Certum. ¶ Casus. Ei q abfuit reipu. cā ꝛ reuersus est daf ānus vt a tutela se excuset. Uel hz excusationē a noua tutela a tpe re uersionis. Uimianus.

a ¶ Certum est. vt insti. co. ℌ. item bi qui reipublice.

De excusationibus veteranorum.

Ui causaria. ¶ Casus. Adi les q. xx. annis stetit cuz principe: ii ex honesta cā remittatur puta causa firmitatis. idem puiule gium habet quod veteranus quia sicut a tutela nō sui corpis excusatur: ita a tutela missus alioꝝ excusationē habet ne sit tutor: quas opponet. ꝛ ifra dies ab eo tēpore quo scit se datuz tutorem. ꝛ hoc in. l. seq. Uimianus.

b ¶ Dissilione. tripler ē missio: vt. ff. de bis qui no. infa. l. ij. ℌ. ignominie. hz ignominia mittitur ab vbicis excusatur tutelis: vt. ff. ō excu. tu. fed ꝛ milites. ℌ. fed et ignominia. als. scribit autem. Ulpia.

c ¶ Post. xx. quid si ante: Non idem. vt. j. de bis qui non imple. sti. l. fi. ii. r.

d ¶ Pertinent. que multa sunt: vt. j. quādo prio no. nō est necef. l. veteranis. ꝛ. ff. de priuile. vete. per totum.

e Quod placuit. cō pelli. facit. ℌ. ō excn. tuto. l. pe. ꝛ. ff. eo. administrantes. ℌ. ſi. ꝛ. l. ſi. j. quando prono. nō est necesſ. l. veteranis. ct. ff. de pcura. l. filiuſſami. ℌ. veterani. Hz facit. ff. ō testi. et. eo.

Qui numero liberorum se excusant.

Ui. ¶ Casus. Aliquis bas bens liberos tres incolumes. ꝛ. ij. in italia. ꝛ. v. in puincia an liberatur ab onere tutele. Et dicitur q sic. Iuuia.

f ¶ Qui ad tutelam. idez habes institu. co. in ꝑpn ci. ꝛ. j. de his qui numerlib. l. ſi. ij. r. ſecus in pīi monialibus: vt in eo tu tu. l. ij.

Deꝫ filia. ¶ Casus. Liberi psunt pīi vt superiori. l. proxima. ſed ſi quis habet filiam ꝛ ex ea nepotes ſi illa decedat: an nepotes prosint auo materno: queritur. Dicitur q nō. hz patri. Iuuia.

g ¶ Nepotes. ex filia. ꝛ ē plana. Uel dic ex filio. ſed tunc mortuo patre proficerent auo vt vnius loco numerentur: vt instit. eo. in prin. ꝛ. ff. c. ꝛ. ℌ.

b ¶ Qui morbo se excusant. Limimbus. Excusationez. vt. j. quimorbo. l. j. libro. r. ꝛ. ℌ. qui da. tuto. pof. l. lumimbus. ꝛ. ff. eo. vbiſt ſuſceptam. ꝛ imꝑpriete potest dici excusatio cū ꝛ ſi vellent non posſet: vt dictis. ll. contineatur. ſic institu. co. ℌ. minores. Item secus in patrimonialibus muneribus. vt. ff. de decur. l. honores. ℌ. j. ſed et postfacto cecus non desinit. vt. ff. de auc. tu. ꝛ ſi tutor. Itē secus ſi vnum tantū oculum amiſit. vt. ℌ. de excu. tu. l. frater.

Idem. a. Regioni. Lex. ij.

Certum est[a] cos qui reipublice causa abesse decrerint: ab omni noua tutela anno vacare debere.

De excusationibus veteranorum. Titulus. lxv.

Ueterani excusantur a tutelis ꝑter ℌ filios ñ veteranorum vel commilitonuz suorum: ꝛ vnam tantum tunc ſuſcipere cō pelluntur. b. d. Saly.

Imperator Anto. a. Saturnino. Lex. j.

Ui causaria missio[b] sacꝫ post. xx.[c] annoz stipendia ſoluuntur: ꝛ integram famam retinent: et ad publica priuilegia veteranis conceſſa pertinent[d].

Licet ler vel ſtatutū dicat q aliquis non posſit cōpelli: debet intelligi cum ꝑtur ſuis defensionibus: alis potest cogi. ℌ dicit Baldus.

Imperator Sozō. a. Celeri veterano. Lex. ij.

Quod placuit veteranos tā tūmodo cuz veterani filiorum ſeu militum: ꝛ quidem vnam tutelam ſeu curam codez tempore administrare cōpelli[e] / eo pertinet: vt ſi alijs dati fuerint intra ſolennia tempora cauſas excuſationis apud competentem iudicem deferent.

Qui numero liberorum se excusant. Titulus. lxvi.

Tres liberi i roma: quattuoz in italia: quinq; in pīncia excusant parētes a tutela ꝛ mortui non computantur: neq; nepotes ex filio ſupſtite. b. d. totus titulus quod not. Saly.

Imperatores Seuerus et Anto. aa. Herodiano. Lex. j.

Ui ad tutelam[f] vel curam vocantur: romę quidem trium liberorum incolumiū, numero de quorum etiam ſtatu non ambigitur. in italia vero quattuoz: in pīncijs autem quinq; habent excuſationem.

Imperator Anto. a. Marcello. Lex. ij.

Deꝫ filia amiſſa i numero prodest ad declinanda municipalia muncra: neq; nepotes[g] numerātur quoz pater ſuperest: cum ſuo nomine patri prosunt.

Qui morbo se excusant. Titulus. lxvij.

Propter morbos ℌ ſcriptos qs excuſatur a tutela vel cura. Saly.

Imperatores Seuerus ꝛ Anto. aa. Gabino. Lex vnica.

Uminibus captus/ aut ſurdus/ aut mutus / aut furioſus/ aut perpetua valitudine tentus / tutele ſeu cure excuſationem[b] habent.

Qui etate se excusant. Titulus. lxviij.

Septuagenarius excuſatur a tutela ꝛ cura. b. d. Saly.

Imperator. Phi. a. et Phil. c. Scio. Lex vnica.

Ater tu[c] ſi maior est annis. lxx.[i] ad tutelam ſeu curaz cuoca tus: excuſare ſe ſolēniter potest.

Qui numero tutelarum. Titulus. lxix.

Plura imperfecta non faciunt vnuz perfectū. ad hoc allegatur. boc dicit Baldus. vel ſic. Tria onera tutelaruz nō affectata excuſationē prebent a quocūq; ℌ diu durant: ꝛ duc imperfecte excuſatiōes diuerſi generis non faciūt vnam perfectā. boc dicit Saly cctus.

Imperat. Seuc. ꝛ Antoni. aa. Seuero. Lex vnica.

Tres[k] tutelas vel curas codez tempore nō defunctorie ſuſceptas adminiſtras once quarte tutele ſeu curationis pupillorū ſeu adoleſcentium non grauaberis. Finito autem officio pubertate pupillorum vel etate adoleſcentium alie ſubſtitui possunt: licet nondum ratio tutele ſeu cure administrate reddita ſit. ¶ Sed imperfecte diuerſe ſpecies vacationis licet permixte ad excuſationem non proſiciunt[m]. ¶ Scire igitur debes cuz qui duos filios habet ꝛ duas tutelas administrat: excuſationez nō mereri.

De curatore furioſi vel ꝓdigi. Titulus. lxx.

Finita causa naturali ſſpicitur causa accidentalis. boc dicit Bal. vel ſic. Poſt rxv. annum datur curator furioſo vl ꝓdigo. b. d. Saly.

Imperator Anto. a. Marciane. Lex. j.

¶ Qui etate se excusant.

Ater. ſeptua ginta. vt. ff. cod. excuſan tur. in prin c. ſic in teſte. vt. ff. ō teſti. l. inuiti. ſecus i alio publī co ꝓſonali munere: vt a. lv. ānis ſupra excuſen tur: vt. j. qui etate. l. fin. lib. x.

Qui numero tutelarum.

Tres. ¶ Casus. Habes tres tutelas vl curas a ḡr ta vocationem habet. ſi vero finite ſunt: alia poterit ſubrogari. Sivero qs habens duos filios. ꝛ duas tutelas cum iſte tutele ſint imperfecte: an faciant vnam perfectaz: Dicitur q nō. Uimianus.

k Si tres. quandoq; non ſufficiunt ꝛ quandoq; vna ſufficit. ꝛ ſic ar bitrio iudicis relinqnitur: vt. ff. cod. ſi is qui. ℌ. penulti.

l ¶ Non defunctorie. id est transitorie. quia ſecus ſi transitorie. quia debent finiri cito: vt et ff. cod. l. non tantum. in princi. Uel dic id est nō affectate: vt ꝛ. ff. codē. l. tria. ꝛ institu. eo. ℌ. item tria.

m ¶ Non proficiunt. niſi ſint eiuſdem generis vt due tutele et due cure: vt. ff. cod. excuſantur. ℌ. amplius. Et nota hic que non prosunt ſingula nec multa iuuant. ſic ff. de iurisdi. om. iudi. ſi idem. ꝛ. ℌ. de vſur. l. vſure. et. j. de dona. ſancimus. ℌ. ſi quis autem. Sed arg. cōtra. ℌ. de ꝓba. inſtrumenta. ꝛ. ff. de vſur. l. ſtipulatus. et in auten. de fide inſtrumē. ℌ. ſivero adminiſtrator. ꝛ. ℌ. ſi vero nullus. colla. vj. et. j. de inſtitu. et ſubſti. l. ſi pater. naz nec institutio ſub conditione per ſe ſine erheredatione nec econtra valēt: ℌ ſimul ſic. Et facit ad teſtes. Additio. Uideas pulchram gloſam. iij. q. ir. in. c. mibilominus. et gloſam fin. in. l. ob carmen. in fine. ff. de teſtibus ꝛ ter. in. c. dilectus. Teſtes ſingulares nō probant.

Lōtinuatio.

Curatores.

De curatore furiosi vel prodigi.

a ¶ Curatores impleta. vere nō ficte. vt. ff. de his q ve. eta. impe. l. fi. Quid ergo si fuerit minor. xxv. an. ¶ Rñ. pminori detur tutor: vel curator: nō vt furioso. vt. ff. de tute. l. qui bz. in pn.

b ¶ Prodigis. qui neq; tempus neq; finem habent expēsa-rum vt. ff. eodem. l. i. §. i.

c ¶ Furiosis. q loco absentiū sunt. vt. ff. de reg. iur. l. vbi nō. §. fi. sic ergo et absēti dat. vt. ff. ghos er cau. ma. l. ab hostib⁹. in pn. t. §. de cap. lat. ¶ Et datur iu furiosi ve infanti. vt. ff. e. t mulieri. z similibus. vt isti. de cura. §. ij.

d ¶ Solent. An ante dationē curatoris pōt. Sbi cum pdigo post interdictionē bonor⁹: Certe nō puto. bz sit arg. ff. de in integ. re. mi. l. fi curatorē. in eo q ibi assimilat minorem bñtem curatorez prodigo. Vel dic q non pōt certūc cum eo. Sbi: q facta interdictione est pdigus in curatione agnatoū. vt not. dis. Azo in summa bunus ti. §. in pdigis aūt. Et an teneat datio si dē vt furioso cū furiosus nō sit: ar. q nō. ff. de tu. et cu. da. ab his. l. Scie. Quidā extra. q ibi propter etatem pabat.

'Prodig' post interdictionem bonor⁹ aq̄ sibi dē curatorem possit contrahere.

Curatores impleta[a] legitima etate prodigis[c] vel furiosis[c] solent[d] tribui.

¶ Jura loquentia de minoribus et rendunt ad furiosos z prodigos. hoc dicit Bal. vel sic. Res furiosi nō alienant sine decreto sicut nec res pupilli. hoc dicit Salycetus.

Impera. Gord. a. Aui. Lex. ij.

Orationis[e] diui seueri benefiū quo possessiones rusticas sine decreto pñdis pupillorum seu adolescentium[f] distrahi vel obligari prohibitum est: non iniuria etiā ad agnatum[g] furiosi porrigitur. ¶ Si igitur citra decretum pñdis fundus mētecapti etiā ab agnato cuⁱ⁹ tibi pignore rectus est vinculum pignoris in eo non ꝓsistit[h]: vtilem tamen aduersus eum personalem[i] actionē si ob eius vtilitatem pecunia mutua accepta est poteris habere.

¶ Ad petitionē filij datur curator pñmentecapto. hoc dicit Bald. vel sic. Per procuratorem furiosi vel mentecapti pōtest restitutio peti. hoc dicit Salycetus.

Idem. a. Aurelie. Lex. iij.

Si pater tuus mentis compos non est: pete ei[k] curatores per quos si qd gestum est qō reuocare oporteat: causa cognita in pristinū statū restitui possit[l].

¶ Mater nō potest administrare res filij furiosi vel mentecapti. nec filium obligare. Baldus. Vel sic. Furiosi nulla est repudiatio matrimonij: nec mater preiudicat filio si non sit eius administratrix. hoc dicit Salycetus.

Imperatores Diocle. et Maxi. aa. Asclepiado. Lex. iiij.

Cum repudiāte[m] furiosa sui iuris constituta[n] marito[o] q solus repudiare potuit[p] quedam matrem furiose marito quōdam eius instrā. pfecisse significas: intelligis nihil eam cōtra furiosam disponere potuisse: cum eius ad cā iure nō pertinucrit defensio[q].

¶ Frater est legitimus curator: fratris furiosi vel mentecapti. hoc dicit Bal. vel sic. Fratres emancipati qui bodie vocant ad successionem sororis eius furētibus sunt curatores legitimi. hoc dicit Salycetus.

Imperato. Anto. z Anasta. aa. ad populum. Lex. v.

Titu. LXX. Fo. CCXLI.

Cum repudiante. ¶ Lasus. Si maritus vxorem suam a patre emācipatam furiosam repudiauerit: z mater viro pactū fecerit de non reddenda dote vel aliis rebus filie: an preiudicet q̄ritur: Dicitur q̄ non. Vel pone casum aliter vt in glo.

m ¶ Cum repudiāte. Delata fuit hereditas viro vxori furiose: mater eius repudiauit. non potest sed vir sic. Joan. q̄ non placet sed de repudio matrimonij dicit.

Lasus ponit.

n ¶ Cōstituta. idem multo magis de ea que est in ptāte. sed de hac dubitatur. q: plus iuris mater in ea habere videt q̄ in ea que est in potestate.

o ¶ Marito, als maritū fm Jo. et tūc vnumquodmarito abiūdat vel nō abiūdat. Et tūc dic repudiauit hereditatem marito secū instituto vt eam bereditatem sibi haberet.

p ¶ Repudiare potuit. hereditatē fm Joā. Tu dic. i. vxorem. f. nō furiosam. Vel dic etiam furiosam. si modo furor tātus est vt tolerari nō possit. vt. ff. solu. matri. l. si cum dotem. §. si maritus. z. ff. de repu. Liuliamus.

q ¶ Defensio. sic. ff. de negō. ge. qui aliena. §. q̄ p. z. ff. de regu. iu. l. femine. nisi fit tutrix. vt. §. quando mu. tu. of. fun. po. auten. matri z auie.

De lucrum. ¶ Lasus. Olim si pater duos habens filios: vnum emancipauerat: ille fratri suo succedere non poterat bodie secus est: q̄ emācipatus succedere potest: vnde cū emolumentum sentit onus debet sentire q̄ vocabitur ad tutelam fratris sui.

r ¶ Antea. i. ante nostra tēpora. f. per. l. vij. tabu. sed p iustinia. succedit. vt. ff. de leg. here. l. fi. in fi.

s ¶ Tutele. imo et de tutela dicim⁹ in dicta. l. de leg. here. l. fi. in fine. vnde dic tutele. i. cure furiosorum vt subijcit. vel nihil videmur dixisse nisi plene dicamus. arg. §. eo. ad sille. l. penul. in fine. z fa cit. §. de legi. tu. l. frater. z. ff. de legi. here. l. de emācipatis.

t ¶ Eos. f. emācipatos.

v ¶ Duodecim. t. ac si lege. vij. tabu. vocarentur.

Diuisio.

¶ Cum aliis. Primo disputatio an tiqua. Scōo decisio nona distinguendo. Scōa ibi: nos itaq̄. Salycet⁹.

¶ Lasus. Cū quis furiosus est: aut perpetuo aut ad tempus: primo casu curator administrare debet continue: nec eius cura finitur: si dilucida habeat interualla an interim debeat cessare cura. Dicitur q̄ certum est cōstitutum. sed in dilucido interuallo bereditatē adire vel contrahere potest sine auctoritate curatoris.

Impossibile q̄cq̄ p difficili ponitur.

x ¶ Impossibile est. i. difficile. sic. ff. de his qui deiece. vel effu. l. ij.

y ¶ Remissus. sed non est.

z ¶ Aiut. contra. ff. eodem. l. i. §. i. vbi dicit durare et finiri cum furore. sed hoc corrigit. vel ibi quo ad effectum. z sic fm istam. vel ibi nō babebat interualla.

a ¶ Furiosi. q loco absentiū sunt. vt. ff. de reg. iur. l. vbi nō. §. fi. sic ergo et absēti dat. vt. ff. ghos er cau. ma. l. ab hostib⁹. in pn. t. §. de cap. lat. ¶ Et datur iu furiosi ve infanti. vt. ff. e. t mulieri. z similibus. vt isti. de cura. §. ij.

b ¶ Solent. An ante dationē curatoris pōt. Sbi cum pdigo post interdictionē bonor⁹: Certe nō puto. bz sit arg. ff. de in integ. re. mi. l. fi curatorē. in eo q ibi assimilat minorem bñtem curatorez prodigo. Vel dic q non pōt certūc cum eo. Sbi: q facta interdictione est pdigus in curatione agnatoū. vt not. dis. Azo in summa bunus ti. §. in pdigis aūt. Et an teneat datio si dē vt furioso cū furiosus nō sit: ar. q nō. ff. de tu. et cu. da. ab his. l. Scie. Quidā extra. q ibi propter etatem pabat.

c ¶ Orationis. que est. ff. de rebus eo. l. i. circa pn.

d ¶ Adolescētium. videt ergo et eo q̄ est bic. z. ff. de re. eo. l. i. circa pn. q̄ oio ptinet quo ad vba z quo ad fniam ad tutorem z curatorē: sed ad curatorē furiosi sola fnia. z boc dicunt qdā. Sed ti dic quo ad fniam intelligi bec predicta. vt. d. l. ff. de re. eo. l. i. z intellige de curatore nō quo ad verba. vt. ff. de re. eo. q nec̄p.

e ¶ Ad agnatū. eundēq̄ curatorem: z idē in aliis rebus que pbibent alienari. vt. §. de admi. tut. l. ler q̄. fm. Ba. z forte idem in scriptione z aliis bñficiis q minoribus dant. vt. §. in qbus cau. resti. in iteg. nō est necesse. l. fi.

f ¶ Non consistit. Sed z tra. ff. e. pignus. vbi dicit posse obligari. Sed ibi cum de certo intellige.

g ¶ Personalem. vt. §. quaqdo et fac. tu. l. si in rem. et. §. de vsucap. pro emp. l. cum. sed z retentionem pignoris habet. vt. ff. de rebus eo. si pupillo. num. §. penul. z. l. si fundum. §. fi. z. §. ti. j. l. vtere.

h ¶ Pater. ¶ Lasus. In bac. l. dicit q̄ si filius pri mentecapto cum patre petere debet. per quē si q̄d alienatū est revocari possit.

i ¶ Pete ei. sed z tu potes esse curator. vt. ff. e. l. j. in fi. z. l. ij. z. l. iij.

k ¶ Possit. per iudicem.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Competunt. vt testamentum. vt. j. qui testa. face. posl. l. furiosum.
b ¶ Stimulis. i. cum stimulis.
c ¶ In contractu. quem habuit tempore sane mētis vt per traditionē vel quid simile impleatur a curatore. nō autem intelligas de eo quem habet tempore furoris quia ibi solus curator sufficit. vt. ff. de regulis iuris. l. in negociis. Vel loquitur fm quoꝛūdam opinionem que tāgitur j. l. prori. §. finautem et alia. prope finem. §. Vel dic contractus a se curatore faciendos.
d ¶ Crebra. Nota aliqd constitui nimie frequentie vitande causa. sic. j. de bo. que libe. l. fi. §. penul. ⁊ sic infinitas cuttel. fic. §. de sa. san. ec. l. vt inter.

QUm furiosus.
¶ Casus in hac. l. vsq; ad finē talis est. Si furiosus est in prīs pote state amīstrabit bona filij castrensia vel quasi: nec dabitur furioso curator. Si vo pater moriatur furiosum pōt instituere heredē ei substituere: vt. j. de ipu. ⁊ alijs substi. l. vnam. ⁊ si furiosus moriatur trāsmittit hereditatem ad eos qui eisuccedunt ab itestato. et si furioso deferat alij qua hēditas curator ei poterit agnoscere bono. pos. ⁊ hereditatēs adire. Et si patus fuerit curator in testamento patris non satisfadabit de bñ administrādo: si non fit data tus in testamento: sed a iudice vel a lege: quia est prior minus agnatus: tūc non cogitur satisfadare: si idonea habeat substantiam: tu rabit tamen coram episcopo et tribus primatibus q̄ bene administrabit bona furiosi: ⁊ faciet inuentarium. Si vero non habeat idoneat substantiam dabit fideiussores: et cōstituet apud presidem puncie. Et oia que acquiruntur furioso ex causa legati: vel ex quacūq; cā debet administrare. si cōpos mentis factus fuerit: restituebit eū sibi vel reipublice diabit. Si vero moriatur in furore peruenient bona ad eos ad quos essent peruēturā si nunq; furiosus fuisset. Si vo curator discedat/alius in locum eius subrogabitur. habeat autem hec lex locum in futuris negocijs: non preteritis.
e ¶ In sacris. scꝛs vinculis.
f ¶ Curatorem. alium scilicet a patre. sed nec pater est curator: sed legitimus administrator. quandoq; tamen rebus principaliter quas nō vult agnoscere pater dat curatoꝛ. sic. j. de bo. que libe. l. fina. §. j. et in aut. vt li. ma. ⁊ auie. in prin. col. viij. vel ibi sane mentis erat.
g ¶ Clelaliter. vt ex quasi castrensi peculio.
h ¶ Obuenunt. per seruos vel per legata: que cum acquiruntur ignorantibus/ergo furiosis.
i ¶ Competit. vt in aduentitijs.
k ¶ Paternum. sic. §. de epis. audi. l. de creationibus. ⁊. ff. de ritu nup. l. fi. §. denuo. ⁊ j. de impu. ⁊ alijs substi. l. humanitatis.
l ¶ Constitutio. quam habes. j. de impu. ⁊ alijs substi. l. humanitatis.
m ¶ Sui iuris sit. scꝛs nunc: non tunc cū moriebatur pater: aliogn suus heres ei esse non poterit.
n ¶ Quasi debita. vt. j. de codi. l. fi. §. pe. ⁊. j. de ipo. lucra. def. l. j. lib. x.
o ¶ Suus heres. Vt sic statim curator possit administrare. non autem dicas q̄ sic sit heres ipso iure vt statim teneatur creditoribus: et non possit abstinere. Et sic quod eius fauore esset inductum in eius lesionem redundaret. Et ergo nomine sed non re: vt dicimus in eo qui est sane mentis. vt. §. si vt se ab here. absti. l. j. vnde interim decedens non competunt[a]. ¶ Sinautem furor stimulis[b] suis iterum cum accendit: curatorē in contractu[c] suo coniungi vt nomen quidem curatoris in omne tēpus habeat: effectum autē quotiens morbus redierit. ne crebra[d] vel quasi ludibriosa fiat curatoris creatio: et frequenter tam nascatur q̄ desinere videatur.

¶ Banc. l. legam per partes: et ex huiusmodi lectura apparebit legis diuisio. casus huius prime partis. Furioso in potestate patris constituto non datur curator: sed eius pater est legitim[e] administrator. ei vo existenti sui iuris pater curator dabitur. hoc dicit vsq; ad. §. finautem parentes. Baldus.

Idem eidem. Lex. viij.

QUm furiosus quē mox bus detinet perpetuus in sacris[e] parentis sui constitutus est: indubitate curatorem[f] habere nō potest: quia sufficit ei ad gubernationem rerum que ex castrensi peculio vel aliter[g] ad eum peruenerint: vel ante furorem ei acquisite sunt: vel in furore obuenerunt[h]: vel in his quorum proprietas ei tantummodo competit[i]: paterna vero cūdia. ¶ Quis enim talis affectus inueniatur extraneus vt vincat paternum[k]: vel cui alij credendum est res liberorum gubernādas esse parētibus derelictis?

¶ Licet tertullianus iuris antiqui interpres libro singulari quez de castrensi peculio condidit tali tractatu proposito videatur obscure candem attingere sententiam: nos tamen hoc apertissime introduximus.

¶ Pater pōt furioso substituere eremplarie ⁊ relinquere curatorem. et si filius est in potestate queritur ei paterna hereditas ipso iure. hoc dicit Baldus. vel sic. Pater potest filium furiosum heredē instituere ⁊ ei fm formam iuris substituere. et si decedat ab itestato hereditas devoluitur ad filium furiosum etiam sui iuris cōstitutum. hoc dicit vsq; ad. §. finautem et alia. hoc dicit Salycetus.

¶ Sinautē parentes ab hac luce decedere cōtigerit nostra constitutio[l] quā promulgauimus de his que in testamento furioso relinquenda sunt vel substitutione eorum in suo roboꝛe permanebit.

¶ Sinautez perpetuus furiosus sui iuris[m] fit: tunc in paterna quidem bēditate que q̄si debita[n] ad posteritatē suam deuoluitur nulla est veterum iuris dubitatio: cū illico apparcat: ⁊ suus he res[o] suis existat parentibus.

¶ Curator furiosi cui est delata hereditas extranei potest agnoscere bonoꝛum possessionem nomine furiosi. hoc dicit Baldus. Vel sic. Si hereditas extranei deuoluitur ad furiosum/non petit ipse bonoꝛum possessionem: sed eius curator sic. hoc dicit vsq; ad. §. sed cum antigtas. hoc dicit Salycetus.

¶ Sinautem ex alia quacunq; causa hereditas ad eū vel successio peruenīat: tunc magnaꝛ inextricabilis vetustissimi iuris dubitatio exorta est: siue hereditatem adire vel bonoꝛ possessionem petere furiosus possit siue non. et si curatoꝛ eius ad bonoꝛ possessionem petendam admitti[p] debeat: et iuris auctores ex vtroq; latere magnum habuerunt certamen.

¶ Nos itaq; vtriq; aciem actor certo federe compescentes: sanci mus furiosum qdem nullo modo posse vel hereditatē adire: vel bonoꝛum possessionem agnoscere. curatoꝛi aut eius licētiā damus (imo magis necessitatē imponimus) si vtile esse successionē existi mauerit cā bonoꝛū possessionem agnoscere: que antea ex decreto[q] dabat: ⁊ ad sititudinē bonoꝛ possessionis hēre. cū petitio[r] bonoꝛū possessionis lege cōstantiniana[s] sublata ē: ⁊ ab ea introducta observatio p antiq[t] sufficit petitione.

vulga. substi. l. in substitutione. ⁊. l. ex facto. in fine. ⁊ institu. de heredi. que ab intesta. §. per contrarium. Sed dic q̄ dimittere potest: ⁊ pinde erit ac si nō fuisset agnita. vt. j. co. §. finautem ipse. sicut ⁊ qui appellat si non prosequatur.
q ¶ Ex decreto. Quia opus erat petenti adire pretorem: ⁊ solennibus verbis petere a ipsum pretorem decernere: ⁊ dicitur decretalis. sed q̄ sic ei licebat cōcedituꝛ edicto pretoris mortui. Et sic dicitur edictalis: vt. ff. de bonoꝛum posse. l. iij. §. proinde. ⁊. ff. de succes. edic. l. j. §. decretalis. et. ff. si tabu. testa. erta. l. j. hodie vero per Constantinum vtraq; solēnitas est sublata et sine petitione hereditatis: dūmodo curatoꝛ iudice dicat se velle bonoꝛum possessoꝛem esse. nec est opus eam decerni. vt hic subijcit. et. j. qui admit. ad bono. posse. l. finali. quidam tamen dicunt per constantinum solam solennitatem petendi sublatam non decretum.
r ¶ Cum petitio. scꝛs solennis.
s ¶ Constantiniana. dicta. l. j. qui admit. ad bo. pos. l. fi.
t ¶ Antiqua. Scilicet solenni. Sed nunquid fm ¶ Bugonem hodie irritantur testamenta per solam agnitionem cum dicam irritandum per 2tratabulas

Furiosi curator: an possit bonoꝛū possessionem repudiare.

Bonoꝛum possessio ē duplex.

per cõtratabulas non irritũ ipso iure: Rñ. idem: vt hic innuit.

a ¶ Quemadmodum. Luz fideiussore vel fine: vel hypotheca. vel coraz quo.

b ¶ Rebus. mobilibus vel immobilibus: vel p quibus.

c ¶ Omnis curator. sine testamento vel aliter datus.

d ¶ Tunc. i. simul curatoris creatione.

e ¶ Dei furiose. vel prodigo. vt. ff. eod. l. penulti. ꝯ. respon.

f ¶ Peruenerit. post confirmationem iudicis et decretum. vt subijcit. nõ enim testamento perfecte dari potest. vt subijcit. z. ff. de confirmando tuto. l. i. z. ff. eo. l. penulti. in princi.

g ¶ Primatibus. hoc exponere. vt. ff. de episcopa. audi. l. de creationibus. vbi sunt hec verbo ad verbum.

b ¶ Sacrosancte scripturis. Idez faciunt bodie omnes curatores z tutores. z sic lege hic auten ticam. quod nunc generale ꝛc. que est in auten. vt bi qui obli. res. §. peñ. colla. vj.

Quod nũc. ¶ Lasius. Dicit ler. C. ꝙ curator furiosi debz iurare coꝛã episcopo z primatibus ꝙ bene administrabit. hec auc. ampliat hoc esse verum in omnibus curatoribus. ꝙ scilicet iurẽt se recte administraturos: non tñ ppt hũ iramẽtũz ercusabunt a rõnibus reddendis.

i ¶ Tutorum. quozũ res hypothecate sut. vt. ff. de admi. tuto. l. p officio. et facit ad ma ctarius. vt. ff. de admi. tut. l. tutores. ꝯ. z. ff. arbi. tute. l. finali. §. finali. Itẽ facit ad testimoñ paternũ. ff. de tuto. vel curato. ꝙ satis nõ de. l. in dubiis z instit. de satisda. tu. §. i. z. ff. de tute. testamẽ. l. testamento datos. ꝯ. in prin.

k ¶ Agnatus vocauerit. vt instit. de cura. §. ité furiosi. z arg. ff. de legi. tut. Llegitimos. §. z senatusconsultum qñq; vacat vt per eus soluatur credito ribus. vt. ff. eo. l. curator.

l ¶ Idoneo. quod p eo dẽest ac si cessasset. vt. ff. quod cuiusq; vniuer. no. l. i. §. z quidem.

m ¶ Nobilis sit furiosi. sic. ff. de tut. z curato. illu. perso. l. j.

n ¶ Propositis. z tacti.

o ¶ Eadem obseruatione. que est dicta in ciuitate romana.

¶ Curator potest dari furioso in patris testamento: z non tenetur satisdare: debet tamen antep̃ administret obseruare et iurare hec scripta. z si nullus ei a patre sit datus peruenitur ad legitimuz idoneum: alis ad patruum qui forma bis scripta debet creari. ℌ dicitur §. ad. §. tali tas ff. Salycetus.

¶ Sed cum antiquitas in curatore furiosi multas ambages cõstituit: quẽadmodum[a] ab eo cautio vel satisdatio detur / vel pro quibus rebus[b] et quibus personis: z si omnis curator[c] talẽ prestabat cautelã: necessariũ visum est nobis: vt humano generi consulẽtes omnẽ quidem obscuritatem et inextricabilem circuitum tollamus: compendioso autem z dilucido remedio totũ cõplectamur. ¶ Et prius de creatione curatoris qui furiosis vtriusq; sexus datur sanctiẽtes: tunc[d] z aliis certum finem imponimus. ¶ Et siquidem pater vel parens curatorem furioso vel furiose[e] in vltimo elogio dederit institutis vel exheredatis dederit: vbi et fideiussionem cessare necesse est: paterno testamento pro satisdatione sufficiente: ipse qui datus est ad curationem peruenias[f]: ita tamen vt in hac florentissima ciuitate apud vbicariam prefecturam deducatur. ¶ In prouincia autẽ apud presidem puincie eiusdem presente etiam tam viro religiosissimo locozuz antistite ꝯ tribus primatibus[g] z actis interuenientib[h] tactis sacrosanctis[i] scripturis edicat omnia se recte et cũ vtilitate furiosi agere: z neq; pretermittere ea q̃ vtilia furioso esse putauerit: neq; admittere q̃ iniquia existimauerit.

Hauten. vt hi qob. li. §. penul timo. collatione. vj. consti. ij.

Quod nunc generale est circa omnes curatores: vt iuxerint quidem nõ tamen a ratiociuys sunt exempti. Idem est in tutore. ¶ Sequitur textus. C. ¶ Et inuentario cum omni subtilitate publice conscripto res suscipiat: et eas fm sui opinionẽ disponat: sub hypotheca rerum ad cũ pertinentium ad similitudinem tutorum[k] z adulti curatorum. ¶ Sin autem testamentum parens quidem eius non confecerit: lex autem curatorem vtpote agnatus[k] vocauerit: vel eo cessante vel non idoneo[l] forsitan existente: ex iudiciali electione curatorem ei dare necesse fuerit: tunc fm prefatam diuisionem in hac quidẽ florentissima ciuitate apud gloriosissimam vbicariã prefecturam creatio procedat. ¶ Sed siquidem nobilis[m] sit furiosi persona etiam florentissimo senatu conuocando: vt ex inquisitione curator optime atq; integre opinionis nominetur. ¶ Si uero non talis persona sit (etiam solo viro gloriosissimo prefecto vbis presidente) hoc procedat. ¶ Et si quidem curator substãtiam idoneam possidet et sufficientem ad fidem gubernationis etiam sine aliqua satisdatione nominationem eius procedere. ¶ Si autez non talis eius census inueniatur: tunc etiam fideiussio (inquãtum possibile est) ab eo exigatur: creatione quidem omnimodo sacris scripturis propositis[n] in omni causa celebranda. ¶ Ipso autẽ curatore cuiuscunq; vel substantie vel dignitatis sit prefatum sacramẽtum pro vtiliter rebus gerendis prestante: et inuentarium publice conscribente quatenus possint vndiq; res furiosi vtiliter gubernari. ¶ In prouinciis vero bis omnibus obseruandis: vt apud presidem cuiuscunq; pronuncie et virum religiosissimum episcopum ciuitatis: necnõ tres primates memorata creatio procedat: eadem obseruatione[o] et pro iurciurando et pro inuentario et satisdatione et hypotheca rerum curatori modis omnibus adhibenda.

¶ Curator furiosi postq̃ iurauit et satisdedit et promisit pronuntienda z recepit administrationem per decretus põt agnoscere bonorum possessionem delatam furioso: z bona ea occasione peruenta tenetur in inuentario addere. saluo iure repudiandi z acceptandi furioso si resipuerit. sed si in furore decedit et acceptationem curatoris non fit transmissio bonoruz possessiois. legatum autem bene transmittetur ad heredem furiosi. hoc dicit Bald. Vel sic. Hereditas furioso delata potest per eius curatorem adiri: ita vt si furiosus efficiatur sane mentis possit eam sibi retinere vel respuere. z si respuerit vel in furore decesserit ad substitutuz deuoluitur. z si nullus sit substitutus deuoluitur ad eos qui succederent si furiosus in medio non fuisset. legata vero ad eius heredes transmittit cum potestate repudiandi. hoc dicit vsq; ad §. sinautem curator. Salycetus.

¶ Tali itaq; ordinatione in curatore furiosi disposita si quid postea ad furiosum peruenerit: siue ex hereditate: vel successione: vel legato: vel fidecommisso: vel alio quocunq; modo / hoc furioso accedat[p]: et hoc cum alia eius substantia in manibus curatoris tradatur. ¶ Inuentario etiam super bis rebus scilicet faciendo et sub eius cura constituatur: quatenus siquidem resipuerit furiosus et acquisitionem admiserit restituatur ipsi. ¶ Sinautem in furore diem suum obierit: vel in suam sanitatem perueniens eam repudiauerit: si quidem successio est ad eos referatur: volẽtes tamen[q]: id est vel ad substitutum: vel ab intestato[r] heredes vel ad nostrum erarium: eo scz obseruando vt biveniant ad successionẽ qui mortis tempore furiosi propinquiores existant ei ad cuius bona vocabantur si non in medio erat furiosus. Omni satisdatione vel cautione[s] quam per inextricabilem circuitum veteris iuris auctores induxerunt

Furiosi curator adiens bereditatem non tenetur ipsius furiosi an faciat eum heredem.

p ¶ Accedat. sic ergo curator adit hereditatem. z sic est contra. ff. de ap. l. cum in vna. §. fin. Sol. ibi i curatore pupilli dicit. Clel solu. vt ibi. plene dixim. Sz an sic adeat vt furiosus fiat heres: Virt q sic. §. e. §. sinaiit. ex alia in glo. scz vel non ꝛc. Alij dicunt q non fit heres: scz vt ꝺñi rerum habeat: sed ꝙtuz ad administrationez vt furioso accedat per hunc. §. nam bis demum causis queritur furioso ex quibus sane mentis hominis acquiritur ignoranti. vt instit. de here. que ab intest. §. fin. p prima opinione est. ff. de leg. ij. licinius Iocusta. Sed secun di respondẽt q de facto tantum ibi babuit. Itez pro prima. ff. ad trebell. l. cum heres institutus. Sed secundi dicũt q res nõ fuit heres: Iz actiones hereditarias cedat: quia creditor hoc facit. vt institu. quibus alie. licet. §. j. vel speciale vt fiat ibi heres: eo ꝙ tenetur transferre actiões. sic in eodem titulo. l. cogi. bi qui solidus. Ipso secunda opinione est. ff. de acquiren. heredita. l. si quis alicui. §. fina. Itẽ videtur q nec commodum querat. vt. ff. de acqren. heredi. antistius. §. in libro. Sz de cõmodo dominij ibi intelligeqõ nõ placet. Al recitat ibi quozũdaz opinionẽ que hic reprobatur.

q ¶ Volentes tamen. sic j. de iu. deli. l. nec emere.

r ¶ Ab intestato heredes. q defuncto successisset nisi furiosus fuisset i medio / z cuz fructib̃ medij temporis: vt hic subijcit. z ff. de pe. here. heres. i pn.

s ¶ Vel cautione. qualis fuerit ignorauimus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Legati do minus res cta via cri tur: nō aut bēditas.

a ¶ Acquirendis. per hoc q̄ aduersatur dicendo. legatis autem: patet q̄ aliter in hereditate est. Et est ratio: q̄ recta via dominium quęritur in legato. vt. ff. de fur. l. a. titio. non sic in hereditate nisi adeatur quod fit animo. vt insti. de here. quali. & dif. §. fina. Item legatum fine onere sed hereditas nō. vt. ff. man. l. si hereditatē. ꝛ ideo ad suum heredem trāsmittit legata ꝛ in furore decedat: vt hic dicit. Accur.

b ¶ Ea. legata.

c ¶ Remouean. sic. §. de legi. ꝛ consti. l. leges. ff.

d ¶ Introducta. quam ignoramus.

Continuatio.

¶ De predijs ꝛ aliis rebus minorum ꝛc. ¶ Dictum est. §. qualiter proiudeatur minoribus circa tutorem vel curatorē: nunc autem ponit qualiter prouideatur eis circa conseruationem rerū ipsorum: sicq̄ imprimitur rubrica de p̄diis vel aliis rebus minorum fiūe decreto non alienandis. Azo.

¶ Enditio. ¶ Casus. Pr obliguarit p̄dictus minoris vel sui: h pacto vt si sua die pecunia nō soluerēt liceret sibi vendere: ꝛ decessit: ꝛ successit ei minor: non satisfaciente sua die minore creditor: prędiuz distrarit: vult minor reuocare p̄dictū quasi alienatū cōtra senatusconsultum. quo cauet q̄ prędiū minoris sine decreto alienari non d̄z: an sit audiendus: q̄rit: Dicit q̄ non. Si tamen creditor vilioris precio vēdidit q̄ p̄dium valeret potest iudex eum restituere vt si bi iustū precū restituatur. ꝛ quod dicitur in senatusco. tūc locū habet cum minor ipe predium vēdidit sine decreto. vel q̄ minor nō soluit missus est in possessalicuius prędij ex causa iudicati: ꝛ missus distrarit.

c ¶ Pignoris. scilz conuentionalis vel cum decreto ob es alienum obligatū. Vel dic q̄ vocatus non uult venire ad causam vel cauere de dāno infecto vel pro legato. vt ff. code§. l. iij. §. j. et quod subiicit ex causa iudicati. dic nec restituit nisi ex causa: vt q̄ grane damnum habet. vt. ff. de minoribus. l. si ex causa. et sic ex necessitate p̄mittitur: q̄ als non p̄mitteretur, vt argu. ff. de fun. do. l. j. Vel pone ecōtra exemplū: q̄ alterius predium pupillo est obligatum quod vendit. vt. ff. eo. magis. §. j.

f ¶ Distractum est. a creditore.

g ¶ Senatusconsultum. id est ad orationem imperatoris seueri in senatu recitatam. vt. ff. eo. l. j.

h ¶ Solet. §. cz intra quadriennium.

i ¶ Diuersa parte. vt. ff. de mino. in cause. j. §. cā. ꝛ. l. verū. §. sciendum. radicitus excisa. Legatis autem p̄oculdubio vel fideicommissis: ceteris q̄ acquisitionibus furioso acq̄rendis[a] ꝛ substātie ei[a] aggregandis. Sinautē ipse respuerit: ꝛea[b] admittere noluerit: ꝛ aperte hec respuerit: vel heres eius hoc fecerit: a substantia eius illico separādis: quasi nec fuerint ab initio ad eum deuoluta: ꝛ per legitimum tramitē ambulātibus substantiam furiosi neq̄ pregrauantibus neq̄ adiuuantibus.

¶ Quod est dictū in creatione curatoris a principio idem intelligitur in subrogatione loco creati. hoc dicit Bal. vel sic. ¶ Dortuo curatore furiosi vel eo vt suspecto remoto debet alius subrogari. hoc dicit vsq̄ ad. §. hec autem. Casius.

¶ Sinautes curator furiosi fm nostram legē nominatus decesserit: sub codē modo: cademq̄ obseruatione alius creabit: quēadmodum ꝛ si suspectus reperiatur alter surrogatur: q̄d etiam veteribus legibus placuit.

¶ Dispositio legis huius habet locū in curatoribus post banc. l. creandis non in patris creatis. hoc dicit vsq̄ ad finem. Salycetus.

¶ Hec autē omnia que de creationibus curatorum (cuz per nouam diffinitionē introducta sunt) futuris casibus imponantur: et neq̄ antea facti curatores reuocauantur[c]. neq̄ aliud nouum accedat eis: sed antiquo ordine statuti in antiquos (q̄tum ad creationem) permaneant terminos: cautione videlicet vel satisdatione que antiquitus fuerat introducta[d] super postea venientibus ad furiosos successionibus minime prestanda.

¶ De predijs et alijs rebus minorum sine decreto non alienandis vel obligandis. Titu. lxxj.

¶ Per viam secundi decreti possunt adulti res alienari. hoc dicit. vel sic. ¶ Prohibitio alienationis rei minoris sine decreto non extendit ad alienationes necessarias: §z er causa dabitur restitutio. hoc dicit Salycetus.

Imperator Antoni[e]. a. Minutiano. Lex. j.

¶ Enditio quidē predij quod iure pignoris[e] vel in causa iudicati captum et distractum est[f] ad senatusconsultum[g] q̄ de non alienandis predijs pupillorum vel adolescentium (nisi auctore pretore vel preside prouincie) factuz est/non pertinet: sed si etiam nūc ea etate eos cui subueniri solet[h]: aditus competens iudex an te in integrum restituere debeat p̄sente diuersa parte[i] causa cognita dispiciet[k].

¶ Quando contractus non tenet ipso iure nō debet peti in integrum restitutio. hoc dicit. Vel sic. Qui habent viam explicatam non debent petere viam implicatā. hoc dicit Baldus. Vel sic. Vbi venditio pignoris est ipso iure nulla restitutio ratione etatis nō est ipso iure necessaria: secus si sit aliqua si interuenit lesio nō modica: vel fraus cum emptore sit participata. hoc dicit Salycetus.

Imperator Hordia. a. Clear. ꝛ Effrodisio. Lex. ij.

¶ Non est vobis necessaria in integruz restitutio / si tutores vel curatores vestri possessionem licet pignoꝛi nexam vendiderunt[l] sine decreto. ¶ Q̄ si creditores[m] id fecerint: ita demum iusta formaz edicti beneficium[n] tibi impartietur. si fraudulēta venditione participante consiliū emptore damnum tibi inflictum esse docebatur[o].

¶ Pater nō potest alienare rem filij sine decreto. hoc dicit Bal. Vel sic. Pater curator filij non potest p̄dia alienare sine decreto. hoc dicit Salycetus.

Imperatores Tale. et Hal. aa. Theodosiano ꝛ alijs. Lex. iij.

¶ Am emācipatis vobis predium acquisitum foret[p] alienari a patre: codēq̄ curatore[q] sine p̄sidis auctoritate non potuit: maxime si tanq̄ suum esset non tanq̄ pupillare vendiderit: itaq̄ illibata vobis p̄secutio eius permaneat.

¶ Minor frater nō potest alienare in fratrem maiorem sine decreto rem prohibitam alienari. hoc dicit Baldus. vel sic. Immobilia minorum nullo titulo alienantur sine decreto: ideo tradita vendicanē: redditis tamen que acceperunt. hoc dicit Salycetus.

Eidem. aa. mctridati. Lex. iiij.

¶ Non solum per venditionem rustica predia vel suburbana pupilli vel adolescentes alienare prohibentur[s]: sed neq̄ transactionis ratione neq̄ permutatione: multomagis donatione vel alio quoquo modo ea trāsferre sine decreto a dominio nationis: puta donationis vel trāsactionis/ quērit: Dicitur q̄ sic. Si ergo minor er causa falsa vendidit fratri fundū sine decreto reuocari poterit restituto fratri: si quid minor ab eo percepit.

s ¶ Prohibentur. vt ꝛ. §. de his qui ve. eta. impe. l. fi. et dic q̄ eadē appellat rustica ꝛ suburbana hoc titulo,

k ¶ Dispiciet. ꝛ hec cognitio potest delegari. vt. §. vbi ꝛ apud quem. l. fi. secus in decreto super alienatione interponendo. vt argumen. ff. de transac. l. cum hi. §. si pretor. ꝛ facit. j. l. proxi.

¶ Casus. Si tu. pu. §z alij obligatā distrahat posset, sine decreto ipso iure nō tenebit alienatio: nec restō in integrum est necessaria. ꝛ ō in prima. Si ꝙ creditor minore nō soluente iure creditoris sine decreto distrahat: valet venditio. sed si fraudem in venditione cōmisit restituetur minor. ꝛ hoc in secunda.

¶ Vendiderunt. Credētes sibi licere/ quod creditori licebat. cum ergo ipso iure non teneat sine decreto. vt. ff. eo. l. j. ergo cessat restitutio. vt. ff. de mino. l. in cause. ij. in pricipio.

l ¶ Q̄ si creditores. qui iure facere possunt sine decreto: licet tutius cum decreto. vt. ff. eo. l. j. §. si cōmunis. ꝛ. l. si pupillorum. §. j.

m ¶ Beneficiū. §cz restitutionis ꝛtra emptorem.

n ¶ Doceat. idē si enorme damnum fuerit passus licet nō interuenerit fraus. vt. §. si aduer. ven. pigno. l. j. que est contra. pro minimo autem non daretur restitutio. vt. ff. de in integ. restitu. l. scio. Et potes h referre que diximus. §. si aduersus ven. pigno. l. ij.

Tex. dicit me cessaria. con cor. c. p̄stitutus. circa fi. in gl. super ꝛbo solemnitas. extra de rest. in integ.

o ¶ Am emācipatis. ¶ Casus. An pater filij sui emācipati minoris predium minori acquisiti sine decreto alienare possit: q̄rit: Dicitur q̄ nō: etiam si tanq̄ suum esset vēdidisset: nō vt pupillare.

p ¶ Foret. vel directo vel vtiliter: sine ius in eo habeat vel bona fide possideat. vt. ff. eo. l. iij. §. pe. ꝛ antepe. ꝛ. l. magis. §. j.

q ¶ Curatore. id est tutore: cū bic pater ꝛ ille impubes ab eo emancipatus esset. vt insti. de legi. paren. tu. et hic subiicit: sic ꝛ als. vnum ponitur pro alio. §. de in lit. dan. tuto. l. tutorem. Vel dic bos adultos et patrem et curatorem. et quod dicit pupillare: §z quondam.

r ¶ Tanq̄ suū. vbi etiaz bec ratio impedit. vt argu. ff. de cura. fu. l. iulianus. in fine.

¶ Non solum. ¶ Casus. Certuz est q̄ ozione diui seueri cauet vt predium minoris sine decreto alienari nō possit titulo vēditionis: an idē sit i alijs titulis alienationis?

possunt.

a ¶ Possunt. nisi in casibus. vt. ſ. ti. prori. per totum.
b ¶ Dediſti. ſecus ſi fundum de quo litigabat minor: diuiſit aliquo ſibi dato nomine tranſactionis. arg. ff. de tranſac. l. preſes. immo idem. vt. ff. de tranſac. l. cum hi. §. ſi cum lis.
c ¶ Reſtituo. fic. ff. de reputationib⁹. l. i. ⁊. §. ſi aduer. tranſactio. l. i. ⁊. ij.

Et Ti ꝓſes. ¶ Caſ. Juder circunuentus falſis allegationib⁹ puta quia dicebatur q̄ es alienū vigebat ci⁹ nō immineret de predio minoris alienādo decretuꝫ interpoſnit non valet decretum nec alienatio: vñ predium alienatū minor vendicere poterit.
d ¶ Actionē. in rem et in perſonam contra tutorē vel curatorē. vt. ff. eo. l. magis. §. pe.
e ¶ Reſeruauit. nullum enim fuit decretum: ⁊ fic nulla alienatio. fic. ſ. fic fal. alleg. l. i. ⁊ argu. ff. q̄ bus ex can. in poſſeſ. e. l. fulcinius. §. ſi quis bona poſſederit. ⁊. ff. eo. Quis. Sed ar. ff. inſti. q manu. non pſit. ſ. ſemel. ſed ibi imꝓpꝛie ponitur falſa.
f ¶ Quā. ſ. i genere. nūc in ſpecie.
g ¶ Tu quoq; ſ. minor.

Jnouū. ¶ Caſus. Si minor vel ei⁹ procurator preſidi de interponendo decretum libellū porrexit: nō ſtatim diſcernere debet: vt res minoris vendat: ſed cauſam examinabit.
b ¶ Libello. quo petitur decretum et cauſa inſeritur. non ergo aſſertio mi libello facte creditur ſed neceſſe eſt. pbari cauſam. Vel dic q̄ procurator ad hanc cauſam non poteſt conſtitui ſicut in excuſatione tutele. vt. ff. de excu. tuto. l. excuſare. et argu. ff. ſi ꝓpter pupen. l. finali. ⁊ argu. ff. de offi. eius cui man. eſt iuriſdi. l. ij. §. j. Sz cōtra. ff. de mino. l. illō. §. ſi talis. ſed ibi ad fauorez bic ad damnū. ⁊ tamen non poteſt ibi fieri ſine ſpeciali mandato.

Procurator nō ſem per conſtituti poteſt.

Sj ad reſoluendas. ¶ Caſus. Pater filio ſuo minori et emancipato predium donauit: poſtea filius ſine decreto de reddēdo patri cautionem emiſit. tamen cōtra ſenatuſcō. huius cautio ſic emiſſa filio nō ꝓdeſt iudicabit.
i ¶ Cōmlerat. tradēdo.
k ¶ Cautionem. de reddendo predio dato a patre.
l ¶ Emiſiſti. ex interuallo.
m ¶ Conſulti. quo colligitur ſicut tradēdo non poteſt dominiū in aliū trāſferre: ſic nec ſtipulanti poteſt id. ꝓmittere: cū iā habere videt ſtipulator. vt. ff. de regu. iur. l. qui actionem. ⁊ facit. §. ſi aduer. dona. l. ij.

Predia. ¶ Caſus. Minor ſpōſe ſue donauit prediuꝫ ante nuptias: nouatione ſponſalioꝝ ſine decre. an valeat do. querit. Dicitur q̄ non. vt pote facta contra ſena.
n ¶ Ad te. vt. prorem.
o ¶ Nō potuerit. immo. vt. §. ſi aduer. do. l. i. q̄ eſt §. So. ibi mobiles hic immobiles. vel ibi decretū fuit: hic nō. Vel hic ſpōſalitia ibi ꝓpter nuptias. hoc placet. Jtē §. ſ. ſi maior fac. l. ſi. §. cū aūt. Solu. vt ibi.

Ne decreto an ideo minor renocare poſſit: querit: Dic q̄ ſic. Pignora autē que curator emptor ob euictionem obligauit poterit eꝫ ptor proſequi.

Et Ti. ¶ Caſus. Tutor vel curator ſi pdictū minoris alienauerit ſi gnora autē que curator emptor ob euictionem obligauit poterit eꝫ ptor proſequi.

suo poſſunt. a. ¶ Jgitur ⁊ ſi tu fratribus tuis per tranſactionē fundum dediſti: vendicare eum poteſ: ſed ⁊ ſi quid inuicem ab eis ex eodem pacto cōſecutus es id mutuo restituere debebis.
¶ Decretum ex falſa cauſa alienationi interpoſitum non tenet. b. d. Bald. vel ſic. Decretum ex falſa cā interpoſitus eſt ipſo iure nullum. ideo illo non obſtante non tenet alienatio. b. d. Saly.

Idē. aa. Mutiano. Lex. v.

Et Si preſes prouincie decreuerit alienandum vel obligandum pupilli ſuburbanum vel ruſticum predium: tamen actionem d pupillo (ſi allegationibus falſis circūuentā religionem eius probare poſſit) ſenatus reſeruauit: quaꝫ exercere tu quoq; non vetaberis.
¶ Nō ſufficit cauſas allegare ſed oportet probare. boc dicit. Vel ſic. Ad petēdus interponi decretum ſuper alienatione rei minoris nō pōt conſtitui procurator. boc dicit ſm alium intellectū ſingularem. Bal dus. Vel ſic. Nō ſufficit cauſam alienationis ꝓponi coraꝫ iudice: ſed eſt neceſſe vt apud acta ꝓbetur. ⁊ vt decretuꝫ interpoſnatur. boc dicit Salycetus.

Jmpatores Carus Car. ⁊ Numeria. aaa. Uaro. Lex. vj.

Mnouum poſſeſſionis venditio per procuratorem delato ad pretorem vel preſidem puincie libello e fieri nō potuit: cum ea res aliter conſiſci recte non poteſt: niſi apud acta cauſis probatis que venditioni neceſſitates inferant decretum ſolenniter interponatur.

Sicut minor non poteſt alienare rem non alienabilem: ita nec eam poteſt refutare vel finire. boc dicit Bald. Vel ſic. Sicut minor non poteſt alienare immobilia ſine decreto: ita nec ad alienādum ſe obligare. boc dicit Salycetus.

Idem. aaa. Jſidoro. Lex. vij.

Sj ad reſoluendam donationem quam in emancipatuꝫ te pater contulerat minor. xxv. annis cautionem f ei emiſiſti: cuꝫ huiuſmodi ſcriptura contra ſenatuſconſulti auctoritatez data ſit: non oberit iuri tuo.
¶ Etiā ꝓpter nuptias nō pōt minor alienare ſua auctoritate rem non alienandam. boc dicit Bald. vel ſic. Ex cauſa ſpōſalitie largitatis immobilia non alienātur ſine decreto. b. d. Saly.

Jmpera. Diocle. et Maxi. aa. Theodoſio. Lex. viij.

Predia ruſtica que contra ſenatuſcōſultū donata eſſe ante nuptias ſponſaliozū nomine precum tuarū cōfeſſio oſtēdit: cuꝫ proprietas ad te ꝓpter iuris interdictum trāſire non potuerit in dōio mariti permāſiſſe palā eſt.
¶ Licet er primilegio non obligetur: fideiuſſor: cui primilegiū nō cōpetit obligat. b. d. Bal. vel ſic. Licet alienatio ſit prohibita minorum fauoze: tamen alij non ꝓhibentur ſe ꝛes ſuas obligare. boc dicit. vel ſic. Prohibitio extra perſonā: n cauſam ꝓhibitionis non egreditur. b. d. Saly.

Idē. aa. Mutiano. Lex. ix.

Et Si is quem predium ruſticuꝫ minoris diſtraxiſſe affirmas: curatoris officio functus id fecit. venditio tamen contra diui ſeueri oratione facta preſidis ſententia non imerito reſciſſa eſt.
¶ Pignoza ſane ꝙ ob euictionis periculum idem curator ex rebus proprijs tibi obligauit non prohiberis perſequi.

Hñalitas nō pōt gi tur ad ſ. ā lite cauta.

¶ Minor rem non rite alienatam vēdicat: nec reſtituit precium niſi quatenus recepiſſe ꝓbatur. b. d. Bal. vel ſic. Minor vendicans eius predia nō iure alienata tenetur reſtituere precium quatenus ꝓbatur in eius vtilitatem verſum. b. d. Saly.

Idē. aa. Grato. Lex. x.

Prediorum que ſine decreto alienata ſunt dominium tibi perſequenti preſes opē feret. apud quem ſi illuxerit non vniuerſa precia q̄ curator tuus data ſunt in patrimonium tuuꝫ proceſſiſſe: p ea dūtaxat pecunie parte te conuenire impetret: quaꝫ in facultates tuas erogatam eſſe conſtiterit.
¶ Ubi contractus peccat in ſolennitate non eſt tractandum de precij paruitate/ ſecus vbi omnia ſunt ſolēniter acta. boc dicit Bal. vel ſic. Ubi alienatio eſt nulla: minoris reſtitutio non eſt neceſſaria: ſecus ſi fit aliqua ⁊ leſio in precio ſit ſecuta. boc dicit Salycetus.

Idem. aa. Triphinio. Lex. xj.

Sjquidem ſine decreto minor nō eē ꝛ ſuꝫ. vt. ſ. e. ſi pdiū. ⁊. ff. de iureiur. nā ⁊ poſtea. §. ſi minor. q eſt §. Jſ fallit in creditoꝛe. vt. §. ſi aduer. cre. l. i. ⁊. ij. Vel boc oñ ſtet: ſi nullus: ſic q̄ cōpetat pupillo directa rei vēdicatio ⁊ aduerſarius ex cipiat dicēs eū locupletatū: z ita ſuā exceptionē ꝓbare debeat: ſcz ſe minoꝛē ⁊ leſum. vt. ff. de ꝓba. l. in exceptiōib⁹. a. ſ. e. l. vtere. ⁊. l. ſi pdiū. vbi autez tenet cū agit minoꝛ petēdo reſtitui plene intēnoñe ſuā ꝓbare ꝺz: ſcz ſe minoꝛē ⁊ leſum. vt. ſ. e. l. ſi. ⁊. ff. de curato. fiu. l. pūlio. §. ſi. ⁊. ff. eſi pupillorū. §. ſi. ⁊. l. ſi fundus. ⁊. ff. de mino. l. patri. §. ſtē. Vel plani⁹. aut nō tenet ꝙ probat emptoꝛ vtbic. a. ſ. eo. l. vtere. ⁊. l. ſi predium. Aut tenet: ⁊ tunc

Minor pe tēs reſtitui tionem. p ber ſe mino rē ⁊ leſum.

Sminoꝛ. vt. ff. de iureiur. l. nam ⁊ poſtea. §. ſi minor.

Jquidē. ¶ Caſus. Minor predium ſuū ſine decreto alienauit:

UNIVERSIDAD DE HUELVA

non refert alienauit vili precio vel non: q̄ non tenebit venditio. ꝛ boc in prima. Si vero interposito decreto alienauit: sed ignorans vires p̄ dū minoris precio q̄ valuit: tenebit alienatio: sed restituetur vt iustum precium ei suppleatur.

a ¶ Patronus tuus. o liberte: idem ꝛ curator.

b ¶ Obstruxerit. vt ct. ff. eo. l.

c ¶ Restitutio. ad ℔ vt p̄ ciū suppleat vel res reddat si vt minor videret decept' est. ꝛ ℔ data electione emptor: aliogn si in hoc ipso q̄s vēdiderit est deceptus ad rē ipam. vt ar. ff. de iure do. si res. §. i. ꝛ. ff. de dona. inter vi. ꝛ vro. si p̄sius. §. circa. ꝛ ar. §. de resciñ. vē. l. i. §. Sz vī iudicis decretū facere cessare restituentem. vt ff. de mino. l. ait prętor. §. quid ñ. fed aliud est cū p̄o recipiēte sibi debitū: ꝛ aliud cū p̄o alienāte interponit: vt ibi diri. Itē ad hoc quod dicit de vili precio facit. ff. de transac. l. cum bi. §. si quis de alimentis. vt. §. de resci. ven. l. quisquis.

Restitutionem an factam cessare decretū iudicis.

Bes. ¶ Casus. Si minor alicui l. c. neaf: an vt libereť interposito decreto possit rusticū p̄diū alienare ꝛ̄ritur. R̄ñ. q̄ sic: etiā p̄uiciale.

d ¶ Alienū ñ. Adel similez cām vt dotē. vt plene diri. §. de ad. tu. l. ler q̄. i p̄in. Adel o donationē p̄ pter nuptias vt. §. si ima. fac. l. fin. §. fina. Item ob famē. ar. §. de pa. q̄ fi. di. l. i. ꝛ. ij. cū plone reb' p̄ponātur. vt. §. de sacrosanct. ec. l. fancim'. Forte ꝛ ob famē cōiūctarū plonarū. vt. ff. de tu. ꝛ ra. di. l. i. §. sed nonnullos. Ydē dicūt de fundo sterili. ar. §. de sa. san. ec. aut. itē p̄diū. q̄s ñ placet: q̄ nō vī sterile q̄s vēdi pt. vt. ff. ad l. fal. l. iū. ꝛ. ff. si fund'. ni si forte nil posset percipi.

Persone sunt rebus preferēde.

e ¶ Prouinciale. ecōtra videbatur: quia directū dñium vēditoris vel minoris non crat. ꝛ facit. ff. eo. l. magis. §. ne tamen.

Etiā. ¶ Casus. Si minor habeat p̄diū in emphiteosim: vel tale p quo reddat tributū fisco vel cesari. an id fine decreto alienari possit ꝛ̄ritur. R̄ñ. q̄ non.

f Egā vectigale. quod p̄stat vectigal fisco.

g ¶ Patrimoniale. quod cesari.

h ¶ Emphiteoticum. quod priuato. ꝛ idē si quodcūq; ius habet in re. vt. ff. eo. l. iū. §. sed jus.

Tere. ¶ Casus. Si minor predium suum prouinciale sine decreto distrahat vt emptor nomine p̄cij fisco cui debitor erat mīt. an ei agenti nisi precium cum vsuris fisco debitis restituat emptor obstet doli exceptio. queritur. Dicitur q̄ sic. ꝛ hoc cauet in rūsio pa.

i ¶ Precibus. i. in libello precum.

k ¶ Oppone. tu emptor.

l ¶ Ob eorū. fcz minorum. ꝛ habes idē. ff. eo. si fundus. §. fin. ꝛ. l. pupillo rum. §. pe. ꝛ. ff. de mino. l. tutor. ꝛ. ff. de cur. fur. l. consilio. §. j. ꝛ. j. titu. ij.

nor annis patron⁹ tuus⁸ rusticuz predium venūdedit: superuacuus est de vili p̄cio tractare cum scnatuscōsulti auctoritas retēto dñio alienādi viā obstruxerit⁹. ¶ Sinuero iure interposito decreto venditionē vili p̄cio eius possessionis cuius vires ignorabat fecit: iuxta edicti perpetui auctoritatem in integrum restitutio ñ causa cognita ei prebebitur.

¶ Ob cs alienum ñ causa cognita p̄sidali decreto predium rusticuz minoris prouinciale distrahi permittitur.

¶ Minor non pōt vendere suā emphiteosim sine decreto. Bal. vel sic. Nō ñ. p̄in: sed nec vectigale vel emphiteoticū rusticū p̄diū vēdit minor sine decreto. b. d. Saly.

Idē. aa. Benoulle. Lex. xiij.

Etiā victigale vel patrimoniale fiue emphiteoticum predium sine decreto p̄sidis distrahi non licet.

¶ Etiam ex cōtractu mutui secuta traditione propter reciprocā p̄stationem causa ius retinendi. b. d. Bal. vel sic. Minor a vendicando alienata repellitur si preciū ei debitū vsū nō restituatur fisco vsuris. Sal.

Idē. aa. Frontino. Lex. xiij.

Tere viri prudētissimi in pīniam respondent: ceteroꝝ q̄ quorum p̄cibus fecisti mentionem sententijs ac doli mali exceptione oppone: precius ob cōū debitū solutū. p bans: si sorte cum vsuris que fisco debent pupilli nō offerētes fundos prouinciales cōtra decretum p̄sidis venundatos cum fructibus petant.

¶ Non potest minor soluere sine decreto aliud. p alio in his que nō possunt alienari. hoc dicit Bald. vel sic. Immobilia p alio debito nō possunt insolutum dari sine decreto. Saly.

Idē. aa. ꝛ. cc. Gabine. Lex. xv

Si minor. xxv. annis predium rusticum (cum aliud debeat) sine decreto insolutum dedisti: dñium a te discedere nō p̄mittit senatusconsulti auctoritas.

¶ Minor qui ex precio fundi venditi soluit onera ꝛ tributa fundum nō recuperat nisi restituat quod accepit. Bal. vel sic. Immobilia alienata sine decreto iudicis in cuius territorio sunt sita pōt cum fructibus vendicari: sed precium in vtilitatē minoris versum cum vsuris debet restitui et sumptus meliorari. b. d. Saly.

Idē. aa. Euthice. Lex. xvj.

Si p̄diū rusticum vel suburbanū (qō ab vrbanis non loco sed qualitate discernitur) in pupillari etate constituta: tutore auctore vel adulta sine decreto p̄sidis prouincie in qua situm est venundedisti: fm sniam senatusconsulti dñium eius fiue ius a te discedere nō potuit: sed vendicationez eius ꝛ fructuū: vel bis non extantibus cōdictionē cōpetere constitit.

¶ Emptor autem si p̄bare potuerit ex ceteris facultatibus obedire te munericbus siue onerib⁹ non potuisse: ad vtilitates p̄terea tuas cessisse pecuniaz quam precij noie sumpseras: doli exceptionis auxilio precij cum vsuris quas p̄stare cogeris. ꝛ sumptus meliorati p dū seruare tātūmodo potest.

¶ Non potest minor dividere immobilia nisi p̄nouocetur a maiore. b. d. Bal. vel sic. Minor non alienat etiā in minore fine decreto: nec prouocat ad diuisionem: sed prouocatur a maiore: ꝛ tunc fine decreto procedit alienatio. b. d. Saly.

Idē. aa. ꝛ. cc. Philippo. L. xvij.

Later oēs minores nec commune p̄diū sine decreto p̄sidis sniā senatusconsulti distrahi patitur. nam ad diuisionis causaz prouocāte tm modo maiore socio cius alienationē ꝛ sine decreto fieri impune obtinuit.

¶ Propter debitum fiscale (puta propter data ꝛ collectas) pōt alienari res minoris interueniente decreto. Bald. vel sic. Etiam propter debita fiscalia nō possunt minorum predia alienari nisi causa proba ta ꝛ interueniente decreto. Saly.

Impera. Cōstantinus. a. ꝛ Cōstātius. c. ad Scuerū. Lex. xviij.

Si minores vel ex patris nomine vel ex suo debitis dinaratē fiscalib⁹ ingruentibus vel ex priuatis cōtractibus reperiant

l. si contra amplissimi. ꝛ. ff. de acqui. re. do. bonefidei.

m ¶ Venundatos. Al minore.

Si minor. ¶ Casus. Tenebatur mihi minor in fundo sempronia no. dedit mihi insolutū aliud sine decreto cū debuit dedisse sempronianum. an id vendicare possit: queritur: Dicitur q̄ sic.

n ¶ Alind. f. prediū. et ita alterū puta debitū potest alienare: aliud nō. fic est differentia inter fundū ꝛ fundū. vt. ff. e. l. magis. §. si' fund'. ꝛ. §. si pupillus. Sed ar. §. eo. §. pupilloꝝ. §. fi. vbi fund' primo obligat' cū decreto alteri. p eodez debito eroluendo sine decreto obligat. sed ibi ideo q̄ i locum prime obligationis succedit eadem res.

o ¶ Deberes. er persona eius cui successisti.

Diuiso.

Si p̄diū. Prio cōsulit minori. scdo emptori. secū da ibi: ēptor.

¶ Casus. Si minori rustici cū p̄diū vel suburbanū sine decreto alienet/nō tenebit alienatio: ꝛ̄ aget ꝛ restituet sibi p̄diū cū fructib⁹ si ertēt: cōsumptos cōdicet: si nō ēptor. phet p̄cium fuisse vsū i vtilitatē minoris repellerēt minor doli exceptione: si nō soluet p̄ciū cū vsuris: ꝛ sumpt⁹ si quos fecit in p̄dio.

¶ Nota ex tertu sufficere decretū illius iudicis in cuius territorio res est. sufficeret etiaz decretū illi' iudicis qui hz p̄siliū sub se. hz nō habeat rē sub se. vt. l. magis puto. §. illud. ff. de rebus eorū.

p ¶ Suburbanū. pro eo de p̄sonit rusticū ꝛ subur banū: vel suburbanū est quod est iurta vrbanum vt orti i ciuitate ꝛ extra.

q ¶ Non loco. nā vrbanū pōt eē in rure ꝛ in ciuitate. vt. ff. ō v. §. fig. l. vrbana p̄dia. ꝛ. l. vrbana familia. ꝛ eo rusticū in ciuitate.

r ¶ Probare. er volūtate nō er necitate. vt dixi ℣. e. p̄dioz. fm. ℔. ꝛ azo. vel ēt er necitate cū ℣ non tenuerit: vt ibi diri.

s Facultatibus. mobilibus. vt. ff. e. l. magis. §. item requirat. ꝛ ad boc ℣. de bis qui ve. eta. impe. l. eos. ꝛ. j. ti. i. prediuz. ꝛ. ff. e. l. iij. ꝛ. j. ti. §. fi. l. si contra amplissimi. ꝛ. §. de cōdi. er. l. si mala. ꝛ. ff. de pe. bere. sed ꝛ ti lege. §. scire. ꝛ. ff. de mino. l. intra vti

le. ꝛ. l. tutor. in fi. ꝛ. ff. e. si fundus. §. q̄ p̄. ꝛ. l. pe.

Inter. ¶ Casa. Si minoz cū minore habeat rē cōez sine decreto alienare nō hz. hznec ad cōi diuidūdo iudicū. puocare. hz si maior cuius fundus erat communis ad iudiciuz prouocet: etiam si sine decreto fiat diuisio bene tenet.

t ¶ Minores. vter q̄s eñ eorum erat minor. fic. ff. e. si pupillorum.

v ¶ Distrahi. etiam per diuisionem. Est eñ quedam alienatio per diuisionem ꝛ adiudicationem.

x ¶ Sine decreto. vt. ꝛ. ff. eo. l. i. §. fi cōis. ꝛ est rō q̄ ex necessitate fit. fic et ff. de cōdi. fur. l. ꝛ. io. ꝛ. ar. §. defundo do. l. i. ꝛ facit. ℣. ti. i. l. i. ꝛ fina.

Si minores. ¶ Casa. Si minor noie suo vel p̄i fisco vel p̄uato tenea: an interposito decreto res suas distrahi possit: q̄rit. Et q̄fic.

y ¶ Debitis. ōtra rat. determinat debitis. non autem ea que sequūtur.

Obnoxij.

Quando decreto ꝛc.

a ¶ Obnoxij.ad pecuniã:secus si ad rẽ certã.tñe enĩ distinguit patris an suo nõe debeãt.vt.ff.c.l.magis.§.fi pupillus.ꝛ.§.sed ꝛ si pater.

b ¶ Pretore.i.pretore quem cõstituit cõstantinus.

c ¶ Fide.q: non inuenit vnde aliunde cõmode potuerit debitum soluí. nec eñ frumẽtũ nec alia necessaria debuerunt vendi.vt argu.ff.de'ver.

d ¶ Sũ decreto opus nõ est. ¶ Virimus qñ decreto op⁹ fit:mõ ergo nam⁹ casus in gb⁹ nõ est opus indicí decreto.Vlso.fio. casus vbi nõ est opus decreto.Prim⁹.ff.ti.i.l. pe. Scõs si nõ caueat de dã no ffecto.ff. de dã.infec. si finita.§.fi pupill⁹. Itẽ in alio qñ definctus p⁹ mitit.vt.i.c.l.i.§.i.ꝛ.ff.eo. l.i.§.i. Item in alio.vt.i. eo.ti.l.ũ. Item si iurauit quod plene diri.ff.si ad uer.vendi.aut.sacramen ta. Item a liis.vt.ff. eo. magis.§.fi pater. Item in alio.vt.i.c.l.ff. Item in alio.vt.ff. de admi.tu.l. fi.§.defenſionẽ.Alecur.

Continua tio.

Obnoxius bona multis in casi b⁹ fine decreto alienari põt.

Si probare. ¶ Casus. Si mandauit testator: vt reddito pcio minor tibi pdiũ restituat.decretũ non est necessarium.

e ¶ Si probare. fic.§. de pac.inter emp.ꝛ vẽ.l.ij.

f ¶ Potes.tu venditor.

g ¶ Consensit. ex vendito vel pscriptis verbis.

h ¶ Consensisse.in pacto emptionis.

i ¶ Voluntati.habite in pacto venditionis.

Imperator Anto.a.Valẽ. Lex.j.

Probare[c] potes[r] patrem pupilli: cuius tutores conuenisti[k] cõsensisse[k] vt reddito tibi predio precũ recuperaret:id quod conuenit scuabik. ¶ Neq; enim in ea re auctoritas presidis necessaria est:vt tutorum solicitudini consulatur si voluntati[l] pareatur defuncti.

Idem operatur rescriptum principis quod decretum inferioris solenniter emanatum.hoc dicit vel fic. Habens verbum superioris non indiget verbo inferioris. hoc dicit Bal.vel fic. Concessio principis specialis habet vim decreti. hoc dicit Salycetus.

Imp.aurel⁹.a.Pulchro. L.ij.

Illud requirendũ est an adito principe saturninus vir clarissimus[k] specialiter ius venditionis acceperit. ¶ Ad instar enim presidalis decreti concessio principalis accedit.

Alienatio facta ex patris voluntate/ vel testatoris valet sine decreto.Saly.

Imperatores Diocletianus et Maximia.aa.Strato. Lex.iij.

Prediũ rusticum vel suburbanum a minore.xxv.an. alienari sine decreto presidis:nisi parentis voluntas vel testatoris ex cuius bonis ad minorẽ pucnit sup alienando eo aliqd mandasse dep:ebẽdatur[l] nulla ratiõe põt.

Vestes detrite ꝛ aialia supuacua possunt alienari sine decreto.Saly.

Imp.Cõstã.a.ad pplm Lex.iiij.

Et sine interpositione decreti tutores ꝛ curatores quarũcunq; personarum vestes detritas ꝛ superuacua animalia vendere permittimus[m].

Titu.LXXII. Fo.CCXLIIII.

Continuatio.

¶ Si qs ignoꝛans.ꝛc. ¶ Qñ res minoris ab aliq⁹ distrahunt tãq; sint eorum qs rẽ eñ minoris ab ertranco cõparauerit ponit.Vlso. Jea. ¶ Casus. Vbera tutoris rem pu. distrarit.an ea pupillus vẽdicare possit. Distinguit:aut distrarit vt suaz:aut vt pupillarem.sedo casu si emptor sciens nulla tpis pscriptiõe tut⁹ est.pmo casu si emptor erat ignorans lz ds nõ fuerit factus statim cũ res tradebatur:tñ si eã post legitimã etatẽ minoris pscripserit: vẽdicanti obstat pscriptio.

n ¶ Hereditario.id est in re ciuili.

o ¶ Qui sciẽs.ꝛ esse pupilli ꝛ nõ tenere vẽditionẽ:ꝛ sic duo obstant emptori vl pscriptori.mala fides.ꝛ q; pupillaris est res.idẽ si sciat esse pupillũ:et credat licere emere ab herede tutoris:§ tñc impedit iuris error.vt.ff. de vsuca.num⁹. in prin. et pro empto.l.ij.§. si qs a pupillo.

Preseriptio impedit ipsum in pueritis errore.

p ¶ Finiat.vt et.§. de nego. gest.l. curatoris. inchoata tñ debet pficere. vt.ff.de here.tu.l.i.

q ¶ Effect⁹.cuz a nõ dño habeat.vt.ff.de acq.rerũ do.l.traditio.

r ¶ Statuti tpis.ꝛ.vl.ꝛꝛ. an.qõ dmũ eo facto maiore currit: vt h.ꝛ.j.q.nõ ob.lõ.tẽp.pscrip.l.nõ est incognitũ.ꝛ.j.eo.l.fi. Et est rõ:q; cuz tpe minoris etatis nõ põt alienari:ergo nec vsucapi.vt.ff. de ver.sig.l.alienationis.

Si cõtra. ¶ Casus. Tutor vel curator si rẽ minoris alienauerit sine decreto:rescidi põt vẽditio.nec tñ res sed in restitutionẽ venient etiã fructꝰ:siue ertẽt siue consumpti sint.si emptor nõ bona fide emit.

s ¶ Probauerit. Qõ est coiõe q; Zuus nõ pbat. fic.§.ti.ti.fi pdiũ.fic.§. pbat aduersari⁹ solẽnitatẽ vt ꝛ alis qui solẽnitatẽ dicit.pbet.vt.ff. de pubiẽ act.l.Cũq;.§.fi.Sed arg.Zinsti.ũ fideiuſ.§.fi.

t ¶ Anuerit.ertẽt vl nõ. vt.ꝛ.§.ti.ũ.si predium.

v ¶ Sinõ bona fide.etiã in iure errantem.vt.ff.de peti.here.sed et si q; scire. Sed opponit.non potest vsucapi: ergo nec fructꝰ põt lucrari. vt.ff. de vsuc.l. vbi lex. Sz rñ. ibi.ppter rei vitiũ:hic ppter defectũ solẽnitatis: vel.ppter etatẽ q̃ nõ noceret ad fructus. vt.ff. de acq.re.do.l.bone fidei.

x ¶ Emptore.etiam bone fidei.

y ¶ Spacium.§ez.ꝛ.vel.ꝛꝛ.annorum.

z ¶ Interceſſerit.post minorem etatem.vt.§.c.l.i.sed hodie male fidei

UNIVERSIDAD DE HUELVA

possessore alienāte ꝛc. vt.ſ. de pſcrip. lōg. tēp. aut. malefidei. Sed opponitur. Nōne etiā olim prohibebat alienari. vt. ff. de rc. eo. l. j. ergo ꝛ vsu capi. vt. ff. de verbo. ſig. l. alienationis. ergo bona fides nō. pdeſt. vt. ff. de vſuca. l. vbi ler: ꝛ Rñ. interim duz minor eſt: ꝛ ſicut prohibet alienatio ꝛ vſucapio ē. prohibita: ſz poſt minorē etatē vtraq; valet: vt hic. Vel ibi prohibet: qz furtiua. hic ꝓpter defectum ſolennitatis. vt dicti. ſ. c. l. j.

Q Uoniā. ¶ Caſus. Si pdiū a minore mihi donatus ſine decreto vel ab eī curatore vel tutore alij bona fide emenți vendidero an teneat venditio. Rñ. q; ſi empto: pſente dño ꝛ ma ioze facto pdius. r. an. eo pſente. vel. rr. eo abſente tenuerit: ſecur' erit. ꝛ vēdicanti obſtat exceptio.

a ¶ Quoniam aduerſus emptorem. ſcz agitur.

b ¶ Donata res. vt. ſ. titu. j. l. non ſolum.

c ¶ Effecto. Quare hoc cū ꝛ ꝫ minores oliz bñſi pſcriptiones currebant: licet hodie ſit ſecuſ. vt. ſ. in qui. cau. in inte. reſti. l. fi: Rñ. immo non currebāt in bñſi caſib': cū nec alienari poterant. vt. ff. de ver. ſig. l. alienationis. ꝛ arg. ff. de fun. do. l. fi fundus: ſic ꝛ in quibuſdaz aliis erat q; ipſo iure nō currebāt olim vt diximus. ſ. in qui. cau. in inte. reſtit. l. fi. Vel dic hoc additū a cōpoſitoribus. Vel tertio ideo dicit ma ioze effecto: vt nec reſtitutio detur: hodie ꝑ ſtat ipſo iure pri' nō currere. o. l. ſ. in qui. cau. in inte. reſti. l. fi. et facit. ſ. c. l. j. in fine. ꝛ. ſ. qui. non ob. lon. tēp. pre. nō eſt icognitū. ſed videt etiaz poſtea nō poſſe vſu capi: cū initiū ſit inſpiciendū in vſucapione. vt. ff. de vſuca. l. ſe quitur. ſ. de illo. in fine. ſ. quo hic inſpecto nō ꝓcedit vſucapio. ſz dic vt/tiū eſſe rei a ꝑſone. ꝓmus impedit ꝛ demū co finito currit vſucapio nullo ad principiū poſt habito reſpectu. vt. ff. de vſucap. l. vbi ler. ſ. interdum. ꝛ. l. non ſoluz. ſ. q; bona fide ꝛ titulo ante vitium habito ꝓcedit vt hic. ꝛ. ſ. c. o. l. j. in fine. et facit. ſ. ti. j. l. ſi fine. Sed contra. ſ. titu. ꝓxi. l. fi. vbi quinq; annos dicit ſufficere: ſed ibi ſolues.

Uſucapio nez ipedit duplex vitium.

Continua tio.

d ¶ Si maior facꝫ alienationē ꝛc. ¶ Z vēditio pdiū minoris ꝛ ideo ſit nulla: cōtingit tñ eā aliqñ cōfirmari: puta ꝗ ratihabitionē: ꝛ ideo ponit de ea. Tzo. Clel hic. Superiori titulo vēdidit tutor vel curator rē minoris vt ſuā: hic vt minoris: quo caſu ſine ipſe minor ſine tutor vel curator: ſiue ambo vēdāt: ꝛ maior factus ratū habuit ex preſſe: ꝛ qō ſi ne decreto factū erat tenet. Idē ſi tacite: puta tacēdo per quinq; annos in aliis Zctibus. ſed in donationibus decēniū: niſi donatio ꝓpter nuptias ſit: vbi quinq; anni ſufficiunt. vt. ſ. c. o. l. ſi.

C Um ꝓponas. ¶ Caſ'. Curator patris tui creditori vel heredi vel tutori filij creditoris pdiū qō valebat. rl. cū debitum non eſſet niſi. r. dedit inſolutū vel vendidit. ꝛ ita vltra dimidiam iuſti ꝑcij deceptus eſt. maior factus ratam habuit vē ditionē ꝛ deceſſit. an tu igit qui ei ſucceſſiſti deſideraꝛe poſſis vt iuſti ꝑcij tui ſupplear compenſando ſi qd ei debes vſq; ad competēte concurrentē qualitatē querit. Rñ. q; ſic. ꝛ niſi ſuppleat pdiū ci fructibus recuperabit. ꝛ hoc vel hoc eligere poterit heres creditoris: vt ſupplcatur iuſtum ꝑcium cum vſuris: aut ꝓdium recuperare.

d ¶ Heredi creditoris. ſcz ſui.

e ¶ Eius. ſcz creditoris.

f ¶ Deſtinaſſe. ꝛ vēdidit vel deſtinauit quod deiure non potuit.

g ¶ Ratam habuiſſe. expreſſe cum eſſet maior: factus. ꝛ ſic iam non poteſt reuocari: licet ſine decreto facta.

b ¶ Si minoꝛe. ¶ ſit dimidia iuſti ꝑcij: vt patet ſtatim. ꝓ tali ergo hic talis ratihabitio habetur ac ſi in maioꝛe etate venderet. ſed tūc data retur electio emptoꝛi an redderet rem vel iuſtū ꝑciū ſuppleret. vt. ſ. de reſcin. vē. l. ij. ꝛ. l. ſi vo luntate. ꝛ nunc erit idem vtbic ſubiicit. Alij dicūt fuiſſe hic deceptionez in eo ꝙ dolo emptoꝛis fuit inductus ad habēdā rā tiū: cū putaret ꝑcio iuſto factā fuiſſe venditionez: quod non placet.

i ¶ Superfluū. iuſtū ꝑciū erat. r. quēcūq; putaꝛ quattuoꝛ ꝙ ſoluta ſunt. ſeꝛ ergo que remanēt cō peſantur cum eo: quod hic quondam minoꝛ ſuo creditoꝛi debuit.

k ¶ Si. i. ꝙ niſ ꝛ nō habuit bonā fidē. vel pomit cōditiōaliter: ſcz ſi nō vult adimplere ꝙd ꝓz: ſoluendo. ſ. vel compenſando.

l ¶ In arbitrio ei'. id eſt aduerſe partis: hoc eſt beredis creditoris.

m ¶ Fenebris. que vt creditoꝛi ei debebatur.

n ¶ Reſtituatur. ſuppleatur. ſupple an quod iuſto ꝑcio deeſt ſupplere ſolnēdo vel cō pēſando. Sed ꝛtra. ſ. de preſcrip. rrr. an. l. j. in fi. Sol. ibi dolo: hic ipſa re interuenit deceptio.

S I fine decreto.

¶ Caſus. Dicit ꝓperatoꝛ in hac. l. q; ſi tutoꝛ rē minoris ſine decreto alienauerit vt ſuā: niſi fuerit bone fide poſſeſſoꝛ in quez res alienata eſt. ꝛ tut' fuerit ꝑſcripti. vel cōfirmatiōe quoꝛumnus minoꝛ vēdicare rē poſſit non ſibi ꝓiudicabit.

o ¶ Alienata ſunt. tanq; ſua. ꝛ hic facit hec lex cuz titulo ſuperiori. vt. ſ. tit. j. l. j. ꝛ. l. fi.

p ¶ Confirmatione. ſic. ſ. ſi alic. res pigno. da. ſit. l. antepe.

q ¶ Fuiſſet poſſeſſoꝛ. putans dñm fuiſſe vendētem: vel habuiſſe ius diſtrahendi. vt. ff. de ver. ſig. l. bone' fidei.

S I qñ. ¶ Caſus. Si res minoris ſine decreto alienet: ſiue adhuc fuerit ſub curatoꝛe ſine nō: ꝑ hoc q; venīā ctatis impetrauit non valet alienatio ab initio. ſi tñ minoꝛ nihil dicat ꝛpe minoris etatis: et poſt. xxv. an. ꝑ qnq; nēi tacuerit nō audiē: ſi vult poſtea reſcindere vēditionē. ꝛ hoc in ꝓma. Si vero minoꝛ ſine decreto res ſuas donauerit. r. ꝑ. r. an. inter ꝑſentes. ꝑ. xx. inter abſentes res donatas' tenuerit: poſtq; factus fuerit maioꝛ ſecur' erit. hoc in ſcda. Ita. ſ. vt ſi maioꝛi aliquid ſupereſt de quinquēnio. q; cucurrit biennium: ꝛ ſuccedet ei minoꝛ. illud quod ſupererat defuncto puta triennium currat ei poſt le gitimam etatem ad ꝓſcriptionem complendam. ꝛ hoc in tertia.

r ¶ Sine decreto. ſi vero interueniſſet decretum daretur reſtitutio vſq; ad quadriennium poſt legitimam etatem. vt. ſ. de predi. mino. l. ſiquidem. ꝛ. ſ. de temp. in integ. reſti. l. finali.

s ¶ Eidē minoꝛi. hic ſubdiuidit vel adhuc ꝛc. ꝛ ſic in duob' tñ caſibus loquitur qñ. ſ. minoꝛ hz curatoꝛē. Itē qñ nō hz: q; venīā etatis impetrauit ꝛ eius res eſt alienata vel obligata: qō quidā dicunt. ſed certe idem ſi curatoꝛē nō habet nec impetrauit venīā. Vel dic in quattuoꝛ caſib' loquitur: ſcz qñ minoꝛ auctoꝛitate tutoꝛū vel curatoꝛū vēdit. Itē cōtra qñ tutoꝛ ꝑſente ꝛ volente minoꝛe. Item qñ alīs eſt minoꝛ: ſine tutoꝛe vel curatoꝛe cōſtituꝫ. nec tū impetrauit veniam. Itē ꝛ quādo impetrauit venīā. ꝛ hoc quaſi cōſonat cū ꝓdictis. Vō aūt dixit habere locuz cum tutoꝛ vendidit ꝑſente ꝛ volente ꝓpillo intellige ſm Tzonem ſi ꝓpillus intelligit qd agat: alīs perinde habetur ac ſi nō eſſet ꝑſens. et ſic habet locū titulus ſuperioꝛ qui de ꝓſcriptione. r. vel. rr. annozū dicit. Sed

Preſcriptiões an currant ꝫ minores.

De magistratibus conueniẽdis.

cit. Sed ꝓbla. dixit hunc titulũ locũ hẽre qui de quiq; annis dicit: cuz noie pupilli fecit tutor⁹ vẽditionem. Sed opponitur ꝓdictis si minor⁹ ꝓscribit⁹. v. an. maior⁹ vero. x. melioris cõditiõis est maior⁹ ꝑ minor⁹ R⁹. hoc verũ in maiore qũ sine ei⁹ volũtate vẽdit. als etiã statim non mõ volũtate ꝭ̃ãbclarã do. Itẽ adhuc opponit: qz videtur hic male fidei emptor: tueri se. v. annis. sed. ff. ti. j. l. j. ꝛ. l. fi. ꝙ sunt cõtra. bone fidei tnetur se. x. annis vel. xx. ꝛ sic de teriorꝰ cõditiõis est bone fidei ꝙ male fidei. Sz rñdebit quoquo mõ declarãdo voluntatẽ cõtra vẽnit minor⁹ ꝭ̃ maleficii possessor⁹. vel ibi suo noie vendidit tutor: hic noie minoris facta est vẽditio. Posito vbi vendidit vel obligauit minor⁹ hñs tutor⁹ vel curatorꝰ sine eo nõ valet. vt. ff. de in integ. resti. mi. l. si cura tor⁹. ꝛ sic nõ hz locum lex ista: qz cũ nõ subsit ver⁹ titul⁹: non hz locum ꝙ supcapio. ꝛ sic nec istud qui quẽmũ. Itẽ direrũt qui dã eã nõ hẽre locũ cũ gs minor⁹ nõ hñs tutor⁹ vel curatorẽ ꝛ nõ impetrata venia vẽdidit qõ nõ pla cet. R⁹. Si aũt tutor⁹ vel curator⁹ vel aligs extraneus vẽdidit rẽ minoris vt suã ignoãte minore: si gdẽ emptor⁹ fuit bone fidei hz locũ ꝙscriptio. r. vel. xx. an. q̃ icipit currere post legitimã etatẽ ꝙle tas. Si aũt sciebat ẽptor rẽ eẽ minoris: ꝛ sic nõ pos se distrabi sine decreto: vel etiã putabat posse di strabi sine decreto. et sic errabat in iure hz locũ ꝙscriptio. xxx. an. q̃ icipit currere post ꝙ habuit ruũ. an. vt. ff. ti. j. l. j. ꝛ. l. fi. ꝛ de ꝓscri. xxx. vt. xl. an. l. fi. cut. Sed pla. hoc casu etiã post legitimã etatẽ icipere dicebat ꝓscriptio nem. xx. an. ꝛ ꝓ eo j. de bo. ma. auc. nisi. ꝛ. j. de an. excep. l. j. ꝙ. fi.

Minoris si quis vendat vt sua: an ba beat locũ ꝙscriptio.

a ¶ Tradiderunt. tacendo. si autem erpresse statim posset eam cõfirmare. vt. ꝙ. e. l. j. ꝛ. j. ꝛ. ꝙ. si maior fa. l. j. ꝛ. ij.

b ¶ Cõquest⁹ est. neq; in iudicio neq; extra iudiciũ. Sz qd si extra con questus est narrãdo ꝺrẽ emptor⁹: videt⁹ ꝙ sufficiat. arg. ff. de arbi. l. nõ distinguemus. ꝙ. cũ quidã. fin a3o. fed. ff. d. s. fcs vt. co2as iudice fiat. arg. ꝙ. de non nume. pecu. auf. banc. sed ibi tenuit contractus/hic non.

c ¶ Quasi ab initio. ꝛ ita emptor incipit ꝛ̃ns esse. ꝛ sic plus operaf bec ꝓscriptio q̃ aliã ꝓscriptio. xxx. an.

d ¶ Celebrari possint. nisi ꝑceptor ib⁹. vt. ff. de admi. tu. l. cuz plures. ꝙ. j. vel alimẽta necessarijs. vt. ff. de tu. ꝛ ra. distra. l. j. ꝙ. sed nõnullos. et nisi in donatiõe ꝓpter nuptias: vt subijcit. Itẽ ercipiũt gdam sponsalitiã largitatẽ. vt. ꝙ. si aduersus dona. l. j. sed ibi in reb⁹ mobilib⁹ facta fuit. Nam si in immobilibus non valeret. vt. ꝙ. de prediis minoꝝ. l. predia.

e ¶ Excepta ꝓpter nuptias donatiõe. Quetz ab initio. vt arg. ff. de in re do. l. titia. ꝛ sic est ꝙ. ꝺ. ꝺi. mi. l. ꝓdia. Sol. hic corrigit. Uel dic q̃ nõ valet vt ibi. sed quinq; annis cõfirmat vt cetere alienationes per. l. istam fm Jo. Uel hic de donatiõe ꝓpter nuptias: ibi de ꝓsfalitia. i. de simplici. ꝛ de hoc dixi. ꝙ. de admi. tu. l. ley que. circa. ꝓn.

f ¶ Jn heredis ꝑsonã. ei⁹ qui donauit vel vẽdidit vt referat ad vtrũq;.

g ¶ Accederet. ad complendam ꝓscriptionem. vt. ff. de minoribus. l. interdum. in fine.

h ¶ Heredis. sic lege vt fit sensus q̃ si heres maioris est minor id er qn quẽnio vel decẽnio q̃ supererat defuncto currit heredi demũ cuz erit maior. ꝛ sic intransitiue. i. heredis qui est minor. ꝛ sic est ꝙ. ꝺ. ꝛ. ꝺ. in eo quod no. ꝙ. de tẽp. in integ. restitu. l. ea q̃. ꝙ. fi. At ipsi sic legũt vt hic fit sensus q̃ statim heredi minoꝝ currit tempus quod de quinquẽnio supererat. ꝛ dicũt q̃ post eiusdem etatẽ scilicet defuncti qõ nõ placet. tutele vel cure cõuenimus: sed etiã mgistratus ꝛ scribe: ꝛ estimatores ꝓhibit ꝺemagistratibus conueniendis. Uso.

Continuatio.

Titus. LXXV.

¶ De mgistratib⁹ conueniẽdis. ¶ Nõ solũ tutores ꝛ curatores occasione monij ꝛ fides: q rõne publici officij tenent. ꝓuidere minoribus: ꝛ ꝺ po

Jmagistratus[k] a tu toribus seu curatoribus quos tibi dederint seu nominauerit stipulati sũt se eo nomine in dẽmnes futuros: ꝛ si quid ꝑstitissent repetituros: inqz eaz rem fideiussores acceperunt extra[m] rem saluam fore satisdationem: actio[n] quam aduersus tutores seu curatores tuos instituisti alienam[o] obligationem non resoluit. ¶ Sed aduersus magistrat⁹ qui curatorem dederunt actio vtilis[p] ita demum competit: vt si vniuersis bonis[q] excussis/reuocatisq; eas cum[r] alienassein fraudem constiterit: indemnitati tue in solidum satisfieri non potuit. ¶ Quã si exercueris[s] mãdatis tibi ab eis[t] actiõibus aduersus fideiussores[u] quos acceperunt cõsistere potes: licet vtilem actionem sine cessione habeas.

i ¶ De magistratib⁹ conueniendis. Idi in subsidium conueniuntur. vt insti. de satisda. tu. ꝙ. pe.

Jmgistratus. ¶ Cal'. Dotestas bono. decit tut. pu. tutor⁹ reꝓmisit rem pu. fal. fore. ꝛ fideiussores eo nomine decit. Item decit tutor⁹ fideiussorem de seruãdo eũ indẽne. i. ptãte: postea apparet eũ tutorẽ soluere nõ posse ad mimistrata tutela. et ex mala administratiõe tenetur pu. in. c. finita tute la agit adulẽ⁹ aduersus tutorem quondam. nõ ꝓ hoc liberat magistrat⁹. Sz si solũcõo nõ inuenia tur ipse vel ei⁹ fideiussor in subsidium cõuenietur magistrat⁹ vt cedat sibi actiones aduersus fideiussores q̃s magistratus noie suo accepit. qm̃ s ibi ne cessiõe vtilem habent actionem. Sz fideiussores noie pupilli acceptos.

k ¶ Si magistrat⁹. Dic q̃ magistrat⁹ q tutores decit exegit a tutoribus fideiussores rem pupilli saluam fore. Itẽ et alios de sua ꝓpria indẽnitate: hz pupillus agat. ꝛ tutores nõ tollit actio cõtra magistratũ: sz tenet⁹ i subsidium et poterit cedere actiones cõtra fideiussores quos accepit: et fine cessione habet vtilem.

l ¶ Jndemnes futuros. an tutores hoc tenebant ꝓmittere: Rñ. ita sicut ꝛ quãdo vnus alij cõmittit gestionem. vt insti. de satisda. tu. ꝙ. j. ꝛ. ij.

Tutores ꝛ magistratus quo ordie sunt cõueniẽdi a pupillis.

Ldonis tradiderunt[a]: vt inutilis alienatio vel suppositio diuturno silẽtio roboretur: certum tempus ad talez confirmationem ꝓfinitum esse censemus. ¶ Jdcoq; ꝓcipimus si per quinqz cõtinuos annos post impletam minorem etatez. i. post xxv. annos cõnumerandos nihil cõquestus[b] est sup tali alienatione vel suppositione is qui eaz fecerit vel heres ei⁹/minime posse ꝛctari eam occasione ꝓtermissionis decreti: sed sic teneri quasi ab initio legitimo decreto fuisset res alienata vel suppositа. ¶ Quz aũt donationes a minoribus nec cuz decreto celebrari[c] possint: si minor vel post veniam etatis rem immobilem donationis titulo in alium (exceptas ꝓpter nuptias donatione) trãscripserit: non aliter boc firmitatem habebit nisi post. xxv. annos impletos: inter ꝑsentes q̃ dẽ decẽnium: inter absentes autez vicẽniũ donatore acquiescẽte efflu xerit. Ut tñ in heredis[h] ꝑsonam illud tantummodo tẽpus accederet qõ post eiusdem etatem heredis minoris silẽtio trãsactum sit.

De magistratibus conueniendis[i]. Titulus. lxxv.

Minores in subsidium habẽt regressum cõtra magistratuz qui eis tutores vel curatores dederunt: ꝛ contra fideiussores quos illi de indẽnitate receperunt. boc dicit. ¶ Primo soluit vnam questionẽ ꝙ ꝺ ibi: sed aduersus. Secundo soluit aliam ꝙ ꝺ ibi: quam si exercueris. Tertio nouum ꝺbium remouet in fauorem magistratuum. boc dicit Salycetus.

Impa. Anto. a. Mutiano. l. j.

Sj tu et collega Lex. iij. tuus cum magistratu fungeremini min⁹ idoneum decidistis tutorem: cautionẽq; idoneam nõ exegistis[l]: nec alis seruari pupillo

m ¶ Extra rem. id est ꝑter rem.

n ¶ Actio. vtilis tutele vel negociorum gestorum.

o ¶ Alienam. qua tenetur magistratus.

p ¶ Utilis. tutele. vt. ff. co. l. fi. vel in factum.

q ¶ Bonis excussis. tutorũ oim si oes gesserũt ꝛ nõ est diuisa tutela vt est ꝙ a se. vt. ff. c. duo. Si aũt aligs gesserit/alter nõ: ꝑt mgrat⁹ ꝙuenit ille q nõ gessit: nisi imputet cõtutori no gerẽti q̃ tutorem non remouit vt sup ꝑcutum: vel tarde remouit: vel accusando ꝓdidit iura eius. vt. ff. de tu. ꝛ ra. di. l. j. ꝙ. vlsq. ꝛ. ff. de admi. tu. l. lucius. ij. ꝙ. pe.

r ¶ Cum. tutorem vel curatorem. ꝛ subaudi ꝛ excussis etiam fideiussoribus. vt. j. c. l. aduersus.

s ¶ Quam. ſ. vtilem contra magistratum.

t ¶ Exercueris. non tamen exegisti: qz frustra diceret mandatis.

v ¶ Ab eis. magistratibus.

x ¶ Fideiussores. dicit de bis qui fuerũt accepti ꝓ o re pupilli saluã fore. Sz quos etiã fine cessiõe hz vtilẽ: vt bic. ꝛ. ff. co. l. j. ꝙ. erigere. ꝛ interim nõ tenet magistratus. vt. j. c. aduersus. Jr. dixit de aligs a magistratu acceptis ꝓ o sua idẽnitate: qõ non placet: qz eos nõ hz: nisi demũ cũ dãnus fuerit passus. Ꝑterea non accepit eos nomine minoris. vnde quomodo vtilis daret minori qõ bic dicit. ꝛ. ff. de admi. tu. l. lucr⁹. ij. ꝙ. sempronius. li. ꝛ. j. quo qs or. cõ. l. ij. lib. xi. ꝛ. ff. de admi. tu. l. lucr⁹. ij. ꝙ. sempronius.

y ¶ Heredes. Cuius. Sz magistratus.

z ¶ Nõ lata culpa. Sleui. ꝛ sic no. er dolo ꝛ lata culpa magistrat⁹ tenet⁹ heres nõ ꝙ leui vt hz. ꝛ. ff. c. l. nõ silr. ꝛ. l. qõ ad heredẽ. misi lite cõte. ꝙ leui. Smgratũ. vt. ff. de ꝑcari. l. qsitũ. ꝙ. ainpe. ꝛ ar. Sz de here. tu. l. j.

a ¶ Jtu et collega. Non ex egistis. leui culpa non lata vel dolo quia tunc in solidum teneremini cuz effectu. vt. ff. c. in magistratibus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Fideiussores plures vni tutoris quo te neantur.

a ¶ Potest. vt. l. i. prori.
b ¶ Pro viribꝰ parte. misi actum sit inter eos: vt alterius tantum pericu lo dentur: vel alter tñ nominauit. quibus casibus bi primo conueniñ tur non aute alij libertatur. vt. ff. c. l. i. §. fi inter magistratus. 1. ff. admu nicipales. l. imperator. §. fi. et caue. quia aliter seruatur in pluribus fi deiussorib' vnius tuto ris: quorum quilibet in solidũ tenet cessis actio nibus: vt. ff. rem pu. sal uam. fo. l. vl. Itez nota si non sunt soluẽdo bi ma gistratus nõ hz pupill' priuilegiũ ante alios cre ditores in bonis eorum. vt. ff. c. l. i. §. priuilegium.
c ¶ Postulabis. tu cõue tus insolidum.

indennitas potest[a] : et vtrigz soluendo estis : pro virili[b] parte in vos actionem dari non iniuria postulabis[c].

Contra magistratum agitur in subsidium. i. excussis tutoribus collegis et fideiussoribus. Salycetus.

Idem. a. Frontiano. Lex. iiij.

Aduersus nominatores tutoris vel curatoris minus idoneꝰ: non ante peruenieri potest q̃ si bonis nominati: vtcunqz fideiussoris eius necnon collegarũ[d] quoqz (ad quorum periculum cõ sortiũ administrationis spectat) excussis: non sit indennitati pupilli vel adulti satisfactum[e].

Aduersus. ¶ Cassus. Ita demũ ad magistratus q̃ tutorẽ dedit puenitur si tutor vel eius fideiussor soluendo non sint. vt boni eoꝝ ex cussis pupillo satisfieri idonee non possit.
d ¶ Collegarum. i. contu torum qui cum eo admi nistrauerũt insimul. vel vnus quedã: alius q̃dqz alia. vt. ff. c. duo. nã si nõ administrãt tertio loco essent conueniendi: nisi in suspecto faciendo cessassent vel tarde fecissent vel prodidissent. vt. ff. c. proponebatur. et dixi. ff. c. l. i. 2 facit. ff. si tu. non gest. l. i. 2 de diui. tu. l. ij.
e ¶ Satisfactum. 2 si nũc inueniunt nõ soluẽdo pñs munt tpe donatiõis fuisse nõ soluendo. et sic on' pbandi pupillo non im minet. vt. ff. c. l. i. §. si magistratus. 2 dixi. ff. de pba. l. er pſona. Itez. ff. admuni. l. imperator. §. ibi patet solutio.

Ita ler idem dicit quod precedens fed addit de tempore finiti officij. 2 hoc intendit. Sufficit tutores fuisse soluendo tempore depositi officij: vt ad magistratus nõ possit peruenire. Salycetus.

Imperatores Diocletianus et Maximia. aa. Eugenie Lex. v.

Si magistratus municipales tutorum nominatores: si administrationis[g] finito tempore non fuerunt soluendo[h] : nec ex cautione fideiussionis[i] solidũ exigi possit: pupillis quondam in subsidium indennitatis nomine actionem vtilem[k] competere ex senatusconsulto (quod auctore diuo traiano parẽte nostro factum est) constitit.

Si notarius qui inuentarium scripsit minorem estimationem rerum fecerit: et fm illam fideiussorem recepit: tenetur minori actione in factum: nec ex hoc vitia tur datio curatoris. hoc dicit Salycetus.

Imperator Zeno. a. Emiliano p fecto pretorio. Lex. vj.

Cum[l] sit adiecta[m] pretoris sententia generalẽ curatori administrationem mandantis 2 qõ cam[n] pro more sequitur decretũ[o] pariter fit compositus manifestũ est nõ curatoris[p] dationem fuisse inualidam: sed in estimanda adulte substantia scribe vitium qui tã q̃ non amplius ducẽtis libris auri patrimonium valeret fideiussorem acceperat intercessisse. in quo casu nõ curatoris erit ratio repre hendenda si qua[q] lesio rebus minoris illata fuisse aduersus leguz ordinem comprobetur: sed super negligentia vel dolo scribe qui ve ram substantie taxationem passus est occultari legibus[r] erit agẽdum.

¶ Finit liber quintus.

¶ Incipit Liber sextus.

¶ De seruis fugitiuis[a] et libertis[s] mãcipijsqz ciuitatum[v] artificibus[x] 2 ad diuersa opera deputatis: 2 ad rem priuatam[y] vel dominicam[z] pertinentibus. Titu. j.

Fuga seruum afficit vt vsucapi vel p scribi non possit. b. d. Bal.

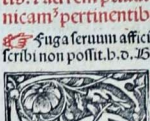

Impa. Diocletian[a] et maximi. aa. Emilia. Lex. j. Eruum fugitiuum[a] sui furtum facere[b]

Eruum. Tria facit. Primo ponit dictum. Secũdo cõsequentiam. Tertio rationem consequẽtie. partes patent. b. d. Bal. vel sic. Nec. l. tria cõtinet dicta. Primo ponit primũ dictũ. Scdo cõsecutiõ illius. Tertio ratio illius cõsecutiui. Et fm hoc põt poni casus vt l'a facet hoc mõ vt ponatur pro questione. An seruꝰ qui fugit a dño furtum faciat sui: Vel aliter potest poni casus: vt dicam' sic. Seruus aliquis fugit a dño/aliquis eum recipit qui eum vẽdit bona fide alij ementi. queritur vtrum iste emptor possit seruum vsucapere vel prescribere: Et dicitur q̃ non: propter rationem que in fine ponitur 2 in principio: q̃ furtum sui fecit.
a ¶ Seruum fugitiuũ. Duobus modis potest poni casus. Primo sic. In hac lege queritur an seruus alicuius si fugit a domino dicatur facere furtum sui: Et respondetur q̃ sic: et quo sequitur q̃ nõ potest p scribi: cuius responsionis ratio est ne 2c. Vel potest poni sic. Seruus meus fugit a me: 2 iuit ad quẽdã: ille possidẽs eum vẽdidit bona fide emẽti. q̃rit an emptor possit vsucapere: Et respõdeo certe q̃ nõ: duabus rationib'. Prima: q̃ fecit furtum sui. Secũda: ne fuga seruorum sit dominis dãnosa. Vel pone vt in glo. que incipit. Sed q̃ dubitatio.
b ¶ Facere. vt. 2. ff. de fur. l. ancilla. Sed contra. j. eo. titu. l. qui seruo. in prin. vbi dicit q̃ non facit furtum qui fugã seruo persuadet. Sol. illud ideo q̃ nemo ex consilio tenetur: non autem dicit fugientem non facere furtum sui. 2 dic quis sit fugitiuus 2 erro. vt. ff. de edil. edic. l. quid sit fugitiuus. in prin. 2. §. erroneum. quod tñ in vno dicitur 2 in alio exaudi tur. vt. ff. c. l. i. §. pe. l. 2 quidam contra. Additio. Aduertas q̃ solutionẽ istius glo. ad. l. qui seruo. in ea alle. reprehendunt communiter docto. nam ex cõsilio fraudulẽto obligatur quis. vt. l. consilij. ff. de regu. iur. Unde dicas fm doc. q̃ seruus fugitiuus facit furtũ sui/vt hic. tñ istud nõ est proprie 2 regulare furtum: q̃ in furto requiritur q̃ sit differẽtia inter

Fideiussores plures vni tutoris quo te neantur.

Ogfat' non obs te nentur de mala ad ministratione tutoꝝ rum.

Lasum dupliciter ponit.

*Ista continuationes sequũt Cy. barto. bal. 2 salyc. Quis Fulg. Ange. 2 paul. prehendãt: vs Bal. dicit hic q̃ parũ circa hoc est curãdũ: q̃ nota.

*Dic vt q̃ salyc. ll. pe. j. eo.

#Idẽ paul. #Idẽ salyc. Dicit ibi: furtum facere. etiam si q̃ aliꝰ nõ fuit appreben sus. pau. Diuisio.

Lasus.

inter contractantem ꝛ rem contractatā. vt.l.i.ff.de furtis. ſꝫ hic eſt ideꝫ ergo nō eſt regulare furtum. ꝛ ideo ꝑſtans opem huic irregulari furto non tenetur furti niſi furtum regulare ſequatur vt in.l.contraria.

a ¶ Et ideo. Nō valet hec arguīentatio. nā fallit in debitore ſurripiēte pign' creditori qui facit furtum ratiōe poſſeſſionis. ꝛ tamē eſt res vſu capibil. vt.ff.de vſuca.l.

ſequit.ſ.fi rē. addo ergo hic quoddā mediū et eſt res furtiua: ꝛ ſic valet. vt iſtit. de vſucap. ſ. furtiue. niſi purget vitiū vt ſe o. titu. ſ. aliqñ. Vel poteſt alſt ſolui. ſ. q̄ ibi fit ſpāle in eo fure. ꝛ dic q̄ vna negatio abūdat. ſic in aut. de bef. ꝛ fal. ſ. inordinatus. colla. i. ff. de dā. infec. fluminū. ſ. i. als enim due negationes faciunt vnā affirmationē. vt. ff. de verb. ſig. l. duobus.

b ¶ Nec vſucapionem. trienn.

c ¶ Preſcriptionez. Sed que dubitatio ē de lōgi tpis ꝑſcriptione q̄n res buis trā imobilib' locuz habet. vt. ſ. in q. cau. cel. lōg. tēp. ꝑſcrip. Lin ſeruo rū. Rñ. ſm quoſdā ſi lo quit de mancipijs aſcriptitijs q̄ ſūt pars ſoli. vt ff. de diuer. et tēp. ꝑſcri. l. iū. in q̄b' licet als locum habeat lōgi tpis preſcriptio: hoc tñ ceſſat q̄ fugitiu' eſt. Et ſi q̄rat quō fit furtū cū indicet immobilis: ꝛ rerū imobiliū nō fit furtū. vt inſti. de vſuca. ſ. q̄ aūt ad eas: Reſpō. ad ſimilitudinez crete que ē naturaliter immobilis licet ſeparata efficiat mobilis. vt. ff. de fur. ſi crete. Item ſi q̄ratur ſi emi aſcriptitium tuū bona fide a nō dño quomodo ꝑſcribam cū nō poſſit alienari ſine ſolo. vt. ſ. de agri. ꝛ cē. l. q̄ad modū. lib. xi. ergo nec vſucapi. vt. ff. de ver. ſig. l. alienatio: Reſpon. illa. l. quadmodum. loquitur quādo dominus vēdidit ꝛ quaſi manifeſta erat ibi fraus dñi. q̄ parum terre dabatur et omnes aſcriptitij vendebant: ſed in noſtro caſu nō ſic. q̄ preſcribet habito titulo ꝛ bona fide ementis ꝛ vendentis. ſed predicta poſitio nō placet quia eadem remanet queſtio de vſucapionibus cum facias log de immobili. ſ. aſcriptitio. Dic ergo caſum q̄ loquitur de preſcriptione. rr. annoum que als datur bona fide mozanti in libertate quā bic nō habuit. ꝛ ideo nō ſcribit libertatem. vt. ſ. de preſcrip. lōg. tēp. que ꝓ lo berta. l. i. ꝛ. ꝛ quod de vſucapione dicit dicis ab alio poſſideatur titulo ꝛ bona fide: ſic ſunt duo caſus. Vel dic q̄ nec tēpore quo mobilia nec quo immobilia ꝑſcribuntur. fic. ſ. li. adueſus credi. l. i. Vel ꝓ poteſt dici q̄ imperator: non habuit reſpectum ad tantā ſubtilitatez. ſed cum reſponderet de vno ſcilicet vſucapione incidit in alium ſcilicet in preſcriptionem. vt ꝛ als. ff. ad le. fal. l. i. ſ. ſed operis. et familie bercicſcundē. l. ij. ſ. i. quarta. ſicuti ſepe contingit cum aliquis petit a me. ꝛ. ꝛ reſpondeo nec. ꝛ. nec. ꝛ. dabo tibi. vel nec. ꝛ. nec aliud. et ponitur in ſeruo vt in re mobili. Item quero cum ſeruus fugitiuus a domino poſſideatur niſi diu mozetur in libertate vel ab alio poſſideatur. vt. ff. de acquiren. poſſeſſ. l. i. ſ. per ſeruum. ꝛ. l. iij. ſ. i. ſeruus. ꝛ. l. rem que nobis. et l. per eum. ſ. finali. qualiter domino eius poteſt fieri furtū: Reſpon. ſ. bic poſſidetur a domino animo non corpore. vt. ff. de acquiēda poſſeſſio. l. iij. ſ. i. ſeruus. ꝛ ſic detentationem non habet. Vel bic poſſidet: ſed non detinebat: quia fugitiuus poſſideturanimo ſolo: ſi enim poſſideretur animo ꝛ corpore non fieret furtum. vt. ff. de acquirē. poſſeſſi. Item que nobis. ꝛ ad boc inſtitu. de obliga. que ex delicto. ſ. placuit. ¶ Item quomodo ſit domino furtuz. vt. ff. de furtis. l. interdū. ij. ſ. cum autem. que eſt contra. vbi dicit q̄ ꝑdiu res ſubrepta domino per ſeruum eſt penes ſeruum non mutatur eius conditio: Reſpon. illa loquitur in peculiaribus: aliud autem in dominicis vt bic: in quibus fit furtum: etiam ſi penes ſeruz conſiſtant: ipſe enim non dicitur bus fit furtum: etiam ſi penes ſeruz conſiſtant: ipſe enim non dicitur esse in ſui peculio: ſed dicitur reo dominica ipſemet. vt. ff. de pecu. l. deposui. ſ. ſtich'. ꝛ de pecu. lega. l. ſtichus habet. in fin. Sed quare ſecus in dominicis: Reſpon. ꝛ quia in peculiaribus videtur habere quandam licentiam contractandi ꝛ damnificandi dominum. vt. ff. de pecu. l. ſi ſeruus. ſ. etiam. ſed in dominicis non. vt in fine buius. l. Inde eſt q̄ res peculiaris ab alio ſurrepta ſi redeat in poteſtatem ſerui purgatur vitium. ſed nō ſic de dominica. vt. ff. de vſucap. l. ſequitur. ſ. labeo. ꝛ predic. l. interdū. ſ. ſi res. Item quid valet fieri furtum in dominicis ſed ꝓ latrocinio furca. Salycetus.

¶ Sed nouo iure ſi criminis qualitas membri abſciſſionez exigat" vna ſola" manus abſcindetur: ſed ꝓ furto nec mozietur: nec aliquod membrum ab ſcidetur. ſed aliter caſtigabitur ꝑ.

¶ Fures autem vocantur qui occulte et ſine armis huiuſmodi de linquunt. qui autem violenter aggrediuntur: aut cum armis: aut ſine armis: aut in domibus: aut in itineribus: aut in mari: penis legalibus ſubiȝcātur.

In iſta lege plura bona dicam. ꝛ boc intendit. Suſcipientes ſeruum fugitiuum ſcienter ꝓ ſingulo ſeruo ꝛ vice qualibet puniunt tamen de delicto tutoris vel curatoris ipſe punitur ꝛ nō domin'? ꝛ qui non poteſt ſoluere luit in corpus. erranti parci tur. ꝛ ſi a domino cepit malicia punit. ſeruo punabitur ꝛ veritas eructur p ſeruī fugitiui tortura. boc dicit Bal. vel ſic. Dolo ſe fugitiuum occultans ad cum cum pari vel. rr. ſolidis tenetur. ꝛ pena reiteratur au getur delictum reiteranti ꝛ tutozi nō minori. ſuſcipiens vero ſine dolo nō tenetur. ſed dolo ſe mittens ſeruo toto ꝛ cōfiſcato puniatur. boc dicit Saly.

¶ Hodie loco pedis ſuccedit man' ab ſciſſio. ꝓ furto vero ſolaſtiū caſtigatio: ad requirendum eum intrare non audeo: preſes faciet cum requiri.

g ¶ Officij eſt. vt ꝛ. ff. c. diuus. alioquin et magiſtratus in. c. ſolicitis. et qui non patitur apud ſe inquiri in totidem punitur. vt. ff. co. l. i. ſ. boc autem. ꝛ eadem pena imponitur ſuſcipienti alienum ſeruum ꝛ nō redenti infra. rr. dies. vt. c. l. i. ſ. i. ꝛ omnes iſtas penas dicas applicari fiſco cum multe appellentur. vt. ꝛ. de modo mulcta. l. mulctarum. eſt et alia que datur actori. vt. ſ. l. quicunq;. Et dic/ Officij eſt. id eſt ad ei officium pertinet.

Si fugitiui. ¶ Caſus. Si ſeruus meus fugit ad hoſtes ꝛ in itinere deprehenſus eſt: quā penam ſubire debeat querit. Dicit q̄ am putandus eſt pes: aut detur metallo: aut alia pena affici debet.

b ¶ Deprehendantur. in itinere. ſecus ſi ad hoſtes ‡ iam peruenerint ꝛ ſic fuerit delictum conſummatum. q̄ tunc vltimo ſupplicio puniunt. vt. ff. de pe. ſi quis aliquid. ſ. i. que eſt contra. ſi tamen non petatur punitio mortis iure poſſtliminij redditur. vt. ff. de captiuis ꝛ poſtliminiis. reuer. poſtliminium. ſ. tranſfuge.

i ¶ Ad barbaricos. i. hoſtes ppli romani. vt. ff. de cōmer. ꝛ merca. l. iij.

k ¶ Amputato. ꝛ ſic punitur in eo in quo deliquit.

l ¶ Detallo. que ſit bec pena ꝛ operis metalli ꝛ miniſterij metallorum vide babes. ff. de pe. aut damnum. ſ. inter eos. ꝛ. ſ. quiſquis. ꝛ. ſ. in miniſterium. ꝛ inſti. quib. mo. ius. pat. poſ. ſo. ſ. pene.

m ¶ Alia pena. ſcz ſimili ‡ vel extraordinaria. vt. ff. de pe. hodie. ſed in boc ꝓ dicit pedē amputari: corrigit ꝑ aut. ſed nouo iure. ꝛ bic ponit.

n ¶ Sed nouo iure. Exigat. q̄ enemi in quattuoz caſibus. ‡ Vn' eſt bic in. l. ſi fugitiui. Scōs in ex actoribus tributozū ſi nō faciunt apocbā de ſuſceptis. i. ſcriptura ꝛ in qua ſcribūtur ea que ſuſcipiūt ex actores debitozū. vt in aut. de manda. princi. ſ. coges. colla. iij. Tertius eſt in nouellis de quibuſdaz hereticis ꝛc. ‡ Et eſt quart' in lombarda que dicit manū incidēdā tabellioni ſi fecerit falſum inſtrumentū vtn lōbarda de eo qui fecit falſum titu. l. j. in caſu etiā ex lege cozne. ſuppliciū patitur fugitiuus: nō ſolum ratione fuge ſed cuz adiuncto. vt. ff. ad ſill. l. iij. ſ. de his. ‡ ꝛ. l. lege cornelia. in fi. i. reſponſi.

o ¶ Una ſola nouas. Sed que: Reſpō. ‡ illa in qua min' pōt. vt. ff. de pe. l. interpretatiōe. hȝ alij ¶ Additio. Opinionē bu' glo. tenet bar. bic pe. l. interpretatiōe. hȝ alij ¶ Additio. Opinionē bu' glo. tenet bar. bic pe. l. interpretatiōe. hȝ alij ¶ Additio. Opinionē bu' glo. tenet bar. bic et etiam Paulus de caſtro. ſubdēs q̄ ſi qs bs manū aridā q̄ illa ſit am putāda. ꝛ q̄ deformitas eriā in boc facit pena. ꝛ ita determinauit Jo. putāda. ꝛ q̄ deformitas eriā in boc facit pena. ꝛ ita determinauit Jo. putāda. ꝛ q̄ deformitas eriā in boc facit pena. ꝛ ita determinauit Jo. ang. bic q̄ ꝓ and. in. c. in penis. de reg. iur. li. vi. in mercurialibus. ꝛ ang. bic q̄ ꝓ and. in. c. in penis. de reg. iur. li. vi. in mercurialibus. ꝛ ang. bic q̄ ꝓ and. in. c. in penis. de reg. iur. li. vi. in mercurialibus. ꝛ ang. bic q̄ ꝓ boc allegat bonum ter. in. l. iij. ſ. ij. ff. arbo. fur. ceſa.

p ¶ Caſtigabitur. ſcilꝫ fuſtibus nisi ſit publicus latro ‡ qui ſcilꝫ cōfuſus fuit furari ‡ qui debet furcis ſuſpendi. vt. ff. de pe. l. capitalium. ſ. famoſos. ꝛ bic ſubiȝcit ſtatim.

q ¶ Fures. quidam non habent bic plus: ſic tamen eſt in cō. vnde hec ſumitur vt in aut. vt nulli iudi. ſ. quia vero nos oportet. col. ij.

Ter. ibi. illigati ꝑpis. De illo ꝑuo contra dominū a quo auſugit. pau.

‡ Et bene Bar. ſaly. ꝛ Jaſ.

‡ ꝑpis bar. et pau. licet bal. fulg. ꝛ ſaly. teneat cōtra.

‡ Iſta ē bona. Barto. ꝛ ſaly.

‡ Dēs ſit bona dēpta prima ſi eſt falſa ſꝫ bar. Saly. ꝛ Jaſ.

‡ Verū ſic ſtus. ſ. ſi vſufur.

‡ Idē bar. Bal. ſaly. ꝛ Jaſ. Quis diſplicaret pau.

‡ Verū ſic ſtus. ſ. ſub. ſ. furtum.

‡ Iſta plat bar. bal. pau. ꝛ ſaly.

‡ Idem ſa ly. ꝛ ē bene ſe bar. bal. ꝛ pau.

‡ Inuocus glo. ſequit Bart. Bal. ꝛ Saly.

‡ Idē bar. vide ad. b.

‡ Glo. ſecundū bar. ꝛ ſaly.

‡ Iſta glo. vſq; ad finē ſequit pau. ꝛ ſaly.

‡ Nota q̄ dictio aliuſ alia aliū eſt ſpecialis ſi militū. Bal. ange. pau. ꝛ ſaly.

‡ Iſta glo. ſequit bar. ꝛ ſal. ꝛ vide alios duos caſus per ſa fur. Barto.

‡ Pro parte hereſis: als debent cōburi fm ange.

‡ Verū. Nō. ſub. ſ. vtrum.

‡ Idē bar. bal. Dō. ſa.

‡ Singula hō glo. fm ange. ſ. ex malefitio. ij. col. inſti. de actio.

‡ Talis nō dicit famoſus: ſz famotus fur. Barto. bal. pau. ange. ꝛ ſalyce.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

QVicūq; ¶ Casus. Si inscio me seruum meū in agro tuo vel in domo tua recepisti qualiter puniēdus sis/q̄ritur. Rñ. q̄ eundē reddes cū eque bono. vel.xx. sol. reddat. Si aūt scdo vel tertio eū? rece peris pro vno quoq; duos vel tres: aut dictam summā det. ꝛ istud locum habet in domo pupilli si receptus fuerit. ſ. q; tutor eadē pena feriat. si uolūcdo nō fuerit supplebis in pena q̄ non est in pecunia. si aūt ſ uus cōſtitur? penes te. p pter mercedem ſe dixerit ingenuus missus forte a me vt predictas pecuniā ert? ꝛqret cuꝫ nihil dolo fecisti er cuſaberis. Tor quebitur aūte seruus vt appareat an ipſum miſe rim. q̄ ſi appareat pdaz non ſolum petitionē pe ne ſed etiam ſeruum.

a ¶ Suſceperit. ſcilꝫ dolo malo volens dominum fraudare ſeruo: vt patet ff. de ſer. cor. l. i. ſ. q̄ aūté. ꝛ. l. doli. Speciale eſt tñ in colonis illiricianis vt ſi qs eos recepit igno rās nihilomin? teneat in quadruplū p̄ter opas et damnū q̄ locis que de ſeruerāt factū eſt. vt. ſ. de co. illi. l. i. li. xi. et boc fo te habet locū quādo pu tabat colonū alienū: ſed neſciebat cuius eēt. ſi au tem credidit ingenuum nullam patiet penā. vt. ſ. ca. l. ſ. q̄ ſi ſeruus.

b ¶ Vel. xx. ſolidis. talem ſolidum ✠ accipe qui va leat vnū aureū. vt. ff. de i ius voc. l. ſi. ꝛ inſti. de pe. te. li. ſ. finali. ꝛ. lxxij. tales aurei faciūt vnam libꝛā auri. vt. ſ. ō ſuſce. ꝛ arch. l. quotiēs. li. x. Sed cui? eſt electio ſi detur alius par vel ſolidi. rr. Rñ. de bētis. ✠ vt. ff. de iure do. plerūq;. in fi. Item qua actiōe boc petit? Rñ. vel condictiōe er bac. l. ✠ vt. ff. de condi. er lege. l. i. vel actione ſerui corrupti. ✠ vt. ff. de ſeruo corrup. l. i. in princi. Item ſi no. q̄ non babetur ratio quantum valuerit ſeruus. nā ſemper. vel. rr. ſolidos cum eo licet multo plus valuerit reddet. vel alium parem. ſic t. ſ. de condi. inſer. l. fin. ſed alꝫ contra. ſ. de communi ſer. ma. l. i. in fine. ✠ Item nota q̄ bec pena danda actori nō remittitur etiā ſi ille penitet ꝛ velit reſtituere infra. rr. dies. Sed illa que datur fiſco in ſuſcipientes remittitur ſi infra. rr. dies penitet. vt. ff. e. l. i. ſ. i. ꝛ eſt ratio q; mutꝫ cus lege✠ q̄ cum eius miniſtro agitur. vt. ff. de arbi. l. celſus. ꝛ in auc. de iu di. ſ. oportet. col. vi. Item nota q̄ etiā. l. fa. de pla. poteſt accuſari iſte. vt. ſ. ad le. fa. de pla. l. ſi quis.

c ¶ Vel tertio. non ita ſi quarto ſm. dd. vt. ſ. de modo mulc. l. fin. Vel dicas aliud in mulcta✠ de qua ibi dicitur. aliud in pena q̄ certa impo nit a lege: vt bic arg. ad banc ſol. vt. ff. de pri. delī. l. nunq̄. Itē not. bic iterationē delicti augeri. ✠ penam. vt. ſ. de epi. au. l. ij. in fine.

d ¶ Dominū. i. cū tutores vel curatores in domib? vel agris minoꝛuꝫ fugitiuū ſuſceperint. ſic ſi patiātur fabricari falſam monetam in pdio pupilli. vt. ſ. de falſa mone. l. j. in fi. ꝛ. ſ. vnde vi. l. meminerint.

e ¶ Laſtigatio. ſcilꝫ corporis✠ q̄ eſt generale✠ vt. ff. de iuriſdi. om. iu di. l. ſi quis id. ſ. in ſeruos. ꝛ de in ius voc. l. fin. ꝛ. ſ. de ſepul. vio. l. ſi. ꝛ. ff. de pe. l. i. ſ. generaliter.

f ¶ Mercede. maxime: ſed boc ideo dicit quia tunc magis eſt credibile q̄ ignoret.

g ¶ Incuſari. Cum non ſciuit eum fugitiuum. nam credidit dicenti ſe in genuum.

h ¶ Oportet. ad petitionem conuenti ad ſeruum ꝛ ad penam.

i ¶ Interrogatione. No. duo mirabilia. Primū q̄ ſeruus tor quet cōtra dñm: q̄ eſt cōtra ius cōmune. vt. ſ. de queſtio. l. i. ꝛ. l. ſeruos. ꝛ. ſ. de vt ibi. niſi p? o facto ſuo: ✠ vt bic. ꝛ. ſ. de ſſt. l. interrogari. ꝛ intellige ſi in j. l. in pun. fm q̄ creditur et ✠ cum precedentibus indicijs: vt bic. et. ff. de edil. edic. l. quero. ſ. fi. ꝛ. ſ. eo. cum ſeruum.

Imperator Conſtan. a. ad Valerianum. Lex. xiij.

QVicunq; fugitiuum ſeruuꝫ in domo vel in agro inſcio domino eius ſuſceperit✠: eum cuꝫ alio pari vel✠ .xx. ſolidis reddat. Si uero ſecundo vel✠ tertio eum ſuſceperit: preter ipſum duos vel tres alios vel predictam eſtimationem pro vno quoq; domino repreſentet. ¶ In minoꝝm✠ perſona tutoꝝibus vel curatoꝝibus pena ſimili imminente. ¶ Q; ſi ad predictam penam ſoluendam is qui ſuſceperit minime ſufficiat: eſtimatione competentis iudicis caſtigatio✠ in cum procedat. ¶ Q; ſi ſeruus fugitiuus ingenuum ſe eſſe mentitus ſub mercede✠ apud aliquem fuerit: nihil is qui cum habuerit poterit incuſari✠. ¶ Sane mancipium toꝝqueri oportet✠ vt manifeſtet vtrum propter lucrum capiendum callide a domino ad domum vel ad agrum eius qui ſuſcepit imminſſus eſt/an non. ¶ Q; ſi maligne factum eſſe ex ſerui interrogatione patuerit: ſeruo✠ etiam ſuo eum qui hoc fecerit priuari oportet: ꝛ ad fiſcum pertinere mācipium.

☞ Officialis in ſuo officio negligens cōdemnatur: nec poteſt abſolutoꝝium reſcriptum impetrare: nec iſta abſolutio datur dicit regreſſum contra partē cui fauit inuti

k ¶ Serno etiā ſuo. q. d. nō ſolū penā petere nō poterit: ſ etiā ſeruo. ꝛc. ꝛ intellige cum malignitas ceperit a dño: ✠ ſecus aūt ſi ceperit a poſſeſſore. vt. ſ. ti. i. ſi qs ſeruo. que eſt cōtra. Et q; p fugitiuis receptis va rie inueniunt✠ pene: nō dic ✠ q; ſi ſeruū priuati recepit qs reddit eū cum alio pari vel. xx. ſolidis. vt bac. l. ſi autem fiſci occultat. ꝛ ipſm. ꝛ. xij. libꝛas argenti reddet. vt. ſ. c. ſi qs. ſi imperatoꝛis tūc ipſm ꝛ libꝛas auri. vt. ſ. de fu. co. lib. xij. ſi ciuitatis: ꝛ ipſum cum pari. et xij. ſoli. reddat. ꝛ idem in liberto ciuitatis. vt. ſ. l. p ri. Si autem eſt liber: et artifex ciuitati aſtrictus tūc obtinet q̄ ō. ſ. c. l. ſi. Si ēo ſit ſeru? illirician? tenet in quadruplū p̄ter operas ꝛ dānum. vt. ſ. de colo. illir. l. i. li. xi. Si tra cenſis: duas libꝛas auri. vt. ſ. de colo. tracē. l. i. e. li. Si aūt ſunt tributarij vt inglini alicui? puati tūc ipſm dño ꝛ aliuꝫ eque bonuꝫ. x. xij. lib. argēti fiſco pſtat. vt. ſ. de agri. et cen. ſuos. in fi. li. xi. Itē ſi ge netiari? puniſ in. v. libꝛis auri. Itē q̄ tertiuū rece pit in trib? libꝛis auri. vt ſ. de muri. l. v. ꝛ. vi. lib. xi.

Tert? ibi: ſufficiat. iſte tertius ſolet allegari ad b q̄ qui non hȝ iere luat in corpore.

Tert? ibi: pter. hoc dicio induſitue ponitur. Pau.

✠ Qui ſoli dꝰ legalis hodie non ē in vſu. ſalꝫ.

✠ Seđtur eā bar. bal. ang. ꝛ ſalꝫ. ✠ Ista pla cet bar. ꝛ ſa.

✠ Nihil eſt Salꝫ.

✠ Ibi fit eſtimatio q̄ ad alios. bar tolus.

✠ Id eſt cū fiſco. Salꝫ.

✠ Sequitur eā ſa. ꝛ pau.

✠ Melius diceret ite rariſꝫ pau.

✠ Vide Ja ſo. in. ſ. pe nalis. inſti. de actio.

✠ Cōcor. c. ſi ne. circa fi. cū gl. errꝛa de bo. ꝛ con tuma.

Ancipia. ¶ Caſ?. Si mācipiū ciuitatis alicui? nō itelligas romane ne ſit .ſ. i. e. ſi qs ſeruū aduocādū crediderit cū altero ſuo. ꝛ. ſ. ſol. ciuitati reſtituet. ſi liber tū eadē pena. i. xij. ſol. ꝛc. eū alteri libert? pſtari nō poſſit cū ſit liber. ꝛ ſi deſe ſor ciuitatis nō renouet du os redđat nec reſcri ptū vt liberet a pena ipe tratū valeat. nec retētio nē illi? mācipij ſibi vēdi cet q̄ ipm cōparauerunt ſoluēdo duos. ꝛ boc ſubiicit vendicationi ꝛc.

l ¶ Mancipia. publice ciuitatis alicuius. puta Bono. ſic etiā poniſ. ff. de publica. l. ſed ꝛ bi. ſ. p̄terea. nec eſt iniuria deromana ciuitate: q̄ ibi alia pena impoſitur. vt. ſ. eo. l. pe. que eſt contra.

m ¶ Permanere. in quibus ſcꝫ ſunt conſtituta a rectoꝛibus.

n ¶ Solicitauerit. vt alio vadat.

o ¶ Aduocandū. i. vt ad ſe vadat. ꝛ intelligē vt roꝛ casu cuꝫ effectu. i. cum uit. alꝫ fruſtra diceret reſtituat: ſed ꝛ ſi non iret teneret tantum ſeruū corrupti. vt. ff. de ſer. coꝛ. l. i. ſ. perſuadere.

p ¶ Reſtituat. forte q̄ ſi erat furtum manifeſtum vt bic ſit ſpeciale: vt et alꝫ. ſ. de paganis. l. cbriſtianis.

q ¶ Cū cadē forma. i. cū pena. xij. ſolidoꝝū. libertus eſſi alius cū ſit liber pſtari non pōt ſm Ago. Vel dic cauſa neceſſitatis vt eſt bic ꝛ aliū pꝛeſtari. ſicut ꝛ alꝫ. vt. ff. de fun. do. l. i. aliter autez in liberto ſolicitato pꝛiuati: q̄ in ſola redditione operaꝝ tenet cū eo. vt. ſ. de ope. liber. l. ſi.

r ¶ Exigaſ. ſed nonne puniſ pena centū ſolidoꝝū. vt. ff. e. l. i. ſ. boc aūt: Rñ. nō. q̄ loquit ibi de puati ſeruo bic ciuitatis. Vel melꝰ bic loquit de defenſoꝛe illi? ciuitatis cui? mācipia ſunt abducta. ibi de eo in cui? ciuitatē ſunt abducta. Itē not. bic negligentē adminiſtratoꝛes puniri. vt. ſ. de offi. pfec. pto. oꝛdtis. l. ſi quos. ꝛ de admi. tu. l. pupilloꝝ. repelli etiā pōt ab adminiſtratione. vt. ſ. de pcur. l. eū q. ꝛ pꝛedi. l. ſi quos.

Adminiſtratoꝛes negligēs puniꝛ.

s ¶ Principali. i. principis quo pena ſibi remittatur.

t ¶ Rec venditione. quaſi litis eſtimatione pꝛeſtiterit penaz ſoluendo: ꝛ ideo iure vēditionis ſibi cōpetere rētionez aſſerebat. vt argu. ff. pro emptoꝛe. l. ij. in fi. ꝛ. l. uij. q̄ remouet. licet oliꝫ obtinuerat. Vel dic q̄ ſo licitata ei decetero vendi non poſſunt. ꝛ bec locum babent ſi erꝑonas eius. ſ. defenſoꝛis. ſi vero dicas eius. i. ſerni. eſt ſenſus vt ipſe ſeruus in ſui penam ammodo vendi non poſſit.

Cum ſeruū. ¶ Caſus. Si ſeruū meū fugitiuū requiraꝝ ꝛ vetante. i. penā mihi repetēti te quaſi dñm obieciſti. vel vt cū ,puocarer in libertatē duriſti: to: queaſ ſern? vt bic ꝛeritas appareat. nec ſolū mihi ꝛ tibi ,pderit. ꝛ ſic ſtellige diuiſiue. q̄ nō ſolū. q; ſimiliter vtriq; pderit. verū etiā cobercebunt a fuga aliꝫ ſeruꝝ cū ſciant ſe eſſe toꝛquendos.

p ¶ Repetit. rei vendicatione.

creditur vri co teſti ſi fa cto ,ppō de ponēti ꝑcur rētib? alijs idicꝫ pau.

✠ Seđtur eā pau. ſal. ꝛ Lot.

✠ Nota diſtinctionem quā ſequun tur hic bal. Ange. ſalꝫ. pau. ꝛ Lot.

De furtis ⁊ seruo corrupto.

a ¶ Statuit. Vt. ff. e. l. quicunq.
b ¶ Opponet. dicens q̄ sit suus: vel non sit petentis.
c ¶ Alumanerit. i. indurerit eum vt diceret se liberū.
d ¶ Nequissimus. scilicet seruus.
e ¶ Verbero. id est verberibus dignus. Uel dic q̄ verbero sit ꝓprium nomen.
f ¶ Terminus fiat. vt. ff. de rei vendi. l. cū super. ⁊ l. de libe. cau. l. ea q̄. ⁊ ff. eo. quicunq.
g ¶ Proderit. ad ꝑsum ꝓtionē Azo. vel ad ꝓbationem vt hic dicitur terminus ⁊c.

SI quis seruum. ¶ Casus. Si seruū fisci quis occultauerit tē pena debeat puniri: q̄rit̄ur: Et dicitur q̄ dictus seruum. cū. rij. lib. argenti restituet.

b ¶ Seruum fiscalē. scilicet romane ciuitatis vel ipsius imperij. aliter in patrimoniali seruo imperatoris statuēdum est et in seruo priuati alicuius ⁊ in aliis multis seruis. vt plene dixi. ff. c. q̄ cunq. in fine.

Pena an possit erce dere q̄dru plum.

i ¶ Duodecim libras argenti. Sic ergo pōt erce dere quadruplum si seruus vilis erat. ⁊ sic est cōtra. institu. de actioni. §. omnes. Solu. pena non excedit quadruplū quādo inuenit imposita per nomia repectiua. vt duplum triplū ⁊c. vt ibi: sed quādo certa imponitur potest excedere quadruplum vt hic.

SI qui. ¶ Casus. Si suus publicus puta faber in monāsterio cuius se receperit. ⁊ 2tio bernio ancille dñi dom̄ sciente dño se coniunxerint: tas ipse q̄ ꝓ ꝓ eius filij pstine seruituti restituantur. Uinianus.

k ¶ Seruorum. Impio ꝓpie dicit seruorum: nam liberi erant: sed seruire tenebātur. de seruis autem talibus publicis dixit. ff. c. eo. mancipia.

l ¶ Ancillarum. scientibus dñis ancillarum: non aliter ſm Jo. vt ar. ff. de bonis liber. l. ij. ⁊ j. de infan. cr. l. j.

m ¶ Consortijs. nec enim cum ancillis est matrimonium sed cōtuberniū. vt. ff. de incest. nup. cum ancillis.

n ¶ Seruos. Impio ꝓpie dicit ꝓcres. vel dic q̄ ille fuerant libere facte.

o ¶ Pristine. id est prime.

Verbum idē pōt pō ꝓpie ꝓtio pie poni.

p ¶ Restituant. ꝓpie ponit. put refert ad mares. Sed. put ad feminas q̄ filios impropie. sic ⁊ alis verbū semel positū ponit. ꝓpie ⁊ impropie. vt. ff. ti cer. pe. l. certi. ꝙdictio. in prin. Et no. hic. q̄ filius patris sequit̄ conditionē. ⁊ sic est. 2tra. ff. de rei ven. l. partū. Sol. hic ſpāle in odium dñi ancille. Uel dic q̄ in hoc sequet̄ mſem. nā. mater sequit̄ virum.

q ¶ De furtis ⁊c. ¶ Specialiter de furtis hominum dixit: nūc generaliter de furtis cuiuslibet rei. Uel sic. + Quia corrūpuntur serui vt furentur. ⁊ occasione fuge cōmittitur furtum: ideo de hoc ponit rubrica.

cultantes mancipia certam penam statuit[h] ꝓprietatem oppo net[i]: ⁊ in vocem libertatis cum animauerit[k]: illico nequissimus[l] verbero[e] super quo ambigitur tormentis subijciatur: vt aperta veritate diſceptationi terminus[f] fiat. quod non solum vtrisq; iurgantibus proderit[g]: sed etiam seruorum animos afuga poterit deterrere ⁊c.

Legis tenetur. Baldus. vel sic. Occultans seruum fisci tenet ad illum ⁊ ad. rij. libras argenti. hoc dicit Salycetus.

Qui occultat seruū fisci pena huius

Impa. Valen. Val. ⁊ Gra. aaa. ad Felicē consularem. Lex. vij.

SI quis seruus fiscalem[b] putauerit occultandū non solum cū restituere sed etiam. rij.[t] libras argenti pene nomine fisci iuribus dependere compellatur.

Si seruus publicis operibus deputatus cōubium contrahit cū ancilla ꝙpe vros ⁊ liberi in publicum retrabūtur. hoc dicit Baldus.

Imp. Valē. Theo. ⁊ Arch. aaa. Albino pfec. vrb. rome. Lex. viij.

SI qui publicoꝝ seruoꝝ[k] fabricis seu aliꝭ operibus publicis deputati tanq̄ ꝓprie conditionis immemores dominibus scientibus et priuatarum ancillarum[l] ꝓlatis[m] adiunxerunt: tam ipsi q̄ vxores[n] eorum ⁊ liberi confestim conditioni pristine lacioq; restituantur[o].

¶ De furtis et seruo corrupto. Titulus. ij.

r ¶ Bone fidei. Sctum. sc̄z mandati qui est bone fidei. vt istitu. de act. §. actionum. Sed certe imo videt̄ ꝙcurrere causa criminis cū causa bone fidei. vt. ff. ꝓ socio. l. rei cōis. ⁊. l. seq. ⁊. §. depositi. l. iij. ⁊. ff. cōmo. si esset sibi suus si mandati ⁊ furti ageret. nam agendo mādati ap ꝓbat factū serui / agendo furti reꝓbat. Unde q̄si sibi suus repellit[#] q̄ est no. vt. ff. de ꝙditio. et demon. l. titie. ⁊. ff. de mino. si filius emācipatus. ⁊. ff. q̄ appel. sit. l. ij. §. ſz si alius. et de peti. here. si testm̄ falsum. ⁊. §. si suus ertero. l. j. ⁊. §. de codicillis. l. fi. ⁊. §. depact. inter emp. l. cōmissoria. ⁊. ff. de le. ij. cū filius. §. varijs. et ff. de tribu. q̄ in heredē. §. eligere. Jn legibus[#] autē ⁊ rarijs agēdo ꝓ socio et furti. vel locati ⁊ furti. vel commodati ⁊ furti. vel mādati ⁊ furti. vel depositi et furti qui sunt casus ⁊ iarū legū: nō est sibi ⁊ rarius cum vtroq; agatur ad impro bandū factū aduersarij. Et vt clarius videas dic q̄ hic et alterius Sctus: ibi et suo + vnde hic cōtingit hec ⁊ rarietas: ibi non. est etiā rō ne ⁊ rem ⁊ pectū cōsequatur. vt. ff. de fur. si is cui. cui est cōtraria. d. l. rei cōis. Sed ibi solui. Q̄ñs tñ ⁊ias ꝓponens actiones audit̄ur. vt. ff. q̄oq; leg. l. j. §. q̄ autē. + Sed q̄re illud sit plene dixi. ff. de tribu. l. q̄ in heredē. §. eligere. Alij rident illi. l. si mandauero. ij. §. si tibi. ff. mādati. q̄ ibi natiuitas vt nascatur mandati ⁊ furti permittit: sed no erꝛor citium[#] vt hic innuit.

Jnciuile. ¶ Casus. Si rem mihi surreptas penes te reperiero: nec restituere vis: mihi rē stituto ꝓtio tibi q̄ dices te emisse. ⁊ hoc. ꝓbare possis: an sis audiendus: queritur: Respon. q̄ non. q̄ inciuile est q̄ petis. Ad taliū ergo rerum emptionem facile nō debes accedere / cum prauā suspitionem incurrere possis ⁊ dānificari in restitutione rei ꝓtio non restituto.

y ¶ Jnciuile. ⁊ 2tra ius vt hic. ⁊. §. de euic. l. super empti. ⁊. §. de rei ven. si mancipiū. ⁊ ideo non audit. vt. §. de ꝓsci. impe. offic. l. nec damnosa.

z ¶ Desideratis. vos emptores.

a ¶ Agnitas. id est habitas.

b ¶ Furtiuas. ⁊ idem dicas si non sunt furtiue per predictas leges.

c ¶ A dominis. Sed quid si erat bone fidei possessor: is cui furtum factum erat: an habeat contra possidentem aliq̄s auxilium: Tidetur q̄ sic. vt. §. de agri. ⁊ cens. l. si coloni. lib. rj. Additio. Uideas de hoc Abbatem in. c. si diligenti. extra de ꝓscrip. in versi. niūquid autē antiqori possessori. Ubi tenet q̄ antiquior possessor ꝓtest contra secūdum possessorem etiam bona fide possidētem implorare officium iudicis: vel agere condictione ex. l. si coloni. alleg. in hac glo.

d ¶ Cautins. non est participatio ꝓstitui. vt. ff. de neg. gest. heres.

e ¶ Jncidatis. Uel ꝓpter frequentem negociationē talium rerum: vel ꝓpter crimina talia spe cōmissa: non autem ob hoc q̄ res furtiua apud ipsum reperitur. Alij dicunt vt. JD. adeo cū fieri suspectum. nisi ostendat venditorem furti q̄eniatur: nisi sit grauis et honesta q̄ nisi ostendat venditorem furti q̄eniatur: nisi sit grauis et honesta q̄ persona: sed ꝓma verior est. Additio. Bar. hic dicit inspiciendū esse quanto ꝓtio emerit ⁊ vtrum emerit clam aut palā: ⁊ rc ex istis indicijs dolus perpendit̄ur. vt. l. dolum. §. de dolo.

SI nondū. ¶ Casus. Si rem tēplo dedicare ꝓpossuisti nec dedicasti: ⁊ eam vitricus tuus furripiat: an tibi furti teneatur: queritur: Respon. q̄ sic. ratio dubitationis fuit: quia videbatur q̄ ecclesia agere deberet. secus tamen est.

f ¶ Dedicatā. destinaueras tamen in animo ⁊ voueras: nec ad actum

+ Contrastitiuus. l. e separati ab alijs legib̄ Bar. Bal. Alex. ⁊ ias.

+ Contrarla allegans nō est audiē dus: sic etiā de iure can. ꝙ factū 2ius q̄ de renūciat iuri suo: vt in. c. j. cū gl. j. extra de rī. cōiug.

Hāc solutiones q̄ ad oēs leges: exceptal. si fuuo. ꝓsequitur bar. ꝓ. Saly. Sul. ⁊ ias. Dex. ibi: cū rasi patif. cō col. cux. hac l. c. solicitus dinē. i fi. ex tra de app.

+ Diſplicet bar. pau. saly. ⁊ ias.

Ibi erat dubius ꝓpter factum aduersarij. bar. sa. ⁊ ia.

Istā solutionem quo ad. l. si fuus. sequit̄ bar. Pau. saly. ⁊ Ja. licet dissplicat bal.

+ Utraq; ꝓtinuato ē iungenda. Saly.

Emens rē a fure an ꝓ sumat̄ pticeps fraudis.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

processeras dedicandi: tūc enim esset dedicata. vt. ff. de lib. causa. seruos. ꝛ. ff. de pollicita. l. ij. in princi. ꝛ. ſ. ſi. ꝛ non fieret furtū: ſed fieret ſacrilegium ſi de facto auferatur. ita enim duo iteruenire oportet. vt. ff. ad. l. iuliā peculatus. l. duos. ꝛ de penis. l. aut facta. ſ. locus. iz decretiſte dicant vnū ſufficere. vt. ꝛ vij. q. iij. quiſq;. Jn vltima autē volūtate ſi quis precipit rem dedicari heres tenetur: ꝛ ſic forte erit res de bonis heredis. ꝑpter teſtamenti auctoritatē. vt dicta. l. de pollici. l. ij. et de lib. cauſa. ſeruos. ꝛ. ff. de fur. l. a. titio.

a ¶ Habes. tu qui dominus es. nō tēplum. ꝛ hec erat dubitatio.

Auersus. ¶ Caſſus. Si ſuū meū vt deterior fieret aut per te nō ſtetit quo minꝰ ꝛc. ſolicitaſti teneberis ſeruū corrupti: ſi occultaſti furti. nec ſolū per me ſed per procuratorem agere poſſum: qđ intelligē ciuiliter. tres. l. ſequētes ſatis clare ſunt.

b ¶ Dūtarat. quaſi dicat non aduerſus heredem: nec enim poteſt. vt ff. de ſer. cor. l. hec actio. Vel coniunge hoc ad uerbium dūtarat cuz illo verbo ſolicitaſſe. quaſi dicat ſolicitauit/ non etiam occultauit vel cō tractauit.

c ¶ Fecit. Jdem ſi non fecit ꝛ per cū non remanſit quā corrūperet eum: vt j. c. ſi qs vel ibi ſpeciale.

Serui corrupti actō qđ ꝙtinet.

d ¶ Serui corrupti. in ſi actione venit ſerui corrupti eſtimatio in duplū: ꝛ eſtimatio etiaz rerum ſecum ablatarum. vt. ff. de ſeruo cor. l. ſi quis. in ſi. ꝛ. l. in hoc iudicio.

e ¶ Dotes. tu dominus ſeruī. etiam furti. q. d. nō ſolum ſeruī corrupti.

f ¶ Per procuratorem. ciuiliter agens. qō eſt regulare: vt ibi per me vel per procuratorem ago. vt. ff. de iniur. l. ſed ꝛ ſi vnius. ſ. idem iulianus. non criminaliter poteſt agi per procuratorem. vt. ſ. ad leg. cor. de fal. l. de fide. ꝛ. ff. de pub. iudi. l. pe. ſ. ad crimen. Sed nūquid vna ſtatur per alteram tollitur: Reſpon. non. cum ex diuerſis cauſis dentur. vt ff. de priua. deli. l. nunq;. ſ. penul. Accur.

g ¶ Jiule. Jmplorabam officium iudicis vt diceret ſe ꝓditorem. ciule. q. d. vbanū eſt ꝛ elegans. Sed an poteſt cogi per officium vel per actionem: Reſpōdetur nequaq;. vt. ſ. de petitio. heredi. l. cogi. nam nemo cogitur indicare furem. vt. ff. de fur. l. qui vas. ſ. qui furē. ꝛ licite accipitur merces ꝑpter indicium. vt. ff. de ꝓſcrip. verb. l. ſolent. ꝛ de cōdi. ob turpem cauſam. l. idem. ſ. finali. quod non eſſet ſi quis indicare teneret. vt. ff. de condi. ob tur. cauſam. l. i. ſ. fina. ꝛ. l. ij. et fina. Sed argu. contra in decre. eodem titu. qui cum fure. et quotidie facium epiſcopi: qr excommunicant etiam ſcientes furtum factū eſſe niſi manifeſtauerint veritatem. Sed nonne ad minus tanꝙ teſtis in iudicio debet furem qui libet indicare cum compellatur teſtificari cō tra furem. vt. ff. de tabu. cr. l. locum. ſ. hoc interdictum. ꝛ. ff. de teſti. l. j: Reſpon. illud ſit qr iam mihi furti agenti erat notum: ſed iudici tantum voluebam fieri notum. vt argu. ff. de ꝓfur. l. ſi quis ſolitonem. ſ. pe.

Furē indicare nemo tenetur.

Epi ercōi care poſſunt ſcientes furtuz niſi indicauerint.

Additio. Tu concludas poſt Barto. hic. ꝛ Abba. in. c. qui cum fure. ertra de furtis. q furtum quis indicare debet ꝛ ſic vedeꝛ ꝓpzie velle ter. in dicto. c. qui cum fure. nihil enim dicit de fure ſed de furto: ſed iudex ex officio impl̄orato vel dum procedit per ingſitionem generalē/ poteſt quem compellere ad indicandum furem. argu. l. iij. ꝛ. l. cōgruit. ff. de offi. preſidis. Rectꝰ ergo poſſunt epiſcopi. vt dicit idem Abbas vbi. ſ. Jadmonere ꝛ ercōmunicare non indicantes furem vel furtum: qꝛ ſuperiores tenentur oibus modis purgare puniciā malis hoibus vnde ex hac cauſa poſſunt cōpellere quem ad manifeſtandū. Nō obſtat ꝓdictis ſi dicatur q. ad inſtantiā partis quis tenetur perhibere teſtimoniū contra furē. argu. l. nullū. C. de teſti. ergo tenetur indicare.

tuus furto abſtulit: habes[a] aduerſus eum furti actionem.

¶ Jdo ſeruo ſolicitato agit ſeruī corrupti: ꝓ ſubtracto furti. ꝛ vtracꝫ ciuilis poteſt per procuratorē exerceri. hoc dicit Jaco. bu. ꝑm Baldū. Vel ſic. Solicitans nō ſeruum actione ſeruī corrupti. ſolicitatum ꝫo occultans etiam furti pōt conueniri. hoc dicit Salycetus.

Jmpa. Alex. a. Jherodi. L. iiij.

Auersus cū dūtarat[b] quē ſeruuz tuū ſolicitaſſe dicis ſi cū octerioris animi fecit[c] ſeruī corrupti[d] agere poteſ[e]. ¶ Q; ſi ſoli citatum occultauerit etiam furti cū eōdē agere poteſ. quas actiones etiā per procuratorem[f] exercere minime prohiberis.

¶ Dosſessor rei furtiue auctorem ſuuz ex vbamitate tenetur in iudicio nominare: ſi vult euitare ſuſpicionem que a bono viro debet eſſe remota. hoc dicit Baldus et Salycetus.

Jdem. a. Lonclio. Lex. v.

Jiule[g] ē q. aduerſari[h] tuus a te exigit: vt rei quaz apud te fatearis fuiſſe[i] exhibeas venditorem[k]. nam a tranſcūte etiam ꝛ ignoto emiſſe te dicere non conuenit volenti euitare alienā boni viri[l] ſuſpitionem.

¶ Tedens vel donans ſeruū alienum domino nō prēudicat: ſi contractat furtum facit. Bald. Vel ſic. Contrahens in re aliena non prēiudicat oño ignoranti. ſi tamen contractat tenetur furti. Saly.

Jdem. a. Puthodoro. Lex. vj.

Alienū ſeruū ſine voluntate domini qui ſciens vēdidit[l] ſeu donauit[m] vel alio modo alienauit: nihil oño diminuere pōt. ¶ Et ſi contractet vel apud ſe detinuerit: etiam furtum facit[n].

¶ Qui pecuniam quam ad aliū pferendam accepit in ꝓpꝛios ſuos ꝙuertit furti tenetur. hoc dicit Bal. ꝛ Salycetus.

Jdem. a. Dato. Lex. vij.

Si is cui te pecuniā ad matrem tuam perferendā dediſſe proponis/ parua qūtitate numerata[o] reliquā in vſus ſuos conuertit furtum facit[p].

¶ Si publicanꝰ pretertu officij aliqd aufert dolo malo tenetur furti. ꝛ efficitur res furtiua: ꝛ nō poteſt vſucapi. hoc dicit Bal. Vel ſic. Tributorum exactor ſciens nil deberi aliquid exportās tenetur furti: exportatum enꝫ furtuū efficitur: nec vſucapitur ſed a domino vendicatur. hoc dicit Salycetus.

Jdem. a. Valen. Lex. viij.

Etiam furti actione[q] tributorum exactor tenetur[r] ſi te nō ceſſante in tributoria exactione ſciēs q. nihil debebatur: ancillam tui iuris abduxit: aut vēdidit/ queres facit vt nec emptor vſucapere poſſet/ vendicatioꝫ tibi ipſius[s] competat.

¶ Rei furtiue vel vi poſſeſſe periculuz ad furem ꝛ violentū pertinet: miſi mozam offerendo purgauerit. hoc dicit Bal. con cozdat Salycetus.

Jmperatoꝛes Diocle. et Maxi. aa. Dedilio. Lex. ix.

Abtracto furto vel vi arrepto mancipio: ꝙuis hoc[t] rebus humanis non oblatum[v] ſiam aliud eſt perhibere teſtimonium/ aliud eſt indicare ſine teſtimonio. Jtem cū quis teſtificatur iam fur erat detectus per accuſationez. ſecus autem quando fur eſt omnino occultus qꝛ tunc ad inſtantiam partis quis non tenetur indicare furem.

b ¶ Fuiſſe. nō ꝙ ꝓcuſumatur hodie eſſe apud te: qꝛ aliqñ poſſediſti cū habeat plurimum facti poſſeſſio: et ab initio vel ignoraſte pōt diſcedere. ſecus in dnio. vt. ſ. de ꝓba. ſiue poſſidetis. et. ff. de reg. iur. id qō noſtrū. Sz ꝓſumitur aliquali ꝓſumptione eſſe rē ſuā tuā ex qlitate rei ꝛ perſone. vt. ff. de qō. l. de mino re. ſ. pe. et de re mi. non omnes. ſ. a barbaris. et de offi. preſi. l. dnus.

i ¶ Venditoꝛē. ſic et alꝫs quis purgat ſuā innocētiam. vt. j. ad legē cor. de fal. l. maiozem.

k ¶ Boni viri. l. ſuſpitionem que eſt aliena a bono viro.

Venditio aliqñ fine ꝙ cōtractatione fit.

l Lienū. Vēdidit. qō ꝛ ſine ꝙtractatiōe eſſe pōt. vt ſi rē apō emptoꝛē ꝓſtituta ei vendā: ꝛ tunc nō eſt furtū. vt in ſi. huius legis innuit.

m ¶ Donauit. qꝛ ſpecies lucri eſt. vt. ff. c. ſi pignore. ſ. i. Jſto.

n ¶ Furtum facit. vt. j. c. ſi ſeruum. ꝛ. j. de vſucap. ꝑ emptoꝛe. l. j. ꝛ. l. ſciens. ꝛ ꝑ donato. l. ij. Et not. qꝛ qui detinet facit furtum. quod intellige ſi detinet mouendo vel includendo quod eſt contractatio: alioquin nō eſſet furtū. vt. ff. ad exhi. l. the ſaurus. ꝛ. ff. c. ſi qs vroꝛi. ſ. neqꝫ verbo. ꝛ. Limitiādo. Jtem iſte plagiū cōmittit. vt. j. ad. l. fauiā. de pla. l. ſi quis.

o Sis. Jllumerata. ſcilicet matri.

p ¶ Furtū fecit. hic diſtingue an fuerit miſſus a matre vt tūc agat con dictione furtiua vtputa ſibi queſito dnio. Jtem actione furti: qꝛ eius intereſt. ego quoqꝫ furti agā ſi mea intereſt: an a me vt tunc mihi con dictio furtiua ꝛ actio furti detur. matri quoqꝫ qꝛ eius intereſt detur actio furti. vt. ff. de acquiren. re. do. l. pe. in princi. ꝛ. ff. eo. l. eum qui. ſ. ſi epiſtola. ꝛ de do. inter vi. ꝛ vxo. ſed interim. ſ. antepe. ꝛ. l. ſi ſponſus. in prin. Jtem actio negotiorum geſtoꝝ non datur matri. vt. ff. de neg. ge. ſi pupilli. ſ. ſi quis pecuniam. Jtem mihi datur actio mandati. vt. ff. man. ſi vero non remunerandi. ſ. dedi.

q Dā. ¶ Caſus. Si noīe tributoꝝ ſciēs me nihil debere ancillam meā abduxiſti ꝛ vendidiſti: non ſolū teneberis furti/ ſed nec emptoꝛ vſucapiet: ꝛ ꝛta qūlibet poſſidentem cōpetit mihi vendicatio.

r ¶ Etiam furti actione. Non ſolū actione in factū ex titu. de publicanis. in duplum tenetur. vt. ff. de publica. l. j. ſ. qō quidem edictum.

r ¶ Tenet. imo videt qꝛ nō. vt. ſ. ex qui. can. infa. irro. l. ij. que eſt ꝛta. ſolu. hic ſciens: ibi nō. Vel hic ſua auctoritate accepit: ibi cōpulit ad volendū. Vel verius ibi fuit condēnatus actione in factū in duplum ex edicto de publicanis q nō ifamat: nec videt ob hoc furti ꝓdenatus vt ibi dicit. nō aute negat eū poſſe ꝙuenire furti. Jſta ſolu. placet Hy. Jtem ꝛta. ff. vi bo. rap. l. ij. ſ. ij. ſi publicanus. vbi dicit eū non teneri vi bo. rap. ſol. ibi bona fide accepit credēs adhuc aliqd deberi: h mala.

s ¶ Jpſius. ſcz ancille.

Sbtracto. ¶ Caſus. Seruum meum mihi ſurripuiſti ꝛ rapuiſti nec obtuliſti ꝛ deceſſit: an interitu/ libereris/ queritur: Reſpon. q non. ſed pene legitime ſubiacebis. nec obſtat. ff. de verbo. obliga. ex legati. qꝛ ſpeciale eſt in fure ꝙ interitu ſpeciei non libereſt: cum ſemper intelligatur eſſe in mora.

t ¶ Hoc. ſcilicet mancipium.

v ¶ Oblatum. Al fure domino. Jam oblatio rei furtiue purgat vitium: id eſt mozam. et intellige ſecuta peremptione: cum per dominum ſtat quominus accipiat. Jtem ſi ſtipuletur a fure nouandi animo

animo etiam re non presente vel etiã re presente ⁊ non nouãdi animo ff. de solu. qui decem. §. idem. ⁊. ff. de condi. fur. l. parui. ⁊ ibi no. ⁊ cõcinit antem valet si scrium ipsum nominatim stipuler dari mihi. vt. ff. de verbo. obliga. scire debemus. §. finali.

+ Essent ne alius cas⁹ excusat latronẽ. pco. gl. sup. vbo restitur⁹. in. c. olim vobis. circa medi. gl. extra. de resti. spo.

a ¶ Redundabit. + Ut ⁊ §. qõ me. causa. l. j. ⁊. ff. de vi ⁊ vi arma. l. merito. et l. j. §. rectissime. ⁊. §. de cõdictio. fur. l. ante oblationem. ⁊. ff. de fur. l. in furti actione. §. j. ⁊ intellige de vi ablatiua. secus in cõpulsiua vbi tenetur de ineritu ante sententiã: sed post nõ infra quadrimestre tẽpus: posteaq̃ vo sic. vt. ff. qõ metus causa. l. si cum ex. §. q̃ si homo.

b ¶ Legitima. ciuili ⁊ criminali extraordinaria: vt. ff. de pri. delic. l. fina.

¶ Casus. Si seruũ meũ mihi surripuisti vel abstuleris ⁊ apud te pepit nomine partus et furti ⁊ condic. fur. mihi teneberis. et a quolibet possidente post ea vendicare: nec vsucapietur nisi decẽnio pro tempore vendicare: nec vsucapietur nisi decẽnio purgato vitio. sed an act. furti per. qdic. vel ecõtra tollatur: Rñ. q̃ non. quia ecõtra pena ⁊ c. nec solũ furti tu mihi teneris ⁊ ẽmptor sciens partũ esse in causa furtiua: vel qui rẽ alienam emit quãcũq̃.

Si abducta. ¶ Casus. Si seruũ meũ mihi surripuisti vel abstuleris ⁊ apud te pepit nomine partus et furti ⁊ condic. fur. mihi teneberis. et a quolibet possidente post ea vendicare: nec vsucapietur nisi decẽnio purgato vitio. sed an act. furti per. qdic. vel ecõtra tollatur: Rñ. q̃ non. quia ecõtra pena ⁊ c. nec solũ furti tu mihi teneris ⁊ ẽmptor sciens partũ esse in causa furtiua: vel qui rẽ alienam emit quãcũq̃.

Plagium quis committat.

c ¶ Plagio. plagium cõmittit qui sciẽs liberum hominẽ vel seruum alicui emit vel vendidit: vel alias celat: vt dñm seruo suo. ꝓpio priuet. et hoc habeat er cõsuetudine. vt. ff. ad legem fa. de plagio. Lpenul. in prin.

d ¶ Reuertatur. Scz vere vel interpretatiue. vere vt puta si res in potestate dñi sciẽtis fuerit reuersa: ita vt ab eo auelli non possit. vt. ff. de vsucapio. sequitur. §. tũc in potestate. ⁊. ff. de vsuca. pro emptore. si partem. Interpretatiue sic. vt si litis estimationẽ pro ea dominus accepit. vel alij fuerit tradita volũtate eius. vel fur a domino emit. vt. ff. de vsucap. sequitur. §. fed ⁊ si vendicauero. ⁊. l. si fur. j. respon. Item quod dicit ad dominum idem dic ⁊ si in quasi dñi pote state peruenerit vt tutoris. vt. ff. de fur. iterdum. ij. §. qui tutelã. Item si est res peculiaris sufficit si in potestate serui redierit. vt. ff. de vsuca. sequitur. §. labeo.

Furti actio an et vndecõpetat successori ex⁹ cui furtum factum est.

e ¶ Successisse. De successore sic dicas: quia aut vniuersalis est: ⁊ tũc datur ei actio furti. vt institu. de perpe. ⁊ tẽpo. actio. in prin. videlicet ex contractatione que fuit facta prius in vita defuncti/ vnon ex ea que postea: cum eadem sit persona censenda. vt in auc. de iureiuran. a mo. prest. §. j. coll. v. ⁊ ipsi defuncto et prima ⁊ nõ ex assidua ⁊ tractatione dabatur actio furti. vt. ff. de fur. ei qui. ergo et idẽ in herede dicendum est. Aut est singularis: ⁊ tunc ex sequenti cõtractatione non ex prima agitur. vt q̃ fit legatarius vel similis. vt. ff. e. si dñium. ⁊. l. si is qui rem. §. j. Sed quomodo aget furti qui nunq̃ possedit: Rñ. non mireris: q̃ boc. ppter factum furis ꝛtingit. condictio vo furtiua dño soli competit. vt dictis legibus continet. Item nota q̃ supradicta locum habẽt quãdo bona adhuc dominum habebant: secus si iacente hereditate fiat furtũ: q̃ iacente hereditate non potest fieri furtũ nisi in tribus casibus: puta ꝓ re hereditaria deposita siue cõmodata subtracta: vel obligata. vel in qua vsufructus alienus sit. vt. ff. de vsucap. si homo. ⁊ ff. e. hereditarie. ⁊. l. seq.

Jacente hereditate furtum fieri non põt nisi i tribꝰ casibus.

De bis. ¶ Casus. Si istituto filio impubere herede testatoꝛ decessit: ⁊ post apprehensa bona a pupillo nouerca eius aliq̃ sub tractit an eam furti conuenire possit: queritur: Respon. q̃ sic. et furti manifesti: si fuerit manifestum vel non manifestum. nec obstat. j. eo. l. q̃nis. q: post bona habuit: hic ante.

f ¶ Pupilli. er hereditate ad pupillum deuoluta.

g ¶ Si eam. scz nouercam.

h ¶ Dominus. ⁊ possessoꝛ subaudi. vt. ff. de crimi. expil. heredi. l. ij. ⁊ de vsucapio. l. si homo. prius enim q̃ sit heres possessoꝛ non dicitur furi furtum. vt dictis legibus. ⁊. ff. eo. hereditarie. ⁊. ff. de crimi. expil. here. l. fi. Vel dic dominus id est possessoꝛ: nã dñium ꝓ o possessione q̃q; accipitur ⁊ reconuerso. vt. §. de rei vendi. quotiens. et. ff. de verbo. sig. l. interdũ. ratione autem prius facti furti non tenet tam fam o sa actio ne. vt. j. de cri. expila. here. l. aduersus. Et sic tribus ꝓ oribus potest furripere in vita viri. Itẽ post mortem ante apprehensa bona: ⁊ iustis casibus non conuenitur actione famosa. vt. j. c. l. q̃nis que est contra. Aut post apprehensa bona: ⁊ tunc furti vt dic. Sed q̃ si prius furtiuum ⁊ post apprehẽsionẽ contractat: Respon. tenet furti. nam nascit manifesti: nec manifesti vero duplũ actione furti constituta condẽnationem formare.

Vxor res mariti tribus tẽporibus furripit.

i ¶ Partus ancille furtiue edit⁹ penes furem est furtiuus et non potest vsucapi: et ꝓ eo competit condictio furtiua ⁊ rei vendicatio ⁊ furti actio: ⁊ persecutoria nõ tollitur per penalem nec ecõtra. ⁊ dicitur etiam fur qui a fure scienter mercatur. boc dicit Bal. concor. Salyce.

k ¶ Furatam. scilicet nouercam.

l ¶ Ille. subtracte ptus apd furem editi puluꝫ a domino possideant vsucapi nequeũt matris furẽ etiam bonũ causa furti tenẽri actione cõuenit. quapropter furti actione et cõdictione vel aduersus possidentem rei vendicatione de mãcipijs vti nõ prohiberis: cum altera ꝓ penam continens alterius electione minime tolli possit. ¶ Nã extra penam rei persecutionem esse nulla iuris quẽstio est: cum etiam hi qui aliena mancipia comparauerint si hanc causam nõ ignorẽt: furti actione tenentur.

¶ Casus. Si istituto filio impubere herede testatoꝛ decessit: ⁊ post apprehensa bona a pupillo nouerca eius aliq̃ sub tractit an eam furti conuenire possit: queritur: Respon. q̃ sic. et furti manifesti: si fuerit manifestum vel non manifestum. nec obstat. j. eo. l. q̃nis. q: post bona habuit: hic ante.

Ille. ¶ Casus. Si ancillam pregnantẽ mihi surripuisti ⁊ apud te pepit nomine partus et furti ⁊ condic. fur. mihi teneberis. et a quolibet possidente post ea vendicare: nec vsucapietur nisi decẽnio purgato vitio. sed an act. furti per. qdic. vel ecõtra tollatur: Rñ. q̃ non. quia ecõtra pena ⁊ c. nec solũ furti tu mihi teneris ⁊ ẽmptor sciens partũ esse in causa furtiua: vel qui rẽ alienam emit quãcũq̃.

m ¶ Frequentant. immo vt j. de vsuca. pro emptore. si matrem. que est cõtra. Sol. ibi apud bone fidei emptoꝛẽ conceptus furti et editus/ bic editus tñ/ scilicet apud furem.

n ¶ Horum. scz partuũ. non solum matris.

o ¶ Altera. scz actio furti. Et nota alterũ de tribus dici. + fic. ff. de bere. l. quicũq̃. Item nota q̃ nõ tollitur persecutoria per penalem nec ecõtra sed vna persecutoria per aliã sic: vt dic. ⁊. ff. de cõdi. fur. si ꝓ fure. §. j. ⁊. ff. de fur. si pignore. §. j. Item penalis per penalem in id in quod concurrunt. vt. ff. vi bo. rap. l. j.

+ Alterum aliq̃ de tribus dic. Et alterum dicas ꝙ hec dictio altera/ stat. ꝓ hic. nã ꝑ tm portat ꝙ actio furti pe nalis. ꝑ no ꝙdictio furtiua ⁊ rei vendicatio. pal tero ꝓnũc. vñ recte stat. hec dictio altera. q. d. ter. pecuria nõ tollit per penale.

p ¶ Alterius. scz actionis.

q ¶ Questio. scilicet dubitabilis. quia est casus. l. vt. §. eoꝺ. si pignore. §. cum furti.

r ¶ Cum etiam. bene dico fures alienoꝝ mãcipioꝝ teneri: cũ etiam ꝛc. Et distingue hic ꝙ partus ancille furtiue quãdoq̃ est furtiuus ⁊ cius nomine competit actio furti. vt si cõceperit ancilla ⁊ peperit apud furem: vel saltem peperit vt hic in prin. l. ⁊. ff. de fur. qui vas. §. si ancilla. in prin. §. aut concepit apud furem ⁊ peperit apud bone fidei possessoꝛem: ⁊ tunc est furtiuus: sed eius nomine non datur actio furti. ⁊ idẽ in vacca. vt ea. l. §. si ancilla. nec ob. ff. de vsucapio. si aliena. in fi. vbi dicit posse vsucapi partum editũ apud bone fidei possessoꝛem: quia corrigitur per. o. §. si ancilla. Vel loquitur quando non apud furẽ sed apud beredem concepit: ⁊ peperit penes bone fidei possessoꝛem. aut concepit ⁊ peperit apud bone fidei possessoꝛem: tunc nõ est furtiuus nec eius nomine datur actio furti. vt. j. ꝓ eo emp. l. si matrem. Et si queras ne possit vsucapi partus a bone fidei possessoꝛe furtiue ancille vel nõ. attende sciuerit bone fidei possessoꝛ matrem aliena anteq̃ cõciperet: ⁊ tũc nõ vsucaperet. vt. ff. de vsuc. sequtur. §. de illo. ⁊. §. fed ⁊ si vt seruũ. ⁊. §. si anteq̃. an postq̃ accepit. ⁊ tunc si sciat simpliciter aliena non furtiuam nõ impeditur vsucapio. vt. ff. de vsuc. iusto. §. ⁊i possessionis. Si vo anteq̃ pariat sciat furtiuam impeditur vsucapio. Si si postq̃ peperit sciat furtiuam interpellatur vsucapio nisi denũciauerit domino se habere ancillã ⁊ partũ eius si potest. alꝰ si non potest denũciare ex cusatur ⁊ procedit vsucapio. vt. ff. ꝓ suo. si ancillã. Et no. hic ꝙ si peruenerit scientia in partu impedit vsucapiõem. ⁊ est ratio: qm in eo non habet titulus. vt. ff. de leg. ij. si q̃s er pamphila. Ih habeat in mẽte. alꝰ contra. vt. ff. de vsuca. transfer. l. j. §. boc procul dubio.

s ¶ Comparauerint. a fure.

t ¶ Post. ¶ Casus. Furtum mihi feci ⁊ transfegisti: nec soluisti q̃ conuenit te dare. nũquid habeo regressum ad act. furti: Rñ. q̃ non. si aute mihi plura surripuisti. nunquid ꝓ residuis agam furti: Respon. q̃ sic. ⁊ de condi. furti. ⁊ rei vendi. contra possidentem.

u ¶ Post decisionem. i. transactionem super furto factam.

v ¶ Furti. furti nomen potest determinare verbum decisionem: vel

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

verbum agi. Sed si est transactum super furti actione nūquid ꝺdictio tollitur: Respon. non. vt. ff. de ꝺdi. fur. si pro fure. §. furti. secus si iurauerit se furtum non fecisse: qz videt de toto iurasse. vt. ff. de iureiuran. l. si duo. §. idem iulianus. ⁊ facit. ff. de pac. l. si tibi decem. §. i.

a ¶ Partem accepisti. qꝺ nomine transactionis fieri non potuit: cum trāsactio sit de re dubia. vt. ff. de transac. l. i. Itez non sit nisi aliquo ꝺato vel retento quod ꝟ non est. vt. §. de transactio. l. trāsactio. ⁊ facit. §. de donatio. l. si cōmo. si donationis. et §. de cōditio. ob turpem causam. l. cum qui. ⁊ §. de solu. l. interest.

EOs. ¶ Casus. Si seruus mihi furripuit aliqꝺ. ⁊ alicui fecisti tradidit: queritur qualr mihi teneatur: Dicit qꝺ ipse tenebitur mihi non solum de susceptis: sed etiam act. furti.

b ¶ Eos qui a seruo. idē si a filio vel vxore vel ab alio qui seruiat: cum eadem sit rō: vt hic. et. §. ad leg. fa. de pla. l. si qs. ⁊. §. qō cum eo. si liberam. in fi. et. ff. cōmo. si seruus. et de fer. cō. neratus. §. fi. et. ff. ad leg. iul. pec. l. sacrilegij. §. fina. Sed ipsi seruivel filij furti non tenētur. vt. ff. e. ferui. ⁊ filij. ⁊ insti. de obli. que ex delī. §. hi. ⁊. §. de noxa. l. i. et ff. de iudi. l. iis nulla.

HUrti. ¶ Casus. Si titi furripuit remi mcā qua actiōe agā oduersus heredes ipius titij: queritur: ⁊ respōde tur qꝺ rei vendi.

c ¶ Successores. vt insti. de perpe. ⁊ temp. act. §. i. nisi in id qō ad eos puenit fm quosꝺā. qō nihil est: quia nec ad id tenentur ex persona defuncti: sed ex sua. sed ꝺdictione furtiua tenētur etiam ex persona defuncti. qō patet: qz ea tenentur etiam si nihil ad eos peruenit: vt insti. de oblig. que ex delic. naſ. §. fina.

d ¶ In rem. ⁊ furti ex sua cōtractatione: et quid in eam veniat ꝺocetur. ff. e. qui tabulas. et. l. quidā tabularium.

transegisti/sed de sublatis tantū partem accepisti: residuam vendicare vel cōdicere ⁊ actione furti apud psidem prouincie agere potes.

Recipiens in custodia res furtiuas furti tenetur. hoc ꝺicit Bal. Uel sic. Recepitator furtorum tenetur furti. Salyce.

Idē. aa. ⁊. cc. Dionysio. L. xiiij.

EOs q a seruo furtum ablata scientes susceperunt: non tantū de susceptis conuenire/sed etiam penali furti actione potes.

Actio penalis non transit ꝺtra successores: secus in persecutoria. hoc ꝺicit Bal. concoꝺat Salycetus.

Idē. aa. ⁊. cc. Socrane. L. xv.

HUrti actione minime teneri successores ignorare nō ꝺebucras: de instrumētis autem ablatis in rem actione tenētem conuenire potes.

Si pasto: efficitur lupus teneꝫ furti. hoc ꝺicit Bald. Uel sic. Rem alienā contractās vere vel ficte teneꝫ furti. hoc ꝺicit cum glo. Salyce.

Idem. aa. ⁊. cc. Artemidoro. Lex. xvi.

SI seruum vestrum nutricem dum qui suscepe rat venundedit: furtum cōmisit.

Crimen erpilate hereꝺitatis nō pōt contra vrorem defuncti intentari: sed rei vendicatio intentabit. b. ꝺ. Bal. ⁊ Saly.

Idē. aa. ⁊. cc. Lonomi. L. xvij.

QUāuis etiam hereditatis erpilate crimine pmiscuus vsus exēplo actionis furti eam vrorem nō patiatur fieri: tamen heredes ꝺcmqꝫ filij sup his que de pfis bonis possidet aduersus eam in rem actionem experiri nō prohibentur.

Qui er naufragio vel incendio furripit intra annū aꝺ qꝺruplum post annum tenetur aꝺ simplum ⁊ poterit criminaliter conueniri. hoc ꝺicit Bal. ⁊ Salycetus.

Idē. aa. ⁊. cc. Diomodo. L. xviij.

SI seruum. Uenūꝺedit. ⁊ tradidit vel accipere passus fuerit: vel apud emptorem esse reliquerit: vel presentē exīstentem vēdidit. vt. ff. eo. falsus. §. fcd. ⁊ si is qui. als non esset furtum/cum sola vēditione non contractetur. vt. ff. eo. si quis vroꝛi. §. neqꝫ verbo.

QUamus. ¶ Casus. Si vroꝛ marito vel eōdem seruo aliquid furripiat: non ꝺabitur inter eos act. furti: cui sit famosa: quia inter tam connunctas personas ꝺari nō ꝺebet. si ergo mortuo marito vroꝛ res hereditarias subtraxit: an apprehensa bona ab herede cum tam promiscuus sit vsus rerum mariti ⁊ vroꝛis: qꝛ indifferenter vtitur mariti rebus vroꝛis ⁊ econuerso: non conueniet ur crimine erpilate hereditatis: cum sit famosa: sed cōueniet actio. in rem pro rebus subtractis. Uiuianus.

f ¶ Promiscuus. Est enim socia diuine ⁊ humane vite. vt. §. de crimi. erpi. hereꝺi. aduersus. ⁊. ff. re. amo. l. i. ⁊. ff. de ritu nup. l. i. ⁊ ideo qō bapet vnus ⁊ alius. vt. ff. de vsu. ⁊ habi. ceter am.

g ¶ Exemplo. Qua cā ratione furti ꝺenegaf/scilicet quia est famosa/eadem ⁊ hec. vt. ff. de crimi. erpi. heredi. l. penulti. ⁊. ff. rerum amo. l. ij. ⁊. ff. e nego. gest. l. heres. ⁊. §. rerum amo. l. ij. Alia autem ratio quanꝺoqꝫ facit cessare actionem furtiuā: ꝺatur crimen erpila. heredi. vt qz res est hereditaria. vt. ff. de cri. erpila. heredi. l. ij. ⁊. ff. de fur. hereditaria. Accursius.

h ¶ Patiatur. §. eo. de his. contra. Solu. vt ibi.

i ¶ Possidet. scilicet vroꝛ.

Ieuz. ¶ Casus. Naui submersa aliquis furripuit bona que ex naui ceciderunt/queritur qualiter teneatur: Respondeꝫ qꝺ infra annū tenetur in quaꝺruplum. post annū vo tenet in simplum preter aliam pēnā que olim fta tuta ē veluti furti vi bonorap. vel. l. aql. Ulpian.

k ¶ Cepisse. siue rapiat siue recipiat. vt. ff. de incen. rui. naufra. l. iij. §. nō solum.

l ¶ Actionē. in factum.

m ¶ Proꝺitā. id est ꝺatā ex ediicti forma qꝺ est. ff. ꝺ incen. rui. naufra. l. j. in principio.

n ¶ Olim statutā. Et furti vel vi bonorum rapti rum. Uel ex lege aquil. ⁊ ex ea tm pena tollitur alia nisi in eo qō excedit. vt. ff. vi bonoꝛ. rapto. l. j. Uel penam intellige criminalez de qua ꝺicit. vt. ff. de incen. rui. naufra. l. pedius. potest etiā ex. l. iul. de vi accusari. vt. ff. ad. l. iul. de vi pu. l. j. Itē hodie imponit pena maioꝛ in naufragio per aut. hic positam.

o ¶ Perpetui. id est generalis quod tamen ꝺabet locum tunc solum quando in ipso tempoꝛe naufragij fit. vt. ff. de incen. rui. naufra. l. j. §. fina. ⁊. l. ij. ⁊. iij. in princi. Sed hodie generalius prouiꝺetur per aut. naufragia. quā hic lege.

OAuigia. ¶ Casus. Nec aut. nō cōrigit. l. codicis. §ꝫ addit ocenis qꝺ oia ꝺebent nautis vel ꝺominis rerū restitui si nauis periculum passa fuerit. ⁊ tollit imperator omnem consuetuꝺinem contrariā huic constitutioni. Excipit imperator naues piratarum: vel paganoꝝ inimicas christiano. nomini. Ultimo imponit pēnā transgressoꝛibus.

p ¶ Reseruētur. vt. ff. de incen. rui. nauf. l. fina. in ad leg. rhoꝺ. de iac. l. qui leuande. in pri.

q ¶ Incurrisset. nec em ꝺebet aꝺꝺi afflictio afflicto. vt. §. de nau. l. j. in fi. ff. ⁊. ff. de offi. pteto. ciuis. Et no. qꝺ hec causa ꝺe repetendis bus iusmoꝺi bonis ꝺebet incipi infra annum. vt. §. de nau. l. ij. lib. xj. ⁊ pfici post incboationē vsqꝫ aꝺ biēnium. vt. §. de nau. l. pe. lib. xj. qō est spāle: als vsqꝫ aꝺ triennium. vt. §. ꝺe iuꝺi. prosperandum. Afflicto non ꝺebet aꝺꝺi afflictio.

r ¶ Consuetuꝺine. hic ergo tollitur eoꝝ opinio qui ꝺicebant ꝟsuetuꝺinem circa talia prenalere legi vt ꝺixim⁹. ff. aꝺ. l. rhoꝺ. de iac. l. ꝺomiceꝫ imperator. als ꝺeprecatio.

s ¶ Inimica. nam cū faciunt ꝺtra legem non ꝺebent eius vti auxilio. vt. ff. de mino. l. auxilium. in fi.

Diuiſio.

HAlfus. Diuiꝺit in ꝺuas partes. Nam pmo ꝺicit in qō crimen labaf. Scō qua pena ⁊ qbus actionibus conueniatur. Saly.

¶ Casus. Si rem quā penes te ꝺeposui alius noie meo mandatū non ꝺabens recepit. vel a ꝺebitoꝛe ꝺebitū meum exegit. an furti teneatur/ queritur: Respon. qꝺ sic. ⁊ condi. fur.

t ¶ Falsus. qui est siue/non ꝺabuit vnꝺe mandatū: siue ꝺabuit qꝺem/sed reuocatum est.

v ¶ Depositū. Quo aꝺ depositū ꝺic qꝺ depositarius nō agit: ſz depoſ- ſitus. Nam

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

nens. Nam aut fuit in dolo ⁊ tūc non debet cōsequi depositarius de improbitate sua actionē. vt. ff. de fur. l. itaq; fullo. aut non: ⁊ tunc nō interest sua. ⁊ ideo nō agit. vt insti. de obli. q̄ ex delic. §. furti. ⁊ institu. vi bo. rapt. §. fi. ⁊. ff. de fur. l. eū qui. §. is autē. alis incipit is cuius interest. in casu tamē agit depositari⁹ furti. vt insti. vi bo. rap. §. sane.

a ¶ Exigēdo. hoc verbū quandā imponit necessitatē. ff. de leg. iij. l. fideicōmiſ. §. fi rem. idē tamē erit ⁊ si sponte dedit.

b ¶ Citra. alis §. sed ponitur tunc p citra. sufficit em si non psentit dñs. vt ff. eo. qui vas. §. vetare.

c ¶ Conuenit. a soluente. vt. ff. e. falsus. §. j. q̄ actio euanescit ono babēte ratam solutionē. vt. ff. e. l. si vēdidero. §. si titius. ⁊ ff. de 2di. indebi. §. pcurator. in fi. ¶ Huic autē. l. est §. 3. de 2di. inde. l. credit oris. vbi dicit dari cōdictionē indebiti. Item §. ff. de 2dit. causa. da. l. si pcurator. vbi dicit dari 2dictionē ob causam: hic aūt dicit dari actionē furti. Dicitur ergo cū falsus pcurator acciat debitū: aut nunq̄ habuit mandatum aut habuit: sed fuit revocatuz. Primo casu aut debitor: credidit se liberatū: ⁊ trāstulit in dñum pecunie in accipiente: q; credebat eū pcuratorez in rē suā: ⁊ tūc dat 2dictio indebiti. vt. o. l. creditoris: aut tradit vt ferat dño: ⁊ ipe aīo intercipiēdi accipit: ⁊ tūc dat fol uēti actio furti ⁊ condictio furtiua: vt h. et. ff. e. falsus. §. j. aut dedit vt faciat ei liberari. ⁊ facit accipiētis pecuniam: et tūc cōdictiōe ob cām. vt o. l. si pcuratori. ¶ Illud etiaz nota q̄ qui accipit nō tenē debitori furti/ si debitor trāstulit in eū dñium pecunie. vt. ff. de condictiōe causa data. l. penul. ⁊. ff. eo. falsus. §. j. licet. ad. §. per. l. antepe. eiusdē titu. de cōdict. cā da. si aut debuerit pcurator mādatū sed fuerit revocatum liberat debitor ipo iure. si bonū animum habuit pcurator cū accepit: alis si malum tūc p exceptionē. vt. ff. ō solu. cū quis. §. j. ⁊ instit. māda. §. recte. creditori aut in secūdo casu con dictio furtiua ceditur a debitore. sed primo dat sibi cōdictio ex sua psona ⁊ furti actio. vt in dicta. l. dicit. ⁊. ff. de solu. si quis scruo. in fine. cum enim pecuniam bono animo accepit procurator possessionem domino quefuit: ⁊ per cōsequens dominiū. et sic cōdictio furtiua domino datur. vt. ff. de cōdictio. furti. l. i. Bene dico liberari debitorē ipso iure vel ope exceptionis: nam ls fit revocatuz mādatum/tamen contingunt predicta propter precedens mādatū. argu. ff. pro emp. l. ij. §. fi a furioso. ⁊ de regu. iur. semp qui. Additio. De ista materia an pcurator falsus possit recipere depositum et ea

Procurator falsus acpiēs debitū an liberet solvēntē: ⁊ q̄ actiōe cōveniri possit.

alienum exigēdo [a] citra [b] domini voluntatem: furtū facit ac pcter rei restitutionem actione dupli: nec manifesti furti conuenitur [c].

¶ In delictis q̄ possunt trahi in egem plum punitur factū licet nō sit perfectū. hoc dicit Bal. vel sic. ¶ Punitur delictum cōsummatum facto ⁊ animo delinquentis: licet ſm veram diffinitionē delicti nō sit perpetratum. b. d. Salice.

Impa. Justi. a. Jo. p. p. Lex. xx.

¶ Si quis seruo alieno suaserit vt aliquam rem domini sui furriperet et ad se deduceret: seruus autem hoc domino manifestauerit: et domino concedente res eius ad iniquum huiusmodi persuasionis auctorez pertulerit et ipe inuentus fuerit rem detinere. quali [d] teneatur actione is qui res susceperit vtrum ne pro occasione furti: an pro seruo corrupto quia eum corrumpere voluit: aut non [e] solum furti/sed etiam serui corrupti is obligetur veteres dubitauerunt. nobis itaq; altercationes eorum decidentibus placuit non solū furti actionem: sed etiam serui corrupti cōtra eū dari [f]. licet enim seru⁹ minime deterior factus est/tamē consiliū corruptoris ad perniciez probitatis serui introductū est: ⁊ quēadmodum ſm iuris regulas [g] furtū qui dem non est cōmissum: quia is videtur furtū cōmittere qui contra dñi voluntatem res eius contrectat [h]. ipe aūt furti actione ,ppter dolū suum tenetur: ita ⁊ serui corrupti cōtra eū actio propter suū vitium non ab re extendatur [i]. vt sit ei penalis actio impōsita tāq; re ipa fuisset seruus corruptus: ne ex huiusmodi ipunitate ⁊ in aliuz seruum qui possit facile corrumpi [k] hoc facere pertentet.

¶ Pro seruo bona fide possesso conuenitur bonefidei possessor furti nogali dū eū possidet. hoc dicit vsq; ad versi. finautem. ipso vero defiente possidere pōt agi furti cōtra verum dominū. hoc dicit vsq; ad. §. de eo. Ultimo dicit q̄ pro libero bo mine nō habet locum actio nogalis. hoc dicit Bal. ⁊ concor. Salice.

Idem. a. Juli. pre. pro. Lex. xxi.

Apud antiquos quereba/tur si seruus quē bona fide aliquis possidebat furtum cōmiserit alienarum rerum vel ipsius apud quē cōstitutus est: si ipe qui bona fide eum detinet noxalem furti actionē aduersus verum dominū habet: vel ipe [l] ab eo q furtum passus est: pcdicta cōueniat actione. ¶ Cūcz generalis regula [m]. ab antiqua prudentia exposita est huius [n] hominis gratia pro quo noxalem furti actionem suscipere quis compellitur aduersus alium furti actionem habere non concedens: quidam ita eam per coniecturā [o] interpretati sunt aduersus bonefidei quidem possessorem nullo modo furti actionem extendi. Ipsi aūt si furtū fuerit passus: aduersus verz dñm furti actionem noxalē recte decerni.

¶ Tunc [p] autē bonefidei possessorem [q] furti nomine quod passus ē noxalē actionē cōtra dñm habere posse quādo seruus sub dñi sui fuerit cōstitut⁹ possessione: et propbis rebus posse euz aduersus dominū habere actionem non solū pro bis quas seruus subtraxerit iam apud eum [r] constitutus: sed ⁊ pro bis quas furatus est quando fugit quidē a bone fidei possessore: adhuc aūt nōdū sub manibus dñi sui fuit cōstitutus: quā interpretationē prisca quidē iura p cōiectura introducebāt. [s] Mos autem altius ⁊ ver⁹ ad cā respicientes generalē regulaz sic ab initio esse pzolatā accipimus. ¶ Cū igit bonefidei possessor dñi cogitatione furem possidet: merito donec apud eū cōstitutus est alijs [t] tenetur noxali actōe si extranei furtū a seruo fuerint passi: ipse aduersus verum dñm nō habeat actionē ſm regulā dicētē. q. habet aduersus alios furti actionē ipse ea teneri nō pōt. ¶ Sinautē desinat esse in serui retētione: ⁊ ille apud verū dominū fuerit inuentus: tūc quidem ipse noxali furti actione minime potest teneri. aduersus autem verum dominū habet ipe furti noxalem actionem [u] pro rebus quas vel tunc furatus est cū est apud verum dominuz vel an

peret. ⁊ ad te perferret: si hoc mihi significauerit seruus ⁊ me sciente ⁊ volente res meas ad te pertulit: an furti ⁊ serui corrupti acti. mihi tenearis: queritur? Rñ. q̄ ls furtū nō fiat nisi dño inuito. q̄ hic non est. Item nec serui corru. datur act. nisi seruus vere fuerit corruptus. q̄ hic nō est: cū tamē per te nō stetit teneberis furti: ⁊ serui corrupti tanq̄ fuisset corruptus in veritate ne impunita te cōcessa talia in seruis alienis cōmittas.

d ¶ Quali. i. qua.

e ¶ Nō solū furti. de qua cōstabat ante. l. istam.

f ¶ Dari. imno domin⁹ debet perdere seruuz. vt §. tit. j. l. iiij., in fi. q̄ est cōtra. Solu. vt ibi.

g ¶ Regulas. q̄s habes hic. ⁊. ff. e. inter omnes. §. recte. ⁊ de dona. inter virum ⁊ vxo. de eo. in fi. et insti. de obl. que ex delic. §. j. ⁊. §. vnde.

h ¶ Cōtrectat. q̄ hic nō fecit: immo volūtate domini possidet res a seruo portatas.

i ¶ Extēdaf. punit ergo affectus. ⁊ si non sequaf effect⁹. *vt. §. de epis. et cle. si q̄s nō dicā. Sed cū solus interesse veniat in hac actione opio intētet hic cū nil interfit. vt. ff. de fur. co. l. si quis. §. fi. ⁊. l. pteritē? Rñ. estimabit ꝫ q̄ō estimarē si vere corrupt⁹ esset: vt hic dicit.

*Affectus sine effectu punit. conco. c. nup. glo. sup ver. in ipsis. extra ō biga.

k ¶ Corūpi facile. ⁊ no. ep idē dico in filio cū eadem sit eqtas. vt. §. de in di. placuit. ⁊ digi. §. ō seruo corru. l. vt tñ. §. j.

l Apud antiquos. vel ipe. possessor.

m ¶ Regula. q̄d habes hic. ⁊. ff. de noxa. l. antepenul. ⁊ de iniur. fed ⁊ si vnius. §. si ferus. et ar. ff. de eden. si q̄s. §. phibetur. Sed ar. §. ff. de eger ci. l. si eū. in princ. ⁊ nau. can. sta. l. iiij. §. penul.

n ¶ Huius. alis cuius. et hec est regula.

o ¶ Cōiecturā. i. a cōtrario sensu. melius diceret ecōtrario. Est em̄ ,iectura q̄n sensus tacite ex literā elicitur ⁊ non est in litera expressum. ⁊ tic est arg. q̄ elicit tacite. Regula ita dicit: eius serui noīe cuius q̄s tenet noxali eius noīe non agit: cōuertit per cōsequentiā ergo cuius noīe agit ei⁹ noīe nō tenetur. cui ergo bo. fi. pos. agat ztra dominū sibi fiat furtū/ergo eius noīe nō teneē.

Coniectura q̄d est.

p ¶ Tunc. dixit q̄ babet actionē furti bone fidei possessor. nūc dicit q̄ñ.

q ¶ Possessorem. tempore facti furti.

r ¶ Eum. sc̄z verum dominum.

s ¶ Cogitatione. i. credens se dominum.

t ¶ Alijs tenetur noxali. Jo. bone fidei possessorē teneri noxali: magz autē ⁊ ſi male fidei. vt. ff. de noxa. l. bone fidei. ⁊. l. nō solum. Sed §. ff. ad legē aquil. l. ſi ferus ferui. §. ſerui. vbi dicit nō teneri bone fidei possessorē noxali. aquil. Sol. speciale. in. l. aquil. vt ⁊ alia multa. Vel dic q̄ ibi non possidebat tunc sicut ⁊ hic distinguitur.

Bonefidei possessor tenet noxali.

u ¶ Noxalē actionē. Sed ⁊ ipsam possessionem serui posset condicere

UNIVERSIDAD DE HUELVA

si credat suum. vt.j. de agri. ⁊ censi. l. si coloni. lib. xi.

a ¶ Factus est. sed ꝑ eo qꝫ fecerit apud bone fi. poss. cõstitut⁹ nõ agit etiã postea. vt instit. de noxa. ꝯ. omnes. ⁊. ff. eo. seruꝰ ⁊ filiꝰ. in princi. nisi tunc cum seruus erit penes dominũ ⁊ tit res penes eũz seruũ. vt ff. de fur. si seruus cõmunis. post principium.

b ¶ Omnibus discretis. distingue tempora ⁊ cõcordabis scripturaꝫ. sic ⁊ in decret. ij. q. j. si pecc̃auerit.

c ¶ Et in alio. scz tẽpore.

d ¶ De eo tenetur. tanꝯ seruus.

e ¶ Respondere. vt. ff. ad leg. aql. l. liber homo. ꝯ. si liber hõ. ⁊ de interro. acti. cõffitionibus. in fi.

f ¶ Regula. posita bac. l. ꝫ. circa ꝓin.

g ¶ Incognitũ est. vt in sti. de noga. ꝯ. fi. Sed in eo qõ dicit possessum teneri possidenti: est cõtra ff. eo. si libert⁹ patrono. vbi dicit nõ agi. Sol. illud intelligendũ est cuꝫ modice rei sit furtũ: bic cũ magne. ar. ff. de acqr. re. domi. homo liber. ꝯ. j. ⁊. ff. de pe. respiciendũ. ꝯ. furta. ¶ Preterea ḣ loquitur de eo liberto quẽ puto seruũ meum esse et bõa fide possidẽo. at ibi non possideo eum: qz be ne scio eum esse liberuꝫ. Sed qd si bone fidei possesso: soluerit: nonne repetet ab ipso libero: Respon. sic. quia ipso gestu fecit suum negocium. vt ff. de neg. gest. l. soluẽdo. et quia sepe extra id qõ agit tacita nascit obligatio. vt ⁊. ff. cõmo. si is. qui. ⁊ arg. ff. de peti. bef. si quid possessor. in pin. Sed arg. contra. ff. com muni diui. in hoc iudicium. ꝯ. diuersum.

obligatio sepe nascitur extra id qõ agitur.

b ¶ Manifestissimi. Cõmittatur. vt instit. de oblig. que ex delic. ꝯ. furti. ⁊. ff. e. l. cui⁹ inter

Furti actio cui cõpetat.

fuit. ⁊. l. is cui⁹. Est autẽ hoc sic eẽ audiendum vt ei detur actio furti: cui⁹ interest ex bonesta ⁊ ꝓbabili causa ratione iuris: id est dominij qõ hz in re vel quasi iuris: vt vsufructus. vt. ff. eo. creditoris. ꝯ. j. aut possessionis. vt i creditore. vt. d. l. creditoris. ⁊. ff. eo. itaqꝫ. ꝯ. hz ⁊ fi. res. nõ ex lucrativa causa vel ratiõe cuiꝰ stodie quã hz prestare ex volũtate dñi. Probabilem causam hz fur. vñ non agit nisi in casu. vt. ff. e. itaqꝫ. ꝯ. sed furti. et. l. qui vas. ꝯ. si ego. ecõtra honestã hz nõ ꝓbabilẽ cui res ex contractu aliquo debeꝫ. vñ nõ agit furti. vt. ff. e. si is cui. ⁊. l. eũ qui emit. in ꝓin. ⁊. l. is cui⁹ interest. in fi. Itẽ nõ ex lucrativa ideo dicit: quia ꝓ lucro: vt qz poterat vsu-

te postẽꝫ bone fidei possessoris retentionem excesserit: necdũ apud verum dominum factus [a] est. sic iterũ regule generali casus euenit cõsentaneus. qui enim habet tunc furti actionem aduersus dominũ: ipe alijs teneri furti actione nõ potest. ⁊ sic ex tẽpore omnibus [b] discretis vetustissima dubitatio nostro fedare cõquiescat: et bone fidei possessor in parte certa temporis habeat actionem: ⁊ nõ tenentur actione: et ipse dominus in alio tempore non teneatur actione et in alio [c] sub actione constituitur. ¶ De eo autem qui liber constitutus ab alio bona fide tenetur [d] si furtum commiserit recte/et sine aliqua dubitatione dicitur posse eum qui est liber cognitus et ab ipso qui bona fide eum detinet ꝓ furto conueniri: ⁊ bona fide possessorem si extraneo furtum liber commiserit nõ posse conueniri: sed ipm ꝓ furto suo respondere [e]: quia generalis regula [f] de seruo ꝓlata est et ꝓ eo qui non seruus: sed liber ⁊ sue potestatis est noxalem moueri actionem impossibile nostrisꝫ legibus incognitum est [g].

Pretẽdentibus interest ex iusta causa ⁊ ꝓbabili competit actio furti: ⁊ re cõmodata substracto oño datur electio agẽdi contra furem vel cõmodatariũ/quozũ vno scĩeter electo vel a cõmodatario domino satisfacto ei nõ competit amplius variandi. Doc dicit vsqꝫ ad. ꝯ. sed cũ in secũdam. Salicetus. Vel sic. Actio furti ei cuius interest datur: et si res commodata substrabatur est in electione domini vtrum agat contra furem an contra commodatarium et vno electo contra alium non poterit agere si fuerit scienꝫ. secus si nescius vel dubitans nisi sibi a cõmodatario fuerit satisfactũ. Doc dicit vsqꝫ ad. ꝯ. sed cum in secundã. Et diuiditur vsqꝫ ibi in tres partes principales: quia ꝓmo ponit regulam. Secũdo mouet quedam dubia ⁊ auget dubitatiões ex opinionibus veterum. Tertio terminat ea. partes patent in litera. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Juliano prefecto pretorio. Lex. xxv.

Manifestissimi quidem iuris est furto perpetrato ei competere furti actionem cuius interest ne furtum cõmittatur [h]. ¶ Sed querebatur [i] apud antiquos legũ interpretes si quis cõmodauit alij rem ad se pertinentem: et ipsa res subtracta est: an furti actio aduersus furem institui possit ab eo qui rem vtendam accepit idoneo [k]: scilicet constituto: quia et ipse cõmodati actione capere non agitur furti. vt. ff. eo. si is cui. ꝯ. ejus. Item ratione custodie ꝓpter commodatarium vel similes. vt. j. ea. l. ꝯ. tales.

i ¶ Sed querebatur. prima questio.

k ¶ Idoneo. scz soluendo.

l ¶ Concessum. vt. ff. eo. itaqꝫ. instituit. de obligatione que ex delic. ꝯ. itẽ si fullo. et. ꝯ. que ex delic. Accursius.

a domino ꝓ ea re conueniri possit? ¶ Et hoc quidem pene iam fuerat concessum [l] vt habeat ipse actiones/nisi inopia dignoscatur laborare. tunc enim furti actionem quidam domino competere dicebant. ¶ Sed ea satis increbruit dubitatio si eo tẽpore quo furtum committebatur idoneus erat is qui rem commodatam acceperit: postea autem ad inopiaꝫ puenit anteqꝫ moueatur actio: que ei antea competebat: an debeat actio que semel ei acquisita est firmiter apud euz manere: vel ad dominum reuerti: cum et hic querebatur an ⁊ in hoc casu furti actio ambulatoria [m] sit necne. sed omnem [n] talem tractatum alia sequtur subdiuisio. Si ex parte soluendo sit is qui rem vtendam accepit: vt non in totum possit: sed particularem rerum solutionem facere: an habeat furti actionẽ: an non: ¶ Tales itaqꝫ ambiguitates veteruꝫ/immo magis (quod melius dicendum est) ambages nobis decidentibus in tanta rerũ difficultate simplicioꝫ [o] sententia placuit: vt in domini sit voluntate [p]: siue cõmodati actionem ad uersus res accipientẽ mouere deliderat: siue furti aduersus eum qui rem furripuit: ⁊ alterutra cleta earum dominuꝫ non posse ex penitentia [q] ad alteraꝫ deuenire: sed si quidem furem elegerit. illũ qui rem vtendam accepit penit⁹ liberari. si autem quasi [r] commodatoꝛ veniat aduersus eum [s] qui rem vtendam accepit/ipsi quidẽ [t] nullo modo competere posse aduersus furem furti actionem. euz autem qui ꝓ re commodata cõuenitur posse aduersus furẽ qui dem furti habere actionẽ. ita tamen si dominus sciens [v] rem esse furreptam aduersus eum qui iaz accepit perueniat. ¶ Qnauteꝫ ne scius ⁊ dubitãs rem nõ esse apud eum commodati actionem instituit: postea autẽ re comperta voluit remittere quidem cõmodati actiõem: ad furti autem peruenire: tunc licentia ei concedatur: et aduersus furẽ venire nullo ei obstaculo opponẽdo. quoniam iam incertus constituit [x] mouit aduersus eum cõmodati actionem qui rem vtendam accepit [y]: nisi domino [z] ab eo [aa] satisfactũ esset. tunc et enim omnimodo [bb] furem a domino quidez furti actione liberari.

m ¶ Ambulatoria. Ut si primo non erat soluẽdo postea factus est soluendo vel ecõtra. ⁊ est similis verbum. ff. de fun. do. l. erit. ⁊ de adimen. lega. l. iiij. Accursius.

n ¶ Sed omnem. bic incipit tertia questio.

o ¶ Simplicioꝫ. Ro. simplicitatẽ placere legi. vt insti. de fideicõmiss. here. ꝯ. sed quia. ⁊ de legi. ag. suc. ꝯ. sed quia. Simplicitas legi placet.

p ¶ Volũtate. boc regulariter: sed in casu fallit. vt. j. ea. l. ꝯ. fi.

q ¶ Ex penitẽtia. vt ⁊ arg. j. de codi. l. si in principio. ⁊ sic nota varietatem nõ admitti. Sed arg. cõtra. ff. de colla. bono. nõnunꝯ.

r ¶ Quasi. istud q̃si abundat: vel est expressiuum veritatis.

s ¶ Eum. scilicet commodatarium.

t ¶ Ipsi quidem. scz commodanti.

v ¶ Sciẽs. fic. ff. de inoffi. testa. l. nihil. ꝯ. fi cũ filiꝰ.

x ¶ Accepit. ex commodato.

y ¶ Domino. scz rei.

z ¶ Ab eo. commodatario.

aa ¶ Tunc etenim omnimodo. arg. ff. ad boc. ff. ó iur. ⁊ fac. igno. l. error. Et not. differentiã inter cõmodatariũ et vsufructuariũ: creditoꝛ ⁊ fullonẽ. illã primo casu dat dño electio: vt hic. etia ꝛ sequentib⁹ duobus agit dñs: ⁊ ipsi actio furti datur. vt. ff. e. inter omnes. ꝯ. si seruus. ⁊. l. itaqꝫ fullo. ꝯ. fina. in vltimo datur fulloni tantũ nisi sit non soluẽdo. vt. ff. eodẽ. itaqꝫ. in ꝑn. et instituta. de oblig. q̃ ex delic. ꝯ. fullo ni. ⁊ itellige nõ soluẽdo etiã si ꝑ parte fit soluendo. vt. ff. de vbo. sig. l. soluendo. Sed querit q̃ fit rõ diuersitatis q̃ aliud statuit in cõmodatario: ⁊ aliud in fullone ⁊ sarcinatore: Rñ. q̃ Ictus qui cũ fullone initur fit gratia vtriusqꝫ. Unde fauemus ei magis q̃ cõmodatario: cũ quo nõ init Ictus nisi gr̃a ipi⁹? tñ: ⁊ plus ꝑcedit cõmodati q̃ liberalitatẽ exercuit. Et nota q̃ leges vident circa hãc materiã variare. naz q̃si plurũ itereſt videntur quedã leges dicere q̃ vni tñ detur: alie q̃ pluribus. Et ideo dic q̃ quando rei subtractę plures Cõmodatario minus fauet q̃ fulloni.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

plures sunt domini: vel pluriū interest ratione dominij qlibet agit in parte. vt. ff. co. l. fullo. §. frugibus. ⁊ l. si quis vgoti. §. si fulphura/ric. qđoqs plurīū interest ratione custodie: ⁊ tūc qlibet agit in solidum. Sed si vnus sit p̄secutus: alter amplius non agit. vt. ff. cōmoda. si vt certo. §. fina. ⁊ l. sequēti. quandoqs alter est dominus ⁊ alter habet ius in re: ⁊ si qđē ius illud habet simi/litudinez cum dominio vtriqs cōpetit: vt est cuz vnus habet vsūfructus: alter habet p̄prietates. vt. ff. eo. inter omnes. §. si seruus. si autē non ba/bet illud ius similitudi/nem cum dño: vt quia est ius pignoris: ⁊ tunc quandoqs creditori tan/tum dat: quandoqs de/bitori tantū: quandoqs vtriqs. datur tantū cre/ditori quādo culpa eius interuenit in furripien/do: q̄ est obligat⁹ ad ei⁹ restitutionē. Accur.

a ¶ Suppositum. Id est furtum.

b ¶ Cū manifestissimus. bene dico impediri va/riationem post satisfa/ctionem cum manifestū sit q̄ quandoqs etiā an/te satisfactionem impe/ditur: vt in casu contra/rio: ⁊ hic dicit.

c ¶ Incidebant. scilicet querentes.

d ¶ Aliquis. scz fur.

e ¶ Pulsatus. scz fur.

Cōmoda/tari⁹ qua actione re/cupet rez sibi cōmo/datā a fu/re.

f ¶ Rem furtiuam. Sed qua actione? Respond. cōdic. incerti. fin. ff. vt ff. de cōdic. fur. l. et ideo. §. fina. non condi. furti. que soli domino datur. vt. ff. de condic. furti. l. j. Sed Azo dicit actione in factum vel officio iu/dicis: vt ibi nota. in. l. et ideo. ⁊ glosa ista que di/cit dari condictionē in/certi/male dicit: quia il/lud est verum in eo qui habet ius ī re: quare di/cit referre si dño subtra/batur: quia tunc ei dat condictio furtiua. vt. ff. de condi. furti. l. j. si sub/trahat ei qui habet ius in re datur condictio in certi. vt in credito re. vt ff. de condi. furti. ⁊ ideo ī fine si subtrahatur bo/nēfidei possessori datur triticaria. ff. de triti. l. j. si habenti scientiam rei aliene voluntate tamen domini vt hic subtraha/tur ad rē recuperādam datur officium iudicis vel cōditio. ex lege. vt. j. de agri. ⁊ censi. l. si colo/ni. lib. xj. Additio. Hec glo. tenet Barto. hic bene dicit p̄terq̄ in fine vbi vult cōmodatariuz habere cōdictionem ex lege si coloni. j. de agrico. ⁊ censi. libro. xj. quia hoc falsum est. Mā illa condictio competit tantum ei qui possidebat vt latius in eadem. l. notatur per eundem Barto.

g ¶ Desiderans. Hoc cum dominus ratam habet exactionem peten/do quod est exactum. Sed quid si velit furem conuenire? Respond. potest. vt. ff. progti. §. fed nunquid tunc fur afficietur duplici damno. suppositum autē ei esse qui p̄o re sibi cōmodata domino satisfe/cit. ¶ Cum manifestissimum est: etiam si ab initio dominus actio nem instituit cōmodati ignarus rei surrepte: postea autem hoc ei cognito aduersus furem trāsiuit: omnimodo liberari cum qui rem cōmodatam susceperit: quēcūqz cause exitum aduersus furem do minus habuerit: cadē diffinitio/ne obtinente: siue in parte siue in solidum soluendo sit is qui cōmo datam rem accepit.

☞ Si cōmodatarius a fure rem ⁊ penā exigit: nō tenetur ono penā reddere: quia suo periculo est expert⁹. b. d. vsqs ad. §. cū autem. Bald. concor. Salicetus.

¶ Sed cum in secūdam dubita tionem incidebant[c]: quid statuē/dum sit si quis rem cōmodatam habuit quam aliquis[d] furto sub/traxit: ⁊ lite pulsatus[e] condēna tionem passus fuerit: nō tantum in rem furtiuam[f]/sed etiam in pe nam furti: et postea dominus rei venerit omnem condēnationem accipe desiderans[g] vtpote ex sue rei occasione ortam[h] alia dubita tio incidit veteribus: vtruz ne rē tantūmodo suam vel eius estima tionem consequatur: an etiā sum mam penalem: et licet ab antiqs variatū est: et ab ipso papiniano in contrarias declinante senten/tias: tamen nobis hoc decidenti bus papinian⁹ licet variauit eli/gendus est non in prima: sed in se cunda eius diffinitione in qua lu crum statuit minime ad dominū rei peruenire[i]: vbi cūm periculuz/ ibi et lucrum collocetur[k]: nec sit damno tantūmodo deditus qui rem cōmodatam accepit: sed li/ceat ei etiam lucrum sperare.

☞ Si marito res commodata ab vgo re subtrahatur: si vgo: a dño eligatur cō uenitur furti. si eligā maritus tenetur ei vgo actiōe in factū p̄opter res amotas. nec potest vgo: eligi a domino rei si mari tus egiterit: soluēdo etiam si hoc affecta uerit maritus. hoc dicit. Et no. singulare casum de isto furto domestico quod fit p vgorem viro de re aliena cuius periculuz pertinebat ad maritum qō nō agitur fur ti nisi in subsidium. hoc dicit Bal.

¶ Cum autem in confinio earū dubitationū tertia exorta est q̄/stio quare non ⁊ eam decidimus.

Additio. Aduertas q̄ Dynus in. l. licet. §. fina. ff. naua. cau. sta. tenēs contra glo. istam dicit q̄ postq̄ fur exactus est ab vno non potest ite rum cōuenīri nec obstat. §. precedens. quia actum. quod etiam sequitur Bar. hic.

b ¶ Ortam. scz condēnationem. No. occasione rei mee questum mihi deberi. vt. ff. de rei vēd. l. solum. §. j. et. ff. cōmo. si is qui. §. si quem que/stum. ⁊ ff. ad trebellia. l. quia poterat.

¶ Peruenire. idē in cō ductore. vt. ff. loc. is qui. Secus i creditore. vt. ff. de pigno. act. si pignore. Sed quare secus? Rnd. q̄ creditor nullum vsuz amittit: nec eī debebat vti als cōmittere furtū. vt institu. de oblig. que ex delic. §. placuit. at cō modatarius ⁊ cōductor amittūt vsum quare ha bent lucrū. Itē et aliud est in creditore: quia cre ditor nō ad tantā diligē tiam tenetur sicut com modatarius tenetur. vt ff. commodati. l. si vt cer to. §. j. ⁊ de regu. iuris. l. contractus.

Cōmoda tarius ad maiorē di ligētiā te net q̄ cre ditor.

k ¶ Collocetur. vt ⁊ j. de cadu. tol. §. pro secūdo. ⁊. ff. de regu. iur. fin natu/ram. Argu. contra. ff. de. pcur. qui propzio. §. procurator. vt in ceteris.

l ¶ Vgorez habere. vt. ff. de furtis. si quis vgori. ī principio.

m ¶ Erubuit. vt et. §. de iure do. l. j. in fine. ⁊. §. re rum amo. l. ij. sed ibi rez viri furripuit.

n ¶ Maritus. si ipse eli/gitur. Accur.

o ¶ Domino. dedimus. vt. §. ea. l. §. tales.

p ¶ Sed rerū amotarū. scz soluto matrimonio. sed eodē constante in fa ctū. Et sic nō obstat con trarium signatū. §. rerum amo. l. ij. Vel dic cōstāte matrimonio dari rerus amotarū: sed in simplū fauore mīmonij ad eqē plum actionis seruī coz rupti. vt. ff. de furto coz. l. fi. ⁊. l. aql. vt. ff. ad legez aqli. si seruus seruū. §. si cū marīe. Vel tertio re gulare est qō. §. dicit. hic aūt speciale ꝓpter neces sitatē. vt. §. ꝓpt. Vel q̄r to daf actio rerū amota rū. i. in factū nōe rerus amo. sic expone. ff. ō fur. si quis vgori. circa ꝓin.

/Rep amo tarum an possit da ri ostante matrimo nio.

q ¶ Furti actionē. i. in factum nomine furti.

r ¶ Soluēdo. hic et §. ff. rerus amo. l. anteppe. sed ibi rē viri furripuit ex/cōtra: q̄ quare extrane? cōtra eā agit furti ꝺ ecō tra furripuit rem extra nei viro. Sed quare aliud hic? Rnd. quia hic fuit furtum factum viro licet extraneus agat vnde tardius permittitur extraneo agere extra mulierem. ibi autem extraneo fuit factum furtum.

s ¶ Extrabatur. ad iudicium. ⁊ est tic. ff. de libe. egbi. l. j. in fi.

¶ De operis libertorum. ¶ Quia occasione operarū liberti fugiunt a nobis: ideo subijcit de operis libertorum.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

Impera. Seuc. et Antoni. aa. Romano. Lex. j.

Ꝯtępore manumissionis ope tibi impositę sunt scias te eas pstare debere. Solet autem inter patronos ⁊ libertos cōueniri vt pro operis aliquid pstetur: licet pretiū nō possit peti nisi quando propter inopiam pro alimentis: id extra ordinem peti necessitas suaserit. ¶Cum et si opere non erant impositę: defectis tamen facultatibus patroni eū ale re cogebaris.

Non prestat beneficiū qui impendit debitū: ⁊ ideo premiū non meret. et erronea promissio operaꝝ nō valet. h.d. Bal. ⁊ Salice. vel sic. Ex necessitate manumittens in seruitute non reuocat nec imponit opas. hoc dicit Jaco. Butri.

Idem. aa. Euthicceti. Lex. ij.

Manumissionis causa traditus: neqꝫ in seruitutem deducia manumissore potest: nec impositas operas pstare cogit.

Operarum indebita prestatio conditur. hoc dicit. vel sic. Ei qui manumittit acceptis ab extraneo nummis opere nō debentur. hoc dicit Bal.

Idem. aa. Quintiano. Lex. iij.

Qui nūmis accepti ab extraneo seruū suum manumisit: et pro operis pecuniam ab eo accepit: siue fuerant opere impositę siue nō: vt indebitam solutam reddere cogitur.

Pretiū operaruꝫ promissum potest peti. tamen exigens perdit ius patronatus: ⁊ non tenet promissio facta causa libertatis onerande. hoc dicit Bal. vel sic. Exactio pretij futurarum operaꝝ priuat patronum a iure patronatus. et promissio facta causa onerande libertatis non valet. hoc dicit Salice.

Idē. aa. Valerio. Lex. iiij.

Si quā tibi pecuniā a liberto tuo ex vēditione opaꝝ deberi. pbaueris: restitui tibi a liberto tuo pses iubebit. ¶Ex B eniꝫ tani. Itē aliam qꝫ ille solus reuocat in seruitutem qui sponte manu mittit. vt ⁊. j. de libe. ⁊ eo. lib. l. j. Sed in cōtrarium est glosa. Sed quilibet qui gratis vel nō gratis manumittit habet ius succedendi. nisi in casibus vt qñ alienū seruū reduno suis nūmis: vel ab extraneo accipio pecuniā pro manumittēdo. vt. ff. de bo. lib. l. etiā. ℌ. si quis nūmos. ⁊. ℌ. sed si hac. Sed forte isti duo casus nō excipiūtur in beneficio qō habet patronus ne vocet in ius sine venia. vt. ff. de in ius voc. l. adoptiuū. ℌ. si. l. 1. is quoqꝫ. ⁊. l. sed si hac lege.

Qui nūmis. ¶ Casus. Si tibi decem dedi vt seruū meū manumitteres ⁊ pro operis pecuniam egegisti eam vt indebitā reddere cōpelleres siue fuerint opere impositę siue non.

Ab extraneo. a quo etiā inuito libertas potest. ergo queri: vt. ff. de manu. si quis ab alio. secus si a seruo. vt. j. de obseq. l. etiā qui. Vel ab extraneo si pactū factū fuerit cū seruo. vt. ff. de obseq. l. titius pue rum. ⁊. j. ti. j. l. j. ⁊ arg. j. de libe. cau. cum affirmes.

Cogitur. scz si credens se debere soluit vel tm̄ condicit q̄tum condicturus erat patronus. vt. ff. de qđ. indebi. ſi no sortem. ℌ. libertus. aliquin donare videt. vt. ff. eo. campanus. Sed videt ℌ. vt. ff. de do. inter vi. ⁊ vgo. l. ſi cū. ℌ. ſi pecunia. vbi accepit pretiū et pōt imponere opas ⁊ nō cogit manumittere. nam quidā buic legi nō superiori eam signant contrariā: ⁊ soluūt qꝫ ibi accepit pecuniā ab ipso seruo h ab alio. Sed forte ibi nihil refert a seruo vel ab alio accipiat. nā ⁊ ibi in fine loquit ⁊ cum ab alio accepit: sed tū dabat pro seruo et sic est bona solutio. Vel ibi nō dicit opas impositas eodē casu quo accepit pecuniā. sed duo casus sunt. nā vtrīqꝫ isti ⁊ superiori est ⁊ trāria. Solue ergo ⁊ signa cōtrarium vt dixit in superiori. l. quia speciale ibi quia nō cogit manumittere: quia nec erat seruus nisi cū manumittit.

Si quam. ¶ Casus. Si te manumisero ⁊ opas imposuero: ⁊ eas tibi vēdidero. puta pro. c. an ad pectium mihi tenearis querif. ℌ. ſi. qꝫ sic. nisi bo. ⁊c. q. o. pfonus. promittis mihi. g. ſi me offendis ⁊c. vt. ff. qua. re. ac. non da. l. j. ℌ. quilibet. sed tu manumissus liberā habebis testamenti factionem.

Si quam. primus actus est impositio operarū: ⁊ in isto pdit contratabulas ſm. M. sed Azo q̄ non. Secundus actus est operarū exactio. Tertius de pretio seu mercede futurarū operarum cōuentio: operarum exactio tollit cōtratabulas: pretij conuētio sequatur exactio: vel non tollit omnia iura patronatus: nisi spōte libertus offerat vel nisi inopia sit patroni.

Ex venditione. consensu vtriusqꝫ partis inita.

Operarū. prius impositarū. Vel dic pteritarū ⁊ futurarum.

Ex hoc enim. i. ex vēditione: vel actione operarū: vel mercedis nō ex sola impositione operaꝝ. vt. ff. de lib. agno. ſi quis a liberis. ℌ. ſi qs a liberta. Alij vt Hugo de porta raucnata ex sola impositione. vt argu. j. de bo. pos. cōtratabu. liber. l. ij. Arg. 3tra. M. ff. de iure pa. sicut. pro vtriqꝫ est. ff. de ope. liber. l, libertus qui operaꝝ. Item pro Azo.

quia

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

quia operas vel mercedē ꝓ operis siue pretiū operarū accipere a liberto nō est prohibitū: vtpote cū lex ei ꝑmittat soluere si velit. vt. ff. eo. ꝓfon⁹. in fi. t. ff. qui ⁊ a q. ma. l. fi. §. i. ſ. exigere. i. ab eo inuito operas extorquere vel obligare inuitū ad mercedē est ꝓhibitū. Vñ dico q ꝙ sola exactione operarū amittit patronus cōtra tabulas: ſ. cetera iura patronatus retinet. vt. ff. qui et a q. l. fi. §. fi. sed si exigat mercedem siue pretiū operaꝝ vel obligationē mercedis: tūc incidit in. l. elia scientiā. ⁊ sic amittit oſa iura ꝓfonatus: vt predicta. l. cōtinetur. Distingue ergo: q⁹ aut facit B patron⁹ ad postulationē ⁊ rogatū liberti: forte q⁹ libert⁹ vult magis mercedē dare ꝙ operas soluere. Vel petit libertus gſa sui amici a patrono quatenus locet ei opas suas: et tūc nō delinquit patron⁹. aut exigit patronus mercedes vel obligationes mercedis extorquēdo ab inuito liberto: ⁊ tūc si quidē ꝓ preterita opa. i. ꝓ ea quam nō ꝑstitit suo tpe nō amittit ius ꝓfonat⁹: q⁹ ptiū ope ꝓterite accepit. si vo ꝓ futura si qdē patronus facit ex necessitate puta alimentorus nō amittit ius patronatus. secus si ex volūtate ⁊ pbantur hec oia. ff. de ope. liber. par. ꝓ. p totā legē. t. l. si libertus arte. ⁊ de libe. agno. si qs a liberis. §. fi qs. ⁊ h. t. j. c. nec patronis. t. §. l. j. Si vo qs exigit operas nō desinit esse ꝓfonus q̄tū ad alia: sed q̄tū ad ꝗta tabulas sicut. t. j. de bo. possef. Stabu. liber. l. ij. ⁊ ff. de iure pa. sicut egbibebit ergo ei reuerentiam ⁊ cetera iura patronatus: als eīn non esset differentia: exigat opas vel mercedē operaꝝ q̄ leg⁹ voluit. vt. ff. e. l. patronus. ⁊. ff. qui ⁊ a qui. l. fi. §. i.

Operarū ptiū an li ceat exigere.

a ¶ Liberā. hui⁹ vbi expositio est. j. de bo. pos. Stab. libe. l. ij. ſm Azo.

b ¶ Habet. quātum ad eum qui vēdidit nō fratrem. vt. ff. de bo. libe. l

c ¶ Modo. dixit oandā pecuniam ex vēdicatione operaꝝ debitā/modo fi nō onerāde tē. ⁊ sic potest referri hec determinatio ad id qō prius dixit. nō ad ꝙme dictū. Vel pōt determinare ⁊ referri ad ꝙi mo dixit. nō ad ꝙme dictū. Vel pōt determinare ⁊ referri ad ꝙmum dictū. i. dicere/habet liberam testamenti factionē ex vendtiōe facta iusto ꝓtio animo petēdi sine exactiōe tē. modo si nō tē. Quia tunc non ideo ꝑsequitur liberam testamenti factionē libertus quādo in iusto ꝓtio: q⁹ lex nō ꝑsumit ꝙ exigat nisi exactio fiat. vt. ff. eo. q onerāde. Quādo autē onerāde libertatis causa cautio emissa dicet: babes. ff. quarū rerum actio non datur. l. j. §. que onerande. ⁊. l. si. §. si seruus. puta si dicat sic patronus. ꝓmittis mihi. ꝙ. si me offenderis. Item bene dicit cū consequi liberam testamēti factionem: quia non est equū vt vtrūq⁹. ſ. ꝛ viuentis operas ⁊ mortui successionem consequat. vt. j. de lati. liber. tol. l. vna. §. illud.

Libertatis onerā de cā quo modo fiat cautio.

Mater. ¶ Casus. Rogaui in testamēto meo matrē meā vt ſtichū manumitteret post quinquēniū. manumisit post annū ex causa aliqua ⁊ operas imposuit. Dicit ꝙ illa impositio operarū tenet ⁊ ante quinquēniū finit. ⁊ eas petere posset sed nō vltra. sed si nō egbibeat reuerentiā. puta de affurgendo ei castigabitur.

d ¶ Non potest. ex cipitur in filio testatoris rogato per fideicōmissum manumittere. vt. ff. de bo. libe. que ex causa. ⁊ bene dicit nō potest. nō enim voluntate sua: sed necessitate manumisit. Item ly testato: iuste rit vt beredi ꝓmitteret operas: tamē non cogitur ꝓmittere. et si ꝓmiserit actio in eum non datur. vt. ff. eo. l. cerdonem. sicut nec is cui bona adiecta sunt causa cōseruandarū libertatū petere potest ab his qui directo vel per fideicōmissum libertatem ab eo acceperūt. vt ff. eo. si quis bac. §. j. Accursius.

e ¶ Nisi ipsius tantūmodo. ⁊ ad boc est. ff. de here. instit. l. iij. §. qui fideicōmissariam. in fine.

f ¶ Vindicaturū. non vt reuocet in seruitutē: sed vt castiget. vt. ff. e. l. manumissionis. ⁊. j. de libe. ⁊ eo. libe. l. j. ⁊. ff. de offi. pfec. vr. l. j. §. cum facit ad. l. istam. ff. de bo. liber. l. etiam. ⁊. ff. eo. l. campanus. ⁊. ff. de ritu nup. ꝓgime. ⁊. ff. de in ius voc. l. is quoq⁹. Accursius.

Nec ꝓfonis. ¶ Casus. Dicit impator i hac l. ꝙ future ope ꝓtiū ꝓfonus a liberto extorquere nō debet. ſ bene licet accipe si cōsentiat libertus: ⁊ hoc si certa opa sit imposita. ꝓterite autē pōt. Libertus autē dous babēs filios siue semel siue diuersis tē poribus obligatio operarum liberat.

g ¶ Ꝓ operis. futuris quod verū est nisi in casibus. vt. ff. eodē. l. patronus. ⁊. l. si libertus arte. ⁊ dixi. §. eo. fi quam.

b ¶ Si indicte. de ſcertis dicit que nō cedunt nisi indicātur: aliud autē de certis. vt. ff. eo. si qs bac. §. j. ⁊. l. quotiens.

i ¶ Exactionē. Not. arg. ꝙ q tenet ad sacrū posſit se liberare ꝑstādo pecuniam ꝓ ea estimatiōe: nec ꝑcise ꝙdēnandus est ad factum. vt est arg. ff. ō re iudi. l. si qs ab alio. §. fi. ⁊ dic vt ibi.

k ¶ Qui autem duos. vel ỹnū quinquēnalem. egci pitur aūt ille qui artem ludicram exercuit: ⁊ qui operas locauit suas vt pugnet cū bestiis. vt. ff. eo. q libertinos. Ité soluitur obligatio operaꝝ ratione infirmitatis liberti vel dignitatꝫ ei superueniētis. vt. ff. e. liber tus qui post. ⁊. l. nec audiendus. ⁊. l. interdum. Item ratione etatis. l. annoꝝ. vt. ff. eo. liberta. maio. Ité ꝓpter ꝑsumptā voluntate patroni. q⁹ babes. j. e. l. liberte. ⁊. ff. eo. l. liberta si in cōcubinatu. Item ratione vitande fini stre suſpicionis. vt. j. eo. q⁹ eg liberta. §. is autem.

Operarū obligatio quōq⁹ soluitur.

l ¶ Vel. eppone pro etiam.

Si tuis. ¶ Casus. Si seruum tuum pecunia sua redemero ⁊ eius manumiſero: an ei operas imponere possim. vel vt ingratū in seruitutem reuocare? Respon. ꝙ non quo ad alia. tamen babeo iura patronatus. Iuuianus.

m ¶ Si tuis nūmis. q⁹ impropie dicit. vt. ff. de manu. l. iiij.

n ¶ Non oportet. quo ad alia iura patronatus. ⁊ 2co. ff. de in ius vo. sed ſi hac lege. Sed 3tra. j. de lati. liber. tol. l. vna. §. illud. Sol. ibi accepit ab extraneo bic a seruo. vt. j. titu. j. l. j.

Liberte. ¶ Casus. Si libertā tuā in vxorē dugeris tibi prestare operas cogenda non est. etiam diuo: trio facto cum alij inuitō fe nubere nō possit: ⁊ boc contentus esse debes.

o ¶ Vxorem. idem si babuit eam concubinam. vt. ff. eo. l. liberta. si in concubinatu.

p ¶ Augusti. vt ⁊ arg. j. de cap. ⁊ postli. reuer. l. si is qui te. ⁊ impropie ponitur bic dignitatem.

¶ Non possit. vt. ff. de ritu nup. l. in eo iure. ⁊ de repu. l. patrono. ⁊. l. finali. Sed nunquid idem erit post diuortium? Respon. idem. licet sit argumen. contra. ff. eo. plane. Sed ibi in alio casu dicit. scilicet quando concessit alij nubere. Item quod dicit bic non est cogenda prestare. verum est ex obligatione qua tenebatur vt liberta: sed tenebatur re. verum est ex obligatione qua tenebatur vt liberta: sed tenebatur prestare operas vxor viro sicut als habetur vxorem in viri seruitio Vxor debet in viri seruitio.

Jtius. ¶ Casus. Decessit paterfamil⁹. ⁊ seruo suo in testamēto reliquit libertatem post lapsum triennij sub bac condītione ꝙ si ꝓbi in vita ꝓfiteretur: puta diurnū obsequium hereditbus ꝓstaret mortuo testatore ꝓfessitit vsq⁹ ad diem ꝓfite libertatis. et cū assecutus est: an vlterius ad illud teneatur: queritur? Respon. ꝙ nō, quia nil pecuniarum ipsi fuerat relictum.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

a ¶Cõpelli.9nab⁹ rationibus:scz q̃ iste manumisit ex̃ necessitate: vt nõ ff.co.l.ij.q̃ liber homo nõ tenetur ad operas nec etiam liber ex quo non sunt imposite:vt.ff.de lib.cau.l.fi.9defore.

Fideicõmissus ab eo reliqui nõ potest cui nõ est relicta pecunia.

b ¶Non possit.q̃ non potest ab eo reliquꝰ fideicõmissum cui non est relicta pecunia.vt.ff.de leg.j.plane.ij.§.fi.ꝛ.l.videndũ. Vel est hoc ex vi repetitiõis:quia cum iusserit eum seruire vsq; ad triẽniũ:idẽ ꝛ in prestatione digisse videtur: vt arg.ff.de ꝯdi.instit.l. cum seruus.ꝛ.ff.de condition.ꝛ demon.l.auia.et facit.ff.de manu.l. causam.§.finali.

¶Iberti. ¶Casus. Si seruum meum manumisero ꝛ opas impoſuero et decesſero.extraneo heredi ad prestationem operarũ non tenebitur neq; liberta ma rito patrone sue.

c ¶Neq; extraneis.sed fi lijs fic.vt.j.l.penulti.ꝛ.j. de obseq.l.etiã.filijs dico etiã egheredatis non tamen mala mẽte.vt.ff. de bo.libe.si patron⁹.ij. §.si quis non.

Ope exe-quales, sunt duplices.

d ¶Debẽt. primo dicto est.§.3.de in ius voc.l.ij. scõo est cõtra in eo.titu. l.j.Sol.9mi ꝛtrarij.hic loquit de obsequialibus q̃ sunt in faciẽdo : ibi de obsequialibus que sunt in nõ faciẽdo.vt arg.ff. eo.l.fabriles.scõm ꝛtrariũ solne vt ibi.Sed videtur q̃ etiã illa que est in nõ faciẽdo nõ trãseat ad heredẽ extraneũ.naz dat in eũ de dolo actio. vt.ff.ꝺ dolo.l. heredib⁹. Sed respõ.ibi de calculo non de infamia agit. vt in eo.titu.l. sabinus. Posset etiam scõdo in telligi quod bec leg dicit in operis incertis.vt ff.eo.si operarũ iudicio. Distinctionem autẽ de opis dic vt digi.ff. de cõditio.inde.si nõ sortem. §.libertus.

Quod ex liberta. ¶Casus. Si liber te tue nubendi prestituti assensum ad operas tibi nõ tenebiꝫ propter turpem suspicionẽ mei.tamen ius patronatus retines:puta qõ con fistit in affurgẽdo ꝛ in succedendo.Ymianus.

e ¶Ingenuum est.vt instituo de inge.in prin.

f ¶Liberte.secus in liberto accipiẽte vxorẽ:quia ibi non est suspicio fi ipse opas prestet.vt.ff.eo.si quis bac.§.etiã. Item secus si est patrona femina:quia ꝛ ei possunt prestari opere ꝛ filie ꝛ nepti patroni cuz nec ibi sit suspicio.vt.ff.eo.sicut patronus.§.fi.

g ¶Operas.futuri nõ preteriti tẽporis.vt.ff.eo.si libertus ita.§.fi.

h ¶Non possit.causa turpis vitãde suspicionis.que quia quandoq; ceſſat:ceſſat et lex vt modo dixi.et facit buic.l.j.de latt.liber.tol.aut. ad hec.ꝛ.ff.eo.sicut patronus.in princi.ꝛ.§.eo.libere. Sed contra.j. titu.iij.l.ij. Solu.vt ibi. Item habẽt locũ hec durante matrimonio: secus si finitum sit.vt.ff.eo.l.plane.Accurſius.

Qui manumittunt. ¶Casus. Serui tui manumissi vbi mozari voluerint possunt.ita tamen vt operas ꝑstare tibi possint.nec ab heredibus tuis in seruitutem revocabunt:nisi ingrati. Nec enim iura compellunt libertum stare cum patrono.

i ¶Arbitrium.ita tamen mozari debẽt vt opas possint exhibere patronis.vt.ff.eo.l.quod nisi.9.ex prouincia.ꝛ.l.de demum.in fi.9 sunt contra.Accursius.

k ¶Reuerentia. Quid si operas? Rñ.idẽ:ls vi velint recedere possint agere ad cautionẽ.vt.ff.de iudi.l.in omnibus.ꝛ arg.ff.de condi.causa.fi pecuniam.9.item si quis.ibi plene dicitur.

l ¶Probentur.tunc sic:vt bic.ꝛ.j.de lib.ꝛ eo.lib.l.iij.

m ¶Compellunt.nisi manumisisset eos hac condictione.vt argumẽ. ff.de conditio.ꝛ demonstra.l.titio centum.§. titio.ij.in fi.et.ff.de ali. leg.l.libertis.ñ.in fi.

Il redhibitione. ¶Casus. Si libertũ meũ qui ad opas mihi tenebatur occultasti eas operas ad quas prestãdas mihi obligatus est reddere compellerjs.

n ¶In redhibitione. id est redditione.

o ¶Pena.q̃ p eis tenetur fi̊ p quibus occultatus erat obligat⁹.aliud in libero ciuitatis. vt.§. de ser.fugi.l.mancipia.§.fi bertis. addũt tamẽ bic quidam et omnis dãni cũ pena quadrupli ꝓter redditionẽ operarus.vt arg.j.de colonis illy.l.j. §.j.lib.q̃. Sed ibi in ser uo:bic in liberto.vñ contra.in ea.l.in fi. Sed de bis omnibus dic vt diximus.ꝺ de ser.fugiti.l. quicũq;.Accursius.

¶De bonis libertorum et de iure patronatus.

¶De bonis ꝛc.nõ solũ operas:sed ꝛ successionẽ ꝛ multa alia iura vendicamus in libertos.vide de bonis libertorũ ꝛ iure patronatus ponit ꝛc. Cõtinuatio.

Titu. iiij.

Datio pecunie ꝛ pactũ de manumittendo cũ futuro dño impedit cõtrabentes:secus si cum presenti. Item fiscus succedit in iure patronatus. Baldus.vel sic. Pactum cũ domino presenti de libertate prestãda non artat:etiam si dñs pecuniam recipiat.cum dño vo futuro secus. ꝛ iura libertoꝝ trãseunt in fiscum bonis patroni confiscatis. Salice.

Imperat. Seuc. et Anto. aa. secunde. Lex.j.

Vltum iterest vtrũ q̃s suis nũmis ꝑ emptus atq; manumissus sit ab emptore: an a domio ⁹ suo data pecunia mercatur libertatem.

¶Prioze enim casu ad bona eius cõtrabentes admitti patronum non placet/posteriore autem oia iura ꝓ patronatus retinet ⁷. Et ideo ⁸ cum sabiniani patroni filij ⁹ q̃ plenum ⁱ⁰ ius habuit/ vt hostis ⁱⁱ publici bona fisco vẽdicata sunt fin

Vitus. Iste ley diuidit i duas ptes. Ma pmo ponit quoddam dictũ cuz distinctione. scõo infert ex̃ secũdo mẽbro distinctionis.scõa ibi : ꝛ ideo. Bal. ¶Casus. Si seruũ meum sua pecunia redemeris et manumiseris: an tibi ius succedẽdi in bonis liberti ex̃ testamẽto vel ab intestato ꝑ cõtratabu. tibi competit: queritur. Respõ.q̃ nõ. Si autẽ pecuniam mihi dedit et eum manumisero succedam. si ergo ob debitum aliqd condẽna tus fuero:ꝛ mihi fiscus succedit an in iura liberti succedere debeat:queritur. Dicitur q̃ sic. Diuisio.

p ¶Mummis.qõ improprie dicit.vt.ff.de manu.l.iiij.in prin.

q ¶A dño.hic coniunge libertatẽ mereat:ꝛ dic data pecunia.ſ.a ſeruo ipso.vt.j.titu.ij.l.etiam.j.fiscus si ab extraneo dñs pecuniam accepit:quia si tũc pacisciẽ cum seruo tm̃/est idem qõ in superiori casu qñ accepit a seruo.ꝛ ix intelligẽ.ff.de obseq.l.titius puerũ.fi cum extraneo.nec imponit operas nec succedit.vt.§.ti.j.l.qui nũmis.ꝛ.j.de la ti.liber.tol.l.j.§.illud.que sunt contra.

r ¶Cetinet. Opponit. Iste cõpellitur manumittere.vt.j.de lib.cau.l. cũ affirmes.ꝛ.ff.ſi inge.esſe di.l.ij.in prin.ꝛ.ff.de acq.here.ſi seruũ.§. ſi quis.ergo opas imponere non põt.vt.§.titu.j.l.ij.ergo nõ retinet oia iura patronatus qõ bic oz.Rñ. In prima dicit hoc tabit. In scõa ſponte recepit.et esſt fauor ꝓterite libertatis. In tertia nõ ꝑsenti sed futuro dño oabat. Vel succurrit nõ vt sit liber:sed vt nõ sit necessari⁹ heres.sic ergo dices eũ non cõpelli.vt.§.de trãsact.interpositas. Alij dicũt eum cogi.ꝛ qõ bic dicit oia restringunt ad id de quo dicit bic: scz de successione tam per cõtratabulas q̃ ab intestato. vt.ff.codẽ.l. qui ex causa.ꝛ.j.de bo.poſ.cõtratabu.liber.l.j.Accur.

Manu mittẽ co act⁹ opas imponere non põt.

s ¶Et ideo.cõcludit ad scõm casum:ideo sic ꝛstrue.ideo cũ bona filij ſabiniani patroni.i.qui erat pſonus.qui.ſ.ſabinianus plenũ ius habuit:bona dico sint vẽdicata fisco vt bostis publici.ſ.filij ſm ea q̃ ꝛc.

t ¶Filij.ſ.ſabiniani filius dicti patroni.

v ¶Plenum ius.post mortem patris ſi eos habeat ex̃ successione patris. Vel dic ꝙ suo iure habebat:ꝛ semper referas te ad scõm casum quando accepta pecunia a seruo manumisit.

x ¶Hostis.ꝛ sic crimine leſe maiestatis. Et dic bic bona venire ad fiscum:et

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

scum:z sic est ff. ad. l. iul. ma. l. coz. vbi dicit venire ad filios. So. bic nō babebat filios liberos ſm. R. ſz boc nō valet: q; etiam ſi habeat filios nō träſeūt ad eos bec iura. vt. ff. de iterdic. z releg. l. iij. Dic ergo q; ſi ideo boc crimīe dānat q aligd in pricipe cōmiſit: tūc nō träſeūt ad filios: vt bic. z. d. l. de iterdic. z rele. l. iij. aut in alio capitulo eiuſdē l. q; multa ſūt. vt. ff. ad. l. iul. maie. l. i. ij. z. iij. z tūc veniūt ad filios. vt in. l. Jus. Si aūt opponat ex eo q; eſt. ff. de iure pat. l. iura. vbi indiſtincte videtur dari filijs. Dic q; vbi ſpecialiter fuit cuidā cōceſſum loco ꝓuilegij. vel dic q; in aliis caplis fuit ibi dānat? nō q; cōmiſerit in pricipe. Vel ſolue tertio dictā. l. coz. q; q̄dā iura reſeruanſ extraneis beredibus. vt. ſ. de i. ius vocā. l. ij. z bec ad ſiſcum poſſunt träſire: vt bic. iura vō ſuccedēdi reſeruātur liberis. vt. ſ. de lati. liber. tol. l. j. ſ. ſz z ſi ſub cōditione. z in. l. Jtia. ſ. me dia ſolutio verior eſt.

¶ Jſ liberti. ¶ Caſus. Si te cōſentiēte liber tus tu? ancille pricipis ſe cōiunxit: in eo cōmodū patronat? amittitur. Ælianus.

a ¶ Cōniētib?. i. conſentiētibus. z facit. ſ. de ſer. fu. l. ſi. z. j. de lati. lib. tol. aut. ad bec. z. ſ. ti. j. q̄ō ex liberta. ſ. j. Accurſius.

b ¶ Noſtris. i. impatoris.

c ¶ Jlli. patroni.

¶ Jſ quis. ¶ Caſus. Seruō tuū iter vi ños vel vltima volūtate manumiſiſti: z ei digiſti: remitto tibi iura patronatus: querit? q̄d ꝛ ſecutus fuerit iſta remiſſio: ne? Rñ. q; tantū ꝛ ſequēt q̄tū ꝛ ſequeret ꝑ reſtitutionē natalij fere. z fere dicit: quia ſi eſſet reſtitutus natalibus reuerentiam tibi nō deberet: nec i ſeruitutē reuocari poſſet ꝓpter ingratitudinem: ſz ſec? eſt in tali remiſſione: quia poteſt reuocari. z boc ita ſaluis tamē vt olim natalij reſtitutione z alijs caſibus quibus iura patronatus amittuntur.

d ¶ In poſterum. i. poſt legem banc.

e ¶ Actitantur. id eſt dantur.

f ¶ Sine ſcriptis. Nota codicillos poſſe fieri ſine ſcriptis. vt z. ſ. de ſa croſanc. eccle. generali. z. j. de codicil. l. ſi. in ſi.

g ¶ Remota. id eſt remota.

h ¶ Remittendum. ſcz eſſe remiſſum.

i ¶ Eorum. ſcz libertorum.

k ¶ Que. ſcz ſucceſſiones.

l ¶ A nobis. buius legis auctoritate.

m ¶ Reſeruādis. vt in aut. vt lib. dece. ſ. illud. coll. vj. Sz certe immo videt reſeruari. vt. ff. c. l. paulus. ſ. ꝓfoni. q̄ eſt ſ. Sol. aliud eſt remittere iura patronatus q̄ō facere pōt: vt bic. q; in vita liberti cōpetit. aliud eſt cōcedere liberā teſtamēti factionē. que cōceſſio aut vi pacti valet: q̄ō eſt falſum: q; eſt de futura ſucceſſione. vt. ſ. de inoffi. teſta. ſi q̄ſ. ſ. i. aut vi repudiatiōis q̄ō eſt falſum. ff. de acq. bere. qui ſuppſtitis. Secus tñ eſſet ſi a principe liberā teſtamēti factionē ꝛ ſequeret. vt. ff. eo. etiā. ſ. j. Vel dic q; ibi filius patroni patre ſuo viuēte miſit epiſtolam in qua ꝛceſſit liberā teſtamēti factionē. Vel tertio bic corrigit.

n ¶ Omne ius tollitur. vt. ff. eo. etiam. ſ. plane.

o ¶ Eandem vim. fere. non enim eadem vis eſt: vt babes. j. ſtatim.

p ¶ Conceſſio. i. remiſſio.

q ¶ Pene ſolis. i. reſtitutionibus natalij. pene autē dicit. q; et quidā alij ſunt modi per quos inducit ingenuitas. vt. j. de lati. lib. tol. ſ. ſed alij ſunt modi per quos inducit ingenuitas. vt. j. de lati. lib. tol. ſ. ſed ſcimus. z. ſ. ſimiliq; modo ſi quis. z. ſ. illud etiā. z aut. ibi poſita. et. j. ea que diuo pertinaci placuerant et nos ſecuti ſumus: in iura libertoꝝ eius fiſcus noſter ſucceſſit.

¶ Diſſimulans ꝓo cōſentiente habet z ius ſuum perdit. b. d. Bal. z Sali.

Jmpa. Valē. z valēs. aa. ad Florianū comitē rex ꝓuat. Lex. ij.

Sj liberti cōniūctibus[a] patronis conſortiū cum ancillis colonis ve noſtris[b] elegerint/ſciāt illi[c] ſe deinceps cōmoda patronatus amiſſuros.

¶ Qui remittit ius patronatus omne ius pdit ꝓeter reuerētia: z ius reuocādi in ſeruitutē ob ingratitudinē: ſed reſtitutus natalibus quaſi merā ingenuitatem conſequitur: ne in ſeruitutē reuocari non poteſt. boc dicit Bal. Et perdenti ius patronatus ꝓopter eius delictum. nullus bonoꝝ debetur. boc dicit Salice.

Jmp. iuſti. de moſte. ꝑ. ꝑ. Lex. iij.

Sj quis patronoꝝ in poſteꝝ[d] hmōi narrationē cōcepe rit: vel i libertatib? q̄ inter viuos actitātur[e]: vel in his q̄ ex teſtamē to vel codicillis ſcriptis vel ſine[f] ſcriptis habitis ꝑficiūtur vt liberti eoꝝ a iure ꝓfonat? liberentur. cantiqua interꝓtatione ſemota[g] nō dubitet etiā ius patronatus ex ſola tali verboꝝ cōceptione libertis eē remittēdū[h]. ¶ Nec eoꝝ ſucceſſionibus que[k] ab inteſtato deſcēdūt (quas veteres etiā poſt hmōi actus ſeruari in libertoꝝ bonis decreuerūt) a nobis[l] patronis integris reſeruādis[m]. ¶ Sed q̄ēadmodū in natalium reſtitutione oīne[n] ius tollitur patronat?: ita z in hmōi verbis eandem vim[o] eſſe obſeruādā oīs nō ignozāt. ¶ Jdēq; iuris eſt ſi inter viuos manumiſſione impoſita in vltimis volūtatibus cōceſſio[p] data fuerit patronatus: ita tñ vt in oībus natalij restitutiones ex q; bus pene[q] ſolis ingenuitas mera libertis competit: tam obtineāt q̄ in noſtra republica polleāt: cū nobis cozdi eſt ingenuis magis boībus q̄ libertis eā frequentari. ¶ Reuerētia[r] tñ que a libertis patronis debetur: et iure q̄ō aduerſus ingratos libertos patronis competit[s] integris reſeruan dis: etſi[t] per verboꝝ cōceptionē ſm a nobis inductū modum ius patronatus fuerit amiſſum: cum etiā hec[v] ingenuitatis ꝓmio tollūtur quam[x] pene ſola natalius restitutio inducit. Jdis videlicet caſibus per quos penalibus modis ius patronatus[y] quaſi ab indignis patronis eripit ꝓ in ſuo roboze durantibus.

¶ Si in fraudē patroni a libertis alienatio facta ſit. Titu. v.

¶ Alienata in fraudem patroni reuocantur. vſq; ad legitimam portionē. z. boc dicit Bal. z Salice.

Jmpera. Oaxi. z Diocle. aa. et cc. Claudio. Lex. j.

Sj in fraudem patroni libertus aliquid alienauerit[a]/quatenus[b] legitima[c] pars diminuta eſt/reuocandi tributam cōuenit[d] eſſe poteſtatem.

¶ Patronus heres liberti pōt per cal uiſiana reuocare alienata in fraudē eius niſi alienationē habuit ratam. b. d. Bal. q; tunc nō poteſt: nec eius heres. Sali.

¶ Reuerētia. redit ad primū caſum. Sz ſi ois reuerētia durat: ergo nil eſt amiſſum ꝓeter tabulas q̄ō. s. negaſſe videt. Ande dic q; z in ius vocari pōt ſine venia: vt z alꝭ q̄ñ ꝓonus adegit ad iuſtū rādum ne vgoz ꝛ accipiat. vt. ff. de in ius vocā. l. adoptium. ſ. finali.

s ¶ Competit. de quo dicit. j. de lib. z eo. lib. l. ij.

t ¶ Etſi. id eſt ꝙuis.

v ¶ Nec. f. reuerētia z ius reuocādi in ſeruitutem.

x ¶ Quam. ſcz ingenuitatez. z plene exponе. vt. ſ. ꝓpoſi. Accurſius.

y ¶ Jus patronatus. bic duo ſcias: z q̄ ſūt patronat? iura: z q̄ ſunt bi cauſus de quibus bic dicit. Sunt aūt ſex ꝓncipalia. Primū q; turpis actio etiā de facto nō ꝓponat aduerſus eū. vt. ff. ō ob ſeq. l. bonozi. z. l. parēs. Secundū q; turpis egce ptio. vt. ff. de except. oo. apud. ſ. aduerſus. Tertiū de reuerētia ſine i ſa ciēdo ſiue in nō faciēdo q̄ debeē etiā ſine impoſitione. vt. ff. de. 2di. inde. ſi nō ſortē. ſ. libertus. in pñn. Quartū de pſtatione alimentoꝝ. vt. ff. de li be. agno. ſi qs a liberis. ſ. ſolēt. Quintū de reuocatione in ſeruitutez: vt bic. z. j. de liber. z eo. li. l. ij. z bec nō oāt niſi ſponte manumittēti. vt. ſ. ti. j. l. ij. Septū ius ſuccedēdi. de quo dixit bec leg. z. j. ti. j. l. j. plenius dicā. Circa aūt opas eſt ius: ſz ex poſitione eſt ubuſdā vt. ſ. ti. j. l. j. Contra bec iura amittunt ī q̄buſdā caſib?: z q̄ñ. ꝓpter culpā patroni: vt bic dicit. vt ecce. ꝓpē denegationē alimentoꝝ. vt. ff. de iure pa. oiu?. ſ. fi. Jtē. ꝓpter exactionem iurisjurādi. vt. ff. de iurepatro. l. qui cōtra legē. Jtē ſi eū crimine capitis accuſauit. vt. ff. de iure pa. l. eū. Jtē ſi egegit mercedē ꝓ operis futuris. vt. ſ. ti. j. ſi quam. z. j. de bo. poſ. z tratabu. lib. l. j. z. l. fi. Sunt z alij caſus qui nō in penā patroni faciunt amittere patronū: vt ꝓpter ꝓmiū liberti. vt. ff. de iure patro. l. pe. in pñn. Jtem. ꝓpter natalij reſtitutionē: vt bac. l. Jtē ꝓpter depoſitionē liberti vel patroni. vt. ff. de iure pa. l. cū patroni. Jtē ſi efficit minoꝝ cētenario nō in fraudē. vt inſti. de ſuc. lib. ſ. ſed noſtra. Secus in fraudem. vt. ff. de iure pa. ſi libertus. Jtē. ꝓpter ꝛceſſionē debite partis. vt inſti. de ſuc. lib. ſ. ſz noſtra. ſz iſti vltimi duo modi tñ a contratabulas repellūt.

¶ Si in fraudem ꝛc. ¶ Quia quandoq; libertus alienat vt debita portione patronum fraudet: ideo de boc ponit.

Jn fraudem. ¶ Caſus. Certum eſt q; patronus in bonis liberti in tertiam ſuccedere debet. ſi ergo libertus in fraudem patroni bona ſua alienauit vſq; ad legitimā: q; alienata ſunt reuocari poſſunt. Vlpianus.

3 ¶ Alienauerit. inter viuos vbi duo ſunt neceſſaria: ſcz fraus z euentus: vt bic. z inſti. qui manu. non poſ. ſ. ꝓualuiſſe. alꝭ ſufficeret euentus. vt. ff. eo. l. i. ſ. j. et bic dicā ſtatim. Jtē dic q; alienauit gratis: ſcz tus. vt. ff. eo. l. i. ſ. j. et bic dicā ſtatim. Jtē dic q; alienauit gratis: ſcz ſi nō gratis. vt. ff. eo. l. j. ſ. ſi quis in fraudem. z. ſ. ſi mutuam.

a ¶ Legitima. que eſt tertia. vt inſti. de ſuc. lib. ſ. ſed noſtra.

b ¶ Conuenit. nō per petitionē bereditatis. q; patroni eſt debitor: nō bereditarius. vt. ff. de peti. bere. q; ſi in dié. ſ. penul. Sed per caluiſia nam. vt. j. l. ꝓi. Et diſſigue bic: quia aut alienat libertus in vltima volūtate: z tūc ſolus ſufficit euētus. vt. ff. eo. ti. l. j. ſ. j. quia pars patroni cenſet vt ex alienū. vt. ff. de donatio. ſi patronus. quod ex alio caſu nō ante relicta eſt detrabendū. vt. ff. ad trebellia. l. j. ſ. penulti. Aut

Patronꝰ aliq̄ſi ſine venia i iuꝭ vocari pt a liberto.

Patrona tus iura ſunt ſeq.

Jus pſonat? in certis caſib? amittit.

Cōtinuatio.

Patronꝰ an reuocet p liberti aliena ta.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

inter vinos:z tunc sine dolo malo valet.vt.ff.de probat.l.patronus. Si dolo aut in fraudem legis.scilicet vt sit minor centenario:z tunc ipso iure non valet z totum reuocatur. Aut in fraudem patroni tantum:et tunc valet.Sed reuocatur quatenus est legitima tantum.vt ff.de iure patro.ſi libertus.Accurſius.

Defuncto.¶ Cas⁹. Alienata a liberto in fraudē patroni reuocari possunt p ac.calusianā quatenus est legitima.Si aūt fundum patroni alicui dedit, et post mortem liberti patronus donationem rata habuerit.an succeſſores patroni eam reuocare possint:querif.Respon.q non.

a Succedēs.scilicet in totū quando nō sunt liberi.vt insti.de succeſ.libe.ſ.sed nſa.Sed nunquid frater liberti ppō⁹ nitur patrono? Respō. ſic ſm quoſdā. vt instit. de ſerui.cog. circa prin. Sed Jo.S. vt.ff.de ſuis z legi.l.intestato.in pn.z de bo.libe. liberto. Sed patronus qui manumiſit ſi crimine capitis accuſauerit ius patronat⁹ amittit.vt.ff.de iure pa. Leum.z de bo.libe.l.qui cum maior. Sed arg.cō tra.ff. de fideicō. liber.l. ſi filiꝰ.ſ.erit. Nō dixi de liberto accuſato intelligē de patrono qui et ſuꝰ dicitur.vt.ff.de verborū ſigni. licet.ſ. paternos. Sed ſuū accuſando nō perdit. vt dicto.ſ. erit.

Patro⁹ no an ꝑferaf frater liberti in ſucceſſiōe.

Idem.aa.z.cc.Julia. Lex.ij.

Defuncto quidem liberto patronus intestato succedens ꝑ actionem caluſianam in cius fraudem alienata reuocare poteſt. ¶Verum cū patronuꝫ poſt liberti ſui mortē ab eo fun di collatam donationez habuiſſe ratam affecueras: manumiſſoris factū infirmare ſucceſſores eius minime poſſunt.

De obſequijs patrono ꝑſtandis. Titulus.vj.

Imperator Alexander.a. Zoti co. Lex.j.

Ontra patronum tuum famoſam actionē inſtituere nō pores.

Liberta patroni volūtate nupta vel de iure nō tenet ei obſequia prestare.boc dicit cum.l.ſeq.Salice.

Idem.a.Leontogono. Lex.ij.

Lberte que voluntate patroni aut iure nupte fūt non coguntur officium patronis ſuis prestare.

Idem.a.Xantho. Lex.iij.

Etiam qui pactione data a dominis manumittunt:me ro iure obſequium omne patronis debent.

Patro⁹ ni ſucceſſione liberti ꝑferf filio alteri⁹ patroni.

Item not.q ſi relinquo nepotē ex filio premortuo:z filiū:filius prefertur.vt.ff.de bo.lib.ſi libertus ꝑtuitus.ſ.ſi libert⁹.Itē ſi duo ſunt patroni z vnus decedat z filium relinquat z alter ſit ſuperſtes ſolus ſuperſtes admittitur.vt.ff.de ope.liber.l.a duobus. Item ſi vnus patronus relinquat filiuz alter nepotem ſolus filius admittitur.vt.ff. de legi.tu.l.tutela.ſ.ſi duo.ſecus in ſucceſſione ingenuoꝝ.vt inſtitu. de here.que ab intesta.ſ.cum filius.

Libertus non debet contra patronū vim vel audaciam exercere:ſed ſine atrocitate verboꝝ equitatem ſue petitionis exponere ius dicenti. Bal. vel ſic. Libertus patronū non vocat ad iudiciū ſine venia:z reuerentiā ei vocato teneꝫ prestare ſine atrocitate verboꝝ:alꝫ ꝓ motu iudicis puniendus.boc dicit Salice.

Idem.a.victozino. Lex.iiij.

Jmanumiſſoꝛi tuo vim z audaciam obiecisti ei qui te beneficio ſuo ex ſeruitute liberādo vt aduerſarium te haberet ſecit preſes prouincie quatenus coercere eiuſmodi temeraria licentiam debeat eſtimabit. ¶Nam ſi qua tibi pecunia debebatur ſiue de rebus aduerſus patronum diſceptatio fuerat:nō protinus ad litigādum currere debucras: maxime autem ſi boc facere auderes :ſine atrocitate certe verboꝝ equitatem petitionis tue cōmendare iudici potuiſti omne onere patrono debito reſeruato.

Patron⁹ l ſuccēſſione liberti filio alteri⁹ patroni.

Patrono dānato tenetur libertus preſtare reuerentiam liberis eius. boc dicit Salicetus.

Impa.Gozd.a.ſulpicie. Lex.v.

Beres qñ ꝙs factum defūcti reuocat. Actiones reuocatorie ſunt q̄ tuor.

b Reuocare.plus ergo poteſt heres q̄ defunctus.z ſic eſt arg.cōtra d.de regu.iur.l.heredē.z boc ideo quia ei alienum. Item quomodo heres reuocat factum defuncti.vt.ſ.de lib.cau.ſi ab eo? Reſpon. bic ſpeciale.Vel vt dixi:quia magis dicit debitum accipere q̄ heres eſſe titulo lucrativo. Item nota quatuor eſſe reuocatorias actiones.ſcz caluſianas:fauianas:pauliana:z in factū reuocatoria.Caluſiana datur patrono z creditori.Fauiana ſoli patrono.vt.ff.eo.l.j.ſ.ſi.Pauliana creditori tm. In factū ad inco?poralia.vt.ff.que in frau.credi. l.bac in factū.Alij dicunt ecōtra in primis duabus.z ꝓ eis.ff.de vſur.l.videamus.ij.ſ.in fauiana.Sed ibi nō eſt per quas immo per quam.Itē in vltimis duabus dico aliter.ſcz q̄ ſit vna in factū pauliana.quaſi a paulo inducta:z competit ad incoꝛporalia et ſic cōmunis.vt dicta.l.bac in factum.

c Poſt liberti. Quid ſi ante? Rñ.idē.vt arg.j.de fideicō.l.quotiēs.j. z.ſ.ti.j.ſi quis.argu.ff.ſ.quo.leg.l.j.ſ.qō ait.ij.z.ff.de acqui.bereditē.qui ſuperſtitis.z de bo.liber.paulus.ij.ſ.patroni. Sed certe expreſſa eſt leg.ff.eo.l.non videtur.que dicit eſſe idem.Accur.

d Ab eo.ſcz liberto.

e Ratam.Et boc ſi non bene merentibus donat:alꝫ non eſt neceſſe habere ratam.vt.ff.eodem.l.vinus. Sed nunquid bic titulus habet locum filio emancipato alienante in fraudem patris:Reſpon.non. vt.ff.ſi quis a patro.l.non vſq. Sed arg.contra.inſtitu.quibus mo. ius pat.poteſta.ſol.ſ.preterea.ſed filio arrogato cui debetur quarta datur vtilis.vt.ff.eo.l.ſi.Accurſius.

f Factum.id eſt ratihabitionem,

g Eius.ſcilicet patroni.

De obſequijs patrono ꝑſtandis.¶

Digit.ſ.de iure patro.circa pecuniarium cōmodum.nunc de gratia bonoꝝ z reuerētia.Et no. q̄ ſemper debet ſancta videri perſona patroni liberto.vt ff.de obſequi.l.antepenul.

b Contra patronū tuū. Etiam nomine alieno ſm quoſdā.vt ſ.ſi tutoꝛ nō geſ.l.j.Sed cōtra eſt:q? ibi in accuſatione loquitur.ſcz ſuſpecti tutoꝛis.z ſic aliud erit in actione.z aliud in accuſatione.vt.ff.de in ius vocan.queſitum.niſi in caſu vbi etiam nec alie no nomine poteſt agere.vt.ff.de iureiurā.non ſolū.ſ.quāꝫ.ibi:ſi autem cum liberto. Additio Tu dicas q̄ agere alieno noīe:poteſt dupliciter intelligi.Uno modo nomine alieno:boc eſt ex facto q̄ ex alterius perſona depēdet licet quis i iudicio agat ſuo nomine: et iſto modo libertus nō pōt intētare famoſam actionez contra patronum. vt.ſ. ſi tutoꝛ.non geſſ.l.j.z.ff. de iniurijs.l.non ſoluz. ſ.q̄ꝫ.Alio modo alieno nomine intelligitur: q? alieno noīe eſt in iudicio vt procuratoꝛ vel vt curatoꝛ:z tunc pōt alieno noīe. vt.l. queſitū.ff. de in ius voc.

i Tuū.puta ſurripuit terminos.

k Famoſam. vt furti. ſed nec etiā turpē vt condītionē furtiuam. vt.ff. eodem.l.bonozi.z.l. parens.z.l.licet.z de dolo. l.non debet.niſi in cauſa.vt.ff.de in ius vocā.ſz ſi bac.ſ.ꝓtoz. z queſtionem ibi in ſi.l.factaz bic repete. Item nec bonestam niſi cū venia. vt.ſ. de in ius vocā.l.venia.z cum honeſtate verboꝝ. vt.j.eo.l.iiij.

Lberte.¶ Caſus. Si liberta tuavo lente te alicui nupſit tibi ad operas non tenebitur ꝓpter ſuſpicionez ſiniſtram.

l Voluntate.aliter nō ꝓiudicat patrono.vt.ff.de ope.liber.ſicut.Accurſius.

Diſiuncti ua ponit q̄ꝫ ꝓ co pulatiua.

m Aut.ꝓo et.vt et.ff. de vbo.ſig.ſepe.aliter ſibi nō ꝓindicat patronus.vt.ff.de ope.lib.l.ſicut.Vel poteſt legi diſiūctiue vt ponas caſuz quando cōpulit eam iurare non nubere.vt.ff.de iure pat.l.qui cōtra legem.z tunc iure.i.iure permittente eam nubere.

n Prestare.adbuc tamen ei debet reuerentiam.ff.de iniur.non ſolum.ſ.q̄ꝫ.z.ſ.de ope.liber.quod ez liberta.in fine.que ſunt contra. adeo vt poſſit in ſeruitutem reuocari:z ſic definit matrimonium.vt in auſ.de nupt.ſ.ſi vero decretum.coll.iiij.etiā ſi fibi eſt nupta.vt.ff. de ritu nup.l.in eo.in fine.l.Dic ergo officium.i.operas.ſic enim dicitur.ff.de ope.liber.l.j.

Etiam.¶ Caſus. Cum ſeruus tuus dedit tibi pecuniā vt ipm manumitteres:manumiſiſti:omne obſequiuz tibi preſtitit qō conſueuit libertus preſtare patrono:quia ipſo iure videris manumiſſe.Uulanus.

o Debent.vt.ſ.de bo.libe.l.j.et de ope.liber.l.qui nūmis.bec enim pactio dominum non aſtringit.vt.j.de libe.cau.cū affirmes.z.l.poſt certi.et ſi non manumittit nō ideo repetitur quod de peculio dedit ſeruus.et.ſ.de ꝙditio.ob cau.da.ſi liber.et facit.ſ.de tranſact.interpoſitas.Accurſius.

Jmanumiſſoꝛi.¶ Caſus Seruū tuū ſi manumiſiſti et debitoꝛ eius factus fueris:ſed q? ei nō ſoluis tibi cōuitia dicerit:vel cō tumelia te affecerit a preſide coercebitur.Non enim ſtatim ad litigādum currere debuerat.z ſi boc tibi facere vellet non cōuitia dicere:ſz honoꝛe debito reſeruato coram iudice pecuniam petere debuit.

p Si manumiſſoꝛi.i.patrono:loquitur enim liberto.

q Uim.z audaciam.ſcilicet q̄ violentus erat vel econtra q̄ tu faceres cum verberari.

r Daberet.cōſecutiue nō cauſatiue.vt.ſ.de iudi.ꝓperandū.ſ.z ſi quidem.z inſti.de ac.ſ.tripli.Uel dic haberet.i.habere poſſet.

s Eſtimabit.q̄ qualiter fiat plene dices.j.ti.j.ij.

t Debebatur.ſcz a patrono.

v Non ꝓtinus.vt z.j.ad legē coꝛ.de fal.l.z ſi ad te.nā ꝓcedere debet admonitio.vt.j.de pig.l.debitoꝛes.z in decre.ij.q.ij.c.indigne. z.ij. q.i.ſi peccauerit.z.glv.diſtin.c.ſed illud.z in auſ.vt lice.ma.et auie.ſ. bis illud.colla.viij.z arg.ſ.de epiſ.z cle.ſi quis curialis.

x Uideres.cum venia vel ſine venia.

y Potuiſti.boc quilibet debet facere:ſz maxime liberti:vt bic.et.ſ. de poſtu.l.quiſquis.

Etiam.

ETiam. ¶ Casus Si te dānato ob crīmē aliqđ libertus tuus liberis reuerentiam prestare nō vult: merito erit puniēdus.

a Damnatorum. scz patronorum.

b Obsequium. qđ consistit in alendo, ꝛ assurgendo ꝛ similibus vt di ximus. ff. de ope. liber. l. liberti. Item videtur contra. ff. de interdic. ꝛ releg. l. iij. Sed sol. vt. ff. de bo. libe. l. j.

c Scueritatem. qđ plene dic vt. j. ti. j. l. ij.

LIbertos. ¶ Casus. Seruū tuum ma numisisti postea vis vt fodiat in aliquo loco in honesto tota die vel ali quod turpe faciat an ad hoc teneatur: q̄rit. Rñ. q̄ non. nec eum inuincu lare potes: sed ad cōsue tum seruitium tibi tene bitur: vt assurgere tibi ꝛ similia.

d Obsequium. facit. ff. de in ius vocā. l. venia. ꝛ ff. de ope. lib. l. qui mann mittuntur.

e Perpeti. i. pati.

NEcz. ¶ Casus. Si qua mulier liber tū habeat facultas nul la liberto tribuat inferē di iniuriā priuignus pa trone sue. ꝛ hoc in pma. Si autē libertus patris tui iniuriosus extiterit: prouidebit iudex.

f Necz libertis nouer ce. i. liberti nouerce non debent esse iniuriosi pri uignis patrone sue.

g Nō est. vt ꝛ. ff. de iure patro. l. iura. ꝛ. j. ti. j. l. li berti nō modo. ꝛ intelli ge iniuriā etiā si cessaue rint prestare obsequiū.

h Longuentem. qđ di ces. j. ti. j. l. ij.

NEc pfone. ¶ Casus. Si mr aliq seruū suum manumisit. an ei obsequium prestare teneatur: queritur. Respon. q̄ sic.

i Phas est. nec liberoꝝ um eius cum ꝛ operas eis debeas ꝛ ab inte stato succedant. vt. ff. de ope. liber. l. vt iurisiurandi. in fi. ꝛ de iure pa tro. satis constat. Accurſius.

Cōtinuatio.

¶ De libertis ꝛ eoꝝ liberis. ¶ Quib⁹ debeat pstari obsequiū dictus est. ff. ti. j. pti. Hūc ecōtra qui puniātur ꝛ qualiter. ppter nō prestitū.

ON est. ¶ Casus Rogata fuit mulier aliqua in vltima vo luntate vt seruū suū manumitteret: ꝛ manumisit nunqđ si libertus causas ingratitudinis cōmiserit eū ingratū accu sare possit: querit. Rñ. q̄ non. q̄ ille tm̄ pōt accusare liber tum de ingratitudine qui sponte manumisit ꝛ nō ex necessitate.

k Accusare nō potest. vt reuocet in seruitutē: sed petere vt castiget. vt. ff. de ope. liber. l. mater. ꝛ. ff. de iure pa. l. j.

l Extra ordinē. id est officio iudicis. vt arg. ff. de pe. bodie. ꝛ de boc dicea. j. l. penul.

m Statuitam. magime. nam idem ꝛ si pecuniā accepit a seruo. vt. ff. titu. j. l. etiam. j.

SI manumissus. ¶ Casus Si libertus tuus tibi ingratus exti tit vel culpe ꝛ tragerit offensam: ꝛ hoc coram ordinario iudice vel delegato ostēderis in seruitutē reuocabit: ꝛ filij eius post reuoca tionem qui in seruitute nati ꝛ concepti fuerūt. Si autem coꝝ pnci pe fuit manumissus deinde in seruitutē vt ingrat⁹ reuocatus: postea autē ex penitentia ita dignū se ostendit: vt dīs eum velit fieri liberū non als ad libertatē perducetur: nisi dīs hoc a pncipe impetraue rit. quia sine pncipe non reuocetur in libertatem.

n Patronum suum. Quid si plures erant patroni: ꝛ vnus vult re uocare: alter nō: cui non fuit ingratus: Videt omniū consensus ne cessarius. vt. ff. qui ꝛ a qui. ma. liberi nō fi. l. si quis bac. ff. quotiens. ff. scz offensoꝝ: aliquin contra: cum quisq; sit insolidum patronus. vt. ff. de ritu nup. illud. ꝛ. l. filio.

Libertus an ppter leue offen sam reuocet in seruitutē.

o Aut leuis. immo videt nō reuocari propter leue offensa. vt. ff. de libe. cau. solo. que est cōtra. Sol. ibi in non faciēdo fuit offensa bic in faciēdo. Et not. hic pro leui culpa magnā penā imponi. ff. ff. de ber. ꝛ ma. l. oēs vetite. in fi. ꝛ. j. de primice. l. j. lib. giij. sed legata non reuo cantur ex leui culpa legatarij. vt. ff. de adimen. leg. l. iij. in fine. bodie ex certis causis exp̄essis in aut. vt liber. dece. ff. illud. colla. vi. Sz nos dicimus ff. arg. eiusdem ff. in pin. et dictū ff. in tellige qñ remisit ius pa tronatus. nā ꝛ adhuc re uocat. vt. ff. de bo. libe. l. ff. reuerentia.

Legatum nō reuoca tur ex leui culpa le gatarij.

¶ Qui ex necessitate manumittit ius reuocandi in seruitutem non habet. b. d. Bal. sed ex voluntate fic. Salice.

Impa. Anto. a. Daphno. Lex. j.

QOn est ignotū q̄ ea que ex cā fideicōmiſ si manumisit vt ꝛgra tum libertū accusa re nō pōt: cū id iudi ciū extra ordinē pbeat ei q volū tate suo suo libertatē gratuitā prestitit: nō qui debitā restituit.

p Sub inpio. i. domi nio. Sed ꝛtra. ff. ti. pgi. l. ff manumissoꝝ. vbi di citur q̄ pfes. puicie ipm coercebit. Dicas q̄ ar bitrio pfoni est vtrū ipi di velit ostēdere vel nō.

q Mittioneꝝ. id est iu risditione.

¶ Pro leui iniuria in faciēdo cōmissa libertus in seruitutē reuocat. qđ nō nocet filijs ante natis: sed postea nasciturīs, nec poterit sine licentia pncipis vlterius ad libertatem perduci: quia per sententiam est priuatus. b. d. Bal. cōcor. Sali.

r Si in iudicio. scilicet ordinario.

Impa. Costā. ad maxi. p. p. Lij.

SI manumissus ingrat⁹ cir ca patronum suum extite rit: ꝛ quadam iactāria vel contu macia cervicē aduersus eum ere xerit, aut leuis offense contraxe rit culpam: a patronis rursus sub imperio ditioneꝝ mittat: si in iudicio vel apud pedaneos iudi ces patroni q̄rela exorta ingra tum eū ostēdat.

s Pedaneos. scz delegatos. Et sic est ꝛtra. ff. de peda. iudic. l. placet. i. in fi. Sol. ibi dubi⁹ erat status/bic autē certus: sed reuocat in aliū.

t Exorta. al's exerta. i. al's exēpta: al's exercita: id est a pfono ppōsita.

¶ Filijs. Sz nōne par tus sequit ventre ꝛ suffi cit medio tpe liberā ma trem habuisse. vt instit. de inge. ſ. i. in fi. ergo fi lij q aliquādo liberi fue rint serui fieri non pos sunt. ppter boc dic ma numissus vel manumis sa/qđ quādoq; fit. vt. ff. de verborū signi. l. j. Vel dic q̄ leg ista loqtur de seruis murilegulis: qui sequūtur conditionē pa tris. vt. j. de murilegul. l. vlti. lib. ij.

u Filijs. ¶ Ctiā qui postea fuerint nati seruituris: qñ illis delicta parentum nō no cent: quos tunc esse ortos pstite rit dum libertate illi potirētur.

¶ Sane si is q in nro cōsilio vin dicta liberat⁹ est post coertionē ex pnia dignus se pzstiterit vt ci

x Mati. ſ. eg ancilla ma numissa que ex ingrati tudine fuit reuocata. subaudi ꝛ cōcepti. sic. ff. de vsucapio. sequit. ff. de illo. ꝛ. ff. de pigno. l. paulus. ſ. j. nam ante cōcepti pro natis habē tur. vt. ff. de statu homi. qui in vtero. Et nota hic argu. q̄ si vasallus cōmisit felonia filijs primo natis feudū non aufert. Vel generalius nota regulam: delictū patris filijs nō nocet. vt. j. de liber. cau. l. fina. ſ. j. ꝛ. ff. de pe. l. iij. ꝛ. l. crimen. vt. ff. de in ius vocā. adoptiuum. ſ. fina. ꝛ in decre. j. q. iiij. c. j. et. gxiiij. q. iij. c. j. et distin. lvj. per totū. Additio. Tu distingues bcuiter in questione illa quam facit glosa ista de feu do ex mente Barto. in. l. iij. ff. de interdic. et relega. quia aut commit tit pater aliquod delictum propter quod debet directo feudo priua ri: vt quia delinquit contra dominum vel aliquid facit contra cōuen tionem feudi/tunc delictū patris nocet filio. vt in. c. j. in titu. si vasal. feu. priue. cui defer. Aut cōmittit aliud delictum propter quod scilz non debet principaliter feudo priuari: sed cōsequenter cadit ab illo: vt quia non delinquit contra dominum vel contra promissiones fa ctas in feudo: tunc aut tale feudum debet tranſire ad filium ex perso na patris tanq̄ ad patris successorem. ꝛ hoc casu filius priuatur illo feudo. Aut transit ad eum suo iure: vt qz filius nō quia heres: ꝛ tunc sibi illud retinet. vt pbat in. d. l. iij. ff. de interdic. ꝛ relega. Vide etiaz abba. in. c. fina. extra de feudis.

Feudū an auferat fi lijs iā na tis ppter delictū. pa tris.

y Seruituris. id est seruis futuris. si tamen ex ancilla huius patro ni sint nati. Vel dic etiam ex aliena muliere vt liberta vel ferua. si ta men filij. necesse habeant sequi conditionem patris. vt in casibus. vt. ff. de murilegul. l. finali. libro. xj. ꝛ. ff. de seruis fugiti. l. finali. Et sic non ſ. de murilegul. l. finali. libro. xj. ꝛ. ff. de seruis fugiti. l. finali. Et sic non est contra. ff. de rei vendicatio. l. partum. Vel resolue in principio bu ius legis masculinum in femininum. vt a's. ff. de vſur. l. equis. Et vide seruituris scilicet patrono.

z Ortos. vel conceptos vt modo dixi sua vero delicta nocerent eis. vt. j. eo. l. finali.

a Alli. liberti reuocati in seruitutem.

b In nostro. id est coram nobis.

c Vindicta. id est causa cognita.

d Coertionem. id est reuocationem in seruitutem.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Ciuitas.i.libertas.
b ¶ Patronus.quondã:nũc pũs.vnde Virgilius. Facilis descensus auerni.Noctes atq; dies patet atri ianua ditis.Sed reuocare gradũ superasq; euadere ad auras.Hoc opus hic labor est.At aũt scias eg quibus causis fiat reuocatio:oĩc aut eg volũtate manumittit:aut eg necessitate. Primo casu fi est ingratus:vt qz non præstat obsequiũ non reuocaf.vt.ſ.de libe.cau.l. solo.misi oportunũ erat vt circa alimẽta.vt.ff.de libe.ag.l.alimẽta.ſ.imperatores.cõminari tamẽ põt.vt.ff.de iure pa.l.ingratus.Si aũt est ingratus:qz iniurias facit patrono:etiaꝫ ppĩ leuẽ culpã reuocaf in seruitutẽ.vt hac.l.misi patron⁹ remiserit ius pſonatus. vt in aut.vt libe.dece.ſ. illud.colſ.vj.nã tunc ꝓpter graues offensas reuocaf non ꝓpter leues. Scõo qri.ſ.eg necessitate tũc eadẽ fit distinctio:ſz nõ eadẽ pene impositio. nã si non pſtat obsequiũ primo cõminatur ei prætor:ſcõo extra ordinẽ cortiones imponit si non pdest cõminatio a ꝓtore facta.ſz si facit iniuriã sĩ quidẽ ad vba dãnatur ĩ exilium:si ad factum dãnatur in metallu.vt.ff. de iure pa.l.j.
c ¶ Precibus.scilicet imperatoꝛi.

Libertus ex quibus causis in seruitutẽ reuocaf.

Liberti ſſl lij qui ingenui fũt an ꝓpter ſuã ingratitudinẽ rediganf.

Liberti.¶ Casus. Nõ magis audietur libertus contra filiũ patroni fi cũ fine venia in ius vocauerit ꝑ ꝗtra patronũ cui si ingratus extiterit dabit ei actio: id est officiũ iudicis ꝓpter ingratitudinẽ vt in seruitutem revocetur.Vel sic.Quærit vtrum liberꝛtus debeat reuerentiã z obsequium filijs patroni: Rñ.q; sic eodem modo sicut et patronis: quibus si fuerint ingrati reuocari possunt in seruitutem.
d ¶ Modo.id est solũmodo.
e ¶ Audientur.sine venia.
f ¶ Heredibus.etiam extraneis.vt.ſ.de in ius voc.l.ij.
g ¶ Quibus.ſcz heredibus etiam extrãneis ſm ꝓla.ſed tu restringe hoc tñ ad filios qui reuocant.nõ autem extraneus heres vel etiam suus vltra filium.vt.ſ.co.l.j.z in aut.vt lib.dece.ſ.illud.colla.vj.z.ff. de vbo.signi.sciendum.ſ.item in lege.
h ¶ Ingrati.si habes ingrati subaudi.ſcz egistentibus libertis.si habes ingrati actio ſm quoſdã:z dicas q; est ꝓprium actionis nomen qua fit reuocatio.Alij dicũt vtilem rei vendicationẽ:z eã appellant actionẽ ingrati.id est ꝓpter ingratitudinẽ.arg.ſ.de reuo.do.bis ſolis.z.ff.de dona.causa mor.l.ſi mortis causa res.Tu dic dari officiũ iudicis.vt.ſ.co.l.j.z dices hic actio ingrati.i.propter ingratitudinẽ officio iudicis z.et facit ad.l.iſtam.ſ.de ope.liber.l.qui manumittitur.z.ff.de in ius vocã.l.quicꝫ.z.l.ſi libertus.que reuocatio etiã per procuratoꝛẽ fieri potest.vt.ff.de obſeq.l.per procuratoꝛẽ.
i ¶ Illi.scz liberti.

ciuitas[a] romana reddat:nõ ꝓpter fructur beneficio libertatis ꝙ si hoc patronus[n] eius oblatis præcibus[c] impetrauerit.
¶ Reuerentia debetur etiã bered.ous extraneis:z eis cõpetit officiuz iudicis ꝓ ingratitudine arcenda.b.o.Bald.vel sic. Reuerentia debetur filijs z heredib⁹ patroni qui habent etiam ius in seruitutez revocandi.b.o.Salicetus.

Impera.¶ Dono.z Theodo.aa. ad senatum. Lex.iij.

Libertus ex quibus causis in seruitutẽ reuocaf.

Libertus.¶ Casus. Si liberti vel eoꝛum liberi militiam consecuti fuerint non ꝓpter hoc minus in seruitutẽ revocabun tur si ingrati extiterint.
k ¶ Si militantes.si:id est ꝙuis.
l ¶ Producentur.Sic ergo no.ꝙ licet filij liberti sint ingenui:tamẽ præstant reuerentiam licet nõ tantam sicut pater.vt.ff.de iniur.l.nõ solum.ſ.quãꝫ.in fi.ſ.z ꝓpter ꝓprium delictum in seruitutem redu cuntur:vt hic.non patris.vt.ſ.co.l.ij.et est etiam ꝓ hac ipſa ruꝛbrica:quia frustra diceret:z eoꝛum liberis cum sufficeret de libertis. vt arg.ff.de lega.i.l.ſi quando.in princi.Item facit:quia licet etiam non patrono datur reuerentia ꝓpter patronum:vt filijs patroni viuente patre z vgore.vt.ſ.de ope.liber.l.peniti.ita z non libertus

Libertus.¶ Casus. Si liberti vel eoꝛum liberi militiam consecuti fuerint non ꝓpter hoc minus in seruitutẽ revocabun tur si ingrati extiterint.

Impera. Diocleti. z Maxi.aa. Philadelpho. Lex.j.

Atales[m] antiquos et ius ingenuitatis nõ ordo ꝓstare decurionum: sed a nobis[n] peti potuit.
¶ Jus aureoꝛum anulorum non est vera restitutio natalium:sed habet similitudinem eius.b.o.Bal.vel sic.Natalib⁹ efficiuntur ingenui:nõ qui ius anulorũ aureoꝛum tantũ sunt affecuti.b.o.Salice.

Idem.aa.z.cc.Eumeni. Lex.ij.

Aureorum vsus anulorum beneficio ꝓncipali tributus[o] libertinitatis quo ad viuũt imaginem [p]non statim ingenuitatis[q] ꝓstat. ¶ Natalibus aũt antiquis restituti liberti:ingenui nostro constituuntur beneficio.

Imauten. vt liberti decetero.

§.j.z.ſ.illud.colla.vj.consti.vj.
¶ Modie sola manumissione quilibet libertus consequitur ius aureoꝛum anulorum.boc dicit Salice.

Sed hodie quia manumittẽtes ciues denũtiant romanos (non enim[r] aliter licebat) ex ipsa manumissione aureoꝛũ anulorum z regenerationis ius[s] habent vt quidem sint liberi z ingenui:iure patronatus illesoꝛ[t].

¶ Qui admitti ad bonoꝛum possessionem possunt: et intra quod tempus. Titulus.ix.

¶ De iure aureoꝛ annulorum. ¶ Quia per restitutionem natalii:z per ius aureoꝛum anuloꝛuz perdũtur iura predicta patronoꝛũ / ideo de his dicit.

Cõtinuatio.

Atales. ¶ Casus. Si libertus tu⁹ te consentiente z ingenuitatẽ quã glibet ex prima natura ꝓfectus est impetrare voluerit:a quo sit impetrãda q̃rit. Rñ.q; non a decurionibus.sed a principe.
m ¶ Natales antiquos.i. in quibus omnes homines nati sunt liberi z in genui de iure naturali. vt instit.de iure natura. §.ius autẽ gentiũ. non seruitutis in qua seruitute nat⁹ fuit iste q petit natalib⁹ antiqs restitui. vt.ff. de nata.resti.l.ij.
n ¶ Anobis.z hoc ꝓsentiente patrono .vt.ff.de nata.resti.l.ſi.sed ad vtilitatẽ petẽtis sunt vt habeat ingenuum tutoꝛes vel curatoꝛẽ.et ad onus vt nõ ꝓcurset se a tutela ingenui.vt.ff.de ꝓcura. tu.l.cũ ex oratione.
Heroꝛ. ¶ Casus. Si qs ius aureoꝛum anulorum a principe impetrauerit:an plenam:an semiplenã ingenuitatẽ consequat:q̃rit. Rñd.q; semiplenã:quia in vita sua erit ingenu⁹ quo ad hoc vt matrimoniũ cũ filia senatoris cõ

o ¶ Tributus.boc est quia olim liberti anulos ferre non poterãt/qõ nõ puto.Sed dic q; cõcedebatur a principe hoc ꝓiuilegiũ.ita q; necesse habebãt portare in signum semiplene nõ plene ingenuitatis et ꝓterite libertinitatis:vt hic.viuebant enim vt ingenui q̃tũ ad matrimonia cõtrahenda z honoꝛes.moriebant autẽ vt liberi: quia patronus habet cõtra tabulas.vt.ff.de bo.libe.l.etiã.in prin. Et qõ dixi haberi ꝓ ingenuo verum est quantum cõmoda non incõmoda. vnde participat legato libertis relicto.vt.ff.de cõdi.inde. z de falsa. §.j.z.ff.de iure aure.anu.l.j.
p ¶ Imaginem.mirabiliter posuit imaginẽ.nam licet viuus ꝓ ingenuo reputetur:tamen quia defert anulos repꝛesentat imago ꝓterite libertinitatis ſm Jo.
q ¶ Ingenuitatis.scz plene.quia sic etiam post mortez duraret quod non est.vt.ſ.ꝓgi.nota. In casu etiam in vita non habentur ꝓ ingenuis.scilicet quo ad tormenta.vt.ff.ad fillei.l.idẽꝫ erit.que est argumen.contra.
¶ Sequitur auf. Sed hodie.que est in auf. vt lib.decetero.§.j.et.§. illud.colla.vj.quam hic lege.
r ¶ Sed hodie.Non enim.interpositio est.
s ¶ Regenerationis.nam quasi modo sit renatus.i.iterum natus in ingenuitate:ita est ingenuus:vt hic.z.ff.de nata.re.l.ij.
t ¶ Illeso.quo ad patronum.non quo ad alios.
¶ Qui admitti zc. ¶ Occasione bonoꝛ possessiõis que dat in bonis liberꝛtoꝛ ponit generaliter * de oĩbus bonoꝛũ possessiõib⁹.Et dic ꝙ hic titulus

* Illi continuatione sequit.l.ſ. Bal. Sali. Dic et ita. z est de materie aliorum scribentiũ.

bic titulus est generalis ad sequētes vsq; ad titulū de repn. bonorū pos. Item dic * q bonoꝝ possessio est ius prosequēdi retinēdiq; patrimoniū siue rei que cuiusq; cū ius moritur fuerit. vt. ff. eo. l. iij. ſ. bona eiusdē. Et intellige ius, pter qđ prosequimur * non quo ad differentiam bonoꝝ possessoris, heredi. pe. Itē pretoriū nō ciuile nec differentia heredi: tatis petiti. Et no. bic que dixi. instituto. et in ſi. Accursius.

*Jdē bar. l. ioſ.
* Sequiſ. bal. fal. ale. ra: tal.
*Dis bal. fal. ſi diſpiti. et alerā.

Bonorū. ¶ Caſus. Filio meo ſi ptāte mea cō ſtituto delata eſt bono. poſſeſſ. in bonis matris vel alicuius alterius ex parte matris ex teſtamēto vel ab inteſtato me ignorāte vltra tēpus centum dierū. eam non petiſt. t. nō agnouit an amiſſa ſit. q̄rit. Reſp. q̄ ſic: cum etiam ignorante me portio petiſſe. id eſt agnouiſſe: mihi ratum habenti emolumētum acquiriſſe.

a ¶ Bonoꝝ poſſeſſio. ſcz vñ legitimi. q; ex officio matri ſucceſſit ab inteſtato. vt. ff. vñ legi. l. ij. ſ. fi. t. l. iij. z. j. ad orſi. l. j. Vel dic *ſ libet alia ei delata: vt ſim tabulas vl vnde cognati. vel quacūq; ex causa aduentitia.

*Utraq; bona. Cy. bar. bal. ſa. Cor. alex. z Jaſ.
*Jdeſt nō finiſſe ex tui innuēti pactiqđ ne ignorante pre. Bodo.

Additio. Quia viſo q; pr viuebat non poterat eſſe ſpectitia ſm Jodo.

b ¶ Delata. i bonis matris q̄ vocat legitima.

*Jſtas te c nēt Cy. bar. to. bal. pa. ſtice. Cor. alex. z. taſ.
*Imo ſo la vitia ſm ſdi. ferūt. Cy. Bo.
*Jſtas te c nēt Cy. bar. to. bal. pa. ſtice. Cor. alex. z. taſ.
*Imo ſo la vitia ſm ſdi. ferūt. Cy. Bo.

c ¶ Ignorante. immo vi detur q̄ nō eo ignorāte: z ſic nō amittat: quia nō currit ei alas ſſcripto. vt. ſ. ō anna. excep. l. j. in ſi. que eſt 2tra. Sol. perdit trāſacto tēpore. ſcilz eę quo filius petere poſſuit computando. Sed hec ſolutio nō eſt ad pr mum punctum ignorātie. *Vel dic q; ſi patrem certiorare potuit z non fecit: tunc obtinet quod hic dicit. ſi vero nō potuit vel ſi certiorauit: nec ille habuit ratum tunc non currit. vt. ff. quis ordo. in bonoꝝ poſſeſſ. l. fina. ſ. j. Vel hec in acquirendis illa in acquiſitis. argumen. ſ. de acquiren. poſſ. l. ſi. Vel verius *hic ex traordinarie permittit. ſcilicet iudicis officio pe ti decretalem: illa vero iure actionis agere. vt arg. ff. de ali. z cibaria gal. l. ſeruos. Que *poſtme veriores ſunt: z bis etiam duobus modis vltimis ſoluitur. ſ. de pactis. filius. Sed hodie imuito et ignorāte vt modo notaui. immo etiam hodie debet cōſentire pater. ſ. de bonis q̄ libe. l. fina. ſ. j. ſed ibi agit: bic officium implorat. #quod poteſt etiā ſernus. vt. ff. eodem. l. ſeruus.

d ¶ Emolumentum. olim in totum: hodie quātum ad vſumfructum. vt infrā. per quas perſo. no. acqui. ſ. j.

e ¶ Ratam. cpreſſe vel tacite *etiam ſm Azo. vt. ſ. de peti. heredi. ſi filius. z. ff. de bo. poſ. l. fi. z de acquiren. here. l. qui in aliena. ſed hodie poteſt petere patre inuito. vt z. j. de bo. que libe. l. ſi. ſi naturēs patre recuſante. ergo eo ignorante. *vt. ff. de reg. iur. l. qui poteſt. ſi tamē ratihabitio acquiret ei vſumfructum adhuc: vt hic.

f ¶ Tranſacto tēpore. ſcz anni eę quocūq; capite filius petat. *vt. ff. de ſucceſ. edic. l. j. ſ. ſed videndum. z. ſ. largius. z. ſ. vlti. in ſi. z. ff. quis ordo in bono. poſ. ſer. l. penul. ſ. fina. Sed quid ſi defertur extraneo: Habet centū dies vtiles. *vt. j. l. prozi. Sed quando incipit currere: Reſpon. eq; quo filius ſciuit ſibi delatam. vt. ff. de iur. z fac. ignoran. l. j. z patrem potuit certiorare. vt. ff. quis ordo. in bonoꝝ poſſeſſ. ſer. l. fi. in princi. quod vlti. non placet. *niſi iure antiquo quo acquirebantur omnia patri. bodie nō. niſi contēplatione patris inſtituere vtur quo caſu in profectitio cōputantur. *vt. ff. de vulga. ſubſti. l. ſi plures. ſ. in arrogato. ſed in aduētitio z inuito z ignorāte petit. vt modo dixim. Sed que eſt bonoꝝ poſſeſſio que admittitur: Reſpon. *non gimus. Sed que eſt bonoꝝ poſſeſſio que admittitur: Reſpon. *non decretalis: quia nō eſt delata. ſed edictalis. z ſpes habēde decretalis. vt. ff. de ſucceſ. edic. l. j. ſ. decretalis. z. ſ. qui ſemel. Item quare petit bonoꝝ poſſeſſio non precedente iuſſu: ſed hereditas nō adit niſi precedente iuſſu. vt. ff. de acquir. here. l. ſi quis mihi bona fide. ſ. iuſſum. Reſpon. *hereditatis aditio eſt de iure ciuili ſm q̄ introducta eſt poſſeſſio eſt de iure pretorio ſm quod nō curatur patria poteſtas. vt inſti. de here. que ab inteſta. ſ. emancipati.

*Jdē bar. bal. fal. cor. alexā. z taſ.

loqueretur diem functi recte cō petere * nulla dubitatio eſt.

g ¶ Emācipati debent infra annū agno ſcere bonoꝝ poſſeſſionem vnde liberi: al's ipſi z eorū ſucceſſores ſunt excluſi. hoc dicit Salice. vel ſic. Bonoꝝ poſſeſſio etiā liberis competens ſi non fuerit petita non tranſmittit ad heredes. h. o. Allegan.

Idē. aa. z. cc. Darcel. Lex. iiij.

H Odiancipata ſi nō agnouit intra annū vnde liberi bonoꝝ poſſeſſionē nullam * ad heredes vēdicationem ſucceſſionis tranſmittere potuit.

¶ Ignorans non pōt agnoſcere: nec labitur ei tēpus. h. o. Bal. vel ſic. Et qui certus nō eſt an ex teſtamento vel ab inteſtato bonoꝝ poſſeſſio deferatur: vel ex quo capite ſuccedere debeat non currit tēpus bonoꝝ poſſeſſionis. h. o. Allegan.

Idē. aa. z. cc. Odamo. Lex. v.

Q Uitādo per facti * ſtionem incertum eſt vtrum ne ſm tabulas an ab inteſtato et ex quo capite * poſſeſſio ſit delata: ne tibi tempus agnoſcende bonoꝝ poſſeſſionis prefinitum cedat ſuperſtitioſam geris ſolicitudinem.

h ¶ Ignoratia iuris non prodeſt mulieri infra tempus legitimum bonoꝝ poſſeſſionem non agnoſcēti. h. o. Salice. vel ſic. In lucris ignorantia iuris mulieri nō prodeſt. hoc dicit Allegan.

*Jdē bar. bal. fal. cor. alexā. z taſ.

Idem. aa. z. cc. Frōtine. Lex. vi.

I Uris ignorantiā nec mulieribus pdeſſe in edicti perpetui curſum * de agnoſcēda bonorum * poſſeſſione manifeſtuz eſt.

*Jdē bar. bal. fal. cor. alexā. z taſ.

i ¶ Algnitā. ſcz per tutorem. *vt. ſ. eo. l. bonoꝝ.

k ¶ Competere. ſcz alij * ſucceſſori defuncti quaſi nec fuerit delata ifanti. vt arg. ſ. de cura. furio. l. fi. ſ. ſinanté in furore. z ff. de ſuc. edic. l. j. ſ. furio ſi. *Arg. contra. ff. de acqui. here. antiſtius. ſ. fi. *Vel *dic ſucceſſori ipſius infantis cū recte ſit ei petita. vt arg. ff. eo. tuto. z. l. ſi pupillo. et. ſ. de quo. de iure delibe. l. ſi infanti. ſ. parēte. z. ſ. de bo. poſ. cōtra tabu. l. ij. in ſi. Sed ego *dico etiam iure veteri eſſe legem expreſſam vt hereditas infanti deferatur. vt. ff. ad tertull. l. ij. ſ. ſed ſi infanti.

*Jdē bar. bal. fal. cor. alexā. z taſ.

Emancipata. ¶ Caſus. Filius emācipatus non vocabitur ad ſucceſſionē patris per. l. j. ſ. j. tabu. ſed per pretorem. ſi ergo filie emancipate delata eſt bono. poſ. in bonis patris: et eam intra annū non agnouit: nec ad ſuos ſucceſſores tranſmittit.

l ¶ Agnouit. petendo decretalem: ſine eę certa ſcientia ſiue errore iuris. vt. j. eo. l. iuris. *

m ¶ Nullā. nā bonoꝝ poſ. quis nō trāſmittit. *vt. ff. eo. l. iij. ſ. acquirere. niſi in casu. *vt. ff. de bono. poſ. cōtra tabu. illud. ſ. ſi. z. l. ſed z ſi deceſſerit: ſed de iure ciuili trāſmiſſio fit ad ſuos. *vt. j. de bis q̄ ante aper. tabu. l. j. nō ad alios. vt. j. de cadu. tollen. ſ. in nouiſſimo.

Quādiu. ¶ Caſus. Delata eſt bonoꝝ poſ. alicui in bonis cuiuſdam: de quo queſtio eſt. deceſſit teſtatus an inteſtatus: z ita ignorat: competat bonoꝝ poſſeſ. aut non. nūquid currit et tempus ſtatutum ad tendum bonoꝝ poſſeſſio. queritur? Reſpon. q̄ nō: quia errat in facto. ſecus ſi ſciret ſe eſſe progimiorem: ſed ignorat ſibi poſſe deferre bonoꝝ poſſeſ. quia ſic errat in iure: nec eę cuſatur. vt. ſ. de iur. z fac. igno. l. emancipata.

n ¶ Per facti. q; alius oppoſuit dicēdo ſe pgimiorē vel ſe inſtitutū.

o ¶ Capite. agnationis vel cognationis. z facit. ſ. de ſecū. tabu. l. j.

Uris. ¶ Caſus. Alicui mulieri delata eſt bo. poſ. q̄ ignorat. tēpus ſtatutū currere. z ſic ignorantia non petiſt bo. poſ. nec agnouit: elapſo tēpore credit ſe poſſe petere: z ſic ignoratus ius. nun quid ſibi preiudicat: Reſp. q̄ ſic.

*Jdē ſa. pau. alexā. z taſ. et ſe. cō de mōte Bar. z bal.

*Jdē ſa. pau. alexā. z taſ. et ſe. cō de mōte Bar. z bal.

*Etiā per quēcūq; alios. iudice volēte. imo la. z alex. ſ.
*Jſta opi nio displz ſcriben.
*Illa iura loquūt ſi furioſo. Bo que ſi in fra te. bar. bal. ſalu. Paul. alexā. z taſ.
*Ibi legitur quādo furioſus ē here. palis uz: vt puta p ſeruū vel furioſ. eſt neceſſarū. alexā. ſali. z taſet ē de mente alioꝝ.
*Jdē bar. z taſ.
*Et bene ſa. alex. z taſ.
*Jdē pa. r eſt de mē te alioꝝ.
*Hoc verū q̄n deceſſit poſt tem pus ſtitius ad percēdas bonoꝝ poſ ſeſſiones bar to. ſal. z eſt de mente. alioꝝ.
*Jdē ro geri. paul. ang. z alex.
*Jdē eſt p ptios Jaſ.
*Jlla. lex nō loqđ de trāmiſſione que ſit iure ſtatuto: ſis ex ſtitutio ne theodo ſiana. Jod. z doc.
*Que ſenorātia regularit om nes exclu dat Bart. Alex. z taſ.
*Jdē bar. bal. pa. ſo. Alex. z taſ. z itelligē ſi in ꝓpiquo ſunt: alſo ſe cus. Alex. et ſd de mente alioꝝ

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Bonoꝝ. ¶ Casus. Si pupillo delata fuerit bo. poss. an tutor eā agnoscere possit: querit Rsñ. q sic. sed an pupillus sine tutoris auctoritate? Rsñ. q nō nisi ei tutoꝛ nō habēti vel negligenti habere iudex eam ei decreuerit: quo casu emolumentum sibi acquirit.

a Possessionem. pupillo delatam.

b Agnoscere. etiā sine cōsēsu pupilli? qd? tunc est verū si consentire nequeat: ✱ puta si sit infans. vt. ff. de iure delibe. si infanti. qō si intelligere valeat opꝫ eius ꝛsen sum interuenire. ✱ vt. ff. de iure delibe. l. potuit. ꝛ facit. ff. eod. c. infantis. ff. eo. l. tutoꝛ. Additio. Nihil est: qꝫ illa iura loquūtur in additione. Cy. Bar. Pa. ꝛ Salice.

c Sciens. Sed nō habere tutoꝛē ꝛ etiā ipuberē esse ff. ric. ff. eo. si seruꝰ. in prin. ff. de iu. delibe. Si infanti. in fi. l. ff. de offi. pto. barbarius. ff. Sꝫ si scisset. Et not. hic iuꝛ dicē fm cōscientiā ✱ suā debere posse indicare. ité debet hoc. l. Sinstitu. de auc. tu. ff. neqꝫ. Sꝫ intelligē. ff. qui minus. l. ff. Sꝫ actio. ✱ Sequit bar. fa. ꝛ p. ✱ Dicq; ꝫ iudex supplet defectus tutoris quādo ipse est absens vel non est. fall. p. ꝛia. ✱ Idē bar. ꝛ fall. ✱ Nō dubitat si potuit consulere peritioꝛes vel ne. Jas. et vide bart. ibi. in casu vnꝰ. uersiū. de rerus pmu. d vbi inquit quod i bis ꝛ sunt iuris diuini: ꝛ naturalꝭ etiā rustico fagaciō est parcēdum. ✱ Illa lex hō logꝫ de rusticitate. ꝛs de simplicitate multis. Jodo. ✱ Omnes lecturas approbauit per bartol. f ista magiꝭ placet sibi. et eam etiā sequit fall. dicit q ✱ Jas. ✱ Ista dicit placet etiā alex. ꝛ Jas. ¶ Idē Ja. g ✱ Ades ſa. et Jason. h est de mēte altoꝝ. i ✱ Et sic bo die dꝫ iudicialis et nō decretalis. er mēte ta. ✱ Et bene bar. ſa. ꝛ ta. k ✱ Ista expositio pce dit tenēdo

¶ Tutoꝛ solus potest agnoscere bonoꝝ possessionē pupillo delatā. nec contra pōt solus pupillus agnoscere sine tutoꝛe nisi iudex ex certa scientia defectū tutoꝛis suppleat. b. o. Bal. Sali. ꝛ Alegan.

Pars epistole Constā. ꝛ Maxi. augustoꝝ et Seue. et Maxi. nobilissimoꝝ cesarū. Lex. viij.

Bonoꝝm quidem possessionem pupilli nōie agnoscere tutoꝛem potuisse declaratur aperte: ipse aute pupillus bonoꝝ possessionem sine tutoꝛis auctoꝛitate ampliscti nō potest nisi etiā impuberi sine tutoꝛis auctoꝛitate boc postulanti: sciens boc competens iudex decidit bonoꝝm possessionē: tunc enim emolumentum successionis videtur ei pcto rio iure quesitum esse.

¶ Rusticitas ignoātia facti ꝛ alia iusta ratio impediūt currere tempus prescriptum ad bonoꝝm possessionem agnoscēdas. boc dicit ff. fm primā lectu. vel fm aliā. Non vitiat petitio bonoꝝm possessionis licet fuerit petita iudice non sedente pro tribunali vel fuerit defectus solēnitatis verboꝝm. boc dicit Alegan.

Impa. Cōstan. a. ad Dio. L. viij.

Quicunqꝫ res ex parentum vel proximoꝝm successione iure sibi cōpetere cōfidit: sciat sibi non obesse si per rusticitatē a vel ignoꝛantiam facti vel absentiam: vel quācūqꝫ aliā rationem b intra prefinitum tempus bonoꝝ possessionē minime petisse nosca tur: qm̄ hec sanctio c hmōi consuetudinis necessitatem mutauit.

¶ Hodie sufficit bonoꝝm possessiōis agnitio facta coꝛā iudice sine eius decreti interpositiōe: nūmodo agnoscaē infra le gitimum tēpus qō currit secundo statim cum egcluditur primus: ꝛ agnitio secūdi seqnēs aūt nolit statim sibi cōputari tps: sed finito tpe primi ac fi nō repudiasset nō pōt hoc facere: sed statim incipit currere: vt hic. ꝛ in stitu. co. ff. ꝛ. ff. de suc. edi. l. i. ꝛ. qbus. ꝛ argu. ff. de acq. here. fi qs heres ita scriptus. Ité arg. ad hoc. ff. ad. l. iul. de adul. ꝛ mariti, ff. ñ nec gauerit. ꝛ. l. quinquēnium. Vel expone ✱ secūdo si intra alienam vicem. i. fi infra tēpora primi petat scōs ei nil prejudicat. vt. ff. de bo. libe. si filius qui patri. ff. com filiꝰ. ꝛ. ff. de inoffic. testa. filio. ff. contra.

l Curriculis. curit cū vsqꝫ ad annū vel cētum dies. ꝛ est ad. l. istam. ff. leg. in legatis.

¶ Quando non petentium sit. ¶ Quia vnꝰ ex bis quibus bonoꝝ possessio defert qñq; excludit ꝛ accrescit alijs: ideo de boc ponit. ✱

Quoties. ¶ Casus. Duobus fratrib⁹ emācipatis delata est bono. pos. vnus petit alius repudiat. vt tē pore exclusus est: an portio sua alij accrescat: ꝙ ritur: Rsñ. q sic. Vel sic. Si ī bonis testatoris bantis quatuoꝛ liberos eis vnde liberi deferat bo. poss. ꝛ duo petant et duo repudiant. an repudiantiū portio accrescat petētibus: vel excludantur tpe: queriꝫ? Rsñ. q sic reiecta agnatoꝝm successione. q. d. Qdiu sunt liberi nō habent locum agnati. vel pone in liberis petentibus materna successionem.

m Quotiens. Casus iste ✱ ponitur ī liberis: qui successionem mater ne linee non paterne poterant vēdicare. ꝛ sic nulla via amodo amittunt accipiāt alij vel non. Et ideo dicit ff. cessante legꝫ fallacia ter in filiis emācipatis ꝛ in ptāq; expressē ꝛa cite sunt excluſi ab hereditate patēna.

Jd est in fra spacium ccc. Inuisece? pollis ꝛ nulla fis hal. ꝛ angst ista glo. singu. Jaſ. ✱ Notabilis glo. fm Bar. Bal. Alex. ꝛ Ja. cōtra Bal. ✱ Rege bartū. Cy. bartū. Salic. paul. alex. ꝛ Jaſ. et tamen singularis secundū vnā effectū q̄ ex ꝛ ꝛ ꝛ

cum vnde agnati.vt.j.vnde liberi.l.ex testamento.& instit. de here.q ab intesta.§.admonendi.& hunc versum cessante &c.pone in fi.
a ¶ Perpetui.i.generalis.quo duo permittebantur:scilicet petere:& infra annum petere.
b ¶ Omittentib⁹.scz repudiando vel tacendo.vt.ff.eo.l.iij.in fine.& l. sequenti.
c ¶ Accrescere.sz an ipso iure vt nō habeāt necesse plus petere.an vo petent sicut ille erat petiturus/in cuius locum succedūt: Respon.* distingue.si eni eodē iure admittebātur ipso iure accrescit.si diuerso tunc secus.vt.ff.de bo.pos.sz cū patrono.in pri. Itē nūqd inter heredes de iure ciuili accrescit: Resp. sic.* vt.j.de cadu.tol.§.is ita.& ff.ad tertullia.l.j.§.si nemo.& eodē modo vt nō sit necesse iterū adire si eodē iure admittebātur:nisi in casu # qñ seruus me⁹ ꝑ parte pure:& pro parte sub cōditiōe fuit institut⁹:& iussu meo statim ex pura istitutione adijt.nam iterū oportebit adire # existente cōditione.vt.ff.de acquirē.here.si solus.§.si. Itē pro qua parte accrescit singulis: Rñ.* ꝑ ea parte qua in pria admittebantur.vt.j.de im pub.& ali.substi.l.j. Itez nunquid etiaz inuitis: Respō.sic.ar.ff.de acqr. here.l.cuz hereditate.# &.j.de cadu.tol.l.j.§.his ita.in pri.§.& facit.ff.de suis & legi.si ex plurib⁹. et.ff.de bono.pos.ei qui admisit.& ff.de inoffi.testa.si proponas.§.si. &.j.de iure delibe.quidam.#

ra.Uel sic.Quis petere potest bonorum posses.sm tabu.qritur: Respondetur q ille cui defertur ex testamēto solēniter facto:in quo testes adhibiti sunt:& non subscripserunt:q quadam solēnitate deficiente iure dicetur deferri bonorū possessionem sm nuncupationem: vel vtilis sm tabulas.

*Idē bar. pau.alex.& Ias.
*Et bene sm predic. scriben.
*Ille casus loquit in alio iure accrescēdi qeuenit ex dispositiōe hois hic ex dispositiōe legis sz ia.
*Ratione iussus domini nō rōne iuris accrescēdi sz eūdē.
*Idē bar. Sali.paul. alex.& Ias.
*Ille tex. nō pbat:sz ponit casū in q non habet locum iusaccrescē di herede i uito.alex.& Ias.

cti perpetui[a] quibusdam omittē tibus[b] his solis qui bonorū possessionem agnouerunt portionez non petentium accrescere[c] in dubium non venit.

¶ De bonorum possessione sm tabulas. Titu.xj.

☞ Donec causa falsi per appellationez discutitur bonorum possessio agnosci nō potest.h.d.Bal.& Sali.vel sic. Pendente lite super viribus testamenti/& per consequens stante dubio an habeat locum bo. pos.sm tabulas.non potest peti bonorū possessio ab intestato.Alexan.

Impera.Alexā.a.Uitali. Lex.j.

Pendēte appellatione[d] a sententia qua falsum[e] testamentū pronuntiatū est:incerto[f] adhuc an defunctus intestatus decesserit:proximitatis nomine bonorum possessioni[g] locus non est.

☞ Ubi testamentū in scriptis cōditum est habet locum directa bonorū possessio sm tabulas.Si autē testamentū fuit cōditū sine scriptis per nuncupationē:tunc habet locum bonorū possessio sm nuncupationem seu bonorū possessio.sm tabulas vtilis.h.d.tex.cum glo.Alexā.

Imperator Gordia.a.Cornelio. Lex.ij.

Bonorum quidem possessionem ex edicto ꝑtoris non nisi sm eas tabulas que septem testium signis[h] signate[i] sunt/peti posse in dubium non venit.¶ Uerum si eundem numerū affuisse sine scriptis testamento condito doceri[k] potest iure ciuili testamentum factum videri:ac sm nuncupationem[l] bonorū possessionem[m] deferri explorati iuris est.

¶ De bonorum possessione contratabulas quam pretor liberis pollicetur. Titulus.xij.

☞ Rupto testamento per bonorū possessionem cōtratabulas adhuc debentur legata relicta liberis & parētib⁹ seu alijs cōiunctis personis in edicto pretoris expressis.hoc dicit Alexander post Baldū & Salicetum.

Impera.Alexā.a.Rufo. Lex.j.

Liberi[n]/cōtratabulas parētum bonorum possessione admissa[o] solis parētibus & liberis[p] legata[q] prestare sm edictum[r] debēt.

☞ Natiuitate posthumi preteriti testm̄ rumpit ipso iure:et nihilominus intētari pōt bonorū possessio cōtratabulas.que si petita fuerit cessare facit bonorū possessionem sm tabulas.hoc dicit Bald.Salice. & Alexander.

b ¶ Signis.i.sigillis.vt ff.eo.cum tabule subscriptiones esse ibi etiā debent & alia que in testamento in scriptis condito sunt necessaria.vt institu.de test.or.§.j.
i ¶ Signate.i.sigillate.
k ¶ Doceri potest.duobus vel tribus testibus sm.M.# & Guilielmū. vt.ff.de testi.l.vbi.& arg. de fide instru.l.j.& hoc iō quia dubitatur de solēnitate tātum:sicut ar.s. institu.de fideicōmis.he redi.§.fina.vbi autē dubitatur de voluntate septem sunt necessarij.qd improbo omnino:qr nō potest esse de solēnitate questio quin sit de volūtate.nam si bonorū possessionē sm tabu.petas: probare debes *.vij.testes corā testatore fuisse. & ideo vt te heredem institueret sicq instituit. Cum hoc autez probas voluntatē defuncti probas quare sufficiūt. Itē si hoc non probas bonorum possessionē sm tabulas non habebis.pro nobis est.j.de fideicommis.questionē. in fi.et.j. de codicil.si quis agere. §.fina.Nec obstat quod dicunt aliud de volūtate & aliud de solēnitate:vt in legato quod confitetur heres relictum: sed non solēniter:quia & tunc est de voluntate solēni questio an testator voluerit testari & solēniter sit testat⁹ sm Bul.Tu distingue # vltra an factum velit probare:& tunc per duos.& an sit factum et tunc per septem.Sed primum probare parum prodest:quia adhuc nō dabitur propter talem probationem sm tabulas:sed retardatur aditio ab intestato.vt.s.l.proxima.
l ¶ Nuncupationem.que etiam dici potest vtilis sm tabulas.
m ¶ Bonorum possessionem.sm tabulas.

Cuius opinio communiter est reprobata: nisi esset factus ꝯctus in testō:vel eēt perdita scptura publica confecta ex eod. Pau.alex.& Ias.
* Ista est ꝯa secūduz eosdem.
# Ista nō tenetur sm bart.bald. pau.alex.& Ias.

¶ De bonorum possessione &c.¶ Supra dixit de bonorum possessione in genere:nunc ponit # in specie.

Pendente.¶ Casus. Fecit quis testamentū et extraneū instituit.& arguitur de falso lata sentētia:q sit verū vel falsum non curo.appellatum est.pēdente appellatione elapsum est spatiū centum dierum vel decem annorum:queritur an decēnio currat cum possit petere bonorū possessio.vn̄ agnati vel cognati.Respon.q non potest ei imputari:cur non petat interim dum dubitabatur de veritate testamēti. Uel dic sic.Decessit qs extraneo herede instituto proximus agnatus arguebat testamentū de falso:& sm eum pronuntiatū est:appellauit.an pendente appellatione possit agnatus petere bonorum posses.queritur: Respondetur q non.cum incertum sit iudici appella.intestatus decesserit ante confirmationem prime sententie.

d ¶ Pendente appellatione.scz interposita a sententia.
e ¶ Falsum.legitimo agente contra scriptum.
f ¶ Incerto.scz existente.i.quia incertū est adhuc an.&c.et sunt ablatiui absoluti.
g ¶ Bonorū possessioni.vnde cognati vel vnde agnati:quia q̄diu pōt esse ex testamento &c.vt.ff.de reg.iur.l.q̄diu. Item quia nil est * innouandū pendente appellatione.vt.ff.nil inno.ap.pēdente.l.j.Tertia ‡ ratio est per.l.s.titu.j.l.q̄diu.Sed nōne hic distinguitur vt dicitur.ff.de acquirē.here.l.cum falsum.vt si dicatur institutus fecisse falsum cum sciat se nō fecisse possit habere.si alius nō possit: Respō. non.# ibi enim erat aditio que consistit in nuda volūtate qd potest facere cū habeat bonam conscientiā.bonorum autem possessionem cōsequi non potest quis nisi certū sit iudici testatorem decessisse testatum vel intestatū:cum ipse habeat decernere bonorū possessionē sm antiqua iura.vel sm noua necesse sit ad minus q voluntas declaret in p̄sentia iudicis.certus autē non est donec questio falsi ventiletur. vt.s.tit.ij.l.q̄diu.& facit.j.cōia de suc.l.anteq̄. Additio. Barto.hic dicit idem hodie in bonorū possessio.qd in aditione hereditatis:qr hodie sufficit sola agnitio sine decreto.vt.s.titu.ij.l.si.

Bonorum.¶ Casus. Certū est q heredi instituto dat bonorum posses.sm tabu.si testamētum factū sit in tabulis siue in chartis:siue in mēbranis.sz qualiter dāda est bonorū posses.dicit in litera.

*Vale al legat illā.l. quia ibi hz plures partes ex assignatiōe testatoris sz Iodocū.
Ista cōtinuatio ē d mēte oim scribētiū. sm Iodo.
* Idē pendēte dubio an appellatio sit admittēda.et et idē pendēte cā nullitatie.Ia.
* Iste tres ratiōes approbātur p Ias.& sunt demente aliorum scribenti.
# Idē bar. bal.alexā. Pau.Cor. et ias.

¶ De bonorum possessione contratabulas.¶ Quia pretereuntur # quandoq liberi a parentibus:ideo de hoc dicit. Sed quare hic titulus ponitur post precedentem cum in.ff.sit econtra: Respō. # hic cōsiderauit dignitatem.est enim dignior sm tabulas que datur ex voluntate q̄ contratabulas que datur contra voluntatem.vt.ff.de bonorum posses.l.si cum patrono.sed in.ff.considerauit ordinem decernendarum causarū:prius enim competit cōtratabulas.& nisi cōstet eam peti non posse:non potest peti secū.tabu.vt.ff.de secū.tabu.l.j. §.expectandi.& ff.eo.illud.§.si.

Liberi.¶ Casus. Fecit aliquis testamētum:instituit extraneum heredem liberis suis preteritis parētibus reliquia legata.vni liberorum data est bonorū possessio. contratabulas queritur an legata.debeātur: Respon. q sic parētibus.vel sic.Si extraneo herede instituto alicui preterito vel exheredato delata sit bonorū possessio contratabulas:an legata alijs personis relicta debeantur q̄ coniunctis queritur: Respon.q non.qd hodie verum non est.vt.j.de liber.prete.aut.ex causa.que est contra.sed hoc per illud corrigitur.

n ¶ Liberi.scz preteriti.
o ¶ Admissa.i.petita & habita.
p ¶ Et liberis.& quibusdam alijs personis. * vt.ff.eo.l.j.& iij.& l.vi rilis.§.si.& ff.de vsufruc.si extraneo.in princi.que sunt contra.Et nota q lex ista nō videtur hodie habere locū. ‡ nam irritato testamento quo ad institutionē cetera manent firma.vt.j.de libe.prete.vel exhereda.aut.ex causa. Item cōtra.j.de fideicōmis.l.quidam.Sol.vt ibi. Additio. Dic q ibi erant relicta legata ab emācipato preterito:hic ab institu.Bar.Bal.Pau.Alexan.& Ia.
q ¶ Legata.scz relicta ab extraneo herede instituto.
r ¶ Edictum.quod est.ff.de leg.pres.bo.pos.contrata.pe.l.j.

Ista cōtinuatio approbatur p doc.
Idē scribentes hic.
* Silibus Naz hic dictio taxatiua nō excludit casus similes sz dissimiles sm. pau.alex.& Ias.
‡ Immo hz locū i oib⁹ casib⁹ i qbus nō cōseruātur legata ex dispositiōe dicte aut.sm eosdem.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

POsthumo. ¶ Casus. Si testator vxore pregnante relicta: neq; instituit neq; exhẽrede fuit posthumũ: posthumo nato. rũpitur testamentũ ipo iure de iure ciuili: hoc est absq; additione seu bonoꝝ posꝑsione. 2tratabu. hoc in pima. Secũdo dicit q; si tutor petat bono. posꝑ. 2tratab. ꝛ sic quasi huic iuri seu priuilegio iuris ciuilis ve lit renũtiare: vt hac via nõ pima irritat testamẽtum de iure ptorio. ppt qđ pretorio iure tenet testamẽtum: ꝛ ptorio irritari põt: quia sicut ptor non potuit facere heredem: ita nõ potuit facere vt qs desinat esse heres. vel sic. Aliquis fecit testamentũ; nulla facta mentione eius qui fuit in vtero vxoris sue qui tandẽ natus est: testamẽtum rumpit. si nõe illi⁹ petita sit bonorũ possessio. quod nihil est.

a ¶ Iteq; heres. ſ3 ꝛ heres instituꝰ cõmittẽte alio edictũ põt petere. ✱ vt ff.eo. ſi post mortẽ. in fi.

b ¶ Ioiatim nam noiatim ꝛ olim et hodie pot exhẽredari: ſ3 olij aliter possit exhẽredari posthumus. ſ. inter ceteros hodie aũt inter eos nulla est differẽtia. ‡ vt instit. de exhered. lib. ſ. ij. iij. ꝛ iiij. ꝛ. ſ. de lib. pre. l. fi. ſ. fi. Item not. hic q; neq; instituꝰ nec exhere datus habet cõtratabulas: vt b. ꝛ. ff. eo. l. ij. si modo rite est exhẽredatus ꝛ pure ꝛ ab omni gradu: alꝫ si ab vno 2tra sequẽtem petet bonoꝝ ✝ possessionẽ nõ accipientem eã primo gradu. vt. ff. e. l. nõ putauit. ſ. j. ij. ꝛ. iij. ꝛ de lib. ꝛ posthu. l. et si pepercit. idem in ptorio quãdo pro exhẽredatione habetur preteritio. vt instit. de exhere. lib. ſ. mater. ꝛ ideo dicit leg non habere locum ‡ contratabulas in testamentis feminarũ. vt. ff. eo. illud. ſ. ad testamenta.

c ¶ Rumpitur. de iure ciuili. sed de iure ptorio dic. i. rumpetur quando sat contratabulas.

d ¶ Petita est. sed qualiter potest dari cõtratabulas cuꝫ sit nullũ. vt ſ. l. ppi. ꝛ. ff. de iniuſt. rup. testa. l. j. ꝛ qõ nullum est rumpi non põt. vt ff. de iniuſt. rup. testa. l. nã ꝛ si sub cõditione? Respõ. ✱ licet fit rescissum iure ciuili equitate tamen ptoria est aliquid. vnde infirmatur eo iure quo subsistere fingitur. hac etiã ratione suus preteritus põt dicere nullum ꝛ petere contratabulas diuersis respectibus. vt. ſ. de lib. prete. l. fi. ſ. fancimus itaq; in fine.

e ¶ Scõm tabulas. que datur extraneo instituto. nam hic non habebit. Sed nõne ſm tabulas ꝛ 2tratabulas: simul habere locũ possit. vt. ff. de leg. prestã. l. is qui. ſ. sed ſi scriptus que est 2tra? Rñ. ibi nõ dr q; heres scriptus petierit bonoꝝ pos. ſm tabulas hoc eñ facere non possꝫ. sed dicit q; adiuit hereditatẽ: ‡ qõ de iure ciuili est intelligẽdum. simul ergo locũ non habẽt. Alꝫ. ſ. ff. de bo. pos. ſ3 cũ patrono. Sed ibi eodẽ modo rũderi põt. Sed ira aliquãtulũ repugnat. vnde põt dici ✝ aliud in 2tratabulas que datur patrono. ꝛ est ratio: quia non rũpit totũ testamentũ vt ea que dat liberis. vt dicã. j. tit. j. l. j. in fi. glo. Itẽ est 2trariũ huic. l. j. de iure delibe. potuit. Solu. vt ibi.

¶ De bonorum possessione contratabulas. ¶ Decisione bonorum possessionis que datur in bonis ingenuorũ ponit: ꝛ de ea que datur in bonis libertorum.

✱ Itẽ 2tiquarto ẽ de mẽte oium scribẽtiuꝫ.

✱ Idẽ bar. Bal. fall. et Jaſ.

‡ Ista ẽ de mẽte scribẽtium.

Bonoꝝ posꝑ. 2tratabu. quibus dek.

✝ Idẽ scribẽtes.

‡ Idẽ fall. pler. ꝛ Jaſ.

✱ Contratuꝫ tenentes qz vtro q; casu ẽ in ualidum.

‡ Idẽ oẽs

✝ Plꝫ bar.

‡ Ista 3tiquarto ẽ de mẽte oium scribẽtiuꝫ.

✱ Bl. vult dicere ꝑteri re. Alexã. ꝛ Jaſ.

IDem. a. Clare. Lex. ij.

POsthumo nato q; neq; heres instituꝰ a patre: neq; nominatim exheredatus est testamentum rumpitur. ¶ Et si cõ tratabulas bonoꝝ possessio infantis nomine a tutore petita est ſm tabulas bonorum possessio locum habere non potest.

¶ De bonorũ possessiõe 2tratabulas liberti que patronis liberisq; eorum datur. Titu. xiij.

Etiã patronus qui ex necessitate manumisit si fuit a liberto preteritus habet bonoꝝ possessionẽ cõtratabulas per quã auocat ab herede scripto legitimã portionem tm: a qua excluditur per operarũ et munerũ exactionẽ. hoc dicit cum. l. sequẽti Alegã. post Bal. ꝛ Sali.

Impa. Sor. ꝛ Perculia. Lex. j.

IJcet ex causa ſ fideicommissi manumissus sit is quẽ ex volũtate patris cũ sorore tua te manumisse. ꝓponis: tñ si extrancos scripsit heredes partis legitime 2tratabulas eiꝰ bonorũ possessionem petẽdo: vel 2tra nũcupationem si testamẽtũ sine scriptis cõditũ est: intra tpa edicto prestituta cam partẽ poteris obtinere.

Imperator Theodo. a. Asclepiodoro. Lex. y.

bus admittit patronus. at cẽtenarius vel maior si itestatus decedat succedũt liberi si quos habet. illis deficiẽtibꝰ succedit patronus. qui si exheredet patronũ istituto extraneo expugnat patronꝰ testm olim in dimidia: hodie in tertia. vt instit. de suc. lib. ſ. sed nfa. qõ est specialiter in hac 2tratabulas vt ꝓ ea parte tm expugnet. nã in ea q; datur liberis: secus qz in totuꝫ. vt. ff. de 2tratab. si duo bus. ſ. cũ emancipatus. alꝫ est. l. cũ emãcipatus.

g ¶ Ex causa. ff. de bo. li. qui ex causa.

h ¶ Proponis. tu fili.

i ¶ Partis. olim dimidia: hodie tertia.

k ¶ Tempora. ſc3 centũ dierum.

PAtronus. ¶ Casus. Certũ est q; patrono cõpetit bonoꝝ posꝑ. 2tratabu. liberti. ꝓ parte legitima. si autem postea accepit opas vel mercedẽ ꝓ operis: vel munera repellitur a bo. posꝑ. cõtratabu. liberti.

l ¶ Idẽ Dunerib. mun? de cuꝫ causa: donũ simpleꝝ tamẽ nõ fit opera. vt ff. ꝺ vbo. fig. inter donũ.

m ¶ Electis. i. exactis.

n ¶ Operis. reuẽditis. i. subaudi ſm Alꝫ. Arg. ff. q. ꝛ a. qui. ma. li. nõ fi. l. fi. ſ. bis vbis. vel subaudi. ſ. exactis ꝓout plene boc notaui. ſ. de operis libe. fi quã. ꝛ ad Bꝝ. ff. de liber. ag. ſi quis a libe. ſ. fi quis. imo ex fola impositione ‡ quo ad cõtratabu. ſm. Ꝺ. de porta ruennata.

¶ Unde liberi. ¶ Dicit de bonorum possessioni bus q; ex testamẽto sunt nunc de bis que sunt ab intestato. Et no. q; illis datur vnde liberi quib⁹ cõtratabulas. vt. ff. si tabu. testa. nul. ex. l. j. ſ. recte. vnde in bonis maternis non datur. vt. j. de suis ꝛ legi. l. fina.

Idẽ bar. et Jaſ.

✱ Sequũtur oẽs scribẽtes.

✱ Sequit dan. ꝛ fall.

‡ Idẽ bar. ꝛ fall.

✝ Idem tenẽt bar. Bꝝ pau. ꝛ Jaſ.

✱ Idẽ bar. Bal. ꝛ fall. licet dubitet Jaſ.

Patronꝰ qõ ius hꝫ i bonis liberti.

Bonoꝝ posꝑ. vñ liberi qbus detur.

Albun⁹ et donũ qũo differunt.

IAtronus liberti muneribus electis et operis a contratabulas bonorum possessione repellitur.

¶ Unde liberi. Titu. xiij.

Bonorũ possessio vnde liberi filios agnoscẽtes ꝓ rata tacit heredes: et donec est locus successioni descendentiũ nullus alius potest succedere: ꝛ quousq; speratur causa testati: cessat causa intestati. hoc dicit cum sequen. Alegan.

Impera. Diocleti. et Oaxi. aa. Sarpedoni. Lex. j.

SJ auus tu relictis tribus emancipatis filijs decessit: hiqz bonorũ possessionez vnde liberi accepe runt: ꝓ rata portione heredes eos extitisse palam est.

Idem. aa. ꝛ. cc. Josimo. Lex. ij.

EX testamento vel ab intestato existẽte filio vel nepote suo herede nemo potest ab intestato heres existere.

Si nepos deredităte paternam re pudiat: auitam hereditatẽ que patri delata est ꝙsequi nõ potest de iure ciuili: sed per bonoꝝ possessionẽ vnde liberi de iure ptorio. b. d. Alegã. cõcor. Bal. ꝛ Sali.

Impera. Constanti. a. ad Leonẽ comitem orientis. Lex. iij.

QUi se patris post auum in testatum defuncti negat heredẽ mortui aui paterni susci

Jdẽ fall. Bal. ꝛ Jaſ.

✱ Sequũtur oẽs scribẽtes.

✱ Sequit dan. ꝛ fall.

✱ Jdẽ bar. ꝛ fall.

✝ Idem tenẽt bar. Bꝝ pau. ꝛ Jaſ.

✱ Idẽ bar. Bal. ꝛ fall. licet dubitet Jaſ.

Jdẽ bar. Bal. fall. et Jaſ.

‡ Ista ẽ de mẽte scribẽtium.

Bonoꝝ posꝑ. 2tratabu. quibus dek.

✝ Idẽ scribẽtes.

‡ Idẽ fall. pler. ꝛ Jaſ.

✱ Contratuꝫ tenentes qz vtro q; casu ẽ in ualidum.

‡ Idẽ oẽs

✝ Plꝫ bar.

‡ Ista 3tiquarto ẽ de mẽte oium scribẽtiuꝫ.

✱ Bl. vult dicere ꝑteri re. Alexã. ꝛ Jaſ.

AD probationē. ¶ Casus. Si gliconē de possessione libertatis in seruitutē petierit: nō sufficit pbare q̄ seru⁹ tuus sit ib: q̄ma ter sua ē libera: a fratres sui alię p̄sticerūt seruitiū vel ministeriu tibi: cū nō mīs⁹ a fratris p̄sentius gliconi vt fiat seruus possit p̄iudicare: q̄ eē pōt q̄ glico sit liber factus ex eadē mīe: fratre suo seruo existente.

a ¶ Ad probationē, que domino incūbit cū ex libertate petat in seruitutem. als̄ secus fōret seruitute imūs libertatez petaf. vt. ff. eo. l. matrem.

b ¶ Matrem, que erat libera. Azo.

c ¶ Nō sufficit. vt. ff. de libe. cau. l. liberos. in fi. et ff. de inge. ma. l. vl̄. Nam etiā liberi q̄ndq; seruilia faciunt ministeria. vt. ff. de vsu. z habi. l. ceterus. §. proculus. z institu. de vsu. z habi. §. j. Accur.

d ¶ Cōmixtia. id est cō sensus matris. z fratris: fcz qui sunt ingenui nō p̄iudicat filijs. vt. §. ō transfact. l. transfactione matris.

e ¶ Matre natis. etiam ancilla.

f ¶ Prohibeatur. vt. j. ō libe. causa. l. multis. z. l. ani. hic tamen seru⁹ pre sumitur.

¶ Deus. ¶ Casus. Si fundū a te peto: nec pbo: q̄ non possiuz: z peto q̄ tu pbes extra riū. §. q̄ ad me nō pertineat: an sim andiēdus. querit. z dicit q̄ factum negantis ꝛc. z intellige fm rerū natura: z fm solitum cursum causarū.

g ¶ Actor. actorem accipe + etiā q̄ accusatore. vt. j. eo. l. si. z p reo accipiēte affirmatiue. vt. ff. eo. in exceptionibus nō negatiue. vt. j. de non nu- ecu. si er cautione.

Text⁹ ibi: nula fit. cō eor. c. fuq; §. ppe fi. extra de renū. z. c. ij. circa fi. de cau. pos. z ppie. z c. q̄n ꝛ falsā. z. c. ad nrā. extra eo. ti.

+ Ista glo. vlgs ad fi. sequit saly.

h ¶ Non affirmāti. q̄ꝛs tñ ab actore p̄sumptionem p̄o se habēte i reū trāsfertur. pbatio. vt. §. c. siue possidetis. z. j. de dona. i ter vi. z vxo. etiā q̄ndq; econtra a reo in actorem. vt. ff. c. si pactum. z. l. si cyrographus. z l. cum de indebito. in pun. z. §. j. z idem in accusatore ꝛ in accusato. §. p transferat probatio de vno in alium. vt. j. ad. l. iul. de adul. si bi qui. z i aut. vt li. ma. z auie. §. quia vero ita z̄ peruiuntur. col. vij. z. §. de epis. z cle. si qua per calūniam.

Probatio ągis trāsfert de vno i aliū.

i ¶ Cum p rerum naturam. i. p̄ solitum cursum cārum. cōsuetudinem eñ altera natura appellamus. vt. ff. de libe. z postli. si qs postbumos. in pun. que est vt negans. pbare non debeat: ꝛ affirmans. Aliꝫ vt Jr. dicunt rerum naturam vt affirmatū. q̄ q̄ affirmat est: z ita pōt pba ri per differētes species. sed illud q̄ negatur nō est. z sic non pōt. pba ri: cum nō habeat species vel differentias. Sed certe licet sit verū q̄ illud q̄ non est nō. pbaf p species vel differētias: tñ probat per alia vt per medium. vt patet. j. de ṽben. z. j. mit. sīpu. optimā. in fi. z. §. eo. cuz ꝑcibus. ¶ Additio. Dic melius q̄ negatiua facti infinīti pt̄e loco nō limitati non est probabilis: negatiua tñ facti finiti seu tp̄e z loco limitati est probabilis. Saly.

Consuetudo altera natura ē.

k ¶ Factum. secus si ius. + vt. ff. c. a b ea parte. immo nō secus. q: ideo probat negans ius. q̄ est p̄sumptio p̄o actore q̄ oia licēant. vt. ff. eo quib. cau. maio. necnō. §. j. sic ꝛ in facto si sit p̄o actore p̄sumptio transfertur in reum probatio + vt dirimus modo. Ité huic regule q̄ reus non probet signantur ꝛia que dirimus. ff. c. l. j. Et distinguevt ibi. z questiones fac quas fecimus in. l. circa. in. c. titu. Jn casu tamen mere negatiua probatur vt cum iuro me non consciū alicuis malę gnitatis. vt in aut. de here. z fal. §. si ō absunt. colla. j. z tenon babere vxorem. vti aut. de sanc. epi. in pin. col. ij. z argu. §. de bis qui ad ec. pugnationis. Additio. Aduerte q̄ tripler ē negatiua iuris fcz facti z qualitatis. vt notāt plene p gl̄osam in verbo per rerum naturā. in. c. bonę. j. eē de elec. vbi vide.

Ubemus. ¶ Casus. Si scripturā aduersus aliquem subscriptus tuleris z ea vsus fueris: nisi cā, pbaueris vera vel falsam eris puniendus. Vel sic. Si p̄ferēte scripturā de falso accusaueris: nisi, pbes intentionem adducit.

l ¶ Qui scripturas. i. q̄ di cūt: vel q̄ ad. pbādū + intentionem adducit.

Utrum lectura est ꝛa et nota. fm Bal. et eas sequit bar. et pau.

+ Appobat p Bar. Bal. pau. et Bing.

m ¶ Suspectas. vt rōne p̄sone. quia als fecit mas + scripturas q̄ istam ꝓpositi. vt arg. ff. de ac cusa. si cui. §. hisdez. z de remili. non oēs. §. a barbaris. z. j. de suscep. z arcba. l. si aliq̄d. lib. z. Vel rōne chartę ipsius. vt q̄ sit abzafa: + vl̄ q̄ vitu perata. arg. j. de edu. di. adri. tol. l. fi. in pn. z h.

n ¶ Cōmixtiſunt. cōpositā a cō et memini. i. ad memoriā reducūt accusando. ſ. falsarios. nā ni si. pbēt eādē patianť pe nā. + vt. j. ti. vj. l. vj. z. l. fi. vel dic ꝛmixtiſunt. f. pferēdo. vtēdo a cō. z mētio. q: mēdaces. pferūt. z suspectas. z ad §. j. tit. vj. l. fi. §. fi. z. l. inducēs. et ff. ad. l. cor. ō fal. l. afipe. z. j. de fal. vbi. z. l. fi. z fm hūc casuz est h̄ speciale q: fine accusatore q̄ dā naſ. vt. j. ti. vj. l. nullū. et ff. ad. l. iul. ō adul. l. vj. §. fi. publico. z ō suspe. tu. l. tuto. §. preterea. z cō cor. eē de confes. c. vj.

Id est accusat fm aliā lec. bal. Certus. l. sciāt. cōcor. q. vlt. ca. sciāt circi. z vj. q. vi. epy phanum.

¶ Ciat. ¶ Casus. Si aliquem accusare volueris de crimie apostasie afferre debes pbationes luce clariores. f. p testes ꝛc. idicia ad probationē sufficientia per se vel in alijs.

o ¶ Documentis. i. instrumentis. puta in crimine falsi. vt. j. de ꝛtabē. z commit. ſtip. l. optimam.

p ¶ Vel indicijs. p se sufficientibus vel cum alijs cum multa sint: diligentius enim oz fieri examinatio vbi de bois salute tractat: vt. b. z. j. de penis. l. qui sniam. z de appel. l. addictos. non autem ex p̄sumptione. q: sanctius est ꝛc. vt. ff. de penis. l. absentem.

q ¶ Et luce. s. meridiana. b tñ fallit. vt. j. ad. l. iul. de adul. si bi qui. et in aut. vt li. ma. z auie. §. fi. col. vij. z no. in toto illo gl̄ali odium pfumi.

¶ De testibus. ¶ Dirit in genere de probationib⁹: nunc per species: z primo de vna probatione.

Si tibi. ¶ Casus. Nomiſ trib⁹ modis ibac. l. Primo sic. Si qs aliquem de possessione libertatis in seruitutē petierit. z ille velit pbare se liberū: q: spōte forte vult in se transferri onus. pbādi. ſ. testes nō b⁹: an per instrūm vel alia argumēta possit. pbare se liberus: querit: Dicit q̄ sic. q: nō soli. ſ. solūmō ꝛc. alia eñ sicut testes sufficiūt ad. pbationē. Sedo pone casuz sic. Si ser uus tuus fugit a te: z eū dolo malo in possessione libertatis eriſtētem petieris: necessitas. pbādi se liberū esse ei incūbit: cū dolo malo sit in libertatis possessione. Si p testes. pbare nō possit. pbet p instrūa. Tertio sic. Si seru⁹ de possessione seruitutis in libertatē. pclamauerit: te stes non b⁹: pbet per instrūa natalium siue alijs indicijs. q̄ intendit se esse liberum. z sic dic defendere. i. agere. z sic reus ō. facere. z trouersia sed impꝛopꝛie. vt als. ff. de ꝓcu. non solum.

r ¶ Si tibi. in reo pōt poni z sic. pbaſer voluntate. vt. ff. de. pba. circa. Vel dic er necessitate cum erat dolo malo in possessiōe ingenuitatis. vt. ff. de lib. can. liberis. §. si qs. Vel q̄ō iam actor. pbauerat vñ incūbe bat reo. pbatio exceptionis. vt. ff. de. pba. l. in exceptionibus. z ad boc multū facit lra. Vel dic in actore. z ponit defendere pio agere. vt. ff. de bis q̄ not. infa. furti. §. si quis. z. ff. de re iudi. fepe. §. j. z fm h̄ reus facit z trouersiam. vt z als. ff. de ꝓcu. l. non solum. §. si status.

s ¶ Defende. ſ. p traditionē: fcz vno mō age cām defendendo te. vel h̄ impando. nō dicit sed. z sulendo fm q̄ lra iacet. z tunc exꝑone soli. i. solūmodo. ff. de vsu. z ba. l. ij. Vel sic soli. z nihil aliud ius q̄ō facit gnialē excluſionem vel specialem. z sic est falsa.

Soli.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

POsthumo. ¶ Casus. Si testator vxore prægnante relicta: neqꝫ instituit neqꝫ exhæredauit posthumū: posthumo nato rūpitur testamentū ipo iure de iure ciuili: boc est absqꝫ additione seu bonoꝝ posꝫ per ẏtratabu. hoc in pima. Secūdo dicit q ſi tutor: petat bono. posꝫ. ẏtratab. z ſic quaſi huic iuri ſeu priuilegio iuris ciuilis ve lit renūtiare: vt hac via nō pima irritat testamētum de iure ptorio. ppt qđ pretorio iure tenet testāmētum: z ptorio irrita tari pōt: quia ſicut ptor non potuit facere heredem: ita nō potuit facere res. vel ſic. Aliquis fecit testamentū: nulla facta mentione eius qui fuit in vtero vxoris ſue qui tandē natus eſt: testamētum rumpit. ſi noſe illi? petita ſit bonoꝝ poſſeſſ. quod nihil eſt.

a ¶ Sleqꝫ heres. ſꝫ z heres inſtitut? cōmittēte alio edictū pōt petere. ✱ vt ff. eo. ſi poſt mortē. in fi.

b ¶ Noiatim. nam noiatim z olim et hodie pōt egheredari: ſꝫ oliꝫ aliter poſſit egheredari poſthumus. ſ. inter ceteros/ hodie aūt inter eos nul la eſt differētia. ✱ vt inſtitu. de egbered. lib. ẏ. i. ẏ. iij. z. j. de lib. præ. l. ſi. ẏ. ſi. Item not. hic q neqꝫ inſtitut? nec egbere datus habet cōtratabu las: vt b. z. ff. eo. l. i. ſi mo do rite eſt egheredatus z pure z ab oīſi gradu: alſ ſi ab vno ẏtra ſequē tem peret bonoꝝ ✱ poſſeſſionē nō accipientem eā primo gradu. vt. ff. e. l. nō putauit. ẏ. i. ẏ. z. iij. z de libe. z poſthu. l. et ſi pepercit. idem in ptorio quādo pro egheredatione habetur præteritio. vt inſtit. de egbere. lib. ẏ. mater. z ideo dicit leg non habere locum ✱ contratabulas in teſta mentis feminarū. vt. ff. eo. illud. ẏ. ad testamenta.

c ¶ Rumpitur. de iure ciuili. ſed de iure ptorio dic. i. rumpetur quantum ad contratabulas.

d ¶ Petita eſt. ſed qualiter poteſt dari cōtratabulas cuꝫ ſit nullū. vt ff. eo. l. pti. z. ff. de inius. rup. teſta. l. i. z qō nullum eſt rumpi non pōt. vt ff. de iniuſt. rup. teſta. l. nā z ſi ſub cōditione? Reſpō. ✱ licet ſit reſcil ſum iure ciuili equitate tamen ptoria eſt aliquid. vnde infirmatur eo iure quo ſubſiſtere ſingitur. hac etiā ratione ſuus præteritus pōt dici cere nullum z petere contratabulas diuerſis reſpectibus. vt. ẏ. de libe. prete. l. ſi. ẏ. ſancimus itaqꝫ. in fine.

e ¶ Scōm tabulas. qđ datur extraneo inſtituto. nam hic non habebit. Sed nōne ſm tabulas z ẏtratabulas: ſimul habere locū poſſūt. vt. ff. de leg. preſtā. l. is qui. ẏ. ſed ſi ſcriptus que eſt ẏtra? Rñ. ibi nō ẏ q heres ſcriptus petierit bonoꝝ poſ. ſm tabulas hoc eſt facere non poſſet. ſed dicit q adiuit bereditatē: ‡ qō de iure ciuili eſt intelligē dum. ſimul ergo locū non habēt. Arg. ff. de bo. poſ. l. ſꝫ cū patrono. Sed ibi eodē modo rñderi pōt. Sed ira aliquātulū repugnat. vnde pōt dici ✱ aliud in ẏtratabulas que datur patrono. z eſt ratio: quia non rūpit totū testamentū vt ea que dat liberis. vt dicā. ẏ. tit. ẏ. i. ẏ. in fi. glo. Itē eſt ẏtratu huic. l. ẏ. de iure delibe. potuit. Solu. vt ibi.

¶ De bonorum poſſeſſione contratabulas. ¶ Occaſione bonorum poſſeſſionis que datur in bonis ingenuoꝝ pōnit: z de ea que datur in bonis libertorum. ✱

Jcet. ¶ Casus. Deceſſit quis filio z filia relictis beredib?: quos reganit vt ſtichum manumitterēt z manumiſerunt libertus ille deceſſit: z inſtituit extraneū beredem: nulla patronis ſuis relicta portione legitima/ queritur verū poſſit petere bo. poſ. ẏtratabulas ſi teſtamentum factū eſt? Dicitur q ſic. vel per ẏtratabu. nūcupatam vel nūcupatiuam que eſt vtilis bonoꝝ poſſeſſ. ſi teſtamentum eſt nuncupatiuum.

¶ Nicephorus minor centenario poteſt egheredare ✱ patronū: ſi intestatus decedat ſuccedūt liberi ſi quos habet: quibus nō egtāti bus admittit patronus. at cētenarius vel maior ſi iteſtatus decedat ſuccedūt liberi ſi quos habet. illis deficiētib? ſuccedit patronus. qui ſi egheredet patronū iſtituto extraneo expugnat patron? teſtū olim in dimidiā: hodie in tertiā. vt inſti. de ſuc. lib. ẏ. ſed nſa. qō eſt ſpecia le in hac ẏtratabulas vt p ea parte tm expugnet. nā in ea ẏ datur liberis: ſecus qz in totuꝫ. vt. ff. de ẏtratabu. ſi duo bus. ẏ. cū emancipatus. alſ eſt. l. cū emācipatus.

g ¶ Ex causa. ff. de bo. li. qui ex causa.

h ¶ Proponis. tu fili.

i ¶ Partis. olim dimidia: hodie tertia.

k ¶ Tempora. ſcz centū dierum.

PAtronus. ¶ Casus. Certū eſt q patrono cōpetit bonoꝝ poſ. ẏtratabu. liberti p parte legitima. ſi autem poſtea accepit opas vel mercedē pro operis: vel munera repellitur a bo. poſ. cōtratabu. liberti.

l ¶ Munerib?. munꝰ ꝺr cuꝫ causa: donū ſimpleꝫ donū tamē nō ſit opera. vt ff. ō vbo. ſig. inter donū.

m ¶ Electis. i. ẽlectis.

n ¶ Operis. reuēditis. i. ſubaudi ẽm Ꝟ30. Arg. ff. qꝫ z a qui. ma. li. nō ſi. l. fi. ẏ. bis vbis. vel ſubaudi. ſ. exactis prout plene hoc notaui. ſ. de ope. libe. ſi quā. z ad Ꝟ. ff. de liber. ag. ſi quis a libe. ẏ. ſi quis. imo ex ſola impoſitione ‡ quo ad cōtra tabu. fm. Ꝺ. de porta ra uennata.

¶ Unde liberi. ¶ Dixit de bonorum poſſeſſioni bus q ex testāmēto ſunt nunc de bis que ſunt ab inteſtato. Et no. q illis datur vnde liberi quib? cōtratabulas. vt. ff. ſi tabu. testa. nul. eꝫ. l. i. ẏ. recte. vnde in bonis ma ternis non datur. vt. ẏ. de ſuis z legi. l. fina.

Jauus. ¶ Casus. Deceſſit qs inteſtat? relictis tribus filiis emācipatis/ querit ſub qua forma petit bo. poſſeſ. vñ liberi ſuccederēt. Rñdetur q oēs ſuccedunt equaliter.

o ¶ Pro rata. i. virili. non inſolidū. †† vt. ff. ſi pars bere. pe. l. i. z. ff. de ſecū. tabu. l. i. ẏ. pro qua.

p ¶ Heredes. i. ſucceſſores z loco heredū cōſtitutos. ✱ nam ẏtor here des facere nō potuit quos ſolus vocauit. vt inſti. eo. ẏ. quos autem.

q ¶ Extitiſſe. eꝫ pretoris beneficio. nam ius ciuile. gḝ. tabularum nō cognoſcebat ✱ emācipatos: ſed eppellebat vt extraneos. vt inſtit. de bered. que ab inteſta. ẏ. emancipati.

EX testamento. ¶ Casus. Deceſſit quis: ei ſucceſſit filius ſuus vel nepos ex testamento vel ab inteſtato: ei vult ſuccedere alius quis in vlteriori gradu: nūquid poteſt? Rñ. q non.

r ¶ Nepote. quem nemo præcedit.

s ¶ Nemo. alius vlterior. Ꝟ30. qui non ſit in eadē paritate z equitate vt ſecum poſſit admitti: vt pronepos ex tertio filio. vt inſtit. de bere. que ab inteſta. ẏ. cum filius.

t ¶ Ab intestato. niſi in militis testamento ‡ cui licet pro parte decedere teſtatus. pro parte inteſtatus. vt. ff. de teſta. milī. ſi miles vnum. idem etiā in alio quādoq; cōtingit ex poſtfacto. vt. ff. de inoffi. testa. l. circa. z. l. nam z ſi. ẏ. ſi filius.

v ¶ Existere. nam ſicut per testm ita per ſuū heredē quilibet alius ex cluditur. †z facit. ẏ. cōia de ſucceſ. l. anteꝯ.

QUi ſe. ¶ Casus. Aliquis habebat filiū emancipatū: z ex eo nepotē emācipatum. deceſſit primo auus ab inteſtato nō adita hereditate aui a patre vel adita nō curo: ille nepos repudiat hereditate aui a patre vel adita nō curo: ille nepos repudiat hereditate patris: z vult ſuccedere auo ſuo qō pōt. Dicitur cū ſit incognitus a iure ciuili nō poteſt: ſed ex beneficio ptoris petere pōt bo. poſ.

x ¶ Qui. ſcz nepos.

y ¶ Inteſtatū. quo modis accidat ō: inſti. de here. q̄ ab inteſta. in ẏn.

z ¶ Negat. ſ. repudiādo. ſecus ſi dicat: ✱ nō ſum heres. vel nō adeo: vt ff. ad tertul. filij. ẏ. j. z no. ō. de iur. z fac. ignō. l. iij. quandoqꝫ tñ ponit negat

---

✱ Idē bar. Bal. fali. et Jaſ.

✱ Ista ẽ de mẽte ſcribẽtium.

Bonoꝝ poſ. ẏtratabu. quibus dek.

† Idē ſcribētes.

✱ Idē ſal. Alex. z Jaſ.

✱ Contratus tenentes oēs ſcribentes qz vtro qꝫ caſu ẽ in ualidum.

✱ Idē oēs

†† Plꝰ bar.

✱ Ista ſcriptimario ẽ de mẽte olim ſcribentiuꝫ.

✱ Bal. vult dicere ꝑteri re. Alexā. z Jaſ.

Patronꝰ qō ius hꝫ i bonis li berti.

✱ Idē bar. Bal. fali. et Jaſ.

Munꝰ et donū qđo differunt.

✱ Diſplicꝫ alex. z Jaſ.

Bonoꝝ poſ. vñ liberi gbus detur.

†† Idē bar to. et ſal.

✱ Sequit oēs ſcribē.

✱ Sequit bar. z ſali.

✱ Idē bar. z ſali.

†† Idem ti nēt bar. Bal. z Jaſ.

✱ Idē bar. Bal. z ſalicet vſq; cear Jaſ.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

✠ Et bene Bart. Bal. sali. et Jas. ‡ Istā lec. tenēt Bar. bal. pau. sa. alex. ⁊ Jas.

negat ✠ ꝑ nō dicit. vt. ī. de peti. here. si putas. in fi. l. Si ergo ponas nec filiū nec nepotē in ptāte aui fuisse: vel etiā nepotē tm̄ fuisse emācipatū indubitāter obtinet qd h̄ dicit. vt insti. de exhere. lib. §. emācipatos. si ponas vtrūqꝫ. ‡ in ptāte: ⁊ tūc nō admittit̄ vt suus: q2 precedit eū pr̄ ſm Jo. vt insti. de here. qua. ⁊ dif. §. sui. nisi in duob⁹ casib⁹. vt. ff. de cōdi. insti. l. fi. ff. co. scripto herede. et de suis ⁊ leg. l. j. §. sciēdū. # ibi est vterqꝫ casus. nec vt agnat⁹ olim q2 inter agnatos nō erat loc⁹ successorio edicto. vt dicta l. scripto. Sed cū hodie iure institutionū successoriū locū hēat in agnatis vr̄ ꝙ etiā sine bonoꝝ possessione admittit̄ nepos. vt institu. de legiti. agna. suc. §. placebat. # ⁊ si poneres filiū emācipatū nepotē in ptāte retentū videtur ꝙ etiā nepos vt suus admittit̄. vt insti. de hered. qua. ⁊ dif. §. sui. Sed in eo qd dicit negat. scꝫ ſm duos primos casus vr̄ nil interesse neget vel nō. nā aut accepit filius bona pr̄is sui adeūdo sit emācipatus vel nō: aut nō/ p̄mo casu sunt bona adeūdo cōmixta: ⁊ q̄si vna habēda est vn̄ nō pōt habere nepos bona aui nisi oīa. scꝫ aui ⁊ pr̄is habeat nec cū bonorū possessiōe vel sine. ff. de acq. here. l. j. in scdo nō opꝫ ꝙ neget: q2 due hereditates sunt qd hic dicit fore necesse. sed ſm Jo. ✠ rn̄. loquit̄ in emācipato filio nō apprehēdente bona patris: ⁊ ideo dicit negat: q2 vbi negat nūꝙ per bonoꝝ possessionē pōt suscipe facultates aui. lꝫ si cōtenderet se heredē patris posset in vno casu. s. cū suus pater successisset auo. nā esset heres de iure ciuili. naꝫ heres heredis ⁊c̄. Itē fil'r pōt loqui in filio qui erat in ptāte ⁊ repudiauit bona pr̄is: ⁊ ideo dicit negat: q2 si ꝯtenderet nepos se heredē patris sui aliquo casu haberet bona aui sine bonoꝝ possessiōe. scꝫ cū suus pater nō abstinuisset. nā heres heredis ⁊c̄. ‡ vt. j. de here. insti. l. fi. Itē # ideo dicit maxime: q2 de existēte ī ptāte magis dubitabat̄: sed tn̄ idē est in eo. nā tanꝙ suū ꝯstat eū admitti nō posse de iure ciuili: q2 successoriū non hꝫ locū in suis. vt. ff. de suis ⁊ legi. here. l. j. §. sciēdum. Itē q2 suus repudiare non pōt de iure ciuili. vt insti. de hered. qua. ⁊ diffe. §. sui. Itē alia rōne: q2 alius p̄cedebat eū tpe mortis aui. puta pater. vt insti. de here. q̄ ab intesta. §. ita tn̄. Itē nec tāꝙ agnat⁹ q2 successoriū fil'r non habebat locū in agnatis olim: vt insti. de legi. ag. suc. §. placebat. Itē q2 nō erat ꝓximior tpe mortis aui. vt insti. de legi. ag. suc. §. si plures. Tanꝙ cognatus ꝯstat ꝙ nō poterat admitti sine bonoꝝ possessione. vt institu. de suc. cog. in p̄n. sed hodie tanꝙ agnatus # pōt admitti cū successoriuꝫ hēat locū in agnatis. vt. d. §. placebat. Itē ⁊ tāꝙ suus. ✠ cū ⁊ ibi det̄ facultas abstinēdi primo: et sic deferat̄ ꝓximo. ⁊ sic habeat locū successoriū etiā in suis. vt institu. de here. quali. ⁊ dif. §. sed his. ⁊. ff. de acqui. here. l. necessarijs.

Illa iura loquūt̄ i successione testamentaria h̄ in successione ab intestato. bar. Bald. Pau. Sal. alex. ⁊ Jas.

Glo. sequitur bart. q̄c q̄d dicāt ceteri.

✠ Displicꝫ bar. Bald. pau. ⁊ Ja. q̄ ad tex. lꝫ sit vera in sc.

‡ In h̄ gl. h̄ dicit ſm mētē scribētium.

Ista gl. vsqꝫ ad fi. ē gl. Hugo. ſm Baldū ⁊ alios.

Et in agnatis trāsuersalibus vel descēdētibus repudiātib⁹ hereditatē. secus i deliberātibus. vt in ista l. alex. ⁊ Jas.

✠ Nihil est ſm Jas. in xvj. colo. et ita debet intelligi bar. l. l. j. §. post suos. ff. de suis et leg. here.

a ¶ Facultates. i. hereditatē. ‡ hic aūt q̄ritur an filius filij emācipati cōceptus post emācipationē sit agnat⁹ auo. qd nego # oino. nā iura agnatiōis ꝑ emācipationē etiā inter fratres tollunt̄. vt. ī. de inoffic. testa. l. fratres: nisi ꝑ anastasiū. vt. ī. de leg. tu. l. iiij. ergo inter hūc nepotē ⁊ auū nō obstat si dicas ꝙ ꝯiunctus est ꝑ masculinū sexū: ergo est agnatus. fallit em̄ in suis cognatis. tn̄ negari nō pōt qn ip̄e emācipatus nepos vocet̄ per vnde cognati. vt insti. de here. q̄ ab intesta. §. admonēdi. ⁊ lex expssim decidit questionē. vt insti. de suc. cog. j. rn̄. ⁊. j. de le. here. l. meminimus. §. cū igit̄. ſm Azo. Itē q̄rit̄ an vn̄ liberi det̄ patri in bonis filij emācipati intestato mortui? Rn̄. pla. ꝙ sic. vel vn̄ parētes iposito noīe. qd stare nō posse ꝓbo per locū a partib⁹ remotis. nā aut erat suus: aut emācipatus. si su⁹ aut habebat castrēse: aut q̄si castrēse peculiū: aut nō. si habebat ⁊ fecit testamentū excludit pr̄ etiā exheredatus vel p̄teritus. # vt. ī. de inoffi. testa. l. fi. lꝫ si nō fecit testamentū pater occupat iure peculij. ✠ vt. ff. de castrē. pecu. l. ij. si aūt nec castrēse nec q̄si castrēse habeat nec olim nec hodie pōt testari cū oīa sint patris. ‡ vt. j. de bo. q̄ libe. l. fi. §. filijs aūt familias. cuꝫ vo est emācipatus ⁊ nō ꝯtracta fiducia: nil hꝫ tūc pater. vt institu. de legi. ag. suc. §. fi. si ꝯtracta fiducia aut fecit testamentū aut nō. p̄mo casu si exheredauit patrē hꝫ querelā: si p̄terijt hꝫ cōtratabulas. vt. ff. de inoffi. testa. l. mater. ⁊. l. nā et si. ⁊. l. filio. §. ꝫ. Si aūt non fecit testm̄ cū alius nō p̄cedat patrē pater habebit bo. pos. vn̄ legitimi. vt instit. de legi. ag. suc. §. fi. Sed certe ⁊ si habeat vn̄ parētes vel vn̄ liberi vtilem est nō absurdū. # ⁊ facit ad. l. istā. ī. si vt ab here. se absti. l. ij. ⁊. ff. de bo. libe. si ex patronis. §. fi. ⁊. ī. de inoffi. testa. si quis filium. §. j.

‡ Idē Ja. test de mēte aliorum.

Et bene ſm omnes.

Hodie si cōpetit sibi q̄rela. Jas.

✠ Immo iure hereditario. Jas.

✠ Falsum est ſm Jas. loquēdo in aduētitijs quoad ꝓprietatem.

b ¶ Non potest. scꝫ de iure ciuili.

Istā ꝑtē glo. tꝫ bar. Bal. Salt. alex. ⁊ Jas.

pere facultates [a] nō pōt [b] maxime emācipat⁹: nisi ꝑ bonoꝝ [c] possessionē ad hm̄oi bn̄ficium [d] ꝑuenerit [e].

¶ Unde legitimi ⁊ vnde cognati. Titulus. xv.

☞ Cognati per lineam trāsuersalem vt sunt consobrini: siue per lineam descēdentium/ vt sunt nepotes ex filia succedūt cognatis tam transuersalibus ꝙ ascēdentibus de iure pretorio per bonoꝝ possessionem vnde cognati. hoc dicit cuꝫ duabus sequentibus. Alexan.

Impa. Alexā. a. Ulpio. Lex. i.

Consobrinorum [f] tuorū intestatorū bona si ad priores necessitudinis [g] neminē iure ꝑtinuerunt tu qui coꝝ possessionem [h] agnouisti persequi [i] non prohiberis.

☞ Ad hereditatem nati ex consobrina non peruenitur sine bonorum possessiōe de iure pretorio. h. d. Salice.

Impera. Diocle. ⁊ Maxi. aa. et cc. Zenoni. Lex. ij.

Cum propiorem [k] sobrinum id est natū a cōsobrina reb⁹ humanis intestatum defunctum proponas: intelligis sine auxilio bonoꝝ possessionis eius te successionem vendicare non posse [l].

☞ Nepotes ex eadē filia nati succedunt auo in virili per vnde cognati. Salice.

Idem. aa. ⁊ cc. Felici. Lex. iij.

Nepotib⁹ [m] aui materni ꝑ virili portione [n] etiam iure honorario [o] successio defertur.

☞ Probatio dꝫ esse de necessario concludentibus: ad hoc allegatur ſm Bal. et Salice. vel sic. Ad probandum quem esse heredem defuncti non sufficit probare ꝙ possideat bona hereditaria ipsius defuncti. hoc dicit Alexan.

Idem. aa. ⁊ cc. Suri. Lex. iiij.

Non hoc [p] an tenuerit [q] quis res hereditarias necne sine voluntate acquirende hereditatis querendum [r] est: sed an admiserit [s] hereditatem vel bonorum possessionem.

☞ Linea cognatoꝝ non potest succedere nisi de iure pretorio per bono. possessi. quam nemo inuitus agnoscere compellitur. h. d. Alexā. cōcor. Bal. ⁊ Salice.

c ¶ Per bonorum. id est ius pretorium. quia nō de iure ciuili.

d ¶ Beneficiū. id est huiusmodi bona.

e ¶ Peruenerit. ꝑ vn̄ liberi. # alij dicūt per vn̄ cognati ⁊ vnde agnati.

Sequit̄ bar. in fi. et Ja. in. viij. col.

¶ Unde legitimi ⁊c̄.

¶ Legitimi sunt agnati ⁊ etiā quidaꝫ cognati q in loco agnatoꝝ sunt. vt sunt filij sororis. Itē vterini. vt. j. d legiti. here. l. pe. ⁊ fi. Itē q2 ex orfi. vel tertulia. admittūtur. vt ff. eo. l. ij. §. fi. ⁊. l. sequēti. Postꝙ ergo dixit de illa q̄ dat̄ liberis/ dicit de illa que datur agnatis: et tertio ✠ de illa q̄ dat̄ cognatis. hic em̄ est ordo. vt. ff. si ta. test. l. j.

✠ Sequūt̄ scribē. hic.

Consobrinorū. ¶ Casus. Decessit fili⁹ sororis mr̄is mee: ⁊ volo adipisci bona sua querit̄ an possiꝫ. Dicit̄ ꝙ si nemo sit ei ꝓximior possum ei succedere per bo. posses. vnde cognati. vel sic. filij duarum sororꝝ sunt ꝯsobrini: si ergo vnus decedat ab intestato an alius ei possit succedere per bo. pos. vn̄ cognati/ querit̄? Rn̄. ꝙ sic. si nullus sit ꝓximior. sed si agnatus bo. pos. petat dicendo se velle esse bo. pos. petet eam per pos. here. pe. vt. ff. de pos. here. bo. pos. l. j.

f ¶ Cōsobrinorum. Consobrini dicuntur ex duabus sororibus nati. vt insti. de gradi. §. quarto gradu. Consobrini qui dicantur.

g ¶ Necessitudinis. i. cognationis. vt. ff. de iusti. ⁊ iure. l. fi.

h ¶ Eorum possessionem. per vnde cognati.

i ¶ Persequi. vel per bonorum possessionē here. pe. vt. ff. de bo. pos. l. j. ⁊. ij. vel rei vendi. res singulas. cum sis dominus factus per agnitionem: ‡ vt hic. ⁊. ff. de bo. pos. l. j.

Cum propiorem. ¶ Casus. Quidam decessit de filijs cōsobrine mee nullo condito testamento. Dicitur ꝙ ego eis succedere possum per bo. posses. et dicti sunt consobrini filij duarū sororū. propiores sobrini filij consobrinorum.

‡ Ista gl. est de mēte scribentiū.

k ¶ Cum propiorē. i. in quinto gradu a cōsobrina qui respectu sequētis dicitur sobrinus ꝓpior. sic dꝫ vt insti. de gradi. §. q̄nto. ⁊. §. sexto.

l ¶ Non posse. cum non sit tibi agnatus.

Nepotibus. ¶ Casus. De predictis nepotibus ex filia querit̄ qualiter succedant auo suo materno? Rn̄. ꝙ ꝑ virili portione ⁊ iure pretorio si sint ex eadem filia.

m ¶ Nepotibus. ex vna filia. si auteꝫ ex duabus essent succederent in stirpē. vt insti. de here. que ab intesta. §. cum autem.

n ¶ Portione. dic de iure bonorario. scꝫ per bono. posses. vnde cognati. nam vnde liberi eis non datur. vt. j. de suis ⁊ legi. here. l. fi. et q̄ sit ratio dic vt ibi nota.

o ¶ Honorario. non solū ꝯstitutionibus/ cum diminutione tamē tertie partis quādoqꝫ. vt insti. de here. que ab intesta. §. item vetustas. ⁊. j. de colla. illam. sed hodie contra. vt in aut. ibi posita.

Non hoc. ¶ Casus. Si mihi delata est bono. pos. ex aliquo capite: ⁊ eam tenui animo deliberādi: an eaꝫ videar agnouisse. queritur? Rn̄. ꝙ non: nisi eam agnouerim tm̄ sine corporali apprehēsione. an ei sufficiat: queritur? Dicitur ꝙ sic.

p ¶ Non hoc. si dubitetur an quis sit bono. possessor non inquirit̄ an possideat bona vel non: sed an petat decretalem. ⁊ iste est casus. Casus.

q ¶ An tenuerit. i. si possedit etiam de facto.

r ¶ Querēdum. No. ergo ꝙ non ꝓbat h̄ esse qd ab hoc ꝯtingit abesse quia plerūqꝫ abesse contingit. i. quem non esse heredem lꝫ apprehendat: ideo non sequitur/ si apprehendit ergo est heres vt quia est predo. ⁊ econtra adire potest etiā si nihil attingat. vt. ff. de acquirē. heredi. l. ꝓ herede. in prin. ⁊. l. gerit pro herede. ⁊. j. de iure delibe. si auia. ⁊. l. si sorori. ⁊. ff. de rei vendi. si ager. in fi. ⁊ sunt similia huic generali multa que nota. ī. de proba. neqꝫ natales. Versus.

s ¶ An admiserit. id est adiuerit vel agnouerit.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Codicis Liber Sextus.

Certum est. ¶ Casus. Si mihi delata fuerit bono. possel. in bonis cognati de iure pretorio: certe non possum succedere mihi ea petita ꝛ admissa quam admittere non compellor. Vel fic. Si mihi possum succedere alicui iure cognationis nisi petierim bonorum possel. a iudice. si autem petere nolo non compellor.

a ¶ Succedere. De iure pretorio verū est. sed per aut. secus.

b ¶ Cognati. Nominati ui: sed defuncti est gentiuii casus.

c ¶ Non vrgenf. vt. ff. de bo. poss. l. iij. ſ. inuito. et j. de iure delibe. nec eme re. Et no. hic tria. Prio vſq; ad quez gradū daſ agnatis ꝛ cognatꝫ boñ. poſſ. Rñ. vſq; ad. g. agnatis. et vſq; ad. vij. ✻ cognatis ꝛ quibuſdā ꝓſonis de septē. vt inſtit. de ſuc. cog. ſ. ñ. ꝛ. ff. vi cog. l. j. ſ. hec aūt. Secundo quot ſunt bonoꝝ poſſeſſiones? Et dic ꝙ duode ſunt ſeg ordinarie. ſeptima extraordinaria que daſ quoties eꝫ nouis legibus daſ hereditas ex teſtāmēto vel ab inteſtato. ideoꝫ dicitur extraordinaria: ✻ quia nō bz certā ſedē ex teſtamēto/ vel ab inteſtato. vt inſti. eo. ſ. decima. in fi. ꝛ. ſ. ſeptima. ✻ Predictarū aūt ſex ſunt due ex testamento/quatuor ab inteſtato. Ex teſtamento ſm tabulas ꝛ contra tabulas que dicitur ex teſtamēto: nō quia nitatur ſm tabulas: imo contra tabulas. ſed ideo quia non habet locū niſi facto teſtamēto. vt inſtitu. eo. ſ. ſunt autez. Quatuor ab inteſtato vt vnde liberi: ꝛ vnde agnati: ꝛ vnde cognati. de quibus duabus dicit hic titulus: licet leges ſub eo poſite de cognatis dicāt. Item vnde vir ꝛ vxor. bz olim alie plures erāt inſerte: vt habes hic. ꝛ inſti. eo. ſ. ꝛ cū de teſtamētis. vſq; ad. ſ. ſeptima. Preter has. vij. ſunt tres ✻ ctiam dote que non tribuunt ius in ꝓpietate: ſed in poſſeſſione tantuz. vt carboniana ꝛ q datur ventri: de quibus dicēs. j. de carbo. edic. l. j. Item que dat gratia agnoſcēde litis. vt. ff. de inoffi. teſta. l. papinian⁹. ſ. j. ꝛ. ſ. de inoffi. teſtamen. l. ij. Tertio nota. an ſint ſubiate bonoꝝ poſſeſſiones ꝑ nouā iura. quod quidam dicūt. ſed eſt falſum niſi in duabus. Dic ergo ꝙ eundem locū tenēt hodie que olim. nam ꝛm tabulas nec olim nec hodie eſt neceſſaria cū detur ſcripto petitio hereditatis: ꝛ poſſit adiri de iure ciuili niſi in trib⁹ caſibus. ✻ Primus eſt. ff. de inoffi. teſta. l. poſthumus. quādo poſthumus qui ruinpit deceſſit viuo teſtatore. Secūdus. inſti. qui. nio. teſta. infir. ſ. nō tamen. vbi capitis diminutione teſtamentum fuit infirmatum. ſed tempore mortis inuenit ſui iuris. Tertius. ff. de ſecū. tab. l. ij. ſ. ſi ſub cōditione. vbi etiam pōdente conditione petitur bonoꝝ poſſeſſio. In his tribus etiā hodie eſt neceſſaria. Cōtrabulas aūt ſicut olim fuit neceſſaria ſic ꝛ hodie. ꝛ eisdem datur ꝓſonis quas habes. ff. de contrabu. l. j. Unde liberi fuit olim neceſſaria emancipatis. vt. ſ. q admit. ad bo. poſſ. poſſunt. l. emācipata. ſed hodie nō eſt. vt in auſ. de heredi. ab inteſta. ſ. j. coll. ix. vnde legitimi. nec hodie nec olim ⁊ erat neceſſaria cuz eg. l. gij. tabularū ſuccederent. vt inſt. de leg. ag. ſucceſ. in princi. vñ cognati fuit olim neceſſaria. vt. ſ. cod. l. ij. ſed hodie nō eſt. vt in auſ. de heredi. ab inteſta. ſ. nulli. vnde vir ꝛ vxor. ꝛ hodie ꝛ olim eſt neceſſaria. vt. ſ. vnde vir ꝛ vxor. l. j. Additio. Videas Ange. aret. inſtitu. de ebere. libroꝝ in ꝓin. q ponit. xxj. caſus in quibus hodie eſt neceſſaria bonorum poſſeſſio. Et aduertas quia multum refert an quis de iure ciuili poteſt adire hereditatē: vel an de iure ꝓtorio hoc per bonoꝝ poſſeſſionez facere debeat: quia ꝓtor caſu hoc licet vſq; ad. xxx. annos. vt. l. licet. cum ibi no. ſ. de iure delibe. ✻ Poſteriore vero ſi quidem eſt ff. quis ordo in bo. poſſeſ. ſeruetur.

Titulus. xxj.

Idē. aa. ꝛ. cc. ✻ Platoni. Lex. v.

Certū eſt quidē cognatiōis iure citra admiſſionem bonoꝝ poſſeſſionis neminem poſſe ſuccedere⁹. defuncti vo cognati⁹ ſuccedere nolētes petere bonoꝝ poſſeſſionem non vrgentur⁹.

De ſucceſſorio edicto.

Impa. Alexā. a. Julia. Lex. j.

Mater tua ꝑpter furorē ſuum patrui ſui⁹ bonoꝝ poſſeſſionē nō accepit⁹ tu filius eius⁹ ad eoꝝ dem bonoꝝ patruꝰ magni poſſeſſionem⁹ ex edicto⁹ quo prioribus nō petentibus ſequentibus ſi ſuꝑ ad. ꝛ. ꝛ cognati ad. vij. ꝛ quilibet habet. c. dies? Reſpō. hoc raro contingit ꝙ quis tot habeat. Item dico etiam inter tempus ꝓrogationis ✻ interrogari ſequentes a creditoribus an admittēt. arg. ff. eo. mi. ✻ interrogari ſequentes a creditoribus an admittēt. arg. ff. eo. l. j. ſ. ſane. Item fic fic ſit ꝛ alibi. vt. ff. de cura. bo. dā. l. j. Item not. ꝙ in ſuis non erat locus ſucceſſorio de iure ciuili: de gradu in gradū. vt. ff. de ſuis ꝛ legi. l. j. ſ. ſciendū. ꝛ eſt ratio: quia primus repudiare non poterat: ſz bodie poteſt vnde habet locum ſucceſſorium edictum. vt inſtit. de here. qua. et diffe. ſ. ſui. eadem ratione nec de capite liberoꝝ in agnatos olim. Item nec in agnatis habebat locū de gradu in gradum. per. l. ꝛſſ. tabu. ſed bodie ſic. ✻ vt inſtit. de legi. agna. ſuc. ſ. placebat.

✻ Sequūt Bal. Alex. ꝛ Jaſ. licet Pau. ꝓtra.

✻ Et bene indubitanter in tranſ. uerſalib⁹ Bart. Bal. ꝛ Alex. hic.

Immo vſq; ad. x. ſm docto. hic.

Bonoꝝ poſſeſſiones ſunt ſeptem.

Jmā mat. ¶ Casus. Delata fuit boñ. poſ. matri mee in bonis paternis in furore cōſtituta nō petit bo. poſ. vnde agnati. ꝛ ſic eg cluſa eſt. an ego qui ſum in ſequenti gradu petere poſſim: querit? Rñ. ꝙ ſic ex edicto ſucceſſorio vnde cognati.

d ¶ Sui. ꝙ ſibi eſt agnatus.

✻ Idē ſal. alex. ꝛ Jaſ.

✻ Idē bar to. ꝛ alij.

Bonoꝝ poſſeſſiones an ſint bodie ſub late.

✻ Idē bar. Bal. ſal. et Jaſon.

✻ Immo ſūt. ꝛ Jaſ.

✻ Sequūt bal. bar. Pau. alii. ter dicat.

✻ Plz bar. Bal. Pau. alex. ꝛ Jaſ.

✻ Sequūt bal. ꝛ bar. Pau. alii. ter dicat.

c ¶ Bonorum poſſeſſionem. vnde agnati.

f ¶ Non accepit. idem ſi petijt ✻ per procuratorem alꝫ curatorē et in furore: vel etiā poſt furorē deceſſit anteq̄ ipſa mater ratificaret agnitionem vel petitionē curatoris. vt. ff. de cura. fur. l. vlti. ſ. pe.

g ¶ Eius. matris.

b ¶ Patrui magni. qui eſt tibi cognatus: ꝛ tamē dicit mihi patruus magnus: nam qui eſt patruus matri mee eſt mihi magnus. ꝛ qui eſt ei auiculus eſt mihi magn⁹. ꝛ ſic eōdem ex parte patris. vt. ff. de gradi. l. iuriſcōſultus. ſ. patruus. ſm Jo. Sed Pla. cōtra. dixit eñ im ꝓprie bic patruū ✻ dici cum non ſit agnatus.

✻ Iſtuz tenet Jaſ. ſz Bar. ibas appiobet.

i ¶ Poſſeſſionem. alꝫ ſucceſſionem vnde agnati.

k ¶ Ex edicto. ſucceſſorio. Eſt enim edictum ſucceſſorium quod prioribus nō petētibus ſequētibus petentibus permittitur. et eſt in hac l. de capite in caput: ꝛ de gradu in gradum. vnde intellige ꝙ nō erāt alij agnati. alꝫ ipſi vſq; ad decimum ꝓferuntur gradū. ✻ vt. ff. eo. l. j. ſ. quibus. ꝛ inſtitu. de heredi. que ab inteſta. ſ. adhuc nēdi. Sed vidētur ꝙ bic non habeat locum ſucceſſorū edictum. quia furioſo nō fuit delata bonoꝝ poſſeſſio. vt. ff. eo. l. j. ſ. furioſi. ꝛ de bono. poſſeſſio. delata infan. l. j. Sed poteſt dici ✻ ꝙ erat bic delata ante furorē. Vel melius ſm Azo. ✻ ſi ea facta ſane mētis non accepit defertur ſequentibus. vt. ſ. de cura. furio. l. fina. ſ. penulti. ꝛ facit. ſ. qui admit. ad bono. poſ. l. infantis. ꝛ. j. de impu. et ali. ſubſti. l. antepenul. ꝛ. ff. de peti. here. here. in prin.

Jmmo nō iſto ure nec de iure auēticoꝝ. bar. bal. alex. ꝛ Jaſ.

✻ Diſplicz bar. ꝛ aliis.

✻ Jſta pla cet oibus.

Jā auie. ¶ Casus. Mulier aliqua habebat filiū: ꝛ ex eo nepotes duos ꝛ duos fratres. quoꝝ alter habebat filium. deceſſit mater ꝛ filius ꝛ frater qui habebat filiū/deceſſerūt nepotes ad quoꝝ ſucceſſionē an admitti debeat filius fratris qui eſt eis in. v. an frater mulieris qui ē eis in quarto gradu: queritur? Reſpōdetur ꝙ admittitur frater: ſed ſi nō venit vel venit ꝛ venire nō debet vt ex teſtamen to cū ſit falſum: vel nō ab inteſtato cum venire poſſit/admittitur filius fratris. Vel pone caſum aliter vt in glo. ꝓxi.

✻ Gloſa o mittit trun cū ꝙ dabi dit et ſic caſus ē verꝫ. Jaſ.

✻ Jmmo quie ſz Jaſ. ꝛ eſt de mēte aliorum.

l ¶ Si auie. Pone caſum. ✻ Berta habuit nepotes ex filio mortuo. Item fratrem/item nepotem ✻ ex alio fratre mortuo. mortua Berta decedūt nepotes ex filio / ad quoꝝ ſucceſſionem ſi frater Berte veniat qui eſt in quarto gradu eis non veniet filius alterius fratris qui eſt eis in quinto. aſs ſi nō venit vel venit non vt debet filius alterius fratris venit. Dic ergo ſi auie. ſcz Berte.

m ¶ Eoꝝ. ſcz nepotum ꝓdicte auie qui ſunt ei auie in ſecundo gradu. ergo fratri in quarto. ergo filio fratris. in quinto.

n ¶ Frater. lucius. qui eſt in ſecūdo gradu ei.

o ¶ De quoꝝ. Iſti duo nepotes vocabātur. vn⁹ Titius. alter Seius.

p ¶ Hereditatem. nepotum ꝓdictorum.

q ¶ Contendit. tu filius alterius fratris.

r ¶ Functus. lucius.

s ¶ Ac tu. filius alterius fratris auie qui vocaris sempronius. pone.

t ¶ Si is. id eſt lucius frater auie qui non potuit adire eg teſtamento quod erat falſum.

v ¶ Petijt. qō potuit. nec eñ beres ſcriptus. ſciłz frater auie videtur renūtiaſſe

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

✠ Sequit Bart. Bal. paul. Alex. z ias.

renūciasse ab intestato successioni cū ignorauit ✠ testamētū nō valere.vt.ff.de inoffi.testa.mater.nisi ignorasset ius.vt.ff.si qd ī frau.pa. si patronus.in prin.z de bo.li.l.paulus.ij.§.patroni.z.ff.de peti. here.l.legitimā. Itē nota ꝙ hos gradus sic cōputant quidaz. Isti duo nepotes sunt in gradu secūdo: auia in tertio: frater auie in q̄rto: filiꝰ fratris auie in qnto: sed hoc stare non potest: qꝛ gradus q est inter duos nepotes hic cōputādus non est. Alij dixerunt ꝙ loquit de nepote fratris itellige.i. de filio filij fratris sic forte cōputando duos nepotes de quorū successiōe agit sunt auie in scdo. fratri auie in tertio. filio fratris auie ī q̄rto: ḡ nepotibꝰ istius fratris in qnto. qḋ nil est: qꝛ omittitur gradus proauie. Item qꝛ s̄m istam cōputationē frater auie est in tertio: z litera dicit in q̄rto. Tu ergo. ✠ cōputa ꝙ isti nepotes sunt in p̄mo gradu matri sue vel p̄ri auie in secundo: ꝓauie in tertio: filio ꝓauie z fratri auie in q̄rto: ḡ isti nepoti in qnto. vt patet isti. de gradibꝰ. §. primo. z. §. secundo. z §. tertio. z. §. q̄rto. z. §. qnto. Si queris quare ꝓauiam numero? R̄n. ✠ qꝛ semp est eundū z recurrendū ad personā in qua vnum fuerunt. vt.ff.de gra.l.iurisconsultus. prope prin.

✠ Et bene tiste due cōputatiōes reprobāt et placet bar. ista computatio.

✠ Idē alexan. z ias.

✠ Ista ꝯtinuatio ē de mēte do.

De carboniano edicto. Titulus. xvij.

☞ Si filio īpuberi moueť questio statꝰ z hereditatis debet ex carboniano edicto differri questio in tēpus pubertatis z impubes prestita cautione si non possidet cōstituiť possessoꝛ bonoꝛū hereditatis. vel si possidet eius possessio confirmať. Si vo non satisdat erūt vna cuz eo in possessione illi qui contradicunt. hoc dicit Alexā. post Bal. z Salice.

Idem. aa. z. cc. Floꝛe. Lex. j.

Si tibi[a] ac filio[b] tuo status ab his cōtra quos supplicas mouetur questio[c] ꝑspicis premature rerū quas velut de patris[d] successione filius tuus vendicat[e] restitutionem postulari. cum si in pupillari permaneat etate s̄m formam[f] edicti carboniani data bonoꝛum possessione satisdatiōe impleta[g]: tunc demuz in possessionem eum constituti cōueniat: vel hac[h] non oblata portione[i] ab omnibus[k] quam vendicat possideri: seruitutis vero questionem in tēpus differri[l] pubertatis.

☞ Ex sūmaria cognitiōe pueniť ad carbonianū. h. d. Bal. vel sic. Bonoꝝ possessio carboniana ꝯcediť semiplene probāti ea q̄ in hac lege ꝯtinenť. h. d. Alexā.

Impa. Uale. Theo. z arch. aaa. ad Rufum ꝑfec. preto. Lex. ij.

Carbonianum[m] edictuz sub personis legitimis ex indubitato[n] matrimonio[o] custodito: partu z probata legitima successione defertur[p]: scilicet: vt in possessione nouus[q] heres constitutus vsqꝫ ad pubertatis ānos sine inquietudine rebus vtatur interdum alienis[r].

Unde vir z vxoꝛ. Titu. xviij.

De carboniano edicto. ¶ Dictū est de bonoꝛuz possessionibꝰ que tribuunt ius in ꝓprietate. nūc de his ✠ que in possessione tantū. vt ff. ne vis fiat ei. l. pe. §. fi. z. §. pe. z. ff. eo. l. pe. z diciť carbonianū a carbone pretoꝛe. arg. insti. de actio. §. alic. in fi.

Si tibi. ¶ Casus. Decessit paterfami. relicto filio īpubere: nec īstituto nec exheredato: cui si moueať questio status. s. ꝙ spurius sit: vel seruus ex ancilla ab agnatis volentibus venire ad successionē defuncti: nec a possessione bo. discedere velit impubes anteꝙ ad. xiiij. an. veniret. an sit audiendus q̄ritur? Dicitur ꝙ sic. z erit in pos. bo. ex carbo. edicto. itaqꝫ mater satisdet de resti. bonis adueniente tpe pubertatis si appareat filiū nō esse seruū qui si satisdare voluerint agnati simul cū ipso in pos. erūt: nulla eis pendente tpe in pubertatis emolumēta spe relicta: sed ex bonis filius interim alatur: z sic expone in litera ꝙ dicit vendicat retinendo. Uel dic ꝙ non fuit in pos. bo. sed vendicat. z sic pꝛopꝛie poniť vendicat: scz conueniendo: z dic ꝙ decessit relicto filio īpubere: cuiꝰ hereditas ab aliquo possideť: impubes intētat peti. heredi. qꝛ in ea necesse habet plene docere de iure suo: cōsuliť ei vt modo dixi. ergo dicitur ꝙ erit in posses. vsqꝫ ad tempus pubertatis prestita tn̄ satisdatione. Uel pone aliter casum: vt in glo.

a ¶ Si tibi. loquiť īperatoꝛ matri ꝓ filio impubere supplicanti. z dic casum ✠ s̄m Jo. ꝙ īpubes possidebat: z aduersarij eius ꝓponebāt petitionē hereditatis. iste impubes dicebat se heredem: illi replicabant eū seruum: quātum est pꝛo bonis hoc nō possunt: quia prematur. i. nimis cito petunt. nā questio seruitutis in tempus pubertatis differtur. sic exponiť. ff. de col. bo. l. j. §. si impubere. z qḋ dicit vēdicat: scz retinēdo. Uel s̄m alios dic casum ✠ ꝙ mater noīe filij agebat petitione hereditatis alijs possidentibus: scilꝫ agnatis defuncti illi excipiebant eum seruū imperatoꝛ ei cōsuluit: vt petat tm̄ possessionē ex hoc edicto: z nō maturet in petitoꝛio: qꝛ graue esset ei pꝛobare ꝓpter filij debilitatem z aduersarioꝛū potentiā. Sed huic positioni est cōtra. s̄. de oꝛdi. iudi. l. j. quia ibi agit impubes z occasione status non differtur. Sed dic ✠ ꝙ ibi expediebat ei nō differri. Uel hic possessoꝛio. ibi petitoꝛio. Uel solue vt ibi.

✠ Plꝫ bar. bal. z Pau. displicet tn̄ quo ad ter. alexā. z ias.

✠ Utraqꝫ casus positio plꝫ bar. bal. et Jas.

✠ Et bene bart. sali. et Jas.

b ¶ Filio. vt qꝛ tu ancilla z filius tuꝰ seruus dꝛ vel spurius. Et dic ꝙ filius nec fuit institutus nec exheredatus: qꝛ tūc cessaret carbonianum. ✠ vt. ff. eo. cū fine. z est ratio: qꝛ institutus habet s̄m tabulas. z exheredatus iuste repellitur. vt. ff. eo. l. j. §. pomponius.

✠ Idē bar. bal. sal. alexā. z Jas.

c ¶ Questio. In modum replicationis s̄m pꝛimum. vel exceptionis s̄m alium.

d ¶ Patris. secus ✠ de matris vel alterius linee femine. cum illis sci licet personis tantum detur carboniana quibus z cōtratabulas potest dari. vt. ff. eo. l. j. §. z generaliter. z. l. de bonis. sꝫ in bonis matris non datur contratabulas cū pꝛeterito sua habeatur pꝛo exheredatione: ergo nec carboniana.

✠ Idē bar. z alij.

e ¶ Uēdicat. retinendo s̄m Jo. vel pꝛopꝛie s̄m Alber.

f ¶ Scd̄m formā. que est vt satisdatio precedat: vt subijcit. z tunc demum detur qn̄ status z rerum ✠ sit questio. si vero status tantum nō differtur ex carboniano. vt. ff. eo. ti. l. de bonis. §. j. sed constitutionibus: vt. ff. eo. l. iij. §. j. Item si de bonis tantum similiter non differť. vt. ff. eo. l. j. §. si quis filium.

✠ Idē bar. Bal. Pau. Alexā. z ia.

g ¶ Impleta. scz de restituendis bonis si apparuerit eum nō filium. vt ff. de col. bo. l. iij. §. emancipatus. z. ff. eo. si is q. §. an autez. Sed. P. dixit eū cauere de vtēdo arbitrio ✠ boniviri ad īstar fructuarij. vt. ff. vsufru. quēad. ca. l. j. in pꝛin.

✠ Dic qḋ vtrūqꝫ capitulū dꝫ ī satisdatiōe cōꝑhēdi. bar. z sali.

h ¶ Hac. s. satisdatione.

i ¶ Portionem. vt quia nō habebat in bonis paternis: nisi portionē cuz forte haberet fratrem.

k ¶ Ab omnibꝰ. s. pupillo z aduersarijs etiaz si sint extranei. vt. ff. e. l. j. §. j. sed nō aleť ✠ inde: sꝫ vice satisdatōis erunt simul in possessiōe. vt. ff. e. l. de bonis. §. q pupillo. si autez sint de liberis siue caueať siue nō erūt in possessione. ✠ vt. ff. e. l. sed z si is. in pꝛin.

✠ Idē sal. z ias.

✠ Sequiť barto. z ias.

l ¶ Differri. Hoc si puberi expediat. secꝰ si expediat statim agi. vt. ff. e. l. iij. §. due. Itē z nunqd differť q̄stio quo ad matrē? R̄n. Pla. non. ✠ vt. ff. eo. l. j. §. fi. nec tamē fiet preiudiciū cause filij siue perdat mater. vt. j. de libe. cau. l. fi. siue vincat. vt. ff. eo. l. iij. §. si mater. Nec ob. lex. j. in fi. ff. eo. quia sentētia cōtra matrē lata non nocet filio ✠ sed cōtra seipsam data. Itē nunqd carbonianum cum oꝛdinaria bonoꝛū possessione datur? R̄n. non. vt. ff. eo. si impubes. in fine. Sed cōtra videtur. ff. eo. l. iij. §. missuz. in fine. §. Sed respō. ibi dicitur opoꝛtebit oꝛdinarie petere qui carbonianum petit. Et nō dicit opoꝛtet vel opoꝛtebit dico si bonoꝛū possessionē petere vellet. Sed nōne etiam q carbonianū habet tantū debita exigit. vt. ff. eo. l. pe. Respon. sic. foꝛte a volentibus non inuitis: vel non vt bonoꝛū possessoꝛ iuris: sed carboniani tantum. zc. Additio. Dicas sic aut ipe nō satisdedit: z tūc nō potest intentare actionem: aut satisdedit: z tūc aut vult intentare directam tanꝙ heres z nō potest: aut vult intentare tanꝙ bonoꝛū possessoꝛ carboniani. z potest. vt. ff. eo. l. penulti. z. l. iij. §. missum. qui. §. declarat istam materiam: vt dicit Bar. hic.

✠ Et bene Bart. Bal. pau. alexā. z ias.

✠ Immo nocet q̄ ad tale ꝑiudicium vt ibi nō q̄ ad plenum ꝑiudiciū vt h̄. cx. et ias. lꝫ gl. sequať bar.

Carbonianū. ¶ Casus. Celebꝛato diuoꝛtio inter te z vxoꝛem tuā significauit tibi vxoꝛ tua ꝙ ex te fuit pregnans: fecisti ispici ventrē custodiri partū: decessit: tibi voluit succedere īpubes. mouetur sibi cōtrouersia ꝙ filius tuus nō sit. nūquid si in posses. bono. mitti petat vsqꝫ ad tēpus pubertatis audiendus est? Respon. ꝙ sic. si partus fuerit custoditus: z hoc pꝛobetur z non plenarie cognosceť alioquin si plene pꝛobaretur haberetur pꝛo instituto: z adiret hereditatē. vt. ff. eo. cum sint. z interim aletur de bonis: non obstante ꝙ dici possit: quia nutritus fuerit alienis bonis: si postea apparuerit eum filium tuum non esse. Uiuianus.

m ¶ Carbonianū. i. cōmodum edicti carboniani. Et capias ita constructionem: carbonianum edictum defertur. intellige puero z hoc dico custodito partu sub legitimis personis.

Oꝛdo lr̄e.

n ¶ Indubitato. subaudi ex partu dico nato.

o ¶ Matrimonio. scz nato. vel dic existente.

p ¶ Deferť. vsqꝫ ad annum ✠ vt omnes bonoꝛum possessiones. vt. ff. eo. l. iij. §. missum. Sed si hec pꝛobentur: scilꝫ matrimonium indubitatum: z partum sub legitimis personis custoditum esse de quibus dicitur. ff. de ventre inspiciendo. l. j. §. de inspiciēdo. z ꝙ sit legitima successio: id est ꝙ sint legitimi successoꝛes: id est filij legitimi. qḋ sequitur ex duobus pꝛimis nō habet carbonianum cū possit adire z petere suo iure sicut si esset institutus: vt. ff. eo. cū fine. in pꝛin. sed subaudi in omnibus summatim ✠ vel semiplene. vt. ff. eo. l. iij. §. cause. vel quod dicit de partu custodiēdo: dicit ideo quia si mulier ventrē custodiri passa non fuerit denegatur partui carboniana. vt. ff. de ventre inspicien. l. j. §. si cui. z. l. edictum. Azo.

✠ Idē barto.

✠ Seq̄tur bar. bal. alexan. z sali.

p ¶ Defertur. s. puero. z hoc dico partu zc.

q ¶ Nouus. scz presumptiue.

r ¶ Alienis. si patet eum non filium: nec repetunť sumptus. ✠ vt. ff. si mulier ven. noīe. l. j. §. interesse. z. ff. de inoffi. test. l. q de ioffícioso. sic z. ff. de pe. here. heres furiosi. §. sed z si quid. Accur.

✠ Idē bal. sali. Alex. et Jas. in. l. precedenti.

¶ Unde vir z vxoꝛ. ¶ Deficientibꝰ ꝑdictis datur hec. vt. j. eo. tit. l. j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

MAritus. ¶ Casus. Si decedit vxor tua nec agnato nec cognato relicto ei succedis per bono. possess. vnde vir ꝛ vxor fisco excluso:ꝛ econuerso. Iuianus.

a Et vxor. scilicet si matrimoniuꝫ est tempore mortis: vt autem. dic. ꝛ. ff. eodem. l. i. ¶. vt autem.

b Ab intestato. vt. ff. e. l. j. in fi.

c Antiquo iure. quod est. ff. eo. l. j.

d Naturalis. legitima ex parte patris: naturalis ex parte matris: sed B fallit in casu: scilicet in socio liberalitatis ipe rialis q vxoꝛ excludit in illa liberalitate. vt. j. si libera. imperialis socius fine be. l. i. ¶.

e Excluso. propter vxorem vt hic. Item propter alios quosdã fiscus excluditur de quibus dicitur. j. de here. decu. per totum titulum: vxoꝛ autem per illos nõ excludi tur. ergo no. vxoꝛ succedere alijs deficientibus.

Agor vir succedit alijs deficientibus.

Iteꝫ in alio casu vir suc cedit vxori sue cuꝫ filijs ciusdẽ; emancipatis in virilem vsumfructuꝫ. vt j. de bo. ma. l. iij. in pri. Item in tertio casu de q̃ vide aut. ꝑterea ꝛc. quaꝫ hic lege.

f Peterea. Dote. aut donatiõe. propter nuptias. vt i auten. de ẽbi. reis. ¶. qñ vero. colla. v. vnde sumit hec aut. vsq; illaꝫ tres sunt. ꝛc. Iteꝫ ꝛ in fine absq; imputabit aute ꝛc. reliq̃ sumit: vt li. matri. auie. ¶. q: vo legẽ. ij. coll. vij. nec ob. q. l. o. aut. distinguat virum ab vxoꝛe: q: corrigit in hoc p aut. vt fratrũ fi. ¶. fi. col. ij.

Diues et pauper q dicunt.

g Locuples. quis dicatur locuples vel inops: Rñ. meta est. l. aureoꝝ. vt. ff. de accusa. nõnulli. vel. c. aureoꝝ. vt institu. de suc. lib. ¶. sed nostra. Vel verius iudicat quis locuples vel non officio iudicis. vt arg. ¶. de epi. audi. l. tam dementis.

h Una. fine testat⁹ siue intestatus decessit.

i Matrimonij. q vocabũtur ad hereditatẽ patris vna cum nouerca.

k Non exstantibus. qd si liberi non exstant: sed ascendentes: Rñ. idem obseruandus fm Hug. Item quid si nullus neq; ascendentium neq; descendentium: Rñ. vocantur vxoꝛ ꝛ vir in totum excluſis transuersalib⁹ fm. B. sed. ꝑ. contra. Accursius. Additio. Potes dicere q̃ hoc casu lucratur ꝓprietatẽ; quarte portionis qõ satis videtur velle bec aut. si bene inspiciatur quod tenet etiam Bar. hic.

¶ De repudianda bonoꝝ possessione. ¶ Dixit de acquirenda: nũc de repudianda. Et no. q̃ edictalis repudiari potest. ꝛ sic loquitur. ff. si tabu. testa. nulle ex. l. vna. ¶. i. ꝛ. j. l. j. decretalis nõ. nec ante decretũ. quia non habet nec habere põt sicut nec hereditas. vt. ff. de suc. edi. l. j. ¶. decretalis. ꝛ. j. de repu. here. l. sicut.

l Emancipatus patron⁹. Patroni. vt. ¶. de postula. l. velamento. fallit in fisco. vt. ff. de iure fisci. ſi fiscus. ꝑpter aduocatum tñ datur dilatio. vt. ff. eꝛ qui. cau. ma. ait ꝑtoꝛ. in ſi. ꝛ. l. ab hostibus. ¶. ſed quod ſimpliciter.

m Filio delatã. Ex linea materna. ꝛ sic locum habet hec lex etiã apud iustinianũ anteq̃ fieret. l. vlt. ſ. de bo. que lib. p. l. j. de bo. ma. l. i. ¶. ꝛ. iij. ꝛ de bo. q̃. li. l. pe. per. l. autẽ vlti. constat q̃ hꝫ locum in filio bereditate * filio delata nisi occasione patris. * vt. ff. de vulga. subſt. sed si plures. ¶. in arrogato. Iteꝫ nota sec⁹ in seruo esse q̃ hꝫ cit Bal. Sali. ꝛ Alegan.

* Plz pau. alex. ꝛ iaſ. * Istud dꝫ ſplicet. ſili.

Imperato. Dio. et Oaxi. aa. et cc. Theo. Lex. j.

EOancipatus repudiata bonoꝝ possessione absentie patroni cause velamẽto rursum ad eandem redire questionẽ; frustra conatur.

Pater non potest iura filij repudiare in iudicio vel extra. b. d. Baldus. Vel sic. Pater nõ potest repudiare iura filio delata. Salicetus.

Idem. aa. ꝛ cc. Theo. Lex. ij.

Filio delaraꝫ bonoꝝ possessionẽ patri ad fraudem filij repudiare non licet.

¶ De collationibus. Titulus. xx.

Ubi ex testamento cum effectu succedit collatio cessat. b. d. Bal. vel sic. Iure isto inter succedentes ex testamento cessat collatio: nisi testator cauerit de cõtrario. hoc dicit Salicetus. Vel sic. Cum succedit emancipatus filius patri vna cum filijs in potestate ex testamẽto patris tũc non confert emancipatus bona sua: etiaꝫ que a patre sibi donata fuerunt. hoc dicit Alegander.

Imperator Alexander. a. Deuchorte. Lex. j.

EOancipatos liberos testamento heredes scriptos * ex eo successionẽ obtinẽtes * a patre donata fratri conferre non oportere (si pater: vt hoc fiat suprcimis iudicijs non cauit) manifesti iuris est.

Hodie ex testamento non cessat collatio: nisi pater vetauit: ideo dotis ꝛ aliorum datoꝝ; sit collatio. hoc dicit Salicetus. Vel sic. In casibus in quibus olim erat facienda collatio inter succedentes ab intestato facienda est etiã hodie si succedatur ex testamento: nisi testator ꝓhibuerit. hoc dicit Alegan.

Iauten. de triẽte ꝛ sc. ¶. illud quoq; bene. colla. iij. constitu. v.

EX testõ * et ab intestato cessat dotis ꝛ aliorum datoꝝ collatio. Solu. ij in pri mo rñ. loquerer quando testatus decederet: in secundo tamẽ mutat casum scilicet quando intestatus. Item boc iure veteri. sed secus ꝑ aut. ex testamento ꝛc. quam hic lege.

* Ut tunc cessat inuentio quã pre tot facie bat suis admittẽdo emãcipatio. pau. Fui. Alex. ꝛ Jaſ.

Es testamento. ¶ Casus. Ex testamẽto ꝛ ab intestato cessat dotis ꝛ aliorum datoꝝ collatio: si pater boc dixerit. non aliter. Uiuianus.

Ex testamẽto. subaudi ꝛ ab intestato si non babes hic. vt in corpore huius auten.

Datoꝝ. non simpliciter sed ob causam puta dotis ꝛ donationis ꝑpter nuptias. ꝛ causa militie. Sed donatio simpleꝝ nõ cõfertur * sicut nec olim. vt. j. c. l. pe. nisi in tribꝰ casib⁹.

* Istã ẽtra. Dy. bal. Angel. Paul. alex. et iaſ. * Et bene bar. ba. Oldrã. ꝛ alij.

* Prim⁹ cũ vni filio donauerit inter viuos alteri ob causam ne emergat inequalitas fit collatio. vt in. d. l. j. co. l. pe. Scõs qñ pater boc expressit. vt. ¶. de inof. testa. fi quãdo. ¶. fi. ꝛ. ff. de inoffi. test. ſi non mortis. in princ. Tertius quando dedit

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

* Dic q gl. inepte lod tur: q tunc nō ē tractā dā de colla tiōe ſ; dedi uiſione: da tūc non erat mit phumō nīū patris: vt .l. certus. ff. ſa. hered. ſi. paul. alex. t laſ.

* Repro bat q tert. i l. vt liberi. ff. l. i. e. Dy. Bar. bald. paul. alex. t laſ.

* Illa. l. ni hil facit. de huit em allegare. l. in donatiōb⁹. eo. ti. Jaſ.

* Debuit allegare. l. ſi emācipati. ſi. eo. t laſ.

do dedit ei vt filio ſiue vt habeat in peculio ꝓfectitio. * vt. ſ. e. ſi donatiōe. Si vero in emancipatōi eſſet collata nō cōfertur: * etiā iubē hec ſm. B. t Aſo. t Py. t Not. t Balduinū. t ꝓ eis ēt facit ꝙ noue nonum. t. l. ſeq. Item q⁹ bmōi ſimplices donationes capiunt vim relicti cū morte cōfirmentur: ideo ꝓ habet locum ſalcidia. vt. ſ. ad. l. fal. * pe nul. ¶ ex quibus nō fit collatio. vt. ſ. e. l. a pfe. * Sed huic rndet. Bō. ꝙ non eſt relictū: ſz habetur relicti. Joā. autē. t Pla. dicūt etiā donata ſimpliciter ꝓferri ꝓpter generalia verba hui⁹ tenōris. arg. ff. de alcato. l. j. ſ. fi. Ité nō diſtinguit bec lex: nec nos. vt. ff. ō publicia. in rem act. l. de precio. Itez cū dos que de bonis patris diſceſſit cōferatur. vt. ff. ad. l. fal. l. pen. ſ. ꝓ. t col. do. l. j. multomagis etiaz donatiō q remāſit in bonis cōſtante ſ. fm hoc cōcreta eſt lex antiqua q⁹ dicit ſimplicē donationez non cōferri: niſi in caſu: vt. j. eod. l. pe. Additio. Tu dicas breuiter cum Dy. bic quē i hoc ſequūtur omēs fere ſcribentes q⁹ aut donatio ſimplex fit filio emancipato z il la confertur. vt. ſ. e. o. l. vt liberis. ſ. finali. Aut fit filio i potestate z iſta nō 2fertur regulariter. Ratio: q⁹ iſta donatiō non valet in vita: ſz affirmit fibi vim poſt mortē z habetur: vt legatum vel fideicōmiſſum. vt. l. ult. do nationib⁹. j. ad. l. falcid. ſz legata z fideicōmiſſa nō cōferunt. vt. j. e. l. a patre. ergo nec talis donatio. fallit in tribus caſibus in principio iſtius glo. enumeratis.

S Ji pater. ¶ Caſus. Pro filia tua dotem promiſiſti et anteq̄ ſolueres deceſſiſti ab intestato relictis duobus filijs z filia tibi eq̄liter ſucceden filia dotē 2ferat frēs ei⁹ liberant ab obligatiōe qua tenent ex promiſſione patris: z ipſa ſoluet. Aluia.

a ¶ Eque. i. equales. Accurſius.

b ¶ Pro portionib⁹. ſ. duabus cū duo ſint fratres z dotis obligatio inter bercdes diuiditur. vt. ſ. ſi cer. pe. l. i.

c ¶ Eius. ſororis.

d ¶ Eius. dotis.

e ¶ Liberent. nam cū petitur cōferri dos nec hoc fieri poſſit quia nō habet eam facit eos liberari: vel caut de indēnitate qñ ſoluta nō eſt vt bic. * z. ff. de col. do. l. j. ſ. pe. z fami. ber. ſi filia. in pūn. ſz ſi eſſet ſoluta tanto minus acciperet. vt. j. eo. dotis.

* Iſta gl. ſequit bal. paul. alex. t laſ.

P Actum. ¶ Caſus. Dediſti dotē pro filia tua z cōueniſti cū ea q eſſet contenta de dote ſua nullo ſibi regreſſu in bonis tuis vel fratrum referuato: te decedente an teneatur filia ſtare pacto: q̄ritur: ¶ reſpon. q⁹ non. ſed ſuccedit z conferet dotez fratribus ſuis q erant in potestate tua. Aiuianus.

f ¶ Contenta. ſcilz mulier.

* Illud nō valet: q eſt contra bonos mores. laſ.

* Et bene dix. et doc.

g ¶ Impiobatur. q⁹ eſt de futura ſucceſſione: quod ſiue ſit; de ſuccedo ſiue de nō ſuccedendo non valet. vt. ſ. de pac. l. pactum q⁹ dota li. z. l. ſi. z de inoffi. teſta. ſi quādo. ſ. j. z. ff. de ſuis z leg. l. ſi. Sed quid ſi iuraunt: Rñ. fm. Pl. tenet. * Sed tu dic cōtra. vt. ſ. de leg. z conſti. ¶ non dubium. in ſi. z de nup. autē. quod eis. Item quid ſi cum vxore

mea faciā pactū: vt ex ea nati nō ſuccedant: dicit quidā vt Py. vasere. vt p. l. federici imperatoris. l. imperiale. ſ. fina. in titu. de ꝓbi. feu. alie. per fede. Tu dic cōtra. * vt. ſ. de matris. Ité opponitur cū valeat pactum vt pater filio nō ſuccedat. transactio. l. transactiōe vt. ff. ſi a pa. quis fu. ma. l. j. ſ. ſi vel parens. que eſt contra quare non dic: Solu. non ita de facto. ſed ſuccedit. Et bñ de iure cōſtat nō ex hoc ſolu. ſed ex alijs ſecus. bart. paul. Salic. z. t laſ.

* Et bñ de iure cōſtitutus in ſtitū alſs ſecus. bart. paul. Salic. z. t laſ.

Impc. Soz. a. Daximo. Lviij.

H Jlie dotem in medium ita dotem conferre coguntſi vel ab intestato [l] ſuccedāt: vel cōtra [k] tabulas petant: nec dubiuz eſt ꝓfectitias [l] ſeu aduentitia [m] dotem a patre datam vel cōſtitutam fratribus q in ptāte ſuerunt conferendam eſſe. ¶ Dis etenim qui in familia defuncti non ſunt [n] ꝓfectitiam tantūmodo dotem poſt varias ꝓudentū opiniones conferri placuit.

k ¶ Dos data cōfertur conſtante matrimonio minus accipiēdo de portione hereditatis. b. d. Alegā. Bal. z Sali.

Idem. a. Alexandro. Lxv.

D Otis quidez petitio [o] per ſeuerante matrimonio tibi [p] non competebat: q⁹ enim eam intestato patre defuncto fratri conferre debueras: nō tamen eo nomine aduerſus maritū tibi actio potuit eſſe: cuz eo minus in partē tibi delate ſucceſſionis patris [q] auferre potueris [r].

l ¶ Nec auten. lumitat legē codicis dicētem q⁹ filia ꝑputat totā dotē in portione ſue hereditatis: z q⁹ dos remanet exigenda ſuo piculo: vt habeat locū in duobus caſib⁹. Primus qñ maritus eſt idoneus z ſoluēdo tpe collationis faciēde. Scōs qñ non erat idoneus: tñ filie poterat ipſum culpa quare dotē nō egerit viro vergente ad inopiā ſi fuit in facultate mulieris exigere dotē. z hoc vſq; ibi: q⁹ ei licet. ibi autez ponit caſus in q⁹bus fuit in ſua ptāte exigere. Primus eſt ſi filia erat ſui iuris z legitime etatis: ſi aute erat in poſtestate patris adhuc in trib⁹ caſibus exigere poteſt. Primus ſi pater cōſentit filie vt exigeret. Secundus quando dos erat data a matre non a patre. Tertius quando dos erat data a patre z erat magna. naz filia poteſt exigere ētiā iuito patre. z hoc ſit loco ſmmar. Alegander.

m ¶ Aduentitia. hec q⁹ de aduētitia dz corrigi * ff. ſ. j. e. o. l. ſi. prima autem pars huius ſ. ſ. ſ.

nota q̄ in legato in diē vel 2ditiōali secus est: vt. ff. e. l. ij. §. id quoq;.

QUod locū. ¶ Casus. Dō in. l. of locum habet siue vir sit solue do vel possit īputari mulieri: quia dotē non excedit in casu. l. quia licebat ei exigere ei cui erat sui iuris ꝛ maior. vel si dotem dedisset mater patre cōsentiente. ꝛ his cessantibus sufficiet conferre act. ꝛ si inanē. hec vera cuz dos est parua: quia si magna poterat iuito pr̄e exigi. hec vera ꝛ si succedit sit anita. Aiuianus.

Dos data conferī quatuor casib⁹ ītā te mfimo nio.

¶ Quod locuz. Hec autem dicit in quatuor casibus habere locū. l. codicis. Prim⁹ qñ marit⁹ ē solutus dō. Jté scōs quando maritus nō est solue do: sed mulieri pōt ipsa tari quare nō egit quando potuit: q; sui iuris ꝛ etatis legitime. Tertiꝰ qñ nō ꝑsentiēte pr̄e pōt agere: vt q; dos a matre vel eīno fuit data vt ab auo materno ꝛ de ei⁹ bonis fine succesſiōe tracta tur: sed forte īmo hic egit cōsensus. * Quare tus cū dos data eēt am pla. Vel dic * duo sunt casus. sed secūdus diuiditur in quatuor.

* Nihil est bartol. bal. Dau. falc. Alex. ꝛ ias. ¶ Jstud tenet bart. et pau.

b ¶ Jdonea. aliter non. vt. ff. de coll. do. l. j. §. cuz dos.

c ¶ Vergēte. Jn corpore aut. est male inchoante vti sua subſtantia. Azo. d ¶ Justiniani. Que est ff. de iur. do. l. vbi. ꝛ. l. in rebus.

e ¶ Licet. scilz exigere dotem: ꝛ dic cum. ꝛ. quādo.

* Nota q̄ f etas legitia dr. xxv. an. et mere ale gan. ꝛ. Jas. g

* Jdo. vez q̄ñ esset cā mere dotalis sec⁹ si in cideret cau

se matrimo b nialibꝰ. et Jas.

* Glo. ista sequāt bal. ꝛ salt. hic. i

* Hec non est bona: q; vt sida ē le gum contra. l. etio. l. pcipi mus. in fi. ff. de appella. alerā.

* Jsta cōfer appio ꝛ baſ is ludro. aliter tenet. et ma le. alerā.

* Glo. sequitur barto. ꝛ angue.

* Jstud ē vez ſiſi no o lo malo exp uerūt⁹ bonis ipius ſi q autes bois ipſiꝰ. tūc tenet cōferre. vt. l. j. §. cōferē. ff. e. ſa. pau. et ias.

* Et ē de bitū ꝺ ditionale er con tractu ſec⁹ ſi exvltima voluntate s

I Mauten- de cētia illud quoq; colla. vij. ꝛ ſtitu. viij.

QUod locū hz ſiue pars vi ri ſit idonea ſiue mulieri poſſit īputari quare marito ad inopiam vergenti ex lege Juſtiniani etiam conſtante matrimonio non exegerit dotem. ¶ Quod ci licet ꝛ cuz ſui iuris ſit ꝛ legitime eſt etatis ꝛ cuz mater obtulerit dotem: ꝛ cum pater ei cōſentit agenti his ceſſantibus ſolaz actiones: hz inanē cōferens partē ex hereditate feret: hoc cuz ꝓbauerit. ¶ Sed dotez magnam que ꝓferri ſperatur inuito patre filia exigere pōt. ¶ Hec obſeruā tur vbicunq; collatiōis rō emergit: etiam ſi auita ſit ſucceſſio.

Emancipatus cōferre tenetur ea tm̄ bona q̄ habuit tpe mortis illius de cui⁹ hereditate tractatur ex alieno deducto. b. d. Alegā. poſt Bal. ꝛ Sali.

Idem. a. Claudio. Lex. vi.

QA domū ab emācipatis fratribus bis qui remanſerūt in poteſtate cōferri conſueuerūt que in bonis cor fuerūt co tē poze quo pater fati mun implecuit. Exceptis bis videlicet q̄ ab ipſis alijs debentur.

In ſucceſſione eq̄ teſtamēto iure iſto ceſſat collatio: niſi pater expſſim digerit.

b. d. Salicetus. vel ſic. Filia que ſuccedit eq̄ teſtamento dotē non confert: niſi teſtator ex preſſerit. b. d. Alegan.

Imp. Phil. rbauriane. Lex. vij.

HJtā teſtamēto patris inſtitutā heredem fratribus hiſdemq; cohercedibus dotē conferre oportere: nō niſi pater hoc ipm̄ ſpecialiter deſignauerit explorati iuris eſt.

Si diuiſio facta eſt ꝛ collatio ꝓ errorem vel ꝓ deceptionem omiſſa debet offi cio iudicis cōpelli ad conferendum illeq conferre tenebatur. b. d. Alexander.

Imperato. Dio. ꝛ Ogari. aa. et cc. Galipo. Lex. viij.

SJ ſoror tua in paternoz um diuiſione te ſeſellit: nec dotem quam accepit a patre veſtro intestato diem functo cōtulit: pr̄ſes prouincie examinatis partiū allegationibus cū bonis dotez cōfundi iubebit: q̄ quod deducta ratione plus apud eam eſſe animaduerterit tibi reſtitui iubebit. Jdez eſt ꝛ ſi arbitro dato diuiſio celebrata eſt.

Emācipati inicē nō 2ferūt: hz emācipati ſuis 2ferūt ſi ab iteſtato ſuccedūt. b.

Jidē. aa. ꝛ cc. Done. Lex. ix.

SJ emancipati vtriq; fuiſtis a patre collatio ceſſat. Si autem frater tuus in poteſtate mortis tēpore fuerat: nec vllum fratres. Jtem eq̄ eo q̄ dicit iubebit: nota officio iudicis q̄d compelli ad collationē directe: * vt hic. ꝛ. ff. de col. do. l. j. in princ. fm Azo. Vel dic fm. Jo. nō eſſe neceſſariū. nam cū denegent actiones deberi tantum non cōferenti. vt. j. eo. ti. l. poſtbumo. in fi. l. large accipe hoc verbū iubebit. vt. ꝛ. ff. de dolo. ꝛ eleganter. in prin. Unde ſi non conſtat q̄ debet conferre poterunt vēdicari * q̄ plus iuſto ſunt apud eam. ſicut ſi nulla diuiſio eſſet facta.

¶ Arbitro. quia ꝛ tunc res non diuiſe diuidentur: ſed tamen ſoluit penā. quia cōtra ſniam arbitri venit. ꝛ ſic eſt idē: ſed non per quā ide cum ſuperiori caſu in nulla incidit penā. Vel dic ſi dolus aduerſarij interfuit nō cōmittit penā cum effectu. vt. ſ. de arbi. l. arbitrorum. ꝛ ff. de iudi. ſi ꝓtor. ꝛ. ſ. cōia vtriuſq; iudi. l. iij. Potes etiā dicere * arbitrū. i. delegatum a iudice. nam ꝛ tūc res non diuiſe diuidēt̄ur: nō tñ contra ſententiā fiet * vt. ff. fam. hercī. cum putarem.

Jēmācipati. ¶ Casus. Emancipati inter ſe nō cōferūt: ſi alter fuit emancipatus: alter in poteſtate ꝛ pater ab inteſtato decēſerit que emancipatus in emancipatione: vel poſt acquiſiuit cōfert. Aiuianus.

¶ Ceſſat. multomagis ſuus emancipato nō confert: vt hic innuit. Sed cōtra. ſ. eo. filie. Dic ergo * q̄ emancipati inter ſe cōferunt ꝓfectitia tantū. vt. d. l. filie. ꝛ. ff. de cōiungen. cuz eman. l. i. §. penul. ſed aduentitia non: vt hic. Vel q̄ ibi dicit. ſ. de cōiungendis * cū emācipato ꝛc. nepoti cōferendum: intelligitur q̄ a ſuo patre nō auo fuerat emācipatus. Vel dic nepoti * emācipato cōferri eę perſona ſui patris qui in poteſtate aui remāſit * cui hic filius emācipatus tenebatur cōferre. Jté ceſſat collatio vbi filius cuz extraneo inſtituit. vt. ſ. cōia vtriuſq; l. fi. §. finaute. Additio. Materiam iſtam an filij ſiue ſui ſiue emancipati teneantur cōferre. Et an filius ꝓio debeat conferre bona ſibi ꝓio titulo aſſignata: ꝛ libros a patre ſibi datos: vide plene hic in breuiario Joannis fabri.

a ¶ Si autem frater. loquitur imperator: filio emancipato.

b ¶ Nec vllum teſtamentuz. quia tunc collatio non fieret. vt. ſ. eo. l. j. Et nota hanc legem q̄ nullo teſtamento facto habet locuz collatio. nam leges veteres. ff. non loquuntur de collatione faciendā: niſi q̄ ſuccedatur * per contratabulas.

Judicium.

qi tunc retrotrahit. bal. ꝛ ange.

* Et bene alex.

* Jſta ēve ta alexā. et iaſ. et ea cōſtet tenēto cto. licz ſul go. ducat. q̄ diuinat.

* Glo. ſequitur bar. B. Jo. fa. ſali. ꝛ iaſ.

‡ Trāſeūt cū glo. bar. et paul.

* Jſta opi. quo ad hāc l. ꝓcedit hic ſcrupulo Alexan.

* Repoſ baſ cum nō bēant earū rerū vſum ff. tal. quas ſecūs alex. et fulg. ſuſtinet.

* Jſta ēve ra ff. eo ſcōd. et hic ē exceptio limitatiua q̄ of ficio iudi cis nobili expedit fm bart.

¶ Contrarius rs gloſa magna. ſc. q̄ cōfert ap probatur.

* Jſta repobaſ per alex. ꝛ iaſ.

* Et nō repobaſ fm eoſdem.

‡ Repoſ baſ tales ea ſecūſ ff. ſali.

* Jmmo ſi q̄ñ alit ſuc cedebat. p. ꝛ alexan.

a Iudiciū. de inhibenda collatiōe. vel dic testamentū ī scriptis iudiciū. ſ. nuncupatiuū. non autē ſimpliciter. * accipias ꝙ quodlibet
b Fuerit. ad alio tuo fratre qui erat in poteſtate.
c Veniente. In caſu etiam ab inteſtato veniens non confert. vt. ff.

* Tot. gl. ſequē pan. et. ſa. ī. taſ.

de cōrata. l. filium. ſ. vi deamus. ī. ſ. ī. hoc ſit. ī digi. ſ. eo. filie. ī. l. filiam. Et nota hac lege quid olim ī hodie de collatione teneat: emācipati ergo emācipatis nō conferunt: niſi ꝑfectitia. vt. ſ. e. l. filie. ſm ꝑma ſolutio nem Bal. ſupza ſignati. Vel dic nō cōferūt etiaz ꝓfectitia. * ſm Azo. vt bac. l. ꝛñ. idez in his q nec lui nec emācipati ſunt: quia ī eadem rōne nō ſeruntur inter ſe. vt eg filia nepotes: emācipati ſuis omnia ꝓferūt. vt bac. l. ſ. ſi autē. ī. ſ. eo. l. ca demū. ī. ſ. ī. nec emācipati. ſui autem emācipatis ꝓferūt: ſed nō oīa q nō adūcētitia ſed ꝓfectitia. * vt. ſ. eo. filie. ſ. nec dubiuz. Itē ſui ſuis ꝓla conferūt. vt. d. l. filie ī boc de iure veteri. Ido die idē ī in ꝓſonis ꝑmo poſitis. ſ. emācipatis: vt ſicut ſui inter ſe cōferūt ꝓfectitia tm: ita emancipati inter ſe cōferunt. ꝓfectitia tātū: ī dic ꝙ ſui emācipatis ī emācipati ſuis tm ꝓfectitia cōferunt. vt. ī. e. l. fin. nec obſtat auc. ꝙ dicit eē ſubla tū ius emācipatiōis. vt in auc. de here. ab inteſt. ſ. nulla. cola. īg. q: illud quo ad ſuccedenduz: nō quo ad cōferēdū. nā ī in alijs multis etiaz bodie remanēt differētie * inter ſuos ī emācipatos. vt in eg pugnatiōe teſtaměti. vt inſti. de exhere. li. in ꝓin. ſ. emācipati. ī. ſ. noſtra. ī. ſ. ītū ad acgſitionem cū emācipatus non queant patri. vt. ſ. de inoffi. do. l. ij. Itē quo ad vocationem in ius. vt. ſ. de in ius vocā. l. g in poteſtate. Alij vt. ff. * etiā quo ad collationē. ī dicūt non eſſe differentiā inter emācipatos ī ſuos ꝓ oi ctā auc. in ſuis vero ī ceteris. i. in nepotibus ex filia ī ceteris qui con ferre tenent. vt in auc. quod locū. ī. ſ. eo. vt liberis. verum eſt ꝙ adue titia non cōferunt. vt. ſ. eo. l. ſi. Itē bodie ex teſtaměto ī ab inteſtato cōferunt. vt. ſ. eo. ti. auc. ex teſtaměto. Additio. Addas bic notabiliter cum Baldo ꝙ collatio ſolū habet locū inter deſcēdētes ci agitur de bereditate aſcendentis: ī inter illos qbus debetur legitima: ī altero iſtoꝝ deficiente non habet locum ſi omnes leges mundi percunctatus fueris. Ex qbus infertur ſm Paul. de caſtro ꝙ in ſucceſſione collateralium non habet locum collatio etiam de bis que ꝓuenerint ab eo de cuius ſucceſſione agitur: nec etiaz in ſucceſſio ne aſcendentium ſi ſuccedant deſcēdentibus: licet illis debeatur legitima a deſcendentibus: quia nulla lege cauctur ꝙ tales cōferāt: que nota ī memoria tua tene.

d Jure. i. certo modo vt conferas.
e Prouocat. ſcz frater tuus.

Patre. ¶ Caſus. Certum eſt ꝙ filia tenetur dotem cōferre ſi ab inteſtato ſuccedat vel ex teſtamento ſi pater hoc expreſſerit: ſi autem nec ſuccedat vel ex teſtamento: nec ab inteſtato: ſi accepit legatum relictum a patre an audebat conferre/queritur? Relpō de ꝙ non. Viuianus.

f Extero. Jd eſt iure cuiuſdā extranei: non vt beres/vel bonorum poſſeſſor. Unde nota neminez conferre: niſi in vniuerſum ius ſuccedat. vt. ſ. eo. l. filiam. in caſu. ‡ tamen licet vt filia capiat: non tamen confert dotē: vtputa teſtator vnū filium ꝓteriit: alium filium inſtituit. filie legatū dedit. nūc ex pugnato teſtamento per cōtradictas babet filia legatū: ī vt filia. vt. ff. de col. do. l. ſi pater ꝓo filia: ſz ſi filia

* Dic ꝙ ille caſus eſt ſpectatus. Jo. fab.

fuerit ex ea minima parte inſtituta ī illa ꝓtenta noluit petere contra tabulas non oneratur collatione. ‡ vt. ff. de col. do. ſi fuerit. ī eſt ra eam ex inſtitutione ꝙ ſi veniret per contratabulas aucta portione ſua conferre tenetur: vt ibi.

‡ Glo. ſed tur ſalice. ī alex.

Qui tenetur cōferre ſi partē bereditatis petat collationez offerre debet: alſ a petitione remouetur ī peculium proſe cetitium filio conceſſum non cōferturſed tanꝝ res cōmunis ſeu bereditaria diuiditur: caſtrenſia vero ī legata non cōferū tur nec diuidūtur: ſed precipua ſunt. boc dicit Alexander.

Lidē. aa. ī. cc. Milancie. Lex. xij.

Hlie licet maneat i ſacris * ſi dotem nō conferat quā mortis tempore cōmunis patris habuit fratribus in eadem familia conſtitutis ‖ actiones bereditarias denegari ‖ nō ambigitur. ¶ Unde conſulte ac ꝓo iuris ratione collationez fratribus tuis quos in patris communis mortis tempore fuiſſe poteſtate ꝓponis offeres. ¶ Cum autez fratres tui durantes in familia patris. peculiūcī boc neqꝫ castren ſe neqꝫ relictum eis doceatur ꝓecipuuz habere non poſſunt: ſed in diuiſionem paterne veniat bereditatis: nec quicqꝫ muter pones quem res ex boc ꝓficiſcentes ī in eadem cauſa durantes constituteꝝ reperiant abſoluti ma nifeſtiꝫ iuris eſt.

Quesita poſt mortem patris nō conferunt: ī conceſſa in peculum ꝓfectitiū filie diuiduntur inter filios ſuccedentes patri. b. d. Bal. Sali. ī Alegan.

Lidem. aa. et. cc. Antiſtie.

Si donatione ti Lex. xiij. bi poſt mortem patris fundum queſiti ſozoꝝ portionem eius vendicare non poteſt * : nam

Hlie. ¶ Caſus. Dotē ꝓ filia ꝓmiſi ipſa relicta ī filijs in poteſtate mortis tpe deceſſiſti: nunqd conferet dotem queritur? Rñ. ꝙ ſic. alioquin denegabitur ei actio. Itē nunquid a frater tenet ei peculium ſuū conferre? Rñ. ꝙ ſic. niſi ſit caſtrenſe: vel ꝓecipuū reli ctum a patre: an res peculiares ſint apud eū: an penes aliū dūmodo nec deſierint eſſe: in peculio eoꝝm non refert. Eſtuianus.

k In ſacris. id eſt vinculis patrie poteſtatis. vt. ſ. de offi. ꝓtoris. l. ſi. in fine. eſt enim ineſtimabilis: vt. ff. de lega. j. filiuſfamilias. ſ. ſm vulgarem. Accurſius.

l Conferat. ſ. accipiēdo minus de bereditate. vt. ſ. eo. l. dotis.
m Conſtitutis. Emancipatis enim ſolam ꝓfectitiam. vt. ſ. eodē. l. filie. in fine.
n Denegari. Quia ī illa denegabitur * ei qua bereditas diuidit: id eſt ſa. ber. vt. ſ. eo. l. filiam.
o Cum. Pro quod: ī autem ꝓo ſed conſtrue. alſ eſt in textu quin autem. ī ponitur ꝓo ſed vel ꝓo certe.
p Neqꝫ caſtrenſe. vel quaſi: ‡ vt. ff. de col. bo. l. j. ſ. nec caſtrense. idez bodie in quolibet aduentitio. vt. j. eo. l. ſi.
q Relictum. vel quaſi. vt ſi pater donauit conferendo in eam ſupre mum iudicium. vt. j. eo. l. ꝓozi.
r Nō poſſunt. nec cōferūt ꝓfectitiū. ‡ ſed diuiditur. vnde bene ſubijcit: ſed in diuiſionem ꝛc. ꝙ quod dicitur cōferri: id eſt in mediuz deduci. ī facit. ſ. fami. ber. certum.
s Ex boc. ſcz peculio.
t Durantes. ī neqꝫ deperdite ſunt neqꝫ diminute.

Si donatiōe. ¶ Caſus. Deceſſiſti relictis filio ī filia: filius poſt moꝛte patris acgſiuit fundū: nunqd tenet cōferre. Rñ. ꝙ non. ſi autem aliquid filie tue dediſti: vt haberet in peculio: tenetur illud cōmunicare: nec ꝓcium vendicare poteſt. Viuianus.

u Non poteſt. vt. j. eo. l. nec emancipati.

* Ope exceptionis ī nō ipo iure Bo. Bler. et Jaſ.
‡ Sedtur gl. bar. bal. pau. ſali. et alexan.
‡ Et bene ſm coſdes.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Si is.fundus.

b ¶ Cōstitute.imo idē est emācipatis.vt.j.eo.vt liberis.in fine.*

* Illa lex nihil facit ad propositum. alex.

c ¶ Postulas.immo ꝑm ius.vt.s.fa.her.filie cuius.q̄ est cōtra. Sol. hic donauit ‡ concedendo in peculium:ibi in eam conferens supremum iudiciū velut extraneo.i.bene merito.Si queras qualiter scit quando donat bene merito? Respō. ‡‡ si precesserint merita # quibus non interuenientib9 nō esset donatio:nec inspecto si dixit pater do vt extraneo.vt.ff.de castrē.pecu.l.castrēse.⁊.l.si forte.in princi.nec tenet ab initio:nec postea confirmatur.i alijs sic: vt hic.⁊.s.de donatio.inter vi.⁊ vxo.donatiōes.j.quā distinctionez faciunt quidam * in emancipato. Sed quomodo cum peculium habere non possit.vt.s.de inoffi.testa.l.fin.in fine? Dicam ergo vt.j.eo.l.vt liberis.in fi. Itez contra.s.de inoffi.do.pater.sed ibi solui.‡ als dic:vt modo solui.⁊ facit.ff.de rei ven.l.emptor.in fi.

‡ Istaz sequūt do.h.

‡‡ Plz bar.et alijs.

Diuinatiō dic ꝙ ibi ꝑ emit nomine filie ⁊ tradidit.ex mēte bar.⁊ Jas.

* Et male bal.sal.alexā.et ias.

‡ Dic ꝙ ibi fuit dōatio morte cōfirmata h fuit ꝯcessio i peculiū. bal.i cōtrarium.

Si maritus. ¶ Casus. Decessit quis intestatus relictis filia ⁊ filio:filius habuit vxorē ⁊ decessit: ea pregnante nat9 est posthumus: an filia soror patris posthumi ⁊ eiusdem posthumi amita debeat conferre dotem posthumo volēs cū eo vna succedere? Respō.ꝙ sic.Viuianus.

d ¶ Ab intestato. quid si per cōtratabulas? Rñ. idē.vt.ff.eo.l.j.§.ibidez.⁊.l.pretor.j.rñ.

e ¶ Amite.i. soror mariti tui.⁊ accipe.j.dotē nō conferenti.

f ¶ Denegare.q.d. amita non solum fratri suo.sed etiam heredi ei9 conferri debet.vt.ff.eo.l.cū emancipati.in prin.

Nec emancipati. ¶ Casus. Post mortez patris acquisita filij emancipati non cōferunt.quid erit si vnus est in potestate in morte patris alius emancipatus.an sua bona in morte patris q̄sita conferre debeant queritur? Dicitur ꝙ nō.⁊ hec posterior maiorem habet dubitationem q̄ prior. Viuianus.

Si is[a] filiusfamilias constitute[b] tibi a patre donatus est cum sorore patri communi succedens eũ precipuum habere cōtra iura postulas[c].

☞ Ius petendi collationem transit ad heredes:⁊ nō conferenti denegant actiones per quas suam portionem hereditatis consequi posset.h.d.Alexan.

Idem.aa.⁊.cc. Stratonice. Lex.xiiij.

Si marit9 quondam tuus ab intestato[d] patri suo heres extitit:⁊ ei posthumus editus a te successit actiōes hereditarias amite[e] filij vestri quā habuit patris sui mortis tēpore dotez non conferenti denegare[f] preses non dubitabit.

☞ Quesita post mortem defuncti nō cōferuntur.h.d.Bal.Sali.⁊ Alexan.

Idē.aa.⁊.cc.philippo. Lex.xv.

Nec emancipati[g] post mortem cōmunis patris.quesita conferre coguntur:sed hec retinentes eius bona pro hereditaria diuidunt portione.

☞ Codicilli non impediunt collationē ⁊ relicta in eis non veniunt cōferenda.h.d.Sali.⁊ Alexan.

Idē.aa.⁊.cc.Socra. Lex.xvj.

Filiam cum fratribus suis heredibus ab intestato patri succedentez vltra[h] relictū codicillis non conferentem dotem iudicio familie herciscunde nihil posse cōsequi summa cum ratione placuit[i].

☞ Quādo ab intestato succeditur dos ⁊ donatio ꝑpter nuptias iter liberos cuiuscūq; gradus ⁊ cuiuscunq; sexus: tam existētes in potestate illius de cuius hereditate agitur q̄ non existentes debet conferri si tractat de successione illi9 qui dotem aut donationē propter nuptias constituit:donatio autē facta filio emancipato ab emācipante tempore emancipationis vel post confert eo modo quo per iura vetera cōferebant cetera bona emancipatorum.h.d.Alexander.

Imperator Leo. Erithrio prefecto pretorio. Lex.xvij.

Ut liberis tā[k] masculini q̄z feminini sex9 siue iuris sui vel in potestate constitutis: quocunq; iure intestate successionis: id est aut testamento penitus nō condito:vel si factum fuerit contratabulas bonorum possessione petita[l].vel īofficiosi querela mota rescisso[m] equa lance pariq; modo ꝑspici possit: hoc etiā equitatis studio p̄senti legi credidimus inserendū:vt in diuidēdis rebus ab intestato defunctorum parentum tam dos q̄z ante nuptias donatio conferatur:quam pater vel mater:auus vel auia: ꝓauus vel proauia:paternus vel maternus dederit vel ꝓmiserit pro filio vel filia vel nepote vel nepte: aut ꝓnepote:aut ꝓnepte:nulla[n] discretione intercedēte: vtruz in ipsas sponsas ꝓ liberis suis memorati parentes donationem contulerint:an in ipsos[o] sponsos earum.vt per eos eadem in sponsas donatio celebretur:vt in diuidēdis reb9 ab intestato defuncti parentis cui9 de hereditate agitur: eadem dos vel ante nuptias donatio ex substantia eius[p] profecta conferatur. ¶ Emancipatis videlicet liberis vtriusq; sexus ꝓ tenore precedētium legum ea que[q] in ipsa emancipatione a parentibus suis: (vt assolet fieri) consequuntur[r]:vel post etiam emancipationez ab eisdem[s] acquisierint collaturis.

☞ Quocunq; modo liberi sui iuris efficiantur ad collationē:vt emancipati vocantur.h.d.Sali.⁊ Alexan.

Imperator Anasta.a.Constan. prefec.preto. Lex.xviij.

g ¶ Nec emācipati.nedum sui.vt.s.eod.l.si donatione.⁊ dic ‡‡ quesita quocūq; modo.puta legata etiā tunc relicta quando erat in potestate sub conditione:que conditio erat post mortem patris.vt.ff.eod.pretor.j.respon.⁊.l.ij.§.id quoq;.secus in stipulatione.vt.ff.de verb.obli.si filius.⁊ facit.s.eo.ea demū.⁊.ff.eo.l.j.§.si ab emancipato.⁊.§.si ab ipso.⁊.l.sequenti.§.id quoq;.

‡‡ Et bene Joā.fabri.

Filiam. ¶ Casus. Decessit aliquis intestat9 relicto filio ⁊ filia cui in vita dotem dedit:⁊ legatum reliquit codicillis:an conferre debeat dotem? Respon.ꝙ sic:si succedere velit:sed legatum habebit precipuum. Viuianus.

h ¶ Vltra.id est preter.

i ¶ Placuit.vt.⁊.s.eodem.l.a patre.⁊.s.fami.hercis.si qua fideicommissorum.

Ut liberis. ¶ Casus. Vult imperator seruare equitatem inter oēs liberos: vt siue fuerint liberi feminei sexus: siue masculi: siue sui iuris: siue emācipati succedūt ab intestato: hoc est siue condito testamento: sed nō rescisso per contratabulas: vel per q̄relam inofficio. siue ab intestato penitus: ⁊ pater vel mater dotē pro filia dederit.⁊ sic de alijs.vt in litera.vel dona.pro filio ꝑpter nuptias si filius eam nō receperit:sed vxor:vel ecōtra:vel filia dotem non maritus vel ecōuerso:tam dos q̄ donatio confertur.his seruatis que circa emācipatos veteres leges statuerūt:vt quecūq; acquisierunt: vel in emancipa.vel post conferant ꝑm tenorem veterum tamen legum. Viuianus.

k ¶ Ut liberis tā. modo seipsum exponit.

l ¶ Petita.fit ergo intestatus ꝑ cōtratabulas: vt hic.⁊ hoc cū ante aditam hereditatē est exposita.vt.ff.de cōtratabul. illud als teneret iure ciuili:licet nō equitate ꝑtoria.vt.s.eo.filie dotē.que est contra.nam pretor nō facit desinere heredez nec esse.vt insti.de bo.pos.§.quos autem.vel dic vt in.d.l.filie. Et sic nota # ꝙ septem modis fit qs intestat9 quq; ante aditionem.⁊ duobus post:vt hic.⁊ instit.de here.ab itesta.in ꝑn. Item quod subijcit habere locum collationez quando querela agitur.dic ꝙ aliud erat iure veteri. * vt.ff.de col.do.l.pater filium.

Glo.sequitur bar.pe.alex.et ias.

* Immo aliō nō erat de iure veteri.bart.bal.pau.sal.alexan.et Jas.

m ¶ Rescisso. scilicet testamento.

n ¶ Nulla discretione.id est distinctione.

o ¶ In ipsos spōsos.dūmodo constet ‡ propter sponsam eas factas ꝑm Joan.

‡ Singularis glos.ꝑm ange.hic.

p ¶ Eius.parentis.

q ¶ Que.scilz bona.

r ¶ Consequūtur.vt habeāt i peculio ‡‡ scilicet profectitio.vt eadem q̄ in suis seruetur distinctio in his.vt.s.e.si donatione.quod non placet. # vt ar.ff.de iure codicil.l.quidaz referunt.§.esse enim debet.⁊.ff.de testa.l.iiij.nam cum sui iuris sunt peculium habere non possunt.vt.s.de inoffi.test.l.fina. Dic ergo secūdo * collationem faciēdaz pro tenore precedētium legū puta si dicatur a donante.vt.j.eo.l.pe.in fi.⁊.ff.de inoffi.testa.si nō mortis cā.in prin.⁊.s.de inoffi.testa.⁊.l.si qn.in fi.⁊.l.qm̄ nouella.ꝑm Jo.hoc nō placet: ‡ q2 ille non sunt p̄cedētes:sed iste.nisi dicas ꝙ alie veteres erāt q̄ dicebāt idē. ‡‡ Et ꝑm hoc dic leges veteres dixisse idē qd dicit.l.pe. Tertij dicūt ꝙ lex inferior.illud in suis # loqtur.⁊ hec in emācipato.ideoq; distinguunt inter collata tpe emancipationis:tunc vel postea:vt ea cōferant:vt hic:⁊ alia q̄ an̄ emancipationē:vt illa.non vt ibi.sed nec has habemus. Et nota ꝙ q̄dā noua inducit hec lex:q2 cū per veteres leges.ff.emancipati nō cōferant adinuicē ꝑm quosdā:nec sui iuris cū nō habeāt * ꝯtabulas nec sui emācipatis:sed solū emancipati.suis hodie par est omniū causa seu ꝯditio. Itaq; sui emācipatis ⁊ suis ⁊ nec emācipati nec suis ⁊ emācipati cōferunt emācipatis ꝑm.M. ‡ ⁊ s.hac.l.sed nō ꝑm Azo.vt no.s.l.si emācipati. Itē inducit scdm nouum qd circa q̄relā dixi ‡‡ in prin.huius legis. Tertio q2 olim emācipatus oīa q̄ habebat tpe mortis patris debebat cōferre: vt.s.e.ea demū.hodie per leonē nō ꝯfert:nisi a patre donata tpe emācipationis vel postea:ergo aliunde q̄sita non cōfert a contrario sensu.l.hoc tū dicere non placet:nec leo # hoc vetat. Unde dic * ⁊ quarto ꝓ tenore precedentium legum.s.eo.l.ea demum.vt vndecūq; quesita cōferantur:sed per aut.ex testamēto tm̄ a patre data.

s ¶ Ab eisdem.secus si ab alijs.

‡‡ Immo si habebāt in peculio sed erāt hn donata. Bar.pau.alex.⁊ Jas.

Et bene bar.⁊ alij.

* Ista displicet bar.Pau.alex.et Jas.

‡ Et bene fz ꝑdi.scri.

‡‡ Immo si dicūt idē q2 loquunt de legitia non de collatiōe ꝑm eosdez.

Melius dixisset in nō suis nec emācipat; alex.et ias. lz gl.sequatur Bar.

* Immo habēt bar.bal.pau.et alex.

‡ Cui9 opinio cōit approbat.alex.

‡‡ Nihil est bar.

Sequitur glo.alexā.

* Ista rñsio q̄ad questionē placz bart.Pau.alexā.⁊ ias.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

LIberos.¶ Casus. Si quis fuerit emancipat⁹ auctoritate p̃n cipis/querif: Utrū teneatur cōferre que acquisiuit post emā cipationem: ac si coram quolibet iudice fuisset emancipatus/queri tur: Respon. ꝙ fic. Vlianus.

a ¶ Legis. Qua dicitur de emancipatione absentis. vt. ſ. de emanci. li be. iubemus.

b ¶ Ex antiquo iure. per simulatas venditiones vel principis rescripto. vt instit. q̃bus modis ius patrie po. solui. ſ. p̃terea.

LIber. ¶ Casus. Si masculus intestat⁹ decedit filio vel filia ſuperstitib⁹: et ex filia mor tua nepotib⁹ relictis nō refert quod vel cuius generis. vel si femina intestata decedat intestata filio vel filia mortuo vel mortua non refert: vt in hoc casu nepotibus vel neptibus relictis nepotes seu neptes bodie sint olim cum diminutione tertie partis que matrē ſuam contingebat: vna cum materteris auūculis patruis ⁊ amitis ſuccedūt ei. hec ex p̃ma pte colligantur. Jn ſecunda vero colligitur ꝙ p̃dicte perſone inuicē cōferunt donationes p̃pter nup. ⁊ dotes a paré tibus ſuis: p̃ter ſi conſtitutis non obſtante conſtitutione diuorū archadij et honorij: qua videbatur ſolummodo a nepotibus cuz aununculis fore conferendum: quia tū circa patruos ⁊ materteras ⁊ amitas equitas ⁊ rō reperiat equalis. idez ius obſeruet in collatione ſubtilitate p̃dicte conſtitutionis nō obſtante. Bodie tamen ille perſone que enumerātur i. l. C. ſuccedūt equaliter non cū diminutiōe tertie partis ideo iunge legi huic aut. que tertie.

c ¶ Dugim⁹. Et ē deciſ demus. ſ. ſ. taiem.

d ¶ Nam ſi. et hec eſt dubitatio. nam ꝛc.

e ¶ Suis. masculus.

f ¶ Nepotibus. ſubaudi relictis.

Nepotes ex femina ⁊ ex maſculo deſcēdētes an ad mittantur codē mō.

g ¶ Huiuſmodi nepotes ſi monſt femina nō diſtinguit relinquat ex filia nā vtrobiq; cū diminutiōe admittit ſi vero moritur maſcul⁹ ⁊ relinquat nepotes ex filio eiuſdē iuris ſunt cui⁹ et filⁱ. ſi ex filia admittunt cum diminutione tertie ptis

* Sc̃ſtur totāliſſ gl. eſt. ſaſ.

vt hic. ⁊ inſtit. de here. q̃ ab inte. ſ. item vetuſtas.

b ¶ Paterne. ſcz quando femina deceſſit.

i ¶ Materne. ſiue femina ſiue maſculus deceſſerit.

k ¶ Conſtitutione. vt. ſ. de ſuis ⁊ legi. libe. ſi defunctus.

l ¶ Perſona. de cuius hereditate nunc agitur.

m ¶ Adortua. ex quibus remanſerunt nepotes qui ſuccedunt cū patruis: vel aununculis vel ſimilibus.

n ¶ Filijs. qui ſunt patrui ad nepotes.

LIberos qui per noſtre legis[a] auctoritatē per oblationem pcum ⁊ imperiale reſcriptū ſui iuris effecti fuerint: ad ſimilitudinem ceterorum q̃ emancipati ex antiquo iure[b] ſunt ſibi collationes facere iubemus com pelli ſm ea que ſup ceteris emancipatis ſtatuta ſunt.

☞ Nepotes ex filia qui ſuccedunt auo materno cū materteris ⁊ aununculis in ſi la poſtide in qua ſuccederet mater ſi viue ret excepta tertia parte que accreſcit aunū culis ⁊ materteris: itē nepotes ex filio vel filia qui ſuccedunt auie vna cum patruis aununculis amitis ⁊ materteris cuz dicta diminutione tertie patris debēt adimi cem conferre tam dotem q̃ donatiōē p̃pter nuptias datā ipſis patruis aununculis amitis ⁊ materteris p ipſos conferen dā nepotibus aui q̃ etiam dotem vel do nationez p̃opter nuptias datā patri vel matri dictorum nepotū conferendas per dictos nepotes dictis patruis. hoc dicit Alexander.

Imperator Juſtini. a. Domne. p̃fect. p̃eto. Lex. xix.

LIam merito dubitationez amputare duximus[c] que ſuper collatione dotis vel ante nuptias donationis inter ceteras perſonas ſatis iam ventilata eſt. ¶ Nam ſi[d] inteſtatus quis[e] defunctus eēt filio vel filijs vel filia vl filiab⁹ relictis: ⁊ ex mortua filia cuiuſcunq; ſexus aut numeri nepotibus: vel ſi qua inteſtata defuncta eſſet filio quidaz vel filijs ſimiliter relictis: ex mortuo ꝙ filio vel filia itidem nepotib⁹ cuiuſcūq; ſexus aut numeri: de modo quidem ſucceſſionis minime dubitabatur: ſed palam erat q̃ huiuſmodi[g] nepotes duas partes paterne[h]: vl materne[i] portionis tantummodo haberent: tertiam partez patruis ſuis: vel aunūculis vel amitis vel materteris pro iam poſita conſtitutione[k] cōcedentes. ¶ De collatione vero dotis: vel ante nuptias donationis quam defuncta perſona[l] pro filio vel filia ſuperſtitibus quidē et pro mortuo vel mortua[m] filio vl filia dediſſet: multa dubitatio orta eſt: ſuperſtitibus quidem filijs[n] defuncte perſone non debere ſe dotem et ante nuptias donationem pro ſe datam a ſuo patre vel matre conferre filijs mortui fratris ſui vel mortue ſororis ſue contendentibus: eo ꝙ nulla[o] cōſtitutio ſuper huiuſmodi collatione poſita eſt. ¶ Nepotibus vero mortue perſone non tantuz huic reſiſtentib⁹? ſed etiam illud aſſerentibus ꝙ onus collationis conſtitutione[p] Archadij et Honorij diuine memorie ſibi impoſitum in perſonis tantūmodo ſuorum aununculorum: non etiam patruorum vel amitarum: vel materterarum locuz habere poteſt. ¶ Talem igitur ſubtilem dubitationem amputantes p̃cipimus: tam filios vel filias defuncte perſone dotem ⁊ ante nuptias donationem a parentibus ſuis ſibi data tam conferre nepotibus: vel neptibus mortue perſone q̃s eoſdē nepotes vel neptes patruis ſuis: aut aununculis[q] amitis[r] etiam et materteris dotem[s] et ante nuptias donationem[t] matris: vel ſui patris[v] quā p̃o eo vel ea mortua[x] perſona dedit ſimiliter conferre[y] vt commixtis huiuſmodi collatiōibus cum bonis mortue perſone duas quidem partes nepotes vel neptes habeant illius portionis que patri vel matri eorum ſi ſupereſſent deferebantur. tertiam[z] vero eiuſdem portionis partem vna cum ſibi competenti bus portionibus filij vel filie defuncte perſone cui⁹ de hereditate agitur capiant.

IMauren. de trie. et ſc. ſ. neq; illo. colla. iij. conſti. v.

QUe tertie[b] portionis dimi nutio correctionem nouo iure[c] capit: ad equalitatis iuſtitiam redacta in omnibus talibus perſonis.

☞ Que condito teſtameto in legitima computantur: debent etiam cōferri quā do ab inteſtato ſucceditur non ecotra il la que ab inteſtato cōferunt debent in legitimam imputari facto teſtamento: niſi hoc reperiat expreſſe cautum: et donatio ſimpleꝝ facta deſcendēti ab aſcendēte no confertur: niſi fuerit expreſſe dictū vel ni ſi frater vel ſoror petens collationem habeant dotem vel donationem p̃pter nuptias: quam illi conferre tenentur. Hoc dicit Alexander.

o ¶ Nulla conſtitutio. Jmmo videtur ꝙ fic. vt. ſ. ō. co. ſi maritus. Sed certe ibi filius eius de cuius hereditate agitur: ⁊ filia viuebant tēpore mortis* ei⁹ de cuius hereditate agitur: ⁊ poſtea nat⁹ erat nepos ex filio: ſed hic fuit nat⁹ nepos ex filio: filio dico p̃mortuo viuo eo de cuius hereditate agitur. Ité obijcitur de illa. ſ. eodē. vt liberis at il la loquitur de collatiōe faciēda inter nepotes ⁊ neptes ac patruos ⁊ amitas. aununculos ⁊ materteras.

* Sc̃ſtur glo. bart. et ſali.

p ¶ Huiuſmodi. dico patruorum vel ſimiliū cō ferre nolentium.

q ¶ Conſtitutione. quaz non habemus.

r ¶ Aunūculis. cuz deceſſit maſculus vel femina: auus vel auia.

s ¶ Amitis. Hoc etiam quando mortua eſt femina.

t ¶ Dotem. mulieris.

v ¶ Donationem. alicuius.

g ¶ Patris. et hoc quando deceſſerit femina et ſunt ex filia nepotes.

y ¶ Adortua ꝑſona. tres ſunt dotes de quibus oī bus ſit mētio in hac gloſa. Quid dices in dote vel donatione p̃pter nuptias quam dedit iſtis nepotib⁹ auus vel auia eoꝝ de cuius hereditate agitur? Reſpon. vt ſibi inuicem nepotes nō patruis vel aunūculis vl materteris debeant cōferre. vt. ff. de coniun. cū eman. lib. i. ſ. ſi ſit. Sed cuz bodie titulus ille ſit ſublatus

* Hoc nihil facit ad p̃opoſitū. Pau. alex. et ias.

* dico et hoc correctum: ſcilicet vt de beat patruis conferre et ecōtra. Si autem pater vel mater eorum dediſſet dotem locū haberet quod dicitur

* Scz qd nō debēt cōferre bart. pau. ſa. ales. et Ja.

* ff. eodē filium emācipatum. Vel dic ꝙ hic ides erit quod ſ. digi. et in. l. filium. dicitur de patre nepotis an conferat.

z ¶ Conferre. Lex iſta p̃ alſ. facere videtur qui dotem filie mortue liberis exiſtentibus non eſſe patri reſtituendam dicebat. ſi enim reſtituere tur quare liberis filij ex hac lege neceſſitas ſponeretur de collatione ſa cienda: cum ad auum q poſt filium deceſſit dos reuertetur. Sed reſpondeo

* Iſta reſpo pis pau. ſalic. ⁊ ale.

* q̃ h erat filia emācipata: vnde non ad patrem: ſed ad ſuos heredes tranſmiſit petitione dotis. vt. ſ. de rei vxo. act. ſ. accedit. Sz bodie. alſ. opinio ſeruatur: et habes de hac opinione plura notata. ſ. ſol. matrimonio. l. dos. Accurſius.

a ¶ Tertiam. que tertie ꝛc. Et ſic lege auf. que tertie.

b ¶ Que tertie. Que auferebatur ſuperſtitibus nuz. vt inſtit. de heredi. q̃ ab inteſta. ſ. fin. fm. alſ. quod non placet: quia ibi acumit quandā poſtionem que deferebatur agnatis: vt. ſ. de ſuis ⁊ le. here. l. ſi. Dic ergo nouo iure: ſcilicet autenti.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

ILlud.¶ Casus. Primo dicit q ola que ad repellendum querelam inofficiosi cõputantur in quartam partem portionis q̃ contingeret aliquẽ ab intestato si nõ foret exheredatus conferũtur. Scõo dicit q̃ non tenet regula econuerso. puta q̃ ea que conferuntur computent: nisi de his que conferunt specialiter a lege fuerit expressum: vt computent.

Tertio dicit q̃ simplex donatio non confertur: si non hoc donator expresserit: nisi qs in quosdam filios ⁊ filias donationez propter nuptias: ⁊ dotem in quosdam vero simplicẽ donationez contulerit.

a ¶ Omnia. scilz data inter viuos. nã in relictis fallit hoc: vt patet cui libet. vt. ff. c. filiam. ij. imputatur eñ in quarta: non tamen conferũtur. vt. ff. de inoffi. testa. aut. nouissima.

b ¶ Ab intestato. i. quartam ei⁹ qui esset qs baiturus ab intestato.

c ¶ Quod tã. ad est dicta regula.

d ¶ In aliis. Puta dote ⁊ donatione propter nuptias.

e ¶ Lucrũ. pecunia autẽ q̃ illa militia data a patre tempore militie acq̃site. Item pecunia que tenetur adhuc ex pmissione patris pro dicta milicia non debebit cõferri. vt. ff. cod. l. i. §. fed an id. que est contra. §s bec solutio videtur esse falsa: quia §m hoc non esset speciale in filentiis: quod lex vult. vt. §. de inoffi. testa. l. omnimodo. §. fina. Dic ergo q̃ lucrus estimatur tempore mortis: vt confertur vt hic. sed lucrũ non potest dici: nisi deducta oneris estimatiõe quod quis habuit propter militiam: vt. ff. p socio. l. mutuus. que quidez estimatio oneris nõ cõfertur: immo precipua ei adiudicatur vt ibi.

f ¶ Ad eum. scilicet filiũ militem.

g ¶ Poterat. pone militiam emptã cẽtũ tẽpore mortis valet. l. onus militie ẽ. ggg. qõ superest lucrum est. §cz. gg. quos §cz gg. cõfert: vt hic: §s aliud non: vt in cõtrario.

b ¶ Patri. Illius partis que debetur ab intestato. vt. ff. de inofficio. testa. papinianus. §. si qs mortis. bodie vero habet tertiẽ vel semissem sue partis §m numerus liberarũ. vt in auten. de trienteˢ semisse. §. j. collatio. iij.

i ¶ Ab intestato. ad oriente parente.

k ¶ Ab intestato. vel testamẽto cpugnato per contratabulas. vt. §. eo. l. vt liberis.

l ¶ Nec autem regula. due ergo sunt regule. vna est q̃ omnia que cõ putantur in quartam conferuntur. alia ecõtra. Primam cõprobat Justinianus. Secundã improbat: quedam enim data conferuntur que in quartã minime computantur: vt donatio simplex ¶ que quãdocz confertur cuius exempli pbandi gratia subiicit. ad hoc ꝛc. id ẽ quia non tenet regula econuerso. puta ꝛ cuidẽtioꝛ ponere instantiam. quoniam donata inꝛta hoc. Potes ꝛ cuidẽtioꝛ ponere instantiam. quoniam donatio añ nuptias conferebatur tempore huius legis. vt. §. eodem. l. vt liberis. sed non computabatur ¶ in quartam. vt. §. de inoffici. testamen. l. quoniam nouella.

di accidit vel acciderit iubemus: ad similitudinem eius qui ante nuptias donationem vel dotem cõferre cogitur: etiam illam persõã que nulla dote vel ante nuptias donatone data: sed solam simplicem donationem a parẽtibus suis accepit conferre eã: nec recusare collationẽ eo q̃ simplex donatio non aliter confertur: nisi huiusmodi legem donator tempore donationis sue indulgentie imposuerit".

¶ Aduentitia bodie non conferuntur sicut nec castrẽsia vel quasi castrẽsia. Bal. ⁊ Salicetus.

Idem. a. Johan. prefecto pretorio. Lex xxj.

QUemnimi decetero super collatione dubietas oriatur necessarium duximus constitutioni quam iam fauore liberorum fecimus hoc addere: vt res quas parentibus acquirendas esse prohibuimus: nec collationi post obitum eozum inter liberos subiaceãt. ¶ Ut enim castrense peculium in communi cõferre in hereditate diuidenda ex prisci iuris auctoritate minime cogebantur: ita ⁊ alias res q̃ minime parentibus acquirunt propzias liberis manere censemus.

De testamento militis. Titulus. xxj.

¶ Institutus a milite specifice i paganicis nõ habet ius accrescendi in castrẽsibus nec cõuerso: siue in illis aliquis fuerit institut⁹ ⁊ repudiauerit: siue null⁹ fuerit institut⁹ vnde pertinent ad venientes ab intestato cum miles possit decedere p parte testatus ⁊ p parte intestatus. Hoc dicit cum. l. seq. Alexan.

Impera. Anto. a. Flozo militi. Lex prima.

PAter tuus miles si te specialiter de bonis que in paganico habebat hercdẽ fecit: bona que in castris reliquit petere non potest: etiam si is qui eozum heres institutus est adire ea nolucrit. ¶ Sed ab intestato succedentes veniunt modo si in eius loco substitutus non es: ⁊ liquido probatur fratrem tuum

m ¶ Ad. b. i. iuncta hoc.

n ¶ Imposuerit. vt. §. de inoffi. testa. l. §i quando. §. et generaliter. et. §. illud. Sic q̃ simplex donatio. 2fert duob⁹ casib⁹. §. quãdo ẽ dicit donator. Itẽ quãdo emergit inequalitas ¶ an autem bodie indistincte conferatur: §cz donatio simplex digi. §. eo. anten. ex testamento. Sed quid §i ꝛ dotem habeat et donationem simplicem altera filia: alia vero dotem tantum: §nõ puto ¶ bãc. l. tũc donationem simplicem conferri: nisi donator dixerit. ꝛ facit ad. l. istam. §. communia vtriusq; iud. l. §i.

QUemnimi. ¶ Casus. Filiussa. habet bona. §. castrẽsia ꝛ p fectitia ꝛ aduẽtitia. §i ois istis bõis cessat collatio pterq̃ i pfectitijs. Viuianus.

o ¶ Constitutioni. Ut. j. de bo. que lib. l. cũ oportet. ẽ licet postgrio: §it in ordine tamen prioꝛ fuit q̃ ista in compositione.

p ¶ Acquirẽdas. quo ad proprietatem.

q ¶ Castrense. Vel q̃si. vt. ff. eo. l. i. §. nec castrẽse. et §. eo. l. filie licet.

r ¶ Acquirunt. quãtum ad ppietatẽ. ꝛ ad b. j. de bo. q̃ libe. qõ scitis. et in aut. de here. ab inte. in pzin. colla. ig.

¶ De testamẽto militꝫ. ¶ Post successiões stozias ponit ciuiles et diuersas scilz ex testamẽto militis prius.

MAter. ¶ Casus. Miles a liquis decessit habens bona duplicis seruitutis. §. paganica ⁊ castrẽsia. §i ergo te fratrẽ suũ i bonis paganicis hẽdẽ istituit: §ue heredẽ i castrẽsib⁹ bonis nõ instituit: §ue instituit: sed ea adire noluit ad te nõ venient iure accrescendi: sed ad succedẽtẽ ab intestato. nisi instituto substituerit: §i. pbatũ fuerit ab intestato: vl a succedẽtib⁹ ab intestato militẽ nolle castrẽsia ad te puenire: q̃ casu nisi pbibeat: loc⁹ erit iuri accrescendi: qõ. pbatur coipso q̃ non. pbatur ipm voluisse ad te bona deferri. ⁊ ita. pbabis magime: qz eius voluntas. pro iure seruatur. §s qõ a lege in vno cõceditur in reliquo. pbibeat. §i ergo instituẽdo eum in paganis: castrensia videtur ademisse. ff. de iudi. cum pretor.

s ¶ Eozum. §. bonozum castrensium.

t ¶ Qñõ. i. tũc est verũ qõ dixim⁹ §i ẽi⁹ ꝛc. ꝛ accipe §i nõ. p nisi. Accurtitu. j. l. §. ꝛ §c nõ est contra. j. l. progima. Vel dic melius: vt mihi videtur

pau. fali. et alez.

¶ Olim bodie §c alez, et iaf.

Donatio simplex duob⁹ casibus 2fert.

¶ Et §c §. it⁹ in potestate dꝫ cõferre donatiões simplices ẽ amãcipato. pau. alez. ⁊ et iaf.

¶ Idẽ bartho. pau. alez. ⁊ et iaf.

¶ Immo nõ falsa: sed pzũgenda cũsequẽtia. nõ dic qõ estiario militi ẽ pzeroga dedutis expensis. nonnisi pmilitia: vt i §no. alez. et iaf.

¶ Qõ ẽre rũ ⁊ i filiis in pzte et stẽtibus ẽ in emãcipatio. pau. alez ⁊ et iaf.

¶ Repiobatur bart.

UNIVERSIDAD DE NUEVA LEON

Testato ris volũtas est lex.

detur probatur.scs ex voluntate militis defuncti.nã si te heredẽ fecit in paganicis videt ꝛ prohibuisse in castrẽsibus:vt q in vno contot.ꝛ hoc volũtas est lex.vt.j.subjicit.nam volũtas ꝛc.Aliꝰ dicũt ecclesiastrenſia bona tibi dederit.de aliꝭ vo nil dicit. vt.j.l.prohi.que est ꝟtra ſm hunc casum.

a ¶ Mã militis.id est militantis.nã secus in veterano.vt.ff.e.l.idẽ et ſi.ſ. ſi vero. Et distingue hic quia ſi miles aliũ in paganicis et alterum in castrenſibus instituit non est ius accrescendi inter eos quaſi duarũ sint hereditatũ heredes.vt.ff. fa.her.heredes.ſ.j.et.ff. e.ſi certa.p.ſ.iulianus.ꝛ l.ſi duob⁹.et de bo.li.ſi filius.ſ.j. etiã ſi institut⁹ ex castrenſibus non adiuit:vt hic.niſi in casu:scz ſi altera bona eri alieno nõ ſufficiãt.vt.o.l.ſi certarũ.ſ.iulianus.in fi.ſ. ꝛ niſi alius institutus ab intestato primum locꝫ obtineret:ſed tunc non vendicat iure institutionis:ſed tanꝙ ab intestato. vt.o.l. ſi filius.ſ.j. ſi autez vnũ ex vna re aliũ ex alia:vel vnum ex vncia alium ex castrenſib⁹ eſt ius accrescendi inter eos.vt.ſ. eo.q̃ꝑ.ꝛ.ff.eo. ſi certarũ.j.rñ. Non obſtat qõ dicitur.ff.e.ſi miles vnũ.vbi miles vnum ex fundo bẽdez ſcripſit: creditur quãtum ad reſiduum patrimoniuꝫ in teſtatus deceſſiſſe. credi tur enim ita a iure ſi poſſet militẽ boc voluiſſe:ſi autem miles vnum inſtituat in paganicis ꝛ in caſtrenſibus neminẽ: pertinẽt caſtrẽſia ad heredẽ ab inteſtato veniẽtem:vt hic niſi probetur volũtas militis contraria idem ꝛ ccontra:ſcili cet ſi vnũ inſtituat in caſtrenſibus non diſtinguo cõmilitonem vel alium ꝛ neminẽ in paganicis.pertinebunt emã ad heredem iure inteſtati:vt hic.ꝛ.j.l. prꝛogi.ſi autem vnum poſt tempus inſtituit:interim habet locum cauſa inteſtati.vt.ff.eo.l.miles ita.circa prin.

Militẽs plures bꝛedes inſtituti an ſit locus iuri accreſcẽdi inter eos.

Ilcs.¶ Cauſa. Si in bonis caſtreñ.cõmilitonẽ ſuũ miles inſtituerit in paganicis nullũ:ad ea vocabit mater ꝓ inioribus deficiẽtib⁹ tanꝙ ab inteſtato.ſi aũt vnũ in caſtrẽſibus:aliũ in paganicis inſtituit:mater nõ vocabitur ex quo adijt paganica bona.

b ¶ Commilitonem.vel alium quẽlibet.

c ¶ Bona.ſ.paganica.

d ¶ Poſſidebit.etiã ſi nihil ꝓbet ſm Jo.Sed contra.ã.l.prꝛogi.in fi. vbi videt q mater ꝓbet.Solu.aliud cum quis inſtituitur in paganicis:quia tunc trabuntur caſtrenſia quaſi acceſſoria:vt ibi.aut ecõtra:tunc non trabuntur:vt hic.at Jo.contra ꝛ intelligit vbi eoipſo ꝓbatum q non ꝓbatur contra.

e ¶ Si extraneũ.in paganicis ꝛ alium in caſtrẽſibus.vt.ã.digi.ſecus ſi tantum in caſtrẽſibus extraneũ. Aliꝭ ꝟtra.diſtinguit emã vtrũ cõmilitonem:vel extraneũ inſtituerit in caſtrenſibus tm:primo casu non habeat omnia bona quaſi ſit inſtitutus ſolummodo cauſa militie:in ſecundo ſic:vt in ſecundo caſu legis.

f ¶ Beſideras.tu mater.

Quãꝫ.¶ Cauſa Si miles filiã ſuã ex duabus ꝛ vncem ex vna inſtituit:qd iuris ſit de aliꝭ bonis q̃ritur.ſ.vtrũ perueniant ad ſuccedentẽ ab inteſtato:puta ad matrem:reſpon.q̃ videtur bis verbis filiam inſtituiſſe ex duabus partibus hereditatis:et vncem caſtrẽſia bona ad te pertinere nolluiſſe. ¶ Jam voluntas militis a in expeditione occupati ꝓ iure ſeruatur.

☞ Inſtitutio nõ trahit ad ſe reſtitutionem in diuerſis heredibus eque principalibus.hoc dicit Baldus.vel ſic. Inſtitutio facta in caſtrẽſibus nõ trahit ſe ad paganica:ſed inſtitutio ſimpliciter facta cõprehendit omnia.hoc dicit Sali.

Idẽ.a.ſeptimo militi. Lex.ij.

Mles ſi caſtrenſiuꝫ tantum modo bonorum commilitonem b ſuum inſtituit heredem: cetera bona c eius vt inteſtati deffuncti mater ei⁹ iure poſſidebit d: ¶ Si e extraneum ſcripſit heredem:iſcz adijt hereditatem: bona eius in te tranſferri nõ iure deſideras f.

☞ Inſtitutio heredũ a milite facta:potius ſm ius cõmune q̃ militare interpretatur.hoc dicit Salicetus.vel ſic. Inſtitutio heredũ a milite facta per quotas ſm illas trabitur ad omnia bona.Hoc dicit Alexander.

Idem.a.Tindiciano. Lex.iij.

Quãꝫ militum teſtamenta iuris vinculis non ſubjiciantur g:cum ꝓpter ſimpliciatem militarem quomodo velint et quomodo poſſint ea facere his concedatur:tamen in valeriani quondam centurionis teſtamento inſtitutio etiam iure communi accepit auctoritatem. ¶ Nã cum pater ſam ilias filiam ex duabus vncijs:vnam ex vncia bercdes ſcripſerit:nec de reſiduis portionibus quicq̃ ſignificauerit in tres partes diuiſiſſe eũ apparet h hereditatem vt duas habeat que ſextantem accepit tertiaz que ex tertia:nec iſtud habet locũ in milite:ſed in quolibet altero priuilegio q iure cõmuni teſtat. Primo dicit ꝓ miles in expeditione ſtituẽdi ſi miles filiã ſuã duabus vncijs:vnam vero ex vna beredem ſibi inſtituit:de reſiduis aũt nihil diſpoſuerit.quod iuris ſi de bonis militis a militare.

Priuilegium militis non tollit legẽ eius fauore inductam ob imbecillitatem conſilij.b.o.Bal.ꝛ Alexan.

Imperator Alexander Junio.

Sj rufinus vir clariſſimus tribunus latiſclauis k maior annis lege l diffinitis faciens teſtamentum tem manumiſit:iuſtam tibi libertatem competiſſe ſcire debes. ¶ Si minor annis m ex lege conſtitutus fuerit cũ faceret teſtamentum lege impediente: nullam libertatem adeptus es:que in hac parte nec minoribus n quidam remiſſa eſt. ¶ Si idem teſtator cauſam manumittendi te habuit: que probabilis viuo manumittente conſilio futura eſſet:quia o per fideicommiſſuꝫ data p libertas a quolibet minore annis ei cuius cauſa probari potuit prestari debet:et ex teſtamẽto militis ciuſmodi ſeruitus iuſtam q libertatem competere conſequens eſt.

☞ Ex teſtamento militis quando valet iure militari quilibet capere poteſt: niſi ſit ſpecialiter prohibitum. Hoc dicit Alexander.

Idem.a.Demoſteno. Lex.v.

Ex teſtamento militis ſiue adhuc in militia r:ſiue intra s annum miſſus honeſte t deceſſit:hereditas et legata omnibus quibus relicta ſunt debentur:quia inter cetera que militibus conceſſa ſunt liberum arbitrium quibus velint relinquendis ſupremis iudicijs ſuis cõceſſum eſt:niſi lex ſpecialiter eos u prohibuerit.

Latiſclauis nomẽ ẽ dignitatꝭ.Ad hoc q erat clauꝰ ẽ metallo quã ꝓj

ciebat tribunus inter confertiſſimos hoſtes:ꝛ ſic ceteri oẽs fortiter pugnabant.ita q clauem illam recuperabant.

l ¶ Lege.ſcz eliaſcentia.

m ¶ Annis.ſcz.ggg.vt inſti.qui ma.non poſ.ſ.eadẽ.ꝛ.j. de fideicõ.li.l. minor.ꝛ.ff.de fideicõ.li.l.ergo.ſ.item ſi minor.

n ¶ Nec militibus.vt ꝛ.ff.de ma.teſta.l.iij.ꝛ.ff.eo.l.ſi a milite.ſ.j.

o ¶ Quia.vt quia fuit eius pedagogus.

p ¶ Data.id eſt relicta.

q ¶ Juſtã libertatem.id eſt directam ſm.Q.ſed dic ſm Jo.q̃ tantũ fideicommiſſariam poteſt relinquere.vt.o.l.ſi a milite.ſ.j.ꝛ facit.ff. de ma.vin.l.ſi rogatus.Accurſius.

Ex teſtamento.¶ Cauſa. Priuilegium factionis teſtameñti militi conceditur dum eſt in militia. Si ergo dum eſt in militia teſtamẽtum fecit.an eo reuerſo valeat queritur? Dicitur q̃ ſic.poſt tempus reuerſionis poteſt inſtituere in teſtamento quecũq; velit:ni ſi lex boc ei prohibuerit:vel ſi miles intra annum miſſus eſt honeſte vel in militia conſtitutus beredem iure militari poteſt ꝛ legata reliquere:ꝛ debebuntur niſi.l.ꝛc.

r ¶ In militia.ꝛ iure militari facto.

s ¶ Intra annũ.boc habes.ff.eo.l.teſtamẽta eorũ.ꝛ.l.qõ dicit.ꝛ.l.qõ conſtitutum.ꝛ dic vt.ff.ad.l.falci.ad veterani.ꝛ.l.ſi miles.

t ¶ Honeſte.ſecus ſi ignominioſe remittatur.vt ꝑdicte leges dicunt

u ¶ Eos.ſ.milites.vel eos qui ex teſtamento capiunt.vt babetis ecꝛ. plum.ff.e.l.neq; enim.ſ.ij.ꝛ.l.miles ita.ſ.mulier.ꝛ.ff.de bis q̃ ꝓ nõ ſcrip.ba.l.iij.ꝛ.ſ.de bereti.ꝛ maniche.l.ſi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

In testamẽto. ¶ Casus. Si priuat⁹.i. non miles decedat duob⁹ heredibus institutis fratre.s.filio ⁊ filia impubere ⁊ eos ad inuicẽ substituat bis verbis. vos inuicẽ substituo. qd bis verbis significat ⁊ patruus sit heres in totũ si impubes non sit heres. ⁊ ecõuerso. si patru⁹ nõ sit heres ipubes succedat insolidũ. ⁊ locum hꝫ tñ vulgaris. ⁊ est rõ. qz patruo nõ põt substitui pupillariter. ⁊ sic vitat ineqlitas. ⁊ ecõuerso erit in milite retẽto eodẽ casu: scz ꝙ miles fratrẽ suũ ⁊ filiã instituit. ⁊ eos ad inuicẽ bis verbis substituit. vos inuicem substituo ꝙ si patru⁹ decessit postꝫ heres fuerit admittit substitutio filiẽ: nõ solum si nõ fuerit heres: vt qz anteꝙ adiuit decessit: et sic adhuc nõ fuit heres: vel si filia decessit sili⁹ miles erit heres: hꝫ filia heres fuit. qz nõ adiuit: hꝫ decessit i pupillari etate: et in substitutionem ꝑdictã incidit ista pupillaris: quod nõ erat i priuato: ⁊ ℞ fuore militari. ⁊ ℞ est verus si mater pupille nõ ꝺãgerit patruo: ⁊ patruus probauerit fratrẽ suum expresse ℞ voluisse: qz extraneis heredib⁹ postꝫ heredes fuerit substituere põt indirecto. Liuia.

a ¶ Institutis. ſ. cõliter.

Substitutioni pupillari tria sũt necessaria.

b ¶ Cui. scz minori.

c ¶ Facere testamentuꝫ. ℞ vt facere possit tria sunt necessaria: vt sit de liberis. Itẽ vt sit pupilus. Itẽ vt in ptẽte vt i ſti. de pub. ſub. i. pn. ⁊. ff. de vul. ⁊ pu. ſub. l. ij.

d ¶ Non potuit. qz alter⁹ ꝑdicto⁹ii trium defuit.

e ¶ Wisdem. i. vos inuicem substituo.

f ¶ Prudentuꝫ. vt. ff. de vul. ⁊ pu. ſub. ia⁊ hoc in ℣. ſ. ſed ſi alterum.

g ¶ Constitutionibus. vt. j. de impu. ⁊ aliꝫs substi. l. ij. ⁊. l. ꝙuis.

h ¶ Substituti. ſ. in vulgarem.

i ¶ Militis. Qui ita substituit filiam pupillam ⁊ fratres quos instituerat.

k ¶ Extitit: Et sic expirat vulgaris substitutio.

l ¶ Institutus eras. o frater testantis.

m ¶ Inuicem. bis verbis vos inuicem substituo.

n ¶ Substitutione. ſ. pupillari ꝙ ecotra in persona tua locũ habere non posset vt insti. de pu. ſubſti. ℣. extraneo.

o ¶ Liberedib⁹. non solũ suis ⁊ minoribus: sed etiã extraneis ⁊ maioribus ⁊ directo. vt. ff. a. ff. eo. l. milites etiam. nisi mater esset in medio: vt in fi. l. dicesꝫ nam alꝫs nisi directo liceret nullũ esset ꝓiuilegiũ militis vt insti. de pu. ſub. ℣. fi.

p ¶ Dbi. id est a te fratre.

Substitutio tacita nõ admittitur ⁊tra matrẽ etiã in testamẽto militis.

q ¶ Senserit. scilz ꝙ expresse voluit te admitti ex substitutiõe tacita pupilari. nã etiã in testamẽto militis tacita substitutio contra matrẽ nõ admittitur. vt. j. de impu. ⁊ aliꝫs substi. l. ꝓecipius. expresse autẽ vult per hec verba. si lucius decesserit sempiono⁹ heres esto. vt. ff. eodem titu. miles ita. ℣. j. ⁊ in princ. ⁊. l. in fraudeꝫ. ℣. penul. Idem si tacite. vt quo inuicem substituo. si mõ boc probetur voluisse per alias gari substitu. l. lucius. Sed in quo erit ꝓiuilegiũ militis cũ volũtas relinquat questio: cum ꝓ priuatus boc faciat. vt. ff. eo. tam boc in re. in fine. ⁊. ff. ad trebel. l. scęuola: ℟espon. hic alique ꝓesumptiões batur. Sed tu dicas cũ boc non ꝓbatur. nullum habet miles ꝓiuilegiũ. sed boc ꝓbato habet: quia est directa substitutio: nisi mater esset in medio: hꝫ si fuisset ꝓuat⁹ testato⁹ boc ꝓbato ꝙ boc sensit eẽ fideicommissaria tãtũ: ⁊ est hec vera. Sed ℣. digit ꝙ hec erat fideicõmissaria ⁊ ꝓ eo. j. de impu. ⁊ aliꝫs substi. ꝓcipus. ⁊. ff. de vulga. substi. l. cẽturio. hꝫ certe ibi erat mater in medio: ℥ quã eẽ⁹ fauore nõ vasti

a ¶ Si fit. scs filius. Quid autẽ in emancipato? Rñ. valet: sed rũpitur per contratabulas. vt. ſ. de li. prete. l. ſi. ſ. ſancimus.

b ¶ Venire. ab intestato non autẽ per querelam cum ipso iure sit nullum testamentum: nisi in casu quando voluit quẽlibet nascitурum esse exheredatum. vt. ff. eo. titu. l. qui iure.

Sſ cũ. ¶ Casus. Si miles habẽs vxorem ꝓgnãtem hoc ignorãs filiã q̃ erat in vtero pterierit non exheredasse eas intelligit: sciens se filiam habere appellando eam filiã in testamẽto ei reliquit legatus cũ nõ instituit: exheredasse videtur. Aiuianus.

c ¶ Mentionem. Et sic pteriuit. vt institu. de heredi. que ab intesta. ſ. eadem.

d ¶ Infligit. vt. ã. l. prouma.

e ¶ Legatum. Presumitur eũ ꝙ sciuerit se filiã habere. vt insti. de exhere. li. ſ. ſz feminini.

f ¶ Exheredauit. In testamento fictione. secus est i priuato: quia si ei in testamẽto reliquit legatum non videtur eã exheredasse. vñ illud iputatur in quartam: z agitur ad supplementum si quid deest. vt. ã. de inof. testa. l. omnimodo. ct. l. scimus. Item bodie est cõtra: nisi dicas militis priuilegiũ. nã semp inserenda est causa ingratitudinis fm Ezo. vt i auten. nõ ſz. ſ. de libe. pre.

Aptatorias. ¶ Casus. Non soluꝫ in testamẽto alicui⁹ priuati inualida est captatoria institutio: sed nec in militis ꝫ in arbitriuꝫ alterius conferẽ sic instituo beredem si titio placuerit. Aiuianus.

Institutio qñ dicit captatoria.

g ¶ Captatorias. captatoria dicit institutio cui⁹ conditio confert ad secretum alicne voluntatis. puta instituo te si titius voluerit. vel ille sit heres quez titius voluerit: vel sis heres si me institueris: sed in pteritus hoc valet: vt sis heres si me instituisti. vt. ff. de re. institu. l. captatorias. z. l. ille autem. z. l. illa institutio. in prin. Itẽ secus si dicatur instituo te si seius capitolium ascendat: quia expssa nocent: non expressa non nocent. vt. ff. de cõditio. z demonstra. l. nõ nunq̃. libertas valet. licet sit captatoria. vt. ff. de fideicommiss. li. i. fi. decicõmissaria. ſ.

b ¶ Manifestum est. vt. ff. de lega. j. l. captatorie.

Il testamẽto. ¶ Casus. Si priuatus heredẽ instituerit: z legatis z fideicõmissis totã hereditatem eghausit: heres quartam detrahere potest: sed an sit sic in milite: queritur? Rñ. ꝙ non. q̃ omnimodo oꝫ eius voluntas seruari ꝑpter priuilegium suus: si autem plus petatur q̃ sit in eius patrimonio: petenti obstabit exceptio.

i ¶ In testamẽto. ſ. iure militari facto. secus si iure cõi. vt. ſ. e. l. penul.

Item secus in veterano. vt z. ff. ad. l. fal. ad veterani.

k ¶ In legatis. vt. ſ. ad. l. fal. l. in testamento. z. ff. ad. l. falci. l. ſi post, z l. ſi miles. z. l. ſi. z. ff. eo. ſi certarum. in ſi.

l ¶ In fideicommissis. Generalibus z ſpecialibus. vt. ff. ad trebellia. l. j. ſ. penul. Sed contra in codẽ. l. i. ſ. in filij. sed ibi dicit habere locum trebellianum in testamẽto militis quo ad alia remedia: nõ quo ad quartam.

m ¶ Sanc. Postulatur a legatarijs. nam a creditoribus etiaꝫ vltra

testamẽto (si sit [a] in potestate) eũ ad successionez venire [b] in dubijs non habetur.

Postbumus vel iam natus a milite ignorante preteritus ab intestato ei succedit: eo sciente habetur pro exheredato: z scientia eius probatur si de eo fecit mentionẽ in testamento. hoc dicit Salicetus. concor. Baldus.

Imperato. Philip. a. et Philip. c. Justino militi. Lex. x.

Si cum vel in vtero habere[c]tur filia inscio patre milite ab eo preterita sit: vel cum in rebus humanis eam non esse falso rumore. plato pater putauit nullam eius testamẽto fecit mentionem [c]: silentium huiusmodi exheredationis notam nequaq̃ infligit [d]. ¶ Is aũt miles qui testamẽto filiam suam appellauit: eiq; legatum [e] dedit: non instituendo eã heredem exheredauit [f].

Captatoria institutio non valet etiã in militis testamento. b. d. Bal. z Sali.

Idem. aa. et. cc. Emilio militi. Captatorias [g] institutiones etiã in militis testamẽto nullius esse momẽti manifestum [h] est.

In testamẽto militis cessat falcidia: z heres facto inuentario vltra vires hereditarias non tenẽt. b. d. Sali. Vel sic. Legata z fideicõmissa a milite relicta non defalcantur si vires patrimonij non egerint sed si excedunt diminuunturꝙ quatenus excedunt. b. d. Allegan.

Idem. aa. et. cc. Domi. Lex. xij.

[i] Il testamẽto [i] militis leges falcidiam: z in legatis [k] z in fideicommissis [l] cessare explorati iuris est. ¶ Sane [m] si qd vltra vires patrimonij postulat: cõpetẽtia defensione tueri te poterit [n].

Reseruatio testamenti facta militi dãnato de crimine capitali non egtedit: nisi ad castrẽsia z ab intestato succedit fiscus in paganicis. b. d. Allegan.

potest peti. vt. ſ. de iure delibe. l. ſi. ſ. ſ.

n ¶ Potest. nec enim vltra q̃ ad eum peruenit tenetur: vt hic. z. ff. e. si vero. ſ. quid ergo. ad legem falci. in ratione. ſ. ſ. q̃ vulgo. et. ff. ſi cui plus q̃ p legẽ falci. l. ſ. ſ. in quibusdã. z ad trebel. l. ſ. ſ. penul. boc aũt bodie verum est si fecerit inuentarium: alias tenetur insolidum: vt in auc. de hered. z falci. ſ. ſi vero nõ fecerit. col. j.

El militib⁹. ¶ Casus. Si miles cõstitutus in militia aliqd commisit: vt quia arma sua alienauit: vel duci belli nõ obtemperauit: an testamentum facere possit: queritur? Respon. q̃ sic. scilicet in castrensibus bonis tm. si autem intestat⁹ decessit fiscus ei succedit.

o ¶ Centurionibus. qui forte preerant cẽtum militibus. Centuriones qui dicantur.

p ¶ Militare. Que sunt multa: vt ptz. ff. de re mili. per totũ. z in. l. iij.

q ¶ Permittitur. Sed z in illis si hoc eis permissum sit a ꝓncipe vel a iudice. vt. ff. ũ leg. iij. ſi gs. in princi. ſ. j. et de iuinst. testa. ſi quis filio ex. ſ. iritutum. z de dona. inter vxoruꝫ z vxo. cũ bis status. ſ. ſi miles.

r ¶ Intestatis. id est posito q̃ non fecerit testamentum.

s ¶ Fisco. hoc plane intelligitur in paganicis: et in castrensibus dicit Jaco. idem. Sed contra eum. ff. de vetera. militi. suc. l. j. vbi dicitur q̃ suc cedũt cognati: quod determinatur per. l. j. eiusdem titu. scilicet vsq; ad quintum gradus. z post admittitur fiscus: etiam in castrensib⁹. Et vt plene videas distingue an ꝓpter comune delictũ sit damnatus: vt tũc nõ liceat ei damnato testari. vt. d. l. ff. de vetera. mili. succel. l. j. an ꝓpter militare: z tunc si de fide rupta non liceat si alias de castrẽsibus potest si hoc est ei concessum a iudice qui eum condẽnauit. vt ff. de le. ij. qui sus in pin cipio. ſ. miles. de nõ castrensi nõ potest: vt hic. z. ff. eo. ex militari. si aũt decessit intestat⁹ dicit vt. ſ. digi in prin. glo.

Militibus dãnat⁹ de crimine an possit testamẽtum facere.

Imperatores Valen. z Val. aa. Claudio. Lex. xiij.

Et militibus nostris centuriomb⁹ quoq; ob fiagitiũ militare [o] dãnatis: nõ aliarum q̃ castrensium rerũ testamenta facere permittitur [p]: z intestatis [q] iure ꝓprio succeditur a fisco [r].

In testamento militis non requirit solẽnitas iuris cõmunis. Hoc dicit Alle. Et heres scriptus in eo prefertur succedẽti ab intestato. Salice.

Impera. Diocle. et Maxi. aa. z cc. heredibus maxime. Lex. xiiij.

Si a fratre suo militante mater vestra scripta heres successionez eius sibi quesiuit cẽ quis testamenti scriptura non cõtinet iuris obseruationem? hanc here ditatem fratrẽ testatoris vel eiꝰ filios [s] ab intestato cuincere non potuisse iure constitit.

Milites in expeditiõe degẽtes pũle giũ habẽt vt testari valeãt quomodo volunt z quomõ possunt: z ideo q̃ in vagina vl̃ clypeo vl̃ puluere cũ gladio scripserit habet. ꝑ testamẽto solẽni. b. d. Allegã.

Imperator Constanti. a. ad populum. Lex. xv.

Milites in expeditiõe degẽtes [t] si vxores aut filios aut amicos: aut commilitones suos: postremo cuiuslibet generis homines amplecti voluerint supreme voluntatis affectu quomodo possint ac velint testẽtur: nec vxorum aut filiozũ cozũ cũ volũtate patris reportauerit: meritũ aut libertas [u] dignitasve q̃rat. ¶ Proinde sicut iuris rõnibus licuit: ac semper licebit si qd i vagina: aut in clypeo literis sanguine suo rubricatis [v] adnotauerint: aut in puluere inscripserit gladio: sub ipo tẽpore quo in prelio vite sortẽ deponunt huiusmodi voluntatem stabilem esse oportet.

Militis testibus ꝑbari oꝫ.

Ja a fratre. ¶ Casus. Frater matris tue in min⁹ foleni testamẽto puta adhibitis tm duob⁹ testibus te heredẽ instituit: nũqd obstãte q̃ minus solẽne fuit testamentũ: frater tu⁹ vel filius eiusdez fratris cuincet hereditatem/queritur? Respond. q̃ non. et hoc ꝓpter priuilegium militare.

Filios. ſ. fratris nam in filijs militis seruat̃ qõ dicitur. ã. eo. sicut.

Milites. ¶ Casus. Miles instituere heredẽ potest in militia cõstitut⁹: siue vxorem siue filios: siue quẽlibet alium: nec inquiret̃ur filius an fuerit bene vel nõ: vel fuerit institutus in dignitate vel non: vel liber an seruus ꝑpter priuilegiũ militis. cetera plana sunt. Aiuianus.

v ¶ Degentes. in egercitu.

g ¶ Liberitum. i. vtrum meruit esse heres an non.

y ¶ Libertas. ſ. vtrum sit seruus an liber.

z ¶ Sub ipso tẽpore. ita tamen q̃ hoc legitimis probationibus ostẽdatur: sciz duob⁹ testib⁹: licet non rogatis: vt. ff. eo. lucius. cum autem non occupatur tanta necessitate z est in castris exigitur cõuocatio z rogatio: vt voluntatem audiant quo testes. vt. ff. eo. diu. z ſi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

eo.ff.ff.si autem sit in domo sua exigitur solēnitas cōmunis. vt isti. eo.ff.ff.ti.7.l.eo.l. penul.

Scriniarios. ¶Casus. Si scriniarius: id est notarius intitulatus in matricula militum inueniatur: vel magistro militum obtemperans: an priuilegiuz habeat militis in testando/ queritur? Respondeo q̄ non. licet videatur contra.ff.eodē l.vltima. Solu. ibi fuit notarius iloco hostili: vel iurauit se nō vitatuz mortē propter rem publicam.

a ¶Scriniarios. id ē notarios siue tabelliones: et est vulgare romanorum.

b ¶Nullatenus. immo videtur q̄ sic. vt.ff. eod. l.fina. 7 de bon. poſſeſſ. ex teſta. mili. l.i. q̄ sunt contra. Sol. distingue vtrū sunt iloco hostili: vt tūc habeant priuilegiuz militum: vt ibi: an non vt tunc non habeant priuilegiuz vt dic. Vel dic q̄ ibi loquitur de his qui iurauerant se non enitaturos mortem reipublice causa.

Legdā. ¶Casus. Testandi quo modo voluerit militi p̄mittitur dum est in expeditione: secus si extra. quia habet loco priuati. Iuuianus.

c ¶Componere. scz suuz testamentum.

d ¶Beneficium. not. vt 7.ff. eo. diuus. 7 instit. eod. ℌ. illis. 7.i. qui. non ob. lon. tempo. p̄c. l. fan cimus. 7.ff. de restitu. mili. l. fina.

Licet. ¶Casus. Pupillo militi tribunatū adepto olim testari licebat: q̄ innouat imperator: cum instabilem mentē habeat: 7 extraneos instituendo beredes. ppinquis suis nocere posſit nullo mō etiam tribunus creatus habebit testamēti liber tatem. Iuuianus.

e ¶Pupillis militibuz. sic 7.ff. de ex̄cuſatio. tutorum. sed 7 milites. ℌ. iaz autem.

f ¶Priuilegia. id est qa miles 7 tribunus.

g ¶Fieri. id est pupillus creari tribunuz. vt.ff. de muneribus. et honoribus. l.ad rempublicam. Vel dic verius creatum posse testari.

¶Qui testamenta facere possunt. ¶ Qui testantur iure speciali. ℌ. dixi. nunc qui communi. Additio. Ista continuatio non est perfecta: et adde ad eam in fine. Modo videndum est de bis personis qui possunt testari vel non. vt l. si queramus. ff. de testamen. 7 ideo iste titulus precedit titu. de testamentis. Ja.

Clāp. ¶Casus. Paterfami. omnia bona sua habens cōmunia cum fratre suo pro indiuiso: filiā suaz titio matrimonio collocatā in testamēto suo beredē instituit: an valeat institutio q̄ritur: Videbatur q̄ non: q̄ non videbatur habere proprium: cum omnia bona sua erant cōmunia: secus tamen est: 7 ita est argumentū q̄ idem quod cōmune mibi est cuz alio meū est. idē est si cum sorore tua cōmunem beredi tatem habuisti: nimirum.

Notarij 7 apparitores militum non gaudent priuilegio militari: licet in matricula militum descripti sint. Hoc dicit Alegander.

Imperator Anasta. a. Purio. pfesc. pretо. Lex. xvi.

Scriniarios[a] vel apparitores qui virozum magnificozum magistrozum militum iussionibus: vel actibus obtemperant: 7 si nomina eozum matriculis militarib[b] referri videantur: nullatenus[b] in vltimis a se conficiendis voluntatibus iuris militaris habere facultatem decernimus.

Ediles non militans nō gaudet priuilegio militis. hoc dicit Bald. Salice. 7 Alegander.

Impera. Justi. a. Menne pfecto pretorio. Lex. xvij.

Nē quidā putarent in omni tempore licere militib[c] testamenta quoquo modo voluerint cōponere[c]: sanctimus his solis qui in expeditionibus occupati sunt memoratuz indulgeri circa vltimas voluntates conficiendas beneficium[d].

Pupillus licet sit tribunus seu capitaneus militum nō potest testari. b.d. Alegan. concor. Bal. 7 Sali.

Idem. a. Joan. pfecto pretorio. Lex. xviij.

Licet antiquis legib[e] permittebatur pupillis[e] si tribunatus numerū mercantur: vltimum elogium conficere posse. ¶Attamen indignū nostris temporibus esse videtur cum qui stabilem mentem nōdum adeptus est, ppter priuilegia[f] militum sapientum hominum iura pertractare: 7 in tenera etate ex tali licentia parentibus forte suis: vel alijs propinquis nocere: proprijā substantiā extraneis relinquendo. ¶Ideoq̄ boc fieri[g] nullo mō concedimus.

¶Qui testamenta facere possunt. Titulus. xxij.

Societas vel communio incidens: vel ex conuentione procedens non impedit ius testandi. hoc dicit Salicetus. vel

bilominus valebit testamentum tuum. Aluianus.

b ¶Vellet. vt. ℌ. pro soc. si societatis. 7.ff. pro soc. l. cum duob[o]. als est l. si fratres. ℌ. idem respondetur. i.

¶Successionem. Quasi enim non haberet. testari. 7 est eadem causa dubitationis in prozi. respon.

k ¶Habuisse. ex alia causa q̄ societatis.

Ja io. ¶Casus. Alius quis dum erat sane mentis: te 7 vxorem tuam beredes instituit. deinde se precipitauit: an valeat testamentum. querit? Distinguitur. aut impatiens doloris hoc fecit: quia fuit valitudine detentus: quo casu valet testamentuz: aut metu future pene: quo casu non valebit: ℌ succedet ei fiscus. Aluianus.

l ¶Rabie. Idem si puer eris alieni. * vt.ff. de iure fil. in fraudez. ℌ. j. Accursius. * Secus fali.

m ¶Probationibus. qō probatur coipso q̄ contrariuz non ꝓbatur. * vt.ff. de bo. eo. qui mor. sibi conscius. l. fina. ℌ. fi. 7 sic. ℌ. titu. j. l. omnium. ℌ. cum bocipsum. Vel dic * erāt presumptiones in cōtrarium. Et est bic annectēda distinctio si mortem sibi conscinit metu criminis cuius accusatio poterat institui post mortez. vt.ff. de accusatio. l. ex iudicioruz. q̄ casu publicāda fuit * bona. Si autez metu alterius criminis quod esset publicuz et capitale: siquidez anteq̄ in eo deprehenderet: vel lis aduersus eum contestaretur: nō publicarētur * bona: alioquin sic si conscientia criminis bocfecerit. vt pallega. l. Si autem erat crimen extraordinariuz puta furtū vel simile: non publicanē * sine ante siue post mortez sibi cōsciuit. * vt.ff. de bo. eorum. l. fina. 7 ad idem. j. de bo. eo. l. j. 7.ff. de iniusto testame. si qs filio ex. ℌ. proinde. et. ℌ. sequen. de dona. inter virum 7 vxorem. cum bic ℌ. fi maritus. 7.j. si reus vel act. mor. fu. l. defuncti. 7.ff. de edil. edi. l. boues. ℌ. mortis. * Ja ista magis excludit fali. 7 pau. * Secus gl. pau. bal dus fal. alexan. et ias. * Glo. sed tur bal. sed repudiat ꝑ Alex. à post doct. * Singularis glo. fin bal. in. l. iij. j. si pen. appel. mons i terue. et fin Alex. et ia. bic. * Et bene bal. et fali.

n ¶Ascite. i. quia mortez sibi conscinerit. quia se ipsum occiderit.

Cōtinuatio.

o ¶Conuelli. id est remoueri.

p ¶Ratam. Scilicet taliter testantis.

q ¶Eius. scilicet criminosi.

Senium. ¶Casus. An senex vel eger possit facere testamentuz? queritur: Respon. q̄ sic. sed filiuſfami. non. Cetera plana sunt vsq̄ ad. l. bac consultissima. Aluianus.

r ¶Non auferre. Ham quia non erat sanus inferebatur: ergo insan?. ergo furiosus: sed non valet. vt. ℌ. de transactionibus sanum. 7.ff. eo dem. l. ij.

s ¶Filium. als est leg. 7 als. ℌ.

t ¶Non posse. etiā cum volūtate patris. * vt institu. e. in principio. 7.ff. eodē. l. qui in potestate. sed donare pōt causa mortis patre permittente. * Secus glos. fali. et doct.

UNIVERSIDAD DE HUELVA ©2010

mittẽte.vt.ff.de dona.causa mor.tã is.ſ.filiuſſamí.ꝛ de dona.l.filiuſ familias.ſ.pe.Sed q̃ eſt ratio? Reſpon.quia teſtamẽti factio eſt publici iuris. * ſed donatio priuati.vt.ff.eo.l.iij. Vel dic ꝙ inſtitutio Additio. Iſte due rationes ſunt de mente Bar.Bald.Pauli ꝛ Ja-

* In q̃ dꝰ nõ repũtat ꝑſonã duo rũ:ſ vnius erñ.Barto. pau.

ſonis.ꝛ cuꝫ dicit gl.ꝙ inſtitutio nõ debet pendere ex alieno arbitrio ſal lit boc de iure canonico quia poteſt pendere ex alieno arbitrio ad pias cauſas.ca.cum eſſes.ex tra de teſta.

a ¶ Si frater patruelis tuꝰ ante decimũquartum annum etatis ſue deceſſit cuꝫ facere nõ potuit teſtamentum: nihil ex eiꝰ poſtremo recte poſtulatur iudicio. ¶ Nam ſi bãc etatem egreſſus: licet vigoris nondum emẽr ſiſſent veſtigia ſuum ſolenniter ordinauit iudicium: hoc cuellere fruſtra conaris.

☞ Pupillus non poteſt teſtari:ſed ille qui egceſſit pupillarem etatẽ poteſt: licet malicia non ſuppleat:vel licet nondum ſit etatis vigintiquinq; annorum. b. d. ꝑm glo.ꝛ doc.Alexander.

☞ Inhabilitas ad generandũ non inhabilitat ad teſtandum.Salice.

Lidẽ.aa.ꝛ.cc.Radoni. Lex.iiij.

Impera.Conſtã.a.ad Rufinum prefectũ pꝛeto. Lex.v.

b ¶ Non potuit.nec etiã cũ tutore:quia tutor dꝫ tur vtiuo:nõ vt ei mor tuo conſulat. Additio. Tu dic ꝙ immo ꝓpter ea:quia vltima voluntas non dꝫ pendere ex alieno arbitrio Jac.ls Bal. ꝛ Sali.gl.inſequanꝫ.

c ¶ Teſtamentũ.ſed defecto fecit.

d ¶ Judicio.ſic ergo pupillus non teſtat:vt hic. ꝛ inſtitu.eo.ſ.ij.ꝛ.ſ.tit. j.l.vlti. ꝛ.j.quãdo ꝓuo. non eſt ne.l.ij.ꝛ de le.bere.ſciant.

e ¶ Etatẽ.ſ.iiij.anno.

f ¶ Egreſſus.Vel pridie ante.vt.ff.eo. qua etate.

g ¶ Veſtigia.ſcz etatem. ggy.an.vt.ff.de mino.l. j.vel nõdũ potens erat coire.

Unuchis liceat. Omnium. Erat autẽ dubitatio ‡ ex eo ꝙ teſtes ſunt neceſſarij teſtamẽto:ſed eunuchꝰ non habet teſtes: ſed alii ter bincinde accipit nomen teſtis.

b ¶ Unuchis liceat.

‡ Truſſa eſt bald.ſũ dic ꝙ eunuchus ẽ hõi ꝑfectus ſgre videbaſ ꝙ nõ poſſit teſtari.bal.ſa li.ij.bar.ſ.i

Si quis imperator rem.Inſcribendi. Et ita iure priuati vtiſ principes.vt.j.tit.j.l.eg imperfecto.ꝛ.l.oĩus. circa ſi.ꝛ.l.non dubiũ. ꝛ.ſ. de le.ꝛ ſſti.digna.ꝛ.j.ad l.fal.l.iiij.ꝛ.j.l.ꝓi.ꝛ.ff. de leg.iij.ex imperfecto.

k ¶ Cum heredes.habeant. Quo ad teſtamẽti ſolẽnitatẽ. ‡ vt ſ.l.ꝓi.ꝛ ſic non eſt ſ.ff. de leg.ij.quod ꝓincipi.

‡ Paſſiue non actiue. paul.

l ¶ Epiſ.vt.j. de fideicõ. l.ꝛ in epiſtola.

m ¶ Liceat. Idem in papa ꝑm Joan. Additio. Tu dic verũ quo ad bona patrimonialia.ſz nõ quo ad papatũ eſt gl.ſingularis in.capſica.viij. q.j.ꝑm Philip.fran. in rub.de teſta.nũ.

Hic cõſultiſſima. ¶ Caſus. Qualiter cec naturaliter ſiue ex morbo facere dꝫ teſtamentũ:ſcz? Rñ.ꝙ ꝑmo vocabit teſtes ſeptem ꝛ tabularijũ:coram eis dicet ꝙ vult facere teſtm nũcupatiuũ.Heredem certũ nominabit:ne nominis error ambiguitatẽ generare poſſit ex quot vncijs velit euꝫ eſſe heredẽ:ꝛ quid vnũ

quẽq; legatariũ velit capere:ꝙbus ꝛ tabellione ſcriptis ꝛ a teſtibus ſubſcriptis ꝛ ſignatis plenuꝫ robur obtineat teſtm.ꝛ hoc in ꝓtima. Si autem codicillos velit facere nec heredem inſtituerit:ſed legata ne ſit ſ.j.de codicil.l.vl.ſ.in oſſi.ꝛ cuicũq; velit ſiue teſtm fecerit ſiue codicillos vno tpe com mittit ad ſcribendum.ꝛ alio tẽpore poterit face re recitari tã ſibi q̃ teſtibus:vt ꝓteſtetur ſe taliter teſtm ꝓfeciſſe vel codicillos teſtium ſubſcriptione iſecuta.ꝛ hoc in ſcõa.Si tabellio iuẽtus nõ fuerit ſeptim teſtis loco ſuo adhibeat in teſtamẽto.ſic facto codicil lo poterit cui vult ex teſtib ad cuſtodiẽdũ committere.qõ bñe põt locũ nõ tm in ceco:ſed i alio: ſed maxime cc.ꝛ hoc in tertia parte.Aiuta.

n ¶ Per nũcupatiõne.i. p teſtm nũcupatiuũ ſine ſolẽnitate:nõ tñ ſine ſcriptura. vt ſũpra. e.ſ.cecus. Sed q̃rẽ:ꝛ boc nũcupatiuũ:cũ tñ habeat tantã ſimilitudinẽ cũ ſcripto: Rñ. ‡ q̃ teſtator nõ ſignat:nec ſubſcribit: nec nomen bẽdis ſcribit qõ ieo eſſet neceſſe.vt.j.tit.j. iubem. Jte teſtes debẽt oĩa ſcire q̃ ibi ꝓtinent ‡ ibi nõ ops.vt bac.l.et.j. tit.j.bac cõſultiſſima.

Teſtm ali qõ dr nũncupatiuũ. ‡ Sec̃tur glo.bart.et Jaſ.

‡ Et bene ſali.

o ¶ Scriptis.ſcilz ſine ſolẽnitate.

p ¶ Edoceãt.ſ.ceci qõ eſt hic ſpeciale ‡ als ſecus. vt.j.ti.j.in teſtamentis. qõ eſt verius.vel boc cor rigiſ ‡ ꝛ fac.ff.de adop. l.etiam cecus.

‡ Jſtã ſec̃ tur Cy.ray ne.Barto. pau. Fulg. aler.ꝛ Jaſ. ‡ Plz ſal.

q ¶ Et indicia. ſi vbi ꝓpter ſolũ nomẽ põt oriri ambiguitas. Quid enĩz ſi gallo ꝑſum ‡ ſtituat q̃ numꝫ inueniẽ niſi bic. Dic ꝙ Palam.quid ſit palam dic vt.ff.eo.l. heredes.in ꝓin.

‡ Qui fuit bidellus. Bzo. Lyn. bar.et ang.

r ¶ Palam.quid ſit palam dic vt.ff.eo.l. heredes.in ꝓin.

s ¶ Codicillis.ſic q̃ i codicillis ſi caſu exigũt octo teſtes qõ eſt ſpeciale. ‡ Vel dic nõ referri ‡ ad oĩa ꝑdicta: ſz ad alia ꝓter numerũ teſtiuꝫ: ſic ſufficiũt quinq;. vt.j. de codicil.l.ſi.ſ.in omni.

‡ Jſtã ſec̃ tur bu.bal. Fulg. Bo. ꝛ alex.ꝛ in bocilleter. ſ.ſingu.ꝑm ange.

‡ Jſto.ſec̃ tur Sali.et pau.ꝛ dicit ia.ſ.adhibitis qnq; teſtib dsadit tabellio.

t ¶ Et cũ.Hic verſus nil bic addit:niſi boc ꝙ cecus ſub obtentu teſtiuꝫ nõ dꝫ neceſſe facere ſcribi:licet id digerit.ſ.ꝓ terit igit ꝛ alio tempore ꝓtius ſcribi:ꝛ tũc legi et ſubſcribi. Additio. Dicit bic Ang.ꝙ ꝓ itelligi tur quãdo erat in extremis vite cõſtitut.ꝛ bãc gl.ſequuntur docto.

u ¶ Ad memoria.vt in auc. de triẽte ꝛ ſemiſſe.ſ.illõ quoq; col.iij.

v ¶ Cecus.ſcz cecis.

w ¶ Octauũ.ergo tabulariꝰ cõputat ſi numero octo teſtiũ q̃ bic exigũtur ſic ꝛ in auc.de fide inſtru.ſ.oportet vero.col.vj.ꝛ.ff.eo.dominicꝰ.

x ¶ Credere. i. cõcedere. puta ꝓtius. Labellio an ꝛputeſ i numero teſtiũ i teſtõ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Idē ꝛ in aliꝭ testamentis:vt loco vnius computetur:ꝛ sic sufficiāt
seꝯ testes ꝛ tabellio idem vbicunq; exiguntur duo vel quinq;. Sed
bandinus contra * quia non ꝓbatur per talem scripturaꝫ:licet p
testes ꝓbetur inter quos fit tabellio:ꝛ sic erit hoc casu speciale.
a ¶ Testandi.nam ⁊ aliꝭ possunt predicto modo testari:sed non ba-
bent necesse.
b ¶ Oculis.licet cecꝰ non
viderit.
c ¶ Spectata. neutraliꝫ
ter ponuntur hec nomi
na:ꝛ sunt pluralis nume-
ri:ꝛ reguntur ayerbo re
linquat.
d ¶ Sensibus.Hominī-
bus habentibꝰ sensum.
Additio Alexandri ꝑm
Bald.ꝛ Salice.hic q; ce
cus qui testatur inter li
beros non habet necesse obseruare solennitatem huius.l. hoc tenet etiam Angelus.arcti.in.§. cecus autē.instituendus non est permittum facere testa.

¶ Furiosus. ¶ Casus An furiosus possit facere testamentum:queritur:Dicitur q; sic.dum est inter dilucidum interuallus:licet hoc antiquis in dubiuꝫ venisset.Sed quid si inceperit condere testamētum:ꝛ euꝫ furoꝛ inuasit an valebit testamentuꝫ: queritur:ꝛ respon.Justinianus q; non valeat. ꝛ est ratio:q; circa indiuiduum sola inchoatio nihil operatur.Si vero ita dilucidis interuallis ceperit ꝛ ꝑfecerit .tenet si iuris solēnitate fuerit subnixum. ¶ Iuia.
e ¶ Pro nihilo esse. nihil eñ videtur facere q; partem indiuidui facit: vt bic.ꝛ.ff.de arbi. dicere.§.sed si de pluribꝰ.ꝛ l.quid tamē.circa ꝓin. vno enim cōceptu testari debet.vt.ff. co.l.beredes.§.fi.
f ¶ Censemus.vt insti.e. §.furiosi.

¶ Discretis , ¶ Casus An furdus ⁊ mutus possint condere testamentum . distinguitur:sunt cōiuncta vitia: aut disiuncta.si coniuncta q; sit.f.furdus ⁊ mutus a natura.i.a natiuitate.puta aut ex morbo supeniente:primo casu nec facit testamentum: nec codicillos ꝛc. Scōdo casu facere potest si scribere sciat.Si autem fuerit furdus ⁊ nō mutus, quod raro cōtingit:aut a natura aut morbo superuenienti.in prio casu fuit dubitatio ⁊ alterca tio.in secundo non . Si fuerit mutus ⁊ non surdus ⁊ scribere sciat testamentū facere potest siue mutꝰ fuit a natura:siue superueniente morbo:ꝛ ista non solum habent octauum testem effectum capiat.

¶ Libera ꝓāre concedenda suas voluntates in predictum modum ordinantibꝰ chartulam ita subscripturam : ita demq; cōsignaram vt antelate forme declarant : cui velint ex testibus custodiendam mandare. ¶ Sic fieri nāq; confidimus:vt non recipiat se tantus in cecis testandi * licentia:sed nec locū quidē vllum relinquat insidijs tot oculis ᵇspectata ᶜ:tot insinuata sensibusᵈ:tot insuper in tuto locata manibus.

¶ Furiosus habēs dilucida interualla potest in illis interuallis cōdere testamētum:nūmodo anteq; furoꝛ superuenerit ceperit testari ⁊ finierit: sed si anteq; completeret superueniat furoꝛ q; ante factum est ꝓ nihilo habetur:ideo cessante furoꝛe non poterit complere:sed habebit necesse de nouo incipere.Alexan.

Impera . Justi.a. Jul. prefecto prętorio. Lex.ix.

FUriosum in suis iducijs vltimum cōdere elogiū possc:licet ab antiquis dubitabat:tamen ⁊ retro principibus ⁊ nobis placuit. ¶ Nunc autē hoc decidēdum est qō simili modo antiquos animos mouit.si icepto testamēto furoꝛ eū inuasit: sancimꝰ ita q; tale testamētum hois qui in ipso actu testamenti aduersa valitudine tentꝰ est,ꝑ nihilo esseᶜ . ¶ Si vero voluerit in dilucidis interuallis aliquod condere testamentū: vel vltimā voluntatem:ꝛ hoc sana mēte inceperit facere ꝛ cōsum mauerit nullo tali motu iterueniente stare testamentū siue quācunq; vltimam voluntatem censemusᶠ :si ⁊ omnia alia accesserint que in huiusmodi actibus legitima obseruatio sequitur.

Surdus ⁊ mutᵘ a natura testari nō potest.Si vero ex accidēti potest:nūmodo scribere sciat ⁊ manu sua scripserit vo luntatē suam:ille vero qui mutus nō est: sed tantū surdus a natura:vel ex accidēti potest indistincte testari:etiaꝫ si nesciat scribere si suam intentionez verbis exprimere potest:mutus autem qui surdus nō est:testari non potest nisi scribere sciat: ꝛ manu sua scripserit.b.o.Alexan.

Idem.a. Julia . prefecto prętorio. Lex.x.

DIscretis furdo ⁊ muto:qz non semper huiusmodi vitia sibi concurrunt ᵒ :sancimus si quis vtroq; morbo simul laborat:id est vt neq; audire neq; loqui possit.ꝛ hoc ex ipa natura beat':neq; testamentum facere/ neq; codicillos/neq; fideicōmissum relinqre/neq; mortis causa locum in masculis:sed in femininis.

g ¶ Discretis.i.separatis.
h ¶ Concurrunt.Licet videatur statim velle dicere qñ sunt vitia separata:premittit tamen duos casus qñ sunt coniuncta.
i ¶ Natura habeat.i.ab origine vel a natiuitate.naz quilibet homo de natura habet vt audiat ⁊ loquatur.
k ¶ Libertatem . contra ff.qui ⁊ a quibus.l.j.sed ibi erat separatum. ‡
l ¶ Abstulit.scilicet mortibus.
m ¶ Permittimus . sed in superiori casu nullo tempore ‡ potuit dicere:sed ⁊ per alium potest scribere si boc a principe impetret. * vt.ff.c. si mutus . loquitur autem de eo muto ⁊ surdo qui prioꝛsus non audiunt nec loquuntur . afs enim omnia facere possunt.vt insti.co.§. item surdus ⁊ mutus.
n ¶ Raro.not.q; raro cōtingit q; fi aliqs sit surdus quin mutus sit et contra.
o ¶ A natura.id ē ab origine.
p ¶ Cogitasse.subaudi ⁊ exposuisse.
q ¶ Nullum . scilicet surdum.
r ¶ Qui penitus . seꝛ cui voꝛ articulata fuit concessa. Sed videf surdum nullo modo posse testari.vt.ff.vnde cog.l.octauꝰ.§.fratris. Respō.illō ꝑm ius vetus ꝑm qō nō poterat * testari : nisi impetraret a ꝑncipe . vt.ff. eodem.si mutus. Vel loquit ibi de surdo ⁊ muto a natinitate vel ex accidenti:sed ignorabat literas.
s ¶ Et būc peritum.non ergo afs.arg. sumpto a cōtrario sensu.arg.ff.de offi.eius cui man.est iuris.l.j.§.huius rei.
t ¶ Discrimine.id est differentia.
v ¶ Jn masculis . nisi in misitibus. ‡ vt insti. de testa. mi. §. quinimmo. Jtez dic bic eos qui nō possunt facere testamentum:vt diximus. insti. co.§.fina.

DEmo. ¶ Casus. Jn rebus acquisitis per filiūfa . puta in ꝓfectitijs vel aduentitijs.quia ꝓꝓrietatem hz filiusfa.pater vsufructū.testandi nō habeat licēter filiusfa.nisi tm i his casib' in quibus ei a veterib' indultum est.boc aūt est in castrēsibus vel quasi: nec tale testū querele inofficioſi subiacebit . et boc dicit cum.l.sequenti.
g ¶ Promulgauimus , vt s.digi de colla.l.fin. Vel dic vt.j.de bo. que lib.l. fi.§.filij aūt familias.

‡ Silo.sed tur Paul.et tal.sed dicqbi ipetrauit a ꝑncipe. cr bal. et alerā.
‡ Nisi ad plas causas Bal. ale. ij Bo.ꝛ tal.§. ‡ Plz ale. displicet.p. ꝛ tal.

‡ Silo.sed tur Sal.et ale.ij Jaſ. contra.

Permittimus.

* Etiã si in illis pri nõ q̃rat vsufru ctus. Ang. paul. alex. ꝛ Jas.

a ¶ Permittimus. s. vt possit facere testamentũ * in aduentitijs.
b ¶ Antiqua lex. multe sunt. ll. antique que hoc dicũt. vt. ff. de dona. causa mor. tam is. §. j. ꝛ. ff. eo. l. qui in potestate. in prin. ꝛ. s. eo. seniũ. in fine. ꝛ insti. eo. in prin.
c ¶ Certis. in castrensi vel quasi. vt. j. l. proxima. in fine.
d ¶ Personis. instituendis.
e ¶ Facultatem. capacez scilicet.
f ¶ Concesse sunt. q̃si dicat nõ relinquant nõ capaci in illis casib⁹ in q̃bus possunt facere testamentum. Additio. An autem filiusfa. possit testari in his aduentitijs in q̃bus patri non querit vsufruct⁹ (quod est in casibus: aut excipitur cũ. ij. sequen. iuncta glo. vlti. aut. j. de bo. q̃ lib.) dubitari põt: sed cõmunis opinio Bar. ꝛ aliorum in. d. l. qui in potestate. ff. e. est q non p textum istum.
g ¶ OMnes. ex legib⁹ permittitur eniz ex diuersis legib⁹. vt. s. de episc. ꝛ cleri. sacrosancte. ꝛ. l. cuz lege. ꝛ de aduoca. diuer. iudiciorũ. l. fori.
h ¶ Cõstitutionis. vt. s. de inoffi. testa. l. fi.
i ¶ Prestauit. in casu cõtra. vt. s. de episco. ꝛ cleri. auten. presbyteros. j. Additio. Immo dic q sup. l. cũ lege. sꝫ dicvt ibi. hodie testamenta filiorũ testantiũ de castrensib⁹ vel quasi possunt expugnari per querelã. Pau. Alexã. ꝛ Ja.

¶ Nullo etenim modo permittimus[a] hoc eis: sed antiqua lex[b] p omnia conseruetur: que filijsfamilias (nisi in casibus certis[c]) et testamentũ facere nullomodo concedit: ꝛ nisi in his personis[d] que huiusmodi facultatẽ[e] habere iaz concesse sunt[f].

Idem. a. Joan. prefecto pretorio. Lex. xij.

OMnes omnino q̃bus quasi castrẽsia peculia habere ex legibus[g] concessum est: habeant licentiam in ea tantummodo vltimas voluntates concedere: ſm nostre constitutionis[h] tenorem: que talibus testamẽtis de inofficiosi querela immunitatem prestauit[i].

¶ De testamentis: ꝛ queãdmodum testamenta ordinentur. Titulus. xxiij.

☞ Conditio testis spectatur ſm tẽpus quo testamentum signatur: ꝛ error cõmunis p veritate habet. h. d. vel sic. Sufficit habilitas v̈a vel cõmuniter putatiua testis testamentarij ſm tẽpus signationis testamẽti. hoc dicit Salicetus. vel sic. Valet testamentũ ad quod testis seruus cõmuni opinione reputatus tunc liber fuit adhibitus. hoc dicit Alexan.

Textus. l. testes. cõcor. glo. i. c. preterea. extra de test. co.

¶ De testamentis ꝛc.
¶ Dixit de testãte. nunc de testamento.

Imperator Adrianus. a. Catonio. Lex. j.

TEstes serui an liberi fuerint non in hac causa[k] tractari oportet cum eo tempore in quo testamentum signabatur[l] omnium[m] cõsensu liberorũ loco habiti sunt: nec q̃sq̃ eis vsq̃ adhuc[n] status cõtrouersiam mouerit.

TEstes. ¶ Casus. Siue testamentuz in scriptis fuerit siue non septẽ testes sunt necessarij: vel dic certius q hic loquat de testamẽtis in scriptis factis. Si ergo q̃s fecit testm̃ ꝛ habuerit quinq̃ testes ꝛ credebantur omnes esse liberi: cuz duo essent serui. an hoc comperto postea valeat minus testamentum queritur? Respon. q non. cũ eo tempore quo adhibiti fuerũt eis status q̃stio non mouebatur. Viuianus.

‡ Glo. sequitur Fulgo. Cor. et ias. ‡ Idẽ bar. bald. paul. alex. ꝛ Jas.

k ¶ In hac causa. i. in casu primo huius legis.
l ¶ Signabat. quo tpe consideratur cõditio vera vel putatiua. ‡ vt valeat testamentũ: vt hic. ꝛ. ff. eo. ad testium. §. cõditio.
m ¶ Omnium. error ergo cõmunis aliquid facit. ‡ vt. ff. de offi. psi. l. barbarius. ꝛ. j. de lati. li. tol. l. j. §. sed ꝛ qui dñi. ꝛ. ff. ad macedo. l. iij. ꝛ. j. de sen. ꝛ inter. om. iudi. si arbiter.
n ¶ Vsq̃ adhuc. s. quando fuit adhibitus. Et nota q licet valeat testamentũ: non tamen in iudicio poterit hic testis pduci. vt. s. de testi. quoniam liberi. Et si dicas qd ergo prodest q valeat testamẽtũ? Respon. ‡ multum: quia põt probari per publicam scripturaz vel forte * cõfitetur aduersarius taliter conditũ esse testamentum. Naz ꝛ per eos q mortui sunt vel infames facti vel absentes non põt probari. vt. ff. de carbo. edic. l. iij. §. due cause. ꝛ tamẽ valet. sic ergo ꝛ i nũcupatiuo põt hec lex loqui quod vel per publicam scripturã vel per confessionem probetur: ꝛ sic habet se consuetudo. ꝛ facit ad hoc. j. de do. l. in donationibus. ꝛ. s. arbi. tu. l. fi. ꝛ. j. de edic. diui adria. tol. l. fi. Alij dicũt eam loqui tm̃ ‡ quando fit in scriptis: ꝛ sic intelligunt qđ est institu. de testa. §. testes. Et nuncupatiuum dicunt nõ posse pbari per scripturã publicam ‡ cũ illa tantũ duorũ testium vim obtineat. vt. s. de fi. instru. in exercendis. ꝛ sic oportet hodie viuẽtes esse vij. vt. j. de fideicõ. l. fi. ꝛ ibi plene de hoc dixi.

‡ Et bene Jas. * Diuinat ſm alexã. ꝛ Jas. ‡ Immo dic q loquitur tã in testamẽto nũcupatiuo q̃ in scriptis. Jas. ‡ Et male Ange.

PUblicati. ¶ Casus. Fecit q̃s testamẽtũ nõ in scriptis: vel i scriptis: sed a priuato cõfectũ: heres de morte testiuz timens: vel q2 fuit corrosum: vel mẽbrana in breui peritura fecit illud publicari corã iudice. ꝛ testes fecit iurare oĩa esse vera que in eo cõtinebant publica charta confecta est: an valeat publicatio queritur? Rñ. q sic. lꝫ casu amissum fuerit: qđ pbare debet heres: q2 q casum allegat ipsum pbare debet. Viuianus.

☞ Scriptura testamẽti publicata fidez facit: etiã si originalis scriptura sit deperdita. Hoc dicit Alexander. concor. Bal. ꝛ Salicetus.

Impa. Alex. a. expedito. Lex. ij.

PUblicati[o] semel testamenti fides[p]: q̃uis ipsa materia[q] in qua primũ a testatore scriptum relictuz fuit casu qui[r] probatur intercidit: nihilominus valet[s].

o ¶ Publicati. Hec publicatio sic fieri dꝫ: vt coraz iudice ordinario. ‡ vt. j. eo. testamenta omnia. ꝛ testamẽtũ aperiatur ꝛ testes iurent ita est verum sicut scriptũ est. ꝛ postea i publica charta conscribetur ſm Jo. vel etiã in eadem vbi prius erat scriptũ: sꝫ si scriptũ non erat publicabit hec voluntas ꝛ pderit: vt licet ammodo moriat aliquis de testibus probet per scripturã q̃ prius nõ erat vel erat priuata. * Alij dicunt q hic fit publicatio etiam viuẽte testatore. quod nõ placet. Additio. Tu dic hoc verum: nisi fieret de cõsensu testatoris. Cyn⁹. Fulgo. ꝛ Ja.

Publicatio testamẽti q̃liter fieri debeat. Text⁹. l. publicati. concor. gl. sup ꝟ. iniũgo. i c. cuz in iure peritus. de of. dele. ‡ Et etiaz corã iudice delegato p tex. i. c. fi. d fi. istr. Cy. Alex. Cor. ꝛ ias. * Istã glo. sequunt cõiter doc.

☞ Licet etiã imperator legibus sit solutus: tñ viuere vult legibus. ideo nõ admittit ex imperfecto testamento. hoc dicit Salicetus. Vel sic. Si testamentuz est imperfectũ non valet etiaz si princeps in eo sit institutus. h. d. Alexan.

Idem. a. Antigonio. Lex. iij.

EX impfecto testamento nec imperatorem hereditatem vendicare posse sepe cõstitutum[t] est. ¶ Licet enim lex[v] imperij solẽnibus iuris imperatorẽ soluerit: nihil tamen tam proprium imperij est q̃ legibus viuere[x].

p ¶ Fides. fides que habetur publicato testamento.
q ¶ Materia. scilicet originali.
r ¶ Qui probatur. i. probandus est. Not. ergo q qui casuz dicit eum probat. vt. ff. eo. consulta. et insti. qui. mo. te. infir. §. fi. ꝛ. j. queãd. te. ape. l. codicillos. melius facit. l. sicut. s. de fi. istru. ꝛ dixi ff. de eden. l. si q̃s ex argẽtarijs. §. fi. ꝛ facit ad hãc l. j. eo. l. consulta.
s ¶ Valet. exemplo ergo creditur: sed dic vt. s. de eden. autenti. si quis. dixi mus.

Tex. ibi: legib⁹. cõcor. ij. q. vij. ca. nos si incõpetenter.

☞ Error in noĩe pprio vel appellatiuo seu designatiuo singularis rei vel psone nõ officit testamento nisi reddat dispositionẽ omnino incertaz. h. d. Bal. Vel sic. Falsa demonstratio non vitiat si de corpore cõstat. h. d. Alexander.

Impa. Gord. a. rufino. Lex. iiij.

SI in nomine[y] vel prenomine seu cognomie[z] seu agnomie testator errauerit: nec tñ de quo senserit incertum sit: error hmõi nihil officit veritati.

☞ Asseueratio alterius non facit filiuz eũ qui non est: ꝛ quod relinquitur alicui: vt filio non debet si appareat illum non fuisse filium. h. d. Alexan.

Impa. Val. ꝛ Gal. aa. Lucillio. Lex. v.

NEq̃ pfessio[a] neq̃ asseueratio nuncupantiuz

EX impfecto. ¶ Casus. Licet in minus solenni testamẽto: quia nõ fuerunt adhibiti: nisi duo testes institutus fuerit princeps: non etiam ob hoc firmũ erit quia licet legibus non subijciatur princeps: tamen legib⁹ viuere ciuile est. Viuianus.

Tex. ibi: asseueratio. cõcor. gl. in c. p tuas. extra de pba.

t ¶ Constitutũ est. vt. s. ti. j. si q̃s. ꝛ. l. seq. ꝛ. ff. de le. iij. ex imperfecto. ꝛ. j. eo. nolumus. ꝛ insti. qui. mo. test. infir. §. fi.
v ¶ Lex imperij. i. lex regia. dando supremã potestatẽ principi. vt isti. de iure natu. §. sed ꝛ qđ principi. ꝛ exemit eũ a solẽnibus iuris: vt licet nõ obseruet in testamẽtis ꝛ in alijs solẽnia iuris: tñ nemo sit qui ea possit infirmare. ‡ vt. ff. de arbi. nam magistratus.
x ¶ Viuere. vt. s. de leg. ꝛ consti. l. digna.

‡ Qñ act⁹ fit a pncipe sec⁹ si a priuato lꝫ cõferat in pricipez. pau. et Jas.

SI in nomine. ¶ Casus. Heredis testator errauit dicendo. instituo meuium heredẽ: cum vocaretur titius: an ob hoc min⁹ valeat testamentum ꝛ heredis institutio queritur? Rñ. q nõ. cũ causa insit de quo sensit. Viuianus.

y ¶ Si in nomine. pprio sec⁹ si appellatiuo. pnomine vt marcus tullius. cognomine affinitatis. agnomine ab euentu.
z ¶ Cognomine. qđ hic dicit de errore noĩs heredis. vt. ff. de bo. pos. ſm tab. si ita. §. sed ꝛ cũ. idem de errore nominis legatarij. vt insti. de leg. §. si q̃s in nomine. ꝛ expone hec verba vt ibi: idez in errore. ‡ rei legate. vt. j. de le. si fortidianũ. vel pmisse. vt. ff. de verb. obli. si in nomine. vel repetite. vt. ff. de rei ven. si frumentum. §. fi.

‡ Proprij nois. sec⁹ si appellatiui. bal. pau. alexã. ꝛ ias.

NEq̃ pfessio. ¶ Casus. Si titiũ filiũ tuũ asseuerasti nec erat: ꝛ eum tanq̃ filiũ in testamento instituisti. an valeat testamentum querit? Rñ. q non. nec heredis institutio. Viuia.

a ¶ Neq̃ professio. scilicet patris.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Idē ꝛ in alijs testamentis: vt loco vnius computetur: ꝛ sic sufficiāt
fex testes ꝛ tabellio idem vbicunq; exiguntur duo vel quinq;. Sed
bandinus contra * quia non probatur per talem scripturas: licet p
testes probetur inter quos fit tabellio: ꝛ sic ei: hoc casu speciale.

a ¶ Testandi. nam ꝛ alij possunt predicto modo testari: sed non ba-
bent necesse.

b ¶ Oculis. licet cec⁹ non
viderit.

c ¶ Spectata. neutrali-
ter ponuntur hec nomi-
na: ꝛ sunt pluralis nūe-
ri: ꝛ reguntur a verbo re
linquat.

d ¶ Sensibus. Dominis
bus habentib⁹ sensum.
Additio Adurtas fm
Bald. ꝛ Salice. hic q; ce
cus qui testatur inter li
beros non habet neces-
se obseruare solennita ꝛ
tem huius. l. hoc tenet
etiam Ange. arcti. in. ꝟ.
cecus autē. infti. quibus
non est permissum face.
testa.

HUriosum. ¶ Ca-
sus. An furiosus
possit facere testamen ꝛ
tum: queritur: Dicitur
q; sic. dum est inter dilu
cidum interuallu; licet
hoc antiquis in dubiu;
veniisset. Sed quid si in
ceperit condere testamē
tum: ꝛ eu; furor: inuasit
an valebit testamentu;:
queritur: ꝛ respon. Ju-
stinianus q; non valeat.
ꝛ est ratio: q; circa indi
uiduum sola inchoatio
nibil operatur. Si vero
ita dilucidis interuallis
ceperit ꝛ perfecit ꝛ. tenet
si iuris solēnitate fuerit
subnigum. Viuia.

e ¶ Dño nihilo esse. ni-
hil em̄ videtur facere q
partem indiuidui facit:
vt hic. ꝛ. ff. de arbi. dice
re. ꝟ. sed si de pluribus. ꝛ
l. quid tamē. circa prin.
vno enim cōtempto testa
ri debet. vt. ff. eo. l. bere-
des. ꝟ. si.

f ¶ Censemus. vt insti. e.
ꝟ. furiosi.

OIseretis. ¶ Ca-
sus. An surdus ꝛ
mutus possint condere
testamentum. distingui
tur: sunt quinq; circūa vitia:
aut diiuncta. si coniun
cta q; sit. l. surdus ꝛ mu
tus a natura. l. a natiui
tate. puta aut ex morbo
supueniente: primo casu
nec facit testamentum:
nec codicillos ꝛc. Scōo
casu facere potest si scri
bere sciat. Si autem fue
rit surdus ꝛ nō mutus.
quod raro cōtingit: aut
a natura aut morbo su-
peruenienti. in p̄mo casu
fuit dubitatio ꝛ altera
tio. in secundo non. Si
fuerit mutus ꝛ non sur-
dus ꝛ scribere sciat testa
mentū facere potest si
mut⁹ fuit a natura: siue
superueniente morbo: ꝛ
ista non solum habent
octauum testem effectum capiat.
¶ Libera ptāte concedenda suas
voluntates in predictum moduꝫ
ordinantib⁹ chartulam ita sub-
scripram: ita deniq; cōsignaram
vt antelate fozme declarant: cui
velint ex testibus custodiendam
mandare. ¶ Sic fieri nāq; confi-
dimus: vt non recipiat se tantu;
in cecis testandi licentia: sed nec
locū quidē vllum relinquat insi-
dijs tot oculis spectata: tot insi
nuata sensibus: tot insuper in tu
to locata manibus.

Furiosus babēs dilucida interualla
potest in illis interuallis cōdere testamē
tum: dūmodo anteq; furo; superuenerit
ceperit testari ꝛ finierit: sed si anteq; com
pleret superueniat furo; qō ante factum
est, p nihilo habetur: ideo cessante furore
non poterit complere: sed habebit necesse
de nouo incipere. Allegan.

Impera. Justi. a. Jul'. prefecto
pretorio. Lex. ix.

HUriosum in suis iudicijs vl
timum cōdere elogiū pos
se: licet ab antiquis dubitabat: ta
men ꝛ retro principibus ꝛ nobis
placuit. ¶ Nunc autē hoc decidē
dum est qō simili modo antiquos
animos mouit. si icepto testamē
to furo; eū inuasit: sancim⁹ ita q;
tale testamētum hois qui in ipso
actu testamenti aduersa valitudi
ne tent⁹ est, p nihilo esse. ¶ Sive
ro voluerit in dilucidis interual
lis aliquod condere testamentū:
vel vltimā voluntatem: ꝛ hoc sa
na mēte inceperit facere ꝛ cōsum
mauerit nullo tali morbo iterue
niente stare testamentū siue quā-
cunq; vltimam voluntatem cen
semus: si ꝛ omnia alia accesserint
que in huiusmodi actibus legiti
ma obseruatio sequitur.

Surdus ꝛ mut⁹ a natura testari nō
potest. Si vero ex accidēti potest: dūmo
do scribere sciat ꝛ manu sua scripserit vo
luntatē suam: ille vero qui mutus nō est:
sed tantū surdus a natura: vel ex accidē
ti potest indistincte testari: etiaꝫ si nesciat
scribere si suam intentionez verbis expri
mere potest: mutus autem qui surdus nō
est: testari non potest nisi scribere sciat: ꝛ
manu sua scripserit. b. d. Allegan.

Idem. a. Julia. prefecto pretō-
rio. Lex. x.

OIseretis surdo ꝛ muto: q;
non semper huiusmodi vi
tia sibi concurrunt: sancimus si
quis vtroq; morbo simul labo-
rat: id est vt neq; audire neq; lo
qui possit. ꝛ hoc ex ipa natura ba
beat: neq; testamentum facere:
neq; codicillos/neq; fideicōmis
sum relinqre/neq; mortis causa
donationez celebrare concedat:
nec libertatem siue p vindictam
siue alio modo imponere eidem
legi tā masculos q; feminas obe
dire imperantes. Ubi autem ꝛ in
huiusmodi vitijs non naturalis
siue masculo/siue femine accedit
calamitas: sed morbus posteā su
peruenies ꝛ vocē abstulit ꝛ au
res concluſit: si ponamus huius
modi personam literas scientes
omnia que p̄teri interdiximus:
hec ei sua manu scribenti permit
timus. Si autem infortuniuz
discretum est quod ita raro cō
tingit) ꝛ surdis licet naturaliter
huiusmodi sensus variat est: ta
men omnia facere: ꝛ in testamen
tis ꝛ i codicillis/ ꝛ in mortis cau
sa donationibus/ et in libertati
bus: ꝛ in omnibus alijs permitti
mus. ¶ Si enī vox articulata ei
a natura concessa est: nil prohi
bet cum omnia que voluerit fa
cere: q; scimus quosdam iuriſpe
ritos ꝛ hoc subtilius cogitasse:
ꝛ nullum esse expositū q; peni
tus non exaudiat: si quis supra
cerebrum illius loquatur: fm q;
iubētio celso placuit. ¶ In eo au
tem cui morbus posteā superue
niens auditu tantummodo ab
stulit: nec dubitari potest quin
possit omnia sine aliquo obstacu
lo facere. ¶ Si vero aures qui
dem aperte sint ꝛ vocem recipiē
tes: lingua autem penitus impe
dita: licet a veteribus auctorib⁹
sepius de hoc variatum est: tatta
men si et hunc peritum literā
rum esse ꝓponamus. nihil p̄o
hibet eum scribentes hec omnia
facere: siue naturaliter/ siue p in
teruentum morbi huiusmodi in
fortunium ei accessit: nullo discri
mine neq; in masculis neq; in
feminis in omni ista constitutio
ne obseruando.

Filiusfamilias nō pōt testari vel co
dicillari in aduētitijs: sed in castrensibus
vel quasi bene pōt. b. d. cū. l. seq. Allegan.

Idem. a. Joan. prefecto pretō-
rio. Lex. xj.

DEmo ex lege quam nuper
promulgauimus in rebus
que parentibus acquiri non pos
sunt existimet aliq; esse innouan
dum ꝛ permissum fuisse filijsfami
lias cuiuscūq; gradus vel sexus
testamenta facere: siue sine patris
consensu bona possideant fm le
gis nostre distinctionem: siue cuz
eozum voluntate.

locum in masculis: sed in feminis.

g ¶ Discretis. i. separatis.

b ¶ Concurrunt. Licet videatur statim velle dicere q̄ſ sunt vitia se-
parata: p̄emittit tamen duos casus q̄ſ sunt coniuncta.

i ¶ Natura habeat. i. ab origine vel a natiuitate. naz; quilibet homo
de natura habet vt au-
diat ꝛ loquatur.

k ¶ Libertatem. contra
ff. qui ꝛ a quibus. l. j. sed
ibi erat separatum.

l ¶ Abstulit. scilicet mo
bus.

m ¶ Permittimus. sed
in superiori casu nullo
tempore potuit dice-
re: sed ꝛ per alium po-
test scribere si boc a p̄n
cipe impetret. vt. ff. e.
si mutus. loquitur au
tem de eo muto ꝛ surdo
qui prius non audi
unt nec loquuntur. als
enim omnia facere pos
sunt. vt insti. eo. ꝟ. item
surdus ꝛ mutus.

n ¶ Raro. not. q; raro cō
tingit q; fi aliqs sit sur-
dus quin mutus sit et
contra.

o ¶ A natura. id ē ab ori
gine.

p ¶ Cogitasse. subaudi ꝛ
exposuisse.

q ¶ Nullum. scilicet sur-
dum.

r ¶ Qui penitus. scz cui
voz articulata fuit con
cessa. Sed videt surdum
nullo modo posse testa-
ri. vt. ff. vnde cog. l. octa-
ui. ꝟ. fratris. Respō. illō
fm ius vetus fm q̄ nō
poterat testari: nisi i
petraret a p̄ncipe. vt. ff.
eodem. si mutus. Vel lo
qui ibi de surdo ꝛ mu
to a natiuitate vel ex ac
cidenti: sed ignorabat li
teras.

s ¶ Et būc peritum. non
ergo als. arg. fumpto a
cōtrario sensu. arg. ff. de
offi. eius cui man. est in
rif. l. j. ꝟ. huius rei.

t ¶ Discrimine. id est dif
ferentia.

v ¶ In masculis. nisi in
militibus. vt insti. de
testa. in. ꝟ. quinimmo.
Itez dic bic cos qui nō
possunt facere testamen
tum: vt digimus. insti.
eo. ꝟ. fina.

DEmo. ¶ Casus.
In rebus acqui
sitis per filiūſa. puta in
profectitijs vel aduenti
tijs. quia p̄prietatem
hz filiusfa. pater vsufru-
testandi nō habeat licē
tiaz filiusfa. nisi tm̄ i his
casib⁹ in quibus ei a ve
terib⁹ legibus p̄missum
est. hoc aūt est in castren
sibus vel quasi: nec tale
testm̄ querele inofficioſi
subiacebit. et hoc dicit
cum. l. sequenti.

¶ Promulgauim⁹. vt
ff. de iur. de colla. l. fin. Vel
dic vt. j. de bo. que lib. l.
fi. ꝟ. filij aūt familias.

Permittimus.

* Ista ēve
ra et cōter
tenet. fali.

* Glo. sed
tur pau. et
iat. Vel dic
qñi sperra
uit a patre
pe. cy. bal.
et alij. ꝛ.

* Nisi ad
pias causas
Bal. ale. ly
Bo. ꝛ iaſ. ꝟ.

* Plus ale.
dispiceꝫ. p.
ꝛ iaſ.

* Glo. sed
tur Bal. et
ale. ly Jaſ.
contra.

* Siue am
bos ofecr
haberet ſi-
ue alterum
tm̄. paul.

¶Nullo etenim modo permittimus [a]hoc eis: sed antiqua lex [b]omnia consecutur: que filijffamilias (nisi in casibus certis [c]) et testamentū facere nullomodo concedit: ꝛ nisi in his personis [d] que huiusmodi facultatē [e] habere iaz concessę sunt [f].

Idem.a. Joan. prefecto pretorio. Lex.xij.

OOnes omnino qbus quasi castrēsia peculia habere ex legibus [g] concessum est: habeant licentiam in ea tantummodo voluntas voluntates concedere: sm nostre constitutionis [h] tenorem: que talibus testamētis de inofficioſi querela immunitatem prestauit [i].

¶De testamentis: ꝛ quēadmodum testamenta ordinentur.

Titulus.xxiij.

Conditio testis spectatur sm tēpus quo testamentum signatur: ꝛ error cōmunis ꝛ veritate habet.b.d.vel sic. Sufficit habilitas vā vel cōmuniter putatiua testis testamentarij sm tēpus signationis testamēti.hoc dicit Salicetus.vel sic. Vā let testimonium ad quod testis seruus cōmuni opinione reputatus tunc liber fuit adhibitus.hoc dicit Alegan.

Imperator Adrianus.a.Catonio. Lex.j.

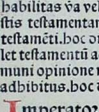

Estes serui an liberi fuerint non in hac causa [a] tractari oportet cum eo tempore in quo testamentum signabatur [m] omnium [n] cōsensu liberoū loco habiti sunt: nec qsq̄ eis vsq̄ adhuc [o] status cōtrouersiam mouerit.

Publicati. ¶ Casus. Fecit qs testamētū nō in scriptis: vel fecit in scriptis: sed a priuato cōfectū: heres de morte testis timens: vel cōa iudice. ꝛ testes fecit iurare ea esse vera que in eo cōtinebant pu blica charta confecta est: an valeat publicatio queritur: ¶ Rñ. q̄ sic. Iz casu amissum fuerit: qō ꝑbare debet heres: q̄ casum allegat ipsum ꝑbare debet. Aluianus.

Scriptura testamēti publicata fidez facit: etiā si originalis scriptura sit oper dita. Hoc dicit Alegander. concor. Bal. ꝛ Salicetus.

Impa. Alex. a. expedito. Lex. ij.

Publicati [p] semel testamenti fides [q]: q̄uis ipsa materia [r] in qua primū a testatore scriptum relictuz fuit casu qui [s] probatur intercidit: nihilominus valet.

Licet etiā imperator legibus sit solutus: tñ viuere vult legibus. ideo nō admittit q̄ imperfecto testamento. hoc dicit Salicetus. Vel sic. Si testamentuz est imperfectū non valet etiaz si princeps in eo sit institutus. b.d. Allegan.

Idem.a. Antigonio. Lex.iij.

EX impfecto testamento nec imperatorem bereditatem vendicare posse spe cōstitutum [t] est. ¶ Licet enim lex [u] imperij solēnibus iuris imperatorē soluerit: nihil tamen tam proprium imperij est q̄s legibus viuere [v].

Error in noīe ꝓprio vel appellatiuo seu designatiuo singularis rei vel psone nō officit testamento nisi reddat dispositionē omnino incertaz. b.d. Bal. Vel sic. Falsa demonstratio non vitiat si de corpore cōstat. b.d. Alegander.

Impa. Gord. a. rufino. Lex.iiij.

SI in nomine [w] vel prenomine seu cognomīe seu agnomie testator errauerit: nec tñ de quo senserit incertum sit: error hmōi nihil officit veritati.

Assueratio alterius non facit filiuz eū qui non est: ꝛ quod relinquitur alicui: vt filio non debeſ si appareat illum non fuisse filium. b.d. Allegan.

Impa. Val. ꝛ Bal. aa. Lucillio. Lex.v.

DEq̄s pfessio [x] neq̄ assueratio nuncupantiuz ti: nisi duo testes institutus fuerit princeps: non etiam ob hoc firmū erit quia licet legibus non subijciatur princeps: tamen legib̄ viuere ciuile est. Aluianus.

Constitutū est. vt. ſ. ti. j. ſi qs. ꝛ. l. seq. ꝛ. ff. de le. iij. ex imperfecto. ꝛ j. eo. nolumus. ꝛ insti. qui. mo. test. infir. ſ. fi.

Leg imperij. i. leg regia. dando supremā potestāte principi. vt isti. de iure natu. ſ. sed ꝛ qō principi. ꝛ ex emit eū a solēnibus iuris: vt licet nō obseruet in testamētis ꝛ in aliis solēnia iuris: tñ nemo sit qui ea possit infirmare. vt. ff. de arbi. nam magistratus.

Viuere. vt. ſ. de leg. ꝛ consti. l. digna.

SI in nomine. ¶ Casus. Peredis testator errauit dicendo. insti tuo meuium bereděcum vocaretur titius: an ob hoc min̄ valeat testamentum ꝛ heredis institutio queritur: ¶ Rñ. q̄ nō. cū causa insit de quo sensit. Aiuianus.

Si in nomine. ꝓpio fec̄ si appellatiuo. ꝓnomine vt marcus tullius. cognomine affinitatis. agnomine ab euentu.

Cognomine. qō hic dicit de erroze nois heredis. vt. ff. de bo. poſ. ſm tab. ſi ita. ſ. sed ꝛ cū. idem de erroze nominis legatarij. vt insti. de ſm tab. ſi ita. ſ. sed ꝛ cū. idem de erroze nominis legatarij. vt insti. de leg. ſ. si qs in nomine. ꝛ eqpone hec verba vt ibi: videz in erroze. ¶ rei leg. ſ. si qs in nomine. ꝛ eqpone hec verba vt ibi: videz in erroze. ¶ rei legate. vt. ſ. de le. ſi fortidianū. vel ꝑmisse. vt. ff. de verb. obli. ſi in nomine. vel repetite. vt. ff. de rei ven. ſi frumentum. ſ. fi.

Neq̄ pfessio. ¶ Casus. Si titiu filiū suū assueraſti nec erat: ꝛ eum tanq̄ filiū in testamento instituiſti. an valeat testamentum queritur: ¶ Rñ. q̄ non. nec heredis institutio. Aiuia.

Neq̄ professio. scilicet patris.

* Etiā si in a illius pri nō b ḡrat vsufru ctuo. Ang. paul. alex. ꝛ Jaſ.

c Permittimus. ſ. vt possit facere testamentū * in aduentitijs.

b Antiqua lex. multe sunt. ll. antique que hoc dicūt. vt. ff. de dona. in fine. ꝛ insti. eo. in prin.

c Certis. in castrensi vel quasi. vt. j. l. ꝑgima. in fine.

d Personis. instituendis.

e Facultatem. capaces scilicet.

f Concesse sunt. q̄si dicat nō relinquant nō capaci in illis casib̄ in qbus possunt facere testamentum. Additio. An autem filiusfa. possit testari in his aduentitijs in qbus patri non queritur vsusfructꝰ (quod est in casibus; aut ex capitur cū. ij. sequen. iuncta glo. vlti. aut. ſ. de bo. q̄ lib.) dubitari pōt: sed cōmunis opinio Bar. ꝛ aliorum in. d. l. qui in potestate. ff. c. est ꝛ non p tetum istum.

g ODnes. ex legib̄ permittitur eniz eꝛ diuersis legib̄. vt. ſ. de episc. ꝛ cleri. sacrosanctc. ꝛ. l. cuz lege. ꝛ de adnoca. diuer. iudicio: uz. l. fori.

h Cōstitutionis. vt. ſ. de inofficioſi. testa. l. ſi.

i Prestauit. in casu cōtra. vt. ſ. de episco. ꝛ clerī. auten. presbyteros. ſ. Additio. Immo dicꝫ sup. l. cū lege. ſ. dicyt ibi. bodie testamenta filioz testantiū de castrensib̄ vel quasi possunt expugnari per querelā Pau. Eleꝛ. ꝛ Ja.

Tert⁹. l. te stes. cōcor. glo. i. c. ꝓcterea. errꝛa de testi. co.

¶ De testamentis ꝛc.

Digit de testāte. nunc de testamento.

Estes. ¶ Casus. Siue testamentuz in scriptis fuerit siue non septē testes sunt necessarij: vel dic certius q̄ bic loquaſ de testamētis in scriptis factis. Si ergo qs fecit testm̄ ꝛ habuerit quinqz testes ꝛ credebantur omnes esse liberi: cuz duo essent serui. an hoc comperto postea valeat minus testamentum queritur? Respon. q̄ non. cū eo tempore quo adhibiti fuerūt eis status ſtio non moueb atur. Aiuianus.

Slo. ſeq̄ tur Fulgo. Cot. et iaſ. l Ddē bar. bald. pauſ. alex. ꝛ Jaſ.

h In hac causa. i. in casu primo huius legis.

i Signabat. quo tpe confideratur cōditio vera vel putatiua. * vt valeat testamentū: vt hic. ꝛ. ff. eo. ad testium. ſ. cōditio.

m Omnium. erroꝛ ergo cōmunis aliquid facit. * vt. ff. de offi. ꝓſi. l. barbarius. ꝛ. j. de lati. li. tol. l. i. ſ. sed ꝛ qui dñi. ꝛ. ff. ad macedo. l. iij. ꝛ. j. de sen. ꝛ inter. om. iudi. ſi arbiter.

n Usq̄ adhuc. ſ. quando fuit adhibitus. Et nota q̄ licet valeat testamentū: non tamen in iudicio poterit hic testis ꝓduci. vt. ſ. de testi. quoniam liberi. Et ſi dicas q̄d ergo prodeſt q̄ valeat testamētū? Respon. * multum: quia pōt ꝓbari per publicam scripturaz vel forte * cōfitetur aduersarius taliter conditū esse testamentum. Iaz ꝛ per eos q̄ mortui sunt vel infames facti vel absentes non pōt ꝓbari. vt. ff. de carbo. edic. l. iij. ſ. ouc cause. ꝛ tamē valet. ſic ergo. ꝛ i nū cupatiuo pōt hec leg loqui quod vel per publicam scripturā vel per confeſſionem ꝓbetur: ꝛ sic habet ſe consuetudo. ꝛ facit ad hoc. j. de do. l. in donationibus. ꝛ. ſ. arbi. tu. l. fi. ꝛ. j. de edic. dini adria. tol. l. fi.

o Publicati. ¶ Nec publicatio ſic fieri dz: vt coraz iudice ordinario. * vt. ſ. j. eo. testamenta omnia. ꝛ testāmētū aperiatur. ꝛ testes iurent ita est verum sicut ſcriptū eſt. ꝛ postea i publica charta conſcribetur ſm Jo. vel etiā in eadem vbi ꝓius erat ſcriptū: ſi ſi ſcriptū non erat publicabiſ hec voluntas ꝛ ꝑdcit: vt li cet ammodo moriaſ aliquis de testibus ꝓbeſ per ſcriptura q̄ ꝓius nō erat vel erat ꝓuata. * Alij dicunt q̄ bic fit publicatio etiam viuēte testatore. quod nō placet. Additio. Tu dic bocverum: nisi fieret de cōsensu testatoris. Lyn⁹. Fulgo. ꝛ Ja.

Publicatio testamēti q̄li ter fieri debeat.

Tert⁹. l. publicati. con cor. gl. fug. ff. iudico. i c. cuz in tuis re peritus. de of. dele. * Et etiaz cōā iudice de legato p ter. l. c. ſi. ſi ſi. iſtr. Ly. Alex. Cot. ꝛ Jaſ.

* Jſtā glo. ſequunt cōter doc.

p Fides. fides que habetur publicato testamento.

Ter. ibi: le gib⁹. cōcor. ij. q. vij. ca. nos ſi incō petenter.

q Materia. ſcilicet originali.

r Qui probatur. i. probandus eſt. Not. ergo q̄ qui casuz dicit eum probat. vt. ff. eo. consulta. et insti. qui. mo. te. infir. ſ. fi. ſi. j. q̄idā. te. ape. l. codicillos. melius facit. l. ficut. ſ. de ſi. iſtru. ꝛ digi ff. de eden. l. ſi qs ergē tarijs. ſ. fi. ꝛ facit ad hāc l. j. eo. l. consulta.

s Valet. exemplo ergo creditur: sed dic vt. ſ. de eden. antenti. ſi quis. di gimus.

Ter. ibi: aſ seueratio. cōcor. gl. in c. ꝓ tuas. ertra de ꝓba.

EX impfecto. ¶ Casus. Licet in minus solenni testāmēto: quia nō fuerunt adhibiti

‡ Et bene Jaſ.

‡ Diuinat fm alexā. ꝛ Jaſ.

‡ Immo dic q̄ loquit urā in testamēto nū. cupatiuo ſm scriptos. Jaſ.

‡ Et male Lunge.

‡ Si actꝰ fit a ꝑncipe fec̄ ſi a priuato ly cōfert ratio in ꝓcipes. pau. et Jaſ.

‡ Proprij nois. fec̄ ſi appellatiui. dal. paul. alexā. ꝛ ia.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Preiudicant. vt per hoc prohibentur filij. vt institu. de adop. ſ. fin. z. ſ. de probatio. l. non epiſtolis. z. l. non nudis. z. ff. de libe. ag. l. j. ſ. iuitanus. ſed contra. ff. de probatio. l. fin. ſed preſumptionē facit vt ibi dicimus.

b ¶ Nō deberi. vt. j. ti. j. ſi pater. z. ff. de heredi. inſti. l. quidā. ff. de heredi. inſti. l. nemo. ſ. j. q frater nō eſt. ſed ibi ſciēs nō fratres dilige vt frater inſtituit heredem. z ſic rñ. j. titu. prohi. non ideo.

c Verba. ¶ Caſus. Si mater tua donationē iter vinos fecit z teſtameto ſe nō donaſſe aſſeuerauit. an verita ti preiudiceret ſciſz quo magis reuocet donatio? Rñ. q non. Iulianus.

d ¶ Donaſſe. Et in veritate donauerat: ſcz iter vinos. z tunc nullo modo de veritas pſtringitur. Vel dic cū mortis. z tūc ſz actio ſit vñ veritas nō pſtringit. obſtat ti egcepcio. q. le heredem velle liberare oſtēdit. vt. j. de fal. cauſa. adiec. l. j. fin Joan. Sed contra ſi ſe donaſſe diceret aliquid certum: vim habet relicti. vt. ff. de dona. eg bac ſcriptura.

d ¶ Se alit. q donauit.

e ¶ Iſton peritringunt. teſtatoribus enim obtemperaſ non etiā credit. vt ff. ad ſille. ſi qs in grauibus. ſ. j. Sz nōne volūtates defunctorū ſunt ſeruande: vt i auſ. de nup. ſ. diſponat. col. iiij. Rñ. ſic vo luntates diſpoſitiue. ſed hic dicit enūciando nō diſponendo. hic. ſ. de probationes. z cōmunia vtriuſq; iudi. ſcriptura. z in auten. de iureiurā. a mo. ſ. j. col. v.

f ¶ Froze. ¶ Caſus. Si in teſtamento ſuo pſentibus ſeptē teſtibus digniſ. titius heres eſto. z talis tabellio ſcripſit titum titius. an ya leat teſtamentū querit? Rñ. q nō. Iz valebit inſtitutio heredis. z eo teſtameto legata deben tur. z peti poſſunt.

f ¶ Adutilari. Jd eſt non valere.

g ¶ Poteſt. vt. j. eodem. ambiguitates.

h ¶ Adiuerſus. id eſt propter.

i ¶ Que. ſcilicet contagio.

k ¶ Quando. aſs ſigmus.

l ¶ Heres eſto. nō q hoc totū deſit ſed deeſt heres aut deeſt eſto. ſufficit eñ ſcribere titius heres vel titius eſto. Nō aūt ſicut dicit Pla. ſufficit ſcribere ſolū heredis nomē ‡ puta titius: Iz hoc voluerit dicere p. l. ſtiam. Sed cōtra eſt. ff. de here. inſti. l. j. ſ. ſinauté. Vel dic q hic deerat hoc totuz. ſed apposita erant alia equipollentia vba ‡ puta hereditatis mee oīs eſto. vt. ff. de here. inſti. l. bis verbis. in pn. vel ita cōtinebaf. titius hereditatis mee ‡ z ita deerat heres eſto. z p hoc facit. ff. de leg. ij. vnū eg familia. ſ. ſi. z. l. cū pater. ſ. cū imperſe vt. ff. de here. inſti. quoties. ſ. j. Sed cōtra. ff. de iure. co. l. ſi. Solu. ibi ſuit omiſſa teſtatoris voluntate: hic‡ ſcribentis errore.

l ¶ Aduerſus. id eſt propter.

m ¶ Que. ſcilicet contagio.

n ¶ Teſtes deterret. timorem infert aliſs.

o ¶ Prorſus. quin valeat teſtamentum.

p ¶ Reliqua. precedentia. aſs reliqua. i. facienda.

q ¶ Adiungi. id eſt diſiungi.

r ¶ Sociari. id eſt diſſociari.

s ¶ Remiſſum eſt. i. conceſſum eſt eis diſſociari: dum tamē ſtatim vel ipſi idem redeant. vt. ff. eod. qui teſtamento. ſ. ſi. z. l. heredes. ſ. ſi. vel ſi neceſſe erit aliſs ſupponāt ‡ qui interrogabunt teſtatorē an habeat rata pcedentia: z ſic procedet in teſtamento. vt. j. eo. cum antiquitas. ſ. finautez.

Additio. Et bac. l. no. ſm Bal. q ſacerdos pter lupeuētes egcōcatos officiū miſſe pōt ſuſpendere.

t ¶ Iz non. ¶ Caſus. Heres titi? iſtitutus dicebat teſtamentū eſſe validuz z pducebat teſtes: qui tamē non fuerūt preſentes quādo factum fuit teſtamētū: ſed tm recitari audierunt: z eg animi ſui iudicio dec diſpoſita eſſe digerūt re citato tamē prius teſtamento an valeat tale teſtamentum? Dicitur q non. Iulianus.

u Si nō ſpeciali priuilegio. ab inperatore cōceſſo in quo dicatur nō obſtante ‡ l. ſ. de inof. ti. teſta. ſi qñ. in pzin.

v ¶ In conſpectu. teſtes coadunati eodē tēpore.

w ¶ Teſtatoris. dic de b vt. j. eodem. ſi vnus. Accurſius.

x ¶ Officio. ſciz audiendo teſtatorem ſigillan do z ſignando.

y ¶ Nullo iure. ſpeciali vſoi: vt hic. z. j. e. ſi vn°. z. ff. eo. l. pe.

z ¶ Iſtū. ¶ Caſus. Feciſti teſtamētū: z in eo egtraneū filio eg cā egheredato iſtituiſti. nō obſtāte principis re

scripto valebit teſtamentum: nec reſcinditur a filio. Iulianus.

3 ¶ Reſcripti noſtri. Etiam ſi concedamus. vt. ſ. de preci. impera. offe ren. reſcripta.

a ¶ Subtractum. vnde videbatur vitioſus. vt inſtitu. de vſucapio. ſ. furtiue. ſed hoc vituz non nocet ‡ quo minus valeat: vt hic. z. ff. de bono. poſ. ſm ta. l. j. ſ. ſufficit.

b ¶ Anulo. id eſt ſigillo.

c ¶ Teſtm. vt. ſ. eo. ſi nō ſpāli. z. j. eo. bac conſultiſſima in pzinc. qō de anulo

Et bene ſm pdi. ſcri beates.

Defūcto rū volūta tes diſpo ſitiue ſunt ſeruande: Iz nō enūciatiue.

Iſta ſo lutio eſt cō tra iſtū ter. ſalic. paul. Alex. z Jaſ.

Iſta ſo lutio eſt cōmunia ad terr. eſt tamen ya in ſe. Salice. paul. Alex. z Jaſ.

Iſta etiā eſt diuinatia. bar. bal duſ. Alex. z Jaſ.

Sedtur eam barto. reprobatur tamē p pau lū z Jaſ.

filios qui non ſunt veritati preiudicant z que vt filijs teſtameto relinquuntur iuxta ea que a pncipibus ſtatuta ſunt: nō deberi certi iuris eſt.

Verba enūciatiua teſtatoris nō inducunt diſpoſitionem in preiudiciuz eorum quos grauare nō poterat. hoc dicit Alegander.

Imperato. Diocle. z Maxi. aa. z. cc. Teren. Lex. vj.

Verba teſtamenti quibus mater veſtra deceſſens nihil ſe cuiq; donaſſe ſignificauit: ſi res ſe alter habet fidē veri nō perſtringunt.

Erro: ſcribētis veritati non nocet: z ideo ſi apparet de volūtate teſtatoris: Iz per erroē ſcribentis ſcripta nō fuerit data betur pro ſcripta. Alegan.

Idem. aa. z. cc. ruſine. Lex. vij.

Croze ſcribentis teſtamentum iuris ſolēnitas mutila ri nequaq; poteſt: quando mi nus ſcriptū plus nūcupatū videtur: z ideo recte teſtameto condi to: q; deſit heres eſto: conſequens eſt exiſtere herede legata ſeu fideicōmiſſa iurta voluntatē teſtatoris oportere dari.

Propter neceſſitatē diſpoſitio iuriſ interdū ſuſpenditur: non aute in totum tollitur. b. d. Sali. z Alegan.

Idē. aa. z. cc. marcellio. L. viij.

Caſus maioris ac nouicōtingētis ratione aduerſus timorez cōtagionis que teſtes deterret aliqd de iure relaxatum eſt: non tamen prorſus reliqua etiam teſtamentoruz ſolennitas peremptа eſt. ¶ Teſtes enim buiuſmodi morbo oppreſſos: eo tēpore adūgi atq; ſociari remiſſum eſt: non etiam conuenicndi numeri eoz obſeruatio ſublata.

Teſtes adhibiti ad teſtamētum de

Iſta gl. eſt de mēte pau. ſalice. Alexan. et Jaſ.

Additio. Et bac. l. no. ſm Bal. q ſacerdos pter lupeuētes egcōcatos officiū miſſe pōt ſuſpendere.

Ter. ibi. oportet. vi. l. c. audite. cū glo. ſup ibo intelle tim°. extra de reſt. ſpo.

Notabilis glo. ſm Iud. et Cōne. q reſcripti iure cōtrarium dſ hſe clauſu las deroga totiam.

Ter. ibi. de fuerit. ſcot dat. ca. cāmrimonij. cum glo. ſu per verſic. ſolūmodo. in pincē oſſi. deleg. z. tryj. de. c. pouro.

Iſta gl. eſt de mēte pau. ſalice. Alexan. et Jaſ.

Notabilis glo. ſm Iud. et Cōne. q reſcripti iure cōtrarium dſ hſe clauſu las deroga totiam.

Ter. ibi. de fuerit. ſcot dat. ca. cāmrimonij. cum glo. ſu per verſic. ſolūmodo. in pincē oſſi. deleg. z. tryj. de. c. pouro.

Glo. ſedſt pau. z Jaſ.

Iſta gl. eſt de mēte pau. ſalice. Alexan. et Jaſ.

Notabilis glo. ſm Iud. et Cōne. q reſcripti iure cōtrarium dſ hſe clauſu las deroga totiam.

Ter. ibi. de fuerit. ſcot dat. ca. cāmrimonij. cum glo. ſu per verſic. ſolūmodo. in pincē oſſi. deleg. z. tryj. de. c. pouro.

Glo. ſedſt pau. z Jaſ.

Iſta gl. eſt de mēte pau. ſalice. Alexan. et Jaſ.

Notabilis glo. ſm Iud. et Cōne. q reſcripti iure cōtrarium dſ hſe clauſu las deroga totiam.

Ter. ibi. de fuerit. ſcot dat. ca. cāmrimonij. cum glo. ſu per verſic. ſolūmodo. in pincē oſſi. deleg. z. tryj. de. c. pouro.

Glo. ſedſt pau. z Jaſ.

anulo dicit:cõstat oẽs vno posse signare.vt instit.e.§.posſunt.simili⁊.
a ¶Interleta.i.cancellata als interſignata.
b ¶Fidei.vt si verbũ illud est deletũ ſup quo erat vis questionis non adhibeã ei fidem.vt.ff.de fi.instrumẽ.l.ij.nisi ſm ꝙ hic statim distinguitur.si autẽ alibi valeat.vt.ſ.de transactio.
si ex falsis.
c ¶Ut appareat.i.inquiratur ad boc vt pateat qd iuris ſit.⁊ boc quando deletũ est verbum de quo est questio.
d ¶Falſo.dic nominaliter vel aduerbialiter.
e ¶Cõmiſſa. an aliq̃ casu.vt.j. eo.l.pe. In ꝑmo casu quãdo voluit testatorem emendari non valet als valet:vt bic.et.ff.de bis q̃ in testa.delẽ.l.j. §. j.in fin. ⁊ff.ſ bono.poſ. ſm tab.l.j.§.ſi roſe. ⁊.ff. eo.ad teſtium.§.ſi igit.⁊ ff.ſi ta.testa.nul.ex.l.j.

De his autem que interleta fiue ſupraſcripta dicis non ad iuris ſolẽnitatem:ſed ad fidei ꝑtinent questionem:vt appareat vtrum teſtatoris volũtate emendationem meruerint:vel ab altero incõſulte delata ſint:an ab alio quo falſo ꝺboc fuerint cõmiſſa.

¶Memo potest facere quominus leges in ſuo teſtamento locũ habeant.boc dicit Alexander.

Lidẽ.aa.⁊.cc.Euripbide. L.xiij.

¶Eſtandi causa de pecunia fua legib⁹ certis⁹ facultas eſt permiſſa nõ iuriſditionis mutare formam:vel iuri publico derogare cuidam permiſſum eſt.

¶Qui beredes facit videtur velle teſtari.Vel ſic.Rei qualitas agentis intentionem demonſtrat.Baldus.vel ſic.Qui beredem inſtituit vel filium egberedat ceſſet voluiſſe teſtari et non codicillari.et ideo ſi talis diſpoſitio non valet vt teſtamentum non valebit etiam vt codicilli.boc dicit Alexander.

Lidẽ.aa.⁊.cc.achileo. Lex.xiiij.

¶On codicillum ſ̃ teſtamẽtum auiam veſtram facere voluiſſe inſtitutio et exberedatio facta probant euidenter.

¶Hodie in inſtitutiõe beredis nõ regitur ſolẽnitas verbor:ſed ſufficiũt que libet verba volũtatẽ teſtatoris exprimentia ſiue imperatiui modi ſiue indicatiui: aut directa aut obliqua.b.d.Alexan.

Imperator Conſtantinus.a. ad populum. Lex.xv.

Quoniam indignum eſt obinanem obſeruationẽ irritas fieri tabulas et iudicia mortuor:placuit ademptis bis quorum imaginarius vſus eſt inſtituendi beredis obſeruatiõnẽ eſſe neceſſariã obſeruationẽ:vtrũ imperatiuis et directis verbis fiat an inflexis: nec eĩ intereſt ſi dicatur beredem facio/vel inſtituo vel volo vel mãdo/vel cupio/vel eſto/vel erit:ſed quibuslibet con

¶Seminecis.i.ſemimortui.ſic ergo ſolẽnitas verborũ tollitur.vt ſ.de formul.l.j.⁊.ij.⁊.j.eo.in teſtamentis.
¶Cautateria.membranis vel chartis:vt bic.⁊ inſti.eo §.nibil.⁊.ff.de
¶Bonorum poſ.ſm tabu.l.j.j.reſpon.
¶On dubiũ.ſicut principi relinqui põt in teſtamẽto vel beres inſtitui:ita aliis i digni tate poſitis poteſt.vide batur ꝙ nõ:q diuitib⁹ relinq̃re nõ oportet:cõtrariũ tamẽ videtur yerum:an autem beres in minus ſoleni teſtamẽto inſtitutus ex quo legata nõ debẽtur ſciens ea ſolueritꝛepetit:queritur: Rñ.q̃ non repetet:nam et ſi eſſent indebita iure ciuili:erant tamen debita iure naturali.
¶Poſſe. non videbat teſtator:ſane mẽtis q̃ talibus vel tam diuitiouis relinquebat:ſ̃ tamẽ valet:vt bic.⁊.ſ.ti.j.cũ beredes.⁊.l.ſi quis.
¶Voluntas. codicilli declarata quãdo inteſtatus deceſſit.
¶Agnouerit.ſ.ſoluendo ſcies volũtatẽ nõ valere:vt.j.de fideicõ.l.ij.⁊ l.ſi veritas.vel alimenta p trieniũ.⁊vt in co.ti.l. j.vel ꝑmittendo ✻cies ſimiliter nõ valere:vt ſ. ⁊.j.ad.l.fal.l.ſi.alioquin ſi extra iudiciũ dicat/ap probo qõ fecit ꝑ meus: nõ ꝑmittendo vel ſoluẽdo nõ ꝓeiudicat ſibi vt.ſ.de iur.⁊ fac.igno.l. ſi poſt diuiſionẽ.⁊.l.cum teſtamentũ.Sed nunqd ſi vnũ in totuꝫ ſoluit/in aliis fibi ꝓiudicat:¶Reſpon.non. ✻argu.ſ.de vgor ꝓ mo.ma.l.ſi.et.ſ.de egcu.tut.l.volũtarie.nec obſtat aut.ſed cum teſtator.j.ad.l.fal.quia loqꝫtur ibi cum teſtamẽtũ valuit.ſ̃ nimiũ effet gra natus beres.
¶Implẽdi. quãdo nõ ſoluit.
¶Eſtamentũ.¶Caſus.An verborũ geminatio ſirmet teſtamentũ:querit. Reſpon. ꝙ non.verbigratia.ſi teſtator ꝺigerit.valeat iure teſtamẽti:valeat iure codicillorũ:cum ſuperflua ⁊c.Tinianus.

Ter. ibi:ꝑ fudit. ſing. tert.tuncta gl.ſm ang. pau. alex.⁊ Jaſ.bic. Ratio dubitandi.

✻Iſti duo intellectus ſunt ſe di ſ̃ ſi gruũt bre bar.bal. ꝑau.⁊ taſ.
✻Iſte éve rus intelle ctus ſ̃ ꝓ die.ſcribẽ.

Legatum vnum ſolus in minus ſolẽni volũtate relictũ an in aliis ſibi ꝓeiudicet.
✻Et bene ſm predic.

Caſus ꝓ nit.

✻Inſtitões et exbẽdationes tãtũ ſiũt in teſtamẽtis.
✻Sedtur gl.bar.bal. ang.ꝑaul. alex.et iaſ.

¶Voc.ſcz teſtamentum.
¶Deficiens.i.teſtator.vt quia dixit vel iure teſtamẽti valeat vel iure codicillorum.vt.j.de codicil.l.fina.
¶Pretermiſſa.qõ ſit dum laboꝛo fieri ꝺeuis.vt.j.de appella.l.ſi.ſ. in refutatoriis.
¶Contractus.ſcilicet aliquos:non autem teſtamentum vocat contractum: ✻quia de eo ſpecialiter ſubijcit:⁊ ꝙ verba contrageruũt ⁊c. vt.ff.de verbo.ſig.l.verba.
¶Efficiunt.id eſt nocent.
¶Voluntati.vt ꝺigimus.ſ.eo.errore.in fi.
¶Cautela.duas no.regulas. Prima ꝙ abundans cautela vel ſuperfluitas non vitiat cõtractum:vt bic.⁊.ff.de nego.geſt.ſi pupilli.ſ.j.⁊ ff.de regu.iur.nõ ſolent.⁊ de vbo.obli.l.que extrinſecus. Secũda vt idẽ fit in teſtamẽto:vt bic.⁊.ff.de adimen.lega.ſi ſeruo.in ſi.⁊.j. de inſtitu.⁊ ſubſti.l.rep:ebẽdenda.in ſi.prima fallit.ff.de reg.iur.l. actus. ⁊ de fideiuſ.grece.ſ.ſi quis ſtichũ.et.l.fideiuſſor obligari.ſ.j.et.ff.de ſerui.ꝓ parte.ſ.ſi. Additio Dic ꝙ in illis legibus eſt ſuperfluitas vitioſa cõtra formã ⁊ naturã actus.bic vero non.Alexan.⁊ Ja.

Notabilis gl.ꝙ appellationes ⁊c. nõ ꝓdeſt teſtamentũ nec cõtra. Bal.ꝑau.⁊ Jaſ.

✻Sedtur l gl.bal.ꝑaul alex.et iaſo.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

TEstaméta. ¶ Casus. Si testamentū debeat publicari coꝛā quo iudice faciēda sit publicatio. Rñ. q coram magistro cēsus: nec coꝛā alio: ꝛ hoc de antiquiori ꝙsuetudine. que si immutet̄ mozientū mutabitur iudiciū. vel sic. Cum qs haberet testamentum in quo fuit scriptus heres per qō posset docere de institutione sua fi fozte timeb ne deficeret: vel q; coꝛo sum erat vel vetustum: ꝛ velit illico publicari ad perpetuā rei memoriā: coꝛā quo iudice fieri ꝺbz querit: Dicitur q coꝛam magistro census.

a ℂ Testaméta omnia . in scriptis ergo ꝛ sine scriptis. vt. ℨ. l. ij. digi.

b ℂ Solent. vt donationes ꝛ similia. vt. ℨ. de donatione. fin diui.

c ℂ Translatio. vt apud alium iudicem publicet̄ tur✱ vt ℨ. et. ꝺ. l. fin diui. ℨ. de epi. ꝛ cle. repetita. ℨ. hodie videt coꝛā defensore ciuitatis. vt ℨ aut. de defen. ciuita. ℨ. nulla. colr. iij. q est ℨ. Solu. bec leg cū ꝓdictis cōcoꝛ. in ciuitate romana dicit ꝛ con stantinopolitana. illa in ꝓincijs ꝛ extra ꝛbem. vt. ℨ. de donationibus. l. in bac. Sed ℨ. ℨ. ꝑgi. in ꝓin. ℨ. exꝑone vt ibi.

d ℂ Hoc. i. ꝙsuetudo.

e ℂ Quem. ſcꝫ morem.

f ℂ Irritā. nō tamen erit irrita. vt. ℨ. co. ℨsulta.

OAdmñ. ¶ Casus. Si testamentū fe cisti ꝛ illud principi insinuasti: an ob id solemne dici possit: testibus non adhibitis quos adhibe ri in testamento necesse est: ac si coꝛā quouis iudice ꝓsentib⁹ septē testibus cōditum sit: Rñ. q fic. Ⅎn autē etiam cōsentiant principes nō habuisti: q rit: Rñ. q non. Ⅎn aūt post audictiā tibi a principe ꝓstitā mutare possis vo luntate: querit. Dicit q fic. cū iudicū tuū posteriꝰ sinuauti ita firmū est ſi id confirmauerit: ꝛ vltimū sit qō ꝓbabitur tamē nō ꝓbatur cōtrariū. ſ. q aliud nō fecisti: nec necesse est q̄ successoꝛ tuus iudicem adeat causa petēdi bonoꝝ possessio. quia sola volūtas sufficit illius in adeūda hereditate: poterit ergo qui testari voluerit ꝛ potuit lege nō ꝓhibente heredē principi declarare: nec timere de sibi adueꝛsetur: ſcꝫ q nō sit capaq: vel possit testamentū per querelaꝫ inofficiorum. irritari. vel ſi testamentū non possit facere defunctus ꝛc.

Ordo lre.

g ℂ Omnium testamentoꝝ. sic cōstrue. id testamentū q̄ tenet con scientiam principis inter tot nobiles ꝓbatasq; personas illud dicto insertum mera fide.

h ℂ Precibus. ſ. de quo sit mentio in libello precum poꝛrectarū ꝓin cipi vt ipse interueniat videtur superare ꝛc. ego aliter ꝛstruo: quia testamentoꝝ solēnitatem superare videt: subaudi id testamentuꝫ qō sertum precibus. subaudi factis mera fide. i. bona fide.

i ℂ Inter tot. q. ꝺ. multas. quia ꝓinceps non potest esse sine multis: sicut nec epūs. vt in aut. quomodo opoꝛ. epos. ℨ. illud. col. j.

✱ Ista expositio non cōgruit lre.

k ℂ Securus. id est beres.

l ℂ Publicauit. i. manifestauit: ✱ siue ꝙdidit. ꝛ sic nō est ℨ. ℨ. e. l. ꝑgi.

Aliꝰ dicit ✱ Hoqui hic extra vbē: ibi in vbe vbi est magister cēsus.

m ℂ Successione. actiue. i. de successione heredis qui succedit.

n ℂ Qui. ſcꝫ beres.

o ℂ Dedīs. id est imperatore presente.

p ℂ Teste. i. testificante. sic instit. de pub. iudi. ℨ. item lex cor. de fica.

✱ Et male alex. et ias.

ibi vltore ferro.

q ℂ Rescripta. i. ſi nostra voluntas.

r ℂ Riderint. i. ꝛ nō ap ꝓbauerimus.

s ℂ Nostram. que per pre sentiam colligitur.

t ℂ Compꝛobatur. qō est eo ipso q̄ nō ꝓbat̄ contrariū. ꝛ hic subiūcit. nec ꝛc. sic ꝛ. ℨ. ti. j. l. ſi is.

v ℂ Bonoꝝ. i. non est ne cesse ✱ vt successoꝛ adeat iudicē causa petēde bonoꝝ possessiōis. qꝛ sufficit sola voluntas.

g ℂ Completum. q̄tū ad acquisitionem nomini plene ꝺat̄ per testamentū. plenius ꝑ mozte. plenissime per additionem.

y ℂ Cui. i. quibus. de plurali autem trāsit ad singulare. sic. ℨ. de in ius vocan. l. fina.

z ℂ Oblatas. ipsum venisse ꝛ se institutum esse beredem ſm Bzo.

a ℂ Testibus. eꝝ hoc vi detur q̄ solus impato ꝛ nō sufficeret vt hic. et. ℨ. de testibus. l. iuriſiuran di. quod veruꝫ est ✱ ſm Bzo. ꝛ. Ꝑ. ℨ qdā dicunt solū eū sufficere ꝛ qdā verba in hac. l. illud vel videnſ. vt. ℨ. co. in ꝓn. ibi: qui nobis ꝛc. ꝛ quod hic dicit nō obstat: quia nō exigitur iudicii de functi testibus ꝓbari: sed ꝑces ꝓncipi poꝛrectas fm defuncti voluntatē. Quid ergo fm principios operaꝛ imperatoꝝ? Rñ. q testamentū habetur ꝓ ꝓublicato. vt. ℨ. ea. l. ibi: sicut ergo ꝛc. vñ licet amittatur origina le nihilomin⁹ tamē pōt adiri hereditas eꝝ eo ac si esset publicatū ✱ coꝛā magistro census: qō nō esset als. vt. ℨ. de cad. tol len. ℨ. ꝛ cum triplici. ℨtē quia non habet necesse petere bonoꝝ possessiōnem ꝛ ſit talis qui etiaꝫ iure nouo nō admittat fine ea ✱ vt babes in ca

Ista gl. reꝓbendit: inquātū in iure nō ꝓbat̄ qō beres ſcripꝰ coꝛam ꝓnci pe nō possit q̄ sucꝛe bonoꝝ poſ. de iure pe. to. Fulgo.

Impatoꝛ ſolꝰ an ſufficiat i cōdendo testamēto.

✱ Immo ē falſus. bar. bal. ſa. ꝛ ia. ✱ Ista cōter tenēt ꝛ ē vera. alex. ꝛ Jaſ.

Ler. ibi: ꝛ coꝛdar gl. ſi. an ſi. in. c. ſ. cetera de transac.

Aꝺmñ. ¶ Casus. Si testamentū ſe cisti ꝛ illud principi insinuaſti: an ob id ſolemne dici poſſit: teſtibus non adhibitis quos adhibe ri in teſtamento neceſſe eſt: ac ſi coꝛā quouis iudice ꝓſentib⁹ ſeptē teſtibus cōditum ſit: Rñ. q fic. Ⅎn autē etiam conſentiant ꝓncipes nō habuiſti; q rit: Rñ. q non. Ⅎn aūt poſt audictiā tibi a principe ꝓſtitā mutare poſſis vo luntate: querit. Dicit q fic. cū iudicū tuū poſteriꝰ ſinuauti ita firmū eſt ſi id confirmaueris: ꝛ vltimū ſit qō ꝓbabitur tamē nō ꝓbatur cōtrariū. ſ. q aliud nō feciſti: nec neceſſe eſt q̄ ſucceſſoꝛ tuus iudicem adeat cauſa petēdi bonoꝝ poſſeſſio. quia ſola volūtas ſufficit illius in adeūda hereditate: poterit ergo qui teſtari voluerit ꝛ potuit lege nō ꝓhibente heredē ꝓncipi declarare: nec timere de ſibi aduerſetur: ſcꝫ q nō ſit capaq: vel poſſit teſtamentū per querelaꝫ inoffi. irritari. vel ſi teſtamentū non poſſit facere defunctus ꝛc.

g ℂ Omnium teſtamentoꝝ. ſic conſtrue. id teſtamentū q̄ tenet con ſcientiam ꝓncipis inter tot nobiles ꝓbataſq; perſonas illud dicto inſertum mera fide.

h ℂ Precibus. ſ. de quo ſit mentio in libello precum poꝛrectarū ꝓin cipi vt ipſe interueniat videtur ſuperare ꝛc. ego aliter ꝛſtruo: quia teſtamentoꝝ ſolēnitatem ſuperare videt: ſubaudi id teſtamentuꝫ qō ſertum precibus. ſubaudi factis mera fide. i. bona fide.

i ℂ Inter tot. q. ꝺ. multas. quia ꝓinceps non poteſt eſſe ſine multis: ſicut nec epūs. vt in aut. quomodo opoꝛ. epos. ℨ. illud. col. j.

✱ Ista expoſitio non cōgruit lre.

k ℂ Securus. id eſt beres.

l ℂ Publicauit. i. manifeſtauit: ✱ ſiue ꝙdidit. ꝛ ſic nō eſt ℨ. ℨ. e. l. ꝑgi.

✱ Et bene bal. ꝛ alex.

✱ Ista gl. eſt ſingularis cōm Auguſ. in. l. filio ꝑterito. fine iuriſt. teſtamen. et fm Ful. ꝛ ia. ſ.

✱ Immo ides ſi eſſet ſolēne bus tamē ſit nūcupatiuus. Lyn. bald. Jaſo. paul. et Alexād. licet bar. ſi. ſequatur.

Perbibeant.

a ¶ Perbibeant.i.dicimus vt non perbibeant.
b ¶ Suscipere.aliquis scz iudex.

Hac cõsultissima. ¶ Cautos. Si.vij.testibus adhibitis subscribẽtibus ꝛ signantibus testamentũ fecisti:ꝛ id signasti:ꝛ ligatum obstidisti:an ob hoc infirmari debeat ꝙ ignorauerũt testes que in eo scripta sunt. Respon.ꝙ non.cũ tu illud scripsisti vel alius ꝛ ei subscripsisti. Si aũt literas ignorasti ꝛ subscribere nequisti adhibitis septẽ testibus:et cum scriptore firmũ maneat testamentum ꝛ si ea que in eo scripta sunt testes ignorauerunt nec necesse est ꝙ eo dem tempore incboetur ꝛ compleatur testamentum:ſz diuerso bñ põt. Ad hoc aũt vt cõpleat ꝛ valeant testes subscribent et sigillent simul et semel aliogn non valeat testamentum.

¶ Ex imperfecto. Si testamentũ minus solẽne condidisti:puta adhibitis duobus testibus an valeat refert:an inter liberos factum fuerit:an admitta persona extranei. Primo casu valebit simpliciter. In scõdo casu in psona extranei nõ valebit:in psona libero rum sic:ꝛ eis accrescit.

c ¶ Per scripturã.loquitur ergo de testamentis in scriptis cui⁹ fecreta testes scire * nõ oportet. vt subijcit.ſ.ca.l. ibi:nec ideo cõ.ꝛ.ff.e.ꝙ testamẽto.ſ.fi.fed aliud in nuncupatiuo. vt.ſ.e.l.ſ. pernuncupationẽ.ꝙ testes debent scire ‡ que in testamento scribuntur.

* Si tñ sci rẽt nõvirtu retur. Ful. pau.et Iaſ.

‡ Secꝰtur glo.ſali.

d ¶ In eo.ſ.testamento.
e ¶ Inuolutã. scilicet in lintheo.vt.ff.eod.ad testium.ſ.fina. Aliꝫ dicũt inuolutã.i.valde obscuram quaſi obscuris verbis dictatam.
f ¶ Conſcriptam.i. subscriptã:hoc quo ad nomen heredis corrigit:ꝙ testator debet illud manu ſua ſubſcribere ſi potest.vt.ſ.eo. iubemus.in prin.fed ꝛ illa corrigitur per auc.ibi poſitam.ꝛ ſic redditur ad iſtam.

Intelligẽ a teſtatore?a notario: vel a aliꝫ extraneo ꝓſite et patiente te ſtatore. Iaſ.

g ¶ Rogatis. * vt.ff.eo. heredes.in fi.et.ſ.de codicil.l.fi.ſ.fi. ꝛ in auc.de teſti.ſ.et licet.in fine.ſ. col.vij. Ité not. * septẽ teſtes:ꝛ hoc regulariter/quãdoꝙ enim octo.vt quando teſtator non ſubſcripſit.vt in fi.buius rñ. Item in teſtamẽto ceci.vt.ſ.ti.j.hac cõſultiſſima. Item quãdoꝙ duo.vt.ſ.de teſtamẽ.mili.l.milites. Item ꝙ quãdo ipſe princeps hoc indulſit.vt.ſ.eo.ſi nõ ſpeciali. Ité ꝙ quando ipſe princeps interfuit.vt.ſ.eo.l.omniũ teſtamẽtorum. Ité quãdoꝙ quinq;.vt.j.eo.l.ſi. Item quãdo pater teſtatur inter filios ſuſſiciunt minus ſeptẽ.vt.j.eo.ſ.ex imperfecto.

h ¶ Ciuibus.i.liberis hominibus. * Ité puberes.vt ſubijcit.vt in ſtitu.eo.ſ.teſtes autem.

i ¶ Subſcripſerit.j.eo.cũ antiquitas.in fi.contra.ſo.illa corrigit iſtã in caſu.ſ.quando teſtator ſcripſit totũ ſua manu:in alio non.

k ¶ Nullo actu.ſcz alieno.vt.ff.e.beredes.in fi.niſi ex neceſſitate: * vt j.eo.l.cum antiquitas.circa princi.

l ¶ Subſcriptiones.j.eo.l.cum antiquitas.ſ.ſi tamẽ in quendã.contra vbi dicit.ꝛ in media parte teſtamenti ſed ibi eſt ſpeciale/vel corrigit. Vel dicit de medio teſtamenti.

m ¶ Nõ ſubſcripti.in ſubſcriptiõe teſtamẽti ꝛ debet cõtineri nomẽ teſtis ꝛ teſtatoris:ꝛ qlibet debet ſcribere ꝓ ſe nõ vnus ꝓ alio:vt.ff.eo.l.pe.niſi in teſtamẽto ruſtici: vbi vnus ꝓ alio ſubſcribit.vt.j.eo.l.ſi.

n ¶ Ex impfecto. ſcripto vel non.

o ¶ Liberos.inter eos ergo tenet. Sed ɔ.ff.de cõfir.tut.l.qui a patre.vbi inuit nõ tenere. Sol. * dicũt quidã hãc ſcripturam eſſe codicillũ nõ teſtamentũ ꝛ arbiter ſami lie herciſcũde ſequit patris voluntatẽ in diuidẽdo ſz ab intestato. vt.ſ. famil.ber.intẽr omnes. Tu dic * illã.l.qui a patre.corrigi p.l.conſtantini.ſ.inter oẽs.que in parentib⁹ maribus tm̃ dicit:ſed hec theodoſij dicit etiã in feminis idem. ſic enim dicit vtriuſz ſexus. Ité quod hic dicit quo ad egtraneũ nõ valere eſt argumentũ.ff.de dona.inter vi.ꝛ vgo.cuz h ſtat⁹.ſ. ſi ſocer nurui. Sed cõtra.ff.de lega.ij. peto.ſ. mater. Sed dic ꝙ dixit ibi valere ꝙ codicillis. Vel dic ꝙ perfectum erat ibi teſtamentum:ſed ɔ imperfectus quo ad tutorij oationẽ: nõ quo ad fideicõmiſſuz eg eo dãdum. Vel ibi de liberis erat fideicõmiſſarius. Additio. Aduertas ſm Spec.in titu.de inſtru.editione.ſ.cõpẽdioſe. vñ. quid ſi filiꝰ.ꝙ iſte.ſ.non habet locũ in filijs inſtituẽtibus here des parẽtes ſuos in minus ſolẽni volũtate. Ité aduerte ſm Pau.de caſtro bic ꝛ in.l. inter oẽs. ſ.fami.herciſcun.ꝙ hic teꝝ. habet etiam locum in liberis naturalib⁹ qõ tenet idem Spec. vbi.ſ. verſi.qd ſi pater.argu.l. naturalibus. ſ. de confirma.tuto.

Alibi eſt ſm doct.

* Eſtaz nihil eſt.

Quod ſine. ¶ Cauſus. Iſta autenti ca ꝛ tinuat ad autenticã ꝙ eſt.ſ.fami.her.aut.ſed modo:quia ibi dicit leg inter oẽs ꝙ pater põt relinquere bona ſua per modũ inſtitutionis etiã in teſtamẽto imperfecto inter liberos ſuos:tamẽ ꝛ aut.que ſequitur illam.l.immediate dicſt illud eſſe verũ ſi pater ꝛ liberi ſubſcripſerint huic volũtati.hec.l.dicit ꝙ parens etiã poteſt liberos inſtituere ſine ſcriptis in teſtamẽto impfecto nũcupatiuo.autẽtica autẽ iſta hoc in parte corrigit dicẽs ꝙ parẽs ſi ſcit liberos ɔ ſubſcribere ꝓprias manu nomina liberoꝝ:ꝛ tempus ꝛ alia que ſequũtur in lra.

p ¶ Nõ ſine.ſ.teſtamentũ patris cõ.ꝛ et cõtinuat hec aut. * cum ea que eſt.ſ.fami.herciſ.q̃ incipit:ſi modo cõ.et vtrãq; aut.intellegerũt doctores noſtri cum teſtamentũ condidit pater in ſcriptis. Si vo cõdidit ſine ſcriptis cur egisitur ſubſcriptio cũ nulla proceſſit ſcriptura: ideo ſeruamus.ꝙ.ꝙ impfecto.ꝛ.l.illã inter oẽs.ꝛ.ſ.fami.herciſ.vt dit ſine ſcriptis cur egisitur ſubſcriptio cũ nulla proceſſit ſcriptura: ꝛ ideo ſeruamus.ꝙ.ꝙ impfecto.ꝛ.l.illã inter oẽs.ꝛ.ſ.fami.herciſ.vt minus ſolẽnis valeat ſi eꝝ duobus tamẽ maribus vel feminis ꝑbẽ. vt.ff.de teſta.mili.lucius.j.rñ.ſz alis repellanſ femine.vt.ff.de teſta.ꝙ vt.ff.de teſta.mili.lucius.j.rñ.ſz alis repellanſ femine.vt.ff.de teſta.ꝙ testamẽto.ſ.mulier.derogãt * ergo ꝑdicto.ſ.eg impfecto.in eo.ꝓ ſit

* Secꝰtur gl.bar.dat. et Alexan.

* Plz pau. ſalt.alex.et Iaſ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

in scriptis licet generaliter loqueretur ſm Azo. * ſm̃. ſo putabat ei in totū derogatū vt bodie pater minus ſoléniter teſtari nō poſſit: niſi faciat q̃ bac aut. dicunt. ⁊ exigebat numerū ſeptem teſtium. ſi nō ſit ibi hec obſeruatio teſtiū: cum in hac volūtate poſſit legari extraneis. Predictū autem teſtamentū non rumpitur niſi vt dicit ſequēs aut. hoc inter ⁊c.

* Et male ſm Pau. et alex.

HOc iter. ¶Caſus. Hec autentica eſt cōtraria ſuperiori: quia tractat de ſuperueniētia ꝓmi teſtamēti dicens: q̃ ſi teſtator velit infirmare primū teſtamentum vocet ſeptem teſtes ⁊ cōtra eis declaret ſe nolle vale re primum teſtamentū: ⁊ tunc faciat aliud teſtamentum vel perfectum vel non inter liberos.

¶Per nūcupa. Si ſine ſcriptis vis teſtari adhibe teſtes ſeptē: et coram eis voluntatē tuam declara.

¶Si quis. Si primo teſtamento facto ⁊ pfecto ſecundū fiat: an valeat: querit? Rñ. q̃ nō. alſo valebit niſi iure fuerit con ſummatum: niſi in caſu ſcs ſi in primo teſtō ſcriptus fuerit heres q̃ ab intestato defuncto ſuccedere nō poterat. ¶In ſecū do minus ſolēni ſcript⁹ fuerit heres q̃ ſuccedit ab intestato. et ſic ſolēne primū per minus ſolēne ſubſequēs tollit q̃nq; tamē teſtes neceſſarij ſunt ad minus: q̃ ſi adhibiti nō fuerint non valebit. ¶Hec ſolum in latino pōt condi teſtamentum: ſed etiam in greco. Viuia.

a ¶Valere. nō igit ſuffi cit facere ſecundum niſi dicat non obſtante primo: quod nolo valere. ⁊ ſic eſt argumentum ꝓ relcriptis cōtra legē indultis vt nō valeant niſi dicatur non obſtāte tali lege. ‡ vt. ff. de leg. iij. ſi quis in ꝓncipio: ⁊ eſt ꝓpter precedentem ſolēni tatem * als eg eo q̃ ſit ſecundum rumpitur primum. vt. ſ. c. l. ſ. pe. ⁊ am be iſte ſunt in aut. de teſta. imperfect. ſ. nos oīa igitur. col. viij.

Reſcīptus ꝺ legē nō vs niſi dicatur non obſtāte ta li lege.

‡ Et bene bal. ⁊ Ioā.

†Iſta ratio nō ē bona. tū dic ꝙ ſtrud. ē itro ductū fauore liberoꝝ: vt ḃ ſeſt ter. fall. alex. et Jaſ.

¶Sequit glo. teg. l. C.

b ¶Sine ſcriptura. vel etiā cū ſcriptura: ſed ad boc tñ vt probaretur ſic fuiſſe factum nuncupatiuum teſtamentum.

#Seqtur glo. pau. ſa. et ias.

c ¶Audierint. vt inſti. eo. ſ. fi. ⁊ argu. ff. ti. j. l. bac conſultiſſima. nō autem dico ꝙ hec verba habeat teſtator: neceſſe dicere. vt. ſ. eo. in teſtamentis. vel ſi habebat neceſſe per. l. iſtam: cozrigitur per. l. illam.

d ¶Decernimus. ſcs per cōpoſitionē ſecūdi. ſed ⁊ aliis modis poteſt infirmari vt per inciſionē charte. vt. ſ. eo. l. noſtram. q̃ eſt contra.

Teſtis ſolēne i mul tis caſib⁹ tollit ꝑ ſe cundū nō ſolēne.

e ¶Sancimus. ſic ergo ſolēnis ⁊ valida tollitur per non ſolēnem in ſto teſtamento. l. ij. Vel dic illud ibi a cōpoſitoribus codicis ſtatutū. Sunt ⁊ alij * duo caſus vt quādo ſecunda volūtas eſt militaris. vt dicta. l. ij. Ité quando prima erat valida fauore militie. vt. ff. de teſta. mili. l. cuius militis. ſ. fina. Eſt bodie quartus. vt. ſ. eo. ſancimus. cuiminus ſolēne vt dic. ⁊ inſtitu. qui. mod. teſta. infir. ſ. eg eo. ⁊. ff. de adi men. lega. eg parte. ⁊. ff. eo. beredes. ſ. ſi qd. Sed certe et als ꝓter ꝙ in predictis quatuor caſibus videtur tolli primū per minus ſolēne.

*Iſta ꝙ ꝑ pter hoc nō rūpit ꝑmā. bar.

Immo text. dic ibi q̃ nō tollit. alex. et ias.

I Illa uten. colla. viij. cōſtitn. ij. de teſta. imperfec. ſ. ſi quidem.

HOc inter liberos ita teſtamētum infirmatur ſi parēs ſeptem teſtibus adhibitis declaret ſe nolle tale teſtamētum vale re⁹ et aliam diſponat voluntatē: vel in teſtamento perfecto/vel in non ſcripta perfecta voluntate.

¶Finit tex. aut. ſequitur tex. C.

¶Teſtamentū nūcupatiuū fieri debet coram ſeptē teſtibus ad hoc cōuocatis ⁊ teſtatoris volūtatē audiētibus. b. d. vſq; ad. ſ. ſi quis autem. Alegan.

¶Per nuncupationem quoq; (hoc eſt ſine ſcriptura) teſtamēta nō alſ valere ſancimus: q̃s ſeptem teſtes (vt ſupra dictum eſt) ſimul vno codēq; tempore collecti teſtatoris voluntatem ⁊ teſtamentum ſine ſcriptura facientis audierint.

¶Primū teſtamentū perfectū ⁊ ſoléne non tollitur per ſecundū imperfectū niſi tribus cōcurrentibus ſcs q̃ in primo teſtamento ſoléni fuerunt inſtituti extranei: ⁊ q̃ in ſecundo non ſoléni fuerunt inſtituti venientes ab intestato: ⁊ q̃ ſaltem in ſecūdo intertuerunt quinq; teſtes quibus cō currentibus adhuc ſecundū teſtamentuz non valet vt teſtamentū. ſ. et voluntas intestati. b. d. vſq; ad finem. Alegan.

¶Si quis autem teſtamēto iure perfecto poſtea ad aliud peruenerit teſtamentum non alſ quod antea factum eſt infirmari decernimus: q̃s ſi id quod ſecundo facere teſtator iſtituit iure fuerit cō ſummatum. ¶Niſi forte in priore teſtamento ſcripti⁹ bis qui ab intestato ad teſtatoris hereditatem vel ſucceſſionē venire nō poterāt: in ſecūda volūtate teſtator cos ſcribere inſtituit: qui ab intestato ad eius hereditatem vocantur: eo enim caſu licet imperfecta videat ſcriptura poſteriori infirmato priore teſtamēto: ſecūdam eius voluntatem non quaſi teſtamentum ſed quaſi volūtatem vltimā intestati valere ſancimus:

in qua voluntate quinq; teſtium iuratoꝝ depoſitiones ſufficiāt.

‡ quia in nullum eſt colla illa ſecūda volūtas cum dicit non mereri:

¶Quo nō facto valebit primus teſtamentum: licet in eo ſcripti vi deantur extranei.

¶Poteſt qs teſtari grece ⁊ latine. boc dicit Bal. ⁊ Salice.

¶Illud etiam huic legi proſpe ximus inſerendum vt et grece omnibus liceat teſtari.

¶In teſtamēto poſſunt relinqui lega ta tam dictatoribus teſtamenti q̃ teſtib⁹ ciuſdem teſtamenti. b. d. Alegan. concor. Baldus ⁊ Salice.

Imperator zeno. a. Sebaſ. pre fecto pretorio. Lex. xxij.

DIcentibus teſtamēta vel aliam qualibet vltimā voluntatem legatuz vel fideicōmiſſum/vel quodcunq; aliud quoli bet legitimo titulo teſtatorē poſſe relinquere: minime dubitandū eſt. ¶Teſtibus etiam ad efficiendam voluntatē adhibitis ꝓ⁹ ſuo libito quod voluerit teſtator relinquere non ꝓhibetur.

¶Pro inſinuatione ſeu publicatione teſtamenti nil ſolui debet magiſtro cēſus ſi hereditas ſummā centum aureoꝝ non egcedit: ⁊ talis inſinuatio fieri debet cora magiſtro cenſus. ⁊ facta coram alio iudice eccleſiaſtico vel ſeculari non valet ipſo iure tanq̃ facta coram iudice incōpetenti: tamen per boc non prciudicatur vltime volūtati quin de nouo inſinuari poſſit coram cōpetenti. b. d. Alegan.

Impe. Juſti. a. Archc. Lex. xxiij.

COnſulta diualia quibus conſiderare ꝓſpectum eſt nē voluntates vltime deficientiū i hac vrbe regia ꝓfecte apud aliū aperiri poſſint q̃s apud virū clariſſimū ꝓ tempore cēſus magiſtrum monumentis interuenie tibus ꝑ iuris ordine: neue in hereditate cuius ſumma centum aureoꝝ pctiū non excedat mercedis quicq; aut ſumptum cenſum adminiſtrantes: aut cenſualis apparitio ſup intimandis hiſdem clogūs audeant aſſequi. firma nūc quoq; dicim⁹. ¶Ac repe

f ¶Depoſitiōes. Hic notā q̃ ſufficit ſi teſtes iurati dicāt tabellioni: ita teſtatus eſt vt ſi inſtrumentum et teſtamentū ſic. ⁊. ſ. codē. l. fi. ſ. penul. Sed ſ. eſt: q̃ enim bic et infra dicit ſtellige vt iurent in cauſa cora iudice: nūq̃ cm reperit q̃ ta belliones poſſent recipe talia ſacramenta. ‡ appellanf ergo depoſitiones ſcripture que fiūt de bis que ſacrameto aſſeruntur: vt bic. ⁊ ſic poni tur. ff. de epiſco. audiēt. iubemus.

Teſtes depōentes de reuoca tiōe teſtamenti an debeāt de ponere coram nota rio vel an coram iudice.

‡ Seqtur glo. pau. et alex.

g ¶Quo non facto. id eſt non adhibitis quinq; teſtibus.

b ¶Valebit. niſi in quatuor caſib⁹ quos modo notaui.

i ¶Grece. vt. ff. eo. qui teſtamento. ſ. fi. ſic et. ff. de vbo. obli. l. i. ſ. fi. Sed argu. ff. de bono. poſſeſſ. ſed cum patrono. ſ. fi. ſ. ibi notis ſcripſit nō grecis literis.

DIctātibus. ¶Caſus An dictanti teſtamētū vel teſti adbi bito aliqd legari vel relinqui poſſit. Reſpon. q̃ ſic (cō dubitationis fuit quod eſt. ſ. de his qui ſi bi aſcribunt in teſtamēto. l. ij.) ſi ibi dictauit.

k ¶Dubitandum eſt. im Solu. ‡ ibi dictauit ⁊ ſcripſit. bic tantum dictauit.

Seqtur bal. Ange. pau. ſal. ale xan. et Jaſ.

l ¶Prohibetur. vt ⁊. ff. eo. qui teſtamento. in prin. ⁊ inſti. eo. ſ. legata rijs. ⁊. ff. de rebus dub. ſi quis ita.

COnſulta. ¶Caſus Nō in pluribus legibus dictū eſt q̃ publicatio coram magiſtro cenſus facienda eſt. vt. ſ. de epiſco. ⁊c. repetita. ⁊. l. placet. ⁊. ſ. eod. teſtamenta. et. ſ. de donatio. in bac. et. ſ. eo. dini. per banc legem cōfirmat. prohibet ergo q̃ coram nullo fiat niſi coram magiſtro cenſus/nec fiat coram clericis quibus oppꝛobrium eſt ⁊c. Si qui autem huius legis tranſgreſſores fuerint pena. l. au reoꝝ mulctentur. Uiuianus.

m ¶Conſulta diualia. i. rcſcripta que ſunt. ſ. de epiſ. ⁊ cleri. repetita. ⁊. l. placet. ⁊. ſ. de dona. l. in bac. ⁊. l. ſm diui. ⁊. ſ. eo. teſtamenta.

n ¶Monumentis. i. publicis ſcripturis.

Defenſores.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Defensores ecclesiarum. scz clerici.
b ¶ Officia. vt ꝛ.ff. de assel. l. neme. ꝛ.ff. de postulá. quisquis. ff. ſi.
c ¶ Clericis. vt. d. l.ff. de epiſco. ꝛ cle. repetita.
d ¶ Se velint. scz ſe oſtendere.
e ¶ Auri. teſtamentum autem non ob hoc vitiatur ꝛ redditur ratio ꝛ hoc ſubſiſtit. nec eſt ꝛc.
f ¶ Incõgruis. ſic. ff. c. ſi vn⁹. ibi: vel ab altero ꝛc.

¶ Obiquitates.

¶ Caſus. Si teſtamentũ iure feciſti licz ordo ſcripture in eo vitio notarij ꝛ peritia nõ ſeruat. vt quia ꝑmo ſcripſit legata. demum bere dis inſtitutionem: cum eoõuerſo fieri debeat: an ob hoc minus valeat teſtamentũ: queritur: Reſpon. q̃ non. ꝯ antiquitus hoc obſeruarẽtur: q̃ non obſeruato non valuit teſtamentum.

g ¶ Vel imperitia. vel error. vt. ff. eo. errore.
b ¶ Non ex mente. bodie idem ꝛ ſi ex mente. vt inſtitu. de leg. ff. ante here dis. Vel dic q̃ hoc refer tur ad alia: non ad capi tulum primum quãdo q̃ tamen ſeruatur ordo vt pri⁹ inſtitutio q̃ ſubſtitutio erit: vt. ff. de vul ga. ſubſtitu. moribus. ff. prius. * Ité nõ dico. q̃ hec leg habeat locum ſi imperitia tabellióis mi nor⁹ numer⁹ teſtiũ inter ueniat. Vel quid ſi iuris ordine: id eſt ſolẽnitate inutetur ‡ ſm Bzone tranſpoſitio ergo erro nea nõ nocet: ſed ſoléni tatis omiſſio ſic.
i ¶ Scribit. qui tñ ſeru⁹ eſſe non dz. vt. j. de tabu la. l. generali. lib. g.

¶ Repoſteri. ¶ Caſus. Si teſtamen tum iure feciſti: ꝛ roga ſti mibi ab herede tuo dãnum et reliquiſti bis verbis. ſi nauis venerit tunc infra diem motis mee ꝓgimũ: vel pridie q̃ moriar illi dato. g. an iſta prepoſteratio ſermo nis cũ debeat venire na nis: deinde legatum pe ſtet: vitiet teſtamentum querit. Reſpon. q̃ non. nec tñ in teſtamento nõ nocet prepoſteratio: ſed nec etiã in cõtractibus. vt inſtitu. de inuti. ſtipu latione. ff. ité ſi qs. Ité z nec in dotibus. vt. ff. de iure do. ſi mulier. ꝛ licet taliter relictum valeat/ ex actio tamen eius non cõpetat niſi poſt diẽ vel conditionem expiſtentem. Iuuianus.
k ¶ Prepoſteri. i. prepoſterationis vitiũ: prepoſteritãs vitiabat olim contractus ꝛ vltimas voluntates.
l ¶ Quam. ſcz reprehenſionem.
m ¶ Conſtitutio. vt. ff. de iure do. ſi mulier. †nam ibi prius ꝛ tinebat de dote/ poſtea de teſtamento: ipſa vo prius teſtari ꝛ poſtea dotem reddi volebat. Item ſm Jo. ſi ita dicatur. ſi dabis mibi nomine do tis. g. promittis te nupturam mibi. primo enim nubere: poſtea dos dari debet: ſed hoc exemplum non eſt buius legis.
n ¶ Cõtractibus. vt ecce ſi titius fuerit cõſul vſq; ad annũ tũc ex bac die. g. dare ſpondes. tẽpus enim dationis precedit: cõditio ſequit: cũ contra fieri debeat. vt inſtitu. de inuti. ſtipu. ff. quis.

tita promulgatione non ſolũ iu dices quozũlibet prortibunaliũ verum etiam defenſores eccleſia rum ª quos turpiſſimum intima tionis genus irrepſerat premo nendos cenſemus: nec rem attin gant que neminẽ prorſus omni no ſm conſtitutionũ preceptа q̃ cẽſus magiſtro cõperit. ¶ Abſur dum eſt nãq; ſi promiſcuis actiõ bus rerum tribuentur officia ᵇ et alij creditum alius ſubtrahat ac precipue clericis ᶜ quibus oppro briũ eſt ſi peritos ſe velint diſce ptationũ eſſe fozenſiũ oſtendere. ¶ Pena etiam feriẽdis temerato ribus preſentis ſanctionis quin quaginta libzarum auri ᵈ. ¶ Nec enim concedendũ eſt vt etiam ſu prema vota deficiẽtium: euerſio nis quicq̃ ex incongrua inſinua tione contrahant dum res ab in congruis ᵉ vſurpantur audacter.

☞ Verborum ambiguitas vel ordinis peruerſio ſi a tabellionis erroꝛ pcedant non vitiant. b. d. Alexan. ꝛ Salice.

Idem. a. Dõne pfecto pto. Lex. xxiiij.

¶ Obiquitates que vel im peritia ᵍ vel deſidia teſta menta cõſcribentiũ oriũtur reſe candas eſſe cenſemus: ꝛ ſiue inſti tutio heredũ poſt legatoꝝ datio nes ſcripta ſit vel alia ꝓrmiſſa ſit obſeruatio: nõ ex mente ʰ teſta torꝭ ſed vitio tabellionis vel al terius qui teſtamẽtũ ſcribit ⁱ nul li licentiam concedimus per eam occaſionem teſtatorꝭ voluntatẽ ſubuertere vel minuere.

☞ Tranſpoſitio verborum non vitiat contractum neq; vltimam voluntatem. b. d. Bal. Salice. ꝛ Alexan.

Idẽ. a. Dõne pfecto pto. Lex. xxv.

¶ Reposter ᵏ reprehenſionẽ quam ˡ nouella cõſtitutio ᵐ diui leonis in dotalib⁹ inſtrumẽ tis ſuſtuliſſe noſcit: in alijs quoq; omnibus tam ꝛ tractibus ⁿ q̃ ꝛ ſtamentis ᵒ tollimus: vt tali excẽ ptione ceſſante ꝛ ſtipulatio ꝛ alij contractus ꝛ teſtatorꝭ volũtas indubitate valeat: exactiõe videlicet poſt conditionem vel diem competente ᵖ.

☞ Valet teſtamentum nuncupatiuum licet teſtator nõ exprimat cozam teſtibus illa formalia verba ſcilz ipſos teſtes eſſe vocatos eo quia vult ſine ſcriptis teſtari. Alexander.

Idẽ. a. Dõne pſe. p. Lex. xxvi.

¶ Teſtamentis ſine ſcriptis faciẽdis omnem formalem obſeruationem penitus amputa mus ᵍ vt poſtq̃ ſeptem teſtes con uenerint ſatis ſit volũtatem teſta torꝭ vel teſtatricis ſimul oibus manifeſtari: ſignificãtis ad quos ſubſtantiã ſuam peruenire velit: vel quibus legata dare vel fideicommiſſa vel libertates diſpone re: etiam ſi non ante hmõi diſpoſi tionem predixerit teſtator vel te ſtatrix illa formalia ʳ verba ideo coſdẽ teſtes cõueniſſe q̃ ſine ſcri ptis ſuam voluntatem ꝛ teſtamẽ tum componere cenſuit.

☞ Teſtamentum perfectum ſolo curſu temporis nõ tollitur: ſed per ſequẽs per fectum teſtamentũ vel per ſolam cõtrariã voluntatem in actis vel cozam tribus te ſtibus declaratam cum tranſcurſu decen nij ex tempore facti priorꝭ teſtamenti. Alexan. poſt Bal. ꝛ Salice.

Idẽ. a. Jul⁹. pfec. pto. Lex. xxvij.

¶ Ancimus ſi qs legitimo mo do condidit teſtamentum: ꝛ poſt eius confectionem decennij profluxerit: ſi quidem nulla inno uatio vel cõtraria voluntas teſtatorꝭ apparuerit: hoc eſſe firmũ. ¶ Quod enim non mutatur quaſ re ſtare ʳ prohibetur: Quẽadmodũ enim qui teſtamẽtum fecit et nihil voluit contrariũ: inteſta tus efficitur ˢ? ¶ Si autem in me dio tempore contraria teſtatorꝭ volũtas oſtẽditur: ſi quidẽ perfe ctiſſima eſt ſecũdi teſtameti con fectio ipſo iure ᵗ prius tollitur te ſtamentum: ſi autẽ teſtator tan tũmodo dixerit nõ voluiſſe prius ſtare teſtamentũ vel aliꝭ verbis vtendo contrariam aperuerit vo lũtatem: ꝛ hoc vel per teſtes ido

o ¶ Teſtamentis. vt ſi dicam. ſi nauis venerit ex aſia quandocũq; vel infra annum: tunc infra progimũ diem mortis mee. g. dato. nam pri mo venire: poſtea dari debet. vt. ff. de condi. ꝛ demon. qui heredi. ff. ſi. ꝛ de pecu. leg. l. quidam. Sic ergo generaliter nota prepoſterationes non nocere: ſed hoc fallit. vt. ff. de here. act. vt debitum. et. ff. de execu. rei iudi. l. j. ꝛ de ſen. ꝛ interlo. l. ꝓlatum. q̃ ſunt argu. contra. Additio. Dic q̃ ibi erat ordo neceſſitatis: bic volũtatis cuius peruerſio actũ nõ vitiat. Barto. in. l. ij. ff. prius. ff. de vulga.

p ¶ Competente. vt arg. ff. vt ac. ab her. l. j.

¶ Teſtameꝰ. ¶ Caſus. Non ſcriptis condidiſti teſtamentũ ꝛ ſeptez teſtes adhibuiſti: cozam quibus ſubſtantiam tuam ad quos pertinere volebas ſignifica ſti: an ideo min⁹ valeat teſtamentum: q̃ iſta verba non exp̃eſſeris: vos teſtes vocaui: quia ſine ſcriptis ſuprema volũ tatem meã declarare vo lo: queritur. Reſpon. q̃ nõ. licet antiquitus hoc obſeruarent: et predicta verba neceſſario erãt ex ꝓmenda.

q ¶ Amputam⁹. vt. ff. eo. l. quoniam indignum.
r ¶ Quia verba vba. quozũ ſenſus h eſt: ideo coſdẽ. Vel. ꝓpie hec erant verba. Sed contra. ff. qui te ſtamẽ. face. poſ. l. hac cõſultiſſima. Sol. ibi in ce co. bic in vidente.

¶ Ancim⁹. ¶ Caſus. Si teſtamentũ iu re feciſti: conualuiſti: et decennio elapſo volun tatem tuam non mutaſti firmum manet teſta mentum. Si autem me dio tempore voluntatez tuam mutaſti: z aliud te ſtamentum condidiſti ſi ſolẽne fuit: ipſo iure tol litur ꝓmum. Si autez dixiſti te nolle ꝓmum teſtamentum valere: vel aliꝭ quibuſcũq; verbis apparuerit te velle con trarium: z hoc etiam co ram iudice preſentibus ad minus tribus teſtib⁹ declaraueris: et decẽnũ a tẽpore voluntatis con trario ſm quoſdam: vel cõpoſitionis teſtamenti ſm alios effluxerit: vtrũ maneat teſtamentũ ꝓ mum ratuꝫ. Dicitur q̃ non. immo rũpitur.

Teſtiñ an vitietur p ꝓpoſtera tionem.

Ter. ibi: ꝓhibet. ꝛcor. dat. ca. j. cũ gloſſ. ſuper verſic. motis. ni mer. extra ꝛ bis q̃ vi me. cã.

Ter⁹ ibi: oñdit. ꝛcor. dat. ca. j. cũ gloſſ. ſuper verſic. motis. ni mer. extra ꝛ bis q̃ vi me. cã.

s ¶ Stare. certe ꝓ nibilo vt bic. z. j. de appel. precipimus. in fine. z. ff. de teſtamen. tut. l. ij. z in auc. quibus mod. natu. effi. ſui. ff. tribus. col. vij. Sed argumen. contra. ff. de adimen. lega. l. alũe. q̃. qui filias ex diſparibus. Additio. Iſte. q̃. eſt ſub. l. titia. z dic q̃ cõcor. cum hac. l. quia ibi prima diuiſio non reſormatur: niſi in bis que venerũt in ſe cunda. Ly. Ange. Salice. ꝛ Alexan.

t ¶ Quẽadmodum. i. qualiter interrogatiue loquitur.
u ¶ Efficitur. certe nullo modo.
v ¶ Ipſo iure. immo videtur ope exceptionis. vt. ff. de bo. poſſeſ. ſm tabu. l. penul. ff. teſtamento. ibi nec putauerit quiſq; ꝛc. Sol. ibi vlti me tabule non erant ſolẽnes #. z in eis digerat quos in ꝓmis tabu lis inſtitui non meruerunt meum iudiciũ. vnde non ipſo iure eſt irri tum. vt. j. de bis qui. vt indig. l. bereditas. ſed per exceptionez vt ibi.

Testiñ ſe cundũ an ipſo iure tollat ꝓ mum.
Diuinat ſm alexan.

* Ibi loqꝫ de errore te ſtatoris q̃ de errore nota rij. Alexã.
‡ Idẽ Cy. Bal. ange. pau. ſali. et alex.
# Illa nõ eſt ſtitutio leonis: ſed diocletiani Alexan.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

bic vero vltimū testamentū soléne erat. Alij dicunt bic q̄ hoc ipso iure. s. ope exceptionis q̄s non placet. * Tu dic q̄s ibi dicit de exceptione referatur non ad proximū ‡ sed ad primū casum scz quando testator post testamentū fuit arrogatus: deinde sui iuris factus declaranit se velle testamentū seruari. quia ergo sua voluntas non pōt facere q̄n arrogatio tenuerit ? ipsum testamētum primū irritū fit: nō ipso iure reconualescit: ? exceptione repelluntur venientes ab intestato qui heredibus in eo institutis volunt heredit atem auferre. vnde dicit ambulatoria ? c. vt. ff. ō adimen. lega. l. iij. in fi. et. l. iiij. Nec obstat q̄ ibi dicunt similia: quia in alio quo nō per omnia similia sunt: vtrobiq̄ enim statur primo iudicio q̄ quodāmodo erat expugnatū. Vel loquit ibi cum testator incidit secū das tabulas vt heredes in eis instituti executione repellantur: nō autez q̄ ille non tollant ipso iure primas q̄uis postea indicantur. et banc approbo. Vel ibi nō durauit ‡ secundum testamē tum cū tabulas inciderit hic durauit.

a ¶ Fuerit. als fiat. id est fit emersum a tēpore. scz quo monstrauit contrariam volūtatē fm quosdam vt colligit hic. Tu dic a tempore compositionis testamenti. vt patet in princi. huius. l. sed primi subaudiūt ḃ post nos ante.

b ¶ Constitutionibus. i. legibus.

c ¶ Antiquandis. Id est tollendis.

Cum antiquitas. ¶ Cas⁹. Dicebāt olim antiqui q̄ testamēta debebāt fieri vno cōtextu nullo actu exteneo intercedente: hoc tamen limitat imperator dicēs: q̄ si forte testator aliqua necessitate ꝓstrictus: puta vel medicine capiende: vel causa forte cacandi vel alia necessitate vrgēte vellet secedere medicum incepto testamento ? postea iterū reuerti ? residuam partem testamenti perficere hoc facere potest: similiter et testes: ? nō tamen testis non diu abhit: q̄ si forte op⁹ esset ei diu abesse ? non posset reuerti ? testator periclitaretur tunc esset alius subrogādus. Secundo dicit imperator q̄ vult corrigere quandā cōstitutionez que dicebat q̄ septem testes debēt adhiberi in testamentis ? subscriptio ipsi⁹ testatoris. dicit leg q̄ si testator totum testamentū scripserit sua manu nō est opus sua subscriptione: similiter de codicillis dicit. textus satis prolixus est/ hoc tamen dicit in casu.

d ¶ Voluit. vt. ff. eo. heredes. ℌ. fina.

e ¶ Interpretata. passiue.

f ¶ Pene. id est fere. qui scz interim moriebantur.

g ¶ Et testamentoꝝ. que nihil valebant.

b ¶ Codicill⁹. nota in singulari numero vt dicimus. ℨ. de sacrosan. eccl. generali. et dic nascit. i. incipit fieri.

i ¶ Nihil enim. interpositio est.

k ¶ Subtilissima. ablati ni absoluti.

l ¶ Superflua. id est extranea facta non superflua dicta. alioquin contra. ℨ. eo. testamentum. Vel illam in verbis bec in actibus.

m ¶ Comitialis. i. caducus vigeat pondus.

n ¶ Imminet. puta fitiq.

o ¶ Repleto. vt potu.

p ¶ Deposito. vt onere.

q ¶ Fiat. vt cū iam inceptum esset testamentū.

r ¶ Ab eo. surrogato vel surrogatis.

s ¶ Scifsitari. id est iterogari. q. d. cum breui ter repetita erunt coꝝ surrogatis que ante eorum presentiā facta erāt querent surrogati a testatore et a testibus qui ibi semper fuerunt repetistis coꝝ nobis omnia que ante nos feceratis: dispofueratis. ? pro boc ff. de appel. ampliozē. vt vij. q. j. nihil. Alij dicūt q̄ interrogabant an ea que facta fuerunt fint fa cta coram recedētibus. nec enim est opus q̄ ipsi sciāt q̄ illa sunt. ? p boc est. ℨ. eo. bac consultissima. in prin. Expone ergo coram his id est surrogatis fm primam. vel coram recedentibus fm aliam expositionem.

t ¶ Cūc eos. surrogatos vel surrogatum.

v ¶ Etsi. id est ℚuis.

g ¶ In medio. scz tempore postq̄ quidā recesserunt et anteq̄ alij surrogarentur: ? sic non est cō tra. ℨ. eo. bac consultissima. ℌ. j. Itez in eo q̄ bic diuersis tēporibus subscribitur est cōtra. ℨ. e. l. bac cōsultissima. ℌ. in oibus. ℨ dic q̄ boc fit bic ex necessitate.

y ¶ Cum autem cōstitutione. que est. 2tra. ℨ. eo. bac cōsultissima. in fi. j. rū. que modo corrigitur in eo capitulo. als casu.

z ¶ Laueatur. modo recitat aliqua que dicuntur in eadē. l. ℨ. bac ℨsultissima. in prin. l.

a ¶ Corrigentes. boc scz casu quādo testator scribsit sua manu. vt arg. ℨ. eo. aut. quod sine.

Iubemus.

Textum duplex exponit.

* Qui violat test. fm alter.

* Hec de mēte illius lre cū clausula ff. si. posita debeat referri ad oia precedentia. fa. z ale.

† Ista ēre va scōs bar. z alios.

‡ Dls burdisplicet rō arg. z aler.

Idem. a. Iul. pfec. pto. Lxxviij.

Cum antiquitas testamenta fieri voluit[d] nullo actu iterueniēte: et huiusmodi verborum compositio nō rite interpretata[e] pene[f] in perniciem ? testātium et testamentoꝝ[g] procederet sanci mus in tempore quo testamentū cōditur vel codicillus[b] nascitur: vel vltima quedaz dispositio fm pristinam celebratur obseruationem (nihil enim[i] ex ea penit⁹ imutādum esse censemus) ea quidem que minime necessaria sunt nullo pcedere modo: quippe causa subtilissima[k] propositā ea que superflua[l] sunt minime debent intercedere. ¶ Si quid autem necessariū euenerit: ? in ipsum corpus laborantis respiciēs contigerit id est vel victus necessarij/ vel potiōis oblatio/ vel medicaminis datio/ vel impositio quibus relictis ipa sanitas testatoris periclitat: vel si quis necessarij⁹ nature vsus ad depositionem superflui pōderis immineat: vel testatori vel testibus: non esse ex ea causa testamētum subuertēdum: licet morbus comitialis[m] (quod et factum esse comperimus) vni ex testibus cōtigerit: sed eo quod vrget ? immineat[n] repleto[o] vel deposito[p] iterū solita per testamenti factionem adimpleri. ¶ Et si quidem a testatore aliquid fiat[q] testibus pau lisper separatis: cum coram his facere aliquid naturale testator erubescat: iterum introductis testibus consequentiā factionis testamenti procedere. ¶ Si tamen in quendam vel quosdam testiuz aliquid rale contingat: si quidem ex breui temporis interuallo necessitas potest trāfire iterum eorūdem testium reuersum expecta ri et solennia peragi. ¶ Si autem longiozi spatio refectio casus fore tuiti indigeat: et maxime si salus testatoris periclitantis iminеat: tunc illo vel illis testibus circa quos aliquid tale euenit separatis alios surrogari: et ab eo[r] vel ab eis tam testatorem q̄s alios testes scisitari[s]: si ea que eoꝝ presentiam antecedunt omnia coraz his processissent. ¶ Et si hoc fuerit vndiq̄ manifestum: iubemus rune eos[t] vel cum vna cum aliis testibus ea q̄ oportet facere: etsi[v] in medio[g] subscriptiones testiuz iam fuerant subsecute. ¶ Sic etenim et nature medemur: ? moztuozum elogia in suo statu faciemus permanere.

Sliz testator necessario habebat subscribere manu propria: et hoc hodie verū est/ nisi scribat testamentū manu propria quia tunc non habet necesse subscribere. hoc dicit fm Oldra. Et sic nota q̄ in scriptura priuati testatoris non requiritur subscriptio. Baldus.

¶ Cum autē constitutione[y] que de testamēris ordinandis pcessit caueatur[z]: quatenus septē testiū presentia in testamētis requirat: et subscriptio a testatore fiat: vel ab alio pro eo: ? cōstitutio sic edixit octauo subscriptore adhibito ? si quidē testamentum suū omne manu ppria pscripsit: ? post eius lras testes adhibiti suas subscriptiones supposuerunt: aliaq̄ oia solenniter in testamento peracta sunt: ? testamentū ex hoc de quo dubitabat irritum factū est: eandem constitutionem corrigētes[a] sancimus. Si quis sua manu totum testamentū vel codicillū con scripserit: ? hoc specialiter in scriptura reposuerit: q̄ sua manu ß fecerit: sufficiat ei totius testamē ti scriptura: ? nō alia subscriptio requirat: neq̄ p eo ab alio neq̄ ab eo: sed sequātur hmōi scripturam ? lre testiū: ? omnis que expectat obseruatio: ? sit testamentum validū ? codicillus. si quinq̄ testium lre vel testatoris scriptura coadiuuent: in sua firmitate remaneat: ? nemo callidus machinator huiusmodi iniquitatis in posterum inueniatur.

UNIVERSIDAD DE NUEVO LEON

Tubemus. ¶ Casus. Ista lex ꝛ sequentes vsq; ad titulum sequẽtem procedunt per textū prolixū. ꝛ satis clare tam. vide textū: quia casum super eis scribere esset obtundere auditores.

a ¶ Minime potuerit. vel noluerit. vt. j. ff. s. oportet enim cẽ. in fi. ff.

b ¶ Cõmittitur. i. cõmitteret de facili si permitteremus tales testari.

c ¶ Quem. falsitatem.

d ¶ A republica. vt. j. de delicto. l. fina.

e ¶ Tota. i. omnia. fic. ff. de fideiuſ. ſi debitori.

f ¶ In eius. valet ergo i nominatis. et nõ i alijs. Sed videt in nullo valere. vt. ff. c. si is. que est. ff. Solu. boc nouum illud vetus ius. Vel ibi certũ erat q̃ alios erat instituturus bic non: ſz certe ꝛ bic dico certũ alioquin nulla esset q̃stio. Sed tu dic q̃ h erat certũ quos alios erat instituturus: q̃ forte vni testimo eius nomẽ expresserat qui dixit alijs. Vel ipsemet dixerat eis: ibi nõ erat certum quos alios erat instituturus: ꝛ ideo bic valet in institutis et alijs portio eis accrescit. ibi non valet.

g ¶ Eos. ſz testes.

h ¶ Ex voce. immo ꝛ nutu. vt. ff. de leg. ij. cũ proponebat. ꝛ. ff. de leg. iij. nutu q̃ sunt cõtra. Sol. bic in institutione heredis: ibi i legatis ꝛ fideicõmiſſis. Itẽ contra. ſ. eo. bac consultissima. in princi. ſol. vt ibi. in glo. ſcripturam.

i ¶ Quẽadmodũ. no. regulã vt que seruant in vno seruent ꝛ in alio: vt bic. ꝛ. ſ. tit. i. bac consultissima. in prin. ꝛ in auc. de here. ꝛ fal. ſ. pe. col. j. Sed quid ſi alius exprimat ꝛ ipse profiteatur se agnoscere verbis: Rñd. sufficit. vt. ſ. ti. j. bac consultissima. ſ. at cum bumana. nã et ibi in nõ ceco loquiꝫ vt etiã ibi dicitur ſic fieri ꝛc. et p̃o boc est auc. signata bic ꝛ non obseruato ꝛc. et. ff. eo. beredes. in prin. ꝛ. ſ. q̃ vero quis. non tamẽ dicit facere testamentum per alium. illud enim probitis est. vt. ff. de heredi. instituendo. illa institutio.

k ¶ Heredes. vnde non valet testamentũ sine heredis institutione. vt. ff. de bis que in testa. delẽ. l. proxime.

l ¶ Quid enim. antiquitas peccauit. q. d. nibil. vt h. et in auc. vt fac. no. cõ. ſ. sancimus. col. v. et in auc. boc cõstitutio in terpũtat cõstitutionẽ ꝛc. ſ. propterea. in fi. col. vi. et. j. de decuri. i. pe. in fi. lib. q. ꝛ. ſ. de le. ꝛ cõsti. leges ꝛ cõstitutiones. ꝛ in auc. de trien. ꝛ semiſ. ſ. ſi autez. col. iij. ꝛ in auc. de nup. ſ. ij. col. iiij.

Testamẽtum facere p alium prohibitũ est.

¶ In testamẽto in scriptis nomen cuiuslibet heredis istituti debet esse scriptũ manu testatoris aut eius voce nũcupatũ coꝛã testibus: ꝛ ab istis testibus in subscriptionibus declaratũ: alioquin illius heredis institutio nulla est in cuius persona hec forma seruata non fuit quod in futuris tantũ testamentis post hãc legem locum habet: ꝛ notarius qui contra fecerit falſi pena punitur. Allegan.

Idem. a. Julia. prefecto prętorio. Lex. xxix.

Ubemus omnimodo testatoꝛes (si vires ad subscribendum habeat) nomen heredis vel beredum in sua subscriptiõe vel in quacũq; parte testamenti ponere: vt sit manifestum ſm illius voluntatẽ hereditatem eius esse transmiſſam. ¶ Sinautem fortan ex morbi acerbitate vel literarum imperitia hoc facere minime potuerit[a]: testibus testamenti p̃sentibus nomẽ vel noia heredis vel heredum ab eo nuncupari: vt oĩmodo sciant testes si non ipse subscribere põt qui sunt scripti heredes: et ita certo heredis nomine successio procedat. ¶ Si cũ talis est testatoꝛ qui neq; scribere neq; articulate loqui potest mortuo similis est: ꝛ falſitas i elogijs committitur[b]. ¶ Quam[c] vt exul fiat a republica[d] nostra maxime in testamentoꝛũ confectione cupientes hanc edictalem legem in orbẽ terrarum ponimus. ¶ Si non fuerit obseruatũ ꝛ nomen heredis vel heredũ non fuerit manu testatoris ſcriptum: vel voce coram testibus nũcupatum hoc testamentũ stari minime patimur: vel in totum si tota[e] heredum noia fuerint pretermiſſa: vel in eius[f] heredis institutione cuius nomen neq; lingua/neq; manus testatoris significabat. ¶ Sz ne aliqua fozsitã obliuio testium animis incumbat pluribus interdum nominibus heredum exprimendis: ipſi testes in suis subſcriptionibus cum testatoꝛe non hoc subſcripſit ſed nũcupauerit eoꝛũ nomina subſcribere non differãt ad eternam rei memoriã. ¶ Sinvero ipse testatoꝛ in qualicũq; parte testamẽti noia heredum (sicut hic dictum est) ſcripſerit ſuperuacuum est postea testes in ſua subſcriptione hoc exprimere: cũ fozsitã nescire eos[g] testatoꝛ suos heredes voluit: ꝛ semel causa ex ipſi[h] testatoris ſcriptura appareat. ¶ Oportet enim omnimodo vel ex literis testatoris: vel ex[i] voce quidẽ testatoris: literis autem testium qui ad elogiũ cõficiendum fuerint conuocati: nomina manifestari heredum. Quẽadmodum[k] enim in elogio quod sine ſcriptura conficitur: neceſſe est testatoꝛ voce exprimere nomen vel nomina heredum ita oportet ꝛ in testamentis per ſcripturã cõficiendis: cũ ipse testatoꝛ manu ſua ſcribere heredes[k]: vel noluerit vel minime potuerit: voce tamẽ ciꝰ eos manifestari oportet. ¶ Quc in posterũ tantũmodo obseruari censemus: vt que testamẽta post hanc nouellam nostri numinis legem cõficiuntur: hec cum tali obseruatione procedant. Quid enim[l] antiquitas peccauit: que p̃sentis legis inſcia priſtinã secuta est obseruationem? ¶ Scituris ꝛ tabellionibus ꝛ bis qui cõficienda testamenta procurant q̃ ſi aliter facere ausi fuerint penam falſitatis nõ euitabũt: quaſi doloſe[m] in tam necessaria causa versati.

Mauten. colla. ix. cõ ſtitu. ij. vt ſponſa. lar. ſ. quia vero.

Hodie testatoꝛ non tenetur nũcupare nomẽ heredis quando testatur in ſcriptis. Salicetus ꝛ Allegã. ꝛ satis est q̃ per ſe vel per quẽcũq; alium ſcribat nomẽ heredis. hoc dicit Allegan.

Testimũ nuda volũtate nõ cõſtituitur nec tollitur.

Testimũ ſi i cidaſ p te ſtatoꝛẽ q̃ bus appleticetur bereditas.

Nõ[n] obseruato eo ſubuenitur testamẽtis siue per ſe siue per alium quis inſcribat[o] nomen heredis.

Si testatoꝛ testamẽtum iure factum inciderit vel ſigna remouerit: cõſulto tũc non valebit testamentum: als̃ autẽ rema nebit validum. b. o. Allegan.

Idem. a. Joanni prefecto prętorio. Lex. xxx.

Ostram prouisionem maxime circa vltima elogia defunctoꝛ nunc etiam extendi properamus. ¶ Unde cũ inuenimus quaſdã controuerſias veteribus iuris interpretatoribus exortas: propter testamentum quod legitimo modo conditum est: septẽq; testium ſigna habens: postea foztuito caſu: vel per ipſi[p] testatoris operã lino[p] toto vel plurima ei parte incisa in ambiguitatem incidit: ſolitum ei prebemus remedium: ſancientes ſi quidem testatoꝛ linũ vel ſignacula iciderit vel abſtulerit: vtpote volũtate eius imutata testamentũ nõ valere[q]: ſinautẽ ex alia quacũq; causa hoc contigerit durante testamento ſcriptos heredes ad hereditã

m ¶ Doloſe. presumptio est iuris ꝛ de iure: cum constitutiones principum ignoꝛauerint. vt. ſ. de inſ. ꝛ fac. ſigno. l. constitutiones.

n ¶ Non obseruato. Redit ad legem veterem. ſ. e. bac cõſultiſſima. in principio.

o ¶ Scribat. habet ergo locũ quando in ſcriptis ſit testamẽtum. non ergo corrigit ius vetus. cum testamentum ſit ſine ſcriptis. idem tamẽ ꝛ ibi dici posset ꝛc.

p ¶ Ostram. priuiſonẽ. Lino. in quo ſigilla erãt appenſa inciderit testm̃ i ambiguitas.

q ¶ Non valere. ſcz efficaciter. vt. ff. c. ad testium. ſ. ſi ſigna turbata. nã ſi agãt heredes obstat exceptio. vt. ff. de bo. poſſ. ſm tabu. l. penulti. ſ. testamẽto. ꝛ. ff. c. heredes. ſ. i. ꝛ. ff. de his que in testamẽ. delen. l. j. ſ. ſed cõſulto. At enim non conſtituitur testamentu nu da volũtate vl̃ facto: ita nec debet tolli vt eadem ſit ratio cõtrariozum. vt ff. de regu. iur. nibil tam naturale. Item quibus applicabitur bec heredi tas? Uidetur fiſco. vt. ff. de bis que in testamento. delen. l. pgime. in pn. Sed q̃ra videt q̃ veniẽtibus ab intestato. vt. ff. ſi tabu. test. nul. l. j. ſ. pe. quare dicunt quidã primo agnatos admittiſz eis deficientibus fiſcus. ꝛ ſic loquuntur dicte leges. Tu dic q̃ ſi ideo incidat vt intestatus decedat veniũt agnati. vt. ff. de bis que in testamẽto delẽ. l. ſi. fed ſi ideo: q̃ re putat heredes idignos tũc fiſcus. vt. j. de his q. vt indigni. l. bereditas. Sed quid ſi non appareat? Reſpon. fiſcus venit fauore legatoꝛũ. ſol̃ net enim legata q̃ non facerent veniẽtes ab intestato. vt. d. l. pgime. ſ. fed in re dubia. et. ff. ad ſill. cum fiſco. ꝛ ſi q̃s alius quem te. p̃o. l. ſi quis. ſ. ſi fidei. ꝛ. ff. de bis qui. vt indig. l. cum qdã. ſ. vlti.

Additio. Tu dicas in ſ tertio caſu aut p̃batur heredes offendiſſe testatoꝛem ꝛ tunc gloſa est ꝛa. aut boc non probat: ꝛ tũc gloſa est falſa: quia p̃sumitur voluiſſe decedere intestatus ita dicit Dynus in. l. pgime. ff. de bis que in testamẽ to delẽ. vt refert ibi bal. quẽ de boc ibi latius videꝛet habes ibi ſimilem gloſam in verbo vendi carentur.

r ¶ Contigerit. vel a testatoꝛe vel ab alio extraneo.

s ¶ Ad hereditatẽ. vt. ſ. eo. ſi vnus. licet non det bonoꝛ poſſeſſio ſm tabu. vt. ff. de bono. poſſeſ. ſm tab. l. j. ſ. ſemel. ꝛ. ſ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

si linum.t.ff.si rose.t boc si vino testatore.t nõdum prolatis tabulis coram iudice:als datur fin tabulas.vt.ff.si tab.testa.nul.eg.l.j.

a ¶Magnime.imagine dico heredes iunari boc casu:q: a superiori lege iuuant.l.iubemus.lz testato: eos non scripsit:t boc subiscit tc.

b ET ab antiquis.rusticitati.vt patet per alias leges.ff.ad fillei. l.iij.ff.si gs igno rans.et de iure fisci.l.ij. ff.fina.t de vetre inspi.l. j.ff.si.et de iurisdi.oium iudi.ff.si gs id.ff.ij. t de p bationibus.cũ de inde bito.ff.ij.et de edẽ.l.i.ff. ii.t si gs in ius vocatus nõ ierit.l.ij.ff.j.t.ff. ó rei vgoie actio.ff.ita enim. Sed arg.contra.ff.de in ius voc.venia.

c ¶Enim.pro certe.

d ¶Humanitatem.fic.ff. de iure vete. enu.l. tãta. in principio.

e ¶Leges nostre.idẽ ergo in villis t castris bonoñ.quia eam legitimã nutricez legũ bene quis appellat.vt in prooemio ffor:.ff.hec autẽ. et quia vbi est eadẽ ratio : idez ius debet esse . vt.ff. ad legẽ aquil.illud.

Bononia est nutrix legum.

f ¶Consuetudinem.quã nescimus.

g ¶Ita tamẽ.ex hoc apparet q loquitur in castro vbi pocesserat consuetudo in cõfectione testamenti faciẽdi contra legẽ cui cõsuetudini deseruit: sed nõ per oia vt subijcit.si ergo in castro non sit consuetudo contraria legi:cõmunem legem seruabo.

b ¶Scriptura. testamenti.ff.si loquitur hec leg i testamento in scriptis t nuncupatiuo fin quosdam.Alij vt Azo dicũt loqui tantũ in testamento in scriptis:t exponũt bic est fine subscriptione testiũ:sed alij subsciũt pro eis.vt.j.subijcit in.ff.si vero.

i ¶Admitti.scz in testamento sine scriptis fm quoldaz:vel in scriptis fm Azo.qs ius tamen quod in vno est t in alio est obseruãdum.vt digimus.ff. eo. iubemus. ff. quẽadmodum.

k ¶Subscriptionem. fit per aliuz subscriptio.vt in aut.de fide instrumentoruz.ff. oportet vo.col. vi.Sed argu.contra.ff. de assel.l.ij.

l ¶Jurati.vt.ff.c.bac cõsultissima.ff.penul.

Lõtinuatio.

¶De heredibus instituendis tc. ¶Supra dictum est de bis qui instituũt.nũc de bis q instituũtur.Vel aliter. Audiuimus.ff. de testamento quod est quoddam totum:nũc audiamus de eius partibus.Et quia.ff.tractaturus de pma parte id est de instituentibus:annectamus de heredibus instituendis:t que persone heredes institui non possunt.Azo.

Ui deportantur. ¶Casus.Si testamentum fecisti t heredẽ instituisti deportatũ:an valeat institutio querit.Respõ.q non:sed perinde est ac si scriptus nõ esset:nec est similis pe vocari:maxime cum nostra constitutio quã super rutione testamentorum promulgauimus: testato:em disposuit vel sua manu nomen heredis scribere:vel si im peritia literarum vel aduersa valitudine seu alio modo hoc facere non põt testes ipsos audito nomine heredis sub psentia ipsius testatoris nomẽ heredis suis sub scriptionibus declarare.

¶Rusticani in locis in quibus est rara literarum testari possunt fm eorũ cõsuetudinem:dum tamẽ septem literati se subscribentes adhibeantur si baberi possunt:aut nõ literati si alij baberi nõ possunt saltem quinqz adhibeantur qui mutua vice subscribant.b.d.Alexan.

Idem.a.Joanni prefecto pretorio. Lex.xxxi.

ET ab antiquis legibus et a diuersis retro principibus semper rusticitati b cõsultum est: t in multis legum subtilitatibus stricta obseruatio eis remissa est quod ex ipsis rerũ inuenimus documentis. ¶Cum enim c testamẽtorum ordinatio sub certa diffinitione legũ instituta est: homines rustici t quibus nõ est literarum peritia quomodo possunt tãtam legum subtilitatẽ custodire in vltimis suis voluntatibus. ¶Ideo ad dei humanitatẽ d respicientes: necessarium duximus per hãc legem eorum simplicitati subuenire. ¶Sancimus itaqz in omnib quidem ciuitatibus et in castris vrbis romane: vbi et leges e nostre manifeste sunt et literarum viget sciẽtia omnia que in libris nostrorum digestorum seu institutionum et imperialibus sanctionibus : nostrisq dispositionibus in condendis testamentis cauta sunt obseruari:nullãqz ex presenti lege fieri innouationẽ. ¶In illis vo locis in quibus inueniunt raro homines literati: per psentem legem rusticanis cõcedimus antiqua eorum cõsuetudinem f legis nostre vicẽ obtinere . ¶Ita g tamen vt si ibi sciẽtes literas inuenti fuerint septez testes(quos ad testimonium cõuocari necesse est) adhibeantur:t vnusquisqz p sua persona subscribat. ¶Ubi au tem non inueniuntur literati septem testes tc sine scriptura h testimonium adhibentes admitti i. ¶Si autem in illo loco minime inuẽti fuerint septem testes vsqz ad quinqz modis omnibus testes adhiberi iubemus:minus autem nullo modo cõcedimus. ¶Si vero vnus aut duo vel plures fuerint literati:liceat eis pro ignorãtibus literas psentibus tamen subscriptionem k suaz interponere:sic tamen vt ipsi testes cognoscant testatoris volũtatem t maxime quem vel quos heredes sibi reliquere voluerit:et hoc post mortem testatoris iurati l deponant. ¶Quod igitur quisqz rusticorum (sicut predictũ est) pro suis rebus disposuerit hoc omnimodo legum subtilitate remissa firmum validũqz consistat.

¶De heredibus instituendis:t que persone heredes institui nõ possunt. Titu.xxiiij.

¶Institutio deportati habẽt pro non scripta:quia deportatus est incapax adi tionis hereditatis.b.d.Alegan.

Imperatores Titius Eius Anto.aaa.Antestiano. Lex.j.

Ui deportãtur si heredes scribant tanq m peregrini capere non possunt n/sed hereditas in ea causa est in qua esset si scripti nõ fuissent o heredes.

¶Appellatione residui totum continetur quando non reperitur pars in cuius defectum possit verbum illud verificari.Alexander.

Imperator Antonius. a. Lecci. Lex.vj.

PAter tuus si ex residua parte heres institutus est:quã alter heres scriptus capere non posset:isqz p ad nullam partem hereditatis propter conditionem q suaz admitti potuit:ex asse heres extitit r: nam residui cõmemoratio etiam totum s admittit.

¶Substitutus vulgariter seruo testatoris t alterius quem testator tanq pro pium libertum instituerat admittit vel repellitur fm qs de mẽte testatoris fuisse probatur.b.d.Alexander.

Imperator Alexander.a. Titasi militi. Lex.iij.

m ¶Tanq.quasi dicat nõ est similitudo inter eos t peregrinos:quia peregrini capiũt.vt institu.eodẽ.ff.si.bi autem nõ. Vel dic q dictio tanq notat veritatez:et sic in mala parte ponit peregrinus. vt.ff. eodẽ. sed et si sub cõditione.ff. solemnis.t.ff.de i ius vocan.sed et si bac.ff. sed et si per penam.

n ¶Non possunt.quia ea que sunt iuris ciuilis pdunt:sicut est ciuitas et similia.vt est bic.et.ff.de testamẽto mili.l.neqz.ff. i.t de pecu.l.quidam.qz pro mortuis habent.vt ff. de contra tabu.l.j. ff. penulti.t argumentum de bis qui pro nõ scripta.l.iij.sed que sunt iuris naturalis nõ.vt ma trimonium et libertatẽ. vt.ff.de senten.paf.l.ij.et iij.Sed videtur eos capere posse.vt.ff.de rebus dub.si cognatis. que est cõtra.vbi capit quis ex testamento qui cognat esse definit:quod esse nõ potuit:nisi perderet ciuitatem:scilicet per magimam vel mediam capitis diminutionem.vt institu.de capi.dimi. ff. penul.Sol.loquitur ibi de ciuili cognatione:scz que per adoptionẽ erat quesita . vt.ff. de adopt. qui in adoptionem.que per minimã capitis diminutionẽ perditur:scz per emancipationem.et sic nõ amittitur ciuitas. vt institu.de capi.dimi. ff.minima.

Deporta ti qd perdunt.

o ¶Non fuissent.boc verum quantum ad institutionem:sed fiscus habet: vt.ff. de bis quibus vt indig . l. hereditas.

Deporta to relicti qs capiet.

Additio. ¶Danc glosam dicentẽ fiscum capere ta relictum repebẽdunt bic omnes fere doctoreş teste bic etiam Bar.per l.si in metallu.ff.de bis que pro non scriptis babentur.

PAter tuus. ¶Casus. Si testamentum fecisti et in tertiam bonoz tuoz nõ capacẽ puta natum ex nepbando coitu instituendo . et titio ex residuo instituto quid appellationere possidi contineatur:queritur/Rñ.q tota hereditas:t ita erit titi in totum heres cũ nõ capag ad aliquã partẽ hereditatis admitti non põt.

p ¶Isqz.id est alter heres.

q ¶Conditionem.vt quia ex nepbario coitu est natus.vel als non capag.vt insti.de leg.ff.legari.t in aut.qui.mo.na.effi.sui.ff.ii.col.vij.

r ¶Extitit.scz pater tuus.

s ¶Totum.vt t.ff.de verbo.signi.l.ceterorum. t.ff.eo.q si meuius.t facit.ff.eo.item q sabinus.ff.sed si affe.t.ff.de testamen.milt.l.quãq. in fi.t.ff.de fideinf.amisti.in prin.t de dona.cau.mor.l.ei qui.

Cum proponas.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

CUm proponas. ¶Casus. Alexāder miles: ¶ zoilus habebāt ser
num cōmunē iulia. alexāder credēs iulianū esse libertū suum
propriū cū heredē instituit ⁊ ei vitalē substituit hoc modo. si julian⁹
heres nō erit vitalē substituo: decessit alexāder: apparuit postea iu
lianū fuisse seruū alexādri ⁊ zoili: quid his verbis substitu tio signifi
cetur: queritur. vel qua
liter admitti debeat sub
stitutus: queritur. Rñ.
aut voluit testator: p iu
lianū alij acqri heredita
tem cū credebat eū libe
rū: aut noluit. Primo
casu nō admittit substi
tut⁹. Scōo casu sic. Viui.

a ¶Q. si. ecce verba sub
stituentis.

b ¶An tu. s. vitalis.

c ¶Libertum. futurum.

d ¶Voluit. id est dicitur
voluisse.

e ¶Hereditas est. immo
videt q nihil valeat to
tum testamentū. vt. ff. de
mili. testa. l. neq; em. §. si
seruū. ppūū. que est con
tra. Solu. ibi erat ppūs
testatoris errantis ⁊ cre
dētis eū liberū hic cōis
immo nec ibi nec hic te
net quātū ad seruū. ñ au
tem sciuisset seruū⁹ esset
⁊ heres ⁊ liber. vt instit.
eo. in pn. si alienus tot⁹
pōt institui fine liberta
te. vt. ff. eo. l. si seru⁹ alie
nus. ⁊. l. si alienū seruū. si
cōis etiaꝫ cū libertate si
boc eḡmat ⁊ eū postea
redimat. ff. e. sed ⁊ si sub
conditione. §. si seruum.
bodie serua in seruo cō
muni qđ dicitur. §. cōmu
nia de manu. l. j.

f ¶Subscripte. in testa
mento.

g ¶Ad ius. id est ad eaꝫ
significationē quam fa
cit ius quando testato⁹
scit seruū. boc est vel sibi
facto liberto vel presen
ti vel futuro dño acqui
rat. vt instī. de vulg. sub
stitu. §. fi. ⁊ hic subjicit.

b ¶Retulit. Jd est retu
lisse dicitur.

i ¶Alium. ICz dominū.

Seruꝰ ēt k ¶Potuit enim. interpositio est. ⁊ dic ꝙ vere potest dici illa additio si
fiꝫ coria heres non erit: quia potest esse ⁊ non esse: etiā domino iubēte: ⁊ eum
ret a dño etiam ex eo iuriante: ⁊ ita demū tē. si autem paruit sponte queri domi
potest nol no vt subijcit. Vel aliter cōstrue: vt si nec per se alium fecerit heredē:
leadire. ita demū substitutus admittat. substitutioni locus non est: si tamen
paruit dño ⁊ adijt potuit enim tē. et sic plana. Sed quid in tertio ca
su si paruit: sed coactus? Quidam dicunt dūm non fieri heredem. vt
ff. de acquirē. heredi. l. qui in aliena. §. fina. Tu dic ꝙ fic. vt. ff. si omis.
cau. testa. l. j. §. j. ⁊ in. d. l. qui in aliena. adiuit errans. vel fuit ab alio
non a dño coactus. Item nota ꝙ loquitur hec lex cum certum est de
voluntate testatoris. si autē est dubium diuiditur hereditas inter do
minum serui instituti ⁊ substitutū. vt. ff. e. si pater. ⁊ plene distingi. vt
instītu. de vulga. substi. §. fi. licet. P. ⁊. R. intelligant legem istam cuꝫ
dubitatur an voluit defunctus per iulianū alium fieri heredē an nō.
quod est expresse contra legem istam.

l ¶Locus nō est. nisi in casu cum duo sc̄z erāt dñi huius iuliani: ⁊ al
terius iussu adijt ⁊ alterius non. vt. ff. de vulga. substi. l. fi. in pn.

SJ pater. ¶ Casus. Pater tuus titiū heredem instituit: credens
esse filiū suum cū non esset: an ei auferēda sit hereditas: queritꝫ
Rñ. ꝙ sic. cui autem sit applicanda non aperit. Tu dic venientibus
ab intestato: qui sī non sunt: applicanda est fisco. Viuia.

m ¶Quasi filium. fecus econtra si vere filium vt extraneū instituit. qz
valet. vt. ff. de carbo. edic. l. j. §. si quis filiū. Item et illa institutio va
let. ille impijssimus filius heres esto. vt. ff. eo. bis verbis. §. j. §. et illa
egberedatio. ille quem scio ex me natū non esse egberes esto: non va
let. vt. ff. de libe. ⁊ posthu. si posthumus. §. si quis ita.

n ¶Non instituturus. quod ꝑsumitur: fecus si filiū nominaret. vt. ff. de cōdi. ⁊ demon. falsa demonstratio. in pzin.

o ¶Auferendā. vt. §. de testa. neq; ꝓfessio. ⁊. j. de fideicō. eam quā. ⁊ de
ꝓscrip. lō. tēpo. si is. Sed ar. §. ff. de iniu. l. cū qui. §. si iniuria. ⁊ cū au
ferat huic vt indigno videt applicari fisco. vt. ff. de iure fisci. l. auferr.
qō pōt esse verū fm. P.
et. lō. cū alij ab itestato
nō sūt. aliter illi admit
tunt. vt. j. eod. nec apud.
Additio. Dicas ꝙ si qđ
auferunt ab idigno qui
sua culpa est indignus:
tūc hoc applicatur fisco
et ita loquitur regula q̄
auferunt ab idigno tē.
vt. l. papinianus. §. me
miniſſe. ff. de inoffi. testa
mento. Si vero non sua
culpa sed alīs indignus
est tunc non applicatur
fisco. vt. l. nec apud. j. eo.
ita vult Bar. hic.

DOn ideo. ¶ Ca
sus. Si testamē
tum feciſti: ⁊ vgoz here
dē instituisti: an ob boc
ꝙ cā affinē in testamēto
nominasti: cū non ꝓpie
dicatur affinis ꝫ affini
tatis principium valeat
minus institutio: queri
tur. Rñ. ꝙ nō. Viuia.

p ¶Affinis. non em ipsa
est affinis: sed causa affi
nitatis. vt dices. §. cōmu
nia de suc. l. affinitatis.

Vgoz nō est affinis.

SJ compensandi.
¶ Casus. Teneba
tur vgoz tua tibi in. g. be
redē te in testamēto suo
in dimidiā bonoz suoz
instituit: ⁊ alīū in dimi
diam ⁊ te heredem insti
tuit vt sibi cōpēsares. g.
in quibus tibi tenebat:
et a coheredē debitū vel
partem debiti petis. an
fis audiēdus: queritur?
Respō. ꝙ non obstabit
tibi sola iuris seueritas
vt seruet voluntatē de
functi: ꝫ etiā ipsa defun
cti voluntas. Viuia.

q ¶Si cōpensandi debi
ti. qō vgoz viro debuit.

r ¶Tuo. o vir.

s ¶Refragatur. id est resistit: ⁊ ideo non audiris: vt bic et. §. de nego.
gest. si ab eo. ⁊ de here. actio. vt debitum. ⁊. j. de bo. aucto. iudi. possi.
si vgoz. ⁊. ff. de lega. ij. creditorē. ⁊ de condi. institu. mulier. ⁊ ad legem
fal. si debitor. Sed argu. cōtra. in eo. titu. qō de bonis. §. cum fideicō
missum. sed dic vt ibi notatur.

t ¶Ec apud. ¶ Casus. Coram non habēte iurisditionem aliquē
in fratrem adoptasti: eum heredem instituisti: cum nō tenuit
adoptio: quia receptum non est vt aliquis in fratrem adoptetur. an
valeat institutio: queritur? Respon. ꝙ non. sed ab instituto auferen
da est hereditas. Viuianus.

¶Ec apud peregrinos. i. iurisditionē non habentes. Vel dic id est
portatos. Vel dic id est barbaros siue hostes populi romani. Sz cer
te nec apud aliquē in fratrem. ls in filiū fic coram iudice cōpetente.

v ¶Frater. que est ratio ꝙ fratrē non possum adoptare id est aliquē
extraneū loco fratris? Rñ. quia adoptio imitatur naturam. vt insti.
de adop. §. minorem. Sed boc naturale est ꝙ frater a fratre nō nasca
tur: ergo adoptari non potest aliquis in fratrem.

Adoptio nō pōt fie ri de aliq̄ in fratrē.

g ¶Jubebit. vt. j. de fideicōmiſ. l. eam quam. Sed arg. contra. ff. eo. l.
nemo. §. qui frater. Item argu. ff. de iure fisc. aufertur. in pzin. et. ff. de
edil. edic. l. cum autem. in fine.

¶Ollegiū. ¶ Casus. An illicito collegio relinqui hereditas pos
sit: queritur? Respon. ꝙ non. Viuia.

y ¶Nō posse. nullū autē est subnigū: nisi cōtra prohibet. vt. ff. de col. illi.
l. iij. §. in summa. pbant autem multa. ⁊ ideo dic eis legari pōt: aliis
l. iij. §. in summa. vninersi. l. j. ⁊. §. de sacrosan. ec. l. j. ⁊ de rebus du. cū
nō. vt. ff. qō cuiusqs vniuer. l. j. ⁊. §. de sacrosan. ec. l. j. ⁊ de rebus du. cū
nō. vt. ff. qō cuiusqs vniuer. l. j. ⁊. §. de sacrosan. ec. l. j. ⁊ de rebus du. cū
senat⁹. ⁊ de leg. j. si heres. §. vicis. ⁊ ad trebel. oibus. ⁊. §. de indeis. l. j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Extraneum. ¶Casus. Testamentū fecisti: extraneū heredē instituisti his verbis: instituo te cum morieris: an valeat institutio: queritur? Rñ. q fic. vel fic an possim mihi heredē instituere sic: ille sit mihi heres cum morietur? Rñ. q fic. Iiuia.

a ¶Lū qs moreret. i. cū hac adiectione cū moreret. l. heres extranea. q adiectio habet p̄o non adiecta. vt. ff. de hēditas. 7. ff. de noua. fi pupillus. ſ. qui sub 2dītione. l3 in legato diſtinguat an dicat lego tibi cū morieris quo caſu valet ſtatim l3 differat: aut lego tibi cū moriet heres. 7 tūc eſt cōditionale: vt nō trāſmittat interim ſi legatarius viuo hēde decedat. vt. ff. de 2di. 7 demon. l. heres meus. et. ff. qñ dil. ec. l. ſi cū heres. niſi in liber. 7 tate q̄ fic relicta p̄o nulla habeā. vt. ff. de manu. teſta. l. libertas. 7 in vſu fructu. vt. ff. de vſufruct. titio. Aliꝫ dicūt vt a3o: hāc inſtitutionē eſſe cōditionalē 7 ita ſuſpēdē dā. vt 7 in ſiſti caſu. vt. ff. de cōdi. inſti. l. fi. Aliꝫ cū morietur. i. cū erit in periculo mortis: q̄ quaſi in idem recidit. vel cum morietur. ſ. teſtator.

Legatum an valeat ſi dicat lego tibi cū morieris?

Leg. ¶Caſ. Si nō capacē puta hereticū vl̄ ex nephario coitu ſuſceptū inſtituiſti: an valeat inſtitutio: q̄rit? Rñ. q nō. nec etiā ſi ſeruum ſuū heredē inſtituat in nō acgreſſ heredita. q̄ qui p ſe nō heres inſtituit nec p alīū. vt. ff. eo. l. minus. Iiuia.

b ¶Ratio. nā q̄ p ſe inſtituit nō p̄t: nec per ſeruos: vt h. 7. ff. eo. l. nō minus. nec obſt. ff. de cōdi. edic. cū autez. ſ. fi. q̄: ibi empto: erat capag. ff. de acgrē. here. ſi ſeruus ei⁹. q̄ ibi tuit ante additionē manumiſſus. vnde ſibi adit. Et contra: q̄ p̄t dño relinq 7 ſeruo. vt. ff. de leg. i. ſi mihi 7 tibi. ſ. regula. ſed 7 ß fallit. ff. ō lega. ſi. debitor. ſ. fi. 7 de ſerui. lege. l. 7 ſi magis me.

Extraneum. ¶Caſus. An ignotus mihi poſſim heredē inſtituere: q̄ritur: Reſpō. q̄ fic. Iiuia.

c ¶Ignotum. vt inſtitu. de here. inſti. ſ. fi.

Hereditatis. ¶Caſus. An romane ciuitati iure iſtitutōis vel legati vel donatiōis aliq̄d relinq poſſit: querit? Rñ. q fic. 7 cuilibet aliī ciuitati. Iiuia.

d ¶Urbis. veteris vel nouę rome.

e ¶Ciuitatis. vt. ff. ad trebel. omnibus. 7 de lega. i. ſi heres. ſ. vicis. et l. ſi quis a filio. ſ. fina.

Quotiēs. ¶Caſus. Duos heredes ex certa re: puta ex vinea vl̄ domo heredes inſtituiſti alios ſimpliciter non facta mētione rerū certarū. vel in certis partib⁹: puta vnū ex tribus vncīs: aliū ex quatuor: an illi qui ex reb⁹ certis inſtituti ſunt 2ueniri poſſint a dictoribus heredit̄arijs: querit? Rñ. q nō: q̄ ſunt loco legatarioꝝ: nō heredū. Aliꝫ autē 2ueniendi ſunt 7 agere poſſunt: nec aliq̄d actionū cōpetentiū hereditariarū heredibus inſtitutis in certis partib⁹: vel ſine partib⁹ per alios in incertis reb⁹ inſtitutis diminui dz. Iiuia.

Idem. aa. Julic. Lex. ix.

Extrancum etiam cum quis morecretur[a] heredem ſcribi ſibi placuit.

¶Qui per ſe capere nō poteſt: etiaz per alium capere non poterit: 7 ignotus poteſt heres inſtitui: 7 ciuitates poſſunt capere relicta vniuerſalia et particularia. hoc dicit cum duabus. ll. ſeq.

Idem. aa. Aſclepiade. Lex. x.

Neq; p ſe heredes inſtitutos quib⁹ hoc cōceſſum nō eſt: neq; p ſeruos. p̄zios hereditarē poſſe querere dictat iuris ratio[b].

¶Ignotus p̄t heres inſtitui. hoc dicit Salicetus.

Impa. Theo. 7 Ua. aa. Hierio. prefecto pretorio. Lex. xi.

Extrancum (etiam penitus ignotum[c]) heredē quis inſtituere poteſt.

¶Ciuitates poſſunt capere relicta tā vniuerſalia q̄ particularia corporalia et incorporalia. Bal. Vel ſic. Ciuitates poſſunt heredes inſtituti et eis legari et fideicōmitti. hoc dicit Salice.

Imperator Leo. a. Tritio pretorio. Lex. xij.

Hereditatis vel legati ſeu fideicōmiſſi aut donatiōis titulo: dom⁹ aut annone ciuiles aut quelibet edificia vel mancipia ad ius inclyte vrbis[d] vel alterius ciuitatis[e] peruenire p̄ſir.

¶Inſtitutus in re certa habetur loco legatarij vniuerſaliter inſtituto heredita tem adeunte. Salice. Vel ſic. Inſtitutus in re certa vel iuſſus eſſe contentus re certa p̄o ſua inſtitutione habetur loco legatarij quo ad hoc vt actionibus hereditarijs vti non poſſet. h. d. Alexan.

Impe. Juſti. a. mēc. p. p. Lxiij.

Quotiēs certi quidā ex certa re ſcripti ſunt heredes: vel certis rebus p̄o ſua iſtitutione cōtenti eſſe iuſſi ſunt: quos legatariozum[f] loco haberi certum eſt: aliꝫ vō ex certa[g] parte vel ſine parte[h] qui p̄o veterum legum tenore ad certam vnciarum inſtitutionem referūtur[i]: eos tantūmodo oībus hereditarijs actionib⁹ vti vel cōueniri decernimus: qui ex certa parte vel ſine parte ſcripti fuerint: nec aliquam diminutionē earūdem actionū occaſione heredū ex certa re ſcriptoz[k] fieri.

¶Inſtitutio que nō poteſt ſaluari ſm propriū directū ſignificatū verboz ſalua tur ſm impropriū 7 indirectū ſi fieri p̄t: als redditur nulla potius q̄ ſuſtineatur p̄textu erroris teſtatoris: ſi eſt talis error qui oſtendit fatuitatem. h. d. Alegan.

Idem. a. Jo. pfec. pto. Lex. xiiij.

Cum in libris vlpiani q̄s ad maſſuriū ſabinum ſcripſit: talis ſpecies[l] relata eſt hāc aperius expedire nobis viſum eſt.

¶Quidā[m] teſtamentū faciens ita inſtituit. Sempronius plocij here res eſto. ¶Ueteres qdā exiſtimabāt errorē nominis[n] eſſe: 7 ſic inſtitutionem valere quaſi teſtator plocius noiaret: 7 ſempronij ſibi ſcripſiſſet heredē. Sed huiuſmodi ſententiā groſſiorem exiſtimamus. ¶Neq; eiñ ſic homo ſupiñ (immo magis ſtultus) inueniet vt ſuū nomen ignoret: ſed ſi qdē ipſe teſtator plocio cuidā heres extitit manifeſtiſſimū eſt ſibi ſempronij heredē inſtituiſſe: vt p mediā ipſius teſtatoris p̄ſonā plocij heres inſtituat. ¶Et hoc argumentamur ex antiqua regula que volut heredem heredis teſtatoris[o] eſſe heredē. ¶Sinautē nihil tale factū eſt: ſupuacuā et inanē hmōi inſtitutionem eſſe: niſi p̄zius here de plocio ſibi inſtituto ſic adiecerit. Sēpronio[p] plocij heres eſto. ¶Tūc etenim eſtimandū eſt eum dixiſſe: ſi nō ploci⁹ heres ſibi fuerit: tunc ſempronij in locum par tēve plocij ex ſubſtitutione vocari: vt ita ex cōſequentia[q] verboz plocius quidē inſtitutus: ſempronius autem ſubſtitutus inueniaſ.

¶Sinautē neq; ipſe teſtator plocio heres extitit: neq; plocij⁹ heredē antea ſcripſit. 7 ſic[r] ſempronium plocio heredez voluit eſſe: nullius eſſe momēti talem inſtitutionē: cū non eſt veriſimile in ſuū nomen quēq; erraſſe.

¶De inſtitutionibus 7 ſubſtitutionibus 7 reſtitutiōibus ſub cōditione factis. Titu. xxv.

Legatarioz. arg. p̄tra. ſ. de inofficio. teſta. auſ. nouiſſima. Additio. Dicas poſt Bar. 7 Bal. in l. ex facto. ij. ff. de here. inſti. 7 eūdē Bar. 5 Dicas poſt Bar. 7 Bal. in l. ex facto. ij. ff. de here. inſti. 7 eūdē Bar. 5 q̄ heres inſtitutus ex re certa non eſt heres vniuerſalis: nec eſt legatarius ſz eſt vna tertia ſpecies per ſe q̄ vocat heres ex re certa q̄ partim capit de natura iſtituti vniuerſalis 7 partim de natura legatarij q̄ declara. vt lati⁹ p̄ dictos Bar. 7 Bal. vbi. ſ.

f

g ¶Ex certa parte. puta vnū in ſex vncijs: 7 aliū in alijs ſex vncijs.

h ¶Sine parte. puta in oīb⁹ alijs inſtituit duos.

i ¶Referunt. duodecim ſcz. vt inſtitu. de heredi. inſti. ſ. hereditas.

k ¶Scriptoz. cū ipſi nō teneant: vt h. 7. ſ. ō here. actio. l. creditores. Sed vſ eos eſſe loco heredū: q ex certa re ſcribunt. vt ff. e. l. i. ſ. fi ex fundi certi. l. quoties. ſ. fi duo. 7. l. ex facto. ij. p totā p̄mā colūnā. q̄ ſunt 5. Solu. ſm q̄ſdā h fuit res certa demōſtrata noīe. p̄zio: ibi appellatiuo vel demonſtratiuo: q̄ nō plz. vt. ff. ſi cer. pe. l. certū. Dic ergo q̄ ibi nō erāt aliꝫ inſtituti. vñ ne ſueniat p̄ſa familias deceſſiſſe. p parte teſtat⁹ 7 p parte inteſtatus daſ eis totū. b autē ſunt et aliꝫ inſtituti qui ſunt hēdes in vniuerſo.

Heredis loco an re putet qui ex certa re ſcribitur.

Qum i libris. ¶Caſus. Heredē inſtituiſti bis vbis: ſempronij⁹ ploci⁹ heres eſto: an valeat iſtitutio quereba tur. dicebāt antiqui valere quaſi i tno nomine erraſſes. Dicit impator hāc ſniam ſupiñ: cū nō ſit veriſile aliq̄e ignorare ſuum nomen. 7 boc ſi ſint interptanda vba inſtitutionis: q̄ ſi tu ploci⁹ fuiſti heres 7 ſempronij inſtituiſti: 7 ſempronius erit heres tuus: 7 per cō ſequēs erit heres ploci⁹. per regulā qua dī: q̄ bet heres heredis teſtatoris eſt heres. vel ſi ploci⁹ here dem inſtituiſti: 7 ſi heres nō cēt ei ſempronij ſubſtituiſti. vel ſic: adieciſti ſempronij 7 ei⁹ loco: vel in totū vel i partē q̄ſi ex ſubſtōe q̄dā vocare debere. Si autē nec ploci⁹ heres extitiſti: neq; plocium heredē inſtituiſti: nec tu ploci⁹ vocaberis nō valet inſtitutio: cum nō ſit veriſimile te nomē tuū ignorāſſe. Iiuia.

Lōtinuatio.

l ¶Species. i. queſtio.

m ¶Quidam. ſcilicet titius.

n ¶Hominis. ſcilicet ſui.

o ¶Teſtatoris eſſe heredem. vt. ff. de peti. heredi. l. j. ij. 7. iij. 7. ſ. de vſufruc. antiquitas. 7. ff. de verbo. ſigni. heredis. 7. l. ſciendū. 7. ff. de acqui ren. heredi. ſi quis filium. ſ. fina.

p ¶Et cōſequētia. i. quaſi conſequētia que fit ex nra interpretatione. Et nota vulgarē ſubſtitutionē fieri verbis affirmatiuis. ſic. ff. eo. titius.

q ¶Et ſic. ſupple. nec ipſe teſtator plocius vocatur. nam hic eſt indubitabilis caſus.

¶De inſtitutionibus. ¶Dictū eſt. ſ. de heredibus inſtituendis: ſed quia heredis inſtitutio fit ſub conditione: ideo de inſtitutione cōditionali videndum eſt. a3o.

Cum auum.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Um auum. ¶ Casus. Testamentū fecisti: neptē tuam sc̄z filiam filie tue sub tali cōditione instituisti ſi nuberet filio antilli: per eā non stat quomin⁹ pareat cōditioni. sed p filium antilli qui cū ea cōtrahere non vultan ad hereditatem tuam admittēda fit: querit: Rñ. q͡ fic. q͡ habeſ ꝙditio ꝓ cōpleta: cū per eā nō stat quo minus impleatur. Liuia.

a Cōditio mixta dependens ex facto tertij ⁊ istituti debet impleri vel ex facto illius tertij impediri ad hoc vt institutus possit adire. hoc dicit Salice. ⁊ Allegā.

Imperatores Seuerus et Antoninus. aa. Alexandro. **Lex. j.**

Um auum maternū ea conditione filiam tuam heredem instituisse. ꝓponas: ſi antilli filio nupſiſſet nō ꝓius eam heredē exiſtere q͡s conditioni paruerit: aut antillo filio recuſante matrimonium impedit tum fuerit: manifeſtum eſt [a].

Hēditas vel legatū sub conditione relictū an debeaſ fi cōditiōi nō pareat?

¶ Vbi cōditio non eſt turpis debet heres institutus parere: alſ̄ substitutus admittitur ⁊ institutus a ſucceſſione repellitur. Salicetus ⁊ Allegan.

Impera. Anto. a. Taſſie. **Lex. ij.**

Onditioni ſub qua teſtamēto tue mſis [b] heres inſtituta es: ſi nō paruiſti ſubſtitutio locum habet. ¶ Nec enim videri poteſt ſub ſpecie turpium nuptiarū viduitatem [c] tibi indixiſſe: cum te filio ſororis ſue cōſobrino tuo ꝓbabili ꝓilio matrimonio iūgere voluerit [d]. ¶ Nec extraordinario auxilio indiges [e] cum ex his preciſis que in libello cōplexa es declaretur: nō per cum ſtetiſſe quominus ſupreme volūtati matris tue teſtatricis ſatiſfieret.

¶ Conditio emancipationis verificat etiā per mortē naturalez patris vel eius deportationem. b. d. Salice. poſt Bal. vel

⁊. l. hoc modo. Item argu. cōtra. ff. de verbo. obli. l. titia.

Si mater vos. ¶ Casus. Mater filiū ſuum ſub hac ꝓditione heredem inſtituit ſi pater eū emāciparet: cōditione pēdente ſi pater decedat vel ſi deportetur: an cōditio habetur ꝓ impleta: vt locū habeat inſtitutio: querit? Rñ. q͡ ſic. et ad eum hereditas tranſit cum onere ſuo. Liuianus.

fic. Inſtitutio collata in vnum caſum ex tenditur ad alium ſibi ſimilem. hoc dicit. Bel fic. Non refert quid ex equipollentibus fiat. hoc dicit Allegan.

Idem. a. Dare. ⁊ alijs. **Lex. iij.**

Si mater vos ſub conditione emācipationis heredes inſtituit: et ꝓiuſq͡ voluntati defuncte pareretur ſententiam [f] deportationis pater meruit: vel alter [g] defunctus eſt: morte eius vel alio modo patria poteſtate liberati [h] eius adeūde hereditatis cuz ſua [i] cauſa queſiſtis.

¶ Filius in poteſtate non poteſt heres inſtitui a patre ſub cōditione que in eius poteſtate non ſit: vt eſt caſualis vel etiam mixta que pēdet ex facto inſtituti ⁊ a caſu fortuito. ⁊ ſi aliter fiat non valet teſtamentum. ⁊ hereditas ab intestato poteſt adiri: niſi filius fuerit in defectum illius conditionis exheredatus. Allegan.

Impera. Alex. a. Emil. **Lex. iiij.**

Si pater filium quem in poteſtate habebat ſub conditione que in ipſius [k] poteſtate nō erat [l] heredē ſcripſit: nec in defectum eius exheredauit: iure teſtatus nō videtur [m]. ¶ Cū aūt [n] trās mare ⁊ longe te [o] agentē ſub hac cōditione heredem ſcriptum eſſe dicas: ſi in patriā que in puincia mauritanie erat regreſſus fuiſſes: nec exheredatum te alleges: ſi in eū locū nō rediſſes: manifeſtū eſt multis caſibus nō volūtarijs ſed fortuitis cuenire potuiſſe vt eā [p]

f Sententiā. sc̄z deportationis. et ſic filius factus eſt ſui iuris. vt inſtitu. quibus mod. ius patpo. ſol. ſ. cum autem.

g Vel aliter. ſupioi cū fuit mors. sc̄z ciuilis. hic naturalis. vt. ff. de cōtra tabu. l. j. ſ. fi. et. ff. de conditio. ⁊ demonſtra. l. intercidit.

h Liberati. qui modo ſunt multi. vt inſtit. qui. modis ius pa. pote. ſol. per totum.

i Sua cauſa. i. cum ſuo onere. ⁊ ſic nota ex hac. l. effectum nō modū conſiderari. nihil enim refert quid de equipollētibus fiat: vt hic. ⁊. ff. de cōdi. ⁊ demō. iulianus ait. et de lega. iij. fideicōmiſſa. ſ. ſi cui. ⁊ de cond. inde. ſeruo. ⁊. j. de dona. que ſub modo. l. ſi qd. et facit. ſ. de inoffi. teſta. filius matrem. ⁊. ff. ad trebel. mulier. j. in prin. Sed argu. contra. ſ. de his qui ye. eta. impe. l. ſi. ⁊ de nup. l. ſancim⁹. Additio. Ꝓ ſolutione iſtarum quaꝛ legū vide Bar. in. l. gal. lus. ſ. et quid ſi tm̄. ff. de lib. ⁊ poſtbu. ver. his ꝓmiſſis ⁊c.

Egpollentiuz quid fiat nihil refert.

Si pater. ¶ Caſus. Si filiū tuum ſub conditione poteſtatiua: puta ſi decē daret q͡ potuit inſtituiſti: valet inſtitutio. ſi ſub caſuali puta ſi nauiz venerit ex aſia nō valet: nec inſtitutio nec teſtamentū. ſi tamē vltra mare fuerit ⁊ eū inſtituti: ſi in prouinciam ſuam rediret: cū hoc non tam ex volūtate ſua pēdeat q͡ ex inſidijs fortune. quia multi caſus accidere poſſunt. ꝓpter quos redire impediatur nō valebit iſtitutio: ſed hereditaté tuā adeat ab inteſtato cum non valeat teſtamētum: ⁊ illud deduci poſſit in queſtionem. l. ſ. an valeat teſtamentum tale. Aiuianus.

k Ipſius. sc̄z filij.

l Erat. vt ſtatim ponet exēpluz. l. iſta de migta. Et ſic nota q͡ filius ſub caſuali vel migta ꝓditione nō pōt inſtitui: ſ̄z ſub poteſtatiua ſic: vt hic. ⁊. ff. de bens. iſti. ſuus. in prin. ⁊. ſ. puto. ⁊. l. ſi tā dubitari. ⁊ de cōdi. inſti. l. ſi. de conditio. ⁊ demonſtra. l. lucius. ⁊ ſic exheredatio pure fieri debet. vt. ff. de liberis ⁊ poſthumis. ſi pepercerit. ſ. pure. ſ. vtrū ⁊ ſimul fieri pōt: ſcilicet inſtitutio cōditionalis ⁊ exheredatio ſub cōtraria ꝓditione: vt hic. ⁊. ff. de lib. ⁊ poſthu. filius a patre. in pn. Quid autē de nepote ex aliis inferioribus: Reſpon. non idem quod in filio: ſed ſub qualibet cōditione poſſunt inſtitui vel exheredari. vt. ff. de bene. inſti. ſed ſi ſub cōditione. ſ. nepotes. ſm quoſdam. Tu dic q͡ ſi nemo nepotem ꝑcedat tempore teſtamēti: ⁊ ſic eſt ſuus. idem quod in filio. alſ̄ non idem. vt in fine illius. ſ. nepotes. Bul. tamē diſtingit: cuz filius inſtituitur ſub migta conditione vtrum per eū ſtet quo minus impleatur conditio an ꝑ caſum. primo caſu non admittitur. ſecūdo admittitur. ſic vt argu. ſ. de neceſſ. ſer. l. ſi. Que diſtinctio non placet: cuz ſtatim ſit ſic. vt argu. ſ. de neceſſ. ſer. l. ſi. Que diſtinctio non placet: cuz ſtatim ſit nullū teſtamētum in quo ſub cōditione caſuali vel migta eſt filius in ſtitutus. hodie vero filius ⁊ quilibet ſuus heres inſtitutus debet baberе debitum bonoꝝ ſum ſubſidiuz ſine omni conditione ⁊ dilatione. vt. ſ. de inoffi. teſta. quoniam in prioribus.

Filius an poſſit ſub conditiõe inſtitui?

Nepos an poſſit ſub conditiõe inſtitui vt exheredari.

m Nō videt. deficiēte eñ cōditione inuenit ſuus heres neq͡s inſtitut? neq͡s exheredatus. ⁊ ſic non valet. vt inſti. de exhere. li. in prin.

n Cum autem. nunc in ſpecie dicit. ⁊. ſ. in genere oigrat.

o De. filium.

p Vt eam. ſ. cōditionē ſi in patriā que ⁊c. vt. ff. de dona. cau. mor. l. ſe natus. ſ. mortis. Alij ponunt hanc gloſam ſuper verbo in patriam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Defuncti volũtas i ambiguo benigne ẽ interptanda.

a ¶ Nõ phiberis.nõ aperit ex testõ:vel ab intestato. Sz Jr.dixit ex testamẽto benigne interptatus volũtatẽ defuncti in ambiguo ũsi vocibus:quã lucrit eũ heredẽ esse si modo p eũ nõ stetisset quo minus additionẽ i pleret.ꝛ sic remota cõditione de medio valet testamẽtũ. Sed dico tñ ab intestato:cũ testamentũ ipo iure nullũ sit.Sed ℈ hoc est valde qõ dicit.ff.de secũ. ta.l.ij.ℊ. si sub conditione.sed ibi in emãcipato dicit. Vel die ex testamento adire põt si vult: quia suo fauore dicit nullũ.vt.ff.de iniusto rupt.testa.l.filiꝰ. et.ff.de iure do. ti res.ℊ. j.ꝛ simile not.ℊ.de cõtra tabu.l.ij.fin Alex.

b ¶ Reprehendenda. ¶ Casus. Adde filiã fuã hac additione heredẽ istituit:fi a viro diuerteret.filia lucrũ ꝛ cor die maritali pferẽs:a viro diuertit:an valeat institutio:querit:Respõ. q sic.ꝛ pinde est ac si condicio apposita non fuisset:vñ redire dz.ꝛ condicione nõ obstãte cũ fuerit turpis hereditatẽ retinere.ℊ tñ implẽdo cõditionẽ deligt. Ainia.

b ¶ Reprehẽdenda. Illa quidẽ est reprehendenda: q noluit te heredẽ cẽ libere vt debuit:ℊ tu pl⁹.

c ¶ Vellet. libere vt debuit.

d ¶ Inutile.hoc ℈ matrimonium ꝛc.

e ¶ Lõprobasti.facto datur volũtas intelligi:vt bic.et.ff.de lega. ꝛ lena tu:cõsul. de quibus in ſi.

f ¶ Nec .i. bmõi turpes additiones:vt bic.ꝛ.ff.de inoffi. testa.l.cũ te pietatis.ꝛ.j.de ꝛdi. iser.l.ij.et ff.de vſu et ba.ℊ neqꝫ.ℊ. sed si vſus.ꝛ arg.ff.de cõdi.ꝛ demõ.l.obtinuit.et ℊ.de bis ℊ pene no.l.j.

g ¶ Eneraliter. ¶ Casus. Testrũ fecisti et heredem instituisti et adiecisti ſi fine liberꝫ decederet vel cũ viro nõ cõtraberet vel intestata decederet:alij hereditatẽ restitueret:vel ei alium substitueret:an hec oratio oſiſtãt vel cõiuncta intelligat:querit⁹.Rñ.q cõiuncta:quia ſi nulluꝫ fiat bonũ locũ ℊs substitutio:nec vnũ tantum ſi non fiat locũ facit substitutioni vel restitutioni: nec illud ℈ locum tñ in filio tuo instituto:ℊ in extraneo. Ainia.

g ¶ Sine testõ.hoc videt supfluũ.nã.ℊ.dixit intestatus.vel intestata. vnde qđ hoc dãnant. Sz die q iõ dicit:vt det intelligere q nõ refert an dicat p hec verba itestatus.vel per hec fine testamẽto.ꝛ p hoc dicit aut:ℊ in alijs dicit vel.et

b ¶ Decesserit.ſcz ei substituto talem.vt restituat hereditatem tali.

i ¶ Restitutioni.ponitur ergo vel pro et.vt.ff.de vbo.ſig.ſepe.

k ¶ Incert⁹.ſi eñ oſiſtẽtie accipeꝫ dubiũ esset.ppt quẽ casum nõ exi

stentẽ admitteret substitutus qõ esse non ℈.vt.ff.qñ di.le.ce.l.bmõi. implere non posses. Et ideo non prohiberis adire hereditatem.

¶ Conditio dirimědi matrimoniũ tãq turpis reſicitur de institutiõe.ꝛ remanet institutio pura.ꝛ ſi de facto fuerit impleta conditio non cogitur in implemẽto persistere: immo licet ab implemento recedat hereditatem habet ſicut ſi nõ impleuisset.hoc dicit Alegan.

Imperatores Valẽ. et Gal. aa. Dazi. Lex.v.

b ¶ Reprehendenda tu magis es q̃ mater tua.illa enim ſi heredẽ te sibi esse vellet id quod est inutile matrimonium te diriměre cum viro nõ iuberet:tu porro volũtatem eius diuortio comprobasti. ¶ Oportuerat autem ꝛ ſi conditio buiusmodi admittere preferre lucro concordiã maritalem. ¶ Enimuero cũ boni mores hec obseruari vetãt:sine vllo damno coniunctionem retinere potuisti. Redi igitur ad maritum sciens hereditatem matris etiam ſi redieris retenturã:quippe quã retineres licet prorsus ab eo non recessisses.

¶ Disiunctiua posita inter cõditiones negatiuas resoluitur in cõiunctiuam fauore liberorum quod ad extraneos est ꝛ tensum.Salice.Vel ſic.Substitutio vel ſi deicõmissum relictum per testatorem sub cõditione ſi institutus seu grauatus decesserit sine liberis vna cũ pluribus aliꝫ conditionibus alternatiue positis nõ babent effectũ nisi omnes conditiones egistant:ꝛ ſic alternatiua ponitur pro copulatiua.hoc dicit Alegander.

Imperator Justinia.ad Senatum. Lex.vi.

O Eneraliter sancimus ſi qs ita verba ſua composuerit: vt dicat ſi filius vel filia intestatꝰ vel intestata: vel sine liberis aut sine testamento vel sine nuptijs decesserit:ꝛ ipse vel ipsa liberos vel liberas ſustulerit:siue nuptias ꝛtraxerit siue testamentũ fecerit: firmiter res possideri ꝛ nõ esse locum substitutioni eorum vel restitutioni. ¶ Si eñ nihil ex bis fuerit subsecutũ:tunc valere cõditionem ꝛ res ſm verba testamẽti re ſtitui:vt incertus ſucceſſiõis motientis exitus videatur certo subcõstitutionis vel restitutiõis fine cõcludi. ¶ Cui enim ferẽdus est intellectus ſi forsitan testamentum quidem non fecerit:posteritatem autẽ habuerit:propter huiusmodi verborũ angustias liberos eiꝰ oñi pene fructu paterno defraudari. ¶ Iam itaqꝫ impiã obstruẽtes vt ne quis aliꝰ ꝺcuiauerit:buiusmodi facimus sanctionem: et hanc legem in perpetuum valitura inducimus:tam patribus q̃ liberis gratã:quo exẽplo et aliꝫs ꝑsonis licet extranee sint de quibus huiusmodi aliquid ſcriptum fuerit medemur.

¶ Substitutio facta per fideicõmissum generale vel particulare liberis nedũ legitimis ꝛ naturalibus:sed etiam naturalibus tantum:post mortem eorum intelligitur facta ſi ipſi liberi fine legitimis deſcendentibus decesserint.Alegan.

¶ Cũ autem inuenimus excelsi ingenij papinianum in huiusmodi casu ĩ quo pater filijs suis substituit nulla liberoꝝ ex bis proꝛeandoꝝ adiectione habita optimo ĩtellectu diſpoſuiſſe euanescere substitutionem:ſi is qui substitutionẽ ꝓgrauatus est pater efficiatur:ꝛ liberos ſuſtulerit:ꝛ intelligentem non esse verisimile patrem ſi de nepotibus cogitaucrit talem feciſſe ſubſtitutionẽ humanitatis intuitu:boc ꝛ latius ꝛ pinguius interpretandũ esse credidimus:vt ſi quis naturales habuerit filios ꝛ partem eis reliquerit vel dederit vſq̃ ad modũ quem nos ſtatuim⁹ ꝛ ſubſtitutioni eos ſubiugauerit nulla liberoꝝ eozñ mẽtione facta:ꝛ bic intelligi euaneſcere ſubſtitutionẽ liberis eaz excludẽtibus. Et intellectu opti mo bis qui ad ſubſtitutionẽ vocãtur obſiſtente.ꝛ nõ cõcedente ad eos cam partẽ venire:ℊ ad filios vel filias:nepotes vel neptes:ꝓnepotes vel proneptes moziẽtris trãſmittentẽ:ꝛ nõ aliter ſubſtitutione locũ accipiente:niſi ipſi liberi ſine iuſta ſobole decesserint:vt quod inter iuſtos liberos ſanctum est vel ꝛ naturales filios extẽdatur. ¶ Que oĩa ꝛ in legatis vel fideicõmiſſis ſpecialibꝫ locum babere ſancimus.

¶ Sufficit conditionẽ cauſalem vel potestatiuã nõ facilem impleri viuo testatore vt bereditas legatũ vel fideicõmiſſum poſtea debeatur.boc dicit Salice.Vel ſic. Sufficit cõditionẽ cauſalem vel migtam ſemel impletã fuiſſe:etiã testatore viuẽte naturalis de naturali quo caſu excluditur ſubſtitutus vel de legitimo:quo caſu per naturalẽ nõ excludiꝫ ſubſtitutus.vt argu.ℊ. de na. lib.l.ſi.ꝛ facit ad boc qđ notatur.ff.de leg.ij.l.antepe.ℊ.ſi.

v ¶ Sancitum est.a papiniano.

g ¶ Naturales.ſcz tantum.

y ¶ Extendatur.ſcz a nobis.

l ¶ Pene.boc dicit.ppter ſalcidiã.ꝛ facit ad boc.j.de vbo.ſig.cũ quidam.ꝛ.ff.ad trebel.ex facto.ꝛ de vbo.obli.ſi ita quis ſtipulatus.

¶ Cũ autẽ. ¶ Casus. Heredẽ instituiſti ꝛ rogaſti vt qñ decederet hereditatẽ titio reſtitueret:an illa ꝺditio tacite ſubintelligi dz ſi fine liberis decedat:qrit⁹.Rñ. q ſic.ꝛ ℈ dicit papi. Dicit impator q ſtud nõ ſolũ dz in filio legitimo ꝛ naturali itelligi:ℊ in filio naturali ſi eũ iſtituiſti et ei ſubſtituiſti i ea pte in qua pte põt vt libere legatũ habeat locum:nõ autẽ ſubſtitutio et iſtud nõ ſolũ bz locũ i heredi tate relicta ℊ ſi legato et fideicõmiſ.Ainia.

m ¶ Cũ aũt.ſ.interptat⁹ est cõditionẽ nõ ẽsistere q̃ extitit.bic ecõtra taci tam intelligi interptat.

n ¶ Substituit.p fideicõmiſſum. ſed an idem in matre:quod videtur.vt argu.j.prꝺgi.rñ.

o ¶ Liberoꝝ.ſi eniꝫ dixit de filijs:tunc id qõ dicit ſeruandum est dũmodo non ſit contra ius.

p ¶ Intelligentẽ.ſcz papinianum.

q ¶ Naturales.ſcilꝫ tñ ꝛ nõ legitimos. in bis eñ addit iuſtinianus.

r ¶ Filios.idem enim in omni poſteritate.vt.j.ℊ fideicõmiſ.l.cũ acutiſſimi in extraneis vo contra:lz in primo caſu buius legis idem ius ſit in extraneis qõ in ſuis.

s ¶ Statuimus.ſ.de natu.li. bũanitatis.ꝛ aut. ibi ſignata. vñ apparet legẽ iſtaz esse iuſtiniani: lz quidã aliter babeant. Vel die q de ſcõa lege il lius tituli fit ħ mẽtio.

t ¶ Sobole.nõ ergo naturalis ſoboleꝫ excludit ſubſtitutũ niſi id voluerit teſtator:vel in digniꝫ rit teſtatoꝛ vel in digniꝫ natura lẽ ſoboleꝫ

Substitutus an ex cludatur p natura lẽ ſoboleꝫ

Ter.ibine potes.ꝛ ſic nepotes ſi ſupſunt facũt euanescere ſubſtitutionem.ꝛ cõcor. gloſ. poſt me. in ca.in pñtia. extra de ꝓbatio.

SI quis heredē. ¶ Casus. Testamentū fecit: heredem instituit sti fub tali cōditione: ſi conſul rē. vel filiā ſi nupſiſſet: quādo dies cētur impleta cōditio: queritᵉ Rū. ꝙ nō refert impleatur teſtatore vi ⁊ iſta ſunt vera non ſolū in hereditate relicta: ſed in legatis ⁊ fideicō miſſ. ⁊ libertatibus. ſꝫ diſtingue an fuerit ꝯditio caſualis: aut potestatiua. Si caſualis añ mortē teſtatoris ipleri pōt: ſi poteſtatiua: aut eſt in dādo aut in faciendo: ſi in dādo mortuo teſtatore neceſſe eſt eam adimpleri. ſi in faciēdo ⁊ facile eſt eā adimpleri vt dare ſcz ſolum mortē teſtatoris neceſſe eſt adimpleri. et nota ꝙ ſufficit aliquid fieri licet hoc factū non duret. Tiuia.

Conditio a quādo debeat impleri.

a ¶ Completā. hic dic ꝙ ſi cōditio ē caſualis etiā ante mortem poteſt impleri: ⁊ etiā ignorāte eo cui proficit eaꝫ impleri. ſi autem nō eſt caſualis ſi quidē eſt in dando tūc mortuo demum teſtatore impletur ⁊ a ſciente. ſi autē in facto ſi quidem tale eſt ꝙ facile fieri pōt vt aſcēdere capitolium: tunc idem ſicut in dando dixi. ſi vero non facile: vt ſi titius erit conſul vel nupſerit illi: tūc etiā viuo teſtatore vt dixi in caſuali etiā ab ignorante. ⁊ probantur hec bic. ⁊. ff. de cōdi. et demon. l. ij. et. l. hec conditio. ſ. in pūn. ⁊. l. ſi iā. ⁊. l. pubi⁹. ⁊. l. multum intereſt. ⁊. l. conditionum. ⁊ de here. inſtitu. l. ſi quis inſtitua tur. Itē nota hic ꝙ ſufficit factum licet non duret factū. vt. ff. loca. l. maritus. Sed arg. contra. ff. de in rem verſo. ſi pro patre. ſ. verſum.

SI teſtamētū. ¶ Casus. Teſtamētum fecitᵇ: heredes inſtituitſi et adiecitſi: ſit ille heres ſm ꝯditiōes. ſcz eodē te ſtamēto ſcriptaꝫ: ſcribēdas. ſi nulla fuerit ſubſcriptio: an valeat teſtamentū ⁊ heredis inſtitutio: queritᵉ Reſpō. ꝙ fic. ⁊ cōditio reiecta ⁊ vacua eſt intelligēda exemplo eiᵒ qui reipubli. certos vicos reliqt et dixit ſe velle alia ſcriptura fieri declarare: ⁊ quotiēs vel quomō debeāt in eis exerceri: nec fecit morte ꝓuentus: q̄rit an valeat relictū? Rū. ꝙ fic. ⁊ qō ſe quitur referaꝫ ad primū caſum. Si autem aliqua cōditio apposita fuit in aliqua parte teſtamenti: ad illam referenda eſt inſtitutio ⁊ erit cōditionalis. Tiuia.

Dēs eſto ſm condi tiōes infra ſcriptas ſi non ſcribat an teſtamentū valeat.

b ¶ Puram habere inſtitutionē. immo videſ non valere. vt. ff. de heredi. inſti. l. quotiēs. ℣. tantūdem. Sol. ibi ſentētia marcelli dicitur ⁊ mala. vt in co. ti. l. ij. Vel dic ſm Jo. ibi loquitur cū teſtatoꝛ deſtinauerat ⁊ in animo habuerat inſcrere cōditionē: ſed ꝓuentus morte non inſtituit. hic autē nō: licet eſſet pollicitus ſe inſerturū. Vel aliter hic dixit. heres eſto ſm cōditionē rē. ibi heres erit ſm ꝯditionē rē. Vel ibi non eſt heres vt voluit teſtatoꝛ: ſcz ſub cōditione: ſed pure vt

lz implementū non durauerit. Allegā.

Idem. a. Joanni pfecto pretorio. Lex. vij.

SI quis heredem ſcripſerit ſub tali ꝯditione: ſi ille conſul fuerit factus vel ꝓtoꝛ: vel ita filiam ſuam heredem inſtituerit ſi nupta fuerit. viuo autem teſtatoꝛe vel ille cōſul proceſſerit: vel pretoꝛ fuerit factus: vel filia eius nupta fuerit: ⁊ adhuc viuo teſtatoꝛe conſulatum quidem vel pretoꝛam ille depoſuerit: filia autez eiᵃ a marito diuerterit omni dubitatione veterum exploſa ſanci mus: quandocunq; impleta fuerit conditio ſiue viuo eo ſine moꝛtis tempoze ſiue poſt moꝛtē cōditionē videri eſſe compleꝛam[c]. ¶ Dō in legatis ⁊ in fideicōmiſſis ⁊ in libertatibus obtinendū eſſe cēſemus: ne dū nimia vtimur circa hmōi ſenſus ſubtilitate: iudicia teſtantiū defraudentur.

a Accidentia deficientia non vitiāt teſtamentum. b. o. ſm Jaco. bu. vel ſic. Licz teſtatoꝛ omiſerit exprimere conditiones quas pollicitus fuit dicere non vitiat teſtamentū: ſed poſtea in quacūq; parte teſtamenti adiecte: diſpoſitionē reddūt cōditionalē. b. o. Salice. Vel ſic. Inſtitutio facta ſub cōditione vel modo vel demonſtratione inferius exprimendis a teſtatoꝛe non vitiatur: ſz poſtea non exprimatur. Si vero exprimatur conditio etiam in fine teſtamenti reddit inſtitutionē cōditionalem ſicut ſi a principio fuiſſet apoſita. hoc dicit Allegan.

Idem. a. Joanni pfecto pretorio. Lex. viij.

SI teſtamētum ita ſcriptum inueniaf: ille heres eſto ſm cōditiones infra ſcriptas: ſi quidem nihil eſt adiectum: neq; aliqua conditio in teſtamento poſita eſt ſuperuacuam eſſe conditionum pollicitationez ſancimus: et teſtamentum puramᶠ habere inſtitutionem. ¶ Et argumēto vtimur quod papinianus[g] reſpōdit. vicos reipublice relictos qui. pᵒ prios fines habebāt: non ideo ex fideicōmiſſo minus deberi: ꝙ teſtatoꝛ fines eoꝝ et certaminis[d] forꝛam quam celebzare ſingulis annis voluit alia ſcriptura ſe declaraturū promiſit ac poſtea moꝛ

te prēuentus non fecit[e]. ¶ Sinautem conditiones quaſdā in qua uis parte teſtamenti poſuit: tunc videri ab initio conditionalē eſſe inſtitutionē: ⁊ ſic omnia compleri tanq; ſi teſtatoꝛ ipſas inſtitutiones hiſdem conditionibus copulaſſet que infra conſcripte ſunt.

Tacita pupillaris non admittit cōtra matrem dum vivit: ſed ſi mater ante moꝛtem impuberis exiit de medio admittitur ſubſtitutus. hoc dicit ſm cōmunem opinionem gloſatoꝝ ⁊ doctoꝝ. Alegan. concoꝛ. Bald. ⁊ Salice.

Idem. a. Jo. pfec. pto. Lex. ix.

QUm quidam pregnantē habens coniugem ſcripſit heredem ipſam quidem vꝛoꝛem ex parte: ventrē vero ex alia parte. ⁊ adiecit ſi nō poſtbumus natus fuerit: aliuz ſibi eſſe heredē. poſtbumus autē natus impubes deceſſit. Dubitabatur qd iuris ſit. tam vlpiano q̄ papiniano viris diſertiſſimis voluntatis eſſe queſtionem ſcribētibus: cum opinabatur[h] papinianus ideo[i] teſtatoꝛem voluiſſe poſtbumo naꝛo ⁊ impubere defuncto matrem magis ad eius venire ſucceſſionē q̄ ſubſtitutū. ¶ Si enim ⁊ ſuᵉ ſubſtantie partē ꝯꝛoꝛi dereliquit[k]: multomagis ⁊ luctuoſam[m] heredita tem ad matrem venire curauit. ¶ Nos itaq; i hac ſpecie papinia ni dubitationem reſecantes: ſubſtitutionem quidem in huiuſmodi caſu vbi poſtbumus natus ad huc impubes viua matre deceſſerit: reſpuendam eſſe cenſemus. ¶ Tunc autem tantūmodo ſubſtitutionem admittimus cū poſtbumus minime editus fuerit: vel poſt eius partū mater ꝓꝛoꝛ[n] deceſſerit.

De impuberum ⁊ alīs ſubſtitutionibus. Titu. xxvj.

Portiones aſſignate in inſtitutione videntur repetite in ſubſtitutiōe recipꝛoca. hoc dicit Bald. Vel ſic. Portiones in inſtitutione adiecte intelligunt in ſubſtitutione breuiloqua tacite repetite. hoc dicit Salice. vel ſic. Partes adiecte in inſtitutione repetite cenſentur in ſubſtitutione. hoc dicit Allegan.

Imperatoꝛes Titus Elius Anto. aaa. Secundo. Lex. j.

Substitutio tacita an admittatur contra mrez:

e ¶ Non fecit. i. non declarauit fines vel formam certaminis.

f ¶ Copulaſſet. que enim incōtinenti ſiunt videntur ineſſe. vt. ff. ſi cer. pe. lecta. ⁊. ff. de condi. ⁊ demon. nō ad ea. ⁊ de vbo. obli. ſi ita ſtipulatus. ℣. ehzyſogonus. ⁊ ar. ff. de here. inſti. l. aſſe. ⁊ de cōdi. inſti. l. inſtitutio.

QUm qdā. ¶ Casus. Quidā teſtamentum fecit: vꝛoꝛez ex vna parte ⁊ eū qui in ventre erat ex alia heredē inſtituit: ⁊ adiecit ſi poſthumus natus nō erit vitalis ſit heres i ea parte q̄ ad poſthumū peruentura erat: natᵘ eſt poſthumus viuus et impubes deceſſit: an mr̄ ad partē ſuā vocet: an ſubſtituta?: queritᵉ. De hoc dubitat papinianus dicēs voluntatis eſſe queſtionē opinabat autez teſtatoꝛem voluiſſe poſtbumo nato et impubere moꝛtuo matrē vocari ſubſtituto ex eoluſo: ⁊ pro ea allegat. imperatoꝛ diſtīguit. aut edit? eſt partus: aut nō. ſi editus: aut viua matre deceſſit: aut mr̄ ꝓ moꝛtua. Pꝛio caſu admittit mater: nec hz locum ſubſtitutio. In ſecūdo caſu eſt locus ſubſtitutioni. Si aut edit? non eſt: vel editus ſimoꝛtuus tamē matre ex vꝛo bis teſtamēti locū habebit ſubſtitutio: ⁊ vocabitur vitalis. Tiuia.

g ¶ Opinabat. non autē ꝓ certo dicebat vnde in fine coꝛrigit in eo ſcz ꝙ dubitabat: quoniā dubi tandū non erat.

b ¶ Ideo. quia expēſſam pupillaꝛe nō fecit: ſed tacitam. Itē quia partē ei reliqꝛit vt ſubſticit.

i ¶ Sue. ſ. teſtatoꝛis.

k ¶ Dereliqt. ſ. teſtatoꝛ.

l ¶ Multomagis. i. non minus.

m ¶ Luctuoſaz. ſic iſtitu. ad tertul. ſ. pn. ⁊. j. de his qui añ aper. tabu. l. j. ſi. fi.

n ¶ Pꝛioꝛ. i. pꝛiuſq; pareꝛtus. Sic ergo no. ꝙ tacita ſubſtitutio ꝺ matrem nō admittit: ſz ℔ dicunt eſſe verū cū ea ipa ſit inſti tua ſm ꝙ ſi pupillus ſine matre ex vꝛo bis teſtamēti locū habebit ſubſtitutio: ⁊ vocabit tacite vitalis. Tiuia.

Substitutio tacita an admittatur contra mrez:

De impuberū ⁊ alīs ſubſtitutionibus. ¶

Jd eſt dicere * de pupilari ſubſtitutiōe ⁊ alīs ꝙ ſiūt alijs. ſunt eñ multe vt dicet. j. eo. ꝓcib⁹.

* plz pau. alex. et laſ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Cum heredes. ¶Casus. Testamentū fecisti:tres heredes ex partibus disparib⁹ instituisti.puta vnū ex sex uncijs.aliū ex duabus:tertiū ex quatuor:& eos adnuices substituisti hoc modo.vos inuicē substituo:substitutus in sex partes suā repudiauit ad illā vocabunt coheredes.alij iure substitu. ſ. p qb⁹ partibus questio est.scs an.p equalibus an pro hereditarijs:Rñ.q pro hereditarijs .ſ. institut⁹ in quatuor vncijs vocetur in quatuor.aliud ad duas.presumimus enim testatorē tacite boc voluisse vt eedem partes q̄ erant expresse in institutione intelligant repeti te i substitutiõe. Item.

a ¶ Ex disparibus partibus. puta* vn⁹ ex sex: alius ex quatuor:alius ex duabus vncijs.

b ¶ Illarum. si enim facta esset mētio partium in substitutiõe seruarent boc qđ dictū esset.

c ¶ Expresse sunt. vt si non sit heres q fuit institut⁹ ex sex:quatuor accrescet habenti quatuor:et due habēti duas:* vt hic.et instituo.eo.ſ. si eg obsignatoribus.x.ff.c. qui liberis. in fine.x.l.fed si plures.x l.coheredi.ſ.j. Si ergo prima voluntas trahit ad se vltimā. vt.ff. de legat.j. si mihi et tibi.ſ.fi. Itē boc verū* nominibus appellatiuis positis in substitutiõe.secus si propijs.vt.ff. ad trebelli. nõnunq̄. x.l.quotiens. Itē secus si quandam parem quātitatem iussit eos dare. vt.ff. ad trebelli. quotiens . et de rebus dub.l.si is qui decima.ſ.fina.

Hereditatē. ¶ Casus. Fecisti testamētū:duos heredes:puberē x impuberē instituisti:x eos inuicē substituisti:impubes hereditatē adijt et i pupillari etate decessit:vult mr̄ ad partem suā admitti ab intestato:vult x substitutus, qs eoz admitti debeat: querit? Rñ.q mr̄.videre? tiñ q̄ si solus institutus esset ipubes x alijs ei substitut⁹?i quodcāsibus admittit substitutio.l.si heres nō esset: vel esset x i pupillari etate decessit.sed boc nō bz locū bic.q cū pubes sibi est substitutus x eoūerso:nō pōt esse substitutio nisi in vno casu.ſ.si heres nō erit.ergo eoūerso si impubes nō heres erit.ergo eg quo adijt heres est.nec bz locū substitutio. Viuia.

d ¶ Tibi.ſcs matri.

e ¶ Tempora.ſcs futura.

* Ista glo. est de mēte alex.et iaſ.

f ¶ Pubertatis.i.a tpe pupillaris etatis* vſq; ad vltimam etatē.

g ¶ Cõditionis.vel quia puberes:vel quia nō erāt in potestate.

h ¶ Dūtaxat.id est tantūmodo.

* Ista fi ei ō mēte bar. bal.pau.fa. alex.et iaſ.

i ¶ Et ratio.ſ.equalitatis. * fic.j. de pgi.fa.ſcri.l.in ſacris. lib.xij.vbi dicit equalitatem litigatoribus volo seruari.

k ¶ Conſtituit.vt.ff.cod.iam.alſ nā boc iure.ſ.ij.x ad idē.ſ. de testa. milī.i.in testamento.i.x.j.eo.l.ſuis. in fi.

Heres. ¶Casus. Adater testū fecit x heredē filiā instituit.filia nō vult succedere eg testamēto sed ab intestato p bono.pof.vñ legitimi an locū habeat substitutio:querit? Rñ.q? fic.x si substitutus

Cum heredes ex disparibus partibus instituti x inuicē substituti sunt:nec i substitutiõe facta est vllarum partium mentio:verū est non alias partes testatorē substitutioni tacite inseruisse q̄ manifeste in institutione expſſe sunt.

Substitutio breuiloqua seu recepta facta personis imparibus non cõtinet pupillarem in persona impuberis:sed in persona omnium continet vulgarem tm̄ que poterit omnibus fieri.b.d. Alegan.

Imperatores Geuerus et Antoninus.aa.Fromine. Lex.ij.

Hereditatem quidē intestati filij delatam tibi dubitari nō oportet. ¶ Substitutio enim testamēto patris facta ad tempora pubertatis pertigit non pōt: q? ipso x alijs nō ciusdē conditionis heredibus institutis x inuicem substitutis ꝑpter eoz ꝑsonā quibus in vnum casum dūtaxat substitui pōt:etiā in filio idē debere obseruari:x ratio suadet x diuus marcus pater constituit.

Verba si heres non erit intelligūtur ſcs eg testamēto:x ideo substitutio vulgaris causam intestati egcludit.b.d. Bald. vel sic. Repudiāte instituto fit locus vulgariter substituto:x ꝙtra eum adeuntem cōpetunt actiones hereditarie.b.d. Sali. Vel sic. Hec verba si heres nō erit apposita in substitutione vulgari intelliguntur ſcs eg testamento:ideo si institutus repudiat eg testamento facit locū substituto: nec potest institutus succedere ab intestato:si qd tū fibi debebat a defuncto/illud totū a substituto petere pōt.b.d. Alegā.

Imperator Alexāder.a. Archil.

Heres instituta ma* tris testamento si successionem ex testamento omisisti:et ab intestato bonoꝝ possessionis ius habere voluisti substituto locuꝫ quin feceris in dubium nō venit. ¶ Proinde si substitutus hereditatem amplexus est:actiõibus q̄ tibi aduersus matrē cōpetebant ipsum cōuenire non successionē ab intestato potes vendicare.

Natura copule est restringere copulata ad vniformen interpretationem iuris non ad diffōrmē.b.d. Bald. vel sic. Verbū cōmune pariter relatū ad duo debet operari pariter in vtroq;.boc dicit fm Jacobu. Vel sic. Vulgaris facta filio impuberi comprehendit pupillarem ex interpretata mente:x facta simul duobus inequalibus in neutro pupillarē continet.b.d. Vel sic. Vulgaris expressa facta simul filio impuberi x alteri cui nō poterat fieri pupillaris substitutio/non continet tacitam pupillarem in persona impuberis ob euitandam inequalitatem.boc dicit Alegan.

Idem.a. Firmino. Lex.iiij.

Quāuis placuerit substitutionē impuberi qui in potestate testatoris fuerat a parente factā ita si heres non erit pozrigi ad eum casum quo postea ꝙ heres extitit impubes decessit: si modo non cōtrariā defuncti voluntatem extitisse probetur:cum tamen ꝓponas ita substitutionē factā esse:si mihi firmianus filius celia vxor mea (quod abominor) heredes non erunt in locum eoꝝ publius firmian⁹ heres esto:manifestum est in eum casum factā substitutionē quo vtriq; heredū substitui potuit.

Per additionē hereditatis extinguit vulgaris substitutio.b.d. Sali.

Imperatores Diocle.x Maxi. aa.x.cc. Adriane. Lex.v.

Post aditam hereditatem directe substitutiones nō impuberibus filijs facte:expirare solent.

Inter institutos qui adinuicem sunt substituti habet locū etiam ius accrescendi.b.d. Alegan. concor. Bal.x Salice.

Idem.aa. Quintino. Lex.vj.

Testamento iure facto multis institutis heredibus et inuicē substitutis adeūtibus suā portionē coheredum etiā inuitis repudiantium accrescit portio.

Per substitutionem pupillarem succeditur pupillo eg testamento:x veniētes ab intestato repellūtur. boc dicit Alegā. concor. Bal.x Salice.

Illud tū verū est ꝙ ipuberib⁹ etiā directe pōt substitui* post aditā hereditatē:q̄ó in alijs fieri non pōt.vt.ſ.de inoffi.testa.eg tribus.

g ¶ Solēt.immo ſ.in auc.de here.x fal.ſ.ſi vo institutio. * col.i. Sol. bec corrigit vel ibi ex vi legis nō substitutiõis admittit.* Jtē quid si minor adijt x restitutus est: Rñ. * substitutio locuꝫ habet.vt.ff.de mino.x fi fine.ſ. fed quod papinianus.x.ff.eo.l.ij.ſ.ergo. *

Estamento. ¶ Casus. Si testamētum fecisti x plures heredes instituisti:x ad inuicem substituisti:vnus eorum portionē suā repudiauerat:ad eam vocabuntur substituti. Viuia.

y ¶ Accrescit.vt.ſ.ſi quando non pe.partes.l.i.x de suc.edict.l.i.x.ff.de suis x legi.here.ſi eg pluribus.x etiam inuitis:vt bic dicit.ſi et suam partem velint.vt x.j.de iure deli.quidam.in fi.x de cadu.tollē.l.i.ſ. bis ita.x.ff.de acqui.here.l.i.x.ij.x.l.um hereditate. *x de leg.ij.ne minē. Sed nūquid boc casu poterit admitti substitutus: Respō.sic. vt.ff.de acquirē.here.l.ſi quis heres institutus.

Si testamento.

n ¶ Vēdicare.huic enim locus nō est nisi prius testamentaria* omīs deficiat.vt.ff.de regu. iur. ꝙdiu.x de acquiren. be redi.ꝙdiu.

* Plz bal. pau. alex.x Jaſ.

Quāuis. ¶ Casus. Testamentū fecisti.vxore x filiū tuū ipuberē bēdes ſtituisti:firminum eis substituisti. adijt ipubes bēditatē:x i pupillari etate decessit an ad ptē sua substitut⁹ vel aliqs veniens ab intestato debeat admitti: Rñ.q̄ ly alꝰ vbi ipubes est ſtitutus x solus:x ei aliqs substitutus vulgariter:locū bz substō tacita pupillaris:bic gra vitande inequalitat⁹ locū non habebit. Viuia.

o ¶ Placuerit.ſapiētib⁹

p ¶ Impuberi.ſi sol⁹ fuerit institutus.

q ¶ Mō erit. ille.ſ.bēs fit. vt h.x.ff.e.l.iā hoc iure. ſ.ij. Sed fallit in duob⁹ casibus.* vt in ea.l.iam boc iure.ſ.i.in fi.x.l.cuꝫ eg filio.ſ.filio.

r ¶ Decessit. regl'ariſ:* vt h.x.ff.e.l.iā hoc iure. ſ.ij. Sed fallit in duob⁹ casibus.* vt in ea.l.iam boc iure.ſ.i.in fi.x.l.cuꝫ eg filio.ſ.filio.

* Plz ſupradic.ſcri.

* Et bene paul. Alex. et iaſ.

s ¶ Jn eum.ſ.vulgarē.± j.eo.cū quidā. x.ff.e.l.ij. Sed arg.ſ.ff.de cōdi.et demō.falſa.ſ.fi.vbi plura lis sermo pro singulari accipit.sed fallit* illa regula boc casu quando cum alio instituitur.

± Plz bal. paul.alex.x Jaſ.

Post aditā. ¶ Casus. Si testamentum fecisti x heredē instituisti/et vulgariter substituo.boc modo. Si ille heres nō erit x.adita hereditate ab instituto euanescit substitutio:nō est sic in pupillari substitutione:qz ly impubes adeat x decedat i pupillari etate:locum habet substitutio. Viuianus.

* Displicy barto. paul. alex.x iaſ.x bic fit resolutio eius. de nature x cōditionis q̄ est plura litas: scom eosdem.

t ¶ Post aditam.ab instituto.

* Plz bar. Wald.pau. alex.x iaſ.

* Concor. bald. paul. alex.x iaſ.

* Sequit pōt.ſcrib.

v ¶ Directe.id est vulgares:* vt hic.x.ſ.de lega. si legata.ſ.x etiā in ipubes ribus.idē dici oz* ly re maneat tacita pupillaris.vt.x.ſ.l.pḡi.in princi.

* Versi.ſ. sub.ſ. hec omnia.

* Idē bal. paul. alex.x Jaſ.

* Et bene fm predict. scriben.

* Versi.ſ. et sub.ſ. inter dum.

* Jbi soli tractat⁹ de su re accrescē. dicit⁹ de su re accrescē. di vnito cū iure substi. rursus bal. alexā.x iaſ.

Si testamento. ¶ Casus. Testamentum fecisti. filiā tuam impuberē instituisti τ ei pupillariter substituisti hoc modo. filiā meā instituo heredē. τ si heres nō erit. vel erit τ decessit in pupillari etate titiū ei substituo si heres sit. quia hereditatē adeat intra autē tēpora decessit pupillaria an vocetur substitutus: an veniens ab intestato: querit. Rñ. φ substitut⁹ excludit venientē ab intestato. Viuia.

x Certam. maxime. nam idem si vsq̧ ad. xxv. an. vt. l. centurio. ff. eo. Vel dic etatem scȝ. xiiij. annorum.

y Si quidem. ad vtrūq̧ se refert ad pupillarem τ compendiosam.

z Decesserit. scȝ filius.

a Heredes. scȝ directo: siue pupillaris siue compendiosa sit.

a Et in sua. s. patris.

b Factum. scȝ substitutum pupillariter.

c Successionē. i. venientes ab intestato exclusisti cum heres sis ex testamento. ✠ vt. ff. de acqui ren. heredi. l. iij.

Precibus. ¶ Casus. Testamentū fecisti: heredē filiū tuū impuberem instituisti: τ ei substituisti titiū filiuȝ in pupillari etate: adita tamen hereditate a filio decessit: vel mr̄ admitti ad hereditatē vult τ substitutus quis cui preferri debeat querit mulier a p̄ncipe. Dicit impator o mulier manifesti⁹ debueras mihi p̄cib⁹ tuis significasse qualit̄ facta fuisset substitutio: an pupillaris: an vulgaris: an compendiosa. Si vulgaris: vt q̄r sic dixit testator filiū meum heredem instituo. et si heres non erit substituo titium. quo casu si filius tuus adiuit hereditatem euanescit substitutio: τ ad eius hereditatē admitteris. si pupillaris. hoc modo. si heres non erit. vel erit. τ in pupillari etate decesserit vocabitur substitutus. τ tu excluderis. Si cōpendiosa sic. filium heredē instituo: τ quandocūq̧ decesserit siue in pupillari etate siue post titiū substituo. quo casu si intra pubertatem decesserit admittit̄ substitutus si hereditateȝ adire voluerit. alioquin admitteris tu mulier. Si post tempora pubertatis decessit admitteris ab intestato ad hereditatem. sed eā substituto ex causa fideicōmis. restitues. Viuia.

Idem. aa. Feliciano. Lex. vij.

Si testamento iure facto intra pupillarem etatem et in sua[a] potestate cōstitute filie si intra pubertatē decesserit directis verbis pater substituit heredē te factum[b] ex testamento: post euentum ꝯditionis intestati successionem[c] exclusisse constitit.

☞ Substitut⁹ vulgariter per aditionē heredis īstituti excludit̄: nec admittit̄ ex tacita pupillari si mr̄ pupilli erat in medio. ille v̄o q fuit exp̄sse pupillariter substitut⁹ p aditionē hereditatȝ nō excludit̄: sed matre exclusa admittit̄ ad hereditatē pupilli in pupillari etate decedētis. idē si sit cōpendiose substitutus τ pupillus decessit in pupillari etate. si v̄o decessit post non admittit̄ substitutus ex pupillari ad hereditatem pupilli sȝ ex fideicōmissaria ad bona tm̄ testatoris sibi restituēda p matrē q̄ fuit heres ab īestato filij. h. d. Alex.

Idem. aa. Patrone. Lex. viij.

Precibus[d] tuis manifestius exprimere debueras[e]: maritus quondā tuus miles defunctus quem[f] testamēto facto heredem cōmunem vestrum filiū instituisse proponis[g]: τ secundū heredem[h] scripsisse vtrū ne in primū[i] casum an in secundo filio suo quē habuit in potestate mortis tēpore: si intra. xiiij. annum[k] etatis sue an[l] postea decesserit substituit. ¶ Nam non est incerti iuris φ si quidem in patris militis positus potestate[m] primo casu[n] tantū habuit substitutū τ patri heres extitit[o] eo defuncto[p] ad te[q] oīmodo[r] eius pertineat successio. ¶ Si vero substitutio τ in[s] secundū casum vel expressa[t] vel compendiosa[v] non vsq̧ ad certam[x] etatē facta reperiat̄: si quidem[y] intra pubertatem decesserit[z] eos habeat heredes[a] quos pater ei ꝯstituit[b] et adierint[c] hereditatē. ¶ Si vero[d] post pubertatem[e] te eius successionem obtinēte velut ex iusta causa fideicōmissi[f] bona que cum

b Constituit. id est substituit.

c Adierint. al's etiam ad matrem venirent vt τ in superiori casu: quia si substitutus non adierit institutus trāsmittit hereditatem ad suos heredes.

d Si vero post. scȝ decessit fili⁹. hoc referas ‡ ad cōpendiosam tantū. nam si tm̄ vulgariter vel pupillariter substituisset et fuisset heres licet decederet pubes factus iam vt hic decessit: mater haberet totū τ nihil redderet.

e Pubertatem. si decessit filius.

f Fideicommissi. secus dicerē si mater non esset in medio # id est si non superesset. nam tunc facta compendiosa a milite intelligerē eam substitutionem esse directam omni tempore tam post pubertatē: φ ante: cum videā militem post pubertatē posse facere directam substitutionem. vt. s. de testamen. mili. in testamēto. j. in fine. τ. ff. de mili. testa. milites etiam in his. Sic τ al's fauetur matri: quia tacita pupillaris cōtra matrē non admittitur etiā iure fideicōmissi: licet alios venientes ab intestato repellat dicta substitutio tacita. vt s. tit. j. l. fina. sed ibi fuit vulgaris expressa: hic cōpendiosa. τ ideo hic non est bona similitudo. # Py. tamen dixit ✠ φ miles puberi directe substituere nō potest: sȝ per fideicōmissuȝ. vbi ergo puberi ‡ substituit miles compendiose: scȝ sic: quandocūq̧ decesserit ille sit heres ei: non attēditur sit mater vel non: quia semper valet iure directo. at vbi fit ita compendiosa impuberi a milite satis habet lex φ vsq̧ ad pubertatē valeat iure directo postea per fideicōmissum propter matrem. vt hac. l. dicitur. τ hic est casus huius legis. # Dicitur ergo cōpendiosa: quia sub compendio verborū continetur pupillaris si impubes decedat. si autem postea verba directa trahuntur ad fideicōmissum: # τ sic duas continet ✠ τ fit directis verbis ‡ τ pupillo tantum. Et sic pupillaris alia expressa alia tacita τ continetur in cōpendiosa: vt hic dicitur. Sed in pagano dic si paganus ita substituat. si filius meus quādocūq̧ decesserit titius sit heres: substitutus capiet bona iure directo: si decedat in pupillari etate τ mater oīno repellitur. si autē decedat postea: nihil habebit substitut⁹. # et sic nihil differt paganus a milite. vt. ff. eodē. in pupillari. τ. l. cēturio. τ. l. verbis. τ hic mater admittit̄. τ quilibet ab intestato. nec ex fideicōmisso bona restituit. vt ex predicta. l. cēturio. patet per cōtrariū sensum: quia ita dicit in milite. secus ergo in pagano. Sed si ita substituat: si fili⁹ meus quādocūq̧ decedat: substituo sibi illū. hāc semper reputo # fideicōmissariam: quia verbum substituo aptatur ad fideicōmissariā. vt. s. titu. j. generaliter. §. fina. et est alia φ cōpendiosa. ✠ et quia talis interpretatio omni tēpore rem valere suadet. vt. ff. de rebus dub. quotiēs. ij. sed superiori casu verba directa hoc interpretari nō permittunt. τ hic semper mater admittitur τ restituit. vt. ff. de vulgari substitutione. coheredi. §. cū filie. Si vero ita substituat: si filius quādocunq̧ decesserit sine liberis ille sit heres: vel illum substituo. hanc semper interpretor fideicōmissariam: ‡ quia talibus verbis non directa sed fideicōmissaria consueuit de iure τ de facto fieri. # nam si directa non valet post pubertatem: ergo nec ante. Item vna est sed nō est directa: ergo fideicōmissaria pro tempore toto. τ quia illud verbū sine liberis innuit quod etiam in pupillari etate substituit per fideicōmissum: quia tunc liberos habere non potest. τ verba directa trahuntur ad fideicommissum. vt. ff. ad trebellianum. sceuola. hoc casu sicut superiori admittitur mater: sed restituit detracta quarta. vt dicta. l. coheredi. §. cū filie. Si vero sic dicat: si filius meus decesserit in pupillari etate: vel postea sine liberis: illum substituo. due sunt substitutiones # pupillaris expressa τ fideicōmissaria propter distinctionem et alternationem temporum ad que singula verbum substituo adaptatur diuersis modis. Accursius.

d Precibus tuis. o mater.

e Debueras. benigne rñdet. vt. s. de trāsac. vt rñsum. τ repetit questionem imperator. al's nō benigne. vt. ff. de testa. l. domitius. ‡

f Quem. scȝ maritum.

g Proponis. scȝ tu o mater.

h Heredem. scȝ substitutum: nec aperit qualem # vulgarem vel pupillarem vel compendiosam. exprime ergo vtrum τc.

i Primum. i. vulgarem fecit secum heredem.

k Annum. accipe decesserit: τ est pupillaris.

l An postea. scȝ quandocūq̧ τ hec est fideicōmissaria # vel cōpendiosa. ✠ Et vere distinguendi fuerunt singuli casus: cū in vnoquoq̧ casu propria τ distincta habeatur ratio. vt ecce nam τc.

m Potestate. maxime scȝ.

n Primo casu. id est in vulgarē. ‡ vt si heres non erit filius: titius sit heres.

o Extitit. sicq̧ expirauit substitutio. # vt. s. eo. post aditam.

p Defuncto. filio scȝ.

q Ad te. scȝ matrem.

r Omnimodo. immo ex tacita pupillari videtur vulgariter substitutus admitti. vt. ff. eo. iam hoc iure. §. j. τ. s. eo. l. φuis. que est cōtra. Sol. speciale # hic in matre vt contra eam tacita pupillaris nō admittatur. Sed an potest admitti ꝓbatio in cōtrariū scȝ φ defunct⁹ voluit per tacitaȝ excludere matrem: Rñ. sic. ✠ vt. s. de testa. mili. in testamento. j. in fi. τ. ff. eo. iam hoc. in fine.

s Et in secundum casum. secundum casum appellat pupillarē τ cōpendiosam: ‡ quia vtraq̧ locum habet si pupillus sit heres τ postea desinat. # et ideo hunc casum secundum diuidit in expressam pupillarem que sic fit. Si filius meus erit # heres et in pupillari etate decesserit: ille sit heres. Et compendiosa sic. quoquo tēpore filius meus decedat: ille sit heres. τ sic directis verbis. ✠ et sic rogo vt hereditas ad titium perueniat. τ subaudi id est non vsq̧ τc. quia hoc est exemplum compendiose.

t Expressa. scȝ pupillaris.

v Compēdiosa. idem in pupillo his verbis quandocūq̧ decesserit ipse sit heres. Et dic compēdiosa. in qua tacita inest pupillaris et fideicommissaria.

Marginal notes (left): ✠ Ista glo. est de mēte Bar. bald. paul. Alex. et Ias. — ✠ Et ibi p barto. — ✠ Dic etiā esse compēdiosaȝ q̄ ad termios. l. iure. τ oī tpe directaȝ fȝ Christo. de castel. Ful. alex. et ias. — ✠ Ista displicet Alexan. et ias. — ✠ Plȝ alex. et ias. — ‡ Idē bal. sal. τ ias. et est de mēte aliorum. — ✠ Et hūit adire: quia sublata fuit suitas p datiōeȝ substitutionis vulgar. ia. — ✠ Plȝ bar. bal. pau. sa. alex. et ias. lȝ Fulg. cōtra. — ✠ Idē p̄di. scribentes. — ✠ Immo tertiū casū vocat cōpēdiosa. ia. in presup. — ✠ Ista sol. quāuis placeat barto. displicet tm̄ bal. sa. pau. ceteri. alex. et ias. — ✠ Ista hā nō fuit necessitate pupillaris substitutionis pau. τ alex. hic. — ✠ Et bene pau. τ alex.

Marginal notes (right): ‡ Sequūt bart. Bal. pau. alexā. et Ias. — # Plȝ cy. τ bar. lȝ displiceat baldo fulg. alexā. τ ias. — # Et bene bald. paul. alex. τ ias. — ✠ Et male Cy. τ ceti. — ‡ Plȝ Cy. pe. bar. bal. et coincidit cū p̄ma. displicȝ tamē Fulg. τ ias. — # Dic q̄d ista lex concordat cum aliis legib⁹ ꝯtrariis fȝ scribentes. — # Nihil est fm barto. τ alios. — ✠ Immo pōt ꝯtinere q̄nq̧ fȝ mētem scribē. — ‡ Immo τ v̄bis coīb⁹ τ obliq̄s. c. raynaldus de testa. extra. bal. sal. alexā. τ ias. — # Plȝ bar. Bal. paul. alex. τ. ias. — # Immo. ifra pupillarē etateȝ valebit vt dire cta postea vt obliq̄. p. alex. et ias. — ✠ Displicȝ baldo. pau. alex. τ ias. — ‡ Immo erit directa īfra pubertatē. Dy. et bar. in. l. cēturio. ff. eo. τ pau. alex. τ ias. hic. — # Nihil ē Alex. et ia. — # Idē bar. bald. pau. alex. τ ia. h. et in. d. l. cēturio. ff. eo. q̄ dicunt eā singulareȝ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Moreretur.scꝫ pater miles.
b ¶ A te.matre.
c ¶ Possunt peti.al's peti possunt:ɿ al's petere pñt.ɿ idem est sensus quasi dicat substituti petẽt a matre:restituit ergo mr̃ ſm Jr.* retenta quarta p trebellianũ.Tu dic imo nõ retẽta ‡ si miles erat.vt.j.ad leg.falci.in testamẽto.et s.de testa.mili.l.i testõ.ij.ɿ.ff.ad trebelli.l.j.§.si is qui.v̾.deniqꝫ.Aliud si fuisset veteran⁹ vel pagan⁹.vt.ff.ad.l.falc.l.ad veterani.Nec ob.qd dicitur.ff.ad treb.l.j.§.fina.in fi.ɿ.l.ij.qꝛ quãtũ ad alia cõmoda locũ habet trebellianũ in testõ militis:nõ aũt q̃tũ ad hoc:iura tñ sepulchrorũ remanẽt.# vt.ff. ad treb.qꝛ pinde.Jtẽ bona filij q̃ aliũde habuit:* vt h.i fi.ibi bona ɿc̃.ɿ.d.l.centurio.ɿ de testamẽ.mili.l.miles ita.§.exhẽdato.Jtẽ i falcidia iure natu re debita nõ potuit gra nari filius.* vt.s.de inoffi.testa.l.qm̃ in priori bus.quã hꝫ mr̃.Jtẽ notant hic quidã vt Jr.ꝙ tacita substitutio ꝯ matrẽ admittit hic fauore militis qd nihil est.‡ imo nõ.vt.s.in primo casu huius legis.ɿ.s.de testa.mili.in testõ.j.ɿ qd h dicit loquit in cõpendio sa q̃ sub cõpendio v̾boꝝ cõtinet expssam pupillarem:lꝫ non specificatã.ɿ fideicõmissariam si decedat pubes.ɿ idẽ in breuiloqua q̃ etiã ꝯtra matrẽ admittit:vt.ff.eo.lucius.qꝛ ex significatione illoꝝ verboꝝ vos inuicẽ substituo:q̃tuor substitutiones breuiter declarant.scꝫ due pupillares ɿ due vulgares:ɿ om̃es expsse.sꝫ tacita pupillaris q̃ cõtinetur in vulgari non declaret ex significatione v̾boꝝ:sꝫ ex interpretatiõe legis colligit.ɿ ideo ꝯ matrẽ nõ admittit.# Vel ideo sic dr̃ breuiloqua:qꝛ nõ est verisimile ꝙ testator vxorẽ suã hoc est matrẽ impuberis voluerit pferre alij filio suo:secus ergo in extraneo vulgariter substituto.Ultimo distingue.vt institu.de pupil.substi.§.qua ratione diximus. Additio. Videas etiã pulchrã gl.q̃ est in v̾bo si absqꝫ liberis moreret.in.c.raynutius.ex̃ de testa.ɿ glo.in v̾bo absqꝫ deductiõe.in scda ei⁹ parte vsqꝫ ad finẽ.in.c.si pr̃.de testa.lib.vj.ɿ ibi Jo.an.in nouel.sua q ibi examinat intellectũ p̃sentis legis.de quo latius p Bar.in.l.cẽturio.ff.eo.

Humanitatis.¶ Casus. An pater filio vel filie nepoti vel nepti vel sic deinceps mẽte capte substituere quẽlibet indifferenter possit.hoc est si moriat mente capta:queritur:Rñ.aut mẽte captus heredẽ habet ex se aut non.Si vnũ vel plures habeat.tunc vel om̃es vel certos habet necesse substituere. Si nõ sed fratrẽ hꝫ eũ substi.ɿc̃.alioquin qm̃ vult ei substituere potest:ita tamẽ ꝙ euanescat substitutio statim:ex quo resipuerit.ɿ hoc ad modũ pupillaris.vt sicut nulli querele locus est in debito bonorum subsidio si pupillo in eo substituatur.ita nec in hac exemplari substitutione.Viuianus.
d ¶ Parentibus.masculis # et feminis.vt.j.eo.l.ibi:qui vel que ɿc̃.
e ¶ Nepotem.filio suo mortuo.
f ¶ Legitima.ad minus. Additio. Dic ꝙ immo sufficit ꝙ aliqd etiã si sit minus.Bar.in.l.ex facto.ff.eo.Salice.Alexã.ɿ Ja.hic.
g ¶ Substituere.in illa legitima.
h ¶ Pupillaris.vt enim in bonorum debito subsidio substituit pupillo sic huic:* vt.s.de inoffic.testamẽ.ex tribus.nec potest cõqueri cum magis sit eis consultum q̃ sit grauatus.nam ipsi tunc sibi testari non possunt:vt insti.eo.§.j. Jn multis tamen hec a pupillari differt vt quilibet per hanc legem videre potest.

i ¶ Oriatur.nam curator furiosi diceret inofficiosum nomine furiosi cum in legitima sit grauatus.sed nõ potest hoc dicere:vt hic.
k ¶ Resipuerint.facti fuerint sane mentis.
l ¶ Cesset.vel si filius ei filio ‡ nascat.vt.ff.eo.ex facto.in p̃n.Accur.
m ¶ Vel.pro sed.

moreretur[a] patris eius fuerũt a te[b] possunt peti[c].

☞ Parentibus vtriusqꝫ sexus pmittitur filijs mẽte captis saltem in legitima institutis substituere directo ad similitudinẽ pupillaris cũ illi per se non possunt testari sicut nec pupillus:ɿ finit substitutio cum peruenerint ad sanã mẽtem:non tamen debent substituere extraneũ si talis mente capti haberent filios:sed alterum de filijs.vel si non haberent filios:sed fratres alterum de ipsis.h.d.Alexan.

Impe. Justi.a.Demẽ.pfec.pre. Lex.ix.

Humanitatis intuitu parẽtibus[d] indulgem⁹:vt si filiũ vel filiam nepotem[e] vel pnepotẽ cuiuscũqꝫ sex⁹ habeãt:nec alia proles descendentiũ eis sit:iste tamẽ filius vel filia:vel nepos vel neptis pnepos vel pneptis mẽte captus vel mẽte capta perpetuo sit:vel si duo vel plures isti fuerint:nullus v̾o eorum sapere liceat hisdem parẽtibus legitima[f] portiõe ei vel eis relicta q̃s voluerit substituere[g]:vt occasione huiusmodi substitutionis ad exemplũ pupillaris[h] nulla querela contra testamentũ eorum oriatur[i]. ¶ Jta tamen vt si postea resipuerint[k] talis substitutio cesset[l]. ¶ Vel[m] si filij aut alij descẽdentes ex huiusmodi mente capta persona sapientes sunt:nõ liceat parẽti qui vel que testatur alios q̃ᵹ ex eo descendentes vel vnuꝫ vel certos[n] vel omnes substituere. ¶ Si vero alij etiã liberi testatoris vel testatricis sint sapiẽtes:ex his v̾o personis que mẽte capte sunt nullus descenderit ad fratres eoꝝ vnũ vel certos vel omnes eandẽ fieri substitutionem oportet.

☞ Substitutus pupillariter duob⁹ impuberibus cũ expssione nominis collectiui.s.si ambo seu vterqꝫ decesserit in pupillari etate nõ admittit si vnus primo decesserit in pupillari etate altero supstite:nisi etiã alter ɿ sic vterqꝫ in pupillari etate decedat.Alexan.post Bal.ɿ Salice.

Idem.a.Jo.prefec.p̃to. Lex.x.

Cum quidã duob⁹ impuberibus filijs suis heredib⁹ institutis adiecit:si vterqꝫ impubes decesserit illũ[o] sibi esse heredẽ:dubitabatur apud antiquos legum auctores vtrũ ne tunc voluit admitti substitutũ tm̃mõ cũ vterqꝫ fili⁹ eius in prima etate decesserit in alterutro decedẽte illico substitutus in ei⁹ partẽ succedat. ¶ Et placuit sabino substitutionẽ tũc locũ habere cum vterqꝫ[p] decesserit:cogitasse eñ patrẽ primo filio decedẽte fratrem suũ in eius portionem succedere[q]. ¶ Nos eiusdẽ sabini veriorẽ sententiã estimantes non aliter substitutioneꝫ admittendã esse cẽsemus nisi vterqꝫ eorũ in prima etate decesserit.

☞ Substitut⁹ pprio noĩe cũ heredibus ĩstitutis p v̾ba distributiua quisqs mihi heres erit admittit p virili:ɿ pr̃ adiectus vna cũ filijs ad vnã virilẽ tm̃.h.d.Salice.vel sic.Si cũ plurib⁹ ĩstitutis terti⁹ substituat cũ additiõe noĩs distributiui admittetur quilibet pro virili.Ubi autem testator dixit titius cum filijs suis et sempronius heredes sunto:ɿ titiũ vna cum filijs in semissem semproniũ in alium semissem instituisse videtur.h.d.Alexan.

Idẽ.a.Jo.p̃.p̃to. Lex.xj.

Si quis duobus heredibus

n ¶ Certos.mirabile videt ꝙ ponit de vno/vel de certis.qꝛ ſm hoc qdã ex filijs furiosi vident a sũa successiõe ꝯ pietatẽ repelli rursus substitutionẽ esse nullã dici non quia huius legis auctoritate firmat.vt insti.de exhere.libe.in prin.Sed rñdeo hoc esse verũ cum pr̃ quosdaꝫ substituit et alios exhẽdat hi postea p querelã rescindẽt testamẽtum.Si v̾o ab initio p̃tereant:nulla erit substitutio.# sicut si ipse furiosus fact⁹ sane mẽtis fecisset testamentũ ɿ preterijsset vnũ de filijs.

Cum quidã. ¶ Casus. Testamentũ fecisti duos ĩpuberes filios ĩstituisti.ɿ eis titiũ substituisti his verbis.Si vterqꝫ intra tp̃s pubertatꝫ decessit sit heres titius:decessit alter qs ad suã partẽ.an substitutus an coheres vocetur:q̃rit:Rñ.ꝙ nõ habet locũ substitutio.nisi vterqꝫ in pupillari etate decesserit quo casu vocabitur institutus ɿ nõ substitutus.Viuianus.
o ¶ Jllum.puta titium.
p ¶ Cum vterqꝫ.vt ar.s.eo.q̃uis.in fi.ɿ.ff.ad trebellia.seius.# Sed ꝯ.ff.d iniust.testa.l.pe.* vbi etiã vno decedẽte vocat substitutus.Solu.‡ ibi noĩatim facta fuit substitutio singulis hic oĩbus simul.Vel h specia le # in filijs:secus in extraneis:vt ibi.Et hoc secũdo modo poterit solui aliud ꝯ.ff.ad trebelli.heredes mei.§.cũ ita.immo nõ.Vel ibi # decessit fideicõmissaria conditionalis ante cõditionis euentũ.vt.j.de cad.tollẽ.§.in nouissimo.hec solutio nulla est:qꝛ in.l.ꝯtraria nõ decessit fideicõmissarius.i.ille cui debebatur fideicõmissum lꝫ ille qui debebat.Vel hic * deficit cõditio in psona primi moriẽtis:qꝛ decessit pubes.ibi extitit in psona secũdi:qꝛ decessit sine liberis.Vel ibi in fideicõmissaria ‡ hic in directa substitutione.nec est ꝯ.ff.de cõdi.ɿ demon.falsa.§.fina. Additio. Hanc questionẽ an requirat ꝙ cõditio substitutionis existat in psona vtriusqꝫ pulchre tractat ɿ distinguit Bar.in.l.heredes mei.§.cũ ita.in glo.alleg.Et q̃tũ ad casum istius p̃sentis legis sic distinguas breuiter:qꝛ aut supest aliqs de liberis qui ex p̃sumpta voluntate defuncti substitutos excludat tunc substitutus excludit:ita loquit hec lex.Si v̾o ille qui supest nõ sit talis:sꝫ forte est in eodẽ vel pari gradu cũ substituto tũc substitutus admittit ita loquitur.d.§.cũ ita.et hoc in casu vt dixi presentis legis q̃ loquit in pupillari substitutiõe.
q ¶ Succedere.vt.ff.eo.qui duos.ɿ.l.si pater impuberes.ɿ.l.vel singulis.ɿ insti.eo.§.vt singulis.ɿ.ff.ad trebel.l.eum qui.

Si qs. ¶ Casus. Testm̃ fecisti:titiũ ɿ seiũ vna cum filio tuo impubere heredes instituisti:ɿ eos ɿ caiũ filio tuo substituisti his v̾bis.Quisqs mihi heres erit ɿ caius filius meus heres esto:si decedat ĩpubes ĩtra tp̃a pubertatis q̃lr partis sue inter substitutos fiat distributio:q̃rit vtrũ.s.titi⁹ ɿ seius i dimidiã ɿ cai⁹ ad aliã vocet:an vnusqsqꝫ in triẽtẽ vocabit.ɿ dicas ꝙ vnusqsqꝫ in triẽtẽ vocabit. Si aũt ita dixit.titius vna cũ filijs suis:ɿ semproni⁹ heres esto.an titi⁹ ĩ vnã dimidiã cũ filijs suis:ɿ semproni⁹ in aliã vocet:an vnusqsqꝫ in virilẽ.vt q̃t sint psone tot fiãt portiões:q̃rit:Rñ.ꝙ vna dimidia dabit titio cũ filijs suis q cũ eo vna psona cẽsent:alia sempronio.Viui.

Institutis.

* Et male Bar.Pau.Alex.ɿ Ias. ‡ Et bene bar.et alij.
# Sequtur istã vtilitatem.Bar.ɿ alij. * Jsta vtilitas nõ ẽ bona ſm sali.
* Singularis est scdꝫ angelum.
‡ Et bene Bar.ɿ alij.
# Huicusqꝫ sequtur bar.Bal.Pau.Alexan.et Jas.
# Glo.plꝫ bar.bal.p.Alexan.et Jas.
* Nec ẽ opus ĩpetratiõe fienda a p̃ncipe.licꝫ sec⁹ esset de iur̃ ffoꝝ Bar.bald.paul.alex.ɿ Jas.
‡ Plꝫ bar.bal.Pauł.Alex.et ia.si tñ ei non superuiuat pr̃ testator.bal.et Jas.
# Plꝫ bar.i.l.ex facto.i.vij.col.ff.eo.ɿ ibi angc.ɿ ale.ɿ h Jas.licꝫ displiceat hic Bar.Cy.et pau.
# Jlla lex nihil facit ad propositũ.Jas.
* Parũ facit ad cõtrarium.Jas.
‡ Jdẽ bal.pau.sali.et Jas.
# Jsta nõ ẽ mẽte scribentium.
# Displicꝫ cõiter scribẽ.hic.
* Sequtur eã bar.paulus salice.ɿ Jas.
‡ Jsta vera est in se.Jas.sed displicet omnibus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

¶ Institutis. preter filium impuberē quez etiā instituit. Et nota q duas premittit questiones: postea per ordinem soluit.

b Heres esto. Not. ex hoc q dicit filio meo q pupillaris fuit substitutio: non autem dixit mihi.

Jdē ffi ſ. c dixisset sal. t alex. ā. d. pet. piecc.

c ¶ Cum filijs. secus si dixisset cum heredibus sm quosdam vt statim dicco.

Dic q ille. ſ. est vbi recto ſ ſtā t. ſic nō cō cordat Alle xā. t iaſ.

¶ Jn filium. vt. ff. de legā. ij. l. antepe. ſ. luciuſ titius testamēto. Sed argu. contra. ff. eo. qui libēris. in fi. t. l. ſi pater. i. vbi dicit heredes in vnā dimidiam t extraneum in aliam dimidiaz vocari. Sol. ſ cōgrit. Vt hoc in paternis bonis t illud in bonis filij: vt ille lex ſi pater videtur dicere. Vel melius.

Jſta ſolutio reprobatur sm bar. pau. alex. t Jaſ.

Jſta ſolutio est de recto ſ. l. cō trariā: et ſō dicmelit q in. l. in ſ. al leg. nō fuit appoſita di ctio eſſio di ſtributiua: dicāt fuit appoſita. alex. et ias.

Jdē ſal. t alex. quo ad hoc.

Jmmo ſoluz vt ibi per. gl. i. ver do heredita nas placeſt alex. t ia. in et ſecūda ſolutione.

Diſſolicz bar. Bald. pau. alex. t ia. q. ibi nō fuit poſita dicto quia ſequebat ſ. eoſdem.

Jnocen. quo ad ea q ſunt tur: ſe cus ſi facti. Jaſ.

Jdē ſalt.

Et bene bartol. bal. pau. alex. t Jaſ.

Sequūt ſdicti ſcribentes hic.

Jſtud nō dicit ad ſo lutiones cō trarij. ſ. ad declarationes queſtio nes ſeq. j. ibi: vel vel ter ſ. bar. alex. t ia.

Et bene bar. pau. alex. t ia.

institutis a filio suo impuberi eos vna cum alio tertio substituerit: t verba testamētaria composuerit: quisquis mihi heres erit et tibi filio meo heres esto b sm qō apud vlpianum inuenimus mortuo impubere filio querebaḃ quō ad substitutionē vocent tres substituti: vtrū ne duo priores qui t patri heredes fuerāt scripti in dimidiam vocantur t titius in reliquam dimidiam: an tres substituti vnuſquiſqz ex triente ad substitutionez vocantur. ¶ Alia applicata dubitatione si quis heredez ita scripsit: titius vna cum filijs c suis t sempronius heredes mihi sunto. ¶ Jn presenti etenim specie querebatur sm vlpianū volūtas testantis verum ne titiuz vna cum filijs suis in dimidiam vocat et sempronium in aliam dimidiam: an omnes in virilem portionem? ¶ Nobis autem quidem in prima specie videtur tres substituros vnumquēqz in trientez d vocari. Jn secunda autem specie cum et natura pater et filius eadem esse e persona pene intelligūtur: dimidiam quidē partez titio cum filijs f: alterā autem partem sempronio assignari.

De necessarijs seruis heredibus instituendis vel substituendis. Titu. xxvij.

Jnstitutio de seruo nō specialiter prognozato facta ab oīno non egistēte soluēdo facit eū liberum t heredē necessarium etiam in pxiudicium creditoris. Sali. vel sic. Jlle qui non est soluendo potest vnuz ex seruis suis instituere t eum sibi necessarium heredem t liberū facere: fallit nisi illum seruum specialiter creditoib' obligasset. Alexander.

Jmperat. Pertinax. a. Lucretio. Lex. j.

De necessarijs seruis heredibus instituendis vel substituendis. Continua tio.

Quia quedā specialia in seruis institutis seruanē ideo de bis specialiter dicit.

S qui. ¶ Casus. An debitor qui soluēdo nō est seruū sibi necessarium heredem instituere possit: queritur. Respon.

Jſ q[s] soluendo non est heredem necessarium b etiam in fraudē creditorū relinq re potest. ¶ Sz si prognozi c dat d fuisti e t in eadē causa pmānsisti f nec ab eo quidē debitore qui soluendo nō fuit: liber t heres necessarius existere potuisti. ¶ Jn institutione qui scienter enunciatiue dicit seruz̄ suum esse liberum videt sibi libertatē relinquere fauore libertatis t institutionis que est caput t fundamentū testamenti. secus igitur in legato. b. d. Alexander.

Jmpa. Anto. a. Aufidio. Lex. ij.

Cum serui constituti sub appellatione m libertorum beredes scripti n effectis ea scriptura benigna interpretatiōe perinde habenda est ac si liberi t heredes instituti fuissetis: quod ī legato o locum non habet p.

Tutor: nō potest seruum pupilli sui facere sibi necessarium heredem: si tamen ipsum instituti remanet seruꝰ: t iussu pupilli potest adire t sibi hereditatē acquirere. b. d. Alexander.

Idem. a. Felici. Lex. iij.

Si tutor ancillam tuam contubernio suo coniunxit: ac post bñdez ea jstituit q: neqz domiuiū ex hmōi facto tibi auferri potuit r. ¶ Et vt eius aditione s iussu tuo tibi p hanc successio' querat: iure cōcessam habes facultatem.

Licet seruꝰ pupillo substitutꝰ a gradu institutoū adeuntium sit cōsecutꝰ directam libertatē tñ postea ex substitutiōe pupillari efficit pupillo heres necessariꝰ. b. d. Alexan. post fali.

Jmpa. Justi. a. Juliano prefecto prętorio. Lex. iiij.

Cum qdā suū pupillū heredē jstituit: t seruo directis verbis libertatē reliquit: t ī ſdo gradu in q̄ pupillarē substitutionē

o Quod in legato. i. dicere ſi lego sm Jo. li liberto meo. g. non erit per hoc liber.

p Habet. vt. ſ. d. de testa. mili. i. g bis.

Si tutor. ¶ Casus. Tutor: ſi ancillā pupilli ꝫ tubernio sibi adiūgit t heredē instituit an pxiudicetur pupillo quo magis sibi auferatur dñium ancille. Respon. q̄ nō. ſed ſi ea adiret hereditatem eam acquirit domino iussu suo.

q Jnstituit. eam ancillam.

r Potuit. fic. ff. p̄o empto. qui fundum. ſ. ſi tutor. t. ff. de fur. interdum. ij. ſ. fi.

s Aditione. ſ. ancille tue iussu pupilli.

t Successio. tutoris.

Cum quidā. ¶ Casus. Testamētum fecisti. pupillum filiū tuuz instituisti: seruo tuo directis verbis libertatez dedisti. in ſcdo gradu eundē filio tuo impuberi nulla facta mētiōe libertatis substituisti: an filio tuo impuberi eg substitutiōe sit heres necessariꝰ: cui t eodē gradu nō est libertas relicta t hereditas: huic aūt eg testamen to paterno videtur relicta libertas: eg pupillari hereditas. Dicit ergo imperator: q viuo filio sit liber: q̄ boc voluit testator: eo mortuo sit ei heres necessarius: q̄ boc voluit testator. sit ei heres necessarius: q̄ boc voluit testator.

v Pupillum. qui ī filius erat in potestate.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

nus substitutus.

a ¶ Sine libertate.i.non facta mentione libertatis.

b ¶ Alium ꝛ alium.ex paterno cũ testamento videtur ꝙ fit cõsecut⁹ libertatẽ ex pupillari hereditate. Nam ꝛ in fideicommissaria hereditatis restitutiõe video interesse an ab eodẽ gradu relinquat libertas ꝛ fideicõmissaria hereditas seruo: an a diuersis: vt.ff.ad trebel.si res.§.si seruus.et facit ad.l.istam.ff.de vulga.ꝛ pu.substi.sed ꝛ si plures.§.quos.

c ¶ Quia ꝛ hoc.scz ꝙ eẽt necessari⁹ heres mortuo pupillo.

d ¶ Duo.i.libero ꝛ seruo: vt subijcit.

e ¶ Unum.s.liberum.

f ¶ Instituit.q.d.legauit eundem vel anteꝗ institueretur vel post. Nam si cũ libertate instituisset siue anteꝗ legaret nõ reuocaretur ꝑ legatũ siue postꝗ legauit sicq; reuocauit legatuz: vt.ff.de libe.ꝛ postbu.si ita.§.regula.nec eẽt aliqua dubitatio.

g ¶ Libertate.i.sine mẽtione facta libertatis.

Quidaz. ¶ Casus. Si testamentũ fecisti ꝛ duos heredes instituisti: vnuz ex vna dimidia scz libertũ. seruũ vo ex alia: nulla facta mentione libertatis: et eum postea titio legasti vel ante: ꝛ postea cũ heredẽ instituisti: an valeat institutio vel legatum: et an isti titio acquiretur oliz erat altercatio: cui⁹ erat materia dubitatiõis ꝙ seruus erat sine libertate institutus: ne autẽ dubitationi remaneat loc⁹ dicit imperator ꝙ seru⁹ heres institut⁹ nulla facta mẽtiõe libertatis ꝑsumitur liber: cũ ex ipsa datiõe tutele testator voluisse eum liberum eẽ ꝑsumatur: ꝛ hoc ĩ prima. An autẽ si seruus in testamento fuerit ꝑ parte institutus in codicillisq; fuerit ei libertas relicta: an valeat institutio ꝛ sit liber ꝛ heres. Respon. ꝙ heres ẽ ꝛ liber. ex quo eĩ heres est institut⁹: nec in testamẽto nec in codicillis est libertas relicta: ꝑsumit tamẽ liber ergo ꝛ hic. secus in legato sine libertate relicto ꝓuo nõ eoipso ꝙ sibi legatũ relictũ est efficitur liber: cũ hẽdi nulla pateat facultas auferendi legatuz: ꝛ hoc in secunda. Si autẽ seruũ legasti in priori testamento: ꝛ filiũ tuũ impuberẽ ĩstituisti ꝛ ei seruuz sine libertate substituisti: querit an valeat substitutio: ꝛ per seruuz hẽditas mortuo pupillo ĩtra pubertatis tẽpora legatario: ꝗrat: aut ĩ serui ꝑsona valeat vt sibi acquirat: an viro valeat ꝙ sine libertate facta est. Respond. ꝙ legatum est in suspẽso: quia si mortuus fuerit impubes: locũ habet substitutio: ꝛ erit seru⁹ liber ꝛ heres: nec legatario acqrit: si ĩpubes ad pubertatez ꝑuenerit euanescit substitutio: ꝛ trãsit seru⁹ in dominiũ legatarij. si enĩ in suspenso esset libertas si facta fuisset substitutio cũ libertate. ita ꝛ cuz sine adiectiõe libertatis facta ẽ vt adueniẽte ꝯditiõe si heres ꝛ liber ꝛ ser

nem faciebat ipsum seruũ sine libertate[a] pupillo suo substituit. q̃rebatur inter prudentes si ex huiusmodi substitutione heres necessarius pupillo existat. ¶ Causa enim altercatiõis ex veteri regula orta est: qua omnibus placuerat hunc seruũ necessariũ heredem domino fieri: cui in eodez gradu ꝛ hereditas ꝛ libertas relinquebatur. ¶ In ꝑsenti autẽ nõ in vnũ tã libertas ꝗ substitutio cõgregata est: sed in aliũ[b] ꝛ aliuz gradũ ¶ Nobis itaq; eãdẽ altercatione decidẽtibus mirabile visuz est: si quis putet ex hmõi scrupulositate ĩpediri testatoris volũtatẽ ꝛ maxime dñi: et existimet nõ fieri seruũ heredẽ necessariuz: sed ei licẽtiã prestet: ꝛ libertatem consequi ꝛ hereditatẽ respuere: ꝛ dñi voluntati reclamare. Qui si hoc differre tẽtauerit etiã puniẽdus est. sic itaq; ꝛ viuo pupillo liber: qꝛ testator hoc voluit: ꝛ mortuo pupillo necessarius heres. qꝛ ꝛ hoc[c] voluit testator.

☞ Institutio facta de seruo ꝓprio tacite eidem tribuit libertatẽ sicut tacita tutoris factio de eo: nec reuocat ꝑ simplex legatum de eo postea factum. hoc dicit salice. vel sic. Tacita libertas vel exꝑssa preualet legato. hoc dicit ſm Ja.bu. vel sic. Si seruus fuerit heres institut⁹ in totuz vel in partẽ vel tutor datus erit heres ac tutor. ꝛ vtroq; casu erit liber licet de libertate nulla fuerit facta mẽtio in testamento: nec reuocat libertas per simplex legatũ de eo postea factũ. h.d. prima pars vsq; ad.§.sed cum veteres. Alexander.

Idẽ.a. Joanni. ꝑfe ꝑtc. Lex.v.

Quidam cum testamentum conderet: duobus[d] heredibus scriptis: vnum[e] quidẽ ex parte instituit[f]: seruum autem suum cuius ꝛ nomẽ addidit ex reliqua parte sine libertate[g] scripsit heredem: ꝛ postea eundem seruuz alij legauit: vel post institutionẽ heredis[h] seruum legatum alij assignauit: ꝛ tunc heredem eum sine libertate[i] instituit. ¶ Dubitabatur si huiusmodi legatum vel institutio aliquas vires põt habere: ꝛ cui acquiratur legatum vel institutio. ¶ Dubitationis autez materia erat ꝙ adhuc seruũ suuz constitutũ heredez sine libertate scripserat: ꝛ tãta ĩter veteres exorta est contentio vt vix possibile sit videri eandem decidere: sz antiquitatẽ quidem hec altercãtem relinquendo: nobis alius modus hmõi decisionis inuẽtus est: quia semper vestigia volũtatis sequimur testatorum. Cum igitur inuenimus a nostro iure hoc esse inductũ. vt si quis seruũ suũ tutorẽ filijs suis reliquerit sine libertate: ex ipsa tute datiõe presumitur etiam libertatem ei fauore pupillorum imposuisse[k]: quare nõ hoc etiam ꝛ in hereditate ꝛ humani⁹ ꝛ fauore libertatis ĩducimus vt si quis seruum suum scripserit heredem sine libertate omnimodo ciuis romanus efficiatur. quo inducto[l] neq; acquisitio neq; tam effusus veterum atq; inextricabilis tractatus locũ habeat. Neq; enĩ ferẽdum ẽ supponere[m] quosdam[n] ita esse supinos[o] vt eundez seruum ꝛ heredez instituant sine libertate: ꝛ ĩjdẽ alij per legatum eundem seruum assignent[p].

☞ Utiliter datũ ex inutili cõfirmatiõe nõ vitiatur. h.d. Ja.bu. ſm Bald. vel sic. Simplex heredis institutio facta de seruo in testamẽto nõ vitiatur licet postea libertas relinquatur in codicillis in qbus dari nõ potest hereditas. ꝛ hoc ideo qꝛ ꝑ simplicem institutionem factam in testamento intelligitur relicta libertas. h.d. scda pars vsq; ad.§.illo. Alexander.

¶ Sed cum veteres ꝛ aliam ꝓposuerunt ambiguitatem dicentes: si quis seruum suum in testamento quidem heredez ex parte sine libertate scripserit in codicillis autem libertatẽ ei reliquisset si possit institutio valere. ꝛ ille tã heres ꝗ liber fieri querebatur: ne videatur ꝑ codicillos hereditas confirmari in quibus hereditas dari[q] ſm veterem regulã non potest. ¶ Nos itaq; in tali dispositiõe licet in codicillis fuerit scripta[r] ꝛ libertatem ꝛ hereditatem simul seruis per nostrã liberalitatem ꝛ benignã interpretationem indulgemus vt gratulentur cum non serui remaneant: sed etiaz liberti ꝛ heredes efficiantur. cum tanta[s] in eos nostri nominis beniuolentia effusa[t] est: vt ꝛ si libertas eis neq; testamento neq; codicillis data est: tamen hereditate seruis suis relicta[v] quasi iniunctam esse libertatem[x] videri.

☞ Aliquid debet ex vrbanitate quod non debetur obligatiõis necessitate. hoc dicit Bald. vel sic licet legatum factũ seruo proprio sine libertate non valeat de rigore iuris. nec vlla actio pro illa competit. impius tamen ꝛ ingratus est heres q illud soluere negat. hoc dicit vsq; ad.§. Que iuris. Alexander.

¶ Alio videlicet obseruando vt si legatum vel fideicõmissum eis sine libertate relinquat maneãt[y] in seruitute: non tamen ita impij

h ¶ Heredis.s.extranei.

i ¶ Sine libertate instituit. dic vt.s.

k ¶ Imposuisse. Not. ex ipsa datione tutele est liber: vt hic.ꝛ.j.de fideicõmis.lib.ꝛ si nõ ascripta. ꝛ.ff.de fideicom.liber.generaliter.§.si quis tutorem.ꝛ insti.qui testa.datu.possunt.in prin. Itez non obstat huic.l.instit.de heredi.insti.§.seruus aũt a domino: qꝛ ibi alienauit in vita hic in mortem instituit ꝛ postea legauit. Sz si ꝑmo ĩstituit et postea legauit nonne videbitur destitisse a ꝑma voluntate: vt.ff.de vul.sub.si quis euz quẽ: Rñ. nõ est ita: vt.ff.de libe.et posth.si ita.§.regula.et de lega.ij.si idem nisi in casu: vt.ff.de leg.j.seruũ.§.si idem.

Seru⁹ ex datiõe tutele liber fit.

l ¶ Inducto.i.ista tali q̃stiõe expedita.s.ꝙ debebat esse liber ꝛ heres.

m ¶ Supponere. id est significare.

n ¶ Quosdam.testãtes.

o ¶ Supinos. Certe immo is de quo.s. dictum est ita fuit supinus. lz dicit hic sine libertate.id ẽ vt nolit eam consequi libertatem ꝛ vt non presumatur ei dedisse libertatem.

p ¶ Assignẽt.testantes.

q ¶ Dari.directe.sed per obliquuz potest: vt.j.de codicil.hereditatez.ꝛ.ff.a trebel.sceuola.

r ¶ Scripta.scilicet libertas.

s ¶ Cum tanta. Argu.a maiori.q.d.cuz instituit eum heredem ꝛ nihil dixit d libertate erit heres ꝛ liber: multomagis quãdo dixit cũ libertate ꝗuis non in testamẽto: sz in codicillis.

Argumẽtũ a maiori est validum.

t ¶ Effusa est.vt.s.eo.in prima parte.l.

v ¶ Relicta.vt nihil de libertate sit dictum.

x ¶ Libertatem.id ẽ nulla mentione de libertate facta.

y ¶ Maneant in seruitute.vt.ff.de adimẽ.lega.ꝛ si transferam.et.j.de fideicõ.l.ex fideicõmisso.ꝛ.ff.famil.herciscũ.ex ꝑte.§.seruo.ꝛ de ma.testamen.qui potuerũt.ꝛ.ff.de le.iij.si legatari⁹.§.j.ꝛ insti.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Legatum seruo proprio factū fine libertate an ualeat.

t insti. de leg. ſ. an ſeruo.

a ¶ Donent. qō certe ſi fecerint. id eſt nō dederint legatum a teſtatore opimonē ſuā aggrauant. huius tamen relicti nulla petitio eſt ſic. ff. de reli. militis. z fic nō eſt contra. ſ. de leg. ſeruis. Alīs dicunt qp nō let niſi ad alimēta relictum: vt. ff. de alimen. legā. ſeruos. z tūc officio iudicis petitur: ſz certe ibi alieni nō heredis ſeruī erāt: vt. ff. de libe. cauſa. ſeruos. In noſtro ergo caſu nec ſ alimēta ualebit: z quod ḥ dicit ad exhortationem nō coactionē dicit vt primo digi. Quid ergo ſi ſeruum ſub cōditione liberū eē iuſſit z ei legatuz dedit? Siquidem conditionez exhortatiuā certuz eſt tenet legatum: ſi vero incertū eſt: legatum eſt in ſuſpēſo: ſi vero libertas propter cōditionē eſt inutiliter data nec tenet legatum: vt. ff. de ma. teſta. ſi quis ita ſit legat. z. l. ſi ſchus. Itez contra. ff. de ma. teſta. diuus pius in eo qp hic remanet ſeruꝰ tamē habet precile legatum: ſed ibi videt repeti ta cōditio libertatis. ff. de condi. inſtitu. l. cuz ſeruus.

b ¶ Diffinitio. vt intelligatur liber ex ſubſtitutione licet aliquid nō ſit dictum de libertate.

c ¶ Legauerit. et filium ſuum pupillum heredē inſtituit.

d ¶ Eum. ſ. ſeruum.

e ¶ Euentuz. hoc ideo qr incertum eſt an cōditio libertati apposita exiſtet. alioquin ſi certū eēt eam exhortarā ab initio: inutile eſſet legatum ſeruī: vt. ff. de lega. i. ſi poſt mortem. ſ. fina. z de ma. teſta. ſi peculiū. p. lega. tum. ſ. ſi ſeruus. in lega to tamē relicto ab exhtaneo ipſi ſeruo cui a domino relicta ē libertas nulla ſit ſuſpēſio: vt. ff. de lega. i. ſi poſt mortes. i. reſponſo. Alſo. z facit. ff. de fideicom. libe. ſi ſeruꝰ. et ff. de vulg. ſubſti. ſi qs in prin. z de leg. i. fundū. i. ſ. cum ſtatu.

f ¶ Inducebant. et non aliter. nec obeſt. ff. ō ma. tel. diuus pius. qz ibi p primilegiū fuit indultū. Vel verius alius eſt ibi caſus.

g ¶ Quatenus. pro vt.

Decīſiōe. ¶ Caſus. Si ſeruum tuum pure inſtituiſti z ſub conditione ei libertatem reliquiſti: quā implere potuit z noluit: puta ſi daret. v. an fiat heres z liber: queritur. Reſpon. qp non. ſi ante conditio fuerit caſualis: puta ſi nauis venerit ex aſia: ſub qua fuit libertas ſibi relicta: hoc retento qp fuerit heres inſtitutus: aut bereditas eſt ſoluendo aut non. Primo caſu erit liber z veniet hereditas ad proximum agnatum defuncti: niſi facta fuit ſubſtitutio: quo caſu vocabitur ſubſtitutus. Secūdo caſu erit liber ſeruus z heres neceſſarius.

b ¶ Decīſione. vt. ſ. l. proxi. ſ. cum igitur.

heredes exiſtant vt liberalitatez teſtatozis z ſeruiles labozes debita remuneratione defraudare conentur: z non derelictum licet adhuc ſeruis cōſtitutis donent[a].

Secundus gradꝰ inducit ſuſpenſionem in primo z videtur ozdo cōuerſus ſz nō eſt propter libertatem. hoc dicit Baldus. vel ſic. Dec eſt vltima pars q̄ hoc intēdit. Si ſeruus a primo gradu legatus eſt z poſtea pupillariter ſubſtituat pēdet legatū ex euētu pupillaris conditionis: quia ſi cōditio cueniat erit liber: z heres pupillo z legatum deficiet: als autem ualebit legatum. hoc dicit vſq ad finē. Alleg. ander.

¶ Que iuris noſtri diffinitio[b] etiam ad aliam ſpeciem dubitatam benigne extēdatur. ¶ Si qs etenī in principali teſtamēto ſeruum ſuum cuidā legauerit[c] in pupillari autē ſubſtitutiōe eundem ſeruū filio ſuo fine libertate ſubſtituerit querebatur ſpitilis eſſet ſubſtitutio z per ſeruum legatuz ſubſtitutio poſt mortem pupilli legatario acquiratur: ſiue inutilis eſt huiuſmodi ſubſtitutio: qz ſine libertate in ſeruū prozium facta eſt. ¶ Odelius itaqz nobis videtur legatario eum[d] non ſtatim acquiri ſancire: ſed expectandum eſſe ſubſtitutionis cuentū[e]. ¶ Et ſigdē pupillo mortuo locus fuerit ſubſtitutioni vt liber et be res efficiatur: ſinautem ſubſtitutio minime locum habuit fozſitā pupillo iam in pubertatē peruemente tunc ad legatariꝰ dominiū tranſeat. ¶ Quemadmodū enim vetereſ ſi cum libertate ſubſtitutio fuiſſet: hoc inducebāt[f] quatenus[g] in ſuſpēſo fiat libertas z ſtatuliber itelligatur: ita ex noſtra interpretatione z ſine adiectione libertatis in ſubſtituōe z liber et heres pupillo exiſtat.

Si ſeruo pure inſtituto a domino relinquatur libertas ſub cōditione q̄ non exiſtat: ſiquidem erit poteſtatiua nō erit heres nec liber. Si autē caſualis vel mixta z per euz nō ſtat quominus exiſtat erit liber z nō heres ſi hereditas eſt ſoluēdo: ſed ſi non eſt ſoluendo erit heres z liber. hoc dicit iſta lex ſingularis. Allegan.

Olde. a. Joā. p. p. Lex. vi.

Ecīſione[h] noſtra quam ſe

f ¶ Culpa. vt z als. ſ. de ma. teſta. l. ſi. ſ. ſi vero quidam.

k ¶ Competere. ſed qua voluntate? Dic ex inſtitutione.

l ¶ Soluendo non ſit. fic. ff. de mino. z ſi fine. ſ. ſed quod papinian?.

¶ De liberis preteritis. ¶ Quia in teſtamētis egheredantur z pretereuntur liberi: ideo dicit de hoc.

cimus ſancientes eum qui a domino ſuo fine libertate heres inſtituiturvideri libertatē accepiſſe in prozia firmitate durante. ¶ Si quis ſeruū ſuum pure quidem heredem inſtituit libertatē autem ſub cōditione ei donauit: ſiquidem conditio talis ſit que in poteſtate ſeruī poſita ſit: ille autē eum neglexerit: minimeqz cōpleuerit: z libertate cum z heredita te ſua culpa[i] defraudari. ¶ Sin autem caſualis eſt conditio z ex fortune inſidijs defecerit: tūc humanitatis intuitu libertatē quidem ei omnimodo competere[k] hereditatem autem ſiquidem ſoluendo ſit ad alios venire quos leges vocant ſi non aliquis fuiſſet ſubſtituꝰ. ¶ Sinautem ſoluendo non ſit[l] vt neceſſarius heres inſtitutus ſimul z libertatē et hereditatem obtineat. ¶ Tūc enim ſm diffinitionem tam veteris q̄z noſtre deciſionis z liber et heres exiſtat neceſſarius.

¶ De liberis pteritis vel exheredatis. Titu. xxviij.

Exheredatio ab omnib⁹ gradibus facta expſſe vel tacite facit valere gradus qui alſ⁹ ratione preteritionis vitiarētur z in dubio intelligit facta ex omnibus gradibus ſi eſt facta poſt omnes gradus: niſi de contraria ratione appareat. b. d. Alle. poſt Bal. z Salice.

Impera. Anto. a Fauio. Lex. i.

Um poſt omnes heredꝰ gradus[m] exheredatio ſcribat ſi adiiciat teſtator ab omnibus ſeſe gradibus exheredare no dubitabatur iuri ſatisfactū eſſe. ¶ Et ideo etiā ſi id[n] non adiiciatur: apparcat tamen eum cum eo cōſilio[o] ſcripſiſſe vt ab omnib⁹ exheredaret: recte factum teſtamentum videtur. ¶ Proinde[p] cum paterfamilias filiꝰ inſtitutis[q] z inuicem ſubſtitutis[r] filium exheredauerit[s]: intelligendus eſt exheredationem ab vtroqz[t] gradu feciſſe. ¶ Nam cum ijdez heredes inſtituti[u] ſint nulla[x] ratio reddi poteſt: quare videtur in poſteriore tantum caſu exheredare voluiſſe.

Continuatio.

Um poſt oēs ¶ Caſus. Si teſtamētū feciſti: z hēdes inſtituiſti: z eis inuicem ſubſtituiſti: filiū exheredaſti z adieciſti ab oīb⁹ gradibus inſtitutionis fiue ſubſtitutionis filiū meum exheredo: an ualeat teſtamentum: queritur. Reſpon. q̄ ſic. Si autē hoc expreſſiſti alio autem modo quod ſem per preſumitur nec admittitur probatio in cō ſequentia ſi taceat: vt. ff. eod. l. iij. in fin. appareat te hoc voluiſſe valebit teſtamentū, vñ ſi tu oēs inſtituiſti z eos adinuicem ſubſtituiſti: z filium exheredaſti ab vtroqz gradu iudicabitur exheredatus: qr idem ſunt inſtitutio z ſubſtitutio: z ē ratio: qz magis exheredetur a gradu inſtitutionis q̄z ſubſtitutionis. ergo ab vtroqz.

m ¶ Gradus. primꝰ gradus dicitur inſtitutorū. Secundus ſubſtitutorū z ſic de ſingulis. vt inſti. de vulg. ſub. in prin.

n ¶ Si id. id eſt ſi non expreſſit teſtator velle ab omnibus gradibus exheredare.

o ¶ Conſilio. i. animo qb preſumitur niſi dicat ſe ab vno exheredare: vt ff. e. titu. l. iij. ſ. fin. z. j. ſu biſciet ſtatim.

p ¶ Proinde. quod dicit in genere dicit in ſpecie.

q ¶ Inſtitutis. hic eſt primus gradus.

r ¶ Subſtitutis. hic ē ſecundus.

s ¶ Exheredauerit. z ſic poſt omnes gradus.

t ¶ Ab vtroqz. ſcilicet inſtitutionis z ſubſtitutionis.

v ¶ Inſtituti ſunt. ſcilicet z qui ſubſtituti.

x ¶ Nulla. videtur ergo ab omnibus exheredaſſe: nec probatio in contrarū admittitur: vt. ff. de verbo. obliga. a titio. in fin. * Et not. q̄ exheredatio quandoqz fit ab omnes gradus: z tūc ab omnibus videtur exheredaſſe: vt. ff. eo de. j. l. iij. ſ. ante heredis. quandoqz poſt. q̄ tunc idē vt hic: quādoqz inter gradus vt inter inſtitutum z ſubſtitutum: z tunc idē. vt. ff. eod. l. iij. ſ. ſi etiam inter: ſed ibi ſubaudiunt quidā niſi teſtator dicat q̄ vel a primo tantū gradu exheredet vel a ſecundo: q̄ tunc ille gradus a quo exheredat valeat: alius non a quo exheredat: z ſic intelligūt. ff. eo. l. iij. ſ. fina. z de iniuſt. teſta. l. iij. ſ. finali. Sed nos dicimus ſm Alſo. z B. q̄ ſic dicere non poteſt. quia ſic a perſona certa exheredaſſet: ſcilz inſtituti vel ſubſtituti quod non valet: vt. ff. eo. l. iij. ſ. niſi forte. Sed tu dic a pſona nō poteſt a gradu vno toto poteſt: vt not. ff. e. l. iij. ſ.

* Tu dicaſ ſcz cōmuniter doct. hic qō immo admitti tur probatio in cōtrariū vt ar. ſ. de milit. teſta. l. i teſtamento.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

filius.quãdoq; fit inter gradũ:vt inter vnũ institutũ ꝛ aliũ:vel inter vnum substitutũ ꝛ aliũ: ꝛ tunc ab eo gradu toto valet:vt.ff.eo.l.iij. §.filius.in alio non valet.Et sic cuenit mirabile ꝙ incipit valere testamentum quãdoq; ab institutione quãdoq; a substitutione: vt.ff. de inuisit.testa.l.penulti. ꝛ sic intellige.ff.e.l.iij.§.fina.de iniu.testa.l. iij.§.fina. ¶ Re autẽ certa nõvalet exheredatio: licet valeat institutio:vt ff.e.l. cum quidã.ꝛ.ſ. de here.instı.quotiens.

¶ Repos qui post mortem patris incipit tenere primũ locũ in ſuitate ſi reperiꝑ preteritus:testamẽtũ rũpit.b.o.Allegã.

Si auus tuus patrẽ tuũ ꝛ nouercã ex eo portionibꝫ heredes instituit: nec to nominatis exheredauit:ſed inter ceteros dicẽdo: ceteros liberos meos ephẽdo an patre tuo mortuo auo tuo viuo beneficio legis vell.in locũ patris tui ſuccedens rũpere poſſis testamentũ:queriť? Reſpõ. ꝙ ſic. ꝛ tota eius hereditas ad te ptinebit: ſz nõ bibitio legis vell. ſed bubitio cõſtitutionis: vt in inſtitu.de exhere.libe.§.j. ꝛ.ſ.poſthumoꝝ.in fi.vt ſic:ponẽs eum nec inter ceteros exheredꝛ. Pꝛe teritum:tũc forte beneficio legis vell.tibi ſuccurretur: ꝛ hic videtur hec lex innuere.

Impa.Alex.a.Eraclie. Lex.ij.

Iuus tuus qui patrem tuum et nouercam portionibꝫ heredes instituit: cuꝫ teꝰ quoq; haberet in poteſtate teſtamẽto nominatim non exheredauit: mortuo patre tuo viuoᵈ auo ſineᵉ impedimento legis vellcie ei ſuccedendo in patris tui locum rupiſti aut rupiſtiſſe tuꝫ:ꝛ ad te hereditas eius tota pertinuit.

a ¶ Nouercã. ſcilicet patris tui vxorem.

b ¶ Portionibꝫ.i.quẽlibet in dimidiam.

c ¶ Cum te. nepotem.

d ¶ Viuo auo. Quid autem ſi poſt mortẽ aui de cęſſit pater? Reſpon. non rumpitur teſtamentum:vt.ff.de lib.xpoſtb. ſi quis poſthumos.ꝑ.i. et.ſ.de inofficiteſta. ſi gis filium.

e ¶ Sine impedimẽto.i. lege velleia cõcedẽte ꝑm quoſdam. ✱ Deiuus ✱ ergo dixiſſet cũ angilio legis velleie.Iam nõ tantum nõ impedit ſed etiã ſuas vires ſibi ex toto porrigit vt ſui pꝛis locũ obtineat ꝛ aui teſtamentum expugnet: vt.ff.de iniuſt.teſta.l. poſthumo rũ.ꝛ inſtitu.ẽ eadem. libꝫ. §.poſthumoꝝ.Sz illud forte ideo dicit:ꝙ certus modus inſtituendi vel exheredandi per legem velleia eſt introductus. Unde nõ videbatur debere habere beneficium legis velleie cũ ita nõ eſſet inſtitutus:vt.ff.de lib.ꝛ poſthu. l.gallus.in prin.vel aliter beneficiũ legis velleie in his locum habet ęr perbis legis velleie qui naſcũtur mortuo patre ꝛ viuo auo.ſed ex interpꝛetatione legis velleie hz ✱ ille q̃ natus eſt viuo patre ꝛ auo: vt.d.l.gallus.§.nunc de lege.Tu dic verius ideo nepotem situm videri repellendum p.l.velleiam qꝛ exheredatus erat inter ceteros ✱ vt innuit.hec litera quod ſufficiebat ꝑ antiqua iura:ꝛ per.l.velleiã. ꝛ ſic per eam valet exheredatio ꝛ impeditur.Sed hodie exheredãti ſunt nominatim omnes vt hic.ꝛ inſti.de exhere.li.§.poſthumoꝝ. in fi.§.ibi:ne ergo ꝛc.ꝛ.j.c.l.fi.in prin.ibi:ꝛ inter nepotes ꝛc.ꝛ.§.ſancimus.ꝛ ſic habetur mentio noui iuris.

Impera.Iuſtini.a.Julia.pꝛefecto pretorio. Lex.iij.

Iquis filiumᶠ pꝛopꝛium ita exheredauitᵍ:ille filiˢ meus alienus mee ſubſtantie fiat: talis filius ab huiuſmodi verborum conceptione non pꝛeteritus:ſed exheredatus intelligaturʰ. ¶ Cũ enim manifeſtiſſimus eſt ſenſus testatoꝛis verborum interpꝛetatioᵏ nuſq; tantum valeat vt melioꝛ ſenſu exiſtat.

¶ Interpretatio nõ debet fieri ad literam ſed ad ſenſum: quia ſenſus verboꝝ pꝛenalet.Bal.vel ſic.Qui alienꝰ a ſubſtantia teſtatoꝛis eſſe ꝑcipitur exheredari dicitur.b.o.vel ſic. Ubi mens eſt certa non curatur interpꝛetatio a mente aliena.b.o. Sali.vel ſic.Ad exheredationẽ inducendam ſufficiũt quecũq; verba ꝑ que conſtat ꝙ teſtatoꝛ voluit filium a ſua hereditate eſſe alienum.b.o.Allegan.

Idẽ.a. Joãni.ꝑ.ꝑto. Lex.iiij.

Arimum vitium antique ſubtilitatis pꝛeſenti lege corrigimus que putauit alia iura eſſe obſeruanda in ſucceſſione parẽtuꝫ(ſi ex teſtamẽto veniant) in maſculis et alia in feminisᵐ: cũ ab intestatoⁿ ſimile ius vtriqꝫ ſexui reſeruauerint. ¶ Et alijsᵒ verbis exheredari filium debere ſanxerunt alijs filiam.ꝛ inter nepotesᵖ exheredandos aliaᵠ iura ciuilia alia pꝛetoria introduxerunt.ꝛ ſi pꝛeteritus fuerat filius vel ipſo iure teſtamentum euertebat vel contra tabulas bonoꝝ poſſeſſionem in totum accipiebat. ¶ Filia autem pꝛeteritaʳ ius accꝛeſcẽdi ex iure veteri ac

qꝛ dicit ſtꝛ ritꝰ niſi inſtituarurvl exheredet. Bar. ange. et ias.

‡ Põt rõnẽ dubitan di. Alexan.

✱ Et cano. marchion. ſ.q.i.

Jdẽ bar. bal. paul. et ange.

✱ Jſtam ſe quunt bar. bald. ꝛ oẽs vltramõtani licet oẽs non ſint ſic ve re barto. re probant ſñ per paul. et ias. ꝛ quia text? debet ꝓpie intelligi nas ler velleia pꝛo uidet ne te ſtamẽta rũpatur in.le. gallus.§.ſi poſteriore. ff.eodẽ.

✱ Jmmo er verbis ſe cũdi capit? legis vell. vt per Jaſ. in pludius. §.nũc de lege.hic alle.

✱ Jſtã ſed tur Angel. hic ꝛ qſi dicaſ fieri int liberos. vꝛ de gl.i.§.j. inſtit.de ex here.libe.

✱ Jſta glo. repudiatur

Jdẽ.a. Joãni.ꝑ.ꝑto. Lex.iiij.

Arimum vitium antique ſubtilitatis pꝛeſenti lege corrigimus que putauit alia iura eſſe obſeruanda in ſucceſſione parẽtuꝫ(ſi ex teſtamẽto veniant) in maſculis et alia in feminisᵐ: cũ ab intestatoⁿ ſimile ius vtriqꝫ ſexui reſeruauerint. ¶ Et alijsᵒ verbis exheredari filium debere ſanxerunt alijs filiam.ꝛ inter nepotesᵖ exheredandos aliaᵠ iura ciuilia alia pꝛetoria introduxerunt.ꝛ ſi pꝛeteritus fuerat filius vel ipſo iure teſtamentum euertebat vel contra tabulas bonoꝝ poſſeſſionem in totum accipiebat. ¶ Filia autem pꝛeteritaʳ ius accꝛeſcẽdi ex iure veteri acquirebat ſine dubitatione ſi ſui heredes eſſent. Sed hodie ſi pꝛeteritus fuerit filius vel filia vel alij nepotes vel pꝛonepotes ex filio vel filia ſine exheredatione expꝛeſſa ipſo iure teſtamentum rumpitur. Et ſi ſui heredes ſint ſcilicet filius vel filia vel n

grauari legatis: vt. ſ. ibi cum enim ꝛc.

a ¶ Accipiebat. non autem poterat dicere nullum: vt inſtitu. de exhere. lib. in pꝛin.

b ¶ Accrescendi. accrescebat enim. id est accedebat ei ⁊ decrescebat inſtituto.

c ¶ Et ipsa. ſcilicet filia preterita.

d ¶ Legatis. ab inteſtato relictis ad inſtar filij qui petit contra tabulas.

e ¶ Ex ptore. id est ex iure patris.

f ¶ Habebat. ſ. filia.

g ¶ Coartabat. ſcz in bonorum poſſeſſione petēda inquātum iure ciuili prius petebat. ſcz ſemiſſez petat per bonoꝝ poſſeſſionez ꝓsequi et ꝓsetet legata vſqꝫ ad dodrantez eius ſemiſſis vt erat de iure primo ciuili: quam conſtitutionez antonini nō habemus.

b ¶ Accrescēdi. ſcilicet ꝺ iure ciuili.

i ¶ Tales differētias. ratio quare ſint vitia oīa pꝛeter ſtupꝛa ꝓcedētia.

k ¶ Inducūt. ſcilꝫ inter maſculos ⁊ feminas.

l ¶ Totos. id est oēs. Et nota nō licere * accuſare naturā: vt. ſ. ꝺ le. here. l. legc. ɣij. tabularū. ⁊ inſti. de exhe. li. ſ. noſtra.

* Quia parce dā eſt vitio naturali. l. fluminū. ff. de dā. inf.

m ¶ Nō fiant. mulieres.

n ¶ Maiorum. ſ. ab anti quiſſimis temporib⁹: vt in. l. ɣij. tabularum: vt. ſ. de le. here. l. legc.

o ¶ Veſtigia. q̄ ad equalitatez maris ⁊ femine nō quo ad exheredationē.

p ¶ Antea. i. antigſſimo tpe ante pꝛedicta iura.

q ¶ Inter ceteros. i. non nominatim.

r ¶ Ceterꝫ viri. No. tria eſſe iura in filia. Primū q̄ filia iter ceteros. Secundus q̄ aliis verbis. Itē de iure accrescendi.

Senatores dicūt cētū viri. Et dic Centū viri: id eſt ſenatores qui centū numero erāt: vt hic. ⁊. ſ. de peti. here. l. fina. ⁊ eſt boc quintum vitium.

s ¶ Introducętur. introducētes petitionē hereditatis acta pri⁹ q̄rela.

t ¶ Ad edictum. ſ. exponendum.

v ¶ Et nemo. repete cum ꝛc.

x ¶ Ortus. i. filius. Nā nati filij dicūtur. Vel dic. i. fretus. q. d. qui bz aliud augmū non habet querelam: vt hic. ⁊ inſti. de inoffi. teſta. ſ. tam autem.

* Volunt allegaſſe. i. ſi liū. ſ. ſi. eo. tit. Ly. alexan. et ſeq.

y ¶ Ad hanc. ſ. querelam.

* Dic ſm Fulg. alex. et ſeq. hic. q. a iſte tex. conſiderauit q̄ ꝺ̄ ad q̄rēla lege de bitum ipſi ſi licet vitiū q̄ hereꝺcda tuſi illaſit melioris cō ditionis q̄ preteritus.

z ¶ Semiſſem. i. eius partis quam ab inteſtato haberet.

a ¶ Segcuncia. i. vncia ⁊ ꝺimidia: vt. ff. de inoffici. teſta. papinianus. ſ. ꝓcinde ſi ſint: ⁊ hoc facta relatione ad totum quod ab inteſtato erat habitura cum primo vnus ſemis ei auferatur: poſtea ꝺodrans remanentis ſemiſſis.

b ¶ Totius ſubſtātie. i. totiꝰ ſibi debite portionis ab iteſtato: ꝓterita vo habebat ꝺimidiā illius portiōis ⁊ in ꝺodrāte illius ꝺimidie gra uabat ad legata. Hec tamen iniuria alibi reperitur: vt. ff. de contra tab. l. nō putauit. in fi. * nā ⁊ emācipatus filius ſi fuit ꝓteritus. ⁊ pe tebat ⁊ tabulas certis pſonis ꝓſtat legata. exhēdatis vo nullus oīno: # vt. ff. de leg. pꝛeſtā. l. j. ⁊. l. papinianus. ſ. fi. ⁊. l. titia. ff. de in

cipiebat[a]: vt eodem momento ⁊ teſtamētum patris quodāmodo ex parte iuris accreſcēdi[b] cuerte bat: ⁊ ipſa[c] quaſi ſcripta legatis[d] ſupponeret. ex ptore[e] autem habebat[f] contra tabulas bonorum poſſeſſionē in totum. ¶ Conſtitutio autem magni antonini cā intantum coartabat[g] inquātuz ius accreſcendi[b] competebat. ¶ Qui enim tales differētias[i] inducūt[k] quaſi nature accuſatores exiſtūt: cur non totos[l] maſculos genera uit vt vnde generētur nō fiant[m]. ¶ Nam hoc corrigentes ⁊ maiorum[n] noſtroꝝ ſequimur veſtigia[o] qui eandē obſeruationem colere manifeſtiſſimi ſunt. Scimus etenim antea[p] ſimili modo ⁊ filium ⁊ filiam ⁊ omnes inter ceteros[q] exheredatos ſcribere eſſe conceſſum cum etiam centū viri[r] aliam differētiam introduxerunt[s]: ⁊ ex hac iniquitate vitiū emerſit quale eo libris vlpiani[t] quos ad edictum[u] fecit ꝓtozis inuētuz a tribuniano viro glozioſiſſimo noſtro q̄ſtoze ceteriſqz viris facundiſſimis cōpoſitozibus iuris enucleati) ad noſtras aures relatum eſt. ¶ Nam cum vltimum adiutoꝝ rium de inofficioſi querela poſitum eſt: ⁊ nemo[x] ex alio oztus[y] ꝑ ſi dio ad hāc[z] decurrere poſſit inuēra fuerat filia ꝓterita minus habēs q̄ſ filia exheredata. ¶ Luz enim p cōtra tabulas bonoꝝ poſſeſſionē vel ius accreſcendi ſemi[a] ſubſtātie filia ꝓterita accipiebat: ⁊ omnibus legata ꝓſtare compellebat ſcz vſqꝫ ad ꝺodrantem ſue portionis remanebat ei ſexcuncia[a] tantūmodo in ſua ſucceſſione. ¶ Si fuiſſet exheredata quarta parꝫ oīmodo totius ſubſtātie[b] ei relinqui ꝺebebat. ⁊ quā iniuria ꝺignaꝫ pater exiſtimabat amplius habebat ea quam tacitumitate in inſtitutione[c] ꝓteriꝛ. ⁊ ſi[d] ſm noſtre cōſtitutionis[e] ꝺiffinitionem quam ꝺe ſuppleméto

quadrātis diſpoſuimus repletio fuerat introducta: ſimili modo ex heredate[f] i q̄rtam partē repleto accedebat: ⁊ ita[g] vitium pmanſit vt nec ex noſtra cōſtitutione emē dationē aliquā ſentiret[h]. ¶ Sancimus itaqꝫ quēadmoꝺuz in ſucceſſionibus parentuꝫ que ab inteſtato ꝺeferuntur: equa lance ⁊ mares ⁊ femine vocantur[i]: ita et in ſcriptura teſtamētozuꝫ eas ho nozari[k] ⁊ ſimilib⁹ verbis exheredationes nominatim[l], pcedere[m]: ⁊ cōtra tabulas bonoꝝ poſſeſſionē talē habere[n] qualē filius ſuus[o] vel emācipat[p] haberet vt ⁊ ipſa[p] ſi fuerit ꝓterita ad iſtar filij emancipati vel ſui vel teſtamētum ipo iure euertat: vel per contra tabulas bonoꝝ poſſeſſionē ſtare boc nō patiatur[q]. ¶ Et boc[r] nō ſolū i filiabus obtinere: ſz etiā in nepotib⁹ ⁊ neptibus ⁊ ꝺeinceps obſeruari cēſem⁹: ſi tñ ex maſculis ꝓgeniti[a] ſunt. ¶ Sz qz[t] ⁊ aliuꝺ vitium fuerat ſub obtentu ꝺifferentie introꝺuctū: ⁊ alia iura exheredationis in poſthumis[v] alia in iānatis obſeruabātur: cum neceſſe fuerit poſthumam[x] inter ceteros exheredatā etiā legato ꝺonoꝛari: filiā aūt iam ꝓgenitaꝫ etiā ſine ꝺatione ⁊ hoc breuiſſimo incremēto verboꝝ ad pleniſſimā ꝺiffinitionē ꝺeduximus. ¶ Sancientes eaꝺē iura obtinere ⁊ in poſthumis exheredandis ſcz ſiue maſculini ſiue feminini ſexus ſint: q̄ ⁊ in filijs ⁊ filiab⁹ iam ſtatuimus vt etiam ipſi vel ipſe nominatim exheredenť. i. poſthumi vel poſthume facta mentione.

I Mauten. colla. viij. constit. xj. vt cum ꝺe ap. cog. ſ. aliuꝺ quoꝫ capitulum cum ſequētibus. ſ.

☞ In exheredatiōe regrit expſſio cauſe legitime q̄ ab herede pbari ꝺz; alꝰ exheredatio non valet. b. ꝺ. Sali. ⁊ Alegan.

NOn licet parenti[y] aliquem ex liberis exheꝺerare vel

v ¶ In poſthumis. bodie poſthumi exheredari nō pñt cum nullam cām ingratitudinis pñt cōmittere. ſ. ꝺe inoffi. teſta. ſi qs in ſuo. ſ. legis. ⁊ eſt inſtini. ⁊ poſt iſtam q̄ eſt ſ. Itē p aut. eſt idē. Illa ꝺebet cauſaz ingratitudinis inſerere: quaz ergo inſeret in poſthumo: ⁊ hoc ꝺicit aut. non licet ꝛc. quam lege hic. ⁊ poſtea aut. eꝫ cauſa.

Poſthumi nō pñt exheredari.

z ¶ Poſthumam. i. nondum natam.

ON lz. ¶ Caſus. Hec aut. corrigit iura antiq̄. in ſ iure antiq̄ liberi poterāt exheꝺari ſine cā. bodie iſtud eſt correctū: q̄ nō lz parētib⁹ exheꝺare vel ꝓterire libeꝛos niſi ſit vna ex. g. iij. cauſ. legib⁹ apꝓbata: ſi ſi vna illaz inſerit ⁊ inuenit vera filius vel filia exheredat. ⁊ ſi nō inuenit vera: vocat ad q̄relā: vñ ſi nō inſerit cā exheredat. ⁊ ſi nō inuenit vera: vocat ad q̄relā: vñ ſi nō inſerit cā exheredatiōis. nō valet exheredatio: nec ꝓteritio: nec teſtamentū.

y ¶ Parenti. mari vel femine cū de ꝓteritione ꝺicat: vt inſti. de ex

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

here.li.ſ.mater.

a ¶ Preterite.ad eſt nec inſtituere nec eẽdem redare:vt inſtitu.de here. que ab inteſt.ſ.eadem.

b ¶ Probeſt.ab bẽdib⁹:vt.ſ.de inoffi.teſt.l.liberi. r.l.oimodo. Acc. f cor.aut.ſ.ſiue igit.in fi.ſ.r tñ filius ſuccedit ab inteſtato quo ad qd. ergo eſt teſtatus quo ad qd:r quo ad qd non.ſic ẽ.de tef.bac ꝯſultiſſima.

c Quatuo:decim.qbus filij a parẽtib⁹ eẽdem:ſed ſeptem ſunt in quibus eẽdem dãtur ſuperiores ab inferiori⁹ bus:vt in cor.aut. vñ be ſumunt.in.ſ.aliud cum ſequẽtibus.ſ.r.ſ.r ſ qdem.r tres qbus eẽdem dãt frater vel ſoror etiã turpi ꝑſona inſtituta:vt in aut.de nup.ſ. igratitudinis.colla.iiij.

¶ Exceptis. ¶ Caſus. Iſta aut.ita cõtinuabitis ad.l.C.r ad ſu periorem aut.Olim non erat neceſſe inſeri cauſas eẽdẽtiõis: hodie neceſſe eſt.r ñ ſo inſerif nõ valet teſtamẽtus quãtũ ad inſtitutionẽ quãtum ad alia ſic. Ponetis ſ ibac aut.ita caſus. Pater extraneum inſtituit: filiũ eẽdedauit: nulla cã ſerta q̃ ſit.l.appobata:vel mf filiũ ẽteriit et extraneũ inſtituit:nulla cã a.l. appobata inſerta:vnde non valet teſtamentum quãtum ad inſtitutionẽ.naz filiꝰ dicet teſtamẽtũ ipſo iure nullus z ſuccedet ab inteſtato:vertũ legata r fideicõmiſſa preſtare tenet:qr licet ipſo iure non valet teſtamẽtũ quãtũ ad inſtitutionem:cetera tamen omnia firma remanent.

d ¶ Eg cauſa.omiſſa in teſtamento:r tunc ponitur irrituz ipſo iure. Vel ſcõ cauſa fuit inſerta in teſtamẽto:ſed per beredẽ nõ ꝓbatur:r tunc irritum id eſt irritandum.

* Iſta ẽba bar.bal. ante ga.pa.tes. muniſ.cõs.

‡ Et ẽb bꝰ ꝙ emãcipar⁹.pau lus.et iaſ.

‖ Hic glo. format tacitas oppõnẽ ad id qꝺ in cidenter ſu pra dixerat pau. alex.r iaſ.

* Hecvera pau. alexã. taſ.r ꝑt tin gi cũ ꝑma. fulg.

* Cõclude b melꝰ et ꝙ pau. ſa.

‡ Et tũc ſi datur ad re ſcidẽdũ :ſi ad declarãdum nullũ: ſal.ꝙ pau. in.l.ſi.titi. col.ſ.de ſ. tabulas.

* Sequif ea pau.z ſi cut ſ aucta hodie legitima debẽt dentiꝰ ita aſcẽdẽtiꝰ z bs relinq in re inſtõnio. ang.r pau.

‖ Immo hodie bart. pau. alexã. et iaſ.

¶ Rritũ eſt.ipſo iure cauſa inſerta r nõ ꝓbata:r ſic nõ bs hodie loquitur.Sed tunc cũ ꝗrela nili inter fratres turpib⁹ ꝑſonis ſcriptis beredibus.ſ.Illa aut nõ eſt inſerta cã:r ſic nõ valet:vt.ſ.aut.non ls.aut inſerta r ꝓbata:r tũc inexpugnabilꝰ valet:vt in aut.de here.r fal.ſ.eẽdedatos.col. i.aut nõ ꝓbata:r tũc ipſo iure nõ valet:vt ẽ.r boc ſm.ad. Tu dic * ſm Jo.ꝙ habet locũ qñ eſt inſerta r nõ ꝓbata.r verbũ boc irritum nõ eſt in corpore ſ eſt ibi euacuato in.ſ.ſi qs de prædictis.r in.ſ.ſiue igit.Subaudi ergo ꝙ querelã vel ꝑ contratabulas ſi fuerit ꝑteritus emãcipatus vel ſuus:ſed ſuus ſi vult põt ẽt dicere nullũ ẽ cũ eſt ꝑteritus.Hec obſtat ‖ qõ alibi dicit nõ eſſe differentiã patrie ꝑtãtis: vt in aut.de bere.ab iteſt.ſ.nulla vero.col.ꝙ.Hã verũ eſt vtrũqꝫ admittit:ſed quẽqꝫ ſuo iure.ꝑ ins autez ciuile ſoli ſui admittẽbant. Et eodẽ mõ rñ.ad illã inſtitu.de eẽdẽ.li.ſ.noſtra.Jtẽ dicit * dictum aut.cũ nullum factũ eſt teſtm.r ſm boc irritũ.i.irritandũ. Vel ſi in b cas ipſo iure:eẽpone ex cã:ſcz omiſſa vt ſequit ſed ab inteſtato ſucce dunt.Jtẽ ſi ꝑdictũ verbũ eſſet in corpore aut.tñ ꝑcedũt verba illa ex cauſa illa ꝑteritiõis quaſi ſola ꝑteritio vel eẽdedatio nõ ſit cã ꝙ teſtm ſit ipſo iure nullum.ſed etiã illa.ſ.ſi eẽdedatio nõ ſit rite fcã: id eſt ſi legitima cauſa nõ ſit inſerta q̃re fiat eẽdedatio. Si ergo cõtinuaꝫ bs aliqꝺ eſſe teſtm ſm oẽs ſed irritandũ eſt ꝙ ꝗrelam vel alijs cõmunibus modis.Unde dic generaliter ꝙ oĩs eẽdedatus vel ꝙ eẽdedato habitus r ſolus bs ꝗrelã r ſolã ꝗrelam inoffi.teſtamẽti. Jgit * ſi eſt in poteſtate eẽdedatus bs ꝗrelam r ſolã ꝗrelã inoffi. teſtamẽ.ſi ꝑteritus ipſo iure nullũ dicit.Jtẽ bono.poſſeſſ.cõtra bonorum tabulas petere ‡ põt.Si ſit emãcipatus r eẽdedatus ꝗrelam bs r illã ſolam:vt.ff.de libe.r poſtbu.l.vlti.r de bono. poſſeſſ.cõtra bonorum tabulas.li.ſi ꝑteritus bs ſolam cõtra tabulas.ſi aut̃ ſit ꝑteritus vel eẽdedatus ab aſcẽdentib⁹ p matrẽ.r ſemp dic cũ cauſa.quia eorũ ꝑteritio ꝑ eẽdedationẽ babeẽ ſolam habet querelam:idẽ intelligo ſi mater vel alijs aſcendẽs ꝑ matrẽ ꝑtereaꝫ a filio vt habeaꝫ ꝑ eẽdedata: ‖ vt ſ.de inoffi.teſta.cũ filium.r boc cũ tractatur de ſucceſſione aſcendẽtium. Si aut̃ eccontra.ſiquidẽ erat filius r in poteſtate r ſit teſtatus ſup reb⁹ nõ caſtrenſib⁹ vel quaſi nõ valet teſtamentũ: vt.ſ.de bo.ꝙ li. ſ.filijs autẽ. Si aut̃ ſup caſtrenſi vel quaſi:ſtat ꝙ nulli ſubiacet trẽ eẽdedat bs ꝗrelam.ſi ꝑteritus bs cõtratabulas pater:vt.ff.ſi a pa.qs fu.ma.l.j.in prin.r.ff.de inoffi.teſtamẽ.pat:r Jtẽ opponif.ſ. de teſ.hac cõſultiſſima.ſ.ex imperfecto. Sed ibi de imperfecto quo ad numerum teſtiũ r aliarum ſolẽnitatum hic quo ad ꝓteritiones vel eẽdedationẽ:r ſm boc facit.j.prozi.glo.in fi.

Cetera.ſic ꝙ petenẽ legata actiõe eẽ teſtõ q̃ñ nõ reſciſſo:vt bic.r in lam mentionem teſtatoꝛe fecit filium filiam ve ſuſcepit:intestato⁵ vita functus eſt:cum agnatione poſthumi poſthumeqꝫ cuius nõ meminit teſtamentum ruptum⁹ fit. ¶ Ex rupto autem teſtamento nihil⁹ deberi nec peti poſſe explozati iuris eſt.

¶ Abortiuus non rumpit teſtamentũ ſz natus viuus licet illico deceſſerit.b.d. Alegã.poſt Bal.r Sali.

Jmperato. Diocle.r Maxi.aa. Sotherico. Lex.ij.

Quis aboꝛtu⁸ teſtamentum mariti non ſoluit⁹: poſthumo vero ꝑterito q̃uis natus illico deceſſerit¹⁰ non reſtituit¹¹ ruptum iuris euidentiſſimi eſt.

¶ Poſthumus natus viuus licet illico decedat rumpit teſtamentum ſi ipſe ad nullum declinat monſtrum vel ꝓdigiuz. boc dicit Sali.r Alegan.

Jmperatoꝛ Juſti.a. Julia.preſecto pretorio. Lex.iij.

Quod certatuz eſt apud veteres nos decidim⁹. ¶ Cuz igitur bis qui in ventre portabatur ꝑteritus fuerat:quaſi ad lucem mentionem teſtatoꝛe fecit filium filiamve ſuſcepit:intestato⁵ vita functus eſt:cum agnatione poſthumi poſthumeqꝫ cuius nõ meminit teſtamentum ruptum⁹ fit. ¶ Ex rupto autem teſtamento nihil⁹ deberi nec peti poſſe explozati iuris eſt.

¶ Abortiuus non rumpit teſtamentũ ſz natus viuus licet illico deceſſerit.b.d. Alegã.poſt Bal.r Sali.

Jmperato. Diocle.r Maxi.aa. Sotherico. Lex.ij.

Quis aboꝛtu⁸ teſtamentum mariti non ſoluit⁹: poſthumo vero ꝑterito q̃uis natus illico deceſſerit¹⁰ non reſtituit¹¹ ruptum iuris euidentiſſimi eſt.

¶ Poſthumus natus viuus licet illico decedat rumpit teſtamentum ſi ipſe ad nullum declinat monſtrum vel ꝓdigiuz. boc dicit Sali.r Alegan.

Jmperatoꝛ Juſti.a. Julia.preſecto pretorio. Lex.iij.

Quod certatuz eſt apud veteres nos decidim⁹. ¶ Cuz igitur bis qui in ventre portabatur ꝑteritus fuerat:quaſi ad lucem

Sed tunc tñ operet cũ deficit teſtm ſolẽnitate iuris:qr ibi nõ eſt ſolẽnis numerus teſtium.vel.vij.ſigilla.vel bmõi. ſecus vbi deficit rõne ꝑteritionis.qõ eſt verũ per.l.titia.ſed vbi non põt dici inofficioſum ſecus dicam:vt.d.l.titia.r notaui.ff.de teſta.l.ex ea ſcriptura.

¶ De poſthumis bẽdib⁹ inſtituẽdis ꝛc. ¶ Quinqꝫ modis ſit poſthumus.ſ.natus poſt mortez patris. Jtẽ poſt teſtm ante mortẽ: vt.ff.de iniu.teſta.l.iij.ſ.j. Jtẽ arrogato filio poſt teſtm. Jtẽ poſt mortẽ aui. qr incipit nepos in fui patris poteſtate eſſe vt poſtbumus. Jtez nepos auo moriẽte filio:vt.ff.de li.r poſtbu.filiꝰ a patre.ſ.i. Additio. Licet bec gl.appobeꝫ ꝑ Sali.Lomeũ.Alex.r Ja.r ꝑ Alegã.in rub. ff.eo.tit dñs ꝓcepto: meus Jodocus Lauerenis cã reꝑhẽdit in reꝑetitiõe ſua.l.gallus.ff.e.bic in tertio modo ibi.Jtẽ arrogato filio ꝛc.Et aliter point eẽpelum ſcz ſi aliquis arrogat aliũ q̃ filium.

Jpoſt. ¶ Caius. Si teſtm feciſti r bẽdes iſtituiſti nec de na ſciturꝰ mẽtionẽ feciſti.aliqs natus eſt:an rũpat teſtm:q̃ri tur.Rñ.q̃ ſic.nec ex eo aliquid debeẽ vt peti poſſit.

¶ Jntestato.nunc reſpondet.

¶ Ruptum ſit.vt inſti.de eẽbe.li.ſ.j.

¶ Mihil deberi.vt.ff.de iniu.teſta.q vgozẽ.r.ff.de lega.ij.ſi qs teſtõ.r ff.de fideicõ.li.gñalr.ſ.ex teſtõ.ſecus aũt iure aut.boc caſu:vt.ſ.ti.i. aut.ex cã. Vel dic ꝙ ibi loquif in nato ꝑterito:ẽ in poſtbumo. Jtẽ ſ ff.de iniu.teſta.poſtbumus.r.l.filio.ſol.vt dices.ſ.l.ꝓgri. Additio. Tu diſtinguas qr aut teſtator: ſciuit ſe habere vgozẽ ꝙnantẽ z tunc valent z ꝑſeruant legata r fideicõmiſſa ꝓ.d.aut.ex ea.aut ignoꝛauit tũc ſecus:q̃ diſtinctio in filijs iam natis ꝑteritis etiã adhiberi põt ꝓ qua facit.l.ficut certi.r.l.ſi cũ.vel in vtero.ſ.de teſta.mili.r vult Bar.in.d.aut.ex cauſa:r idẽ in.l.filio.ff.de iniu.teſta.

Qoris. ¶ Caſus. Teſtm feciſti r beredẽ iſtituiſti nec de naſcitu ris mẽtionẽ feciſti:vꝛor tua fecit aboꝛtũ:an teſtm rũpat:q̃rit. Dr ꝙ nõ. Si aut̃ viuus natꝰ eſt ꝛ incõtinẽti deceſſerit rũpit teſtm.

¶ Aboꝛtu.puta mortuum fecit.

¶ Non ſolui.cũ nec natus videaꝫ:vt.ff.de vb.ſig.l.ꝙ moꝛtui.

¶ Deceſſerit.emiſit tũ vocem vt differat a.l.ſeq.

¶ Reſtituit.vt.ff.de libe.r poſtbu.l.qõ oꝛ.r iſti.de eẽbe.lib.ſ.j.Sz ſ ff.de iniu.teſt.poſthumus.Sol.ibi.viuo teſtatoꝛe r natus fuit r deceſſit:bic poſt.Vel ibi de eẽtate z bic de rigoꝛe. Jtẽ ſ.ff.ẽ iniu.teſta. l.filio.Sol.ibi in nato ꝑterito bic in poſthumo.Vel ibi de eẽtate:vt ibi dicit ẽ de rigoꝛe. Additio. Tu videas ẽ pulchꝛã z bꝛeuẽ diſtinctionẽ Bar.ꝑ 2cordia legũ in hac gloſa ꝑ cõtrarijs allegatarũ.

Quod certarum. ¶ Caius. Cũ poſthumus natus voce tũ non emiſſa ab bac luce ſubtractus eſt:an rumpet teſtm apud veteres erat

Poſthumus dicit qnqꝫ modis.

Teſtõ rupto ꝑ agnationẽ poſthumi an debeãt legata.

teres erat q̄stio quā soluit sabinus dicēs:si viuus natus est nō obstā te eo q̄ aū vocē emissam vita functus est rumpet testamētum:eodēq; quilibet natus talis fuerit:licet in terrā ceciderit vel in manib⁹ob stetricis decesserit rūpat:si totus ꝓcesserit ad nullū declinās mōstrū vel prodigium.

a Fuerit. id est fuisset viuo patre.

Filius ali⁹ accedere nō pōt.

b Si nō.si pro q̄: cum enim sit filⁱ⁹ alius eū antecederet nō pōt:vt insti. de heredū quali.⁊ dif.ſ. fui. Secus ergo si alius precederet: vt q̄ hic eēt nepos qui nascit: vt.ff. de mili. testa. si filiusfamilias.i.ſ.sed si filiusfamilias.

c Nascendo.scilz viuus ⁊ duraſſet viuus.

d Elogio.i. testamēto.

e Viuus.⁊ decesserit.

f Hoc ipsum.i. vocem non emitteret.

g Rumpi.vt. s.l.pgi.⁊ ff.e.l.q̄ dicitur.

h Addonstrum.bi enim non sunt liberi: vt.ff.de ſta.homi.l.nō sunt liberi.⁊ de verborum ſignifi cati.l.ostentum. Sed argumen.cōtra.eo titu.de verbo. ſigni.l. quereret aliquis.ſed ibi q̄ ad hoc vt matri proficiant non vt ibi. Vel refert an eg beitia.

Quidaꝫ. ¶ Casus. Testamentū feci ſti bis vbis. vnuſquiſq; mihi natus intra.g.mēſes poſt mortē meaꝫ ille fit mihi heres: ſi viuote aliquis natus fuerit an pteritus eē videat quo magis rūpatur testamē tum:q̄rit. ¶Rñ.q̄ vtroq; ſermone ſiue viuo te ſiue poſt mortē tuā intra.g. menſes computādos a tpe mortis ſue aliqs natus fuerit maneat volū tas tua firma:ne penam pteritionis patiaris qui filios nō pteretiſti.

Casus po⁹ ne duplr.

i Quidā. Duobus modis dic casus. ¶Primo ī ſtituo poſtbumū qui mihi naſcetur poſt mortez meam infra decē mēſes: ſz hic natus in vita poſt teſtamētum fingit inſtituto poſtbumū qui mihi naſcet vſq; ad decē menſes cōpletos:q̄ men ſes computantur poſt mortem meam ⁊ ſim būc ſcōm caſum ponitur intra pro citra.in primo non.

k Intra.i.citra.

l Decem menſium.egtunc currentium.

m Poſt mortem meam.computandos an cucurrerint.

n Mortis.i.poſt mortem ſm primum caſum.

o Videantur.filiꝫ nati in vita.

p Non contineri.⁊ ſic preteriti.

q Non preterijt.ergo hec leg interpretat q̄ ſicut teſtator voluit euz eſſe hered ſi naſceretur poſt mortem:ſic eadez ratione ⁊ ſi in vita:vt hic.arg.ſ.de inoffi.teſt.l.iij.⁊.ff.eo.ti.l.ſi ita.j.ri.⁊.ff.de cōdi.cau.da. ſi extraneus.niſi appareat teſtatorem cōtra ſenſiſſe.ſ.q̄ in vnum caſum tantū voluit prouidere:vt.ff.e.cōmodiſſime.que eſt contra.⁊.ff. ſol.ma.ſi quis.in princ.que eſt argu.contra.Vel ſolue quia hoc nouū illud autez vetus quod eſt in.l.cōmodiſſime. Vel dic tertio q̄ hic ſubaudiatur etiā in verbis teſtatoris.q.d.etiā poſt mortem que

cem fuerit redactus ſuus heres patri exiſteret ſi non alius cum antecederet:⁊ naſcendo ruptum teſtamentuꝫ faciebat. ¶Si poſtbumus in hunc quidem ozbē deuolutus eſt:voce autē non emiſſa ab hac luce ſubtract⁹ eſt dubitatur ſi is poſthumus ruptum face re teſtamentum poſſet: veterum animi turbati ſunt: qd de patre no elogio statuēdum ſit. ¶Lucꝫ ſabiniani eſtimabāt ſi viuus natus eſt:⁊ ſi vocem nō emiſerit:rūpi teſtamentum appareret.q̄ ⁊ ſi mut⁹ fuerat hoc ipſum faciebat. Eorum etiaꝫ nos laudamus ſententiam ⁊ ſancimus:ſi viuus perfecte natus eſt licet illico poſtꝫ in terrā cecidit vel in manib⁹ob ſtetricis deceſſerit: nihilominus teſtamentū rumpi. ¶Hoc tantummodo regrendo:ſi viu⁹ ad oz bem totus ꝓceſſit ad nullū declinans monſtrū vel prodigium.

In vltimis voluntatib⁹ caſus omiſſus habet pro expſſo ſi nō ſit diuerſitatis ratio:⁊ tractet de fauore nō de odio.b.d. Salice.vel ſic. Inſtitutio facta de poſtbumo naſcituro poſt mortem trahitur ad poſtbumū natum in vita:ſi teſtator puta bat ipm naſciturū demum poſt mortem. quia veriſimile eſt q̄ ſi putaſſet eum naſci in vita eodem modo inſtituiſſet.b.d. ſm cōem intellectum doc.Alexan.

Ldē.a. Julia.pfecto p. Lex.iiij.

Quidam cū teſtamētum faciebat his verbis vſus eſt: ſi filius vel filia intra decem mēſium ſpacium poſt mortē meaꝫ fuerint editi: heredes ſunto. vel ita dixit. filius vel filia qui intra decem menſes primos mortis mee naſcent: heredes ſunto.iurgiū antiquis interpratoribus legū croztū eſt an videant nō cōcineri teſtamēto ⁊ hoc ruptum facere. ¶Nobis itaq; eozum ſniam decidētib⁹: frequētiſſimas leges poſuimus teſtamētozū voluntates adiuuantes: ex neutra hmōi

verbozū cōpoſitione ruptum fieri teſtm videatur:ſed ſiue viuo te ſtatoze ſiue poſt mortem eius intra decē menſes a morte teſtatoris numerandos filⁱ⁹ vel filia ſue rint progeniti:manet teſtatoris voluntas immutilata.neq; penā patiatur peteritionis qui ſuos filios non preterijt.

De iure deliberandi ⁊ de adeunda vel acquirenda hereditate. Titulus.xxx.

Jure iſto emancipatus non efficitur heres ab intestato ex ſola manumiſſione vel alia geſtione. Salicetus. Vel ſic. Ille qui de iure pretorio tantum poteſt eſſe heres licet faciat extra iudicium actus qui nō poſſunt fieri citra nomē ⁊ ius heredis non implicatur oneribus hereditarijs. ſecus ſi poterat eſſe heres de iure ciuili. b.d.cum.l.ſeq.Alexan.

Impera.Anto.a.Titie. Lex.j.

Ja a patre emācipata:co defūcto bonorum poſſeſſionē non agnouiſti:fruſtra veneris ne hereditati paterne fis obligata:q̄ ſeruum eius nullo iure manumiſiſti. res quoq; ⁊ mancipia q̄dam propter funeris impenſas diſtraxiſti.

Filius ſoluens ſimpliciter debitum patris defuncti preſumitur ſoluere vt bere.b.d.Sali.poſt Bal.

Impera. Alexan.a. Flozentino militi. Lex.ij.

Um debitum paternum teexoluiſſe allegaz:p portiōe hereditaria agnouiſſe te heredi tatem defuncti non ambigitur.

Filius in poteſtate ſtatiꝫ mortuo patre efficitur heres ipſo iure:hereditates tranſmittit ad heredes etiam ſi de immigtione aliter nō appareat.⁊ ſic excludunt alij venientes ab intestato a ſucceſſione patris:ſecus ſi eſt emācipatus.hoc docuit Alexander.

Imperator Gordia. a. Flozēti. Lex.iij. Oditi.

Ja fratris tui filⁱ⁹ mortē tpe in pūis ſui fuerit poteſtate: ſiue ex aſſe heres inſtitutus eſt:

mittendo ſeruum patris non ſit heres q̄uis ſit in ptāte:vt.ff.eo.liulia.ſ.ſi.vel ibi in.d.ſ.ſi.eſt ideo in milite ‡ quia pius ſe abſtinuerat vnde nō videt penitere de abſtinētia manumittendo. Additio Aduertas q̄ cum hodie p iura autenti.ſic ſublata differentia emācipationis:⁊ patrie poteſtatis:⁊ quilibet ſuccedat de iure ciuili:p iſtum actum extraiudiciarium de quo hec.l.loquitur induceretur aditio vt dicit hic Bar.⁊ tenet hic expreſſe Lynus.

Um debitum. ¶ Casus. Si obligatus creditoribus teſtamen tū feciſti:⁊ heredes inſtituiſti:an eoipſo q̄ aliquis debitū paternum ſoluit pro portione hereditaria videatur hereditatē defuncti agnouiſſe:queritur. Reſpon.q̄ ſic.

Hēditaria.i.portione q̄ tāgeret te ſi expſſe velles adire hēditatē.

Ambigit.vt.ſ.de inoffi.teſ.parentibus.⁊.ff.eo.ſ.de acq.he.p he rede.ſ.i.Arg.cōtra.ſ.de re iudi.l.ad ſolutionem.

Jfratris. ¶ Casus. Frater tuus teſtiⁿ fecit.filiū ſuum heredē inſtituit q̄ erat in poteſtate patris mortis tpe.⁊ hoc in pte vel

nō placet.q̄ ſic poſſet⁊ ſibi ſubaudiri. Dic ergo q̄rto.⁊ eſt ſcōa poſitio caſus:q̄ hec vba edicti fuerunt que ſunt in primo dicto.item na ſcenſ q̄ eſt in ſecūdo:non determinetur per illa verba poſt mortem ſed p illa infra.g.meſes cōnumerandos ⁊ currentes egnūc⁊ computandos.i.inueſtigādos poſt mortē an currant ante vel poſt ⁊ nō reſert an cucurrerint ante mortē vel poſt. naz illi meſes qui ꝓcedūt mortē ſunt ꝓpiui morti ſicut ⁊ qui ſequūtur:⁊ ſic ponitur intra pro citra. Jtez quod in fine dicit a mor te cōnumerādos eppone id eſt inueſtigādos an ēt in vita cucurrerūt. Jtez cōtra ſm primū caſum. ff.de ven.in poſſ.mit.l.j. ſ.ſed⁊ ſi quis vētrē.vbi tantū poſt mortem⁊ tā tū in tps q̄ teſtator expſſit vſ cautū. Sed ibi i exheredatiōe:bic in inſtitutione:vt.ff.e.l.cū qui dam.⁊ facit.l.gallus. ſ. nunc de lege.ff.eo.

De iure deliberādi.

De hoc dicit.l.cū anti quioribus.⁊.l.ſi.

Adeūda.ab exneo:ſz ſui dicunt ſe immiſcere. vt iſti.de here.qua.⁊ dif. ſ.in extraneis.

Acqrēda.a quocūq; ſuo vel extraneo.

Ja a pre emācipata. ¶ Caſus. Filie emācipate delata erat bo.poſ.in bonis patris: ſernū bēditariū manumiſit:res quaſdā ob funeris impēſam diſtraxit an videat ſe alligaſſe be reditati q̄ magis a creditorib⁹ hereditarijs cōueniri poſſit: q̄rit. Rñ. q̄ nō.ſi bonozū poſ.non agnouit:q̄ hoc mō non videtur.p herede gerere filia emancipata.

Obligata.ſubaudi iō q̄ ⁊c.⁊ fic not.q̄ ꝓpter talia non videt gerere.p herede vt hic.⁊.ff.ō reli. l.at ſi quis.ſ.interdum. Sed ſ.ff.eo.ſ.de acq.he re.l.iulia.⁊ alſ incipit:ſi pupillus.ſ.ſi ſeruū. vbi manumittēdo fit heres. Sol. *hic de filia emācipata.ibi de filio ī poteſtate q̄ fit heres niſi ꝓteſtetur:vt.ff.e.tit.l.p herede.ſ.j.⁊.ſ.de repu.here.l.j.Fallit tū in filioſamilias milite q̄ manu

Emācipatus manumittēs nō videt gere re.

* Et bene ſm omnes.

‡ Immo ibi ſi tmanumiſſio ō ſeruo nō bere ditario ideo ſecus. Dy. Bart. paul. Alex. et ial.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

in toto:in hoc tñ erat differentia olim:q; si aliqs institutus esset in 1 parte aptis tabulis adire potuit i toto clausis:hodie tñ pariter. Si ergo filiꝰ bẽditatẽ eius nõ adiuit:lz itra paucos dies post mortẽ patris decesserit filiꝰ:nõ ꝓpter ꝑ ad bẽditatẽ eius admittit frater lz ad posteros suos eã trãsmittit. Si aũt sui iuris effect aũ adita bẽdita

etiam clausis tabulis heres potuit existere:sine ex parte nihilo minus statim suus heres extitit ei. nec ea ꝓpter q; intra paucos dies mortis patris sui concessit in fatum:tu ad eiusdem fratris tui potes accedere successionẽ.

Q. si cum iuris sui esset anteadit hereditatẽ decessit:tuq; fratri tuo legitimus heres extitisti:sine intra tempora edicto ꝑscripta bonorum possessionẽ agnouisti:que hereditariam facultatum sunt:vel que ab alio iniuria detinentur:ꝑsidis diligentia tibi restituentur.

Nõ refert an aliquid faciã an volutate mea fiat.h.d.Bal.Vel sic. Hereditatem delatã filiofamilias pater põt adire volente filio.h.d.Alexan.

Imperator Decius.a.Thenaidi. Lex.iiij.

Hiliofamilias delata hereditate:si pater ꝓ herede volunrate filij gessit solẽnitati iuris satisfactum videri sepe relatum est.

Hereditatem delatã pupillo debet pupillus adire cum auctoritate tutoris & alter sine altero adire non potest.boc.d. Alex.concor.Bal.z Sali.

Imperatores Vale.et Bal.aa. paulo. Lex.v.

Otuit pupillus ꝑ herede tutoꝛe auctoꝛe gerẽdo cõsequi successionẽ.sed ipsius actus & volutas fuit necessaria. Si aũt si qd nesciẽte eo tutoꝛ egerit illi hereditatẽ nõ potuit acquirere.

Qui de hereditate sibi relicta testat coipso ipsam adire videtur.Bal.Vel sic. Solo animo aditur hereditas quam suficit in vltima volũtate ostendere. hoc dicit Alexander.

Imperatores Dio.& Oaxi.aa. Philip. Lex.vi.

Si auia tua patrem tuum ex duabꝰ vncijs scripsit heredem:ex sola animi destinatione pater tuꝰ heres fieri potuerat.

Igitur si testamento suo easdẽ vncias ad te pertinere decreuit / apud rectoꝛem puincie ouarum vnciarum ius prosequi poteris.

Hereditas fratris nõ adita nõ trãsmittitur.b.d.Bal.& Sali.Vel sic.Hereditas fratris non adita nõ transmittitur. hoc dicit Alexan.

Idẽ.aa.& cc.Eusebio. Lex.vij.

Oniam sororẽ tuaz ꝓiius defunctã esse ꝓponis q̃ cognosceret an a fratre sibi aliqd hereditatis fuisset relictũ:ma nifestũ atq; cuidens est anteq; ꝑ herede gereret vel bonoꝝ possessionẽ admiscrit defuncti successionem cam non potuisse ad heredes suos transmittere.

Non videt qui diu tacuit renũciasse hereditati paterne.Bal.vel sic.Jus adeũ di vel imminendi se hereditati non tollit spacio longi temporis. hoc dicit Alegã. post Bal.& Sali.

Idẽ.aa.& cc.Claudio. Lex.viij.

Jeet incõtinenti sui heredes se paternis non immiscuerint bonis:tñ ignorãtes delatam sibi eẽ hereditatẽ lõgi tẽporis ꝑscriptiõe quominus hãc recte vendicẽr:excludi nõ possunt.

Ille cui delata est hereditas ad instãtiam creditoꝝ interrogari põt an velit esse heres vel nõ:si ꝑtat terminũ ad deliberãdũ ꝺz sibi moderate statui per iudicem.b.d.Aleg.concoꝝ.Bal.& Sali.

Idẽ.aa.& cc.Platoni. Lex.ix.

Si curatoris quõdam tui testamento iure facto:vel ab intestato legitima delata est successio:hoc casu ei q nõ repudiauit hereditatẽ eã licebat adire. Rector igitur adit ꝓincie:si heredes ita adiuit:aut ꝓpter q̃ hereditatẽ necdum sunt obligati:eos an heredes sint interrogare debebit:at si tps ad deliberandum petierint:moderatum statuer.

Auctore.i.per tutorem.

Et volũtas.lz cãm ex testõ vel ab intestato vel vt agnat vel vt cognat acq̃rẽde hereditatis nõ itelligat: vt.ff.c.pupillus.& ꝺ si incipias ab actu.Jdẽ si a volũtate illa sufficit re.q̃.& dif.ꝑ.ti.fic.ꝺ.de iof.dona.l.si liquet.& ff.de acq.pof.quemadmodũ. Alij dicũt q; ẽ ne cessari act ad phibitionẽ volũtatis:qõ nõ placet: q; bene põt ꝑbari voluntas sine actu.

Necessaria.i.si ipse tuoꝛ gerat ꝓ herede.

Nesciente.q tamen iã scire poterat:alꝰ fecꝰ.nã ifanti bũ põt ãri per tutoꝛẽ et fine eo:vt.ꝑ.ti infanti. ꝑ.i.z.ꝺ.6 bono. pos.Stabulas.l.ij.lz alꝰ solus tutoꝛ:nõ q̃rit bõdi tate vt ꝺ dicit:lz bonoꝝ possessionẽ q̃rit: vt.ff. de bono.poffef.ꝑ pupillo tutoꝛ. et.l.tutoꝛ.& fic solus tutoꝛ sufficit non aũt solus pupillus. Jtẽ restitutio bẽditatis soli tutoꝛi nõ est facieda: vt ff.ad trebel.lz nec ipsi nisi effet infans: vt.ꝑ.ad treb.l.fancim' in pin.

Ja auia tua. Casus. Auia tua patrẽ tuũ ex duabꝰ vncijs heredẽ istituit: z ãi apꝰ benfionẽ earũ sciẽs eas sibi relictas decessit z in eis te heredez instituit: vel ad te ptinere decreuit.an eas perfeq ꝓfiis nõ eo obstãte q; eas non apprehẽdit pater tuus: queritur.Rñ.q; sic.

Si auia.f.paterna.

Poterat. vt insti.de here.qua.z dif.ꝑ.ti.

Decreuit. sciens sibi relictas.alꝰ nõ trãsmittit:vt.ꝑ.i.ꝑ.qui.fed in legato ꝺ plus est q; ab ignoraãte trãsmittit:vt.ff.ꝺ leg.i.fuũ filiꝰ.ꝑ.ti qs re. z.l.si fundũ.i.ꝑ.ti titius.

Uonã. Casus.

Si sororꝰ tue i bonis fratris tui vel alicuius agnati delata erat bono.poſ.vel hereditas relicta:z anteq; cognosceret decessit: an ad posteros successionem eaz transmittere possit:q̃rit tur.Rñ.q; nõ.cuz nec se

Suos.i.quos habet etiam filios cum veniat a fratre.

Transmittere.vt.ꝑ.qui admit.ad bono.possessio.possint.l.emãcipata.Sed hoc fallit in suis heredibus:vt.j.de bis que ante.ap.ta.l.j.z facit.ꝑ.l.ꝓcgi.

Ject.Casus.Si filio i sacris pris mortꝰ ei? tpe ꝓstituto delata fuerit bẽditas:z ignoret sibi ꝺlatã:si nõ imiscuit an ꝑscriptione.g.vel.gg.an.excludi possit:q̃minus vẽdicet:q̃rit.Rñ.q; non. Longi.longissimo anteq possent:quia ois actio eo tpe tollit:vt.j. de ꝑscrip.ggg.an.l.sicut.z.l.omnes.z facit.ꝑ.l.ꝓcgi.

Jcuratoris.Delata.ſ.alicui z loquitur adulto qui vult cõuenire beredem curatoris.

Liceat adire.infra annũ fim.Ꝑ.z fin nos perpetuo: vt ar.ꝑ.l.ꝑgi.z dices.ꝑ.eo.cum antiquioribus.

Heredes.necne.z hoc ad petitionem tuam.

Statuet.vt.ff.c.l.j.in fi.z.l.ij.z.j.e.l.fi.ꝑ.si vero postq̃.z ar.ff.eg q. cau.in pof.ea.si diu.z de bo.auc.iu.po.l.iij.z de cu.bo.ꝺã.l.j.z ad tre bel.fed z fi.ꝑ.plane.z de inter.ac.qui interrogat.z de iureiurã.iusiurandum z ad pecunias.ij.respon.

Site.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

S Jte. ¶Casus. Si filiofami. maioris xxv. ãno. delata sit pfna be
reditas: puta q; pater eũ beredẽ istituit: ⁊ ei se imiscuit: an pre
aligd de portiõe sua ḋ sua credebat esse rũpend testũ eripuit: an a
creditorib⁹ hereditarijs se liberare possit quomin⁹ ab eis cõueniat
pro portiõe sua querik.
Respon. q; non.
a ¶Maior. si mior esset restituj posset.
b ¶Inopia. nam etiam vltra vires hereditatis creditoribus tenetur he
res: sed nõ legatarijs: ✻ vt. ff. ad trebel. l. j. ⁊ ij. ⁊ q quadringenta.
c ¶Fratris. quod est nullum.
d ¶Arcere. id est liberare ⁊ dꝫ ab arce q; est locus tutissimus per simi
litudinẽ: vt. ff. ad. l. iul. maiesta. l. iij. Sic not. q; ꝫ ab aliquo patiaris iuriam non tũ alij p hoc iniuriosus eris: vt. ff. fa. hercis. l. si filia. in princip.
Additio. Aduertas q; de iure canonico admittit aliqñ exceptio spoliationis facte a tertio de quo videas. in. c. freqns. in prin. ⁊. §. j. de restitutione spo. lib. vj.
Benitẽte. ¶Casus. Si filiofami. legitima fuerit delata hereditas: an si eo renitẽte ⁊ dicẽte pr̃ ea repudiauerit sibi preiudicet. Rñ. q; nõ. nec etiã si seruũ here ditarium manumiserit: pr̃ sibi preiudicabit.
e ¶Renitente. id est contradicente.
f ¶Absumere. s. repudiã do. sic. ff. de repu. bo. pos. l. filio. ⁊. j. ó bo. que lib. l. si. §. j. ⁊. ff. de acqui. bere. is qui heres. §. fin.
g ¶Seruos. vt. j. de bis q; a non do. ma. l.
Puberẽ. ¶Casus. Si puberi delata fuerit hẽditas ⁊ de iure prętorio bonoꝝ possessi. vñ agnati: vel vnde liberi non curo agnouerit: an pro herede gerere videaf. q̃rit. Rñ. q; sic. intelligo q; gerit ꝑ herede de iure ptorio. Et potes ponere q; nõ habuit tũ tozem: ⁊ erit tũc questio an ꝑ se posset petere bonoꝝ. ⁊ sic ꝑ herede gerere: sed prima positio verior est. Aiuia.
b ¶Puberem agnoscen tem. Olim per decretuꝫ: hodie non.
i ¶Ambigitur. mirabile est quod hic dicitur. nã sm hoc q; hic dicit quicũq; de iure ciuili adire põt si petat bonoꝝ possessionẽ videtur ꝑ herede gerere: ⁊ ita adire ḋ iure ciuili. ✻ Quid ergo facit ei postea data bonoꝝ possessio decretalis? Respõ. pro herede gerit. s. de iure prętorio. ⁊ sic impropie ponitur pro herede. naꝫ licet vno iure repudiare ⁊ altero amplecti: vt. ff. de intu. test. l. filio. ⁊ de leg. prestan. is q in ptãte. ⁊. j. l. prozi. sed non est bodie necesse vt a iudice decernaf: vt ꝫ. qui admit. ad bo. pos. l. pe. ⁊. l. fi.
Sum heredẽ. ¶Casus. Suus heres succedere põt de iure ptorio petẽdo bon. pos. Pone etiã de iure ciuili si repudiauit bono. pos. successio ad eundẽ iure ciuili deferꝫ ⁊ eã adire potest. Aiuia.
k ¶Suum heredẽ. secus in emancipato. † vt. ff. c. l. j. Item hoc intel

✻ Et bene nisi hodie: qñ nõ ꝑfecerint inuentariũ aut. sed c cũ testatore. j. ad leg. falcid. bal. pau. et ias.

✻ Jstũ intellectũ sequitur ḋ pau.

✻ Et bene bal. et sali.

Egpulsus siue spoliatus nõ est ptoꝑterea a suis creditoribꝫ liberatus. b. d. quia violentia tertij nõ ęquat debitorez nec inopia. Jac. bu. fm Bal. vel fic. Jnopia defuncti vel iniuria illata a tertio nõ ęquat heredem quin teneatur creditoribus. b. d. Allegan.
Jidem. aa. ⁊. cc. Sabine. Lex. x.
Jte bonis pñis maioꝝ. v. ⁊. xx. annozuꝫ imiscuisti nec inopia⁹ pũs te excusat. neqꝫ vis fratris⁶ portionẽ tuam vel testũ eripientis arcere⁷ te de exactione creditoꝝ q iure ciuili ꝑ hereditaria portione te cõeniunt potest.
Pater bereditatẽ filio delatam sine filij voluntate repudiare non potest. b. d. Allegan. Vel seruos hereditarios manu mittere. Bal. ⁊ Sali.
Jidẽ. aa. ⁊. cc. philomene. Lex. xj.
Benitẽte te pr̃ tuus in cui⁹ fuisti ptãte: nequẽ spem delate tibi legitime querẽde successionis absumere⁸ neqꝫ hereditarios manumittendo seruos⁹ his prestare libertatem potuit.
Agnoscens bonozum possessionem de iure ptorio cõsequitur in effectu illud quod consequitur ille qui adit de iure ciuili. hoc dicit fm vnum intellectum. Vel sic fm intellectum Bart. qui agnoscit de iure prętorio videtur adire de iure ciuili. hoc dicit fm Bart. subdentem hoc esse verum nisi primo fuisset egclusus de iure ciuili. hoc dicit Allegan.
Jidem. aa. ⁊. cc. Anto. Lex. xij.
Puberem agnoscẽtem bonozum possessionez: postea qꝫ ei fuerit hereditas delata pro herede gerere non ambigitur.
Omissa pretoris beneficio pot suus succedere de iure ciuili. b. d. Bal. ⁊ Sali. Vel sic. Qui perdidit bonorum possessionem non propterea a iure adeundi egcludit de iure ciuili. Allegan.
Jidẽ. aa. ⁊. cc. sclepolidi. Lex. xiij.
Sum heredẽ omissa bonozum possessione paterna successionem obtinere potuisse certi iuris est.
Hereditas potest queri ꝫ bona non possideantur. hoc dicit Bal. Vel sic. Apprehensio bonozum non est de substantia additionis hereditatis. hoc dicit Salice. Vel sic. Per additionẽ hereditatis acquirit bere⁹ dominiũ rerum hereditariarũ: etiam si possessionem nõ apprehendat. ⁊

lige nisi sit institutus ⁊ habeat substitutũ defertur: vt. ff. de impu. ⁊ al. sub. l. iij.
¶Omissa. i. repudiata.
Potuisse. de iure ciuili.
Jozori. ¶Casus. Si frater tuo ḋ bonis sororis sue delata ẽ. bo. pos. vñ agnati: ꝫ eã corporaliter nõ apphẽdit hẽditatẽ tũ eoipso q vñ agnati bona rez eẽ ꝫ possidẽtes. p hẽde vel. p possessore ęperiri vel ꝫsistere põt.
Tenuisse. Non enim boc ⁊c. vt. ff. vñ cog. l. nõ boc. ⁊. ff. ó rei vẽ. si ager. ⁊ ad treb. facta. ⁊ debo. poss. l. iij. §. hereditas. ⁊ §. bonozum.
Ępiri põt. petitiõe hereditatis ꝫ possidentes pro herede vel. p possessore: si autẽ titulo tũc rei vendicatiõe. vt. §. de pe. be. l. hereditatis.
On est dubiũ fi. ¶Casus. Si filiofa. ḋlata sit hẽditas ⁊ iussu pr̃is eaz adire põt. Si ḡ tpe ḋlatõis fuit ꝑtãte: ⁊ añq̃ iussu pr̃is adiret fui iuris effect⁹ fit: an eã suo arbitrio adire ⁊ sibi acq rer̃ possit: q̃rit. Rñ. q; sic.
Querere. idẽ in legato: ✻ vt. ff. ó reg. iur. q̃ le gata. ⁊. ff. q̃ñ di. lega. ce. fisvsuffructꝰ. ꝫ. fi. sec? ✻ in stipulatiõe: vt. ff. de vbo. obli. fi filiussa. fic ⁊ in ser uo: vt ⁊ insti. de bere. isti. §. seruus aũt a dño.
Ec emer. ¶Casus. Si aligs vult mibi rẽ suã vẽdere nõ compellor emere. Jtez nec si mihi donare velit nõ cõpellor accipe. An autẽ si mihi delata sit hẽditas an eã adire cõpellendus sim: q̃rit. Rñ. q; non.
Nec emere. regulariter boc accipe: vt. §. de ẽbẽ. emp. l. iuitũ. §. fallit. ✻ vt dixi. ff. de act. ẽp. l. iulia. §. idez celsus. Scõm ſſſr regulare: vt. ff. ó reg. iur. l. iuito. ⁊ de dona. ẽ iuſ. §. nõ pt. ⁊ ẽ directo: sed p mediũ fallit ✻ vt si qs meo creditori soluat. vt ifti. qui. mo. tol. ob. in pn. ⁊. ff. ó neg. ge. soluendo. ⁊ de sol. l. solutionez.
Beredẽtatem. nec bonoꝝ possessionẽ: vt. ff. de bo. pos. l. iij. §. iuito. ⁊. §. vñ cog. l. certi ḋ. §. ꝫ fallit ✻ i herede rogato de restituẽdo: vt. ff. ad treb. ille a quo. §. tẽpestiuus. ⁊. l. q; poterat. ⁊ in seruo

✻ Xepiobat ꝫ but. salice. pau. alexã. Cor. et ias.

✻ Et bene ꝫ ṗdi. doc.

✻ Jdẽ pau lus. alex. et Jas.

✻ placet bart. paul. Alex. ⁊ ias.

necessario herede istitutoꝝ vt ifti. de bere. qua. ⁊ dif. ꝫ. j. ⁊. ff. de vulga. sub. sed ⁊ fi plures. §. filie. ⁊. j. ⁊. cũ aliquis. ⁊. §. de necess. ser. l. fi.
Retionũ. ¶Casus. Olim fi alicui cẽt delata hereditas vel bono. pos. nõ licebat eã adire nisi tertia feria. vel. v. vel. vij. ⁊ i patrimonio: q; magis hois natura ꝫ his ꝫortaf: qõ bodie ꝑ hãc. l. amoue monso: q; magis hois natura ꝫ his ꝫortaf: qõ bodie ꝑ hãc. l. amoue mõsoꝝ: q; magis hois natura ꝫ his ꝫortaf: qõ bodie ꝑ hãc. l. amoue tur. Vel sic. Cretiones dñr iudiciales dies ꝫ qb⁹ ꝫsulebat adiri ꝑtor tur. Vel sic. Cretiones dñr iudiciales dies ꝫ qb⁹ ꝫsulebat adiri ꝑtor. ꝑ bereditate adeũda: creditit eni ẽ se habiturũ gratiã. ꝑpter benigni. ꝑ bereditate adeũda: creditit eni ẽ se habiturũ gratiã. ꝑpter benigni tatẽ planete cui deputati erãt illi dies. qõ per. l. ifti. ꝓhibetur.
Cretionũ. crisis iudiciũ. crisis natura. vñ cretici dies dñr. in qb⁹ melius cõfortaf natura: vt oẽs ꝑares: vt. iij. v. vij. in qbus tñ dieb⁹ oliz adire licebat fm Ezo. ⁊. ll. ✻ ꝫ ꝫ Jr. cretio ẽ cert⁹ nũerus dier̃ ⁊tra quẽ testator volebat adiri. Vel pone casuꝫ: vt. ff. c. ſi qs bere.

✻ Jsta lectiõ ⁊ cõit appiobata. alex. hic.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2019

cõsecutus fuerit fructib' q̃ etiã sit in vsura: an illõ reuocari possit/q̃rit̃ur: dicit̃ q̃ nõ. q̃ potuerat cuemisse q̃ nihil euenisset: ꝛ tũ necesse habe ret stare [illegible] ꝛ ppter incertũ nõ erit retractanda. Viuia.

a ¶ Non [illegible] nõ postulaturus si modicũ prepisset. vt. ſ. de sol. cuz pro pecunia. ꝛ hoc intelligit Jo. q̃n dubitari poterat vtrũ tm̃ pcipi tur an minus: q̃ cõsue

tudine min' : q̃nq; tm̃ accipi: cetera: si indubitata bilevidetur cõi opinioe etiã si aliter posset cõtin gere: tũ rescindent placita. fm̃ Jo. vt ar. ſ. de dona. l. sancim'. ſ. fi. ct arg. ſ. eo. oleo. ꝛ. ſ. e. ſi ca.

Indebitas. ¶ Lasus. Adutuaui tibi. r. nec ꝗueni ỗ vsuris. si soluisti: an cas vt inde bitas repetere possis/q̃ ritur: R̃ñ. distinguitur: aut eas vsuras ante soluisti: aut post. ſi an te in sortem imputabun tur. ſi post repetes p con dic. inde. Viuia.

b ¶ Indebitas. vtroq; iure.

c ¶ Nõ potuerint. Tunc em̃ solute minuerẽt sortem: ꝛ sic nõ repeterent: vt. ff. de condi. indebi. ſi non sortem. in prin.

d ¶ Juris. q; non distinguit̃ soluat ante vel post quo ad hoc: q; lucro cre ditori nõ cedãt ante vel post soluantur: sed ante solute cedũt sorti: ꝛ post ea sors soluta cõdicit̃: ſz post solute ipse eedẽ cõ dicuntur: vt hic. et. ff. de condi. indebi. ſi non sortem. in prin. Itẽ non refert sit pro eis pignus obligatũ vel nõ: ꝛ hoc q̃n vtroq; casu sunt idebite: ſi autẽ nudo pacto sint debite tũc retinẽtur: vt. ſ. eo. l. q̃uis. j. ꝛ. l. per retẽtionẽ. et. j. e. ſi vsuras. ꝛ. l. pignoribus. ꝛ. ff. de sol. l. in bis. ſ. imperator. ꝛ. l. creditor. ſ. cum de sorte.

Acceptã. ¶ Casus. Adutuaui tibi. r. sub vsuris accepto pigno re: obtuluisti sortẽ mihi: sed nolui recipere vt cursus vsurarũ nõ inbiberet: qualr̃ tibi succurrat. Dic q̃ cõsignabis ꝛ depones in publi cum locũ: puta in edẽ sacrã: ꝛ ertũc piculũ erit mei creditoris ꝛ ius pignoris soluet: ꝛ nõ teneberis. ꝛ hoc in pria. Et idẽ de traiectitia pecunia obseruabitur. ꝛ b in scõa. Qua aũt actiõe pseq; possim pecuniã a depositario vel a debitore: dicit in fi. q̃ actiõe vtili: sed non apperit q̃ actio illa sit: tu dic depositi vel in rem. Viuia.

e ¶ Acceptã mutuo. Idẽ in oi debito qõ põt cõsignari. sec' in eo qõ cõ signari nõ põt: vt. ſ. de dona. ante nup. auf. dos data. Quid ergo faciet debitor speciei q̃ cõsignari nõ põt: R̃ñ. offerat. ꝛ liquidẽ res obligata postea pereat ſi est in specie iure ipso debitor liberatur: ſi in genere per exceptionem fm̃ Jo. vt. ff. de solu. l. qui decem. in prin.

Solutiõnẽ particularez q̃nq; tenetur qs recipere.

f ¶ Cum vsuris. Hoc ideo quia totũ debitum debet offerre vt cursum vsurarũ inbibeat: vt hic. ꝛ. ff. e. tutor. ſ. lucius. nisi in tribus casibus. Primus quãdo hoc actũ est: vt. ea. l. tutor. ſ. lucius. Secundus quãdo nõ est liquidũ: vt. ff. ſi cer. peta. l. quidã. Tertius in libertate: vt. ff. de sta. libe. l. cum heres. ſ. item ſi decem.

g ¶ Post contestationẽ. i. post testium vocationem ꝛ denunciationez: sicut ꝛ alibi. ff. de legi. 2 ꝛ ſi. l. ſi. ꝛ. ſ. e. l. ij. ꝛ hoc ꝛgruo loco ꝛ tempore: vt. ff. de solu. ſi soluturus. ꝛ de verb. obli. qui rome. ꝛ. j. de solu. l. oblignationẽ. ſ. sed ita demum.

h ¶ Inbibetur. Quid miri. ipso enim iure omnis obligatio tollitur: vt. j. de solu. l. obligationẽ. ꝛ. ff. man. l. qui mutuaz. ſ. j. nec obstat q̃ non sit directum dominium creditoris: vnde nõ datur ei directa rei vendicatio sed vtilis: vt. ſ. in fi. huius. l. nam nihilominus ipso iure est debitor liberatus sicut ꝛ heres cedendo actionem legatario nominis liberatur ab actione ex testamẽto: nõ tamen a se separari potest actio ex toto. ff. p socio. l. iij. i pn̄. ꝛ de pecul. l. quid ergo. idẽ in muliere q̃ fundum in dote promisit. nam dãdo eũ liberatur: licet domina remaneat fm̃ quosdã: vt. j. de iure do. l. in rebus. idem in eo qui soluit illi procurator. a quo est reuocatus mãdatũ. nã liberatur licet nõ efficiatur dominus pecunie creditor. vt. ff. de sol. l. ſi vero procurator. ſ. ſz ſi qs mãdauerit. ꝛ. l. cum quis. ſ. ſi debitorem. sed. B. dixit dominium transire in dominũ propter precedens mandatum. Vel dicas non ipso iure/ sed per exceptionem tolli: vt in fi. l. dices. Item hoc verum sine vsure per stipulationẽ/sine officio iudicis debeant. Sz quidã dicũt vt Jo. hoc etiam in currẽtibus. nã que nondũ ceperũt currere etiã sola obligatione tollunt̃ur: vt. ſ. eo. ſi perte.

Vsure q̃ ceperunt currere nõ tollunt̃ sola oblatio ne.

publico depone: vt cursus vsurarũ legitimarũ inhibeatur. ¶ Jn hoc autem casu publicũ intelligi opz: vl̃ sacratissimas edes: vl̃ vbi cõpetens iudex super ea re adit. deponi cas dispositurit: quo subsecuto etiã periculo debitor liberabitur: ꝛ ius pignoriz tollitur cum seruiana. etiam actio manifeste declarat pignoris ibiberi persecutionem/vel solutis pecunijs: vel si per creditorem steterit quominus soluantur. ¶ Quod etiaz i traiecticijs seruari oportet: creditori sc̃z actiõe vtili ad exactionem carũ: non aduersus debitorem: nisi forte eas receperit sed contra depositarium vel ipsas competente pecunias.

Adãdator. ꝛ fideiussor. ꝗeti vltra legitimum modum vsurarum sunt ipo iure tuti sicut reus principalis. b. d. Bal.

Idem. a. Aelio. Lex. xx.

Onstitutionib' sacris que vltra certum modũ vsuras fenebriz exigi pecunie. phibeant: mandatozibus etiaz vel fideiussozibus subuentũ est quib' quasi mandator. vel fideiussor conuentus vti potes.

i ¶ In hoc autẽ casu. bene hoc casu dicit. nã aliter accipiẽ publici nomen. vt. ff. ne quid in loco publi. l. ij. ſ. publici. ꝛ aliter insti. de rerum di vi. ſ. j.

k ¶ Periculo. ommmodo. sed sola oblatio libera tr fm̃ distinctionẽ quã in prin. l. siri.

l ¶ Tollitur. vt ꝛ. ff. quibus modis pig. vel hy pothe. solutur. item liberatur. ſ. qui paratus. ꝛ. l. paulus. ſ. j. Si queris an inducat pignoris actionẽ sola oblatio: distinguetur an fiat in iudicio: ꝛ tunc agit pignoratitia/an nõ: et tũc non: licet possit debitor creditorem petentem re pellere: vt. ff. de pigno. actio. l. ſi rem alienaz. ſ. finali. ꝛ dicta. l. item liberatur. ſ. j. Oblatio sola debiti an inducat pignoratitias actiones.

m ¶ Cum seruiana. id est quasi seruiana q̃ hypothecaria vocatur: vt instit. de actio. ſ. item seruiana.

n ¶ Soluãtur. vt. ff. de pigno. act. l. aliena. ſ. fin. ꝛ d. l. item liberatur. ſ. j. et j. de lui. pigno. l. fina. ꝛ. j. de pigno. l. ſi dominuz. ꝛ. l. creditor.

o ¶ In traiecticijs. vt debitor offerẽdo/cõsignãdo/ꝛ deponẽdo libere tur. de quibus dices. ſ. ti. j. l. j.

p ¶ Actione vtili. Depositi vel in rem: ꝛ sic nõ est in eum translatũ dominium directum.

q ¶ Eas receperit. Et hoc casu loquitur. ff. eo. l. debito. in fi. Sed qua actione tũc ipse cõuenit? Puta nõ: q̃ sublata est ipo iure: vnde in perpetuum ꝛ. vt. ff. de solu. qui res. ſ. aream. ꝛ. ff. depositi. l. i. ſ. satisdatione. Respond. vtili in rem vel ad exhibendum sicut quilibet alius vt subijcit. Vel dic etiam prima conuenit̃ r fingitur non facta depositio cum non durauerit: vt. ff. de in rem verso. fi pro patre. ſ. versum. Vel tertio dicas: tolli per exceptionem: que exceptio fit inefficax cum debitor recipit pecuniam.

r ¶ Sed contra depositarium. vtili depositi.

s ¶ Vel ipsas pecunias. id est possidentẽ pecunias vtili in rem. Collige ergo ex predictis obligationem ꝛ consignationez/ꝛ depositionẽ ipo iure: vel per exceptionẽ tollere omnem obligationẽ: at depositio sola nihil: vt. ſ. eodem. l. ij. in fine. nisi cum non est cui offertur: vt. ſ. eodez. si creditrici. in fine. Item oblatio sola vsuras futuras impedit. Item penam committendam impedit: vt. ſ. eodem. ſi per te. et. ff. de arbi. cel sus. in fine. non illas que ceperant currere: vt. ff. de administra. tuto. l. tuto: pro pupillo. ſ. j. Item sola oblatio tollit pignus: vt diri. Item interitum facit esse creditoris: vt. ff. de verborum obligatio. ſi ferume. ſ. sequitur. Item in duobus casibus sola oblatio liberat debitorez a debito: vt. j. de condi. insert. l. finali. ꝛ. j. de susce. et arcba. l. j. lib. r. Sed quare sola oblatio non tollit cursum vsurarum inchoatarum/ꝛ facit transire interitum: Respondeo. non possunt consignari et deponi illa super quibus tractamus de interitu et ideo sufficit oblatio. Item et siquando q̃ possunt: tamen in vsura est sola oblatio: cuz vero dicimus de interitu: est oblatio et sequitur interitus: nam et in pecunia si sequatur interitus: non tenetur debitor: vt. ff. de. sol. l. qui' decem. in principio. Oblatio sola debiti qd operetur.

Onstitutionibus. ¶ Casus. Si mihi mutuauisti. r. ꝛ vsuras vltra legitimum modum stipuleris: nõ solũ mihi/sed fideiussori meo subuenietur. Viuia.

t ¶ Quibus. ſ. constitutionibus. ꝛ facit. ſ. de non nume. pecu. tam mã datori. ꝛ. ſ. eo. l. eos. in prin. ꝛ. ff. de excep. l. omnes.

v ¶ Quasi. pro certe.

x ¶ Vti potes. vt. ſ. de solu. l. ſi. Sed contra. ff. eo. l. ij. vbi dicitur q̃ pro nilo: solutio intelligenda est.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Et aliꝰ.scilicet priuilegiꝰ.

* Plꝫ bal. paul. Alex. et ias.

b ¶ Precipua sunt.vt suam abdicationem possint * renocare infra triennium:vt.ſ.de repu.lo.l.fin.vel vt possint hereditatem nondum aditam etiam ignorantes sibi delatam ad suos transmittere heredes:vt.ſ.de bis qui ante aper.ta.l.j.

c ¶ Deliberationē.z ius adeundi.

d ¶ Meruerit.a lege:ꝛ ẽ annalis:non autẽ dices a iudice viuẽte vt innuitur.ſ.e.l.in ver.deliberatione minime petita.ꝛc. Alij dicunt a principe * vel a iudice vt inuit ſtatim:vel boc quidem.ꝛc. ꝛ fm boc tenebis tẽpus qõ habes.ſ.e.l.fi.ſ.ſ.ſ. fiqdem.ꝛ.ſ.fin.ſecunda uerior.Accur.

* Sequuntur ea pau. Alex.ꝛ ias.

e ¶ Inducit.qꝛ tunc non esset dubium quin trãſmitteret.

Sui etiaz ignoãtes transmittunt here ditatem.

f ¶ Suã.de extraneis beredibus logtur:suis eñ alia forma trãſmiſſionis est data:vt etiã ignorantes trãſmittãt:vt ſtatim dicꝫ.

g ¶ Anni ſpacio. computando a tpe quo potuit adire predecessor.

b ¶ Cõcluſa.i.anno finito beredepostea mozie te ius deliberationis ad extraneos beredes non transmittitur.

i ¶ Qui sciẽs.Jo.q curit annus ad deliberãdũ a tpe scientie:ꝛ q̃ ad hoc potest dici vtilis annus: ſed cõtinuus est ex quo incipit currere.

k ¶ Minime.ſubaudi ẽt nam idez ſi petita: vt.ſ. dixit.

l ¶ Inſinuatũ.i. inſinuatione cognitum.

m ¶ Ab intestato. ſicꝫ ſine inſinuatione.

n ¶ Vel aliter.id est de iure pretorio.

o ¶ Fuisse.veluti cum pater occupat * bona filij iure peculij. ¶ Vel * qꝫ ſuo filio arrogato deserit quarta. ¶ Velꝫ * qꝫ ſue cedit ei qui testamẽtum nõ poterat facere q prio ſtate nõ dicit intestatus: ppie enim dicitur intestatus qui cum testãmẽtum facere posset intestatus decedit:vt.ff.de ſuis ꝛ legi.l.j.in princi.

* Jstũ erẽ plus est tole rabile. bal. pau. alex.ꝛ ias.

* Jstũ erẽ plus est fm pue dic. ſcribẽ.

* Displicz pau. alexã. et ias.

* Et male bar. alex. et p

* Jstũ cõter sequuntur ſcribẽs hic.

p ¶ Beneficio.i.a iure trãſmiſſionis:ſed non a iure ſuccedendi ſi ipſe viuat.Sed.Põ.dicit * ab ipſa ſucceſſione vt nec ipſe viu⁹ vltra annum possit adire.nec ad aliũ transmittere. Et circa banc materiam dic ꝙ ſuus perpetuo adit: * vt.ſ.eo.licet.ꝛ ppetuo transmittit ad ſuos:vt.ſ.de bis q ante aper.ta.l.j.ꝛ de cadu.tollen.ſ.in nouiſſimo. boc ita niſi repudiauit vel certum tẽpus ſtatutum ad adeundaz bereditatem nõ pteriit:vt.ff.de acquirẽ.here.q̃diu inſtitutus.ꝛ de bo. auc.iu.pof.ſi ſeruus.boc tamẽ videtur imutatum quo ad boc:vt.ſ. e.ſcimus.ſ.finaute boc aliquis. Extraneus autem cum deceſſerit ſi ignoraret ſibi delatã omnino beres eius excluditur:vt.ſ.eo.l. quoniã. Si aute ſciuit ſiquidẽ ceſſerat dies hereditatis:q; potuit adiri: aut deceſſit infra annũ:ꝛ tunc reliquũ tẽpus trãſmittit * ad beredẽ vt hic.aut poſt:ꝛ tũc nihil habebit heres:vt hic dicit:ſi autẽ dies nõ ceſſit:vt q; ſua conditione erat relicta:vel fm veteres leges ſi erat beres ex parte:cũ non erant aperte tabule nihil ad beredẽ quãdo cũqꝫ decedat trãſmittit:vt.ſ.de cadu.tollen.ſ.finautem aliquid ſub cõditione.ſi vero nõ deceſſit perpetuo potest adire ſicut ꝛ ſuus ſi nõ repudiauit vel certũ tempus a iudice ſibi ſtatutum non fluxit.Sed Põ.intra annũ tantum dicebat extraneum admitti. Sed cõtra euz facit apte qõ dicitur.ſ.de inoffi.teſt.ſcimus.ſ.ſi.Jtẽ regula facit cõ

* Displicz bar. bald. paul. Alex.ꝛ ias.

* Plꝫ bar. bald. paul. Alex.ꝛ ias.

* Et bene ſi erat cohe res extra neus.alꝫ ſe cus alex.

* Displicz bar. Bald. paul. alex.ꝛ ias.

* Alꝫ inci pit filꝰ qui ſe.

* Sequũtur bar. Bz. alex.ꝛ ia. * Plꝫ pol. ſcribẽ. qñ fũt plura le gata re ex moie bar.

* Jllud est ſuſtinẽ. qꝛ hereditas vi uentis nulla est. Jaſ.

* Plꝫ bar. paul. Alex. et ias.

tra eũ que ita dicit indefinite heredi qui non repudiauit licet adire: vt.ſ.eo.l.ſi curatoris. Item aditio est de iure ciuili:non ergo termi non nu.pecu.l.ſi intra.

q ¶ Melinquat.ꝛ ita facit.ff.de acqui.here.l.ventre.

r ¶ Seruabit. immo pter Bꝺ bẽre q̃uoz mẽſes:vt.ſ.ſi pen.ap.ſi vnꝰ. ſ.ſi.ſ eſtꝫ.Sol. * ibi q̃tuoz menſes q vltra tps deliberandi dant ad appellationis exercitiũ nõ ad deliberãdũ:vel Bꝺ a iudice idultuz est tps ibi a principe.ꝑma verio: est.

Aldaz. ¶ Cafus.

Titiꝰ in teſtõ ſuo inſtituit ſibi beredẽ pone ſeiũ in certa re:ſeu in q̃rta parte hereditatis. ſ.in prima pte teſtamẽti beredẽ iſtituit:q̃riẽ vtrũ quaſdã iſtitutiões poſſit repudiare ꝛ alteras agnoſcere. Jtez q̃rieſ ti tio filio ſuo ipuberi ſibi berede in parte iſtituto ſeiũ ſibi beredẽ in altera ſibi inſtitutũ ſubſtituat: an poſſit cõmodũ inſtitonis agnoſcere.ꝛ id quod ſibi ex ſubſtõe deſerẽ ſi locũ habeat ſubſtitutio repudiare vel ecõuerſo. ꝛ rñ. vel q̃ oĩa agnoſcet vel oĩa repudiabit.

s ¶ Quidaz elogio.id est teſtamento.

t ¶ Tantas.i.totidem.

v ¶ Quantaſcunq̃.i.qõcunq̃.

x ¶ Que.ſ.extraneum.

y ¶ Admittãtur. vt.ſ.de cadu.tol.ſ.bis ita.ꝛ.ſ.de ipu .ꝛ al. ſub.l. teſtamẽto.ꝛ.ff.de here.inſti.l. liber bõ.ſ.ſi.ff.ſ bo.lib. ſi libertꝰ pterito. Sz certe ĩmo vſ q̃ ſi paternaz acceperit:nõ tñ cogatur pupillarẽ accipere:vt.ff. de acquirẽ.here. ſi tu ex parte.ſ.ſi.ꝛ.l.queſitum. Sol. ꝛ qđ dicit ſpãle i fratre iſtituto pro pte et ſubſtituto fratri pupilꝰ:vt in.ꝛ.l.q̃ſtũ. Alij * q̃ bec corrigit illas. Tu dic * ſi ſubſtitut ꝓximo adiuit paternam pupil larem admittere cogitur vt bic. Si autẽ non adiuit paternã:ꝛ pulit habere pupillarẽ:ſiqdem pupillus abſtinuit ab hereditate paterna recuſando eaz põt ſubſtitutus habere pupillarẽ:boc ita ſi pupillus habeat coheredẽ q adiuerit:alꝫ non * cũ pupillarẽ nõ habeat nom adita hereditate et principali:vt.ff.de vulga.ꝛ pupil.ſubſtituti.l.j. verſi.adeo. Si autẽ nõ abſtinuit non potest ſeparare paternã ſi vult pupillarẽ:licet pupillus potuit:qõ eſt notabile ſm Joan. * niſi bic ſubſtitutus ſit frater ipuberis:bic eñ ꝛ ſi pupillus abſtinuit:ipſe tñ abſtinere nõ potuit:vt.o.l.q̃ſtum.ꝛ.l.iulia. †ꝛ de pupille.credi.pa ter.ꝛ de vulga.ſubſti.ſed ſi plures.ſ.filio.ꝛ.l.ſi filiꝰ. Jtẽ cum vnus ex heredibꝰ adijt alter poſtea repudiat q̃ ꝓmo adiuit ẽt totã pte:q̃ pudiare * bereditatẽ vbi creditores cõtenti ſunt ſua parte:vt.ff.de acq. heredi.l.cũ hereditate.ꝛ boc in hereditatibus:ſecus in legatis. ſſam quoties plures res enumerate mibi relinquuntur:vnaz repu dio/alterã * admitto ſi volo:ſi autem nõ enumerantur:vtputa gre gẽ reliquit:nõ poſſum vnã ouem admittere ꝛ alteram repudiare:q; vnũ legatum eſt.licet beredes mei poſſint:vt.ff.de leg.i.legatarius. ꝛ de leg.ij.neminẽ.ꝛ.l.ſed duobus.ꝛ.l.greçe. Ut autẽ ſit tibi certũ de hereditate bois * diſtingue ita. Si ex teſtamentis plurium plures deferanꝫ hereditates:vnã adiri:altera repudiari poſſe certus es. Si autẽ ex teſtamẽto vnius plures portiones altera pure altera ſub cõditione.vel plures p filiũ.vel p filios:vel per ſeruum vel p ſeruos:

Pẽditatẽ pupillarẽ an poſſit repudiare q̃ paternã acceptauerit.

* Displicz oĩbus ꝛ reſpicit Jnũ. Loquitur.

* Displicet ſibi oĩus.

* Plꝫ bar. ꝛ aliꝰ ſcri.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

vel per me ꝛ filium nunꝯ vna admissa altera repudiat: vt.ff.de acq. here.l.ij.ꝛ.l.ſi ſolus.ꝛ bic. Si vo vna iure inſtitutioꝝ altera iure ſubſtitutioꝝ deferat vna poteſt admitti altera repudiari. licet omiſſa iure accreſcẽdi obueniat: vt.ff.de acgrẽ.here.ſi tu eꝛ parte. Vbi autem eꝛ teſtameto vni⁹ plures deferunt hereditates puta paterna ꝛ pupillaris: paterna ad- miſſa nũꝯ repudiatur pupillaris: ſi autẽ velit pupillare adire ꝛ repudiare paternas. ſi pupillus eſt inſtitutus diſtinguitur abſtinuit nec ne: vt.ſ. digi.ꝛ hoc de eo q in ptãte erat. Alij enim ſic ſubſtitui non põt. Si autẽ pupillus inſtitut⁹ nõ erat cui ſcilicet pupillo ſubſtitut⁹ eſt alius ſz ſolus ſubſtitut⁹ erat in ſtitutus: liquidem is inſtitutus ꝛ ſubſtitut⁹ fuerit neceſſarius heres ſz abſtinuerit a pꝛna bapbet pupillarẽ. ✠ quia nibilominus eſt heres: vt ff.de ſideicommiſ.libe.l. cuꝫ quaſi.ſ.ſed ꝛ ſi quis ſuus.ſi autem ſit extraneus qui nõ habeat coheredẽ qui adeat nec paternas nec pupillare tenetur ſtamẽtum tenet: vt.ff.de acquirẽ.here.queſtum. ꝛ.l.filius. progimus tamen pꝛecedens caſus nõ eſt omnino expeditus ✠ ſim Jo.

facto vel aliam aut alias partes hereditatis admittere: vel etiam ſubſtitutionem pupillarem.

☞ Obedientia ad vnum effectum non extenditur ad alium. hoc dicit Bald. Vel ſic. Obediẽs obedítiõe coacta non perdit ius ſ̃dicẽdi in actibus in quibus non tenetur obedire. hoc dicit. Vel ſic. Compulſio iure non facit quem teneri ad obediẽtiam niſi quatenus eſt de iure. hoc dicit. Vel ſic. Obedientia circa vnum actuꝫ in quo quis tenetur obedire nõ pꝛeiudicat in alio actu in quo quis non tenetur obedire. Vel ſic. Per compulſionem legales nõ acquiritur aliqua poſſeſſio in ſubdito niſi ea que debetur de iure. Vel ſic. Si ille qui litigat ſup libertate inſtituatur bereꝫ tanꝯ ſeruus illius cũ quo litigat: cõpelliꝫ tur per iudicem cauſe fine pꝛeiudicio litis adire hereditatem iuſſu illius ꝛ ei acquirere. Si vero tanꝯ liber tũc expectat finis litis: ꝛ ſi pꝛonunciabitur ſeruus idẽ erit ſi vero liber ſecus: quia poterit adire per ſe. hoc dicit Allegã.

Idem. a. Joanni pꝛefecto pꝛetorio. Lex.xxj.

QUm aliquis ſcripſit heredem cum qui de ſua conditione ei qui dominium ⁊ cius vendicabat in iudicio aduerſabatur: is autem qui dominum ſe eſſe dicebat adire eum hereditatẽz impꝛobabat vt acquiſitio hereditatis per cũ celebꝛetur indignatus eſt quaſi domino pꝛocꝛa eſt: ſi qua pena imponitur huiuſmodi inſolentie. ¶ Veteres in multas retrahũ tur ſententias: ſed nos eoꝝm diſcordiam ſic eſſe decidendaz̃ cenſemus: vt diſtinctio ſubtilis cauſe eis iponatur. ¶ Ut ſi quidẽ ita ſcripta eſt inſtitutio. Illũ ſeruuꝫ illius heredẽ inſtituo (qꝛ apertiſſimũ eſt intuitu dñi eſſe iſtitutionẽ cõſcriptã) neceſſe eſt omnimodo ꝑ competẽtẽ iudicẽ eũ cõpelli adire⁹ qdẽ hereditatẽ: ꝛ eã acgrere. nulli autẽ eꝛ poſtfacto ſubijci grauamini ſi liber ꝓnuncietur: ſz omne ſiue lucrũ ſiue dãnũ ad euz redũdare q in ſeruituꝫ eũ trahebat: ꝛ denegare ei ꝛ aduerſus eũ oẽs hereditarias actiones nullo ei eꝛ hoc⁹ pꝛeiudicio generando. ¶ Sinaũt quaſi liber inſtitut⁹ eſt nulla dñi vel ſeruꝝ mẽtione in inſtitutiõe habita: tũc nullo cõpelli modo cuꝫ adire hereditatẽ: nec denegari ei[d] liberale iudicium: ſz hereditatẽ pꝛer ſuũ ius decurrere ꝛ liberale iudiciuꝫ ſuã expectare ſniam: ſiue agẽte eo ſiue pulſato: vt ſiquidẽ ſeru⁹, ꝓnuncieꝫ tũc dño ſuo hereditatẽ acqꝛat: ſinaute liberꝫ eam adipiſcaꝫ ſi adire malnerit.

☞ Eꝛ cauſis in hac lege expreſſis eſt inductus ꝙ certus de viribus hereditarijs poteſt adire eam vel repudiare pro libito voluntatis abſq; alia ſolennitate pꝛout ſibi magis expedire videbitur. Dubius vo ſi velit caute agere vt nõ teneatur vltra vires hereditarias debet cõficere inẽ tarium ſim formã hic traditam. b. d. vſq; ad.ſ.ꝛ ſi pꝛefatam. Alexan.

Idem. a. ad Senatũ. Lex.xxij.

SImus iam duas eſſe pꝛomulgatas a noſtra clemen-

✠ Idẽ bar. bal. alexã. et ias.

✠ Jmmo ẽ expedit⁹ p l.ſili⁹. ꝛrt. alex. Bar. alexã. ꝛ ias.

Cum aliqs. ¶ Caſus. Titi⁹ ſtichus inſtituit ſibi hereditatẽ: mota ąſtione de ſtatu ſuo: puta eo pꝛoclamante in libertatẽ vel alio renocãte eũ in ſeruituteꝫ queriꝫtur an pendente liberali cauſa petẽte illo q̃ ąſtatus ąſtionez mouet debeat cõpelli hereditatez adire vt ipſi aduerſario acqꝛatur diſtinguitur: aut inſtituit ſub hac forma Stichum ſeruuꝫ tiჯ heredem inſtituo: ꝛ tunc compellitur nullo penitus ei eꝛ hoc pꝛe iudicio generando ꝛ titio acquirere. Aut ſic. Stichum heredẽ inſtituo ꝛ non compellitur: ſed cauſe expectabitur euentus: vt qui in cã vicerit obtineat ſuccedendo.

a ¶ Dominum. Nota q̃ ita põt vẽdicari ſeruus tanꝯ quidã aſinus: tamen dicitur pꝛeiudicialis in rem.

b ¶ Adire. ſi accõmodet voluntatẽ in adeundo poteſt enim nolle: vt ſ. de heredi. inſtitu. cum pꝛoponas. ꝛ ſic hec ✠ ſim illam. Vel bic cõtemplatione domini ibi ipſius ſerui cõtemplatione fuit inſtitutus. Vel pꝛecipio põt reſiſtere. vt ibi: non aute coactioni vt bic. Vel ibi a domino: bic a iudice. Additio. Tu dicas q̃ ibi loquitur quando inſtitutus eſt ille qui conſtabat eſſe ſeruũ: tũc enim ſufficit poteſtas dominica ad cõpellendũ eum pꝛout poteſt: bic quando erat dubiuꝫ an eſſet ſeruus vel liber: quo caſu de neceſſitate recurrit ad poteſtatẽ iudicialem vt eum cogat. ita loquitur bic.

c ¶ Eꝛ hoc. Argumẽ. q̃ fines plebatuum vel curiarum nõ pꝛobãtur per inſtrumẽtum inter alios cõfectum: ꝛ eſt fic. ff. de lega. iij. pdijs. ſ. titio. ꝛ. ff. de orig. iur. l. ij. ſ. hiſdem liberis. ꝛ. ff. ad velleianum. l. ſciamancipia. Argu. cõtra. ſ. de cõtra. ꝛ cõmit. ſti. optimam. ✠ ꝛ facit. ff. de fideiuſ. ſed eũ. ꝛ de re. iu. l. ij. ꝛ de cõdi. ꝛ demõ. filio. in fine. ꝛ de an. cui. in pin. ꝛ de acqui. re. do. l. liber homo.

d ¶ Eꝛ hoc. ergo creditores eꝛ hoc q̃ aditi vel eꝛ hoc q̃ dicit: talem ſeruum illius inſtituo heredem ꝛ hec verio.

Ei. libero facto.

SImus. ¶ Caſus. In pꝛincipio dicit q̃ due cõſtitutiões a iuſtiniano late fuerint olim, quarũ altera indultum fuit olim tempus deliberandi: ſcilicet annus: vtrum expediret magis hereditatẽ vero quam nõ habemus conſulebatur adeuntibus ſeu immiſcentibus ſe ſuper hereditate aliena eꝛ inopinato poſtea emergente p. l. diui gordiani. Tertio fuit ſuccurſuꝫ ſolũ militibus vires patrimonij ignorantib⁹ ne vltra ipſas creditoribus tenerẽtur hereditarijs: adiecta quidẽ tali ratione: arma enim ꝛc. Eꝛ his quidẽ tribus conſtitutionib⁹. Juſtinianus vnam conſtitutionem cõpoſuit cius beneficium idem in omnibus non ſoluz militibus ſed etiam ad omnes extendens: ita tamẽ ſi fin forꝫmam infraſcriptam inuentarium conficerent: et hoc eſt quod colligiꝫtur vſqꝫ ad.ſ. cum igitur. Subſequẽter diſtinguit. Alicui delata ẽ hereditas ꝛ tũc ſi neq; deliberationem petierit. neq; inuentariuꝫ confecit: ſed ſe in rebus hereditarijs imiſcuit: eꝛtũc neq; hẽditatẽ repudiare: neq; onus eris alieni neq; legatorum factoꝝ abſq; beneficio. l. ſi. recuſare poterit. Si vo non adierit ſi infra tres meſes a tẽpoze ſcientie ſibi delate hereditatis herẽ ditati renunciet: ꝛ emolumẽto ꝛ onere erit alienus. Siquidem nec eꝛpreſſe renunciet: nec ſup rebus mortis tempoze defuncto eꝛſtentibus ꝛ incipiatur ꝙ infra tres quoqꝫ cõſumetur numerandos a tempoze ſcientie et hoc ſi preſens fuerit here: aliogn abſenti dabitur annus. Jn cõfectione vo inuentarij ꝛ tabellio ꝛ teſtes ſunt neceſſarij in reb⁹ hereditatis ſubijcere ſubſcriptionem continentem quantitatem rerum hereditariarum: ꝛ ſi forte ſcribere neſciat tunc tabellio ſpecialis ad hoc adhibeatur: affumptis etiaz teſtibus ſubſcriptionez inſpecturis: ꝛ in hoc ca-

✠ Jmmo ibi clarum erat ꝙ erat ſeruus ñ nõ ideo recurritur ad iudicẽ. berto. pau. alex. ꝛ ias.

✠ Dic q̃ ibi inſtrumẽta pbãtur finia iter illas ꝑſonas inter ẽs oſtat in c firumẽtum. ſi q̃d aliud nihil ꝓiudicat. b. d. ſal. pau. alex. ꝛ ias.

UNIVERSIDAD DE NAVARRA

intra tempus

intra tẽpus deliberandi adierit siue nõ renũciauerit: et hoc vsq; ad ℣. si quis autẽ. Si vo deliberatione petierit ꝛ inuentariũ nõ conscripserit: creditoꝛib⁹ insolidũ tenet: nec gaudet falcidia: siue adierit siue nõ recusauerit legitimis heredib⁹ ab intestato successuris: ꝛ hoc vsq; ad. ℣. notissimi. Ultimo vo dicit ꝙ cõstitutio non solum militares: sed etiam priuati si dispositione cõstitutionis obseruauerint ipsi⁹ gaudebũt priilegio: similiter etiã si simplicitate hanc solẽnitatem omiserint oliz legis gozdiane retinent priuilegium.

a ℂ Anã. illam forte que est. ℨ. cum antiquiozib⁹.

b ℂ Aliam. hãc non habemus.

c ℂ Qui⁹ sensus. quasi dicat verba gozdiane constitutionis non habem⁹ sed ci⁹ ínia est cõprehẽsa in vna ꝑfatarũ ꝓstitutionum. ſilla quã nõ habemus cui⁹ gozdiane memínit. isti. de here. qua. ꝛ dif. ℨ. sciendum.

d ℂ Arma. vt. ℨ. locati. l. milites. ꝛ de iuris ꝛ fac. igno. l. j. ꝛ in aut. q. mo. na. effi. le. ℨ. si qs. coll. vi. fic ꝛ in clericis ne faciat prohibita: vt. ℨ. de epis. ꝛ cle. repetita. Sed ℨ. ℨ. de leg. ꝛ cõsti. l. leges sacratissime. Solutio ḥ nõ negaſ quin debeãt scire leges ſ magis arma. Vel ab illa excipe milites ꝛ ẽt quoſdã alios: vt. ff. de iur. ꝛ fac. igno. l. regula.

e ℂ Inueniat. ſ. ab initio.

f ℂ Fozmidoloſis. facit. j. ea. l. ſ. sed q; qdam. ꝛ. ff. de cõdi. insti. l. q̃ sub con ditione. circa princi. ꝛ. ff. quod me. cau. l. nec timore. ℨ. proinde.

g ℂ Immiſcuerit. immiscere est suozum: sed adire egtraneoꝝ: vt insti. de here. quali. ꝛ diffe. ℨ. extraneis autem.

h ℂ Oibus creditoꝛib⁹. ꝛ legatarijs sine falcidie legis beneficio: vt. j. eaõ. l. ℨ. si qs autẽ testamẽto. ℨm quoſdã. Vel veri⁹ ideꝝ loquitur cuz delusit legem ꝛ creditores in dilatiõe petenda: vt in. ℨ. precedẽti dicitur: hic autem ℨm leges veteres in quib⁹ nil de inuentario cõtinebatur debet habere falcidiaz. Sed bodie secus per autenti. sed cuz testatoꝛ. que est. j. ad l. falci.

i ℂ Adsensium. sed nonne spacium ſex mensium statuitur. ℨ. de inoffi. testa. l. scimus. ℨ. finali. q̃ est contra: Solu. illud propter querelam inofficiosi testamẽti que sperabatur moueri. hic propter creditores statuitur minus. Sed ꝛ preterea ibi nõ videbatur esse respuendam. hic autem credebat respuendam vel abstinendã. non tamen respuit vel abstinet sed le repudiaturum dicebat: ꝛ ideo tam breue spacium ei datur: alꝛs nisi ꝓpter creditoꝛes vel nisi egberedatus esset perpetuo adire posset: vt digi. ℨ. ℨ. l. cum antiquiozibus.

k ℂ Sese immiſceat. non enim conuenietur interim donec fiat inuentarium: vt. ꝛ. l. ℨ. donec.

l ℂ Delatã. supple ꝛ aditam. nam demum post aditam curit hoc tempus: vt. ℨ. ea. l. ℨ. finvero postꝙ. Itẽ ꝛ quia dicit hic post apertas tabulas. nam demuz postea olim poterat adiri: vt. ℨ. de cadu. tollen.

ℨ. j. Additio. Tu dicas ℨm Bar. hic ꝙ si quidẽ heres malicioſe procrahit additionẽ hereditatis currat ſi tẽpus diitatem: ſi vo in nulla mora in nulla culpa currit sibi tempus post aditã hereditatẽ vt teꝝ. dicat a die notitie tñ subaudi ꝛ adite tario faciendo: nec alio circuitu expectando: sit alienus ab huiusmodi hẽditate siue onerosa siue lucrosa sit. ¶ Sinautem dubius est vtrum ne admittenda sit nec ne defuncti hereditas: non putet sibi eẽ necessariam deliberationẽ sed adeat hereditatẽ: vel sese immiscat[k] omni tamen modo inuentarium ab ipo conficiatur: vt intra. xxx. dies post apertas tabulas: vel postꝙ nota fuerit ci aperture tabularum: vel delatam[l] sibi ab intestato hereditatem cognouerit numerandos exoꝛdiuz capiat[m] inuentariũ super bis rebus quas defunctus moztis tempoze habebat. ꝛ hoc inuẽtarium inter alios ſeraginta[n] dies modis omnibus impleatur sub presentia tabulariozum[o] ceterozumꝙ[p] qui ad huiusmodi confectionem necessarij sunt. ¶ Subscriptiõ nem tamen ſupponere heredem necesse est: significantem ꝛ quantitatem[q] rerum: ꝛ ꝙ nulla malignitate circa eas ab eo facta vel faciẽda res apud eũ remaneant. ¶ Si ignarus sit literarum vel subscribere prepeditur speciali[r] tabulario ad hoc solum adhibendo vt ꝓ eo literas ſupponat venerabili ſigno crucis antea manu heredis prepoſito/testibus vidolicet assumendis qui heredem cognoscant[s]: ꝛ iubente eo tabularium ꝓ se subscribere interfuerunt. ¶ Sinautem a locis in qbus res hereditarie[t] vel maxima pars earũ posita est heredes abesse contigerit: tunc eis vnius anni spacium a moꝛte testatoꝛis numerandum damus ad huiusmodi inuentarij consummationem[u]. ¶ Sufficit etenim prefatũ tempus: ꝛ si longissimis spacijs distant tamen[v] placuit dare eis facultatem inuentarij conscribẽdi: vel ꝓ se: vel per instructos ꝓ curatozes in locis vbi res posite sunt mittendos[v].

retur: ꝛ dic vt. ff. de testi. l. testium. ℨ. ideoq;. si autem per instrumentum: tunc etiam ignoti. vt in aut. de testi. ℨ. ꝛ licet. sic ergo trib⁹ casibus debent cognosceꝛe: vbi imperitus cõtrabit ꝛ in scriptis ꝛ in inuentario: ꝛ vbi non fit instrumentum.

t ℂ Hereditarie. ſ. tote.

u ℂ Cõsummatione. sed hic qõ tps dabimus ad inchoatione? Rñ. ℨm proportionẽ ſcz tertiam partem anni: vt emꝑ supza vnum menſes de trib⁹ dedit: sic hic. iiij. de. ℨij. Item ꝙ dicit a moꝛte testatoꝛis supple ꝛ cum moꝛtuũ scluit ꝛ adiuit: vt. j. eo. ℨ. finvero postꝙ.

v ℂ Tamen. nam licet etiam tam magnum habeat ſpacium. scilicet annum vt per se possit adesse in eo loco vbi sunt res ad faciendũz inuentarium vel ſe presentet tamen ꝛc.

v ℂ Adittendos. scz procuratoꝛes.

* Ista glo. sequitur bar. pau. ꝛ alex. hoc. ſ. ℨ. p. ℨ. ſi ḥo. ſi. ista ea. l.

* Idẽ bar. Bal. Alex. et ias.

* Ista ſor. sequitur bar. et Jas.

* Ista gl. reputat ſin gu. ℨm bar. dñe. fina. ſ. tu. ſ.

* Plz Cy. burn. bar. ꝛ alex. licet ꝛ ſalꝛ. paul.

* Plz bar. et pau.

Plurale ꝓ ſingula ri qñq; ponitur.

Teſtes an cognoscere debeãt ℨbentes.

* Plz bar. bald. paul. Alex. ꝛ ias.

* Idẽ bar. et paul.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Solidauerint.i.insolidū.oia capitula inuētarij obseruauerit.

Hereditatem.nunc respondet:z dic dare.i.damus.

Sine periculo.creditorum vltra vires.

Falcidie.hoc intellige in diuersis casib⁹ vt ibi est soluēdo heredi tas:prestat legata quatenꝰ patitur falcidia si non sit soluēdo nō ꝛa

Heres qui solenniter conficit inuentarium vltra vires hereditatis non tenetur:et falcidia vtitur:z satisfacere potest legatarijs z creditoribus qui prius venerint:licet alijs posteriores in tempore fuerint reseruantur tamen posteriorib⁹ creditorib⁹ iura sua:z oportunis remedijs contra legatarios quibus prius satisfactum est agere possunt:z contra posteriores creditores:sed contra ipsum heredē: vel eum qui emit ab eo regressus non datur.b.d.Allegā.vsq; ad.ſ.in cōputatiōe.

Et si prefatam obseruationē inuentarij faciēdi solidauerint⁹: z hereditatem⁹ sine periculo⁹ habeant:z legis falcidie⁹ auersus legatarios vtantur beneficio: vt intantum hereditarijs creditoribus teneantur/inquantum res substantie ad eos deuolute valent⁹: et eis satisfaciant qui primi veniant creditores: et si nihil reliquum est posteriores venientes repellant⁹:z nihil ex sua substantia penitus heredes amittāt: ne dum lucrum facere sperāt⁹ in damnum incidant. ¶ Sed z si legatarij interea venerit: eis satisfaciant⁹ ex hereditate defuncti: vel ex ipsis rebus vel ex earū forsitan venditione. ¶ Si vero ere ditores qui post emensum⁹ patrimonium necdum sunt completi superueniant:neqz ipsum heredē inquietare concedātur:neqz eos qui ab eo⁹ cōparauerint res quarum precia in legata: vel fideicōmissa vel alios creditores ꝓcesserunt. Licentia creditoribus non deneganda aduersus legatarios venire:z vel hypothecis⁹ vel indebiti⁹ condictione vti: et hec q̄ acceperint recuperare: cum satis absurdum est creditoribus quidem suum ius persequentibus legitimum auxilium denegari: legatarijs vero qui ꝓ lucro certant suas partes legē accommodare⁹. ¶ Si nō vero⁹ heredes res hereditarias creditoribus hereditarijs ꝓ debito vendederint in solutum:vel per donationem pecuniarum satis eis fecerint: licet alijs creditorib⁹ qui ex anteriorib⁹ venīunt hypothecis aduersus eos venire:z a posteriorib⁹ creditorib⁹ fm leges eas abstrahere:vel p hypothecariā⁹ actionem:vel per condictionem⁹ ex lege:nisi volucrint debitum eis offerre. ¶ Contra ipsum tamen heredem (fm qō scipius dictū⁹ est) qui quātitatem rerū hereditaria expenderit nulla actio extē datur. ¶ Sed nec aduersus emptores⁹ rērum hereditariarū ḡs ipse heres pro soluendis vendidit debitis: vel legatis: venire alijs concedatur cum satis anteriorib⁹ a nobis creditorib⁹ ꝓuisum⁹ est: vel ad posteriores creditores: vel ad legatarios peruenientibus et suum ius persequentibus.

Expensa funeris testamenti z inuentarij z aliarum causarum necessariarum facta per heredem qui facit inuentariū ante omia deducatur de hereditate: z quod heredi debetur a defuncto consequi possit heres concurrendo cum alijs creditoribus. Hoc dicit vsq; ad.ſ.licentia. Allegander.

In computatione autem patrimonij damus ei licentiam excipere z retinere quicquid in funus⁹ expendit:vel in testamenti insinuatione⁹:vel inuentarij cōsecutione vel in alias necessarias causas heredi/tarius apꝓbauerit⁹ se ꝓsoluisse. ¶ Si vero z ipse alias quas cōtra defunctum habebat actiones/non hec confundantur⁹: sed similē alijs creditoribus per omnia habeat fortunam:temporum tamē ꝓrogatiua inter creditores seruanda⁹.

Creditores z legatarij ꝓbare possunt maiorem esse substantiam ꝑ in inuentario sit descripta: ad quod etiā de domo heredis ꝓbatio sumi potest: z si heredes dolo fecerint in duplū refundēt.b.d.vsq; ad.ſ.donec.Allegan.

Licentia danda creditoribus

parte hereditatis:etiam si illa dimidia non valeat nisi vnū denariū: tamen in dimidia patitur exceptionē. Et hec omnia que dicta sunt in filio habēt locū vbi est soluēdo hereditas: tūc enim fine onere debet quartā iure nature habere: si vero non est soluēdo hereditas nō est locus debito bonorū subsidio:vt.ff.de inoffi.test. papinianus.ſ. quarta.z.ff.de col.bono.cum emācipati.ſ.illud.Sed argu.cōtra.ff. de inoffi.testa.papinianus.ſ.si quis impubes.ergo in eo casu si fecit inuentariū oēmum totū vendicat: si non fecit nihil petet: vt in aut. de bere.z fal.ſ.si vero nō fecit.col.j. Sed quid si statutū erat in ciuitate vt nemo veniret cōtra instrumentū a se factum: vel beres eius z testator⁹ obligauit fundum eius quem postea fecerit heredem qui adiens fecit inuentariū:nunquid poterit a creditore vēdicare? Dicitur ꝙ sic:vt hic dicitur:z.j.co.l.ſ.ꝓqui.

Seruāda.quo ad hypothecariam.vt.j.qui po.in pign.ba.ſi fundum.sed agentes personali nō sortiuntur ꝓrogatiuā ex tēpore: vt ff.de

Pręter il a lud⁹ ſ signo b crucis q⁹ ſi c omittat nō a vtitur inue d tariū.bald. alex.z ia.ſ⁹ cōtra fall. Et istud bñficiū tam ffor.ſm ale e xan.et ias.

Et ibi tra ſigedo hic in exigēdo in quo mas gistfauetur creditori bus.barto. pauſ.et ale rand.

Et bene barto.pau. alex.z ias.z ſic cessat rō Jrnerij fm eosdem.

Est vera in ſe ſ⁹ scri ben.

Ibi z ſ⁹ bar. pau.z alex.

Ibi z ſ⁹ bar. pau.z alex.

Ista gl. est singularis.et nō re perit alibi fm rapha. ful.ad hoc q⁹ heres ꝑ fusū solū inramētum ꝑ bet expensas necessarias legcy. cōtra q⁹ ꝓ cedit in expensis parcuis.fal.ale. et ias.

Dele⁹ al legatis ter. in.i.ſſſ.j.de iure do.imspetran.

Ista sol. z sequen.ſe quūt ſ⁹ Cy. bart. baldꝰ. Alex. et ia. Hoc vez si res ē cuicta ante he reditat⁹ adi tiōes.sec⁹ si post.bal.an ge. Sali.et alex⁹.

Idē bar. bal. fali. et alex.

Quarta iure ſſtitutionis debita an possit dari cuz one re.

Sequit pau.z fali.

UNIVERSIDAD DE GRANADA

ff. de primil. credi. l. priuilegia. ꝛ de re iudi. l. iudicati. nisi in casib⁹: vt ff. de re iudi. inter eos ꝛ. ff. quod cum eo qui in alie. po. l. ij.

a ¶ Fortitan. facti notat varietatem.

b ¶ Legem. que est. ff. de iura. calumni. l. j. Vel dic. vt. j. de questio. l. de tormentis. ꝛ. l. fi. Accursius.

c ¶ Jllius. scilicet heredis: de sua ergo cautela satisfacere tenet: qđ ē notandum: vt. j. de bon. auct. iu. poss. l. fi. l. fi. et de iure do. ipe. l. fi. in fi. ꝛ. ff. de eden. l. pretor. ff. sed fi inficio. ꝛ. j. de pena iudi. qui male iudi. auten. no uo iure. ꝛ. ff. de fide instr. l. fi. ꝛ de bis qui ad eccle. confu. l. fi. ff. licubi. Jtē ad hoc. ff. de reb. cre. ꝛ iu retur. l. i bone fidei. et. ff. de lega. j. l. ab omnibus. Accursius.

d ¶ Surripuerint. vel ce lauerint.

e ¶ Jmouendum. ad qđ facit. ff. de acqui. here. l. fi fun. ff. amouisse. vsq; ad. ff. hec verba. ꝛ. ff. pretor. ꝛ. ff. heredi. vsq; in fi nem. l. Accursius.

f ¶ Compellantur. ff nũ qđ erit iuētarius in quo apparet omnes res hereditarias esse non scriptas: Jtē pone q idē bes res quasdā res quas credebat hereditarias scribi fecit in inuētario nũc cōperto erroꝛe vellet eas abstrahere: vel nollet teneri ampli⁹? ppter istas res quasi non videatur locupletio:.

g ¶ Anteiotem. quā habes. ff. ca. l. ff. finaute du bius. ꝛ ff. eque.

h ¶ Jenerādo. sic nec in qualibet legali dilatiõe. vt. ff. de ind. l. ij. in fi. ꝛ. ff. vt in poss. leg. l. is cui. ff. cessatum. ꝛ de iti. actuq; priua. l. j. ff. si qs ppter. ꝛ. ff. de verb. ob. ff pupillus. Et fic nota q nõ videt negligere vel moꝛas facere qui petere nõ potest: vt. j. de anna. epcept. l. j. in fi. ꝛ de verb. oblig. l. fi pupillus. Additio. Aduertas hic q licet bere des nõ possint cõueni ri donec inuētarium cõscribif vt hic. ipſi tamen bẽdes ĩterea poterũt debitores bẽditarios ꝗuenire fm Bar. ꝛ cõit doc. hic. nõ obstat ti. ff. qõ qf qs iuris. qꝛ ille titul⁹ hz locũ qñ alicui cõcedif pꝛuilegium ad sui postulationez cuiusmodi nõ est pꝛiuilegium istius. ff.

i ¶ Postq̃ adierint. scilicet ętranei.

k ¶ Sed. f. sui.

l ¶ A nobis tempus. sex tres menses quãdo sunt res presentes vel annus quando absentes.

m ¶ Omnimõ. certe non sunt ę eo heredes immo quia adierũt: refertur ergo ad id quod sequitur. ꝛ debitis ꝛc.

n ¶ Censuerunt. scilicet istam legem ꝛ etiã ad solida legata tenebunt vel legatarijs vel fideicommissarijs: si maiozẽ putauerit esse substantiam a defuncto derelictam q̃ heres in inuentario scripsit q bus voluerint legitimis modis quod superfluum est appꝛobare: vel per rozmenta seruozum fozsitan[a] hereditariozum fm anteriozem nostram legem[b] que de questione seruozũ loquitur: vel per sacramentũ illius[c] si alie pꝛobationes defecerint: vt vndiq; veritate exquisita: neq; lucrum neq; dãnum aliquod heres ex huiusmodi sentiat hereditate. ¶ Jllo videlicet obseruando vt si ex hereditate aliquid heredes furripuerint[d] vel celauerint vel amouendum[e] curauerint post q̃ fuerint conuicti in duplum hoc restituere: vel hereditatis q̃titati cõputare compellantur[f].

☞ Jnfra tempus datum ad confectionẽ inuentarij non potest heres a creditoꝛib⁹ vel legatarijs cõueniri. ideo interim tempus agendi creditoꝛibus nõ currit. hoc dicit vsq; ad. f. Sivero post q̃. Aleg.

¶ Donec tamen inuentariũ conscribitur: vel si res pꝛesto sint intra tres menses: vel si abfuerint infra annale spacium fm anteriozem[g] distinctionem nulla erit licentia: neq; creditoꝛibus neq; legatarijs vel fideicõmissarijs eos inquietare vel ad iudicium vocare: vel res hereditarias quasi hy pothecarum auctoꝛitate vendicare. ¶ Sed fi hoc spacium ipso iure pꝛo deliberatiõe heredibus concessũ. ¶ Nullo. f. ex hoc interuallo creditoꝛibus hereditarijs circa tempoꝛalem pꝛescriptionez pꝛeiudicio generando[h].

☞ Qui inuentariũ solenniter non facit creditoꝛibus insolidum tenetur: ꝛ falcidiam non detrahit. hoc dicit vsq; ad. f. ꝛ hec quidem. Alegander.

¶ Si vero post q̃ adierint[k] vel sese[k] immiscuerint pꝛesentes vel absentes inuentarium facere distulerint: ꝛ datum iã a nobis[l] tempus ad inuentariũ confectionem effluxerit: tunc ex eoipso q̃ inuentarium fm fozmam pꝛesentis cõstitutiõis non fecerint: ꝛ heredes esse omnimodo[m] intelligantur: ꝛ debitis hereditarijs insolidũ teneantur. ¶ Nec legis nostre beneficio perfruantur quam contẽnẽdam esse censuerunt[n].

☞ Tempus ad deliberãdum qõ bodie bodie: vt in aut. de here. ꝛ fal. f. si vero nõ fecerit. col. i. Et not. hic q qui legem spernit nõ debet eius auxilio vti: vt. ff. de minozi. auxilio. in fine. ꝛ. j. de egecu. rei iudi. l. j. ꝛ. ff. de epist. audi. l. iij. ꝛ. ff. de transac. fi quis maioz. ꝛ in aut. de rap. mulie. f. sancimus. col. iiij. ꝛ in aut. vt li. ma. ꝛ aute. f. qz vero ita. colla. viij.

non est necessarium volẽtibus solenniter cõficere inuentarium est tẽpus anni quãdo impetrat a pꝛincipe: sed qñ impetrat a iudice est tempus nouẽ mensium: nec se pius conceditur. b. d. Alegander.

¶ Et hec quidẽ de his sancimus qui deliberationem nullam petẽdam cẽ curauerint: quam[o] putamus quidẽ penitus post hanc legem esse superuacuã: ꝛ debere ei derogari. ¶ Cũ enĩ liceat ei etiaz adire hereditatez: ꝛ sine dãno ab ea discedere ex pꝛesentis legis auctoꝛitate: quis locus deliberationi relinquitur. ¶ Sed qz quidaz vel vana fozmidine[p] vel callida machinatione pꝛo deliberando nobis fupplicandum necessariũ esse existimant quatenus ei liceat annale tẽpus tergiuersari: ꝛ hereditatẽ inspicere: ꝛ alias contra eam machinationes excogitare: ꝛ eandem deliberationem flebilibus assertionibus repetita pꝛece sepius accipere[q] ne quis nos putauerit antiquitatis penitus esse cõtẽptozes[r]: indulgemus quidez eis petere deliberationẽ vel a nobis vel a nostris iudicibus: non tamẽ amplius quidẽ ab imperiali culmine vno anno: a nostris vero iudicibus nouem mẽsib⁹[s] vt neq; ex imperiali largitate aliud tẽpus eis indulgeatur: si ꝛ si fuerit datum pꝛo nihilo habeatur. ¶ Semel enim ꝛ nõ sepius[t] eam peti concedimus.

☞ Qui petit tps ad deliberãdũ hz inuentariũ fecerit: ꝛ hereditatẽ adierit vel ifra dictũ tps nõ repudiauerit (qđ ꝑ additione babetur) tenet creditoꝛib⁹ hereditarijs ĩ solidũ: ꝛ vtitur falcidia sicut olim. Si vero inuẽtariũ non confecit: sed solũ tẽpus ad deliberãdũ petierit: ꝛ nõ repudiauerit (quod ꝑ additiõe babetur) tenet creditoꝛibus insolidũ: ꝛ falcidiam perdit: finautem repudiauerit: tunc tenetur res hereditarias restituere. hoc dicit vsq; ad. f. nouissimum. Alegander.

¶ Si autem[u] hoc aliquis fecerit ꝛ inuẽtarium cõscripserit (nec esse[v] enim est omnimodo deliberantẽ inuẽtarium: cum omni sub tilitate facere[v]) non liceat ei post tẽpus pꝛestitum[x] (si nõ recusauerit[a] hereditatẽ: sed adire maluerit) nostre legis vti beneficio[b]: hz insolidum fm antiqua tura omnibus creditoꝛibus teneatur. ¶ Cũ enĩ gemini tramites inuẽti sunt vnus quidẽ ex anteriozibus qui deliberationez dederit: alter

li dari annũ ad inuẽtariũ qñ nõ petijt tps deliberãdi: si nõ petijt nõ videt vltra nouẽ mẽses extẽdi. vt. ff. f. finaute hoc. Alij dicũt post tps deliberatiõis finitũ itegrũ tps dari ad inuẽtariũ: qõ nõ placet.

o ¶ Quam. scilicet deliberationem.

p ¶ Formidine. vt digi. ff. c. l. f. j.

q ¶ Accipere. vt liceat.

r ¶ Cõtẽptozes. sic. ff. de test. l. testamenta.

s ¶ Nouẽ mensibus. Sz nunquid. l. ista derogat superiozi cum antiquio riba q̃ loquitur de anno hic de nouem mensibus? Rñdet: vt. j. ea. l. f. fina. dices.

t ¶ Et nõ sepius. sufficit semel. fic. ff. si sepius. Jnteg. restitu. l. fi. ꝛ. j. de pe nis. l. omnes quos. et. ff. de lega. iij. l. fideicõ. f. si quis decem. Sed argu. contra. ff. vt leg. vel fidei cõ. no. ca. l. j. f. si cui. Jtẽ cõtra. ff. eo. l. iij. vbi plures dat ius deliberãdi. Solu. hic corrigit. vel in fra annum vel nouẽ mẽses plures ei datur: nõ autem q̃ egcedat.

v ¶ Sinaũt. hoc aliquis fecerit. i. petierit tempus ad deliberãdum: ꝛ ei est datum.

z ¶ Necesse enim est. iter positio est.

y ¶ Facere. si velit vti beneficio legis falcidie.

3 ¶ Prestitũ. ad deliberandum.

a ¶ Recusauerit. hoc est nouũ ꝑ. l. istã. vt petens tps ad deliberandũ nisi repudiet adijsse tacitevi deatur vt hic ꝛ i multis locis in hoc. f. alio oliz. vt. s. e. cuz antiquiorib⁹. ꝛ. ff. de acqr. here. l. q̃diu instítutus. in fi. vbi dz q fi non adiuit repudiasse videtur q̃ sunt cõtra sed corrigũtur. Nec põt dici q̃ hic fecerit inuẽtariũ. ibi (. f. in ꝛijs) non quia idẽ est quod hic dicit: et si nõ fecit inuentariũ: vt j. prozi. f. Tertij dicunt habere locũ hoc qñ fuit adiectũ in pcessiõe iuris deliberãdi vt hic dicit. Sed prima verior est: vt hec corrigat alias. li.

b ¶ Vti beneficio. q̃ pin de est ac si ponte ab ini tio adijsset: vt. ff. ad tre. f. si alio. f. j. ꝛ. j. ad. l. falcidiam. autẽ. sed cũ testator. Sed cũ superius datus, sit annus, p reb⁹? absentib⁹? ad inuẽtariũ: nõ ne post nouẽ mẽses deliberationis inuentariuz facere põt: ꝛ consequi beneficiuz hui⁹. l. hz videat sibi ꝑ iudicasse: q: non recusauit: Rñdeꝛi põt li pudiauit: Rñdeꝛi põt li

Legis auxilio careat q̃ sil lã peccat.

Jus deliberãdi an possit pluries dari.

Deliberãdi tps petẽs an tacite videatur adire.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Post petitam deliberationem.i. postea ꝙ tps datum est ad deliberandum non autem finitum.
b ¶ Recusauerit.s.hereditatem.
c ¶ Vocantur.vt heredes.
d ¶ Sacramento.in litem si nō restituat oēs res quas cōstat eum habuisse: quia i hypotheca ria vel petitiōe hēditat̄ iuratur in litem cū alte ra arbitraria:altera bo ne fidei sit:vt.ff.de.i litez iurā.l.i actiōib⁹. Breuiter ergo collige quia bo res aut neutruz fecit.id est neq; deliberauit neq; inuētariū fecit:sed ꝓpter hoc adijt:z tunc serua qđ dicitur.ℨ.ea.l.ℨ.cū igitur. Si vo fecit iuētariū z noluit deliberauit vtroq; cō modo gaudet z falcidia z creditozib⁹ vltra vires hēditarias non tenebit: vt.ℨ.ea.l.ℨ.i fi prefataz. Si aut petijt deliberationē:nec fecit iuētariuz neutrum commodū habet:vt hic.ℨ.i quis aut temerario. Si vo petijt deliberationē z fecit inuētariū:insolidum tenetur creditoribus:ſz.l. falcidia vtetur:vt.ℨ.ꝓ ꝑ.ℨ.sinautem boc. Sed bodie omni sublato circuitu:si nō fiat iuētariuz omnib⁹ creditoribus in solidū tenetur.z legata ꝑstāt licet trāsēdāt substātiā defuncti. vt i auc. de here.z fal.ℨ. hinc aūt nobis.colla.j. secus p.l. veteres:vt.ff. ad treb.l. j.ℨ.is qui quadringēta. Jn quarta tamē iure natura re puto qꝫ nō pteuidi cat sibi filius quo ad legata licet nō faciat inuētarium.
e ¶ Notissimuz.z tribus ſcz duab⁹ primis z gordianam tertiam:vt.ℨ.c. l.j.in prin.
f ¶ Anteriozibus.consti tutionibus.
g ¶ Obseruauerit. tenet ergo gordiana ꝛstitutio etiam tempore huius legis licet ꝑ auc.videat correcta:vt in auc.de here.z fal.ℨ.fi.col.j. Sed an deberogatum est.ꝑ.l.iustinia ni illi legi cum antigori bus.ℨ.c.i eo.qō ibi dicit de āno dādo ad deliberādū.hic autem de.ig.mēsibus.nā z eius fecit mētionē.ℨ.c.l.in princ.Rñ. nō.cū illa loquiē cū non fuit tps petitū ad dēliberādum:hec aut̄ qñ fuit petitū:ſz certe immo loqtur ibi qñ fuit petitus z qñ nō fuit petitū. Dicergo qꝫ ei ꝺrogat̄ aliq̄: nō aūt tota abrogaſ. Jn eo enī qō in principio ponit de eo qꝫ meruit deliberationē ab hoc vt infra annū trāſmittat derogaſ vt minus tps qñq; detur:vt.ℨ.c.ℨ.ſz qđ in alio vero qꝫ nō petijt sed a lege hȝ nihil est innouatū:ſz arguit videf adire.vt.ℨ.ℨ.sinautem boc.in ſcō ℨtra:vt ibi. Jtē qꝫ nō fit correcta est ar.ℨ.de cadu.tollē.ℨ.in nouissimo.nam ibi confirmat ea que dicta sunt de deliberantibus.

Deliberādi tps qñ debet.

Juramentū ilitē ꝑstaſ in hypotheca z in petitione hereditatis.

autē rudis z nouus a nostro numine repertus:per quem z adeūtes sine dāno cōseruātur:electionem ei damus vel nostram cōstitutionez eligere z beneficiū eius sentire.vel si eam aspernādā existimauerit:et ad deliberationis auxilium conuolauerit eius effectum habere:z si nō intra datum tēpus recusauerit hereditatē oībus insolidum debitis hereditarijs teneatur:z non fm modū patrimonij:sed etiā si exiguus sit cēsus:hereditatis tñ quasi heredē cum in totū obligari.z sibi imputet qui ꝓ nouo beneficio vetus elegerit grauamē.z ideo in ipsaz deliberationis dationem z diuinum rescriptum super hoc ꝓmulgandum bec adijci volumus vt sciāt oēs q; oīmodo post petitam deliberationem a si adierint vel ꝓ herede gesserit vel nō recusauerint hereditatē oīb⁹ insolidum hereditarijs oneribus teneantur. ¶ Si qs aūt temerario ꝓpōito deliberationē quidē petierit:inuentariū aūt minime cōscripserit vel adierit hereditatē: vel minime cā repudiauerit:non solū creditozibus insolidū tenetur:sed etiā legis falcidie bñficio minime vtatur. ¶ Si post deliberationē recusauerit b iuētario minime cōscripto:tūc res hereditatis creditozibus:vel his q ad hereditatē vocant̄ legib⁹ reddere cōpelletur. ¶ Quantitate aūt earū sacramento d res accipientiū manifestanda:cum taxatione tamen a iudice statuenda.

Per hāc cōstitutionē est derogatuz tribus cōstitutionib⁹ de quibus est facta mētio in ꝓncipio hui⁹ legis quarum summa ad hāc redacta est:z miles ꝓpter simplicitatē militarē non conseruans solennitatem huius legis nihilominus nō tenetur creditoribus hereditarijs vltra vires hereditarias.ℨ.Alexander.

Notissimū c aūt est ex hac constitutione que oēs casus continet nostris sanctionibus iaz ꝓ eis capitulis ꝓmulgatis esse derogatum:quarum altera etiaz gordiane constitutionis sensus continebatur. ¶ Luz enim ampliore tractatu habito melioz extitus inuentus est:z tribus constitutionibus in vnum cōgregatis vnus apparet:et in milites et in alios omnes iuris ꝓbabilis articul⁹.

¶ Quaꝓpter ex anteriozibus f inquietari nostro subiectos imperio nō patimur:scilicet vt milites z si ꝓpter simplicitatē ꝓsentis legis subtiliratem non obseruauerint g intantū tamē teneā tur cēs tū in hereditate iuenerint. ¶ Quam partes conscripti in buiusmodi casibus in posterum obtinere sancimus.

De repudianda z abstinenda hereditate. Titu.xxxj.

Suus a paterna hereditate abstēt⁹ presumitur per actum contrarium abstē tationez renocare.z velle adire nisi ꝓbet cōtrarium.b.d.salice. Vel sic. Filius qui abstinet ab hēditate paterna licet postea hereditaria bona teneat ex aliqua alia iusta causa:nō tamen efficitur heres.boc dicit Alexander.

Impa.Anto.a.Mutiano. L.j.

Jf paterna hereditate abstinuisse h te cōstiterit:z non vt heredē in domo:ſz vt inquilinū vel custodem:vel ex alia iusta ratione habitasse liquido i fuerit ꝓbatuz k ex persona patris cōueniri l te ꝓ curato⁹ m meus ꝓhibebit.

Suus non presumitur abstentionez renocare qñ reperitur ex cā nouā possidere.b.d.vel sic. Possidens vt empto⁹ non obligatur vt heres.b.d.salice.vel sic.Qui post abstentionem res paternas bona fide emit non videtur abstentionem renocasse.secus si mala fide emit.b.d.Alexā.

Idem.a.Emiliano. Lex.ij.

ij Sj paterna hereditate abstinuisti n:non ideo q; a creditozibus o fundum comparasti (si modo id bona p fide fecisti)a posteriozibus qui sub hisdē obligationibus pecuniam patri crediderunt:iure conueniris q.

Jnutilis trāſactio nō habet in se pactum.b.d.Bald.vel sic. Cōfessio erronea ex causa trāſactionis:putatiue non ꝓcui dicat.boc dicit sali.vel sic. Jnutilis trāſactio facta super hereditate quam quis petendo adiuit non habet vim repudiationis cum fieri non possit de hereditate semel acquisita:nec vim pacti gratuiti.qz non censetur velle donare qui transigit. Sed solum a lite recedere:ideo ea non obstante potest transigens litē prosequi.boc dicit Alexander.

Lōtinuatio.

b ¶ Abstinuisse. ℨ erat suus.
i ¶ Liquido. quod non oportet ꝓbari si primū fuit ꝓbatum ſcz q; abstinuerat.
k ¶ Probatum.a te.nam cum sis filius talia facidoneus videris velle esse heres:nisi contrarium ꝓbes per protestationem vel alio modo vt hic:et ff.e.l.ꝓo herede.in ꝓnc. z.l.iulianus.als si pupillus.ℨ.si seruū.z.ff. de na tu.libe.l.iij.ℨ.z quod de subeunda.secus in emācipato:vt.ℨ.ti.j.l.j. Jtez nota q; si quid surripiat suus heres de hereditate si non abstinuit abstinere non potest:sed si abstinuerit:nō ideo obligetur:vt.ff.e.ſi seruū quis. ℨ.ꝓcto.in extraneo secus est:vt.ff.e.si quis extraneus.in prin.
l ¶ Cōueniri.scz a fisco: vt.ℨ.vñ cognati nō boc.
m ¶ Procurator.q est iudex inter fiſcū z ꝓuatū.

Jf paterna. ¶ Casus. Testis fecisti: heredem instituisti:heredem abstinente creditores bona distrahere:heres fundū qñ ex bonis illis emit posteriores creditores volūt eum cōuenire tanq̄ successorem sui patris.an sint audiendi:q̄ritur.Rñ.q; non.
n ¶ Abstinuisti.dicendo nolo esse heres.
o ¶ A creditoriб⁹.scilicet prioribus.
p ¶ Bona fide.sec⁹ si mala:vt.ff.e.ſi is qui bonis. z de auc.tut.l.pupillus. ℨ.pupillus. Jtem secus si omnia bona: vt.ℨ.l.ſi is qui.
q ¶ Conueniris.actione hypothecaria:vt.j. ſi an tiqui.cre.l.j.et arg.ff.de leg.iij.l.fina.ℨ. quatuor. Sed quid si non abstinuerit:sed immiscuit et a creditoribus emit:Jdetur idem. nam tanq̄ heres nō tenetur hypothecaria:qz ius succedendi nō habuit:vt.ff.de diuer.z tēp. prescript. an vtium.ℨ.ex facto. Jtem tanq̄ simplex possessor nō:qz emit a primo creditore:vt.ff.de distracti.pigno.l.ij.z.j.ſi antiqui.cre.l.j.ij.ſi nam contingit quandoq; q; licet aliquis sit heres:ſi tamē nō possideat tanq̄ heres:nō cōuenit vt heres:vt.ff.ad.l.falcidiā.l.iij. Sed con tradico:quia tenetur hypothecaria:z fuerei empto non valuit:vt ff.de contrabē.empti.l.fiue rei.facit.ff.qui.mo.pign⁹ vel hypo.fol.ſi cut.ℨ.illud.

Emere rem meam nō possum.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2015

cut. §. illud. ⁊. ff. de pigno. ac. l. debitor. ⁊ dic vt ibi.

Suus. ¶ Latine Testamentũ fecisti beredem instituisti: filiũ pre teristi vel exheredasti: filius testamentũ arguit de falso. tandẽ remisit instituto vt daret ei. g. quod nõ admisit vel tacuit institutus: an sibi preiudicanit is qui remisit quominus agere possit. exceptiõe tamẽ non obstãte: quid? Respon. ꝙ non preiudicauit. tum quia beredi tatem semel quesitã per agnationẽ mouẽdo q̃re là falsi respuere nõ põt. tum quia trãsactio nulla fuit. q̃ nullo dato vel retento facta fuit cũ nul la ꝓcedat fine aliquo da to cẽ. vt. §. de trãsactio. transactio.

a ¶ Pacti. Jd est transactionis.

b ¶ Asseuerãs. ideoq; ĩ miscuisse se credit. vt ar. ff. de bono. posse. l. cum quidã. nam agebat petitione beredi tatis cũ ea ciperet institutus se scri ptum. hic filius replicabat: dicebat q̃ erat iniustum testamentũ.

c ¶ Postea. ꝓcessu temporis.

d ¶ Donatiõis. quia cũ nesciret an sibi ius agen de cõperet. donare nõ proposuit. sed trãsigere. puta si digerit. remitto tibi si mihi. g. des. quod non admisisti vel tacuisti. Unde mihi non preiudico. Accursius.

e ¶ Quesitam. scz sic per agnitionẽ. secus si ipso iure tm. vt quia est suus filiꝰ ⁊ nõ agnouit adbuc nas dimittere potest. vt insti. de here. q̃li. ⁊ dif. §. sui autem. ⁊. §. sed his. ⁊ ff. eo. l. ei qui se.

f ¶ Requiret. tria allega bat ꝓo se institutus. scz donationem/transactio nem/et repudiationem/ que non valent.

g ¶ Procedat. vt. §. de transac. l. transactio.

b ¶ Non põt. vi trãsactionis. vt quia non valuit: vt transactio. Jtẽ nec vi pacti gratuiti. quia noluit licet potuerit quo ad aduersariũ nõ quo ad alios agnouerit. vt. §. de pac. l. postq̃. ⁊ de in integ. resti. ini. intra. Vel dic non subsmouet ab alijs: sed ab eo qui fuit cõuentus. sic. vt. ff. de pac. fi vnus. §. ⁊ in summa. Vel verius bic errãdo remisit credens transactionem tenere. boc placet: vt. ff. de condi. indebi. l. elegãter. in princ. que nõ tenebat: tum quia nibil debatur: tum quia ab berede tate separari non poterat. Vel dic non potest submoueri quin sit bere res: sed a rebus hereditarijs submouetur quas possidet. vt. ff. de mino. ⁊ fi fine. §. sed quod papinianus. ⁊ facit. ff. de suc. ed. l. j. §. decretalis. ⁊. ff. eo. impuberibus. ⁊. j. l. prꝯi.

Sicut maior. ¶ Latus. Maior. xxv. an. delatam sibi hereditatẽ ꝓtiusq̃ adeat: repudiare potest: nec decetero eã repudiare põt. Si autẽ in iure est confessus se beredẽ non esse. an sibi preiudicet con fessio: querit? Rñ. ꝙ non. ⁊ quod alꝫ dicitur ꝙ confessus ꝓo iudicato habetur non habet locũ in repudiatione. sed cum quis confitet in iudicio se certam quãtitatem debere. Aliuia.

i ¶ Non potest. vt. §. de rep. bo. pos. l. j. nisi in casu. vt. j. eo. l. fi. ⁊ in alio vt. ff. ad trebel. l. nam quod. §. j.

k ¶ Retinet. vt. §. eo. l. prꝯi.

l ¶ Repudiantis hereditatẽ. Sed nonne valet repudiatio in iudicio cum alius de hereditate aduersat vt remoueatur pacti exceptione: Azo. respondet sic puto. arg. §. de pact. postq̃. Sed tamẽ non definit esse bers in preiudicium aliorum creditorum.

m ¶ Pertinet. vt. ff. de consel. l. j. Et nota ꝙ dicit certũ. vt. ff. de cõfes. l. certũ. in prin. Sed certe neqꝫ ad quãtitatem solam. vt dicta. l. certũ.

Imperatores Diocle. ⁊ Maxi. aa. Theodo. Lex. iij.

Stus beres exceptione pacti qui testamẽtum iniustũ asseuerãs: postea nibil se de paterna successione petiturum: non ex causa donationis ⁊ fiducie animo in iure. pfessus est: cum respuere quesitã nequiret. bereditatẽ. ⁊ trãsactio nullo dato vel retẽto: seu ꝓmisso minime ꝓcedat submoueri non potest.

Semel beres per repudiationẽ non definit esse beres: sed ꝓfessus in iudicio ꝓ iudicato habetur. boc dicit Bal. Vel sic. Semel beres repudiãdo nõ definit. ⁊ econtra. Et cõfessio facta ad ꝓpriũ cõmodũ nibil operatur. sm Jaco. bu. Vel cõfessio in bis q̃ solo animo ⁊ verbo non possunt induci nibil operat. b. d. Salice. Vel sic. Jnutilis repudiatio nõ babet vim vtilis cõfessionis in preiudicij repudiatis qui primo adiuerat. b. d. ⁊ casꝰ vide per Ly. ⁊ melius per Bal. ⁊ Allegan.

Idẽ. aa. modestino militi. Lxiij.

Sicut maior qnq; et viginti annis anteq̃s adeat bereditatem delatã repudians successionẽ post querere nõ põt: ita quesitam renũtiando nibil agit: sz ius qõ habuit retinet. ¶ Nec ꝙ confessos ꝓ iudicatis baberi placuit ad vocẽ repudiantis bereditatẽ: sed ad certã quãtitatem se debere confitentem pertinet.

Pupillus bereditatem etiam dãno sam repudiare nõ potest. b. d. Bal. vel sic. Pupillus sine tutore non potest bereditatem repudiare. b. d. Salice. ⁊ Allegan.

Idem. aa. Claudiane. Lex. v.

Pupillos repudiatio delate hereditatis: sine tutore: auctore facta nibil eis nocet.

Suus abstẽfionem non reuocat vbi res sunt alienate: nisi bfficio minoris etatis: vbi autem non sunt alienate reuocare potest vsqꝫ ad triẽnium quod minor curit post. xxv. annũ. b. d. Salı. ⁊ Allegan.

Imperator Justinia. a. Jo. pfecto pretorio. Lex. vj.

Si quis suus beres recusauit paternã bereditatẽ. deinde maluerit eã adire: cũ fuerat indistincte ei ꝓmissum donec res pateme in eodẽ statu permanerent: boc facere et post multũ tẽporis licebat ei ad eãdem bereditatem redire. ¶ Doc cognitentes sancimus si quidẽ res iã vẽdite sint vt nullus aditus ei ad bereditatẽ re seruetur: qõ etiã antiquitas ob seruabat. ¶ Sinautẽ res alienate nõ sint: si qdẽ maior annis cõstituti cstvt ⁊ tpa restitutiõis nulla ei superfint intra trium annoꝝ tantũmodo spatiũ hmõi ei detur licẽtia. ¶ Sinautẽ vel minor est vel in vtili tpe constitutus: tunc post impletũ quadrienniũ qõ spatium ꝓ vtili anno qui restitutionibus datur ꝓstitum est: aliud triẽniũ ei indulgeri potest: intra quod potest reb⁹ in suo statu manentibus adire bereditatẽ: ⁊ suã abdicationem reuocare. ¶ Quo tempore trãsacto nullus aditus penitus ad paternã bereditatem ei reseruetur: nisi adbuc forte in minore etate eo ꝓstituto res vendite sunt. ¶ Tunc cũ ꝓ in integrũ restitutionẽ non deneget ei adire bereditatẽ ⁊ res recupare: ⁊ credito ribus paternis satisfacere.

¶ Quemadmodum testamenta aperiantur: inspiciantur ⁊ describantur. Titulus. xxxij.

audietur: si est minor ꝓ post quadriẽniũ: intra quod ad bereditatem quam repudiauit redire potest: quo elapso nõ audiet: et ita cum erit xxv. an. currit sibi illud triennium. Aliuia.

q ¶ Paternã. Quid in materna? Rñ. vsqꝫ ad annum admittit post repudiationẽ. vt. ff. ad tertullia. l. filij. ⁊. §. de iur. ⁊ facti ignoꝝ. l. j. Jtem quid in emãcipato? Rñ. vt. ff. de colla. bo. nõnunq̃. Accur.

r ¶ Reseruetur. Dic continua quod est in fine: nisi forte cẽ. Jtem contra ad sequens responsum. §. de iur. ⁊ facti ignoran. l. j. ⁊. iij. Solu. vt ibi. Vel bic nõ babebat substitutum vel cõiunctum. legitimus enim infra boc spatiũ obstare non videtur. vt. ff. vnde leg. l. j. ⁊ de suc. edic. l. j. §. quibus. Jtem ad boc. ff. ad trebelli. l. nam qõ. §. j. ⁊. §. vt omissi. beredi. l. j. Accursius.

s ¶ Annis. xxv.

t ¶ Tempora. scilicet. xxv.

v ¶ Licentia. Ad idem ꝙ vbi res alienate non sunt ꝙ admittatur. ff. de iure delibe. l. si quis.

g ¶ Cõstitutus. tpe repudiationis. ⁊ boc est mirũ ꝙ post. xxv. annos iure ipso subuenit nõ ꝓ restitutionẽ. vt. §. de in integ. resti. l. ea que.

y ¶ Abdicationem. i. repudiationem.

z ¶ Reseruetur. digit rebus in suo statu durantibus eum admitti et non aliter nisi cẽ. vel continua vt modo digi.

a ¶ Recuperare. Jmmo videtur ꝙ non. vt. ff. de mino. ꝙ si minor. §. sceuola. in ver. si vo. que est contra. Solu. bic corrigit: vel ibi babuit substitutum. bic non. Vel solue vt ibi.

¶ Quẽadmodum testamenta aperiantur ⁊c.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

VT testamentum.¶ Casus. Testamentum fecisti: et heredem instituisti: ꝛ testamētum clausisti ꝛ obseruasti: heres ignorans ex quota parte sit institutus vult vt testamentum proferatur aperiatur ꝛ recitetur: an sit audiēdus: queritur? Respon. ꝙ sic. ꝛ hoc iubebit competens iudex. Viuia.

a ¶ Dicis. loquitur legatario. Accur.

b ¶ Iubebit. ꝑ hoc interdictũ siue edictũ siue titulũ qñ non negat se habere: alˀs locũ hꝫ interdictum de tabulis exhibēdis. vt. ff. e. l. ij. §. vlti. Et est rō: qꝛ nō aliter vitas ꝛc̄. vt. ff. e. l. j. ꝛ de trāsac. de his. et hꝫ locũ hec lex legatarijs petētibus vel filiibus q volunt scire an possint petere ꝛ q̄tũ. heres quidem hꝫ rei vendicationem. vt. ff. eo. ipsi.

TEstamenti. ¶ Casus. Pr̄famil. cũ filio suo existēs in pegrinatione: testm̄ fecit adhibitis. vij. testibꝰ. quo solēniter cōpleto illō clausit ꝛ cōsignauit. ꝛ p̄cepit heredi vt pferret in patriā suā: si vult heres: vt testm̄ apiat ꝛ recitet adire dꝫ rectorē ꝓuīcie. qui ꝯuocatis corā eo testibꝰ nō p̄sentibꝰ qui signauerunt faciet aperiri ꝛ recitari: quo facto ab eisdeꝫ rursus dꝫ obsignari.

c ¶ Potes. ꝛ debes.

d ¶ Vt testibꝰ. scriptis in testamēto. Vel dic i ipsa cōditione potest resolui sine testibus.

e ¶ Pro tribunali. sedentem.

f ¶ Per libellũ. s. ꝑ aliuꝫ quem rector delegabit. tunc eñ rector sedet ꝑ libellũ. i. ꝑ delegatuꝫ. Vel dic ꝙ iste poterit adire ꝑ libellũ. i. ꝑ ꝓcuratorē.

Libellus qñq̄ delegatũ quā doq̄ ꝓcuratorēꝫ significat.

¶ Testamentũ petitur aperiri per officium iudicis. Alexander.

Impa. Anto. a. Proculo. Lex. j.

VT testamentũ quod dicis[a] factum profe ratur ꝛ publice recitetur: competens iudex iubebit[b].

¶ Testamenta debent aperiri s̄m consuetudinem loci vbi fit apertio: ꝛ absentibus testibus fit coraꝫ viris honestis. h. d. Alexander concor. Bal. ꝛ Salice.

Imperatores Valen. ꝛ Gal. aa. Alexandro. Lex. ij.

TEstamēti tabulas ad hoc tibi a patre datas vt in patriam proferantur affirmans potes[c] illuc ꝓferre vt s̄m leges moresq̄ locorum insinuentur. ¶ Ita scilicet vt testibus[d] non presentibus adire prius: vel pro tribunali[e] vel per libellum[f] rectorem ꝓuincie procures: ac ꝑmittente eo honestos[g] viros[h] adesse facias: quibus presentibus aperiantur: ꝛ ab his rursum obsignentur[i].

¶ Qui petit aperiri testamentũ dꝫ iurare de calũnia asserendo putare sua interesse: ꝛ nō omnes partes testamenti debēt aperiri vt in textu declaratur nec dat copia diei ꝛ consulis. ꝛ idem est in codicillis qd̄ in testamento. h. d. cũ. l. seq. Alexan.

Imperatores Diocle. ꝛ Maxi. aa. Aristoteli. Lex. iij.

EIus[k] quod ad causam nouissimi patris vestri iudicij pertinet de calumnia tibi iurāti: preter partē quem aperiri defunctus vetuit[l] / vel ad ignominiā[m] alicuius pertinere dicit: inspiciēdi ac describendi: preter diē[n] ꝛ cōsulem: tibi rector prouincie facultatem fieri iubebit.

¶ Eodē mō publicant ꝛ aperiunt codicilli quo ꝛ testamentũ. h. d. Bal. ꝛ Salice.

Impera. Gratia. Valē. ꝛ Theodo. aaa. ad Hesperiũ. p̄. p̄. L. iiij.

COdicillos seu scripturam[o] q̄libet tenore formatam cāoportebit obseruatiōe[p] in publicum ꝓferri q̄ testamēta pandunt.

g ¶ Honestos. sic. ff. eo. si quis ex signatoribus. ꝛ. ff. depositi. l. j. §. si pecunia in saculo. ꝛ. §. sed ꝛ si res. Itē nũquid illi aderunt qui sigillauerũt? Rñ. vtiq̄ si fieri pōt. vt. ff. eo. cũ ab initio. ꝛ alij qñq̄. vt. ff. eo. sed ꝛ si qs. ꝛ mittat ad testes testamēti absentes vt recognoscant. vt. d. l. sed ꝛ si quis.

h ¶ Viros. qui non sunt de testibus testamēti.

i ¶ Obsignent. qd si testes nō assunt: qꝛ mortui sunt? Rñ. non poterit aliqd ꝓbari ꝑ testm̄: nec eñ est publica scriptura. Sed arg. ꝯ. vt. ff. eo. tabularũ. in prin. si autē insinuet poterit ammodo ꝓbari s̄m legem. vt. s̄. de testa. cōsulta. ꝛ. l. testamēta. ꝛ. l. publicati. ꝛ ad hoc. l. omniũ.

Testamētũ etiā solēniter factum non est publica scriptura.

EIus. ¶ Casus. Si aliqs testm̄ fecit ꝛ istō clausit ꝛ ꝯsignauit. si hēs vult vt illud apiat ꝛ recitet ꝛ describat. an totũ dēat apiri q̄rit. Rñ. ꝙ nō. sꝫ excepta illa pte quā testator vetuit apiri: ꝛ in q̄ scriptus ē dies ꝛ ꝯsul. ꝛ illa q̄ ad ignominiā alicuiꝰ ꝑtinēt. ꝛ h̄ p̄stito sacro ab hēde ꝙ nō aīo calũniādi petit illud apiri. h̄ iubebit rector ꝓuīcie.

k ¶ Eius. scripti.

l ¶ Vetuit. vsq̄ ad decēnium vel expresse vel tacite. vt. ff. eo. l. pupillares. Item nec viuo testatore. vt. ff. eo. l. ij. §. si dubitetur.

m ¶ Ad ignominiā. vt quia legauit filio queꝫ ex monacha habebat: nec videtur legatũ sic relictũ ad ignominiā valere cũ nec institutio. vt. ff. de here. insti. l. quotiens. §. si quis nomen. ꝛ de leg. j. turpia.

n ¶ Diē. ne det materia falsum fabricādi. vt. ff. eo. l. j. §. diē. ꝛ de eden. l. j. §. editiones. secus in rōnibus. vt eo. ti. de edē. l. j. §. rōnes. Et not. ꝙ lꝫ sit dñs qui agit hic interdicto vel alio pro exhibendo testamento: exhibetur tamē sine die. nā hic agebat filius qui heres p̄sumitur. secus si agat rei vēdicatione. Sed. P. dixit dño indistincte exhibendum cũ die. ꝛ hic dicebat filios non esse heredes: sed legatarios.

COdicillos. ¶ Casus. An cadē solēnitate debeant codicilli aperiri qua ꝛ testamenta queritur. Rñ. sic.

o ¶ Codicillos seu scripturā. ꝑtinētē ad testm̄. vt. ff. e. l. ij. §. ad causaꝫ.

p ¶ Obseruatione. vt detur ꝛ demōstretur preter eam partem quam testator vetuit. vt. s̄. l. proxi.

¶ De edicto diui adriani tollendo: ꝛ quēadmodũ scriptus heres in possessionē mittat. Ti. xxxiij.

¶ De edicto diui adriani ꝛc̄. ¶ Addita *hereditate ex testō delata qd̄ fit aīo. vt instit. de here. quali. ꝛ diffe. §. si. petit scriptus mitti i possessionē qd̄ oliꝫ ꝑ edictũ: hodie ꝑ hũc titulũ fit.

* Ista cōtinuatio ē de mēte Bar.

¶ In adipiscenda possessione institutꝰ prefertur substituto vulgari. h. d. Alexāder concor. Bal. ꝛ Salice.

Imperato. Seuerus ꝛ Antoninus. aa. Cillo. Lex. j.

CVm inter institutuꝫ et substitutum controuersia moueat[q] eum qui primo loco institutus est: induci in possessionem oportet[r].

¶ Vitium testamenti inuisibile nō impedit heredem mitti in possessionem. hoc dicit Alexā. Salice. addit nisi de vitio doceatur incontinenti.

Impera. Alexand. a. Eutatico. Lex. ij.

QVāuis[s] quis[t] se filium defuncti preteritum esse alleget: aut falsum[v] vel inofficiosum[x] testamētũ seu alio vitio[y] subiectuꝫ: vel seruus[z] defunctus

CVm. ¶ Casus. Decessit pr̄fami. testm̄ fecit. heredem instituit ꝛ sibi substituit: vult institutꝰ mitti in bonoꝝ pos. defuncti: vult et substitutꝰ quis preferatur: querit. Rñ. ꝙ institutus. vel pone substitutꝰ in pos. esse ꝛc̄. ꝛ ꝯtradicat īstituto.

q ¶ Moueat. ꝑ se habebat substitutus ‡ qꝛ institutꝰ sub ꝯditiōe hꝫ bonorũ possessionē s̄m tabulas. vt. ff. de secũ. tab. l. ij. §. si sub cōditione. at substitutꝰ est sub ꝯditione institutꝰ. Itē facit ꝑ eo qꝛ oīs substitutus est institutꝰ. vt. ff. ad. l. fal. l. in rōne. j. §. pe. Item forte #qꝛ dicebat substitutus filiũ testatoris a primo gradu p̄teritũ. et iō illũ gradũ esse ruptũ et a scdo exheredatũ. vt. ff. de lib. ꝛ postbu. ꝛ. l. si perpercerit. §. fina. Vel dicebat substitutus se institutũ vel aliud hmōi.

‡ Nō tenetur s̄m bar. bal. ꝛ Ias.

Non placet bart. iō dic ꝙ ꝯtriuꝫ loqt qñ vitiũ p̄teritionis erat euidēs hic qñ nō erat euidēs: bar. et est de mēte Pau.

r ¶ Oportet. idē in bonorum possessiōe s̄m tabulas. vt. ff. de bo. poss. s̄m tabu. l. ij. §. defertur idē de ipsa #ꝓprietatē hereditatis. vt. ff. de acquir. here. l. iij. ꝛ. l. q̄diu institutus. in p̄n. ꝛ. ff. qui satisda. cogan. l. inter oēs. idē in legato. vt. ff. de lega. ij. si quis seruũ. §. certum. Qñq̄ tamē vterq̄ admittit simul institutꝰ ꝛ substitutus. vt insti. de vulga. substi. §. si. ꝛ. ff. de heredi. insti. si pr̄. ꝛ. l. seq. Item qd̄ hic dicit est verũ *nisi aliō obijciat ei īstituto: puta aliō testm̄ posterius: vel aliqd tale: vt. j. eo. l. si. §. si autē.

Sequtur eām. bart.

* Idē sal.

QVāuis. ¶ Casus. Pr̄fami. fecit testm̄ heredem instituit. petit mitti in bo. pos. obijcit ei aduersariꝰ se esse filiũ et p̄teritũ. vel ꝙ testm̄ sit falsum vel inofficiosuꝫ: vel ꝙ testator seruꝰ fuerit. an ob h̄ impediat scriptꝰ quominꝰ in pos. bo. defuncti mittat: q̄rit. Rñ. ꝙ nō.

s ¶ Quāuis. Quinq̄ dicit. ad quoꝝ q̄dlibet refert vltimus versus tñ scriptus ꝛc̄. Sed circa oēs articulos q̄ro qd filio in possessiōe ꝯstituto: an dꝫ īstitutꝰ mitti ꝛ ille exire? Videt ꝙ sic: vt h̄. ꝛ. ff. quorũ lega. l. j. §. redigunt. Et ꝙ nō. qꝛ dolo facit ꝛc̄. vt. ff. ď do. excep. l. dolo. Dic ‡ ergo distinguēdũ aut cā quā filiꝰ obijcit exigit altiorē iq̄sitionē ꝛ tũc scriptꝰ mittit: aut statim vult ꝓbare eā filius ꝛ tũc nō. vt. ff. ad exhi. l. iij. §. ibidē. ꝛ ad treb. ille a q̄. §. si de testō. ꝛ. ff. vt in pos. leg. si is a quo. in p̄n. ꝛ de carbo. edicto. l. iij. §. cause. Supple ergo. mitti solet ꝛc̄. nisi incōtinēti ꝓbet filiꝰ cām aliquā de his. Sic gñalr dictũ restringēdũ est. vt. ff. de peti. here. ꝛ nō tm̄. §. ꝙ si ꝑ emptore. ꝛ est maxime rō: qꝛ et si aliud posteriꝰ ꝓfert testm̄: ille scriptꝰ q petit se mitti in possessionē nō possidebit. Idē ergo ꝛ hic cũ reus potiora iura velit ostēdere statim: vt si dicat se p̄scripsisse. hoc eñ ei ꝑmittit allegare. vt. j. e. l. fi. in fi.

‡ Istā glo. sequūt scribētes hic.

t ¶ Quis contradicens instituto.

v ¶ Aut falsum. Prefert q̄ possessoriũ crimini falsi. Sꝫ vr̄ siue de falso excipiēdo dicat simul cũ p̄ncipali cognosci: siue i modũ accusationis: ꝛ tũc p̄poni criminis cognitionē. vt. s̄. de ordi. iudi. l. pe. et si. que sunt ꝯ. Sol. #illud cũ petitorio agit / h̄ cũ possessorio: vel solue vt ibi.

Idē bar. bal. ꝛ ias.

x ¶ Inofficiosum. imo videt p̄mo de q̄rela cognosci i modũ exceptionis cũ filius possideat. vt. ff. de inoffi. testa. papinianꝰ. §. si filius. q̄ est ꝯtra. Sol. #ibi heres petitorio agebat. h̄ possessorio. vl' solue vt ibi.

Hec vera s̄m Bal. et alios.

y ¶ Vitio. scilicet inuisibili. de visibili dices. j. l. fi. hic ergo vel ruptuꝫ vel irritum dicebatur.

z ¶ Seruus. Cum tēpore mortis pro libero habebat: vt institu. de testa. §. testes. ꝛ. ff. de carbo. edic. l. j. §. sed ꝛ si qs non tm̄. Sed ꝯ. s̄. de petibere. liber. Solu. *ibi petitorio. id est petitione hereditatis agebatur. h̄ possessorio. vel ibi viuo testatore mota fuerat questio libertatis/hic

* Hec vera bar. ꝛ alij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

tatis/hic non. Item ad idem contra. ſ. de oꝛdi. cog. l. ſi res. ſꝫ ibi dicebatur: ſeruus qui ꝓuenietur. hic alius. ſ. defunctus.

a ¶ Sitti ſolet. adeo vt appellari non poſſit ne hoc fiat. vt. ſ. quoꝛuꝫ appel. non recipi. l. quiſquis.

¶ Dicto. ¶ Cauſa. Olim ſi pſa. decesſerit ⁊ beredem ſcripſit: dabatur heredi ſcripto ex edicto diui adriani adit⁹ adipiſcendi bona. poſ. defuncti ifra annū: q̄ elapſo vlteri⁹ non admittebat. ꝛ B cū diminutiõe vtcūq; ptis appli cãde fiſco: q̃ō imutat ipe rator: ꝓ hãc ꝯſtitutionẽ: ſtatuit q̄ vt ſi ſcript⁹ beres inſolidū vel ex parte cõpeteꝛ iudici teſtm i q̄ eſt ſcript⁹ oſtẽderit: neq; cancellatū neq; abolitū: neq; in alīq; parte ſui viciatū. ⁊. vij. teſtiū ſigillis ſigillatū mittat i poſſeſſoim bonoꝝ q̃ habuit defunct⁹ tpe mortis ſue nõ aũt in illis bonis beꝛeditat⁹ q̄ aliqs legitimõ poſſidet. ⁊ boc ſi nulꝰ lus fuerit ſ dicto. et B i pſa parte. Si aliqs egtiterit ſdicto⁹ qui potiora iura habuit ille mitteꝛ tur: ſiue fuerit petito. q mitti deſiderat: ſiue poſſeſſoꝛ q detinet: ⁊ ſdicit aliū nõ eſſe mittendū. In tertia parte dicit q̄ nõ ſolū vſq; ad annum poſſit petere mitti ſicut oliꝫ: ſꝫ poſt annū q̄ſcūq; nec illud tpis obijcieꝛ obſtaculū: niſi q̃ō ꝓuenit obijci peti. bere. vel reī vẽdi. ſ. trienniū. vel. ij. vel. iij. vel. iiij. ⁊ t. ꝫ ſic formaꝛi libellus. Peto dñe iudex mẽ mitti in poſ. bonoꝝ defuncti q̃ tpe mortis ſue habuit. q: ſum ſcripto⁹ beres i teſtamẽto nõ cãcellato ⁊ c. et boc p ꝫditionẽ eꝛ lege iſta.

b ¶ Vicesime. Habat enim miſſus in poſſeſſionem fiſco vicesimã paꝛtem beꝛeditatis. Item dabatur infra annum tm̃: quod patet ꝓ id quod dicit anguſtijs. vt. j. in. ſ. nullus.

c ¶ Difficultatibus. quas non habemus.

d ¶ Quieſcente. Jn eo q̄ male dicebat. Sed quid ſi aliqs bodie peteret poſſeſſionẽ eꝛ edicto iſto⁹? Reſpõ. * poteſt. vel peꝛ cõſtitutionem iſtam. Additio. Jſtud dictũ glo. repꝛobatur peꝛ Bar. ideo dic q̄ cõdictio eꝛ lege habet locũ q̄ñ eſt ⁊ tradictor: ⁊ alꝰ nõ: ſ̃ officium iudicis auctoꝛitate huius. l. fin. Ja. but. Bar. Bal. Sali. ⁊ Alegan.

e ¶ Et vicesima. Portio.

f ¶ Republica. i. definit eſſe in vſu noſtro tempoꝛe.

g ¶ Eꝛ parte. ſ. quota. ſecus ergo ſi eꝛ re certa. quia tunc loco ± legatarij habetur. vt. ſ. de beredi. inſtit. quotiẽs. niſi ± non fit aliius. vt. ff. de bere. inſti. eꝛ facto. ij. ſ. ij. ⁊. l. j. ſ. ij. ⁊ ſ. q̄ fundo. ⁊ tũc idem ac ſi in toto. ſit beres. Item quid dices in fideicõmiſſario vniuerſali? Rñ. nõ babere eum buiuſmodi legis beneficiũ. Item quid de ſubſtituto pupillari vel vulgari? Rñ. vt colligitur. ſ. l. j.

b ¶ Cõpetenti. Qui habet merũ imperiũ vel mixtũ: nõ delegatus vel magiſtratus municipalis: vt. ff. de iuriſdi. om. iu. l. iubere. ⁊ ad muni cipa. l. ea que. Jtẽ ideo dicit cõpetenti: q̄ iudex loci vbi ſunt res mittet: non alius vt. ſ. vbi de bere. ag. opoꝛ. l. j. ſꝫ pronũtiat alius de mitendo ⁊ deſtinat ſ̃as ſuas ad iudicem ± loci vbi ſunt ſucceſſiones. vt ff. de bo. auc. iudi. poſ. cum vnus. ſ. pe. ⁊ de re iudi. a diuo. in princi. ⁊ ſ. de iudi. ꝓperandum. ſ. ſinautem reus.

c ¶ Litiatum. vitia alia viſibilia: ⁊ illa impediũt mittendũ. vt h. alia inuiſibilia ⁊ illa nõ: vt. ſ. l. ꝓ. qui. Sed quid ſi vitium ſit in ꝓfatione tantũ viſibile vel inuiſibile: non in illis locis in quibus conſiſtat tota vis. ¶ Certe puto non nocere. vt eꝛ de fide inſtru. c. eꝛ literis. ⁊. ſ. de tranſac. ſi eꝛ falſis. ⁊. ſ. de teſta. ſi vnus. Accur.

d ¶ Prima figura. i. prima cõſtentia. vt eꝛ quo prima vice ſcripturam fuit nibil ſit detractũ additũ vel mutatũ ſm quoldã ⁊ bene. ſꝫ Jo. oi cit prima figura. i. prima facie vel prima fronte. ſic em ſepe loquimur. ſꝫ prima literaꝛũ figura ſit in aliquo mutata: nõ tamẽ bene correcta. vt alie ire nõ ſit diſſimilis: ſꝫ eiuſdem notaꝛij omnino videatur.

l ¶ Depoſitionibus. figilloꝝ ⁊ ſubſcriptionũ cuiuſlibet teſtis: nõ dico ſacramẽti: q̄ in B poſſeſſoꝛio iudicio nõ eſt neceſſe eos iurare. ± Sed aliter ponit depoſitio. ſ. de teſta. bac cõſultiſſima. ſ. ſi. et. l. ſi. Jtẽ peꝛ boc q̄ dicit depoſitionib⁹ videt q̄ logtur hec leꝛ tm̃ in teſtamẽto in ſcriptis q̄ ꝛcedo. ± Quid ergo in nũcupatiuo? Rñ. ꝛ interdictum quoꝝ bonoꝝ. ff. quoꝝ bo. l. j. ſꝫ p officiũ iudicis eꝛ bac. l. forte iuuabit ſi teſtm̃ nũcupatiuũ fit in ſcriptis redactũ ſm. B. Sed Al. dicit etiã in nũcupatiuo in ſcriptis redacto ± recte loqui. l. iſtã cũ tãta fides illi bodie ſcripture habeat: ſicut ſoleni teſtamẽto cũ ſolẽnitatis. ⁊ idẽ Al. dicit vt in nõ ſolẽni teſtamẽto habeat locũ hec leꝛ q̄ñ habetur ꝓ ſolẽnitꝫ vt. ſ. de teſta. bac ꝯſultiſſima. ſ. pe. ⁊. l. ſi. Sꝫ qd ſi nũcupatiuũ non fit in ſcriptis redactũ? Rñ. * poteꝛit ſcripꝰ beres mitti in poſſeſſionem reꝰ. ita vt ſolẽnis numeꝰ teſtiũ ante cõpetentẽ iudicẽ teſtatiões deponat ⁊ in ſcriptis redigatur: ⁊ ſm tale ſcripturã poteꝛit ſcriptus mitti in poſſeſſionẽ. Arg. ꝓ bis. ſ. de teſta. bac ꝯſultiſſima. in fi. ⁊. l. fi.

Additio. Modum ꝓcedendi ⁊ adipiſcẽde poſſeſſionis bereditatis poterit bic ꝓligens lector intueri in bꝛeuiario Johannis fabri.

m ¶ Fuerũt. Nõ ergo in aliꝭs rebus q̃ apud eũ erãt: ſꝫ dñs non erat ſm ſdã. Sed Al. dicit etiã earũ quarũ poſſeſſionẽz tm̃ habuit: q̄ dñs ꝓſumitur poſſeſſoꝛ ſm eũpt. ſ. de. ꝓba. l. ij. Tu dic. ± ſi ue poſſeſſionẽ ſiue detentationẽ habuerit defunctus idez q̄ꝰ alꝰ ſed alia rõne. q̄ eꝛ ſic fit in petitione. vt. ff. de peti. bere. ⁊ nõ tm̃. in pn. Sed arg. ſ. ad legem fal. l. in teſtamẽto militis. Additio. Tu dic q̄ ibi loquitur quo ad detractionẽ falcidie: ſ̃ quo ad miſſionẽ in poſſeſſionẽ. Salice.

n ¶ Legitimo. ſ. titulo q̄ꝑ. pbet inſtrumẽto vel teſtibus ille qui poſſidet alꝰ ꝓſumitur ꝓ poſſeſſoꝛe poſſidere. vt. ff. de peti. bere. l. ꝓ bere. ⁊ ſic auocabit ab eo poſſeſſio peꝛ hãc. l. ſm Azo. Sed Al. dicit etiã titulũ habeat auocari ab eo poſſeſſionẽ. vt arg. ſ. l. j. ꝓꝑ. nihil habeat titulũ ſimilẽ titulo petẽtis: vt quia aliud ſcõm teſtamentũ ſolẽne habeat. ⁊ boc ꝓt. ſ. j. vbi oꝛ qui potiora eꝛ legitimis modis ⁊c. boc eſt ſi videt nimia iniuria affici titulo poſſidẽs ſi ei ſic auferaꝛ poſſeſſio: ſꝫ non eſt quia pemũ fit in eam rem miſſio ſi tẽpoꝛe mortis detinebatur a defuncto. Oõ ergo bic dicit. nõ autẽ ⁊c. vt q̄ ſe beredẽ dicit et ſcõm ꝓfert teſtm̃ ſoléne ⁊ boc ſm Al. ⁊ bec veꝛior. Vel dic ſm Azo. nõ autem ⁊c. vt quia a defuncto vel eo viuẽte emit poſſeſſoꝛ ab aliquo vel alio titulo habuit q̃ꝰ ꝓbet: vt in pn. dixi. ij. tẽpoꝛe mortis tenere tur a defuncto. ſi autẽ q̄ defuncto ſucceſſerit teneat cum non ꝓferat ſcõm teſtamentũ ſoléne auocaꝛet ab eo poſſeſſio. Jtẽ an fideicõmiſſaꝛius vniuerſalis eſt legitimus ſdicto⁹ ſi poſſidet? Quidaꝫ dicunt q̄ nõ: q̄ nullũ ius ħꝫ niſi ꝓximo fiat ci reſtitutio ſaltẽ verbo. vt. ff. ad tꝛebel. l. reſtituta. Sed dic ſ. ⁊ nõ eſt opus reſtitutione ci ſed eas. aliogn verbis non reb⁹ leꝛ imponeꝛẽ q̄ eſſe non oꝛ. vt. j. cõmunia de leg. l. ij. ⁊ ꝓ boc. ff. ad trebel. l. pe. ⁊. ff. ꝓ legato. l. pe. ⁊. ff. de eꝛcep. rei iudi. l. j. ſ. fi. ⁊ de eꝛcep. do. l. dolo. Jtẽ cui damus actionẽ multo magis eꝛceptionẽ. vt. ff. de ſuperfi. l. j. ſ. q̄ꝰ aute ait. Sed arg. ſ. ff. ad trebel. l. filiã fratribus. ± Jtẽ peꝛo quare leg iſta a iuſtiniano fuit facta cũ ſufficiat quoꝝ bonoꝝ interdictũ ad buiuſmodi poſſeſſionem? Rñ. ſm Al. Dec leg eſt generalis in oi ſucceſſoꝛe: at interdictum diꝛectum tm̃ in eo qui de iure ꝓtorio ſuccedit. Jtẽ interdictũ eſt annale/ bec perpetua. Sꝫ certe ⁊ illud ꝑt dici perpetuũ cũ rei ꝑſecutionẽ cõtineat. vt. ff. de act. ⁊ oblig. l. in bonoꝝ arꝫs. Jtẽ illud nõ daf niſi ad/uerſus eũ qui poſſidet ꝓ berede vel ꝓ poſſeſſoꝛe. vt. ſ. quoꝝ bo. l. ij. ⁊. l. ſi. ⁊. ff. quoꝝ bo. l. j. bec autem leg datur aduerſus oēs poſſeſſoꝛes etiã titulo. ſm Al. Jtẽ differt. q̄ bac. l. obtinet poſſeſſionẽ etiã ſi non doceat ſe beredẽ vel bonoꝝ poſſeſſoꝛẽ dũ tamẽ teſtm̃ in quo ſcriptus eſt appaꝛeat ꝓxima facie nõ vitiatũ. At interdictũ diꝛecti ꝓtorii ſm ſe ſucceſſoꝛẽ iure ꝓtorio ꝓbet * nec vtile niſi ſe ꝓbet beredẽ iure ciuili. vt. ſ. quoꝝ bo. l. j. Jtẽ peꝛ bac nõ fit poſſeſſoꝛ: ſꝫ ponitur in poſſeſſione. ſꝫ peꝛ interdictũ efficit poſſeſſoꝛ. q̄ differẽtia nõ placet. ± immo vtraq; via fit poſſeſſoꝛ. Jtẽ a petitione beredita. differt bec ꝓtitio: q̄ in bac nõ veniunt niſi coꝛpoꝛalia. vt ar. ff. quoꝝ bo. l. ij. at in petitio. bere. oia veniũt. vt. ff. de peti. bereditꝫ. ité videndum. ſ. fi. ⁊. l. ſeq. Jtẽ peꝛ illã oĩs cauſa accipit finẽ. peꝛ banc miſſionẽ nõ. Triplici eꝛgo iure munitus eſt beres peꝛ miſſiones in poſſeſſionẽ eꝛ boc titulo. Jtem peꝛ interdictum quoꝝ bonoꝝ. Jtem peꝛ petitionem bereditatis: ⁊ nullum eſt ſuperuacuũ. vt dictum eſt. Accur.

o ¶ Eam. poſſeſſionem.

p ¶ Publicarum. ſ. egecutoꝛum ⁊ tabellionꝫ.

q ¶ Contradictoꝛ. qui etiam dicit ſe beredem ⁊ inſolidum. vel cum le gitimus ſit dicit teſtamentũ vituperatũ. non autẽ talis cõtradictoꝛ. vt in. l. ij. bnius ti. niſi incõtinenti poſſit ꝓbare.

r ¶ Jn poſſeſſionem. boc facit ꝓ eo: vt cauſa ſit in libello inſerenda. ⁊ argu. ff. ad legẽ iuliam de adul. denũtiaſſe. ſ. quid ergo. ⁊ dixi. ſ. de eden. edita. Accurſius.

* Sequũr eã bar. bal. et alij. ⁊ reputaſſ valeꝛe ſingulaꝛs ſm ange.

Lex. tbi: vtiatũ. ꝓcor. gl. i in. c. cũ adeo. circa fiñ. extra de reſcri. ⁊ gl. i c. nõnulli. eo. tꝛi.

± Idẽ bar. bal. Jo. fa. ⁊ ias.

* Et bene bar. Bald. pau. ange. ſali. ⁊ Jaſ.

* Dic q̄ ibi fideicõ. nõ poſſidebat ħ ſecus ſm bar. Bald. pau. ⁊ ias.

* Lcet ſit matim bar. et ſic reqrit diſpoſitio teſtũ. pau. ± Sed ſ ea vſq; ad finẽ bar. ⁊ ſali.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

¶ Missus est.i. mitti desiderat. Vel dic ppie. * vt.ff.pgi.et qō dicit de mete.b. pau.ꝛ iaſ. possessio.i. ppietas. Et qō subijcit cōtradicendū dic ꝙ post sententiā in hoc possessorio latā ꝓtradicebat verbis ꝛ dolebat de ea sententia. Questio ſabbatina. nō tamē poterit resistere re vel de iure nec etiā appellare. vt.ſ. quoniam appel.nō reci.l.quisq;s. Sed qd si talia testamēta a duob⁹ pferantur ꝛ codē die ꝛ tpe facta videātur ꝛ vnū dicit titiū insolidū instituit⁹:alter⁹ semptonii insolidū: an admittet vter⁹ vel neuter: Rñ. questio est ſabbatina scilicet pileī.ꝛ vter⁹ ſit admittendus. est arg.ff. de dona. inter vi.ꝛ vxo. cū hic ſtatus.ſ. ſi ambo.ꝛ.ff.de bo.poſſ. ſm tabu.l. q ꝙ liberis.ſ. pn.ꝛ.l.i.ſ.ſi ſi in duob⁹. ꝛ rebus oūb. qui duos. et.ſ. de fideicom.lib.l.cū inter.ꝛ de leg.ii.ſi qs titio.ſ.i. Sed argu.ꝫ * q neuter.ff.ad treb.l.cum. ꝛ de rei vē.pōponius.ſ. fi.ꝛ.ff. ō vſufruc. adduc. ſ. ſi vō ſimul.ꝛ de fundo inſtruc.ꝛ inſtru. leg.ſi titum.ſ. ſi quis.ꝛ de teſta. tu.l. duo ſunt titij.

* Hec eſt cōis error⁹ cōclusio q nēo erit he res ſm taſ.

b ¶ Anguſtijs .ſ. antigs ꝛ ſolitis.ſ. anni qō nocebat ſcripto ſm edictū.

c ¶ Siue premature.i. intra annum.

d ¶ Arbitriū.id est potestas huius legis.

e ¶ Vel miſſio.id est miſſionis poſtulatio.

f ¶ Siue enim. Eꝛponit quod dixerat.

g ¶ Fuerit miſſus.i. poſtulatur mitti.

b ¶ Dominio. ſcz in vſucapione.

i ¶ Prestare. al⁹ quādo est heres teſtamētarius.

k ¶ Excludere. ergo pōt excludi petitor.ꝛ.vel.ꝛꝛ. annis.

l ¶ Ex vna parte. Id est odio tiī vt est in pſcriptione.ꝛꝛ.annoū. que tiī odio non petentium est inuenta:nec egigitur poſſeſſoris bona fides;vt ſ. de an.ex.cep.l.ſi.ꝛ.ſ. de pſcrip.ꝛꝛꝛ.an. ſi quis emptiōis:idē in vſucapione que tiī fauore poſſidentis vidētur inducta.

m ¶ Ex vtroq.i.fauore et odio vt est in pſcriptione.ꝛ.vel.ꝛꝛ.an. que odio non petentis a fauore poſſidentis est inuenta:ꝛ egigit bonā fidem poſſeſſoris.vt inſti. de vſucap. in prin.

n ¶ Principalē.i. petitionē hereditatis.ſic ergo.ꝛ.annis tollitur petitio hereditatis. Sꝛ ꝓtra.ſ. de peti. here. hereditatis.vbi dicit.ꝛꝛꝛ. annis durare. Sol. * ibi de directa.hic de vtili.immo * ibi loquitur cū petitor cōtra eū qui poſſidet ꝓ herede vel ꝓ poſſeſſore.hic autē a non ſuis terminis.ſui termini ſunt vt contra eum qui ꝓ herede ſm. B.ſ. fallit.ff.ꝓ lega.l.iiij.ꝛ.l.ſi.vbi ɔ eū qui nō bꝫ titulū non durat petitio hereditatis niſi.ꝛ.an.ſ. ibi iuſtus error: loco tituli est. Vel dic ſm Jo. * q loqtur h de rei vēdi.cū dicit principalē causam tē.

o ¶ Si quis aliquem teſtari prohibuerit tē. ¶ Qualiter repellaris pro⁹ ꝓpter vituperationem teſtamenti a poſſeſſione dicit.nūc qualiter * tota hereditate ꝓpter aliud vitium audi.

Iuli. ¶ Caſus. Aliquē cōpulisti vt te heredē inſtitueret:ꝛ inſtituit qui te nō inſtituisset ſi liberi arbitrij fuiſſet.petis hereditatē a poſſidente per hereditatis petitionē.obijcit tibi aduerſarius q teſtamentū nō valuit:q teſtatore cōpulſi vt te heredē inſtitueret:an ſis repellendus:querit. Rñ.q ſic.et dicit nolnerit ſcz teſtator.al⁹ est voluerit ſcz qui cōpulit.

o ¶ Iuili.i.petitioni hereditatis.que cum ſit a ſenatoribus inducta. vt.ff.de peti.here.l.item veniūt.ſ.cum prædigimus.ergo est ciuilis.

p ¶ Crimen.ſcz extraordinarium.

q ¶ Soluerit. al⁹ voluerit.

r ¶ Scripserit. an iſti ſint heredes. dic vt.ſ.l.proxi.in glo.

Eos. ¶ Caſus. Filius matri teſtari volēti impedimentū prestitit:qr coram teſtibus ei interdixit ne teſtm faceret nec ſecit:an admittendus ſit ad ſucceſſionem:querit. Rñ.q nō.quaſi indignus.

s ¶ Eos. Legitimos.

t ¶ Ordinetur. vel in totum vel in partem.

v ¶ Remoueri. vt .ff. de bis qui . vt indig.l. eum qui.ſ. ſi.ꝛ.ff.e.l.i.in prin. ꝛ.l.ij.in pn.ꝛ.ſ. de inoffi. teſta.l.teſtameti. ꝛ i auc. vt cum de ap.cog.ſ. causas.colla.viij. Ytē tenet leſo in duplū cui legandum vel relinquendum erat.vt i auc.vt nulli iudi.ſ.ꝛ boc pruenit.col. ig. Sed qd ſi qs te cōpulerit vt me inſtituas an hereditatē habebo:que ſtio ſabbatina eſſe poſſet.nā in alienū lucrū cōuerti alienum metū nō oportet.vt.ff.quod met. cau.ſi cū exceptiōe. ſ. pe dius.puto tñ nō nocere heredi inſtituto ſm. M. vt.ff.qō me.cā.metū autem pſentē.ſ.ſed lꝫ.ff. eo.l.i.ſ.i.in fi. Additio. Aduertas ꝙ glosa ſup rubri.ff.e.tenet ɔtrariū. quā tenet ibi Dynus.qr qñ dolus alicuius eſt im mediata cauſa acgſitionis mee dꝫ mihi nocere: vt in dolo ꝓcuratoris q nocet dño vt.l.ſi ꝓcurator.ff.de doli exceꝑt.ꝛ de vi ꝛ vi ar.l.i.ſ.ſi qs tñ.et ſ.filius. itez videt casus exꝑſſus.ſ.c.l.i.ꝛ boc ſequuntur hic Pet.ꝛ Ly. nec ob.l.metum.in.ſ.ſz licet.ff.qō me.cau. qr ibi metus alterius non fuit causa ꝑcima acquiſitionis:ſed labor meus de q̄ vide latius per Bar. in rubri.ff.eo.

Iudicium. ¶ Caſus. Si vxor tue quo magis bona ſua mortis cauſe tēpore tibi reliquiſſet blanditus fueris:an q̄ſi indignus repellaris:querit. Rñ.q nō.videt q̄ ſic:qr forte alij bona ſua reliqſſet. ꝛ ita videtur impedita teſtari.cōtrarium tamen est verum.

g Cādaritali.i. blando mariti ſermone.vt.ff.eo.l.ſi. Sed arg.ꝓtra.ff. de inoffi.teſta.l.non est.ꝛ de do.inter virū ꝛ vxo.l.j.in fi.ꝛ.l.ij.ꝛ.iij.in prin.ꝛ.ſ. de ſtatu.ꝛ imagi.l.j.ꝛ.ff. de here.inſti.captatorias.

¶ De bis quibus vt indignis tē. ¶ Unam cauſam dixit ſuperiori titulo.quare vt indignus heres repellitur/nunc generaliter.

Eredes. ¶ Caſus. Si teſtator interfectus te heredem inſtituit:nec interfectorē accuſaſti:q̄ facere debuiſti fructꝰ q̄s ex hereditate pcepiſti fiſco tanq̄ indignus reddere cōpelleris. Si autē res hereditarias diſtraxiſti:earū ptium cuz vſuris ꝛ pecunias a debitorib⁹ hereditarijs exactas inferre debes.ꝛ boc in ſcōa. Si autē fructus in pdijs hereditarijs inueniſti vel inde pcepiſti ꝛ eos diſtraxiſti:vſuras depēdere debes:ſz quas q̄ritur. Rñ. q̄ ſemiſſes q̄ equiparātur ſorti infra duos annos:puta.ꝛ.in anno.

y ¶ Inultā. Alciſci eñ debet ab heredibus accuſando homicidam.vt ſ. de pēt.impera.offe.l.j.nō ſua auctoritate occidēdo : ꝛ bec accuſatio fit coā alio iudice nō coram ꝓcuratore ceſaris:ſed lata ſnia quereꝛ de bonis coram ꝓcuratore ceſaris.vt.ſ. vbi causa fiſca.l.j.

z ¶ Reddere. Fiſco.ſcz.nam qō aufertur indigno tē.vt.ff. de inoffi.teſtamē.papinianus.ſ. meminiſſe.ꝛ.ff.de bis quib.vt indig.l.claudi⁹. in fi.ꝛ ad ſil.l.cū ſilco. Excipe †† tamen duos caſus. Primus.ſ. de here.inſtitu.ſi pater.ꝛ.l.nec apud. Secūdus.ſ. de lega.l penul. Sed per quātum tēpus expectātur heredes ad vlciſcēdum : Rñ. tempus eſt a iudice ſtatuēdum vt ꝛ al⁹.vt in auc.de here.ꝛ fal.ſ.illud.colla.vj.vel ſi non fit

Heres ꝙ liter vlciſci dꝫ mozteꝛ defunct.

* Propter nō dicit exceptiōes:ſi regule de q ſe.bar.ꝛ.p.

* Sat⁹ pla cet bart.ꝛ ē eadē cū ſe, ſz bar.pau. ꝛ iaſ.

* Ista nimis reſtringit tertiū ſz pau.ꝛ Jaſ.

* Repro bat. dic tñ ta.q hic eſt tutor.ꝛ ē ſolūmodo ad pmū ſitū.

* Ista cōtinuatiōes ſequitur Ly. bar.ꝛ Jaſ.

UNIVERSIDAD DE HUDDERSFIELD

si non sit statutum ꝛ transierit tẽpus infra qõ facere * potuit punit. vt.ff.de vbo.obli.si ita stipulatus essem abs te domũ.ꝛ infra qnqđ nci etiã perpetuo vt.ff.ad filleia.l.in cognitione.

* Sequit͡r hãc gl. bar. bal. pau. an ge. aler. ar Jas.

a ¶ Officiũ.i. vindicta sui ꝑdecessoris. Additio. Dic fm Bal. ꝺ & ille officiũ a pietatis b scientes omiserunt. ¶ Ex hereditate aũt rerum distractarũ vel a debitoribꝫ acceptę pecunię post mortẽ c litẽ bonorum vsuras inferãt. qõ in fructibus d quoꝙ locũ habere quos in prędijs hereditarijs iniecerãt/aut exinde ꝑceptos vendiderũt pro culdubio est. ¶ Vsuras autem semisses e dependere satis est.

b ¶ Sciẽtes. sciẽtia inducit malã fidẽ: vt bic.et.j. de agri.ꝛ cẽsi. quẽadmodũ.in fi.li. ij. secus ergo si sunt bona fide possessa: quia tunc inꝺctum locupletiores sunt tenent: vt.ff.de peti.here.itẽ venumt.ꝙ.cũ prędicim⁹.ꝛ qꝛ i facto errauerũt. * vt ff. de bis quibus vt indig.l.beredem.

c ¶ Post motã litem. immo post qualibet motã: sic essi sit in peti.here. vt ff.de peti. here. item venumt.ꝙ.petitã. ꝛ bic agit fiscus peti.here. * Sed respõdeo bic subaudiri magime. * Vel dic ꝺ speciale. Vel veri⁹ refert * an alienet reꝙ necessarias hereditati. vt tũc et tpe mortis veniãt vsure prętij accepti. an vtiles ꝛ tũc et tpe litis ꝓtestate tm. iste enim est malefidei possessor. ꝛ in malefidei possessore fic distiguitur. vt.ff. de petitio. heredi. itẽ venumt.ꝙ.pe. ꝛ.l.si possessor.i.ꝙ.ꝙ si post.

* Glos. bis loqꝫ in gñe non tñ ꝙ ad hunc text. bartol. salu. c ꝛ ale.

* Utili nõ directa. fulgo.

* Ista dc fruit͡rer. secundus ferẽ dc. bic.

* Ista cõmuniter tenẽt fm eosdem.

d ¶ Jn fructibus. i. ptio fructuum. ꝛ sic in quolibet qui petitione hereditatis tenetur. vt.ꝙ. de peti. here. l.j. ꝛ ad hoc ff. de bis qui. vt indig. l. eũ qui. ꝛ.ff. de vsur. cũ quidam. ꝙ. in tacito.

e Semisses. Jd est. p. de. ggr. solidis in anno. vt. ꝙ. de vsur. eos. et tales dicuntur fiscales. vt. ff. de vsuris. cum quidam. ꝙ. si debitores. ꝛ. j. de vsuris fisca. l. fi. lib. g.

Lasus po f nit.

Polla. Casus istius. l. ponitur in glo. sed clarius dic sic. Quidã testm fecit puta titius: ꝛ pollã et fratrẽ fuũ impuberẽ et duos ẽneos heredes instituit. polla volẽs repellere extraneos ꝛ succedere ab intestato cũ fratre suo incepit accusare testm de falso: tandẽ trãsegit aliquo dato ab extraneis ꝛ de portiõe sua: ꝺeceſſit polla: pupilla⁹ sine successit. vult tutor ꝺicere falsum noie pupilli tã ꝙ portiõe pollę de qua erat transactũ ꝙ ꝓto portione pupilli: an ꝓto vtraq; possit: querit. Rñ. ꝙ prima ọ̃nio non põt. ꝓto scõa põt. ꝛ sciat tutor si accusauerit ꝛ succubuerit qn non ꝓbauerit: aufertur a pupillo illa portio quã habiturus erat ex testamẽto ꝓpter calũniosam accusationẽ institutã ab eo ꝛ dãnum qõ ꝓpter ꝺ pupillo ꝛtingit. restituet ꝛ iudicio tutele. Jtẽ de calũnia dãnabit si ꝺdẽnat⁹ fuerit. vt. ff. ꝛ. tutorẽ. Jtem.

Polla. Polla fuit instituta cũ fratre suo impubere ꝛ cũ duobus extrancis. polla quidẽ dicit testm falsum: qꝛ volebat repellere extraneos: tandẽ trãsegit cũ eis de sua portione. defuncta polla pupillus neos: tandẽ trãsegit cũ eis de sua portione. defuncta polla pupillus frater eius ei succedit. nũc vult tutor pupilli dicere falsum testm. tam pro parte pollę q̃ ꝑ parte pupilli. pro ꝓma sc̃ ꝑ parte pollę nõ põt: pro scõa sic: ꝛ videat qd agat: qꝛ si non ꝓbauerit aufertur hereditas pupillo: ꝛ tenetur tutor ei reddere de bursa sua ꝑ actionẽ tutele.

g ¶ Potestatem. vt ꝛ.ff. mandati. l. in re mandata.

b ¶ Jlli heres. Per qõ volebat etiã polle portionẽ renocare sed non põt. non emꝫ ęp̃sona heredis ꝺditio obligatiõis mutat vt ꝺ. ꝛ.ff. de vbo. obli. l. ij. circa ꝑn. Et est bic arg. ‡ cõtra abbatẽ qui volebat in ecclia qđ patron⁹ fundator: ei ꝛtulerat habere tale ius ac si ipe fundasset: ꝛ quale habebat in ceteris suis ecclesijs. Et est sic. ff. de iur. fis. ff. quib. ex cau. in pos. ea. apud iulianum. Sed arg. ff. de pscrip. xxx. an. sicut. ꝙ. ij. pupillari. Additio. Soluas. bic logtur de iure iam firmato in ꝑteritũ ibi loquitur de ꝑscriptione firmãda in futurũ eę necessligẽtia heredis nõ petentis. ideo inspicitur eius conditio.

‡ Displiceꝫ ꝓ ff. ter. formalr. in ca. ſ. de iure patro. l. vl. pau. sali. et Jas.

i ¶ Pupilli noie. Immo videt ꝙ tuo possis noie nõ alteri⁹ accusare. vt. ꝙ. accu. nõ pos. l. ij. que est ꝙ. Sol. ꝺ ciuiliter. ibi criminaliter. boc non placet. qz. ꝙ. ꝺicit de calũnia ꝛẽ. Dic ergo * bic noie pupilli. id est ꝓpter pupillũ ꝛ ad eius vtilitatẽ: fed nõe tuo accusas. Accur.

k ¶ Trãsactum est. ꝓto portione sua cum coheredibus ſc̃ ꝙ trãsactio valet: vt. ff. de transac. l. transigere.

* Sequit͡r eam bal.

l ¶ Nõ obtinueris. i. succubueris. nã ọ̃s sniam ꝓferre. vt. ꝙ. e. alia.

m ¶ Saluã facturus. per actionem tutele. vt. ꝺ. de admi. tuto. l. non ꝓcul.

n ¶ Pupillo. vt indigno cũ ei⁹ noie appareat calũniosam accusationem institutã: vt. ꝙ. eo. alia. et ꝙ. ad. l. co. de fal. l. q falsas. Sed sibi legata tutor nõ perdit: qꝛ necessitate officij fecit: vt. ff. de bis qui. vt indig. l. tutorem. in ꝑn. Sed certe im mo videt ꝙ ei⁹ etati parcatur vt nõ ꝑdat. lꝫ calũniosam accusationẽ instituit tutor: vt. ff. de bis qui. vt indig. l. post legatum. ꝙ. etati. ꝙ cõtra. Respon. ouas ọ̃s vias, vel pati amissum ꝛ agere ꝛtra tutorẽ vt bic: vel petere restitutionem in integrũ: vt sibi non noceat accusatio. vt arg. ff. si tutor vel cu. inter. l. fi. vel aliter logtur ibi qñ tutor non est ſoluendo. alꝫ obtinet qđ bic ꝺicit. vt arg. j. vñ vi. l. memine rint. ꝛ. ff. de iudi. ꝓpe randum. in fi. l. Vel tertio * põt esse ꝙ est ſolnẽ do nec tamẽ tenetur tutele. quia ſuadẽte matre ꝛ agnatis pupilli acceſſit ad dictã accusationẽ. vt. ff. de bis qui. vt idig. l. tutorẽ. in ꝑn. ꝛ boc casu loquitur. ꝙ. etati. Vel tẽ bic ꝺicit partẽ pupilli amitti tm. An autẽ ꝛ parte pollę amittet: Rñ. * bic innuit eam nõ amitti. vt ar. ff. de bis qui. vt indig. post legatum. ꝙ. qui accusauit. ꝛ de vulga. ſubſti. ęx facto. ſ. iulianus. Et est ratio * qꝛ ꝓ parte pollę nõ potuit ꝺicere falsum. vt in ꝑn. huius. l. oi cit. Sed ar. ꝛ.ff. de bo. libe. qui in seruitute. ꝛ. ff. de bis qbus vt indi. post legatũ. ꝙ. si ꝑ. ꝛ. ſ. fi filius. ꝛ. ꝙ. etati. in fi. ꝛ de fideicõ. liber. fi. filꝫ. ſ. j. Jtẽ no. ọ bic ꝺicit falsum. secus ſi qs ꝺicat nõ iure factũ: quia nõ perdit ꝛ succũbat. vt. ff. de bis qui. vt indig. post legatũ. ꝙ. j.

o ¶ Calũnia. Si sit euidens non alꝫ. vt. ff. de bis quib. vt indig. l. tutorem. ꝛ. j. qui accu. non pos. l. ij.

p ¶ Pupilli noie. i. ad eius cõmodum vel incõmodum. vt. ꝺ. digi.

q ¶ Retractas. i. iterum tractas. i. ponas in dubio: nec enim potes retractare ꝓ parte pollę. vt. ꝺ. ꝛ. l. in ꝓn.

Sed ea. ¶ Calus. Aliquis interfectus a familia sua vel ab aliquo extraneo: filios ſororis tue qui ꝺicunt tibi ꝓpiores consobrini tui heredes instituit anteq̃ interfector accusaret vel heredes torqueret fecerũt tabulas testamẽti apiri recitari ꝛ publicari: ꝛ hereditatẽ ex eo testõ adierũt. an ab eis vt ab indignis auferẽda sit hereditas: querit. Rñ. ꝙ sic. ex senatuſcõ. ſill. ꝛ de boc cognoſcet. pcura. ꝓncipi.

r ¶ Filijs. qui sunt tui. ꝓpiores sobrini. vt insti. de gradi. ſ. quinto.

s ¶ Haberetur. in domo. nõ dico in iudicio. Adamo. Tu dicas imo in iudicio cum ꝺebeat esse publica questio. vt. l. j. in ꝓin. ff. ad ſill. ita tenet Bar. bic reꝓbando banc glosellam.

t ¶ Et recitate. Et adita est hereditas: alioquin non ei aufertur vt ab indigno. vt. ff. ad filleia. l. fi. ꝛ. l. ſi qs in graui. ꝙ. nõ tm. ꝛ. l. necessarios. ꝙ. non alꝫ. ꝛ. l. ꝓpter veneni. Sed alij ꝺicũt aperturam sufficere qõ non placet: ob aperturã tamen ſolã statuitur in eum pena. c. aureoꝝ. vt. ff. ad ſill. l. lege cornelia. ꝙ. fina.

v ¶ Fuerunt. Tunc enim non noceret eis. vt. ꝙ. eo. l. minoribus. ꝛ. ſ. in qui. cau. in integ. restitu. l. j.

Hereditas. ¶ Calus. Testamentũ feciſti: me heredẽ instituisti. ꝓstea in codicillis hereditatẽ ademisti. an ſit a me auferenda hereditas: querit. Rñ. ꝙ nõ. Si aũt alijs institutionibꝫ ꝛ in codicillis dixisti te nolle me heredẽ esse. qꝛ tibi ęxtiterã ingratus an ſit aufer̃da portio mihi relicta: queritur. Rñ. ꝙ sic. ꝛ est fisco applicãda. an

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

autem libertates dande a me possint peti: queritur. Respon. ꝙ sic. sꝫ non aperit a quo. tu dic a fisco.

a ¶ Adimi. scilicet directo. nec dari. sed per fideicõmissum sic. vt. j. tit. j. l. ij. et institu. de codicil. §. codicillis autem. nec obstat. ff. de cõdi. in sti. l. penul. §. fina. quia ibi inuanum cogitauit.

vt qꝛ pupillus vel furiosus cognati tñ succedũt: nisi impediant̃ propter delictũ suũ. tunc em̃ fisco seruantur bona. vt. ff. de suis ⁊ legi. l. j. j. rñ. ⁊. §. plane. ⁊ de testa. l. eius. §. j. vsq; in fi. l. ⁊ facit ad hãc. l. ff. ð his qui. vt indig. l. si inimicitie. ⁊ de leg. iij. cũ qs. §. sciam. ⁊ de dol. excep. apud. §. p̃terea. ⁊ de adimẽ. leg. diui. ⁊ de dona. quidam in iure.

codicillos adimi[a] non potuit. ¶ Quia tamẽ testatrix voluntatẽ suã nõ mereri vnũ ex heredibus declarauerat: merito eius portio non iure ad aliũ[b] trãslata a fisco vendicata[c] est. libertates autẽ in eadem ep̃la date peti poterunt[d].

☞ Qui expẽsas funeris non facit vt testator iussit non propterea remouetur vt indignus. h. d. Salice. ⁊ Alexan.

Idem. a. Tiranno. Lex. v.

Non oportet vt idignis heredib⁹ successiões auferri p̃textu ꝙ in sepultura supremis iudicijs vel volũtatib⁹ defunctorum obtẽperatũ non fuisset[e].

☞ Crimẽ inulte necis nõ obijcitur minoribus sꝫ maioribus. ⁊ appellationẽ interpositã ab aduersario minor hꝫ ꝓsequi pietatis officio: sed de necessitate nõ tenetur. maior v̾o sic. h. d. Salice. ⁊ Alexã.

Idem. a. Uenusto. Lex. vj.

Minoribus. v. et. xx. annis heredibus non obesse crimen inulte mortis placuit. ¶ Cuꝫ autem vos[f] etiam accusationem pertulisse[g] ⁊ quosdam ex reis punitos proponatis: licet is qui mãdasse cedem dicitur prouocauerit vereri non debetis: ne quã hereditatis paterne questionẽ a fisco meo patiamini. ¶ Conuenit[h] enim pietati vestre respondere[i] causam appellationis reddenti. ¶ Qꝫ si maioris etat̃ fuissetis etiã ex necessitate ꝓuocationis certamen implere deberetis[k]: vt possetis adire hereditatem.

☞ Qui non est in culpa non debet esse in pena. hoc dicit Baldus. Uel sic. Si occisores non reperiuntur non punitur heres si eos non accusat. h. d. Alexan.

Idem. a. Uitale. Lex. vij.

Si ideo vltio necis testatoris non est desiderata[l] quia cedis auctores reperiri non potuerũt: obesse heredibus: ex quo nulla eorum culpa detegitur: nõ oportet.

☞ Delictum persistentie purgatur per desistentiam. ⁊ non dicitur perfectum nisi per perseuerantiam. hoc dicit Bal. vel sic. Accusans testamẽtum de falso ita demũ perdit quod in eo relictum est si perseuerauerit in accusatione vsq; ad sententiaꝫ diffinitiuam ⁊ succubuit: secus si ante sententiam destitit. Alexan.

Impera. Gorð. a. Tacie. Lex. viij.

Alia causa est

b ¶ Ad aliũ. s. qꝛ ille indignus cui fuerat relicta iã alienauerat. Uel dic ꝙ testator alij nõ capaci reliquit per qð priori videtur adimi: sꝫ scðs non habeat. vt. ff. de leg. j. plane. j. in prin. vel dic ꝙ ad nullũ aliũ trãstulerit: et ꝙ nõ iure trãslata: quia nullo mõ trãslata: sꝫ simpliciter istituto ablata.

c ¶ Uẽdicata est. qꝛ indignus eum qui nõ habet supremã voluntatem. vt ff. de his quib⁹ vt indig. cum quidam.

d ¶ Peti poterunt. a fisco. vt. ff. de iur. fis. l. dicitur. ⁊ ad hoc. j. ð fideicõ. l. ⁊ in epistola. Itẽ ad id qð dicit fisco vendicata/ est ꝯ. ff. de adimẽ. lega. l. ex parte. vbi remãet ei. Sed h expresse ademit: ibi tacite ꝓsequendo inimicitias ⁊ aliud testm̃ inchoãdo. Est em̃ adẽptio exp̃ssa: vt cũ dꝛ nolo sibi legatũ deberi: vel cũ facit aliud testm̃ ꝑfectũ in quo nõ legat ei. Tacita cũ dicit nolo testm̃ meuꝫ valere. * Uel dicit inimicitias esse iter se ⁊ eũ cui reliqt. vel scðm cepit facere ⁊ nõ fecit. nã nõ ideo mutauit primũ his tribus casib⁹: qꝛ põt esse ꝙ scðo loco vult esse hũc heredẽ: vel res est dãnosa vñ magis vult habere eũ: qꝛ inimici sunt: vt sic grauetur: vel qð ibi dicit nõ denegari actionẽ instituto. verũ est ꝯ extraneũ: sed aduersus fiscũ denegabit̃ prelegatũ. ideo nõ hꝫ qꝛ est heres ‡ vt ibi dicit. sꝫ p̃ma est tutior. Itẽ cõtra. vt. ff. si tabu. testa. nul. exta. l. j. §. pe. vbi dicit deferri venientib⁹ ab intestato cũ mutauit volũtatẽ cancellãdo vel aliquo alio modo. Sol. distingue ‡ vtrũ ille qui extitit idignus sit in ꝓximiori gradu testatori: ⁊ tũc applicatur fisco: vt hic. an in remotiori ⁊ tũc nõ vt ibi. vel ibi oẽs ‡ instituti erãt indigni ⁊ circa oẽs mutauit voluntatẽ. vñ nullus eoꝝ institutoꝝ admittit̃ ex eo testõ: sicq; locus est ab intestato. hic circa vnũ tm̃ mutauit vñ alij remanẽt heredes. si ergo portio deficiẽs deferret̃ ab intestato inueniret̃ idẽ testatus ⁊ intestatus decessisse: qð esse nõ oꝫ: remanet ergo heres sꝫ eius partẽ accipiat fisc⁹: vt hic. Itẽ ꝯ. s. de testa. hac ꝯsultissima. §. pe. in p̃n. Solu. vt ibi. * Et vt plene scias cui det̃ portio alicui ablata: dic cũ institutus heres capere non põt: aut ꝓpter delictũ testatoris: aut ꝓpter suũ. aut ideo qꝛ al's deficit testamentũ. Primo casu nõ fit fisco statim locus: qꝛ quidã cognati ei p̃feruntur. vt. s. de secũ. nup. l. j. §. p̃terea. ⁊. §. oĩm. ⁊ de natu. libe. l. j. ⁊ de incest. ⁊ inuti. nup. l. si qs incesti. In scðo est statim locus fisco. vt. ff. de his quib⁹ vt indig. claudius. §. j. ⁊. l. mulierẽ. ⁊. ff. de leg. iij. si deportati. vel in totũ vel in partẽ. si pars tm̃ deferebat̃ delinquẽti. vt. ff. si qs aliquẽ testa. prohi. l. j. j. rñ. ⁊. l. ij. §. fratris. ⁊ h. Excipitur tñ in casu. vt. ff. de his q̃ pro nõ scrip. hab. l. iij. ⁊. s. de secũ. nupt. l. j. §. his etiã. In tertio casu si quidẽ deficiat testm̃ ꝓpter errorẽ testatoris locus est cognatis: vt. s. de here. instit. nec apud. ⁊. l. si pater. nec obstat. ff. de iure fis. aufertur. qꝛ ibi nõ extabãt cognati. Si autẽ deficiat: qꝛ testator non obseruauit solẽnitatẽ testamẽti succedũt hi qui veniũt ab intestato: vel qui al's in alio testamẽto solẽni erãt instituti. vt insti. de here. que ab intest. defe. in prin. ⁊. ff. de adimẽ. lega. ex parte. idẽ ⁊ si ademit in codicillis vt hic. in prin. dicit: sed hoc fallit in casu rõne cursus tp̃is: vt. s. de testa. sancimus. Si v̾o solẽnia seruauit. sed vnũ vel oẽs dixit nõ mereri volũtatẽ suã locus est fisco: vt sic presumã heredẽ suo delicto nõ succedere: vt hic in fine. Si autẽ tabulas incidit tũc distinguã: aut qꝛ voluit intestatus decedere. ⁊ sic loquit̃. ff. si tabu. testa. nul. exta. l. vna. §. penulti. ⁊ de his q̃ in testa. delen. l. si. et tũc non p̃starentur legata. aut heredes reputauit indignos et tũc est locus fisco: vt. ff. de his q̃ in testa. delen. l. p̃xime. idẽ ⁊ si dubitetur vt ibidẽ notat̃. In hoc tamẽ casu ⁊ in supiori forte nõ tollit̃ ipso iure testamentũ vt no. s. de testa. l. nostrã. ⁊ hoc cũ testator al's poterat facere testm̃. al's si inter nullos poterat testari ꝓpter ꝯditionẽ sue etatis:

Adẽptio est duplex

* Immo ẽ exp̃ssa saltẽ ꝓbis gñalib⁹. Fulg. et alexã.

‡ Hec rõ ñ est bõa. alexã. iõ dic ꝙ hic ademit exp̃sse eũ reputãdo idignuꝫ. Bar. pau. sal. alexã. ⁊ ias.

‡ Hec non est bõa bar. pau. sali. et alex.

‡ Trussa ẽ barto. pau. sali. ⁊ alex.

* Dic qꝛ ibi testõr nõ reputauit heredes institutos indignos h̃ ꝓ sic bart. sal. et ias.

Non opꝫ. ¶ Cas⁹. Testm̃ fecisti et heredem me instituisti: ⁊ p̃cepisti vt facerem sepulchrũ marmoreũ non obtẽperaui. an a me auferẽda sit hereditas: q̃ritur. Respon. ꝙ non: sed ꝙ hoc facere compellendus sum ex voluntate legitima est.

e ¶ Fuisset. si fuit minus legitima volũtas planũ est: vt. ff. ð ꝯdi. insti. qdã. ⁊ de leg. j. h̃uo alieno. §. fi. ⁊ arg. ff. de v̾bo. sig. cũ in testõ. idẽ ⁊ si fuit legitima. vt. s. de reli. ⁊ sumptib. fu. l. militis. ⁊. ff. de relig. si qs. §. idẽ. in fi. §. ⁊ in hoc casu tñ cũ est legitima si sunt plures heredes vn⁹ alterũ familie herciscũde iudicio ad faciendũ cõpellet. vt. ff. fami. hercis. his cõiter. Sꝫ si vnus tm̃ coget̃ auctoritate põtificali. vt. ff. de peti. here. hereditas. ĩ fi. et. ff. de an. leg. quintus. Itẽ ꝯ huic. l. j. de fideicõ mis. l. si. in fi. sed ibi precepit testator addens vt si nõ faceret p̃ceptũ amitteret relictum qð hic nõ adiecit ẜm Ioã. Alij ꝙ hec corrigitur per illam quod non placet. sed per aut. ibi positam videtur hec corrigi. vel hic non fuit pecuniarium preceptum.

Minoribus. ¶ Casus. Aliqs interfectus a familia vel ab extraneo minorẽ. xxv. an. heredẽ instituit: interfectorẽ testatoris nõ accusauit: an sibi preiudicauit quo magis sibi auferenda sit hereditas: querit̃. Rñ. ꝙ non. Si autẽ accusauit ⁊ obtinuit interfector autẽ appellauit. minor autẽ causam appellatiõis exercere noluit: an sit sibi preiudiciũ quo magis sibi auferatur hereditas: queritur. Respõ. ꝙ nõ. Si autẽ maior fuisset causam appellationis ad finem ꝓducere haberet necesse: alioquin auferẽda esset ei hereditas. Uiuia.

f ¶ Uos. scꝫ minores.

g ¶ Pertulisse. Non tm̃ instituisse: sed ad finẽ duxisse. licꝫ ad hoc non astringeremini cũ sitis minores. vt in prin. huius. l. ⁊. s. eo. si ea q̃stio. in fi. ⁊. s. in qui. cau. in integ. resti. non est ne. l. j.

h ¶ Conuenit. i. cõueniens est: nõ tamen necesse: nec ex necessitate ad causam appellationis prosequendam estis astricti.

i ¶ Rñdere. ⁊ agere. Et nota h ꝙ qui appellat causam appellationis dꝫ adijcere vt hic. ⁊. ff. de appel. scio. in fi. ⁊ ex̃ de appel. vt debitus honor. qð nõ placet per eandẽ. l. scio. ⁊ dicta decre. de interlocutoria dicit. Sed qd si eo tp̃e quo adierunt minores fuerũt: tunc cũ ꝯueniunt̃ ex appellatione sunt maiores. vel statim post aditionẽ facti sunt maiores. nũquid tenebũtur accusare: Rñ. nõ quasi initiũ sit spectãdum. vt. ff. de mino. l. iij. §. scio. ⁊ ideo non amittunt beneficiũ qð dꝫ eis esse perpetuũ. vt in aut. consti. que de dig. §. illud quoq;. colla. vj.

k ¶ Implere deberetis. Huic est cõtra. ff. ad silleia. propter veneni. §. fina. Sol. ibi propter inopiã excusantur. sic. ff. man. si ꝓcuratorem. §. si ignorantes. Additio. Tu dicas cum Bar. hic. quãdoq; ille qui accusauit obtinuit. ⁊ reus qui succubuit appellauit: ⁊ tunc tenet̃ appellationẽ prosequi: nisi sit minor vt hic. quãdoq; ille qui accusauit succubuit: ⁊ tũc non tenet̃ appellare: nec appellationẽ ꝓsequi: ⁊ ita loquitur. l. cõtraria. ratio est: qꝛ sentẽtia p̃sumitur iusta. arg. eius qð notatur in. l. herẽnius. §. caia. ff. de euictionibus.

Appellãs an cãꝫ appellatiõis exprimere debeat.

Si ideo. ¶ Casus. Interfect⁹ aliqs te heredẽ instituit: mortẽ testatoris nõ vindicasti: qꝛ interfectorẽ non inuenisti: an tibi quo magis auferatur hereditas p̃iudicasti: q̃ritur. Rñ. ꝙ non. Uiuia.

l ¶ Est desiderata. i. cum desiderio vlta. Et no. ꝙ nõ imputatur si facit qð potest: vt. s. de inoffi. testa. l. contra.

Alia causa. ¶ Casus Si testamentũ in quo erat tibi legatũ relictum de falso accusasti ⁊ succubuisti: vel obtinuisti a perceptione illius es excludẽdus: diuersa tamẽ est causa illius qui accusationem de falso instituit ⁊ succubuit: ⁊ illius qui instituit nec ad finẽ

perduxit

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

perdŕ ugit sed destitit:quia in partē primi succedit fiscus.in partē secundi nō succedit sed integra sue partis sibi reseruat persecutio.

a ¶ Accusatione.contra heredes.

b ¶ Seruit.idem etiam si pro se.quia cum sit falsum non debētur ei eo legata.vt.ſ.de fideicommiſſ.ſi veritas.

c ¶ Non pdat.Sic distinguitur.ff.de inoffi.testa. papinianus.ſ.meminiſſe.t.ff.de bo.libe.qui cū maior.ſ.accuſaſſe.t.l.in seruitutē.ſ.ij.t.j.de falſis.qui falſas.t accipiēs relictū nō ageret de inoffi.testa.sed de falso vel irrito ſic.vt.ff. de inoffi. testamē.ſi pars. t de bis qui.vt indig. poſt legatum.in pnci. Sed videt nō amittere relictū licet pdat.ff.de leg.ij.lucius. ij.ſ.ſempronia.q̄ eſt cōtra. Sol.ibi egit ℈ cūj̄q prohibuit ſe inſtitui nō ℈ teſtm̄.bic ℈ teſtamētū. Item ℣tra.ff.de bis qb⁹ vt indig. poſt legatū.ſ. j.ſ̄ illā intellige ſm hāc vt cauſam peregerit.

Cum fratrē. ¶ Cauſa. Frater tuus peremptus te beredem inſtituit:an hereditatez adire poſſis : q̄ritur. Reſpon.q⁹ ſic. t niſi mortez eius vindicaueris aut retur tibi hereditas.q⁹ eniz ōz heres cui de iure deſert hereditas poſſit eā adire anteq̄ vindicet mortē defuncti intelligē dum eſt q⁹ ſi nō eam vin dicet : ei auferenda erit ſucceſſio.

d ¶ Veneno.clam non p vim.vt.ff.ad filleia.l.j.ſ. placet ſi venenū.Aſo.

e ¶ Perimuntur. non a familia.Aſo.

f ¶ Non vetātur. Anteq̄ vindicent. Diſti ngue ergo cum teſtato: eſt occiſus ſi quidez a familia vindicare oz heres necē defuncti puſq̄ adeat be reditatē.vt.ſ.eo.ſi ea q̄ſtio.Si ab alio ſi quidez clam ſtatim adire pōt et poſt vindicare ſi palam primo oz vindicare vt ℏ. t.ff.ad filleia.l.pter ve neni.et.l.j.ſ. occiſorum.

‡ Iſta glo. ſequit̄ bar. bal.pau.et alii.

‡ Iſta opinio eſt ter. in.l. minori bus.ſ.e.ſ⁹ ſcribentes.

‡ Ideō bal. fal.et Jaſ. ‡ Glo.ſic. quāſ paul. ſalic.aler. t alē.

Sed Aſo ‡ nō diſtinguit clam vel palā q̄n ab extraneo:quia ſtatim adit:ſ⁹ poſtea accuſet. Vel dic primo caſu q̄n a familia:haberi q̄ſtionem de familia anteq̄ adeat:licet accuſatio differatur:vt.o.l.ſi ea q̄ſtio.ſ.eo.t.ff.ad filleia.l.iij.ſ.nō tantū.t.l.neceſſarios.ſ.j. Ité no. ‡ bic q⁹ ſenatuſcōſultum filleianū imponit penā ſeruis qui ōm nō iuuerunt cū poſſent. Lex autē cornelia que illud ſecuta eſt dat premiū necem accuſantibus quinq; aureo⁹ liberis:ſeruis libertatē. ‡ vt.ff. ad filleia.l.leg cornelia.t.ſ.de pœci.impera.offe.l.j.t.j.qui.eę cau.ſerui pro pte.libe.ac.l.j.t.ff.qui fine ma.ad liber.perue.l.j. Et ſenatuſconſultū filleianū dat actionē emptori qui emit ſeruū qui poſtea vindicauit neceṁ defuncti:t fic peruenit ad libertatē ſcz ad repetendus pretiū.vt.ff.ad fillei.l.ſi q⁹ in graui.ſ.ſi eę ſtipulatu.t.l.ſi ſeruus a teſtatore.t.l.pro dño.t.j.qui.eę cau.ſerui pro pte.liber.ac.l.ij.

g ¶ Obtinere.i.retinere.

Soroze. ¶ Cauſa. ‡ Paritus interfectus vgorē ſuam inſtituit.ſoror accuſauit interfectorē t obtinuit:vult ſoror auocare heredi tatem ab vgore.q⁹ mortē mariti nō vindicauit:an poſſit q̄rif. Reſi.q⁹ ſi vgor in mortē mariti machinata nō fuerit:t ſe dignā pbauerit nō audiet ſoror:aduerſus eā.l⁹ viriliter fecerit q⁹ fratrē ſuū vindicauerit.

b ¶ Nō ſuenit. Ita tamē ſi vgor nō fuit in moza.arg.ff.ad tertul.l.ij. ſ.ſi mater nō petierit.t.ſ.ꝑfectim.t.ff.de iure fiſc.l.edicto.ſ. cū autē. Item alia rōne.q⁹ non ei ſoror ſed fiſco applicaretur.vt.ff.ad filleia. ſi ſequēs.in pnn.t.ff.de iure fiſ.l.lucius.t.ſ.eo.l.j.t.l.bereditas.

i ¶ Heris.o vgor.

k ¶ Indignā.q⁹ ſemper p̄ſumitur.vt.ff.de bis quibus vt indig.l.indignum.Sed t ſi ponas beredē inſtitutū cōcubuiſſe cum vgore teſtatoris quondā.videt idē indignus:vt argu.ff.de adimē.leg.l.iij. in fi. t.l. ſeq.t.l.eę parte.

Heres cubans cum vgore teſtatoris ē indignus beredita te eius.

Cum filleianum. ¶ Cauſa. Senatuſcōſul.filleiano cōtinebatur a teſtatore interempto : niſi prius de familia habita q̄ſtione.et teſtatoris morte vindicata bereditatem adire nō licebat.verūtamen ſi beres in proſecutiōe accuſatiōis prius q̄ adiret hēditas decederet: ipaz nibilominus trāſmittebat.libertates et legata t fideicōmiſſa in tali teſtamēto relicta valebāt de acgſitis medio tpe.et de boc gbus fuerat reli cta libertas cui acgrerē tur ſibi:an interim bere ditati t de partu ſterim edito naſcerēt liber nec:nihil digit:ſ⁹ p Juſtinianum diui marci con ſtitutiōe applicata ſicut beredi vſ legatarijs mora nō nocuit:ita nec acgſitis medio tpe:nec editis partubus quaſi poſt aditā hereditatē bec ac ciderint/nulluz genereē diſpendium.

l ¶ Cum filleianū.q⁹ vetat adiri hereditatē occiſo domino a familia: niſi prius queſtio familie habeaf.vt.ſ.eo.ſi ea. dicebat.t alia vt digim⁹ ſ.eo.cum fratrem.

Oratio di ui marci i quāz deſi cit.

l ¶ Cum filleianū.vnum digit ſenatuſconſultū:t aliud oratio diui marci que ꝑfirmatur bic:ſ⁹ in quinq; deficit oratio.ſcz libertatib⁹ et in legatis ſiue i fideicōmiſſis. Ité in queſtis p ſeruos medio tpe iuſſos eſſe liberos. Ité in partu ancillarū q̄ erāt iuſſe eſſe libere. Quinto ſi moriantur ſeruī t habeant filios liberos:puta eę libera femina.an ſuccedēt patri prędicti liberi in quibus.v.ſupplet iuſtinianus.

m ¶ Fo.quā nō habem⁹.Vel dic q⁹ tinebat in ea vt ſi interiz heres decedat anq̄ habeat de familia q̄ſtionē trāſmittat hereditatē nō aditam ad beredē ſuū vt nullū dānū trabat occaſiōe dilatiōis circa hāc q̄ſtionē.vt.ff.ad filleia.l.iij.ſ.elegāter.q⁹ nō eſſet ſi alſ adire impediretur q̄ꝑ ſenatuſcōſultū.vt ea.l.iij.ſ.ſi.boc beneficiū tranſmittēdi t cuitādi dāni t in libertatibus t in legatis locū habebit per bāc.l.

n ¶ Ueteres.repete cum.

o ¶ De libertatibus.ecce primum.

p ¶ Accepiſſent.Deſtinatione ſm Joan.immo re ipſa.id eſt ſi manumiſſi eſſent ſm Aſo.vel dic directo.quo caſu poſt aditam bereditatem eſſent liberi.Accurſius.

q ¶ In medio tēpore.i.poſt mortē.t ante aditam bereditatem.

r ¶ Poterant.ecce ſecundum.

s ¶ Periclitabantur.Jd eſt periculum patiebantur in rebus medio tempore queſitis.Aſo.

t ¶ Adita.ab inſtitutis vel ab his ad quos tranſmittitur.

v ¶ Imperfectū.nō ſtatuit princeps aliq̄d imperfectū:vt ℏ.t.j.q. ma. non poſ.l.ſi.t dic philoſophice.ſ.legalis.vt.ſ.de teſta.omnium.

g ¶ Eius oratio.boc tamē ſi fuit adita bereditas ab iſtituto vel ab eo

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2021

ad quem etiam non adita transit. quasi retro fuisset liberi bec omnia consequuntur.

a ¶ Restituatur. ad hoc. ff. de minori. si tamen. & de fideicommiss. liber. cum vero. ff. apparet.

b ¶ Genitor. Mo. & seruus bz heredē. fic. ff. de suis & legiti. l. j. §. queri pōt. & j. ad o. fi. l. fi. & ff. de lega. ij. si quis seruo suo. als nō. vt instit. de seruil. cog. & j. cōmunia de succ. seruus. §. bodie secus vt dicto titu. instit. dixi. sed ibi erant liberi facti.

c ¶ Scripto. Mo. fic. ff. de bo. libe. qui cū maior. §. accusasse. & de eme. iu stini. codi. in prin. & ff. de vb. sig. foluēdo. & de. qui testa. face. pos. furiosum. & ff. de eden. l. j. §. penul. & de origi. iur. l. j. & in decretis. vij. q. j. ca. nihil. et ff. de iniur. ates apud. §. abduxisse. Sz arg. ctra. ff. arbo. fur. ce. furtim. §. et si non tota. Additio. Solunas. hic loquitur in statutis ciuilis sapiētie. ibi vō in delictis in gb̄ sufficit si voluntas dedu catur ad aliquem actus lz non perficiatur. Bar.

Alis. ¶ Casus. Dic ōz & si seruus sub tecto: vel als si agro psentes fuerint quo dūs interficeret: nec dūm iuuando interfectorib⁹ resisterēt & capite punirēt: sed verbus tecti fine interptatiōe dimiserūt: vel reliquerūt antiqui & vbo psentie et fine disiunctiōe senatuscōsulto silleiano cōprehenso. Sz Justinianus hoc exponēdo dicit: & vbicūq; fuerint in domo: siue in agro clamozē super hoc serui audierint: vel insidias psumpserint nec succurrerint: pena teneantur antiqua.

d Seruos. non impuberes qui solent ferula cedi ad inquirendū non ad puniendum. vt. ff. ad filleia. l. j. §. impubes. et l. cegcipiuntur.

e Supplicio. l. capitis. vt. ff. eo. l. j. in prin. Sz o.

f Siue i agro. Facit. §. de incest. nup. cum ancillis. in fi. & ad. l. totā. cond. eo. l. ad legē eo. de sica. l. fi. ff. eo. l. j. §. codē autem. & §. seq. & l. ij. §. ij. & §. subuenit. & §. seq.

g ¶ Periclitāte. poterit ptaz restituatur[a] & partus liber & ingenuus esse intelligatur: nullaq; machinatiōe huiusmodi pcpeditio dampnum aliquod irrogare concedatur: & vt libera eius posteritas si in medio fuerit ab hac luce patres subtracti: suozum genitorum[b] commodum consequatur. ¶ Scripto enim[c] nobis sacratissimi marci per omnia constitutione replere placuit. nihil etenim factum esse credimus dum aliquid superest addendum.

☞ Sicut puniunt̄ serui qui erāt sub eodē tecto in quo oīs fuit occisus. vel erant psentes & ipsi auxiliū nō pstiterūt: ita etiā si erāt in quocūq; loco vbi vocē clamātis audire potuerunt & insidias sentire quasi tūc satis intelligantur esse sub eodē tecto seu psentes. b. o. Alex. post Bal. & Salice.

Idem. a. Joanni prefecto pcto rio. Lex. xij.

Talis de ātiquo iure dubitas nostre serenitati sugge sta est propter senatuscōsultū silleianum: & propter seruos[d] q sup plicio[e] afficiuntur sub eodē tecto cōmorantes: & non suum auxiliuz domino per insidias occiso pbentes. ¶ Ueteres enim certum nō faciunt quis intellectus de verbis sub eodem tecto significatur: siue in codez cubiculo siue in triclinio vel porticu: vel in aula. hec appellatio accipi debeat: adijcientes finem in via vel in agro fuerit interfectus eos seruos puniri qui presto erant & non auxiliū ad probibendum periculuz prebuerūt: nulla distinctiōe super qualitate presentie seruoz vtentes. ¶ Nos igitur omnem eis occasionem ad declinanda supplicia super negligentia salutis domini sui amputantes sancimus omnes seruos/ ex quocunq; loco: siue in domo/ siue in via/ siue in agro[f] possint clamozem exaudire: vel insidias sentire: et non auxilium tulerint: supplicio senatuscōsulti subiacere. ¶ Oportet enim eos vbicunq; tam siue ante testū facti sint siue post: siue expresse confirmati siue non. & semper ius eoz pēdet ex testamēto: vt. d. l. si quis cū. §. fi. & l. ab intestato. in fi. Sed quid si nullum fecit testamentū: Rñ. non rumpunt̄ codicilli agnatione postbumi. vt. ff. eo. si quis cum. §. fi. & l. qui graui. & l. ab intestato. & l. penul. in prin. Accur.

Terr⁹ ibi: addēdū. cō co: ca. j. i fi. cum glo. fi. in me extra de renun. & vij. qōne. j. nihil.

senserint dominuz periclitantes[g] ad probibendas insidias concurrere.

¶ De codicillis. Titu. xxxvi.

☞ Natiuitate postbumi pteriti rumpitur testamētum & etiam codicilli ab eo dependentes rumpuntur. & si testator testamentum ruptum confirmat cozā quinq; testibus ipsum iure codicillozū valere facit. b. o. Alexā. post Bal. & Salice.

Imperator Alexander. a. Odecinio & alijs. Lex. j.

Capto quidem testamento postbumi agnatione[b] codicillos quoq; ad testamentum pertinentes non valere: in dubium nonvenit[i]. ¶ Sed cum post ruptum testamentum patrem pupillorum vestrorum[k] literas[l] emisisse pronuntiauit[m] confirmauit. pretor nihil contra ius fecit: si nouissimā eius voluntatem secutus relictum testamento[n] reipublice fideicommissum: velut ex codicillis[o] relictum prestandum esse pronunciauit.

☞ In codicillis non potest directo dari vel adimi bereditas: sed per fideicommissum fic. b. o. Bal. Salice. & Alexā.

Imperator Philippus. a. Asclepiodote. Lex. ij.

Hereditatem quidem neq; dari neq; adimi codicillis posse manifestum est. ¶ Verbis[p] tamen precarijs per huiusce modi nouissimi iudicij ordinationez data nō faciūt irritas volūtates. Vnde inefficaciter te codicillis rogatā esse: vt quibusdā reb⁹ contenta portionē quam testamento fueras cōsecura alijs restitueres falso[q] tibi persuasum est.

☞ Per sequentes codicillos non derogatur pcedentibus. nisi quatenus inuicē sint ctrarij. b. o. Alex. cōcor. Bal. & Sali.

Imperatores Diocle. & Maxi. aa. Jacinto. Lex. iij.

Cum proponatis pupillozū vestrozum matrem diuer-

qual⁹ dicunt pertinere ad testamentū.

k ¶ Vestrozum. tutorib⁹ loquitur. fic. j. eo. cū pro ponatis.

l ¶ Literas. in quib⁹ adrāt quinq; testes: als nō valerēt: q; nuda volūtate non restituerent testamētum & codicilli. vt. ff. de bono. pos. fm tabu. l. fi. & j. eo. l. fi. in fi. & pter has lras valet bodie relictum cū irritaret testamentū ex causa pteritionis. vt. §. de liberis ptē. aut. ex causa. Additio. Dic de boc vt per Bar. §. de postbu. de. instit. l. j.

m ¶ Judicium. sez testamenti & per cōsequēs codicillo⁹ cū testamentuz semp sequat. vt. ff. & fi qs cū in fi. & l. ab intestato. in fine. Sed qūo poterit q̄nq; testibus cōfirmari qō factū erat cozā septē & post ruptū: Rñ. vt debeat ex vltima volūtate nō vt ex testamēto: sicut & cū dicit. fi nō valet iure testamēti valeat iure vltime volūtatis. vt. j. eo. l. fi. in fi. fic ergo valebit vt egnūc non vt extunc. vt. ff. ad trebel. l. fi quis prioze & instit. q. mo. test. infir. §. posteriorē. & l. fi. §. & ff. de leg. iij. l. j. §. j.

n ¶ Testamento. Testamento ergo fuerat relictum. Vel dic in codicillis relictum quod videtur in testamētis relinqui: cum ex eo pendeāt: & petetur vt ex q nouis codicillis factis p literas. Accursius.

o ¶ Codicillis. Ultimis quos vocauit supra epistoiam.

Hereditatē. ¶ Casus. Si testamentum fecisti & heredē instituisti: in codicillis institutus bereditatem adire non potest: et aliū instituere. quia in codicillis neq; adimi neq; dari potest bereditas direcro. rogare tamē potest in codicillis heredez institutū de bereditate restituenda alicui. vnde si in testamēto instituisti: & in codicillis rogasti & de. et sibi fuerit psuasum q̄ tale fideicōmissum non valeat relictum in codicillis: falsa est persuasio.

p ¶ Verbis tamen. non directo datur: sed per fideicōmissum. vt et. §. de necessarijs seruis. l. quidem. §. j. melius in. §. sed cum veteres. & ff. eo. l. ij. §. fina. & l. quod per manus. & §. titu. j. l. bereditas. & j. titu. c. §. penulti. & ff. de condi. instit. l. penul. §. fina. & ad trebel. fceuola. et §. de testa. non codicillum.

q ¶ Falso. Cur preces plus valent q̄ institutio: Rñ. quia non totum auferunt preces quia non quartam.

Cum proponatis. ¶ Casus. Mater quozūdam pupillozū: fecit codicillos in quibus titio decē legauit: fecit iterum alios codicillos in qbus eadē. g. titio abstulit & seio legauit: an titius illa. g. ire codicillo⁹ petere poterit: q̄ritur. Rñ. q̄ nō. nā per cōtrariā volūtatē qō ex primis codicillis sperabat reuocatum est. Viuianus.

Contrariam.

Codicilli sine scriptis pūt fieri.

b ¶ Signatione. vt. §. de pof. bere. l. j.

Codicilli i ¶ Non venit. vt. ff. eo. si quis cū. §. fi. & dicūtur pertinere ad testamen

Codicilli si videant esse cõtrarii qd iuris.

a ¶ Cõtrarii. Aliogn si nõ essent 2trarii ambo tenerẽt. vt instit. co. ff. ẽ. t. ff. eo. diuus. ff. codicillos. secus aũt in testamẽtis nisi in milite. vno dicatur illũ fundũ titio lego: in alio illũ eũdẽ fundũ ei nõ lego: ignorẽt q posteri facti sunt qõ iudiciũ valeat: Aidẽ neutrũ valere rõne icertitudinis: vt argu. ff. ẽ re. du. si fuerint. ibi: ité si ex pluribus. ff. de testa. tut. l. duo. Sz si eodẽ tra liueniat idẽ duobus legatũ i diuersis codicillis videt esse concursus. vt. ff. de leg. i. si pluribus. t. j. de cad. tol. ẽ. pe.

b ¶ Reuocatum esse. nec enim ea legẽ qs sibi põt imponere. vt a priore nõ liceat recedere. vt. ff. de lega. iij. si quis in principio testamenti.

On idcirco. Cassius. Mst tua fecit codicillos: t in absentia tui: vel mei legatum vel fideicõmissũ reliqt: an mihi iudicat quo minus legatum petam: queritur. Rñ. q non.

c ¶ Absente. non em grimus cus quo de supmis iudiciis qs loquat: sz in quem volũtatis intẽtio dirigat. vt. ff. de lega. ij. cũ pater. ẽ. donationis. t. l. miles. t. ẽ. co. l. j.

On ẽ codicillos. ¶ Cassius. Qui cõpos mẽtis nõ est solũ tẽ stamẽtũ facere nõ põt: sz nec codicillos. Si ergo pr tuo codicillos fecit: t ei cis mihi legatũ reliqt: t mihi petẽti obijcias q non erat compos mẽtis tpe factionis codicillo: an vt assertiõi tue fides adhibeat. pbare debeas ipm tũc compotẽ mẽtis nõ fuisse. vtit. Rñ. q sic. Et sic nota q incũbit probatio negãti nõ ei q dicit cuius 2trarii est. ff. de. pba. l. ij. sed bs b implicitã affirmatiuã: dicẽs eũ compotẽ mẽtis nõ fuisse: p cõsequẽs dicit eũ furiosum esse.

d ¶ Nec codicillos. non solus testamentum.

e ¶ Certissimi iuris est. vt. ff. co. l. ij. ẽ. furiosus.

f ¶ Prolata. ad hoc vt aliquid t. ẽ. et sic hec determinatio vt aliquid ex hac. t. respicit precedentia. sed si diceret litera adimpleri nõ posset: tunc respiceret sequentia.

g ¶ Tue. sez negantis. sez fuisse eum compotem mentis.

h ¶ Probari. pbat ergo qui negat. t sic est. ff. de. pba. l. ij. t. ẽ. de. pba. l. actor. Sol. hic negatio pro affirmatione ponit. cũ em negat cõpotem mẽtis affirmat furiosum. vig em est aliqua negatiua q equipollentẽ nõ habeat affirmatiuã. preterea t si esset negatio: psumptio tñ onus probãdi ab vno in aliũ trãsfert. nam hic est psumptio. p aduersa parte. psumitur em sane mentis nisi 2tra probetur. vt. ẽ. qui testa. facẽ. pos. l. ij. Ité ex sermonibus eius psumitur qs furiosus. vt. ff. de condi. insti. quidam. t de tuto. t cura. da. ab. l. is cui. ẽ. fi.

Presumitur ẽ libet sane mentis.

Juc. ¶ Cassius. Paterfami. prius fecit testũ: t precepit seruari que codicillis erat relicturus: siue prius fecit codicillos: t postea cõdito testamẽto cõfirmet q reliquerat in codicillis. prozinde est vt valeant que liquerat ac si in testamẽto prius facto aliqd mihi reliquit. Alis sic ponamus. Aliqs fecit testamentũ: et adiecit que in codicillis digero seruari volo. vel prius fecit codicillos t postea testamẽtum: in quo ita adiecit: que in codicillis digi seruari volo: vtrum codicilli testamẽto cõfirmati intelliguntur? Relpõdetur q sic.

i ¶ Siue in initio. Hoc dicit siue prius fecerit testamentũ t mandauerit seruari q codicillis erat relicturus. siue ecõtra prius fecit codicillos t postea testamẽto cõfirmet q dederat codicillis idẽ est vt valeat hoc. t. ff. eo. sed cũ ea. sz alr nõ valebãt prius facti nisi cõfirmarẽtur expssim. vt. ff. eo. l. ante tabulas. Sed hodie cõtra. nã semp cõfirmati habẽtur. vt instit. eo. ẽ. non tñ aũt. t valent. vt. ff. de odi. t demõ. si ita sed vt ex tpe codicillo⁹ factor⁹. vt. j. de testa. ma. l. j. Accur.

k ¶ Dunitus. sez tu legatarius.

Ji idem. ¶ Cassius. Si testamentũ t codicilli idez significent cur ne sic in significato: qz in testamento instituere et substituere qs põt: non sic in codicillis. quod intelligo directe. secus si per fideicõmiss.

Idem. aa. Demosteni. Lex. vj.

Sjue in initio q fuerat codicillis relicturus gñal'r: siue nouissime relicta seruari mandauerit: confirmatione munit? nullã iustã gerere solicitudinẽ potes.

☞ Illa que habent diuersa nomina et que habent diuersos tractatus dicuntur habere diuersos effectus. hoc dicit Aleg. concor. Bal. t Salice.

Impe. Constan. a. Dazi. p. pre.

Ji idẽ codicilli qõ Lex. vij. testamẽta possent: cur diuersum in his instrumentis vocabulũ mãdaret: q vis ac ptãs vna sociasset. Igitur special'r codicillis instituẽdi ac substituẽdi ptãs iuris auctoritate data non est.

☞ Ex eadem scriptura non potest quis petere bereditatem ex testamento t ex codicillis: sed vna via intentata tollitur altera nisi intentato: ut de cõiunctis persionis: t testamentũ ratione solẽnitatis imperfectum non valet etiã iure codicillo: nisi fit dictũ. t in ol vltima volũtate sufficiunt quinq testes. excepto testamento. si tamẽ vltima volũtas ẽficitur in scriptis testes debent se subscribere. b. o. Salice.

Impera. Theo. a. Asclepiadoro pfecto pretorio. Lex. viij.

Ji qs p agere ex testamento quolibet modo siue scripto siue sine scriptura. ofecto de hereditate voluerit q: ad fideicõmissi persecutionem aspirare cupies minime permittatur. ¶ Tantum enim abest vt aditus cuiqs p suo migrandi desiderio cõcedamus:

l ¶ Instrumẽtis. i. volũtatibus. sic dicit: quia instituit heredẽ qd faciat.

m ¶ Vocabulũ. i. diuersus titul'? : aliogn nõ est rõ: nã idẽ est testamentũ qõ est elogium. t tñ sunt diuersa vocabula. Sz certe ẽ imo est bona: qz vig in uenitur aliqõ nomen qõ oĩno idem significet qõ aliud. semp em plus vel minus vel aliter significat vel alio modo.

n ¶ Una. vel nomen vel aduerbium.

o ¶ Instituendi. vt directo valeat: sed trahitur ad fideicõmissum. vt. ff. ad trebel. l. sceuola. t facit. ẽ. co. l. ij.

Ji quis. ¶ Cassus. Testamentũ feci ẽt extraneũ heredẽ instituisti i fine adiecisti scripture. si volũtas non valeat iure testamenti: valeat iure codicillo: q rit si beres petierit hereditatem ex tali scriptura tãq ex testamẽto: postea possit petere ex fideicõ. tanq ex codicillis. Rñ. q nõ. Vel sic. Meres dubitat an valeat volũtas vt testm. vel vt codicilli cũ testator⁹ pdicta verba nõ digerit. t vtrũ sibi ex pediat agere directa vel vtili. Si primo agat directa nõ põt agere vtili cõtra legitimos ad fideicõmiss. rõne codicillo⁹. t hoc in pma. Aldeo vt si digerit testator⁹. valeat volũtas mea vt testmũ vel vt codicilli. dabit heredi electio velit petere directe vel vtiliter: t vna electa ad alterã 2uolare nõ põt. t hoc in sẽa. Aldeo sunt hec vera q siue velit petere bono. pos. ẽ. tabu. siue ẽm nũcupatione: siue alia ali qua extraordinaria possessione. vt instit. de bo. poss. ẽ. septimo. o3 in initio eligere an velit ea q est directa vel vtilis. t b in tertia. Si aute testamentũ fecerit nõ solẽne: puta adhibitis. vj. testib⁹: t heres petat hereditatẽ: vt ex codicillis ab alio nõ audiat: nisi testator⁹ expsserit q si testm nõ valeat iure testamẽti valeat iure codicillo⁹. Si aũt agnatus vsqs ad quartũ gradũ: vel cognat⁹ vsqs ad tertiũ fuerit institut⁹: t directe agat t succubuerit: nihilominus dabit ei vtilis. a 3re secus sit in cẽneo t in agnato cãm affignat. t b in qnto. Ultimo dicit q in qlibet volũtate excepto testo adhibenda qnq testes vel rogati. vel forte adhibendi. vel ex testamẽto alterius. ita q si fuerit testm in scriptis testes subscribãt.

p ¶ Si qs. ẽ. extraneus: q aliud in ppinquis. vt. j. e. l. j. ẽ. si quis vo.

q ¶ Voluerit. Jd est elegerit agere iure directo. vt. j. eo. ẽ. ij. dicens se directo heredem.

r ¶ Persecutionẽ. quã petit ab aliquo: pcedente in gradu q est heres.

s ¶ Cupiens. f. postea minime t ẽ. Sed nõne egit actiõe pfonali t causa expressa. ergo põt ex alia causa agere. vt. ff. de excep. rei iudi. l. a ead ẽ. in pn. t. ẽ. actiones? Rñ. hoc facit b ratio 2trarior⁹ quor⁹ vnum nõ patitur aliud. q. ibi 2trarius est: q petẽdo sibi hereditatẽ ex testamentũ. petendo fideicõmissum dicit codicillũ. Item si egi ex inofficioso possum postea de falso testo agere t ecõtra. vt. ẽ. de inoffi. testa. l. ẽ. qui. et vno mõ petẽdo testm rescindi: sicq valere dicebã. alio mõ dicebam nullũ. Quare hoc? Rñ. ibi ad rescindendũ duo 3tia iura proponũtur b vt valeãt. Sed adhuc quare diuersum. Rñ. ibi 1tra q via est directa. hic altera directa t nõ per mediũ: altera indirecta t p pcedentem. f. mediũ. Item intelligitur hoc principiũ qñ nõ dixit testator⁹ vt pro codicillis valeat. nã t si dixit: 1s ibi videatur t vna via t alia agi/tamen adhuc idem est vt subijcit. tantum enim t ẽ.

t ¶ Absit. sez a iure.

Heredita tem ex te stamẽto t fideicommissũ ex codicillis quis pete re nõ põt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Valere. Dixit enim valeat iure testaméti ꝛ iure codicillo: Quid aũt ſi dixit. ſi nõ valet iure teſtaméti valeat iure codicillo: Reſpõdeo. Reſi. tunc nõ hz niſi vnã viã. ſi em teſtm tenet non hz locũ codicillus: ſi nõ tenet tunc habet locũ codicillus. ꝛ adhuc dicã habere locũ. l. iſtam.

b ¶ Poteſtate. qõ eligat: ſed neceſſitate vt eligat. ff. de tute. qui hz. ſ. ſi pupillus. ꝛ ſup ꝟ inter rogabit a iudice an velit eligere. vt. ff. de interroga. acti. ſi defenſor. ſ. illud. Ité hoc intelligo ſiue voluntas erat talis que vtrocꝫ modo poterat valere: ſiue vno modo tantũ. Sed videt nõ cõpelli eligere ꝟ vtrũcꝫ poſſit proponere. vt. ff. quorum lega. l. i. ſ. q. ait pretor: voluntate. Solu. hic ideo eligit. quia ſem per qui petit hereditatẽ ꝛ magine ipſe heres certus de ſuo iure eſſe debet. vt. ff. de acqui. here. hz ꝛ ſi de ſua. ſ. cur auté. et. l. cũ falſum. ſed ibi de facto alterius. pbabiliter errat. Vel ſolue vt dicimus. ff. de tribu. l. qõ ĩ beredem. ſ. eligere. Vel hic loquitur de pluralitate cauſarũ vt ita dicerim. i. vbi ſunt varie cauſe agẽdi. ibi cum pluralitas eſt actionum.

c ¶ Precluſiſſe. rõne electionis cõtrariorũ. Sed contra. ã. de peti. here. l. hereditas. in pin. Sol. ſi petij iure directo here ditatẽ eg teſtamento petitiõe hereditatis ꝛ ſuccubui. ſi poſtea ab inteſtato ſimiliter directo velim petere poſſum: vt ibi. ff. de inoffi. teſta. l. mater. ff. de petitio. here. l. legitimam. Nec obſtat ff. de egcep. rei iudi. l. egſertante. in pin. l. q: ibi generaliter ꝓpoſuit hereditatis petitionẽ non dicens eg teſtamento vel ab inteſtato. vnde in vtrocꝫ ſibi ꝓiudicat cum ſit in rem. vt. ff. de egcept. rei iudi. ſi mater. ſ. candẽ. Si vero directo primo petij eg teſtaméto. ꝛ poſtea peto eg fideicõmiſſo propter idem teſtamentũ eg eadẽ ſcriptura ꝛ eiuſdẽ teſtatoris reducẽdo illud teſtamentũ ad codicillos nõ poſſum: ſiue teſtator nõ egpreſſerit vt ꝓ codicillis valeret: ſiue egpſſerit vt bic. qꝫ ꝛ trarius eſt ſibi qui eg eadẽ ſcriptura petit tam contrariꝫ modis. ſed hoc fallit in quibuſdã. vt j. ꝓti. ſ. Preterea in illa. l. hereditas. ab alia perſona deferebatur ſecundo hereditas eadẽ. Si ỹ petij eg teſtamẽto iure directo ꝛ ſuccubui: ꝛ poſtea peto eg alia ſcriptura quaſi eg codicillis poſſum: quia eg alia vltima volũtate nunc egperior quã egpertus ſum. Ellij tamẽ vt. ꝓ. in oĩbus modis predictis dicũt me repellendũ ſi ſemel ſuccubui: ꝛ caue tibi qꝫ dixit teſtator valeat iure teſtaméti ꝛ codicillorum. Idem dicã ſi dixerit: ſi nõ valeat iure teſtaméti valeat iure codicillorum. hz impoſſe ibi ſit electio cum tm̃ vna habeat locum.

d ¶ Similes. vt extraordinariam ſeptimam.

e ¶ Poſtulauerit. i. poſtulare ꝓpoſuerit.

f ¶ Eg more. vt. ã. de edic. diui adria. tol. l. ſi. Sed quomodo poſſeſſorium tollit petitoriũ: Reſpõdeo. Reſi. illud poſſeſſoriũ ꝓeambulum eſt illius petitorij tantum quo iure directo agitur. vnde perinde ꝓeiudicat iuri ciuili per poſſeſſoriũ ſicut per petitoriũ directum. An ergo poterit petere mitti in poſſeſſionem qui eg codicillis habet hereditatem: Reſpon. non cũ enim haberetur. vt fideicõmiſſum quaſi legitimi vindeantur rogati. vt. ff. eo. l. conficiuntur. ergo in eo locũ non habet vt dicimus. ã. de edic. diui adria. tol. l. ſi. ſ. j.

g ¶ Petierit. i. ꝓpoſuerit petere.

h ¶ Auſpicia. i. initia.

i ¶ Propoſtũ. i. eligat vel illã vtilẽ vel directã: non enĩ adhuc elegit.

k ¶ Requiuerit. ſm ſolẽnitatem iuris vel de facto.

l ¶ Defunctus. vt ꝛ. ff. eo. l. j. ꝛ. j. de ma. teſt. l. ſi iure. ꝛ. ff. de vul. ſubſti. cõheredi. ſ. cum filie. ver. que ita.

vt etiam illud ſentiamus. ſi teſtator faciens teſtamentũ in eodem pro codicillis etiã id valere[m] cõplexus eſt qui hereditatem petit ab ipſis intẽtionis exordijs vtrũ velit eligẽdi habeat poteſtatem[n]. ¶ Non enim par ratio videtur ſciẽs ſe vnius electione alterius ſibi aditũ precluſiſſe. ¶ Ita vt ſi ue bonorum poſſeſſionem ſm tabulas aut ſm nuncupationem cerasꝫ ſil'es[o] poſtulauerit[p]: aut certe mitti ſe in poſſeſſionẽ ex more petierit[q]: ſtatim inter ipſa bona iuris auſpicia[r] propoſitũ ſue intentionis explanet. ¶ Illud qꝫ pari ratione ſeruandũ eſt vt teſtator qui decreuerit facere teſtamentum: ſi id implere nequiuerit[s] inteſtatus videat eſſe defunctus[t]: nec tranſducere liceat ad fideicommiſſi interpretationẽ ve lut ex codicillis vltimam voluntatem: niſi id ille complexus ſit: vt vim etiam codicillorũ ſcriptura debeat obtinere. Illo iure (vi delicet electionis) perdurante[m]: vt qui ex teſtamẽto agere voluerit[u] ad fideicommiſſum migrare non poſſit[v]. ¶ Si quis vero ex parentibus vtriuſꝫ ſexus ac liberis vſqꝫ ad quartum gradũ agnationis[x] vinculis alligatus: vel cognationis nexu conſtrictus vſqꝫ ad tertium gradum ſcriptus heres fuerit vel nuncupatus in eo videlicet teſtamento: quod teſtator vicem quoꝫ codicillorũ voluit obtinere: licebit eiꝰ ſi de here ditate ex teſtamento ſm motui voluntatem agens[y] fuerit forte ſuperatus: vel certe ſi ipſe forte ſponte[z] voluerit) ad fideicõmiſſi ſubſidium conuolare[a]. ¶ Non enim par eademqꝫ ratio videtur amittere debita[b] ꝛ lucra[c] non capere. ¶ In omni auté vltima voluntate[d] (excepto teſtamento) quinqꝫ teſtes[e] vel rogati: vel qui fortuitu venerint in vno codẽqꝫ tempore debent adhiberi: ſiue in ſcriptis ſiue ſine ſcriptis[f] voluntas conficiatur. teſtibus videlicet quando in ſcriptis volũtas compnitur: ſubnotationem[g] ſuã accommodantibus.

¶ De legatis. Titu. xxxvij.

Conditio migta deficiens per caſum non facit deficere relictum alimentorum. hoc dicit ſm vnum intellectũ glo. Vel ſic. Alimẽta relicta legatarijs quouſcꝫ cum titio mozati fuerint etiã debentur ꝓ tempore ſecuto poſt mortem titij. Hoc dicit Alexander.

Impera. Anto. a. Pius libertis ſertilie. Lex. j.

Quãuis verbis his vt quoad[h] cum clau dio[i] iuſto mozati eſſetis alimenta vobis ꝛ veſtiarium[k] legatum ſit: tamen hanc fuiſſe defuncti cogitationem interpretor: vt ex poſt mortem[l] iuſti Claudij ff. de ſucceſſ. edi. l. j. ſ. largius. ꝛ. j. qui po. in pig. ba. affiduis. in fi.

¶ Volũtate. ſiue iter abſentes: ſiue inter preſentes. ſiue de omnibus bonis ſiue de parte: vel de re certa. ſiue relinquaſt luis vel egtraneis. ſiue priuatis vel collegiatis.

¶ Excepto teſtaméto. in quo ſeptem rogati interuenire debẽt. vt. ff. de teſta. beredes. ſ. in teſtamẽtis. ꝓterꝙ inter liberos. vt. ſ. fami. ber. l. fi. ꝛ de teſta. bac cõſultiſſima. ſ. eg imperfecto. nã ibi ſufficiunt qualiacũq; indicia etiam per duos teſtes fortuitos.

¶ Quinq; teſtes. * vt. j. de dona. cau. mor. l. fina. ꝛ. ã. de bis qui in ecclẽ. ma. l. fi. ꝛ inſtitu. de fideicõ. here. ſ. fi. ꝛ etiam femina cum nõ prohibeatur. arg. ff. de teſta. l. j.

¶ Scriptis. dic vt in rubrica. ã. eo.

¶ Subnotationem. i. ſubſcriptionem.

¶ De legatis. ¶ Nidimus de teſtamentis ꝛ codicillis: nunc de bis q̃ in illis relinquuntur. Accurſius.

Quãuis. ¶ Caſus. Teſtamẽtum feciſti: heredẽ inſtituiſtiet inde alimẽta mibi legaſti q̃diu mozarer cũ claudio here de tuo. deceſſit claudius: an mibi ꝓeſtanda ſint adbuc alimenta: q̃ritur. Reſi. q̃ ſic. videbatur q̃ non: qz nõ mozatus ſum cũ claudio: nõ obſtat. interꝓetaẽ enim hec. l. talẽ fuiſſe volũtatẽ defuncti: vt etiã poſt mortem claudij mibi alimenta ꝓſtarentur.

¶ Quoad. i. donec.

¶ Claudio. ꝓprium nomen.

¶ Veſtiarium. Hoc ſuperabundat cum appellatione alimentorum hoc contineatur.

¶ Poſt mortẽ. immo videtur q̃ non debeanꝫ. vt. ff. de an. lega. ſcio. in pin. ꝛ. j. de condi. infer. l. ſi ea. Sed diſtingue cuius contẽplatione ſunt relicta. an eoꝝ legatarioꝝ: an eoꝝ cum quibus mozari debeant. Dic ergo contẽplatione legatarioꝝ quaſi cõmodius poſſunt ꝓpere exiſtentes apud eum ſed in. l. cõtraria cõtemplatione eoꝝ cũ quibus mozari debeãt. vñ deficit legatũ ꝓ parte ſi ꝓ pte moziunꝫ: vel eg toto ſi non

m ¶ Perdurante. qñ eſt complexus vt valeat iure codicillorum.

n ¶ Volnerit. ſupple ꝛ ſuccubuit.

o ¶ Poſſit. predicta in extraneis.

p ¶ Agnationis. intelligũt quidã in agnatis ꝛ cognatis parentibꝰ ꝛ liberis tm̃. nam ꝛ ſuperiores ꝛ inferiores reperiunt agnati quidã vt auus paternꝰ: et eg filio nepotes. Alij cognati. vt auus maternus. et eg filia nepotes. non autez de collateralibꝰ dicit. hz ꝓ. etiã de collateralibꝰ dicit. argu. j. ꝓti. non em̃ zc. ſed hz differãt hic agnati a cognatis: hodie nõ differũt. vt ſ auſ. de here. ab inteſta. ſ. nullam. col. ig. ſed illud cuz ab inteſtato. hic quodã modo eg teſtaméto. Sz quã actionẽ proponit q eg codicillis habet here ditatẽ vel legatum? Reſi. officiũ iudicis. vt inſtit. de fideicõ. heredi. ſ. j. vel vtilẽ eg teſtaméto quaſi vim capiũt eg teſtaméto ſi qõ eſt factũ: vel ſi nullũ eghibẽt vim teſtaméti q̃ſi ſint legitimi inſtituti. vt. ff. eo. l. ab inteſtato. ꝛ. l. officiunt. circa ꝓin.

q ¶ Agẽs. ſ. iure directo.

r ¶ Spõte. forte nõdum ſuperatus in directo.

s ¶ Connolare. alius bere ꝓcedebat gradu.

t ¶ Debita. eſt em̃ talius cognatorũ hereditas vt debita. vt. j. de adopt. l. pe. ſ. oĩa igit. et. j. de impo. lucra. deſcript. l. j. circa ꝓn. lib. g. ꝛ. ã. de cura. furi. l. fi. ſ. ij. ꝛ. ff. ꝓ ſocio. ꝛ qz. impꝛoprie tamen cũ poſſint grauari in eo qõ habent vltra debitũ bonorũ ſubſidiũ. Accur.

Hẽditas eſt cognatis debita.

v ¶ Lucra non cape. q̃ ab egtraneis oĩno pñt adimi iſtitutẽdo alios. vñ hz diuerſus ſtatui: vt hic. et Teſtm̃ hz habere ſe ptẽ teſtes rogatos.

* Concor. glo. ſuper bo q̃d. i. c. licet vniuer ſis. errat hic teſt.

si nō habitēt cū eis.ꝛ probatur hec distinctio in eo.ti.annua.in prin. ꝛ de cōdi.ꝛ demon.l.illis.magine qꝫ simpliciter alimēta relicta perpetuo relinqui intelligūtur.vt.ff.de ali.leg.l.cato.ꝯ.i. Ité adhuc ꝯ.ſ. de ꝺdi.infer.legatū.Sol.hoc fauore alimētoꝝ.vel illud fuit ſub cōditione relictū hoc purū qꝫ certā accepit legē fauore legatariorꝝ.aut vi

a ¶Voluerit.ſ.defunct⁹. ¶Caſus. Teſtamentū feci ſti:heredem inſtituiſti:ꝛ multa alia legaſti.bereꝫ hereditatē vendidit: an emptor⁹ debeāt cōueniri legatarij:q̄ritur.Rñ.qꝫ vēditor⁹ conueniēdus eſt:ſed quod preſtitit ab emptor⁹ venditor⁹ conſequatur.quia cū ſuo one re trāſit hereditas.

b ¶Ab eo.ſcilicet bere de inſtituto.

c ¶Peti poſſunt.remanet eñ heres.vnde ipſe cōuenitur.vt.ſ.de bere. vē.l.ſi.ꝛ ſi.ꝛ qꝫ ſoluit ab emptor⁹ recupat. vt dicta.l.ij.ꝛ.ff.de peti.here. ven.l.ij.ſ.ſiue.ꝛ.ſ. ſi qꝺ publici.in fi.

d ¶Eo noīe.ſ.legator⁹ vel fideicōmiſſor⁹.

e ¶Venditor.bñ eſt bere⁹ inſtitutus.

f ¶Fideiuſſorib⁹.de vendito⁹ accepit.vt et.ff.de bere.ven.l.vēditor⁹ ex hereditate.ꝛ hoc ſi heredi⁹ tas eſt ſoluēdo non alꝫs. vt.ff.ad.l.fal.l.iij.in pn.

g ¶Eius.ſcz emptoris.

h ¶Poterit.heres inſtitutus.

Qui poſt. ¶Caſ⁹. Pſſami. fecit teſtamentum ꝛ mihi legauit ꝑdia.deinde ea obligauit.an videatur mihi ademiſſe:legatū: queritur. Rñ.qꝫ nō.ſed habet actionē perſonalē ex teſtamento contra heredē vt ea liberet.

i ¶Poſt teſtū.alió ſi añ obligatam poſtea legat.qꝫ ſi ſciebat rē obligataꝫ luitur ab herede ſi ignorabat a legatario.vt.ſ.de fideicō.l.predia.ꝛ.ff.de leg.j.ſi res.

Legatum k an videatur adimere teſtatori alienādo rē legatam.

k ¶Dedit.ſecus ſi alio modo alienaſſet.nam tūc diſtinguē:aut ex neceſſitate rei familiaris:ꝛ tunc ꝑſumitur nō ademptū ꝛ debetur legatum.aut ex voluītate ꝛ tunc nō debetur.vt.ff.de adimē.lega.l.rem legatam.que diſtinctio in donatione nō cadit.vt.ff.de leg.iij.l.fideicō miſſa.ſ.ſi rem.aliud ſi vſuſfructus alienetur.

l ¶Nō videt.vt inſtit.de leg.ſ.ſi rē.Sed videtur q̄ ſic.vt.ff. de dona. inter vi.ꝛ vgo.cū hic ſtatus.ſ.ſi maritus.ꝛ.ſ.de dona.inter vi.ꝛ vgo. ſi maritus.ſ.iij. Ideꝫ ſolui. Additio. Dicas q̄ aliud in donatiōe q̄ facta eſt inter cōiuges:que cū ſit contra ius cōmune facilius irritatur.

Legata rius tria habet ausilia.

m ¶In perſonā.ſ.ex teſtamēto.nā cum rem ſuā teſtator legat tria cōpetunt legatario ang ilia.l.actio ex teſtamēto.ꝛ actio in rem.ꝛ hypothecaria.vt.ff.de leg.ij.cū filius.ſ.varijs.ꝛ.j.cōia de leg.l.j.

n ¶Liberari.idem cū legauit ꝑdium q̄ debebat tributū in ꝑteritū. vt.ff.de leg.j.apud.ſ.heres.ꝛ de leg.iij.qui cōcubinā.ſ.qui hortos.ꝛ.l.patronus.ſ.iij. Ideꝫ autē eſt cum quis rem obligatā vēdidit.naz tenetur ex empto.vt.j.de euic.l.ex predijs.

Eruis. ¶Caſus Seruo tuo legatuꝫ ſine libertate reliquiſti:an valeat legatum:queritur.Reſpon.q̄ non.nec conualeſcit:licet poſt mortem tuam manumittatur.

o ¶Nō valet.ꝯ.ſ.de neceſſ.ſer.quidam.ſ.j.Sol.vt ibi.nec libertatē hz per hoc.vt.j.de fideicō.l.ex fideicōmiſſo.niſi fit miles.vt.ſ.de teſta. mīli.ex his. Item hoc.ſ.q̄ non valet legatū iſtis ſeruis ꝓcedit:niſi ſeruus alij legetur.vt.ff.ad legē fal.plaucius.ꝛ de leg.j.ſeruo legato. in pn.vel niſi manumittatur.vt.ff.ad.l.fal.plane.

p ¶Poſt mortē.Secus ſi eo viuo.vt arg.ff.de iur.fiſ.nō intelligitur. ſ.diuus.ꝛ de leg.pref.l.interuenit.Et no.q̄ ab initio non valet non confirmatur poſtea.vt.ff.de reg.cato.l.j.ꝛ de regu.iur.qō ab initio.

Don eſt dubiū. ¶Caſus. Pone in legatario.rē in ſpecie mihi legaſti.eam vel totā vel partē ſubtraxi:an amittam legatum queritur.Rñ.q̄ ſic.totum.ſi totum ſubtraxi.vel partē:ſi partem.vel dic in herede qui ſubtraxit rem legatā nō detrahet de ea quartā:qō non eſt ita ꝓbabile.

q ¶Iſton eſt dubium.poteſ ponere caſum in herede vt nō detrahat q̄rtam in re quam ſubtraxit.vt.ff.de bis quib⁹ vt indig.l.reſcriptum.ꝛ ad legē fal.paulus rñdit.et in auc.de heredi.ꝛ fal.ſ. hinc nobis.col.j.et tunc dic actionem.i. retentionem. Ideꝫ in legatario. vt legatum amittat ſi illud ſubtrahat.vt ꝛ.ff.ad legē fal.l.j.ſ.j.ibi:eis au tem ꝛc.ſic enim euenit ſi deicōmiſſario vniuerſali.vt.ff.ad trebel.l.paulus reſpondit.ſi certa.et hec bona.Sed ꝓout in legatario itelligis eſt cō tra.ff.quoꝝm leg.l.j.in ꝓin.ꝛ.j.quoꝝ legatoꝝ. l.j. Solu. bic ſubtraxit clam:ibi palam.arg.ff. de admi.tuto.non exiſti mo.ꝛ de ritu nup.l.fina. Vel ibi ante aditā hereditatem:bic poſt.ꝛ poſt apprehenſam poſſeſſionem.alioquin idez eſſet qō ante aditā hereditatem.vt.ff.de acqui.poſ. l.cū heredes.in pnin.ſic ff.de cri.expi.bered.l.ij. Vel diſtingue aut putauit ſibi licere an non.vt inſtit.vi bo.rap.ſ.quia. media magꝫ placet. Ité videtur contra.ſ.de cri. expi.here.l.obtentu:ſed ibi alij non legatarij oc cuparunt.vnde non nocet legatarijs.

Si legata. ¶Caſ⁹. Legatū mihi reliquiſti:ꝛ ſi aliquo caſu illud non agnoſceré in eo titium ſubſtituiſti.nunc agnoni:an euaneſcat ſubſtitutio:queritur.Reſpon.q̄ ſic.

r ¶Primus.legaui titio:ꝛ ſi non haberet idem legaui ſemꝓronio vel pontiane.ꝛ facit.ꝯ.de impub.ꝛ alijs ſubſti.poſt aditam. Caſus ponit.

Si fortidianum. ¶Caius. Pſſamilias teſtū fecit:fratres quatuor heredes inſtituit.ꝛ eis fundū fortidianū legauit.demū mihi eundē legauit.cui acquirat?Rñ.q̄ cōcurſu partes fiant.babeo enim ſemiſſem ꝛ inſtitui alium. Si autē in noīe rei legatē teſtator⁹ creauit:puta dixit ſic.lego tibi ſticbum ꝛ ſenſit de herote an ob hoc minus valeat legatū:queritur?Rñ.q̄ non.cum conſtet de re.

s ¶Dō tibi.nō aīo adimēdi illis.alꝫs ꝯ.vt inſti.de adēpt.leg.ſ.trāſ ferri.ꝛ tu ſemiſſem.ꝛ illi alīū ſemiſſem habebūt.vt.ff. de bere.inſtitu.

t ¶Nominū.ꝓpriorꝝ.vel ꝓnominū.vel agnominū.vt ꝛ inſti.de leg.ſ. ſi qs in noīe.ꝛ.ſ. de teſt.ſi in noīe.vel finiū.vt.ff. de leg.iij. patronus. ꝯ.j.ſecus ſi erret in appellatiuis nominibus.vt.ff.de leg.j.l.iiij.

Erroꝛ nominū vel finium an vitiet legatum.

Ab adminiſtratione. ¶Caius. Filio tuo impuberi militē ſi ſtamento tuo tutorem dediſti:ꝛ ei legatum reliquiſti.ſi tutelā impuberis adminiſtraret:immo ſimpliciter.ſed dubitabat an emolumentum ſine onere poſſet agnoſcere.Vel dic ſub ꝺitione q̄ militi fuerit impoſſibilis de iure.ꝛ ob hoc repellenda.an legatū petere poſſit non obſtāte eo q̄ non adminiſtrauit quia miles. Rñ.q̄ ſic.ci per ſacramentū militie ꝓhibeatur eſſe tutor.vnde a petitione legati nō excluditur:cū ſi adminiſtrare vellet non poſſet.

u ¶Religio.iurabat enim miles vt dixi.ff.eg qui.cau.ma.l.pe.

v ¶Marcellum.militem.

x ¶Obis.pupillis loquitur.

y ¶Eripit.Fiſi effectis filij conueterani.vt.ꝯ.de exceuſa.vete.l.ij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶Hec enim nota aliquem per impotentia excusari etiam in lucro captando:et facit.ff.de admi.tu.l.nesennius.

b ¶Prohibeatur.propter militiā quam habet. Et no.q̄ hec conditio de iure est impossibilis in milite:z ideo remittitur. vt inſti.de bere.inſti.§.impossibilis.z.§.de inſti.z ſubſti.l.repiebēdenda.z ſpecialiter

Ter.l.ſi in fraudē.lo.ſi.in.c.ſuſcitata.cetera de reſti.i.integ.dicit q̄ iſtas.l.q̄ eſt ſignale vbi cautum aliqs ſibi non admittitur ꝺs ꝓtari cautio.

le eſt in milite.ſecus in alio.vt.ſ.eo.l.pe.z.ff.de teſt.tu.l.qui tutelam.in ꝓnci.z de his qui.vt indigni.l.poſt legatum.§. amittere. Sed videtur etiaꝫ ſolutum repeti.vt §.de cōdi.ob cau.l.ſi militem.Solu.ibi ignorauit militem qui debitor eſſet procurator.ideoq̄ repetit.hic ſciuit.vel ibi ſub conditione dedit ſi eſſet procurator:hic pure ſignauit eum tutorē.Vel dic q̄ hic fuit relictum ſub impoſſibili cōditione que legatum non vitiat.porro ſi deſ ob cauſam impoſſibilē reuertitur per conditiones ob cauſam cum cauſa non poſſit imple.vt dicta.l. ſi militē.et.l.dictā.nam in eo q̄s ibi dicit.ſi non impoſſibilē cauſaz ſubaudi magiſtre.

Sed ſequatur nō impedit. ¶Nec enim[a] iuſte ab ea petitiōe repellitur:cū etiam ſi vellet tutelā adminiſtrare prohibeatur[b].

Ter.l.ſi in fraudē.§.Jn fraudē. Inſtituiſti heredem:mihi legatū reliquiſti vt me defraudaret.heres a legato titū ſuppoſuit/q accuſabat teſtamētum.an legatum petere poſſim:queritur. Rñ.q̄ ſic.ſed cauebo de eo reſtituendo heredita te cuicta.licz aliꝫ cautio ni locus fuerit.tunc ſecūdū dubiū fuit:an ſolida legata debeātur.ꝑpter falcidiam.ſi hic legatarius ceperit plus q̄ per l.falcidiā capere licuerit illud reddet.

Ter.ſi.§.Jn fraudē. Jnſtituiſti heredem:mihi legatū reliquiſti vt me defraudaret.heres a legato titū ſuppoſuit/q accuſabat teſtamētum.an legatum petere poſſim:queritur. Rñ.q̄ ſic.ſed cauebo de eo reſtituendo heredita te cuicta.licz aliꝫ cautio ni locus fuerit.tunc ſecūdū dubiū fuit:an ſolida legata debeātur.ꝑpter falcidiam.ſi hic legatarius ceperit plus q̄ per l.falcidiā capere licuerit illud reddet.

Reſtituturum.ſecus legatarium.

Quis als.i.alij.Vel dic ꝓprie.z dic cautioni.ſecus illi qui caꝓtoplus ceperit q̄ per.l.falci.licuerit reddi.vt.ff.ſi cui plus q̄ per.l.falci.l.j.in princi.Sunt ergo diuerſe cautiones.Una enim beneficiate legata reddi.Alia quātoplus ceperit.vt.ff.qui ſatisfda.cogā.de die.§.item. De ꝓxima habes tm̄.ff.de peti.bereditatis.diuus.in fi.z.l.ſeq.z.§.de peti. bere.l.fi.circa ꝓin.z ꝓtatur demū mota cōtrouerſia.vt.ff.ad.l.falci. l.dolo.Sed alia quādo ſoluūtur ſine cōtrouerſia mota noīe beredita tis.ſi de legatis ſit controuerſia:vt hic dicitur.

Legatum rei aliene an valeat de iure canonico.

Cum rem alienam.¶Lalus.Rem alienam nec tuam nec heredis mihi legaſti:an valeat legatum:queritur.Diſtinguit:aut ſciuiſti alienam aut ignorauiſti.primo caſu valet:z petere poſſum.ſcōdo caſu non:niſi cōiuncta perſone id legaſti.

Cum rem alienā.i.non ſuā vel heredis.vt.ff.de leg.ij.vnū ex familia.§.ſi rem. Jte ſecus videtur de iure canonū.vt eē de teſta.c.filius. z.ij.q.v.ſi eps.que ſunt ſ.Sed quid ſi teſtator rem ſibi cū alio cōmunem ſciēs cōmunem:vel rē alienā in qua habet aliq̄ ius alicui legat. Rñ.q̄ tñ iuris habebit legatarius q̄tum teſtator in ea habebat.vt ff.de leg.ij.ſerui electione.§.ſi.z.l.ſi domus.§.ſi.

Peti pōt.vt beres iuſto ꝓtio redimat z ꝓſtet.vel ſi nō pōt det eſtimationē.vt inſti.eo.§.nō ſolū.z.ff.de leg.iij.nō dubiū.§.ſi.Accur.

Vel vgoni.vt.ff.de aur.z arg.leg.l.qntus.j.§.ſi.z.j. de fideicōmiſ.

l.prędia obligata.z eſtimat iudex que coniuncta ſit.vt.ſ.de fideicō.l. volūtatis.Sed hoc fallit in libertate relicta ſeruo quem teſtator credit ſuū.nam indiſtincte debetur ei.vt.ff.ad trebel.l.quidam.§.ſi quis filiū.z de fideicō.lib.l.paulus rñdet.§ in ea eſt ſpāle.Jte ſi vni filioꝝ pcelegat pater rē quā credit ſuā nō videtur

Libertas relicta ſeruo quē teſtator credit ſuum idiſtincte debet ei.

poteſt amplius eo mortuo peti. Alegan. poſt Bal.z Salice.

Idem.a.Albiano. Lex.xi.

Alia legatorum non habet actionem ſi ea que ei ex teſtamento reliquit viuus[n] pater: poſtea in dotem dederit.

Veres qui partē bereditatis in qua fuit inſtitutus repudiauit:totum ꝓlegatum conſequitur.b.o.Alegan.

Idem.a.Dutiano. Lex.xij.

Cum[o] reſponſo viri prudentiſſimi papiniani quod precibus inſertum eſt peceptionis legatū etiam omiſſa parte heredi tatis vēdicari poſſe declarat:intelligis deſiderio tuo iuxta iuris formam eſſe conſultum. ¶Verba vero reſpōſi hec ſunt. filie mater ita legauit predium precipito ſumito extra partem bereditatis. ¶Cum bereditati matris filia re nūtiaſſet[p]:nihilominus eaz recte legatum vēdicare viſum eſt.

Res ꝓpria nemini poteſt legari.boc dicit Salicetus.

Jmperatores Diocle.z Maxi. aa. Seuero. Lex.xiij.

Propias tuas res legari vel fideicōmitti tibi nō poſſe[n] certum eſt.

Non monumētum ſed ius inferendi mortuum poteſt legari.b.o.Sali.Vel ſic. Res religioſe relinqui nō poſſunt ſed ius quod quis habet in eis.b.o.Alegan.

Idem.aa.Taciano. Lex.xiij.

Monumenta[q] quidem legari non poſſe manifeſtū eſt. Jus autem mortuum inferendi legare nemo prohibetur.

Libertas relicta ſeruo quē teſtator credit ſuum idiſtincte debet ei.

Legari q̄q̄ pōt alicui res ſuas.

Non potuiſſe.Quod enim tuū eſt amplius tuum fieri non poteſt. vt inſtitu.eodem.§.ſed z ſi rem. Jtem hoc cum pure legatur.ſecus ſi ſub cōditione.vt.ff.de lega.j.cetera.§.j. Jtem boc intellige niſi teſtator aliquid iuris in illis rebus habuit:vt.ff.de lega.j.apud iulianū. §.ſi titius.z.l.ſi domus.§.fina.z.l.ſi fic.z.l.ſenatus.et.l.ſi tibi homo. §.fina.z de lega.ij.l.meuius.§.penulti.Quid autem ſi tempore teſtamenti eſt legatarij z tēpore mortis teſtatoris eſt alienata:z dicēt ꝓbare.vt.ff.de regu.ca.l.j.in fi.Vel dic ſm Jo.ꝑ ibi ſub cōditione fuit legata:vt dicta.l.cetera.§.j.

Donumenta.¶Lalus.Donumentū mihi legaſti:an valeat legatum:queritꝫ Rñ.q̄ non.ſecus ſi ius inferēdi mortuum.

Donumēta.id eſt ſepulchra:vt ꝓbatur.§.de relig.l.ſepulchrum ſed nūquid.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK PADERBORN

Sed nunquid si monumentū id est sepulchrum vel leganerit vel vendiderit ius inferendi concedere videtur? Et videtur q̄ sic. vt argu. ff. de contraben. emp. qui tabernas. ī de lega. ij. meuius. §. penulti. ī de §. fina. ī. de libe. lega. l. j. ī. l. non solum. §. j.

SJ vniuerse. ¶ Casus. Debito fiscali vel priuato obligat' pte diū mihi legasti. an valeat legatum: queritur? Rñ. q̄ non. si bona bene ditaria ī debita tñ con currant. §̄ si deducto ere alieno aliq̄ residui fuerit illud cedet in legatū. nec impedientur libertates relicte. falua tamen ratione. l. fal. alioqn pte stari legata pecuniaria non debent.

a ¶ Nihil. vt. ff. ad trebel. l. j. §. is qui. ī. j. ad legem fal. successores.

b ¶ Libertate. scilz dicte. nam fideicōmissaria ex solo eūtu impeditur. vt. j. qui ma. nō pos. l. j. secus si debitor contēdat pignora sibi legata a creditore. vt. ff. de lega. iij. si mulier. §. fi.

c ¶ Quin. p̄ §̄. als quando pro quia.

d ¶ Etiā legata. Hoc ad pecuniaria referas legata. §̄ libertates non minuuntur per falcidiam. vt. ff. de inofficio. test. papinianus. §. quarta.

QReditor. ¶ Casus. Predium mihi obligasti. illud idē mihi legasti. an debito soluto illud recupare possit pe res: queritur? Respōdeō q̄ non.

e ¶ Quomīo. id est non. hoc enim necesse est fieri. §̄z debitori offerri. vt. ff. de lega. ij. l. creditorem. Sed quid econtra si creditor debitori legat pignus: Valet remissio pignoris. licet debitor per hoc grauari non possit. vt. ff. de leg. iij. si mulier. §. fina.

DAtum. ¶ Casus. Liberto tuo legatū reliquisti: an ei adimere possis: q̄ritur. Rñ. q̄ sic. sine pure dicendo: nolo q̄ habeat legatum. sine sub cōditione si nauis venerit eg afia. idem in ingenuis est. Viuia.

f ¶ Adimi. ī. si quidē adimatur in eodem testamento videt nec fuisse datum. si quidē in alio ī soleni ipso iure adimitur: si in minus solēni volūtate ipso iure debetur. §̄z obstat exceptio. vt. ff. de adimē. lega. l. iij. §. fi. Si autem fiat ademptio per inductionem: si quidē fiat ante cōsummationem testamenti ipso iure adimitur. alioquin p exceptionem. vt. ff. de leg. j. si ita fit ascriptum. z de his que in testa. delen. l. j. §. sed si legī. ī. §. §̄z consulto. ī. l. prox.

EX legato. ¶ Casus. Actionem quam habes contra debitorem tuum mihi legasti. an cū eam ab herede tuo non habeā adhuc cessam intentare possim queritur. Respondetur q̄ directam non. §̄z vtilem meo nomine fic.

Actio vtilis et directa differunt.

g ¶ Utilibus. als vtilius. Sed quid differt vtilis a directa? Quidam dicunt q̄ vtilis. vt. ff. de nego. gest. actio. Alij q̄ vtilis est datiua directa natiua. Tertij q̄ ex contractu ex quo fit cessio nascitur vtilis qō non placet. quia si cedo tibi actionem furti ex hoc cōtractu nascitur actio vtilis furti: quod est falsum. vt. ff. de pactis. si vnus. §. pactus. Vel dic directa ex verbis ī ex mente legis: vtilis ex mente tantum. vt in summa de actio. ī. ff. de nego. gestis. l. actio. Et nota hic hec casus in quibus datur vtilis actio solo contractu sine cessione: vt hic. et. §.

Actio vtilis data in

¶ Nemo relinquit quod nō habet. hoc dicit Bal. Vel sic. Non valent legata si ex alienum absorbet totam hereditates: sed si aliquid supereſt valet vsq̄ ad illud: falua falcidia. b. o. Alegan.

Idem. aa. Terētiano. Lex. xv.

SJ vniuerse facultates quas pater vester reliquit debito fiscali aut priuato absumuntur nihil[a] ex his que testamento eius ascripta sunt valere potest. ¶ Si deducto debito in relictis bonis superfluus est: libertates[b] impediri iuris ratio non permittit: quin[c] etiam legata[d] necnon fideicommissa (salua lege falcidia) p̄standa sunt.

¶ Si debitor legat creditori rē pignoratam: non tenetur creditor restituere eā heredi: etiam oblato vel soluto p̄tio. hoc dicit Alexander.

Idem. aa. Sille. Lex. xvi.

QReditor si a debitore suo rē quā pignoris noie suscepe rat legatā sibi p̄tēdit: etiā debito ab heredibus eius oblato: quominus[e] restituat defendi potest.

¶ Sicut legata fieri possunt: ita z adimi. b. o. Alegā. cōcor. Bal. z Salice.

Idē. aa. Euthitiano. Lex. xvii.

DAtum legatuz adimi[f] tam pure q̄z sub cōditione: non libertis tantum/sed etiam ingenuis placuit.

¶ Ille cui legatur nomen debitoris bz vtilem actionē suo noie: non aut̄ directā nisi fit mādata vel cessa. b. o. Alegan.

Idē. aa. Justiniano. Lex. xviii.

EX legato nois: actionib[g] ab his qui successerūt nō mandatis: directas quidē actiones legatarius habere non potest: vtilibus[g] autem suo noie experietur.

¶ Breuitas tēporis quo matrimoniū durauit nō impedit ab altero coniugum alteri posse legari. b. o. Salice. z Alegan.

Idē. aa. z. cc. Niconi. Lex. xix.

¶ Non tantum duozum mensium sed etiam minozis tē pozis maritus vxozis testamento scriptus succedit: nec legata: nec fideicommissa seu donationes[h] tēpozis huius angustia[i] capi prohibet.

¶ Si qs legat rē in qua vsumfructū hz illud ius tantū qō hz legasse videtur. licz morte finitū sit. b. o. fin glo. Alegan.

Idem. aa. Eutbitiano. Lex. xx.

QXor patrui tui si testata de cesserit/res tuas[k]: tantum modo vsumfructum habens earum: legare non potuit[l].

¶ Verbor solēnitas nō curatur etiā in legatis. b. o. Sali. vel sic. Non refert per q̄ verba loquat testator: dūmodo eius intētio comprehendatur. b. o. Alegan.

Imperator Constan. a. ad populum. Lex. xxi.

IN legatis vel fideicommissis necessaria non sit verborū obseruantia: ita vt nihil[m] p̄ter fus interſit quis talem volūtatē verborū casus[n] exceperit: aut qs loquendi vsus effuderit.

¶ Appellatiōe heredis veniūt heredes in infinitū. Alegā. cōcor. Bal. z Salice.

Imperator Justinia. a. Menne pfecto pretorio. Lex. xxii.

IN annalibus[o] legatis vel fideicōmissis que testator nō solum certe persone: sed etiā eius heredibus p̄stari voluit[p]: eozū exactionez omnibus heredibus: z eozum heredum heredibus seruari p̄o volūtate testatoris p̄cipimus.

¶ Si vni legat totū alteri postea pars eiusdē totius censet illa pars de toto adē pta. b. o. vsq̄ ad. §. sed z aliam. Alegan.

Idē. a. Jul. pfec. pto. Lex. xxiii.

QUm questio talis de significatione verborum animos veterum mouit: si quis quendam

seq; casib; sine cessione.

Legatum qualr adimatur.

Qon tantum. ¶ Casus. Agozem duxisti: infra duos mēses decessit: z te heredē instituit: z multa legata reliquit. an ob hoc minus teneāt q̄ tā paruo tempore cum ea fuisti: queritur? Respondeo. q̄ non.

b ¶ Donationes. scz causa mortis.

i ¶ Angustia. quia modicum tēpus est q̄ eam accepit. z est ar. ff. de leg. j. si mihi z tibi. §. j.

k ¶ Xor. ¶ Casus. Vxor patrui tui in fundo tuo hēbat vsus fructus p̄prietatē. illū mihi leganit. an valeat legatū queritur. Respōdetur q̄ non.

l ¶ Res tuas. quo ad p̄prietatem vel vsumfructum.

m ¶ Non potuit. Sed nōne potuit rem alienā legare? Respondet. vtiq̄. sed cū non sit sua ius qō habet tantū legare videtur. vt. ff. de contraben. emp. qui tabernas. z de lega. ij. meuius. §. penultimo. at hic post mortez nullum ius remanebit: quare legatum non tenet: vt. ff. de lega. j. si quomus. §. finali. ſic ergo qō voluit (scilicet vsumfructum) non potuit. et qō potuit (scilicet p̄prietatē) non dixit. ficq; neutrum valet. vt. ff. de rebus dubijs. l. in ambiguo: quod est verum: ni si postea fit nacta p̄prietatem. vt. ff. de legatis. j. quod in rerum natura. §. j.

n ¶ Si legatis. ¶ Casus. Si testamenti factor aliquid mihi legasti: non refert per preceptionem: vel finēdo modum illud mihi relique ris: quia valet legatum. vel dic an obliquis casibus seu verbis.

o ¶ Annalibus. ¶ Casus. Aliquod annuū mihi z heredi meo reliquisti: an debeatur legatum. §̄z singulis annis. an p̄mis heredibus tñ vel heredum heredibus: queritur. Rñ. q̄ heredibus heredum. z eadem dabitur eis petitio z exactio.

p ¶ In annalibus. puta decem annua.

q ¶ Voluit. secus si hoc non dixit. vt. ff. de vbo. obli. l. stichum. §. j.

r ¶ Seruari. etiā in infinitum. vt. ff. de iure immu. l. iiij. z de vbo. sig. heredis. secus in vsufructu legato tibi z heredibus. nā de p̄mis intelligitur. vt. §. de vsufruc. l. antiquitas. ne inutilis esset p̄prietas. vt. ff. de condi. z demon. titio centum. §. titio. ij.

s ¶ Quem questio. ¶ Casus. Testm fecisti: fundū cornelianū mihi legasti: deinde titio eius medietatē: qualiter faciēda esset distributio: apud antiquos dubitabat. Dicit imperator: q̄ ego in mediā titi[q] in altera vocabit. Jdē est si ego in totā hereditatē z ex causa legati titi[q] p̄cipere debuit medietatē: q̄ ego in seq̄ncias vocabor: ille gati titi[q] p̄cipere debuit medietatē: q̄ ego in seq̄ncias vocabor: ille gati titi[q] p̄cipere debuit medietatē: q̄ ego in seq̄ncias vocabor: illeg

iterato mihi eundē fundū legauit:vel aliā rem mihi prius legatā.et sic tertio eundē fundū titio reliqt semel facta eius mētione:qualiter faciēda esset distributio q̄rebat.Rñdetur siue cōiunctim siue separatim esset legat⁹ fundus:ego in dimidia vocabor:z titius in alia:misi testator⁹ partes specialiter exp̄sserit:quo casu seruabit ei⁹ volūtas.

a ¶ Partem. Dō potest facere:z etiā totā fi vult. vt.ſ.eo.l.datum.

b ¶ Duodecim vncias.i. totam rem.

c ¶ Sex.i.dimidiam.

d ¶ Dissidere. immo videtur res transire ad dominium i nostro casu. vt.ff.ad trebel.l.marcellus.in prin.z.l.qui quadrigenta.z de here.instit. l.interdū.ſ.ſi ſ exceſſit. z.l.ſi ita ſcriptū.ſ.gdz. z de libe.z posthu.ſi ita. in prin. Ad hoc dico q̄ hic corrigit. Vel verius distingue vtrūz certū sit testatorē exceſſere assem voluisſe.an noluiſſe:an dubitatur. Primo casu loquitur.d.l. interdum. voluit eñ ad dominiū trāſire z ex eo diuidi hereditatē ſuā:qđ potuit. vt instit.de here.instit.ſ. hereditas. Secundo.ſi noluit exp̄ſſe exceſſere assem locū habet qđ hic dicitur vt tñ videat mi nuiſſe primo q̄tum contulit secundo.ſi secundo ꝙtulit minus assē.vt.ff. de leg.i.ſi pluribus.ſi vo cōtulit primo min⁹ asse z ſcō assem tanto plus bz secūdus tacite q̄tum apparet amplius ei datum.vt dictis.ll.ad trebel.nam in eis plus secūdo dederat.z cadē distributione.vt insti.de heredi. instit.ſ.videamus. z.d.l. marcellus.ad trebel. nā in eis plus secūdo dederat. Et est rō huiusmodi diuersitatis.quia vbi legat mihi.gīo.tibi.vi.ſ. telligitur tibi legaſſe.vi. de.gīo.z ita minuiſſe primum legatū. z nō videatur diuiſiſſe res in.gvnīo. vncias.at vbi mihi primo legat.vi. postea tibi gīo.non potest dici q̄ legauit tibi.gīo. de.vi.q: ē impoſſibile vt plus videatur ademiſſe primo q̄ dediſſe. Et bis duob⁹ vltimis casibus quādo exp̄ſſe z quando tacite voluit exceđere vt ibi primo casu z̄c.et ibi ſi vero z̄c.patet defunctum voluiſſe exceđere assem q̄tum ad numerū vnciarū.quia.gīo. z ſex.non inueniūtur ſub asse.ſed non quo ad q̄titatem.vbi autem noluit exceđere assem z mihi plures q̄ tibi reliquit.vel legauit vncias tamē plus habeo quādoq; vel ex voluntate exp̄ſſa vel ex p̄ſumpta.vt.d.l.de libe.z posthu.ſi ita. Et ratio casu.ſ.cū dubitatur voluit vel nō exceđere assem/p̄ſumo q̄ noluit exceđere per.l.iſtā.z arg.ff.de here.instit.qui nō militabat.ſ.fina. Also. Itē t ibi q̄ſtitit noluiſſe exceđere velle assem ſi p̄mo assem ſcō dedit p legatū:vocatur vteriꝰ in medietatē/miſi q̄ſtet testatorē voluiſſe primo adimere:z tūc ſcōs baberet totū.vel niſi vtrūq; eorū petiū.vt.ff.de leg.i.ſi pluribus. Item quid ſi primo assem:secūdo semissem:tertio ſextantē reliquit.nūquid hic tertius diminuet de asse vel de semisse:an de vtroq;? Tu dic q̄ de vtroq; diminuit proportionabiliter.vt.ff.de leg.i.ſi quis testamento.ſ.i.qđ probabilius est.

e ¶ Non absimilem.immo similem.

f ¶ Cōiunctim.scz alijs legatis nō interpositis.ſz cōiunctim dicit vel bis vel ter.nullo alio legato interposito.

g ¶ Siue soli.id est separatim.

h ¶ Sepi⁹. id est quater: vel pluries.

i ¶ Relict⁹. siue cuilibet semel.

k ¶ Vocari. vt.ff. de leg. j.plane.i.ſ.j.et de leg.ij. meminus.ſ.eum.z de vſu fruc.ac.ſi tibi ꝓprietas. verbotū esſi multiplicatio non necessaria nihil prodeſt.vt.ff. de auro et argē. leg.l. pediculis.ſ. labeo. Sed ꝛtra.ff.de ſtipula. ſer.l.iiij. vbi ſeruꝰ ſtipulat⁹ oībus oñis z titio specialiter.nā⁹ plus ei acqrit quasi bis nominato. Sol. hic corrigit. Alij distinguunt hic an ꝓpriū nomē vnius exp̄ſſum est cui semel tm̄ est legatū.an appellatiuum.primo casu bis virl em portionē. vt arg.ff. de ſtipu.ſer.ſi cōis ſeruꝰ. vlti.que nō valet: qz exp̄ſſe in lege contraria fuit exp̄ſſum ꝓpriū nomen. Alij dicūt illa l cōtractibus:hec in vltima voluntate.vel ibi nominatus bis nō habet plꝰ iō p pluries fuerit nominatus:ſz qz sic voluit seruus qui ſtipulabat.q vni ex oñs in plus potuit.puidere.vt.ff.de ſtipula.ſer.l.seruus cōmunis.ij.ſ.licet. ſic z h baberet plꝰ ſi testator vellet vt hic ſubiſcit. z.ff.de lega.j.legata inutiliter. ſ.ſi.z hec verior. Itē cōtra.ff. de pecu.lega.l.dominus seruum.ſ. dominus seruū.vbi ſemel dimidiā serui cuidā legauit.ſcō alia dimidiā eidem z alij.ſz ibi manifeſta est voluntas q̄ voluerit vnū tres partes baberе:quia ibi vtriq; ſimiliter gnauit ſuam portionē.

l ¶ Tantas.i.tot.

Asse toto distributo an ſit neceſſe ad dipondiū trāſire.

Seruꝰ cōmunis ſtipulatꝰ oībus oñis z titio ſpecialiter an ili plꝰ acqrat.

agrum: puta cornelianū vel aliū cuidam inſolidum legauerit:deinde alij partem⁸ eius dimidiam quantā portionem primus:quantam ſecundus legatarius conſequatur.ſimili dubitatiōe z in hereditate z ī fideicōmiſſis habita. ¶ Cūq; cōputationes multe introducebantur:z multis ratiocinationibus digne:nos huiuſmodi cōputationes quaſi ſuperfluas z contrarias voluntati testatorū omnes eſſe ſopiendas cenſemus. ¶ Cum enim manifeſtiſſimum eſt eum qui ab initio.ſtū.vncias^h rei cuidam reliquit.alij autē postea ſer^i/receſſiſſe illū quidē a prioze voluntate voluiſſe aut minui eaz ſex vncijs cum alijs eas obtulit. et preſens caſus exitum apertiſſimū inuenier.¶ Si quis itaq; vel agrū vel hereditatem reliquerit/primo quidem in totum/ſecundo autem in partem dimidiā:vtrūq; in ſex vncias eſſe vel omnino rei legate vel heredē. ¶ Et ſi tota re primo relicta tertiam partem ſecundo reliquerit:ſm predictum modum octo quidem vncias vel agri vel hereditatis apud primū remanere:tertiā aut partē cū eſt quatuor vncias)ad ſecūdum migrare^k. ¶ Et ſic in omnib⁹ ſtatuēdum id eſt in hereditatib⁹ vel legatis/vel fideicōmiſſis. Veſtigia enim volūtatis testatoris nō aliter nīſi p hmōi viā eſtimāda ſunt.

☞ Plures nominationes de eodē vniformiter facte non faciunt ipſum ad maiorem portionem vocari.b.d.Alegan.

¶ Sed z aliam diſceptationem iuris antiqui non abſimilem^e cōſtitutam decidere nobis humanum eſſe apparuit. Agitabatur enim ſi quis agrum cornelianum vel forte aliam quandam rez cuidam legauerit/et postea iterum vel ſepius ei eandem rem per legatum vel fideicommiſſum dederit:poſt alia autez verba teſtamenti ſempronio eundē agrū vel aliā rem legauerit:vt ſepius quidem fuiſſet tūtj mentio:ſemel autem ſempronij. quid ſtatuendum eſt. z quid iuris ſit ſi coniunctim^f aut ſeparatim eis relinquatur:ſiue in legato hoc conſiſtat ſiue in hereditate:huiuſmodi decidentes antiquam controuerſiam ſancimus cuicunq; fuerit vel hereditas vel ager in memoratis caſibus:ſiue cōiunctim:ſiue ſoli^g:ſiue ſepius^h eidem relictus^i/equa lance et hereditatē z agrum vel aliam qualēcunq; rem diuidi:et ad dimidiam partem vnumquēq; vocari^k:niſi ſpecialiter exp̄ſſerit z dixerit teſtator tantas quidem partes velle vnum/tantas^l autem alterum habere. ¶ In oībus eteniz teſtatoris voluntatez que legitima eſt dominari cenſemus.

☞ A ſubſtituto exheredati nō p̄t legari vel fideicōmitti:etiam ſi exheredato patet aliquid legauerit.b.d.Sali. Vel ſic. A ſubſtituto impuberis exheredati nō p̄t legatū vel fideicōmiſſum relinqui:etiaz ſi impuberi aliquid relictū ſit.b.d.Alegā.

Idem.a.Jo.p̄fe.p̄to. Lex.xxiij.

QUm quidā ſuū filiūfamilias impuberē exheredatū fecit alijs heredibus ſcriptis:eidē autem pupillo alium ſubſtitutū reliquit^m maximā ſcz oſtēdens ad filium ſuū affectionē^n cui nihil qđē emolumēti reliquit:ſz poſt exheredationis iniuriam eriā ſubſtitutionez ei^o addidit z a ſubſtituto^p legatū^q reliqt:querebatur ſi huiuſmodi legatū vel fideicōmiſſuz poteſt valere. ¶ Sed et ſi legatuz eidē exheredato filio pater reliqrit:z ſubſtituerit ei exheredato filio facto aliquē extraneum:iterū certabatur ſi ſaltem per eundem modum fideicōmiſſum poteſt relinquere? ¶ Cum igitur antiquitas quidem hoc diuerſe tractare maluerit:nobis autem huiuſmodi iurgia ſuperuacua eſſe videntur:ſancimus itaq; nullo legato nullo fideicommiſſo hmōi ſubſtitutū qui exheredato pupillo datus eſt p̄egrauari:nec ſi ipſam rē quam pupillo legauit a ſubſtituto eius vel legare vel fideicommittere voluit^r.

querit. Itē ſi filio exheredato legatū reliqſti:ſimiliter eſt q̄ſtio:an valeat legatū. apud antiquos erat de hoc altercatio. Dicit imperator q̄ non valet:nec debet ſubſtitutus p̄egrauari:nec in legato etiā relicto pu.dando a ſubſtituto ſubſtitutū grauare potuit. Aliuia.

m ¶ Reliquit.pupillarē.qđ p̄t in bonis que aliūde habuit:vt ex bereditatibus propinquoz.vt inſtitu. de pupil.ſubſti.ſ.non ſolū.

n ¶ Affectionem.per antiphraſim.i.per contrarium.

o ¶ Ei.scz pupillo.

p ¶ A ſubſtituto.relinquere scz ſubſtituto tantum.

q ¶ Legatum.dandum.

r ¶ Voluit.ſcilicet teſtator.ſed ī̄e filius exheredatus poteſt grauari ſi ei ſit

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

si ei sit aliquid relictū. al's non. vt.ff.de pulg. substitu. coheredi. §. cum filie. ibi. neqꝫ fideicommisso. ꝛ.j. de fideicom. l. quidam. licet ab eo substituto nō posset vt hic. ꝛ etiam pisco iure. vt. ff. ad. l. fal. qui fundum. §. qui filios. ibi: nec huic contrarium ꝛc. et de testa. mili. l. miles ita. §. si miles. et de lega. iij. l. fina. in pin. ꝛ est hic speciale. al's enim sicut a legatario possum reliquere ita ct ab herede eius: vt. ff. de lega. iij. l. v. §. si quis.

¶ Si legatari⁹. ¶ Calius. Si testamentum fecisti: et heredē instituisti: et mihi aliqd legasti ꝛ testamētum celaui quo magis heredē bereditate defraudarē an eo testamēto legatū mihi petere/possim querif. Rñ. q⁹ non. sed remanebit apud heredem quasi pro nō scripto ad exemplum eius cui erat legatū relictū: si tutelā alicui⁹ pupilli administraret: quia nō administra uit: auferek ab eo: et pupillo affignabitur.

a ¶ Jacturam. Idem in herede videtur. vt. ff. de bis que in testa. delē. l. j. §. bereditas. ꝛ. l. de fidei com. autē. hoc amplius. Sed argu. contra. ff. eo. §. in fraudem.

b ¶ Auferī. vt ꝛ. ff. de iure pa. si quis tutor. et. ff. de execu. tu. l. legatarius. ꝛ. l. tutor petitus. ꝛ. ff. de bis quib. vt indig. l. post legatū. §. amittere. et de lega. j. etiā si partis. ꝛ. §. de condi. ob cau. si militem. ſ̄ hoc fallit in militē. vt. §. eo. l. ab administratione. Jteꝫ fallit qñ al's legatur⁹ erat. vt argu. ff. de exeu. tuto. l. sed bec. et. l. nesenni⁹. et. ff. de testa. tute. q tutelā. Jteꝫ fallit quando parat⁹ est subire ſ̄ nō idoneus in uenif. puta quia minor. vt. ff. de lega. ij. cū filius. §. non ture. q̄ omnia cōtraria specialia sunt.

Legatum relictū tutori qñqꝫ debetur de lic̄ tutelā nō gerat.

Illud. ¶ Calus. Fundū tilio legasti in. ꝛ. annos: vel vsqꝫ ad. ꝛ. annos: an valeat legatum apud iurisperitos erat questio: q⁹ esset temporale. et fic irritandum. Statuit imperator⁹ huiusmodi legatum valeat ad similitudinē contractus temporalis ꝛ donatiōis. ita tamē vt legatarius caueat heredi de eo restituēdo elapso tēpore non deteriore facto.

c ¶ Temporalibus. lego tibi fundū illum vt vsqꝫ ad decem annos teneas. Accursius.

d ¶ Donationes. vt. j. de dona. que sub mo. l. j. ij. ꝛ. iij.

e ¶ Et contractus. vt loco tibi vsqꝫ ad. ꝛ. annos: vel vendo tibi fundū vt reddas mihi post. ꝛ. annos: ꝛ ego tibi pretium.

f ¶ Confirmari. Potest enim legatum tempore finiri. ꝛ fic est cōtra. ff. de act. ꝛ obli. l. obligationum fere. §. placet. Solu. ibi quātitas annua vsqꝫ ad decem annos f̄nit legata que etiam post temp⁹ debetur. licet exceptiōe finito tempore repellatur: vt ibi dicit. hic autē ſpecies fuit legatario data vt post tempus redderetur. Vel dic bic idem qō ibi. nam ꝛ post decem annos poterit heres conueniri. vt adbuc patiat legatarium habere: sed vtetur exceptiōe vt ibi. Jtem nota bic q⁹ ex voluntate defuncti certo tempore finitur legatū. ꝛ sic est contra. ff. de lega. j. nemo potest. Solu. vt vsqꝫ ad certum tempus gaudeat quis beneficio defuncti testato: statuere potest: vt bic. sed q⁹ legatari⁹ si cessat

Legatum certo tempore finitur.

¶ Legatarius celans testamentum priuat legato ꝛ remanet heredi scripto. boc dicit. Vel fic. Illud quod aufertur ab indigno propter casum cōcernentem fauorem certe persone debetur illi ꝛ non fisco. Hoc dicit Salice. vel fic. Legatarius qui furripit testamentum cadit a legato tāq⁹ indignus. Et quādo indignitas alicuius respicit fauorem certe persone: illud quod sibi aufertur applicatur illi persone. Hoc dicit Alexander.

Idem. a. Joanni prefecto pretorio. Lex. xxv.

¶ Si legatarius vel fideicommissarius celauerit testamētum: ꝛ postea boc in lucem emerserit/an possit postea legatum sibi relictum is qui celauerit ex eo testamento vēdicare dubitatur? quod omnimodo inhibendū esse censemus: vt non accipiat fructū sue calliditatis qui voluit heredem hereditate defraudare: sed huiusmodi quidē legatum ei auferatur: maneat autem quasi pro nō scripto apud heredem: vt qui alij nocendū esse existimauit ipse suam sentiat iacturam[a]. ¶ Quēadmodum si legatarius cui propter turelam gerendam aliquid relictū sit nō subierit tutelam: ei quidem legatum aufertur[b]: pupillo autē assignatur cui ille vtilis esse noluit.

¶ Valet relictum factū ad tempus certum: vel incertum quo finito ad heredem reuertitur. ꝛ ei de restituendo finito tēpore caueri debet. Allegan. ꝛ licitū est argue re de cōtractibus ad vltimas volūtates. boc dicit Salice.

Idem. a. Joanni prefecto pretorio. Lex. xxvi.

Illud quod de legatis vel fideicōmissis temporalibus[c] vtpote irritis a legum conditoribus definitum est emendare prospeximus: sancientes ꝛ talem legatorum vel fideicōmissoꝝ speciem valere ꝛ firmitatem habere.

¶ Cum esset iam constitutū est fieri posse temporales donationes[a] ꝛ cōtractus[e]: consequens est etiā legata vel fideicōmissa que ad tēpus relicta sunt ad. eandē similitudinem cōfirmari[f]: post completum videlicet tempus ad heredē bisdem legatis vel fideicōmissis remeantibus[g]. ¶ Necessitate habente legatario vel fideicōmissario cautionem in personam heredis exponere: vt post transactum tempus res non culpa eius deterioꝝ ꝛ facta restituatur[b].

¶ De verboꝝ ꝛ rerum significatione. Titulus. xxxviij.

¶ Legato fundi instructi non continē turvenalia: neqꝫ casu translata: sed que ex proposito testatoris ibi sunt parata gratia ipsius testatoris vel ipsius predij. boc dicit cum. l. seq. Bald. Vel fic. Legato fundi instructi non cedunt ea que ibi sunt ad tempus: sed ea tantum que ibi sunt causa perpetui vsus. b. d. Saly.

Imperator Antoni⁹ augustus Antipatre. Lex. j.

Redijs instructis legatis quāuis ex fructibus oleuꝫ ꝛ vinū in eodem[k] fundo habuerit: tamē si id venale fuerit[l] item ea[m] que ad tempus propter incursionem latronum tutele[n] causa in pdiū[o] trāsiata sunt legata nō cedere iuris auctoribus placuit. ¶ Vinum vero qō in apotbecis fuit: si ideo illic[p] habuit vt cum in prediū veniſſet: paterfamilias eo vteretur: legato[q] cedere ignozare non debebes.

¶ In legato fundi instructi veniūt instrumenta tam fundi q⁹ patrisfamilias: boc dicit Salicetus.

Imperatozes Diocle. ꝛ Maxi. aa. ꝛ. cc. Rufino. Lex. ij.

Hando sicut ſstruct⁹ est legato siue p fideicōmissum relicto villicū[r] hominesq⁹[s] ꝛ oia q̄ve lut ipse paterfamilias cū ibi ageret[t]: vel vt fundus cēt instruct[v] legatum petere repellatur: misi tempore in lege statuto non potest facere testato⁹ vt ibi.

g ¶ Remeantibus. ipso iure ex voluntate defuncti.

h ¶ Restituatur. sic. ff. vsufruc. quēadmo. caueat. l. j.

¶ De verboꝝ ꝛ rerum significatione. ¶ Quia in testamentis quedā vocabula obscura ꝛ res inueniuntur: ideo dicit de verboꝝ ꝛ rerū significatione. sed generalius dicit. ff. eo. titu.

Lōtinuatio.

Redijs. ¶ Calius. Fundum mihi legasti ī quo erat vinū ꝛ oleū: an ista cedant legato: querif. Wistingui tur. aut erāt in eo repositā vt eis vtereris cū ibi veniſſes: aut vt vēderen tur. primo casu cedāt legato. sc̄ō non. Jdē est si aliqd in eo prēdio depositum fuerit ad tp̄s ppter incursum hostium q⁹ lega to non cedet.

i ¶ Ex fructibus. sc̄s illorum prediorum.

k ¶ In eodem. Et ex eodem quod facit dubitationem.

l ¶ Fuerit. Hoc tamen quandoqꝫ non considerat. vt argumen. contra. ff. de re. eo. l. j. §. si de functus.

m ¶ Ea. vt arma.

n ¶ Tutele. id est defensionis. et sic ad tempus. vt. ff. de leg. iij. §. si fundus. ꝛ. l. si ita legatum. ꝛ arg. ff. de pig. l. debitor.

o ¶ Prediū. in quo prēdio erat sortis domus.

p ¶ Illic. Scilicet in illo fundo.

q ¶ Legato. Cur aliud fi domus instructa legat: vbi indistincte nō contenetur vinū. vt. ff. de fundistru. §. ita. §. domo. Jo. Sed respōdetur quia ex ipso fundo colligit vinū. vnde quandoqꝫ cū eo legari videtur: vt bic dicit: sed non cum domo. Vel dic illā intelligi sm istam vt si habeat gratia dom⁹ cedat legato. vt et in eodē titu. l. quesitum. §. sed si fundus. ꝛ §. neratius.

Homo in structa legata: an contineat vinum.

Hando. ¶ Calus. Fundum vt erat instructus mihi legasti

Fundū instructū fūdum cum instro: fūdum ꝛ instrumētūz legare dif ferunt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Fūdo sim pliciter vẽ dito anve niãt ĩstru mẽta.

tum fundi: ⁊ ĩstrumẽtū patrifamilias: vt hic dicit sed in hoc casu est differẽtia: quia ex hac scriptura fundus cum ĩstrumẽto alienato fundo fi moriat testator: nihil erit legatū. ſz in alijs duobus casibus remanet legatū ĩstrumẽti. ſcz patrisfamilias. nã fundi ĩstrumẽti sequit alienationẽ fundi. vt dicta. l. ſi cui. Tertij dicūt. siue dicat fundum instructus: vel sicut instructus est vel fundū ⁊ ĩstrumentum. etiã patrisfamilias ĩstrumentum continetur: non solum fundi. vt dicta. l. ĝſi tum. ĝ. ſꝫ ſi fundus. ⁊. ĝ. ſequẽtibus. ⁊ hic. an fundum cum ĩstrumento: quo casu solū ĩstrumẽtum fundi cõtinetur legato. et hoc placet adiecta etiaz illa differentia que fit in. o. l. ſi cui.

a ¶ Tempotis causa. vt fit. ĝ.

b ¶ Seruandoꝝ. Arce et silia. vt. ff. locati. sed addes. ĝ. illud.

c ¶ Pascẽdi. ff. de serui. rusti. pdi. l. pecoris.

Sancim⁹. ¶ Casus. Testamẽtū fecisti mẽ here de ĩstituisti: tritio fundū sub cõditione legasti: ⁊ mihi precepisti vt ei cautiones prestarẽ de legato pſtando: condition epistente: qd nomine cautiõis intelliqa tur: puta nuda ꝓmissio vel fideiussoria: queriť Respõ. nuda ꝓmissio. vel dic ẽpemplũ. ĝ. tit. j. l. ylti. in fi.

Sert⁹ ibi: significari. 2cor. gl. fu per verficu. cautiõe. in c. qua fron te extra de appella.

d ¶ Cautionis. Si testator precepit caueri. idez si lex.

e ¶ De satisdatione. que fit cuz fideiusso: accipiť. vt. ff. q satisda. cog. l. j.

f ¶ Studam. ⁊ a pignore vel fideiussore nõ a stipulatione. Sed ĝ. ff. mãdati. l. ſi mandato titij. ĝ. fi. Solue ibi est idonea. Itẽ cõtra. ff. de coll. bo. l. ĝ. caueri. Sol. cautio est genus. vt. ff. de regu. iur. plus cautionis. Sz in vltima voluntate ꝓ nuda ponitur: vt hic. et codẽ modo rũ. ĝ. de pra. l. j. que est contra.

* Concor. gl. ſup vb. ſatisficiẽt. in ca. ex transmiſſa. de reſt. ſpo.

Cum qdã. ¶ Cap. Cum fit diſiũctio refert an fiat personarũ aut rerũ. Si personaruz veluti ſi ſic dicat testator. illũ aut illũ heredes instituo: illi aut illi do lego. apud antiqs dubitabatur: an valeat legatũ vel institutio: quia dicebãt in institutiõe vnũ vocari ex ĩstitutiõe. aliũ ex substitutione in legatis posteriozẽ tñ admittiad legatũ. Dicit ergo imperator: ꝙ ſi nũc taliter fiat institutio ꝙ debet accipi aut ꝓ et. Idem est cum dicitur: illi aut illi libertatem relinquo: illum aut illũ filio meo impuberi tutorez do. ⁊ hoc in prima. Si autem fit diſiunctio rerũ: vt titio illã aut illam rem do: lego: habeant locũ que in veteri iure sancita sunt. ſcz ꝙ heredis fit electio quã debit in contractibus. ⁊ hoc in tertia.

non tẽpozis[e] causa in eo habuit relicta esse iuris auctozitate diffinitum est. ¶ Ea etiã que tam fructuum colligendozũ ꝯ seruando rum[n] item pecoza stercozãdi vel pascendi causa ita constituta: vt fructus de his capiantur: vel fundus fit instructior fideicommisso cedere certi iuris est.

Cautionis vbo simplex cautio significatur. Bal. Vel sic. Verbum cautio simpliciter prolatũ a testatore vel a lege ciuili intelligiť de nuda ꝓmissione: niſi aliud sit dictum. b. o. no. Salice.

Imperator Justinianus. a. Juliano prefecto pretorio. Lex. iiij.

Ancimus cautionis[o] nomine nõ esse fideiussoris datio nem interpretandam: niſi hoc specialiter vel in grecis vel i latinis verbis scriptũ fuerit. ¶ Miſi enim vel generaliter de satisdatione[p]: vel de fideiussione specialiter nominatũ sit cautiõe: vel cautela mi nime fideiussionẽ: ſz nudam[r] ꝓmissionem significari.

Diſiunctiua appoſita inter psonas ponitur ꝓ coniuncta. ſecus ſi inter res. idem in contractibus. b. o. Bald. Vel sic. Diſiunctiua posita inter personas bonoratas vel grauatas fauoze pupillo: tam in vltima voluntate ꝙ in ꝯtractibus accipitur ꝓ coniunctiua non ſi inter res ſit appoſita. b. o. Salice.

Idem Augustus. Joanni prefecto pretorio. Lex. iiij.

Cum[t] quidam sic vel institutionem/vel legatum/vel fideicommiſſum/vel libertatem/vel tutelam scripſiſſet: ille vel ille mihi heres esto: vel illi aut illi do lego vel dari volo: vel illum aut illum liberũ vel tutorem esse volo vel iubeo. dubitabatur vtrum ne inutilis ſit huiuſmodi institutio ⁊ legatum: ⁊ fideicõmiſſum: ⁊ libertas: ⁊ tutozis datio: an occupantis melioz conditio ſit: an ambo in huiuſmodi lucra[u] vel[v] munera vocentur. et an ſm aliquem ordinem[x] admittãtur: an vtrozq; omnimodo: cum alij[y] primum in institutionibus quaſi institutum admitti: ſecundum quaſi substitutum: et alij in fideicõmiſſis posteriozem[m] ſolum accepturum ſi deicõmiſſuz exiſtimauerint: quaſi recentiore voluntate testatoris vrentes. ¶ Et ſi quis coz[n] alter

g ¶ Cum quidam. circa quatuoz tractat hec leg. institutionem: legatum: libertatem: ⁊ tutelam.

h ¶ Lucra. ꝙtum ad hereditatem: vel legatum: vel libertatem.

i ¶ Vel munera. ad tutelam.

k ¶ Ordinem. ſcz vt prioz nominatus prius ad mittatur.

l ¶ Alij. ſcz inconſulti docebant.

m ¶ Posteriozes. vt. j. de fideicom. l. clari.

n ¶ Eorum. antiquorum ſapientum.

o ¶ Juris. ſ. antiqui.

p ¶ Retulerunt. ſup hoc.

q ¶ Aut clã. aut ꝓ et ‡ ¶ Scon. e. ſ calice. i ff. de cõſe. diſ. iij. ⁊ gl. j. circa me. in. c. iij. de reſcꝛ.

r ¶ Alpertiſſime. vt arg. ff. qõ vi aut clã. is qui in puteũ. ĝ. hoc iter dictũ. ⁊ in alijs casibus. vt. ff. de vbo. ſig. l. ſepe. ⁊ facit. ff. de testa. tut. l. tutor: ita.

s ¶ Posita est. vt ſi ꝓmo incepit clam ⁊ ꝓhibitus perſeuerauit.

t ¶ Libertas. i. vterq; capiat libertatem.

v ¶ Pupillis. ſcz in tute la accipiendo hanc diſiunctiuã aut ſeu vel ꝓ coniunctiua.

x ¶ Dubitatur. id est de questione.

y ¶ In medio. i. ĩ medio tempoze.

3 ¶ In psonas. imo qñq; cõtra. vt. ff. de leg. ij. cum pater. ĝ. pennl. Sol. ibi ſm ordinẽ ſcripture intelligitur substitutio facta: vt ibi dicit.

a ¶ Incozrupta. vt bereꝫ habeat electionez. vt. ff. de iure do. plerũq; ⁊ inſti. de act. ĝ. huic autẽ. et ff. de cõtrabẽ. emp. l. ſi in emptiõe. ĝ. pe. ⁊. l. ſi ita. ⁊ ĝ. de cõdi. indebi. l. ĝ. ſi. Sed certe immo in rebꝰ ponitur qñq; aut ꝓ ut. vt. ff. de auro ⁊ argen. lega. l. quintus. j. in fi. ſed ibi ſpeciale. Itẽ ĝ. in. l. ĝ. ſi ita legauerit. que est in eo. titu. ſed ꝛ ibi ſpãle. vel est ibi: ſeu in qua est aliud ꝙ in illa/aut. Aut ꝓ et qñq; ponitur.

b ¶ In cõtractibus. ſ. qõ dictũ est in alternatione rerũ legatarũ. vt in predictis. ll. cõtinetur. Sed certe ⁊ in alternatiõe pſonarũ est idem qõ. ĝ. vt aut/ꝓ et/accipiať. vt ſi vendam rẽ mẽa tibi aut illi: cuz ambo presentes ſitis: vt ĝ. Nec obſtat. ff. de cõtrabẽ. emp. fundũ. q: ibi nõ vtriq; vẽdebat sed vni. quia ſibi ⁊ alteri volebat emere qõ alteri non poteſt. hic autem qñ cum vtroq; ꝯtrahit. Itẽ nec ob. ff. de v. obli. eũ qui. ĝ. qui ſibi. q: ⁊ ibi cũ vno tm̃ ĝbit. et alter ponit ad ſolutionẽ tm̃.

Suggestioni. ¶ Casus. Testamentũ fecisti: heredẽ ĩstituisti: familie tue decem legasti: qui familie nomine contineantur: queritur: Rñ. q non ſolum luperiores ⁊ inferiores ⁊ collaterales: ſed liberi ⁊ patroni/murus ⁊ gener. Idem est ſi testator: mihi fundum legauit: ⁊ ne alienem. ꝓhibuit: qõ ſi faceret eundẽ fundum familie legauit: an accipiať familia quomodo ſupra. Rñ. q ſic. ⁊ hoc in ſecunda.

Als autem

Suggestioni. ¶ Cauſa. Testamentũ fecisti: heredẽ inſtituiſti: familie tue decem legaſti: qui familie nomine contineantur: queritur: Rñ. q non ſolum luperiores ⁊ inferiores ⁊ collaterales: ſed liberi ⁊ patroni/murus ⁊ gener. Idem est ſi testator: mihi fundum legauit: ⁊ ne alienem. ꝓhibuit: qõ ſi faceret eundẽ fundum familie legauit: an accipiať familia quomodo ſupra. Rñ. q ſic. ⁊ hoc in ſecunda.

Als autem

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Als aūt sumitur familia pro substātia.vt cū dicitur famule bercl.i.
a ¶ Per suum elogium. Primum exemplum.
b ¶ Nulla quidē speciali.nā tūc secus esset.ff.de leg.ij.l.omnia.§.fi.
c ¶ Deficientibus.§.propinquis.
d ¶ Bti.l.filij.
e ¶ Eos. scilicet nurus ꝛ generum.
f ¶ Post eos.§.generum ꝛ nurū. Et no.primo vocari liberos. Secūdo parentes. Tertio collaterales. Quarto genet ꝛ nurū. Quito libertos: vt h. ꝛ.ff.de leg.ij.peto. §. fra tre.ꝛ.l.cū pater.§.pen.ꝛ ad trebel.beredes.§.fi.
g ¶ Prohibuerit. qō fit quic. vt.§.de re.alie.nō alie.l.fin.ꝛ.j.de fideicō.l. volūtas.ꝛ.§.de cōdi.ob cau.da.l.ea.
b ¶ Pro substātia. vt in familie bercisciūde iudicio:ꝛ alias habet significatiōes. vt.ff.de vb.sig. l.pnūciatio.§.familie.

¶ Si omissa sit cā testamenti. ¶ A scripto bere de ꝛ boc i fraudē relicto rū seu libertatus. Et no. q̄ ppter tria inducit ē edictū. Primo ꝗa cū q̄ omittit ex testamento adire ꝛ adit ab intestato i fraudē legatarioꝝ. vt.j.c.l.ij. in prin. ꝛ.ff.e. l.ij. Scōo contra cū qui dimittit adire vt ad sub stitutū trāsceat:ꝛ in fraudem similiter. vt.j.c.l.j. Tertio q̄n ideo vt puet legitimus.vt.ff. eo.l.i.§.fi.

I in fraudē. ¶ Casus. De testamētū feci sti:beredē instituisti et ei substituisti: ꝛ mihi legatū reliqsti: i fraudē mei omisit bēdi tatē istitutus/a quo petaꝭ legatū/q̄rit. Distinguit:aut interuentu pecunie cā omisit: aut nō. primo casu agā ꝗtra institutū. scōo casu contra substitutū. Tiuia.

i ¶ Si i fraudē legatoꝝ. ab istituto relictoꝝ ꝛ i stitut⁹ fecit hāc fraudē: ꝛ substitutus participauit:vt subijcit. Sz nōne substituendo videt testato: permittere omitti. Rñ.q̄ sic.si principaliter ad euitandū damnū ꝓpriꝰ faciat:nō si ꝓpter aliorū malū. vt arg.ff.de aqua plu.arcen.l.j.§.deniq.

k ¶ Eū.§.substitutū ꝛ eius beredē.vt.ff.eo.l.de libertatib⁹.§.beredē. Sed videt directā dari etiā si nō fuit aliqua fraus cōmissa: cū legata ab instituto itelligaf tacite repetita a substituto.vt.ff.de leg ij. si alienus seruus.ꝛ.l.cū pater.§.ab instituto. ꝛ de lega.j.licet. ꝛ.j.ad trebel.l.iiij.Rñ.hic testato: noluit esse repetita quaī nō teneret substitutus.vt.o.l.licet.nisi ꝓpter hmōi fraudē. An aūt substitutus teneat cū ipe fecerit fraudē? Rñ.sic in subsidiū:ꝓius em substitutus q possidet est cōueniendus.vt arg.ff.eo.licet.in fi.ꝛ.l.i.§.pecuniaꝛ.ꝛ.l. seq. Vel dic nō cōueniri institutū nisi acceperit pecuniā ꝓ omitted.vt.o.l.licet.ꝛ.l.fi quis pecuniā.ꝛ.l.fi nō solus.§.fi.ibi:fi autez sine pecunia ꝛc.hic autem boc primo casu non habuit pecuniam.

Legata ab instituto relicta an videantur repetita a substituto.

l ¶ Participatum est. Idem si non participasset.fm.Jo. Sed argu. contra.ff.eo.l.finali.
m ¶ Accepta. Quam accepit institutus a substituto vt hereditatem omitteret.

decernimus familie nomen talez habere vigorez: parentes ꝛ liberos omnesq̄z ꝓpinquos ꝛ substantiam:libertos etiaz ꝛ patronos:necnon seruos per hanc appellationez significari. Et si quis per suum[a] elogium fideicommissū suz familie sue reliquerit. nulla[b] quidem speciali adiectione super quibusdam certis personis facta non solum ꝓpinquos sed etiaz bis deficientibus[c] generum ꝛ nurum. Eos enim nobis humanuz esse videtur ad fideicommissum vocari: ita videlicet si matrimoniuz morte filij vel filie fuerit dissolutū. Nullo etenim modo possunt gener vel nurus filijs viuentibus ad tale fideicōmissum vocari. cum hi[d] ꝓculdubio eos[e] antecedant:et boc videlicet gradatim fieri vt post eos liberi veniant. Hoc eodem valente et si quis rem immobilem cuidam legauerit vl' fideicōmiserit: eamq̄z alienare ꝓhibuerit[e] adiciens vt si boc fideicommissarius pretericrit familie sue res acquiratur. In alijs autem casibus nomen familie ꝓ substātia[b] opozet intelligi: quia et serui et alie res in patrimonio vniuscuiusq̄z esse putantur.

¶ Si omissa sit causa testamēti. Titulus.xxxix.

Si instītus in fraudē legatariozū repudiat hereditatē ꝛ vadit ad substitutum vulgarē:ipse substitutus adiens tenet ad legata ab instituto relicta si dolus fuit cōmunis participatus cuz ipso:ipse etiam institutus tenetur si pecuniaz accipit.boc dicit. Et diuidit in duas partes. Secūda ibi:plane.Bal.

Imperatores Seue. ꝛ An.aa. Januarie. Lex.j.

I in fraudē legatorum ꝛ trāsmissam bereditarem ad substitutus ꝓbatura es vtilis actio aduersus eum[k] cum quo fraudis cōsilium participatum[l] est tibi competit. ¶ Plane si pecunia accepta[m] omisit aditionem:legata ꝛ fideicommissa prestare cogitur[n].

Si bereditas que adiri poterat repudietur: in fraudem legatozum habet locum boc edictum.boc dicit Bal. Sec⁹ si non potuit adiri ex defectu testamenti vel beredis instituti. Sali.

Imperato. Philip.a. ꝛ Phil.c. victozie. Lex.ij.

Eum qui cum ex testamento posset obtinere hereditatē ab intestato ius successionis voluit amplecti:libertatibus eodē testamēto datis obesse non pos[e] iampridem placuit. Q. si cum iam neq̄z adiri ex testamento hereditas:neq̄z bonoꝝ possessio[p] peti possit iudicium defuncti non vsurpabitur[q] sed ad irritus iuris ratione deuocatum est:petitio re lictoꝝ nullo[r] iure ꝓcedit. ¶ Si vero iure facto testamēto cessante[s] berede scripto alter ab intestato adijt hereditatem:neq̄z libertates neq̄z legata ex testamento posse ꝓstari manifestum est[t].

Beneficium istius edicti transmitti tur ad beredem cum sua causa. boc dicit Bald. Vel fc. Falcidia detrabitur etiam quando legata ex boc edicto debentur. boc dicit Salicetus.

Imperatozes Diocle. ꝛ Maxi. aa. ꝛ cc. ap. ꝛ pie. Lex.iij.

Si proculiana patri vestro cui[v] estis heredes testamēto qd reliquit:ꝛ scripti iure[x] ꝑm eius iudiciū vel omissa causa testamēti successerūt ab intestato[y] aditus competens iudex(quatenus legis falcidie modus patit[z]) vobis[3] relicta restitui iubebit.

¶ De idicta viduitate ꝛ lege iulia miscella tollenda. Titu.xl.

Ēdītio viduitatis non spernitur si legatum nō ascribitur mulieri sed alteri. boc dicit Bal.vel fc. Conditio viduitatum non valet de iure ciuili.ꝛ dantur legata vt no.insti. qui.mo.testa.infir.§.non tamen.ꝛ.ff.de iniust.testa.l.postbumus.

n ¶ Logif.§.institutus a se relicta ꝛ substitutus similiter a se substituto relicta.vt.ff.e.si nō solus.§.fi.ibi:ité si solus ꝛc.ꝛ.j.de fideicō.ll.l.j. in fi. Sed videt quēlibet insolidū teneri.vt.ff.e.ti.l.si pecuniā.ꝛ.l.si a substituto.q̄ sunt cōtra. Sed dic ꝙ ibi quilibet possidebat.§. institutus ꝛ substitut⁹ ab intestato cū ambo essent legitimi bic substitut⁹ tñ.ꝛ abvtroq̄z idez erat ibi legatuz quasi ambo insolidū grauati essent: secus in duob⁹ beredib⁹ omittētibus ex testamē to:quia babētes ab intestato similiter vt ꝓius ꝓ partibus tenentur. vt.ff.e.fi duo ꝛ.l.si nō solus.in fi. Ité adhuc videtur ꝓmo possessoꝛz hereditatis cōueniēdū. vt.ff.e.l.fi qs pecuniam: ꝛ ibi logtur qñ idē erat relictū ab ifstituto ꝛ substituto:si autem diuersa quilibet suis legatarijs tenetur vt dixi.

o ¶ Non posse.vt.ff.eo.l. de libertatib⁹.§.j.ꝛ.ff.ō manu.test.l.testatores manumissus.ꝛ.ff.de castren. pecu.pf.§. pater. Vel dz vsurpari.vt.j.

p ¶ Possessio. Fin tabulas.

q ¶ Nō vsurpabif.i. non deducet in vsum ꝓprium vt.j.de fideicō. lib.l.j. et de manu.test.l.ij.ꝛ.ff.de inof.testa. l. papinian⁹. §.fin. Vel dic vsurpari qñ pōt adiri ex testamē to:ꝛ omittit ꝛ accipitur ab ītestato. De bonoꝝ aūt possessione ideo dicit:qz quādoꝝ ipsa petitur ꝛ tamen testamen

r ¶ Nullo.ordinario vel extraordinario.

s ¶ Cessante. non in fraudem creditozum: sed ꝓpter laborem vitādum. Accursius.

t ¶ Manifestū est. nisi in casib⁹.vt.j.de fideicō.l.ea. vbi plene dices.

Si proculiana. ¶ Casus. Si proculiana patri tuo reliquit ꝛ ei successisti: an a scriptis heredibus a procula volentib⁹ succede re ab intestato omissa causa testamēti petere possis legatū patri tuo relictū/queritur? Rñ.q̄ sic quatenus patitur leg falcidia.

v ¶ Scripti iure. a proculiana.

x ¶ Ab intestato. repete successerunt.

y ¶ Patitur. Tenetur ergo falcidia per ꝓtezorem ac si ex testamento adijssent:vt bic.ꝛ.ff.eo.fi duo.§. fina.ꝛ.l.qui autem.in prin.ꝛ ad leg. fal.l.j.§.ad eos.

z ¶ Vobis. qui estis beredes legatarij:vt bic.ꝛ ad boc.ff.quādo dies lega.ce.l.fi.ꝛ.j.de fideicom.si in persona.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

¶ De indicta viduitate tollenda.

Legatum. ¶ Casus. Testamentum fecisti: heredem instituisti. x. titio legasti. si vxor mea me mortuo nuptui alij se non collocaret: an legatum peti possit? querit? Respon. q̃ legatū cōditionale est: ꝛ si alij nupsit: deficit cōditio ꝛ peti non potest. Iuuia.

a ¶ Legatum alij. Secus si eidem. vt. j. l. pḡi. ꝛ. ff. de cōdi. ꝛ demon. l. cum tale. §. fi arbitratu. ꝛ. §. meuie. vel etiam si alij si modo ad eas redire debeat: vel alia fiat fraus ad nuptias impedien das. vt. ff. de condi. ꝛ demon. l. auia. §. titio. ꝛ. l. heres. §. fi.

b ¶ Si vxor. scz alicuius vel sua.

c ¶ Deficit. Existere autem videtur cum certus est eam nubere nō posse. vt. ff. de condi. ꝛ demon. l. hoc genus.

Ambiguitates. ¶ Casus. Testatum fecisti: heredes instituisti: vxori tue. g. legasti si alij te mortuo non nuberet: lex iulia pmittebat ad scōas nuptias cōuolare pstito iuramēto q̃ hoc faceret causa liberorum procreandorū ꝛ hoc infra annū a tempore mort̄ viri: post annum accipiebat legatū prestita cautione mutua de restituenda re cuz fructibus. Dicit impetrator: q̃ vult q̃ etiaz lex cesset ꝛ cautio predicta. vnde non prestito sacramento nubat: ꝛ siue habeat liberos: siue non le gatus percipiat vsufru. apud eam manēte prestate filijs pōis matrimonij deferenda'. ꝛ B in prima ꝛ secunda: et hoc ne periurium committatur cuz ad hoc natura mulieris producit vt liberos habeant: ꝛ ea debeat esse carū cupidi tas. cesset ergo lex ꝛ cautio mutiana. ne via piarijs aperiat. ꝛ hoc in tertia ꝛ vlti. Iuuia.

d ¶ Quiescente. Lex iulia permittebat mulieri licet vir prohibuisset et aliquid ob hoc relique rit vt ad secundas nuptias nō veniret: tamen ad virum venire post annum: ꝛ iurare tempore quo accipit legatū: quia filiorū causa hoc faceret si contingeret eam in futurū nubere: ꝛ hoc si infra annū accepit legatum: post annū vero accipiebat relictum prestita cautione mutiana. vt in auc. de nup. §. que vero nūc. coll. xiij. que cautio generaliter locum habebat quotiens esset aliquid relictum sub cōditiōe non faciendi de restituenda re cū fructibus si cōtrafecerit. vt. ff. de lega. ij. cum filius. §. qui mutianam. ꝛ. ff. de condi. ꝛ demon. mutiane. Sed an per omnia sublata est cautio mutiana per istam legem? Respon. non: immo in alijs cōditionibus de non faciēdo locum habet ꝛ fiquidem talis fit cōditio de qua certū sit q̃ non possit impleri viuente legatario: vt si non ascēderis capitolium: tūc prestatur cautio mutiana: si vero possit impleri eo viuente: vt si nō dederis equū tuū titio. nam titio vel eque mortuo te viuente cōpleta est cōditio: ꝛ hoc casu cautio mutiana remittitur: nisi sit conditio onerosa quā exppesset cēm durum ideo remittit cautionē: quia possunt filij premori matri: ꝛ ideo non remittitur ob hoc cautio predicta. vt. ff. de cōdi. ꝛ demon. l. cum tale. in prin. ꝛ. §. titius.

e ¶ Liberos. Ex primo marito.

f ¶ Dereliquit. Sed hodie percipit sm̃ autenti. quam hic lege. cui re lictum quid ꝛc.

g ¶ Statuta sūt. vt. ꝛ. §. fi secū. nup. l. femine. ꝛ. l. hac edictali. §. his illō.

h ¶ Ne ex necessitate. Cōtinua. si maritus reliquit.

i ¶ Natura. id est deus.

k ¶ Ederent. vt. ff. de edi. edic. l. queritur. §. j.

l ¶ Augeri. q̃ fit per matrimonia. vt. ff. solu. matri. l. j. ꝛ de bo. dā. l. fin. ꝛ ff. de iure do. l. j.

m ¶ Puniunt. vt ꝛ. §. de arbi. l. ne in arbitris. in pzin. Et not. nō dari viā malignandi. vt. j. vnde vi. l. meminerint. ꝛ. ff. de transac. l. cum hi. §. fi cū lis. ꝛ. ff. quēadmo. testa. aperi. l. j. §. diem. ꝛ insti. vi bo. rap. §. quia. ꝛ. j. de lati. liber. tollē. l. j. §. ille autem. ꝛ. ff. de iudi. l. fi le gationis. in fi. ꝛ. l. cuz q. §. finali.

Ui relictuz. ¶ Casus. Nec auc. corrigit. l. codicis. ꝛ dicit q̃ intra annuz non potest assequi relictum: misi certum esset q̃ nuptias cōtrahere nō posset: vt q̃ monacha facta est: sed post annum bene potest assequi relictuz si caueatur de nō nubendo. Sz quam cautionem debet prestare? Certe si legatarius erat res immobilis prestabit iuratoriā cautionem: ꝛ obligabit bona sua: si est mobilis prestabit fideiussoriaz cautionem: sed si nubat perdit relictum ꝛ restituit rem cum fructibus.

n ¶ Cui relictū. sumitur ex auten. de nupt. §. que vero. colla. iiij.

o ¶ A coniuge. i. a viro vxori vel ecōtra. vel etiā ab extraneo: vt subijcit.

p ¶ Infra annum. a tpe mortis testatoris.

q ¶ Deficiat. Ut quia sit monacha facta vel conuersa. vel sacerdos si est vir. vt in cor. huius auten. Et no. q̃ hec auten. corrigit. l. codicis secundam huius ti. que pmittebat capere statim.

r ¶ Cum fructibus. scilz patimur. ¶ Tale igitur iuramentum acquiescat: ꝛ ex iulia miscella cedat cum mutiana cautiōe super hoc introducta a nostra republica separata. ¶ Augeri[l] etenim magis nostram rempublicam et multis omnibus legitimis prōgenitis frequentari cū ipijs periurijs affici volumus: cum satis esse inhumanum videtur per leges que periuria puniunt[m] viam periurijs aperiri.

Mauten. de nup. §. q̃ vo nunc sequitur. colla. iiij. consti. j.

¶ Modie cōditio viduitatis in vidua non spernitur. ꝛ legatum ei forma bac. l. statuta debetur. Sali.

Ui relictum[n] quid fuerit a cōiuge[o] vel a qualiber persona ne secundas ineat nuptias: infra annum[p] nō perat: nisi spes nuptiarum deficiat[q]: post annuz vero capiat prestita cautione rei cum fructibus[r] restituende si cōtrafecerit. ¶ Pro re immobili iuratoria cautio fiat cum hypothecis: pro mobili (si persona sit idonea) eadem sit cautio: alioquin fideiussor exigitur si prestari potest. ¶ Contractus[r] nuptijs etiaz res data vendicari potest: quod sic admittitur ac si ei relictuz vel ordinatum non esset.

¶ Lex iulia miscella correcta in muliere est correcta in viro: ꝛ cōditio in viduitate apposita (si perseuerantiā nō regrit) est expectanda. b. d. Baldus. Vel sic. Cōditio que viduitatem inducit sicut speratur in feminis ita ꝛ in masculis: ꝛ relictum in casu viduitatis future debet stare tim in euentum ipsius. Sali.

Idem eidem. Lex. iij.

Legem iuliam miscellam quemadmodum in feminis sustulimus: ita et in masculis esse sublatam pertinere quidē ad sensum nostre legis quam superpreteriti temporis. vel si dat pecuniam ꝛ eam mutuatus fuerit alicui restituet quātum percepit: sed si in rem suam vertit: tunc vsqz ad tertiam centesime. Vel si fiat res deteriorz sustinet medietatē periculi. vt in corpore huius auten.

s ¶ Idonea. i. idoneam habet substantiam. vt in cor.

t ¶ Cōtractis nuptijs. §. secūdis. Sed an idem in primis: vt si relinquo virgini ne nubat: vel ei que nunq̃ nupsit? Rñ. fm̃ Jo. legem vetrem seruari vt nubere possit ꝛ habere legatum. vt. ff. de cōdi. ꝛ demon. cum tale. §. meuie. ꝛ. l. quotiens. ꝛ. l. titio. que sunt otrarie huic auc. bic enim tantum de secundis dicit nup. Alij vt Jr. dicunt idez in virgine multomagis cum virginum vita sit felicioz q̃ continentium. vt in auten. de leno. §. j. colla. iij. Additio. Cū teneas opinionem Joan. quā Azo. in summa huius tit. in fine putat indubitāter esse veram: ꝛ eam tenent cōmuniter doctores.

Legem. ¶ Casus. In prima parte dicit imperator q̃ sicut i femi nis lex iulia ꝛ mutiana cautio sublata est: ita ꝛ i masculis tollenda est: sed si aliquis vxori sue legauerit cū vidua erit: vel quotiēs: vel cōtra viro quando vxoz amiserit qualiter intelligenda sint ista verba: queritur: Rñ. q̃ statim ex quo vidua erit petit legatum: nō q̃ babeat.

Ter. l. ambiguitates. c. de. l. cleri coium. cuz glo. sup §. redcuntes. extra de eo ba. cleri. et mulie.

Cautio mutiana q̃n habet locum.

Lex. i.

Egatuz alij sub cōditione sic relictuz si vxor nuptui se post mortem mariti non collocauerit: cōtra ctis nuptijs conditio deficit. ¶ Idcoq̃ peti legatum nequaq̃ potest.

Cōditio que viduitatem inducit viriatur ꝛ non vitiat. ꝛ. l. iulia miscella cuz iuramento ꝛ cautione mutiana que pstabatur: cessat. b. d. Sali.

Imperator Justi. a. Joan. prefecto preto. Lex. ij.

Obligitates legis iulie miscelle generali lege tollentes: nullū pcedimus fieri iuramentū sm̃ predictam legē sed penitus ea vna cū mutiana cautiōe sup hac causa qescēte[d]: licere mulieribus etiā maritorum suorum interminatione spreta que vidiutatem eis indicit: ꝛ nō dato sacramēto procreande sobolis gratia ad secūdas migrare nuptias pena bmōi cessante: siue habeat liberos[e] siue non: et ea percipere q̃ maritus dereliquit[f]. ¶ Quozum omnium manifestissimum est dominium minime eas liberis existentibus habere: vsufructu tantummodo apud eas remanēte ꝛ ad liberos pziorīs tori propietate eorum deferenda: sm̃ ea que de secundis nuptijs ꝛ lucris que ex bis mulieribus statuta[g] sunt: ne ex necessitate[h] legis ꝛ sacramēto colorato periurijs committatur. ¶ Cuz enim mulieres ad hoc natura[i] progenuit vt partus ederent[k]: ꝛ maxima cis cupiditas in hoc constituta est: quare scientes prudentesq̃ periurijz committi

zDximo nia augēt rempubli cam. Ter. ibi: et ern. concor. glo. sup §. minor. ppe finē. in. c. ex parte et de resti. spo.

Legatum virgini re lictum ne nubat an valeat. Virgines sūt feliciores contēplentib⁹.

babeat necesse stare in viduitate: simsliter in viro: cuꝰ huiusmodi libertas sit pro solatione sue tristitie. ⁊ non ꝓ indicenda viduitate. ff. de verb. signi. ista lex sequēs debet poni: qꝛ pulchra est ⁊ vltima suggestioni ⁊c. que sequitur. Iuianno.

a ¶ Promulgauimus. vt. ā. l. prop.

b ¶ Expressim. Nam aliter videt esse neglectus. vt. ff. de iniur. itē apud. ff. boc edictum.

c ¶ Senatusconsultum. quod non habemus.

d ¶ Relinquatur. ab extraneo ⁊ non a marito: vel etiam a marito.

e ¶ Legitimo. s. actione ex testamento vel hypothecaria.

f ¶ Permaneant. Suffici etiam ergo vel modicuꝫ sit stetisse: vt hic. ⁊. ff. de annu. leg. l. filie. qꝫ sivt perpetuo sic staret nō expectaretur cōditionis euētus: qꝫ statiꝫ vt impossibilis haberet ꝓ nulla: siue a viro / siue ab alio relinquaf. vt. ā. l. prop. ⁊ ff. de cōdi. ⁊ demon. l. cū ita legatuꝫ sit. bodie tñ contra. vt in auten. ā. c. cui relictum.

g ¶ Vel. ꝓ saltem.

h ¶ Discella. Doc ergo casu nō habet locum lex iulia miscella.

i ¶ Persecutio. Et perpetuo apud eum remaneat: etiam si nubat: nisi vir vxori / vel vxor viro reliquerit: quia tunc ferūantur ea que de secundis nuptijs dicuntur: siue infra tempus luct⁹ siue postea secūdas ēat nuptias. vt. ā. de secūdis nuptijs. l. j. et. l. femine. Quid ergo dices de eo quod quotidie habem⁹ in vsu reliquēdi scilicet vxoribus nostris victuꝫ ⁊ vestitum ꝙdiu in domo nostra caste vigerint nonne quodāmodo videtur indici viduitas: ⁊ sic videtur esse: vt dicit auc. illa. cui relictuꝫ. ā. c.

Additio. Tu dicas ꝙ p talia verba non impedit tur mulier trāsire ad secunda vota ⁊ capere relictū. fm Bar. bic. qꝫ caste ⁊ honeste viuere dicitur que virum accepit. vt. l. mulier. j. ff. cum ꝓpone retur. ff. ad trebellia. licet Bal. in. l. cuꝫ filius. ff. qui mutianaꝫ. ff. de leg. ij. teneat contrariū. Unde consilium est quod addatur in verbis testamenti. ⁊ ꝙ ad secūda vota non transierit.

k ¶ Tristitie. qꝫ amisit vxorem: vel cum econtra vxoꝛ virum.

Diuisio.

¶ De his que pene nomine in testamēto vel codicillis relinquunt.

Uperuacuam. Diuidit. Primo ius antiquū tollit. Secūdo nouum inducit. Tertio a nouo excipit. Secūda ibi: Si licere. Tertia ibi: ꝙ si aliquid. Salice. ¶ Casus. Olim si testatoꝛ beredem vel legatarium damnauerat: in pena pecuniaria si voluntati sue non paruisset nō valebat testamentū. Statuit imperatoꝛ per hāc legem ꝙ nibilominus valeat ⁊ precipere potuit imperatoꝛ per hāc legem ꝙ nibilominus valeat ⁊ precipere potuit testatoꝛ beredi vel legatario dare pecuniam si voluerit parere sue voluntati. Si autem aliquid probꝛosum preceperit vel impossibile: impune ei non parebitur. Iuianus.

l ¶ Libertatibus. cōtra. ff. de leg. j. plane si filiū. ⁊. fi. Sol. bic non dicit valere ab eo relictum / sed auferri ei libertatem: si nō det relictuꝫ. argu. ff. si quis omiſ. cau. testa. l. fi quis sub conditione.

m ¶ Si minus. i. si nō. Sed videtur cōtra. ff. de cōdi. ⁊ demon. l. multa. in prin. ⁊. ff. eo. l. j. vbi dicit relicta in penam nō valere. Solu. bic corrigit. vel ibi nil pōt imputari grauato in monumento quod alterius arbitrio facere debebat: ⁊ ideo relictū ab eo in penam non valet: vt ibi dicit.

n ¶ Aliquid. dic ꝙ testatoꝛ reliqt legatū non capaci: vel ꝓcepit sepeliri se cuꝫ vestibus: vel instigebat penā granato.

o ¶ Seruabit. s. emolumentū bis g impossibili facere iussi sunt: eo ꝙ relictum est nomine pene non valente: vt bic. ⁊ insti. de lega. ⁊. fi. in fin. ⁊ ff. de leg. j. turpia. sed vi detur valere relictuꝫ im possibili vel turpi prece pto nibil ꝓbo nibilo. vt instit. de bere. insti. ⁊. impossibilis. que est cōtra. Solu. fm quosdam bec fm illā. ⁊. vt impossibilitate remota valeat relictuꝫ: qō non placet. Sed dic beredi siue gratuato imposita impossibilitas vitiat quasi non sset per eum quominus impleat: sed ꝙ impossibilitatez. at legatario siue onerato imposita nō vitiat sed vitiatur ibi. ⁊. ff. de condi. ⁊ demon. l. obtinuit. ⁊ codē modo rñ. ad. l. ā. de instit. ⁊ substi. reprehendenda. quia et ibi onerato fuit imposita. Item contra. ff. de lega. j. fi mihi et tibi. ⁊. fi quis. vbi ſpossibile preceptum valet. Solu. ibi non erat impossibile infra triduum post mortē manumitti cuꝫ viuente testatoꝛe romam venire poterant serui.

Legatum an vitiet ꝓpter cōditionē i possibilez ci appositam.

¶ De fideicommissis. Titu. xliij.

Prestatio triennalis alimentoꝝ cō currente fauoꝛe vltime volūtatis facit legatum deberi etiam in futurū eꝛ voluntate minus solenni. hoc dicit fm cōmunem lecturam. Vel sic. Triennalis prestatio alimentoꝝ eꝛ certa scientia fideicō missum coꝝ roboꝛat: validū qualificat ⁊ declaraꝛ: ⁊ iste casus omnem lecturā cōprehendit. b. d. Sali.

Imperatoꝛ Antonius. a. Demetrio. Lex. j.

Text*. le. si pbaueris. ista. l. ē singul. secundum Barr. ange. paul. et ias.

Jpbaueris demetriuꝫ perijsse de matre* heredeꝫ suam vt tibi alimenta menstrua ⁊ vestiarium annuum prestaret: cāq; fecutam voluntatem filij sui ꝑmultū temꝑus: id est nō minus in tali causa triēnio ea prestitisse: vt in futurū quoq; ea prestentur: ⁊ si qua in preteritū prestita nō sunt vt exoluantur impetrabis*.

¶ Ignoscens minus solēnem voluntatem: ⁊ soluens nō repetit. Bal. Vel sic. Voluntas vltima nō solennis non retractatur in agnatis. Sali.

Idem. a. Eupatrie. Lex. ij.

Quia sum

* Et etiaꝫ hodie differūt ad modū reliquēdi. vide ale. cā. l. j. ff. ō lega. j.

¶ Casus. Fecisti testamentū minus solennem. matrem tuam beredem instituisti: ab ea alimentum menstruum. i. singulis mensib⁹ prestādū mibi reliquisti: ⁊ restimētum annuum ⁊ ea ꝓstitit mihi: an sibi ꝓcedat indicauit quomagis futuri tpis alimenta prestaret: ⁊ si in preteritū solutum non sit: queritur an teneatur? Rñ. ꝙ sic.

p ¶ De matre. i. a matre. sic. ff. de arbi. l. si de meis.

q ¶ Idem struat. i. singulis mensibus.

r ¶ Annuum. id est singulis annis.

s ¶ Impetrabis. Sed oppono aut tenuit bec voluntas: ⁊ tunc etiaꝫ triēnio non expectato valet voluntas: aut non tenuit. ⁊ tunc si sciēs soluit etiā semel compꝛobauit voluntatem. vt. j. l. ꝓpoꝛi. ⁊. ā. de testa. non dubiū si ignoꝛans etiā infinitis vicibus nō ꝓeiudicat. vt. ff. de act. ⁊ oblig. obligationū fere. ⁊. placet. ⁊ sic non videtur habere locū lex ista. Sol. ‡ nō agnouit bic. sed est speciale fauoꝛe alimentoꝝ. Vel (quod idem est) videtur agnoscere tanto tempoꝛe soluendo. Aliī dicunt # ꝙ bic fuit solēnis voluntas: ⁊ quod dicit per multū tempoꝛis supplet magime. quasi dicat: non solū agere poterit eꝛ cautione

‡ Ista sol. dispūtes. b. bal. ⁊ tāſ et ignoꝛās nihil agnoscit. Bal.

Ista determinatio ꝝ ipso.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

* Immo falliſſima. angē.
* Pls bar. bald. et ias.
* Vera ille nō ſit neceſſaria. ang. et ias.
* Iſta diſpliceт bal. Ange. ſali. et Jaſ.
* Diſplicę Bar. bald. et ias.

* Pls bar. bal. Paul. et Jaſ.

* Pls ſali. diſpliceт ſi Bar. pau. ſ ias. ideo dic ſm eū q ſit tus futurū ſtat de pſe bic pero eſt vnitū cū iu re de pñti.
* Sequit eā Cy. bar. paul. ange. ſalic. ias. Iſ diſpliceat. Bal.

prima. prima verio:. * Item ad id qō per tempora ſolūdo prciu dicat in poſterum: eſt cōtra. ſ. de vſur. l. creditor. Sol. boc ſpeciale * hoc alimentoū ꝛ vltime volūtatis. Item ad idem eſt cōtra. ff. ad cōtra legem erat voluntas quia legata ęcedebant dodrantem. et l. fal. quod de bonis. ſ. ii. Sol. ibi duob' annis * hic tribus. Vel ibi contra legem erat voluntas quia legata ęcedebant dodrantem. et

* Ita bar. Ange. ſali. et Jaſ.

ſic leg. reſiſtebat * hanc tem pretet leges ꝛ ſic nō reſiſtebat lex. ſed nō affiſtebat: quia minus ſolēnis. vel boc * in alimentis ſpeciale. Item ad idē contra. ſ. de pac. ſi certis annis. Solu. ibi conſtabat * nudum interceſſit ſe pactum tantū. bic autem dubiū an fuerit vocluntas ſolennis vel nō. vnde in dubijs preſumitur fuiſſe ſolēnis. vel ſpeciale. * Item ad id qō dicit in futurum eſt contra. ff. de iudi. quēadmodum. ꝛ. ff. de vſur. l. i. ſ. i. Sol. bic pro futuro agitur * ſcę ex iure ſpienti. ſ ibi ex iure futuro. Item mains tempus videtur eſſe neceſſarium. vt. ff. de vſur. l. cū de in rem verſo q̄ eſt cōtra. Sol. ibi * dicebat actor ſibi. pmiſſus ad cuius promiſſionis probationem decez annoꝝ preſtationem inducebat: bic autem conſtabat modo voluntatē minus etiā ſolēnem interceſſiſſe.

¶ Si inutiliter * fideicōmiſſum relictū eſt: ramen ſi heredes comperta * voluntate defuncti predia ex cauſa fideicommiſſi auo tuo preſtiterunt ' : fruſtra ab heredib' * eius ' de ea re queſtio ' tibi mouetur. ¶ Lū non ex ea ſcriptura: ſed ex cōſcięntia relicti fideicōmiſſi ſatis defuncti voluntati factum eſſe videatur.

¶ Si grauatus bonorato ſuccedit: cō fundit obligatio. b. d. vel fic. Ex conflictu perſonarū naſcitur confuſio: ſecus ſi non eſt conflictus. b. d. Bal. vel fic. Fideicommiſſum vniuerſale tranſmittitur: ly non fit facta reſtitutio. ꝛ debitore ſuccedente creditori cōfunditur actio. b. d. Bal.

Idem. a. Rufine. Lex. iiij.

Cum ſm voluntatem defuncte criſidem * puellā ab heredib' manumiſſaꝝ: cāqꝫ priuſqꝫ ei reſtitueretur heredituas ireſtata tam vita functam proponas: ad manumiſſoꝝ ex cius ſucceſſio pertinet ' . ¶ Qui ſi adierint eius hereditatē cōſulis ' actionib' : fideicommiſſo ſunt liberati.

¶ Prohibita venditiōe extra familiā prohibetur etiā donatio: niſi fiat in familia. b. d. Salt. ꝛ eſt no. qi quotidianum.

Impe. Alex. a. Victorino. Lib. iiij.

Oluntas patris prohibētis liberos fūdos extra familiam * vendere vel pignori dare fratres ſorori dare prohibuiſ-

ſe non videt ur ' .

¶ Directa pupillaris expirat puberta te: non fideicōmiſſaria. boc dicit Bald. et Salicetus.

Idem. a. Regine. Lex. v.

Si frater tuus poſtq̄ patri heres extitit pubes iam factus ſine liberis deceſſit: ex pupillari ſubſtitutione tibi hereditas eius delata non eſt. ¶ Sed ſi verbis fideicōmiſſi aliqua parte teſtamenti confirmata eſt ' " : fideicō miſſum ab heredibus " petere nō prohiberis ° .

¶ Obligata per fideicōmiſſum a teſtatore ſciēte relicta tenetur heres luere: ꝛ ſi ſunt diſtracta tenetur preciū ſoluere. boc dicit Salicetus.

Idem. a. Julio. Lex. vi.

Redia obligata per legatum vel fideicōmiſſum relicta heres luere debet: maxime ' cum teſtator conditionem eoꝝ non ignozanit: aut ſi ſciſſet ' legatus tibi aliquid quod non minus eſſet fuiſſet. ¶ Sinuero a creditore diſtracta ſunt: precium bere es exoluere cogitur: niſi cōtraria defuncti voluntas ab herede oſtendatur.

¶ Interpretatio vltime volūtatis ſpectat ad iudicem. b. d. Bal.

Idem. a. ſeptimo. Lex. vii.

Oluntatis defuncti q̄ſtio in eſtimatiōe iudicis ' eſt.

imponenda: nā non poſſunt fibijpſis debere. Sed pono vnum inſtitutum in dodrante: alium in quadrante: tñ ſuccedunt ‡ liberte eq̄li ter: ꝛ ſic ſubſtitutus in dodrantem tenebitur alij reſtituere tertiam ter: ꝛ ſic ſubſtitutus in dodrantem tenebitur alij reſtituere tertiam partem ſue portionis/id eſt dodrantis. nam in ea nō eſt ☩ fuſa actio/ ſed tantum pro ſemiſſe.

‡ Nihil eſt imo ꝑs partes inſtitutionis. ſ. p. ꝛ bal. q. eſt vez. qñ erat ācilla teſta totis. ſec' ſi bſduz eq̄li ter. Barto. pau. ſa. ria.

Olūtaz. ¶ Caſus. Teſtamentū feciſti: z filiaz heredes inſtituiſti: de nō diſtrabēdo feudo extra familiā / vel dādo rogaſti/vel alſ ꝑ bibuiſti: an alterū alteri dare videaris. phibuiſſe/queritur? Reſpon. q̄ non. Viuianus.

k ¶ Familiaz. accipitur. vt. ſ. de ver. ſigni. l. ſi.

l ¶ Non videtur. ꝛ tunc ſoror ꝑtez ſue portionis. i. dodrantis fibi donatam cuilibet alienare pōt. vt. ff. de lega. iij. pater. ſ. quindecim. ſecus eſt ☩ vbi q̄s q̄ volūtate defuncti admittit vt renouocet ꝑte alienatā. tunc eñ nō alienat/ſed cauet ſe progimioꝛi de familia reſtituturū. vt. ff. de leg. ij. peto. ſ. fratre. vel cuz eligit q̄s ab illo q̄ reſtogatus ỹni de familia reſtituere cui volet. vt. ff. ō leg. ij. vnū ex familia. ſ. ſed ꝛ ſi fundū. ver. ꝛ ſi vno electo ꝛc. ꝛ facit. ſ. de rebus alie. nō alie. l. ſi. ꝛ. ſ. eo. quotiēs. i. Sz argu. 2tra. ff. de trāſac. cuz bi. ſ. ſed ſi pluribus. ſed ibi ſpeciale fauoꝛe alimētoꝝ. vt. ſ. l. ſ.

¶ Si frater tu ' . ¶ Cauſus. Teſtamētum feciſti. filiū tuū ſpuberem inſtituiſti heredem: ꝛ ei fratreꝫ ſuū pupillariter ſubſtituiſti: hereditatez

m ¶ Cōfirmata eſt. ſ. pupillaris ſubſtitutio.

n ¶ Ab heredibus. inſtitutis ab eo cum iam ſit pubes.

o ¶ Nō probiberis. vt. ſ. de impu. ꝛ aliꝫs ſubſti. l. precib'. Et dic vbis fideicōmiſſariꝫs. ſ. quandocūq; ☩ decederet.

Redia. ¶ Caſus. Teſtamentū feciſti: z heredē inſtituiſti: pre diū obligatū mibi legaſti: vel per fideicō. reliquiſti: quiz illud luere debeat/queritur? Rñ. q̄ heres magime ſi illud obligatuz non ignozaſti: vel ſi ſciuiſſet aliud tantūdem mihi reliquiſſes. Si aūt cre dito: lege vel pacto diſtraxit heres preciū eius mihi ſoluere cōpellet tur: niſi apparuerit teſtatozem cōtrarium voluiſſe. ſ. q̄ ſi eſſet diſtracta cū: heres eſtimationem non refunderet. Viuia.

p ¶ Magime. Nam ꝛ cū ignozat fuit heres in duob' caſibus. Prim' q̄ñ erat tantūdem relicturus ſi ſciuiſſet vt q̄ erat cōiuncta pſona * vt ſubjicit. vt arg. ſ. de lega. cum altenā. ꝛ. ff. de vſu ꝛ ba. l. plenum. ſ. equitij. Secundus quādo nō plus valent predia q̄ ſit debiti ꝑ quo ſunt obligata. ‡ vt. ff. de leg. i. ſi res obligata.

q ¶ Si ſciſſet. quā ſcientiam legatarius debet probare. vt inſtit. co. ſ. non ſolum. in ſi. ꝛ. ff. de proba. l. verius.

Olūtatis. ¶ Caſus. Decē mihi legaſti: nec apparuit de q̄ mo neta ſenſiſti: an de ſperialibus: an de bonoū. iudex de officio ſuo debet dicere de quibus nūmis ſenſiſti. vt. ff. de lega. iij. nūmis.

r Judicis eſt. Opponitur: aut certū eſt ita voluiſſe teſtatoꝛē: ꝛ tunc non eſt in arbitrio iudicis: ſed voluntas ſeruat. vt in auten. de nup. ſ. diſponat. colla. iiij. quia volūtas teſtatoris ꝑ lege ſeruatur. vt. ff. de cōdi. ꝛ demon. in conditionibus. ꝛ. ſ. eo. l. predia. in ſi. aut non eſt certum. ꝛ tūc a ſignificatione verboꝝ non receditur. vt. ff. de lega. iij. no aliter. Reſpō. ☩ quādoq; verba ſunt certa: tñ teſtatoris inquiritur voluntas: vt ſi precepit fieri monumentū ab aliquo: nam eſtimabit iudex expenſas. vt. ff. ad. l. falci. i. j. in fine. Jtē quid ſi reliquit aliquid

‡ Et ſicer preſſe cōſtmauit: ſec' ſi recte bar to. ly paul. ſali. cōne. in ſ. non ſa cīāt bñam.

‡ Sequit glo. bal. ſa. ‡ Illud dicit glo. re probat per Fulg. ang. pau. ꝛ ſal. ꝛ tex. in. l. ſi equo. ff. de leg. i.

* Utraq; hōa ꝑs bar. Bal. ange. pau. ſali. et ias.o.
* Niſi verſus pe de uenire ad vnum. ſalt. b
* Immo et le. xij. tabula. ange. pau. et ſali.

¶ Criſide. ſ. ancillā defuncti. quo caſu poterit heredes iſtitutos cogere adire hereditatez ꝛ fibi hereditatēs reſtituere. Vel dic ☩ q̄ erat ancilla heredū oīum a qb' erat relicta eidez. ſ. criſidi fideicōmiſſaria hereditas: ꝛ tūc nō poterit cos cogere adire: ſed ſi adierint cogētur reſtituere. vt. ff. ad trebel. l. cogi. ſ. ſi pater filio. ꝛ. l. mulier. i. ſ. nō eſt. teſtatoꝛis. vt. ff. ad trebel. l. ſi reo aliena. ſ. ſi. ꝛ. l. ſeq.

t ¶ Pertinet. ſ. ad heredes defuncte q ꝛ manumiſſoꝛes ſunt. Et dic pertinet q. l. papia. * vt inſti. de ſuc. liber. ſ. poſtea vero.

u ¶ Cōfuſis actionib' . id eſt confuſa actione ſcilicet ex teſtameto cuz debito: ſuccefferit creditoꝛi. vt ꝛ. ff. de pac. debitoꝛi. ꝛ. j. ad legē fal. in

UNIVERSIDAD DE MURCIA

aligd vt cū suo filio mozareris: licet verba certa sunt: tamen oportet mentem testatoris inuestigare. Ite ſi.ḡ. tibi legauit ſi cū titio ſtes teſt eſſe ꝙ verboꝝ ſignificatio eſt multiplex. ✳ tunc eſtimabit iudex ex cōiecturis: vt.ff. de lega.j. ſi ſeruus plurium. §. fina. cum autē ex illis nō apparebit voluntas loc⁹ eſt legi. vt.ff. de leg.ij. l. nūmis. Item poteſt eſſe ꝙ nō tractat de verboꝝ ſignificatiōe ſed tñ eſt dubius: ⁊ tunc eſtimabit iudex. vt. §. c. l. predia.

✳ Una et vna pte ē ſi ſignificatio ⁊ ex alia cōiecturis locutio. baldus.

Ut legatū non ſit inutile non prius cedit dies legati ꝙ libertatis. Hoc dicit Bal. Vel ſic. Fideicommiſſum relictū ſeruo cui libertas eſt legata cedit eodē tempore ꝙo libertas. b. o. Sali.

Idem. a. Odaſculo. Lex. viij.

Ut fideicōmiſſariam libertatez meruit legata vel fideicommiſſa a defuncto ſibi data iure ſuo perſequitur[a].

Quem nō honoro: grauare nō poſſum. b. o. Bal. Vel ſic. Non honoratus cō modo pecuniario non poteſt grauari fideicommiſſo. b. o. Sali.

Imperator Gordia. a. Paulia ne. Lex. ix.

AB eo qui neq; legatum / neq; fideicōmiſſum / neq; hereditatē / vel mortis cauſa[b] donationes accepit / nihil per fideicommiſſum[c] relinqui poteſt.

Senſus intellectualis ꝓficit oratio nem que in ſuo cōſtructu perfecta nō eſt. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. firmio. Lex. x.

QVerbū volo licet deſit[c]: tamē qz additū ꝓfectū ſenſū facit: ꝓo adiecto[c] habendum eſt.

Cum omnū prohibitorum conſenſu ſit venditio ſi nō ſupereſt perſona que poſſet reuocare alienationē; phibita alienatio cōualeſcit: z adde ꝙ firma eſt alienatio facta contra teſtatoris voluntatez. Bal. Vel ſic. Si alienationi conſentiant qui reuocare poſſunt amplius nō admittuntur ſi reuocare velint. Sali.

Idem. a. Papiniano. Lex. xj.

QVotiēs ab oibus[f] qui alie natiōe facta ad fideicommiſſi petitionē[b] aſpirare poſſunt vēditio celebratur: aut quibuſdā vēdentibus alij cōſenſerint: aut cōtractus cōtractus cōuelli[k] ineq; quaq; potest.

ꝛ fic alienante vltimo nemo precedentiū admittatur. vt.ff. de leg.ij. cum pater. §. libertis. z. l. peto. §. fratre.

g ¶ Alienatione. qz remittentibus actionem nō eſt regreſſus ꝛc.ff. de edil. edic. l. queritur. §. ſi venditor nominatim.

b ¶ Petitionem. ✳ per rei vendicationē cōtra emptorem.

i ¶ Cōſenſerint. dicyt.ff. de pactis. l. pactū. z. §. ſ pac. l. cū ꝓponas. j.

k ¶ Couelli. id eſt annihilari.

l ¶ Nequaq; . vt.ff. de leg. j. nihil. §. j. z §. leg. ij. codicillis. §. inſulam. et argu. ff. qui. mo. pig. vel hypo. ſol. lucius titius. in prin. z facit. §. eo. l. vo luntatis.

Rogatus reſtituere poſt mortem poteſt reſtituere priuus retenta vel omiſſa ꝗr ta. hoc dicit Salicetus. Vel ſic. Rogatus de hereditate reſtituenda poſt eius mortem poteſt illam ante mortem reſtituere. Salicetus.

Impera. Philip. a. et Philc. Rufino. Lex. xij.

POſt mortez ſuam[m] rogata reſtituere hereditatez defuncti iudicio z anteq; fati mun impleat poſſe ſatiſfacere id eſt reſtituere[n] hereditatē: etiam quarta parte vel retenta vel omiſſa ſi voluerit explorati iuris eſt.

Inſtitutus nō preſtat legata a ſubſtituto relicta. hoc dicit Bal. vel ſic. Relicta a ſubſtituto non debentur ab inſtituto adeunte. hoc dicit Sali.

Ide. a. t. c. Sēpronio. Lex. xiij.

QVotiēs principali loco heres inſtitu⁹ teſtatori ſuccedit legato ſcu fideicommiſſa a ſubſtituto data poſci[o] iure non poſſunt[p].

Habet hec leg lecturas duas in glo. Prima fuit antiquoꝝ ſm quā hoc intēdit. Vbi inſtitutio eſt nulla ab initio vel hereditas non adita relicta ab inſtituto debenꝫ a venientib⁹ ab iteſtato ſi ſint exp reſſe repetita nō als. b. o. z bāc lectu. po nit glo. prima. ſed gl. tertia reprobat iſtā lec. quia textus iſte nihil dicit de repetitione ab inteſtato imo. pbat contrarium. Scōa lectura fuit Azo. dicētis ꝙ hic nul la facta fuit repetitio ab inteſtato. b. o. Vel ſic. Vbi inſtitutio per errorē teſtātis eſt nulla: legata z fideicōmiſſa intelligun tur repetita a venientibus ab inteſtato. b. o. fm Azo. hec lectura eſt cōmunis z vera ſm Sali. Bar. Bal. Pau. de caſtro. z fere omes alios doctores.

Imperato. Aal. z Bal. aa. Falconi. Lex. xiij.

AM quam[q] frater tuus ingatus. vt.ff. de noua. ſi pupillus. §. qui ſub conditione. ſi autem ſub cōditione eſt inſtitutus nulla eſt reſtitutio ante conditiones. vt. o. l. ſed z ſi ante. z. l. penul. z. ff. de lega. iij. l. vgoz. §. ſeia. in fideicōmiſſo autē ſpeciali poſt diem reſtituendo diſtinguitur in cuius fauore ſit facta dilatio vt altero caſu poſſit fieri reſtitutio: altero non. vt. ff. de lega. ij. ſi ita relictuꝫ. §. pegaſus. z de an. lega. l. eū. z de vſur. in fideicō miſſi. §. cum pollidius.

Quotiēs. ¶ Caſus. Deredē me inſtituiſti: z mihi titiū ſubſtituiſti: z ab eo legata reliquiſti: adij hereditatē: euanuit ſubſtitutio: an legata ſubſtitutionis pręſtari debeant: queriť: Rñ. q non.

Poſci. id eſt peti.

Non poſſunt. vt.ff. ſi quis omiſ. cau. teſta. l. ſi eadez. z arg. §. de im p. z aliꝭ ſubſti. poſt additam. Sed ecōtra ✝ ab inſtituto relicta ta cite intelliguntur a ſubſtituto repetita. vt.ff. de leg. j. licet. z de lega. ij. cum pater. §. ab inſtituto.

Am quā. Caſus iſti⁹. l. figurat in gl. §. dic aliter ſm Iuuia. ſic. hēditate reſtituēda titio z ſeio eā rogaſti: z ſi ſeius nō eſſet cū q cēt futurus heres tibi ab iteſtato de ea ꝑdictis fideicōmiſſarijs reſtitue da rogaſti: ſi tenuit adoptio: z p cōſequēs inſtitutio: z ſi hereditatez adijt ipſa ſi ſupſtes eſt: vel heres eius: ſi neceſſit teneť ad fideicōmiſ. preſtatione: ſi nō adijt vel qz noluit: vel qz nō potuit: quia nō tenuit adoptio tenenť ad legatū ab iteſtato ſucceſſores. z boc in prima. Sed vť in boc caſu cū nō adierit qz nō potuit: qz adoptio nō tenuit: z per vť in boc caſu cū nō adierit qz nō potuit: qz adoptio nō tenuit: z per cōſequens inſtitutio q preceptū de hereditate reſtituēda nō tenuit:

✳ Ita ſol. reſpicit primū ſuus et eſt ſ. ꝛ. eaz tenent bar. Ang. ita. et Lot.

✳ Ista reſpicit ſecūm ſuū in. §. a filia. z eſtre ra. z ſequūť eaz bar. fal. Ang. ita. et coſi.

✳ Nihil ē ſib dic ꝙ heres rogat⁹ poſt mortē pōt aſi mozt̄ ſi ſui ꝑtu dictū credi toꝝ: vt a. ctiōes ipſo tuncrariſicēt i fideicōmiſ farius bar. pau. ſa. ꝛia.

✳ Ista gl. ſequūtur bar. bal. ſa. pau. come. et ita.

✳ Singul. glo. fs bar. et come.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Codicis Liber Sextus.

per istā regulam qua dicit̄ si nō adit̄ hereditas:q2 nō tenuit institutio:cetera q̄ relinquunt̄ inualida sunt:vt est p̄ceptum de hereditate restituēda.ad qđ rñ.impato2 qđ tūc locū h3 regulā cū ex testamento pōt adiri hereditas non cū sic est relicta:vt si in aliquo casu nō adeat peti possit a succes.ab intest.⁊ hoc in scđa. In tertia dicit in specie qđ in p̄ma dicit in gñe.s.q̄ nō adijt:quia nō tenuit adoptio:vt q2 erat aliena liberta:⁊ per 2ñs nec institutio:succedētes ab intestato tenebant̄. Si aūt erat legitima adoptio ⁊ institutio heredes eius tenebuntur.⁊ hoc in tertia. Viuianus.

h ¶ Data est.s.inutiliter p̄pter psonā heredis:vel q2 sunt repetita.

i ¶ Successo2ibus.i.vt legitimi ad eam restituenda3 teneantur.⁊ sic postulanda legitur passiue.

k ¶ Postulanda. Qđ est in duob⁹ casib⁹.s.cum sint repetita ab intestato. Itē quando non potuit adire p2opter erro2em testantis qui credit legitiē adoptatā.

stituerat siue quesita siue nō q̄sita hereditate decesserit:cū tm̄ [a] simpliciter [b] anteq̄3.xij. annū [c] etatis impleuisset v̄bis p̄carijs testamēto facto nōnullos ei voluerit substitutos: nihil p̄hibet fideicommissum peti vel ab ipsius heredibus:vel ab his qui bona intestati tenēt. ¶ Tūc em̄ locū habet qđ regulariter traditur [d] /ea q̄ in testamēto relinquunt̄ si ex testamēto non adeat̄ hereditas [e] non valere:cū verbis relicta [f] directis [g] adire potuit hereditas:non cum ipsa sic data est [h] vt esset etiam ab intestato a successorib⁹ [i] postulāda [k]. ¶ Qđ rescripsimus [l] sequētes asseuerationem tuam [m] quasi scripta heres nō fuerit iure adoptata [n]:alioquin si ī familia [o] relicta [p] heres facta decesserit:⁊ cōsequēter ipsius heredes petitioni fideicōmissi respondere coguntur [q].

☞ Qui vult antecedēs vult 2ñs quod sequit̄ ad illud:non solū ex ordine:sed ex sensu disponētis.h.d.Bal.vel sic. Pater rogatus de emancipando filium heredē a rogante institutu3 videtur rogatus de restituēdo hereditatem. Sali.

q ¶ Eā quaz.al's est ea.⁊ al's eaz:Et dic casum. * Frater tuus filiā nōdu3 duodenem adoptauit ⁊ eandē istituit herede3:⁊ de fideicōmisso toti⁹ hereditatis titio ⁊ seio restituendo rogauit tam ipsa3 q̄ quēcūq3 futurū heredē etiā ab intestato.secus ergo si hoc v̄bū esset omissum etiā ab intestato: ‡ q2 tm̄ ex testō heredes videret̄ rogati.ar.ff.de vulg.substi.l.q liberis.§.hec v̄ba.si ergo tenuit adoptio ⁊ institutio:⁊ p 2ñs ipsa ⁊ eius heredes tenent̄ ad fideicōmissum:⁊ hoc si q̄siuit hereditatē:si aūt nō q̄siuit:vel q2 noluit:vel q2 nō tenuit adoptio:tenent̄ legitimi successores defuncti.⁊ s̄m hoc habes.j.vel ab ipsius heredib⁹: vel ab his ⁊c.⁊ sic duo vel alij habēt vnū vel.s.sic vel ab hui⁹ heredibus bona intestati tenētib⁹:⁊ tūc dices q̄ nō tenuit adoptio nec institutio.⁊ qđ dicit q̄sita.i.adita.s.de facto:q̄ri em̄ nō potuit ⁊ ponit̄ vel p saltē.q.d.hoc remediū tibi deficere nō pōt. Alij habēt eā:⁊ tūc dic nihil p̄hibet fideicōmissu3 peti eā.i.ab ea quā frater tu⁹ instituit.sic j.ad.l.fal.l. successores. Vel dic q̄ est figura antiptosis # ⁊ ponit̄ p ea:sicut ibi:v2bē quā statuo ⁊c.Et ibi:sermonem quē audistis ⁊c.Et hoc.s.q̄ ab ipsa petat̄:put habes eā ⁊ p̄prie accipis vbi adiuit ipā ⁊ tenuit adoptio ⁊ institutio.Et qđ.j.dicit.vel ab ipsius heredib⁹ ⁊c.si habeas vnū vel refert̄ ad aliū casum vbi nō tenuit institutio.⁊ ad h refert̄.j.in fi.qđ rescripsim⁹ ⁊c.Vel si habes duo vel/alterū membru3 refert̄ ad casum vbi tenuit substitutio:⁊ alterū vbi nō tenuit.

a ¶ Cum tamen.non quesita dico.cum tamen ⁊c.

b ¶ Simpliciter.hoc.s.mō ipsa ⁊ q̄cūq3 heres mihi fuerit etiā ab īntestato restituat hereditatē titio ⁊ seio.vt.j.ibi:vt esset etiā ab intestato ⁊c.Alij (vt Azo) # dicūt simpliciter.i.filiā rogauit ⁊ nullū ab īntestato venientē.⁊ hoc innuit illud v̄bū substitutos.qđ nō placet. *

c ¶ Duodecimū annum.i.non habebat.xij.annos pure tm̄ rogauit. Vel dic ‡ si vis eam rogatam restituere si decedat infra.xij.an.

d ¶ Tradit̄.hoc qđ subijcit ea ⁊c.vt.⁊.j.e.ex testamento.⁊.ff.de his q̄ in test.de.l.p2ime.⁊ de leg.iij.l.j.§.j.⁊ de regu.iur.si nemo. Opponit ergo sibi ⁊ soluit:q2 fuit hec sic relicta vt ab intestato p2estaretur:vel quia repetijt qđ potuit.vt.ff.de inoffi.testa.l.titia.vel q2 non potuit adire:q2 non fuit legitime adoptata. Fallit ergo hec regula hic cum repetijt ab intestato. # Itē scđo cum dicit vt etiā iure cuiuslibet vltime voluntatis valeat testm̄.vt.s.de codicil.l.j.⁊.ij.⁊.l.fi.§.j.⁊.ff.de leg.ij.l.codicillis.§.fi. Tertio # qñ in fraudē omittit ex testō ⁊ accepit ab intestato.vt.s.si qs omis.cā test.l.ij.⁊.ff.si qs omis.cau.test.l.j. in p̄n. Quarto qñ ex cā p̄teritiōis vel exheredatiōis est irritū testm̄. vt.s.de li.pre.aut.ex causa. Quinto * in q̄busda3 psonis petita 2tabulas bono2ū possessiōe.vt.ff.de leg.p̄stā.l.j.in p̄n.⁊.l.iij. Sexto.ff.đ leg.ij.cū p̄r.§.filius.vbi apud oēs heredes po2rexit p̄ces p iuramentū. Septimo ‡ si cancellauit tm̄ institutiōes.vt.ff.de his q ī test.de.l. p2ime.in fi.ibi:cā pūs ⁊c. Octauo # .ff.de here.insti.l.fin.vbi relicta in vltimo testō valēt:l3 ipm nō valeat:q2 fuit factū falso rumo2e p̄lato. Nono # fauo2e libertatis.vt.ff.de fideicō.li.l.antoninus.⁊ p̄pter eādē cām insti.de eo cui liber.ca.bo.§.j. Decimo p̄pter pietatem ⁊ affectionē.vt.ff.de fideicō.li.l.in testamēto. Undecimo qñ hereditas indigni applicat̄ fisco. * vt.ff.ad sill.l.cū fisco.⁊ de iure fisci.l.nō itelligit̄.§.cū ex cā.⁊.l.dicit̄. Est ⁊ duodecim⁹ ‡ .ff.si qs ali.te.p2o.l.j.§.s3 si legatū. Est ⁊ decimustertius qñ institutus nō potuit adire p̄pter erro2em testantis # vt hic.quia nō fuit legitime adoptatus:vt hic.

e ¶ Hereditas.⁊ sponte ipsam adire heres omitteret:vt hic.⁊.ff.si qs omis.cau.test.l.ij.§.fi.secus si nō potuit vel delicto heredis:vel q2 testato2 errauit credēs filiū q nō erat:q2 tūc valent ⁊ si nō sint repetita: vt hic.⁊.ff.de iure fis.l.62.⁊.l.aufert. Item secus vbi sunt repetita ab itestato:vt hic fuit. # vbi aūt nō adijt p̄pter defectū solēnitatis nō valent.vt.j.eo.si veritas.⁊.ff.de vulg.substi.l.coheredi.§.cum filic.

f ¶ Relicta.sine repetitione ab intestato.

g ¶ Directis.s.in institutū ⁊ ei substitutū.at hic non valuit adoptio nec institutio:⁊ hūc casum tm̄ p̄sequit̄ qñ nō tenuit:⁊ ideo a legitimis est petenda:maxime si hoc p2ecepit testato2.vt.s.in p2in.dixi.

l ¶ Rescripsimus.s.qđ dictū est.s.qñ nō q̄sita hereditate decessit:q2 non potuit vt petat̄ a veniētibus ab intestato.

m ¶ Asseueratione tuā.loquit̄ fratri testato2is.

n ¶ Adoptata.vt q2 erat liberta aliena.vt.ff.de adop.si pater.j.§.fin.vel apud nō 2petētē iudicē.vt.s.de heredi.isti.l.nec apō.vel a femia. * vt.j.de p̄scrip.lōg.tēp.l.si is. Additio. Et sic errauit testato2 in cōiūctiōe p̄sone:vtputa q2 filia3 putauit q̄ nō erat.Et siue erret in coniunctione naturali siue ciuili nō valet institutio.vt.l.si pater.⁊.l.nec apud.s.de heredi.insti.vnde in p2esenti.l.non potuit adiri hereditas ex testamēto p̄pter erro2em defuncti in cōiunctiōe psone. Secus si alio casu non fuerit adita hereditate:quia tunc nō deberentur legata nec fideicōmissa a venientibus ab intestato.vt.l.si veritas.⁊.l.ex testamento.j.eo.Bar.

o ¶ In familia.i.in agnatitia cognatione facta per adoptionem:q2 tenuit adoptio ⁊ institutio.

p ¶ Relicta. Loquitur hec lex s̄m sua tēpo2a.s.quando adoptatus transierat in potestatem adoptantis.

q ¶ Cogunt̄. Hoc indubitabiliter si ipsa adijt.vt.ff.ad trebel.l.si ei⁹.§.si qs rogatus. Sed si ipsa nō adierat an heredes heredis cogātur adire ⁊ restituere.arg.q̄ sic.j.ad trebel.l.pe.§.fi.vbi dicit sine successore a 2rio sensu ibi sumpto. Sed 2 arg.q̄ nō.ff.ad trebel.l.ille a quo.§.si de testamēto.in fi.§. S3 pōt ‡ distingui trāsmiserit ius deliberādi ad heredē rogatus vel nō.vt.s.de iu.delib.l.cū antiquo2ibus.vt p̄mo casu infra id tp̄s cogat̄ heres rogati.vt.d.l.pe.j.ad trebel.scđo nō. # vt.ff.ad trebel.l.ille.§.si de testamēto. S3 dices imo:⁊ tunc qñ nō trāsmisit vr̄ cogi:q2 si institut⁹ ⁊ rogat⁹ millesies renūciet:tm̄ pōt cogi.vt.ff.ad trebel.l.nā qđ.§.j. Sed rñ.illud est:q2 suo facto p̄cludit sibi viā.at hic heres nihil fecit. Itē q̄rit̄ s̄m Io.si institutus ⁊ rogatus de restituēda sit nō capax an cogat̄ adire ⁊ restituere.si em̄ ptem cape pōt:certū est.vt.ff.ad trebel.cogi.§.hi q solidū. S3 qd si nihil? vr̄ idē vt possit cogi.p eūdē.§.hi q.ait em̄ cū nihil ⁊c. Itē q2 sic est in singularib⁹ relictis vt accipiat nō capax ex toto vel ex pte:⁊ alij restituat cui est rogat⁹.vt.ff.si qs ali.te.p̄hi.l.j.§.s3 si legatū.⁊ de excu.tu.l.legatarius.⁊ de leg.ij.l.cū ei. Tertio vr̄ exp̄ssu3.vt.ff.ad trebel.l.marcellus.§.fi. Ecōtra vr̄ nō cogi sicut q capax nō est:q2 sibi ascripsit.vt.ff.ad.l.co2.de fal.filius.§.fi.⁊ de his q̄ p2o nō scrip.l.fi. Itē q2 sub cōditione institutus īpeditus adire nō d3 cogi p̄pter 2ditionē q̄ nondū venit.vt.ff.ad trebel.l.sed si alio.§.fi.⁊.l.seq.sic ⁊ hic vbi īpedit̄ p̄pter conditionē sue psone. Itē expressum videt̄ q̄ lex p nō scripta hmōi habeat voluntatē.vt.s.de here.insti.l.j.⁊.ff.de his q̄ p nō scrip.l.si in metallū. Sol.dico # non cogi p̄dictis rōnib⁹.nec obstat dictus.§.hi q.q2 ibi capax ex parte institut⁹ totū capit:⁊ totū restituit ne partē accipiendo inueniat̄ testato2 p parte intestatus decessisse:⁊ p2o parte testatus. Itē nec qđ de legatis singularib⁹ dixi:q̄ valeant vel nō.tm̄ testamentū valet:sicq3 ex valido testamēto accipit nō capax vt det capaci:at vbi institutio nō tenet que est caput testamēti non debet qs accipere.vt arg.insti.de leg.§.ante. Itē nec dicta.l.marcellus.§.fi.quia ibi ab initio fuit capax. Sed ex delicto sequenti amittit cū adijt ante questionē de familia habitā. Alij distinguunt aut fideicōmissum generale vel speciale nihilomin⁹ valet licet nō capax nō adeat ⁊ tūc adire nō cogit̄.vt.ff.si qs ali.te.p̄hi.l.ij.in fi.⁊.ff.de his q̄ p non scrip.l.fi.an deficiat:q2 nō est aliqs de tredecim casibus sup2a exceptuatis:⁊ tūc cogit̄ adire vel accipe vt alij det:nec em̄ lex eū accipere:sed cape p̄hibet.vt.s.de here.insti.l.j.nō aūt capit:q2 alij restituit.vt.ff.de verbo.sign.l.aliud. Itē videt̄ hec filia legitime instituta:licet crediderit testato2 legitime adoptatā q̄uis nō esset. vt arg.cōtra.s.de here.insti.l.cū p̄ponas. * ⁊.ff.de carbo.edi.l.j.in fi.sed in alijs casib⁹ loquunt̄. Immo ⁊ si nō sit legitime instituta:tm̄ ipsa videt̄ cogi debere adire ⁊ restituere.vt.ff.ad trebel.l.cogi.§.hi q.⁊.l.marcellus.§.fin.⁊.ff.si qs ali.te.p̄hi.l.ij.§.j. Rñ.nolebat hic fideicōmissarius vti bñficio trebelliani:hñ em̄ poterat eā cogere adire ⁊ restituere. ‡ s̄m quosdā. Vel hic # nulla fuit ab initio institutio.vt.s.de here.insti.l.si pater.s3 in dictis.ll.erat aliqua.hec v̄a.vt s.dixi. Vel verius # l3 poterat cogi:tm̄ ⁊ ab intestato veniētes p̄nt cogi cū hoc testato2 expresse dixit:q̄ est eadem cum prima.

Quāuis.

* Iste itellect⁹ glo.reprobat̄: q2 cū iste cas⁹ p mltas.ll. sit decisus non est presumendu3: qđ imperato2 rūdisset de casu per tot leges decisō s3 bar. baldū pau. ang.sa.ias. ⁊ co2ñ.

‡ Ista lec. ē verissima in seq̄ tāgitur hic ⁊ super ver.simplicit.et super v̄.hereditas.⁊ ī v̄. directis.et in v̄.sic data.et ī v̄.postulāda.displicet tm̄ q̄ ad hūc ter. bar.bal.ange.pau.sal. et ias.

Iste figure co2rūpūt regula3 s̄m Bal.hic.

Iste itellect⁹ Azo.ē ver⁹ q̄ reddit hanc.l. singu.et tāgit in gl.hereditas.⁊ ī gl.traditur ī gl.relicta. ⁊ in glo.postulāda.s3 bartol.bal. pau.Ange. sali.Ias.et co2ñ.

* Reprobat̄ per scribē.hic.

‡ Hec vera s̄m Ang.et iaso.

Se3 exp̄s seu el tacite q̄ fit tripl'r vt hic p ias.

Sequit̄ ange.⁊ ias.

* Sequit̄ ang.i repe.

‡ Insequitur h ange.

Ide3 ange.et ias.

Istu3 casum seq̄t h ias.⁊ ē sing. s̄m eūdem.

* Reprobat̄ s3 bar. et ias.

‡ Iste casus etiā reprobat̄ s̄m ange.⁊ ias.

Iste casus ē idē cū p'io ⁊ scđo. bar.et ias.

Istā gl. sequit̄ bar. paul.sali.⁊ Ias.

* Istos casus sequit̄ Ange.pau. co2.sal.⁊ ia.

‡ P3 bar. pau.sal.alexā.et ias.

Nisi heres esset iussus adire. Bart.Bal. pau.et ias.

Tu dic melius q̄ si heres a p̄ncipio est capax:s3 postea efficit̄ indign⁹ cogetur adire et restituere. vt.l.marcell⁹.h alle.si v̄o a p̄ncipio est incapax nō cogitur adire nec restituere nisi in tribus casib⁹ q̄s vide per iaso.hic.

* Tu dic q̄ h fuit erratū i cognatiōe filij et q̄ inducit cā finalis institutionis iō vitiat̄ institutio: ibi vero fuit erratū in qualitate institutionis tō non vitiatur institutio.ange.sali.ias. et Co2ñ.

‡ Reprobat̄ s̄m scribētes hic.

Hic seq̄tur Ange.la ll.et ias.

Imo falsius s̄m scribentes.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

QUāuis. ¶ Casus. Mde & fratrem meū heredes titius istituit i patris ptāte & stitutos. In alio capitulo testator rogauit pa trē nostrū vt nos emāciparet ꝫ pfi nfo p nos fit acq̄sita hereditas: tū cōpellendus est vt nobis p fideicōmiſ. restituat. Aiuia.

a ¶ Simpliciter. i. nō expſſe cuius contēplatione vestra vel pfis vos istituat. Vel dic. i. nō sub cōditione emāciparis

Lex. l. cū uis. ista lex est singula ris ſm bal. et ias.

qō facere potuisset. vt. ſ. de inoffi. testa. l. filius.

b ¶ Quesierit. olim in to tū: bodie quo ad vsum fructū. vt. j. ō bo. q̄ lib. l. cum oportet. & l. ſi. ſ. j.

c ¶ Curauit. rogādo patrē vt emanciparet. An aūt emāciare tenear ex hoc rogamine non apit bic. vñ dicūt q̄d q̄ non vt. ff. de 2di. & demon. ſi cui legatus. i. pmo & ſcō rū. & hoc tacite videt rogari pater de restitue do filiꝰ hereditatem: vt ꝫ ſubiicit. & d. l. ſi cui. ſ. cui rei. & l. mater. naz ob quā aliam causam de emācipatione rogasset: ſicut & legat iter ad fon tem: intelligit legare et haustū. vt. ff. de ſer. ru. p. Litem ſi. ſ. & facit. ff. de leg. j. cum filio.

* Necvera q̄ſi p̄tas ius erat i teſto relictus q̄s erat penes eū remāſuru & aſs non ꝫ fali. fid. pau. Corſ. et ias.

QUm vir. ¶ Caſ. Teſtamentū feci ſti: filios tuos heredes inſtituiſti: vni aūt partez prediū prelegaſti eos de reſtituendo q̄cqd ad eos de hēditate peruenire rogaſti: an ꝫlegatū prediū generali fideicōmiſ. ſo cōtinet? querit? Rñ. q̄ ſic. ſi tñ heres velit pba re hāc fuiſſe defuncti vo luntatē vt ꝫcipereñt a generali fideicō. poſt le gata audiatur: vel contra ſi fideicom. velit probāre teſtatorē hoc vo luiſſe ea non ꝫp̄ſiſtet audietur. Aiuia.

* Sequit f hāc gl. bal. pau. ſa. ta.

d ¶ Legata. i. prelegata. vt ſubiicit.

e ¶ Preceptionis. i. ſta talia prelegata.

f ¶ Cōpeſcen ſum eſſe. ſecus in donationib⁹ inter viuos * etiā inu tiliter factis puta inter virū & vxorē. vt. ff. de leg. ij. l. vnū eꝫ familia. ſ. ſi. & l. ſeq. Zté hoc intellige ſi anteq̄ rogaret de reſtitutiõe prelega uit q̄ꝫ ipſum recipit diſtinctionē. vt. ff. de leg. ij. l. vnū eꝫ familia. ſ. ſi. & l. ſeq. Zté hoc intellige ſi anteq̄ rogaret de reſtitutiõe prelega uit q̄ꝫ ipſum recipit diſtinctionē. vt. ff. de leg. ij. l. vnum ex bis. ſ. f

* Hec habetur cōiter tenetur falsice. z paul.

C Utiliter cessit. Secus * si nō cessisset in psona eius: quia tunc nō transmittet: vt hic. t. ff. de ali. t cib. leg. l. iiij. t. j. de cadu. tol. ſ. finaliter aliquid. ff. de leg. ij. l. vnum. ſ. rogo. in fi. t. l. miles. ſ. j. t. j. quādo dies lega. cedit. l. iij. t. ſ. ſi omiſ. cau. teſta. l. fi. Alij dicunt etiam ſi nō ceſſit trāſmittit ad ſuos vt hic erat. t. j. de bis qui ante aper. tabu. l. j. t hoc verum. *

* Immo o falsum bal. et ias.

b C Datum. l. relictus.
c C Patrui. i. titij.
d C Quem. ſcz patruum tuum.
e C Ei. ſcz patruo.
f C Succeſſerit. ſ. vgo? patris.
g C Tibi. nō ſolū pſis.
h C Vendicāda eſt. id eſt ages petitione hereditatis: ſi cōtēdit ſe pro here de vel pro poſſeſſore poſſidere: de fideicommiſſo autē nō habes quem cōuenias niſi teipſum.

C Ei cpſa. ¶ Caſus. Inter abſentes vt codicillo / vel ſcriptura / adhibitis tamen teſtib⁹: an poſſit fideicom. relinqui / queritur: Reſpō. q̄ ſic: t relictū valet.

i C Et i epiſtola. ſ. miſſa inter abſentes. vt. t. ſ. de codicil. l. j. t. ff. de leg. ij. l. miles. in pin.

k C Libello. vt inter pſentes codicillo puta ſcripto. Accur.

Legata l nutu relinqui pōt.

C Nutu. Vo. legata nutu relinqui: vt h. t. ff. de leg. ij. l. cū ꝓponebat. in fi. t de leg. iij. l. nutu. ſed in inſtitutiōe heredis eſt aliud. vt. ſ. de teſta. l. iubemus. ſ. ſi vo.

m C Teſtibus. quinq; ad minus. vt. ſ. de codicil. l. fi. ſ. fi.

C Jvitas. ¶ Caſus. Si nullū teſtamētum feciſti: vel feciſti: ſed min⁹ ſolēne: t in eo legata reliquiſti: an cōpellendus ſit heres ea ꝓeſtare queritur: Reſpō. q̄ nō: niſi cauſa trāſactionis ꝓmi ſiſſet: vel alio mō eius vo luntatem agnouiſſet.

n C Si veritas. quia nō cōdidit defunctus teſtamentum.

o C Solennitas. quia cōdidit minus ſolenne.

* Displicet pau. vis au gel. i. l. ij. ſ. q eodem.

p C Dediſti. vel alio mō agnouiſti. * vt. ſ. de teſta. l. nō dubiū. ſ. j.

q C Stipulantibus. i. ſtipulare volentibus.

r C Non potes. niſi prius diſſiteris relictus. poſtea vo recurras ad ſolēnitatem iuris dicēs relictū quidem: ſed in minus ſolēni volūtate: ex cauſa cogeris ſoluere * aut iurare. vt. ſ. eo. l. ſi. in pin. q̄ eſt cōtra. ꝓm Jo. Vel ſolue vt ibi. Additio. An autem heres in foro anime teneatur ad legata vel fideicōmiſſa in minus ſolēni volūtate relicta tractat abbas in. c. q̄ pleriq;. extra de immu. eccle. in fi. vbi concludit q̄ indiſtincte q̄ heredi innotеſcit teneat ipe heres in foro aie. Ratio qua monet hec eſt q̄ ſolēnitates iuris ciuilis fuerunt inuicte ad falſitates euitādas t de rigore: ſi ergo cōſtat in foro anime q̄ nulla falſitas interuenit debet ceſſare diſpoſitio iuris poſitiui ꝛc.

* Sequit hāc gl. bar. bal. et pau.

I Nſtrumēta ꝓ. ¶ Caſus. Teſtamentū feciſti. heredem inſtituiſti: mihi fundum legaſti: an cōpellendus ſit mihi heres inſtrumēta ipſius fundi emptionalia ꝓeſtare: queritur? Reſpō. q̄ non: tamē mihi ea ꝓeſtare debet ſi mihi ſint neceſſaria vt copiam deſcribendi faciat. Vel ſic. Fundum mihi legaſti: volo convenire heredez vt egbi beat mihi inſtrumenta emptionis ad probandum de latitudine: an teneatur ea ꝓeſtare: queritur? Reſpon. q̄ non: ſed egbibere tantum ad deſcribendum. Tiuianus.

s C Inſtrumenta. emptionalia. t dic relictorum ꝓ parte. ſecus ſi in totum. fm. Jo.

t C Illō habent. ideo qz de euictiōe heres tenet. vt. ff. de le. j. ſi a ſubſtituto. ſ. fi. Fm quoſdam. vel ideo qz autēticū ꝺ cē penes heredes: vt ſubijcit. t. ff. de act. emp. l. titius. Sz ſ. j. de lib. cā. ſicut datam. Sol. ſpeciale * eſt in inſtrumēto manumiſſionis: ſecus in inſtrumēto emptionis etiā ſerui manumiſſi. vel illud eſt omnino manumiſſi.

v C Proferant. i. exhibeant: vt fiat deſcribendi facultas. vt arg. ff. de actio. empti. creditor. t. ſ. de eden. l. procurator. t facit fm vnuz ſenſum. j. ad. l. fal. l. ſi prediorum.

C Eredū. ¶ Caſus. An res heredis ſicut ſuas ꝓprias poſſit teſtator ꝓper fideicom. relinquere / q̄ritur? Reſpon. q̄ ſic.

z C Heredū. q. d. nō ſolū teſtatoris / ſed etiaz here dis res ꝛc. vt. t inſtit. eo. ſ. nō ſolū. t etiā ſi ignoret eſſe heredis. vt. ff. de leg. ij. l. vnuz. et familia. ſ. pe. ſecus ſi extranei eſt vbi diſtinguitur. vt. ſ. ō lega. l. cum alienam. parificatur ergo res teſtatoris rei bēdis. vt. t al's. ff. de ma. teſta. l. ſi qs ita ſit legatus. ſ. j.

C Jx repudiatione. ¶ Caſus. Si mihi fideicō. reliquiſti: t illud repudiauit: an mihi poſt repudiationē petēti obſtet doli exceptio dubiū non eſt: an autez patris mei repudiatio ꝓiudicet: quo minus petam / queritur? Reſpō. q̄ non.

y C Doli mali. immo intentionis ſiue facti cum actio ſit nulla repudiato legato. vt. ff. ad. l. aql. nā ſicut. in pin. t ſi certa. peta. l. ꝓinde.

z C Juſta. non dolo vel metu. Vel dic tunc quādo iam peti poſſet: als non poteſt repudiari. * vt. ff. de acqui. here. l. is poteſt. et. l. qui ſuperſtitis. t de lega. ij. ſi ita ſcripтum. ſ. j.

* Immo differūt in trāſlatione dñij. pau. t ias.

a C Obeſſe poteſt. vt q; eras * emācipatus. vel etiā in poteſtate: ſz erat legatum in caſtrenſibus vel quaſi: ſed hodie etiaz in adūētitijs. Vel dic q̄ erat legatū * ſub cōditione que nondum exiterat: nō ergo repudiat pater in ꝓiudiciū filij: vt hic. t. ſ. de iure deli. l. renitente. t de rep. bonorū poſſeſſiōe. l. j. t. ff. de reg. iur. l. non debet alteri. Accur.

* Vel dic lectū ſequi tur cōit ſcribentes hic.

H Jdeicōmiſſum. ¶ Caſus. Fideicōmiſ. mihi reliquiſti: deinde penituiſti: an heres ad ꝓeſtandum fideicommiſ. compellet? Reſpon. q̄ non. Tiuianus.

b C Probata. per ſeptem vel quinq; teſtes. vel per idem teſtamentuz cum in codē ademerit quod primo legauerat: vel in codicillis poſtea: t tunc ipſo iure non debetur. vt no. ſ. de lega. l. datum. Zdeo autem dixi in eodem teſtamento: * quia ſi quid poſt factum teſtamentum voluerit mutare vt habeatur ꝓ nō dato quātum ad ſe: eg ite gro omnia ꝛc. vt. ff. de teſta. heredes. ſ. j. Sed certe t ſi poſt factuz teſtamentum penituit etiam in voluntate non ſolēni dicaz nō deberi ipſo iure: ſed per exceptionem. vt. ff. de adimen. leg. l. iij. ſ. fin. t exceptione doli. l. apud. ſ. ꝓeterea. eſt enim ambulatoria ꝛc. vnde poſteriori ſtatur. vt. ſ. eo. clari. ſiue fuerit expreſſa / ſiue tacita. Sed quid ſi voluntatez nō mutauit: ſed tale quid fecit legatarius quod ſi ſciſſet teſtator reuocaſſet: puta vxorem teſtatoris ſtuprauit? Reſpon. non deberi * eg tacita contraria voluntate. vt. ff. de bis quib⁹ vt indig. l. indignum. t. l. in metallum. t. l. ſed.

* Glo. ſequitur bal. pau. et Jaſ.

* Jdē iure q̄n ſi fuit teſtū viuo te ſtatore. nam ſi eo mortuo auferē legatū tāq; ab indigno. pau. et Jaſ.

C Jx fideicommiſſo. ¶ Caſus. Seruo tuo legatum ſub cōditiōne fine libertate reliquiſti: an valeat: queritur? Reſpō. q̄ nō: nec libertas peti poteſt. Tiuianus.

c C Non poteſt. vt. ſ. de neceſſ. ſer. l. quidam. ſ. illo. t de lega. l. ſeruis. Sz hoc fallit in milite. vt. ſ. de mili. teſt. l. eg bis. t in eo ſeruo cui eſt relictum legatuz ſi heres non eſſet cū primo eſſet inſtitutus vel ſubſtitutus. vt. ff. de ma. teſt. l. diuus.

Eg teſtamēto.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

¶ Ex testamēto. ¶ Casus. An legata relicta in min⁹ solēni testamēto: puta adhibitis sex testib⁹ tñ peti possunt: querit⁹ Rñ. q nō: nisi de his pstandis rogauerit succedens ab intestato. Sic. Si dixerit testator si nō valeat iure testamēti voluntas mea: valeat tamen intellectus verior: est. Uiuia.

a ¶ Fideicōmissa. vt. §. eo. cā quā. ꝛ. l. si ꝓtas. §. fallit in casu. vt. §. c. l. fi.

b ¶ Probentur. vt ꝛ. ff. de inoffi. test. titia. qō est eoipso q ꝓ ꝺo codicillis valere voluit. vt. §. ō ma. test. l. si non iure. ꝛ. ff. de vulg. substi. l. coberedi. §. cum filie.

¶ Am acutissimi.

¶ Casꝰ. Testamēto testis fecisti: filiū tuum heredē instituisti: de heredi tate restituēda post mortē suā titio eū rogasti: hoc nō adiecto si sine liberis decederet: an hoc subintelligi debeat: q̄rit̄ tur: Rñ. q. sic. vt tūc de mum post mortē restituti ōi locus sit. si sine liberis decedat. ꝛ rñ. papi. quodammodo extendit impator: non solū ad fi liū: sed ad filiū ꝛ nepotē ꝛc. ne testator: extraneos suos illis de cognatiōe sua ꝓferre videatur.

Ter. l. cum acutissimi. 2. co. cū hac l. gl. i. § fi. in ci. ꝓtra. de ꝓba.

¶ Responsis. vt. ff. de cō di. ꝛ demon. l. cū auus.

d ¶ Uitam suā. Et est rō q̄ qua rōne testator: ꝓ posuit filiū fideicōmissario ✻ sez ne q̄diu viueret fideicōmissarius haberet: eadē rōne ꝛ nepo tem videt voluisse defunctus ꝓponere. Sz si filiū nō ꝓponat: puta quia ꝑsenti die nouarit filiuꝫ restituere cōtrariū est ✻ omnino fm Jo.

✻ Istaꝫ gl. sequūt cōtra scrib. §. et § fin. fm bar. bal. i repe.

✻ Sequit ea bal. fall. i cō.

e ¶ Deinceps. sec⁹ in extraneis est. nā illō q̄ est §. de insti. ꝛ substi. l. gñaliter. i. rñ. in fi. nō est §: q̄ ibi in alio casu: nō i isto dicit idē esse i extraneis.

f ¶ Defuncti. vel nisi intrauerint monasteriuꝫ. vt. ꝛ. ad trebell. auf. nisi rogati. ꝛ facit. ff. ad trebell. ex facto. §. fi. ꝛ. §. ad trebell. iubemus. ꝛ auten. nisi rogati.

Quidā. ¶ Casus. Testm fecisti: ꝛ extraneū instituisti: filiū tuuꝫ emācipatū ꝓteristi: ꝛ ab eo legata reliquisti: an valeāt: q̄rit̄ Rñ. q nō: qm̄ enim nō bonoꝛ asti eū onerare nō potuisti.

g ¶ Paternis. §. vinculis patrie potestatis.

b ¶ Prestare. vt ꝛ. §. de leg. l. cū q̄dā. ꝛ est hoc verū etiaꝫ si filius petijt ꝛ habeat patris bona ꝓ tabulas. vt. ff. de leg. iij. l. ij. nec obstat. §. de bo. pos. cōtra tab. l. j. §. est cōtra. q̄ ibi ab institutis relicta ꝑtanꝫ ab eo qui habet ꝑtabulas: nō aūt relicta a ꝓteritis: ✝ vt hic. Uel hic extraneo erat relictū: ibi ꝛ iunctis. ꝓima vera. Additio. Aduertas hic. nam videt ꝙ hoc hodie corrigit̄ per auten. ex cā. §. de lib. ꝓtect. Dynus in. l. ij. ff. de leg. iij. dicit illam autē. loqui q̄n legata sunt relicta simpliciter: tūc enim conseruanꝫ per. ꝺ. aute. q̄ heres potuit granari: sed q̄n relictū est legatū a filio ꝓterito qui nō potuit granari tūc est ꝓ non scripto. vt. ꝺ. l. ij. q̄ sequit Bar. ibi. ꝛ hic.

✻ Hanc sequunt cōtra scribē. hic.

i ¶ Personis. puta nepotib⁹. ꝛ ꝓnepotib⁹. ꝛ similibus. ꝛ idez in his qui extranei sunt. nā quos nō honoꝛo nō onero. vt. §. eo. l. ab eo.

Diuisio.

Questionē. Diuiditur in quatuoꝛ partes. Primo ponit statutū suum. secundo rationem eius annectit. Tertio obiectuꝫ tollit. Quarto simile inducit vel ꝑbat a simili. Secunda ibi: cū ipse. Tertia ibi: cum enim. Quarta ibi: cū ꝛ in leges. ¶ Casus. Testamēto testis fecisti: heredē instituisti: ab eo fundū legasti mibi: peto fundū: negat̄ heres fundū mihi legatū: q̄liter mihi succurraꝫ: querit̄: Rñ. q heres: aut iurabit fundū nō esse legatū: si nō iuret ꝑstabit fundū ꝓtesto ꝓius a me iuramēto calūnie q̄ nō alio calūniādi petam. ꝛ hoc in ꝓima. Si aūt non negat sed dicat testm minus solēne: ꝑbabo ꝑ septem testes illud fuisse solēne: nec est mirandū si tot testes exiganꝫ cū ardua sit causa volūtatis defuncti. ꝛ hoc in secūda. Tertio dicit ꝓimā partem legis. §. q ꝓ si recusauerit subire iuramentū: soluet legatus: nec si vult per testes ꝓbare audietur quaꝫ ter enim credetur ei fuꝑ per aliena fide cū de sua dubitat: cum ꝛ legibus caueatur vt lucrum beneditatis amittant bi q deficientium voluntatibus obedire detrectant. Uiuianus.

Idē. a. Jo. ꝓfes. ꝓto. Lex. xxxi.

Quidā filiū suū a sacris paternis remisit: ꝛ postea testamēto ꝺdito cū ꝑteriret: nullo eꝝ penit⁹ relicto alijs heredib⁹ ꝺcre lictis: iꝑm aūt quē neq; heredes neq; exheredatū fecit fideicōmisso ꝓgrauauit: q̄rebatur si vtile est hmōi fideicōmissum. ¶ Tora igit antiqua dubitatione sup hoc exꝓlosa nobis in hoc casu placuit vt cmācipatus (vtpote iniuria a patre affect⁹) nō cōpellat fideicōmissuꝫ a sua ꝑsona relictū ꝓestare. ¶ Qđ etiaꝫ in alijs ꝑsonis quas exheredari vel institui necesse est locum habere censemus.

k ¶ Si. id est ꝙis.

l ¶ Heredis. negantis a principio aliquid esse relictum fm Jo.

m ¶ Legatarij. vt rogo heredem per fideicommissum vt det fundum titio.

Ter. ibi: cē sem⁹. 2. co i. xvi. q. i. c. ꝓ dicato. et gl. sup ꝙ boim. in. c. i. extra de iu. calū.

n ¶ Fideicōmissarij. cui erat legatus et rogatus restituere titio: puta ꝑ fideicommissum.

o ¶ Quotiens. §. elegerit sacramentum.

p ¶ Aniuersitatis. redde singula singul' caute. ✻ nam ab herede tantum vel fideicommissario generale potest reling generale fideicommissum: sed legata. fideicōmissa specialia a quolibet honozato: vt hic. ꝛ insti. de singu. re. ꝑ fideicōmiss. reli. in ꝓin.

✻ Ꝺō fieri ꝺs q̄n alr. ꝓ batiões saluari nō ꝓt fm rectitudinē sermonis §. sq.

q ¶ Prestito. ab eo q̄ defert sacramentum.

r ¶ Subire. hoc iuramētum referri nō potest ✻ vt hic dicit. Sed q̄d si dicat se ignozare veritatem: q; erat absens tempoze quo testator legauit? Respō. tūc debet iurare ꝑ nihil tale a testatoze audiuit. vt intimatoze fideicom. bere. §. fin. ✻ Nota ergo hic ex minus solenni voluntate nec esse vel dari: vel iurari ꝛ sic est contra. §. eodem. l. si veritas. ꝛ. l. ꝙ testamento. Solu. hoc corigit illas fm quosdā. Alij dicūt ꝙ hic sine solennitate relinquere voluit testator. arg. §. de codicil. l. fi. sed hoc nō placet. Jo. arg. institutu. de fideicōmi. here. §. fi. vbi idē casus ponitur qui ꝛ hic. ꝛ dicit de testatoze qui solēnem condere voluit voluntatem. Alij distingunt vt. §. an heres dicat non esse tibi legatus: quo casu cogitur ꝓbare legatarius verum esse ꝛ solēne vt in contrarijs: an dicat non ꝓtest petere quia minus solēne: quo casu loquitur hec leg: nec hoc placet: quia sic eꝑdiret ꝓmo heredi negare vt ei solēnitas ꝓbetur quod esse nō debet. vt. ff. de tri. l. illud. §. penul. Item fm eum in secundo membro eꝝ ꝑfecta voluntate esset ciuilis ꝛ naturalis obligatio si heres cōfiteretur: vt aut scilicet soluat: aut iuret non solēne ꝛ periuret: ꝑteꝛea hoc est ꝑssimū cogitasse hanc legem: vel ꝙ soluat cuꝫ confitetur: vel iuret nō relictū ꝛ sic ꝑturret. vt. ff. de in litem iuran. l. videamus. §. j. Tu dic quarto modo fm Joā. refert ab initio confirmatur de relicto ille qui est granatus: sed in minus solenni testamēto. ꝛ sic loquuntur contraria: aut diffitetur ꝛ cum ei est delatum tūc recurritur ad ꝛ sic non admittitur penitentia: vt hic. ꝛ insti. tu. de fideicōmiss. here. in fi. vt sic eꝝ mendacio puniatur. vt ꝛ. §. de nō nume. pecu. auten. contra qui ꝓpuiam. ꝛ in auten. de tri. ꝛ semiss. §. studium. colla. iij. li cet per delationem sacramenti hoc fiat. ꝛ sic fit argu. contra. ff. de iureiuran. l. eum qui. in ꝓincipio.

Tene istā.

s ¶ Derelictam. vniuersaliter.

✻ Relicta i min⁹ solēni volūtate an de ꝑbeantur.

✻ Hec lec. vna cū vltima Jo. éve ra ꝛ appiobāt ꝙ Jaſ.

UNIVERSIDAD DE HUDDERSFIELD

a Expetat.id est petat.

b Omnimodo.etiam si penitere velit ꝛ fateri* verum.

Seguit bꝫ Bc.gl.bar. pau.et ias.

c Testis. Improprie dr iudex ꝛ testis ꝑpter hoc.l.qꝛ ciꝰ iuramẽto cõmittit:vt hic subijcit.cuius religio est ꝛc.ꝛ.ff.quarũ re.act.nõ pdit. l.i.in prin.ꝛ sic nõ est cõtra.ꝫ.de testi.l.oĩbus.ꝛ.ff.ne quis in sua causa

lucrit:si forsitan maiores fideicõ missarius expectat* oĩmodo* exactioni fideicommissi subiaceret:et cum ad satisfactionem compelli.

¶ Cum ipse sibi iudex ꝛ testis* inueniat cuius religio et fides a fideicõmissario electa est:nullis re stibus nullisq; aliꝰ adiunctis ꝓbationibus requisitis.¶ Sꝫ siue quoq; fint teſtes vel minores vel nemo/causaꝫ per illius sacramentum/vel dandũ/vel recusandũ suam habere tam firmitatem ꝙ exactionẽ:siue pater sit qui fideicõmissum dederit/siue extraneus:vt equitatis ratio cõiter in omnes procedat.¶ Cũ enim res per testiũ solẽnitatẽ ostẽditur :ꝛ tũc numerus testiũ ꝛ numia subtilitas requirẽda est.¶ Lex etenim quid falsitatis icurrat ꝑ duos forte testes cõpositum* testamentum/maiorẽ numerũ testiũ expostulat:vt per ampliores homines pfectissima veritas reuelet.¶ Cũ autẽ is qui aliquid ex voluntate defuncti lucrat:ꝛ maxime ipe bere cui summa auctoritas totius cause cõmissa est/dicere cõpellit veritatẽ per sacramẽti religionẽ qualis locus restibus relinquat: vel quẽadmodũ ad extrancã fidẽ decurratur ꝓpria ꝛ indubitata

fide relicta.¶ Cum ꝛ in leges* respectus que iustis dispositionibus testatoriꝫ omnimodo heredes obedire compellũt:ꝛ sic strictus causam exigunt : vt etiam amittere lucrũ* hereditatis sanciant cos qui testatoriꝫ* suis minime paruerint.

I Mauten. coll.j.ꝑsti. j. de bere. ꝛ fal.ꝑ.fi qs autem nõ implens.

Heres post iussuꝫ iudicis infra annũ nõ ꝙeques iussuꝫ testatoris iudicium priuat omni lucro hereditario ꝑsonis hic enumeratis applicando.b.d.Sali.

Hoc amplius* qui iudicium defuncti lege non rẽspicuntur monitus* a iudice infra annũ nõ impleꝫ excludit eo ꝙ ꝓter debitus naturale/ perceperit ex codẽ iudicio.¶ Hoc autem cũ onere suo/tanda sup hoc cautione/defertur primo substitutis* . mox ordine seruato coheredibꝰ adeuntibus:vel generali fideicõmissario/vel legatario soli/vel ex pluribꝰ* in parte portiõꝝ* vel speciali fideicommissario vel legatario maioris emolumenti:vel omnibus* vel volẽtibꝰ* vel libertatis donatis in testamẽto ꝑut qsq; cozũ ꝓtior noiatus* est exhereda tis:nec hic qdẽ respectis* posſre

† Hec questio nõ eget disputatione qꝛ ẽ sine vtilitate eo qꝛ opi. Jo. ♁ ꝑsuetudine ꝑua fer ẽ verior.ꝫ ꝛ tenuit ẽt tenuit gl.i.l. ij.ꝛ ibi bar. ff.quẽad.te sta.ape.ias.

ſi.mino: ſe ma.dixe.l.iij. Jtẽ maior ẽ auctoritas septẽ testiũ ꝙ vni* instrumẽti.qꝛ trib* ad plus testib* equiualet tabellionis instrumentũ.vt.j.q.po.in pig.ba.l.ſcripturas. Jtẽ materia daret falſuꝫ fabricãdi.vt.ff.quẽadmo.testa.ape.l.i.ſ.diẽ.Alijs dicit vt Jo.ꝛ.Bꝰ.ꝑ illud instrumẽtus posſe ꝑbari.ꝛ ꝑ eis.ſ.arbi.tu.l.ſi.ꝛ.ſ.de do.l.in donatio nib*.ꝛ.ſ.de edic.di.adri.tol.l.ſi.ꝛ.ff.quẽad.testa.ape.l.ſi. Jtẽ tot te stiũ auctoritatẽ videt cõtinere ſtrumẽtũ quot in eo fuerint.vt patet in testamẽto ceci.vt.ſ.q testa.fa.poſ.hac cõſultiſſima .ꝛ in iuctario. vt.j.ad.l.fal.aut.ſed cũ testatoꝛ.nã in iuctario viginti poſſunt eſſe le gatarij quoꝝ oĩum auctoritatẽ gerit instrumẽtũ. Jtẽ ſi ca q̃ fiunt in ſcriptis ꝑbant ꝑ ſcripturã vel testes.vt in aut.de fide instru.ꝑ.qꝛ ergo.ꝛ.ſ.ꝑ.ꝛ.ſ.ſi tũ qs.ꝛ.ſ.ſed ꝛ ſi instrumẽta.coll.vi.ꝛ.ſ.de testi.l. testiũ.nã ꝛ ibi eqꝑaraſ ꝓbatio ſcripture quinqꝫ testibus:ergo econꝛa q̃ fiunt fine ſcriptis ꝓbantur ꝑ testes vel instrumẽta:qꝛ eadẽ est eoꝝ auctoritas.vt.ꝺ.l.in exercẽdis.Et hec opinio Jo.Cõſuetudi ne appꝛobatur generali.licet prima Bꝰ.validiora habeat argumẽta:ſed videt ſoli cõiectura ſtandũ fine hoc numero.vt.ff.de leg.ij.l.cũ proponebaf.ſed ibi est cõiectura ꝓbatio septẽ testium . Jtẽ est hic argu.ꝓ nobis in eo quod no.ꝫ.de ſecũ.tab.l.ij.

Instrumentorum testiũ eadẽ est auctoritas.

¶ Et tũc numerus testiũ.qõ est qñ ligatarius nõ ꝓdicit de ſacramẽto heredis:vel qñ heres cõtetur ab inttio relictum:diffiteꝛ tamẽ in ſolẽni voluntate:vnde legatarius ꝫ necesſe ꝓbare.

b Compositum.l.testamentum.

c Cum autẽ.nunc redit ad primũ casum.Bꝰ.

k Et in leges.hñ dico recusato ſacramẽto legatꝰ ſoluendũ.Bꝰ.

l Juſtus.nõ iniuſtus.vt.ꝫ.de his qui.vt indig.l.non oportet.

* Vera ſi mutuo eſt qõ ibi loquit ꝛ in caſu penali qñ heres negat dare filio legitimam a patre ſibi relictã.bar.an ge.et ias.

m Lucrũ.ſi tñ testatores hoc dixerunt nõ aliter.ꝛ ſic non eſt ꝫ.ſ.de inoffi.testa.l.ſi qs in ſuo.in ꝑn.q̃ eſt ꝫ.Vel hic logr in extraneo here de q.plus punit nõ parẽs.qõ patet:qꝛ dicit lucrũ.vt.ꝫ.ſ.de codicil.l.ſi. ibi in ſuo.hoc nõ placet:qꝛ ꝛ.ſ.dicit ſiue pater ſit ꝛc.Vel h nullo modo* voluit parere:ibi voluit ꝫ tarde.Vel hic ſciebat eẽ relictũ.ibi oubitabat.Vel h relictũ erat venerabili loco:ibi ꝑuate ꝑſone.Vel h dicit qꝛ h amittit lucrũ:ſꝫ nõ dicit totũ.Vel leg iſta refertur ad eaſle ges q̃ non imponũt certã penã.arg.ff.de ver.obli.l.doli.Vel ſolui ſm antiquas leges.q.d.ſic erat olim:nõ aũt dicit qꝛ ſic fit bodie:imo nõ est ita bodie ꝑ.l.ſillã.ſꝫ ꝑ aut.bodie idem.ꝛ ideo ſequiꝫ aut.boc amplius ꝛc.que est de here.ꝛ fal.ꝑ.ſi quis aũt nõ implens.col.i.

Hoc amplius.¶ Caſus.* Hec aut.ꝑ.l.cũ nã l.i.codicis dicebaf.Si heres nõ obtẽperat volũtati defũcti:lucrũ hẽditatis ꝑdit.Hec aut.dicit ſi heres nõ ꝑlet iudiciuꝫ defuncti ſi eſt monit* a iudice ꝛ infra annũ non implenit:quartã debitã iure nature nõ ꝑdit: ſed ꝑdit totũ aliud lucrũ hereditatis:ꝛ trãſibit cum ſuo onere ad aliã ꝑſonã duꝫ tñ ꝑæſtet iſta ꝑſona cautionez:de voluntate defuncti adiplẽda. Sed q̃ ſunt perſone in quas trãſeat.Certe primo loco applicat ſubſtituto. Secundo loco coheredibus ꝓpũctis. Tertio ſi deicõmiſſario vniuerſali:vel fideicõmiſſario ſingulari maioris rei:ſed ſi nõ ſunt iſte ꝑſone ſunt plures legatarij eẽles: applicat oĩb* ſi volũt:ꝛ ſeõa applicatio fit ꝫ ordiné ſcripture:vt q ꝑmo noiat* eſt vocat:ſi ille nõ fit vocanꝫ ferui:ſi illi nõ lunt/vocanꝫ extranei:ſi nolũt extranei:vocaf fiſcus:filij aũt iniſte exhẽredati non vocantur.

n Hoc amplius.q.d. q̃ qualiter ꝓuniat.l.codicis nũc dico hoc amplius q̃ qui iudicũ ꝛc.

o Repreſentatum . aſs nõ repreſentatũ ꝛc.ꝛ aſs ſine non ꝛ ꝓmã lege:qꝛ ſec* ſi eſſet repſentatus ꝑ lege:hoc eſt q̃ defunct* voluit fieri hoc lex ꝛplet vt in libertate dãa quã ſenatuſconſultũ repſentat vt nec ipſonaf pena ceſſanti.vt.ff.de fideicõ.

* Utrum placet bar. pau.et ias.

* Hoc ver. ſi fuctus ad ptas cloqꝫ hõs nõ ſunt negligẽs ꝛ ſctulas ſuſficeret vnica mãto. bar.ſa.ꝛ ia.

* Sequiſſ hãc gl.bar. bal.ang.ꝑ. et ias.

* Repro baf fi ſcri. ¶ Jdẽ bar.

* Jſtud no ta.glo.ſcſs ange.hic.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

ſi p querelā vt.ſ.de inoffi.teſt.l.ſi beredū.ꝛ.l.filiā.ꝛ eſt ratio qꝛ videt adhuc teſtamentū valere cum leg faciat eos beredes loco repulſi.vt in corpore.ſ.in oībus.ꝛ beres beredis ꝛc.vt.ſ.de bere.inſti.l.fin. Et qđ dicitur agnatum proximū filium eſſe ad ſuccedendū: verū eſt nō facto teſtamēto. Vel facto ſed nō adita bereditate.vt.ff.de ſtabu.l. filiū.ſ.ſed cuꝫ egbereda tio. Itez nunquid inter extraneos admittet vel ante vel poſt fiſcuꝫ: Rñ. quidā non propter ꝑdi ctas rationes: ſꝫ pōt * dici cōtra.vt quaſi quilli bet admittatur.vt.ff.de adopt. ſi pater. j.ſ. qui duos.

* Repro bat ſꝫ bar. bal.ſa.ꝛ ia.

a ¶ Extraneo. Et primo ipe⁹ fiſcus.vt innuitur in corpore.ꝛ arg.j.de cadu.tol.ſ.fi. Itez extraneum intelligo quēlibet cui nihil i teſtamēto eſt relictū: ſiue de venientibus ab inteſtato ſit: ſiue proxīus extraneus.

¶ Cōia de legatis ꝛc.

Cōtinuatio.

¶ Poſtq̄ ſeparata iura dixit legatozum ꝛ fideicōmiſſorum: nūc * continuat. vt inſti. de leg.ſ. ſed ne in primis.

* Cōtinuatiōes hāc ſe quit bar.

Diuiſio.

Im bi. Diuiditur i ſex partes. Primo ex⁹ diuiz recitando ius antiquū. Scōo iferēdo ponit ſtatutū ſuuz. Tertio ꝓbat illud per rōnes. Quarto ąpliat. Quito tolit obiectū. Sexto limitat qō de actione hypotheca ria dicerat. Scōa ibi: rectius igit. Tertia ibi: cū enim hoc. Quarta ibi: hec diſpoſuimus. Quinta ibi: cū enim nō aliter. Sexta ibi: in oībus aūt. Sali. ¶ Caſus. Oliz erāt certi modi relinquēdi legata vel fideicō. ſ.p vendicationes: p ſinendi modū: dānationē: ſceptionē. vt inſti. de leg. in prin. ꝛ quolibet iſtoꝝ modoꝝ dabaf legatario ſpecialis via ad ꝓſequendū qō erat ſibi legatū. Primo caſu habebat actionē in rem. Scōo exceptionez. alijs duob⁹ habebat tm̄ actionē ꝑſonalem ex teſtō. Itez nec dabaf rei vē. niſi prius eſſet miſſus legatarius p iudices in poſ. rei ſibi legate: quā diuerſitatē tollit impator: ſtatuens vt qualitercūq; aliqd legef denē legatario actiones. ſactio in rē ꝛ in ꝑſonā: hypotheçaria in alijs rebus defuncti. ꝛ qp tacita hypothe. dari dz. ꝓbat trib⁹ rōnibus. Una eſt vt ſicut teſtator exꝑreſſe poterat aliā ꝓ⁹ re legata obligare vicēdo ſic: lego tibi prediū ſempronianū: ꝛ ꝓ eo ſit tibi obligatū ꝑdium ſciaṁ. ita tacite a lege ꝑſumit obligatū ſi hoc teſtator non exꝑſſerit. Itē alia rōne: qz legibus nouis tacita pōt cōtrahi hypotheca. Itez vt ſeruetur teſtatoris voluntas. ꝛ hoc in prima. Hec vera ſunt nō ſolum ſi ab berede legatū fuerit relictū dandū: ſꝫ etiā ſi a legatario: vt ſi teſtator legauit mibi. c. ꝛ rogauit vt quinquaginta reſtituerem titio: habebit actionē in rem ꝛ ꝑſonalem ex teſtamēto ꝛ hypotheçaria in meis. l. ꝓ⁹ ſuis. ꝛ hoc in ſcōa. ꝓ⁹ meſura aūt eius qō legatū eſt in beredem: aut legatariū datur hypotheçaria: nec in rebus ꝑprijs beredis vel legatarij: ſed in his q̄ a teſtatore relicta ſunt cōſtat hypothe. ꝛ hoc in tertia ꝛ vltima parte. Viuia.

b ¶ Cum bi. Quid differt prima a ſcōa lege: Rñ. in prima innuit q̄tuoz genera legatoꝝm. in ſcōa legata ꝛ fideicōmiſſa.

Legata c oliz ſiebāt triplicit. * Sequūt eā bar. bal. ſali. ꝛ ias.

c ¶ Plerūq; quiq; enim non habent: puta: qz deficit teſtamētum ſolēnitate iuris. Vel quia nō eſt capaz: vel qz legatarius poſſidet rem ſibi legatam. Et nota ‡ (quod pōt colligi ex bis q̄ bic dicunt. ꝛ iſti. de leg.ſ.ij.) cum olim legabatur per vendicationem habebat legatarius actionē in rem: cū per ſinendi modum habebat exceptionez ſi poſſidebat: cū vero per dānationem vel preceptionez habebat tm̄ perſonales que dicunt ex teſtamento: licet forſan non ſit teſtamentū ſed relictum nutu ſolo. vt.ff.de leg.iij.l.nutu.

d ¶ Vendicationis. i. legati relicti ꝑ vendicationem: vt qz teſtator dixit titius vendicet talem fundum.

e ¶ Sinēdi modo. i. legati relicti ꝑ ſinendi modū: vicendo heres me⁹ vendicare in rē actione inſtituenda: ꝛ inſuper vtilem ſeruianam. i. hypotheçariam ſuper bis⁹ q̄ fuerant derelicta in res mortui ꝓſtare. ¶ Dum enim ⁹ hoc iam iure nō increbruit licere teſtatozi hypothecam rerum ſuaruz in teſtamento quib⁹ voluerit dare: ꝛ iterū nouelle conſtitutiones in multis⁹ caſibus introduxerunt ꝛ tacitas hypothecas: non ab re eſt etiaz nos in ꝓſenti cauſa hypothecariam donare actionez: que etiā nullo verbo precedente⁷ poſſit ab ipſa lege induci. ¶ Si enim teſtator ideo legata vel fideicommiſſa derelicquit vt oīmodo ꝓſone ab eo honozate ea percipiant apparet ex eius voluntate etiam ꝓfactas actiōes cōtra res teſtatozis eſſe inſtituendas: vt omnibus modis volūtati ei⁹ ſatiſfiat: ꝛ precipue cum talia ſint legata vel fideicōmiſſa que pijs actibus ſunt deputata. ¶ Et hec diſpoſuimus non tantum ſi ab berede fuerit legatum derelictum vel fideicōmiſſum: ſed ꝛ ſi a legatario vel fideicōmiſſario vel alia perſona quā grauare fideicōmiſſo poſſumus fideicommiſſum cuidam relinquatur. ¶ Dum enim non aliter valeat niſi aliquid lucri⁸ afferat ei a quo derelictum eſt: nihil finat talem habere rem talem.

¶ Aliozumq̄ generum. puta per preceptionem vel damnationem. vt inſti. de lega. ſ. ij.

g ¶ Poſteritas. i. noua hominum conſuetudo.

h ¶ Facile. nō patiēter ſuſcepit: qz nō erat ei facile tale gen⁹ loquēdi. ſic.ff.de. ꝓba. l. ſi quis bo minem liberum.

i ¶ Laudauit. ſic.ff.de cō di. inde. l. oīs. ꝛ.ff. vſufru. quēad. ca. l. ſi vſufructus mihi legat⁹. ij. rii.

k ¶ Additionis. olim nō poterat agi rei vendicatiōe niſi mitterek in poſſeſſionem legatarij.

l ¶ Omnib⁹ vo. i. oībus legatis ꝛ fideicōmiſſis: ponit * eā genera ſinguloꝝ ꝛ nō ſingula generū. ꝛ ſic non eſt ſ. inſti. de obl. eꝝ quaſi contrac. ſ. fi. Itez q̄ affimilat legata ꝛ fideicōmiſſa dic. ſ. ſpālia. nam generalia differūt cū ḥ ſtatim mortuo teſtatoꝛe trāſeat do minium. vt.ff. de fur. a ti tio. vel ſaltem adita bereditate. vt.ff. de leg. j. l. ſi tibi domo. ſ. cū ſeru⁹. in illis. l. generalib⁹: demū ſcā reſtitutiōe trāſit oīnm. vt.ff. ad trebel. l. facta. in prin. ꝛ l. ſi eius. ſ. ſi quis. Itē ex primis nō detrabitur falcidia: ex alijs ſic. vt dicem⁹ ſtatim. ſed ꝛ generale pōt relinqui in forma ſpeciali ꝛ ſeruabitur qō in ſpeciali. vt.ff. ad trebel. l. mulier. j. ſ. fi.

* Sequūt cōter doc.

m ¶ Imponere. quātum ad actiones competētes ꝓ⁹ eis.

n ¶ Perſonalem. ſiue teſtatoris erat res legata: ſiue aliena: ſed in res ꝛ

o ¶ Super bis. id eſt ꝓ⁹ ſecuritate eoꝝm q̄ relicta ſunt. Sed in caſu ſcz cum liberatio eſt relicta non eſt neceſſaria * hypotheca vel alia cautio cum habeat exceptionem. vtff. vt in poſſeſſ. leg. l. j. ſ. ſi debitori. ſed ꝛ actionem eꝝ teſtamento habet vt liberetur. vt.ff. de libe. lega. l. iij. ſ. nunc. ꝛ. l. quod mibi.

* Sequūt eā bar. bal. pau. et ias.

p ¶ Cū enim. tres rōnes ponit quare hypotheçaria eſt dandā.

q ¶ In multis. vt i dote. vt. ſ. de rei vxo. ac. l. vnica. ſ. j. ꝛ in tutelis. vt ſ. de admi. tu. l. ꝑ officio. ꝛ in alijs caſibus quos babes. j. in qui. cau. pig. ta. contra. per totū. Et nota bic q̄ ꝑ re teſtatoris datur rei vendicatio perſonalis. vt.ff. de leg. ij. cum filius. ſ. varijs. ꝛ de leg. j. buiſmodi. ſ. fi. ꝛ ꝓ⁹ eadem re non datur hypotheçaria ‡ contra alium. ſed ꝑ alijs rebus defuncti: vt bic. ¶ In caſib⁹ tamē ſorte vtraq⁹ datur. vt. ſ. de iure do. l. in rebus. ꝛ. j. ad trebel. auten. cōtra cū rogatus. boc tamen ita ſi alij nō ſunt legitime legate alie res defuncti. ſimiliter ne quod vni dat alteri denegetur. alie autem res quondam teſtatoris poſſunt eſſe penes legatarius: vt ſi alicui teſtator legauit plura predia ꝛ ab eo reliquit centum.

‡ Glo. ſequūnē bar. Bal. Ang. pau. ſalt. ꝛ ia. q: ſi alte ri ceſſ legate nō eſſent hypotheca te q̄n ſuper erāt alteres ſtructi. alſs ſecus. pau.

r ¶ Precedente. i. ſi nibil dixiſſet teſtator. Ex⁹.

Ideo ille. d cuem ꝓuit tus patronat⁹ nō pōt gra uari. bald.

s ¶ Aliqd lucri. pecuniarij. ‡ vt ꝛ. ſ. de fideicōmiſ. ab eo. ꝛ. ff. de le. j. l. plane. ij. ſ. fi. ꝛ. l. ſeq. Et ex ḥ colligit. B. legatarium ſingularem detrahere falcidiā. ꝛ. ꝓ eo. ff. ad. l. fal. penales. ſ. fi. Sed certe ḥ affert lucrum: ſed illud redditur. c. ꝛ. ff. ſolu. ma. ſi cū oter. ſ. fi. ſitus. Vel dic nō aliter valeat. l. hypotheçaria niſi ꝛc. nā non datur cōtra legatariū niſi aliquid lucri a teſtatore habuerit ꝓter rē legatā. vt ꝛ in fine buius legis. Itez q̄ dicit. o. l. penales. ideo detrabit qz ꝛ heres detrageret ei: ꝛ ſic eꝝ ꝑſona heredis nō ſua detrabit ſcilz id qō heres detrageret. Jo. vo dicit nō vti: ‡ ꝛ ꝓ eo eſt. ff. ad. l. fal. l. leg. falcidia ſi iteruenīat. ſ. nunq̄. ꝛ ad trebel. ſi patroni. ſ. q̄ fideicom. ꝛ. l. mulier. j. ſ. fi. ꝛ. l. nā quod. ſ. fi. ꝛ. l. j. ſ. is q̄ quadringenta. ꝛ. l. lucius. ſ. heres. ꝛ. l. facta. ſ. ſi cum ſuſpecta. ꝛ de an. leg. l. liberto. ſ. a liberto. ꝛ de vulga. ſubſti. l. coberedi. ſ. cum filie. ꝛ de leg. ij. imperator. Generalis autem fideicōmiſſarius rogatus ſecundo reſtituere non retinet niſi in caſibus. vt dices. j. ad trebel. l. penul. ſ. fi.

‡ Et ꝑſona tua ſuꝑ ꝑſonā here dis ſibi detrahit. bar. bal. ange. ꝛ ias.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ In oibus. Nota legatariū agere hypothecaria cōtra hēredes legantis pro rata nō insolidū: qō est speciale. vt no. ff. de obli. et ciuil. li. ff. lib. xi. regulariter contra. ff. si vnus ex plu. here. l. ij.

b ¶ Unūqēqs. q. o. sunt legata. g. p. o. g. erunt omnia bona obligata vt bis. g. solutis omnia bona liberentur.

c ¶ Ipius heredis. nisi post leg menses. vt. ff. vt in possessione legat. cer ta. Azo. Additio. Tu dicas sm Bartō. hic: q ibi hinc ad mille annos bona heredis nō erunt obligata obligatiōe tacita. p legatis q̄ inducit per banc legez. sed bene fatetur ipse Bar. q post seq menses pōt in rebus heredis fieri missio: ? sic obligate erunt pignore pretorio: vt ibi.

d ¶ Earū. ff. oiuz vsq; ad eam quātitatē q̄ cōpetit pſonalis.

Diuisio. Oōne verbū. Primo dicitur. Scōo sillatio. Tertio rō. Secūda ibi: sit igitur. Tertia ibi: z nemo moriēs. Sexti. ¶ Casus. Testamētū fecisti: in quo hēredē instituisti: titio. g. legasti: quibus verbis ea legasti an sit differētia: querit: Rñ. q̄ non: sue verbis precatiuis / siue p verbū mādo siue precipio. Itē natura legatoꝝ: ? dicēdo mis. coequetur: nec fit iter ea differētia sicut olim erat: sed vt nō contrariū in legatis ? fideicom. re periatur. reducanf lega ta ad fideicommiſ. ? dus plex actio detur legatario ad cōsequēdam rem sibi legatam: vel per fideicom. relictā actio vi / delicet eg testamento: hypothecaria ? in rem. Si autem testator: legati fecerit mentionez: non fideicō. tunc idem intelligatur legatum ? fideicō. quia rebus non verbis legem imponimus. Viuianus.

Verba directa ? directa q̄ dicuntur. e ¶ Directis verbis. Tunc dicunt directa quando verba sunt precipiendi: nō directa quādo deprecatiua: vt hic. Vel directa q̄ dirigit sermonem ad heredem. Non directa quando ad bonoratū. vt. ff. de leg. ij. l. miles. in fi. refsp. ? l. cū pater. ſ. donationis. Vel directa cū directam libertatem relinquit seruo: non directa q̄ pr fideicōmiſ. vt inſtitu. de fin. re. per fideicom. re. ſ. libertas.

f ¶ Juramētū. Puta lego tibi. g. si iuraueris nō accēdere capitoliū: q̄ iuramentū hodie sublatū est. vt. ff. de cōdi. inſti. que sub cō dītiōe. ? demō. l. municipibus. a dic vt ibi no. Vel pone q̄ rogauit heredez vt iuret se daturū. vt. ff. de leg. ij. l. cum pater. ſ. filius. etiaz tertio vt cū testator: dixit. ſ. vt legatū soluatur iuraueritne nec.

g ¶ Dicente. voluntatem suam cum iuramento.

h ¶ Legatis. vt q̄ ab inuitis exigūtur: sed fideicōmiſſum olim pendebat eg fide heredum: vt cogi non possent nisi per pudorem. vt ſti. de fideicommiſ. here. in prin.

i ¶ Legato. vt q̄ ab intestato relinqui nō poterāt. vt inſtit. de fideicō. here. ſ. pterea. Itē nec post mortē heredis vel legatarij: sed fideicōmiſſarij fic. vt inſti. de leg. ſ. post mortē. Item nō poterat legari a legatario: sed fideicōmitti fic. vt inſti. de fin. re. p fideicō. in princ. Erat ? alia differentia q̄d habes. ſ. de cadu. tol. ſ. vbi autem.

k ¶ Actiones. Sic ergo si a legatario legauerit aliam rē puta illius propriā: nō eam q̄d ei legauit: competit illi alij legatario in re illa propria legatarij primi ✻ rei vendicatio. ? hoc satis videtur expressum. ff. l. ſ. ? hec. Sed q̄d si rogauit heredem vel legatarū manumittere seruum: puta reliquit seruo suo fideicōmissariam libertatē nunq̄ poterit vt liber vendicare libertatē statim anteq̄ manumittatur: Rñ. nō videt: ✻ sed secus in directa. vt. ff. de fideicō. liber. l. generaliter. ſ. fi. ff. l. cū vero. ſ. fi. ? de ma. testa. l. testamento liber. Item

✻ Nibil est bar. bal. ſ. fal. et iaſ.

✻ Idē pdi. scribentes.

est graue etiam aduersus eus nō tantum personalem / sed etiam in rem ? hypothecariam extendere actionē in rebus quas a testatore cōsecutus est. ¶ In omnibus autem huiusmodi casibus intantum ? hypothecaria vnūqēqs conueniri volumus inquantum personalis actio aduersus eū cōpetit: et hypothecam esse non in rem ipsius heredis / vel alterius persone que grauata est fideicōmisso rerum: sed tātummodo earum que a testatore ad eum peruenerunt.

Exequata sunt legata ? fideicōmiſſa verborum varietate reiecta. Hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Juliano pfecto prętorio. Lex. ij.

Oōne verbum significans testatoris legitimū sensum legare vel fideicommittere volētis: vtile atq; validum est: siue directis verbis quale est iubeo dare: siue precariis vtetur testator quale est: rogo/volo/mando/ fideicommitto: siue iuramentum interposuerit cum et hoc nobis audientibus ventilatuz est testatore quidem dicente[8].

partibus autem huiusmodi verbuz huc atq; illuc lacerantibus. ¶ Dit igitur (sm quod diximus) ex omni parte verborum non inefficax volūtas / sm verba legantis vel fideicōmittentis. ¶ Et oia que naturaliter insunt legatis[b] ea ? fideicōmiſſis inherere intelligātur: ? econtrario quicquid fideicōmittitur: hoc intelligatur esse legatuz. ¶ Et si quid rale est quod nō habet naturam legatorum[i] hoc ei ex fideicōmiſſis accommodetur: vt sit omnib[9] perfectus eucnitus: et ex omnibus nascantur in rem actiones[k] ? ex omnibus hypothecarie: ? ex omnibus personales[l]. ¶ Ubi autem aliquid contrarium in legatis ? fideicōmiſſis cueniat[m]: hoc fideicommiſſo[n] quasi humaniori aggregetur: et sm eius derimarur naturā. ¶ Et nemo moriens putet suaz legitimam voluntatem reprobari: sed nostro semper vtatur aduitorio: ? quēadmodum viuentibus prouidimus: ita ? morientibus prospiciatur[o]: et si specialiter legati tantummodo faciat testator mētionem: hoc et legatum et fideicommiſſum esse intelligatur: et si fidei heredum vel legatarij aliquid cōmittatur: hoc ? legatuz[p] esse videatur. ¶ Nos enim non verbis: sed ipsis rebus[q] leges imponimus.

Ubi plures quibus optio est relicta discordant in eligendo: forte dirimit. hoc dicit vsq; ad. ſ. sed ? si quis. Bal.

Idē a. Jo. pzcsc. pzeto. Lex. iij.

Sj duobus vel tribus hominibus / vel pluribus forte rum prius inuenta sunt. vt insti. de codicil. in prin.

m ¶ Eueniat. vt in exemplis que habuimus. ſ. ea. l. in gl. que incipit: vt quia ab intestato.

n Hoc de fideicommiſſo. Hoc ius contrarium est statutum in fideicommiſſis.

o ¶ Prospiciatur. ſ. vt eoꝝ volūtas seruetur. vt arg. in auten. de bere. ? fal. ſ. hec enim verba. ?. ſ. fi. col. i.

p ¶ Et legatū. Sed nōne in veteri iure erāt eq̄ exequata. vt. ff. de leg. j. l. ſ. Rñ. ✻ sic sententia seu effectu. sed hodie etiaz natura sublata est in rem missione. vt. ſ. l. proxi. vel respicit ad nouum ius.

q ¶ Sed ipsis rebus. id est sensum nō verba spectamus. fic. ſ. de dedi. lib. tol. l. j. ff. de adimen. leg. l. iij. ſ. condītio. ? j. que res pig. oblig. pos. l. fi. ?. ſ. de libe. prete. l. iij.

Diuo⁹. Primo ponit dubitationem antiquorum. Secundo eius statutū ? decisionem. Tertio decisionem circa estimationem declarat. Secūda ibi: sancimus. Tertia ibi: seruis. boc dicit Bal. ¶ Casus. Si testamentū fecisti. heredē instituisti: ? seio ? titio ? caio optionem seruo: eum legasti: in electione discordent: vel optionem legasti vni: ? antеq̄ eligeret vita functus. est tribus heredibus relictis ad quos optiones transmittit ? discordent: qd iuris sit querit. Respon. q̄ fors fiet inter eos: ? quem fors prouelerit ille eligeret: aliis estimatione partium ipsos contingentium prestabit. ? facieda est estimatio sm q̄ in litera dicit vsq; ad. ſ. sed ? si quis. vbi dicit q̄ si alicui optionē legasti nō vt legatarius eligeret: sed alius: si ipe elegit stabit legatarius electioni: si nō vel quia noluit: vel quia non potuit: vel decessit: eligetlegatarius: sed nō meliozem: sed mediocrē. ? hoc in secūda. Si autem sub certo die puta eg die pasche: vel pure aliquid mihi legasti: an heres rem legatā alienare vel obligare possit: queritur: Rñ. q̄ non: cum nō sit tua: sed mei legatarij: nec seruum legatū manumittere debet. ? hoc in tertia. Si aūt sub ꝺditiōe si natus eg aſia venerit: vel sub certo die: puta q̄ni erit antichristus aliq̄ mihi

✻ Idē pau lus.

✻ Directū ñ sūt cōtra matri per testamentus alias darur vtilis. paul. et glo. sed tur bartol. Bal. Ang. et ias.

Ter. ibi: ſponum⁹. cō cos. c. fi. extra ſ. officio dele. cū gl. j. c. cōmi ſa. ſ. poro. cū glos. fuſ. facicdi. de elec. lib. vi.

✻ Et male quia ſubeſt materia ar guēdi. bal.

✻ Immo dicq; ibi natura fideicōmiſſoꝝ tribuitur le gatarius. h. bo garous. ri bus fideicommiſſis. ꝑ. lig. bardicar. ſi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

mibi legasti. An autē pendente cōditione siue generalis siue specialis est p substitutionē: siue per restitutionē relictū possit beres alienare vel alij obligare: queritur? Rñ.ꝙ nō: ne nomine euictionis tenebitur? Item si alienauerit: ꝙ postea cōditio extiterit fuisset nulla retro vē fideicō. scilicet a tēpore celebrati cōtractus: ita vt nec cōtra legatariū

optio[a] serui vel alteri⁹ rei fuerit relicta: vel si vni quidem legatario optio serui vel alterius rei relicta est: ipse autem moriens plures sibi reliquerit beredes: dubitabat inter veteres si inter legatarios vel beredes legatarij fuerit certatum: ꝛ alter alterum seruum/vel alteram rem eligere velit quid sit statuendum. ¶ Sanctimus itaqꝫ in omnibus huiusmodi casibus rei iudices fortunam[b] esse: ꝛ sorte inter altercantes adiudicandum: vt quem sors prelegerit is quidem habeat potestatez eligendi: ceteris autē estimationem prestet cōtingentiū eis partium. ¶ Seruis quidem ꝛ ancillis maioribus decez annis si sine arte sint viginti solidis[c] estimandis: minoribus videlicet decē annis nō amplius qꝫ decem solidis computandis. ¶ Si autem artifices vsqꝫ ad triginta solidos estimatione eorum procedente: siue masculi siue femine sint: exceptis notarijs[d] ꝛ medicis vtriusqꝫ sexus: cum notarios quidem quinquaginta solidis estimari volumus: medicos autem ꝛ obstetrices. lx. Eunuchis minoribꝫ quidez. x. annis vsqꝫ ad. xxx. solidos valentibus: maioribus vero vsqꝫ ad quinquaginta. Si autem artifices sint vsqꝫ ad. lxx.

☞ Si optio rei legate cōmittit tertio illo nō eligēte infra annū vel morte puēto electio trāsferꝫ in legatariū ꝙ nō poterit eligere melioꝛe: sed mediocrem. hoc dicit vsqꝫ ad. ℊ. sed ꝙ nostra maiestas. Sali.

¶ Sed ꝛ si quis optionem serui vel alterius rei reliquit nō ipi legatario[e]: sed quem titius forte elegerit: titius autem vel noluerit eligere vel non potuerit: vel morte fuerit preuentus: ꝛ in hac specie dubitabatur apud veteres quid statuendum sit: vtrum ne legatū expiret an aliquod inducatur ei adiutoriū vt viri boni arbitratu pcedat electio. ¶ Cēsemus itaqꝫ si intra annale tempus ille q eligere iussus est hoc facere supersederit: vel minime potuerit vel quandocūqꝫ decesserit ipi legatario videri esse delatā electionem. Ita tamen vt non optimuꝫ ex seruis[f] vel alijs rebus quicꝫ eligat: sed medie estimationis ne dum legatarium satis esse foucendum existimamus beredis commoda defraudentur.

☞ Rei restitutioi subiecte pure vel sub certa die alienatio: pignoratio ꝛ manumissio non tenet ipso iure. b. d. vsqꝫ ad. ℊ. sinautem sub cōditione. Sali.

¶ Qz quia nostra maiestas per multos casus legatarijs ꝛ fideicommissarijs prospexit: ꝛ actiones tam personales qꝫ in rem et hypothecariam dedimus: et in rē missionis tenebrosissimum errorē abolitus est[g]: ꝛ ad hāc legem puenimus. ¶ Nemo itaqꝫ beres ea que per legatum/vel pure/vel sub certo die relicta sunt: vel que restitui alijs dispōsita sūt: vel sub stitutioni suppōsita: sm veteres[h] dispositionem putet esse in posterum alienanda: vel pignozis/vel hypotbece titulo assignanda/vel mācipia manumittenda: sed sciat boc quod alienum[i] est nō ci licere: vtpote sui patrimonij existēs: alieno iuri applicare: quia satis absurdum est ꝛ irrationabile rez quam in suis bonis pure nō possidet ꝙz ad alios posse transferre[k] vel hypotbece pignozisve nomine obligare vel manumittere[l] ꝛ alienam spem[m] decipere.

☞ Res que subiacent restitutioni sub cōditione: vel sub die incerta posſunt interim alienari vel obligari: sed adueniente casu restitutionis fingitur retro nullū quod est factum. boc dicit vsqꝫ ad. ℊ. emptor. Salicetus.

¶ Sinautem sub cōditione vel sub incerta[n] die fuerit relictuꝫ legatum vel fideicommissum vniuersitatis: vel speciale: vel subdiffimilis. ſ. de condi. inser. l. fi. ſ. ſ. de dona. si quis argentum. ℊ. fin. Sed de qua moneta? Rñ. tali ꝙ. lxxij. solidi libꝛa auri faciant. vt. ſ. de suſcep. ꝛ arca. l. quotiens. lib. xi.

c ¶ Viginti solidis. similis estimatio. ſ. de cōmuni ſer. manu. l. i. ſ. sed autem donator. ꝛ qō dicit. xx. tu dic nō vltra. nam citra fic quādoqꝫ.

d ¶ Notariis. i. scriptoribus. nā seruus non pōt esse notari⁹. vt. ſ. de tab. l. generali. lib. x.

e ¶ Legatario. secus statuitur in venditiōe vbi mibi est. vt. ſ. de cōtrab. emp. l. fina.

f ¶ Ex seruis. fic. ff. de lega. i. legato generaliter. ꝛ. l. ſi beres. ſi autem ipſi legatario dař optio ab ipſo principio optimuꝫ eligit fm Jo. Alij contra. vt. ff. de op. lega. l. ij. facit. ff. quando dies lega. cedit. l. nec semel. ℊ. penul.

g ¶ Abolitus est. vt. ſ. e. l. j.

h ¶ Veteres. que permittebat alienari. vt. ff. ad trebel. titius. ꝛ de peti. bere. ſed ꝛ ſi. ℊ. quod autem quis ex bereditate. tractat enim bic tam de generali qꝫ ſpeciali fideicommiſſo. vt. ſ. progi. ℊ. ſinautem.

i ¶ Alienum est. fic. ſ. vñ vi. l. ſi. Ité intellige alienum: re: quando puruz erat: ſed quando ſub cōditione tunc ſpe.

k ¶ Trāſferre. immo videſ q̄ teneat alienatio. nā beres rogatus ſi alienet: dicit leg q̄ iputet in quartam ſuā quod alienauit: ꝛ ſic confirmatur alienatio: ꝛ non venit in reſtitutionē. vt. ff. ad tre bel. l. marcellus. ℊ. res ſ. ꝛ. l. ſi beres inſtitutus. ℊ. ſi beres. que ſunt contra. Solu. bec corrigit illas. Vel dic nō tenet i eo qō ſupra quartaz eſt: vt bic. ſed in eo qō infra quartā eſt ſic vt ſibi. Vel dic tenet in quartā ꝛ nō reſtituit: vt ibi dicit. ſez ſi voluerit fideicommiſſarius: nō alꝫ vt bic fm Azo. Vel dic ad leges illas. Si beres inſtitutus. ℊ. ſi beres. in alienatis non eſſe neceſſariam reſtitutionē: quia illa deſinerent eſſe beredis: vnde non prodeſſet reſtitutio: ſed in alijs que habet adbuc ſic debet fieri.

l ¶ Manumittere. ſimo videſ q̄ poſſit manumittere. vt. ff. ad trebel. quidā. ℊ. ſi quis filium. que eſt cōtra. Sol. illa in libertate: ꝛ eſt ſpeciale: ſed certe ꝛ de libertate bic dicit. Dic ergo q̄ bic pure debebaf bereditas ibi ſub cōditione erat reſtituēda: qua pendente beres imanumiſit ſeruū bereditarū qō fauore libertatis (vt ibi dicit) eſt reciendū: ſed boc nō videſ valere: qz etiā ſub conditione rogatus non pōt interim manumittere. vt. ff. de manu. ſeruū. ꝛ. ff. qui ꝛ a q. l. gene raliter. ſ. ſi. Sed ille prohibent inter vinos in predicta auten. ad tre bel. l. gdā manumiſit beres in ſuo teſtamento. ‡ ſed bec prohibitio fallit in caſibus duob⁹ quos babebis in auten. res que ꝛc. j. eo.

m ¶ Spem. Nota debere conſideraſi qō poteſt euenire. vt. ff. de aqua plu. arcen. l. in diem. ℊ. ſi.

n ¶ Incerta. bec eſt duo paria ſunt quo ad boc dies ſcerta ꝛ ꝺditio. vt. ſ. de cadu. tol. ℊ. ſ. ꝛ. ℊ. ſinautem aliquid.

Sequit ei bar. bal. Ange. pau. et ias.

Sorte an ꝛ qñ ſit diſcordia litigantiuꝫ dirimenda.

Seruꝰ nō pōt eē no tarius.

Tertꝰ ibi: eſtimatōis ꝛcos. i gl. in ca. i. fin. ſup. ꝛbo in clericū. de filiis preſbyt.

Seruꝰ ſub ꝺditiōe legatus nō pōt iteriꝫ ab berede manumitti.

‡ Sequtur glo. bar. an ge. ꝛ pau. Ventura ſunt ꝺſide randa.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Rei singularis sub cōditiōe legate. vt. ff. quēadmo. fer. amit. si is cui. §. fin. t. ff. de regu. iur. plerūq; in fi. t de fideicō. lib. l. generaliter. §. quotiens. t de serui. l. si fundū. §. i. t de leg. j. seruo legato. §. i. t de leg. ij. l. fi. §. fin. que sunt contra argu. Solu. melius qdē faciet ꝛc. sed nunc fingitur nō tenisse vt ita rem t fructꝰ ꝑtineant ad testatorē. vt in auten. de nup. §. q̄ vō. ibi: vnde sancimus. t ibi: qō in omni ꝛc. coll. iiij. sic insti. qui. mo. ius pa. po. sol. §. si ab hostibus. Vel dic hoc nouus ius: sed per autenticam hic positam hoc est ꝑpe ditū vt nō teneat alienatio. Item t heres de restituendo sub ꝺditione rogatus videt q̄ ꝑpossit alienare qō hic prohibet. nam non transeunt actiōes nisi restituat hereditatem. vt. ff. ad trebellia. l. facta. in ꝓnc. t l. si cui. §. si quis. nisi in tribus casibus. vt. j. ad trebellia. l. penul. immo t ea restituta non videt q̄ fideicommissarius ꝓbeat rei vendicationes: nisi in his reb⁹ que non sunt alienate: quare potest dici vt teneat iterim vt supra innuit. melius quidē ꝛc. sed per autenticam hic positam non. vel dic hoc nouum ius. Vel tertio dic q̄ hoc est ius vetus vt habeat fideicōmissarius demum restituta bēditate rei vēdicationem: nam hodie habet etiam prius si est pure rogatus: vel prius habet vtilem: si ea restituta etiā directā habet. Vel quarto (qō est melius) ꝓ reb⁹ alienatis conditione existente habet rei vendicationē: cuꝫ heres definit esse dominus: t sic non pōt restituere: ꝓpter nōdum alienatis non habet nisi facta restitutione.

Ter. ibi: alienari. con. col. j. affi. in ꝑ. et b in. c. in ꝓpe sentia. et ꝺ ꝓbatio.

Ibidē bar. ange. pauf. fali. et laf.

Celebrata. immo videt q̄ medio tpe teneuerit alienatio rei singularis sub cōditiōe legate. vt. ff. quēadmo. fer. amit. si is cui. §. fin. t. ff. de regu. iur. plerūq; in fi. t de fideicō. lib. l. generaliter. §. quotiens. t de serui. l. si fundū. §. i. t de leg. j. seruo legato. §. i. t de leg. ij. l. fi. §. fin. que sunt contra argu. Solu. dic q̄ ꝑ vere tenuit. vt. §. ꝓpi. digit. ibi

Ibidē bar. ang. pau. fa li. et laf.

Jmmo li fructꝰ nō restituātur q̄ si heres nō alienafset eos lucrat⁹ fuiſſe ex iudicio ꝓfiteri. bal. dꝰ pau. ange. et laf.

Ridet Bar. ange. et pau.

stitutione: vel restitutione: melius quidē faciet t si in his casibus caueat ab omni venditione vel hypotheca: ne se grauioribus oneribus euictionis nomine supponat. ¶ Sinautē auaricie cupidine ꝓpter spem cōditionis minime implende ad venditionem vel hypothecā ꝓsiluerit: sciat q̄ cōditione ꝑleta ab initio causa in irritum deuocetur: t sic intelligēda est quasi nec scripta nec penitus fuerat celebrata[a]: vt nec vsucapio: nec lōgi temporis[b] ꝓscriptio cōtra legatarium vel fideicōmissarium procedat. ¶ Od̄ similiter[c] obtinere censem⁹ in bus iusinodi legatis: q̄ siue pure siue sub die certo: siue sub conditione: siue sub incerta die relicta sunt. Sed in his omnibus casibus legatario quidem vel fideicommissario omnis licentia patebit rem vēdicare[d] t sibi assignare: nullo obstaculo ei a detractatoribus opponendo.

In auten. colla. iiij. constit. vj.

de restitu. t ea que pa. §. quāobrē ꝓsentem.

Res que subiacent restitutioni hodie in casibus hic subiectis possunt irrenocabiliter alienari. b. d. Sali.

Es que subiacent restitutioni ꝓhibentur alienari vel obligari. Sed si liberis ꝓuentio legitima[e] non sufficit ad dotis siue donationis ꝓpter nuptias obligationē permittitur res ꝓdictas in eam causaꝫ alienare vel

b Longi temporis. vt habes generaliter. j. de ꝓscrip. xxx. an. l. cuꝫ notissimi. §. illud.

c Similiter. id est equaliter.

d Vendicare. Sed qualiter dare rei vendicatio generali fideicommissario ante restitutam. vt. ff. ad trebel. l. facta. in ꝓnc. Rñ. vtilem habet non directam. Vel dic vt modo dixi.

Es que. ¶ Casus. Hec autentica duo dicit. Primo ponit regulā. Scdo instantiā regule. Regula est: res q̄ subiacent restituit te fratrē heredē cū sorore tua: t rogat vos vt restituatis: si quar tā non sufficiat ad donationem ꝓpter nuptias vel ad dotem cōstituendā: licebit tibi filio alienare vel obligare res q̄ subiacent restitutioni in eam causam vsq; ad modum legitimum: t ita apparet q̄ id quod cōiter ꝓdest: ꝓfertur cōmodo ꝓuato.

Legitima. id est debitum bonoꝝ subsidium.

Obligationē. fm merita ꝓsonarum t facultates: vt hic. t in lige. t hoc in dote t donatiōe constituenda a grauata persona. Itez ꝓst fic fuit a patre rogatus. nā etiā vltra falcidiam accipiet ad dotem sue ꝓgenis eqoluendā cum interim matrimonium soluatur: vel est dos in causa restitutiōis. Itē quid si tempore mortis patris filia que dederat dotē a viro recuperauerat: an veniat in restitutionē fideicōmissi: Respon. nō fm. ij. Item nūquid poterunt fieri sumptus ex hoc qō est restituēdum si aliunde nō habet: Respon. non hoc casu: sed alio cū rogatur restituere qō superfuerit. nam tunc de quadrante seruādo potest ꝓ expensis diminuere. vt. j. ad trebellia. num. auten. contra quos rogatus. fi. bic tres partes debet itegras reseruare fideicōmissarius.

Jdē bar to. bald. an ge. fa lice. t Jason.

Jmmo ꝓ alimētis ꝓt fieri alienatio sic ꝓ dote. Bar. Bal. ange. pau. t iaſ. li. Sali. glo. sequatur.

g Preponimus. vt et j. de cadu. tollē. §. fi. t. ff. ꝓ socio. l. actione. §. labeo. t in aut. de non alie. §. quia vero verisimile. i fi. §. coll. iij.

Finit glosa autētice.

Sequitur glosa textꝰ legis codicis.

Emptor. ¶ Casus. Si heres rogatus restituere sub ꝺditione alienat: t postmodum quia condition exstitit a legatario res auocatur ab emptore: nunquid emptor habebit regressum contra venditorē? Rñ. cum distinctione: quia aut emptor est male fidei: quia sciebat res subiacere restitutioni etiā in duplū stipulatus erat euictionis nomine nō habet regressum ad duplum vel ad interesse ratione meliorationis cōtra vendi torem: sed ad preciū tantum. Si autem esset bonefidei: tunc ad duplum vel ad interesse habebit regressum. Sed si heres obligat rem ꝓhibitaꝫ alienari: hoc casu creditor habet ꝓignoratitiaꝫ actionem cōtra suū debitorem. Vtuia.

b Dupli stipulatione. etiaꝫ si fuerit stipulatus sed preciū tantum ba

Jtem si quanſ bar. bal. ang. fali. t pau.

Et male Barto.

bet: vt subiſcit. t sic est contra. j. de euic. si fundum. t. §. cōia vtriuſq; iudi. l. si fratres. t. §. de iure do. l. si a matre. t. j. de ꝓscrip. xxx. an. l. t. ff. de excep. do. l. apud celsum. §. item labeo. Predicta quidem iura contradicunt in duobus. Primo q̄ non ꝓficit hic stipulari de dupla. Secundo: quia hic etiaꝫ non stipulans agit ad simplum. sed dic hoc nouum ius t speciale in hoc casu. Vel dic hoc est vnum ꝓ emptore q̄ agit ad preciū: licet sciens fuerit: vnde t a aliud cōtra cū sit vt non ꝓficiat stipulatio duple: t contra. hoc est contra euꝫ q̄ non ꝓdest stipulatio duple: sic t aliud sit ꝓ eo vt agat ad preciū. vt argu. ff. de iureiureuran. l. eum qui. Vel tertio t verius dic emptor sciebat rem vendentis licet sub conditione legatam: sed in legibus contrariꝰ is sciebat alienam.

i Delioratione. ꝓpter malam suam fidem. secus si bonam ba buiſſet. vt arg. ff. loca. l. penul. j. rñ.

Jdem si malas qui do fuiſſent impenſe ne cessarie ſine quibus res esset ꝑdita. pro aut bes teriorata. Paul.

Legato varia adiſciuntur.

k Creditori. cui dicta res legata fuit obligata. nā ea actione tenet debitor qui rem alienam vel alij obligatā: vel alio modo obnoxiam alij obligat suo creditori. vt. ff. de pigno. act. l. j.

l Jntegra iura. q̄ stipulatu ad duplū t q̄ empto ad interesse.

De falsa causa adiecta legato vel fideicōmisso. ¶ Adijcitur in legato quādoq; causa scilicet per quia. t bec nō vitiat legatum nisi cōditionaliter fuerit ꝓposita. vt institu. de leg. §. longe. Quādoq; demonstratio vt seruum stichum quem ab alio emi tibi lego: t tunc valet legatū: licet non ab alio fuerit emptus. vt insti. de leg. §. huic ꝓgima. t de his duobus dicit hic titulus. Quandoq; modus qui fit ꝑ vt. t de hoc dicit. j. titu. ꝓogi. Quandoq; conditio que ponitur fi. t de boc. j. titu. ij. de condi. insert. Et de his modis habes. ff. de condi. t demon. l. demonstratio.

Verba.

Erba. ¶ Casus. Testamentū fecisti: heredē instituisti: reliquisti inter cetera ꝛ dixi. q. que debebat mihi titius petere veto/q: solui: ti reuera nō soluit: an peti possint: queritur. Rñ. aut soluit ꝛ peti nō possunt: aut non: ꝛ aget titius ex fideicō. vt liberetur. s. nisi here⁹ pbauerit testatorē liberare voluisse titium: secus si per errorē putasset eū soluisse. Iulianus.

a ¶ Verba. q. forte erant talia. Decem que mihi titius debebat q: soluit ab eo exigi veto ✻ vl' si milia. vt. s. l. iiij.

b ¶ Fideicōmissi. quod magis presumitur. vt. s. de donat. l. si. iuci⁹. ij. ff. quis quis. ij.

c ¶ Agendum est. ✻ Dulcomagis excipi potest. vt. s. ti. ij. l. si creditoris.

d ¶ Cum. s. testatorem.

e ¶ Errore ꝛc. Sed videtur q⁹ huiusmodi cōcessio nō statim pūdicet: ꝛ sic falte. xxx. dies expectent tur. vt. s. de nō nu. pecu. in cōtractib⁹. s. sup. que est. ff. Sol. ± illud in cōtractib⁹: hic ī vltimis vo lūtatibus eo⁹ fauore: vt arg. ff. ō reg. iur. l. i testa mētis. Itez ꝛ alia rōne: q: q cōfitēt inter viuos sibi solutū esse sepe facit spem future numeratio nis: q vō in vltima voluntate: nequaq⁹ expectat futurā nūeratione ✻ ꝛ ob pcedens meritū facit vt. ff. pto socio. nec adiecit. Item videt q⁹ nec here des debeat pbare errorē vt hic. s. legatari⁹ defūcti volūtatē debeat pbare. vt. ff. de lega. ij. l. titia cū testamento. s. caius. seius. q. est. s. Sz ibi agitur ✻ de herede obligādo: hic de debitore liberando. qō facilius fit. vt argu. s. de act. ꝛ oblig. l. arrian⁹. Vel dic ✻ q⁹ res ille nō erāt penes vgorē licet essent in pretorio eius: imo erāt apud ipm caiū forte in scriniis eius. Itē adhuc videnī hec verba nō inducere liberationē. vt. s. de testa. mili. l. ej⁹ bis. q. est cōtra. Sol. ± ibi nō fuerunt verba. dande libertatis: sed si fuisset in testamēto confessus eū libertū bene starem huic cōfessioni: ꝛ fic ille cōsequeretur libertatem. arg. huius. l.

Etiam. ¶ Casus. Testamentum fecisti: heredem instituisti: ꝛ ita dixisti: decem q̄ tibi debeo tibi do: lego: nō subdit debitū: quia nihil debebas: an valeat legatum: q̄ritur? Rñ. q⁹ fic: ꝛ actione ex testamento peti possunt.

f ¶ Debiti. Dixit testator: lego tibi decez q̄ tibi debeo: ꝛ fic in prima plona ꝛ certū: secus si incertū: vt lego tibi q̄ debeo: q⁹ nō valet ✻ cū nil debeam. vt. ff. de lega. j. si fic. ℈. j. Item secus si dixit in secūda plona vel tertia: ✻ vt lego tibi q̄ mihi debes: vel lego tibi q⁹ sempronius vel tertia: ✻ vt lego tibi q̄ mihi debes nius debet: vel etiā lego titio q⁹ ipse titius debet. nam bis casib⁹ nō valet etiā si certā q̄titatē ponā si nihil est in debito. Et est ratio in bis. q: si verum esset debitum teneretur beres meus ad liberationē quando lego tibi q̄ mihi debes: vel ad cessionem ad quā ꝛ nūc si tenetur: nihil potest cedere vel liberare. vt. d. l. si fic. ꝛ de leg. j. l. nō quocunq⁹ modo. ꝛ. l. si creditori. ꝛ insti. de leg. ℈. potest aūt. ꝛ. ℈. huic. ꝛ. ℈. longe. ꝛ. ff. de lib. leg. l. legaui. ꝛ dic plene vt ibi.

Si non. ¶ Casus. Testamētum fecisti ꝛ sic dixisti. quicquid nomine dotis ad me peruenit vgori mee do: lego: ꝛ dic plene vt ibi. an vgor petere possit: queritur. Dicitur q⁹ nō: niſi probet dotem nu meratam fuisse: secus si dixerit decem que in dotem sunt nō quasi dotem: sed q̄si tunc si nihil dotum fit in dotem petet decez. non quasi dotem: sed q̄si legatum. Iulianus.

g ¶ Esset. q: dos nō erat data sed promissa. quo casu liberationez legasse videt. vt. ff. de do. pneleg. l. j. ℈. sed ꝛ si dotem.

b ¶ Numerate. i. q⁹ tu mulier dotē viro dederis: ꝛ sic valebit legatus propter repiesentationē: quia cū alꝰ dos soluerētur annua ✻ bima insti. de leg. ℈. sed si vgori. Item valet: quia amodo non retinebitur dos ob res donatas vgori a viro quod fieret alꝰ. vt. ff. de do. pneleg. j. ℈. est ꝛ illud. non autē valet vt expense in dote facte minus retinēatur cum vir legat: quia tūc videtur legare q⁹ dotis iudicio posset recupera re: licet secus esset vbi ex traneus legat: quia etiā expēsas videtur legare. vt. ff. de lega. ij. l. meuio. ℈. a me. Item non valet vt falcidia detrahat de hoc legato. ± vt. ff. ad leges falci. si vsusfructus. ℈. dotis.

i ¶ Debetur. vt. ff. de vbis rum obliga. si diuortio. in fine. ꝛ instit. de lega. ℈. sed si quam. Sed videtur nō valere quan do dos nulla fuit. vt. ff. de do. pneleg. l. j. ℈. sed ꝛ si dotem. ibi: nam et si quis ꝛc. que est contra. vbi dicit: si lego pro dote vgori centum que in arca habeo non valere legatum: si nulla corpora ibi erant. Solu. ✻ distinguitur an quantitas exprimatur vt corpus. vt. ff. de lega. j. l. plane. ℈. sed hoc ita erit. ꝛ tunc non debetur quantitas vt ibi: sicut nec corpus ignotum. vt. ff. de lega. ij. l. luci⁹. ij. ℈. quisquis. ij. an vt quantitas certa in genere: ꝛ tunc falsa demonstratio non nocet: sicut nec nocet in corpore certo: vt hic. ꝛ. ff. de libe. lega. l. legaui. ꝛ de lega. j. si seruus legatus. ℈. qui quinq⁹. ꝛ. l. sed si certos. ꝛ. l. si. ℈. Itē adhuc videtur non valere etiam quantitate adiecta. vt. ff. de lega. prestā. l. virilis. ℈. si quid vgori. ꝛ. l. is qui in potestate. ℈. ei que dotem. que sunt contra. quibus legibus dicitur non deberi legatum dotis: sed ibi petita erat contratabulas: vnde licet vera legata debentur quibuscunque coniunctis personis. vt in eodem titulo. l. j. huiusmodi legata ✻ tamen que falsa demonstratione relinquuntur non valent: vt ibi. Alij dicunt ibi non fuisse quantitatem adiectam: hic fic. sed prima placet.

Si dotem. ¶ Casus. Vgor tua ꝛstante matrimonio decessit: pater illius in testamēto suo dixit se recepisse vniuersam dotem filie sue boc modo: dotē filie mee recepi a marito suo: ꝛ ab ea peti ve to: quia mihi soluit: an ab eo peti possit: querit. Rñ. aut reddidit re vera ꝛ ipso iure liberatus est maritus: aut nō: ꝛ aduersus petentem ex voluntate defuncti tuetur se per exceꝑ. Iulianus.

k ¶ Actio. vt insti. qui. mo. tol. obli. in prin.

l ¶ Exceptio. nisi contraria defuncti voluntas probetur. vt. ℈. eo. l. j. que huic similis est: immo idem dicit.

Efert. ¶ Casus. Dicitur in hac lege q⁹ differentia est vtrū testator sic dicat: volo vt vgori mee dos sua restituat: an sic: que instrumēto dotali cōtinentur. primo casu non petitur nisi q⁹ pbat instrumēto dotali cōtinentur. secundo casu peti potest q⁹ instrumento nomine dotis fuisse datuz

Rei singularis sub ꝺditiõe legate alienatio medio tẽpore fctã an teneat.

¶ Celebrata. ĩmmo videt ꝙ medio tpe tenuerit alienatio rei singularis sub cõditiõe legate. vt. ff. quẽ admo. scr. amit. si is cui. ꝯ. fin. z. ff. de regu. iur. plerũq; in fi. z de fideicõ. lib. l. generaliter. ꝯ. quotiens. z de serui. l. si fundũ. ꝯ. i. z de leg. j. seruo legato. ꝯ. i. z de leg. ij. l. fi. ꝯ. fin. que sunt contra argu. Solu. * dic ꝙ vere tenuit. vt. ff. ꝑpi. oigit. ibi

* Ideꝫ bar. ang. pau. ſi li. et iaſ.

‡ Immo ſi li fructꝰ nõ reſtituãtur q; ſi heres nõ alienaſſet eos lucrar' fuiſſ et iudicio defũct. bal dꝰ pau. ange. z iaſ.

† Nihil eſt Bar. ange. et pau.

stitutione: vel restitutione: melius quidẽ faciet z ſi in his casibꝫ caueat ab omni venditione vel hypotheca: ne ſe grauioribus oneribus euictionis nomine ſupponat. ¶ Sinautẽ auaricie cupidine propter ſpem cõditionis minime implende ad venditionem vel hypothecaz proſiluerit: ſciat ꝙ cõditione ipleta ab initio causa in irritum deuocetur: z ſic intelligẽda eſt quaſi nec ſcripta nec penitus fuerat celebrata[a]: vt nec vſucapio: nec lõgi temporis[b] pre ſcriptio cõtra legatarium vel fideicõmiſſarium procedat. ¶ Qõ ſimiliter[c] obtinere cenſem[d] in buiuſmodi legatis: q̃ ſiue pure ſiue ſub die certo: ſiue ſub conditione: ſiue ſub ĩcerta die relicta ſunt. Sed in his omnibus casibus legatario quidem vel fideicommiſſario omnis licentia patebit rem vẽdicare[e] z ſibi aſſignare: nullo obſtaculo ei a dcterato: ibus opponendo.

obligare: ꝙ modo honeſtati perſonarum cõgruo. ¶ Ea enim que cõmuniter omnibus ꝓfunt: his que ſpecialiter quibuſdam vtilia ſunt ꝓponimus[g].

¶ Finit aurentica.

¶ Sequit̃ textus legis codicis.

Scienter emens rẽ reſtitutioni ſubiectam illa cuicta habet actionem ad pretium tñ non ad ouplum: etiam ſi fuerit ꝓmiſſum. b. d. vſq; ad fi. Sali.

¶ Emptor autez ſi ſciẽs rei gra uamẽ aduerſus venditorẽ actionem habeat tantummodo ad reſtitutionem precij: neq; dupli ſtipulatione[h]: neq; meliorationẽ[i] locum habente: cum ſufficiat ei pro precio ſaltem quod ſciens dedit pro aliena re ſibi ſatiſfieri. ¶ Creditori[k] nibilominus pignoratitia contraria actione aduerſus debitorem cõpetente: vt ex omni parte omniꝫ ſtudio id quod ſemper ꝓperamus ad effectum perducatur: et vltima elogia defuncto rum legitimum finem ſortiãtur.

¶ Bonefidei. pculdubio emptoꝛibus integra iura[l] et nullo modo ex hac conſtitutiõe diminuta cõtra venditores habentibus.

¶ De falſa cauſa adiecta legato vel fideicõmiſſo. Titu. xliij.

Verba enunciatiua principaliter in vltima voluntate ꝓpter ſe emiſſa diſpoſitionem inducunt niſi ꝓbentur emiſſa per errorem. boc dicit cum. l. ſi dotem. ꝯ. eodem. vel breuius. Cauſa coherens legato falſa ꝓbata vitiam legatum: nõ aliter. boc dicit Salice.

Imperator Antoni. a. Septimo. Lex. j.

Ter. tbi: alienari. con cor. ei. l. aſi ſi. in. ff. et b tit. c in pe ſentia. et ſ ꝓbatio.

‡ Idẽ bar. ange. pauſ. ſali. et iaſ.

Res que ſubiacent reſtitutioni ꝓhibentur alienari vel obligari. Sed ſi liberis ꝓtio legitima[a] non ſufficit ad dotis ſiue donationis ꝓpter nuptias obligationẽ[b] permittitur res ꝓdictas in eam cauſaz alienare vel

Sedtur glo. bar.

‡ Siue ꝓ ſe ſiue ꝓ tale perſona ſi quã dotare tenebatur. bart. bald. pau. ſalice. et Iaſ.

Negitima. id eſt debitum bonorũ ſubdiſium.

Obligationẽ. ſm merita ꝓpter ſe ſiue ꝓ alie corpore buius autẽtice. z. ff. de iure dotiũ. l. ſiue generaliter. Et intelligẽ z in cẽgẽda. vt ſi amplam dotez filiuſſamilias ab vxore habuerat: z poſt ſic fuit a patre rogatus. nã etiã vltra falcidiam accipiet ad dotem ſue vxoꝛis ẽqoluendã cum interim matrimonium ſolnatur: vel eſt dos in cauſa reſtitutiõis. Ité quid ſi tempore mortis patris filia eſt dos in cauſa reſtitutiõis. Ité quid ſi tempore mortis patris filia que dederat dotẽ a viro recuperauerat: an veniat in reſtitutionẽ fideicõmiſſi: Reſpon. ¶ nõ ſm. ij. Item nũquid poterunt fieri ſumptus ex hoc qõ eſt reſtituẽdum ſi aliunde nõ

‡ Immo ꝛ palimẽtio ꝓt fieri alienatio ſic ꝓ dote. Bar. Bal. ange. pau. z iaſ. ij. ſali. glo. ſequatur.

habet: Reſpon. non. ¶ Si boc caſu: ſed alio cũ rogatur reſtituere qõ ſuperfuerit. nam tunc de quadrante ſeruãdo poteſt ꝓponi dimĩnuere. vt. j. ad trebellianum. auten. contra cum rogatus. ſi hic tres partes debet ĩtegras reſeruare fideicõmiſſarius.

g ¶ Preponimus. vt et j. de cadu. tollẽ. ꝯ. fi. z. ff. ꝓ o ſocio. l. actione. ꝯ. ſi beo. z in aut. de non alie. ꝯ. quia vero verĩſimile. ſi fi. ꝯ. coll. ij.

¶ Finit gloſa autẽtice.

¶ Sequitur gloſa textꝰ legis codicis.

¶ Emptor. ¶ Caſus. Si heres rogatus reſtituere ſub ꝺditione alienat: z poſtmodum quia conditio extitit a legatario res auocatur ab emptore: nunquid emptor habebit regreſſum contra venditorẽ? Reſpon. cum diſtinctione: quia aut emptor eſt male fidei: quia ſciebat rez ſubiacere reſtitutioni etiã in ouplũ ſtipulatus erat euictionis nomine nõ habet regreſſum ad duplum vel ad intereſſe ratione melioꝛationis cõtra vendi torem: ſed ad precij tantum. Si autem eſſet bonefidei: tunc ad duplum vel ad intereſſe habebit regreſſum. Sed ſi heres obligat rem ꝓhibitaz alienari: boc caſu creditoꝛ habet pignoratitiaz actionem cõtra ſuũ debitorem. Iuua.

b ¶ Dupli ſtipulatione. etiaz ſi fuerit ſtipulatus ſed precium tantum bat: vt ſubiicit. z ſic eſt contra. ꝯ. de euic. ſi fundum. z. ꝯ. cõia vtiuſq; iudi. l. ſi fratres. z. ꝯ. de iure do. l. ſi a matre. z. ꝯ. de preſcrip. xxx. an. l. j. z. ff. de excep. do. l. apud celſum. ꝯ. item labeo. Predicta quidem iura contradicunt in duobus. Primo ꝙ non proficit bic ſtipulari de dupla. Secundo: quia bic etiaz non ſtipulans agit ad ſimplum. ſed dic boc nouum ius z ſpeciale in boc caſu.

* Iſtam ſequntur bar. bal. ang. ſali. z pau.

‡ Et male Barto.

c ¶ Vel dic boc eſt vnum pro emptore ꝙ agit ad precium: licet ſciens fuerit: vnde z aliud cõtra eũ ſit vt non proficiat ſtipulatio duple: z contra. boc eſt contra eũ ꝙ non prodeſt ſtipulatio duple: ſic z aliud ſit ꝓ eo vt agat ad preciũ. vt argu. ff. de iureiureturan. l. eum qui. Vel tertio ‡ z verius bic emptoꝛ ſciebat rem vendentis licet ſub conditione legatam: ſed in legibus contrariꝫ ſciebat alienam.

d ¶ Vendicare. Sed qualiter dareſ rei vendicatio generali fideicommiſſario ante reſtitutam. vt. ff. ad trebel. l. facta. in pr̃inc. Rñ. vtilem habet non directam. Vel dic vt modo dixi.

i ¶ Delioꝛatione. propter malam ſuam fidem. ſecus ſi bonam † baduiſſet. vt arg. ff. loca. l. penul. j. rñi.

Res que. ¶ Cauſa. Nec autentica duo dicit. Primo ponit regulã. Scõo inſtantiã regule. Regula eſt: res q̃ ſubiacent reſtitutioni ꝓhibẽtur alienari. Inſtãtia regule. Ecce ſi pater tuus inſtituit te fratrẽ heredẽ cũ ſoꝛoꝛe tua: z rogat vos vt reſtituatis: ſi quarta non ſufficiat ad donationem ꝓpter nuptias/vel ad dotem conſtituendã; licebit tibi filio alienare vel obligare res ſi ſubiacent reſtitutioni in eam cauſam vſq; ad modum legitimum: z ita apparet ꝙ id quod cõiter prodeſt: prefertur cõmodo priuato.

k ¶ Creditori. cui dicta res legata fuit obligata. nã ea actione tenet debitoꝛ qui rem alienam vel alij obligatã: vel alio modo obnoxiam alij obligat ſuo creditori. vt. ff. de pigno. act. l. j.

¶ Integra iura. ex ſtipulatu ad ouplũ z ex empto ad intereſſe.

¶ De falſa cauſa adiecta legato vel fideicõmiſſo. ¶ Adijcitur in legato quãdoq; cauſa ſcilicet per quã. z hec nõ vitiat legatum niſi cõditionaliter fuerit expreſſa. vt inſtitu. de leg. ꝯ. luge. Quãdoq; demonſtratio vt ſeruum ſtichum quem ab alio emi tibi lego: z tunc valet legatũ: licet non ab alio fuerit emptus. vt inſti. de leg. ꝯ. huic. ꝓ ima. z de bis duobus dicit bic titulus. Quandoq; modus qui ſit per vt. z de boc dicit. j. titu. ꝓoꝛi. Quandoq; conditio que ponitur ſi. z de boc. j. titu. ij. de condi. inſer. Et de bis modis babes. ff. de condi. z demon. l. demonſtratio.

Verba.

VErba.¶ Casus. Testamentū fecisti: heredē instituisti: rogasti inter cetera ꝛ dixi. ꝛ. que debebat mihi titius peto veto/q; soluit: si reuera nō soluit: an peti possim: queritur. Rñ. aut soluit ꝛ peti nō possunt: aut non: ꝛ aget titius ex fideicō. vt liberetur. ſ. niſi here⁹ pbauerit testatorē liberare voluisse titium: hecus si per errorē rez putasset eū soluisse. Giuianus.

a ¶ Verba. q̄ forte erant talia. Decem que mihi titius debebat q; soluit ab eo exigi veto * vl' si milia. vt. ſ. l. iiij.

b ¶ Fideicōmissi. quod magis p̄sumitur. vt. ſ. de donat. ſi donatio. et de leg. ij. luci⁹. ij. ſ. quiſquis. ij.

c ¶ Agendum est. ad ultimo agis excipi potest. vt. ſ. ti. ij. l. ſi creditoris.

d ¶ Eum. ſ. testatorem.

e ¶ Errore ꝛc. Sed videtur q̄ huiuſmodi cōſessio nō ſtatim p̄iudicet: ſz ſaltē. ccc. dies expectentur. vt. ſ. de nō nu. pecu. in cōtractib⁹. ſ. ſup. que est ſ. Sed. ± illud in cōtractib⁹: hic i vltimis voluntatibus eo⁹ fauore: vt arg. ff. ō reg. iur. l. i teſtamētis. Itez ꝛ alia rōne: q; q confitet inter vitos ſibi ſolutū eſſe ſepe facit ſpem future numerationis: q vō in vltima voluntate: nequaq̄ expectat futurā nūeratione * ſz ob p̄cedens meritū facit vt. ff. pro ſocio. nec adiecit. Item videt q̄ nec here⁹ debeat. pbare errorē vt hic. ſ. legatari⁹ defūcti volūtatē debeat. pbare. vt. ff. de lega. ij. l. i. titia cū teſtamento. ſ. caius. ſeius. q̄ eſt ſ. Sz ibi agitur * de herede obligādo: hic de debitore libērando. qō facilius fit. vt arg. ſ. de act. ꝛ oblig. l. arrian⁹. Vel dic * q̄ res ille nō erāt penes vxorē licet eſſent in p̄torio eius: ſimo erāt apud ip̄m caiū forte in ſcriniſs eius. Itē adhuc videnſ hec verba nō inducere liberationez. vt. ſ. de teſta. mili. l. ſe bis. q̄ eſt cōtra. Sol. ± ibi nō fuerunt verba dande libertatis: ſed ſi fuiſſet in teſtamēto confeſſus eū libertū bene ſtarem huic cōfeſſioni: ſic ille cōſequeretur libertatem. arg. huius. l.

Etiam. ¶ Casus. Teſtamentum feciſti: heredem inſtituiſti: ꝛ ita dixiſti: decem q̄ tibi debeo tibi do: lego: nō ſubdit debitū: quia nihil debebas: an valeat legatum: q̄ritur? Rñ. q̄ ſic: ꝛ actione ex teſtamento peti poſſunt.

f ¶ Debiti. Dixit teſtator: lego tibi decez q̄ tibi debeo: ꝛ ſic in p̄ima ſpona ꝛ certū: ſecus ſi incertū: vt lego tibi q̄ō debeo: q̄ō nō valet ± cui nil debeam. vt. ff. de lega. j. ſi ſic. ſ. j. Item ſecus ſi dixit in ſecūda ſpona vel tertia: ± vt lego tibi q̄ō mihi debes: vel lego tibi q̄ō ſempiternus debet: vel etiā lego titio q̄ō ipſe titius debet. nam bis caſib⁹ nō valet etiā ſi certā quātitatē ponā ſi nihil eſt in debito. Et eſt ratio in bis. q; ſi verum eſſet debitum teneretur heres meus ad liberationē quando lego tibi q̄ō mihi debes: vel ad ceſſionem ad quā ꝛ nūc ſi tenetur: nihil poteſt cedere vel liberare. vt. o. l. ſi fic. ꝛ de leg. j. l. nō quo cunq; modo. ꝛ. l. ſi creditoi. ꝛ insti. de leg. ſ. poteſt. aūt. ꝛ. ſ. huic. ꝛ. ſ. longe. ꝛ. ff. de lib. leg. l. legaui. ꝛ dic plene vt ibi.

Sj non. ¶ Casus. Teſtamētum feciſti ꝛ ſic digiſti. quicquid noſmine dotis ad me p̄uenit vxori mee do: lego: ſi nihil p̄uenit: an vxor petere poſſit: queritur? Dicitur q̄ nō: niſi probet totem non meratam fuiſſe: ſecus ſi digerit decem que in dotem ſunt do: lego. et tunc ſi nihil datum ſit in dotem petet decez. non quaſi dotem: ſed q̄ſi legatum. Giuianus.

g Eſſet. q̄ dos nō erat data ſed promiſſa. quo caſu liberationez legaſſe videt. vt. ff. de do. p̄leg. l. j. ſ. ſed ꝛ ſi dotem.

b ¶ Numerate. i. q̄ tu mulier dotē viro dederis: ꝛ ſic valebit legatuꝫ p̄opter repiſentationē: quia cū alīs dos ſoluerētur annua * bima trima die nūc ſtatim debebitur. vt. ff. de do. p̄leg. l. j. ſ. verum eſt. et de leg. ſ. ſed ſi vxori. Item valet: quia amodo non retinebitur dos ob res donatas vxori a viro quod fieret alīs. vt. ff. de do. p̄leg. l. j. ſ. eſt ꝛ illud. non autē valet vt expenſe in dote facte minus retineātur cum vir legat: quia ideꝫ videtur legare q̄ dotis iudicio poſſet recupera re: licet ſecus eēt vbi ex trancus legat: quia etiā expēſas videtur legare. vt. ff. de lega. ij. l. meuio. ſ. a me. Item non valet vt falcidia detrahat de boc legato. ± vt. ff. ad legez falci. ſi vſusfructus. ſ. dotis.

i ¶ Debetur. vt. ff. de vxorum obliga. ſi diuortio. in fine. ꝛ inſtitu. de lega. ſ. ſed ſi quam. Sed videtur nō valere quando dos nulla fuit. vt. ff. de do. p̄lega. l. j. ſ. ſed ꝛ ſi dotem. ibi: nam et ſi quis ꝛc. que eſt contra. vbi dicit: ſi lego p̄o dote vxori centum que in arca habeo non valere legatum: ſi nulla corpora ibi erant. Solu. ‖ diſtinguitur an quantitas exp̄rimatur vt corpus. vt. ff. de lega. j. l. plane. ſ. ſed boc ita erit. ꝛ tunc non debetur quantitas vt ibi: ſicut nec corpus ignotum. vt. ff. de lega. ij. l. lucī⁹. ij. ſ. quiſquis. ij. an vt quantitas certa in genere: ꝛ tunc falſa demonſtratio non nocet: ſicut nec nocet in corpore certo: vt hic ꝛ. ff. de libe. lega. l. legaui. ꝛ de lega. j. ſi ſeruus legatus. ſ. qui quinq;. ꝛ. l. ſed ſi certos. ꝛ. l. ſi fic. Itē adhuc videtur non valere etiam quantitate adiecta. vt. ff. de lega. p̄ſtā. l. virilis. ſ. ſi quid vxori. ꝛ. l. is qui in poteſtate. ſ. ei que dotem. que ſunt contra. quibus legibus dicitur non deberi legatum dotis: ſed ibi petita erat contratabulas: vnde licet vera legata debentur quibuſdam coniunctis perſonis. vt in eodem titulo. l. j. buiuſmodi legata ± tamen que falſa demonſtratione relinquuntur non valent: vt ibi. Alij dicunt ibi non fuiſſe quantitatem adiectam: hic ſic. ſed p̄ima placet.

Sj dotem. ¶ Casus. Vxor tua ſtante matrimonio deceſſit: pater illius in teſtamēto ſuo dixit ſe recepiſſe vniuerſam dotem filie ſue hoc modo: dotē filie mee recepi a marito ſuo: ꝛ ab ea peti ve to: quia mibi ſoluit: an ab eo peti poſſit: querit. Rñ. aut reddidit re vera ꝛ ipſo iure liberatus eſt maritus: aut nō: ꝛ aduerſus petentem ex voluntate defuncti tuetur ſe per ex̄cep. Giuianus.

k ¶ Actio. vt inſti. qui. mo. tol. obli. in p̄in.

l ¶ Exceptio. niſi contraria defuncti voluntas p̄obetur. vt. ſ. eo. l. j. que huic ſimilis eſt: immo idem dicit.

Effert. ¶ Casus. Dicitur in hac lege q̄ differentia eſt vtrū teſtator ſic dicat: volo vt vxori mee dos ſua reſtituat: an ſic: que inſtrumēto dotali cōtinentur. primo caſu non petitur niſi q̄ō. pbat nomine dotis fuiſſe datuꝫ. ſecundo caſu peti poteſt q̄ō inſtrumento eſſe contentum p̄otestabatur nō obſtante demonſtratione falſa: vt quia in eo confeſſus eſt ſe recepiſſe decem nomine dotis que nō rece pit. vt inſti. de leg. ſ. ſi qui. Giuianus.

m ¶ Largiter. aduerbium eſt qualitatis.

n ¶ Dotem. ſ. ſimpliciter non adijciendo quantitatem.

o ¶ Probanti. mulieri.

p ¶ Poſſit. vt ꝛ. ſ. co. l. ſi non deſignata. ꝛ insti. de leg. ſ. ſed ſi quam. ꝛ ff. de lega. j. l. ſi ſic.

* Nihil eſt quiſta ſunt pba. diſpoſitiualō ler mīnā dꝛ du biū. ſi erāt pba emīnta tua tantū. Bar. ange. pau. et ſali.

* Ista ex Bar. bal. et ſali.

* Singu. glo. ff. ad tl. falſidiuo. ſa. ff. de ẋ. bo. obliga. firm bal. in vlō feud.

* Nihil eſt pau.

* Ista ſecū mr bartol. bal. ange. et pau.

* Nihil ē dog. nō dicit q; diuerba enūciatiua nocēt rēmīſſ egptalis. nec bono p̄ncipi. ſ. Barto. ꝛ pau.

* Jdē bar. et bal. Balan ger. ſal.

* Immo ſilen eſt. q̄ p̄ter ſecundā remiſſ. ſed q; dā falſa demonſtratio nocet ſi ſubſtātialis. ſ. de ſubſtā. ſ. ſi ſic. ſ. ſi. ſ. ſi. ſ. ſi

¶ De his que sub modo legati vel fideicōmissi relinquuntur.

Si legatis. ¶ Casus. Testamētū fecisti: heredē instituisti: ab eo seie vt titio nubat. ꝛ. reliquisti: hoc legatum sub mō relictū simile est legato relicto sub cōditiōe: vñ sicuti si cō ditio effet inserta: ita ꝛ quādo modus: si per sciam nō stet quominus nubat: sed p titium babebit legatuz ac si nupsisset.

a ¶ Modus. qui fit p vt: vt lego tibi decez vt nu bas illi. cōditio p ficau sa per quia: vt hic. ꝛ. ff. ō cōdi. ꝛ demon. l. demonstratio. §. fi.

b ¶ Pro cōditione. que ponit * per si ꝛ per cuz. vt. ff. de ver. obli. quod cūqꝫ. §. nō solum. ꝛ. ff. de cōdi. inde. l. qui ꝑmisit. Et dic simile est ispecto ꝯitu: vt eēm̄ nō paret cōditioni: sic ꝛ oīno qui nō paret modo nō hz re lictū: sed inspecto princi pio differlit. * nā in cō ditione nō datur actio nisi ꝯtet cōditio: in mo do cōtra. nā datur actio sed cauebit de cautione do. vt. ff. de annu. leg. l. liberto. §. lucius. ꝛ de cō di. ꝛ demō. l. qui heredi. §. fi. ꝛ. l. quib⁹ diebus. §. fi. ꝛ. l. eas. ꝛ de fideicō. li be. l. cum in testamēto. ꝛ de leg. iij. l. si tibi legatū. Dic ergo obseruet quo ad quid.

c ¶ Nō oberit. vt ꝛ. ff. de reg. iur. l. in iure ciuili. ꝛ qñ dies lega. ce. l. si post. §. itē si qua. ꝛ. ś. de insti. ꝛ substi. l. j.

Ex his vbis. ¶ Ca sus. Paterfa. te stamentū fecit: beredem fautoné instituit brunel lo decé milia: vel insulā legauit. vt. v. castellis re stitueret. olim legatauit fideicom. talia non yale bāt. Scōo legatario nō dabak petitio nisi i lega to libertatis: puta si di cat testator: vt seruū tuū manumittas: lego tibi decem: ꝛ boc in prima.

Modo autem etiā in causa pecuniaria siue fuerit legatū relictū sub modo tantū: vt lego tibi. ꝛ. vt titio des. v. ꝛ. boc siue legatus ꝯstituit in dando. vt in supradictis exēplis: siue in faciēdo. vt lego tibi decez si ascendas: vel vt ascendas capitolium: dabitur secundo legatario actio: videlicet vt pro legato cōditionali. tunc demū actio cōpetat: cum exteritit condition. ꝛ boc in secunda. Si antez testator sic dicat: lego tibi decem ab herede meo vt quinqꝫ que tibi debeo non petas aduersus te petentem vsqꝫ ad concurrentē quantitatē legati ꝛ debi ti: obstabit tibi exceptio. ꝛ boc in tertia.

d ¶ Vel insulam. diſiunctio est legis non testatoris.

e ¶ Antea. i. ante banc legē. Sed videtur etiam fm leges veteres idē fuisse. vt. ff. de leg. ij. imperator. in prin. ꝛ de leg. j. ciuitatibus. §. fi. ꝛ. l. fideicōmissum. ꝛ de leg. iij. si Respon. tres casus sunt vel modi q̄bus legat qs a legatario. in vno hz qdē actionē scōs: scz cuz a legatario primo lego alij secūdo legatario. vt in. l. illa si legatari⁹. ꝛ in. l. illa imperator. ꝛ de leg. iij. fideicōmissa. §. cum esset quis. Sed qd si primus legatarius nō agnouit? Rñ. vtilem actionez habet se cūdus * suo noie fm. D. fm alios nullaꝫ. vt. ff. de leg. ij. l. iperator. in prin. Secūdus est qñ lego titio fundum si dederit seio decem quo casu scius scōs petere nō potest. * vt. ff. si qui omiſ. cau. testa. si quis sub cōditione dandoū. Tertius casus est cum relinquo sub modo. vt lego tibi centū vt decem illi des. ꝛ boc casu ante gordianum actio non dabatur. secundo nisi in libertate. sed hodie fic. per. l. istam. ꝛ bic ci de actiōe cōpetenti primo legatario vsqꝫ ad. ś. finuero. Et fm eos

erat rō quare nō nascebatur actio ante banc legem: quia modus ba betur. ꝑ conditione. vt. ś. l. j. at in cōditione non potest peti nisi im pleta conditione: conditio aūt impleri nō potest: vt decem ex centuz det nisi primus legatarius habeat legatū. c. ficꝫ. ꝑpter perplexitatē non valere dicebant. vt. ff. de condi. insti. l. si titius.

Modus ſa cōditio/et causaſp q̄ ꝥba fiant.

At pluri mum: ſs nō ſemp. Bar.

Cōditio ꝛ modus in q̄ ueniāt et in quo differant.

Idē bar. Bal. Ang. ſali. ꝛ pau.

¶ De his que sub modo legati vel fideicommissi relinquuntur. Titulus. xlv.

Modus ꝛ cōditio equiparantur in fine: sed nō in principio deducendi rez in effe. boc dicit textus cum gl. Bal. vel sic. Modus ꝛ cōditio in effectu equiparan tur: ꝛ si non stat per implere debentem/ci non imputatur. Sali.

Imperator Antoninus. a. Saturnine. Lex. j.

Si legatis quidem ꝛ fideicōmissis etiaz modus ascriptus ꝑ cōditione obserue tur. ¶ Sed si per te non stat quominus voluntati testatoris pareas: sed per eum cui nubere iussa es: quominus id qō tibi relictū est rescireas non obe rit.

¶ Olim ex modo non oriebat actio: qz nō adijcitur ꝑpter se: hodie oriſ actio: si ille cui debet impleri modus debet ali quā cōditionē implere oportet q̄ primo impleat. b. d. Bal. vel sic. Pro relicto sub modo aliqd alteri dādi vel faciēdi ei cō petit actio: ꝛ exceptio in cui⁹ persona ali quid debet dari vel fieri. Sali.

Imperator Gordi. a. Amonio prefec. preto. Lex. ij.

Ex his verbis titio decē mi lia vel insulā relinquo: ita vt quinqꝫ milia ex his: vel eandē insulam meuto restituat: licet an tea neqꝫ legati: neqꝫ fideicōmi si petitio nascebat: tamē in liber tate a diuo seuero boc admissum est. ¶ Sed in pecuniarijs causis voluntatis tuende gratia nō im merito recipiendum est: vt etiam ex huiusmodi verbis: siue ad con ditionem: siue ad modum respi

ciant: siue ad dandum: siue ad fa ciendū aliquid fideicōmissi actio omnifaria nascat: videlicet in cō ditionib⁹ post exitū eaz. ¶ Sin uero legato aut fideicōmisso re licto testator legatarij seu fidei cōmissarij, phibuerit: vl̄ heredē suū: vel aliū quendā debitum exi gere: hz debitor aduersus legata rij vel fideicōmissarium agentez vsqꝫ ad quātitatez relicti siue fi deicōmissi siue legati exceptiōez.

¶ De conditionibus insertis tā legatis q̄z in fideicommissis ꝛ libertatibus. Titu. xlvj.

Nō decedit sine liberis qui nepotem ex filia reliquit heredē. Vel sic. Non decē dit sine herede qui nepotes ex filia reliqt heredem. Bald. Vel sic. Conditio si quis decesserit sine liberis deficit ex mēte solū vno nepote ex filia existente. Sali.

Imperato. Seue. et Anto. aa. claudio. Lex. j.

Um testatorē fidei commissum trallia no ab eo quē ꝑ par te heredez instituerat ita reliqſſe ꝓ ponas si sine liberis institur⁹ diē obūſſet: isqꝫ nepotem quē ex filia ſuſceperat heredē instituerat: cō ditionē ascriptam fideicommisſo defeciſſe manifestum est: nisi alia defuncti volūtas cuidēter ꝓbet.

Argumentum a contrario sensu nō ſumitur vbi resultat praxus intellectus ℨ legem. b. d. Bal. Vel sic. Casus omissus relinquitur in dispositione iuris commu nis: nec absurdus ītellectus: vel quid fit contrarius iuri vel cōtra formam edicti debet ſumi. b. d. ꝛ no. Sali.

Idē. aa. Gallia. Lex. ij.

Um patrēfamilias fidei

f ¶ In libertate. puta le go tibi decem vt ſeruuz tuū manumittas: vel vt emas ſticbū ꝛ manumit tas: vel lego titio ſticbū vt eum manumittat.

g ¶ Ad cōditionez. Pu ta lego tibi decē ſi aſcen deris capitolinuz: vel na uis ex aſia venerit: ꝛ ſic eſt iſta ſimplex cōditio. et qō ſubijcit de modo: ſcz lego tibi decē vt des ili qnqꝫ: vel vt capitoliū aſcēdas: ꝛ ſic eſt ſimplex modus. ꝛ ſm quoſdā. Vel dic ad conditiones ſubandi: ſcilz ꝛ ad mo duz: vt lego tibi decē ſi aſcenderis capitoliuz vt des illi qnqꝫ. ſequens articulus de modo non mutatur.

Iſta ē ſ mēte bar. ꝛ ange.

b ¶ Dandū. diuidit predicta fm. B.

i ¶ Aſcaf. pōt intelligi leꝫ iſta vſqꝫ huc vt loq̄tur de actione danda legatario primo cui aliqd relictū eſt ſub modo: vel de eo in cui⁹ ꝑſona modus eſt adimplendus: ꝛ dicimus dari actionem ad relictū. quidā tamen dīgerūt dari actionē no mine enictionis ꝛ quā do ſecūdo legatario eēt cuictum qō eſt ei datuz vel relictum.

Idē ſal.

k ¶ Heredem ſuum. ſcili cet testantis. ꝛ dic * cēt plum: lego tibi centum vt nō petas equū quem debeo tibi. vel * vt non petas. cc. a titio tuo debitore.

Diſplicꝫ ſali.

Iſta ſecꝫ tur ſali.

l ¶ Ad quantitatem: nō vltra. vt ꝛ. ś. de fideicō. ab eo. ꝛ de iure do. l. cuz patrem.

¶ De cōditionibus inſertis. ¶ Dixit de cā et demonſtratione ꝛ modo adiectis legato: nunc de cōditionibus.

Um testatorē. ¶ Caſus. Bernardus heredem raynerium inſtituit: ꝛ rogauit vt ſi ſine liberis ꝺcederet fautoni ꝛ bru nello hereditatē reſtitueret: deceſſit raynerius neqꝫ filio/ neqꝫ filia ſupſtite: nepote tñ ex filia relicta: nūc deficit cōdi tio niſi ꝓbetur teſtatorem aliud voluiſſe. Videbat q̄ ficꝫ vnicus erat ꝛ dixit ſine liberis: ꝛ boc nō obſtat. Itez q̄ non erat ex filio: ſed boc non obſtat: qz nomine liberoꝝ ꝛ nepos ꝛ neptis continentur ex filia: vt hic. ꝛ vt. ff. de verbo. ſigni. l. liberoꝝ. um.

m ¶ Inſtituerat. maxime. vt ꝛ. ff. de leg. j. l. ſi filiuſſamilias. §. cuz qs.

n ¶ Deceſſiſſe. q̄ videbat exſtitiſſe: quia vnus tñ fuerat: ſed boc * non facit eam exiſtere: vt hic. ꝛ. ff. de verbo. ſig. l. nō eſt ſine liberis. ꝛ. j. q̄i dies lega. cedit. l. cū ygoi. Item ꝛ ideo: qz ſui patris ꝛ nō aui mater/ ni ſequif familiam. ſed certe nec ꝓdeſt vt nō deficiat: vt hic. ꝛ. ff. de verbo. ſig. cognoſcere. §. liberoꝝ. Itē nota hic appellatione liberoꝝ etiā nepotes contineri. vt. ff. de verb. ſig. l. liberoꝝ. num. ꝛ. j. ad trebel. l. iubemus. §. j. ꝛ. ś. de inſti. ꝛ ſubſti. l. generaliter. §. fi.

Immo ſi habet ꝓra primū ſ; re manet le gatum pe nes heredē cū ſuo one re. paulus et bald.

Sequiſ bāc gl. bal. pau. ꝛ ſali. Liberoꝝ appella/ tione cōti nenſ nepo tes.

Nec olſ nec hodie ſm pau.

Sequiſ pau. et ſali.

Sequiſ bar. pau. ꝛ ſali.

o ¶ Quam patrem familias. Ad hmōi legis cuidentiam nota q̄ cū quid relinquitur ſub conditione vel in diem debet heres lega tario ſatisdare q̄ adueniente die preſtabit legatuz. vt. ff. vt lega. ſeu fideicommiſ. no. ca. l. j. niſi teſtato: illam cōditionez remiſerit. j. vt in poſ. leg. l. ſcire. Et dic caſus * huiuſmodi legis ſic. Teſtator reliquit fundū ſempronio poſt annuꝫ dandū filia herede inſtituta: ꝛ precepit vt caueret ſempronio ſub bac cōditiōe ſi a viro nō diuertiſſet: ipſa vero diuertit: petit ergo ſempronius ſibi caueri: ꝛ econtra illa ſe de fendit.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

defendit.nã cũ testator pcepit vt filla caueret si nõ diuertisset:ergo a Imo sensu voluit eã esse imunẽ si diuertisset:sed ↄ ea parata diuertere cõditio remittit vt turpis.ↄ sic videt ꝙ non teneat cauere.Ad Hoc. duo fuerũt bic fideicõmissa: fundi scz ↄ cautionis:vt ↄ.ff.de vsufru.ea.re.q. vsu.gsu.l.tribus.sed scõm pio primo interpontur.

b Jurisditiõis originẽ. id est præceptus scz testatoris qõ fuit vt caueret. Vel i.ppetui edicti quo iubet pto caueri: vt.ff. vt ie.no.l.j.in pnn.

c Fuisset.i.ac si nõ fuisset apposita cõditio.vel Lac si nil digisset de casu ẽdo.nam eo etiam nõ dicto debet caueri.

d Hec exẽplum.argumẽtabatur enim bic bere ista vt caueret sic . vidco ꝙ si alicui legetur vel instituaf heres bac cõditiõe si dinertit a marito spreta tali conditiõe admittitur ad legatum vel be reditates;vt.ff.de instit.ↄ substit.l.reprehẽdenda.ↄ bic videtur mibi relicta immunitas tacita . i. vt non caueã si diuertã tacite:spreta ergo tali conditione debeo consequi immunitatem.

e Comparandum est. quasi cõuersione admissa : nam in dictis argumentis fuit expressa cõditio:bic non.

f Edicti.qõ est de cauẽdo etiã si non dicatur a testatore : vt.ff.vt le.no. ca.l.j.q.o.licet ex voluntate defuncti cogi non possit ad cauendum;propter impossibilitatẽ fm allegationem filie:tamẽ forma edicti negligi nõ debet cui parere oportet etiaz si testator:si nil digit.z pbac.ſ. de bis qui sibi ascri.l.j.Est ↄ alia rõ quare sit cauendum: puta ꝙ potuit accipi si pro ꝑ̃uis. Jtẽ ↄ tertio: quia subauditus intellectus est ꝑ̃uus + vnde pro nõ adiecto habetur vt dixi.

g Volũtati.ſ.tacite ↄ ꝑ̃aue ꝙ est vt diuertat.Et no.ℏ ꝑ̃auũ subauditũ intellectũ nõ seruandũ quo qs ad male faciẽdũ inuitat: vt.ff.si qs omiſ.cã.tect.l.q autẽ.in ꝑn.ↄ.ff.de vb.obli.l.titia.ſ.idem rñdeo.j. ↄ.ff.de leg.j.seruo alieno.ſ.pe.ↄ.l.a filia.ſ.j.ↄ.ff.de pecul.eo tpe. j. rii.

Jtem no.ꝙ qui apponit ↄditionẽ vult eã existere + vt ponit. arg.ff. de ma.test.ſi quis locuples.in fi.ↄ de condi.cau.da.l.dedi.in fi.

h Ja ea. ¶ Calus. ↄdibi.g.legasti cũ cõcubina tua matreꝛ eius tstaremus:non steti:an petam legatum? Rſpon.ꝙ non.

i Voluit.l.titio.

k Eius.testatoris vel legatarij vel focarie.

l Cõ admittit.secꝰ aũt si nõ stetisset pẽ:vt ℏ.ↄ.ff.de ↄdi.ↄ demõ.si qs ita legauerit.ↄ ℏ leg.ij.l.titia.i.ſ.si eã.ↄ de an.le.l.meuia.ↄ.l.seio.i pn.ↄ de ali.leg.l.libertis.ↄ.l.stichus.Sꝛ̃ est.ſ.de le.l.j.Sol.vt ibi.

m Legati. ¶ Calus. Testator filie sororis sue.g.legauit si filio suo nuberet:nõ nupsit:ꝙ filꝰ decessit:an legatus petere possit?ꝙ rñ.Rñ.ꝙ nõ.ↄ est rõ:qz alꝫ nõ esset relicturus.secus econtra.

n Si filio.eꝫ hoc patet ꝙ alꝫ non erat relicturus.

o Cadortuo.post mortẽ patrui:sec? si ante.ar.ff.de leg.j.turpia.ſ.j. fm.b.Dicebat + cñ ꝙ hec ↄditio si nupserit est possibilis si filꝰ?mo rñ post mortẽ ꝑris.ↄ tõ ea deficiente deficit legatũ:sed si mortẽ vinẽte patre est ipossibilis:ↄ sic ꝑ nõ adiecta debet haberi.Sed hoc dicere nõ placet:qz nõ refert qñ mozit. + nã vtracꝫ erat possibilis:vt.ſ. de insti.ↄ subsiti.l.ſi qs bereẽdẽ.Hec obstat.d.l.turpia. qz ibi est ipossibilis + eo mortuo cui? arbitrio ɔz nubere viuo testatoꝛe.ↄ similr eo mortuo postea esset ipossibilis:qz viduitatẽ inducit : vt.ff.de cõdi.ↄ demõ.l.cũ tale.ſ.ſi arbitrio.que viduitatis hic non inducitur.

p Ratione.vt.ↄ.ff.ↄ cõdi.ↄ demõstra.l.in testõ ita erat.ↄ de an.le.l.seio. Sed cõtra in eo.ti.l.annua.ↄ de cõdi. instituꝫ. ſ sub cõditione.ſ.mozituo.ↄ.ſ.de istitu . ↄ substitu.l.j.ↄ ibi plene solui omnia. Jtẽ contra.ſ.de leg.j.sol.vt ibi.

q Jꝫ vxoꝛ. ¶ Calus. Vxoꝛi sue i patera potestate constituto. ꝛ.legauit si nuberet : cui acquiraꝛtur legatum q̃ritur . Rſpon.ꝙ patri suo nullo interueniẽte impedimento qõ impedire possit diez legati cedentem.Si autez pater ante nup.eam emãcipauerit:mater filijs ↄ marito superstitibꝰ decedit fideicõ.vel legatũ transmittit ad heredes.

o Cluptiarũ.ſ.Jctaruz.

p Ptãte.sic ergo tẽpore mſimonij vxoꝛ est in patris ptãte:vt ℏ.ↄ isti. ad tertul.ſ.j.in fi.ↄ.ſ.de ſcol.l. filie licet . nisi q̃ ad debituz carnis ↄ quo ad operandũ: vt.ff.de opel.lib.l.ſicut.

q Actionem.modo respondet.

r Competentẽ:qz tunc cedit dies legati:cũ iam est emãcipata .vt ↄ.ff.de pig.l.ſi legati.ↄ.ff.qñ dle.cc.ſi post dié.ſ.ſi.fecuꝫ in cõtractibꝰ vbi initiuz inspicitur: + vt. ff. de v. obli.ſi filius.ↄ de stipu. ſer.l.ſi qs.de reg.iur.l.q̃ legata.ↄ est ratio + qz in legatis nullus iuenitur actꝰ filij in potestate manẽtis.sed in ſctibus sic.

s Jꝫ plures. ¶ Cal⁹. Decem titio seio caio legasti si domũ tibi faceret:an oẽs simul facere debeãt . an sufficiat ꝙ vnus? Rñ.qvnusqꝫ

t Debent.quia sic dicũt verba testamenti.vnde vno adimplente ex toto etiam ipse non videbatur partem suam legati habere:sed certe immo habet:quia illa pluralis oratio resoluitur in multas singulas ritates:vt.ff.de condi.ↄ demon.falsa.ſ.fina.

u Conditionem.scilicet solidam.ↄ boc quando est indiuidua:quia est in facto:secus si diuidua. sufficit + eniz vt ꝑparte adimpleatur: vt.ff.de condi.ↄ demon.si quis legata.ſ.ſi.ↄ.l.pe.in pin.ↄ.ſ.de illo. vt.ff.de condi.ↄ demon.si quis legata.ſ.ſi.ↄ.l.pe.in pin.ↄ.ſ.de illo. ↄ de manu.testa.l.ſi ita fuerit.ↄ argu.ff.de verbo . obliga.l.in expectionibus.ↄ de statuli.l.ſi peculium.ſ.pe.Et nota ꝙ si vni est relictionibus.ↄ de statuli.l.ſi peculium.ſ.pe.Et nota ꝙ si vni est relictꝰ fundus si decem dederit:nec partem fundi consequi potest:nisi tota liter decem det.secus si duobus est relictus si decem vent.vt.ff.de cõdi.ↄ demonstra.l.cui fundus.ↄ dicta.l.ſi quis legata.in fi.ↄ facit.ſ.ſi plu.vna ſen.per totum.

v Repellatur.ↄ fic alteri cum sua conditione accrescit:vt.ff.de condi.ↄ demon.l.ſi quis legata.ſ.fi.

Dumodo post testamẽtũ:secus si esset mortuꝰ tpe testi.pau. + Idẽ pauluꝰ ↄ ſali.

Vxoꝛ etiã mſimonij tpe est in potestate patris.

+ Sequiſ hãc gl.bar. Bal.ange. pau.ↄ ſali. + Sedtur eam ſalu.di ſolies tamẽ ange.hic et bartol.in.l. ſi filiꝰ.ff.de ℏb.obli.

+ Est singula.in pluna cuiuſtet:qz ascẽ ſuꝰ vniꝰ nõ est ascẽſus alteriꝰ.bar to.pau.ↄ ſalice. + Idẽ bar. pau.Ange.ↄ ſali.

Lege ibi formã. con cor.ſi bilgenti. cum gl.j.in pnc. extra ℏ fo. cõperturi.

No.glo. fm bal. ad boc qr ar.a Imo sensu intellectus subauditꝰ. Intelle et subaudi tatus ſi est pauꝰ non ſt obſer. undus. ↄ Jtẽ ſeq̃ Bal.

Et male ſen.ↄ ſali.

UNIVERSIDAD

QAm quidam. Primo thema ⁊ ḡstio. Scdo eius decisio. secun da ibi: itaq; Sali. ¶ Casus. Seruo tuo libertatꝫ reliquisti fi beredi daret.ꝙ. vel seruum: vel equum: ⁊ nō beredi alꝰ agenti satisfa ceret fm quod ei ininunctum fuerit ad ipsius iter arripuissēt incursu latronū re ablata facultas parēdi est adempta an per hoc perderet libertas apud antiquos.

Lex. vij.

IDem eidem.

QAm quidā testamento con dito libertatē seruo suo de reliquit sub conditione: si suo heredi certum numerum solidorum prestaret: vel aliam quandaꝫ spem vel vicarium seruum: ille autem seruus nō in eodē loco cōstiturus vbi etiam heres fuerat berili[a] testamēto cognito propera bat ad heredē cū ipso quod iussus erat dare heredi: sed in medio latronum: vel bostium incursione: vel alio fortuito casu pemptū est quod portabat: quereba tur inter antiquos si prepeditur libertas: ꝙ hec dare seruus non potest, ꝑpter memoratus fortuitum casum[b]. ¶ Itaq; veterum dubitate qescēte nobis placuit vt ⁊ omnimodo libertas competat: ⁊ cōmodum quod heredi vel extraneo relinquitur non abstrahatur. ¶ Et quacunq; igitur causa impediatur: siue per heredē: siue per cū cui dare aliquid iussus est: siue per fortuitos casus in libertatem quidē ipe omnimodo perueniat: nisi ipse seruus noluerit adimplere cōditiones[a]. ¶ Obnoxius tamē cōstituatur post libertatꝫ heredi vel ei cui dare iussus est: nisi ⁊ ipse oblatas pecunias non susceperit. ¶ Quod enim semel repudiatum ab eo[c] est reintegrari minime cōcedimus[c]: quatenus[c] hoc ꝙ dare iussus est omnimodo adimplere cōpellatur: vel ipso mancipio prestādo si ex stat: vel in estimatione eius non amplius q̄z in. xv. solidis computanda: vel in alia re: si ⁊ ipsa appa reat: vel si non existat vera[c] eius estimatione prestanda.

¶ De vsuris ⁊ fructib⁹ legator⁹ seu fideicōmissoꝝ. Titu. xlvij.

¶ Vsure legatorum debent a tempore litis contestatꝫ si antea heres non fuit in mora: ⁊ etiam fructus ⁊ mercedes seruo rum. b. d. Sali. post Bal.

Imperato. Seue. et Anto. aa. Odazi.

Lex. j.

EGatorum seu fideicōmissorum vsuras ex eo tēpore quo lis p̄testata[l] ē exigi posse manifestus est: sed ⁊ fructus[m] rerū ⁊ mercedes seruorum qui ex testamento debentur similiter prestari debent.

¶ Heres ecclesiatur ab vsuris propter dubium legis falcidie: nisi legatarius paratus sit satisfdare de restituēdo ḡto pluꝫ recepturi: vel nisi iudex p̄fixerit certum diem infra quem non p̄stiterit vel si falcidia reperiatur locum non habere. hoc dicit Salicetus.

Imperator Antoniꝰ. a. ad libe ros cassiani.

Lex. ij.

HDuersus eos qui sub obtentu legis falcidie legata morantur notissimū iuris est auxilium. ¶ Si igitur proposita stipulatione cauere cuꝫ satisfdatione potestis[n] vos restituturos: q̄ꝫ to amplius q̄z per eam legem licet accipere. is iudex qui de fidei commissis ius dicit solida vobis legata prestare iubebit. ¶ Q: si fa tisdationem implere non poterit: arbitro[o] dato certū diem vobis p̄figet[p]: intra quam altera parte cessante partibus suis fungetur. ¶ Et si constiterit legi falcidie locum non esse: ⁊ vsuras ⁊ fructus post litem[q] cōtestatam percipietis[r].

¶ Motosius etiam tenetur de casu fortuito. hoc dicit Sali.

Impa. Alex. a. ¶ Paterno.

Lex. iij.

SI homines certi per fideicōmissū tibi relicti fuerint: post moram periculo[s] debitoris fideicōmissi fuerunt.

¶ Non ex die mortis testatoris: sed a die litis contestate fructus rei legate debentur. hoc dicit Sali.

Impera. Gordia. a. Dionysio.

Lex. iij.

IN legatis ⁊ fideicommissis fructus post litis venerit heres ⁊ videbitur ei iudici locus vsuras restituet heres post litem contestatam. Viuia.

Libertas est res inestimabilis.

Debitor si offerat creditori nolit accipere: si res oblata pereat: an liberet creditor.

Et bene pau.

Et ipse. Sed ei cui iussus est dare.

Sed. Si testator tamen. i. post manumissionem fuit datū ⁊ admissum. vt non obstet. ff. de sta. li. l. si peculium. in prin. fm quosdam. Si nihil est. nam si non heredi fel alij erat dandum ⁊ pecunia erat pe nes heredem: vnde nil facit ad legem istam.

Nisi. Nimirum concedimus. aliud est in scriptis vbi ly offerat. nō liberatur: vt. ff. de solu. qui decem. in prin. ⁊. l. si debitor. ⁊ de cccep. do. l. si opera. fm Jo. sed certe immo idē fm alios. nam ⁊ ibi re amissa post moram creditoris non tenetur debitor: amplius soluere: vt in dictis legibus dicit. Jn hoc tamē est aliud: qz hic de casu fortuito tenet ± licet nō processerit mora vel culpa vel pactū. ⁊ licet heres non fuerit in mora recipiendi solutionē: at in contractibus aliud obseruat: vt ff. de verbo. obli si ex legati causa. Item alꝰ ante implētam cōditionem nullius consequitur relictum: vt. ff. de condi. ⁊ demon. qui heredi. ff. ⁊. ff. ⁊. l. hic. Item alꝰ ex suo facto non tenetur liber tas: vt. ff. an seruus ex suo facto. l. p. omisisse.

± Si ic gitur ad ff. de quitur ser.

Quatenus. redit ad predicta. dixi cum teneri quatenus ⁊c.

Solidis. alꝰ estimatur aliter. vt dixi. ff. communia de lega. l. fina. in principio.

Vera. id est iusta. vt institu. qui ma. non pos. ff. semel. ⁊ de lega. j. fideiussor. ff. finali.

De vsuris ⁊ fructibus legatorū ⁊c. ¶ De rebus legatis principaliter dixit: nunc de accessionibus earum.

Cōtinuatio.

EGatorum. ¶ Casus. Fūdum vel pecuniam mihi legasti. an legis vl fideicō. si ab herede petā veniet fructus ⁊ vsure: querit. Dicitur ꝙ sic.

l Cōtestata. vbi mora alia non precessit. nam si precessit ex inde computantur. licet ergo omnes fere leges hui⁹ tituli faciant mentionez de lite contestata: dicas tamen idē accipi a tēpore more: vt. ff. de leg. ij. si quis fuo. ⁊. l. titia seio. ff. vsuras. ⁊. ff. de qditio. ⁊ demonstra. si cui legatā. in fi. ⁊. ff. vt leg. no. ca. l. i. ff. bellissime. ⁊ quod dixi i vsuris idē est in fructib⁹ ⁊ fetibus: vt hic. ⁊. ff. de vsu. l. equis. qz bone fidei iudicis cōparātur: vt. ff. in qui. cau. in integ. restitutio nō est ne. l. in minorū. ⁊ idem in omni dāno: vt. ff. de leg. iij. patronus. ij. rū. ⁊ hoc nisi habeat iustā cām litigādi heres: vt. ff. co. l. ij.

m Fructus. nisi fuerit bone fidei possessor: credens rē non esse legatā: quia tūc non tenetur de fructibus. vt. ff. de acqr. re. do. l. quesitum.

HDuersus. ¶ Casus. Testū fecisti: heredē instituisti: pluribus legata reliquisti: petūt legatarij legata: vnde res vt sibi satisfdet de restituēdo si qd amplius soluat ꝙ per leges falcidias retinere potest: an satisfdare debeant: queritur. Dicitur ꝙ sic. ⁊ solida legata percipiēt. ⁊ hoc in prima. Si autez satisfdare nō possint: quia forte fideiussores dare nō possunt: p̄figit iudex q ad hoc datus fuerit tēpus certū vtriꝙ parti ad cōputandū de bonis hereditarijs: intra qō si non

n Potestis. o legatarij sc.

o Arbitro dato. i. iudice delegato.

p Prefinit. ad faciendā cōputationē: ⁊ remittitur satisfdatio: vt. ff. si cui pluꝫ. per. l. fal. cui non facile.

q Post litem. ⁊ ante: si ante fuerit in mora. vt dixi. ff. de prox.

r Percipietis. f. vos legatarij.

SI bolea. ¶ Casus. Stichū ⁊ pāphilū legasti: post moꝝ factaz ab herede decesserūt: cuius erit periculū q̄rit. Dicit ꝙ heredis.

s Periculo. etiam fortuiti casus: fm hoc: vt. ff. de leg. j. apud iulianum. ff. j. ⁊. l. cum reo. ff. fi.

IN legatis. ¶ Casus. Si fundus mihi legasti: ⁊ primum petij: a quo tēpore debeantur fructus queritur. Rñ. ꝙ a tempore litis conte. ⁊ non a die mortis testatoris: fine agat in rē. i. hypothecaria: fine in persona: puta actione ex testamento.

Contestationē.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Contestationem.vel mozā.vt digi.ś.l.j.ꝛ pſcp post fiam. vt.ff.de vſur.in fideicōmiſſi.in prin.ꝛ boc cū res erat aliena.ſi autem teſtato ris ab adita hēditate trāſit oñiū in legatariū: vt.ff.de furt.l.a titio. ergo egtūc ptinēt fructus ad legatariū: vt.ff.de vſur.l.berēni°.in fi. ꝛ melius ad fructus pce ptos tenef beres a tem pore adite hereditatis: vt.d.l.berēnius. de pci piendis vero a tempore more ita loquitur bic.

¶ Ad senatusconſultuꝫ ꝛc. ¶ Qualiter legata et fideicōmiſſa augeantur digi.ś.tit.j.nūc qualiter minuanf p trebellianuꝫ quod non placet: quia nō ſingularia relicta ſed vniuerſalia p trebellia num minuunf: vt inſtit. de fideicom.bered.ſ.ſed quia heredes. Dic ergo digit.ś.de ſingularib°re lictis:nunc de generalib⁹. Et no.q ſub boc ti tulo nō tractaf de incer tis perſonis: ſed in gre co forte digit.

Lōtinuatio.

¶ Ex ſenatuſcōſulto. ¶ Cauſus. Teſtator aliqs te bere dem inſtituit ꝛ rogauit de tota hereditate reſti tuenda titio. reſtituiſti eādē retenta tibi q̄rta tā pro portiōe tua q̄ pro portiōe com. creditoribus here ditarijs ſoluiſti. an a fi deicō. repetere poſſis: q̄ ritur. Rñ.q̄ ſic.

b ¶ Si ex ſenatusconſulto.ſ.trebelliano:ſ⁊ inuenitum boc fuit de retētio ne quarte partis per pe gaſianum:vt inſti.e.ſ.ſ⁊ quia heredes. ꝛ.ſ.ſed q̄ ſtipulationes.

c ¶ Quartā.ſecus ſi vnaꝫ certā rē:vt inſti.de fideicō.bere.ſ.ſi quis vna.

Hēditas ſolo vbo reſtituipoteſt.

d ¶ Reſtituiſti. quod ſolo verbo facere potuiſti: vt.ff.eo.reſtituta.

e ¶ Potes.actiōe negociorū geſtorū. ꝛ boc ſiue ſciens ſiue ignorans fuiſti q̄ eius negociū geciſti ipſo geſtu:vt.ff.de neg.geſt.ſolnēdo. ꝛ.l. fi.ꝛ ad boc.ś.ſi cer.pe.l.j.ꝛ de neg.geſt.ſiue pro fratre.

¶ Sequiſ aut. Niſi rogati.als ſ cū rogat°. ſ⁊ tu leges.ſ.e.l.iubem°.

Ad eum. ¶ Cauſus. Titiꝰ heredē inſtituiſti.eū de parte heredi tatis ſeo reſtituēda rogaſti:an titius creditoribus hereditā rijs ꝛ legata. p portiōe ſua teneatur querif. Rñ.q̄ ſic. ꝛ q̄ pars dicit de media intelligendū: quotiens enim ſpāliter patris mētio nō fit: de dimidia intelligif:vt.ff.de vbo.ſig.nomē filiozū.ſ.portionis. Si autē intelligas q̄ oodrans ſit reſtituēdus/tūc illud q̄ dicit.p com petenti portione referf ad onera creditoruꝫ nō legatoruꝫ: quia ad ea ſoluēda fideicō.inſolidum tenetur.vt.ff.e.l.j.ſ.vltimo.

* Iſte itelleꝛ eſt bo nē bar.ange.ꝛ ſamcus litterealiꝫ.

¶ Pars.ſ.dimidia. * ar.ff.de vbo.ſig.l.nomē filiarum.ſ.j.ꝛ ſic eſt plana bec leg.ſi aūt dicas pars.ſ.oodrās:tūc illud q̄ dicit pro cōpetenti portione referf tm̄ ad onera.ſ.creditoruꝫ:nō ad legata:quia illa inſolidū ſoluit fideicōmiſſarius . vt habes boc.ff.e.l.j.ſ.pe.ꝛ.ſ. fi.ꝛ.l.ſi bereditas.ꝛ.l.deducta.ſ.q̄ poſt.ꝛ.j.e.l.fi.ꝛ iſti.e.ſ.ſi q̄s vna.

Alij q̄ etiā boc onus diuiditur vbi retinet:ſecus vbi non retinet:vt j.e.l.fi.vt ibi no. In caſu tū cogif etiā ad legata beres ſm Azonē.ſ. q̄ñ portio fideicōmiſſi nō ſufficit ad ea ſoluenda. Ité ſi es alienū ab ſorbeat hereditatē nō detrabif quarta:ꝛ inſolidū cōuenif fideicommiſſarius:ꝛ tū tenet fideicōmiſſum:vt.ff.e.l.j.ſ.pe.

S Ex per fideicōmiſſum. ¶ Cauſus. Heres iſtitutus de tota heredi tate reſtituēda alicui ciuitati rogatus reſtituit nō retenta q̄rta eꝫ trebel.ſenatuſcō.quod locū habet etiam ſi legatarij rogarent. an quartā ꝛ eius fructus repetere poſſit:queritur. Dicit q̄ ſic.ꝛ dic per cōdic.inde.q: forte per errozez facti ſoluit credens aliqua de be reditate eꝫcepta ea remanſiſſe q̄ poſſent ſufficere ad quartā.vel dic contestationem[a] non ex die mozatis ſequuntur:ſeu in rez ſeu in ꝓſonam agatur.

¶ Ad ſenatusconſultū trebellianū ꝛ de incertis pſonis. Ti.xlviij.

¶ Heres qui ſoluit creditoribus poſt hereditatem reſtitutam a fideicommiſſario repetit pro rata. Bald. Vel ſic. Heres de reſtituendo granatus quod creditoribus ſoluit pro oodrante a fideicōmiſſario repetit.b.d.Salicetus.

Impatores Seuc. ꝛ Anto. aa. Pzono. Lex.j.

S Ex ſenatusconſulto[b] parte quartam[c] hereditatis retinuiſti: ꝛ oodrantem fideicōmiſſario reſtituiſti[d] q̄ creditoribus hereditas rijs pro nouem vncijs pſtiteris a fideicōmiſſario petere potes[e].

¶ Fideicommiſſarius cui portio hereditatis reſtituitur pro rata tenef ad onera ꝛ legata. boc dicit Sali.

Impera. Pbil.a.ꝛ Pbil.c. Juliano. Lex.ij.

Ad eum cui ex trebelliano ſenatuſconſulto pars[f] hereditatis reſtituitur ſucceſſionis onera ſeu legatorum preſtatione pro competenti portione ſpectare indubitati iuris eſt.

¶ Quelibet ciuitas dicif habere rem publicam cui poteſt legari vel fideicōmitti. boc dicit Baldus. Vel ſic. Etiam de bereditate reipublice reſtituēda pōt oetrabi quarta.b.o.Salice.

Impera. Carus Cari. et Nūe. aaa. Zotico ꝛ alijs. Lex.iij.

S Ex per fideicommiſſum hereditas reipublice[g] relicta ſi non ſoluit adhuc ſibi de retentione conſulet.

g ¶ Reipublice.ſ.cuiuſlibet ciuitatis de romano ꝑerio:vt.ff.e.l. omnibus.ꝛ econtra inſtituiſti reſpublica pōt ꝛ cogi reſtituere:vt.ff.e.recuſare.ſ.ſi fiſco.ꝛ.ſ.item ſi municipes.

b ¶ Alb itestato.puta ſi legitimi rogēt:vt.ff.e.l.recuſare.ſ.meminiſſe.

Reſpublica pōt beres iſtitui.

i ¶ Reſtitutio. ſoluti ergo erat per ignozantiaꝫ facti. vnde datur condictio indebiti:vt.ſ.titu.j.l.erroꝛ. Vel dic ‡ reſtitutio.i. retentio ſi ſoluta non erat.

‡ Utraq; bona.ſm ſa licerum.

k ¶ On iuſtam. Diuiſio. Quidā in tres partes. Quia primo ponit thema ꝛ motiuꝫ ſubditādi. Secūdo ſoluit dubiū circa fideicommiſſa riū. Tertio ſoluit aliud dubium circa retētionē quarte. Secūda ibi. cuꝫ diuo. Tertia ibi: neq; eniꝫ.boc dicit Baldus.

Diuiſio.

¶ Cauſus. Titiꝰ inſtituit fratrem ꝛ aliā heredes: ꝛ rogauit aliaꝫ reſtituere partez ſuam cuidam extraneo:puta caio:vt omnis amoueatur obiectio dic q̄ heredes iuicē ſubſtituit vulgariter:auia predicta ſuam partez reſtituit vt ad cōbēdez eūdemq; ſubſtitutus ꝓueniret et fraudaret fideicōmiſſarius : tandez fuit ei preceptum vt adiret ꝛ reſtitueret: q̄ ad teq; faceret deceſſit. Dicit bic coberedē debere reſtituere portionē auie fideicommiſſario etiam ſine retentiōe quarte:eo q̄ auia fuit coacta.nam ſponte adeuntibus daf beneficium quarte.

Cauſus Titi inſtituit aliaꝫ reſtitue re partez ſuam cuidam extraneo:puta caio:vt omnis amoueatur obiectio dic q̄ heredes iuicē ſubſtituit vulgariter:auia predicta ſuam partez reſtituit vt ad cōbēdez eūdemq; ſubſtitutus ꝓueniret et fraudaret fideicōmiſſarius : tandez fuit ei preceptum vt adiret ꝛ reſtitueret: q̄ ad teq; faceret deceſſit. Dicit bic coberedē debere reſtituere portionē auie fideicommiſſario etiam ſine retentiōe quarte:eo q̄ auia fuit coacta.nam ſponte adeuntibus daf beneficium quarte.

Tex.ibi: tacite.ſingul. tex.ſm laſ. in.l.eā quā. ff.de fideic. ꝛ ſcs Bar. ꝛ pau.bic.

l ¶ Coberedem.ſ.auie. Quarta daf ſponte adeunti bus.

m ¶ Coacta adire.i. iuſta adire.ſi em̄ in veritate adiſſet ſubſtitutioni loc⁹ nō fuiſſet: vt.ſ. de impube.ꝛ ali.ſubſti.l.poſt adi taz.S3 cur fideicōmiſſari⁹ cogebat auia adire q̄ te? Cogebat auia adire q̄ tutus(vt bic erat)ſine nō:vt.ff.de leg.ij.l.ſi titio ꝛ meuio.ſ.iulian°.

Rñ.q: forte intereat ſua habere ab iſtituto magis q̄ a ſubſtituto: quia nō erat ita inſtitutus oneratus.ar.ff.e.l.recuſare.ſ.titius. Ité opponitur inſtituta non videf fraudulenter repudiaſſe:cuꝫ fecerit eꝫ voluntate defuncti q̄ ei dedit ſubſtitutū:vt.ff.ſi quis omiſ.cau.te. L.q: autē.circa prin.Rñ.bic nō erat alꝰ repudiatura:niſi vt noceret fideicōmiſſario:ſicut ꝛ fuit.ś.ſi quis omiſ.cau.teſt.l.j.

Hereditas tē bēre ab inſtituto q̄ꝫ vtili? eſ̄ a ſubſtituto.

n ¶ Repetitū.vt.o.l.de leg.ij.ſi titio.ſ.iulianus.ꝛ.l.cū pater.ſ.ab iſtituto.ꝛ de leg.j.licet. Sed ar.ś.ff.de leg.ij.celſus.ſ.pen.vbi ab alio non daf fideicōmiſſum q̄ a rogato etiā ſi fuerit beres.Sm.Rñ. vic ibi beres non fuit vel nō egtitit in rerū natura tēpoze teſtamēti. ſi ergo fuit preſtabitur vt bic.ſi non fuit non. dic vt ibi dicit:vel ſm Azonem iſta corrigit per illam.ſi titio ꝛ meuio.ſ.iulianus.in eo.ti. Ité contra.buic.ff.de.l.iij.l.j.ſ.ſi.vbi relicta a legitimis nō videnf repetita a ſequentib⁹ legitimis.Sol.ibi nō babuit eꝫ voluntate defuncti ſequēs legitimus cū tempoze mozis alius erat ꝓpinquꝰ.naz tantū ꝓpinquꝰ videtur beres eꝫ voluntate defuncti : vt.ff.de iure codicil.l.conficiunf.ſ.ſed ꝛ ideo.bic autē babuit eꝫ volūtate defuncti bic coberes idēqs ſubſtitutus.

o ¶ Repudiauerit.ibi dicit ſubſtituto coberedi ne detrabat quartam.vt ꝛ.ff.e.cogi.ſ.metianus. Alij dicūt obſtare ei:q: babet eꝫ ſua perſona integram.boc non placet:vt.ff.ad.l.fal.ꝙ ſi alteruter. Tertij dicunt:quia ꝛ bic ſubſtitutus fuit coactus : ſed boc eſt diuinare: prima placet. Sed nōne licuit ei auie penitere de eo q̄ repudiauerat ꝛ adire ꝛ quartā retinere:? Rñ.licuit forte ante coactionē nō poſſea: vt.ff.eo.l.naz quod.ſ.qui compulſus. Vel dic nō poteſt vnq; poſtq; repudiauit.vt.ś.de repu.bere.l.ſicut.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Et fine. ¶ Casus. Mulier maritū ꝛ p̄uignū habēs codicillos fecit hoc mō: q̄cūq; mihi beres erit hereditatez marito meo ꝛ p̄uigno restituat: an valeat hec volūtas: q̄rit. Dicit ℘ fic: ꝛ veniētes ab intestato cōueti ℈ fideicō. vtili actiōe ex testō vodrantē restituent retenta sibi quarta cōputanda ere alieno deducto.

a ¶ Per fideicōmissum. dādum vobis ab illis q̄ sibi ab itestato succedūt q recte p̄t grauari. vt ꝛ ℈.e.l. iij.℈. de codicil.l.ij. ꝛ.j. quādo di.le.ce.l. fideicōmissum.

b ¶ Conuentos. scz vtili actiōe ex testamento: vt no.℈. cōia de leg.l.ij. sed adire cogētur officio iudicis. vt.ff.e. ille a quo. ℈. tēpestiuū. conuentos dicō in eo qs est vltra q̄rtam: q̄rtā dico cōputan das ere alieno deducto.

c ¶ Quantum. al's q̄tum penes ꝛc. ꝛ al's quā. ꝛ dic pro q̄tum vel propie.

d ¶ Posse. i. illā quartā.

e ¶ Presiterit. id est pretualuerit inter sapiētes: vel constiterit vel obtinuerit.

Ubem⁹. ¶ Casus. Si testator vel testatrix filiū vel filios: filiā vel filias bēdes instituerit ꝓ eq̄lib⁹: vel disparibus partibus ꝛ iuicem grauauerit: vt si aliquis sine liberis decesserit: aliis portionem suā restituat: an retēta quarta restitutio faciēda sit: q̄rit. Dicit ℘ fic: nec in fructib⁹ vel talib⁹ q̄ seruando seruari non p̄ūt: sed in prediis hereditatis quarta retinebitur: ꝛ hoc in prima. An autē simili nō possit retineri quarta si rogatus fuerit filius de hereditate restituenda filio suo nepoti auo vel auie. Ide intelligere in filiabus. ꝛ hoc in scōa. An autē in p̄dictis casibus fideicom. ab beredib⁹ scriptis satisfari debeat nōe fideicō. q̄rit⁹. Dicit ℘ non. nisi in duob⁹ casibus. Primus est si testator dixit vt satisfiet. scōs est cum pater vel mater ad fecūdas nuptias crediderit migrandū. ꝛ hoc in tertia. An aūt si granat⁹ de restituendo vno filio supstite tū vel nepote ex filio vel filia decessit sibi immineat restituendi necessitas. Dicitur ℘ non. q: deficit cōditio: nō enim sine liberis decedere videtur qui prolem susțulerit. vt.℈. de fideicō. cum acutissimi. vnde fideicō. nō datur petitio. ꝛ hoc in q̄rta. An autem qō dictum est de quarta non in fructibus sed in reb⁹ hereditarijs retinenda ꝛ de satisfactione prestanda in aliis hereditibus ℘ supradictis: puta in liberis primi gradus locum habeat: querit. Nō. q̄ non. ꝛ hoc in quarta ꝛ vltima parte.

f ¶ Inuicem. hec verba inuicem ꝛ simpliciter determinantur ab ifelicioi verbo rogauerit. Et dic inuicem. i. vicissim grauauit vnum de restituendo alij.

g ¶ Simpliciter. i. specialiter.

b ¶ Hereditarijs. ſ. quarta retenta subaudi. sic ꝛ ℈. de inoffi. testa. sicut⁹. ℘. repletionē. Sed contra. ff. de inofficio. testa. l. papinianus. ℘. si cōditioni. vbi computantur fructus. Sol. bic corrigit ſm quosdā. Alij ℘ hic in quarta trebellianica. illa in q̄rta nature: ꝛ hoc ꝓpter querelam q̄ est odiosa. Tertij dicūt ℘ hoc in liberis primi gradus est speciale vt in fine huius. l. secus autē in alijs: vt ibi. nam ꝛ als' dixerūt: vt. ff. de bere. instituendo. suus. in prin. ꝛ. l. sed ꝛ si sub conditione. ℘. j. Alij dicūt ℘ ibi voluit testator: hic non. que non valet: quia hic di cit: ꝛ⁹ hoc testator ꝛc. nisi dicas ℘ ibi voluit tacite hic expresse / iter ꝯs volūtates est differētia: vt. ff. ad. l. falci. l. titia. ꝛ de cōdi. ꝛ demōstra.

nōnunq̄. Tu dic ℘ ibi certum tempus statuit: puta decenniū infra. qō certum erat ℘ quartā ꝛ eius fructus habere poterat: hic in certū. Et nota diligēter de bmōi fructibus: cū percipiunt a rogatore: aut iudicio testatoris: puta roganit vt restituat post t̄pus hereditate: aut negligētia nō petētis: aut mora nō soluētis. Prio casu cōputat in q̄rtā: ꝛ nil restituit ēt si supereſt aliquid vltra quartā. In scōo nō computat nec aliquid restituit. In tertio cōputat ꝛ superfluos restituit. vt ff. e. mulier. i. ℈. si heres. ꝛ. l. in fideicōmissariā. in prin. ꝛ. ff. ad. l. fal. l. paulus. ꝛ idē. ℈. i. ꝛ. ℈. ℏ in alijs beredib⁹ q̄ i suis ℈ sunt primi gradus: nā possunt esse sui nepotes: cuꝫ nemo eos p̄cederet: tū non habet locum hec. l. sui enim tantū ex reb⁹ ipsis quartā detrahunt quod in eis est spāle vt bic dicit. Additio. Ob bic de fructibus nō ipu tandis in quartaꝫ dicit limitat notabiliter gl. i verbo contestate. in fi. in c. raynutius. extra de testa. in fructib⁹ ante litez contestatam perceptis. secus vbi in p̄ceptis post litē ꝓtestatā vt est casus in. d. c. raynutius. in ꝛ. i eo vero ꝙ quartam ꝛc.

i ¶ Falcidie portiōe. nō dicit ō alia falcidia quā ℈. fin. Jo. fed mutat casum: cum. ℈. locutus fit quādo suus fratrib⁹ rogat⁹ ēt restituere: ℏ autem quādo ꝓprio suo filio testatoris nepoti: ꝛ⁹ quidam dixerunt de nepote rogati. Sed in eo quod dicit retineri falcidiā cū pater rogatus restituat filio: est contra. ff. de leg. i. cum filio. ℈. ipſi quoq;. Sol. ibi filī⁹ fuerat instituꝫ: ꝛ cuꝫ patri esset acquisiturus fuit rogatus pater vt filio restituat: quo casu restituit vt pater non vt rogatus vel rogata vt suo ꝓprio filio restituat.

Pat' aliquādo casuet filio.

k ¶ Pater vel mater. instituꝫ vel instituta/ꝛ rogatus vel rogata vt bered.

l ¶ Prebeat. quem ordinem habes ex ti. ff. vt leg. no. ca. ꝛ altero casu cauet ꝓpter speciale ꝑceptum: altero ꝓpter odiuꝫ scōo nubentiū: vt in aut. de nup. ℈. placet. col. iiij. Sz qualiter cauebit a patre filio: vt. ff. ad trebel. l. imperator. ꝛ insti. de inuti. ſti. ℈. ité inutilis: Nō. bic ſpeciale bis duobus casibus: vt bic innuit.

m ¶ Odītio. qz non est sine liberis q̄ bmōi bz ꝑlem: vt. ℈. de fideicō. l. cū acutissimi. ꝛ. ff. de polli. l. ſi. ꝛ. ℈. de insti. ꝛ subſti. l. gñaliter. ℈. fin. ꝛ de cōdi. inser. l. j. Et no. ℘ bic. ℈. finaute. refert ad primuꝫ casum. i. qñ frater rogatus erat restituere ſi decedat sine liberis. nā ōz restituere ſi decedat sine filio vel nepote: ſi tū intraret monasteriū vt bēre filiū: ꝛ hoc addit aute. quā bic lege: nisi rogati ꝛc. vel alia ſi quis sub cōditione ꝛc. q̄ sunt in corꝑe de sanc. ep. ℈. ſed ꝛ hoc ꝑsenti. col. ig.

n ¶ Concedenda. i. remittenda.

o ¶ Personis. i. in liberis primi gradus. Sed videt ℘ etiā nepos q̄ est vltra filios non computet fructus in quartam: vt. ff. ad. l. fal. l. q̄ de bonis. ℈. q̄ō auus. que est ℈. ſed ibi non computat in quartā: quia eos cōpensat cū debito: ſi autem aliquos ſupra id haberet bñ computaret: vt in. c. l. q̄ de bonis. ℈. fructus.

Fructusp cepti a rogato restituere an sint in q̄rta compu tandi.

Niſi rogati.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

De senatuscōsul. trebel.

IN rogati. ¶ Casus. Hec aut. ꝯtinuatur ad l.C. Lex codicis dicit ꝙ si instituto filium meū in dimidia ꝛ rogo eū ꝙ si pre decedat sine liberis restituat fratri suo ipse detrabit quadrante de bam duos filios: institui eos cēliter heredes. ꝛ rogaui eos adinuicē: vt si alter eorum decederet sine liberis restitueret alteri portionē suaꝫ: alter eoꝝ itrauit monasteriū: vel ecclesiam aliquam venerabilem: nunqd portio sua erit restituēda fratri superstiti si moriatur canonicꝰ. Certe nō: qz sicut si decessisset sine liberis euanescit cōditio: ita ꝛ si itrauit monasteriū vel aliquam ecclesiam venerabilē: quia monasteriuꝫ vel ecclesia habeē loco filij: ꝛ hic casus est ꝑm dñm Jr. Sed ꝑm Azo. qui pinguiuꝫ ꝛ latiuꝫ hanc aut. extraxit ex corpore autēticoꝝ ꝙ do. Jr. sic ponit casus. Jn l. codicis dicitur. Si filius instituitur. ꝛ rogatur restituere fri si decesserit sine liberis existēte cōditiōe detrabit quadrantem. Et dicitur decedere sine liberis si decedat sine aliquo descendente. Sed ꝑ istā auten. addit. l. codicis. qz si igre ditur locū venerabilem vel monasteriū: fideicōmissuꝫ exprimat qz monasteriū habeat loco filij. Vel dic casum aliter vt in glo.

Lex. ibi: ingrediatur. idez in. c. in pitta ad fi. cū glo. fi. ex tra de pba.

a ¶ Nisi rogati. hanc aut. lege. ꝛ aliā vbosam. si qs sub cōditione. q ꝛ de nullis trahit. e. ꝙ. si quis sub condītione. omitte. Et dic casum. Dedi mulieri fundū. vt in dotem haberet: vel virovt haberet in donatione ꝓpter nuptias: vel in testamēto reliqui in eaſdem causas: ꝛ rogaui vt si nuptias nō cōtraberent: vel liberos nō haberent ꝙ restituerēt titio: bis cafib' si monasteriū intrent fideicōmissi petitio deficit: ꝛ hoc nisi alij venerabili loco relictum erat: ꝛ ita pure dat vel reliquit prędictis personis: ꝛ ecōtra idē si sub cōditione: vt relinquo fundum si nuptias cōtragerit vel liberos habuerit: aliqn habeat alius.

ex. ibi: ſr. ꝓcō. gl. nope fi. i. ſi ro to. in ca. i entia. ex de pba.

onaſte b ¶ Locū venerabilē. secus si capellam cum seculo non renūcient: sed ꝓpria habeant: sed tñ in corpore vnde sumitur videtur dicere etiam in seculari idē esse. Itē quid si ingrediatur mala fide vt fraudet fideicōmissarium: Videtur teneri monasteriū reuocatoria: vt. ff. q̄ i frau. cre. l. omnes. ꝙ. lucius. Item qd si non ingrediatur sed instituat tantum locum venerabilem: Videtur nō deficere cōditio nec haberi ecclesia ꝓ filio. Primo quia leges de ingredientibus nō de instituentib' loquunt: vt in aut. de monachis. ꝙ. illud. col. j. ꝛ in aut. hec constitutio innouat constitutionem. col. viij. Scōo: qz vere liberos non habet. nec obstat ꝙ ecclesiam instituit: quia aut. hec ꝛ in corpore. ꝙ. ſꝫ ꝛ hoc ꝑsenti. ꝛ in nouellis. ꝙ. ſi quis sub cōditione. dicūt de ingrediē te ꝛ expēdēte. ibi ꝑdicta bona ad pia opa: ꝛ ipse oū vigit in clericatu manſit: qō hic nō fuit ꝓterea testator de liberis tantum sensiſſe videtur: vt ar. ff. ad treb. l. ex facto. ꝙ. ſi. ꝛ sensus ꝛ mens testatoris magis ꝙ verba sunt attendenda: vt. ꝙ. de lib. ꝓte. l. iij. ꝛ. ff. de adi. le. l. iij. ꝙ. cōditio. Itē ꝛ verba ad hoc faciunt: qz digit fine liberis: ꝛ a verbis nō est recedendū: vt. ff. de leg. iij. nō aliter. Item posito ꝙ sit loco filij ecclesia/ciuilis erit filia nō naturalis: ac ciuilis filiꝰ non excludit hmōi fideicōmissum. vt. ff. de cōdi. ꝛ demon. fideicōmissum. ꝛ de leg. ij. ſi qs ita. ꝙ. is cui. ꝛ ar. ꝙ. de bis qui ve. eta. impe. l. ij. Item si haberetur ꝓ filio etiā alij eque venerabili loco auferretur. qō non est verū: vt in corpore continetur huius autentice.

¶ Sequit alia auten. Cōtra cū rogatus. que est de restitutionibus ꝙ. nobis. col. viij. que ſuper principium huius legis legitur.

Titu. XLVIII.

c CONtra. i. ecōtra. nā in. l. codicis iubemus. in ꝓin. dictū est do drantē rest tuendū ꝛ quartā retinendā: hic vero cū rogaī restituere qō superit ex hereditate post mortē: vt ꝛ. ff. de leg. ij. l. ipera tor. in fi. ꝛ ita dodrantē retinet ꝛ quartam restituit.

d ¶ Hmōi verbis. que sunt apta ad hoc. vt institu. de fin. re. per fideicom. re. ꝙ. fi.

e ¶ Exponet. corrigit ergo. l. iubem⁹. in eo ꝙ dicit gerat gñaliter non caueri. Vel veri⁹ ibi dicit nō caueri: cū frater fratriui⁹ pr̄ filio vel nepoti restituere rogat: sed fi aliq⁹ est restitutio facienda caue tur vt hic. Itē no. ſ quē esse de bonis viuētis solicitū: vt. ꝙ. vt in posſe. l. cū archimedoraz. Et sic est ar. ꝙ. ff. de vulg. sub. l. ij. ꝙ. iter duz. ꝛ de col. bo. l. i. ꝙ. ſi impuberi. ꝙ ad pri mā respondeo: qz hic de cautione nō de heredita te est solicitus: ꝛ eodem modo respōdebo ad secundam. Accur.

f ¶ Contingat. i. tangat.

g ¶ Jn rē. ꝓ rebus hereditarijs q̄ ꝓtinent in fideicōmisſo: ꝛ hypothecariā habet ꝓ eisdem: qō est mirabile: vt ꝛ. ꝙ. ó iure do. in reb⁹. Vel dicit hypothecarium dari ꝓ⁹ aliijs reb⁹ hereditatis que nō ꝓtinentur fideicōmisſo: vt ꝛ. ꝙ. communia de leg. i. j. res eſt que continentur fideicō misſo non ꝑt dici obligate fideicōmissario cuꝫ ipſius sint: vt. ff. de pig. act. l. ſi rem alienam.

Tert⁹ ibi: ſubtilitate. ꝓcō. c. dile ct. cuꝫ gl. i. extra de iu.

b ¶ Notis. constituende vel exigende a grauata persona: ꝛ vtrunq; ꝓba tur in corpore: vt digi. ſ. cōmunia de leg. in aut. res q̄. Et nota ꝙ i qua tuor casibus ꝑmittit hic diminutionē q̄drantis.

i ¶ Faciat. quia dodrās non ſufficit: secus puto si dodrantem totum dilapidauit: ꝛ nunc ꝓpter impensas vult diminuere quartam: vt in aut. de restitu. ꝛ ea q̄ pa. ꝙ. hec igitur omnia. coll. iiij. Item quid si nihil cōlumpſit sed tota ſupereſt: Reſpon. heres eius dodrantes ꝛ retinebit vt ipse poterat. vt argumen. j. titu. j. l. q̄ ꝙ.

SAncimus. ¶ Caſus. Mereḋ tuū de hereditate tua pupillo resti. rogaſti. an tutori restituere poſſit: queritur: Rñ. qz ſic ſi pupillus abeſt vel ſi plens eſt ꝛ fari nō poſſit: ꝛ causaꝫ subiungit in ſra. Jdē eſt ſi rogaſti furioſo restituere: quia curatori eⁱ⁹ restituere pōt. ecōuerſo ſi pupillus vel furioſus rogatus ſit restituere. Dicit ꝙ curator restituere pōt. ꝛ hoc ꝑ prima. Si aūt rogatus fuerit restituere ante vel poſt lit. ꝛteſta. cōtumaciter se abſentauerit. vel anteq̄ restituat deceſſerit: vel fideicō. ſcōs rogatus ſit restituere: in illis tribus caſibus ipſo iure transeant actiones ad fideicō. ꝛ hoc in ſcōa.

k ¶ Tutori. tanq̄ ſimplici. ꝓcuratori: vt ꝛ. ff. e. l. ꝙuis. ꝛ. l. ſeq. nō autē tanq̄ facto. ꝓcuratore in rē ſuā: vt. ff. de iure do. l. ſi mulier. ꝙ. eſſe.

l ¶ Fideiuſſiōis. ſ. de rato. itē et ſine iudice. ꝛ ſic eſt ſpālis caſus. ſicut ſunt alij quidā: vt. ſ. de admi. tut. l. fancimus. ꝙ. in fi. ꝛ. l. cōſtitutionē. ſed infanti cū autoritate tutoris: vt. ff. e. ſeruo. ꝙ. ſi pupillo.

m ¶ Poſcitur. ſecus ſi eſſet ꝓſens ꝛ maior infante: quia tūc fieret ei cum auctoritate tutoris reſtitutio. vt. ff. e. l. reſtituta. ꝙ. fi. ꝛ. l. ſeq. ꝛ. ſ. de iure deli. l. potuit. ꝛ. l. ſi infanti.

n ¶ Mimia. fic. glig. dixit. c. hinc etenim.

o ¶ Caſu. de pupillo ꝛ de furioſo.

¶ Pupilli. infantes vt poſſint ipſi tutores restituere: vt hic. ꝛ. ff. e. l. reſtituta. ꝙ. fina. ꝛ. l. ſequē. ſed hoc cum alij eſt restituēda non tutori: quia ſe auctore ſibi nō poteſt reſtitui: vt. ff. co. l. i. ꝙ. queſtū fuit. Sed cur aliud debitū a pupillo poteſt ſibi ſolui ſe auctore: vt. ff. de admi. tu. l. quotiens. ꝙ. ſicut. Rñ. quia hec reſtitutio ꝓtinet translationem actionum: vt. ff. e. reſtituta. ꝙ. ſi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Codicis Liber Sertus.

Cum quidam. Primo thema ⁊ ẽstio. Scdo eius decisio. secun i da ibi: itaq;. Sali. ¶Casus. Seruo tuo libertatez reliquisti si heredi dare t.g.vel seruum/vel equum: ⁊ dñ heredi al's agenti satisfa k ceret fm quod ei iniunctum fuerit ad ipsuz iter arripuisset incursu latronũ rc ablata facultas parẽdi est adempta an per hoc perderet libertas apud antiquos erat questio: decidit hãc imperator: dicens q; ser uo libertas competit: ⁊ cõmodum heredi vel alij nõ abstrahit: vnde quo cũq; casu impediat siue per heredem qui accipe re noluerit fm quosdã. qõ non est verũ: siue per fortuitum casum: quia dare non potuit: vel p quem cũq; aliũ cui dare iussus est liber fiat: nisi p seipm steterit: q; additum p rere noluerit: obligatus tñ heredi permansit vbi heres oblatum recipere recusauerit vnde si ex tet mancipiũ soluere debet vel man. vel eius estima tionem si nõ extet: ⁊ idẽ in alia re.

a ¶Verũ i. dominico: vt. ff. ad. l. aquil. itez me la. §. legis.

b ¶Casum. nota de fortuito casu.

c ¶Per heredem. Tres casus nota. ꝑmus: quia aut stat per heredem: ⁊ tũc est liber: dummodo postea prestet fm quosdam. Joã. cõtra. * arg. ff. de condi. ⁊ demonst. l. pater seuerinam. Solu. vt ibi notatur per Joã. Secundus: quando per fortuitum casum: ⁊ tunc idez fm nos: vt hic. t. ff. ō manu. testa. libertate. ⁊ de reg. iur. l. i iure civili. ⁊ est miruz quare fortuitus casus cum non liberat: sed est ideo forte: q; libertas est res inestimabilis: vt ſ. titu. q. ma. non possunt. §. cum autem. Tertius est: si testitit p ipsum seruum: ⁊ tunc nõ est liber: vt hic: ⁊. ō. ꝛ. neceſſ. ser. l. ſi.

* Et bene Pau.

Libertas est res inestimabilis.

d ¶Conditionem. Quid autẽ si voluit implere cõditionem: sed pecuniam non habuit: ſi ſi. non est liber: vt. ff. de cõdi. ⁊ demõ. l. cũ ita datur libertas. §. i. fm quosdam.

e ¶Et ipse. heres vel alij cui iussus est dare.

f ¶Alb eo est. posita tamen. i. post manumissionez fuit datũ ⁊ admiſſum. vt non obſit. ff. de ſta. li. l. ſi peculium. in prin. fm quosdam. Sõnibil est. nam ibi non heredi sed alij erat dandum ⁊ pecunia erat pe nes heredem: vnde nil facit ad legem istam.

Debitor si offerat ⁊ creditor nolit accipere: si res oblata pereat: an li beret creditor.

* Ibãc gl. vsq; ad fi. sequãtur ser.

g ¶Minime concedimus. aliud est in ſctibus vbi ſz offerat nõ liberatur: vt. ff. de solu. qui decem. in prin. ⁊. l. ſi debitor. ⁊ de eccep. do. l. ſi opera. fm Jo. sed certe immo idẽ fm alios. nam ⁊ ibi re amiſſa post moram creditoris non tenetur debitor: amplius soluere: vt in dictis legibus dicit. Jn boc tamẽ est aliud: q; hic de casu fortuito tenẽt * licet nõ precesserit mora vel culpa vel pactũ. ⁊ licet heres non fuerit in mora recipiendi solutionẽ: at in contractibus aliud obseruat: vt ff. de verbo. obli. ſi ex legati causa. Item als ante impletam cõditionem nullus consequitur relictum: vt. ff. de condi. ⁊ demon. qui bere di. ſi. ñ. ⁊. ſi. ti. i. l. ſi. hic ſic. Item als ex suo facto non tenetur liber status: vt. ſ. an seruus ex suo facto. l. p; omiſſiſſe.

b ¶Quatenus. redit ad predicta. dixi eum teneri quatenus ⁊c.

¶Solidis. als estimatur aliter. vt digi. ſ. communia de lega. l. fina. in principio.

¶Vera. id est iusta. vt institu. qui ma. non pos. §. semel. ⁊ de lega. j. ſi fideiusſor. §. finali.

¶De vsuris ⁊ fructibus legatorũ ⁊c. ¶De rebus legatis principaliter dixit: nunc de accessionibus earum.

Lex. vij.

Idem cidem. Cum quidã testamento condito libertatẽ seruo suo de reliquit sub conditione: si suo heredi certum numerum solidorum prestaret: vel aliam quandaz speciem vel vicarium seruum: ille autem seruus nõ in codẽ loco cõstitutus vbi etiam heres fuerat berili[a] testamẽto cognito ꝓperabat ad heredez cũ ipso quod iussus erat dare heredi: sed in medio latronum: vel hostium incursione: vel alio fortuito casu pemptũ est quod portabat: quereba tur inter antiquos si ꝓpedituꝛ libertas: q; hec dare seruus non potest, ꝓpter memoratuz fortuitum casum[b]. ¶Itaq; veterum dubitare qeſcẽte nobis placuit vt ⁊ omnimodo libertas competat: ⁊ cõmodum quod heredi vel extraneo relinquitur non abstrahatur. ¶Ex quacunq; igitur causa impediatur: siue per heredẽ[c] siue per cũ cui dare aliquid iussus est: siue per fortuitos casus in libertatem quidẽ ipe ommodo perueniat: nisi ipse seruus noluerit adimplere cõditiones[d]. ¶Obnoxius tamẽ cõstituatur post libertatez heredi vel ei cui dare iussus est: nisi ⁊ ipse[e] oblatas pecunias non susceperit. ¶Quod enim remel repudiatum ab eo[f] est reintegrari minime cõcedimus[g]: quatenus[h] hoc qõ dare iussus est omnimodo adimplere cõpellatur: vel ipso mancipio prestãdo si extat: vel in estimatione eius non amplius qz̃ in. xv. solidis[i] computanda: vel in alia re: si ⁊ ipsa appreat: vel si non extat vera[k] eius estimatione prestanda.

¶De vsuris ⁊ fructib⁹ legatoꝝ seu fideicõmiſſoꝝ. Titu. xlvij.

¶Vsure legatorum debent a tempore litis contestate: si antea heres non fuit in mora: ⁊ etiam fructus ⁊ mercedes seruorum. b. d. Sali. post Bal.

Imperato. Seue. et Anto. aa. Oaxi.

Lex. j.

Legatozus seu fideicõmissorum vsuras ex eo tẽpoze quo lis ꝓtestata[l] ẽ exigi posse manifestuz est: sed ⁊ fructus[m] rerũ ⁊ mercedes seruorum qui ex testamento debentur similiter prestari debent.

¶Heres ecusatur ab vsuris ꝓpter dubium legis falcidie: nisi legatarius paratus sit satisfdare de restituẽdo ꝗto pluꝭ receperit: vel nisi iudex ꝓfinierit certum diem infra quem non prestiterit vel si falcidia reperiatur locum non habere. hoc dicit Salicetus.

Imperator Antonius. a. ad libe ros cassiani.

Lex. ij.

Aduersus eos qui sub obtentu legis falcidie legata mozantur notissimũ iuris est auxilium. ¶Si igitur propoſita stipulatione cauere cuz satisfdatione potestis[n] vos restituturos: qz̃ to amplius qz̃ per eam legem licet accipere. is iudex qui de fidei commissis ius dicit solida vobis legata prestare iubebit. ¶Q. si satisdationem implere non poterit: arbitrio[o] dato certũ diem vobis ꝓfiniet[p]: intra quam altera parte cessante partibus suis fungetur. Et si constiterit legi falcidie locum non esse: ⁊ vsuras ⁊ fructus post litem[q] cõtestatam ꝑcipietis[r].

¶Bonosus etiam tenetur de casu fortuito. hoc dicit Sali.

Impa. Alex. a. Paterno. L. iij.

Si homines certi per fideicõmissa tibi relicti fuerint: post moram periculo[s] debitoris fideicõmiſſi fuerunt.

¶Non ex die mortis testatoris: sed a die litis contestate fructus rei legate debentur. hoc dicit Sali.

Impera. Gordia. a. Dionysio.

Lex. iij.

Mlegatis ⁊ fideicommissis fructus post litis venerit heres ⁊ videbitur ei iudici locus vsuras restituet heres post litem contestatam. Viuia.

n ¶Potestis. o legatarij scz.

o ¶Arbitro dato. i. iudice delegato.

p ¶Prefinier. ad faciendã cõputationẽ: ⁊ remittitur satisfdatio: vt. ff. si cui pluſq; per. l. fal. cui non facile.

q ¶Post litem. ⁊ ante: si ante fuerit in mora. vt digi. ſ. l. progi.

r ¶Percipietis. ſ. vos legatarij.

s ¶Periculo. etiam fortuiti casus: fm nos: vt. ff. de leg. j. apud iulianum. ſ. j. ⁊. l. cum res. §. ſi.

Imperator Alexander. a. Basso militi legatis.

Lex. iiij.

¶Casus. Si funduz mibi legasti: ⁊ primum petij: a quo tẽpoze debeantur fructus queritur. Rſñ. q; a tempore litis conte. ⁊ non a die mortis testatoris: siue agat in rẽ. i. hypothecaria: siue in personã: puta actione ex testamento.

Contestationẽ.

Lõtinuatio.

Egatorum.

¶Casus. Fundum vel pecuniam mibi legasti. an legis vſ fideicõ. ſi ab herede petã veniẽt fructus ⁊ vsure: querif. Dicitur q; ſic.

l ¶Cõtestata. vbi moza alia non precessit. nam ſi precessit eginde computantur. licet ergo omnes fere leges hui⁹ tituli faciant mentionez de litecontestata: dicas tamen idẽ accipi a tẽpore more: vt. ff. de leg. ij. ſi quis ſuo. ⁊. l. titia ſcio. §. vſuras. ⁊. ff. de ꝺditio. ⁊ demonſtra. ſi cui legatã. in ſi. ⁊. ff. vt leg. no. ca. l. j. §. belliſſime. ⁊ quod dixi i vſuris idẽ est in fructib⁹ ⁊ fetibus: vt hic. ⁊. ff. de vſu. l. equis. q; bone fidei iudicijs cõparãtur: vt. ſ. in qui. cau. in iteg. reſtitutio nõ est ne. l. in minorũ. ⁊ idem in omni dãno: vt. ff. de leg. iij. patronus. ij. rñ. ⁊ hoc nisi habeat iustã cãm litigãdi heres: vt. ſ. co. l. ij.

m ¶Fructus. nisi fuerit bone fidei poſſeſſor: credens rẽ non esse legatã: quia tũc non tenetur de fructibus. vt. ff. de acgr. rc. do. l. queſitum.

Aduersus. ¶Casus. Testm feci ſti: heredẽ instituiſti: plura legata reliqſti: petũt legatarij legata: vult here res vt sibi satisfdẽt de restituẽdo ſi qd amplius ſoluat q̃ per leges falci. retinere potest: an satisfdare debeant: queritur. Dicitur q; ſic. ⁊ ſolida legata percipiẽt. ⁊ hoc in prima. Si autez satisfdare nõ poſſint: quia forte fideiuſſores dare nõ poſſunt: ꝓfigit iudex q; ad hoc datus fuerit tẽpus certũ vtriq; parti ad cõputandũ de bonis here ditarijs: intra qõ ſi non falci. l. non esse. fructus et

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Contestationem. vel morā. vt digi. 3. l. j. ꝛ vsq; post sniam. vt. ff. de vsur. in fideicō̅miss. in pzin. ꝛ hoc cū res erat aliena. si autem testato ris ab adita hereditate trāsit oñiū in legatariū: vt. ff. de furt. l. a titio. ergo eqtūc ptinēt fructus ad legatariū: vt. ff. de vsur. l. berēni⁹. in fi. niſi eqcuſef heres ꝑpter bonā fidē. vt digi. 3. l. j. Additio. Vel dicas contestationem[1] non ex die mor tis sequuntur: seu in rez seu in pſonam agatur.

¶ Ad senatusconſultū trebellia nū ꝛ de icertis pſonis. Ti. xlviij.

Lōtinua tio.

Heres qui ſoluit creditoribus poſt hereditatem reſtitutam a fideicommiſſario repetit pro rata. Bald. Vel ſic. Heres de reſtituendo grauatus quod creditori bus ſoluit pro dodrante a fideicōmiſſario repetit. b. d. Salicetus.

Impatores Geue. ꝛ Anto. aa. Pzono. Lex. j.

Jex senatuſconſulto[b] parte quartam[c] hereditatis retinuiſti: ꝛ dodrantem fideicōmiſſario reſtituiſti[d] qō creditoribus hereditatis pzo nouem vncijs pſtiteris a fideicōmiſſario petere potes[e].

Fideicommiſſarius cui portio hereditatis reſtituitur pro rata teneſ ad onera ꝛ legata. hoc dicit Sali.

Impera. Philip. a. ꝛ Philip. c. Juliano. Lex. ij.

Deum cui ex trebelliano senatuſconſulto pars[f] hereditatis reſtituitur ſucceſſionis onera ſeu legatorum preſtatione pro competenti portione ſpectare indubitati iuris eſt.

Quelibet ciuitas dicit habere rem publicam cui poteſt legari vel fideicōmit ti. hoc dicit Baldus. Vel ſic. Etiam de be reditate reipublice reſtituēda pōt detra bi quarta. b. d. Salice.

Impera. Carus Cari. et Nūe. aaa. Zotico ꝛ alijs. Lex. iij.

Jſi per fideicommiſſum be hereditas reipublice[g] relicta ſi non ſoluit adhuc ſibi de retentione conſulet.

g ¶ Reipublice. ſ. ciuiuſlibet ciuitatis de romano ſperio: vt. ff. c. l. om nibus. ꝛ econtra inſtituiſti reſpublica pōt ꝛ cogi reſtituere: vt. ff. c. re cuſare. ſ. ſi fiſco. ꝛ. ſ. item ſi municipes.

b Ab itestato. puta ſi legitimi rogēt: vt. ff. c. l. recuſare. ſ. meminiſſe.

i ¶ Reſtitutio. ſoluti ergo erat per ignorantiaz facti. vnde datur condi ctio indebiti: vt. j. titu. j. l. erro. Vel dic ‡ reſtitutio. i. retentio ſi ſoluta non erat.

‡ Utraq; bona. ſm ſa licerum.

k Quon iuſtam. Diuidit in tres par tes. Quia primo ponit thema ꝛ motiuaz dubitādi. Secūdo ſoluit dubiū circa fideicommiſſariū. Tertio ſoluit aliud dubium circa retētionē quarte. Secūda ibi. cuz diuo. Tertia ibi: neqz enim. boc dicit Baldus.

¶ Caſus. Titi⁹ inſtituit fratrem ꝛ auiā heredes: ꝛ rogauit auiaz reſtituere partez ſuam cuidam extraneo: puta caio: ꝛvt omnis amoueatur obiectio dic ꝙ heredes inicē ſubſtituit vulgariter: auia predicta ſuam partez re pudiauit vt ad cobēdez cūdemq; ſubſtitutus p ueniret et fraudaret fideicōmiſſarius: tandez fuit ei preceptum vt adiret ꝛ reſtitueret: qō an teq; faceret deceſſit. Dicit bic coberedē debere reſtituere portionē auite fideicommiſſario etiam ſine retentione quarte: eo ꝙ auia fuit coacta. nam ſponte adeuntibus daī beneficium quarte.

Diuiſio.

Caſus Titi⁹ inſtituit.

Ter. ibi: ta cite. ſingul. ter. ſm ias. in. l. ea quā. ſ. de fideic. ꝛ ſcēs Bar. ꝛ Bal. hic. Quarta daī ſponte adcunti bus.

l ¶ Coberedem. ſ. auie.

m ¶ Coacta adire. i. inſa adire. ſi em in veritate adiſſet ſubſtitutiōi loc⁹ nō fuiſſet: vt. ſ. de impube. ꝛ ali. ſubſti. l. poſt adi taz. Sz cur fideicōmiſſari⁹ cogebat auia adire q̄ non poterat reſtituere? Reſpondeo. ſ. iulian⁹.

Reſpubli ca pōt bez iſtitui.

Hereditā tē bere ab inſtituto q̄qz vtili? e ꝙ a ſubſtituto.

Vēditas ſolo vbo reſtitui poteſt.

c ¶ Quartā. ſecus ſi vnaz certā re: vt inſti. de fideicō. bere. ꝙ. ſi quis vna.

d ¶ Reſtituiſti. quod ſolo verbo facere potuiſti: vt. ff. eo. reſtituta.

e ¶ Potes. actiōe negociorū geſtoz. ꝛ hoc ſiue ſciens ſiue ignorans fuiſti q: eius negociū feciſti ipſo geſtu: vt. ff. de neg. geſt. ſoluēdo. ꝛ. l. ſi. ꝛ ad boc. ſ. ſi cer. pe. l. j. ꝛ de neg. geſt. ſiue pzo fratre.

¶ Sequit aut. ¶ Aſi rogati. alſ⁹ ſ cū rogat⁹. ſz tu leges. j. c. l. iubem⁹.

Deum. ¶ Caſus. Titiū beredē inſtituiſti. eū de parte beredi tatis ſeio reſtituēda rogaſti: an titius creditoribus hereditatis ꝛ legata. p portiōe ſua teneatur querit. Rñ. q̄ fic. ꝛ q̄ pars dicit de media intelligendū: quotiens enim ſpāliter patris mētio nō fit: ſe dimidia intelligit: vt. ff. de vbo. ſig. nomē filiorū. ſ. portionis. Si autē intelligas q̄ dodrans ſit reſtituēdus/tūc illud q̄ dicit. p com petenti portione referr ad onera creditoruz: nō ad legatoruz: quia ad ea ſolnēda beredicit. inſolidum tenetur. vt. ff. c. l. j. ſ. vltimo.

f ¶ Pars. ſ. dimidia. ‡ ar. ff. de vbo. ſig. l. nomē filiarum. ſ. j. ꝛ ſic eſt plana bec lez. ſi aūt dicas pars. ſ. dodrās: tūc illud q̄ dicit pzo cōpe tenti portione refertur tñ ad onera. ſ. creditoruz: nō ad legata: quia illa inſolidū ſoluit fideicōmiſſarius. vt babes boc. ff. c. l. j. ſ. pe. ꝛ. ſ. fi. ꝛ. l. cū bereditas. ꝛ. l. deducta. ſ. q poſt. ꝛ. j. c. l. fi. ꝛ iſti. e. ſ. ſi qs vna. Aliſ q̄ etiā boc onus diuiditur vbi retinet: ſecus vbi non retinet: vt j. c. l. fi. vt ibi no. Jn caſu tū cogit etiā ad legata beres ſm Azonē. ſ. qñ portio fideicōmiſſi nō ſufficit ad ea ſoluenda. Jtē ſi ea alienū ab ſozbeat hereditatē nō detrabit quarta: ꝛ inſolidū cōuenit fideicommiſſarius: ꝛ tū tenet fideicōmiſſum: vt. ff. c. l. j. ſ. pe.

‡ Iſte itel- ligēr eſt bo v̄ bar. anſe. ꝛ amia cus littere. ſali.

Sj per fideicōmiſſum. ¶ Caſus. Heres iſtitutus de tota beredi tate reſtituēda alicui ciuitati rogatus reſtituit nō retenta q̄rta eq trebel. ſenatuſcō. quod locū babet etiam ſi legatarij rogarent. an quarta ꝛ cius fructus repetere poſſit: queritur. Dicit q̄ fic. ꝛ dic per cōdic. inde. q: forte per errorez facti ſoluit credens aliqua de be reditate eqcepta ea remanniſſe q̄ poſſent ſufficere ad quartā. vel dic repudiauerit cū poſſet a coberede petere (vt bic dicit) ſiue ſit ſubſtitutus (vt bic erat) ſiue nō: vt. ff. de leg. ij. l. ſi titio ꝛ meuio. ſ. iulian⁹? Rñ. q: forte intererat ſua habere ab iſtituto magis q̄ a ſubſtituto: quia nō erat ita inſtitutus oneratus. ar. ff. c. l. recuſare. ſ. titius. Jtē opponitur inſtituta non videf fraudulenter repudiaſſe: cuz fecerit eq voluntate defuncti q ei dedit ſubſtituti: vt. ff. ſi quis omiſ. cau. te. l. q: autē. circa pzin. Rñ. bic nō erat a⁹ repudiatura: niſi vt noceret fideicōmiſſario: ſicut ꝛ fuit. ſ. ſi quis omiſ. cau. teſt. l. j.

n ¶ Repetitū. vt. o. l. de leg. ij. ſi titio. ſ. iulianus. ꝛ. l. cū pater. ſ. ab iſtituto. ꝛ de leg. j. licet. Sed ar. ſ. ff. de leg. ij. celſus. ſ. pen. vbi ab alio non daf fideicōmiſſum q̄ a rogato etiā ſi fuerit beres. Solu. ſm. R. dic ibi beres non fuit nel nō egtitit in rerū natura tēpoze teſtameti. ſi ergo fuit preſtabitur vt bic. ſi non fuit non. dic vt ibi dicit: vel ſm Azonem iſta corrigīf per illam. ſi titio ꝛ meuio. ſ. iulianus. in eo. ti. Azonem contra. buic. ff. de le. iij. ſ. ſi. vbi relicta a legitimis nō videnf Jtē contra. buic. ff. de le. iij. ſ. ſi. vbi relicta a legitimis nō videnf repetita a ſequentib⁹ legitimis. Sol. ibi nō babuit eq voluntate defuncti ſeqñes legitimus ci tempore mortis alius erat. pgimio. naz functi ſeqñes legitimus ci tempore mortis alius erat. pgimioz. naz functi ſeqñes legitimus ci tempore mortis alius erat. pgimioz. naz tantū pogimio: videtur beres eq voluntate defuncti: vt. ff. de iure codicil. l. conficiunf. ſ. ſed ꝛ ideo. bic aut babuit eq voluntate defuncti bic coberes idēq; ſubſtitutus.

o ¶ Repudiauerit. Nic obſtat ſubſtituto coberedi ne detrabat quartam. vt ꝛ. ff. e. cogi. ſ. metianus. Aliſ dicūt obſtare eiz: q̄ babet eq ſua ꝑſona integram. boc non placet: vt. ff. ad. l. fal. ꝙ ſi alteruter. Ter

ET fine. ¶ Casus. Mulier maritū ⁊ puignū habēs codicillos fecit boc mō: qcūqꝫ mihi beres erit bereditatez marito meo ⁊ priuigno restituat: an valeat bec volūtas: q̄rit. Dicit ꝙ sic: ⁊ venientes ab intestato cōueti ℨ fideicō. vtili actiōe ex testō bodrantē restituent retenta sibi quarta cōputanda ere alieno deducto.

a ¶ Per fideicōmissum. dādum vobis ab illis ꝙ sibi ab itestato succedūt ꝙ recte pūt grauari. vt ⁊ ℨ.c.l. iij. ℨ. de codicil. l. ij. ⁊. j. quādo di. le. ce. l. fideicōmissum.

b ¶ Conuentos. scz vtili actiōe ex testamento: vt no. ℨ. cōia de leg. l. ij. fed adire cogētur officio iudicis. vt. ff. c. ille a quo. ℨ. tēpestiuū. conuentos dico in eo qs est vltra q̄rtam: q̄rtā dico cōputan das ere alieno deducto.

c ¶ Quantum. als ꝙtum penes ⁊c. ⁊ als quā. ⁊ dicpto ꝙtum vel proprie.

d ¶ Posse. i. illā quartā.

e ¶ Prestiterit. id est proprie uel cōstiterit inter sapientes: vel constituerit vel obtinuerit.

Iubem⁹. ¶ Casus. Si testator vel testatrix filiū vel filios: filiā vel filias bēdes instituerit ꝙ eqlib⁹: vel disparibus partibus ⁊ iuicem grauauerit: vt si aliquis sine liberis decesserit: aliꝫ portionem suā restituat: an retēta quarta restitutio facieda sit: q̄rit. Dicit ꝙ sic: nec in fructib⁹ vel talib⁹ q̄ seruando seruari non pūt: sed in predijs bereditatis quarta retinebitur: ⁊ boc in puma. An aute simili nō possit retineri quarta si rogatus fuerit filius de bereditate restituenda filio suo nepoti auo vel auie. Idē intellige in filiabus. ⁊ boc in scda. An autē in pdictis casibus fideicom. ab beredib⁹ scriptus satisfacere debeat nole fideicō. q̄rit. Dicit ꝙ non. nisi in duob⁹ casibus. Primus est si testator dixit vt satisfaciat. scōs est cum pater vel mater ad secūdas nuptias crediderit migrandū. ⁊ boc in tertia. An aūt si granat⁹ de restituendo vno filio suppstite tñ vel nepote ex filio vel filia decessit fibi immineat restituendi necessitas. Dicitur ꝙ non. qz deficit cōditio: nō enim fine liberis decedere videtur qui prolem suscularit. vt. ℨ. de fideicō. cum acutissimi. vnde fideicō. nō datur petitio. ⁊ boc in ḡra. An autem qō dictum est de quarta non in fructibus sed in reb⁹ bereditarijs retinenda ⁊ de satisdatione prestanda in aliꝫ beredibus ꝙ supradictis: puta in liberis primi gradus locum habeat: querit. Rñ. ꝙ non. ⁊ boc in quarta ⁊ vltima parte.

f ¶ Inuicem. bec verba inuicem ⁊ simpliciter determinantur ab itinere ad verbo rogauerit. Et dic inuicem. i. viciſſim grauauit vnum de restituendo alij.

g ¶ Simpliciter. i. specialiter.

h ¶ Bereditarijs. ſ. quarta retenta subaudi. sic ⁊ ℨ. de inoffi. testa. scimus. ℨ. repletionē. Sed contra. ff. de inofficī. testa. l. papinianus. ℨ. fi cōditioni. vbi compatantur fructus. Sol. bic corrigit ℨm quosdaꝫ. Alij ꝙ bic in quarta trebellianica. illa in q̄rta nature: ⁊ boc ꝑpter querelam q̄ est odiosa. Tertij dicūt ꝙ boc in liberis primi gradus est speciale vt in fine buius. l. fecus autē in aliꝫ: vt ibi. nam ⁊ alꝫ differūt. vt. ff. de bere. instituendo. ℨ. in prin. ⁊. l. fed ⁊ ℨ. fi sub conditione. ℨ. j. Alij dicūt ꝙ ibi voluit testator. bic non. qz non valet: quia bic dicit: ꝛz boc testator ⁊c. nisi dicas ꝙ ibi voluit tacite bic expſſe / iter ꝗs volūtates est differētia: vt. ff. ad. l. falci. l. titia. ⁊ de cōdi. ⁊ demōstra. nōnunq̄. Tu dic ꝙ ibi certum tempus statuit: puta decennium infra. qō certum erat ꝙ quartā ⁊ eius fructus habere poterat: bic incertū. Et nota diligēter de hmōi fructibus:

Fructusp cepti a rogato restituere an fint in q̄rta compūtandi.

die portione⁹ obtinere iubemus: ⁊ ſi pater vel mater ⁊ filio vel filia institutis (sicut supradictum est) beredib⁹ rogauerit: eos casve ne potibus vel neptib⁹: proneportibus vel proneptibus suis ac deinceps restituere bereditatem.

¶ Filius vel filia non tenetur satisdare nepoti de restituendo fideicommisso paterno vel materno: nisi iste filius vel filia transeant ad secūda vota: vel nisi testator iusserit satisdari. b. o. Bal.

¶ In supradictis autez casibus fideicōmissorum seruandoꝝ satisdationem cessare iubem⁹: si nō specialiter eandem satisdationez testator exigi disposuerit. ⁊ cū pater vel mater secūdis estimāt nuptijs non abstinendum. ¶ In bis enim duobus casibus. i. cū testator specialiter satisdare voluerit: vel cū secundis ipse pater vel mater matrimonijs iūxerit: necesse est vt eadez satisdatio pro ordine legum prebeatur[l].

¶ Unie⁹ filij excludit substitutus sicut multitudo liberoꝝ: ꝛz testator fecerit mētionē de liberis in plurali. b. o. Bal.

¶ Si autem is qui fideicōmissaria restitutiōe grauatus ē: vno filio supstite vel nepote ex filio seu ex filia nato: vel ex proneportevel posthumo relicto decesserit: non videt extitisse cōditio[m]: ⁊ ideo deficit fideicōmissi petitio.

¶ Priuilegiū cōcessuꝫ filijs nō extēdit ad nepotes: qz ibi leg. pbibet. b. o. Bal.

¶ Illud etiā admonemus vt ea que de falcidie portione non perredditus ſz ꝙ ipſas res bereditarias retinēdas ⁊ de satisdatiōe ſi deicōmissorum (sicut supra dictū est) cōcedenda[n] dixim⁹: non vltrius qz in bis ꝙnis ⁊ casibus quoꝝ quarumqꝫ superius mentio facta est oportere perduci.

Pat aliquādo ca uet filio.

beres: bic autē pater fuit institutus ⁊ rogatus vt beres.

k ¶ Pater vel mater. institutus vel instituta/ ⁊ rogatus vel rogata vt suo propio filio restituat.

l ¶ Prebeat. quem ordinem babes ex ti. ff. vt leg. no. ca. ⁊ altero casu cauet ꝑpter ſpeciale ꝓceptum: altero ꝓpter odiuꝫ scō nubentii: vt in aut. de nup. ℨ. placet. col. iiij. ℨ3 qualiter cauebit a patre filio: vt. ff. ad trebel. l. imperator. ⁊ insti. de inuti. sti. ℨ. ité inutilis. Rñ. bic ſpeciale bis duobus casibus: vt bic innuit.

m ¶ Cōditio. qz non est fine liberis q hmōi bz ꝓlem: vt. ℨ. de fideicō. l. cū acutissimi. ⁊. ff. de polli. l. ñ. ⁊. ℨ. de insti. ⁊ substi. l. ghalter. ℨ. fin. ⁊ de cōdi. inser. l. j. Et no. ꝙ bic. ℨ. finaūtē. refert ad primuꝫ casum. i. qñ frater rogatus erat restituere ſi decedat fine liberis. nā ꝙ restituere ſi decedat fine filio vel nepote: ſi tñ intraret monasteriū vt bēe filiū: ⁊ boc addit autē. quā bic lege: nisi rogati ⁊c. vel aliā ſi quis sub cōditione ⁊c. ſi sunt in cor. pore de sanc. cpt. ℨ. ſed ⁊ boc presenti. col. ig.

n ¶ Concedenda. i. remittenda.

o ¶ Personis. i. in liberis primi gradus. Sed videt ꝙ etiā nepos q est vltra filios non computet fructus in quartam: vt. ff. ad. l. fal. l. qō de bonis. ℨ. qō auus. que est ℨ. fed ibi non computat in quartā: quia eos cōpensat cū debito: ſi autem aliquos supra id haberet bi computaret: vt in. c. l. qō de bonis. ℨ. fructus.

Nisi rogati.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

NJsi rogati. ¶ Casus. Hec aut. ꝙ tinuatur ad. l. C. Lex codicis dicit ꝙ si instituo filium meū in dimidia ꝛ rogo eum ꝙ si pre decedat sine liberis restituat fratri suo ipse detrabit quadrantē de rebus principalibus. Sed fallit in casu huius aut. q est talis. Habeham duos filios: institui eos ēsliter heredes. ꝛ rogaui eos adinuicē: vt si alter eorum decederet sine liberis restituere alteri portionē suaꝫ: alter eoꝝ itrauit monasteriū: vel ecclesiam aliquam venerabilem: nunqd portio sua erit restituēda fratri superstiti si moriatur canonic⁹. Certe nō: qꝛ licut si decessisset sine liberis euanescit cōditio: ita ꝛ si itrauit monasteriū vel aliquam ecclesiam venerabilē: quia monasteriuꝫ vel ecclesia habet loco filij: ꝛ hic casus est ꝑm oēm Jr. Sed ꝑm Azo. qui pinguiuꝫ ꝛ latiuꝫ hanc aut. extrahit ex corpore autēticoꝝ ꝙ do. Jr. sic ponit casus. Jn. l. codicis dicitur. Si filius instituitur. ꝛ rogatur restituere si fi si decesserit sine liberis egisse cōditiōe detrabit quadrantem. Et dicitur decedere sine liberis si decedat sine aliquo defecendente. Sed ꝑ istā auten. addit. l. codicis. qꝛ si ignoditur locū venerabilem vel monasteriū: fideicōmissuꝫ expirat qꝛ monasteriū habetur loco filij. Vel dic casum aliter vt in glo.

Ter. sūt: in gredientiū. idez in. c. in prīa. ff. si. glo. ff. extra de ꝓba.

a ¶ Nisi rogati. hanc aut. lege. ꝛ aliā vbosam. si quis sub cōditone. q ꝛ de nullis trahit. c. ff. si quis sub conditione. omitte. Et dic casum. Dedi mulieri fundū. vt in dotem haberet: vel virovt haberet in donatione ꝓpter nuptias: vel in testamēto reliqui in easdem causas: ꝛ rogaui vt si nuptias nō cōtraberent: vel liberos nō haberent ꝙ restituerēt titio: bis casib⁹ si monasteriū intrent fideicōmissi petitio deficit: ꝛ hoc nisi alij venerabili loco relictum erat: ꝛ ita pure dat vel reliquit predictis personis: ꝛ ecōtra idē si sub cōditione: vt relinquo fundum si nuptias cōtragerit vel liberos habuerit: aliogn habeat alius.

Ter. ibi: ꝗrtā. 2coi. gl. i. ꝓpe fi. i fi. si ꝙ ro gat⁹. in ca. i ꝑsenta. extra de ꝓba.

Donaste riū vel ecclesia habetur loco filij.

b ¶ Loci venerabilē. fecus si capellam cum seculo non renūcient: sed ꝓpria habeant: sed tū in corpore vnde sumitur videtur dicere etiam in seculari idē esse. Ité qui si ingrediatur mala fide vt fraudet fideicōmissarium: videtur teneri monasteriū reuocatoria: vt. ff. q̄ i frau. cre. l. omnes. ꝑ. lucius. Item qd si non ingrediatur sed instituat tantum locum venerabilem: videtur nō deficere cōditio nec haberi ecclesia ꝓ filio. ¶ Primo quia leges de ingredientibus nō de instituentib⁹ loquunt: vt in aut. de monachis. ꝑ. illud. col. j. ꝛ in auf. bec constitutio innouat constitutionem. col. viij. Scō: qꝛ vere liberos non habet. nec obstat ꝙ ecclesiam instituit: quia aut. hec ꝛ in corpore. ꝑ. fz hoc ꝑsenti. ꝛ in nouellis. ꝑ. si quis sub cōditone. dicūt de ingredie te ꝛ eppēdēte. ibi ꝑdicta bona ad pia opa: ꝛ ipse dū vixit in clericatu manfit: qō hic nō fuit ꝓterea testatoꝛ de liberis tantum sensisse videtur: vt ar. ff. ad treb. l. ex facto. ꝑ. fi. ꝛ sensus ꝛ mens testatoris magis ꝙ verba sunt attendenda: vt. ff. de lib. ꝓte. l. iij. ff. de adi. le. l. iij. ꝑ. cōditio. Ité ꝛ verba ad hoc faciunt: qꝛ dixit sine liberis: ꝛ a verbis nō est recedendū: vt. ff. de leg. iij. nō aliter. Item posito ꝙ sit loco filij ecclesia: ciuilis erit filia nō naturalis: ac ciuilis filiⁿ non excludit bmōi fideicōmissum. vt. ff. de cōdi. ꝛ demon. fideicōmissum. ꝛ de leg. ij. si quis ita. ꝑ. is cui. ꝛ ar. ff. de his qui ve. eta. impe. l. fi. Item si baberetur ꝓ filio etiā alij eque venerabili loco auferretur. qō non est verus: vt in corpore continetur huius autentice.

¶ Sequit alia auten. Cōtra cū rogatus. que est de restitutionibus ꝑ. nobis. col. viij. que sup̄ principium huius legis legitur.

Auten. col. ix. constitu. ff. de san. epi. ꝑ. sed ꝛ hoc ꝓsenti.

Si rogatus de restituēdo si nuptias nō contragerit vel liberos non habuerit ingrediatur monasteriū: deficit fideicō missum: nisi alteri venerabili loco debeat restitui. hoc dicit Sali.

Jsi[e] rogati restituere datum dotis causa vel ꝓpter nuptias donationis vel relictum sub conditione nuptiaruꝫ vel liberorum monasterium vel alium locum venerabilez[b] ingrediantur: nisi restitutio seu substitutio fiat sub ꝓdictis conditionibus: seu in redemptionem captiuozum: seu in egentium alimenta.

Auten. col. viij. cō. constitu. iij. de resti. ꝑ. nobis ergo recte.

Rogatus de restituendo quod ei suꝑerit ex hereditate tenetur saltē quartam partem referuare: ꝛ si eam diminuit (ꝓter ꝙ in casibus hic permissis) de bonis eius suppletur: ꝛ in subsidium cōtra acceptoꝛem agitur. Sali.

Contra[c] cum rogatus fuerit quis vt sine liberis decedens quod tunc ex hereditate superest restituat: vel alijs huiusmodi[d] fideicōmissi verbis grauatus quartam institutionis fideicommissario cogitur referuare.

¶ Super hoc igitur cautionem (nisi a defuncto remissa sit) exponet[e]. ¶ Si contingat[f] eam diminui: aut ex ipsius substantia suppletur: aut ea deficiente in rem actio et hypothecaria fideicommissario vti permittitur aduersus rem acceptoꝛes. ¶ Ex causa tamē dotis[g] seu ꝓpter nuptias donatiōis seu captiuozum redēptionis: vel si nō habeat vnde faciat[i] expensas: huius quarte permittitur diminutio.

Soli tutoꝛi potest hereditaꝫ restitui si ꝓpillus nescit fari. idez in curatore furiosi: ꝛ idem ecōtra si ipse sunt de restituēdo grauati. hoc dicit vsqꝫ ad. ꝑ. cum autem Salicetus.

Jmperatoꝛ Justi. a. Juliano ꝓfecto ꝓtozio. Lex. viij.

Ancimus licentiā esse etiaꝫ soli tutoꝛi[k] recte fieri fideicommissi nomine vniuersitatis restitutionem quod ꝓpillo relictum est: et sine onere fideiussionis[l]: vbi tamen ꝓpillus fari nō possit vel abesse noscitur[m] ne duz nimia[n] substitutare circa res vtimur ꝓpillares ipsa subtilitas ad perniciem eoꝝ reuertatur.

¶ Jdemqꝫ iuris esse oportet ꝛ si furioso fideicommissaria debeatur hereditas: vt restitutio curatoꝛi eiꝰ soli nomine scilicet furioso celebret. ¶ Quis enim sensus: que vox certa furioso esse intelligitur: cū in vtroqꝫ casu restitutes pleniſſimam cōsequantur ex nostra lege securitatē. Hoc eodem obscuriando. ꝛ si ipsi ꝓpilli[p] vel furiosi restitutione grauati sunt.

Ter[o] ibi: substitutare. 2coi. c. dile cti. cuz gl. i. extra de iu.

Contra. ꝛ ecōtra. nā in. l. codicis iubemus. in ꝓin. dictū est dodrantē rest tuendū ꝛ quartā retinendā: hic vero cū rogat restituere qs ꝙperit ex hereditate post mortē: vt ff. de leg. ij. l. ꝓpter. ij. ꝛ ita dodrantē retinet ꝛ quartam restituit.

Wmōi verbis. que sunt apta ad hoc. vt institu. de fin. re. per fideicom. re. ꝑ. fi.

e ¶ Exponet. corrigit ergo. l. iubem⁹. in eo ꝙ dicerat gñaliter non cauere. Vel verī? ibi dicit nō cauerī: cū frater fratriyl pī filio vel nepoti restituere rogat: sed si alij est restitutio facienda cauetur vt hic. Ité no. ꝙ que esse de bonis viuētis solicitū: vt. ꝑ. vt in ꝓl. le. l. cū archimedoz. Et sic est ar. ff. de quib. vtq. fub. l. ij. ff. iterduz. ꝛ de col. bo. l. i. ꝑ. si ꝓpuberi. fz ad ꝓmā respondeo: qꝛ hic de cautione nō de heredita te est solicitus: ꝛ eodem modo respōdebo ad secundam. Accur.

f ¶ Contingat. i. tangat.

g ¶ Jn rē. ꝓ rebus hereditarijs ꝙ tinenē in fideicōmisso: ꝛ hypothecariā habet ꝓ eisdem: qō est mirabile: vt ꝛ. ff. de iure do. in reb⁹. Vel dicit ꝙ hypothecariam dari ꝓ alijs reb⁹ hereditarijs que nō ꝙtinentur fideicōmisso: vt. ꝛ. ff. de ꝓpig. act. l. si rem alienam.

b ¶ Dotis. constituende vel exigende ꝛ grauata persona: ꝛ vtrunqꝫ ꝓbatur in corpore: vt digi. ff. cōmunia de leg. in aut. res q. Et nota ꝙ i quatuoꝛ casibus ꝙmittit dicꝰ diminutionē q̄drantis.

i ¶ Faciat. quia dodrās non sufficit: secus puto si dodrantem totum dilapidauit: ꝛ nunc ꝓpter impensas vult diminuere quartam: vt in aut. de restitu. ꝛ ea q̄ ꝑ. ꝑ. hec igitur omnia. coll. iiij. Item quid si nihil cōsumpsit sed to ta supereſt? Respon. bere⁹ eius dodrantez retinebit vt ipse poterat. vt argumen. j. titu. j. l. q̄. ꝙ.

Ancimus. ¶ Casus. Heredē tuū de hereditate tua pupillo resti. rogasti. an tutoꝛi restituere possit: queritur: Rñ. ꝙ sic si pupillus abest vel si ꝓsens est ꝛ fari nō possit: ꝛ causas subiungit in ſa. Jdē est si rogasti furioso restituere: quia curatoꝛ eiꝰ restituere pōt. Ecōuerso si pupillus vel furiosus rogatus sit restituere. Dicit ꝙ curatoꝛ restituere pōt. ꝛ hoc ꝓ prima. Si aūt rogatus fuerit restituere ante vel post lit. ꝓtesta. cōtumaciter se absentauerit. vel anteq̄ restituat decesserit: vel fideicō. scōs rogatus sit restituere: in illis tribus casibus ipso iure transeant actiones ad fideicō. ꝛ hoc in scōa.

k ¶ Tutoꝛi. tanq̄ simplici. ꝓcuratoꝛi: vt ꝛ. ff. c. l. ꝙuis. ff. l. fequ. nō autē tanq̄ facto. ꝓcuratoꝛe in rē suā: vt. ff. de iure do. l. si mulier. ꝑ. eq̄ asse.

l ¶ Fideiussoꝛis. ſ. de rato. ité ēt fine iudice. ꝛ sic est ſpālis casus. sicut sunt alij quidā: vt. ff. de admi. tut. l. fancimus. j. in fi. ꝛ. l. cōstitutionē. sunt alij quidā: vt. ff. de admi. tut. l. fancimus. j. in fi. ꝛ. l. cōstitutionē. sed infanti cū autoritate tutoꝛis: vt. ff. e. l. feruo. ꝑ. si ꝓpillo.

m ¶ Noscitur. fecus si esset ꝓsens ꝛ maioꝛ infante: quia tūc fieret ei cum auctoritate tutoꝛis restitutio. vt. ff. e. l. restituta. ꝑ. fi. ꝛ. l. seq. ꝛ. ff. de iure deli. l. potuit. ꝛ. l. si infanti.

n ¶ Jmmia. sic. glig. dist. c. hinc etenim.

o ¶ Casu. de pupillo ꝛ de furioso.

p ¶ Pupilli. infantes vt possint ipsi tutoꝛes restituere: vt hic. ꝛ. ff. e. l. restituta. ꝑ. fina. ꝛ. l. sequē. sed hoc cum alij est restituēda non tutoꝛi: quia se auctoꝛe sibi nō potest restituꝛi: vt. ff. eo. l. i. ꝑ. questū fuit. Sed cur aliud debitū a pupillo potest sibi soluere se auctoꝛe: vt. ff. de admi. tu. l. quotiens. ꝑ. sicut. Rñ. quia hec restitutio ꝙtinet translationem actionum: vt. ff. e. restituta. ꝑ. fi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Cum autem. No. tribus casibus loqui istum. §.
b ¶ Herede. Sed quo pōt esse fine herede cū fupfint saltem legitimi? Rñ. nullus eorū vult nec etiā fiscus. Vel dic eū esse fine herede q non bz heredē statim cū moritur. Additio. Aduertas fm Bar. bic q de boc bz tñ aliqua discussio fieri vt fiat saltē aliqua proclamatio fi est aliqs qui velit esse heres talis. argu. j. de remiſ. pig. l. si eo tpe. tunc enim nemine cōparante transeunt actiones ipso iure auctoritate bnius legis.
c ¶ Constituendum. ſ. de nouo quasi non sit cōstitutum aliquo iure.
d ¶ Per contumaciam. vel an lite contestatā vel post: vt. §. posuit: et ita videtur q ante lite cōtestatā possit ferri snia definitiua: vt illo vocato t nō veniēte pnuncietre ſtituendā hereditatez. ſ. ſic ipso iure cōpetūt vtiles actiōes vt in liberta te. ff. de fideicom. libertatū. cū vo. §. subuentuz. Vel dic nō ferri sententiā: vt. j. de tē. ap. l. ſi. §. illō. ſz index rediget in acta per tabellionē qualiter z pro quo z ad cuius petitionē illē est vocatus z non venit. z per hoc ſatis erit fideicōmiſario vt habeat vtiles actiōes ſi pbauerit postea fideicommiſariaz hereditatem ſibi restituendam.
e ¶ Ipſo iure. Et est q̄rtus casus. ſ. vbi rogatus alienauit. Hā in alienatis non puto necessaria restitutionē: q rogatus nihil iuris bz in rebus illis qō cōcedere possit. z hoc videtur dicere. l. ſ. cōia de le. l. ſi. §. pe. z. §. e. auf. Z cū rogatus. Itē ſi a primo fideicōmiſario nō exigit ceſſio: q nō bz directas: vt hic oz: ḡ cuz rogat' in alienatis nullaz habeat actionē mul tomagis nō exigitur ceſſio cū ibi primus fideicō miſſarius habeat vtiles. Actio trā ſit ipſo in re de vno fideicōmiſſario in alium. z. §. ſed z quotiens. Itē z legtus fm quoſdā: vt. ff. e. ita tñ. §. ſi pater filium. Sed ibi videt q fiat restitutio. Itē ad id qō dicit ipſo iure transire actionē de vno fideicōmiſſario in aliū vt hic. z. ff. eo. ſi bere institutus. in prin. est cō tra. ff. e. l. i. §. de illo. Sol. bic corrigitur. Vel dic trāſſert vt ibi cū nō fuit cōtumag. S3 nec pōa nec ſcda placet. Dic ergo ibi erat rogat' ſub condicitōe vel in diem. vñ an die restituit ſponte. Nec obſtat. ff. e. l. ſed ſi ante. vbi dicit q non transeūt ante diē: q ibi fauore fideicō miſſarij fuerat dies appositus: vt z digi. §. de fideicō. l. poſt mortem. hic autē rogat' erat pure: z ideo leg ſublato circuitu trāſſert vtiles: quia z facta translatio eq̄reſſim nō transſert niſi vtiles: ſed primus rogatus potest cedere directas z ideo expectatur eius ceſſio. Item no. primum fideicōmiſſarium ſi restituat ſcō (vt bic fit) non retinere quartaz ex treb. niſi ante primus rogatus voluerit retinere. vt. ff. e. l. i. §. inde neratius. Vel niſi ſuſpectam digerit primus heres, z fic coactus totam restituit nibilo detracto. vt. ff. e. l. marcellus. §. j. z. l. facta. §. ſi cū ſuſpecta. Item z in alio casu: vt. ff. e. l. eq̄ aſſe. in fi. nimo est exceptio ab illo casu vbi ſuſpectam adijt.

Quidam. ¶ Casus. Heredem tuū de tota hereditate tua titio restituenda rogaſti: z ſeio ſtichū pio fideicō. reliquiſti: a quo ſeio ſtichum cōſequi debeat: an ab herede an a generali fideicō. ita. ſ. vt poſt restitutionem ſtichi alias res vniuerſitatis titio restituat an generali fideicō. aggregari debeat: vt titius ſeio ſtichū tradat. Rñ. q tota hereditas titio restituenda est: z ea restituta restituet titius ſeio ſtichū: nec refert conſtiterit ſpecialis fideicom.

Glosa trā pitia l. c. qñ frequēter. ponit hunc casus. p exceptō a regula ille. c. qñ. ſ. q. ātē lit. non. nō ſint recitandi ſtes vel ferenda ſnia diffinitiua.

f ¶ Speciale. puta predium.
g ¶ Eius. ſcilicet predij.
b ¶ Cū aliis. hoc verū niſi eo casu qñ heres deductis legatis iuſſus est restituere hereditatē: in quo casu heredi dat electio: vt. ff. eo. l. cogi. §. inde q̄rit. Vel niſi teſtator iniungerit onus legatorū nolentiz heredi. vt. ff. e. l. marcellus. in princ. alſo non: vt hic. z. ff. e. l. i. §. ſi is qui. z. §. fin. Sed quidam dicunt eſſe ſpeciale qō hic dicit. ppter boc: quia de tota vel oi hereditate rogauit teſtator z heres nihil retinuit. Alij dicunt diuidi onera: vt. §. e. l. ij.

Si heres de restituēdo granatus p contumaciaz ſit absens: vel ſi prim' fideicōmiſſarius in restituēdo ſecundo ſit morosus: vel quis eoruz anteq̄ restituat fine herede decedat: ipo iure trāſferunt vtiles actiones. b. o. vſq; ad finem. Sali.

¶ Cum autem aliquis hereditatem restituere iuſſus est: z dolo malo vel post litem contestatā vel antea ſeſe z tumaciter celauerit: vel ſi ſuppoſitus fideicommiſſarie reſtitutioni anteq̄ reſtituere ret hereditatem ab hac luce ſubtractus est: nullo herede vel ſuccessore ei existente: vel fideicommiſſarius cui restituta est ex trebelliano ſenatuſconſulto heredi tas alij per fideicommiſſum restituere iuſſus fuerit res hereditarias/quēadmodū actionū restitutio celebretur in trib' iſtis casib' apud veteres dubitabat: z domicius vlpianus z ſtituēdū esse ſuis bis putauit. ¶ Sancimus itaq; vt ſiue p cōtumaciaz abſuerit is cui restitutio ipoſita est: ſiue mors p euentus nullo relicto ſucceſſore fuerit: ſiue a primo fideicommiſſario in ſecundum translatio celebrari iuſſa est: ipo iure vtiles actiones transferantur.

Rogatus de restituendo fideicommiſſum vniuerſale z ſpeciale totuz debet restituere absq; ſpeciali detractione: z ſi fideicommiſſarius ſpecialis cōtra vniuerſalem cui restitutio est facta potest agere. Salicetus.

Idem. a. Joan. p. p. Lex. viij.

Quidam teſtamento condidit iuſſit heredem omnē hereditatem quaz ei dereliquit alij restituere: ſpeciale autem fideicommiſſuz alteri aſcripſit: z quę rebatur ſpecialis fideicōmiſſari? id quod ei derelictū est a quo conſequi debeat: vtruz ne ab herede vt poſt restitutionem eius alias res vniuerſitatis fideicommiſſarius accipiat: an vna cum alijs rebus oporteat et hoc generali fideicommiſſario aggregari: vt ipſe ſpeciali fideicōmiſſario hoc tradat: ſiue in rebus ſiue in pecuniis ſit fideicommiſſum relictuz. ¶ Sancimus itaq; totā quidem ſubſtantiam fm ſenatuſconſulti trebelliani auctoritatem restitui generali fideicōmiſſario: illū autez ſpeciali fideicōmiſſario id qō ei derelictum est depēdere.

¶ Ad leges falcidiā. Titu. xlix.

Non offendit ius commune ille qui beneficio non vult vti. Baldus. Vel dic. Soluens ſcienter quod per falcidiam re tinere poterat nō dicitur plus debito ſolvere. boc dicit Sali.

Imperato. Seuc. et Anto. aa. Pzſco.

Cire debes omiſſa falcidia quo pleniorem fidē portionis restituendę exhiberes: non videri plus debito ſolutum eſſe.

Falcidia minuit omnia legata p rata. boc dicit Sali.

Idem. aa. Gauciano. Lex. ij.

Falcidie rationez aduerſus omnes p modo legatorū z fideicōmiſſoz locū habere certi z exploratī iuris eſt.

Ablata heredi tāp ab indigno legata nō minuunt neq; augēt. b. o. Bal. Vel dic. Heres accōmodās fidē tacite de restituendo non capaci primaſ omni cōmodo hereditario fiſco applicādo qui tenet ad legata. ſ. z falcidiam detrabit bic ſicut bere ſ facere potuiſſet. Salicetus.

Falcidia l. c. vna re re tineri nō potest.

rotem. ſecus ſi errore facti ſoluiſſet: vt. j. eo. l. erroz. ſz que erat bec dubitatio: Reſpon. quia forte erat minoz. xxv. annis ille qui ſoluit per quod volebat repetere: vt. §. ſi aduer. ſolu. l. ij. ſed ibi in iure errauit bic ſciens fuit. Vel erat vir maioz inſtitutus rogatus dare vgoi legatum: z ipſe poſtq̄ preſtitit defalcare volebat quaſi donatio fuiſſet inualida: ſed tamen nō potest: vt. ff. de dona. inter vi. z vgo. l. ſi ſponſus. §. ſi quis rogatus. z. §. precedenti.

Falcidie. ¶ Caſus. Heres quartaz detrabere potest ab bis q relicta ſunt beneficio. l. fal. an detrabere tñ ab vno quantum ab alio bz: queritur. Rñ. q non. ſed pro modo z quātitate relictoꝝ de ſingulis est detrabendum: ſed non vna res p ſingulis retinenda: vt. ff. eo. l. plautius. Iuuianus.

Oēs. ſ. legatarios fideicōmiſſarios: queſiuit tñ. p. ſed nō ſoluit an in vna re poſſit heres habere falcidia vel retinere: Quidam q ſic. vt. §. fami. berci. l. filiū que. ſed illa in quarta trebellianica. Itez pro eis. ff. de le. j. l. non amplius. §. ſi. ſed illa loquitur in parte bonoꝝ legata. Itē pro eis. ff. e. l. ſi eq̄ plurib'. ſed illud est ppter eq̄ceptionem quā bz heres in re nō ſoluta. Itē pro eis. ff. e. l. linea. ſed ibi vēdicat vt falcidiā detrabat non vt totā teneat. Tu ergo dic q nō pōt retinere quartā in vna re. ſed in oibus legatis: vt hic. z. ff. e. l. plautius. z. l. in q̄ritate. §. ſi. z arg. j. e. l. pe. z. ff. quoz. le. l. j. §. ſi quis. qñq; tñ falcidia q bz detrabi eq vna re detrabit eq alia. vt. ff. e. l. plane. z. l. ſeq. §. ſi ſolet. z. l. eq aſſe. Itē ſi res diuidi non pōt partis offert eſtimatio: vt. ff. e. l. lege falcidia interueniente. z. l. ſi is. §. fina.

Etiam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Ex lex falcidia ad q̃ fit inducta.

Tiaz. ¶ Casus. Heredē tuū rogasti de restituēda hereditate tua p fideicōmiſ. cuidā nō capaci. puta filio tuo spurio ⁊ multur: Dicitur qꝺ fic: quaten⁹ patitur lex falci. q. ꝺ. deducta quarta. Iz vſ qꝺ quartā retinere non poſſit fiſcus: q; eſt heres ⁊ heres cā detra bere non poſſet: a quo hereditas cuicta eſt q̃ſi ab indigno: ergo nec fiſcus quo in locū ei⁹ ſucceſſit: Iz hoc verū nō eſt. Vel ſic. in teſtāmēto ſuo reliquit qꝺ legata ⁊ inter cetera dixit de hereditate reſtituenda ab eo filio quez habeo de tali monacha ⁊ rogauit i aure vel alis non coram teſtibus: vt illi filio daret fideicommiſſ. ⁊ dicit fican fiſc⁹ debeat vel poſſit detrabere quartaz de tali fideicōmiſ. an totum legatarijs erogare ſine iuria falci. cōtentus q̃r ta beredi ablata: ⁊ dicitur qꝺ fic. Vel ſic: male: an de tali fideicommiſſ. poſſit bēs detrabere falci. ⁊ an etiā de alijs. Rñ. qꝺ de alijs poteſt. de hoc non. hec poſitio non valet: ſed prima poſitio vera: eſt ⁊ magis cōſonat litere. Titianus.

a ¶ Etiam ſi tacitus. fuit tacite nō i aperto rogatus vt cuidam nō capaci reſtitueret hereditatē. vt. ff. de iure fiſ. l. non intelligit. ⁊ in auc. quib. mo. na. effici. ſui. ſ. diſcretis. colla. vij.

b ¶ Adminiſtraſſe. id eſt ſoluiſſe cui iuſſus erat: vel adminiſtraſſe: id eſt cōſenſiſſe defuncto vt ſa ceret predicta.

c ¶ Fideicōmiſſa. ſcilicet alia relicta capacibus: ⁊ dic preſtabant a fiſco: vt hic. ⁊. ff. ad fiſl. cū fiſco: ⁊ ff. de fideicōmiſ. li. i. Liperator. ſ. fi. ⁊ boc ſi fiſc⁹ agnoſcat bona als ipſe heres preſtat: vt. ff. de le. j. ſi ſeruus pluriū. ſ. penulti.

d ¶ Cum quartam. bene dico ſalua falcidia cuz ꝛc. Et cane qꝺ hec lex non dicit de tribus partibus cōfiſcandis. ꝑ conſtanti enim eſt: vt. ff. de iure fiſ. cum tacitum: ſed legatarijs dantur: vnde non videnꝺ peruenire ad fiſcū: vt hic. hic ergo ex totali hereditate habet fiſcus quartam: ⁊ ea omnia petit fiſcus petitiōe hereditatis tanq̃ a predonib⁹: vt. ff. de peti. here. l. predonis.

e ¶ Auſertur. vt indigno ⁊ applicatur fiſco: vt hic. ⁊. ff. ad. l. fal. l. beneficio. ſ. j. ⁊ ad trebel. l. marcellus. ſ. fi. ⁊ de bis qui. vt. idig. l. heres. ⁊ de vſur. l. cum quidā. ſ. in tacito. Ab hac cōfiſcatione quarte excuſatur filius ⁊ ſeruus qui habēt neceſſe parere. vt. ff. ad. l. fal. ſi tacitū. Item bcres qui ſe deiert vt habeat tertiā illius quarte. Sed extraneus deferens habet dimidiam. vt. j. de bis qui ſe de. l. ij. g. fideicōmiſſarius non capaz habet dimidiam dodrantis ſi ſe deferat: vt. ff. de iure fiſ. l. cum tacitum.

f ¶ Legatarijs. dicebant enim ſicut non remanſit heredi ſic nec fiſco remanere debet ſed ſecus eſt.

Et in legatis. ¶ Casus. Si beredem inſtituiſti ⁊ principi tot legaſti q̃ mihi remanſit penes beredem aut nō obſtante quod principi legata relicta ſunt: beres quartam detrabere poſſit: querit. Dicitur q̃ fic. Titianus.

g ¶ Placuit. idē ſi deo celeſti iure veteri: vt. ff. eo. l. j. ſ. ad municipales. ſ. principes inſtitutus retinet ſi vult Iz dorare cōſueuerit adeo vt ſic facere debeat ſm quoſdam: vt. ff. ad treb. l. ſi legatus. ſ. fi.

Si mortis. ¶ Casus. Mater ſa. filiū ⁊ filiā habens in filiū dona tionez fecit cauſa mortis ⁊ filiū beredē inſtituit: ita q̃ remāſit ei minus q̃rta ſi. pbare pōt beres talē donationē in filiaz egercuiſſe: an beneficio. l. falci. vti poſſit. queritur. Dicitur q̃ fic.

b ¶ Diui ſeueri. Primo fuit. l. falci. ſiducta ad legata: ſed cōſtitutio ⁊ e diui ſeueri ad donationes porrigit: vt hic. ⁊. j. de donatio. cauſa mor. l. ij. ⁊. j. c. l. pe. ⁊. ff. quo. le. l. ſ. ſi quis ex mortis. cum ad inſtar legatorū ſint inducte: vt. j. de donatio. cā mortis. l. fi. Item in illis que in mortis cā capione: vt. j. eo. l. pe. ⁊. ff. eo. cuz pater. ſ. j. ⁊. l. alienus. ⁊ ptis. Et dic q̃ mortis cā capio eſt que ex teſtatoris liberalitate non ꝑficit nec peti pōt vt debitū: vt. ff. de dona. cau. mor. l. q precio. ⁊. l. ſi mulier. ⁊. l. mortis cā capio. vt ⁊. ff. eo. l. j. ſ. fi.

Mortis cā capio quid eſt.

i ¶ Vti potes. tu beres inſtitutus a matre.

Imponenda rone. ¶ Casus. Debitorem beredem inſtituiſti ⁊ multa legata reliquiſti: Iz additione hereditatis coſuſa ſit actio: ⁊ trahi debet ex alienum: vel beredi vel alij debitum: falcidia autem habet locum in legatis: nec refert fuerit aliqd legatū in opus publicuz: vel in ſtatuas faciēdas: quia ſemper a quolibet legato pro rato detrahet beres quartam: nec ſi plus vni legatario ſoluerit. q̃ debuerit: ſcilicet quarta nō retenta: quia ei gratiam voluerit facere: nec pro pter hoc ſibi preiudicauit q̃ tum ad alios legatarios quominus in nō ſoluti⁹ retinere poſſit q̃r taz. ſimiliter in ſolutione repetere poſſit ſi per errozem ſoluiſſet. vt. j. e. erro.

k ¶ Deducitur. Nam nō videtur eſſe in bonis ei alienum: vt. ff. de vb. ſig. l. ſubſignatum. ſ. j. ⁊ inſtitu. eo. ſ. cum autē rō. ⁊. ff. e. l. j. ſ. fin.

l ¶ Heredi. niſi cōpenſari poſſit: vt. ff. e. ſi debitor. ⁊ de leg. ij. l. cuz pater. ſ. titio. qō eſt ſpeciale. regulariter em iure iſto non poterat prohiberi beres vti falcidia. vt. ff. e. l. pater filiam. ⁊ l. quod de bonis. ſ. j. ⁊. ſ. cum fideicommiſſum.

m ¶ Actiōes. vt ⁊. ſ. de fideicō. cū fm. ſed bodie ſi fiat inuētariū nō cō fundunt: vt. ſ. de iure delibe. ſcimus. ſ. in computatione.

n ¶ Omnia. que tamen valent. vt ⁊. ff. e. l. non eſt. ſ. fi. ⁊. l. ſeq. ⁊. l. in ratione. ij. ſ. penul. in fine.

o ¶ Dodrantis. dandi legatarijs.

p ¶ Pro rata. ar. pro eo qō no. ſ. e. l. ij.

q ¶ Preiudicat. ſ. in aliis nō ſolutis: vt ⁊. ff. e. l. qō de bonis. ſ. nō id circo. nec in ſolutis ſi in facto errando ſoluit: vt. j. e. l. error.

In teſtamēto. ¶ Casus. Si miles militās iure militari teſtamētum fecit ⁊ beredē inſtituit ⁊ multa legata reliqt: an beres de legatis quartā detrahere poſſit: q̃rit. Dicit q̃ non. Idē eſt ſi res alie nas poſſedit: quia in his ceſſat lex falci. ⁊ bis quoꝛuz ſunt ſine diminutiōe aliqua reſtitui debēt. Sequunt due autētice. ſed primo legē da eſt illa. Sed cū teſtato. deinde alia: ſed in eadem.

r ¶ Militis. ſ. militantis: ſecus ſi eſt veteranus: vt. ff. e. ſi poſt. ⁊. l. ad veterani. idē in trebellianica. vt. ff. ad treb. l. j. ſ. pe. ibi: veniēs. ⁊c. Sz certe immo cōtra videt in treb. vt. ff. ad treb. l. j. ſ. boc. autē. Vel dic quinq̃ eſſe remedia trebelliani. Primū vt quis cogāt adire. Scōm vt cogāt reſtituere. Tertiū vt poſtq̃ reſtituerit non conueniāt a cre ditoribus qō eſt ſuo fauore inducti. Quartū vt nō cōueniat debitores qō eſt fauore fideicōmiſſarij. Et hec quatuoꝛ locū habēt in teſtamento militis. vt. ſ. boc. autē. Eſt ⁊ quintū vt de retentiōe quarte qō non habet locū in militis teſtamēto: vt hic. ⁊. ſ. de teſta. mili. l. in teſtamento. ij. ⁊. ꝺ. l. ff. ad trebel. l. j. ſ. penul.

Trebellia num ſena tuſconſul tuz habet quinq̃ remedia.

Falcidia ceſſat in multis ca ſibus.

s ¶ Eris alieni. vt. ſ. l. pgi. Sunt ⁊ alij caſus vbi ceſſat falcidia vt ecce in legato inſtrumenti. vt. j. e. l. ſi predictum. Item in dote: quia ſuam rē habere videtur mulier: vt. ff. e. l. cū dotem. ⁊. l. ſi vſufructus. ſ. dos. niſi in commodo forte repſentationis: vt. ff. e. l. j. ſ. ſi quis cre

UNIVERSIDAD DE HUELVA

ditori.ꝛ de dote prele.l.i.§.idē iulianus. Ité in libertatibus:vt.ff.de inoffi.testa.l.papinianus.§.fz an ꝛ libertates. Ité in relicto bonoꝝ subsidio:vt.ſ.de inoffi.test.ſcim⁹. Ité ceſſat delicto heredis:vt.ſ.c.l. ēt ſi tacitū.ꝛ ff.c.bñficio.in pñ.ꝛ.§.i.ꝛ.l. hereditatū.§.fi.ꝛ hoc veteri inre.ꝛ ēt nouo ceſſat in trib⁹ caſibus:ꝛ ió lege auē.Sed cum teſtator. vbi ſunt tres q̄ eſt i cor. de here.ꝛ fal.§.hinc nobis.ꝛ ſequē.§.col.i. Ité ſ̄crto ꝛ ignto vt in aliis duabus auē.hic poſitis.

Additio. Hos caſus cū multis aliis vide p glo. in.§.fi.inſti.eo.ti. Unde

Uerſus. verſus. Falcidiaꝫ ceſſare facit pars debita natis. Dos miles/vetitum:li/bertas/ſponte ſolutum. Res vetite vēdi. pictas/ꝛ chartula/crimē. Et che res ſi nō facit inentaria ſubſit.

Sed cum teſtator. ¶Caſus. Hec auē. addit.i.codicis. Ac cōtinuaē. Lex codicis loqtur in teſtamēto militis militantis in quo ceſſat falcidia. Aut. iſta loquit in teſtamēto veterani:ꝛ ponit caſus in gb⁹ ceſſat falcidia. vñ ſi teſtator ve tuit falcidiā detrahi ex preſſim ſcies vires patrimonij ſui:ceſſat falci.ꝛ ſi heres admonit⁹ a iudice iplere volūtatē defuncti infra annū nō adimplevit: auferē ei hereditas et applicaē ſupradictis pſonis:vt.ſ.de fideicō.i auē.hoc amplius. Item nō detrahit falci.ſi tu bere res ſoluiſti:nec potes re petere. Ité ceſſat falci.ſi heres non facit inuentariū. Sed ſi facit inuentariū ſoleniter vocatis legatarijs: vel ſi alig erāt abſentes p eis adhibuit tres perſonas:nam hoc caſu pōt detrahere falcidiā:qr teſtabit in inuēta rio quo caſu iurat de calūnia:ꝛ ſerui ſubijciētur queſtionib⁹.ꝛ iſte tres q̄ones debēt agitari infra annum.

a ¶Hoc expreſſim.ſ.ne detrahatur falcidia.

b ¶Non ignarus.qđ ſemper preſumit:vt.ſ.de reſcin.ven.l.quiſquis. Sed ar.cōtra inſti.qui ma.non poſſunt.§.in fraudem.

c ¶Ceſſat.olim nō ſic ceſſabat:vt.ff.c.l.quod de bonis.§.i.ꝛ.§.fi.ꝛ.l.ſi debitor. Item quartā debitā iure nature non poteſt teſtator auferre:vt.ſ.de inoffi.testa.l.ſcimus.ꝛ.l.quoniam in prioribus. Item nec trebellianicam.vt.j.c.l.ſi vt allegas.ꝛ inſti.de fideicom.he.§.ſed ga.

Additio. Tu dicas q̄ immo prohibere poteſt teſtator detrahi trebellianicam vt tenent cōmuniter doc.

d ¶De legatis.ſubaudi ꝛ fideicōmiſſis: vt.ſ.de fideicōmiſ. auē. hoc amplius.

e ¶Subtiliter.vt.ſ.de teſta.nō dubiū.§.fi.ꝛ de fideicō.l.ij.ꝛ.§.eo.l.i. ſecus auē ſi prētēdat facti errorē:vt.j.c.l.error. Ité ſecus qñ omnia non funt legitime relicta:vt.ſ.nc vgo:pro ma.l.fi.in eo tamē quod agnitū eſt preiudicat:vt.ſ.de fideicom.l.i.ꝛ.ij.

f ¶Emergat.quod ſubſtantiā minuat.vt in cor.dicitur.§.non autē. Sed olim contra erat hoc caſu quando quedam ſoluebat:quia non preiudicabat in aliis:vt.ff.eo.quod de bonis.§.non idcirco.ꝛ.l.ſi ex pluribus.que ſunt cōtra. Vel dic q̄ in illa.ſi ex pluribus : nullū fuit integre ſolutum.hic enim loquitur quando integre quedā ſoluunt. ꝛ animo omnia ſoluendi vnde non poteſt bone volūtatis penitere: vt in cor.dicto.§.non autem.

Innuenta g ¶Statutum.ſcilicet vt infra.xxx.dies incipiat ꝛ infra alios.lx.fi-
rij tēpus. niatur a tempore quo ſciuit ſe heredem.ſ.de iure delibe.l.fin.§. ſin autem dubius.

b ¶Obſeruatione.ſcilicet noua per hanc auten.que non erat in illa. l.ſcimus.ſ.de in.deli.

¶Legatariorum.idez forte in creditoribus qui certant de dāno vitando:ꝛ ideo eis magis ſubueniendum:vt.ſ.de in.deli.l.fi.§.ſi prefatā.ꝛ in auē.vt ſpon.lar.§.ad hec.col.ix.

k ¶Teſtium.hi iurant ſe nullius malignitatis cōſcios q̄uis videat negatiua:vt in cor.§.ſi vero abſunt.

Sed in cuz teſtator hoc expreſſim[a] voluit nō ignarus[b] qs modus ſit ſui patrimonij ceſſat[c] falcidia. ꝛ ſi heres in hoc defuncto non pareat defertur heredi tas perſonis enumeratis ſub titulo de legatis[d] ꝛ fideicōmiſſis. ¶Item ſi heres quedam legata ſubſtantie ſue menſuram ſubtiliter[e] agnoſcens preſtat inſolidum: neq; ex eis repetitio/nec ex alijs permittitur retentio: niſi inopinatum quid emergat[f]. ¶Dis ceſſantibus locus eſt falcidie ſi fiat inuentariuz ſm modū tempuſq; ſtatutū[g] in auditōe. ¶Hac quoq; adhibita obſeruatione[h] vt in preſentia omniuz ipſius ciuitatis in qua fiat legatariorum[i] aut p eis agentium (ſi perſone ratio ſit habenda) vel ſi quis abſit ex ipſis: aut intereſſe noluerit: ſuccedat preſentia trium teſtiū[k] videlicet ipſius ciuitatis locupletum ꝛ bone opinionis:abſq; preiudicio tamen veritatis inquirēde per ſruozum queſtionem ꝛ heredis teſtiumq; iuſiurandū. ¶Quo non obſeruato ſolida legata preſtet: ꝛ ſi fines hereditarios excedāt[l]. Nulla autem queſtionum taliuz vel litiū excedat annū[m]. ¶Anno enim culpa heredis tranſacto cadet a relictis.

Lauten. de eccle.ti tu.§.ſi autem heres.colla.ix.conſtitu.vj.

☞ De relictis ad piam cauſam nō detrahitur falcidia.Sali.

Similiter falcidia ceſſat in bis que ad pias cauſas relicta ſunt.

☞ Cauamen de reſtituēdo teſtatori in morte iminuctū non facit irrituz eius teſtamentuz:ſed fideicōmiſſum detrahitur tanq̄ ex alienum:ꝛ de reſiduo ſoluuntur legata detracta falcidia.Sali.

Idem.a.Aurelio. Lex.viij.

Iritum quidem propterea teſtamētum fratris tui eſſe non poteſt q̄ ex cauſa fideicommiſſi obligatus fuit: vt ſi fine liberis prior decederet paternam tibi hereditatē redderet. ¶Sed licet te heredem ſcripſerit:in imponenda tamen legatoꝝ ratione quibus te oneratum eſſe ſugeris fideicommiſſum debitum[p] eris alicui loco deduci oportet[q]: inſuperq; in reſiduo[r] legis falcidie beneficium vendicabis.

☞ Error facti non impedit quarta falcidie repeti:ſi certa ſciētia vel iuris ignorantia ſit.Sali.

Imperator Hordia.a.Oc-
tauiano. Lex.ix.

Lauten. vt ſpon. lar.§.ſi q̄ñ colla.ix.conſtitu.ij.

☞ De re prohibita per legatarium vel fideicōmiſſarium alienari nō detrabitur falcidia vel trebellianica:ꝛ iſte caſus eſt valde notabilis ꝛ quotidian⁹:tamē ad uocati ꝛ doctores cōmuniter non aduertunt hunc caſum.Bal.

Sed in ea re ceſſat falcidia q̄ ita relicta eſt ne alienetur[n]: ſed permaneat apud ſucceſſores eius cui relicta eſt.

bus ſic legatis ceſſat falcidia.Iulianus.

n ¶Alienetur.falcidiam enim diminttendo legatarius rei partē alienare videtur.

Similiter. ¶Caſus. In hac auē.ponit alius caſus in quo ceſſat falcidia:ꝛ dicit q̄ non ſolum ceſſat fal.in ſupradictis caſibus: imo ceſſat in relictis ad pias cauſas.

o ¶Cauſas.vt.ſ.de epiſ.ꝛ cleri.ſi quis ad.§.licentiā.ꝛ dic piā cauſaz vt ad eccleſiā fabricandā vel reficiendā:vel pontem vel aliquid tale. ſecus ſi ſimpliciter eccleſie relinquaſ:vt.ff.c.l.i.§.ad municipum.que eſt cōtra.vel hec corrigit illā.Et nota q̄ etiam huiuſmodi cauſe nō minuunt quartā iure nature debitā:vt.ſ.de inoffi.teſtamen.l.q̄m in prioribus.Sed nunquid falcidia detrahenda eſt bis q̄ ad pias cauſas reliquunt onerat alios legatarios:qđ videtur:vt.ff.c.plane.§. j.ꝛ.l.ex aſſe.Sed ſ̄ dico:vt ar.ff.eo.ſi a ſeruo.ꝛ.l.nō eſt dubiū.ꝛ.l.ſeq. Item ſatis eſt ceteros legatarios ſuo onere onerari.

Falcidia q̄ non detrahit de legato pio non aggranat alia legata.

Reſtum. ¶Caſus. Teſtamentum feciſti:duos filios tuos tibi heredes inſtituiſti ꝛ rogaſti:ꝛ ſi vnus eoꝝm ſine liberis deceſſet alteri portionem ſuam reſtitueret:deceſſit alter ſine liberis et fratrem ſuum heredē inſtituit:ꝛ legata reliquit:videbat q̄ iſtud teſtamentum non valeret cum rogatus erat de reſtituēdo:valet tamē ꝛ deducit de portione fratris fideicommiſſ.ſibi relictuz tanq̄ ex alienum.ſcilicet dodrantem hereditatis reſtituende:poſtea ſoluet lega ta de tribus vncijs:ꝛ ſi non remaneat ſibi quarta in illis tribus vncijs detrabet falci.de legatis.

p ¶Debitum.quod eſt dodrans hereditatis reſtituende q̄ remanſit detracto dodrante.

q ¶Oportet.vt.ſ.c.l.imponenda.

r ¶In reſiduo. Id eſt in quarta quam retinuit ex ſenatuſconſulto trebelliano.

l ¶Excedāt. nota p hāc auē.preſtari legata vltra menſuram ſubſtātie:ſed olim ſecus:vt.ff.c.in ratione.j.§.q̄ vulgo.in fi. §.etiā in teſtō militis.vt ff.ad tre.l.j.§.pe.In cre ditoribus tñ olim erat idē:vt.ſ.de iure deli.l.ſi. §.cū igitur.quartam tñ debitaz iure nature retinet cum tñ cōtra legem faciat.Mā ꝛ vbi ℥ legem ꝛ ℥ voluntatem facit tñ retinet: vt.ſ.de fideicō. auē.hoc amplius.

m ¶Annuz.hoc eſt ſpāle ℥.l.prioperandū.ſ.de iudi.que ſtatuit.triēniū.ꝛ ℥ auē.que eſt.ī.q̄ñ ꝛ q̄ñ iu.auē.qui ſemel.vbi ſtatuit annus ꝛ mēles tres: vel āni duo ꝛ mēles ſex. Aliꝫ dicūt hic infra annum fieri inuētariū ꝛ legata ſolui.ꝛ ſic hic loqtur nō q̄ iſtātia iudicij āno finiaſ.prima placet: q̄ vnus āno vadit inſtātie ꝛ icipit eg cōteſtatione litis vt in cor.§.illud. ali⁹ ānus ad ſoluēda legata q̄ computatur ab admonitione iudicis:ꝛ poſt annū amittit bereꝫ cōmodum hereditatis. ꝛ de hoc dicit i cor.§.ne ceſſitatem.ꝛ.§. initium.

Sed i ea re. ¶Caſ. In iſta auē. ponit caſus in quo ceſſat falcidia:ꝛ eſt talis. Teſtator inſtituit titium heredē: ꝛ tibi ꝛ fratribus tuis le gauit aliquas res vt p petuo non alienaretis: ſed ſemp apud ſucceſſores veſtros deberent remanere. Certe in iſtis re

UNIVERSIDAD DE HUELVA

trebellano. Vel iure nature babebis quartam ꝛ ita quartam quarte.ꝛ facit.ff.de pac.l.pactum quod dotali.ꝛ.ff.de lega.ij.cuꝫ pater.ff. cum titio.ꝛ.ff.eo.l.ſi fundum.ff.ij.ꝛ.l.quod de bonis. ff.cum fideicō missum.ꝛ.ſ.e.l.ꝙꝑ.

ERror. ¶ Caſus. Teſtamentum feciſti: beredes inſtituiſti: multa legata bereꝫ ſolida ſoluit per errorem: puta ignorās vires ſubſtantie ſoluit legata: nec retenta fibi quarta: an repetere poſſit: queritur: Diſtinguit aut erat in facto credēs plus eſſe in bereditate ꝙ ſufficit ad quartam. aut in iure putans ſe quartaꝫ detrabere nō poſſe. Primo caſu repetit. ſecūdo non. Idem in ſciēte. Vlianus.

a ¶ Error facti. Ut quis credebat ſe plus habere: ꝙ haberet in bereditate. vt inſti. qui ma. nō poſ. ff. ꝓpenaluiſſe.

b ¶ Non impedit. vt ꝛ.ff. de iuris ꝛ facti ignoran. l.regula. ff. finali. ꝛ.ff. de iuris et facti ignoran. l. cum quis. ꝛ.ff. de condi tio. indebi. l. fideicōmiſſum.

c ¶ Non habet. Vt. ff. de conditio. indebi. l. inde bitum. ꝛ.ff. eo. l. j. ꝛ. ff. de inofficio. teſtamē. l. eum qui. ff. j.

d ¶ Ignorauerit. Vt qa neſciebat ſe poſſe vti falcidia. et boc niſi ſit minor. vt. ff. de aduer. ſolu. l. indebito.

QUanꝫ. ¶ Caſus. Teſtator duos filios beredes inſtituit: ꝛ filie dotem vel certam partem qua debuit eſſe contenta reliquit: ꝛ rogauit ſi alter ſine liberis deceſſerit reſtituere ſuperſtiti partem ſuam. deceſſit vnus ſine liberis ab inteſtato: an ſoror equaliter cum fratre ad ſucceſſionem fratris admitti debeat: queritur. Dicitur ꝙ frater dodrantem habebit. ꝛ in quarta que remanet tam ipſe ꝙ ſoror ſuccedet ab inteſtato. Viuianus.

c ¶ Legis falcidie. Scilicet trebellianice: trientes ipſo iure natura vt filius ante omnia videtur debere habere in quo non tenuit fideicōmiſſum: vt in auten. de reſtitutio. ſ. Φobrem. collatione. vj. ꝛ ſic due quarte detrabūtur. Item ꝓo boc eſt quod dicitur ſi alicui legatum eſt vltra ꝙ capere poſſit detrabitur in primis falcidia ac ſi totuꝫ caperet: poſt detrabitur quod per. l. capere nō poteſt: vt illa ꝓeter falcidiam habeat heres: vt. ff. eo. l. quotiens. Quidam alij dicunt vnaꝫ detractionem ſufficere. ꝓo quibus eſt. ff. de inofficio. teſtameto. l. papinianus. ſ. ſi quis impubes. ꝛ ꝓo eis eſt quod dicitur vnam falcidiam in bonis patris ꝛ filij ſeruari. vt. ff. eo. in ratione. l. ſ. quod vulgo. Item facit ꝓo eis in auten. de bere. ꝛ fal. ſ. ſi quis igitur nō impleuerit. colla. j. ibi: quātum leꝫ ꝛc. ꝛ extra de teſt. ca. raynutius. ꝛ capi. raynaldus. ꝛ facit. ſ. eo. irritum. Item ꝓo boc qua in naturali cōputat qui: quid habet iure inſtitutionis per auten. ſed quartaꝫ tre bellianicam habet ita ꝙ non timet perdere ergo computet. Item cum pure rogatur reſtituere vel etiam poſt certum tempus vna cedit dies vtriq. ſic ergo quelibet auellet de corpore alterius. Diſtingue ergo an vno tempore incipiāt ambe an diuerſis. Additio. Videas latius per gloſam in verbo legitimā ipſam. in dicto capi. raynucius. extra de teſtamen. ꝛ ibi pulcbre per abbatem. circa que etiaꝫ vide ibi apoſtillam.

SJ vt allegas. ¶ Caſus. Pater tuus te ꝛ fratres tuos beredes inſtituit ꝛ rogauit vt portionem ſuam fratrib⁹ reſtituereꝫ nō detractat falci. ꝓo falci. certas tibi res reliquit: ſi ille res non ſuffi-

ciant ad quartā an eum poſſis ſupplere de eo qō iuris preceptū teſtatoris reſtituere debes: queritur: Rñ. ꝙ potes. Viuia.

f ¶ Pro falcidia. ſ. trebellianica.

g ¶ Flagitare. Si minus eſt in ſpeciebus ꝙ in quarta. Et ſic nota te ſtatoꝛe nō impedire banc quartā iure nature debitam: vt ꝛ.ff. eo. titia. ꝛ inſtitu. de fideicom miſ. beredi. ſ. ſed qa. ſecus in quarta ſtitutionis eg lege detrabenda: vt. ſ. eo. aut. ſed cū teſtator. ꝛ facit. ſ. eo. ſi quis.

Quartam iure natu re debitā nō poteſt teſtator ꝓpedire.

IN donationibus. ¶ Caſus. Quare? dotem fecit in vgore: nec i morte reuocauit: vnde morte confirmata eſt do natio: an beres defuncti de donatione poſſit detrabere falcidiam: queritur: Dicitur ꝙ ſic. cuꝫ bec donatio inter viuos nulla ſit: quia morte cōfirmata ſimilitudinē habeat fideicommiſ. Vlianus.

b ¶ Facto: ſcilicet cauſa mortis vel morte confirmatis: vt. ſ. de dona. inter vir. ꝛ vgo. eg verbis. ꝛ. l. donationes. j. nam ſi inter viuos ꝛ ſtatim valent: vt qñq; fieri poteſt. vt. ff. de dona. inter vir. ꝛ vgo. ſi ꝓonſus. ꝙ. conceſſa. non poſſet detrabi falcidia. vt. ff. e. ſiv ſuffrugctus. ſ. dos.

i ¶ Quando. i. quia.

Sea. ¶ Caſus. Ea ancilla cuiuſdā domine filium ſuſtuliſti. ꝛ. domine reliquiſti vt ſeruum ſuum filium tuum manumitteret. ꝛꝛ. ſimiliter eidem reliquiſti: vt ꝛ alios duos ſeruos redimeret ꝛ manumitteret: agnouit legatuꝫ. an cōpellenda ſit ſeruū ſuū ſcilicet filiū tuū manumittere: an beres ō legato detrabere poſſit fal. de vniuerſis. ꝛꝛꝛ. ꝗrit: Dicitur ꝙ manumittere debet: et de illis. ꝛꝛꝛ. deducitur totum preciū ſeruorum redimēdorum: ꝛ reſiduum habebit domina ꝓ ſeruo manumiſſo. ꝛ de boc reſiduo detrabet beres fal ci. infra. ꝛ. dies ſi reſiduum bonorum defuncti non ſufficiat ad quartam. vel dic caſum aliter vt in glo. Aluianus.

k ¶ Si ea. Titius filium habens qui erat ſeruus cuiuſdā domine facit imperatori queſtionem ſic. Domina filij mei agnouit fideicōmiſſum de. ꝛꝛ. ideo relicti: vt filium meū manumitteret: led ꝛ alind fideicōmiſſum de. ꝛꝛ. erat ei relictus vt redimeret quoſdā ſeruos alienos ꝛ manumitteret qō ipſa ſimiliter agnouit: an cogenda eſt ad manumittendū? Reſpondit imperator: domina eſſe cogendam manumittere ſeruum ſuum ꝓpterea quia agnouit fideicōmiſſum. Secūdo queritur an in eo fideicōmiſſo ſibi relicto vt ſeruum ſuuꝫ interueniat falcidia: Et dicit primo deduci bonis ꝓcū ſeruorum alienorum: ſicꝫ in eo qō eſt neceſſarium ad ſerui redemptionez nō interueniet falcidia cum domina emere non poſſit niſi totū fideicōmiſſum habeat. illo autē deducto petet fideicōmiſſum vſq; ad eū modum quē patitur ſubſtātia bonorum: ꝛ ſic deducitur falcidia. Et talis eſt differētia inter ꝓprios ꝛ alienos ſeruos: vt. ff. de fideicom miſ. lib. generaliter. ſ. ſi quis alienum. ꝛ. ſ. ſicut. ꝛ. ff. eo. ſed ſi non ſeruus. in ꝓn. ꝛ ad treb. l. ita tamen. ſ. ſi. ꝛ facit ad boc. ff. eo. ſi tibi ſeruus. in ꝓn. ꝛ ad treb. l. ita tamen. ſ. ſi. ꝛ facit ad boc. ff. eo. ſi tibi ſeruus. cum tribus. ll. ſequē. ꝛ de leg. j. ſi fundum per fideicōmiſſum. ſ. nus. cum tribus. ll. ſequē. ꝛ de leg. j. ſi fundum per fideicōmiſſum. ſ. iulianus. ꝛ de fideicōmiſ. lib. ſi debitor. ꝛ. ꝛ de inofici. teſtamen. papinianus. ſ. quoniam autem quarta.

Quarte due an poſſint a filio detrabi ſi de reſtituendo grauet.

Caſus ponit.

l ¶ Vrgeri. id eſſet minus conſecuta ſit precio ſerui tamen cogit̄ manumittere. nam ꝛc.

m ¶ Seruorum. alienorum vt dixi.

LIcet. ¶ Caſus. Filium tuum impuberem emancipaſti: ꝛ tu

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

telam eius tanꝙ tutor legitimus administrasti. ꝛ in.c. eg mala admi nistratione ei tenebaris. postea testamentum fecisti ꝛ alios duos: set ipsum heredem instituisti: an ꝑ rata portione qua quilibet succedit possit iste a coheredibus debitus petere: queritur? Dicitur ꝙ sic. ꝛ si eũ de dando fundo alicui rogasti de fundo poterit falcidiã detrahere. Iulianus.

a ¶ Non prohiberis. vt ꝛ ff. de nego. gest. si ab eo. ꝛ de here. act. si adulta. ꝛ j. de bo. auct. iudi. pos si. ff. vpot. ꝛ. ff. de pact. l. debitor. de fideicõmiss. l. cum fm.

b ¶ Relictum. alicui.

c ¶ Catenus. id est quatenus.

d ¶ Refiduisti. scz detracto ere alieno. vt. ff. c. in ipo nenda.

Sꝑdtiozũ. Lex.

Vxor tua dedit tibi predia in dotem ꝛ pactum fecit tibi de lucrãda dote: postea testamẽtum fecit ꝛ titium ꝛ seiũ heredes instituit ꝛ rogauit vt tibi instrumentũ prediorũ datorum in dotem emptionale restituerent: an de illis instrumẽtis sit detrabenda falcidia: queritur? Dicitur ꝙ non. cum detrahenti non proficeret ꝛ alij offi ceret. Iulianus.

e ¶ Si pdtiozũ. i. prediorum que erant dos.

f ¶ Jure. q. pactus erat tu vir cum vxore de dote lucrãda si ipsa premoriatur.

g ¶ Instrumenta. Id est chartule.

h ¶ Potest. Quid enim de chartulis q̃rtã detrahere prodesset: certe nil. sed officeret. neq; enim malicijs ꝛc. vt. ff. de rei ven. l. in fundo. Alij aũt hic appellant instrumẽta ligones ꝛ aratra ꝛ similia que erant data in dotem: vt. ff. de fun. instru. l. ij. ꝛ dices istrumẽtum dotis prediorũ. i. instrumenta q̃ sunt dos siue dotes prediorum.

Successores. ¶ Salius. Testamentũ fecisti: ꝛ plus ꝙ habebas in bonis titio debebas. sed postea testamentũ fecisti ꝛ legata reliqsti: an peti possint: queritur? Dicitur ꝙ non. ꝛ si de here ditate tua seio restituẽda rogasti heredem scius eam petere non potest. Iuuia.

i ¶ Successores. i. a successoribus.

k ¶ Iussio. vt. ff. de leg. l. si vniuerse. ꝛ. ff. e. l. in ratione. j. ff. quod vulgo. ibi: nec ad rem ꝛc. ꝛ. ff. si cui plus ꝙ per legem falci. l. j. ff. in qui busdam.

l ¶ Trebelliani. vt. ff. ad treb. l. j. ff. si is q. Et no. hic q̃dam verba esse que regũt duos diuersos accusatiuos. l. posco/flagito/peto: vt bic. ꝛ ff. de fideicom. l. eam quam.

Heredibꝰ. ¶ Casus. Pater tuus te ꝛ fratres tuos heredes instituit ꝛ eos rogauit de dãdo tibi legato: an petere possis: queritur: Dicitur ꝙ sic. ꝛ si eis nõ possit remanere quarta: detrahent eam beneficio. l. falci. Iulianus.

m ¶ Legata. alijs coheredibus prestanda.

n ¶ Patitur. nisi tantum accipiat a coherede quantũ desiderat deducere. vt. ff. e. l. nefennius.

Jquis. ¶ Casus. Testator habens. cccc. in bonis te heredem qua eidem successeris extinguatur actio quaꝫ tibi competere ꝙtur ex administratione tutele multa cum debuisse contendis: pro residuis tamen partibus coheredes conuenire nõ prohiberis[a]. ꝛ tandum a te relictum[b] catenus[c] quo deducta quarta residui[d] substantia patitur pstare necesse habes.

Nec de dote prediorum: nec de instrumentis falcidia detrahit. hoc dicit Bal. Vel sic. Falcidia non detrahitur de cartulis. b. d. Sali.

Idem. aa. ꝛ. cc. Põpo. Lex. xv.

Jpdiozũ dotis apud reiure[e] remanentis instrumẽta[f] verbis pcarijs vel testamento vl codicillis vxor tibi dari mãdauit/ cius iudicium successores implere compellentur: cũ instrumentis prediorum domino relictis falcidie nulla potest[h] interuenire questio.

Si ex alienum absorbet totam defuncti substantiam legata nõ debentur: et frustra de falcidia queritur. hoc dicit Salicetus.

Idẽ. aa. ꝛ. cc. Dione. Lex. xvj.

Successores legata vel fideicommissa (si ex alienum bereditarium defuncti substãtie fines occupauerit) falcidie legis iussio[k] peti: item trebelliani[l] senatusconsulti preceptuꝫ exigi nõ concedit.

De prelegatis deducitur falcidia. b. d. Bal. Vel sic. A coherede detrahitur falcidia. b. d. Sali.

Idẽ. aa. ꝛ. cc. Laio. Lex. xvij.

Coheredibꝰ relicta legata[m] quatenꝰ modus legis falcidie prestitutus patitur[n] posse peti: certissimi iuris est.

Sicut testator iure isto nõ potest ꝓbibere falcidiam directo: ita nec per indirectum: ꝛ de mortis causa capione detrahitur falcidia sicut de mortis causa donatione. b. d. Sali.

Imperator Justi. a. Joan. prefecto pteto. Lex. xviij.

Jquis quadringentorum solidorum habens substantiam iusserit[o] heredẽ non aliter adire hereditates nisi prius. cccc. lxxx. solidos cuidam persoluat: vel aliam quantitatem que dimittere falcidie rationem potest: sancimus heredem si adierit[p] legis falcidie beneficio sustentatũ: repleri quidem quod ad falcidiã deest: ꝛ prius eo dato[q] vel retento: siue vna datio est que celebrari disposita fuerit: siue in multas diuidituꝫ personas prefate legis immutatũ habere beneficiuꝫ[r].

¶ Si enim cum mortis causa donatio procedit: ꝛ hec modum legis falcidie excedat: heres post additionem repetit eam pecuniaꝫ que vltra modum legis falcidie corpozaliter quidem data est: lege autem in patrimonio testatoris permansit: quare non in presenti casu ꝛ viuentibus ꝛ morientibus prouidemus: ꝛ eozum vltima elogia conseruantes ꝛ eom modum hereditarium non minuentes.

Jta agnoscit legatum qui solidum promittit sicut ꝙ integraliter soluit. b. d. Bal. Vel sic. Si heres ꝑmisit soluere integra legata tenetur adimplere sine falcidie detractione. b. d. Sali.

Idem. a. Jo. pfe. pto. Lex. xix.

Cum certum sit[s] heredẽ qui plenam fidẽ testatori exhibet insolidum legata dependentem: non posse postea rationez legis pretẽdentem falcidie repetitione vti: quia videtur voluntatez testatoris sequi: iubemus hoc simili modo firmum haberi: et si cautionem super integram legatorum solutionem fecerit: quod veteribus legibus in ambiguita tẽ deductũ est. ¶ Jn vtroꝙ etem casu id est siue soluerit[t] siue sup hoc cautionem fecerit equitatis ratio[u] similia suadere videtur.

¶ De caducis tollẽdis. Titu. l.

o ¶ Jusserit. in fraudem legis falcidie.

p ¶ Adierit. Post datio nem: ꝛ dic aut adire volnerit.

q ¶ Dato. cuꝫ nõ excedit dodrantem.

r ¶ Vel retento. s. quãtũ est vltra dodrantez: sed dodrante dato.

s ¶ Beneficium. Sic ergo detrabitur falcidia ex mortis causa capione: vt digi. ã. co. l. si mortis. Sed an data heredi causa implẽde conditionis a legatario cõputet heres in quarta? Quidã ꝙ nõ. vt. ff. c. si fundus. Jo. contra. vt computet in totũ quo ad eum quidat: quo ad alios vero computet catenus quatenus ex hoc legato erat detractus: as: vt ꝛ. ff. eodem. in quartam. ꝛ. l. qõ autem. ꝛ. l. id autem. ꝛ. l. nefennius. ibi duꝫ dicit. plane.

Mortis causa capio ꝓ falcidiam diminuit.

t ¶ Lege autez. Scilicet falcidia: vt. ff. quoruꝫ legata. l. j. ff. si quis ex. ꝛ ar. in auten. de here. et fal. ff. non autem. col. j. ꝛ. ff. de inoffi. dona. l. j. ꝛ. ff. e. si mortis. ꝛ. j. de dona. cã mor. l. ij.

Cum certum sit. ¶ Casus. Testamentum fecisti: heredes instituisti: titio legata reliquisti: heres insoliduꝫ legata soluit vel soluere ꝓmisit/sciens se quartam beneficio legis falcidie detrahere posse: an si quod plus ꝙ per legem falcidiam retinere potuit soluit: an repetere possit: queritur? Dicitur ꝙ nõ. ꝛ quod ꝓmisit soluere compelletur: licet quartã quasi sciens voluntatem tuam impleuit. Et diligẽter notandum ꝙ iste qui ꝓmisit tenetur soluere: ꝛ de soluendo prestare cautionem. Iulianus.

u ¶ Cum certum sit. Per plures leges: vt. ff. eod. l. j. ꝛ de fideicommiss. l. ij. ꝛ. ff. de conditio. indebi. fideicommissum. ꝛ. ff. de testamen. l. non dubium. ꝛ. ff. de donatio. inter vir. ꝛ vxo. l. si sponsus spõse. ff. si quis rogatus.

g ¶ Soluerit. hec enim sunt paria: vt bic. ꝛ. ff. de dona. si patronus. ꝛ de calũ. l. iij. ff. boc edicto. sed q̃ꝫ non. vt. ff. de re mili. l. non oẽs. ff. quę est argu. cõtra. ꝛ. ff. de edil. edic. l. ꝙ si nolit. ff. in factũ. ibi: illud plane ꝛc. ꝛ probatur ex duabus alijs. ll. iunctis: vt ar. ff. de cõdi. indeb. l. nam boc. ꝛ de consti. pe. l. iij. in fi.

y ¶ Equitatis ratio. No. vbi eadem ratio ibi idẽ ius statuendus: vt ꝛ ff. de consti. pe. l. fi. ꝛ. ff. ad. l. aquil. l. illud.

¶ De caducis tollendis. ¶ Digit ✠ qualiter legata ꝑ parte minuũtur. scilz lege falcidia: sed quia quandoq; in totũ deficiebant vel efficiebantur caduca ꝛ non iuste quãdoq; / ideo de his tollendis dicit. Et nota ✠ ꝙ tres tantũ modos profequitur licet multis modis efficiantur nulla. vt. j. e. l. ꝙ. ꝛ cum triplici.

✠ Jsta ptinuatio plucer bar. fal. et Dinge.

✠ Idẽ pauluo.

Et nomen.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Et nomẽ. Casus istius. l. vsq; ad. §. 7 cuz triplici/talis est. Unde legata caducorum nomen 7 principii habuerunt. bec. l. dicit q; bellis ciuilibus que habebat populus romanus: sed cum omnia iam pacificata erant cõtingebat q; aliquis extra ciuitatem romanam alicui in ciuitate aliquid legauerat: 7 forte si ille iterum fuisset erat aliud legatum caducum 7 applicabatur fisco: sed cuz iam ola pacificata sunt: dicit imperator q; non finit legata caduca remanere. 7. l. papi. corrigere vult licet in multis ciuitatib⁹ a retro principibus fuisset correcta: quam obseruationez ca ducorum tollit: que non solum iurisperitis sed etiam ipsis testatoribus erat odiosa. Statuit enim vt hereditas adiri non possit nisi ab apertura tabularum. Item vt legata fierent caduca si legatarius decederet ante aperturaz tabularũ: vnde statuebat vt res vl legata fierent caduca: id est inutilia: 7 fisco applicentur: si contingeret legatarium vel beredem ante aperturas tabularum decedere: non enim poterat heres adire hereditatem ante aperturas tabularũ nisi essent filij vel nepotes. bodie dicit imperator q; omnes idistincte adire possunt a morte testatoris: siue fuerint pure siue in diem certum relicta cedent a morte testatoris: 7 si decesserit legatarius transmittit petitionem legatorum ad beredes suos. Uiuia.

a ¶ Et nomen. Leges papiam vult corrigere qn̄ rationibus: bec prima.

b ¶ Ciuilibus. sepe enim sis cui relinquebat ante aperturam tabularũ premoriebatur in bello. 7 sic deficiebat relictum 7 fisco querebat. Unde Lucanus de bis bellis.

Lucanus.

Bella per emathios plusq; ciuilia campos.

c ¶ Patres conscripti. quia scripta erant eoruz nomina in diadema tc capitis sui. Uel ratione etatis vel cure quam habebant ad imperium vt patres.

d ¶ Quemadmodum. secunda ratio.

e ¶ Emendata fuit. vt. §. de nup. si libertam. 7. l. fi. 7 institu. de suc. libe. §. i. 7. §. fi.

f ¶ Inuidiosum. omnes enim inuidebant ei propterea quia iniquis tas sua vigebat. Unde illud. Inuidiosus ego nõ inuidus esse laboro. Et erat eius vigor: vt legata fierent caduca si decederet legatarius ante aperturam tabularum. Item nec heres adire poterat ante apertas tabulas.

Uersus. Lege papia duo pinchat.

g ¶ Prudentissimis. i. non tantum aliis sed etiam ipsis qui eam consequebantur displicuit.

h ¶ Ne fieret. i. vt non fieret.

i ¶ Disponerent. ipsi testatores.

k ¶ Concedimus. s. fieri substitutiones.

l ¶ Cuncte lex. quinta ratio.

m ¶ Antiquum. s. bonum.

n ¶ Parentib⁹. nota q; nedũ in parentib⁹ 7 filijs sit licitũ adire ante apertura tabularum immo etiam extraneis conceditur.

o ¶ Erubuit. iubebat lex papia vt si decederes heres ante apturã tabularũ fieret legatum caducum: 7 nõ posset adire nisi effet de parentibus 7 liberis testatoris vsq; ad tertium gradum.

p ¶ Lis. scilicet liberis.

q ¶ Concedimus. scilicet ius antiquum vt possit adire ante apertas tabulas.

r ¶ Ab additionibus. vt non fieret ante apertas tabulas.

s ¶ Sumpsit. vt non possit adire ante apertas tabulas.

t ¶ Et ideo. id est ex hoc primo vitio nascitur hoc secundum.

v ¶ Testatoris. hoc est secundum dictum legis papie.

x ¶ Tabularum. vt non possit adiri ante aptas tabulas nisi in duobus casib⁹. * Primus quã do est de liberis. vt. §. pẽ gi. Secũdus qñ in totũ erat heres: vt. ff. de iur. 7 fact. igno. l. j. §. fina. 7. §. de iur. delibe. l. iij. §3 hodie semper etiam prius vt subijcit.

* Sequit eam Sali.

y ¶ Senatusconsulta. scz emilianum largianũ de quo fit mentio. j. de lati. li. tol. §. cuz igitur. 7 insti. de suc. li. §. fi.

z ¶ Concesserunt. 7 male.

a ¶ Et id quod. scilicet legatum.

b ¶ Caducuz fiat. 7 fisco applicetur: vt. ff. de peti. here. item veniunt. §. cũ anteq̃.

c ¶ Et antiquum. Nam 7 olim erat quod modo statuemus.

d ¶ Hereditates. Et boc verũ est nisi aliud impediat. ‡ vt. §. de bis qb. vt indig. l. fi ea questio. hic cñ vult dicere. 1. nisi impediat eus apertura tabularum.

‡ Sequtur bãgi. bar. Bal. 7 salt..

e ¶ Similiq̃. hic corrigitur secundum dictum.

f ¶ Legatorũ. scilicet fideicommissorum.

g ¶ In diem certam. Et t. ff. de vsufruc. leg. l. fem ponius. sec' † si sub cõditione vel die incerta. vt. j. c. l. §. in nouissimo. 7. §. finautem aliquid. 7 ff. quando di. leg. ced. si post diem. 7. l. si dies. Secus # etiam in quibusdam puris legatis q̃ babes. j. c. §. in nouissimo. si tñ icerta dies sit appolita in persona legatarij. puta cũ moueris lego tibi. g. perinde habetur * ac si in die certum sit relictũ. vt. ff. quando di. le. cc. si cũ heres. 7. ff. de cõdi. 7 demonstra. l. heres meus. j. rñ. Ité 7 conditio qñq; non habet pro cõdi monstra. l. heres meus. j. rñ. Ité 7 conditio qñq; non habet pro cõdi tione: vt si sub eadem relinquat legatum sub qua facta est institutio heredis: vt. ff. quando di. le. cc. l. si dies. §. fi.

† Idẽ bar. 7 Salt.

Sequũt bar. et salt.

* Qz certũ est q; ille di es purificatur i vita legatarij. bar to. 7 bal.

b ¶ Cedere. Duobus modis dicitur cedere. Primo quo ad hoc vt eg tunc decedẽs legatarius trãsmittat ad beredes. 7 ita bic. 7. ff. qñ di. le. cc. per totũ. Alibi vt dicatur deberi. vt. ff. de verbo. signi. l. cedere. 7 sic nõ accipitur bic. naz non est statim legatarij inspecta veritate ‡ nec ei debetur cum nulla precessit obligatio: vt. ff. de dol. l. 2 eleganter. §. item si seruum. 7. ff. de lega. j. si tibi. §. cum seruus. sed fingitur quesitum 7 debitum cuz postea venerit dies: vt. ff. de fur. a titio. 7 ar. ff. si cer. pe. l. proinde. sed in contractibus † inter vivos vbi precessit set cõtractus vel obligatio dicit deberi. licet non possit peti: vt. ff. de verbo. obliga. l. cum qui kalendis. Ité licet dicat simili modo in legato vt in hereditate cuz qua hereditas nõ relinquit eẽ die vel ad diem sed sub cõditione sic: vt. ff. de bere. instituẽ. l. hereditas. 7 iiitu. de here. institue. §. heredes. Ité nec trãsmittit heres hereditatẽ nõ adita: vt. j. c. §. in nouissimo. 7 bic. secus est in legato. Sed est similitudo: quia sicut ante apertas tabulas potest adiri hereditas: ita 7 cedit dies legatorum quo ad translmissionem.

‡ Er q̃ non inuenit tũc pona que possit eẽ obligata. bar. bal. salt. 7 ẽ singularis glo. in suo dicto secundum Bal.

† Jn b nõ ẽ differẽtia inter ẽt 7 legata. sal.

In prima parte ponit proemium et statuta legis papie 7 quedam senatusconsulta: corrigens 7 statuens vt ante apertas tabulas cedat dies adeunde hereditatis 7 legatorum ne obtẽtu caducitatis propter non apertas tabulas interim bede vel legatario defuncto bereditas vel legatum deferatur in fiscum. b. d. vsq; ad §. 7 cum triplici. Baldus.

Impera. Justi. a. Senatui vrbis Constãtinopolitanc. Lex vnica.

Et nomen[a] et materia caducorũ ex bellis ortam et auctam ciuilibus[b] que in se populus romanus mouebat necessarium duximus patres[c] cõscripti in pacificis nostri imperũ temporibus ab vrbe romana recludere: vt 7 quod bellicalamitas introduxit/ boc pacis lenitas sopiret. Et quemadmodum[d] in multis capitulis lex papia ab anteriozibus principibus emendata[e] fuit: 7 per desuetudinem abolita: ita et a nobis circa caducorum obseruationem inuidiosum[f] suũ amittat vigorẽ.

¶ Qui 7 ipsis prudentissimis[g] viris displicuit multas inuenientibus vias per quas caducũ ne fieret[h]. Sed 7 ipsis testamentorum cõditoribus sic grauissima caducorũ obseruatio visa est: vt 7 substitutiones introducerẽt/ ne fiãt caduca: 7 si facta sint apud certas personas recurrere disponerẽt: vias[i] recludẽtes quas lex papia posuit in caducis: quod 7 nos fieri concedimus[k]. ¶ Cũcta lex papia et ius antiquum[m] quod ante eam in omnibus simpliciter verũ esse batur suis machinationibus 7 angustijs circunc ludens solis pa

rentib⁹[n] 7 liberis testatoris vsq; ad tertium gradum si scripti fuerant heredes suũ imponere iugũ erubuit[r]: ius antiquum intactuz eis[s] cõseruãs: nos quoq; boc oĩbus nostris subiectis siue differẽtia personam concedimus[t].

Hic secunda in qua statutũ nonum incipit ponere. 7 boc principium dicit in summa. Legepapia 7 senatusconsultis circa eam 7 materia caducorũ versantibus correctis statuitur vt hereditas defuncti possit adiri clausis tabulis. 7 vt legata pura vel in diẽ certã relicta cedant quo ad transmissionem a morte testantis 7 fisco non debeantur. b. d. Sali.

¶ Cum igitur materiaz 7 exordium caducorũ lex papie ab adi tionibus[u] que circa defunctorũ hereditates. pcedebãt sumpsit[a]. 7 ideo[v] nõ a morte testatoris[x] sed ab aptura tabularum[y] dies cedere legatorum senatusconsulta[z] q̃ circa legem papiam introducta sunt cõcesserunt[a]: vt id quod[a] in medio deficiat boc caducuz[b] fiat: primum bec corrigentes et antiquum[c] statum renouantes: sancimus omnes habere licentiam a morte testatoris adire hereditates[d]: similiq̃ modo dicm legatorum[e] vel fideicõmissorum pure vel in diem[f] certam relictorum 7 a morte testatoris cedere[g].

Hic imperator prosequitur materia deficientiũ voluntatuz. 7 assignat primo differentiã nominũ dicens q̃ vltime voluntates que deficiunt eẽ parte bonorati quãdoq; sunt pro non scriptis. videlicet quando relinquitur iam mortuo. quandoq; sunt quasi caduce/vt quãdo legatarius decessit post testamentum ante cõfirmationem per mortes testatoris. Quedã sunt caduce vt que post mortem testatoris deficiunt vel repudianẽ. boc dicit vsq; ad. §. in primo. Bal.

Fo.CCCII.

¶ Et cum triplici. ¶ Casus. Impator dicit q triplicit fiebāt lega ta caduca. Primus modus erat quādo testator reliquit legatuz illi q nunq̄ fuit in rerū natura. vel fuit: ſꝫ ab humanis reb⁹ egiuit ante tempus testamenti ⁊ tūc erat caducum ⁊ appellabatur pro nō scripto. Secūdus modus erat quādo reliquit legatuz alicui ille postea decessit viuo testatore. et illud dicebat esse in causa caduci. Tertius modus erat quando reliqt alicui legatū ⁊ ille repudiauit vel decessit ante aperturam tabularū. ⁊ dicebatur hoc legatum caducū. In primo genere legati quod dicebat pro non scripturo nemo debat apud heredes a quibus erat relictum: nisi legatarius hēret substitutum in legato: vel cōiunctum: vel ſuppoſitū ſine onere. hoc eſt q nō debunt vel facient illud quod testator voluit vel dari vl fieri a legatario. ⁊ in hoc genere legati nihil imutatur bodie. In ſecundo genere quod dicebatur in causa caduci legatum ſimiliter remanebat apud illos a quibus erat relictū: ſicut in primo caſu: niſi legatarius haberet coniunctū vel ſubſtitutum: ⁊ remanebat apud iſtos cū onere ſuo quēadmodū erat remanſurū apud legatariū: ſiue iſtud onus cōſiſteret in nādo ſiue in faciēdo: q⁹ nō eſt ferēdus q lucrū ſentire vult: ſi on⁹ ei annexū recuſat ſuſtinere. ⁊ q⁹ dicit i mō dic epēplum. Lego tibi ſun dū vt decē des titio ſub 2ditione: vel lego tibi ſi nauis venerit ex aſia: ⁊ q⁹ dicit vel alia q̄cunq̄: dic exemplum: vt legani tibi decem: ⁊ poſtea alio teſtamento precepi alio quid dare vel facere. Et nota q⁹ in hoc genere legati aliquid mutatur. olim eniz remanebat illud legatum apud eos a quibus erat relictum ſine onere: bodie cū onere vt hic dicit. Viuianus.

a ¶ Triplici. ſi inter ceteros modos. nam ⁊ multi alij ſunt modi. ſed de tribus tantum tractat iſte titulus.

b ¶ Incognitum. ſic ⁊ inſti. de teſt. in prin.

* Sed tur c eam ſali. ¶ Non fuerant. in veritate vel de iuris fictiōe * vt quia erat ab hoſtibus captus ⁊ ibi deceſſit legatarius. vt. ff. de lega. j. l. ſi ſeruo meo ſtichus. ſ. j.

d ¶ Js qui. legatarius.

e ¶ Habuit. ſcilicet ſpe.

f ¶ Deficiente. viuo teſtatore.

g ¶ Deficiebat. vel quia deſinebat legata res in reb⁹ eſſe humanis. Vel quia legatarius repudiabat vel deficiebat conditio: vel moriebatur legatarius: vt ⁊ ff. de ali. le. caio.

h ¶ Efficiebantur. ſcilicet legata.

i ¶ Donaſſet. i. legaſſet. nam legatum donatio eſt: vt inſti. de lega. ſ. j. ⁊ ff. de leg. ij. l. legatum. i.

k ¶ Apud eos. immo videſ q⁹ non: vt. ff. de conditio. ⁊ demonſtra. l. ſi quis eum quem. vbi legatus ſeruus apud legatarium remanet licet non manumittatur ex volūtate teſtatoris: ſed ibi * valebat legatū ſerui licet libertas nō valeat. hic autem nec legatum valet. Jtē contra ad idē. ff. de lega. ij. l. codicillis. in prin. vbi remanet penes legatarium. licet ſit nullus in perſona ancille cui legatarius debebit reſtituere. Sed ibi * eſt nullum propter vtilitatē fideicōmiſſi inſta cōſideratione habita heredis: ⁊ eius cui relinquitur fideicommiſſum. id eſt ancille. nam legabatur ancille teſtatoris a legatario danduz. hic autem eſt nullum alia ratione.

* Jdē bar. bal. et pau.

* Dic melius q⁹ eniz in illis codicillis legatum fuit va lidū: ſō on⁹ l

l ¶ Vacuatis. i. defectis: vel quia mortui ſunt.

¶ Et cuz triplici[a] modo ea que in vltimis elogijs relinquuntur contingebat deficere: conſentaneum eſt ⁊ tempora eorum ⁊ nomina manifeſte exponere: vt q⁹ vel rollitur vel reformatur nō ſit incognitum[b]. ¶ Ea etenim q̄ vel bis relinquebantur qui in rerū natura tunc temporis cum conderentur vltima elogia non fuerant[c]: forte hoc ignorantib⁹ teſtatoribus ⁊ ea pro non ſcripto eſſe leges eſtimabant[d]: vel viuo teſtatore is qui[e] aliquid ex teſtamēto habuit poſt teſtamentuz ab hac luce ſubtrahebatur: vel ipm relictum expirabat forte quadā cōditione ſub qua relictum erat deficiente[f]/quod veteres appellabāt in cauſam caduci. vel mortuo iaz teſtatore hoc q⁹ relictum eſt deficiebat[g]: quod aperta voce caducum nuncupabatur.

Hic ęequitur imperator membra p ordinē ⁊ dicit q⁹ pro non ſcriptum primo defertur ſubſtitutio. Secūdo coniuncto. Tertio remanet apud grauatuz ⁊ omnon comitatur ipſuz quia nunq̄ habuit radicez fundamenti. hoc dicit vſq̄ ad. ſ. pro ſecūdo. Baldus. Vel ſic. Legatuz pro non ſcripturz remanere debet penes heredem niſi legatarius in eo habuerit ſubſtitutum re cōiunctuz quia tunc ei debetur ⁊ regulariter ſine onere q⁹ etiā erat anti quitus. hoc dicit Salice.

¶ In primo itaq̄ ordine vbi p nō ſcriptis efficiebantur[h] ea que perſonis iam ante teſtamentum mortuis teſtator donaſſet[i] ſtatutum fuerat vt ea omnia maneant apud eos[k] a quibus fuerant derelicta: niſi vacuatis[l] vel ſubſtitutus ſuppoſitus vel coniunctus fuerat aggregatus. Tunc enim non deficiebāt ſed ad illos[m] perueniebant nullo grauamine[n] niſi perraro[o] in hoc pro non ſcripto ſuperueniente: quod ⁊ noſtra matieſtas quaſi antique beniuolētie conſentaneuz ⁊ naturali ratione ſubnixum: inractum atq̄ illibatum p̄cepit cuſtodiri in omni cuo valiturum.

Olim quaſi caduca deuoluebanſ ad fiſcum bodie deuoluuntur ad ſubſtitutū coniunctum vel grauatū cum onere ſuo. hoc dicit vſq̄ ad. ſ. in nouiſſimo. Bald. Vel ſic. Legatuz quod efficitur quaſi caducum primo debet ſubſtitutis. ſecundo coniunctis. ⁊ bis non volentibus vel nō extantib⁹ remanet apud eum a quo eſt relictum. ⁊ a quocūq̄ eoruz debetur onus eidem adiectum. b. d. Sali.

¶ Pro ſecundo vero ordine in quo ea verturtur que in cauſam caduci fieri contingebant: vetus ius[p] corrigētes ſancimus ea que ita euenerint ſimili quidem modo manere apud eos[q] a quibus ſunt derelicta: heredes forte vel legatarios vel alios qui fideicō miſſo grauari poſſunt[r]: niſi er in hunc caſum vel ſubſtitutus[s] vel cōiunctus eos antecedat. ¶ Sed omnes perſonas quibus lucruz per hunc ordinem defertur eas etiam grauamen quod ab initio fuerat complexum omnimodo ſentire[t]: ſiue in dando ſit conſtituendo ſiue in ſuſtinendo. Sed ſi quis ex his ſine liberis vel ſine teſtamento vel ſine cōiuge vel ſine cognatis vel ſine fiſco vel ſine vllo alio ſuccessore decedat: ad illos. ſ. ſubſtitutū vel cōiunctū. ſed certe imo q̄ez ęt ad nō ziū ctū port⁹ vadit q̄ ad eū redeat a q̄ eſt relictū. vt ſi titio ⁊ poſthumo lego decē. nā titius habet totū ęt ſi vtriq̄ nō cōiunctiz legaui. vt. ff. de leg. j. ſi duob⁹. ſ. ſi. q̄ eſt ſ. Sol. bic corrigit. q⁹ nō placet. q⁹ bic dicit ſe nibil corrigere de antiquo iure. Alij * vt Jr. q⁹ ibi ſalte ꝑbis erant cōiuncti: q⁹ dixit titio ⁊ poſthumo. Sz nec ꝑbis placet: q⁹ nō ſemp ſyllaba ⁊/facit 2iuctionez. vt. ff. ō here. iſti. ſi ita gs heredes. Tu ergo dic * q⁹ ibi poſthum⁹ licet nō erat in rez natura: futurus tñ ſperabat. bic non erat nec ſperabat: q⁹ deſſerat. Jtez nota q⁹ in trib⁹ caſib⁹ ꝫ portio col legatarij mei videat eſſe ꝑ nō ſcripta nō tñ mibi accreſcit. Prim⁹ ſi legas mibi x ſtichō ſeruo tuo ſine libertate: vt. ff. ō leg. j. l. plane. j. ſ. ſi cōiūctis. Scōs ſi legas mibi x titio ſeruū meū ſtichū: nā ſuaz tantū partē habet collegatarius ꝫ ego mi. vt. ff. de le. j. l. hmōi. ſ. ſi titio. Tertiꝰ ſi legas mibi x non capaci: vt. ff. de lega. ij. l. ſi titio. ſ. x ci. x. ſ. de here. iſti. l. j. x. ff. ō bis que ꝑ non ſcrip. ba. l. iij. x. ſ. de bis qui. vt indig. l. hereditas. que oia vidēſ buic. l. cōtraria. ſed ſpecialia ſunt.

n ¶ Nullo grauamine. Jmo ſemp cū onere innuncto legato: vt. j. eo. ſ. bis ita. Sz ibi * dicit in beredib⁹ tñ. ſecus in legatarijs: vt. ff. de iure codi. l. quidā referūt. j. fi. Vel eppone ibi quocūq̄ mō i. q⁹ ſit caducū vel in cauſam caduci: nō ꝑ nō ſcriptum. Jtē cōtra. ad idē ff. de lega. j. l. ciuitatib⁹. ſ. lucius. Sol. bic corrigit. vel ibi impoznte dicit * ꝑ non ſcriptū. i. q⁹ pro eodem habetur ac ſi hereditates. ſed bodie vſ onere ſemper redire. Vel ſerius * ibi in penaz non obedientis ſibi auferſ. ſecus autem alibi: vt bic.

o ¶ Perraro. nā q̄ez ſupuenit * grauamē: vt ſi ſeru⁹ ſit legatus vt manumittat. naz tūc cū onere remanet: vt. ff. de fideicō. li. l. cū vo. ſ. ſi ꝑ nō ſcripto. Jtē q̄ aliqs ſibi aſcripſit iuſſu teſtatoris ⁊ cū onere: nā cū nō valeat manet ſed cū onere: vt. ff. de bis q̄ ꝑ nō ſcrip. l. ſi. licet ibi alia rōne dī. ꝑ non ſcriptū. Jdē dicit de legato dato alicui vt faciat ipenſam funeris q⁹ tū non inuenitur lege expreſſum.

p ¶ Vetus ius. q⁹ erat vt ad fiſcum peruenirent: vt. ff. de pe. here. ite veniunt. ſ. cum autem.

q ¶ Apud eos. imo non: vt. ff. de adi. le. l. filio. ſ. matri. q̄ eſt ſ. ſed bic corrigit. vel ibi electa fuit mater vt miniſtra nō vt legataria. ſicut et aſs. ff. de leg. ij. ſi quis titio. in prin. ⁊ de ali. le. l. pecunie.

r ¶ Poſſunt. pñt boc autez omnes qui honozanſ cōmodo pecuniario: vt inſti. de ſing. re. p ſi. re. in prin. ⁊ etiā debitor: vt. ff. de le. j. ſi pecunia. ⁊ de ali. le. l. debitor. defuncti. Jtecur.

s ¶ Subſtitut⁹. imo q̄ez ſubſtitut⁹ ſi admittit: vt. ff. ō cap. l. q⁹ ſi filiꝰ. vbi filiꝰ q⁹ domi remāſit pfe capto ꝑdeceſſit. nā ei pupillarit ſubſtitut⁹ nō admittit: ſz illud * i pupillari ſubſtituto. B logſ in vulgari ⁊ cōi. t ¶ Sentire. vt ⁊ ff. de vſufru. lega. j. ſi ab eo. ⁊ ff. de leg. ij. ſi titio ⁊ me uio. ſ. iulian⁹. Sed ſm B quo B blādiſ inſtinian⁹. nā dicit corrigen tes q̄ſi B ipe iueniat de nouo: Sz dic q⁹ iuētū erat p iuriſcōſultū nō p aliū p̄ncipē. Vel nō erat q̄ſi ſic inſtituta. Sz vſ ſ. j. q⁹ non cū onere redeat ad ſubſtitutū niſi ſit expreſſum: vt. ff. de here. inſti. l. ſub conditione. vbi cōditio apposita iſtituto nō intelligit repetita in pſona ſubſtituti. ſz ibi erat cōditio caſualis que nō ꝺz onus. Jtē ſ. ff. de le. ij. l. celſus. ſ. pen. ⁊. ſ. ſeq. Sol. ille refert ius antiquuz quod referſ in eodē titulo.

fideicōmiſſi ōficiētis debebat pe nes cum re maner. bar. ⁊ pau.

* Plz pau lo.

* Et male pau. iz bar. tranſeat cū glo.

Legatarij portio ꝫ videat eſſe ꝑ nō ſcripta nō tñ accreſcit collegatario in certis caſib⁹.

* Jdez ſa. et pau.

* Jſta placet ſalt.

* Dic melius q⁹ ibi nō logſtur in ꝑ nō ſcriptis. Pau.

* Jdē bal. ⁊ ſalice.

* Sequtur ez Bart. ⁊ pau.

UNIVERSIDAD DE NAVARRA

eodem titulo.ſi titio ⁊ mevio.ſ.iulianus.Et eodē modo pōt reſpōderi ad id qō dicitur.ff.de leg.iij.l.j.ſ.ſi.vbi relicta a legitimis pro ꝯmiſſo[b] non intelligunt repetita a ſequētib⁹.ſunt ergo illa cōrecta.Vel in illa.l.de leg.iij.nō venit ad ſubſtitutū nec dicitur ſubſtitutus ſequens agnatus: ſed dicit legitimus. Vel poteſt dari generaliter ſolutio/vt ſemp intelligant repetita niſi pateat aliā fuiſſe defuncti voluntatem:vt hic.⁊ ff.de lega.j.licet imperator. in fine. Sed quare aliud l primo ordine qi non redeunt cuꝫ onere. hic fic⁊ Reſpon. ✱ quia ibi nec aliquo tempore tenuit legatum. ideoqꝫ nec onus.hic autem cepit argumē.ff.ō bereditatis.l.circa.inde eſt q⁹ habet eꝫ perpetua lega tarij. ibi non.⁊ ad hoc. argumē.ff.de iniuſt. teſta.l.nā ⁊ ſi ſub cōditione.ſ.rūpēdo.⁊.ff.de vb. obli.l.in illa ſtipulatōe. Jtē quid ſi alicui fuit relictū ⁊ onus iniunctuꝫ: on⁹ aūt adimplere non poſſit.vtrum iure poſſit petere legatum? Ad qō rñ.ſm.Ald.ſi onus tenuit a pncipio poteſt petere: vt.ff.ō leg.iij.l.pater.ſ. tuſculanus.ſi vō nō tenuit nō poteſt petere: vt ff.de leg.iij.l. codicillis.i pn.Sz arg.ſ.vidēt.ff.de cōdi.⁊ demō.ſi qs enu.

Additio Dicas q̄ in illa.l.ſi qs cū.teſtator vo luit ad legatariuꝫ aliqō cōmodum ptinere:puta interuſſuram medij tpis vñ nimirū iꝫ nullum ſit onus/non tñ anulletur legatū:de hac queſtione vide pulchrā diſtinctionem Bar.in.o.l. codicillis.ff.de leg.iij.

a ¶Faciēdis.hic ſubdiuidit.vel in modo ⁊c.

b ¶In modo. ſubdiuidit.⁊ qō dicit in faciēdo intellige ſi potuit per alium expediri.vt.j.ſ.ne aūt.

c ¶Alia.vt legauit ci.c. poſtea alio teſtamento vel codicillo aliquid dare vel facere precepit.

d ¶Contemnit.vt ⁊.ſ.de ſur.l.ſi.ſ.ſed cum in ſecunda.Argu.contra ff.de neg.geſt.l.ſi negocia.

¶In nouiſſimo.¶Caſus Genere legati qō dicebaꝫ caducū.ſ. qñ le gatarij repudiabāt:vel ante apertas tabulas decedebāt.ſtatuit ipe rator:vt bres ſiue eꝫ parte ſiue inſolidū inſtitutus adire poſſit bere ditatē a die mortis teſtatoris ⁊ ante aptas tabulas dies legatorum vel fideicōmiſ.cedat a morte defuncti ⁊ petitionem trāſmittat ad bered̄e eꝫ tranēū: ſed tñ ad filios vel nepotes de qb⁹ lex theodoſiana facit mentionē. vt ſi auus deceſſerit nepotes habēs eꝫ filio:⁊ filius ante morte p̄ris eiuſdē aui deceſſerit eam trāſmittet ad bered̄e:ſalua conſtitutiōe.p. mulgata ſup deliberatōe heredis velit beres adire:vt.ſ.de iure deli. cū antiquioribꝰ.vt tūc.ſ.tñ temporis trāſmittat ad heredes ad deliberandū:vel ad eundē q̄tum ei de anno ſupſuit. ⁊ licet dictum ſit generaliter q̄ dies legatoꝝ cedat a morte teſtatoris.nō tñ hoc intelligēdū de legato libertatis q: nō cedet niſi demū adita bereditate. Jtem nec legata relicta ei qui manumittitur niſi adita bereditate. Jtē nec legata ſeruis legatis.vſufruc.vero nec ab heredib⁹ nec ad bered̄es trāſmittit.⁊ hec ſunt vera in bis q̄ pure vel in diem certū ſunt relicta. Si aūt legatū ſit relictū ſub ꝯditiōe ſiue fuerit migta ſiue pura teſtatina ſiue caſualꝫ peti nō poterit niſi demū expiſtēte ꝯditiōe.ca aūt pēdēte ſi moriaſ legatarꝰ:vl defecerit ꝯditio remanebit apud eos a qb⁹ erat relictū:⁊ ad bered̄es trāſmittet.niſi beat ſubſtitutū vel cōiū ctū:cū tam in inſtitutionib⁹ q̄ in legatis ⁊ fideicōmiſſis ⁊ in mortis cā donatis poſſit fieri ſubſtitutio.apud bered̄es aūt remanebit portionib⁹ bereditarijs a qb⁹ fuiſſet p̄ſtandū cū onere ſuo: niſi teſtator legatū reliq̄rit ab vno bered̄e.qꝫ tūc penes granatū de p̄ſtādo legato remanebit apud eos p virilib⁹ portionib⁹ apud legatarios deicōmiſſo grauari p̄t remanebit pro virili portione.Aliuia.

c ¶In nouiſſimo.ſ.vltimo.

f ¶Predigimus.ſ.e. cū igitur.

g ¶Cedere. B expone vt ſ.eo.ſ.cum igit.in fi.

b ¶Patimur.vt ⁊.ſ.de iure delib.l.quonid. niſi in caſu ✱ſcilicet quādo retardauit bered̄es additiōnē eꝫ neceſſitate vt queſtionez de familia occiſi haberet:vt.ff.ad fill.ſi qs in graui.ſ.elegāter.⁊.l. qui poſthumos.

i ¶Theodoſiana.quam habes.j.titu.j.l.j.que dicit transmitti non aditā ad liberos.

k ¶Dis.ſ.exceptis.

l ¶Sup bis.bered̄ib⁹.

m ¶Conſtituta ſunt. vt vſqꝫ ad annū trāſmittat ſcīes:vt.ſ.de iure deli.l. cū antiquioribus.

n ¶Libertatibus.ſ. competentib⁹: vt.j.de manumiſ.teſta.l.iij.ne ſi dicer retur a morte teſtatoris eis cōpetere/bereditate poſtea nō adita reuocarent:qō eſſet abſurdū.⁊ fit bec exceptio ab eo qō digerat.⁊ diem ꝛc.

o ¶Bereditatez eꝫ eſt verſum qui eſt.ſ.⁊ diem legatorum ꝛc.

p ¶Aliis legatis. ſeruis erāt legata relicta ⁊ poſt ea teſtator legauerat ſeruos aliis hominib⁹ cuꝫ rebus eis legatis:nō ergo cedunt legata relicta ſuis māumiſſis vl̄ legatis niſi ab adita bereditate:vt bic.⁊.ff.de legatis.ſ.ſi.⁊ ſi.de.ce.l. bereditas. ſ.fi.⁊ l.cū legato.⁊.ff. ad.l.fal. l.j.ſ.ad eos. Et i p̄tio ✱ caſu eſt ratio ne p̄tius le Bar.fall.et pau.

✱Sedtur bar.⁊ pau.

✱Et bene pauſ.

✱Sedtur bar.⁊ pau.

✱Tibul eſt pauſ.

✱Jdēbar. fall.⁊ pau.

q ¶Non patitur.vt ⁊.ſ.de vſufru.l.ambiguitates.⁊.ff.quando di.le. ce.l.ij.⁊.iij. Jtem capipe ✱ vſum ⁊ habitationez:vt.ff.quando di.le. ce.l.ij.forte ±idē in omni ſeruitute etiam reali:vt arg.ff.de ſerui.le. l.fi.⁊.ff.cōia ꝑ.l.fi.⁊.ff.quēad.fer.amit.ſi parte.ſ.j.Sed ar.ſ.ff.de ſer ui.le.l.ſi fundū.in fi.dic vt ibi nota. Additio. Dicas q̄ in ſeruitutibus realib⁹ dies cedit a morte teſtatoris ſicut in aliis rebus legatis bus realib⁹ dies cedit a morte teſtatoris ſicut in aliis rebus legatis bus ſ.ſi fundū.in fi.dic vt ibi nota. Additio. Dicas q̄ in ſeruitutibus realib⁹ dies cedit a morte teſtatoris ſicut in aliis rebus legatis q: ceſſat illa ratio que eſt in vſufructu cū iſte ſeruitutes ſint trāſmiſſibiles ad heredes :vt.ff.de ſerui.ruſti. prędio.i.pecoris.ita vult bic Lynus ⁊ ſequitur Bar.⁊ cōmuniter doctores.

r ¶Vel migta.de quibus habes eꝫ̄pla.ff.de bere.iſti.l.ſuus quoq. ſ.puto generaliter.

s ¶Ex fortuna.redde ſingula ſingulis.

t ¶Conditio impleatur.ante ergo non cedit vt transmittat:vt bic. ⁊.ff.de mino.in cauſe.ij.ſ.pomponius.⁊.ſ.de fideicōmiſ.ſi in pſona. ⁊ boc verū ✱ niſi talis ſit cōditio que omnino eſt extrinca incōtinenti adita bereditate:vt des.ꝫ.ſi bered̄es cris:vt.ff.de leg.j.l.iij. Vel que tacite inſit:vt a primo legatario lego alij.tacite intelligit ſi ſinū legatū agnouit:vt.ff.de cōdi.⁊ demon.l.cōditiōes. Jdē ſi eſt omnino extitura:vt lego tibi.ꝫ.ſi monieris:vel cum monieris:vt.ff.qñ dies.ce.ſi cum bered̄es.⁊.ff.de condi.⁊ demon.l.bered̄es meus.

Ler.ibi: fe rēdus ē cōceo.ca. acce dētes i gl. j.in ſ.cerra de ſtrup. ✱Jdē bar. tpau.

Legatum cus onere ipoſſibili legatario relictū an peti poſſit.

Additio Dicas q̄ in illa.l.ſi qs cū.teſtator vo luit ad legatariuꝫ aliqō cōmodum ptinere:puta interuſſuram medij tpis vñ nimirū iꝫ nullum ſit onus/non tñ anulletur legatū:de hac queſtione vide pulchrā diſtinctionem Bar.in.o.l. codicillis.ff.de leg.iij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2018

Subſtō d ḡ ſit in do natiōe cā mortis an regrat ſti pulatōes. ✠Iſta po ē hodie ſtior. qz ēt dona tio cauſa mortis pōt hodie fieri y pactū nu dus. vt ē gl. ſingularis i l. cū pat. ſ. meuto. ff. ſ. legat. tj. fm Bal.

a ¶ Supſtite. Quid aūt ſi ciuiliter moritur? Nñ. refert an fiat ſermo vt tūc deficiat. an nō vt tūc nō deficiat: vt. ff. de 2di. z demō. l. interci dit. Itē etiam ſi decedat naturaliter videt tranſmittere pēdēte con ditiōe: vt. ff. de acq. here. l. q pīr. vbi inſtitutus idēq; pupillo cobere di ſubſtitut? ſi decedat poſt additioné ſuā ſi; añ mortē pupilli trāſmit tit: ſed illud qđ pupillus adiuit: non alſ. ? ppter alias partē acceptā cui adiungitur pupillaris.

b ¶ Simili mō. i. cuz ſuo onere: vt. ſ. c. ſ. p ſecun do. z. j. c. ſ. ne aūt. i fi. ſ.

c ¶ Heres. ad quē redit. fim. Bal. p ſubſtitutio vi detur debere fieri p ſtipula tionez. vt. ff. de dona. cā mor. l. ei q. z. j. de dona. cā mor. l. ij. ſz ar. ✠ cō tra. j. in eo. tit. l. j. z facit ſ. de lega. ſi legata. z. ff. ō leg. ij. ſi titio.

d ¶ Donationibus. Mo. Cū ab ipīs. bona rō: vt. ff. ad treb. l. q̄tiens. ſ̄ va ✠ niſi teſtator ꝓpriꝰ noīb⁹ expreſſiſ grauauit vel oneravit: qz tūc viri les: vt. ff. ad trebel. l. nō nunq̄. z de leg. j. l. ſeruuſ yni. ſ. j. z. l. ſi heredes.

e ¶ Cū ab ipīs bona rō: vt. ff. ad treb. l. q̄tiens. ſ̄ va ✠ niſi teſtator ꝓpriꝰ noīb⁹ expreſſiſ grauauit vel oneravit: qz tūc viri les: vt. ff. ad trebel. l. nō nunq̄. z de leg. j. l. ſeruuſ yni. ſ. j. z. l. ſi heredes.

f ¶ Ꝺ̄ virili. i. p equa li. vt. ff. de leg. j. l. virilis. Sed ſi mihi tres partez tibi q̄rtaz hmōi rei lega uit teſtator? z nos hāc rē meuio reſtituere totam iuſſit: meuius repudiat: nūqd. p virili pte rema net apud nos: Nñ. qō ſ̄ ō: forte locū hz in onere extrinſeco iniuncto lega tariꝭ etiā ſub appellati uo noīe. qz qō. p virilib⁹ ſtamus ꝓz virilibus apud nos remanet. ſec? ſi res legata citōneat fi deicōmiſſiz. nā tūc. put legata eſt ita z apud nos remanet. heredes vero dānati ſub appellatiuo nomine ſoluit. p heredi tariꝭ. z. p hereditariꝭ manet apud eos.

¶ Ide bar. ſalt et pau.

¶ Ille aūt. ¶ Caſus. Ꝺō aūt dictū eſt in fcō ꝺ̄ dine. ſ. q̄ legatuz tranſit cū ſuo onere. ſ̄ vez eſt ſi illud on⁹ ſuſtinet ſ̄ dādo. ſi ſ̄ faciēdo: diſtinguiſ: aut factū p aliū poſt expedi ri: vel nō. ✠ Ꝺ̄ caſu po nit ex̄plū. vt teſtator ꝑ cepit ꝺomū fieri: vt tūc qcūq; legatū pcipit ſen tiat z on⁹. Secūdo caſu pone ex̄plū q̄ teſtator ꝑcepit vt legatari⁹ vgo rē duceret. illud factum nō tenet? heres facere: ſz in dādo oēs. p mō lucri on⁹ ſuſtinebūt: ita vide licet: qz ſ̄ biꝭ gīūb⁹ lega toꝝ. p ea portiōe q̄ q̄ ſen tit lucrū ſentiat z on⁹. vt ſ̄. ea. l. ſ. ſz vt māſteſtet. ſcz vt ſi remanere debeat apud heredes remaneat. p portionib⁹ hereditariꝭ: ſi apud legatarium aut fideicōmiſ. p equa lib⁹ portiōib⁹: vt in iſto ſ. finaūt. Et hec vꝫ ſunt tus exiterit. ¶ Ꝙ ſi in medio is qui ex teſtamento lucrum ſortit⁹ eſt deceḋat: vel eo ſuperſtite⁹ con ditio deſecerit: hoc quod ideo non prevaluit manere diſponi / mus ſimili modo⁹ apud eos a q̄ bus relictuꝫ eſt: niſi z hic vel ſub ſtitutus relictum accipiat: vel cō iunctus ſiue heres⁹ ſiue legatari⁹ hoc ſibi acquirat: cum certi iuris eſt z in inſtitutionibus / z in lega tis / z in fideicommiſſis / z in moꝛ tis cauſa ꝺonationib⁹⁴ poſſe ſub ſtitui.

Omne quod deciſuz eſt ab aliquo ſi ad ſua initia reuertitur taliter reuertit qualiter emanauit ab illis. boc ꝺicit vſq; ad. ſ. Ille autem. Bal.

¶ Sed vt manifeſtetur ꝓz qua parte manere oportet hoc quod fuerit defectum apud eos a qui bus ſit derelictum ſancimus: ſi quidem ad heredes lucrum per ueniat ꝓz parte hereditaria fie ri eius diſtributionē: cū ab ipſis⁵ ſimili modo ſi valuiſſe preſtare tur: niſi nominatim alꝺvno vel ex certis heredibus fuerat relictū. Tunc enim quemadmodum ſo lus vel ſoli preſtabant: ita et lu crum ſentiant. ¶ Sinautem lega tariꝭ vel fideicommiſſariꝭ ſint vel moꝛtis cauſa ꝺonatione bono rati: vel alia forte perſona que fideicōmiſſo pꝛegrauari poteſt: z hoc euaneſcat: manere hoc a pud enumeratas perſonas ſanci mus ꝓz virili⁶ omnimodo poꝛ tiōe: id eſt ꝓz numero perſona rum.

Iſte. ſ. eſt valde notabilis. z hoc ꝺi cit. Onus quod poteſt per alium impleri migrat ꝺe ſubiecto in ſubiectum: id eſt ambulat de legatario cuius eſt legatum caducum vel quaſi in ſubſtitutum vel coniunctum eius vel grauatum apud quem remanet emolumentum: ſecus in grauamine quod ab alio impleri non po teſt: nam illud non migrat ꝺe ſubiecto in ſubiectum. hoc ꝺicit vſq; ad. ſ. Ꝺis ita ꝺiffinitis.

¶ Ne autem hoc quod non in eleganter ſummi ingenij vir vl pianus in hac parte cum omni ſubtilitate diſpoſuit pꝛeterea tur: noſtra ſanctione apertius hoc inducimus. ¶ Cum enim iam ſtatuimus⁶ hoc cum ſuis oneribus ad eum⁹ qui lucretur peruenire: ſancimus: ſiquidem conditio vel aliud grauamen in ꝺando ſit conſtitutum hoc om nimodo lucrantes ꝓz modo lu cri agnoſcere. Sinautem in fa ciendo aliquid impoſitum eſt: ſiquidem hoc¹ etiam per alium impleri poſſit ſimili modo et a lucrante⁸ agnoſci: puta ſi ho / norata perſona iubeatur inſu / lam vel monumentum / vel aliud tale ſuis ſumptib⁹ facere: vel he / redi: vel legatario: vel alij forte quem teſtator voluerit. vel rem ab herede teſtatoꝛis emere. loca tionem vel fideiuſſionem ſubire: et ſi quid huiuſmodi facti ſimile ſit. Nihil enim refert ſiue per euz de quo teſtator locutus eſt: ſiue per alium eiuſdem lucri ſucceſſo rez admpleatur¹. ¶ Sinucro ta lis eſt verbozum conceptio z fa cti natura vt quod relictū eſt ab alio admpleri non poſſit: tunc et ſi lucrum ad aliquez peruenerit: non tamen z grauamen ſequi: qz hoc neqz ipſa natura concedit: neqz teſtator voluit. ¶ Quid enim ſi teſtator iuſſerit cum in locum certum abire[m] z liberalibus ſtu ꝺijs imbui: vel ꝺomum ſuis ma nibus extruere vel pingere: vel vxoꝛem ducere: que omnia teſta toꝛis voluntas in ipſius ſolius perſonam intelligitur concluſiſ ſe[n]: cui z ſuam munificentiam re linquebat. ¶ In omnibus[o] vide licet boc obtinente vt z ꝓz ſimi li parte z lucrum ſentiant: z gra uamen vbi hoc poſſit procede re[p] ſubeant: z hoc locum habere omni quidem modo in his que in cauſa caducivel caduca (ſm qō ſupꝛaꝺictū eſt) fiebant. ¶ In ꝓz non ſcriptis autez non omnibus ſed quibuſꝺam[q]: quia cozuz que ꝺam z ſi talia[r] ſunt tamen cū ſuo onere veniebāt: que z nos in no ui iuris[s] compoſitiōe ſpecialiter enumerari iuſſimus: ne quis ve teris iuris[t] prolixitatez quaſi re bus neceſſariam: vel ꝓz coꝛ re ſoluebat ſcientia.

Iſte. ſ. tractat aliam materiam iu ris accreſcendi z non decreſcendi. z ideo hec materia eſt ſubtiliter pertractāda. ꝺi cit ergo imperator: q̄ non ſolum coniun ctiuo modo quedaz relinquuntur ſed et ꝺiſiunctiuo. id eſt ſeoꝛſum verbis ſeu oꝛa tionibus ſeparatis. Itez ꝺicit q̄ in pari cōiunctione vel pari ꝺiſiunctione pari ter habet locum ius accreſcendi cum ſuo onere. Item ꝺicit q̄ ſi aliqui ſunt cōiun cti re z verbis: z aliqui verbis ꝺiſiuncti. ſi ꝺeficit aliquis eꝝ cōiunctis accreſcit co lege: ſi eꝝ ꝺiſiunctis accreſcit oibus. Itez ꝺicit q̄ ratio ꝺifferentie quare magis ac creſcit cōiunctio eſt vnitas ſermonis que ſignificat coniunctos eſſe quaſi vnum coꝛ pus: z ſeparatoꝝ ſeparata eſt ratio. Et bec vera ſunt inter coheredes quibus iui tis accreſcit. boc ꝺicit vſq; ad. ſ. Ubi au tem legatarij. Bal.

qđ transeūt hmōi legata cū ſuo onere: vt ſi fuerint in cā caducivel ca ꝺuca: legatū aute ꝑ nō ſcriptū cū ſuo onere nō trāſit gñaliter ſed in qbuſꝺā casibus ſpecialib⁹ q̄ in noui iuris compilatione enumerati ſunt. l. pandecta. in. C. in aut. ne antiqui iuris fiat inuoluto. Uiuia.

g ¶ Statuimus. vt. ſ. c. ſ. p ſcō. z. ſ. finaute aliqō. in eo qō ꝺicit ſimi li modo ꝛc.

b ¶ Ad eum. ſubſtitutuz vel cōiūctum. vel ad cuz a quo erat derelictum.

i ¶ Hoc. ſ. onus.

k ¶ Lucrante. immo vi ꝺet cōtra. nam filia ſuc cedēs ab iteſtato pꝛeter ſpem patris nō ſoluit le gata a filio relicta ꝛz ꝺe lucro habeat: vt. ff. de iu re cod. l. q graui. z. l. ſeq. z. l. qđā referūt. q̄ ſūt cō tra. Sol. ℞ regula obti net i bis q lucrū capiūt ex̄volūtate defuncti. Sz ibi ℨ vel ꝑter ꝺefuncti vo luntatem filia ſuccedit. Itē contra. j. eo. ſ. finau tem ad deficientes. z. ff. de cōdi. z ꝺemon. ſi ſepa ratim. Sol. fm quoſcā ꝺifferūt. q̄ hic loquitur ꝺe his q ſunt cōiūcti re z verbis vel verbis tm̄ ibi ꝺe his q ſunt coniun ctire tantū: vel ibi ꝺe his q ſunt coniuncti re z verbis hic ꝺe his qui tantū re vel tantū verbis. Vel tertio ibi ꝺe his q ſunt cōiuncti re z verbis vel re tm̄. hic ꝺe his qui verbis tm̄. Vel q̄rto ibi lo quitur cū onus erat in iunctum in pſonam ꝺefi cientis tm̄: hic in pſona omniū legatarioꝝ fm ℞. prima placet.

Tert⁹. ibi: mantib⁹. cō cor. c. ſi. cuz gl. ſup. ℞ꝺ. pſonaliter. poſt ℏn. ne offi. ꝺeleg.

l ¶ Ꝺimpleaf. vt z ar. j. ꝺe ℨhē. ſtipu. l. veteris. z ff. de cōdi. inſti. l. ſi.

m ¶ Eū abire. ſ. z tm̄ eū.

n ¶ Ꝺcluſiſſe. vt. ff. ō ſta tulibe. l. ſi ſtatulibero. ſ. ſi qs non ꝺare. z ꝺe vbo. ob. l. centeſimis. ſ. ſi.

o ¶ In omnib⁹. i. in omni genere legatoꝝ id eſt ſiue ſint caduca ſiue quaſi caduca.

p ¶ Procedere. non aūt poteſt pꝛocedere in pꝛo non ſcripto. Itez nec in aliꝭ ſi eſt factuz qō per aliū fieri noluit teſtator niſi per primum.

q ¶ Quibuſꝺam. ſcilicet caſibus ſpecialibus lo cum habēt ꝑdicta vt re ꝺeant cum onere.

r ¶ Talia ſunt. ſ. pꝛo nō ſcripta.

s ¶ Noui iuris compoſi tione. Nouū ius hic ap pellat totū coꝛp⁹ iuris. ideo ꝺico ſpecialiter iuſ ſimus enumerari ne qs z. z ſunt poſiti iſti caſuꝭ qui ſunt ꝺuo tantū. ff. ō fideicōmiſ. lib. l. cum ve ro. ſ. ſi pro non ſcripto. z. ff. ꝺe his que pro non ſcrip. l. ſi. z ꝺigi. ſ. e. ſ. in primo itaq;.

t ¶ Veteriſ iuris. i. in vo luminibus deſperatis.

Ꝺis ita.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

¶Dis ita. ¶Casus. Fecit imperator mentionē.ff.de cōiunctis. qui bi sint videam⁹:& gratia cōiunctorum de diffunctis:dicergo q̄ he redes aut sunt ꝫiuncti/aut disiuncti/aut legatarij. Primo casu aut omnes sunt heredes cōiuncti tantum:aut omnes disiuncti tantus: aut quidam coniuncti:aut quidam disiuncti. Primis duob⁹ casibus fi aliqua pars deficit transmittet ad cohe redes:& cum suo onere: & si aliqs cohereduꝫ decesserit/ad heredes eius transmittetur:aliis eñ casibus quādo quidam sunt coniuncti:quidam disiuncti:si aliqua pars de coniunctis deficit:ad cōiunctū peruenietur tantū.si aliqua pars de bis deficiat: illa pueniat nō soluꝫ ad disiunctos sed ad cōiunctos cum onere suo:& p portionibus hereditarijs remanebit: quia pars de cōiunctis deficiens ad coniunctos tantum perueniat:econuerso de disiunctis affignat:quia coniuncti in vnuꝫ redacti sunt ex fermone testatoris ꝫtinuato:disiuncti aūt inter se separati sunt & cōiunctis ideo &c. De coniunctis dic exemplum:vt si sic dicat testator: brunellum & fantonem & rayne rium. & castell'. heredes instituo in tali hereditate:illi dicuntur cōiuncti re:quia in eadē hereditate & verbis.puta p copulatiuā coniunctionē. De disiunctis dic exemplum.fautonem brunellum castel.heredes instituo.bi dicuntur coniuncti re:quia in eadē hereditate. verbis autez disiuncti.& sic accipitur cōiunctum & disiunctuꝫ in tota ista constitutione. Vinianus.

a ¶Cōiunctiꝫ. scilicet re & verbis: & sic ītelligē in tota hac lege.

b ¶Vel disiunctim. verbis tantum.& sic accipitur per totam banc constitutionem.

c ¶Quocunq; modo. id est caducū:vel in causa caduci:aliud si sit p̄o nō scriptum quia tunc non transit cū onere:vt.ff.eo.ſ.in primo. Vel aliud est in legatis vt ibi q̄ in hereditate:vt hic.quia & cū onere redeat p̄o non scriptuꝫ. & sic est contra.ff.de lega.ij.l.celsus.ſ.penul. & fi.& de lega.iij.l.ſ.fin. Sol.bec corrigit.vel solue vt dicimus.ff.eo.ſ.p̄o secundo. Item & fallit hoc in casibus illis tribus in quibus quis facit partem lucri licet non admittatur ad partem vt dicimus.ff.eo.ſ.in primo.in glo. sez substitutum vel coniunctum.

d ¶Defuncti sunt.scilicet anteq̄ accrescat portio vacuata suam portionem tamen adierant ante.secus in coherede substituto qui substitutionē nō transmittit licet adierit iure institutionis:vt hic.ff.de codi.& demonstra.bec scriptura.ſ.cū eadez.& ff.de legi.here.ſi ex pluribus.& institu.ad orā.ſ.fin.& ff.de vulg.substi.sed ſ plures.in prin. & est ratio in substitutione.quia omnis substitutio est institutio: vt ff.ad legem falci.l.in ratione.ſ.ſ.penul.vnde sicut institutio nō trāſmittitur hereditate non adita:vt.ſ.eo.ſ.in nouissimo.sic nec substitutio:vt.ff.de acqui.re.eo.l.substitutio.

e ¶Volentib⁹.q ia suas partes adiuerāt.secus in legatarijs q̄b⁹ non accrescit inuitis.vt.ſ.eo.ſ.vbi autem.& est ratio vt ibi dicam.

f ¶Absurdum sit.vt.ff.de acquirē.here.l.ſ.ꝫ.l.qui ex duabus.ſ. ſi.in ſi.& fi.ſi pars here.pe.l.ij. Sed tamē bec absurditas quandoqꝫ tolerat:& hoc si testator fuit miles:vt.ff.de testa.mili.ſi duob⁹. Item cū creditores cōsentiunt heredi suam partē tm̄ volenti:vt.ff.de acq. here.l.cum hereditate.in fi.

g ¶Decisionibus.vt.ſ.de iure deli.l.quidaꝫ elogio.& de impub.& ali. substi.l.testamento.

h ¶Ad solos cōiunctos.vt & ff.de here.instī.l.heredes. Sed videt ad oēs.vt in eo.ti.l.item qō sabinus.ſ.j.vbi sez vno ex pndecim vncijs instituto & alijs duobus sine partib⁹ & ita in vncia que remanebat fi vn⁹ eoꝝ qui sine parte erat institut⁹ deficit oībus remanētib⁹ accrescit. Sed dic q̄ ibi & illi duo non erāt coniuncti vel re vel verbis. alioqn secus.vt d.l.heredes & bic.

i ¶Onere. bic cōtra.ſ.e. ſ.finautem ad deficientis. Solu.vt ibi.

k ¶Disiunctos. als coniunctos.

l ¶Tam cōiunctos.vt & ff.de here.instī. liber bomo.ſ.cum quis. Et distingue de bis ꝫiunctis & disiūctis.vt digim⁹.ff. de vsufruc.ac.l.j.in fi.

¶Ubi aūt. ¶Cas⁹. Dicit iboc.ſ.q̄ si plures le gatarij sint coniuncti:& vna parꝫ legati deficiat: pueniat ad ceteros legatarios p virili portione & cū suo onere. Si autez nullus voluerit remanebit penes cū a quo relicta est. Si aūt qdā voluerit partes nō volētiū vo lētib⁹ accrescūt. Si aūt legatū disiunctim fuerit relictū ad oēs fi voluerit pueniet p virili portiōe:nec vnus rez petere poterit:alter estimatiōnē:nisi testator exp̄sse dixerit vt ad alterum res: ad alterū estimatio pueniat. Si aūt vnus ex legatarijs q̄b⁹ separatim vel disiunctiꝫ relictū est accipiāt:& ꝫcursu legatum p̄ioris diminuet. si nullus veniat q̄ pmo accepit habebit insolidū: nec dicet aliqd sibi accrescere:si totū habere vi deat ex voluntate defuncti. Onus aūt quod fuit in p̄sona sua appositum boc subibit. Si autez in ea persona alterius legatarij fuit onus a testatore appositus qui repudiauit legatū ipsum nō sequetur. Que aūt de bis quib⁹ vt indignis auferuntur sancita sunt obseruentur. Vinia.

m ¶Deficiat.f.morte.

n ¶Accrescere.vt & isti.de leg.ſ.si eadē res duob⁹. Sz ſ eo q̄ dicit cū suo onere & ſ.ſ.ſ.ipmo. Sz illud ī p nō scripto:boc i caduco:& eo q̄ est in cā caduci. Vel bic on⁹ fuit iniunctū cuilibet legatario:ibi soli deficiēti. Jtē & fallit b q̄ dicit accrescere ī illis casib⁹ in q̄b⁹ qs facit partē lz nō admittat ad partē:vt digim⁹.ſ.eo.ſ.i pmo. Jtē & in eo q̄ dicit in suo onere.j.e.ſ.finaūt ad deficientis:sed ibi solues.

o ¶Moluerint. per repudiationem.

p ¶Volentib⁹. sed cur secus est in heredib⁹.vt.ſ.eo.ſ.ſ.bis ita: Rñ. q̄ legatarijs tantū gratia & lucri causa nō oneris legata relinquunt: hereditas vero & gratia oneris & emolumenti relinquit heredibus. Ajo.vt ar.ff.māda.ſi hereditatem. Item in eo q̄ hic distinguit cōiunctos a disiunctis vt statiꝫ subiicit. videt cōtra.ff.de vsufru.accre. l.j.in fi. Sed ibi in expositione litere patet solutio.

q ¶Sinaute disiunctim. verbis tantū.re tamen sunt coniuncti.

r ¶Pro virili. nisi fuerint aliqui cōiuncti nominatim:quo casu loco vnius numeratur:vt.ff.de leg.j.plane.j.ij.rñ.

s ¶Accipere. ab herede.

t ¶Accipiens. forte in legato vendicationis.

v ¶Imponentes. vt ꝫ.ſ.cōmunia de le.l.ij.

¶Dis ita diffinitis cuꝫ in supiori pte nr̄e sanctionis in plurimis locis cōiunctim fecimus mētionē necessariū esse duximus oēm ispectionē hmōi articuli latius & cuꝫ subtiliore tractatu dirimere: vt sit oīb⁹ & hoc aptissime cōstituto.

¶Nō enim tm̄ cōiūctiuo mō q̄dā relinquūtur sed etiā disiunctiuo.

¶In bis itaq; diguitem cohederes sunt oēs cōiunctim[a]:vel oēs disiūctim[b]:vel istituti vl̄ substituti boc q̄b fuerit quocūq; modo[c] cuacuatū:si in parte hereditatis vel partib⁹ ꝫsistat:alijs coheredibus cū suo grauamine.p heredia pte:cetiā si iā defūcti sunt[d]:acqraf.& hoc nolētibus[e] ipo iure accrescat si suas portiones iā agno uerūt:cū sit absurdū[f] eiusdem he reditatis partē quidē agnoscere partē vo respuere:sm q̄b in diuinis nr̄i numinis decisionib⁹[g] statutū est.¶Sinuero q̄daꝫ ex here dib⁹ istituti vel substituti permixti sunt:& alij cōiuncti:& alij disiūctim nūcupati sunt:tunc sq; dem ex ꝫiūctis aliqd deficiat hoc oīmodo ad solos ꝫiūctos[h] cū suo veniat onere[i]:id est.p parte here ditatis q̄ ad eos pucnit.¶Sinautem ex bis qui disiunctim scripti sunt aliquid euanescat:hoc non ad solos disiunctos[k]:sed ad omnes tam cōiunctos[l] q̄z disiūctos: similiter cū suo onere.p portione hereditatis pueniat.¶Hoc ita tā varie q̄z cōiunctim quidez.pter vnitatē sermonis q̄si in vnū corp⁹ redacti sunt:& partē ꝫiūctoꝝ sibi heredū q̄si suā occupant. disiunc ti vo ab ipso testatoris sermone aptissime sunt discreti:& suū qdez babeant:alienum autez non soli appetant:sed cū oībus coheredibus suis accipiāt:& hec in heredibus tantūmodo statuenda sunt.

¶Inter legatarios & fideicōmissarios est loc⁹ iuri accrescēdi:tamen nō accrescit inuitis.volentib⁹ antē accrescit.p virilibus portionibus cū suo onere:sed si sunt verbis disiuncti non dicit.ppie accrescere:sed nō accrescere.& ideo non sentit on⁹ q̄b non est ad suā p̄sonā appositum:nec sub legato annexum.boc dicit vsq; ad.ſ. Que autem antiquis.Bal.

¶Ubi aūt legatarij vel fideicōmissarij duo forte vel plures sunt quib⁹ aliqd relictū sit:si quidē cōiunctim boc relinquat:& oēs veniāt ad legatuꝫ:& p̄o sua portiōe qsq; boc habeat.¶Si vero pars q̄dā ex bis deficiat[m] sancim⁹ eam oīb⁹ (si habere maluerint) p viri li portōe cū oi suo onere accrescere[n]. vl si oēs noluerint[o] tūc apud eos remanere q̄b⁹ derelictus est.

¶Cū vo quidā voluerint quidaꝫ noluerint:volentib⁹[p] solūmodo id in totū accedere.¶Sinautem disiunctim[q] fuerit relictum siquidem omnes boc accipere et potuerint & maluerint: suam quisq; partem p̄o virili[r] portione accipiat: & non sibi blandiantur: vt vnus quidem rem:alij autem singuli solidaꝫ eius rei estimationē accipere[s] desiderent.cū buiusmodi legatariorū auariciā antiquitas varia mēte suscepit i vno tantūmodo gñe legati eā accipiēs[t]: in alijs respuendā esse existimās.

¶Nos autem omnimodo repellimus vnam omnibus naturam legatis et fideicommissis imponentes[v]: & antiquam dissonantiā in vnam trahentes concordiam.

Substitutionē non trāsmittit coheres substituti[d] iure istitutionis adierit.

Partem quis q̄nq; facit q̄ nō admittit ad partē.

Cōiuncti nominati loco vnius sunt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Insolidum.vt.ff.de lega.j.si ex pluribus.ſ.fi.⁊ facit.ſ.de lega.l. cum queſtio.
b ¶ Prestetur.ab heredibus.
c ¶ Separatim.verbis tantum.
d ¶ Sit.id eſt remanet.
e ¶ A prioze.i.ab eo qui primo agnouit legatū. ⁊ ad hoc.ff.de vſufruct. accre.l.j.ſ.ij.
f ¶ Sinuatur. ⁊ hoc cū omnes voluerunt.
g ¶ Accreſcit.primo agnoſceti.quia totū habet ex voluntate defuncti.
h ¶ Nō ſentiat.¶ Huic contra.ſ.eo.ſ.prō ſecundo. ⁊.ſ.ne autem.Solu.bic in prō nō ſcripto: ibi in caduco ⁊ quaſi caduco. hoc non placet. Aliſ ꝙ ibi redit cum onere.l.ad ſilos a quibus fuit relictum:bic ad collegatarium redit: nec hoc valet. Vel bic fuit onus im poſitum tantum deficiēti vt dixi in.ſ.ne autez. nec hoc valet. Item contra.ſ.eo.ſ. ſinuero quidam.Sol.ibi in cobere dib⁹. Vel bicvt dixi fuit onus tantū deficiēti im poſitū:ibi omnib⁹. Item contra.ſ.eod.ſ.vbi autem.Solue.ſi omnes cōiuncti ſunt re⁊ verbis ⁊ onus omnib⁹ eſt impoſitum tūc obtinet quod ibi dicit:ſi autē deficienti tantū:tūc aut ſunt tā tum re coniuncti qui appellātur in.l.iſta diſiuncti: ⁊ tunc non ſubeunt aliſs onus:ſi vero erant cōiuncti re⁊ verbis vel verbis tantū⁊ ſubire tenentur:vt bic.ſ.d.ſ.vbi autez.Et hec eſt vera ſolutio ad omnia ⁊traria predicta.
i ¶ Sed ſuus.ſic.ff.de donati.inter virum ⁊ vxo. l.ſi ſponſus.ſ.ſi quis rogatus.
k ¶ Cōiunctim.re⁊ verbis.vel id eſt in vtriuſq; perſona aſſignare onus. ⁊ facit.ſ.de inoffi. teſta. ſi mater.ⁿ.ff.de here.inſti.l.quidam cum.
l ¶ Indignis.vt.ſ.ſ.bis quib⁹ vt indig.per totū. ⁊ de lega.l.penulti.
¶ Cū autem. ¶ Caſus. Dicturꝫ eſt in principio huius legis ꝙ heres bereditatem non aditam non tranſmittit niſi ad quaſdam certas perſonas:hoc verum eſt ſi nō habeat ſubſtitutū:ſi autem ſubſtitutū habeat: peruenit ad ſubſtitutū: ſi non:ad ſuccedentes a iure: ſi bi non ſint: vel ſint ⁊ noluerint vocabitur fiſcus. Hec que dicta ſunt locum habent in omni vltimo elogio: ſiue ſcripto ſiue non ſcripto: ⁊ licet omnibus deficientibus fiſcus vocetur ſicut dictum eſt:tamen cum onere ſuo vocabitur:ꝛ vltimo vt preferatur vtilitas cōmunis ꝛc.vt in litera. Hec autez que ſtio ad futura elogia non ad preterita extendatur ſed ſuo marte diſcurrent. Ultimo conſtitutionem iſtam ad ſenatum tranſmittit imperator: vt labor ſuus apud quēꝫ non ſit incognitus:ſed omnibus pateat ⁊ clareſcat. Ulnianus.

¶ Hoc autem ita fieri ſancimus niſi teſtator apertiſſime ⁊ expreſſim diſpoſuerit vt vni quidez res ſolida: aliꝭ autem eſtimatio rei ſingulis ⁊ inſoliduꝫ prestetur[b].
¶ Sinuero non omnes legatarij qbus ſeparatim res relicta ſit[d] in eius acquiſitionē concurrant: ſed vnus forte eam accipiat: bec ſolida eius ſit.¶ Quia ſermo teſtatoris omnibus prima facie ſolidum aſſignare videtur:aliꝭ ſuperuenientibus partez a prioze[c] abſtrahentibus vt ex aliorū quidem concurſu prioris legatum minuat[e].¶ Sinuero nemo alius veniat vel venire potuerit tunc non vacuabitur pars que defecit:nec aliꝭ accreſcit[g] vt eius qui primum accepit legatum augeri videatur: ſed propter ipſum qui habet ſolida res remaneat nullius concurſu diminuta.¶ Et ideo ſi onus fuerit in perſonam eius apud quem remanet legatū aſcriptum boc omnimodo impleat vt voluntati teſtatoris patreatur.¶ Sinautem ad deficientis perſonaz boc onus fuerit collatum boc non ſentiat[h] is qui nō alienum:ſed ſuum[i] tantum legatum imminutuꝫ habet.¶ Sed vt varietatis non in occulto ſit ratio:cum ideo videtur teſtator: diſiunctim boc reliquiſſe vt vnuſquiſq; ſuum onus non alienum agnoſcat:nam ſi contrarium volebat nulla erit difficultas cōiunctim[k] ea diſponere.
☞ Jura de bis quibus vt indignis per banc legez reſeruantur intacta.boc dicit vſq; ad.ſ.Cum autem.Sali.
¶ Que autē antiqs legib⁹ dicta ſunt de bis que vt indignis[l] auferuntur:⁊ nos ſimili modo itacta ſeruamus:ſiue in noſtrū fiſcū ſiue in alias perſonas perueniant.
☞ Hereditas nō adita debetur ſubſtituto:⁊ cius defectu venientibus ab intestato ⁊ vltimo fiſco.b.d.vſq; ad.ſ.bec autem omnia.Sali.
¶ Cū aūt in ſuperiore[m] parte legis non aditā hereditatem mini mecniſi exceptis quibuſdam pſonis) ad heredes defuncti tranſmitti diſpoſuimus: neceſſe eſt ſi quis ſolidā hereditatez non adierit:banc ſiquidem habeat ſubſtitutū ad euz ſi voluerit[n] ⁊ potuerit puenire.¶ Si aūt ſi boc non fit vel ab inteſtato ſucceſſores[o] eā ſuſcipiant:vel ſi nulli ſint: vel accipere nolunt: vel aliquo modo non capiant:tunc ad noſtrū erarium[p] deuoluatur.
☞ Omnia in bac lege ſtatuta habent locum in qualibet vltima voluntate poſt banc legem facta.boc dicit vſq; ad finez. Salicetus.
¶ Hec autem omnia locum babere cenſemus:tam in teſtamentis ſiue in ſcriptis ſiue ſine ſcriptis habitis ꝙ in codicillis: et omni vltimo elogio:vel ſi quid ab inteſtato fuerit derelictum[q]:nec non in mortis cauſa donationibus.
¶ Tantuꝫ etenim nobis ſupereſt clemētie ꝙ ſcientes etiam fiſcū noſtrum vltimum ad caducozum vendicationem vocari: tamē nec illi pepercimus[r]:nec auguſtum[s] priuilegiuꝫ exercemus:ſed quod cōmuniter omnibus prodeſt boc rci[t] priuate noſtre vtilitati preferendum eſſe cenſemus[u]:noſtrum eſſe propzium ſubiectozuꝫ cōmodum imperialiter exiſtimātes[v].
¶ Locū autem buic legi conſtituimus in his defunctozum elogijs que poſt bac cōpoſita fuerint:anteriozes etenim caſu ſuo marte diſcurrere concedimus. Hec oīa ad vos patres cōſcripti duximus eſſe ſancienda:vt nemini maneat incognitus noſtre beniuolētie la boꝛ:ſi edictis ex ſolēnitate a noſtris magiſtratibus,ppoſitis omnibus innoteſcat.

De bis q ante aptas tabulas hereditatē trāſmittunt. Titu.lj.

☞ Hereditas aſcendentium etiam nō adita tranſmittitur ad poſteros per libros inſtitutos morientes etiaz clauſis tabulis:quod obtinet in legatis ⁊ fideicōmiſſis.b.d.Sali.

Impa.Theo.⁊ Val̄.aa.ozmiſ. de pfec.pzeto. Lex vnica.

Der banc iubemus ſanctionem[x] in poſteruꝫ valituram filios[y] ſeu filias:nepotes aut neptes:proꝑ Iniquum enim eſſet vt propter caſum filijs humanitus contingentem nepotes ſucceſſione auita/vel legato defraudarentur:⁊ boc in ſecunda. Ulnianus.
y ¶ Sanctionem.loquitur theodoſius.
z ¶ Filios.qui erant in poteſtate aliud in emancipatis ſm quoſdaꝫ: vt.ſ.de iure delibe.l.iij.⁊.l.cū antiquioꝛibus. Vel forte idem in omnibus liberis ⁊ parētibus:vt.ſ.ti.j.ſ.j.⁊.ſ.in nouiſſimo.⁊ bic dicit etiam de nepote ex filia quam conſtat non eſſe in poteſtate aui materni:vt inſti.de pa.po.ſ.fi.

m ¶ In ſuperioꝛe parte.vt.ſ.ē.l.ſ.in nouiſſimo.
n ¶ Voluerit.ſ.ſubſtitutus.
o ¶ Succeſſores.ſ.teſtatoris.
p ¶ Erarium.prius tamen ad vzozem de iure pretozio:vt.ſ.vnde vir ⁊ vzoz.l.j.
q ¶ Derelictuꝫ.Scilicet in codicillis factis ab eo qui non fecit teſtamentum.
r ¶ Pepercimus. Unin cum ſuo onere ad eum redeant. vt.ff.de condi. tio.⁊ demonſtratio. l.in facto.
s ¶ Nec auguſtum. id eſt imperiale.
t ¶ Rei.genitiui caſus.
v ¶ Cenſemus. Not.vt.ff.prō ſocio. l. actione. ſ.labeo. et in auten.de non alie.ſ.quia vero verisimile.in fine.ſ. collatio.ij.
x ¶ Exiſtimantes.ſic ⁊ in auſ.de bere.⁊ fal.in prin ci. col.j.ibi icurrunt ꝛc. ⁊ in auſ.vt iu . fine quo quo ſuſſra.ſ.cogitatio. col.ij.

¶ De bis qui añ aptas tabulas heredi.trāſmit.
¶ Et per cōſequens anteꝙ adeant. Et continua fic. Qualiter legata vel hereditates fiant caduca. ſ. in genere dictum eſt. Hūc autez ſpecialiter ponit de quibuſdaꝫ perſonis in quibus relicta nō fiunt caduca: ſcilicet in perſonis liberozum. Alſo. Continuatio.

Ter.ibi:ꝑferēdū eſſe. concoꝛ. ad. hūc.ſ.glo. i.c.boc memozie. ſup ver.cōes.ex tra ꝙ poſſu la.prelato.

Der banc iubemus. ¶ Caſ. Secunduz ve tera iura generale erat vt ſi heres vel legatarius cui aliqd in teſtāmēto erat relictum ante aptas tabulas decederet hereditatem vel legatū ad poſteros ſuos non tranſmittebat. Sed dicit iperator ꝙ in quibuſdam perſonis aliter eſt ſtatuendum . Statuit ergo vt ſi teſtatoꝛꝫ teſtatrix decedens: ſi lios vel filias habens ex eis nepotes vel neptes: ex eos ſolos vel cum ex traneis ſcripſerit heredes vel ad inuicem ſubſtituit:⁊ ante aptas tabulas decefferunt hereditatem ad filios tranſmittant:nulla eis exceptione opponēda:ꝛ boc in prima. Idez eſt in ſingulari re eis relicta: vt ⁊ ſi ante apertas tabulas deceſſerint:eā ad poſteros ſuos trāſmittāt.

UNIVERSIDAD DE NAVARRA

a ¶ Substituti. filij cum nepotibus.
b ¶ Defuncti. ante aditam hereditatem.
c ¶ In liberos. Nota ergo duo esse necessaria vt fiat trãsmissio. & bẽat locũ hic ti. & scs trãsmittens fit de liberis. & ille in quẽ transmittit fit de liberis. Itẽ vide q etiã ad superiores fit trãsmissio. vt. l. de suis & legi. l. apud hostes. Sz qd si bi liberi scripti heredes non fuos liberos: sz extraneos instituerint liberis exheredatis: Respon. nec extranei nec exheredati liberi admittuntur ex hoc testamẽto. vt in cor. aut. de hered. & fal. §. exheredatos. colla. i. Item quid si nõ ex testamento obuenit bis liberis sed ab intestato: hic dicit de relictis ex testamẽto. sed tunc potest dici idem.
d ¶ Transmittere. Nota q ipso iure posteritas sua fit heres: sed potest dimittere vel retinere si vult de iure ptorio: licet non fic de iure ciuili: vt insti. de heredũ quali. et dif. §. sed bis. ff. de lib. & postbu. l. in suis.
e ¶ Nulla huiusmodi. scz q nõ cesserit dies legati. hoc ad sequẽs. Vel nõ fuerint apte tabule. Vel q non fuerit hereditas adita quod olim obstabat: vt. §. ti. j. §. j.
f ¶ Derelict. Hodie idẽ si ab extraneo reliqua tur legatũ: vt. §. titu. i. l. j. §. cũ igitur. ff. in nouissimo. Itẽ nota q arg. huius legis digerũt quidaz q si aliqua taliũ personarũ scribatur here res sub cõditione et decedat anteq cõditio existat trãsmittere ad suaz posteritatẽ. Et idem dicunt in questione qua queritur si duo filij instituantur heredes & rogẽtur adinuicez restituere si alter decesserit fine liberis & vn9 decedat relictis filijs anteq cõditio alterius decedentis sine liberis existat: trãsmittit ad filios. & sic postea existente 2ditione. quia alter decedit sine liber. potere possunt fideicomissum: qõ nõ placet. argu. ff. de legat. ij. cũ pater. §. hereditatẽ. & l. vnum. §. rogo. et. §. de fideicõ. l. si in persona. nã hic nõ dicit q fuerint instituti sub 2ditione immo pure: sed nõ cedebat dies nisi ab apertura tabularũ in alijs. Sz in istis erat priuilegiũ vt cederet ante. Erat & quidaz casus olim quẽ habes ff. ad sill. l. ij. §. fi. & alius de contratabu. l. sed & si decesserit Additio. Aduertas q ista lex locũ habet siue isti descendentes fuerint nati in vita illius de cui9 hereditate agitur siue postea vt dicit Lynus hoc l post Dy. in. l. Gallus. in magna distin. ff. de libe. & postbu.
¶ Quando dies legati &c. ¶ Incidẽter digerat de hoc. §. de cadu. tol len. nunc ex proposito. Preterea de duplici cessione hic dicit. §. quando peti possit: vt. j. eo. l. j. & quo tempore transmittitur.

Hẽditas non adita vt trãsmittatur duo iunt necessaria.

Filiꝰ sub 2ditiõe instituꝰ si decedat ãs 2ditionez in heredi tatẽ trãsmittat ad filij posteritatem.

Cõtinuatio.

Ꝛ competenti. ¶ Casus. Testamentum fecit: annuũ legatum mihi reliquisti. an in principio an in fine illud petere possim: queritur: Respon. q in principio.
g ¶ Ab initio. vt. ff. qñ di. le. cc. l. nec semel. ij. rñ. Sed videt 2tra. ff. de vbo. obli. qui hoc anno. Sed aliud est in stipulationibus. Arg. tamẽ §. ff. de 2di. & demõ. si in annos. Vel aliud est si stipuletur quis hoc anno aliqd dari. & aliud si in annũ vel singulis annis. vnde versus. Annua si debes: tunc inspicias caput anni. Anno si debes in fine teneberis anni. Sed arg. §. ff. si cer. pet. & l. lecta. vbi dicit mentio causa differẽde solutiõis. hic vero causa multiplicãde obligationis. Videas de isto plene p Bar. in. d. l. qui hoc anno. ff. de vbo. obliga. Versus.

Ahum. ¶ Casus. Fundũ mihi titio & seio legasti vt ad su perstitẽ peruenirẽt: decessi an ad heredẽ meuz legatũ trãsmittere possim: querit: Dicit q nõ, nec pro tali fideicõ. here di meo titius & seius superstites ob hoc fideicõ. capiẽtes: nec eoꝝ heredes astringuntur.
b ¶ Fuit. scz qui superuigit. & sic ad eũ totũ puenit legatũ: vt. §. de donac. cau. mor. l. j. ff. de lega. ij. cum pater. §. liberis. & l. peto. §. fratre.
i ¶ Astringitur. etiam & si redeat ad alium legatarium.

Sj pontionilla. ¶ Casus. Luidaz mulieri de puncia nomine pontionilla aliqs reliquit legatũ seu fideicõmissum cum ad legitimã etatẽ peuenerit: nunc querit si põtionilla impleta 2ditiõe legati decessit anteq cõsequeret legatũ vel fideicõmissiuz vtrum petitionẽ legati vel fideicõmissi trãsmittat ad suos heredes. Et respõ. q sic. Vel sic. Põtiane fundũ legasti cum ad. §ij. annũ puenit: sed anteq fundum cõsequeretur decessit: an nihilominus petitiones fundi transmittat ad heredes: queritur. Dicit q sic.
k ¶ Peruenit. non enim querit an fuerit in vi cõditiõis vel dici tempus appositũ ex quo ad eaz etatẽ puenit: vt hic. Sz si non peruenisset ad etatez quereretur vt altero casu trãsmitteret. altero nõ. §. qñ est in vi cõditionis: vt. §. eo. ex his.
Um vxori. ¶ Casus. Testator filios ex vxore nõ habẽs vxori sue vsumfruc. fundi titiani reliquit. & eidẽ cum liberos haberet eiusdẽ fundi. pprietatẽ legauit: postea filiũ habuit sed statim decessit filius: an nihilominus cedat dies pprietatis legati: queritur? Rñ. q sic. ratio dubitatiõis fuit: quia testator dixit cum liberos haberet. ista liberos non habuit sed vnũ filium tantuz. Item quia decessit statim: sed hec non obstant vt dicit. §. de 2di. infer. l. j. & de nascituris itelligit nõ natis: vt. ff. de cõdi. & demõ. l. solemus: viuo vel mortuo testatore nati sunt: vt. ff. de cõdi. & demõ. l. si vir. & l. seq. cũmodo ex eodẽ viro: vt. ff. illo titu. cũ vir. di. & demõ. l. si vir. & l. seq. cũmodo ex eodẽ viro: vt. ff. illo titu. cũ vir.
m ¶ Decedat. Secus si de tpe mortis intellectu esset a testatore: vt. ff. ad trebel. ex facto. §. si qs aũt. fm Jo. Itẽ not. ar. §. pfeuerantiã. Sed arg. §. ff. de adop. l. in oi. ff. de in rem ver. l. si pro patre. §. versum.
Ex his. ¶ Casus. Testator belie & seuerine filiabus suis. & legauit eis cum ad etatem legitimã an petitionẽ ad heredẽ trãsmittat: querit: Dicitur etatem legitimã an petitionẽ ad heredẽ trãsmittat: querit: Dicitur etatem legitimã an petitionẽ ad heredẽ trãsmittat: querit: Dicitur q sic: quia legatũ conditionale non erat sed purũ & in diem certum:

UNIVERSIDAD DE HUELVA

sed eius petitio in certum tempus delata est.vt eo tempore solutio fiat quo futura erat fieri legitime etatis si non prius decessisset. nec sufficit q annus fuerit inchoatus:sed completus esse debet.

a ℂ Et secunde.propria nomina sunt.

b ℂ Conditio.quia tunc non ce deret petitio legati ante.xxv.annū.

c ℂ Videt.ff.de vsufruct. ambiguitates.ff.ff.co.l. firmio.ff.j.Sed certe im mo ꝛtra.ꝛ ideo interim ad heredē non trāfmittat:vt et.ff. de ma.te.l.fi ita scriptum fuerit.ꝛ de fideicōmif.li.l.fi fideicō missaria.ff.pe.ꝛ de leg.j. si cui leget.in pn. et.ff.de cōdi.ꝛ demon.l.quibus diebus.ff.ff.Sol.hic pu re reliqt testator:sed die solutionis apposuit ꝑm Jo.sic ꝛ alls.ff. de leg.j.l. si mihi.ff.j.Sed in legibus ꝓtrarijs hoc agebatur vt esset in die legatū nō solū petitio.ar.ff. eo. si cū ꝑfinitiōe.Vel dic ex cōiunctione personaruꝫ ꝑsumitur q testator:die fue gratia distulit solutionē sicut in.o.l.si cum ꝑfinitiōe.ꝛ de ali.leg.l.libertis.ff.ff.ff.ab heredib⁹. apparet fauore alimentorum idē ostitui. Vel melius distingue an voluerit testator facere condi tionē.ꝛ tunc bꝫ locū leg. ff.de lega.j.fi cui.cū suis cōcor.si ante noluit:aut distulit gratia heredis: ꝛ tūc expectat tps legis qō digit.Iꝫ prius moriat vt hꝫ:q filie fauore videt feciſſe.aut gratia legata rij distulit.vt q⁹ pupill⁹ nesciebat gubernare. et tunc statim.vt de cōdi.ꝛ demon.quibus diebus. ff.ij.cum suis cōcor.

d ℂ Legati.qō est a morte testatoris: vt.ff.tit.ij. ff.in nouiſſimo.

e ℂ Cedēte.quod est mortuo testatore:vt.ff.tit.ij. ff.in nouiſſimo.

f ℂ Sō em̄ ceptū.Respōdet tacite obiectioni be ne dico impleret non ceptum enim nē.

g ℂ Impletū. Arg. ff. ad trebel.qui filiū.ff.ff.ff. binus. Sol.speciale ibi vt ibidem dicitur.

h ℂ Placuit.nam heres seuerine nō potuit pete re ante vigesimūquintū annū completum.

Si fideicōmissum. ¶ Casus. Si soror mee.g.legasti in codicillis ꝛ die legati cedente ignorans sibi ea relicta decessit:an ei sit acqsita actio ad legati peti.ꝛ p ꝙs ad heredes eā trāsmiserit:q̄rit?Dicit q⁹ sic:salua quarta succedētib⁹ ab intesta.

i ℂ Ignorans.Sic videtur q alicui relinquit fundus etiā eo ignorāte acquirit ei dominiū:vt.ff.quēad.ſer.amit.fi partē.ff.j.ꝛ de leg.ſ.l. cum pater.ff.ſurdo.ꝛ de lega.j.fi fundum.j.ff.ff.titius. Sed Al.dicit testato quarta detrahere posse:vt.ff.ad legē fal.l.filiusfamilias.ꝛ.ff.ff. contra:vt.ff.de condi.insti.l.fi quis ita. Item nō.succedentes ab intestato quarta detrahere posse:vt.ff.ad legē fal.l.filiusfamilias.ꝛ.ff.ff. quis omiſ.causa testa.l.fi.ꝛ.ff. ad trebel.l.fi per fideicōmissum.ꝛ.ff.ff. familie berciscū.l.filij.ꝛ.l.fi cogitatione.

Quartaz detrahere possūt bi q ab intestato succedunt.

¶ Ut in possessione legatorum. ¶ Quoniam pro legatis satisdandum est:videndū quādo satisdatio debeat interponi.Et pro quibus legatis.ꝛ quibus debeat satisdari:ꝛ qui debeat satisdare:ꝛ qualiter fit satisdandū:ꝛ quid veniat in satisdatione.Azo.

secūde[a] decem q̄ legata accipere debebūt cū ad legitimū statū pue nerint:non conditio[b] fideicōmisso vel legato inserta:Iꝫ petitio in tēpus legitime etatis dilata vide tur[c]. ¶ Et ideo si helia seuerina filia testatoris cui legatū relictum est die legati[d] cedēte[e] vita functa est ad heredē suū actionem transmisit:sc̄z vt eo tēpore solutio fiat quo seuerina (si rebus humanis subtracta non fuisset).xxv.annus etatis impleret. ¶ Non enim ceptum[f] annū sed implerum[g] (si de emolumēto relicti fideicommissi tractetur) expectādum esse iuris prudentibus placuit[h].

Fideicōmissum etiaꝫ ab intestato relictum post diem cius cedentem trāsmittitur ad heredem etiam per ignorātiam: salua quarta trebellianica.b.d.Salice.

Imperatores Diocletianus et Maximian.aa.Eusebio. Lex.vi.

Si fideicōmissum ab intestato fuerit sozori tue relictum codicillis:et postea q̄ dies fideicōmissi cessit:rebus humanis(licet ignorans[i] fideicōmissum)decesserit:actionē huiusmodi acgri potuisse diſſimulare nō poteris. salua scilicet ab intestato succedēti quarta portione.

¶ Ut in ponestione legatorum vel fideicōmissorum seruandoz causa mittatur: et quando satisdari debeat. Titulus.liij.

Ex summaria cognitiōe venitur ad satisdationem legatorum. b.d.Bald. vel sic. Pro legato in diem relicto debet heres satisdare.et an legatum debeat suffi cit indici summatim cōstare. b.d.Salice.

Diuus pius saluio. Lex.j.

Quoniam nihil actor amplius postulat q̄ vt fideicōmissi[k] noie satisdetur:nō debet is qui iuri diccndo preest subtiliter[l] cognoscere debeatur:necne fideicōmissum: sed tm̄ decernere vt satisdetur[m].

Satisdatio de fideicōmissis et legatis prestādis pōt per testatorem remitti.

Quoniam. ¶ Casus. Fundū v̄ clin die vel sub conditione legasti:petij vt heres mihi satisdaret de eo dando die adueniēte vel existēte cōditiōe:dicit heres legatū mihi non debere:an iudex debeat cognoscere an debeat necne.dicitur q̄ sic.summatim:ꝛ q̄ decernere debeat sic dicit Salicetus.

Diuus marc⁹ stratonice. Lex.ij.

Ipsis rerum experimentis cognouimus ad publicā vtilitatē prinere:vt satisdationes q̄ voluntatis defunctoz tuēde gratia in legatis ꝛ fideicōmissis ītroducte sunt eozūdem voluntate remitti[n] possit. ¶ Quocūq⁹ enim iudicio volūtatis cautio legati vel fideicōmissi remitti potest.

Prius inductus in possessionem ex pignore prętorio potior est q̄ emptor vel creditor posterior.b.d.Bal.vel sic.Habens pignus ꝓtoriuꝫ ꝑferk posterioribus diuersum titulum prętendentibus.Sali.

Imperatores Seuerus et Antoninus.aa.Simphoro. Lex.ij.

Si postq̄ seruādi legati seu fideicōmissi gratia in possessionē inductus es[o] pignoris obligatio aut venditio ab herede interueuerit p̄cedere[p] causam tuaz quā iure prętorio veluti pignus habuisti manifestum est.

Cautio noie fideicōmissi debet pstari per heredē rogatū non p debitores hereditarios cōditiōe fideicōmissi pēdente. hoc dicit nota.Bal.Vel sic.Ante hereditatis restitutionem fideicōmissarius non agit contra hereditariū debitorez.potest tamē petere ab herede vt ei satisdet de fideicōmisso restituēdo.Salicetus.

Idem.aa.Pitagore. Lex.iiij.

Cum archimedoza patri pupillozum tuozum heredem extitisse proponas q̄uis⁹ vt fideicōmissariam hereditatē his cum mozeretur[q] restituceret perita sit: nullā tamen aduersus debitores hereditarios habent pupilli tui actionē.plane vt satis fidicommissorum nomine archimedoza det:si modo testator id fieri non prohibuerit[r]:apud suum iudicez conueniri potest.

Diffus in possessionē nō nāciscitur proprietatē sed dz adire iudicē qui ad sol uendum compellat heredem.Salice.

Impa.Alex.a.Paulino. Lex.v.

Qui legati siue fideicōmissi causa in possessionē mittuntur.non proprietatē nāciscuntur: ram. ¶ Casus. Hulierē quandā heredē instituisti:ꝛ eā q̄n decederet de hereditate titio restituēda rogasti:an titius anteq̄ ei restituat hereditas debitores hereditarios q̄uenire possit? Rn. q⁹ nō:sed q̄uenire poteris vt satisdet de hereditate restituēda:nisi a te remissa fuerit satisdatio. Idem est si rogata fuisset restituere.vt papi.dicit in ſa.

Mon.phibuerit.q⁹ pōt:vt.ſ.ad trebel.auc.ſ cū rogatus.ꝛ.ff.ff.l.iij. Et not.etiā.p hereditate satisdari:vt hic.et.ff.vt leg.no.ca.l.hec stipulatio.Sed hoc fallit q̄ fratribus suis vel filijs rogatus est restituere:vt.ſ.ad trebel.l.ubemus. Itē videtur ff.ff.de vulg.ſubſti.l.ij. ſ.j.Sed hic non est solicitus de hereditate sed de satisdatione.

Satisdatio etiam dat p hereditate.

Vi legati. ¶ Casus. Diffus in pos.rerū hereditariaꝫ heredē nō cauēte cā legatoꝝ seruādoꝝ:an ex ea missiōe ꝙsequat illaz rerū dominiū:q̄rit?Dicit q⁹ nō:Iꝫ ius pignoris tm̄:ꝛ vt pōt acceptū pignus

UNIVERSIDAD DE HUELVA

pignus vt satisfiat adueniente die vel conditione existente prouidebit competens iudex.

a ¶ Jus pignoris non tamen heredē expellet sed tedio forte recedet: vt.ff.eo.l.10 cui.in pnci.

¶ Erta. ¶ Caius. Si fundū in diē vel sub 2ditiōe mibi legasti. et heres de eo mihi restituēdo die aduenien te vel cōditione existēte satisdare noluerit: qualiter 2tra ipsum procedetur: querit: Rñ. q̄ mittēdus sum in pos. rerū hereditariarum: ꝛ nisi post seq̄ mēses cōnumeratos a tēpore quo cepi petere mihi satisdari ō fideicō. mihi nō satisfaciat mittar in pos. re. heredis.

b ¶ Admittit. ſ. statim dūmodo interpellat heredē vel p eo nō remancat quominus interpellet: vt ſi. eo. l. i. ſ. nō exigitur.

c ¶ Seq̄ mēses. 9tinuos. vt. ff. eo. is cui. ſ. imperator. ꝛ. ſ. seq̄ mēsium. ꝛ fac. ff. qui satisda. cog. de die. ſ. penul.

d ¶ Constitutionē. cuius verba sunt. ff. eo. l. is cui. ſ. imperator.

¶ Cire. ¶ Casus. An satisdatio de legato seu fideicō. die aduenīte vel 2ditione existē te ꝑstādo heredi a testatore remitti possit: queritur: Rñ. fic: sed si testator vsumfru. fundi mibi reliquerit. an satisdatio nem de vtēdo fruēdo arbitrio boni viri mibi re mittere possit: querit: Rñ. q̄ nō. ꝛ hoc in scōa.

e ¶ Cōstituisse. vt. ſ. eo. l. ſi. ꝛ idē di. ff. de 2di. ꝛ demon. l. auia. et. l. cū tale. ſ. qd ergo. ꝛ. ff. de pact. l. pactū. ꝛ ſ. verū etiā ſi bere. bona diſſipet: vt. ff. vt le. no. ca. l. ſi. in pnin.

f ¶ Posse. ff. e. ſi pecunie. ꝛ. ſ. de vſufruct. l. i. Et est ratio: q̄ ꝑma satisdatio gratia defuncti ꝑponit: vñ ei renūtiare pōt: vt ꝛ ſ. c. l. ij. ꝛ. ſ. de pac. l. ſi. in scōa nō ſ; heredis: vt ar gu. ff. ad legē falci. qō de bonis. ſ. ſi. ¶ Ité inuitare tur ad delinquendum.

¶ Ontra. ¶ Casus. Si adminiſtrato: rei publi. nomine legati relicti rei pub. i dié vel sub cōditione de eo prestando adueniēte die vel cōditione ab herede nō satis accepit: ſi postea factus fuerit heres non soluēdo: an 2ueniri possit ipse vel heres ſu⁹: q̄ri tur: Rñ. q̄ fic. sed qua actione non aperit: tu dic actione in factū: inquātum intererit reipub. ipſum ab herede satis accepisse.

g ¶ Non esse. ideo quia non fuit satis acceptum.

b ¶ Actioné. ſcz in factū: vt. ſ. de admi. rerum ad ciui. perti. l. ij. lib. ij. ff. de magi. conuc. l. ſi. ꝛ facit. ſ. de magi. cōuc. l. j. ij. ꝛ. iij.

Scinna to.

¶ De suis ꝛ legiti. libe. ꝛē ¶ Vſq; huc dixit de successionibus testamentarijs: nunc de his que ab intestato deferunt ꝛ primo de linea inferiori et superiori vſq; ad ti. de legi. here.

J fratri. ¶ Casus. ¶ Mulieri erat delata bo. poſſ. in fratris intestati cā infra centū dies nō agnouit: an tpe ꝑ

dicto egeludaſ. Dicit q̄ nō. cū ſit fratris heres legitima. vt q̄ codex ꝑe nata est. q̄ ſup hoc daſ ei annus. ¶ Jdē dic. ¶ Mulier q̄dā bebat fratrē cui erat agnata. decessit frater nullo alio relicto qui ſit. p̄mior: mulier nō egeludit ab acqſitiōe hereditatiſ illius centū dierū ſpatio.

i ¶ Legitima. vt q̄ ex q̄ codē p̄e nata esset. ſ; ſi ex eadē matre tantū cognata esset: vt infti. de legi. agna. fuc. ſ. sunt aūt. et ſic repellit vterina centum dieb⁹ elapſis: vt. ſ. qui admit. ad bonorum possessio. l. ij. et. ff. vnde cog. l. i. in pnci. Si hodie etiā vterina admitti tur: vt. ſ. de le. here. l. ſi. ſ. ſ; nec fratrē. cū diſtinctio ne tñ p aut. vt ſpōnatur vtrinq; cōiunctus: vt. ſ. cōia ō succeſ. aute. itaq̄.

k ¶ Non egeluderis. cum de iure ciuili. ſcz leg. ij. tabulaꝝ admittaris: vt inſtit. de ppe. ꝛ tēp. ac. in ꝓn. ꝛ hec leg meli⁹ ſtaret ſub illo ti. ſ. de legi. here.

¶ Epotes. ¶ Caſus. Deceſſit paterfami. i testāmēto relictiſ ex vno filio mortuo duobus nepotib⁹: ex alio q̄tuor. an in ſtirpes an ꝑ equalib⁹ portiōibus ad ſucceſſionē admitti debēt: q̄rit. Rñ. q̄ i ſtirpes diuidēda est hereditas. ſcz q̄ duo habeant vnā medietatē: alij quatuor aliam dimidiam.

l ¶ Numeri. ex vno duo: ex alio tres vel quatuor.

m ¶ Succedunt. vt infti. eo. ſ. cum filius. ꝛ in aut. de hered. ab intesta. ſ. j. colla. ij.

¶ Testato. ¶ Caſus. Deceſſit paterfami. relicto filio ꝛ nepote ex altero filio mortuo an filiꝰ nepos equaliter ſucceedere debeant: querit. Rñ. q̄ fic. et hoc lex. ij. tabula. caucetur. Idem est in ſucceſſione de iure prętorio danda: vnde liberi bo. poſſ.

n ¶ Cauetur. vt inſtitu. eo. ſ. cum filius.

o ¶ Sequitur. dando vn de liberi bonorum poſſeſſionem.

¶ Ntestato. ¶ Caſus. Paterfa. ſozorem habēs ab intestato: deceſſit vxore ꝓgnante relicta posthumꝰ: an sozor conſanguinea. i. eodem modo ex patre nata ad hereditatē eius admitti debeat: querit: Dicitur q̄ posthumus.

p ¶ Defuncto. ſcilicet paterfamilias.

q ¶ Sozorem defuncti.

r ¶ Factus. vt inſtitu. de heredi. que ab intestato. in pnin.

s ¶ Mimis. id est valde.

¶ Te. ¶ Caſus. Titius filium in potestate ſua habens eum ſcio dedit in adoptionem: an ſcio mortuo filius titij cū filijs ſeij naturalibus ꝛ legitimis: vel post adoptionem vel ante acquiſitis succedere possit: queritur. Dicitur q̄ ſic.

t ¶ Naturalibus. ſubaudi ꝛ legitimis: ꝛ hoc ſi tempore mortis natu ¶ Naturalis patris non est ab adoptino patre emancipatus: vt inſti. de heralis patris non est ab intesta. ſ. at bi.

¶ Re. que ab intesta. ſ. at bi.

¶ Libera. ¶ Caſus. Seruus cū libera ꝙſuetudiné habēs filiū ex

UNIVERSIDAD DE HUELVA

ea sustulit: postea manumissus ⁊ natalibus restitutus decurio factus est: an filius habēdus sit vel ꝑ filio decurionis: querit. Dicit ꝙ non.

a ¶ Filius. vt euitet tormenta: vt. j. de pe. l. decurionum filij.

b ¶ Natalibus. alias non fuisset ad honores admissus: vt. j. ad legem iuliam vicel. l. j.

c ¶ Defendi potest. tēpore cōceptionis circa statum patris inspecto: vt ff. de senato. l. emancipatum. ꝑ. si quis.

HIliū. ¶ Casꝰ. An libertus filiū i potestate haberi possit: q̄ritur. Dicit ꝙ sic: nec eius ꝓteritus status. l. ferunt⁹ impediret ad exēplū ingenuoꝝ cū ei contrahere matrimonium legitimū interdictū non sit.

d ¶ Non prohibetur. Et j. de ferut. reipubli. ma. si decretum. et de pa. pote. libertos.

e ¶ Nuptijs. post manumissionē ⁊ tractis. Sed qd si ante ꝓstea filius est ꝓcreatus: ff. ibi. arg. ff. de nup. ⁊ si cōtra. ⁊. ff. de ritu nup. si qs in senatorio. Arg. ff. mā. si ꝓcreatorē. sed secus in casu. l. ꝓxi.

f HApud hostes. Vo bis. mīi loquif.

g ¶ Non postulatur. scilz vere: vt isti. de here. que ab intesta. ff. posthumi. Sed scire debet quādo fuit captus: q̄ tunc ꝓsumitur mortuus.

h ¶ Successionem. vt. ff. de iure fisci. l. luci⁹. trāsmittitur ergo hereditas etiā ad supiores: ꝛ non adita sicut ad inferiores: vt. ff. de bis q̄ ante aperta. l. j. ⁊ est ar. ff. de inoffi. testa. l. nā ⁊ si parentib⁹. et de bac materia dicit ff. de acq. here. l. ventre.

Additio. Aduertas ꝙ Bar. in. d. l. j. ff. de bis q̄ ante aptas ta. reprehendit ibi glosam ad ipsum etiā tenētē: q̄ dicit cē cōtra casum. l. ij. in. ff. si qs ex liber⁹. ff. ad tertu. Nec obstat ſm eū hec. l. q̄ loquitur de suis q̄ trāsmittūt ad oēs vt ē casus ꝛ eundē Bar. ibi in. l. venītre. ff. de acq. here. ⁊ in. l. iij. ff. de iure deliber. De quo vide latius ꝑ eūdē in. d. l. vētre. in. iij. colū. ver. quart⁹ casus ꝛc. ⁊ tā git idē bar. l. l. ij. j. ad sc̄m patuscon. ozicianū.

Hditas nōdū adita ad sup̄iores an trāsmitta tur.

SI defunct⁹. ¶ Casꝰ. Quod j. l. ista dicitur habebat locū iure antiquo. pone ꝙ auus maternus decessit: relictis pluribꝰ filijs ⁊ eg vna filia ꝑmortua reliquit plures nepotes vel ꝓnepotes: illi nepotes succedūt auo cū patruis ⁊ auunculis suis cum diminutione tertie partis que debet dari auūculis istoꝝ nepotum. ⁊ hoc in ꝓxima. In scōa dicit ꝙ statuim⁹ in bonis aui materni: idē habeat locum ⁊ in bonis auie materne vel paterne. scilz vt nepotes succedāt cū diminutiōe tertie partis. Tertio dicit ꝙ hoc verū est nisi fecit instrumentū in quo extraneos instituit ⁊ nepotes egheredauit. Quarto dicit rediens ad ꝓximum siue auus vel auia mortuus fuerit testatus vel testata: ⁊ nepotes ꝓterierit vel egheredauerit: q̄ nepotes succedūt cum diminutione tertie partis. Quinto dicit ꝙ si pater egheredasset filiā sine causa ꝙ habebat querelam inoffi. testa. ⁊ peti. hereditatis. ⁊ ea filia eandē actionē transmittit ad filios suos q̄ sunt testatoris nepotes: ⁊ hoc dicit.

i ¶ Si defunctus. aliquis masculus ⁊ hic puncta.

k ¶ Eg filia. secus si eg filio.

vt decurionis filij[a] (cuius pater eius naturalis manumissis ⁊ natalibus[b] suis restitutus hūc adeptus fuit honorē) defendi pōt[c].

Libertus filium habet in potestate ideo ad eius successionem admittitur vt legitimus. b. d. ſm Salice.

Idē. aa. Emiliane. Lex. vij.

HIlitū habere suū libert⁹ in potestate nō ꝓhibetur[d]: cū ob ꝓteritū statum ex legitimis nuptijs[e] ingenuoꝝ exēplo filios habere liberto nō sit interdictū.

Existentia sui heredis operat transmissionem de filia ad matrem. hoc dicit cōmuniter ſm doct. Vel sic. Si filia se immiscuit bonis patris apud hostes defuncti heres extitit: licz certitudinaliter mortem eius tunc nescirit. b. d. Salice.

Idem. aa. Carino. Lex. viij.

HApud hostes patre defuncto filia cōmunis vobis[f] q̄ casu mortis scientia non postulatur[g] heres extitit sua: ⁊ ad te trāsmisit successionem[h].

Auo vel auie ab intestato moriēti succedūt nepotes ex filia cū auūculis et materteris cū diminutiōe tertie partis eius portionis in qua parens succederet si viueret: ⁊ eis ꝓteritis vel egheredatis ꝙ testamentus cōpetit idem ius q̄s parenti eoꝝ cōpeteret si viueret. b. d. Salice.

Imperatores Valen. et Archa. ⁊ Theo. aaa. Constantino ꝓfecto ꝓtorio Gallie. Lex. ix.

SI defunctus[i] cuiuscūq; sexus aut numeri reliquerit filios: ⁊ ex filia[k] die functa cuiuscūq; sex⁹ aut numeri nepotes: ci⁹ partis quā defuncta filia supstes patri iter fratres suos fuisset habitura: duas partes sequantur nepotes ex eadē filia: tertia pars fratrib⁹ sororibusve ei⁹ q̄ defuncta est. i. filijs filiabusq; ei⁹ de cuius bonis agit: auūculis scz siue materteris cozū quoꝝ cōmodo legē sancim⁹ accrescat[l]. Nec eadem q̄ de aui materni bonis ꝓstituimus ⁊ de auie materne: siue etiam paterne simili equitate[m] sancimus: nisi forte auia elogia[n] inurenda impijs nepotibus iusta se motis ratione dixerit. ⁊ hoc fuerit legibus approbatū. ¶ Nō solū autē si itestatus aus auiaue decesserit hec nepotib⁹ q̄ sancimus iura seruamus: ſz ⁊ si auus vel auia qbus hmōi nepotes erāt testati obierint ⁊ ꝓterierint nepotes aut ex heredauerint eadē[o] et de iniusto auoꝝ testamēto. ¶ Et si que filie poterant vel de re[p] vel de lite[q] cō petere actiones nepotibus defecerimus ſm iustū nostre legis[r] modum[s] que de parentum inofficiosis testamētis competūt filijs.

Emancipatio non cōcernit lineā materna. hoc dicit Bald. vel sic. Emācipatio non excludit a successione eius qui emācipatum nō habuit in potestate sed emancipantis tantum. b. d. Salice.

Imperatores Dono. et Theodo. aa. Maximo. Lex. x.

UBi auiarū[t] successio mortue interuenīte discutitur capitis diminutio[u] paterna querenda nō est. ¶ Tunc enim in huiusmodi hereditatibus filioꝝ status aut persona spectat quotiēs de eius bonis qui potestatē familie potuit habere tractatur[v].

Patri ⁊ matri filius ⁊ filia ipso iure succedunt. b. d. ſm Bal. vel sic. In successione ab intestato primo admittunt descendentes ꝙ ascendentes. b. d. Salice.

Impera. Theodo. ⁊ Valēti. aa. Maximia. ꝓfec. ꝓto. Lex. xj.

SI matre superstite et filius vel filia qui queve moritur filios dereliquerit: oīmodo patri suo matrive sue ipso iure succedant[x]: qō sine dubio ⁊ de ꝓnepotibus[y] obseruandū censemus.

Descendentes (etiā quibus non competit bonorum possessio vnde liberi) potiores sunt de iure ciuili ꝙ collaterales agnati. hoc dicit Salice.

Imperator Justi. a. menne ꝓfec. ꝓto. Lex. xij.

QUotiens aliquis vel alia qua intestatus vel intestata moztuus vel moztua fuerit ne potibus[z] vel ꝓnepotibus cuiuscūq; sexus: vel deinceps alijs descendentibus derelictis quibus vnde liberi bonorum possessio minime competit: et insuper accrescat. vt insti. de here. q̄ ab intest. ꝑ. itē ve tustas. ⁊. ff. de col. illam. Sed hodie contra vt in aut. ibi posita.

m ¶ Equitate. siue nepotes ex filio siue ex filia re linquat sed in masculo decedente distinguitur: ex filio vel an ex filia relinquatur vt. d. l. illam.

n ¶ Elogia. i. testim i quo instituerat nepotes fecit deleri vel cōburi vere et eos ex vera ⁊ iusta causa ꝓterinit vel egheredauit in scō testamēto. vñ nō possunt agere q̄rela: vt i aut. de here. et fal. ꝑ. eg heredatos. colla. j.

o ¶ Preterierint. sine cā.

p ¶ Eadem. s. iura seruamus. s. que sequuntur.

q ¶ De re. i. hereditatis petitione proponēda.

r ¶ Vel de lite. i. de quere la inofficiosi testamēti si ipsi essent egheredati.

s ¶ Legis. s. huius.

t ¶ Modum. que de supplenda quarta dicit: vt ꝑ. de inoffic. testa. oīmodo. ⁊. l. si quis filium. q̄s est falsum. cum ille sint post istā. De seipsa ergo dicit vel de alijs tractan tibus de inofficiosis.

v ¶ Que. s. actiones.

UBi auiarū. ¶ Casꝰ. Affami. decessit nepote ex filio relicto: an ad ꝑ vt succedere ei possit q̄ri debeat fuerit pater eius emācipatus vel non: q̄rit. Dicit ꝙ nō. q̄ hoc q̄rendū est de successiōe eius q filiū habere pōt i ptāte. femina aūt habere non pōt.

x ¶ Ubi auiarū. tractat enim an filius filij emancipati succedat auie paterne vel materne.

y ¶ Diminutio. scz minima vt emancipatio.

z ¶ Tractatur. ſz mulier non potest potestatē habere familie: vt instit. de adop. ꝑ. femine.

SI matre. ¶ Casꝰ. Si aligs matrē et filios brīs illis supstitibus decessit in successiōe illi⁹ mf an filij ꝓferri debeat: q̄rit. Rñ. q̄ filius.

a ¶ Succedāt. excluſa matre. quia ꝓxima causa est in successione filiorum: vt insti. de here. que ab intesta. in ꝓn.

b ¶ Pronepotib⁹. i. nepotib⁹ defūcti q̄ sūt ꝓnepotes ad eā cui ꝓferūt.

QUotiens. ¶ Casꝰ. Dicit ꝙ descendentibus ex linea materna nō datur bonoꝝ possessio. vnde liberi in bonis maternis: nec etiā agnati ⁊ collaterales possunt quartā partē hereditatis mortue ꝓsone sibi vēdicare. nec etiā tertiā iure nouo ſz p. l. s. co. si defunctus possent. ſz soli descēdentes admittent ad successionē mortuo parente. q̄ in ꝓxima causa successiōis est descēdentiū. et hoc in ꝓxima. Jn secunda dicit ꝙ locū habet in futuris negocijs ⁊ non ꝓteritis. ⁊ hoc dicit.

c ¶ Nepotibus. ex filio vel filia cum de hereditate femine agitur: vel ex filia cum de hereditate matris. nam istis nō competit vnde liberi quia

UNIVERSIDAD DE HUELVA

quia vnde li. datur illis quibus cõtrabulas dari potest: vt.ff.si ta. test. nulle eg. l. i. §. recte. t. §. labeo. t istis cõpetere non potest cõtrabulas: vt.ff. de cõtrabu. l. illud. §. ad testamenta.

a Agnatis. in tertio vel quarto gradu vel deinceps: vt instit. de he re. que ab intesta. §. fina.

b Quarta. §. nec tertiã habẽt bodie per aut. vt dixi in. l. si defunctus.

In succẽsiõe. ¶ Casus. Aut. ista dicit idẽ cũ. l. C. s. q̃ l successio ne ab intestato potio: et causa descẽdentiũ q̃ collateraliũ addit aũt ista aut. aliqd. nas dicit q̃ si decedat pater famil. siue filiusfami. potio: est causa descẽdentium: t si plures sunt ciusdẽ gradus: vt sunt filij ꝓmi gradus vocant equal'r. si diuersi gradus sunt vt sunt nepotes vocant in stirpes. t vocant sublata differẽtia emãcipationis t patrie potestatis t sequs t sublata differẽtia agnationis t cognationis so la naturali cã inspecta.

c Primi quidẽ grad'. vt sunt filij.

d Equal'r. i. pro virili.

e In stirpes. bec etiam olim erat: vt. §. eo. l. nepotes. secus in collatera libus: vt in co. aut. §. fin autẽ. defuncto. Vel dic vt not. in auc. cessante. j. de legi. heredi.

f Sola naturali cã ispecta. hic videt corrigi qõ de adoptiuis dicit q̃ cũ naturalib' succedãt: vt t instit. de adop. §. hõ bodie. qõ nõ placet. nã vbũ sola hic positũ differentiã patrie ptãtis sequs t cognatiõis tm̃ tollit: sic §. de iurisd. om. iu. l. ij. puto tñ p hec vba sublatũ esse edictũ de iudicibus cũ emã. libe. Jté vsq; ad quẽ gradũ admittit cognat': nũqd vt olim vt instit. §. suc. cog. §. fi: Rñ. nõ. q; sic differret agnatus a cognato. Sz permittã in olim successione vsq; ad gradũ decimuꝫ. Jté nũqd vbs cognato fui fui succedet: Rñ. nõ: q: nec b p ptoz fiebat q tñ naturalẽ cãm intuebat: vt. ff. vnde cog. l. ij. t instit. de seruili cog. i pn.

Et not. q̃ hec vba sola naturali zc. nõ sunt de cor. aut. sed Jr. posuit.

Cognati et agnati bodie succedunt vsq; ad decimũ gradum.

¶ Ad senatusconsultum tertullianum. ¶ Dictũ est de bis qui succedunt ascendentibus: nunc de bis qui succedunt descendentibus.

Cõtinuatio.

Jcet. ¶ Casus. An filius infans matris ab intestato mortue bereditatem per se adire possit: querit. Dicitur q̃ nõ: succedere possit per se: queritur. Dicitur q̃ potest.

g Licet per suam conditionem que z annum desiderat.

h Per se. sed per tutorem potest etiam infans: vt. §. de iur. delibe. l. si infanti. et. l. potuit.

i Concesserint. i. decesserint.

k Posse. Sed quid de patribus: Rñ. pater vel habebat filiũ in potestate: t sic iure veteri nõ hz heredẽ ab intestato. vel emãcipauerat t succedebat ei si ztracta fiducia. i. seruato iure successionis emãcipatis: set: qd bodie ꝑsumitur: vt instit. de legi. agna. suc. §. fi. t. j. l. prozi.

In successione. ¶ Casus. Decessit quis patrẽ t matrẽ habẽs nullo collateralium vel descendentium relicto in successione eius: ex latere qbuscũq; agnatis mi nime possunt idem agnati quartam partez hereditatis mortue persone sibi vendicare: sed descẽdentes soli ad mortui successionẽ vocentur. ¶ Quod tantum in futuris non etiam preteritis nego cijs seruari decernimus.

Mauten. de heredi. ab intesta. §. j. colla. ix. constitu. j.

Bodie ad successionem defuncti primo vocantur liberi sublata differẽtia sexus: t patrie potestatis. b. d. Salice.

In successiõe mortui patrisfamilias siue filijsfamilias liberi eius si sunt oĩb' alijs prelati succedunt. ¶ Primi qdẽ gradus equaliter succedũt: nepotes z vl teriores in stirpes: nõ distinguẽdo sexum vel iura potestatis: sed sola naturali causa inspecta.

Ad senatusconsultum tertullianum. Titulus. lv.

Mater succedit filio insanti ab intestato morienti: t econtra. b. d. Salice.

Jmperatores Diocletianus et Maximia. aa. Tiuiane. Lex. j.

Jcet liberi matribus ab intestato ita demum per se hereꝺes existant si fari possint: tamen matres liberis (etiam si infantes natura cõcesserint) posse succedere nulla dubitatio est.

Pater prefertur matri in successiõe filij. b. d. bodie autẽ concurrũt vt in auc. defuncto. j. eo. Salice.

Idem. aa. t. c. Rese. Lex. ij.

In successiõe filij vel filie cõmunis: sine liberis t fratribus vel sororib' moriẽtis: pater manumissoꝝq; quia ei sit vetus ius seruatum matri ꝑfertur.

Exceptio tutoris non petiti non excludit matrem a successione filij postea facti adulti. b. d. Salice.

Jmperator Constan. a. Catilio

mater an pater ꝑferri debeat: queritur: Rñ. q̃ mater patrẽ ꝑfert.

l In successione filij. emancipati.

m Manumissor. i. emancipator: vt. ff. qñ ac. de pe. est an. l. j. §. j.

n Seruatum. quia emancipauit contracta fiducia.

o Prefert. vt t instit. eo. §. ꝓferuntur. sed secus in auo t in auia: vt. ff. eo. l. ij. §. obijcitur. nisi l casu. l. qñ est pater t auꝰ: vt. ff. eo. l. cessimus. §. fi.

Matres. ¶ Casus. Si filio suo impuberi mater tutorẽ nõ petijt. t postea pubes factꝰ decessit: an a successione illius mater excludatur: querif. Dicitur q̃ non.

p Filios es q̃ puberes. sez existẽtes iple matres qõ nõ placet. Vic ergo ad filios referri. Sec' ergo si ipuberes decesserunt: vt h. et. j. l. omnẽ. t instit. eo. §. fi. et. j. de leg. here. sciãt. Excusat ergo mr si fact' est pubes vt h. Jté si interesse filij videat nõ petere tutorẽ. Jté si aliꝰ puenit cã petere volẽtẽ. Jté si filiꝰ baberet aliuz tutorez. puta legitimũ. Jtem si mr esset minor. Alie q̃z cause numeran tur. ff. e. l. ij. §. Festim. et §. si mr nõ petierit. z. §. si aduer. deli. l. ij. z. ff. q pe. tu. l. ij. in pin. Additio. Aduertas dum glo. ista dicit q̃ mr excusat si pupillus hz aliũ tutorẽ puta legitimũ q̃ ꝑ ꝑcedit ꝑm tpa huius. l. z. l. ij. ff. q pe. tu. ꝑm q̃ tẽpora mr nõ poterat esse tutrix. et nõ succedebat tutela legitima: sz cũ mr bodie si vult ꝑferat oĩb' tutozibus legitimis z datiuis: vt i aut. mri z auie. §. qñ mulier tutele offi. zc. nõ põt dici q̃ mr ex cusetur ꝑpter legitimũ. non em̃ est legitim' nisi ipa pus declaret se nolle: vt dicit Barto. hic teg. est ꝑm eũ qui hoc dicit in. l. ij. §. fi mater. ff. eo.

q Prescriptione. id est exceptione.

r Eorum. puberum.

s Prescribi. i. excipi.

Sequa. ¶ Casꝰ. Si mulier filios non habẽs infra annũ a tpe mortis mariti nupserit infamis est: nisi bñficio ꝓncipis remissa sibi fue rit infamia. Si vo filios habuit silr infamis efficit: nisi a ꝓncipe infamia remittatur cum alijs penis que sunt. §. de secun. nupt. l. j. et hoc demum si medietatem omniũ bonorum filijs mater cum plena ꝓdemum si medietatem omniũ bonorum filijs mater cum plena ꝓprietate reliquit. i. donauerit. et si vnus ex filijs decesserit: alijs ꝓprietate reliquit. i. donauerit. et si vnus ex filijs decesserit: alijs ꝓtio sua accrescit. Si autem omnes decesserint tunc illa medietas retio sua accrescit. Si autem omnes decesserint tunc illa medietas retuertetur ad matrem: t illam babebit precipuam. t hoc in secunda uertetur ad matrem: t illam babebit precipuam. t hoc in secunda

t Festinatione. q̃ ante completum annum nupsit post mortẽ viri.

v Jnfamis. vt z. §. eg q. cau. ifa. ir. l. decreto. z. ff. de bis q no. infa. l. j.

x Permittimus. boc aliqua conditione.

y Penarum. que numerantur. §. de secun. nup. l. j. z fi.

z Facultatum. ipsius mulieris.

a Dedietatem. totius substantie: vt in auc. de nup. §. j. in fi. §. z me lius. in. §. fi igitur. colla. iiij.

b Obeuntibus. §. fine filijs. Jtem bene dicit intestato: quia in testamento cui voluerit potest relinquere cum z donare z vendere possit: vt in auc. de nup. §. hinc nobis. colla. iiij.

c Presumat. z ante alios capiat.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Mater. ¶ Casus. An mater bona filij decedētis si fecit testamentum: vel ab intestato nullo descendente relicto pleno iure habere possit: quaritur? Rñ. q̄ si ad fcōm matrimoniū nō 2uolauerit pleno iure habebit ea vndecūq; q̄sita. si vo ad fcōm mrimoniū migrauerit ex paternis bonis q̄sitis vsumfructus tm̄. sed alia bona q̄ acq̄siuit

a Omnia. s. bona.

Adat qd b ¶ Cōiugiū. mortuo iā hꝫ i bonis filij nubat ante mortem eius vel post.

filio. Et no. q̄ refert nubat mater ante mortem filij vel post. si ante succedit i totū ꝗ filijs seruare debeat: vt. s. ō fec. nup. l. femine. ℣. fi. si vo postea tūc extrinsecus q̄sita fi lio solida hꝫ. p̄na vero ℣ ad vsumfructū: vt hic. et i aut. de nō eli. se. nub. ℣. nō solū. col. j. q̄. minus delinqt postea nubens. Sed postea ℞ corrigit: q̄ idistincte nubat aū vel post succedit in p prietate i paternis etiā: vt in aut. de nō eli. ℣. cuꝫ igit. Sed et. d. ℣. cū igit. corrigit p aut. de nup. ℣. hīc nobis. col. iiij. vbi re dit ad distinctionē hui⁹ legis. Ibi ē illa de nupt. dicūt qdā corrigi i aut. de here. ab itesta. ℣. ꝯis. col. ij. q̄ nulla fit mētio secundarū nuptiarū. sed hoc nō placet. Sꝫ intelligē cam fm distinctionē p̄dictē aut. de nupti. z p boc est. j. co. ti. l. ſ. in fi.

c Potiaſ. sed si hec mē legatis erat grauata an minuat quia sua portio minuit? Rñ. nō. ff. ō leg. j. l. vl. circa fi. q̄ suo delicto est ei minuta. secus si alio mō esset minuta: vt ff. de ꝯdi. z de. l. plauti⁹.

Odnem. ¶ Casus. Si mater q̄ pmo suscepit tutelam filij sui demū matrimoniū cū tragit: nec tutorem filio suo petijt: an a successione filij repellatur: queritur? Rñ. q̄ sic.

d Substitutiōis. q̄ pater substituit eam filio.

e Si ea. fcs mater.

t Legitima. i. fm. l. nō tū e. l. gij. tabu. vt no. ℣. quando mu. tut. of. fun. potest aute. matri.

g Sacramentum. iurabat eñ non trāſire ad ſcūdas nuptias. licet bodie non iurat: vt. ℣. quāndo mu. tu. offic. fun. po. auten. ſacramentum.

b Heſte. z male.

i Soluerit. vt z. j. de legi. bere. ſciant. z quibus ex. can. pig. taci. Ibi. l. ſi mf. ſi ergo leg loquit cū non est testamēto data: secus aute si testamento patris data esset tali ſiſtitudine. q̄ ſicut cū mf ab intestato ſuccedit filio ſi ineat ſecūdas nuptias punit etiā in ſucceſſione vt paternorum habeat vſumfructū tantū. ité cū eg testamēto ei ſuccedit in nullo pa

Mater que ſuccedit filio ſi alteri nō nubat hereditatez retinet pleno iure. Si vero nupſerit in bonis a marito ꝓueniēs tibus ſolum habet vſumfructum in alijs iue plenum. b. d. Salice.

Imperatores Theo. et Valen. aa. Senatui. Lex. v.

Mater q̄ defuncto filio filiaue ſine liberis ex teſtamento vel ab intestato ſuccedit: ſi matrimonium ſecūdum poſt mortez filij vel filie non cōtraxerit: oīa a filij ſeu filie morte delata vel derelicta pleno iure acq̄rat. ¶ Si uero alteri⁹ elegerit ꝛiugiū b mariti extrinſec⁹ quidē q̄ſita filio filieve ſimili firmitate poſſideat: rerū vero paternarū defuncti ſolo vſufructu humanitatis p̄rēplatione potiat c: ꝓprietatē z ſozoribꝫ z fratribꝫ tranſmiſſura defuncti.

Mater tutrix filij priuatur ei⁹ hereditate ſi trāſiuit ad ſecūda vota anteꝙ tutorē aliū fecerit ei ordinari. b. d. Salice.

Idem. aa. Florentio. Lex. vj.

Onē matri ſiue ab intestato ſiue iure ſubſtitutionis d ſi filij⁹ ipubes mortē denegādā volum⁹ ſucceſſionez: ſi ea e legitima f liberorū tutela ſuſcepta ad ſcōas cōtra ſacrim⁹ p̄ſtitum aſpiraverit nuptias anteꝙ tutorē aliū ei fecerit ordinari: eiꝫ quod debetur ex ratione tutele geſte⁹ ſoluerit g.

Fratres defuncti non excludūt eius matrē: ſed cū ea ſuccedūt pro virili: ſororibus vo in ſtirpes: z ſi ſimul cōcurrant cum matre fratres z ſozores: tunc oēs admittuntur p virili: patruo excluſo: z hoc vbi pater defuncti non concurrat. Si vo concurrat aliter ſeruat ſi defunctus erat ſui iuris: aliter ſi in poteſtate. bodie ſeruant autentice hic poſite. b. d. Salice.

Imperator Juſtinia. a. menne. prefecto pretorio. Lex. vij.

Sꝫ quis vel ſi qua matre ſuperſtite vel fratre h vel legitimo/vel ſola cognatiōis iura habēre: inteſtatus vel inteſtata deceſſerit: non excludi a filij ſucceſſione matrem: ſed vna cum fratre mortui vel mortue ſi ſuperſte/vel filius vel puignus ipſius ſit ad eā peruenire ad ſimilitudinē ſozorū mortui vel mortue. ¶ Ita tamen vt ſi quidē ſole ſozores/agnate vel cognate z mf defuncti vel defuncte ſuperſint pro veterū legū rezone: dimidiā quidē mater alteram vo dimidiā partem oēs sozores habeāt. ¶ Si uero matre ſuperſtite z fratre vel fratribus ſo

nitur licet ztrahat ſecūda vota. vt in aut. de nup. ℣. hinc nobis. coll. iiij. ſic z ſi eg lege vocet ad tutelam ſi ineat ſecūda vota ſtatim deſinit eſſe tutrix. z ſi eg teſtamēto nāciſcatur tutelam non deſinit eſſe tutrix. z ſi eg teſtamēto nāciſcatur tutelam non deſinit eſſe tutrix licet poſtea trāſeat ad ſecunda vota. z boc fm quoſdā. Sed Jo. z Al. cōtra. nam in teſtamēto fm bec iura dari nō pōt tutrix: vt. ff. de tute. teſt. l. mater. niſi in caſu: vt. ff. de tut. l. ſi. z de boc digim⁹. ℣. q̄ſi mu. tu. offi. fun. pōt. auten. matri.

Adat tutrix filij ſi tranſit ad ſecūda vota an deſinat eſſe tutrix.

Si quis. ¶ Casus. Si aliquis vel ali qua inteſtata decedens matrē z fratrē reliq̄rit: ſiue fratres fuerint ex eodem patre ſiue ex eadez matre: vna cū fratribus defuncti ſuccedit mater. Si autē filij⁹ ſozores habeat: mf in virilē portionē ſuccedet: nec occaſione ſozoꝝ defuncti in amplioꝛē partē admittitur mater. Et hꝫ aptiquitus patruus defuncti ad ali quā particulā admittebatur/non tamen bodie admittet: nec mf⁹ portio in aliquo diminuet. z hoc in prima. Si vero defunct⁹ habeat patrez z matrē: fratres z ſozores: pr z mater habebūt vſufructū in bonis defuncti p. viij. vncijs. fratres z ſozores habebūt proprietatē z tertiā partem vſuſtru. Si vo defunct⁹ erat in ſacris patris cōſtitutus. tūc pater habebit vſumfruc. oim bonorum: z mf ſuccedet in p prietatē cū fratrib⁹ z ſororib⁹ defuncti in virilē portionē. Segtur aut. q̄ corrigit illud verbū ita tamē zē. que incipit. Et cū. ſ. q̄ mater tñ in virilem portiones admittat cū defunctus tm̄ ſozores reliquit ſicut cū ſozores z fratres relinqueret.

k Vel fratre. vel pro et.

l Tenoze. vt inſtit. eo. ℣. ſozo.

m Conſtitutionib⁹. q̄s conſtitutiones vel leges non habemus.

n Videt. iſpecto tertul liano: vt inſti. eo. ℣. pf.

o Pro beſſe. imo videt in totū patri acquiri: vt j. titu. ij. l. de emācipatis que eſt gtra. Sol. vt ibi.

Additio. Aduertas q̄ oīa que in hac. l. dicūtur ſunt bodie correcta preter boc vnū. ſ. q̄ p mortē filij non extinguit vſuſfructus cōpetens patri. quod bodie non eſt correctū: vt dicit Bar. hic.

Sequit aut. Et cū ſolis. que eſt in aut. de nuptijs. ℣. et q̄ſi. col. iiij. et corrigit. ll. iſtas in alīq.

p Et cum ſolis. Jn virile. boc fallit i caſibus: vt. ℣. eo. ſi qua. ℣. q̄d quidē. z. ℣. l. pḡi. z

Mauten. de nupt. ℣. z quoniaꝫ mater. colla. iiij. conſtitu. j.

Cum fratribus z ſozoribus defuncti filij ſuccedit mater in virili. Salice.

Et cū ſolis fratribus/z cum ſolis ſozoribus/z cum permixtis/vocantur matres in virilem portionem.

Mauten. vt cum de appel. cogno. ℣. ſancimus itaq̄. z. ℣. ſi autē hec. colla. viij. conſtitu. xj.

Jn teſtamēto filij nō debet pater bo die egberedari: niſi ex cauſa iuſta in iure expreſſa. als rumpitur teſtamētum quo ad inſtitutionem tantum. b. d. Salice.

Ita teſtamento quoq̄ non lꝫ liberis parentes excludere

in aut. de nup. ℣. quoniam infirmas. z. ℣. hinc nobis. collatio. iiij.

In teſtamēto. ¶ Caſus. Filiuſſami. extranei inſtituit heredē patrem vero egberedauit querit an poſſit? Rñ. q̄ nō: niſi ex cā iuſta zē.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

sta zc. als rumpitur testamentum quo ad institutionem tantum.

a ¶ Ceteris. scz legatis z fideicōmissis: vt z. ff. de libe. prc. auf. ex causa. Et no. bic. q ſi filiusfamilias testet qđ non facit nisi de castrēſi vel ſſi: detrabit pater falcidiā sic z als est in quasi castrēſi: vt. ff. de epiſ. z cle. ſi. et. ff. ſi a parente quis ma. ſu. l. j. ſ. est z alius.

Filiusfamilias in q̄ pōt testari.

Defuncto. ¶ Caſ. Sempronius decessit habēs patrē z matrē: succedit ei pr̄ et mater. ſi autē pater viuat z nō mater: sed auus maternus. pr̄ excludit auū maternū. q̄ prior: in gradu potior est i successione. z ſi ponā habeat auū z auiā maternā: z tantū auū paternū: vel eōuerſo. z illi qui sunt ex parte patris habebūt dimidiam. licz vnus sit tm̄ ex parte yna: z pl̄es ex alia. et eōuerſo. Si vero defunctus habeat patrem z matrem: fratres et ſorores vocantur cū aſcendentibus in virilem portionem. et ista sunt vera quādo filius decedit intestatus. Si faciat testamentū nec habeat filios nō ex pterire vel exhere dare parētes nisi ſint ingrati. alioquin non vale bit testamentū quātum ad institutionē. quātum ad alia poterit valere.

b ¶ Liberis. nam tūc ferunare auf. quam habes ſ. ti. j. in ſucceſſione.

c ¶ Soli. Sine fratribus z ſororibus vtrinq; coniunctis.

d ¶ Hzadus. pater ergo excludit auū maternus cum mater defuncti nō ſuperſit z mater auū paternū cum pater non ſuperſit. licet aliud ſit filio meo z nepote ex alio filio premortuo: vt. ſ. ti. j. l. vt intestato. et auf. in ſucceſſione.

Pat auū maternus excludit i ſucceſſiōe filij.

e ¶ Diſpar. q̄ ſi est auus maternus z auia materna et ſolus auus paternus tantū habet hic ſolus quātum illi duo.

f ¶ Vocantur. nō autem eoz filij per hanc auf. vt in corpo. eo. ſ. ſi autē cū fratribus. Sed per aliā auf. que corrigit hāc. vt in auf. vt fratruz filij. ſ. j. colla. ix.

g ¶ Progimis. id est cuz patre z matre tantū fm̄ quoſdā non auo: immo ipſi ſoli remoto auo: vt innuit auf. in corpo. ſ. ſi igitur. j. ibi ſi autem pater zc. Item cum admittātur cum patre z pater repellit auū. ſ. progi. z. ſ. de legi. here. l. in ſucceſſione. ergo ipſi fratres repellit auū: vt. ff. de diuer. z tēp. pre. l. de acceſſionibus. Vel dic fm̄ Jo. pgimus eſt qđ nemo precedit: z ſic etiam auus z proauus ſi nullus eos precedat: vt. ff. de v̄bo. ſig. l. progimus. z. ff. vnde cog. l. i. ſ. progimus. z de ſuis z leg. l. i. ſ. hereditas. Predicta autem regula. ſi vinco zc. que est in. d. l. de acceſſionibus. fallit in multis caſibus quibus. ll. notanf. ff. eo. l. ij. ſ. obijcit. z. l. equiſſimum. ſ. j. Secūdus est. ff. qui pot. in pigno. ba. l. claudius. Tertius. in co. eo. ſ. ſi autē cū fratribus. col. ix. z ad idem. ff. qui po. in pig. ba. l. ſi pignus. z. l. interdū. z. ſ. de na. lib. autē. licet. z. ff. de pzinile. cre. quod quis.

Progim? gs dicaf. Regula ſi vinco vin cēt zc. fallit i ali quib? caſi bus.

niſi iuſta cauſa inſeratur exheredationis que ſeptenario numero diſtribuitur noua conſtitutione. alioquin reſcinditur teſtamentū circa inſtitutiones: nā in ceteris[a] perſecuerat.

Mauten. de heredi. ab intesta. venīēti. ſ. cōſequens. z. ſ. ſequenti. colla. ix. conſtitu. j.

Filio bodie ſine liberis defuncto ſuc cedunt parentes fratres z ſorores forma hic ſcripta. b. d. Salice.

Defuncto ſine liberis[b] parētes ſi ſoli[c] ſunt ſuccedunt ſalua gradus[d] sui prerogatiua: ſi pari gradu ſunt pariter ſuccedūt paternis quidem dimidia/mater nis alia dimidia delata. licet ſit diſpar[e] eozum numerus. ¶ Sed ſi cū parētibus fratres z ſorores vtrinq; defuncto cōiuncti ſuperſint: vocantur[f] cum aſcēdentibus in gradu proximis[g]: ita vt viriles portiones faciāt: excluſa prozſus omni differētia ſexus z patrie potestatis/vbi nulla[h] ſecundarum nuptiarum ſit mentio.

Ad senatusconſultum ozficianum. Titulus. lvj.

Ad ſucceſſionem matris primo vocatur filius q̄ defuncte mater vel frater. Salicetus.

Impera. Alexā. a. Agelio. Lex. j.

Si intestate mulieri cōſanguinei[i] exiſtāt z mater z filia ad ſolam filiā ex ſenatuſconſulto ozficiano[k] hereditas pertinet.

Non numerus liberoz: ſed heredita tis aditio deſinat portiones. b. d. Bal. vel fic. Primo numero ſuccedentium diuidi tur hereditas matris non pro numero ſu perſtitum tēpore mortis: z heres nō ſuus hereditatem non aditam non trāſmittit ad ſuperiozem. b. d. Salice.

Imperatoes Diocletianus et Oaxi. aa. z. cc. metrodo. Lex. ij.

Non p numero ſuperſtitum mortis matris tēpore: ſed ſuccedentium materna ſcinditur hereditas. ¶ Quapropter ſi mater veſtra te z vno fratre emancipatis: duobus autem alijs in patria poſitis poteſtate ſuptitibus diem functa est. et bi qui in poteſtate patris fuerant pziuſq; materna hereditate ſibi quererēt re bus humanis exempti ſunt: inter duas tantum viriles non ambigitur factas portiones[l].

Jus ciuile nō egcluditur tēpore licet pretozium egcludatur. b. d. Bald. Vel ſic. Patri inteſtate ſuccedit filia citra agnitionem bonoz poſſeſſionis. b. d. Salice.

Idem. aa. Juliane. Lex. iij.

Patri inteſtate defuncte fm̄ ozficianum ſenatuſconſultum citra bonozum[m] poſſeſſionē filia pzo herede gerendo ſuccede re non prohibetur.

Deſcendentes preferuntur aſcendentibus. hoc dicit Bal.

Impera. Gratia. Val. et Theo. aaa. ad Hilarium. Lex. iiij.

Quotiens de emancipati filij/filieve ſucceſſiōe tractatur: filijs ex his genitis deferat: intracta pro ſolido ſucceſſio: neq; vlla defuncti defuncteve pr̄i matriq; concedatur[n] inteſtate ſucceſſionis hereditas.

Mulieri illuſtri ſpuri[o] legitimis extantibus nō ſuccedit. ſecus ſi ex legitimo cōcubitu fit natus z ex illuſtri. b. d. Bal.

Imperator Juſtini. a. demoſthe. prefecto pretozio. Lex. v.

Si qua illuſtris mulier filiuz ex iuſtis nuptijs procreauerit: z alterum ſpurium habuerit/ cuius pater incertus[p] ſit quēadmodum materne res ad eos per ueniant: ſiue tantūmodo ad liberos iuſtos ſiue etiam ad ſpurios dubitabatur. ¶ Sancimus itaq; vt neq; ex teſtamento: neq; ab intestato: neq; ex liberalitate inter viuos habita iuſtis liberis exiſtētibus aliquid penitus ab illuſtri bus matribus ad ſpurios peruenīat: cum in mulieribus ingenuis z illuſtrib⁹ quibus caſtitatis obſeruatio precipuum debitum eſt: z nominari ſpurios ſatis iniurio ſum ſatisq; acerbū z noſtris tem poribus indignū eſſe iudicamus. ¶ Et hanc legē ipſi pudicitie quā ſemper colendam[q] cēſemus me

rum poſſeſſionem admittatur: vt. ff. vnde cogna. l. j. in princi.

Quotiens. ¶ Caſus. Filius emācipatus: filios patrem z matrē habēs: ſi ab inteſtato decedat: filius ipſius patri z matri pferē. Concedatur. vt z. ſ. eo. l. j. in prin. z. ſ. ti. ij. ſi matre. z. l. inteſtato.

Jqua. ¶ Caſus. Mulier illuſtris filios legitimos habēs z ſpurios: ſi ab inteſtato decedat an ſpurij cum legitimis ſuccedere poſſint: querif. Dicitur q̄ non. Si vero mulier aliqua tanq̄ cōcubina aliquos liberos ſuſtulit z deceſſit: an cū legitimis ſuccedere poſſit: queritur. Rñ. q̄ ſuccedent. Lex quidem plana est.

Incertus. meretrix ergo.

Colendā. ar. in auf. quo opoz. epi. in pn. col. j. z. j. de dedi. li. tol. l. j.

Versus.

i ¶ Cōſanguinei. ſcilicet fratres.

k ¶ Ozficiano. z idem est fm̄ alia ciuilia iura: vt ſ. titu. ij. l. inteſtato. et. l. ſi matre.

l ¶ Portiōes. Sed quare non tranſmiſerūt alij ad heredes ſuos portiones ſuas licet adhuc nō eſſet adita hereditas: vt ſ. de bis qui ante aptas tabulas. l. j. que est ztra: Sol. bic nō erat poſteritas. Vel bec illam corrigit. Sed certe immo illa iſtam. Vel ibi loquit de hereditate aduenīēte ex teſtō. hic ab inteſtato. Sz certe fm̄ hoc iſti z ſi non trāſmitterēt hereditatē deberēt trāſmittere iuſ deliberādi et adeūdi: vt ſ. de iure delibe. l. cū antiquioribus. Vel hic iſti repudianerūt hereditatē anteq̄ decederēt. alis etiā ad ſuperiores trans mitterēt: vt. ſ. ti. ij. l. apō boſtes. z hec placet.

Tene hāc primam.

m ¶ Circa bonozum poſſeſſionem. vnde cognati cōpetit ei: vt. ff. vnde cognā. l. j. ſ. ſi qua. et vnde legitimi: vt ibidē. nam cum ſit vt agnata facta per officianum: vt legitima admittetur: vt bic. z ff. vnde le. l. ij. ſ. fina. z. l. iij. quod non est in alia cognata: vt citra bonoz

n ¶ Concedatur. vt z. ſ. eo. l. j. in prin. z. ſ. ti. ij. ſi matre. z. l. inteſtato.

o ¶ Incertus. meretrix ergo.

p ¶ Colendā. ar. in auf. quo opoz. epi. in pn. col. j. z. j. de dedi. li. tol. l. j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Concubina.etiam illustris.
b ¶ Cū legitimis.ab intestato. Sed an ℨ testamētum agere possunt si nō sunt instituti naturales? Forte nō ſm quosdā. Sed videt q sic. vt arg.ff.de inoffi.testa.l.si suspecta.§.j.Et no.filiū spuriū succedere matri: sicut legitimū: vt insti.e.§.nouissime.ꝛ de succes. cog.§.vulgo.usq; fit illustris mī vt distinguēs sint legitimi vl nō: vt hac.l.Lōy. Quid de Mesinolos? Quidā dicunt idem.et auc.ex cōplegu. ℨ.de incest.nupt. loquit de bereditate pfna non materna. Sed veri? dic non succedere omnē illū qui de tali coitu est nat? q pōt accusari: vt adulteri icestus nepharij: vt in auc.quib? mod.natu. effi.ſm.ſ.ſi.col.vij.ſi autem non ex tali succedit vt dicti ſi matri nō patri cū habeat incertum. nā ſi habeat certū (puta naturalem) nō succedet misi in duabus vncijs ab intestato nō ex tantibus legitimis. als in nibilū: vt in auc. qui.mo. natu. effi.ſui.§.discretis.ubi ſi quis igit habēs filios le gitimos.colla.vij.

Natura les nō ſti tuti a mſe an postūt ℨ testamē tū agere. q sic,

c Quidam.peperit. adita hēditate.
d ¶ Esse.nunc relpōdet.

Ingenu? e post mo ram nasci tur ex an cilla.

e ¶ Ingenuum. ſic ergo nota post mozā nasci in genuū ex ancilla: vt hic. ꝛ.ℨ.de his qui.vt indig. cū filleianum.circa finē. ibi partus liber ꝛc. et ℨ. de fideicō.lib.cū fideicō tem.ꝛ.ff.de fideicō.lib.l. ſi quis rogatus.et.ff. de statu homi.l.berēnius.

f ¶ Posse ei.bnius.l. auctoritate. Ité senatusco sulto officiano: ꝛ ß subij cit saluo iure ꝛc.

g ¶ Venientib?. Sed nū quid alijs ſuis ſanguineis poterūt succedere? Rñ.nō: vt insti.de serui. cogna.§.j. Item quero qd in cōceptis post mortem anie materne. Videtur q nepos non possit succedere ei: nec ēm fuit pximus cognat? anie vel auo ī cuius vita nō duz fuerit animal: vt.ff. vnde cognati.l.j.§.ſi qs. Placētinus tamē eum admisit naturali causa inspecta per auc.de bere di.ab intesta.§.j.col.ij. ꝛ pro co.ff.de gra.cog.l. ſi filiū.§.ſi filio. Sed contra eū Placē. est q prētor in bonozū poſſ. vnde cog. inspiciebat natura lem causam: vt.ff. vnde cog.l.j.in princi.ꝛ.§.ij.ꝛ tamen repellebat eum: vt dictum est.

Lōtinuatio,

¶ De legitimis heredibus. ¶ Dixit de bis qui sunt ex linea inferiori ꝛ superiori. nunc incipit de transuersali.

¶ In successione. ¶ Casus Dicit. Sunt plures fratres ꝛ sozores fiue coniuncti ex vtraq; parte siue ex altera tantum. ſi vnus de fratribus decedat omnes.ſ.sozores ꝛ fratres pater succedūt ista iure veteri: sed iure auc.prius cōiuncti vtroq; parēte postea admittenē cōiuncti vno parēte tm.ꝛ boc in prima. Secūdo dicit: pater vnam ex filiabus maritauit: puta Bertam. decessit frater Berte sine filijs. ista Berta volebat succedere fratri: nepotes alterius fratris mortui vel ipse frater dicit q cōferat dotē vestras ab auo vestro dotatas[k] fuisse proponitis.

rito dedicamus. ¶ Sinautem cō cubina[a] libere conditionis cōstituta filium vel filiam ex iusta cōsuetudine ad hominem liberū habita procreauerit: eos etiam cuz legitimis[b] liberis ad materna ve nire bona ea que iure legitimo in suo patrimonio possidet nulla dubitatio est. /

¶ Si at ex ancilla manumittenda facta iam moza libertati nascuntur ingenui: et successibiles actiuꝰ ꝛ passiue. b.d. Bal. vel sic. Post mozā in prestanda libertate com missam/partus nascitur legitimus ꝛ succedit matri ꝛ contra. Salice.

Idem.a. Jul. pfec. pto. Lex. vj.

Qui da ancille sue per fideicōmissum libertatem reliquit. eo autē a quo libertas relicta est mozā in libertate prestanda faciēte: peperit[c] ancilla ꝛ esse[d] quidem ingenuum[e] puerum vel puellam qui post mozaz nati sunt omnes veteris iuris auctores cō sentiunt. ¶ Dubitabatur autē inter eos si matri mozienti pōt succedere. ¶ Huiusmodi itaq; dubitationem eozum decidentes vltrius eam procedere nō patimur: sed sancimus cādem matris prōgeniem hereditē ab intestato posse[e] ci existere: saluo iure legitimo ex auctoritate senatusco sulti ozficiani pxoli seruando: et tam matre ex senatusconsulto tertulliano q; pxole ex ozficiano senatusconsulto inuicem ad suas hereditates venientibus[g].

¶ De legitimis heredibus. Titulus. lvij.

¶ Titulo consanguinitatis vel cognatiōis ita succedit sozoꝛ (etiā dotata) ſoli frater. boc dicit Bal.

Imperator Alexan. a. Lassio. et Ermoni. Lex. j.

In successione que titulo consanguinitatis[h] vel in bonozum possessione que prīmitatis nomine cōpetit: tam fratres q; sozores patri iure esse: licet non ex eadem matre susceptę sunt ius certum est (nec huic derogatur) q amitas[i] vestras ab auo vestro dotatas fuisse proponitis.

¶ Postq filius repudiauit hereditatē paternam potest extraneam sibi viuente patre delatam adire: ꝛ separationem bonozum petere. b.d. Salice.

Idē. a. Traciane ꝛ alijs. Lex. ij.

Si eius que vos heredes instituit patri nō quesitis hereditatem[j]: posteaq; moztuo patre ac repudiata eius hereditate defuncte successionez agnouistis: ea que bonozuz sunt defuncte: ab his separari q patris vestri fuerūt pses, puincie nō ignorabit[m].

¶ Sozoꝛ fratris filio antefertur ciuili ac pretorio iure ex gradus prioritate. Bal.

Imperator Decius. a. Asclepio dote. Lex. iij.

Consanguinitatis[n] iure ꝛ seminas ad intestatozum successionem admitti[o] posse exploratī iuris est. Proinde cum fratris tui intestati moztui ad te[p] consanguinitatis iure hereditas pertineat: nulla ratione alterius fratris tui filij ad eandem successionem aspirare desiderant: nā ꝛ cessante iure agnationis in persona. omnium[q] pretozij iuris beneficio ad te potius que secūdum gradū obtines hereditas pertinet q; ad fratris tui filios qui tertio gradu constituti sunt[r].

Mauten. de heredi. ab intesta.

ve.§.reliquum.colla.ix.consti.j.ꝛ vt fra.fi.§.j.colla.ix.consti.vij.

¶ Ubi non subsistunt descēdentes vel ascendentes fratres ꝛ sozores vtrinq; coniuncti ꝛ eozum qui ex bis premoztui sunt filij reliquis agnatis ꝛ cognatis omnib? preferūtur/qui fratrū filij vocātur in stirpes. boc dicit vsq; ad.§. Et cum pximis. ibi autem dicit q vocantur cum ascēdentibus in gradu pximis vsq; ibi: Et quidem. Ybi aūt dicit q filius fratris vtrinq; coniunctus prefertur fratribus ꝛ sozoribus cōiunctis ex vno latere tantū vnde non seruatur gradus: sed qualitas conditiōis sozioris ꝛ duplicis: quia due rationes vincunt vnam. b.d. Bal.

Essante successiōe linee descendentis et eius que sola[s] sit ascendentis vocantur primo fratres fratrisq; premoztui

Lōtinuatio.

¶ Admitti posse. de iure ciuili.
¶ Ad te. sozorem que ex agnata nibilominus ꝛ cognata.
¶ Omnium. quia erant bi. nati ex eadem matre tantum.
¶ Constituti iunt. bodie cōtra ꝛ ideo lege bic auc. cessante. que est de bere. ab intest.§. reliquum. ꝛ in auc. vt fra. fi.§.j. col. ix.
¶ Essante. Que sola. bic versus ꝛ eius que ꝛc. nō est in corpore in §. fi igitur defunctus nec. ꝛ planius legit sine eo. Vel dic cessante quia non habebat filios. ꝛ cessante repete. id est repudiante linea ascendentium que sit sola. i. sine liberis defuncti. verbum ergo semel positum ꝛ iterum subauditū diuersos sensus habet: vt bic. et. ff. de peti. bere. nec vllam. §. omnibus.

In stirpes.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ In stirpes. boc cū succedunt cum patruis. si autem nō fiunt patrui aut. §. fi autē defuncto. ex eodē tamē aut. in. §. si vero neq; fratres. vi videl q̄ illi vocārētur in stirpes si supessent ꝛc. ¶ Additio. Istā secundā opinionē tenet Bar.

Filij duorū fratrū an succedāt in stirpes vel capita.

ꝛ cōiter doc. dic. ꝛ idem Bart. in corpore huius aut. ꝛ latius in. l. post cō sanguineos. §. bēditas. ff. de suis ꝛ legi. ꝛ latissime in cōsilio suo. clxiij. incipiēte super heredita te domine nole. Et intelligeeas sm eundē Bar. in dicto. §. hereditas. q̄n tractatur de successione alicuius ex patruis vel auūculis. si vero tractatur de successione aliozū tunc succedunt in capita: vt dicto. §. si neq; fratres. in aut. de hered. ab intesta. ve. colla. ij.

b ¶ Que persone. sex fratres vtrinq; ziuncti. Vel dic. i. filij fratrum.

c ¶ Proximis gradu. Bsex q̄ fratrum filij succedant cum ascēdentibus non est q̄ hoc corpo. de here. ab intesta. §. si autē cū fratribus. sed ex illo: vt fra. si. §. j.

d ¶ Post fratres. vno latere. vt si vnus est ꝛsanguine⁹ alter vterinus. ambo admittunt in bonis a defuncto acq sitis. ꝛ hoc dicit.

ffes consanguinei tñ ꝛ vterini tñ qua liter succedunt.

e ¶ Filij eorum. si tamen relinquat aliqs fratres quosdā consanguineos tantum ꝛ quosdam vterinos tantū in reb⁹ maternis preferūtur vterinis in reb⁹ paternis preferuntur ꝛsanguinei: vt j. eo. l. de emācipatis. Si vero relinquat quosdaz ex eodē patre ꝛ matre et alios ex patre tantum ꝛ alios ex matre tantum (etiam in rebus paternis) preferuntur fratres eiusdem matrimonij: id est vtriusq; coniuncti. et idem in matre. pone si quosdam ex patre ꝛ matre. ꝛ alios ex matre tantum relinquit. et queraf de bonis maternis: vt. j. cōmunia de succes. l. fi. et aut. itaq.

f ¶ Similibus. Scilicet aunculis ꝛ materteris ꝛ amitis. nisi eniz pares essent fratribus defuncti non preferentur patruis cum sint in eodem gradu cum eis. vt in ea. aut. §. illud.

g ¶ Post fratres. Filios. et filiozū filios sm. P. q̄ nihil est sm Jo.

b ¶ Spectatur. Quere h quod diximus. §. de suis ꝛ legi. heredi. aut. in successione. Accur.

¶ Si autem. ¶ Casus. Sobrinus est filius filij patrui mei. Pone ergo sic casum. Propio: sobrinus meus decessit nullo facto testamēto: vel facto añ⁹ baberet. clxiij. an. ꝛ sic nō valuit: dicit q̄ bona eius iure agnatiōis ad me ptinent etiā nulla bonoꝝ possess. petita.

filij in stirpes. ¶ Dico autem de fratre eiusq; fratris filijs qui ex vtroq; parēte cōtingunt cum de cuius hereditate nūc agitur: que persone veniunt etiam ꝛ sine defuncte nunc persone parentibus. Et cū proximis gradu ascēdentibus. ¶ Et quidem predicti fratris filij: ꝛ si tertio gradu sit prefertur fratribus defuncti qui ex vno tantū parēte cognati erant. Jn hac successione ois differētia sexus ꝛ emācipationis cessat.

Mauten. de heredi. ab intesta. §. bis autem non. et. §. illud. colla. ix. constitu. j.

¶ Deficiētibus ascēdentibus ꝛ descendentibus ꝛ fratribus vtrinq; ziunctis et eoꝝ filijs veniūt fratres ex vtroq; parēte cōiuncti ꝛ eoꝝ filij. qui filij ex eiudunt patruos ꝛ auūculos defuncti. b. d. Salice.

Post fratres autē ex vtroq; parente ꝛ eozum filios admittuntur ex vno latere[d] fratres sororesve: cū quibus ꝛ filij eozū[e] si qui iam decesserint ex eis. ¶ Di autem fratrū filij cum pares sint defuncti fratribus p̄ferunt proculdubio eiusdē defuncti patruis et alijs similibus[f]. Et in bis successionibus omnino cessat sexus ꝛ agnationis ratio.

Mauten. de heredi. ab intesta. veniē. §. si vo neq;. coll. ix. cōsti. j.

¶ Ultra fratres ꝛ filios fratrum vocā tur gradatim pximiores in capita ꝛ non in stirpes. hoc dicit Salice.

Post fratres fratrūq; filios[g] vocātur qcūq; gradu sunt proximiores: vt pares in gradu pariter admittātur sublata differentia masculozum ꝛ feminaruz. Sola nāq; cognatio spectatur[h] in talibus: fiat autē diuisio in capita ꝛ non in stirpes.

¶ Nibil et inualidū equiparātur. Bal. Vel sic. Citra bonozū possessionē de iure ciuili pōt adiri hereditas consobzini. hoc dicit. Vel sic. Hereditas agnationis iure delata pōt adiri de iure ciuili sine agnitione bonozum possessionis. Salice.

Jmperatores Diocletianus et Maxi. aa. ꝛ. cc. cecilio. Lex. iiij.

Si autem nullum testamentum nepos patrui tui ordinauit: aut intra q̄tuordecim āños cōstitutus fecit: et agnatiōis iure successio ei[i] tibi delata est: etiā cira bonozū possessionis subsidiū legitimo iure subnixus es.

¶ De iure isto agnati preferunt cognatis hoc dicit. bodie secus: vt. §. codē. auf. post fratres. j. Salice.

Jmperatores Diocletianus et Maxi. aa. ꝛ. cc. cirille. Lex. v.

Ad intestati successionem agnationis iure q̄z proximitatis[k] veniētes haberi portiones certum est.

¶ Filijs se abstinētibus vel repudiātibus frater defuncti admittit. b. d. Sali. Idē. aa. ꝛ. cc. claudiano. Lex. vj.

Defunctis suis extantibus heredib⁹ ꝛ abstinētib⁹ vel repudiātib⁹ hereditatē frater iure ꝛsanguinitatis succedere pōt.

¶ Frater patris p̄fertur fratri matris. bodie corrigit. b. d. Bal. Vel sic. Jure isto potiores sunt agnati q̄z cognati: et ideo patruus prefert matertere. b. d. Salice. Idem. aa. Amiano. Lex. vij.

Patruo[l] ac matertere tertio ꝛstitutis gradu non pariter itestati[m] successio defertur. sed patris frater agnationis iure sozoꝝ matris anteponitur.

¶ Agnati vocantur ad successionē defuncti apud hostes beneficio legis cornelie. boc dicit Salicetus. Idē. aa. ꝛ. cc. Sillano. Lex. viij.

Si bis de quozum successione agit apud hostes defunctis sm legis cornelie beneficii[n] iure agnationis adita hereditate vel petita bonozū possessione successisti: substantiam eozū vendicare non prohiberis.

¶ Sozoꝝ p̄fertur auo et anie maternis bodie corrigitur. Bal. Idē. aa. ꝛ. cc. Damagore. Lex. ix.

In successione intestate: sozem q̄z auiam[o] vel auum maternum haberi potiozem: non ambigitur.

¶ Si succedere volentes pupillo ei infra annū a morte testatoris numerandū tutozē nō petierint: puanē ei[p] successione si moziant in pupillari etate. b. d. Salice. p

Jmperatores Theo. ꝛ Vale. ad Florianum pfec. preto. Lex. x.

Siant qui ad successionem vocantur pupilli mortui si defuncto eius patre tutozē ei fm leges nō petierint intra annum/ omnem eis/ siue ab intestato: siue in iure substitutiōis successionē eius si impubes moziturq; denegandam[q].

i ¶ Nepos. qui erāt tibi propiozes sobzinus: vt instituta. de gra. cogna. §. quinto. ꝛ idem si patruelis esset: vt. §. qui testa. face. pos. l. si frater.

Vnus filij: postea scōm accepit: ꝛ ex eo loco filios duos habuit: pone me ꝛ titiū. dicit q̄ si titius decedat q̄ ego potiozem sum in successione titij q̄z frater eius ex matre tantum cōiunctus qui est natus ex primo marito.

k ¶ Proximitatis. id est cognatiōis: vt et. j. l. patruo. sed bodie sz p auf. post fratres. j. mō lectā.

Defunctis. ¶ Casus. Pone frater me⁹ decessit relictis pluribus heredib⁹. si de liberis heredes repudiauerunt hereditatē: dicit q̄ bēditas fris mei ptinet ad me iure agnatiōis q̄z sum frater ex eodē p̄re.

Patruo. ¶ Casus. Patruus est frater p̄ris matertera est soror mris. Pone ergo sic casu, decessi ab itestato relicto patruo ꝛ matertera. dicit q̄ patruus p̄fert matertere mee ꝛ suc cessione mea: ꝛ de iure veteri, sz secus est p aut. defuncto. §. ad tertul.

l ¶ Patruo. ꝛ bec corrigit p auf. post fratres. j.

m ¶ Intestati. scilicet fratris.

n Sbis. Beneficii. quo fingit mortuo ante bōā captinitatis ꝛ sic i libertate: vt. ff. de testa. l. lege cornelia.

o Auiam. q̄z auia cognata sozoꝝ agnata est: vt. l. patruo. §. eo. leg tñ alia videt aperte p̄ferre fratrē etiā vterinū: vt. j. de bo. q̄ lib. qcūq;. §. fi. vt ibi dicit Jo. Jtē bec bodie corrigit p auf. defuncto q̄ est. §. ad tertul.

Siant. ¶ Casus. Dicit q̄ oēs illi q̄ succederent pupillo ab intestato si decederet si non petāt tutozem dari mozuo patre pupilli si moziatur postea pupillus q̄ ei non succedunt. Jdē est si ei pupillo substituti fuissent.

Punitur quis in id in quo de liquit.

p Dixit. Sec⁹ si fact⁹ pubes moritur: vt. §. ad tertul. l. mōes. Et est ratio q̄ eo tpe quo deliqt veli id tñ in q̄ deliqt oz puniri nō i alio. arg. j. ō pe. l. sancimus. fed ꝛ hoc fallit in casib⁹ q̄s digi. §. ad tertul. l. omnē. Sed ꝛ buic. l. ff. g pe. tu. l. fi. §. fi vero marit⁹. §. fi forte illō in singulari fideicōmisso q̄s nō amittit. vel cozrigit per ista. Additio. Tu dicas q̄ h loquit in subtitutione directa p quā pupillo succedit qua merito ptinat q tutozē ei non petit at. l. si in. §. si vo maritus. loquit in subtitutione fideicōmissaria per quā succedit defuncto qua non ptinatur: vt ibi.

q ¶ Denegandam. sed excluso eo admittitur sequens fisco excluso: vt ff. ad tertul. l. ij. §. fina.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Si ab eo. ¶Casus. Olim per emācipationē legitima iura extinguebant: nisi fieret emācipatio ꝯtracta fiducia: hodie succedit pater siue fiat ꝯtracta fiducia siue nō: vt insti. de legi. agna. suc. §. vlti. pone ergo ꝙ pater emācipa. impetrato rescripto a prin. vt legitima iura per emācipationē nō extinguerent: dicit tali impetratiōe facta ꝙ pater poterit filio succedere ⁊ econuerso filius etiam agnatis suis: iure etiā agnationis ⁊ econuerso. ⁊ hoc dicit.

a ¶ Constitutionē. quaz habes. j. de emancipa. libe. l. iubemus.

b ¶ Petitū. a principe.

c ¶ Intacta. hodie intacta remanent etiā si non sit specialiter petituz: vt insti. de legi. agna. suc. §. fina. ⁊. s. de leg. tu. l. iiij. ⁊. j. eo. l. vlt. ⁊. s. de cura. furi. l. ne lucrum.

Si maior. ¶Casus. Hūc casum pone in scholari qui cōtraxit cū qnquagenaria postꝙ recessit pro sapientia. ⁊ ex ea habuit filiū: querebatur vtrum esset legitimus filius ⁊ possit patri succedere? Respō. ꝙ sic: licz sit mirabilis partus a natura tamen est cōcessus. licet raro perueniat: nihilominus tamen est a lege concessum tale matrimonium.

d ¶ Nostra lege. vt. s. de nupt. sancimus. ij. Et est arg. ꝯtra. ff. de legi. ⁊ senatuscōsul. l. nam ad ea.

De emancipatis. ¶Cas. Quatuor erant filij emancipati et vnus decessit. dicit ꝙ pater habebit vsumfructū in bonis emācipati mortui. ⁊ alij tres habebunt proprie: siue diuersi. exci piuntur res materne: qr ille res veniēt tm̄ fratribus ⁊ sororibus eiusdez matris si sunt. si aūt nō sunt alij fratres in alijs rebus admittūtur.

e ¶ Seruare. scilz inter se quo ad tutelam: vt. s. de leg. tu. l. iiij.

f ¶ Aliarumqꝫ. puta ex maritali lucro de quib⁹ lex ⁊c. quā habes. j. com munia de suc. l. fi.

g ¶ In totum. immo videtur in medio hesse: vt s. ad tertul. l. fi. §. si autē defuncta. Solu. hic contracta fiducia emācipauit ibi non. hoc non valet qr hodie semper ꝯcta fiducia videtur emancipare vt diximus. s. eo. si ab eo. Alij dicunt ꝙ hic per principē emancipauit. ibi corā alio iudice. hoc non valet qr hic dicit siue alio legitiō modo. Tertij ꝙ ibi superat mater h non. nec hoc valet: qr magis deberet esse cōtrariū. Dic ergo illaz corrigi p istam. nā et hec est iustiniani. Accur.

Emācipatio hodie vī semper ꝯcta fiducia fieri.

h ¶ Uotum. Nota votuz

☞ Rescriptū principis reseruans emācipato iura agnationis siue ius succedendi intelligit reseruare tam actiue ꝙ passiue. hoc dicit ⁊ no. Salice.

Impera. Anastasius Constantino prefec. preto. **Lex. xi.**

Si ab eo qui ex sacro rescripto sm̄ nostram constitutionem[a] fieri postulauerit emācipationem liberoꝝ petitum[b] sit quatenus ei qui emācipandus emancipandave est minime legitime iura per emancipationē extinguantur: eadem iura tam emancipato vel emancipate contra personas al's hoc modo sibi coniunctas: qꝫ alijs itidem contra cum vel eam in hereditatibus vel successionibus et tutelis necnon ceteris seruentur intacta[c].

☞ Partus natus ex muliere etiā quinquagenaria est legitimus: ideo ad successionem admittitur. h. d. Salice.

Imperator Iustinianus. a. Io. prefecto preto. **Lex. xij.**

Si maior qnquagenaria partum ediderit. si debet huiusmodi soboles suo patri succedere ⁊ hereditatem eius nancisci: a cesariana aduocatiōe interrogati sumus. ¶ Et sancimus licet mirabilis partus huiusmodi inueniatur ⁊ raro contingit: nihil tamen eoꝝ que probabiliter a natura noscuntur esse ꝑducta respui: sed omne ius qd ex quacūqꝫ lege liberis prestitū est hoc merū atqꝫ immutilatū hmōi filijs vel filiabus seruari in omnibus successionibus: siue ex testamento siue ab intestato: ⁊ summatim nō absimiles alijs fiant quos similes natura efficit: maxime cū et anteriore nostra legē[d] huiusmodi nuptias permisimus impares eas videri minime concedentes.

☞ Si filius emācipatus per sacrum rescriptum decesserit superstitibus patre ⁊ fratribus pater eius hereditatis habet vsumfructum fratres vero proprietatem: exceptis bonis maternis in quibus vterini ꝑferūtur alijs fratribus. h. d. Salice.

Idem. a. Io. ꝑfe. preto. **Lex. xiij.**

De emācipatis filijs qui sacro rescripto patribus impartito hoc a suis genitorib⁹ meruerūt dubitatū est. ¶ Cum enim anastasiana lex iura fratribus legitima noscitur seruarē[e]: si quis ex his sine testamēto ⁊ liberis decesserit: vtrum ne ad fratrē vel sororem eius successio deuoluatur an ad supstitē patrē. Huiusmodi dubitationē compendioso respōso duximus esse finiendā. Ideoqꝫ sancimus ad similitudinē maternarum rerum aliarūqꝫ[f] de quib⁹ iam a nobis lex posita est: etiā huiusmodi hereditatē iure quidem dominij ad fratres vel sorores in totum[g] peruenire: vsūfructū aūt eius patri totū: siue priorē thorū seruauerit: siue ad secūdas migrauerit nuptias acquiri: siue per sacrum oraculum emancipatio procedat: siue alio legitimo modo a sacris paternis fuerint absoluti. ¶ Cum enim ⁊ pater vtit vsufructu ⁊ votum[h] eius est ad alios filios suas res peruenire: quapropter[i] cum ex lege anastasiana in aliū articulū fratribus[k] ꝓspectū est: tunc a nobis in hac specie plenius ei subuenit: vt pater habeat vsumfructū: fratres aūt vel sorores dominiū rerum relictarū: exceptis[l] maternis rebus: in quib⁹ si ex eadē matre sunt fratres[m] vel sorores/eos solos[n] vocari oportet. ¶ Sin autē non supsint tunc[o] ad similitudinem aliarum rerum in totam fraternitatē dominium earum cedere: vt sit aptissimus in omnibus tractatus: ⁊ nō per differentiam ꝑsonarum vel rerum[p] vacillare noscatur.

☞ Femine iure agnationis pariter vt masculi admittūtur sublato quodam iure contrarium disponēte post legem. xij. tabularum. Et filij sororis consanguinee vel vterine cum de hereditate patrui vel auūculi tractatur: ⁊ tūc nec frater nec soror defuncti supsunt iura agnationis cōsequūtur: ⁊ successio inter filios fratrum diuiditur in capita. hoc dicit. et primo cōmendat legem. xij. tabularū vsqꝫ ibi: Sed posteritas. ibi arguit et vituperat mediā iuris prudentiam vsqꝫ ibi: Huiusmodi. ibi tertio ponit statutum nouum reducēdo nos ad ius antiquum ⁊ rationes annectit vsqꝫ ibi: His eteniz. ibi quarto vnū gradum agnationis addit cognationi ꝓcedendo in dispositione sui noui statuti. vsqꝫ ibi: Ceteris. ibi confirmat alias successiones in statuto nouo non comprehēsas. vsqꝫ ibi: Si qui. vbi vltimo dicit hāc l. locum habere in futuris casibus vsqꝫ ad finem. Salicetus.

Idem. a. Ioanni prefecto pretorio. **Lex. xiiij.**

Lege duodecim tabularū[q] hn̄ humano generi prospectū est: q̄ vnā ꝯsonantiā tā in maribus qꝫ in feminis legitimis et in successionibus eoꝝ necnon ⁊ in liberis[r] obseruandā esse existimauit: nullo discrimine in successionibus habito: cuz natura vtrūqꝫ corpus edidit vt maneat suis vicibus imortale: ⁊ alteꝝ[s] alterius auxilio egeat: vt vno semoto alterum corrūpat. ¶ Sz posteritas[t]

patris: vt. ff. vnde lib. scripto. in fi. ⁊ de bo. dā. l. cum ratio.

i ¶ Quapropter. id est quare.

k ¶ Fratribus. circa tutelam: vt dixi in prin. per. l. s. de legi. tut. l. iiij.

l ¶ Exceptis. de hoc plene dices. j. cōia de succes. in aut. itaqꝫ. Itē nota ꝙ hec lex corrigit per aut. defuncto sine liberis. s. ad tertullianū.

l ¶ Exceptis. dixi vocare oēs fratres: excipe in bonis q̄ habebat emancipatus a matre in quibus ꝑferuntur vterini.

m ¶ Fratres. Scilicet tales vterini.

n ¶ Solos. q̄si dicat non consanguineos tantū.

o ¶ Supersint. scilicet tales vterini.

p ¶ Rerum. Nota maternarum.

Lege. xij. tabularum. ¶Casus. Et cū deferebatur successio agnatoꝝ vniformiter tā masculis feminis agnatis nulla circa successionem inter masculos ⁊ feminas differētia introducta: vt puta si fratris tui vel patrui filia decederet: vel amita sua scilz decederet ⁊ ad te ipsarū hereditas: ⁊ tua ad ipas si tu decederes ex. l. xij. tabularū pertinebat. media vero iuris prudētia hāc equalitatē ad ineqlitatē vitiū deduxit. hoc est vt masculi tā masculis ꝙ feminis agnatis: salua tamē gradus prerogatiua succedāt. femine vero sorores tantum ad agnatoꝝ seu agnatarum successionē admitterent. Imperator vero Iustinianus hoc corrigit primeuū statū legis xij. tabularū approbās. et adijcit vt ad legitimā successionem agnatoruz tam cōsanguinee ꝙ vterine sororis filia vocet: ita etiā vt soror tam vterina ꝙ cōsanguinea nō supersit. vt tūc nō in stirpes sz in capita hereditas diuidat. et hec duo vltima hodie corrigun tur per aut. de heredib⁹ que ab intesta. ⁊c. §. reli. et aut. vt fratrū filij. §. j. in fine vero dicit vt in ceteris successionibus antiquū ius obseruetur i tactum.

q ¶ Lege. xij. tabularuz. olim agnata vel agnat⁹ per. l. xij. tab. vocabatur secundo tēpore non nisi filia vel soror agnata/qd duabus rōnibus remouet. vna qr si admitteret filius fratris ergo ⁊ ipa filia fratris. ⁊ si patruus ergo et amita. Scđa cū agnati succedūt ei ergo ⁊ ipsa eis. Ultimo filios sororis ꝯsanguinee ⁊ vterine: lz cognati sint īter agnatos ponit.

r ¶ In liberis. agnatoꝝ.

s ¶ Et alteꝝ. scz corpus.

t ¶ Posteritas. i. media iuris

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

iuris prudētia. ⁊ habes hec omnia instit. de legi. agna. suc. §. ceterū. vsq ad. §. si plures.

a ¶ Successiōib⁹. subaudi ex̄titib⁹. al's ex testō.

b ¶ Germanas. id est sorores ex eodez tm̄ patre natas: nā he proprie dicuntur germane.

c ¶ Prerogatiuā. in successione patris defuncti.

d ¶ Legitimas. i. agnatas.

e ¶ Consanguinitatis. i. sororitatis. vt sic dicā.

f ¶ Huiusmodi legis. scz duodecim tabularū.

g ¶ Vitium est. i. si ab aliquo vitiū dicat̄. sic. s. de inoffic. testa. l. si mr̄. Item nota non esse penaz vbi delictum non est: vt. j. de penis. sancimus.

h ¶ Uterine. quā constat vt agnataz vocari: vt. j. l. proxi. §. sed nec.

i ¶ Eo. hoc potest referri ad patruum ⁊ sic ad inferiora: vel ad nepotē. et sic ad superiora.

k ¶ Sz in capita. hodie i stirpes: vt. s. eo. aut. post fratres. j. ⁊ dixi instit. de leg. agn. succes. §. h etiā.

Meminimus. ¶ Casus. In principio hui⁹. l. vsq ad. §. cū igit̄ repetit qd dictū erat. s. l. pxi. in. §. huius. ⁊. §. in his igitur. videlz de mutua successiōe agnatorū inter se ⁊ vno gradu cognatiōis. deinde adiicit ꝙ sicut filij emancipati olim vocabant̄ tanq̄ sui ad patris successionē ita hodie fratres et sorores tā sui ꝙ emācipati: et tā consanguinei ꝙ vterini mutuo sibi succedāt: adiecto etiaz vnico gradu cognatiōis ad hoc. hoc est vt filij fratrū tā suoꝝ ꝙ emācipatorū: ⁊ tā consanguineoꝝ ꝙ vterinoꝝ patruis ⁊ auūculis. amitis ⁊ materteris. ⁊ viceuersa succedant: qd tunc erit qn̄ eos in anteriori gradu nemo precedit: et isti qdē nō in stirpes: sed in capita succedent. In alijs aūt successionibus cognatiōis ius antiquū obseruet̄. ⁊ sicut ad emolumentū vocant̄ successionū: ita oneri tutelarū mutuo videlicet masculi subijciant̄. ⁊ hec quidē cōstitutio locū habet in futuris: non aūt in preteritis. Vinia.

l ¶ Cōstitutionem. vt. s. l. proxi. ⁊ breuiter cōmemorat eam hic.

m ¶ Cōstitutionibus. vt institu. d legi. agna. succes. §. ceteruz. vsq ad. §. si plures.

n ¶ Manifestum est. Ut insti. de here. que ab intestato. §. emancipati.

o ¶ Hoc. vt frater fratri succedat.

p ¶ Iusto incremēto. dixerat em̄ illa tm̄ de iure tutelaꝝ: vt. s. de leg. tut. l. iiij. vt saluum sit eis qd non placet ꝙ de illa faciat mētionem h. sed de quadā greca qua dicebātur eū succedere cū illis qui remāserāt in potestate cū quadā diminutione. sed eoruz filios nullo modo: vt insti. d suc. ag. §. j. hic autem non corrigit de filia filij emācipati. sz hoc dices. j. pxi. §.

q ¶ Secundi gradus. nā fratres ⁊ sorores in secūdo gradu sunt: vt instit. de grad. §. scdo gradu.

r ¶ Et filijs fratrum. Hi em̄ in tertio gradu sunt: vt institu. de grad. §. tertio gradu.

s ¶ Tantūmodo. nō vltra: vt. j. §. ceteris. Acc.

t ¶ Ex legitima. id est inter agnatos.

dum nimia vtitur subtilitate nō piā induxit differētiā/sicut iulius paulus in ipso principio libri singularis quē ad senatuscōsultum tertullianū fecit apertissime docuit. ¶ Cū em̄ ferēdum est ab intestato successionibus[a]: suas quidē filias ad similitudinez masculine sobolis in parētis vocari successionem: ⁊ iterum germanas[b] iure cōsanguinitatis eādē sibi vēdicare prerogatiuam[c]: deinceps autē legitimas[d] feminarū personas si iura consanguinitatis[e] non possident a successione legitima repelli: cum maribus eadem successio pateat. ¶ Quare enim patris soror nō ad successionē filij fratris sui vna cum masculis vocatur: sz aliud ius i amitis/aliud i patruis obseruatur. ¶ Uel qua ratiōe fratris filius ad successionem patrui vocat̄: germana autē eius ab eadē successione recludit̄: ¶ Huiusmodi[f] itaq legis antique reuerētiam ⁊ nos anteponi nouitati legis cēsemus ⁊ sancimus oēs legitimas psonas (id est per virilem sexū descēdentes) siue masculini siue feminini generis sint: si'li modo ad iura successionis legitime ab intestato vocari sm̄ grad⁹ sui prerogatiuā: nō ideo excludēdas quia ꝯsanguinitatis iura sm̄ germane obseruationē non habeāt. ¶ Cum enim vnius sanguinis iura remanent per virilem sexū incorrupta: quare naturam offendimus ⁊ legitimo iuri derogamus: ¶ Cum ⁊ aliā maximā iniuriā res in se cōtinet: plerisq quasi vuln⁹ intestinū incognitū. cum enim ad earū mulierū successionē masculi iure agnatiōis vocātur: qs patiatur earū quidē hereditatē ad eos legitimo iure deferri: ipsas vero nec inuicē sibi nec masculis eodē iure posse succedere: sed propter hoc solum puniri ꝙ femine nate sunt ⁊ paterno vitio (si hoc vitiū est[g]) prolem innocentē grauari. ¶ In his igit̄ casibus legē. xij. tabularum sequētes: et nouum ius nouissimo iure corrigētes: etiam vnū gradū pietatis intuitu transferri a iure cognationis in legitimā volumus successionē: vt nō solum fratris filius ⁊ filia (sm̄ qd iā diffiniuimus) ad successionem patrui sui vocētur sed germane ⁊ cōsanguinee vel sororis vterine[h] filius vel filia soli: ⁊ non deinceps psone vna cū his ad iura auūculi sui perueniant: ⁊ mortuo eo[i] qui patruus quidē est fratris sui filijs auūculus aut sororis sue soboli/ simili modo ab vtroq latere succedant: tanq si omnes legitimo iure venirēt. scz vbi frater ⁊ soror supstites non sunt. ¶ His etenim psonis precedētibus ⁊ hereditatem admittētibus: ceteri gradus remanēt penit⁹ semoti. ¶ Illo ꝓculdubio obseruādo vt successio nō in stirpes sz in capita[k] diuidatur: ⁊ hic gradus in ordinē legitimum trāsferatur. ¶ Ceteris oib⁹ successionib⁹ sm̄ ius vsq ad presens tps obseruatum in suo statu manētibus. ¶ Si q autē casus iā euenerint: sm̄ qd pristina iura volebant: eorum fiat distributio.

☞ Primo exordiendo ponit effectū cōstitutionis precedētis vsq ibi. Cum igit̄. ibi secūdo statuit filium emancipatū pariter succedere cū suis tam patri ꝙ fratribus ⁊ sororibus vsq ibi: Sed nec fratrez. ibi tertio statuit fratres vterinos admitti ad successionē fratris. ⁊ cum fratribus defuncti admittunt̄ filij fratrū emancipatorū: et etiā filij fratris vterini vel sororis vterine vsq ibi: Quas autem. ibi quarto disponit ꝙ qui vocantur ad successionez vocantur ad tutelam. h. d. Salice.

Idem. a. Jo. pfec. pto. Lex. xv.

Meminimus antea diuinaz ꝓmulgasse cōstitutionem[l] p quā ad vestigia legis. xij. tabularū totā ꝓgeniē ex legitima sobole descēdentem. siue masculinā siue femininam legitimo iure hereditatē adipisci sancim⁹ vt quēadmodum ipsis a legitimis personis succeditur ita et ipse legitimarū personarū amplectātur successionem. ¶ In qua cōstitutione vnum gradū ex cognatis in ius legitimum reduximus: id est germane cōsanguinee filios ⁊ filias/⁊ sororis vterine filios ⁊ filias. ¶ Quā constitutionem in suo robore permanere censemus: cum ⁊ in nostris ꝯstitutionibus[m] tenor eius a nobis relatus est. ¶ Sed subtiliore trāctatu habito necessarium duximus: vt si quid ex pretoria iurisditione frugi inuētum est/⁊ hoc cū perfectissima diffinitione disposito nostras leges ampliari. ¶ Cum igit̄ pretorē filium emācipatuz licet subtili iure capite fuerat diminutus: attamē in patris successionem sine vlla diminutiōe voce manifestū[n] est: nō eodem autē iure etiam ad fratrū suoꝝ successiones ab eo vocabat̄: sed nec filij eius iure legitimo suis patruis succedebāt: necessariū duximus hoc[o] primum corrigere ⁊ legē anastasianā iusto[p] incremēto psectam ostēdere: vt emācipati filius vel filia nō solū i paternis bonis ad suoꝝ similitudinē succedāt: sz etiā i fratrū vel sororum suarū successiones: siue oēs sui: siue emācipati sint: siue permixti sunt cū emācipatis integro iure oēs inuicē sibi succedāt: ⁊ nō sm̄ legē anastasianā parte aliq̄ diminuta. Et hec quidē de filijs emācipatis sancire bellissimū nobis visum est. ¶ Sz nec fratrē vel sororē vterinos ꝯcedimus in cognatiōis loco relinqui. ¶ Cū eniz tam ꝓximo gradu sunt merito eos sine vlla differentia tanq si ꝯsanguinei fuerāt cū legitimis fratribus ⁊ sororibus vocādos esse sancim⁹ vt scdo gradu ꝯstituti et legitima successione digni reperti alijs oibus qui sunt vlterioris gradus lz legitimi sint pcellant. ⁊ hec qdē de scdi gradus[q] successiōe satis abundeq a nobis cū summa vtilitate disposita sunt. ¶ Cū autē tertio gradu ex trāsuersa linea fuerit locus/vbi patruis ⁊ filijs fratrū[r] ⁊ sororū locū antiqtas dedicauit: vna cū illis tā emācipati fratris q emācipate sororis filium tantūmodo[s] ⁊ filiā. siue emācipatos: siue suos ꝯstitutos patribus suis ⁊ neminē aliū vlterius: necnō fratris vterini ⁊ sororis germane vel vterine filiū ⁊ filiā tm̄modo ex legitima[t]

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Sancimus.vt.ſ.l.priori.circa finem.
b ¶ Succedant.quaſi per quoddam ſucceſſorium edictum.
c ¶ In capita.hodie in ſtirpes:vt.ſ.aut.poſt fratres.i.ſm Jo.ſed alis contra.vt et habes inſti.de leg.ag.ſucceſ.ſ.hoc etiam.
d ¶ Succeſſionibus.ſ.alioꝝ cognatoꝝ qui ſunt vltra tertiū gradū.
e ¶ Retinēte.vt ſuccedāt poſt agnatos cognati. Accurſius.
f ¶ Noſtre cōſtitutionis. quā habemus.ſ.de leg. tu.l.ſi.ſed ibi ꝛtra in eo. ti.l.i.ſed certe immo nō eſt ſ ſed ꝛ illa corrigitur per aut.ibi poſitam.

Cōtinuatio.

¶ Cōia de ſucceſſionibus ꝛē. ¶ Aliis teſtamētariis ⁊ legitimis ſucceſſionibus : q̄dā oīm cōia dicit ſic.inſti.de leg.ſ.ij.

Cire. ¶ Caſus. Duo erāt fratres emācipati ſorores i ſaeris patris cōſtitute.deceſſit vnus ex emancipatis ſorōr cū emancipato ſuppoſite defuncto ſuccedet:nec fratri preferf.
g ¶ Eam.ſ.ſororem.
h ¶ Pariter.q̄ ad vtrūq; eiꝰ deſinit eē agnat⁹. ſcz tā ad alterū emācipatum q̄ ad eam q̄ in potestate remanſit:ſed hodie ſ;vt.ſ.de leg.tu.l.vij.
i ¶ Soleñter.hodie tñ nō exigitur ſolēnitas in bonorum poſſeſſione petēda:vt.ſ.qui admi.ad bono.poſ.l.ſi.⁊ pe.

Sī pr̄. ¶ Caſus. Nati ex duob⁹ fratribus dicūtur patrueles. nati ex patruelib⁹ dicūtur ꝑpiores ſobrini. Nati ex ꝑpiorib⁹ ſobrinis dicunt ſobrini. Pone q̄ caſus q̄ pr̄ me⁹ ſucceſſit propiori ſobrino meo ⁊ heredita.amit. tutor illius poſſidebat heredi. deceſſit pr̄:et ei ſucceſſi: debeo cōuenire tutorē.
k ¶ Tuo ſobrino.i. filio patruelis tui:vt.ſ.vnde leg.l.ij.⁊ inſtitu.de gra. ſ.quinto gradu.
l ¶ Illō interueniēte.ſiue ciuili ſiue agnatiōe vt qz ſuit filius ſororis patruelis ei⁹. Itē not.q̄ in pn.dicit ſobrino tuo:q̄ h;nomē tuo pōt venire ad determiatiōe p̄cedētū. Itē ſeq̄ntiū ⁊ ſic pōt dici q̄ vel tu⁹ vel tui patris erat ꝑpior ſobrin⁹.
m ¶ Hereditas.et p ꝑſōs illius ꝑpioris ſobrini.
n ¶ Ei⁹.ꝑpioris ſobrini.

Ctrico. ¶ Caſus. Priuignus me⁹ deceſſit ab inteſtato egovo lo petere ſucceſſionē⁊ an poſſim;q̄rit. ⁊ rñ.q̄ nō.
o ¶ Ctrico.hic pūcta et facit.ſ.eo.affinitatis.

Seruus i multis ca ſib⁹ ſucceſ ſorem h;.

p Seruus. Non pōt. fallit in caſibus:vt ſ.ad ſil.l.pe.⁊.ſ.de ſuis ⁊ legi.l.apud.ſ.ſit.j.ſi bis.ſ.ſ.ad oſi.l.ſi.et.ff. de ſuis ⁊ legi.l.j.circa prin.⁊.ſ.queri.⁊.ff.ad tertul.l.j.in prin.⁊.ſ.interdum.nec ecōtra ſeruus pōt eſſe heres vel oñs per eum cognatis ſerui:iure naturali inſpecto:vt inſti.de ſerui.cog.⁊.ſ.eo.ancille.

Adite. ¶ Caſus. Habebā amitā:ei ſucceſſerūt filij ſui:vnde ei ſuccedere nō poſſuꝫ. Si vō ab inteſtato deceſſerit:an ſuccedere poſſim eiꝰ.diſtiguit:aut hꝫ fratres ex parte pr̄is ſui ꝓuignos amite mee: tūc ego non ſuccedā ſed ipſi:hꝫ marit⁹ amite habuit illos ex illa vxore:⁊ ſint ita priuigni amite mee:ſ; ſi amita mea habuit priuignos non ex pñti marito.i.a pr̄e eoꝝ amitinoꝝ q̄ deceſſerunt hꝫ ex alio:tūc tales priuigni nō ſuccedūt:hꝫ ego.

q ¶ Amite.ſ.tue.
r ¶ Etiā.non ſolum amitam priuignos.
s ¶ Dicis.quia maritus amitte habuit ex alia p̄cedenti vxore.
t ¶ Conſanguinei . puta nati ex eodem patre ex alia tamen matre.
v ¶ Ambigitur . vt et.ſ. titu.j.l.j.Accur.
g ¶ Nam ſi.cōſtrue.naz ſi priuigni matris eoꝝ ſcz amitinoꝝ nunq̄ ſunt.i. nō attinēt amitinę tuiꝰ alio etiā pr̄e natiꝰ.i.alio viro quem ante vel poſt habuit.nō ex eo ex quo priuigni nati ſunt nō ſolum ex alia matre. Acc.
y ¶ Patre.p̄cedēte.ſcz amite mee non ex pſenti vnde ſunt priuigni.
z ¶ Admiſiſſe te.q̄ hodie ſit quocunq; modo agnoſcat:vt.ſ.q̄ admit. ad bo.poſ.l.ſi.⁊ pe.
a ¶ Medica. p vnde cog. q̄ mr̄ eorū ſit agnata:vt iſti.ſ.leg.agna.tu.ſ.j.

Aucūlo. ¶ Caſ⁹. Habebā auūculū⁊ habuit fratrē:ex eo ꝓſobrinū:deceſſi ab inteſtato:auūcul⁹ ſuccedet.
b ¶ Auūculo ꝓzi.i.pr̄⁹.
c ¶ In tertio gradu . vt inſtitu.de grad.ſ.tertio gradu.
d ¶ Sequentē.ſ. quartū: vt inſti.de gra.ſ.q̄rto.

Finitatis. ¶ Caſus. Frater vxoris tue eſt tibi affinis:ſi mortuus nō ſuccedes.
e ¶ Permittitur. vt ⁊.ſ. eo.l.vltrio.ſ; hoc fallit inter virū ⁊ vxorem qui ſuccedunt inter ſe cū alij deficiunt:vt.ſ. vnde vir et vxor.l.j.Item in alio caſu qui eſt ibidē in aut. preterea. Item in tertio ſuccedit maritus vxoꝛi cū filijs eius emancipatis a patre ⁊ cū nepotibus ex filia vt viriles habeat partes vſufruct⁹: vt.ſ.titu.j.l. penul. quia vir et vxor videntur eſſe affines:vt.ſ.cō.vtri. iuncti.l.poſſeſſionū.et.ff.de con.cauſa data.q̄ ſi ſeruus. Sed veri⁹ eſt q̄ nō ſunt

linea inuicē vocari cēſemus:ſicut iam ſancimus[a] vt omnes qui vel ab antiquo iure vel a noſtra liberalitate in legitimorum quidem poſiti ſunt prerogatiua ⁊ eodem tertio gradu ſunt ſimili iure vocentur. ¶ Succeſſionis videlicet iure ⁊ in hac parte ſeruando:vt ſi qui ex ſecundo gradu vocati renuntiauerint hereditati:⁊ noluerint eam adire nulluſq; alius ſit in ſecūdo gradu qui ſuccedere ei poteſt:et nullus ſit qui ſuccedere vult:tūc hi quos pſenti lege enumerauimus ex tertio gradu in locum recuſantiū ſuccedāt[b]. ¶ Illo etiā obſeruādo vt ſucceſſio nō in ſtirpes/ſed in capita[c] diuidatur. ¶ Ceteris oībus ſucceſſionibus[d] ſm ius vſq; ad pr̄ſens tēpus obſeruatum p̄cedentibus:et nullo ex cognatis p̄eter ſupra memoratos gradus ad iuris agnatitij formā redigendo:ſed ſuū ordinem ſuāq; proximitatē retinente[e] incorruptam. ¶ Quas autē p̄ſonas ex iure cognationis in legitimas ſucceſſiones tranſuerimus eas etiam turele grauamini vicif ſim ſupponimus:ſcilicet ſi maſculi ſint ⁊ perfecte etatis ſm noſtre conſtitutionis[f] tenorem : vt non ſolum lucrum ſentiant ſed etiam grauamini ſubiugētur. ¶ Si qui autem caſus iam euenerūt:⁊ per iudicialem ſententiam:vel amicabilem tranſactionem ſopiti ſunt nullam ſentiant ex hac lege retractationem.

¶ Cōmunia de ſucceſſionibus. Titulus.lviij.

¶ Ad ſucceſſionem fratris emancipati pariter vocatur frater emācipatus cū ſorore in poteſtate exiſtēte.hoc dicit Salicetus.

Imperatores Diocletianus et Maxi.aa.⁊.cc.Taranie. Lex.j.

Cire debuiſti fratre emancipato p̄oriez eam[a] que in familia māſit in alterius emancipati bonis non haberi: ſed eos pariter[b] ſi ſolenniter[c] pe. tierunt bonorum poſſeſſionē ſuccedere.

¶ Tutor propioris cōſobrini poteſt cū ueniri ab agnato ei⁹ herede vt reddat ratiōnem adminiſtrationis tutele. hoc dicit Baldus.Vel ſic.Sicut hereditas per bonorum poſſeſſionem queſita trāſmittitur ita adita de iure ciuili. hoc dicit.Vel ſic.Quo ad tranſmiſſionē non refert an hereditas ſit queſita de iure ciuili vel pretorio.Salicetus.

Idem.aa.⁊.cc.apollina. Lex.ij.

Sī pater tuus propiori ſobrino tuo[a] agnato conſtituto ⁊ inteſtato defuncto iure ciuili adita hereditate:vel hoc ab initio non interueniēte[b] ſeu capitis diminutione peremptō ſolenniter bonorum poſſeſſione admiſſa ſucceſſit:ac tibi partis tui hereditas[c] queſita eſt:adire pr̄ſidē prouincie debes:ac tutorem eius[d] de tutela conuenire.

¶ Vitrico non defertur priuigni ſucceſſio.Salicetus.

Idē.aa.⁊.cc.Ulpiano. Lex.iij.

Vitrico[a] priuigni ſucceſſionem inteſtati ciuili vel bonozario iure non deberi certiſſimum eſt.

¶ Seruo nemo ſuccedit.h.d.idē in monacho vt in aut.ingreſſi.ſ.de epiſ.⁊ cleri. ⁊ omnia iura loquentia in ſeruo habent locum in monacho ſm Jnnocē.in.c.cum olim.extra de priuilegijs.Baldus.

Idē.aa.⁊.cc.Aſterio. Lex.iiij.

Seruus ſucceſſorem habere non poteſt[a].

¶ Priuignus non ſuccedit nouerce p ſe ſed per mediam perſonam natozum ex ea:qui ſunt fratres ſui ex latere pr̄is.hoc dicit Bal.vel ſic. Ad ſucceſſionem amite primo vocātur filij q̄ nepotes;⁊ in ſucceſſione amitinozum potiores ſunt eoꝝ fratres conſanguinei tantum vel vterini q̄ eorum amitini.⁊ fratribus non extantibus amitini vocantur.h.d.Salice.

Idem.aa.⁊.cc.Juſtine. Lex.v.

Odite[a] cui ſucceſſiſſe filios ſuos proponis : hereditatem tuo nomine non recte petis. ¶ Sed quoniam bos etiam[b] inteſtatos diem functos aſſeueras: ſi quidē bi quos priuignos eiuſdem amite dicis[c] eozum conſanguinei[d] fuerint:fratres tam agnationis q̄z cognationis iure ſecundo gradu conſtitutos tibi preferri nō ambigitur[e]. ¶ Nam ſi[f] amitis tuis etiam alio patre[g] natis nūq̄z eoꝝ matris priuigni ſunt/admiſiſſe[h] te bonorum poſſeſſionem probans:eozū vendica[i] ſucceſſionem.

¶ Auunculus prefertur filijs materterē.hoc dicit Salicetus.

Idem.aa.⁊.cc.publica. Lex.vj.

Auunculo[a] priozi qui eſt in tertio[b] gradu q̄z conſobrino qui ſequentem[c] occupat deferri ſucceſſionem inteſtati certi iuris eſt.

¶ Affines qui habentur ratione vxoris viro non ſuccedunt t.h.d.Salice.

Idem.aa.⁊.cc.nicolao. Lex.vij.

Affinitatis iure nulla ſucceſſio permittitur[a].

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Fir ergo: non sunt affines.

sunt affines cū affinitas nō sit nisi aliqua persona mediate. sed causa affinitatis: vt.ff.de gradi.l.nō facile.§.affines.ꝛ sic nullo mō fallit.

a ¶ Hereditatē. ¶ Casus. Si scriptus heres non repudiat hereditatem succedentes ab intestato non admittuntur.

b ¶ Querēde. bēditatis.

c ¶ Amittat. inuitus.

d ¶ Succedit. q̄diu ergo rē.vt hic.ꝛ.ff.de secū. tabu.l.j.ꝛ vnde lib.l.ij.ꝛ ff.de acqui.heredi.q̄diu pōt.ꝛ nō reqr.iur.l.q̄diu. sed hoc fallit in casu: vt instituto te herede si legitimus meus non voluerit: vt.ff.de bere.instit.l. si qs ita bereꝫ instituat. Item in alio: vt.ff.vnde lib.l.pe.q̄ est cōtra.hꝫ ibi fuit filius ilstitutus sub cōditione emancipationis si emāciparetur infra certū tēpus ꝛ iā erat elapsus cū adiuit ab intestato sic ꝙ testamento succedere nō poterat rē.

Ancille. ¶ Casus. Ancilla mea bauit cōtuberniū cū seio libero: si seiꝰ decedat nō propter hoc ei succedā.

e ¶ Vendicare non pōt. vt.j.de lib.cā.si liber hō.

Utritoribus. ¶ Casus. Ille q nutriuit me ab intestato succedere nō poterit.

f ¶ Hereditas. siue dicas nutritorē alūnum quez pueri bonoñ. patrē appellāt siue eum qui colle git ēpositū: vt.j.de infan.ēpt.l.fi.ꝛ.ff.de epis.ꝛ cleri.l.nemini. Sed iure bospitandi vel bospitationis ex ꝛsuetudine q̄dam vendicāt sibi succeſſionē. quod bodie corrigitur per autenticā nouam hederi ci quā bic legē.oēs peregrini.

Bospitationis iure gs nō pōt sibi succeſſionē vēdicare.

Peregrini ī bonā ein malā partē accipiuntur.

g ¶ Odnes peregrini. in bona parte accipe: vt instit. de bere. instit.ff.fi.nō in deportatis vel relegatis sicut accipiunt.§.fi bered. instit. l.j.qui nō bospitanf vbi volunt: sed tenere debēt insulam sibi affignata.ɜ. alꝰ puniuntur vt eis augeatur pena: vt.ff.de penis.l.relegati.

b ¶ Libere. apud eos qui volūt recipere. nam nemo cogitur recipere vt ff.nau.cau.l.j.§.j.

i ¶ Liberam. dummodo fm ius testenf cōmune: vt.§.de inoffici.testa.l.si quando.in prin.nec obstat ꝙ nibil videat facere bec cōcessio: cū et boc ante babebant: vt.ff. de leg.j.fi qñ.q: imo ex consuetudine non babebāt vt bic subiicitur.

k ¶ Consuetudine. Mali enim mores rē.vt in aut.vt nulli in.§.j.collatio.ij. Item nota contra statuta terrarum. fic et.§.de sacrolanctis eccle.super.l.priuilegia.auf.cassa ꝛ irrita.

l ¶ In eo puniantur. Nota quem puniri in eo in quo deliquit. sic in auf.de non alie.§.fi quis autem per donationem.colla.ij.

¶ Quādiu succedi potest ex testamēto cessat successio ab intestato.b.d.Salice.

Eidem.aa.ꝛ.cc.iuste. Lex.viij.

Hereꝫ scriptus heres cuiuscunqꝫ portionis capax repudiet hereditatē vel alia ratione q̄rēde facultatē amittat: ei qui testamentū reliquit ab intestato nemo succedit. ¶ Agit pspicis ꝙ testamentarie successionis spe durāte intestati bona defuncti non recte vendicentur.

¶ Per cōtuberniū cū non ꝛstat matrimoniū successio non deferf.b.d.Bald.vel sic. Dominus ancille non succedit ei cum quo cōtuberniū fecit.b.d.Salice.

Eidem.aa.ꝛ.cc.sacrato. Lex.ix.

Hcille dominus liberi hominis cū quo cōtuberniuz hec babuit: per hāc coniunctionē successionē vendicare non pōt.

¶ Jure nutricationis successio nō acquiritur.b.d.Bal.vel sic. Alito non succedit alens.b.d.Salice.

Eidē.aa.ꝛ.cc. Danubio. Lex.x.

Utritoribus hoc nomine nec ciuili nec honorario iure defertur hereditas.

h Mauten. de sta. ꝛ cō sue.§.oiñes peregrini.colla.x.constitutiua.

¶ Si aduene peregrini decedāt testati eorū voluntas seruari debet.ꝛ si intestati veniūt. ꝓmiores sibi: bona q̄ secū babent epilcopo loci debēt tradi successoribus defuncti seruatoruz: vel in pias causas erogaturo: bospitātib⁹ eos ab eoz bonis sub pena tripli semotis.b.d.Salice.

Odnes peregrini et aduene libere bospitentur vbi voluerint. ¶ Et bospitati si testari voluerint de reb⁹ suis liberā ordinandi habeant facultatem. quorum ordinatio inconcussa seruetur. ¶ Si vero intestati decesserint ad bospites nibil perueniet. sed bona ipsoꝝ ꝑ manus epi loci tradātur si fieri pōt heredib⁹ vel in pias causas erogent. ¶ Bospes vero si aliqd ex taliū bonis cōtra hāc cōstitutionē nostram habuit episcopo triplū restituat/quibus visum ei fuerit assignandum: non obstāte statuto aliquo aut cōsuetudine seu priuilegio q̄ hactenus cōtrariū inducebāt. ¶ Si qui aūt cōtra banc nostrā cōstitutionem venire ꝓsumpserint: cis de rebus suis testandi interdicim⁹ facultatē: vt in eo puniātur i in quo deliquerūt: ꝛas ꝓout culpe qualitas exegerit puniendi.

¶ Jure isto ad successiones fratris etiā in potestate moriētis tā in lucris nuptialibus q̄ in bonis maternis ꝓmo veniūt eius liberi. secūdo eius fratres. tertio pater. vsufructus tamē debetur ei in cuius sunt potestate. boc dicit Salice.

Imperator Justini. a. Demoste ni prefec. ꝓeto. Lex.xi.

Ancimus quēadmodum de bis rebus que liberis in facris constitutis ex occasione maritali acquisite sunt certus ordo destinatus est: vt si qs ex bis ab hac luce fuerit subtractus pars eius quam lucratus est ad eius liberos vel nepotes vel ꝓnepotes concedat: quibus nō extantibus ad fratres suos ex eodem matrimonio ꝓgenitos: vel si etiam nō supstint ad fratres ex alijs nuptijs procreatos. ¶ Cuqz nemo eozum fuerit relictus tunc ad patrē pueniat: ita et de bis q̄ ex materna linea per quācunqz occasionē sunt acquisita: vel inter viuos/vel per vltimam dispositionē/vel ab intestato descendunt similis ordo seruetur. ¶ Primo in filij vel filie successionē posteritate eius vocāda: caqz non inuēta fraterno consortio eiusdem vel alicui matrimonij fm ꝓdictum ordinem accersito: tunc ad vltimū locum pater a legibus conclametur: ꝛ sui filij non gratam hereditatē relictam sed triste lucrū sibi lugeat acquisitum. ¶ In omnibus videlicet casibus: scz in supstite sobole liberorum et fratrib⁹ adbuc viuētibus qui ad hereditatē defuncti patrē antecedūt: vsufructu reruz quarum dominium ad eos peruenit apud parentes permanſuro.

De cōsang. et vte. fra. §.j.colla.vj.constitu.xij.

¶ Fratres ex vtroqꝫ parente coniuncti in successione fratris intestati preferunt alijs ex altero tantum parente cōiunctis in omnibus bonis.b.d.Salice.

Itaqꝫ mortuo patrefamilias si filius decedat intestatus sine liberis/relictis fratrib⁹ ꝛ sororibus ꝛ alijs cōsanguineis ꝛ alijs vterinis/ qbusdā ex vtroqꝫ parente coniunctis/in eos solos transmittit hereditatem qui admittunt fratres q nō sunt ex vtroqꝫ parēte cōiuncti: sunt tñ cōsanguinei. si ibi nō fuerint tunc demum admittantur ex linea materna: ita videlicet ꝙ vlusfruc. in oībus ꝓdictis casib⁹ penes me remaneat successēditibus reseruata ꝓprietate.

l ¶ Caritali. et si lucratus fuerit dotem vir ex pacto: vel donatione ꝓpter nuptias mulier sibi ex pacto. Et idē si q̄dā legatū vel donationem inter se faciunt que valeat: vt.j. de bo. q̄ lib. l.quecūqz.in prin.ꝛ arg. ff.de castrensi pecu.l.castrense.ꝛ.l.si forte.

m ¶ Destinatus est. Per leonē vt dicta.l.j.de bo. que libe.l.quecūqz.

n ¶ Ex eodem.i. vtrinqz coniunctos.

o ¶ Ex materna. ideo de bis dicit: q̄ tēpore ilstā legū nō acgrebant filijs in potestate constitutis ex causa aduentitia nisi res materne. Hodie ergo cū aduētitia nō acgrunt ꝑfi: vt.j. de bo. q̄ li. cā ops. idē ī eis seruarek q̄ ī istis seruat: vt ī auf. de ꝛsang.ꝛ vte. fratrib⁹. §.ꝛ bis ꝛueniēs. col.vj.

p ¶ Usufructu rez. ꝛ bec est rō: q̄ defunct⁹ erat in potestate: vt bic. ꝛ.ß.ad tertul.l.fi. in fi. alioquin pater viuēte filio nō haberet vsumfructū: ſz eo mortuo haberet ꝓ besse vna cū mre: vt.ff.ad tertul.l.fi.ꝛ.fi aūt defūcta. ſz ꝑ aliā legē.§.de leg.be rē.l. de emācipatis. que corrigit illā ad tertullia nū bz totū vsumfructū. Sz bodie ista leg ē ꝓrius correcta: cum ꝑ ad mittatur ad successionē etiā eqtātib⁹ ffrib⁹: vt.§. ad tertul.auf. defūcto.ꝛ §.ti.j.auf. cessante. Itez ꝙ fit ḃ mētio de fratribus vtrinqz ꝛ eq vno latere tm̄ sibi ꝛiunctis q̄liter inter se succedant.

Pat⁹ succedit filio fratribus etiā eqtan tibus.

r ¶ Ad eos. filios vel fratres.

s ¶ Permansuro. Jure potestatis.

Itaqꝫ. ¶ Casus. Lex antiq̄ dicit q̄d iurisfit q̄n viuit pr̄. Nec aut. dicit q̄ obtineat mortuo patre. q̄ tunc ille q decedit trāsmittit q̄ lucratus est ad filios: si nō sunt filij trāsmittit ad illos fratres qui ꝛiuncti sunt ex vtroqꝫ parēte.

t ¶ Itaqꝫ. leg enim codicis loquit⁹ patre viuente tantum.

v ¶ Filius. post mortem patris.

g ¶ Intestatus. vnus de liberis.

y ¶ Utroqꝫ parēte. Dic mortuo aliq̄ q fratres bz: aut eñ sunt vtriq

UNIVERSIDAD DE NUEVO LEON

coniuncti succedũt ei. aut ex vno latere tñ puta vterini tñ: vel cõsanguinei tñ: & tunc idẽ: vt.ff. eo. titu. j. auf. cessante. & auf. post fratres autẽ ex vtroq; parente. Aut ꝙsanguinei tñ. item & vterini tñ. & tũc pari ter admittunt: quia agnatio non differt a cognatione: vt dicta auf. cessante. & hoc in bonis a se queritis. In bonis autẽ queritis a patre pferunt ꝙsanguinei tñ: in queritis a matre pferunt vterini: vt. ff. ti. j. de emãcipatis. in fi. Item & in cor. huius auf. in fi. dicit seruãda vetera iura. sed. ff. dicit illam. l. de emancipatis. in fi. corrigi. nã dicit hic idistincte vtrinq; ꝙiunctos pferri illis qui ex altera parte tñ ꝙiuncti sunt. & sic ꝙpaternis & maternis. ergo & vbi sunt vterini tñ & ꝙsanguinei tñ non dz fieri hozũ bonoꝝ distinctio. Item dicta auf. cessante. & post fratres dicit vterinos & ꝙsanguineos simul admittẽdos cum nõ differat agnatio a cognatione: nec distinguit paterna bona a maternis vel ab his q̃ aliunde q̃siuit: q̃ hoc nõ placet. nã & ibi aliqua habetur differẽtia inter vtrinq; coniunctos & eos qui ex latere tñ. Aut sũt vtrinq; cõiuncti cũ cõsanguineis tñ vel cuz vterinis tñ: vel cũ vtrisq. & quia sunt cõsanguinei tantũ & vterini tãtũ cũ vtrinq; cõiunctis: et tũc vtrinq; cõiuncti pferũtur in bonis vndecunq; q̃stis: vt hic. & duplicia iura habẽtes pferunt vnũ habẽtib⁹ tñ: vt & in cor. ff. hec omnia. & de edic. diui adri. tol. li. fi. ꝙj. Accur.

Vterini ibi: successiõe. cõcu. c. cõsti tui. cũ gl. superverbo successoꝝ. extra de resti. in integ.

Jura duplicia habẽtes pferunt vnuz tantũ habẽtibus.

¶ De bonis mrnis &c.

Lõtinuatio.

¶ Digit. & de iure quod habemus in bonis mortuorum/nunc vult dicere de iure quod habem⁹ in bonis viuentiũ in hoc. & seq. titu. Vel dic quia quedã specialia seruantur in successione delata filijs a linea materna/itideo de ea successione specialiter dicit. nam non querit patri sicut alie successiones ei delate fm hec tempora ante iustinianũ. Vel hactenus de successionibus patrũ familias dictũ est tam ciuilibus q̃ pretorijs. Item tam testatis q̃ intestatis. nunc de successione filioꝝfamilias. Pozro successi ei non potest: nisi habeat aliquid suũ in quo succedatur eis: pre dicendũ ergo fuerat quibus modis res eoꝝ fiãt. & prius quidẽ quo modo queraẽ eis aliquid a matre vel a linea materna &c.

¶ Ees que. ¶ Casus. Ex mrna successione filij ex testamento vel ab intestato queritarũ vsufruc. pri acquirit: ppterea apud filios remanẽte. dz aũt pr actiones si q̃ matri cõpetebãt nõe filioꝝ intẽtare: sumptus ex fructib⁹ facere: actiones etiam suscipere. & si res illas distrahere voluerit. vel donare emptor vel donatarius neq; sciens neq; ignozãs eas accipiat: nisi pr doceat eas suas. pprias esse: & emptor fidciussoꝛe de euictione accipe debet. q; nulla opponẽda exceptione filij eas vẽdicare poterint.

a ¶ Res que. Jus antiquũ oĩa acquisita p filiũfamilias pter castrense vel quasi dabat patribus: sed hac. l. statuit constantinus nouũ ius in oibus q̃ veniũt a matre. sequẽs lex extẽdit ad oĩa que ex materno genere veniũt. at per iustinianũ ad oĩa aduẽtitia: vt. ꝙj. ti. j. cũ oportet.

b ¶ Facultatem. Habeant.

c ¶ Procuratorẽ. ordinatũ a se lite ꝓtestata: vel a filio cũ volũtate patris: vt arg. ff. de pcu. l. neq;. Vel dic: ordinatũ ad negocia siue repetitiones extra iudiciũ: vt. ff. man. si ꝓcuratorẽ. ꝙj. Additio. Tu dicas testatam sicut dicimus in epo vt no. in. l. j. in pin. ff. de procur. bz eñ plus iuris pater q̃ tutor: q; hz vsumfructũ vt dicit hic Bar.

d ¶ Atq; ita omnia. subaudi pdicta: als falsum esset quia vẽdere non potest: vt hic subijcit. quod posset si esset dñs.

c ¶ Legitimã. ergo de calũnia iurabit cum habeat legitimã administrationẽ: vt. ff. de inreiurã. l. ij. ff. j. & ibi plene dixi. Jtẽ an erat recipiendus libellus de filio. q̃ videt: vt. ff. de admi. tuto. l. j. ff. sufficit. & de epis. & cleri. auf. cã que. an de patre. q̃ videt: vt. ff. de epis. & cle. oẽs q. ff. boc nihilominus obseruando. & aui. sed

manf. ¶ Jta vt si quam rem alienare voluerint: emptoz vel is cui res donãd obseruet ne vnq; partem carũ rerũ quas alienari pbitũ est sciens accipiat vel ignorans. docere enim pater debet proprij iuris cã rem esse quã donat aut distrahit: & emptozi si velit fideiussoꝛem licebit accipere: quia nulla poterit pscriptionem opponere filijs quandocũq; rem suam vendicantibus.

I Mauten. de nup. ff. vero expecter. versi. interminatur. coll. iij. constitu. j.

Jsta autẽtica dicit expresse q̃ possessoꝛ dicitur dominus cõpleta prescriptione: que tamen non currit filio in potestate posito. hoc dicit Bal.

Jsi tricennale sic transeat tẽpus quo possessoꝛ dominus fit: & decretio dominos accipiẽtes faciat vel cõstituat/tempoze incipiente filijs currere ex quo sue potestatis esse apparuerint nisi tamẽ aliquem impubere. etas adiuuet.

Prouenta filio ex genere materno quocunq; titulo patri acquirũtur solum quo ad vsumfructũ eius morte finiendũ: et ideo per patrem non possunt alienari: nec eo mortuo tenetur filius illa cõferre. hoc dicit Salicetus.

Jmperatores Archa. & Jouo. aa. Floro pfecto. preto. Lex. ij.

Quicquid auus/auia/proauus proauia ex materna linea venientes nepoti nepti

Jsi dominus. Not. pro opinione. ad. quem fieri dominũ directe per prescriptionem triginta vel quadraginta anñ. fic et ff. de dãno infecto. l. si finita. ꝙ. iulianus. & l. dãni. in princi. & ff. de vsucapi. l. cum qui. circa prin. & ff. de vsufruc. in prin. fed ꝙ. dicit acquiri vtile dominiũ. B. effectum dominij. et satis in idem recidit. Et ad predictas leges semper respondet vt semper subaudiatur quasi dicunt ergo vsucapione acquiri directũ dominiũ: vt. ff. de pact. l. tradi tionibus. Sed post prescriptionem. ggg. vel. gl. annozum si bona fide possedit habet exceptionẽ & publicinam actionem. immo vtilem in rem: & ita acquirit vtile dominiũ vel effectũ dominij. & pro hoc. ff. de pigno. l. j. ff. cũ predium. & ꝙ. de prescript. longi tempo. l. super. & ff. de iureiurã. l. si duo. ff. iulianus. Si vo mala fide: acquirit solã exceptionem. Jn prescriptiõe vero. g. vel gg. annoz habet vtrũq;: vt. ꝙ. de prescrip. ggg. an. fi qus emptionis.

m ¶ Apparuerint. non autem prius cum agere non possint: vt hic. & ꝙ. titu. j. l. quecũq;. & ff. i. & an. eccep. l. fi. in fi.

n ¶ Impuberem. nam contra impuberẽ non currit prescriptio talis: vt. ꝙ. de prescrip. ggg. an. sicut in rem. sed contra alium minoꝛẽ currit. sed restituitur vt diximus. & in quibus causis in integrũ restitutio non est necessa. l. fina. & dicta. l. sicut in rem. Item no. q̃ hec auf. loquitur in lucris nuptialibus tantũ sed hoc trahimus fm ff. de omnes ad omne aduentitium lucrum.

Vicqd. ¶ Casus. Superioꝛ. l. loquit de bonis mrnis filijs acq sitis. hec lex loquit de bonis aui vel auie/proaui. pauie. dic ergo casum sic. Mulus tuus vel auia: maternus vel mrna aliqd in te cõtulit titulo donatiõis vel legati vel fideicõmissi eq testamento vel ex donatiõe: pr illud neq; donare neq; relinquere poterit. sicut nec materna bona vsũfructũ illius rei collate penes patre remanẽte: & quẽ admodũ eo defuncto amissit vsumfructũ: q; ad filiũ reuertẽt. sic filius eam rem sibi precipuã cõputet: nec a coheredibus suis vendicetur.

Pronepoti.

Pñe agẽte vel conuẽto noie filij in cuius psona cõcipiet libellus.

Prescriptione an q̃rat dñiũ directũ.

Prescriptio an currat cõtra minoꝛem.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Pronepoti.quasi scz iure institutionis.
b ¶ Ipse.scz pater.
c ¶ Licētiā.vtēdi fruēdi.
d ¶ Amittit.ſ.pater.
e ¶ Defuncto co.ſ.patre. Accur.⁊ fic eſt plana.ſed P.dixit mortuo eo.ſ.filio afferēs morte filij finiri vſumfructū patris qō eſt falſus:vt.ſ.ad ter tull.l.fi.⁊ in auſ.de here. ab inteſta.circa p̄n.coll. tg.⁊.ſi.ti.j.l.fi.in fi.
f ¶ Ex parte.alſ ex parte.⁊ alſ ex patre.
g ¶ Vendicentur.vt ꝛ.ſ. de col.l.fi.⁊.ſ.tit.j.l.que cūqꝫ.ꝛ.l.cum oportet.

SJ viua. ¶ Caſus. Si mſ decedēs ſi lios reliq̄rit:aut oēs ſūt a patre emancipati:aut oēs in ſacris p̄ris ſtitu ti:aut quidā emācipati: aut qdā non. P̄rio caſu p̄prietas rerū mſnarū penes filios reſtabit:⁊ i virilē vſumfru.pt reſtabit vocabitur. In ſcō caſu vſufru.oium rerū penes patrē reſtat p̄petate remanēte apō filios. Tertio caſu rerū filij i poteſtate exiſtētibus q̄ſitarū vſufru.apud patrē infolidū remanētib⁹ cū emācipatis in partē vocabitur.⁊ hoc in prima. Jdē eſt in nepotibus vel p̄nepotibus ſtitutis in poteſtate vel emancipatis. ⁊ hoc in ſecunda:vt fiat ſcz ſimilis diſtributio in bis que in filijs.
b ¶ Deſtituitur. ſm ius antiquum.
i ¶ Utrisqꝫ.ſcz caſui.
k ¶ Preſcripſimus.i.diximus quid iuris ſit.
l ¶ Accipiet.i.diuiſtendo eos in ſacris.
m ¶ Preſcripta. Dicta bac.l.Sz nūqd idē in ceteris aduētitijs bodie? Rñ.non:qz hec leg ideo hoc admittit:qz deceſſit vꝛoz hui⁹ viri qui vnuꝫ corpus erat cū eo:ꝛ eiuſ fruebat bonis ea viuen te.Et ſic not.caſum quo ſuccedit vir vꝛori in aliquo : vt not.ſ. cōmunia de ſuccel.l.affinitatis.
n ¶ In nepotib⁹.quicqd ſequiſ vno verbo diciſſe potuit ſcz idem eſt in nepotibus et p̄nepotibus ⁊ ceteris in poteſtate cō ſtitutis vel emācipatis.
o ¶ Ex hac.l.ſcilz ſi ſunt nepotes iſti emācipati. vt ⁊ de filijs dixit.alſ totum habet pater vſumfructū : vt.ſ.ad tertul.l. fi.ſ.fi.⁊.ſ.p̄ꝛoxi.ſ.
p ¶ Vocandus eſt.in bonis vꝛoris q̄ eſt auia nepotū. Et dic vel in totū veluti ſi fuit in ptāte vel in virilē ſi emancipati.
q ¶ Coſtituti ē. ſm diſti

pronepoti[a] p̄nepti teſtamento vel fideicōmiſſo legato donatione vel alio quolibet titulo largitionis vel etiā intestati ſucceſſione intulerint:pater filio filieve integra illibataqꝫ cuſtodiat:vt vendere/donare/relinquere/alteri obligare: ſicut nec materna bona non poſſit vſufructu dūtaxat ad eum pertinente. ¶ Jta vt quē admodum ipſe [b] ſuper his rebus licētiam[c] totius poteſtatis amittit[d] defuncto[e] eo/filio filieve p̄cipua computentur: nec ab illis qui ex parte[f] ſunt coheredes vēdicentur[g].

Si omnes filij quibus aliqd peruenit ex ſucceſſiōe materna ſunt in poteſtate pater totius habet vſumfructū ſi autē oēs ſint emācipati in vſufructu admittit p̄ virili.ſi vero ſunt mixti vſumfructuꝫ portionis eozum qui ſunt in poteſtate rētinet in totum.emancipatozum vero p̄ virili.⁊ hec habent locum in nepotibus ⁊ p̄nepotibus.b.d.Salice.

Jmpatozes Theod. ⁊ Ualenti. aa.ad ſenatū vrbis rome. Lex.iij.

SJ viua matre emancipati ſunt filij ⁊ poſtea mater deceſſerit : quoniam omni commodo deſtituitur[b] pater : neqꝫ retinet vſumfructum:viriles ei inter filios(ſiue vnus ſiue plures ſint) vſufructus tribuimus portiōes. ¶ Sinvero moriens alios ex filijs emancipatos a patre alios in patria poteſtate dimiſerit in hoc caſu diſpari vtetur maritus defuncte bñficio. quo caſu vtriqꝫ [i] p̄ſcripſimus[k] id eſt circa cozum quidem portionem qui adhuc in ſacris retinentur vſumfructum ex legū auctozitate retinebit pater : et p̄emium delate (cum volet) emācipationis accipiet[l]. Jn cozum vero parte quos exiſte de poteſtate viua matre conſtiterit vſumfructū virilis inter eos portionis ſm p̄ſcripta[m] percipiat. ¶ Jn nepotibus[n] etiam vel nepti bus hoc obſeruandum eſſe cenſemus:vt maritus qui vꝛore mortua non exiſtētibus filijs cū ſolis nepotibus vel neptibus ex hac[o] lege ad emolumentū vocandus[p] eſt.ſi vnus vel vna pluresve nepotes ex filio vno vel pluribus qui in poteſtate defecerunt procreati ſunt:hoc iure vtatur quod de filijs conſtitutum[q] eſt. ¶ Nam licet hoc nouū p̄ſens lex conſtituat[r] in nepotes:non eſt tamē ab re vt in hoc caſu deterioꝛes[s] eſſe nepotibus filijs non ſinantur. ¶ Jubeat[t] igitur auus veniens cū nepotibus in poteſtate durantibus vſumfructum bonozum omnium que ex defuncte auie ſucceſſione delata ſunt. ¶ Cum vero his quo qꝫ libertatē emācipatione largi-

tur ſimiliter ⁊ ab ipſis ſicut de filijs conſtitutum eſt p̄miū[v] mamiſſiōis accipiat[x] vel ſi ex pluribus alteros manumittit[y] alteros retinet:ex parte manumiſſorum legitimum p̄mium ex parte vero in poteſtate manentium retineat vſumfructum. ¶ Q. ſi nepotes[z] ſint neptesve:aut ex eman cipato[a] filio aut ex filia procreati:aut ab ipſo[b] auo auia viuēte a ſacris dimiſſi : idem auus virilis cum ipſis portiōis habeat vſumfructum. ¶ Si vero ex nepotibus neptibusve tempoze quo in auie ſucceſſionem vocantur:alij in aui ſunt poteſtate id eſt mariti defuncte.alij ſui iuris ſunt/circa perſonas quidem eozū qui in poteſtate conſiſtunt:et in vſumfructū cō ſequendo:⁊ in emācipationis premio acquirendo ratio ſupradicta ſeruetur. ¶ Jn bis vero qui ſui iuris ſunt facultas capiendi vſumfructum virilis inter eos portionis habeatur. ¶ Eadem autem et de p̄nepotibus vtriuſqꝫ ſexus ſancimus:manente diffinitione q̄ de ſingulis ſancita eſt:⁊ ſi filij ſint pariter ac nepotes[c].

Pater per tranſitum ad ſecunda vota non perdit vſumfructum ſibi queſitus in rebus filioꝝm.b.d.Salice.

Jmpe.Leo.a.Caliſtra. Lex.iiij.

ODnem ambiguitatis cōfuſionē amputantes hac lege liquida et compēdioſa ſancimus circa vſumfructū maternarū rerum nullā eſſe differētiam:ſiue in prioze matrimonio pater ex quo filios habuit p̄manere voluerit: ſiue nouercam filijs ſuperinduxerit:legibus que de maternis bonis late ſunt ſuā habentib⁹ firmitatem[d]:patres igit vſufructū maternarū rerū(cetiā ſi ad ſecundas migrauerint nuptias) ſine dubio habere debebūt:nec vllam filijs vel quibuslibet ex perſona eozuꝫ contra parentes imꝓoba voce[e] accuſationē poſſe competere.

De bonis que liberis in poteſtate patris conſtituris ex matrimonio vel alꝫ acquirūtur:et eorum adminiſtratione.

Titulus.lx.

Lucra nuptialia non queruntur patri per filiuꝫ niſi quo ad vſumfructū ſicut nec bona materna.b.d.Salice.

Jmperatozes Theodo. et Ualenti. aa. ad Senatum vrbis rome. Lex.i.

CUm venerande[f] leges veruerūt patribus iure poteſtatis acquiri quicquid eorum filijs[g] auus auia proauus p auia a linea materna veniētes ex quocūqꝫ[b] titulo contuliſſent:hoc

ctione ſint ī ptāte vl nō.
r ¶ Conſtituat.ſ.ꝫ eos.i. in necem eozum.
s ¶ Deterioꝛes.vt filioꝝ qdē iura per partes minuanſ.nepotū vero immutilata iura ſeruenſ.
t ¶ Jubeat. nūc ſeparat quod.ſ.coniunxit.
v ¶ Premium.qō eſt bodie dimidiū vſufructꝰ: vt.j.ti.j.cū oportet.ſ.cū autē.⁊ inſti.p quas pſonas no.acgri.ſ.hoc q̄ſ.
x ¶ Accipiat. qō ē bodie dimidia vſufructus.
y ¶ Manumittit. Poſt mortē auie.⁊ ſemper dic id eſt emācipat:vt.ff.qñ ac.de pe.eſt an.l.j.ſ.i.
z ¶ Q. ſi nepotes. Digit de nepotib⁹ filij q remāſit in ptāte.nūc ponit de nepotib⁹ filij emācipati vel filie.ſubiūgit poſtea de migtis.i.qñ aliq ſunt in ptāte aui aliqui non.
a ¶ Emācipato. poſt eiꝰ emancipationē.⁊ fic nō ſūt i ptāte aui vt inſti.q. mod.ius pa.po.ſol.ſ.fi.
b ¶ Ab ipſo.ſ.auo.
c ¶ Nepoteꝫ.ex alēo filio.

ODnē. ¶ Caſ. Si mſ filijs relict⁹ decefferit bonoꝝ eiꝰ vſufr. penes patrē remanebit ꝑpetas apō filios exiſtētes:hiue pſ ad ſcōas nuptias ꝙuolauerit ſiue nō
d ¶ Firmitatez. vt bona eiꝰ eo cōuolāte ad ſcōas nuptias filijs noie rerū mſnarū ſint obligata:⁊ reſeruenſ hec cōmoda filijs ꝑmi matrimonij:vt ſ. de ſec.nup.ſi qs poris. ſ.in illo. Del oic q̄ facit mētionem de tribus ſuperioribus legibus.
e ¶ Uoce.vt.j.titu.j. cum oportet.ſ.nō autem.

¶ De bonis q̄ liberis.

Lōtinuatio.

¶ Supioꝛi titulo modicū qd dcm̄ ē de bonis filiſſfamilias obuenientibus. Nūc aūt gñaliꝫ pōit de oīb⁹ bonis eis ex q̄cū qꝫ cā obuenietib⁹:et ad miniſtratiōe pr̄i ⁊ talib⁹ cōpetēti. a3o. Sſialioꝛ ē h tit. q̄ ſupioꝛ.cū ſupioꝛ de delatis a linea mſna: ſ gñaliꝫ vſcūqꝫ veniāt.

Um veneran de. ¶ Caſus. Dictū eſt in ſupioꝛi tit.qꝫ filij quicqd acqrūt ex linea mſna acgrūt p̄ri q̄ tū ad vſumfruc. Lex iſta hoc addit.qꝫ quicqd lucrat filiꝰ in ptāte ꝙſtitutus ab vꝛore ſua:vt filia a marito totū acgrīt patri quātū ad vſumfruct.
f ¶ Cum veneracde. Une ſunt.ſ.titu.j.l.j.⁊.ij. ecce ergo quomō leꝫ ſtata amꝓliat ius illud.
g ¶ Filijs. ſupple mſnis.
b ¶ Quocūqꝫ titulo. re-

UNIVERSIDAD DE HUELVA

stringe vt inter viuos vel causa mortis non ex causa dotis vel donationis ante nuptias: vt .j.l. prozi. certe immo et ex causa dotis: vt .j.l. iij. in prin. ℞. j.l. prozi. non a cõiuge sed a patre prouenerat dos ℞ dotio ℞ ad eum redierat. vnde plene ad eum redit.

a ¶ Contulerit. inter viuos vel in vltima voluntate.

b ¶ Nullatenus. nisi quo ad vsumfructum: vt .j.l. pzi. in fi Additio. Per banc. l. dicit Bar. hic ꝙ portio illa quã lucratur filiussa. ex dote vel filia fami. ex donatiõe ꝑpter nuptias ex forma statuti ciuitatis illud est ad uentitiũ ℞ p ꝓsequẽs nõ venit fratribus ꝓferendum. vt .ℸ. titu. j.l. ij. ℞ de colla. l. fi. ita etiam tenet idem Bar. in .l. fi cũ dotem. ℸ. trãſgrediamur. i fi.ff. solu. matri. videas eũdem latius in .l. dotẽ. ff. de castrẽſi pecu. vbi ß pulchre limitat.

Quoq; ꝓuenit: obſeruari vt quicquid vel vxor marito non emancipato vel maritus vxori in potestate posite quocunq; titulo vel iure contulerit[a] siue trãſmiſerit: hoc patri nullatenus[b] acquiratſ: hoc ideo in cius tantum cui delatum est iure durabit.

Quãuis lucrũ ex cõiugio filio in potestate quesitus patri nõ acquirit nisi quo ad vsumfructũ: tñ dos vel donatio ꝑpter nuptias ipsi lucranti ab ipso patre data vel constituta ad patrem redit. Salice.

Idẽ. aa. Dicere. ꝓte. ꝑto. Lex. iij.

Onſtitutionis noue capitulum clarioꝛe interpretatione ſancimus[c]: vt que p filios nepotes vel ꝓnepotes: itẽq; per filias neptes ꝓnepotes (cũiuis in potestate sint) minime acqri decernim[d] a marito[d] vel vxore quocunq; titulo collata[e] siue vltima voluntate transmiſſa: nullus ad id quoq; pertinere existimet qõ ab ipso parente datum vel dotis vel ante nuptias donationis causa ꝓ vna ex memoꝛatis perſonis ꝓeſtitum fuerit: vt minime ad eum (ſi caſus tulerit) reuertatur. ¶ Proſpiciendum est etenim nec hac iniecta formidine parentum circa liberos munificẽtia retardetur[f]. ¶ Sed vt his potestatis iure ad parentes reuerſis: ceterarum rerum que ex ſubſtãtia ſpeciali coniugis ad ſuperſtitem deuenerant: cũiuis idem in ſacris ſit: fructu tamen ſolo atq; vſu parentibus deputato: dominium ei qui a cõiuge vel que a marito meruit reſeruetur. ¶ Parente per emancipationis beneficiũ (ſi voluerit) ſicut in maternis reb⁹ vel que per eandem lineam veniunt premium[g] habituro.

Idem. aa. Florẽtino. Lex. iij.

Quod ſcitis[h] ꝓtoribus continetur: nec a filia que i potestate est donationem[i] ante nuptias patri: nec a filio dotẽ[k] acqri: eo adito confirmamus vt defunctis his[l] adhuc in potestate patris ſi liberis exiſtentibus moriantur ad liberos[m] cozũ eedem res iure hereditatis non ad patres iure peculij[n] tranſmittãtur. ¶ Nec per nepotes auo videlicet acquirende[o] sunt. ¶ Sinautem[p] idem nepos ſuperſtitibus patre[q] cũ auo paterno[r] diem ſuũ fine liberis obierit: eozũ dominiũ que ad ipſum ex matre[s] / vel ab eius linea[t] puenerint non ad auũ ſed ad patrem[v] cius[x] perueniat: vſufructus videlicet et in huiuſmodi caſibus auo (cum ſuperit) reſeruando[y].

Idem. aa. Florẽtino. Lex. iij.

Quod ſcitis[z] ꝓtoribus continetur: nec a filia que i potestate est donationem[a] ante nuptias patri: nec a filio dotẽ[b] acqri: eo adito confirmamus vt defunctis his[c] adhuc in potestate patris ſi liberis exiſtentibus moriantur ad liberos[d] cozũ eedem res iure hereditatis non ad patres iure peculij[e] tranſmittãtur. ¶ Nec per nepotes auo videlicet acquirende[f] sunt. ¶ Sinautem[g] idem nepos ſuperſtitibus patre[h] cũ auo paterno[i] diem ſuũ fine liberis obierit: eozũ dominiũ que ad ipſum ex matre[k] / vel ab eius linea[l] puenerint non ad auũ ſed ad patrem[m] cius[n] perueniat: vſufructus videlicet et in huiuſmodi caſibus auo (cum ſuperit) reſeruando[o].

Lucra nuptialia vel alia quelibet filijs obuenta queruntur quo ad vſumfructum parentibus qui habent in potestate lucrantes. ℞ ſi dicti lucrãtes poſtea moriunt nihilominus perſeuerat. ſed ꝓpter hoc primo deferẽt liberis lucrãtis. Secundo fratribus conſanguineis et vterinis. Tertio vterinis tantum. Quarto ad parentes ꝓgime defunctorũ. Quinto iure peculij reuertitur ad parentes: qui lucrãtem in potestate habuerũt alienatione vi delicet interim interãicta habẽtib⁹ vſum fructum. hoc dicit Baldus.

Imperato. Leo ℞ Anto. aa. Decritri. ꝓcſec. ꝓeto. Lex. iiij.

Quecunq; res ad filium vel ad filiam nepotes ſiue ꝓnepotes vtriuſq; ſexus in potestate conſtitutos ex prioꝛe vel ſecundo aut tertio ſeu coniugio numeroſioꝛe peruenerint: ex dote[a] vel quacunq; donatione[b] ſeu bereditate[b] vel legato vel fideicõmiſſo: carum rerum vſq; in diem vite ſue / pater vel auus vel ꝓauus vſumfructũ habeat. ¶ Eaſdem res quocũq; modo alienandi / vel pignoꝛis / ſeu hypothece iure obligandi facultate ei penitus interdicta[c]. ¶ Dominio videlicet earundem rerum ad filios[d] et nepotes[e] ſiue ꝓnepotes vtriuſq; ſexus permanẽte: etiã ſi ex eodem matrimonio[f] ꝓcreati non ſint[g] ex quo eedem res ad

a ¶ Sinautẽ. ꝑsequit in filia lucrãte tantũ cum ſupra dixerat de filio.

Additio. Hic. ℸ. fm vnã lectuꝛã quã videt ponere glo. in verbo tam patre. hoc dicit ſm Bar. hic nepote decedẽte in bonis queſtis a matre vel linea materna auus maternus ꝓferꝛ paterno. Per hũc text. dicit idem Bar. in auf. itaq; ſ. cõia de ſucceſ. ꝙ qñ veniunt ad ſucceſſionem parentes: parẽtes ex parte matris ꝓferunt in bonis queſtis ℞ materna linea. ℞ parẽtes ex parte patris ꝓferunt in bonis queſtis ex latere patris. ꝓo quo reputat hũc text. ſingulare. Item adde ꝙ idem Bar. in .l. poſt dotẽ. in fi. ff. ſol. matrimo. dicit ℏ eſſe caſus ſingulare qui nõ eſt alibi. ꝙ qñ pater dedit dotem filie: ℞ eam ſtipulat? eſt ꝓo filia: ꝙ mortua ſi lia fine liberis pfe ℞ matre ℞ fratribus ſuperſtitibus pater ſolus ſuccedet in dotẽ. quod ſequitur Roma. conſi. gl.

q ¶ Tam patre. lucrãtis nõ ſuo nepotis. Accur.

r ¶ Auo pñto. lucrantis qui eſt pauus moꝛiẽtis.

s ¶ Ex matre. lucrata ex pacto: licet ꝓmortua. nã ſic fuerat pactum.

t ¶ Linea. lucrante.

v ¶ Ad patrem. qui ꝓgimio: et eſt in gradu: vt ſ auf. de here. ab itẽſta. ℸ. ij. colla. ig.

x ¶ Eius. lucrãtis qui eſt auus moꝛientis.

y ¶ Reſeruãdo. nõ ergo perit vſufructꝰ patri vel auo ꝓmoꝛtuo ꝓpter iuriſ. ß hoc dixerit. ℙ. vt ℣ digimus. ℸ. ti. l. ij.

Quecunq; res ad filium vel ad filiam nepotes ſiue ꝓnepotes vtriuſq; ſexus in potestate conſtitutos ex prioꝛe vel ſecundo aut tertio ſeu coniugio numeroſioꝛe peruenerint: ex dote[a] vel quacunq; donatione[a] ſeu bereditate[b] vel legato vel fideicõmiſſo: carum rerum vſq; in diem vite ſue / pater vel auus vel ꝓauus vſumfructũ habeat. ¶ Eaſdem res quocũq; modo alienandi / vel pignoꝛis / ſeu hypothece iure obligandi facultate ei penitus interdicta[c]. ¶ Dominio videlicet earundem rerum ad filios[d] et nepotes[e] ſiue ꝓnepotes vtriuſq; ſexus permanẽte: etiã ſi ex eodem matrimonio[f] ꝓcreati non ſint[g] ex quo eedem res ad

a ¶ Ex dote. ß ex pacto.

a ¶ Donatiõe. hoc ex cõtractu.

b ¶ Bereditate. ß ex vltimo iudicio.

c ¶ Interdicta. niſi ꝓ vtilitate filij: vt .j. co.l. fina. ℞ ad hoc. ℸ. de ſecũ. nup. ſi quis ꝓtoris. ℸ. fi.

Diuiſio.

d ¶ Ad filios. ſcz lucrantes.

e ¶ Et nepotes. ſuccedentes patribus ſuis qui lucrati fuerant occaſione maritali.

f ¶ Ex eodem matrimonio. ex quo lucrum ad filios peruenit.

g ¶ Non ſint. iſti nepotes vel ꝓnepotes. ad filios enim lucrantes referri non poteſt. multomagis ergo pertinẽt ſi ꝓcreati eſſent ex eodem. ℞ in eo caſu quando ſunt vnius matrimonij vel non ſi vnus eorum decederet primo ſuis liberis. Secũdo fratribus vtriuſq; cõiunctis: et ſic eiuſdẽ matrimonij. Tertio fratrib⁹ alterius matrimonij. Ultimo defertur hereditas auo vt ſubijcit. ℞ ſic frater auo defuncti ꝑtur per hec iura: vt ℸ. cõia de ſuc. l. fina. ℞ de leg. here. de emãcipatis. qõ hodie corrigitur per auf. defuncto. ℸ. ad tertul. ℞ auf. ceſſante.

ℸ. de legitimis

a ¶ Acquirẽde ſunt. ſ. ꝙtũ ad ꝓpietatẽ. vſufructus nãq; perſeuerat.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

§. de legitimis heredibus. Jtē videtur q̄ etiam iure aut. hīc parens posset lucrari q̄tum lucrari posset ex pacto non existentiū liberoꝝ. vt. §. de secun. nup. aut. sed a fi qs. Sed certe ibi loqtur cum parens da vota. tunc em̄ filius eius adipiscet illud lucrum/q filius si moriatur sine sobole redit ad patrem lucrus illud pro pacto non existentiuꝫ liberoꝝ: at lex ista loqtur cum filiꝰ ipse vel filia lucratus est aliqd ex matrimonio suo: sibi quo ad proprietatē: patri quo ad vsumfructum.

a ¶ Ex eodem matrimonio. ex quo lucrū peruenit ad filios.

b ¶ Fratres. Predictis vtrinq̄ coniunctus.

c ¶ Ex bisdem. ex eodem matrimonio natis.

d ¶ Ex alio. ℈ nunqd ad eos p̄mo q̄ sunt ex eadē matre si lucra ista venerint a matre vel ab aſcēdētib⁹ per matres: ℨ mo videtur ℏ parificare vterinos ⁊ ꝙsanguineos nō distincto vnde bona veniunt: ⁊ fic est p̄to. p̄. ad id quod no. §. cōia de succ. in aut. itaq̄.

e ¶ Percipere. ex iure pecunij olim: bodie iure beredi tatis. vt ī aut. de here. ab intesta. §. ij. col. ij.

f ¶ Excludatur. vt ī. j. de an. ⁊cept. l. i. §. fi. ī. §. de bo. ma. aut. nisi.

Casus post. g ¶ On sine. Duliter a sposo lucrata erat donationē vel be reditatē p̄uiuo: postea frater cuꝫ ea patri succedens petit hoc cōicari quasi insolidū patri q̄ſtū. mulier dicit se sic habere p̄cipuum vt habe ret si a viro babuisset. habuerat em̄ a sponso.

b ¶ Homē illi soli. s. nitēt imponere. quod est. j.

i ¶ Constitutionis. quā habes. §. eo. l. j.

k ¶ Acquiri. subau. quo ad p̄prietatē sed nō quo ad vsumfructum.

l ¶ Arbitratus. vt. ff. de fun. do. l. iiij. ⁊ ad boc. j. ad. l. iuli. ō adul. ꝑpter.

¶ Um oportet. Casus isti? legis vsq̄ ad finem talis est. Supta dictus est de his que acq̄runtur filijs ex linea materna vl ex matrimonio. Nic vult dicere de bis q̄ acquiruntur filijs ex suis fortunis: puta q̄ mercator erat pater. habebis in eis vsumfructū apud filium p̄prietate manente: nec poteris p̄prietatem in alios filios tuos si quos habeas vel extraneos transferre in peculio castrensi vel quasi nihil habebis. Excipiē quando quis aliquid reliquit filio tuo bac condition̄e ne tibi vsusfru. acquireret. Et quādo pater mortuo vno ex filijs in portiōe defuncti succedit vna cū fratribus defuncti ex parente cōiunctis nō habeat pater vsumfructū in portione fratrū. ⁊ boc est quod dicit attamen filius tuus a te rōnem̄ administratiōis tue exigere nō debet. nec habet bona tua parentes eozum qui queve in potestate sunt fuerit deuolute. ¶ So videlicet observando: vt mozien tium fratrum sozozūve portiōes qui queve ex eodē matrimonio[a] progeniti vel pgenite sunt p̄imo quidem ad liberos eozum (vt dictum est) si tamen fuerint: deinde bis nō extantibus ad superstites tantūmodo fratres[b] vel sozores eozū perueniant: aut ad superstitem si ex bisde[c] fratribus aut sozoribus vnus vnave remanserit. ¶ Omnibus autem qui ex eodem coniugio fuerint procreati defunctis: tunc demum ad eos qui ex alio[d] sunt matrimonio editi eas dem res ꝑ virili parte venire sta tuimus. ¶ Nullo autez ex memoratis personis existente parētes eozū eas percipere[e]. ¶ Parentibus vo quozū sub potestate sunt vsumfructuꝫ dūtaxat habituris. ¶ Odemozatas res iure potestatis alienandi vel obligandi licentiam denegamus. ¶ Non prohibendis bisdem liberis si quādocunq̄ sui iuris fuerint nulla tem pozali p̄scriptione obsistēte eas dem res omnibus modis vendicare: nisi forte postq̄ a potestate parentum eos contigerit liberari tantum temporis effluxerit vt ex continua ⁊ inconcussa tenētis possessione eozū excludatur[f] intentio.

☞ Sicut questa a marito vxor non acquirit patri nisi quo ad vsumfructum: sic nec questa a sponso. Sali.

Idem. aa. nepoti. Lex. v.

¶ On sine[g] ratione de negotio quod inter matremfamilias (cuiꝰ vestra suggestio meminit) ⁊ germanuꝫ eius vertitur magnitudo tua diuersis legibus ex vtraq̄ parte p̄olatis nostrazq̄ credidit consulendam esse clemētiam: cum mulier diuersis iuris lectionibus idem intelligi matrimonium ⁊ sponsum autem niteretur p̄obare: germanus autem mariti nomen[h] illi soli qui nuptias contraxerit. ex recitatione ℘stitutionis[i] diuozū retro p̄incipum theodosij ⁊ valentiniani qua cauet: quicquid maritus vel vxor in potestate constituti inuicem sibi reliquerint nō patri acquiri[k] sed ad eozius ptinere iponere. ¶ Quis ergo significatione nois marit⁹ vel vxor post conceptū matrimoniū intelligatur ex quo videlicet iducta est dubietas: attamē q̄ consequens est in ambiguis atq̄ legū diuersis ītерpretationib⁹ titubātes causas benigne atq̄ naturalis iuris moderamine tēperare: nō piget nos in p̄senti q̄s negocio de quo sublimitas tua suggessit equitati conuenientē iuliam tante estimatiōis viri atq̄ disertissimi iuris periti opinionez sequi: q̄ de dotali p̄dio tractatu. ꝑposito idē ius tam de vxore q̄ de spōsa obseruare arbitratus[l] fit: licet lex iulia de vxore tantuꝫ loquat. Qua ratione tam sponsalitiā donationem q̄ hereditatem quam memoratus sponsus suam sponsam lucrari voluit: nō acquiri patri: sed ad eaꝫ peruenire benignū esse p̄spexim⁹.

☞ Hodie bona vndecūq̄ questa (oīmodo non ex q̄ patris substantia) filiusfamilias nō querit patri nisi quo ad vsumfructum. ⁊cceptis castrensibus vel quasi que pleno iure remanent filijs: ⁊ exceptis alijs trib⁹ casibus in aut. hic positis. boc dicit vsq̄ ad. §. nō aūt hypotbecā. Sali.

Imperator Justinianus. a. Demosteni. Lex. vj.

¶ Um oportet[m] similē p̄uidētiam tam patribus q̄ liberis deferri: inuenim⁹ aūt in veteris[n] iuris obseruatiōe multas eē res que extrinsecus ad filiosfamilias veniūt: ⁊ minime patrib⁹ acquirunt: quēadmodu⁹[o] in maternis bonis vel q̄ ex maritali luctu ad eos puenerint: ita ⁊ in bis que ex alijs causis filiisfamilias acquiruntur certā introducimus diffinitionē. Si quis itaq̄ filiusfamilias vel patris sui vel aui/vel p̄oaui in potestate ℘stitutus aliquid sibi acquisierit: non ex eius substantia[p] cuius in potestate cōstitutus sit: sed ab alijs qbuscūq̄ causis que ex liberalitate fortune vel laboribus suis ad euz perueniant: eas suis parētibus non in plenum sicut antea erat sanctum: sed vsq̄ ad vsumfructū solū acgrat: ⁊ eoz vsusfructꝰ qdē apud patrē vel auuz vel p̄oauū quozū ꝑpter hoc obligata. qz male gubernes res filij tui vel male vtaris. Poteris em̄ vtifrui ꝑ voluntate tua: ⁊ de vsuris poteris res cōpadictis pater petere voluerit: alij heredes petere nō poterūt: qz tu pe tere nō decreuisti. qz bene potuisti ei remittere ins petendi ad alios filios tuos.

¶ Cum autem. Pater quando filium dimittebat a p̄ia potestate retinebat tertiā partē omnium bonozuꝫ etiā quo ad p̄oprietatem: bodie ita non est. sed habebit medietatem vsusfruc. ⁊ hanc habebit siue dicat quando filium emancipat. nisi pater expresse renunciet. Et est no. ꝙ filiꝰ habet omnia bona obligata patris ad hoc vt fi pater aliqd de suo alienet. posset plenam habere securitatem.

m ¶ Cum oportet. quod dicit cōstantinus in rebus maternis. ⁊ archadius in omnib⁹ ex linea materna veniētibus. vt §. tit. j. l. i. ij. Jtē quod dicit theodosius ⁊ leo in dote ⁊ donatiōe nuptialī ⁊ in ceteris donatiōibus legatis quoq̄ ⁊ fideicōmiſ. iter ziuges relictis. vt. §. eodem. l. ij. ⁊ iij. ī. l. quecūq̄. idem dicit bic Justinianus i oībus ceteris adueētitijs. ⁊ dic oportet: id est decet. ⁊ sic accipitur. ff. de iusti tia ⁊ iure. l. i. in p̄inci.

n ¶ In veteris. non vetustissimi: quia vetustissimo omnia querebāt: vt instituta. per quas perso. no. acquiritur in p̄inci. sed de iure q̄ erat ante se iustinianus dicit.

o ¶ Quēadmodum. ex̄plificatiue.

p ¶ Ex eius substantia. ex substantia patris esse videtur si aliquid conte platione patris datū est filio. vt arg. ff. de acq. here. aditio. ⁊ de vul. substi. sed si plures. §. in arrogato. Jtez si pater dedit ei fundum vt inde se alleret ⁊ ide postea quesiuit fructus dicunt ex re patris. vt. ff. ad trebellia. l. ballista. ⁊ de vsu. i fideicommiſſi. §. nonnunq̄. Sed quid si pecuniam dedit pater filio. ipse autem filiꝰ inde vsuras acquisiuit. Videtur idem. nā dicitur isti. per quas perso. no. acquiri. §. i. ex re patris vel eius rei occasione. ⁊ p̄to boc est dicta lex sed si plures. §. in arrogato. licet sit argumen. cōtra. ff. de verborum significa. l. vsura pecunie. ⁊ argumē. ff. de do. inter virū ⁊ vxorem. l. fi. Jtē q̄ fic large accipiat ex re patris habes. ff. de iure do. l. v. vsq̄ ad. §. fi pater. Jtē qd si dubitetur vnde acquisierit? Rñ. Joā. boc p̄sumi ex qualitate p̄sonarum. Quid enim si filius nibil scit operari ⁊ negligens sit ⁊ pater narum. Quid enim si filius nibil scit operari ⁊ negligens sit ⁊ pater dives sit? Presumā ex re patris tunc esse. Et econtra si studiosus sit dives sit? Presumā ex re patris tunc esse. Et econtra si studiosus sit ⁊ pauper sit pater: presumam ex q̄ aduētitia causa questū. arg. §. filius ⁊ pauper sit pater: presumam ex q̄ aduētitia causa questū. arg. §.

Oportet pro decet aliqñ accipitur.

Filio data p̄fis cōtē platiōe videntur ex p̄fis substantia p̄cessisse.

Bona q̄ bz filiusfa. vnde p̄sumantur questa.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

arbi.tu.ſi defunctus.ſz in vxore præſumitur ſemper ex bonis viri ba
bere.vt.ſ.de donatio.inter virum ⁊ vxorez.l.etiam.⁊.ff.de donatio.
inter virum ⁊ vxorem.l.quintus.Vel dic refert quis petit an frater
vt communicet.an ipſe qui queſuit petit vt precius babeat:⁊ ſic qui
agit probet.vt.ff.de proba.ei qui.

a ¶ Sacris.ſcilicet vincu
lis.

b ¶ Grauius . not.vt bic
⁊.l.ca. l.ſ. finautem res.
in ſi.⁊.ff.de leg.ij.cū pa
ter.ſ.cuictis.

c ¶ Exceptis caſtrēſibus
peculijs. Nic no.q ꝙdā
dam peculium eſt.ſpecti
tiū.ſ.qđ acquirit filiusfa
milias de reb⁹ paternis
de quo modo dixi quod
patri ex toto querit.Eſt
⁊ caſtrenſe qđ in caſtris
queritur.vt.ff.de caſtrēſi
pecu.l.ſi caſtrenſe. et.l.ſi
forte.Eſt ⁊ quaſi caſtren
ſe qđ i ciuitate queritur
ex publica cauſa vt ſala
ria ex publico.vt.ſ.de i
offi.teſt.l.ſi.⁊ ō his ſubij
cit hic.Eſt ⁊ aduentitiū
de quo modo dixi.

d ¶ Acceſſerunt.caſtren
ſia ergo ⁊ quaſi nō que
runt patribus etiā quo
ad vſumfructū. Sunt ⁊
alij caſus in quib⁹ ſimi
liter pater nō hz vſum
fructū.⁊ ſic lege hic auc.
ex pitur ꝛc.ꝙ eſt in auc.
vt li.ma.⁊ auic.in princ.
colla.viij.

e ¶ Excipitur. Perue
niat.ſcilz vſusfru
ctus.?t in cor.⁊ dat cu
rato⁹ hmōi rei cū pater
nō habens vſumfructū
nō ſit legitimus admini
ſtrator:vt in eodem cor.
eſt.⁊ ad hoc vt buiuſmo
di lex poſſit apponi in
aute.de alie.⁊ empby.ſ.
ſanctiſſimas.coll.ix.⁊.j.
progi. aut.item bereditas.i ſi.quā bic lege poſt
iſtam.Et eſt illa ſumpta
de bere.ab iteſta.ſ.ſi vo
cum.colla.ix.

f ¶ Tez bereditas.qz
non habet pater.ſ.
vſumfructū in parte fi
lij.⁊ boc ſi fili? cōiunct⁹
erat defuncto ex vtroq;
parēte.vt in corpore cō
tinetur.Vel dic bereditas ⁊c.ſcilicet deferē filio pleno iure.

g ¶ Admittetur.acquire
tur ita filio vt non ha
beat vſumfructum.

b ¶ Forſan . bic vſus ma
male bic ponitur:dic ergo ꝙ debet eſſe in fine ſuperioris auten.naz
ex illo cor.ſcilicet vt lice.mat.⁊ auic.circa prin.ibi:boc itaq; non ſo
lum ⁊c.ac ſi dicatur ſicut mater vel auia dare poteſt bac.l.vt vſuſtru
ctus non acquiratur patriſſic ⁊ extraneus.Sed forte Jr.qui ſic po
ſuit intellegit:ꝙ ſi extraneus inſtituit me ⁊ filiū meum ꝙ in ſua po
tione non habeam vſumfructum ſicut ſi ſucceſſiſſem cuz eo alteri ſi
lio:ſicut ei filius meus emācipatus inſtituitur a matre vel ab alio
quo aſcēdente per matrē.vt.ſ.de bon.mater.l.iij. ¶ Excipit etiā alius
caſus qui eſt in aut.idez eſt quā bic lege.que eſt in cor.vt nul.iudi.ſ.
quia vero.collatio.ix.Accur.

i ¶ Dem eſt.Ex lege.ſcilicet iſta:vt in cor.⁊ etiam antiqua . vt ⁊.ſ
de diuor.l.cōſenſu.ſ.penul.mittuntur enim diſſoluentes ma
trimonium in monaſterium cum tertia parte rerum: ⁊ due filijs ſer
uantur in quibus pater vſumfructum non habet.An autem in ce
teris rebus aduentitijs taliū filiorum pater retineat vſumfructuz:
Puto ꝙ ſic.nā non mittitur in monaſterium vt fiat monachus.ſed
quaſi penitentiā acturus.Itē ſi pater fructuarius monachatur:an
extinguit vſusfruct⁹ quē habet:Videtur ꝙ ſic cū prio mortuo habea
tur.vt.ſ.de epiſ.⁊ cleri.l.deo nobis.ſ.j.Sed certe non quo ad come
dendū eſt mortuus.⁊ ideo non finitur.Sic ergo nota caſus in qbus
non qneritur patri vſuſ
fruct⁹.ſcilicet in caſtrēſi.
Item in quaſi caſtrenſi.
vt in.l.cū oportet.ſ.ex
ceptis. Item in tribus
caſibus quos habes in
trib⁹ antēticis.⁊ ſic ſunt
qnq;.Eſt ⁊ ſextus ſi pa
ter remittat.vt in bac.l.
ſ.finautem. Item ſepti
mus quādo adit aliquā
bereditatē patre nolen
te.vt.ſ.eo.l.ſi.ſ. finautez
patre.Et eſt octauus qñ
filio legatur ſeruus: vt
cum manumittat. vt.ſ.
eodem.l. finali.ſ. finali.
Jtē nonus. ſcilz ſi vſuſ
fructus legatur filio.Nā
ſeruit⁹ ſeruitutis eſſe nō
poteſt.vt.ff.de vſufruct.
lega.l.j. Jtez decimus ſi
donauit imperator filio
familias . vt.ſ.eod.l.cuz
multa.Vel fortē boc ca
ſu pater habet cōmodi
tatem fructuum.

h ¶ Statuta ſunt.ſ.eoō.
l.quecunq;.⁊ ſic corrigi
tur bec ſicut illa per au
tenti.defuncto.⁊ pauc.
ceſſante.

l ¶ Non autem hypothe
cam.Nota duo dicit.pri
mū adminiſtratiōis ra
tionem non reddendaz.
ſic ⁊.ſ.de epiſ.⁊ cleri.oz
phanotrophos . ⁊.j.eo.
l.finali.ſ.boc proculdu
bio.Sed argumē. ⁊tra.
j.eo.l.fina.ſ.finautez es
alienuz. Aliud ꝙ bona
patris filio nō ſint obli
gata.ꝙ mala adminiſtra
tiōe:cui ſecūdo dicto eſt
contra.j.ea.l.ſ.ſi.Solu.
bec corrigit.Vel bic lo
quitur de expēſſa: ibi de
tacita.vel ibi in reb⁹ ma
terni generis ⁊ in rebus
nuptialib⁹: bic in aliis.
Vel verius non habet
filius hypothecā:qz ma
le ſit vſus paterpel male
gubernet:vt bic dicit:ſz
vt rem alienataz a patre
vel.eius cōſequatur pre
ciuz:vt ibi.⁊.j. eo.l.ſi.ſ.
non habente licentiam.

m ¶ Patria poteſtaz.vt
eum:ſcz corrigat verbe
rando.vt.j.de pa.poteſ.

Vſusfruct⁹ an pdā
tur p mo
naſterij i
greſſum.
Vſusfru
ct⁹ aduen
titioꝝ ſi
lij in mul
tis caſib⁹
patri non
ꝙritur.

Patris
bona non
ſunt filio
obligata
pro mala
adminiſ
tratione.

Filij paré
tes caſtri
gare non
debent.

¶ Finis auten. Sequitur text⁹
l.codicis.

¶ Sub hac tamen diffinitione
hunc legis articulū inducimus
vt in ſucceſſione quidē earum re
rum que extrinſec⁹ filiifamilias
acquiruntur iura eadē obſeruen
tur que in maternis ⁊ nuptialib⁹
rebus ſtatuta ſunt*.

¶ Pro rebus filij quas pater admini
ſtrat ratione ſui vſufructus filius hypo
thecam non habet in rebus paternis:nec
rationem adminiſtrationis a patre po
teſt exigere:nec patrem impedire de acq
ſitis ex predictis rebus quomodo volue
rit diſponere . et ſi pater remiſerit vſum
fructum filio:ceteri filij ab eo nō poſſunt
petere:etiā patre mortuo.b.d.vſq; ad.ſ.
cum autem.Sali.

¶ Non autem hypothecam[l] fi
lijſamilias aduerſus res patris
viuentis adbuc ſeu iā mortui ſpe
rare audeant:nec ratiocinia ei ſu
per adminiſtratione inferre: ſed
tantūmodo alienatiōe vel hypo
theca ſuo nomine patribus dene
gata reruz habeat parēs pleniſ
ſimaz poteſtatē vti fruiq; bis re
bus que per filioſſamilias ſm pre
dictum modum acquiruntur: et
gubernatio earū ſit penitus im
punita.[m] ¶ Et nullo modo audeat
filiuſſamilias vel filia vel deinceps perſona vetare cuz in cuius
poteſtate ſunt caſdez res tenere:
aut quomodo voluerit guberna
re.vel ſi hoc fecerint poteſtas pa
triaᵐ i eo exercēda eſt: ſz habeat
pater vel alie perſone que ſupe
rius enumerate ſunt pleniſſimaz
poteſtatem vti fruiq; gubernareq;
res predicto modo acquiſitas.

¶ Et ſi qd ex vſu earū pater auus
vel proauus collegerit:habeat li
centiam quemadmodum cupit
hec diſponere ⁊ in alios beredes
tranſmittere:vel ſi ex earuz rerū
fructib⁹ res mobiles vel immo
biles[n] vel ſe mouentes compara
uerit:eas ctias quomodo volue
rit habeat ⁊ trāſmittat ⁊ in alios

l.iij.⁊.ff.de fur.l.ſeruꝰ ⁊ filij.Erubeſcit em lex filios fieri caſtigatores
parentū vt bic.⁊ in auc.de nup.ſ.ſi vero eppectet.colla.iiij.ibi:⁊ cir
ca taliū ⁊c.⁊.ſ.ſi.j.l.ſi.in ſi.Sed argu.cōtra.ff.de condi.cau.dat.l.iij.
ſ.ij.Item fallit in caſu quod bic dicit vbi pater pleniſſimā poteſta
tem non habet.vt.j.de ſen.paſ.l.ſi. Additio. Tu dicas cus Bar.bic
vbicūq; pater diſſipat bona filij : ſiquidem filio ad ipſa bona poteſt
dari regreſſus:quia vendit res immobiles que non conſumuntur.
tunc filius non poteſt reprehendere patrem ita loquitur bic.ſi vero
diſſipat res mobiles que non poſſunt apparere ⁊ pater ſoluēdo nō
eſſet.⁊ eſſet domo male vite:tūc poteſt ei adminiſtratio interdici.vt
d.l.ſi.j.de ſen.paſ.facit.l.imperator.ff.ad trebel.

n ¶ Mobiles vel immobiles.Sed an extinguatur vſusfructus pris
rei mutatione ſi pater edificat domum in ſolo filij?Reſpon.non:ſi
adbuc duret aduentitium.⁊ ſic vſusfructus durat.ſecus in alio vſu
fructuario.vt.ff.de vſufruc.quotiens.ſ.ſi.

Memorato.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Memorato. quo ad vsumfructum.
b ¶ Lucretur. non explicat an teneat remissio vt diuturna donatio vinculo patre: sed morte eius dicit eam confirmari.
c ¶ Cum autem cõstanti matrimonia. quã nõ habeam⁹.
d ¶ Non solent. Sed que sunt que nõ queruntur patri tempore constantini: Respõ. a matre delata. vt. ff. titu. j. l. j. & idẽ quod hic habes: insti. p quas perso. nob. acquir. §. hoc quoq;.
e ¶ Maiores. id est parentes.
f ¶ Ampliorib⁹. quia dimidiam vsufructus habebit in omnibus aduentitijs non solum in maternis.
Seruum manumittens peculiũ donare videt.
g ¶ Sed nisi &c. vt. j. de emancipa. lib. i. fi. sed in eo qui manumittit seruum contrarium seruatur: quia videtur donare peculium nisi exp̃esse retineat: vt. j. de pec. q̃ qui liber. me. l. i.
h ¶ Ad cos. f. filios emancipatos.
i ¶ Diximus. ff. de bonis ma. l. j. j. & ij.
k ¶ Legibus. ff. co. l. iij. & iiij. Accur.
l ¶ Introduxerint. vt p totum titulum. C. et. ff. in quibus cau. pig. ta. ff.
m ¶ Enos. vt. et. j. qui po. in pig. ba. l. fi. ff. de secun. nup. si quis priori. §. fin. habes ergo p cõstanti res patris filio obligari. & sic est contra. ff. ea. l. §. non aute. Sol. vt ibi.
n ¶ Dubitabat. In nostro casu quo codex modo constat contractam hypothecam.
o ¶ Initium. sic ergo pignor⁹ obligatio precedit personalem. sicut fideiusso⁹. vt institu. de fideiuss. §. j. & ad boc. ff. qui pot. in pigno. l. j.
p ¶ Deferende. i. tempore quo filius quesiuit: nã tunc pot̃ gerere vel non gerere.
q ¶ Obseruatiõis. p eodem: ideo quia p gestionem bona seruantur.

¶ Am. multa. ¶ Casus. Princeps vt augusta in filiumfa. titulo donationis vel legati: vel fideicõmiss. aliqd transtulit: an in eo patri acquiratur vsusfructus proprietate apud filium remanẽte queritur. Dicitur q̃ non. sed ad similitudinem castrensiũ plenam proprietatem consequit filius vt enim &c.
r ¶ Prestita sunt. vt. ff. de donatio. inter virum & vxo. l. penulti. j. de donatiõnibus q̃ de maternis & nuptialibus bonis ꝑsultissimis legibus[t] diffinita sunt.
s ¶ Tacita hypotheca in rebus patris filio cõcessa competit a tempore inchoate administrationis non a tẽpore male gestionis. b. d. vsq; ad finem. Sali.
¶ Sed cuz tacitas hypothecas tam veteres leges in quibusdam certis casibus introduxerint[l] q̃bus nos[m] i maternis ceterisq; donationibus quas seruare necesse est & dubitabatur[n] ex quo tempore hypothecas competere oporteat vtrum ne ab initio: an ex eo tẽpore ex quo male aliquid gestuz est: cõpendiosa narratione interpretamur: initium[o] gerende vel deserende[p] administrationis vel obseruationis[q] esse spectandum: et non tempus ex quo aliquid male fuerit gestum.
Donata a principe vel ab augusta nõ queruntur patri etiam quo ad vsumfructum: sicut nec castrensia. hoc dicit Sa licetus post Bal.
Idem. a. Juliano prefecto prẽtorio. Lex. vij.
¶ Um multa priuilegia imperialibus donationibus iam prestita sunt[r] dignum incrementum & his conferre nostra dignata est clemẽtia. Si qs igitur a sereniss̃imo principe vel a pijss̃ima augusta siue masculus siue femina donationes sit consecutus vel consecuta: siue immobilium/ seu se mouentium rerum filiusfamilias tamen constitutus vel cõstitura habeat huiusmodi res oi acquisitione absolutas & nemini eas acquirat: neq; earuz vsusfructus pater vel auus vel proauus sibi vendicet: sed ad similitudinẽ castrensis peculij omnem facultatẽ in eas filij vel filiefamilias habeant. ¶ Ut enim imperialis fortuna oẽs supereminet alias[s]: ita oportet ꝑncipales liberalitates culmen habere ꝑcipuum.
Filio in potestate maioris ãnis. xxv. bereditatẽ recusante adire vel q̃rere id qđ quesitũ quereret patri quo ad vsumfructuz pater solus pot̃ sibi querere. & ei & in eũ dabunt actiones nõ in filiuz: similiter & econtra. cogitur tamen pater filio in iudicio agẽti cõsentire. b. d. vsq; ad. §. Sin autem in secunda Salice.
Idẽ. a. Joan. pref. p̃. Lex. viij.
¶ Um nõ solum in maternis reb⁹ que filiũfamilias deferuntur: sed etiaz de alijs omnibus que acquisitionez effugiunt: & maxime post nouellã nostri numinis legem[t]: omnia que extrinsecus ad filiofamilias pueniũt: nõ ex paterna substantia sunt: nõ esse acquirenda patribus statuit nisi tñmodo ad vsumfructuz varie altercationes exorte sint: & varius euentus variusq; cõtinetur

a. ¶ Allias. scz fortunas. Accursius.
¶ Um non solum. ¶ Casus. In ꝓncipio ponit barengam. scilicet q̃ in superioribus. ll. dictum est recitando. scilicet q̃ pater hz vsum fructum in rebus maternis filiofami. quesitis nec solum in bis/sed in alijs rebus. Unde circa materiam istam plures oriebantur altercationes. Dic ergo sic. Filio tuo erat delegata hereditas: aut est plene etatis. puta. xxv. anno. aut vltra. vij. anno. tamen citra. xxv. aut erit. vij. anno. Primo casu dicit te iubente vult adire hereditatem: aut non: si nõ tu vero volueris potes & tu & spectabit cõmodum & incõmodum: & ages aduersus debitores hereditarios & actionem suscipies: nec filio tuo aliquod generatur ꝓeiudicium. Si tu nolueris: ille vero voluerit: eam adire potest & pleno iure acquiret sibi: & omne damnuz & emolumentum ipsum sequetur. Si tamen agere velit vel conueniatur requirendus est tuus cõsensus. et hoc in ꝓma. Si vero maior. vij. ann. minor. xxv. & vult adire hereditatem sibi delatã potest. & si illam hereditatem gubernare voluerit pater: quia nec aditioni consensit: habitur curator: illi hereditati: et siue repudiaueris filius non accepit siue cõuerso. & filius se decepti dicat. in vtroq; casu poterit filius restitui. Si vero filius nolurit & tu volueris eam adire pleno iure eam cõsequi poteris sicut. ff. in scda parte. l. dictus est. & hec sunt vera in filiofamilias pagano. Si vero fuerit miles et hereditatem sibi delatam recusauerit poteris eam licet ex castrensibus actionibus que sitam pleno iure consequi: hoc est quantum ad ꝓprietatem et quantum ad vsumfructum. quasi ab initio fuisses heres institutus. et ad te commodum & incommodum ꝓtinet filio nullo imminente ꝓciudicio: hec sunt ẽa quãdo filius tuus non vult aut econuerso. & hoc in tertia.
t ¶ Legem. quam habes ff. co. l. cum oportet.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Necesse.subaudi ideo ꝛc.
b ¶ Adire bereditatem puta. Vel dic adire generaliter id est lucrum inire vel acquirere.
c ¶ Recusante filio. in hoc corrigit ius vetus. nam nō aliter poterat olim talis hereditas queri: nisi ꝑcedente iussu patris filius adeat. vt ff. de acquir. here. si quis mihi bona. §. iussum. ꝛ ff. ad trebel. seruo iusto. in principio. Itē an habeat hoc locū si filiꝰ habeat substitutus: arg. ꝙ sic. §. eo. in fi. Nam pater ꝛ filius eadē persona reputantur. vt. §. de impube. ꝛ ali. substi. l. fi. Item an idē si vocetur ab intestato filiꝰ? Videt ꝙ nō. vt. §. eo. in fi. Sed adhuc puto idem propter ꝓdictam rationez: quia eadem persona cū filio videtur. Item an idem in seruo vt eo non volente adire qō pōt et dño volente: vt sez admittat do minus? R'ñ. nō puto. vt §. de here. instit. l. cū ꝓponas. Itē an idez in querela si filius delataꝫ sibi querelā recusat an defe ratur patri? R'espō. nō. vt. ff. de inoffi. testa. papinianus. in ꝓin.

Pater et filiꝰ eadez ꝑsona reputanf.

d ¶ Danda. creditori be reditario vel simili.
e ¶ Contractus. nō ergo est bec lex ꝓcialis in bereditate tm̄. vel in bis q̄ in vltima voluntate tm̄ relinquunt: sed etiam in cōtractibus iter viuos. vt ꝛ. §. eo. §. fin. ꝛ sic est §. ff. de pecu. si quis seruū. §. etiam. vbi dicit patre vel dominum teneri sui tuz. Sed nō tenetur in solidum: vt bic dicit. sed peculio tenus vt ibi.
f ¶ Simili mō. ꝛ b est notabilis. nā vltimus nā vltimo vel quoꝫ: imo seq̄ actiones cōpetebant filiofamilias. vt. ff. de actio. et obliga. l. filiusfamilias. ꝛ. l. in factuz. Sed bodie oēs ex aduētitia causa vt bic. ꝛ habes. ff. de iudi. si lōgius. §. j. Alex.

¶ Imponēda. captis pignoribus. vt insti. de satisda. tut. ꝛ cura. §. quibus cōstitutionib⁹. vel indicēdo multā vel aliꝭ remediis ꝓtoꝛijs. vt. ff. de vetre insp. l. j. §. qd ergo. Argu. tamē cōtra insti. de acqui. ꝓparro. §. fi. Quid ergo si pater interpellatus nō cōsentit. ꝛ iudex ꝓcedit in causa an valet iudiciū? Videtur valere quasi sufficiat patrē ꝓpter hoc interpellari. vt arg. ff. vt in pos. leg. l. j. §. nō exigitur. Econtra ꝙ nō: quia cū effectu debet consentire. arg. ff. qō quisq; iur. l. j. in fine. qō videtur tutius. Sed si pater cōpulsus consentit videtur iudiciū nō valere. vt. ff. de iudi. l. ij. circa ꝓin. ꝛ ff. de aucto. tuto. l. j. §. fi. Sol. illud quando quis compellitur agere vel defendere: bic aūt agēti cōsentire. Item si ꝓcuratoꝛio nomine agat filius qō potes. vt. ff. de ꝓcura. filiusfamilias. §. ipse quoq; filiꝰ? An egeat patris cōsensu? nō videtur cū non agatur circa peculiuꝫ sicut bic loquit. Econtra ꝙ sic. scilicet ꝙ egeat: quia q nō admittitur. ꝑ se nec ꝓ alio sine cōsensu patris. nā nemo admittitur ꝓ alio quin ꝛ ꝓ se admittat. Sed aliqui ꝓ se admittuntur qui ꝓ alio nō. vt. ff. de postul. l. j. §. ꝛ ratio fm. ꝑ. q: videtur filius nō esse integer homo ad agendum: §. medius. Unde nec ꝓscriptio ei currit. vt. j. de anna. exceptio. l. j. in fine. Sed per patris cōsensum reintegraf. quod in seruo nō potest esse cū ipse nec medius homo sit. Et ideo nō agit etiam domino consentiente. vt. §. de iudicijs seruus. ✣ Quid in tutore: Dic ꝙ, potest sine consensu patris. vt. ff. de in ius vocando. l. questum. Item quid in ꝓcepto facto ei confitenti in iudicio? Videtur ꝙ nec. boc va detur. ꝛ sententia dicitur ꝓceptum ꝛ temporā quadrimestria dantur. vt. ff. de iudicijs si debitoꝛi. Econtra ꝙ teneat etiam sine patre: ꝛ nec fit sententia cum nulle sint partes iudicis in cōstentes ꝛc. vt. ff. ad legē aquil. l. ꝓoinde. ij. §. fi. Solu. potest distingui an detur in cōsensum extra iudicium: ꝛ sic nō dicitur sententia. an post contestationē litis ꝛ ꝓbationes ꝛ confessiones inductas: ꝛ tūc fit sentētia. vt dicta l. si debitoꝛi. ꝛ alia dicta. l. ꝓinde. Itez an coram arbitro filio agente debeat cōsentire pater? Videtur ꝙ sic. vt. ff. de arbi. l. j. Sed puto contra. vt. ff. de pecul. l. iij. §. sed si filius. Item an lite cōtestata debet compelli si forte tunc quoquomodo fuit omissum. vel an valeat si postea consentiat? Respon. non compellitur: nec sponte consentiens ꝓficit: qm iam stetit i iudicio sine volūtate. Nec obstat. §. de ꝓcura. licet. ga ibi habet ratū cuius nomine agitur bic filiꝰ suo nomine non patris agebat. Itē opponit de eo quod est §. de colla. aut. quod locum. vbi admittit etiam sine consensu in quibusdam casibus. sed ibi ꝛ specialiter notat. Itez opponitur. ff. ō mino. l. deniq;. §. sed vtrum. ibi: ꝛ quidē in potestate manēs etiaz iusto patre ꝛc. Sed dic illud in actione in factum que datur ꝑ execution: bic autez de causa principali: qz consenserat in ꝓima. Itē si agat filiꝰ in causa castrē sis peculij vel q̄si an exigitur patris consensus? Videtur ꝙ nō. vt ar. ff. ad macedo. l. ij. Econtra ꝙ sic ꝑ. l. ista quod puto verum. Itē an in publica accusatione quam filius facit? R'ñ. idem ratione ꝓdicta. ꝛ fic corrigitur. ff. de adulte. inter liberas. §. ꝑe. ꝛ. l. filium. vel aliud in accusatiōe. argu. ff. ad trebel. l. nam quod in ꝓin. ✣ Itez an cōtra ipsum patrē agendo consentiet pater qō potest qñz? Respon. non puto: quia omne beneficiū legis est ꝓrogandū. vt in auten. cōstitutio q̄ de dig. §. illud. colla. vj. qđā tamē vt Otto. ꝛ Ala. digerunt ꝙ nūqñ exigitur cōsensus patris: nisi q̄n patri non ꝙrit vsusfructus: quia nō vult: tunc em̄ debet cōsentire in signū repudiationis vsusfructus. Si autē vsusfructus patri nō queratur: quia nec pōt agit filius sine consensu. vt. o. l. de minoribꝰ. l. deniq;. et per dictā aut. §. de colla. ꝛ per aliā. l. ff. de noga. l. nogali. ꝛ. l. seq. ꝛ isti. de noga. §. fi. Sed ibi pater ꝙsentit fm nos. vel corrigit in hoc vt debeat bodie consentire. Additio. Hanc distinctionem ottonis dicit Bar. bic esse veriſſimā. consulit tamē ꝓpter euitandas opiniones patris cōsensum semper adbiberi quādo baberi potest.

Patris cō sensus in qb⁹ casib⁹ sit filiofa. agenti ne cessarius.

✣ Dicas ꝙ qñ filiꝰ agit noīe ꝓcuratoꝛio nō requiraf pris ꝙsensus fm cōter doc. deq; est bodie casus i c. qui gñali ter. §. i. ff. ꝑcura. libro. vj.

Judicis ꝓceptū an sit ſnia.

Filio ipa tris ꝓtecōstituto nō datur tutoꝛ nec curatoꝛ.

a ¶ Ex contractu: ꝛ semper in iudicijs versantur: necesse est vtiliter et apertissime omnia dirimere.
¶ Sancimus itaq; in omnibus rebus que effigiunt quidem dominij acquisitionem: sed vsufructus tantummodo patri offertur vel aliꝭ parentibus a filiofamilias cuiuscūq; gradus vel sexus: siue pater adire[b] filiumfamilias integre etatis compellit ꝛ ille reclamandum existimat. siue filiusfamilias adire cupit et pater in contrarium inclinat: liberam habere licentiam: et patrem ipsum sibi adire hereditatez recusante filio ꝛ omne siue damnum siue lucrum in suam habere fortunam: nullo ex hoc filio piudicio generando. ¶ Siue ecōtrario patre recusante filius adire hereditatē voluerit: nullam acquisitionem nec vsumfructum patri offerri: ꝛ ipsum filiuꝫ sibi imputare si quid ex hoc contigerit: nulla actione negz contra patrem danda[c] vbi aduersus voluntatem eius filius hereditatem vel legatum vel fideicōmissum/vel aliud quicquid ex quocunq; titulo/siue donationis/siue contractus[d] alterius sibi acquirere maluerit: neq; aduersus filium simili modo[e] actione exercendenda vbi recusante eo pater sua auctoꝛitate boc sibi vendicet: huiusmodi additionis tramite ex ꝓsenti lege patri competēte sed habeat pater omnē licentiaz ꝛ actiones mouere: ꝛ ab aliꝭ pul sari vbi ad eum totum cōmodum aduenit. ¶ Et filius simili modo i agendo ꝛ pulsando solus habeat ꝛ detrimentum ꝛ cōmodum. Necessitate per officium iudicis patri imponenda[g] tantūmodo filio consentire vel agenti vel fugienti: ne iudicium sine patris voluntate videatur constitere. Et boc quidem si plene etatis[h] filius est qui paternam voluntatem sequi non patitur.

Filio minoze annis. xxv. recusante adire adit pater: ꝛ econtra: ꝛ vtroq; casu filius potest restitui. et patre nolente bona filij administrare: debet curatoꝛ ei dari. boc dicit vsq; ad. §. similiqꝫ modo. Salicetus.

¶ Sinautem in secunda[i] etate adbuc filiꝰ est: ꝛ bereditate ei delata pater consentire adeundi bereditatem noluerit: vel patre volente ipse reclamauerit: siquidez recusauerit filius licētiaz damus patri simili mō hereditatem adire: ꝛ pleno iure eā habere. ¶ Quis omnibus que superius diximus locum babentibus. ¶ Sinautem patre recusante filiꝰ adire maluerit: damus quidem licentiam ei boc facere[k]. Nolente autē patre res filij gubernare ꝓpter causę necessitatem: habeat facultatem filius adire competentem iudicem ꝛ ab eo petere curatoꝛem bereditati[l] dari per quem gubernatio rerum in eaz delatarum ꝓcedat. In vtroq; casu[m] in integrū restitutionis auxilio minime ei denegando[n].

b ¶ Etatis. xxv. an. vt. §. de bis qui ve. eta. l. fi.
i ¶ Sinautem in secūda etate. i. ante. xxv. an. sed post. vij. naz de infantil etate dicet. ꝑ. §. vbi autem puerilis etas.
k ¶ Boc facere. etiā sine auctoritate alicuius. nam curatoꝛem nō habet: quia nec posset habere cū sit in patris potestate vt statim dices. nec pater autoriza: quia nec eam volebat.
l ¶ Bereditati. Nota: nam filio cū sit in patris potestate tutoꝛ vel curatoꝛ dari nō potest. vt. §. de cura. fur. l. fi. j. respō. ꝛ isti. de tute. in ꝓn. Sed datur bereditati. sic ꝛ alis datur bonis. vt. ff. de cur. bo. oā. l. j. et ij. ꝛ. ff. qui. ex cau. ma. ab bostib⁹. in ꝓin. ꝛ. j. de cap. l. iij. Sed qd si est singularis res puta legata a titio filiofamilias ꝛ pater nō vult eam intendere: R'ñ. ꝛ tunc datur curatoꝛ illi rei singulari. vt arg. in aut. vt liceat mat. ꝛ auie. §. j. in ꝓin. coll. viij.
m ¶ Casu. quando repudiauit filius ꝛ pater accepit/vel ecōtra quando accepit filius patre repudiante.
n ¶ Denegādo. sed videtur non dari. vt. §. qui ꝛ a duersus quos. l. fi. Solu.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Sol.speciale est hic. Vel dic restituitur nō aduersus parētē: sed aduersus eos ipsaō. id est aduersus ipsam repudiationē quā fecit. Vel dic restituit si pater adhuc nō adierat: alias non: vt ibi.

a ¶ Ab initio fuisset. Quid ad rē cū in his pater nihil habuerit: quasi diceret in aduētitia erat habiturus vsumfructū vñ nō mirū si vocat pater filio repudiante: sed hic nihil erat habiturus: Respon. imo posset olim occupare iure peculij filio itestato mortuo. vt. ff. de castren. pecu. l. ij. ſ. hodie secus. vt ō. co. l. iij.

¶ Vbi autem. Casus in hoc. ſ. vſq; ad. ſ. vbi autez puerilis. talis est. Si vterq; nostrum here ditatem sibi delatā voluerit. tu habebis vsumfru. tagēs nomine filij: tactionē suscipies tde fructib⁹ quos percipies sumptus facies: ti here ditas debitis obnoxia fuerit primo vendes mobilia. tsi hec nō sufficiūt vēdes immobilia: tcreditorib⁹ satisfacies: tsi hoc non facias de ppria bursa cogeris soluēr vsuras: si ille qui filium tuū heredē instituit legata ab eo prestanda reliquit de fructu vel redditu be reditatis solues legata: tsi nō sufficient venden tur primo res: nō tamē inutiles: mobiles/ deinde immobiles steriles. tsatisfacies legatarijs māsipijs/ aut heredi tarijs/ victum subministrabis: nec in aliquo deterioratis ppriet ates a ratione nijs eris immunis: ta cautionib⁹ qs extraneri fructuarij prestare 2sueuerunt. Item filios tfilias alienas nō obtētu bereditatis: ſ natura hoc suggerēte: tecōsensu filius si ad inopiā vergas subministrabit tibi necessaria: extra autez causas predictas. ſcz ob esalienum: tpropter legatarios nō distrabes sed in bis sic. tsi emptor inuentus nō fuerit pluribus obligatus: nec venditiones retractabit filius itaut res mobiles distrabit: vel immobiles q̄ hereditati sunt onerose: vt carū precium in causas hereditatis ꝓcedat. Vltimo dicit q̄ filius nullatenus in bis in qbus babes vsumfruc. ipse ꝓpriet atez testari poterit te viuente vel vēdere vel obligare.

b ¶ Vbi autez. hec est secunda pars.

c ¶ Adoueat. hoc fallit i casu. scilicet quādo vult filiafamilias agere ꝓ dote quam dedit pater vel alius. vt. ſ. de colla. aufq̄ locum. Sed cum hic dicit patrē actionē movere: an satisfiet iudicatū solui vel de rato: Videtur q̄ non: cū agit vt legitimus administrator. vt. ſ. de admi.

¶ Si filius miles recuſet adire hereditatem castrensem: pater ad adeundū admittitur tanq̄ heres institutus. b. d. vſq; ad. ſ. vbi autem. Sali.

¶ Similiq̄ modo ī milite filio familias q recuſauerit aditionez hereditatis q̄ ei ex castrensib⁹ occasionib⁹ veniat patri dāda licētia adire hereditatē: vt ad ipsum perueniat pleno iure tā p vsumfructū q̄z̄ per dominū candez hereditatē possessurū quasi ipse pater ab initio fuisset[a] heres institutus eo videlicet subiacēte omnibus onerib⁹ hereditarijs tomnia cōmoda habituro: tad filiuz nullo periculo redūdāte. Et hec quidem in bis casibus obseruanda sunt quib⁹ discordia inter patrem tfilium vertitur.

¶ Vbi voluntas patris tfilij cōcurrit in adeundo: pater habet tm̄ vsumfructuz tactiōes intentat cōsensu filij: tsumptus facit de suo. ꝓpio. b. d. vſq; ad. ſ. finaute es alienum. Salice.

¶ Vbi aūt[b] in vnū volūtas eozū concurrit tpater vsumfructuz tfilius habeat. ꝓprietatē tin agēdo tfugientibus pater quidē suscipiat actiones tmoueat[c] cū iusticiaz etatis filius inueniatur. adhibeat aūt etiā filioz cōsensus nisi adhuc in prima etate sunt cōstituti vel longe absunt: sumptibus videlicet a patre ꝓpter rerū incrementa[d] faciēdis. cū enim nuda ꝓprietas apud filiuz inueniat ex qua substantia possibile est cū sumptus litis dependere[e]?

¶ Si es alienū est in hereditate aduentitia vt solnaf permittitur patri bona vēdere: qui si sit in moza cogitur de suo vsuras soluere. legata vo tfideicōmissa annalia ex redditibus (si sint sufficientes) debent solui: alias bona minoris: tredditus (lz sint ꝓciosioza) debēt vendi. tmācipia hereditaria ꝓ ipm patrē debēt ali tared ditione rōnum tacautiōe fructuaria pr̄ relenaf. b. d. vſq; ad. ſ. Ipm aūt. Salice.

¶ Sinaūt es alienū ex defuncti persona descendit: cū etiam apud veteres bec esse substātia intelligat que post detractū alienuz es superfederit[f] habeat pater licentiā ex rebus hereditarijs primuz quidē mobilibus: si aurē nō sufficiūt ex immobilibus sufficiētē partem noīe filij venundare vt illico reddat es alienum tnō vsuraruz onere ꝓgrauet. ¶ Si pater boc facere supsederit: ipse vsuras vel ex redditib⁹ vel ex sua substantia oīmō dare cōpellitur[g]. ¶ Sinautem legata[h] vel fideicōmissa siue annalia siue semel relicta iminēt mōi personis: siqdem tales redditus sunt qui sufficiūt ad annalia legata: pat ex huiusmodi redditibus hoc dependere compellet̄ur. ¶ Sinautē nō habeat substantia sufficientem redditum ad legatozum vel fideicommissozuz prestationez: vel minime reddit? vel alias accessiones contineat[i]: sint tamen res mobiles vel immobiles steriles qdē: non tñ inutiles velut domus in puincijs preciosc: vel vbicūq; posita edificia vel suburbana ex quibus hmōi legata possunt explicari: licentia dabitur patri sufficiētem partē eorum similiter filij nomine[k] vendere tsatisfacere legatis. ¶ Hoc ꝓculdubio obseruando vt tmancipia ipse vsufructuarius alere debeat[l]: tomnia circa vsumfructum facere q̄ nullo modo ꝓpriet atē, possint deteriozem[m] facere. ¶ Paterna reuerentia[n] eum excusante: ta ratiocinijs tab alijs omnibus[o] que ab vsufructuarijs extraneis a legibus exiguntur ſm nostre constitutionis[p] tenorem quam super huiusmodi casibus tulimus.

¶ Pater tenet alere filios tecōtra. nec pōt pater (lz habeat vsumfructum) bona filij alienareniſi in solutiōe eris alieni. vt si sint onerosa hereditati: nec ecōtra filij bona in qb⁹ pater habet vsumfructū pōt alienare ꝓter eius cōsensum. b. d. vſq; ad. ſ. vbi autem puerilis. Salicetus.

¶ Ipsum autem filium vel filiā filios vel filias tdeinceps alere patri necesse est: non propter hereditatem: sed propter ipsam naturam tleges que a parentibus alendos esse liberos imperauerunt[q]: tab ipsis liberis parētes si inopia ex vtraq; parte vertit. ¶ Sed pater quidez in predictis tantummodo[r] causis habeat licentiaz rite res filiozumfamilias vendere filij[s] noīe. vel si emptorem non inuenerit rite pignozi supponere[t]: nullo modo licentia concedenda filijs easdem venditiones vel hypothecas retractare. ¶ Nō autem licentia parentibus dāda extra memoratas causas res quarū dominiū apud eorū posteritatē est alienare vel pignozi vel hypothece titulo dare: ſz si hoc fecerint sciturī q̄ necesse

f ¶ Supersederit. vt. ff. ō iure do. l. mulier. in ꝓn. t. ff. de verbo. sign. substignatum. ſ. quod. t. l. bereditatis appellatio. et ff. de colla. bono. cū emācipati. in prin. Sed arg. contra. ff. ad trebel. l. cogi. in prīcip.

g ¶ Cōpellitur. hic ergo exigit filij ratiocinia a patre q̄b⁹ est ō. ā. cū oportet. ſ. non aūt hypothecam. t. j. prozi. ſ. sed leg boc facit non filius.

b ¶ Sinautē legata. Notabilis est iste versic. ſm Bald. tad hoc alleg. q̄ vniuersalis vsufructuarius tenetur soluere de redditibus.

i ¶ Cōtineat. scilicet substantia.

k ¶ Filij noīe. No. causas alienandi. sic t. ff. de vē. in pof. l. j. ſ. diminutio. t. ff. de pe. here. dimus.

l ¶ Alere debeat. ſm dignitatem mancipiorū. vt t. ff. de vsufru. sed t si quid. ſ. mancipiorū.

m ¶ Deterioꝛe facere. sic de quolibet fructuario. vt. ff. de vsufruc. si cuius ſ. fructuarius.

n ¶ Reuerentia. nec ꝛgo in matre. vt. ſ. de secun. nup. bac edictali. ſ. bis illud. Et sic no. casuz vbi fructuarius nō satisfecit. sunt 2 alij. vt. ff. vsufruc. quēadmo. caueat. ſi vsus fructus. ſ. plane. Item de ratiocinijs nō reddēdis no. vt. ſ. eo. tit. cum oportet. ſ. non autem. t ſ. de secū. nup. ſi qs prioris. ſ. fina.

o ¶ Omnibus. qz nō finitur illis modis omnib⁹ vt t als t subaudi fere: quia 3o morte finiti.

p ¶ Constitutionis. qua habes. ſ. eo. cuz oportet ſ. non autem.

q ¶ Impauerūt. ſ. vtriq; vt subiicit. t. j. de pa. po. filia. t. ff. de libe. agno. figs a liberis. t. ſ. de alen. lib. l. j. ij. t. iiij.

r ¶ Et vtraq;. disiunctione. t. eg bac vel eg illa. nō 2iūctiue: q; si ambo cēt ꝛopes vn⁹ aliū alere non teneret. vt. ſ. de alē. lib. l. ij. Similis est lectura. ff. de pac. reſcriptū. ſ. si pacto. t. ff. de lib. t postbu. Lſi ita. j. rij. t. ff. de 2tra ben. emp. sed celſus. ſ. j. circa fin. ſ. t ita ℞ dictio vtraq; ponit disiuncti ue, vt. ff. cō diui. l. pe.

s ¶ Tantūmodo. nō als vt. ſ. de bo. ma. l. j. t. ij.

t ¶ Filij. vt. ſ. superiori ibi: filij nomine ꝛc.

v ¶ Supponere. i. obligare pignori.

Vſufructuarius quēq; relenaf a satisfatione.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Laqueos. quia non valet venditio. Accur.
b ¶ Precium caru. ⁊ hic videtur pater subijci ratiocinijs. sicut ⁊ habuisti. ff. ea. l. §. vbi autem in vnum.
c ¶ Mutagat. nã in his in qbus nec vsusfructus nec aliqd patri acq̃ritur puta in castrẽsibus vel quasi bene possunt testari. vt institu. quibus nõ est permiss. facere testa. circa principiu. ⁊ §. qui testa. face. pos. l. nemo. Sed de bis aduẽti tijs testari non possunt quia testamẽti factio publici iuris est: non priuati. et ideo etiam cõsensu patris de bis testari nõ possunt. vt. ff. de testa. l. iij. donare enij possimt causa mortis si hoc exp̃ssim eis concedatur a patre. vt. ff. de donatiõi. cã mortis. tamen. §. filiusfamilias.
d ¶ Voluntatẽ. sed nunquid cum voluntate patris: vel etiam si turamẽto confirmet: fm. Bal. videtur q̃ nec tũc. vt. ff. de vsufruct. sed ⁊ si quid. §. fina. Sed respon. sic cuz actiones exerceat patre cõsentiente. vt. §. ea. l. §. j. ⁊ hec sunt paria actionẽ intendere ⁊ rẽ aliena re. vt. ff. de iure deliberã. l. ait prætor. §. j.
e ¶ Dominiũ. quia hoc erat filij: ideo ô eo videbat. Sz quid si pignus remittat vel precarium: cum ibi non habeat dominium: cessent hec: sed adhuc puto idem. argumen. §. de reb. alie. non alie. l. fina. ⁊ hic prõgime innuit. nam per hoc piu dicaret fructuario: sicut in seruitute debita fũdo quam nõ remittit prædictarius tantuz. vt. ff. de vsufruc. sed ⁊ si quid. §. sed nec seruitutẽ. Sed argumen. contra. ff. qui. mo. pig. vel hypo. fol. l. j. ⁊ de his q̃ in frau. credi. l. si pignus. Additio. Dicas q̃ b alienatio est prohibita ꝓpter aliud quo casu etiaz pignoris remissio est prohibita. in legibus vero prõ cõtrarijs allegatis. ꝓpter se ipsum erat alienatio ꝓhibita vt patet in dicta l. si pignus. ff. q̃ in fraudem credi.
f ¶ Alienare. nec enim in empbyteosim dare: cum generale verbuz sit alienare. vt. §. de fun. do. l. j. ⁊ in auc. de non alienan. §. alienationis. coll. ij.
g ¶ Melius. scilz q̃ non coartare.
h ¶ Mediti. scilz filij.
i ¶ Sentiant. scilicet patres.
k ¶ Qui eos. scilicet patres. melius est eniz in tempore ꝛc. vt. §. in qb. cau. in integ. restitu. non est necesse. l. fin. ⁊. §. quando licet. vnicuiq; sine iudi. liberam. Accur.
l ¶ Dictum est. §. §. prozi.
m ¶ Desiderant. interrogatiue. quasi diceret non est ratio.
n ¶ Vbi. ¶ Casus. Que dicta sunt vera sunt in filiofami. maioze. vij. an. minoze. gg. Si vero esset minor. vij. sine cõsensu suo bereditatem sibi delatã adire poteris nõe suo: ⁊ cum adoleuerit vel sui iuris factus fuerit per beneficiũ restitutionis in integrum repudiare poterit: ⁊ nominibus licet eã nõ nomine tuo sed filij adieris filigaberis. Filius vero si semel restitutus fuerit vt abstineat non poterit petere restitutionẽ in integrũ vt eam recipiat: ne leges sint ludibrio etiam si adhuc fuerit intra tẽpora restitutiõis. ⁊ hoc vsq; ad versi. sinuero. Si vero eaz repudiasti filio infante poterit eam filius adire sine sui iuris factus: sine in paterna potestate constitutus: ita vt si sui iuris fact⁹ fuit tutores eã adeãt: nec in aliquo hec repudiatio tua preiudicabit: ⁊ si restitut⁹ fuerit vel abstinẽdum ad restitutionem in integrũ non admittetur ad eandem ꝓpter causam supradictã. ⁊ quæ dicta sunt in bereditate locũ habent in legatis. ⁊ hoc vsq; ad vñ. in seruis. Si vero ille g filium tuum instituit bederem suum centum legauerit: vel alius extraneus sub ea cõditione vt manumittat tu manumissionem impedire nõ poteris petendo vsũfru. in seruo: cuz eodem modo nõ possit vsufru. constitui et finiri. et hoc vsq; ad finem.
o ¶ Restitutionẽ. ad eaz repudiandam.
p ¶ Adoleuerit. ergo pubes factus potest habere ⁊ non habere ratum. sic ⁊. ff. de nouati. l. si pupillus. in prin.
q ¶ Non autem filio. speciale est hoc casu ꝓpter paternam reuerentias ⁊ ne leges sint ludibrio. nã als potest minor sepius ad audiendum vel abstinendum restitui. vt. ff. de minozi. ait prætor. §. restitut⁹. Itẽ nota hic sufficere semel. ⁊. §. 6 in. de liberan. l. fin. §. antepenul. ⁊. §. 6 epist. aud. l. iij. Itez no. hic de ludibrio legum. vt. ff. de iudi. si pretor. ⁊. ff. de ado. l. adopta re. §. cum.
r ¶ Cupienti. scz ei.
s ¶ Existimauit. quasi dicat non est ferendus: vt. ff. de neg. gest. pomponius. j.
t ¶ Preiudicio. generãdo. sic. §. qui admit. ad bon. pos. l. j. ⁊ de repu. bo. pos. l. ij. ⁊ de iure delibe. l. renitente.
v ¶ Enumerauimus. vt. §. ea. l. §. sine ecõtrario patre ꝛc. circa principium legis.
x ¶ Patrimonio. a viro vxori filiefamilias. vel econuerso. nam tali casu valet donatio. vt. ff. de dona. inter virum ⁊ vxorem. l. cũ autem. §. fina. ⁊. §. de dona. inter virum ⁊ vxo. maritus. Item ad hoc. §. de dolo. l. cum proponas.
y ¶ Ostenditur. si vsusfructus dicatur.
z ¶ Momento. Momentũ appellat quoddam tẽpus quod magis intellectu percipi põt ꝛc. vt. ff. de solu. ratũ. in instanti enim hoc esse nõ potest.

Laqueos incidere quibus huiusmodi venditiones vel hypothece sunt interdicte exceptis videlicet rebus mobilibus vel imobilibus que onerose heredi tati sunt vel quocũq; modo dãnose quas sine periculo vẽdere patri cum paterna pietate licet: vt precium earum b vel in res vel in causas hereditarias proceda t vel filio scruetur. ¶ Filijs autem familias in bis dũtaxat c cauſib⁹ in qbus vsusfructus apud parentes cõstitutus est donec parẽtes viuunt. nec de bisdem rebus testari possunt: neq; citra voluntatem d eozum quozum in potestate sunt: vlla licentia eis concedenda dominium e rei ad eos ptinentis alienare f vel hypothece titulo vel pignozi assignare. ¶ Delius g cm̃ est coartare iuueniles calozes ne cupidini dediti h tristem exitum sentiant i qui eos k post dispersum expectat patrimonium.

¶ Pater bereditatem infanti delataz potest solus infantis nomie adire vel repudiare: aduersus tamen repudiationez vel additionez filius adultus vel sui iuris effectus potest restitutionem implorare/ qua concessa amplius non auditur etiaz beneficio etatis. pater tamen qui adiuit vbi filius repudiauit solus oneribus remanet implicatus. hoc dicit ꝓpr ad. §. in seruis. Salicetus.

¶ Vbi autem puerilis l etas patri licentiam prestat / etiam sine consensu filij hereditatem nomine eius adire: si hoc fecerit pater damus quidem filio in integrum restitutionem m post q̃ patria fuerit potestate liberatus: vel adoleuerit n. patrem autem omnibus oneribus hereditarijs (licet nomine filij adijt) modis omnibus alligamus. Quare enim talem hereditatem adijt: qualẽ nec ipse nunc: nec filius idoneam sibi esse existimat? ¶ Non autez filio o damus licentiam si in integrum restitutionem petat respuendaz credẽs esse hereditatẽ: adhuc minoribꝰ curriculis instantibꝰ p ite rum per aliam restitutionẽ adire ꝓfatã hereditatez: ne ludibrio leges ei fiant sepius ⁊ amplecti cãdem ⁊ respuendam hereditatem cupienti r. si enim quod pater fecerit filius rarum non habuit: et propter hoc restitutus est / quomodo ferendus videatur iterum iudiciũ amplectens quod ⁊ post patris voluntatẽ contraria affectione spernendum esse existimauit s. ¶ Si uero pater quidem hereditatem repudiauerit infanti filio constituto: ipse autẽ filius postea vel adhuc in sacris constitutus vel patria potestate liberatus adeundaz esse crediderit eãdem hereditatem: licentiam damus ei / vel si sui iuris efficiatur tutoribus eius vel curatoribus eius: hereditatem adire: nullo preiudicio r ex recusatione paterna ei generando. simili modo et in bac parte nulla ei vel tutoribus vel curatoribus eius licentia concedenda / contra priozem suam voluntatem in integruz restitutionem petere. Que et in legatis et in fideicommissis tam specialibus q̃s perviuerisatem relictis / ⁊ in alijs causis quas supra enumerauimus t similibusq; cis obseruanda sunt. ¶ In seruis autem qui filijs vel filiabusfamilias donantur: siue constante matrimonio u siue ab extraneis sub ea conditione vt statim eos in libertatem perducant: nullum impedimentum paterna faciat auctoritas. ¶ Qualis enim vsusfructus potest ei acquiri qui momentarius esse ostenditur x. Si enim in ipso momento y necesse habeat cum et possidere et libertati donare in talem hominem qualis vsusfructus patri potest acquiri?

Tex. ibi: ne ludibrio legge non debent esse in debito. con. c. bone mẽorie cuz gl. sup. §b. illuserint. extrade posstu. pecia. et ibi. distin. c. nullus.

Leges nõ debẽt esse ludibrio.

Momẽtũ quid est.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

non potest. ꝛ facit. ff. de noua. si fit chum. ff. si quis ita. ꝛ no. ꝙ hic est i vnus de casibus quibus non queritur patri vsusfructus. vt no. ff. eo dem. auten. idem est in bis.

De hereditatibus decurionum.

Fiscus re a gulariter post vgo rem succe dentibus ab intesta to fallit i certis casi bus.

IJ quis. Regulariter in successione ab itestato post vgoꝛē admittitur fiscus in qua cunq; ciuita te quis decedat. vt. ff. de bo. vacā. l. j. lib. g. ff fallit in casibus huius tit. vbi in qualibet lege habes vnū. Item est ꝛ alius. vt j. ff. lib. imperia. fisci fine herede decesserit. l. j. li. g. Et dicūtur nauicularij qui habent societatez in nauibus faciendis ꝛ reparandis. Vel dic ꝙ na uicularij dicūtur qui na uibus bladum ducūt/q priuilegia habēt multa. vt. ff. de iure imu. l. semp ꝙ negociatores.

Nauicula riꝰ q sunt.

b Niuersis. Corpo ra quedaz militū ponit que sibi succedūt fisco excluso non vgoꝛe.

c IJ quis. Facit ad banc legem et ad alias buius tituli. ff. de episcopis ꝛ cleri. l. si quiꝭ presbyter.

Fabricen d ses q dicū tur.

d IJ quis fabricēsis. Fabricenses erant deputati armis facien dis reparandis ꝛ vendē dis. vt in auten. de ar mis. colla. vj.

e Creditores. als cura tores.

De vindicta libertate ꝛ apud cōsiliū manumissione.

Lōtinua tio libri se ptimi ad sextum.

¶ Dixit supe ri libro de relictis pecu niarijs. ¶ Hūc de libertati bus ꝛ primo de directis ꝓmittens de bis q̄ inter viuos dantur.

f Et apud. ꝛ pro id est. Deum. ¶ Casꝰ. An mi nor vi giti an nis ser num suus manumittere possit / queritur. Dicit ꝙ fic. apud concilium id est apud presidētes in cō cilio. ꝛ semel libertate da ta ꝛ pbata de statu eius amplius non queretur.

g Concilium. id est pre sidentes in cōcilio. ꝛ dif fert a iudicio cū boc iter consentientes: iudiciuz non: sed in inuitū. vt. ff. de verbo. oblig. inter sti pulantem. ꝙ. j.

b Falsa. id est nō iusta. quia bene ei cātauerat. vt iſtitu. qui manumit. non pos. ſ. semel. ꝛ. ff. eo. iusta. fic ꝛ. ff. de lega. j. si fideiuſſor. ꝙ. j. ꝛ de in integrū restitu. l. ij. Alij dicūt speciale fauoze li bertatis: vt ex falsa causa data non retractetur. secus in alijs. vt. j. ſi ex falsis instrumen. per totum qō non placet cum falsa causa non sit causa. vt. ff. de verbo. signi. l. paulus.

Libertas ex falsa cā data an re tractetur.

¶ Jbil. ¶ Casus. Si minor. gg. annis seruum suum causa ap probata apud pretozē manumiſit. postea manumissione fa cta nihil operabitur manumissio secunda.

De hereditatibꝰ decurionuz: nauicularioꝝm: coartaliuz militum: ꝛ fabricensium. Titu. lxj.

Hec leg cum sequētibus dicit ꝙ collegium succedit collegiato decedenti ab itestato sine alio herede excluso fisco. Baldus. Item ecclesia succedit clerico excluso fisco. ff. de episco. ꝛ cleri. l. si quis presbyter. Vel sic. Regulariter in successionibus ab intestato post vgoꝛem vocatur fiscus. fallit in quibuſdam collegiatis in bis legibus nominatis. boc dicit totus iste titulus. Salicetus.

Impera. Cōſtan. a. Martiano pꝛe. pꝛe. Annone. Lex. j.

IJ quis naucularij fine testamento ꝛ liberis vel successoribus defunctus fit: hereditatem eius non ad fiscum: sed ad corpus nauicularioꝝ ex quo fatali sorte subtractus est: deferri precipimus.

Idē. a. Bonoso magistro equitum. Lex. ij.

Niuersis tā legionib⁹ q̄ vexillatiōib⁹ comitatēſib⁹ seu cuneis insinuare debebis: vt cognoscāt cū aligs fuerit reb⁹ bu manis exēptus atq; intestatus si fine legitimo herede decesserit: ad vexillationē in q̄ militauerit res ciusdē necessario peruenire.

Idē. a. Rufino. pꝛe. p. Lex. iij.

IJgs coartali ꝺitiōe gra uat fine testamēto vel quo libet alio successoꝛe vltimū diem obierit: successionē eiꝰ nō ad fiscū: sed ad ceteros coartales ciusdēz ꝓuincie pertinere iubemus.

Imperato. Theod. ꝛ Valen. aa. Florentio. pꝛe. pꝛe. Lex. iiij.

Intestatorum curialium bona si fine herede moriantur ordinibus patrie eoꝝm adipisci precipimus.

Idē. aa. ꝛ cc. Aureliano comiti rerum ꝑuiatarū. Lex. v.

IJ quis fabricensis sine liberis vel legitimo herede decesserit: non cōdito testamento: eius bona cuiuſcūq; fūme sint ad eos pertinere qui velut creditoꝛes decedentiꝰ attinentur: q fisco ꝑ intercepto rnḋere cogun tur. Hoc em̄ facto ꝛtingit vt rei publice ratio salua permaneat: ꝛ fabricēſes collegarū suoꝝ sola tijs ꝓfruant: qui dānis ac detri mentis retinentur obnoxij.

Incipit liber septimus.

De vidicta libertate ꝛ apud conciliū manumissione. Titu. j.

Manumissus apud conciliū sui iuris efficitur: nec ei obsicit cause defectus. boc dicit Bal. Vel sic. Decretum ex falsa causa interpositum fauoze libertatis non rescinditur. b. o. Sali.

Impera. Anto. Tertio. Lex. j.

Quz qui apud concilium⁵ ma numittuntur post causam a iudicibus ꝓbataz ꝛ manumissionem secutam: non solet status in dubiuz reuocari si dicantur falsa⁹ demōstratione liberati.

Rei pfecte nihil potest persuadi. b. o. Bal. Vel sic. Libertas semel pfectita non reiteratur nec augetur. Sali.

Imperato. Diocle. ꝛ Maxi. aa. Salustio. Lex. ij.

Jhil ciuitati romāe semel prestite vel addere vel detrahere secundaz manumissionē potuisse certissimū est.

Simplex administratio non confert manumissionē. Bal. Vel sic. Nec per pcuratoꝛē nec ꝑ maritū manumittit. Sali.

Idē. aa. ꝛ cc. Atonite. Lex. iij.

Ec mulierē per maritum: nec aliū per procuratoꝛē vindicta⁵ manumittere⁵ posse nō est ambigui iuris.

Apud pfecides ꝛ magistrat⁹ manumissio fieri potest. Sali.

Impa. Cōſtā. a. maxi. p. p. L. iiij.

Apud conciliū nostrū⁵ vel apud cōsules: ꝓtores: pꝛesules: pfides: magistratusve earū ciuitatuz quibus huiusmodi ius est⁵ adipisci potest patronoꝝ iudicio sedula scruitus libertatez.

De testamentaria manumissione. Titulus. ij.

Confirmatio codicillorum futuro ꝛ facta tēpoze inbabili nō impedit libertatem postea in eis prestari tēpoze cōgruo. boc dicit Sali.

Imp. Seue. ꝛ Anto. aa. ꝓmo. Lex. j.

J codicillos maioꝝ xx. annis fecisset cōcillos cōfirm auit quod potuit: vt. ff. de codicillis. fiue. ꝛ post. gg. an. fecit codicillos quibus libertatem suam reliquit: an valeat: queritur. Respon. ꝙ fic: nec trabetur tempus factionis codicillorum ad tempus testamenti.

Lōtinua tio.

k Per procuratoꝛem. scilicet simplicem. naz si fit factus in rem suā bene potest. ꝛ fic intelligūtur iura contraria. ꝛ de dolo. l. cum ꝓponas. ꝛ ff. soluto matrimo. si vero negocium. ꝛ. ff. de dona. inter virum ꝛ vgo. ꝙ autem. als cum aute. ſ. fina. ꝛ idez in dotalibus quoꝝ manumittit vir vi uente vgoꝛe. vt. ff. soluto matrimo. l. si constante. ſ. si vir. naz viri sunt. vt insti. quib⁹ ali. li. vel nō. in ꝓncipio.

l Vindicta. nec ꝓ aliuz modu. licet quidā alio modo cōcedant. sunt autem multi modi. vt isti. de liber. ſ. multis.

m Manumittere. ga manumissio nō est ꝛ administratione patrimonij. vt. ff. de manu. l. seruus furiosi. sed per filiū fieri potest. vt. j. communia de ma. l. j. in fine. ꝛ. ff. eo. l. furdi.

Apud conciliuz.

¶ Casus. Seruꝰ suū sibi obsequiosuz potest quis apud ꝓncipē: vel ꝓtozem: vel ꝓsidē manumittere: ꝛ tenebit libertas.

n Apud concilium nostrum. id est apud ꝓncipem.

o Cuius est. scilicet cōcessum. ſpecialiter vel generali ꝛcessione: vt in defensoꝛe ciuitatis habes. vt in aut. de defen. ciui. ſ. nulla. colla. iij. ꝛ etiaz apud extraoꝛdinariū iudicez. vt. ff. eo. etiam. ſ. ſi.

De testamētaria manumissione.

Lōtinua tio.

¶ Expositio tractatu vindicte libertatis q̄ iudicis munitur auctoꝛitate: ſequit de ea videre que habet preciꝑuum fauoze. id est que relinquit in vltima voluntate. Et quia directa libertas dignioꝛ est ea q̄ ꝑ fideicōmiſſum ſtat: primo de directa videamus ꝛ fic de testamentaria manumissione. a. ꝛo.

J codicillos.

¶ Casus. Jdi noꝛ vigiti annis ꝑ leges eliascentiaz manumittere non potest ſi ergo minoꝛ. xviij. annis fecit testamentum ꝛ futuros codicillos fecerit. ſi nō. ꝛ post. gg. an. reliquit: an valeat: queritur. Respon. ꝙ fic: nec trabetur tempus factionis codicillorum ad tempus testamenti.

Jdi noꝛ. gg. an. manumittere ne quit.

p Si codicillos. Jdi noꝛ. gg. an. non potest manumittere ꝑpter legem eliascentiā. vt. j. titu. ij. l. minoꝛ. ꝛ insti. tu. qui manu. non poſſ. ſ. eadem. fecit autem bic testamentum agens. xviij. ann. ꝛ confirmauit

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

codicillos futuros: quod facere debuit. vt. ff. de codicil. fine ꝛ post. ff. ann. fecit codicillos in quibus libertatem reliquit: ꝛ valet quidem inspecto iudicio: id est voluntate habita in codicillis non potestate iuris quod trahit codicillos ad testamentus. vt. ff. de iure codicil. l. ab intestato. in fine. ꝛ de bere. institu. l. asse.

a ℂ Tẽpus. i. in quo fuit testamentū factum.

b ℂ Judicij. i. voluntatis habite in codicillis.

Ex testamento. ¶ Casus. Testamentū fecisti: heredē isti tuisti: libertatē sticho relicte in liquisti: heres hereditatez nō adiꝛ: an libertas in testamēto relicta com petat? q̄rit. Dicit q̄ non similiter non valet legatum libertatis relicte in testamēto eius cui? memoria post mortem data est.

c ℂ Non adita. nisi in casibus quos no. ff. de fideicōmi. l. eam quā.

d ℂ Nō intercidit. quod euenit i crimine lese maiestatis. vt. ff. ad legem iul. maie. l. fi. ité reputandaꝛ. vt. ff. de accu. l. ex iudiciorū. Item apostatarum ꝛ manichęorum. vt. ff. de bere. ꝛ ma. l. iij. ꝛ fi. ꝛ. l. apostataruꝛ. retro eñ fingitur nō habuisse factionem testamenti. vt j. ad legem iul. maiest. l. penul. ꝛ fi. ꝛ isti. de bere. que ab intesta. ¶. per cōtrarium.

Crimina aliqua nō extinguūtur mortę.

Libertas. ¶ Casꝰ. Libertas in testamento relicta cōpetit bereditate adita: si minor post adita bereditatē restituat in integrū: nūqd libertati nocet / queriꝰ? Dicitur q̄ non. Vidua.

e ℂ Adita hereditate. et ab vno herede: ꝛ ꝑ si pure est relicta. vt. ff. eo. testamento. ¶. testamēto.

f ℂ Debet. vt. ff. eo. sciendum. ꝛ de mino. ꝛ fi fine. ¶. antepenul. ꝛ de fideicō. libe. cum quasi. ¶. sed ꝛ si suus.

Cum i testamēto. ¶ Casus. In testamento tuo stichō castaldioni tuo pure libertatem dedisti: an bēs suus post cōpelli reddere rationes: queritur. Dicitur q̄ non. ꝛ hoc in prima. Si vero sub condītione reddendę rōnis fit sibi relicta libertas: siue directa siue fideicō. vt non pueniſſet ad libertatē anteq̄ oia reddidiſſet que apud eū ſunt de rationib⁹ p̄nciis redditis: vel dolo malo amouiſſet non erit liber niſi rationibus redditis: ꝛ reliqs illatis ꝛ hoc in ſecunda. Si vero nil penes eum remanſit perinde libertatē conſequitur: ac ſi pure relicta fuiſſet. ꝛ hoc in tertia.

g ℂ Directam. Et pure.

h ℂ Compelleris. nam eius quod in ſeruitute fecit nō cogit reddere rationem tempore libertatis. vt ꝛ. ſ. an ſeruus ex ſuo fac. l. fi. ꝛ. ff. de nego. geſt. l. cum actum. Sed cōtra eit. ſ. de peti. bere. l. fi. in fi. ſed ibi ſpeciale: quia ꝛ aliud p̄o eo inducitur ibi.

i ℂ Cum non ea conditione. ſubaudi magime. nam ꝛ ſi ea cōditio apposita eſſet: nec eſſet adimpleta: ꝛ ſic remanſiſſet ſeruus: idē eſſet ꝑm a30. nam non habet tunc beredem cum eſſet ſeruus. vt. ſ. commu. de ſucceſ. l. ſeruus. Accur.

k ℂ Quaſi puram. vt. ff. de cōdi. ꝛ demōſtra. iulius paulus. Sed licet debitor in pecunia nō inuenit: nonne ſaltem de facto debet domino oſtendere rationē? Duo eñ videtur iniungi illi qui rōnem reddere dz q̄ ſtruat dñm: ꝛ cōputet cū eo. Itē q̄ reddat reliqua. vt. ff. ó 2di. firmationis tēpus[a] libertati non nocere certū eſt: nec eñ poteſtas iuris: ſed iudicij[b] conſideratur.

Non adita hereditate libertates relicte nō debentur: idem ſi memoria defuncti damnetur. b. o. Sali.

Idē. aa. Phileto. Lex. ij.

Ex teſtamēto defuncti libertates ꝓſtari nō poſſunt bereditare non adita[c]: vel ſi rei memoria ꝓpter crimen q̄ morte non intercidit[d] damnata eſt.

Reſtitutio ad additionē bēditatis nō obeſt libertati iam cōpetenti. b. o. Salice.

Idē. aa. Euphoſimo. Lex. iij.

Libertas teſtamēto defuncti data adita hereditate[e] contingit: ꝛ licet heres ſcriptus ꝑ in integrū reſtitutionem abſtinuerit bereditare: tamen nihil eas res libertati obeſt[f].

Sicut liber factus de ante geſto nō tenetur reddere rōnem: ſic nec eius heres: ꝛ is cui libertas ſub conditione reddendarum rationū eſt relicta: non conſequitur libertatem niſi rationes reddiderit: ꝛ reliqua reſtituerit. b. o. Sali.

Idē. aa. Achilao. Lex. iiij.

Cum teſtamento directam[g] libertatez pater tuus ſit cōſecutus: cuius ei beres exteriꝰ: fruſtra tamen rationes quas pater tēpore ſeruitutis geſſit vt reddas compelleris[h]/ cū nō ea conditione[i] acceperit libertatem. ¶ Js aūt cui libertas ſeu fideicōmiſſaria/ ſeu directa (ſi rationes reddi diſſet) relicta eſt: ante reliq illata: ꝛ ea que malo conſilio amota ſunt ad libertatez non poteſt pue nire. ¶ Si naures non debitor ex rationibus fuerit repertus: poſt adita bereditatē quaſi puram[k] libertatem conſequitur.

Qualitas beredis nō facit cōualeſcere teſtamentum. b. o. Bal.

Imperator Alexāder. a. Quintiano. Lex. v.

Si fraudem creditorum teſtamēto date libertates: cuius debitori beres qui ſoluendo eſt exiterit: per legem eliaſcentiam non valent[l].

Si bereditas repudiaſ: quia non eſt ſoluendo pōt ſeruus libertati donatꝰ pertere bona ſibi adiſci cauſa ſue libertatis cōſeruande: ſatiſdationē de ſoluēdo creditoribus p̄ſtando. b. o. Salice.

Imperator Gordia. a. piſiſtrato. Lex. vj.

Si bereditas eius a quo teſtamēto dicis te eſſe manumiſſum: ob es alienum ſpernitur ab beredibus cōſeruande libertatis gratia non iniuſta ratione creditoribus hereditarijs ſatisfferens[m] iudiciuꝫ teſtatoris obſeruari tibi poſtulabis: maxime cum id etiam a diuo marco cōſulariſſimo p̄ncipe ſit conſtitutū: q̄d in extranei quoq̄ perſona obſeruari oportet.

Cōtra voluntatē defuncti nō debet libertas ab beredibus ꝓſtari. Sali.

Idem. a. Juſti. Lex. vij.

Contra voluntatez[o] matris tue libertatem in cum conferre quem illa liberum[p] fieri ꝓhibuit: non debes: ne videaris[q] iura pietatis violare.

Si libertas relinquiſ in tempus nuptiarū alicuius/ intelligitur relicta ſi ille vere nuptias contrahet: non cum ad tēpus habile ad nuptias contrahendas p̄uenerit. b. o. Salice.

Impato. Phi. ꝛ Phi. aa. ꝛ. cc. Demellio. Lex. viij.

Cum teſtator libertatez tēpore nuptiaruꝫ filij ſui/ vel filie ſeruo dari iuſſit: non tempus p̄ſtande libertati p̄ſtitit[r]: ſed potius conditioni locum fecit: vt nō inſecutis nuptijs libertas iure poſci non poſſit[s].

Mobilia an veniāt i literdicto vnde vi.

Mobilia non veniūt nomine ſui immobilium. vt. ff. ó vi ꝛ vi armata. l. i. ſ. ſi ſundus. ſic ꝛ nomia venit in iudicio familie hercſcunde cum rebus corporalibus. non per ſe. vt. ſ. familie hercſcunde. ea que. ſic et ſi ſeruus corrumpatur corpore tantum: non habet locum actio ſerui corrupti: qui ſi corrumpatur i animo et damni corporis venit eſtimatio in actione ſerui corrupti. vt. ff. de ſer. corrupto. in boc. Item aliud exemplum. ff. de libe. leg. l. petitor. Itē cuꝫ emptor cōuenitur ꝛ vincit nec ſumptus repetit: cum aūt vincitur ꝛ ſumptus repetit. vt not. j. de euictio. l. j. in fine. Accurſius.

Si fraudez. ¶ Caſus. Si in fraudez creditorum tuorum ſeruii tui libertatem cōſecuti ſunt: licet beres quem inſtituiſti ſoluēdo ſit nō tamē valet libertas. Vlianus.

1 ℂ Non valent. vt. ff. eodem. ſi quis locupleſ. ꝛ exigitur fraus ꝛ effectus in directis. in fideicommiſſaria ſolus euentus. vt. j. qui manumit. non poſ. l. j. ꝛ fi.

Si bereditas. ¶ Caſus. Teſtamentuꝫ feciſti: bereden inſtituiſti. ſticho libertatez reliquiſti beres. ꝓpter onus eris alieni bereditatē repudiauit: an gratia libertatis cōſequēde poſſit ſeruus petere vt adiſcianſ ſibi bona. Dicitur q̄ ſic ꝛ ſatiſdare credito rib⁹ bereditā. dz de ſolido debito ſoluendo cuꝫ id etiam ꝛc. idem eſt vt ſeruareſ libertas ſi extraneus aliquis ſatiſda re vellet.

m ℂ Satis. id eſt ſatiſdationem.

n ℂ Offerens. de ſolido ſoluendo creditoribus. vt inſtit. de eo cui lib. cauſa bo. adiſciuntur. ſ. j.

Contra. ¶ Caſus. Mater precepit in teſtamēto filio ſuo ne ſeruus ad libertatem perueniret: an beres poſſit eum manumitere/ queritur. Dicitur q̄ non.

o ℂ Contra voluntatem. ſcilꝫ vltimam.

p ℂ Liberum. fiue ſuum ſeruꝫ fiue beredis: ſecus in extraneo ſeruo. vt. ff. eo. ſi quis ita. ſ. quod cōſtitutū differt ꝛ in alio ſeruus beredis ab extraneo. vt. ff. de leg. ij. l. vnum ex familia. ſ. ſi rem tuaꝫ. ꝛ facit. ſ. qui non poſ. ad liber. per. l. ij. ꝛ. j. de vſucap. ꝑ emp. l. ij. ꝛ. ff. de manu. l. ſeruus. ſ. finali.

q ℂ Ne videaris. ff. de iuſti. ꝛ iure. l. veluti. nam patrie ꝛ parentib⁹ eſt obediendum: vt ibi.

Cum teſtator. ¶ Caſus. Alliquis in teſtamēto ſuo libertatē reliquit tpe nup. filij ſui: vel filie anteq̄ nuberet deceſſit. an competat libertas/ queritur. Dicitur q̄ non. quia verba teſtamenti magis reſpiciunt conditionem q̄ tempus. Viuia.

r ℂ Prestitit. id eſt ſtatuit.

s ℂ Non poſſit. id eſt non dedit libertatē ad diez ſed ſub conditione.

vt arg.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

vt arg. ff. de nup. ſancimus. j. Sed ℈ qñ dies leg. ce. l. ex his. ff. de. eo. ſi ita ſcriptum fuerit titius. ff. l. q duos. ff. ſi. ff. de vſufruc. l. ambigui tatẽ. ff. de fideicõmiſ. lib. l. ſi fideicõmiſſaria. Sed hic tẽpus incertũ adiectũ fuit: ibi certum. ſic ff. de leg. j. ſi ſic. ff. j.

SEruo. ¶ Caſus. Aliqs iſtituit me heredẽ: ſeruo meo directam reliqt libertatem: an teneat libertatis datio? ſqrit. Rñ. q non.

Libertas a directa data fuo be redis an trabat ad fideicõmiſſariam.

a ☞ Nemo põt dare. vt. j. de his q a nõ dño. l. ij. et inſti. de ſing. re. p fideicõ. re. ſ. libertas. ſed an tra batur ad fideicommiſſa riã: Rñ. nõ. vt. ff. de leg. j. ſeru⁹ legat⁹. ſ. ſi ſeru⁹. Sz arg. ℈. ff. õ fideicõ. li ber. l. generaliter. in fi. ff. ſ. fi qs ſeruo pignorato. ff. ad trebel. l. cogi. ſ. ſ ſ. ſi ſeruo. Sed dicas q illud qõ dicit ille. ſ. ſi qs ſuo pignorato? eg beni gnitate dictũ iterpretat. Item videtur ℈. ff. eo. ſi fructuariũ. ſed certe imo mo concordantia eſt.

☞ Alieno ſeruo nõ põt libertas relinq directe: etiam ſi ſit heredis. b. o. Salice.

Impa. Carus ⁊ Cari. ⁊ Numerianus. aaa. Dauro. Lex. ix.

SEruo tuo defunct⁹ (licet te heredẽ ſcripſiſſe. ꝑponitur) directa⁊ tñ libertatem nõ potuit dare: iure eiñ directo libertatem ſeruis alienis nemo põt dare[a].

☞ Jnueſtitura prima nõ inducit diſpoſitionẽ: vbi cetera deſunt q̃ debent adeſſe. b. o. Bald. Vel ſic. Et per ipoſitionẽ pilei ⁊ per additionem hereditatis ſeruus cõſequitur libertatẽ directe: ⁊ vocatur libertus orcinus. b. o. Salice.

Jmperato. Diocle. ⁊ Maxi. aa. ⁊. cc. Hermano. Lex. x.

b DJrectis verbis iure data libertate: nõ ſolũ ꝑoſitione pilei[b] ſed ⁊ adita hereditate (ſi nulla iuris impediat cõſtitutio[c]) liberti conſtituuntur orcini[d].

☞ Teſtiõ inualidum ad cauſam inteſtati non trabit: niſi ſit clauſula inteſtati adiuncta. ſubaudi vel equipollens vt iuramentũ. Bal. Vel ſic. Si teſtamentuꝫ non valet libertates in eo relicte nõ debentur niſi in eo eſſet clauſula codicillaris. ſali.

Idem. aa. ⁊. cc. Lex. xi.

SJ iure nõ ſubſiſtit teſtamentuꝫ in hoc nec libertates: cũ non fuiſſe adiectũ vt ꝓ codicillis ſcriptum valeret ꝓponas[e]: recte datas conſtabit.

☞ Collufio bẽdis nõ ꝓiudicat libertati: ſiue ℈ faciat poſt adita hereditatẽ ſiue añ. oũmodo faciat in fraudẽ. b. o. Salice.

Idem. aa. ⁊. cc. Ryſo. Lex. xii.

SJ heredes iure facto teſtõ ſoleniter[f] adierint hereditatem: ex teſtõ tibi libertas queſita poſtea colludẽtib⁹ tã ſcriptis heredib⁹ q̃ ab intestato vẽdicãtib⁹ ſucceſſionem adimi non potuit[g].

¶ Q. ſi ſponte repudiauerint ſibi delataꝫ ſucceſſionẽ oia q̃ i teſtamẽto fuerant ſcripta deſeciſſe cõ

ſ. cõmunia de leg. j. ſi. ff. ꝑ. e. ⁊ auf. res que.

DJrectas. ¶ Caſus. Nõ refert an latine an grece teſtator ſeruo ſuo directam reliquit libertatem.

m ¶ Si legitimis. i. latinis. ſic inſti. de verbo. obliga. ℈. i. ⁊. j. de ſentẽ. ⁊ interlo. ꝛc. l. iudices.

QUm conſtitutio. ¶ Caſus. Recitat iperator quãdã cõſtitutionẽ diui Marci q̃ cauebat: vt ſi quis cõdito teſtamẽto vel codicillis ⁊ libertates ſeruis ſuis reliquiſſet: ⁊ bere⁊ q fuit ex teſtamẽto vel ab inteſtato repudiaſſet heredi tatem ꝓpter es alienũ poterit ex trane⁹ vel alis quis ſeruoꝝ̃ bus heredita tem adire ꝑſtita ſatisdatione de ſatiſfaciẽdo creditozib⁹ hereditarijs et libertatibus ſim volũtatem teſtantis. Dicit iperator q ex iſta cõſtitutione multe oziebantur ambiguitates. Prima eſt. teſtator aliqs creditozib⁹ obnoxi⁹ deceſſit herede iſtituto: ⁊ ſeruis libertatẽ reliqt: ſed here de hereditatẽ repudiãte res hereditatis diſtracte ſunt: an poſt vẽditionẽs ſeruus vel ali⁹ adire poſſit hereditatẽ: ⁊ bona ab emptozib⁹ ſolidũ auocare ⁊ creditoribus ſatisfacere? ſqrit. Rñ. iperator: qđ q nõ. Auctor huius legis dicit q fic. intra tñ annale tp⁹ a tpe venditiõis celebrate ꝑſtita ſatisdatiõe õ ſatisfaciẽdo creditoribus inſolidum ⁊ imponẽdo libertatẽ omnib⁹. ⁊ boc i prima. Si vero petitor ꝓmittit ſe oẽs liberta tes ipoſituꝝ̃: ⁊ creditorib⁹ nõ inſolidũ ſatisfacturũ: ſi creditores ꝛc ſen tiũt audit: ſiuult oẽs ſeruos manumittere. ⁊ boc in ſcõa. Si vero quidaꝫ ex ſeruis velint libertatẽ adipiſci quidã non: voletes admittanꝰ. nolentes in ſuitute remaneãt ⁊ qñ pa. ⁊. ⁊ boc i ſcõa. Si vero petitor hereditatẽ pollicitus fuerit ſe ſufficiũt vt oĩbus creditozib⁹ ſatisfaciat ꝑter ſeruos bñ faciet ſi oẽs manumittat. Si vero nõ ſufficiãt melius eſt vt ſaltẽ pauci ad libertatẽ ꝓueniãt. ⁊ boc in q̃rta. Si vero nõ vnus tñ veniat petitor: ℈ plures ſi ſimul veniãt oẽs audiunt. ſi vnus ꝓimo: alius poſtea ꝓimus admittat. ⁊ boc ꝑſtita ſatisdatiõe de ſatiſfaciẽdo creditorib⁹. ⁊ infra annale tẽpus. ⁊ boc in quinta. Si vero vnus ꝓmittit quoſdam ma numittere alter ꝓmittat oẽs vel plures. ⁊ oĩbus creditoribus ſatisfacere ille ꝑferẽ: ꝓiudiciũ vero iſtud non ſolũ habet ſeruos ſed tãe donatus: ſed nõ donatus. ⁊ boc in. vj. Et nõ ſoluꝫ ſi anteꝫ ꝓiores hereditarias appẽdat vel libertatẽ accipiat veniat ſeruꝰ plus offerens admittet: ſed ſi iam ab eo res appẽdense ſint: ⁊ quidã ex ſeruis libertate donati ⁊ ꝓiores liberabiť q̃uis res ab eo auferantur: ⁊ predicta oia fiant intra annale tẽpus: a tempore illo quo ꝓior petitor indicem adinit. ⁊ boc in ſeptima parte.

n ¶ Cum conſtitutio. cuius verba habes iſti. de eo cui li. cau. bo. adiũ ci. ℈. j. ⁊ optime buius. l. intẽtio expzimit. ℈. co. ſi hereditas.

o ¶ Sine teſtamento. puta in codicillis tamen. vt. ff. de fideicõ. liber. l. ij. iij. ⁊. iiij. in principio.

p ¶ Libertates. vel etiam vnam libertatem. argu. ff. de nego. geſt. ait ꝓtor. ℈. negocium.

a ¶ Libertas directa data fuo heredis an trabat ad fideicõmiſſariam.

b ¶ Directis. Pilei. nili i caſu. vt. j. de lati. li. tol. ſ. ſed ⁊ q dñi.

c ¶ Si nulla iuris impediat cõſtitutio. phibent enim quandoq̃ manumitti. vt. ff. de leg. j. ſi. ⁊. l. contra. ⁊. l. in fraudem.

d Orcini q d ſunt. Ortbodo gus vñ di catur. ¶ Orcini. i. directo manumiſſi. ab orthos q̃ ẽ rectũ. inde ortbodogus. id eſt recte glorians. vel orcinus q manumittit ab eo q tendit ad orcuz: id eſt morte fue ifernuz.

SJ iure. ¶ Caſus. ¶ Religt aliqs fuo ſuo libertatẽ ⁊ teſtõ ſuo ſi teſtiõ nõ valeat an tenet libertatis legatũ: q̃rit. Dicit q nõ niſi dixiſſet teſtator q̃ niſi teſtiõ valeret iure teſtamenti: valeret iure codicillorũ.

e ¶ Proponas. nã tunc valet. vt. ff. de codici. l. fi. ſed certe imo. ⁊ ſi boc nõ dicit. vt. ff. de fideicõ. lib. i. in teſtamento. ſed ſpeciale eſt ibi in quibuſdã ꝓſonis. vel repetiuit ibi teſtator: ab inteſtato.

SJ bẽdes. ¶ Caſus. Teſtamentum feciſti: heredi competit libertas ſi poſtea colludat heres vt ſeru⁹ libertate fraudet: an adimẽda fit libertas: q̃rit: Dicit q nõ. ⁊ boc in prima. Si vero ſpõte repudiauit: oĩa q̃ in teſtamento erant derelicta ⁊ libertates euaneſcant ⁊ boc in ſcõa. Si vero ſcriptũ ⁊ ſuccedẽtes ab inteſtato adinuicẽ collu ſiſſe ꝓſpexerit: ꝓſes conſulet ꝓ edictuꝫ ſi quis omiſſa cauſa teſtamẽti ꝛc. vt. ff. ſi quis omiſ. cau. l. ij. in prin. ⁊ boc in tertia.

f ¶ Soleniter. bodie nulla volũtate. vt inſti. de bere. qual. ⁊ dif. ſ. fi.

g ¶ Non potuit. vt ff. eo. libertas.

b ¶ Delatã. timoꝛe creditoꝛ. vt ff. ſi qs omiſ. cau. teſt. l. ij. in fi. ⁊ boc anteq̃ ſit adita. vt. ff. de repu. here. l. iiij.

i ¶ Prouidebit. per edictum ſi quis omiſſa cauſa teſtamenti. vt. ff. ſi quis omiſ. cau. teſta. l. ij. in prin.

STatuliberis. ¶ Caſus. Statuliber eſt qđ teſtator ſtatuit fore liberũ in alicuius cõditionis euentũ. Dic ergo teſtamentum fecit teſtator: heredẽ inſtituit: ſticho libertatẽ reliquit ſub conditione ſi nauis eꝝ̃ aſia veniret: ſi heres pendente conditionẽ eum alienauit: ⁊ vſucaptus fuerit puta alienatus a dño: an ꝓpter boc impediatur ſi conditio exiterit: queritur: Dicitur q non.

k ¶ Statulibero. i. cui libertas relicta eſt in diẽ vel ſub cõditione.

l ¶ Nocere poteſt. vt ⁊. ff. de fideicõmiſ. lib. generaliter. in fine. ⁊ de ſtatuli. l. ſtatuliberum. in medio ⁊ in fine legis. qõ eſt bodie generale. vt

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Voluerit testator. assume cū hec declaret cōstitutio predicta.
b ¶ Varie dubitationes ꝛc. q2 quatuo: ex ℔ pcip ad.§. sed siquidem.
c ¶ Venierint. a credito ribus.
d ¶ Admodū. i. valde.
e ¶ Istibil noui patiatur. patiunt quidē rescissiōnē: sed non de nouo: q2 olim sūr vel p pulegia. vel vt dic. §. ex q. cau. ma. l. fi. Vel forte restitutiōe eius beredis q abstinue ratvl repudiauerat. Itē bñ dicit sepe: q2 nō semp. ꝛ ita aliqd noui patiuntur: licet non in totum.
f ¶ Quis. Petens bona adijci sibi.
g ¶ Illi aūt. f. creditores.
h ¶ Adagie cū. pleonasmos. i. adiectio superua cui vbi. nā statim subijcit volentib⁹ ꝛc. sic abus dat maxime. vt ꝛ al's. §. de rescin. ven. l. i. ff. si quis omis. cau. te. l. ij. in fi.
i ¶ In seruitute remanere. secus si nullus de seruis velit libertatem. nā tūc distinguo an ille qui petit bona sibi adijci sit de seruis: an nō. pmo casu admittit: scdo non. vt insti. de eo cui liber. cau. bo. adij. §. hec ꝛstitutio.
k ¶ Licet enim. a. quis.
l ¶ Hemini seruo. f. al's. Et sic no. regulam q⁹ seruo inuiti libertatez cōsequunt: vt hic. ꝛ. ff. de here. ist. fivero leg. §. i. ꝛ in insti. de here. instit. §. si vero. ꝛ insti. de here. quali. ꝛ dif. §. i. Sed fallit ℔ in casu quez ponit hec leg. nā cū eius fauore fit inductū vt sic bona petantur pōt ei fauori renūciari. vt. §. de pac. si quis in conscribendo. Item fallit in alio casu quem habes. ff. §. fideicō. libe. l. fz si alienare. que est cōtra. huic regule. vbi legatuz erat ollo serui vt seruus beredi venderet: qui beres manumitteret. fz certe potest ibi resistere dominovt nō accipiat legatū: sed eo accepto nō potest resistere quin manumittatur. vel ibi nō recusauit libertatē sed nolebat vendi beredi. qui nō erat soluēdo a quo relicta est fideicōmisso libertas. Itē secus est in emācipatione que nō datur inuito. vt in aut. qb. mo. nat. efficiū. sui. §. generaliter. colla. viij.
m ¶ Spontaneā. sic ꝛ. §. de necef. ser. l. fin.
n ¶ Res hereditarie. preter seruos.
o ¶ Antiqs. subau. sup.
p ¶ Inuenimus. id est inducimus.

Pleonasmos ꝗlis figura est.

Serui iuri libertatem consequunt nisi certis casibus.

Emācipatio nō datur inuito.

voluerit testator. ¶ Varie dubitationes ex hac ꝛstitutiōe emerserūt. naz si res hereditarie heredi minime inuento venierint: an et post venditionē earūdē rerū possibile est vel seruum vel quēlibet aliū adire: ꝛ recuperare quidē ab emptorib⁹ res: satisfaccre aūt libertatib⁹ ꝛ creditorib⁹ q̄rebat: ꝛ licet diuus seuerus semel rebus vēditis hoc nō admisit: nobis tñ vlpiani sñia admodum placuit: maxime. ppter libertates ne depereant: ꝛ post vēditiones rerum annale remediuz dare diui marci cōstitutioni intra qō creditorib⁹ oibus satisfiat ꝛ emptores nihil noui patiantur q annalē sepe sentiebant rescissionē: ꝛ licere seruo q libertati donat⁹ est: vel alij cuidā extraneo: vel ante venditionē rerum: vel post venditionē intra annale tēpus adire hereditatē: ꝛ res recuperare prius satisfactiōe dāda: vt tam libertatibus q̄z creditoribus satisfiat. ¶ Sinautē libertatibus quidez oibus satisfacere quis pollicetur: creditoribus aūt nō insolidū: sed in parte soluere creditum. illi autē hmōi pactionem admiserint: sancimus ꝛ in hmōi casu consultissimi prīncipis locū habere cōstitutionē: ꝛ eū modis omnibus admittendū esse censemus: maxime cū ex voluntate creditorū hec interponit nolentibus etenim creditoribus admitti tales pactionē nullo modo concedimus. ¶ Sinuero quidam ex seruis libertatē amplexi fuerint: alij autē cēseuerint esse respuendam: ꝛ in hunc casum extendenda est diui marci oratio: pro culdubio ꝛ i hac specie audiēdus est petitor hereditaris: ꝛ maneat liberū arbitrium seruozū: siue ad libertatem venire voluntsiue in seruitute remanere. licet eū romanaz ciuitatē recusare nemini seruozū licitum sit: tñ in hoc casu ne propter quozūdaz indeuotionem alij maneant in seruitute volentibus quidē oibus seruis licere in libertatez peruenire: nolentibus aūt quibusdā vel recusantibus spontaneā seruitutē imnere opz: ꝛ quē patronū habere no lucrint ōm suuz ꝛ fortitan acerbum sentiant. ¶ Si vo nō oēs libertates adimplere pollicit⁹ fuerit: sed certū numerum seruozū ex his qui ad libertatez venire iure sunt iussi: melius est siquidez res hereditarie fusficiunt ad īplendos creditores etiam oibus seruis dare libertatē ꝛ si hoc pollicitus non est. ¶ Sinautem deest in exoluendis creditoribus / bumanius est vt pauci saltē pueniāt ad libertatē ꝛz hoc quidē antiqs obnitionib⁹ remediū inuenim⁹. bellissima aūt repletionem pfate cōstitutioni donātes sancimus si nō vnus veniat hereditatis petitor: sed plures qdez vno mometo vterq; vel ampliozes oibus dēt licētia cōiter hereditatem adire: prius satisfactione ab oib⁹ dāda vt creditorib⁹ ꝛ libertatib⁹ satisfaciant. ¶ Sinautē p iterualla tēpozū hoc fiat: q pzim⁹ veniat habeat prozogatiuā si etiā satisfactionē pstare poterit. Illo autē cessante ℔ facere⁹ alij gradatim sm tpa petitiōis succedāt ꝛ hoc ītra ānale⁷ tēpus obseruet. ¶ Sinautem vno pollicēte quosdā liberos facere nō aūt totos⁸ alius emerserit satisfactionē paratus idoneaz pstare q⁹ oibus creditorib⁹ ꝛ omnib⁹ libertatib⁹ satisfaciat: eqssimum eū est admitti vt oēs libertates indistincte celebrentur: qō ꝓilegiū dam⁹ nō solū seruo q libertate donat⁹ est: fz ei cui nulla libertas relicta est vt aliquid vetustum cueniat: vt per eū cui relicta libertas nō est: alijs libertas īponat. ¶ Sed si quidem anteq̄z prioz hereditarias res ꝛ libertatem accipiat hoc eueniat: fcōdo petitori vel tertio vel deinceps ampliozes libertates pollicētib⁹ fieri locū cēsemus. ¶ Sinautē iā reb⁹ seruo q pzim⁹ petūt hereditatē datis ꝛ libertatib⁹ ab eo⁹ q⁹busdā seruis hereditarijs ipositis qdā seruis alius hereditari⁹ vel quilibet extraneus hoc facere maluerit: licebit quidē hoc ei ipetrare: ꝛ sub maiozibus pollicitationibus ꝛ satisfactionibus hereditatem accipere. ¶ Sed prioz in libertate petitor maneat licet res ab eo distrahantur / ꝛ bis omnibus intra annū (sm quod dictum est) celebrandis ex quo prioz petitor iudicem adierit.

q ¶ Hoc facere. scilicet satisfactionem.
r ¶ Annale. cōputandus ex quo pzim⁹ petitor adiuit iudicē. vt. §. in fi. l.
s ¶ Totos. id est oēs.
t ¶ Ab eo. scz seruo.

¶ De lege fusia canina tollenda. ¶ Quia lex fusia canina directas ipediebat libertates q⁹ dictū est: ꝛ fideicōmissarias de q⁹ dicemus. de lege fusia iter vtrasq; libertates loḡmur. Et so. Lōtinuatio.

Eruoz. ¶ Lex fusia. Lege fusia cauebat: vt iter viuos quis posset omnes seruos libertati donare in vltima voluntate nō nisi duos vel tres: qō corrigit iperator: statuens vt idistincte tā inter viuos q̄ in vltima voluntate possit qs oēs seruos manumittere/lege fusia canina quiescente.

v ¶ Exemplum. qō ergo valet in ꝛtractibus ꝛ in vltima voluntate ꝛ cōtra. vt hic. ꝛ insti. eo. ꝛ. ff. de pac. l. pactū.

¶ De fideicōmissarijs libertatib⁹. ¶ Expediuimus. §. de libertatib⁹ directis: nunc dicamus de fideicōmissarijs. Et so. Lōtinuatio.

Um ꝓponas. ¶ Casus. Testamētum feci ſti heredē ſtiuſti: ſticho fideicom. libertatē reliqſti: heres hereditatē nō adijt: ꝛ puenit ab intestato ad legitimū: an cōpetat libertas/q̄rit: Dicit q nō nisi succedens ab intestato rogatus fuisset de manumittendo. ꝛ hoc in pma. Si vo beres accepta pecunia hereditatez omisit: vt sic ſticho ad libertatē nō pueniret: cōpetet libertas: q2 institutus cogetur manumittere.

¶ De lege fusia canina tollenda. Titulus. iij.

Statutū in contractibus si est magis fauorabile q̄ statutuz in vltimis volūtatibus dz porrigi ad vltimā voluntatez. Bar. Vel fic. Dic q⁹ aliqua tēpore viguit lex fusia canina que prohibebat libertates in testamento relictas valere que hic tollitur. b. d. Sali.

Idem. a. Denne ꝓfec. ꝓcto. Lex vnica.

Eruoz libertates in testamēto relictas tā directas q̄z fideicōmissarias ad exēplū inter viuos libertatum indistincte valere cēsemus: lege fusia canina decetero cessante: nec impediente testātiū pro suis seruis clementes dispositiones effectui mancipari.

¶ De fideicōmissarijs libertatibus. Titulus. iiij.

Hereditate non adita libertas in testamēto relicta nō debetur nisi fuerit ab intestato repetita vel heres corruptus pecunia omiserit. b. d. Sali.

Mpa. Seue. ꝛ Anto. a. Pzimo. Lex. j. Am proponas hereditatē eius testatoris aditam nō esse a quo tibi fideicōmissarias

Legitimo.

a ¶ Legitimo. i. agnato. vt insti. de legi. agna. tu. in prin.
b ¶ Nullo iure. imo contra. vt. ff. eo. in testamento. Solu. ibi in persōnis illis speciale.
c ¶ Peculia. vel aliis duob⁹ modis. puta gra agnati/vel odio serui.
d ¶ Cogetur. vt r. ſ. ſi quis omiſ. cau. teſt. l. ſ. oum tñ prius conueniatur poſſeſſor. vt. ff. ſi qs omiſ. cau. teſta. l. licet. fr quoſdam.

Libertas an cōpetit ex testamēto fallo.

QUāuis. ¶ Caſus. Mulier i codicillis auunculo ſuo ſeruū legauit: quez poſtea manumiſit: apparuerūt codicilli falſi poſtea r falſi pnunciati ſunt: nūquid reuocabit libertas? Rñ. q nō. ſz manumiſſus beredi ſoluit. xx. aureos.
c ¶ Non infirmat. Valet ergo libertas vt hic. r. ff. de manu. teſta. cū ex falſis. r. ff. de iure pa. l. pen. ſ. fi. Sed cōtra. r. ſ. de pet. here. l. fi. ſ. pe. vbi ex falſo teſtamento nō competit libertas. Sol. ꝫ fuit preſtita r bona fide: ibi nō. Vel ibi a lege dabatur libertas: hic ab hoīe que in idem recidit. Vel illa corrigit iſtā. Sed cū beres dederit hūc ſeruū quaſi legatarij credēs factum eius / non videtur tranſtuliſſe dominiū. vt ff. de cōdi. cau. data. l. iij. ſ. ſubtilius. qō ſi eſt qūo ſeruo alieno dedit libertatem? Reſpon. dic q beredis fuerat ſeruus vel alien⁹ r beres rogatus de redimendo r preſtando. vnde tanꝫ ſeruū beredis nō tanꝫ legatarij dedit: r hoc erat verum. r ſic tranſtulit dominiū. r ſm hoc etiaꝫ ſoluit dictum contrarium.
f ¶ Ex. aureoz. quos ſoluet manumiſſus beredi. vt. ff. de inoffi. teſta. papinianus. ſ. fi. r. l. ſeq.

QUm libertatem. ¶ Caſus. Teſtator ancille libertatē reliquit ſub conditione ſi nauis ex aſia venerit: pendente cōditione parit: an pariat liberū: an ſeruuꝫ querit? Dicit q ſeruum. Si vero cōditio egtitit: r erat beres in mora dandi libertatem: r illa peperit: ingenuum erit quod edidit.
g ¶ Et ingenui. vt r. ſ. ad oſi. l. qdā. Et vt tollas contraria ſic diſtingue. aut nō eſt adita hereditas ab herede: aut eſt adita. Primo caſu ſi fiat dolo malo beredis mora: ſeruꝰ naſcunt: ſed tradenē matri ad manumittendū. vt. ff. eo. ſi q⁹ rogatus. in fi. r ideſt beres deliberat de adeūda hereditate. nam etiā tunc tradūtur matri ad manumittendū. vt. ff. eo. ſed ſi nō data. j. reſpō. ſecus ſi ideo retardabat adire: quia ſe inſtitutū ignorabat: quia tunc naſcit ſeruus r ipſe beres manumittit. vt. ff. eo. ſed ſi nō data. ij. rñ. Sēdo caſu qñ ſcz eſt adita bereditaſ aut retardatur manumiſſio ſtudio beredis: r naſcitur partus ingenuus: vt hic. r. ff. eo. l. cū vero. ſ. apparet. r. l. ſi quis rogatus. in prin. aut non ſtudio beredis: r tūc naſcitur ſeruus r matri traditur ad manumittendum. vt. ff. eo. ſi pregnans. r ſi mater non accepit vel acceptum non manumittit cōpellit vel beres manumittit. vt. ff. eo. ſi mater. r boc niſi fiat mora ex voluntate defuncti. nā tunc interiz natus ſeruus remanet beredis. vt. ſ. prox. rñ.

Ancilla ſub conditiōe libertatis fiāt cōditiōnē pariat an ſint filij ſeruī vel liberi.

SJ voluntate. ¶ Caſus. Teſtator beredē inſtituit: eum de manumittenda ancilla quadaz rogauit. beres dicit ancille vt ſtaret tanꝫ libera: ſed tamē eam nō manumiſit: ſed poſtea peperit partus ſeruus an ingenuus eſſe dicet? Rñ. q illis verbis beredis teſtatoris libera effecta eſt: r partus erit liber. r boc in pma. Si vero fuit in mora petendi libertatem r interim peperit: ſibi imputet quia ſeruus naſcetur. r boc in ſecunda. Alia.
b ¶ Si voluntate domini. id eſt beredis.
i ¶ Eſt mora. i. ſtetit vt libera ex voluntate dñi: q⁹ manumiſit vel
k ¶ Serui ſunt. ſed matri traduntur ad manumittendū. vt. ff. eo. ſed ſi pregnans. r. l. cum vero. ſ. apparet.
l ¶ Sunt. contra. ſ. de iure emphy. l. ij. r. ſ. ij. q. ſ. de cōtrabē. ſtip. l. ma gnā. vbi ſufficit diem venire multomagis in libertate.

digit. vade ſta vt libera. vt. ff. de acqui. poſ. qui abſenti. in prin.

libertatē relictaz dicis: r ab inestato aliū q̄ q ſcriptus erat here ditatem poſſediſſe / ſi nō a legitimo[a] quoq; herede fideicōmiſſaria libertas repetita eſt: nullo iure[b] preſtari cā ab eo qui rogatus nō eſt deſideras. ¶ Planc ſi pecunia[c] accepta heredē iſtitutū omiſſe heredi tatez docueris: libertatem tibi preſtare cogetur[d].

☞ Ex falſa cauſa dominiū tranſfertur r libertas data non reuocatur. hoc dicit Baldus. Vel ſic. Si legatarius putans legatum valuiſſe manumittat ſeruuꝫ ſibi traditū tenet libertas: licet legatū poſtea pronuncietur falſum: ſed viginti aurei a manumiſſo ſunt pſtandi. hoc dicit Sali.

Impe. Anto. a. Vale. Lex. ij.

QUāuis codicilli qui b⁹ auūculo defuncte legatus eſſe videris falſi pronunciati ſunt: tamen ſi ante moraz criminis queſtionem iuſtā libertatē es a legatario conſecutus: poſterioꝝ euentus non infirmat[e] ita datā libertatem. ¶ Plane ſm diui adriani conſtitutionem datur heredi. xx. aureozum[f] repetitio.

☞ Natus ex ancilla ſub conditione libera ante conditionis euentum eſt ſeruus. hoc dicit Salicetus.

Impe. Alex. a. Lucio. Lex. iij.

QUm libertatez mulieribus ſub conditione datam pronas: qd dubiuz eſt eos q ex his ante impletā eā edunt: ſeruos naſci r ptinere ad heredes iure dominij. ¶ Dis enim demū ſuccurſum eſt qui poſt moram preſtāde libertatis pgeniti ſunt: vt liberi r ingenui[g] nati videantur.

☞ Si ancilla ab herede manumittēda eius voluntate moretur vt libera liberuz parit: a⁹ ſecus. b. d. Sali.

Idem. a. ¶ Adriano. Lex. iiij.

SJ volūtate domini[h] in libertate eſt morata[i] cui fideicōmiſſaria libertas relicta fuit / ſm ſenatuſcōſultum r cōſtitutiones ad id pertinētes ciuis romana facta ingenuos pepit. ¶ Sed ſi nūq; ab ea libertas petita eſt: ſibimet imputari debet cur interea pgeniti ex ea ſerui[k] ſunt[l].

☞ Jure iſto minor. xx. ānis nō poterat in teſtāmēto relinquere libertatē. Sali.

Idem. a. Dionyſio. Lex. v.

MJnor annis[m] lege diffinitis nec p fideicōmiſſum[n] libertatem ſupremis ſuis elogijs relinquere poteſt: niſi bis quozū cauſam[o] probare poteſt.

☞ Poteſt per fideicōmiſſuꝫ ſeruo alieno libertas relinqui: r licet dñs nolit vendere legatū nō abrumpitur: ſed differtur in craſtinū donec forte mutauerit ppoſitū volūtatis. b. d. Bal. Vel ſic. Licet dñs ancille nolit eam vendere nō deficit legatum libertatis ab herede quandocunqꝫ poſtea preſtande. b. d. Sali.

Idem. a. Maximo. Lex. vj.

DEberi etiam aliene[p] ancille fideicōmiſſariam libertatē placuit: nec deficit boc debitum ſi interim domina (ſi modo nihil ex iudicio eius[q] qui queve reliquerit libertatē perceperit[r]) noluit vēdere: quia poſſit tempore pzocedente[s]: vbicunq; occaſio redimende ancille fuerit: preſtari libertas.

Libertas ſi fuo alieno relinq̄ tur qd in ris:

¶ Perceperit. nam tunc cogetur ad vendendū. vt. ff. ad leg. fal. ſed r ſi nō ſeruus. niſi baberet augilium minoris etatis. vt. ff. de mino. ſi minor annis ſeruum. Et no. deberi relictum licet voluntati non pareatur: quia p eum nō remanet. vt. ff. de leg. iij. pater. ſ. tuſculanus. r de leg. j. ſi fundum per fideicōmiſſum. ſ. iulianus.
s ¶ Tēpore pcedēte. quod differtur nō aufertur. vt inſti. de ſingu. re. per fideicō. relic. ſ. libertas. Ité no. qō dicit etiā aliene. vt. ff. eo. alieno. Et diſtingue: qz aut rogat beres manumittere ſeruū: aut legatarius. primo caſu. aut ſeruū teſtatoris: aut heredis: aut legatarij: vel alterius extranei. ſi teſtatoris cogit eū manumittere. qō ſi latitat fit oc cinus libertus p ſenatuſcōſultū rubrianum. vt. ff. eo. cum vero. ſ. ſubuentū. ſi heredis r tunc tenet manumittere. ſi vero latitat eripit ſeruus ex fideicōmiſſo in libertatē r amittit heres ius patronat⁹ ex vinciano ſenatuſcōſulto. vt. ff. eo. ſi eū. ſ. ſi qs ſeruū. r. l. non tñ. ſ. articuliano. ſi legatarij. aut is agnouit legatū r cogitur preſtare beredi ad manumittendū. aut nō agnouit: r tunc nō cogitur. vt ex hac redi ad manumittendū. aut nō agnouit: r tunc nō cogitur. vt ex hac l. habetur. ſi extranei cogitur manumittere ſi poteſt iuſto pcio emere. vt. ff. eo. alieno. ſ. ſi is cui⁹. ſi vero legatarius eſt rogatus manumittere ſeruum: aut talis eſt ſeruus qui nō poteſt ad libertatē puenire ſeruum: aut talis eſt ſeruus qui nō poteſt ad libertatē puenire ſeruum: aut talis eſt ſeruus qui nō poteſt ad libertatē puenire. quo caſu etiaꝫ legatū eſt inutile. aut poteſt: tunc ſubdiuidit: n

HJ quibus. ¶Casus. de danda libertate sticho eũ rogasti: manumisit: cuius erit libertas queritur? Respondetur q̃ heredis.

a ¶Manumittunt. vt i sti. de singu. reb. per fideicõ. relict. §. pe. z boc quo ad boc vt eos nõ vocet in ius. Itẽ quo ad cõtratab. sed non vt in seruitutẽ ex ingratitudine reuocet. Itẽ nec operas poterit impone re nisi sit filꝰ patroni q manumittit. vt. ff. d bo. libe. qui ex causa. z. ff. de ꝛtratabulas. l. patroni. z. ff. de lib. z eo. lib. l. j. Et distingue hic cui sint liberti: vt z digim. ff. in. l. pri. per. l. ff. de act. emp. titius. z de fideicõ. liber. generaliter. §. fi.

QUm proponas. Casus. Testamentũ fecisti: vxorẽ tuã in vna dimidia: filiuꝫ ex alia heredes istituisti. sticho fideicom. libertatez reliquisti. Si vxori tue placuisset: vxore partez eius repudiãte: z insoludum ad filium peruenie te: an seruo debeatur libertas: Respõ. q̃ si vxor non cõtradixit libertatem petere potest.

b ¶Cuꝫ proponas. vxor fuit scripta heres cuꝫ filio.

c ¶Non refragante. idez fi cõtradiceret. nec enim potest. vt. ff. eo. lucius. q̃ est ꝑra. ſ. hic subau. magine: z b nisi iustaꝫ causaꝫ habeat refragandi. vt. ff. de manu. testa. seruos. z de leg. ij. cuꝫ quidã. z. l. cũ pater. §. rogo.

QT si nõ. ¶Casus. Testamentum fecisti: filio tuo ipsi ferẽ uum tuũ nulla facta mẽtione libertatis tutorez dedisti. an p hoc fiat liber: Respon. q̃ fic. z libertatis fauore z pupilli videtur p coheredes pupil. vel si egheredauit pupil. per heredem patris videt recepisse. z hoc in prima. Idem est si seruũ alienum filio tutorẽ dedisti sciens eius ꝺditionem nisi te cõtrariũ noluisse apparuerit. z hoc in secunda.

d ¶Videatur. ascripta. i. non ꝓstita libertate. vt z. ff. de necef. fer. l. quidam. §. j. sed certe immo videt directa. vt instituo. qui testa. da. tu. pof. §. j. q̃ est contra. Sol. ibi in testamento: hic in codicillis. Vel hec corrigitur per illam. Vel hic liberum credidit. Vel hic putauit alienum. Vel hic diligebat heredem intantum vt sit verisimile q̃ velit eius esse libertũ: z magis q̃ ocinuꝫ. Additio. Prima solutio cõmuniter solet appꝛobari vt dicit Bꝛitto fozus pozcus in. d. §. j. insti. q in testa. da. tu. pof. ratio est quia quid facili directo disponitur in testamento q̃ in alia voluntate vltima. vt. l. bereditatem. z. l. non idcirco. ff. de codicillis.

e ¶Scies. fecus si ignozans. vt. ff. eo. generaliter. §. fi quis tutorez.

f ¶Datam. vt. ff. de testa. tu. l. si bereditas. §. fin. z. ff. de testamen. tute. l. si pupillorum.

HJdeicõmissaria. ¶Casus. Reliquit sticho titius fideicõmissariã libertatẽ: cum filius perueniret ad. xxv. annũ. decessit nũquid intercidit libertas: Dicit q̃ non. sed eo tempoꝛe puenit ad libertatẽ quo si viueret peruenisset filius ad predictam etatẽ.

Manumissus ex fideicõmisso libertus efficitur manumittentis. Hoc dicit Salicetus.

Ldẽ. a. Nicomedi. Lex. vij.

HJ quibus per fideicommiſſuꝫ libertas supꝛemis iudicijs relinquitur/eoꝝ liberti efficiunt a quibus manumittũtur[a].

Libertas peti potest etiaꝫ si coheres in cuius placito vel voluntate est apposita bereditatem non adeat: nõmodo iuste non contradicat. b. d. Sali.

Idem. a. Cutbici. Lex. viij.

QUm proponas[b] fideicommissariam libertatẽ ita tibi datam si vxori testatoꝛis placuisset: licet ea nõ adeunte bereditatem pertinere ceperit ad filium solida bereditas: nõ refragante[c] tamen vxoꝛe testatoꝛis potes pe tere libertatem.

Seruus tuto: datus videtur in testamento per fideicõmissum liber esse iussus si testatoꝛ eius conditionẽ non ignorauit. boc dicit Sali.

Imperatoꝛes Vale. z Gali. aa. Daphni. Lex. ix.

QT si non ascripta libertate testatoꝛ seruum tuuꝫ tutoꝛem filijs suis dederit: receptum est z libertatis z pupillozũ fauore vt per fideicommissum manumisisse eum videatur[d]. ¶Et si nõ suũ ꝓꝓzijũ sed alienum seruum cõditionẽ eius sciẽs[e] tutorẽ ascripserit: eque fideicõmissariam libertatẽ datam[f] (nisi aliud euidẽter defunctum senſisse appareat) ꝓudentibus placuit.

Libertas nõ perit licet moziatur ille in cuius ꝑsona tempus certum ꝓestande libertatis erat appositum. sed cum tempus aduenerit debetur. b. d. Sali.

Idẽ. aa. Dercuriali. Lex. x.

HJdeicommissaria quidem libertas ita tibi relicta cuꝫ testatoꝛis filius ad annum viceſi mumquintuꝫ peruenisset non intercidit: licet heredẽ inter ꝓestitutam etatẽ decessiſſe ꝓoponas: tempoꝛe quidem[g] quo si viueret ꝓefinitam etatem ipleturus foret spem libertatis nõ intercidere/vetus placitum est.

Fideicõmissaria libertas est ꝓstanda non autẽ competit ipso iure. z fi latitat q̃ ꝓstare deꝫ seruo subueniꝛ a iure. b. d. Sali.

Imperatoꝛes Diocle. z Maximi. aa. Flauiano. Lex. xj.

SJ seruus fuisti ac tibi per fideicõmissum libertas relicta fuerit: puides sine manumissione[h] te ad libertatẽz peruenire nõ potuiſſe: quapꝛopter si verbis ꝓecarijs cõstitutus seruus libertatem acceꝑisti[i]: adire ꝑsidẽ ꝓoꝛ uincie te oꝑoꝛtet vt causa cognita si tibi deberi libertatem ꝑspexerit ad manumittendum eũ qui debetꝛeat. vel si latitet/contra latitantem interpositꝰ[k] decreto tibi ꝓsꝑiciat[l].

Verbum cõmendo non inducit dispositionem: sed quandam cõgratulationem. b. d. Bal. Vel sic. Per verbum commendo non grauatur beres manumittẽ do. boc dicit Salice.

Idẽ. aa. z. cc. byzeno. Lex. xij.

QX verbo commendo[m] testamento vel codicillis[n] nõ videri[o] fideicõmissariam libertatez relictã esse/ auctoꝛitate iuris declaratur.

Agnoſcens legatum tenetur parere iudicio defuncti. Bal. Vel sic. Aliene ancille ꝓt fideicõmissaria libertas reling. z tenetur beres eam redimere vel eam vendere si fibi relictum agnouit. Sali.

Idẽ. aa. z. cc. Pitagoꝛi. Lex. xiij.

SJ te donatam ante matrimonium vxoꝛi sue postea ei[p] legato relicto testamento mamumitti seu codicillis seu verbis ꝓecarijs a successoꝛibus voluit[q]: tam eos[r] ad redemptionez z manumissionem: q̃ eam[s] que in capiendis relictis defuncti consensit iudicio teneri tibiq̃ fideicommissariam deberi libertatem nõ ambigitur[t].

In ventre existenti directo z ꝓ fideicommissuꝫ ꝓt libertas relinqui. z si plures nascantur sunt liberi. b. d. Sali.

Impera. Justi. a. Julia. Lex. xiij.

Tempoꝛe quidẽ ꝛc. vt. ff. de manu. testa. si ita scriptũ. z. ſ. de vsufruc. l. ambiguitatẽ. z. ff. de leg. j. si cui leget. Sed contra. ſ. de ma. testa. l. cũ testatoꝛ. z de nup. l. fancim. si qs. Solu. vt digi. ſ. quãdo dies leg. ced. l. ex bis. Itẽ videtur q̃ statim ꝓestanda sit. vt. ff. eo. l. si. que est cõtra. Soluti. ibi nõ intelligitur repetita conditio a substituto q̃ vitiaret. z ideo purũ est extunc.

SJ seruꝰ. ¶Casus. Seruo tuo i testamento fideicõmissariaꝫ libertatez reliquit: qualiter ad libertatẽz perueniet/queritur. Respõdetur q̃ per beneficiũ manumissionis. vnde si beres tuus libertatẽ ipsonere cõtradicit compellet euꝫ ꝓeses: si latitet ꝓ senatusconsultum ad libertatẽ peruenieꝛ decreto vel sententia ꝓetoꝛis interpoſita.

b ¶Manumissione. vel eo quod ꝓ manumissione habeatur. vt. ff. eod. si voluntate.

i ¶Accepisti. scilicet spe non re.

k ¶Interpoſito. id ẽ denunciatione vel lata sententia.

l ¶Prosꝑiciat. Vt. ff. de iudi. qui se. z boc ꝓ senatuscõsulto. Senatuscõsulta quatuoꝛ scilicet rubꝛianum/z damasianum/ z artificulianum. q̃ quãdo locum habent habeꝫ ff. de fideicõmiſ. lib. l. cuꝫ vero. ſ. subuentũ. z. l. cũ quasi. ſ. fi plures. z. l. nõ tantum. ſ. senatus. z. ſ. artificuliano. ẽ z vincianũ quod in seruo defuncti locum non habet sed heredis. vt in eo. ti. non tñ. ſ. sed si non heredi tarium. z in. ſ. fi quis. fuis auxiliant pro libertate cõſeqũda.

EX verbo. ¶Casus. Testamentum fecisti: beredem instituisti z digisti. beres meus cõmendo tibi hunc seruũ: nunqd per hec verba videtur ei libertas fideicõmissaria relicta. Respõdetur q̃ non.

m ¶Commẽdo. i. laudo vt h. z. ſ. fami. ber. quotiens. in fine. z q̃ cũ eo. l. fina. z. ff. mã. fi vero nõre. ſ. cum quidam. z de leg. iij. fideicommiſſa. ſ. fi ita quis. Alꝰ dicitur commendo: id est deposito. vt. ff. de verborꝫ ſignifi. commendare. z. ff. Cõmẽdo q̃q̃ depono ſignificat.

n ¶Codicillis. vt certo vel appoſito.

o ¶Non videri. vt. ff. eo. tbais ancilla. ſ. lucius.

SJ te donatã. ¶Casus. Sponſe tue ancillã dediſti legato postea vxoꝛi tue relicto: beredem tuum in testamento de ea manumitẽda rogasti: percepit legatum: an compellendus sit beres eã redimere z manumittere. z hec sit compellenda vẽdere: z manumissioni consentire: queritur. Respondetur q̃ sic.

p ¶Ei. scilicet vxoꝛi.

q ¶Voluit. testatoꝛ.

r ¶Eos. successoꝛes.

s ¶Eam. vxoꝛem.

t ¶Non ambigitur. Qui enim aliquid ꝓcipit cogitur manumittere vel vendere vt manumissio fiat. vt. ff. eo. generaliter. ſ. fi qs alienus. z facit. ff. eo. alieno. ſ. finali.

Cum inter

QUm inter. ¶ Casus. Serno meo nato ias certū est q relinqui potest per fideicō. libertas. an aūt nascituro iter veteres erat questio: quā decidit imperator dicens q nō soluz directa: sed fideicō. libertas ei relinqui potest. non solum masculo sed femine. nec obest n tpe quo editus fuerit partus mater fuerit ancilla. z hoc in prima. Si vo testator: sic dixit. qui nascit ex tali ancilla fiat liber: si plures edident: an omnes erūt liberi/querit. z respon. q sic. in ambiguis enim ꝛc. z hoc in secunda.

a ¶ Portaretur. De infante nato non est dubiuz. vt. ff. de manu. l. iuris ratio.

b ¶ Fauore. Alia legata postbumo alieno nō relinquebātur. vt institu. de bonoruz possessione. in prin.

c ¶ Solem respiciat. sic q nascit igenu⁹. nā igenu⁹ is est ꝛc. vt isti. de inge. i prin. Sed videt hoc falsum cuz fideicōmissaria libertas relinquitur. nā heredis libertus erit. vt s. eod. bi quibus. ꝛc.

Libertas directa et fideicōmissaria q̄q̄ differunt q̄q̄ nō.

Postbumꝰ habetur p nato ad effectū q̄rit de ei⁹ commodo.

d ¶ Et si. id est q̄uis.

e ¶ Omnes. vt arg. ff. de leg. j. q filiabus. ff. si qs. z de tu. testa. l. si qs. ff. j. z de rc. dub. ſi ita fuerit. in fi. Sed arg. contra. ff. de manumiſ. testa. cum ex pluribus. z. ff. de libe. z postbu. l. ij.

f ¶ Et magime. vt z. j. de cōi ser. ma. l. fi. z argu. ff. de reg. iur. l. in obſcura. z. l. in ambiguo. z. j. quibo. cede. pos. l. fi. z ō pac. l. maiores. z de reb. dub. l. quotiens. ff.

HAcillā. ¶ Casus. Ancille tue i testamēto fideicōmiſ. libertatez reliqui: heres erat in moza manumittendi eam: an manumiſſione heredis non interueniēte vel volūtate eius poſſit peruenire ad libertatem/queritur. Respondetur q̄ ſic ex ſententia preſidis: z pinde erit libera: ac ſi directa ei data eſſet libertas.

g ¶ A debitore. id est ab eo qui eam debet.

b ¶ Expectanda. ad hoc vt manumittat. erit enim liber z ſine heredis manumiſſione, interpellari tñ debet heres. vt. ff. eo. cum vero. ſ. ſubuentū.

QUm inter veteres dubitabatur ſi fideicōmiſſaria libertatem poſſibile eſſet relinqui ſeruo qui adhuc in ventre portaretur[a] et homo fieri ſperaretur.

¶ Nos vetus iurgiuz decendes libertatis fauore[b] cenſemus z fideicōmiſſariā necnon directā libertatē ſuam firmitatez habere: ſiue in maſculo: ſiue in femina qui queve adhuc in vētre vebitur: vt cū libertate ſolaz reſpiciat[c]: z ſi[d] mater ſua adhuc in ſeruitute conſtās cū vel cā ediderit. ¶ Sinautem plures creati vel create ſint: ſiue vn⁹ fecit mentionē: ſiue pluraliter nuncupauit: nihilominus omnes[e] ad libertatē a primis veniant cunabulis: cū in ambiguis ſenſibus melius ſit: z maxime[f] in libertate fauore eius humaniorē amplecti ſententiam.

¶ Factum iudicis ſupplet factuz bois ad dānum z nō ad cōmodū contumacis. b. o. Bal. Vel ſic. Poſt mozam in manu mittendo ſeruus per iudicē ad libertatez eſt deducendus. b. o. Sali.

Idē. a. Juli. prefe. pre. Lex. xv.

HAcillā ſiue ſeruū cū fideicōmiſſaria libertas ei relicta ſit: ſancimus ſi moza libertatis a debitore[g] facta fuerit ſententia preſidis eripi in libertatem: z nullo facto aut voluntate ab herede expectanda[h]: ſed talez habere eos libertatē quaſi ab ipſo teſtatore directis verbis fuerint libertatē conſecuti: cū ſatis ipium atq̄ abſurdū eſt heredes teſtatoris differre voluntates: maxime cū ad libertatē reſpiciunt.

¶ Si libertas fideicommiſſaria eſt relicta vni ex liberis ancille quem heres elegerit: illo moriēte nulla facta electiōe omnes ad libertatez perducantur. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Juliano prefecto prętorio. Lex. xvj.

SI quis in teſtameto ſuo rogauerit ſuum heredez ex liberis ancille ſue quā nominauerit[i] vnū quem elegerit ad libertatem perducere: z cū ancilla vnuz vel plures enixa ē: heres neq̄ oū ſupereſt[k] in libertatez aliquē adduxerit: vel cū deliberat quis ad libertatē perducēdus eſt: ab hac luce fuerit ſubtractus[l]. dubitabat ab antiquis vtruz ne omnes an quidam aut nemo ex his ad libertatez perueniant: ſed veteris quidē iuris altercatio multa ſibi ſuper huiuſmodi caſibus reſonauit. Nos autem heredis coercentes malignitatez ſi non voluntatem teſtatoris adipleuerit z mox cū potuerit non elegerit vnuz ex liberis ancille: z cū libertate donauerit: ſancimus cōpelli[m] nō ſolum eū ſed etiam heredes vel ſucceſſores eius/omnes ancille liberos in libertatē perducere: neq̄z enim hoc contrariū eſt ſententie teſtatoris. ¶ Cū eniz omnimodo quēdam ex his liberuz eſſe diſpoſuit z non ad certum corpus: ſed ad omnes reſpexerit/ſi non pareatur eius voluntati: ſine dubio ex ſentētia[n] teſtatoris omnes ad libertatē peruenīūt. ¶ Similēq̄z eſſe diffinitionem cenſemus: et ſi nō ab herede ſed a legatario vel fideicōmiſſario teſtator rogauerit libertatem imponi. ſic etenim iuſto timore heredes z legatarij vel fideicommiſſarij perterriti: z voluntatez teſtatoris adimplere procurent: z ſibi non ex omnium libertate quandā afferri patiantur iacturam. ¶ Q: ſi reclamauerint ſibi tale diſpendiū imputent non ex noſtra lege: ſz ex ſua lugētes inſtantia[o].

¶ Fatuus eſt ille iudex qui cum res petitur in eſtimatione cōdemnat ſi res prestari poteſt z debet. Vel ſic. Sentētia debet eſſe conformis libello: alias eſt iniuſta. hoc dicit. z ad hoc ſemper allegatur. Bal. Vel ſic. Vbi ſeruus legatur manumittendus. z heres patitur ſecū litem cō teſtari tráſacto ſpacio duoz⁹ menſium liber efficit iure patronatus legatario ſeruato. b. o. Salicetus.

Idē. a. Juli. pre. pre. Lex. xvij.

QUm quidā ſeruū ſuū ita legauerit vt legatarius libertatem ei imponat: z heres ad huiuſmodi legatum improbe verſatus ſeruum dare legatario dedignatus eſt: vt etiaz lite pulſetur: z iudex non in ipſum ſeruū ſed in eſtimationez litis condemnationem proferat: veteris iuris interpretes dubitabāt ne quod obſtaculum libertati ex hac cauſa procedat. ¶ Et ſi placuerit eandē deberi libertatē a quo dāda ē vtruz ne ab hēde an a legatario. ¶ Et ſi heres imponat libertatem an legatarius quod ex pecuniaria cōdēnatione accepit firmiter detineat: ſiue in totuz: ſiue ex pte ſiue et nihil. ¶ Talē itaq̄ altercationē reſecātes miramur quare iudex

tur in expēſis quas fecit in litem. ſ. in qua integrum ius patronatus reſeruatur.

drupluz. z pone legatario

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Seruum.in seruum enim debet facere condēnationem cum est manumittendus secus si non est manumittendus quandoq. vt.ff. de leg.i.si domus.in.§.qui confitetur.ꝛ.§.sequenti.

b ¶ Vitium.scilicet iudicis.

c ¶ Putamus ex tempore huius legis.

d ¶ Condemnatione.qd enim si proferatur:huic enim questioni nō respōdet. Sed respon.idē esse quod esset cum alicui re lingtur pecunia vt alienū seruum emat vt scilicet eum emat ꝛ manumittat.vt.ff.eo.l.genera liter.§.si quis tutorem alienum . Vel dic q̄ bene conuenitur a seruo vt manumittat: quia le gatum resedit penes cū cum onere suo . vt.§. de cadu.tol.§. pro secūdo. nec legatarius tenetur restituere pecuniā quia beres sua cōtumacia sen sit boc nāum.argu.§.l. proxi.in fi.ꝛ.ff.de tabul. exbi.locū.§.condemna tio. Vel dic tertio q̄ sic: ꝛ tunc idē videtur q̄d est bic.f.vt in libertate eri piat elapsis duob⁹ mēsibus a tempore litis cō testate. Quid ergo si interim beres seruum vē dat? Respon.erit in potestate ferui cui⁹ libert⁹ esse velit ēptoris vel rogantis.vt.ff.eo.l.genera liter.§.fi.ꝛ de act. empt. titius.nec restituitur p̄ciū vt modo dixi.

e ¶ Quadruplum.quod est speciale.alꝫ aut i simplum.vt.§. de iudi.l.p perandum.§. finautem alterutra.

Cōtinuatio. ¶ De dedititia libertate tolleda. ¶ Quia manumissionibus (de quibus explicuimus) ferui fiunt liberti:ꝛ libertorū olim triplex fuerat conditio: dedititia : latina : ciuitas romana:ponit primo de dedititia ꝺditōe: ꝛ subiūcit postea de latina:q̄ ꝙ sublate sunt ponit de eis tollendis non seruādis.bodie enim so la ciuitas romana sibi locū vendicat.Alꝫo.

Deditiij q̄les erāt. ¶ Deditiij erant q fine conditione se reddebant romanis:ꝛ q̄diu viuebant serui erāt.post mortem vero in libertatem eripiebantur.vt institut.de liberti.§.li bertino:cum.ꝛ de suc.lib.§.finali. Quare ergo non dicebantur serui? Respondetur.quia successorem habebant : ꝛ omnino libertatē ſperabant. Vel verius liberi erant:sed seruire tenebantur sicut alꝫ.j.cō munia de ma.l.j.§.finautem proprietarius.

Dedititia. ¶ Casus. Olim erat quoddam genus hominū qui liberti deditiij dicebantur qui viuebāt serui:sed mo riebantur vt liberi. Hodie dicit imperator q̄ huiusmodi hominum cōditio a romana repub. penitus tollatur:ita q̄ nec nomen remaneat.

f ¶ Nanum.nil enim significat dedititia libertas sicut nec chimera.

g ¶ Veritatem. Sic.§.communia de lega.l.j.in fine.ꝛ.§.ad officia.l. si qua.

h ¶ Legibus.nō opus est verbis quorum nullus sequitur effectus.

Latini q̄ sunt. ¶ De latina libertate ꝛc. ¶ Et bec latina libertas tollit. Et dicunt latini qui toto tēpore vite sue erāt liberi:sed in morte eripiebant in seruitute:ꝛ sic nō habebant beredem.vt insti.de suc.lib.§.fi.Et not. q̄ in hac.l.funt.gij.casus vel.giij.in q̄b⁹ olim fiebāt latini.bodie vero per legē istam fiunt ciues romani ꝛ vere liberi.in omnibus autez exceptis tribus seruatur ius patronatus illesum. Accur.

Um dedititi. ¶ Casus. In principio hui⁹ legis dicit ipe rator q̄ ex quo dedititia sublata est libertas quare ēt non latina libertas tollit? Nunquid latini liberti dicebant illi qui dū viuebant erant liberti in morte tamen eripiebant in seruitutem:nec habebant beredem. Et no.q̄ in hac.l.giij.sunt casus i quibus olim aliqui fiebant latini bodie ciues efficiūt romani. Primꝰ incipit ibi:Sācimus ꝛc. Dicit ergo q̄ sicut anti qua latinitas sublata ē; quia eius remanet ima go. Dicit ergo. Olim romani subiugātes sibi ali quam prouinciaꝫ transmittebāt homines illi⁹ prouincie in aliam.puin ciam.ꝛ dicebātur latini id est romani:ꝛ nō erant simplicit liberti nec erāt liberi.vñ sicut illa transmissio iaꝫ sublata est:q aliquādo bellum cū indigenis habebāt sic nō fiunt bodie buiusmodi latini:sed cū varijs modis introducta erat latinorum conditio:ꝛ difficultates ex orte taꝫ ex.l. q̄ ex senatusc̄ulo. qui imperator q̄ vult resecare ꝛ latinā libertatē tollere:ꝛ certos modos eligere in q̄bus olim cōpetebat latina libertas nō ptecta:quis enim eodez tempore dicet cōcurrere libertatem ꝛ seruitutez. ꝛ boc in prima.

Lex vnica.

Mpera. Justi.a. Joanni pfecto pretorio.

Um dedititi liberi iam sublati sint : quapropter imperfecta latinorū libertas i certis vestigiis titubata ꝛ quasi per satyrā inducta adhuc remanet:ꝛ nō inutilis quidē pars eius diminuitur: quod autem ex ipsa rationabile est boc in ius perfectum deducitur. ¶ Cum enim latini liberti ad similitudinem antique latinitatis que in colonijs missa est videtur esse introducti : ex qua nibil aliud reipublice nisi belluꝫ accessit ciuile: satis absurdum est ipsa origine rei sublata eius imaginem derelinqui. ¶ Cum igitur multis modis ꝛ pene innumerabilibus latinorū introducta est conditio: et leges diuerse ꝛ senatusc̄ulta introducta sunt : ꝛ ex his difficultates maxime emergebant tam ex lege iunia q̄ ex largiano senatusconsulto : necnō ex edicto diui Traiani:quorū quidem plene fuerant nostre leges: non autem in rebus cozuꝫ fuerat experimentum:studiosissimū nobis visum est hec quidem omnia ꝛ latinā libertatem resecare:certos autez modos eligere ex quibus antea quidem latina competebat libertas:in presenti autem romana defertur cōditio : vt his presenti lege enumeratis et ciuibus romanis nascentibus:ceteri omnes modi per quos latinorum nomen inducebatur penitus con quiescant : ꝛ non latinos pariant sed pro nullis habeātur. ¶ Quis enim patiat talem esse libertatez ex qua in ipso tempore mortis in

Lex vnica.

De dedititi libertate tollenda. Titulus.v.

Dedititi libertini erant qui per manumissionem minorem libertatem consequebantur:quia liberi efficiebantur : sed toto tempore vite sue seruire tenebātur. Hanc conditionem libertinorū tollit lex ista:ꝛ vult q̄ eo modo sint liberti quo sin pliciter manumissi ꝛ ab eis non differāt. boc dicit Salicetus.

Idem.a. Juliano pfecto pretorio.

Lex vnica.

Dedititia ꝺditio nullo modo in posteruz nostraz rempublicā molestare concedatur:sed sit penitꝰ deleta:quia nec i vsu esse reperim⁹: sed vanū nomen hmōi libertatis circūducitur. Nos enim qui veritatem colimus:ea tantummodo volumus in nostris esse legibus que re ipsa obtinent.

De latina libertate tolleda:ꝛ per certos modos in ciuitate romana transfusa. Titu.vj.

Primo ꝙ oritur . secundo statuit. secunda ibi:sancimus.

bantur liberi:non tamen erant cum moriebantur serui.

i ¶ Ad similitudinem antique. Olim ersi romani subiugātes aliquā prouinciā homines eius ad alia dirigebant prouinciaꝫ.ꝛ vocabant latini.id est romani:non tamen erant.sic ꝛ bi liberti vocabant liberi:non tamē erant.vnde ꝛ sicut illa missio est sublata eo ꝙ quādoq; vel cōtra indigenas vel cōtra rempublicā insultabant.ꝛ non fit bodie bec transmissio:sic nec sunt bmōi latini. Accur.

Colonia dicit terra ad colēdum destinata.

o ¶ In colonijs.i.in villis vel in terris.proprie enim dicitur colonia terra ad colendum destinata.vt.ff.ad municip.l.eius qui.§.j.ℏ bic pro tota vna prouincia ponitur.

p ¶ Origine.id est transmissione.

q ¶ Imaginem.id est latinitatem ad eius similitudinem inductam. ꝛ sume bic argumen.q̄ ex legibus correctis non debeant fumi argumenta in causis.argu.§.de iusti.eo.confir.l.vnica.Item arg.cessante causa cessat etiam effectus.cessante principali cessat ꝛ accessoriuꝫ. vt.ff.de reg.iur.cum principalis.

r ¶ Cum igitur.quia q̄ est vtile recipimus:ꝛ quod est inutile despicimus:ergo videamus q̄d sit vtile ꝛ quid inutile.

s ¶ Senatusconsulta . De quibus babes. institu.de libertinis.§.libertinorum.

Satyra q̄liter accipitur.

m ¶ Per satyrā . id est per varietatem nimiam siue diuersitatē introductam.vt in decre.distinctio.ij.c.satyra. multe ei leges ꝛ varie de ea tractabāt:ficut.ꝛ.j.dicitur. Vel dic per simile dici satyrā:quia vt satyrici ludentes iponunt laruaꝫ: id est barbam . vt etiam iuuenis videatur senex qui non est.sic ꝛ bi dice

Concurrant

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Concurrant.vt insti.de suc.lib.§.fina.

¶ Sancim^a. ¶ Casus. Titius vult seruo suo absenti p epistolaz dare libertatem:an possit queritur. Respō.q fic.adhibitis quinq testibus eidē epistole subscribentib^b.z fiue per se scribente:siue per tabellionem data fuisset in codicillis erit liber non latinus romanus pa

tronoviuente ei liberta

te plena cōpetente. b.d. vsq ad.§. sed z si qs. in quo figura casum Bmodo. Si quis inter presentes seruo suo voluerit libertatez donare potest: adhibitis quinq testibus: z sic extra iudicii z siue coza iudice inter acta z tabulario boc fuerit p testatus:siue testes in iudicio:iudice tñ non auctorante:sed vt teste audiēte ptestati fuerint q talis seruū talem fecisse non latinus vt olim:sed ciuis efficietur romanus.

candez personam simul libertas z seruitus concurrant^a: z q quasi liber moratus est eripiatur: non solum in mortez:sed etiam in seruitutem.

☞ Per scripturam seu epistolam quinq testib^b subscriptaz z ab ipso patrono scriptam vel subscriptam cōsequi potest seruus etiam absens libertatem a domino quasi ex vltima voluntate.b.d.vsq ad.§. sed z si quis.Sali.

b ¶ Sancimus.hic incipiunt.gij.vel.giij.casus.

c ¶ Per epistolā.scz vltime volūtatis fz Jr.Tu dic iter viuos habite.vt in fi.§.z inter absentes. consequitur tamē liber tatē quasi ex vltima voluntate . vt subijcit quod pōt pdesse patrono: ad boc vt nō videat ꝯcedere peculiū. vt.§. de pecu. eius qui me.lib.i.j. Sed qd si non cum hac solēnitate vt testiū z literarum publicarum:Item subscriptiōis patroni z testium vel ipsius patroni:sed duo tm testes iter fuerunt:Respondetur. consequitur libertatez: sed non quasi ex vltima voluntate.

¶ Sancimus^b itaqz si quis per epistolam^c seruū suum^d in libertatem perducere maluerit:licere ei hoc facere quinqz testibus adhibitis:qui post eius literas:siue in subscriptione positas:siue per totum textū effusas literas supponentes fidem perpetuam possint chartule pbere: z si hoc fecerit siue per se scribēdo:siue per tabularium libertas seruo competat:quasi ex ipsa imitatione codicilli delata.ita tamen^e vt ipso patrono viuente z libertatez z ciuitatem romanam habeat.

☞ Etiam inter amicos seruo presenti potest libertas in presentia quinq testiū dari: tam in iudicio apud acta ꝯ extra: dummodo fiat scriptura.b.d. vsq ad.§. sed scimus.Salicetus.

d ¶ Seruum suuz. absentem scilicet.

e ¶ Jta tamē.boc subiūgit:q z in codicillis manumittitur nō nisi mortuo testatore libertatem cōsequit.hic autē statim consequuntur vt dicit.z bic est primus modus antique latinitatis i plenā libertatem deductus.

f ¶ Seruo.presenti.nam supiori casu dixit quando absenti quod placet: qz de epistola dixit.

g ¶ Similiter.id est sicut in superiori casu.

h ¶ Testificatus.i. pśente iudice z tabellione data libertate: z quinqz testibus interuenientibus z subscriptione manumittentis z testium.

i ¶ Testium voces.i.q: quinqz testes in iudicio testificantur q talis seruū suū manumisit presentib^b eis:z scriptura inde facta:z subscriptio tam patroni ꝯ testiuz est secuta: psumitur enim fic fuisse.vt ff.de dona.l.ex hac.In superiori ergo.§.z in isto quatuor casus colligē qbus debetur libertas vt ex codicillis : vnus in primo.tres in isto. Primus quando inter absentes. Jté inter presentes extra iudicium. Jté in iudicio z coram iudice z aliis tanꝯ inter acta. Jté coza iudice sed non in forma iudicij. Alij dicunt esse tres tantum z sic sequitur quintus vel quartus modus.§.proxi.§.

k ¶ Habeant.scz testium voces.

¶ Sed scimus. ¶ Casus. Si aliqs seruū suū egrotātez dereliquerit z extra domū eiecerit publice:nec alij eū cōmēdauerit:vel ad hospitale misérit:fiet iste talis seruus ciuis romanus nō latinus vt olim nullo modo adhuc supstite dño iure patronatus reseruato vel spe i bonis eius relicta succedendi ipso moriente. Jiuia.

l ¶ Periclitantem.idē si nō sit infirm^a fm quosdā.vt in auc.de nup.§.si vo ab initio.z.§.z multopotius.coll.iiij.qō nō placet.z.d.auc.in lāgue te.dicit sicut hic.z i alia j.de ifan.l.ij.z facit.ff.de bo.lib.l.vl.§.bis videlicet. Dic ergo si sanuꝫ est seruus est nullius:donec vel se occupet vel ab alio occupet. vt.ff.p derelic. l.fi.de stip.ser.l.qō seruꝰ. nec obstat qō ff.de pubblī.iudi.l.scīdum. quia vere nō iō ꝯ est absolutꝰ est liber:sed qz abiectus potest esse liber.

Seruus a dño abiectus cui fit.

m ¶ Publice.vt notū sit publice.

n ¶ Vite liberti . quātuz ad ius patronatus.

o ¶ Cū moriat. quantuz ad occupandū bona iure peculij.

¶ Similiqz mō. ¶ Casus. Si aliquis ancillaz suam bac cōditiōe vēdiderit ne pstituat.z si pstituta fuerit in libertatē eripiat: vel si pstituta fuerit liceret ei manū injicere:z empto:eaz pstituere:vel venditor in eā manus injicies similiter pstituerit:fiet libera nullo casu pstituēti i ea iure pfonaꝫ seruato.

p ¶ Tentauerit . erit q dem liberavt subijcit.vt ff.qui fine ma.ad libert. per.si quis obligatuz.in fi.z.§.fi mā.ita fu.ali.ne pro.l.i.§.j.

q ¶ Injectionē.i bac pstitutiōe specialiter bic seruatur vt si man^o inie ctio fuerit apposita fine cōmemoratione libertatis teneat:alioquin potior est libertatis cōditio ꝯ manus injectiōis vtroqz apposito : vno a primo vēditore alio a se cūdo.vt.ff.de ser.expor. si titius seruum.§.pen.z §.fi.z notant bic quidaz duos casus de.quī. alij vnum dicunt.Accur.

¶ Sed z qui. ¶ Casus. Si serui alicuius voluntate ipsiꝰ vel heredis ei? pileati antecesserint dñi defuncti cadauer: statiz fiant ciues romani ne populus credens eos liberos esse decipere

¶ Sz z q^a dñi funus pileati^p añ cedūt:vel i ipo lectulo stātes cadauer vētilare^r videant:si ꝑ exvolūtate fiat vl testatoris vl^b dis^s:

secus fieret patronatus iure patronis seruato.

r ¶ Sed z qui.scilicet serui.

s ¶ Pileati.i.pileos ferentes in capite vt liberti:nec enim serui defebant:vt per boc fieret honor mortuo.

Pileati serui q dicuntur.

t ¶ Ventilare.ture fm Jr.Tel dic funibus:quia funibus portabātur qui trabi poterant buc illuc.

v ¶ Heredis.accōmodata post aditā hereditatē.vt.§.de manu.testa. Idirectis.nisi postea adeat quando obstabat ei factuz suum.vt.ff.de pig.ac.l.rem alienam.z.§.de ser.pigno.da.ma.si creditoribus . vt.ff. quorum leg.l.i.§.qō ait prz.scd nō adita nō erāt liberi.vt.§.de cadu. tol.§.in nouissimo.z de ma.testa.libertas.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a Illico. id est adita beredita te vt digi.
b Neque quis. testator vel heres. ꝛ dic ne qs. i. non aliquis.
c Humanus. id est vale liberalem.
d Romani. ff. o. tacere i. alio ꝛ deceptione ē nocere: vt. ff. ad vel. l. fi fine.
Illo. pculdubio [Causa.] Nisi quis in testō vel iter vinos ferrū manumisit: ꝛ adiecit ꝙ velit eū fore libertinū talis adiectio abiiciat. ꝛ fiat ciuis Romanus.
e Ciuis romanꝰ. no. nō vitiari vitio per inutile. vt. ff. de arb. pedi. Sed ar. C. ff. ō reg. iur. l. actꝰ.
Sꝫ fi. [Causa.] Si ali quis in testō suo bereditate extraneo instituto libertatē seruo reliquerit directā sub ꝺdi. si nauis egressa venerit ꝛ pēdēte eo heres eus manumiserit: latinꝰ nō fiat vt olim: ſꝫ ciuis roma. ꝛ fi cōditio defecerit fiat libertꝰ manumittentis. Si vō extiterit liberoꝝ ꝛ agnatoꝝ in eo reseruato iure patronatꝰ ꝛ dicatur libertus ocinus. Tiuia.
f Libertatē. directā ſꝫ Joā. vt in fi. buiꝰ. ſ. ptz.
g Impoſuerit. huic est C. ff. ad tre. fi cui pure. ij. rñ. vbi dicit C defūcti voluntatē iteriꝫ nō ſtādā libertatez. Sed exponе ibi. i. C defuncti voluntatez esse ſi cogeret heres ſponte suntes pōt vt hic.
b Cognatꝰ. qbꝰ ꝛ agnati cōtinent: succedūt eni vſq; ad. v. gradū. vt inſti. de ſuc. libe. ſ. multis. nec est C. ff. de in ius voc. l. venia. qr ibi dicit trāſire ad extraneos bereditas q̄dā iura patronatus q̄ ſunt in nō faciēdo vt de nō vocādo in ius vel nō teſtificando. hic dicit de ſuccedendo nō trāſire.
Illō etiā. [Causa.] Si ſeruꝰ a dño ex poſſeſſione libertatis i ſeruitutē petat: ſiue ſeruꝰ in libertatē ex poſſeſſione ſeruitutis. pclamauerit ꝛ succubuerit: ꝛ aliqs p seruo ꝙ decreuerit. vt remaneat liber: olim erat latinus bodie fiat ciuis ro. nullo iure patronat̄ dōmino seruato. Tiuia.
i Solutum est. ſponte accipiēti. at ſi accepiſſet a seruo nō cogeret ſtare pacto. vt. ſ. de tranſac. l. interpoſitas.
k Dnimine. Ut C. ſ. de oper. lib. q nūnus. Sed C. ſ. de bo. liber. l. j. rñ. vbi dicit cū bēre ſtabulas. Sꝫ ibi a seruo accepit pecuniā: b ab extraneo vnde ſecus est. vt. ff. fiant illico[a] ciues romani. [Et ne quis[b] vana liberalitatei actare ſe concedatur vt populus quidē cū quaſi humanum[c] reſpiciat multos pileatos in funus procedentes aſpiciens omnibus autē decem ptis manēt illi in priſtina ſeruitute publico teſtimonio defraudari: fiant itaqꝫ ꝛ hi ciues romani[d]: iure tñ patronatus patronis integro reſeruato.
Non attenditur volūtas manumittentis in ea parte qua dicit ſe velle illum latinum libertum eſſe. b. o. vſq; ad. ſ. ſed ꝛ ſi ſub conditione. Sali.
Illo proculdubio obſeruādo vt ſi qs ſiue in teſtāmēto ſiue vindicta quēdam manumiſerit: licet hoc dixerit vel ſcripſerit ꝙ voluerit eum eſſe latinuꝫ ſupuacua adiectio latinitatis aboletur: ꝛ ita fiat ciuis romanus[e]. ne modi qui ab antiqua obſeruatione in ciuitatem romanam homines. pdu. cebant per priuatorum voluntates diminui videantur.
Si heres manumittit ſeruū pendente cōditiōe libertatis ſibi relicte ꝛ libertas. ſed cuiꝰ fit libertus demōſtrabit ꝺdi tiōis euētus. b. o. vſq; ad. ſ. illud. Sali.
Sed ꝛ ſi ſub cōditiōe qdez libertatē ſuo ſuo reliq̄rit ꝛ adhuc pēdēte ꝺditiōe extraneus heres libertatē ei ipoſuerit nō vt antea latinꝰ: ſꝫ ciuis fiat romanus. [Et ſi qdē cōditio defecerit ipſiꝰ heredis qui libertatē ipoſuerit[g] maneat libertus. [Si autez fuerit adimpleta conditio: ne eripiat liberis fortitan ꝛ cognatis[h] ius patronatus ocinus libertꝰ videatur: ꝛ ad eū iura patronatus perueniant cui leges concedunt.
Si pciū recipit dñs vt ſeruus i libertate moret: vel eum manumittat bodie libertus latinus nō erit: ſed ſimpleꝫ libertus. b. o. vſq; ad. ſ. ſed ꝛ ſi quis. Sali.
Illud etiam ſatis accerbuꝫ nobis viſum eſt: qō putabat antiquitas ſi in liberali iudicio ſuparatus fuerat ſeruus a dño deinde ſerui pciū ab aliquo ei ſolutū[i] eſt in latinitate eum remozari: quēadmodum enim rationabile eſt ꝛ pcio euz perfruit: ꝛ moztis liberti tempore denuo eum in ſeruitutez deducere cū nō ſint ambo caſus ſibi conſentanei: ꝛ in preſenti igitur caſu libertas romana ei accedat: iure patronatus minime[k] ei subnixo: quia ipſe quodāmodo ſibi libertus inuenitur.
Si dominus nubit ancillam libero: libera efficit. b. o. vſq; ad. ſ. ſimiliq; modo. Saltcetus.
Sed ꝛ ſi quis homini libero ſuā ancillam in matrimonio collocauerit: ꝛ dotē ꝙ ea conſcripſerit (qō ſolutuꝫ eſt in liberis perſonis ſolū. pcedere) ancilla non latina ſed ciuis efficiatur romana.
Si eniꝫ hoc qō frequentiſſime in ciues romanas ꝛ maxīe in nobiles perſonas fieri ſolet. i. dotalis inſtrumenti conſcriptio[l]: ꝛ in hac pſona adhibita eſt neceſſariū eſt conſentaneum effectuꝫ huius ſcripture obſeruari.

Mauten. de nupt. ſ. ſi vero ab initio. ꝛ ſ. aſcꝫptitio. col. iiij. ſti. j.
Si quis recipit ancillā in matrimoniū vt liberā. vel ecōtra ꝺulier recipit ſeruū vt liberuꝫ dño ſciente ꝛ patiente liber efficitur ꝛ tenet matrimoniū: qō non ꝓcedit in aſcripttitio. b. o. ſm canones diſtinguit an ſciatur inter coniuges ꝛ tunc tenet matrimoniū: aut neſcit ꝛ tunc nō tꝫ ggig. q. ij. c. ſi quis liber. Sali.
Hoc qui ſuā ancillā credenti[m] tradidit in matrimoniū tanꝫ liberam: ſiue confecerit dotalia inſtrumēta ſiue nō: aut ſciēs eā duci tacuit[n] ex ſtudio dominū cius amittit: caqꝫ ad ingenuitatē rapit. ꝺdē dicit de ſeruo. [Si vō nec dñi voluntas nec taciturnitas ſtudioſa itercueniat ꝛ qs credidit libere ſe iūgi pſone: illa vō famula exiſtere declaret ipſo iure matrimonium[o] non tenet. [Aſcripritio autē alieno nubere liberā non tꝫ ignorante vel ſciēte vel cōſentiēte domino: imo oat licētia domino per ſe vel per preſidem abſtrahere aſcripritiuꝫ ſuū: ꝛ plagis mediocribus eū cāſtigare. Finis autenti.
Affirmans apud acta feruum ſuum eſſe eius filium facit eum liberum ꝛ nō latinum: tꝫ eum non faciat fibi filium. b. o. vſq; ad. ſ. ille autem. Sali.
Similiq; nō ſi dñs iter acta quēdā ſeruū filiū ſuuꝫ noīauerit: voci ei[p] quātū ad liberā ꝺditiōez credēdū ē. ſi em ipſe tali affectione fuerit acceſſus vt etiā filiū ſuū ſeruū noīare[q] nō indigneꝫ: ꝛ hoc non ſecreto neqꝫ inter ſolos amicos: tꝫ etiā actis intercueniētibus ꝛ quaſi in iudicij figura[r] noīauerit: qūo pōt eū ſeruū iterū ſaltem motientem habere: ſed ꝓducat ꝛ ipſe in ciuitatem romanaꝫ vera libertate ꝛ nō falſo ſermone dñi ſui ſuſtentatus.
Si dñs inſtrumenta ſeruitutis tradat ſeruo vel cozrūpat in preſentia qnqꝫ teſtiuꝫ ſeruus liber efficitur: iure patronatus domino illeſo ſeruato. b. o. vſq; ad ſ. bis tantummodo. Sali.
Ille autē nouiſſimus antique latinitatis modus in ciuitatē romanā trāſlat[s] eligendus eſt: ſi qs inſtra ex qbus ſeruus oſtendebatur vel vederit ſeruovel cozrupere rit. Sed ne furādi occaſio ſeruis fortitan[t] oetur: ꝛ fua malignitate in libertatē pueniāt: talis modus certa ꝛ indubitata ꝓbatione manifeſtetur: vt teſtibus preſentib[u] non min[u] qnqꝫ[v] dñs inſtrumēta de bo. li. l. ēt. ſ. ſi qs nūmos. ꝛ de ſuis ꝛ leg. l. ite ſtato. ſ. j. Ite no. B vbuꝫ ſequētu. Nō bñ ꝗueniūt. nec in vna ſede morant Maieſtas et amor ſcē ptri grauitate relictaꝛc.
Sꝫ ſi qs. [Causa.] Si qs ācilla ſua alicui libero credēti cā liberā collocauerit in mrimonio: et dotalia cōſcribat inſtrumēta olim fiebāt latini: bodie ciues Ro. Tiuia.
Conſcriptio. Arg. qꝫ ipſo facto aliqd declaratur. vt. ſ. de teſt. l. nō cōdicillum. ff. de repu. l. fi. ff. de pa. pol. l.
Deboc. Credēti. id est ei cq credebat dño tradenti ꝛ volēti eam liberaꝛ. vt in coꝛ. continetur. Accur.
Tacuit. ſic ergo tacere in alicui deceptionez nocet. vt ꝛ. ff. ad vellē. fi ne. ſ. j. ꝛ. ſ. in bac. l. ſ. fꝫ ꝛ qui domini.
Matrimoniuꝫ. non tenet. ſed fm canones diſtinguit an ſciatur inter coniuges: ꝛ ſic tenet matrimoniū: vel non: ꝛ tūc non tenet. vt. ggig. q. ij. c. ſi quis liber.
Similiq;. [Causa.] Si quis coꝛa iudice ſeruuꝫ ſuū filiuꝫ vocabat quātum ad cām liberales ꝛ nō quo ad ius filiatiōis olim erat latinus: bodie ciuis Ro. Tiuia.
Noiare. ꝛ fic ſola noīminatio facit eū liberuꝫ fꝫ Alꝫo. qō nō credo niſi adoptauit eum vel adoptare ſcepit: vt fo: te niſi ea voluntate vocauit: vt vellet eū liberum eſſici.
Judicij figura. Nota figura iudicij. Et ſic no. licet qō ago nō valet vt ago: valet tñ vt valere poteſt. i. licet per hoc nō efficiat filius: ſit tamē liber. vt ꝛ inſti. de adopti. ſ. fin. Sed arg. cōtra. ff. de cōſti. pecu. l. j. ſ. ij.
Ille autē. [Causa.] Si aliquis ſeruo ſuo inſtrumenta emptionalia q̄ in ēptiōe ſerui cōfecta erāt tradideritꝰ vel cozruperit adbibitꝰ, v. teſtib[u] talia em inſtrumēta ſeruo dari nō poſſunt. ꝛ niſi teſtibus. v. adbibitis ne ſeruo furādi det occaſio. et tūc nō fiat latinꝰ vt oliꝫ. ſed ciuis Ro. Tiuia.
Foſitan detur. Not. nō dari occaſionē delinquēdi. vt. ſ. de indic. vi. l. ij. et. ff. nau. cau. l. j. ſ. magima. ꝛ in pemio deſtoꝝ. ſ. illud.
Non minus quinq. eſt ergo deterioꝛ liberta tis ꝺditio q̄ alteriuꝫ rei cū alſo duo ſufficerēt teſtes. vt. ff. de pba. ſi chirographū.

Ter. ibi: ſꝫ ciuis. Dos eſt cōſtitui nō pōt: niſi

liberis perſonis. ꝛ con coꝛ. c. illud. cū gloſ. ſup ff. donatio nē extra de ſtump.

Quidius in fine ſcōi metamoꝛ phoſeos.

Delinq̄ndi occaſio nemini danda eſt.

Libertatis ꝺditio eſt deterioꝛ q̄ alteriꝰ rei.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Chiro/ graphũ si habeat de pitor: an p graphum. ꝛ de pact. l. labeo. qũ non placet: nisi probetur redditi: vt ff. de sol. l. pecunie. ꝛ. l. seq. est tamẽ magna ꝑsumptio pro debitore.

rographum. ꝛ est ratio cũ sint familiares: ꝛ qꝛ res est eis maxima facile subtraherent: vt ar. ff. de fideicõ. l. fi. Alij dicunt alibi ꝑsumi debitorem liberatũ eo ipso ꝙ est apud eum instrumentũ. vt. d. l. si chirographum. ꝛ de pact. l. labeo. qũ non placet: nisi probetur redditi: vt ff. de sol. l. pecunie. ꝛ. l. seq. est tamẽ magna ꝑsumptio pro debitore.

a ¶ Denegauimus. ff. c. §. fi. scimus. ꝛ. §. similiqꝫ modo. ꝛ. §. illud.

¶ Dis tantummodo.

¶ Catus. Dic. qđ. modis electis ceteri abolentur: nec latini dicant: sed serui manent: ꝛ lex iulia no: bana: et senatusconsul. cõquiescat: nec decetero locum habeat: et lꝫ antiquitus libertoꝝ triplex fuisset cõditio qui dam enim plenã: quidã plenioꝛe: quidã semiplenam accipiebant libertatẽ: et ciues fiebãt Ro. Constitutio aũt ista ad futuros libertos pertineat: ꝛ si aliqua bona libertoꝝ ante. l. ista occupata sunt eis non ꝓciu dicetur. Viniauus.

b ¶ Cõquiescũt. nõ tamẽ tollit modos manumittendi. vt. §. de his qui in ec. ma. l. fi. ꝛ institu. de liber. §. multis.

¶ Dis tantũmodo casib⁹ ex oi iure latinitatis antique electis: ceteri oẽs modi qui in libris ꝓtu dentũ vel cõstitutionibus enumerati sunt: penitus conquiescant[b]: nec latini ab eis ꝓcedant: sed manent (vt dictũ est) serui in sua cõditiõe: nec tali remedio abuti cõcedantur: ꝛ ne in posterum aliqõ ius latine libertatis nostris legibus incurrat: lex iunia taceat: largiano senatusconsulto[c] cessante. fileat edictum diui traiani[d] qõ ex ea sequebat: et si qua alia lex vel senatusc̃ultũ: vel etiã cõstitutio loquit de latinis: ea inefficax q̃tũ in eã partem[e] remaneat: ꝛ triplex antea via libertatis que multiplices introducebat ambages vno directo tramite discat ambulare.

¶ Si aliqua lex vel cõstitutio libertatis faciat mentionẽ: non autem latinitatis ea ꝓ̃o ciuitate romana loq intelligat. ¶ Sed si qdã liberti iam moꝛtui sunt: et bona eoꝝ quasi latinoꝝ his quoꝝ̃ intererat aggregata sũt: vel adhuc viuũt: nihil ex hac lege innouet: ſ maneãt apud eos iure antiquo firmiter detentata ꝛ vendicanda. ¶ In futuris aũt libertis ꝑsens cõstitutio locum sibi vendicet.

Senatusc̃onsultus largianũ.

c ¶ Senatusc̃ulto. quo cautum est vt liberi manumissoris nõ nominatim eꝓhẽdati extranei heredib⁹ eoꝝ̃ in bonis latinoꝝ ꝓponerentur. vt insti. de suc. lib. §. fi.

Edictũ diui traiani

d ¶ Traiani. qđ edictus faciebat viuũ ciuẽ romanũ: latinũ aũt moꝛiẽte ꝛ inuito ꝛ ignoꝛante patrono ad ciuitatẽ ire beneficio ꝑncipis volebat: vt insti. de succes. liber. §. finali.

e ¶ In eam partẽ. Nota scripturam ꝓ̃o parte tenere ꝓ̃o parte nõ. vt in auſ. vt cum de appella. cog. §. finaute§. collatio. viii. ꝛ digi. §. de transac. fi ex falsis.

¶ De cõmuni suo manumisso. ¶ Digit de ꝓpꝛijs seruis nunc de cõmunibus.

Diuisio.

A cões suos. Primo alter cationes anti quoꝝ recitat. Sc̃do illas decidit ꝛ noua dubia remouet. Sc̃ũda ibi: bis itaq;. ¶ Casus. Olim ſ aligs habebat seruũ cõmunẽ cum aliquo: ꝛ alter seruo volebat libertatẽ impenere. Inter veteres erat q̃stio: an nõ volẽti manumittere pars volẽtis accreſcat. necne. ꝛ hoc magime i milite dubitabatur: ꝓpter hoc duplex circa materiam istam fiebat constitutio. Prima ſ miles seruũ cũ ꝑna to baberet cõmunem. et ei libertatẽ voluit imponere heres suus cõpelle vel det famulo suo vel deleat: aut alio modo coꝛrũpat: er eo igitur modo ciuitatẽ ei romanam competere cẽſcimus: ſaluo iure patronatus tam in hac specie q̃ in ceteris nisi vbi ſpecialiter hoc patronis denegauimus[a].

☞ Dic cassat omnes alias leges de latina libertate loquentes: et subiũgit q̃ hec leg habet locũ in libertis ciuitatis: non autem ꝑsentibus vel iam moꝛtuis. b. d. vsq; ad finem. Salice.

¶ Dis tantũmodo casib⁹ ex oi iure latinitatis antique electis: ceteri oẽs modi qui in libris ꝓtudentũ vel cõstitutionibus enumerati sunt: penitus conquiescant[b]: nec latini ab eis ꝓcedant: sed manent (vt dictũ est) serui in sua cõditiõe: nec tali remedio abuti cõcedantur: ꝛ ne in posterum aliqõ ius latine libertatis nostris legibus incurrat: lex iunia taceat: largiano senatusconsulto[c] cessante. fileat edictum diui traiani[d] qõ ex ea sequebat: et si qua alia lex vel senatusc̃ultũ: vel etiã cõstitutio loquit de latinis: ea inefficax q̃tũ in eã partem[e] remaneat: ꝛ triplex antea via libertatis que multiplices introducebat ambages vno directo tramite discat ambulare.

¶ Si aliqua lex vel cõstitutio libertatis faciat mentionẽ: non autem latinitatis ea ꝓ̃o ciuitate romana loq intelligat. ¶ Sed si qdã liberti iam moꝛtui sunt: et bona eoꝝ quasi latinoꝝ his quoꝝ̃ intererat aggregata sũt: vel adhuc viuũt: nihil ex hac lege innouet: ſ maneãt apud eos iure antiquo firmiter detentata ꝛ vendicanda. ¶ In futuris aũt libertis ꝑsens cõstitutio locum sibi vendicet.

¶ De cõmuni seruo manumisso. Titulus. vij.

☞ Olim ſ socius legabat libertatẽ cõmuni seruo: ſi erat miles eius bonis compellebatur illũ emere ꝛ libertatẽ dare qõ nõ erat in ꝓuato: ꝛ eg aduerſo socius cõpellebatur vdere: ne libertas deficeret: ꝛ ſi nõ ꝓueniebãt de ꝓtio iudex illud arbitrabatur. ¶ Dodie ẏo siue ſit miles siue ꝑpatus qui vel iter viuos vel in vltima voluntate seruũ cõmunẽ vellet manumittere cõpellitur socius siue ſit vnus siue plures illũ ei vel eius heredi vẽdere: nec ꝓ ptio ad iudicẽ recurritur: qꝛ leg ista caſſat in verſi. ne aute q̃ritas. ꝛ si ꝑtium oblatũ nõ recipiat ſufficit in ede sacra deponi vt bic in ẏſi. sinaute socius. ꝛ peculium serui inter socios. ꝑ rata dominꝫ debet diuidi. ꝛ ſi seruus ratiocinãꝫ erat ſuppositus tenetur ꝑius reddere rationes infra tẽpus a iudice ꝓtaxãdum. hoc dicit vsq; ad ẏſi. sinauté vno ex socijs. Salice.

Idem. a. Julia. ꝓcse. ꝓto. Lex. j.

batur parte socij emere: alter aute generaliter cõpellebat sociũ suum parte suã vendere: licet ex ſubſtantia socij nihil lucri ad eũ ꝓueniſſet: ꝓtio arbitrio ꝓtoris cõſtituto: ꝛ hec ſunt q̃ a pluribus iuriſcõſul. re cũ pluribus seruũ cõmunem habeat ꝛ inter viuos: ꝛ in vltima volũtate ei velit libertatẽ imponere: ſi ei licet: ꝛ alius vel alij socij partẽ ſuam cõpellant vẽdere qualẽcunq; habeant ſiue tertiam siue dimidiam siue quartam ipſi vel heredi bus eius ſi hoc monemus dicit: ſc̃s q̃ vult eum esſe liberum: et emi a socijs: ita videl̃: vt qui alioꝛum partem cõparauit: ſi ad huc ſuperſtes est compellatur libertatẽ imponere: ꝛ bereꝫ eius ſi id ceſſit in fata. Si ẏo socius vel socij ꝓtium recipere noluerint q̃signet et in ede sacra deponaſ. ferũ⁹ plenam ẏequaẽ libertatẽ: ꝛ ſibi imputent socij qui lucrari ꝓtiuꝫ diſtulerũt. Ita vt peculiũ inter eoꝝ socios diuidaſ. ꝑ ea par te. ꝑ qua quiſq; in eo bꝫ oñium: ꝛ ꝫ libertatẽ seruo iuponẽti seruo ẓcedere peculiũ ei iure patronatus. ꝑ suo ordine reſernato. B dicit vsq; ad §. sinauté seruꝰ. Viuia.

f ¶ Sed ꝛ alia ẏstitutio. Prima cõstitutio compellit heredẽ emere: hec ſecũda socium vẽdere et vtrũq; ſpeciale: ſ hec ſecunda generaliter quẽli bet socij: ſed prima tantum militis heredem.

g ¶ Licet nihil. imo contra. argu. §. de fideicom. li. l. deberi. ſed ibi totus erat alienus.

b ¶ Notaret. i. reprehenderet.

i ¶ Dis itaq;. ſc̃z relictis ambiguitatibus.

k ¶ Seruis cõmunibus. ſc̃z manumittendis.

l ¶ Famulis. i. seruis.

m ¶ Necessitatem. Nota quem cogi vendere. vt ꝛ no. §. de iur. deliberan. l. nec emere. Sed an ꝓtius detur libertas q̃ ꝓtiũ ſoluatur? Reſpõ. immo ꝓtius ſoluetur ꝓtiũ yt bic innuit. ꝛ. ff. de actio. emp. iulianus. §. offerri.

n ¶ Ano ex bis. Nõ ergo ſtat iudicio maioris partis. vt. ff. ſi seruitu. ruſti. prædi. l. per fundum.

o ¶ Et boc moꝛitur⁹. ſ. q̃ vult esſe eũ liberũ ꝛ emi a socijs. ſi cũ boc nõ digit videt inſtituẽdo seruum cõm voluiſſe here ditatẽ ſuis socijs ꝑ eãdẽ ꝑſonã acgri: vt ꝛ in lega to dictur. vt. ff. ꝓ̃o soc. l. verũ. §. ſeruo cõi. et. ff. ad. l. fal. plautius.

p ¶ In edem sacram. vel ibi vbi competẽs iudex dispoſuerit. vt. §. de vſu ris. l. acceptam.

UNIVERSIDAD DE MURCIA

a ¶ Imputēt. quid si aliquis eorum erat minor. xxv. annis? Idem dicā. argu. ff. de fideicōmiss. li. l. cum quasi. ℌ. si plures. Arg. contra. ℨ. de admi nistra. tuto. lege que tutores. hoc ℌm. ff. Et hec eadem in ascriptitio plurium intellige. vt arg. ℨ. de agrico. & censi. ne diutius. lib. xi.

b ¶ Pro quibus quisq; quādoq; pro virilibus. vt. ff. de stipul. seruo. l. i. ℌ. si seruus. quādoq; in totū apud alterum. vt si solus cōcesserit. vt. ff. de pecu. l. quis ergo.

c ¶ Cōcedere. quod semper ei conceditur cū inter vnos manumittit. vt ℨ. de peculio eius qui libertatem meruit. l. vnica. Accursius.

¶ Sinautem seruus.

¶ Casus. Si seruus supponit[o] est ratiocinijs: nec rationes pereant vel libertates impediant preses tempus statuet infra quod rationes & reliqua si qua emerserint reddātur: et sic ad libertatem perueniat. consequēter in ℣sicu. ne aūt. dicit qualiter faciēda est estimatio seruit: et per se patet. Si vero vn⁹ dixit insoliduꝫ se velle libertatem imponere et pretium dare: et alius postea veniat idē offerēs prior potior erit habendus. Si ℣o vnus pro parte velit libertatem imponere: et alius sequens similiter: nullo binci de refuso ꝓtio oēs libertatem imponere cōpellantur & peculium ꝓ parte dimidia inter eos distribuatur iure patronatus equaliter omnibus reseruato. Jure autem accrescēdi quod ab antiquis erat inductuꝫ penitus euacuato: nec i posterū frequentari concedatur. Viuia.

d ¶ Ille aut quātitas. ad hoc. ℨ. cōia de leg. i. fina. circa princi.

e ¶ Notarius. i. scriptor.

f ¶ Volum⁹. que estimatio est. ℨ. cōia de lega. i. ℌ duobus.

g ¶ Sinautem. relinquere: scilicet insoliduꝫ & in hoc differt ab vltimo casu huius. l.

b ¶ Sub obtētu libertatis. nō mouetur ideo ad hoc ꝙ alius idē vult facere. nā et ℌ alius nollet iste ad hoc venire: et sic contemplatione libertatis tantū non affutia facit hoc. Vel sic ℣ vterq; vult insolidū & totuꝫ manumittere & alteri ꝓtiuꝫ offerre: potior est is qui primo venit. Sed ℌ lum timere ex socijs sibimet eniꝫ imputēt[a] ℌ cū liceret eis lucrari pretium hoc accipere differunt.

¶ Sed ne circa peculiū serui aliq; fiat dubitatio peculiū eius in oēs socios puenire iubemus ex partibus ꝓ quibus qsq; dominium serui possidet. ¶ Licentia cōceden da ei q libertatē mozięs imponit: etiā eius peculiū qō ei attingit libertō cōcedere[c]. ¶ Jura aut patronat⁹ ꝓculdubio ꝓ suo ordie ad eū venire q libertatē donauit.

¶ Sinaūt seru⁹ rōcinijs supposit⁹ est ne ratiocinia pereāt vel libertas impediat ꝓsidē. puincie vel cōpetētē iudicē rps statuere opz: intra qō ꝺz ratiocinijs antea factis et debitis q̄ ex his apparuerint redditis ita ad libertatez venire. ¶ Ne aūt quātitas[d] scrulis pcij sit incerta: sed manifesta: sancimus serui ꝓcziuꝫ siue ancille si nulla arte sunt imbuti viginti solidos taxari. bis videlicz qui vsq; ad decimū annū fuc venerint eratis in decē tātūmodo solidis ponēdis. ¶ Sinautem aliqua arte prediti sunt: exceptis notarijs et medicis vsq; ad triginta solidos precium eorum redigi siue in masculis siue in feminis. Sinautem notarius sit vel medicus siue masculus siue femina. notarius[e] qui dem vsq; ad quinquaginta: medicus autez vsq; ad sexaginta taxetur. ¶ Sinuero eunuchi sint serui cōmunes maiores decē annis siquidez sine arte sint in quinquaginta solidos computentur. sinautez artifices: vsq; ad septuaginta. ¶ Minores et enim decē annis eunuchos nō amplius triginta solidos estimari volumus[f]: & eoz partem competentem socij accipient: & libertatem eis per competentes iudices imponere compellentur.

☞ Ubi vnus ex socijs primo petit seruum manumittere: postea alius idem postulat potior est primus. sed vbi oēs concurrūt a principio vel ex postfacto oēs compelluntur sine pretio: & tūc omnibus seruatur ius patronatus illeſuꝫ. b. d. vsq; ad. ℌ. ius autem accrescendi. Salice.

¶ Sinautē vno ex socijs libertatē siue imponere siue relinquere[g] seruo cupiēte et pretiū dāte: alter vel alteri ex his ipsi se velle dixerint libertatem imponere: et pretium dare: melioꝛ quidem causa erit eius qui primus ad hāc rationem pietatis peruenit. si tamē sub obtentu libertatis[b] & ipsi ad hoc prosiluerint: tūc iudicē competētem omnes compellere sine pretio ei libertatem imponere.

¶ Peculio quidē in omnes ℌm partem dominij distribuendo.

¶ Jura autē patronatus ℌm suā naturā oibus qui libertatem imposuerint equaliter habentibus.

☞ Ubi vnus ex ōnibus cōi seruo libertatem legabat parte suā amittebat & socio accrescebat: qō hodie est correctū per hāc legē: et libertas cōpetit eo modo quo ꝓpria: vt insti. de dona. ℌ. fi. Salicetus.

¶ Jus autē accrescēdi qō antiq; iura in cōmunibus seruis manumittendis introducebāt esse nullius momēti: nec in posterum frequentari penitus concedimus.

☞ Qui legat seruo cōi seipsum videt ei legare libertatē. Item qñ verba possunt dupliciter intelligi debēt interpretari in humaniozē partē. Bal. vel sic. Si alter ex ōnis partē quam habet in seruo ipsi legauit dicit ex benigna interpretatiōe libertatē relinquere: & sic habēt locū que dicta sunt in precedenti. l. hoc dicit Salice.

Idem. a. Julia. ꝑfec. ꝓto. Lex. ij.

Cum apud oēs iurisperitos hoc placitum est: vt seruus cōmunis apud vnūquēq; dominū partim sit. ꝓprius partim alienus: vt ex hac causa possit et ipse legato[i] honorari & ipse legari huiusmodi incidit questio. Si duo vel plures domini cōmunem seruum habebant: sed vnus ex his ipsi seruo suam partē quam in eo habebat legauit: & semel accepta dubitationis occasione hoc vetustas in magnū extulit certamen.

¶ Cum igitur nos sensus huius legati crebra indagatione aggredientes duplicem cum esse opinamur: aut enim putauit testator[j] libertum fieri posse ex parte seruū[k] qui huiusmodi legatum ei reliqt: aut si hoc minime cogitauit affectu socij fecit vt ei acquiratur: beredes autē suos eundē seruū posse fidere minime voluit: vt sit manifestum a suo patrimonio penitus esse cum alienatū. ¶ In tali itaq; comparatione nos qui fautores libertatis sumus: sic ambiguam testatoris interpretamur voluntatem tanq; si voluit cum libertati in sua parte[l] donare: et cū iam de cōmunib⁹ seruis manumittendis statuimus quid in huiusmodi casibus fieri oporteat: ex illius sanctiōis tenore & huiusmodi species sit diffinita. ¶ Fiat itaq;[m] liber ex parte quidē testatoris ℌm eius voluntatē: ex altera aūt parte ex nostra diffinitiōe pretio ℌm predicte constitutionis tenorem vel socio vel socijs ab berede prestando: vel si accipere noluerint tam eam offerendo q̄s consignando et pecuniā eorum deponēdo: cū satis habundeq; imperiale est humaniozem[n] sentētiam ꝓ ꝓpriis ꝓ ꝓbus sequi.

¶ De seruo pignori dato manumisso. Titulus. viij.

is qui secundo venit vellit suam solam partem serui manumittere: tūc vterq; compelletur suaꝫ partem manumittere. & ad banc. l. facit instit. de do. ℨ. fina.

Cum apud. ¶ Lucius. Olim iter veteres cōuenit vt seruus cōmunis apud vnūquē q; dominoꝝ partim esset alienus partim ꝓprius. & si vnus dominoꝝ rum partē quem habebat i seruo legauerit ipsi seruo dicendo sic. do lego te tibi: inter eos quēstio erat quē sensum haberent verba ista. distinguit ergo imperator q; testator: aut putauit posse illum fieri liberū ꝓ parte: aut cōtemplatione socij: vt sua pars socio acquireretur q; nolebat eum ad berēditatez puenire: dicit q; sic sunt verba testamenti interpretanda: ꝓ parte fiat liber necessitate iponenda socio deuēdenda parte sua berēditatis diuidende per. l. ꝓi. & si pretiū recipere noluerit cōsignetur et periculo suo deponatur: cum in ambiguis benignioꝛ sententia sit proferenda.

i ¶ Et ipse legato. nā seruo cōmuni potest legari & acquiritur socio tūc legatum: vt hic. & ff. ℌ socio. l. verū. ℨ. seruo communi. sed ꝓprio non. vt ℨ. de leg. seruis.

k ¶ Ex parte seruum. hic fatuus erat error. qz nō potest ℌ parte esse liber & ꝓ pro parte seruus. vt. ff. de libe. cau. duobus. de egcep. rei iud. l. iudicare. & de lega. ij. cum filius.

l ¶ In sua parte donare. Potest ergo sibi legari ipsemet. et sic est contra ff. de heredi. institu. sed & si sub conditione. ℨ. fina. Sol. ibi erat heres institutus seru⁹ vnde nec dicitur a seipso sibi legari hic aūt heredes sunt filij a quibus eum emisit sibi legatus. Legari sibi an possit quis a seipso.

m ¶ Fiat itaq;. futurum itaq; tempus significat id est fiat prestito. scilicet pretio vel oblato: vt dicit. ℨ. l. i. ℨ. necessitatem. & hic subijcit. et sic nō erit ꝓ parte liber ſ totus simul.

n ¶ Humaniozem. Et et ℨ. de fideicō. liber. l. cum inter veteres. in fi.

¶ De seruo pignori dato manumisso. ¶ Superiori titulo videbat cōmunio impedire manumissionem: hic pignoratio: et ideo de hoc post illum ponit. Cōtinuatio.

Licet.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Licet. ¶Casus. Certum est q maritus seruum dotalem si soluendo est manumittere potest: sed si mulieri fit specialiter obligatus: an eum manumittere possit: querit?

Dicitur q non. ea inuita. Viuianus.

a ¶Dotale. qđ datū est inestimatū. vt ff. de rei vxo. actio. §. 1 cū leg.

b ¶Manumittere. vt et ff. de iure do. l. 1 si dotis. ff. de manu. l. seruū do talem. 1 q; quib⁹ colligē q; vir dño est rei dotaliꝫ. qđ verū est. Sz arg. ff. de iure do. in rebus. vbi de hoc dicēs. nā al's non posset manumittere: nisi ei cēt dño. vt. ff. tit. ij. si nō proprietatem. nec ei prognozari res sua. vt. ff. de pig. acti. l. si rem aliēnā. qđ hic permittitur.

c ¶Si te. seruū dotalē.

d ¶Datum. specialiter 1 exp: esse. vt. ff. eo. l. iij.

e ¶Assequi. nisi forte seruus pecuniaꝫ soluat. vt ff. de bere. insti. pignori.

Libertas. ¶Cal⁹. Si cū fisco ⁊tra ristī oīa bona tua tacite sunt obligata ꝓpter pri uilegium suū. si ergo seruum tuū ei speciali⁹ non obligatuꝫ manumisisti: an reuocet libertas q̄ri tur: Dicitur q non. nisi fraudis gr̄ilij habueris.

f ¶Obligatus. nā ⁊tra bentis cū fisco bona oīa tacite obligātur. vt. ff. in qui. cau. pig. ta. l. ij.

g ¶Effectum. Et cū effectu 1 nō currit decēnij: vt. ff. qui 1 a quib. si cum fideicōmissa. §. aristo.

Ab eo. ¶Casus. Si gñaliter oīa bona tua mihi obligasti: an seruū tuuꝫ possis manumittere q̄ri? Rñ. q fic. 1 hoc in prima. Secus si seruus fuisset obligatus ⁊ hoc in secūda.

b ¶Certū est. vt. ff. q fine ma. ad lib. p. l. si qs obligatū. 1 ff nisi in fraudez creditoꝝ. vt. ff. l. ꝓ qui.

i ¶Jure. vt. ff. de manu. seruos. 1 qui 1 a quib⁹. seruum. ⁊ ff. de neccf. ser. l. j. 1 hoc. nisi ipse seruꝰ se luat et soluat. vt digi. ff. eo. l. j. silis est differētia: vt hic. ⁊. ff. in q. cau. pig. ta. ⁊tra. l. est differentia. ⁊. j. de pi. l. j. ⁊. ff. de furt. si is qui rem.

Sz vt proponis. ¶Casus. Si debitor seruū quem pignori obligauit ꝓsentēte creditore manumiserit: an teneat manumissio: q̄ri tur: Dicit q fic. Viuia.

k ¶Creditore. etiā minore. ff. an. vt. ff. de manu. vin. si pr. §. fi. ⁊. ff. q 1 a q. ma. l. q in fraudē. §. fi.

Sz creditoribus. ¶Casus. Si i fraudem creditoꝝ seruū tuū manumisisti 1 postea eis satisfeciſti: si postea vis reuocare libertatez: q; dicis te in fraudē creditoꝝ manumisisse: an sis audiēdus: querit? Dicitur q nō. quia ꝓpriam turpitudinem allegas: nec si tu in fata

Maritus est dño rei dotalis. ad hoc allegaꝫ Bal. Vel fic. Maritus dotis dñs seruū dotalem manumittit: sed nō inuita vxore cui specialiter pignori dedit. Sali.

Impera. Deue. 1 Anto. aa. ꝓ oculo. Lex. j.

Licet dotale manciꝑium vir qui soluendo est possit manumittere: tamē si te pignori quoq; datum mulieri apparuerit: inuita ea non posse libertatem assequi non ambigitur.

Quod specialiter declaratur validi⁹ operatur q̄ quod in genere predicaf. hoc dicit Bal. Vel fic. Tacita bonorum obligatio etiam fiſci: non impedit libertatem serui: nisi fraus et euentus interuenerit. hoc dicit Salicetus.

Idem. aa. Abaſcanto. Lex. ij.

Libertas a ꝺbitore fiſci ser uo data qui pignori nō est ex cōuentione speciali: sed tantū ꝓuilegio fiſci obligatus: nō aliter infirmat q̄ si hoc fraudis con filio effectum detegatur.

Etiā eꝑssa generalis obligatio bonorum non impedit seruum manumitti: sed specialis eiusdē serui fic. hoc dicit Salicetus 1 Baldus.

Idem. aa. Antonio. Lex. iij.

Ab eo q bona sua pignori obligauit q̄ hz quecq; habiturus esset: posse seruis libertatē dari certū est. ¶Nō idē iuris est in his seruis q pignoris iure spe cialiter traditi vel obligati sunt.

Consentiente creditore debitor iure manumittit seruum quem ſpecialiter pignori dedit. b. d. Salice. 1 Bal.

Imperator Alexāder. a. Sabiniano. Lex. iiij.

Si (vt proponis) consentiente creditore cui pignoris iure cum alijs mācipijs obligatus fuiſti: a debitore manumissus es: potuisti ad libertatē peruenire.

Ad rescindendū aliqđ factū non pōt quis suam vel quasi suam turpitudinem allegare. b. d. Bal. vel fic. Satisfactio creditorum cōfirmat libertatē manumissorum: nec fraus ꝓpria a debitore allegata ei patrocinatur. b. d. Salice.

Idem. a. Extirtatiano. Lex. v.

Si creditoribus satisfactum fuerit ancille q̄ pignori obligate a debitore manumisse erant libere fiunt. nam ipse manumissor fi fraudem se feciſſe creditoribus: vt reuocet libertates audeat dicere: audiri non debet: nec heredes eius.

Serui empti a tutore de pecunia pupilli intelliguntur ei ſpecialiter obligati: ideo nō possunt a tutore manumitti. hoc dicit Salice. 1 Bal.

Idem. a. Auctioni. Lex. vj.

Si tutor tu⁹ de pecunia tua seruos emptos manumisit quoniā huiusmodi serui sicut cetere res pupillarib⁹ pecuniꝭ em pte iure pignoris ex cōstitutionibus diuorum parentum meorum obligati sunt: fauore pupillorū liberi facti non sunt.

Res dotalis est in dominio 1 administratione mariti. Item res empta ex pecunia dotali (quia dotalis ꝓprie est ma riti) efficitur ipsius mariti iure dominij. hoc dicit Bald. vel fic. Serui dotales siue empti de pecunia dotali possunt a marito iure manumitti. b. d. Salice.

Imperator Gordianus. a. Juliane. Lex. vij.

Sue cum nupsisses mācipia in dotē dedisti: siue post data dotē de pecunia dotis maritus tuus quedā cōparauit iuris rationibus dñia cozū ad eū peruenerit: ideoq; frustra questionē sup statu manumissorum conaris inferre: qui eius facti qui comparauit vel in dotem accepit ab eo iure potuerunt manumitti.

De seruis reipublice manumittendis. Titulus. ix.

Seruus ciuitatis potest manumitti ab ordine decreto ꝓfidis interueniente: nec fuga vicarij est iusta causa ipsius reuocandi in seruitutem. b. d. Salice.

Imperator Gordianus. a. Epigono. Lex. j.

Sic ita vt lege municipali constitutioni busq; principū com prehenditur: cū seruus publicus esse: ab ordine cōsentiente: etiam ꝓside. quincie manumissus es non ex eo q; is quē dederas vicarium in fugam se conuertit iugo seruitutis quod manumissione euasisti/ iterato cogeris.

Manumissus solenniter a ciuitate pōt matrimoniū contrahere: 1 nati ex eo sunt liberi 1 in potestate ꝓis. b. d. Sali.

Idem. a. Adriano. Lex. ij.

Si decretum ordinis auctoritas rectozis prouincie cō probauit quo is libertatem aceperat: cui postea fueras (vt proponis) matrimonio copulata nam ex huiusmodi matrimonio 1 ciuem romanam esse: et in patris

niente seruus ciuitatis manumissus vgz dubitpit. an sit libera. 1 in potestate patris querit. Dicitur q fic. Viuia.

q ¶Comprobauit. vt 1. §. l. proxima.

Licet venire ꝺtra suū vel p̄decessoris sui factū: is illud non tenuerit de iure 1 est fic. §. de transac. l. transactione. ij. 1. §. de reuo. do. l. ci. 2 fitea 1. ff. de cuict. l. vendicantem. 1 de leg. ij. qui soli dum. §. etiā respublica. 1. §. de lib. cau. si ab eo. et de lega. j. si seruꝰ pluriū. §. j. §. de rei ven. l. cum a mre. 1. ff. de adop. l. post mortem. 1 de serui. rusti. prędi. per fundum.

Sz tutor. ¶Casus. Si tutor emit seruum de pecunia pupilli: postea vult eū manumittere: an possit queri tur. Dicit q non. fauore pupilli: q; hmōi res pecunia pupilli cōparate fuit pupillo obligate.

m ¶Obligati sunt. nō ergo sunt sui liez sua. i. pupilli pecunia empti: fz 1 si velit eos etiā suos habere ratificādo emptionem bene pōt: 1 tunc habebit vtilē in rem pupilli us. vt. §. arbi. tut. l. cura tor. et. ff. quādo ex facto tu. l. ij. Jtē nota hic magis ꝓuilegiatū pupilli lum muliere. 1 fiscum vt h. ⁊. §. et. l. j. 1. l. ab eo.

Pupill⁹ est magis ꝓuilegiatus q̄ mulier 1 fisc⁹.

Sue cuz nupsisses. ¶Casus. Mulier aliq̄ dedit mihi seruū in dotē vel eꝝ pecunia dotis seruū emit: an possiz eum manumittere q̄ri? Dicit q fic. vñ seruo manumisso mulieri sup ista moucbat q̄nem status.

n ¶Cōparauit. vt ⁊. §. de iure do. l. eꝝ pecunia.

o ¶Manumitti. vt et. §. eo. l. j.

¶De seruis reipublice manumittendis. ¶Me seruis singulozum dictū est: nunc autē tractat de seruis vniuersitatis cuiusq;. i. reipublice romanorum vel cuiuslibet ciuitatis. Bzo.

Lōtinuatio.

Sic ita. ¶Casus. Lōstiarij ciuitatis bonoñ. 2lentiēte ptāte māumiserūt seruū reipu. seruꝰ ille vicariū suū. p se dederat. q aufugit: an ideo magis reuocabit iste in ꝑtitute q̄ri? Rñ. q nō. Viuia.

p ¶Manumissus es. fic q̄ pōt dari libertas. vt ff. de offic. ꝓto. barbari⁹. de manu. que seruis ad vniuer. pti. impo. l. j. ⁊. ij. idē in seruis eccl'iarū p fisc. ⁊ ar. j. ff. pdi. curi. lib. g. l. fi. ⁊. j. ff. decu. l. ij. ff. cl. Jy decretum. ¶Casus. Si a 2cilio bonoñ. ciuitatis auctoritate potestatis iteruenerit. ciuitatis auctoritate potestatis ꝓsidis. ꝓuincie. nec fuga vicarij est iusta causa ipsius reuocandi in seruitutem. b. d. Salice.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

a ¶ Potestate. Eg liberto etiã ingenuus est. vt. ff. de fuis. et le. li. filiũ.

Titulo. ¶ Casus. Quo casu seruus puati manumissus reuocat in seruitutem eodem modo ꝛ seruus vniuersitatis: si consules ciuitatis bononien. cõsentiente potestate dato seruo vicario: vt statutũ est tam in italia q̃m in quincia seruũ reipubli. manumiserint: et manumissus officiũ ta-

pterte nõ est opinionis incerte.

belliõis administrauit: vt pus fecit: an propter hoc videat libertas reuocari. dicitur q̃ nõ. nec filijs nocet q̃minus post fint fieri decuriones.

b ¶ Titulo. Scilicet ven ditione: vel dotis dona tione vel simili: vel reuocatiõe eg ingratitudine: vt. ff. ó lib. causa. l. si vsufructus.

c ¶ Quibus. i. quo: vt. ff. de in ius vocan. l. finali. et facit. l. de ingenu. manu. l. scientis.

d ¶ Vectibulici. alꝰ vectibilici. bic vectibulicꝰ tulit legem de buiusmodi seruis manumittẽdis.

e ¶ Cuius. scz legis vectibulici.

f ¶ Iterum. consule.

g ¶ Ad. puincias. vt nõ solum in italicis seruis: sed etiam in puincialibus locũ habeat.

h ¶ Tabularium. quod officiũ omnibus seruis interdicitur. vt. ff. de tab. l. generali. lib. ff. ideo autem videbat obesse sibi: qꝛ fuerat seruus publicus: vt. ff. de adoptio. l. non aliter. ꝛ sic eg co natus deberet censeri spurius: vtpote fine patre ó iure ciuili. vt. ff. de regu. iur. seruitutẽ. tamẽ aliõ est: quia dicitur seruus: nõ q̃ sit seruus: quia ta bellio seruus esse nõ põt j. de tabula. l. generali. lib. ff. sed quia seruit reipublice. Item ꝛ aliud vi debat ei obesse: qꝛ gesserat actum publicum. scz tabulariam. et actũ reipublice nemo libertꝰ gerere compellitur. vt. j. ne quis liber. inuitus. l. j. et ij. lib. ff. j. de liber. causa. l. liberos.

i ¶ Ex liberis. Ideo dicit ex liberis: vt dicunt: quia si seruꝰ effet licet ma-

Filius in quo sequitur paternam cõditionem.

ter esset libera ꝛ pater seruus fisci: filius sequeretur conditionem patris. ꝛ pro eis. j. ne de sta. defunc. si pr. ideꝙ dicũt in filio genetiarij. Sed Jo. contra. non enim patris conditionem in seruitute sequitur. vt. ff. de rei vendi. l. partũ. sed in curiali cõditione ꝛ in honoribus. vt. j. de decurio. l. ex pẽplo. et. l. eos. et. l. nullus solius. libro. ff. Dic ergo ideo dici eg liberis: qꝛ si patrẽ habuisset seruum esset spurius. ꝛ ideo non vocaretur ad decurionatũ vel ad aliã dignitatem: donec esset legitimus competitor. vt. ff. de decurio. l. generaliter. ff. spurios. ꝛ. ff. de fuis ꝛ legi. liber. l. eg liberis.

¶ De his qui a nõ domino manumissi sunt.

Etiam qui seruos. ¶ Casus. Si seruũ tuũ quasi propriũ manumisi: an ad estimationem serui tibi tenear querit. Dicitur q̃ fic. vel ad id qõ tua interfuit eũ non manumitti.

k ¶ Manumittit. sciens: alꝰ cum nullum pretium habeat non teneretur.

l ¶ Quanti. Subaudi vel quãti fi non est in litera cẽ. vel in fine suppse vel ipsum seruũ. ꝛ sim hoc pretiũ ꝛ interesse est idẽ. Sed qua actione hec estimatio petitur? Respon. prescriptis verbis. vel in factũ: vel ꝛ licet res extet. qꝫ est speciale fauore libertatis: scilꝫ q̃ possit habere ratum negocium: non suo nomine gestum: et re nondum perempta vel vsucapta: alꝰ secus. vt. ff. de rei vendica. l. mater. et de re. alie. non alienan. l. j. Item bac. l. manumitto alienũ: sed duabus sequentibus manumitto debitum alteri.

Heliciissima. ¶ Casus. Mandaui cuidaꝫ mulieri: vt seruũ mihi emeret: ꝛ suo nolẽ emit: ꝛ anteq̃ eũ mihi traderet manumisit: si petã eũ mihi reddi libertate reuocata an sim audiẽdus: querit? Dicit q̃ non. Aiuianus.

m ¶ Dicis. suo nomine: qꝛ si tuo nomine emisset in tuo dominio esset: et ideo ei libertatem dare non potuisset.

n ¶ Transtulerat. Puta quia non ipsa boc gessit: nec venditor. Et dic plenius aut vterq̃ gessit: aut aut null?: aut alter. si alter vel vterq̃ statim acquiritur domino. ꝛ sic loquitur. ff. de acquiren. re. do. si procurator. ꝛ de dona. qõ mihi. ꝛ de acq. posseſſi. l. j. ſ. hec que de seruis. ꝛ. ſ. ſeq. ſi neuter. nõ statim: nisi ea res tradatur domino. vt. ff. de acquiren. rerũ do. l. res ex mandato. et boc fm B. R. et Joã. nec placet distinctio. Ad. dicentis aliud in pcuratore speciali: aliud in generali. nã confundit eum. ff. de admini. tuto. l. si duo. ſz est pro eo. ff. de mi. illud. ſ. ſi talis. et de procura. pomponius.

Dominium an statim q̃rat dño p pio curatoꝛe.

Qui tibi. ¶ Casus. Si hereditatem mihi vẽdidisti: et anteq̃ traderes seruũ heredi: manumisisti: an teneat manumissio: querit. Dicitur q̃ fic. qꝛ ante traditionez eras dñs adhuc. Uiuianus.

o ¶ Prestitit. At et. ff. de manumi. l. eum qui. sed actione eg empto tenet: vt. ff. de bere. vend. l. qui tibi. ꝛ de acti. emp. fi ancillam.

Si non. ¶ Casus. Si ancillã meã ad tempus concessi tibi nõ animo in te proprietatẽ transferendi ꝛ eam manumiseris: an teneat manumissio: q̃ritur. Dicit

p q̃ non. nec mihi preiudicasti: nemo enim cẽ. Aiuianus.

¶ Si non proprietatem. not. vt. ff. de vsufruc. l. vsufructu. ꝛ. ff. de manu. testa. seruo. ꝛ. ff. pro donato. l. fina. Sed contra. ff. qui et a quib. l. cõpetit. vbi valet manumissio facta ab eo qui postea apparuerit seruus. Sed dic ibi apparuit. l. eg supereueniente causa: liber tamen erat tempore manumissionis.

Si tradita. ¶ Casus. Si mulier aliqua seruũ tibi dederit: an eũ manumittere possit: vel si de facto manumittit teneat manumissio: queritur. Dicitur q̃ non. Aiuia.

q ¶ Si tradita. secus si non tradita. vt. ff. eo. l. qui tibi.

Si pater. ¶ Casus. Si pater tuus te minoꝛe. gg. an. consentiente seruum tuum manumisit: tibi non preiudicauit: vnde nõ tenuit manumissio. Aiuianus.

r ¶ Minoribus. Secus si esset maioꝛ. fic eõdem pater per filium. vt. j. cõmunia de ma. l. j. ſ. fina. sunt enim vna persona: vt instit. de inuti. stipu. ſ. ei vero qui. alꝰ non potest quis per aliũ manumittere. vt. ff. de manu. vindi. l. nec mulierem.

s ¶ Viginti annis. vt. j. ti. j. l. si minoꝛ. gg. annis. leg eliciscẽtia contradicit. vt insti. qui ma. non pos. bodie autem correctũ est per auten. in auf. vt spon. lar. col. ig. circa princi. quia dicitur q̃ minoꝛ. gij. annis potest facere testamentum ergo ꝛ manumittere.

Non potuit.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Nõ potuit. Hoc cũ seruus erat minoris si alteri⁹: licet sibi obligatus põt ꝫsentire manumissioni. ff. de manumiſ. vindi. l. si pater. §. fi.

SJ a non dñus. ¶ Casus. Si aliquis seruũ alienũ manumiserit: aut in pſentia iudicis simplicis babẽtis tam ius dãdi libertatem aut principis: primo casu reuocabit libertas ⁊ fine pena. secũdo casu restituto dño suo: dno mancipia ciuſdem artis dabit dño: et tria fisco. ⁊ hoc in prima ⁊ secũda parte. Si vero. xx. anno. tacuit ita ꝙ nemo status moueat q̃stiones: ⁊ ille predicta pscriptione tueri possit: a predicta pena erit imunis q manumisit ⁊ sibi imputet dño ꝙ tãto tpe tacuerit. ⁊ hoc in tertia.

Actio qñ ꝺ ꝯatur i qntuplũ.

b ¶ Pene. nominaliter ponitur. nullã enim patitur penam qui manumisit. nã auctoritas iudicis ecẽsat: vt. ff. ꝺ bis qui no. infa. l. furti. §. ſi. Jtẽ libertas valet: vt ſ innuit. Vel verius non valet. vt. ſ. eo. ſi nõ pro prietatẽ. alij ponũt aduerbialiter: et ideo dicit pene: quia cum opponit pscriptio. xx. an. non est facilis diſſolutio libertatis. ⁊ fm primũ modũ potest legi. j. ⁊. ſ.

c ¶ Jubẽtibus. i. ꝙſentiẽtibus ⁊ auctorizantib⁹.

d ¶ Et alia tria. sic ergo i quintuplum: ⁊ sic est contra. inſtit. de actio. §. omnes. sed diuerſis prestatur hec pena fisco et domino serui.

e ¶ Prescriptiõe. scz. xx. annorum. vt. j. de long. tempo. prescrip. que pro liber. l. ij. Et not. ꝙ qui preiudicat sibi per negli gentiam in vno: in alio ſimiliter sibi preiudicat. fic. ff. vi bo. rap. l. iij. ⁊ de adminiſtra. tut. ſi pupilus. et. ſ. ad. l. fal. auten. sed cum testator. §. item si beres quedam. Argu. contra. ff. de ali. iu. mut. causa fa. ité ſi res. in pn̄ci. Sed ibi alienatio tenuit a principio: hic non tenuit manumiſſio. Jtẽ nota ſimile ecõtra: quia si duo habeo aurilia: et in vno ſum diligẽs: ⁊ ſic in eo mihi non preiudico: immo mihi prouidi ꝙ in alio videor mihi pnidere. vt. ſ. de inoffi. testamen. l. 3tra maiores. ⁊. ff. de condi. cau. da. l. ſi extraneus.

Negligentia nocẽs alicui in vno nocet ei in alio.

¶ Qui manumittere nõ possunt: et ne in fraudem creditorum ⁊c.

CErtũ. ¶ Casus. Si in testõ tuo ſticho directã libertatẽ reliquiſti in creditor⁹ fraudẽ: non aſs reuocabit: niſi ꝓſilij ⁊ cuẽtus. l. ꝙ re ipſa ſint fraudati ſequat. ⁊ hoc in prima. Si vero te ab aliquo berede inſtituto: ⁊ a te fideicom. relicto prestãdo titio: an titius inter creditores cõputetur ſi tu minus idoneus seruos manumittas: querit. Dicit ꝙ ſic. ⁊ hoc in ſcõa. Aluia.

f ¶ Jn fraudem. vt inſti. qui manu. non poſ. §. in fraudem.

Libertas i fraudẽ

g ¶ Sequatur. Sunt ergo duo necessaria in directis. ſ. conſilliũ ⁊ euẽtus: vt hic. Sed in fideicõmiſſarijs ſufficit solus euentus: vt bic. et. j. eo. l. fina. ⁊. ff. de fideicõmiſſarijs liber. l. ergo. §. ſi in fraudẽ. sic in datis inter viuos duo exiguntur. ff. que in fraudem credi. l. ſi quis cum baberet. ⁊ inſti. qui ma. non poſ. §. preualuiſſe.

b ¶ Fideicõmiſſum. non qõ manumittens reliquerit: sed alius ab eo vt apparet per. l. illã. j. de bo. auc. iudi. poſ. l. i. ⁊. ff. ad. l. fal. l. in ratione. j. §. quod vulgo. Jtem hoc cum est purum: secus ſi cõditionale: vt ff. qui ⁊ a quibus. l. qui ĩ fraudem. ⁊. ff. de actio. et obliga. l. is cui.

dem creditorũ 2cesſe an ſint reuocãde.

¶ Eruos. ¶ Casus. Un seruus ordinarius principis vicarium ſuũ manumittere poſſit queritur. Dicit ꝙ non.

i ¶ Seruos. arg. 2tra. ff. qui et a quib⁹. l. cõpetit. Additio. Gloſa ſoluit ibi duob⁹ modis dic vt in ea.

k ¶ Nec per interpoſitã. Non ſolũ per ſe: ſed per interpoſitã perſonã.

Juo marco. ¶ Casus. Dum poteſtas pulſat ad arengam ⁊ populo cõgregato corã populo quis velit ferre suum ſuum ſciz actorem manumittere: nec alterius officij seruũ: ⁊ libertas data nõ tenet. ⁊ boc ſenatores cenſuerunt dicentes. quo marco auctore: videlicet ſi iste talis coactus manumiſiſſe quod eſſe non debet. vt. ff. qui ⁊ a quib. l. ſi paratus.

l ¶ Spectacło. id est sub aſpectu ppli: vel ad exclamationem populi: qz videtur coactus manumittere. vt. ff. qui ⁊ a qb. ſi priuatus. et argu. j. de pc. l. decurionum.

m ¶ Alienum. id est aliũ ab actore.

SJ minoz annis viginti. ¶ Casus. Si minoz. xx. an. seruũ ſuuz ad manu. tradidit nõ tenebit manumiſſio.

n ¶ Si minoz annis viginti. concordat. ſ. titu. j. l. ſi pater.

o ¶ Domines. scilicet vicarios.

p ¶ Cõſtituitur. vt. ff. de mino. l. verum. §. ꝙ ſi minoz. ⁊ de verbo. obliga. ſi minoz. ⁊ de seruis ꝙpoz. l. iiij. Sed 2tra. ff. de manu. vindi. l. illud. §. j. Solu. ibi fuit seruus datus minori bac lege: vt manumittat. bic a minore datus alij. Jtem contra. ff. de manumiſ. l. iij. §. nec interest. Sol. ibi nõ fuit leg a minore appoſita vt manumitteretur: sed ab ipſo seruo qui boc pepigit cum emptore vt manumittat eum.

¶ Ed bodie. ¶ Casus Jsta a nõ. extenditur tantum ad seruos qui in testamento manumittuntur ⁊ est clara. Aluia.

q ¶ Relinquere. boc aptatur ad illam ſolam libertatem que in testamento datur: vt in corpore buius autẽtice dicitur. ⁊ verbũ relinquere innuit. vt. ff. de tabu. exhiben. l. j. §. fi. ergo nec olim nec bodie manumittit minoz. xx. annorũ inter viuos: niſi causa cognita: quia nec leg iuſtiniani permittit minoz. xvij. annis niſi in testamẽto. vt inſtit. qui manumit. non poſ. §. fi. ⁊. §. eadem lege.

¶ Jn fraudem. ¶ Casus. Libertas in fraudem eorũ que in fisco debentur data non valet. Si vero debitori fiscali aliquis pecu

UNIVERSIDAD DE HUELVA

nia pro seruo subministrauit:& sic manumissus est nō reuocabitur libertas:cū nihil de bonis debitoris per hoc fuit diminutū.

a ¶ Non valet.vt.ff.de iure fisci.l.in fraudem.§.a debitore.nisi præscriptione decem annorum defendatur.vt.ff.qui & a quibus. si cum fidei cōmissa.§.aristo.

b ¶ Patrem.vt cuz esset seruꝰ & pater tuus erat: scz naturalis.

c ¶ Emptori.scz supposito a se qui emerat a fisci debitore.

d ¶ Defuisse. Cum ptiū succedit loco rei.vt.ff.de peti.here.l.fi rem.

Nec fideicōmissariam. ¶ Casus. Libertatem seruo testatoris relictā dandam a pupillo:an tutor pupilli præstare possit:queritꝰ Dicitur q̄ non.idē si rogata erat de manumittēdo rogatus est manumittere.Si vo seruo certo tēpore:et ante tēpus illū tutor manumisit:q̄ manebit in seruitute nec erit liber: aliꝰ modi casum ponendi sunt sicut dicitur in glo.

e ¶ Præstare. Nisi infans sit tūc enim sufficit solus tutor sicut & hereditate. vt.§. de iure deliberā. l. potuit.& l.fi infanti.et ſ in seruis testatoris.si autem essent pupille non opus forsan esset inquisitione & sufficeret auctoritas tutoris.vt.§.quando decre.opus non est.l. fi.& l.j.vel dic secūdo q̄ non potest tutor manumittere ante certā etatē quaz statuerat testator. nam postea posset solus tutor.arg.ff.de ma.l.iiij. §.nihil aūt.& de mi.l.verum.§.itē queri.Vel certio dic q̄ hic est casus q est.ff.de ma.l.seruus furiosi Sed arg.cōtra. de fideicō.liber eꝝ causa.

Si debitor. ¶ Cal. Si ex administratiōe tutele vel cure adul to vel pupillo factus fis debitor: in.g.& te nō existente soluendo fideicō. libertatem non fraudis pupilo sticho reliqueris: cū in fideicō.libertatem solus cuentus dāni sufficiat:licet fraudis cōsiliū non intercesſit nō valet legatum.

f ¶ Inspici tātum. vt.ff. de regu.iuris.l.fraudis. Sed cur est secus in directis. vt.§.cod.l.j. Nā. directe equiparantur illis que dantur inter viuos:at ille exigūt hec duo.vt insti.qui ima,non pos.§.in fraudem.vel directe cōpetunt statim adita hereditate nullo heredis bificio.fideicōmissarias ipe præstat:at nil vltra vires hereditatis præstare tenetur.vt.§.ad.l.fal.fuceſſores.& ff.ad trebel.l.i.§.penul.

Libertas directa fauorabilioꝛ est q̄ fideicōmissaria.

¶ Qui non possunt ad libertatem peruenire. ¶ Dixit supra quando manumissio impeditur ex persōna manumittentis:nunc quando ex persona manumissi.

Lōtinuatio.

Dum diuus. ¶ Casus. Si seruus ob delictuz condēnatus fuerit:vt in perpetuis sit vinculis:an si ei libertas fuerit relicta:vel hereditas possit illud capere:querif. Dicitur q̄ nō.vel dic q̄ debeat esse in vinculis vsq̄ ad annum:si sco debebantur probari potest li bertas data non valet[a]. ¶ Sed si pecuniam is quē patrem[b] tuū ap pellas emptori[c] dedit:& ab eo redemptus ad libertatē perductus est:nihil videtur bonis defuisse[d] eius qui fisci debitor dicitur.

¶ Solus tutor non præstari libertatem a pupillo debitam.

Imperatores Diocle. & Maxi. aa.& cc.Olympio. Lex.vi.

Nec fideicōmissariam libertatem a pupilla sua seruis debitam tutorem posse præstare[e] certi iuris est: vnde si hos quos tu rogata fueras manumittere tē pore certo ceatis tuc ad libertatē nō perduxisti:sed tutor manumisit:remanserunt in seruitute.

¶ In fideicōmissarijs libertatibꝰ fraus consideratur ab euentu tantum.Hoc dicit Salice. Et collige hic q̄ fauorabilius est directum q̄ obliquum:quod tene men ti fm Baldum.

Idem.aa.& cc.Zotico. Lex.vij.

Si debitor ex administratione cure dominus tuus non soluendo cōstituras fideicōmissariam tibi reliquit libertatez:cum in fideicōmissarijs libertatibus euentū inspici tantum[f] obtinuerit:nihil eius voluntas tibi prodesse potest.

¶ Qui non possunt ad libertatē peruenire. Titulus.xij.

¶ Serui damnati ad perpetua vincula non possunt ad libertatez perduci:nec damnati ad tempus durante tempore pene:sed finito ſic:et libertas medio tempore eis relicta:tunc eis prodest. Hoc dicit Salicetus.

Impera.Seuc.& Anto.aa.Torquato. Lex.j.

Cum diuus claudius pater meus constituerit a ꝓsidibus p uinciaz:vel qui coercendoz maleficio rum potestatem habent:in perpetua vincula damnatos ad libertatem perduci non posse: bi qui[g] intra tpa pene liberi et heredes esse iussi sunt:aut legatū fidicom missumve acceperunt:nec̄ liber

tatem[h] adipisci:nec quicq̄ cozuque de bis data sunt capere possunt[i]. ¶ Q̄ si pene tēpus compleuerint:iam oī vinculo exoluti:et quasi ad pristinaz vel simplicem[k] seruitutis conditionē redacti: et libertatem: et si qua testamentis dominozū illo[l] tēpore defunctorū acceperunt sine vlla questione pene preterite consequantur[m].

¶ Prohibitus in penā a testatore manumitti non potest etiam per emptorem ad libertatē perduci.prohibitus vo propter aliquod ministerium familiare offi cij necessitate cessante nō prohibetur venire & manumitti.hoc dicit Salice.

Imperatores Vale. et Gali.aa. Theodo. Lex.ij.

Si quidē qui in testamento vetitus est manumitti ad libertatē non pōt[n] peruenire:ſz in proposito interest vtrum ne eos quos cū filio educatos esse testator expresserit propter familiare ministeriū ꝑsum filiozum necessarium & venire & manumitti voluerit:an quasi male meritis penaz irrogauerit[o].nā prioze casu moze eius cui cōsulebatur obsequiū necessitate finita:libertas[p] potest peruenire:posteriore autem casu id q̄ pene causa in seruos statutum esse necesse est vires suas obtinere:quādo[q] diuis parentibus meis placuerit hmōi testamento rum leges perpetuam seruitutez male meritis seruis irrogare:vt nec per suppositū emptorem ad libertatem produci possint[r].

¶ Quibus ex causis serui p premio libertatē accipiūt. Titu.xiij.

¶ Seruus qui vindicauit necē dñi pro premio ꝓsequitur libertatē sententia contra occisores lata & nō ante.b.d. Salice.

Impera.Diocletia.& Maxi.aa. Firmino. Lex.j.

Quoniam religiosa[s] solicitudo ad augendam[t] prouocandā q̄[v] fidei obseruatiōnē iuris premio affici debet:si ad vlciscendam necem domini incoꝛuptis probationi

bus propter delictum non manumittūtur:nunc econtra quādo propter merita libertatem consequuntur.

Quoniam. ¶ Casus. Si seruus mortem domini in publicum detulit & strenuus in accusando extiterit aduersarium cōuincendo:an ob hoc liber effici mereatur:queritur. Dicitur q̄ sic.non ipso facto:id est ipso iure:sed ex ꝓsidis sententia:vel non eoipso q̄ ꝓfulijt ad accusationem.sed cōuicto aduersario. Iuianus.

i ¶ Possunt. nisi causa victus legeꝝ.vt.ff.de bis que pro non script.ba.l. si in metallum.et de ali. leg.l.seruos.

k ¶ Simplicē. naz prius dupliciter erant serui cū essent i vinculis.Dic ergo simplicem ad differē tiam semine seruitutis.

l ¶ Illo.quo erant capaces.& sic contra.ff.de lega.ij.l.cum filius.§.seruus.Sol.hic eo tempore quo iam sunt capaces vel fm Placē.illa scōm istam pro prima.ff.com munia pre.l.fi.in fi.

m ¶ Cōsequantur. vt.ff. de pe.l.fratres.

In quidem qui in. ¶ Casus. Si testator in testamento suo veluerit seruum suum manumitti:an ad libertatē peruenire possit queritꝰ Distiguitur. aut noluit eum manumittere:quia voluit eum in ministerio heredis persistere:aut in modum pene quasi male meritū vetuit manumitti. primo casu moztuo herede ad libertatē potest peruenire.secūdo casu non:nec ſi heres in emptorē aliqua alienauit. Vinianus.

n ¶ Non potest.vt.& de testamē.ma.l.contra vo luntatem.& ff.de manumissis. seruus hac lege. & j. de vſucapionibus p empt.l.iij. et.j. de rebus alienis non alienandis. l.finali.

o ¶ Irrogauerit. Quid ſi est dubiū:Respon.forte nō ꝓsumam penam esse fauoze libertatis.

p ¶ Libertas potest.impossibile est.

q ¶ Quando.i.quia.

r ¶ Possint.nisi in casu: puta ſi vindicauit mortem testatoris. vt.ff. ad ſille.l.ſi quis in grauī.ſ. vtrum. Item & quando propter pactionē. vt.ff. de manu.l.seruus bac lege.Accursius.

¶ Quibus ex causis serui pro premio libertatez accipiūt. ¶ Dixit quando propter delictum non manumittūtur:nunc econtra quādo propter merita libertatem consequuntur.

Lōtinuatio.

s ¶ Quoniam religiosa. Quia ad superiora etiam habent respectū.

t ¶ Ad augendam. in his seruis qui habent eam.

v ¶ Prouocandāq̄. In his vel in eis qui non habent eam.sic & ff.de bonis que libe.l.ij.

Non ex

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Non ex ipso. i. nō ipso iure. Vel dic non coipso q̄ prosilijt ad accusationem: sed demū conuicto aduersario: vt dic. ff. de preci. imper. offeren. l. i. ff. ad fillei. l. iij. §. vtrum. ff de iure patro. l. pe. Et nota q̄ Zozinus. vt. ff. qui fine ma. ad liber. pue. l. qui ob necem. sed alia. ff. de bo. libe. si necē. dicit q̄ nullius. Sed dic sz nullius viuentis: et non puto hic reddi pretium a fisco: cū domini negocium gesserit. aliud i casu. l. j. p. ogi.

Serui. ¶ Casus. Si seruus cudentem adulterinā monetam in publicū detulerit ad libertatem peruenietset: soluto a fisco ptio serui domino. Viuia.

b ¶ Percipiant. Sed an idem vbicūq; serui pro premio accipiunt libertatē a lege: Videf q nō. vt. ff. ad legē fal. l. eris. §. illa magis innuit q̄ trarium. Accurſius.

Si quis. ¶ Casus. Si aliqs virginez rapuit: et ita potuit accusari crimīe capitali et amici virginis cū rapto re vel sub dissimulatiōe pertransferint: si seruus tales in publicū detulerit ad libertatem peruenier. Viuianus.

c ¶ Raptus. genitiui casus.

d ¶ Transmissum. ex eo q̄ dicit transmissum pro sumit Jo. q̄ liceat trāsigi. q. d. finitur q̄tum ad trangigentem. vt. ff. ad legem iuli. de vi pub. l. qui cetu. §. qui vacantē. Est tamē argu. contra. j. de rapt. virgi. §. fina. Item cōtra. §. de transactio. l. tranfigere. Solu. vt ibi.

Additio. Tu dicas cuz Bar. in. d. l. trāsigere. §. de transac. in. ij. colū. v. bis expeditis venio ad. q̄ sup raptu pacisci aut transigi licet quia dicta l. tranfigere solum adulterium excipit. de quo dicas latius vt ibi p cū.

Transigere an liceat sup raptu.

e ¶ Donetur. Pretio a fisco soluēdo: vt. §. l. pgi ma. alij habent aliter leges transpositas.

Si delertoꝛ. ¶ Casus. Si seruus desertoꝛ militie in publicum detulerit: an p premio mereatur libertatem: queritur? Respon. q̄ sic.

f ¶ Prodiderit. id est manifestauerit.

g ¶ Donetur. Et h dicit Jr. dandū ptiū a fisco. nam ex hic sz ſulit fisco.

Lōtinuatio.

¶ De ingenuis manumissis. ¶ De seruorum manumissione dictus est: sed quia ingenui homines de facto quandoq; manumittunt: ponit quid iuris sit de ingenuis manumissis. Azo.

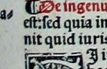

Ingenuum. ¶ Casus Si liberum hominem quem crede bas seruū tuū esse in testamēto tuo manumiseris: z ille in ingenuitatē proclamauerit: an bona que occasione manumissionis acquisierit in domo manumissoꝛis apud heredem relinquere debeat: queritur. Dicitur q̄ sic. Idē est si ei tanq̄ liberto aliquid fuerit legatum. Viuianus.

b ¶ Judices. sz p̄sides prouinciarū. vt. §. de peda. iudi. l. ij.

i ¶ Agere debes. actione in rem preiudiciali. vt institu. de actioni. §. preiudiciales.

k ¶ Ademoꝛ. Scilicet tu.

l ¶ Manumissionem. Scilicet de facto.

bus ac strenuo nisi constiteris: libertatem quam his qui domino rum cedem vindicant iampridez senatuconsultis z statutis pzincipum prestari sancitum est. Etiam tu pzo taz ingentibus meritis nō ex ipso facto: sz additione z sentētia p̄sidis reportabis.

¶ Seruus alienus qui defert falsatoꝛē monete libertatem cōsequitur z domino fiscus dat pretiū serui. boc dicit Bald. vel sic. Deferens falsatoꝛē monete in premiū consequitur libertatē. boc dicit Salice.

Imperatoꝛ Cōstan. a. ad Januarium. Lex. ij.

Serui qui monetarios adulterinam monetam cládestinis scelcribus excercentes in publicum detulerint ad ciuitatē romanam donētur: vt eozum domini pretium a fisco percipiāt.

¶ Collige in hac lege q̄ de raptu virginis potest trāsigi: tamen maleficiū nō remanet impunitum. Bal. Vel sic. Raptus virginis crimen detegens consequitur libertatem. boc dicit Salice.

Idem augustus ad Populum. Lex. iij.

Si quis raptus virginis faciꝰ nus dissimulatione preterciturn: aut pactionem trāsmissum detulerit in publicum: libertate donetur.

¶ De desertoꝛe militie p̄ta q̄olibet accusari: et q̄ boc seruus consequitur libertatem. boc dicit Bald.

Imperatoꝛ. Gratia. Valētinia. z Theodo. aaa. ad Siagriū p̄fectū. pretoꝛ. Lex. iiij.

Si desertoꝛes militie seruus prodiderit: libertati donetur.

De ingenuis manumissis. Titulus. xiiij.

¶ Ingenuus testamento manumissus non efficitur libertinus: et tamen tenetur manumittēti restituere quicquid de eius domo vel eius gratiplatione meruit. Bal. Vel sic. Si manumissus dicat se ingenuū z obtineat in competenti iudicio tenetur restituere tam habita a manumissoꝛe q̄ eius occasione. Salicetus.

m ¶ Originem. id est ingenuitatem.

n ¶ Ea que de domo. Et etiam post manumissionē quesita ex re manu. §. de dona. ante nup. l. ea. z de testamētis. l. neq; professio. z institu. de ingenuis. §. fina. ff. ad. l. iul. de adul. eum. in fi. z. ff. de lib. causa. si de bitoni. z. ff. de cōdi. inde. l. seruo manumisso.

Ingenuā. ¶ Casus. Si ingenua vt ancilla nutriatur vel obsequium qō cōsueuit ancilla prestare prestitit: an ob hoc q̄ vel vt ancilla nutriatur vel obsequiū qō cōsueuit ancilla p̄stare prestitit ancilla dicenda sit: queritur. Dicitur q̄ nō. nec si de facto manumittatur libertine cō ditionis efficietur.

o ¶ Sumptus. vt. j. de in fan. c. puo. l. j.

p ¶ Obsequium. vt. j. de li. causa. liberos. ct. §. de fer. reipu. l. fi.

q ¶ Ancillā. etiam si per mille annos stetit: vt an cilla: si tamen parata fit probare contrarium. vt j. de long. tēpo. p̄scrip. que p li. l. fi. aliogn p̄sumam eam ancillas si per xxx. annos fic fuit.

r ¶ Manumissio. Scilicet de facto. vt institu. de inge. §. fi.

Si quis aut. ¶ Casus. Si ingenuā vt ancillā posseſſisti et manumisisti: an ea in ingenuitatem prouocante z obtinente filij post manumissionem z ante sententiā pereati ingenui dici debeant: queritur. Dicitur q̄ sic. z nepos mulieris banc consultationez faciens si peritiores con suluisset q̄ tales essent ingenui facile cognouisset. Viuianus.

s ¶ Solēniter. per sentētiam.

t ¶ Cognosceres. nā sententia ingenuitatis pie iudicat inter omnes: vt ff. de libera. causa. l. diui. §. j. z. ff. de sta. bo. l. ingenuum. Sed contra huic l. §. de li. causa. l. fi. Solu. ibi nō erat causa liberalis: sed de dominio inter duos. Itē arg. §. j. res inter alios ac. inmo hic: q̄ eg ingenua nascitur: nō

Sententia ingenuitatis pronunciat iterum omnes.

Imperatoꝛ Alexander. a. Philetо. Lex prima.

Si ingenuum te ex testamento manumisſum esse dicas: apud suos iudices causaz agere debes. Si tamen iustum contradictoꝛem habes: id est cum qui se patronum tuum esse dicit: memoꝛ senatum censuisse: vt qui post manumissionem originē repetierint ea q̄ de domo manumissoris habent: ibi relinquāt. Jn qua causa etiam legata. vt liberto data esse iuris pzo dentibus placuit.

¶ Obsequia seruitutis non faciunt ingenuum seruum. Salice.

Impera. Gordia. a. Pompeie. Ingenuā natam Lex. ij.

Neq; nutrimentorum sumptus neq; seruitutis obsequiū faciūt ancillam: neq; manumissio libertinam.

¶ Natus ex ingenua lite pendente est ingenuus. Vel sic. Attiū litigioſi non officit libertatē. Bald. Vel sic. Si manumissa est postea ex antiqua causa pronūtiata ingenua liberi ante nati probantur ingenui. b. d. Salice.

Imperatoꝛ Philippus. a. Felicissimo. Lex. iij.

Si auiam tuam vti ancillam manumissam. postea ingenuam solenniter constiteritista tumq; eius iuste sententie tuetur auctoritas: filios eius q̄uis ante sententiā susceptos ingenuam libertatem non immerito flagitare: si cum pertinoꝛibus tractatum habuisses: facile cognosceres.

¶ In hostilitate inter duas ciuitates consistente captus non efficit seruus. boc dicit sim lecturam secūdam. Salice.

Imperatoꝛ. Diocle. z Maxi. aa. z. cc. Agrippo. Lex. iiij.

Cum cognatum tuum ingenuum narum ex palmurene factionis dominatione redēptum velut captiuum distractum ex sententia matris. z sic non obstat. §. de libe. causa. l. fi.

Cum cognatum. ¶ Casus Si ciuitate babente bellum cum ciuitate alia ingenuus aliquis captus fuerit z distract'. an seruus dicendus sit: queritur. Dicitur q̄ non. quia tales non dicuntur hostes. vt. ff. de capti. l. hostes. Vel dic. quia palmurena ciuitas bellū faciebat cū populo romano z captus erat liber homo z distract' cū quodam iure postliminij dicatur reuersus cū preses prouincie reddet ingenuitati: nec seruus esse dicetur. Viuia.

Palmurena.

v ¶ Jngenuum. a natiuitate.

x ¶ Palmurene. Ciuitas est palmurena. que est in prouincia p̄henice prope barbaricas gentes. vt. ff. de censi. l. j. z faciebant bellum cū populo romano. z hunc ceperunt: cū deniq; vendiderūt. z sic iure quo dam postliminij dicitur reuersus. vt. ff. de cap. l. ij. et. l. fi. Vel verius faciebat bellū cū alia ciuitate. z sic iure non fuit factus seruus: cū nō dicantur hostes. vt. ff. de capti. l. hostes.

y ¶ Factionis. i. discordie. in mala enim parte ponitur.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Judex potest terminū prefige re ad agē dum.

DIffamari. ¶ Casus. Primo ponit regulam: deinde exemplū ad regulam que talis est. Status ingenuorum erroze vel malignitate alicuius diffamari non debet. Exemplum tale est. Titius perfepius impofuit feio q erat feruus. presidem z eius successoē fe- a pius interpellauit vt titium citaret et probaret seruū esse: vel esse dicas: preses prouincie ingenuitati suc reddi cum efficiet.

☞ Diffamanti alienum statum terminus assignatur ad proponendū z probā dum de iure suo: quo non ꝓbante impo nitur ci silentium ne vlterius infamet vel inquietet: qui si nō paret sentētie mulcta afficitur. Bald. Vel sic. Contra diffamantem aliquem de seruitute potest iudex ad instantiam diffamati tempus illi prefige re intra quod debeat agere: alias vltra tempus non audietur. Salice.

Idē. aa. z cc. Crescēti. Lex. v.

DIffamari statum ingenuorū: seu erroze: seu malignitate quozūdam periniquum[a] est: presertim cū affirmes diu presidē vnum atq; alterum[b] interpellatum a te vocitasse diuersam partem: vt cōtradictionem faceret si defensionibus[c] suis ꝓfideret. vnde constat merito rectozē prouincie cōmotum allegatiōibus tuis sententiā[d] dedisse: ne decetero inquietudinē[e] sustineres. ¶ Si igitur adhuc diuersa pars perseueret in eadez obstinatione aditus preses prouincie ab iniuria tēperari precipiet.

☞ Famulatus liberi hominis etiā per tempus longum nō facit eum seruū. hoc dicit Salicetus.

Idē. aa. z cc. Dionysio. Lex. vj.

SIentis conditionem: liberum non posse fieri seruum: euidentissimi iuris est. ¶ Cum igitur[f] ꝓponas patrem pupilloꝝ quorum precibus fecisti mentionem: velut liberū te penes se habuisse in ministeriuꝫ: licet in actu longi temporis: non precedente vero titulo quo dominia ꝛri solent[g] mutare tuam conditionem minime potuit.

☞ Nō renūtiatio cause sed natalitū veritas ꝓbat quē ingenuū. b. d. Salice.

Idem augusti et. cc. Datrone.

SIte et filios Lex. vij. tuos ingenuos esse constat natalium veritas vos tuetur: nā qui seruitutis mouerat questionem: apud acta cause renuntiando ad ingenuitatis ꝓbationem nec nocere quicq; nec prodesse potest[h].

☞ Serui vel liberi ex pacto non efficiū tur ingenui. b. d. Salice.

Idem augusti et. cc. Calimampho. Lex. viij.

INgenui nascuntur[i]: liberti ni manumissione tiñ constituuntur[k]: pactum autem nec seruis[l] nec libertinis ingenuitatem assignat: nec bis[m] qui transactioni[n] non consensērūt[o] quicq; prejudicare potest.

☞ Ex libertina matre natus est ingenuus: nec ei reuerso obest ꝙ in captiuitate hostium fuit. Salice.

Idem. aa. et. cc. Potamoni.

ALibertina matre procreataz ingenuam nasci naralibus euidentis ac manifesti iuris est[p]. ¶ Cum igitur te matre libertina editam: deinde ab hostibus captam postliminio reuersam ꝓponas: et tunc tibi seruitutis moueri questionē: consequens est adiri presidem: puincie: qui de causa liberali cognoscet iure laturus sententiā sciens neq; huiusmodi matris conditionem: neq; captiuitatem: reuersis de statu pristino quicq; posse detrahere.

☞ Homina sunt inuenta ad recognoscēdum: non ad faciēdum quem seruum vel ingenuum. b. d. Salice.

Idem. aa. et. cc. Antenodore.

ADrecognoscendos[q] Lex. x. singulos nomina cōparata publico consensu: ob celā dos natales ingenuis si mutantur minime nocet: natosq; licz in ministerio seruitutis libere cōditionis nō seruos possessio: sed status ingenuos edi perficit.

☞ Notatio operarū nec facit nec ꝓbat quem seruum. b. d. Salice.

Idem. aa. et. cc. Maxime.

SI vestram[r] possessionem nullus precessit titulus[s]: sed ingenui cōstituta operas mercede placita locastis: nec statui vestro quicq; derogatum est: nec ad conuentionis implendam fidem solenniter agere ꝓhibemini[t].

☞ Plagio abducta ingenuitatem non perdit. b. d. Salicetus.

Idem augusti. et. cc. Quicte.

ADmutandum Lex. xij. libere statū cōmissum plagū nihil promouet[u]: sed abductā natales quib⁹ nata est post hunc etiam casum obtinere conuenit.

☞ Absolutoria lata quia non ꝓbatū non ꝓpterea ꝓsumitur quod reus asserebat esse verū. Item succumbens in causa ingenuitatis nō ꝓeiudicat sibi in causa libertinitatis quin illam postea mouere possit. b. d. Salice.

ADmutandum. ¶ Casus. Ingenua vendita et exportata tāq; ancilla nūquid libertatem z ingenuitatem amittat: Dicitur q; non. sed nati post manent liberi. Tiuia.

a Periniquum. id est valde iniquum.

b Alterū. successorem.

c Defensionibus. id est iuribus.

d Sententiam. diffinitiuam lite primo coram te contestata. vt argu. ff. de lib. cau. l. dixi. ꝯ. j. fin Ad. Vel dic q preses statuerat certum tempus infra qđ inciperet agere quod potest denegando sibi postea iurisditionē: vt. j. de remissi. pig. si eo. z. ff. de vsu. pu. l. fina. z. ff. de cur. bo. dā. l. j. ꝯ. quaritur. et. ff. quib. eg cau. maio. l. fed et si per prezorem. ꝯ. sed et si oū decreto. z. ff. de optione legā. l. mancipiorum. et. l. si optio. ꝯ. fi. et. j. ad legē iuliam de adulte. ob cōmissa. z. ff. de boñ. aucto. iudi. possiden. l. j. et. ꝯ. et de carbo. edi. l. iij. ꝯ. duc. et etiam penalem potest indicere mulctam. vt. ff. ꝯ. ig⁹ ius di. nō obtemp. l. j. in principio. Itē contra. ꝯ. vt nemo inuitus. sed bic speciale. Et sunt bec omnia argumēta ꝓ scholari qui vult recedere: et bononienses differunt eū conuenire in recessū.

c Inquietudinem. naz amittit causam cū deest cognitioni ꝛtum. arbiter: vt. ff. de re iudi. l. contumacia. z. j. de asser. tollē. l. j. in fine.

Sentis conditionem. ¶ Casus. Si sciens vt seruum liberū possediti nō ꝓpter hoc libero quo fiat seruꝰ ꝓiudicasti: licz ministeriū quod serui consueuerūt facere tibi prestitit lōgo tempore. nullo vero titulo intercedēte: puta emptionis vel donationis. non intelligitur sua condition mutata. Tiuia.

f Cum igitur. Dic habes q absq; lite cōtestata fuit bic lata diffinitiua sententia. Sed dic q statutus fuit terminus. magime in casu qui sequitur: alias contra quan doq. vt. ff. de libera. causa. l. liberis. ꝯ. si quis sciens. sed certe ibi nō fit seruus scientis.

g Queri solent. vt. ff. de lib. cau. si vsusfructus. in principi. z. ꝯ. j. z facit S. de seruis reipu. ma. l. fina. Accur.

Ite. ¶ Casus. Si alicui status questionem mouisti z renūtiasti coram actio an alij preiudicet volenti ei status mouere questionem: queritur. Dicitur q; non sufficit ad probationē ingenuitatis q; aliquando mote liti renuntiasti. Tiuia.

b Nec prodesse potest. vt argu. ff. de libe. causa. diui fratres.

i Ingenui nascuntur. vt z instituta. de ingenuis. in principi.

k Constituūtur. vt instituta. de libe. in prin. Itē z per sententiam. vt. ff. de sta. ho. ingenuū.

l Nec seruis. vt seruus vel libertus sit ingenuꝰ. vt. j. de collu. detegen. l. ij. z de libera. causa. l. parentes. z. l. post certi. ius autez patronatus bene remittit. vt. S. de bonis liberto. et iure patronatus. l. fi. Item beneficio principis libertꝰ fit ingenuus. vt. ff. de nata. re. l. queris.

m Nec bis. s. patronis vel dominis.

n Transactioni. Dedit enim aliquid seruus vel libertus domino vel patrono vt fieret ingenuus. hoc quidē non nocet nō consentientibus.

o Consenserunt. idez si cōsensissent vt predixit. ingenui: vt predixit.

Libertia matre. ¶ Casus. An natus ex liberta sit ingenuꝰ: queritur. Dicitur q; sic. vnde si talis ab hostib⁹ captꝰ fuerit: vel ex libertina natus fibi non preiudicatur quominus sit ingenuus. Tiuia.

p Juris est. vt instituta. de ingenuis. in princi. et S. de oper. liberto. l. ante penultima.

AD recognoscendos. ¶ Casus. In l. plerūq; hoc nomen sticbus ponitur pro nomine seruis: si aliquis ingenuo boc nomen ꝓposuit ad celandam ingenuitatem: nūquid ob boc mutatur eius ꝓditio? Dicitur q; nō. Tiuia.

q Ad recognoscēdos. vt instit. de leg. ꝯ. si quis in nomine.

Si vestrā. ¶ Casus. Si ingenuū tanq; seruum pos. nullo precedēte titulo vel eius operas in. g. vel. gg. an. liberi conduxit. non ob boc ingenuitati eius preiudicatur z vt sibi conuentionis fides adimpleat agere poterit.

r Si vestrā. i. vestri possidebātur enim vt serui.

s Titulus. Ex quo liberi ꝓstituūtur serui. vt ff. de libe. cau. si vsusfructus. z facit. S. co. l. scientis. z co. tit. a libertina.

t Prohibemini. scz ad mercedem. i. vt soluatur vobis merces.

v Promouet. vt. j. ad. l. fa. de pla. abducti. z facit. S. e. a libertina.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Ingenuū. ¶Casus. Si de possessione libertinitatis in ingenuitatē pronocastī: nec probastī: an liberta fis: queritˢ: Dicit q̄ sic.
a ¶ Libertinitatē. quā habebat q̄ videbatur si amiserit: quia cū asseruit se ingenuū videtur negasse tacite se non esse libertā: fortē nec pa-
allodiū fui cē rē pmo afferena: an possit postea dicere se in feudū habere.
tietur pena: licet secus sit cum dicit se suis nūmis emptū. vt.ff.de manumiſ. si qs dicat. Item nota hic argumentū q̄ qui primo afferebat rez aliquam de suo allodio esse: postea potest asserere se in feudum habere. sic t.ā.ſi seruus expor. vene. l. monecor. et.ff. de exceptio. rei indica. l. ſi mater. ſ. ſi quis autē. Sed argu. contra. ſ. qui po. in pig. ba. auten. item posſeſſor. t.ff. ō iure aur. an. l. ſi. t. ſ. de furtis. l. ſi.

Idem. aa. et. cc. Orlando.

Ingenuū se contendendo: nec probando nō amittit libertinitatem.

Lex. xiij.

Etiā per titulū fauorabilē status nō amittit. hoc dicit Bal. Vel sic. Ignoāter desponsata ut ancilla sue ingenuitati nō piudicat. hoc dicit secus si sciēter. Sali.

Lidē. aa. t. cc. Aristo.

Lex. xiiij.

Status igenue ex eo solo q̄ velut ancilla sponsaliozum nomine data, ꝓponitur ꝓiudicari nulla ratione potest.

Cōmunia de manumissionibus. Titulus. xv.

Si ꝓpietarius t vſufructuarius ſimul libertatem ſeruo imponāt pleno iure liber efficitur. at vbi ſolus ꝓpietarius hoc fecerit ipſius libertus erit et q̄ſi ſeruꝰ apud vſufructuariū permanebit: t interim aliūde queſita q̄ eꝫ opera ſua t re ſtructuarij ſibi querit: et ea ad legitimū eius ſucceſſorem trāſmittit. Ubi vō ſolus fructuarius manumittit ſi ꝫtēplatiōe ſeruī: tūc ꝑdiu vſufructus durabit ꝓprietario ſeruire nō tenet: ſi poſtea fic. t interim extra opera queſita dño querit. hoc dicit vſq; ad. ſ. illud quodcq;. Salice.

Imperator Iuſtinia. a. Iuliano pfecto pretorio.

Lex. j.

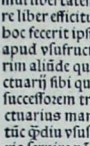

Ancimus ſi ꝓpietariꝰ ſeruo cuiꝰ vſus fructus ad aliū pertinebat: libertatem impoſuit: nō fm antiquam obſeruationem de libertate cadere: t eū ſine domino eſſe intelligi: ſed nec innueniri ꝑſonam cui res ad ſe venientes acquirat. Sed ſi tam ꝓpietarius q̄ vſu fructuarius libertatem ei conſentientes ipoſuerint pleno iure libe rū eū effici: t ſi qd poſtea ſibi acq̄ſierit hoc in bonis ſuis habere.

¶ Sinautē ꝓpietarius ſolus libertatem impoſuerit vſufructuario minime cōſentiente: ſit quidē ille qui libertatez a ꝓpietario accepit inter liberos ꝓpietarij cōnumeratus[c]: t ſi qd in medio[d] poſſidet hoc ſibi acquirat: ſibiq; habeat t ſue poſteritati[e] relinq̄t: ſaluo patronatus iure per oīa cuſtodiendo: niſi t hoc ei legib⁹ fuerit remiſſum. Ipſe tamen libertus quaſi ſeruꝰ apud vſufructuarium permaneat[f]: donec vſufructuarius viuit: vel vſufructꝰ non illegitimo modo peremptus[g] eſt. Etenim ſi finez vſufructus quocunq; modo accipiat: tunc facultas ei tribuat quo maluerit degere modo. ¶ Si vero adhuc ſuſtinente vſufructuario ab hac luce fuerit libertus exemptus: hereditas eius legitimum tramitem[h] ſequatatem conſequi: quia volebat cedere vſumfructū maneat ſeruus ꝓpter. ſi vō eum voluit liberū eſſe viuente vſufruct. miniſterū ꝓpietatis non poterit: ſed iudices inquirere eū teneantur: t q̄ medio tempore acquiſiuit finito vſufruc. ad dominū reuertatur. t hoc in prima. An autem pater vel mater per filiū vel filiam libertum vel libertā iure patrono poſſit manumittere ſeruum ſuum vel in eccleſia vel coā iu dice: vel inter vinos t in vltima voluntate vel di recte: vel per fideicomiſ. manumittere voluerit: Dicitur q̄ ſic. An ſit ba benda diſtinctio etatis illius ſit maior vel mior qui manumittēdus eſt: queritur: Dicit q̄ non. Viuianus.

Tramitem. ſ. inſtitutus vel ab intestato ei ſucce dentem.

Cōmunia de manumiſſionibus. Expoſuimus in ſuperioribus ſingularia de manumiſſionibus: nunc audiamus cōmunia. Ezo.

Cōtinuatio.

Ancimus. ¶ Casus. Primo refert antiqtatē quandam ſcz q̄ olim ſi aliqs in ſeruo habebat vſumfruc. alius ꝓpietatez: et ꝓpietariꝰ volebat eū libertati donare: nec fiebat liber. nec dominiuz habebat aliqs: et quod acq̄rit nulli acquirit. bo die autē alter cū manumiſſione aut ꝓpietarius aut vſufruct. ſimul manumittūt: aut ꝓpietarius tantum aut vſufruct. non ꝓpietarius. primo caſu pleno iure erit liber: t ſibi acq̄ret. in ſecundo caſu inter liberoſ ꝓpietarius computabitur: t ſi aliquid medio tempore inter manumiſſionem z perſeuerantem vſumfruc. acquiſierit ſibi acq̄rit: t ad poſteros ſuos illud trāſmittat iu re patronatuſ ſaluo: niſi fuerit remiſſum tūc ſeruiat donec viuat: vel cū morte vel capitis diminutione finiatur. et finito vſufruct. plene liber fit adeo: vt niſi velit degere poſſit. Si vō viuente vſufruct. deceſſerit bereditatem ſuam ad heredem ſuū ſi teſtatus moriatur: vel ad ſucceden tem ab iteſtato trāſmittat. in tertio caſu diſtinguē: aut noluit eū liber-

Ancimus ſi quis ſeruo ſuo libertatez ſimponat: ſiue in eccleſia: ſiue in ede ſacra: ſiue ad qualecunq; tribunal: vel apud eum iudicem qui libertatem imponere le gibus habet licētiā: ſiue in teſtamento ſuo libertatem conferat: ſiue per epiſtolā: ſiue per nutū: ſiue per quemlibet nūtium: ſiue per codicillos: ſiue per quamlibet aliam legitimam voluntatem: ſiue ſtando: ſiue ſedendo: ſiue iacendo: ſiue loquendo: ſiue tacendo: ſiue ridendo: ſiue flendo: ſiue quolibet alio modo: vt cedat vſumfructū ꝓpietario pleniſſimum ius habeat in ſeruo ꝓpietarius: vt omnia ei ſeruus acquirat ſm ea que generaliter in ſeruos et dominos conſtituta ſunt. ¶ Denuero gratias agendo[i] vſufructuarius eum ab vſufructu liberauerit et libertati donauerit: tunc maneat quidem ſeruus ꝓpietario ſuo annexus: ſed nō neceſſitas ei imponatur donec viuit vſufructuariꝰ: vel vſufructus cōſtare poteſt obſeruare[k] ꝓpietarium t quedam miniſteria ei adimplere: ſed iudices noſtri cuz in quiete tueantur. ¶ Poſt vſufructuarij autem mortē vel vſufructus quocūq; modo interēptionem: tunc ſeruiat quidez domino et omnia que in medio ad eū pervenerant[l] hec ſuo domino acquirat. Et ſit ex noſtra conſtitutione hec ſeparatio inter ſeruos t liberos: et non ſm ius antiquū. idem ſeruus remaneat: t nullum reſpiciat[m] dominum.

Poteſt pater t mater per filiū t filiā apud iudicē vel aliter ſeruū manumittere. hoc dicit Bal. vel ſic. Parētes poſſunt manumittere per filios cuiuſcunq; ſexus etiā ſi nō ſint in poteſtate. hoc dicit Sali.

Illud quoq; huic legi adiici mus: vt exploſa antiqua ꝑſonarū differētia liceat parentibus tam maſculis q̄ feminis: filijs filiabuſve ſuis in ſacris cōſtitutis ſiue emācipatis cuiuſcūq; gradus mandatum imponere: quatenus ſeruos in libertatē ꝓducant[n]: ſiue apud iudicem: ſiue in ſacris eccleſijs: ſiue ſm aliū quem mandatoz voluerit legitimuz modum. cum enim[o] t in ſucceſſionib⁹ t in alijs pene[p] oībus nulla eſt inter liberos diſcretio: oportet hoc obſeruari t in preſenti caſu maxime p libertate quā t fauoze t tueri romanis legibus t ꝓcipue noſtro numini peculiare eſt[q].

Poteſt manumitti tam in eccleſia q̄ apud iudicem vel in teſtamēto etiam infans t ignozans t fit ciuis romanus. hoc dicit Baldus. Vel ſic. Seruus cuiuſcūq; etatis manumitti poteſt a domino. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Julia. pfec. pto.

Lex. ij.

Si quis ſeruo ſuo libertatez ſimponat: ſiue in eccleſia: ſiue in ede ſacra: ſiue ad qualecunq; tribunal: vel apud eum iudicem qui libertatem imponere legibus habet licētiā: ſiue in teſta-

Emancipati a ſuis adhuc in aliquibus differūt.

a Libertinitatē. quā habebat q̄ videbatur ſi amiſerit: quia cū aſſeruit ſe ingenuū videtur negaſſe tacite ſe non eſſe libertā: fortē nec pa-
b Data ꝓponitur. Ea innuita vel ignorante vt ſ. de libera. cauſa. l. miniſteriū. t. ſ. eo. ſi veſtram. al's facit ſibi ꝓciudiciū. vt ar. ff. de libe. cauſa. l. ſi vſufructꝰ. in ꝑn. t. ſ. j.
c Communia de manumiſſionibus. Expoſuimus in ſuperioribus ſingularia de manumiſſionibus: nunc audiamus cōmunia. Ezo.
d In medio. i. poſt manumiſſionē durante vſu fructu.
e Poſteritati. Niſi ſit acquiſitū eꝫ re fructuarij vel eꝫ opera ſua. vt in ſtitu. per quas perſo. no bis acqui. ſ. de bis.
f Permaneat. niſi forte ſit ꝓſtitutus q̄diu ſeruus in ſeruitute eſſet.
g Peremptus. morte vel capitis diminutiōe.
h Tramitē. inſtitutus vel ab intestato ei ſucce dentem.
i Gratias agendo. ipſi ſeruo.
k Obſeruare. Id eſt pa rere.
l Ad eū peruenerant. non eꝫ re fructuarij vel eꝫ opera ſua.
m Et nullus reſpiciat. hoc tamē admittit quā doq; ſcz in duobus caſibus: vt. ff. de liber. cau. ſi vſufructuarius. t de ſti pula. ſeruo. l. q̄ ſeruus ſtipulatus.
n Perducant. vt et. ff. de manumiſ. l. nepos. et de manu. vindic. l. ſi pater. et eſt bic ſpeciale. ſic econtra filius per patrē. vt. ſ. de bis q̄ a non do. manu. l. pe. ſed regulariter cōtra. vt. ſ. de manu. vin. nec mulierem.
o Cum em. merito hoc caſu liberoz differentia eſt ſublata: cū enim t.
p Pene. ideo dixit pene: quia emācipatus nō acquirit patri. Itez per pretorē tm ſuccedit. itez vocat patrem in ius: cū venia tamen. vt. ſ. de in ius vo. l. ſi. Item emancipati conferunt ſuis: ſi non ſui emancipatis. vt ſ. de colla. l. ſi emancipa ti. plene diximus.
q Peculiare eſt. i. pulcherrimum eſt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a Requirere. Etiam si est infans. vt instit. de libe. §. fina. ff. de ma. l. iuris ratio.

b Ampliandam. vt. ff. de indi. vidu. l. ij. & de bo. libe. l. fi.

SI quis sine vxore. Causa. Si aliquis ad ancillam suam cō fuetudinē habuit & vsq; ad mortē perseuauerit: nec ipsa nec liberos eius beredes in seruitutē deducāt: sed in libertatē eripiant. & boc in prima. Licentia vero dño supstiti concedenda vti ancilla & sobole quo sibi placuerit: & vltima volūtate de eis dispone re eos alijs: vt seruos le gādo. vel in seruitute he redū remaneāt relinquē do. & boc in secunda. Si vero nibil de eis exp̄ssit: tunc post mortē eius ad libertatē perducant. & bec vera sunt in oībus non habentibus vxorē. In alijs vero secus erit. quia habenti vxorē vel concubinā etiā antiqua iura non permittūt. & B in tertia. Ciuia.

c Certo modo. quē certum modū habes. ff. l. fi. l.

d Licentiā. vt. j. tit. j. l. de ancilla.

e Taciturnitate. fic. §. de secun. nupt. aut. nunc autem.

f Antiqua iura. vt. & de concu. l. j.

De liberali causa.

¶ Digit. ff. de libertate danda: nunc de ea tuenda per liberalia iudicia. Vel sic. Qualiter cōtingat libertas. §. dictū est. nūc aūt qūo libertas p̄stita petāt vel defendant ponit: & ita tractat de liberali causa. Ex.

REm quidē. Causa. Si filios tuos tanq̄ seruos distrāxisti: an eos vendicare in libertatē possis: querit. Dicit q̄ licet res illicitā cōmiseris: tamen eos vēdicare potes: vel nomine eoz in libertatē proclamare. Ciuia.

g Illicitam. q̄tum ad iuris. nam vēdi nō potest nisi in casu. vt. §. de pa. q fi. dis. l. j. & ij.

h Inbonestam. q̄tum ad bonos mores.

i Filios. tuos.

k Adi. tu pater & etiā filijs inuitis. vt. ff. c. l. ij. & ij. & ad boc. §. de trāsactio. l. transactione ma tris. Et fic nota q̄ suam turpitudinem allegat. Ité venit §. factū suum. & fic est §. ff. de adoptio. l. post mortē. Sol. bic fa nore libertatis vel non venit noie suo q̄ est verum. fic. §. de admi. tu. l. cū quidā. vel ideo: q̄ cōtra legē factum est. vnde pro infecto habeē. vt. j. de agri. & cēs. quēad modū. lib. ij. Vel bic fuerūt scientes. vnde ipso iure nō valuit §ctus sup libero boie. vt instit. de §ben. emp. §. fina. Unde non obstat. ff. de euic. l. vendicanté. Sed quid si nō fuit emptor sciens: & fic tenuit contractus. vt. j. de euic. si tibi: nō videtur sufficiēter respōsum ad illam vendicantem. sed dico primas responsiones sufficere.

Turpitudinē suaz allegare ñ licet.

l Juris. §. p assertores: g tñ sublati sunt. vt. ff. de asser. tol. l. j. in pn.

SI bi. ¶ Causa. Si seruos meos quo ad opinionem possedisti: & eos vēdicando obtinui: si postea in libertatē pclamauerint: an eis obstet res inter me & te iudicata: quaeritur? Respon. q̄ non.

m Dicis. & sunt in possessione seruitutis.

n Dicātur. s. a scipsis: vel ex possessiōe seruitutis: vel ab amico cōi.

o Adore solito. scz per assertores: qui tñ sublati sunt. vt. j. de asser. tol. l. j. in princi.

p Judicata. quia obtinuisti cōtra aliū. nā ibi de pprietate inter duos litigat: bic inter seruum & dūm de libertate. et fic non nocet. vt. j. res inter alios. ac. et. ff. eodē. l. si cui. §. j. Accursius.

SI liber. ¶ Causa. Si ancille mee liber homo se copulauerit babēdo eam vt cōcubinam: & ei vt abstineret denūtiastis: nec abstinuit forte: an ob boc mutet sua ḡditio vt seruus effi ciatur: q̄ritur. Dicitur q̄ non. Aiuia.

q Non fit. vt. j. de se. cō. clau. l. j. nec dūs ancille tali homini libero succedit. vt. §. cōia de succe. l. ancille. sed per lōgobardā de seruo qui liberā mulierē accepit. l. vl. alter obseruatur. nā si cooperiatur in coitu cum aliquo panno efficit seruus: ea tamē viuente.

Lex longobarda.

Lōtinuatio.

De liberali causa.

¶ Digit. §. de libertate danda: nunc de ea tuenda per liberalia iudicia. Vel sic. Qualiter cōtingat libertas. §. dictū est. nūc aūt qūo libertas p̄stita petāt vel defendant ponit: & ita tractat de liberali causa. Ex.

REm quidē. Causa. Si filios tuos tanq̄ seruos distrāxisti: an eos vendicare in libertatē possis: querit. Dicit q̄ licet res illicitā cōmiseris: tamen eos vēdicare potes: vel nomine eoz in libertatē proclamare. Ciuia.

g Illicitam. q̄tum ad iuris. nam vēdi nō potest nisi in casu. vt. §. de pa. q fi. dis. l. j. & ij.

h Inbonestam. q̄tum ad bonos mores.

i Filios. tuos.

k Adi. tu pater & etiā filijs inuitis. vt. ff. c. l. ij. & ij. & ad boc. §. de trāsactio. l. transactione ma tris. Et fic nota q̄ suam turpitudinem allegat. Ité venit §. factū suum. & fic est §. ff. de adoptio. l. post mortē. Sol. bic fa nore libertatis vel non venit noie suo q̄ est verum. fic. §. de admi. tu. l. cū quidā. vel ideo: q̄ cōtra legē factum est. vnde pro infecto habeē. vt. j. de agri. & cēs. quēad modū. lib. ij. Vel bic fuerūt scientes. vnde ipso iure nō valuit §ctus sup libero boie. vt instit. de §ben. emp. §. fina. Unde non obstat. ff. de euic. l. vendicanté. Sed quid si nō fuit emptor sciens: & fic tenuit contractus. vt. j. de euic. si tibi: nō videtur sufficiēter respōsum ad illam

Turpitudinē suaz allegare ñ licet.

mento vel alio vltimo elogio: directum vel fideicōmissariam: nullo coarctetur modo eozum qui ad libertatem veniūt etatem requirere[a]: neq; enim cuz tantūmodo ciuitatem romanam adipisci volumus qui maior. xxx. annis extitit: sed quēadmodū in ecclesiasticis libertatibus nō est buius etatis differentia: ita in omnibus libertatibus que a dominis impo nuntur: siue in extremis dispositionibus: siue per iudices vel alio legitimo modo: boc obseruari sancimus: vt sint omnes ciues romani constituti: ampliandam[b] enim magis ciuitatem nostram q̄z esse minuendam censemus.

Si existens sine vxore ancillam p̄ priam in concubinā habeat: & eius vel sobolis libertate vel seruitute nibil dispo suerit ad libertatem post eius mortē perducuntur. Hoc dicit Salicetus.

Idē. a. Jo. p̄fec. pto. Lex. iij.

SI quis sine vxore constitutus ancillam suā sub nomine habeat concubine: & in eadem vsq; ad mortem suam cōsuetudine permāserit & forsitan liberos ex ea sustulerit: sancimus omnimodo non concedi heredibus de functi eandem vel liberos eius: si etiaz liberos habuerit in seruitutem deducere: sed post mortē domini sub certo modo[c] eripiatur i libertatem vna cum sobole sua si etiam eā forsitan habuerit. ¶ Ipi etenim domino dum superest damus licentiam[d] quomodo voluerit vti tam ancilla sua q̄z etiam ex ea pgenita sobole: & i suo vltimo elogio quicquid voluerit contra eos disponere. i. quasi seruos eos alijs legare: siue in seruitutē heredū noiatim relinquere. ¶ Sinaute taciturnitate[e] eos preterierit: tunc post mortē eius ad libertatem eripiātur: vt sit mozs dñi libertatis eozū erozdiū. ¶ Dominibus etenim vxores habētibus concubinas vel libertas vel ancillas habere: nec antiqua iura[f]: nec nostra concedunt.

De liberali causa. Titu. xvj.

Pater potest venire cōtra factū suū illicitum et inbonestū in fauorem filioz: uz qui non potuerūt per patrem affici iniuria. boc dicit Bal. vel sic. Pater venit cōtra factū suum quod est ipo iure nullum:

ergo scientie currit tempus appellationis. vt. §. quomodo & quando iudeq. l. ab eo. sicut in redhibitoria. ar. ff. de edil. edic. l. cum seq.

Auditorio. scz iudicis appellationis.

Non ideo. ¶ Causa. Si fiscus ancillam tibi vēdiderit: an ideo minus q̄ a fisco eaz cōparasti possit in libertatē proclamare queritur.

Appellationis tēpus currit a tēpore sciētie.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

queritur. Dicitur q̄ non. ꝛ hoc in prima. An autem ei obstet quominus proclamauerit in li. q̄ cū vendebatur excessit numerū. xx. anno. Rñ. q̄ non. quia tunc habet locū q̄ ei obesse possit cū gratia participandi pretij prebuit assensum. ꝛ hoc in fecūda. Cui vero incūbat probatio: an ei pronocāti de possessione seruitutis in libertatem: an tibi querit. Respon. q̄ ei incumbit onus probandi quia non probante ius possidendi eam vt ancillam obtinebis incōcussum. ꝛ hoc in tertia.

a ¶ Comparasti. nec enis rem alienam vēdidit vt suas cū nullius erat: alias enim videris dño. vt argu. institu. de vsucap. ℌ. fina. et. j. de quadri. prescrip. l. bene.

b ¶ Pretij. ité ꝛ alia sūt necessaria que diximus. ff. de sta. homi. l. ꝛ in seruorum.

c ¶ Recipit. ités oportet eā prius reddere rationem. vt. ff. eo. l. operator.

d ¶ Obtinebis. Ar. ff. de edēn. l. qui accusare.

Nec fi. ¶ Cæsus. Scripsisti te seruum meū esse: an tibi p̄ iudicasti quomagis fias seru⁹: querit: Rñ. q̄ nō. multo minus fieret tibi p̄iudicij si te per vim cō pulisses: vt scriberes te seruū meū esse.

e ¶ Seruū. eius qui scibat te liberū. vt. ff. de in ge. manu. l. scientis. ff. eo. liberis. ℌ. si quis. Sed certe idē fi ignoras: quia bñ⁹ ꝛ fessiones nō p̄iudicant quasi ꝛtra naturā. vt ꝛ. j. eo. interrogatam. ꝛ. l. liberos. i. ꝛ. ij. et ff. de inter. ac. si is cuius. ℌ. si. sed quantū ad ascriptitiā causam buiusmodi cōfessio posset nocere si alia adesset q̄ adesse oportet. vt. j. de agrico. ꝛ cēn. l. cū scimus. lib. xj.

Sab eo. ¶ Cæsus. Si in testamento tuo seruū tuū manumisisti an bereꝫ tuus possit eum in seruitutem revocare: queritur. Dicitur q̄ non. licet de iure manumissio non procedat: ex quo enim bereditate adijt factū tuum debuit comprobare.

f ¶ Firmare debuit. vt. ff. de re. alie. nō alie. l. venditrici. ꝛ. ff. de euict. scie. ꝛ de pig. ac. l. rē alienā. ꝛ. ℌ. de rei vēdic. l. cum a matre. Sed ℌ. ff. qui ꝛ a qui. l. si seruo. Sol. hic dīs extitit beres manumissor: ibi ecōtra manumissor dño que non placet: quia magis dz esse ecōtra. Vel dic q̄ valet iure exceptionis: vt hic. nō ipo iure vt ibi. Vel hic fuit manumissus ab eo qui non potuit manumittere non q̄ non esset dīs: sed quia minor erat. xx. annis sine iusta causa: vel quia in fraudem creditorū. arg. ℌ. de ser. pig. da. ma. si creditoribus. ibi q̄ non erat dīs. Item arg. contra. ff. de castre. pecu. l. pe. in fi. Additio. Pro solutione contrariorū in hac glo. formatorū vide pulchram distinctionem Bar. in. l. cum vir. ff. de vsuca. ante finem.

Cum affirmes. ¶ Cæsus. Si cū seruo tuo de dando sibi et filijs libertate accepta certa pecunie quātitate 2 uenisti: si nō manumisisti sicut 2uenisti non es cōpellendus stare cōuentioni: sed bortabitur te pieces facere vt 2uenisti iure patronatus tibi manēte saluo.

Numerus singularis g ¶ Nummo. id est nummis. sic multus pisces est bononie. i. multi pisces. vt. ff. de verbo. sig. l. in vsu.

p plurali

ponitur. b ¶ Hortabitur. vt ꝛ. ℌ. de 2di. ob causam. l. si liber. Sed an necessitatem imponat: Quidā q̄ sic. vt. ff. si liber inge. esse dī. l. ij. Sed certe ibi non fuit seruus reddito ptio. Ité pro eis. ff. de acquirē. here. si seruū. ℌ. si quis. sed ibi dño futuro dedit nō presenti. Vel ibi succurritur ei: vt non sit necessarius heres. Tu dic q̄ dominus non cōpellitur: licet hortandus. vt. ℌ. de transact. interpositas. ꝛ. j. eo. l. post certi.

i ¶ Cum. licit⁊ dominum quondam.

Quam precū. ¶ Cæsus. Si in libello precū quē principi 2tra seruū tuus porrexisti in puncto. seruū natū ex ancilla asseueraſti: i fine autem ex ascriptitia posteriori assecuratione fauore libertatis stabitur coram iudice delegato propter vltimā assertionem in rescripto contentam. nec rediens ad principē aliud obtinebit: vt potius dicēdus sit ascriptitius q̄ seruus. Vel fic. Dixi iperatori vellē vt cognoscerens inter me et quendā quē dico ex ancilla mea natū: etiaꝫ ille dicitur Albertus carbonié. dixit imperator. intelligi ex verbis precum tuarū q̄ dixisti ex ancilla tua natū: ꝛ dixisti vocari Albertū: quo nomine nō consueuerūt vocari serui sed liberi. ꝛ post esse ex ancilla natus: nō tamē seruus. ideo vi detur q̄ tu nō sis audiēdus. Viuianus.

Ter. l. cum precū. Ista lex est in argu. ℌ. testibus sibi ipsis contrarijs non est credēdū. vt in gl. super ℌ. ℌdicant. l. c. l. ij. errata de proba.

k ¶ Cum precum. Nota per legē istam q̄ si quis porrigit libellū et aliqd dicit contra se in libello stabitur dicto suo cōtra se. arg. ff. famil. herciscū. qui familie.

Libellum porrigens si quid dicat cōtra se stat dicto suo.

l ¶ Tuarū. factarus alia vice. et not. quem videri confiteri quod in libello ponit.

m ¶ Tamen nomini. bic pone casus in principio positum: ꝛ dic q̄ prius i libello precū digerat natum ex ancilla. postea in eodē libello ex ascriptitia: posteriori confessio valet fauore libertatis.

Liberos. ¶ Cæsus. Licz liber homo tibi seruiat: vel pactꝰ sit q̄ sit seruus. non ob hoc sibi p̄iudicat quomagis fuerit seruus. Viuia.

n ¶ Pactis. vt ꝛ. ℌ. e. nec si volens. ꝛ. ff. de pactis. l. si ynus. ℌ. ꝛ in summa. Accursius.

o ¶ Administrationis. vt ꝛ. ℌ. de ser. reipu. l. si.

Non mutāt. ¶ Cæsus. Si seruus tuus te ignorāte ad bonores ciuiles aspirauerit: nō ob hoc ꝓbabit se esse ingenuū: nec per hoc q̄ pater eius aliqñ ad ciuiles aspirauit bonores: sed coram cōpetenti iudice de statu eius quereret. scz an sit liber vel seruus. Viuia.

p ¶ Aspirauerint. domino ignorāte: alioquin contra. vt. j. qui milites. non pos. super seruis. ꝛ. l. si. lib. ḡij. ꝛ ad boc. ff. de offi. pretо. barbari⁹. non pos. super seruis. ꝛ. l. si. lib. ḡij. ꝛ ad boc. ff. de offi. pretо. barbari⁹. ꝛ. j. eo. iubemus. ꝛ. ℌ. de ꝓbat. l. nec ꝓ. vnde suus bonor non prodest: multo magis nec patris.

q ¶ Solēnibus. id est dato libello.

Sex liberta. ¶ Cæsus. Si liberta vt seruū tuum distrazisti ei nō ꝓiudicasti quominus in libertatē ꝓclamare possit: vt fiat ser uus: ꝛ boc in ꝑma. Si vo ex ancilla tua natū distrazisti: licz emptoris tuus: ꝛ boc in ꝑma. Si vo ex ancilla tua natū distrazisti: licz emptoris tuus: ꝛ boc in ꝑma. Si vo ex ancilla tua natū distrazisti: licz emptoris pretium seruus soluerit: non ob boc erit liber. Viuia.

r ¶ Si ex liberta. Quidam libri habēt si ex libera. alij si ex liberta. alij si liberum.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Esecutes es.nisi in casibus.vt instituto.de no. in principio.7.3.de pa.qui fi.dist.l.ij.

Principaliter. ¶ Casus. Stichus dicebatur esse seruus meus precessit relictis filijs 7 peculio:venit titi⁹ eg aduersio dices peculium ad eum pertinere:7q filij stichi serui sui erant:quid iuris fit: queritur? Dicitur q nō debet pncipaliter ingri de sticho 7 ita de carne 7 ossibus eius: fz debeo p bare cozaz preside q⁹ dominium stichi spectabat ad me: quo pbato pecu liū eius 7 filij mihi affignabuntur. Vel sic si ba bui seruum 7 ille babuit peculiū 7 decessit nō potest questio principaliter de dominio istius affignari: sed si de peculio eius fuerit controuersia poterit questio illa agitari: prior sententia verior est. Iuuianus.

b ¶ Destatu. vt petātur caro et ossa.

c ¶ Debent. Vt. j. ne de sta. desunc. l. quis. 7. l. si. 7. j. si pen. appella. mozis inter. l. quis.

¶ Ite ordinata. ¶ Casus. Si aliquē de possessiōe libertatis in seruitutez petieris tis lite cōtest. in liberali causa ca pēdēte interim p libero habebitur quo ad causam liberalē eger cendam. Iuuianus.

d ¶ Lite ordinata. i. contestata.

Tert. l. ordinata. con cor. gl. sup ꝓbo fides. in. c. sup lit teris. de re c scrip.

e ¶ Libertatis. Id est lite contestata in liberali iudicio: als aliter dici tur vt supra qui dare tutozes possunt. l.j. et ibi notatur.

f ¶ Constituitur. scilicet pro libero.

g ¶ Habet. Quo ad bāc litem egercendam: et eg euentu apparebit fuerit vtilis an inutilis. vt. ff. eo. ordinata, et. ff. eg qui. cau. ma. l. i. §. is autem. 7 ff. de vsucap. si is qui. §. si seruus. sic ergo pro libero habetur vt agat cōtra dominum. Item vt per procuratorē causam liberalez exerceat: si eg libertatis possessiōe in seruitutez petatur: secus si econtra. Ité vt actiōes cōtra ceteros debitores intentet. 7 cōtra se intentas egcipiat: non vt fi niātur. vt. j. de affer. tol. l. j. in principio. 7. ff. de p cura. seruum. §. i. 7 de libera. causa. ordiata. Ité vt ei detur tutor. vt. §. q dare tut. pol. l. j. sed quo ad quedam non habetur pro libero: scilicet vt interim ad militiam eligi possit. vt. ff. de re mili. l. qui status: nec quantum ad hoc quin acquirat ceterarum rerum possessionem domino. vt. ff. de acqui. possef. l. iij. §. fi seruus. 7 de liber. causa. l. fi cui. §. licet.

Seruꝰ pēdente lite de statu q̄ ad multa pro libero habet.

Libertatꝫ eg mſe fit probatio.

Ec omissa professio. ¶ Casus. Si de possessiōe seruitutis in libertatē pronocasti: non ob hoc tibi preiudicabitur q̄ instrumenta natiuitatis tue non habueris quo minus lis cum tuo marte currat: 7 prout iuris ratio dictat decidatur: alijs idoneis ꝓbationibus adhibitis. Iuuianus.

b ¶ Nec omissa professio. i. scriptura illa que fieri solebat in natiuitate cuiuscūq; ingenui. Accursius.

i ¶ Simulatio. i. pfessio: vt q⁹ debebat scribere ingenuꝰ scripsit seruꝰ.

k ¶ Prouidebit. vt. 3. de fide instru. l. statum. 7 de nupt. si vicinis. 7 de rei vendi. iudicia.

Sj ministerium. ¶ Casus. Ministerium mulieris libere 2du gisti: et ea nesciente eam in dotē pro filia dedisti. an ei q̄ ancilla fit dicenda preiudicet: queritur? Dicitur q̄ nō. magime cū erat minor. xx. anno. talis mutationē status putatur: nisi se vēdiderit 7 pretiū participauerit. cū etiam ante talem etatem quis libertatē conferre non possit. Iuuia.

l ¶ Nesciente. si em te scie te hoc factum esset tibi preiudicaret. vt argu. 3. de lati. liber. tol. auten. ad boc. 7. ff. de liber. cau. si vsumfructum. nisi minoz esses. vt hic subijcit. et. 3. qui manumit. non pos. l. si minor.

m ¶ Ante. scilz viginti annos.

n ¶ Quam. simpleg est re latio.

o ¶ Alij. als alijs: 7 tunc dic q̄ non potest mino: rez. annis manumittere: nisi causa cognita. nam nec effici pōt seruus suo consensu. Item si habes alij est datiui casus: 7 idē est sensus: et sic est simpleg relatio.

Ultis. ¶ Casus. Si te in seruitutē petierꝰ de libertatꝫ possessiōe 7 egceperis esse tibi status questionē mouēdam: eo q̄ fratres tui sunt ingenui: an sit admittēda talis egceptio: querit. Dicitur q̄ nō est idonea ingenuitatis ꝓbatio: quia pluriꝰ modis contingere potest vt tu seruus sis: fratres tui ingenui: 7 econuerso. vñ alia probatio est necessaria. Iuuianus.

p ¶ Casibus. nouis puta participando pretium.

q ¶ Non idoneam. Vt. 3. de probatio. l. matrem. Et nota q̄ eg matre fit probatio. vt. 3. de ingen. manumit. l. iij. sed libertas aui materni sola nō sufficit: sed cum alijs in dicijs: ad patris vel aui paterni: nec sola: nec cū alijs operatur aliquid. vt. j. eo. l. ani.

Ad probationez. ¶ Casus. Si me te repellere q̄ mibi fundum tuū ad colendū locasti non sum audiendus quasi hec ingenuitatis probatio sufficiens non sit. sicut nec etiā esset sufficiens ratio ad seruitutis probationem.

r ¶ Non sufficit. vt. 3. loc. 7 conduc. l. ad probationem. 7. j. eo. l. sicut. et arg. 3. de iur. 7 fac. igno. l. non idcirco.

s ¶ Nec tamen. Aduersarij ambo idem argumētum diuersis modis allegabant: scilz alius dicebat q̄ facta fuit locatio tanq̄ ingenuo: vt seruus. alius tanq̄ seruo. vt dominus.

Principaliter.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

PRincipaliter. ¶ Casus. Si stichum qui a sempronio in seruitutem petitur manumisisti: ipse stichus seipsus defendere debet: et ei teneris prestare patrocinium: quia cum dico meum manumisisse probare debeo q̄ seruus meus fuisset aliquādo: z eum in q̄ prōnij debeo defendere stichum: et inuitū: vt nō amittā iusp̄atronatus. Vel fic. babebam seruū: cum manumisi: sempronius dicit seruum suu esse: an a me an a titio fit causa ista agitanda q̄rit̄ur. Dic vt in litera.

a ¶ Causam eius. subandi magis propter q̄ qō sequitur.

b ¶ Causa. vt. ff. de bo. libe. si libertus meus.

c ¶ Poteris. vt. ff. eod. l. iij. in fine. et de appella. si perlusorio. in princi. et de re iudica. sepe. §. sciētibus.

SIcut. ¶ Casus. Sicut verā libertas reuocari non potest. sic dōs domum vel agrum locando seruo: vel aliq̄ cum eo cōtrahendo ad libertatem eū perducere non videtur.

d ¶ Non manumittendi causa. vt si per ludū vel causa ostendendi: qualiter fiat manumissio. vt ff. de actio. z oblig. obligationū substātia. in fi. vel vt. ff. eo. l. ad. pbationem. Et not. q̄ hic est similitudo per cōtrariū. vt et ibi lazarus similiter mala. q̄si dicat sicut prestitā non reuocat do minus sic non prestitam nō vendicat seruus.

Similitudo fit q̄q; p cōtrariū.

EAm q̄. ¶ Casus. Si aliqs de possessione libertatis in seruitutem petatur pēdente liberali causa remanebit liber si seruus mala fide fuit etiā libertatis possessiōe: quia anfugit a dño remanebit seru?: z de eo fiet q̄ fieret si ille i serui. poss. fuisset: et hoc in secunda. Si vero dubium sit in possessione libertatis an seruitut, sit p tormenta veritas erutur et declarabitur: et ℞ in tertia.

c ¶ Non fine dolo. si autē bona fide siue iusta siue iniusta ratiōe credat cō modo possessoris fungitur. vt. ff. eodē. l. igitur. §. potest.

f ¶ Controuersia. id est dubium.

g ¶ Ex seruitute. i. an in possessione libertatis: vel seruitutis.

h ¶ Conceptione. z als confessione tormentis adhibitis. Sed ⁊tra. ff. de questio. l. de minore. §. fina. vbi dicit nō adhiberi tormēta. Sol. hic possessionis ibi proprietatis erat questio inter seruū z dominū. Alij dicūt. i. conceptione precum. vt. ff. eo. l. cum precum. Tertij id est initio possessionis inspecto: sed prima verior. Itē et cum questio est fit meus vel tuus seruus: z ita de dño est questio potest haberi que stio per tormenta. vt. ff. de questio. l. quotiēs. z. l. boc q̄ placet: z ad. l. istam cōcordat. §. vbi causa sta. l. j. z. l. fi eq̄ possessione. z. §. de rei vendica. cū super. z. §. de proba. l. vis eius. z. §. de prescript. long. tempo. l. j. z. ff. eodē. liberis. §. fina. z. §. de questio. super statu. z. ff. de probatio. cum probatio. z. l. fi filius.

Questio p tormenta pōt habere fi est q̄ de domi nio seruj.

DArentes. ¶ Casus. Si nata ex libera confiteatur se de ancilla natam: nunquid sibi preiudicat: vt habeatur pro filia ancille:

Idem. aa. ¶ Paulo. Lex. xix.

DRincipaliter causaz eius a de quo supplicas esse cē tuā prospicimus nam cum te eum ad libertatem produxisse, pfitearis: illi⁹ interest magis soleniter suu tueri statū: z cōsequēter tua etiaz agēt causa: nā si ab eo ℥ quē fundis pces seruus dicat: eiq; libertas ex manumissione tua vendicetur, pbatio seruitutis originis et beneficium manumissionis libertatē illi assignans: tuus etiam ius patronatus tuetur. ¶ Si vero cō sentiat seruituti: tunc iure concesso addito preside prouincie cum inuitū etiam defendere poteris.

Actus prestande libertatis iocosus libertatem non tribuit. boc dicit Sali.

Idē. aa. z. cc. ¶ Eternali. Lex. xx.

SIcut semel prestitam libertatē reuocari nō licet: sic per eā que non manumittendi causa domini cum seruis propriis agūt nihil sibi detrahunt.

Qui dolose possidet libertatē in possessione seruitutis esse videt. Itē ex libelli conceptione apparet vtrum quis prouocet ex possessione seruitutis in libertatez an ꝓuocet ex possessione libertatis in seruitutem: nā semper reus presumitur esse in possessione: nisi tenor libelli dicat contrariū. boc dicit Bal. Vel sic. Ubi est questio de possessione vel libertate inter eum qui dicit se oīm z eum qui dicit se liberū: ad tormēta eius qui dicitur seruus est recurrendum. Hoc dicit Sali.

Idē. aa. z. cc. Thasile. Lex. xxi.

EAm que in possessione libertatis nō sine dolo malo reperitur in seruitutem cōstitute familie habere preiudicium edicto perpetuo cauetur: sed si cōtrouersia crit: vtrum ex seruitute in libertatem petatur: an ex libertate in seruitutē sui cōceptione manifeste, pbatur: nec quicq̄ ancille dolus iuris, ppriis oīs auferet.

Nemo sibi potest patrem assignare: sed natura assignat: vnde qui se vocat ex alio parente natum non officit veritati.

Idem. aa. ¶ Paulo. Lex. xix.

DRincipaliter causaz eius a de quo supplicas esse cē tuā prospicimus nam cum te eum ad libertatem produxisse, pfitearis: illi⁹ interest magis soleniter suu tueri statū: z cōsequēter tua etiaz agēt causa: nā si ab eo ℥ quē fundis pces seruus dicat: eiq; libertas ex manumissione tua vendicetur, pbatio seruitutis originis et beneficium manumissionis libertatē illi assignans: tuus etiam ius patronatus tuetur. ¶ Si vero cō sentiat seruituti: tunc iure concesso addito preside prouincie cum inuitū etiam defendere poteris.

Actus prestande libertatis iocosus libertatem non tribuit. boc dicit Sali.

querit̄ur: Dicitur q̄ non. quia per natiuitatem parentes constituūtur. non per cōfessionem. et boc in prima. Si vero nata ex aretbusa simulando se: siue errando professa est sibi non preiudicat quo magis amittat libertatem: quia ex natiuitate non ex cōfessione z̄. et boc in secūda. Ciuianus.

Hoc dicit Bal. Vel sic. Erronea vel simulata cōfessio nō preiudicat libertati. Hoc dicit Salicetus.

Idē. aa. z. cc. pardale. Lex. xxij.

DArentes natales non confessio assignat. ¶ Quapropter si ex ancilla nata post ad libertatem manumissa peruenisti: te seruam professa velut ex ancilla altera natam huiusmodi simulatione vel erroze quesitaz manumissione libertatem amittere minime potuisti: cum serui nasc̄atur ratione certa: non cōfessione cōstituantur.

Ex seruitio vni ex heredibus prestito a seruo libertati donato non fit preiudicium libertati. Hoc dicit Sali.

Idē. aa. z. cc. Dulcie. Lex. xxiij.

SI tibi testamento directa libertas a domino relicta est: et ex eo successerunt scripte filie: non idcirco q̄ fm̄ eius voluntatez: vel contra de filiabus vni prestas obsequium cetere filie tuam rescindere possunt libertatem.

Confessio apud acta non in modum iudicij facta non officit. secus si fieret solemniter in figura iudicij. boc dicit textus cū glo. Baldus. Vel sic. Confessio apud acta preiudicat: donec contrarium probetur. boc dicit Salicetus.

Idē. aa. z. cc. Seba. Lex. xxiiij.

INterrogatam et professam apud acta se esse ancillā hui⁹modi factum defensionem libertatis non excludit.

De essentia manumissionis non est scriptura: ideo illa omissa vel deperdita non nocet. boc dicit Salicetus.

Idem. aa. cc. Licētiano. L. xxv.

SIcut instrumenta preter missa manumissiōis recte facte nullum afferunt prestite libertati preiudicium: ita si seruum ad libertatem produxisti: instrumentorum amissio nil ei nocere pōt.

Instrumenta manumissionis cogitur patronus prestare manumisso. Hoc dicit Salicetus.

Idē. aa. z. cc. modesto. L. xxvj.

INterrogatā et professā. ¶ Casus. Si in presentia iudicis interrogauero aliquez an seruus meus sit: z confiteatur se seruum meum esse. an per talem confessionem sibi preiudicetur quo minus in libertatē proclamet: q̄ritur? Dicitur q̄ non. et intellige de confessione facta coraz iudice extra iudiciū cum als sibi obesset sua cōfessio: vel melius. nō dum mota causa libertatis. Ciuianus.

Ter. l. interrogatā. con cor. cū hac l. glo. j. post medium. i. c. vbi de profel. vbi alleg. hter.

Apud acta. nō in iudicio liberalis cause: sed als erat cōā iudice. alio quin preiudicaret. vt. j. eodē. l. iubemus. que est contra.

¶ Huiusmodi factuz. id est talis confessio.

¶ Non excludit. Vt. §. eodem. nec si volens. et l. parentes. z. l. liberos. z ff. eodē. l. conuentio. nisi hec fiat ad pretium participandus. vt digimus §. eodem. non ideo. Item in ascriptitijs contra: si modo alia assint que adesse oportet. vt. j. de agrico. z censi. l. cum scimus. libro. xj. sed z hic dicunt quidā non preiudicare si modo probet contra. nam si persistat in confessione sibi preiudicat. vt. ff. de questio. l. j. §. diuus. z. §. si stat in confessione sibi preiudicat. vt. ff. de questio. l. j. §. diuus. z. §. si quis vltro. Sed aliud poterit pro eo contradicere. vt. ff. eodem. l. ij. z. iij. z. iiij. Accursius.

SIcut instrumenta. ¶ Casus. Sicut quis seruū suum ad libertatem fine instrumento manumisi. perducere potest: sicut si instrumentū factū sit z amissum: non propter hoc amittit manumissionē. Sicut libertatē seruo tuo a te prestitā reuocare non potes. fic nec instrumentū manumissiōis quo magis libertatē amittat denegare debes: sed ad prestandū instrumentū officio iudicantis vel additione eg bes: sed ad prestandū instrumentū officio iudicantis vel additione eg bes: sed ad prestandū instrumentū officio iudicantis vel additione eg b

Instrumenta manumissionis debet manumissis dari a pfonis.

a SIcut datam.non pōt.vt ꝛ.ſ.eo.ſicut ſemel.niſi ex ingratitudine. Sed qualis eſt hec ſimilitudo? Rñ.bona. Nam ſicut nō pōt admittere libertatē:ſic non dz facere vt eam perdat:qđ faceret niſi instrumentū daret ꝛ dabit exemplū nō originale ſm quoſdā ne ſit consequens fame laboraret.vt.ff.de libe.agno.alimenta.ſ.fi.ꝛ de iur.patro.ingratus.Nam cū non facit qđ debet videtur facere qđ nō dz.vt ff.de re mi.l.non omnes.ſ.qui captus.Sed quidā dicūt hic eū castigari.vt.ff.de in.patro.l.i.qđ nō placet.Et ſume hic argu.p vaſallo q non preſtat obſequiū.ꝛ plene dixi de his.ſ.de li.ꝛ eo.lib.l.ij.

b ¶Manumiſſiōis.manumiſſus admere non debet ita patronus.

c ¶Cogit.iudicio iudicē vel cōditiōe ex hac lege.

Arrianus. ¶Caſus. Si leonides arriano ſtat⁹ mouerat q̄ ſtionē petēdo eū de poſſeſſione libertatis in ſeruitutez:ꝛ ſuccūbat eo q̄ non ꝓbat an copia ꝓbationis ſe offerēte:poſtea nō obſtāte excepti.rei iudi.poſſit iterato eum in ſeruitutē petere:querit. Dicitur q̄ nō. Si vero cum vno ex coheredib⁹ colluſit pādo ei pecuniā vt ꝓſiteatur alterius ſeruuin fuiſſe ꝛ ꝓfeſſus eſt: an alij coheredi cōſeſſio ſua ꝓiudicet:queritur? Dicitur q̄ non.

d ¶Arrianus. qui ſeruꝰ dicitur.

e ¶Leonide. qui dñm ſe dicebat.

f ¶Victo.ſ.leonide.

g ¶Coheres etiā tibi.loquitur vni de coheredibus arriani qui ḡchebat an cōſeſſio coheredis ſibi ꝓiudicaret qui digerat nō fuiſſe defuncti arriani aliquam heredita tem:ſed peculium:quia ſeruus fuerat.

b ¶Ipſius.ſ.leonidis.et ad hoc.ff.de re iud.ſepe. ꝛ de appel.a ſententia.

Ti paterni. ¶Caſus. Si quis de poſſeſſiōe ſeruitutis i libertatē ꝓclamat ad ꝓbationē libertatis ꝓſit q̄ auus ei⁹ patern⁹ creatus erat magiſtrat⁹:ḡri tur:Rñ.q̄ non.quia ad iudicandum de alicuius ſtatu:an liber ſit an ſeruus nō pñs:ſed matris inſpicit cōditio. Itē nec dignitas aui mñi ſuffi ceret ad ꝓbationē libertatis:nec q̄ auia mña fuiſſet libera:qm̄ ex pluribꝰ cauſis ꝓtingeret ſtatus dominū mutari:puta q: potuit eſſe q̄ vēdidit ſe ad ꝑtium participandū.Iiuianus.

i ¶Prodeſt.vt et.ſ.de probatio.nec ꝙ natales.

k ¶Matris.vt et.ſ.de rei ven.l.partum.ꝛ.j.ne de ſta.de.l.j.

l ¶Non patris.Nedum aui materni.

m ¶Sola.dignitas.

n ¶Auia quoq.ſcilz materna.ꝓſumitur tamen interim q̄ ſit liber. vt no.ſ.eo.l.multis.

Ancilla. ¶Caſus. Si ancillam alienam redemeris:ꝛ eam in contubernio:tibi copulaueris : an per hoc fiat libera:querit. Dicitur q̄ non.niſi eam manumiſeris.Iiuianus.

o ¶Non manumittitur.a redemptore.

p ¶Non ambigit.ſed poſt mortē eius libera erit bodie.vt.ſ.ti.j.l.ſi.

Solo obſequij. ¶Caſus. Si libertus patrono ſuo nō aſſurrexerit:vel ſalutauerit eum:an data libertas ob hoc reuocari poſſit:queritur? Dicitur q̄ non. Iiuianus.

q ¶Solo obſequij.nō neceſſarij.alꝰ ſecus ſi forte captus eſſet patronus vel fame laboraret.vt.ff.de libe.agno.alimenta.ſ.fi.ꝛ de iur.patro.ingratus.Nam cū non facit qđ debet videtur facere qđ nō dz.vt ff.de re mi.l.non omnes.ſ.qui captus.Sed quidā dicūt hic eū castigari.vt.ff.de in.patro.l.i.qđ nō placet.Et ſume hic argu.p vaſallo q non preſtat obſequiū.ꝛ plene dixi de his.ſ.de li.ꝛ eo.lib.l.ij.

SIcut datam libertatem manumiſſis adimere patronus non pōt⁸:ita manumiſſionis⁹ inſtrumentum preſtare cogitur[c].

Sententia ꝓ libertate lata obſtat vieto vincentem in ſeruitutem repetenti.Et coheredis confeſſio ſuper ſtatu defuncti non ꝓiudicat cohereditōtariuz afferenti.b.d.Salice.

Idē.aa.ꝛ.cc.Auſterio. L.xxvij.

Arianus[d] ſi mota ſibi quęſtione a leonide[e] liber fuit ꝓnūtiat⁹ in ſeruitutē a victo[f] iterū non recte pretitus eſt. ¶Coheres[g] etiā tibi ab arriano dat⁹ col ludēs cū eo ſiue heredib⁹ ipſius[h] qui ſtatus eius mouerat queſtionē nihil tibi obfuit:nec ea que in cōfeſſione inter eos venerunt ſtatum veritatis vel nomen ſubſtantie defuncti mutare potuerunt.

In cauſa liberali cōditio matris nō patris debet ſpectari:nec dignitaꝫ aui eo adiuuat.hoc dicit Salice.

Idem.aa. et.cc. Euromedanti.

Ti pñi magi⁹ L.xxviij.

Stratu functi dignitas ad libertatis ꝓbationem nil nepoti ꝓdeſt[i]:ſi quidē in liberali cauſa mñs[k] nō patris[l] inſpicitur cōditio:ſz nec materni aui ſola[m] cōditio ſufficit:cū licet auia[n] quoqꝫ libera ꝑbari poſſit:multis tamē ex cauſis ſtatus mutari cōſueuit.

Qui redimit ancillam vt eam teneat in concubinatu nō ꝓpteream eam manumittit.b.d.Bal.Vel ſic. Ex ſola emptione quam pater facit de filia non efficitur ipſa libera.b.d.Salice.

Idē.aa.ꝛ.cc.Troile. L.xxix.

Ancilla matre natā:ꝛ ab eo redēptā in cui⁹ fuit con tubernio:ſi nō manumittit[o] i ſeruitute ꝑmanere nō ambigitur[p].

Licet libertus nō ꝑtet patrono operas obſequiales:nō tamē ꝓpterea in ſeruitutē redigit.b.d.notabiliter Bal.

Idem.aa.ꝛ.cc.Eutichie. L.xxx.

Olo obſequꝰ[q] nō preſtiti ve lamēto data libertas reſcindi non poteſt.

De calūnia mouētis impiobe q̄ſtionem ſeruitutis pōt criminaliter ꝛ ciuiliter agi pēdente cauſa liberali:ſz lite cōteſtata differt:donec ꝓ libertate ꝓnuntietur:qua ꝓnūtiatione facta etiā de reb⁹ direptis reſtitutio pōt peti.b.d.Salice.

Idē.aa.ꝛ.cc.caſſiane. L.xxxj.

Si tibi ſeruitutis impiobe[r] mouerit queſtio ſolennibus ordinatis[s] de calumnia[t] vel iniuria (ꝓout vindicte viam elegeris) habita cōteſtatione[u] poſtea quā ſeruus non eſſe fueris ꝓ nuntiatus aduerſus eam[v] ſententiam[w] poſtulare potes: tunc demum[x] etiā de his que direpta ꝓbaueris reſtitutionem cum ꝓ libertate fuerit ꝓnuntiatum petiturus.

Libertati nil addere vel detrahere poteſt ſubſcriptio filiozū manumittētis. hoc dicit Bal.Vel ſic.Tenet manumiſſio dñi abſq; ſubſcriptione filij.Salice.

Idem.aa.ꝛ.cc.Anto. L.xxxij.

Subſcriptio filij domine manumittentis:nec addere ſecuta nec omiſſa detrahere libertati quicq̄ poteſt.

Etiā per pecuniam poteſt fieri manumiſſio.b.d.Bald.Item emācipatio.ff.de verbo.obli.l.ꝛtrum.item feudum.Bal.

Idem.aa.et.cc.Deliciane.

Icet accepta pe[y] L.xxxiij. cunia dominus te manumiſit:tamen tributa libertas reſcindi non poteſt[z].

Concubina per hoc non cōſequitur libertatem.b.d.Bald.Vel ſic.Cōcubinatus quem habuit cum ſeruo liberam eaz non facit ſeruam.Salice.

Idē.aa.ꝛ.cc.Crimōc. L.xxxiiij.

Ibera[a] ꝓcubinatus rōne non cōſtituitur ancilla[b].

Licet ſeruꝰ tutoris officio fungatur de facto in perſona dñi ſui:non tamē efficitur libertin⁹.b.d.Vel ſic. Pupillus tutorem quondā ſuum poteſt dicere ſeruū: ſed non ecōtra.b.d.teg.cū glo.Salice.

Idē.aa.ꝛ.cc.Atellio. L.xxxv.

Non idcirco minus q̄ pupilli res velut tutor adminiſtraſſe dicitur ex eius perſona ſeruitutis pati queſtionem poteſt[c].

Libertus an poſſit i ſeruitutē redigi ratiōe obſequij ꝓno nō preſtiti.

Calūnia i ciuili cauſa cōmiſſa punit criminaliter

Iudex ab ſoluēs reū ꝛ nō ꝺēnās accuſatorez de calumnia videt eus abſoluere a culpa.

Ibi tibi. ¶Caſus. Si doueatur ſtatus q̄ſtio ordinata libera cā plitē cōteſt.ptestari pōt q̄ aduerſus mozientem vel iniuriarū vel de calūnia ages:ꝛ ita cā liberali finita te ꝓnūtiato libero ageres iniuriarum:ꝛ petes reſtitui ea que tibi ablata ſunt. Iiuia.

r ¶Impiobe.q: p calūniā:ꝛ ſic impiobe aduerbiū:vel q: ſeruit⁹ ē ipſa cū ſit ℈ ius naturale ꝛ tūc ipiobe erit nomen.

s ¶Ordinatis.i.ordinata liberali cauſa.

t ¶De calūnia.i.iniuria ri ciuiliter vel criminaliter:vt ħ.ꝛ.ff.eo.cui neceſſitas.ꝛ.ff.de iniur.l.q de libertate.ꝛ.j. ō iniur. ſi quidē.Ita ꝛ in ciuili cā cōmiſſa calumnia punit criminaliꝛ.vt.ff.ad tur.l. ꝛ in priuatis. Alij dicūt q̄ loquit de q̄dā actione q̄ olim ꝓ calūnia dabaꝫ que hodie eſt ſublata.vt inſtitu.de pe.te.li.ſ.fi.et ff.de interro.act.l.j.in fi.

u ¶Cōteſtatione. ſtatim ante pactā cauſam liberalē:alꝰ abſoluere videtur de calumnia. vt.j.de calūnia.l.j.ſz differt hec cauſa tota poſt ſniaz dam in cauſa liberali: ſz ſi de alio vellet agere ſtatim poſſet fieri ꝓteſtatio et ꝓſecutio.ſz ſnia differat.vt.ff.e.l.ordinata.

x ¶Eam.ſcz iniuriam.

y ¶Sentētiā.ſup iniuria vel calūnia. Item no.q̄ quidā digerūt ħ in iudicijs iſtis nō debere de calūnia iurari.nam id ꝓteſtatur cum vteraꝫ eſt liber:ꝛ boc conſtet q̄ ſit liber non alꝰ.item ℈ videtur buic.j. de calū.l.qui calūniatores.Accur.

z ¶Cū demū.boc ita ſi ex poſſeſſiōe ſeruitutꝭ ꝓclamet i libertatē.ſi aūt ecōtra etiā ante cauſam finitā faciēda ē direptoꝝ reſtitutio. vt.j.de oz. cog.l.ſi.Vel ħ fuit mota q̄ſtio de rebus.ibi non.

a ¶Subſcriptio. ¶Caſus. Si ſeruū tuū manumiſiſti ſubſcriptio filij appoſita nō manumiſſiōi ꝓdeſt nec omiſſa detrabit. Iiuia.

Icet. ¶Caſus. Si accepta pecunia ſeruū tuū manumiſi:an in ſeruitutē reuocare poſſis:queritur? Dicit q̄ non. Iiuia.

b ¶Nō potuit.vt inſtitu.qui ma.nō poſ.ſ.ſemel.ꝛ.ſ.de ma.vin.l.j.

Ibera. ¶Caſus. Si ſeruus ad liberā conſuetudinē habeat:an fiat ancilla:queritur? Dicitur q̄ non. Iiuia.

b ¶Libera.ſcz mulier.

c ¶Ratione.id eſt eo q̄ fuit concubina mei ſerui.

d ¶Ancilla.ad hoc.ſ.eo.l.ſi liber.ꝛ.j.de ſe.cō.clau.l.j.

On idcirco. ¶Caſus. Si ſeruus velut tutoꝛ res alienas pupilli adminiſtrauit:an ideo minus a pupillo ei poſſit ſtatus moueri q̄ſtio:querit? Dicit q̄ nō.ſed bene petet eū in ſeruū. Iiuia.

e ¶Poteſt.ſed ecōtra qui vt tutoꝛ adminiſtrauit ꝓ pupillo ſeruitutis queſtionē facere non poteſt.vt.ff.eo.l.cui neceſſitas.ſ.tutoris.

Poſt certi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

POst certi. ¶ Casus. Si cui seruo tuo pepigisti de danda ei libertate post decēniū: an stare quentioni compelli possis: quia: vel q̄ ministerium venderes non compelleris stare conuentioni. a ℂ Necessitatem. vt et. ff. de transactio. l. interpositas. 2 dig. ff. eodez. cum affirmes.

b ℂ Tibi. i. vt starent vt serui tradidit mater filios quod non potest: vt hic. ff. de transac. transactione matris. Si vero non vt essent seruitij vt seruirent dedit si quidez perpetuo nec hoc valet: vt. ff. de conditio. et demonstra. titio cētum. ff. titio. ff. si ad tempus tenetur mater ad itereſſe. ff. de re iudica. si quis ab alio. ff. fina.

SI filiuz. ¶ Casus. Tuum liberū generi tuo scienti vendidere as an tu eum de crimine plagij: vel ille te accusare possit: queritur: Respon. q̄ non. nec generis pretendere potest ignorantiam. quā condi. filij 2 tam conuictam personam nō sit verisile ignorare. Iiuianus.

c ℂ Liberum. secus enim si eum seruū baberet: vt. ff. titu. j. l. fi.

d ℂ Vendidisti. Ex quo crimine prodita est accusatio legis fauie: vt. ff. ad legē ia. de pla. l. j. 2. l. iiij. 2. j. ad. l. fa. liberum.

Neceſſitudo p affinitate q̄ñ q̄ ponit.

e ℂ Neceſſitudinem. i. affinitate: ꝫ alis ponitur pro cognatiōe. vt. ff. de iuſti. 2 iure. l. fi.

f ℂ Non potest. vt. 2. ff. de in integ. reſtitu. mi. l. de tutela. 2. ff. vnde cognatos. 2 arg. ff. de epiſc. audiē. ſi legibus.

g ℂ Utriſq̄. ſcz facinoza perpetrantibus.

h ℂ Deest. q̄tuz inter ſe. ſic. ff. de bereti. et mandato. quoniam. et. ff. ſolu. matrimo. l. viro. 2. ff. de inofficioſo teſta. l. in arenā. et. ff. de dolo. l. ſi duo. et ff. ne quid in loco publico. l. ij. Sed argu. contra. ff. eo. l. j. Et caue tibi qualiter repellat eum. ſi dicat ſocius meus eſt in eodem crimine contra tetur de crimine: et ſic pro condēnato debet haberi. vt. j. de penis. l. qui ſententiam: Dic ergo non cōmiſi crimen: ſed et ſi cōmiſiſſem iſte Socīi criminis me accuſantē quib⁹ veris repellam. acculare non poſſet: quia ipſe cōmiſit cum ſocius meus eſſet. Vel dic q̄ non habetur pro condēnato: nam illud obtinet quando aliqs ex titit acculato. vt. ff. de muneri. 2 bono. reſcripto. ſ. ſi quis. Ité ſi ſocius fuit criminis qui nunc eſt iudex 2 cōā eo accuſor: an poterit reſcularī? Videtur q̄ ſic. quia ſepe dicitur qui aliquē accuſat cum condēnare videtur. vt. ff. de bis qui no. infa. furti. ſ. mandati. 2. ff. de adminiſtra. tuto. l. ij. Item propter delictū iudicis cum ego nō deliqui ipſum recuſo. vt. ſ. ſi quacūq̄ pre. po. l. j. ſ. illo. ergo et vbi deliqui cū eo idem eſt: quia ipſe meū mihi delictū obijcere non poteſt. vt in pactum inter ancillam 2 dominā nō neceſſitat: nec pactum libere vt filie teneantur ſeruire. b. o. Sali.

Idē. aa. Theodo. Lex. xxxvj.

POst certi temporis miniſterium ancille liberam eam eſſe cū ea paciſcēdo: conuētionis obtēperādi legi domina nullā hz neceſſitatē: vtrūq̄ hoc verū eſt: ita ecōtrario ſi filios ſuos cōſtituta cuz bis libera in miniſteriū tibi tradere. pmiſiſſe probetur: parere placitis non compellitur.

Inter cognatos presumit ſcientia: 2 participes eiuſdem criminis inuicez ſe non accuſant. hoc dicit notabiliter Bal. vel ſic. Scienter emens vel vēdens liberū cōmittit plagium. b. o. Sali.

Idē. aa. Olympio. Lex. xxxvij.

SI filium tuum liberum genero vendidiſti q̄ tam prime neceſſitudine cōiunctus conditionis ignozātiam ſimulare nō pōt: vtriſq̄ ſocijs criminis accuſator deeſt.

Liminarche officium nō facit ſeruuz liberum. b. o. Sali.

Idē. aa. phileſarphi. L. xxxviij.

DOn idcirco minus q̄ tibi liminarcha creato nemo ꝺ dixit reipublice nomine mouerī tibi ſtatus queſtio poteſt.

Idē. aa. poteſentico. Lex. xxxix.

IIJ IIberos velut ſeruos ſe profitentes ſtatum eozum mutare non poſſe conſtat.

In cauſa libertinitatis 2 ingenuitatis etiā altera parte abſente poteſt procedi 2 diffinitiue pnūciari. Hoc dicit Sali.

Exemplum ſacrarum literaruz ad verutrum. Lex. xl.

IIberos. ¶ Caſus. Si liber homo ſe ſeruū profiteatur 2 aliuz citur q̄ non. Iiuianus.

n ℂ Velut. 2 ad hoc. ff. eo. interrogatam. 2. l. liberos.

Uxta. ¶ Caſus. In liberali cauſa ſiue de ingenuitate quis petatur in libertinitate ſiue de libertinitate in ingenuitatē proclamauerit abſente altera parte: Vel ſiue actore ſiue reo cauſa decidi poteſt: lite prius tamen contestata. Iiuianus.

o ℂ Quoq̄. Hic inuit q̄ etiam in aliis cauſis ſim bec iura vetera cōtrabatur bermodicium qō eſt verum reo abſente: ſz non actore: vt. ff. de iudi. l. properādum. ſ. finaz tem reus. 2. ff. de iudic. l. 2 poſt. ſ. fina.

p ℂ Una parte. etiā acto ris. et. ff. eodē. ſi is. et. ff. eo. l. oīni. Item not. hic Liberalis cauſa que dicitur cauſa libera lis. vt. ff. de arbitris. nō diſtinguem⁹. ſ. iulian⁹. 2. ff. eo. igitur. ſ. ſi opera. vnde per ſimilitudinez cauſa aſcriptitie: vel ſimilis conditionis poteſt dici liberalis. vt. j. de agricul. et cenſi. ne diutius. lib. ij. 2 argu. etiaz pro hoc q̄ dicit cognitionem de liberali cauſa ſtructuario dari. vt. ff. eodem. l. cognitio. ergo et bis dabitur et contra eos: cum etiam habeant ius in re ſed 2 cauſa ſtatus dici pōt. vt. j. de ozdine cogni. l. ſi ſtatus. in principi. 2 hoc ſi agatur pro libertate iam cōpetente. ſecus ſi de competitura puta ſi eꝝ fideicōmiſſaria.

Ubem⁹. ¶ Caſus. Si mulier aliqua aꝫ literaz ſeruo ſuo miſerit 2 eum decurioné nominauerit: vel ipſe fingerat decurionem: an mulieri preiudicet quo minus ab ea ſtatus moueat queſtio petendo eum eꝝ poſſeſſione libertatis in ſeruitutē queritur: Reſpon. q̄ non. ſed buiuſmodi epiſtole caſſe ſunt 2 vane: magime cū eꝝ te ſtium profeſſione in ſeruili toga ſeruus oſtendatur: 2 cum in alio iudicio confeſſus fuerit ſe ſeruum eſſe.

q ℂ Principalem. i. decurionem. vt. j. ſtatim dicet.

r ℂ Nanes. * ad plenā probationē. vt. 2. ff. de proba. l. non epiſtolis. ſed qualēqualē. vt. ſ. de proba. l. ſi. 2. ff. de iureiuran. ſi duo. *Cōcor. c. illud. cū gl. ſuper. nominant. ertra ꝺ ꝑſup.

s Caſ agime. tria ſequentia ſunt contra eum.

t ℂ Aliud iudicium. in cuius locum bic iudex ſucceſſit. ſed certe nō vi detur q̄ bic fecerit ſibi preiudicium. vt. ſ. eo. interrogatam. Ité quia non fatetur qui errat. vt. ff. de confeſſis. l. non fatetur: ſed dic q̄ nō fa cit preiudiciū ſi velit probare contrarium. Vel bic loquitur in iudicit preiudiciū ſi velit probare contrarium. Vel bic loquitur in iudicio liberalis cauſe. ibi cum non mouebatur ei aliqua controuerſia: et idem dicam in aſcriptitio ſi in forma iudicij cōſtitcatur ſe aſcriptitiū. ſeſſionem non preiudicare: quia ibi non fuit facta cozā iudice: ſed ta nec obſtat. j. de agrico. 2 cenſi. cum ſcimus. libro. ij. vbi dicit ſolā cōbellione: vel fuit facta cozam iudice: ſed non in figura iudicij. Item poſſunt. ſuper ſeruis. libro. ij⁹. Reſpon. non. quia bic nō poſſidebat nonne preiudicat ſibi patiendo eum eſſe in dignitate. vt. j. qui mi. nō eum. Vel dic q̄ contradigit infra triginta dies. vt. j. qui milit. nō poſ. l. fina. libro. ij⁹.

Placuit. ¶ Caſus. Si mulieri ſtatus moueat aliquis queſtionem: et ille pendente peperit pro ea lata ſententia ſibi et filio proderit lata contra eam ſibi 2 filio nocebit: natis vero ante litē cauſa ſuo nomine mouenda eſt queſtio ſtatus: et ita noua interpellatione opus eſt. Iiuianus.

v ℂ Naſcuntur. lite contestata in cauſa liberali.

Liminarcha quis dicitur.

i ℂ Non idcirco. verſus. hic eſt principium.

k ℂ Liminarcho. Eſt autem liminarcha qui militibus preeſt qui permanent in limine cauſa cuſtodie: ne hoſtes irruant: vt hic. 2. ff. de ſeruis fugitiuis. l. liminarche. Idem dicitur irenarcha. vt. ff. de cuſtod. reoꝝ. diuus. ij.

l ℂ Creato. Nam ſeruus creari poteſt. 2 facit. ſ. eod. non mutant. 2. ſ. de epiſco. 2 de. aut. ſi ſeruus.

m ℂ Homine. q. d. ſeruus non poſſit creari. Accurſius.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Hoc.id est lite pendente:vt siue pro matre siue pro eam sit pronuntiatum.idem z de filijs intelligatur:nec distinguitur / an fuerint ante cõcepti vel non.per.l.ff.de sta.homi.qui in vtero.vt dicit Azo. quia posset hic esse eius incõmodum si haberetur pro nato si mater libera pronuntiaretur.vt.ff.de ingenuis manu.si autem tuam.Solue vt ibi.

b ¶ Justis tradi dominis.si pronuntietur contra matrem.z ad boc.ff. de vsur.partum. et.ff.de rei vẽdi.partum. z.ff.de agri.z cens.i.l.cum satis. §. cum anastasia. lib.xi. Sed videtur sentẽtiam matris non prodesse filijs etiã lite pẽdente conceptis.et natis. vt.ff. de excep.rei iud.si quis cũ. §.si ancillam. que est cõtra.Sol.hec est causa liberalis:ibi dominij inter duos z cp illa non sit liberalis patet.j.de ord. cog.l.iiij.

¶ De assertione tollenda. ¶ In liberali causa solebat is cui fiebat que stio status facere asserto rẽ qui ei assereret libertatem quod tollit bec.l. Et continua sic ad titu. precedentem. De liberali causa dictũ est:et quia ipsa olim per quosdam qui assertores dicebant eo cp asserebant eum liberũ qui dicebatur seruus exercebatur . Jdeo ponit de assertione . Et quia vanum z friuolum quoddam erat inductũ per assertionem illã tractat de ea non ponẽda: sed tollenda.Azo.

Assertor libertatis qs dicat.

Cõtinuatio.

matrum conditionibus vti quarum mox[a] visceribus opponuntur:ante vero litez nati suo nomine omnes in questionem vocent: quoniam hos solos qui in litem nati erunt omnẽ fortunã matruz cõplecti oportet:z aut iustis tradi dominis[b] : aut libertate cũ lucis auctoribus frui.

De assertione tollenda. Titulus.xvij.

Leges de assertoribus adhibẽdis in causa liberali cassantur z statuitur:vt qui de possessione libertatis in seruitutẽ pro uocatur per procuratorem possit respondere:qui autez de possessione seruitutis pro uocat in libertatem causam perse tãtum oportet agere:z a sententijs sup his latis debet prouocari z cognosci:vt in aliijs nec gocijs.als sententia remanet in sua firmitate.hoc dicit prima pars vsq; ad.§.scies. hoc dicit Salicetus.

Imperator Justinia.a.Ddenne prefecto pretorio. Lex.j.

Jtes sup seruili conditione mouẽdas ad clemẽtiorẽ tam examinationem[c] q̃ terminum[d] transferi mus : iubentes si quis vel adhuc seruiens liberum se esse dixerit: vel in libertate cõmorans ad seruitutem vocatus fuerit : asserto ris difficultatem in vtroq; casu cessare : ipsumq; per se ad intentionem eius qui dominũ sese asserit respondere:et si ex possessione libertatis ad seruitutem ducitur:etiã procuratorem[e] dare minime prohiberi : quod bis qui ex seruitute ad libertatem prosiluerint penitus[f] interdicimus : illis legibus[g] que dudum in secũda et tertia vice[h] assertorias lites examinari precipiebant[i] in posteruz conquiescentibus.cum sit iustum primam diffinitionem in suis manere viribus:cũ prouocatio nulla oblata fuerit : qua pozrecta[k] ad similitudinem aliozum negociozum iudex ad quem res ex prouocatione deducitur eam examinabit : cuius[l] et ipsius iudicium ad secundam exquisitionem minime deducetur[m] occasione legum que super assertorijs litibus posite sunt.

¶ Jtes . ¶ Cassius. Olim si cui stat[a] moriebatur questio puta si petebatur de possessione libertatis in seruitutẽ;vel econuerso ille pclamabat de possessione libertatis in libertatem faciebat assertorẽ qui ipm esse liberũ assereret. Jtẽ z aliud erat vitium q̃ se mel causa liberali examinata z finita poterat iterũ agi:q; duo vitia tollit imperator: dicens:q̃ siue quis in seruitutem petat:siue de possessi.seruitutis in libertatẽ .pclamet ipse respondeat.ita tamen vt si ex possessiõe libertatis petitur cõstituat procuratorẽ.Si vo proclamet boc ei nõ concedatur:causa autem liberalis senel finita amplius nõ mouetur:nisi beneficio appellationis fuerit suspẽsa. ¶ Peculiũ vero illi[b] qui in libertatem pclamat:z alie eius res que ab eo qui se dominũ dicit vendicantur pro dispositiõe iudicis apud sequestrũ deponãtur:z boc in secũda.Si vo quis ex libertate in seruitutẽ petatur fideiussorẽ det iudicio sisti si potest:si non potest iuret q̃ stabit iuri:quo ꝑstito si non veniat citatus z per annũ absuerit remaneat seruus:z ei qui litem sibi intulit assignetur:et boc in tertia.Si vo is qui aliquẽ in seruũ petit lit.cõtest.coraꝫ vno iudice ad aliũ trabere ꝓsumpserit:nisi seruus occasionẽ ꝓstiterit q̃ uis oñs fuerit qui status moueat questiones suo iure priuabitur.z boc in quarta. Iuuianus.

c ¶ Examinationem.remouendo assertorem.

d ¶ Terminũ.quod facit remouendo numerum litium.vt in.§.illis.

e ¶ Procuratorem.quod minus est q̃ facere assertorẽ. Nam z asserẽtor per omnia representabat personã illius cui fiebat questio status et iurabat forte de calũnia quod in procuratore non sic est.

f ¶ Penitus.vt.ff.de iudi.non idcirco.§.fina.et boc q̃tum ad liberalem causam:sed in aliijs causis potest habere procuratorem.vt.ff.de procura.ferunt.§.j.z.l.nõ solum.§.si status. Vel dic vt ibi.

g ¶ Illis legibus . quas non habemus.

h ¶ Vice.etiam sine appellatione.Accur.

i ¶ Precipiebant. q̃uis esset lata sentẽtia super causa liberali que fiebat per assertorẽ:adhuc tamẽ poterat cognosci super lite illa etiam sine remedio appellationis.

k ¶ Qua porrecta. Scilz prouocatione.

l ¶ Cuius.scilz appellationis.vel cuius.scz iudicis appellationis.

m ¶ Deducetur.nõ ergo appellatur : h nisi semel sicut z als.z.ff.de episco.audien . auf. ſi quis autem. Vel dic nõ appellari fim solẽnitatem appellationis.z boc est quod dicit occasione legum.

Appellatio quando doꝫ tãtũ semel concedi tur.

n ¶ Collocari.Si cauere supersederit vel non potuerit iste qui prouocauit.vt.j.titu.j.l.fina.z sic intelligitur fm illã. Jtẽ nisi ꝑstet aliqua esse domini que statim ei reddenda sunt.vt eadẽ.l.si. in pin. Jtem est contra §. de pbi.seque.l.j. Sol. boc speciale ✣ sicut et in aliijs casib9 quos ibi notanimus.

✣ Hunc casum ponit et glo.j.i.c. ij. extra ꝺ resti. posl.

o ¶ Periclitantur.id est petuntur eꝫ libertate in seruitutem.

p ¶ Fideiussorẽ.id est iudicio sisti.

Terr9 ibi: priuabunt. cõcor. glo.i c.ſi. fugver. sug vno.extra ꝺ resc.

q ¶ Eius . Scilicet fideiussoris.

r ¶ Juratorie.q̃ nõ possit fideiussores dare:z q̃ stabit iuri:vt bic. z.§. de episco.z cleri.auf. generaliter.z de restitutione rerum.si vult eas nõ sequestrari. nisi in casu.vt j.de ordi.cog.l.fi.

s ¶ Obnoxij erunt. Jta nota nouũ modum adimẽde libertatis.z sic est contra.ff.de liber.causa. diui. Solu. bec corrigit

Ldem a.Joanni prefecto pretorio. Lex.ij.

¶ Res prouocãtis se de possessione seruitutis in libertatem debẽt in tuto collocari pro dispositiõe iudicis. Res vero prouocati de libertate in seruitutez nõ collocantur penes aliuz si paratus est fideiussorem de eis prestare.z vbi nõ potest fideiussorẽ dare sue iuratorie cautioni dz cõmitti. Hoc dicit notabiliter Sali.

¶ Super peculio etiam eozum vel aliijs rebus:aut causis veteris defensionis obseruationem tollimus:precipientes illozũ tantum modo peculia qui ex possessione seruitutis super libera conditione litigant:aliasq; res que vendi cantur in tuto pro dispositiõe iudicis collocari[n]. ¶ Omnes vo qui pro libertate periclitãtur[o] si qui dem possunt fideiussorem[p] dare cum exigi. ¶ Si vero reuera datio eius[q] ipossibilis eis sit:boczz iudici manifeste ostendatur iuratozie[r] cautioni committi.

Si affertus seruus legitime citat[p] annum cõtumaz fuerit dominio aduersarij subiugabitur:z si ille qui seruũ fuũ ali quem dicit eum cõueniat cozam vno iudice:z postea eum cõuenit apud alium priuandus est dominio suo:nisi seruus causam prestiterit. Hoc dicit Sali.

¶ Scientes q̃ si post huiusmodi expositionem abfuerint:z edictis citati in absentia nihilominus per vnum annuz duraverint oĩmodo seruituti obnoxij[s] erũt: er eius dominio qui litem eis intulerit sine vlla dubitatione affignabũtur. ¶ Scire vero eos volumus qui aliquem ad seruitutez vocant : q̃ si post primam accusationem[t] in quocunq; iudicio vel ex diuali iussione factam : et admonitionem ei oblatam qui seruus esse dicitur:in alio iudicio cũ accusauerint[v] :preterq̃ si cius occasionem ipse qui seruus esse dicitur ꝑstiterit[x] :z si domini sint:suo iure priuabuntur.

Si is qui de seruitute pclamat se in libertatem moziatur lite pendẽte:finitur causa:et potest possessor qui se dominum defendit experiri contra eum qui sibi vendidit:vt vel docear teruum vẽdidisse:vel eo non docente quasi defuncta persona libera fuerit pronuntiata cuictionẽ soluat. boc dicit Salicetus.

n ¶ Jtem no.absente parte si illam. Vel ibi non fuit absens per annum. Jtem no.absente parte finiri causam.vt.ꝭ.titu.j.l.iugta.

t ¶ Accusationem.id est actionem.

v ¶ Accusauerint.id est quenerint super eodem persistendo.scz in causa.vt.ff.rem ra.habe.amplius non peti.z de bonis lib.l.qui cum matoz.§.accusasse.z.l.in seruitutem.z no.nouum genus querende libertatis.fic.ꝫ.de iurisdi.omniũ iudi.l.in criminali.

x ¶ Prestiterit.Dõ est si nõ venit ad pmũ iudicẽ:nec ei obtẽperabat.

Expeditam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Quibus ad liber. pcla. nō licet.

EXpediti. ¶ Casus. Per. l. superiorem duo vitia que olim contigerant fuerunt esse in usu sublata sunt: sed videt si affertor locū nō habuerit bodie q̄ cōtingeret quedā absurditas. scilicet q̄ si quis libertatis in libertatē proclamasset ⁊ pendente iudicio decederet non habuerit cōtra venditorē regressum pro emptore. qō olim nō erat: q̄ affertor causas liberalem ad finem perduxit: ⁊ si pronunciaret pro libertate habebat emptor contra venditorē regressum. hodie vō ostenderet venditor se seruum non hominem liberum vendidisse. qō si ostenderet nō posset quasi libera persona vēdita habeat empto: contra venditorē regressu nomine euictionis.

a ¶ Expeditā q̄stionem. accipe ex nostra. l. s. ꝛ. l. prox. i. vel lege recte. nam ante legem nostrā superiorem erat expeditum.

b ¶ In psenti. s. tēpore.

c ¶ Incidere. id est vt incidat coacta: vel adde vi sum est. Vel subaudi inconuenientes. scilz questionem seu legem soluentē questionem.

d ¶ In medio. scz litis.

e ¶ Affertus. i. ille de cuius statu agitur.

f ¶ Emptor. s. hominis de cuius statu queritur.

g ¶ Venire. immo videtur q̄ nō: q̄ nemo eum euincat sed factū humane sortis. vt. ff. de euict. si seruus. ⁊. j. de euict. si tibi: que sunt contra. Sed ibi ante litē contestatā decessit. vt. ff. iudi. sol. si seruus. Itez quomodo agitur de euictione ⁊ nō est euictus per sententiā. vt. ff. de rei vendi. vtiq̄. que est contra: Solu. ibi de dominio agebat: hic erat causa liberalis. vnde hic mortuo seruo nō remanēt tres persone q̄ sunt necessarie in iudicio ibi remanent.

b ¶ Seruū. suus vel alienū. nā ⁊ si alien⁹ esset: q̄ tamē emptor habet vacuā possessionē nec ei q̄s de alieno seruo vendito mota est cōtrouersia. immo quasi de libero vēdito non ageret de euictione. Also. ⁊ facit. s. ti. j. l. principaliter. j.

i ¶ Ad eum. scz venditorem.

Cōtinuatio. ¶ Quibus ad libertatē proclamare non licet ⁊c. ¶ Explicuimus de pclamantibus in libertatem: sed quoniam quidam prohibentur in eam pclamare: videamus qui sunt illi. Postea dicemus de reb⁹ eorum qui non prohibentur proclamare. Also.

ISpar. ¶ Casus. Si liberū hominē vt seruum vendidisti ⁊ apud emptorem esset in libertatem de pos. proclamare voluit: an potuit. Distinguetur aut participatus est pcius: aut non: si nō procla. potuit. si sic. nō. idem est in eo cui p fideicō. relicta est libertas danda ab herede. Aliuia.

k ¶ Passus est. non participando precium ⁊ non interuenientibus bis que debent interuenire.

l ¶ Nō denegatur. cōsulitur tñ bone fidei emptori per duas actiones in factū. Una cōtra venditū qui dolose passus est vt teneatur ad p̄s ciū: ⁊ etiam ad accessiones eius: ⁊ ad dāna que intulit emptori dolo vel culpa in suis vel alienis reb⁹ que erant suo periculo: ⁊ in duplū hec omnia restituit. Aliter consulit. ei cōtra eū qui scies vēdidit vt

Emptor q̄ emit bona fide liberos pa

teneatur in duplum precij ⁊ accessionum non aliorum dānorum: nec tientes se vēdi duas actiones.
l. rectissime. vsq̄ ad. l. si vsumfructum.

m ¶ Romanus sit. iure gentiū ispecto vel naturali. de iure eni ciuili seruus est. vt infra. de iure per. ꝑ. pe. Vel dic ante venditionem.

EXpeditas antea questionē[a] in psenti[b] autez ex nostra lege quaz de assertione tollenda posuimus in quandam difficultatem incidere[c] periclitantem compendioso remedio fulciendas esse censemus: cū etenim per assertores super libertate iudicium agitabat si in medio[d] assertore litem agente assertus[e] ab hac luce fuerat subtractus necessitas imponebatur nihilominus assertori litē implere: vt emptor[f] si victus erat ⁊ pro libertate fuerat pronunciatum habeat regressum aduersus venditorē: vt ei quasi libere persone vēditor reddat id quod emptionali instrumento continebatur: vel natura contractus exigebat. ¶ In psenti autem quia assertorz vana nomina reiecta sunt: si persona pro cuius ditione lis agitur mortua fuerit quēadmodum iudicium pōt adimpleri vna tantummodo persona in iudicio veniente. Sancimus itaq̄ in presenti casu licentiam esse emptori aduersus suum actorem venire[g]: quatenus vel ostendat venditor seruum[h] se vendidisse: vel si non potuerit quasi libera persona vēdita euictionis periculum ad eū[i] reuertatur.

¶ Quibus ad libertatem pclamare nō licet: ⁊ de rebus eorum qui ad libertatē proclamare non prohibentur. Titu. xviij.

¶ Si passus se vendi precio non participauit ei in libertatē pclamare licet: nō sic si participauit: quia tunc ei non licet: siue tūc erat ingenu⁹: siue libertas ei pure debeat. hoc dicit. Vel bzeuius. Si venditus non est precium participatus in libertatem se. pclamat: ait secus. Salice.

DEmpator Gordia. a. Proculo. Lex. j.

Ispar causa est eius qui dissimulata conditione sua di strahi se passus est[k]: et eius qui precium participatus est: nam superiori quidem non denegatur[l] libertatis defensio: posteriori autem ⁊ si ciuis romanus sit[m] ⁊ participatus est precium[n] libertas denegatur. Eandemq̄z ⁊ in eo distinctionem adhibendam cui fideicommissaria libertas debetur meritissimi iuris auctores respōderunt.

¶ Familia latronū efficitur capiēdis si hoc dictat decretum principis vel fisci status. b. d. Vel sic. Serui effecti propter delictum insigne non possunt in libertatem proclamare. b. d. Salice.

Imperatores Diocle. ⁊ Maxi. aa. ⁊. cc. Odelane. Lex. ij.

DE latronū familijs descendentib⁹ ex largitione pcipal vel auctoritate fiscali seruis factis[p] retro principes libertatē denegari decreuerunt.

¶ Si pronocans se in libertatem fatetur de rebus apud eum cōsistentibus aliquas esse eius qui se dominum dicit statim ei debēt restitui. Si vero neget in tuto debent collocari apud sequestrum. ⁊ si pro libertate postea fuerit pronunciatuz peculiū q̄ ei vt seruo fuerat concessuz dō domino restitui ⁊ de eo ei⁹ iurib⁹ bona ratio reddit: alia vero ex testamēto vel donatione questa libero pnunciato debent assignari: a sequestro tamē predicto liberatur cautionem idoneam prestādo. hoc dicit Salicetus.

Impator Constan. a. ad Maxi. pfec. pcto. Lex. iij.

SI quis in libertatem[q] pclamauerit id q̄ apud se cēs eius qui se dominum dicit profitebitur quoniam non de eo dubitatur reddi ac referri iudex protinus pronunciabit. Q̄d vero petitur si fuerit negatione dubiuz[r] per cautionez[s] conseruabitur ac petitio differetur: vt si fuerit approbata libertas: quoniā ⁊ ipsis[t] qui bis[u] se cōmiserunt medendū

n ¶ Preciū. ⁊ alia interueneritque sunt necessaria. vt digim⁹. ff. lib. causa. l. nō ideo. ⁊ ad. ff. de lib. cā. l. cū pacto. ⁊ ff. eo. l. j. ⁊ hoc nisi pcium sui reddat spōte suscipiēti. Vel fin alios sufficit si offerat. vt. ff. si liber i genuus esse dicatur. l. ij.

o ¶ Eandēq̄. i. quod dictuz est de eo qui iam liber est intelligit ⁊ de eo qui nondum quidem est liber: sed omnimodo liberādus. Itē boc si pure erat liberādus. si aūt sub ꝺditione indistincte adueniente cōditiōe. pclamat in libertatez: vt ff. eo. licinius.

DE latronū. ¶ Casus. Quidaz erāt q̄ dicebanē de genere latronū: ꝓpter quoz pdiam cōcessit imperator vel procurator fisci vt si qs aliquē de familia latronū caperet dōs eius fieret: an si capt⁹ in seruitutē redactus possit ī libertatē pclamare: q̄ritur. Dicitur q̄ non: nec forte manumitti. Also.

p ¶ Seruis factis. puta ppter insigne quoūdaz latronū pfidiam cōcessit imperator vel procurator fisci: vt quicūq̄ aliquem de familia latronū caperet dōs effet capti.

SI quis. ¶ Casus. Si de possessione seruitutis qs in libertatem pclamaret: ⁊ res ei⁹ qui ō dōs tenuerit: aut cōfiteē res eē dōi aut diffiteē. Primo casu dño reddant statim. scdo casu penes eum remaneāt pstita ab eo satisdatione de his restituēdis cū fructib⁹ ⁊ accessionib⁹ si apparuerit eas dōi eē: de his restituendis q̄ subtragit bis q̄ ad eū titulo legati vel donatiōis puenerunt penes eū. pnūciatui ingenui remanentibus. boc in prima ⁊ secunda: ita. f. vt finita liberali causa res de qbus erat cōtrouersia quas. pclamās ad libertatem negabat ad dominū pertinere: ⁊ apud sequestrū deponant: ⁊ ei qui melius ius habuerit reddantur. ⁊ hoc in tertia. Aliuia.

q ¶ Si quis in libertatem. cum sit in quasi seruitutis possessione.

r ¶ Dubiū. q̄ neganē res dōi. Et nota per negotiationē rē fieri dubia. ✠ sic. j. de acq. pos. l. nemo. ⁊. ꝺ. de fi. instru. l. plures. ⁊. ff. de transf. l. j. ⁊. ff. de coll. bo. l. j. ꝑ. fi cū possint. ⁊ ifra. de iter. di. ꝑ. cōmodū. Et argu. ff. de pe. here. fi debitor. Additio. Limita primo boc q̄ gl. dicit p negationē rem fieri dubiā. nisi presumptio esset cōtra negantē: ita dicit Bal. in. l. tale pactū. ꝑ. qui. pnocauit. in fi. ff. de pac. per. l. si vero. ꝑ. qui. p rei. ff. qui satisd. cog. Secūdo limita nisi facta negatione appareat euidēs. pbatio in Zium. vt no. in gl. in. l. post rē. ff. de trāsac. ⁊ Inno. in. c. fi. cētra de cohabi. cleri. ⁊ mulie. vbi oīno vide. ⁊ Inno. in. c. fi. cētra de cohabi. cleri. ⁊ mulie. vbi oīno vide.

Dubia fit res per negationez. ✠ Concor. glo. j. i. c. v. e niens. de re nūcia.

s ¶ Per cautionem. quam pstat ille qui pronocat in libertatem cū fideiussore. vt. j. titu. j. l. fi.

t ¶ Quoniam ⁊ ipsis. s. dominis.

u ¶ Qui bis. s. seruis. ⁊ est hic vsus interpositio vsq̄ ibi: gestarū.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Ratio.in qua venit culpa lata non leuis.vt.ff.de acquiren.re.domi.homo liber.§.i.

b ¶ Depulsa.scz seruitutis possessione.

c ¶ De furtiuis.i.de bis q̃ oño furat⁹ ẽ q̃s trebellianꝰ vulgo dicim⁹.

d ¶ Liberum.id est liberatum a petitione domini.

e ¶ Testamento . alicui⁹ amici sui nõ contemplatiõe possidẽtis .als sec⁹. vt.ff.de vulgari substitutione. sed si plures.§.in arrogato.ꝛ de vsufruct. sed ꝛ si quidẽ. Quid autem si ex opera? Respõd. querit bone fidei possessori: nisi post litem cõtestatam . vt.ff.de rei vendicatione. l.pterea.

f ¶ Exacto. i. finito ꝛ libero pronunciato.

g ¶ Al supradictis reb⁹. id est ab bis quas ipe ser unus nõi esse ꝓhibetur.

h ¶ In seqstro.ante iudicium vero finitus non ficaueat . vt.ff.titulo.j.l.j. §.super.ꝛ.§.ea.l.§.j.ꝛ est ratio quare sic in seqstro ꝛ etiam illa de quibus erat cautum : quia non sic ammodo cõsidit de eo.

i ¶ Ab vtroq; id est domino ꝛ seruo.

k ¶ In medio. puta apõ sequestrum.

l ¶ Cõtendat. finita causa liberali.ꝛ eo libero.pronunciato vt digi ibi:ex acto ꝛc.ꝛ ad boc.ff.de libe.causa. imperator.ꝛ.j. titu.j.l.fin.ꝛ.§.de inge. manu.l.j.in fi.

Ter. ibi:se qstro .hunc casus sequẽ strãdt põit etiã gl.j.in i c.ij.extra ỗ seqstra.post sessionis.

Cõtinuatio.

¶ De ordine cognitionum. ¶ Quia cum questione stat⁹ ꝓcurrit quãdoq; alia questio : ideo de ordine earum dicit. Vel sic. De liberali causa qualiter agatur.§.plene dictum est. Sed quia liberalem questionẽ cuz aliijs sepe contingit monueri . et queritur de qua prius sit cognoscendum vel ꝓnunciandus. Jdeo ponit de ordine cognitionuz scilicet liberali tantum. Jtẽ.

Casuz ponit.

m ¶ Um et ipse. Pati. dic ꝙ dicebaz te seruum ꝛ prouoco ad seruitutem tu volebas me cõuenire id est accusare:ꝛ sic vtraq; questio est principalis.ꝛ sic non facit ad ea que notauimus.§.de oi. iudi.l.j.

n ¶ Qua ratione. Nota ꝙ questio status ciuilis est.

o ¶ Conditione.contra.ff.de oz.cog.l.quoniam.

p ¶ Contendit.quasi dicat nulla est ratio.vt ꝛ.j.ad.l.iuliã de adulte. quoniam alegandum.

q ¶ Ordinariũ.quo dicitur que q̃tiones deberant alijs ꝓcedere.

r ¶ Judicij.vt.j.e.si status.ꝛ hec vera nisi fit tale crimẽ ex quo me vis accusare quo etiam serui accusant.vt.ff.de iu.l.vig.

¶ De bereditate.

¶ Jo de bereditate ꝛ libertate ꝛ cõtrouersia est ꝓius agi causa libertatis debet:ꝛ si de bereditate ageret⁹ ordinãda ꝓius quidẽ est causa libertatis : sed sufficit ei qui libertate vtitur ad vitroziam de bereditate fm cũ esse ꝓnunciatum⁹.

¶ Casus. Decessit q̃s.sichbus bereditatẽ eius petit ꝛ libertatẽ q̃ causa cui ꝓferat querit.Rñ.q̃ liberalis:ꝛ ea finita agetur petitiõe bereditatis.ꝛ hoc in ꝓima. Si vero petat bereditatẽ ꝛ in modum exceptionis obijciatur q̃ sit seruus cognoscet ꝓius super liberali causa:sed super ꝓncipali ꝓnunciabit:quia si ꝓnuncietur bere⁹per cõsequens ꝓnunciabitur liber.

s ¶ Si de bereditate.de vtroq; principaliter agebat.Jtaz petebat q̃dam bereditatẽ ꝛ libertatez quia se liberum dicebat:ꝓius agitur ꝛ finit causa liberalis:nisi eꝛ testameto pendeat libertas:nam tũc ꝓcedit questio testameti.vt.ff.de peti.bere.si quis libertatẽ. Si vo de libertate ageretur in modũ exceptionis obtinet qõ sequitur vt ꝓnunciet in principali causa de bereditate non de incidenti nisi ꝓ con sequentiã. Alijs dicunt semp agi secundario vel incidẽter de libertate ꝛ principaliter de bereditate.ꝛ qõ dicit ꝓius ꝛc.vt cognoscat non vt iudicet:ꝛ qõ subijcit.sed si:dicũt id est q̃uis.ꝛ qõ dicit causa libertatis.dic opposita ỉ modum exceptionis.

t ¶ Libertate.in moduz explicationis.

v ¶ Ageretur.scz principaliter.

z ¶ Pronũciatum . vt.ſ. si postea suscitetur causa liberalis habeat locum exceptio rei iudicate:eo ꝙ agens venit contra id qõ in sentẽtia iudicis cõtinetur.vt.ff.ỏ excep.rei iudi.si quis cum totũ.ꝛ l.cum queritur.Sed videtur nõ sufficere . vt.ff. de lib.agno.si quis a liberis.§.si vel parens.et §.solent.ꝛ .ff.de his qui sunt sui vel alie.iur.l.pe. que sunt cõtra in quib⁹ dicitur q̃ lata sentẽtia ỉ alimẽtis nõ ꝓiudicat in filiatione nisi ꝛ de ea ꝓnũcietur.Solu.posſunt deberi alimẽta ꝛ fi nõ est filius:vt si pater cõtẽmpsit plautianuz.vt.ff.de libe.agno. l.j.§.idez inlianus.sed nõ potest esse bere⁹ quin fit ꝛ filius.ꝛ ma.nõ pos.§. idẽq; iuris.Vel melius distinguẽ an de incidẽti plene cognoscat vt tunc ꝓcin dicet.nam si ꝓnuncietur de ꝓncipali,ꝓ actore etiaz de incidenti ꝓ eo sententiatũ videt.vt j.de fal.vbi.sed vbi summatim tũc non ꝓiudicet vt in Frijs . vt ar.ff.de re iudi.l.a diuo.§.fi sup rebus.ꝛ que bic desunt digi.§.de ordi.iudi.l.j.

Snia sup alimentis lata an ꝓiudicet in filiatione.

Ter.l.fi status . cõcu. viij.q.xj.§. ité si q̃s status.

y ¶ Jcrimen. Titius accusat aretbusaz de homicidio: scius dicẽ eã ãcillã ꝓcedit q̃stio fesij. Vel titius accusat eaz ꝛ etiã seruã dicit:sed seius defendit eã vt ingenuã: ꝛ bic ꝓius ꝓcedit causa liberalis:q̃ si erat seruа eꝛ eodẽ etiaz crimine grauj⁹ puniref q̃ si esset libera.vt.ff.de pe.capita lium.§.fi.ꝛ de incẽ.ru.nau.pedius.ff.fi eꝛ noxa.cã aga.l.fi seruum.

z ¶ Jngenuam.a duobus conueniebatur ab vno super criminibus ab alio super causa status.

a ¶ Dicis.contra aliquem qui dicit eam ancillam suam.

b ¶ Conſtitui.id est ꝓnunciari.

¶ Jtaz status. ¶ Casus. Titius petebat a me fundum:petij eum de possessione libertatis in seruitutem.ꝓius agetur liberalis cã vt si ꝓnunciatur liber agere possit rei vendi.ꝓ fundo : si non/nõ possit:ꝛ hoc in ꝓima. Si vero me accuset in modũ exceꝓ.dicam non seruum ꝓpriuz:sed alienuz.cessat liberalis causa:quia de libertate non cõtẽdit.sed deducatur accusatio in iudiciũ.ꝛ si appareat iudex q̃ talis sit causa que per seruuz ag. possit lis suo marte curratꝛ ad finem perducatur.ꝛ hoc in secunda.

c ¶ Agere.super aliqua lite.

d ¶ Elidet.id est repellet.

e ¶ Cessat.non enim de libertate vel ingenuitate cõtenditur.vt digi §.de libe.causa insta.

f ¶ Cause.ſ.criminal q̃ sit de exceptuatis.vel dic libertatis icidẽtis.

g ¶ Jnduci.scilicet in iudiciũ ꝛ incipiet terminari.Jtaz quedam sunt cause quaz etiã serui agere possunt.vt.ff.de iudi.vig.als aliter ponit induci.

Serui qñ ꝙpossunt agere.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

induci.vt.ff.de iud.ꝛ post.§.j. Vel hic etiã potest ita poni vt ibi.ff. de his que in testa. delen.l.j.circa prin.

QUm status. ¶Casus. Stichus habens debitorẽ debitũ sum volebat petere: titius dicebat seruũ esse: prius agẽt causa libe ralis ꝛ terminabit: ꝛ eo pronũciato seruo non petat sed dominus: ꝛ ita offeretur debiti peti tio ꝛ tẽpus sentẽtie late in liberali causa.

a ¶ Tibi moueri. a titio.

b ¶ Debita. quia quedã sunt crimina in quibus seruꝰ bene habet perso nam standi in iudicio.

c ¶ Petere. ab his qbus mutuũ dedisti pecuniã.

d ¶ Admiserit ratio. nõ admittit hoc cõ iuris ve luti si persona fit talis de cui⁹ statu q̃ri non possit puta ipubes: nec ei⁹ in teresse mõ.i.an puberta tem agi.vt.ff.de car.edi. l.iij.§.cause.ꝛ.ff.de libe. cã.l.ouĩ.in princ. Vel q: nõ fit cõpetens iudex vt possit pnũciare de liber tate: puta q ꝛ ẽ pedane⁹. vt.ã. de peda.iu.l.ij.

e ¶ Non esse. qõ q̃nq; fit. vt.ff.de proba. circa.

f ¶ Libero constituto. id est pronunciato.

Impubes ri nõ põt moueri q̃ stio stat⁹.

SJ res tuas. ¶Casus. Quidã q̃ dẽ bas seruũ tuũ: ille ecõ trario in libertatem p clamauit: res tuas ra puit vel amauit: pri⁹ ter mĩãda est cã liberalis: vt si ꝓnunciat⁹ fuerit li ber: accusare eũ possis: si seruꝰ euanescat accusa tio vi boñ. rap. ꝛ eũ ver beribus subijcias.

g ¶ Amotas. large ponitur hic hoc verbum.

h ¶ Et tũc. f. lite ꝓtestata in causa liberali. vt.ff. de libe. causa ordinata.

i ¶ Pronũcientur. scz in causa liberali.

k ¶ Secus. i. si⁹ si ꝓnuncient serui. naꝫ domi tũc corriges eos: vt.ã. an seruus ex fac. fuo. l. fin. ꝛ.ff. de fur. serui ꝛ filij.

SJ q̃n. ¶ Casus. Bona stichi quẽ fuuꝫ tuum dicebas rapuisti: vult agere aduersus tevi bo. rap. tu dicis eũ fuuꝫ tuũ esse: ꝛ egetur cã libe ralis: ꝛ tũc q̃ret de boniꝭ cã distinctiõe bacaut sti chus pclamat de pos. ser uitutis in libertatẽ: aut cõtrario: petit⁹ẽ de pos sessione fuitutis liber tate: primo casu nõ resti tuẽtur tibi bona. secũdo casu restituent⁹ pstita ab eo fideiussiõe de restituẽ dis si ꝓnuciet seruꝰ si fi deiuss. dare nõ possit de ponent apud scẽstrũ: ꝛb in ꝓma ꝛ scõa. Pendẽte vero iudicio iterũ aletur de bis bonis in ea q̃stitate qđ declarabit iudex: ꝛ si tertia. Si vo status qõne nulla ei mota egerit stich⁹ vi bo. rap. Saliq̃et extraneũ ꝛ extraneus succ cubuerit: ꝛ ne satisfiat executioni rei iudi. ei ꝛ trouerĩa moueris sine satisdatiõe restituet res cã liberali suo marte curreẽte: ꝛ boc in ẽrta. incertum est vtrũ petere tibi pertineat an aduersario. hoc dicit Bald. Vel sic. Quẽstio vel exceptio status impedit eum de cuius statu queritur actiões mouere vel exercere prius q̃ de statu fuerit cognitũ. hoc dicit Salice.

Imperatores Diocle. ꝛ Maxi. aa. Alpheo. Lex. v.

QUm status questionem tibi moueri ꝛ te debita⁹ velle petere cõmemores: ordinarium est prius solennibus interpositis (si hoc iuris admiserit⁸ ratio) cau sam liberalem apud presidẽ prouincie decidi: vt si liber fueris vel seruus non esse c pronunciatus: tunc tibi iure debita restitui iubeat: dum hoc incertum est vtruz ne tibi libero cõstituto⁴ an domino tuo (si seruum te sententia declauerit) debeak: ad solutionez debitorẽ tuũ vrgeri nõ oportet.

De reb⁹ raptis ab his quos seruos tuos intendis nõ prius queritur q̃ causa seruitutis ꝛ libertatis decisa fuerit. hoc dicit Salicetus.

Idem. aa. ꝛ. cc. Alexandrie. Lex. vj.

SJ res tuas raptas tibi vel amotas⁶ esse dicis ab his quos seruos tuos esse cõtendis: bi⁊ in libertatem proclamauerint: causa liberalis prius aduersus eos: ꝛ tũc⁶ dãni dati rerumq̃ amotarũ lis apud presidem prouincie contestanda est: vt si quidẽ liberi vel serui non esse pronuncientur⁷: tunc demum damni dati ꝛ amotarum rerũ procedere poss sit adhibita probatione condemnatio. ¶ Si vero secus⁸/questio rerum amotarum euanescat.

Si possessorium rei recuperãde ꝛ petitorium super libertate simul intendent ab eodem: petitorũ prius deciditur ꝛ ex eius euentu ad possessorium reuertetur. Si autem possessorium ab vno ꝛ petitorium super seruitute ab aduersario intẽtet: possessorũ prius terminatur ꝛ postea ad petitorũ transitur. b. o. Sali.

Imperator Constan. a. ad Bassum. Lex. vij.

SJ quando negocium status fuerit exortũ si ab eius parte qui dicitur seruus aliquid dicatur dominus arripuisse⁹: prius considerari placet vtrum de possessione seruitutis in libertatem reclamandum putet: an vero ex possessione libertatis in seruitutem vocetur. At si eum de obsequijs¹⁰ seruilibus libertatem cõstiterit flagitare ante decidi stat⁰ conuenit causaꝫ: atq; ita preberi direptorum¹¹ negociorum (si res exegerit¹²) audientiam. Q: si ei q ad seruitutez vocatur¹³ quicq̃ de repturz esse memorez: vniuersa que constiterint ablata ita domũ reddi conuenit ei qui seruus esse contenditur si modo saluam rem futuraz per idoneos fideiussores promiserit. Nam si tales non poterit dare: tunc ea conuenit de quibus in iudicio tractabitur sequestrari in eum¹⁴ diem in quo cõ trouersia sopiat: ꝛ ita vt ex eisdez si aliqua alia facultas esse non poterit¹⁵ tantũ litis sumptus¹⁶ ꝛ alimonie homini subministret quãtũ moderato iudicis arbitrio fuerit estimatum. ¶ Cum autem necdum lite de statu mota res ab alio quo direpte sint ꝛ sententia de restituenda possessione rerum lata: ille (ne huic sententie satisfieret) de statu controuersiaz mouit necessitatem habebit ꝛ fine satisdatione easdem res reddere: ꝛ tunc liberalem causam ꝑm iuris ordinem exercere.

De collusione detegenda. Titulus. xx.

Addendacium in subtãtiali causa vel principali motiuo priuilegij vel rescripti reddit priuilegium nullum. Baldus. Vel sic. Seruus colludendo cum domino nõ efficietur ingennus nec ex rescripto ex falsa causa impetrato. b. o. Sali.

Imperatores Diocle. ꝛ Maxi. aa. Theo. Lex. j.

QUm seruum matris tue ꝛ stupro violasse dominã suam ꝛ turpis cõiunctiõis macula excogitãde ingenuitatis collusione: ac falsecaptiuitatis¹⁷ velamẽto: apud competentẽ iudicem obtegere voluisse proponas: nec libertatez ei matrem tuã dedisse⁸ sed in solã ingenuitatẽ eum nude volũtatis mendacio producere nisaꝫ asseueras: seruum esse palam est: quoniam etiam diui pij rescriptuz super captiuitate emissum¹⁸ quã nõ intercessisse significas ingenuuꝫ feciſſe non videatur: nec asseueratio cõsensus¹⁹ tui ingenuitatis ius tribuere potuit.

nõ tenet: quia falsa suggestione fuit impetratum ꝑm Jo.

l ¶ Arripuisse. quia dominus rapuit seruo.

m ¶ Obsequijs. i. si ex possessione seruitutis pclamet in libertatẽ.

n ¶ Direptorum. etiam post litem cõtestatam in petitorio nõ solum ante hic innuit statim. ꝛ. §. cum autem.

o ¶ Exegerit. i. si liber pronunciatus fuerit.

p ¶ Vocat. ex possessiõe libertatis.

q ¶ In eum. id est vsqꝫ in eum diem.

r ¶ Non poterit. si aliunde nõ poterit habere alimenta.

s ¶ Litis sumpt⁹. no. ar. ꝑ subdito vt si agat contra platũ debet interim habere expẽsas ab eccle sia. vt. ã. de car. edi. l. ij. ꝛ ff. de iu. delib. fiiius. ꝛ de li. agno. si neget. ꝛ de iof. test. si instituta. §. penul. ꝛ ex̃ de accusa. c. ex pte. ꝛ ff. de peti. here. l. here⁹ fu rioſi. ꝛ quod no. ã. de ali. pu. ꝓsc. l. j. ꝛ. ff. de iniur. l. lex cornelia. in fi. ꝛ facit ad banc. l. ã. tit. l. fi. ꝛ. ã. titu. ij. l. j. §. sup. ꝛ de lib. causa si tibi seruitutis.

Expensas habeat ab eccłia sub dit⁹ agens ꝛ platum.

¶ De collusione detegẽda. ¶ Quia dñs vel pater tronus libertũ ingenuũ fingit et hoc facit colludẽdo in iudicio liberali gratia forte alicuius honoris querendi, pmittit premiũ detegenti hmõi collusiones vt habeat in suum libertũ vel seruuꝫ illũ cũ quo est colluſuꝫ: ꝛ dñs vel patron⁹ ius suũ amittat. Additio. Adiuertas qꝺ hec detectio facieda est itra qnquenniũ cõtinuũ post sententiaꝫ, vt. ff. e. l. ij. in ꝓn. qõ itelligẽs fi viuat qui ingenuuꝫ ꝓnũciat⁹ est: nã eo mortuo nõ ẽ ammodo q̃rere de statu eius etiaz lite cepta in vita eius. vt. ff. ne de statu defunctorũ. l. i. §. fed interdum.

Cõtinuatio.

QUm seruum. ¶ Casus. Adulter consuetu dinẽ hñs cuz seruo suo dicebat euz liberũ filio ꝓtentẽte: interrim suggessit principi ꝙ captus erat ab hostib⁹ ꝛ redẽptus ab ea: ꝛ consti tutione cuiusdã ꝓncipis cauet ꝙ captus ꝛ redemptus nõ amittit ingenuitatẽ an fama. ꝑ stichũ facieẽte filij ꝙsensu interueniente: ꝛ principis rescripto fiat liber: queritur. Dicitur ꝙ non.

t ¶ False captiuitatis. Si asseuerauit ꝓncipi ꝙ captus fuiſſet ab hostib⁹ ꝛ redemptus cũ nec etiaz de vxe cgiſſet: nec etiaz de camera dñe: ꝛ ideo ipe rator rescripſit eũ ingenuũ esse qõ rescriptuz

u ¶ Dediſſe. dare ei potuiſſet nõdũ accusata. vt iſti. ff. de hẽ. iſti. §. ẽ aũt.

v ¶ Emiſſam. diu⁹ em̃ pius rescripſit captũ ab hostib⁹ ꝛ redẽptũ ingenuitatem non amittere. ꝛ facit. j. de mulie. que seruis ꝓ. l. j.

x ¶ Cõſensus. qꝛ ꝛ tu fili credens matri qñq; credidiſti eũ ingenuum

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Cōsensus erroneus nō nocet.

qui erroneus cōsensus nō nocet. vt. ff. de iurisdi. om. iudi. l. si p erro re. t. ꝛ. de iu. ꝛ fac. igno. l. cū testamentū. ꝛ de testa. mili. l. ex bis.

LIbertine. ¶ Casus. Habebā libertus: puocauit ingenuitatē: decidit mihi decē vt paterer superari: ꝛ cū probare potui ꝙ li bertus meus erat: non ꝓbaui sed succubui qd iuris fit: q̄ritur. Dicitur ꝙ non amittā ius quod habebā in ipso et detegēti collusionē istaꝫ iusꝑatronatuꝫ acquirit: q: boc cauef senatuscon. ne paciscendo quis posfit statū suū mutare: ꝛ ad boc eſt. ꝛ. de inge. manu.

a ¶ Pactis. vt. ꝛ. de ige. manu. l. ingenui.

b ¶ Pena. amissionis li berti.

c ¶ Premio. quia acquirit fibi ius patronatus. vt. ff. eo. ſi libertinus.

¶ De de statu defun. ꝛc.

Cōtinuatio.

¶ Hucusq; ꝓdixit ō statu: sed quia statum tam vi uī ꝙ defuncti tuetur ꝓscriptio: ideo de hac inci pit. Et not. ꝙ de ipsi⁹ sta tu defuncti ꝑncipaliter etiam ante quinquēniū agi nō potest. vt. ꝛ. de li be. causa. l. ꝑncipaliter. j. Sꝫ ꝓpter posteros: ꝛ peculiuꝫ queritur etiā de statu defunctoꝝ infra quinquennium.

Defuncti stat⁹ etiaꝫ ante quin quēniū q̄ri nō ꝺꝫ.

d ¶ Queratur. ad malū: sed ad bonum. vt. ſ. ſit li ber ꝑpetuo q̄ritur. vt. ff. c. l. j. ſ. fi. ꝛ. l. pe.

Casuꝫ po nit.

e ABitus. Stichus degens vt liber ma numisit con seruam suam domiciaꝫ: elapso quinquēnio post mortem stichi decessit ꝛ hec manumissa instituit sibi heredē contra quē agit nunc ad peculium dominus stichi: ꝛ domicie heres excipit eaꝫ fuiſſe liberaꝫ: sed dominus replicat ꝙ stichus etiaꝫ erat seruus ꝙ manumisit eam vnde libertatem ei dare nō potuit: sed bere ꝛ duplicat ꝙ ꝙꝙ annī elapſi fuit post mortem stichi. Unde etiam de manumissa ab eo q̄ri non potest. Nam de statu etiā modo mortuiuel etiam viui queri nō potest: ſꝫ tractari etiā opoꝛtet de statu mortui ante quintum annū: vt hic. ꝛ. j. l. progi. ꝛ. ff. eo. l. j. ij. iij. ꝛ. iiij.

f ¶ Patronum. stichum.

g ¶ Manumissoris. ideo ꝙ dicatur seruus: nā nō debet boc queri.

SJ is. ¶ Casus. Ancilla stans vt libera ī libertate decessit: ꝛ filium heredē suum instituit: lapſum eſt quinquēniū a tempoꝛe mortis suc: decessit filius heredē titio instituto: mouet qōnē dñs de bonis filij: q: dicebat eū fuiſſe natū ex ancilla sua: excipit bcc ꝓscriptionem quinquēniꝫ opponēdo qꝫ currit a tēpoꝛe mortis matris: quid iuris fit q̄ritur. Dicitur ꝙ locū habet ꝑscriptio: nec de statu filij querendū eſt. ꝛ per cōsequens de bonis: ꝛ bec vera sunt si mulier sine interpellatione in libertate stetit ꝛ decessit.

b ¶ Si is. stichus,

i ¶ Idote. de bonis.

Preferi ptioi lge nuitatis tria dant causam.

k ¶ De statu. sꝫ stichi.

l ¶ Egit. tria sunt que dant causaꝫ ꝓscriptioni sc̄z vt defunctus sit ꝛ quinquēniuꝫ ꝑterierit a mortc manumissoris: ꝛ ꝙ ingenuus vigit

QTempoꝛe mortis. vt. ſ. l. progi.

VAlius. ¶ Casus Si seruꝰ tuꝰ degēs vt liber decessit bēde in stituto: nec a tpe mortis ei⁹ lapſum eſt ꝙnquēniuꝫ: an de bonis ei⁹ ꝛ statu mouere possis qōnē: q̄rit? Rñ. ꝙ sic. intra eſi ꝙnquēniū durat predicta questio: ꝛ ꝙ debeat peculiū cognoscet de status qōne.

m ¶ Tuus. te herede relicta.

n ¶ Inferebatur. se viuente vt liberto.

o ¶ Durat. scilicet infra quinquennium. ad boc j. ſi penden. appella. l. ꝙ nis. ꝛ. ſ. de lib. cau. l. ꝙn cipaliter. j.

SJis. ¶ Casꝰ. Duo fratres habebant seruum cōem: vnus euꝫ manumisit ꝛ heredē instituit: ſm vetera iura accreuit fratri ſtetiti liber tate ꝛ decessit heredē instituto seruis quibuſdā libertatibus relictis: lapſum eſt quinquēnium a tempoꝛe mortis eius: vult frater mouere questionez de bonis eius: ꝛ statu heredi scripto. ꝛ ser uis libertate donatis: an poſſit: queritur? Rñ. ꝙ non pōt: ꝛ boc in ꝓxima. Si vero intra quinquēniū agere ceperit pe culiuꝫ perſequi poterit: ꝛ cuꝫ manumiſſis ab eo experiri: ꝛ boc in secunda. Vel sic. Certum eſt ꝙ elapſo ꝙnquēnio non eſt querendum de statu defuncti: ꝛ boc intelligi tur cum queritur de ſer uitute: vel an fuerit manumiſſus: non de eman ci. fuerit vel nō fuerit ri te facta: id eſt coram cō petenti iudice.

p ¶ Si is. stichus.

q ¶ Liuis romanus. dictus stichus.

r ¶ Eius. sꝫ stichi.

s ¶ Cepiſti. litem rite cō testando: sec̄ ſi non rite: vt. j. e. l. pe. sed bac instā tia finita quoquomō nō poterit agi vltra quinq̄ annos occaſione interruptionis. vt. ff. e. l. ij. ſ. fi.

QUod ē. ¶ Casus. Filꝰ in sacris pa tris conſtitutus ſtetit vt homo ſui iuris. decesſit heredē instituit: ꝛ a tem poꝛe mortis fue lapſum eſt quinquennium: vult pater vēdicare bona filij ab heredē scripto: bc res excipit de lapſu ꝙnquēniꝫ a tēpoꝛe mortis: an ꝓtextu quinquēniꝫ iā lapſi pater egcludat q̄rit. Dicit ꝙ non: qꝛ eñ eſt cōſtitutū de boc quinquēnio non bꝫ locum in emancipatione sed in seruitute. vnde q̄ritur. an fuerit iuſte emācipatus vel non.

t ¶ Non posſe. vt. ff. eo. l. j. ſi. ꝛ. ſ. e. l. proxima.

u ¶ Pertinet. vt. ff. de carbo. edicto. l. decesſit. Sed ſ. ff. de adoptio ni. l. post mortem. Sed ibi a patre fuerat emancipatus: licet minus ſoleniter. bic ab alio: vel ibi ſteterat ſic diu. ꝛ fic ibi erant duo. l. factū suum ꝛ temporis cursus ſcz decennij: vt arg. j. de fun. pa. l. ſi. Itē no. bic non ꝓcedi de ſimilibus ad ſimilia. Sed argu. contra. ff. de legib⁹ ꝛ senatusconſultis. l. non poſſunt.

SJ mater. ¶ Casus. Mulier vt libera ſtans babens decē filios: heredes inſtituit ꝛ lapſum eſt quinquēniū a mōrte eius: an pu pillus vel fiſcus petens bona ꝑscriptione quinquēnij poſſit repelli: querit? Rñ. ꝙ pōt: ꝛ boc ī ꝓxima. Si vero aliq̄ſ ſtetit vt libera: aliq̄ vt ancilla: illud tēpus quo deceſſit inſpiciendum eſt ꝙ ꝓ uos teſtes ꝓbabitur ꝛ ſufficit: ꝛ ſi tunc ſtetit vt libera lapſo ꝙnquēnio de ſtatu eius non queratur: alioquin ſic. ꝛ boc in ſecunda.

Preferi ptio qñ

x ¶ Pupillū. currit ergo ꝓscriptio quinq; annoꝝ cōtra pupillos. ꝛ ſic eſt

UNIVERSIDAD DE HUELVA

currit cõtra pupillos.

ꝛ sic est cõtra.ff.in qui.cau.in integ.resti.non est necessaria.l.fi.Sol. bec corrigit.Vel hic incepit cõtra pdecessorem pupilli:ꝛ finitur cõtra pupillũ:sed restituet:quod nõ placet.vt.ff.e.non esse.Sed tu dic quãdo bis que curabat ꝛ nõ restituebatur:at.l.cõtraria dicit de his que curabantur ꝛ etiam restituebantur.

a ¶ Q. si varietas. Quia aliquãdo vt ancilla ꝛ aliquãdo vt libera vigit:tẽpus enim vltimũ inspicitur. ✱ vt arg.ff.de acquiren.pos.fi quis autẽ. ꝛ de lege aquilia.itẽ mela.ff.sed ꝛ si.

✱ Concor. cui.cus gl. supra.vi. extra de cõpos.ꝛ.phe.

¶ Si pater. ¶ Casus. Patri tuo coram non cõpetenti iudice puta priuato a fisco ꝛ statui mouebatur questio: stetit vt liber ꝛ decessit:ꝛ lapsum est quinquẽnio: an filio suo status moueri questio possit: quærit? Respon.ꝙ non:sed status eius pscriptione ꝓtectus est.vnde ad bonores vt ingenuꝰ vel vt ingenuoꝝ filius ꝓuehi potest.

b ¶ Questionibꝰ. scilicet sup ingenuitate.vt.ff.de pe.iudi.l.ij.ꝛ.ff.vbi causa sta.l.iũdubium.

c ¶ Status. quãtum ad honores pcipiẽdos qui non danꝫ nisi filijs ingenuorum. sic ꝛ nota.ff. de seruis reipublice.l.ritu. Itẽ nota bie ꝙ contesta tio non inre facta ✱ pro non facta habetur.vt.ff. de re iudi.l.iiij.ff. condẽnatã.ꝛ.j.fi ꝙ fal. instru. per totum.ꝛ talis contestatio etiam ad interruptionẽ non prodest sicut nec ab alio facta. vt.ff.õ diuer.prescripti.l. intra quatuor.

✱ Cõtestatio nõ iure facta nõ pdest: nec fit interruptio. et ꝓxi.c.vt debitus.cũ glo.ij.in fi. extra de appel.

Bẽpetitio. ¶ Casꝰ. Seruus tuus aufugit ꝛ stetit in libertate dolo malo ꝛ decessit: lapsum est quinquẽnium: bona sua a quodam detinentur: an nõ obstãte prescriptione tẽporis ea petere possis: queritur. Dicitur ꝙ sic.

d ¶ Nulla longa.vt.ff.de rei vendi.nullo.sed longissima fic. vt. j. de prescriptione. ¶¶¶. annorũ. sicut. Vel nulla omnino fm bas leges.

e ¶ Atꝙ latitans. mala fide.ꝛ sic ifte titulus tantum bone fidei possessoꝝ tuetur.

¶ De longi tẽporis prescriptione ꝛc. ¶ De prescriptione que tuetur statum defuncti dicit nunc de ea que statum viui.

¶ Mala. ¶ Casus. Si seruꝰ tuꝰ.ff.an.vel.ff.absens stetit vt liber:an statũ sum longi temporis prescriptione tueri possit:quæritur. Distinguit:an mala fide steterit in pos. libertatis.ꝙ fugit a te aut bona.primo casu non erit tutus prescriptione.secundo fic.ꝛ hoc dicit hec lex.ꝛ seq.Et quod dicit in fecunda.l.insto initio dic.i.iusta causa dante initium.puta cũ liber homo alicui seruiret de facto eum manumisit:ꝛ in libertate morabitur.ff.de pre.scrip.vel dic ꝙ in ea opinione ꝙ crederet se liberum.

f ¶ Diu.i. viginti annis.vt.j.l.proxima.

g ¶ Prescriptio.f.ff.annorũ vel minus.vt.ff.de ser.fugi.l.j.Sed qd de ꝓscriptione.¶¶¶.annorum: Rñ.locum habet.vt.j.de prescrip.¶¶¶ annoruꝫ.sicut.Sed qd in ascriptitijs:Videtur ꝙ nullo tempore.vt j.de agri.ꝛ cen.cum satis.lib.xj.ꝛ est ratio ne terre deferant.Sed dic cum scimus.ff.illud.lib.xj.

b ¶ Non esse.vt.ff.vbi causa sta.l.j.ꝛ de libe.causa.ea q̃.Et sic nota ꝓsumi quẽ esse male fidei eo ꝙ aliquando fuit fic ff.tit.j.l.fi.ꝛ.ff.de seruitu. l.altius.

i ¶ Restat. Justo initio.id est iusta cãdante initiũ: veluti si cũ alicui bona fide seruiret ꝛ de facto ab eo manumittat ꝛ in libertate moretur fin.ff.vel saltem in ea opinione fit vt putet se liberum.

k ¶ Possessio. id est ãs possessio:nemo enim se possidere potest.

l ¶ Bona fide. etiaꝫ sine titulo.vt aiũt doctores. fic.ff.de serui.l.j.fic et in ꝓscriptiõe.v. anno.de q̃ loqtur superior titulus.

m ¶ Per vigiti. iter absentes vel pntes.ꝛ est rõ quare maius tẽpus exigatur: quia aliud ꝓeo inducitur:qz.ff.fine titulo. Itẽ quia magna res est libertas. Itẽ alis fuꝑfluus cẽt bic ti.fi sola ꝓscriptio.ꝛ.vel.ff. annoruꝫ spectaretur. Sz alij dicũt ꝙ.ꝛ.anni sufficiũt iter ꝓsentes ne deterioz conditio sit libertatis q̃ aliarum rerũ. Item nota ꝙ sicut bic libertas ꝓscribitur ꝛ alis existentia sui iuris ꝓscribitur. vt.j.de pa. pote.l.j.

Libertas quãto tpe ꝓscribat.

¶ Sola. ¶ Casus. Si liberum hoiem vt seruũ.ff.ann.detinuisti. an ex tali tẽporis diuturnitate vel ꝓscrip.ipe diatur quominus pclamet in libertatẽ:vel fiat vel sit liber querit. Dicitur ꝙ non.

n ¶ Sexaginta annorũ. vel cẽtum.vt.ff.vbi causa sta.l.fi.ꝛ.ff.de lib.bo. egbibẽ.l.fi.ff.j. Sed j.ff. de agri.ꝛ cen.l.cuz satis. ff.cũ autẽ.li.ij.sed ibi in ascriptitijs dicit ꝙ libe ri sunt.vt ibidẽ cõtinet.

¶ De peculio cius qꝫ cꝛ. ¶ Digit de ꝓsona patiẽte q̃stionem status:nunc de eius peculio ponit.

Lõtinuatio.

¶ Onge. ¶ Casus. Si suum tuum manumisisti an videris per hoc peculiũ suũ ei ꝓcessisse:ad qđ distinguitur:aut iter viuos manumisisti:aut in vltima voluntate.primo casu tacite est concessum si expresse ademptũ nõ fuerit.secũdo casu nisi fuisset cõcessuz ad heredes transit:qz sit diuersitatis ratio dic vt in glo.

o ¶ A superstitibus.i.inter viuos.

p ¶ Relinquitur. f.in vltima voluntate:nam sic accipitur verbum relinquitur.vt.ff.de tabu.egbi.l.j.ꝛ.fi.

Relinquo vbuz quo accipiaꝫ.

q ¶ Admaꝫ.vt.ff.de pecu.l.fi sticbo.ꝛ insti.de lege.ꝛ.peculium autẽ. ꝛ ar.ff.de dona.inter vi.ꝛ ꝙo.l.donatiões.ꝛ.pater. Sed tñ fallit in casib⁹ vbi libertas data inter viuos perinde habet ac si in codicillis esset data.vt.ff.de latina liber.tol.ꝛ.fancimus.ꝛ.ff.sed ꝛ fi quis.

r ¶ Juris est.vt.ff.de cõmuni ser.ma.l.j.ꝛ.sed ne circa. Sed q̃ est rõ diuersitatis: Rñ. quia testator disponit in quẽ velit bona transire:ꝛ

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

fic peculium cū sit de bonis: ⁊ fic a libertate exceptū. Sz inter viuos e
fibi nil egcipit nec alteri: ⁊ fic ſſumit ſeruo cōcedere eadē voluntate
durante. Vel aliter ſm. P. quia in vltima voluntate nō poteſt fic co
gitare. vnde leg. p eo cogitat. vt argumē. ſ. q teſtamenta facere poſ
ſunt. l. bac cōſultiſſima. ſ. at cū. ⁊ in autē. de trien. ⁊ ſe. ſ. illud quoq;
bene. colla. iij. ibi: p tu
multu mortis ⁊c. ℙ pla
cet. Alij tertiam vt Jo.
reddunt rationem quia
primo caſu babebit ope
ras manumittēs: ſz mo
riens nō eſt habiturus.
argu. ff. man. l. ſi vero nō
re. ſ. inde papinianus.

Lōtinna tio.

¶ De ſenatuſconſulto claudiano tollē. ¶ Quia boc ſenatuſcōſultū clau
dianum loquebatur cō
tra libertates: ideo de eo
tollendo dicit.

¶ Am in nſrīs. ¶ Caſus. Du
plex tempus conſyderaba
tur circa hominum ſta
tū. Primo omnes erāt
liberi ⁊ naſcebantur. Se
cundo propter ferocita
tem boſtium inducta eſt
ſeruitus: quia capti ab
boſtibus fiebant ſerui
boſtiuz. Interea ſuper
uenit ſenatuſconſultum
claudianuz quo caueba
tur vt ſi ſeruus cōſuetu
dinem haberet cum libe
ra: ⁊ mulieri denūciati
eſſet a domino ſerui ne
accederet ⁊ ſpreta denū
ciatione nihilomin⁹ ac
ceſſit efficiebatur ancil
la illi⁹ cuius erat ſeruus
qō ſenatuſcon. tollit im
perator de medio: ⁊ boc
in prima. Jdē eſt in mu
lieribus libertine condi
tionis ꝙ propter talem
conſuetudinem cum ſer
nis habitam in ſeruitu
tem ne detrudant. ℞ boc
in ſecunda. Seruus ve
ro vel aſcriptitius magi
me a nuptijs liberarum
mulierum ſe abſtineāt:
quod ſi non fecerint do
mini liberam caſtigādi
eos babeant facultates:
⁊ a mulieribus abſtinen
di eos: ꝙ ſi contēpſerint
domini damnum patiā
tur. ſcz ꝙ filij aſcriptitij
nō erunt eius aſcriptitij
vel ſerui quod cēt ſi aſcri
ptitia vel ancilla eos ſu
ſcepiſſet: ⁊ boc in tertia
⁊ in vltima parte. Ui
uianus.

a ¶ Ferocitate. quia per
captiuitatem ſit ſeruꝰ
tus. vt inſti. de iure per.
ſ. ij.

b ¶ Naturalem. i. ius na
turale cuz omnes ſint li
beri de iure naturali. vt
babes boc. ff. de ſtatu hominum. l. libertas.

c ¶ Sententias. vt ⁊ ſ. de libe. cau. ſi liber homo. nam ſi poſt denun
ciationē factam libere mulieri ne ad ſeruū meū accedat ⁊ per iudicē
ſi ammodo accedebat efficiebat ancilla mea: vt bic. ⁊ inſti. de ſuc. ſub
la. que fic. per bo. ven. ⁊ ex ſe. con. clau. ſ. ſi.

Amoꝛe ve d bemētius nihil eſt.

¶ Lapta. nil eſt amoris furoꝛe vehementius vt bic. ⁊ in aut. qui.
mo. natu. effi. le. ſ. illud. coll. vi. ⁊ illud. Habet ſua tela cupido. ⁊ illō.
Spicula figit amoꝛ. Item amoꝛ trabit ſuperos.

¶ Jn ſuū dāni. vt filij eiꝰ non ſint aſcriptitij eius: vel ſerui cum ſint
nati ex libero vētre qō eſſet ſi ex aſcriptitia vel ancilla bēret vt bic. ⁊
j. de agri. ⁊ cēſ. l. ſi. lib. xj. ⁊ ar. in autē. de nup. ſ. aſcriptitio. colla. iiij.
Sed an debeāt pmanere in rure vt eoꝝ patres: videtur ꝙ nō. vt
j. de agri. ⁊ cen. cū ſatis. ſ. j. Sed Jr. cōtra. ⁊ ꝙ eo bec leg. ⁊ in auten.
conſtitutio que ex aſcri
ptitio ⁊ libera. mu. Jtez
contra buic. l. j. de muri
le. l. iij. vbi poſt buiuſmo
di denunciationem na
ſcuntur aſcriptitij. Sol.
ibi ſpeciale.

¶ De nudo iure gritus ⁊c. ¶ Sicut i libertis tri
pleꝛ erat olim ſtatus. vt
inſtit. de liber. ſ. liberti
nozum. ſic in ſeruis vt in
quibuſdā plenū in qui
buſdam ſemiplenum: in
quibuſdā nudum. i. ſine
aliqua vtilitate haberēt
dñium. qō tollit bec leg:
⁊ omnes ſunt plene do
mini vt bic. in fi. ⁊ inſti.
de iure perſo. ſ. fi.

Serui olī erāt tripli ces.

¶ Ntique. ¶ Caſus. Sicut du
dum tripleꝛ erat libertino
rum ſtatus. vt inſti. de li
bertinis: ſic in ſeruis ꝙ
quidam dñoꝝ plenū ba
bebat dñium. quidā ſe
miplenū: quidā mediuz
⁊ boc erat introductum
de iure queritum ro. qō
tollit bec leg: ſtatuens ꝙ
oēs dñi plenuz habeant
dñium nō ſolū ſeruoꝝ
ſed etiam aliarum rerū
ad ſe pertinentium.

f ¶ Quiritū. id eſt roma
nozum. nam romani ſic
dicunt. vt inſtitu. de iure
natu. ſ. ſed ius.

g ¶ Nomen. ſcz volumuz
eſſe. et ſic nec effectus. vt
ſ. de ſer. l. a nullo.

¶ De vſucapione p ⁊c. ¶ Supra dixit de iure
agendi: nunc de defen
dendi. Vel aliter. Dixit
de ſcriptiōe libertatis
ſpecialiter: nunc aliaruz
rerū. Et de tranſactione
ſubijcit p ſimilitudinez:
quia ſicut in venditione
vtiq; adeſt ⁊ abeſt: ſic et
in tranſactione. ſcz emp
tozi precium abeſt: et
tranſigēti actio quā re
mittit. ppter rez datam
pmiſſamve. vtriq; autē
adeſt res. Accur.

Lōtinna tio.

¶ Ancipia. ¶ Caſus. Si
mācipiū meū
nō babēs ius
diſtrabendi titio vendi
diſti illud vendicare po
tero nec emptozi cū fur
tiuum ſit parabiſ cauſa
vſucapiendi. Viuia.

Vendēdi ius habēt aliqui nō domini.

b ¶ Non habuerūt. ſunt
nō ſunt domini. vt inſti.
qui. alie. licet. ſ. j.

i ¶ Illicita. immo videtur licita cū rem alienam vendere leg permit
tat. vt. ff. de contraben. emp. l. rem alienam. Sed dic ꝙ illa leg ꝓuut
in re imobili loquitur non obſtat. in mobili autem nō loquitur niſi
ſm diſtinctionē ibi poſitam per. l. eiuſdem ti. ff. de cōtraben. emp. l.
ſi in emptione. ſ. item ſi emptoꝛ.

k ¶ Cōtractū ſit. a ſcientibus. vt inſti. de vſuca. ſ. furtiue. ⁊. j. c. ſciēs.
⁊. j. ti. j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

t.J.tit.j.l.ij.t.8.q8 cũ eo.fi liberã.in fi.t de fur.alienũ.t.l.fi seruũ. Sed t fi nõ fecerint furtũ:q nõ 3ctauerũt idẽ est ꝓpter scientiã rei aliene.

Snari.ſs pupillo bereditatẽ seruari precepit:puta quia artifex

a Seruari.idẽ fi vẽdi.p bibuisset cũ vbovẽditionis olis alienatio ꝓtinetur.vt.ff.de sta.li.l.statu liberi a ceteris.ſ.fi.in fi. Et no.ꝓpt peritiã:secuſ fi fine cã.vt.ff.de leg.j.fi liuſſamiliaſ.ſ.diui.t.8. de fideicõ. l. voluntatis vbi filio causa inferitur.

b Nõ potuerũt. prio q: 3 defuncti volũtatẽ:t ſic cõtra legẽ facta eſt vẽditio.vt t.8.de ma.testa.l. cõtra volũtatẽ.t.8.q nõ poſ.ad liber. puc.l.ij.t i aut.de nuptiis.ſ.diſpoſnat.col.iiij. Itẽ q; pupilli quoꝝ res nõ ꝓſit vſucapi.vt.ff.ô acq.rer.do. bone fidei.t ſic facit.ff.ô verbo.fig. alienationis. t de fundo do.ſi fundũ.

Pupillorũ res nõ poſſunt vſucapi.

Jmatrẽ.¶ Caſus. Si ancillam meaꝝ mibi ſubtractã bona fide emiſti:t apud te perit an partũ poſſis pe tere q̃ritur. Dicit ꝙ fic: lz ipa ancilla in cauſam furtiuã inciderit.

c Si matrẽ eius. ſticbi puta.

d Cuius.ſticbi.

e Potuiſti.ſi non ante editum partũ cepiſti ba bere malã fidez:tunc effi oz ꝓin fi ꝓſt certio:are vt habes.ff. ꝓo ſuo.l.ſi ancillã.t ſigdẽ vſucepiſti vẽdicas. ſi nõ habes iterim publiciana.l. vt.ff. ô publi ci.l.ſi ego.ſ.ſ.partus.t diſtigue circa boc vt.digi.ſ.de fur.ancille.

Enditiõi. ¶ Caſus Si aliquo rẽ tã diſtrabẽte ratuz ba buiſti:t bocꝑbatuz fuerit:an vẽditionem retractare poſſis: q̃rit. Rñd. q nõ:t boc in ꝓma. Si vo te habuiſſe ratũ ꝓbari nõ poſſit:ſed ẽptor bona fide emitvẽdito:bõa fide diſtragit:ſi ẽptor eã vſucepit vẽdicare nõ poteris t boc in ſecunda.

f Non audietur.vt.j.de euict.l.exceptione.

Bona fides q̃ tpe in 3ctibus q̃atur.

g Bona fide.q̃ eſt ſi erret in fcõ nõ ſic ſi in iure ſm quoſdaz. Tu dic etiã ſi in iure.vt ar.ff.de peti.be.l.ſz t ſi lege.ſ.ſciri.t exigit bec bona fides tpe 3ctus t tempoꝛe traditionis in venditione. Sed in ceteris contractibus ſufficit in tpe traditiõis.vt.ff.ꝓo ſoluto.l.iij.t.ff.eo.l. ij.in pn.t rõnem diuerſitatis dic vt ibi.in ti.ꝓo ſoluto.l.iij.notaui.

Jpartẽ.¶ Caſus. Si fundũ alienũ mala fide poſſeſſus:vt diſſerat ab vltimo caſu t partẽ diſtragiſti t ptẽ retinuiſti retentã cũ fructibus reſtitues:diſtractã ſi emptoꝛ mala fide emit/vel bona:t nõ vſucapta eſt ons vẽdicabit:t boc in ꝓma. Si vo vt poſſediſti:nec bone fidei emptoꝛ parabit vſucapio:t boc in ſecũda.

h Poſſeſſionis.nõ vi poſſeſſe:vt differat a ſequenti caſu.

i Bona fide.ſz bodie dic ℨ.vt i aut.male fidei.j.de ꝑſcrip.lon.tẽpo.

k Vſucapionem.vt.ſ.de rei ven.l.aduerſus.

l Violenter.vi expulſiua.vt.ſ.qõ metus cauſa.ſi vi. que eſt contra. Itẽ dic amiſſa a poſſeſſore t accepta ab inuaſoꝛe:alis poſſet vſucapi.vt.ff.de vſucap.nõ ſolũ.ſ.ſi dominus.

m Nõ cõpetit.vt arg.ſ.de fur.ſi abducta.t.ff.de vſucap.ſi rẽ ſurreptam.t poteſt bic legi aut.malefidei tc.ſm.Bal.ſed nos ſm Azo.legi

Jtem contra defuncti voluntatem ſeruos quos ꝓpter ꝓfectę artis peritiaz heredibꝰ ſuis defunctus ſeruari testamẽto ꝓcepit tutoꝛes vendiderunt vſucapi non potuerunt b.

Partus ancille furtiue apud bone fidei emptoꝛẽ conceptus t editus eſt vſucapibilis.b.d.Sali.t Bal.

Idem.a.Nepotille. Lex.iij.

Jmatrẽ eius cuiꝰ nomine te queſtionez pati dicis bona fide emptam poſſidere cepiſti: etiã ſi ipſa in cauſam furtiuaz inciderit:tñ poſtea conceptuz apud te partum vſucapere potuiſti c.

Tria tuẽtur poſſeſſoꝛẽ ſcz dominiũ/ conſenſus/t vſucapio.b.d.Bald. Vel ſic. Cõſenſus ońi vel vſucapio emẽtis bona fide ꝓteriudicat ei.b.d.Sali.

Idem.a.Achileo. Lex.iiij.

Enditioni ancille ſi cõſenſum dediſſe diuerſaz partẽ probaueris retractãdo cõtractũ quem ipſa ratũ habuit nõ audieturd:ſed t hac probatione ceſſante ſi bona fide emptam ancillam a venditoꝛe bona fide diſtrahente longi tẽꝓoris ſpacio vſucepe ris/intentio ꝓpꝛietatẽ vẽdicantis tenere non poteſt.

Dale fidei poſſeſſoꝛ partẽ quã poſſidet nõ ꝓſcribit:bone fidei aute poſſeſſoꝛ ꝓſcribit/vbi res eiſſet ꝓ poſſeſſa. Itẽ ꝓſcriptio nondũ cõpleta nõ tuetur poſſeſſoꝛem cõtra dominum vendicantez.b. d.Bald. Vel ſic. Dala fides poſſeſſoꝛem ad rẽ t fructus ꝓoſtigit t vſucapionem impedit ſicut vitiuz rei anteq̃ veniat ad poteſtatem domini.b.d.Sali.

Impa. Goz.a.Darino. Lex.v.

Jpartem poſſeſſionis male fidei poſſeſſoꝛ vendidit id quidez quod ab ipſo tenetur omnino cuz fructibus recipi poteſt: poꝛtio autez que diſtracta eſt: ita demuz recte petitur a poſſidente ſi ſciens alienam comparauit:vel bona fide emptoꝛ nõdum impleuit vſucapionẽ k. Violenter eñ poſſeſſiõe amiſſa ꝓiuſq̃ in domini poteſtatez peruciat vſucapio emptoꝛis t ſi bona fide mercatus eſt/non competit m.

Vitium furti nõ purgatuz impedit rem vſucapi:etiã ab emptoꝛe bone fidei. boc dicit cum.l.ſeq.Sali.

Impatoꝛ Obi.a.cũ celio collocutus dixit. Lex.vj.

Um ſit probatũ rem pigneri fuiſſe obligataz n:t poſtea a debitoꝛe o diſtractam:palam eſt non potuiſſe eaz quaſi furtiuã vſucapi p.

Vitium furtiuitatis officit poſſidẽti nõ ratione male fidei:ſed rõne vitij q̃ non eſt purgatum.b.d.Bal.

Idem.a.t.c.compedi. Lex.vij.

Liens ſeruum alienum contra domini voluntatem venundãs furtum cõmittit q:quod rei vitium ꝓiuſq̃ ad dominum eius reuertatur poſſeſſio non ꝓmittit vſucapionem fieri:licet bona fide poſſideatur r.

Titulus trãſactionis eꝛ quo ſecuta eſt traditio eſt idoneus ad ꝓſcribendũ: ſecus ſi nõ continet traditionem:ſed libe rationem a controuerſia mota: quia per boc non datur titulus in ipſa re. iſte eſt tertius ſingularis in.l.ſi ꝓo fundo.ſ. de transac.b.d.Bal.

Idem.a.Seue. Lex.viij.

Ex cauſa trãſactionis haben tes s iuſtam cauſam poſſeſſionis vſucapere poſſunt.

Emens a pupillo ſine tutoꝛe nõ vſucapit rem:tamen non reſtituit niſi t ei re ſtituatur pecunia in qua locupletioꝛ factus eſt.boc dicit Salice.

Idem.a.Caio. Lex.ix.

Um qui a pupillo ſine tutoris auctoꝛitate diſtrahente comparauit:nullum tẽꝓoris longi ſpaciuz defendit t. Sed ſi locupletioꝛ v emptoꝛis pecunia factus ſ poſt pubertatem occaſionẽ iuris ad iniquum x trabat cõpendium:

Pignus ſubtractũ an poſſit vſucapi.

Lex.ix. ibi: trahat. cõ.c.ſedes aplica.i pi ci.gl. ſuper ver. mittitur dinẽ. extra de reſcrip.

Additio. Aduertas q Bartolꝰ in.l.ſi ꝓo fundo.C. de transac.

Um q.¶ Caſus. Si a pupillo ſine tutoꝛis auctoꝛitate ſciẽs cũ pupilli rẽ emiſti:an eã vſucape poſſis:q̃rit. Rñd. q nõ.t boc i ꝓma. Si vo vendicaret rẽ nec ſciũ quo factus locupletioꝛ eſt offerẽ te obſtet ſibi doli exceptio.querit. Rñd. q ſic.t boc in ſecũda.

Defendit.vt.ſ.de auc.ꝓc.Leuz q. Sed certe immo videt q ſic.vt ff.eo.l.ij.ſ.ſt a pupillo. q eſt ℨ. Sol.bic ſciens pupilli. ibi non.bec nõ placet.vel bic res erat pupilli.ibi aliena quã bona fide poſſidebat. Locupletioꝛ.qõ trib modis euenit. Vel ꝙ habet pecuniaz. Vel aliud emptũ eꝛ ea. Vel ꝙ talem rẽ emit quam de ſuo emiſſet neceſſario:ſed modo periit.vt.ff.de mi.l.uerũ.ſ.itẽ ſciendũ.t.ff.de ſol.in pupillo.t inſti.qui.ali.licet.ſ.nũc autem admonendi.

Ad iniquum.vendicando rem non reſtituta pecunia.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶Exceptione.nota excipiendū cōtra eū qui de preda est solicitus vt bic.t.ff.de admini.tutorum.l.si minoris.t.ff.de excep.do.l.apud. §.si quis pupillo.t insti.qui.ali.licet.§.nunc autē admonēdi.t.ff.de cur.fu.l.ij.in fi.t.ff.de re.co.si fundus.§.j.

¶De vsucapione pro donato.

Iuc.¶Casus. Rex mihi dedisti: siue dominus fuisti siue non:t eaz bona fide suscepi:a me non auocabitur.

b ¶Non potest. prīci ca su iure traditionis poste rioze iure vsucapiōis.vt ff.de donatio.l.aristo.§. idem aristo.

Donāte. ¶Casus. Si ancillam alie nam titio donasti:domino ancille nō pteudicasti:t si sciēs cōtra voluntatez domini dedisti cō trapisti furtum:nec vsucapi poterit.Iniua.

c ¶Contrabere.scientez rem alienam.

d ¶Procedere.scz vitio furti impediēte.vt.ff.de vsuca.pro empto.l.j.

Iritam.¶Casus. Donatio perfecta retractari non debet: si vero credidisti me dedisse rem meam quam non dedi.error: falsē causē nō facit te dominum. Idē est si credas rē nō meaz: quia nō vsucapies.

e ¶Licet.temere vel sine causa:vt bic.t.ff.de condi.ob causam.l.si repetē di.t istitu.de do.§.alie. sed ex causa licet scilicet ingratitudinis. vt.j.de reuocan.do.l.ij.

f ¶Error.quia credebat rem sibi esse donatam a domino cum nō esset.

g ¶Non defenditur. nec enim sufficit credere do natum nisi t donatū sit: vt bic.t.ff.eodes.l.ij.t.de vsucap. celsus.t institu. de vsuca. §. error. nisi sit iustus error: q̄ habet pro titulo.vt.ff.pro empto re.qō vulgo.t pro suo.l. fina. Quid si pater filio i potestate posito donauit t filius credit donationem valere? Respon.

Donatio pfis facta filio i potestate positō nō valdaē p vsucapionez. Donatio iter viuos facta ptā te matri monio an possit vsucapi.

non vsucapit filius etiam patre mortuo:q̄ donatio non valuit nisi beredes ratū habeant.vt.ff.eo.l.ij.§.j.t.l.ij.pater. Sed quasi pro lego to vsucapit forte si non habent ratū beredes ex tacita donatione cōfirmata.vt.ff.de dona.inter viruz t vxo.l.donationes.§.Item quid si vir vxori vel ecōuerso donauit inter viuos(que non valet)an potest vsucapi? Rñ.si suam rem/non habet locum vsucapio.vt.ff.eo.l.ij.§.si inter.si aliena habet locum.vt in co.ti.si vir.nisi ante cōpleta vsucapioné fiat diuortiū.vt.ff.eo.l.ij.§.itē si vir. Itē videtur q̄ bic titulus nō habet locuz quia donari non pōt nisi q̄ fiat eius cui donatur.vt ff.de dona.inter vi.t vxo.in edibus.§.fi.que est 2tra. Sed illud quo ad propositum donantis.vt.ff.de publicia.quecūq;.§.j.

¶De vsucapione pro dote.

b Res mobiles. ¶Casus Si mulier rem alienam marito in dotem dedit bona fide:an maritus eam dotem vsucapere possit:queritur? Respon.q̄ sic.

¶Si fine vitio.qz nō fuerunt furtiue. Sed distingue bic. quia cū res aliena daē in dotem.an ante matrimoniū an eo 2tracto. Primo casu fiquidē estimata non vsucapitur.p emptore vel.p suo. si inestimata tūc.p suo vsucapitur. Secō casu fiquidē inestimata.p dote:si estimata.p emptore.vt habes bec.ff.e.l.ij.t.iij.

¶De vsucapione p herede. ¶Hoc titulo accipit p vero herede.alr accipit.vt.ff.de peti.be.p herede.t pro boc.ff.e.l.penul.

Um p herede. ¶Casus Anus titij materna possidebat aliena mācipia:decessit/t ei successit mater titij q̄ fuerat i potestate patris mortis sue tpe:querit an ipsa vel titius q mri successit possint vsu capere illa mancipia p herede:Rñ.q̄ non:quia in suo herede:boc est in filio vel filia existēte i po testate pris mortis tempoze nō habet locuz titulus pro herede.

i ¶Cum.id est quādo:vt qz est de suis heredibus. vt.j.co.l.ij.Vel quia putatur mortuꝰ qui viuit. vt.j.e.l.opinione. t.ff.e. l.j.Itē si qs erret in tit. vt q̄ credebat heredem cū nō sit.vt.j.co.l.fi.

k ¶Tuam. que fuit bores auo.

l ¶Dācipia.aliena q̄ te nebat auus tuus vt sua bona fide t fine titulo.

m ¶Ex ea cā.q̄ successisses auo tuo p consequētiā:sed quia successisses matri cui ex extraneus. vt insti.de be.quali.t differe.§.ceteri.potes ex tua persona sumere initium non sic si esses de suis.vt ff.co.l.ij.§.fi.

¶Ibil.p.¶Casus. An sui scilicet q̄ fuerūt in potestate defūcti possunt vsucape: q̄rit tur. Dicitur q̄ non.

n ¶Suis heredibus. qz non habent titulum cū viuo patre dñi sunt. vt ff.co.l.ij.§.fin.t de libe.t posthu.in suis.t insti.de here.quali.t diffe.§.sui. sed a patre incboatam etiam pro herede filius perficere potest. Sed an pro suo vsucapiant? Videtur q̄ sic. vt.ff.p suo. l.pen.§.fi pater. Sed respondeo nō:quia ibi fuerunt emācipati. Vel fuit ibi a defuncto ichoata. Item boc dicunt quidā esse verum si est solus:si autem cum alijs potest: vt argu.ff.de acquiren. beredi.l.bereditate. qō nō placet. Sed si defunctus habuit malā fidem

Heres suꝰ t necessariꝰ nō prescribit titulo p bede nec titulo pro suo.

in re quā possidebat:vel scientiam rei aliene: an heres vsucapiat p herede sicut extraneus? Quidā dicūt sic:si ex sua persona vult sumere initiū.vt.j.de prescrip.lon.tempo.l.j.t.ff.de acquir.possel.pomponius.§.j.Item alia rōne:quia titulū habet heres t nō est res vitiosa t habet bonā fidem:ergo vsucapit. Sed Jo.dicit contra:Primo quia successor est vitiox t culpe defuncti.vt.j.de fru.t li.exp̄e.l.ij. t.ff.de diuer.t tēpo.prescrip.l.cū heres.t sic non valet argumentum eozum:quia licet sit bonefidei vere:psumptiue tamē est male fidei. Item secundo quia pro vna persona habetur heres t defunctus.vt in'auc.de iureiur.a mor.presti.in prin.col.v.Item tertio:pro boc ex psse.j.e.l.fi.t.j.titu.j.l.fi.Itē quarto pro boc argumentum a contrario sensu:quod est.ff.ō publicia.l.ij ego.§.partus. Quinto p boc ff.de vsuca.l.vbi.§.j.vbi dicit vitiū rei purgatum non ipedit vsucapionem.ergo vitium psonale etiam purgatū impedit. Habet ergo locum bec vsucapio qñ habuit defunctus bonam fidez in re aliena. sed deficiebat titulus quem habet heres.

Heres est successor vitiozuꝫ t culpe defuncti.

Opinione.¶Casus Seiꝰ aberat degēs vltra mare. credebā q̄ eēt mortuꝰ:t q̄ istituisset me beredē:vel forte accepi bona sua qz eram progim⁹ agnatus inter q̄ erat res aliena:an ea.p herede vel res suas vinētis vsucape possim titulo.p herede:q̄rit.Dicit q̄ non.

Non potest.

Cōtinuatio.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Cõmunia de vsucapionibus.

a ¶ Non potest.vt.ff.eo.l.j.

Usucapio. ¶ Casus. Ad hoc q̃ pcedat vsucapio necesse est vt interueniat titulus ⁊ bona fides. si ergo aliqs possidebat rẽ fur
b Usucapio. credebã me extraneũ heredẽ cuiusdam cum nõ eram.
c Nõ precedente. credit se heredem sed nõ est.
d ¶ Non potest. vt ⁊.ff. de rei vẽdi. nullo. ⁊.j. de pscriptione longi temp. l. diutina. ⁊.ff. de vsuca. celsus. ⁊. hoc nisi sit error iustus. vt.ff.p le.l.p legato. ⁊ pro suo. l.fi.
e ¶ Neq; heredi. si sit suꝰ vel si est extraneꝰ: iꝫ vult vti accessione defuncti. sec̃ si ex persona sua velit initium sumere. vt dicit. s. eo. l. nihil.
f ¶ Ex hereditate. quam credebam habere ⁊ non habebam.
g ¶ Absumitur. id est nõ tollitur.

¶ Communia de vsucapionibus. ¶ Pertractatis vsucapionũ specialibus supponit de communibus. Azo.

Lõtinuatio.

Ui ex conducto. ¶ Casus. Si locaui prẽdium colono. an possit vsucape: queritur: Respon. q̃ nõ. quia non possidet. Ulpia.
b Domino. si ergo dominus per se ciuilẽ: per colonum naturalem: vt hic. ⁊.j. de prescriptione triginta anno. l. male. ergo colonus nullã omnino habet possessionẽ. vt.ff. de vsu. non solum. §.j. ⁊.l.fina. Item pba-

Possessio nulla ẽ apud colonum.

tur per hoc q̃ si dominus a colono i possessionẽ non admittitur: tunc queritur interdictus dominꝰ: ergo prius omnino possidebat: nam al's interdictus nõ daretur. vt.ff.ũ vi ⁊ vi arma. l.cũ fundum. ⁊.l.j.§. interdictum autẽ hoc. ⁊.l.iij.§. eum. Sed argumentum cõtra. ff. communi diui. l. cõmuni diuidundo. ij. §. neq;. Secundo quero an colonus possit intervertere possessionem ⁊ sibi possidere: ⁊ sic dominus amittat naturalem possessionẽ? Rñ. non. ⁊ in hoc in casu prodita est lex. j. de prescri. ttt. an. l. ij. Tertio quero si animo deserende possessionis egrerit de fundo colonus: an dominus amittat: Quidam vt Ulp. ⁊ alij q̃ sic. vt.ff. de acquirẽ. possess. l. si colonus. sumpto ibi argumento a cõtrario sensu. nam dominus amittit etiã ignorans. vt.ff. de acqren. poss. l. per egre. §. quibus. Sed arg. cõtra. ff. de acqui. pos. si de eo. §. j. ⁊. l. si qñ. §. j. nam ille leges dicunt q̃ etiã mortuo colono retinet domi-

Possessio an pdat si colonꝰ animo ipsam deserendi fundum egredit.

nus possessionem: ⁊ tamen constat q̃ tunc colonus animum retinẽs de possessionis non habet. Itẽ pro hoc est. j. titu. ij. cum nemo. Sed n primi dicunt nõ mutat quãtum ad hoc vt vsucapere possit. Quarto o quero. Quid si colonus alij tradat: vel perdat: an definat dominus p possidere: Respon. nõ desinit dominus possidere ꝑm quosdam. vt. j. ti. ij. l. fina. Sed olim contra. vt.ff. de acqui. pos. l. peregre. §. quibus. Non dicimus cõtra q̃ amittat. vt.ff. de acqui. pos. l. iij. §. q̃ si seruus. licet fit argumentum cõtra. j. e. titu. l. q̃is. j. §. j. Sed recuperat dominus per cõdictionẽ ex lege. ⁊ ideo dicit. d. l. eg libris. j. de acq. pos. nullum domino posse fieri preiudicium. Quinto quero. Quid si seruus meus sibi dicat possidere? Rñ. nõ defino cum ⁊ ipsum possidẽa. Ut ar. ff. de acqui. pos. li. de eo. in prin.

Ampridem. ¶ Casus. Si cõparaui mancipiuꝫ fisci: an possim rum absentis procedere non potest[a].

¶ Usucapio requirit titulum ꝓcedentem: ⁊ quedã veniunt in petitione hereditatis que non veniũt in vsucapione. b.d. Bal. Uel sic. Putatiuus heres non vsucapit pro herede: nec sine titulo procedit prescriptio. b.d. Sali.

Idẽ. aa. ⁊. cc. Scrapioni. Liij.

Usucapio[b] non precedente[c] vero titulo ꝓcedere nõ potest[d]: nec prodesse/ neq; tenenti/ neq; heredi[e] eius potest: nec obtentu velut ex hereditate[f] qõ alienum fuit dominij intentio vllo temporis longi spacio absumitur[g].

¶ Communia de vsucapionibꝰ. Titulus. xxx.

¶ Colonus corporaliter tenet: sed non possidet sibi: sed domino. ⁊ ideo non prescribit. b.d. Bal.

Impato. Alerã. Sauino. Lex. j.

Ui ex conducto possidet q̃uis corporaliter teneat: nõ tamẽ sibi: sed domino[a] rei credit possidere. neq; enim colono vel cõductori prediorũ longe possessionis prescriptio acquiritur.

¶ Mancipium fiscale non vsucapitur. hoc dicit Bal. Uel sic. Res fisci nequeunt vsucapi. b.d. Sali.

Idem. a. onesime. Lex. ij.

Impridem quidem mancipium de quo supplicas comparasse te dicis: sed si cogitaueris[i] rem fisci mei vsucapi nõ posse respondere te actionibus fisci mei intelligis: nec alꝰ posse rei proprietatem obtinere q̃s si non ex ancilla fiscali[k] natum constiterit fuisse.

¶ Mala fides auctoris nocet successori singulari. volẽti vti accessione singulari. b.d. Bal. Uel sic. Utiliũ defuncti nocet ei? id vsucapere: queritur: Rñ. q̃ non. ⁊ si. ꝓbo q̃ id nõ fuerit mãcipiuꝫ
i fisci. nec natum ex ancilla eius potero vsucapere. Uiuia.
k ¶ Cogitaueris. quod cogitare debes.
¶ Fiscali. vel alia rõne fisci facta. Sed aliud in vacantibꝰ: quia vsucapiuntur omni titulo iure cõmuni. vt institu. eodẽ. §. res fisci. Sed

Bona vacantia an vsucapiãtur.

vniuersali successori etiam bonam fidem habenti. b.d. Sali.

Idem. a. ⁊. c. Pantino. Lex. iij.

Si mala fide seruum tuum sciens antiochus tenuit intentionem tuam contra successores eius: licet bona fide possidet[l] propter initiũ vitiũ vsucapio non absumpsit.

¶ De vsucapione transformanda/ et sublata differentia rerum mancipi[m] ⁊ non mancipi. Titulus. xxxj.

¶ Semotis aliorũ temporũ articulis res mobilis vsucapitur triennio: res immobilis longo tempore bona fide. mala fides interrumpit ꝓscriptionẽ. ⁊ sublata est differẽtia rerum prouincialiuꝫ ⁊ italicarum. Bal. Uel sic. Hodie res prouinciales ⁊ italice quantum ad vsucapionem sunt eequate. ⁊ immobiles prescribũtur vbiq; spacio longi temporis: mobiles vo spacio triẽnij continui interuenientibꝰ a pncipio bona fide ⁊ titulo. nec mala fides superueniens etiã in heredis persona impedit vsucapionem recte initiatã perfici. hoc dicit Salice.

Imperator Justi. a. Joãni prefecto preto. Lex vnica.

Um nostri animi vigilãtia[n] ex iure qui quritum[o] nomẽ ⁊ substantiaꝫ sustulit[p] vt cõmunes exceptiones in omni loco valeant decẽviginti vel triginta[q] an. vel si que sunt alie maiozis eui cõtinentes prolixitatem: satis inutile est vsucapionem[r] in italicis quidem solirebus admittere: in puincialibus autẽ recludere. ¶ Sed ⁊ si quis[s] res alienas italicas tamen bona fide possidebat p biẽniuꝫ miseri[r] rerũ domini excludebant: ⁊ nullus eis ad eas reseruabat regressus q̃ ⁊ nescientibꝰ dominis procedebant: quo nibil inhumanius dum ius quiritum ita vult auferre duo vitia quorum vnuꝫ est in tẽpore. Aliud in loco. Olim enim res mobiles in omni loco vsucapiebantur anno. res immobiles biennio in italia. sed res prouincialis immobilis non poterat vsucapi. banc diuersitatẽ tollit imperator dicens q̃ res mobilis in omni loco triẽnio vsucapiatur. res immobilis decẽnio inter presentes. ⁊. ttt. inter absentes. ⁊ boc non soluꝫ in italia sed in prouincia. ⁊ in omni vsucap. exigitur bona fides a pncipio. nec superueniens scientia nocebit quominus vsucapiat scies rem alienam. ⁊ boc dicit Azo. Uiuianus.

l ¶ Possidet. successor propter vitiũ nisi ex sua psona velit incipere ꝑm quosdam. quod nõ placet. vt digimus. §. titu. j. l. nibil.
m ¶ De vsucapione trãsformanda. ¶ Quantum ad tempus.
¶ Mancipi. i. italicarum ⁊ principalium vt bodie eẽsdem vsucapiantur. olim enim imobilia in italia trẽ biennio vsucapiebãtur: mobilia vo anno vbiq;. vt ibitiu. de vsucap. in princi. ⁊. §. de seruis fugiti. l. penul. ⁊ de vsufruc. coꝛruptionẽ. ⁊. j. de anna. eqceptio. l. j. in principio.

Am nostri. ¶ Casus. Si cut remouit iperator nu

Usucapio.

merosa ꝓscriptionum genera: ita ꝓlixitatem. xxx. annorum. vel quadraginta. vel centum. vel ducentorum. annorum. ꝓscriptionibus

a Intelligũtur. vt mancipia rustica ⁊ seruitutes rerũ vel psonarũ.
b Annalem. que tollitur. ſ. de anna. eg cep. l. i. in prin.
c Vſucapionem. ſcz immobilium.
d Terrarũ. eg differẽtia eſt loco: ⁊c. vt. ſ. ẽ tẽp. i ite. reſt. ſupuacuã.
e Per continuum. no. vt. ff. de vſucap. l. nunq̃. ſ. i. ⁊. ff. pro emp. l. ij. ſ. ſi ſeruus.
f Ab initio. no. q̃ ſufficit bona fides ab initio: vt hic. ⁊. ff. de vſuca. ſequitur. ſ. de illo. in fine. ſ. et ff. de acquirẽ. rerum do. rium. ⁊. ff. pro empt. l. ij. ſ. ſi ſeruus. ⁊. ff. de donatio. inter virum ⁊ vxo. ⁊ extraneus. in fi. Sed argu. cõtra. ff. de petitione hereditа. ſed ⁊ ſi lege. ſ. de eo. ⁊. ff. depoſiti. l. iij. in fi. ⁊. ff. de inceſt. nupt. l. cum ancillis. ſ. fin. ſed iure canonũ debet eſſe continua bona fides. vt extra de preſcriptioni. c. quoniam.
g Scientia. ſiue eiuſdẽ qui primo habuit bonã fidẽ ſiue heredis: vt hic. ⁊ inſtitu. de vſucapio. ſ. diutina. ⁊. ff. pro empt. l. ij. ſ. ſi defunctus. ⁊. ff. de vſuca. l. heres eius. in fi. j. reſpõ. ſecus in ſingula ri ſucceſſore q ſi ſcit non dit ſibi bonam fidẽ habuit. vt. ff. pro empt. l. ij. ſ. ſi eam rẽ. Sed ſi mobilis eſt nõne eg q̃ ſcit furtum fit. et ſic res vitioſa ⁊ nõ procedit vſucapio: Reſpond. ſm Azo. non fieri furtum: quia nõ facit dolo cui⁊ titulum habeat: ſicut et ille cui res mobilis locata eſt: primũ enim tempus inſpicitur quo bonam fidem habuit. vt. ff. de ſeruo corrupto. l. i. ſ. i. Item põt eſſe q̃ non contractet li cet poſſideat. vel cõcedo etiam furtum fieri ⁊ rez furtiuam: nõ tamen interpellatur incepta vſucapio: ſed incipienda ſic. ar gu. ff. de fun. do. l. ſi fundum queri.
b Ampliatur. cum in omni re ⁊ loco valeat.
i Que. ſcilicet materia.
k Et. ſcz vſucapioni.
l Mancipi ⁊ nec mancipi. id eſt italice ⁊ prouinciales. ⁊ ideo dicũtur prouinciales nec mancipi: quia nec mancipantur id eſt ſuppo nuntur eorum dominio: nec enim erant domini propter tributa q̃ preſtabant. vt. ſ. de epiſcopis ⁊ clericis. de his. ⁊ ideo ibi locum vſucapio non habebat: alſs autem dicunt mancipes ꝺductores ſalis. vt ſ. de vectiga. l. ſi quis. bodie autẽ quãtum ad acquiſitionem dominij per vſucapionem. Item quantum ad acquirendũ per traditionem eg̃equate ſunt: vt hic. ⁊ inſti. de rerum diui. ſ. per traditionem. non autem quantum ad tributa.

Mancipes q̃ dicunt.

Cõtinuatio.
C De acquirẽda ⁊ retinenda poſſeſſione. ¶ Quia in vſucapionibus de qbus dixit: ⁊ preſcriptionibus de qbus dicet eſt poſſeſſio neceſſaria. vt. ff. de vſucap. fine. ſi cõ ea dicit. Et no. q̃ hic dicit de retinẽda. ſed in. ff. dicit de amittẽda. Sed dic q̃ idẽ eſt. nã contrariorum eadẽ eſt diſciplina. vt. ff. de verb. obli. inter ſtipulantem. ſ. ſacram.

Er liberam. ¶ Caſus. Si procurator meus nomine meo aliquam rẽ emerit: acq̃rit mihi ignoranti etiã poſſeſſionem. ⁊ ſi tradens nõ fuit dominus anteq̃ ſciam quod ab eo geſtum eſt vſucapere non potero: ſed interueniente ſcientia incipiam vſucapere. Iuianus.

Poſſeſſio m querit per alium nobis etiã
m Per liberã. Etiam extraneã: vt hic. ⁊. ff. per quas perſo. no. ac. l. j. ⁊ inſti. p quas perſo. no. acqui. ſ. ex bis. ⁊. ff. e. l. j. ſ. per pcuratorez. ⁊ hoc ſiue habeat mandatũ ſiue non: dummodo nomine domini q̃rat vel ſaltẽ tradens hoc geſtiat. vt. ff. de dona. l. qui mihi donatum erat ſi homo abſens ⁊ neſciẽs taz angusto tẽpore ſuis cedebat poſſeſſionibus. ¶ Ideo per preſentẽ legez ⁊ in italicis ſoli rebus que immobiles ſunt vel eẽ itelligunt n/ ſicut annalem o exceptionem ita ⁊ vſucapionẽ p transformãdam eſſe cenſemus: vt tantũmodo ⁊ bis. x. vel. xx. vel. xxx. an. ⁊ aliarũ exceptionum tempora currant huiuſmodi anguſtijs penitus ſemotis.

¶ Cũ aũt antiq ⁊ in reb⁹ mobilibus vel ſe mouentib⁹ que fuerãt alienate: vel quocunq̃ modo bona fide tamẽ detente vſucapionẽ extendebant non tñ in italico ſolo nexu: ſed in omnem terraruz q ozbem ⁊ hanc annali tempore cõcludebant: ⁊ eã duximus eſſe corrigendam: vt ſi quis rem alienaz mobilem ſeu ſe mouentẽ in quacũq̃ terra ſiue in italica ſiue prouinciali bona fide per continuũ r triennium detinuerit: is firmo iu re eaz poſſideat/quaſi per vſucapionem eam acquiſitam. hoc tantũmodo obſeruãdo vt in bis omnibus caſibus ab initio s eam bona fide capiat ſm quod exigit lõgi temporis preſcriptio. ⁊ vt continuetur ⁊ poſſeſſio etiã anteriozis iuſti poſſeſſozis: ⁊ cõnumeretur in decẽnium vel. xx. an. ſpaciũ vel tricẽnium. quod ⁊ in reb⁹ mobilibus obſeruandum eſſe cenſemus vt in oibus iuſto titulo poſſeſſozis anteceſſozis iuſta detentio quam in re habuit non interrũpat ex poſteriore poſſeſſozis alie ne rei ſciẽtia t: Iz ex titulo lucrationis ea cepta eſt. ¶ Ita etenim ampliatur u quidem longi temporis materia que i ci x ſubdita eſt: minuitur autem vſucapionum compendioſa dominis iactura: ⁊ eius iura nocentia: cum etiam res diuidi mancipi ⁊ nec mancipi ſane antiquum eſt ⁊ merito antiquari oportet: ⁊ ſit rebus ⁊ locis omnibus ſimilis ozdo iutilibus ambiguitatibus ⁊ differẽtijs ſublatis.

C De acquirenda et retinenda poſſeſſione. Titu. xxxij.

Per liberã perſonam ignoranti poſſeſſio acquiritur. ſed ſolum ſcienti vſucapiendi conditio. b. o. Bal.

Impatores Scuerus ⁊ Anto. aa. ⁊. cc. Attico. Lex. j.

Er liberã m pſonaz n ignoranti quoq̃ acquiri poſſeſſionem o et poſtq̃ ſciẽtia interuenerit p vſucapiõis conditionez inchoari poſſe: tam ratione vtilitatis q̃ iuris prudẽtia r receptum eſt.

Qui domino ſciente ⁊ patiente poſt contractum poſſedit intelligitur p eundem in poſſeſſionẽ inductus. b. dicit. Vel ſic. Quo ad acquiſitionem dominij paria ſunt habere cauſam traditam ⁊ aditam: vel ſciente ⁊ patiente domino poſſidere. hoc dicit Bal. Vel ſic. Patientia obligati tradere pro traditioe habetur: licet in inſtrumento q̃ tradita fuerit nõ cõtineatur. hoc dicit Sali.

Imperator Alexander. a. Dauro. Lex. ij.

Mnus s inſtructus eſt qui te ſolicituz reddidit quaſi ſio. l. deniq̃. ⁊. ff. eo. l. iij. in prin. ⁊. l. quod meo. in prin. hec habet multum iuris in retinendo cum ſolo animo retineatur. vt. j. eo. licet. Eſt ⁊ tertia que dicit habere plurimũ iuris: vt que acquiritur a filio vel ſeruo eg cauſa peculiari. vt. ff. eo. l. poſſeſſio quoq̃. in prin. nã poſſeſſio talis q̃ritur ignoãti. vt. ff. eo. ſi me in vacuã. ſ. ſeruus. Et vſucapio ignoãti. vt. ff. pro ſolu. l. ij. Ité ⁊ poſtliminium ibi locũ habet. vt. ff. de vſucap. iuſto. ſ. fi. Sed in caſibus etiam que per me q̃ritur habet plurimũ iuris. Primus. ff. e. l. i. ſ. penul. ⁊. l. quod meo. ſ. ſi venditorem. ⁊. l. quarundam. Secundus. ff. de contraben. emp. clauib⁹. Tertius. ff. de rei vendi. quedã. ⁊. ff. eo. quod meo. in principio. Quartus. ſ. de do. quiſquis. Quintus. ſ. de do. l. ⁊ quib⁹ caſibus ſine corpore acquiritur poſſeſſio. Vel dic q̃ in bis caſibus iteruenit actus corporalis vel quaſi. Accur.

Vſucapio nõ queritur ignoãti.

Poſſeſſio eſt triplex.

Succeſſoris mala fides an ſit pediat vſucapionez.

ignorãti bus.

n Perſonam. vt. ff. de nego. geſt. ſi ego.
o Poſſeſſionẽ. ſ. ciuilẽ ⁊ naturalem ſm Doug. ⁊ etiam oſium. vt. j. ea. l. p procuratorem.
p Interuenerit. nõ aſſ. vt. ff. eo. poſſeſſio quoq̃ ſ. fin. Sed cur vſucapio nõ ſic ignoãti ſicut poſſeſſio acgritur? Reſpon. q̃ in vſucapione iter cetera bona fides exigitur. vt. ſ. titu. j. ſ. hoc tantũ modo. ignoãns autem nec bonam nec malam fidẽ poteſt habere: at in poſſeſſione nõ refert iuſte quis vel iniuſte poſſideat. vt. ff. eo. l. iij. ſ. ecõtrario. Sed in caſu etiã ignoãns vſucapit ſcilicet per ſeruz in re peculiari. vt. ff. ꝑ ſoluto. l. ij. Item quãdoq̃ licet habeat ſcientiaz rei aliene: tamen vſucapit. vt. ff. de nog. ⁊ generaliꝛ. Et not. q̃ hec poſſeſſio q̃ per procuratorez acquiritur habet multum iuris ⁊ modicum facti: nam queritur ignoãti/ ſed nõ vſucapit ignoranti: vt hic. ⁊ eſt alia que habet plurimũ facti q̃ iuris vt ea que per nos acquiritur: nam oportet q̃ corpora lis ſit tibi apprehenſio q̃ eſt facti licet ⁊ animꝰ ſit neceſſarius q̃ facile eſt. vt. ff. eg quibus cau. ma

Mãdatum ſimilis reprehenſio. ff. de teſtamen. l. domicius. ⁊. j. de fideiuſ. l. blanditus.

a ¶ Emisti.nō tñ ei fuit traditū:quia tunc possessionē ꝛ dñium p eus quesisses.vt.ā.l.prop.ī.ꝛ insti.per quas perso.no.ac.ꝑ.ex his.Sz ad qd dicit de vacua:Rñ.quia sine ea nō queritur dñium p̄m quosdaz: vt hic.Hos contra.nam licet sine inductione in possessionē non possit ꝑ queri dominiū.sine possessione sc̄z vera vel vacua tamen potest.vt ff.de fun.do.ſi fundum.

ꝛ de acqui.re.domi. bomo liber.ꝑ.quicquid. et de pecu.eo tēpore.in fin. ꝛ quod dicit hic de vacua:demōſtratiue dicit: qꝛ ſic fuit de facto.vt vdi ximus.ā.de pba.cū res.

b ¶ Diu.id est.ꝛ. vel. ꝛꝛ. vt argu.ff.qui ꝛ a qui.ſi cuz fideicommiſſaria.ꝑ. ariſto.ꝛ.ā.de peti.here.ſi filius.Alij dicūt ꝙ mo tu iudicis . vt.ff.de iure delibe.l.j.in fine.Tu dicētiā ſi momēto ſtetit idē eſſe.Sz hic ſic fuerat de facto . qz id qd dico diu non ius ſed factum deſignat . vt.ff.de publicia. cum ſponſus.

c ¶ Et dominū.qō preſumitur niſi cōtrariū pbetur.vt argu.ff.pro ſocio. merito . ꝛ.ſ.de pig.l.fin. Sed nōne ſemper quis preſumit inuitus ꝛ veta re? vt.ff.de furtis.l. qui vas.ꝑ. vetare. Sed hic debita erat poſſeſſio . et ideo non preſumitur Iuitus venditor.

d ¶ Tradita ſit.vel per hec vba tradidit.vel ꝑ hec ꝓtestor me tuo no mine poſſidere cū conſtat me poſſidere.vt.ff.eo.qō meo.in prin.

e ¶ Rei veritate.ſic.ff.de le.ꝛ ſe.cōſul.de quibus.in ſi.

f ¶ Si ſciente.ꝛ volēte.ꝛ ſaltem nō cōtradicēte.ſecus ſi ignorante.vt ſ.eo.nec ꝙ vera. Vel ꝑtradicente.vt.ff.eo.ſi ꝙ ſtipulatione.ꝛ no.bic patientiam cōparari cōſenſui.vt.ā.de cōtraben.emp.l.non idcirco. ꝛ.ā. ad vell.ſi fine.ꝑ.fina.ꝛ.ff.ſi ſer.ven.l.ſi a te.ꝛ.ff.ad munici.l.quotiens.ꝛ.ff.de dona.inter virum ꝛ vxo.ſi ſeruus cōmunis.ꝛ in auten. de nup.ꝑ.ſi vero ipſe.colla.iiij.

Onatarum.¶ Caſus Alij res donata erat infanti ꝛ tradita corporaliter apprehenſa:an ei acqſita ſit poſſeſſio?Rñ.ꝙ ſic. licet animū acquirēdi nō habuit.ꝙ ſi diceret ꝙ poſſeſſio ſibi nō acq reretur.quia non hz animi affectū plenū ſequeret hoc nō ꝙ acquireretur etiā per tutorē:cū tūc non magis habeat affectum.Viuia.

Infans. g ¶ Aquocūq; fiue coniuncta ſiue non.

b ¶ Infanti.infans ꝓprie dr minor.vij.an.vt.ā.de iure deli.ſi ifanti.

i ¶ Curetur.tutore auctore.

Poſſeſſio an poſſit q̄ri ifanti. k ¶ Aliqn.i.ſi non queritur infanti quia non habet affectum : nec tutor ei q̄ret cadē ratione.vtroq; ergo modo ei queritur fauore dignitatis magis q̄ ſtricti iuris rōne.Jr.ſunt ergo hic duo quoꝝ altero remoto ꝛ alterū remouetur.Sed videt nō queri per infantē. vt.ff.eo.l.j.ſ.adipiſcimur.in fi.ꝛ.l.q̄uis.j.ſ.ifans.Sol.bec co:rigit illas.vel nomē ifantis ponit hic ip:ꝓprie ꝓ eo pupillo qui habet intellectū aliquem.nam quo ad hoc potest habere iudicium animi quo ad aliud nō.vt iſti.qui.non eſt pmif.face.teſta.ꝑ.ꝑterea. Vel bic eſt ſpāle in donatiōe ſicut ꝛ aliud ſpeciale fm nos.vt iſti.de ona.ꝑ.alie.Vel ſic fm Jo.ꝑ bic fuit tradita cū auctoritate tutoris.ꝛ qō dicit aliqn.i.ſi diceres nō acquiri cū auctoritate tutoris per infanté eadem ratione nec per ipſum tutorē:ꝛ erat ratio dubitatiōis: qꝛ altercabant quidā dicentes ſicut bereditatē acquirit tutor ſolus infanti adeūdo noīe ifantis nō ifans tutore auctore.vt.ā.de iure delibe.ſi infanti.ꝑ.j.ꝛ ſicut bereditas reſtituit tutori nō ifanti tutore auctore.ꝛ ſicut tutor reſtituit alijs nō ifans tutore auctore.vt.ā.de trebel.l.penul.in ꝑn.ꝛ.ff.ad trebel.reſtituta.ꝑ.ſi.ꝛ.l.ſeq.ꝛ ſicut ifans nō agit in iudicio vel ꝙuenit tutore auctore:ſz ſolus tutor ei? noīe.vt ff.de adminiſtra.tut.l.j.ꝑ.ij.ita videbat bic ꝙ tutori ſoli noīe infantis poſſeſſo:tradita acqratur infanti nō ſi infanti tradat tutore auctore.Sed tñ aliud eſt.Vel fm Jo.bic fuit tradita ſeruo infantis. vt.ff.eo.ꝙuis.j.in fine.Ité contra bnic.l.j.de do.l.ſi quis in cinanci patum.Sol.ibi de re immobili:bic de re mobili.vt arg.ff.eo.ſi rem mobilē.Vel dic cōtractus celebrat in ſcriptis bic nō.Vel vt dixi bic ſeruo ifantis vt ꝛ ibi.vel fm caſum Jo.nō eſt cōtra. Additio Tu di ſtinguas ſic;ꝺdam ſunt res in qb? infans habet plenam animi affectionē vt in aliquo iocali ꝛ tunc indiſtincte acquirit poſſeſſionem:vt bic.quedā ſunt in qbus infans nullam habet affectionē vt in fundo vel ſimilib?:tūc ſine tutoris auctoritate nō pōt vt in cōtrariꝰ ita vo luit Dynus.vt refert Bar.bic.ꝛ in.l.q̄uis.j.ſ.infans.ff.eo.

Jlicet.¶ Caſus Licet in acqrēda poſſeſſione neceſſari? ſit actꝰ corporeus ꝛ animus:retinet tñ poſſeſſio ſolo animo . vnde ſi babebā prediū ꝛ nō poterā ad illud accedere ꝛ colere ꝓpter circuſtā quidem per tutorem poſſeſſio infanti poteſt acquiri.

¶ In acquiſitiōe poſſeſſionis regritur animus ꝛ corpus:in retentione ſufficit ſolus animus.nec videt poſſeſſionē deſereq agri deſerit culturaz metu.b.d.Bal. Vel ſic.Poſſeſſio retinet animo:ideo nō perdit ſolo temporis curſu.b.d.Sali.

Impera.Diocle.ꝛ Diarī.aa.et cc.nepotia. Lex.iiij.

Jlicet poſſeſſio nudo aīo acquiri nō poſſit :tamen ſolo animo retineri poteſt. ¶ Si ergo prediorum deſertam poſſeſſionez nō derelinquendi affectione tāfacto tēpore nō coluiſti :ſz ex metus necceſſitate culturā eoz diſtuliſti:piudiciū tibi ex trāſinit ſi tpis iniuria generari non pōt.

¶ Nullus pōt ſibi cauſam poſſeſſionis mutare nulla cā extrinſec? accedēte.b.d. Bal.Vel ſic.A colono facta venditio nō preiudicat domino.b.d.Sali.

Poſſeſſio naturalis q̄ dicitur.

Poſſeſſio eſt duplex.

Jdē.aa.ꝛ.cc.Nemoni. Lex.v.

Cum nemo cauſam ſibi poſſeſſionis mutare poſſit :

ſic eſt vna poſſeſſio nō dne penes eundē fm Azo.Alij vt Al.ꝛ Jo.et Bu.dicūt ꝙ due ſunt.ciuilis que ꝓuenit ex aio:naturalis q̄ ex actu. vnde qō ſubijcit retineri pōt dicit Azo.ſ.naturalis quam ſolā habebam.bec eadē naturalis retēta aīo pōt dici etiā ciuilis:quia retinetur auctoritate iuris ciuilis ſicut actio ciuilis dr ꝓtonia auctoritate extēſionis.vt.ff.de noga.electio.ꝑ.ſi is quē.nec mirū ſi aio retinet na turalis cū plurimū a iure mutuet poſſeſſio:vt.ff.e.l.poſſeſſio. Item pz in fructuario qui hz naturalē tm:quā tñ retinet aio.nā oaī ei interdictū vñ vi ſi nō admittaf.vt.ff.de vi ꝛ vi ar.l.iij.ꝑ.vñ vi.qō nō dr retur niſi tunc poſſideret cū reuertif.vt.ff.de vi ꝛ vi ar.l.ij.ꝑ.interdictū autē boc.ꝛ bec pōt dici ciuilis.vt dixi fm Azo.ſi autē alius ingredif banc naturalē retentā ingreſſus naturalē acquirit ꝛ clandeſtinam:ſi ſciuit vel ſcire debuit ſe ꝓhibendus.vt.ff.eo.l.clam.ꝑ.qui ad nūdinas.ꝛ qō vi aut clā.l.iij.ꝑ.ſi.ꝛ.l.ſeq.nam habet interdictum vti poſſidetis.vt.ff.vti poſ.l.j.in fi.ꝛ.l.ij.ꝛ fic vī ꝙ qui egiuerat deſinat: cū duo nō poſſunt poſſidere iſolidū eodē iure.vt.ff.de pca.duo. Vel dic ꝙ abſens retinet naturalē cuiliter:preſens naturaliter:ꝛ ſic dicuerſo iure:nec em̄ pdit.vt.ꝑ.ſ.q ad nūdinas.ꝛ ſic rediēs habet interdictū vti poſſidetis.vt.ff.vti poſ.l.j.in fi.ꝛ.l.ij.Sed Al.ꝛ Jo.ꝛ Bu. dicūt retineri ciuile tm̄ ꝛ ſic erat ſola ciuilis. nam naturalis nō pōt retineri animo niſi poſſeſſio ſit coram oculis.vt.ff.eo.qō meo.ꝑ.ſi vēditorem.vel niſi fit fructuarius vt ꝓbatur dictis.ll.ff.de vi ꝛ vi ar.l. iij.ꝑ.vnde vi.ꝛ.l.j.ꝑ.interdictū autem boc.ꝛ niſi in feudatario ꝛ emphyteoticario.quia ratione ſui iuris poſſident ꝛ naturaliter tñ cū dñis ciuilem habeat.vt.ff.e.l.naturaliter.ꝛ.l.poſſeſſio.

Poſſeſſio non tollit tēpore. Scientia inſtat.

m ¶ Deſertam.quo ad prediorum culturam.

n ¶ Coluiſti.ſcz in ꝓpria ꝑſona.

o ¶ Actus.ſ.nc in ꝑſona ledereris.ſecus aūt ſi repelli de poſſeſſiōe vel nō admitti ſuſpicabaris:quia tūc ſtatiz amittis.vt.ff.eo.ſi id qō vl nō admitti ſuſpicabaris:quia tūc ſtatiz amittis.vt.ff.eo.ſi id qō ꝑ.fi.que eſt cōtra.ꝛ edicta ꝛ interdicta competentia huic.dic vt.ff.qō me.cau.l.metum autem ꝓſentem.ꝑ.denicꝫ.

p ¶ Tpis iniuria.qō fuit min?.ꝛ.an.aīs amitteꝛ poſſeſſionē.vt iſti. ¶ Poſſeſſio ſuca.ꝑ.qō aūt ad eas.ꝛ.ff.de vſuca.l.furtū.ꝑ.i.fm quoſdā.qō nō placet.qz tpis nō eſt modus amittēde poſſeſſionis etiā centū annoꝝ: ſed iducit oblionē.ꝛ p oblionē amittit poſſeſſio.ꝛ ſic dicte leges intelligunt.ꝛ ſic dicit ſcientia inſtat.i.ſapbia que ꝓuenit ex ſcientia. butarijs prediꝰ vt nō dīn ceſſetur in ſolutione vectigalis. Sed ꝑ.j.de oī agro deſer.l.qui agros.li.xj.Sed illud ſpeciale in tri

Cum nemo.¶ Caſus Si colono locani ꝑdiū ad colēdū ꝛ illud yēdidit volēs ſibi cām poſſeſſiōis mutare ꝙ poſſideret ꝓ ſuo ꝛ nō meo noſe.an mihi ꝓiudicauit:q̄rit?Rñ.ꝙ nō.ſz potero id venꝛ nō meo noſe.an mihi ꝓiudicauit:q̄rit?Rñ.ꝙ nō.ſz potero id vendicare.nec ſibi potuit mutare cām poſſeſſiōis.id eſt nō potuit incipe poſſidere cū pri? nō poſſideret.ꝛ ſ bi verū eſt ſiue ſibi poſſidere vellet. fiue alij tradere aliquo titulo interueniēte:ſz ſine aīectu.Viuia.

q ¶ Cauſam poſſeſſionis.dupliciter dicit:vel vt mutet poſſeſſio ſiue

UNIVERSIDAD DE HUELVA

titulus possessionis ci q possidebat fiue retinebat vel icipiebat vsucapere q nō vsucapiebat:qō ad ciuilē ꝛ ad naturalē referf.vt.ff.eo.q bona.§.i.ꝛ.l.iij.§.illud.ꝛ.p herede.l.ij.§.i.ꝛ.§.loca.ad .pbationes.ꝛ dic q h mutauit fm Jr.eg hoc q alij.f.emptor dare voluit ꝛ tradidit colon°.sibi autē ideo ponit quia ei succedens emptor ēsi idē cuꝫ eo esse videt. Vel dic q sibi possidere voluit pro suo:posteaꝙ vendidit ꝛ tradidit.Vel dic vendi tiōis.i.ēptionis facte ab eo quē sciebat nō domi nū sic ponitur.ff.de act. emp.l.veteres.

a ¶ Colonus.colonus in villa:sed inquilin°in ciuitate.vt.ff.eo dē.l.re pignoris.

Possessio nis cā seq modis mutari cām tatur.

b ¶ Extrinsecus. hic no. seq modis mutari cām possessionis.f.eg iusta in iustā:ité eg iniusta in iustā.Ité ccōtra eg aliqua in nullā.Ité eg aliqua iusta i aliā iustā. Ité ꝛ ēgtum eg nulla in aliā nullā.primū.scilꝫ eg iusta in iniustaz est.phibitū.vt.ff.eo.clā.Scōm similr.vt.ff.de vsucapi. nō solū.§.i. Tertiū silr: vt hic.ꝛ.ff. pro here.l.iij.§.qō vulgo. Quartum ꝑmittit.vt.ff.eo.§.qs vi. §.differētia. Quintū est .phibitū.vt.ff.eo.qui bona.§.qs scriptū.Sextuz ꝓhibituz:vt de cōducto ad ꝑcariū:vt hic.in pnc. ꝛ ar.ff.e.§.qs autē.ꝛ hoc nulla ex trinsec°cā supue niente:alꝰ em oēs pmiſe sunt qꝫ nō ipe sibi mutare:ꝫ sibi ꝛ mutari. vt ff.e.l.iij.§.illud. et.l.qui bona.§.i.ꝛ.l.ij.quis autem.ꝛ.ff.si pars here.peta.l.pe.ꝛ.l.ij.ꝛ.ff.pro emp.l.ij.§.fi.Accur.

c ¶ Dominij.oīiū nō amittis:sed possessionē fic.vt.ff.eo.l.iij.§. q fi seruus.ꝛ.l.pegre.§.qb°.Sed per cōdictionē eg lege recuperas. vt.ꝫ. eo.l.fi. Sed nūqd ēptor iste q emit a colono poterit vsucapere Quidā digerūt vt Jr.q nō.arg.ff.de vsuca.cū solus.colonus em nō potuit dare possessionē quā nō habebat:licet eaz dūs amiſſiſſet traditiōe fa cta vt dixi.Sed Jo.Jn.nā ꝛ colonus cū emit ab eo quem petat dūm: cām ab eo possidēdi nō hꝫ:ꝛ tū vsucapit.vt.ff.de vsuca.non soluz.§. qō vulgo.ꝛ.l.ij.ꝛ.§.qs bona fide.ꝛ .p emp.l.q fundum.§.q bona fide.Scōo:qꝝ ñ specialiter .phibeꝫ ꝓscriptio ei q emit a colono rei dūice vel tēploīi.vt.ꝫ.ne rei do.vel tē.l.ij.ergo in aliis nō .phibeꝫ.vt arg.ff.ad muni.l.ij.Tertio qꝝ si qs emit ab eo quē puberē putat vsucapit.vt.ff.ꝑ emp.l.ij.§.fi.a pupillo.ꝛ tū possessionē pupillus ei non dedit/quia nō potuit.vt.ff.eo.l.possessionē.vel in illo.§.fi.a pupillo. aliūde habebat.Quarto in eo q emit a furioso:q ꝛ ipse alienare non potest:ꝛ tū qui ab eo emit in ꝓspectu inumbrate quietis vsucapit.vt ff.ꝑ emp.l.ij.§.fi.a furioso.Hic ergo vel nō erat completa vsucapio/ vel volebat empto:ꝛ vti accessione tpis sui actoris.i.coloni.qō nō potest.ꝛ fic ōño nō fit ꝓiudiciū in ōño:vt hic.ꝛ.j.fi alie.res pig.da.fit.l. fi.hec eadē questio fit fm Jo.in ꝓuratore.p quez mibi ignoranti est quesita possessio.ꝛ anteq̄ mibi traderet alij tradidit.

Si nulla. ¶ Casus. Si absente me possidente meā ingressus fuerit:ꝛ me remeante suspicor posse repelli.ꝛ ita amiſi possessionē dominiū:an eā ꝑ interdictū vtile vnde vi repetere possim:queritur? Respon.q fic.nisi.g.vel.gg.an.excep.obster. Vel fic.Deiecisti me de possessione pdij mei p vim.an id vendicare possim:queritur? Rñ.q fic.nisi.gg.an.mihi obstet exceptio:ꝛ tanta ꝑscriptio exigitur in hoc casu.quia res erat vitio affecta.quia vi possessa. Aliꝰ.

d ¶ Agrū.f.vacuū oño absente qui suspicatus fuit se posse repelli.ꝛ sic amiſit possessionem.vt.ff.eo.si id quod.§.fi.bec enim res poterat vsucapi iure veteri ab eo qui bona fide emerat a ꝓdicto ingrediēte.vt instituto.de vsucap.§.qō autem ad eas.repetit ergo hic domin? ab emptore niſi sit ꝓscripta.Hodie nō potest vsucapi.vt.ꝫ.de ꝑscri. lon.tempo.aut.male fidei possessore.ꝛ fm hoc dat⁹ vtile interdictū vnde vi.vel rei vēdicatio cōtra emptorem qō tutius est.nec est opus vt dicit.Ꝑ.q veniat ad fundum ad videndū an admittatur:q pōt proponaſcz colonū[a] nulla extrinsecus[b] accedente causa excolendi occasione ad inique vēditiōis vitium esse ꝓlapsum ꝓfecto.puincie iquisita fide veri dominꝫ[c] tui ius conuelli non sinet.

Per ingressuꝫ vacue possessionis cō trabitur vitiū ꝓsonale non vitium reale. ꝛ ideo nō impedit vsucapio eius ad quez peruenit possessio titulo ꝛ bona fide.b.d. Bal.Vel fic.Jngressus fine causa agruꝫ alienū tenetur restituere illum nō ꝓfecto ptum cū omni sua causa.b.d.Sali.

Lidem.aa.Valerio. Lex.vj.

Si nulla iusta ex cā ingressuꝫ agrum[d] tuum siue vineas[e] cum cuius imeministi ꝓfecto reperierit:nec vlla ꝓscriptione tua interpellat peritio restituere tibi possessionem[g] cū omni causa non dubitabit[h].

Jus vsucapiēdi non tribuit ꝑoba possessio.b.d.Bal.vel fic.Sine titulo nō ꝓcedit ꝓfecto nec iusta possessio.b.d.Sali.

Lidē.aa.ꝛ.cc.afferente. Lex.vij.

Oꝓoba possessio' firmum titulum possidenti ꝓstare[k] nullum pōt.vnde ingredienté in vacuam[l] possessionē alicni fundi nō cōsentiēte dño vel auctore qui eius rei concedende potestatē habuit:causam iustam possessionis adipisci non potuisse certuz est[m].

Possessio ꝛ dominium queri potest per procuratorem.b.d.Sali.

Lidē.aa.ꝛ.cc.Cirillo. Lex.viij.

Qer procuratorem vtilitatis causa possessionez:ꝛ si ꝓpꝛietas ab hac separari nō possit[n] dominium etiam queri placuit[o].

Ubi deficit titulus non procedit vsucapio.Bal.Vel fic.Jngrediens possessionem rei empte sine venditoris voluntate non possidet iuste:ꝛ ideo tenetur restituere.ꝛ simulatum vel fictū non plus pot teſt q̄ verum.b.d.Salice.

Lidē.aa.ꝛ.cc.Sergio. Lex.ix.

Ec ex vera vēditione possessionem quaz non fuerat empto:adeptus ꝓbe[p] retinere pōt:ac multominus is q̄ assueratione falsa velut emptor: cuz sine obligatiōe pignoris pecuniā mutuo dedisset fundū irrūpens alienū retinendi iustam cām[q] habet.

Usucapio legitime inchoata ꝓcedit: nisi interrupta fuerit.b.d.Salice.Vel fic. Due sunt ḡitates in possidēdo.vna que ꝓsistit in aio:ꝛ alia in corꝑe:ꝛ vtraq; sortiſ plenū effectū si sine interruptione ꝓceditur.b.d.fm Ja.But.Sz tu tene q̄ sunt possessiones due.put tenuit Jo.in l'a ista dū dicit duplicē esse possessionē seu ſpēm. ꝛ ideo summa banc.l.aliter ꝛ fic.Si ꝛ cur rat possessio naturalis ꝛ ciuilis ad vsucapionem:nō tamen sufficit si est solū possessio ciuiliter interpellata.b.d.Bal.

Impa.Cōstā.a.ad mñū. Lex.x.

Certū est.etiā si contractus intercessit.quia emerat inuasor.Jr. vt.ff.eo.si eg ſtipulatione.ꝛ.j.eo.l.nec eg vera.

Qer procuratorē. ¶ Casus. Mādaui procuratori meo vt emeret mihi ꝓdium:emit/ꝛ mibi traditū est:an mihi sit acquisita possessio:q̄rit? Rñ.q fic.licet ꝓprietas ab eo separari nō possit:ꝛ si tradens fuit oñs acquiritur mihi dominium. Aliꝰ.

Non possit.q venditor habens ꝓprietatē ꝛ possessionē alicuius rei tradidit eam.ꝓuratori volēs tradere ꝓprietatē ꝛ possessionē.ꝛ sic non pōt separari ꝓprietas a possessione qn ei vtrūq; acquirat.ꝛ sic soluitur cōtra.ff.de acqui.pos.naturaliter.ꝑ.nihil.

Placuit.ſ.p possessionē nō ꝑ.ꝓuratorē:vt dicūt.ꝛ ꝓto eis.ff.ꝑ quas personas no.acq.l.j.ꝛ insti.ꝑ quas perſo.no.ac.ff.eg bis.quod non placet.imo etiā ꝑ.ꝓuratorem queriſ dōium:vt bic manifeste dicit.nam ꝛ ꝑ traditionē dicitur queri dōium:ꝛ tamen itelligitur mediante cōsensu.vt insti.de rerū diui.§.ꝑ traditiones. Ité ꝛ istrumentum facit domū:nihilominus ꝛ faber. Ité ꝑdicta.l.§.ꝙ ēpto. no.ac.l.j.est cōtra eos.nā dicit ex cepta causa ꝛ non excepta possessio ne:causa autem possessionis est dōium.acquiritur ergo dominiuz ꝛ possessio per ꝓcuratorem dño etiam ignoranti.vt.ff.eo.l.j.

Ec ex vera. ¶ Casus. Vēdidi ꝓdium meū titio:auctoritate sua ingressus est possessionem:an ea sibi acquiratur:q̄ritur? Rñ.q non. Idē est in creditore cui obligaui ꝓdiū ꝛ ꝓpria auctoritate vult illud possidere tanq̄ ex causa emptionis.q̄ possidere nō potest.vel loquiſ in creditore volēte ꝓpria auctoritate ingredi possessionē bonoꝝ sibi non obligatorum debitoris. Aliꝰ.

Jmꝓbe.id est imꝓbum esse fi retinet eam:cī contra volūtatem venditoris intrauerit:vt hic.ꝛ.ff.eo.l.si eg ſtipulatione.ꝛ.l.si fundi.similis loquendi modus est.ff.de ꝓba.si quis libertus.ꝛ.j.de fideiuſ.si fideiussor.ꝛ de contrahen.ſtipu.optimam. Alia litera dicit ꝑbe:sed ꝓbe retines si retines. Sed huic dicto est ff.de fur.l.euz qui.ſ.j.vbi empto:sed furripiens rem emptam post precium solutū nō tenetur furti venditori:sed bec nō tam cōtraria est nō teneri furti ꝛ iniuste inuaſiſſe:vt hic.sed potius diuersa.

Causam.vt.ꝫ.solu.ma.f.dotis.ꝛ de pigno.act.l.pignoris.ꝛ.j.vñ vi.si quis in tantam.ꝛ.ff.de pac.l.si pacto quo penam.in fi.

[a] Colon° i teruentendo possessionē si vēdat an possit ēptor vsucapere?

[n] Proprietas ꝛ possessio aliꝙ separi non pñt.

[o] Faber ꝛ istrumētū facit dominum.

[p] Jmꝓbe

[q] Causam

DEmo. ¶ Casus. In acgrēda possessione duo sunt necessaria: corporalis apphēsio:z animi affectio: ea fic q̃lta pōt possessinter abītes: nisi aduersarius interpellat possessoꝛē mouēdo ei litez cuz id dubitat z vacillat de iure suo. Etiam.

Casuz po a nit.

DEmo ambigit. ponecasum in possessione acquirenda hoc modo.

DEmo ambigit: id est nemo dz dubitare: qn duo necessaria sint in ea q̃rēda. f. animus. z hoc dicit iure. z corpus. vt. ff. eo. l. iij. in pnin. z. l. quemadmodū. sic tamen quesita animo z corpore vna est. vt dict. ſ. c. l. ij. ſm Azo. Scōo dic ſm Jo. z Bu. in retinenda. nā duplici rōne retinetur. i. corpore ſupple z animo. z dic q retinemus corpore cū in ea sumus. Jtē z iure cū in ea non sumus. nā ius ſingit nos possidere cuz animū deferende possessionis non habem⁹. ſm Bou de sunt possessiones. z facit hoc optime p Aldri. qui dicit oū sum in fundo vel in conſpectu habeo naturalem. ſi absens ciuiles.

b ¶ Possessionis acquirende. ſm Azo. vel retinende. ſm Jo.

c ¶ Utrāq;. vel acgſitam animo z corpore ſm primum casum. vel. i. illam q̃ corpore z animo. itē q̃ alio solo retinet ita esse legitimā. i. legitimū habere effectū. ſ. vſucapiēdi. cū nullus mouit litē: als ꝓſcriptio interrūpit. vt. ſ. tit. j. l. nec bona. z vſucapio quātum ad effectū. vt. ff. de rei ven. ſi post acceptum. z cause tibi qz hec ciuilis interruptio. pdest interrumpenti tm̄ vnde posset vſucapere cōtra dām: licet alius moueat litem. vt. ff. de di. pꝛeſcrip. l. intra. z. ff. ne de ſta. de. l. ij. ſ. ſcriptio. fec⁹ in naturali interruptio ne q̃ in omnibus proficit. vt. ff. de vſucap. naturaliter.

Prescriptionis i terruptio ciuilis a naturali i terruptio differt.

d ¶ Silentio. i. cum neminem inuenio qui aduersetur mihi in ea.

e ¶ Progressa. etiā per executoꝛē tm̄ bodie. vt. j. de pſcri. ttt. anoꝛū. ſicut. z ad boc. j. qui non ob. lon. tempo. pſcrip. ſi possessio.

Possessoꝛ post litem motā videtur nō posſeſſoꝛ.

f ¶ Possessoꝛē. q̃ ad vſucapionē vel pſcriptionē. Sic ergo no. q̃ possessoꝛ post motā cōtrouerſiā vr̄ nō possessoꝛ: vt hic. Jtē in q̃uſdam habeē male fidei. vt. ſ. de fructib⁹ teneaē pceptis z pcipiendis q̃i habet scientiā rei aliene. vt. ſ. de rei vē. i. certū. Jtē quo ad q̃edā bone fidei vt quo ad fatalitatē. nisi habuit scientiaz rei aliene. vt. ff. de pe. be. illud. z de rei vē. vtiq;. ſ. nō em̄. Jtē z iplet vſucapionē triēnij: lz de effectu nō ꝓfit. vt. ff. de rei ven. ſi post acceptū. z fructꝰ facit suos ſi remanet bone fidei. vt. ff. de vſucap. qui scit. ſ. ſi. z. l. ſi boiem. in ſi.

g ¶ Dubitet. pſumptiōe iuris: lz ipſe dicat ſe nō dubitare. in iſtis casib⁹ afficiunt̄ res vitio: vt hic. z. ſ. de fide inſtru. l. ſi plures. z q. ad lib. pꝛocla. non licet. l. iij. in pnic. Jtē quero hic an ciuilis possessio fine naturali vel ecōtra/queratur? Reſpō. fic. ſi tradēs alterā earum tantum habet. vt. ff. eo. l. naturaliter.

Vitia sūt b triplicia.

VJtia. ¶ Casus. Si pater tuus aliquā rem surripiat. vel de pōdio aliquē eppulit z ei successiſti: vitium patris tibi nocet/qz nec vſucapere nec pꝛeſcribere poteris. Aliuia.

Vitia an

b ¶ A maiozib⁹. i. auctozib⁹. Et dic vitia alia re alia vere vt res furtiua z vi possessa violētia ablatiua. vt iſti. de vſucap. ſ. furtiue. nō cōpulſiua. vt. ſ. q̃ me. cau. ſi vi. z. ff. q̃ me. cau. ſi cōi. ſ. pe. Jtē res data pfidi cōtra legē iuliaz repetūdarū. vt. ff. ad. l. iul. repe. l. pe. alia quaſi realia. vt. ff. de acgrē. re. do. bone fidei. z de vſucap. vbi. ſ. fi. z. inſti. de vſucap. ſ. ſed aliqn̄. Alia pſonalia vt dolus dans cām negocio vel iudēs ex ꝓpoſito. Jtē mala fides q̃i credit vēditoꝛē nō bēre ius vendēdi. vt. j. ti. j. ſi fraude. Jtē sciētia rei aliene: vt cōmodatarij depositarij z creditoꝛis. Quid aūt de ꝓcaria vel clandeſtina? R. dicit vitia rei. z p eo videt. ff. eo. pōponius. ſ. cū quis. q̃s nō placet. nam ꝓcaria eſt iuſta. qz cū dñi volūtate. vt. ff. cōi di. l. cōi diuiduūdo. ij. ſ. iter pdones. Jtē ſubtiliter inſpiciēs perpēdere pōt q̃ lz clandeſtina dicatur possessio: nō tñ ōi clandeſtina res. vt. ff. de acq. poſ. l. clam. de litigio-

sa ꝓſtat q̃ nō eſt vitioſa vitio rei. vt. j. ti. j. l. j. Dis poratis dic q vitia

Vel ſic. Si possidens alteri possessionem deferat vel alij tradat domino in possessione pteiudicium non generat: z nihilominus omnem iacturam eꝝ boc cōtingēs tem ei refarcire tenetur. in querenda autē possessione potest vnuſquiſq; negligenter ſe habeꝝ pteiudicare ei cui q̃rere debuit: licet ad illius intereſſe teneri possit. boc dicit Salicetus.

Impa. Justi. a. Jo. p. p. Lex. xij.

EX liberis sabinianus q̃ſtionem in diuinas nostri numinis aures relatam tollentes diffinimus: vt ſiue ſcruus vel procura toꝛ vel colonus: vel inquilin⁹ vel quiſpiam alius per quem licētia eſt nobis possidere: corpoꝛaliter nactam possessionē cuiuſcunq; rei dereliquerit: vel alij. pdiderit: deſidia vel dolo vt loc⁹ aperiatur alij eandez possessionē detinere: nihil penit⁹ dño ꝓiudiciꝝ generetur: ne ex aliena malignitate alienū dānum emergat: ſed z ipſe ſi libere conditionis eſt competētibus actionib⁹ ſubiugetur oñi iactura ab eo restituēda dño rei: vel ei circa quē negligēter vel dolose verſatus eſt. ¶ Si autem necdū ſub manib⁹ pcuratoꝛis vel

Additio. De hac materia vide pulchre per Dynū in. c. possessoꝛ. de reg. iuꝛ. lib. vi.

EX liberis. ¶ Casus. Coloni mei vel ſerui mei possidebāt p diū meū z noīe meo: ſi p diū reliquerint negligētia: vel dolo. pdiderint vt ignorēt ex possessionē. an mihi ꝓiudicet quoīmagis possessionē amittā: q̃ritur? Rñ. q̄ nō. z boc in pnma. Si vō pcuratoꝛ deceſſit vt agrat mihi possessionē rei donate: ipſe vo agrere noluerit: z fic alius intrauit possessionē illi⁹? rei: q̃rit an amittā possessionē? Rñ. q̄ fic. mihi em̄ debeo imputare q̄ talē elegi pcuratoꝛē: z q̄ dicit regula iuris q̄ p ſeruū nō possit fieri oñi cōditio deterioꝛ locuz babet in iā queſitis nō querēdis vel adipiſcēdis: in pdicto vero casu ſcōo ſalua erit mihi actio mādati cōtra pcuratoꝛem. Aliuia.

i ¶ Colonus. in villa ſiue nūmis colat ſiue partiarius inquilinus in ciuitate. vt. ff. e. l. re pignoris. Sed q̃ dicitur colonus terre alcripticius. vt. j. de agri. z cē. l. ij. lib. xj. z idē dicitur inquilinus ſed im ꝓpꝛie. vt. ff. de leg. j. ſi quis inquilinos. in pnin.

k ¶ Iactam possessionem. domino non ſibi. vt. ff. communi diui. l. cōmuni diuidundo. ij. ſ. neq;.

l ¶ Cuiuſcūq; rei. mobilis vel immobilis. z ſic videtur habere locū quod hic dicit in creditoꝛe z cōmodatario z depositario tutoꝛe et curatoꝛe. nā z. ſ. dixit vel quiſpiam alius ꝛc.

m ¶ Deſidia. deſidia dereliquit/dolo prodidit.

n ¶ Detinere. i. accipere.

o ¶ Generet. ſi movidet generare qz amittit. vt. ff. e. l. iij. ſ. q̃ ſi ſeruus. z. l. peregre. ſ. qb⁹. z. l. ſi de eo. ſ. j. Sol. bec corrigit illas ſm. ad. Vel ſm Ja. nullus pteiudiciū fit in dño: ſed in possessione ſic: vt ibi. Vel tertio ſm Bul. nō fit ꝓiudiciū pſumptiōe iuris. quia cōditionem habet ad possessionē dñs quā iure veteri nō habebat: nec aliam nisi ad ꝓpietatē. Sū rē videt habere bic. vt. ff. e. l. nō videtur. z de in integ. reſti. l. nemo. z de reg. iu. q actionē. Vel dic ſm Jo. quatuoꝛ ee casus cū dereliquit. cum. pdit. Jtē cū tradit: z cū deſicitur. Primis duobus loquit hec leg quibus nec p banc legem nec iure veteri amittebatur possessio ciuilis. vt. ff. de dolo. l. cū quis. z ratio: quia cū coꝛ possessio ciuilis nō possidendi a dño diſcedit dominus nalonus vel ſimilis animo nō possidendi a dño diſcedit amittit. ſm. Jo. turalem possessionē quaz p colonū possidebat amittit. ſm. Jo. z remanet ergo ciuilis possessio domino quā nequit amittere nisi repellatur vel ſuſpicet ſe posſe repelli. vt. ff. eo. ſi id quod. ſ. ſi. Jn aliis duobus id eſt cū deſiciatur colonus vel tradit dominus omnino possidere deſiſt: ſed recuperabit per banc legem. Accur.

p ¶ Competentibus. ſ. mandati ſi per pcuratoꝛem.

Cōdictionem bis ad rem. rē videt habere.

Possessio ciuilis q̃liter amittitur.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Preiudiciū. vt ei nō sit ⁊ſa: nec aliqđ possessionem habeat dños. Et sic no. malā electionē esse in culpa. ar. ff. locati. l. cum in plures. §. seruū. ⁊ de ilti. sed ⁊ si quis. §. fi. ⁊. ff. de neg. gest. l. nā ⁊ seruus.

b ¶ Hoc etenim. hoc ad primū casum refertur.

c ¶ Discrimen. i. dānū in questitis qū dereliquit vel prodidit. vt ⁊. j. fi

aliena res pi. da. fit. l. nec quis. Accur.

d ¶ Lucrum. qđ est quando non apphēderunt. vt ar. ff. ad velle. l. bona. §. j. ⁊ de pact. l. fi autem.

e ¶ Regula. vt. s. de pactis. l. seruus.

f ¶ Detinendam. i. adipiscendam.

g ¶ Omni actione. puta mandati ℈ pcuratores: tutele ⁊ tra tutorē negocioū gestorū cōtra curatorē: cōmodati cōtra cōmodatarium: ⁊ depositi cōtra depositarium.

Cōtinuatio.

¶ De prescriptiōe longi tēporis. ¶ Ex possessione cū titulo. puenit prescriptio: ideo ō ea dicit: Vel fic. de vsucapione in genere (magis me⁊ mobiliū) supra dictum est. Sequitur vt videamus de prescriptionib⁹ reruꝫ imobiliū magis ⁊ incorporaliū. Sed qr in eis nedū longissima: sed etiā longa pscriptio sibi vendicat locum: de ea videamus. Azo.

Vm post. ¶ Cal⁹. Post fidebaꝫ pdiū quoddaꝫ: titius dicebat illō ad septinere: ⁊ tecum est lite cōtesta. sed nō curauit psequi litem: tu prediū vē didisti scio: an possit prescribere spacio longi tēporis: queritur? Dicit q sic. Si vo vtatur accessione tua vendētis pscribere non pōt cuꝫ aduersus te litem est contestatus. Viuia.

b ¶ Cuꝫ post motam. qđ fit lite cōtestata. vt. s. fi. ni. regū. l. iij. omissa aūt fuit triēnio vel consensu partiū: nō aūt fuit remissa res tunc eā sec⁹ effet. vt. s. de pac. l. posth. ⁊ sic nō est res litigiosa. Vel dic etiā ea pendente sed omiserat ad tps: nec minus poterat vsucapere. quia vitium litigiosi nō afficit rē. vt dixim⁹. s. ti. j. l. vitia. Vel dic actū fuisse hypothecaria. Et sic non fuit res litigiosa. vt in aut. de litigi. §. ad hec autem. col. viij. ⁊ sic multis modis ponitur casus.

Litigiosi vitiū rem nō afficit.

i ¶ Ad noua dominia. sed cū fiant dñi traditione q̄liter vsucapiunt vt. ff. de vsucapi. sequif. §. lana? Rñ. noua dominia. i. nouos possessores. sic. ff. de verb. sig. l. interdum. sic cōtra. ff. de rei ven. fi in res. Vel dic noua dominia quo ad opinionem accipientium. Vel dic etiā do minum prescribere actioni quādoq⁹. vt. s. qō metus cau. l. ij. ⁊ in eo qui emit pignus. vt. j. fi aduer. credi. l. j. Accur.

k ¶ Triginti anni. l. inter absentes ⁊ iter pntes. ff. vt. j. eo. l. fi. Sed nōne actio ppetuata. ql. an. durat. vt. j. de prescrip. ttt. vel. ql. an. l. fin. Sed illud est cōtra eū in quem facta est cōtestatio. non cōtra alium.

l ¶ Interpellatione. vt. j. l. prop. i. l. nec bona.

m ¶ Persona. si ⁊ titulum habet. vt. ff. de vsucap. l. celsus. a⁹s cōtra. vt. j. eo. nec petentem. Accur.

n ¶ Accessione. q accessio fit inter diuersos possessores cōiunctos. vt ff. de acqui. pos. pomponius. §. cum quis. vsq⁹ in finem legis.

Vēditoris o mala fides an noceat emptori.

¶ Interpellatio. vt. j. l. prop. i. nō nocet ergo mala fides venditoris ēptori iure isto si a se incipit: vt hic. Sz bodie cōtra. vt in aut. hic posita mala fides ⁊c. q est vt spon. lar. ff. rursus. col. ij. Sed ⁊ olim non poterat alienari. vt ⁊. j. de litigi. l. lite. ergo nec vsucapi. Sed respondetur nō

coloni vel inquilini vel serui possessio facta est: sed ipse eam accipere debidia vel dolo superfedit: tūc ⁊ ipse qui eū transmisit ex mala sua electione preiudiciuꝫ circa eam possessionē patiatur ex memoratarum personaruꝫ vel machinatiōe vel negligētia accedēs. Idoc etenim tantummō sancimus vt dños nullo modo aliqō discrimē sustineat ab his q̄s transmiserit: non vt etiaꝫ lucrum fibi per eos aliqđ acqrat: cuꝫ ⁊ antiqua regula iuris que diffiniuit deteriorez cōditionē per seruum dño nullo mō fieri tunc locū habeat cū dños de dāno periclitetur: non cuꝫ sibi lucrū per seruuꝫ acqri desiderat.

¶ Salua videlicet i dictum est. ꝺo rei vel ei qui ad eaꝫ detinendam pstatas transmiserit personas: adeuersus eas oēs actione si qua ex legibus ei competit obseruata.

¶ De pscriptione lōgi tpis decē vel viginti annoū. Titu. xxxiij.

Cuiusliꝫ interruptio pscriptionis nō opat nisi ℈ cū ℈ qđ interruptio facta est: ⁊ in hypothecaria nō cōtrabit vitiū litigiosi. ⁊ ideo nō interrumpitur vsucapio: nec ichoari ipedit de nouo. b. d. Bald. vel sic. Iure isto mala fides auctoris nō impedit pscriptionē lōgi tpis in plena empto ris a se pscriptionē incboātis. b. d. Sali.

Imperatores Seuerus et Anto. aa. Iulᵒ pfecᵗ. pcto. Lex. j.

Cum post motam. ¶ Comissam questiones ad noua dominia bona fide trāsierūt ⁊ exinde noui viginti anni iter cesserint sine itepellatiōe: nō est iquietāda q̄ nūc possidet pson⁹: q̄ sicut accessionē pozis dñi nō vtiq⁹ est inquietatus: ita nec ipedienda est qō ei mora otruerīa fit. ¶ Q⁹ si prior possessor ingetat⁹ est: et ti⁹ postea lōgū tps sine aliq̄ iterpellatiōe in possessione remāsit: tū non pōt vti lōgi tpis pscriptione. qđ etiā in republica seruari oportet.

Imauten. vt spō. lar gi. §. rursus. coll. ix. constitu. ij.

Modie mala fides auctoris in pscriptione longi tēporis nocet singulari successori si dños rei fuit ignorans. b. d. Sali.

Alefidei possessore alienā te cessat longi tpis prescriptio: si verus dños ignozet⁹ suum ius ⁊ alienationem factā. spectat ergo triginta annozum defensio.

¶ Si vero is q putabat easdē res sibi cōpetere boc cognoscēs itra decē annos intra psentes ⁊ viginti inter absentes litē nō fuerit cōtestatus: possessor pscriptiōe minus firmiter eas habebit.

Imauten. vt spō. largi. §. de pscriptione. col. ix. consti. ij.

Illa pars decēnij in qua dños est absens duplicatur: vt prescriptio longi tpis cucurrisse intelligatur. b. d. Sali.

Quod si quis quibusdaꝫ annis presens sit quibusdam absens⁹ adiciūtur ei super decennium rot anni quot annis ex decēto fuerit absens.

Prescriptio sortit effectū re possessa bona fide cum titulo per longum tps nō interruptū. b. d. Bal. Interrumpit aute per litis contestationem. b. d. Sali.

Imperatores Diocle. ⁊ Maxi. aa. ⁊ cc. Lex. ij.

Longi temporis pscriptio his qui bona fide acceptā possessionem ⁊ continuatam nec vēdicare pōt. ita pulchre dicit gl. in vbo dominij. circa mediū sui v. in. c. abbate fane. de re iudi. lib. vi. Ité videas. ttt. limitatiōes huius autē ēs ponit Ang. areti. in. §. furtiue. institu. de vsucap. ⁊ in. §. sed iste. insti. de actio. in antepe. col. vñ. addas tū q̄ dicta aut. ⁊c.

Quod si quis. ¶ Calus. Sic cōtinuaꝫ presens auc. ad. l. C. Si rē aliena⁹ val alij obligatam possidēo bona fide ⁊ iusto titulo pscribo decēnio inter presentes: vicēnio inter absentes. Sed qđ si ego emptor: ⁊ dominus fuimus octo annis pśentes: duobus annis absentes? Rñ. boc casu illi duo anni debent duplicari: vt si octo annis fuimus presentes: ⁊ duobus annis absentes/elapsis duobus annis primis adbuc requiruntur duo anni quibus fuimus absentes: ⁊ ita requiruntur. xvj. anni: non autem. xx. Viuia.

Absens. vt duplicetur tēpus absentie: vt si presens fuit quinquēnio. ⁊ postea absens quinquēnio: oetur quinquēnius tertium: ⁊ boc cum absens fuit ex voluntate: alioquin vel ipso iure nō curreret: vel restitueretur. Vel intellige absentiam. quia alibi habet domicilium. vt. j. e. l. fina. alij vt. B. de absentia persone ⁊ fic male ponere ē bic vbi de absentia domicilij tractatur.

Longi. ¶ Calus. Ad boc vt aliquis prescribere possit aliquaꝫ rem. g. vel. xx. an. oportet q̄ bona fide inceperit possidere ⁊ cōtinue per totū tempus: ⁊ q̄ non fit interrupta prescriptio per litem cōtesta. vel sic. Si possedi rem tuam bona fide ⁊ continue per spaciū longi temporis: ero securus. Viuianus.

r ¶ In republica. scz que fuit dña: vel que fuit inquietata: vel etiam emit ab ingetato. Sed si fuerat fisci vel publica questio quomō potuit vsucapi. vt institu. de vsucapi. §. res fisci: Respond. si est talis res q̄ fit in vsu publico non potest vsucapi vllo tēpore vt thesaurum stadium ⁊ similia. vt. ff. de lega. j. apud iulianum. §. fi. ⁊. ff. de vsucapi. l. vsucapionē. Sed si nō sunt in vsu publico tūc possunt vt seruus ⁊ agri. vt argumē. ff. de cō traben. emptio. sed celsus. scz. ql. an. vt. j. de prescrip. ttt. ann. omnes. ⁊ sic prima non placet.

Fisci res vel publice an vsucapiant.

Male fidei. ¶ Cal⁹. Lex. C. dicit q si dedi rem alicui vel vendidi q̄ ille q accepit pre scribit. aut. distinguit q̄ si possideo rem alienaꝫ: ⁊ eam do alij: an verus dños sciat: an ignorat: si scit currit pscriptio ad uersus eū: si ignorat res suam alienari nō potest prescribi. Viuia.

Tex. l. malefidei. faz ad hāc aut. gl. ij. in me. l. c. vl. extra de prescri.

s ¶ Ignorat. sed nūquid sufficit eū scire quando cūq⁹ ante impletam prescriptionem? forte non. Sed si velit possessor cōputare a tempore scientie tēpus computabit. q. vel xx. an. si vero vult computare sibi tempus precedens ante sciētia com putabit pscriptionem ttt. annozuꝫ. Additio. Aduertas q̄ licet i casu huius aut. nō procedat prescriptio nisi fim modum in ea traditū bone fidei tamen emptor contra quēcunq⁹ ⁊ tranꝫ possessorē preterq̄ cōtra dominū publiciana rez

Tex. l. q. si q⁹. pcoi. cū hac aut. ca. cū nobil. ex trade pisch. vbi tpa ad matia de ducuntur ꝺ pscriptōe.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Vsucapio a cōplet qñ cp interrupta posset fione. Interruptio ē duplex.

¶ Litis.vel ēt facti vt vi expulsus nō sit possessor. Et nota cp ī casib⁹ interrupta ēt possessione cōplet vsucapio. Primus.vt.ff.de vsucap. reū mixtura.§.fi.Scōs.ff.de vsucap.ceptā. Tertī².eo.ti.l. iusto.§. cū. Jtē no.cp interruptio alia naturalis:alia ciuilis.naturalis oīb⁹ pdēst vt a capite icipiat ad.g.vel ad.gg.an.vt.ff.de vsucapi.l.natu raliter.ciuilis tm iterruptenti.vt.ff.de diuer.prescrip.intra.in princ.ī gl.an.extēditur . vt.j.de prescrip.gl.an.l.fi.

S Jvinec. ¶ Casus. Si mater tua dedit vitrico tuo vineas tuas in dotez:poteris cas repetere p presidē.puincie fi lōgi tpis pscriptio non excessit.Tiuia.

b ¶ Restitui.agēte te rei vendicatione.

D Jutina. ¶ Casus. Si velit qs pscribere rem aliquā necesse habet ptēdere titulū sue possessionis:nec sufficit dicere cp successit illi qui eā possedit. Vel sic. Pr⁹ tu⁹ decessit te herede īstituto:inter res hereditarias inuenisti res alienas:an eas possit longo tpe prescribere : queritur. Rñ.cp non.Tiuia.

c ¶ Successionis.putati ue non vere.

Casus.

d ¶ Nō pōt.qz credis defunctū euz qui viuit:vel te successisse cū alius fuccessisse cū alius fuccessit:vt.j.§.p herede.l. opinione.ī.l.fin.ī .ff.de vsuca.celsus.nisi cām habeat iusti errozis . vt.ff. pro legato.l.pro legato. Vel pone casum.vt.ff.p suo.ſi ancillā.§.penul.

N Jc petētē. ¶ Casus. Titi⁹ possidebat pdium meū:scius mouebat illi litez de prodio illo ī tui aduocatus titij in lite illa:an titius possit pscribere spacio lōgi tpis:Rſ cp nō.nec mihi piudicaui cp minus pdiū vēdicare possim cp ei pstiti patrociniū.Ti.

e ¶ Nec petentē.ſ.aduocaui.p te in aliqua iusta causa sententia lata.p te cōperi rem illā esse meā. dicitur cp nō nocet.

f ¶ Dñium.nō solū possessionē vel nō solū agente hypothecaria ex pona petētis.Et dic cp pstiti cām possessiōis:cp pstiti patrociniū * alij cui⁹ eā esse credidi.qđ qdē mihi nō nocet.vt.ff.de rei vē.l.iter officiū.ī.§.de rei vē.re tua.Vel dic cp solui indebitā tibi possessionē credēs ego eē debitā.vt.ff.de 2di.idebi.l.idebiti.§.j.ſz tu sciebas idebitā:als dare tibi titulū pro suo.vt.ff.p suo.l.hominē.

Pro casu. * Concordat in fine in.cc litteris extra⁹ transactio.

S Jfraude. ¶ Casus. Titius indugit me dolo vt venderem ei rē meam quam als non eram venditurus:an eā prescribere possit:queritur:Dicitur cp non.Tiuia.

g ¶ Si fraude z dolo.z pro.i.dolo.z dic cp dedit causam ſctus sicut z fuit.ſ.de rescin.vē.l.ſi dolo.z ſi crediti nō tenere ſctus nō pscribo cū in iure crātes nō pscribāt.vt.ff.de vsucap.nunq̄ ī vsucap.in pn.siue sciā nō tenere similiter nō vsucapio.vt.ſ.p emp.ſi partē.ī est rō quia dēficit titulus.vt.ff.de dolo.z elegāter.in pn.Quid autē ſi fuit dolus incidēs:tenet ſctus per dictā.l.z elegāter.in pn.z vsucapit ꝓtra alium cū nō habuit malā fidē in hoc cp alienā crederet.sed actiōe ex eo ſctu teneretur ad decipiendū.vt.ff.de act.emp.iulianus.§.ſi vendidit.z ppetuo tenetur.vt.ſ.de cōſti.pe.l.ij.

L Ongi tpis pos. ¶ Casus. Si emi aliquā rē z longo tpe possedi:ſi amiſi instrumentū quo cōtinebatur quod emi:an,noceat mihi: querit⁹:Dicit cp nō.Et ſi aliquis mihi illud surripuit:nō ideo mi

h ¶ Anfert.vt z.ſ.de fide instru.l.j.

i ¶ Partam.quia aduersarius ei surripuerat instrumentum.

k ¶ Alterius.subtrabentis instrumenta.nā non debet alteri p alterū ꝛc. z.ff.de regu.iur.l.nō debet alteri.

S Jis. ¶ Casus. Mater tua adoptauit qđēdā in filiū:qđ nō potuit nisi beneficio principis in solatium liberoz amissoz in acie pncipis: z tūc non coram iudice sed sacerdote : z ita non tenuit adoptio : decessit mater:filius adoptiuus possidet mācipia ex successiōe matris:an possit ea vsucapere:q̄ritur:Dicitur cp nō.nec tibi vendicāti obstabit longi tēporis pscriptio . Tiuia.

l ¶ Quasi filius.ſcz adoptiuus mulieris qđ esse nō pōt.vt insti.de adop. §.femine.z.ſ.de fideicōmiſ.l.eam quam.

m ¶ Destinate. qtū eniz ad destinatiōnē est adoptio nō quātū ad ius.

n ¶ Jnitio . erroneo . vt ff.de vsucap.nūq̄ in vsu capionibus.in pn.

E Jxpto:. ¶ Casus. Seius emit quādam rē quā titius dicebat ad se ptinere:titi⁹ cōuenit seiū rei vēdicatione seius opponit prescriptionem longi tēporis: an banc exceptionē opponere debeat : querit⁹ ſſespon. cp ſic.z ante litem cōtesta.z eam probabit post litē cōtesta.cum de intētione sua docuit scius.Tiuia.

o ¶ Emptor. idemq̄ possessor qui cōueniebatur z exceptionē pscriptionis apponebat.

p ¶ In cuius.ſcilicet pre scriptionis.

q ¶ Jnitio.id est in principio.z est interpositio. z dic cp ex uolūtate non necessitate : nam cum sit emptoria opponi potest vſq̄ ad sententiam. vt.j.ſen.relcin. non pos. peremptorias.

r ¶ Contestationē.i.ptestationē eam opponēdo postea ꝓbando.

s ¶ Probatione.vt.j.de excep.ſi quidē.z hoc ſi testificata nō oīdicit. vt in autē.de testi.ſ.quia vero.colla.vij.

N Ec bona fide. ¶ Casus. Titius possedit rē alienam p vnū annum:dominus fecit litem contesta.z in prosecutione litis lapſi sunt duo anni:an ſti duo anni sibi proficiant ad vsucap.perficiendam:queritur:Dicitur cp non.Tiuia.

t ¶ Jn preteritum.vt ſi tantum tempus currit ante litem contestatā cp ad prescriptionem sufficit bene ſit.als non completur:vt hic.z.ſ. cp ad prescriptionem sufficit bene ſit.als non completur:vt de rei vendi.l.moze.Sed secus in vsucapione nisi quo ad effectus.vt ff.de rei vendi.l.ſi post acceptum.

v ¶ Estimetur.prescriptio.

S Uper lōgi. ¶ Casus. Titius possedit rē alienā.g.an.iter pſentes.gg.iter absentes:pōt eā pscribere:nec est distinguēdū:an ex tes.gg.iter absentes:pōt eā pscribere:nec est distinguēdū:an ex tra cā:puta ex donatiōe vel titulo legati:an ex non lucrativa: puta ex vēditiōe pōt vti accessione tpis priozis possessoris.Tiuia.

g ¶ Introducitur.vt.ſ.de vsucap.transfer.l.j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Prescri-bētis bona fides quō pbet.

a ¶ Probetur.qō est coipso q̄ nō p̄obatur contrarium.ſ.de enict.l. penul.cū quilibet p̄sumitur ignorare rem esse alienam.vt.ff.de .p. ba.l.verius.ſic.j.j.qui mili.nō pol.l.ſuper feruis.lib.xij. Accurſius. Additio. Et aduertas ſm doctores hic q̄ possessio cōtinuata .pbat ex p̄sumptionib⁹:nam ſi quis possedit iam ſunt.g.anni.z possidet hodie p̄sumitur medio tempore possedisſe:quia possessio ſolo animo retinet.de quo tñ videas lati⁹ p Bar.ſ.i.celſus.ff. de p̄ſucap.ppe finem.in verſi.quando dicitur cōtinuata possessio.

b ¶ Cōpetat.vt.j.ſi qs ignotans.rē.l.ſi.j.ff.pro empt.l.ij.ſ.penulti.j.ff. de contraben. emp.l.do lia.ſ.ſi.Accur.

c ¶ Lucratiue.vt.ff.ō acquirē.poſ.l.locus.

QUm in lōgi tpis. ¶ Caſ. Oliz erat dubiū q̄liter deberet intelligi qō dicit q̄ p̄ſcriptio currit inter p̄ſentes decēnio:inter absentes vicennio:erat em̄ q̄stio: an eēt necesſe q̄ actor.z reus eſſent in eadē .puincia:an non:z res eſſet in eadē loco vbi petit:dicit ergo q̄ p̄ntes debēt ſtitui q̄ habent domiciliū in eadē .puincia:de re q̄ p̄ſcribit nō diſtinguit ſit in p̄ſtia vel non:ſi vō non habuit domiciliū in eadē .puincia:tūc intellige absentes:z dixi q̄ non eſt curandū vbi res ſit q̄ p̄ſcribit:q̄ ille cuius res eſt habet actiones .p ea .p̄sequēda que incorporalis eſt:nec loco cōtinet:z in eadem ſunt obſeruāda niſi res incorporalis petaſ puta ſeruit⁹ realis /vel p̄dialis/ vel vrbana:vel p̄ſonalis vt vſuſfruc.Tiuia.

d ¶ Vbi poſite ſunt.vltra mare:vel citra:z bāc ſoluit non eſſe de boc curandum.

e ¶ Ulterutrius.z hic dicit q̄ vtriuſq̄.

f ¶ In eadem .puincia.z hanc ſoluit q̄ in eadē .puincia ſufficiat eſſe p̄ſonas non autem de re eſt curandum vbi ſit.

g ¶ Sancimus.ſoluit ſecundam.

h ¶ Id eſt in vna p̄ouincia.hic ſoluit tertiā.Et nota vnū locum appellari vnam p̄ouinciam: ſed bodie non videt habere locum:ſed in eadē ciuitate eſſe debēt cū ſingule ciuitates bēant ſua regimina vt oliz ſingule .puincie. Additio. Dicas ſm Barto.hic q̄ in p̄ouinciis q̄ adhuc reguntur bodie p̄ p̄ſidē habet locū hec leg. vbi vero ciuitates habēt ſua regimina habet locū qō dicit hec gl.p quo facit quod no.idem Bar.in.l.infamē.in fi.ff.de publt.iudi.

i ¶ P̄ſcriptione.legas ſtatim illum ver.ſinautem ꝛc.

k ¶ Excludi.hic adiunge.j.ſ.ſinautem ꝛc.

l ¶ De rebus.ſoluit primam z finem tertie quod eſt idē.

m ¶ Sinautem.redit ad tertiam.Accur.

Domici-n ¶ Inter absentes.iſta domiciliū dicit quis habere vbi maiorem partē fortunarū ſuarū habet.vnde cū recedit peregrinari videt.vt j.de incol.l.cines.lib.x. Sed qd ſi nullo loco habeat domiciliū? Rñ. quo ad oēs p̄ presente habet ſm Jo. Item quid ſi in pluribus? Rñ.z tūc quo ad oēs p̄o p̄ſente habetur.nam z in nullo loco z in pluribus locis pōt aliqs habere domiciliū.vt.ff.ad munici.l.aſſumptio. §.penul.z.l.cius.§.pen. Item no.qualiter quis dicit p̄ſens vel absens ratione p̄uincie.alis eſt absens q extra iudicium eſt.vt.ff.de dā.infe.l.iij. §.abeſſe. z.ff.de fideicōmiſ.lib.l. non tñ.§.abeſſe.z in autē.de teſta.§. penult.colla.vij.alis qui audiri non pōt.vt.ff.de verb.oblig.l.j.in princi. quarto qn̄ eſt extra bos tos.vt.ff.de vbo.ſigni.l. abſentē.z de pcur.l. preſens. Item nota q̄ gdā legunt bic auc.quam legimus.ſ.c.l.j.q̄ ſi quis quibuſdam.

o ¶ Nibil.redit ad p̄mā.

p ¶ Incorporale eſt.vt ſupra.de re.cor.z icor.§.j.

q ¶ Poſite.nā iura p̄ſonalia ſine corporalia nō ſequūtur fundū.vt z.ff. ad trebel.l.j.§.ſi heres.

r ¶ Et dominiū.i.poſſeſſio ratione dominij.nā dominium habet.

s ¶ Vel creditorem.p̄ſcribitur ergo.g.vel.gg. annis ꝟtra creditorem ab extraneo q̄ habet titulū:vt hic.z.j.ſi aduer. cre.l.diuturnum.

t ¶ Diuino. no. diuinitus leges factas.vt.ff.de legi.z ſena.l.lex eſt ꝛc.et in aut.de fide iſtru.§.ſi terea.circa p̄in.tit.col. vj.ſed z decretū dicit q̄ leges per ora principū ſunt diuinitus promulgate.vt.ſ.deve.iure enu cle.l.j.ſ.ſed neq.

v ¶ Vel ignorantia. non curat de ea que nō eſt in dño ſ̄ quē p̄ſcribitur: vt hic.z.j.de p̄ſcrip.xxx. an.l.ſicut.in fin.ſed in p̄ſcribēte ſic exigit ignorātia vt ſic bonam fidē habeat.vt.ſ.pgi.digi.z.ſ. eo.l.emptor.

x ¶ Nō ſoli ſint.i.non corporales ſ̄ incorporales ꝛc.vt vſus z vſuſfructus et ſeruitutes ruſtice vt ſubiicit.que oēs amittūtur.g.vel.xx.annis:vt hic z.ſ.de ſerui.l.ſicut.z.ff. de vſucap.ſequitur.§.ſi. non autē acquiruntur. vt alie res.vt.ff.de ſeruitu.l.ſeruitutes.iij.in p̄n. niſi habeāt ppetuā cauſaz vel quaſi.vt.ſ.de ſeruitu.l.ij.alis.tāto tempore cuius non extat memoria.vt.ff.ō aqua plu.ar.l.j.§.j.Ité no.q̄ tota bac lege tractat de absentia domicilij per quā reſtitutio in integrū nō dat.ſed.j.tit.ij.quibus nō obſtit longi temporis p̄ſcriptio.tractatur de abſentia p̄ſone.z.j.de anna.excep.l.vt perfectius.z.ſ.de reſti.mi.per totum.

¶ In qbus cauſis ceſſat longi tēporis p̄ſcriptio. Supra dixit in qbus caſibus locum habet longi temporis p̄ſcriptio:nūc in qbus ceſſet.z primo ꝓpter cauſam z ipſo iure vt hoc titulo:deinde ꝓpter p̄ſonā z ꝓpter in integrum reſtitutionem.vt.j.titu.progi.

Si is.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Ȝis. ¶ Casus. Locasti colono predium tuum: nouerca tua instrumēta per que poterat probare dominium predij ad te pertinere subtraxit: colono tradidit: vult se tueri presci-
a ¶ Hoc solo. quia causam possessionis mutauit. immo ob hoc repellitur ab vsu. vt. ff. de vsu ca. non solū. ȝ. quod vul ga. ꝛ quia colonus. vt. ſ. cōia de vsuca. l. i.

Ifuorū. ¶ Casus. An seruꝰ alienus: ſi. ȝ. an. bona fide possideatur pſcribi possit: q̄ritur. Dicitur q̄ non. q̄ in seruo cū sit res mobilis nō habet locum pſcriptio sed vſucapio.

b ¶ In seruorū. cum causaliter ꝛ temporaliter legi potest.

c ¶ Locuꝫ habeat. nisi sit res vitiosa. vt. ſ. ō seruis fugiti. l. i.

d ¶ Peruenitur. nisi res immobilis pars censeatur. vt. ff. de diuer. ꝛ tēp. pre. l. longe. sed fallit bec leg in rebus obligatis/ que. ȝ. vel. ȝȝ. annis prescribuntur contra creditores. vt. ſ. titu. ȝ. i. ſ. sed ibi dicit magis pſcribi contra actionem.

Ius. ¶ Casus. Habebā tecū res cōmunē: eam. ȝ. an. soluꝫ possedisti: an pſcriptio. lōgi tpis te tueri possis quominus ꝑuocem ad cōmuni diuidūdo iudiciam: querit. Rñ. q̄ nō. non em̄ huic actioni pre scribitur eo tempore.

c ¶ Unus indiuiduū. id est rem q̄ remanserat indiuisa.

f ¶ Tempoꝛis. ſcz longi ſcz. ȝ. annoꝝ inter presentes. ȝȝ. inter absentes. vt. ſ. titu. j. l. ſuper.

g ¶ Cū neq; familie. bona ratio q̄ actiones iste migte sunt in rē ꝛ in persōā. vt inſtitu. de act. ſ. quedā. vnde. ȝȝȝ. annis. durāt sicut ꝛ alie migte. vt. ſ. de peti. be. l. bereditatis. ꝛ. j. l. ꝑpi. sed ꝛ aliā potuit reddere rationē: quia ſciens alienū ꝛ sine titulo possidet. vt. ſ. familie bercſi. l. ſeruū. ꝛ. ſ. titu. j. diutina. Sed qd ſi ille qui mecū rē cōmunem habet insolidū eam vendit an empto: vsuca pietꝰ Videtur q̄ non: q̄ et contra eum cōpetunt mihi iste actiōes migte. vt. ff. de act. emp. iulianus. ȝ. idē celsus. ꝛ. ff. cōmuni diui. l. cōmuni di uidūdo. ñ. ȝ. ñ. Ecōtra q̄ fic. vt. ſ. de cō. re. ali. l. j. q̄ puto verū ſi totū credidit esse vēdentis. ꝛ ſi agatur cōi diuidūdo post cōpleta pſcriptionem ecꝑicitur de dominio: ꝛ fic in cōi diuidūdo nō vincet nisi se dñm probet cū negetur. q̄ cū probare non poterit absoluet possessor: a iudicio cōi diuidūdo. vt. ff. fami. bercſi. l. j. in fi.

Hereditatē. ¶ Casus Si rem meam. ȝ. an. bona fide possedisti: p certū est quominus agā rei vēdi. ad rem: obstabit mihi longi temporis pſcrip. ꝛ ſi bereditatē ad me pertinentē pro berede vel pro possessore q̄s. ȝ. an. possedit: an tutus sit lōgi tēporis pſcriptio. quominus agā petitio. bereditatis aduersus eum: querit. Rñ. q̄ non.
b ¶ Non potest. vt. ȝ. de iur. deliber. licet. ꝛ est ratio. tum quia titulus deficit. tum quia migta. vt. ȝ. de peti. bere. l. bereditatis.

Ȝis cui colendū fundum dedisti post instrumenta quibꝰ dominium ad te pertinere probari posset per nouercā tuam subtraxit: hoc soloᵃ prescriptione longi tēporis defendi non potest.

¶ Res mobilis vsucapitur triēnio nec expectatur cursus lōgi tēporis. b. o. Bal. vel fic. De re mobili vsucapta pscriptionis questio est superflua. b. o. vel fic. In re bus mobilibus cessat prescriptio longi tē poris. cum sufficiat vsucapio trienniꝫ. boc dicit Pau. de cast.

Lidē. aa. ꝛ. cc. Dionysio. Lex. ij.

In seruorum[b] proprietatis negocio cum vsucapio locū habeat[c] ad questionem lōgi tem poris prescriptionis supfluo peruenitur[d].

¶ Actioni migte non prescribitur longo tempore. boc dicit cum. l. sequen. Bal. vel fic. Actio familie bercſcunde vel communi diuidundo non tollitur tēpore. boc dicit fm Salice. vel fic. In iudiciis diuiſoꝛijs cessat prescriptio longi tēporis. boc dicit Pau. de castro.

Lidē. aa. ꝛ. cc. Apollinario. Lex. iij.

Unus indiuiduum[e] commune pro solido possidens in teruallo longi temporis[f] quominus socius portionem vendicare vel cum communi diuidundo iudicio prouocare possit non defenditur: cuꝫ neqꝫ[g] familie bercſcūde iudicium/ neqꝫ communi diuidundo actio excluditur lōgi temporis prescriptione.

¶ Petitioni bereditatis non prescribitur longo tēpore saluo nisi possessoꝛ cum titulo ꝛ bona fide dominium vsucęrit. b. o. Bal. vel fic. Bereditatis petitio non tollitur tēpore longo: sed possidētes titulo. b. o. Sali. vel fic. Petitio bereditatis que est actio migta ꝛ datur cōtra illū qui possidet sine titulo non tollit prescriptione longi tēporis. sed rei vēdicatio que est actio mere realis ꝛ datur contra possidentem titulo bene possessoꝛ sibi prescriptione longi temporis. b. o. fm Pau. de cast.

Idem. aa. ꝛ. cc. Libroe. Lex. iiij.

Hereditatem quidem petentibus longi temporis prescriptio nocere non potest[b]. Ue-

i ¶ Alio titulo. qui multi sunt ꝛ enumerantur. ff. post titulum/ de vsucapi. vsq; ad titu. de re iudi.

k ¶ Nō possit. p petitionē bereditatis nisi qñ vēditoꝛ non cōparet vel modico distracta est: vel a sciēte emptoꝛe: vel empta est a fisco. vt. ff. de peti. be. l. nec vlla. al's. l. etiā. ȝ. q̄ ȝ is q̄s bereditatē. ꝛ. ȝ. ſi q̄s scies. ꝛ. ȝ. itē ſi q̄s a fisco. Itē ꝛ qñ titulus habet ꝑo nō titulo. vt in eo. titu. l. nec vlla. ȝ. o. ibus. quib̄ casibus cū excedat bec actio fuos terminos excedit a non suis terminis vt lō go tēpore tollatur. vt. ȝ. de edi. diui adri. tol. l. ſi. ȝ. ſi. ¶ In casu tū puto pscribi decēnio. q̄ſi. iusto errore se credit bereder cū non fit: et fic possidet ꝛ vsucapit. vt arg. ff. ꝑo legato. l. ꝑ legato. Sed quare bec actio non dat cōtra titulo possidentē? Rñ. q̄ ȝ titulo possidet non resistit mibi petenti bereditatem: nā pōt esse verū cū emisse ꝛ dñm rei esse: ꝛ tū me bereder. at ſi possideat ꝑo berede vel ꝑ possessore resistit cū se asserens bereder per ꝑis me neget. nam duo bere des insolidū esse nō possunt. sicut nec alias duo dñi. vt. ff. de castrē. pecu. l. bereditatem. ȝ. pater.

l ¶ Nocetꝫ. quomin? lon go tēpore pscribatur.

Ȝ puerū. ¶ Casus. Si seruū meum ꝛ ab bostibus captū quē credebas liberū redemisti: ꝛ tuis sumptibꝰ curasti: ꝛ lōgi tēporis pscript. habuisti: an mibi vendi canti obstabit lōgi tem poris prescriptio: queritur. Rñ. q̄ non. sed refu so tibi qō in eum eroga sti: eum recuperare potes: cum eum ꝑo dereliqcto non habui.

m ¶ Si puerū. i. seruum.

n ¶ Pro derelicto. alias aūt esset occupantis. vt ff. de stipul. ser. l. qō seruus. vel est liber bodie. vt. ȝ. de iati. libe. tol. ſ. ſ. ſ. ſcimus. ꝛ in aut. de nup. ȝ. ꝛ boc multo. coll. iiij. Accurſius.

o ¶ Existimās. idem puto ſi crediderit seruum. vt argu. ff. de capti. l. in bello. ȝ. ſi quis seruum. ꝛ ꝑ impensis habeo negociorum gestoꝛ actionem ad sumptus. vt. ff. de nego. gest. l. ſed et an yltro. ȝ. j.

Impera. Diocleti. ꝛ Maxi. aa. Lex. ij. ꝛ. cc. aure.

Cum per absentiā tuam cas de quibus quereris: in res

Petitio bereditatis ī q̄nq; casib⁹ dat cōtra titulo possidentem.

rum bis q̄ nec ꝑo berede nec ꝑo possessoꝛe: sed ꝑo empto vel donato seu alio titulo[k] res q̄ ex bereditate sunt vel fuerūt possidēt cū ab bis successiō vēdicari nō possit[k] nihil bec iuris diffinitio noceat[l].

¶ Qui non possidet eꝫ animo vt querat ei dominiū non vsucapit longo tēpore. b. o. Bal. vel fic. Sine titulo non procedit longi tēporis pscriptio: ꝛ ꝑo eppen sis iustis datur retentio. b. o. Sali. vel fic. Res mobilis sine titulo etiam longo tempore non pscribitur. b. o. Pau. de cast.

Idem. aa. ꝛ. cc. Iodimo. Lex. v.

Ȝ puerum[m] non ꝑo derelicto[n] habitum: sed ab bostibus vulneratum sumptibus tuis (sicut asseueras libez existimās[o]) curasti longi tēporis prescriptio ne quominus dominus eius offerens erogata recte vēdicet defendi non potest.

¶ Quibus nō obȝcitur longi tē poris prescriptio. Titu. xxxv.

¶ Si prescriptio cōsummatur in absentia personali iusta: impetrari pōt in integrum restitutio ex clausula generali. b. o. cum. l. sequē. Bal. vel fic. Adbiliti in expeditione existēti in effectu non currit prescriptio qꝫ datur restitutio. b. o. Sali. vel fic. Contra absentē causa reipublice ꝛ fic necessaria ꝛ ꝑ abilis currit prescriptio longi tēporis titulo ꝛ bona fide: sed non cū effectu: q̄ non obstat exceptio: ꝛ pōt peti restitutio. b. o. l. j. ꝛ. ij. ꝛ. etiā. l. vi. q̄ incipit. ab bostib⁹: ſi vero sit absentia volūtaria bene prescribit cum effectu. b. o. Pau. de cast.

Impa. Alex. a. Venulcio. Lex. j.

Tempus expeditiōis aduersus petitiones ſi que competisse iuste probari possunt prescriptionem non parit[p].

¶ Frustra precibus impetrat q̄s per re stitutionē in integrū cōcedit: ꝛ boc non reperitur alibi de iure cōi. Itē babēti de iure cōi nō dicit fieri gratia. b. o. Bal. vel fic. Ȝn iudici absentia est necessaria ei nō obstat prescriptio ꝛ precib⁹ nō est impetrandum. q̄s a iure cōi est cōcessum. b. o. Sali.

Quibus non obȝcitur longi tēporis prescriptio. ¶ Propter causam cessat prescriptio in superiori titulo. nunc dicit quādo ꝑopter personam cessat. Cōtinuatio.

Empus. ¶ Casus. Si in expeditione degentis possessionem prescripſisti: an ei renerso non obstante prescriptione detur petitio: queritur. Respon. q̄ fic.

¶ Nō parit. cum effectu: quia restituitur. vt. ȝ. de restitu. mili. l. quod tempoze. ꝛ. l. j.

Cum per absentiam. ¶ Casus. Si prediū alicuius medici existētis in comitatu principis dum erat absens prescripſisti: an nō obstante lon. tempo. prescrip. illud recuperare possit: q̄eritur. Rñ. obstante lon. tempo. prescrip. illud recuperare potest: q̄ fic. nec est necesse vt eꝫ speciali beneficio principis petatur: ne sibi q̄ fic. nec est necesse vt eꝫ speciali beneficio principis petatur: ne sibi opponatur lon. tempo. prescrip. cum iusta absentia eum excuset.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Irruisse. emendo a non dominis.
b ¶ Temporis. scz ex speciali beneficio vel rescripto. nam superfluum est ff. vt. j. de thesauris. l. j. lib. x.
c ¶ Diuturnitate. Ilo. supfluū est pcibus iploꝝ are. qđ de iure cōpetit.
d ¶ Defendat. petita a te restitutione in integrum. vt. ff. ex quib. cau. ma. l. inter eos. §. fi. secus in voluntaria absentia. vt. j. de pscrip. xxx. an. sicut ibi: non secus.

On est. ¶ Casus. An rē miozis lō go tēp. pscript. pscribere possit qs: q̄ritur. Rñ. q̄ nō. q̄ in miore etate nō admittit: §. in maiore.

e ¶ In minozi. ad hoc. §. de tēp. in integ. re. l. vlti.
f ¶ Non cōputari. s. cum effectu: q̄ restituit. §. ho die ipso iure seruat ille. sus. vt. §. in quib. can. in integ. resti. nō est ne. l. fi. §m quosdā §. §m Jo. die ipso iure etiā veteri iure nō currere pscriptionē pupillo. ff. vel. xx. anno. vt. ff. de ac. re. do. bonefi. dei nec adulto. nā pozatione diui adriani. pbibet rerū ei⁹ alienatio. vt ff. de re. eo. qui sub tu. l. j. et. §. de pre. mino. l. j. ergo ꝛ pscriptio. vt. ff. de vb. sig. l. alienationis. in vsucapione ergo tm̄ rēmobiliū adultoz vt ipo iure non currat: addit Justinian⁹ ad pscriptionem in. l. predicta sanctimus. §. in quib⁹ cau. restitu. ꝛc §m opi. Joan.

Si posseſſio. ¶ Casus. Si rē meā lon go tēpo. iusto titulo bona fide possedisti tutus eris perpetuo: q̄ reipu. causa absenti vel alio causu forsuito nō obstet.

g ¶ Inconcussa. necp de facto necp de iure.
h ¶ Fortuito casu. et generaliter si de necessitate nō volūtate abfuit. vt ff. quib⁹ eg cau. ma. l. sed ꝛ si per ptorē. §. fina. ꝛ de mi. l. papinianus.

Ecp. ¶ Casus. Adutuaui tibi g. steti p. g. an. nec petij: an pscrip. lōgi tpis tueri te possis: q̄rit. Rñ. q̄ nō. q̄ psonali actioni longi tpis pscript. nō obstat.

i ¶ Actioi. simplici. vt. §. de cōstitu. pec. l. j. ꝛ. §. de neg. gest. aduersus. ꝛ arbi. tu. l. tutozes. vl⁹ migte vt. §. tu. j. bereditatē. nisi in casu vt digm⁹. §. ti. j. lynus. hec ergo pscripti lōgi tpōris in rebus tm̄ locum hz. Sed certe ꝛ psonales quedaz tollunt lōgo tpe imo bre uiori. vt ecce interdicta plura q̄ anno tollunt. vt ff. de interdic. l. j. in fine. ꝛ magime illud de glāde legēda quod triduo durat. vt. ff. de glan. le. l. j. Itē ꝛ actio qō metus causa quādoq; g. annis tm̄ durat. vt. §. de bis que vi ꝛc. l. si vi. Item redhibitoria. vj. mēsibus quāto minozis anno. vt. ff. de edil. edic. l. sciendum. §. finali.

Actiones q̄dā personales tollunt breui tēpore.

Hostibus. ¶ Casus. Dicit imperator in hac. l. q̄ si capti ab hostibus rem vsucapere incepisti: ꝛ eo reuerso vsuca. compleuisti habitur vtilis.

k ¶ Vel qualibet alia. directa dat cū nō est vsucapio cōpleta. Vel dic qualibet alia. §. vtili rescissoria cū est cōpleta. vt. §. de capti. l. ab hostibus. ꝛ. §. de rei vē. l. nullo. Vel dic qualibet alia scilz vtili siue sit cōpleta vsucapio siue nō. nā forte ante captiuitatē habebat tm̄ vtilē: q̄ emphyteota erat vt supficiari⁹. vt. ff. de rei vē. l. pretor.

k ¶ Vel qualibet alia. id est rescissoria. cū iam cōpleta est pscriptio.

l ¶ Factū. i. pscriptio rei.
m ¶ Opitulet⁹. possessori rei.

¶ Rescriptione. ¶ Casus. Si rem meā bona fide inter presentes. x. anñ. possedisti. vel. xx. iter absentes tutus eris: sed si aliquibus illoz. x. an. aberam causa reipu. illi subducent. nec cōputabuntur.

n ¶ Qđ tps. qđ pro sed. et dictio tēpus omittitur ꝛ postea ponitur cū illa dictione residuum.

o ¶ Rationis est. vt et. §. de resti. mili. l. qđ tempore. ꝛ. ff. ex qui. cau. ma. l. sed ꝛ §. fi. quotiens.

Ancim⁹. ¶ Casus. Si res militis dū est in expeditione vsucapiat⁹ vel prescribatur ila tpa qbus erat in expeditiōe subducent de medio. qđ bñficiū existēti i domo nō in expeditione sibi denegabit: sed cū est in expeditiōe sibi dabit bñficium: qđ als⁹ si alijs locis stet nō cōcedetur.

p ¶ Opitulari. vt. §. de adulte. l. §. quotiens.
q ¶ Adiuuantibus. vt. §. de resti. mili. l. §i.

¶ Si aduersus credito rem. ¶ Supra dixit de pscriptionibus que cōpetunt ⁊ vendicationes que iure dñij dant cōtinuatio. nunc de his que contra hypothecariā dantur.

Iuturnum. ¶ Casus. Adutuasti mihi g. obligauit tibi pignora: ea distragi: vel gs extraneus ea possedit. g. annis. an agente te hypothe. pro pignore cōtra possessoꝛe possit titulo pscrip. longi tempo. te repellere: q̄erit. Rñ. q̄ fic. §i vo ego an beres meus ea possideret nō obstaret tibi lōgi tpis pscrip. nibilomi⁹ nus primo casu aduersus me pro debito durabit personalis actio.

r ¶ Diuturnū. i. decē annoꝝ inter psentes. ex. annoꝝ inter absentes. vt. j. l. progi. sic accipitur insti. de vsucap. §. diutina.

s ¶ Inefficacem. quo ad effectum. vt. ff. de diuer. pscrip. l. creditori. §. prima facie est efficax. vt institu. de excep. §. j.

iuris tui irruisse[a] assecuras: tecp ob medēdi curam a comitatu nostro discedere nō posse palam fit: prefectus pretorio noster accersitis his quos causa contingit inter vos cognoscer. ¶ Non necessario autem petis ex longi temporis[b] diuturnitate[c] prescriptionez tibi non opponi: quando iuste absentie ratio et necessitatis publice obsequium ab huiusmodi prejudicio te defendat[d].

Adhinc. xxv. an. nō prescribitur. hoc dicit. Sed demum post minozem etatem. incipit. hoc dicit §m veram lecturam. vel sic. Prescriptio longi temporis non currit minozi. hoc dicit Salicetus.

Idem. aa. ꝛ. cc. Humidio recto ri italic. Lex. iij.

On est incognitum id temporis quod i minoꝝ etate trāfimissum est longi temporis q̄dem pscriptioni nō cōputari[e]: ea eñ tūc currere incipit qñ ad maiozem etatē dños rei peruenerit.

Contra absentē reipublice casu forsuito pscribitur lōgo tempore si possessio apud presentē semp ꝛ diu inconcussa fuit ablq; ꝛtrouersia. hoc dicit Bald. vel sic. Absente reipublice causa vel forsuito nō obstat pscriptio. b. d. §m Salicetū.

Idē. aa. ꝛ. cc. Crispino Lex iij.

Si possessio inconcussa[f] sine controuersia persecurauit: firmitatem suam teneat obiecta prescriptio/quam contra absentes vel reipublice causa: vel maxime forsuito casu[g] nequaq; valere decernimus.

Actioni psonali nō pscribitur longo tēpore. hoc dicit Bal. vel sic. Personales actiones regulariter nō tollunt lōgi tempꝛis pscriptione. hoc dicit §m Sali.

Idē. aa. ꝛ. cc. Januario. Lex. v.

Ecp mutui necp commodati aut depositi: seu legati vel fideicommissi: vel tutele: seu alij cuilibet personali actioni lōgi temporis prescriptionem obij ci posse certi iuris est.

Aduersus prescriptionem cōtra captum ab hostib⁹ reuersus potest restitui. ꝛ restitutus inētat directam quam pmo habebat. quādoq; intētat vtilem que appellat rescissoria. b. d. cōiuncta glo. Bal. vel sic. Reuersus de captiuitate rem non prescriptā vendicat actione directa: prescriptam vero vtili rescissoria restitutiōe prebabita. hoc dicit Sali.

Idem. aa. ꝛ. cc. Dulco. Lex. vi.

Hostibus capt⁹ ac postliminio reuersus: actione in rē directa vel qlibet alia[h] oñij vendicando: tpis aduersarij possessionem frustra times: cū aduersus eos qui restitutionis auxilio quacūq; ratione iuuantur hmōi factum[i] non opituletur[m].

Prescriptio longi temporis contra presentē finit annis decem contra absentem annis vigiti: de quo debet deduci oē tempus quod debet restitui beneficio restitutionis. b. d. §m Bal. Vel sic. Prescriptio longi temporis est decē annoꝝ inter presentes. ct. xx. inter absentes: tēpus tamen iuste absentie mediante restitutione subducitur. hoc dicit §m Salice.

Idē. aa. ꝛ. cc. cassandro. Lex. vij.

Rescriptiōe bona fide possidentes aduersus presentes annoꝝ decem/absentes autē xx. muniuntur. qō tēpus[k] si ex alicuius persona de petitoꝛij parte restitutionis prētēdatur auxilius deducto eo quo si quid fuerit gestum succurri soleꝛ: residuum tempus computari rationis est[l].

Militibus in expeditione degentibus aduersus pscriptionē contra eos inchoatā succurretur nō militib⁹ delicatis in domo ipsoꝝ manētibus. Bald. vel sic. Tempus absentie voluntarie vel psentie militibus nō suffragatur. b. d. §m Sali.

Impera. Justi. a. Odenne presecto pretorio. Lex. viij.

Sancimus bis solis militibus qui expeditionibus occupati sunt ea tm̄modo tempora: que in eadē expeditiōe percurrūt in exceptionibus declinādis opitulari[p] illis tēporibus per que citra expeditionū necessitatē i alijs locis vel in suis edibus degūt: minime eos ad vendicandū hoc priuilegium adiuuantibus[q].

¶ Si aduersus creditorem. Titulus. xxxvi.

Tertius possessoꝛ cōtra hypothecariam aduersus creditoꝛem pscribit lon go tpe. actio vo personalis ⁊tra debitoꝛē salua permanet. b. d. Bal. vel sic. Contra hypothecam pscribitur longo tēpoꝛe a qualibet possidēte excepto a creditoꝛe cui eius herede. b. d. cū. l. seq. §m Bar. vel sic. Extraneus pignoꝛ possessoꝛ titulo ⁊ bona fide pscribit hypothecarie actioni spatio tpis longi. personali cōtra debitoꝛem salua manente. debitoꝛ vo nec eius heres pscribit tempoꝛe longo. b. d. §m Sali.

Impa. Jozd. a. Venerio. Lex. j.

Diuturnum[r] silentiū longi temporis prescriptione corroboratum creditozibus pignus persequentibus inefficacem[s] actionē ꝛstituit:

Actiones q̄dā personales tollunt breui tēpore.

Successerunt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶Successerūt.vniuersali titulo:vt hic.nō singulari. vt.ff.ti.ij.l.sup. ī.l.i.progi.ī.d.de act.ī obli.l.est in arbitrio.

b ¶Incūbant.ī preterq̄ si fcōs creditor possideat.vt.j.de pscrip.ttt. annoꝝ.l.cū notiffimi.ff.j. Sed videtur nō prescribi hypothecarie.ī. annis.etiā ab emptore.vt.ff.de dā.infec.l.cū postulassem.in fi.que est contra. Sol.ibi creditor fucrat absens ex iusta cā hic psens. Vel forte fine iusta causa absens. Vel ibi interrūpit creditor p scriptionē. Vel ibi prius ceperat possidere possessor q postea emit q̄ res obligarenf. Vel ibi ḡrit sed nō soluit. Ité quare nō tollit hypothecaria per vsucapionē triēnij. vt.j.de pign.l.vsucapio. cū tollat pscriptione:vt hic. Rñdetur vsucapio est inducta vt dominiuꝫ querat.bene aūt qs pōt habere dñium:ī alī ba bebit hypothecariaꝫ.vt ff.de pigno.l.i.ff. q̄ cum prediū.ī.ff. de vsufruc.l. locū.ff.ti.pptietari'.ī.ff. de vsucap.l.iusto.ff. non mutat. Ät pscriptio parit exceptionē tm ī ptra omnē hominē:non aūt ḡrit dñium. Ité loquit hec lex de re īmobili cuꝫ de decē annis dicat. qd ergo si rē mobilē inter psentes.ī.annis posse dit bona fide et iusto titulo.nūquid tuebitur se aduersus creditorē hypothecariā intendentē: Rñ. ſm Jr.non:sed ſm Joā.ſic cū possit se tueri cōtra dñm multomagis cōtra creditorē.nō enim nocere debet ei:quia bene uiori tempore factus est dñs.vt.ff.de capti.l.i bel lo.ſ.ſi seruum.

Sī debitori. ¶Casus. Obligata tibi pignora dedi titio ī lon go tpe possedit:an possis agere aduersus titiū hypothecaria q pignoribus:querit.Rñ.q nō, nec poteris cōuenire titiū p debito:sed me tm. c ¶Probatū ſit.vt ī.ff.ō diner.pscrip.l.an vitiū.ī fi.ī.l.creditor.ī.ſ.l.pgi.

¶De quadriennij prescriptione. ¶Dicit de prescriptione q tuet empto rem:nunc de ea que ven ditorem scilz fiscum qui rem alienam vendit vt suam et de ea que datur aduersus eum.

Notum est. ¶Casus. Necessit titius fine herede: vnde bona sua erāt vacātia ī fisco denūtiata:ea possedi p quadrie nij:an fiscus a me ea auocari possit:queritur. Rñ.q non obstāte pscriptione quadriēnij.et hoc in prima. Idem est si princeps aliquā rem de vacātibus mihi dederit ī predicto tēpore possedi:q̄ non auocabitur a fisco nec alio.ī hoc in secunda.

d ¶Continuū.computandū a tēpore denūtiationis fisco facte ī quo vere ceperāt esse bona vacātia.si aūt ante denūtiationē velit cōputari tps:tic.ff. genī.anni sunt necessarij.vt.ff.de iur.fiſ.l.j.ſ.diuus.ī de diuer.ī tēp.pscrip.l.intra quatuoꝝ.ſ.j.ī.ff.ſi omiſ.causa testa.l.q aūt. ſ.q̄ ergo tps.ī hoc vbi non bꝫ titulū.alioqn mobilia triēnio.imo bilia decēnio vſucapiūtur:cū fiscus vbiq̄ psens sit. Vel dic.ḡ.inter absentes.vt institu.de vſucap.ſ.res.ī.ff. de vſucap.l.q̄uis.

e ¶Vacantibus.a tempore denuntiationis.vt.ff.de diner.et tempo. prescrip.l.intra quatuoꝝ.in princi.

f ¶Inchoandum.sed certe nec ante inchoatā perficere videtur.vt.ff. de di.pscrip.l.intra.in prin.sed dic ibi alius inchoauerat q̄ alij non prodest.

g ¶Largitate.facta ex bonis vacātibus nō petēte aliquo.vt.j.de pebo.l.i.in fine.lib.g.

h ¶Accessendos. nec stā tim qdē si legē vltimā.j. eo.inſpicies ſm Jr. sed ſm hāc post q̄driennīū.

i ¶Nec bis.potest hoc re ferri ad dictū pḡnīū.et q̄s dicit quoquomō:pu ta cū dedit impator alicui p aliq̄ priuilegiū.

k ¶Titulo.cuꝫ donauit vel vēdidit:ī fic titulus ad prescriptionē q̄drie nij nō prodest:ī fic repetit vt addat licet triēnij fic vt digi. Vel dic tertiū esse casum legis.q.d.nec ab alio inquietabitur vt ſ.progi.nec a fisco : vt h. ī adde hic differentiam quam digi.ſ.ſi aduersus fiſ.l.fina.

Omnes. ¶Casus. Olim si fiscus rez aliquā vendidit emptor patiebat multotiēs con trouersiā:vnde impera tor leo dederat priuilegiū quibuſdaꝫ nobilibus vt securi essent imperator Justinia.etēdit priuile giū per iñā.l. ad omnes emptores.vt quicunq̄ a fisco rē emeret ſtatim ſit securus. Jdē estſi impe rator aliquas res dona uerit:ita tamē q̄ domi nus rei aduersus fiscum intra quadriēnium ha beat regressum: postea non.et hoc in prima. Si vō emam rem aliquaꝫ a procuratore fiſci:ī ipe in instrumento cōſeſſus est sibi solutum:non potet postea opponere ex ceptionem nō ſolute pe cunie.ī hoc in ſcā.

l ¶Omnes.ſcz volumus ī accipe verbum perpo tiri quod est.j.

m ¶Quaſcūq̄ res. ſcili cet ſiſcales.ſi sequēs leg etiā ad priuatas princi pis extendit. Accur.

n ¶Cōparauerint. id est a fisco acq̄sierint quoli bet titulo. vt.j.l.pgi.in prin.ſic.ff.de ſtatu libe.l. ſtatu liberi.ſ.ſi.

o ¶Cōſecuti sunt.in hūc forte modum ſi quid ex his rebus que ſucceſſio nē titij ad fiſcum peruenerunt a fisco acceperit.ſi non fuerūt titij:et ſic nec fiſci facte ſunt:ſecurus tamen fis.Et ſic nota q̄ personalia priuilegia extendit ī facit ius cōmune ea esſe.

p ¶Cūctos.q.d.ita volumus esſe tutos priuilegio gñali ac ſi ſingulis donatarijs vel emptoribus ſingula ſpālia priuilegia ſup ſingulis reb ī patrimonijs indulta eſſent.vt.j.de pscrip.ttt.annoꝝ.l.oēs.in pn.

q ¶Ciuiles.ex lege duodecim tabularum.

r ¶Pretorias.edicto vel interdicto pretoris inductas.

s ¶Constitutionibus.principum.vt condictionibus ex lege.

t ¶Alias.vt in factum vel officium iudicis.

v ¶Adjoueri.vt.j.l.progi.ī institi.de vſuca.ſ.ſi.ī.ſ.de cōmuniū rerum alie.l.ij.immo videtur q̄ fic.vt.ff.de peti.here.l.nec ylla.ars.l.etiā.ſ. item ſi quis.que est contra. Sol.bec in rebus ſingularib⁹.illa in vni uerſitate.vel bic corrigit:vel bic ignoras alienam accepit. Item alis

Actiōi hypothecarie quāto tēpore prescribit ab emptore.

fiſc vbi ꝙ psens ſit.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

contra.vt.ff.de here.vē. l.i. Solu.vt ibi. Ité alia cōtra.ff. de li. causa.l. nō ideo. Sol. illa corrigit p hāc vel speciale ibi in li bertate. Accursius.

a ¶ Exercere. vt vtilē rei vendicationē vel hypothecariam quā intendere nt̄ directā cōtra possidentē niſi p̄uilegio esset fretus. vt.ſ.l. prōpi. fin Jr. Alij dant condictionē ex hac lege. Alij dant negociorū gestorū: quia ratā habēt vēditionem. vt.ff. de rei ven. l. mater. sed prima verior.

b ¶ Scrinium. id est statio. Vel dic. id est q̄ scrinio p̄sunt. Vel dic. id est notarij.

c ¶ Interueniētib⁹. apō procuratorem fisci.

d ¶ Securitatem. Jd est apocham.

e ¶ In arbitrio. vt.ff. de actio. t obli. l. ſicut. t est hoc speciale sicut t alia. Sed regulariter ſ. vt.ff. de nō nume. pecu. l. in cōtractibus. ſ. i. t. ſ. ij.

BEne. ¶ Casus. Si aliquis emebat a fisco statim securus erat vt in. l. superiori. nō ita erat quādo aliquis emebat ab imperatore aliqō prędium de p̄prio patrimonio suo: sed idem de cetero debet obseruari de eo q̄ emit a p̄ncipe: q̄ statim securus erit: t si p̄curator imperatoris/vel augustę vēderet non habet necesse p̄mittere de euictio. sed sufficit si fasit instrumentū. t imperator: ponat ibi signum suū. Ité si ante. l. istā imperator dederit aliquas res alicui loco religioso decetero erit securus.

f ¶ Prospectum est. vt ff. l. prōpi.

g ¶ Cōtrarium. nā credita fuerat fisci. nūc apparet aliena: ſicq̄ ea cuiꝰ citur.

h ¶ Snauiter. Jd est sapienter: inde ignauus. i. inſipiens.

i ¶ Dia principis. etiam quō ad p̄prietatem vt digit. ad. p̄incipi apud roncalia timore vel amore. t p̄to eo. ff. de offi. p̄to. l. barbari⁹. in fi. Sed Bulga. ſ. etiā ibidē. et h ſcpone ad p̄tectionez vel iurisditionē. ſic t lit toza romani imperij dicunt populi romani. vt ff. ne quid in loco publico. l. ij. ſ. iij. vnde codex me nō est p̄incipis: ſz mihi p̄to eo datur rei vendi

exercere[e] ita tamen vt post claſum quadrienniū nec sacratiſſimū fiscū licere fibimet gbuſlibet actionibus pulſare cognoſcant.

☞ Si officialis fiſci vendens cōſtreatur ſibi p̄retiū esse numeratū perpetuo est ſecurus emptor: nec p̄t sibi obiici exceptio non numerate pecunie. b.d. Bal.

¶ Ad hec fiſcalium rerū emptoribus cum rationibus iuſtitie cōſulentes iubemus: quotiēs competens ſcrinium[o] geſtis interuenientibus[c] diſtractarum rerum p̄tia ſese depoſuerit ſuſcepiſſe: minime post huiuſmodi ſolute pecunie depoſitionem emptores quaſi non numeratis pecunijs molestari/vel neceſſitatē bīdē emptoribus imponi (licet non ſolēnem consecuti fuerunt ſecuritatem[d]) ſoluta fuiſſe p̄tia probare. Sed cū ſit in arbitrio[e] p̄tia ſuſcipientis minime deponere ſese q̄ō non accepit ſuſcepiſſe: ita cōuenit nec emptores pleniſſimam ex huiuſmodi depoſitione ſuper p̄retij ſolutione ſecuritatē cōſecutos nullū (ſicut dictū est) vlteri⁹ p̄batio nis grauamē penit⁹ formidare.

☞ Ob. ā. progime statutū est in his qui emūt a fiſco eundē habet locū in his qui emunt vel alio titulo receperūt ab augusto vel p̄incipe vel eorū p̄curatoribus. b.d. fin Bar. vel ſic. Statuta in rebus vēditis vel donatis vt fiſcalibus q̄ in. l. p̄cedenti continentur vendicāt ſibi locū vt in rebus alienis vēditis vel donatis: vt p̄ p̄ijs ab imperatore vel eius coniuge. Et fiſcus vel p̄curator cēſaris non tenetur de euictione p̄mittere. b.d. Salice.

Lex. iij.

Imperator Juſti. a. Floro comiti rerum p̄iuatarum et curatori dominice domus: et Petro viro illuſtri curatori dominice dom⁹: t Odacedonio viro illuſtri curatori ipſius dominice domus sere niſſime Auguste.

BEne a Zenone diue memorie fiſcalibus alienationib⁹ p̄ſpectum est / ne homines qui ex nostro erario donationis vel emptiōis vel cuiuslibet alienationis titulo quicq̄ accipiūt: ſi quid circa cōtractum contrariū[a] emerſerit/vel euictionis/vel alterius inquietudinis gratia ad dominiū vel hypothecam reſpiciens aliquod ſuſtineant detrimētum: ſed aduerſus emptores quidem: vel donationem accipientes: vel per alios titulos alienationis quicq̄ detinentes minime q̄cq̄ actiones moueātur: ſz tantūmodo esse contra erarium/vſq̄ ad quadrienium tantum: quo trāſlapſo/neq̄ aduerſus fiſcuꝫ aliqua remaneat actio. Sed ſancimus hoc quidez in fiſcalibus alienationibus gnaiter[b] obſeruari: ſed nō ſimili mō rē fuiſſe obſeruatā circa eas res/ quę a ſacratiſſimis imperatorib⁹ non a fiſcalibus rebus: ſed ex p̄riuata eozum ſubſtātia procedunt q̄ō satis irrationabile est: que eſſi differentia introducitur cum oīa p̄incipis[i] esse intelligantur: ſiue ex ſua ſubſtātia/ſiue ex fiſcalibus fuerit aliquid alienatum: eodēq̄ modo et ſi a ſereniſſima augusta aliquid alienetur quare nō eadez vtatur p̄rogatiua: Sed curatores[k] nostri per quos solem⁹ ſubſtātiam nostrā gubernare neceſſe habent in vēditionibus rerum t euictionem t alia que sunt p̄riuate vtilitatis pacta emptionalib⁹ inſtrumētis addere: vel quaſdam tales obligatiōes in alienationū inſtrumētis agnoſcere: vel in permutationibus vel in trāſactionibus ſi t hoc fuerit celebratū: hoc enim est eoz qui nec maiestatē imperialem agnoſcūt t quātum[l] inter p̄iuatam fortunam et regale culmen mediū est: et nostros[m] curatores per quos res diuinarum domuum agūtur aliquibus iniurijs vel dānis afficere conantur.

¶ Que omnia reſecātes per hāc generalem t in perpetuū valituram legē ſancimus oēs alienationes de aula procedētes: ſiue a nostra clemētia ſiue a ſereniſſima augusta p̄iuge nostra: ſiue ab his qui postea digni fuerint nomine imperiali: ſiue iam alienatū quidem est: ſiue postea fuerit: ſine oī inquietudine permanere: ſiue rescis per nos metipſos: ſiue per p̄curatores ex epiſtalmate[n] tamē nostro fuerint affignate. ¶ Et nemo audeat eos qui res accipiunt per quēcūq̄ titulum alienatiōis/ſiue mobiles ſiue immobiles ſeu ſe mouētes: vel iura incorpozalia vel panes ciuiles[o] iudicijs afficere: vel ſperare aliquam cōtra eos esse ſibi viam apertā: ſed oīs aditus p̄ecludatur: oīs motus t ſpes eius petulantie. ¶ Sed aduerſus domos nostras habeant intra quadrienium tantū ſm imitationē fiſci ſi quas exiſtimāt posse ſibi cōpetere actiones in rem[p] vel hypothecariā vt ex nostra iuſſione[q] cauſa moueatur t competētem mercatur esse cum. Q; ſi quadrienium fuerit emenſum nec aduerſus domum nostrā habeat quis quācūq̄ actionem. ¶ Quia igitur[r] multa ſcimus tam nosmetipſos q̄ ſereniſſimā augustā coniugem nostrā varijs perſonis iam donaſſe et vēdidiſſe/t per alios titulos aſſignaſſe: cum maxime ſacroſanctis eccleſijs t xenonibus t p̄thochijs t epiſcopis t monachis t alijs innumerabilib⁹ perſonis et eandem liberalitatem ex nostra ſubſtātia ſiue ſereniſſime cōiugis nostre esse cōfectam: ſancimus etiā eos firmo iure habere q̄ō cōſecuti ſunt: ita vt cōtra illos quidem nulla moueatur actio. intra quadrienium autē ex p̄ſenti die numerandū pateat oībus aditus p̄tra nostras diuinas domos ſuas actiones ſup eiſdē reb⁹ mouere: ſciturīs q̄ p̄fato quadrienio finito neq̄ aduerſus domos nr̄a aliqs eis reſcruet regreſſus. ¶ Cum enim[s] multa p̄iuilegia augusta fortuna meruit/t in donationibus ſine inſinuatione geſtorū omnē firmitatem[t] ba

catio directa: nō p̄incipi. Accurſius. Additio. Addas ħ glo. ſ. in p̄oemio. ff. oz.

a Snauiter quid ſit.

b Principis ſunt oīa qualiter i telligaſ.

c Exercere. vt vtilē rei vendicationē vel hypothecariam quā intendere nt̄ directā cōtra possidentē niſi p̄uilegio esset fretus. vt.ſ.l. prōpi. fin Jr. Alij dant condictionē ex hac lege. Alij dant negociorū gestorū: quia ratā habēt vēditionem. vt.ff. de rei ven. l. mater. sed prima verior.

d Scrinium. id est statio. Vel dic. id est q̄ scrinio p̄sunt. Vel dic. id est notarij.

e Interueniētib⁹. apō procuratorem fisci.

f Securitatem. Jd est apocham.

g In arbitrio. vt.ff. de actio. t obli. l. ſicut. t est hoc speciale sicut t alia. Sed regulariter ſ. vt.ff. de nō nume. pecu. l. in cōtractibus. ſ. i. t. ſ. ij.

h Prospectum est. vt ff. l. prōpi.

i Cōtrarium. nā credita fuerat fisci. nūc apparet aliena: ſicq̄ ea cuiꝰ citur.

k Sz curatores. adhuc lege interrogatione vſq; illuc. hoc enim ꝛc.

l Et quātū. repete non agnoſcunt ꝛc.

m Et nostros. ſubaudi coz/qui p curatoris ꝛc.

n Epiſtalmate. ſignum quod impator facere ſolet. vel ſcriptura quā ipe princeps ſcribit. Epiſtalma quid notat.

o Panes ciuiles. id est p̄bēdas vel redditus.

p In rē. hic dicit Jr. et Pet. dari non domino actionez in rem. Sed tu dic vtilē vel condictione ex lege. vt.ſ.l. p̄i. digit.

q Juſſione. id est permiſſu ſicut libertus vocat patronū i ius. vt.ff. de in ius vocā. l. venia. t dabit p̄inceps iudicez t ſubijciet ſe. vt.ff. de offi. eius cui manda. est in. l. t ſi p̄ctor. vel de his que vendite ſunt vt fiſcales erit ſub p̄curatore ceſarisvna cum p̄fide. de bis q̄ vt ſue erit ſub p̄curatore fiſci. argu. ā. ſi aduer. fiſ. l. ij.

r Quia igitur. futuris poſt legē iſtā alienatiōibus p̄ſpexit: hic p̄oſpicit p̄teritis t ante legē iſtam factis alienationibus: ſuecp̄ p̄uiſionis cauſam p̄emittit.

s Cum enim. nō valet hoc argumētum q̄ alia ſunt conceſſa ergo t hoc concedatur: ſed ſic dicit ſancimus.

t Firmitatem. vt.ſ. de dona. ſancimus.

Donauerit.

UNIVERSIDAD DE VALLADOLID

a ¶ Donauerit.vt.ff.de dona.inter vi.& vxo.l.penulti.& ad boc.ff.de bo.que libe.l.penul.

b ¶ Tua.loquitur prefecto pretorio.

c ¶ Jnfulas. Arg.q nō valet priuilegiū principis ante coronationē. Jte no.cū coronandū. Accursius. Additio. Videas glo.in vbo regeo. ibi. & glo.in vbo regis. in de.romani.in.ff. poro. de re iudicata.

¶ Ne rei dñice vel tēpio rum vendicatio tē.

Epenumero. ¶ Casus. Si serui vel coloni reipub.re cesserūt de pdiis: & facti sunt milites: & log.tēpo. spatio i militia steterint qd iuris sit: q̄rit. Rñ. q̄ debent spoliari cingulo militie & reuerti cū filijs & nepotib⁹ ad pdia fisci.

d ¶ Coloni q̄.i. ascriptitij.

e ¶ Soboles.fic.ff.de agri. & censi.l.cū satis.in prin. ff.li.lib.xi.

f ¶ Summota.i.inducta adhuc.ff bodie est inducta ff scriptio.gl.annot. argu.l.ti.j.l.oēs. que est cōtra. Vel est speciale in principe cū bec videam in ciuitate.vt.ff. de sacro san.eccle.l.vt inter diuinum.& sic non currit prescriptio.vt in huiusmodi titu.vt.j.titu.i.l. prescriptionem. & ff. de fun. limi.l.fi.lib.xi.& de fugi. col.l.fi.eo.lib.

Uiersas. ¶ Casus Coloni principis vendiderūt predia sua an possunt prescribi queritur. Rñ.q̄ non. sed imperator dabitur facultas ea vēdicandi: nec cogitur refundere ptiū emptoribus.

g ¶ Dñici.i.principis.

b ¶ Lōgi tēporis. Quid de longissimi? Rñ. in tēplis. Jtem et in ciuitate centum annorum statutum est. sed posita & vltimo ad.gl.ānos est recursum in templis.vt.ff. de sacrosan.ec.l.fi. & in aut. quas actiones.

i ¶ Liceat. a fisco vendicante/siue emptor sciuit rei additionē: siue non. vt ff. de rei vē. fi mācipium. si vō dicas a vēdēte: tūc ꝛgiges & ēptor: tunc fuit scies & hoc dicit iniqs: & sic amittit talis emptor ptiū: vt hic.ff.ti.j.l.i. ff. de euicti. fi fundū. nō tñ lucrat venditor: scies/ sed habet fiscus: ignoraꝫ autē a vēditore repetit. vt.ff. de actio. empt. in.l. emptorē. ff. si.ff. de iur. fisci. lucius. in fi.

Emptor q̄s̄ pretiū amittit nec illis vēditor in crisacit.

Sq̄ qua. ¶ Casus. Si aliqs occupauit predia imperatoris debet ea restituere. nec prodest si impetret priuilegium per fraudem vt liceat ei possidere.

k ¶ Si qua vnq̄.i. si quandocūq̄. als in cipit: si qua loca.i. si quecūq̄.

l ¶ Occupauerit. veterum censum minuendo sua professione.

m ¶ In sua iura.i. ad primū emphyteotam et ad consuetum censum.

bentibus: et super rebus quas p tempore serenissimus pncepsdiuine auguste constante matrimonio donauerit[a]: vel ipse a serenissima augusta per donationis titulum cōsequatur: vt maneat illico donatio plena nullo alio confirmationis tēpore expectando: ita & hoc videatur imperiale esse priuilegium. qui enim suis consilijs suisq̄ laboribus p toto orbe terrarum die noctuq̄ laborāt: quare non habeant dignam sua prerogatiua fortunam? ¶ Que ergo pro augusto bonore & cautela res accipientium nostra statuit eternitas/ bec tam sublimitas tua bq̄ ceteri oīes iudices nostri obseruare festinent ex eo tempore valitura quo nutu diuino imperiales fuscepimus insulas[c].

¶ Ne rei dñice vel temploꝝ vendicatio tēporis prescriptione sub mouetur. Titu.xxxviij.

Serui liberti et coloni principis de eiusdē possessionibus recedentes ac eorū soboles nullo tēpore prescribuntur. sed si ad aliquā militiam aspirant debent equi. b.o.fm Bal. vel fic. Serui liberti vel coloni principis & eorum soboles indebite ad aliquā dignitatem obrepentes ad statum pristinū debent retrahi omni prescriptione semota. b.o.fm Salice.

Impa. Ua. & Ualen. aa. ad Pro bum pfec. pteto. Gal. Lex.j.

Epenumero precedentiū est vt serui/ atq̄ liberti: coloniq̄ p terea rei nostre nec non etiā eorū soboles[e] ac nepotes q̄cūq̄ de nostris possessiōibus recessissent ac se ad diuersa militie genera ptulissent: cingulo in quo obsequerant fraudulenter exuti: si ad aliqs fortasse trāscenderint dignitates oī temporis diffinitione summota[f] nostro patrimonio reddantur.

Res emphyteoticarie cesaris reipublice vel templorum nullo titulo onerosō vel lucrativo alienari possunt vt prescribantur immo a comparantibus auocantur sine restitutiōe pretij. b.o. Bal. vel fic. Si quis de colonis vel de emphyteoticis principis vel templorum terram vendidit cessat longi tēporis prescriptio vt terra restituta emptor: sciens non habeat facultatem pretiū repetendi. b.o. Salice.

Impera. Uale. Theo. et Archa. aaa. Dextro comiti rerum priuatarum. Lex.ij.

n ¶ Preiudicio.i. vt noui non preiudicent veteribus. Accursius.

o ¶ Incubatio. possessionis.

p ¶ Louella. que continet dominij translationem.

q ¶ Poterit. nec in censu minuendo. vt ff. titu.j.l. cōperit. & j. de fun. et fait. rei dom. l. fi. lib. xi.

Uiuersas terras que a colonis/siue emphyteoticarijs dñici[g] iuris reipublice vel iuris sacroꝝ tēploꝝ in qualibet p uincia venditevel vllo alio pacto alienate sunt ab his qui perperā atq̄ otra leges eas detinēt: nulla lōgi tpis[h] prescriptione officiēte: iubemus restitui: ita vt nec pretium quidem iniquis comparatoribus reposcere liceat[i].

Diminutio census soliti non obstante rescripto & temporis cursu ad pristinū statum debet reduci. hoc dicit. & babet duplicem lectu. Sali. vel fic. Diminutio census soliti ad modum consuetum reducitur rescripto obtento illicito nō obstāte. hoc dicit fm Jaco. but.

Impera. Archa. et Ilo. ad Pa. co. do. Lex.iij.

Sq̄ qua vnq̄[k] loca ad sacruꝫ dñium pertinētia cuiuslibet temeritas occupauerit[l]: fm veteris census fidē in sua iura[m] retrahantur. ¶ Rescripta igitur obreptionib⁹ impetrata cū prescriptione longi temporis & noui census preiudicio[n] summoueabit auctoritas tua: atq̄ ita oīnia suo corpori que sunt auulsa restituet: neq̄ eīm incubatio[o] diuturna aut nouella[p] professio proprietatis nē pi uilegium abolere poterit[q].

¶ De prescriptione.xxx. vel.xl. annorum. Titulus.xxxix.

Si fiscus vendit rem alienam vt alienam minus solenniter potest peti recisio per dominū si non obstet sibi prescriptio vel exceptio. hoc dicit fm Bal. vel fic. Res vendita propter tributa non soluta non obseruatis omnibus solennitatibus vendicat nisi. xxx. annoꝝ prescriptio interuenerit. b.o. fm Bar. vel fic. Fundus ob tributa non soluta venditus: si in venditiōe non fuerint seruata: vel nō interuenerint a iure requisita vēdicatur nisi. xxx. annis sit prescriptus: nec pretium scienti reddit emptori. hoc dicit Sali.

Imperatores Diocle. & Maxi. aa. Arriane. Lex.j.

Um assecuerastre ad sentē[r] eos q oculos pdijs tuis impoſuerāt[s] operā dediſſevt ſi anonarie collationis[t] pretextu vili ptio[u] ab officio preſidali pdia tua diſtraherent? ſi legitimi tpis ſpatiū[x] ex venditionis dic fluxit: qui puinciam regit inter vos cognoſcet: et qō publico[y] iuri preſcriptum[z] eſt ſtatuet[a]. ¶ Sinauté nondū ex die publice

Venditio precioꝝ ppter tributa non soluta vt valeat q̄s requiruntur.

Actiones olim erāt perpetue.

y ¶ Publico.i. prescriptionē otra ius publicū. i. actionū perpetuitatem inuentā sua sua firmabit absoluendo possessorē. Accursius.

z ¶ Prescriptum. id est preiudicautm.

a ¶ Statuet. puta absoluendo possessorem.

De prescriptiōe.xxx. vel.xl.annoꝝ. ¶ De ptescriptione longi tēporis dictū est: sequitur videre de lōgissima. & qñ locum bēat ꝑscriptio.xxx. annoꝝ: & quando locum habeat ꝑscriptio.xl. annorum: & quis sit effectus earum. Also.

Lōtinuatio.

Um assecuerastre. ¶ Casus. Possidebas predictū tributariuꝫ pro quo singulis annis soluebas tributū fisco: cū esses absens per aliquot annos vicinus tuus nūtiauit procuratori fisci q̄ in solutione tributoꝝ lōgo tempore cessaueris. & ipse predictū illud distraxit vili ptio: an reuersus possis restitui ad pretiū: queritur. Rñ. q̄ si emptor. xxx. an. possedit amodo non audieris petens predium. Si vō tēpus nō effluxerit poteris vēdicare: nec emptori pretiū q̄s dedit refundes: si pbaueris q̄ dolo & fraude accessit ad predij emptionem.

r ¶ De absente. idem est si tē psente. & ad maiorē exaggeratiōnē dicit.

s ¶ Impositerāt. inuidē tes quia fertilis erat tibi seges fic. et. & man. l. p diuersas. in princ. vnde Ouidius. libro de arte. Fertilior seges est alienis semp in agris. Alicinumq̄ pecus grandius vber habet.

t ¶ Collatiōis. que collatio soluta erat: et fic non debebatur. vt habeat locum q̄ in fine dicit.

v ¶ Vili pretio. non ergo interuenerit que debuerit interuenire cū q̄nq̄ sint necessaria in tali vēditione. & q̄ debitum sit et cessatum sit. & q̄ bona fide res vendatur: et q̄ iusto pretio que hic non fuerūt. Jtem q̄ res fuit bastetur: et q̄ presidis auctoritas interueniat. vt. ff. si propter pu. pensi. l. ij. & iij.

x ¶ Spatium. qō est legitimum tēpus cū perpetue erāt actiones tēpore huius legis. vt instit. de perpe. & tēp. act. in pnci. Respon. forte erat centū annoꝝ vel. gl. vt arg. j. l. prop. Sed bodie cōstat esse. xxx. annoꝝ. vt j. eo. l. iij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Sequetur. faciẽdo. ſ. rem reſtitui. Sed qualiter hoc: immo ſtatim fiſco ven dente rem aliena an ſtatim fit b emptor: ſecurus,

fuit ſecurus emptor. vt. ſ. de quadrien. præſcrip. l. ſi. Rñ. ibi vendidit fiſcus vt ſuam: hic vt aliena. c ideo oportet vt preſcribat cum nõ interueniant ea que debebant interuenire.

b ¶ Reſtitui. nec a vendicãte nec a vẽditore: c ſic amittet. vt. ſ. de litig. l. vlti. ſ. fi. et. ſ. de euict. ſi ſcies. Sed videt q̃ a vẽdicante. vt. ſ. fi ven. pig. ag. l. i. q̃ eſt. ſ. So. hic do lus dedit cauſam ſctui. ibi icidit. Sed ñ emptor ſciuit venditorẽ non ba bere ius vẽdendi: ibi tã tum in ptio fraus habita eſt. Tel verius ibi pre tium ꝓuerſum fuerat in vtilitatem oñi. vt. ſ. fi. de rei ven. l. emptor. vt. ſ. de prediis mino. l. vtere. ñ nõ: q̃ ſoluta fuerat annona. Item ſimiliter videtur q̃ a vẽditore reba beat ꝓtiũ. vt. ſ. cõmu nia de lega. l. fi. ſ. fi. q̃ eſt cõtra. Sol. ibi diſtrahit oñs: hic non oñs: vel ibi fuit ſtipulatus: hic non. Itẽ ſ. ſ. q̃ metus cauſa. l. inj. Sol. vt ibi.

Ter. l. male agit hec lex põit caſum inq̃ nõ currit preſcriptio. Alios caſus põit glo. in. c. cũ nõ liceat. ex tra ꝺ preſcp.

Alle. ¶ Caſus. Lo casti prediũ tuum p certa mercede: tenuit poſſeſſor: illꝰ. ggg. vel. gl. an. r ita ſe oñm dicit. ſi ſcripſerit: an poſſit pre ſcribere: arb. Of ꝙ nõ. q̃ male eſſet oño pdũ q̃ cõpelleretur pdũ ſuũ amittere: r aliq̃ egpel lere bonos r vtiles colonos et non idoneos ſibi ſubrogare: vel q̃ cõpelle ret oñs q̃libet anno vocare teſtes: r cotidiis ꝓte ſtari ſe oñm eſſe: nec obſtat leg. ſtantini q̃ dicit q̃ ſi aliquis poſſedit prediũ. ggg. an. q̃ ſit ſecurus: nec requiritur initium poſſeſſiõis ab eo: q̃ illa intelligẽda eſt in eo q̃ ſibi r nõ alij poſſedit: ſ colonus iſte nõ ſibi ſ oño poſſedit: vt ſcribere nõ potuit.

c ¶ Male agitur. i. male agreretur ſi hoc eſſet.

d ¶ Poſſidẽtibus. large hic ponit ꝑcario poſſidentẽ vt emphyteotã cõprehendat. vt. ſ. eo. l. cũ notiſſimi. ſ. fi. q̃ ſ ꝓtractũ quidã ꝑcariũ appellant. Itẽ colonũ. vt in fi. huius legis. Itẽ cõmodatariũ r depoſitariũ. nam oẽs iſti ꝑcibus ꝓtectis poſſidẽt. In vero aũt ꝑcario ſibi loquit ſi oño cõceſſit ſolã detẽtationẽ ſiue ſolã naturalẽ poſſeſſionẽ q̃ ꝓh. vt. ſ. de acquirẽ. poſ. põponius. ſ. ſi is. r. ff. de ꝓca. l. r bꝫ. ſ. cũ. r. l. certe. ſ. j. * Sinaute ciuilẽ r naturalẽ ꝺcederet ſcriberetur oño ſpatio. ggg. annoꝝ. vt. ſ. eo. l. pri. Eſt aũt ratio ꝑdicto: quare nõ ꝓſcribit oñs: q̃ ipſi habẽt poſſeſſionẽ. q̃ poſſidẽti nõ currit ſpriptio. Sed bene dico q̃ actionẽ ꝑſonalẽ. i. eꝫ locato vel cõmodati vel depoſiti poſt. ggg. an. nõ pt intẽtare ad rem recuperandã vel. p ꝓtexto tpe ad aliqd. ſ. vti poſſidetis inter dictũ vel rei vendicationẽ intẽtat ad poſſeſſionẽ recuperandã: q̃ in poſſeſſione non poteſt ei impugnari ſpriptio. ggg. an. vtpote cũ ipſe ſemp poſſidebat. r boc ſi dicas naſci eas ex tpe ꝓtractus. ſi aũt ab eo tpe tñ quo cõmittitur dolus vel cul pa: ab eo tpe tñ incipiet preſcribi perſonali actione.

e ¶ Et eos. ſcꝫ colonos precario detinentes.

f ¶ Non liceat. ſcꝫ dominis.

g ¶ Cum leg. Reſpondet tacite obiectioni.

h ¶ Conſtãtiniana. quã nõ habemus: quã quidã tam praue interpretabantur vt eꝫ ea deferrent colonis tempotis ꝓterogatiuam.

i ¶ Non requiri. Quidã libri habẽt nõ requiri. r tũc dic initiũ. i. titulum vel bonã fidẽ. fic r. ſ. q̃ cõ co. l. fi liberã. r. ſ. de agri. r cẽſ. l. cũ ſcimus. ſ. fi. lib. gi. nam ſufficit ſola longeui tpis poſſeſſio. Aliꝫ habent ſine non. r tunc dic requiri. i. q̃ inceperũt poſſidere. hic enim bene requiritur. vt arg. ſ. de pig. act. nec creditores. r. ſ. cõmodati. l. ij.

k ¶ Sibi. i. ita ſibi q̃ non alij. at colonus non ſibi: ſed alij poſſidet. fic r. ff. de vſucap. l. pignori. j. reſpon. r. ſ. de vſufruc. l. neq;. igitur nõ habet in eis locum leg conſtantiniana.

l Colonus nihil ſolnés an ꝓ annis ꝫ nihil ſoluat: vt ꝺ. r. ff. de vſu. l. cũ qdã. ſ. diuus. fin nos. Sed ad. ꝺicit ſ. Arg. ff. de acq. poſ. l. ꝙuis. j. ſ. j. r. ff. de vſuris. cũ quidã. ſ. venditionis legitimum tempus trãſimiſſum ſit: iudex (examinatis allegationibus tuis) qõ rei qualitas dictauerit ſequetur. a ¶ Non ignarus ſi iniuſtã eſſe emptiones ꝓſperarit: ꝓtectus qõ ꝙ vitioſo cõtractu datũ eſt ſm principaliuꝫ ſtatutoꝝ tenoꝝ malefidei emptoribus reſtitui non oportere.

¶ Qui non poſſidet nullo tempore preſcribit. boc dicit ſm Bal. Tel fic. Qui ꝓ alio poſſidet nullo tempore ſcribit. boc dicit Barto. vel ſic. Primo rationem ſue intentioni contrariam remouet: aſſignando cauſam vſq; ibi: nemo igitur. Secũdo annectit ſuam intentionem tacitã decidẽdo queſtionem vſq; ibi: ne cogantur. Tertio ſubiũgit rationem ſue deciſionis vſq; ad finem. r boc dicit. Poſſidens alijs nõ preſcribit ibi. Salice.

Impera. Male. ct Valens. aa. ad voluſia. Lex. ij.

Male agitur c cũ oñs ꝑdiorẽ ſi tãta ꝑcario poſſidẽtib d ꝓrogatiua deferꝫ: vt eos e poſt xl. annoꝝ ſpacia qualiber rõne decurſa inquietare nõ liceat f. ¶ Cũ lex g cõſtantiniana h iubeat ab his poſſeſſoribus initiũ non requiri i qui porꝰ ſibi k alij poſſiderent. ¶ Eos aũt poſſeſſores nõ cõuenit appellari/qui ita tenẽt vt ob hoc ipm ſolitã debeãt l ꝓeſtare meredẽ. ¶ Nemo igit q̃ ad poſſeſſionem ꝺuctor accedit diu alienas res retinẽdo ius ſibi ꝓpꝛietatis vſurpet m. ¶ Ne cogantur oñi aut amittere que locauerint: aut conductores vtiles ſibi fortaſſis excludere: aut annis omnibus n ſup dominio ſuo publice ꝓtestari.

m ¶ Actio ꝑſonalis non durat niſi annis ggg. niſi fuerit iterrupta pupillari etate: vel executiõis miſſione. boc dicit vſq; ad Lomnes. ſm Bal. vel ſic. Omnes actiones que minori tẽpore nõ tollũtur. ggg. annis tolluntur que ꝑſcriptio tempore pupillaris etatis ceſſat r ꝺomit. b. ꝺ. Bar. vel ſic. Omnes actiones que minori tẽpore non ſunt limitate. ggg. annoꝝ. xj. preſcriptione tollunt que nõ currit pupillis. r interrũpitur ꝑ miſſionẽ executoris. b. ꝺ. Salice.

Imperato. Sono. et Archa. aa. Aſclepiodo. pfec. pteto. Lex. iij.

S Icut in rem ſpeciales o ita de vniuerſitate ac perſonales p actiones vltra. xxx. annoꝝ ſpatiũ minime ꝓtendant. ¶ Sed ſi quas res q vel ius r aliquot poſtulet vel ꝑſona qualicũq; s actione vel ꝓſecutione t pulſet nihilominus erit agẽti. xxx. annoꝝ ꝓſcriptio metuẽda. ¶ Eodem iure etiam in eius valẽte perſona qui pignus vel hypothecã non a ſuo debitore u: ſ ab alio per longũ tẽpus poſſidente w mittur vẽdicare. ¶ Que ergo antea non mote ſunt q̃ nõ. q̃ talis erat in iure: r ideo non eſt audiendus. r boc in quinta. In ſuperiori. l. dictũ eſt qualiter oĩs actio tollitur. ggg. annis: ſ nõ recit mentionẽ de qualibet actione in ſpecie: ꝺicit hic ꝙ ita feruat in oĩ actione q̃ dictũ eſt ibi tanq̃ ſi eꝫpreſſiſſet omnẽ actionẽ. q̃ nullũ ius nec publicũ: nec priuatũ durat vltra. ggg. vel. gl. an. r qui ꝺicto tpe poſſedit: ſecurus eſt oñmodo ſine ꝓtouerſia poſſideret: q̃ ſi aliquis poſſedit rẽ meã r ꝙueni cũ interrupta eſt preſcriptio p litẽ conteſta. Item ſi aliqs ſtetit per tantũ tpꝰ in libertate ſecurus eſt.

o ¶ Sicut in rẽ. Ita ergo erat ſpriptio ſ. ggg. an. fm Jr. Aliꝫ ꝫ hꝫ bac lege pmo inducit. vt. ſ. l. ſ. be aũt actiões. r inſtit. de perpe. ac. in pn.

p ¶ Speciales. ſpeciales in rem ſunt. g. directa in rẽ publiciana. Itez vtilis in rem que daſ ſupficiario. vt. ff. de ſupfi. l. i. ſ. q̃ aũt ait. Item ſeruiana: r quaſi ſeruiana: cõfeſſoria: negatoria. vtilis in rem que daſ metũ paſſo in rem ꝓtendicialis: r illa vtilis que datur emphyteote.

q De vniuerſitate ſunt quatuor: in rem r in perſonã. vt petitio hereditatis. familie herciſcunde: bonoꝝ poſſeſſoria: hereditatis petitio vel fideicõmiſſaria hereditatis petitio. vt patet. ff. de rei ven. l. j. in pn. Sed cõi diuidũdo licet ſit migra: tamen non eſt vniuerſalis. vt. ff. cõi diuidũ. l. iiij. Sunt aũt quedã mere ꝑſonales de vniuerſitate vt actio eꝫ teſtamento q̃ datur fideicõmiſſario. Item actio eꝫ empto que daſ cõtra venditorẽ hereditatis. Perſonales aũt alie infinite ſunt.

r ¶ Perſonales. vt condictio certi eꝫ numeratione.

s ¶ Ultra. nam. ſ. multe ſubſtitunt. vt. ſ. ea. l. j. ſ. be autem.

t ¶ Res. ſcꝫ corporales.

u ¶ Vel ius. vt ſeruitus que incoꝛporalis res eſt. vt inſtit. de rebꝰ cor. in fi. ſed quomodo iuri incoꝛporali vel actiõi perſonali preſcribitur cum ab aduerſario nil poſſideatur? Rñ. quaſi poſſidetur. vt. ff. de petitio. here. l. regulariter. Accurſius.

v ¶ Qualicũq; actione. vt ad eꝫbibendum.

w ¶ Perſecutiõe. eꝫtraordinaria veluti de fideicõmiſſo qõ fit iudicis officio. ſecus in eꝫceptione. vt. ff. de doli eꝫcep. l. pure. ſ. fi.

x ¶ A ſuo debitore. vel eius herede vel creditore alio qui poſſedit viuente cõi debitore. vt. ſ. eo. cũ notiſſimi. in pn. r. ſ. j.

y ¶ Poſſidente. mala fide alioquin tolleretur longo tempore. vt. ſ. fi aduerſus creditorem. l. j. Sed an eſt malefidei quia ſcit obligatum? Videtur ꝙ nõ. vt. ff. de acquirẽ. poſ. ſi quis fundum. in fine. Sed dico ꝙ dominium

Precaria poſſeſſio large quã doꝛ capitur.

* Aduertas q̃ doct. teſte bar. ſi dicit. ſ. iſti gl. nã licet ꝑcario poſſideãs vtroſq; iure poſſidentẽ ſemper dominũ recognoſcit vt ſi ꝑcibat ex cõtributo iuris ꝓprietatis r ſicut dicit muo in cẽg phyteota r colono: pterea tã re cognitio inferrũpet ꝓſcriptiones r capit. vt. j. eo. l. cũ notiſſimi. ſ. fi. mkromagiſtꝛ h incboari eã impedit ab initio.

scribere poſſit.

Actiões reales ſũt decem.

Actiões in rẽ vniuerſales ſunt quatuor.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

ꝙ dñium ꝑscribit: vt ibi. ſʒ non hypothecarie actioni. Vel hic loquit de eo male fidei q̄ sciebat rē alienā nō debitoris esse. p̄ma verior. Acc.

a Jugi. id est continuo.

b Facultatē. s. quo ad effectū. i. per exceptionē. nam tēpus ipso iure non tollit actionē. vt. ff. de act. ꝛ obli. l. obligationū fere. §. placet.

c Nec sufficiat. scʒ illis ad interrumpendā prescriptionem.

d Precibus. et sic ꝯ. s. quando li. princi. da. l. j. sed ibi est speciale ī quibusdā actionibus pretorijs ꝛ annalibus ꝛ penalibus. vt in eo. ti. l. ij.

e Per annotationem. ad differentiam consultationis.

f Allegasse. illō respōsum.

g Deposita. etiam sine rescripto et coram ordinario.

h Per executorem. per executorē ergo fit interruptio. * in. xxx. annis: vt hic. ꝛ. j. ea. l. cū notissimi. in princi. aliter non. vt. ff. pro emp. l. alienaʒ. Sed an sit necessarius libellus vt coram ordinario: Jr. ꝙ sic. vt. s. de lit. contest. aut. offeratur. in fi. Nos cōtra: vt hic. et. j. eo. cū notissimi. in prin. sed certe videtur ꝙ nec etiam per executoreʒ. vt ff. de eo per quē fac. est. l. fi. in prin. ꝛ. ff. quibus ex cau. ma. l. ait p̄tor. in fi. ꝛ. l. sequen. que sunt contra. Sol. ꝯm vetera iura nō fiebat per executoreʒ interruptio: hodie sic. et ita hec lex corrigit illas. nec obstat huic solutioni. ff. de acti. ꝛ obli. l. constitutionibus. vbi videt etiaʒ veteri iure fieri interruptio: quia ibi loquitur in pretorijs ꝛ annalibus et p̄cibus principi porrectis. Vel veri⁹ ibi non dicit perpetuari: sed ad heredes transire. Vel solue secūdo dicta contraria: quia ibi nō fuit facta citatio: sed tantū recepta satisdatio iudicio sisti. qd placet. Vel dic ꝯm Joā. ꝙ hic dicit in actione in rem tantū loqui: ꝛ in ea illa vetera iura corrigi: in alijs non. Quarti dicunt prescriptionē interrūpi per executorē. sed nō perpetuari actionem in triginta annis vt ibi dicit. vnde et si annalis erat actio anno tolletur si post executoris conuentione actor desistet anno agere.

* Concor. gl. vnica. in medio. extra d libel. obla. in. c. j.

Additio. Tu dicas ꝯm Jaco. de Aret. ꝛ dominū Jaco. but. ꝙ q̄daʒ prescriptio est odiosa que currit solū ex negligentia non petētis nullo attento fauore prescribentis. Nam prescribit siue sit bone fidei siue male fidei vt hec ꝑscriptio triginta annoꝝ. ꝛ ista interrumpit per solam executoris missionē: vt hic. ꝛ. l. cum notissimi. in prin. j. eo. Quedam est prescriptio mere fauorabilis vt prescriptio triennij q̄ currit fauore possidentis propter titulum ꝛ bonā fidem. ꝛ ista non interrūpitur per citationem nec per litis cōtestationem. nisi in effectu. vt. l. si post acceptum. ff. de rei vēdi. Quedā est prescriptio mixta que currit tam fauore possidentis q̄ odio negligentis: vt prescriptio. x. vel. xx. annoꝝ. ꝛ in ista eligitur quedam media via vt non interrumpatur p solam executoris missionem. sed per litis contestationem. ita loquūtur ꝯm eos ꝛ Bar. hic iura allegata in contrariū hic per glo. ꝛ. l. more. ꝛ. s. de rei ven. ꝛ. l. ij. in. §. fi. ff. pro empto.

i Militia. restituūtur tñ absentes ꝛ milites. vt. ff. ex qui. cau. ma. l. j.

k Seruanda sunt. quia currit tunc cōtra eos hec prescriptio: etiam si non ceperat cōtra defunctū. vt. s. si ma. fa. l. fi. in fi. Si ergo ceperat contra defunctū interim dormit ꝛ postea excitat se ꝛ cōiungitur tempus sequēs p̄cedenti: ꝛ sic est mirabilis nature hec interruptio quasi dicatur interim ruptio al's interruptio ex toto rumpit vt non recōiungatur postea tēpus. vt. s. de prescript. lōgi temp. l. j. ꝛ. l. nec bona. An aūt restituatur adultus ꝯtra prescriptionē. xxx. annoꝝ. Quidaʒ dicūt ꝙ non. vt argu. s. in qui. cau. in integ. restitu. nō est ne. l. fi. Nos ꝙ sic. vt. ff. de mino. l. ait pretor. in prin. Sed ad quid cum non possit cōpleri in adulta etate? R̄n. immo potest puta currerat predecessori suo per. xxix. annos. ꝛ postea cōpletur in minori etate istius. Nec ob. s. si aduersus ven. pig. l. ij. quia predecessor cōtraxerat cū illo ꝛ eodē modo. R̄n. ad illā. l. ff. de mino. l. emilius. Jtē not. hic prescriptionē xxx. annorū ꝯtra pupillum nō currere. vt. ff. de acquirē. re. do. l. bone fidei. Jtē nec cōtra filium familias. vt. j. ti. j. l. j. ī fi. Et rō est: q2 cū effectu nō hʒ actionē patre viuēte in cui⁹ est potestate. Jtē nec ecclesie. vt. s. de sacro sanc. eccle. l. fina. ꝛ in aut. quas actiones. Jteʒ nec creditori agēti hypothecaria contra debitorem vel suū heredē vniuersalem vel alium creditorē. vt. j. eod. cū notissimi. in prin. ꝛ. §. j. ꝛ idē pōt dici vbicūq; habet locū prescriptio. xl. annorum vel maior. Jtem nec mulieri p dote mr̄imonio durāte: vel anteq̄ maritus ad inopiā vergat. vt. s. de iure dot. in rebus. §. oīs. Jtem in ꝯditionali debito pēdente ꝯditione. vt. j. eo. cū notissimi. §. illud. Jn p̄dictis eniʒ casibus actor agere non potest. ꝛ ideo ei non currit. sed quandoq; videt ꝙ etiā si agere nō possit tamen currat ei prescriptio. vt. ff. de ser. v2. pre. ꝛ attilicinus. Sol. illud speciale in rusticis seruitutib⁹ vt non sit opus ꝙ agē potuerit. vt. ff. quēadmo. ser. amit. l. si partem. §. si per fundum. secus est in vrbanis. vt. ff. de serui. vrb. predi. l. hoc aūt. vel ibi potest petere per officium iudicis vt possit reaptare foramē.

Prescriptio. xxx. annorum ꝯ multos nō currit.

actiones. xxx. annoꝝ iugi[a] silētio ex quo cōpetere iure ceperint viuendi vlterius nō habeāt facultatem[b]. ¶ Nec sufficiat[c] precibus[d] oblatis speciale quoddā (licʒ per annotationē[e]) ꝓmeruisse responsum: vel etiā ī iudicijs allegasse[f]: nisi allegato sacro rescripto: aut in iudicio postulatione deposita[g] fuerit subsecuta per executoreʒ[h] cōuentio. Non sexus fragilitate: non absentia: nō militia[i] ꝯtra hāc legē defendēda: sed pupillari etate dūtaxat (q̄uis sub tutoris defensione consistat) huic eximenda sanctioni. nam cuʒ ad eos annos peruenerint/qui ad solicitudineʒ pertinēt curatoris necessario eis similiter vt alijs annorum triginta īterualla seruāda[k] sunt. ¶ Ne autē actiones annis triginta continuis extinguantur que perpetue[l] videbantur/non ille que antiquis temporibus[m] limitabantur[n]. ¶ Post hanc vero temporis diffinitionem nulli mouendi vlterius facultatē patere censemus: etiam si se legis ignorantia[o] excusare tentauerit.

☞ Omnes actiōes q̄. xxx. annoꝝ spatio vel minori nō tolluntur. xl. annoꝝ spatio tollunt. h. d. ꝯm Bar. vel sic. Tantū valet genus quo ad oīa q̄tum enumeratio specierū. ꝛ vt cesset oīs aduocatoꝝ cauillatio si qua actio effugiat ꝑscriptionē. xxx. annorū nō effugiet. xl. nisi in cohartali cōditione ꝛ tributoꝝ exactione. h. d. cum duabus. ll. sequētibus. Jaco. but. vel sic. Oēs actiones etiā si ius publicū concernant q̄ xxx. annis/vel paucioribus nō tollunt. xl. annis excluduntur. hoc dicit Salicetus.

Impera. Ana. a. Matroniano prefecto preto. Lex. iiij.

Omnes[p] nocendi quibuslibet modis artes omnibus[q] amputātes: cūctas quidem tēporales exceptiōes que ex veteri iure: vel ex principalibus decretis descēdunt tanq̄ si per hanc legeʒ specialiter ac nominatim fuissent enumerate[r] cum suo robore durare: et suum cunctis quibus competunt vel in posterum competere valuerint pro suo: videlicet tenore presidium in perpetuum deferri decernimus. ¶ Quicquid autem preteritarum prescriptionū verbis vel sensibus minus continetur implentes per hanc in perpetuum valituram legem sancimus: vt si quis contractus/vel si qua actio que cū non esset expressim supradictis tēporalibus prescriptionibus concepta quorundam tamen vel a fortuita[s] vel excogitata interpretatione sepe dictarum exceptionū laqueos euadere posse videatur: huic saluberrime nostre sanctioni succumbat. ꝛ quadraginta annorum curriculis ꝓculdubio sopiatur. nullūq; ius priuatum[t] vel publicum[v] in quacūq; causa vel in quacūq; ꝑsona quod predictorum quadraginta annoruʒ extinctum est iugi

m Temporibus. scʒ minoribus.

n Limitabātur. puta redhibitoria ꝛ quāto minoris. vt. ff. de redhibito. l. sciendum. §. fi. ꝛ prescriptio long. tēporis. x. vel. xx. annorū. vt. s. de prescrip. long. tempo. per totum. ꝛ alie similes.

o Ignorantia. nocet ergo iuris ignorātia in dānis. ꝛ sic est cōtra. ff. de iur. ꝛ fac. igno. l. error. in fi. Sol. hoc speciale in odiū negligētis. vt j. titu. j. l. fi. in fi. sic. s. de ꝑscrip. long. tēp. l. fi. in fi. ꝛ sic fit in. l. illa. si qs in tāta. j. vñ vi. Vltimo querendū est de actione cōi diuidūdo ꝛ familie herciscūde ꝛ de pignoratitia: ꝛ p socio. ꝛ de negatoria que. xxx. annis tolluntur. Et dices hoc plene. j. de anna. excep. l. j. §. j. Jllud constat res furtiuas ꝛ vitiosas hoc tēpore prescribi. vt. j. de anna. excep. l. j. §. j. Jtē de iure offerendi dices. j. eo. cū notissimi. §. eodem iure.

p Omnes. Jn prima parte hec lex confirmat precedentē et alias que certā metam prescriptionibus imponūt. Accursius.

q Omnibus. possessoribus ꝛ prescribentibus. Accursius.

r Enumerate. tm̄ valet generaliter dici q̄tū si singula numerētur: vt hic. ꝛ. s. de quadrien. ꝑscrip. l. ij. ibi tanq̄ ꝛc. et. ff. de admini. tu. l. si duo. Sed arg. ꝯ. de mino. l. illud. §. si talis. Jtē ꝛ fallit hoc in casibus fortuitis renuntiatis. vt. ff. si quis cau. l. sed et si. §. quesitū. ꝛ al's. vt. ff. de pig. l. obligatione. ꝛ. l. que nōdum sunt. §. quod dicitur.

Snālr dici tm̄ valet q̄tū si singula numerētur.

s Fortuita. quia fortuito quandoq; quis bene dicit.

t Priuatum. agendi non excipiendi. vt. ff. de except. do. l. pure. §. fi. nec ius eūdi ad ecclesiam. Sic ergo videtur ꝙ si debitor post. xxx. an. offerat debitum non cogetur creditor accipere vt cogatur dare pignus. arg. j. eo. cum notissimi. §. sed cum. in fine. §. vbi plene dices de hoc. si tamen accepit debitum cogitur restituere pignus actione pignoratitia. Alij dicunt ꝙ postea etiam offerre potest.

Juri offerendi an possit prescribi.

v Vel publicū. hic est cōtra. ff. de diuer. prescript. l. in omnibus. vbi xx. an. dicit. sed nec hic dicit ꝙ vsq; ad. xl. an. duret: sed ꝙ nō vltra. xl.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

annos. Item contra. ℨ. de sacrosan. eccle. vt inter diuinum. vbi plene hoc soluit. Item egcipe ab hac lege illas res que numerant. ff. de vsucapi. l. vsucapionem. ℨ. ff. de prescrip. longi temporis. que pro lib. l. fi. Item accipe a lege ista. ℨ. duas proximas leges.

a Re ipsa. i. per executorem. vel re ipsa. i. pro re ipsa principali.

b Sit liber. ab hmõi petitiõe actonis q̃ absoluetur. Sz an seru fit liber tãto tpe? Rñ. immo mĩori nifi male fidei fit: tũc isto. vt. ℨ. de pscri. lõgi tẽp. q̃. p li. l. i. ℨ. ij. Itẽ qd in ascriptitio. Videt nullo tpe. vt. ℨ. de agri. et cẽs. cũ satis. in prin. lib. gi. Sed dic. gl. annis. prescribere eos libertatẽ: vt hic. nisi per aliq̃ alius seruiãt: vt. ℨ. de agri. ℨ cẽsi. cũ scimus. ℨ. fi non mi nori tpe. ℨ. d. l. cũ satis. ni si fuerit ascript? seruitio curiarũ. tũc. ggg. an. vt. ℨ. de fun. rei pri. l. eum. lib. gi. Itẽ fili? secus in seruo principis. vt. ℨ. titu. l. l. i. et. ij. Item ℨ huic. l. ℨ. de fundis limi. l. fi. libro. gi. Sol. spãle in illis agris. Item fallit. ℨ. duabus le gibus sequentibus.

Ascriptiti. gl. annis fit liber.

D Rescriptionem. ¶ Casus. Si curie astrictus. gl. annis ẽ curiam, fteretur: an se tueri possit p scriptione: ?ri tur. Dicit q̃ nõ. sed debet curie reddi: superiores eñ leges de astrictis curie non loquũtur.

c Vocanẽ. i. reuocanẽ.

d Lex. ℨ. l. prõi.

e Que. ſ. cõstitutiones.

f Patrijs suis. patriarum eñ suarũ erãt seruisti curiales. quod fit seruiendo. ggg. anñ. vt. ℨ. de fun. rei priua. l. eũ. li. gi. ? idẽs in metallariis. vt ℨ. de metal. l. fi. lib. gi.

Curiales erant serui.

O Omperit. ¶ Casꝰ. Si possessio ꝓdia tributoria ? oĩ anno debẽt solnere. g. noĩe tributi: et p. ggg. vel. gl. an. nõ soluit: an fim securus: q?ñ. ℝñ. q̃ non. q̃tũ ad tributa: sed ꝓdia tãto tẽpore pscribere possẽm.

g Constitutionẽ. fcs fu periorem. omnes.

h Profligari. i. solui.

i Conamẽ. vt. ff. de publica. l. licitatio. ℨ. earũ. Si autẽ impetrauit vt possideret dempto canone. gl. an. non soluendo prescribit. vt. ℨ. de fun. patri. l. fi. lib. gi. Itẽ cõtra huic. l. ff. de diuer. ? tempo. prescrip. l. in oibus. in prin. vbi. gg. an. prescribit fisco. sed ibi in rebus fisco delatis q̃ nõdum fisci erant: bec aũt erant. vt. ff. de leg. j. l. apud iulianũ. ℨ. fi. Sed an idem in emphyteota q̃s hic? ℝñ. fic. vt. ℨ. eo. cum notissimi. in fi. Accur.

k Rei. tributarie ab eo posseſſe.

l Remoueri. fcs. gl. annorum prescriptione.

Diuisio.

Q Um notissimi. Diuiditur principaliter in duas partes. Primo ezordit rõnem annectẽdo. Scõo statuit distinguendo. seu aliqua dubia remouẽdo. scõa ibi: q̃ ob rem. Salice. ¶ Calus. Hypotheca tollitur. ggg. an. spatio si extraneus non debitor vel eius heres possidet pignus: q̃ tũc tollit. gl. an. ? curritbec pscriptio si nõ fit interrupta: pupillo nõ currit actio ꝓnalis: vt certi cõditio eg mutuo tollit. ggg. an. ? hoc in prima. Si vo debitor ꝓximo pignus obligauerit vni postea alĩ: et scõs possidet: an possit repellere primum spatio ggg. an. distinguit: aut viuit cõis debitor: aut nõ: si fic. non potest repelli. ggg. an. spatio. sed. gl. an. si non potest repelli per spatiũ. ggg. an. post mortẽ debitoris. Si vo vult cõiungere tẽpora quibus possedit scõs creditor: tunc egigũtur. gl. an. curricula. ? hoc q̃ dictũ est q̃n? secundus creditor possidet habet etiã locum quando primus creditor possedit: quia primus creditor possidens poterit repellere scõm spatio. gl. an. nisi debitus ei soluaꝭ. ? hoc in scõa. In tertia dicit q̃ pscriptio ggg. anñ. incipit currere ab eo tpe q̃ peti põt debitum: quia si fiat cõditio ne debeatur pecunia: nõ currit pscriptio nisi existente cõditione. vnde ℨ mulierẽ incipit currere a tempore soluti matrimonij: q? ab eo tempore poterit agere. p poste. vñ si stat. ggg. an. q̃ nõ agat repellitur ab hypotheca quã ?ℨ aduersus eos mariti tacite sibi obligatas. Jn quarta dicit illud quod dictũ est scz q̃ debitor põt pscribere pignus itellige q̃n post nõ peruenit ad creditorem. vnde si pueniat interrũpitur prescriptio: multo magis si per executorem vel litẽ cõtestatã interrũpatur. Jn quita dicit q̃ interrũpit pscriptio q̃n debitor: incepit prescribere pignus ? postea ℨcũdo puta lapſis. gg. annis. fecit cautionẽ creditori recognoscẽs debitũ suum. ? hoc in. vi. parte. Si vo aliqs eg ℨcusa legati annui vel menstrui vel simili teneat mihi in g. q̃n incipiat pscriptio: querit. Rñ. ab eo tẽpore quo cessat in solutiõe rei debite quam aliquibus annis vel mẽsibus soluit ? peti poterat. ? B in. vij. Itẽ si aliquis accepit rẽ in emphyteosim non potest eam vllo tẽpore pscribere: quia non fibi ſ? alij possidet.

Tert. ibi: pscriptionẽ. hoc casu cessat prescriptio. et vide bonã gl. in c. cuꝫ nõ liceat. extra de pscrip. q̃ põt casus i q̃b? cessat pscriptio.

Hypothecaria actõ hꝫ q̃tuor tẽpora.

m Cũ notissimi iuris. per. l. ſ. eod. l. sicut. circa principium.

n Spatijs. quatuor. habet tempora hypotheca ria. ℨ. an. vel. gg. quando extraneus possidet cũ ei tulo bona fide inter presentes vel absentes. vt. ℨ. si aduer. credi. l. j. et. ij. et ggg. qñ mala fide vel sine titulo: vt hic. at cum debitor vel heres eius/vel alter creditor: tunc. gl. vt hic statim dicet. ? j. pri. ℨ. Accursius.

o Lege. fcz illa. sicut. ℨ. eo. Accursius.

p Solã conuentionem. Hoc nomẽ solã non excludit executorẽ: sed litis cõtestationem: sicut cũ dicitur solus consensus facit matrimonium: q? ? verba sunt necessaria: sed excludit concubitũ. Item solus dolus in deposito venit: quia ? lata culpa: sed leuẽ culpã excludit. Et nota diligẽter q? cum interrũpitur prescriptio per executorẽ cõuentionem expteditur vsq; ad triginta annos a tempore cõuentionis. nã per solã litis cõtestationẽ expteditur ad quadraginta annos. vt. j. l. fi. ℨ. j. titu. j. l. j. ℨ. j. in fi. ℨ. fm Jo. Sed alij dicunt. vt. ℝ. citã fieri hoc in quadraginta annis q̃ nõ placet. Et dic per solã. id est citãdo eum q? cõuentione facta ad iudicem preteritũ tempus pro non preterito habetur. Per minorem etatem: quia verbigratia si filius succeſſit mihi non currit ei ? tamen prescriptio nõ tollitur. Accursius.

Primo ibi fit per solum cõsensum. Interruptio pscriptionis q̃ fit p executoris missionẽ differt ab ea q̃ fit p litis cõtestationem.

q Excipienda. quo casu interim dormit. vt dixi. ℨ. eo. l. sicut. circa fi.

r Cursibus. repete cum notissimi iuris sit nostre ?ẽ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a Competere.quandoq; enim non statim cõpetit cum forte sub conditione fuit hypotheca contracta: vel ex die certo. z sic adueniẽte die vel conditione incipit currere. vt.j.ea.l.ſ.illud.

b Prorogari.sed cũ ꝑsonalis tollat.xxx.annis quo durat plus accessiõis: ſſi.nõ tollit.xxx.an. ipſo iure. vt.ff.de ac.z obli.l.obligatio nũ fere.ſ.placet.z sic loquitur.j.ô luitione pig.l.ij. Sed arg.xtra.ff.de reg. iur.cũ ꝓncipalis. z.ſ. de vſu.l.eos.et.ff. de admi. tu.ſi pupillus.in fi.

c Numero. itẽ z in alio quia aliter lis eſtimatur aduerſus extraneũ z aliter aduerſus debitorẽ: vel heredẽ.vt.ff. de pig. l.ſi inter.ſ.ſi.

d Personali. ſcilz certi condictione ex mutuo.

e Justitia. vt.ſ.e.l.ſiĉ.

f In forisibus. i. in causis que in foro aguntur.

g Cõstituta. An ergo possidet debitor pignꝰ qõ creditori tradidit? ſſi. distingue pretorium pignus a conventionali. primũ nõ possidet creditor ſm omnes. vt.ff.vt in pos. lega.l.is cui. in ꝓn. z.ſ.ſi plures. z.ſ. miſſus. et.ff. de acq.poſ.l.iij. in fi. z.ff. de bo.auc.in.poſ.cum legati. Si aũt est quentionale: tũc est opinio. nã et tũc dicũt quidã: vt.p.q; possidet debitor. arg. bonis ſſe. vnde nec vſucapit creditor. vt.ff. de vſucapi. l. pignori. ſz nec vti possidetis agit. vt.ff. vti possi. l. ſi duo. ſ. creditores. Itẽ nec cuitat satisdationẽ iudicio ſiſti. vt ff. q satiſda. cog. l. ſciẽdũ. ſ. creditor. ſz nos dicim; q; ciuiliter z naturaliter possidet creditor. vt.ff. ô acq. re. do. l. per seruum. in ꝓn. Itẽ debitor ꝓtale seruũ nõ acq; rit possessionẽ quã quereret ſi possideret. vt.ff. de acq. poſ. l.ij. ſ. per seruũ corꝓoraliter. sicut ſit ĩ fructuario qui querit possessionem fructuario. vt.ff. de acq. posſeſ. l. possessio quoq;. Itẽ ꝓ hoc. ff. de acgren. poſ. l. q pignoris. in fi. et l. seq. Nec obstat q6 b dicit: q; ideo dicit q; debitor quãdocũq; vult põt offerre debitũ: z ita rem habere: z sic erit apõ eũ. Itẽ nec obstat q vſucapit debitor: q; q̃nq; precedit vſucapio fine possessione. vt.ff. de vſucapi. l. rerũ. z. l. nũq; in vſucap. ſ. vacuũ. Itẽ nec ilia vti possidetis. l. ſi duo. ſ. creditores. q; in ꝓtorio pignore dicit. Preterea ſi effet apud debitorẽ possessio z creditor seruus surripueret: ergo ofim possessione ꝓuaret. i. debitorem. qõ nõ facit. vt.ff. de acqui. poſ. l. rem que. z de vſucap. non solum. ſ. ſi.

vſucapio q̃nq; procedit fine possessiõe.

b Decesserit. nullo herede relicto. nã ſi haberet heredẽ idẽ in here q de qõ in defuncto statueret. Vel aliud in herede q; heres; nõ retinet p eum possessionẽ niſi primo apprehenderit. vt.ff. de acqui. poſ. cũ here des. in ꝓn. z. l. qui vniuerſas. ſ. quod per colonum.

i Ex eo. ſcz tempore.

k Debitum paratus est. aliter enim non poteſt confirmare ſibi pignus. vt. j. qui po. in pig. ba. l. j. Sed qd contra ſi ꝓtor creditor offerat secundo. P. dicit non memini me legiſſe ꝓiorem creditorem ius offerendi habere: sed certe ego legi qualẽcũq; possessorẽ posse offerre ſm Joã. vt.ff. quibus modis pig. vel hypothe. ſol. l. paulus. ſ. qui pignoris. Et nota aliud in seruo bona fide redẽpto ab hoſtibus. nã tunc tollitur ius offerendi triennio. vt.ff. de capti. z poſtlimi. reuer. l. in bello. ſ. ſi quis seruum. Accurſius.

Debitor an possit deat pignus qõ creditori tradidit.

Creditor secundus ſcribit hypothecarie actiõi ꝓtra priſtinũ ſi debitor cuius persona ſecundus repreſentat tanto tempore vigit: at ſi ꝓscribit. xxx. annis non cõputato tempore sui actoris. Q; ſi cõputa re velit. gl. anni sunt neceſſarij. hoc dicit vſq; ad. ſ. eodem iure. Salice.

Sed cum illud etiam in foren sibus controuerſijs vẽtilabatur an creditor anterioza prẽtẽdens poteſt posteriorẽ creditorem hypothecam tenẽtem etiã vltra triginta annos inquietare: vtpote imaginem debitoris obtinentem eiq; possidentẽ neceſſarium duximus et hoc dirimere. Et sancimus donec cõmunis debitor viuit non posſe creditori anteriori triginta annox exceptionẽ opponi: ſed locũ eſſe. xl. annox ꝓſcriptioni: q; dũ ille viuit merito anterior creditor ꝓhibit. vtpote apõ debitorẽ eius: poſſeſſione per posteriorem creditorem cõſtituta.

Ex quo autem in fata ſua debitor deceſſerit eo quaſi ſuo nomine poſſidentem posteriorẽ creditorem merito posſe triginta annorum opponere ꝓſcriptionẽ. Et ſm hanc diſtinctionem computatione temporum adhibenda vt ex persona quidẽ ſua posterior creditor trigita annos quos ipſe post mortẽ debitoris possedit opponat. Sinautem coniungere voluerit ſue poſſeſſioni quaz post mortẽ debitoris habuit etiã tẽp; quo viuẽte debitore vel ipe creditor vel cõis debitor detinuit: tũc xl. annorum exceptionis iura tractari: z quãtum deest ad. xl. annorum poſſeſſionem per quã et ipſe debitor creditorem repellere poterat hoc ſe poſſedisſe oſtendat.

In ꝓſcriptione iuris offerendi opponẽda per poſſeſſorẽ primũ creditorẽ ſe cũdo creditori ſeruat tẽpus in. ſ. ꝓeden ti. hoc dicit vſq; ad. ſ. illud. Salice.

Sodẽ iure ꝓo tempox cõputatione obſeruãdo: et ſi posterior creditor anteriori creditori offerre debitum paratus est: z is creditor longeuam poſſeſſionis ꝓſcriptionẽ ei opponere conatur.

In obligationibus cõditionalibus vel in die: incipit currere ꝓſcriptio in diei vel cõditionis euentum: tam in persona libus ꝙ hypothecarijs actiõibus. hoc dicit vſq; ad. ſ. ommo. z illud. Salice.

Illud autẽ plus ꝙ manifeſtũ eſt ꝙ in omnibus ꝓtractibus in quib; ſub aliqua ꝓditiõe vel ſub die certa vel incerta ſtipulatiões z ꝓmiſſiones vel pacta ponũtur: poſt ꝓditionis exitũ vel poſt inſtitute diei certe vel incerte lapſum ꝓſcriptiones. xxx. vel. xl. annozũ: que ꝓſonalib; vel hypothecarijs actionibus opponunt initiũ acciꝓiunt. Unde euenit vt in matrimonijs in quib; redhibitio o dotis vel ante nuptias donatiõis in diem incertã mortis vel repudij p deferri ſolet poſt coniugij diſſolutionẽ p earũdem curricula ꝓſcriptionum ꝓſonalibus itidẽ actionibus vel hypothecarijs opponẽ darum initium incipiant.

Per poſſeſſionẽ rei oblate z per ſecũdam cautionẽ z debiti agnitionẽ fit iterruptio ꝓſcriptiõis. b. d. Bal. vel ſic. Iſſõ ſolum ꝑ executoris miſſionẽ vel ꝑ litis cõtestationẽ interrũpit ꝓſcriptio: ſz etiã ꝑ rei oblate appẽhenſionẽ vel ipſi debiti nouã cautionẽ. b. d. vſq; ad. ſ. in his etiã. Sali.

Immo et illud ꝓoculdubio eſt q; ſi quis eorum quibus aliquid debetur res ſibi ſuppoſitas ſine violentia tenuerit: per hanc detentionem interruptio fit ꝓteriti temporis: ſi minus effluxit

Jus offerẽdi an ꝓſcriptionez possit tolli.

Opponere conatur. Quid ergo ſi debitor triginta annĩ. ſtetit q; neq; ſoluit neq; obtulit: nunquid ꝓſcribet iuri offerẽdi? Aiunt quidam q; nõ ſicut nec ius eundi ad ecclẽſiã: vel per viã publicam: vel ad ſanctum Jacobũ. vt.ff. de via publi. l. viã publicã. et q6 dicit ſ. eo. l. oẽs. de iure agẽdi dicit non excipiendi vel offerendi. ſed Bul. dicit ius etiam offerẽdi tolli. arg. hozũ duoz reſponſorum. z magime huiuſ. Item alia ratione quia cum poteſt facere vt poſſit. ſciłz agere pignoratia ſoluẽdo. iã ergo poſſe videtur. vt.ff. de regu. iuris. l. qui poteſt. Item ꝓo bac ſentẽtia eſt. ff. de dam. infect. l. ſi finita. ſ. poſtea autẽ. Accurſius.

Additio. Duz queritur an iuri offerendi poſſit ꝓſcribi: dicas ſm cõmuniter doctores q; eſt q̃dam ius offerendi quod competit per modũ iuris: vtputa ſecũdus creditor habet ius offerendi z confirmandi ſibi pignus. vt. l. i. j. qui po. in pigno. bab. non tollitur ſpatio. xxx. vel. xl. anno. vt hic. Quoddaz eſt ius offerendi qõ cõpetit per modum facultatis. vbi gratia. Debitor poteſt quandocũq; vult offerre debitũ z pignꝰ relucre: iſta facultas nũq; põt ꝓſcribi ſicut nec facultas eũdi per viam publicam: quia licet per mille annos nõ iueris ſemper poteris ire. vt.ff. de via publi. l. viam publicã.

m Contractibus. idem in vltima volũtate. vt.ſ. cõmunia de lega. l. fina. ſ. finauté auaritie.

n Redhibitio. i. redditio.

o Repudij. vel marito vergẽte ad inopiã. vt.ſ. de iur. dot. l. vbi. vel deportato viro vel mulier mutãte affectionẽ. vt ſ. de rep. l. j. bis eñ qua. tuoz casib; repetitio est.

p Diſſolutionẽ. vt.ſ.

q Immo z illud. reſrenatur incboatio ꝓſcriptiõis. vt.ſ. ſimiliter reſrenatur incboata: vt hic.

r Suppoſitas. i. obligatas. Sed quid ſi non erant ſuppoſite? Aliud videtur. cum enim detur reſtitutio actionis amiſſe videtur eſſe ꝓſcriptio non interrupta. vt.ff. qui. ex cau. ma. l. ait ꝓtor. ſ. fi. z. l. ſeq. ſm Jo. z. P. Contrariũ tamen eſt eadẽ. l. probari poſſet ſm Azo.

s Sine violentia. Quare dicitur ſine violẽtia. nõne idem z ſi cũ violentia. vt.ff. de vſucapi. l. naturaliter. que eſt contra? ſſi. hic dicit ſine

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

Prescriptio iterrumpit in psonali et hypothecaria simil interdū.

violētia.i.cū voluntate debitoris pignus accepit quia debitor dedit ei: ꝛ tūc interrūpitur prescriptio in psonali ꝛ in hypothecaria.in psonali q̄ debitū agnouit.in hypothecaria q̄ creditor adeptus est possessionem. Secus autē si cū violētia:quia tunc tm̄ in hypothecaria interrumpitur prescriptio nō in psonali.sed ecōtra si debitū agnoscat

triginta[a] vel quadraginta annis: et multomagis[b] q̄s si esset interruptio per conuentionem[c] introducta: cum litis contestationem imitatur[d] ea detentio. ¶ Sed ꝛ si quis debitorum ad agnoscēdum suum debitum secundam cautionem in creditorē exposuerit[e] tempora memorata rum prescriptionum interrupta[f] esse videbuntur quantum ad priorem cautionem pertinet:que scilz innouata[g] permansit tam in personalibus q̄z in hypothecariis actionib⁹. ¶ Nāq̄z improbum est debitorem huic cōtradicere/qui ne sub accusatione creditoris more debitoris fiat secundam in cum super eodem debito cautionem exposuit.

gulare tempus continēt:tempora memorata rum prescriptionuz non ab exordio talis obligationis:sed ab initio cuiusq̄ annī vel mensis vel alterius singularis tē poris computari manifestum est. ¶ Nulla[h] scilicet danda licentia: vel ei qui iure emphyteotico rem aliquaz per quadraginta vel per quoscunq̄ alios annos detinuerit dicendi ex transacto tempore dominium sibi in hisdem rebus quesitum esse:cum in eodez statu semp manere datas iure emphyteotico res oporteat: vel conductori[i] seu procuratori rerum alienarum dicendi ex quocunq̄ tempozum curriculo nō debere se domino volenti recipere post completa conductionis tempora possessionem eandem reddere.

Ter.ibi: interrupta cē cōcor.cuz ff §.gl.in.c. illud. super ff.interrupto.in fi.ef de pscrip.

a ¶ Trigita vel quadraginta.scz ante detētatio nē.ꝛ no.bic loqui de psonali ꝛ hypothecaria.

b ¶ Multomagis.immo multominus.cum bec ff.an.fed conuentio in gl.an.perpetuet fm q̄s dam.vt.j.eo.l.fina. Sed fm Joā.bic respicit ad factum:quia de facto tenet q̄s nō facit qui litem cōtestatur vel mittit ejus cutorem. Vel dic q̄ bec interruptio prodest oibus.vt.ff. de vsucap.naturaliter. sed illa que fit per litis contestationez vel per cōuentionē prodest tantum cōtestanti ꝛ ejecutorem mittenti.vt.ff.ne de sta.defun.l.ij.ſ.fi.ff. de diuer.ꝛ tempo.prescrip.l.intra.in prin.

c ¶ Per conuentionem.ejecutoris.

d ¶ Imitatur. Immo ꝛ plus operatur bec detentatio vt modo digi. in fi.glo.immo. Accurſius.

e ¶ Exposuerit.boc enim quandoq̄ fit.vt.ſ. ad velleia.ſi mulier.ij.et ff. de plus peti.l.j.

f ¶ Interrupta.nō dicit perpetuari actionem primam per agnitionem:sed interruptionem prescriptionis fieri.ſi ergo prescribat redhibitorie:licet debitum non agnoscas non perpetuatur redhibitoria vſq̄ ad triginta an.sed post agnitionē seq̄ mēbus prescribam. Sed certe immo nec interrumpi videtur per huiusmodi secūdam cautionem:quia nec per acceptionē fideiussoris.vt.ff. de solu.cum quis.ſ.ſi quis pro reo.que est cōtra. Sol.ibi fuit acceptus pro eo quod deberi apparuerit:non autem confitebatur debitum:bic ſic.vel ibi ſpeciale in illo anno vtili:vt bodie in quadriennio vt etiam in contestatione non perpetuetur.vt.ff. de temp.in integ.restitu.l.ſuperuacuam.

g ¶ Innouata.id est nō nouata seu nō extincta.Et nota bic q̄ interruptio alia ciuilis alia naturalis.Naturalis est quotiēs ipsa possessio amittitur:q̄ō multis modis fit.vt.ff. de acqui.pos.qui vniuersas. ꝛ boc oibus petere volētibus prodest.vt.ff. de vſucapi.l.naturaliter. Alia ciuilis:ꝛ bec multipleq̄. Primo per cōtestationē.ꝛ bec in quadraginta an.vt.j.eo.l.ſi. Item per quasi contestationē.vt.ſ. vbi in rē actio.l.ij. Item per ejecutorē.vt.ſ.eo.ſicut. Item per debiti agnitionem/vel solutionem partis/vel fenoris:vt bic. Item per solaz libelli oblationem in casibus.vt.ſ. quādo libellus princi.da.l.j.ꝛ.ij. ꝛ in illis quos babes.j.titu.j.vt perfectius. Item per rei obligate appebentionem.vt.ſ. pqimo.ſ.ꝛ bec ciuilis prodest tantū interrumpenti non alij.vt.ff. de diuer.ꝛ tempo.prescript.l.intra.in princi.ꝛ.ff. ne de statu defunc.l.ij.ſ.fina.ꝛ boc in pscriptione:sed vſucapio per huiusmodi ciuiles interruptiones nō interrūpitur de rigore : sed quo ad effectū ſic.vt.ff. de rei vendi.ſi post. Est etiam quedam alia mirabilis interruptio ſi seruus fructuarius qui ab alio possidetur qui prescribit vſuifructui meo infra tēpus ſi aliqd meo noie faciat.vel ſi aqua

Prescriptiōis interruptio est dupleg

Indē obligationiōb annuis ꝛ mēstruis non initium obligationis: ſz cessationis inſpicit:ꝛ tenēs vt emphyteota aut cōductor seu quomodolibet titulo pro alio nō prescribit.boc dicit fm Bald.vel ſic.Dec est quinta pars in qua tractat de tēpore incboande prescriptionis. et boc intēdit. In annuis debitis prescribitur ex tēpore cessate solutionis non integre obligationis.Et res emphyteotica vel cōducta nō prescribitur niſi possessio dño sit reuerſa. Doc dicit vſq̄ ad finem. Salicetus.

¶ In bis etiam promissionibus legatis vel alijs obligationibus que dationem per singulos[b] annos vel menses:aut aliquod sin

mibi debita per se fluat.vt.ff. de vſufruc.l.arboribus.ſ.idez tractat. ꝛ quēadmodum ſerui.amit.l.qui fundum. Item ꝛ alias ſcilicet etas. vt.ſ.eo.ſicut.circa fi. Additio Addas pulchram glo.in verbo interruptio.in.c.illud.extra de prescrip.ꝛ aliam ſimilem glo.in verbo interruptam.in.c.placuit vt quicunq̄.ext.q.iij.

b ¶ Per ſingulos ānos. verbigratia. Promiſiſti mibi decē ſingulis annis:ꝛ prestitiſti per quatuor annos:postea ceſſaſti:nō curret mibi prescriptio ab exordio obligationis:ſed ab eo tpe quo ceſſaſti est currit prescriptio olum ſequentiū annoz fm.B.Si queraz q̄ ergo erat dubitatio.Reſpon.magna.nam q̄ ſemel agnouerat debituz videbat q̄ ſi etiam ceſſaret ſoluere tñ creditori iudicari nō poſſet. Sz quare non duplicat tps bmōi annua pscriptione.vt.ff. quēadmodū ſerui.amit.ſi fic.bic em̄ innuit q̄ bic nō duplicek. cōmemorat enim pscriptiones pdictas.nec ali quid dicit de duplicatione. Sed rñdeo illud babere locū in decennali et vicennali prescriptione. Item qd ſi debeo decē ꝛ qnq̄ ſolui per.ccc. ann̄. alia non.nūquid prescribo?Videtur q̄ ſic. vt.ff. de aqua quoti.et eſti.l.j. ſ.tr ebatius. Sed cōtra puto. vt.ſ. de nō nume. pecu.l.cum fidem.

Lasuz ponit.

i ¶ Cuiusq̄ anni. Dar. ſic exponit. vt ex quolibet anno ſit vna prescriptio.vnde bodie eſt prescriptū tricesimo anno ꝛ alijs precedentibus:sed non sequētibus.et ſic eſt

Per prescriptionem longi temporis queritur ius vendicādi:idem per prescriptionem longiſſimi tēporis bona fide factam.sed male fidei possessor ſolam exceptionem acquirit. Item violentus inuasor non poteſt referre questionē dominij. boc dicit ad.ſ.ſed ꝛ ſi quis. Bald. Vel ſic. Prescriptione longi temporis queritur prescriptori ius rē vendicandi a quocūq̄ possessore.boc dicit Salice.

Idem Justi.a.Odenne prefecto pretorio. Lex.viij.

SI quis emptionis : vel dotationis : vel alterius cu

contra.ſ.de vſur.l.eos.in prin. Sed ſoluit. nō. + illud odio vſurarum/vel illud in accessoriis:ſed neutra placet.nam etiā forte ſoluta ꝛ ſic extincta principali actione nibilominus peti poteſt vſura debita per ſtipulationem. vt.ff. de eo q̄ certo loco.l.centū. Et bene apto ſimile ad predictū:quia qui pſcribit ſimilis est ſoluēti.vt.ff. de admi. tuto.ſi pupillus.in fi.Bal.vero et.R.dicunt indistincte in legatis ꝛ ſtipulationibus currere oīum annoz etiā ſequentiū prescriptionem a tēpore quo eſt ceſſatū.ꝛ pro eis.ſ.eo.l.j.ſ.j.in fi.ꝛ.j.tit.j.l.j.ſ.j. in fi.ſ.ꝛ.ſ. de fide instru.plures.circa pn̄.Et bic exponit ab initio cuiusq̄ anni.ſ.eq quo ceſſatū eſt.ꝛ ſic fm.B.prescribitur annue ſtationi.fm nō.Tu dic tertio fm Jo.aliud in ſtipulationibus ꝛ aliud in legatis ſeruat.in ſtipulationibus em̄ ſeruo ſniam.B.ꝛ.R.q; licet plurium annoz tamen vna est ſtipulatio ſicq̄ vna pſcriptio.vt.ff. de obli.ſi ſticbū.ſ.ſtipulatio.at legata annua tot ſunt quot anni.vt.d.l. ſi ſticbum.ꝛ de dona.cau.mor.ſenatus.ſ.vlti.ꝛ de annuis leg.l.cū in annos.ꝛ ſic quot anni tot actiones:ꝛ tot prescriptiones.ꝛ ſic in legatis ſeruo ſniam.dō.inde est etiā q̄ huiusmodi annuū legatum non amittitur nō vtendo.vt.ff. quibus mo.vſufruc.amittat.l.ſi vſufructus alternis.ꝛ arg.ff. de no.ope.nū.l.de pupillo.ſ.ſi.ꝛ.l.ſeq. Jn vna ergo ſtipulatione actio ſemel extincta amodo frontē erigere non audet. Sed buic opinioni Jo.videtur obſtare bec leg que equiparat le gata ſtipulationibus. Sed dic equiparari vt eq uo ceſſatur curat prescriptio licet in ſtipulatiōe oīm annoz:in legatis tm̄ illius anni.

Annui debiti obligatio an ſit vnica ꝛ poſſit per vnicā prescriptiōez tolli.

k ¶ Nulla.nota bic ſequentia reſponſa.

¶ Conductori.repete ꝛ nulla dāda licētia cōductori cē.et dic bec vera niſi interuenerint bmōi perſone oñi poſſeſſionē.ſ.non admittēdo oīm reuertētem.vel tradendo alij.vel etiam ſi fuerit eppulſus.vt plene digi.ſ.eo.male.ꝛ.ff. de acqui.poſ.l.clam.ſ.qui ad nūdinas.

SI quis. ¶ Caſus. Si aliqs iuſto titulo ꝛ bona fide poſſidet rem aliquā per.x.an.inter presentes.xx.inter abſentes/ſecurus eſt ſi cadat a poſſeſſione illius rei qua pscripserat:ꝛ habet actio.contra oīm ꝛ quēlibet:ꝛ cōtra creditores quibus fuerat res pmo obligata. Sed pone q̄ fine titulo poſſedi aliquā rē.xx.an.ꝛ a poſſeſſione cecidi quid iuris:q̄ritur?Diſtinguitur:aut ab initio bona fide poſſedi:aut mala.

+ Et bene fm cōmuniter ſcriben.

UNIVERSIDAD DE NAVARRA

mala.si bona:habeo act.ꝙtra quẽlibet possidentẽ ꝓterq̃ cõtra dñm si mala:tũc acti.nõ habeo aduersus possidentẽ:sed verus dñs possit agere ℨ possessorẽ:nisi fecẽdus possessor ꝓpatio.xxx.an.possederit.qõ autem dicti est ꝙ qñ possidẽo mala fide nõ dat mihi actio aduersus possidentẽ:tũc habet locũ qñ fecẽdus possessor nõ abstulit mihi rem nec surripuit: alioquin possum rẽ ab eo aduocare.Si vo rẽ aliquo modo ꝓscripsi ⁊ vocatus ad iudicium rõne illius rei ꝓscripte nõ veni:aduersari meus fuit missus i possessionẽ eius rei quã ꝓscripserã possum intra annũ recupare possessionẽ si satisfeci iudicio fisti:in illis aũt ⁊tractib⁹ in qbus sfure debentur ex illo tpe currat ꝓscriptio/ex quo cessatũ fuerit in solutione vsurarũ.

a ℂ Cõtractus.ſ.pmutationis.Et not.ꝙ innuit donationẽ esse ℨctum:⁊ sic ⁊tinetur sub illa.l.ij. ⁊ aut.sacramenta pubeꝝ tũ ⁊c.ſ.si aduersus ven.

b ℂ Rem.ſ.immobilem.

c ℂ Per decẽ.inter pñtes vel.xx.inter absentes.

d ℂ Exceptione.Ro. pro B.ſ.ad⁹ ꝙ ꝓscriptione nõ ꝯrit dñium.vt ⁊.ſ.de iure dot.in reb⁹.in fi.cũ exceptio sit actionis exercitio.vt.ff.de excep.l.ij. ſed.ad⁹.dicit exceptionẽ intentionis dari.et hoc notat.ſ.de bo.mat.l.j.et aut.nisi tricennalis.

e ℂ Creditores.vt.ſ.fi ad uersus cre.l.j.

f ℂ Actionem.nõ solum exceptionẽ ⁊ hoc facit ꝑ ad⁹.q dicit ei dari in rez actionẽ.ſed tu dic vtile. ⁊ hãc intentat indubitater ℨ alios.Sed an ⁊ cõtra dñm Joã.⁊.B. ꝙ sic vt sic vtilis ꝓferat directe.vt.ff.de pcu.in cau ſc.in fi.⁊ de publici.l.euꝝ qui.ſ.j.Jtẽ ⁊ qr leg dicit mutari dominiũ in prescriptiõe.vt.ff. de vsuca.

Leũ qui.ſ.j.Jtem ꝓ⁊ ex quia ⁊ ante impletã prescriptionem habebat publicianã:aliqd ergo plus nũc oꝫ habere. Alij dicũt ꝙtra.⁊ dicunt ꝙ nunc habeat boc plus quia ciuilem ꝙtra alios ꝙtra quos tñ publicianã habuit vsq; nũc.vt.ff.de lega.j.ſi creditori.ſ.id qõ.Jtem ꝙ dat actionem contra aliũ intellige nisi ⁊ ipse nouus possessor ꝓscripsit.ſed ſi post prescriptionem fecũdi ipse fecũdus a possessiõe eciderit qs vendicat prior prescriptor:vel scõs:vel dñs:Rñ.scõs prescriptor cũ prior amiserit ſuũ vtile dñium.⁊ dns fimiliter effectui suo directi.res enim videtur esse in curriculo siue in circulo.

g ℂ Veteres leges.que prescriptionem longi tẽporis:non longissimi nouerant.vt.ff.de vsucapio.l.vsucapio.⁊.l.eum qui.ſ.j.

b ℂ Q. si quis.Dicit de prescriptione longi tẽporis:nunc de longissimi.⁊ ideo habes bic.ſ.

i ℂ Suppositam.id est obligatam.

k ℂ Augilium.ſcz vendicationis.

l ℂ Tenuerit.ſ.sine titulo.als baberet locus prescriptio.g.vel.xx.an. vt.ſ.progi.Accurſius.

m ℂ Vti.ergo ⁊ bic quere.vt.ſ.si nouus possessor prescripsit ⁊ cecidit a possessione cui ꝓscriptor⁹ detur in rem:⁊ solue.vt.ſ. Jtez quero an prescribenti lõgissimo tẽpore bona fide datur ℨ dñm rei vendicatio:Respõdeo Jo.cõtra.vt bac.l.aperte dicit.l.ita tñ ⁊c.et sic non est per oia. Nam als no aduersaretur lre superiori bic versus.ita tñ ⁊c.nisi sic referret ad bone fidei ⁊ male fidei possessorem:nã si ad male fidei possessorem tñ referatur nullo modo aduersatur:quia ille ꝙtra nullum vendicat nisi re sibi ablata per vim:⁊ nisi per iudicem vt subdicit.

n ℂ Indignus co.ſcz prefidio.

o ℂ Jta tamen.ad vtrũq; casum refero.ſcilz qñ bona fide et qñ mala. Sed.Q. refert tñ ad male fidei ſicq; prescribenti bona fide.xxx.annis dat actionem etiã contra dñm vt modo diximus qõ nõ placet.

p ℂ Acquirat.boc referũt quidam etiã ad prescribentẽ tñ lõgo tẽpore quod non placet.vt diximus circa pnin.butus.l.

q ℂ Tempore habuit.nouus possessor:⁊ loquitur in eodem casu cum mala fide prescripsit etiã lõgissimo tempore.⁊ sic nõ agit vel cõtra dominum vel cõtra aliũ.Sed alij dicũt eum etiam admitti cõtra aliũ in bona fide prescribente constat ꝙ agit ℨtra alium.vt.ſ. ea.l.ſ.ꝙ ſi quis.

r ℂ Eum.ſcilz dominum vel creditorem.

s ℂ Adunitus.ſupple et possessionẽ adeptus.nã boc est necesse ad prescribẽdum.et quod dicit ex tunc computari prescriptionem ex quo cecidit a possessione: dic verum nisi nouus possessor causam ab eo ꝓscribere ba beat.tũc enim eadẽ defensione vtetur .vt.ſ. de euic.l.emptor.⁊ tempora cõiunget ad factanda prescriptionem.xxx.annorum.nec obstat.ff. de acqr.pos.l.pomponius. ſ.fi. qr leg illa loquit in prescriptionib⁹ longi tẽporis tm.nondum enim bec prescriptio fuerat inducta.xxx.an. Et ꝑ nobis est in.e.l.ſ. cũ quis. Sed quero ſi vendidi rẽ quam .xxx. annis bona fide prescripserã an emptor babeat vtiles sicut ego habebam ſi a possessione cadat:Respon.ſic quasi omne ius meũ videar vendere.⁊ sic bic vt ff.de cõtraben. emptio. l.q tabernas.sic ꝓ publiciana transit ad hered. vt.ff.de publi.l.euꝝ qui. ſ.bec actio.

t ℂ Sed bec.ſcz prescribẽtem lõgissimo tempore mala fide non posse vti simili prefidio id est ne dicare:sunt vera nisi in duobus casibus primus qñ inuasor ⁊c.

v ℂ Ei abstulit.qui.xxx.an.prescripsit.

g ℂ Distinctione.i.siue bona fide siue mala pscripsit:siue cũ tulito siue sine titulo.vel sine distinctione.i.nõ refert sit dñs vel nõ qui abstulit. Sed quomodo vendicat bic prescriptor⁹ male fidei cum nõ sit dominus:Rñ.vendicat quãtum ad certã personã.sicut ⁊ als.ff.de publi.l. eum qui.ſ.si petenti.ſic ⁊.ſ. de non nume. pecu.l.j. Vel dic ꝙ amisit dominum inuasor.si erat dns suo delicto.vt.ſ. vnde vi.ſi quis in tantam.⁊ eo quod dicit non referre sit dñs/vel nõ qui abstulit colligeargu.ff.m.ꝙ ſi deposui rem aliena vel cõmodaui ⁊ agam rei vendicatione ꝙ nõ,potest mihi referri questio dominij.⁊ ꝓ⁊ eo ff.ſ.de non nume.pecu.l.j.⁊ de pig.act.l.nec creditores.⁊.ff.de distrac.pig.l. rescriptum.ſ.j.et.ſ.lo.ſi quis conductionis:quod non placet:quia datur rei vendicatio tanꝯ contra qualibet.vt.ff.ad egbi.l.de eo.ſ.fi. ⁊.ff.ſi quadru.paupe.feciſſe dicatur.l.j.ſ.fi.⁊ argu.ſ.loc.ad ꝓbationem.⁊ boc est ſpeciale in odium inuasoris.

y ℂ Sed et ſi quis.nouus possessor.

z ℂ Possessor.bone fidei vel male fidei. Jtẽ per boc qõ dicit prior fa cit ꝓ.ad⁹.⁊ Jo.⁊ Aso.qui dicũt missum in possessionem in actione in rem ſtatim possidere ciuiliter ⁊ naturaliter.vt ⁊.j. quomodo ⁊ qñ iudeꝝ.l.confentaneũ.⁊.ff.de nã.infec.l.a quo.ſecus ſi ex personali:quia tunc non possidet.vt.ff.de acquir.pos.l.iij.ſ.fi.⁊ quibus ex causis in possel.ea.l.cum ex causa.ſed tunc cum ſecundũ fuerit decretũ vel preceptum iudicis impoſitũ.ſed Bul.cõtradicit in actione reali.nã decretum poſt annũ possidere dicit:vt bic subijcere videt:⁊ loco ſecundi decreti ſit annus.Jn ꝑsonali dicit idẽ qõ Jo.⁊.ad⁹.Jtẽ quid in bypothecaria an habeat naturam personalis:quod videtur.

Donatio est contra ctus.

Ter.ibi: qr ſi ſic.tenor hui⁹.ſ. ponit ſub diebus⁹ ſdus ſ cij.in ſbo. verũ ex pte e abbatis.cũ gi.ſup verretionis. ertra de 10 ci.cogni.

Prescri bitis bona fide lõgiſſimo tẽpore an ꝙtra dñm bẽat rei vendicationẽ

Prescri ptor male fidei qñq; vẽdicat.

Deponẽtivel ꝑmo danti an possit re ferri questio dñij.

Possidet ne missus i possessiõ nẽ ex primo decreto iudicꝫ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Intra vnum annu. huic est cõtra. ff. de iudi. properandum. ff. finaũ tem reus. et. ff. vbi in rez acci. l. ij. Sol. vt in quali bet earum digi.

b ¶ Exceptionem. Talis est casus. Debes mihi aliquid annuum. soluisti: postea stetisti. xxx. annis continuis q̃ nõ fuisti fine inter pellatiõe: prescripsisti.

Casus.

c ¶ Capere. pro omnibus solutionibus non. pyna tũ vt diximus. ff. eod. l. cum notissimi. ff. Itez quero quãdo debent fol ui vsurę: an in principio anni au in fine: i annuis eis vel anno debitis scimus quando debet fieri solutio vt diximus. ff. qũ di. le. ce. l. j. Et cadẽ questio fieri potest in merce de vel pensione. z de hoc habes. ff. de vsufru. l. de funcza: ssespond. in fine anni. vt. ff. de vsur. l. eos. ꝯ. interdicta.

Usure qũ sunt soluẽ de.

S Epe. ¶ Casus. Oli si quis contestaret litem: aduersus aduersariũ suũ z impeditus alioquo casu itẽ plequi nõ poterat lapso. xxx. ãno. spatio cadebat ac actione sua. bodie autẽ p litẽ cõtesta. perpetuaꝫ actio vsq; ad. gl. an.

d ¶ Humane. vt. et. ff. de vsufruc. l. antepenulti. z pe. z sic ultis casibus ecclesiastibus dicebat aidri. non perpetuari actionẽ litis ꝯtestatione vsq; ad gl. an. Aliꝫ oes docto. cõtrarium digerunt.

e ¶ Extendimus. ides in realibus. sed fallit hec lex: in actione de dolo. vt. ff. de dolo. l. finali. Item et in rescissoria sm quosdam: sed nos dicimus rescissoriam petitam. et datam posse perpetuari per cõtestationem. non autem petitionem vel iudiciꝫ restitutionis in integrũ. vt. ff. de temp. in integrũ restitu. l. superuacuam. Item fallit z alibi. vt. ff. ne dostatu defunct. l. j. ff. Is interdum. et de collu. dete. l. ij.

f ¶ Certamina. per contestationem.

g ¶ Posteritati. et idem fi est extraneus heres.

h ¶ Sublata. illa causa.

i ¶ Cognitio. secus autẽ si per executorẽ. qz tunc in. xxx. an. tantum extenditur ex generali regula qua dicit omne ius illo tempore tolli. vt. ff. eod. l. sicut. fallit ergo hoc casu z alio quem habes. ff. eo. l. cũ notissimi. in pn. et in alio. vt in. c. l. ff. immo. in fi. ff. z aliꝫ quos habes. ff. eo. l. omnes.

vocatus minime respondit: licebit ei ad similitudinem ceterorum qui rei dominium habent intra vnum annum se offerenti cautionẽq; suscipiende litis danti eandem rem recipere: superq; ea cognitionalia subire certamina.

Prescriptio in vsuris incipit currere a tempore quo inceperunt deberi z nõ sunt solute. b. d. vsq; ad finem. Sali.

¶ Exceptionem[m] etiam. xxx. vel xl. annorum in illis contractibus in quibus vsure promisse sunt: ex illo tempore initium capere[c] sancimus ex quo debitor vsuras minime persoluit.

Actio etiã temporalis perpetua efficitur et in annos. xl. perpetuatur. hoc dicit intelligẽ per litis contestationem. nec alio modo: nec per interruptionem ciuilẽ nec naturalem. b. d. Bal. vel sic. Per litis contestationẽ interrũpitur prescriptio: et per. xl. annos a tempore cessationis a lite incboandos perpetuatur actio: que perpetuata etiam ad beredem extraneum est transitoria. hoc dicit Salice.

Idem. a. Demostheni prefecto pretorio. Lex. ix.

S Epe quidez suos obnoxios in iudicium vocantes: et iudiciarijs certaminibus vẽtilatis non ad certum finem lites perducẽbãt: sed taciturnitate in medio tempore adhibita propter potentiam forte fugientium vel ꝓpter suã imbecillitatẽ vel alios quosq; casus (cum sortes humane[d] multe sunt) qui nec dici nec numerari possunt: deinde iure suo lapsi esse videbãtur eo q̃ post cognitionem nouissimã triginta annoꝝ spatiũ effluxerit: z huiusmodi exceptione opposita annozum suas fortunas ad alios trãslatas videtes: merito quidem sine remedio ante lugebant. ¶ Dõ nos corrigẽtes eandem exceptionem que ex triginta annis oritur in huiusmodi casu opponi minime patimur. Sed licet personalis actio ab initio fuerit instituta: eam tamen in quadragesimum annum extendimus[e]: cum non similis sit qui petit[a] ab initio tacuit ei qui postulationem depositi: z in iudiciũ venit z subijt certamina[f] litem ante implere per quosdam casus prepeditus est. ¶ Sed licet ipe actor defecerit tamen sue posteritati[g] huius cause cursum eũ relinquere posse diffinimus: vt eius heredibus vel successoribꝫ[h] liceat eam adimplere: nullo modo triginta annoꝝ exceptiõe sublata[i]. ¶ Dõ tẽpus (id est quadraginta annoꝝ spatium) ex eo numerari decernimus: ex q̃ nouissima. pcessit cognitio. postq; vtraq; pars cessauit.

¶ De annali exceptione italici contractus tolleda. z de diuersis temporibus et exceptionibus/et prescriptionibus/et interruptionibus earum. Titulus. xl.

Per bãc legem tollitur annalis exceptio que contra actiones natas ex italico contractu erat introducta: z non valenti agere propter impedimentum iuris non currit prescriptio: et actionum personalium regulariter vita est. xxx. annoꝝ hoc dicit tota ista leg/q̃ est bona. z est nouna constitutio sm Bald. vel sic. Exceptione sublata oẽs personales actiones. xxx. an. tolluntur. nisi super bis lis fuerit contestata: hypothecaria vo. xl. annis. Et illi qui non pót agere non currit prescriptio. Barto. Primo exponitur. Secundo statuit. Tertio ampliat. Quarto dubium remouet. secunda ibi: Cum itaq;. tertia ibi: Ad hec. quarta ibi: Ne autez. Prime due partes hoc volunt. Remota annali exceptione ex contractu italico currunt z locum habent cetere prescriptiones legitime. hoc dicit Salice.

Imperator Justinia. a. Juliano prefecto preto. Lex. j.

Uper annali exceptione que ex italicis ꝓtractibus oritur tante moles altercationum in oibus iudicijs exorte sunt: quantas et enumerari difficile et explanari impossibile est. ¶ Primũ etem natura eius obseruationis cum omni scrupulositate et difficultate composita est: cum multa concurrere debeant[k] vt ea nascatur. ¶ Deinde illud spatium annale: alij quidem ita effuse interpretabantur vt posset vsq; ad[l] decennium extendi. ¶ Alij iudicantes vsq; ad quinquennium standum esse putauerunt. ¶ Et in nris temporibus sepius super hniusmodi calculo a iudicibus variatum est. vnde nec facile suum effectum in litigijs ostendere huiusmodi exceptio valuit. ¶ Cum itaq; nobis alie temporales exceptiones vel prescriptiones sufficiãt huiusmodi difficultatibus illigari nostro subiectos imperio minime patimur. ¶ Idcoq; memorata annali exceptione penit[a] quiescente alie omnes legitime exceptiões z prescriptiões in iudicijs suum vigorem ostendant: siue que sup decẽnio[m] vel viginti vel triginta[n] vel quadragita annis introducte sunt: siue q̃ minozibus spatijs[o] cõcludunt.

Annalis exceptio super italico tollitur z alie prescriptiones legitime confirmantur. hoc dicit. vel sic. Actiones personales z migte tolluntur triginta annozum tempore. nisi prescriptio fit interrupta. hypothecaria. gl. annis durante contra debitorem vel eius beredẽ: et interruptio per litem contesta. in. gl. an. perpetuat actionem. hoc dicit vsq; ad. ꝯ. ne autem. Salice.

¶ Ad hec cum nihil prohibet[p]: etiam ea que aliquam dubitationẽ acceperũt clarioribus z compẽdiosis sanctionibus renouare iubemus omnes personales actiones quas verbosa quorũdaz interꝓtatio iactare extra metas. xxx. annoꝝ conabat. xxx. annoꝝ spatijs cõcludi. Nisi legitimus[q] modus qui z veteribus z nostris legibus enumeratus est interruptionẽ temporis introdu-

¶ De annali exceꝓ. rẽ. ¶ Supra de vsuca. trãsfor. tractauit z de vsuca. italicarũ rerum. Modo de vsucapi. actionũ personalium que oriuntur ex contractibus qui in italia fiebant.

Lõtinuatio.

Uper annali. ¶ Casus. Oli si aliqs possidebat rem aliquam in italia per annũ vel ꝛtragit habebat exceptiõe z hic annus extẽdebatur aliquando vsq; ad. v. aliquando vsq; ad decenniũ: quia in eo anno non computabãtur nisi dies in quibus aliquis poterat agere. et ß corrigit imperator dicẽs q̃ hec annalis exceptio cesset: z habet locum. ff. vel. xxx. nisi in hypotheca. que extendit vsq; ad gl. annum. Omnes alie actiones personales migte: vt actio familie herciscun. rẽ. tollantur vsq; ad triginta an. z ita demũ currat prescriptio/si nõ ꝓrumpatur per litem contesta. z hoc in secunda. Sed an filijs in aduentitijs currat prescriptio: hic querif. Dicitur q̃ nõ. cũ patri non acquirantur: quia cũ est in potestate: et si agere vellet non posset. et hoc in tertia. Viuianus.

k ¶ Debeant. que ignoramus.

l ¶ Ad decennium. quia vtilis erat annus.

m ¶ Decẽnio. vt. ff. de ꝓscrip. lon. tempo.

n ¶ Triginta. vt. ff. de ꝓscrip. xxx. an. sicut.

o ¶ Minoribus spatijs. scz triennio vel quadrienio vel similibus. vt. ff. de vsucap. transfor. l. j. et de quadrien. prescrip. l. j. et per totum titulum.

p ¶ Prohibet. non solũ noua ꝓstituit: sed etiam constituta renouat.

q ¶ Legitimus modus. qui multi sunt. vt not. ff. titu. j. cum notissimi. ff. sed z si quis.

Hypothecaria.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Hypothecaria contra debitorem competente.
b ¶ Quadraginta annor. Sunt ꝛ alij casus vbi pscriptio. xl. an. locū ecclē. auf. quas actiones. Sunt ꝛ alie q̄ nullo tpe tollunt: vt piudicia lis q̄ libero datur boi bona fide possesso. vt. ff. de pscrip. long. tēpo. q̄ Actiones aliquē nō tolluntur tempore.

pro lib. l. fi. Itē ppās romanus vīa non vtendo amittere nō pōt. vt. ff. ō via publi. l. via publica. Sed qd si cū effet bonefidi possessor ꝛ pscribē do ré amisit possessionē per inūdationē. vt. ff. de bo. aut. indi. pos. cū vn⁹. §. fi. an inūdatiōe ceſſan te succurrat mihi per in integrū restitutionē: qs videt. vt. ff. de iti. actuq; pti. l. i. §. fi qs ppter inūdationē. Sz arg. 3. eſt. ff. eē q. ca. ma. l. Additio. Istud est verū vt dicit Bar. hic. Nō est quia nō debet quis restituī ad lucrum faciendū cū aliena iactura. vt dicta. l. sciēdū. in glo. alie. ī. ff. de furtis. l. fi is q. i.

c ¶ Cōmuni diuidundo. Jn his pdictis duobus diuisoriis duo dixit. ff. Primū q̄ nascantur ex volūtate: sc̄z tūc quādo volui diuidere. et p hoc est. ff. fami. ber. l. i. Scōz q̄ ei tīn qui nō possidet currit pscriptio: nā ꝛ nō possidēti dātur bec iudicia. at si possideret nulla currat pscriptio cū non currat aliqua 3 possidēte. m. p hoc est. §. titu. i. l. male agit. Sz in vtroq; male dixit. primo q̄ nō eē volūtate. sed eē quasi cōtractu nascunt. vt in stitu. de ob. q̄ eē q̄si contractu. §. itē ñ inter. ī. §. idē iuris. l. dicat eas cōpetere volētib⁹ a cōione discedere. vt. d. l. familie bercisc. l. i. sed ꝛ si illud esset verū q̄ eē volūtate nascerentur pōt velle. ergo velle videtur. vt. ff. de regu. iur. qui pōt. Itē ꝛ possidenti currit: nā cum currit vt dñm prescribat: 3 diuisioni vt nō possit impetrare diuisionē: nā ꝛ alīs est res cōis nec tamen intendi pōt diuisionū iudicium. vt. ff. de alie. iudi. l. fi. ꝛ de rebus cor. l. fi pupillor.

Familie bercisc. de cōi di uidundo vñ nascun tur: ꝛ gb⁹ cōpetant.

d ¶ Finium regundorum. Sunt enim bic tria mixta. vt instit. de acti. §. quedam. Accursius.

e ¶ Pro socio. Sed qñ bec incipit cōpetere? Rñ. dic eam nō cōpetere si nō renūtiet vt sic faciat cōpetere ipso iure q̄ videt per. d. l. de regu. iur. qui potest. ꝛ fic amittit ius renūtiandi: Rñ. non. q: si renūtiasset alteri intēpestiue teneretur. vñ non videt posse q̄ cōmode nō potest. vt. ff. de vbo. sig. l. nepos proculo. Jtem ꝛ si potuit renūtiare ꝛ nō fecit bic prosuit socio: nō obijcit ergo alij culpā is qui lucrū inde recēpit bic prosuit socio: nō obijcit ergo alij culpā is qui lucrū inde recēpit iuxta illud: vt culpent alij ꝛc. vt. ff. de iure do. l. cū in fundo. §. i. Item tertia rōne: quia renūtiare est eē libero arbitrio q̄ nō est sic in iure offerendi q̄ eē pacti necessitate sit ꝛ recipitur. Jtem quero de actione personali ex testamento puta cōpetente pro seruitute legata si nō vtatur. ccc. an. ipsam enim seruitutē vel confessoriam tolli constat. g. an. vel. ee. vt. ff. qui. mo. vsufruc. amit. l. j. Si ꝛ actionem personalem dicā tolli. ccc. an. vt bic vel ipso iure vel (q̄ verius est) ope exceptionis cū tempus non sit modus tollende obligationis ꝛc. vt. ff. de act. ꝛ obliga. l. obligationū fere. §. placet. ꝛ plene digimus. §. de vsufruc. Contrapositionem. Ecōtra de negatoria dubitatur ꝛ cōstat q̄ quādoq; ipso iure tollitur ꝛ acquiritur seruitus. vt in aqua. ꝛ in alijs qui babent perpetuā causam. Sed qd de bis que non habēt perpetuā causam vel quasi? Potest dici q̄ licet nō acquirant tamē elapsis. ccc. an. obstat exceptio sicut ꝛ dominiū rei tanto tēpore nō acquiritur tamē exceptio vendicanti obijcitur ab eo. ꝛ fic non pōt ꝛadicere. vt. ff. de serui. rusti. pre. l. per fundū. Vel aliter dicunt q̄dā plures esse itiones ꝛ plures actiones negatorias. ꝛ ideo nō currit nisi in illis itionibus: Actio pignoratitia q̄ nascitur. et eē quo tēpore currit pscriptio: Et dicūt quidam nasci de mum soluta pecunia vel aliter satisfacto. vt. ff. de pigno. actio. si rem. §. oīs. Nō sunt enim cōditiones eius. vt. ff. de pig. grege. §. penul. ꝛ boc ſm Bul. Alij vt. ff. de pig. vt etiā prius nascāt sed non intentatur: vt in actionib⁹ quibusdaz dicitur. ff. de tut. et ra. dif. l. si tutor. §. fina. et. l. sequen. Eē quo ergo tēpore currit ei prescriptio? Respō. eē quo competit cū effectu non prius. vt. §. ea. l. §. fina. et ff de iure. de effectu etiā prius tollitur. nam cum tollitur ius offerēdi. vt notaui. §. titu. i. cum nō sit. ff. mi. §. in fi. §. ergo ꝛ pignoratitia. Sed subla ta pignoratitia an posſit debitor agere rei vendicatione? Rñ. vtiq;. nā cū debitor vsucapit posſidente creditore. vt. ff. de vsucapi. l. seruꝰ acquirit dñium. non amittit dominium si habet. vñ intentet rei vendicationē. vel pro veteri: vel p nouo quesito dominio. nec dicat quis verbis legem statui: quia tollitur pignoratitia ꝛ remanet rei vēdicatio: quia graniusc erit debitori probare dominium q̄ esset traditionem pignoris.

Actio pignoratitia q̄ nascitur ex q̄ tpe currit pscriptio.

Ter. sbi: liberati. consci. glo. i. c. edoceri. p̄ptine. extra de rescrip.

f ¶ Hata est. bisteron pro teron. id est conuersus ordo. vt. ff. de rerum diui. l. riparum. ꝛ indi. e. titu. §. riparum.

Bisteron proteron est ordo uersus.

g ¶ Dicebatur. quia dicebant eam renouari eē affidua contractatione. ꝛ sic prescriptionem per nouam contractationem interrumpi sed male: quia non ideo plus fit furtū. vt. ff. de fur. ei qui.

h ¶ Finiri. vt. §. titu. j. sicut. ꝛ. l. omnes. ꝛ. l. cum notissimi. ꝛ de cōsti. pe. l. §. ꝛ. j. vnde vi. l. fi. in fi.

i ¶ Promulgauit. vt. §. titu. j. l. fi.

k ¶ Sanctio. i. ius de prescriptionibus constitutum.

l ¶ Adinime. vt alia auctoritia. de maternis enim erat dispositus: vt bic. ꝛ. §. de bo. ma. l. j. in fi.

m ¶ Temporalem. perpetuā etiā bic temporalem appellat: quia tempore finitur. ꝛ boc in acquisitis. in acquirendis autem sibi ꝛ patri nō cet. filius. vt. §. qui admit. ad bo. pos. l. j. ꝛ de acquirē. pos. l. fi.

n ¶ Quis enim. q. o. nemo: vt bic. ꝛ. ff. de doli excep. l. pure. §. fina. ꝛ. ff. de nego. gest. si pupilli. §. fi. ꝛ. §. de bo. que libe. l. fi. ꝛ de iure dot. in rebus. in fi. ꝛ. §. titu. j. cum notissimi. §. illud. ꝛ. ff. de serui. rusti. predi. et attilicinus. ꝛ. §. de bo. ma. l. j. ꝛ aut. nisi. ꝛ. ff. de vsur. l. cū quidam. §. fi pupillus. ꝛ ad fill. l. iij. §. eleganter. Accursius.

Actio p socio qñ i cipit cōpetere.

Actio pfonalis ex testamēto tq̄to tpe tollit.

Omnibus in his casibus in quib⁹ habent res minime patrib⁹ suis acquisitas nullam tempozalem exceptionem apponi: nisi ex quo actionem mouere poterūt. id est postq̄ manu paterna vel ciusin cuius potestate erāt cōstituti fuerint liberati. ¶ Quis enim incuſare eos poterit si boc nō fecerint q̄ et si maluerint minime adimplere lege obuiante valebant?

Si possessor scribēs queniri nō pōt propter absentiā: impotentiam: infantiā: vel furorē potest fieri interruptio prescriptionis per denūtiationē factam presidi: vel epo: vel defensori loci. ꝛ vltimo ad domiciliuꝫ possessoris in forma bic tradita. b. o. Bald. vel sic. Si possessor prescribens est absens: vel furiosus: vel infans: tutore vel curatore carens: siue in potentia eminens potest ei fieri interruptio pscriptionis pozrigēdo libellū cozā pside: ꝛ successiue cozā episcopo vel defensore. ꝛ vltimo p publicam ꝛ solēnem protestationē factā ad eius domum. boc dicit.

Idem. a. Jo. pfec. pto. Ler. §.

Ut perfectius ° omnibus consulamus ꝛ nemini absentia ᵖ vel potentia ᑫ vel infantia penitus aduersarij sui noceat: sed si aliqua inter desides ꝛ vigilantes differentia. Sancimus si quando abfuerit is qui res alienas vel creditori obnoxias detinet: et desiderat dominus rei vel creditor suam intentionem pzoponere: et non ci licētia sit absente suo aduersario qui rez detinet ordo. vt. ff. de rerum diui. l. riparum. ꝛ indi. e. titu. §. riparum.

Perfectius. Casus Si aduersarius absens fuerit: vel furiosus vel infans: vel merum habeat imperiū: ita vt eum conuenire non possum auctoritate mea: rē de qua lis est non possum auferre: sed debeo porrigere libellum pzesidi: ꝛ interrumpere pscriptionem. si pzeses non est porrigā episcopo. si eps pzesens non est mittam nem. si pzeses non est porrigā episcopo. si eps pzesens non est mittam libellum ad edes aduersarij: ꝛ protestabor cozā testibus me velle eus libellum ad edes aduersarij: ꝛ protestabor cozā testibus me velle eus conuenire si possem. ꝛ sic sua interrumpetur pscriptio.

Imperiū merū bis dicitur eē potens.

o ¶ Ut perfectius. q̄ olim esset consultum.

p ¶ Absentia. vt. ff. eē qui. cau. ma. l. j. ꝛ. l. item ait.

q ¶ Potentia. Potens est qui habet merum imperium vnde non cō uenitur. vt. ff. de in ius vocā. l. j. ꝛ ad boc. ff. de alie. iudi. mu. cau. fac. l. fi. in prin. secus si minoz. vt. ff. de iniur. l. nec magistratibus. in casu etiam maiozes. vt. j. ad legē iul. repe. l. iubemus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Vel infantia. subaudi vel furoze. hic enim 2ueniri nõ põt. vt. ff. de in ius. vel. l. quicq. ꝛ. l. neq. ꝛ ad hoc. ff. de mino. ait ptor. ꝯ. j.

b ¶ Adire. hodie primo est adeundus defensor ciuitatis: quo deficiente tunc pceles ꝛ deinde imperator. vt in aut. de defen. ciui. ꝯ. et iudicare. ꝛ de manda. princi. ꝯ. ꝛ non permittes. colla. iij.

c ¶ Presidem. scz per se.

d ¶ Vel. pro ꝛ. vel dic. vel pro. i. vel dic. scz per pro curatorem.

e ¶ Domicilii. No. sufficere denuntiari ad domũ: etiã si nõ pueniat in notitiam eius cui nũtiatur. vt. ff. de dam. infec. l. iiij. ꝯ. ptor. ꝛ. ꝯ. toties. et ff. qõ vi aut clam. l. aut qui. ꝯ. j. Sed arg. ꝯ. ff. ꝯ fen. fine appel. l. j. ꝯ. item cũ ex. Sed dic vt ibi.

f ¶ Tabulariorum. i. tabularij. fic. ꝯ. de iur. delib. l. fi. ꝯ. ij.

g ¶ Triennij. Nota ergo vſucapionem interrum pi litis cõtestatione. ꝛ sic est cõtra. ff. pro emp. l. ij. ꝯ. fi. et. ff. de rei vẽ. fi post acceptam. Sol. ſm. ℞. hic corrigit vt idez fit in vſucapione qõ in pſcriptione: ſcz qõ interrũpatur. vt. ff. de rei vendi. l. mor. ¶ Tu dic ſm Jo. quod lex loquitur ſpecialiter in quatuor casibus: ſcilicet quando aduersarius est furiosus: vel infans / vel absens / vel in potestate posit'. als ſerua quoꝫ in illis contrarijs legibus continetur. qõ enim ſpecialiter dicitur non trahitur ad cõſequentia. vt. ff. de legi. ꝛ ſena. con. l. quod cõtra. Item quero an reſtitutio in integrum amodo denegetur que datur cõtra absentes ex illo titu. ff. ex qui. cau. ma. l. j. ꝛ. l. ait pretor. ꝯ. fi. ꝛ. l. ſed ꝛ ſi per pretorem. ꝯ. ait: ℞. non. cũ eã lex ingulcat boc ꝑ priuilegio: nõ debet in eius leſionẽ retorqueri: vt ꝛ. ã. de leg. et con. l. qõ fauore.

b ¶ Vel. pl. an. immo videtur ꝙ ſole ꝑtorie ꝛ annales taliter interrumpantur. vt. ꝯ. quando li. princi. da. l. j. ꝛ. ij. Sz hic ſpeciale vt interrumpatur. Et concordat buic. l. ã. de epiſco. audi. l. ſi preſens. ꝛ. l. fi. ꝛ. ã. de nõ nume. pecu. l. in contractibus. ꝯ. fi. Accurſius.

Sz ex multis. ¶ Lasus. Tenebatur mihi quis ad. ꝙ. ex cauſa locationis: ꝛ ad alia. ꝙ. ex cauſa venditionis: ꝛ ad alia. ꝙ. ex cauſa mutui. fi. ꝙ. petiero non expreſſa cauſa: an interrumpatur preſcriptio in oĩbus. ꝙ. queritur. ℞. ꝙ fic. in fi. l. ꝛ boc in prima. Item ſi teneris mihi ad. ꝙ. ex cauſa mutui ꝛ pignora obligaſti: ꝛ peto. ꝙ. certi condic. ex mutuo: an hypothe. rumpatur: querit. Dicitur ꝙ fic. ꝛ boc in ſecũda. Si vẽ teneris mihi ex pluribus cauſis ꝛ in libello meo certam quãtitatem non expreſſi nec cauſam: ſed dixi ſic conuenio te: ꝙ mihi es obligatus: querit an ſint perpetuate omnes actiones quib' mihi tenebaris? Dicitur ꝙ fic. ꝛ boc in tertia. Vlianus.

i ¶ Si ex multis. Tres ponit ſtiones hec lex. Prima cum mihi deberẽtur ſimiles quãtitates ex pluribus cauſis: ꝛ vnã quãtitatez ſine cauſe mẽtione expreſſi: qrit an oẽs actiones ꝑ ſimili quãtitate perpetuaſſe videar: an nulli: an vetuſtiſſimã? Scõa ſi fiat de plonali actiõe libellus tm: vel de hypothecaria tm: an ſup vtraꝙ videatur fieri interruptio? Tertia an ſi nec cauſa nec quãtitas ſit expreſſa: ſed tm dicatur obnogius: an oẽs ſint perpetuate? Et oĩbus rñdet ꝙ ſic. Sed vel infantia[a] / vel furoze laborante ꝛ neminẽ tutorẽ vel curatorez habente: vel in magna potestate cõſtituto ſua auctoritate eas res vſurpare: ſed licẽtia ei detur adire[b] preſidem[c], puincie vel[d] libellum ei porrigere: et boc in querimoniam deducere intra conſtitutã tempora ꝛ interruptionẽ temporis facere: ꝛ ſufficere boc ad pleniſſimã interruptionem. ¶ Si autem nullo poterit modo preſidem adire: ſaltẽ ad locoz epiſcopum eat: vel defenſorẽ ciuitatis: et ſuam manifeſtare voluntatem in ſcriptis depoꝛoperet. ¶ Si autem abſuerit vel ꝑſes vel epiſcopus / vel defenſor ciuitatis: liceat ei proponere publice vbi domicilium[e] habet poſſeſſor: ſeu cum tabulariorum[f] ſubſcriptione: vel ſi ciuitas tabularios nõ habeat cũ trium teſtium ſubſcriptiõe: ꝛ boc ſufficere ad omnem temporalem interruptionem / ſiue triennij[g] / ſiue longi temporis / ſiue triginta / ſiue quadraginta anñ. ſit. Omnibus aliis que de longi temporis pſcriptione / vel triginta / vel quadraginta an. [h] curriculis conſtituta ſunt: ſeu ab antiquis legũ conditoribus / ſiue a noſtra maieſtate in ſuo roboze duraturis.

¶ Citatio facta ſup vna ſumma cauſa nõ expreſſa. vel ſup obligatione cauſa nõ expreſſa nec vna ſumma ſufficit ad interruptionẽ omniũ ꝙ poſſunt ſub tali generalitate compẽdi. Et interruptio facta in perſonali perpetuat in hypotheraria ꝛ ecõtra. boc dicit ſm Bal. Vel ſic. Generalis petitio re quãtitate vel cauſa citatiõe ſecuta ſufficit ad interrũpendũ pſcriptionem in omnibus ꝙ ſub illa petitione poſſunt induci. boc dicit. ꝛ eſt bec lex ſingularis: ideo notanda ſm Salice.

Idem. a. Jo. prefec. pto. Lex. iij.

Sz ex multis[i] cauſis quidam obnoxium habens et maxime ex ſimilibus quãtitatibus in vnius quidem cauſe ſumma libellum conuentionis compoſuerit: cauſam tamen non expreſſerit apud veteres agitabat / an videatur omnes cauſas in iudicium deduxiſſe: an vetuſtiſſimam earum: aut omnino nihil feciſſe. cuz eius ſenſus eſſe apparebat incertus. ¶ Sed in iudicijs in multis caſibus[k] tales altercationes ventilatas inuenimus: et maxime ꝓpter longi temporis interruptionem. ¶ Si enim perſonalis forte fuerat mota actio: hypothecarie autem actionis nulla mentio ꝓcedebat: quidam putabant perſonalem quidẽ eſſe temporis interruptione perpetuatam: hypothecariam autem euaneſcere, taciturnitate ſopitam. ¶ Et ſi quis generaliter diceret obnoxium ſibi aliquem conſtitutum: alie dubitationes emergebãt. ſi omnes ci cõpetentes actiones huiuſmodi narratione contineri credantur[l]: an vero quaſi ſilentio circa cas habito tẽpoze expirare: nullo ex incerta libelli confectione adminiculo ei acquiſito. ¶ Quibus itaqꝫ nullam in iudicijs in poſterum locũ habere talem conſiſionem: ſed qui obnoxium ſuuz in iudicium clamauerit et libellũ cõuentionis ei tranſmiſerit: licet generaliter nullius cauſe mẽtionem[m] habentem: vel vnius[n] quidem ſpecialiter tantũmodo / aut perſonales actiones vel hypothecarias continentem[o]: nihilominus videri ius ſuum oĩe cum in iudicium deduxiſſe: et eſſe interrupta temporum curricula: cum contra deſides[p] homines ꝛ ſui iuris contẽptores odioſe exceptiones oppoſite ſunt.

quid ſi vnã cauſam ꝛ quãtitatẽ expreſſit an perpetuat ceteras: ℞. nõ. licet quidã dixerit ꝙ ſic per. l. iſtam ibi: vel vnius quidẽ cẽ. et. ff. de in di. l. ſolemnis. qõ Jo. nõ placet. nã nec qui ꝓteſtatur in actiõe ad ꝙbi bendũ videtur ꝓteſtari in rei vẽdicatione. cũ ꝛ poſt litis ꝓteſtatiõẽ in actione ad ꝙbibendũ completur vſucapio ꝛ claudit viam vẽdicationi. vt. ff. ad ꝙbib. l. iulianus. ꝯ. quãtũ. ꝛ. l. ſolemnis. ibi: ſtatim. ſz intelligez vt ibi: ꝛ iſtã cõſtitutionẽ ſimiliter: vt ibi dices. Item quid ſi ex vna cauſa debeant mihi tria: ꝛ ex alia decem: ꝛ ex alia. ꝙ. ꝛ cũ petam. ꝙ. an videar oĩa petere? Rñd. nõ. ſed ſola. ꝙ. licet videar tur debere eſſe in electione actoris in quã cauſaz eligat. vt. ff. de indi. fi qs intẽtione. Itẽ qd ſi gentaliter dicam eum mihi obnogiũ: ſed poſtea ꝑ ſacramentũ calãnie confitear me de vna ſumma teſtimoniũ ꝓbetuan ſenſiſſe? ℞. nõ. ſz illa ſola. vt. ff. de execu. rei iudic. l. ſi ex teſtamẽto. Item qd ſi te nearis mihi bereditatiz petitiõe ꝓpter res ſitas bic ꝛ etiã mutine: ꝛ te cõueniã bic. an etiã in illis videar interrũpere? ℞. nõ. qz nec actor: bic de illis agere potuit. nec reꝰ valuit rñdere. Quidam tamẽ ꝛtra dixerunt tali rõne: qz ꝛ corã non ordinario interrũpitur ꝓſcriptio. vt. ff. de eden. l. edita? ℞. ſponte receꝑit reꝰ de iuſtitia ſua cõfiſus. et ꝓpter timorez teſtium decedẽtium vel alias moras. Additio. Aduertas ſm Bar. bic ꝓo intellectu iſtius. l. ꝙ ad boc vt interrũpatur ꝓſcriptio ꝑ citationem neceſſe eſt ꝙ de boc ſaltem cõſtet reo vtrum agatur actione perſonali vel in rẽ. vel vtrũ agatur de quantitate vel an de ſpecie vnde ſi quis fecit citari quẽpiã generaliter vt veniret ei reſponſurus de iure boc non ſufficeret ad interrũpendum ꝓſcriptionem.

k ¶ Multis caſibus. id eſt nõ ſolum in precedenti. ꝛ ideo ſubijcit aliũ qui incipit: ſi enim cẽ.

l ¶ Credantur. ecce tertia queſtio.

m ¶ Intentionẽ habẽtem. vt fuit in vltimo caſu. ꝛ boc ꝓpter incertitudinem: qz incertũ eſt ꝙ magis videatur perpetuata. arg. ff. de iure fiſ. ita fidei. ꝛ. ff. de ap. ſcio. ꝯ. quid ergo. ꝛ. l. appellãti. ꝛ de ope. no. nũ. l. de pupillo. ꝯ. fi. pluriũ. ꝛ de aur. ꝛ argen. lega. l. plautius. ꝛ. ff. de oĩuoz. l. fi. Arg. contra. ff. ad. l. iul. de adul. l. denuntiaſſe. ꝯ. j.

n ¶ Vel vnius. ſ. cauſe. i. quãtitatis debite ex vna cauſa non tamẽ expreſſit cauſam vt fuit in primo caſu. ꝛ ſic not. ꝙ ſoluit primã queſtionem. Alij boc intelligunt ꝙ expreſſit ſummã ꝛ cauſam. ꝛ ſic dicũt ꝙ ſi petij decem ex cauſa mutui videar in omnibus alijs interruptionez facere ex quib' mihi teneris. Dic ergo vnius cauſe. i. quãtitatis debite ex vna cauſa: non tamen cauſam expreſſit. Accurſius.

o ¶ Continentem. nunc ſoluit ſecundam ſm Azo. ꝛ boc ꝓpter incertitudinem: quia incertum eſt ꝛc.

p ¶ Desides. No. vt. ã. de rei ven. l. more. ꝛ de inoffi. teſta. l. contra matores. ꝛ. ã. de rei vgo. act. l. j. in fine.

Litem cõ teſtans in actiõe ad ꝙbibẽdũ non videt cõtestari i rei vẽdicatione.

Vſucapio an interrũpat ꝑ li tis ꝓteſta.

Terꝰ ibi: publice. cõcor. cũ. j. cum gl. ſup. ff. publice. ex tra ſ postu. piela.

Preſcriptio iterrũpit etiã coram nõ ordiario.

Libellus incertꝰ nõ debet admitti.

Terꝰ ibi: bomies. cõcor. cauditis. cũ glo. ſup ꝟbo imponentes. ver. fed nũquid. de ꝓſcrip.

De alluuionibus

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Lōtinuatio.

¶ De alluuionibus paludibus ꝛ pascuis ꝛc.¶ Digit de acquisitio/ nibus temporali nunc de naturali. Vel digit de acquisitionibus iuris ci/ uilis. nunc iurisgentium vel naturalis.

Tāuis. ¶ Casus. Cursum fluminis per opus manufactū ab alueo auertere non possum. et hoc in prima. Si vo flumen resoluto alueo nouus fecerit ager quem circuiad priore dñm pertinebit ꝛ hoc in secunda. In tertia dicit ꝙ si auferat de fundo vnius aliquid: et postea alij applicetur illius erit cuius est fundus cui coaluit.

a ¶ Amnis. i. fluminis.

b ¶ Non est. sine magno incōmodo accolarus. vt ff. ne qd in flu. publi. l. j. §. fluit ꝙ putāt. ff. de ripa mu. l. j. §. is autem.

c ¶ Derelicto. in totū vel in partem.

d ¶ Alium. f. alueum.

e ¶ Manet. vt. ff. de acq. re. do. adeo. §. insula. ibi: ꝙ si ex vno latere cē. ꝛ ff. de rer. diui. §. insula.

f ¶ Accrescit. vt. ff. ō acq ren. rerum do. l. adeo. §. preterea. ꝛ instit. de rerū diui. §. pterea. Sed hoc fallit in agris limitatis. vt. ff. de acqui. rerū do. l. in agris.

Sī quos. ¶ Casus. In egypto aliquā do rigus inūdat: ex cui inundatione aliquid accrescit possidenti predia tributoria: et alij detrahitur: an cēsus vni augeri alius diminui debeat: q̄rit. Dicit ꝙ sic.

g ¶ Liberentur. nam cui accrescit emolumentum accrescit ꝛ onus: ꝛ econtra: vt b. ꝛ. §. fine cen. vel re. l. fi. ꝛ. §. no. vecti. instituti nō pos. l. j. in fi. ꝛ. ff. de ser. rusti. pre. l. imperatores. Sed arg. contra. §. de iure emphy. l. j. Item contra. j. l. progi. in prin. Sol. vt ibi.

b ¶ Defensi. illi quib⁹ al luuionis iure accrescit. ꝛ fic plac. in fi. vel vert⁹ illi quibus est imminutum. Item qō dicit largitate. ideo dicit quia dam⁹ ei immunitate. Item quod subijcit rādeant cē. p tā q̄tū sibi remānt. vt. j. de anno. ꝛ tri. l. ij. lib. c. ff. ō cēl. l. forma. §. i. et. ij.

i ¶ Deuotioni. id est deuote soluant.

Eā que. ¶ Casus Si in egypto per nilum siue in alijs prouincijs per flumen aliquid alicui accreuerit illud/nec a fisco venditur: nec petatur. nec illi cui accrescit separatim propter hoc census nouus imponatur: vetus tamen augebitur cum aliquid accreuit: et hoc in prima: qui vero pro palude vel pascuis modicū prestant censum: si per eorum diligentiam ad culturam redigantur ꝛ ad frugum fertilitatem translata sunt. Illa vo non petantur a fisco: nec venden tur: nec census augeatur. ꝛ hoc in secūda. In tertia parte imponit pe nam temeratori huius. l. scz vt puniat in q̄nquaginta libris auri: et officialis pfecti pretorio cadē pena punit si alicui suggesserit q̄ possit venire cōtra statuta huius. l. vel si preses alicuius instrugerit petētis vt pfecit ascriptus huius. l. obseruatione.

k ¶ Ab erario vendi. vt propria vendit tamē ob cessationē tributoꝝ. Vso. Vel non vēdit separatim augmentū sed totaliter: vt subijcit.

¶ Peti. a quolibet pro fisco.

¶ Separatim censeri. i. censui ascribi.

n ¶ Exigi. huic est contrariū. j. l. progi. cum ibi dicat eum grauari in plus cui accreuit. Sol. ibi separatim accreuit ita ꝙ decerni pōt vnus ab alio. hic nō: sed per alluuionem: q̄ alluuio decerni nō potest. Vel hic non censetur: scilicet separatim: sz totalis pretij facta computatione. Sed querit qd. pdest nō fieri separatim? Respō. si fieret separatim ꝛ non offerret chartam profectionis omne ius amitteret. vt. j. ff. sine cen. vel re. l. fi. bic autem non amittet. vt. j. ff. de vecti. ꝛ commissi. l. iij. Accurſius.

o ¶ Vitia. ipopzie. i. priuilegia ꝛ potestates que sunt ꝛ vni auferāt ꝛ alij donēt. vt. ff. de acqui. rerū do. l. ergo. §. alluuio. Refertur ergo hec rō ad id qō dicit neq; ab erario vēdi: neq; a quolibet peti. Alij vt. p. dicūt ꝙ respicit legem superiorē sz ꝙ illi quorum patrimonium est minutū relevari a tributis debent: nō quasi per eos vitium sit minuta possessio. arg. ff. de cen. vitia. et ita non videbatur minui: sz prima verior.

p ¶ Nogiam. et hec ratio aptat ad. primuz dictū: sz ꝙ illi quorum patrimoniū est auctū non debent separatim cēseri pter eam vtilitatē quaꝫ modo digi.

q ¶ Ascripta. modico cēsu, Accurſius.

r ¶ Censeri. Quid si non separatim? Respōdetur idem videtur.

s ¶ Ne doleant. * nam cum labor in damno est mortalis crescit egestas: vt hic. ꝛ. j. de omni agro defer. l. finali. lib. ij. et in aut. de iudi. §. ne autem. colla. vi.

t ¶ Intelligāt. immo fructuosam. vt. §. depositi. l. fi. et. ff. ad leg. fal. l. iij. ꝛ ff. de ap. l. fcio. §. quid ergo. ꝛ. ff. de rei vēdi. l. certum. ꝛ. ff. loca. l. cum colonus. Sed arg. ꝛra. §. de iudi. l. ꝑpēdum. §. finautem eg gestis.

v ¶ Officium. id est officiales tui.

¶ De sententijs prefectorum pretorio. Lōtinuatio.

Non appellatur a sententia prefecti pretorio sed supplicatur principi. ꝛ si sententia lata fit pro republica durat biēnio hec potentia supplicandi. b. o. Bald. Vel fic. A sententia prefectorum pretorio non appellatur: sed infra biennium principi supplicatur. b. o. Salice.

Impa. Dio. et Odari. aa. Talasio. pfec. pto. illyzici. Lex vnica.

Jtigantibus in amplissimo pretoriane prefecture iudicio: si contra ius se los affirment non querantur dicit. Nunc qualiter per sententias audi. Et primo de ea que datur ab excellentiore post principem.

Jtigantibus. ¶ Casus Si prefectus pretorio inter aliquos iudicauerit: et altera pars se lesam affirmet: an a sententia possit appellare: q̄rit. Rñ. ꝙ non. sed pncipi potest supplicare: nec refert fuerit sntia lata ī causa publica. an in priuata. et hoc in prima. Intra autē tempora supplicare licet: queritur. Rñ. ꝙ intra biēnium numerandū ab eo tempore quo princeps successit pfecto pretorio iudici per inuocationē supplicantis. ꝛ sic postq̄ pfecto iudici incepit posse succedi: hoc est a tēpore late sententie a prefecto. Vel dic post successionē. i. post sententiā latam a prefecto qui alij iudici succesit. ꝛ hoc in secunda.

¶ Judicio. id est coram prefecto pretorio.

y ¶ Si contra ius. fl. litigatoꝝ non legis vel cōstitutionis: quia tunc

Lex ibi: pulari. de hac re ꝑ alia limitia facimꝰ. ff. et transmissa. cū gl. ibi per ver. mutatur. ex tra d pscp.

Ex. §. fin. cōcor. c. cuz D. ferrarie sis. cū gl. ibi per ver. industria. extra de pscti.

* Concor. in. c. cū clerici. sup. ꝑ. pēsōes. circa fin. extra de pactis.

Lōtinuatio.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Vel infantia. subaudi vel furoze. hic enim ꝙueniri nō pōt. vt. ff. de in ius. vel. l. quicꝙ. ꝛ. l. neꝙ. ꝛ ad boc. ff. de mino. ait ptor. §. i.

b ¶ Adire. hodie prius est adeundus defensor ciuitatis: quo deficiente tunc pzeles ꝛ deinde imperator. vt in auc. de defen. ciui. §. et iudicare. ꝛ de manda. princi. §. ꝛ non permittes. colla. iij.

c ¶ Presidem. scz per se.

d ¶ Vel. pro ꝛ. vel dic. vel pro. i. vel dic. scz per pro curatorem.

e ¶ Domiciliū. No. suffi cere denuntiari ad domū: etiā si nō pueniat in notitiam eius cui nūtiatur. vt. ff. de dam. infec. l. iiij. §. ptor. ꝛ. §. totiēs. et ff. qō vi aut clam. l. aut qui. §. j. Sed arg. §. ff. q̄ sen. fine appel. l. j. §. item cū ꝙ. Sed dic vt ibi.

f ¶ Tabulariū. i. ꝛa tabularij. fic. §. de iur. delibe. l. fi. §. iij.

g ¶ Triennij. Nota ergo pūcipationem interrum pi litis cōtestatione. ꝛ fic est cōtra. ff. pro emp. l. ij. §. fi. et. ff. de rei vē. si post acceptam. Sol. fm. ab. bic coꝛrigit vt ides fit in pūcapione qō in pzescriptione: scz qō interrūpa tur. vt. ff. de rei vendi. l. more. Tu dic fm Jo. q̄ bec leg loquitur speciali ter in quatuoꝛ casibus: scilicet quando aduersa rius est furiosus: vel infans / vel absens / vel in potestate posit⁹. al's serua quod in illis contrarijs legibus continetur. qō enim specialiter dicitur non trabitur ad cōsequentia. vt. ff. de legi. ꝛ sena. con. l. quod cōtra. Item quero an restitutio in integrum amodo denegetur qe datur cōtra absentes ꝙ illo titu. ff. ꝙ qui. cau. ima. l. j. ꝛ. l. ait pretoꝛ. §. fi. ꝛ. l. fed ꝛ si per pretoꝛem. §. ait⁹ Rñ. non. cū em̄ hec leg induxit boc ꝓ priuilegio: nō debet in eius lesionē retoꝛqueri: vt ꝛ. §. de leg. et con. l. qō fauoꝛe.

b ¶ Vel. ꝙ. l. an. immo vidētur ꝙ sole ꝓtoꝛie ꝛ annales taliter interrumpantur. vt. §. quando li. princi. da. l. j. ꝛ. ij. Sz bic speciale vt interrumpā tur. Et concoꝛdat buic. l. §. de episco. audi. l. si presens. ꝛ. l. fi. ꝛ. §. de nō nume. pecu. l. in contractibus. §. fi. Accurſius.

Sj ex multis. ¶ Casus. Tenebatur mihi quis ad. ꝙ. ex causa locationis: ꝛ ad alia. ꝙ. ex causa venditionis: ꝛ ad alia. ꝙ. ex causa mutui. si. ꝙ. petiero non ꝓpzestita causa: an interrumpatur pzescriptio in oibus. ꝙ. queritur. Rñ. ꝙ fic. in fi. l. ꝛ boc in prima. Itez si tenearis mihi ad. ꝙ. ex causa mutui ꝛ pignoꝛa obligasti: ꝛ peto. ꝙ. certi condic. ex mutuo: an hypotbe. rumpatur: querit. Dicitur ꝙ fic. ꝛ boc in secūda. Si vō tenearis mihi ex pluribus causis ꝛ in libello meo certam quātitatem non ꝓpzessi nec causam: sed dixi fic conuenio te: ꝙ mihi es obligatus: querit an sint perpetuate omnes actiones quib⁹ mihi tenebaris? Dicitur ꝙ fic. ꝛ boc in tertia. Gulianus.

i ¶ Si ex multis. Tres ponit q̄stiones bec leg. Prima cum mihi deberētur similes quātitates ex pluribus causis: ꝛ vna quātitates fine cause mētione exꝓssi: q̄rit an oēs actiones ꝓ simili quātitate perpetuasse videar: an nulla: an vetustissima? Scōa si fiat de plonali actiōe libellus tñ: vel de hypotbecaria tñ: an sup vtraq; videatur fieri interruptio? Tertia an si nec causa nec quātitas sit ꝓpzessa: sed tñ dicatur obnoxius: an oēs sint perpetuate? Et oibus rñdet ꝙ fic. Sed quid si vna causam ꝛ quātitatē exꝓssit an perpetuat ceteras? Rñ. nō. licet quidā digerūt ꝙ fic per. l. istam ibi: vel vnius quidē ꝛc. et. ff. de in di. l. solemus. qō Jo. nō placet. nā nec qui ꝓtestatur in actiōe ad exbibendū videtur ꝓtestari in rei vēdicatione. cū ꝛ post litis ꝓtestationē bendū videtur ꝓtestari in rei vēdicatione. cū ꝛ post litis ꝓtestationē in actione ad exbibendū completur vsucapio ꝛ claudit viam vēdicationi. vt. ff. ad exbib. l. iulianus. §. quātū. ꝛ. l. solemus. ſtelligeꝛ ibi: ꝛ ista cōstitutionē similiter: vt ibi dices. Itez quid si ex vna causa debeant mihi tria: ꝛ ex alia decem: ꝛ ex alia. ꝙ. ꝛ cū petam. ꝙ. an videar oia petere? Rñd. nō. sed sola. ꝙ. licet videar debere esse in electione actoris in quā causaꝛ eligat. vt. ff. de iudi. si qs intētione. Itē q̄d si ꝙne raliter dicam eum mihi obnoxiū: sed postea ꝓ sacramentū calūnie confitear me de vna summa sensisse? Rñ. nō ꝓpetuantur oēs ꝛ illa sola. vt. ff. de ꝙecu. rei iudic. l. si ex testamēto. Item qd si tenearis mihi bereditatis petitiōe ꝓpter res sitas bic ꝛ etiā mutine: ꝛ te cōuenia bic. an etiā in illis videar interrūpere? Rñ. nō. q; nec actoꝛ bic de illis agere potuit. nec reꝰ valuit rūdere. Quidam tamē ꝛtra digerunt taliter q; ꝛ coꝛa non oꝛdinario interrūpitur ꝓscriptio. vt. §. ꝛ. vt perfectius. Sed nos dicimus in illis casib⁹ esse ꝓsciale. Item quero quomodo bmōi libellus fuerit receptus cū non fuerint in eo ea que sunt necessaria. l. tria. vt. §. de eden. l. edita? Rñ. ſponte recepit reꝰ de iustitia sua cōfisus. et ꝓpter timoꝛez testium decedētium vel alias moras. Additio. Aduertas fm Bar. bic ꝓo intellectu istius. l. q̄ ad boc vt interrūpatur ꝓscriptio per citationem necesse est q̄ de boc saltem cōstet reo vtrum agatur actione personali vel in rē. vel vtrū agatur de quantitate vel an de specie vnde si quis fecit citari quēpiā generaliter vt veniret ei respondere de iure boc non sufficeret ad interrūpendam ꝓscriptionem. qui incipit: si enim ꝛc.

k ¶ Adultis casibus. id est nō solum in precedenti. ꝛ ideo subiscit aliū

l ¶ Credantur. ecce tertia questio.

m ¶ Addentione babētem. vt fuit in vltimo casu. ꝛ boc ꝓpter incertitudinem: q; incertū est ꝙ magis videatur perpetuata. arg. ff. de iure fil. ita fidei. ꝛ. ff. de ap. scio. §. quid ergo. ꝛ. l. appellāti. ꝛ de ope. no. nū. l. de pupillo. §. fi. plurū. ꝛ de aur. ꝛ argen. lega. l. plautius. ꝛ. ff. de diuoꝛ. l. fi. Arg. contra. ff. ad. l. iul. de adul. l. denuntiasse. §. j.

n ¶ Vel vnius. f. cause. i. quātitatis debite ex vna causa non tamē ex ꝓsisti causam vt fuit in primo casu. ꝛ fic not. ꝙ soluit primā questionem. Alij boc intelligunt ꝙ exꝓssit summā ꝛ causam. et fic dicūt ꝙ si petij decem ex causa mutui videar in omnibus alijs interruptionez facere ex quib⁹ mihi teneris. Dic ergo vnius cause. i. quātitatis debite ex vna causa: non tamen causam exꝓssit. Accurſius.

o ¶ Continentem. nunc soluit secundam fm Azo. ꝛ boc ꝓpter incertitudinem: quia incertum est ꝛc.

p ¶ Desides. nō. vt. §. de rei ven. l. more. ꝛ de inoffi. testa. l. contra matoꝛes. ꝛ. §. de rei vgo. act. l. j. in fine.

Litem cō testans in actiōe ad exbibēdū non videt cōtestari ꝛ rei vēdicatione.

Vsucapio an interrūpat ꝓ litis ꝓtesta.

Terꝰ ibi: publice. cōcor. c. j. cum gl. sup vb. publice. extra ꝛ postu. ꝓtela.

Prescriptio iterrūpit etiā coram nō oꝛdinario.

Libellus incertꝰ nō debet admitti.

Terꝰ ibi: homies. cōcor. c. auditis. cū glos. sup vbo imponentes. ver. sed nūquid de ꝓscrip.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Cōtinuatio.

¶De alluuionibus paludibus ꝛ pascuis ꝛc.¶ Digit de acquisitione temporali nunc de naturali. Vel digit de acquisitionibus iuris ciuilis.nunc iurisgentium vel naturalis.

Fluuius.¶Casus. Cursum fluminis per opus manufactū ab alueo auertere non possum.et hoc in prima. Si vo flumen resoluto

De alluuionibus/paludibus et pascuis ad alium ꝛ alium ꝛ transl latis. Titulus.xli.

¶Naturalem cursum fluminis mutare non licet:nisi muniendo ripā quis predio suo consulat sine magno incōmodo vicinorum.ꝛ patentia incrementa illoꝝ sunt/quibus prius erant:latētia autē iure alluuionis accrescunt illis qui sunt dñi fundi cui se applicant. hoc dicit ſm Bal.vel ſic. Flumen alio auertere est prohibitum.ripam autem premunire est ꝑmissum.ꝛ mutato alueo non perdunt dominiꝰ fundi circuiti per ipsum:nisi paulatim accreuerit alteri.hoc dicit Salice.

Impa.Gozdi.a.Odarco. Lex.j.

Fluuius fluminis naturalē cursū opere manufacto alio non licet auertere:ta men ripam suam ad uersus rapidi amnis[a] impetū munire prohibitū nō est[b].¶Et cū fluuius pore alueo derelicto[c] aliū sibi facit:ager quem circuit prioris domini manet[d]. Q. si paulatim ita auferat vt alteri parti applicet/id alluuionis iure ei queri turcuius fundo accreuerit[e].

¶Cui accrescit emolumentū per alluuionem accrescit ꝛ onus. b.o.Bal. vel ſic. Propter decrementū per alluuionē proueniēs debēt tributa minui pro rata decrescenti.ꝛ ecōtra propter cremētum debent augeri.b.o.Salice.

Impa.archa.ꝛ Do. ꝛ Dhc.aaa. Cesario prefecto preto. Lex.ij.

Si quos inundatio nili fluminis reddiderit ditiores.p terris quas possident tributorū prestationes agnoscant.¶Et qui suum deplorāt patrimonium imminutum:alieno saltem functionis onere liberentur[f]:ꝛ nostre serenitatis largitate defensi[g]: loco rum etiā possessione contenti proagitandi census examine responde ant deuotioni[h].

¶Latentia incrementa ad fiscum non pertinent.nec ſeparatim de his censet aut pro his census exigatur:nec est augēdus cēsus licet possessio efficiat fertilior:sumptu ꝛ solicitudine possessoris:pena ꝛtra dicentibus imminēte.hoc dicit Bald.vel

Lex ibi: paulati. de hac ſpē alluuionis facē mentionē.c. et tranſmiſſa.cū gl.ſtatum per ver. mutatum.et tra ꝺ pſcp.

a ¶Amnis.i.fluminis.

b ¶Non est. ſine magno incōmodo accolarus.vt ff.ne qd in flu. publi.l.j. ſ.ſunt q putāt.ꝛ.ff.de ripa mu.l.i.ſ.is autem.

c ¶Derelicto.in totū vel in partem.

d ¶Alium.ſ.alueum.

e ¶Danct.vt.ff.de acq. re. do. adeo.ſ. iſula.ibi: q ſi ex vno latere cē. ꝛ iſtitu.de rer. diui.ſ. iſula.

f ¶Accresc at.vt.ff. ō acq ren.rerum do.l.adeo.ſ. ꝓterea.ꝛ inſtit.de rerū diui.ſ.ꝓterea. Sed hoc fallit in agris limitatis. vt.ff.oc acqui.rerū do.l. in agris.

Si quos. ¶Casus. In egypto aliquā do rigus inūdat:et qui inundatione aliquid ac crescit possidenti predia tributoria:et alij detrahitur:an cēsus vni[a] augeri alius diminui debeat:ꝗrit. Dicit q ſic.

g ¶Liberentur.nam cui accrescit emolumentum accrescit ꝛ onus:ꝛ econtra: vt b.ꝛ.ſ.ſine cen.vel re.l.ſi.ꝛ.ſ. no. vecti.infitui nō poſ.l.j.in fi.ꝛ.ff.ō ſer.ruſti.prē.l.imperatores. Sed arg.contra.ſ. de iure emphy.l.i. Item contra.j.l.progi.in prin. Sol.vt ibi.

b ¶Defensi.illi quib⁹ al luuionis iure accrevit.ꝛ ſic vſq.in fi.vel vert⁹ illi quibus eſt imminutum. Item q dicit largitate. ideo dicit quia dam⁹ ci immunitate. Item quod ſubiicit nūdeant cē. p tā to q tū ibi remāſit. vt.j. de anno.ꝛ tri.l.ij.lib.ē.ꝛ ff.ō cēſi.l.forma.ſ.i.ct.ni.

i ¶Deuotioni. id eſt deuote ſoluant.

De alluuionibus/paludibus et pascuis ad alium ꝛ alium ꝛ transl latis. Titulus.xli.

Impera.Theodo.ꝛ Valē.aa. Ciro.prefec.pteo. Lex.iij.

Aque per alluuionem:siue in egypto per nilum:siue in alijs ꝓuincijs per diuersa flumina possessoribus acquirunt:neq; ab erario[a] vendi neq; a quolibet peti[b]:nec separatim censeri[c] vel functiones exigi[d] hac perpetuo lege valitura sancimus.¶Ne vel alluuionum ignozare vitia[e]: vel rem noxiam possessoribus videamur inducere.¶Similiter nec ea quidem que paludibus antea vel pascuis videbantur ascripta[f]: si ſumptibus possessorum nunc ad frugum fertilitatem trāslata sunt vel vendi/vel peti/vel quaſi fertilia separatim cēseri/vel functiones exigi ꝑcedimus.ne doleant[g] diligētes operam ſuam agri defisse culture:nec diligentiā ſuam ſibi damnoſam iudicantes intelligant[h].¶Cuius legis temeratores quinquaginta libzarum auri condemnatione coerceri decerni mus. Inter quos habendum est officium[i] quoꝝ tue ſedis excelſe aliquid buiuſmodi ſuggeſſerit diſponendum:vel ſi preces intro duxerit petitozis.

Tex.§.ſiſr. cōcor.c.cuz ꝺ ferrarie ſis.cū gl.ſi per ver. induſtriā.extra de ꝓſti.

a ¶Ab erario vendi.vt ꝓpria vendit tamē ob ceſſationē tributoꝝ. Item.vel nō vēdit ſeparatim augmentū ſed totaliter:vt ſubiicit.

De ſententijs prefectorū pretorio. Titulus.xlij.

¶Non appellatur a ſententia prefecti pretorio ſed ſupplicatur principi.ꝛ ſi ſententia lata fit ꝓ republica durat biēnio hec potentia ſupplicandi.b.o.Bald.Vel ſic.A ſententia prefectorum pretorio non appellatur:ſed infra biennium principi ſupplicatur.b.o.Salice.

Impa.Dio.et Odari.aa. Talaſio.prefec.pto.illyzici. Lex vnica.

Itigantibus in amplissimo pretoriano prefecture iudicio[a]: ſi contra ius ſe ſos affirment non querantur digit. Nunc qualiter per ſententias audi. Et primo de ea

Cōtinuatio.

¶Peti.a quolibet ꝓ fiſco.

¶Separatim cenſeri.i.cenſui aſcribi.

¶Exigi.huic eſt contrariū.j.l.progi.cum ibi dicat eum grauari in plus cui accreuit. Sol.ibi ſeparatim accreuit ita ꝙ decerni pōt vnus ab alio.hic nō:ſed per alluuionem:qz alluuio decerni nō poteſt. Vel hic non cenſetur:ſcilicet ſeparatim:ſz totius pretij facta computatione. Sed querit qd.pdeſt nō fieri ſeparatim? Reſpō. ſi fieret ſeparatim ꝛ non offerret chartam profeſſionis omne ius amitteret.vt.j.ſine cen.vel re.l. ſi.hic autem non amittet.vt.j.de vecti.ꝛ commiſſ.l.iij.Accurſius.

¶Vitia.ſpōnte.i.priuilegia ꝛ poteſtates que ſunt ꝛ vni auferāt ꝛ alij donēt.vt.ff.de acqui.rerū do.l.ergo.ſ. alluuio. Referetur ergo hec rō ad id qđ dicit neq; ab erario vēdi:neq; a quolibet peti. Alij vt.Pdicūt ꝙ reſpicit legem ſuperioꝛē ſcz ꝙ illi quorum patrimonium eſt minutū releuari a tributis debent: nō quaſi per eoꝛ vitium ſit minuta poſſeſſio.argu.ff. de cen.vitia.et ita non videbatur minui:ſz ꝓpria verio:.

¶Nogiam.et hec ratio aptaꝫ ad ꝓximuz dictū: ſcz ꝙ illi quorum patrimoniū eſt auctū non debent ſeparatim cēſeri ꝓpter eam vtilitatē quaꝫ modo digi.

¶Aſcripta. modico cē ſu,Accurſius.

¶Cenſeri. Quid ſi non ſeparatim? Reſpōdetur idem videtur.

¶Ne doleant. * nam cum labor in damno eſt mortalis creſcit egeſtas: vt hic.ꝛ.j.de omni agro deſer.l.finali.lib.xj. et in auſ.de iudi.ſ.ne autem. colla.vi.

¶Intelligāt.immo fructuoſam. vt.ſ. depoſiti. l.ſi.et.ff.ad leg.fal.l.iij.ꝛ ff.de ap.l.ſcio.ſ.quid ergo.ꝛ.ff.de rei vēdi.l.certum.ꝛ.ff.loca.l. cum colonus. Sed arg.ꝛtra.ſ. de iudi.l.ꝓpēdimus.ſ. ſinautem eg geſtis.

¶Officium. id eſt officiales tui.

¶De ſententijs prefectorum pretorio. ¶Qualiter per ꝓſcriptionē reſ

* Concor. in.c.cū clerici. ſup ỹ. pēſiōes. circa fiñ. extra de pactis.

Cōtinuatio.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

ipso iure nō valeret sniā.vt.ff.que sen.sine ap.l.i.in prin. Accurſius.

Prefectꝰ ꝓtorio hꝫ aliq̄ ſpecialia,

a ¶ Prouocādi.vt.ſ.de pci.impe.off.l.fi.qs.ff.de offi.pfec.ꝓto.l.i.ſ. his cunabulis.ꝛ ſic ſpāle eſt in eo ſicut ꝛ in eꝑo.vt.ſ.de epiſ.audiē.l. ſpale. Itē ſcdo eſt ſpāle qꝛ dat in integrū reſtitutionē ſuā ſententiā ipſemet ꝛ nō alius.vt.ff.de mino.l.in cauſe.ij.in fi.ꝛ.l.pfecti. Item ſa cit.ſ.de offic.pfec.pncto. orientis.l.nozmam.

b ¶ Nec eñ publice.imo nocet.eppedit eñ reipublice zc.vt inſti.de his q ſunt ſui vel alie.ſ.fi.ꝛ fa cit.ſ.de emā.l.nec auus. ꝛ.ſ.de cadu.tollē.ſ.fi.

c ¶ Ro numini.aſs nomini.i.nobis.ſed bodie fieri pōt ipi pfecto vel ciꝰ cōſiliarijs intra decē dies.ꝛ pſtita fideiuſſione mādat ſniam ꝫecutiōi. vt.ſ.de pci.impera.offe. aut.q̄ ſupplicatio. ſed ſi nō ſupplicet ꝑdicto modo nihilominus fit ꝑnci pi infra bienniū.Accur.

d ¶ Poſt ſucceſſionē iudicis.i.poſtq̄ pfecto ꝑtorio iudici ſucceſſit pnceps ꝑ inuocationē ſupplicātis dicētis recurrā ad pncipē quod facere potuit q̄docūq; poſt ſniam.ꝛ ſic paſſiue intelige. Et hoc caſu ꝫecutioni mādat fine fideiuſſione. Vel dic poſtq̄ iudici pfecto ceſſit poſſe ſuccedi: hoc eſt a tenore late ſnie a pfecto. Vel dic tertio q̄ pfectus hic de appellatiōe cognoſce bat.q̄ patet qꝛ digerat cōtra cognitionales zc. Poterit ergo infra biēniū a ſnia primi iudicis ſupplicari a pfecto nō vltra q̄ nō placet.q̄ tot te nec infra biēniū iudicabit pfectus.cū multa impediāt cognitionē cauſe appellationis ꝛ ſupplicationis ꝛ vltra biēniū extendanf.nec interim tepus currat.vt in aut.vt ſpon.lar.ſ. hoc quoq; ſancimus.colla.ig. Vel quarto.i.poſt ſniam latā a pfecto qui alij iudici ſucceſſit.cum enim fiat poſt ſententiam:pfecti ergo ꝛ poſtq̄ pfectus ſucceſſit. De ſucceſſione autē ideo dicit qꝛ poſt ſꝫ nō ſtatim poſt:immo q̄ſq; multo poſt et nunq̄ ante fit hec ſupplicatio. Itē cōtra.ſ.ne liceat in vna cadē cauſa.l.i.vbi nō poteſt ſupplicari. Sol.ibi ꝑfectus cognoſcebat de ſcōa appellatione poſt quā nō eſt licitū ſupplicare vel appellare.ſcz tertio. Itē ſi vſq; ad biēniuꝫ ſupplicat vſq; quo durabit? Rñ. forte intra idē biēntū debet perfici:vel nō eſt tepus ſtatutū.vt.ſ.de tēp.ap.autē.ſꝫ lis. Vel dic infra tēpus q̄ appellationē exercētibus datur ſcz ann⁹ vel biēniū.vt.ſ. de tēp.ap. autē.ei qui appellat.ꝛ.ſ.de temp.ap.l.fi.ſ.illud.in fi.

Appellatio intra q̄ tps hꝫ exerceri.

* Cauſa cognita et diffuſa.pau.

‡ Qua ſtrepteſtatar pte citata pemptorie: et in loco deputato, paulus.

¶ Quomodo ‡ et quando ꝛ zc. ¶ De ſententijs omniū iudicū dictus rum ꝓmittit quomodo ꝛ quando detur. Adatto. Nota ex glosa q̄ iudices ordinarij ꝛ delegati ꝛ aſſeſſores eorum debent ſemper habere ꝓ oculis bec duo aduerbia:ſcz quomodo ꝛ quādo. ſic ex̄ de accu. c.qualiter ꝛ quando.ſm Bal.bic.

On ſemper. ¶ Calus. Habebam cōtrouerſiam cū titio ince pit abeſſe:inſteti vt iudex ferret ſniam:an ſit cōpellendus: queritur. Rñ.q̄ nō:licet reſcripto cuiuſdā principis contineatur q̄ contra abſentes ſententia ferri debeat.

e ¶ Pronūtices.q̄ſq; enim cōpelleris vt cū preſens iuſtam ſouet lite: abſens inīquā.vt.ſ.de iudi.ꝓperandū.ſ.finanſ ex gestis.ꝛ.ſ.finis autem reus.ꝛ ad hoc.ff.de iudi.l.de qua re. Vel ſcdo dic non cōpelli eris ſemper quia ꝓpe finē triēnij ſit cōminatio:ante nō: ſed pōt reo abſente non ecōtra actore abſente.quia tūc tantū ꝓpe finem trienij. ¶ Ro Jo.vt.ſ.de iudi.ꝓperandū.ſ.in huiuſmodi.ꝛ.ſ.i.diḡm. ꝛ ad hoc.ff.de iudi.nō quicquid. Itē hic in ciuilibus.ſed in criminalibus nō ꝑceditur ſi abſentē diffinitiue vllo modo:niſi ſit pena relegationis vel minor imponenda. vt.ff.an per aliū cauſe ap.ꝛ de penis.l.abſentē.in prin.ꝛ.ſ.i.ꝛ babes.ff.de ꝓcu.ſeruū.ſ.publice.

¶ Subſcriptionē.ſed certe nō creditur ſubſcriptioni.vt.ſ. de leg.et cō.l.ij.Rñ. * illud verum cū non continetur in lege:bic autem continetur.vt.ff.qō mc.cau.l.metuꝫ autem preſentem.ſ. ſed qō pretor. in fi.ibi eꝛ qua interlocutione als conſtitutione.

g ¶ Sententiam.ad idem.ff.de iudi.non quicquid.

h ¶ Solere.non ergo imponitur neceſſitas eꝛ bis verbis ſimilibus. vt.ff.de offic.preſi.l.ſepe.ꝛ.l.ſeq. Accurſius.

i ¶ Poſſis.de iure qñq̄. Eſſante. ¶ Calus. Iudices quidam ſunt maiores:qđ mino res puta ordinarij poſſunt aliquē vocare i ius per edictū ꝓpoſiti in albo pretoris. minores vt delegati vel pedanei nō poſſunt.ſ.ꝓ ſe vel ꝓ nūtium. Si ergo in cā quā habes cū titio:iudex minor titiū vocauerit: nec venire voluit: an ferre ſniam poſſit cū nō ſit ꝓpoſitū edictū pemptorij:queritur. Rñ. q̄ ſic. Aliis modis poteſt poni caſus:ſꝫ dic vt in glo.

Terꝫ ibi: habeas poſſis gl. in.c. cōſuluit. ſꝫ per ☞.gras. de.of.dele. indaci hāc l. in argu. q̄ under ꝓ ꝓa rere contemnaci in ꝓtu dicius alterius.

k ¶ Ceſſante.quia antiqtus mittebatur ſpecialis nuntius pemptorij. pone caſum in pedaneis qui citare non poſſunt.

Citatio ꝓ edicta nō ꝑ quēlibet iudicē fieri pōt.

l ¶ Edicti.nō dato.ꝛ dic ꝓpter pſonā iudicis qui nō pōt citare ꝓ edicta in albo poſita vbi talia edicta ponūtur:ſꝫ requirere vt ſi eſt pedane⁹ iudex vel delegat⁹.vt.ſ. de iudi.ſancimus.in fine.ꝛ in aut.de eꝛbib.ꝛ intro.re. ſ.ſi vō etiā qđ.coll.v.c de litig.ſ. omnē vo.col. viij.ſꝫ per nuntium pōt. vt arg.ff.de arbi.l.ſꝫ interpellat.ſ.i. Vel dic ſecūdo ceſſante zc. qꝛ non pemptoriū fuit datū ſed tres denūtiationes que tantūdem valēt.vt.ſ.cotres.ꝛ.ff. de re iudi.l.cō

Supplicatio admittit vbi appellatio reſcinditur.

Ldem.a.Antiſtio. Lex.iij.

AB eo iudicato⁹ recedi non pōt q̄ vobis abſentibus ꝛ ignozantibus atq; indefenſis⁹ dicitis eſſe ꝓlatū:ſi vbi primū cognouiſtis nō illico⁹ de ſtatutis q̄relā⁹ detuliſtis? Ita eñ firmitate ſniā q̄ ita ꝓlata eſt nō habebit ſi ei nō ſit accōmodatus aſſenſus⁵

tumacia.ſ.contumaz. Vel dicas ceſſante zc.i.ceſſante forma huius edicti. Eſt enim eius forma vt primo vnū:ꝛ poſtea aliud:ꝛ poſtea tertium.quarto boc pemptoriū.nam bic erat vnū ꝑ oibus: ‡ vt bic.ff. de iudi.l.ad peremptoriū.cū ſequētibus legibus. Vel dic ceſſante:qꝛ ipſemet iudex ei ꝑcepit vt adeſſet ‡ ſententie quo caſu eſſet vere cōtumaz.vt.ff.quibus eꝛ cauſis in poſſeſſ.l.fulcinius.ſ.fi.

m ¶ Admoniti.ab ipſo iudice delegato.vel ſemel ꝓ oibus vt dictum eſt. Vel dic ter:vel dic a iudice preſente ſm ꝙ variaſti caſum. Accur.

AB eo.¶ Calus. Inter actorem ꝛ reum lite contestata reus incipit abeſſe:iudex eum condēnauit:poſt ſex menſes reuerſus eſt.ſi intra decem dies a tempore quo ſciuit ſe condēnatum non appellauerit:habebit neceſſe parere iudica.ꝙ ſi appellatum fuerit:ſententia lata non tenet. Giuianus.

n ¶ Ab eo iudicato.intellige q̄ lite ꝓteſtata ꝓtra me ꝛ iurato de calūnia ſui abſens:ꝛ iudex reqſiuit me ꝛ nō fui inuētus:ꝛ ſic ꝓnūciauit ſine diffinitiue.‡ Sic eſt ꝛtra.ff.q̄ ſen.ſine appel.l.i.ſ.itē cū ex edicto. Sed ibi * nō interuenit pemptoriū.bic ſic vel qđ valuit tantūdem.

o ¶ Indefenſis.colligūt qđ:ergo loquit in abſente.pbabili cauſa:vt ſtudioꝛ ꝛ nō fuit defenſus:qꝛ nō reliqt ꝑcuratorē q̄ potuit.vel reliquit ꝛ nō defendit. Si autē reliqſſet ꝛ defenſus legitime eſſet nō reſtitueret.vt.ff.q̄ ap.ſit.l.i.ſ.fi.Ita dicūt‡ bunc reſtitui ad appellandū tm.aliogn ſi neceſſaria cauſa abeſſet reſtitueret in totū. Itē ſi nō potuiſſet relinquere ꝑcuratorē ipſo iure non curret tēpus cū ſit vtile. vt.ff.de diuer.ꝛ tēp.pre.l.i.ꝛ ſic non eſſet neceſſaria reſtitutio. Vel melius‡ hic nihil dicit de reſtitutione.vñ dic ꝙ non potuit relinquere ꝑcuratorē bic abſens cauſa ſtudioꝛ.vel reliquit ꝛ eſt mortuus ſicq; cōi iure appellat cū tēpus ſit vtile.vt dixi. Vel dic‡ ꝙ abſens eꝛ vo lūtaria cauſa fuit ꝛ nō curo potuerit vel nō reliquere ꝑcuratorē.

p ¶ Illico.infra tempus appellationi ꝓfinitum.ſcz biduum vel triduum vel bodie decē dierum.vt in aut.de appel.in prin.col.iiij.ꝛ diſtingue vt.ſ.de ꝓcura.l.quia abſente.

q Querelam.petendo reſtitutionem ad appellandum ſm quoſdā. Vel dic appellando. Accurſius.

r ¶ Aſſenſus.ſcz tacendo.vt.ff.loc.item queritur.ſ.ſi.

Si vt.

‡ Ibeo vera ſm Ange. ‡ Iſta lec. eſt verior ꝛ nobiliior ꝓ ceteris ꝛ rec dit hanc.l. ſingu.ſcs q̄ ſimpliciter iudicē iuſſus hꝫ vis pem ptoriū.et cō ſtituit iuſſū in vera ꝓtu macia.bar. pau.ꝛ ang. * Et bene ex.bar.bal. ang.ꝛ pau. bic. * Idē bar. ange.ꝛ odo fredus. ‡ Et male ſalt.

‡ Idē cū gl.bar.bal. ang.ꝛ ſalt. ‡ Et melꝰ ſm pdi.ſcri bentes.

Appellatio intra q̄ tps hꝫ interponi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

S Jvt.¶ Casus. Inter actorē ꝛ reum lite cōtestata reus incepit allegare: actor instabat vt iudex ferret sententiam: tulit aduersus ꝛ ea notioni alterius iudicis terminanda committetur.

a ¶ Si vt proponis scilicet tu reus.

b ¶ Feriato. dñico vel similī + q̄ dñibitū est fieri. vt. ff. de feriis. l. oēs. ꝛ ff. de feriis. l. si feriatis.

c ¶ Cōtumaciter dicēs. q̄ nō erat vex: pone eñ q̄ suasit iudici q̄si diceret sem me nunq̄ veturum ad iudicium. vt. ff. de iudi. l. si ptor. ꝧ. marcellus. Duabus ergo rōnibus hec sniа non valuit ipso iure: q̄ die feriato lata: ꝛ q̄ absente me nō cōtumaciter. ‡ vt. ff. de re iudicata. l. de vnoquoq.

d ¶ Denuo. an et eisdem actis cognoscet. dic vt. ff. de appel. si cpēssim. ꝛ no tamen ibi q̄ sic. Additio. Dicas q̄ cā nullitatis sententie respicit solū ipsam sniam. vt q̄ die feriata fuit snia lata. tunc iudicabit eq̄ eisdē actis. vt hac glo. ꝛ glo. fi. in dicta. l. si cpēssim. ff. de appel. si vō detectus eꝝ quo sententia est nulla respicit vniformiter acta siē sniam: vtputa litigatoris est cū minore nō babēte curatorē: certe tunc oia acta debent reintegrari ita potest intelligi. l. cuꝫ querebaf. iūcta sua glo. fi. de re iudica. Itē q̄ſq̄ est talis defectus qui respicit sententiā ꝛ partez actoꝝ. verbi gratia. decessit reus post litē cōtestatam ꝛ pcessum est cōtra mortuū ad sententiā/ certe sententia est nulla. ꝛ oia acta a die q̄a mortuus est: vt. l. penul. ꝛ ff. q̄ue senten. fi appel. et ideo acta que sunt nulla debent rescribi seu recenseri. d. l. cum quereba tur. Bartolus.

e ¶ Cōmīt. immo videt q̄ idem qui primo. quia sic dicit. ſ. de accu. l. iiij. ꝛ. ſ. de sen. ꝛ interlo. l. i. in fi. ꝛ. ſ. eo. ſi pceſs. que est ſ. Sed illud ¶ in ordinario. hic fuit dele gatus vt patet. quia dicit alterius ꝛc. et ibi iudice dato. Secūdo opono: q̄ pro eodē est ac si ſtentiam non tulisset cum nulla sit. Sed rēſpon. fm. Bō. hoc verū quo ad iudicem non quo ad eū contra quem dedit. Vel verius ‡ contra nulla est quo ad litigātes sed iudex pene vel male functus est officioſo ſuo. vt. ff. de re iudi. l. iudeq. ꝛ idē. ff. de arbi. dicere. ſ. fi. in fi. Sed cōtra. extra de accuſa. qualiter ꝛ quādo. Additio. Pro ſolutione iſtius cōtrarij vide ibi glo. ſ. ꝛ oino Abba. pulchre ꝛ late diſtinguentem.

S Jvt.¶ Casus. In causa quam babebā cum titio iudeq nobis aſſignauit diem ꝛ locū in quo cōparare debebamus. ſuggeſſi q̄ alium locum aſſignauit: aſſignauit vel ſupplicauī eꝝ parte titij vt alium locum titio ignoāte deputaret. Titius non venit: ſed in loco prius aſſignato vel in alio non curo expectauit: iudeq ſententiauit. an ſit ſtandū huic ſententie queritur. Dicitur q̄ non.

f ¶ Si vt proponis. ſcz tu reus.

g ¶ Per obreptionē. obtulit enim forte iudici aduerſarius preces eꝝ parte tua cū hoc ignoraſſes vt alibi locū ſtatueret * q̄ prius ſtatuerat. Vel tibi eꝝ iudicis parte quaſi alibi ſtatuerit quo tu poſtea iuſtificaſti. ‡ et ad hoc. ff. de arbi. l. arbiter kalendis. in fi. Accurſius.

S J preſes. ¶ Caſus: In cauſa quam habebat titius cum minore vigintiquinq̄ anni curatorez habente cui curator datus erat actor: qui a diuitor appellatur: ſuccubuit minor: et actor appellauit. appellationem non eſt proſecutus: quia deceſſit tam ipſe q̄ curator: iudeq ab eo tempore quo minor curatorem nō habebat vel actorem ſententiam primā confirmauit: an huic ſententie neceſſe habeat minor parere: queritur: Dicitur q̄ non. ſed idem iudeq notionem ſuaz exhibebit. Viuianus.

b ¶ Aduitore. aduitor ſiue actor tutori vel curatori adſignatur. vt inſtitu. de cura. ſ. j. ꝛ ff. de tute. l. ſolet. Qui actor ſi appellauit et preſidi eſt delata: ꝛ non eſt proſecutus actor q̄ nō potuit: vt. ſ. de appel. l. ſi actor. nec curatores habebāt: q̄ nondū dati/vel mortui/vel remoti/vel excuſati. ꝛ ſic indefenſi eſſent ꝛ idem ſi haberent ꝛ nō adeſſent. et ſic indefenſi non valet ipſo iure ſententia. ℨ firmationis. ſecus ſi eſſent * defenſi: q̄ valeret: ſed reſtituerent. vt. ff. de re iudi. l. acta. ſ. fi. ꝛ. ſ. ſi aduer. rē iudi. l. cū ꝛ minores. ꝛ idem videtur in eccleſiaviduata paſtore. #Accurſius.

i ¶ Suo. ſ. adintore.

k ¶ Circūduxit. i. cancellauit quo ipſo prioze ſententiam confirmauit.

l ¶ Repetitus. idez ergo cognoſcit: ꝛ ſic eſt cōtra. ℨ. eodem. ſi vt proponis. Solu. vt ibi. Additio. Tu dic q̄ ibi loquitur i delegato ordinario ſm Bartolum.

E Aque. ¶ Caſus. An ſententia lata altero litigātium abſente et non per cōtumaciam tenet: queritur: Dicitur q̄ nō. nec ſua abſentia pro preſentia eſt habenda. puta q̄ eſſet ꝛtu mag: quo caſu pinde eēt ac ſi preſens eſſet ꝛ teneret ſententia. Viuia.

m ¶ Aduerſus. idem. ꝛ ſi pro eis. * vt. ff. de re iudica. l. furioſo.

n ¶ Per contumaciam. ſcz veram: quia inuētus non venit: vel ficta quia ad domum eſt citatus: nam tunc valeret ſententia. vt. ſ. eo. l. ab eo. alſ non. vt hic. ff. de re iudica. l. de vnoquoq. et. ff. que ſentētie ſine appell. ſ. fi. item cum ez. ꝛ addentes dico nequaq̄ cōuentos denūtiationib⁹ ſiue citationibus que quidem eꝝ more proponi cōſueuerunt. vt. ff. de iudi. l. ad pemptorium. cū ſequentibus. Quādoq̄ tamen idem * et ſi ſunt citati: ſed laborabāt morbo. non enim procedit tanq̄ ꝛtra contumacem. vt arg. ff. de re iudi. l. queſtū. Accurſius.

O Nſentaneū. Iſta lex diuidit in duas partes. Nam primo ponit modū conſtituēdi reum in cōtumacia. Secūdo contra cōtumacem adhibet remedia. ſecūda ibi: a quo. Hoc dicit Salicetus.

¶ Caſus. Lite cōteſtata inter actorē ꝛ reum reus incipit abeſſe quali ter iudeq pcedere debeat: queritur: Rñ. q̄ citabit eū tribus edictis: vel ter iudeq pcedere debeat: queritur: Rñ. q̄ citabit eū tribus edictis: vel vno pro oibus pemptorio: in quo ꝛtinebit q̄ procedet in causa ꝛ ſententiam feret: niſi reus ſe ſpōtaneū: quo non veniēte auditis allegationibus preſentiꝫ mittit actor in poſſeſſionez rei petite. ſi fuerit actio realis: ꝛ reus de poſſeſſore fiet petitor. Si vō fuerit perſonalis actio. puta q̄dictio certi eꝝ mutuo mittit actor in poſſeſſionē bonorum rei ſm menſurā debiti declarati. Viuianus.

o ¶ Conſentaneum. Jd eſt cōueniens cum cauſe merita ꝛc. vt. ſ. ſi per vim vel alio modo. l. finali. ſic. ſ. ſi contra ius vel vtil. publi. l. et ſi le gibus. Accurſius.

p ¶ Preſcriptis. i. diffinitis. ſcilz decē dierū terminū. vt. ff. de iudi. l. p interuallum. ꝛ. ſ. de iudi. properandū. ſ. j. Sed hodie triginta. vt in authen. ꝛ. ſ. de iudi. properandū. ſ. j. Sed hodie triginta. vt in authen. ſ. de iudi. properandū. ſ. j. Sed hodie triginta. vt in authen. ſ. de iudi. properandū. ſ. j. Sed hodie triginta. vt in authen. ſ. de iudi. properandū. ſ. j. Sed hodie triginta. vt in interuallum. ꝛ

* Ita reprobat qi b non reperit lege cautū. Jaco. burt. a bar. & falt.
# Hoc etiā reprobat ibene pmā bar. bal. ang. & falt.
# Et bene Bar.

dicerem fieri codē modo * citationē. Alij dicūt ‡ hic loqui ante litem contestatā, et ita dicūt interlocutoriā sententiā que dat in fi. huius l. tam in actione in rem q̄ personali.

a ¶ Solēnitate. scz que leguntur. et fic expone. & pro id est.

b ¶ Literis. poterat em̄ pces illas mittere p̄ nuncia que magna erat. poterat etiā edictū ppone re cū eēt ordinarius. als nō, # vt in auc. de litig. ℌ. oēm. col. viij. ℨ. ℌ. de iudi. sancimus.

c ¶ Pro omnib⁹. quod fieri potest. vt. ff. de ind. nonnunq⁹.

d ¶ Cōmonesacto. i. commonito, # Et no. q̄ hic est ambasiata. vt. j. q. ac cu. non pos. l. ij.

Sequūt hic gl. bal. et sali. hic.

e ¶ Contumacia. ꝑsumpta p tres denūciatiões vt. j. co. tres. expōsa ē aūt q̄ expresse dicit nolo venire. vt. ff. q. eg. cau. i pos. ea. l. fulcinius. ℌ. fi.

Cōtumacia ꝑsumpta et expressa pot fit,

f ¶ Perseuauerit. nomalū est peccare: diabolicum perseuerare.

g ¶ Et quo. ſ. ꝑhibe. vbi tū a successore semel citari debet. ſi ipe miserit pceptoris tū cōpellit. vt. ff. de iudi. l. ſi edictū. ℌ. ipemet post suū perēptoriū pōt sed nō cōpellit, * vt. ff. de iudi. l. ꝓ poſt. in pin.

* Et bene et vbi anima re ad omne malitias fu perādā. ſa.

h ¶ Et quo. ſ. ꝑhibe. vbi tū a successore semel citari debet. ſi ipe miserit pceptoris tū cōpellit. vt. ff. de iudi. l. ſi edictū. ℌ. ipemet post suū perēptoriū pōt sed nō cōpellit, * vt. ff. de iudi. l. ꝓ poſt. in pin.

i ¶ Incumbit animo. vt. ff. de acquirē. poſ. l. ciam. ℌ. qui ad nūdinas. Vel corpore per familiā. vt. ff. quib. ex cau. ma. l. item ait ꝑtor. ℌ. j. bāc autem possessionē fm̄ Jr. reuerſus nō recuperat; ‡ etiā ſi satisfatione pparatus fuerat prestare. vt. ℌ. vbi in rem ac. l. ij.

* Et bñ q̄ diceretur ō pertot poſſeſſor. ang.

¶ Transferre. cū agitur in rem. vel auditis cē. scz cū agitur in personam fm̄ quosdā. Vel dic transferre cū non est liquidum de causa. Vel auditis cē. scz cū est liquidū. et fic dicitur infima fm̄. ꝑ. c. j. bāc. Et q̄ dicit defensionibus. i. rationibus ‡ c. intētionibus cū actor sit iste ꝓpositus. scz c ponit. ℌ. de iuris c fac. igno. l. j. Tertij dicūt q̄ h mutat casū. m cū dicit vel auditis cē. scz vt loquat in actore absente. et sic bene adaptat auī. qui semel. que loquit in actore absente. Circa hoc auté distingue cū reus abest. aut post litē cōtestatā vel quasi cōtestatā aut necvere nec ℌ. Primo casu aut liquet de causa aut non. ſi liquet pōt ferre diffinitiuā: nec restituere‖ poſtea venies. vt. ℌ. de iudi. prandū. ℌ. cū autem. in fi. fm̄ q̄ distinguit. vt. ℌ. de ꝑcura. q̄ absente. Si vō non liquet: aut agit in rem aut in personā: ſi in rē mittit actor in possessionē rei petite. ‡ statim possidet. # veniēs reus intra annū audit de possessione. post annū * audit de ꝓprietate: de possessione nō: vt hic. ℌ. vbi in rē. l. ij. Si aūt agat in personā mittebat olim in possessionē omniū rerū debitoris. Hodie pro mēsura debiti: nec efficitur possessor. Sed venienti reo ofic⁹ restituit possessio: nisi auctoritate iudicis res fuerit distracta ab actore. ‡ q̄ iudex dz ad hoc moderatū tempus statuere. scilz quo res distrabant: vel iustus possessor efficiatur. Si vō lis sit quasi contestata sed nō liquet iudici de causa: tunc habet locū q̄ dicitur. ℌ. vbi in rē act. l. ij. Si vō nec lit ꝓtestata: nec quasi: tunc discussō summatim negocio mittitur actor in possessionem restituendā reo venienti ꝓstita satisdatione. vt. ℌ. de ꝑscrip. ttt. an. ſi quis emptionis. ℌ. pe.

* Hoc citel lice nisi alud remedium velit in telligē pu ta facēdo reum capiz ad iudicīū duci. fali.
* Et perpetuo donec fit ꝓsentatum. fali.
* Et bene bart. bald⁹ et Sali.

¶ Defensionibus. i. intentionibus.

Si semel. ¶ Casus. Leg. C. loquif quādo reus absentat se post litē cōtesta. ſa. auf. dicit quid iuris sit quando actor ante litem cōtesta. ſe absentat: dic ergo. titius volebat me conuenire coram iudice: porrexit mihi libellū vel supplicauit principi: iudex fecit me citari: actor incipit abesse: quid iuris sit queritur. Dicitur q̄ iudex citabit eum tribus edictis per interualla. ttt. dierū. ℨ. ideo citabit eum ter: quia actor forte nō ēgaudiuit vocē preconis: ꝛ pōt citare tam delegatus q̄ ordinarius: ſi ergo actor nō veniat intra tres menses: dabit ei ſpatium vnius anni. ℨ ſi non venerit iudex ꝓnuntiabit. Vel pone casu de contumacia actoris: ꝛ loquitur tam post litem contestatā q̄ ante. Et hoc dicit Jacto. in actione ꝓpositā habet necesse perſistere vſq; ad finē litis: ℨ ſi incipit abesse reo postulante debet citari tribus edictis: vocē enim preconia paucis innotescit: que citato per edicta permittitur etiam delegatis ꝓncipis: quo actore non cōparēte datur ei annus a iure post dicta tria ſpacia. et ſi in cōtumacia perſeuerat pōt reus ꝓbare de iure ſuo: et perquiſita veritate feretur diffinitiua etiā lite nō ꝓtestata. sed ſi infra annū cōparet nō auditur niſi reficiat expēſas: quibus refectis ſi ſe iterum incipit abſentare fiūt alie tres citationes: et alius annus datur a lege: infra que ſpacia non veniens actor: cadit a cā eo ipſo: liz non ſit de meritis cauſe liquidatum. ℨ ſpecialiſſimum eſt hic q̄ lite nō contestata fertur diffinitiua. Bal.

Tex. l. ℌ. ſemel. cōcor. cū hac aut. glo. in. cāſ. extra de lite obla.

¶ Actionē ꝓponit. eo modo qui ſequit. Duo cm̄ ſequētia paria ſunt: vt in corpore huius auten. ꝓbatur. qui modi faciunt rem litigioſam. vt in autē. in corpore. ℌ. j. Et dic actionem: fiue perſonales fiue realem: ſiue mixtam.

¶ Iudiciaria. coꝛā ordinario. #

Et bene ℌ. offre.

¶ Cognitis. Et ſic lite contestata. vel quaſi contestata. aliogn non poſſet ferri ſentētia diffinitiua. ℌ. ℌ. ℨ. ℌ. vt iam dicēs.

* Et bene fm̄ oēs.

¶ Uſq; ad finem. ergo ante litem cōtestatā nō licet actori mutare libellū quin habeat neceſſe in veteri querela perſiſtere: ita derogat legi veteri. ℌ. de edendo. l. edita. cumulare tñ potest bene. Item cōtra. ℌ. vt nemo inuitus. l. j. ſed illud * ante bui⁹ poſtrectionem libelli non poſt: vt hic in corpore probatur. Fallit ꝛ als illa regula vt ibi digimus.

* Hoc eſt ꝓ fm̄ bar. et falt.
‡ Scz ſup plicādo. ſa.

¶ Tribus edictis. ‡ vocetur vt veniat ad cauſam. vt. l. cōſentaneū. que fiebant in quadam dealbatione in ꝓtorio. Item fiebant per, vocēs preconiū. Item per nuncium quod hodie magis eſt in conſuetudine: vt hec babes in corpore. Sed tunc quomodo totiens ſcribebatur: # reſpon. vel abiadebatur primo ſcriptum: vel ſcribebatur diuerſis locis. Fiebant etiam alia generalia bāna in eodem albo. vt. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ſi quis id. al's dicitur album. vt. ff. de albo ſcri. ſcilz vbi erant ſcripta nomina officialium.

q

¶ Interualla. trigintā dierū. inter edictū et edictum. Sed an iudex poteſt minuere? Videt q̄ fic. vt. ff. de iudi. l. nōnunq⁹. Sed cōtradico vt in corpore. # vbi dicit nō minus cē. ℨ de ℨuetudine minuat. Itē nūquid interualla. ℨ. dierum q̄ datur reo per. l. cōſentaneū. ℨ per. l. ꝓperandū. ℌ. de iudi. ℨ. ff. de iudi. l. per interualla. auget ꝓbāc aut. Alid. dicit non. ‡ vt arg. l. de ap. l. ꝑcipimus. in fi. ℑo. cōtra. vt. ff. de reg. iur. l. nō debet actori. Item iſtos dies dico continuos.

¶ Ilo ec gl. reprat ſin gu. fm̄ Ange. hic.
* Et bene ange.

s ¶ Paucis innotescit. quia audientibus tm̄ ꝛ quibus bi digerint. ſz edictum ſic per multos dies poſitū omnibus liquet. poteſt tamē fieri ꝛ per preconem vt in corpore.

* Decretꝛ fm̄ falt.

t ¶ Delegatis. id eſt delegatis a ꝓncipe. Sed videtur q̄ delegati per edicta citare nō poſſunt: ſed per nūtium vel per ſe. vt. ℌ. de iudi. ſancimus. in fi. ꝛ in auc. de exhi. ℌ. ſi vero etiam quidam. que ſunt cōtra. Solu. bec corrigit illas. Vel hic * in delegato a ꝓncipe tm̄: q̄ alia ſpecialia habet. vt. ℌ. de iudi. l. a iudice. aliud in aliis delegatis. Vel bec loquitur vſq; huc poſt litem cōtestatam. ille ante. argumen. ff. de edil. edic. l. ediles. j. ℌ. item ſciendum.

v ¶ Locum habet. ſcz talis citatio fm̄ Bul. ſed. ad. ℌ. Azo. i. ſententie diffinitiue. ꝓtio. * fic enim dicit in corpore. ꝛ veritate ſubtilius cē. ꝛ hoc ſi reus ſubeat onus ꝓbationis. ꝛ liquidū faciat. vt. ff. de ꝓba. l. circa. als nīſi ꝓbet abſoluit tantū ab obſeruatione iudicij. vt. ℌ. de iudi. l. ꝓperandū. ℌ. ſi autem eg geſtis. Sed ſi reus eſt abſens ante litē contestatā an poſſit diffinitiue dānari ſi actor ſubeat onus ꝓbationis? Reſpon. # fm̄ ℑo. licet. ad. ℨtra. ſed fiet miſſio in poſſeſſionē. vt. ℌ. de preſcrip. ttt. an. ſi quis emptionis. ℌ. pe. Nam quicqd actori permittit ꝛ reo vt dictū eſt in. ttt. diebus. ſed non ecōtra. vt. ff. de ſer. l. ſi. ꝛ. ℌ. de tempo. in integ. reſti. l. petēde. Nec obſtat in aut. vt oēs obed. iudi. ꝓnuin. ℌ. ſi vero neq; ipſe. col. v. vbi reo abſente et ante litem contestatam datur diffinitiua. quia ibi erat quaſi ℨtestata. vt. ℌ. vbi in rē act. l. ij. Vel ibi non fertur ſnīa in abſentē. ſed de cius rebus ſatis fit. Et idem dico ſi eſt ꝓſens. vt nō poſſit preciſe compelli reſpōdere: ſed fiet miſſio. vt. j. de bo. auct. iudi. poſ. l. pe. poteſt etiā ꝓmouere iudicis puniri. vt. ff. ſi quis ius dicen. nō ob. l. ij. in fine. niſi in caſu vbi cogit quis reſpondere preciſe. vt. ff. de procura. l. ſed et be. ℌ. peter. ſed lite contestata abſens poteſt condēnari # ſi eſt liquidum. vt. ℌ. l. conſentaneū.

Et bene fz bar. pau. ꝛ ſali.
‡ Utrūq; opinio ebona fz paul.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

l.consentaneū.aliter ab obseruatione iudicij absoluit tñ:vt in.l.p
perandū.Et qō di.ℨ.de edendo.l.qui accusare.vbi absoluit diffinitiue
a ¶Non fit.quod fit per contestationem:vt in corpore.ℨ.si vo initiū.ꝛ
ff.de iurisdi.omnium iudicum.l.et quia.in fine.
b ¶Aliud. sic loquit ℨ
annū dederit.cū tñ tres
menses dederat.ſz dic
q nō ſplicat.vt.ff. de p
cu.l.non ſolū.ℨ.ſcrit.ſed
certe nec ann⁹ videt da
ri ſz.ℨ.dies. vt.ℨ.ℨ dila.
in aut.qō fieri.ſz illud
in odiū illius q impetra
uit reſcriptū ad extraor
dinariū iudicem. Item
dic diffinitiue ꝑ Jo.
c Auditis allegationi
bus.boc addit ci qō di
ℨ.de iudi.ꝑperādū.ℨ.et
ſi qdē.nā ibi ℨ ſolū di vt
reus ꝓſus libereť ab ob
ſeruatiōe iudicij:ꝛ actor
abſens ꝛdēcē ei ſ eppē
fis idē aūt i reo abſen
te dicebat.nō.vt audi
tis allegatiōib⁹ actoris
ſentētictur.ſed non erit
abſurdū ſi plus permit
tatur reo ꝙ actori vt di
cum eſt ſm Jo.
d ¶Inferat.et cautione
iudicio ſiſti faciat. vt
ſ.de bo.auc.iu. poſ.auť.
ci qui iurat.
e ¶Poſt edictoꝝ trium.
nō ꝑdictoꝝ ſed de no
uo faciendoꝝ ſm Jo.
Sic ſi bñ cōputes habe
bis bienniū ꝛ.vj.meſes.
Aliꝫ dicūt ꝙ de ꝓteritis
edictis ꝛde ꝓteriti anni
obſeruatiōe loquit:ꝛ fic
baberet annū ꝛ tres mē
ſes.Aſo.qō tū ſpatium
ſi videatur eꝛtēdi vltra
triēniū nō ꝓtēdit. vt.ℨ.
de iudi.ꝓperandum.
Res. ¶Caſus. Li
te cōteſtata inter
actores ꝛ reū:reus cepit
abeſſe:ter citatus eſt:nō
venit:habendus eſt ꝓo
contumaci ꝛ perinde eſt
ac ſi eſſet miſſum perem
ptorium.Aiuianus.
f Edicti.ficti. ſed verū
ſit poſt tres. vt.l.ad p
emptorium.ff.de iudi.
g Statutū eſt.vt ꝛ.ff.ſ
re iudic.l. cōtumacia.ℨ.
ꝛtumaꝛ.ꝛ de pub.iudi.
Inter accuſatorē.Dabi
tur ergo diffinitiua etiā
ſine peremptorio:cū iſte
tres denūtiationes tantūdem valeant.ꝛ boc qñ eſt dubiū ſit contu
max vel non.Quid aūt ſi aperte dicat nō veniā.Rñ.non ops plus
citari.qz in incertis nō etiā certis locus eſt ꝛiecturis.vt.ff.de verbo.
oblig.l.ꝛtinuus.ℨ.cum ita.ꝛ in auť.de reſti.ꝛ ea q̄ parit.ℨ.ſi.col.iiij.
ꝛ.ff.quib.ex cau.in poſ.ea.l.fulcinius.ℨ.ſi.Sed arg.ℨ.ſ.de iudi.l.iu
dices.ꝛ auť.iubemus.Sol.ibi non dixit ſe nolle venire.
Um. ¶Caſus. Lite conteſtata reus cepit abeſſe reipu.cauſa.ꝛ
ita ex neceſſitate contra cum ꝓnūtiatum eſt:an teneat ſenté
tia:queritur:Dicitur ꝙ non.
b ¶Arbitrio.vt.ff.qui.ex cau.ma.l.ꝛ qui data.
i ¶Abſentem.iuſta ꝛ probabili cauſa.
k ¶Ratio non permittit.reſtitutione impartita.vt dixim⁹.ℨ.de p
cura.l.quia abſente.
Um preſentibus. ¶Caſus. Lite cōteſtata reus incepit abeſſe:
iudex tulit ſniam ſi intra.ꝛ.dies poſtꝙ ſciuit contra ſe ꝓnūtia
tum ꝛ non appellauit an iudicatis teneatur:Et reſpōdet ꝙ ſic.
l ¶Proponas.tu reus.

non ſit. ¶Q; ſi vocaꝝ litē detre
ctat:ei aliud anni ſpacium indul
getur: intra quod ſi ceſſat: iudex
auditis allegationibus preſen
tis ꝛ perquiſita veritate ꝓnun
ciet. ¶Sed nec intra annum ve
niens auditur:niſi ꝓtius reo litis
expenſas quas ſuſtinuerit infe
rat. ¶Dis quoq; preſtitis ſi in
terrupto dūtaxat anno denuo li
tem deſerit:poſt edictozuꝫ triū ꝛ
anni vnius ſpacij obſeruationez
ab omni cadat actione.

¶Tres denunciationes obtinent vim
peremptorij. b.d.ſm Bar.Bal.et Sali.
Vel ſic.Tres denūciationes babent vim
peremptorij: etiam ſi nō dicatur perēpto
rie:ꝛ ſufficiunt vt valeat ſentētia.b.d.ſm
Pau.de caſtro.
Idem.aa.Leontio. Lex.ix.
Res denūciatiōes ad pem
ptorij edicti vicem aduer
ſus contumaces cōualeſcere ſalu
bꝛiter ſtatutum eſt.
¶Sententia lata cōtra abſentem ꝓ
babili ꝛ neceſſaria cauſa legitime citatuꝫ
valet:ſed reſtituitur. boc dicit Saliceť ꝛ
Bal.Vel ſic. Sentētia lata contra abſen
tem ex cauſa ꝓbabili ꝛ neceſſaria non
debet ci nocere.Bar.
Idem.aa.Blesio. Lex.x.
Um non voluntatis tue ar
bitrio ſed neceſſitate ꝓ
fectus ſis: quicquid cōtra te ab
ſentem ſtatutum fuerit: quan
do abſentie cauſa neceſſaria fuit:
officere tibi iuris ratio nō per
mittit.
¶Nō poteſt venire cōtra ſententiā qui
de procuratore legitimo tēpore nō cōque
ritur. Bar.vel ſic.Soleniter condēnatus
infra tempora legitima nō appellās am
plius non auditur.b.d.Sali.
Idē.aa.ꝛ.cc.Valerio. Lex.xi.
Um preſentibus partibus
litem inchoataꝫ ꝓponas:
ſi poſteaq̄ contra te(licet abſen
tem) ꝓnunciatum eſt: intra
ꝓfinitum diem non appellaſti:
latam ſententiam reſcindi poſtu

m ¶Abſenteꝫ.ꝛtumacia verā:nā ſi nō ꝓ ꝛtumacia verā reſtituereť
ad appellandū.vt.ℨ.co.ab eo.ꝛ.ſ.quoꝫ appel.nō reci.l.ſ.ſm quoſdā.
ria ꝛ indefenſius.ꝛ ſic potuit appellare:ſi tñ nō appellauit tpe opor
tuno nō adiuuať.vt.ℨ.co.ab eo.ꝛ.ℨ.de libe.cau.l.ſi is quē.Alcur.

¶Sententia ſcripta ꝛ verbo ꝓmulga
ta ipſo iure non tenet. ꝛ omiſſa ꝓuoca
tionis moza ex integro iudicať. Boc di
cit ſm Bal.Vel ſic.Sentētia debet ſcribi
ꝛ in ſcriptis recitari:ꝛ per iudicē ꝓfera
ri:niſi ſit de maioribus qui poterit ꝓfer
re per aliū.ſi aliter fiat ſentētia eſt ipſo iu
re nulla. boc dicit totus ti.ſm Bar. Vel
ſic.Tam arbiter cōꝓmiſſarius ꝙ iudex
ordinarius vel delegaꝫ verbo oz ꝓferre
ſententiā alīs non valet. boc dicit ſm oēs
lecturas:ꝓpzius tamē in iudice delega
to loquitur Sali.vel ſic.Non ſufficit ſenté
tiam latam eſſe in ſcriptis ſi nō fuit reci
tata.b.d.ſm Pau.de caſt.
Imperato. Valenti.et Hal.aa.
quinto. Lex.j.
Arbitri nulla ſenté
tia eſt quam ſcriptā
edidit litigatoribꝫ
ſi nō ipſe recitauit:
ſi igitur nihil ſalis
omiſſa ꝓuocationis moza ex
integro iudicari impetrabis a re
ctore ꝓuincie.
¶Sententia primo ſcripta et poſtea re
citata non pōt corrigi vel mutari:ꝛ qui
dam ꝓpter eminētiā dignitatis poſſunt
per alios diffinitiuas ſentētias recitare.
b.d.Bal.vel ſic. Snia ꝓius debet delibe
rari:ꝛ deliberata in ſcripturā redigi ꝛ re
dacta debet reuideri ꝛ corrigi:ꝛ correcta
debet in ſcriptis recitari:ꝛ ꝓ iudicē ꝓfer
ri. Fallit in quibuſdā qui ꝓpter dignita
tis eminentia poſſunt ꝓ alios ſuā recita
re ſententiā:ꝛ poſtꝙ eſt lata nō pōt coz
rigi vel emendari ſm Bald.
Impe.Valē.Val.ꝛ Gratia.aaa.
ad ꝓbū ꝓe.ꝓe. Lex.ij.
Ac lege perpetua credim⁹
ordinanduꝫ: vt iudices q̄s
cognoſcēdi ꝛ ꝓnunciādi neceſ
ſitas tenet non ſubitas ſed deli
beratione habita poſt negociuꝫ
ſententias ponderatas ſibi ante
formarent:et eas emēdatas ſta
tim in libellum ſecuta fidelitate
conferrent.ſcriptaſq̄ ex libello

q ¶Cūdoza.i.appellatione in qua egercenda ſit moza anni vel bienniꝫ.
vt.j.de tempo.appel.auť.ci qui.qz ſententia ipſo iure non valet.
r ¶A rectore ꝓuincie.vt ipſe iudicet vel alij iudici cōmittat/non ei
ꝓtimo delegauerat.vt.ℨ.ti.i.l.ſi vt ꝓponis.
Ac lege. Caſus. Judex i cā de q̄ cognouit nō ꝓcipitāter:ſz cū de
citare.ꝛgcepto ſfecto ꝓtorio ꝛ aliis illuſtribꝫ q̄ officialē ſuū recitare
ꝓſit:an aūt ſniaz quā tulit poſſit iudex corrigere vl mutare:ōz q̄ nō.
s ¶Cognoſcendi.vt.ℨ.de aduo.diuer.iudi.l.lancimus.ſ.
t ¶Pronunciandi.vt.ff.de iudi.de qua re.
v ¶Nō ſubitas.Ar.ꝛtra.ff.de dā.infect.l.ſ.Sol.ibi ſpeciale. Additio.
g ¶Deliberatione. etiam cum ſapientibus.vt.ℨ.de le.ꝛ cōſti.l.buma
num.et de repu.l.dubium non eſt.
y ¶Emendatas.quo ad ſententiam ꝛ quo ad grāmaticam.
z ¶Fidelitate.i.fideliter.
a ¶Ex libello. Propter duo dixit ex libello. ꝛ quia tabellio ſcribit.

Et bene Cy. et ang.

Sequit ēd bar. an ge.et ſali.

Hec nō ē bona qz lici te fuit ℨ im perrauit ad iudicē ordi narium ſm bar.et ſali.

Ista ē ba bar.ꝛ ſali.

Intelli ge gl.qñ re nō vult rrabiliuaꝫ diffinitiue. ſm ang.ℨ.

Ista gl. ſequit bar. et ſali.

Ista opi nio tāçꝫ be nignior apꝙbat per bu.qui ſeq tur bic bar. odof.ꝛ ſali.

Hoc ſi benitate ſi benecceſſita te ſalu.

Et bene barto.Cy. et pau.

Hec cōſ tinuatio pla cet Cy.ꝛſa.

Lōtinua tio.

Arbitri. ¶Caſus. Si iudex ſententiā ſcri
pſerit:nec reci
tauerit:ſz ad recitandū litigatoribꝫ dederit clau
ſam vel apertā:ꝛ fugerit an teneat ſententia huiꝫ
queritur:Dicit ꝙ non. ſed citra appellationis
beneficiū ex integro iu
dicabit pfes.
n ¶Arbitri. vel ꝓ oīd
nario iudice pone. vt
ſ.de poſtu.q̄ſquis.vel ꝓ
iudice delegato. vt.ff.q
ſatiſda.cogā.l. arbitro.
vel cōꝓmiſſario.nā et
ipſe imitari oz iudicū.
vt.ℨ.de iudi.l.rē nō no
uum.Sed ſm hunc ter
tium fruſtra dicit de ap
pellatione cū ꝛ ſi ipe re
citaret nō appellaret.vt
ſ.de arbi.l.j.
o ¶Edidit. clauſam vel
apertā. vel ꝓfiſciendo
eis ꝛ fugiendo.
p ¶Recitauit. ꝛ ſedēdo.
vt.ſ.de poſtu.l. quiſq̄s.
in fi.et in auť.vt ab illu
ſtri.ꝛ q ſup eos ſunt.ſ.j.
ſcol.v.ff.q̄s oꝛdo in bo
norū poſſeſſ.l.ſ.ſ.dies.
ꝛ arg.ſ.de dila.l.a ꝓce
dente.Sed quidā dicūt
ꝙ ſedere oz in cognoſce
do non iudicādo cū ꝓ
plene cognouit.qō non
placet.Sz qd ſi in curru
vel equo ſedeat cū forte
aliquā timeat partiū et
velit fugere ſtatim:Rñ.
ꝙ alet.vt fuit apō ianuā.
Largu.ff.de acq.poſ.l.qō
meo.ℨ.ſi vēditōre. Additio. Vide text.iuncta
gl.in fi.de re iudi.lib.vi.

Nō lec. pit eſſe ve re ſecunda tamen meli⁹ ꝙ rūt tertui ſecꝫ ange.

Snia pōt ferri ſup equū vl in curru.

Ista pōt ſcōſtitu ꝛ nō neceſſitas: ſcom ange.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

eas in libello siue libro cõi exinde recitant. Item qz in principio snie semp scribit libellus ꝛ allegationes etiã repetunt: vt fecit Salomon in cãt. Hec dicit q filius suus viuit: tuus aute mortuus est ꝛc.

a ¶ Cozrigẽdi. qz semel functꝰ est officio suo. vt. ff. de re iudi. l. iudex. ꝛ l. cõquerebak. ꝛ. ff. de arbi. l. qz arbiter. ꝛ. l. dicere. ꝛ. j. sentẽ. rescin. non

partibus legerent. ¶ Sed nec sit eis post hac copia cozrigẽdi[a] vel mutãdi: exceptis[b] tam viris eminentissimis prefectis pretorio ꝯ alijs illustrem administrationez gerẽtibus: ceteris ꝙ illustribus[c] iudicibus quibus licentia concedit etiam per officium suum et eos qui ministerium suuz eis accommodant sententias diffiniti uas recitare[d].

¶ Non sufficit sententiam scribi nisi legatur ꝛ verbis proferatur: nec sufficit verbis pferri nisi ante scribatur. Bal. vel sic. Sentẽtia diffinitiua debet in scriptis ferri: alꝫ non valet: nisi in casibus positis in aut. nisi breues. Salice.

Idẽ. aaa. ad. pbũ. p. p. Lex. iij.

STatutis generalib[b] iussim[b] vt vniuersi iudices quibus reddẽdi iuris in. quinciis permisimus facultatez cognitis causis vltimas diffinitiões de scripti re citatione proferant[e]. ¶ Quic aũdi cimus sanctioni vt snia que dicta fuerit cum scripta nõ esset: nec no men quidẽ snie habere mereat[f]: nec ad rescissionem perperam de cretoz appellationis solemnitas requiratur[g].

IN auten. de mã. pn. ci. ꝯ. fit tibi col. iij. cõsti. iiij. Et col. vj. consti. xj. vt clerici apud. ꝯ. j.

¶ In breuibus causis nõ requirit scriptura. boc dicit. z dicunt causes breues solum ille que consueuerũt ventilari solum inter homines parue conditionis. Bald. vel sic. In causis breuibus scriptũ non requiritur. boc dicit Salicetus.

Q Ysi breues[g] sint lites ꝛ maxime viliũ personaruz vel causaz: tũc cũ sine scriptis ꝛ sine aliqua expensa cognoscere pteꝫ dẽ oportet. ¶ Et nisi cps cognoscat inter suos subditos.

De sententijs ꝛ interlocutionibus oĩm iudicũ. Titu. xlv.

¶ Sententia omissa pcuratore lata cõtra dominum qui in iudicio nõ fuit ipso

k ¶ Et nisi episcopus. Hec pars est in aut. vt clerici apud ppri. episcopũ colla. vj. Est tertius casus cum preses cõuenitur finito officio suo vt reddat rationem administrationis. in aut. vt iudi. sine quoquo suff. ꝯ. necessitatem. colla. ij.

¶ De sententijs ꝛ interlo. om. iudi. ꝛc. ¶ Dixit q liter nulla sit snia rõne vitij in ipa snia cõmissi. Nunc q liter pro alia vitia ꝛ q patẽt. j. eo. p totũ. Vel sic. Qualiter snia sit nulla rõne vitij i ipa recitatiõe commissi dictũ est. Nũc generaliter videdum qualiter ꝛ quot modis snia possit dici nulla. Vso.

Sed distinctius ff. Sdo. re.

Vt q nõ est seruato solit[e] ordo iudiciorũ scõs Sdo.

IN videt. ¶ Casus. Mulier in causa quaz titius habebat aduersus eam ordinauit pcuratoꝛ: iudex tulit snias nõ in psona pcuratoris: sed mulieris cũ ipa non fuit i iudicio: an teneat sententia: queritur. Dicitur q non.

Ter. l. non vr. cõcor. c. quelerã. ef de elec. ꝛ. c. pe. i glo. et ra de pcu.

l ¶ Procuratorem. Rei conuenti.

m ¶ Non fuit. Unꝯ fm oẽs. si aũt fuisset a principio. ꝛ lis fuisset contestata esset ipsa condemnanda: ꝛ nõ procuratoꝛ qui adest tpe late. ff. snie fm Azo. vt hic. et p eo. ff. de his q no. insa. furti. ff. et ita insp iciebat tantũ cũ quo esset facta contestatio. Sed. B. et Joã. dicunt q siue ab initio pcuratoꝛ litẽ exercuit: siue lite cõtestata faciat ad eum transitũ: ipse pcuratoꝛ est condẽnãdus. z pro eis. ff. de negotio. gest. liberto. ff. fina. ꝛ de procura. l. ij. ff. si plures. ꝛ. ff. de procura. l. nihil. Nec tñ fallit in causa. vt. j. ff. iniurijs. l. fina. nec obstat isti dicta lex furti. quia ibi subaudiit magine. Item nec ista qz vel fic fuerat de facto hic. q dña nunꝯ in iudicio fuit: ꝛ sic subauditur magie. Vel h dic subaudiri aliqñ vt boc ipso q aliquãdo: id est in qua cũqꝫ parte iudicij defuerit domina ordinat ab ea debuerit condẽnari. et sic est pro. B. ꝛ Joan. Vel dic tertio i iudicio: id est sentẽtia. sed fm ꝙsuetudinẽ pteꝫ condẽnatur vt omniũ ferꝫ opinio. defensoꝛ vero sine mandato solus condẽnat. vt dicta. l. libero. Addditio. In tutoꝛe aute breuiter cõcludit Bar. hic q si vera sententie referuntur in pupillum. licet iudicium agitet per ipsuꝫ tutoꝛem q valet pro allegat. l. eum. ff. si actoꝛi. ff. de cõstitu. pecu. melioꝛ est teg. fm Bal. hic. in. l. si ideo. ff. de euictio.

Hãc gl. sequũntur. et Ange.

n ¶ Potes. Tu successoꝛ. vt. j. de accusa. l. si accusatoribus. ꝛ. ff. titu. j. l. si preses. Accurſius.

SI arbiter. ¶ Casus. Judex delegatus qui liber credebatur de causa quadaz cognouit: ꝛ pronũtiauit: postea apparuit q erat seruus: an retractanda sit sententia: queritur. Dicit q non.

o ¶ Si arbiter. i. iudex delegatus.

p ¶ In libertate. i. possessione libertatis siue tanꝯ liber.

q ¶ Depulsus. Jd est inuentus seruus ꝛ a domino vendicatus. vt. ff. de offi. pteꝫ. i. barbarius. ꝛ. ff. de testa. l. j. Vel dic de nouo factus est seruus ex ingratitudine: vel venditus ad pretium participãdum. vt ff. qui ꝛ a quib. l. competit.

Preses.

a ¶ Cozrigẽdi. qz semel functꝰ est officio suo. vt. ff. de re iudi. l. iudex. ꝛ l. cõquerebak. ꝛ. ff. de arbi. l. qz arbiter. ꝛ. l. dicere. ꝛ. j. sentẽ. rescin. non

b ¶ Exceptis. Ꝟ exceptio non fit a. pgine dicto Ꝟ superioꝛi.

c ¶ Illustribus. dignitate nõ administratione.

d ¶ Recitare. Aliꝫ ergo nõ Ꝟ. vt. j. l. pgi. in pin.

Tatuꝫ. ¶ Casus. In scriptis ds iudex ferre sententiã. et boc in pma. alioquin nec valeat: nec necesse erit appellare. ꝛ boc in secũda. Uiuianus.

Non req reno cause cognitionẽ qz si requireret ꝙ possit ferri per altos. bart.

e ¶ Proferant. per se non per alium nisi esset interlocutoria: vt hic. et ff. l. progi. in pin. ꝛ. ff. de arbi. l. diem. in princi. et l. non distinguemus. ff. q si boc modo. Et eg Ꝟ dicũt quidam q laici non possunt esse potestates: quod falsum dico tum quia possunt delegare causaꝫ ciuiles: tum quia crimiales possunt diffinire dicendo condẽno vel absoluo. ꝛ pro boc in aut. de iudi. ff. j. col. vj. et. ff. de iudi. l. pe. tum quia forte est de maioribus ꝑpter qꝰ recitabit per alium. vt. ff. l. progi. sic bodie seruatur.

Et bene bar. ange. ꝛ fali.

Jd est illiterati ermente bar. ange. et aliorum.

Immo si ne forte. b. ꝛ ange.

f ¶ Cõsideratur. ꝛ per boc etiam effectu carebit. vt argu. ff. de seruis. l. a nullo. q aute dicit in scriptis dãdam. fallit in tribus casibus. ꝛ ideo sequitur aut. nisi breues ꝛc.

g ¶ Requiraf. vt. j. qñ pꝛouo. non est necesse. per totũ titu. Accur.

b ¶ Ysi breues. Alꝫ est in textu breuiores. Sed Rñ. fm Azo. vsqꝫ ad. l. aureos olim. vt. ff. de defen. ciui. l. j. bodie ad trecentos aureos. vt in aut. de defen. ciui. ff. ꝛ iudicare. col. iij. Vel fm. ff. ꝛ est in arbitrio iudicis. Vel vsqꝫ ad. l. libras auri. vt in aut. de appel. col. iiij. ff. illud. Vel vsqꝫ ad duos aureos. vt. ff. de dolo. l. ni fi. Vel vsqꝫ ad quinqꝫ. vt. ff. de bo. dã. l. vj. Vel vsqꝫ ad decem. vt. ff. ff cui plus ꝙ per. l. falci. l. iij. ff. Quis.

Jdẽ bar. bal. Cy. Pang. ꝛ fali.

i ¶ Filium. fcs personarum vel rerum vel causarum: vt hic. ꝛ. j. de puile. scho. lib. ff. l. quotiens. ff. sed si talis. ꝛ extra de testa. coram. ꝛ est hec pars in aut. de man. prin. ff. sit tibi. col. iij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a Preses. Absolutionẽ. vel equipollẽs. * vt. ff. de arbi. qd tñ. §. cit dicere bene appellatũ vel male: vt videat prima fnia confirmari vel infirmari. vt. j. de appel. cos. in fi. pñi rñi. fz certe ibi videt gdenare vel absoluere illum quem prior iudex dãnauerat vel absoluerat.

b Non baberi. vt. ff. de re iudi. l. j. ⁊. ff. fami. ber. l. in boc iudicio. Accur.

Volatam. ¶ Calus. In causa de qua cognoscere debebat iudex primo pronuntiauit: ⁊ postea lite cõtesta ta fecit partes iurare de causa an valeat sententia: querit? Dicit q nõ. quasi ꝛtra formam iudiciorum prolatam.

c Solitũ iudiciorũ ordinez. vt ſi non dedit in scriptis. vel ſi ſtãdo. vel ſi in turpi loco. vel ſi nõ cognouit de cã fm Jo. Vel dic q non condemnat procuratorẽ quãdo debuit sed dñs. vt. ſ. co. l. fm Azo. que egẽpla nõ placent: quia tũc nõ ordo est peruersus: ſz ſolẽnitas est omiſſa. * Dic ergo q ordo iudiciorum est vt offeratur libellus: lis cõtestetur: iuretur de calumnia: deponantur teſtium conſcribantur ⁊ publicentur. Sententia ſcribatur: et a iudice proferatur: qui ordo ſi perturbatur nõ valet ſententia. Et ſi primo pronuntiet: deinde ſententiã ſcribat: vel primo iuretur de calũnia: deinde fiat litis cõteſtatio. ⁊ ſic non obſtat. j. de appella. l. j. cuz ibi ſit puerſus ordo cum ſe ynius ad aliã. hic autem eiuſdem ordo peruertit vel etiã omittitur. Accurſius.

Cum. ¶ Calus. Jſcus habebat actã pncipaliter ſibi obligatos: ⁊ quoſdam fideiuſſorio vel mãdatario nomine. fiſcus conuenit fideiuſſores qui petierũt ſibi cedi actio. aduerſus principalem et pignora ſibi tradi: ſi fiſcus deſideraret ſibi ſatiſfieri ab eis procuratoꝛ fiſci qui cognouit fiſcum et priuatum pronũtiauit act. cedendam ⁊ pignora tradenda: an valeat ſententia: q̃ritur? Dicit q ſic: ſi a ſententia non fuit appellatum.

d Cũ eoꝛ. ſ. debitoꝛ.

e Bona. tacite obligata. vt. j. in quib. cau. pig. ta. contra. l. j. ⁊. ij.

f Procuratoꝛ. ſcz ceſaris qui cognoſcit inter fiſcum ⁊ priuatum. vt ſ. ſi aduerſus fiſcum. l. ij.

g Preſtarent. quod facere potuit. vt. j. ti. j. l. ij. ⁊ ꝺbuit. vt. ff. de iure fiſci. l. in fraudem. §. qui pro alio. ⁊. j. de fideiuſſ. l. ij. erat autẽ dubitatio. q̃ videbatur ſnia lata ſub ꝺditione a procuratoꝛe ceſaris. ſ. ſi inꝺenitas fiſco preſtet: ſz non fuit ꝺditio immo modus vel cauſa ſnie. lis. ſed ſi effet ꝺditio lata teneret. vt. ff. q̃ ap. ſit. l. j. §. biduũ. ⁊ fm hoc duo dicit vel iudicauit. ſcz fideiuſſoꝛes ſoluere et bona rei eis dari a procuratoꝛe fiſci eis preſtantibus indẽnitatem fiſco.

h Pronuocatio. per fideiuſſoꝛes.

i Forme. ſcz ſententie.

Preses. puincie nõ ignoꝛat diffinitiua ſniam que cõdẽnationez vel absolutionẽ nõ cõtinet pro iuſta non baberi.

Ubi omittitur ordo ſubſtantialis et neceſſarius vel preposterak non valet ſnia ipſo iure. Bal. vel ſic. Sententia lata ꝺ ordine iudiciorũ est nulla. b. ꝺ. Bar. ⁊ Pau. de caſtro. vel ſic. Perueꝛſio ordinis iudiciarij ipſo iure vitiat ſententiã. Salice.

Idem. a. Seuero. Lex. iiij.

Prolatã a preſide ſniam cõtra ſolitũ iudiciorũ ordinẽ auctoꝛitatẽ rei iudicate nõ obtinere certum est.

Valet ſnia lata ſub mõ niſi p appellationem reſcindat. b. ꝺ. Bar. ⁊ Bal. vel ſic. Hec lex hz duas lecturas. vna q loquat i duabus inſtantijs: alia q in vna. fm primã lecturã ſummat ſic. Fideiuſſoꝛes p fiſcum exacti poſſunt petere coꝛam eoꝛ iudice vt fiſcus cõpellat pignoꝛa pncipalis debitoris ei pro ſua indẽnitate tradere. b. ꝺ. et hec lectura est vera. Salice. vel ſic. Si ſnia lata est ſub mõ valet ⁊ ſeruãdus est modo ſi nõ est appellatũ. b. ꝺ. fm Paul. de caſt.

Impera. Pbi. a. et Pbilip. c. montano. Lex. v.

Cum eozũ q principaliter fiſco tenebant bona ca lege fideiuſſoꝛibus ꝓcuratoꝛ tradi iuſſerit vt ipſi idẽnitatem fiſco preſtarẽt: nec a ſnia eius interceſſerit ꝓuocatio: cõſequens est date formc obtemperari.

Snia lata i loco ſecreto nõ in publico non valet. Pet. ⁊ Ly. fm Bald. vel ſic. Snia que non est lata in loco maioꝛi nec preſentib⁹ officialibus est ipſo iure nulla. Bar. vel ſic. Locus incognitus reddit ſententiã nullam. hoc dicit Jaco. but. vel ſic. Sententia lata ab ordinario alibi q̃m in loco maioꝛum non valet. Salice.

Impe. Carus ⁊ carinus et numerianus. aaa. bono. Lex. vi.

Cum ſniaz preſidis irritam eſſe dicis q nõ publice ſed in ſecreto loco officio eius non preſente ſniam ſuã dixit: nullũ tibi ex his q̃ ab eo decreta ſunt ꝓiudicium generandũ eſſe conſtat.

Preſes cõcordiam ſuadendo non videtur velle actionem tollere nec põt. b. ꝺ. Bald. vel ſic. Verba iudicis ꝓlata cauſe cognitione nõ precedẽte nõ habẽt vim ſententie. b. ꝺ. Bar. vel ſic. Judex ſuadẽdo cõcoꝛdiam nõ fert ſniam nec actionẽ tollit. b. ꝺ. Salice. vel ſic. Verba iudicis ſua dẽtis vel pronũtiantis partes debere inuicem cõcoꝛdare: non habẽt vim ſententie diffinitiue: qz nõ diffiniũt cauſam ſed dimittunt eam in incerto. Pau. de cast.

Impera. Diocle. et Maxi. aa. ⁊ cc. Jſidoꝛe. Lex. vij.

Ex ſtipulatione parta actione pacisci proximis perſonis ſuadendo preſes puincie veꝛbozum obligationẽ quẽ certo iure tolli tñ licet, extinguere non poteſt: nec voꝛ oĩs iudicis iudicati continet auctoꝛitatẽ: cum pore ſtatem ſententie certis finibus cõcludi ſepe cõſtitutũ ſit. ¶ Quapropter ſi nihil cauſa cognita fm iuris rationẽ pronunciatũ est/ voꝛ pacisci ſuadentis preſidis actionem tuã perimere ſi quã habuiſti minime poteſt.

Regreſſus mihi cõpetens ꝺ actoꝛem meũ re euicta nõ reddit ſniam nullã/ boc pmo. ſz agit actiõe ex empto ſi fuit empta ſz ſi in ſolutũ data ſit: agit ex veteri actione. b. ꝺ. Bal. vel ſic. Snia p quã res euincitur nõ reſcindit niſi appellatiõe: ſz ei qui pdit ꝺ ſuũ auctoꝛez ſuccurrit. b. ꝺ. Bar. vel ſic. Regreſſus quẽ hz ſententiatus de euictione agit diuerſimode qz vtili ex empto ſi pecunia res fuit tradita/ vel primitiua ſi p ſpes fuit in ſolutũ data. b. ꝺ. Salice. vel ſic. Snia p quã res euincit nõ reſcidit niſi p appellationẽ licz auctoꝛ nõ fuerit ad ea citatus: tñ ꝺ eum ſuccurrit ad intereſſe ſi ſibi fuit lis denũtiata. b. ꝺ. fm Pau. õ ca.

Lide. aa. ⁊ cc. Licinio. Lex. viij.

Libera quidem theodoza quam ex emptionis cauſa vel inſolutũ creditoꝛi traditã ponis: pronunciata/ citra ꝓuocationis auxilium ſententia reſcinꝺi non poteſt. Verũ ſi mota que ſtione premiſſa denũciatione ei qui auctoꝛ hmõi mulieris fuit iudicatum ꝓceſſit: quanti tua intereſt empti ſi emiſti: vel ob debitum reddendũ ſi inſolutũ data est/ repetere non prohiberis.

Snia diffinitiua nõ põt retractari: ſecus in interlocutoꝛia. Bar. vel ſic. Diffinitiua ſnia cõtraria ſup eodẽ ab eodẽ vel a ſucceſſoꝛe lata: ipſo iure nõ tenet. boc pmo. Sz ſemel deciſum est i poſſeſſoꝛio: nõ ꝓindicat ꝓprietati. boc ſcõ. Interlocutoria põt p ztrariã interlocutoziã reuocari ſi tibi denũtiaui cum in libertatẽ proclamauit agam ex empto ad intereſſe. in ſecũdo caſu agam ad debitũ acẽ. priſtina. Jtuianus.

Libera. ſ. pronũtiata. qõ est. ſ. ż ſunt ablatiui abſoluti.

Denuntiatione. que est neceſſaria: vt de eius euictione agi poſſit. vt. ff. de euic. l. emptoꝛ.

Empti. i. ex empto nomine euictionis. quia ſatis euincit que in libertatem eripitur. vt. j. de euic. ſi ſtatus.

Reddendum. Quod erat in ſpecie.

Non. pbiberis. Scilicet actione antiqua que adbuc ſupereſt: quia nihil videt ſolutũ eſſe: ſed certe immo videtur emptio in ſolutũ data. ⁊ ſic vtili ex empto noſe euictionis agi. vt. ff. de pigno. act. l. elegãtio. ⁊ ſic vtili ex empto noſe euictionis agi. vt. ff. de pigno. act. l. elegãtio. ⁊ ſic vtili ex empto noſe euictionis agi. vt. ff. de pigno. act. l. elegãtio. circa pncipi. ⁊. j. de euic. l. ſi p. edium. que ſunt contra. Solu. bic eo ter.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

pacto recepit vt ita demũ recederet a priore obligatione si res in solutum data libere fieret eius.ibi non. * arg.ff.de sol.si quis aliam. Uel verius ‡ distingue.an species pro specie in solutũ detur:vt hic. an etiam res pro pecunia:vt in contrarijs.

* Hec sol. est.ña in se: lz cõtineat diuinatione ſm Bar. et Cy.

‡ Istaẽ verissima ſm oẽs doct.

Post.¶Casus. In causa quã habebã cũ titio iudex mihi cõdẽnauit titiũ in centũ vult postea mutare sentẽtiã/ querit an possit:vel ipse: vel successores:? Respon. ꝙ nõ.Sed videt ꝙ possit.quia in eo ꝙ iudex pnuntiat in causa:postea in causa pprietatis pro aduersario:⁊ ita p cõsequẽs auocabit a me possessionem.⁊ sic per posteriorẽ sniam videtur mutare primã:sz nõ est verũ qꝛ cũ pronũtiat sup proprietate pnũtiat in alia vl' dic ꝙ diuerse sũt cause : causa proprietatis et possessionis. Item non obstat ꝙ iudex põt mutare sniam interlocutoriam:qꝛ per talez sniam cã nõ diffinit. Uel pone casuz aliter:vt in glo.

Text⁹ ibi: auctez .iste tex .reputatur valde singu.per bal. hic.

cari corrigi ⁊ mutari.h.d.Bal.vel sic.Sẽtẽtia diffinitiua sup negocio semel decisa nõ valet.nec lata in possessorio pjudicat i petitorio.⁊ iterlocutoria nõ diffinit:ideo in cõtrario imperio reaudiat.Salicetus.

Idem.aa.⁊.cc.dũno. Lex.ix.

Post sniam[a] que finib⁹[b] certis cõcluditur ab eo qui pnunciauerat : vel eius successore de questione[c] que iã decisa est statuta[d] /rei iudicate non obtinent auctoritatez[e]:nam nec de possessione pnunciata[f] proprietati[g] vllum preiudicium afferũt:nec causam vllam interlocutiones[h] plerũqꝫ[i] perimunt.

☞ Qui non potest statuere:non potest relegare.Salicetus.

Idem . aa. et . cc .Menodoro. Lex.x.

Nulli qui statuẽdi nõ habet[k] facultatẽ[l] interdicere patrie cuiqꝫ pmittitur[m].

☞ Jussus de iurando non diffinit causam.h.d.Bal.Uel sic.Sententia que non cõdẽnat vel absoluit:vel equipollens vim diffinitiue non habet. Sali. Uel sic.Delatio iuramenti non habet vim diffinitiue.Uel sic.Delatio vel iussus iurisiurãdi vim diffinitiue nõ habet:nisi vlterius pcedat diffiniẽdo.ratio:quia nõ ꝯtinet cõdẽnationem vel absolutionem licet cõtineat quoddam preambulum.Bal.

Idẽ.aa.⁊.cc.Liciano. Lex.xj.

Cum iudex in diffinitiua sententia iusiurandum solummodo prestari precipiat:nõ tamẽ addat[n] quid ex recusatiõe vel prestatione sacramẽti fieri oportet: huiusmodi sententiam nullã vim obtinere palam est[o].

☞ Sententia potest proferri grece ⁊ latine dicit glo.grece iter grecos:latine inter latinos.h.d. Bal.vel sic.Ex greco iter grecos:⁊ ex latino inter latinos põt ferri sententia.h.d.ſm Salice.

a ¶ Post sniam.tria dicuntur hac.l. Primũ ꝙ si iudex tulit sententiã ⁊ transiuit in rem iudicatam.ita ꝙ appellari nõ põt:statuta vel iudicata postea sup eadẽ questiõe ab eodẽ vel ab eius successore nõ valẽt.vt.j. senten.rescin.non pos.l.j.et qñ puo. nõ est neces.l.j. Scdo obijcit imo videntur valere secũdo statuta etiã ab eodẽ:vt si primo de possessiõe ⁊ postea de pprietate iter eosdez iudicauit.cui rñdet hoc modo ꝉꝉ bene dixi de eadem ⁊ que iam decisa est.sed in hoc casu nõ est de eadẽ:nec decisa est q̃stio pprietatis.lz sit decisa causa possessiõis.vt j.si a nõ competẽti iudi. l.si de pprietate. Tertio adhuc opponit pino dicto de sentẽtijs interlocutorijs q̃ mutant.et sic vltimo statuta valẽt. vt ff.de re iudica.qđ iussit. et.ff.de arbi.dicere.Cui respondet # ꝙ ille non decidũt causam vllam quia mutari possunt: sed primũ dictuz dicit de causis decisis per sententiam diffinitiuam plerũqꝫ autem ideo dicit:quia quandoqꝫ diffiniunt:vt in causa momentarie possessionis ſm quosdam * que non mutatur per appellationem.vt.j.si de momenta.pos.fuerit ap.l.j.

ꝉꝉ Seqtur eam sali.

Idẽ sal.

* Et male qꝛ illa est diuinatiua secundũ bar. bal.et ang.

b ¶ Finibus certis.⁊ absolutione vel condẽnatione.vt.s.eo.l.ex stipulatione.Uel dic certis.quia iam appellari non potest.

c ¶ De questione.i.de positione.

d ¶ Statuta.neutraliter.⁊ dicas statuta.i.per sententiã secũdam. est autem statuta nominatiui pluralis.⁊ incipe hic cõstructum.

Ordo lr̃e.

e ¶ Auctoritatem.nam de alia non ita.nam ⁊c̃.

f ¶ Pronuntiata. Primo.

g ¶ Proprietati.i.sententie secundo late de proprietate.

h ¶ Interlocutiones. ‡ vel de inducijs dandis:vel de testibus pducendis:vel propter infamiam repellendis.Item vt ad aliam puinciam pro testibus recipiendis mittatur.

‡ Ista est nota .gl.sz sal' h̃ q̃ ponit exẽpla snie interlocutorie.

i ¶ Plerũqꝫ.dicit pper iudiciũ mometãnee possessionis.vt.j.argu. vnde vi.l.momentarie.⁊.s.qui leg.stan.in iudi.l.momẽtarie. vt modo dixi.Uel aliter qꝛ illã sniam dico diffinitiuã.pone exẽplũ in iterlocutoria qñ querit possit esse testis vel nõ:vel sit in possessiõe libertatis vel nõ. Additio. Bar.hic intelligit hũc tex.in interlocutoria per quã tota causa decidit:qꝛ illa non põt reuocari sicut nec ipsa diffinitiua exemplũ in snia iudicis p quã absoluit aliquẽ ab obseruatione iudicij/vel pnũtiat nõ esse pcedendũ/vel se nõ esse iudicẽ/istã nõ põt reuocare:qꝛ perimit causam pncipalẽ.sz si perimeret quãdã cãm incidentẽ seu emergentẽ optime posset reuocari:qꝛ adhuc durat iudicis officiũ in illa causa.vt.l.dicere.ff.de arbi.⁊ de pto.stipu.l.j.

Nulli.¶Casus.¶Si magistrat⁹ vel qs alius interdixerit tibi ne amplius stares in patria tua.an valeat talis snia:queritur:? Dicitur ꝙ non cum non habeat potestatẽ statuendi hic. Uiuianus.

Impe. Archa.⁊ hono.aa. Juliano procero asie. Lex.xij.

Iudices tam latina[p] q̃ȝ greca lingua sententias proferre possunt.

☞ Non exemplis sed legibus est iudicãdum.h.d.ſm Bar.Bal.⁊ Salice.

Imperat. Justi. a. Demosthenipfec.preto. Lex.xiij.

Nemo iudex vl'arbiter existimet: neqꝫ cõsultatiões[q] quas non rite iudicatas esse putauerit sequendum[r]:et multomagis[s] sententias[t] eminentissimorum pfectorũ vel aliorũ procerũ. ¶Nõ eñ si quid nõ bene dirimatur hoc ⁊ in aliorũ iudicũ vitium extendi oportet : cũ non exẽplis sed legibus[v] iudicandũ est.¶Nec si cognitionales[x] sint amplissime prefecture vel alicuius maximi magistratus[y] prolate sententie: sed omnes iudices nostros veritatem et legum ⁊ iustitie sequi vestigia sancimus.

☞ Scđm iura codicis fit iudex competens per recõuentionem qui non erat : et cessat exceptio incompetẽtie iudicis. hoc dicit Baldus. Et finis istius.l.est canonizatus.iij.q.viij.cuius in agendo.Uel sic. In causa recõuentionis nõ habet locum exceptio iudicis incompetentis. Barto. Uel sic. Actor potest nedum de eodẽ negocio:sed etiam diuerso reconueniri corã eodem iudice : non obstante ꝙ alias non esset ius competẽs iudex.Salice. Uel sic. Si reus conuenit actorẽ non potest actor opponere exceptionem iudicis incompetentis.quia postq̃ elegit iudicẽ pro se cõtra reum/debet etiam recipere cõtra se et pro reo in vim etiam recõuentionis. hoc dicit Pau.de castro.

Idem.a. Demosteni pfect. pre. Lex.xiiij.

Cum papinianus summi ingenij vir in

k ¶ Non habet.Ordinariaz cũ de imperio sit.vt ff.đ offi.psi.l.illicitas.§. q vniuersas. vñ delegari non põt.vt.ff.de offi. eius cui mã.est iuri.l.j.

l ¶ Facultatem.sicut pedanei iudices.

Text⁹.l.nemo iudex . cõcor . cum hac .l. ca.j. extra de cõsti.l gl.sup ṽ.suo sẽsu.

m ¶ Permittit.qñqꝫ eñ hmõi pene iponũtur.vt ff.de interdic.⁊ rele.l.relegatorũ.§.constitutũ.

Cum iudex.¶Casus. Judex in cã quã habebã cũ titio pronũtiauit alterũ nr̃m debere iurare:nec sic dixit. absoluo te si iuraueris: vel condẽno te si titius iurauerit : an valeat sententia : querit . Dicitur ꝙ non.

n ¶ Addat.s.prius.

o ¶ Palã est.h̃ ſm leges veteres i qb⁹ pmo debebat ferri snia/ⁱ postea pstari iusiurãdũ.h̃ aũt iusserat pmo pstari sacrz:⁊ sic postea iudicaret.⁊ iđ ſm ius ãtiquũ nõ valet. vt.s.de re.cre.l.si qs iusiurãdũ.in fi.sz hodie valet ⁊ est iterlocutoria. vt s.de re.cre.l.gñalr.in fi. j.rñ.⁊sic hec corrigit p.l. gñalr.Uel dic ꝙ stati # et post fieri põt hic.non multo post vt ibi. Itẽ inuit ꝙ si ꝺtulisset iudex sic.defero tibi iuramentũ.⁊ si iuraueris dabo p te sniaz.vl' absoluo te:vl' absoluã # ꝙ vz.⁊ sic ẽ ꝯ. ff.qñ ap.sit.l.j.§. biduũ. Sz dic ſm Jo.ꝙ nõ dz ferri sub ꝯditione vt ibi dic.s.exnea.s.si nauis ex asia venerit vel filĩ . põt tamen ferri sub ea que ex his pendet que in iudicio sunt.

Idẽ bar to.et pau.

Falsuz ẽ quia verbũ cõdẽno dz esse presentis temporis et nõ futuri: qꝛ futurum non dispõit . vt l.titia.cũ testamẽto.ff. de lega.ſm Bart.Bal. ⁊ sali.

Tex.l.cum papinian⁹. ꝯcor.cũ hac l.c.cuius in agẽdo . iij . q.viij.

p ¶ Iudices. Latina inter latinas:greca inter grecos.vt intelligantur.vt.ff.de institu.ac.sed ⁊ si pupillus.§.pscribere.Accur.

Nemo.¶ Casus. An iudex ſm ꝙ alius iudicauit in ꝯsimili casu sniam proferre debeat.sequendo talẽ sniam:querit:? Rñ.ꝙ non etiã si esset lata a pfecto pretorio:vel ab alio magistratu.sed ſm ꝙ sibi videtur sequendo leges ⁊ iustitiam:iudicare debet.

q ¶ Consultationes.i.responsa ad ꝯsultationes:data est a principe:q̃ sunt extra corpus iuris:vt hic.⁊.s.de le.⁊ consti.l.ij.

r ¶ Sequendum.neqꝫ al's subaudi.

s ¶ Multomagis.s.q̃ a principe darentur.Accur.

t ¶ Sentẽtias.i.responsiones ad cõsultationes datas a prefectis.

v ¶ Sed legibus.No.vt in fi.huius.l.⁊.j.de accu.l.singuli.⁊.ff.de offi. presi.l.sed licet.⁊.s.si contra ius vel vti.pub.l.fi.in fi.Sed arg.ꝯ.ff.de postu.l.j.§.casum.ibi nũquid ergo ⁊ magistratus.

x ¶ Cognitionales.i.diffinitiue sententie cognitionaliter causa examinata vt addat predictis.

y ¶ Magistratus.nisi sint principis.vt.s.de leg.⁊ cõsti.l.fi.in princi.q̃ est contra.nisi sint tot sentẽtie vt ꝯsuetudiuẽ inducant ⁊ tunc magis dicor sequi cõsuetudinem q̃ sententiã ſm Jo.vt.ff.de le.⁊ sena.cõsul. l.si de interpretatione.⁊.l.nam imperator.Accur.

Cum propter.¶ Casus.Si scholaris Bononieñ.cõueniat ciuẽ bononieñ.corã potestate:⁊ velit scholarẽ recõuenire:an possit allegare

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

allegare p̄iuilegium ne sub magistro recōueniatur: queritur Rñ. q̄ non, sed sub eo iudice sub quo quemit: sub eodē debet recōueniri.

a ¶ In questionibus. i. in libro questionum. qué non habemus.

b ¶ Absolutione. vel condēnatione.

c ¶ Condēnare. ly nō erat iudex actoris. ⁊ hoc si recōueniat reꝰ actorē

* Et bene Bar.

nō aliter. ✠ vt. ff. ō edil. edicto. l. ediles. j. ff. item sciendum.

d ¶ Robozandā. dando ei auctoritatem.

e ¶ Augēdā. Sed in quo augetꝫ Rñ. q̄ papinianus p̄mittebat recōuentionē eꝝ eadē causa tm: vt tutele vel negocioꝝ gestorū. Sz iustinianꝰ ꝫ etiā eꝝ alia p̄mittit. Itē ⁊ in ℔ cuz dicit nulla cē. Itē ⁊ eo q̄ rōnez reddit. cuiꝰ em cē. Arg. insti. de bis q̄ ma. nō pol. ff. j.

Ter. ibi: de dignef. est ar. l. c. signi ficasti. in fi. cū glo. fi. ex tra de elec.

g ¶ Pronūtiare. p̄imitus satisfacto ⁊ rūdēdo ei qui p̄ius appellauit. vt. ff. depositi. l. pe. fi.

g ¶ Cognoscak. fit em il lud eꝝ quo actor agit cora eo etiā iure veteri: vt ff. de iudi. l. ij. ff. ꝫ et fi agāt. ⁊. l. q nō cogif. et ff. de iurisd. om. iu. fi idē. ⁊. ff. de pur. l. ꝫ et be. ff. nō solū. et. ff. cū qui ap. i puin. defen. l. j. ⁊. ij. ⁊ ar. ff. de rei ven. l. ordinarij. ⁊. ff. de iudi. l. nulli. Sed videt bec. l. non bñ locū cū ipso iure fiat cōpensatio qñ bincide debet. vt insti. de act. ff. in bone fidei. Sz dic ✠ qp nō erat bic liquidū. Itē q̄ forte spēs ab altera parte petebat vbi cōpensatio locum nō bz. vt. ff. de com pēsa. l. fi. ⁊. ff. de pig. act. l. fi cōuenerit. ij. in p̄in.

b ¶ In eodem negocio. magime. nam idē ⁊ fi de alio recōueniat reꝰ acto rem. vt digi. Vel dic ✠ ve rius idē negociū dici: qz idez actor reus ⁊ iudex: licet sit alia res. ⁊ sic in

✠ Ambe fūt vere ffs fall. rang.

✠ Et bene Bart. Bal. et fall.

stitu. de act. ff. fi minus. alij dicūt ✠ qp bec ieꝝ etiā per iustinianū nō permittit recōuentionē nisi in eodē negocio. Sed aut. ⁊ ꝫsequenter p̄mittit in alio. ⁊ sic non adijcit dicto papiniani ꝑm eos: nisi in eo qō dicit nulla cē. et in eo qp reddit rōne cuiꝰ em cē. Itē no. qp bec ieꝝ debat ptātē reo recōuenīe di actorē sub eodē iudice: sed fi cora alio volebat: poterat. aut. vo ipo nit necessitatē vt donec ipsa cā pendet nunq̄ sub alio possit. ⁊ iō lege aut. ⁊ p̄ir que est de exccu. ⁊ de bis qui pue. ⁊ recōue. q̄. fi. col. vij.

Et cōsequenter. ¶ Casus. Nec aut. dicit idē qd leg. C. ꝫ addit. Pone ergo sic. Titius q̄enit me apud iudicē: volo eū recōuenire cora alio iudice: an possim eū recusare: Rñ. q̄ possum. ⁊ debemus aliū petere iudicē nobis dari. Si vo in p̄incipio cause nihil dixit titius nunc. debeo expectare q̄ sñia detur: ⁊ causa terminata potero recōuenire titium cozam alio iudice.

Recōuenit̄ tus an pot sit adhuc recōuenire.

k ¶ Et ꝫsequenter. i. cōuenienter. additur in hac aut. ego q̄entus cē. Eūdem iudicē. Sed qd si p̄iudiciali velim eum recōuenire de qua Rñ. cognoscet ⁊ bic rōne recōuentionis. vt. ff. de peda. iud. l. ij. in fi. nō pōt als cognoscere: quia pedaneus fit. vt. ff. de iudi. l. quotiēs. Itez videt fi de criminali velim recōuenire eadē rōne. Itē qd fi recōuent nūc vult iterū recōuenire p̄mittit de alio qp vel qp reserīptum diceret: videt qp nō possit: cū aliud fit q̄enire ⁊ aliud recōuenire: sicut aliud deferre iuramentū: ⁊ aliud referre: cū deferēs primo iuret de calūnia: vt. ff. de iureiur. l. iusiurandū. ⁊ ad. ff. qui iusiurādū. iuret de calūnia: vt. ff. de iureiur. l. iusiurandū. ⁊ ad. ff. qui iusiurādū.

l ¶ Displiceat. Sed cui? Al. dicit etiā recōuento: vt qō nō pōt per se per aliū possit. vt arg. ff. q̄ res pig. ob. pol. aristo. ⁊. ff. de tēp. in integ. Et bene Bart. Bal. et fall.

resti. l. petende. ⁊. ff. de acq. here. l. cū hereditate. Tu dic ✠ cōuento et non recōuento cū ipse elegerit. vt. ff. in. l. cū papinianus. ⁊. ff. de cōtesta. aut. offeratur. ⁊. ff. de iudi. l. apertissimi. Sed Al. dicebat p̄ac. l.

questionibus[a] suis rite disposuit nō solū iudicem de absolutione[b] rei iudicare/sed ipsum actorem si cōtrario fuerit obnoxiꝰ inuētus ꝺdēnare[c]: hmōi sniam nō solū ro bozādam[d] sed etiā augēdam[e] esse sancimꝰ: vt liceat iudici vel cōtra actorē ferre sniam: ⁊ aliqd cū da turū vel facturū. pnūtiare[f] nulla ei opponēda exceptiōe: q̄ nō ꝑpetes iudex agētis esse cognoscat[g]. ¶ Cuiꝰ em in agēdo obseruat arbitriū cū habere ⁊ ꝫ se iudicez in eodem negocio[c] nō dedigneť.

In auten. de exceꝑtoribꝰ. ℔. fi. colla. vij. constitu. vij.

¶ Is qui recōuenire vult: non potest: nisi cora eodem iudice ⁊ statim nō postea. Si igitur vult coram alio agere expectet terminū litis p̄ime: nisi iudex sit recusat? vt suspectus: ⁊ tunc fiet reconuentio cora subrogato. b. o. Bal. vel sic. Coram eodez iudice ordinario vel delegato debet necessario fieri recōuentio ⁊ ante litē cōtestatā vel statim postea: ⁊ iudicis recusatio permittitur ꝑpter quam ordinarius associatur vel alius delegatur. b. o. Salice.

Et consequenter ego ab aliquo cōuētus si vicissim ipm pulsare velim statim quidem hoc non licet nisi apud cūdem[k] iudicē qui si displiceat[l] intra. xx. dies[m] recusari[n] pōt aliūq̄ mereri: apud quem rursus vtrūq̄ negocium[o] ventilet. ¶ Alioqn[p] ite cōtra me mota p̄ius ventilata ⁊ terminata tunc demū ⁊ ego admittar.

¶ Cōiunctio copulatiua nō debet poni inter ea circa que non pōt vnifoꝛmiter disponere. Bal. Vel sic. Quādo duo vocabula veniūt ad determinationem eiusdez

Titu. XLV. Fo. CCCXLVIII.

cum papinianus. loqui in eodem negocio.

m ¶ Intra dies. xx. als. xxx. boc per aut. offeratur.

n ¶ Recusari pōt. loquit ergo in delegato. Sz qd de ordinario: Rñ. q̄ habeat locū bec aut. nā in corpore dicit tale qd factū apud gloriosissimū iudicē: ly nō recusēt ordinarius ꝫ alius ei associet. vt. f. aut. verbi debēt intelligi vt vnifoꝛmiter operent. b. o. Bar. ¶ Dec. ley ꝫ se est valde obscura ⁊ habet varios intellectus: et hoc dicit ꝑm vna lectura. Quando vna determinatio concernit plura determinabilia debet ea pariter determinare etiā si subest ratio in contrariū. ℔ qñ subest ratio in cōtrariū nō determinat pariter sed ꝑm q̄ cōgruit determinabilibus quia textus est aliquā tulum obscurus. b. o. ꝑm Pau. de cast.

* Sequūt eā Bar. an ge. ⁊ fall.

Idē. a. Juliano ꝑfec. ꝑto. Lex. v.

p ¶ Cum solitum est in sententijs[q] iudicum sic interlocutionem ꝓferri vt nō liceat partibus ante diffinitiuam sententiā ad appellationis vel recusatiōis venire auxiliuz: quidam putabāt non licere ante litem contestatā nec iudicem recusare: quemadmodū nec ab eo appellare[r]. ¶ Cū enim simul vtrunq̄ vocabulum ponitur tam appellationis quā recusationis: prouocatio autem ante litem contestatam non potest pozrigi: putabant q̄ nec recusare quidem iudicem cuidam con cedatur ante litem contestatam quod minime vetitum est[s]. ¶ Laueāt itaq̄ iudices huiusmodi sermonem simul ⁊ sine[t] certa distinctione ꝓferre.

¶ De sententia q̄ sine certa quātitate ꝓlata est. Titu. xlvi.

¶ Valet sniа de futuro si depēdeat a iure q̄ est de p̄senti. b. o. ꝑm vtinā lectura bic ꝓfitam in glo. que est vera ꝑm Bar. ⁊ eam ꝓbobat ⁊ ꝓfirmat Pau. de castro. vel sic. Dec. ley ꝫ quinq̄ lecturas in glo. q̄ quinta cōmuniter ꝓbobatur vt dubi tabilio ⁊ litere cōuentionis: et ꝑm illam. b. o. Sententia lata sup futuro dependente a preiente valet. Salice.

q ¶ In sententijs. ley interlocutorijs vel delegatiuis. vt q̄na iudices ordinarij delegant causam cognoscendam appellatione remota ⁊ re cusatione ante sententiam.

r ¶ Appellare. ante vel post litem contestatam ante diffinitiuam sententiam. vt. j. quozum appei. non recī. l. ante. ⁊ de appel. l. ei qui. ff. super bis. ⁊. ff. de epis. audi. l. ij.

s ¶ Vetitum est. immo permissum est recusare. f. delegatum sicut bic erat. vt. ff. de iudi. l. apertissimi. ⁊ de iurisdi. om. iudi. l. nemo.

t ¶ Sine certa distinctione ⁊. debet em verbi appellatiōis post sentētiam ✠ accōmodari ⁊ ante nō. q̄ ⁊ fine tali. ꝓhibitione nō pōt appellari añ. recusatio vo bñ pōt fieri ante. ⁊ ꝓ delegante remoueri. Sed ⁊ si simul ponant tenet positio ꝑm Jo. ✠ ſz vt recusationē ꝓhibuerit ante sniam qñcūq̄. ⁊ sic añ litē ꝓtestatā. vt bic ꝑm alios in nullo tpe tenet. ⁊ bic ꝑm Jo. subaudi. vetitū est. f. als. fed iure canonico etiā ap pellari pōt ante sniam: ideo vtroq̄ remoto pōt cā cōmitti. ⁊ remota appellatiōe tm etiā recusatio remoueri videť. ✠ vt ff. de ap. c. fup eo. Sed arg. ff. j. ne liceat in vna eadēq̄ cā ter pro. l. j. in fi. vbi innuit q̄ nō tollit recusatio: ly remota appellatione sit causa cōmissa. ly ibi q̄ nō tollit appellatio. Sed qui iudices sunt isti qui sic cōmittunt cui p lege tollit appellatio. Sed qui iudices sunt isti qui sic cōmittunt cui plegē tollit appellatio. Sed qui iudices sunt isti qui sic cōmittunt cū nulli permittat nisi p̄incipi. vt. ff. a quib. app. nō licet. l. j. in fi. q̄ est ꝺ Rñ. ✠ hoc verū est post sniam: vt ibi. fed bic ante vt digi.

u ¶ De sententia que sine cē. ¶ Specialiter dicit qualiter sentētia nō valet ratione incertitudinis.

* Et bene Bar. Bal. et fall.

* Sequūt eā Bar. et fall.

Idē bar. et fall.

✠ Et bene ꝑm bar. declarādo vt ꝓ per eū.

✠ Idē bal. et fall.

✠ Immo itelligit vt iudices remaneāt ap pellationes añ sniaꝫ fes cūdus bar. ⁊ fall.

* Sequūt Bar. bal. et ante.

* Itera est ⁊ mētz reñ da ſcēs bar to. et bald. hic.

x iiij

UNIVERSIDAD DE MURCIA

Um. ¶Casus. Petij a te.c. succubuisti: appellasti: iudex appellationis confirmauit primam sententiā: z precepit vt prestares vsuras donec solueres.c.an valeat sententia cū certa quātitas vsurarum in sententia non sit comprehēsa: queritur? Rñ. q̄ tenet. alijs modis ponitur vt in glo.

a C Cū iudicē. Petebā a te.c. z condēnatus mihi fuisti: cōuenit inter nos de p̄standis mihi certis vsuris singulis mēsibus quibus illa centū retinerēs donec mihi solueres. stipulatusq̄ sum a te: te fuisti per. g. mēses nec solu isti. egi apud aliū iudicem 2tra te sup vsuris. Ñ cōdēnauit te sup vsuris p̄teriti tēporis prestandis. et hoc fm iuris formam. nā de futuris non potuit. q̄ tractus futuri tpis nō spectabat ad iudicē. vt. ff. ō vsu. l. j. ſ. j. Vel dic q̄ debitor: dānatus frustratorie appellauit: quo casu currūt vsure medij tēporis: vt. ff. ō vsu. l. tutor. in prin. et de re iudi. l. fi. z de app. l. ne gocioriū. Et nō obstat. j. de vsu. rei iudi. l. iij. quia illud obtinet: q̄ nō currunt vsure p̄ q̄tuor menses: postq̄ fuit trāſiuit ī rē iudicatā. Vel dic tertio creditorē victum appellasse quo casu curruūt similiter cum nihil noui fit faciendū. vt. ff. nil no. l. j. et pēdente primo iudicio currebant. vt. ſ. de iudi. l. j. z fm hos duos casus dic iudicē fcz appellationis. Vel quarto fm aliquos. fcilz Bul. et Jo. et Ju. q̄ petebam a te decē pro forte. z q̄nq̄ pro vsuris actione in facturā eq̄ quadam fuit in qua dānat? fueras mihi in tantum. negabas iudicatuz. iudex iudicauit iudicatū et q̄dtum fortis z vsurarū noīe debebatur fuit sua sētētia declarauit. Sed 2tra. ff. de re iudi. l. post rem. vbi dicit nil queri post sētētiam. Sed dic q̄ ibi nemo 2tradicebat sententie. z dic quo ad pecunia cē. id est pro quo tēpore debuisset condēnatio solui. Vel quinto dicas iudicē principalis cause iudicasse de vsuris futuri tēporis donec solueretur fors. Et fm būc casum est 2tra. ff. de vsuris. l. j. ſ. j. sed ibi dices q̄ ibi iudicis officio debebātur. hic per stipulationē. Vel h in sētētia precepit: ibi aliter in quadā interlocutoria. Itez similiter contra buic positioni. ff. de iudi. non q̄dē modū. Sed respon. illud tenere cum vnū debitum est de futuro. hic autē cum plura menstrua vel annua. vnde bene fieri potest de talibus condēnatio ne cogar oi mense repetere: vel super iure meo protestari. argu. ā. de p̄script. xxx. an. l. ij. in fine. z argu. ff. ad legē aquil. l. in lege. j.

b C De pendentibus. i. de soluendis.

Quāꝫ. ¶Casus. Debebas fisco. g. fideiussi pro parte: conuenit me procurator fisci dicens me promisisse seruare fiscum indemnem. procurator cesaris qui cognoscit inter fiscū z priuatum condēnauit vt p̄stare indēnitatem fisco: an sententia teneat: queritur? Dicitur q̄ sic. Is in ea non fit certa quātitas comprehensa.

c C Juſſit. Od solū petebatur vt pronūtietur indēnitatem prestandā cum reus negaret se hoc promisisse: nec petebat actor iudicio pendente certificari quātum esset dānum: sed solū pronūtiari an ei effet promissa indēnitas. vt. ſ. titu. j. cum eo. Sic ergo distingue aut petitur certū: z tunc debet. dari certa sētētia. vt tamen sufficiat aliqua parte actoꝝ contineri. vt. j. l. j. progi. aut incertū. sed agit bic vt iudex certificet. puta peto interesse: z iudicio pēdente probo quātum sit z tūc idem: inquātum tamen est possibile. vt institu. de act. ſ. curare. quādoq̄ enim non est possibile vt in causa nogali. vel in alternatiuis. vel quādo in genere debetur: vt insti. de offi. iudi. in prin. Item in iudicijs vniuersalibus pronūtiatur incertū vt hereditas scs restituat. vt ff. de re iudi. l. ait prtor. ſ. j. z si pars heredi. pe. l. j. in fi. Item in alio casu. vt. ff. de rei ven. l. que de tota. ſ. fi. Item in alio casu. vt insti. de act. ſ. fi qs agens. Sed quero quomodo fuit curator iudex in causa fiscalis. vt. ā. ne quis i causa sua z c. Rñdeo. dic sententia curatoris reipublice. id est pro nomine fcilz reipublice data. z quod dicit in fi. iuſſit fcilz procurator cesaris qui competēs iudex est. vt. ā. fi aduer. fisc. l. ij. Vel dic quod aliud est procurator reipublice. z aliud curator. curator enim est quales sunt in hac ciuitate procuratores cōmunis qui pronūtiant inter priuatos et rempublicam bius ciuitatis: z de tali re publica dicit bec lex. argumē. ff. de public. l. sed z bi. ſ. preterea. Vel dic solu. huius questionis. l. j. libro. ij. de admi. re. publica.

Procurator z curator reipublice differunt.

Legem legit qntuꝫ pliciter.

Cum apud iudices ita demuꝫ fine certa quantitate facta cōdēnatio auctoritate rei iudicate cēſeat: si parte aliqua actoꝝ certa sit quātitas comprehēsa.

C Licet causa dotis sit priuilegiata in telligitur si cōstat de dote: als debet reus absolui. hoc dicit notabiliter fm Bald. Vel sic. Sententia nulla ratione incertitudinis nō impedit aliam ferri sētētiā. hoc dicit Bar. vel sic. Ubi sententia incerta est ipso iure nulla: non prohibetur iudex aliam certā proferre etiam contrariā prime. b. d. notabiliter Salice.

Idem. a. Saturnine. Lex. iiij.

Nec sētētia que bona fide accepisti solue. cū incertū esset quid accepisset. z quātum ab eo peteretur: p̄sertim cum ipse qui extra ordinem iudicabat interlocutus sit dotem datam que repeteretur non liquidam esse: iudicati auctoritate non nititur.

¶ Cum igitur is qui postea iudicabat contra te certam sētētiā protulit: neq̄ a statutis prouocaueris ipa tuo facto confirmaſti iudicatum.

C De sentētijs q̄ pro eo quod interest proferuntur. Titu. xlvij.

C Ista lex est de difficilioribus toti. co dicis. et hoc dicit. Proligitates antique circa interesse cessant per hanc legem: z in casibus certis venit in totā q̄ interest et habetur ratio lucri z damni. hoc dicit fm Bar. Vel sic. Intereſſe singulare estimandum tam in lucro q̄ in damno in casibus certis non egcedit duplum pretij conuenti vel cōmunis. In casibus autem incertis nō egcedit quātitatē eq legitimis prohationibus per iudicē declarandā: cum pene legales z arbitrarie sint limitate ne vitientur infinitate. hoc dicit.

Imperato. Seue. et Anto. aa. Eliane. Lex. j.

Cum iudicē quo ad pecunia condemnationis solita fuisset: de pendentibus vsuris legem dixisse. p̄sicaris: non cōtra iuris formā sententiam datam palam est.

C Sententia lata super libello nō continente certā quantitatē non opponente reo cōtra libellū valida est de iure: cūmo do contineat aliquod factū quod in executione sententie possit postea declarari. hoc dicit notabiliter fm Bal. vel sic. Ubi petitur incertum valet sententia incerta. hoc dicit Bar. Vel sic. Si petitio z petitio est incerta: pōt incerta ferri sententia. hoc dicit. Vel sententia qua pronūciatur idēnitatem esse prestandā valet. Sali.

Imp. Alexā. a. marcellino. Lex. ij.

Quanꝫ pecunie quantitas sententia curatoris reipublice non cōtinetur: sententia tñ eius rata est: quoniam indemnitatem reipublice prestari iussit.

C Sentētia z mens iudicātis talis esse p̄sumitur qualis z quanta ex allegatis z probatis concipitur. hoc dicit notabiliter fm Bal. Vel sic. Sentētia que nō continet certum per se vel per relationez ad aliud est ipso iure nulla. hoc dicit Barto. Vel sic. Sententia non certa de se nec per relationem ad acta non valet. hoc dicit Sali. Vel sic. Ñ petita est certa quantitas non valet sententia nisi contineat certam quantitatē per se vel per relationez ad acta. hoc dicit Pau. de cast.

Imp. Gordia. a. emilio. Lex. iij.

Nec sententia omnem debiti quantitatem cum vsuris competentibus solue /iudicati actionem p̄stare non potest:

Tene hāc lecturam.

Snia an dēat semp esse certa.

Procurator fisci non potest remittere indemnitatem prestandam.

Sententia nulla non valet.

Sententia incerta non valet.

Sententia que pronūciat indemnitatem esse prestandam valet.

Sententia curatoris reipublice non cōtinet vsuras.

Sententia mentis iudicātis talis esse p̄sumitur qualis fuit.

Sententia que nō continet certum per se vel per relationem ad acta non valet.

Sententia petita certa valet.

Sententia omnem debiti quantitatem cum vsuris competentibus soluē iudicati actionem p̄stare non potest.

Sententia lata super libello nō continente certam quantitatem non opponente reo cōtra libellū valida est.

Sententia nulla ratione incertitudinis impedit aliam ferri sententiam.

Sententia incerta ipso iure nulla.

Sententia que bona fide accepisti solue cū incertū esset quid accepisset.

Sententia nulla non valet

circa interesse cum non sit iudici certum inquātum possit vel debeat extendi interesse: vtpote cum etiam hodie multi dubitent. ideo competenter post titulum precedentem de hoc ponit.

Cum pro eo. ¶ Casus. Si titi⁹ teneat mihi ex aliq̄ ꝯtractu: aut ille ꝯsistit in dādo: aut in tradēdo: puta ex vēditiōe ad tradendā rē. vel ex locatione aut faciēdo. Primo casu si nō fecit qđ ꝯuenit. i. si nō dedit vl' tradidit tenebit mihi ad interesse. vbigr̄a. puta īteresse seu ptiū cōuentū fuit. xx. rei cōe ptiū fuit. xxx. īterest meū singl'are nō excedet duplū cōis īteresse. ꝛ ita nō excedet. xl. Scđo casu cū ꝯsistit ī faciēdo puta q̄ꝛ debebat mihi facere domū: iste ꝯct⁹ đꝛ īcertus vbi factū est ī obligatiōe īcertū est. vt. ff. de v. obli. vt nō. §. id qđ. An h casu si titi⁹ nō fecit qđ ꝯuenit possum petere totū singulare interesse ēt si excedat duplū cōis interesse ꝛ totū dānū qđ ī re habuissez resarciet. ꝛ lucrū qđ pcipe potuissez si dom⁹ fctā fuisset: dū tn̄ pbē. nec eni simplici dicto meo credet. ꝛ si dicerē si dom⁹ fctā fuisset rex frācie hospitat⁹ fuisset in ea: vel comitatū vel dimidiā regni sui mihi dedisset. nō sum audiēdus: sꝫ dꝫ iudex moderari īteresse nō estimādo ī infinitū: q̄ꝛ idē đꝛ in pena vbi pena ꝯuētionalis pstet sic ptib⁹ ꝯbētibus placuit: puta pmisisti penā mihi. c. si nō traderes digestū. Si vo pena legalis petat: puta ꝯuenio te actiōe furti. in h casu ꝯueniā te ad penā q̄drupli sm̄ qđ lege statuit. Et no. q tripler đꝛ interesse. ꝯuētionale: cōe: ꝛ singulare. de singulari loquit h lex ꝯuenire te pstat cōuen. silr ꝛ singulare sic hac. l. cōprehēsum est. ꝛ est īteresse singulare rei ad ptiū: vel nō ē dānū emergēs ꝛ lucrū cessans: eo q nō fit qđ fieri ꝯuenit. vel sic. Hic casū. cū agit ad īteresse singulare refert an agat ex certo ꝯctu an icerto: Prio casu nō dꝫ id interesse excedere duplū interesse cōis. In scđo casu dꝫ pstari q̄tū id fit ita vt nō extēdat in infinitū sicut ex pena ꝯuētionalis certo fine ꝯcludit silr ꝛ legalis: nec vltra eas aliqd peti pōt: sic ꝛ interesse singulare certo termino dꝫ ꝯcludi. ꝛ h sunt obseruāda tā in lucro q̄ in dāno: q̄ꝛ in lucro qđ petit versat interesse.

a ¶ Cum pro eo. Ad euidentiā no. q tripler est pretiū rerū siue īteresse qđ idē est dicere* scꝫ ꝯuentionale de quo ꝯuenit inter ꝯtrahentes: vt si tibi vēdidi p. x. sticbū. Item pretiū cōe: vt si forte idē sticbus cōi estimatione valeat. xv. Itē singulare: vt si tua interest ppt affectionē xx. q̄ꝛ q̄nq̄ fuerat tuus. ꝛ habes hoc. ff. de act. emp. l. j. in pn. Dicit ergo h q singulare īteresse nō excedit duplū īteresse cōis. ꝛ sic in pdicto casu vsq̄ ad. xxx. pōt ascēdere nō vltra. minus vo sic. ꝛ hoc est verum in oībus casibus qui certā quātitatē vel naturā habēt. Si aūt incerti sunt: tūc totū singulare petit. etiā si duplū cōis excedat dūmō plene pbetur. non aūt simplici dicto petētis credit q̄tū sit. Et cōpetenter pdicta statuunt cū ꝛ pene legales ꝛ ꝯuentionales certis metis finiant. pdicta aūt ꝯsiderant nō solū in dāno verūetiam in lucro.

b ¶ Quod interest. i. super interesse.

c ¶ Producte sunt. Sed que: Rn̄. an circa rem: vel etiā extra rem. vel in dāno tm̄: vel etiam in lucro: quas tamen non habemus.

d ¶ Melius. id est bonum.

e ¶ Possibile est. q̄ꝛ plene diffiniri non pōt. vt. ff. de reg. iur. l. oīs diffinitio. nec meta ei dari. vt. ff. de regu. iur. l. quaten⁹. Dicere tamē potes* interesse est singulare rei ptiū sm̄ quosdā. Uel dic interesse†† est dānum emergens: ꝛ lucrū cessans ex eo q aliquid fieri cessatur.

f ¶ Coartare. vt antiqua pliritas cesset. vt. j. e. l. in fi. quē fi. hic iunge.

g ¶ In oībus casibus. Sed nōne melius dixisset in oībus ꝯctibus vt postea dicit in emptione ꝛ locatione: Rn̄. non.* quia ꝛ in maleficijs ꝛ quasi locū habet. Sed nec in obligationibus bene dixisset: q̄ꝛ etiaz officio iudicis prestatur. vt in arbitrarijs actionibus.

h ¶ Quātitatē. vt si debes mihi ex vēditiōe decē cados olei. Additio. Tu dic etiā idē ī alijs reb⁹ certis sm̄ Bal. ꝛ est de mēte Bar. ꝛ Sali.

i ¶ Uel naturā. vt si certā speciem: vt sticbū mihi debes ex venditiōe. Est ergo sensus. i. quotiens qđ debet certū est quātitate vel specie. vt ff. si cer. peta. l. certū.* Uel dic quātitatē cōprehendere vtrūq̄. vt. ff. de leg. ij. quisquis. ꝛ. ff. de vbo. obli. l. cum stipulamur. Et naturā certam: vt si debes hominē vel equum in genere.

k ¶ Uenditionibus. vt. ff. de act. emp. l. j.

l ¶ Locationibus. vt. ff. loc. l. si fundus. in fi.

m ¶ Cōtractib⁹. silibus. alioq̄n ꝯ est qđ sequitur in alijs aut. ꝛc. Sed qui sunt hi: Rn̄. illi in quib⁹ dicit lex singulare interesse venire ꝛ certitudinē ꝯtinēt sm̄ quosdā. Sed certe ī vno ꝛ si lex nō dicat venire singulare interesse. si modo incertitudinē ꝯtinēt illi casus: vt hec lex dicit apte: vt sunt oēs bone fidei. ꝛ quidā etiā stricti iuris: vt in arbitrarijs in q̄bus iurat in litē. vt. ff. de in lit. iur. l. in actionibus. nā in his singulare interesse venit. vt. ff. de in lit. iur. l. j. in fi. ꝛ. l. ij. ꝛ. ff. man. l. cū seruus. Itē in maleficijs q̄busdā ꝛ īterdictis. vt ꝛ. ff. de vi ꝛ vi arma. l. hoc interdicto. ꝛ. ff. vti. pos. l. si duo. in fi. ꝛ al's vbicūq̄ lex diceret certam rē debere tradi ex ꝯctu vel delicto. sec⁹ si diceret dari: q̄ꝛ tūc aliquod interesse nō petit. sꝫ res oīno dꝫ fieri stipulātis. vt. ff. de v. obli. l. vbi aūt non apparet. §. fi. nisi in ꝯctibus innoīatis. vbi dꝫ res dari. vt. ff. de re. pmu. l. j. §. fi. ꝛ tn̄ interesse venit. vt. s. de re. pmu. l. rebus.

n ¶ Quod interest. s. singulariter.

o ¶ Dupli. s. īteresse: seu ptij ꝯuēti sm̄. P. sꝫ sm̄ B. i. cōis. Tu dic ‡ nec vnū nec aliud: qđ pl⁹ est excedit vltra duplū: cuz q̄nq̄ cōe sit plus q̄ ꝯuētū: q̄nq̄ ꝯ. q̄nq̄ etiā conuentū nullū ꝛc. q̄ꝛ ex pacto vel ꝯctu nō venit. Et no. tripler īteresse. vt. s. dixi. s. ꝯuentū: cōe: ꝛ singulare. Primū semp venit cuz dicit ptor. pacta ꝯuenta seruabo. Itē scđm semp venit in maleficijs†† vt ꝯsideret etiā extra rem. vt. ff. ad. l. aquil. l. si seruū. ꝛ. l. inde neratius. ꝛ. l. seq. ꝛ. ff. de fur. inficiādo. §. j. ꝛ de ꝯdi. fur. l. iij. ꝛ in ꝯctibus ꝛ quasi. vt. ff. ad. l. fal. ptia. In quo cōi venit dānum non lucrū. vt. ff. de dā. infect. l. pculus. ꝛ de act. emp. l. si sterilis. §. cū per vēditorem. ꝛ de peri. ꝛ cō. rei vē. l. fi. nisi in casibus quos iam notabis. Uel dic hodie semper venire lucrū in cōi interesse cum ꝛ in singulari veniat. vt. j. §. ꝛ hoc. Singulare autem interesse venit in his casibus qui dicūtur hac. l. Item in eo q dicit singulare non excedere cōe vel conuentum vltra duplū est ꝯtra. ff. de act. emp. l. ratio. al's datio. §. si per vēditorē. Rn̄. B. ibi agit quāti plurimi fuit dūmodo infra duplum. Item eidem est ꝯtra. ff. de acti. emp. l. iulianus. §. si vo sciens. ꝛ. §. item qui furem. Cui respondebat B. et. M. q illa dicit de interesse extra rem: hic circa rem. qđ nō placet: cū magis interesse qđ est circa rē deberet excedere duplū q̄ illud qđ est extra rem. Tu dic q nullo modo sunt cōtra: q̄ꝛ due dicte leges dicunt de cōi interesse qđ quantūcūq̄ est totum petitur: hic de singulari. ꝛ dictū cōe si petatur. quia res non tradit non ꝯsideratur extra rem. vt. ff. de act. emp. l. si sterilis. §. cū per venditorē. Si autē q̄ꝛ male tradit: vel q̄ꝛ ipse vēditor postea eam euincat: vel alius: vel q̄ꝛ postea in ea deliq̄t totū petitur ꝛ extra rē. vt. d. l. ff. de act. emp. l. iulianus. et l. tenet. §. sꝫ si vas. ꝛ. ff. loca. l. sꝫ addes. §. j. ꝛ. l. si fundus. §. fi. ꝛ. §. j. ꝛ. s. de rei ven. l. quotiēs. ꝛ. ff. de euic. l. venditor. Nec obstat in eodē titu. l. cum fundus vti optimus. q̄ꝛ sm̄. P. loquit cum emptoris minus intererat q̄ esset duplū ptij ꝯuenti. Uel verius aliud cū agit de euictione actione ex stipulatu. quia tūc habetur respectus ad ptium ꝯuentum: vt id debeat duplari. an actione ex empto: vt tūc cōsideretur qđ interest tempore euictionis. Itē nec obstat. ff. de acti. emp. l. titius. in fi. ꝛ. l. seq. q̄ꝛ lex sequēs corrigit illas. Alij distinguūt an singulare interesse pmittatur ex certa sciētia. ꝛ tūc quantūcūq̄ sit petit. vt in cōtrarijs. §. si per venditorē. ꝛ. §. si vo. an nō ꝛ tūc: non vltra duplū. vt h argu. si q̄s cau. l. sed ꝛ si q̄s. §. fi. qđ nihil ad rem. cū hic agamus quādo sine speciali pacto debetur. Alij dicūt q non excedit duplum: nisi post contractū res ceperit esse pluris. vt. d. l. ratio. al's datio. §. fi.

p ¶ In alijs autē casibus qui incerti. vt si ibi ꝯtineatur factū vel non factū qui incerti sunt. vt. ff. de verbo. obli. l. vbi aūt non. §. id quod. ꝛ de regu. iur. l. qui nō facit. in quibus agit ad factū vel interesse. vt. ff. de re iudi. l. si q̄s ab. §. fi. ꝛ. ff. de vbo. obli. l. quotiēs q̄s aliū. ꝛ est actoris electio agat precise ad factū vel ad interesse. vt. ff. de ope. no. nū. l. stipulatio. §. j. ꝛ. §. siue autem. in fi. §. ꝛ. ff. de pcura. l. sꝫ ꝛ he. in fi. Sed fallit in casu pcuratoris rei. vt in eo. tit. l. non cogendū. ꝛ hoc vbi factum est in obligatione si autem tradi nō est electio actoris sꝫ rei: cū rem prestādo liberet ab interesse singulari vel cōmuni. Hoc tamē casu cū tradi est in obligatione dicunt quidā si agitur principaliter ad interesse totū veniat etiā vltra duplū. Si aūt ad rem tūc nō vltra duplum: qđ non placet. Item vbi est dandū in obligatione: tunc precise ad dationē agitur: nisi in ꝯtractibus innominatis. vt. s. diximus.

q ¶ Suscipiūt. per delegationem vel ordinarie.

r ¶ Subtilitatē. ꝛ bene. nam aliud ꝯsiderat in seruo ꝛ aliud in libero.

r ¶ Subtilitatē. Per pbationes testium vel instrumentorū: ꝛ hoc in cōtractibus ꝛ etiā in delictis. vt. ff. de in lit. iur. l. ij. ꝛ. ff. de edē. l. argētarius. ꝛ de reg. iur. l. quatenus. ꝛ insti. de offi. iudi. §. fi. ꝛ. ff. ad. l. aql. proinde. j. ꝛ. l. si seruū. Sed hoc fallit quādoq̄ rōne delicti aduersarij mei. vt. j. vnde vi. l. si quādo. ꝛ. ff. qđ vi aut clam. l. semp. §. in hoc interdicto. Item rōne ꝯtumacie aduersarij mei scꝫ in casibus illis vbi iuratur in litē. Sed qualiter etiā de facto pbabitur singulare interesse per testes: Rn̄d. deponent duo testes q tm̄ cuiuslibet regulariter interesset si quis haberet rē notā. non autē dicit q tantū sua interesset. Item nec est cōe interesse sed singulare omniū qui haberēt sic rē notam non simpliciter oīum. q̄ꝛ tunc esset cōmune interesse.

s ¶ Dānum. Et ita sine omni diminutione hoc prestatur etiam si duplum cōis dicatur excedere. sed statim dicit. j. contra. Sed dic q allegabat vana pro interesse habendo. scilicet si habuisset equum vicisset

Imperator Justinianus. a. Joanni.

Lex vnica.

Cum pro eo[a] quod interest[b] dubitatiōes antique in infinituz producte[c] sunt: melius[d] nobis visuz ē huiusmodi plixitatē (prout possibile[e] est) in angustum coartare[f]. ¶ Sācim⁹ itaq̄ in oībus casib⁹[g] qui certā habent quantitatē[h] vel naturā[i] veluti in venditionib⁹[k] ꝛ locatiōib⁹[l] ꝛ in oīb⁹ cōtractib⁹[m] hoc qđ interest[n] dupli[o] quātitatē minime excedere. ¶ In alijs[p] aūt casibus q incerti esse vident: iudices qui causas dirimendas suscipiunt[q] per suam subtilitatem[r] requirere: vt hoc quod reuera inducitur damnum[s] hoc reddatur.

Marginalia: Falsuz ē sꝫ bal. hic. — Displicꝫ Bart. Bal. et sali. — Ista etiā non placet bar. et vide de hoc p eū dē. l. iij. col. hic. — Idē bar. Bal. ꝛ sali. — Hoc non placet bar. hic. — Idē bar. bal. ꝛ sali. — Text⁹ ibi: subtilitatē. cōcor. gl. in ca. dilecti filij. sup ver. moderatis circa fi. đ foro cōpe. — Nisi ī casu. l. titi⁹. ff. eo. sm̄ bar. — Interesse singulare qual'r probatur.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

hostes.z si habuisset libꝝ fuisset factus sapiens z reqꝛisset z multa lu-
cratus fuisset z q̄ attēdenda nō sunt. Sed ārē in incertis petit totū:
in certis nō¶Rſi.¶ qz in certis facilius pōt apparere cōe interesse.et
sic facilius qō est eius duplū:at in ifftis nō sic facile.Vel ideo¶ qz faci-
lius est alicui facere qō q̄uenit q̄ dare:cui difficulter qs de p̄timonio
det.vt.ff.de ꝓba.l.cū de
indebito.z ideo mitius
punit in certis fcs vt vl-
tra duplū non exc̄edat.

a ¶ Nō eꝛ quibusdā. boc
referūt quidā ad primū
casum.tu referas ad se-
cundū.z dic q̄ vana di-
cebat vt modo dixim⁹.

b ¶ Impossibilitate.que
em̄ imm̄ēsa sunt cadūt.
vt in aut.vt deter.sit ny.
cleri.ſ.i.col.i.z fic no.de
infinitate vitanda.vt.ſ.
de sacrosan.eccle.l. fina.
Vel dic cadat.quia cum
transiret ad infinitū eēt
incertum:z sic ſnia dari
nō posset que debet cer-
ta dari.vt.ſ.ti.i.l.iij.

c ¶ Cum scimus. potest
hoc referri ad primū ca
sum:scimus tc. hoc mō
merito nō p̄mittim⁹ vl-
tra duplū:q̄ eas penas.
id est itereſſe cē.Vel ſic.
merito non vltra duplū
p̄mittimus:q̄ alie pene
legales et q̄uentionales
mitigātur.Pōt etiā ad
sc̄ōm casum referri:hoc
modo.merito mitigovt
nō vana inducanf.nā et
pene legales z q̄uentio-
nales mitigantur.

d ¶ Nature.id est natura
li ratione.

e ¶ Proferunf.ex cōuen
tione ꝓmittentiū. Sz
vſqꝫ ad q̄d summā po-
terūt peti pene q̄uētio
nales vel legales?¶Rſi.q̄
damvſqꝫ ad duplū.arg.
hui⁹.l.ff.ō act.emp.l.iu
lian⁹.ſ. ibidē. Aliꝫ vſqꝫ
ad q̄druplū.ar.ſ. ō spō.
l.mulier.i fi.ff.de euic.
l.fi dictū. z inſtit.de act.
ſ.omnes.Tertij distin-
guunt an sciēter ꝓmissa sit pena vltra duplū an ignoꝛāter.vt.ff.fi qs
cau.l.fed z fi qs.ſ.fi.Quarta est ſnia nostra:vt distinguam⁹ legalē pe
nam:vt futuri q̄ quadruplū non excedit a q̄uentionali:q̄ si opponaf
per hec vba q̄druplū z quintuplū z tūc idē.vt inſti. de act.ſ.omnes.
Alīs fi certa summa valet in infinitū.vt inſtit.de inuti.ſtip.ſ.alteri.z
ff.de vb.obli.l.ſtipulatio iſta.ſ.alteri.qbus ō: inſpici q̄ fit q̄ditas.
nā hec dictio que non q̄ditatiua sit qualitatis sed ſubſtātie est defi
gnatiua.z fic est cōpetens moderamē quātum placet ꝓtrahentibus.

f ¶ Legibus.vt furti z ſimiles:quarū legalium nulla excedit qua-
druplum:vt modo dixi.

g ¶ Et boc.constitutio hec ſcz.

h ¶ Eꝛ eo.ſcz lucro.

i ¶ Ceteres.ſcz in ſpecialibus casibus.vt.ff.de eo qō cer.lo.l.ij.ſ.fi.z
ff.loca.l.ſi in lege.ſ.colonus.z.ff.rem ra.ba.l.ſi cōmissa. z.ff.ne qd in
lo.publi.l.ij.ſ.merito.z.ſ. arbi.tut.l.quicquid.ſed regulariter con-
tra erat.quia lucrū non veniebat.vt z.ff.de dā.infec.l.proculus. z.ff.
de peri.z cōmo.rei ven.l.pe.z.ff.de act.emp.l.ſi ſterilis.ſ.cū per vēdi-
torem.Sed etiam hec leꝛ vult q̄ bodie sit generale vt in interesse ve-
niat etiam lucrum.Accurſius.

Lōtinua-
tio.

¶ Si a non competenti iudice tc. ¶ Non solum p̄dictis modis est
sententia nulla.sed z si a non competēti tc.Et continua sic fm Azo.
Quibus modis inefficaz vel nulla dicatur sententia a competēti iu-
dice lata.ſ.dictuz est.sequitur vt videamus de ea que nulla est:ideo
quia a non competenti iudice est prolata.

k Udex.¶Casus. Delegatus iudex in causa qua petebatur
fundus sempꝛonianus si pronūtiauit de feiano.an valeat
queritur:Dicitur q̄ non.Viuianus.

¶ Datus.verbi gratia.Datus ad.g.z ꝓnuntiat sup.ggg.

Et nota ex quibusdam machina
tionibus et immodicis peruer
sionibus in circuitus inextricabi
les redigatur.¶ Ne dum in infi
nitum computatio reducitur:ꝓ
sua impossibilitate cadat: cuz sci
mus esse nature congruum eas
tantumodo penas exigi: que vel
cum cōpetenti moderamine ꝓ-
seruntur:vel a legibus certo fi-
ne concluse statuūtur. ¶ Et boc
non solum in damno:sed etiam
in lucro nostra amplectitur con-
stitutio: quia ex co veteres qō
interest statuerunt. Et sit omni-
bus (fm quod dictū est) finis an-
tique prolixitatis huius cōstitu-
tionis recitatio.

Si a non competenti iudice iudicatum esse dicatur.
Titulus.xlviij.

¶ Sentētia a nō suo iudice lata est ipso
iure nulla.boc dicit Barto.vel ſic. Dele-
gatus ad certam rem de alia non pronū-
tiat que illi non accedat z pronuntiando
nihil agit.b.d.Salice.

Imperatoꝛ Alexāder.a. Sabi-
niano. Lex.i.

Udex ad certā rem
datus si de alijs.ꝓ-
nūciauerit qꝫ quod
ad eā rem pertinet
nihil egit.

¶ Sententia delegati ab incompetēti
delegāte non valet:etiam si delegatus sit
magister militum.Salice.vel ſic. Magi-
ster militū non potest pronuntiare cōtra
non militem si non habet cōmissionez ab
eo sub cuius iurisditione ille est. Hoc di-
cit fm Paulum de castro.

Pene le-
gales vel
quētiona
les vſqꝫ ad
quā sum-
mam po-
terūt peti

Ter.rubri.
Sia nō. cō
col.cū legit-
bꝰ hui⁹ tit.
c.ſ.cū gl.ij.
extra ō ſen.
et re iudi.

Nihil egit.nisi post litē ꝓtestatā aliqd ēa re ꝓtingat.vt.ff.de edil.
edic.ediles.ij.ſ.ité iciēdū.vel nisi incidēs fuerit quēstio.vt.ſ.de ordi.
iudi.l.j.z.ſ.vbi z apud quē.l.ſi.in fi. Vel nisi eꝛ ꝓsequētia:vt de eppen
sis vel fructibus.vt.ff.de re iudi.l.paulus.nā ea videnf delegata sine
quibus cōmissum exequi nō pōt.vt.ff.de ꝓcur.l.ad rē.et.l.ad legatū.

Impe.Gordi.a.Licinic. Lex.ij.

¶ Si militaris iudex super ea
causa de qua ciuilib⁹ actio-
nibus disceptandum fuit non da
tus a quo dari poterat cognouit
etiam remota appellatiōe id qō
ab eo statutum est firmitatem nō
habet iudicati.

¶ Delegatus ad causam ꝓprietatis
non pōt cognoscere de causa possessionis
super quam nō fuit delegatus.b.d.Bal.
vel ſic. Delegatio in petitorio nō extēdi-
tur ad possessorium.Et pone casum in fi
ne glo.tertie.boc dicit fm Salice.vel ſic.
Sententia lata super possessione non fa-
cit p̄iudicium in causa ꝓprietatis ideo
ea non obstāte pōt ferri contraria ſnia in
causa ꝓprietatis.b.d.Pau.de cast.

Impera.Diocle.et Maxi.aa.z
cc.Philc. Lex.iij.

¶ Si de ꝓprietate datus iu-
dex aduersus te nihil super
hac statuit:rector aditus prouin
cie hāc causam cognoscere suaqꝫ
decidere sententia curabit: cuz z
si quid de possessione pronuncia-
tum probetur hoc cause ꝓprie
tatis minime nocear.

¶ Et in publicis z priuatis causis sen-
tentia a non suo iudice lata nō valet.boc
dicit Salicetus.

Impe.Valen.Gratia.et Theo.
aaa.ad Pontū mutū. Lex.iiij.

Ut in priuatoꝝ causis hu
iusmodi forma seruet:ne
quemqꝫ litigatoꝝ sententia nō
a suo iudice dicta constringat.

De pena iudicis qui male iudicauit: vel eius qui iudicem vel aduersarium corrūpere curauit.
Titulus.xlix.

Ter.l.fimi
litario. con
col.cuz hac
l.ca ad nos-
tras. de cō
suetu.et.c.
at si clerici.
de iudi.

Ter.ibi:
ꝓuator. cō
col.c.ad no
stras. extra
de rescrip.z
c.at si clerici.
de iudi.

Egcōmu-
nicatioan
suspendat
p appellā
tionem se
quēte.

Nihil egit.nisi ꝓtestatā aliqd ēa re ꝓtingat.vt.ff.de edil.
edic.ediles.ij.ſ.ité iciēdū.vel nisi incidēs fuerit quēstio.vt.ſ.de ordi.
iudi.l.j.z.ſ.vbi z apud quē.l.ſi.in fi. Vel nisi eꝛ ꝓsequētia:vt de eppen
sis vel fructibus.vt.ff.de re iudi.l.paulus.nā ea videnf delegata sine
quibus cōmissum exequi nō pōt.vt.ff.de ꝓcur.l.ad rē.et.l.ad legatū.
Vel nisi q̄uentus recōse
niat q̄uenientē.vt.ſ. de
sen.z interlo.l.ij papia
nus.z aut.z ꝓsequenter.
Vel nisi vtriusqꝫ partis
ꝓsensu ꝓrogat iurisdi
ctio de re ad rem.vt.ff.
de iudi.l. de qua re. ſ.j.
Vl de q̄ditate ad q̄dā
titatē.vt.ſ. de appel.l.fi.
ſ.fi. Jn p̄dictis autē vi
detur cognitio ad dele
gatum pertinere.naz de
delegato loquit hec leg.
Accurſius.

¶ Si militaris. ¶ Ca
sus. Magister mi
litū cognouit de causa
de qua debuit cognosce
re iudex ciuilis:puta in
dicauit inter ꝓuatos.et
delegatus fuit ab eo qui
non potuit eū delegare.
nūquid valet sententia?
Dicit q̄ non.nec neces
se est ab ea appellare.

m ¶ Si militaris.magi-
ster militū cognouit de
causa de qua debebat co
gnoscere iudex ciuilis:z
fuit delegatus ab eo a q̄
nō potuit:nō valet ſnia:
z nō est necesse appella-
ri.ad boc.ſ. de pedaſ.
iudi.l.j.ſed z inter mili-
tes potest.vt de iudic.l.
certi.Accurſius.

n ¶ Ciuilib⁹.i.ciuilis iu-
dex cognoscere debuit.

¶ Si de.¶ Casus. Si
iudex datus vt co
gnosceret de appellatio
ne ꝓnūciauit sup posses
sione:nō valet sentētia.

o ¶ Si de ꝓprietate da
tus.a pretide.

p ¶ Rector.delegatus.

q ¶ Nocear. vt.ſ. de sen
tē.l.post ſniam. Sed an
lata in possessionē valeat sentētia:¶Rſi.fic fm. P.et Jo.fic.ſ. de iudi.
l.nulli. Aliꝫ ztra. Tu dic ſi ita erat incidēs q̄ de ꝓprietate non pote
rat pronūtiare nisi de possessione diceretur:dicā eam tenere.vt in vti
possidetis interdicto.vt inſtit.de interdi.ſ.cōmodū.alioqn nō.puta
ſi cū agebatur de recuperanda vel adipiscenda possessione ipse fuit
delegatus sup questione ꝓprietatis tantum.vt hic fuit.

r ¶ In priuatoꝝ.non solum in fiscalibus.

s ¶ Constringat.vt.ff.de iurisdi.om.iudi.l.ſi.z de iudi.l.ij. z.ſ.
qui da.tu.pof.l.neqꝫ.z.ſ. de iurisdi.om.iu.l.j.z.ſ. de excep.l.fi.Ergo ſi
quis excōicetur z postea appellet:cum ipsa ꝓnouocatione desinat esse
suus iudex:ille qui iudicauit egtinguit iudicatū:z ille nō est excōica
tus.vt.ff.ad tur.l.j.in fi.Nec obstat qō dicūt quidā decretiste q̄ sente
tia excōicationis trahit secū executionē quasi non possit iam appel-
lari:qz z sententia vltimi supplicij trahit secū executionē:z statim ser-
ui fiunt z ciuitatē perdunt.vt.ff. de penis.l.qō ad statum.z.l.in seruo
rum.ſ.qui eꝛ causa.z.l.qui vltimo.vbi de boc.z tamē pōt appellari.
vt.ff. de penis.l.ij.ſ.fi.Additio. Aduertas q̄ ista glo.loquens de eꝛ
cōmunicato dicit ꝓtra casum capi.pastoralis.ſ.i. eē de appella. Nec
obstat fm Barto.bic quod glo.dicit de sententia vltimi supplicij q̄
trahit secum executionem sicut sentētia excōmunicationis:quia na
tura earum est diuersa.nam sententia excōmunicationis nō est per
petua/sed dicitur conditionalis/seu medicinalis:donec quis purget
contumaciam suam:vt emendet offensam.vt in.c.cum medicinalis.
de senten.excōi.lib.vj.Sed sententia vltimi supplicij est perpetua et
mortalis:ideo facilius pmittitur appellatio. Videas latius de isto
per Abba.in dicto.c.pastoralis.ſ.i.

¶ De pena iudicis qui male iudicauit. ¶ Est etiā nulla sentētia si iu
dex corrūpit.vñ dicit que sit pena corrupti iudicis vel corrumpētis.

Conſtitit.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Onstitit. ¶Casus. Qui iudicem vel aduersariū.i.,pcurat rem vel aduocatum aduersarij per pecuniā corrumpit ca dat ab actione: quia talis videt de suo iure diffidere.

a C Publica.alicuius ciuitatis.vt.3.de sacrosanc.eccles.fi. fina. Vel dic.id est criminali. Accurs⁹ius flo:continuo.

b C Aduersario.i.,pcura tori vel aduocato aduersarij fm antiquos.nam pncipali aduersario licꝫ darc.vt.3.de transact.l. fratrib:nisi in casu q̄ p calūniā ageret actor.vt ff.de pdi.inde.l.in summa. Itē in criminali distinguit.vt.3.de trāsact. l.transigere.fi accusatus det acculatori siue econ tra/q̄d raro accidit: tūc pdēnaret reus fi in confessiōe pfitat.vt.ff.de q̄sti.l.i.§.diuus. ꝛ.§.fi q̄s vltro. Posset etiā itelligi lex ista cū in pecunia ria cā do pecuniā aduersario pncipali vt nō desistat a lite fꝫ vt patiat cō tra se ferri sententiam.

c C Amittat.f. actor. Sꝫ q̄d reo: Dicūt q̄das nō bñe locum legē istā. Tu dic idē in reo:cū eadē fit ratio eqtatis.f. amittat ius defendēdi: ꝛ fic cām amittat. Dic fm. B.ipo iure q̄i est iudici data. vt.j.q̄i pouo.nō est necel.l.venales.fꝫ p autēti cam mereveniam.vt in auf.nouo iure.j.cod. Si aūt pcurator tūc valet nibilomin⁹ snia:fꝫ reus cuius procurator est corruptus bꝫ doli exceptione.vt.ff.de doli excep. l.si pcurator.ꝛ 3 iure fis. Lei⁹. Actor: vō agit anti qua actiō:et fi excipiat ex snia replicabitur de dolo.vt.ff.de dolo.l.cuz a te.ꝛ tic verbū amittat semel positū diuersimode accipitur.datur etiā cōtra corrūpentē actio de dolo ad impētas:nisi reus parat⁹ sit subire iudiciū sub bac exceptiōe si est collusꝫ.vt.ff.de dolo.ꝛ eleganter.§. penul. Posset etiam dici q̄ q̄ pretiuꝫ interuenit semp ipso iure nō teneat.aliō si preces.vt arg.ff.ad tre bell.seruo inuito.§.cuꝫ pretor. Punit etiam alter bodie corrūpens.vt in auf.nouo iure.b posita.quam bic lege.

d C Diffidentia.fic ꝛ.3.de postu.prouidendum.

Quo iure. ¶Casus. Hec auf.statuit alias penas ī iudice qui accepit pecuniā:q̄ fi,pmisero me dediſſe pecuniā nō puniꝫ. sed iudex in triplum eius q̄ accepit:si aliq̄d ergo ,pmissum fuerit in duplum reddet ꝛ priuabit pōte iudicādi fi causa erit pecuniaria. Si criminalis oīa bona iudicis ,fiscant ꝛ relegabitur. Si vō ,pbatū nō fuerit se nō accepisse iurauerit/liberat. Si non iurat punit ac si accepisset:ꝛ ego puniꝫ.q̄ soluo tñ comitti priuatarū rerū quātum erat in lite. Si vō causa cū criminalis bona mea ,fiscabunt:si iurauī me nō dediſſe:sed nō solū ego:sed iudex punit sicut supradictū est.

e C Deretur. Ho.parcitur spōte ,fitenti.fic.j.de bis qui se de.l.j.lib. ꝛ.ff.de iure fis.l.edicto.ꝛ.ff.de al.iu.mu.causa facta.l.iij.§.fi.

f C Accepit.reipsa.

g C Confiscatis.contra in auf.vt nulli iudi.§.fina.colla.ig.Solu.boc speciale:vt in crimine lese maiestatis.idem dicitur et in incestu.vt.3. de incest.nup.auf.incestas.

b C Non potuit.Ho.quē calūniari hoc ipso q̄ non ,probat ,trarium. argu.3.de aduo.diuer.iudi.l.j.Sed argu.contra.ff.ad turpil.l.j.§.j. tus.vt.j.ad.l.iul.de adul.l.§uis.ij.

¶Sed litigator qui ostendere non potuit[b] in causa pecuniaria estimationem litis a comite rerum priuatarum exigatur lite sustinente proprium cuentus. ¶In criminali bonis omnibus confiscatis causis apud competentem iudicem legitime terminandis. Sed si persona a litigatore manifestata predictum iusiurandum refutauerit[i]. memoratis subiaceat penis. ¶Sed si quis litigantium iurauerit se non dediſſe vel promisisse:si intra decem menses post sententiam memoratā ostendatur dediſſe[k] vel promisisse memoratis penis tantes ꝛ accipientes subiacebunt.

¶Judex corruptus famā perdit ꝛ dāna resarcit.b.o.fm Bald.ꝛ Salice.vel fic. Judex qui corrupt⁹ ,piece vel ,ptio dedit sententiā:efficitur infamis:ꝛ tenet parti quam lesit in estimatione litis. Hoc dicit fm Pau.de castro.

Imperator Constan.a.ad Felicem. Lex.ij.

Deo qui precio[l] depraua tus aut[m] gratia perperam iudicauerit:ei vindicta quem leserit non solum estimationis[n] dispendiū/sed etiam litis discriminis[o] prebeatur.

Sententia rescindi nō posse. Titulus.l.

¶Nemo pōt suā vel antecessoris sententiam reuocare:ꝛ fi reuocat nō est appellare necesse. Bal. Vel fic. Sententia per quaꝫ rescindit propria vel predecessoris est ipso iure nulla.b.o.Barto.vel fic. Reuocatio ,prie vel sui ,decessoris snie est ipso iure nulla.nec appellatio est necessaria.hoc dicit Salice. Vel fic. Sententia diffinitiua valida non pōt ,ptio motu iudicis reuocari.b.o.Pau. de cast. Sed remediis ,ditis a iure fic.que ponuntur in glo.

Impera. Gordia. Scdo. Lex.j.

Aequā suam:nequē predecessoris sui sententiā quēq̄s posse retractare in dubiuꝫ nō venit. ¶Nec ne-

b C Nō potuit.et iam est iuratum.

i C Refutauerit.fic.3. de fide instru.l.fi.

k C Dediſſe.ergo hic permittit argui piurii ꝛ regulā.3. de re.cre.l.j.fꝫ bē qz delatū fuit a iudice.ꝛ ,spāle est h:vt ꝛ als.vt.ff. de iureiur.l.admonēdi. ꝛ hō auf.est in auf.vt liti. iu.§.fi qs aūt.col.ij.

l C Eo qui pretio. Superior leg de corrūpente.hec de iudice corrupto dicit.

m C Aut gra. primo nō valet ipo iure.vt.j.q̄i.pouo.non est necel.l.venales.scdo valet:fꝫ rescidi tur.vt.ff.ad treb.l.seruo iusto.§.cū ,ptor.Accur.

n C Estimationis.i. non solū debet ei condēnari in estimatione sumptuū vel dispendiū qō ipse fecit in lite:sed ꝛ in estimatione litis. Vel dic q̄ patitur dispēdium estimationis.i.q̄ efficitur infamis:sequēs nō mutaꝫ.

o C Discriminis.i. periculi.ꝛ hoc p actiones in factū.vt instit.de obli.q̄ ex q̄si male.naf.in princi pio.teneī etiā lege iulia repetundarū. vt.ff.ad.l. iuli.repe.l.iij.ꝛ.iiij.q̄ extraordinarie punit.vt ī eo.titu.l.lex iulia.§.hodie. Itē crimine concussionis.vt.ff.de ,cuſ.l.fi. Itez et crimine falsi qō penā deportationis vel vltimi supplicij ,tinet. vt.ff.ad.l. corneliam de fal.l.i.§.et qui iudicem. Item et edicto de calūnia.vt.ff.de calum.l.j.et iij.§.illud. An aūt ille qui dedit repetere pōt: babes.ff.de ,di.ob tur. cau.l.ij.in fi.ꝛ hoc cū dolo.si autez sine dolo boc est p imprudentiā:tūc tenetur actione in factum inquātū bono iudici videtur.vt.ff.ō var. cog.l. si iudex.fiue paterfamilias fiue filiusfamilias erat iudex.vt.ff.de iudi. l.si filiusfami.ꝛc.

Judex q corruptus ſniam dicit q̄ actione tenet.

C Sententiam rescindi non posse. ¶Non seruatis bis que sunt necessaria in sententia non valet.vt.3.cis seruatis valet adeo vt retractari non possit nisi solitis modis.

Eq̄. ¶Casus. An iudex sententiā suam retractare pōt: queritur: Dicitur q̄ non.nec eius successor:si sōlo ferat ſnia non tenebit:nec ab eo necesse est appellare.

p C Quēq̄. ordinarii etiā/neq̄ delegatus.fed hoc fallit p in integrū restitutionē.ff.de mi.l.in cauſe.ij.§.fi. Itē per supplicationem.vt.3.de ,pci.imp.offe.l.si qs aduersus.ꝛ auc.q̄ supplicatio. Itez q̄i prima ipso iure est nulla.vt.3.q̄o ꝛ q̄i iudex.l.si ples. Itē per appellationē.vt.ff.ad tur.l.j.§.fi. Itē propter falsa instrā.vt.j.si ex falsis instrumētis.l.j. Itē ,pter falsos testes.fm nos etiā si nō sint corrupti pecunia sed ,pibus. P.,otra. Itē ,pter corruptos pecunia.vt in aliis casib⁹ in quibus lꝫ opponere peremptorias post ſniam,vt not.j.l.,pxi. Itē ,pter puaricationē

Snīa ī q̄busdā casibus rescindi potest.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

hostes.¶ si habuisset libũ fuisset factus sapiens ¶ requisset ¶ multa lu-
cratus fuisset ¶ q̃ attẽdenda nõ sunt. Sed q̃re in incertis petit torũ:
in certis nõ¶ Rñ.¶ qr in certis facilius põt apparere cõe interesse.et
sic facilius qõ est eius duplũ:at in istis nõ sic facile.Vel ideo¶ qr faci
lius est alicui facere qõ ouenit q̃ dare:cũ difficulter qs de primonio

¶ Plz bar. fall.et ẽ de mẽre bal.
¶ Displicz Bart.Bal. et fall.

Et non ex quibusdam machinationibus et immodicis peruerſionibus in circũitus inextricabiles redigatur.¶ Ne dum in infinitum computatio reducitur: p̃ sua impossibilitate[a] cadat: cuz sci mus esse nature[b] congruum eas tantũmodo penas exigi: que vel cum cõpetenti moderamine proferuntur[c]:vel a legibus[d] certo fine concluse statuũtur.¶ Et boc non solum in damno:sed etiam in lucro nostra amplectitur constitutio: quia ex co[e] veteres[f] qõ interest statuerunt.¶ Et sit omnibus(ſm quod dictũ est) finis antique prolixitatis huius cõstitutionis recitatio.

a ¶ Impossibilitate.que eñ immẽſa sunt cadũt. vt in auc.vt deter.sit nu. cleri.§.j.col.j.¶ sic no.de infinitate vitanda.vt.ẽ. de sacrosan.eccle.l. fina. Vel dic cadat.quia cum transiret ad infinitũ eẽt incertum:¶ sic ſnia dari nõ posset que debet certa dari.vt.§.ti.j.l.iij.

b ¶ Ex quibusdã.boc referũt quidã ad primũ casum.tu referas ad secundũ.¶ dic q̃ vana dicebat vt modo digim[o].

c ¶ Cum ſcimus. potest hoc referri ad primũ casum:ſcimus ¶c. hoc mõ merito nõ p̃mittim[o] vltra duplũ:q̃ eas penas. id est intereſſe c̃.Vel sic. merito non vltra duplũ p̃mittimus:q̃ alie pene legales et q̃uentionales mitigãtur.P̃ot etiã ad ſcõm casum referri:boc modo.merito mitigovt nõ vana inducanc.nã et pene legales ¶ q̃uentionales mitigantur.

Ter.rubri. Si a nõ.cõ cor.cũ legit. b⁹ hur⁹ rit. c.j.cũ gl.ij. extra õ sen. et re iudi.

Pene legales vel q̃uẽtiona les vſq̃ ad quã summã pot eruit peti pene q̃uẽtionales vel legales?Rñ.q̃ damvſq̃ ad duplũ.arg. hui⁹.l.ff.ẽ act.emp.l.iulian⁹.§. ibidẽ. Alij vſq̃ ad q̃druplũ.ar.§. õ spõ. l.mulier.i fi.ff.de cuic. l.ſi dictũ. ¶ inſtit.de act. §.omnes.Tertij distinguunt an ſciẽter ꝓmissa sit pena vltra duplũ an ignoranter.vt.ff.ſi qs cau.l.ſed ¶ fi qs.§.fi.Quarta est ſnia nostra:vt distinguam[o] legalẽ pe nam:vt futuri q̃ quadruplũ non excedit a q̃uentionali:q̃ si opponaꝫ per bec vba q̃druplũ ¶ quintuplũ ¶ tũc idẽ. vt inſti. de act.§.omnes. Alĩs si certa summa valet in infinitũ.vt inſtit.de inuti.stip.§.alteri.¶ ff.de vb.obli.l.stipulatio ista.§.alteri.qbus õ inſpici q̃ sit quãtitas. nã bec dictio que non quãtitatis vel qualitatis sed substãtie est deſignatiua.¶ sic ẽt cõpetens moderamẽ quãtum placet ꝛtrahentibus.

f ¶ A legibus.vt furti ¶ similes:quarũ legalium nulla excedit quadruplum:vt modo dixi.

g ¶ Et boc.constitutio bec ſcz.

h ¶ Ex eo.ſcz lucro.

i ¶ Veteres.ſcz in ſpecialibus casibus.vt.ff.de eo qõ cer.lo.l.ij.§.fi.¶ ff.loca.l.ſi in lege.§.colonus.¶.ff.rem ra.ba.l.ſi cõmiſſa. ¶.ff.ne qd in lo.publi.l.ij.§.merito.¶.ẽ. arbi.tut.l.quicquid.ſed regulariter contra erat.quia lucrũ non veniebat.vt ¶.ff.de dã.infec.l.proculus. ¶.ff. de peri.¶ cõmo.rei ven.l.pe.¶.ff.de act.emp.l.ſi sterilis.§.cũ per vẽditorem. Sed etiam bec lex vult q̃ bodie sit generale vt in interesse veniat etiam lucrum.Accurſius.

Cõtinuatio.

¶ Si a non competenti iudice ¶c. ¶ Non solum predictis modis est ſententia nulla.ſed ¶ ſi a non competẽti ¶c.Et continua sic ſm Azo. Quibus modis inefficax vel nulla dicatur ſententia a competẽti iudice lata.§.dictuz est.sequitur vt videamus de ea que nulla est:ideo quia a non competenti iudice est prolata.

Iudex.¶ Casus. Delegatus iudex in causa qua petebatur fundus ſempronianus ſi pronũciauit de ſciano.an valeat queritur:Dicitur q̃ non.Iuuianus.

k ¶ Datus.verbi gratia.Datus ad.g.¶ pnuntiat sup.gg.

l ¶ Nibil egit.nisi post litẽ ꝓtestatã aliq̃d ꝛea re ꝓtingat.vt.ff.de edil. edic.ediles.j.§.itẽ iciẽdũ.vel nisi incidẽs fuerit questio.vt.ẽ.de oidi. iudi.l.j.¶.ẽ.vbi ¶ apud q̃dl.ſi.in fi.Vel nisi ex ꝓsequẽtia:vt de expensis vel fructibus.vt.ff.de re iudi.l.paulus.nã ea vident delegata fine quibus cõmiſſum exequi nõ põt.vt.ff.de ꝓcur.l.ad rẽ.et.l.ad legatũ.

Vel nisi ꝓuentus recõue niat ꝓuenientẽ.vt.ẽ. de ſen.¶ interlo.l.cũ papia nus.¶ aut.¶ ꝓsequenter. Vel nisi vtriuſq; partis ꝓſensu ꝓrogẽt iurisdictio de re ad rem. vt.ff. de iudi.l. de qua re. §.j. Vl de quãtitate ad quãtitatẽ.vt.j. de appel.l.fi. §.fi. Jn pdictis aute videtur cognitio ad delegatum pertinere.naz de delegato loquit bec leg. Accurſius.

Ter.l.ſimiliter.con cor.cuz hac l.ca ad nostraz. de cõ suetu.et.c. at ſi clerici. de iudi.

Sj militaris. ¶ Casus. Magister militũ cognouit de causa de qua debuit cognosce re inde¿ ciuilis:puta iudicauit inter puatos.et delegatus fuit ab eo qui non potuit cũ delegare. nũquid valet ſententia: Dicit q̃ non.nec necesse est ab ea appellare.

m ¶ Si militaris.magister militũ cognouit de causa de qua debebat cognoscere iudex ciuilis:¶ fuit delegatus ab eo a q̃ nõ potuit:nõ valet ſnia: ¶ nõ est necesse appellari. ad boc.ẽ. de pedañ. iudi.l.j.ſed ¶ inter milites potest.vt de iudic.l. certi.Accurſius.

n ¶ Ciuilib⁹.i.ciuilis iudex cognoscere debuit.

Sj de.¶ Casus. Si iudex datus vt cognosceret de appellatione pnũtiauit sup possessione:nõ valet ſententia.

Ter⁹ ibi: puatoz.cõ cor.c.ad nostras.extra de rescrip.¶ c.ar ſi clerici. de iudi.

o ¶ Si de proprietate datus.a pcede.

p ¶ Rector.delegatus.

q ¶ Vocẽt.vt.ẽ. de sentẽ.l.post ſniam. Sed an lata in possessionẽ valeat ſentẽtia:Rñ.ſic ſm.P.et Jo.ſic.ẽ.de iudi. l.nulli.Alĩ ꝓtra.Tu dic ſi ita erat incidẽs q̃ de ꝓprietate non poterat pronũtiare nisi de possessione diceretur:dicã eam tenere.vt in vtì possidetis interdicto.vt inſtit.de interdi.§.cõmodũ.alioqn nõ.puta ſi cũ agebatur de recuperanda vel adipiſcenda possessione ipse fuit delegatus sup questione ꝓprietatis tantum.vt bic fuit.

r ¶ Et in ꝓuatorum.non solum in ſicalibus.

s ¶ Conſtringat.vt.ff.de iurisdi.om.iudi.l.ſi.¶ de iudi.l.ij. ¶.ẽ. qui da.tu.poſ.l.necꝑ.¶.ẽ. de iurisdi.om.iu.l.j.¶.j.de eccep.l.ſi.Ergo ſi quis excõicetur ¶ posita appellet:cum ipſa ꝓuocatione desinat esse suus iudex:ille qui iudicauit egtinguit iudicatũ:¶ ille nõ est excõica tus.vt.ff.ad tur.l.j.in fi.Nec obstat qõ dicũt quidã decretiste q̃ tenẽtia excõicationis trahit secũ executionẽ quasi non possit iam appellari:q̃ ¶ sententia vltimi ſuppliciꝫ trahit secũ executionẽ:¶ statim serui fiunt ¶ ciuitatẽ perdunt.vt.ff.de penis.l.qõ ad ſtatum.¶.l.in seruorum.§.qui eẽ causa.¶.l.qui vltimo.vbi de boc.¶ tamẽ põt appellari. vt.ff.de penis.l.ij.§.fi.Additio. Aduertas q̃ ista glo.loquens de excõmunicato dicit ꝓtra casum capi.paſtoꝛalis.§.j. eſt de appella. Nec obstat ſm Barto.bic quod glo.dicit de ſententia vltimi ſuppliciꝫ q̃ trahit secum executionem sicut ſententia excõmunicationis:quia natura earum est diuersa.nam ſententia excõmunicationis nõ est perpetua/sed dicitur conditionalis/seu medicinalis:donec quis purget contumaciam ſuam:vt emendet offensam.vt in.c.cum medicinalis. de ſenten.excõi.lib.vj.Sed ſententia vltimi ſuppliciꝫ est perpetua et mortalis:ideo facilius pmittitur appellatio. Videas latius de isto per Abba.in dicto.c.paſtoꝛalis.§.j.

Excõmunicationi ſuſpendat p appellationem ſe quẽte.

¶ De pena iudicis qui male iudicauit: vel eius qui iudicem vel aduerſarium corrũpere curauit.
Titulus.xlix.

Ut in priuatorũ causis huiusmodi forma ſeruet: ne quemq̃ litigatorum ſentẽtia nõ a suo iudice dicta conſtringat[a].

¶ De pena iudicis qui male iudicauit: vel eius qui iudicem vel aduerſarium corrũpere curauit. Titulus.xlix.

Impe.Gordi.a.Licinie. Lex.ij.

Sj militaris[m] iudex super ea causa de qua ciuilib⁹ actionibus diſceptandum fuit non dotus a quo dari poterat cognouit etiam remota appellatiõe id qõ ab eo statutum est firmitatem nõ habet iudicati.

¶ Delegatus ad causam ꝓprietatis non põt cognoscere de causa possessionis super quam nõ fuit delegatus. b.ꝺ. Bal. vel sic. Delegatio in petitorio nõ extẽditur ad possessorium.Et pone casum in fine glo.tertie.boc dicit ſm Salice. vel sic. Sententia lata super possessione non facit preiudicium in causa ꝓprietatis ideo ea non obstãte põt ferri contraria ſnia in causa ꝓprietatis.b.ꝺ. Pau.de cast.

Impera.Diocle.et Maxi.aa.¶ cc.Phile. Lex.iij.

Sj de proprietate datus[o] iudex aduerſus te nihil super hac statuit:rector[p] aditus prouincie hãc causam cognoscere suaqz decidere sententia curabit: cuz ¶ si quid de possessione pronuncia tum probetur boc cause ꝓprietatis minime noccat[q].

¶ Et in publicis ¶ priuatis causis sententia a non suo iudice lata nõ valet.boc dicit Salicetus.

Impe.Valen.Gratia. et Theo. aaa.ad Pontiũ mutiũ. Lex.iiij.

Ut in priuatorũ[r] causis huiusmodi forma ſeruet: ne quemq̃ litigatorum ſentẽtia nõ a suo iudice dicta conſtringat[s].

Constitit.

Onstitit.¶Casus. Qui iudicem vel aduersariū.i.pcurato
rem vel aduocatum aduersarij per pecuniā corrumpit ca
a dat ab actione:quia talis videt de suo iure diffidere.
¶ Publica.alicuius ciuitatis.vt.ff. de sacrosanc.ecclesi.l.
fina. Vel dic.ad est criminali. Accursius florentinus.
b ¶ Aduersario.i.pcura
tori vel aduocato aduer
sarij ſm antiquos.nam
pncipali aduersario licꝫ
dare.vt.ff. de transact.l.
fratris:mīſi in casu q̄n p
calūniā ageret actor.vt
ff. de ꝛdi.inde.l.in sum
ma. Itē in criminali di
stinguit.vt.ff. de trāsact.
l.transigere.ſi accusatus
det accusatori siue ecoꝫ
tra/qđ raro accidit: tūc
ꝛdēnaret reus ſi in con
fessiōe pfitat.vt.ff. de q̄
stī.l.i.ſ.diuus. ꝛ.ſ.ſi qs
vltro. Posset etiā itelli
gi lex ista cū in pecunia
ria cā do pecuniā aduer
sario pncipali vt nō defi
stat a lite ſꝫ vt patiat cō
tra se ferri sententiam.
c ¶ Amittat.ſ. actor. Sz
qđ i reo:Dicūt qdaꝫ nō
bſe locum legē istā. Tu
dic idē in reo:cū eadē sit
ratio eqtatis.ſ. amittat
ius defendēdi: ꝛ fic cām
amittat. Dic ſm. B. ipo
iure q̄ſ est iudici data.
vt.ſ. q̄ſ pouo.nō est ne
ceſ.l.venales.ſꝫ p autēti
cam mereſ veniam.vt in
aut.nouo iure.ſ.cod. Si
aūt pcuratori tūc valet
nihilomīn9 ſnia:ſꝫ reus
cuius pcurator est cor
ruptus bꝫ doli ꝫceptio
nem.vt.ff. de doli ꝫcep.
l.ſi pcurator.ꝛ.ſ. iure fiſ.
l.ei9. Actor.vō agit anti
qua actiōe:et ſi ꝫcipiaſ
ex ſnia replicabitur de
dolo.vt.ff. de dolo.l.cuꝫ
a te.ꝛ fic verbū amittat
ſemel positū diuersimo
de accipitur. Datur etiā
cōtra corrūpentē actio
de dolo ad impēſas:mīſi
reus paraꝫ ſit ſubire iu
diciū ſub bac ꝫceptiōe
ſi est colluſuꝫ.vt.ff. de do
lo.ꝛ eleganter.ſ. penul.
Posset etiam dici q̄ q̄ſi
prætiuꝫ interuenit ſemp
ipſo iure nō teneat.aliō
ſi preces.vt arg.ff. ad tre
bel.l.ſeruo inuito.ſ.cuꝫ
prætor. Puniſ etiam ali
ter bodie corrūpsoꝫes.vt
in aut.nouo iure.ꝫ posi
ta.quam bic lege.

d ¶ Diffidentia.ſic ꝛ.ſ. de postu.prouidendum.

Quo iure. ¶ Casus. Hec auc.ſtatuit alias penas ī iudice qui
accepit pecuniā:q̄ ſi ꝓmiſero me dediſſe pecuniā nō puniꝫ.
ſed iudex in triplum eius q̄ accepit:ſi aliq̄d ergo ꝓmiſſum fuerit in
duplum reddet ꝛ priuabit pōtē iudicādi ſi causa erit pecuniaria. Si
criminalis oīa bona iudicis ꝫfiscanſ ꝛ relegabitur. Si vō ꝓbatū nō
fuerit ſe nō accepiſſe iurauerit/liberaſ. Si non iurat punit ac ſi accep
pſſet:ꝛ ego puniꝫ.q̄ ſoluo tñ comitti priuatarū rerū quātum erat
in lite. Si vō causa est criminalis bona mea ꝫfiscabunt:ſi iurauī me
nō dediſſe:ſed nō ſolū ego:ſed iudex punit ſicut ſupradictū est.
e ¶ Meretur. Ho. parcitur ſpōte ꝓfitenti. fic.ſ. de bis qui ſe de.l.j.lib.
x.ī.ff. de iure fiſ.l.edicto.ī.ff. de al.iu.mu. causa facta.l.iij.ſ.ſi.
f ¶ Accepit. reipſa.
g ¶ Confiſcatis. contra in auc.vt nulli iudi.ſ.fina. colla.ix. Solu. boc
ſpeciale: vt in crimine leſe maieſtatis. idem dicitur et in incestu. vt.ſ.
de incest.nup.auc.incestas.
h ¶ Non potuit. Ho. quē calūniari boc ipso q̄ non ꝓbat ꝛtrarium.
argu.ſ. de aduo. diuer. iudi.l.j. Sed argu. contra. ff. ad turpil. l.j.ſ.j.
tus. vt.j. ad.l.iul. de adul.l. Quis.ij.

¶ Sed litigator qui ostendere
non potuit in causa pecuniaria
estimationem litis a comite re
rum priuatarum exigatur lite ſu
stinente propzium cuentuꝫ. ¶ In
criminali bonis omnibus confi
scatis causis apud competentem
iudicem legitime terminandis.
Sed ſi persona a litigatore ma
nifestata predictum iuſiurandum
refutrauerit. memoratis subia
ceat penis. ¶ Sed ſi quis litigan
tium iurauerit ſe non dediſſe vel
promiſiſſe:ſi intra decem menſes
post ſententiam memorata oſten
datur dediſſe vel promiſiſſe me
moratis penis tantes ꝛ accipien
tes ſubiacebunt.

Iudex corruptus famā perdit ꝛ dā
na reſarcit.b.d. ſm Bald. ꝛ Salice. vel ſic.
Iudex qui corrupt pecc vel ꝓtio dedit
ſententiā:efficitur infamis: ꝛ tenet parti
quam leſit in estimatione litis. Hoc dicit
ſm Pau. de castro.

Imperator Conſtan. a. ad Feli
cem. Lex.ij.

Deo qui precio bepzauatus aut gratia perperam
iudicauerit:ei vindicta quem le
ſerit non ſolum estimationis diſ
pendij/ſed etiam litis diſcrimi
nis pzbeatur.

Sententiā reſcindi nō poſſe.
Titulus.l.

Nemo pōt ſuā vel antecеſſoris ſentē
tiam reuocare: ꝛ ſi reuocat nō est appella
re neceſſe. Bal. Vel ſic. Sentētia per quaꝫ
reſcindit propria vel predeceſſoris est ipſo
iure nulla. b.d. Barto. vel ſic. Reuocatio
propzie vel ſui pdeceſſoris ſnie est ipſo iu
re nulla. nec appellatio est neceſſaria. hoc
dicit Salice. Vel ſic. Sentētia diffinitiua
valida non pōt ꝓpzio motu iudicis reuo
cari. b.d. Pau. de cast. Sed remediūs ꝓ
ditis a iure ſic. que ponuntur in glo.

Impera. Gordia. Scōo. Lex.j.

Eqs ſuam:nēqs pre
deceſſoꝛis ſui ſentē
tiā qūēqs posse re
tractare in dubiuꝫ
nō venit. ¶ Nec ne

Sententiam reſcindi non poſſe. ¶ Non ſeruatis bis que ſunt ne
ceſſaria in ſententia non valet. vt.ſ. ſi ſeruatis valet adeo vt retra
ctari non possit niſi ſolitis modis.

Eqs. ¶ Casus. An iudex ſententiā ſuam retractare pōt:
queritur: Dicitur q̄ non. nec eius ſucceſſoꝛ: ſi ſcōo ferat
ſnīa non tenebit: nec ab eo neceſſe est appellare.

Quēq̄. ordinarii etiā/neq̄ delegatuꝫ. ſed boc fallit p
in integrū reſtitutionē. ff. de mi. l. in cauſe. ī.ſ.ſi. Itē per ſupplicatio
nem. vt.ſ. de ꝑci. imp. offe. l. ſi qs aduerſus. ꝛ aut. q̄ ſupplicatio. Itez
q̄n prima ipſo iure est nulla. vt.ſ. quo. ꝛ q̄n iudex. l. ſi ꝑſes. Itē per ap
pellationē. vt.ff. ad tur. l.j.ſ.ſi. Itē propter falſa inſtra. vt.ſ. ſi ex fal
ſis inſtrumētis. l.j. Itē ꝓpter falſos teſtes. ſm nos etiā ſi nō ſint coꝛ
rupti pecunia ſed ꝑcibus. Po. otra. Itē ꝓpter corruptos pecunia. vt
ff. de re iudi. l. diuus adrian. Itē ī aliis casib in quibus bꝫ oppo
nere peremptorias post ſniam. vt not. j.l. ꝓpi. Itē ꝓpter ꝓuaricationē

Iudex q corruptus ſniam dicit q̄ actio ne tenet.

Snia ī q bus casi bus reſcin di potest.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

aduocati.vt.ff.de aduo.diuer.iudi.l.f. Itē hoc l diffinitiuis. Interlocutoria pōt indistincte mutari ꝛ recedi.vt.ff.de arbi.l.die.ff.et ff.de re iudi.l.q̄ iussit.ꝛ ibi notaui.ꝛ facit.ff.de sen.l.post sententiā.

a ¶Decreto.f.renouationis.

¶Eremptorias. ¶Casus. Tenebar tibi in.q. feci tibi pactū de nō petēdo:cōuenisti me nec exceptio.pacti opposui et succubui: an post sniam possiꝫ cā opponere? Dicit q̄ non nisi fuerim minor:quo casu restituar.si fuisset maior: vel absens appello: aliter cm̄ sub ꝓtextu exceptio nō oppo.non restatur sententia.

b ¶In initio.i.ante litē contestatam.

c ¶Ferat. q̄ pemptorie ꝛ q̄ dilatorie opponāt dicit.ff.de pba.l. exceptiōnē.vt scias tū ꝙ post q̄ sunt dicta testifica ta.i.publicata dicta testiuꝫ opponi nō pōt nisi debeat ꝙ ꝓfessionem vel instra.pbari. Alij dicūt nullo mō.ꝛ ꝓ eis.ff.de iudi.l.fi et si susceperit.i ꝑn.ꝛ.j.ad.l.iuli.de adul. j.q̄uis indubitati.

d ¶Edictum.quod non habemus.

e ¶Permittit.minoribꝰ nō maioribꝰ.ꝛ hoc subij cit.nā ꝛ.fi in casib' opponit peremptoria:etiā post sniam:quos not.ff. de iur.ꝛ fac.ignō.l.i.

Ferē ibi: opponi posse.scil. cū toānes. cū glo. sup ꝗ. exceptio extra de fi. instru.

¶Petrata. ¶Casus. Snia lata inter actorē et reū si aliter ipetrare voluerit vt snia rescindat:an sit audiendus:q̄rit? Dicit ꝙ non. quia nec rescriptū puta pulegiū ꝓcedēt:nec concessum habebit effectū.

¶Impetrata rescripta. vt snia retractet nisi oceret nō obstāte snia.vt ꝛ ar.ff. de testa.auc.ff in ter liberos.et facit.ff. de trāsact.l.causas. et.ff. de erro.adue. glo.sup ꝗ. ibi ras.in ver. item nō vꝫ extra de rescrip.

Ter.l. ipetrata. ꝑcol. f glo.sup ꝗ. ibi ras.in ver. item nō vꝫ extra de rescrip.

¶De fructibꝰ ꝛ litiū expēsis. ¶Onia in snia facieda est mētio fructuū ꝛ sumptuū:nō de hiꝫ dicit.

De fructum. ¶Casus. Rex meaꝫ bona fide possedit:si ꝛ fructꝰ ꝓcpit:et fūpt? in ea fecit:si cōuenia te reiudi.ꝓ parte q̄d noie fructuū ꝛtineat li.ꝛ test. q̄rit? Rñ.q̄ id q̄ factuꝫ est de dictis expēsis. Ui.

g ¶Doc fructuū. Rñdet tacite obiectioni.q.d. malefidei possessor tenetur de fructibus:hꝫ intellige deductis expēsis:q̄ nullus casus ꝛc. vt hic.ꝛ.ff.fami.her.l.fundus qui.ꝛ sol.ma.l.fructus.

* Concor. gl.sup ꝗb. fructꝰ.in.c. grauis.extra de resti. spol.

b ¶Ō iustis.qui fiunt querendo ꝛc. * vt.ff.de peti.here.si a patre. ꝙ.fi.ꝛ arg.ff.de pe.here.l.in restituēda.Et distingue hic.vt.ff.de rei vē dī.l.certum.melius in.l.eg diuer'.ff.de rei vē.

Litigator. ¶Casus. Egi ꝓtra te rei vēdi.ꝛ est snia lata:non vis rem ꝛ ad fructus exactes:fed ad eos quos percipere potui eg tēpore quo res fuit deducta in iudicium per litem cōtesta.que dicta sunt vera in herede mala fidepossidente.

Litigator i victuꝫ qui

c ¶Litigator.qui iā victus post quentionē iudicialē rei incūbit alieni nō solū tenet ad restitutionē rei:ꝓ qua sunt quatuor augilia.vt ff.de rei ven.l.a possidētibus.ꝛ ad fructus ꝓceptos exactes;aut etiaꝫ ē.de rei ven.l.a possidētibus.ꝛ ad fructus ꝓceptos exactes:aut etiaꝫ nō exactes.hꝫ etiā ad eos quos actor ꝓcipere potuisset eg tpe quo res fuit deducta in iudiciū ꝓ ꝓtestatione:vt h.Vñ q̄rit? si iis tribus mortua fuerit:ꝛ posita adhuc actor anno vel biēnio tacuerit:an ille? anni vel biēnij debeāt fructꝰ restitui:Et poterit dici ꝙ habitꝰ illos fructus lite iā mortua ꝓceptos nec ꝙ restituēdos.

h ¶Conuentionē.i. libellū iudicialē.non dicit q̄ exactus teneaf ad fructus: sed ex lite ꝓtestata.vt.j. subijcit.ꝛ eg eo ꝛc.

i ¶Redhibitione. id est redditione rei.

l

m ¶Fructuū.exactuū.

n ¶Potuisset. actor. vt ff.ō rei vē.l.si nauis.ꝑ.fi.

o ¶Constabit.f.tantum.

p ¶Accepit.Not.ꝙ post litē ꝓtestata efficit aliqs malefidei possessor quo ad hoc vt teneaf de fructibꝰ ꝓceptis ꝛ ꝓcipiēdis vt h.ꝛ.ff. de rei ven.l.certi.exceptio tñ tpe q̄drime strī quo nō veniūt perci piēdi nisi ante litem inceptam fuerit i mora.vt ff.de vsu.l.i fideicōmissi. bonefidei tñ quo ad impēnas vsucapionē ꝓmanet.vt.ff.ꝑ emp.l.ij.ꝑ.fi. Itē quo ad hoc vt nō teneaf de fatalitate alis facilitate.vt.ff.de peti.be.l.illud.ꝛ.ff.de rei vēdi.l. itē.fi verberatū.ꝑ.fi.ꝛ.l. seq. Itez quo ad hoc vt faciat fructus suos:ꝛ vt acgrat eg opis ſerui. vt ff.de vſur.l.q̄ scit.ꝑ.fina. nullo vō mō videf possi dere quo ad effectū vsucapionis.vt.ff.de rei vē. l.fi post acceptum. Itez quātum ad ꝓscriptionē longi tpis compiendā, vt.ff.de rei vēdi.l.more.

Litis ꝓtestatiōe anqs efficiatur malefidei possessor q̄ ad omnia.

Additio. Aduertas ꝙ hoc q̄ ista glo. dicit de tēpore quadrimestri nō hꝫ locum in casu ꝓsentis.l.que loquit in reali actione.tūc enī hꝫ tēpus iudicis officio. vt instit. de offi.iudi.ꝑ.j. et not.j. tit.ij.l.fi. Et ideo intelligas glo.ibi:eg tamē tpe ꝛc. id est eg tempe eo tēpore q̄ ei daf officio iudicis post sententiā. ita declarat Bar.hic.

q ¶Succedētis. intentatiue:licet bonā fidem habeat eo ipso quo defunctus habuit malas: vt h.ꝛ.ff.de diuer. ꝛ tēp. ꝓscrip.l.cum heres.ꝛ.ſ. cōia de vſucapio.l.fi. Et not.ff.de publi.l.fi eg.ꝑ.partus. Sꝫ quidā dicūt succedit:cū ipſe ſiſr malā fidem habet.ꝛ facit.ff.de acq.pol.l.vitia. ꝛ.l.nemo.ꝛ.ff.de peti. here.l.j.ꝛ de condi.eg leg.mala.ꝛ de rei ven.l.fi fundum.

Diuiſio.

Erminato. Primo dicit̄ ponit.ſcdo exꝯpit.tertio dictū ꝓbat.ſecūda ibi:Niſi iudeg.tertia ibi. Poſt abſolutum. Salue.

¶Caſus. Petij a te.g.et obtinui:quia iudeg te condēnauit nihil exꝓtimēdo de expēnſis in ſententia:an eas petere poſſim:querit? Rñ.ꝙ non.etiam per principē:iudeg tamē incōtinenti quā do ſniam dixit ſcz toto eo die potuit te mibi in expensis condēnaſſe.

r ¶Tranſactoꝝ.ſcz per diffinitiuam ſententiam.

s ¶Preſtet.vt.ff.de re iudi.l.iudeg.ꝛ.l.cū quereb atur. ꝛ.ſ.depoſiti.l. iiij.ꝛ.j.qſi puo.non eſt neceſſ.l.ſi.officio tū petunt.vt ibi ſm quoſdam. Vel hic eſt terminatū.quia non eſt appellatū:vel ſi eſt/cōfirmata eſt.

Cominus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Cominus.i.toto eo die.vt.ff.de re iudi.l.paulus.
b ¶ Pronũtiatione.qñ scs scit quot sunt reddende:z sic tagat.
c ¶ Cõpetere.qõ est vbi nõ tagat qñtitatẽ forte qz ignorat.z ideo dicit. Ego ꝓnũtio qꝰ oẽs sumptus quos iste iurauerit se fecisse tu restituas.vel similia.puta dicit.Ego ꝓnuntio te posse repetere sumptus quos fecisti.si ens ita dixerit in sententia etiam post plures dies poterit tagare z ꝯdẽnare in expensis. arg.ff.de sol.mo destinus. vt valeat hec sententia iꝫ incerta:qz iudex aliter certificare nõ potest:z cozaꝫ executore fiet certum.
Expensarũ referuatio qualiter fiat.
d ¶ Consurgere. vt.ꝯ.de re.cre.l.ſi quis iusiurandum. et.ff.de re iudi.l.ſi ſ.ſi.ait prætor. et.ſ.tit.j.l.ij. Sed contra.ff. de cõpen.l.quod in diem.ſ.ſi rationem.sed hic nõ cõceditur actio ꝓuenientes ex materia ꝑme litis:ibi ante ꝓceditur actio que diffinitiue cause nõ attinet. Accursius.
1 ¶ On ignoret is. ¶ Casus. Habebãlitẽ ʒ titiũ i ciuitate Bononien. ipetrauit rescriptum ꝙ ipe rnderet mihi cremone:qz ibi ppetij iudicẽ.titiꝰ multa expedit in itinere:i aduocatis: nec ego cãm meã ꝓsequo.z ſi cã est criminalis ſubibo penã talionis ſi pecuniaria condẽnabor i eppẽſis. Ainia.
e ¶ Non ignoret is. ſcilz actor.
f ¶ Aliquis.ſcz reus.
g ¶ Formã.i. rescriptũ a principe datũ:qõ bodie fieri nõ ɔz z.vt.ſ.de di la.auten.qõ fieri.
h ¶ Si culpa. qõ est eo ipſo ꝙ non ꝓcedit cũ dilatione habere nõ ɔz.vt ſ.de dila.l.ſi quãdo.
i ¶ Cognitio. Fuit ergo lis cõtestata sed non ꝓcedit vltra.
k ¶ Actioni.alꝫ actioni et alꝫ accusationi:et alꝫ executioni.
l ¶ Delata. Repete minime.
m ¶ Pro calũnia. Presumpta eoipſo ꝙ nõ ꝓbat:licꝫ quidam contra:vt diximus.ſ.de aduo.diuer.iudi.l.j.
n ¶ Penam.ſi talis causa sit q̃ calũnie vindictam exposcat:veluti criminalis:vbi est pena ſibitudo ſupplicij.vt.j.de accu.l.ſi.vel ſi ɔtra clericum.vt.ſ.de epiſ.z cle.oẽs qui.in ſi.z hec venit ad bursam fiscalẽ.
o ¶ Quãtitate postulatorũ.i.eorũ que petunt. Et sic nota ꝙ ſm quãtitatem petitam fiunt sumptus.vt institu.de act.ſ.tripli. Vel dic postulatorum id est aduocatorum.
p ¶ Sustinebit.in predictis ſcz vt dic.z.ſ.de iudi.l. properandũ.ſ.et ſi quidẽ.z.ff.de iudi.cuꝫ quem.sed bodie vbi viderit iudeꝫ neutrum debere ſubdi oneri expensarum hoc ipſum ſua ſententia declaret.vt in aut.de iudi.ſ.cum oportet.col.vj.

Diuiſio.

Cum quidã. Primo statuit.ſcdo rõnem reddit.tertio statutuꝫ declarat.ſcda ibi:Sm̃ eñ est.tertia ibi:Ita ſcz. ¶ Casus. Impetrauit priuilegiũ vt nihil vel minus darem ſportularũ vel ſumptuum noſe:ſcz iudici vel executori:tantũdẽ debit aduersarius meꝰ z nõ plus.vel sic.Me aliquid obstet ʒ te impetrauit priuilegiũ vt nihil vel minus noſe ſportularũ vel ſumptus darẽ ſi obtineaz velim petere ab aduersario oĩa que eppẽdissem ac ſi priuilegiũ nõ impetrassem non possem:sed id solum qꝰ eppendi. Viuianus.
q ¶ Cũ qdã. Priuilegiũ merui:vt vel nihil vel minus darẽ noſe ſportularũ iudici vel executori.aduersarius qdẽ meus debit tantũdem ꝙ nõ plus.z hoc ꝓpter equalitatẽ ſeruãdã in iudicijs.arg.ff.de arbi. l.ſi de meis.in ſi.j.rñ.z.l.ſi cũ dies.ſ.pe.z.l.pedius.ſ.in ſeruũ. et.ſ.de ſim hoc labor: iudicis non remunerat:ſicꝫ occurrit iniqtas. Sed rñ. equalitas. Itẽ scõo opponit de eo qõ est instit. de iure natu.ſ.ſed et qõ ꝓncipi.vbi dicit nõ egredi ꝑsonã.z idem.ſ.qõ quiſqz iur.l.iij.vbi dicit aliud qñ ſine postulatione indulget:qz tunc ꝑsonã nõ egredit.et ꝛ dicit: ſiue ꝑ ſpeciales largitates ꝛc.Solu.bic fuit postulatũ nihilominus tñ fuit largitas ſpecialis. Vel dic nõ egredit ꝑsonaz niſi eius cõtrariã: vel nõ egredieꝫ ꝑsonã ɔtra illũ qui habet priuilegiũ:ſz cõtra iudicẽ vel executorẽ sic.Vel vt tollas oĩa ꝓdicta dic aliter casum. ¶ Deruꝫ priuilegium vt vel nihil vel minus ſtarẽ noſe ſportularũ vel expẽſaꝫ:ſi postea vincã z velim ab aduersario oĩa repetere q̃ expẽdissem ac ſi priuilegium nõ habuissem:nõ possim:sed id solum qõ expẽdi.vt.ſ.de iudi.l.ꝓperandũ.ſ.ſine autẽ.
r ¶ Cõſtitutiones. vt clerici.vt.ſ.de epiſ.et cle.l.oẽs qui.ſ.executorib⁹.z l.cum clericis.ſ.ſinali.z auꝰ.sed bodie.
s ¶ Largitates. Petitũ tamen fuit.
t ¶ Sportuliſ. Duumſmodi autẽ ſportule iudicibus dabãtur ab vtraq; parte.vt ſ auꝰ.de iudi.ſ. ne aũt.col.vj.nam(vt dixi)equalitaz ſeruãda est bincinde.ſportule autez q̃ executoribus dabanꝰ a reo ſtabanꝰ.vt instit. de act.ſ.tripli.Ibi.
v ¶ Pro cõuentioꝝ. id est citationibus.
z ¶ Agnoſcendis. qõ babemus in ſolo epõ.vt ꝓ decta auꝰ.sed bodie.
y ¶ Concedi. boc ꝓ primum casum cõmode ſtare nõ põt:sed dic quere.ſcz per iudicem.
3 ¶ Per liberalitates.i.ꝓpriam voluntatem principis:postulatione tamẽ precedente non obstent in aliquo predicta contraria.
a ¶ Insertum.ꝙ ita sit vt dicit hec leg:ſiue nõ vt subiſcit.z ad boc.vt in aut.de here.z fal.ſ.j.col.j.
¶ De re iudicata. Scz qñ dicaꝫ res iudicata.z de eius auctoritate.
Ebus. ¶ Casus. Cõmodaui tibi equũ:subꝛept⁹ est:egi cõmodati aduersus te z obtinui:postea equũ recuperaui:si agam actione in factum eꝛ re iudicata:repellendus sum per doli mali exceꝓ.alias re iudi.standum esset.
b ¶ Standũ.i.parendũ.vt.ff.de arbi.l.celſus.ſ.ſi.z.ſ.vt lit.penden.l. ſi.z de erro.aduo.l.tentẽtijs. Aliter ponit ſtandũ.ff.de bo.lib.l.ſi patronus.ſ.ſi qs cũ.z hoc niſi fit appellatũ. * vt.ff.ad turpil.l.j.ſ.ſi.
c ¶ Sed ſi.ꝑbare. Rem quã tibi accõmodaui amiſiſti per furtũ:egi cõmodati z fuiſti condẽnatus:ſi nõdum ſoluiſti z ad manus meas reꝛ modati z fuiſti condẽnatus:ſi nõdum ſoluiſti z ad manus meas reꝛ quã videbar amiſiſſe redierit doli exceptionẽ babes ſi te iudicati cõueniam:vt bic.z.ff.de ſolu.l.qui decẽ. Si autẽ obliuiſſes ageres contraria cõmodati:vt vel estimationẽ reddam vel rem.vt.ff.cõmo.l.in cõmodato.ſ.fina.vel cõdictione fine causa.vt.ff.de cõdi.ſine cau.l.ij.
Additio. Tu dic ꝙ ibi reſpicit aliud ꝓ alio. bic idem ꝓ eodem.
Bal.z Salice.vel bic poſt ſententiam:ibi vero ante.Salice.
d ¶ Eum cui.ad idem.ff.de arbi.l.celſus.ſ.j.

Priuilegium ſup ſportulis nõ ſoluendis cõceſſum quale ſit.

* Idẽ bal. z fal.nã tũc nõ dẽ res iudicata qñ ſ appellatũ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a BEs iudicate. Pone.petebam.g.causa mutui.g.ex causa lega/ti.t.g.ex alia:iudex tulit de.xxv.t omisit.v.nō debet retracta/ri,hoc verum est nisi singulas partes expressit in sententia.

b Litiū finis.qō esset iniquū:vt bic.t.ō.de trāsac.l.fratris.t accipe/bic nisi fuerit error: expressus in sniā.vt.ff.q sentē.fine ap.l.j.ſ.j.t.ō.di/

* Dicq ibi fuit error: et ppter hoc non. barto. t sali.

gi de errore calculi.l.j.* An ait t tūc valeat i ea quātitate vsq; ad quam nō est erratū/qrit:qō vi detur.vt arg.ſ.de dona. l.sancimus.in prin.

c Jpecuniā. ¶Casus. Pecuniā meā surripuisti:eā petij. i ea t i pena mihi ꝺdenatus es: si a snia nō appella/sti habes necesse starc iu dicatis.

c Dā mala rone.puta vi.

d Jussi fitis.p diffiniti uam sententiam.

e Prouocaueritis.illi co.vt t.ō.qūo t qñ iu.l. ab eo. t ad hoc.ō.eo.l.j. in princi.

f Jnferre.tam pene q̄ rei furtiue. Accur.

Ub specie. ¶Casus. Debeo.ē.tibi: fecisti mihi pactū de nō petendo: t inde factum fuit instrm:si post rē iu/dicatā ipm proferā: an rescindit sententia/qrit: tur: Dicitur q̄ non.

g Sub specie nouoꝝ.i. allegatorū nouiter.vel inuentorum vbicūq; vel apud eūdem vel alium.

h Repertoꝝ.arg.ō.de transac.l.sub pretextu.j.

i Restaurari q̄ra spe ciale est i cā fisci.ff. de re iudi.l.imperatores.

k Graue est. et ideo nō cēcedit:vt b t.ō. de trāſact.l. sub ptextu.j. Hoc tū fallit in cā publica* q̄ reuocat vsq; ad trien/niū:cetiā postea restituari catio arguat. vt.ff.e.im peratores.t.j.de sen. ad uersus fiscum. l.j. lib.g. Ꝺdē pōt dici i eccliā. vt ſ aut.de nō al.aut pmu. rebus ecclesiasticis.ſ.fi/nim?.col.ij.t in pupilla ri cā.vt.j.de iure reipu. li.gi.l.rē publicā.ſsyideꝝ etiā puata cā retractari vt.ff.de iureiur.l. admo nēdi.que est ō. Sub.* ibi sub ꝺditione fuit iu dicatū ſi iurauerit añq̄ impletā ꝺditionē retra ctaret vt ibi.hic aūt pu re.Vel dicyt ibi.Accur.

* Ꝺdebar. hal.t falt.

Tex.ibi:pe tēte.iste re xit? reputa tur sing.ēs Jul.de ro. in cōſi.suis cōſil.ar. t Bta sol. nō est vera. bar.nā diuī nat ſm sal.

H Ō solutionem. ¶Casus. Judex cōdēnauit aliquē in cer ta ſūma nec appellauit ꝫ ad satisfaciēdū iudici ꝺlationē petijt an liosū scitari possit: qrit:ſ dē q nō: q vſ snie acquieſſe.

l Acquieuisse.etiam ſi appellauerit.vel appellare potuerit.

m Acquieuit.expſſim vel taciturnitate.g.dierū.t sic no.ex hac.l.mi rabilē ſpumptiones.sic t.ff.de pact.l.tale.ſ.q puocauit.t ad macedo. l.sed iulianus.ſ.fi.t.j.de iure do.imp.l.ij. t.ō.qō me.cau.l.ij.

O Esta. ¶Casus. Cora iudice dato ad causam facte sunt cōfessiō nes: attestationes recepte:in publicā scripturaꝫ sunt redacte. illo iudice mortuo:an possint illa gesta valere/querit:Dicitur q̄ sic.

n Gesta.i.acta apud delegatū.vel.i.cōfessiones partiū t dicta testiū trāslata t.c.ſeꝝ cum sint in actis redacta a tabellione cōrā iudice vt ſa trāslata t.c.ſeꝝ cum sint in actis redacta a tabellione cōrā iudice vt fa ciunt quotidie. Vel gesta.i.acta illa in scriptis trāslata.facta.ſ.publi catione cōrā eo apud quē sit publicādi facultas.arg.ō.de testa.l.pu blicati. Et sit ita ſi vna partiū altera ꝑsente vel nō cū tabellione q at testationes scripsit iudi cem ordinariū adeat q tabellionez iterrogabit ſi ita est vt scripsit:vt cū rīderit ita iubebit eum gesta in scriptis testibus appositis redigere.sicq; habebit perpetuam fir mitatem.aliter nō cogi tur quis credere gestis ſm Jo.immo etiaꝫ sine testibus ad boc vocatis cū semper ibi plures ad sint.vt.j.de do.l.in dona tionibus. Vel tertio dic facta publicatiōe in ea dem instantia coram eo iudice vel successore.vt ī princi.glo.

Gesta que dicūtur.

Text ibi: monumenta.sic depo sitiones testium reda cte in publi cum instru mentū bñt ppetuaꝫ fir mitatē.vt i c.significa uit.cū glo. ij.extra de testibus.

o Firmitatē.etiā ſi illa instantia pereat an aūt iter alios:dic vt dixi.ſ. de eden.l.iis apud.

p Fides.i.acta publica ta nō pereūt morte iudi cis:imo et nō publicata in eadē instantia cū suc cessoꝝ ex eis debeat pro nuntiare.vt.ff.de iudi.l. mortuo.t.ō. de iudi.l.p perandū.ſ.illo.

¶ De executione rei iudicate. ¶Quia pax esset sententia ferri nisi ꝫ lata mādaretur executiōi:et ideo de hoc ponit.

Juliano pcōſuli africe. Lex.vj.

G Esta* que sunt translata in publica monumenta habe re volum? perpetuā firmitatē?: neq; enim morte cognitoris pe rire debet publica fides.?

¶ De executione,rei iudicate. Titulus.liij.

Exceptio nullitatis potest opponi in executione. boc dicit Bar.vel sic. Exe cutio ante sententiā non est facienda.boc dicit.Vel sic.Juris ordine ptermisso non valet executio.Sali.Vel sic.Ab executio ne nō est inchoandū: sed primo debet de causa cognosci/ et per diffinitiuā senten tiam terminari.b.ō. Pau.de cast.

Imperato. Scue. et Anto. aa. Justino. Lex.j.

Imis ꝑpere iudex pignora marcelle capi ac distrabi iuſ fit añ rē iudicatā*.

¶ Pōt? est ergo vt seruato ordine? actionem aduer sus eam dirigas: t causa cognita sententiam accipias.

Imis. ¶Casus. Debebas mihi decē:iu dex lite nō cōtestata.vel attestationi bus nō anditis nullo or dine iudiciorū seruato precepit vt pignora tua caperent? distraherent? an recte fecit:queritur? Dicit q̄ non.sed primo intentanda erat actio:t lis fuꝝ ea ꝓtestanda.

Sententia habet paratā executionē nisi sit nouata.boc dicit Bar.vel sic.Exce ptiones t iura post sententiā supueniē tes possunt postea opponi.Hoc dicit ſm Bu.Vel sic. Stipulatio nouās sententiā illam tollit t eius executionem impedit: et ex stipulatiōe q̄ nouauit lex agere per mittit.boc dicit Salic. Vel sic.Senten tia tunc habet executionem paratam q̄n nō fuit per stipulationē nouata. al's non petitur executio sententie q̄ sublata est p nouationem: sed agatur ex stipulatione nouātis ordinaria via.Pau.de castro.

Idem.aa.Agripe. Lex.ij.

Si causam iudicati nō noua sti* rē iudicatā pses.puincie (etiā pignoribus? captis ac distra ctis)ad emolumētū? ꝓduci iube bit?. Q si nouata cā est ex stipu latu tibi actio cōperit:t iudice ac cepto ſm iuris formā experire?.

Creditor in subsidiū admittitur ad accipiendum insolutum pignora capta pro sententia exequenda. Hoc dicit Sali cetus. Vel sic.Nō admittitur creditor? ad emptionem pignoꝝ que distrabūtur cau sa executionis rei iudicate: nisi in subsi dium cū alius non reperitur vel minus offert.boc dicit ſm Jacobū but. Vel sic. Si empto? pignoꝝ nō reperitur credito ri insolutū adiudicantur. Hoc dicit. Vel sic.Si pignora capta in causam iudicati non reperiūt emptorem: factis subbasta tionibus dātur creditori insolutū.Pau lus de castro.

Idem.aa.Agrippe. Lex.iij.

Ordo.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

ORdo. ¶ Casus. Petij a te decē et obtinui. pignora capta sunt ꝛ subhastata: sed fraude tua vel potētia nō est inuētus emptor: tus fim: licet minus valeat.

a Ordo rei. Egi ad.c.ꝛ vici: ꝛ pignora capta sunt ꝛ subhastata ſz nō inuenit emptor propter fraudē victi interuenientem dabunt ergo mihi insolutum vt tamen habeam necesse ꝙ toto debito esse cōtentus. ls minus valeant vt hic. ꝛ.ff. de re iudi. l. a diuo. ſ. fi pignora. secus in cōuentionali. vt. ſ. de iure do. inpe. l. fi. ſ. sed ſi quidē. Pōt tñ et aliter intelligi dictus. ſ. fi pignora.

b Constātius. ꝙ fit per pignorum retētionē vel vendicationem.

c Subhastatas. i. pręconizatas. fic et. ſ. fi ad uer. fiscum. l. edicto.

d Cēpacto. id est ex contractu malicioſe habito.

e Earum. rerum. vt habes de hoc titulū ſpecialem. ſi in causa iudicati pignora capta sunt.

f Dittet. vt fint loco ſecundi decreti.

Tipēdia. ¶ Casus. Milites mihi ds. g. ea petij ꝛ cōdēnatus est: nec ſoluit iudicatus: an ſtipēdia ſua pignori fint capienda: querit. Dicit ꝙ nō. ſi alias habeat res in quibus poſſit fieri iudicati executio.

g Stipēdia. ſcz militū. idem in prębendis cleri eorum videtur.

h Prouicie. ſilr nec pōnata pactione pōt obligari talia stipēdia. vt. ſ. ꝙ res pig. ob. poſ. l. ſpēs.

i Cum. id est quādo.

k Exequi. ſi ergo aliter non poteſt. et hic capiens tur + vt hic. eo. tit. ff. de re iudi. l. cōmodis. ꝙ ponitur vt contraria.

Etiam. ¶ Casus. Hoc ordine sentētia mandanda est executioni: vt primo capiātur mobilia. bis nō inuētis perueniat ad īmobilia: deinde ad noīa. vt. ff. de re iudi. a diuo. Si ergo a te decē petunt: ꝛ condēnatus fueris ꝛ nō ſit in qō iudicati poſſit fieri executio debitore excepto in debitorē ſuū facienda est executio.

l Homē debitoris. confeſſi demū. vt. ff. de re iudi. a diuo. ſ. fic quoꝙ iudices. vt tñ primo ad mobilia. ſcdo ad immobilia. poſtea ad noīa accedat. vt. ff. de re iudi. a diuo. ſ. in vēditione. ꝛ. ſ. de pretorio pi. l. ꝛ facit. ſ. qñ ſic. vel prima. debi. ſui de exi. poſ. l. i. ſ. ꝛ. iij.

Si vt proponis. ¶ Casus. Snīa lata inter actorē ꝛ reū: ꝛ reo condēnato miſit iudex executorē qui exequeret ſniam: an executor cognoſcendo poſſit minuere quātitatē in ſnīa cōprehenſam: queritur. Dicitur ꝙ non. nec valet eius ſententia.

m Executor. loquit de executore. i. nūtio qui cognoſcere non poteſt niſi in cauſis vilibus ꝙ neceſſitate sibi facta cōmiſſe. vt. ff. de iudi. l. ſi. Vel dic ꝙ loquit in delegato ad exequendū. ꝛ tunc ēcipe niſi ſit ples vel .pcurator celaris qui poſſunt interpretari ſuā ſniam iam lata in melius. vt. ff. de ap. ab executore. ꝛ. ſ. ſi tra ius vel vtili. pub. l. ꝛ ſi nō cognitio. que eſt contra. Vel ſolue vt ibi.

n Nequaꝙ pōt. tum ¶ tra primā. vt. ſ. qñ. puo. nō eſt neceſſ. l. i. tum qr ad boc datus nō erat. ab ea tñ appellaſſ fm. Bl. vt. ſ. quoꝛū ap. non re. ab executione vnde videt tenere: aliogn qñ nullū eſſet qđ rumpi

Ordo rei a geste ꝛ mora ſolutionis q̄ interceſſit constantius b desiderat remediū. Si itaꝙ preſidē prouincie qui rē iudicatam exequi debet adieris: ꝛ allegaueris res ſoli q pignori date sunt diu ſubhaſtatas c / ex cōpacto d ſiue ambitiōe diuerſe partis emptorē nō inuenire poſſe / i poſſeſſionē earum e te mitter f: vt vel hoc remedio res rādiu ꝓtracta ad effectū perducatur.

Publica ſtipendia non venduntur: nec in ſolutum adiudicātur niſi in ſubſidium. hoc dicit cum gloſ. Bal. ꝛ Sali.

Idē. aa. Marcello mili. L. iiij.

Tipēdia g retineri. ꝓpterea ꝙ condēnatus es nō patiet preſes prouincie h: cū i rem iudicatam poſſit aliis rōnibus exeq̄.

Homē debitoris pōt capi pignori in cauſam iudicati. fm Bald. vel ſic. Ad nō men debitoris peruenitur in ſubſidiuz eꝙ cauſa iudicati. b. d. cum glo. Sali.

Impe. Gord. a. Amādo. Lex. v.

Etiam nomen debitoris i in cā iudicati capi poſſe ignotum non eſt.

Pronunciatio executoris non infirmat ſniam. b. d. fm Bald. vel ſic. Adꝛus executor de viribus cauſe non cognoſcit: nec pronūciat: nec pronūciatū valet. b. d. ꝛ habet plures lecturas. Sali. vel ſic. Adꝛus executo: nō pōt aſſumere partes iudicis ꝛ de iuſtitia ſentētie cognoſcere vel pronūciare. b. d. fm Pau. de caſt.

Imp. Philip. c. Titiano. L. vj.

Si (vt ꝓponis) ꝛcruz iudicatarū executor m dat ꝑ partes ſibi iudicis vēdicauit: et cōtra ea que prędē ꝑ partib⁹ tuis fuerunt ſtatuta aliqđ ꝓnunciandū putauit ſnīa ab eo dicta vim rei iudicate obtinere nequaꝙ potest.

Interitus ꝛ naturalis acceſſio reivendit in mora iudicij. b. d. fm Bal. vel ſic. Adortua ſpecie debita fit executio in eſtimatione. b. d. Bal. vel ſic. Condēnatus ſi formam cōmittat tenetur de interitu ꝛ acceſſionibus. b. d. Salice. Vel ſic. Condē-

natus qui in ſoluēdo morē cōmiſit tenet de interitu rei ꝛ etiam acceſſionib⁹. i. fructibus ꝛ redditib⁹ rei in qua eſt facta cōdēnatio. b. d. fm Pau. de caſt.

Impera. Diocle. et Oaxi. aa. Theodo. Lex. vij.

Si longis apertiſqz fruſtrationibus partis aduerſe restitutio remorata est: etiā ſeruis reb⁹ humanis exēptis: a fruſtratoꝛe eſtimatio eoꝝ reſtituenda est. Aialia q̄z cū fetib⁹ tibi interceſſu preſidis repreſentabuntur.

Executoꝛ est qui rem diſpoſitā mandat effectui. hoc dicit Bald. vel ſic. Adꝛus executoꝛ est q nullo diſcuſſo ſolū habet exequi: vt ſunt appariteres et nuncij cōmunes. hoc dicit fm Sali. vel ſic. Executoꝛ est ille qui ſententiā rite latam ad effectum producit. Pau. de caſt.

Idem. aa. et. cc. Vicomacho.

Executoꝛē ſolū Lex. viij. esse manifeſtū ſit q post ſententiaz inter partes audita oī et diſcuſſa lite, platā: iudicate rei vi gorē ad effectū videt adducere a.

Cōuicto debitore ꝛ q̄dēnato pignora capiūtur ꝛ diſtrabūtur: debito tamen tēpore. b. d. Bal. vel ſic. Poſt lapſum tem poris quod datur iudicatis debent capi pignora ꝛ diſtrahi Bar. vel ſic. Cōtra debitorem conuictū ꝛ condēnatū ſit executio captis ꝛ diſtractis pignoribꝫ infra tē pora a iudice ſtatuta. Sali. Vel ſic. Tunc est petēda executio qñ reus confeſſus est: vel ſi negauit cum est cōuictus ꝛ condemnatus ꝛ quādo tranſactū est tēpus a iure prefigum ad ſoluendū iudicatus. b. d. fm Pau. de caſtro.

Idem. aa. ꝛ. cc. Heliconi. Lex. ix.

Os quos debitores tuos esse cōtendis apud rectoꝛes cōueni poſſe. Qui ſiue debitus cōfeſſi: ſiue negātes ꝛ cōuicti fuerint condēnati r: nec intra ſpaciū ſtatutum s ſolutioni ſatiſfecerint: cū late ſnie ꝓpignoribus etiam captis ac diſtractis fm ea que ſepe cōſtituta ſunt) meruerunt executionē: iuris formā tibi cuſtodiet.

regulariter. vt. ſ. titu. j. l. iij. qñq; tamen artat indeg predicti ſpatiū: qñq; prorogat pio cauſe qualitate vel qđtitate: vel ꝓnarū obſequia vel cōtumacia: ſed perraro infra ſtatutū tempus ſententia ęquanꝫ veluti ſi alimenta conſtituūtur. vel minori. ęqv. anno. ꝛ ſubueniatur. vt. ff. de re iudi. l. ij. ꝛ ſi als fieret abbreuiatio: quia nō iuſta cauſa abbreuiaret iudeg: ſupplet leg ꝑſqs ad quadrimeſtre tempus. vt. ff. de re iudi. l. iiij. ſ. fi quis. Sed ꝛ de ſoluendo plerūqz ꝓcipit vt ſoluat: vt eꝛ tēpore ꝓcepti currēt vſure centeſime. captio ergo fit poſt quatuor menſes. Sed venditio quando fiet? Reſpon. ꝛ hec fit tunc ſtatim ſicut et olim poſt duos menſes. vt. ff. de re iudi. l. debitoribus. ſ. fi. quod ſatis dici poteſt cū pignus venditur eꝛ diffinitiua ſententia. nam ſi ſatis dici poteſt cū pignus venditur eꝛ diffinitiua ſententia. nam ſi vendef eꝛ interlocutoꝛia forte expectaſ per annū. vt. ſ. de ꝑſcrip. ęqv. eꝛ interlocutoꝛia forte expectaſ per annū. vt. ſ. de ꝑſcrip. ęqv. anno. l. ſi quis emptionis. ſ. fina. vel. per biennū. vt in cōuentionali pignore. vt. ſ. de iure do. impe. l. fina. Vel forte diffinitum eſt tempus ꝓpignore. vt. ſ. de iure do. impe. l. fina. Vel forte diffinitum eſt tempus in greca cōſtitutione vt inſtituitur. ſ. de bo. auc. iud. poſ. l. ſi. Vel forte in greca cōſtitutione vt inſtituitur. ſ. de bo. auc. iud. poſ. l. ſi. Vel forte in greca cōſtitutione vt inſtituitur. ſ. de bo. auc. iud. poſ. l. ſi. Vel forte iudeg diffiniet. arg. ff. de iure delibe. l. i. ſ. fi. ꝛ boc in ſimplici actiōe iudeg diffiniet. arg. ff. de iure delibe. l. i. ſ. fi. ꝛ boc in ſimplici actiōe personali. nā in reali ſtatim fit executio ſi ſtatim reſtituere poſſit et alioquin daf tempus ad reſtitutionē. ꝛ ſatiſfad tamē de ſtanda eſtimatione ſi res non reſtituaf. vt inſtit. de offi. iudi. ſ. ꝛ ſi in rē actū ſit.

Simile l. cū. ſi. glo. ſup ff. b. red dimidias. ex tra de fideiuſſo.

Vide. tibi. pōt. cōcor. ſ. fin. c. ſup ſſtionū. ſu per ff. bo. ꝙ executoꝛ. cr. ſn. ſ. of. belega. ꝛ. c. decretoꝛ. ſi ien. et re iu.

Sentētia an detur ī cōfeſſum.

Executio quo ordie fiet in bonis.

Snīa lata qō tps ꝑ executioī mādari. ꝛ an p iudices poſſit tps abbreuiari vl ꝓrogari.

Iudices dig poſſunt ſentētiā ſuā interpretari.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Lōtinuatio,

Nec obstat.ff.de vsu.l.in fideicōmissi.qr ibi agebatur actione ex testamēto.z sic personali nō rei vēdicatiōe. Itē nec quod est.ff.qō metus cau.l.si cū ex.§.qr si homo.qr ibi agebatur actione qō inest causa.que personalis est.vt insti.de act.§.preterea quasdam.

De vsuris rei iudicate. ¶ Quia primo venit terminus soluēdi ex sententia qō soluat: ideo de pena imponēda moroso dicit.

Si qui. ¶ Calus. Petij a te decē z obtinui si itra qua tuor mēses nō soluas qō iudicatus est clapso tpe qūdrimestri teneberis mihi advsuras cētesimas z B pcipiet snie executor.

a Bona.scilicet debitoris condēnati.

b Scōm dictā.i.p prolatā a iudice/in psonali tm actiōe locū hz. Acc.

c Vsuram.ff.de vsuris.l.vltima.

d Centesimā. q in quibusdā aliis casib pstanda est: vt diximus.ff. de vsu.l.cos.§.sup. Accur.

e Finxerit.nō interim. vt.ff.de vsur.l.in bonefidei.Accursius.

Os. ¶ Calus. Reo condēnato.nec intra quatuor menses soluēte qdēnationē a tpe la te sentētie si nō fuerit appellatū: vl si fuerit a tpe cōfirmatōis snie prime cōnumerādo extūc cētesimas pstabit vsuras illis legib cētentib que duas cētesimas soluere pcipiebāt: z illis q dimidiā locū nō habētibus.

f Porrecta.repete vltra quatuor mēses cōnumerādos ex die ōfirmatiōis. Ita. Posset ēt legi vt si nō fiat repetitio fm.Bal. Et no.qr p hanc l.corrigit.ff.de re iudi.l. debitoribus. Item boc habet locū non fructra tone appelletur.vt.ff.de vsur.l. tutor. Additio. Alduertas qr Bar.hic z in.l.si.§.ti.pqi.repiebādit hanc glosi.in eo qr dicit.l.debitorib'.i fi.ff.de re iudi.corrigi p hanc.l. vnde dicit quoddaz esse tps qō daf cōdemnatis ad soluendū. z de isto loquitur hec.l.quoddā vero est datū ad vendendū pignora capta post primā dilationē:et de illo loquitur.l.l.debitoribus.

g Cōnumerandos.ff.eo.in fideicōmissi. Contra no.sed aliud est lucra non capere z dāna sentire.§.ti.de codicil.l.vltima.

h Legibus.quas non habemus.Accursius.

i Sanctione.nec banc habemus.

Diuisio.

Sancimus. Primo dictū ponit.scōo illud probat per quatuor rationes.tertio tollit rationē que in 3tiū faciebat:scōa ibi.Cū tm.tertia ibi.Et ideo. ¶ Calus. Reo condēnato nec cōdēnationē intra quatuor mēses soluēte ad vsuras cētesimas(sicut superioribus legibus dictū est)tenebitur.Sed an ad centesimas vsuras vel sortis deducatur/queritur:Rn.qr sortis tm.et hoc probat tribus rationibus sicut ptz in litera.et hoc in prima. Jtūd aūt quadrimestre tps nō solū dabitur reo condēnato sed eius rei iudicatiōri:z nō duoz mēsiū spaciū detur reo sicut olim:quia in persona fideiussōri erat denegatum:quia licebat victori incōtinenti exigere a fideiussoribus: et ipsi cōuenire poterāt rerum statim nō expectato tempore quadrimestri: qō erat iniquū qr fic in nullo erat succursum reo:sed fraus legi qr tm post quadrimestre tpūs cōcessit fiebat. et boc in secunda.

De vsuris rei iudicate. Titulus. liiij.

Dora solutionis post sententiam vt quadrimestre tps parit effectū vsure cēte sime.b.o.Bal.vel sic. Nō obtēperans snie post tpūs quadrimestre tenetur ad vsuras cētesimas.b.o.Salice.vel sic. Pigno ra capta per executorē sentētie vendi debent:non solū p sorte sed etiā p̄o vsuris centesimis q currerunt lapso tpore dato iudicatis.b.o.fm Pau.de cast.

Impera. Anto. a. procuratoribus hereditatum. Lex. j.

Si qui bona fm oēs[1] eram[2] sententiam p sequitur:eas quoq rationez habiturus est vt qui post legitimum tpūs placitis nō obtēpcrauerit/vsuram centesimam tpis qō postea fluxerit soluat.

Nō appellāti a die snie currit tpūs quadrimestre:appellāti vero a die confirmationis snie:z postea currūt vsure centesime ol alia vsura cessante.b.o.Salice.

Impa. Justi. Odēne. p. p Lex. ij.

Qō q condēnati solutiones pecuniarū quas dependere iussi sunt vltra quatuor menses a die cōdemnatiōis:vel si puocatio fuerit porrecta[3] a die cōfirmationis snie cōnumerādos[4] distulerint/centesimas vsuras exigi p cipimus. ¶ Nec priscis legibus[5] q duas cētesimas eis inferebant: nec nostra sanctione[6] q dimidiam centesime statuit locū in cozū per sonam habentibus.

Centesima vsura currit p sorte non p̄o vsura primi 3ctus:etiā si fuerit in cōdēnatione deducta.b.o.Baldus. Vel sic. Quadrimestri tpe elapso currūt vsure legitime sortis tm z nō vsurarū. Et dilatio q datur reo.pdest fideiussori.Bar.vel sic. Vsura cētesima debet ex sorte tm z nō ex priore vsura:13 in condēnatiōe cū sorte fit deducta.b.o.vsqs ad.§.cū antiquitas.

Idem. a. Joan. prc. pre. Lex. iij.

Sancimus vt si qs condēnatus fuerit post datas a nobis[k] quadrimestres inducias: cētesimas quidē vsuras fm naturā iudicati eum cōpelli soluere: sed tm modo sortis z nō vsurarū que ex pristino cōtractu in cōdēnationem[l] deducte sunt. ¶ Cum enim[m] iam cōstituimus[n] vsurarū vsuras penitus esse delēdas:nullū casum relinquimus ex quo hmōi machinatio possit induci. ¶ Si em[o] sine emendatione[p] relinquatur aliqd absurdū atqs inelegās necesse est cuenire: cum[q] vsure vtiliter ex cō tractibus descēdētes plerūqs minores[r] cētesime ex nra lege facte sunt:et necesse est minoribus vsuris grauiores[s] supponi. Si em[t] ex iudicati actione cētesime omimodo occurrūt vsure:ex 3ctibus aūt hoc raro 3tigit:in capitulis[v] ex lege nra tm̄ō exceptis:hmōi iniquitatē[x] ipsa necessitas[y] reruz introducebat. ¶ Et iō pio remedio cām corrigentes sancim[z] sortis tm̄modo[a] vsuras vsqs ad centesimā currētes ex iudicati actione.pfligari:nō aūt vsurarū quantascūqs vsuras. ¶ Si em[b] nouaz iudicati actiōe prior 3tract[c]: necesse est vsurarū qdē que anteriores 3tract[d] sunt cursum post sentētiā inhiberi[e]. alias aūt vsuras ex iudicati actione tm̄modo sortis[f] procedere: z nō ideo q sortis tā cōsummata[g] est quantitas sortis z vsurarū tot[h] summe vsuras postea colligi:13 sortis tm̄modo.

Tēpus quadrimestre qō datur reis principalib'datur z eoz̄ fideiussoribus. b.o.vsqs ad finē. Sali.vel sic. Quadrimestre tēpus nō solū datur condēnato: sed etiam fideiussori de iudicato solūdo cōtra quē pōt fieri executio: alis sequeretur qr nec qdēnato daretur si possit fieri executio cōtra fideiussorē ante lapsum quadrimestri tēporis.nā et ipse posset qō solvit recuperare a cōdēnato: z sic sibi nihil proficeret legalis dilatio. Pau.de cast.

[1] Obis.
[2] Eram.
[3] Porrecta.
[4] Cōnumerādos.
[5] Priscis legibus.
[6] Nostra sanctione.

[k] Ā nobis.vt.§.l.prox̄i.
[l] In condēnatione deducte.de boc bene poterit dubitari:qr vsure que deducte erant in condēnatione nō sunt vsure:sed ficut sors peretur. vt.ff.pro socio.l.focium qui.
[m] Cum enim.prima ratio.quatuor rationes ponit de boc.
[n] Cōstituim⁹. vt.§. de vsur.l.vt nullo mō.Sed cōtra.ff.de vsur.l.cū qui dā.§.i tacito. Sed ibi ōz emolumētū sure.i.emolumentū qō est vsura.vt §.de vsur.l.viti.
[o] Si em.scōa ratio.
[p] Sine emēdatiōe. bic innuit qr olim i casu istō daretur vsura centesima etiā p̄oris vsure.
[q] Cum.i.quia.
[r] Minores cētesime.i. minores cētesima vsura. vel qō sit cētesima vsura. immo recte lege.
[s] Graviores supponi. q.d.cum minores vsure descēdāt ex 3ctib⁹:z fiāt maiores post quadrimestre tēpus.absurdū esset si reus tātas vsuras daret/de sorte scilicet et de vsura.
[t] Si em.tertia ratio.s. ipsa necessitas.
[v] In capitulis.s.i tractiticia pecunia: vt habes bāc cōstitutionē.§. de vsur.l.eos.§.sup vsurarum vero quātitate.
[x] Jniquitatē. si p̄stata tur vsura vsure.
[y] Necessitas. qua necessitate ipediti sepe ad tēpus soluere nō poterāt.
[z] Sortis tm̄modo.nō ergo pene deducte in cōdēnationē. vt.j.de vsuris fiscalib⁹.l.j.li.j.c.t.§. de mag.con.l.fi.
[a] Si em nouaz.quarto. Sic ergo ppter nouationē:prime actiōis q fit p snias nō currāt vsure fm quosdā. z p̄o eis ff.de noua.l.aliā. Hos 3. dicim⁹ em nō fieri nouationē p̄me actiōis p les tētias imo remanere. vt ff.de pig.grege.§.etiā. z de fideiuss.l.grece.§.i. et §.an ergo.z.ff.de iudi.l. argētariū.§.noīe. Item ōz sacramēto res nouari. z tm̄ durat actio prima. vt.ff.de iureiur.l.q
[b] Inhiberi.secus in fructib⁹ perceptis infra illos q̄tuor mēses. in percipiēdis aūt distinguit.vt.ff.de vsu.l.in fideicōmissi.q est cōtra.
[c] Sortis.q.d.qr ex tm̄ qui minor:suscitat maior:at vsura vsure ex tinguitur: nec ergo suscitatur.
[d] Consummata.i.in vnam summam coacervata.

Actio prima nō nouat p sententiam.

iuraſſe.§.fi.z.l.eum q.j.rñ.Nouari ergo dicit ideo qr cessant currere minores post sniam:z qr maiores vsure prestant post quatuor mēses. Itē qz lex ex humananitate dat eis p̄dictā dilationē in sorte:vt.ff.de cōpē.si cū militi.§.i. Itē qz quedā noua forma veteri daf actiōi:ppetuatur eñ in.§.l.annis.z sit trāsitoria. Itē qz iniquū esset vt ei p̄cheret snia 3 quē lata est.vt.ff.de ejecp.rei iud.l.euidēter.vere tm̄ adhuc durat actio prima. Additio. Tu dicas fm Dy.in.l.aliā.ff.de noua.l.i. Scōo mō accipit nouatio boc est noue q̄litatis additio. z ista fit p litis 3testationē.vt.o.l.aliā.Fit em actio p̄ia ppetua z trāsitoria i beredes si nō erit nouata. Tertio mō accipit nouatio boc est noue forme adiectio.ista fit p snias.Mā adijcit noua actio p snias. Itē ipedit p̄ias vsuras p cētesimas:nō tñ p prima actio tollat:ista loquit bic.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2019

Acerbitatem.

Si plures vna sniа cōdēnati sunt.

a ¶ Acerbitatē. Hec acerbitas qñq; tolerat vbiq; scilicet ꝓnalis eio.l.verū.ff.reiꝓ.t.ff.de re iudi.t si fideiusso.t.ff.de pac.l.nisi hoc actum est.t.ff.quarū rerum act.non da.l.i.ff.exceptiones.

b ¶ Fideiussores. qui etiā possent appellare a sentētia in principales reū lata: vt.ff.de appel. La sententia.

c ¶ Solutionez. vt.ff.de procu.l.antepe.

d ¶ Sensus. i. nullā vtilitatem ex sensu nre legis sapiois debat. Accur.

e ¶ Persoluere. Vel dic fideiussorem damnatuꝫ vna cuꝫ reo. Vel loquitur cum babeo ego fideiussoꝛ promptaꝫ ꝛ paratam pecuniā: reus non. vt.ff.de re iudica.l.debitoribus. alꝭ nō videtur posse habere locū quod hic dicitur. Vel meli⁹ ꝯ dēnato reo fit executio i fideiussoribus. argumē. A. vbi ō cri. agi oportet. aut. qua in puincia. ibi: nam ꝛ de rebus ꝛc.

Quis pōt mandari executiōi ꝛ fideiussores reo dēnato.

f ¶ Compellebatur. ꝛ p mediā personam inquit tabatur: vt.ff.de lib.leg. I. si quis decedēs. alꝭ est l.ij.ff.nūc de effectu. ibi: alioquin ꝛc. ꝛ. l. si quis reum. in prin. quod effe non debet: vt.ff.de neg. gest.l.si ex duobus. ꝛ.ff. si quis cautionibus.l.si is qui.

¶ Si plures vna sentētia condemnati sunt.

Cōtinuatio.

¶ Qualiter fiat executio contra vnum damnatū dicit: nūc qualiter fiat si sint plures.

Diuisio.

SI non. Primo ponit diꝫctum. Secundo eius effectum: vel infert ad quēstum. Scda ibi: idcoq;.

¶ Casus. Duo tenebāt mihi in decem ꝛ insolidum conueni eos: ꝛ condēnati sunt simpliciter qui primo tenebatur i solidum ꝛ ꝯtunc tenet vniliter: vt quia iudex sic dixit: condemno vos in decez: nec dixit vt qō ab altero seruari nō possit alter suppleret. Aiuia.

g ¶ Virilibus. siue virili ter: siue insolidum: siue equalibus: siue inequalibus partibus tenebā tur: vt hic. ꝛ. l. ꝓpōi. et ff. man. si mandato titꝭ. ℔. paulus respondit. ꝛ. ff. de appel. si quis separatim. ℔. quotiēs. ꝛ. ff. de re iudi. l. paulus ꝛ ff. ff. ij. ꝛ argu. ff. de lega. j. fi pluribus. in prin. ꝛ de duob⁹ reis. l. reos. ℔. cum in talib⁹. Et sic videt ꝙ cū ille qui insolidum vel in parte maiori tenebat: nunc in virili teneat ex sententia condēnatoria proficiat dānato. ꝛ sic est contra. ff. de ꝛceꝑ. rei iudi. l. condēnatoria proficiat dānato. ꝛ sic est contra. ff. de ꝛceꝑ. rei iudi. l. cuidēter. Sol. hic in reliquo videt absolutus: ꝛ sic absolutoria ei sententia proficit nō condēnatoria. Vel dic ꝙ actio iudicati ꝓ partib⁹ datur: sed prima actio adhuc insolidū durat vt prius. nec obijcitur ꝛceptio rei iudicate: vt no. ff. ij. l. fi. in verſi. si enim nouatur ꝛc.

h Parens. id est obediens.

OTotiēs. ¶ Casus. Tres administrauerūt tutelā alicuius pupilli: ꝛ ex mala administratiōe facti sunt debitores pupilli in ℞cedenti ꝛ insolidū finita tutela pupilli: adeūte pupillo iudiciū tutele: ꝛ illis per procuratoꝛē se defendentibus condemnatus fuit procurator: licet ante sententiā tenerentur insolidum post sentētiaꝫ tenebunt ꝓ parte: ꝛ ꝙ ab altero consequi non debet. Aiuia.

i ¶ In omnium. ſ. procuratoꝝ qui presentes sunt. vt. ff. de sen. l. j. se obtuliſſent. vt. ff. de ꝓcu. l. plautius. ꝛ. ff. de re iudi. l. iij. in prin.

k ¶ Diuiſum. iter tutores in quos fit executio: nō in ꝓcuratores nisi

l ¶ Ab vno. scilicet dictorum condemnatorum.

m ¶ Juris est. Hō nocet alteri si alter nō est solutus: vt hic. sed. pdeſt alteri si alter appellet: quis ipse non appellet: vt. ſ. si vnus ex plurib⁹ ap. l. j.

¶ Quib⁹ res ꝛc. ¶ Dicit quibus nocet: nunc quibus non nocet ꝫ videatur nocere.

IN eqꝫ. ¶ Calius. Habebā rem communem cum fratre meo: ꝓ illa re egit titiuꝫ aduersus ffrem meū me absente: ꝛ obtinuit: an ꝓiudicet sententia cuꝫ ei nō mandauī ꝙ defenderet: Dicitur ꝙ non: ꝛ sic ponit agere quasi im ꝓprie: scilicet ꝓ defendere. Vel dic ꝙ frater meus egit ꝛ succubuit: nō ꝓiudicat mihi sententia. Aiuia.

n ¶ Defensionem. id est actionem.

o ¶ Prescriptio. id ē exceptio.

p ¶ Nō oberit. immo videtur debere obesse: qd talis est persona que admittebatur sine mādato: vt. ff. de ꝓcura. sed ꝛ be. Sed non sequitur ꝙ ideo obſit. vt. ſ. de rebus credi. nec fili⁹. ꝛ. ff. iudi. solu. l. iij. ℔. j. Agit ergo sine mādato quo ad cō modum: * ꝛ facit ad. l. iſtā. j. de ꝛceꝑ. l. ꝓo pōtione. ꝛ. j. res inter alios ac. l. ij. ꝛ. ff. de iureiuran. ſi duo. in ꝑn. ꝛ. l. ſi itaq;. Accur.

* Facit gl. ſ. in. c. cū pluribus de extra de transac.

BEs inter alios. ¶ Casus. Primo ponit regulam: deinde ex̄plū. Ad regulaz que talis est: res inter alios acta alijs non nocet: nec prodeſt. Si ergo neptis tua habeat coheredem: ꝛ coheres conuentus et cōdēnatus est nepte sua absente ei nō ꝓiudicat sententia.

Ter. l. res iter. de hac materia vide in. c. pe. cuz gl. ſ. extra de ſen. et re iudi.

¶ Irrogare. Nec regula fallit vbicunq; fit ius ex sniа: vt in causa ioffi cio. testa. vt. ff. de inoffi.

Res inter alios acta alijs q̄nq; ꝓiudicat.

testa. l. papinianus. ℔. ſi. ꝛ. ff. de ſta. bo. l. ingenuū. Item fallit in quatuoꝛ casibus q sunt. ff. de re iudi. l. ſepe. ℔. j. Itē in popularī actione. vt. ff. de iureiuran. l. eū qui. ℔. in popularibus. Item in publicis accuſationib⁹ ſubaudi reo absoluto. vt. ff. de ac. ſi cui. ℔. bisdez. boc ita niſi colluſio detegat: vt. ff. de ꝓcuratica. l. iij. ꝛ de appel. ſi perluſorio. ꝛ de lib. bo. egi. qō ꝛ leg. ℔. penul. ꝛ. d. l. de iureiurā. cum qui. ℔. in popularib⁹. Item in quibuſdam fallit vt ꝓfiſcus nō noceat: vt. ff. ad leg. iul. de adulte. denūciaſſe. ℔. ſi abſolutus. ꝛ. ff. ſi ſeruitus ven. l. loci corpus. ℔. ſi fundus. ꝛ. ff. de inoffi. teſta. poſtbumus. ℔. ſi quis ex bis. ꝛ. ſ. de natu. li. aut. ſi quis liberos.

r ¶ Preiudicari nō poteſt. ad plenum. ſed qualequale preiudicium fit: vt. ff. de iureiuran. l. ſi duo. in prin. ꝛ. ff. de appel. a ſententia. ꝛ. l. l. ꝓgima. ꝛ facit. ſ. de fide inſtru. ſi vteris. ꝛ. ſ. de transac. l. j. ꝛ de ioffi. teſta. l. cum duobus.

s ¶ Judicatum eſt. ſ. contra te ꝓ parte tua.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

IUris. ¶Casus. Nō solū in ciuili causa res inter alios ꝛc. Sz in causa criminali: si ergo aliquis in publico iudicio aliquē accu
sauerit: ꝛ cū eo colluserit: pceundicabitur alijs accusare volentib⁹ ꝗ non docerant de prevaricatione. Viuianus.
a ¶ Accusationib⁹. Non tm̄ in ciuilibus questionibus sed etiam in accusationibus.
b ¶ Officere. si secundus accusator: fit ꝓbaturus de procuratione primi: vt.ff.de prena.l. prevari cationis. ꝛ dicit. ff. l. ꝓci. Accurſius.
c ¶ Si quid. i. Quis.
d ¶ Videat. vt si duo rei fiant adulterij. ꝛ aduersus mare pronunciatus fit: vt.ff.de adulte. domi ciaſſe. ff. fina.

NEc simili. ¶Casus. Nedū ꝛ eadē causa: ſz nec in simili res iter alios acta piudicare non debet. Viuia.
e ¶ Acta. vel per sniam. vt per totū hunc titulū: vt. ff. de sentē. l. nemo vel quocūq; modo: vt. ff. res inter alios acta. l. j.

¶Cōminatiōes vel epistolas: ꝓgrāmata ꝛc.

¶ Qualiter alijs sniа nō nocеat dicit. Hūc qñ nō nocet etiā ei ꝑ quē est ꝓlata: q: est cōminatio. vt j. c. l. j. z. l. interlocutio vl epla. z. j. c. l. ij. vel ꝓgrāma. de quo habes. j. l. ꝓgrāma. vel subscriptio. vt. j. c. l. ea. z. l. undeꝛ. z ꝟ ideo: q: causa cognita ꝛ ꝑsentibus partibus cōgruo loco ꝛ tpe magno cōſtictu ꝛ in ſcriptis eſt ferēda: ꝛ nō paucis lr̄is: vt. ff. de ſen. l. cū ſentētiā. ꝛ de ſen. eq periculo reci. l. ij. z quō ꝛ qñ iudeq. ea que. z. j. eo. l. fina.

Cōtinuatio.

NEc vim. ¶Casus. Debes mihi decē: iudeꝛ dixit tibi ſic. niſi infra meſem de bitus ſoluer is preſtabis vſuras cēteſimas: an ob banc cōminationem ad vſuras cēteſimas tenearis: querit? Dicit ꝙ nō: q: talis cōminatio vim ſtipulatiōis nō obtinet nedū ſententie. Tiuia.
f ¶ Stipulationis. nedū ſnie: vt ꝛ. ff. de vſur. l. j. ſ. nec. Sz fallit hoc illis ca ſib⁹ vbi pōt ſummatim cognoſci quos nota. ff. de iudi. l. iudices.

Lex. l. eaq. ꝓcur. cū hac l. c. audita. g cū gl. ſuper ꝟb. itelleri mus. circa fin. extra de reſti. ſpo.

¶ Exoluiſſent. i vſuris tamē cōminatio opatur vt debeanꝫ pupillis vſu re a tutoꝛib⁹: vt. ff. de admi. tu. l. tutoꝛ q repto. ſi deponi. Itē ꝛ alibi: vt ff. de of. preſe. vr. l. j. ſ. cū patronus. ꝛ. ff. de iudi. l. in peremptoꝛio.
b ¶ Si iudicate. per epiſtolā. Nam ipſe legere etiā preſentib⁹ partibus debet. vt. ff. de ſen. eq pert. re. l. j. Accur.
c ¶ Eaq cognita. ¶Casus. Judeq tulit ſniam vt debuit: ſed poſtea ſubſcripſit per qō voluit reuocare ſententiam: an propter hoc reuocetur: queritur? Dicitur ꝙ non. Viuia.
i ¶ Ea que causa cognita. per diffinitiuam ſententiam.
k ¶ Subſcriptionib⁹. in eadē ſententia. vel alibi. ꝙ ſubſcriptiones fint cōtrarie ſentētie diffinitiue: ſecus in interlocutoria: vt bic. ꝛ. ff. de re

IUris manifeſtiſſimi eſt ꝛ in accuſationibus[a] his qui cōgreſſi in iudicio nō ſunt officere[b] non poſſe: ſi quid[c] forte preiudiciꝫ videatur[d] oblatum.

¶ Non exēplis ſed legib⁹ eſt iudicādū. hoc dicit Salice. Vel ſic. Sententia lata cum vno non preiudicat alteri: nec eidē in ſimili negocio. ꝛ ſic nō exēplis vel ſimi litudinibus iudicandum eſt: ſed legibus. hoc dicit ſm Jaco. butri.

Idē. aa. ꝛ. cc. Sothere. Lex. iiij.

NEc ſimili negocio res iter alios acta[e] abſenti preiudicare ſepe conſtituitur eſt.

¶Comminatiōes: epiſtolas: ꝓgrammata: ſubſcriptiōes: auctoritatem rei iudicate non habere. Titulus. lvij.

¶ Verba comminatoria obligationes non inducunt. hoc dicit ſm Bal. Vel ſic. Cōminatio penalis facta a iudice nō habet vim ſtipulationis interpoſite a parte nec rei iudicate. hoc dicit Salice. Vel ſic. Illa que requirūt cauſe cognitionē: quia afferūt preiudiciū ꝛ ſic ſunt expedienda p ſentētiā diffinitiuā ꝛ cauſa cognita: ſi fuerint expedita ſine cauſe cognitione nō faciūt preiudiciū etiam ei cōtra quem expedita ſunt: q: dicitur nō ſentētia ſed cōminatio: vel epiſtola: vel ſubſcriptio: vel. ꝓgrāma que nō tranſeunt in rem iudicatā etiam ſi non fuerit appellatum. hoc dicit totus titulus ſm Pau. de caſtro.

Impa. Ant. a. rogatiano. Lex. j.

NEc vim ſtipulatōis[f] obtinere poteſt cōminatio iudicis qui certas vſuras pſtitu ros eos dixit: q itra certū diē debitū nō exoluiſſent[g].

¶ Per epiſtolam non poteſt ferri ſententia etiam in fauoꝛē reipublice. hoc dicit Bal. ꝛ Salice.

Impera. Alexā. Oaxi. Lex. ij.

SI iudicate effectū non habet ꝙ per epiſtolas[h] rectoꝛ prouincie ſoluere vos pecuniam reipublice iuſſit.

¶ Sententia diffinitiua nō reuocatur iudicis ſubſcriptione. hoc dicit Baldus ꝛ Salicetus.

Idem. a. Zotico. Lex. iij.

QUā cauſa cognita[i] ſtatuuntur ſubſcriptionibus[k] reuocari non poſſe ſepe reſcriptuꝫ eſt.

¶ Verbū niſi indiſtincte ꝓlatum neceſſitatem nō importat etiam ſcripturꝫ in actis. hoc dicit Bal. vel ſic. Verba cōmi

iudic. l. qō iuſſit. ꝛ de arb. l. dié. ſ. j. ſed grāmaticam ꝛ verba mutare tenore ſentētie pſenerante bene poteſt: vt. ff. de re iudi. l. actoꝛ. Sz an interpretari verbū dubium ſententie poteſt idem iudeꝛ? Reſpon. ꝙ
ſic ſm. M. vt. ff. de ap. ab eqecutoꝛe. in prin.

Interlocutio. ¶ Casus. Precepit iudeꝛ alicui ſoluere pecuniā ꝛ ſi nō infra certū tēpus ſolueret ꝙ daret duplū: an tale preceptū habeat vim rei iudicate: querit? Dicitur ꝙ non.
l ¶ Voluntas. Cōdēnat aligs in pecūia: ꝟ ſummam vel cui? monete ſit non interpretatus eſt.
m ¶ Uolūtas. potius ſic ꝛ. ff. de ſententijs. l. eq ſti pulatione. ꝛ. ff. de. l. j. Acc.

IUdeꝛ. ¶Cas⁹. Si iudeꝛ delegat⁹ ad cauſam: eam examinare nec audire voluerit: ſed dié partib⁹ quo iuri ſe ꝑ ſentēt aſſignauit: ꝛ libellum alteri parti miſit et ei ſubſcripſit ſignificans q aduerſariꝰ i poſſeſ. rei petite mitteret an bmōi ſcriptura vim rei iudicate habet: queritur? Dicitur ꝙ nō. Viuia.
n ¶ Locuꝫ dederat. id eſt ſucceſſerat. al's. i. ceſſauerat. Accur. ſic enim dicimus in vulgari. vel verius: id eſt ſtatuerat.
o ¶ Debuit. vt. j. ſi p vim vel alio modo. l. fi.
p ¶ Datam. an dié forte quo debebat cōnenire.
q ¶ Nō ambigitur. vt. ff. de regu. iur. l. oīa q. Sed videtur cōtra. ff. de acq. poſ. iuſte. Sed illud itel lige ſi rite data eſt: et ſi nō iuſte: q: bene fuit ſeruatus ordo iudiciorū.

QUod magno. ¶Casus. Pone ꝙ iudeꝛ ꝓpoſuit ſcripturā q ꝛtinebaꝫ ꝙ q ita faceret ita puniret: nūqd vis rei iudi. obtinet. dicit ꝙ nō. ꝛ boc in ꝓma. Judeꝛ eſt ſi alicui minaꝫ fuerit niſi ſolueret: q: talis eſt com minatio. Viuia.
r ¶ Programa. cū idē in diuerſis tradit libellus: ꝛ tūc dictus eſt ꝓgrāma: quaſi ꝓcedens grāma. i. lra q ꝑ diuerſa dirigit loca ꝓcepto iudicis. ſm Azo. ſic enim plerunq; in cor. aut. ponitur. Vel dic ſm Jo. vt differat ab epiſtola cū de ea bic in. l. ij. dicatur ꝙ ꝓgrāma fit ſcriptura publice ꝓpoſita in albo. Accur.

Programa qd eſt.

QUod magno. ¶ Casus. Judeq delegat⁹ ad cām ſepi? dz interrogare: an ita fit ſic dicit actoꝛ: ꝛ an velint ptes plura dicere: ꝛ allegationes examinare. Leterū ſi boc nō obſeruauerit: ſed lras miſerit in qbus cōdēnet vel abſoluat nō ſpentib⁹ tale reſcriptū nō obtinet vim rei iudi. Viuia.
s ¶ Quod magno cōſtictu. i. prebabita partium eqaminatione. nam cauſe ꝛc. vt. j. ſi per vim vel alio modo. l. ſi.
t ¶ Sententia. ſ. diffinitiua.
v ¶ Temere. i. nō cā cognita: nec ptib⁹ p̄ntib⁹. vt dicimus in rubrica.

¶Si ex falſis ꝛc. ¶ Deficit ſententia ꝓpter omiſſam ſolennitatē: vt ff. ſed ꝛ propter adiunctam falſitatem: vt bic.

Si tabulas.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

¶ Si tabulas. ¶ Casus. ¶ Nota cōtra hērēs falsi inter me et titium de hereditate seiana in qua dicit se hērēdē instituere: et ad hoc adiudicat: volo postea arguere de falso an possim: quitur: Dicitur q̄ non: nec obstabit exceptio rei iudicati. Viuianus.

a ¶ Sententia. qua pronunciauit heredes ex eo testamento esse pferēdū.

b ¶ Vtis. ciuiliter vel criminaliter. vt. j. de falsis. Loamus.

c ¶ Prescriptione. cōtra .d. de fide instrumē. l. vlt. non est cōtra: q: de falso hic non fuit questitū: sed ibi fuit.

d ¶ Rei iudicate. vt. ff. ō excep. l. qui agnitus. et .ff. de transac. l. si ex falsis.

e ¶ Ducitum est. secus si fuisset in primo iudicio q̄stū ꝫ nō pnciatū. * vt. ff. de fide instru. l. si. q̄ est cōtra. arg. ff. de excep. rei iudi. duob⁹. Itē ifti. qui ma. non pol. ſ. semel contra. Sol. ibi dicit fal sa. i. nō iusta: et est simile ad principiū glo. q̄ sufficiat in iudicio hereditatis q̄ri de libertate ꝫ non pronunciet: vt. ff. de ordi. iudi. l. j. Item.

* Concor. cū hac glo. si. sup. v. do post sniam. in. c. licet. circa pn. extra de proba.

Et qui nō pouocauerūt. ¶ Casus. Petebas a me. p. et ad pbationē intētiōis tue induxisti falsum instrm: iudex illud secut⁹ me cō dēnauit: si postea velim arguere instrumentū de falso: an possim: q̄ritur: dicitur q̄ sic: pbata falsitate et itegro causa vēt tilabitur. Viuia.

f ¶ Et qui non pouocauerunt. Sed si pouocauerint an videanē cōsir mare: nō puto ſ̄z solo eo casu cōfirmatur quo fal sus procurato: egit. naz dominus appellādo ratum habere videt: vt. ff. de iudi. licet. t. .ff. rem ra. habe. cum minor. ſ. fi.

g ¶ Docuerint. id est probata falsitate.

b ¶ Audiunt. vt. ff. de re iudi. ſi ptor. ſ. marcellus. et .ſ. de fide instru. l. si vteris. Sed qualiter ſnia rescinditur probato falso? Respō. per integrum restitutionem. vt. ff. de re iudi. diuus. nisi in casu vbi ipso iure non valet fauore minoris. vt. ſ. si ex fal. alleg. l. j. et. ij. Accursius.

Additio. Hoc q̄ gl. ista dicit de restitutione: verum est q̄ sententia ppter falsa instra est lata cōtra pſentē: sed si esset lata ꝫ absentes esset ipso iure nulla: vt. l. si pretor. ſ. marcellus. ſ. de iudi. et ibi no. Et ista materiam plene examinat Bar. in. d. l. diuus. ff. de re iudi.

¶ Alsam. ¶ Casus. Petisti decē a me: produxisti testes: iudex dicta eorum secutus ſniam tulit: me condēnauit: an possim ea aliter probare contra testium de falso: queritur: Respon. q̄ sic. sed si nō probem eos falsum dixisse: et iudicē dictum eorum secutū me condēnasse non recedam a iudicato. Viuianus.

i ¶ Testationē. i. attestationē. ſ. scripturā in qua dicta testiuꝫ cōtinebant que falsa erant: vel quia falsum dixerunt: vel quia corruptus ta bellio aliter scripsit q̄ dixerint. Et nota q̄ dicit. ℞. q̄ non retractat sententia per falsas attestationes nisi pecunie corruptela interueneret. arg. ff. de re iudi. l. diuus. Ꝫ tu dic idē in testibus q̄ in instrumēt. vt. arg. ff. de re iudi. l. diuus. Ꝫ tu dic idē in testibus q̄ in instrumēt. arg. ff. de re iudi. l. diuus. Ꝫ tu dic idē in testibus q̄ in instrumēt. tis vt sine interueniat pecunia: sine nō retractetur sentēcia si falso est pnciata. Est enim eadē vis instrumentorum et testiū. vt. ſ. de fide instrumē. l. in cognitionibus. et testes instrumēta dicunt. vt. ff. de fide instrumē. l. j. Item bec rubrica est generalis in testimoniis et instrumētis. et in predicta. l. diuus. subaudi magime.

Snia falso pniata semper re tractari potest.

k ¶ Fidē. i. testis vel testium. Hā testes ipsi instrumenta dicuntur: vt dicit. Sed dic q̄ mutat casus. Et nota oportere pbari duos: testes falsos: et q̄ iudex ex eo iudicauit: inde est q̄ si plura erāt instrumēta: vel plures testes: et ex eo iudicauit: inde est q̄ si plura erāt instrumēta: vel plures testes: vel instrumēta et testes: ſ̄z q̄dā ex bis sint falsa: si tā alia vā sufficiāt. vt ex bis possit dari snia nō retractabit: vt h. et patet p oēs leges q̄ est. ff. de fi. instru. l. fi. in fi. sed ibi soluit super. l. j. huius tituli.

¶ Iudicati. ¶ Casus. Petis a me. q. fallī instrumēti auctoritate sue cubui: si postea velim arguere instrm de falso: an possim: q̄rit: Respon. si nec mandabitur sentētia executiōi si nōdū soluī quod iudicatum est: et si pbem q̄ soluī repetā. Viuia.

l ¶ Repetiero. Impetrata in integrū restitutiō ne nisi in casu. vt. digi. ff. eodem. l. ij. et ad hoc. ſ. de fal. l. fatis.

¶ De cōfessis. ¶ Dixit de vere cōdēnatis: sequitur de quasi pdēnatis. i. confessis. et differt hic titulus ab illo de iterroga. act. q̄ hic post litē cōtestatā: ille ante litē cōtestatam locū habet. Accur.

Cōtinuatio.

Onfessus. Petij a te. tu interrogat⁹ an debeares cōfessus es: an decetero sit litigandꝰ. dicit q̄ non. Viuianus.

Text⁹. l. fu spēdi. sic dicit papa in c. veniens. de test. q̄ si dicat snia lata ꝫ iustitiā et .ꝫ bare q̄o velit suspēdi. et executio sentētie sicut fieri casu hui⁹. l.

m ¶ Confessus in iure. li te cōtestata. et in locovbi redditur ius et apud pre fidem.

n ¶ Pro iudicatis. sub. q̄tū ad hoc vt amplius cōtra ipsos nō q̄ratur.

o ¶ Placet. vt. ſ. de re pe. bere. l. sicut. et de fide instrumen. si aduersari⁹. et. ff. eo. l. j.

Cōfessus habet pro quicto an fit vel in distincte.

p ¶ Soluere. sc̄z accepta puta mutuo. Et q̄ bec regula: cōfessos et. multas ꝫ oppositiōes. ideo dicit Jo. fic ea formāda. Cōfessos in iure extra sertū qd: q̄ ius et natura non respuit: vel factū cuius noīe cū alio possit ee actio i cā pecuniaria pro iudicato habeē. In iure ō dicit: q̄ extra ius nō valet: vt. ff. de interro. acti. l. j. in fi. et. l. fi. et. ſ. de iur. et fac. igno. l. cū falsa. nisi fiat ad liberādū: vt in aut. ō testib⁹. ſ. et licet. coll. vij. et. ff. de pac. l. tale. in prin. vel nisi fiat ad obligādū cū causa: quo casu distinguit cā mutui et dotis ab alijs: vt digi. ſ. de non nu. pe. l. generaliter. Sed Ja. antiquus dicit valere cē extra ius et etiā fine cā ad obligandū: et ita intelligebat. ſ. de iur. et fac. igno. l. cū falsa. sed aliter ibi eppo nim⁹. Itē pro se inducebat quādaꝫ falsam aut. quā dic habebat q̄ sic dicit: si debito: fuerit pfessus de debito vel de alijs reb⁹ cōtā vicinis et amicis ac si cōtā iudice cōfessus fuisset. p eo babet: si dicebat extra: bi de cō. de testib⁹. ſ. et licet. coll. vij. Sz vt digi ad liberādū: ibi dicit ad nō obligandū. Itē pro eo. ff. de infamibus. quoniā. sed ibi in iure transegit. Et intellige in iure vbicūq; fit iudex: vt. ff. de interro. act. l. voluit. ſ. q̄ō ait, pretor. Vel aliter vt ibi notaui. Itē cōtra se dicit: q̄ p se nō babeē ei fides: vt. ff. de interroga. act. de etate. ſ. j. et. ſ. de pba. exēplo. et in aut. de inreciurā. a mo. ſ. j. col. j. Certuꝫ ideo dicit: q̄ si in certū cogēdus est certificare. vt. ff. eo. certū. vt si cōfiteat here stichū vel pāphilium relictū cogit certificare qué. Itē q̄ ius et natura non vult respuit: q̄ et si cōfiteris filiū eum qui maior est ꝫ tu: vel boiem liberū tuum seruū: vel feminā habere liberos in potestate nō valet: vt. ff. de interroga. act. l. confessionibus. et. l. fi. ibi. Item q̄ subijcit vel factum cuius ꝛc. q̄ si cōfiteat a se seruū occisum q̄ nec vulneratus est: nō tenetur: vt. ff. ad. l. aql. Inde neratius. ℞. fi. ꝛ. l. seq. ꝛ. ff. eo. qui sticbum. Itē in cā pecuniaria: q̄ in criminali non stat ſtatim confessioni. Item Itē in cā pecuniaria: q̄ in criminali non stat ſtatim confessioni. Item q̄ volenos perire pōt defendi: nec babēde sunt cōfessiones reoꝝ. p eꝝ: mo volens perire pōt defendi: nec babēde sunt cōfessiones reoꝝ. p eꝝ: ploratis facinorib⁹. vt. ff. de ap. nō tñ. ꝛ de questio. l. j. ꝛ. diuus. cōdē: ploratis facinorib⁹. vt. ff. de ap. nō tñ. ꝛ de questio. l. j. ꝛ. diuus. cōdē: natur ergo reus ſ̄ pleuerat in ꝑfessione. vt in eo. ti. de questionib⁹. natur ergo reus ſ̄ pleuerat in ꝑfessione. vt in eo. ti. de questionib⁹. l. natur ergo reus ſ̄ pleuerat in ꝑfessione. vt in eo. ti. de questionib⁹. l. dō ſm quoſdā. ſed ſtatim tēpora quatuor: mēſium currunt confitenti ſm quoſdā. ſed ſtatim tēpora quatuor: mēſium currunt confitenti ſm quoſdā. ſed ſtatim tēpora quatuor: mēſium currunt confitenti dō

ff.de iudi.de q re.t.ff.co.l.iulian⁹.Et qđ ōr nulle sunt partes.ſ.in co gnoſcēdo:ſed in pnūciando ſic.t.o.l.certū.ſ.fi.ante litē cōteſtatā lo quit.De criminali aūt ſtat p dānak poſt ꝛfeſſionem.vt.ff.de cuſto. reo.ſi ꝛfeſſus.t.j.ō penis.ſi cū res.Et ſi ḡras qd pdeſt dānari ꝛfitēte poſt ꝛfeſſionē cū ex ꝛfeſſione datur in factū: Reſpō.poſito boc nihil obſtat t alia dari ex ſententia ſicut ex iuramēto datur.t tū ſeqtur ſententia:v.ſ.de iureiu.l.acto ri delato.t B ſi iis fuerit cōteſtata: alſ ſufficit in ꝛfeſſis dari quoddā pce ptū in certū die:vt.ff.de iud.ſi obſtorī.Itē eſt ne ceſſe q ſit maiōr.ętv.an nog:q ꝛfeſſio ipuberis nō valet:adulti ſi valeat reſtituit:vt.ff.c.certū.ſ. fi.tutoris tñ vel curato ris:vel pcuratoris ꝛfeſ ſio non valet.vt.o.l.certum.ſ.ſed an t ipſos.qō qđ intelligūt ſi.pbet a ōño Sīus:t ſic eſt ꝛſue tudo:vt nō valet ſi petet minor reſtitui:vel nō va let ſi fuerit abſens:ſecus ſi minor fuerit piis. Itē eſt neceſſe q ſpōte ꝛfitea tur:alſ nō valet.vt digi p.l.ff.de ęſti.l.j.ſ.ſinuſ. t.ſ.ſi qs vltro. Item eſt neceſſe q fuerit licis:qa errans in facto nō fatef. vt.ff.c.nō fatef.cui'.pba tionē pōt inducere ręſp ad ſniam: vt.ſ.de iur.et fac.ignō.l.erro.r. Itē q pſente aduerſario. vt.ff. eo.certū.ſ.ſi qs.t ō lter roga.act.l.fi. Itē q non ſit res fauoꝛabilis q per ꝛfeſſionē remouet vt ma trimoniū idē dici pōt ō libertate ſi qs ſe fuū ꝛfi teaf.vt.ſ.ō li.cau.l.lter rogatā.t.l. parētes. t.l. liberos.j.t.ij.Sz ſi in figura iudicij cōſteretur bene valeret:vt in eo.ti. l.pe.Itē q nō ſit i frau dem fiſci de creditoꝛus:vt ff.que in frau.credi.l.ij. Unde vſus. nDatio:ſpō te:ſcis cōtra ſe vbi ius ſit.t boſtis. Nec natura reit:fauoꝛ aut ius ſue lis ve repugnet. Illō nota q cōfeſſio valet ſine interrogatione:vt.ff.de interrog.actio.l.ſi fine. Itē quo iure compellam aduerſarium meū ad huiuſmodi reſpon ſiones:Reſpon.per officium iudicis.per hunc titu.t per aut.de his qui ingre.ad appella.ſ.ſi.colla.v.Itez queritur quare ille qui que rit ſemper predicit quid tpe credit:Reſpon.ne videatur calumnioſe petere per eandem aut.

Versus notabiles.

Lōtinuatio.

Res inter alios ac.¶ Hic titulus loquit de iudicatis t actis extra iudicium.ſed.ſ.quibus res iudicata non nocet loquitur de iudicatis tantum que ibi dicuntur t bic potes repetere.

a Nter.¶Caſus. Res iter alios ꝛc.Si ergo coheres me cō tendentus a creditoꝛe bēditario ſuccubuerit vel ſoluere ceperit:an ꝑiudicet mihi:querit:Reſp.q non.Tiuia.

b Conſtitutū eſt.vt t.ſ.loca.l.circa.t.ſ.de eęcep.l.ij.t.ff. de iudi.l.ſi petitor.t.ff.de eęcep.modeſtin⁹.t.ff.de iureiur.l.quia.t.ff. qui po.in pig.l.claudius.Sed fallit vt diximus.ſ.quibus res iudicata non nocet.l.ij.Item fallit etiam in actis extra ius:nā quādoq nocent.vt.ſ.de quadri.preſcrip.l.bene a zeno.t de cōium rerū ali.l. ij.Itē quādoq prōſunt acta inter alios alijs.vt.ſ.de diuer.reſcrip. ſi libellū.t.ſ. de tempo.in integ.reſti.l.petende.t.ff.qđadmodū ſeruj.amit.ſi cōmunem.j.ſi.t.ff.de iureiur.ſi duo.in prin.t.ſ.ſi quis iu rauerit.t.ſ.marcellus.t.ſ.ad eghi.ſi res.

Nter.¶Caſus. Auia mea dedit mihi mācipiū de quo paſſa cō trouerſiā cū titio:trāſegit cum ea titius:an ea ꝑiudicare mihi poterit:q̄ritur:Dicit q non. Idē eſt ſi habeā tecū rem cōem : t eam me abſente diuiſeris:quia nō ꝑeiudicabit mihi diuiſio:ſi tamē ſuc ceſſi matri mee cū fratre meo:frater meus cum debitoꝛibus heredi tarijs fecit pactū de non petendo me irrequiſito:an obligatio ꝓ pte mea ſit extincta:queritur:Dicitur q non.Tiuianus.

c Fecerint.quaſi eſſet cōe cum alio cū totus fuerat auie:t fuit facta animo tranſigendi cum aduerſarius totum ſibi aſſereret.

c Poterit.vt.ſ. famil. herciſcū.l. coheredib⁹.t de re.cre.nec filiꝰ. t.ff.de iudi.ſi petitor. t de re iudi.de vnoquoq.

d Si cuz fratre. queſtam.eg.l.duodecim tabularum.

e Nō potuit.vt.j.de excep.l.ij.

De relationibus.

¶Quia iudex q̄ñ dubitat refert conſilij cauſa: ideo de hoc dicit. Lōtinuatio.

Si quis iudicū. ¶Caſus. Judex q cognouit de aliqua cauſa dubitabat q̄liter debuit de iure ferre ſniam:an poſſit referre qōne ad principē vt eaz determinet:querit:Reſi. q ꝑōt anteq̄ ferat ſentētiam:q:ſi tā tulit appellari poterit:nec pōt litigatoꝛ terrere dicēdo q cām retulit ad principē: iudex adit cum refert oz ꝓius cām examinare t exēplū ꝛſultationis ſiue relatiōis oz dare ꝓtib⁹: t ſi litigātes viderint q illa relatio nō ſit bñ fetā qz iudex nō poſuit plene oſa in epiſtola quam mittit ad ꝓncipez poterunt appellare.Tiuia.

Ter.ibi.ſi co. concor. gl. ſup .9b. vtile.in.c.ſi olī.ij.de of fi.deleg.

f Pronunciet.boc falſlit in caſu vbi ꝓmo fer tur ſententia:ſic deinde ꝓncipi ſcribit vt eſtimet an ſentētia ſit ſequēda: puta ſi preſes ꝓuincie deportauerit aliquez in inſulā:vt.ff.de iter.t rel. inter penas.t de iniuſto rup.teſta. ſi qs filio. ſ.quid tamen.t de lega. iij.l.j.ſ.bi quibus.

Ter. ibi.di latiõe.facit.c.bõe mẽorie.ij.cū gl. ſup .9b.illud erat.i me. extra de poſtu.ꝓtela.

Relatio an permittatur.

g Veſtandum.i.dubitandum.

b Conſulat.immo videt vetari relatio.vt.ſ.de peda.iudi.l.placet. ij.ſed ibi in delegato dicit. Itē ibi referebat ad iudicādū.Aut ergo fit relatio ꝓpter factū t fieri non debet.vt.ff.de iudi.l.eum qđ.ſ. iudicibus.aut de iure t fieri pōt:vt bic.t in aut.de iudi.ſ.fin.col.vi. aut vt odium euitet qō non permittitur.vt in aut.vt iudi.nō eppec. ſacras inſ.ſ.j.col.ij.qđ quidā habent bic nouo iure ꝛc. Sed ꝓpter defectum iuriſdictionis refert quandoq; ad iudicādum.vt.j.de fal.l.vbi.t.ff.de offi.procon.ſolent.t.l.ſi quid.

i Sententiā.poſt relationem ante habitum reſcriptum.

k Terreat litigātes.q: fcā relatione dedit ſniam:t terrebat litigā tem ne appellaret:ſed eppectare reſcriptū.Tel dic q poſt ſniam re ferre volebat:t ſm primā babeas ꝑmiſſa:ſm aliam ꝓmiſſa.

l Agitabit.Fingit enim recepta cū non ſtat per appellantē quomi nus cōferat:vt.j.de bis qui per metuz iudi.ap.non. per totum.t ad boc.j.ti.j.nouij.t.l.ę illo.t.l.iubemus.t.ſ.de offi.vica.l.ſi.

m Diffitat.pro ſentētiando a ſe:nifi eſſet cōmiſſa ſola audientia.

n Inſtructione.i.clarificatione in factum.

o Conſultationis.i.relationis.

p Exemplū.i.tranſcriptum.egemplificat enim que ſcripta ſunt de partium confeſſionibus:ſiue de dictis teſtium.

q Si cui.ſub.litigantium.

r Refutatoꝛias preces.i.appellationē.Appellatur ergo a cōſulta tione ſemiplena anteq̄ mittatur nō poſtea:ſed a ſnia qđ fert iudex ſic.vt.ff.

Appellari an poſſit a ſſultatiõe.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

sic.vt.ff.qñ ap.sit.l.j.ſ.rñ.⁊.l.ſi. Aliꝫ dicũt q nõ appellat:ſz dicit qualiter nõ bñ ſtat relatio:qõ ſi nõ dixerit cõſentire videt.p.d.ll.qñ appellandũ ſit:nõ aũt appellat:vt.ff.de appel.l.j.ſ.ſi. Sed ibi ſtelli Uper. ¶Caſus. Pronunciales cõmiſerũt delictũ:iudex cognouit de delicto:ſz dubitat ferre ſniam: põt referre ad principẽ:debet tamẽ dare partibus exemplũ relationis vt cã appro deat vel reprobent.

a ¶Nũq̃.i caſu remittit ad pncipes:vt in aut.vt iudi.ſine quoquo ſuf.ſ. iterdicim⁹. i ſi.ti.coll.ij.

b ¶Ediderint.ſcilꝫ partibus.

c ¶Repellũtur.ſ.partes quia fuit ſtatuta dies ad allegãdum ⁊ nihil dixerunt. Vel dixerũt q̃ nõ luerunt. Vel dic repellũtur.ſ.relationes.

d ¶Probantur.relationes:quia viſis eis ambe partes cõſenſerũt q̃ ſb fuit:⁊ hoc quãdo iudex dubitat. Si vero fingat punitur ſi referat . vt.ſ. de offi.prefec.pto.orientis.l.antepenul.

Sj quãdo. ¶Caſus. Dñs iudex vult referre ad pncipes ꝺ debet pꝰ̃ examinare cauſam: ⁊ oia cauſe acta ꝺ bene cõprehẽdere ⁊ in ſcriptura ram redigere:⁊ eã pncipi mittere: ita q̃ non ſit neceſſariũ vt acta recitẽtur:idẽ ſcripture in qb̃ ꝯtinentur que acta ſunt in cauſa. Aiuianus.

e ¶Aut.pro id eſt.

f ¶Judicia.i.conſilia.

g ¶Que ita.ſcz plene.vt dixi.ſ.ti.j.ne cauſas.

b ¶Propemodũ.i. fere. q.ꝺ.nõ eſt neceſſe vt per ſe ſcribaf eꝛ̃plũ actorũ: ⁊ p ſe ꝛſultatio:ſed totũ ſimul ⁊ntineat:⁊ qõ ſibi cit actis ꝛc.ſcz originalibus.⁊ facit ad hoc.ſ.de pci.impe.offe.l.ſi.qõ vltimum dicit.Ꝺ.eꝛ volũta te fieri: quod nõ placet.

i ¶Recenſione. ſcilicet ſeparata.

De appellationibus ⁊ conſultationibus.

¶Quia ſententia lata fiunt appellationes ⁊ cõſultationes: ideo de bis ſubiungit poſt ſententias.

Cõtinuatio.

PRius. ¶Caſus. Cõueniebas me vti poſſi.ne ego ingetarẽ te:ego volo te conuenire interditcto vnde vi: quia dico te eppulliſſe me de poſſeſſione:iudex cũ debuit pꝛimo te audiuiſſe ⁊ cognouiſſe de interditcto vti poſſidetis: cognouit pꝛius de violentia:⁊ ideo appellatum fuit : an rite ſit appellatio interpoſita:queritur:Dicitur q̃ ſic:ſed dic caſum vt nota.in glo.⁊ melius quatuoꝛ modis. Aiuianus.

Caſus ꝓ nit.

k ¶Pꝛius. Pone caſus q̃ duo ſe poſſidere cõtendant:nec ꝛſtabat qs poſſideret:pꝛimo de poſſeſſione quis poſſideat:poſtea de ingetatiõe ſiue violentia cõmiſſa ẽt inquirendo ⁊ quis ⁊ ad q̃ venerit poſſidẽtem cognoſcit. Sed buic.l.eſt cõtra.ſ.ad.l.iul.de vi pub.l.ſi quis.ſed ibi cõſtabat qs poſſideret:bic nõ. Vel pone caſum ſcõ:cũ tractaref cauſa poſſeſſionis vn⁹ alteri itulit vim:nihilominus de poſſeſſione debuit eppedire:qõ ſi nõ fecit appellaf.Tu dic tertio ſm Jo.cũ tractaref cauſa poſſeſſionis ꝓpoſito interdicto vnde vi:vel ꝛdictione eꝛ lege:ſi qs in tantã.i.cũ tractaref cauſa ciuilis ꝓpoſuit:⁊ criminales accuſationẽ legis iulie de vi:⁊ iudex ſuper accuſatione pnunciauit: male fecit.vt.ff.vi bo.rap.l.ij.ſ.j.⁊.ff.de publi.iudi.l.iiij.⁊ iõ appellaf.Huic poſitioni videf cõtra.ff.de iudi.ſi de vi.⁊.ff.ad.l.iul.de vi. q cetu.ſ.j.ſz in vtraq̃ eoꝝ pone vis ꝓ poſſeſſiõe violẽta:⁊ poſſeſſio ſed aliud eſt ferri ſniam ℥ ordiné. Jtẽ ℥.ſ.ſi ſen.⁊ iterlo.oĩus iudi.l.platã. vt ibi.aliud qñ in diuerſis attẽdit ordo:vt bic. Jtẽ ſimil⁹ ſm hũc caſum nõ eſt ℥.ſ.qñ ciuilis actio cri.ſ.l.j. Quarti ponũt caſum cũ qdaz

Snia lata ℥ ordinez iudicioꝝ an valeat.

persona marci piſci idus ianuarij:põponio auito ⁊ ſuis. Lex.j.

PRius k de poſſeſſione pronunciare ⁊ ita crimen violẽtie l exꝯcutere pꝛeſes,puincie debuit:qõ cuꝫ nõ fecerit iuſte ab eo,puocatuꝫ m eſt.

¶Duas habet lecturas. Pꝛima eſt q̃ loquitur in delegato principis:⁊ ſic in ſententia lata eꝛ delegatione. Secũda in lata eꝛ conſultatione:ſm pꝛimaꝫ hoc dicit. Al delegato principis appellatur nõ obſtante q̃ illuꝫ auctoritate fungatur. Vel ſic ſm ſecundam lecturam a ſentẽtia lata ſm reſponſionẽ pꝛincipis factã relationi ſeu conſultationi iudicãtis poteſt appellari.hoc dicit Salice.

Jmperator Alexander.a. Plariano. Lex.ij.

NOuum quod poſtulas nõ eſt:q̃ et ſi reſcripti mei auctoꝛitas interceſſerit o pꝛouocãdi tñ facultas tibi non denegetur.

¶In pꝛeiudicium appellatiõis interponende vel etiã interpoſite:etiã ſi fit ſit reiecta nihil debet innouari hoc dicit Bal. ⁊ Sali. Vel ſic. Appellatione interpoſita iudicis officium cõquieſcit.hoc dicit bar. Vel ſic.Appellatione reiecta vel etiã pendente nil debet innouari pꝛo ſentẽtia eꝛ cutiõis.hoc dicit. Vel ſic. Poſt appellationẽ interpoſitam nihil eſt innouandũ a iudice a quo:vel per partẽ quod ſit contra appellationem etiaꝫ ſi appellatio nõ fuerit a iudice a quo receptaꝫ:ſz oia debẽt remanere in eodem ſtatu in quo erant tẽpoze ſententie.ſm Pau.de caſt.

Jmpera.Goz.victori. Lex.iij.

APpellatiõe interpoſita licet a iudice p repudiata ſit: in pꝛeiudicium deliberationis q nihil r fieri debere:⁊ ideo ſtatu omnia eſſe quo tempoze pronunciationis fuerunt ſepiſſime conſtitutum s eſt.

¶Nominatus ad dignitatẽ per quam ſe putat aggrauari põt appellari:idẽs in quolibet publico officio auctoꝛitate ⁊ vti

Tex.l.pu ꝓcon.cũhac l.gl. ſup ℞. recuperanda. circa fi. in.c. paſtoralis. extra de cã poſ.ꝓpoſite.

l ¶Violẽtie.ſ.i poſſeſſione admiſſe inſtituta accuſatione legis iulie publice vel ꝓuate.cuius pena eſt inſti.de publi.iudi.ſ. itẽ lex iulia.de vi.

m ¶Pꝛouocatũ eſt.vt a ſnia ꝛtra equitatẽ data: que bodie ℥ ius eſt:iure iam ſup eo cõſtituto per l.iſtam ſm quoſdam.

n NOuũ. Pone ca ſuꝫ q̃ appellat a ſnia iudicis ꝺlegati a pn cipe:vt.ꝛ.j.l.eos.⁊ de reſcripto delegatiõis hic dicit:nõ aute ꝺz in reſcripto q̃ nõ poſſit appellari:qõ ſoluꝫ pꝛinceps põt dicere:q̃ tũc nõ appellatur:vt.ff.a q.ap.nõ licet l.j.ſ.ſi.Vel pone ſcõ q̃ iudex offẽdis literis conſultatiõis partibꝰ ſicut ꝺz.vt.ſ.ti.j.l.j.conſuluit pncipẽ:⁊ habuit rñſionẽ. appellabit nõ a literis ꝛſultatiõis quas iaz approbauerat:nec a reſcripto:qz ℥ pncipẽ nõ appellaf:ſed ℥ ſententiã iudicis. Vel ſi añ relatiõ nẽ declarat ſententiam qõ qñq̃ fit:vt.ff.quando appel.ſit.l.j.in pin. appellabit ab ipa inigtate iudicis quaſi mendacijs onerauerit eũ apud pncipẽ.⁊ babes bũc caſum

Caſus po nit.

Fructus qñq; depo nũtur appellatione pendente.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Appellatione pēdēte. vt. ff. e. l. impatores. ſ. fi. ꝛ. j. quoꝝ ap. nō re. ab executiōe. Itē q̄ teſtes iducit poſt apturā q̄s in ꝑma cā. ꝓducere nō poterat: vt. ſ. ti. j. p bāc. Itē q̄ nō totiēs appellare āmodo poterit q̄ totiēs poterat ꝑmov̄ nullo mō. vt. ſ. ne li. i vna eadēq̄ cā. l. i. Itē q̄ nūc nō poterit nona petere p. o. l. p bāc. q̄s in ꝑma poterat ſm q̄ſdā: vt ſi. de ac. ſ. fi min⁹. ſed ſ̄ eſt falſus: ꝛ illa in alio iudicio dicit: ſ̄ añ litē cōteſtatas tm̄ pūt addere: nō poſt: vt. ff. de iud. non pōt. Itē aliud in ſuppli catione: vt. ſ. de ꝑci. ipe. of. aut. que ſupplicatio.

S Ad ſcribatum. Caſus. Aliqs electus eſt vt fit ſcriba: non appellauit: neceſſe habet ſtare electiōi de ſe facte. Vlpianus.

a Scribatus. dignitas eſt ad q̄d fuit vocatus.

b Poſſat. ſ. decreto iudicis: ꝛ legitime: alſ nō eſt opus appellare: vt. ſ. eo. nominationes.

Tutela cōmun⁹ publicus ſ̄ privati vtilitate.

c Nō pūt. vt. ſ. eo. l. bi q. ſed aliud i eo munere qs publicū eſt auctoritate: ſ̄ vtilitate pūatū vt i tutela: q: dat⁹ nō appellat a datione: ſed a ſnia qua pnūciat ſuaꝫ cēſuatio nē non recipi. vt inſti. de ēcu. tu. ſ. qui autē ēcuſare. ꝛ. ff. qñ appel. ſit. l. j. ſ. ſi quis tutor.

O Reſes. Caſus. Qui appellat dz afferre appellationez in ſcriptis ꝛ petere apſos infra. xxx. dies. aliogn nō ſtabit eius appellatiōi. Si vō nō ſtetit p cū q appellabat quomin⁹ appellatiōis cām ꝓſequat ſ̄ p iudicē vl̄ fortuitū caſuꝫ: vt qi qui ferebat apſos deceſſit: nunquid ei ſuccurrit? Certe ſic. Liuia.

Apſi quo fiant.

d Apſos. i. ſi fas dimiſſorias. q̄ ſi dicit⁹ notū ſit vobis. R. appellaſſe a ſnia mea: tūdimitto eū a iudicio meo: ꝛ ad vſm diri go. vt. ff. ō libe. dimiſ. l. j.

e Preſcriptū eſt. xxx. dicrū. ſm. M. vt. ſ. eo. iudicib⁹. aliꝫ ſeꝝ menſiū. ar. ſ. eo. ſi appellationē. Vel dic q. xxx. dies ſtatuunt vt litigāti denſ apoſtoli: ſed ad reſpſentandū iudici q cognoſcat de appellatiōe: ipſe a quo appellat ſtatuat ſuo arbitrio: vt hic. ꝛ. ff. de iure delī. l. i. ſ. ſi.

f Cognouerit. qui ergo allegat caſuꝫ probare debet. vt ꝛ. ff. de edē. ſi quis. ſ. fina.

g Dedebitur. Sic nec mater perdit bereditatez filij ſi procurator quem miſerat ad tutorem petendum deceſſerit anteq̄ peteret: vt. ſ. eo. ſi. Caſus. Iudex in cā quā babebā cū titio abſoluit titiū: ſ̄ appellauit ad p̄ſidē an ꝑſes debeat remittere cām ad eu⁹ a q̄ appellatū eſt: q̄rit: Dicit q̄ nō. Et ſi aliqs noſtrū coraꝫ primo iudice nō plene pbauit: poterit poſtea ſupplere in cā appellatiōis: ꝛ teſtes ꝓducere: ꝛ eis ipēſas miniſtrare. Si vō ali⁹ fuit ꝑdēnat⁹ de crimīe capitali ꝛ appellat ꝛ dz dare fideiuſſorē ſi pōt: ſi nō pōt: mittet ī vincula ꝛ iudex a quo appellatū eſt dz dare exēplū ſnie ſue. Ho. q̄ appellāt debent fibi cauere: q: ſi calūnioſe appellent punient in qnḡinta libris auri: ꝛ appellari pōt infra duos dies cōputādo a tpe q̄ recitata fuit ſnia. Et poſtq̄ appellatū eſt iudex dz dare apſos. i. fas dimiſſorias iſti appellanti: ꝛ dz eū mittere ad iudicē appellatiōis: ꝛ appellās nō habet neceſſe dare de exercenda appellatione. Hodie habent decem dies appellare volentes. vt in aut. que ſequitur. Ulpianus.

h Iudicabunt. iudices appellationum.

i Deciſam. nā añ nō appellaſ. vt. ſ. quoꝝ ap. nō re. l. ante ſnic. Sed q̄d ſi oīs papa cū ante ſniam a quadā iterlocutoria fuiſſet appellatum a ſuo delegato cidē cōmiſit: Rñ. pōt: tū q: ex certa ſua ſcientia: tum q: hec lex dicit de appellatione q̄ ſit a diffinitiua ſententia.

k Sentētia. als punitur in. l. libris auri. vt. ſ. de epi. audien. l. ij.

l Suum. ſcilicet primum.

m Conueniat. vel delegare alij. Nec obſtat. ſ. de iudi. aut. ad hec. q: ibi particulariter volebat cōmittere.

n Salubritas legis. ſcz huius.

Idem. aa. ꝛ. cc. dicunt. Lex. vj.

EOs qui de appellationibus cognoſcēt ac iudicabūt ita iudiciū ſuū prebere ꝙueniet: vt ītelligāt q: cū appellatio poſt deciſam litē ſnia interpoſita fuerit: nō ex occaſione alij remittere ne gociū ad iudicē ſuū fas ſit: ſ̄ oēm cām ꝓpria ſnia determinare conueniat. Cuꝫ ſalubritas legis cōſtitute ad id ſpectare videat vt poſt ſniaz ab eo q̄ de appellatiōe cognoſcit: recurſus fieri nō poſſit ad iudicē a quo fuerit ꝓuocatū. Quapropter remittēdi litigatores ad ꝓincias remotā occaſionē atq̄s excluſam penitus ītelligant: cū ſup omni cauſa īterpoſitam ꝓuocationē vel iniuſtaz tm̄ liceat ꝓnunciare vel iuſtam.

Vic declarat quale ſit iudicis officiū in ꝓbationibus recipiendis: ꝛ in ſumptibus teſtibus faciendis. ꝛ. b. o. Non allegatum vel nō ꝓbatū in cauſa principali poteſt allegari ꝛ ꝓbari in cā appellationis: ꝛ ſi teſtes ꝓducātur eis impendia ſunt per ꝓducentem facienda. b. o. Sali.

Si quid autē in agendo negocio minus ſe allegaſſe litigator crediderit: q̄ in iudicio acto fuerit omiſſum: apud eu⁹ qui de appellatiōe cognoſcit ꝓſequatur: cū votū gerētib⁹ nobis aliud nihil in iudiciis q̄s iuſtitiā locū habere debere neceſſaria res forte tranſmiſſa nō excludenda videatur. Si quis autē poſt interpoſitam appellationem neceſſarias ſibi putauit eſſe perſonaz per q̄s apud iudicem qui ſuper appellatione cognoſcet veritatem poſſit

o Ad iudicē a quo. nota q̄ ſnia remitti nō debet ad iudicem a quo.

p Prouocatū. aliud ē de reſtitutiōe in integrū. vt. ff. de mino. l. in cauſe. ij. ſ. fi. ꝛ. l. prefecti. q̄ ſunt ꝛtra. * Itē b q̄ tenuit ſnia ꝓxima alſ redit ad eūdē iudicē: vt. ſ. q̄uo et q̄ iudex. ſi ꝓſes. ꝛ. ſ. de accu. l. iiij. q̄ ſunt ſ. Itē q̄d ſi ceperit eē ꝓmus in dej loco eius q̄ de appellatōe debet cognoſcere: Rñ. ꝛ tūc nō ipſe cognoſcat: ſed alij deleget ſicut ille qui ante fuerat adꝛocat⁹ eius cauſe: vt. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. pretor. ꝛ. ſ. de aſſeſ. l. ſi.

q Ad ꝓuincias. ſcz ad eundem iudicē ꝓrimum qui iudicauerat.

r Vel iniuſtaz. No. forma ſnie iudicis appellatiōis. Sed an hz neceſſe adderet: ideo abſoluo vel ꝺdēno: Quidā dicūt q̄ ſic. vt. ff. de bo. poſ. ſm tabu. l. q̄ q: liberis. ſ. teſtameto. ꝛ. ff. de pac. l. tale. ſ. q̄ ꝓuocauit. ꝛ. ſ. de ſen. ꝛ īterlocu. om. ind. l. preſes. Illos. ſ. p. l. iſtaz. ꝛ ff. ō admi. tu. l. chirographis. ſ. j. ꝛ ꝓo boc. ff. de ꝓcura. pōponius. ſ. fi ꝛ bis. ſ. ſultius tñ ſeceꝛit ſi oia ꝓnat: ꝛ neceſſe non habeat. Itē q̄ſd ſi tpa appellatōis cucurrerūt: nūnq̄ iudex appellationis ꝓnūciare dz? Rñ. nō. ſed pinde eſt ac ſi non fuiſſet appellātus: vt. ff. ſi cer. pe. l. ꝓoinde. ſ. j. ꝛ j. e. q̄ñ. ꝛ. l. ſi. ꝛ. in aut. ō bis q ingre. ad appel. in ꝓin. col. v. ꝛ. ff. de bis q no. infa. furti. ſ. j. ac. ‡ Itē q̄d ſi actor nō ꝓbauerat in ꝓma: ſed nunc ꝓbat: q̄d ꝓnūciabit male iudicatū: Rñ. bene: habito reſpectu ad litigantē q̄ amiſit q̄ vincere debuiſſet ſi ꝓbaſſet: ſed quo ad iudicē nō fuit male iudicatū. Itē q̄ ſi ꝓnūciat ſm ꝓmā ſniaz ex q̄ dabit actio in factū: Rñ. ex ꝓma cū ſcdo nō iudicet ſm quoſdā. Sz alij vt. ll. ō. diſtinguūt an tacite vl̄ exꝑſe ꝓma ſnia cōfirmet: vt ꝓmo caſu agat ex ꝓpria: ſcdo ex ſcōa. vt. ff. de ſecū. tab. l. q̄ ex liberis. ſ. teſtameto. ꝛ. ff. ō iniuſt. rup. teſt. poſtbumus. Et no. de hoc. ff. de bis qui no. infa. l. furti. ſ. j. ac.

s Negocio. apud ꝓiorem iudicem.

t Fuit omiſſum. Tam ſuper nouis articulis q̄ ſuper antiquis. ſm Joan. ꝛ Azo.

v Perſequat. etiā inducendo teſtes ſuper eodē vel cōngo caſu: ꝛ exceptio noua poterit opponi q̄ ad ꝓmū petitum pertineat: vt. ſ. pri. ſ. ꝛ. j. eo. in offerēdis. in fi. ꝛ tl. ꝓ banc. ꝛ ſic non ſunt ꝓ omnia in eodē ſtatu quo ad hoc. Nec puto boc correctū p aut. de teſtib⁹. ſ. q̄ñ. col. vij. cū alia ſit cā appellatiōis a ꝓma. vt. ſ. de ꝓcu. ita dem⁹. Alij dicunt mutatū: ſicq̄s nō poſſe introduci nouas allegatiōes in cā appellationis que p teſtes ꝓbent. Additio. Iſtud eſt bodie deciſum de iure canonico in cle. fi. extra de teſtibus. vbi videas.

x Votum. Conſtrue cum videatur nobis gerētibus votum ꝛc. res neceſſaria non excludenda.

y Juſtitia. ſic. ſ. de iudi. placuit. ſed forte ſecus in cauſa appellatiōis que apud imperatorē ventilatur. nam ibi videt q̄ nona allegatio non ꝓponatur. vt. ſ. de dila. cum a nobis. ſm Azo.

z Neceſſaria. boc eſt quod videtur nobis gerentibus votum.

a Res. id eſt ꝓbatio.

b Perſonas. ſcilicet teſtium.

Occultam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Occultam. boc facere potest: vt. ā. prozi. ſ.
b ¶ Sumptus. vt. ā. de teſtibus. l. qm. ⁊ arg. ff. ad trebel. ſed ſciendus. ⁊. ff. cōmodati. ſi vt certo. ſ. ſumptus.
c ¶ Appellauerint. quod poteſt fieri. vt. ff. eo. non tantum.
d ¶ Cuduinime. ſic quoq; etiā in criminali tm̄ poſt ſniaz appellat. vt. j. ā. de ſententijs. l. fina.
e ¶ Jnopia. q; eum dare non poteſt.
f ¶ Reis. Nota detineri reū maxime iaz dānatū ſi fidciuſſorē dare nō poteſt. vt. ff. de cuſto. re. l. ij. ⁊. j. eo. l. minime. in fi.
g ¶ Opiniones. i. ſniaz.
h ¶ Et exēpla. ⁊ p id eſt. nā exēpla tm̄ debet dare iudex nō autēticus. vt. j. eo. l. a pconſulibus. ⁊. l. quoniam. Alcior.
i ¶ Refutatorias. i. literas dimiſſorias. vt. j. e. quoniam. vel. i. libellos appellatorios. vt. j. eo. a pconſulibus.
k ¶ Scrinia. i. ſcrinios ſiue tabellióes eoz iudicū ad quos eſt appellatuz.
l ¶ Sentētia. ⁊ ſm ius q; ztra ius litigatoriū; quā doq; fertur ſententia.
m ¶ Pena. quinquagin ta librarum argēti. vt. j. quoz ap. non re. l. ab exe cutione. Itē amittit lite vt. j. eo. a pconſulib⁹. vel aliter illā exponēs. Alij dicūt q; pter penā predi ctam extra ordinem pu nitur per banc legem.
n ¶ Libellos. Sic ergo i ſcriptis eſt dandus libel lus appellatōis: niſi ad buc iudice ſedente. p tri bunali: ⁊ ad alia non di uertente appellet: q; tūc ſufficit viua voce dicere appello. vt. ff. eo. l. ij. ⁊. j. eo. litigatozib⁹. ⁊ debet in ꝑdicto libello eſſe q; appellet: ⁊ cōtra quē ⁊ a cuius ſnia. vt. ff. eo. l. j. in fi. ſed ⁊ ſi omittat contra quē nihilominus tenet. vt. ff. c. l. iij. in pzin.
o ¶ Appellatozios. ſi nō poterit propter publicā vtilitatem.
p ¶ Cōditione. i. vt penā ſuſtineat ſi calūnioſe ap pellauit. Et dic q; ꝓpria eſt cauſa que ad eius cō modū ⁊ dānū ptinet. vt ff. qñ ap. ſit. l. j. ſ. j. ꝓpria. vnde ⁊ procurator in re ſuā ſtra iudicū appellat: vt. ff. eo. q ſuſpectuz. ſ. is vo. bodie vo indiſtincte infra. ⁊. dies appellat: vt i aut. b poſita. bodie ⁊c. quam bic lege. Accur.
q ¶ Odie. ſumitur in aut. de appel. ⁊ intra que tempora appellare debet. ſ. j. colla. iiij. ⁊ babes. ij. q. vj. anteriozum.
r ¶ Decem dierum. aliquando plus. vt. j. ti. j. l. j.
s ¶ Aſnie. ⁊ ſi cōtra. vt olim in biduo. vt. ff. qñ ap. ſit. l. j. ſ. dies. vñ ab ſens dānatus nō ꝓ ztumacia verā a tpe ſciētie infra. ⁊. dies appellat vt. ā. qūo ⁊ qñ iudex. ab eo. ⁊ de libe. cau. l. iiij. ⁊ ſi non fuit defenſus als ſi ei⁹ procurator nō appellauit difficile eſt vt ipe audiat. vt. ff. qñ ap. ſit. l. j. ſ. ſi. audiē em̄ ſi ꝓcurator nō eſt ſoluēdo. vt. ā. de iudi. ꝓperā dū. ſ. ſi. Vel ſi neceſſaria ⁊ ꝓbabili cauſa fuerit abſens: vt no. ſ. de ꝓ cu. ga abſente. Et no. q; bis eſt in aut. de appella. eſt em̄ alia. coll. viij. vnde ſumitur qō babes. j. ti. j. aut. ſi tamen.

¶ Finit gloſa aut.

¶ Sequitur gloſa legis Codicis.
t ¶ Apoſtolos. i. literas dimiſſorias. que equaliter fiant digi. ſ. l. pzi.
v ¶ Oportet. als puniatur iudex. vt. j. eo. iudicibus. cum inſtantia tm̄
& ¶ Cuduinime hoc in ciuili. ſecus in criminali. vt. ā. ea. l. j. ſup bis. vel ibi cauet de non recedē do. Itē hoc bodie vide tur corrigi per aut. ā. de epiſc. ⁊ cler. aut. ſi nalitер. Vel illud i ꝓncipali hoc in cauſa appellationis. ⁊ facit. ad. l. iſtā. ff. de of fi. ꝓcon. nec quicq; ſ. aduocatos.
y ¶ J qui ad ciuilia munera. publica: auctozitate et vtilitate: vt ſequētia exēpla declarant.
z ¶ Vel. pro id eſt.
a ¶ Honozes. cū babent aliud officium.
b ¶ Deuocātur. decreto iudicis ſoleniter iterpo ſito. als cum non teneat noiatio nō eſt opus appellare: vt. j. e. l. noiationes. ⁊. ff. c. ſi. j. ſtat. arg. ā. de teſta. tute. l. j.
c ¶ Vacationē. i. ꝓiuilegium vacationis.
d ¶ Acceperint. ſ. ꝓsvel ꝑpter numerus liberoz vel annozū: vel als ꝓinceps indulſit vacationē vel leg: vnde videbat nō tenere noiatio. ſicq; non eſſet opus appellare. ſed tamen contra eſt: vt bic. ⁊. ff. de vaca. mu. l. j. ij. et iij. rñ. ⁊. j. eo. l. cues. ⁊ de decu. l. ij. lib. g.
e ¶ Non vtant. pñt ergo vti: ſed fallit in defenſore ciuitatis electo q nō ap pellat. vt i aut. de defen. ciui. ſ. iteriz. col. iij. Itē hoc in eo munere. qō eſt publicum auctozitate ⁊ vtilitate: ſec⁹ in tutela et cura qō eſt auctozitate tantum publicuz. a quo non appellat vt digi. ā. eo. ſi ad ſcribatum.
f ¶ Appellauerit. infra duos meſes. vt. j. ti. j. l. j.
g ¶ Oſtēde. Exē boc videſ q ei qui appellat icūbat onus. pbatiōis: ⁊j prius icubuerit alteri parti: vt bic. ⁊. ff. ſi pen. app. mozs inter. l. j. ſ. ſi vo iſſci. ⁊. ff. de mino. l. preſcripti. Itez q appellat dicit iniqua eſſe ſententia: ius ergo negat: ergo. pbare debet. vt. ff. de pba. l. ab ea par te. ſz Jo. ⁊ nos ztra. Di cim⁹ em̄ q; ille. pbat nūc qui ⁊ prius. vt. ā. c. l. ap pellatiōe. Itē ꝓ nobis i determinare. colla. v. vbi auct. de bis q ingre. ad appel. ſ. illud quoq; oſtēdit iuſte appellatū eoipſo q nō. pbatur. ſ. ſ. iniuſte appellatū. ſic ⁊. j. q mili. nō poſ. ſup ſeruis. lib. xij. ſic. ff. de iur. oo. l. ooté. j. Dō ergo bic dz oſtēde. Dic q; oſtēdit eoipſo q cōtrarium nō monſtratur.
Appellatio ſi iterponit cui incumbit onus ꝓbandi.
Appellan diuecēdū currit a tē pore ſnie ⁊ ſcientie.

Odie. ſumitur in aut. de appel. ⁊ intra que tempo. ſ. j. colla. iiij. conſti. ij.

¶ Hec aut. venit correctiue ad id quod dixi in. ſ. ſi aūt in iudicio de appellatione interpoñēda infra biduum vel triduum nā tempus illud corrigitur zvniformiter cuilibet decez dies dantur a tempore alle gati grauaminis. b. d. Salice.

Hodie aūt cuilibet tribuit ſpacium decem dierū a ſen tentie reuocatione numerandū.

¶ Finis aut. Seqt textus. l. c.

¶ Hec eſt ſexta pars in qua ponit ꝗle ſit iudicis officiū circa aplos. ⁊. b. d. Apli poſt interpoſita appellatione ſunt dandi etiā nō petēti. b. d. vſq; ad ſi. Bal. ⁊ Sali. Vel ſic. Judex dz dare aplos etiā nō pētē ti: ⁊ cautio de rato de exercenda appella tione non interponitur. boc dicit Bar.

¶ Apostolos aūt poſt interpo ſitam ꝓuocationē etiaz nō petēte appellatore ſine aliqua dilatione iudicez dare oportet. ¶ Cautiōe videlicet de exercēda ꝓuocatio ne in poſterū minime prebenda.

¶ Valet ſentētia lata cōtra ꝓiuilegia tum. Et ſi appellat tenetur de ꝓiuilegio ſuo docere. b. d. Bald. Vel ſic. Si ꝓiuilegiatus ad munera publica decreto preſi dis ſit elect⁹: debet ipſe appellare ⁊ de pri uilegio ſuo docere: ⁊ non appellans electionem confirmat. Sali.

Lex. vij. Idem. aa. Neoni.

Hj q ad ciuilia munera vel honores deuocātur: iz vacationez a principibus acceperint: ſi appel lationis auxilio non vtantur cōſenſu ſuo noiationem cōfirmant.

¶ Cū igit ad munus vocatus appellaueris: apud preſidē prouincie iuſte te appellaſſe oſtende.

¶ Si ꝟo ſtat appellationē non ꝓſecutaz elapſis tpib⁹ ꝓſequēdi ſnia mādat executiōi: niſi interim ſit trāſactū. Bal. Vel ſic. Si appellatio debito mō nō eſt ꝓſecuta: pendēte appellatione ſnia executioni mā dat. b. d. Bar. Vel ſic. Vbi appellatio per lapſum fataliū eſt deſerta ſnia dat executioni: niſi interim ſit trāſactū. b. d. Sali.

Idem. aa. et. cc. Opiniano.

Sj contra maio Lex. viij. rem vigintiqnq; annis ſen tentia ꝓlata: ꝓuocationis ſecu te tēpore ꝓinito causas non eſſe

ꝓditioē etiā tertia die. ꝓuocabit.

Mauten. de appel la. ⁊ intra que tempo. ſ. j. colla. iiij. conſti. ij.

¶ Hec aut. venit correctiue ad id quod dixi in. ſ. ſi aūt in iudicio de appellatione interpoñēda infra biduum vel triduum nā tempus illud corrigitur zvniformiter cuilibet decez dies dantur a tempore alle gati grauaminis. b. d. Salice.

Hodie aūt cuilibet tribuit ſpacium decem dierū a ſen tentie reuocatione numerandū.

¶ Finis aut. Seqt textus. l. c.

¶ Hec eſt ſexta pars in qua ponit ꝗle ſit iudicis officiū circa aplos. ⁊. b. d. Apli poſt interpoſita appellatione ſunt dandi etiā nō petēti. b. d. vſq; ad ſi. Bal. ⁊ Sali. Vel ſic. Judex dz dare aplos etiā nō pētē ti: ⁊ cautio de rato de exercenda appella tione non interponitur. boc dicit Bar.

¶ Apostolos aūt poſt interpo ſitam ꝓuocationē etiaz nō petēte appellatore ſine aliqua dilatione iudicez dare oportet. ¶ Cautiōe videlicet de exercēda ꝓuocatio ne in poſterū minime prebenda.

¶ Valet ſentētia lata cōtra ꝓiuilegia tum. Et ſi appellat tenetur de ꝓiuilegio ſuo docere. b. d. Bald. Vel ſic. Si ꝓiuilegiatus ad munera publica decreto preſi dis ſit elect⁹: debet ipſe appellare ⁊ de pri uilegio ſuo docere: ⁊ non appellans electionem confirmat. Sali.

Idem. aa. Neoni. Lex. vij.

Hj q ad ciuilia munera vel honores deuocātur: iz vacationez a principibus acceperint: ſi appellationis auxilio non vtantur cōſenſu ſuo noiationem cōfirmant.

¶ Cū igit ad munus vocatus appellaueris: apud preſidē prouincie iuſte te appellaſſe oſtende.

¶ Si ꝟo ſtat appellationē non ꝓſecutaz elapſis tpib⁹ ꝓſequēdi ſnia mādat executiōi: niſi interim ſit trāſactū. Bal. Vel ſic. Si appellatio debito mō nō eſt ꝓſecuta: pendēte appellatione ſnia executioni mā dat. b. d. Bar. Vel ſic. Vbi appellatio per lapſum fataliū eſt deſerta ſnia dat executioni: niſi interim ſit trāſactū. b. d. Sali.

Idem. aa. et. cc. Opiniano.

Sj contra maio Lex. viij. rem vigintiqnq; annis ſen tentia ꝓlata: ꝓuocationis ſecu te tēpore ꝓinito causas non eſſe

a ¶ Representatas apud iudicē appellationis.
b Finitū.ergo si esset trāsactione finitū non mandaret executioni:z sic est .S.ff.de pac.l.tale.§.q puocauit. Sed ibi habet p̄o nō trāsacto ex forma pacti in transactione apposīti. Ité no.q valet trāsactio.vt .ff.de trāsac.z post rem.z.ff.de cōdi.inde.eleganter.§.si quis.

c Iudicatas. i. primas sententiam.
d Curabit.vt.j.eo. qm̄ nōnulli.in fi.Accur.

Ominus litis.

e ¶ Casus. Constitut pcuratorē ad agēdū egit z succubuit:z appellauit:an cām appellationis p̄o me absente,pcuratorē exercere potero: ḡrit̄ voicitur q̄ sic.

¶ Interposuit.q̄ō facere potuit z debuit:vt.S. de procura.inuitus.z.j. quorum appel.non re.l. nulli etiā per aliū. vt.ff. eo.ab executore.§.fi.

f ¶ Pōt. vt.ff.de pcura. paulus.z.ff.an per aliū z cau.appel.l.fi.

Iactor. ¶ Casus. Curator adulti oz dimauit procuratorē ad agēdū cām adulti: egit: succubuit:tā curator q̄ pcurator appellare potest:sed solus curator eā prosequi debet:z hoc in prima.Si vero pendente appellatiōe adult⁹ maior fact⁹ fuerit:vel veniā etatis impetrauerit:suo nomine ꝓsequi pōt appellationem.Ulpia.

g ¶ A curatore.i.a pfide postulante curatore. vt instit.de curato. §. fi. sic z.ff.de his qui notan. insa.l.furti.§. mandati. z eodē modo exp̄one.S. de .pcura.l.neq. Et dic ordinatū ad vnam causam agendam.

b Calculū.i. contrariā sententiā:als aliter accipitur. Vel dici.S.de error calculi.

i ¶ Expectet.i.debent vt p̄ocurator.

k ¶ Exercebit.ex necessitate:actor vero ex voluntate:vt.S.de pcura.l.iniutus.sed nō vt actor:ꝫ vt glibet alterius nomine agens: quia finitū est eius officium.

Ciues.i.incole q̄mo do orant.

¶ Iues.ibi nati dicuntur ciues. Sz incole.q ibi domicilium condugerunt.Vel ciues perpetui:incole ad tps: vt.ff. de vbo. sig.pupillus.§.icola.z.j.de incol'. ciues.lib.z.z.ff.ad municip.libertus.§.patris.z.l.incola.

m ¶ Si sub iusta nominatiōe.als nō cēt opus appellare.vt.j.eo.l.nominationes. Sed videt non esse opus appellare.vt.j.quādo pauc. non est necce.l.veteranis. Sol.vt ibi. Ité contra.j.de accu.l.ea qdē. Sol.bic non erat notorium istum habere exc̄usationem:sed manifestum. Et inter hec differentia est. prima enim ꝓbatione nō indigēt: sed manifesta fic:licet prima facie fic videretur.

Notoriū z manifestū differunt.

n ¶ Earum.excusationum.z ad hoc.S.vt lit.penden.l.fi.

¶ Iuime. ¶ Casus. Petij a te.q.cōdēnatus fui:appellaui:libellos dimisi:vos tibi obtuli:an pendente appellatione in carcere detrudi:vel ad iniuriā sufferre debeam:querit?Dicitur q̄ non: secus si esset causa criminalis in qua post appellationē interpositā nisi reus fideiussorem daret in vinculis perseuerare debet.

repsentatas:nec appellatiōe pēdente trāsactiōe finitū negocius recto ꝓcuincie aiaduerterit:res iudicatas exequi curabit.

Dūs causę pōt appellationes interpositā a suo procuratore tractare z egere:tam psente ꝓcuratore q̄ absente,ꝓcuratore. hoc dicit nota.fin Bal. Vel fic. Appellationē a procuratore interpositā dūs prosequi potest.Bar.z Sali.

Idem.aa.z.cc. Daberard. clarif.nobili. Lex.ix.

Ominus litis cām appellationis quā ꝓcurator suus litigādo interposuit:ctiā absente procuratore exequi potest.

Expletis finib⁹ mandati cessat mandatum.b.d.Bal. Vel fic. Appellationem interpositam ab actore curatoris curator exequi potest.b.d.fin Bar. Vel fic. Actor ordinatus ad causam definit esse actor p appellationez:z ideo causam appellationis prosequi non potest. hoc dicit Jacob. but. Vel fic. Actor specialis ad certā causam potest appellare a sententia cōtra ea lata:prosequi vo potest curator:vel adultus maior.b.d. Salicetus.

Idem.aa.z.cc. Titiano. Lex.x.

Iactor a curatore ordinatus deteriorem calculum reportauerit:tam ipse q̄ curator ad ꝓuocationis auxiliū possunt peruenire:curator vero solus ꝓuocatiōis litē exercebit. ¶ Sinaute interim adolescens veniam etatis impetrauerit:vel ad legitimā etatem peruenerit:potest suo nōie appellationem exercere.

¶ Manifesta excusatio nō pdest ei qui non appellat. Et est ratio qz videtur tacite renunciare. Item post sniam non pōt quis ꝓbare de veteri iure suo q̄ō per sententiaz est sopitum.b.d.Bal. Vel fic. Que manifesta sunt: ꝓbationē nō indigent. hoc dicit Bar. Vel fic. Manifesta excusatio non prodest non appellanti a munere publico.hoc dicit Salice.

Idem.aa.z.cc. Aurelio. Lex.xj.

Iues z incole manifestas etiam excusationes habentes:si sub iusta nominatione nō appellauerint ad ꝓbationem earum non admittuntur.

Condemnatus in ciuili nō debet in carcere detineri:secus in criminali fi fideiussores non habeat.hoc dicit Bart. Vel fic. Appellatori nulla debet iniuria fieri: nec sub fida custodia detineri: nisi causa sit criminalis z idonei non ꝓbeat fideiussorem.hoc dicit Salice.

Imperator Constan.a.ad Catulinum. Lex.xij.

Iuime fas est vt in ciuili negocio libellis appellatorijs oblatis:aut carceris cruciatus:aut cuiuslibet iniurie genus seu tormenta vel etiā ꝓtumelias perferat appellatori:absq̄ his in criminalibus causis in quibus etiam si possit prouocare: cum tamen statū debet obtinere vt post prouocationem in custodia (si fideiussoris idonei copiam non habeat) perseueret.

Cōsultata cā vel referri ꝓmissa: id est pronūciata referenda vel appellatiōe pendēte nō valēt rescripta in alteri⁹ partis fauoꝛē emanata. Vel dic q̄ suspēsa in risditiōe interim inouata non tenēt.b.d. Bal. Vel fic. Lite pendēte p appellationē vel ꝓsultationē nō debet aliquid inouari ctiā ex rescripto pincipis.b.d.Bar. Vel fic. Pendēte lite pincipali vel appellationis non licet alicui partium supplicare:z supplicatū nō debet admitti.b.d.Salice.

Idem.a. Patrono. Lex.xiij.

Ex illo tempore quo ex ciuilibus causis que etiaz inter ꝓuiatos mouētur cōsultaturuz vel relaturum re esse ꝓmiseris: vel appellationis a te interpositę solēnia cōpleta fuerint: nihil post hac ꝓcedare tibi quodlibet ac requisitum:vel quibuscunq̄ modis fauoris gratiā ꝓferens audiendū est:sed obseruandū est vt iuxta ꝓiora statuta solēnitatis moze expleto gesta ad comitatum omnia dirigantur.

Si appellatio fiat ilico fieri potest viua voce fine libello.b.d.Bal.z Salice.vel fic. Statim lata sententia potest viua voce appellari.Bartolus.

Idem.a.ad Bassum. Lex.xiiij.

Litigatoribus copia est etiā non scriptis libellis ilico appellare voce cū res popolcerit iudicata tā in ciuilibus q̄z in criminalibus causis.

b Ad comitatum.scz nostrum.

Litigatoribus. ¶ Casus. Non solum in ciuili causa:sed criminali poterit fine scriptis appellare qui dugerit appellandus: iudice adhuc sedente ꝓ tribunali.

Appellatio quando pōt interponi viua voce.

Ilico.añq̄ ad alia diuertat facieda:vt h.t.ff.e.l.i.§.fi.z.l.a snia. §.fi.als oportet q̄ i scptis appellet.vt.S.e.eos.i fi.S3 ar.S.ff.de i ite. resti.diuus. Alij dicūt vt.D.q̄ et hoc cū sedet ꝓ tribunali fieri pōt.

Additio. Istud cōiter tenet teste Bar.bic.z B tenet et glo.in.l.ij.ff.e.

k Iudicata.i.cū sententia ꝓlata est rite.res ergo dicit iudicata et si possit appellari:licet quidā contradicant.arg.legis que est contra eos.ff.de condi.inde.eleganter.§.fi quis post.

¶ In criminalibus.vt.j.eo.l.addictos.z.S.de epis.audi. addictos. z.S.eo.l.eos.§.super his.

Ne causas.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

De appellationibus ⁊ cõsulta.

De causas. ¶ Casus. Si appellaret a sñia iudicis ad principez iudex acta rediget in scriptis: ⁊ ea destinabit ad pncipẽ. Nã si aliter faceret grauiter esset puniẽdus: qz notabil infamia. Ainia.

a ¶ Sciẽti. appellatiõe facta ad principẽ q̃ fieri nõ debet ꝓtermissis .ff. si tibi. coll.iij.⁊ .ff.eo. imperatores.

b ¶ Judicia .i. vnde veniunt appellationes.

c ¶ Cẽperare. i. pondera tam sñiam dare. vt ⁊ .ff. de sen. ex peri. recl. l. pe.

d ¶ Negocio. cum imperator: dilationẽ dare nõ debeat. vt .ff. de dila. l. cũ a nobis.

Appella ri nõ licet a sñia pn cipis.

c ¶ Conquerendi. nã nõ appellat a tentẽtia pncipis: vt hic. ⁊ .ff.a qui. appel. non licet. l. j.

f Notis. quia erit infamis.

g ¶ Jnueniri. ad B facit .ff. ti. j. ij. ⁊ iij. ⁊ hac. l. nota bis q̃ cautius agẽda sunt q̃ nõ retractant. Et facit qõ alꝰ dicimus qõ qñqꝫ pmittit seruũ alicui nari q̃ nõ permittit ma numitti. vt no. .ff. de ꝑdi. ob cãm. l. ea lege. ⁊ de rebus alie. non alie. l. fi.

Es ctiã. ¶ Casus. Nõ solũ delegat' ab alio: ſ̃ a pncipe appellationez eius qui ou gerit appellandum recipere tenet. Ainia.

b ¶ Eos etiam. i. delegatos a pncipe. vt .ff. eo. no uũ. dr em accipere imagine: qz ⁊ vice delegatis fungitur delegat' vt .ff. de offi. eius cui man. est iurisdi. l. j. in fi.

i ¶ Accipere. recipiendo appellationẽ ⁊ mittẽdo ad iudicem appellationis. Et dic accipere nisi remota appellatiõe imperator: delegauerit qõ alius facere negt. vt .ff. a q. ap. non li. l. j. ſ̃. fi. Acc.

Appella tiõe remota soli pncipi ꝫ delegare.

Si apud vtrunq;. ¶ Casus. Duo sũt ꝓtores in ciuitate ro. vbanus ⁊ peregrin⁹: ſi ab eoz sentẽtia appelletur prefectus vbis appellatur: ⁊ de causa appellatiõis cognoscet. Ainia.

Pretores k duo crãt.

k ¶ Si apud vtrũq;. i. alterũ. l. vbanũ vel pegrinuz. diuiſim em accipit. vt .ff. de ꝺbẽ. emp. sed cel ſus. ſ̃. fi fundus. in fi.

Quoniã nonnulli. ¶ Casus. Si fisc' cõueniat debitores suos ⁊ condemnari faciat: ⁊ illi appellauerunt: nec apostolos petierint intra tempoꝛa intra que peti debeant: vt ſic non tradantur ꝯcutioni ſententie ꝓſumũtur nolle appellatiõẽ ꝓſequi: ⁊ debitum ab eis exigetur. Ainia.

l ¶ Juſſi fuerint. per diffinitiuam ſententiam.

m ¶ Opinionis. i. ſententie.

Refutatorie ſñe gd cõtinent.

n ¶ Refutatorias. i. ſcripturas in quibus cõtinentur renũtiationes allegationũ vel appellatiõis ſcã. Nã ⁊ ipe refutatorie ꝑces dicunt libel lus appellatiõis. vt dixi. ſ̃. de rel. l. j. Vel appellat bic dimiſſorias literas. Vel tertio: id eſt libellus ſiue ſcriptura facta q̃ continet aliqd male: ſiue nõ recte poſitũ in exẽplo ſententie: ⁊ ideo illud recuſat ⁊ petit emẽdari ſicut ⁊ alio modo intelleximus. ſ̃. de rel. l. j.

o ¶ Petere. Redde ſingula ſingulis: petere ſententiam: offerre petitionem emendationis.

Ubi imperator ex plena relatiõe cognoſcit: nulla eſt dãda ampliꝰ dilatio appellandi. b. d. Bal. Vel ſic. Que retractationi non ſubiacẽt diligẽter ſunt agẽda. Et iudex qui cõſultor⁹ oĩa acta non miſerit infamatur. b. d. Bar. Vel ſic. Ubi imperator: delegat cauſam appellationis re ſeruata ſibi ſententia nõ eſt locus appellationi ab eius ſñia: ideo oĩa actitata coraz delegato debẽt ſibi mitti plene inſtructa cum p̃ cũ nulla detur poſtea dilatio: ⁊ iudex non plene referens notatur infamia. Sali. Vel ſic. Judex qui cauſam remittit ad pncipẽ terminãdam debet oĩa acta mittere: qz a ſñia pncipis nõ põt appellari: ideo cautius agendũ: ⁊ iudex qui nõ oĩa miſit infamat. b. d. Pau. de caſt.

Idem. a. ad Scuerũ. Lex. xv.

Necauſas que in noſtrã venerint ſcientiã rurſus trãſferri ad iudicia neceſſe ſit: inſtructiones neceſſarias plene actis inſeri ꝓcipimus: nam cogimur a ꝓferenda ſententia temperare quoniam verendum eſt ne lis ingnito negocio dirimatur adẽpta copia conquerendi. ¶ Quare ꝑennibus inuretur iudex notis: ſi cuncta que litigatores inſtructiõis probationiſq; cauſa re citaucrint indita actis vel ſubiecta non potuerint inueniri.

A delegato pncipis poteſt appellari ad pncipẽ: licet repreſentet imaginez pncipis a quo appellari nõ poteſt. b. d. Bar. Bal. Sali. ⁊ Pau. de caſt.

Idem. a. ad Oaxi. Lex. xvj.

Os ctiã qui imaginẽ pncipalis diſceptationis accipiunt: appellationum amminicula neceſſe eſt accipere.

A pretoribus ad pfectuz appellat. b. d. Bar. Bal. ⁊ Sali.

Idem. a. ad Juli. p. p. Lex. xvij.

Si apud vtrunq; pretoꝛem dũ queſtio vẽtilatur: ab alia qua parte auxilium ꝓuocationis fuerit obiectũ: pfecture vbis iudiciũ ſacrũ appellator obſeruet.

Cõtra debitores iſci iubẽdo ꝓcedit: ſi appellẽt appellatiõe deſerta ꝓfectis fit executio ꝫ cos. b. d. Bald. Vel ſic. Si appellatio é deſerta, ꝑpter aplos nõ petitos vel nõ ſſentatos vel ꝑ ꝓſecutionẽ omiſſaz ſñia executiõi mandatur. b. d. Bar. vel ſic.

Omittens petere apoſtolos a iudice a q̃ vel offerre iudici ad q̃ infra tempus legitimũ dicitur appellationem deſerere ⁊ ſententia mandat executioni. b. d. Sali.

Idem. a. Victozi. Lex. xvij.

Quoniã nõnulli iſci debitores cũ iuſſi fuerint debita ſummã exoluere: interpoſito ꝓuocatiõis auxilio vim executiõis eludunt: nec iam opinionis exẽplũ nec refutatorias curant pcterc vel offerre: placuit vt ſi itra dies ſolẽnitatib⁹ ꝓſtitutos ad ſacẽda hec appellatoris cura defuerit: deſerta ab eo ꝓuocatio eſtimetur morq; debitũ exigatur.

A maioribus ⁊ minoribus iudicib⁹ appellat: ꝓterq; a pfecto ꝓtorio: ⁊ ſi iudex a quo non recipit appellationẽ iudex ad quez nibilominus eſt adeundus: ⁊ coꝛã eo proſecutio eſt faciẽda: ⁊ ſi in appellatiõe ſuccũbit notatur infamia: ſi autem vincit puniſ iudex qui appellationi non detulit. b. d. notabiliter ſm Sali.

Idem. a. ad vniuerſos ꝓincziales. Lex. xix.

Aproconſulibus ⁊ comitibus ⁊ his qui vice pfectorũ cognoſcũt: ſiue ex appellatione: ſiue ex delegatione: ſiue ex ordine iudicauerint ꝓuocari permittimus: ita vt appellanti iudex ꝑbeat opinionis exẽplum: ⁊ acta cũ refutatoꝛijs partiũ ſuiſq; lis ad nos dirigat. ¶ A pfectis aũt ꝓtorio ꝓuocare nõ minus.

Q. ſi vicꝰ oblatã nec receptã a iudice appellationẽ affirmet: pfectos adeat: vt apd eos de itegro litiget tãq; appellatiõe ſuſcepta.

¶ Superatus enim ſi iniuſte appellare videbitur lite ꝓdicta⁹ notatus abſcedat: aut ſi vicerit cõtra eum iudices q̃ appellationem nõ receperit ad nos referre neceſſe eſt vt digno ſupplicio puniat.

Etiam in parnis grauaminibus appellatur: nec ꝓpterea iudici infertur iniuria. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Albino. Lex. xx.

Tin maioꝛibus et minoꝛibus negocijs appellandi facultas eſt. ¶ Nec enim iudicem eſt ad eos qui ad hoc deputati ſunt. vt. j. c. l. precipimus. ſ̃. huic. que eſt contra.

Non ſinimus. vt. ſ̃. de ſenten. preſi. l. j. ⁊ .ff. de officio pfec. pretoꝛio. l. j. ſ̃. j.

Pfectos adeat. infra tempus. quod habes. j. co. ſi appellationem. bi pfecti pretores ſuperiores ſunt.

Predicta. in hoc non eſt pena.

Notatus. Nec pena ſpecialiter imponitur ei cuius appellatio nõ fuit receꝑta: alꝰ alia imponitur pena. vt. j. quoz ap. nõ re. ab executione. in fi. ⁊ .ſ̃. eo. cos. ſ̃. ne temere. que ſunt contra.

Vicerit. cum iuſte appellauerit.

Digno ſupplicio. quod ſit dignũ habes. j. l. qñ iudices. Aliꝰ dicunt criminaliter ⁊ non ciuiliter.

Tin maioꝛibus. negocijs. ꝓnta in criminalibus ⁊ ciuilibus.

Appella ri a multorum ſentẽtijs nõ ꝫ.

Proconſulibus. ¶ Casus. Al⁹ licet iudice: ſiue delegato ſiue ordinario: ſiue i cauſa appellationis cognoſcens poteſt appellari: ⁊ iudex a quo appellatur debit appellanti apoſtolos: ⁊ acta cauſe ad eum ad quez appellatur trãſmittet cum literis ſuis: ſed a pfecto pretoꝛio nõ appellatur. ⁊ hoc in pnma. Si vero iudex apoſtolos. nõ adimiſerit neq; appellationes: adeat pfectum et ex integro ille cognoſcet tanq; appellatione ſuſcepta. Si vero qui appellauit videatur iniuſte appellaſſe cauſam perdat: ⁊ note tur iſamia. Si vero iſte iudex eum qui appellat non admiſit ad pncipẽ remittatur puniendus. ⁊ hoc in ſecunda. Et non ſoluz in maioꝛi: ſed etiã in minoꝛi cauſa põt appellare: nec reputare debet iniurias ſibi fieri iudex ſi a ſententia ſua appelletur.

s ¶ Pfectoꝛum. i. vicariꝰ pfectoꝛum.

t ¶ Permittimus. ſic ergo a ſentẽtia cuiuſlibet appellatur: vt hic. ⁊ .j.l. ꝓczi. excepto pncipe ex ſenatu. vt .ff. a quibus appel. nõ licet. l. j. ⁊ pfecto ꝓtorio. vt .j.l. pzi. ⁊ arbitro compromiſſario. vt .ſ̃. de arbi. l. j. ⁊ excepto eo cui remota appellatione facta eſt com miſſio a pncipe. Item ⁊ quãdo partes ante diẽ gerunt ſe non appellaturas. vt dicta. l. a quibus appella. non licet. l. j. ſ̃. j. ⁊ fina.

v ¶ Opinionis. i. ſententie. ⁊ hoc etiam non petente appellatoꝛe. vt. ſ̃. eo. cos. ſ̃. apoſtolos.

z ¶ Refutatoꝛijs. apoſtolis vel libellis appellatoꝛijs. vel ſcḋm Azo. id eſt ſcriptura in qua cõtinetur q̃ vterq; renũciet allegationibus.

y ¶ Ad nos dirigat. id eſt ꝓcipimus. ſ̃. buic. que

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK PADERBORN

vt.ff.de pena iu di.l.iij.in fi.t.ff.eo.l.litigatoriꝫ. Sz fallit in momen tanea possessione.vt.j.ſi de momē.pos.fuc.ap.l.j. Ex30.

a Estimare.vt.ff.eo.l.illud.t de iniur.l.iniuriarū actio neq.ff.iꝰ q in iure. Sz ff.j.qñ ꝙuo.nō est necce.l.ſi. Sed ibi ſupuacuo appella tur.vel ſol.vt ibi. Itē arg.ff huic.ff.de ſum.trini.l.iij.ibi: nāq; iniu riam facit ꝛc. Itē ecōtra appellans nō debet iniuriā dicere iudici: vt.ff. de iniur.l.iudici.

Quoniā. ¶ Caſus. Iudex et ſi ordinarius ſi appellationē nō admiſerit i.xxx. pondo auri mulctabit: t eadem mulcta afficiendus erit ei⁹ officialis ſi ei appellantem nō admittenti non reſiſtat.

b Executionē.hec qui dem non eſt recipienda. vt.j.quorum ap.non re.l.ab executione.

c Soluturo.i. officius ſuum ſoluet alia.xxx. et ſunt ablatiui abſoluti.

d Ei.ſ.iudici.

e Reſiterit.ſcz officialis etiaꝫ ſi ius ignorauerit:quia iudicis t officij imperitia partibus obeſſe non debet.ſic t.ff.ad leg.aquīā.l.qua actione. ff.fina.t.l.ſeq. t de offic. preſi.l.illicitas. ff. ſicuti. ſed argu.contra.ff.de iuriſdi.om.iudi.l.ſi qs id. ff.doli. Item nota iudices quēlibet recipere debere appellationē: vt in autē.de iudi.ff.noſtros. collatio.vj. Item no.ꝙ ſubditi debēt reſiſtere ꝓlatis ſi qd iniuſte agāt: t ſtruere eos quid agere debeāt.vt.ff.de aduo ca.diuer.iudi.per banc. t.j.de mandā.ſa.ſcri.l.j.in fine.lib.xij.t.j.de decur. l.omnes iudices.libro.x. t.j.de iur.fiſ.l. pbibiti. eodē libro. t.ff.de polli. totiēs.t.ff.vt omnes tā ciui.ꝙ mili.l.i.ff.officiū. argumē.contra. in aut. de ſan.epiſco.ff.j.coll.ix. t totū illud generale ac ctoritas maioris eccleſiaſt.vt.ff.de aqua plu.arcen.l.quāꝙ.

Appellatio a quocūq; iudice recipi debet.

Lata. ¶ Caſus. Si denūciet fiſco bona aliqua vacare: t poſſeſſo: conueniatur coīaꝫ ꝓcuratore ceſaris: t appellat: an ſit admittēda eius appellatio: queriť? Dicitur ꝙ ſic.idē eſt in cauſa bonoꝝ que auferuntur ab aliqbus: vt ab indignis:quia appellari poterit.

f Lata:als data:t als lata:t datur inter fiſcum t priuatum a procuratore ceſaris vna cuz preſide.vt.ff.ſi aduerſus fiſcum.l.ij.

g Q Admitti.ad hoc.ff.eo.qñ nonnulli.

b Um appellatio.localis eſt.Accur.

Iudicibus. ¶ Caſus. Judex appellationē ad ſe interpoſitā admittere debet: t apoſtolos itra.xxx.dies dare appellati: t acta cauſe ad iudicem appellationis mittere:quod ſi non fecerit : t acta in aliquo diminuta per iudicem:vel per eius officium fuerint grauiter punietur. Eiuia.

i Videtur.per legem ſuperiorem.qñ iudices.

oportet iniuriā ſibi fieri eſtimare eo ꝙ litigator ad ꝓuocationis auxilium conuolauit.

Judex appellationem nō recipiens punit in.xxx.libris auri: t in totidez ciuſdem officialis:niſi ptinaciter ei contradicendo reſiſteret: t cauſas reſiſtentie apud acta debet inſerere.h.d.Sali.

Idem.a.ad Julia. Lex.xxi.

Quoniam iudices ordinarij ꝓuocatiōes eſtimant reſpuendas:placet vt ſi quis appellatione ſuſcipere recuſauerit que non contra executionem ſed aduerſus ſentētiam intentionē iurgiūꝫ terminantem fuerit iterpoſita.xxx.pondo auri cogatur largitionibus nr̄is inferre.xxx. alia officio ei⁹ itidē ſolituro: niſi ei pertinaciter reſiſterit atq; actis contradixerit: t quid iure ſit cōſtitutum oſtenderit.

Siue fiſcus petat bona tā ꝙ vacātia ſiue tanꝙ ab indignis:licitū eſt a ſententia appellare.h.d.ſm Bal.Sal ſic. Quoniis modo fiſcus petit bona licet appellare ſententia ꝓ eo lata.h.d.Sali.

Idē.a.ad Tolufianū. Lex.xxij.

Lata ſentētia que pertinet ad bona vacantia et ad ea que vt indignis legib⁹ cogentib⁹ aufcrunf.ſi quis putauerit ,puocādū vox eius debebit admitti.

In prouincijs hic nominatis appel latur ad prefectum vrbis.h.d. Sali. t ſm Bal.nihil valet hec leg.

Idem.a.ad Senatū. Lex.xxij.

Um appellatio interpoſita fuerit per bithiniaꝫ/paflagoniam/lidiā/cleſpontum inſulas: etiā ac phrigiā ſalutarē europaꝫ/ ac rodopē/t emitermontum:pfecture huius vrbis iudiciū ſacruꝫ appellator obſeruet.

Judices debēt appellationes recipere: t apſos infra.xxx.dies a die late ſentētie numerādos appellātib⁹ dare: als vna cū eoꝝ officio mulctabunf.h.d.Sali.

Impera.Valen. et Valentinia. aa.t.cc.ordini ciuitatis carthagi nenſium. Lex.xxiij.

Judicibus non ſolum appellationis ſuſcipiende neceſſitas videtur impoſita:verūctiam xxx.dierū ſpacia ex die ſnic definita ſunt:intra q̄ geſta vna cū relatione litigatoribus cōuenit prēſtari:iudice t officio ei⁹ ſi ſtatuta fuerint in aliqua parte mutilata mulcte ſubiacentibus.

Ab iniuſta iudicis mulcta poteſt appellari.h.d.Bal.t Salice.

Imperatores Hza. t Valen.et Theodo.aaa.ad Siagrium prefectū pretо. Lex.xxv.

Et in mulctis a iudicibus inferēdis appellationes iubemus admitti.

Rōne mediocritatis negocij: t ꝓpter diſtantiā loci ſit cōmiſſio ad partes. h.d.Bal.Vel ſic. Breuitas cauſe t itineris longinqtas facit vt iudex appellationis cauſaꝫ in patriā litigātiū delegare cogatur.h.d.ſm Barto.Vel ſic.A ſententia ꝓcuratoris ceſaris appellaf ad prefectuꝫ ꝓetorio:qui ſi negociuꝫ ſit mediocre: vel nimia ſit diſtātia loci d3 ad partes mitte re.h.d.Salice.t Pau.de caſtro.

Idē.aaa.ad Pelagiū. Lxxvj.

Um poſt ſententiam rerū diſcuſſoris vel rationalis fuerit ꝓuocatū ad finceritatem tuam negociū tranſferatur:vt ſi mediocritas negocij aut longinqtas regionis ad iudiciū tuum litigatores venire non patiant iudicio rectoris ꝓuincie quez ipſe ꝓbaueris negocium delega.

Ab electione inualida non eſt neceſſe appellare.h.d.Bar.vel ſic.Ea que debent fieri in cōcilio publico aliter facta non valent.hoc dicit Salicetus.

Impa.Arch.t Dono.aa. Enodio ꝓcōſuli Aphrice. Lex.xxvij.

Ominationes libellis vel edictis facte citra conciliū publicum non valent :de quib⁹ nec appellare neceſſe eſt ſi ſolēnitas deeſt.

Donec durat tempus appellādi poteſt appellās variare:q; decē dies dantur ad deliberādū. Item t in totum recedere ab appellatione t ſuos libellos recuperare.h.d.ſm Bal.Vel ſic.Appellatione interpoſitam licet reuocare: t ab ea in totū recedere:vel etiā ad aliud iudicem appellare.h.d.ſm vtrāq; lect.Salice.

Idem.aa.Helpidio ꝓconſuli Aphrice t Aſie. Lex.xxvij.

Si quis libellos appellatorios ingeſſerit ſciat ſe habere licentiam arbitrium commutandi :et ſuos libellos recu

Nō valent.vt t.ff.eo.ſi conſiſtat.vt.ſi.qui da.tu.pof.nec; a ꝑſide.

Neceſſe eſt als ſi valeret opus eſt appellatione.vt.ſi.eodem.l.bi ad ciuilia.

Deeſt.eſt ergo ſolēnitas neceſſaria.ſic t.ſi de auc.preſtan.l.ſi.in fi. Seu arg.contra.ſi de fozmulis.l.j.

Si qs libellos. ¶ Caſus. Si aliqs appellat: t poſtea peniteat q appellatione interponit:an poſſit reuocare appellationē: t libellos appellatorios recuperare:q̄ritur? Dicitur ꝙ ſic.Eiuia.

Ingeſſerit.i.dederit ei iudici a quo appellauit.

Cōmutandi.qz penitet ſe appellaſſe: t tūc pinde habetur ac ſi nō appellaſſe t.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

appellasset.vt.j.ti.j.l.fina.ff.illud. Vel dic ꝙ mutat arbitrium: quia appellauit ad vnũ nunc vult ad alium: quod potest si ad maiorẽ vel Additio. Aduertas ꝙ iste appellãs pot̃ penitere iquãtũ appellatio facit ꝑ se ita logitur hic: sed inquãtũ ista appellatio facit ꝑ aduersa rio ista penitẽtia nõ admittitur.vt.l.i.ff.quãdo puo.nõ est necesse. facit autem ꝑ aduersa parte duob⁹ modis qõ ꝓcque re vt per Bar.hic.

a ¶ Juste. iusta penitẽtia admittitur. sicut est.ff. ō apostata.l.bi qui. sed iniusta non. vt ca.l.bi qui. et ff.de ediũ.edi. quis sit fundus. in prin. ⁊ de fur. l.qui ea mente.

Addictos. ¶ Casius. Lõdẽnatus ad suppliciũ si nõ appellat sed adducat: ⁊ monachus vel religiosus velit cripe de manib⁹ officialiũ ꝓtendens ꝙ hꝫ puile giũ vt possit tales a pena seruare: an sit audiendus: querit: Dicit ꝙ nõ. Vel pone i seruo ꝺdẽnato ad suppliciũ quẽ dñs vult liberare non est admittendus: sed talis cõdẽnatus appellare potest nõ solũ ad principes: sed ad alios magistratꝰ ita videlicet vt si crimen exigit puniat condẽnatũ. Iuuianus.

Ler. ibi: sa lutẽ. ꝺ verba aut ista ponit gl. ij. ante. ſi. in. c. veniens. et ita co. ritu.

b ¶ Addictos. id est iudicatos vt debetur.

c ¶ Vẽdicare. vt quia se dominũ damnati dicat. nam sẽtẽtia lata desijt esse dñs si capitalẽ subijt penã: vt.j.de penis. l. seruo. ⁊.ff.ō pe. l. aut dãna. ſi. appellabit tñ dominus: vt.ff.eo. ſerui.

d ¶ Quibus. dãnatis et etiã alijs: vt.ff.de appel. non tantus. nisi sint manifeste ꝙicti: vt.j. quoꝫ appel. non rec. l. aut. dãna.

e ¶ Diligentius. sic.ſ.de ꝓba. l. fi. ⁊.ſ. de epiſc. audditos. vbi est hec lex de verbo ad verbum.

f ¶ Augustalis. id est comes.

g ¶ Cognitores. ō causa principali.

h ¶ Non tam. i. nõ ita ad principẽ sicut ⁊c. nã non debent ꝓtermitti medij: vt.ff.eo. imperatores.

¶ J quis. ¶ Casus. ¶ Ille aduersus quẽ lata est sẽtẽtia appellare potest: ⁊ si iudex minatus fuerit ꝙ sẽtẽtiã mandabit ꝓcutioni: si appellationẽ itерpositã nõ debet timere iudicis contumeliam: tamen etiã a tali iniuria iudicis appellari pot̃: a ꝓfecto ꝓtorio non appellabitur: ⁊ si appellatur appellans amittet causam: ab alio quidem iudice appellat: siue in criminali: siue in ciuili causa. Viuia.

i ¶ Judicia. Cuius sententiam postulabat rescindi per appellationem. Accursius.

k ¶ Judiciorum. id est iudicum.

Appellatio pot̃ ĩterpõi ra

l ¶ Iniuria. i. contumelia dicti vel facti: vt si iudex percusserit litigãtem post sẽtẽtiã vel ante: poterit quidẽ appellare a tali iniuria ſm Po. ⁊ ꝓco. ff. de mino. ait prætor. ꝙ. quid tamen. Et sic no. hic a facto perandi: ne iuste penitentib⁹ humanitas amputetur.

¶ Damnati ad suppliciũ non sunt ꝓ eẽmẽdi: sed si per errorem vel gratiaꝫ cognitoris oppressa putetur esse iustitia: pot̃ per quẽlibet appellari si tẽpora suffragãtur: ⁊ iudex appellationis mandabit ꝓcutioni sententiam confirmatam. hoc dicit ſm Bal. vel sic. Dãnati ad suppliciũ ducti nõ sunt ꝑ aliquẽ vi eẽmẽdi. pot̃ tamẽ quilibet ꝓ eis appellare si tẽpa suffragant: nec ad ꝑncipẽ appellatur omisso medio: ⁊ iudex appellatiõis (ẽt in criminalibus) suam sententiã ꝓsequitur. b.o. Sali.

Idem. Lex. xxix.

Addictos supplicio et ꝓ criminum imanitate damnatos: nulli per vim atq; vsurpationem vendicare liceat ac tenere: quibus in causa criminali humanitatis cõsideratione (si tempora suffragantur) interponẽde prouocationis copiam non negamus: vt ibi diligentius examine {tur vbi contra hominis salutem ꝑ errorem vel gratiam cognitionis oppressa putatur esse iustitia: ea conditione vt si ꝓconsul: vel comes orientis: vel ꝓfectus augustalis / vel vicarij fuerint cognitores: nõ tam ad clementiã nostram q̃ amplissimas potestates sciant esse referendum. ¶ Eorum eñ de his plenum volumus esse iudicium: ꝙ si ira res est ⁊ crimen exegerit: rectius poſſint punire damnatos.

Ab iniusta sẽtẽtia potest appellari. Item ꝓpter iniuriã facti pot̃ appellari: ⁊ in totus iurisditio iudicis recusari. hoc dicit ſm lect. Pla. q̃ est magis notabilis ſm Bar. ⁊ Pau. de ca. Vel sic. Jn qualibet causa etiã criminali a ſnia cuiusliꝫet iudicis (ꝓterq̃ ꝓfecti) pot̃ appellari: et ab eoũ iniuriosa executiõe. hoc dicit ſm lec. Joã. ⁊ glo. Salice.

Idem. aa. Theodo. ꝓfec. prætorio. Lex. xxx.

J quis prouocatione interposita suspecti iudicis velit ꝓlatam cuitare sẽtẽtiã: in hac voce liberam habeat potestatẽ: nec timeat contumeliam iudicorum cum ⁊ ab ipa iniuria possit facile prouocare: ⁊ maxime cuꝫ a solo tm̃ ꝓfecto ꝓtorio nõ fiue dispendio cause prouocare ꝓmissum sit. ¶ Sciant igit cũcti sibi ab iniurijs ⁊ suspectis iudicibus: ⁊ in capitali supplicio ac fortunaꝝ dispendio prouocationẽ esse concessam.

¶ Si appellatio nõ recipitur: vel apostoli non dantur ad interponendã querimoniam de hoc ſm diuersitatem iudicuꝫ diuersa tempora statuũtur. hoc dicit ſm Bartolum. Vel sic. Tempus querimonie exponende de iudice qui appellationẽ nõ uit recipere: vel qui apostolorum copiaꝫ denegauit: est quãdoq; annus: quandoq; sex menses: quandoq; quatuor ſm diuersitatem iudicum ad quos est appellatus. Salicetus.

Impera. Theo. ⁊ Hono. aa. ad Asclepiodotum. Lex. xxxi.

J appellationem oblatam in qua vl'rue amplitudinis vel vrbicarie prefecture sacrũ audditorium postulatur iudex nõ susceperit / vel suscepta appellatiõe apostolorum copiaꝫ denegauerit ad deponendaꝫ super hac iniquitate querimoniam: necnon etiam conueniendum aduersarium ex sententia ꝓlata iuxta antiquũ ius anni metas habeat litigator: vel si huiusmodi appellatio suscepta non fuerit in qua inferioꝝ iudicum sacra desideratur auditio: ad hec eadem faciẽda sex mẽses habeat litigator. ¶ Sivero arbiter appellationem suscipere / aut relationem dare contempserit: quatuor mensium tẽpora obseruentur: vt bis que statuimus actiratis pareat appellator. tem poribus que de appellationibus diffinita noscuntur.

¶ Si appelletur ad principem a sẽtẽtia spectabiliũ cognoscit prefectus ⁊ questor: ⁊ si a sentẽtia clarissimorum ꝓfectus tantum. Et a delegato appellat ad delegantem. Et si princeps delegauerit non illustri: ⁊ a tali delegato appelleꝫ cognoscit prefectus ⁊ questor: si vero ab illustri sententia appelletur per consultationem principis terminabitur: in quo sententie tempus inspicitur: ⁊ idem si illustris non illustri adiungatur. hoc dicit ſm Barto. Vel sic. Princeps pluribus intentus appellationes ad eum deuolutas per legem istam cõmittit quandoq; vni: ⁊ quãdoq; pluribus: vt in hac lege disponit. ⁊ quandoq; in consistorio cognoscitur. hoc dicit Salicetus.

appellari. Sed certe remedio talis appellatiõis nõ tollit̃ magistrata. argu. ff. de cap. ⁊ postli. reuer. l. in bello. ſ. facte. nisi dicas ſm eũ ꝙ oc casione talis iniurie a tota causa possit appellari. Sicut ergo ꝙ.p. uocat nõ debet conuitiari ei a quo appellat. Jta econtra. appellati iudeꝫ iniuriam inferre non debet. vt. ſ. eo. de. ⁊ in maioribus. ⁊. ff. e. illud. sed Joã. intelligit hic iniuriam: id est iniuriosam executionem: cũ infra tempus quadrime stre precipit sententiam executioni mandari: vel comminatur ꝙ mandabit fi appellet. sicut enim si aliter egeritꝰ modus exequẽdi appellatur: vt j. quorum appel. non recip. ab executione. ita ⁊ si citius exequaꝝ ꝑ fieri debet. est enim plus non solum quantitate: sed tẽpore. vt insti. de actio. ſ. plus.

tione ꝓtmelic plu dices parti facte.

Appellat ab egecutoꝛ ante tẽpus exequente.

l ¶ Permissum fit. hoc permitti potius est. ꝑbi beri simile loquendi genus est. ff. de publica. eo tem. in princ. ⁊. ſ. de sanbap. l. i. Et quod dicit di spendio: id est amissione cause. Jta. vel dispẽdio: quia expensas amittit. ſm. Bl.

m ¶ Supplicio. in criminali causa.

n ¶ Dispendio. in causa ciuili.

J appellationem. ¶ Casus. Si appellatione ad prefectum ꝓtorio interpositaꝫ iudex non admisit: vel admisserit: sed apostolos appellanti denegauerit: infra annũ poterit appellans cõuenire iudicem vt dicit ex ꝓmissa sententie: ⁊ de eo querimoniã deponere: si vero ad inferiorẽ prefecto interposita fuerit quod datũ est licebit appellanti infra sex mẽses facere ꝓdicta. Si vo iudex delegatus nec appellationez interpositã admittere: nec apostolos cõcedere voluit dabit appellanti copia cõueniẽdi iudicẽ infra quatuor menses. Viuia.

o ¶ Si appellationẽ. hic non diffiniũtur tempora appellationis exercẽde: sed infra que quenitur qui nõ dedit apostolos ⁊ appellationem nõ recepit. ⁊ de hoc. ff. de appel. re. l. v. ſ. fi.

p ¶ Tuc. loquitur ꝓfecto prætorio.

q ¶ Aduersarium. id est iudicem.

r ¶ Et sententia prolata.

s ¶ Inferiorum. q̃ tu prefectus prætorio vel vbis fis. superior tamẽ est iudicante. vt in aut. de appel. ſ. fi. col. iiij.

t ¶ Arbiter. i. iudex delegatus.

u ¶ Relationem. i. apłos qbus refert causam ⁊ dimittit appellantes ad eum ad quem est appellatum. f. delegantem.

x ¶ Appellator. Accipiendo gesta cum relatione. vt. ſ. eodem. l. iudicibus.

UNIVERSIDAD DE GRANADA

a Dagfar' a sunt ūdrū plices.

PRecipimus. spectabilium. id est que fiunt a tentiis prolatis a spectabilibus iudicibus. Et nota quatuor ordines magistratuū: scilicet principes qui est primus: illustres: spectabiles: clarissimi: a quibus si appelletur dicit bec leg ad quos appelletur: z primo si appellet ur a spectabili.

b Que per consultationes. scilicet appellationes. id est homines appellantes z proponētes nobis. Azo.

Tex. l. fi. c. primus. ff. l. iubet vtrigz datum appellet et est fisc i. c. dolcti filij. cuz gl. ij. extra de appel.

c Implorant. petūt em vt nos cognoscamus de appellatione.

d Expectari. Sed aliorum iudicum quos statim dices: z hoc ne nostris tc.

e Aliena. appellantiū quia male possemus intendere.

f Videatur. sic in aut. de here. z fal. in principio. colla. j.

g Proconsulibus. omnes procōsules sunt spectabiles: vt in autēti. de non alie. ſ. fin. collatio. ij. ſ. ij. z de admi. offi. ſ. fi. col. iij.

Augusta bis quis dicatur.

h Augustali. id est prefecto egypti qui dicit augustalis: quia ibi primo augustus eum prefecit z est spectabilis: vt. j. ſ. prima. car. l. j.

i Comite. z iste similiter est spectabilis: vt. ſ. de offi. comi. orienta. l. j. Accurſius.

k Vicarijs. ſ. eorum.

l Questoze. hic est illustris. vt i aut. eo. ſ. illos. colla. iiij. Azo. Et nota q duo sunt q de hac appellatione cognoscūt.

m Judicijs. que agunt in curia principis.

n Arripere. Hoc ſi ꝑtas egcedit decem libras auri aliter vn' solus suſficit z nō egcedat viginti: quia tunc in cōi audi tozio tractaretur: vt. j. c. in offerendis.

o Et hoc. scilicet verus est quasi dicat: siue de cā pincipali cognouerit spectabilis: siue cū ad eū eēt ordinarie appellatum.

p Judicum. Et nunc ab eius sententia appellatur.

q Concesso. ordinarie.

r Appellationes. ad se factas. Azo.

s Acceperint. vt ordinarij.

t Et pseſes sit. Et sic clarissimus. vt. ſ. vt omnes tam ciui. ☞ mi. l. j. potest etiam esse quandoq; spectabilis vel illustris: z tūc est in eo spāle: vt si appelletur ab eo cognoscente vt ordinario vel delegato: q fiat cognitio appellationis a magistro officiozuz z questoze sacri palatij: vt. j. eo. ſi quando. ſ. est contra. z sic non imitatur ordinem alioꝝ.

u Eozum. id est eius.

x Cum quibus. id est cum quo.

y Ex delegatione. i. alterius nō principis. vt. j. ſ. progi. Accur.

Appellat a delegato ad delegantem.

z Judicandas. a delegato appellat ad delegante: vt. ff. quibus z a quo. l. j. Sed quid ſi iudex debuit esse delegatus? Rñ. appellat ad illuz qui est eius loco. arg. ff. de iudi. l. proponebatur.

a Illustri. non clarissimo. alioquin ꝓtra in aut. de appel. ſ. ſi. colla. iiij. Vel dic vt ibi.

b Temporali. videlicet die. i. in die quo ſm cursuz tēporis erat: vel veteris: vel alterius. Azo. z subaudi cognoscent vel iudicabunt. Et sic no. q duo sunt sicut z quando appellatur a spectabili. Sed cōtra ſ. eo. a proconsulibus. Sol. vt ibi. Item contra. ſ. de epi. audiē. auſ. si quis litigantium. in fi. Solu. vt ibi.

c Nostri vero libellenses. Duo scilz: vt in auten. de iudi. ſ. de vno quoq; colla. vj.

d Arbitros. id est delegatos principis.

e Inducant. coraz predictis duobus.

f Excipiāt. id est in scriptis redigant.

g Oni. scz libellenses. z mutat casum. ſ. q̄n delegat illustri vbi z princeps de appellatōe cognoscit vt subijcit. Accur.

h Apud arbitros. scilicet acta.

i Suspendi. naz quorūdam nō licet vt prefecti pretorio. vt. ſ. c. a pconsulibus.

k Licet antea. argumē. cōtra. ff. de mino. l. iij. ſ. scio. z de condi. z demō. falſa. ſ. ſed z ſi cui. ſed ſimile. ff. de arbi. l. nā magistratus.

l Codez. mutat adhuc casum.

m Ei. illustri.

n Cōiunct'. sic. ff. quē admo. ſer. amit. l. ſi com munem. in pun.

o Arbiter. priuatus.

p Intelligāt. ita q nō mutatur: z ita quod nō mutatur stat. sic in aut. de admini. offi. ſ. finali. colla. iij. z. ſ. de testa. sancimus. z. ff. de auro z argē. leg. l. j. Sed argumē. contra. ff. de adimē. leg. l. transiatio. z. l. alteri. et l. alumne. als. l. titia. ſ. q filias. Et breuiter predicta collige ſm Joānē ſi a ſpectabili iudice qui tulit sententiam: vel ſuper causa principali vel appellationis ad eus facte ad imperatorem appelletur nō imperator: quia alijs est intentus: ſz alij duo: scilicet prefectus pretozio et questoz sacri palatij de causa appellatiōis iudicabunt. Si vero a sentētia iudicis clarissimi ad imperatozem pronouccatur: vnus solus scilicet prefect' vbis vice ꝑncipis iudicat: et hoc ſi ab eo est pnouncatum: qui vt ordinarius iudicauit: alioquin ſi vt delegatus appellatio ad eū qui delegauit refertur. Pozro vbi imperator delegauit nō illustri z ab eo pronouctatur: tunc prefectus pretozio cuz questoze iudicabunt sicut z cum a spectabili appellatur. Ubi autem illustri delegatur: vel non illustri qui tamen postea anteq̄ iudicaret illustri decorat' est dignitate de causa appellationis ab eo facte solus princeps cognoscit. Idem est ſi princeps illustri z nō illustri delegauit. In omnib' autem casibus predictis cognoscentium iudicum epistolares z libellenses apostolos et gesta apud iudices priores ab appellantibus suſcipiant: z cognoscendas apud dictos viros illustres inducēt: z que geruntur excipiēt: z scripta litigatoribus edent: z sententiam executioni tradent: temporibus fatalium z dierum in causa appellationis seruatis. Quicquid enim ba clege specialiter non est expreſſum: legis veteris regulis intelligendum est relictum. ſm Jr. z hoc iure codicis: sed iure autenti. a clarissimo ad spectabilem: a spectabili ad questozem z prefectum.

Appellatio ſi a iudice spectabili interponat ad ꝑatozē de ea cognoscet.

Si vero

Impera. Theodo. z Valen. Ciro prefec. pretо. Lex. xxxij.

PRecipimus ex appellatiobus spectabilium a iudicum que per consultationes b nostri numinis disceptationem implorant c non nostrā vlterius audientiā expectari d: ne nostris occupatiōibus quibus pro vtilitate mundi a singulozum nōnunq̄ negocijs auocamur: aliena e defraudari commoda videantur f.

¶ Sed ſi a procōſulibus g: vel augustali h: vel comite i ozientis: vel vicarijs k fuerit appellatū virum illustrem prefectuz ꝓtozio qui in nostro est comitatu: virum etiam illustrē questozem l nostri palatij sacris iudicijs m presidentes discꝛeptationem iubemus arripere n eo ordine: ea obseruatione: bisdēq̄ tēpozibus quibus cetere quoq̄ lites fatali die post appellationē in sacris auditozijs terminātur: et boc licet quidem predictozuz iudicum o spectabilium iure concesso p vt sacri iudices appellationes r acceꝑint s. ¶ Q. ſi a duce fuerit appellatum: ſi idem z preſes t sit: pfectura necessario tantum iure ordinario in sacro auditozio iudicabit. ¶ In bis autem omnibus iudicijs que in cōſultationū introduximus locovel apostolos vel ea q̄ apud eum gesta sunt contra cuius sententiam dicitur appellatū suſcipere ab appellatozijs bus z cognitiōes inducere apud viros illustres ꝑdictos iudices: z ea que geruntur excipere/ſcribere/scripta; litigatozibus edere nostroꝝ epistolares ꝓcipimus: officijs videlicet eozum u cuz quibus v vir illustris questoz iudicat exequētib' w iudicata. ¶ Nec ſi appellatio fuerit oblata iudici q nō ex delegatione x cognoscit: eozum enim sententijs appellatione suſpensis: qui ex delegatiōe cognoscūt: necesse est eos estimare iuste necne fuerit appellatum qui causas delegauerint iudicandas y.

¶ Huic saluberrime legi illud ēt consultissime credidimus inſerēdum: vt ſi ꝓtozio nō illustri a vni pluribus vc (vt assolet) nostra serenitas adita delegauerit causa: z cuius eozumve diffinitio fuerit appellatione suſpensa: vir quidē magnificus ꝓfectus ꝓtozio qui in nostro est comitatu cum viro illustri questoze tempozali b videlicet die. ¶ Nostri c vero libellēſes que apud arbitros d gesta sunt ſu scipiant: cognitiones inducant e: z ea que geruntur excipiant f: scribant: scriptaq̄z litigatozib' edāt: qui z etiam apud g arbitros (licet illustres sint) ex delegatione nostra cognoscentes excipiunt: ſi in sacratiſſimo nostri numinis comitatu esse dicantur. ¶ Sane ſi illustrium: ac magnificozum iudicum sentētie fuerint appellatione suſpense (eozuz videlicet quorum sententias licet appellatiōe suſpendi h) per consultationez nostram volumus audiētiam expectari: licet antea k ꝓtozio hominī id est non illustri: lite a nobis delegata is postea tempoze diffinitionis illustri decoratus dignitate reperiatur. ¶ Eodem l obseruando et ſi alter ei m coniunctus n sit arbiter o qui non illustrem meruit dignitatem. Quicquid autez hac lege specialiter non videtur expreſſum: id veterum legum constitutionumq̄z regulis omnes reliquias intelligant p.

☞ De appellatione interposita a preſidis sententia super statu apparitozis magistri militum lata cognoscit pfect' vna cum magistro militū: etiā ſi magister ipſi pſidi delegasset. b. d. Sali. Vel ſic. Quando appellatur a sentētia lata sup statu cuiusdam statuitur hic quis debeat esse iudex appellationis. b. d. ſm Pau. de ca.

Idem eidem. Lex. xxxiij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Si vero a delegato ꝓncipis illustri vel spectabili appellatur ad antiquos rome iudices. Si a priuato delegato principis ad spectabilē eroxem alium ꝓ alio appellet̄ur: Respon. si maior vel par valet: alias non. vt. ff. eodem. l. i. ſ. ſi quis.

a ¶ O casu. Hec lex nō legitur in scholis.

Idem[a]. ¶ Casus. Cōtingit aliquando q̄ iudex delegatus: vel ordinarius dubitat ferre sententiā ⁊ cōsulit principē: ⁊ tūc siue exprimat quid ei placeat: siue nihil dicit: sed simpliciter consuluit super questione non debet priusdeterminari q̄stio a iudice: sed duo patricij vel consules cum questore debēt decidere questionem. Item si duo iudices discordes sint in ferēda sententia: ⁊ ideo cōsulant principem predicti patricij cum questore decident questionē illā. Vlpianus.

b ¶ Iudicaueritid ē cognouerit ꝓ iudicādo. nam ante sententiam sit relatio: vt. ſ. de rela. l. j. nisi in casu: vt ibi digi. quo etiā casu potest hic loqui.

c ¶ Placeat iudicare.

d ¶ Adiectum sit. qualiter sibi placeat: est tamē manifesta relatio: alias non valet. vt. ſ. de relatio. l. i. ſ. i.

e ¶ Questori. sicq; sunt tres qui examināt. ⁊ fm eorum cōsilium: respondet iperator: ⁊ cōtra hāc responſionē non appellatur vt subijcit: sed cōtra sententiā sic vt digimus. ſ. eo. l. nouum.

f ¶ Diuersas sententias suas. in animo ꝛceptas non autē ꝓlatas: quia tūc si sunt delegati: delegans vnaꝫ approbaret: vt. ff. de re iudi. duo iudices. si ordinarij valet ꝓ reo. vt in eo. titu. l. inter partes.

Ro offerēdis. ¶ Casus. Jn supiori. l. iubem[a]. dictū est q̄ duo patricij cognoscunt de causa: ⁊ ferunt sententiaꝫ indifinite: immo refert se ad hoc quod dicitur i Lꝑecipimus. in principio. ⁊. ſ. huic saluberrime. Hec lex distinguit q̄ si est questio ꝛpter decem libras vel minoris summe: vnus tantū patricius vel questor iudicabit: ſz vtrq; ad. ff. duo patricij cognoscent: ⁊ si isti duo diffentiant questor eis adiungetur. Si vero sit questio que excedat. ff. vel in palatio pncipis vētilabitur: epistolares: id est tabelliones omnia que agūtur redigere in scripturam debent ⁊ quando iudex consuluit imperatorem ⁊ imperator committit causam predictis patricijs: victus ⁊ victor do isti iudices cognoscunt de tali consultatione noui testes possunt induci ⁊ noue probationes.

Eo casu[a] quo apparitor magisterie dignitatis de curia vel officio coartali de statu in puincia paritur controuersiaꝫ vel vt tributa vel functiones debens in prouincia detinetur: si sententia rectoris prouincie fuerit appellatione suspēsa: cuꝫ tua sublimitate viro quoq; magnifico magistro militū rectori puincie cause iubemus merita poderari: licet magister militum rectori puincie causam delegauerit prorogandam.

☞ Quando pnceps sup aliqua causa cōsulitur ab eius cōsiliarijs partibus pſentibus vel absentibus causa examinat: ⁊ ab eorū cōsultationib[b] non appellatur. b. d. Bar. ⁊ Pau. de castro. vel sic. A referto pncipis non appellatur: bene autē appellatur a sententia inde secuta. b. d. Jac. but. vel sic. Si pnceps sup aliqua causa consulit a cōsiliarijs hic nominatis partibus pſentibus vel absentibus causa vna cū relatione examinat: ⁊ fm eoꝝ cōsiliū pnceps rescribit: ⁊ a tali rescripto nō appellatur. b. d. Salice.

Imperator Justinia. a. Demosteni pfec. pret. Lex. xxxiiij.

Tibemus si q̄ suggestio maioris vel minoris iudicis ad nostram referatur clemētiam: de negocio qō iudicandum ei tradidimus: vel de quo ꝓ tua iurisdictione iudicauerit[b] petentis a nostro numine finem eidem imponi negocio quod ab eo disceptatum est: fiue additum sit eidem suggestioni quid referenti placeat[c] (dū id partibus per sententie sue rectationem manifestū nō fecit) siue nihil huiusmodi adiecerit[d] sit: sed simpliciter nostri numinis respōsum expectat: non prius causam discerni q̄ per sacrā pragmaticā nostri numinis iussionez duo magnifici viri (vel patricij/vel ꝓsulares/vel pfectorij quos ꝓ tēpore nos elegerimus iubeātur adiungi viro illustri ꝓ tēpore questori[e] nostri palatij: ⁊ vna cum eo in scriptis relationez decernere: siue pſentibus partibus hāc perspexerint: siue absentib[b]: ⁊ respōsum relationi oandum sua sententia manifestare: vt tamen dispositio huiusmodi excellentissimorum iudicum omnimodo rata sit: nulli oanda licentia contra prouocationem eoꝝ proferre sententiaꝫ: vel aliam quāciq; dubitationem introducere. ¶ Quā obseruationem non soluꝫ si vnus iudex suggestione vel relationevsus fuerit tenere cēsemus: sed etiam si duobus vel amplioribus datis iudicibus in vnam sententiam minime omnes conueniunt: sed diuersas[f] sententias suas vnusquisq; nostre mānsuetudini retulerit: vel omnes nos consulerint quid discernendum sit.

☞ Jn causis que sunt vsq; ad. ff. libras auri soluꝫ vnus iudex cognoscit. Jn causis que sunt vsq; ad. ff. libras ꝓcipium nō mutatur. Jn causis que sunt vltra viginti libras totum auditorium ꝓncipis expectatur. Et ad appellationem introducendam est biennium constitutū. Etiā noue probationes recipiuntur. hoc dicit fm Barto. Vel sic. Jn appellatione ad sacrum palatium denoluta si sit estimatio minis viginti librarum auri: ⁊ a decez supra cognoscit pfectus pretorio ⁊ questor sacri palatij. Sinautem sit decem librarū ⁊ infra cognoscit alter eoꝝ tm: si vero sit maioris estimationis viginti librarū cognoscit pncipis consistoriuꝫ causa infra biennīū intimāda: ⁊ ab eorū sententia nō appellaf. hoc dicit Salice.

Idem. a. Demne pfecto pretorio. Lex. xxxv.

Jl offerendis prouocationibus[g] ex quib[b] cōsultationū more negocium in nostrū sacrum palatium introduci solebat: hoc addendū esse censemus: vt sigdez nō excedat litis estimatio decē librarū auri quātitatē. ſ. ex ipsa sententia iudicis discernendam[b] nō duobus (sicut antea) magnificis iudicibus viris: sed vni tantūmodo discepratio negocij deputet. ¶ Sinvero memorata excedens q̄titatē. xx. librās auri terminet[i] duobus tradatur discepratio magnificis iudicibus[k] viris scilz decuoris epistolarib[b] cognitionalia certamina excipientibus[l] ita tamen vt si diffentirent[m] virum illustrem ꝓ tempore questorē adhibeant vt eo dubitatē dirimente finiatur negociū. ¶ Jis videlz libratibus quarū estimatio. xx. librarū auri quātitatem excedit: in communē adiutorium florentissimorum sacri nostri palatij proceruz introducendis: vt tamen fm iam statuta liceat quidē non solum victo/sed etiā victori cōsultationez ad vnū vel duos[n] iudices mittendam: intra biēnij[o] tēpus ei vel eis intimare. ¶ Post excessum enim memorati huiusmodi tēporis licentiaꝫ amputamus. ¶ Que vero fuerint ab eo vel ab eis decreta nulla prouocatione suspēdatur. ¶ Nouas etiā assertiones[p] a tem pozib[b] apud eundē vel eosdem iudices additas exemplum consultationis ad sacrū nostrum palatium introducere permittimus.

g ¶ Prouocatiōibus. q̄ fiunt a spectabilibus: vt l. precipimus. in pnc. ⁊ quando non illustri: vt ſ. in ea. l. ſ. huic.

h ¶ Discernendam. vi debimus enim an maioꝝ quantitas continea tur in sententia in qua appellatur necne. Quid autem si de hoc dubitetur: quia talis est species de qua potest dubitari: vt si est tutele vel cure sub quo iudice cognoscet: Potest dici q̄ ambo in dubio cognoscēt. argumentum. ff. de iurisdi. omnium iudi. l. fi idem. ſ. i. ⁊ fina. ⁊ argu. ff. de libe. agno. l. iij. ſ. q plaucianum.

i ¶ Terminet. scilicet lis estimatio.

k ¶ Judicibus. scilz pfecto ⁊ questori. vt. ſ. eo. ꝓcipimus.

l ¶ Excipiētibus. scilicet in scriptis.

m ¶ Diffentirent. Jstis duobus modis adit q̄stor: vt subijcit. sic. ff. de arbi. itez si vnus. ſ. ꝓncipaliter. Sz quomodo aditur questor cum erat vnus de duobus: Dic q̄ plures erant q̄stores: vt patet. ff. de offi. questo. l. j. patet ergo. q̄ ꝓ hanc legē vnus non vltra decem libras auri: duo nō vltra viginti iudicant. Sed contra. j. eodem. l. fina. in fine. vbi dicit si ex posttacto apparet excedere de toto cognoscit. Sed illa corrigit istam. Jtē nota q̄ ambo simul debent cognoscere. Sed aliud in plurib[b] tutoribus vbi etiā vnus agit. vt. ff. ꝺ administra. tuto. l. decreto. ſ. finali.

n ¶ Duos. fm predictaꝫ distinctionem.

o ¶ Biennij. Hic non ponitur tēpus appellationis exercende: sed id infra quod appellatio cognoscenda intimari. debet iudicib[b] vt de ea cognoscant. Sed autētica videt statuere duos mēses ad appellationez incboandam que fit a pedanijs iudicibus a principe delegatis: vt in aui. de iudi. ſ. audiēt. colla. vj. Joan. Jn alijs videt statui medium tempus appellationis. vt. j. titu. j. nemo.

Appellatio interiecta infra cō tēpus dz incboari.

p ¶ Assertiones. vt. ſ. tit. ſ. l. fina. ſ. in bis. ⁊. l. per banc. ⁊. ſ. eodez. l. eos. ſ. ſi quis. ⁊. j. eodem. l. ampliorem.

Si qñ. ¶ Casus. In lege precipimus circa principiū dicebat q̄ d
si appelletur a duce prefectus de sententia iudicabit. hec. l. cor
rigit. z dicit siue sit illustris dux: siue sit dux magister militis semp a
duce appellabitur ad magistrum officiorum z ad questorem.
a ¶ Duciano. Hic dicit q̄ si a duce spectabili vel illustri appellet: q̄
stor palatij z magri offi
cio. cognoscet. Et est cō
tra. ſ. eo. precipimus. ſ.
q̄ si a duce. Soln. vt ibi.
z non legitur in scholijs.
Additio. Hanc legē no.
Bar. hic ad questiones:
q̄ si reg habens ducatū
vel comitatū indicat: vt
dux vel comes appellat
ad superiorem sibi in du
catu vel comitatu nō i
specta regia dignitate. ſ
ipsum dicit idem Bart.
per hāc eandem legē in
l. j. ſ. ſi quis in appella
tione. in vltima. q. ff. eo.
Item facit ad aliā que
stionem. Si aliqs episco
pus vel clericus aliꝰ ba
beat iurisditionē a p̄nci
pe: z indicat vigore illi⁹
iurisditiōis q̄ ab eo ap
pellatur ad principē nō
ad papam: vt hic est ca
sus ſm eundē Bar. hic:
z in. d. ſ. ſi quis in appel
latiōe. de quo vide lati⁹
per Canonistas in. c. ro
mana. ſ. 03. eo. ti. lib. vj.

Adplioē. ¶ Ca
sus. Olis si aliqs
appellabat: appellator
añ babebat cōmodū de
appellatiōe nō aduersa
rius. verbigra. quēti ti
tium. in. gl. iudeq̄ ꝺdēna
nit cū in. ggg. si titius ap
pellabat iudeq̄ appella
tiōis vt ei videbatur fer
ret sētēti az pro appella
tore: nō pro me. dicit ipe
rator: q̄ ego ꝺbeo repor
tare cōmodū de appella
tione: q̄ si titius dicat se
iniuste cōdēnatuꝫ in. gg.
ego possuꝫ dicere q̄ de
bent ꝺdēnari in. gl. z in
deq̄ appellatōis poterit
ferre sniaz p me: si videt
ei: siue fuerit presēs siue
absens. ¶ Sed cuꝫ. Si
appellatur a minori ad
maiorē debet mittere iu
dici appell. oia acta. z si
fit q̄stio de. g. libris auri:
z post processuꝫ cause ap
pareat q̄ illa q̄stio con
tineat. gv. z ita videbat
q̄ vnus iudeq̄ nō posset
cognoscere: vt. ſ. c. in of
ferendis. Dicit tamē q̄
iudeq̄ appell. etiā de. gv.
poterit cognoscere z fer
re sniam. Iulia.

b ¶ Ipsi vigilātes. i. ipsi
viderēt si in boc cogita
rent tantum quātū nos
pro eis cogitamus.

c ¶ Iudicatis. Verū est
sup eo capitulo i quo est
appellatiuel cōnexo: nō
in alio: vt. ff. de mino. l.
etiā. ſ. q̄ cā. z. ff. de arbi.
qd tñ. z. ſ. de trāſac. ſi eg
falſis. z ad boc. ſ. eo6. in
offerendis. in fine.

Si appellatur a duce siue fit illustris
siue spectabilis: solum magister officiorū
cognoscit: z in hoc corrigitur. l. p̄cipim⁹.
b. ꝺ. ſm Bar. Vel ſic. De appellatione in
terpposita a duce spectabili vel illustri co
gnoscit magister officiorum z questor sa
cri palatij. hoc dicit Sali.

Lex. xxxvi.
Idem. a. Demosteni pfecto pre
torio.

Si quando duciano[a] iudicio
appellatio fuerit oblata: siue ab ipsa qualitate iudicis, siue ex diuina delegationeviro spectabili duci destinata fuerit: siue inter spectabiles idem dux connumeret: siue illustri dignitate decozetur: siue etiam maioze: cum etiā magisterie potestatis homines: necnon consulares sepe vtili tate ita publica posčte ad huiusmodi curam peruenium: nullo discrimine habito non dignitatem sed ducatus magistratū spectari: z appellationem ex quocunq; duce peruenientes non vt ante erat dispositum: sed apud virum subli missimum magistrum officiozum necnō virū excellentissimū nostri palatij questoꝛē cōmuni audiētia proposita in sacro auditozio more cōsultationū viris ꝺuotis epistolaribus excipientibus ventila ri: nulla veteris legis i hac causa obseruatione custoꝺiēda: iꝫ apud eos tantūmodo excellentissimos iudices causa trutinanda.

Appellaꝫ a tanto ꝛ diſcutiſ de toto:
q̄ appellatio est cōis: etiam parti que nō
appellauit. b. ꝺ. ſm Bald. z non est alibi.
vel ſic. Appellatus potest appellationem
exercere sicut appellans z peti sentētiam
in meliꝰ reformari in ſui fauoꝛē. b. ꝺ. vſq;
ad. ſ. in refutatoꝛijs. Bar. z Sali.

Lex. xxxvii.
Idem. a. Juliano pfecto pre
torio.

Opliozem prouidētiam
subiectis conferentes quā
forsitan ipsi vigilātes[b] inuenīūt:
antiquam obseruationem emendamus: cum in appellationuꝫ audītozijs is solus post sententiam iudicis emendationes meruerat: qui ad prouocationis conuolasset auxiliuꝫ: altera parte que boc non fecisset sententiaz sequi qualiscunq; fuisset cōpellēda. ¶ Sancimus itaq; si appellator semel in iudicium venerit: z causas appellationis sue proposuerit: habere licentiam et aduersarium eius si quid iudicatis[c] opponere malue rit si presto fuerit boc facere: z iudiciale mereri presidium. ¶ Si autem absens fuerit et nibilominus iudicem per suum vigozem

¶ Adimplere. supplēdo de iure z inducēdo legem pro absente. Vel
respondēdo legi cōtra eū inducte: qō est verū generaliter: vt. ſ. vt q̄
desunt aduo. par. l. vni. Itē z de facto. vt querēdo an p̄omiſſio per
metū facta fuerit vel doli. Vel an ſolutio fuerit facta vel pactū fa
ctū qō hic est ſpeciale: vt. j. tit. j. l. ij. in fi. z plene ꝺiximus: vt. ſ. vt que
desunt aduo. l. vni. acc.
Additio. Tu ꝺicas cuꝫ
Bartꝰ. hic non esse spe
ciale in boc casu: imo re
gula est ſm eum q̄ vbi
cunq; cōtra absentē pōt
peruenīri ad diffinitiuā
sentētiā indeq; pro eo po
test supplere de facto: vt
hic. z. ſ. qūo z quan. iud.
aut. qui semel. ibi: pergi
ta veritate z.

Text⁹ ibi: adimplere. cōcoꝛ. glo. i. cōse mēoꝛie. iup⁹ bo curauim⁹. i me. extra ꝺ postu. pla.

c ¶ In refutatoꝛijs. i q
bus refutatur audiētia
iudicis qui tulit senten
tiaz: vel in literis ꝺimiſ
soꝛijs. Vel tertio appel
lat pceces refutatoꝛias il
las de quibus ꝺixi. ſ. de
rela. l. j. in fi.

f Ea. supple z caueant
ea z.

g Peroꝛata. i. allega
ta. z alibi scripta de testi
bus z cōfessionibus que
indeq; appellationis ba
bet ſibi tradita.

b Iterū. z ita bis ideꝫ
repetebat: non autem di
cit q̄ acta p̄me cause nō
videat iudeꝫ.

i ¶ Refuſcitare. id est in
scriptis redigere z reci
tare. ar. ad boc. ſ. de p̄ci.
ipe. offe. l. ſi. z. ſ. de rela.
l. ſi. Accur.

k ¶ Aliquid noui conti
nent. vtputa cōfessiones
nouiter factas z testifi
catiōes breuiter narran
ꝺum est ſm Eto.

l ¶ Addere. Nota fieri
posse confessiones de no
uo.

m ¶ Q̄ sufficiāt. ideo nō
ꝺecrit. q̄ id est quia ſuffi
ciant.

n ¶ Promulgatā. ſ. c. in
offerendis.

o ¶ Excedere. puta i vni
uersali iudicio petitio
ne bereditatis z familie
herciſcunde.

p ¶ Imponere. eg eadez
parte. Vel forte etiaꝫ eg
alia causa. nam z alteri
licet petere emendatio
nē: vt in principio hui⁹
legis.

q ¶ Rationis. als ratio
nis: ſciꝫ inducte eg lege
illa i offerēdis. z als nar
rationis: ſcꝫ ꝺicte legis.
Et nota q̄ eg hac lege. z
inſtit. de actio. ſ. ſi min⁹
colligunt quiꝺā. vt. ſ. D.
q̄ ſi p̄mo petij quinq; in
eoꝺē iudicio poſſuꝫ ad
ꝺere z petere alia qnq;.
quod nō placet. z hic ꝺi
cit in petitiōe hereditā
tis vel ſimili iudicio: vt
ꝺixi in vniuerſali.

¶ De temporibus z.
¶ Sñ z qualiter fiat ap
pellatio ꝺixit: nūc infra
que tempoza exercetur.

Cōtinua tio.

Si quis.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2021

Ja ge. ¶ Casus. Nominatus ad munus aliqđ si se vult ex cusare debet appellare. Infra vo qđ tēpus debeat pseq̄ appellationē: querit: Respon. q̄ si absens est infra duos menses cōputandos a tempore sententie: si presens est infra tim incipiunt currere sibi duo menses. Iulianus.

a ¶ Si quis p absentias omittę mō p absentias.

b ¶ Munus aliqđ. pter tutelā vel curā. vt digā. ff. j. l. fi ad scribatū. ꝛ facit ad hoc. l. bi qui. Accursius.

c ¶ Interponēde. vel ppric. ꝛ erit speciale. Vel verius. i. interposite infra decem dies: vt. ff. ti. j. auf. bodie. ꝛ extenditur cā appellatiōis in duos menses: ꝛ in hoc est speciale: quia alīs alia tēpora statuūtur: vt. j. l. ppi. ꝛ in auf. ei qui. prima est cōtra. l. ff. quādo appell. ff. l. j. §. quod in sententijs. Accur.

d ¶ Cōputanda sunt. ad exercendas. ꝛ hic accipe per absentiam.

e ¶ Dōstrauerit. quod est coipso q̄ contrarius non probatur. i. cōtra le monstrabitur: vt ꝛ. ff. de proba. verius. ꝛ sic habebit p singulis vigiti mi liaribus vnā diem. ff. de verbo. signi. l. in itinere. ꝛ sic plus habet q̄ presens est. ꝛ ad hoc. §. quō ꝛ qñ iudex. ab eo et est spāle in hoc casu vt ci to per officiales reipublice cōsulatur. ꝛ ex hac lege potest poni casus in regula iuris: vt. ff. de regiur. l. vbi leg.

¶ Empora fataliū. ¶ Casus. Olim sta tuta erāt tēpora in exercenda causa appellationis: illa dicebantur fatalia: quia fatum. i. mortem vel terminus imponebāt causę: q̄ si aliquis appellabat a sñia clarissimi vel spectabilis sęc menses dabantur. ꝛ hec tempora dicebantur primi fatalis dici clapsis bis tēporib⁹ videbat ter minata causa vl mortua de rigore iuris: sed de equitate dabatur secūdus fatalis dies cuius secundi dici tempora erant. ccc. ꝛ vnus dies ꝛ tertius et quartus: ꝛ qlibet totidē dierū. ꝛ si appellator nō prosequebat causam appellationis intra illa tēpora: adhuc poterat petere reparationē vel rectiones causę a pncipe infra tres mēses qui cōputabantur a tempore quo quartus fatalis dies elabatur. Si vo appellatū est a delegato a pncipe tēpora primi fatalis dici erūt sęc mensiū: ꝛ postēp est elapsus prior dies fatalis dantur tres fatales: ꝛ tēpora cuiuslibet fatalis sunt. ccc. ꝛ vnus. ela pſis bis tēporibus non potest peti restitutio a pncipe: sed sēntēcia mandatur ęxecutioni. Si autē fit appellatum a delegato ſfecti prestotio vel alterius primus fatalis dies erit duorū mēsium: ꝛ alīs tres dies fatales: ꝛ cōputabunt in his diebus fatalibus dies feriati. bis tēporibus elapſis si appellator nō prosequatur causam appellationis prima sententia remanet firma. Iulianus.

☞ Qui appellat a nominatione babet decem dies ad appellandū: duos menses ad prosequendum ſm vnam lec. Bal. vel ſic. Tempus exercende appellationis interpositę a notātiōe ad muncra est duorū mensium a tempore scientie. h. o. Bar.

Imperator Constantinus. a. ad Crispinum. Lex. j.

Ja quis p absentias[a] notiatus vel ad duū uiratus aliorūq̄ bonorum infulas ꝛ munus[b] aliquod cuoca tus ad puocatiōis auxiliū cucurrerit: ex eo die iterponēde[c] appellationis duorū mēsium spacia ei cōputāda[d] sunt: ex quo cōtra se celebratam nominationē dedidisse mōstrauerit[e]. ¶ Nam presenti q̄ fa ctam nominationē cognouerit ꝛ appellare voluerit: statis debent duorū mensium spacia cōputari.

☞ Tempora fatalia introducēde appellationis in vera ꝛ ipsius prosecutionē ſm qualitatem iudicū a quibus appellat diuersa statuunt. h. o. Bald. Vel ſic. Si appellat ab ordinario ad appellationis ꝙ secutionē inchoandam primum fatale est sęc mensium: ꝛ dant alia tria vnius mēsis p quolibet. Et a pncipe potest ifra tres mēses reparatio postulari: nec partis citatio requiratur: si appellatur a delegato eadem sunt fatalia reparatione accepta. Sed si appellatur a delegato illustris vel spectabilis primū fatale est duorū mēsiū: cetera non mutant: ꝛ si vltima dies cadit in feriatam precedēs inspicit: ꝛ fatalibus clapsis pro non appellante habetur. h. o. ſm Bar. vel ſic. Lex ista tractat de tēpore infra qđ debet inchoari processus appellationis. hoc dicit Pau. de castro.

Impera. Theo. ꝛ Valen. aa. Liro. pręfec. pręto. Lex. ij.

¶ Empora fatalium[f] dieruꝫ pro seculi nostri beatitudi ne credidimus emēdanda: vbiq̄ dilationum materias amputantes[g]. ¶ Et primi quidem fatalis dici tēpora[h] post appellationem/ siue aviro clarissimo rectore puncie/ siue a spectabili iudice fuerit appellatū sęc mēsiū esse iubem⁹. ¶ Si primo fatali die lapsus est appellator: tricesimū primū diem alterū volum⁹ esse fatalē. ¶ Si eo q̄q̄ appellator exciderit tertium similiter totidem diebus interpositis fatalē obseruari decernimus. ¶ Si tertius quoq̄ lapsus fatalis dies fuerit tēporalis: quartū etiam fatalem post tricesimūprimum diē similiter obseruari decernimus. ¶ Si ita contigerit vt quatuor fatalibus diebꝰ qui appellauit exciderit: tunc intra triū aliorum mēsium spacium a nostro numine reparationē[i] peti precipimus: qua petita nec aduersarius decernimus[k] admoneri: nec tempora lem[l] diem ad petitionē reparationis numerari: sed triū mensiū spacio ex quarto fatali numerādo causam induci ꝑcipimus: licet ante vnū diē reparatio fuerit ipetrata: licet allegata i iudicio virorū illustriū pfectorum nō fuerit[m]: nec hoc[n] parti nocebit aduerse: cui nō dubius: sed notis oibus dies fatalis[o] apparcat. Et hoc si aduersus viri clarissimi rectoris, puincie vel spectabiliū iudicū sententias fuerit appellatū. ¶ Q̄ si ab arbitro[p] in puincia ex delegatione sacra disceptante appellatio subsequaf: post priorē fatalem lapsum tres alij tm fatales dies similiter (vt supra dictū est) seruabunt. ¶ Nulla reparatione a nostro numine postulāda: ita vt nonagintatribus[q] diebus clapsis iudicata cōgrue ęxecutioni[r] mandent. ¶ Sinaute ex sententia ꝓtoriane pfecture: vel magistri officiorum: vel ab alio illustri dignitate decorato arbiter i hac sacratissima ciuitate fuerit delegat⁹: ꝛ appellatio contra diffinitionem vel sententiā eius subsecuta fuerit: primus qdē fatalis dies duor mensium: alij vo tres ad similitudinē supradictor fatalium numerent. ¶ Qui vo a delegato vel a spectabili iudice seu pręside, puincie arbitruꝫ appellauerit[s]: primū qdē fatalē diem duorū mensium: tres vo alios ad similitudinē predictorum fatalium diem habeat. ¶ Illud etiā circa obseruationeꝫ fataliū diez custodiri decernim⁹ vt si forte tpales in feriatos dies quoquomodo inciderint: pceden tes[t] eos dies vt tpales a litigantes primum: scilicet fatalem quod est seq̄ mensium: vt. ff. de progi. t. j. l. finali. §. j.

f ¶ Tempora fatalium. Fatales dies dicuntur: q̄ fatus. i. finis cause impōnitur. vt. ff. de adiu. diuer. iudi. aduocati. t. ff. de iudi. properandum. §. huius. t. j. co. nemo. Accur.

g ¶ Imputantes. q̄ denegari debent nisi vigentissima causa vel ratio postulet: vt. ff. de dila. l. j. Sed cur dicit hic fatalii cuꝫ ꝛ alij dent: Fatale causarum qđ: esse.

Respō. ideo quia mero iure causam in fatū concessit ꝛ finem accepit: ꝛ de equitate alie adhuc dentur dilationes.

h ¶ Tempora. id est dies fatalis.

i ¶ Reparationeꝫ. quia cum causa accepit fatus petitur a pncipe vt reparet quod fieri potest infra tres menses: ꝛ de tribus mēsibus computandis a fine quarti fatalis: vt subijcit: nec in hac petitione reparationis: vel post eam petitaꝫ necesse est vocari aduersarium pro hoc: vt subijcit. S3 bodie iure codicis non videtur habere locum reparatio. vt. j. l. progi. misi dicatur illam correctam per vltimam legē hui⁹ tituli. vltima corrigitur per auten. de iudi. §. appellatiōes. collatione. vj.

k ¶ Decernimus admoneri. ad hoc vt sciat qualiter reparatio petita fit nec etiam in eius petitione.

l ¶ Temporales. scilicet reparationis indultuꝫ: quasi dicat non computatur statim ęq̄ uno dat: sed demum finito quarto cū forte infra tempora quarti petita sit reparatio. ꝛ hoc subijcit hic. ꝛ. §. qui admit. ad bono. posse. l. fina. Alij dicūt q̄ h dicit q̄ nō est aliud tēpus dandum post istā reparationeꝫ. ꝛ quod. j. subijcit non mutatur.

m ¶ Non fuerit. ante fini tum quartū: ꝛ post quin tum inceptum.

n ¶ Hec hoc. q̄ sic petitur ea absente: quia non debet certiorari qui scit vel scire debz: vt hic subijcit. ꝛ. ff. de actiōe empti. l. j. in fine.

o ¶ Fatalis. finis quarti et principium quinti. Item non nocebit similiter: quia cum voluerit in fato principali petere qui reparationem pe tijt debebit aduersarius vocare.

p ¶ Q̄. si arbitro. i. delegato principis.

q ¶ Nonagintatrib⁹. pre

r ¶ Executioni. Sed nōne dabitur spacium duorū mēsium vel quatuor post omnes fatales sicut post cōfirmationem: quod videt vt. ff. de vsur. rei iudi. l. ij? Sed respon. non: quia iudex applationis non debet ipsum rei iudicatę impedire: quia non venerat pars ad iudicium. Deinde et ergo ac si non fuisset appellatum: vnde ex prima sententia fit ęxecutio: vt in fine huius legis ſm Azo.

s ¶ Appellauerit. i. appellationem repulerit ſm. Bl.

t ¶ Precedentes eos dies vt tpales. Cōstrue tēporales: id est feriati

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Si qñ. ¶Cassus. Jn lege precipimus circa principiū dicebaꝫ q appelletur a duce prefectus de sententia iudicabit. hec.l. corrigit ꝛ dicit siue fit illustris duꝝ siue fit duꝝ magister militis semp a duce appellabitur ad magistrum officiozum ꝛ ad questorem.

a ¶Duciano. Hic dicit q̄ si a duce spectabili vel illustri appellef: q̄ stor palatij ꝛ magīr offi cior cognoscēt. Et est cō tra. ff. co. precipimus. ff. q̄ si a duce. Solu. vt ibi. ꝛ non legitur in scholijs. Additio. Hanc legē no. Bar. hic ad questiones: q̄ si reg habens ducatū vel comitatū iudicat: vt duꝝ vel comes appellaf ad superiorem sibi in ducatu vel comitatu nō ſ specta regia dignitate. b ipsum dicit idem Bart. per hāc eandem leges in l.j. ff. si quis in appellatione. in vltima. q. ff. eo. Item facit ad aliā questionem. Si aliqs episcopus vel clericus aliꝫ habeat iurisditionē a pncipe: ꝛ iudicat vigore illi⁹ iurisditiōis q̄ ab eo appellatur ad pncipē nō ad papam: vt hic est casus ſm eundē Bar. hic: ꝛ in. d. ff. si quis in appellatiōe. de quo vide latiꝰ per Canonistas in. c. romana. ff. de. ff. eo. ti. lib. vj.

Adpliore. ¶Cassus. Diz ſi aliqs appellabat: appellator an habebat cōmodū de appellatiōe nō aduersarius. verbigra. queri tium. in. gl. iudex de dēnatur eū in. xxx. ſi titius appellabat iudex appellatiōis vt ei videbatur ferret sententiaꝫ pro appellato: nō pro me. dicit ipe rator: q̄ ego ōbeo repotare cōmodū de appellatione: q̄ ſi titius dicat ſe iniuſte cōdēnatuꝫ in. xx. ego possuꝫ dicere q̄ debent dēnari in. gl. ꝛ iudex appellatōis poterit ferre iniaꝫ p me: ſi videt ei: siue fuerit presens siue absens. ¶Sed cuꝫ. Dñ appellatur a minori ad maiorē debet mittere iudici appell. oia acta. ꝛ fit q̄stio de. g. libris auri: ꝛ post processuꝫ cause apareat p̄ illa q̄stio contineat. gy. ꝛ ita videbat q̄ vnus iudex nō posset cognoscere: vt. s. e. in offerendis. Dicit tamē q̄ iudex appel. etiā de. gy. poterit cognoscere ꝛ ferre sniam. Tunia.

b ¶Ipſi vigilātes. i. ipſi videret ſi in hoc cogitarent tantum quātū nos pio eis cogitamus.

c ¶Judicatis. Verū est sup eo capitulo i quo est appellatū vel cōcgo: nō in alio: vt. ff. de mino. l. etiā. ſ. ęg cā. ꝛ. ff. de arbi. qd tñ. ꝛ. s. de trālac. ſi eg falſis. ꝛ ad boc. s. eod. in offerendis. in fine.

d ¶Adimplere. ſupplēdo de iure ꝛ inducēdo legem pro absente. Vel respondēdo legi cōtra eū inducte: q̄ō est verū generaliter: vt. s. vt q̄ delunt aduo. par. l. vni. Ite ꝛ de facto. vt querēdo an p̄omissio per metū facta fuerit vel dolū. Vel an ſolutio fuerit facta vel pactū factū cū q̄ hic est ſpeciale: vt. j. tit. j. l. ij. in fi. ꝛ plene digimus: vt. s. vt que delunt aduo. l. vni. sed.

Additio. Tu dicas cuꝫ Barto. hic non esse ſpeciale in hoc casu: imo regula est ſm eum q̄ vbi cunq; cōtra absentē pōt peruenīri ad diffinitiuā ſententiā indeꝫ pro eo potest ſupplere de facto: vt hic. ꝛ. s. q̄ō ꝛ quan. iudicat. aut. qui semel. ibi: pergit ad veritate ꝛc.

Text⁹ ibi: adimplere. cōcor. glo. ſ. c. bōe mōcurie. lug⁹ bo curauim⁹. i me. extra ꝺ postu. p̄la.

Si appellatur a duce siue ſit illustris siue spectabilis solum magister officiū cognoscit: ꝛ in hoc corrigitur. l. pcipim⁹. b. d. ſm Bar. Vel sic. De appellatione interposita a duce spectabili vel illustri cognoscit magister officiorum ꝛ questor: sacri palatij. hoc dicit Sali.

Idem. a. Demosteni pfecto pretorio. Lex. xxxvi.

Si quando duciano[a] iudicio appellatio fuerit oblata: siue ab ipſa qualitate iudicis / siue ex diuina delegationeviro spectabili duci destinata fuerit: siue inter spectabiles idem dux connumerēt: siue illustri dignitate decoretur: siue etiam maiore: cum etiā magisterie potestatis homines: necnon consulares sepe vtiliter ita publica poſcēte ad huiusmodi curam peruenīunt: nullo discrimine habito non dignitatem sed ducatus magistratū spectrari: ꝛ appellationem ex quocunq; duce peruenientes non vt ante erat dispositum: sed apud virum sublimissimum magistrum officiozum necnō virū excellentissimū nostri palatij questorē cōmuni audiētia proposita in sacro auditorio more cōsultationū viris decoris epistolaribus excipientibus ventilari: nulla veteris legis i hac causa obseruatione custodiēda: iz apud eos tantūmodo excellentissimos iudices causa trutinanda.

Appellaꝫ a tanto ꝛ discatiē de toto: q̄ appellatio est cōis: etiam parti que nō appellauit. b. d. ſm Bald. ꝛ non est alibi. vel sic. Appellatus potest appellationem exercere sicut appellans ꝛ petī sententiam in melī⁹ reformari in sui fauoꝛē. b. d. vsq; ad. ſ. in refutatoriis. Bar. ꝛ Sali.

Idem. a. Juliano prefecto pretorio. Lex. xxxvij.

Adpliorem prouidētiam subiectis conferentes quā forsitan ipſi vigilātes[b] inuenīūt: antiquam obseruationem emendamus: cum in appellationuꝫ auditoriis is solus post sententiam iudicis emendationez meruerat: qui ad prouocationis conuolasset auxiliuꝫ: altera parte que hoc non feciſſet sententiaꝫ sequi quaſlibetcunq; fuiſſet cōpellēda. ¶Sancimus itaq; si appellator semel in iudicium venerit: ꝛ causas appellationis ſue proposuerit: habere licentiam et aduersarium eius si quid iudicatis[c] opponere malue rit si presto fuerit hoc facere: ꝛ in diciale mereri presidium. ¶Sin autem absens fuerit et nihilominus iudicem per ſuum vigorem eius partes adimplere[d].

Saudent bzeuitate moderni. hoc dicit ſm Bart. Vel sic. Libelli appellatoꝝ non debent esse verbosi: nec superflua: sed necessaria tm̄ continere quib⁹ omissis pu niuntur offendētes arbitrio iudicis. b. d. ſm primā expositionē que est magis amica litere. Salice.

In refutatoriis[e] autē libellis qui solent maxime in sacro auditorio prudentissimoꝝ nostroꝝ procerū: recitari cauēant tam litigatores q̄z libelloꝝ dictatores verbosis vti assertionibus: ꝛ ea[f] que iam perorata[g] sunt iterū[h] recrusitare[i]: sed hec sola eis iscribere que cōpēdiosa narratione causas prouocationis possunt explanare: vel aliquid[k] noui cōtinent: vel addere[l] quod derelictum est.

¶Sciturī q̄ si hoc fuerit ptermiſſuꝫ non deerit aduersus libelloꝝ ꝺictores ampliſſimi iudicij cōperens indignatio: q̄ sufficiant[m] gestorum volumina introducta: ꝛ virorum spectabiliū magistroꝝ scrinioꝝ bzeues omnia apertissime ostendere.

Sufficit q̄ iurisditio i pncipio sit fūdata rōne dubij: iz in calculo ferende sniē appareat aligd qō a principio esset obstitiuū iurisditioni. b. d. ſm Bal. Vel sic. Si tēpore sniē summa reperiaꝫ maior q̄ prema facie videbat nō impedit iudex superoto. pnūciare. b. d. notabilissim⁹. ſ. quez bene nota. ſm Bar. Vel sic. Crescente lite crescit iurisditio. Vel sic. Rōne dubij cognoscit ꝛ pnunciatur vltra iurisditionez ordinariam iudicantis. b. d. Salice.

Sed cum ſimis legē nostrā esse promulgatam[n] per quā more cōsultationum in causis quidem que vſq; ad decē libras auri extēdunt vnū iudicē sancimus suppo ni. xx. autem duos ſublimissimos iudices: sed cū prima quidē facie videbat nō tantam ſummā excedere[o]: in diffinitiua autē sententia apparebit iudici vel iudicib⁹ etiā maiorem ēq̄titatez debere imponere[p] nō erat eis possibile sozmā qua erāt cōclusi excedere. ¶Sed nos diffinimus ꝛ oēm eis damus facultatem ſi hoc fuerit ita ſubsecutum licere eis ꝛ ampliozē ſummam p̄fata ēq̄titate in qua dati ſunt iudices excedere: et non ad modum sue rationis[q]: sed ad veritatis indaginem ferre sententiā ne tāti iudices quaſi vinculis pzepediti non possint legum veritati ꝛ iudiciali vigozi per omnia satisfacere.

¶De temporibus ꝛ reparationibus appellationum seu consultationum. Titu. lxiij.

e ¶Jn refutatoriis. i. quibus refutatur audiētia iudicis qui tulit sententiaꝫ: vel in literis dimiſſoriis. Vel tertio appellat preces refutatoriaꝫ ſi laſ de quibus dixi. s. de rela. l. j. in fi.

f ¶Ea. ſupple ꝛ caueant ea ꝛc.

g ¶Perorata. i. allegata. ꝛ alibi scripta de testibus ꝛ cōfessionibus que indeꝫ appellationis ba bet ſibi tradita.

b ¶Iterū. ꝛ ita bis idez repetebat: non autem dicit q̄ acta p̄me cause nō videat indeꝫ.

i ¶Recusitare. id est in scriptis redigere ꝛ recitare. ar. ad boc. s. de pci. ipe. ofic. l. ſi. ꝛ. s. de rela. l. ſi. Accur.

k ¶Aliquid noui continent. vtputa cōfessiones nouiter factas ꝛ testificatiōes bzeuiter narran dum est ſm Azo.

l ¶Addere. Nota fieri posse confessiones de nouo.

m ¶Sufficiāt. ideo nō deerit. q̄ id est quia ſufficiant.

n ¶Promulgatā. s. e. in offerendis.

o ¶Excedere. puta i vniuersali iudicio petitione bereditatis ꝛ familie berciscunde.

p ¶Jmponere. ex eadez parte. Vel forte etiaꝫ ex alia causa. nam ꝛ alteri licet petere emendationē: vt in principio buiꝰ legis.

q ¶Rationis. als rationis: sciꝫ inducte ex lege illa i offerēdis. ꝛ als narrationis: scz dicte legis. Et nota q̄ ex hac lege ꝛ instit. de actio. ſ. ſi min⁹ colligunt quidā. vt. ꝓ. q̄ ſi pmo petiſ quinq; in eodē iudicio posſuꝫ addere ꝛ petere alia q̄nq;. quod nō placet. ꝛ hic dicit in petitiōe bereditatis vel ſimili iudicio: vt dixi in vniuersali.

¶De temporibus ꝛc. Cōtinuatio.

¶Dñ ꝛ qualiter fiat appellatio dicit: nūc infra que tempora exercetur.

Si quis.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Ig9. ¶ Casus. Nominatus ad munus aliqđ si se vult excusare debet appellare. Infra vo qđ tẽpus debeat pfeq̃ appellationẽ: querit: Respon. q̃ si absens est infra duos menses cõputandos a tempore sententie: si presens est infra tim incipiunt currere sibi duo menses. Iulianus.

a ¶ Si quis p absentiaz. omitte mđ p absentiaz.

b ¶ Dunus aliqđ. preter tutelã vel curã. vt di. ff. ti. j. l. fi ad scribatũ. ꝛ facit ad boc. l. bi qui. Accursius.

c ¶ Interponẽde. vel pric. ꝛ erit speciale. Vel versus. i. interposite infra decem dies: vt. ff. ti. j. aut. bodie. ꝛ extenditur cã appellatiõis in duos menses: ꝛ in boc est speciale: quia alꝫ alia tẽpora statuũtur: vt. j. l. pri. ꝛ in auc. ei qui. prima est cõtra. l. ff. quãdo appel. ff. ti. j. ꝟ. quod in sententijs. Accur.

d ¶ Cõputanda sunt. ad exercendaz. ꝛ hic accipe per absentiam.

e ¶ Addõstrauerit. quod est eoipso ꝙ contrarius non probatur. i. cõtra le monstrabitur: vt. ff. de probationibus. ꝛ sic habebit ꝓ singulis vigiti miliaribus vnã diem. ff. de verbo. signi. l. in itinere. ꝛ sic plus habet q̃ ille q̃ presens est. ꝛ ad boc. ff. quo. ꝛ qñ index. ab eo et est spãle in boc casu vt cito per officiales reipublice cõsuluatur. ꝛ ex hac lege potest poni casus in regula iuris: vt. ff. de regu. iur. l. vbi leg.

¶ Empora fatalii. ¶ Casus. Oliz sta tuta erãt tẽpora in exercenda causa appellationis: ꝛ illa dicebantur fatalia: quia fatum. i. mors tem vel terminus imponebãt cause: qꝫ si aliquis appellabat a snia clarissimi vel spectabilis seq̃ menses habebantur. ꝛ hec tempora dicebantur primi fatalis dici elapsis bis tẽporib9 videbat terminata causa vl mortua de rigore iuris: sed de eq̃tate dabatur secũdus fatalis dies cuius secundi dici tempora erant. ttt. ꝛ vnus dies ꝛ tertius et quartus: ꝛ qlibet totidẽ dierũ. ꝛ si appellator nõ prosequebat causam appellationis intra illa tẽpora: adhuc poterat petere reparationẽ vel rectionez cause a pncipe infra tres mẽses qui cõputabantur a tempore quo quartus fatalis dies clabatur. Si vo appellatũ est a delegato a pncipe tẽpora primi fatalis dici erũt seq̃ menſiũ: ꝛ postq̃ est elapsus prior dies fatalis dantur tres fatales: ꝛ tẽpora cuiuslibet fatalis sunt. ttt. ꝛ vnus. elapsis bis tẽporibus non potest peti restitutio a pncipe: sed sententia mandatur executioni. Si autẽ fit appellatum a delegato ꝓtecti prætorio vel alterius primus fatalis dies erit duoꝝ mẽſium: ꝛ alij tres dies fatales: ꝛ cõputabunt in bis diebus fatalibus dies feriati. bis tẽporibus elapsis si appellator nõ prosequatur causam appellationis prima sententia remanet firma. Iulianus.

Qui appellat a nominatione habet decem dies ad appellandũ: duos menses ad prosequendum ſm vnam lec. Bal. vel fic. Tempus exercende appellationis interposite a noiatiõe ad munera est duoꝝ mensium a tempore scientie. b. d. Bar.

Imperator Constantinus. a. ad Crispinum. Lex. j.

Ig quis p absentiaz noiatus vel ad duũ uiratus aliozũqz honoz infulas ꝛ munus[b] aliquod cuoca tus ad puocatiõis auxiliũ cucurrerit: ex eo die iterponẽde[c] appellationis duoꝝ mẽſium spacia ei cõputãda[d] sunt: ex quo cõtra se celebratam nominationẽ dedidisse mõstrauerit[e]. ¶ Qaz presenti q̃ factam nominationẽ cognouerit ꝛ appellare voluerit: statiz debent duoꝝ mensium spacia cõputari.

Tẽpora fatalia introducẽde appellationis in veraz ipsius prosecutionẽ ſm qualitatem iudicũ a quibus appellat diuersa statuunt. b. d. Bald. Vel sic. Si appellat ab ordinario ad appellationis ꝓsecutionẽ incboandam primum fatale est seq̃ mensium: ꝛ dant alia tria vnius mẽſis ꝓ quolibet. Et a principe potest ifra tres mẽſes reparatio postulari: nec partis citatio requiratur: si appellatur a delegato eadem sunt fatalia reparatione accepta. Sed si appellatur a delegato illustris vel spectabilis primũ fatale est duoꝝ mẽſiũ: cetera non mutant: ꝛ si vltima dies cadit in feriatam precedẽs inspicit: ꝛ fatalibus elapsis ꝓ non appellante habetur. b. d. ſm Bar. vel sic. Lex ista tractat de tẽpore infra qõ debet incboari processus appellationis. boc dicit Paul. de castro.

Impera. Theo. ꝛ Valen. aa. Liro. pfecto. pecto. Lex. ij.

¶ Empora fatalium[f] dieruz ꝓ to seculi nostri beatitudine credidimus emẽdanda: vbiqz dilationum materias amputantes[g]. ¶ Et primi quidem fatalis dies tẽpora[h] post appellationem/ siue aviro clarissimo rectore, puincie/ siue a spectabili iudice fuerit appellatũ seq̃ mẽſiuz esse iubem9. ¶ Si primo fatali die lapsus est appellator: tricesimũ primũ dies alterũ volum9 esse fatalẽ. ¶ Si eo ꝙqz appellator exciderit tertium similiter totidem diebus innumus. ¶ Si tertius quoqz lapsus fatalis dies fuerit tẽporalis: quartũ etiam fatalem post tricesimũ primum diẽ similiter observari decernimus. ¶ Si ita contigerit vt quatuor fatalibus diebꝰ qui appellauit exciderit: tunc intra triũ aliozum mẽſium spacium a nostro numine reparationẽ[i] peti precipimus: qua petita nec aduersarius decernimus[k] admoneri: nec temporalem[l] diem ad petitionẽ reparationis numerari: sed triũ mensiũ spacio ex quarto fatali numerãdo causam induci ꝑcipimus: licet ante vnũ diẽ reparatio fuerit ꝑpetrata: licet allegata i iudicio virozũ illustriũ pfectoruz nõ fuerit[m]: nec boc parti nocebit aduerse: cuz nõ dubius: sed notis oibus dies fatalis[n] appareat. Et boc si aduersus viri clarissimi rectoris, puincie vel spectabiliũ iudicũ sententias fuerit appellatũ. ¶ Si ab arbitro[o] in puincia ex delegatione sacra disceptante appellatio subsequat: post priozẽ fatalem lapsum tres alij tm fatales dies similiter (vt supra dictũ est) seruabunt. ¶ Nulla reparatione a nostro numine postulãda: ita vt nonagintatribus[q] diebus elapsis iudicata cõgrue executioni[r] mandent. ¶ Sinautẽ ex sententia ꝓtoriane pfectur: vel magistri officioz: vel ab alio illustri dignitate decozato arbiter i hac sacratissima ciuitate fuerit delegat9: ꝛ appellatio contra diffinitionem vel sententiã eius subsecuta fuerit: primi qdẽ fatalis dies duoꝝ mensium: alij vo tres ad similitudinẽ supradictoꝝ fatalium numerent. ¶ Qui vo a delegato vel a spectabili iudice seu pside, puincie arbitruz appellauerit[s]: primũ qdẽ fatalẽ diem duoꝝ mensium: tres vo alios ad similitudinem pdictoꝝ fatalium dierum habeat. ¶ Illud etiã circa obseruationez fataliũ diez custodiri decernim9 vt si forte tpales in feriatos dies quoquomodo inciderint: ꝓcedentes[t] eos dies vt tpales a litigantes pr̃imum: scilicet fatalem quod est seq̃ mensium: vt. ff. de progi. ꝛ. j. l. finali. ꝟ. j.

f ¶ Tempora fatalium. Fatales dies dicuntur: q̃ fatuz. i. finis causę imponitur. vt. ff. de aduo. diuer. iudi. aduocati. ꝛ. ff. de iudi. properandum. ꝟ. huius. ꝛ. j. eo. nemo. Accur.

g ¶ Amputantes. q̃ denegari debeant nisi vigentissima causa vel ratio postulet: vt. ff. de dila. l. j. Sed cur dicit hic fatalii cuz ꝛ alij dent: Respõ. ideo quia merito iure causam in fatũ concessit ꝛ finem accepit: lz de eq̃tate alie adbuc dentur dilationes.

Fatale causarum qđ sit esse.

h ¶ Tempora. id est dies fatalis.

i ¶ Reparationez. quia cum causa accepit fatuz petitur a principe vt reparet quod fieri potest infra tres menses: ꝛ de tribus mẽſibus computandis a fine quarti fatalis: vt subijcit: nec in hac petitione reparationis: vel post eam petitaz necesse est vocari aduersarium ꝓ boc: vt subijcit. Sz bodie iure codicis non videtur habere locum reparatio. vt. j. l. progi. nisi dicatur illam correctam per vltimam legẽ buiꝰ tituli. vltima corrigitur per auten. de iudi. ꝟ. appellatiões. collatione. vj.

k ¶ Decernimus admoneri. ad boc vt sciat qualiter reparatio petita sit nec etiam in eius petitione.

l ¶ Temporalez. scilicet reparationis indultuz: quasi dicat non computatur statim ex quo datur: sed demum finito quarto cũ forte infra tempora quarti petita sit repparatio. ꝛ boc subijcit hic. ꝛ. ff. qui admit. ad bono. possel. l. fina. Illi dicit ꝙ b dicit ꝙ nõ est aliud tẽpus dandum post istã reparationez. ꝛ quod. j. subijcit non mutatur.

m ¶ Non fuerit. ante finitum quartũ: ꝛ post quintum inceptum.

n ¶ Nec boc. ꝙ sic petitur ea absente: quia non debet certiorari qui scit vel scire dz: vt hic subijcit. ꝛ. ff. de actiõe eimpti. l. j. in fine.

o ¶ Fatalis. finis quarti et principium quinti. Item non nocebit similiter: quia cum voluerit in fato principali petere qui reparationem pe tijt debebit aduersarius vocare.

p ¶ Si arbitro. i. delegato principis.

q ¶ Nonagintatrib9. pre

r ¶ Executioni. Sed nõne dabitur spacium duoruz mẽſium vel quatuor post omnes fatales sicut post cõfirmationem: quod videt vt. ff. de vsur. rei iudi. l. fi? Sed respon. non: quia iudex appellationis non debet scire iudicauerat: quia non venerat pars ad iudicium. Perinde est ergo ac si non fuisset appellatum: vnde ex ꝓma sententia fit executio: vt in fine huius legis ſm Azo.

s ¶ Appellauerit. i. appellationem repulerit ſm. Bo.

t ¶ Precedentes eos dies vt tpales. Cõstrue tẽporales: id est feriati

Sido lfe.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

dies obseruenk a litigantibus:vt.ſ.ſicut precedentes eos dies feria tos.q.d.feriati ꝛ nõ feriati cõputentur : vt.ſ.de feriis.ꝛ de dila.ſiue pars.ſ.ferie.Alij dicunt q precedentiꝫ diebus debet expediri negocium cum ſuperueniunt fatales.Accur.

a ¶Si ſolus litigat.quia non eſt preſens aduerſarius contra quem

Judex de fco potest supplere.

est appellatũ qui opponeret fatalia cucurriſſe. Et nota b q iudex ſupplet de facto qꝫ notũ eſt ei non vt iudici.ꝛ ſic.ſ.titu.j.l.fina.ſ.finaute abſens . ꝛ.ff.de procurato. l.filiuſſamiliaſ. ſ. miliites.ꝛ digi.ſ.vt q deſunt aduoca.par.l.i. Vel dic quodammodo ei eſſe no tum vt iudici.

Tert.ibi: a iudice . facad hunc.ſ. gl.in.c.bõe mẽoie.ſup ẋbo curaut mus. i me. extra de po ſtu.pcla.

¶Sequitur aut. Ei qui appellat.que cozrigit le gem iſtam.ꝛ eſt de bis q ingrediunt.ad appel.ſ. j.colla.v.Accur.

¶Si qui appellat. ¶Caſus. Jn legibus erãt plures fatales dies cõſtituti ſicut dictũ eſt ſuperius. Auten. ſtatuit vnum tñ fatalẽ diẽ intra qꝫ appellator debet proſequi appellationes: hue ſolus ipſe ſit in iudicio:ſiue preſente altera parte:ꝛ ſi iuſta cauſa iteruenerit ali⁹ annus datur ad ea exemplum.

Ter. autẽ. ei qui. concoi.cuꝫ hac auꝫ c.cũ ſit romana. extra de app.

Si appellator nolit proſequi appellationem victor debet afferre ſuaꝫ allegationes vt prima ſententia cõfirmetur vel reſcindatur:ꝛ abſens preſenti debet cõdẽari in expenſis.

b ¶Scõm ſe. id eſt cum ipſe ſolus eſt ī cauſa ſine aduerſario : et communiter quãdo cum aduerſario.nã ꝛ vterqꝫ eſſe poteſt:vt.ſ.eodem.l.fina.ſ. illud. Vel dic ſm ſe:quãdo ſolus : cõmuniter qñ duo ſunt qui communem habent cauſam cõtra tertium.

c ¶Juſta cauſa.ãre non poſſit expequi litem.

d ¶Jndulgeatur.a lege. ꝛ ſic non eſt opus reſtitutione in integrum.

e ¶Quo.ſcilicet ſecundo anno.ꝛ ſic ſunt duo fatalia. Sed oliꝫ plura licet breuioza : vt boc titulo. l.ij.ꝛ fina.

f ¶Completa.ī.non concluſo ꝛ renunciato.

g ¶Danet ſententia.ac ſi non fuiſſet appellatũ: vt.ſ. eo.l.fina.ſ.fina.ī ſi. ꝛ in hac lege tempora.in ſi.ꝛ.ſ.titulo.j.l.ſi contra maiorem . Et boc cauſa actio in factum datur eꝫ ſententia prius lata:licet quando ſecũdo ſententiaretur:aliud eſſet ſm quoſdam:vt nota.ff.de bis qui notan.infa.furti.ſ.j.Sed quid ſi iuſta cauſa etiam ſecundo anno fuerit impedit⁹? Reſpon. datur reſtitutio ex clauſula generali.ff.eꝫ qꝫbus cau.maio.l.j.in fi.ꝛ in co:poze ynde ſumitur.ſ.j.ibi: quid enim agere oportebat ꝛc.ꝛ ita primus ꝛ ſecundus annus datur a lege:tertius ꝛ alij ꝛ reſtitutionem.ꝛ ſic vltra biẽniuꝫ extenditur ſicut etiã in alijs caſibus quos habes ſtatim in auc.ſi tamen ꝛc.ꝛ in auten.ſed ꝛ lis.ꝛ in auten.ſi appellatione.

Appellãs q itra biẽniũ appellationẽ.p ſequi non potuit an tertiũ habebit.

b ¶Vnus menſis.ꝛ etiã ante ſi vult:vt.j.eo.l.ſi.ſ.nulli licentia.Sed certe illa loquitur in introducenda non in egercenda.

i ¶Afferat.actor.

tibus obſeruentur. ¶Q. ſi qs ſecus cũ iura ꝓcipiunt lapſus dies fuerit tẽpozalis : ꝛ hoc primo loco vel a preſente aduerſario : vel etiam a iudice ſi ſolus litigat[a] appellator fuerit oppoſitum ꝓbatũ : ꝓ eo habebitur appellator ac ſi ſententia quoquomodo nõ coactus ſuſceperit.

I Mauten. col. v. con ſtitu.xj. de bis qui ingre.ad appel.ſ.j.

Hec auten.dicit qꝫ tẽpus egercende ꝛ finiende appellationis eſt annus ꝛ eꝫ cã ſ.impedimenti eſt biennium infra quod tẽpus vtraq; altera pars poteſt cauſaꝫ proſequi:quo tpe tranſacto iudice appellationis nihil ꝓnunciante:ſententia prima tranſit in rez iudicatã. Si ergo appellans vult abſente aduerſario ꝓnũciari ne ſententia prima cõfirmetur debet vltimo meſe cõparere ꝛ facere aduerſariuꝫ citari. Judex vero ſententiã infirmabit:vel cõfirmabit ꝓout acta dictabunt abſente ſemper ꝓpter abſentiam condẽnando in expenſis.hoc dicit Bal.

¶Jqui appellat impartitur annus : intra quem ſm ſe[b] communiter ve cũ aduerſario litem exequatur:aut ſi iuſta cauſa[c] interceſſerit ali⁹ annus indulgeatur[d] :quo[e] tranſacto lite non completa[f] rata manet[g] ſententia. ¶Appellatore ceſſante cum vnus menſis[h] ſuperest ex biẽnio:licet victori ingredi vt reus queratur : quo ſiue inuẽto/ſiue non ſuas afferat[i] allegationes:ꝛ vel confirmet vel reſcindatur ſententia:in omni ca ſu[k] abſente in expenſis condẽnan do ſm tempora fatalium dieruꝫ. ¶Neutro[l] vero occurrente poſt ſecunduꝫ fatalem[m] permanet ſententia rata.

I Mauten. colla. viij. conſti.j.de appellationibus.ſ.j.

Jſta auten.dicit qꝫ pendẽte compromiſſo tempus inſtantie appellationis nõ labitur quotcũqꝫ annis duraurit cõpromiſſum.Bald.vel ſic.Non currit tẽpus ei qui ſemper litigat etiã cozaꝫ arbitro.hoc dicit Barto.Vel ſic.Si de cauſa appellatiõis compromittatur tempora interim

k ¶Jn omni caſu.ſiue reſcindatur ſiue confirmetur : ꝛ gratias agat deo qꝫ in principali cauſa ſeruatur ei(ꝗꝗ abſenti) inſtitia:vt in cozpoze.ſ.j.in fine.

l ¶Neutro.i.nec actore:neqꝫ reo veniente.

m ¶Scõm fatalem.i.poſt biẽnium.ꝛ idẽ ſi tñ datus eſt annus.

non currunt.b.d.Salice.

Jtamen in medio cauſe apud iudicem appellationis mote vel non mote aliqui eligantur arbitri ꝛ ꝓpterea biennium tranſeat intra quod oporteat appellationes finiri : ꝛ per qualibet occaſionem ad iudicem appellationis cauſa reuertatur:nõ ledatur ex curſu temporis[n] :ſed exerceatur ꝛ terminum legitimum ſuſcipiat:ꝛ ſi decies milies plus qꝫ biennij trãſierit tempus niſi biẽnium ceſſerit poſtqꝫ arbitriũ fuerit deſertum.

I Mauten. coll'.iiij.cõ ſtitu. ij. de appel.ꝛ intra que temp.ſ.ad hec ſancimus.

Si ſtat per principem nõ currunt tẽpora appellationis:donec ꝓinceps conſtituat quis cognoſcat.Bald.Vel ſic. Jn cõſtitõe principis currit tẽpus intimãde ſed non introducẽde appellatiõis donec conſtituat quis cognoſcere debeat. boc dicit Salice.

Sed ꝛ lis que ſperatur in cõſiſtorium principis inferri abſqꝫ damno more maneat intacta[o] :donec ipſe faciat eam introduci:et a ꝓceribus ſm morem dirimi.

I Mauten. coll'.ix.cõſtitu. ij. vt ſpon.lar.ſ.boc quoqꝫ.

Si ſtat per iudicẽ appellationis nõ currunt fatalia.Bal.

J appellatione ſecuta noniſſima induciarum die[p] : aut pars vtraqꝫ:aut ſolus qui appellatione vſus eſt occurrerit:et ſuam preſentiam manifeſtauerit iudici futuro appellationis examinanti negocium vel eius conſiliarijs:aut bis qui lites itromittunt:ꝛ iudex in diffinitis diebus cum ſuſcipere differat:nullũ[q] pre iudicium partibus:aut vni earuꝫ ex boc penitus volumus fieri:ſed poſt boc examinari appellatiões huiuſmodi et legitima ſententia terminari.

q ¶Nullum ꝓiudiciũ.imo videt rata ſnia:vt.ſ.eo.aut.ei qui . Sed bic ſtetit per iudicẽ.vt.ff.eꝫ q.cau.ma.ſ ꝛ ſi ꝓ pretorẽ.ſ.ait ꝓtor.ꝛ de dã.infec.ſi finita.ſ.elegãter.Sed certe aut.illa ei qui ꝛc.loquitur qñ ſtetit per iudicẽ:vt in co:.de bis q ingre.ad appel.circa ꝓin.coll.v. Sed certe nec ibi ꝓbibet vltra biẽniuꝫ ꝓrogari in co qõ dicit ſi ſtetit per iudicẽ. Siue ergo ſteterit per principez nõ currit tẽpus:vt ſ.aut.ſed ꝛ lis.ſiue per aliũ iudicem idẽ eſt:vt bic.qõ intellige ẽtuꝫ ad effectũ.nam datur reſtitutio:vt.ff.eꝫ qui.can.ma.l.ſi per pretorẽ. ſ.ait pretor.Jn cauſa principali nõ datur reſtitutio poſt triẽnium: vt.ff.de iudi.ꝑarandũ.ſ.finaute vtraqꝫ.Sed quid ſi ſteterit p aliũ? Rñ.nihilominus currit tẽpus.Sed agitur contra eũ de dolo:vt.ff. de dolo.l.arbitrio.ſ.dolo.ſed ſi ille nõ eſſet ſoluendo reſtitueret ad litem:vt.ff.de eo per quem fac.eſt.l.ſi.Accur.

Ter. ibi nõ ledaf.ꝛcoi. glo ſup ver bo plarã.in c. veniẽs.ẽtenũ.ꝛ ſi cle. ẽtiu.ẽ appella.

Nemo.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Nemo. ¶ Casus. Hec lex corrigit primã in hoc ꝙ prima dicebat ꝙ elapsis ꝑmis fatalibus diebus poterat peti reparatio siue restitutio cause. hic dicit ꝙ reparatio nullo modo petat᷑: sꝫ appellator statim cũ appellat vel intra medietatẽ temporis qđ datur ad appellationẽ ꝓsequendã vel exercendã dꝫ appellationẽ exercere.

a ¶ Consultationibus. i. appellationibꝰ. ꝛ sic ponitur cõtentum pro continente ſm Ot.

b ¶ Statuti. vt. s̄. l. ꝓxi.

c ¶ Sub pretextu. neduꝫ per rescriptum.

d ¶ Vigilanti diligẽtia. ablatiuus. Et sic not. ꝙ per hanc legem corrigitur superior in eo quod de reparatiõe dicit. Sꝫ hic per vltimam in primo respon. ꝛ vltima per aut. ei qui.

e ¶ Statim. vt. s̄. l. ꝓxi.

f ¶ Dimidiam partem. scꝫ vltimi fatalis. et hoc est consiliũ ſm quosdaꝫ: naꝫ in vltimo die potest venire. ꝛ facit ad hoc. ff. de euict. si rem quam. §. quolibet. et. j. eod. l. fi. §. et cum antea. Additio. Aduertas ꝙ hec glo. diceret verũ si ista. l. intelligeretur de tempore constituto ad initiandũ ꝓcessum super appellatione: sed veritas est vt dicit hic Bar. ꝙ loquitur de tempore cõstituto ad appellationem intimandam seu producendam: ꝛ ideo debet ꝓduci ante mediũ illius termini cõstituti. vt. s̄. titu. j. et. l. in offerendis. ꝛ. j. eo. l. fina. §. in his. ꝛ ita ſm eũ tenebat Jaco. But. ꝛ etiã Ja. de are.

¶ Ad appellationẽ exercẽdam post tẽpora statuta. s̄. eo. l. ij. nõ ↄceduntur alia. Et tẽpus appellationis introducẽde est dimidietas temporis exercẽde. hoc dicit Salicetus. Vel sic. Lex ista venit ad suppletionem precedẽtis ꝛ dicit ꝙ trãsactis temporibus de quibus ibi/deseritur appellatio: ꝛ non est licitũ a principe impetrare restaurationẽ nisi in primo casu legis precedentis. h. d. Pau. de castro.

Imperator Justinianus. a. Appiano. Lex. iij.

Nemo arbitretur in posterum licẽtiam futuram consultationibus[a] vltra statuti[b] temporis viuendi spatia: neqꝫ ꝓ oblationem precum: neqꝫ per sacrum rescriptum super reparatione tẽporum indulgendum: neqꝫ sub pretextu[c] quodã altero: sed omnibus incumbendum esse vigilanti diligentia[d] quo prouocationes eorum intra statutuꝫ tempus introducãtur. ¶ Jta vt etiam gesta in iudicio contra quod prouocatum est non prope finem temporis tradantur scrinio sacrarum epistolarum: ne prepediatur per astutias fatalis rei terminus: sed aut statim[e] postqꝫ appellatuꝫ sit: aut nõ minus qꝫ ante dimidiam[f] partem temporis prebeãtur scrinio: ne (quod per angustias contingit temporum) tardus appellationis fautor suo dispendio refutetur.

Diuisio. Per hanc. Continet tres partes. Primo dicit ꝙ non allegatum in causa principali potest allegari dũmodo nõ sit oĩno nouũ. et in primo iudicio non deductum: sed sit ab illo qđ erat deductum depẽdẽs. et hoc vsqꝫ ibi: Sed et si. Secũdo ꝙ nõ probatum potest ꝓbari: vsqꝫ ibi: Quo exercitatis. Tertio reddit᷑ ratio ad vtrũqꝫ. Pau. de castro.

¶ In causa appellationis: licet vtriqꝫ parti non propositum proponere: et non probatum probare si actionem antiquã respiciat. al's secus. hoc dicit Bar. Vel sic. Ex parte actoris vel rei non proposita vel non probata in causa principali ex ꝑmis dependentia nõ separata possunt in causa appellationis proponi ꝛ probari. hoc dicit Salice. Jsta lex est famosa ꝛ quotidiana. ꝛ hoc dicit. Jn causa appellatiõis potest vtraqꝫ pars non allegatum in causa principali allegare ꝛ non probatũ probare petenda vel excipiẽda: vt si in prima causa egi quasi per vim mihi aliquid ablatum: nunc dico ꝙ per furtum: non possum vt argu. ff. de iureiuran. l. duobus. §. exceptio. Vel si primo egi de incisione arborum lege aquilia: secundo ꝙ vi aut clam ex eodem facto. Vel opposui exceptionẽ ex aliquo facto puta pacti: nunc oppono doli de eodẽ facto: hoc non placet cũ ex primo pendeat: sed secunda placet. Dic ergo ꝙ si in causa principali exceptionẽ non opposui vel oppositã non probaui postmodum in causa appellationis nõ oppositam opponam ꝛ oppositam probabo. Ceteruꝫ si de alia re vellem disputare qꝫ prima q̃ est in iudicium deducta non audiar. Vel dic vt diximus de coniunctis. ff. de mino. l. etiam. §. ex causa. Sed Alexãder papa statuit super nouo licere: sꝫ non super veteri capitulo. vt in. c. fraternitatis. extra de testibus. Sꝫ capitulum forte pro assertione intellexit vt statiꝫ dices. Tert. l. per hãc. materia huiꝰ. l. tractat᷑. i. c. fraternitatis. ex̄ de testi. hare. hoc dicit. et Cy. dicit ꝙ ista lex stat hic sicut lilium inter spinas: quia huius tituli leges nihil valẽt hodie excepta ista. et exceptis aut.

Idem. a. Taciano magistro officiorum. Lex. iiij.

Per hanc diuinam sanctionem decernimus vt licentia quidem pateat in exercendis cõsultationibus[g] /tam appellatori qꝫ aduerse parti: nouis etiã assertionibus[h] vtendi/vel exceptionibus[i] que non ad nouũ[k] capitulum pertinẽt: sed ex illis oriunt᷑ ꝛ illis cõiuncte sunt: que apud anteriorem iudicẽ noscunt᷑ proposite. ¶ Sed et si qua[l] dicta quidẽ allegatio monstrabitur vel instrumẽtum prolatũ aliquod: ꝓbationes tamen illo quidem defuerũt tempore: verũ apud sacros cognitores sine procrastinatione prebери poterunt id quoqꝫ eos admittere. ¶ Quo exercitatis iam negociјs pleniore subueniatur veritatis lumine.

l ¶ Sed et si qua. Supra quando non oppositam exceptionẽ vel assertionem opposuit nũc quãdo oppositã ꝑus in causa pricipali: deĩde in causa appellatiõis probat. Sed vtriqꝫ dicto opponitur. Nonne omnia debent esse in codeꝫ statu. vt. s̄. de appel. l. appellatione? Respond. fallit in hoc. vt. s̄. de appellatio. l. eos. §. si quid. Jtem cũ apti fuerint testes in prima quomodo producentur alij. vt in aut. de testibus. §. quoniã ṽo. colla. vij. qui est cõtra? Sꝫ hoc corrigit᷑ ſm Al. quia est eadem ratio suspiciõis. Alij dicunt ꝙ hic in prima probauerat tantum per instrumenta: al's secus: vt ibi. Tertij dicũt ꝙ post apertura͂ tam in ꝑncipali causa qꝫ appellationis possunt produci super nouis capitulis: dum tamen oriantur ex veteribus: ꝛ illis cõiuncti sint: ꝛ etiam primi testes dũmodo iterũ iurent. Sed sup veteribus non pōt amplius etiã in causa appellationis ꝓbationes per testes inducere. Tu dic ꝙ in prima nõ potest post aperturã nisi in nouo capitulo. vt extra de testibus. c. fraternitatis. ꝛ de fide instru. cũ ioannes. nisi in casu: vt in matrimonio. vbi etiã producũtur post aperturã testium. vt extra de testibus. ex tenore. Sed in causa appellationis pōt tam vetera ꝓbare qꝫ noua cõiuncta: vt hic dicit. Nec obstat dictum aut. quia causa appellationis est alia qꝫ prima vt diximus. s̄. de ꝓcura. ita demũ. et facit. ff. de appella. l. scio. §. quid ergo. Additio. Tu dicas ꝙ de iure canonico sicut in prima causa non possunt publicatis attestationibus ijdem vel alij testes super eisdẽ capitulis vel directo cõtrarijs ꝓduci: ita nec in causa appellationis vt dicto. c. fraternitatis. ex̄ de testibus. cũ non minus in appellationibus qꝫ in causa principali subornatio sit timẽda. vt in cle. ij. de testibus. at sup nouis articulis respicientibus actionẽ primam ꝓduci possunt ijdem vel alij testes in causa appellationis. vt. d. c. fraternitatis. ꝛ hic.

Testibus publicatis alij nõ sunt ꝓducendi.

Testes an possint ꝓduci in cã appellationis.

Idem. a. Tribuniano questori sacri palatij. Lex. v.

Cum anterioribus legibus ex omni prouincia ad hunc nostrum sacratissimum comitatũ similis cursus ad appellationes

¶ Casus. Jn causa vtraqꝫ pars inducere potest nouas probationes vel exceptiones: dum tamen he probationes non pertineant ad nouum. c. sed ad primã causam in qua erat appellatum. Viuia.

g ¶ Consultationibus. i. appellationibus. ꝛ sic ponitur quod cõtinetur pro eo quod continet.

h ¶ Assertionibus. scꝫ ex parte actoris: puta replicationibus.

i ¶ Exceptionibus. scꝫ ex parte rei: ꝛ ad hoc. s̄. titu. j. l. ampliorem. in prin. ꝛ in fi. ꝛ. l. in offerendis. in fine.

k ¶ Ad nouum capitulum. id est nouiter acquisitum: ꝛ pro hoc. ff. de iudi. l. non potest. Sed ante appellationẽ potest ſm Jaco. qđ nõ placet. Alij dicunt nouũ capitulum. i. res nouiter petita. vt si primo petebam bouem: nunc peto equum vel asinum. Jtem primo excipiebã super vno: nunc super alio: ꝛ ita super diuersis. Sed super eadem re potest etiam nouam exceptionẽ opponere: vt si primo exceptionem rei iudicate: nunc iurisiurandi vel alia opponatur: ꝛ idem in intẽtione sic ex parte actoris. vt si primo dixerã ꝙ res pertinebat ad me iure dñij ex traditiõe facta a seio: nũc possum dicere facta est a meuio: vel per prescriptionẽ vel ex legato. Vel si reus opposuit exceptioneꝫ pacti facti de non petendo ꝛ probauit possum opponere pactum factum de petendo: ꝛ hec opinio vera. Tertij dicunt nouũ capitulum quãdo nouã intentionem vel exceptionẽ propono etiã super eadem

Exceptiones nouas an liceat opponere i causa appellatiõis

Diuisio. Cum anterioribus. Diuiditur in tres partes. Jn prima loquitur de tempore appellationis incboãde vsqꝫ ad. §. in his autem. Et ibi loquitur de tempore appellationis introducẽde. vsqꝫ ad §. si tamen. ibi de tẽpore appellationis exercẽde. vsqꝫ in finem: ꝛ cum illa vltima parte iunguntur omnes autent. Jaco. But. et Baldus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

¶ Casus. Lex secunda statuit tempora fatalia indistincte: hic distinguit: quia primus dies fatalis est. vi. mensiū: si fiat appellatio de oriē talibus partibus: si nō ex oriētalibus partibus primus fatalis dies est. iij. mensium alij tres fatales dies dantur: sic in superiori lege: et potest peti reparatio: vnde videtur corrigi leg illa nemo: et aliquis impedit[a] necessitate nō potuit venire ante fatalem diē sufficit si veniat post per. vi. dies. Itē. ſ. in. l. offerendis statutuz fuit biennīū infra qō fieri debeat relatio ad iudicem appellabilē. bac. l. datur annus: et si appellator noluerit pſequi causam: poterat lis que mouebat in cōſiſtorio principis perpetuo exerceri. Item si vna pars est absens non poterit obijcere aliquid nisi oſtēdat se proſeq voluisse causam: sed sterit per iudicem: si tamen partes faciāt inter se pactum q̄ nullus earum appellet tale pactum valebit. Finis.

a ¶ Impartitus est. Scili cet fm̄ mensium primus et postea separatim alioū ſeq. vt. ſ. co. l. ij. in prin.

b ¶ Spatium. eis indulgeri. alijs triū mensium spatium.

c ¶ In suo robore. Sic ergo reparatio habet locum per hāc legem. et sic corrigit quod est. ſ. eod. l. nemo. et hoc per auten. ei qui.

d ¶ Et cum antea. Nota hic q̄ cum quinq̄ essent olim fatalia computata reparatione: in fine cuiuslibet accipiebat vnus dies qui appellabat fatalis. et sic erant quinq̄ dies fatales in quib⁹ debebat exerceri causa appellationis. Accur.

Fatalia erāt olim quinq̄.

e ¶ Eueniebat. scilz eundem diem. cc. quod est. j. et quod hic subijcit est in terpositio.

f ¶ Appellationum. impediendarum.

g ¶ Ante quartum diē. id est inter quatuor dies ante fatalē. et in ipſo fatali vel post fatalē inter quinq̄ dies veniens appellator auditur.

h ¶ Post quinq̄ dies. id est post fatalem per quinq̄ cc. vt in euangelio. et manſit ibi duos dies.

i ¶ Officium. id est officiales.

k ¶ Ut decem fatales. id est quinq̄ precedentes et alij quinq̄ ſequentes fatalē. vt. ſ. dixit. Sed contra hunc. ſ. ſ. co. l. nemo. vbi dicit vt gesta aut statim post appellationes: aut ante dimidiam partem temporis prebeantur. Solu. hic corrigit. Sed hodie ſerua auten. ei qui appellat. in fine. ſ. eodem.

l ¶ Cōſtitutum est. vt. ſ. exercendas impartitus est[a]: necessariū nobis visum est huiusmodi spatijs iustum imponere libramentū. Sancimus itaq̄ si quidē ab egyptiaco vel libyco limite vel oriētali tractu vſq̄ ad vtraſq̄ cilitias numerando: vel armenijs gētibus et omni illyrico causa fuerit more appellationū trāſmiſſa: primū semestre spatiū in antiqua diffinitione pmanere: nihil penitus neq̄ diminui neq̄ accrescere.

¶ Sinautem ex alijs nostri imperij partibus siue afiane: siue ponticē: siue thracie dioceſeos lis: pvocatione ſuſpēſa in hāc regiam vrbē peruenerit: pro semestri spatio tantūmodo duozus mensium spatiū eis indulgeri[m]: alijs trium mensium spatijs: id est nonaginta et trib⁹ diebus simili modo ſequentibus: siue semestre impartiatur tempus: siue tres priores menſes fm̄ locorum diffinitionē quā deſignauim⁹. ¶ Sed et alijs tribus mēſibus qui ex reparatione ab aula cōcedi ſolent in ſuo robore[c] duraturis: et prioribꝰ accedētibus vt partim annale numeretur: partim nouē mensiū spatiū conſequatur. ¶ Et cum antea [d] in fine cuiuſcūq̄ temporis vnus fatalis dies ex antiqs legib⁹ conſtitutus esset: et ſepe eueniebat [e] (cū multe sunt occasiones mortales appellationū[f]) vel egritudine vel spatij ,plixitate: vel per alias causas quas nec dici nec enumerari facile sit cūdem diem fatalem nō obſeruari: et lites expirare et huiuſmodi luctuoſis infelicitatibus patrimonia hominum titubare.

¶ Propter hoc fortune releuantes infidias ſancimus non in vnū diem fatalem ſtandū in posterum esse: ſed siue ante quartum diem[g] fatalis luminis et ipſum fatalem siue post q̄nq̄ dies [h] ex quo ortus fatalis effluxerit appellator: veniat: et litem inſtituendam curauerit: et eam in competens iudicium deduxerit: legi videri ſatiſfactus: nec igemiſcat mortue cauſe diſpēdio: ſi nostro gaudeat beneficio: cum nobis cognitum ſit etiam ex erroze calculi diērum quem officium [i] habuit ſepe esse causas periclitatas. ¶ Ne in posterum non fieri ex remedio legis pſentis ſperandum est. Eodem beneficio et in omnib⁹ fatalibus alijs: qui vel a pedaneis iudicibus vel ab alijs dantur quos leges ſuis ſanctionibus enumerauerunt cuſtodiendo vel obſeruando: vt. x. fatales[k] dies pro vno vbiq̄ inſtituantur.

¶ Vbi olim biēnius dabatur ad introducendum appellationē in cōſiſtorio principis per bāc. l. datur annus: tā appellato q̄ appellato ſi voluerit cauſam introducere. h. d. Salice.

¶ In his autem casibus in quibus biennīū conſtitutū est [l] quatenus more cōſultationum in regia vrbe ſub cōmuni audiēcia florentiſſimoz ſacri nostri palatij, per cerum ventilentur biēnij metas vnius anni termino coartamus: vt intra eū et gesta colligere et cauiris deuotis epiſtolarib⁹ tradere: et refutatorios libellos[m] ſi voluerint offerre: et litē in ſacrū nostrum cōſiſtoziū introducere cogātur. Nulli licētia denegāda victrici parti ſi voluerit fm̄ q̄ iā cōſtitutum[n] est: et pmature cauſam inducere: neq̄ anali ſpatio expectato.

¶ Si in cōſiſtorio principis cā appellationis est inchoata tpa qbus ius nō redditur ipſo iure nō currūt. h. d. Salice.

¶ Si tamen in nostro ſacro cōſiſtorio lis exordium ceperit: etiā ſi non fuerit in eodem diē complēta: tamen perpetuari eam concedimus: cum iniquum ſit propter occupationes florentiſſimi ordinis quas circa nostre pietatis miniſteria habere noſcitur cauſas hominum deperire[o].

¶ In appellatione cerēda alibi q̄ in cōſiſtorio principis datur annus: quo elapſo firma manet prima ſententia: niſi iuſta cauſa fuerit appellator impeditus: quo casu datur ſecundus annus: in quo omnem ſuam diligentiaz debet facere appellator: preſtando iudici vt proſequatur. Et i casu appellationis est ſpecialeꝝ poſſit abſq̄ litis conteſtatione ferri ſententia. Itē ſta tuta in cauſa appellationis habēt locum in cauſa ſupplicationis interpoſita a prefecto pretorio. hoc dicit vſq̄ ad. ſ. ſinautem. Salicetus. vel ſic. Hic dicitur q̄ exordium imponitur cauſe appellatiōis vna tantum parte preſente dūmodo interueniat citatio. h. d. fm̄ Bal.

¶ Illud etiā merito addendum huic legi cenſemus: vt ſi quis [p] fatali die apud appellationis iudicem introduc[q]: ſiue ex parte vna ſiue cognitionaliter cauſe appellationis imponat exordiū [r] deinde relicta ea diſcedat: et in deſidia reliquū tēpus permaneat: et annale [s] tempus poſt inchoatam [t] litem preterierit: victore neq̄ ſententiam ad effectū perducere valente propter litē inchoatam: neq̄ iam terminū accipere interueniente [u]: cū appellatoris abſentia

m ¶ Libellos. id est pces. vel forte. id est apoſtolos vel refutatorias pces de quibus dicit. ſ. de rela. l. j. Sed ꝛtra aut. ei qui. Sol. vt ibi ſoluitur.

n ¶ Cōſtitutum est. vt. ſ. co. l. nemo.

o ¶ Deperire. vt. ſ. eodē aut. ſed ꝛ lis.

p ¶ Si quis. ſcilicet appellator.

q ¶ Exordium. Dicunt quidam appellatoꝝ. Vel dic iudex. Et nota hic i poni exordium vna tantum parte preſente: et rē incboari vt hic ſubijcit. quod ſit per citationem alterius partis: quod facit ad hoc q̄ dicimus. ff. de iuriſdi. omnium iu. l. et quia. Sed hoc ſpecialeꝝ in cauſa appellatiōis vt h ſubijcit. ꝛ ſic in alijs non eſt ita: ſed demū lite cōteſtata datur initium cauſe. vt in aut. de litig. ſ. ſi vo initiū. colla. viij.

r ¶ Annale. quod est cōputatis quatuoz fatalibus tempore reparatio nis. vt. ſ. ea. l. ij. in prin.

s ¶ Inchoatam. Sic nota q̄ tēpus appellationis exercēde non ex die ſentētie late vel appellationiz facte ſed inchoate currat. et ſic multo tēpore poſſet durare. et ſic eſt contra. argumen. ſ. eo. l. ij. Vel dic q̄ incipit currere a tempore appellationis facte: et q̄ hic dicit preterijt. id est preterijſſe noſcatur. an curreꝝit a tempore appellationis. ſic. ſ. de here. inſtitu. l. ſi. Vel dic q̄ appellator debet proſequi causam a tēpore appellationis vſq̄ ad annū: ꝛ ſi nō fecerit rata manet ſententia pma. niſi ex iuſta causa ſe dēk alius annus. Sed ſi intra annum vel biennium ſibi datū ad iudicem appellatiōis eat appellator ꝛ litē inchoauerit et poſtea deſeruerit. tūc ab eo tēpore incipit currere quo litē inchoauit: et finit anno niſi ex causa del alius annus. ꝛ et fm̄ hoc etiam vſq̄ ad quadriennīū poterit durare. Additio Tu dicaꝝ q̄ hodie tēpus pſequendē de appellationis currit a tempore appellatiōis interpoſite. vt i aut. ei q. ꝛ ibi hoc no. Bar. ſ. eo. ꝛ in cle. ſicut. vbi de ß plene per glo. magnam de appellationibus.

Appellatiōis exercende tps a quo tpe currit.

t ¶ Interueniente. ſcz litem inchoatam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Quādo puocare nō est necesse.

a ¶ Priuilegium.non est ergo ita in alijs vt dicimus.ff.de his qui ad eccle.confu.l.fina.

b ¶ Ex vna parte.ꝛ sic lite non contestata.

c ¶ Pronocatū.vt.ff.de his q no.insta.l.furti.ff.rū.ff.ff.ti.j.l.fi Ꝫ maio res.ꝛ.l.qm nōnulli.ꝛ in auc.de appel.col.viij.in pn.et de his q ingre. col.vt.ff.co.l.ff.in fi.Ꝫ secus in ꝛcusatione tutoꝝ:quia ꝛ fi illam non prosequor:tamē nō ex Ꝫ datus:Ꝫ ex quo fuit inf ius gerere teneor.vt.ff.de ꝛcu.tuto.l.fi is qui.

d ¶ Per iudicē. vt.ff.co. autē.fi appellatione.

e ¶ Inexorabilem. id est inexcusabilē. B est ī qua non poterat excusari.

f ¶ Annale.vt.ff.co. aūt. eis qui.Accur.

g ¶ Retractādis.nō aliter.vt.ff.de sen.pfec.prętorio.l.j.

h ¶ Scriptura. vel fine scriptura.vt.ff.de pac.l. pactum quod bona.

i ¶ Nemini.idē ꝛ fi vnus tñ hic cōuenit. vt.ff.a q. appel.nō Ꝫ.l.j.ff.si qs.

k ¶ Indigitari.Hot.fic et ff.de feriis.l.j.ff.de pac.l.fi quis in cōscribendo. ff.de dona.ante nup.l. fi ꝑtāte.in pn. Sed arg. ff.quoꝝ lega.l.j. ff.qō ait prętor:vtilitate. ff. iudi.solui.cū apud.ff. de postu.l.quos.phibet.

¶ Quando puocare nō est necesse. ¶ Superiori titulo qñ appellatiōe re ſcinditur ſnia digit:nūc qñ ipſo iure eſt nulla.

Ler.ibi: in dicis.nā ar gūdus eſt ī concor.c. prudentiā. cus gio.ſup ꝑdo argue das.ff.de ofi. deleg.

Ātā. ¶ Caſus. Egi rei ven.et ſuc cubui : an teneat ſentētia ſi oſtēdatur alia in ꝛrariū prius lata a qua nō fuit appel latum: queritur . Dicit ꝙ non:nec ab ea neceſſe eſt appellare.

l ¶ Lata ſit.vt q: hic indicauit rē meaꝝ eſſe:poſ nō eſſe. Sed qd ſi concordant ſcōa ſnia cū ꝑma? videtur valere ſcōa cuꝝ nō fit ꝓhibitū. Argu.ff. ex qui.cau.ma.l. necnō. ℈.ſed ꝙ eis. Nā leges dicentes nō poſſe reuocari primā per aliā niſi per appellationē: loquūtur qñ ſcōa eſt cōtra primā. vt.ff.de ſen.l.poſt ſententiam.ꝛ.ff.ſentētiā reſcin. nō poſ.l.j. ff.ff.ō re iudi. l.pfecto.ꝛ.ff.de ꝛcu.rei iudic.ſi vt ꝓponis. Sed in caſu fallit quo reuocatur ꝑma a qua appellatū nō eſt ꝑ ſecundā:qz dubitabat an ꝑmo fuiſſet iudicatum.ꝛ in ſecūda iudicat non eſſe iudicatū.vt.ff.q. ſen.fine ap. l.j.in ꝑin.Sed q eſt ratio ꝙ non valet? Riſi.dicunt quidam ꝙ prima trāſiuerat in rē iudicatā ꝛ faciebat tā ius.vt.ff.de cōdi.inde.l.elegā ter.℈.ſi poſt rē.ꝛ fic ſcōa nō valet qñ Ꝫ ius ꝑſtitutionis lata.vt.ff.que ſen.fine ap.l.j.℈.j.q6 non placet.qz in ſcōa non eſt expreſſus error vt ibi dicitur.ꝛ.j.l.ꝓtogi.Dic ergo vt ſit litium finis.arg.ff.ꝓ ſuo.l.ſi.

Sntia ſcōda ſi cōcordat cū ꝑma q iſta rū valet.

Sntētia ſcōa lata Ꝫ primam quare nō valeat.

eam finiri non facile concedit:huiuſmodi iniquitatē amputantes: cum aduerſarius poteſt etiam mi nime preſente appellatore litem exercere:cquia hoc ſpeciale prīuilegium [a] eius eſt qui appellationi {examinande preſidet poſſe ex vna parte [b] cām dirimere)iubem [c] eundem appellatorem(niſi obſeruauerit iudiciū ꝛ cām vſqz ad finem peregerit:ſi per eum ſteterit quo minus omnia litis certamina impleantur)appellatione defrauda ri ꝛ ſententiam contra eum latā in roboze durare : et ad effectum perduci:tāq; ſi ab initio fuerit mi nime ꝓuocatū [d] :niſi ipſe appellator euidentiſſimis ꝓbationibꝰ poſſit oſtendere : ſe quidē ſumma ope niſum voluiſſe litē exercere ꝑ iudicē [e] aūt ſteriſſe vel aliā inexorabilem [f] cauſam ſubſecutam ꝓpter quam boc facere minime valuit. ¶ Tūc ereſn aliud ei annale [g] tēpus indulgem [h] :quo eſſluēte: et litem minime finem accipiēte ca dere eū de appellatorio iuuamie diſponim [i] :cū ſit ei apertiſſima facultas ꝛ noſtrā adire maieſtatem/ ꝛ tarditatem iudicis in querelaz deducere:ꝛ nō bñficio ꝓpotiri.

Statuta in cauſa appellationis habent locum in cauſa ſupplicationis inter poſite a pfecto prętorio.b.d. Salice.

¶ Cui conſentaneum eſt vt ꝛ in ſententijs oim ampliſſimoꝝ prefectoꝝ ꝓtorio ex diuino oraculo retractandis [j] eadem obſeruatio que ſuꝑadicta eſt poſt ingreſſum vnius vel vtriuſqz partis taz ꝓpter abſentiam perſonarū q̄s ꝑ pter ſtatuta tempora teneat.

Juri appellādi poteſt per pactum renuntiari:ac etiā cōueniri ne vllum fatale ſeruetur.b.d.notabiliter ſm Salice.

¶ Sinautē partes inter ſe ſcriptura [k] interueniente pacifcēdum eſſe crediderint nemini [l] parti licere ad ꝓuocationis auxilius peruenire:vel vllum fatale obſeruare eozum pactionem firmam eſſe cenſemus. ¶ Legum etenim auſtē ritatem in hoc caſu volumus pactis litigantium mitigari [m] .

¶ Quādo ꝓuocare non est necesse. Titu.lxiiij.

Contra ſententiam que trāſiuit in rē iudicatā ꝓnūtiari non poteſt:ideo a ꝑ nuntiato appellari opus nō eſt.boc dicit Salicetus.Vel ſic.Sententia diffinitiua lata contra aliam ſententiā validā:ꝛ que tranſiuit in rem iudicatā eſt ipſo iure nulla:nec eſt neceſſe ab ea appellare: et ex ceptio nullitatis impedit executionem ſententie ſi offeratur parata probatio nullitatis.boc dicit Pau.de caſtro.

Imperator Alexander.a.Apol. et alijs. Lex.j.

Jtam ſententiam dicitis quā iō vires nō habere cōtenditis q̄ contra res ꝓtius iudicatas a quib [n] ꝓuocatum nō eſt lata ſit [o] . ¶ Cuius rei ꝓbationē ſi ꝓmptā habetis etiā citra ꝓuocationis adminiculum qō ita ꝓnunciatū eſt ſentētie auctozitatem nō obtinebit [p] .

Sententia lata contra ius conſtitutionis eſt ipſo iure nulla:ſecus ſi ꝛtra ius litigatoris.Hoc dicit ſm Barto.Vel ſic. Sententia contra legis tenozē lata error expreſſo in ea non valet ipſo iure. Lata vero per errozē facti ſeu contra ius partis valet Ꝫ appellari poteſt.boc dicit ſm Salicetum.Vel ſic.Sententia que continet expreſſum iuris errozē eſt ipſo iure nulla/ꝛ fic non eſt neceſſaria appellatio:ſecus ſi non expꝛimitur error: licet ſit lata cōtra ius:quia tūc valet ſed eſt iniqua:ideo niſi ꝓuocetur trāſit in rem iudicatā.boc dicit Pau.de caſtro.

Idem.a.capitaneis. Lex.ij.

Jcum inter te [q] ꝛ auiam [r] de functi [s] queſtio de ſucceſſione eſſet ꝛ iudex datus a preſide ꝑ uincie ꝓnunciauit potuiſſe defunctum ꝛ minozes.xiiij.annis teſtamentum facere:ac per hoc auiam potiozē eſſe:ſententiā eius ꝛtra tā manifeſti iuris [t] formam datā nullas habere vires palā eſt [u] :ꝛ ideo in hac ſpecie nec ꝓuocationis auxilium neceſſariū fuit. ¶ Oō ſi cuz de etate quereret impleſſe defunctum quartūdecimū annū : ꝛ per hoc iure factū teſtamentū ꝓnūciauit nec ꝓuocaſti: aut poſt appellationē impletā cām deſtitiſti: rē iudicatā retractare nō debes.

Cauſa ꝓiudicialis impedit electionē ad munera.b.d.Barto.Vel ſic. Suſpenſo genere ſuſpendit quelibet eius ſpecies ꝛ indiuiduum.Vel ſic.Suſpēſo principali ſuſpenditur ſecundarium.boc dicit ſm Bald.Vel ſic.Appellans a munere decurionatus licet interim duūuir electus nō appellet ſibi non ꝓtiudicat.boc dicit ſm Salice.vel ſic.Cauſa ꝓiudicialis quouſqz pendet impedit exerceri alias particulas ideo ſi exercentur nō valent:nec eſt neceſſaria appellatio.b.d. Pau.de caſt.

Appellatio ſi emittat a ſententia ipſo iure nulla qualē ſententiabit iudex ad quem.

Sntia contra leges lata an et quado valeat.

de tuto.ꝛ cura.da.ab his.l.feie. Refert ergo an contra ius legis vel constitutionis sit lata:an vero contra ius litigatoris : quia tunc valet:vt hic.ꝛ.ff.que sen.fine appella.l.i.ꝛ.ff.l.prozi.

Cõtinua tio.

a ¶ Si vt ꝑponis.Ab electiõe decurionat⁹ appellastiſi ea pẽdente elect⁹ eras duũuir.nõ tenet electio.cũ eñ duũuir eligit ex decurionib⁹ non añ põt eligi duũuir ꝙ te decurionez esse ꝛstiterit.vt.ff.de decuri.l.honores.ff.his.ꝙ.

Duũuir ex decurionibus eligitur.

b ¶ Preiudicium.ſic ff.de vac.mu.l.iij.ff.q ad munera.et de iure imu. semper.ff.boc circa.

Snie diuerſe ſi fecerãt a pluribꝰ quid iuris?

Um magiſtrat⁹. ¶Caſus. Delegati fũt duo vel treȝ ad causam : vn⁹ tñ ꝓnũciauit: non valet ſnia:nec ab ea necesse est appellare.

c ¶ Nõ teneat .vt in aut. vt iudi. nõ ex.ſa.iul.ff. ſi aũt duo.col.ig.ꝛ.ff.de re iu.l.duo ex trib⁹.in ꝑn.ꝛ diſtinguit ꝛ plurib⁹ dele gatis : qz pluriũ ſnia tenet.vt.ff.de arbi.item ſi vn⁹.ff. et.l.ſi. dũmodo oẽs iudicẽt . vel ſi pares ſunt in pẽdẽti eſt donec delegaꝰ approbauerit. vt.ff.de re iu.l.duo iudices.ſi vo ſunt ordiarij et ꝑares valet ſnia pluriũ. vt.ff.de re iudi.l.pomponi⁹.et.l.uno eꝙ trib⁹.Si aũt eqles ſũt tũc valet q̃ ꝑ libertate ferẽ. in alijs aũt illa q̃ ꝑ reo.vt.ff. de re iudi.l.iter pares.ꝛ.ff. de inoffi. teſta.l.ſi pars.

Additio. Videas oĩno ca.ſi.eꝑ de reiudi.

Erta . ¶Caſus. Magiſtratus habẽt iuriſditionẽ indicendi multã:qdã maiorez: qdã minorẽ.ſi ergo ꝑſes indicẽdo multã modũ ſtatutum excedit:nec valet ſententia:nec ab ea necesse eſt appellare.

d ¶ Poſſunt. vt.ſ.ó mo do mulcta.l.ſi.

Pena et mꝛcta differunt.

e ¶ Nõ tenere.ipõ iure.ſz ſecus in pena.vt ſi quadruplus ꝙdẽnauerit ex furto non manifeſto va let ſnia.vt.ff. de his qui no.infa.l.qd ergo.ff.pena. Sed in mulcta ſi modũ nõ excesſit valet ſententia:ſz appellaf.vt.ſ.de ap.l.ꝛ in mulctis. Sunt ꝛ alie differẽtie inter penam ꝛ mulctam.vt.ff.de ẏb.fig.l.aliud eſt fraus. ff.inter.ꝛ.l.ſi qua pena.

Um nõ. ¶Caſus. Delegata eſt alicui cã vt.ꝓnũciet ĩtra certũ diẽ:ſi vlteriori die.ꝓnunciat non tenet ſnia.

f ¶ Sed deductis.i. prolongatis.

g ¶ Alienioze.i. lõgioze.

h ¶ Cognoſcet. vt.ſ.quo modo ꝛ quãdo iud. ſi vt ꝑponiꝭ.i.ꝛ boc niſi forte partiũ cõſenſu prozogata eſſet dies.vt.ff.de iudi.l.ij.ff.ſed ꝛ inder.

Enales. ¶Caſus. Litigabam cum titio:titius dedit pecunias iudici vt me inique condemnaret.Dicitur ꝙ non valet ſententia:nec opus eſt appellare. Ulnia.

Impa. Hoz.a. Ingenuo Lex.iij.

Si vt ꝑponiꝭ ſuſpẽſa apõ ampliſſimos iudices cognitione prouocationis quam te ob id iterpoſuiſſe dicis ꝙ decurio nominatus eſſes:ad duũuiratuꝫ vocatus es:manifeſtum eſt ꝓeiudicium future notioni memoratorum iudicum fieri non potuiſſe.

Non valet ſnia plurium delegatoꝝ niſi oẽs ſententient. boc dicit Bartolus. Uel ſic.Cum plures ſunt delegati in vna cauſa:ſententia lata ab vno vel ab aliquibus ex eis nõ ĩteruenientibus alijs eſt ipſo iure nulla:ió neceſſaria nõ eſt appellatio. boc dicit Pau.de caſt.

Imperatores Val'.Gal'.ꝛ Valeri.aaa.Julia. Lex.iiij.

Um magiſtr⁹ datos iudices ꝛ vnũ ex his ꝓnũciaſſe ꝓponas:nõ videt appellãdi neceſſitas fuiſſe:cũ ſnia iure nõ teneat.

Impoſitio mulcte vltra q̃ indeꝫ poſſit eꝙ ſua iuriſdictione eſt ipſo iure nulla. Bar. Uel ſic. Ubi iudex excedit terminos ꝛ fines iuriſditiõis ſnia eſt ipſo iure nulla:ꝛ ideo nõ eſt opus appellare. Jac.but. Uel ſic.Exceſſus in tãto vitiat i toto. Uel ſic. Judex qui iuriſditionẽ ſupionis aſſumit reddit actum ſuum totaliter nullum. boc dicit ſm Bal. Et eſt nota.l. Uel ſic. Ltra appellationez annullatur impoſitio mulcte vltra iuriſditionez. Hoc dicit ſm Salicetum. Uel ſic. Ubi iudex excedit metam ſue iuriſditionis non valet ſententia ipſo iure.b.o. Pau.de ca.

Imperatores Carus ꝛ Carinus ꝛ Nume.aaa. Domi. Lex.v.

Erta rõne et ſine mulctare preſides poſſunt. ¶ Dꝰ ſi aliter et contra legis ſtatutum modum prouincie preſes mulctã vobis irrogaucrit:dubiũ non eſt id quod contra ius geſtũ videtur firmitatem non tenere:ꝛ ſine appellatione poſſe reſcindi.

Nõ valet ſententia lata ꝑ iudices delegatum extra tẽpus cõmiſſionis: et quod dicit ſi nõ eo die idem dicas ſi nõ eadẽ hora tempus cuȝ omni actu cõcurrit ꝛ in nataram illius actus cõuertitur vt patet in ꝓſcriptionibus:ꝛ ad nõ tps ſequitur nonens. boc dicit ſm Bald. Uel ſic. Sententia delegati lata vltra tempora ſue delegatio nis non valet:ꝛ appellatione ſubmota vt fruſtratoria delegans ex integro cognoſcit. boc dicit ſm Salicetum. Uel ſic. Sententia delegati lata extra tẽpus vel vltra tempus appoſitum in ſua delegatione nõ valet tanꝯ lata a non habente iuriſditionem:ꝛ appellatio non eſt neceſſaria . boc dicit ſm vnum intellectum. ſm alium dicit ꝙ ſententia lata non in termino ꝑmiſſo ad quem fuit citatus nõ valet . boc dicit Pau.de caſt.

Idem.aaa.Germano. Lex.vj.

Um non ex eo dic quo preſes prouicie precepit iudex ab eodẽ datus ,pnunciaucrit: ſed deductis⁸ diebus alienioze⁸ tempore ſententiaz dediſſe ꝑponatur: ne ambages fruſtra iterpoſite ꝓuocationis vlterius negociũ protrahãt:preſes prouincie ſuperſtitioſa appellatiõe ſummota ex integro intervos cognoſcet⁹.

Sententie late ꝓtio ſunt ipſo iure nulle:ſecus ſi eſſent late gratia.Hoc dicit Barto.vel ſic.Sententia lata a corrupto ꝑ pecuniam eſt ipſo iure nulla:ꝛ appellatio eſt neceſſaria. Pau.de caſtro.

Imperatores Diocle.ꝛ Maximia.aa.Picago. Lex.vij.

Enales⁷ ſententias que in mercedem a corruptis iudicibus proferuntur: etiam citra interpoſite ꝓuocationis auxiliuȝ iampridem a diuis principib⁹ infirmas⁸ eſſe decretum eſt.

Adinor etate vocatus ad decuriona tum eſt ſine appellatione tutus mero iure:magiſtre ſi pater non conſentit.boc dicit Bald. Uel ſic. Defectus etatis reddit nominationem ad munera publica ipſo iure nullam:ꝛ etiam ꝓiuilegium immunitatis:ideo appellatio nõ eſt neceſſaria. b.o.cum.l.ſeq. Pau.de caſtro.

Idem.aa.Conſtan. Lex.viij.

Si pater tuus cum decurio ſe crearet⁹ non conſenſit . et xv.annos etatis agis:aditus preſes prouicie ſi inhabilẽ te ad cũdem decurionatus honorem eſſe proſpexerit : quãdo¹⁰ huiuſmodi etati¹¹ etiã prętermiſſa appellatione ſubueniatur : iniquã nominationem remouebit¹².

Ueteranus habens immunitatẽ vacationis non tenetur ſi contra immunitatem vocatur ad munus.boc dicit ꝛ eſt ſpeciale in militibus.Bald.Uel ſic. Si veteranus habens immunitatem vocetur ad munera perſonalia non tenetur appellare:quia vocatio vel electio eſt nulla.Hoc dicit ſm Salicetum.

Idem.aa.ꝛ.cc.Ruffi. Lex.ix.

Ueteranis qui i legione vel vexillatiõe militãtes poſt viceſima ſtipendia honeſtam⁹ vel cauſariam⁹ miſſionem conſecuti ſunt:onerum ꝛ munerum perſonalium⁹ vacationẽ conceſſimus. ¶ Huiuſmodi autem indulgentie noſtre tenore remunerantes fidem deuotionem militũ noſtrorum/etiam prouocandi¹⁴ neceſſitatem remiſimus.

Snia lata per gram tenet.

k ¶ Infirmas . ſec⁹ i ſnia arbitraria quãdo poteſt agi ad penã: ſz tñ obſtat doli exceptio. vt.ff.de arbi.ita demũ.ꝛ.ff.de arbi. l.iij. Ipſo ergo iure non valet ſnia iudicis vt hic. Judex etiã accuſari põt lege iulia repetundarũ. vt.j.ad.l.iuliam repe.iu bemus.ꝛ litez facit ſuã. vt.ff.de iudi.l. ſi filiuſſa milias.ꝛ q corrupit cau ſam amittat.vt.ſ.de pe. iudi.l.i.ꝛ.ij.ſecũ.

Si pater. ¶Caſus. Aliqs filiuſſamil. ꝛ minor.ꝛv.an.creat⁹ eſt decurio.vtrũ opus fuerit appellatione in bac creatione ſi nolebat eſſe decurio. Rñ.q nõ. leg ſe quens plana eſt.

l ¶ Inbabile.vt qz nõ habuit alȝ bonozẽ ꝛ nũc nõ vocaf ad maiozẽ. Uel qz ĩuenit ꝓtinuare honozẽ qõ fieri non põt.vt.ff.de mu.ꝛ bo.l.bonoꝝ.ff.gerẽ dozũ.nã ꝛ bec eſt inbabilitas qz eſt mioꝝ. vt.ff.de mu.ꝛ bo.l.ad rẽpublicã. ꝛ.j.qui etate.l.ij.lib.ꝛ.et ff.de decu.l.nõ tñ. niſi ſi lij ſuppleãt.vt.ff.de mino.l.ij. ij.rñ.ergo ſubaudiꝫ b magiſ. Uel dic ſi.i. qz ꝛ ſic nil ſubaudias.

m ¶ Quando.ꝓo quia.

n ¶ Etati.ſ. in.ꝛv. anno. vt.ſ.digit.

o ¶ Remouebit. nec pater ꝓ eo tenebit.vt.ſ.ne pater ꝓo filio.ſi filius.

p Eteranis. Honeſtam.vt qz.ff.de egcuſa.vetera.l.i. Uel ſi infra certũ tempus fuit aſſumpt⁹ꝛ illõ finitũ eſt.

q ¶ Uel cauſariã. q ꝓpter valitudinẽ ſoluit a laborib⁹ militie.vt.ff.de bis q not.iſa.l.ij.ſ. ignominie.ſz qui ignominioſe remittit eſt infamis.ꝛ iõ ꝓiuilegia non habet vt ibidem dicitur.

Munus personale quid est.

r ¶ Perſonaliũ. ꝑſonale munus eſt qđ cuȝ animi puſione ꝛ corꝓoralis labozis intentione ſine aliquo detrimẽto ꝑtrahf. vt tutela et cura et filia. vt.ff. de mu. ꝛ bo.l. munerum.ſ.i. Al patrimonialibus aũt nec militas nec veterani egcuſanf.vt ſ.de vectiga.l.iij.ꝛ.ff.de ꝓiuileg.veterano.l.ij.in fi.ꝛ.l.penul.ſ.j.

s ¶ Prouocãdi.ſi fuerũt nominati ad munera eſt l.ciues.ꝛ.l.ei qui.egcuſare tamẽ ſe debent. vt.ſ.de egcuſa. vetera.l.ij. aliter agnoſcere videnf ꝛ ſubire tenentur.vt.ff. de ꝓiuileg. vetera.l. fi.in fi.babent ꝛ alia ꝓiuilegia veterani.vt.ff.de penis.bonoꝝ.ꝛ.ff.de ꝓiuileg.

eis.l.remiſſa.qõ nõ eſt in alijs qui vacationem habẽt.vt.ſ.de appel.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Quoz appella.nõ recipiũtur.

priusleg.vetera.per totum.ꝛ de bis qui non imple.ff.i.l.ꝛ.lib.ꝛ.

Omnem.¶ Casus. Petebã fundũ a titio:ꝙdẽnauit cum iudex mihi facultas appellãdi nolle fructuũ ꝛ expensarũ:cũ confiteor recte latã fuisse:ꝛ hoc in prima. Ideo dicit ꝙ si titius qui ꝙdẽnatus fuit appellauit ꝙ si iudex appellatiõis prosequit me actorẽ iuuandũ in expẽsis ꝛ fructib⁹ ꝙ me iuuabit. Tertio dicit ꝙ si victus titius appellauit ꝛ causam appellatiõis nõ fuerit prosecut⁹. Dicit ꝙ ego actor: p eandẽ appellationem victi titij potero ꝙleq; fructꝰ ꝛ litis expẽsas ipmo iudicio nõ deductas.ꝛ hoc dicit.

a ¶ Omnem.fic eẽ de appel.vt debitus honor.

b ¶ Cõfiteat.in forte:sed iudex tenet qui nihil de sumptibus dixit.vt.ff.ꝛ.ff. iudi.properandũ.ff.finaliter alterutra.

c ¶ Pro minore.qui ꝛ appellant pedanei iudices ꝙ ad sumptꝰ ꝙ humilioꝛa disceptãt negocia.vt ff.de peda.iudi.l.ff. Acc.

d ¶ Cõsultationes.i.appellationes.

e ¶ Eius.ꝛ alterius partis ꝙ ad sumptus. Ex3o. Sed ztra.ff.de fructi.et lit.expẽfis.l. terminato. Sol.vt ibi.quia ibi non fuit appellatum.

f ¶ Diffiniẽtibus.f.amplioꝛe in sumptib⁹.ff.de appel.l.ampliozem.

g ¶ Sed nec. Duo dicit hec leꝝ. Primo appellat reus victus ꝛ ꝓsequit in forte:certe non appellat actor: p sumptibus:licet iudex suppleat sentẽtiã primam. Scõo appellat reus victus.sed nõ ꝓsequit.nã actor ꝓsequit. vt.ff.tit.j.auf.ei qui.ibi: appellatoꝛe ẽ. Sed.¶. dicit victũ nõ appellasse:ꝛ ñ intelligas in forte qualr de sumptib⁹ actoris habet rõ.ff. de fruc.ꝛ lit.expen.l.terminato.ff vo dicas i sumptib⁹ rei: stultũ videtur ꝙ appellet cum de eis non sit dãnatus reus nisi dicas ꝙ sit dãnatus in minus.

b ¶ Introducẽde.i.ꝙ victus non appellat ꝙ ad sumptus:ſz quo ad ꝓncipale:ꝛ sic cõsultatiõe nõ introducit. Vel si appellat nõ ꝓsequitur.

f ¶ Differente.ꝛ facit.ff.de tempo.appel.auf.ei qui.Accurſius.

i ¶ Differente.appellare vel ꝓsequi super sumptibus:ſed ſup forte appellabat.ꝛ ꝓsequebatur. Vel verius dic.f.ꝓsequi appellatiõe interpositã super ſnia ſortis.ꝛ facit.ff.de tempo.ap.auf.ei qui.

k ¶ Iniuria.non talem vt agatur actione iniuriarũ.vt.ff.de appel.l. ꝛ in maioribus.que est ztra. vel fit iniuria quãdo ſupuacua:vt hic.

¶ Quorum appellationes non recipiuntur ꝛc. ¶ Cessat appellatio quãdoq; ideo quia necessaria non est.vt.ff.titu.j.quãdoq; ideo:quia non mereatur appellatoꝛ audiri de quibus hic dicit.

Eius.¶ Casus. Petij a te.ꝛ.lite contestata per cõtumaciã cepisti abesse:iudex te condẽnauit:nũquid reuersus audieris appellans:queritur. Dicitur ꝙ non.

l ¶ Eius qui per cõtumaciã.f.verã.vt ꝙ inuẽtus nõ venit: vt hic.ꝛ.ff.de iudi.ꝓperandũ.ff.cũ aũt.ꝛ in auf.de iudi.ff.appellationibus.col.pe.ꝛ.ff.de re iudi.l.cõtumacia.ꝛ.ff.de ap.l.ex consensu. ff.eum qui non ſtetit:quia tũc appellat.vt.ff.de iudi.l.ꝛ post.ff.Itẽ fuit ztumꝫ in non veniendo ſecus ſi in nõ exhibẽdo vel in nõ reſtituendo:quia tũc appellat.vt.ff.de appella.creditor.ff. iuſſus.q̃ est ff. Quid autem ſi qs est ztumꝫ in non iurãdo de calũnia: Videtur ꝙ possit appellare. Argu. dicte.l.creditor.

Cõtumax an possit appellare

Contumax in non veniẽdo non auditur appellans. hoc dicit ſm Salicetũ. Vel ſic.Verus contumax non appellat. Barto.ꝛ Pau.de castro.

Impa.Anto.a.Sabino. Lex.j.

Ius qui per contumaciam absens cuz ad agendam causaz vocatus esset ꝙdẽnatus est:negocio ꝓz summatim perscrutato appellatio recipi non potest.

Ad hoc vt quis nõ possit appellare requiritur ꝙ sit cõuictus ꝛ ſpõte ꝓfessus. ſi quod cozũ defecerit appellatio admittetur. hoc dicit Bar.vel ſic. Propter immanitatem criminis cõuictus ꝛ cõfessus non appellat. hoc dicit ſm Baldũ ꝛ Salicetum. Vel ſic. Conuictus ꝛ ſponte confessus non appellat:ſecus ſi ſit conuictus tantũ non autẽ cõfessus:vel cõfessus non tamẽ ſponte ſed formidine tormẽtorum. hoc dicit ista bona leꝝ. Pau.de cast.

m ¶ Summatim.Sz quo mõ potuit iudicari cum nõ ſit liquidum.vt.ff. de iudi.properandum.ff. Nſi.quo ad absentẽ fuit ſemiplene cognitũ vt ff. ſed quo ad presentẽ debuit plene cognosci vt ibi. Vel dic ꝙ h erat causa de qua ſemiplene debuit tractari.vt i actiõe ad exhibẽdũ.et ſimilib⁹. vt.ff.ad exhibẽn.l.iij.ff. ibidẽ. Vel tertio dic ꝙ hec dictio ſummatim refert ad id qd ſubiicitur. qõ non placet:ſed dz plene cognosci ſi ſit recipiẽda appellatio vel non.

n ¶ Nõ potest. nisi veniat iudice fedẽte.p tribunalꝫ.vt.ff.de in integ.reſti. diuus. Itẽ ſic.ff.de leg. ij.l.peto.ff.libertis.

Judex q ꝺdẽnatio nẽ expẽſa rũ obmittit tenetur

Cet. ibi.re ſeruãtes. ſi miles .c.vt dedit bonum.in glo. ſuprverbo ſi dicat. poſt princ.

appel.

Oberuare.¶ Casus. An cõuictus ꝛ confeſſus de crimine p teſtes ꝛc. audiat appellans:queritur. Dicit ꝙ non. Si vo probato crimine condemnatus fuerit non confeſſus: an ſit audiendus appellãs.ꝙritur. Dicit ꝙ ſic.et hoc in ſecunda.

o ¶ Veneficorũ.i. qui veneno occidũt aliquos.

p ¶ Maleficorum.i. magicoꝝ.ꝛ incãtatoꝝ.

q ¶ Violentiã. vt.j.ad legem iuliam.de vi publi. quoniã.Accurſius.

r ¶ Propria.id est ſponte ꝛ nõ territus tormẽtis:vt in hac.l.Et no ta duo neceſſaria vt non ſit appellent.ſ.ꝙ cõuictus ꝛ confeſſus ꝛ alterũ non ſufficit niſi in casib⁹ vbi ſufficit conuictum propter inmanitatem criminis.vt.j.de fal. mo.l. j.ꝛ.j.de rapt.virgi.l.j.ſ. finautem poſt.ff.de appel.conſtitutiones.et.ff. de iniuſto rupt.teſta.l.ſi quis filio exheredato.ſ. Ibi autem.Item nota ꝙ in quinqꝫ criminibus loquitur hec leꝝ:ſed idem videtur in ceteris et idẽ

Appellare nõ põt qui est cõuict⁹ ꝛ cõfeſſus.

in pecuniarijs cauſis. Sed videtur etiam in his delictis conuictum ꝛ confeſſum appellare ꝛ aliũ ꝓ eo.vt.ff.de appel.non tm̃.que est cõtra.ꝛ.ff.de episco.audi.l.addictos.que est contra.ztꝛ.ff.de appel.l.addictos. Sol.hic ante ſententiam fuit cõfeſſus:ibi poſt ſm Jo.vel ibi non fuit cõuictus.ſed tantum confeſſus.

s ¶ Jta.ſcz econtra.

t ¶ Condemnatus est.legitime occaſione ſuſcepti officij.

v ¶ Aliquid dixerit.confeſſio ergo in tormẽtis veluti timore tormẽtorum facta non nocet:vt hic.ꝛ.ff.de queſtio.l.j.ſ.diuus ſeuerus. niſi perſeuerauerit.ſ.extra tormenta confeſſus.vt in eadem.l.ſ.ſi qs vltro. Vel non nocet ꝓfeſſio.ſ.ſola niſi probationibus aliquibus aduꝫ uetur vt hic.prima ſeruatur.

Confeſſio facta ꝛ tormẽtis an noceat.

g ¶ Denegamus.ſi vo ob aliquod delictum pena imponatur:appellare non lz.vt.ff.de vbo.ſig.ſi qua.ꝛ dic vt ibi.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK PADERBORN

Nulli. ¶Casus. Si iudex officialem sibi deputatum condẽnauit: quia male se habet circa officium suum: an audiatur appellans: querit? Rñ. q non. secus est si super patrimonio officialis litigat ꝛ condẽnatus fuerit quia appellare potest. Iuuia.

a ¶ Nulli. scz accusato criminaliter: eo forte q se male habuisset circa officium suum. nam si de adulterio vel sili: tũc sta bo.l.superiori proxime. Additio. Item limita banc.l.qñ officialis puta nũtius vel notarius cẽ. condẽnatur ab iudice cuius erat officialis. Non enī est verisimile q̄ iudex ferat ℈ eũ sentẽtiã nisi clare reperisset delictum: ita intelligit banc l.glo.in.c.si quis appellat. i.q.vi. nisi quoꝫ.ij.q.vj. vbi hec leg cũ duabus prece.ꝛ item duabus sequen. sunt canonistæ.

b ¶ Procuratorem. procurator ergo appellat et ꝓsequitur vt ꝓfs fi vult vt hic. ꝛ.ff. de app.l.ofis litis. Item facit. j. de penis.l.ne diu.ꝛ facit.ff. de epis.audiẽ.l.i.

A Bstinẽdũ. ¶Casus. Tenebaris fisco in.g. ex ꝛtractu vel noĩe tributorũ: an conuentus ꝛ cõdẽnatus possis appellare: queritur. Dicitur q non.

c ¶ Calculi. i. rationis.

d ¶ Postulatur. vt quia administrauit qs publi ca negocia. ꝛ sic est.ff. de appel.recl.l.fi. Sed contra. ff. de ap.qñ nonulli. Solu. vt ibi.

e ¶ Priuati. f. p̄imonij imperatoris. vt.j.e.l.fi.ꝛ ff. de epis.audi.l.j. sec' in boniꝭ vacãtib' lata snia. vt. ff. de app.l.data. Alij intelligunt hoc etiaꝫ de priuato debito qõ defendi põt vt statim dices.

f ¶ Conuicti. vt quia cõdẽnatus dicit vtiq; debeo id in quo sum cõdẽnatus: sed applicet: et sic negocium differam.

A B executione. ¶Casus. Petij a titio. g. fuit mihi condẽnatus executo: modũ egcessit exequendo: quia fecit me mitti in possessionẽ maioris quãtitatis q̄ erat deducta in sentẽtia: an a tali egecutione possit appellari: querit. Dicitur q̄ sic; licet als ab ea appel. non possis. ita vt si res de qua re est cõtrouersia sit mobilis possessio tradetur. vel apud titiũ collocetur tradenda cui iudex appel. eã adꝰ percipiẽdi apud sequestrum deponãtur possessione fundi remanente penes eum qui appellauit. Si vo appellato: inueniatur frustrato rie appellasse in quinquaginta libris argenti mulctatur. Iuuia.

g ¶ Ab executione. i. ab ipsa egecutione facti. egecutio enim est ꝛc. vt ff. de egecu. rei iudi. i. egecutorẽ. sed si pronũtiat exequendã vel nõ ege quendam potest appellari. vt. ff. de ap. l.ꝛ in maioribus.

b ¶ Et iure. vt. ff. de ap. ab egecutore. in pn. ꝛ. ff. de v. sig. fi q̄ pena. vbi dicit de pena ꝓuocationis ꝛc. i. de egecutiõe pene fm vnũ intellectũ.

i ¶ Et constitutionibus. vt. ff. de ap. quomã iudices.

k ¶ Forte. hoc abundat. vt. ff. de arbi. l. fi duo. vnde illud. Sub dubio

Executor multꝫ mo lidis põt ege cedere: et tũc ab eo licꝫ appellare.

Nulli officialiũ a sententia ꝓpriꝫ iudicis ꝓuocatio tribuatur: nisi in eo tãtum negocio quod ratione ciuili super patrimonio forte apud ꝓpium iudicẽ inchoauerit: scz vt in eo tantum negocio a sententia eius cui paret iudicis quisquis velit officialis appellet. qõ per procuratorem[b] persequi iure tribuitur.

¶ In causa fiscali vel in causa principis condẽnatus non appellat. hoc dicit Bal. ꝛ Salice. Pau. de castro.

Imperatores Valen. et Gordi. ad Olibrium. Lex. iiij.

A Bstinendũ ꝓcessus ab appellatione sancimus quotiens fiscalis calculi[c] satisfactio postulatur[d]: aut tributarie functionis solẽne munus exposcitur aut publici vel etiam priuati[e] dũ modo cuidentis atq; conuicti[f] redhibitio debiti flagitatur: aut necessario in contumacem vigor iudiciarius excitetur.

¶ Ab executione sententie diffinitiue non appellatur nisi egecutor egcedat modum egecutionis: quo casu appellatur: et si questio erat de re mobili aufertur reo: non tamẽ traditur actori sed deponit reddenda ei qui obtinebit. Si vo erat immobilis sequestrãtur fructus similiter tradẽ di victori: ꝛ si appellatum fuerit indebite vel calũniose punitur appellãs pena hic cõtenta. b. o. Pau. de castro.

Imperatores Valen. Gratia. et Valens. aaa. ad Thalasium ꝓconsu. africe. Lex. v.

A B executione[g] appellari nõ posse satis ꝛ iure[h] ꝛ constitutionibus[i] cautum est: nisi forte[k] executor sententie modũ iudicationis excedat[l]. ¶ A quo si fuerit appellatũ: executione suspẽsa decernendum putamus: vt si res mobilis est ad quã restituendam executoris opera fuerit indulta appellatione suscepta possessori res eadẽ detrahatur[m]: ꝛ ideo col locet reddẽda ei parti ꝓ qua sacer cognitor[n] iudicauerit[o]. ¶ Dꝫ si de possessione vel de fundis executio cessauerit ꝛ eam suspẽderit ꝓuocatio: fructus oẽs qui tẽpore interposite ꝓuocationis[p] capti, vel postea nati erunt in depo sito collocẽtur[q]: iure fundi penes eum qui appellauerit constituto.

¶ Sciant autẽ ꝓcuratores se vel ab executione appellãtes[r] vel ab articulo[s]: si eos perperam[t] intẽtionem cognitoris suspẽdisse clarit ruerit quaginta libraꝝ argẽti aũaduersione mulctandos[v].

¶ Testamentũ aperiatur vel ne scribatur heres in possessionem mittatur nõ appellatur ꝛ punit tam appellans q̄ appellationi deferens. b. o. fm Barto. Bal. Salice. ꝛ Pau. de cast.

Imperatores Gordia. Valen. ꝛ Theo. ad Hypacium. Lex. vj.

Quisquis ne volũtas defuncti testamento scripta resetur: vel ne bi quos scriptos patuerit heredes in possessionẽ mittantur[x] ausus fuerit ꝓuocare: interpositãq; appellationem is[y] cui de ea re notio erit recipiendã esse crediderit[z]. xx. libraꝝ argenti mulcta: et litigatorem qui tam importune appellauerit: ꝛ iudice qui tam ignauem conniuentiam adhibuerit inuoluat[a].

¶ Ante diffinitiuam non appellat. hoc dicit Bal. ꝛ Salice. Vel sic. Ab interlocutoria non appellatur. hoc dicit fm Bar. ꝛ Pau. de castro.

Idem. aaa. et Archa. ad Pelagium comitẽ rerum ꝓuinciaruꝫ.

post quadrimestre tempus: vt. ff. de iur. ꝛ fac. ignor. l.i. ꝛ not. ff. sententiã rescinden. non posꝫ. peremptorias. velit sententiam egecutioni mandare. Item appellatur ab eo qui male interpretatur sententiã. vt. ff. de appel. ab egecutore. in princi. Item a pronuntiatione egecutionis faciende vel non. vt in princi. huius. l. digit.

m ¶ Detrahatur. Id est auferatur.

n ¶ Cognitor. appellationis.

o ¶ Iudicauerit. futuri temporis est.

p ¶ Pronocatiõis capti. ita q̄ supfint. aliter non possent sequestrari.

q ¶ In deposito collocẽtur. f. apud sequestrũ. et sic est ff. de ꝓbi. scẽ strã. pe. l.i. Solu. hic speciale. Item contra. ff. de ap. l. appellationẽ. Sol. ibi appellatũ erat a snia principalis negocij. hic ab egecutiõe iniusta. Itẽ nõne est ergo idem quãdocunq; quis appellet? Respon. non nisi depositur fructus appellãtis tor. vt. ff. de appel. l. imperatores. ℈. fina.

r ¶ Appellãtes. iniuste. vt in prin. huius. l.

s ¶ Articulo. i. diffinitiua snia: nã ab interlocutoria nõ potest appellari. vt. l. ex. l. ante. vel vocat articulũ certũ capitulũ a quo põt appellari qñq; ante snĩam. vt. ff. de appel. re. l.i. Vel post snĩam forte vt in casibus in quibus etiã post sententiam licet egceptionẽ opponere: ℈ si ꝓnuntiet eã iudex nõ posse opponi: puto q̄ põt appellari. vt. ff. si fepius in integ. restitu. postu. l.i. Et si in causa appellationis succumbat punit: vt h. Videtur tamẽ nõ posse appellari: quia sentẽtia nõ astringit eum ad ꝓandũ vel faciendum. immo eg ꝓtima ad hoc tenetur si ꝓnuntiat hoc solũ eum accipere non posse. Sed certe iudex appellatiõis idem facit: ꝛ tamẽ ab eo appellatur. vt. ff. de ap. l. eos. circa princi. Potest etiã dici capitulo. scz vno cause: cum multa capitula in ea cõtineãtur: ꝛ tunc in ceteris manet firma. vt. ff. de mino. l. etiã. ℈. eg causa. Item quid si in pluribus criminibus dãnatus appellet in vno? Respon. si in maiori differtur pena in minori. nõ ita ecõtra. vt. ff. nil inno. appel. pen. l.j. ℈. fi.

t ¶ Perperam. id est per calũniam ꝛ fine causa.

v ¶ Mulctandos. adhibita distinctione an quis calũniose appellauerit. Si enim per calũniam: si quidem criminaliter conuenitur: penã mediocrem sustinebit ꝛ erit infamis. vt. ff. de appel. l. eos. ℈. ne temere. ꝛ lite amittet officio iudicis. vt in eo. titu. l.a procõsulibus. vel in illa. l.a. pconsulibus est speciale. Si aũt ciuiliter cõueniꝫ huius. l. penam patiet: vt hic. ꝛ. ff. de epis. audien. l.ij. in fi. Si vo bona fide appellat: nullo modo punit. fm Jo. ꝛ Azo. nec in criminali nec in ciuili.

Quisquis. ¶Casus. Testamẽtum feci: heredem instituisti: heres adito indice volebat q̄ illud aperiretur: feius eg aduersus dicebat q̄ illud erat nõ aperiẽdum: iudex ꝓnuntiauit illud esse aperiendum: feius appellauit: an admittenda sit appellatio: queritur. Dicitur q̄ non: sed appellans ꝛ iudex qui appellationem admisit in eg. libris argenti punietur. Iuuianus.

x ¶ Mittãtur. idẽ in ꝗibet possesso. * vt. ꝗ. fi de momen. posꝫ. l.j. Acc.

y ¶ Js. scz superior iudex.

z ¶ Crediderit. isti duo ꝛ alij sunt. ff. de appel. re. l. fi.

a ¶ Jnuoluat. scz superior iudex.

Dãnatus i pluribꝰ fi in vno appellat qd iuris.

Appellãtes male puniunt.

Appellatione pendente non ꝺꝫ res sequestrari.

* Concor. ff. q. vi. cap. sunt duo. ver. de possessione.

Ante sententie.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Ante sententie.diffinitiue.
b ¶ Et ordinem.et pro id est. Et dic.l.ordinariū enūtum.vel.i. sententiam ordine iuris prolatam.
c ¶ Discussore.genera iudicū sunt:& idē in quolibet alio. Et sic nota ab interlocutoria nō appellari:ſz demū lata diffinitiua ſnia:vt dic.ff. ā.de ſen.l.fi.ff. de libe. causa.l.liberis. in fi.ff.ā. de iudi.l.aptiſſimi.et.ā. de ap.l.eos.ſ.fup.ſz fallit in caſu ci iudex in criminali ſeu ciuili negocio queſtionē interlocutus eſt habendā ſz legeꝫ. vt.ff.de ap.rc.l.ij. qō intelligē de ḡſtione que ſit p tormēta nō de ḡſtione principali qua iudex in interlocutoria ſentētia diſſiniat:ſi qdā hoc intelligerūt. Iteꝫ in alio qñ ſi deciuſſorcs approbaban tur a delegato. vt.ff.qui ſatiſ.cog.l. arbitro. ī.ff. a qui. appel.nō ly.l. fi.ſz qdā illas intelligūt ꝙ ci tra appellationem corrigat delegans ſiniā talē delegati. Item fallit in alio qđ habes.ā.de ap. l.ſi quis pnocatiōe. Vel illā exponē vt ibi.ſz vide tur ſemp ab interlocutoria appellari.vt.ff.de mino.l. intra vtile. q eſt ſ. Solibi ſpeciale. Vel ibi trabit ſecū executionē & cauſam fere totā determinat. Itē iure canonū videt ſemp poſſe appellari.ñ.qō.vi.ca.non ita. Alīꝫ vo dicūt etiā ſm leges ſemp poſſe ab interlocutoria appellari:qō dicta.l.de ap.rc.ſz gratia exēpli eſt dictū. Idē ergo vbicūqꝫ p ꝺdictas leges.& p.l.ff.de ꝙari.l. ꝙaricationis.vbi dicit ſuper incidēti ſententiam dū ↄ p ſequēs appellandum ↄ ſpāle dicūt de biꝫ iudicibus in quibus hic dicitur. Vel dicūt ſententie ſcilicet diffinitiue vel interlocutorie. Additio. Cu dicas cuꝫ querīſ an ab interlocutoria poſſit appellari diſtinguendū inter ius canonicū & ciuile. Nā de iure canonico ab oī grauamine ly appellare qñcūqꝫ.c.ſuper eo.ij.eſt de appel.quo caſu dꝫ appellās cauſam rōnabilē exprime re coā iudice a quo appellat.c.vt debitus.illo ti. De iure vō ciuili ſic diſtinguas:qz aut interlocutoria ꝓfertur poſt diffinitiuā ſniam & pōt appellari.vt no.ſ.eo.l.ab executione. Aut ꝓferf ante:& tūc aut nulla alia diffinitiua ſperat & pōt appellari.vt.l.ait ꝓtor.ſ.ꝓmittit. ff.de minor. Aut ſperaf alia diffinitiua:& tūc aut grauamē illatum ab interlocutoria nō pōt reparari p appellationē a diffinitiua/& pōt appellari.vt.l.ij.ff.de appel.recipié.& qui ſatiſda.cog.l.arbitro. Aut pōt reparari:& tūc aut eſt talis interlocutoria q̄ perimit totū negociū & poterit appellari.vt.l.intra vtile.ff.de mino.aut totū negociū nō perimit & nō poterit appellari:vt dic.ī.l.ij.ſ.de epiſ.audi.

d ¶ Publicarū. ¶ Caſus. Si teneris fiſco in.ē.et ſi fis condēnatus non audieris appellans.

e ¶ Reiecta.vt et.ſ.eo.l.abſtinendum. Sed contra.ſ.de ap.l. quoniā nōnulli. Sed ibi ſolui.

f ¶ Si pendente appel.rē. ¶ Dicit.ſ. quādo ab initio nō fuit admittenda appellatio:nunc quando ex poſtfacto extinguitur.

Etiam. ¶ Caſus. Petij a te.ē. condēnatus es appellatiōe pendente ꝛcedo in fata:an beres tuus cauſam appellationis debeat proſequi:ſrīf. Dicit ꝙ ſic. aliqn ſtabit iudicatis.

g ¶ Reddere.i. proſequi.

Ante sententie[a] Lex.vij. tempus et ordinem[b] cuentus:nec a diſcuſſore[c] nec a rationali appellare licet.

¶ Publicus debitor manifeſte cōuict[o] nō appellat.b.o.Bar.& Pau.de caſt.

Impera.Arcb.& Dono.aa.Apollodoro comiti re.p. Lex.viij.

¶ Publicarum neceſſitatuz & ꝙuati erarij depoſcit vtilitas:nec commoda que domui noſtre debentur callidis debitoruꝫ artibus differātur. ¶ Quāobrem appellatione eoꝝ reiecta[q] qui aperte manifeſteqꝫ conuicti ſunt: hoc obſeruari ꝑcepti huiuſmodi auctoritate cenſemus vt ei quem conſtiterit eſſe publicum debitorem appellationis beneficiuꝫ denegetur.

¶ Si pēdēte appellatiōe mors interuenerit. Titu.lxvj.

¶ Heredes appellatoris mortui appellatione pendente in ciuili cauſa cogūtur appellatiōis cauſas reddere vel ſtare ſententie. hoc dicit Bal.& Salicetus. Vel ſic. Inſtātia cauſe appellationis trāſit ad heredem.b.o.Bar.& Pau.

Imperator Alexā.a. Julia. Lex.i.

Etiam poſt mortem eius qui appellauerit: neceſſe eſt heredibus ei[r] vel reddere[r] cauſam prouocationis:vel ſtaturis[r] acquieſcere.

¶ Requiſitus et annotatus ſi appellauerit eo mortuo pēdente appellatiōe bona eius trāſeunt ad heredes non ad fiſcū. hoc dicit ſm Baldum & Salicetum. Vel ſic. Ab annotatione bonorum poteſt appellari.et appellatione pēdente morte rei pena extinguitur & bona ad heredē trāſeunt. hoc dicit ſm lectu. magis notabiles ſm Barto.& Pau.de caſt.

Idem.a. Marcelline. Lex.ij.

Titu.LXVI. Fo.CCCLXIIII.

j.l.iij. Item facit hec lex pro eis qui dicunt appellantem in cauſa appellationis prohare. vt ꝛ.ā.de appel.bi qui.

Ius. ¶ Caſus. Voleba te accuſare de crimine capitali:incepe te ſpentaſti:& litē ꝓſecutus fuiſti:& appellatione pendente deceſſiſti: an bona tua ad heredes tuos tranſmiſſiſti: queri tur. Dicitur ꝙ ſic.

g ¶ Eius qui regrenduꝫ, abſens. de capitali crimine nō dānat:ſz bona eius deſcribunt vt copiā ſui ꝓſtet vt infra annum aduenies recuperet res ſuas:poſt annū vero veniēs purget innocentiā ſuā qñcūqꝫ: ſed bona nō recuperat.vt.ff.de requiren.reis.l.j.in ꝑn.ꝛ.l.fi.ꝛ j.de requirē.reis.l.j.

b ¶ Annotatus. Annotat[o] eſt ergo qui reus absens eſt delat[o]:bonis ei obſignatis:& bis ꝙ mora peritura ſunt etiā infra annū diſtractis:ꝓuisionib⁹ deponēdo:ſz poſt annū in fiſcū coguntur. Annotatio vō ſit publice id eſt edicto literis ad annotatū miſſis que dicitur requiſitio.vt.ff.de requirē.reis.l.j.ſ.ſfides.& l.ij.ꝛ.iiij.ꝛ.v.Accur.

i ¶ Appellauerit.a ſententia annotationis ſm ḡſdam.ſed tamē idē ſi non appellaſſet et deceſſiſſet infra annū:vel ſ liti obtuliſſet et deceſſiſſet infra annū. vt.ff.de requi. reis.l.j.in fi.Vel dic ap pellatum eſſe a ſnia lata ſup crimine.i.ſup priori pali cauſa: qz rediit ille infra annū & cauſas age re cepit. Sed an heredeꝫ reddere tenētur cauſas appellationis:? Pr. dicit ꝙ non. Pla. dicit ꝙ fic ꝑpter bona. Sed ſi dicatur appellatū a ſentētia annotatiōis/non videō q̄re beres teneaf eo mortuo infra annum:ſz poſt annū tacite fuerant cōſiſcanda. vnde extunc idē vt beres nō ꝓſequatur.vt.j.l.pḡi.ſz annota tio expreſſe fiat:ſi aūt a ſententia principali nulla facta annotatione fuit appellatū:tunc ſerua qō habes.j.l.ꝓḡi.ꝛ facit.ā.de iuris ꝛ fac. igno.l.erroꝛ.ꝛ.j.de iure fiſ.eoꝝ.lib.ē.ꝛ de accu.l.abſentem.

Annotatus qs dicatur. Ter.l.ſi is. glo.in.c.qō a te.ſup ꝑ redire. et ſra de cleri. cōiug.iudicit bāc.l. qꝛ ſi ꝑe ſgreſſus alicui in eccleſias bona ſgreſſi exꝑſſe deno neñ eccle nō reuocan tur ipſo ingreſſo rece dēte: ſecus ſi tacite dicendo offe ro me huic mōaſterio.

Sis. ¶ Caſus. Reus criminis in exilio damnatus cum bonis ademptis appellauit:ꝛ appellatione pēdente deceſſit:an appellata.cauſa ꝓpter bona agitari poſſit:queritur. Diſtinguitur.aut ta cite ſunt ademptaꝛ quia eſt deportatus:aut expreſſe vt relegatus.ꝓimo caſu non ſupereſt queſtio. Secundo ſic. Iuuia.

k ¶ Si is. Pone caſum per.l.j.ſi re.vel accu.mor.l.ſi.

l ¶ Ademptis.ſ.ſpecialiter.

m ¶ Adimat. tacite verum eſt deportatus.

n ¶ Supeſſe poteſt.nam ſi in expreſſo non valet:nec in tacito.vt.ff.de ſerui.ruſti.prędi.l.item.ſ.qui babet.

o ¶ Ex damnatione.ſz tacite:ſed expreſſe ex ſpeciali ſententia.ꝛ boc eſt quod ſequitur.

p ¶ Auferantur.vt.in relegato ad tempus.vt.j.de penis.l. deportatorum.ꝛ facit ad.l.iſtam.ff.de interdic.ꝛ rele.l. relegatoꝝ.ſ.ad tempus.ꝛ.ff.de iure fiſ.l.lucius.ꝛ.ff.de bo.dam.l.ſi.ſ.fi.ꝛ.ff.ad legē fal.in ratione.i.ſ.cum quidam.ꝛ.ff.ap ſillei.l.caius.

¶ Pater tuus. ¶ Caſus. Ad decurionatum vocatus fuiſti:ꝛ appellaſti:ꝛ appellatione pendente deceſſiſti:an tuus beres tenetur proſequi. Dicitur ꝙ non. Iuuia.

q Finita eſt.ꝛ ita beredes non tenētur proſequi niſi pro ꝑterito tpe

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

quod fugit ante mortē nominati:tenebitur enim heres nominati si cessauit gerere:vel appellauit per malicia.vt.ff.de exca.et tempo.ca. l.fin.ff.de excu.tu.l.qui testamēto.ff.si tu.vel cu.vel magi.l.j.ff. i.ff facit ad.l.ista.ff.ne filius pro patre.ne contra.ff.patris.

QVidā. ¶ Casus. Petij a te ancillā cum peculio:condēnatus mihi fuisti:appellatione pendente decessisti:nō est extincta appellatio propter peculium ancille. Pręnita sunt tępora fatalia inter que debet exerceri causa appellatiōis si te adhuc superstite aliquid de tępore esflugerit residuū debitur heredi tuo ad ipse quēdam appellationē tępora tpus q̄tuor mensium: et si heres petierit tępus ad deliberandum de hereditate ei⁹ qui appellauerit:tiam decessit eo lapso incipiet currere tps q̄tuor mēsium ad ꝓsequēdam appellationem:ne ignorātes negocium dānis afficiātur.

a ¶ Et in nūero. De multis q̄stionibus appellationū cognoscebat.ff facit ad legē istā.ff.de libe. causa.l.ꝓincipaliter.l.ff de asser.tol.l.fin.et ne de sta.defunc.q̄tus.

b ¶ Ordine. Susceperat iudex alias cognitiones quarū aliqua cognitionum istam ꝓcedere debebat: inde est quod dicit suo ordine.

c ¶ Si vnus. Hereditatis. scilz vnus qui appellauit.

d ¶ Numerabitur. Contra.ff.de iure delibe.l.cū antigonibus. Sol.ff habet tps q̄tuor mensium ad appellationē exercēdam.vltra id q̄d ibi dat ad deliberādum.

¶ De his qui per metū &c. ¶ Supra dixit q̄ appellatio facta non examinat:hic ecōtra q̄ non facta habet ꝓ facta ff examinatur.

¶ Casus. Aliqs in comitatu principis conuentus et condēnatus non appellauit:necesse hz stare iudicatis: nec si dixit se metu iudicis non appellasse audietur.

e ¶ Potuisti. vel debuisti. ff facit qō me. causa.l. fi.in prin.ff.l.ꝓpri.

¶ Ijs qui. ¶ Casus. Si condēnat⁹ nō appellat:necesse hz parere iudicatis:nec excusabitur si dicit se metu iudicis nō appellasse.si vo ei facta fuerit vis quominus appellet ꝓtestari debet coram aliquibus infra.g. dies ꝙ non pōt appellare:ff tunc sufficit talis protestatio ad appellandum.

f ¶ Seu prefectos.l.contra eorum sententias:ff sic ꝓpone sequentes: contra quorum sententias appellari potest.vt.ff.de appella.l.a ꝓconsulibus.ff.l.quoniam iudices.

Lex.v.

Idem.a.Felici.

QVidā ancilla de cuius dominio disceptabatur ct a rectore prouincie cōtra re ius dicratum fuerat in fatum concessit:tamen cum appellationem super ea re interpositam fuisse:ff in numero cognitionum pendere ꝓponas:ea prouocatio suo ordine ꝓpter peculū ancille audiri debet.

¶ Singularis est lex ista ff habet duas partes.et hoc dicit. Ultra id tępus quod datur appellanti heres eius habet quatuor menses.hoc dicit prima particula.ff secunda hoc dicit. Dicti quatuor menses elapso tępore quod heredibus datur ad deliberandum non currūt.h.d.fm aliqs. vel aliter. Heres vltra tempus datum ad deliberandum per.l.cum antiquionibus habet quatuor menses.hoc dicit Barto. vel sic. Ultra tempus concessum appellati ad prosequendū heres eius habet quatuor menses qui incipiūt ei currere post tempus ad deliberādum concessum. hoc dicit fm Salicetū.vel sic. Ultra tempus quod datur ad prosequendā appellationem dantur heredi appellanti quatuor menses.h.d. Paulus de castro.

Imperator Constan.a.ad Bassum prefec.preto. Lex.vj.

Ijs vnus ex litigatoribꝰ ad huc pendente appellatione defunctus fit:non residuum tantum tempus heredes eius habeāt sed etiā alios quatuor menses. ¶ Quinetiam ad deliberationem hereditatis certus tempus indulget:post elapsum cius temporis quatuor mensium numerabitur spatium ne ignorantes negocium vel etiam fuper adeunda hereditate dubitātes:ꝓinsq̄ ali quod cōmodum sentiāt damnis affici compellantur.

¶ De his qui per metū iudicis non appellauerunt. Titu.lxvij.

¶ Ubi ꝓinceps ibi securitas.ff ista formido vana est que formidoloso non patrocinatur.hoc dicit Baldus.Vel sic. In curia principis cessat ꝓesumptio iusti timoris.hoc dicit Barto.ff Pau.de castro ff Salicetus.

Imperatores Diocle.ff Maxi. aa.et.cc. Drofano. Lex.j.

Si cōtra te iure ꝓnūciatū est:nec appellatiōis auxiliū ipsorum est: itelligis acqescere te statutis oportere. ¶ Jn sacro enīs comitatu nostro timere nihil potuisti.

¶ Repellantur. quia non fuit iustus metus.vt.ff.l.ꝓxi.

g ¶ Sustinuerint. fcz ꝓbabilem:quominus appellent.

b ¶ Contestatione. debet enim infra decem dies publice protestari ꝙ non potest appellare:vel timet:ff sufficit ad naturam appellationis. sic.ff.de noui ope.nun.l.de pupillo.ff.si quis ipsi ꝓtori.et facit.ff.de regu.iuris. in omnibus causis ꝓ facto. et.ff.de appel.cum quidam.ff. de appella.re.l. si cuius. et.l.sciendum. Additio. Addas ꝙ iste metus ꝓbatur probādo ꝙ cōsueuit appellantes a gestis per eū incarcerare:ff eis violētias ff iniurias inferre.ff sic ex qualitate ꝓsone boc ꝓsumitur.vt.l. si a bone fidei.ff. ō rei vēdi.ff.l.argentum.ff.commoda. Vel quia mina erat fic facere.vt.l.metū. cum sua glo.ff. de bis q̄ vi ff. Ita dicit Barto. in dicta.l.de pupillo.ff. si quis ipsi ꝓtori. ff. de noui ope.nun.vfi.quinto quero ff.

Tertius.l.si iudex. de materia huius tituli habetur in.c.ꝓcertra de appella.

Lex.ij.

Impera. Julia.a. Berminiano.

Ijs qui tempore competenti non appellant: reintegrande audientie facultas denegetur. ¶ Omnes igit qui contra ꝓfectos vrbis magistros officiozum vel magistros militum seu ꝓconsules seu comites:seu ꝓfectos oziētis: seu vicarios augustales: vel alium iudicē sub specie formidinis ꝓuocationes non arbitrantur interponēdam: a reuocanda lite repellantur.

¶ Qui vero vim sustinuerūt:cōtestatione publice ꝓpsita intra dies videlicet legitimos quibus appellari licet:causas appellationis cuidenti affirmatione distinguant:vt hoc facto tāq̄s interposita appellatione hisdem equitatis adminicula tribuantur.

¶ Si vnus ex pluribus appellauerit. Titu.lxviij.

¶ Ubi est defensio cōmunis et eadem ratio vincēdi appellatio vnius omniꝫ prodest:sed restitutio minoris non suffragatur maiori.hoc dicit fm Bald. Vel sic. Cause cōmunitas et defensionis paritas facit vt sententia in causa appellationis data ꝓ vno aliꝫ ꝓfit.h.d. Barto. Vel sic. Si a sententia lata cōtra plures vnus appellauerit alter non appellat:victoria per eū obtenta prodest alijs etiā non appellantibus quādo causa erat cōmunis ff vna ff eadē erat omniū defensio:sed restitutio in integrū impetrata per vnū aliꝫ non ꝓdest:quia datur fauore minoris etatis.h.d.totus titu.fm Pau.de cast.

Impa. Alexā.a. Licinio. Lex.j.

Ijs iudici probatum fuerit vnaz eandēq̄z condēnationem:eorum quoq̄ quozum appellatio iusta ꝓnuntiata est fuisse:nec diuersitate factozū separationē accipere emolumētum victorie fm ea que sepe ꝓstituta sunt ad te q̄s qui nec prouocasti ꝓinere nō ignorabit mo gesserat:si autē ideo ꝙ vnus male alter nullo modo gessisset nō ꝓficeret appellatio vnius alteri:vt.ff.de ap.fi quis separatim.ff.fi. ff facit.f.eo.l.i.in prin.Sed contra videtur.ff.in eo.titu.l.scio.in ver. certe.Sol.vt ibi.ff facit.ff.de crimi.eg̃pila.here.res hereditarias.

Si in vna

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Sentēcia lata pro vno i causa appellationis an profit alijs.

Cōtinuatio.

Possessio ꝛrēdi mōmētanea: et an possit appellari a sniā sup ea lata.

Snia lata sup possessorio ē diffinitiua.

Appellatio vbi est interdicta an etiā restitutio in integrū ibi denegef.

a S In vna appellauerit. sic ꝛ.ff.l. proxima. ꝛ.ff. de adulte. l. denunciasse. ff. ff. Sed cōtra. ff. de ap. scio. sed ibi patet solutio.

b Non prodest. nisi sit causa indiuidua: vt seruitus. secus si diuidua. qui alienam. ff. fina. ff. aūt quelibet seruitus indiuidua preter vsufructus. vt. ff. ad leg. fal. l. i. ff. si vsusfructus. ꝛ facit. ff. si in cōmuni eadē ꝙ causa. l. j.

C Si de momentanea possessione fuerit appellatum. ¶ Dixi. ff. quando ꝓpter iudicis auctoritatem non admittitur appellatio: nunc quādo ꝓpter ipsi⁹ rei de qua lis est vtilitatem.

Ium de possessione. ¶ Casus. Duplex est iudicium. petitorii ꝛ possessorium. in petitorio victꝰ appellat. in possessorio nō. vnde si intentem contra te interdictum vti possidetis quod est possessionis retinendę. vel interdictū vnde vi quod est recuperande. vel quorum legatorum quod est adipiscende. et succumbas non audieris appellās. salua tamē tibi questione super ꝓprietate. nō enim iudicabitur questioni de ꝓprietate. Vlpianus.

c Et. et ponitur pro id est.

d Eidomēto. id est possessione momētanea: tale est et illud vergilij. pateris libabat et auro. id est pateris aureis. Et dicitur momentanea possessio quia apta est durare per momentum: ꝛ sic aptitudine: vt bic. et insist. de le. aquilia. ff. bis autem verbis. Vel ideo quia in ea tractatur de possessorio momento: vt quoto tempore anni possederit olim. bodie de tempore litis contestationis vt in interdicto vti possidetis. vt institu. de interdic. ff. retinende. Vel tertio vt dixit. ff. qui legiti. perso. l. fi. Item bec lex ꝑ fm omnes loquit in possessorio retinende. Sed an idē in possessorio recuperande vel adipiscende: quidā dicunt ꝙ non. Tu dic idē in adipiscende. vt. ff. quorum appel. nō recipi. l. quisquis. Item recuperāde. sed boc bodie est correctum fm quosdam. per. l. illam. j. vnde vi. si quis in tantā. Item buic. l. videtur contra. ff. de appel. l. j. Sol. ibi nō ratione iniquitatis sententie appellatur sed ratione ordinis omissi. Vel pone casum vt ibi ap. Sed si agatur possessorio: vt per cōditionē ex dicta. l. fi quis in tantam puto posse appellari: quia per eam non est momentanea ꝛ non solum in possessione sed etiā in ꝓprietate datur ibi sententia. sed alibi vbi est momentanea eius vtilitas semp dicas non posse appellari per generalia verba huius legis. Item op. ex eo quod est. ff. de appel. l. ꝛ in maioribus. Sol. boc speciale. Sed quare: Respon. qz est interlocutoria fm quosdam a qua non appellatur. vt. ff. quorum appel. non recipi. l. penul. Alij dicunt ꝓpter vtilitatē sicut ꝛ in sententia arbitri. vt. ff. de arbi. l. j. Sed tu dic esse diffinitiuā ꝛ non vile. sed ideo nō appellari quia plenius poterūt singula tractari in questione ꝓprietatis: quia eadem causa plenius examinabitur in causa ꝓprietatis licet alia via.

e Fuerit. fcz de facto.

f Effectum. sic est contra. ff. de appel. l. appellatione. sed ibi tenet appellatio: bic non.

g Retoumationem. Id est restitutionem vel traditionem vbi de re cuperanda vel adipiscenda agitur: vel confirmationem vbi de retinenda agitur. Et nota bic diligenter ꝙ qua ratione non potest appellari vel quibus: eadem vel eisdem non potest minor contra talem sententiam petere restitutionem in integrum fm quosdam quasi pares ꝓpter passibus ambulent: vt. ff. de minoribus. l. preses. puncie. Item quia non videtur damnum pati cum saluū sit sibi omne ius in questione ꝓprietatis vel quasi modicum vel minimum damnum patia tur: et sic denegari debet restitutio. vt. ff. de in integrum restitutio. l. scio. Item tertio quia in tali causa habet legitimam personam stan

Summata est. ff. in. l. precedenti.

Idem. a. Sereno. Lex. ij.

S In vna eadēq; causa vnus appellauerit ciusq; iusta appellatio. pnuntiata est: ei quoq; prodest qui non appellauerit.

¶ Si etatis auxilio vnus contra sententiam restitutionem impetrauerit: maiori qui suo iure non appellauerit hoc rescriptuꝫ non prodest.

C Si de momentanea possessione fuerit appellatum.

Titulus. lxix.

Sententia lata in possessorio etiam appellatione interposita statim sortitur effectum: ita tamen possessio reformatur vt questio ꝓprietatis integra seruetur. boc dicit fm Baldum. Vel sic. A sententia lata super possessorio nō potest appellari: quia non affert perpetuum preiudicium: quia non preiudicat cause ꝓprietatis. ꝛ grauamē quod affert potest reparari per iudicium ꝓprietatis ideo mittitur executioni salua causa ꝓprietatis. boc dicit fm cōmunem intellectum. Alij dicunt ꝙ bene potest appellari: tamē appellatio non suspendit executionem sentētie: sed precedens est cōmunior. Paulus de castro.

Imperatores Valen. Theo. et Archa. aaa. ad Eufigium prefec. preto. Lex vnica.

Tum de possessione cꝰ eius momento causa dicatur: et si appellatio interposita fuerit tamen lata sententia sortiatur effectum.

¶ Ita tamen possessionis reformationem fieri oportet: vt integra omnis ꝓprietatis causa seruetur.

C Ne liceat in vna eademq; causa tertio prouocare: vel post duas sententias iudicum quas diffinitio ꝓfectorū roborauit eas retractare. Titulus. lxx.

Qui succubuit in duplici appellatione non potest tertio appellare super eisdē articulis ꝛ etiam supplicare. Et recusatio iudicis non numeratur in numero appellationum. Hoc dicit Barto. Bal. Salice. et Pau. de castro.

Imperator Justi. a. Odēe prefecto pretorio. Lex vnica.

S Iquis in quacūq; lite iterum prouocauerit nō licebit ei tertio in eadem lite super iisdem capitulis prouocatione vti: vel sententias excellentissimorum ꝓfectorū pretorio retractare. ¶ Licet

di in iudicio: ꝛ admittitur vt maior. vt. ff. qui leg. per. l. fina. Aliogn non videtur legitimus defensor si debet posse restitui. ꝛ sic decipere tur per legē aduersarius. ꝛ sic dicitur. ff. de procuratoribus. l. minoꝛ. primo respō. Item quarto quia facilius debet alicui aūt adimi priuilegium siue beneficium in integrum restitutionis ꝙ⁹ ius cōmune quod est fcz ius appellandi. vt not. ff. ad vellei. antique. in princi. ꝛ. ff. minoꝛ se maioꝛez dīce. fi alteriꝰ circūueniēdi causa. in fi. ff. de testa. mili. l. eius milit. ff. j. Sed bis ꝓpositis dic fm. ff. eum posse petere restitutionem: quia nec paribus passibus ambulāt restitutio ꝛ appellatio. argumē. ff. de mino. l. ꝓfecti. ff. de sen. ꝓfec. preto. l. vnica. Item et damnum videtur pati magnū si amittat possessionem: quia si obscura fuerint vtriusq; iura in ꝓprietatis questione ꝓnūtiabitur ꝓ possessore. vt insti. de interdict. ff. commodum. Nec obstat ꝙ admittitur in bac causa vt maioꝛ. nam idem est vbi litigat in questione ꝓprietatis auctore tutore ꝛ et tamen contra sententiā restituitur. vt. ff. si aduersus rem iudi. l. fina. et cū contrabit. vt. ff. si tu. vel cura. inter. l. etiam. et. l. fina. Item adultus non habens curatoꝛē admittitur ad contrahendum vt maioꝛ: et tamē potest restitui: quia obligatur ciuiliter ꝛ naturaliter vt maioꝛ. vt. ff. de in integ. restitutio. mi. l. fi. curato rem. Item quicquid gestum fuerit cum minoꝛe fi apparet eum lesū restituitur. vt. ff. de minoꝛ. ait pretoꝛ. in princi. ergo ꝛ bic eadem ratione. Item simpliciter leg dicit. ff. si aduer. rem iudi. l. fi. posse minoꝛem petere restitutionem contra sententiā fi apparet eum lesum. nec bic casus egcipitur: ergo ꝛ contra illā sententiā poterit restitui fi apparet eum lesum: quia forte non plene probauit. vt debuit. vel quia contra ius litigatoris lata est licet probauerit.

C Ne liceat in vna eademq; causa tertio ꝛc. ¶ A sentētia appellatur regulariter semel ꝛ secundo. sed tertio non: vt bic. Et quod dicit eadēq; causa/impꝛopte dicit. vt patet. ff. de inoffi. testamē. l. circa. no. ff. de procura. l. ita demum. sed ꝓpter idētitatem litigatorum ꝛ rei de qua queritur dicitur eadem esse: ꝛ quod subiicit. vel post duas sententias ꝛc. eppones in textu.

I quis. ¶ Casus. Petij a te decem et obtinui: appellasti: et postea succubuisti: ꝛ appellasti tertio: condemnatus fuisti: ꝛ an tertio appellare possis: queritur: Dicitur ꝙ non. ꝛ si tertio ꝓfectus ꝓcto. cognoscat: et duas primas sententias cōfirmauerit aduersum sententiā supplicare non poteris. Litigato: autem ante litem contesta. poterit iudicē tertium delegatum recusare ꝛ recurrere ad delegantem. Vlpianus.

b Iterum. i. quādo primo ꝛ secundo appellauerit vel. i. bis. al's aliter accipitur. vt. ff. de eden. l. veluti. ff. bec vox.

C Prouocatione. vt in auc. de iudi. ff. de appellationibus. col. vi. interdum tamen semel tantum. vt. ff. de episco. audi. aut. fi quis litigantium. ff. de asser. tol. l. j. ꝛ. ff. de ap. in offerendis. ꝛ. l. inbemus. ꝛ in auc. de ap. ff. illud. col. iiij. Quandoq; nec semel ꝓpter dignitatem iudicis: vt a ꝓfecto pretoꝛio vt statim dices.

k C Retractare. Hoc intellige quando bis erat iam iudicatum. ꝛ tūc tertio/scilicet eg appellatione cognoscit ꝓfectus pretoꝛio. qui fi cōfirmat primas duas. nec appellari nec supplicari potest: cum nec ab alio taliter iudicante posset appellari. vt. ff. ꝓgi. respon. Et ꝙ sic fit intelligenda probat rubrica. fi autem infirmasset primas vel cognouisset eg causa principali vel eg prima appellatiōe: posset ab eius sententia supplicari. vt. ff. de preci. impe. ol. i. fi quis. et. ff. de offic. ꝓfec. pretoꝛ. l. j. ꝛ. ff. de sen. ꝓfec. pretoꝛ. l. j. ꝛ. de episco. audie. l. episcopale. Alij intelligunt hoc responsum quādo etiā eg prima causa iudicat. ꝛ sic dicunt bic posse supplicari.

Ter. ibi: ne liceat ō materia huius titu. vide i. cap. directe nobis. cum gl. ij. extra de appel.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a Arbitro dato.id est indice delegato.

b Innocare.q ita indicē delegatū recusare ante litē cōtestatā:vt ff. q.ff.de iudi.l.aptissimi.q.ff.de sen.l.fi.Sed quero qs hunc indicē impetrauit:nā si appellator/non pōt eū recusare.vt.ff.de lit. cōtest.auf. offerat.si aduersarius qui.f.vicit aut ante diē appellationi ꝑfigum:tūc non potuit.vt ex de appel.fepe.aut postea:tūc manet rata sentētia prior:quare stultus effet victor:si tūc iudicē impetraret. Sed nū.q victor impetrauit q ante diem appellationi ꝑfigū a lege:quod potuit.vt.ff.de tempo.ap.l. fi.ff. in bis. q aut.ei qui appellat.nec ob.dicta decre.quia ibi loquif de die prefigo ab homine.

c Obtinēte.a tertio ergo non potest appellari post fnlam: sed ante litē contestatā potest recusari.q ad hoc.ff.de sen.l.fi. q.ff.a qui.appel. non licet.l.i. in fine. Additio.

Aduertas q iura dicentia non licere tertio appellare pcedunt quādo qs vult tertio ꝓuocare sup eodē articulo.secus in articulis diuersis. vñ si quis millies grauaf in causa sup diuersis articulis millies posset appellare q duas appellationes successiue facere super quolibet articulo magine de iure canoni co fm qō ab oī grauami ne quādocūqs appellaf. vt in.c.sup eo.ij.cf de appel.Item qō dicit in eodem articulo non licere tertio appellare:in eadē ꝑsona itellige.q: eq quo bis appellauit:semper succubuit est ꝓsumptio cōtra eū.ideo non audif tertio appellās. sed alteri parti bene licet alias duas appellationes facere.q sic erunt quatuor appellationes . ita dicit Abbas in.c.directe.i fi. fi.extra de appel.

Ter.l.q bonis. cōcor. cū hac.l.cauj.cū gl. super ff. ad pl guiores. et de solu.

Cui bōis cedere possunt. ¶ Qualiter condēnato subeunitur per appellationē.ff.digit:nunc qualiter per bonoꝝ cessionem.

Si bonis. ¶ Casus. Si debitor meus conuentus et condēnatus bonis cedat. an ipo facto liberetur:queritur? Dicitur q non.fi aliqua acquisierit soluere tenebitur:si nō dum solidū debitū soluit. Sed ꝑdest ei cessio bonorum ad hoc vt reus condēnatus non trahatur ad carcerem nō vt liberetur. Viuianus.

d Liberati.ipso iure.sed ope exceptionis.vt insti.de actio.ꝑ.penul. Et dic q ille recte cedit bonis a creditore conuentus:qui confessus debitum hoc facit:sed qui negat.vel nec afferit nec negat:sed dicit se cedere bonis a creditore conuentus vt sic postea bona cum voluerit possit recuperare nihil agit.Et fm hoc potest legi.ff.eodē.l.penulti. cum non.fm ꝓp.literam q fine non. An autem ille qui cedit bonis teneatur bona indicare? Respō.vtiq; iudicis officio.argu.ff.de iure delibe.l.fi.ꝑ.licentia danda.

Cedere bonis qs vere dicatur.

Cessio bonoꝝ ad multa ꝓdest.

e In eo enim tantūmodo.Item et in eo qꝰ postmodum non potuerunt cōueniri nisi inquātum facere possunt: et fic habita ratione ne egeāt. Preterea cōueniri non debent nisi tantū fit illud qō quefiuerunt q merito videātur cōueniri.vt.ff.titu.j.ex cōtractu. q.ff.eo.l.pe. q.ff.eo.l.iiij.q.l.qui bonis.q.l.si debitoris.q institu.de act.ꝑ.pe.Itē q in eo qꝰ post.ff.de lōes nō habitur dilacerandus creditoribus.vt dicebat Aulus gellius contineri in lege.ꝙ.tabn.cōtra cuius ouriciem fectus q cecilius quēdam philosophū defendit.ꝑ quo.j.l.penul.

Aulꝰ gellius.

f Iudicati.i.condēnati.et fic videtur innui qꝰ tm ante sententiā sit facienda cessio.vt.ff.eod.l. penulti. Sed dici potest q post sententiam fieri potest cessio:vt hic dicit Azo.in summa.q hoc videtur cōtra.l.ff.e.l.pe.

g In carcerem.si ergo non cedit bonis videtur in carcerē ꝓ debito ponī.q sic videf cōtra.ff. de acti.et obli.l.ob es.in fi. Sed hoc fit auctoritate iudicis:vel nō fit ꝑ seruꝰ sed nec seruit:ꝛ loco carceris bodie ponit in bāno.q facit.j.de pig.l.i.

Si quantitatē. ¶ Casus. Tenebaꝛ rei publi. in.c. confessus est debitū ꝛ soluere nō possis:cessisti bonis:si antequ ꝓpona distrahātur paratus sis soluere an possis reuocare cessionē:qritur? Dicit q sic. Iuuia.

h Si quātitatem. Quidam cum effet reipublice condemnatus in.c.digit se bonis cessurū.non ei ꝓiudicat lingue lubricum oūmodo paratꝰ sit soluere:ꝛ facultates eius nōdum distracte sunt.

Casus ponit.

i Condēnatus. eg administratione bonoꝝ.

k Cessiōis.quia inuito corde cōtragit.Accur.

l Temere.Nota verbū temere dictū nō ꝓeiudicare.vt.ff.de regu.iur.l. qō caloze.et.ff.de diuor. l.iij.ꝛ.ff.de publica.l.licitatio.in ꝓin.ꝛ ad legem iul.maie.l.famosi.

m Distractis. vt.j. de distrac.pign.l.si ꝓiusqꝫ. Item nota licere penitere.vt.ff.e.l.quē penitet.ꝛ l.is qui bonis.j. et.ff. de ap.l.si quis libellos.

Si pater. ¶ Casus. Filiā babens qđ emācipauit:ad munera ciuilia vocatꝰ bonis cessit: an bona qsita a filia inqetari debeāt:qritur? Dicitur q nō. Iuuia.

n Ciuilia. q: male administrauit rēpublicā.

o Inquietari.vt.ff.de fili.ꝓo pa.l.ne contra.

Legis. ¶ Casus. An prouinciales bonis cedere possint:queritur? Dicitur q fic.et hoc in prima. An autē creditori iure dominij bona cessa detinere possit:queritur? Dicitur q non.sed distrabere debet.nec contra petitorem ꝓscriptione se tueri poterit.ꝛ hoc in secūda. Si vō debitor/res suas creditori insolutum dederit:dominium earum acquisiuit.ꝛ hoc in tertia.

p Ad prouincias.vt non solum italici: sed etiam prouinciales bonis cedere possunt.

q Detinere.vt.j.titu.j.l.ꝓo debito.ꝛ.l.in possessionem.

Ropter. ¶ Casus. Vocat aligs ad munus publicū.ꝛ ꝓpter hoc bonis cessit:an teneat cessio:querit? Dicitur q non.qꝛ ex tali cessione blasmum vel inuidia assequetur fiscus. Vel fic.titius in fraudem bonis cessit vt inbabilis fieret an teneat talis cessio:queritur? Dicitur q non.quia cedenti blasmum ꝛ inuidia esset. Iuuia.

Cedentium.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Fiscus ex bonorum cessione qñ ꝙ cõsequitur blasmum.

a ¶ Cedentium.vt si vocetur quis inhabilis ad munus publicum et cum non possit subire ideo bonis cedere fisco cogatur: ex hac enim cessione inuidiam ⁊ blasmum consequitur fiscus.⁊ sic non est contra s.eo.l.si pater.quia ibi idoneus administrauerat male: hic non idoneus administrare non potest. Posset etiam intelligi hec lex ꝙ aliquis in fraudem munerũ cedebat bonis vt inhabilis fieret.hec quidẽ cessio non admittitur et blasmum esset cedenti: ꝙ hac positione est.ff. de rescinden. vendi.l. bi qui.et.ff. de episco.⁊ clericis.l.si quis curialis.⁊ j. de ecusa. mu.l. illud. libro.x.et.ff. de mune.et bonori.l.estimationem. in princi.

b ¶ Obnogios.i.habiles ⁊ idoneos sm vtrãq; expositionem.

I Am omni. ¶ Casus. An sine verborum solennitate qne olim egigebatur possit fieri bonorum cessio: queritur? Dicitur ꝙ sic. quia sola voluntas cedentis sufficit. Iuianus.

c ¶ Scrupulositate. que erat in solenitate verborum.

d ¶ Exploſa.i.est amota.

e ¶ Professio.i.ꝙ solum dicat cedo bonis.

f ¶ Voluntatis. sine scriptura. et ad hoc.ff.eo.l. penulti.⁊ fi.⁊ quod dixi ff.eo.l.j.

Cum et filiꝫfamilias. ¶ Casus. An filiusfamilias bonis cedere possit: ꝙritur? Dicitur ꝙ sic. castrensibus vel quasi.et si postea aliqua acquirat ad ꝙemplũ patrisfamilias creditori satisfacere debet. Iuianus.

g ¶ Patre volẽte. vt qõ domi filio donaꝫ.vt habes.ff.familie herciscun de.fi filius. Castrense vero de quo subijcit appellat quod in castris queritur et sic non peculij ꝛ rerum peculiariũ fit differentia. Vel dicit de.p. fectitio vel aduentitio. cum enim admittaꝫ cessio cum nihil habet vt subijcit: multo magꝭ cũ habet peculium profectitium vel aduentitiũ. Non tamẽ intelligas ꝙ profectitium possit dari creditoribus. sed et video profectitium quandoq; separari a bõis patris cum eius bona pro debito a fisco occupantur.et ita patet tale peculium ad filium spectare.vt.ff.de minoribus.l. deniq;.ꝙ. sed verum. in fine.

Peculiuꝫ pfectitiũ filij nõ cedit fiscove dicãti bona pris.

b ¶ Et si nihil.corporale. habet tamen incorporalia.vel scõm. P.et si nihil corporale vel incorporale habeat. Sed videtur nugatio vt cedat bonis qui nulla bona habet: sed propter querẽda dicit.sic et Petrus omne dimisit qui nihil preter nauiculam habebat.et actiõe de peculio tenetur:⁊ si nihil fit in peculio.vt.ff.de pecul.l.quesitum.

Petr⁹ peter epm

c ¶ Iniuriarum.scs carceris.

k ¶ Pinguius.vt institu.de actio.§.penul.⁊.ff.eo.is qui.⁊.l.qui bonis.ij.⁊.l.si debitoris.⁊.j.titu.j.l.ex contractu.

cedentium[a] inuidiosam admitti cessionem minime conuenit: sed bis obnoxios[b] pro modo substãtie fungi.

¶ Cessio bonorum potest fieri solo verbo et sine aliqua solennitate. Hoc dicit Pau.de castro.

Apud acta imperator Theodosius dixit. Lex.vj.

In omni cessione bonorum ex qualibet causa faciendaꝫ scrupulositate[c] priorum legũ exploſa[d] professio[e] sola querenda est. ¶ Idem dixit. In omni cessione sufficit voluntatis[f] sola professio.

¶ Filiusfamilias siue habeat castrense peculiũ siue non/potest cedere bonis.hoc dicit Bartolus.vel sic. Filiusfamilias vtriusq; sexus possunt cedere bonis: siue habeant patrimonium proprium siue non: ⁊ idem in illis qui sunt sui iuris.hoc dicit Pau.de castro.

Imperator Justi.a. Julia. presecto pretorio. Lex.vij.

Cum et filiꝫfamilias possint habere substantias que patribus acquiri vetite sunt: necnõ peculium vel castrense/vel quod patre volente[g] possident/quare cessio bonorum eis deneganda sit: cum et si nihil[h] in suo sensu hi qui in potestate parentũ sunt habeant: tamen ne patiantur iniuriam debet bonorum cessio admitti. ¶ Si enim ⁊ paterfamilias admittendus est propter iniuriarum[i] timorem ad cessionis flebile veniens hoc adiutorium: quare filiꝫfamilias vtriusq; sexꝰ hoc ius denegamus: cum apertissimi iuris est ⁊ inter patremfamilias ⁊ inter alieno iuri subiectos si quid postea eis pinguius[k] acceſſerit: hoc iterum vsq; ad modum debiti posse a creditoribus legitimo modo auelli.

¶ An detur dilatio vel admittatur cessio statur maiori parti creditoꝝ inspecto cumulo debiti vel numero personarum: ꝙ si vtriusq; est paritas: sententia beniꝛnior admittitur.hoc dicit Bart. Vel sic. Si debitor vult cedere bonis nisi sibi detur dilatio ad soluendum est in electione creditoꝝ dare dilationem: ⁊ tunc nõ poterit cedere/vel pati ꝙ cedat.et si sunt discordes prefertur maior pars que consideratur primo respectu cumuli debiti: vel si par cumulus respectu numeri personaꝝ: ⁊ si ambo sunt paria benignior sententia eligatur vt habeat dilationem quinquenalem et non cedat.qua dilatione pẽdente non currit contra eos prescriptio: nec vnus de creditoribus prefertur alteri ratione priuilegij vel hypothece quam habeat.hoc dicit Pau.de castro.

Idem.a. Joan. prefecto pretorio. Lex.viij.

Cum solito more a nostra maiestate[l] petit: vt ad miserabile cessionis bonorum homines veniant auxilium. et electio detur[m] creditoribꝰ vel quinquennale spatium eis indulgere: vel bonorum accipere cessionem: salua eorum videlicet estimatione[n] ⁊ omni corporali cruciatu semoto quotidie dubitabat: si quidam ex creditoribus voluerint quinquennales dare inducias[o]: alij autem iam nũc cessionem accipere velint qui audiendi sunt. In tali itaq; dubitatione nemini putamus esse ambiguũ quod sentimus:⁊ quod humaniorem sententiam pro duriore eligimus et sancimus: vt vel ex cumulo debiti vel ex numero creditorum cuiusa iudicetur. Et si quidem vnus creditor alijs omnibus grauior in summa debiti inueniatur: vt omnibus in vnum coadunatis et debitis eorum comparatis ipse et alios antecellat: ipsius sententia obtineat: siue indulgere tempus siue cessionem accipere desiderat. ¶ Si vero plures quidem sint creditores ex diuersis autez quantitatibus: et nunc amplior debiti cumulus minori summe preferat: siue par siue discrepans numerus est creditoꝝ: cum non ex frequentissimo ordine feneratorum/sed ex quantitate debiti causa trutinatur. ¶ Pari autem quantitate debiti inuenta: dispari vero creditorum numero: tunc amplior pars creditorum obtineat: ita vt qõ pluribus placeat hoc statuatur. ¶ Si vero vndiq; equalitas emergat tã numeri qꝫ debiti creditoꝝ: tunc eos antepoꝛni qui ad humaniorem declinant sententiam: non cessionẽ exigẽtes sed inducias. ¶ Nulla quidẽ differẽtia iter hypothecarios ⁊ alios creditores quãtum ad hanc electionem[p] obseruãda. ¶ In rebus autem officio iudicis partiendis suam vim singulis creditoribus habentibus[q] quã eis legũ prestabit regula. Nullo preiudicio creditorum cuiꝰ ex quinquennij dilatione circa temporalem prefiniti onem generando[r].

Cum solito. ¶ Casus. Tenebar ꝙ mihi ⁊ titio ⁊ seio in.g.vis cedere bonis: ego ⁊ titi⁹ volum⁹ expectare in ꝙnquenniũ. noluit seius: ꝙ sint audiendi: queritur? Respon. distinguendo. aut in maiori quãtitate est obligat⁹ seio aut calo aut in equali. primo casu audiẽdi sunt. secũdo casu nõ. Si vero tres cõ sentiant in dilatione oẽ da quart⁹ dissentiat. maior numerus preferatur. Si vero ex omni parte equalitas sit tam creditorum ꝙ debitorum illi admittantur qui inducias cẽ. nulla habita differentia inter creditores habentes hypotheca. et non habentes in rebus pertinentibus inter creditores equalitate iudicis officio seruata nulla temporis prescrip. creditoribus inducias quinquẽales cõcedentibus opponenda. Ainia.

l ¶ Maiestate. vel ab alio quo iudice.

m ¶ Detur. a debitore.

n ¶ Estimatione. ꝙ non efficitur infamis. et ad hoc.ff.eo. qui.cau.infa.l. debitores.

o ¶ Inducias. et sic est in creditorum electiõe. nec est contra.ff.solu. matrimo. si constante.§. quotiens. in fine.§. quia speciale ibi.

p ¶ Electionẽ. Sed quãtum ad alia refert. arg. ff. de pac.l.rescripti. ⁊.j. titu.j.l.pro debito.

p ¶ Habentibus. Et pri vilegiati prius debitum consequantur. vt.ff.eo.l. j.et.ff. de religi.et sumpt. fune.l. penulti. Item vt hypothecarij chirographarijs preferãtur. vt.j. titu.j.l.pro debito. et vt post tempore fit potior. vt.j. qui po.in pignoꝛi fundum.

r ¶ Generando. vt.ff. de iudi.l.ij.§.in omnibus. et.§. de iure deliberan.l. fina. §. donec. et in aut. vt cum de ap. cog.§. me minimus. coll. viij. et de san.episco.§.si vero episcopus. colla. ig. An autem minus dari possit? Respõ. potest volẽte debitore als non. Item et si quinquẽnio hoc trãsacto velit debitor cedere bonis: an audiatur? Respon. non. sed erit in carcerandus. Item si ab initio nec velit debitor cedere bonis nec stare iuri similiter debet in carcerari.⁊ sic vsq; ad quadraginta dies stare vt saltem misericordie

omnia di misit.

Debitor q accepit quinquẽa le post nõ audiẽ bonis cedere volens.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

causa aliquis soluat pro eo.postmodum creditoribus dilacerandus datur.vt et dicit.s.eo.l.j.

Continuatio,

¶ De bonis auctoritate iudicis possidendis seu vē. ¶ Facta cessione bonorum a debitore.vel etiam debitore vocato ⁊ non veniēte ad iudicium:postulant creditores se mitti in possessionem bonor eius: ⁊ postmodum vt vēdantur vē.ideo de bis dicit. Et quia creditores bereditarij quandoq; postulant separari bona defuncti a bonis heredis: ideo et de hac subijcit. vt.j.l.ij.

De bonis auctoritate iudicis possidendis seu venundandis/et de separationibus bonorum. Titulus.lxxij.

¶ Defuncti heredes legatarijs presentantur.hoc dicit Baldus.vel sic.Qui debent habere legata defuncto heredi presentantur legatarijs ab eodem.Hoc dicit Bartolus.vel sic. Legatarij defuncti presentantur legatarijs heredis.hoc dicit Salicetus.Vel sic.Qui debent habere legata defuncto heredi presentantur illis quibus ipse heres legauit:q; illa legata censentur tanq; ea alienum quantū ad bona eius a quo relicta sunt nō quātum ad eū qui reliquit.b.d.Pau.de cast.

Imperator Antoni.a.7.c.Athice. Lex.j.

IN bōis[a] mortui potiorem esse causam legatariorū: qui eū (vtpote heredem[b]) contingit[c] doceat[d] ⁊ eorum quibus ipse heres legauit manifestum est. ¶ Cum prius legatum quasi ea alienum[e] exigitur.legatum autē a mortuo[f] relictum post debiti detractionem inducitur[g].

¶ Creditores defuncti habent beneficium separationis contra creditores heredis:vt facta separatione bonorum presentantur irbonis defuncti creditoribus heredis.Butri.nisi specta legis prouidentia fidē heredis secuti sint.hoc dicit Bal. vel sic.Creditores defuncti impetrant separationem a bonis fi fidem heredis nō sunt secuti.Pau.de castro.

Imperator Bordianus.a.Aristoni. Lex.ij.

OSt iurisditiōis tenor prōptissimus : indemnitatisq; remedium edicto[h] prospicis creditoribus hereditarijs[i] demonstratum : vt quoniens separationem bonorū postulant:causa cognita[k] impetrēt. ¶ Preceptabis igitur cōuenientem desiderij tui fructum si te non heredum fidem secutum[l] : sed ex necessitate[m] ad iudicium eos prouocare demonstraueris.

¶ Qui cedit bonis ex antegesto non potest cōuenire nisi de eo quod postea super lucratus est deducto ne egeat. hoc dicit Bartolus. Vel sic.Qui cessit bonis ex precedenti contractu non potest conueniri: quia habet exceptionem. nisi venerit ad pinguiorem fortunam:quia tunc potest conueniri inquantum facere potest deducto ne egeat. Hoc dicit in effectu Paulus de castro.

Idem.a.Claudiano. Lex.iij.

EX contractu qui cessionem rerum antecessit debitorez contra iuris rationē conuenies: cum cū equitas auxilio exceptionis muniat[n]. At cūc demum iterato possis desiderare conuentionem : cum tātum postea quesiuit q; presidem ad eius rei licentiam debeat promouere[o].

¶ Non est cogendus vnus ex pluribus bona suscipere:et ceteris creditoribus respondere.hoc dicit Baldus/Bartolus/⁊ Salicetus.

Imperatores Diocletia.⁊ Data.aa.⁊.cc.Clearine. Lex.iiij.

MINIME est quod postulas vt vnus ex chirographarijs[p] creditoribus debitoris bona compellatur discipere: satis cereris eius creditoribus facturus.

¶ Si bona vacantia non deferuntur: creditores in possessionem mittuntur. Hoc dicit Baldus. Vel sic.Si mortuus non habet heredem creditores in possessionem mittuntur.Hoc dicit Bartolus. Vel sic.Si debitor mortuus fine herede: et bona non agnoscantur a fisco : creditores in possessionem eorum mittuntur. Salicetus.

Idē.aa.⁊.cc.Abidimo. Lex.v.

SI bona debitoris rui vacare[q] constet:⁊ hec a fisco non agnoscātur[r] :in possessionem eorum mitti te a competenti iudice recte postulabis.

¶ Creditores hypothecarij chirographarijs preferuntur:poro chirographarij simul cōcurrant vt pro rata debiti oibus satisfiat.Hoc dicit Baldus. Vel sic. Si debitor cessit bonis creditores nō debent ipsius bona inter se diuidere tanq; domini ipsorum:sed debent ea vendere ⁊ pretium inter se distribuere: ⁊ creditores hypothecarij preferuntur chirographarijs.hoc dicit Pau.de castro.

Idem.aa. et .cc. Agathemaro.

PRo debito credi[s] Lex.vj.
tores addici sibi bona[t] sui debitoris/non iure postulant[u].

I ¶ Secutum.fideiussore vel pignus ab eo recipiēdo vel stipulādo animo nouandi.

m ¶ Ex necessitate. quia forte dies actionis proximo exitura erat:et ita lis tēpore peritura.Hoc ergo q nō debet ei nocere ista nouatio cuz sit necessaria.ad q6 est.ff.ō separatio.l.fina. et.ff. de nouatio.l.aliam.Et dic ex necessitate.sez peruenientes ad suum.vt.ff.de separatio.l.fi.

EX tractu. ¶ Casus. Debitor a creditore vno quentus existens non soluendo:si cedat bōis/an ab alijs creditoribus cōueniri possit:queritur? Dicitur q non.nisi postea aliquid ceperit.Viuia.

n ¶ Muniat.ipso autem iure tenet.vt.ff.ti.j.l.j.

o ¶ Promouere.et tunc inquātum facere potest. vt babes.ff.titu.j. cum filij.et.ff.de cessio.bono. l.iiij. et de curatore bonis dan.l.ij.

Inciuile est. ¶ Casus. Si plures fuerint chirographarij debitores nullus eoz cum pellaf accipe bona debitoris et sibi et alijs satisfacere.Viuia.

p ¶ Chirographarijs. multo minus hypothecarijs.⁊ est sic.ff.de cura. bo.dan.l.ij.ff.queritur.

SI bona. ¶ Casus. Debitor me[v] decessit:bona sua erant vacantia : nec a fisco agnita:an possim petere mitti in possessionem bonorum eius:queritur? Respon.q6 sic.Viuia.

q ¶ Vacare. morte debitoris.

r ¶ Agnoscantur. q; tūc tenetur fiscus vt heres. vt babes.ff.ad legē iuli. de vi.l.ij.⁊.ff.de iure fisc. l.dicitur.Accursius.

PRo debito. ¶ Casus. Si petam vt adijciantur mihi bona debitoris ratione dominij an sim audiēdus:q̄ritur? Dicitur q nō.Si vo sim chirographari? res fue obligate sunt:illi sunt potiores.et hoc in secunda.Si vero nulli obligate sunt ⁊ debitor cōmunis decedat sine herede vel cum herede et ille cessit.et bona non iure dominij creditoribus adijciantur sed vēdantur:⁊ pro portione debiti cuilibet creditori satisfiat.Viuianus.

s ¶ Bona.vt sua sint statim.

t ¶ Postulant.vt.j.de iure do.impe.l.j.et.ff.de pactis.l.fi pacto quo. et.ff.titu.j.l.legis.Alio ergo remedio opus est.scilicet venditione.et hic subijcit.vnde vē.hoc prouisio vt bypotbecam habentes in ea preferantur vt subijcit:in quo est argumentum contra.ff.titulo.j.l.fina. Solu.vt ibi.

Separatio bono rū qb⁹ cōcedi pōt. Separatio bono

i ¶ Hereditarijs.creditoribus ergo defuncti datur postulandi separationem facultas:cum timeant heredem non soluendo:sed ecōtra scilicet creditoribus heredis non datur:vt bic.⁊ argu.ff.de separa.l. j.in princi.⁊.j.et.ff.de bere.acti.fi adulta.nisi in casu.vt.e.l.j.ff.sed fi quis suspectam.

k ¶ Cognita.multa vertuntur in cause cognitione. Primū q ab herede non nouauerint. Item q bona mixta non sunt. Item q fidem eius secuti non sunt. Item q vsuras non acceperunt. Item q quinquennium decursum non est. Item q creditores castrēsis peculij nō sunt.vt.ff.de separa.l.j.⁊.fi filius.⁊.illud.et.⁊.seq. Item q heres bona non vendiderit.vt.ff.eo.ab herede.

rū vt petij possit mixta requiruntur.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

a ¶ Creditores. scz bypothecarij.
b ¶ Possessione. omniū ſm iura ista. sed hoc hodie corrigit per aut. ¶ qui iurat. ¶ per hoc apparet eius continuatio ad. l.

SI vxor. ¶ Casus. Patruus vxoris mee decessit: vxorem meam pro tertia parte heredez instituit: tenebatur eidē vxori in. ccc. aureos cōuenire possit: quaeritur: Dicitur ꝙ sic. nisi testator prohibuisset eā exigere a coheredē. Si vero coheredes sint non soluendo habentes proprios creditores poterit mulier petere vt fiat separatio bonoꝝ defuncti ꝛ coheredis. Viuia.

c ¶ Prohibita est. quia tūc non posset petere. vt ſ. de here. instituen. ſi cō pensandi.

Bessis. d ¶ Pro besse. Bessis dicitur due partes cuiusli bet rei.

e ¶ Non cōfundatur. vt ſ. de heredi. acti. ſi adulta. ꝛ de neg. gest. ſi ab eo. ꝛ de pact. l. ſi debitori. et ſ. ad legē falci. licet.

f ¶ Postulata. vt. ſ. de here. acti. ſi adulta.

IN possessionem. ¶ Casus. In possessionē creditor missus bonorum debitoris an per talem missionē nan cisc̄atur dominiū: queritur: Dicitur ꝙ non. Viuianus.

g ¶ Adinime possiant. vt ſ. titu. l. l. legis. ꝛ ſ. co. l. pro debito. Accur.

Diuisio. QUm proponas. Diuidit in duas partes. quia in. prima debitor citatus comparet vſq; ibi: nam ſi. In ſecūda nō comparet. vſq; in finem. ¶ Casus. Aliquis cū mandato vel sine mādato gessit negocia mea et ex mala administratione factus est debitor meus in. c. volebam eū conuenire: latitabat qd iuris ſit: queritur: Rñ. ꝙ ſi latitat nec defendatur: eum probabo mihi debere: et mittar in possessionē. bonoꝝ suoꝝ. Eo autem in eadem contumacia perseueranda vendentur bona ꝛ sa r tisfiet mihi. Viuianus.

h ¶ Ex administratione. facta a se tibi vel a te sibi. Et dic cum mādato vel sine.

i ¶ Rationem. dato etiam libello in scriptis hodie. vt. ſ. de lit. contesta. autenti. offeratur. Additio. Aduertas ꝙ istud potest practicari duobus modis. ſm Bar. hic. Uno modo ꝙ detur libellus sup actione principali ꝛ reus citetur vt veniat responsurus: ꝛ eo existente contumace datur possessio ex secundo decreto. Secundo modo practicatur ꝙ reus citatur ꝙ veniat responsurus de iure tali: et eo existente contumace tunc detur libellus in quo narretur ꝙ cum reus sepius fuerit citatus ꝛ eztitit contumax petatur interponi decretum/quaz practicam: vt dicit hic Bar. ponit Specu. consulit tamē seruare fori consuetudinem.

k ¶ Conuenire. actione mādati directa vel cōtraria vel negociorum gestorum directa: vel contraria prout casuz diuersificas.

l ¶ Ad circūscriptionem. vt actio tua pereat vel saltem vt te retardet. ꝛ sic fit ex animo: als fieret missio non venditio. vt. ff. ex qui. cau. maio. l. item ait prætor. ſ. j. ꝛ. ff. qui. ex cau. in posſeſ. ea. fulcinius. ſ. j. Et not. ꝙ sufficit aduersus vnum latitare vt. ille solus vendat. vt dicta. l. fulcinius. ſ. ꝙ ſi aduersus. ꝛ etiam presens quandoꝙ latitat. vt in. e. l. ſ. illud.

m ¶ Defendatur. defendi dicitur ꝛc. vt. ff. qui. ex caū. in posſeſ. ea. hoc autem. ſ. recte defendi.

n ¶ Constat. summatim habita cognitione. loquitur enim hec lex an te litem contestatam: et videtur satis innuere vēditionem posse fieri etiam ante litem contestatam. Argumen. contra. ſ. de bis qui ad ec cle. confu. l. presenti. ſ. sed ſi hoc. et. ſ. de priuileg. credito. pater famil. et. l. ſi creditores. et. ff. de bo. aucto. iudi. possidē. ſi minor. ꝛ ex qui. cau. in posſ. ea. l. apud.

o ¶ Edicti. quod est. ff. ex qui. cau. in posſ. ea. fulcinius. ſ. j. quod olim. cuz solennitate bodie sine ea proponitur. vt instit. de interdic. ſ. j. ꝛ. ſ. ſi. ꝛ hoc bic dicit ad exemplū edicti. ſ. solennis.

p ¶ Bonorum. omnium olim. vt. ff. qui. ex caū. in posſ. ea. l. j. bodie contra. vt in aut. quam bic leges. Item hoc quando non est bypotheca. vt. ſ. eo. l. pro debito. S3 nunqd missus possidet: ¶ Respon. non. vt. ff. quibus ex cau. i posſeſ. ea. l. cum ex legati. Itē nota differentiam esse iter posſeſsionē bonoꝝ: vt bic. ꝛ bonoꝝ possessionē. vt. ff. de bo. posſ. l. ij. ſ. bonoꝝ. Bonorum possessio ꝛ possessio bonorum differunt.

q ¶ Tempore aūt transacto. forte duoꝝm mēsium. argu. ff. de re iudica. l. debitorib⁹. Uel dic bodie quatuoꝛ. vt. ſ. de vſu. rei iudi. l. l. finali. Uel vnius anni. vt arg. ſ. de prescrip. xxx. an. ſi qs exceptionis. ſ. penult. Uel bienñ. vt. j. de iure dñij impe. l. ij. Uel ꝙ statutū est i greco. vt probatur. j. l. ſi. vbi dicit diffinitus a nobis tempus. Que opiniones non placent immo totum iudicis arbitrio committo. argu. ff. de iure delib. l. j. ſ. fin. ꝛ possunt habere locum predicta vbi pignus vēditur ex interlocutoria sententia. Si autem ex diffinitiua venditur ela pso tēpoze quatuoꝛ mēsium. ſm Azonem. olim duoꝝm. arg. ſ. de vſur. rei iudi. l. ij.

¶ Competenti. Argu. ad id quod interdum appellatur ad iudicem competentem. Sed quid est competens iudex? Respō. qui habet merum imperium. nam delegatus mittere non potest in possessionem ꝛ sic non vendere. vt. ff. de iurisdi. omnium iudi. iubere cauere. et ita magistratus municipalis nō mittit in possessionem. vt. ff. ad municipa. l. ea que. nisi in casibus. vt. ff. de offi. eius cui man. est iurisdi. l. j. ſ. j. ꝛ. ff. de dāno infec. l. j. Predicta locum habent cum agitur in personam. ſi autē in rem ꝛ latitat idem quod in personali: vt fiat missio in omnia bona ꝛ venditio. Si autem tantū abest ꝙ desit dolo possidere idem est: als in possessione rei petite tantum. ꝛ idez in migra. vt in ea. l. fulcinius. ſ. item videamus. ꝛ. ſ. celsus. ꝛ. ſ. ſi. Appellāti sufficit dicere appello ad iudicē cōpetentē.

QUi iurat. ¶ Casus. Lex. C. dicit ꝙ ſi debitor latitet nec defendatur petere possum me mitti in possessionem bonoꝝ eius sed non determinat modum declarati debiti. Aluī. declarat aliter oi cens. ꝙ ſi subtrahat se debitor ſi sit iudex ordinarius citabit eum ac cipiendo personam suam ꝛ verbo mittendo nuntium. ſi non veniat; sententiabit eqaminato negocio ꝛ datis sibi inducijs ad representandum se: ſi non veniat mittar in bonorum possessionem. ipsius pro mensura declarati debiti. et ſi veniat postea non audietur nisi restituat mihi omnes impensas: et omne damnum refarciat dato fideiussore iudicio ſisti. Uiuianus.

s ¶ Et qui iurat. Idem est et ſi solummodo ad iudicium vocatus est. Accursius.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

Delegat⁹ an possit citari.

a ¶ Administrator sit.id est ordinarius.
b ¶ Dedit.qn̄ iudex erat delegatus.⁊ sic delegatus non citat:vt hic: ⁊.ff.de iurisdi.om.iu.l.iubere.⁊ sic est ꝯtra.s.quomodo ⁊ qn̄ iud.aut. qui semel.Sol.speciale est ibi in delegato principis.
c ¶ Exhiberi.re ⁊ ꝟbo.qđ non facit delegatus:vt dixi.⁊ habes in aut. de exhi. ⁊ trans.reis.§.si vero semel.col.v.
d ¶ Examinet. Summatim.
e ¶ Examinato.summatim.vt ⁊.ff.vt in pos.le.l. si is a quo.nam demum vtraq₃ parte p̄sente plene examinat. vt.i.si per vim vel alio modo.l.si. Est ergo qđ hic dicit cōtra regulaȝ.que est.s.de iudi.l.iudices.
f ¶ Mittet ordinari⁹ nō delegatus sed delegans vt dicta.l.iubere.

Text⁹ ibi: dānū ꝓcor. c.qm̄ freq̄nter. in.§.in aliis ꝟbo cū glo.super verbo expensarū.extra vt lit.nō ꝯtest.

g ¶ Mensuram. olim in oia bona.vt.ff.q.ex cau. in pos.ea.l.i. Et ꝙ dicit pro mēsura dicūt vt si est debitū.x.in rēvalentē.x. fiat missio. Sed tu dic ꝯm Jo.ꝙ etiam plus debeat valere.nec enim hic dicit ꝙ in tāto ſ₃ pro mēsura:qđ est caute notandū:⁊ sic se h₃ cōsuetudo. inspicitur etiā an exigat expensas vel non res pignorata vt equus vel argentū.vt primo casu longe plus debeant valere.
h ¶ Declarati.idest petiti.Vel.i.p̄sumpti vel probati summatim.
i ¶ Prosequatur.i.anteq̄ adeatur ad cause ꝓsecutionē ⁊ hoc cuȝ igitur personaliter.Si autē in reȝ dic vt modo no.in.l. cum proponas.Si autē oia bona peteret qs vel vt debita vel hypothecariam in oibus puto mittendum: nam ⁊ tantum est debitum.

missio potest fieri i oia bona.

k ¶ Damnum . quod ex vitio absentie illius passus est.vt.s.de iudi.sancimus.
l ¶ Fideiussorem.iudicio sisti. S₃ vsq₃ ad quod tēpus admittetur ad recuperandam possessioneȝ? Respon.ꝯm.P.vsq₃ ad xxx.an.vt arg.s.de prescrip.xxx.an. sicut. Alii dicūt:vsq₃ ad annū.vt.s de prescrip.xxx.an si qs emptionis.§.fi.⁊ in aut. de litig.§.oēm autē.colla.viii. S₃ his rn̄. Pla. et Py.ꝙ prima loquat in actione in rē.secunda in actore absente quo casu possumus expectare. xxx.annos.⁊ est ad le.s. de ꝓcura.l.euȝ.⁊.ff.de in ius vo.l.satis. **Additio.** Videas pulchram glo.in ca.qm̄ frequenter. in fine extra vt lite non contestata ⁊c̄.

iudex ipse si administrator sit[a] vel is q iudicē dedit[b] iubet eum exhiberi[c]. ¶ Si vo oino absit:examinet[d] iudex vbi sit: induciis datis: inter quas si nō occurrat ꝯm vnā partem examinato[e] negocio mittet[f] actionem in possessionē rerū eius iuxta mensuram[g] declarati[h] debiti. ¶ Q₃ si redeat anteq̄ ꝓsequatur[i] causam : resartiat actori omne damnuȝ[k]:prestabitq₃ fideiussorem[l] de lite prosequenda : et res suas suscipiet.

¶ Misso vno ex creditoribus in possessione ex primo decreto ceteri veniētes de bito modo/⁊ ꝯgruo tpe:videntur in possessionē missi:⁊ si procedat ad venditionē bonorū auctoritate iudicis fiendam per ipsum missum:⁊ plus ex p̄tio percipiat q̄ misso debeatur:illud debet in edem sacrā deponi:⁊ ne qua fraus in venditione cōmittatur d₃ seruari solennitas huius legis.h.d.Bal.Vel sic.Si vnus ex creditoribus in possessionem mittatur ex primo decreto eius missio ꝓdest oibus aliis creditoribus p̄sentibus ⁊ infra bieniū veniētibus ⁊ debitū ostēdentibus/et expensas pro rata reficiētibus. Item absentibus si veniant infra quadrienniū ⁊ idem faciāt. h.d.vsq₃ ad.§.si autē.Pau.de castro.

Impa.Justi.a.Jo.p̄.p̄. **Lex.x.**

Cum apud veteres questionem ortā inuenimus super pecuniis debitis ꝓ qb⁹ hypothece non sunt cōstitute propter res ad debitorē ꝑtinētes:dū is[m] securiores creditores formidans sese celauerit:et illi[n] de rebus ad eum pertinentibus competētia ingrediant iudicia[o]:postulentq₃ in possessionē reꝝ sese trāsmitti[p]: si etiā alii creditores quib⁹ obnoxi⁹ esse videtur possint quandam habere cōmunionem in rerū possessione. ¶ Huiusmodi dubitationem amputātes cēsemus per presentē diuinam generalē constitutionē:vt si non oēs hmōi debita pretēdentes:sed ex his certi a iudiciali sententia in possessionem rerum mittantur:nō solum hi sed etiam alii omnes talia debita pretēdentes eadem commoditate potiātur[q]: vt possint cum prioribus rerū detentatoribus cōmunionem habere in reb⁹:de quib⁹ sicut superius declarat ꝓlata fuerit sententia[r]. Quid enim iustius est q̄ oēs qui ad res debitoris mitti debēt:esse participes hmōi cōmoditatis[s]. ¶ Ut autē nō in perpetuū alioruȝ negligentia[t] illi qui ꝓ suis debitis alacriores[v] creditorib⁹ aliis ostendunt fuisse pregrauētur:recturn nobis esse videt tunc cōmunionē habere in possessionē reruȝ alios creditores q nō hoc pegisse noscuntur:cū presentes quidē in vna eadēq₃ degentes ꝓuincia: in qua ⁊ possessores rerū cōmorant intra duorū annorū spacia: absentes autē intra quadriēniū[x] creditoribus possessionē ante lato mō detinentibus suum debitū certū faciant:⁊ expensas ꝯm quātitatē debitorū persoluant[y] eis qui sententias cōsecuti sunt per sacramētum eorū manifestādas[z]:qui eas adipiscēde gratia possessionis rerū sustinuerūt:quia ⁊ ꝯm debita[a] satis eis fieri explorati iuris est. ¶ Post cōpletum autē memoratum tp̄s nullam eis esse licētiam eos q possessionē adepti sunt molestare : vel aliquibus dānis afficere. Actiones autē quas ex legibus sibi competere putauerūt cōtra suos exercere debitores.

¶ Iste.§.ꝓsequitur eandem materiaȝ. Dicit eñ ꝙ si missus ex primo decreto veniat ad vēditionem d₃ ex p̄tio primo sibi satisfieri:⁊ residuum(si qđ est)debet deponi in ede sacra:vt creditorib⁹ veniētibus: ⁊ debitū ostēdentib⁹ postea satisfiat:et de p̄dictis omnibus d₃ fieri publicū instrumentum cum solēnitate hic statuta in.§. fi.hoc dicit tota ista lex.⁊.§.q̄ est satis verbosa tamē vtilis.quia isti creditores q habentur ꝓ immissis nō tenentur facere nouum processum. immo virtute p̄mi facta fide de debito debet satisfieri eis:requirit tamen plena ꝓbatio per testes vel instrumenta ꝯm Bar.⁊ Pau.de cast.

¶ Sin autē hi q detinēt possessiones vel ex sentētia iudicis res vēdiderunt:vel alio[b] quocunq₃ legitimo modo omne ius[c] qđ in his rebus habere noscuntur in alias personas post definituȝ a nobis[d] tempus transtulerint ⁊ certas pecunias acceperit: quicquid superfluū inuētū fuerit:⁊ ampli⁹ q̄ eis debetur/hoc modis oibus necesse est eos presentibus tabulariis sessionem fecerunt iuramento eorum declarādis.Si vero intra prefinitum tempus non venerint.eo elapso auctoritate iudicis poterūt vēdere bona.⁊ illud quod supererit deponetur in ede sacra:tabellione et venditore presentibus. et de eo ceteris creditoribus pro portione debiti satisfiet.⁊ sic deponatur ne in expensis damnificetur predicta autem vēditio fiat presente non solum tabellione sed sacrista ecclesie:penes quem quod superit de pretio deponatur prestito iuramento a creditore ꝙ non per gratiam emptoris ad rerum venit venditionem nec ꝙ dolo minus iusto pretio accepit. Viuianus.

m ¶ Dum id.scilicet debitor.
n ¶ Illi. scilicet creditores.
o ¶ Iudicia.Id est iudices
p ¶ Transmitti.et missi sunt.
q ¶ Potiantur. vt. ff.de bo.auc.iudi.possiden.l. cum vnus.
r ¶ Sententia . interlocutoria.
s ¶ Commoditatis. S₃ nonne quādo missi sunt primi fuit contractum pretorium pignus:ergo qui prior ⁊c̄.Respō.Dicunt quidam hoc quando missio facta est in omnibus bonis generaliter . aliud si specialiter. Vel dic in p̄torio pignore non seruari regulam sed in conuentionali sic vt.ff.vt in pos.le.l.is cui §.qui prior.⁊ de dam.infect.si finita.§.si plures. Item hoc quando sunt eiusdem tituli.alias cōtra.vt.i. qui po.in pig. l.ii.et.ff.qui po.in pign. l.si et iure.que sunt contra.

Pignus p̄toriū qn̄ dicit contrahi.

t ¶ Negligentia.ablatiui casus.
v ¶ Alacriores.id est solertiores.
x ¶ Quadriēnium. Not. hic venditionem nō fieri infra quadriennium.
y ¶ Persoluant.vt arg. ff.depositi.l. quod priuilegium.§.fi.
z ¶ Manifestandas . sic s.de iudi.properādum. §.⁊ siquidem.Et not.ꝙ aliud est in expensis in causa dāni infecti.quia postea dn̄m recuperat. vt.ff.de dā.infec.si finita §.cum aūt.in fi.§.
a ¶ Secūdū debita. idest pro rata eoꝝ que debentur:q₂ plus expensarum nomine prestabit cui pl⁹ debetur q̄ aliis.
b ¶ Vel alio.puta locando.
c ¶ Omne ius quod.i.retinendi ⁊ vendendi. Jr.
d ¶ A nobis tempus.forsitan in greco:vel forte de eo tempore dicit quod statuit pignori vendendo.vt.i.de iure do.imper.l. fina.Vel de eo quod est.s.de prescrip.xxx.an. si quis emptionis.De rebus vero per iudicem possessis ⁊ per iudicem distrahendis tempus expressum determinatum nunq̄ inuenitur:sed etiam hoc idem tempus seruandum videtur.ꝯm Jr.

Cum apud. ¶ **Casus.** Si titius habeat plures creditores ⁊ timore creditorum se absentet.et quidam ex creditoribus petāt se mitti in bono.posses.an absentes vel presentes si non sint ita soliciti consequantur commoditatem aliquam.Ad id ꝙ alii missi sunt in bono.possessio.queritur? Dicitur ꝙ sic.ita si presentes infra duoruȝ annorum spatium se representent.hoc est si sunt in eadem prouincia. si absentes intra quadrienniū.restitutis impēsis quas missi in pos

Signare.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Similiar chum.

a ¶Signare.i.figillare.
b ¶In cimiliarcho.i.loco vbi ponit thesaurus.
c ¶Trastulerit.locādo.
d ¶Per eam.s. personā venditoris.
e ¶Presentibus. repete iubemus.s. venditoris in quod est.j.

Cōtinuatio.

¶De priuilegio fisci.
¶Quia iter ceteros creditores fiscus priuilegiis gaudet: ideo de his dicit. Accurſius.

Dna.¶Cas. Maritus ex mala admiſtratiōe pmi pilari tenebat fisco.in.c. fisc' occupauit res suas inter quas erāt res vxoris:an mulier petere possit fit vt separētur res suę a rebus mariti:queritur? Dicitur q fic. Tiuia.

f ¶Occupata sunt.q tacite sunt fisco obligata: vt bic.t.j.i qui.cau.pig.ta.contra.l.j.t.ij.

g ¶Tuas. sec' in his q̄s dederas in dotē. vt.j. in qui.cau. pig.ta. cōtra.l. satis. Aliꝫ dicūt de dote bic dici t dicit q̄ prius occupauit fisc' bona q̄ dos viro daretur.

b ¶Restituant.vt t.ſ.ne vgo:p ma.l.ij.t.j.ad le. iul.de vi.l.j.t.ſ.ó dona. inter vir.t vgo.l.res.Et no.q̄ vbi fit executio in bonis alicui' t ali' vult dicere aliq̄ suū:q̄ó pbā di onus dicenti iminet: vt b. t dicta.l.ſ. ne vgo:p mari.l.ij. Additio. Istud est verū qñ iste res possidebantur ab eo in cuius bona facta est mīsio.secus si possiderētur ab eo qui dicit illa sua. vt no.in.d.l.ij.C.ne vgo:p ma.t.l.a diuo.ſ.ſi ſup rebus. et ibi de hoc per Bar.ff.de re iudi.

Quāuis.¶ Casus. Contragit aliqs cūm fisco t cum muliere accipiendo ab ea dotem qs preferri debeat:q̄rit? Distinguit.aut ꝫgit primo cū muliere:t pfertur mulier aut cū fisco:t pfertur fiscus. Tiuia.

i ¶Ius fisci.q̄ est vt bona fecū ꝫtrabētis tacite sint ei obligata.vt.j.i q. cau.pig.ta.ꝫtra.l.j. t.ij.

k ¶Preuenit. imo videt mulier pferri.vt.j.q po. in pign.ba.l.ſi. Sed dic q̄ bec in fisco:illa in priuato.Vel dic banc corrigi.Itē adhuc ꝫtra.ff.de priuilegi.cre.l. priilegia. Sol.bic de realibus priuilegiis dicit eg tēpore attendēdū:ibi negat de personalibus.

l ¶Cessat. fic ergo pari passu ambulāt mulier t fiscus:vt bic.t.ſ.de iure signare' :t in cimiliarcho' sancte ecclesie illi' ciuitatis in qua bmōi contractus celebratur deponere attestatiōe videlz prius p memoratos rabularios conscribenda: presente etiam eo qui res eas vēdiderit:vel i alias psonas trāstulerit' :vt per eam' manifestet tam quātitas pecuniarū quę per venditionem rerum vel translatione prestite sunt:q̄ꝫ earum que super flue post dissolutū debitum inueniantur. ¶Ut si quis postea creditor apparuerit/t debiti cautionē ostenderit:possit ex his satis sibi facere:prius scilicet rectore prouincie sine aliquo damno cause faciente examinationem/t non concedēte:nec viros reuerēdissimos economos:vel cimiliarchas sancte ecclesie in quo pecunie deponuntur aliquod detrimētum vel dispendiū sustinere:per suam autem interlocutionem creditorem precipiente fm modum debiti ex depositis pecunijs suus accipere debitum. ¶Ut autem non liceat creditoribꝰ in vēditione vel trāslatione rerum dolum vel aliquā machinationē: vel circūscriptionem facere: iubemus attestationem super hoc celebrādam apud defensorem locorum(gestis interuenientibus)insinuari:siue tantū ex pretio quantum debetur: siue plus:siue minus colligitur.et presentibus nō tm(sicut dictū est)ta bularijs:sed etiā viro reuerētissimo cimiliarcha. ¶Apud quem(sita contigerit)superflue pecunie signate deponēde sunt:iusiurādū sacrosanctis euangelijs ,ppositis venditorē vel translatorē rerum pstāte:q̄ neqꝫ p gram emptoris: vel eius ad quē res iure cessionis trāsferunt:nec aliq̄ dolo interueniēte minorē iusto ptio rerū q̄ti tatē acceperit:sed eā quā reuera cum oi studio potuerit inuenire.

¶De priuilegio fisci. Ti.lxxiij.

Propter vebita mariti res q̄s vxor probat esse paraphernales nō capiunt pignoriꝫ separate restituunt mulieri.b.d. fm Bald.vel sic.Mulier in rebus ,ppijs est potior fisco creditore etiā ex causa pignoris.b.d.fm Barto.Vel sic.Res paraphernales vxoris non obligantur fisco ex mariti primipilari officio.Salice.

Impa.Anto.a.Eutropio. Lex.i.

Bona mariti tui si ob religia administrationis primipilare a fisco occupata sūt: res quas tuas esse liquido probaueris:ab aliꝫs separate tibi restituantur.

Ratione paris priuilegij priuilegiati rediguntur ad ius cōmune.b.d.Bald. vel sic. Mulier t fiscus in tacita hypotbeca paribus passibus ambulāt ad bocalle gatur.t ideo qui prior est tempore potior est iure.b.d.Bar.t Pau.de cast.

Idem.a.Valeriane. Lex.ij.

Quāuis ex causa dotis vir quondā tuus tibi sit condēnatus:tamē si priuilegio fisci res eius tibi obligarentur cū fisco contrarium fisci' tuā causam puenit'.
¶Q si post bonozū eius obligationem rationibus meis ceperit esse obligatus:in eius bona cessat' priuilegium fisci.

Vxor soluens fisco p marito nō succedit in hypotheca fisci nisi fit cessa actio. t ideo si marit' denuo ꝺadquirit vectigalia fisci potior est causa fisci q̄ꝫ mulieris.b.d. Bald.t Salice.vel sic. Fiscus pfert omnibus creditoribus hypothecā non habentibus.b.d.Barto.vel sic. Si ille qui soluit fisco pro debitore fiscali non facit sibi cedi ius:fisco non succedit in iure fiscali nec in eius priuilegiū.t ideo si postea fiscus cuꝫ eodem debitore contrahat:ille qui soluit sibi non prefertur rōne prioris iuris. boc dicit Pau.de castro.

Idem.a.Juliane. Lex.iij.

Si cum pecuniam pro marito solueres' neqꝫ ius fisci te transferri impetrasti: neqꝫ pignoris causa domū vel aliud qd ab eo " accepisti habes psonales ° actionem:nec potest preferri fisci rationibus a quo dicis ei vectigal 'denuo locatū esse:cum eo pacto vniuersa q̄ habet habebitve eo tempore quo ad conductionez accessit pignoris iure fisco tenēā tur. ¶Salua igitur indēnitate fisci:debitor.t tuū pro pecunia quā p eo fisco soluisti:more solito con uenire non prohiberis'.

Priuilegiū fisci nō extēditur ad bona debitoꝛ vēdita anteꝫ cōtraherent cū fisco.b.d.Bal.t Salice.vel sic. Obligatio t priuilegiū fisci non extenditur ad bona debitoris ante vēdita.quod intellige nisi essent ante vēdita in fraudē.vt.l.j.ſ.de iure fisci.lib.g.b.d.Barto.vel sic. In generali obligatione bonoꝛū non veniunt bona que per prius eꝫiuerant patrimoniū debitoris.b.d. Pau.de cast.

Idem.a.Conto. Lex.iiij.

Si debitoz cuius fuisse fundū ipse cōfiteris prius cum distraxit q̄ꝫ fisco aliqd debuit:inqe tandū te non esse,pcuratoz meus cognoscet.nā t si postea debitoz extiterit:nō ideo tamē ea que de ꝺnio eius exceſſerūt pignoris iure fisco potuerunt obligari.

Fiscus pōt reuocare pecuniā aliꝫ creditoꝛi solutā sine vsuris.b.d.Bar. vel sic. Fiscus aduocās pecuniā solutā posteriori creditoꝛi p eius debitoꝛē vsuras petere non pōt:q̄ boc facit eg priuilegio fiscali. boc dicit Pau.de cast.t Salice.

Idem.a.Magne. Lex.v.

Pecunia quā creditor a debitoze suo ' recepit:si postea ex 'usta causa 'fisco restituēda erit:sine vsuris debet. ¶Quia nō senus cōtractū:sed suū recupera tum extraoꝛdiario iure 'auferr'.

do.l.dotis tue.ideꝫ esset de priuato:que tamē cō tragisset pignus exꝑsse. vt.ff.q po.in pig.l.ſi pignus.t.l.ſi.ſ.qui po.in pig.l.ſi fundū.fec' ſi non cōtragisset pignus.vt.j. l.pgi.et facit.ſ.ſi ꝑpter pu.pen.l.j.Accur.

Si cum pecuniam. ¶Casus. Marit' tenet fisco in centū vgoꝛ ea soluit:nec fecit sibi ec di ius personale vel rea le a fisco.postea idē maritus cōtragit cum fisco conducendo ab eo vectigal.et factus debitoꝛ ei' in c.quis sit ꝑferendus: querit? Dicit q̄ fiscus. salua ergo indēnitate fisco poterit mulier cōuenire maritum pro pecunia quam pro eo soluit fisco. Tiuianus.

m ¶Solueres.ſ.fisco.
n ¶Ab eo.ſ.marito.
o ¶Personalē actionē. mādati.vel negociozum gestozum.nō autem hypothecariā quam fiscus habebat:vt bic.t.j.de bis qui in priui.cre.lo.fisc.l. j.t.ij. t de iure reipub.l. ij.lib.g.i.boc autem acto ꝓtereris.vt.j.eo.l.ſi.
p ¶Vectigal. a vehendo dictū:quis octaua eg res bus q̄ vebunt accipitur. vt.ſ.de vecti.l.allegatis. t.l.eg prestatione.
q ¶Non ꝓbiberis.mādati.vel negocioꝛ gestoꝝ.
¶Absit.¶ Cas'. Vendidisti mihi fundum.postea contragisti cum fisco an inuito te non soluēdo possit fiscus anocare fundū:q̄ri tur:Dicitur q̄ non.
r ¶Distragit.tibi.
s ¶Si postea. distragit ignozans.
¶Pecunia.¶ Casus. Teneris mihi in g.fisco in.c.soluisti:mihi g. te postea non existēte soluendo an fisc' possit a me anocare pecuniā:q̄ri tur.Dicit q̄ fic.Tinia.
t ¶Debitoze suo. qui et fisci debitoꝛ erat.
v ¶Eg usta causa. quia vt cetera bona ita t bec pecunia obligata erat fisco.Et dic q̄ prius contragerat cuꝫ fisco postea cū priuato.t est idem in alio priuilegiato q̄ reuocet.vt.ff.q̄ó cum eo.l.sēd an bic.et de pecu.le.l.eg facto.ſ.ſi.Accur.
x ¶Extraoꝛdiario iure. p hypothecariā si extat alis cōdictione eg lege.q̄ est eꝛdinaria:vt bic.et ſ.de cōdi. eg lege.l.j. Si autē ordinario iure tenē ret semisses deberet vsuras.vt.ff.de vsuris.l.cuꝫ quidem.ſ.ſiscus.
y ¶Aufertur. Salua ei

UNIVERSIDAD DE GRANADA

actione contra suum debitorem.vt.ff.de iure fisci.l.deferre.§.finali. et.l.sequenti.

Cum patrem. ¶ Casus. Debitor fisci copulauit cuidam filiam suam in matrimonio.& dedi predium in dotem.an fiscus iure pignoris illud auocare possit:queritur:Dicitur q̄ sic.Liuia.

a ¶ Tibi.scz marito.

b ¶ Alleges.ia fisco obligatam.

c ¶ Intelligis.vt.j.tit.ij. l.ij succession.

Sin te. ¶ Casus. Mulier pro marito soluit fisco centum et sibi fecit ius cedi quod habebat fiscus.an anteferatur aliis creditoribus mariti:ficut & fiscus preferebatur in causis loco cum successit mulier:q̄rit̄ur: Dicitur q̄ sic.Ulianus.

d ¶ Reliqua. quia partē iam soluerat.

e ¶ Debitoris. scilz persolueres.subaudi si non habes: vel sine boc verbo sic lege si cum satisfaciebas reliqua debitoris:id est ꝑpter reliqua. pro quo.i. propter quas rem cōpetes index ascripsit tibi ius fisci.et in te transtulit ab his cē. Et est ad legem istā.j.de iure reipub.l.ij.lib.xi.

Ordo lre.

¶ De priuilegio dotis.

Lōtinuatio.

¶ Non enim fiscus solū sed etiā mulier pro dote priuilegium habet.ideo de hoc dicit.Et no.q̄ dicit hic tibi ius fisci.et in te transtulit ab his cē. Et est ad legem istā.j.de iure reipub.l.ij.lib.xi.

¶ De priuilegio dotis. Titulus.lxxiiij.

Priuilegiū qō datur ratione psone: ad heredes nō transit.boc dicit Bar.& ad boc allegat.Uel fic. Priuilegiū dotis nō transit ad heredē extraneū mulieris. boc dicit Salicetus. Baldus autē dicit super hac lege q̄ dos est datū vel.pmissum pro oneribus matrimonij qō in dubio presumitur inter virū & vxorē.vt not.ff.de iure do.l.qō autem.& l.mulier bona.Et.cxiiij. vel.cxv.priuilegia dotis ponit Specu.in titu.de dona.inter virū & vxorē.§.formatis.circa finem.Baldus.

Imperatores Seuerus et Antonius.aa.Firmo. Lex vnica.

Fiscus alienata reuocat per suū debitorem causa dotis.§titiuende.boc dicit Barto.vel fic. Fiscus ꝑfertur filie a patre dotate:& est ratio q̄ officiū patris est dotare filiā ere alieno soluto.b.d.Bald.Uel fic.Fiscus potest aduocare bona que debitor suus filie dedit in dotē. boc dicit Salicetus & Paulus de castro.

Imperator Gordianus augustus Seuc. Lex.vi.

Cum patrē tuū fisci debitorem fuisse demōstres: cūq̄ nubenti tibi[a] possessiones dedisse alleges[b]: procuratorem ius fisci exequentē eam iure pignoris revocare potuisse intelligis[c].

Judex pōt soluēti fisco iudicis mandato cedere iura fisci.boc dicit Baldus & Salicetus.Uel fic. Priuilegium fisci potest transferri per cessionem.Bar.Uel fic. Si soluens fisco pro debitore fiscali facit sibi cedi:iura fiscalia preferetur aliis credi toribus:quibus etiam fiscus preferebat. boc dicit Pau.de cast.

Imperatores Valer. & Gal. aa. Diodoro pref̄ec.pto. Lex.vii.

Sin te ius fisci cuz reliqua[d] debitoris[e] pro quo satisfaciebas:tibi cōpetens iudex ascripsit et transtulit: ab bis creditoribus quibus fiscus potior habetur:res quas eo nomīe tenes:nō non possunt inquietari.

¶ De priuilegio dotis. Titulus.lxxiiij.

Priuilegiū qō datur ratione psone: ad heredes nō transit.boc dicit Bar.& ad boc allegat.Uel fic. Priuilegiū dotis nō transit ad heredē extraneū mulieris. boc dicit Salicetus. Baldus autē dicit super hac lege q̄ dos est datū vel.pmissum pro oneribus matrimonij qō in dubio presumitur inter virū & vxorē.vt not.ff.de iure do.l.qō autem.& l.mulier bona.Et.cxiiij. vel.cxv.priuilegia dotis ponit Specu.in titu.de dona.inter virū & vxorē.§.formatis.circa finem.Baldus.

Imperatores Seuerus et Antonius.aa.Firmo. Lex vnica

Dos ille data an possit per creditores reuocari.

uenit: scilicet cum successit patri. Item cum nō successit sed res dotales fuerunt specialiter obligare. Vel cum in fraudem creditorum dos cōstituta fuit. secus si in fraudem patroni: vt.ff.si quid in frau.patro. l.j.ş.fed si rem.

a ¶ Probabitur. vt.ş.eo. ait prętor. ş. si cum mulier. r.l.ii.ş.j.

¶ J paterna. Casus. Paterfami. creditores habens decessit filio herede instituto: q ab hēdita te se abstinuit: an a creditoribus heredita rijs conueniri possit: quęritur. Dicitur q nō. nisi in fraudem creditor aliquid in filiū fuisset translatum.

b ¶ A priuatis. nam a fisco secus in casu vt dicimus. ş.l.prozi. Accur.

¶ Jlios. Casus. Animus patri succedens possit reuocare alienata in fraudem creditorum: queritur. Dicitur q nō. quasi allegans turpitudinem eius cui successit q̄ esse non debet.

c ¶ Alienatozus. a defuncto. Et sic nota nō audiri aliquē allegantem turpitudinē eius cui successit: vt hic. r.ş.de fer. pig. da. ma. si creditorib⁹ nec suam propriam. vt.ş.de transac. l. transactione finita. r.j. de reuo. do. l. cuz profitearis. r.ş.de rebus alie. nō alie. l. venditrici.

Turpitudinem sui auctoris allegans nō audit.

¶ Jnoti. Casus. Debito: meus cōuentus r condemnatus nisi infra q̄tuor menses mihi soluerit capientur bona sua: r si mihi satisfieri nō possit. r aliqua inuenian tur alienata: ş̄ titulo nō lucrativo aduersus emptorem q sciuit fraudem reuocatoria agam. si vero lucrativo: puta quia i aliū aliquid donationis titulo transtulit: si sciuit fraudem reuocatoria agā. Si vero ignorauit donatarius fraudē admissam non reuocabitur q̄ sic donatum est.

d ¶ Statutum tempus. olim duorum mensium: vt.ff.de re iudi. l. debitoribus. bodie quatuor: vt.ş.de vsur. rei iudi. l.ij.

e ¶ Bonis possessis. paucis que non alienauerat: r dic possessis a creditoribus.

f ¶ Distractis. ş. nō ab eis sed a debitore: vt statim innuit.

g ¶ Dentione. id est non distinguendo sciuerit vel ignorauerit: quia vtroq; casu tenetur.

h ¶ Detracta. q.o. in titulo nō lucrativo exigitur sciētia in eo cui alienatur. in titulo vero lucrativo nō: vt hic. r.ff.eo. l. qui autē. ş. hoc editum. r. ş. simili modo. cum ergo dos non sit titulus lucrativus: vt.ff. de actio. r obligatio. ex pmissione. exigitur scientia accipientis: vt.ş.

Dos non est titulus lucrativ⁹.

in fraudem creditorum dotem cōstituram probabitur[a].

¶ Filius q̄ nihil possidet de bonis paternis nec titulo donationis nec alio nō potest a creditoribus paternis cōueniri. hoc dicit Baldus. Vel sic. Filius qui abstinuit ab hereditate paterna non potest cōueniri pro debito patris nisi possideat aliqua paterna bona que sibi fuerūt alienata i fraudē creditoris. hoc dicit Paulus de castro.

Jmperatores Diocle. r Maxi. aa. r. cc. Accindi. Lex. iij.

¶ J paterna hereditate te abstinuisti nec quicq̄ in fraudem creditorum ex bonis eius in te donationis iure transcripturn est: a priuatis[b] creditoribus pfes prouincie cōueniri te nō patiet.

¶ Nō licet filio allegare turpitudinez patris cuius est heres. hoc dicit Baldus. Vel sic. Heres non auditur allegans turpitudinē defuncti: sicut nec allegans turpitudinem suaz. h. o. Pau. de castro. Vel sic heres nō reuocat alienata in fraudem a defuncto. h. o. Salicetus.

Idē. aa. r. cc. Epag. Lex. iiij.

¶ Jlios debitoris ei succedētes veluti in creditor fraudem alienatorū[c] facultatē reuocandi nō hēre notissimi iuris est.

¶ In titulo onerosō requiritur fraus dantis r accipientis: sed in lucrativo solius dantis sufficit cōsiliuz cum fraudis euētu. h. o. Bal. Vel sic. Cum agit actiōe reuocatoria cōtra habētem titulum onerosum necesse est probare q̄ participauerit fraudem: id est q̄ sciuerit creditorem fraudari als non obtinet actor: sed cōtra habentem causam lucrativaz hoc nō requirit: sed sufficit q̄ creditores sint fraudati. h. o. Paulus de castro.

Idem. aa. r. cc. Cristi. Lex. v.

¶ Jnoti iuris non est aduersus eū qui sentētia cōdēnatus intra statutū[d] tempus satis nō fecit nec defendit bonis[e] possessis itēq̄ distractis[f] p actionez in factū contra emptorē q sciens fraudem comparauit: r cōtra eū q ex lucrativo titulo possidet scitie mentiōe[g] detracta[h] creditori bus suis esse consultum.

¶ Fraudator. re nō cōsilio tenetur inquātū facere posset vel dolo fecit quo minus facere potest infra annuz vtilem. Si autē in principio fuisset in cōsilio fraudādi: tunc de eo q̄ ad euz peruenit tenetur perpetuo: sed occasione doli tenet infra annum vtilē. hoc dicit ꝑm glo. r Bal. vel sic. Si debitor fraudis cōsilio liberat debitorem suū fraudem ignorantem liberatus vt fraudator re ipsa cōuenitur infra annū quatenuş facere potest vel dolo malo fecit quominus posset. hoc dicit Sali. vel sic. Cōtra debitorem liberatū in fraudem creditorum datur reuocatoria illi nature r vite cuius erat actio qua primo tenebatur. h. o. Bar. r Pau. de castro.

Idē. aa. r. cc. Denne. Lex. vj.

¶ J actu[i] solēni precedētem[k] obligationē peremisti perspicis aduersus fraudatorez intra annum[l] inquātum facere potest: vel dolo malo fecit quominꝰ possit[m] edicto perpetuo tantum actionem permittr[n].

¶ Finis septimi.

¶ Sequitur octauus.

eo. l. ij. r eodem modo distinguitur in re alienata in fraudez patroni: vt.ff. si quid in frau. pa. l. j. ş. dolum. r. ş. si quis in fraudem.

¶ J actu. Casus. Tenetur mihi Titius in decem r ego Sempronio in alijs decem in fraudem sempro. poterit sempronius infra annum conueniri r inquantum facere potest. liberatus enim per accep. tenetur inquātum facere potest. vel sic. Liberauit debitorem meum in fraudem creditorū. postea cessi bonis debeo conueniri inquantuz facere possum.

i ¶ Si actu solenni. scilicet stipulatione r accepti latione. r loquitur ꝑ lex de debitore qui et creditor erat.

k ¶ Precedentem. precedentem dicit quātum ad eam qua postea idē fraudator liberator teneri cepit creditorib⁹ tuis. i. creditoribus sui creditoris.

l ¶ Fraudatorem. Pessime videtur cantare hec leg. ideo dic q̄ hec lex euz vocet fraudatorem qui liberat⁹ est eg causa donationis: cum non ipse sed debitor ageret in fraudez creditorum. Sicut enim quis re ipsa dicitur fraudatus: ita r ille ad quem res peruenit potest dici fraudator re ipsa iz bona fide acceperit. Et ideo dicit condemnandus infra annum r inquantum facere potest. Si autez malam fidem haberet tunc insolidum ꝑm Jr. vt. ff. eodē. l. j. j. respon. Vel dic apertius loquitur. cū tu liberasti eum per accepti lationem qui eg causa donationis tibi tenebatur. Tenetur quidem liberatus pauliana inquantuz facere potest: ga tibi intantum damnaretur. ff. de re iudicata. l. inter eos. ş. j. Vel dic tertio q̄ vocet fraudatorem eū qui in fraudem creditorū liberauit qui r ipse tenet hoc edicto actione in factū. vt. ff. eo. l. j. ş. j. in fine. j. respon. r. l. fina. in fine. r poterit inquātum facere potest teneri quando postea cessisset bonis: vt. ff. de cessio. bo. l. ij. r institu. de actio. ş. fina.

m ¶ Annum. A tempore alienationis vel liberationis: vt. ff. eodem. ait prętor. ş. annus. sed postea in id quod peruenit: vt in eadem. l. ş. actio.

n ¶ Possit. hoc casu insolidum tenetur cum pro eo habeatur ac si posset insolidum facere: vt. ff. de regu. iur. l. parem.

o ¶ Permitti. scz creditori tuo.

¶ Finis septimi. Sequitur octauus.

¶ De interdictis. ¶ Quia possessiones de quibus est dictum p iterdicta defenduntur.ideo de his ponit.z erant interdicta forme z concepciones verboꝝ a pretore introducte.que verba hodie ✱non sunt in vsu:sed vim z auctoritatem retinemus:vt institu.co.in prin.z.j.co.in certi.in fi.z dicitur quasi inter duos ‡reddita:vt instit.co.§.ij.vel fic. In superioribꝫ libris explicuimus qualiter de iure ciuili agatur: nunc docebimus quēadmodum de iure pretorio contendatur. Azo.

¶ Incipit Liber Octauus.

¶ De interdictis. Titu.j.

¶ Statutū pretoris pie rationis idēntitate:interpretatione recipit extensiuā. boc dicit Bal. Vel fic.Interdicta ne rami arborum noceāt per idēntitatem rōnis extendunt ur ne earuꝫ radices officiāt.b. d.Bar.Vel fic.Nobilissima est hec leg.et hoc dicit.Eg mente extēdim⁹ interdicta. But.Vel fic.Eg mente tm̄ deficientibus verbis cōpetit vtile interdictum.cōcurrētibus vero directum.boc dicit Sali.

¶ Impa.Anto.Euocato. Lcx.j.

Um pro ponas. Leges posite in vbis editi. in.ff. de arboribus cedēdis de arboribus pendentibus in alienas edes z in alienum agrum loquuntur: non de arboribus extendentib⁹ suas radices sub domo alterius:vnde per verba illius edicti ibi datur directum interdictū boc modo. Dūs domus in qua ipēdet arbor alicna ɔz denūciare dño arboris vt illam incidat a stipite. Si in agrū p.ex. pedes.si nō vult dāi domino edū directum interdictū ne fiat ei vis ⁊ minus incidat:z lignum habeat: vbi autez verba non sunt:vt in hac.l.non datur directū:sꝫ vtile ad egemplus.z. q⁹ vbi verba sunt detur directum:vbi mens tm̄:vtile.probatur ff.de iurisd.om.iu.in.l.qō perpetue.ff.fi quadru.pau.fec.di.l.fi.in fi.Et pone casum in hac.l.vt in glo.pgi.

¶ Jn vicina agathangeli area.Arbores erant posite quarū radices egrecuerant sub fundamento domus tue.dissolutisqꝫ ideo fundamētis domus tua minabat ruinā.nullū aut̄ illū tibi cōpetere videbat:qz nec interdictū de arboribus cedēdis de quo plusvideret.nā illud interdictum duo capita habet.vnū ſ arbor edit⁹ alienis impenderit:z tunc fuccidi arbozē a stipite precipit:aliud cū agro impēdet:z tūc.ey. pedibus a terra coerceat:sed neutrū istoꝝ prima facie hꝫ locū:sed tū de equitate ad instar illoꝝ interdictoꝝ deficientibus directis vbis datur vtile ✱interdictum:vel actio in factū.z boc dicit bec leg.

¶ Jn albo.i.in libro ptoris.vel.i.i aliqua materia alba alia vt charta vel ebore vel marmore.vt z.ff.de iurisd.om.iu.l.si quis id.Accur.

¶ Proposita habet.duo sunt interdicta hec pe quib⁹ facit mentionē quoꝝ pncipia hic supponit.sicut ſ aliqs allegās leguꝫ capita,pferret: z sunt hec ambo.vt.ff.de arbo.ceden.l.j.in prin.§.deinde ait pretor.

¶ Quibus ostendit.i.cꝫ mēte quoꝫ colligit. ‡Et sic no.magis mentem fue causam legis inspiciendam ꝙ verba: vt z.§.de libe.pter.l.iij. Jtez ꝙ de similibus ad similia pcedat. ✱vt z.ff.de leg.z fc.cōsul.l.nō possunt.qō ꝙuis circa arbores cedendas notemus: hꝫ tū generaleꝫ inspectionem vt vndecūqꝫ fit redditū interdictum ad similia pcedere possumuꝫ ‡ sm. Ald.vt z.ff.arb.fur.ce.l.si plures.§.j.z.ff.ad exhi.l.tbesaurus. Item z no.vbi est similis equitas z simile ius statui debere.vt ff.ad leg.aquil.illud.Accur.

¶ Necp arboris.non solū per aliquā psonā vel alienā pecudem.

¶ Rediget.Sꝫ qua actiōe proposita:ſ Rñ.vtili ✱interdicto de arboribus cedēdis cū directū in duobus casibus locū habeat.vel actiōe in factum qō in idē recidit.vt instit.de interdic.§.fin.vel subsidiaria.‡vt §.de sacrosan.ecc.sanctimus.vel officio iudicis. ✱Sꝫ oppone aut hic agathangelus plantauit arborem fm formam legis que est.ff.finium regun.l.fi.z tunc nullam penā meretur.vt.ſ.ad.l.iul.de adulte.l.gracchus.z.ff.de aqua plu.arcen.l.vicin⁹.aut §.z tunc cōſtat prorsus euel lendum.Sed rñ.nō esse attendēdū qualiter plantauerit.qz ſ fm formam.l.plantauerit tū puto habere locū legem istam.

¶ Reles.Calus.Si cōpetit mihi interdictū aduersus aliquē coram eo cuius iurisdictioni est subiectus debeo id ꝓponere.

¶ Jn eum.scilicet inuitum.

¶ Ex interdicto.in quo facili⁹ vſ nedū ex alia cā.vt.ff.de iurisd.om.iudi.l.fi.nifi in casu.vt.ff.de fideicō.lib.l.nō tm̄.ſ.sed z artificuliano.z sic innuit esse leniorē interdictoꝝ cognitionē ꝙ aliarū causaꝝ.Item qō hic dicit est verum nisi occasione recouentionis aliud contingat:vt qz de possessione ibi recouentiatur. ‡ vt.§.de sen.z interlo.om.iudi.attē. z cōsequenter.vel nisi de cōsensu partium:vt.ff.de iudi.l.j.z.fi.in prin. Vel nisi possessio sit ibi.Vel licet alibi sit vis tamen fuit facta ibidem;

Jvt.§.vbi de pos.agi.l.j.Accur.

¶ Acerti. Calus. Si cui super rei proprietate retinēda z possessiō cōpetat ꝗstio:pus termināda est questio possessionis:deinde causa,proprietatis vt vict⁹ in possessorio pro se affert,ꝓbationes in petitorio.z boc in prima. Jn scōa rñ.tacite obiectionī:cum dicit agendū cōpetēti actioe.i.com petenti interdicto:sed cū hodie non habeant locū interdicta quod fiet:Respon. agendū est ad eqplum interdictorum.

¶ Jncerti.agit vnus cōtra aliū possessorio z petitorio.aut de retinēda vt fi agā vti possidetis z rei ven.non possum ꝓpter ordinez.z qz mihi ꝑius. Jtē ɔ cōmodatariuꝫ vel filsem vtroqꝫ iudicio agoꝝ certe nō sum ꝑius mihi: z tū non possum rōne ordinis. Jn recuparida vel adipiscenda planum est. Jtē ſ duo agerēt vicissiꝫ alter possessorio alter petitorio:z tunc aut de retinēda vt ago rei ven.ɔ cōmodatariū.z ipe vti possidet.z si nō possum ꝓpter ordinē. vel ago vti possidet.z ipse cōi dī.nō possum fi militer ꝓpter ordinē. Jn recuperāda est eqplis:vt ago vñ vi.tu cōi di.idē in adipiscēda.in qb⁹ casibus similiter est planum fm diuersas opiniones.vt no.§.

¶ Jncerti.immo certi.z vt.§.de rei vē.l.ordinarij.z.§.de ap.l.j.z.ff.de acqui.possessorio.

¶ Acta.que ab eodem hec duo iudicia.l.petitorium z possessoriū ꝓponantur ✱siue ab vno vnuꝫ z ab alio aliud eo⁹tra ꝓponatur.vt ego ago in rem contra detentatorem.tu vti possi. ‡Vel ego cōi diuitu vti possidetis.qō scilicet cōmuni diuidundo est petitorius.vt.ff.de cuici.l.si mancipium.§.fi cōmuni.z.ff.de eqcep.l.fundi.Si vero vn⁹ cōtra aliū vti possz rei ven.ɔ cōmodatarium.Jtē in vnde vi.z adipiscenda plana est.z boc dicit Jo.z bic dic vt in psenti gl.exposui.Sꝫ quid si agam petitorio tm̄?Rñ.iudex non hꝫ se intromittere an de possessione agere velim:vt not.§.vt que desint aduo.per.l.j.z.ff.de vi z vi arma.l.cū fundus.§.fi.Consulit tamen leg ꝙ prius de possessiōe agā. vt.ff.de rei ven.is qui destinauit.

¶ Proprietatis.si de ꝓprietate ✱z possessione q̄rat prius cognoscendū erit de possessione z postea de ꝓprietate.vt z ordine isto seruato cū super possessione sentētiati fuerit,ꝑ altero:alter nihilominus admittatur ad questionē dominij si rem vēdicare velit.Sed in hoc crit gratio:eius cōditio ꝙ ab ipso nō ab alio ꝓbationes dominij exigent.Dicerit aliquis:cū de possessione sepius queraſ,per interdicta nunqd in cis seruabit antiqua solēnitas.qō si cōtingat vig z cū magno periculo peruenit ad dominij questionē cuꝫ possessoriū oporteat ante adire. Et rñdetur cessare solēnitatem ad eqplum eqtraoz.ic.

¶ Questionem.Jo.z azo.z.b.intelligūt ‡ quocūqꝫ modo de possessione agat.siue interdicto retinēde siue recuperande siue adipiscēdeyt h.z.d.l.ordinarij.cū aliis ɔoz.qb⁹ obstat.ff.de vi z vi ar.l.cū fundus. §.fi.vbi dicit pendente iudicio petitorio posse agi interdicto vti vi.ſ ipsi rñdent ✱ꝙ ibi renūciauit petitorio.qō nō videt valere ‡cū dicat pendēte:quia si renūciauit.ergo nō pēdet.Vel dicūt ✱ꝙ pēdēte petitorio primo incboato pōt itēari possessoriū.ſ ecōtra primo moto possessorio nō pōt incboari petitorij possessorio pēdēte.z boc etiā modo rñdent ad sēdam obiectionē de decre.extra de cā pos.z ꝓpri.pastoralis.Tertio obstat eis.ff.de acq.pos.l.naturaliter.§.nihil.vbi dicit nō denegari interdictū vti pos.ei qui ceperat rē vēdicare.Sꝫ rñdent ‡ ce perat agere vēdicādo nesciens se possidere:postea plenius instructus cōperiens se possidere per filium vel per seruum potest experiri iterdicto.Vel dic ✱ꝙ fuerat victus in vēdicatione,cepit ergo agere in rē:z

egit:

✱ Magēdo ficet ex cite videt actor conſtire m iudicem rei fm Saly.

✱ Hic gl. sequit̄ bar. bal.z saly.

✱ Nō iteligas iter duos ꝑ nmne ro ꝑsonas. ſ intellige inter duos ſes inſ agēte et reum. Bald.

Casus ꝓmit.

✱ Immo directus ex q̄ hꝫ locum mens edicti.§ arbo. cedē.alex.i l.curatoris ſ.de nego. ſ̄ctis.

✱ Jta ex ſitio pla ſ Saly.

✱ Nisi i ca ſibi repe reſ legis c ꝑcisio contraria bar. z ia.in.l.nō dubiū.§.ſ d legi.

✱ Jdē bal. z Saly.

✱ Immo directa vt colligit ex no.ꝑ Bart. bal.z ſal.in Lcuratoris §.ſ̄neg.gc. c et tenet ibi ſ exꝑſſe aler. ꝑ hanc gl.

‡ Nihil ſ Saly.

✱ Hec reꝓbat : qz ꝓtestātis materia est ſufficies ad actionē ꝓducendaz . Saly.

✱ Nisi reſpectu diuersitatis poſſeſſionū vel ꝓpter ꝓprietatem ageret.ſal.

✱ Singlaris gl.q ēt ſi agat cōi diuidundo ſeruabit⁹ do hu⁹.l. vt ꝑmo cognoſcat ſu ꝑ poſſeſſorio ſi ducto ꝓcū.Bal.

✱ Jta glo. eſt de mēte bal.azo.z Saly.

✱ Et male bar.bal.an ge.z Saly.

✱ Et male gz ita rñſit ē ꝑtra tex. in Nihil alic ga. Saly.

✱ Jdē bar. bal.z Sal.

✱ Et male Bar.z bal. qz inc⁹uos caſus ſ ꝓ ſitos nō ꝓ teſtatiſſima rē ſ duct. ſ̄ſtatis fm Saly.

‡ Jsta dominat adꝛe trū fm cōter doct.

‡ Jsta ſi bal. ſ̄ dum tua ad.ſ. mihi.in.ſ allega.igit reꝓbat bal.z ſal.b z tibi z bar. alex.z Jaſ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

egit:z victus est:vñ sola possessiois ꝗstio postea agit. Tu dicere tes distinguēdo inter interdicta retinēdę possessionis z vti possidetis terdicta recupande z adipiscēde possessiois i qb⁹ posset sil' vtrūq; itēta ri z rāde argumētis pdictoꝝ.z allega ꝙ pte tua:vt no.ff.ō iudi.si ō vi.

a ¶ Cōpetētibus actionibus.l.loco interdictoꝝ cōpetētibus:vt iſti.de interdi.ſ.fi.vel.i. cōpetenti bus interdictis.vt ſiqdē de acquirēda possessione fit ꝗstio deciditur interdicto quoꝝ bono:vel quorū legatoꝝ.ſi vō recuperande tūc vñ vi.ſi retinēde tunc vti pos.vel vtrobi. vel de aq̄ quoti. z esti. vel de iti.actuq; p̄ua.vel de via. Itez cōpetētib⁹ actiōib⁹.l. ciuilibus.ſ. cō ditione indebiti:vt.ff.de cōdi.inde.l. indebiti. ſ.i. z triticaria cōditione:vt ff.de cōdi.triti.l.ij.et hoc ſm Joan. z Azo.ſed ſm nos tñ ad retinēdā adeptam. Sed qūo cū possidenti nulla def actio: vt ff.vti pos.l.i.ſ.interdictū aute.z insti.de iterdic.ſ. j. Rñ. verum est alia ꝙ illa que loco eius interdicti cōpetat:scz in factu: vel triticaria : vel ſimilis z ſic de aliis possessoriis retinende possſ.dicas.

b ¶ Hoc ordine. sed qd ſi egit petitorio z amiſit an possessorio agere possſ postea: Rñ. ſic. ✠ vt.ff.de acqui. possſ.l. naturaliter.ſ.nihil.

c ¶ Exigātur. Vt z.ff. vti possſ.l.i.ſ.huius aūt.z dic exiganſ.i.petanſ.nō em̄ sunt cogendi : ꝑ alīs verbū exigēdi necessitatē importat:vt.ff.de leg.iij.fideicōmiſſa.ſ.ſi rē.

d ¶ Interdicta aūt.dicerat agi cōpetentibus actiōibus.i. cōpetētib⁹ interdictis. Sed qūo cū non habeāt bodie locū.Rñ.interdicta ꝛc.

e ¶ Indicijs.qualia sunt bodie omnia:vt insti.de interdic.ſ.ſi.

f ¶ Non babet.ſ.cū ſolēnitate.cū qua olim ꝓponebant. ſine ſolēnitate tamen antiquoꝝ verboꝝ etiaz bodie ꝓponunt ſicut qvlibet actio. Alij dicunt ea bodie nō ꝓponi ſoleniter:vel nō ſoleniter fed actiōe in factū tm̄ loco coꝝ.vt insti.eo.in ſi.z.j.l.pri.Altimo bic no.regularia interdictoꝝ. Primo q̄ possessoriū p̄iuſq; petitorii intētat:vt bac l.Sc̄do q̄ ſub eodē iudice:vt.ſ.ō iudi.l.nulli.als.l.ij. Itē tertio q̄ oia ſunt personalia ꝛ ſint ſcripta in rē.vt.ff.eo.l.i.ſ.interdicta oia. Item et omni interdicto oriſ vtilis actio in factū : vt hic.z.j.l.prop.i. insti. eo.in ſi. Itē in omni interdicto veniūt fructus post litē ꝛtestatā:vt.ff. eo.l.iij. Itē in nullo veniunt ante litē cōtestatā niſi in interdicto vnde vi.in quo veniunt a die expulſionis:vt.ff.de vi ꝛ vi ar.l.j.in princi.z.ſ. ex die. Itē omne interdictū pōt vtiliter ꝓponi directis vbis deficiētibus:vt.ſ.c.l.j. Itē nullum interdictū infamat.vt.ff.de vi ꝛ vi arma. l.nec⁹ vnde vi. Itē in nullo iudex ſe interponit niſi in boīe ſue pūcie: vt.ſ.eo.l.proꝝ. Item quodlibet pōt etiam bodie ꝓponi:ſed ſine ſolēnitate:z nullū cum ſolēnitate:vt hic.z.j.l.proꝝ.

g ¶ Res agitur.id est datur actio in factum.

Si ꝙs. Casus. Olim ſi qs volebat ꝓponere interdictū necesse habuit obſeruare ſolēnitatez:vt in hac.l.ō.Sed hodie ſi quis actionem habeat:illā ſine omni ſolēnitate ꝓponere potest.

h ¶ Ambagibus.i.ſolēnitate verboꝝ ſublata.

i ¶ Auſpicia.i.initia.nā veteres ꝑſpectionē z garritū auium ſingula negocia ichoabāt.vñ Fꝫ Jo.ō: auſpicii.i.auguriū cū eſt icertū qd eueniat.z ſic ꝫ qs obtinere debeat.z facit.ſ.l.pri.z.ſ. de formulis.l.j.z.ij.

k ¶ Actionem.i.interdictus. Vel dic actionē que datur loco cuiuslibet vt eſt in factum:vt insti.de interdic.in ſi.

l ¶ Quoꝝ bonoū. ¶ Interdictū quoꝝ bonoꝝ vtile competit beredi de iure ciuili.i.ei q̄ ſuccedit de iure ciuili.directum bonoꝝ possessori ſi nihil ſit vſucaptū:vt.ff.e.l.j.ō duplicater intelligi pōt.ſ.q̄ ille q possſ debat ꝓ bonis vſucepit iuſto errore iteruenīte loco tituli:vt ar.ff. ꝓ eo leg.Luij.z.l.ſi.vel ille q ab eo emit.z ſic pōt vſucapionē ceſſat hoc ꝓ

a Patruelis.nate ex patruo:vt insti.de gradi.agna.§.quarto.
b Recte.cum nemo te precederet.
c Integrum est.i.non finitum pacto vel sententia.
* Sequit d Sali. d Possident.etiã rẽ + singulare:vt insti.de interdi.§. adipiscende.ꝛ ff.de peti.here.l.regulariter.ꝛ.l.licet.Sed argu.§.ff.e.l.i.§.fi.Sed dic vt ibi. Accur. Additio.

Dic q̃ ẽ vniuersale aptitudine.tibi quiq; est actu singulare fm Sali.

Q Vidam dicit. Casus. Decessit mlier ab intestato:relictis conlanguineis vult marit9 succedere ei per bonoꝝ posse. vñ vr ꝙrum possit q̃rit.Rñ.q̃ non.sed cõsanguinei succedunt ꝛ petũt vt bona in se trasferatur per interditũ quoꝝ salua questione propietatis.

e Eos.i. cõsanguineos: repulso viro:vt.§.vñ vir ꝛ ꝙr.l.j.

f Jn petitorẽ. agnatuꝝ vel cognatum.

g Corpora.nã ad incorporalia nõ dat:vt.ff.e.l.j.

h Nõ excluſa.quia ꝙr aliquas res viri possidebat tanq̃ suas q̃ in ꝑsan guineũ transferunt salua reperitione viro:nisi ipse vir incõtinẽti + de dnio ꝓbare vellet cum quẽlibet interdicto fm quosdam. Alij indistincte + cũ nõ audiũt in petitorio q̃m in petitorẽ trãsferat possessio prius vt dicim9 §.loca.si qs ꝛductionis.ꝛ §.fi edi.diui adri.tol.l.ij.

* Jdẽ bar. bal.et sali.

* Concor. gl.i.l.tj.§. de edi.diui adri. tolle.

Quorum legatorũ.

¶ Qui interdicti eis cõpetit ꝑsonis qb9 ꝛ superius.ꝛ ideo eo ꝑmisso h supponit q̃ datur aduer sus legatarios ꝛ eoꝝ successores sua auctẽ legata occupantes.

* Jstã ꝓpriuationes se quunt bar. bal.et sali.

Heredi. Casus. Si pater meus fuit heres institutus a scio:et hereditas euacuata fit legatis:an ꝓsit detrahere falcidiã de legatis q̃rit.ꝛ rñ.q̃ põt.si legatarij sua auctoritate occupauerint legata pater meus vel ego possum agere interdicto quoꝝ legatorũ ad repetẽda legata ꝑstita a me latisdatio de restituẽdo eo q̃ superit de legatis detracta falcidia.Vel dic casum aliter vt in glo.

* Jdẽ bar. i ꝙ sali.

Heredi.Dic casum. Titius instituit ꝑsonã tuã heredẽ ꝛ hereditates exinanuit legatis ꝛ fideicõmissis:legatarij res sibi legatas sua auctoritate possidẽt:petis ꝙsilũ ꝛ dos:q̃ potes agere interdicto quoꝝ legatoꝝ ꝛ possessione rerũ adipisci.est em hoc interdictum adipiscendę possessionis:vt.ff.e.l.j.in ꝓn.ꝛ fic quarta ꝓteris retinere.

* Sequit bar.ꝛ sali.

h Scripto.sed ꝛ heredi heredis.vt.ff.e.l.i.§.hoc interdictus.sed ꝛ ab intestato + succedenti.vt.§.q̃ dies leg.ec.l.fi.ꝛ.§.fi quis omiſ.cau.testa.l.fi.ꝛ.ff.ad leg.falci.l.i.§.ad eos.

i Si ex bausta.vltra dodrantem.vt.ff.ad.l.falc.l.j.in ꝓn.

k Prospectum est.vt.o.l.ad.l.fal.ꝛ insti.de leg.falci.

l Consentiente.si em cõsensisset post aditã a se hereditatẽ non habere interdictũ.fecus si ante. + vt.ff.e.o.l.i.§.q̃ ait ꝓtor volumtate.

m Detinuit.non a te:sed sua auctoritate.

n Sententiam.sola em sniã locũ habet hodie solẽnitate omissa.

o Satisdatiõe.de dandis legatis si deberi paturint:vt hic.ꝛ.ff.eo dem.l.i.§.penul.

p Cõstituit.te oportet.repete.Azo.Et no. + q̃ hic loquitur quasi nec deferit heres esse onꝰ:q̃ verũ est ex toto:sed cõis res cepit esse eius ꝛ legatarij:vt.ff.ad leg.fal.plautius.Jz si hoc est ergo videt cessare B intercictũ sicut in mortis cã donationes:vt.ff.eo.l.i.§.fi q̃s ex mortis.sed ibi est ꝛ alia ratio:q̃ donatio traditur a defuncto.vnde magis a defũcto q̃ ab herede videtur legatarius occupare.Accur.

q Cũ retẽtiõe.ergo si de falcidia nõ cõpriꝫ heres nõ hz hoc interdictũ fm.P.q̃ verũ puto.Sz nõne suũ ius amisit legatarꝰ occupando:vt §.de leg.l.nõ dubiũ.q̃ est §.So.h ante aditã hereditatẽ occupauit:ibi post.ꝛ sic etiã nõ obstat.j.tit.fi qs in tantũ.nec illa cõquerebat:nec edictuꝫ diui marci.Vel solue vt ibi. Jtẽ adhuc §.ff.de eccep.do.l.dolo.Jz illa in petitorijs hec in possessorijs.Vel solue vt diximus.§.loca.fi qs

conductionis. Additio.

Vel dic q̃ hic nõ hz locũ regula illa ꝓpter dubiuꝫ q̃ erat inquatũ haberet locũ falcidia ꝛ sic iquãtũ obstaret ecceptio dominij. P.Ly.ꝛ Sali.

* Jstã continuationẽ sequuntur Bart.Bal. ꝛ sali.

C Unde vi. Superiora duo interdicta + sunt adipiscẽde possessionis bautez est recuperandę:vt insti.eo.§.adipiscẽde.ꝛ.§. recupande.ꝛ fumit istud nomẽ a principio interdicti:vt.ff.eo.l.i.in ꝓn.

Ecte. Casus. Si aliquis vult expellere me ẽ sudo meo qđ recte possidebã:an possiz ei resistere:querit:Rñ.q̃ sic.cum moderamine.

t Recte.sed nõne idẽ ꝛ fi non recte:Rñ.sic. + vt.ff.eo.l.i.§.q̃ vi a me.subauditi h̃ q̃ magime.Vel tñ dicit recte:q̃ possidenti recte lz semp non recte non semp:vt si inualit ꝛ incõtinenti expellat: + nec ei licet resistere. ‡ vt.ff.eo.l. itẽ.§.cũ igit.Vel pone ꝓncipiũ.l.cum fi.q.o. recte. lz alij dicunt recte:id est non vi. non clã.non precario q̃ non placet.Alij recte quãtũ ad illum qui vult expellere possidẽtez. etiã si hab alio vitiose possideat:nec hoc placet.

* Jdẽ bar. bal.falic.et ange.

* Ab eo q̃ quo iniuste possidet ſes cus si ab alio q̃tũc ef fet licita expulsio .Bal.et sali.

* Et quo illo casu est licita expulsio .Bal.et sali.

v Ad detendẽdã. ad vidictã nõ licet:vt.ff. ad le. aql.scientia. ꝛ.§.cũ aliter. Jtẽ defendere dicit etiaz si recuperet incõtinenti. vt.o.l.iij.ff.eo.§.cuz igit. ꝛ.l.qui possessionem.

x Sine vitio.hoc expone illis modis:vt dixi mo de recte.

* Ibse glo. est not. fm bar. bal.ange. ꝛ sali.et magistralis fr Ja.in.l. vt vim.ff.ẽ iust.ꝛ iure. + Nõ tñ re q̃rit qđ stat sub eodem gñe armorum.sali. * Jdẽ bustal. + Nihil ẽ Ange. * Idem sali. ꝛ ange. contra. ‡ Glo. sequitur bal.ange.ꝛ sali. Si appareb̃t ꝑsalis signa et non poterat ille recuadere fm bart.et baldum. ‡ Jdẽ bar. bal. falice. et est valde sing. secundum ange.

Imperatoꝝ Diocle.ꝛ Maxi.aa. Theodo. Lex.j.

Ecte + possidenti ad defendendã ꝓ ssionẽ qua finevitio + tenebat iculpate tutele moderatiõe + illatam vim propulsare licet.

Cum inferens de eo qđ nõ peruenit ad cũ tenet vsqz ad annũ vtile:sed heres eius nõ tenetur nisi quãtũ ad heredẽ pue nit.b.o.Bal.Vel fic.Hoc interdictum est annale et non datur contra heredes nisi quatenus ad eos peruenit.b.o.Bar.

y Moderatione.moderamen circa tria attenditur. * Primuz vt si armis inferatur violentia ꝛ armis appellat. ‡ si fine armis.simili mõ repellatur:vt.ff.eo.l.iij.§.cum igitur.Sunt autez arma:vt.ff.eo.l. ij.in ꝓn.Scõm vt incontinenti flagrante adhuc maleficio violẽter inuasor repellatur.vt.ff.eo.l.iij.§.cũ igitur.Tertiũ vt ad defensionẽ nõ ad vltionẽ vel vindictã:vt hic.ꝛ.o.l.ad.l. aql.scientias.§.qui cum aliter.q̃ semp ꝓesumit.ſ.fieri ad defensionem si incõtinenti fiat fm Jasenc.vt.ff.ad.l.aquil.si ex plagis.§.tabernarius.Sz Jo.ztra ex eodẽ §.ex qualitate facti * ꝛ ꝓnarũ ꝓesumit ad vindicta vel ad vltionem. + Quid em si humilis ꝛ abiecta ꝑsona me de possessiõe ejecerat ꝛ eũ vi expellã?certe ad vltionẽ nõ ad defensionẽ video:fecisse fm Jo. Sed quid si ꝓ violẽto paratus est aliquis satisfacere de possessiõe restituenda incontinenti ꝛ omnimoda satisfactione?certe ad vltionẽ fieri videtur. * Jtẽ circa illud quod dixi de moderamine pmo queritur. Quid si pugnus vnius plus ꝙ alterius enſis percutit:Rñ.defendat se ense ‡ ꝓpter inequalitatẽ virium cũ vim vi repellere oĩa iura.pcla ment:vt.ff.eo.l.j.§.vim vi.ꝛ.ff.de insti.ꝛ iure.l.vt vim.ꝛ.§.q̃ vniculgo lic.fi.iu.se vin.l.j. Jtẽ nunqd est necesse vt ꝑus percuti expectes?qdã dicunt ꝙ sic . vt.ff.ad.l.aql.fi ex plagis.§.tabernarius.ꝛ.ff.si quadru. paupe.fe.di.l.i.§.cum arietes.Tu dic ꝙ sufficit terror * armiozuz vel tactatio pcussionis:vt.ff.eo.l.iij.§.qui armati.ꝛ.ff.ad leg.aql.l.fed q̃ quẽcunq;.ꝛ.j.ad.l.coz.de fica.l.iis q.nec ob.§.tabernarius.quia ꝙ ibi dicit culpã esse ꝛc.nõ notat causam q̃si hoc sit necesse fed factũ:quia sic euenit:nã ꝛ nõ verberatus posset vim repellere.Sed cũ dolus dolo cõpensetur:ꝛ culpa culpe:vt.ff.de eo ꝓ quẽ factũ est.l.fi.§.pe.ꝛ.ff.lol.ma. l.viro.Quero si hodie te expuli:tu me post annũ quare non cõpensę turdolus:Rñ. ‡ q̃n incontinenti inferꝫ violentia quasi vnum factum

reputatur:

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

reputatur: qō nō sic ſi ex interuallo: vt .x.j.ad.l.iul.de vi pub.l.ſi qs ad ſe.nā .x ſi tibi bodie facia furtū: tu mihi cras: nō cōpenſatur. Additio. Pro iſtius glo. x materie declaratione vide pulchre per Abbatē in .c. olim.j.extra de reſti.ſpo. in ver. nunc quero. teg. hic dicit .xc. x per cūdē poſt gloſas in .c. ſignificaſti.ij. de domicilio.

IJ pulſos. Lacus. Expulſti me ē fūdi mei poſſeſſione occaſione violētie plura amiſi q̄ ad te nō puenerūt an p̄ iterdictū vſq; ad qō tp̄s veniāt: x rñ. qvſq; ad annū .x fine ſolēnitate: tū p̄ poſito iterdicto agē poſſuz aduerſus te iterdicto vnde vi: vt reſtituat mihi poſſeſſio. x bēs tu⁹ iquā tū puenit ad cuz tenebit.

a Ui pulſos. i. expulſos.

b Expōlo. boc ppter ſolēnitatem dicit. * vt .ſ.ō ac.emp.l.expulſos.

c Annus. vt .ff.co.l.j.ſ. annus. x ō de illis * q̄ ad violētū nō puenerūt: ſed de his q̄ puenerūt perge tuo tenet: vt .ff.c.l.j.i pn. .x.ff.cōi di.cōi diuidundo. ſ. iulian⁹ ſcribit. Ité B eſt verū in agēdo: ſecuz in excipiēdo: vt .j. de exceptio. licet .x eſt rō: vt .ff. de excep. do.l.pure. ſ. fina.

d Ad eos puenit. vt hic. .x.ff.co.l.j.in fi.x.l.ij. .x.iij. in pin. ſz poſt litē cōteſt. cōtra defunctū inſolidus tenētur beredes: vt .ſ. ex delic. defun. l. vnica.

Actoritatem. Lacus. Expulſti me de poſſeſſione fundi mei impetraſti reſcriptū vt licēret tibi fundū retinere: an valeat reſcriptū: q̄rit. Dicitur q̄ nec ꝑcedi debuit: nec cōceſſum tenet.

e Poſſeſſiōis. quā forte etiam veſtram dicitis vt bona ſit dubitatio.

* Immo abſq; ꝺ poſſeſſione ſolēnitate. Lacus. Si de poſſeſſione fundi mei me deiecīſti ſine armis: potero te cōuenire ciuiliter interdicto vnde vi. x .l.iul. de vi puata: x ſiue ciuiliter ſiue criminaliter te cōuenio teneberis de fructibus tam perceptis q̄ percipiendis: x alias penas ſuſtinebis.

f Poſtulatis. nō em̄ in alicuius iniuriā ſunt pi uilegia cōcedenda: vt .h.x ff. ne qd in loc. pub. l.j. ſ. merito. x .l. ꝺ emā. l. nec auus. x cōceſſa nō valent: vt .ſ. ꝺ. prec. impe. offe. l. quotiens. x .l. nec dānoſa.

g Si de poſſeſſione. de poſſeſſiōe deiect⁹ agit iterdicto ciuili: ſz x criminaliter. l. iulia. de vi puata ſi ſine armis: vt h. ſi vō cū armis. tunc. l. iul. de vi publi. vt inſti. de pub. iudi. ſ. ité lex iulia. de vi. x q̄ꝺ dicatur puata vis q̄ ſit ſine armis: tū publicū crimē eſt: vt .ff. de pub. iudi. l.ij.

b Quo. ſ. interdicto.

* Ité gl. i oīb⁹ cōſequunt docto.

Idē. aa. x .cc. Alexan. Lex. ij.

QJ pulſos* reſtituēdos eē iterdicti exemplo[b] (ſi nec dū vtilis annus[c] exceſſit) certiſſimi iuris eſt: t̄ beredes teneri intā tum inquātuz ad eos peruenit[d].

☞ Improbo poſſeſſori nō ꝺz dari actoritas retinendi. b.ꝺ. Bal. Vel ſic. Per reſcriptū principis violenta poſſeſſio nō confirmatur. b.ꝺ. Bar. x Sali.

Idem. aa. x .cc. Ulpie. Lex. iij.

Actoritatē vobis reſcripti noſtri tenēde poſſeſſionis[e] (quā vos p̄ violentiam adeptam profitemini) accōmodari nimis improbe poſtulatis[f].

☞ Cōtra violētū poſſeſſorē cōpetit criminale iudiciū legis iul. x ciuile remediū interdicti. i quo ciuili remedio venit reſtō poſſeſſionis oī cā accēſſionis x fructuū. b.ꝺ. Bal. Vel ſic. Expellēs aliū de poſſeſſione pōt accuſari criminaliter x ꝺueniri ciuiliter boc interdicto. x tenet de fructib⁹ perceptis x percipiendis. b.ꝺ. ſm Bar.

Idē. aa. x .cc. Agino. Lex. iiij.

SJ de poſſeſſione[g] vi deiect⁹ es: cū x legis iulie p̄uate vis rēū poſtulare: x ad inſtar interdicti vñ vi ꝺuenire potes: quo[h] reū cām oēm p̄ſtare opz: i qua fruct⁹ etiā quos vr̄us poſſeſſor ꝑcipere potuit: non tñ quos p̄edo ꝑcepit venire non ambigitur.

☞ Jnuadēs poſſeſſionē nō vacāte tenet pena legitima: ſz inuadēs poſſeſſionē vacā tez nō tenet niſi ad reſtōnē poſſeſſionis. i. criminal⁹ nō punit. Bal. vel ſic. Jnuadens dolo tenet ad penā. Jnuadens vō p erro rem tenet ſolū ad relaxationē. b.ꝺ. Sali.

Imp. Cōſtā. a. ad tertul. Lex. v.

e. l. ſi. Ad ſ⁹ oīcas * q̄ veteri iure ſtelligit. x dic ét q̄ in interdicto erat pena. ſ. de fructib⁹ p̄cipiēdis. x oī eo q̄ ad violētū nō puenīſſet. pena .x legitima ꝺz cuz ipa pretorū ſit viua vox iuris ciuilis: vt .ff. de iuſti. x iure. l. nā .x ipſum. q̄ aūt ꝺcit in fi. eū ſine pena teneri ad poſſeſſionez

ſcz petitorio p rei vendi. cationē. naz nulli poſſeſſoriū locum babebat tali caſu iure veteri: ‡ ſz boꝺie ſ. vt. j. l. i. fi. Jtem non pōt intelligi: * vt p̄ima pars loquatur fm. l. ſi gs in tātā. ſcda fm. l. cū querebat. j. e. vt ſtelligas illā cū q̄rebat. q̄ nō agat niſi ad poſſeſſionem: non vero ad penaz aliquam. Vel p̄ma loquat in pena legitima ſi criminal⁹ agitur. ſcda (vt ꝺicim⁹ mō) loquat fm. l. cuz q̄rebat. Vel p̄ima pars loquat fm. l. j. p̄gi. memineri nt. x bis trib⁹ modis loquit nouo iure. x fm oēs non obſtat. ꝺ. l. j. co. l. fin. Aliq ſoluūt: * q̄ hic ſine ꝺolo credens eſſe ſua ibi ꝺoloſe inuadit. Vel hic petitorio ibi poſſeſſorio agit. Vel ꝺic q̄ bec leg nil noui ꝺſtituit: * ſz ſolū vult ꝺicere gs ſit inuaſor. .x ō q̄ ꝺicit reſtitui ꝺz. ſ. petitorio iudicio. .x q̄ ꝺicit ꝑincipio inuaſor .xc. g. ſ. alicui⁹ poſſeſſionez quocuq̄modo fuerit adept⁹. .x largiſſime ꝺz pena legitima cuz multis legibus violentia puniatur.

l Legitima. vt i illa cō ſtitutiōe. ſi gs in tantaz.

m Per erroꝛē. forte ſuā eſſe exiſtimans.

n Aut incuriam. q̄ eſſe ꝺns nō curat: vt ignoꝛat ſua: vt .ff. de vſuc. l. furtū.

o Reſtituui. i. conſtrebat ꝺtra. ſed ꝑ putauit ſuam eſſe ibi ꝺ. vel ꝺ corrigit.

p Eminerint. Cacus. eſt taliſ * ſm Azo.

* Jſta ē ꝺma lectura que nō conſtruit ſre ſz bal. et ſalt.

‡ Jſta gl. eſt ſingu. ſz Ange. bic.

* Jſta ē ſe cūda lectura q̄ ꝺſpli cet ſalt.

‡ Jſte ē ſa nus intelle ctus iſti⁹ le gis ſz bar. Bal. ange. x ſalt.

* Diſplicz Ang. x ſalt.

‡ Videt ꝺi ſpliceꝛe bar to. an. x ſal.

Si aligs vult aliū cōuenire nō ꝺz impetrare reſcriptū vel a p̄ncipe vel ab alio iudice vt mittat in poſſeſſionē rei aliene: x licet ei poſſidere: vel vt ea occaſione iuadat. ſicut ſepe ip̄etrāt q̄ꝺā a p̄tāte boñ. circa exi tum regiminis ei⁹. ió aūt nō ꝺs tale reſcriptū iploꝛare ne a p̄ncipe vel ab alio iudice naſcaf occaſio iniuriādi a quo iura emanāt. ſed ꝺebent in cauſis cōuenire locoꝝ poſſeſſoꝛes: aut ſi illi ꝺeſint ꝺnm ꝺri actoꝛes x ꝑcuratoꝛes eoꝝ ad inſinuāꝺas ꝺnis ſuas citatoꝛias. aliter enī ſi faciant toto negocio ꝑuabunt. q̄ ſi tutoꝛ vel curatoꝛ colludēꝺo cū eo qui ré pupilli vel adulti poſſidet ea violēter abſtulerit: vt ꝺe iniuria: iuꝭ ſuū in re amittat nō nocebit boc minoꝛi: ſz res reſtituet ei cui eſt abla ta cā minoꝛi integra reſeruata: tutoꝛe relegato boniſz⁹ ſuis ſpoliato.

q Vulgato. i. apud iudicē itimato. vl. i. vulgo x palā ꝺato. ꝺtinebat in B reſcripto * illos ꝺebere venire ad iudiciū iſti rñſuros. vel forte illos ꝺebere ſtatiz reſtituere poſſeſſionē cū iſte ꝺigiſſet illos vij feciſſe qōvez nō fuerat. vl ꝺtinebat ibi poſſeſſionē eē reſtituēꝺā. * Vel ꝺigit iperator: iuſtā cām bēs: x vez erat ita ꝺatū eē reſcriptū vel ſnias nō tū iſte ſua auctē ꝺs inadere poſ. ſine auctē iudicis: vt .j. ti. j. l. ſi. ne inde tc. nā nibil ꝺifficiebat reſcptū illō vel ſnia. ꝺz qd ſi indēz vel impator: ꝺigit: vade x occupa poſ. tua auctē: Videt q̄ poſſit facere * ſm. ll. vt ar. ff. de acq. poſ. l. iuſte. x cōuentio ſbentiū boc poſſit: vt .ſ. ꝺe pig. l. iij.

r Reſcripto. Quidā impetrauerūt reſcriptū ſup reſtōne rei ſue: x p̄ncipia auctoritate ré ſua inuadere volebāt. bic ſtatuit pena cōtra eos.

s Snia. talia ꝺtinēte: vt m ꝺoigit i reſpto q̄ é iterlocutoria nō ꝺiffinitiua.

t Dños. opinione. quia putant x ꝺicūt ſe dños. Sed. ꝑ. * ꝺigit ꝑ ſumi oſim eum qui poſſidet: vt arg. ſ. ꝺe proba. l. ij.

v Defuerint. ſcilicet ꝺomini.

g Jnſinuandas. ſcilicet ꝺominis.

y Sententias. citatoꝛias. ſcz ꝺominis.

z Querendos. i. inquirendos.

a ¶ Nascuntur. sic .t.ff. de indic. vid. l.ij. .t.ff. de his q re. eta. impe. l.ij. nascunt autē a principe: vt .ff. de testa. l. oium. Ité ad hoc. gvi. q. vi. c. ij.

b ¶ Precepta. ff. de testa. l. oium. vbi dic ꝙ oia iura beat in scrinio. acc.

c ¶ Nostra. posita in hac lege.

d ¶ Negligerint. possessionem occupando.

e ¶ Diuabunt. Ig dd differt hec ab illa. si qs i tantam: Rñ. hic videbat nō puniri, ꝓpter relcriptus. Vel .h. nō punit misi in simplū: .t. qñqꝫ in nibilus si nullū ius habebat q re scriptū impetrauerit.

f ¶ Colludio. qd ergo si bona fide? Rñ. idē ff. .D.

g ¶ Non atterat. Ho. ex al terius culpa non debeti aliū dānū pati. sic. .t. ff. de admi. tu. l. nō est. .t. de nouine. pecu. autē .ff. q. ꝓ priā. .t. ff. qō quisqꝫ iur. l. ij. ff. si tamē tutor. .t. ff. de spon. l. fi. in pn. .t. .f. de fal. mo. l. j. in fi. .t. ff. de fer. fugi. l. qcunqꝫ. gvi. q. vi. c. si ꝙn. .t. ff. de acq. pos. l. fi.

b ¶ Credidit. Saluo iure pupilli in vēdicando.

* Et sic nō obstabit ex ceptio dñi bar. et ang. * Glo. seq tur Bal. et salt.

¶ Tutores. qō h i tutoribꝰ dicit idē in plato * colludēte cum possessore ecclīastice rei. naz res per prelatꝰ ablata restituit possessori saluo iure eccle sie in vēdicādo. imo etiaz ipe idē plat' poterit ven dicare nole exercēt dīgi mus. ff. de fa. fan. eccle. l. iubemus. ij. .f. sane si hec. Sed opponit eg. l. .f. de bis. quibus vt indig. l. polla. sed ibi rōne pupilli accusabat. hic aūt dolo malo occupabat: vt arg. ff. de bis qui. vt indig. l. tutorem.

Si qs Calus. Si rē quā possidebā aliqs ꝑpa auctoritate inasequit qīs qrimi poterit dēat qrit. ostigit: aut res erat inasonis aut nō si erat amittat dñiū rei. mihi cā restituet: si nō sit dñs restituet eiusdē estimationē. Idē est si siscus rē aliquā possideat. z aliqs cā inuadat.

k ¶ Si qs in tantā. banc. l. oiuide in qnqꝫ partes vt bn aptenī qōnes que fiunt. Prima dicit de ꝑsonis inuadētibus vsqꝫ illuc: vt possessionem tc. Scōa de reb⁹ inuasis vsqꝫ illuc: ante euentū tc. Tertia loqt de tpe inuasionis vsqꝫ illuc possessionē tc. Quarta de pena qī erat do minus inuasor. Quinta qñ non erat dñs. dic ergo si quis tc.

* Quia fit ius victo Barto.

l ¶ Audaciā. i. temeritatē qlē hūt furiosi. .t imala parte * ponit audacia. als in bona. * vt. ff. de lib. .t posthu. l. gall'. .f. vidēdū. nō aūt vc fu riosus erat: qr tūc nō tenerēt bac ꝙstōne. sic insti. de inof. testa. in pn.

m ¶ Verum. mobilīū vel inmobilīū: * corporaliū vel incorporaliuꝫ: vt insti. vi bo. rap. .f. penul.

n ¶ Apud. i. penes. vt. ff. de vbo. sig. l. penes. .t. l. id apud. sed si apud nemine fit possessio adhuc bz locū nec leg: nō per bia fua: sed per ꝓpagationē eius que est .f. e. l. fi. fin vnum intellectū illius legis. Accur.

o ¶ Ante euentum. i. sine per missione iudicis qñqꝫ * vel ante litem contestatā vel post. vel etiam post diffinitiuam sententiam.

p ¶ Emittat. per sententiam non ipso iure.

q ¶ Earūdē rerū. etiā rōne ꝓpriet⁹. z si. i plus punit ꝙ deliqrit. z sic .f. .f. vt. pos. l. pe. .f. fi. .t. .f. qō me. cā. l. si multer. .f. q possessionem. sed hic magis deliqt. Sup qnqꝫ aūt ptib⁹ huius. l. fac qōnes ꝓ ordines. ꝓcio de ꝑsonis. Quero ergo de femina z hermaphrodito: Rñ. * teneri: Ig dicat si qs: vt. ff. de vbo. sig. l. j. Scōo de mulite z de rustico. z. tc dic teneri cū inuadere sit .f. ius naturale. vt. .f. de in ius voc. enia. Tertio de pupillo z adulto. z qđ si est, ꝓpinus infantie nō tenetur: qz .t. .f. de fal. mo. l. j. in fi. z insti. de obli. q. ex delic. naf. .f. in summa. posteā sic. vt. ff. de fur. l. ꝑpuberē. ergo z adultus habeat vel nō bēat curatorē: nec restituitur. vt. ff. de mino. si ex cā. .f. nūc videndū. Quarto an ꝑ filiꝫ: patrōn' liberto teneat: qō videt cū non infamet: vt. ff. de ac. z ob. cessat. .f. certe nec interdictū aliqō infamat: vt. ff. c. neqꝫ. .t nō dat: .f. agit in factū.

* Sequit cōiter doc.

* Placet Bart. Bal. z salt.

* Idē bar. bald. z salt.

Sic ergo dicas h. z in factū agi: vt. ff. c. l. j. .f. iterdictū bo qa. fed secus est ecōtra. * qr filius ꝑi. z libert' ꝑ ono teneť: vt. ff. de fur. si qs vgoi. .f. .f. si filiꝰ. z. c. ti. fui. z filij. z insti. de ob. eg. deli. .f. bi. Quinto an dñs eg tacto ferui vel ꝑ eg facto filij teneat? Rñ. * dñs teneť nogalꝰ: vt. ff. c. l. j. .f. qō ergo adijcit. z de mino. l. qr si minor. .f. si fuꝰ vel filiꝰ. ꝑ de pecul. .f. si. nil in id qō ad vtrūqꝫ eoꝝ puenisset: vt. ff. de ac. z obli. si a furioso. z. ff. c. l. j. .f. qō ergo adijcit. Sexto de furioso z mēte capto. z dic nō teneri. ff. de fica. l. ifans. z de parrici. l. pe. z de admi. tu. l. fi. Tu idē dic in ꝓdigo * cū nec ipe possit de suo alienare: vt. ff. de vb. obli. is cui bonis. Septimo de abbate ꝑlato z monacho: z tutore: z filiabus. z dic nō teneri * ecclīaz vel pupillū: vt. .f. l. ꝓi. nisi cōicato ꝑsilio faciat: vt cū alī⁹ possideat sic iuasi: Idē qd si vacāte credidi cū nō eēt: Rñ. nō teneor: * cū neminē sua possessione priuare

* Idē bar. bal. z salt.

* Sequit Bar. salt. z ange.

aaa. ad Oded. Lex. vij.

Si qs in tantā furozis pue nerit audaciā vt possessionē rerū apud filiū vel apud bomines q̄libet ꝑstitutarū ante cuē tū iudicialis arbitrij violēter i uaserit: dñs qđ ꝑstitutus possessionē quā ab illo ꝑ restituat possessozi: z dñū eī rei amittat. ¶ Si ꝙ alienaz rerū possessionē inuasit: nō solū eā possidēte reddat: verūctiā estimationē carūdē rerū restituere compellatur.

Tex. l. fi. de in tanta. cō cor. cum hac l. xvj. q. vj. c. placuit.

Violētia cōmissa ꝑ possessozē nō sem per punit accusatus. l. iulia. de vi publica vel priuata: sz qñqꝫ ciuilr agit ꝑ iterdictū q uo. ꝓcedit summarie z sine inscriptiōe. z spoliatus ante oīa est restituendus. d. o. Bar. vel sic. Pro momētanea possessione recuperāda, ꝓponēs iterdictū se iscribere non tenet. d. o. vel sic. In nullo interdicto qđ ꝓponit inscriptio requrit. Bald. vel sic. Qñ ꝙ violētia illata agit ciuilr ꝑ interdictū cū iscriptiō nō est necessaria. d. o. Sali.

Jde bar. bal. z salt.

Imperatores Archa. z Dono. aa. Pasifi. Lex. viij.

Jdē bal. z salt.

Jg qs in tantū. Ig dd. Quinto an ꝙs ex ꝓpria tm sa. licetur. Ver. si ꝙs vi bona ꝓ

q ante litē ꝓtestatā. Itē post ante sniam: nisi in casu vno in quo loqr ff. si. reg. l. si ꝓsiterit. post sniaz nō. hz bs locū illa. l. meminerint. ꝛ p eis est qb bicit ante enūciū ꝛc. Tu dic hāc esse ḡnālē. ꝛ ante litē ꝓtestatā. ꝛ post sniam. ꝛ illa si ꝓsiterit. tm post litez ꝛ ante sniam. Hec ob. qb bic dicit ante cuentū. q: subaudit magie. Vel dic. l. an ꝑceptū vel iuffionez iudicis ꝛ hec bona. Et. l.

ante ꝓcecutionē q̄ fit p iu dicē. ꝛ fic nō punit: vt. ff. de acqr. pos. iuste. ff. ad l. aq. q̄uēdāmodū. ff. ma gistrat'. qb ēm legitie ꝛc. vt. ff. ad. l. iul. de adulte. l. gracch'. aut ✱ q̄ nullus ē decretū iterpositus. ꝛ tūc bz locus hec leg. aut ꝑpā ꝛ tūc illa meminerint. aut recte ꝛ tūc nulla: vt i iuste. Scōo qd si cla inuaſ: Rñ. adhuc bz locuz hec leg: vt. ff. de acquiren. posl. rez. que nobis. ff. el. vim facit. qb locū ha bet si habuit ainz vt etiā vim inferret si me iueniſ ſet: vt. ff. de fur. l. si qs ex domo. Sup ḡrto quero. Nunqd ipſo iure ꝓnium amittit et ipſo iure ḡrat ſpoliato: videt q̄ fic. vt in crimine leſe ma. vt. ſ. ad leg. iul. ma. l. fi. ꝛ in cōmiſſione vectigaliū. vt. ff. de pu. cōmiſſa. ꝛ in mu liere que ſuo raptori nubit: q̄ amittit ipſo iure ꝓniū rez: q̄s lucrata eſt ab eo: vt in aut. de rap. mulie. q̄ rap. nu. col. ig. ꝛ ad idē eſt. ff. ſi. loca. l. fi. ꝛ in aut. de litig. ſ. fi. col. viij. ꝛ. ff. de actio. ꝛ ob. aut. imo. nos dicim' ꝫ. ✱ q: hec ſi a dicit amittat nō amittit vel amiſit. ꝛ fic per ſniam alꝫ amit titur: vt. ff. de bere. qcūq. ſ. q̄ſ ſi fecerint. ꝛ de apoſt. l. i. ꝛ. ff. ad fiſc. l. ne ceſſarios. ff. non alꝫ. ꝛ de iure fiſ. l. eius q. ꝛ in aut. vt lit. iu. ſ. illo. colla. ig. ꝛ. ff. de reſcin. vendi. fundus. Sup vltimo ḡro an poſſeſſio trā vel ꝓ prietas etiā eſtimet: q̄ ſolui in ſra boc eſt in capite iſti? gl. ſcōo ſi fru ctuari' eſt eppulſus vel ꝓprietarius an cōpetit vtrīq; altero eppulſo: Rñ. ✱ ſi eo alio vnū deiſcio: q: credo eu ſolū hēre ius i re vtrīq; teneor: q: vno deiecto alter deiſci videt. Si vo eius ſolū ꝑſumfructū velim au ferre vel ſolā ꝓprietatē ei ſoli teneor: vt id q̄ abſtuli ꝛ tantūdē reddā. vt. ff. de fur. l. inter oēs. ſ. ſi ſeruus. ꝛ. ff. e. ſi de fundo. hz de fundo q̄dāz aliter dꝫerint. l. vno eppulſo nō videri aliū deiſci. ſ. quos eſt leg. ff. eo. l. ſi de fundo. Tertio q̄ ſi rē cōem totā inuado ſocio meo poſſidente: Rñ. ✱ ꝓ parte ſoci teneor: vt arg. ff. de fur. ſi. focius. citā ꝓ meo mea te neor: diuerſimode tñ. Quarto ſi alius poſſidet ꝑſumfructuꝫ meum nō ꝓprietarius ꝛ ei deiſcit: ꝛ fic amitto ius meū cui applicabit ꝓprieta rio: vel eppulſo: Rñ. ꝓprietario. ſed eſtimatio fructuario: vt. ff. e. l. ſi de fundo. Itē ſi iude' poſſidet mācipiū ep̄ianū meū ꝛ illud inuadaz an applicabit iudeo: Rñ. nō. ✱ vt. ſ. vt nemo iude' ꝛc. l. j. Quinto q̄ actio deſ: Rñ. q̄ditio ep̄ bac. l. q̄ dabif ſimul. ꝑ poſſeſſione ꝛ ꝓprietate q̄ eſt mirabile. Septo an dabit̄ beredib'? Rñ. fic. Itē an ſ bēdes. rñ. nō. cuz ſit penalis. niſi inquātū punit ad eos: vt inſti. de perpe. ꝛ tēpo. act. ſ. non autē. ff. e. l. j. ſ. boc interdictū. ſ. ſi. Septimo an reſtituēdo rez inuaſo: ante litē ꝓtestatā vel an ſniaz liberet a pena? Rñ. non. vt. ff. de fur. q ea mente. etiā ſi ſponte eppulſus acceperit cū nō ſuccedit ꝫ pena loco rei: vt. ff. de arbi. l. ſi qs rez. Octauo. qd ſi cgi tñ ad rē an ſuperſit actio ad penā? Rñ. ſic cū actiōe nō officio debeat: vt. ff. de. ꝙdi. fur. ſi. ꝑ fure. ſ. furti. Nono an poſſit appellari? Rñ. fic. q̄ dic vt. ſ. fi. de mome. poſ. l. j. Decimo. q̄ ſi ſeruū q̄ poſſideo cū ſe liberū ꝓtendat mea au ctoritate acceperim? Rñ. non amitto ius meuz ꝙ neminē poſſeſſione priuari: ét ſi effet in poſſeſſiõe libertatis: q: ſeipm nō poſſidet. hz i poſ ſeſſione libertatis eſſe dicaf: ꝛ ff. m Jo. ꝛ nos gs dicim' inaſoꝛ nō ca dere a dnio ipſo iure. cū dē. q̄ditio eg. l. iſta. ſi alicui dare ꝛ dnio da ref. ſeruo cñ dari nō pōt. at dnio ſ. ſeipm dari nō pōt: nāq; obligari nō pōt: vt. ff. de fideiuſ. ſi eū boiem. Forte ſm alios alr dici pōt q dicūt in inaſoꝛ ipſo iure amittere dnium. ſolū ergo puniſ dnis eꝫ tali violētia: q: dolo videt eū poſſidere. ꝛ ſic incūbit ei onus. ꝓbādi: vt. ſ. de ꝓba. l. vis eius. Ultimo q̄ro qd differt bec ſtō ab aliis. ꝓmo ab illa. ſ. de pa ga. l. ꝙianis? Rñ. illa ſpecialr in iudeis ꝛ paganis loquitur. Quid ab illa. ſ. fi. reg. l. ſi ꝓsiterit? Rñ. q: illa poſt litē conteſtatā ꝛ tm in illo iu dicio. Quid ab illa nō ab re. ſ. ꝛ. ſ. loca. l. ꝙductores? Rñ. q: bec incō tinenti facit cadere in pena: illa eꝑectat diffinitiuā ſniam. hz ꝛ illa nō diſtinguit fuerit oēs vel nō: q̄ bec facit. Quid ab illa cuz q̄rebaf? Rñ. ibi dices ſtatim. Item qd ab interdicto vnde vi? Rñ. illud annale ꝛ in ſimplū ꝛ dolū eꝫgit: bec perpetua ꝛ penalis ꝛ nō eꝫgit dolum. Quid ab edicto diui marci? Rñ. illud ſpāle in re in qua actor habet ius. Itē quid ab illa. ſ. de ſuffragijs: Reſpon. illa ſpecialis eſt. Eccur.

Omentarie Calus Deiectus ꝑ vim de poſſeſſione aliqua mo uctanca audiet iterdictū ꝓponēs: ꝛ ſiue in ſcriptis ſiue nō. Ti.

Omētarie. pōt dici✱ q̄ tacite ſoluit tres queſtiones. Prima eſt vtrū interdictū vnde vi ſit mōtarie poſſeſſiōis: ſicut ꝛ illa interdicta in eo appellare: ſi nō mōtarie poſſeſſionis nō licebit poſſeſſionis. Scōa eſt vtrū interdictū vnde vi q̄ eſt momentarie poſ

potuerit qui vim ſuſtinuit q̄ di dit ſingula cōꝑobare[d]: ꝛatarōe a iudice ſcā. ꝑ ꝓſonaz atq; nego cij qualitate ſacramento eſtima tionē rerū quas perdidit manife ſtet: nec liceat ei vltra taxatiōnē a iudice factaz iurare: ꝛ q̄ hmōi iurciurādo dato fuerit declara tū iudicē condēnare[e]. ꝓpoter.

Alieno nie tenet̄ ad reſtōnē q̄eni tur vſq; ad ſniam: ſine cā nō reſtituēs dā naf ad reſtōnē ꝛ inſup ad rei eſtimatiōnē. h. d. ꝛ eſt ſingularis leg contra colonos ꝛ inglinos ꝑcario tenēt̄es ꝛ quoſlibet alie no noie poſſidētes. Bal. vel ſic. Colonus vel inquilinus ſeu ꝑcario tenēs ab alio ſi vſq; ad ſniam in reſtōne mozatur ſine cā condēnandus eſt vltra rei reſtitutionē in ipſius rei eſtimationem. h. d. Sali.

Idem. a. eidem. Lex. x.

cto non appellet: ſed a ſnia ſuper cōſtōne lata liceat appellare: ✱ cum ſtituat poſſeſſio non tñ ꝓpter boc poſſeſſoriū dicēdum non erit: q: ric rei vēdicatio poſſeſſoriū diceret. Itē cōſtitutio nō ꝓſequtur niſi duplū: ſecus autem eſſe pōt in interdicto cū oēs acceſſiones ꝛ lucra ꝛ dāna in id veniant: vt. ff. eo. l. j. ſ. rectiſſime. ꝛ. ſ. non ſolum. Quarta queſtio eſt. qui poſſeſſoriū q̄ qui petitoriū intentat? Rñ. ✱ primo cū audiendus per illa verba mog audiri ꝛc. ad q̄. ſ. de rei ven. ordinarij.

Interdictū. ſ. vñ vi. q̄ eſt mōtariū ſua origine. ✱ nā q̄ vincebat interdicto poterat ſtatiꝫ ſuccūbere in petitorio: q̄ bodie nō eſt ſi aga tur p. l. ſi quis in tantā. q̄ ſit mōtaria: niſi q̄ſ filiꝫ vel mercenarius inuaſerint: ipſi q̄ē tenent. ſed pater vel oñs ad vēdicādū admittunt: vt. ff. eo. l. j. ſ. ſi filius. boc q̄ē interdictuz ynde vi non ſemp ꝓinet ad vim publicā. quia q̄ſq; ad ꝓuatā. vt q̄ſ fine armis. Itē non ſemp ad ꝓuatā. quia q̄ſq; ad publicam. vt quando cum armis.

Mog. i. ante cām. ꝓpietatis. Vel mog. i. fine ſolēnitate. Vel ✱ id eſt fine dilatione aliqua debeat audiri ille qui ꝓponit: vt. ſ. ad. l. iuliam de vi. ſi quis. ꝛ etiam ſine inſcriptione q̄ſ. ſ. agitur ciuiliꝫ. ſecus ſi crimi naliter. ſ. l. iulia de vi. vt. ff. de accu. libello. ꝛ bic dicit interdictū etiā ſine inſcriptione. i. ſine libello ſcripto: vt. ff. de edē. l. j. ſ. edere. niſi in caſu. ſ. in cōuentione illuſtriū perſonaꝫ: vt. ſ. de dig. l. quotiens. lib. q̄j. bodie indiſtincte dak per aut. offerat. ſ. de lib. obla. ꝛ erat forte dubitatio le gis. q: poterat agi criminaliter: ꝛ ſic nō poſſet agi ciuiliter. Sed ℈ eſt vt bic. ꝛ. j. q̄ſ ciui. acī. l. j. Vel dic a capite interdictuz. ſ. quod liber: vel vnde vi: vel quozū bonoꝝ: um: vel vti poſſidetis: vel quodcūq; aliud ſic generaliter dicitur interdictū momentarie poſſeſſionis: vt. ſ. q. legi. p. l. ſi. q̄ nō pertinet ſemp ad vim publicam vel ꝓuatā. nam vnde vi pti net. alꝫ non oꝫ dico audiri. ✱ ꝛ cetera vba eꝫpone p vt. ſ. Sed quā vtili tatem hz bodie boc interdictū cum ſufficiat cōſtitutio. ſi ſuperſit in tan tam? Rñ. quia in ea appellatur: bic nō. Itē citius eppedit in interdi cto q̄ in ꝙſtone. forte nec vult actor penam.

Sequādo. Calus. Eppulſti me de poſſeſſione predij mei in quo erant multe res: ſi ꝓpono interdictum vnde vi ꝛ probē te vim mihi intuliſſe: ſi ꝓbare non poſſum ſingulas res eſſe arreptas quali ter mibi ſuccurratur queritur. Rñ. q̄ debes deferre iuramentū mibi vt iurē de eſtimatione illarum rerū. quas amiſi: iudeꝫ determinabit q̄ātitatem vltra quam non debeam iurare: ꝛ ſacramēto interpoſito: ſed q̄ ſi inrauero iudeꝫ te mibi condēnabit.

Patefacta. i. liquido ꝓobata.

Arreptis. i. eppotatis ꝛ per vim detentis.

Tempore impetus. ſcz dato.

Comꝓbare. difficile enim eſt. ꝑbare ſingula vtenſilia.

Qualitate. inſpecto diligēter an bec ꝓſona eppulſa diues ✱ fuerit vel non: ꝛ an eo loco ſit verſimile ep̄ tot res tenuerit.

Manifeſtet. rōne ergo difficultatis ꝛ in odiū violēti ſtamus ✱ iu ramento: vt. ſ. de iudi. ꝓperandum. ſ. j. ꝛ. l. ſancimus. ꝛ. ff. de fur. l. in actione. ſ. de veſte. ꝛ. ff. depoſiti. l. j. ſ. ſi quis argentū. ꝛ. ff. e. l. j. ſ. nō ſo lum. ꝛ ergo de teſti. cog. c. ꝓuenit. ij. regulariter autē contra. niſi ſemi plena fuerit ꝓbatio: vt. ſ. de reb. cre. l. in bone fidei.

Condēnare. nec poſſeſſa tazat ſicut bodie in ſacramēto expenſaruz: vt in aut. de iudi. ſ. oꝑtet. colla. vj.

✱ Et bene bart. bald. ꝛ Sali.

Ista diſtictio glo. plac. bar. ꝛ ſali. ꝛ ē no. per eosdē.

Et bene bar. bol. an ge. ꝛ ſali.

✱ Pis ſali. ꝛ diſpliceꝫ Bar. bal. et ange.

✱ ꝓ bar. bal. ꝛ ſali.

✱ Oēs gl. ſol. vſq; ad fiñ. ſequñ. cōtra doc. bic.

Seruum q̄ poſſi deo ſe libe rū ꝓtēden tez: ſi acci pio ius me um nō p do.

✱ Sequēs ꝑdicti ſcri.

✱ Ista gl. vſq; ad fiñe ſequāt ꝑdi cti ſcribe.

✱ Quelibz expō gl. pis Bar. bal. et ſaltce.

✱ Ista gl. reputat vel de ſingula re ſali. bic.

✱ Sequūt bac gl. bar. bal. ꝛ ſalt.

✱ Idē ꝑdi. ſcriben.

ON ab re. Casus. Sicut superiores cõstitutiões meminerint. z ſi ge: puniũt inuasores: ſic hec punit colonos q tpe ꝺductionis finito detinet fundos ꝺño inuito. Dicit igit: q ſi colonus nõ restituat fundũ ꝺño ꝺductione finita: ſi agat ꝺns cõtra colonũ z cõuincat colonus restituet pedũ possel. z eius estimationem.

a ¶ Non ab re. i. non sine causa: ſi nõ impune pcedatur sed cum pena.

b ¶ Tam vetus. ſ. e. inuasor. z. l. illa meminerint.

c ¶ Presens. scilz ſi quis in tantam.

d ¶ Cõductoribus. subaudi nec ꝛc.

e ¶ Procedere. i. non est sine cã ſi nõ impune pcedatur sed cum pena.

f ¶ Si locatorib⁹. ſ. ouerint restitẽdus ꝛc. q͡ꝺ est. j.

g ¶ Allegatio. ſꝫ allegatio põt ei cõpetere vt reſi stat: Dicunt qꝺã q͡ probet ꝺuctor: rẽ esse ſuã q͡ nõ placet: vt. ſ. loca. ſi qs ꝺuctionis. Dic ✱ergo q͡ tempus conductionis non erat finitum z merces erat integre soluta vel fcẽ expẽſas vtiles vel necessarias in re: vt. ff. locat. l. pe. in prin.

b ¶ Ordine. i. diffinitiua sentẽtia ‡fm Jo. vel fm alios. i. lite contestata. q͡ nõ placet: vt subijcit. z. ſ. loc. cõductores. Sed fm Jo. qualr̃ petet hoc ꝺuplum cũ ante fniam non ꝺebeat fm eũ: Rñ. ✱hoc facit iudex eꝫ officio suo. arg. ff. de edilit. edic. l. ediles. j. ſ. itẽ fciẽdũ. Vel hoc cõditiõe ‡eꝫ hac. l. ꝓpositã sub hac ✱cõditione ſi fuerit contumax vſqꝫ ad sententiam.

¶ Recuperantibus. per actionem locati vel per interdictum ꝺ precario vt modo ꝺixi fm leges ꝛc.

k ¶ Cedere. i. ipſi nõ cedant. vel cũ cõductores p seruos z filios teneant nõ patianr̃ eos cedere. fed hec funt vera q͡n locato: possidebat: q͡ ꝺicit litera possidẽtiſse alienã. Sed q͡ ſi cõductor rem ſuã ꝺquit. vñ nõ tenuit locatio. z possidet cõductor: vt. ff. ꝺe vſuca. l. ci a quo. Rñ. ideꝫ. ‡per. ꝺ. l. ſ. loca. ſi quis cõductiõis. z fm hoc ẽ: hoc ẽ: hic alienam. ſ. locatoris opinione vel presumptione: vel tunc q͡n locauit.

¶ Hoc vero. ſi agatur a l actione eꝫ ẽtu locatio nis ſecus ſi cõditiõe eſt ista lege. ſꝫ Bar.

✱Jdẽ bar. bal. z falſi.

¶ Cõpelli. quid ergo ꝺiffert hec ab illa ſi qs in tantã: Rñ. ✱hec mitius agit in eo ꝙ vſqꝫ ad fniam expectat. Jtẽ z in alio ꝺurius q: ſꝫ nõ ꝺistinguit fit ꝺns vel nõ: inuasor: vt resistens illa fic. Jtẽ hec ſpecialitꝫ in colonis z inglinis z pcario possidentibus: illa generalis. z facit ad banc. l. ff. eo. l. colonus. z. l. cum fundũ. z. ff. ꝺe acqui. pol. l. ſi quis rem. Item ad hoc vt possit vſqꝫ ad fniam penitere. facit. ſ. ꝺe plus peti. l. i. Additio Addas ꝙ ꝺditio eꝫ ista. l. ꝺatur etiam ℨ ꝺuctoris heredes. teg. eſt in. l. cõductores. ſ. loca. q͡ intelligas veruꝫ ſi heredes sciẽrint rẽ cõducta: ſi enim ignorauerint nõ tenentur cõditiõe eꝫ hac. l. quin iuſtam habent causam ignorantie: vt. l. qui in alterius. ff. ꝺe regu. iur. q͡ꝺ satis probatur in hac. l. ibi: cum nulla ſibimet ꝛc.

CUm querebatur. Casus. Constitutiones superiores inuasores predictum que ab aliꝫs possident puniunt ꝺe illis qui inuaꝺũt predia que a nullis possidẽtur: ſed a possessore vacua funt nulla facta mentione super quo articulo logtur hec pſens ꝛſtitutio. ꝺic ergo ſic. Nõ curabã vel negligebã quẽdã predia ad me pertinẽtia: vnde nec ani mo nec corpore eã possidebã: vacuaꝫ possessionẽ predictorum occupaſti qualiter ſis puniendus querit: Rñ. q͡ veteres. ll. non ꝺabant interꝺictum vnde vi. vel vi aut clã: ſed rei vendr̃. certe puniẽris in hoc q͡ possessionẽ z eius estimationẽ restitues: z non excuſaberiſ pretendens q͡ a nemine possidebanr̃ predia: quia quilibet scire tenet q͡ ea q͡ ſua non sunt aliena sunt: ad eꝫplum furti: quia ſi rẽ meam me inuito ꝛtracta ueris teneberis furti: ly ꝺicas te ignorasſe rem meã fuisſe: ſicut ad restitutionem possessionis teneberis per constitu. ſi quis in tantam. nisi ſpacio. xxx. anno. extiteris munitus.

Possessio quã ꝺr vacans aut vacua.

m ¶ Aꝺuocationem. i. inter aꝺuocatos ꝺe illyrico.

n ¶ Quid fieri. i. q͡ꝺ ius constituꝫ.

o ¶ Vacua. q͡rit q͡ ꝺr vacans fue vacua: Hugo ꝺe porta rauennata: tunc cũ alio ingreſſo possessionẽ quam aio retinebã me absente ſuſpicat̃ fum nõ me posſe repelli: vt. ff. ꝺe acq. pol. ſed z ſi nolit. tũc enim in terꝺictũ locũ nõ �͡z: q͡ veniens non fum ꝓhibitus vel expulſus. z ſine corpore vis fieri nõ põt: vt. ff. e. l. j. ſ. itẽ labeo ait cũ. z ar. ff. q͡ꝺ metus cã. l. metũ aũt presentẽ. ſ. ꝺenicꝫ. z ꝙ eo est q͡ hic ꝺr violẽtia ꝛc. z cum ad locũ ire timet iam pro ꝺerelicto ꝺ. vñ vacans ab eo ꝺici põt. Joã. banc positionẽ casus reꝓbat. ‡ hec eñ possessio non põt ꝺici vacua ante ſuſpitionẽ ſuam nec postea: q͡ iam alij est q͡ſita ꝛ imiuſte. Item ꝺ. l. cum interꝺictuꝫ vñ vi. vt. ff. e. o. l. j. ſ. ꝺeijcit eñ. z. ſ. ſiue aute. z. l. iij. ſ. ſi quis aute. nã z q͡ occasionẽ ꝛc. vt. ff. ad. l. agl. q occidit. ſ. pe. naꝫ ꝓpter cui amiſſa est possessio. Jꝺ. vo cuꝫ ꝺug. cõsentiens vt cõpeteret interꝺictum necessaꝛiũ esse ꝺicebat vt ad fundum iret. z ſi tunc nõ admitteret cõpeteret interꝺictũ: sed certe tũc nasci non poterat: q͡ tunc cuꝫ nõ admittit nõ possideꝛ. z ſic cessat interꝺictuꝫ: vt. ff. e. o. l. j. ſ. iterꝺictũ autez ꝺoc. sed ipſe rideꝛet tũc ꝺemũ videri amittere: et ꝓterꝺitam amiſſionẽ ad pſens tps trahi. Sed quo iure? Tu ꝺic ✱vacãtem ſiue vacuã ꝺici q͡ a nemie possideꝛtur. neq; aio neq; corpore: q͡ eo euenit ꝓpter longũ tps vt ꝺicũt vel ꝓpter obliuionẽ q͡ ꝓpter obliuionẽ q͡ tpe euenit: vt nec ꝺicim⁹: vt. ff. ꝺe vſuc. l. furtũ. Vel ꝓpter abſentiãvel negligẽtia ꝺñi: vt inſti. ꝺe vſuc. ſ. q͡ꝺ autẽ ad eas. Vel ꝓpter inundationẽ eo ꝓnato: vt. ff. ꝺe acqr. pol. l. pomponius. Vel q͡ aliuꝫ euz ꝺeiecit: nec tũ ille intrauit: nec iste postea est reuerſus: vt. ff. ꝺe vſuca. l. nõ solum. ſ. ſi oñs. nec placet ✱ distinctio alioꝝ qui ꝺicebat aliam esse vacuã aliam vacãtem. vacua que animo tenetur nõ corpore. z oñs ꝺ. banc legez intelligebat vacans que nec aio neq; corpore tenetur. nulla enim lege cõfirmatur talis ꝺistinctio sed infirmat̃: vt. j. ꝺe omni agro ꝺefer. l. q agros. lib. ej. z que hic ꝺicitur vacua. iſti. ꝺe vſuca. ſ. q͡ꝺ autem. ꝺicitur vacans. vnde idem est.

p ¶ Nec vnde vi. hoc nõ: q; exigit violentiã persone factã: vt hic subijcit. z. ff. eo. l. j. ſ. ij. z. ſ. interꝺictum autem hoc.

q ¶ Dõ vi aut clam. q͡ mil fecit vi aut clam. sed inuaſit. nec ſi qs in tantam. q͡ z ilia exigit vim factam perſone: vt. ſ. eo. ſi quis in tantã. nec vi bo. rap. eaꝺẽ ratione. z quia ✱nõ est res mobilis. Sed imo ꝺicẽt cum iſte clam possiꝺet ꝺebere cõpetere interꝺictũ ratione partis vltime. ſ. clam cum non ſolum clam faciat qui id exiſtimat: sed z qui exiſtimare ꝺebet ſe prohibiturum iri ſi ꝺns sciret: vt. ff. q͡ꝺ vi aut clam. l. prohibere. ſ. fi. cõtra hoc ꝺicit allegando.

r ¶ Minime. cum nemo possiꝺebat.

s ¶ Ut predonem. eꝫ hoc videꝫ q͡ res sit vitiosa. sed hoc est ad penã inuaſoris non rei vitium: vt. ff. ꝺe vſucap. ſeqtur. ſ. ſi tu vi me. z insti. ꝺe vſucap. ſ. q͡ꝺ autem ad eas.

t ¶ Et generali iurisꝺitione. i. pena statuta. ſ. eo. l. ſi qs. vel illa statuta ſ. eo. inuaſor. fm. B. vel statuta ‡hac. l. fm ꝓꝺ. vt ꝺe fructiꝫ tenetur ꝺe qbus non tenebaꝛ per. l. illã inuaſor. z ric nõ corrigit illã: sed ꝺicit ad illam que statuebaꝛ per interꝺictum vnde vi.

v ¶ Ea teneri. i. obseruari.

g ¶ Per ignorantiã. ignoraãtia ergo nõ excuſat. q͡ꝺ ꝺ intelligẽ nõ q͡ credeꝛet esſe ſuã: q͡ tũc nõ teneꝛet: ✱sed ſciebat nõ esſe ſuã z ignorabat cuiꝫ esſet. z ſic erit bona ſimilitudo ꝺe furtoꝝ vt ſubijcit. Jtẽ per hoc q͡ ꝺicit aliena patet q͡ nõ logtur ꝺe hereꝺitaria vacãte: quia illa nullius est vt. ff. ꝺe re. ꝺi. l. j. ſ. i. Jtẽ quiꝺ ſi erat ſua: sed vacans ab alio: Rñ. nõ ꝺabet locum niſi fit aliena: vt ℌ fm. ꝓ. sed ꝺici ‡põt habere locum niſi incõtinenti probet ꝺns ſuam. ff. vt in pof. leg. ſi is a quo.

y ¶ Dõ ſuũ nõ est. z nõ ✱est res sacra vel religiosa. vel q͡ in nullius bonis fit: ſubaꝺi ergo z q͡ aliciuis fit. ff. ꝺe dã. illec. ſi finita. ſ. cũ vo. z. ff. ꝺe manu. l. iiij. in prin. Jtẽ q͡ ſi ab eo q vacantẽ intrauit cepit vacare possessionẽ: nunquiꝺ restituetur ei a quo primo cepit vacare: an ei a quo secundo cepit vacare? Joã. ſcꝺo. vt. ff. eo. l. cum a te. z. l. j. ſ. qui a me vi. Jtẽ ſi vacantẽ occupauit z postea ꝺeiciaꝛ an tenear. Vel ſi ꝺeſij sine ꝺolo possiꝺere. Primo caſu videtur me teneri cum habeam interꝺictum vt ꝺicto

‡ Sequit̃ bar. bal. an ge. er fall.

✱ Plꝫ bar. bal. z falſi.

‡ Sequit̃ ꝺicti scri.

✱ Jdẽ bal. licet bar. ſꝫ

✱ Plꝫ bar. bal. z falſi.

✱ Jsta gl. i est ſing. fm i ſal. ad boc q͡ libell⁹ cõ ditionalis admittur vbi ꝛmiſſo pene ꝺpẽꝺet a processu cauſe.

✱ Jdẽ bar. bal. z falſi.

✱ Jdẽ bar. ang. z falſi.

‡ Jdẽ prediciſcribe.

✱ Jsta rõ ſi est bona: q͡ ꝺiſpoſitiuꝫ. l. ꝓcedit et in reb⁹ mobilib⁹. bar. z falſi.

Vitiosa an efficiat res ſi vacans occupetur.

✱ Jdẽ bar. ang. z falſi.

✱ Si credeꝛet ductꝰ ſuũ ſtisrõnꝫ: alꝰ ſec⁹ fm bar.

✱ Jdẽ bene bar. et falſi.

✱ Sequit̃ eam falſi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

✠ Idē bar. z sali.

vt dicto.§.qui.a me vi. Item nunquid exigitur hic dolus? Respon. sic: ✠ vt hic. omnes enim rc. z qd subijcit de furto licet secus sit in illa. si quis in tantam.

a ℂ Voluntatem. quoniam ignorat dominum.

b ℂ Teneatur. Si sciebat alienā lz ignoraret cuius secus si crediderat suam: vt.ff.de furtis.vulgaris.§.si quis.xx.et.§.idem iulianus.

c ℂ Disposita sunt.s.hac nostra lege.

Ius offic p.xxx.annos tollit.

d ℂ Triginta annorum. quo spacio tollitur officius: vt.s.de prescrip.xxx.an. sicut etiam si inuasor possidet. si autem alij vēdat habet locum prescriptio.x.vel.xx.āno. olim. hodie.xxx.vt.s.de pscriptio.longi tempo.x.vel xx.annorū.l.j.z auc. malefidei.

‡ Ad materiaz hui9 ti.fac.c.vnico.cuz glo. extra de peregri.

ℂ Si per vim ‡ vel alio modo rc. ¶ Dictum est s.de turbata possessione presentis. Nūc dicamus de turbata possessiōe absentis. Azo.

e ℂ Alio modo. Veluti si ab imperatore vl' aliquo iudice sit impetrata: nam z hic quodāmodo turbatur: quo casu loquit.l.ij. huius tituli. z nota q in hunc quoq casum ✠ locus erat iterdicto vti possidetis quod est.j.ti.proxi. sed quia noui aliquid super hoc cōstitutio presens disponit. ideo hunc titulum huic casui proprium ponit.

✠ Sequit eam sali.

Iudices. **Casus.** Habebam possessionē: z in ea colonos vel seruos: cepi abesse: z me absente expulisti illos qui erant nomine meo in possessione: an expulsi agere possint ad recuperandaz possessionem: z iudex eos audire debeat queritur? Respon. q sic: nec obstat exceptio q non habeant man. de experiundo: vel q seruus nō habeat personam standi in iudicio nullo tempore domino excludēdo quin reuersus agere possit: si colonus vel serui agere per negligentiam supersederint. z licet isti possessorium intenderunt iudiciuz: questio super proprietate domino reseruabitur.

volūtatē[a] attigerit fuerit actione teneatur[b]. ¶ His videlicet q super recipienda possessione a nobis disposita sunt[c] locum habentibus si nō ex die ex quo possessio detenta est triginta annoruz[d] excesserint curricula.

ℂ **Si p vim vel alio modo[e] absent' pturbata sit possessio. Ti.v.**

☞ Dicit Bu. mirabilia ponit hec lex. Q ad recuperandaz possessionem absentis admittūtur carentes mādato supple cauētes de rato z serui qui al's in iudicio esse nō possunt. sed lz admittant ad causam possessionis non tamen admittūtur ad causam proprietatis. hoc dicit z nō est alibi. Bal. Vel sic. Pro recuperāda possessione qua qs in absentia est spoliatus: quilibet sibi cōiunctus vel etiam amicus aut eius seruus admittit: etiam post annū: nulla declinatoria exceptione obstante. Et dn̄s reuersus audit perpetuo: z p̄dicti admittunt in possessorio z nō in petitorio. h.d. Salicetus.

Impera. Anto.a. Seue. Lex.j.

Iudices absentiuz q cuiuslibet rei possessione priuati sunt[f]: suscipiant in iure psonas[g]: z auctoritatis sue formidabile[h] ministerium obijciāt. atq ita tueant absentes vt id solum diligenter inquirant an eius qui quolibet modo[i] peregrinatur possessio ablata est. quā propinquus/vel parens/vel proximus/vel amicus/vel colonus vel libertus/seu seruus quolibet titulo retinebat[k]. nec eos q deiecti sunt absentium nomine posidētes: quia[l] minime ipsis decisio cause[m] mādata sit ab expiunda re secludant: nec si serui[n] sint eorum reijciant in iure personas: quia huius conditionis hominibus causas perorare[o] fas[p] nō sit. ¶ Sed post elapsa[q] quoq spacia recuperande possessionis legibus prestituta litigium eis[r] inferentib9 largiri cōuenit: vt eos[s] momentarie perinde possessioni sine vlla cunctatiōe restituant[t]: ac si reuersus domin9 litigasset. ¶ Cui tamē domino quolibet tēpore reuerso actionē possessionis recuperāde indulgemus. q2 fieri potest vt restitutio pp̄ter seruos infideles vel negligētes propinquos/vel parentes/vel pximos/ vel amicos/vel colonos vel libertos interea differatur[v]. Absentibus enim officere nō debet tps[x] emēsuz qd recuperāde possessionis legib9 prestitutū est: sz reformato statu[y] qui[z] p iniuriā sublatus est oia que supererunt[a] ad disceptationez litigij[b] immutilata permaneant: iudicio[c] seruato iustis legitimisq absentib9 psonis[d] cū valde sufficiat possessionez tenentibus absentiū noie ꝯ presentium violentiam subueniri[e].

☞ Nec auctoritate rescripti: nec auctoritate interlocutorie iudicis potest nō citatus de possessione repelli. h.d. Bal. vel sic. Possessor nō ꝯuētus nec citat9 nō dz i sua possessiōe turbari: et ex rescripto principis vel interlocutiōe iudicis. h.d. Sali.

Imperato. Arch. z Hono. aa. Patrono vica. hyspa. Lex.ij.

Nec imperiale[f] responsum quod supplicatio litigatoris obtinebit: nec interlocutio cognitoris ex quacūq parte[g] in-

non satisdat propter id quod infra dicit seruato iudicio rc. sed de ra to sic fm Hugo. eadem omnia in pupillo dicas: vt.j. qui leg. per. hab. l.finali.

o ℂ Perorare. al's curare.

p ℂ Fas non sit. regulariter nisi in casibus.

q ℂ Elapsa quoq spacia. scilicet anni vtilis ✠ qui in interdicto vnde vi ad recuperandaz possessionem eius rei que nō peruenit ad violentuz statu tus est: vt.s. titulo.j.l.ij. Ioā. z hoc ideo quia ad violentum hic peruenit: vt.ff.eo.l.j.in principio. Alij dicūt spacia. scilicet triginta annorum: nō tamen vltra.xl.an. p.l.anastasij.vt.s.de pscrip.xxx.an.l.omnes.

✠ Idē bar. z sali.

r ℂ Eis. seruis.

s ℂ Vt eos. scilz colonos vel seruos.

t ℂ Restituant. conditione ex hac lege ‡ vel p interdictum vnde vi. ✠ sic nota deiectum vel spoliatum sine mora restitui: vt z.j.ad legem iuliaz de vi pub.l.si quis.

‡ Nihil est q2 ista.l.nō itroducit remediū d nouo: sed solū legitimat psōas h enumeratas ad agēduz nomine absentis. bart.

✠ Idē bar. z bal.

v ℂ Differatur. Sz quid si egerint z amiserit? Responde. non nocet domini. sed fideiussores dati de rato tenentur.

x ℂ Tempus emensum. al's emersuz scilicet anni. vtilis enim est: vt.ff.e.l.j. §.annus. z sic non nocet ei qui est absens: vt.ff.de diuer. z tempo. prescrip. l.j. Azo.

y ℂ Reformato statu. reuertitur ad primū casuz. Accursius.

z ℂ Qui. scz status.

a ℂ Que supererunt. scilz questio proprietatis. Itē z de fructibus z similib9 accessionibus.

b ℂ Litigij. De proprietate. Accur.

c ℂ Iudicio. scilz de predictis pprietate z alijs accessorijs.

d ℂ Personis. dominis scilicet z eis quoruz nomine possidebant: hodie si ageretur per.l.si qs in tantam non seruaretur hec lex ‡ cum ibi de dominio nō queratur. vt.s.ti.j.l.si quis.

‡ Idē bar. z sali.

e ℂ Subueniri. quasi dicat satis est si possessionis recuperande damus potestatem.

f ℂ Priuati sunt. per vim. Azo. loqtur ergo hec ꝯstitutio in casu quo absens per colonum suum vel hmōi personas possidebat.

g ℂ Personas. i. personas noīe absentium agentes. Azo.

h ℂ Formidabile. q̄tum ad violentum. Azo.

i ℂ Quolibet modo. non ergo distinguitur absentia sit necessaria vel probabilis vel non.

k ℂ Retinebat. Hoc est planum cum hic qui agit fuit expulsus. Sed an alius seruus non expulsus nomine absentis agere possit? Videtur q non: vt hic. Econtra q sic. ‡ vt in principio legis que generaliter dicit: z sic tota videtur generaliter loqui. argu.ff.de iur. z fac. ignoran. l.penul.§.si licet. creditori quoq datur actio si a possessione cadat: vt j.de preto.pig.l.fina.

‡ Idē bar. z sali.

l ℂ Quia. Ratio remotiua. hac enim ratione videbātur secludi: quod non est verum.

m ℂ Decisio cause. Speciale est ✠ vt aliquis alieno iure sine mandato agat. sic z in alijs coniunctis personis: vt.ff.de procurato. sed z he. z.l. pomponius. in fine. sed regulariter contra. vt.ff.de negocijs gestis. si pupilli.§.finali. z.l.si autem is. et.ff.de regulis iuris.l.nemo alieno. Accursius.

✠ Sequit Bart. Bal. z sali.

n ℂ Serui. Nota ergo speciale seruum agere. ‡ sic.ff.de iudicijs.vix.et s.vbi causa fisc.l.penultima. regulariter contra. vt.s.de iudi. seruus. et his casibus puto seruum iurare de calumnia. de defendendo vero

‡ Concor. glo. in.c.cū ex litis. sup ver. distantia. extra d resti.spo.

Nec imperiale. **Casus.** Aliquis impetrauit priuilegiū vt liceat ei possidere pdiū meū: vel iudex interloquendo me absente pnunciauit aduersariū me in possessionē predij mei fore mittendū: an desinā possidere per hoc? Dicit q nō. nec mutat possessionis status: q2 iudici me absente nō potuit plene liquere de causa: q2 p allegationes partium non partis scitur an causa sit certa vel non. Viuia.

Casuz ponit tripl'r.

f ℂ Nec imperiale. ad petitionem meam respōdet imperator vel alius iudex q bonā causam habebam in questione possessiōis. non ideo tamen mea auctoritate inuadā. sed vocato aduersario coram iudice inquiretur veritas: vt.s.ti.j.l.meminerint. vel sic. Impetraui rescriptuz ad aliquē iudicē vt me tueret in possessione. igitur mea auctoritate intrabo: sed vocato aduersario de veritate precū inquiri oportet: vt.s.si cōtra ius vel vti.publi. z si nō cognitio. vel sic. ✠ Iudex dixit interloquēdo parti presenti. Nisi aduersarius tuus venerit cras vsq ad tertiam mittam te in possessionē rei de qua mota est cōtrouersia. nō debeo intrare vel iudex me mittere: vel iubere vt intrem. sz adhuc expectatur. nam negociorum merita rc. z hoc qn̄ non per contumaciam: al's bene sum mittēdus: vt in aut. de exhi. z intro.§.si vo etiam quidaz. colla.v. Sed nunquid licebit iudici pro absente respōdere z supplere? Rn̄. nō vt diximus.§.de tempo.ap.l.ij.in fi.

✠ Quelibz casus positio est vera z ꝯgruit lr̄e scdm bart. bal. z sali.

g ℂ Ex quacūq parte. vel reus vel actor.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Pandunt̃.non ergo ante litē ꝯtestatā fert̃ sn̄ia.nā si h̄ esset lis ꝯtestata vna etiā parte absente ꝯberet̃ hermodiciū:vt.s.de iudi.ꝑperandū.§.⁊ si qdē.⁊.§.cū aūt.ſm vltimā positionem.Et not.ꝙ hec lex facit ad secūdam partē rubꝛice.⁊ facit.s.de preci.impe.of.l.ij.Sʒ ar.ꝯ.ff.de acq.pos.l.iuste.* Azo.Et dic pandunt̃ ꝑ litē ꝯtestatā iuramētū de calūnia testibus receptis.

* Dic ꝙ ibi iudex fec̄ legitie et parte citata cognitoqʒ de negotio. h̄ ꝓ nō satis fecit. Textꝰ ibi: pādunt̃. cō coꝛ.c.cū cōtingat. cuʒ gl.extra de rescrip.⁊.c. cuʒ ex lr̄is. de in integ. resti.

‡ Sequūt̃ hāc ꝯtinuationeʒ.bar. bal.et sali.

¶ Uti possidetis.¶ De interdicto adipiscende ⁊ recuperāde possessiōis dixit.Nūc de retinende.‡

VTi. Pꝛio tractat de possessoꝛio. scilicet d̄ interdicto vti possidetis.Secūdo subiungit de petitoꝛio.secūda ibi:ac satisdationis.

Casus. Habebā in quodam fundo ꝓpꝛietatē:tu vero vsumfruc.ego ciuiliter:tu naturaliter possidebas. si non permittas me facere i fundo ea que ad ꝓpꝛietatis cām pertinent.vel ecōuerso inquieto te in naturali possessione quominus liceat tibi vtifrui.⁊ tu aduersus me vel ecōtrario ego aduersus te iterdictū vti possidetis intentauero qualiter iudex ꝓnūciare debeat q̄rit̃.Rn̄. ꝙ sic vti possidetis ita possideatis.s.ego ciuil'r ⁊ tu naturaliter iubebit vt ego te in naturali nō inquietā:nec tu me in ciuili:si v̄o tu victus in possessoꝛio velim cōuenire te super ꝓpꝛietate fundi rei vendi.satisdabis iudicatū solui:qꝛ nisi satisdederis trāsferet̃ a te in me posses.

nouare possessionis statuʒ eo qui rem tenet absente ꝑmittit:qꝛ negociorum merita partium assertione panduntur[a].

¶ Uti possidetis. Titu. vj.

Interdicto vti possidet̄ ille est i possessione tuēdus q possidet nō vi:nō clam nō p̄cario ab aduersario.hoc pꝛimo. Intētato petitoꝛio si n̄ satisdat̃ possessio i agētē trāsfert̃.hoc vltimo.Bal.vel sic.Cōpossessores ꝓhibent̃ iuicē se turbare i possessione sua nisi alter possideat ab altero vi:clā:vel p̄cario.Et si nō satisdat in petitorio patit̃ trāslationē possessionis.h.d.ſm primā lecturā.Uel sic ſm aliam. Per interdictuʒ vti possidetis ꝓhibet̃ qs turbari i possessiōe sua:nisi a turbāte possideat vi:clā vel p̄cario:reseruata qōne ꝓpꝛietatis in alio iudicio cū remedio satisdationis vel trāsferēde possessiōis.h.d.Salice.

b ¶ Uti possidetis.Pone casum* inter ꝓpꝛietariū ⁊ fructuariuʒ: vt ff.eo.l.fi.ij.rn̄.Uel dic ꝙ duo erant possidentes non dico insolidū qui inquietabantur a nō possidēte.Uel dic ꝙ erat vnus:sʒ gr̄a honoꝛis‡ ei loqtur in plurali:⁊ ꝯstrue sic lr̄aʒ.Cū ab altero.s. aduersario.nec vi nec clam nec precario possidetis fundū de quo agitur:rectoꝛ ꝓuincie vim fieri ꝓhibebit vti possidetis.subaudi iterdicto:⁊ sic materialiter designant̃ verba interdicti.Uel scd̄o sic.Rectoꝛ ꝓuincie ꝓhibebit vim fieri.subau.vobis possessoꝛibꝰ vti.i.sicut possidetis fundū ⁊c.cū ab altero ⁊c.Uel tertio rectoꝛ* ꝓuincie ꝓhibebit viʒ fieri ⁊c.subaudi q̄minus possideatis funduʒ de quo agit̃ vti.i.sicut ⁊c.cū ab altero ⁊c.Uel dic rectoꝛ ꝓuincie ꝓhibebit vim ⁊c.videlʒ nō patiēdo venire ad arma ⁊c.vt.ff.de vsufruc.l.cuius.§.deniqʒ.al's.l.equissimū.in pꝛin.Et not.ꝙ hoc iterdictū ad imobilia sed vtrobi ad mobilia pertinet:⁊ i alijs silia sunt:vt.ff.vtrobi.l.j.nec eñ poterat in mobilibꝰ dici possidetis cū nō possideant̃:vt.ff.de acq.pos.l.j.in pn̄c.Sed vtrobi d̄r ab vtrū ⁊ vbi:vt vtrū ponat̃ pro apud vel ꝑ penes.vbi:ꝑ quem.⁊ sic cōponit̃ ex duobꝰ coꝛruptis.q.d.penes quē est res mobilis:ibi sit.

* Sequit̃ bart. bald. et salice.
‡ Displicʒ bar.bal.ange.⁊ sali.
* Licet sit in se v̄a nō tn̄ cōgruit lr̄e ſm bar. bal.⁊ sali.
‡ Sequūt̃ gl.bar.bal. ⁊ sali.
* Idē predic.scribē.

c ¶ Fundū.imo in edibꝰ tm̄:vt.ff.e.l.j.in pn̄.sʒ gr̄a exēpli‡ de edibꝰ dicit:vt in ea.l.j.§.interdictū aūt.Itē cū cloaca sit res imobilis q̄re non hʒ locū hoc iterdictū:vt in.e.l.j.§.j: Rn̄.* qꝛ spāle est de ea iterdictū. Itē ⁊ qꝛ solo inheret‡ vnde si agit̃ de solo:per ꝯsequens de cloaca.* Itē nunqd pro incoꝛpoꝛalibus agit̃: Rn̄.vtile locum hʒ.vt.ff.de serui. l.quotiens.ij.⁊.ff.eo.l.fin.⁊ si ser.ven.sicut.§.aristo.in fi.lʒ non pꝛopꝛie possideantur:vt.ff.de acq.rerum do.l.seruus.§.incoꝛpoꝛales.

‡ Ista ratio displicʒ bart.⁊ sali.
* Ista ꝯsequētia non valet:qꝛ solū ⁊ cloaca sunt res separate ⁊ diuerse iō intētādo iterdictū respectu vnīꝰ nō vr̄ intētare respectu alteriꝰ ſʒ sal.

d ¶ Ab altero.s.aduersario:nō alio:vt.ff.e.l.j.in fi.⁊.l.ij.⁊ hoc litis contestate tempoꝛe inspicitur:vt insti.eo.§.hodie.

e ¶ Nec vi.de vi pone exemplū.vt qꝛ arare:‡ colere:edificare pꝛohibentur:vt.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.vi possidere.⁊.l.viʒ facit.⁊.ff.e.si duo.§.hoc interdictū.⁊.§.cū inquilinus.⁊.§.itē videamus.in fi.⁊ qd vi aut clā.l. j.§.hoc interdictū.⁊ sic intellige illius.l.pꝛincipiū.si duo.Sʒ qualiter cōtra sic impedientē dat̃ hoc interdictū cū non possidere se cōtendat: Rn̄.imo qua eñ ratione mihi facit vim quominus possideā pacifice ⁊ libere eadē ipse possidere videt̃ qd mihi facit abesse.Uel dic nō est necesse vt ⁊ se cōtendat possidere:sed sufficit ꝙ me possidētē inquietet:vt mihi cōtra eū detur interdictum.⁊ hic tenetur* etiā iniuriarū:vt.ff. de iniur.l.iniuriarū.j.§.fi.⁊ de ac.emp.l.qui pendenteʒ.§.fi.Sed quid si me turbet causa seruitutis quā sibi asserit: Rn̄.‡ hʒ locū vtile ⁊ negatoꝛia:vt.ff.eo.l.si duo.§.si vicinꝰ.Uel aliter pone exēplū de vi:ꝙ qui vsumfructū se habere asserit sua auctoꝛitate deijciēdo possidentē intrat possessionē pꝛotestādo se nolle auferre ciuilē dn̄o:sed vt suā naturalem habeat.rōne eñ ciuilis que sibi turbatur hʒ dn̄s interdictū vti possidetis.rōne naturalis hʒ vnde vi.vt.ff.de vi ⁊ vi ar.l.iij.§.vnde vi. quidā etiā pꝛo naturali dant vti possidetis qd nō placet.* Uel tertio si aliqs ingressus est meā possessionē palam.⁊ ego nō suspicoꝛ me posse repelli:si postea me reuertentē non admittit medio tp̄e videtur vi a me possidere:‡ ⁊ sic eū superassem in hoc iterdicto:sed ex quo nō admittoꝛ tūc amisi ⁊ interdictū vnde vi locū hʒ:vt.ff.de acq.pos.l.clā.in fi.Sed quare tam extranea exempla perquiris cū me possidēte possis tu venire ⁊ vi mecum possidere:⁊ tūc possum hoc interdicto experiri: Rn̄.nō est verū* vt duo possint insoliduʒ nec naturaliter nec ciuiliter possidere ſm Jo.‡ vt.ff.de p̄ca.l.duo.lʒ Roge.ꝯcesserit in ciuili nō in naturali.vt ar.ff.de acq.pos.l.iij.§.ex ꝯrio.M.ꝯcessit in vtrasqʒ.ar.ff. eo.si duo.In p̄dicto ergo exēplo hic vltimo posito circa idē nō possident duo:vt.ff.de acq.pos.qd meo.§.fin.nec obstat.d.l.si duo.qꝛ eā expone vt.s.dixi.vnde dicimus ꝙ si qs ingrediat̃ meam possessionē me absente non acquirit ciuilem:quia nec ego eam perdo.

‡ Istō exēpluʒ placet sali.
* Idē bar. Bal.sali.et ange.
‡ Sequūt̃ ꝑdic.scrib.
* Et bene sali.et ang.
‡ Nihil est qꝛ ex q̄ nōdū fuerā suspicatꝰ non amisi possessionē: iō aduersariꝰ nō possidet a me vi.ſm barto.
* Et bene bar.⁊ sali.
‡ Pōt tamē saluari opi.mar.vt hic per sal.

Imperato. Diocle. ⁊ Maxi.aa. Quirillo. Lex vnica.

VTi possidetis fundū de quo agit̃ cū ab altero nec vi nec clā nec precario possidetis rector prouincie vim fieri ꝓhibebit. Ac satisdatiōis vl' trāsferēde possessiōis

f ¶ Nec clam.clam a me * possidet q me absente clā intrat possessionē meaʒ. vt.ff.de acqui. pos.l.claʒ. ⁊ qd vi aut clam.l.iij.§.si. hic eñ introitus clādestinus hʒ naturaleʒ possessionē nō ciuilē. Sed qdā dicūt ꝙ etiā ciuilē dicentes duos‡ ciuiliter possidere:⁊ habēti ciuilē tm̄ tenet̃ interdicto vti possidetis vt h̄.Sed opponitur.pone ꝙ ego dn̄s vocaui eū i ius:certe eo existēte in iure nō hʒ ciuilē: qꝛ eaʒ habeo ego. sed nec naturalē:qꝛ nō est in fundo.⁊ quo iure q̄sita fuit: scʒ ꝑ introitū:eodē iure est amissa.s.ꝑ exitū:vt.ff.de reg.iur.l.nihil tā: Rn̄.* qdaʒ in fundo debere iterdictū intētari:vt arg.ff.de arb.l.si cū dies.§.pe.qd nō placet.Dic ergo ꝙ sicut vi videris me ingetare lʒ non possideas:sʒ solū me ꝓhibeas ⁊ sic clam me ingetas lʒ nō possideas:vt s.dixi.Uel dic ꝙ lʒ sit in iudicio mecū:tn̄ naturalē possessionē hʒ.nā ⁊ fructuarius suā possessionē naturalē etiā aīo retinet:⁊ non refert iuste vel iniuste quo ad possessionē qs habeat possessionē:vt.ff.de acq.pos.l. iij.§.ex ꝯrio.sʒ si retinet naturalē vt dixi.ergo si dn̄s itrat tūc nō acquirit naturalē: Rn̄.‡ esto qd dicis.Nūqd ergo rōne naturalis amisse dabitur interdictū vnde vi: Rn̄.non qꝛ ciuilē retinet possessionem q̄ ei auferri ignoranti non pōt:vt.ff.de acq.pos.l.peregre.§.quidā.⁊.l.q̄uis. ij.Sed melioꝛ est ratio:* qꝛ tēpoꝛe quo accepit clā nō fuit natū interdictū cum non sit aliqd vi acceptum.nunc ꝓpter hoc ꝙ non admittit̃ in possessione naturali nō nascitur:qꝛ olim fuit amissa:vt.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.eum qui.Sed ar.contra.ff.de acq.pos.l.clam.in fi.

* Glo.sequtur bartol bald.sali. ⁊ ang.
* Contrariū tenet h̄ bart.bald. ⁊ sali.
* Displicet bar.et q tenent istam opi.sunt simplices scd̄ʒ bal.⁊ sali.
‡ Et bene Bar.⁊ sali.
* Idē bar. bal.et sali.

g ¶ Nec precario.p̄cario tenet̃ a me si p̄cibꝰ eiꝰ ꝯcessi retinēdo i me ciuilem ⁊ naturalē possessionē qd possum:vt.ff.de p̄ca.l.certe.§.is q.vel ēt ciuilē tm̄:vt in.e.ti.l.⁊ hʒ.§.eū q.nā ⁊ h̄ agā si meā ciuilē turbat:si autē cōcedi vtrāqʒ:qd ⁊ possum:vt.ff.de acq.pos.pōponius.§.si is.tūc non agā:cū hoc interdictū tueat̃ possessoꝛē:vt.ff.e.l.j.§.hoc iterdictuʒ.Sed si possessoꝛē tuet̃ ergo si me deiecisti ⁊ te postea iquietē ages hoc iterdicto ꝯ me.ecōtra videt̃ ꝙ nō:cum vi a me possideas: Rn̄.si tu ꝯ me agas succūbes.⁊ si ego ꝯ te similiter succūbā:cū ego nō possidebā:vt.d.l.§.h̄ interdictū.⁊ insti.e.§.hodie tn̄.Sʒ pone ꝙ ꝓposui libellū cōquerēs de te ꝓponēdo hoc interdictū de fundo seiano.tu de me nō es cōquestus: nec libellū dedisti:nec interdictū pꝛoposuisti.nūc cognouit iudex ꝙ tu potioꝛ me es in possessionē absoluet te.Sed an ⁊ me tibi cōdēnabit vt decetero te nō ingetē: Uidet̃ ꝙ sic.ar.isti.e.§.iij.⁊ ar.ff.de procu.pōponius.§.sed ⁊ is.in fi.§.⁊ ar.ff.de pꝛoba.circa.⁊ argu.ff.de lib.cau.diui. §.j.Sed arg.cōtra.‡ ff.de iureiur.sed ⁊ si possessoꝛi.in pꝛin.

h ¶ Pꝛohibebit.Sed qual'r foꝛmabit iudex sn̄iam in hoc interdicto: Dicūt qdā* vti possidetis sic possideatis:qꝛ lʒ nō sit certa i actꝰ tn̄ est certa.ar.s.de sentē.q̄ sine certa q̄ntitate.l.h̄ sn̄ia.Alij dicūt etiaʒ si acta sint incerta:nō esse curandū.q̄si sic sit interp̄tandū vt qlibet ꝓ dimidia possideat.qd nihil‡ est cū certa eē debeat:vt insti.de ac.§.curare.Dic ergo* ꝙ aut est ei liqdū aut nō.pꝛimo casu dicet:qꝛ cognoui hūc i naturalij potioꝛē:illū in ciuili.idcirco ꝯdēno hūc vt illū nō inquietet in ciuili:⁊ illum vt hunc nō ingetet in naturali.Uel si de plena possessiōe est q̄stio:dicat qꝛ inueni istū esse potioꝛē:ideo ⁊c.cui sn̄ie si cōtumaciter nō pareat̃ ꝯdēnabit̃ ꝯtumax in estimatiōe possessiōis: vt.ff.eo.l.pe.§. fi.Itē si foꝛte de vsu nemoꝛis sit qd dicat:qꝛ iueni eū potioꝛē i tali vsu: idcirco aliū condēno:vt illū non ingetet.⁊ sic econtra.si iste in alio vsu vel in eodē inueniat̃.Scd̄o casu quādo nō est liqdū abstineat a iudicādo ꝓhibendo eos venire ad arma ⁊c.vt.ff.de vsufruc.si cuiꝰ.§.deniqʒ. al's.l.eqssimū.in pꝛin.⁊ q petitoꝛiū vult ꝓponere faciat.⁊ sic pōt itelligi.ff.eo.si duo.in fi.j.rn̄.lʒ ⁊ qdā dicāt foꝛte sn̄iam esse ferendā.argu.s. cōia de lega.l.fi.in pꝛin.sed certe iudicio foꝛtis stat̃ cum nō est certū de iure.s.que pars potioꝛ sit in iure.sed factum est certū:at hic nō ius sed factum est incertum.hac ergo sn̄ia lata satisdatur:vt subijcit.

i ¶ Satisdationis.s.de vtēdo‡ fruēdo si est fructuariꝰ q obtinet in naturali:al's auferet̃ ei possessio:vt.ff.vsufru.quemad.ca.l.j.in pꝛin.⁊.§.j. Uel dic verius* iudicatū solui q̄ p̄stabat̃ olim etiā ab eo q in rē cōueniebat̃ qd hodie nō est:vt insti.de satisda.in pn̄.⁊.§.sʒ hodie.De iudicio sisti ꝯstat ꝙ nec olim nec hodie‡ cū possideat imobilia: vt.ff.q satis.cog.sciēdū.sed translata possessio eo victoꝛe nō cauēte an ille victus satisdabit qui nunc possidet: ⁊ foꝛte sic.vt arg.ff.vt le.no.ca.l.postq̄.§. imperatoꝛ.Alij contra.ff.de dā.infec.qui bona.§.si quis.

k ¶ Transferende.si non satisdetur.

‡ Nō est ꝯ qꝛ istud iudiciū est duplex ibi simplex. scd̄m bar.⁊ ang.
* Et male bar.⁊ sali.
‡ Glo.sequtur bart.et sali.
* Sequūt̃ eā q̄ ad pꝛimū mēbꝛuʒ bar.⁊ sali.
‡ Iste pꝛimus intellectus gl.nō ꝯgruit tex. ſm auge.et etiaʒ displicet sali.
* Hūc itellectuʒ seqt̃ sal.tn̄ bart. tenʒ ꝙ tex. loquitur d̄ cautione d̄ non inquietando.
‡ Contrariū tʒ Bar. ⁊ sal.ꝑ tex. in.l.de die. §.quidā.ff. q̄ satis.cog.

Forma

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

¶ Forma seruata. que est vt primo possessionem p̄ petitionem intentetur: vt. ff. e. l. i. ſ. huius autem interdicti. t. ſ. de rei vendic. ordinarij.

* Ista exposito gl. bona est ſꝫ pia melior ſm Ange.

Vel dic* seruata in satisfando t transferendo possessionē. Extra quedeat: quod non videtur cum naturalem habeat fructuarius. Econtra videtur q̄ sic: cum ei

‡ In isto ſſi. gl. ſen tit veritate ſm bar. ange. et sal.

detur boc interdictum. t vnde vi. t. ff. eo. l. fin. t de vi t vi arma. l. iij. ſ. item ſi non. t sic duo: sed non inſolidum: vel* non eodem iure. Item cum feudatarius naturaliter tñ possideat ſi alij det ſ feudum t ille alij: quis dicitur possidere? Reſpon.

* Idem tenet bart. et salice.

* domin' ciuiliter: vltimus naturaliter. medij nullo modo. Item illud no.

‡ Sequit glos. Bar. t Ange.

* generale q̄ naturalē possessionez teneo q̄diu sum in conspectu: als non nisi per filiuz: vel seruum: vel colonū: sed ciuilem sic: vt ff. de acquirē. pos. l. iij. ſ. saltus. nisi quis idē dicat naturalē t ciuilez esse: q̄ tunc naturalis etiā animo retinetur. Itez quid ſi ego p̄petrate tu vſum fructum in re habemus. tertius inuadit vt vſum fructum tm̄ habeat? Reſp. possidet naturaliter q̄ quo tu deponis animum possidendi naturaliter non prius t agit inuaſor contra me hoc interdicto: et vincit: quis vi possideat quia non a me.*

* Sed ab vſufructuario et ſic ab alio ch̄ aduersario q̄ in isto interdicto nō ſit t̄editur ſm Ange.

* vt. ff. e. l. j. in fi. t. l. ij.

De tabulis exhibendis.¶

Id est testamentis t omni scriptura que ad testamentum pertinet: vt ff. e. l. j. ſ. hoc interdictuz. Et continua sic. Expediemus de interdictis q̄busdam prohibitorijs et quibusdam restitutorijs: nunc proſequamur tertiuz membū diuiſionis. id est de exhibitorijs. Et quia exhibitorio* quedam dantur de rebus pecuniarijs vt pro tabulis exhibendis: quedam pro perſonis exhibēdis: audiamus primo de tabulis exhibendis. Also.

J in poteſtate. Caſus. Paterfamilias deceſſit filijs suis impuberibus inſtitutis. titio eis ſubſtituto: deceſſerūt impuberes in pupillari etate: ſubſtitutus vult vēdicare hereditatem iure ſubſtitutionis: t petit a tutore pupilli testamētum aperiri t exhiberi ad probandum ſe iuiſſe ſubſtitutum quo iure hoc poſſit petere queritur. Reſpon. proponendo interdictuz de tabulis exhibendis.

b ¶ Subſtituti. ſubaudi magime. nam t legatarijs datur hoc interdictum: vt. ff. eo. l. iij. ſ. ſolent. Accur. Additio. Tu dicas aut quis vult petere q̄ exhibeantur tote tabule t totum testamentum: t hoc nō poteſt facere niſi heres ita loquitur hic: ſed ſi vult petere ſibi exhiberi illā particulam que p̄o ſe facit: tunc poteſt quilibet legatarius: vt. ff. de edendo. l. ſi quis eꝫ argentarijs. ſ. j.

c ¶ Decedentibus. ſi aūt non deceſſiſſent nō poſſet agi hoc interdicto. vt arg. ff. de vulg. ſubſti. l. ij. ſ. plane. ſecus p̄o legato: vt. ff. e. l. iij. ſ. pe. Et no. differentiam inter hoc interdictū t edictum quēadmodū testamenta aperiantur: t actionē ad exhibendū: q̄ hoc hz locuz q̄ſi qs negat ſe exhibere poſſe: vel etiā fatetur ſe poſſe exhibere: ſi dicit ſe exhibere non debere. Edictū aūt contra illuz qui fatetur ſe habere ſed nō vult demonſtrare. Item hoc omnibus quib' eſt aliquid in ea ſcriptura relictum. illud omnibus quicūq; deſiderant tabulas testamēti inſpicere vel deſcribere: vt. ff. eo. l. j. ſ. j. t. ff. quēadmo. testa. ape. l. j. in pn. t. l. ſeq. in princi. t. ſ. vlti. t hoc mortuo teſtatore. eo autem vino habet locum ad exhibēdum: vt. ff. eo. l. iij. ſ. ſi ipſe. t eo mortuo heredi etiam datur ad exhiben. vt. ff. quēadmo. testa. aperi. l. iij. t. ff. ad exhibē. l. iij. ſ. ſi quis eꝫtra. t. ſ. interdictum. Accur.

De liberis exhibēdis seu ducendis: t de libero homine exhibendo. Titu. viij.

¶ Pupillari ſubſtituto ſi pupillus in pupillari etate deceſſit datur interdictuz de tabulis teſtamētis exhibēdis. hoc dicit Bal. vel sic. Poſt mortem pupilli tabule pupillares poſtulātur exhiberi hoc interdicto. b. d. Barto.

Edicti ꝓpetui forma seruata* de propietate cognoſcet.

De tabulis exhibēdis. Ti. viij.

Imperaro. Ualē. t Gal. aa. gemeri. **Lex vnica.**

J in poteſtate p̄ris fuerunt impuberes filij: et vos cis estis ſubſtituti*: atq; ita ad vos citra puber-

tatem illis decedentibus* ꝯcepit hereditas pertinere: de exhibendis teſtamēti tabulis interdicto vti poteſtis.

De liberis exhibēdis seu deducendis: t de libero homine exhibendo. Titu. viij.

¶ Filio cui nō referē q̄ſtio ſtatus cōpetit bñ ditatis petitio ꝰtra poſſidēte bona materna: ſi aliqs dicit eū cē in ſua patria poteſtate cōpetit iterdictū de liberis exhibendis. b. d. Bal. vel sic. Si inter p̄em t filiū eſt ꝯtentio de ptāte ꝓpter res: hoc interdicto exhedif. b. d. Bar. t Sali.

Impa. Anto. a. Jusli. **Lex. j.**

J (vt proponis) cuz tue* poteſtatis eſſes ſuper rebus matris obtinuiſti* poteſtas qui tibi cōdemnati ſunt conuenire*. ¶ Q̄ ſi exteriter

cunda de libero homine exhibendo. t hoc officij cauſa: vt. ff. de interdic. l. ij. ſ. iuris ſui. Item prima alis eſt t de exhibendis t ſic exhibitorium tantū: alis de ducendis vt ducere liceat: vt. ff. eo. l. ij. in princi. t. ſ. j. Et nota q̄ de vltima nulla leg eſt in hoc titulo: ſed habet locum quando quis dolo malo liberum hominem tenet inuitum. vt. ff. de libe. bo. exhiben. l. j.

qui te filiuz t in ſua poteſtate eſſe cōtendit* interdicto* in eam rez ꝓpoſito de fide intentionis eius quereꝛtur.

¶ Contra tenentem filium alterius cō petit interdictuz de liberis exhibendis t deducēdis. b. d. Baldus. Vel sic. Si liberi noſtri per aliū detinentur interdicto agitur: vt exhibeantur: t exhiberi deducant. hoc dicit Salicetus.

Impera. Diocle. t Maxi. aa. et cc. Cirille. **Lex. ij.**

A Di preſidē. puincie ac poſtula filios tuos exhiberē*.

¶ Interdictū de vxore exhibēda cōpetit cōtra patrem puelle qui habet eam in ſua ptāte. b. d. Bald. Vel sic. Ad inſtar interdicti de liberis exhibendis pōt agi de vxore exhibenda. Bar. t idez dicas de deducenda. b. d. Salicetus.

Idē. aa. t. cc. Enoido. **Lex. iij.**

S J ad inſtar interdicti de exhibenda filia* philippi eum conueniendus putaueris: rector aditus p̄ouenicie ſuaz vobis ac cōmodabit notionem*.

De p̄ecario t ſaluiano interdicto. Titulus. ix.

¶ Saluianum interdictum cōpetit p rebus tacite obligatis cōtra ipſum colonum t inquilinum: ſed actio ſeruiana cōpetit cōtra quēlibet poſſeſſorē rei obligate. b. d. Bal. vel sic. Pro pignore vendito cōtra emptorē nō cōpetit interdicti ſaluianum directum: ſed ad hypothecariaz actionem eſt recurrendum. b. d. Bar.

Imperator Gordianus. a. Ariſto. **Lex. j.**

petit adiecta cauſa de iure quiritū: vt. ff. de rei vendica. l. j. ſ. par hāc. ſi autem volens: ſi is qui detinet dicit ſe patrem ad interdictum recurritur. ſed non habet locum notio p̄toris ſiue officiū iudicis: vt. ff. e. l. fina. t. l. iij. ſ. hoc autem interdictum. t hoc caſu puto habere locum in rem actionem. Sed quidam banc ſolam dicunt competere nō officium iudicis. Si autem a nemine detinetur: ſed ipſe ſui faciat cōtroverſiam ſiquidem occaſione hereditatis agitur habet locum hoc interdictum vt hic. t. ff. eo. l. penul. alioquin notio p̄toris: vt in eo. l. iij. ſ. hoc autem. t preiudicialis in rem: vt. ff. de rei vendi. l. j. ſ. j. vbi de hac materia diximus. Accur.

A Di preſidem. Caſus. Si filius tuus ab aliquo poſſideatur vt tibi exhibeatur adire debes competentem iudicem.

i ¶ Exhiberi. id eſt egtra ſecretum haberi: vt. ff. de libe. homi. exhiben. l. iij. ſ. ait p̄etor. per aliud capitulum agitur vt ducere liceat: vt. ff. eo. l. iij. ſ. j. Accurſius.

S J ad inſtar. Caſus. Accepi filiam Philippi in vxorem: quam penes ſe detinet: nec etiam vult exhibere: qualiter mihi ſuccurratur: queritur? Reſpondeo q̄ vtilis interdicto de libero homine exhibendo.

k ¶ Filia. vxore tua.

l ¶ Motionem. propoſito interdicto de vxore exhibenda qō non habemus. ſed ad inſtar eius quod habemus: vt. ff. eo. l. j. in fine. t. l. ij. t. ſ. de nup. l. ſi inuita. Accur.

De p̄ecario t ſaluiano interdicto.¶

De exhibitorijs interdictis dictum eſt: nunc videamus de hoc reſtitutorio interdicto quod naturalem in ſe habet equitatem: vt. ff. eo. l. ij. ſ. j. Also. Primum poteſt dici vel retinende vel recuperande poſſeſſionis. t ſic ſimile eſt interdicto vnde vi. cum quandoq; tranſeat poſſeſſio in rogantem precarium: vt ff. de acquiren. poſſe. l. pomponius. ſ. ſi is. quandoq; non. vt. ff. de precario. l. certe. ſ. j. quandoq; naturalis ſola tranſit: vt. ff. eo. titu. l. a habet. ſ. eum. ſaluianum vero eſt adipiſcende poſſeſſionis: vt inſtitu. eo. ſ. interdictum quoq;.

Interdictuz de tabulis exhibēdis: edictū quēad modum teſtamenta aperiant: t actio ad exhibēdū differūt.

Filiꝰ quo remedio peti pōt.

Ōtinuatio.

Jte. Casus. Debitor meus predia mihi obligata si distrahat conueniam emptorē act. quasi seruiana. nec habet locus in hoc casu inter dictum saluianum quod competit dño sup rebus coloni tacite obligatis.

a ¶ Si te non remittēte. Alis agere nō posses. vt. ff. qui. mo. pig. vel by-po. fol. si debitor. §. j. t. j. de remis. pign. l. res. t de pig. l. debitorem.

b ¶ Debitor tuus. idēq; conductor.

c ¶ Debitorēue. Pro eodem ponit. t subaudi directum.

d ¶ Competit. imo videtur contra emptorem: vt. ff. eo. l. j. in pncipio. t. §. j. Solu. directum denegatur: vt hic. vtile ꝛcreditur vt ibi. t hec est bona solutio. Alij dicunt ibi in. d. §. j. extraneū: id est colonum ad differentiam alterius locatoris. nam de duobus locatoribus ibi dicit. cū enim sit persona le interdictuꝫ non potest cōtra alium ꝙ contra cōtrahentem dari: vt. ff. de interdic. l. j. §. fi. quod nō placet: q; t contra alium locatorē datur vt ibi dicit. Ité principiuꝫ illius legis nō potest loqui nisi de extraneo scilicet emptore. Nec obstat ꝙ sit ꝓsonale quia in rem scripta sunt: vt in ea. l. de interdictis. pima ergo solutio vera est. Sed que est differētia inter hoc interdictum t seruianaꝫ? Respon. in seruiana oportet locatorem ꝓbare colonū fuisse dominum tpe locationis: vt. ff. de pig. l. j. §. cū prediū. in fi. sed in interdicto sufficit si probet ipsuꝫ possedisse. t sic etiā ꝙ aliena re datur actio. ité hoc possessoriuꝫ: illud petitorium. Accur.

e ¶ Vel que ad exempluꝫ. vt id est quasi seruiana: vel dic seruiana solēnis. vel que ad exēpluꝫ eius. t. nō solennis q̄ sola bodie frequentat: vt. §. de formulis. l. j. t. ij. Accur.

Interdictū saluiani t actio seruiana differūt.

Precariū a cōmodato differt.

Habitatis. Casus. Cōcessi tibi domū mee habitationē ꝓcario an eam ab herede tuo re petere possim? queritur. Dicitur ꝙ sic.

f ¶ Habitatis. §. ff. de diuer. t tēp. pscri. l. cum bares. vbi dicit beredem rogantis nō teneri. So. hic scies ibi ignoras. Vel hic puenit ad hēdes vel dolo malo fecit quomiꝫ? puniret ibi nō: vt. ff. c. l. q̄stum. in fi. Item differt a ante reuocari non potest: vt. ff. cōmo. l. in cōmodato. §. ficut. hoc quā docūq. vt. ff. c. l. j. t. l. cum precario. Additio. Alias differentias inter precarium t cōmodatum videas per gl. in. c. j. extra cōmodati. iuncta glo. in verbo simile. in. l. j. ff. de precario.

Lōtinuatio.

¶ De edificijs priuatis. ¶ Quia interdictorum quedam ad publicaꝫ pertinēt vtilitatem. ideo supponit de edificijs priuatis qui tractatus ad publicam pertinent vtilitatem vel ornatum. Vel. §. de possessione tuenda. nunc de edificijs tuendis. Vel sic. Diximus de interdictis. t quia per ea priuata edificia constructa defenduntur t tuentur: t construen da fieri spectantur t impetrantur. ideo de priuatis edificijs supponit. Also.

g ¶ Balneum ꝛc. Visitatum. forte statutus erat modus ad edificandum. sicut fit Florētie in turribus. t ad hoc. §. de seruit. l. j. t. l. si quid. t. l. ꝓfes.

Jte nō remittēte. a pignꝰ debitor tuusᵇ ea que tibi obnoxia sunt venūdedit: interim tibi ius est ea persequi nō interdicto saluiano. Id enim tantūmodo aduersus cōductorem debitorēue. cōpetitᵈ: sed seruiana actio: vel que ad exēplum. eius instituit vtilis aduersus emptorem exercenda est.

¶ Vbi res ꝓcario rogantis possessionē non restituēs tenetur interdicto de precario. b. d. Bal. Bar. t Sali.

Impera. Diocle. t Maxi. aa. et cc. Fabi. Lex. ij.

Habitatis. e ꝓcario heredes ad restituendū habitaculū teneri cōtra eos interdicto. ꝓpter manifeste declaratur.

¶ De edificijs ꝓuatis. Titu. x.

Destructio balneoꝝ t edificioꝝ sup impositio est permissa: dummodo vsitatum modum non egredat. b. d. Sali.

Imperato. Seuc. et Anto. aa. Tauro. Lex. j.

Si balneuꝫ (vt desideras) extruere: et edificiū ei supponere potes: observata tn̄ forma q̄ ceteris sup balneum edificare ꝑmittit: id est vt cōcamerataꝫ superinstruas t ipsum concameres: nec moduꝫ vsitatumᵉ altitudinis excedas.

¶ Edificia nō possunt demoliri gratia negociandi. nec sit vt publicus deformet aspectus. licet tū quedā de vna domo tol lere t ad aliā transferre. b. d. Sali.

Impa. Alexā. a. diogeni. Lex. ij.

Negociandi causa edificiaᵇ demoliri t marmora distrahere edicto diui vespasiani t scna tusconsulto. vetitum est. ¶ Verum de alia domo in aliam transferre quedā licere exceptuꝫ estᵈ: sed nec dñis ita trāsferre licet: vt integris edificijs depositis publicus deformetur aspectusᵉ.

¶ An si domus dicat ruinosa totalis domꝰ? beat dñs tui: vel ea destructa facies debeat restitui: resident iudicis arbitrio q̄ dꝫ inspicere. Quetudinē loci. b. d. Sali.

Idem. a. Cuocato. Lex. iij.

Nisi in totū ex ruinaᵐ domꝰ aliquerit nō cādē faciem in

commodato: quia illud ad certum vsum et cōmuni: vt. ff. cōmuni diui. fi edes.

ciuitate restituere: ſz in horto cōuertere. t an hoc ꝑsensu tunc magistratuū nō ꝓhibētiū inter vicinorum factū sit: ꝓspes. ꝓbatis his que in oppido frequēter in codē genere ꝓtrouerſiaꝫ fuata sunt: causa cognita statuet.

¶ Si socius noīe cōmuni domū refecerit ad sumptus ꝓ rata agere potest vel per quatuor menses expectare: infra quos si sumptus sibi ꝓ rata non fuerint redditi: dominium totius sibi vendicare potest. b. d. t. no. fm Sali.

Impa. Phili. a. victorio. L. iiij.

Si (vt proponis) socius ediſicij ad refectionē eius sumptus cōferre detractat: nō necessario extra ordinemᵍ tibi subueniri desideras. ¶ Etenim si solus edificaueris: nec intra quatuor mensium tempora cū centesimis vsuris nūmusʰ ꝑ portione socij erogatus restituatⁱ fuerit: vel quominus id fieret ꝑ socijᵏ id stetisse cōstiterit: ius dñi ꝓ solido vendicare vl obtinere iuxta placitoˡ antiquitatis poteris.

¶ Qui reedificat scienter edificiuꝫ cōe noīe ꝓprio sumptus nō repetit: t edificatum solo cedit. b. d. Sali.

Impera. Diocle. t Max. aa. et cc. Octauiano. Lex. v.

Sis cōtra quez preces fundis sciēs prudēsq; soli partē ad te prinere: non quasi socius vel collega cōis opisᵐ solicitudine solidā balneoꝝ extructionē ea mēte vt sumptⁿ ꝑ portiōe tua nō recipet aggressus ē: ſz vt totiⁿ dñi vsurparet: t collapsum balneū refabricare enisus est: cuz edificia que alieno loco imponūtur solo cedantᵖ: nec impēſe bis qui ipsorobe id fecerint restitui debēt antiquato diui adriani edicto ꝓfes. ꝓuincie memoꝝ iuris publici in diriməda disceptatione legum placitaᵍ custodiet.

¶ De ciuitate ad villam nō licet transferre edificioꝝ: ornamēta. de ciuitate vero vna ad aliā potest si de labēti aufert edificioꝝ: vna villa ad aliam: licet etiam per ciuitatem transitum faciat. Sali.

Imperatoꝛ Cōstanti. Philippo agenti vicem ꝓfecto ꝓtorio. Lex. vj.

b ¶ Negociandi. Edificia. scili cet suaꝝ aliena: vt. ff. de cōtraben. emp. l. senatus.

i ¶ Senatusconsulto. auiola t panſa consultibus facto: vt. ff. de lega. j. l. ceteꝛa. t facit. j. eo. l. nemini. t insti. de re. diui. §. et ex diuerſo. t. ff. cōia predio. fi precario.

k ¶ Exceptum est. a generali ꝓhibitione: vt h. t j. eo. si quis a nemine. t de dam. infe. l. ꝓtoꝛ. §. hoc interdictum. Accur.

l ¶ Aspectus. vt. ff. ne qd in loco publico. l. fin. t. l. ij. §. si quis a nemine. t de dam. infe. l. ꝓtoꝛ. §. hoc interdictum. Accur.

m Ruina. in totū ex ruina. id est ex ruinosa materia.

n ¶ Non ꝓhibētiū. No. eoipso aliquem cōsentire q̄ scit t non contradicit. fic. t. ff. loca. ité queritur. §. qui impleto. Accur.

o ¶ Seruata sunt. No. de auctoꝛitate ꝙsuetudinis. fic. §. loca. circa. t de fui. l. j. t. l. ꝓfes. t. ff. de legi. t senatusconsul. l. nam vt ait pedius. in pnn. t. l. nō possunt. t. ff. de aqua plu. arcen. si ꝓtius. t. j. que fit long. cōsuetu. l. j. Sed argu. contra. in. l. j. t. §. de vsur. l. eos. §. penul.

p Si vt ꝓponis. Non necessario. i. non ex necessitate.

q ¶ Extra ordinez. i. iure speciali. nam superfluus est ꝛc. vt. j. de thesau. l. j. libro. g.

r ¶ Summus. id est nummi. fic. §. de liber. causa. l. cuz affirmes. t. ff. de verbo. sig. l. in vsu.

s ¶ Per socium. i. per te q̄ socius eius es.

t ¶ Placitum. in oratione diui marci: vt. ff. ꝑ socium duobus. §. idez respon. socius. ad hoc. j. eo. l. singularum. t hoc cum fecit nomine cōmuni. secus si suo. vt. j. eo. l. ꝓpter. Sed videſnō licere reficere: vt. ff. de seruit. vrba. prædio. l. parietez. que est contra. Solutio ibi iure seruitutis facere volebat. Vel ibi ad aliuꝫ vsum ꝙ eū ad quē fuit inuenta in

v Sis. Cōis operis. similis distinctio (cōi vel non cōi noīe faciat) est. ff. cōmuni diui. si quis putans. §. fine autem.

x ¶ Cedant. vt institu. de rerum diui. §. t ex diuerſo. t. ff. cōmunia ꝓ. si precario.

y ¶ Impense. voluntarias expensas amittit. vtiles autem abradit tñ sine lesione ꝓtionis. status rei. necessarias vero sibi cōseruabit. vt. §. de rei vendi. l. domum. Accur.

z ¶ Placita. §. predicta. vt insti. de re. diui. §. t ex diuerſo.

Si quis.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a Si quis. Primetur. facit.ff.c.l.negociādi.in fine.

b Faciat.vt.o.l.ff.c. negociandi.

c Solūmodo.argu.pro mercibus aliunde delatis vt possint exportari: ls alie q similes sunt non possent ppter bānū vel edictum curie.

d Emmi.facit.ff.eodem.l.ij.

e Singularus.Sempmunus . afs super munijs.

Socior fi vnus vult reedificar an alij cōpellant.

f Dirutas.nō autē nouas edificare coguntur. Dic ergo q fi loci; sunt t vn° velit reedificare : alij cōpellunt : vt.ff.c.l.fi vpponis.fi vo nō sunt loci; idem:fi tamen sint curiales afs non cōstructio sed restitutio precipitur: vt hac.l.t.ff.de dam.infe. l.ad curatores.t.ff.de of. presi.l. preles.v.t destructio inhibetur:vt.ff.c.o.l. ij.t.j.de iur.reipublice.l. fi.lib.xj.

g Si cui loci. Publicas edes.idem circa borrea publica: vt.j.c. meniana.t facit.ff. finiuṡ regun.l.fi.

h Destructionis.vt.j.c. meniana.

i Per puincias. Ceteraſq; repetec p.

k Proprios. aliud i publicis locis: vt.ff.de ope. publi.l.opus.t.l.de operibus. t.ff.de re.diuiſi.l. antepe.ſed qa muri ciuitatum ſunt vniuerſitatis non publici:vt inſtitu.de re.diui.ſ.nullius.ab vniuerſitatibus pñt fieri nō a ſingulari hoīe vt poteſt intelligi dicta.l.de reruṁ diui.t eſt pro hoc bec.l.t j.de long.cōſuetu.l. fina. Accurſius.

Ciuitatus muri non ſunt publici.

l Sui dominij . vt.ff.de fer.vib. pzc.l. impatores. hoc autē fallit.ſi ad emulationem alterius ciuitatis fiat:vel materiā ſeditiōis p̄beat:vt.ff.de ope. publi.l.opus.

m Vallare.ſubaudiunt quidam principis auctoritate.ar.l.ff.de oper. publi.l.iij.t fic no.ibi.

n Meniana.id eſt ſolaria . vt. ff. ne quid in loco publico.l.ij.ſ.cuṡ quidam . et hoc ſatis innuit.j. Et nota q prima pars loquitur cuṡ priuatum edificiū ſit iugta priuatum:t ſecūda quando priuatuṡ iugta publicū: tertia loqtur de vtroq;. Itē hec lex loqtur quando iugta edificia ſit op°: ſed illa.ff.finium regundorum. l. finali. quando iugta agrum vel ſepem.t ideo aliud ſpatiuṡ ibi q̄ hic ponitur.

Si quis poſt hanc legem ciuitate ſpoliata ornatuṡ hoc eſt marmora vel columnas ad ruinā tranſtulerit/priuetur ea poſſeſſione quā ita ornauerit. ¶ Si quis autem ex alia in aliam ciuitatem labentium parietum marmora vel columnas de proprijs domibus in proprias tranſferre voluerit (quoniam vtrobiq; hec eſſe publicum decus eſt) licenter hoc faciat. ¶ Data ſimiliter facultate etiam de poſſeſſione ornatum huiuſmodi ad poſſeſſionem aliam tranſferēdi:eguis per muros vel etiam per mediam ciuitatem ea tranſferre neceſſe ſit:itaut ea ſolūmodo que illata fuerint ciuitatibus exportentur.

Impera. Julia.ad vicianum vicarium africe. Lex.vij.

Eminto columnas vel ſtatuas cuiuſcūq; materie ex alia cadēq; prouincia vel auferre licebit vel mouere.

Curiales vbium tenētur in eis domos proprias habere:ideo vel antiquas reedificare/vel nouas cōſtruere tenentur. non curiales vo ſolū ad antiquarū reedificationem artantur.b.o.Sali.

Impa.Valeri.t Gza.aa. modeſto pfec.pzeto. Lex.viij.

Singularum vbium curiales inuiti vel reparare intra ciuitates quas olim habuerunt domos vel de nouo edificare cogātur: illic ſemper munus inſeruituri et acturi proprium frequentium ciuitatuṁ. ¶ Poſſeſſores vero qui nō erunt curiales in vbibus in quibuṡ domos poſſident : eaſdem domos diruta neglectaſq; reparent : iudiciaria ad conſeruandum hoc preceptuṁ auctoritate retinendi.

Inter edes ſacras vel publicas t edificium priuatum debet eſſe ſpacium qndecim pedum.b.o.Sali.

Imperato. Arc. t Oo.aa. emilio. Lex.ix.

Si cui lo ci proprietas edificandi iuxta publicas edes animuṡ dederit:is quindecim pedum ſpacio interiecto inter publica t priuata edificia ita fibi nocuerit fabricandum:vt tali intervallo t publice edes a piculo vendicent:t puatus edificator velut perperam fabricato loco deſtructionis quandoq; future non timeat detrimentum.

Quilibet poteſt locū propriū circūdare muris.Sali.

Imperato. Oono. t Theo.aa. menne pfec.pzeto. Lex.x.

Per prouincias meſopotamiam/acheroneam/cufratenſem/ſyriam ſecūdam/phenicem vtramq; /libanenſem: ſiciliam ſecundam : vtramq; armeniam:vtramq; capadociam:pontum polimeniacum atq; elenopontum vbi magis hoc deſiderat: ceteraſq; prouincias . cunctis valentibus permittatur mu rali ambitu fundos proprios ſeu loca ſua dominijs ſtituraval lare.

Inter menianum t menianū debet eſſe ſpacium.x.pedum quādo ambo ſunt priuatorum.ſed vbi alterum ſit publicuṡ cui appropinquatur priuatum debet eſſe ſpaciū qndecim pedum.b.o.Sali.

Idem . aa. Beñ. pfecto pzetorio. Lex.xj.

Meniana (que greco vocabulo cyoſtas appellant) ſiue olim conſtructa ſiue in poſterum in prouincijs conſtruenda: niſi ſpacium inter ſe per decē pedes libere aeris habuerint : modis omnibus detruncent. ¶ In his vero locis in quibus edificia priuatorum horreis publicis videntur obiecta : obſtructiōe menianorum quindecim pedus interualla ſeruentur.quem interca pedinis modum edificaturis q̄ proponimus. ita vt ſi quis intra diffinitum ſpacium:id eſt decem pedum menſuram edificare vel intra quindecim peduṡ menianū poſſidere tentauerit:ſciat non ſolum fabricam demoliendam : ſed etiam ipſam domum fiſco noſtro aſcribendam.

Lex zenonis de ſeruitutib⁹ loquens eſt generalis:licet ſit miſſa ad pfectum vbis.b.o.Sali.

Imperator. Juſti. Jo. pfecto pretorio. Lex.xij.

Cum dubitabatur vtrum conſtitutio zenonis° diue memorie ad Amantium pfectum vbis conſcripta que de ſeruitutibus loquitur localis eſt:et huic ſtozentiſſime vbi dedicata: t debent illius quidem iura in hac obſeruari.antiqua vero que cōtraria ſunt locum habere in prouincijs:indignum eſſe noſtro tempore putantes aliud ius in hac regia ciuitate de huiuſmodi obſeruari:aliud apud nros eſſe prouinciales. ¶ Sancimus eandem conſtitutionem in omnibus vbibus romani imperij obtinere : et ſcōm eius diffinitionem omnia procedere : et ſiquidem ius ex ea lege innouatum eſt a veteri diſpoſitione et hoc in prouincijs a preſidibus earum obſeruari : ceteris videlicet omnibus que non per zenonianam legem innouata ſunt : ſed veteribus legibus comprehenſa in ſua firmitate in omni loco manentibus°.

De noui operis nunciatione. Titulus.xj.

Si nunciator noui operis ſit paratus ſtatim de iure ſuo docere debet audiri t de cauſa cognoſci:t infra tres menſes terminari : qb⁹ peractis auditur edificator: ſi offerat ſatisfationem de opere demoliendo.hoc dicit Sali.

Idem.a.eidem. Lex vnica.

Si operis noui nunciatione quādam antiquis ortam fuiſſe dubitationem noſtra cognouit tranqllitas dicētibus:ſi quis denū ciationem ad inhibendū opus miſerit: nō poſſe cū poſt annū elapſum ex quo denūciatio miſſa eſt iterum edificationem prohibere. ¶ Dō ou-

o Detruncentur. Facit ff.de ſeruit.vrba.predio.l. impatores.t.ſ. eodem.l. ſi cui.ſi tamen ſciente te t non contradicēte feci nō cōpelles me forte deſtruere: vt.ff. de mortuo infe. ſi propius . t.ff. de dam. infec.qui bona.ſ.ſi quis iugta . t fic loquitur hic quando me ignozāte vel inuito feciſti.

p Quindecim pedum . vt.ſ.eo.ſi cui.

q Id eſt decem pedum, hoc quādo iugta priuatum.quindecim quando iugta publicum . et facit j.de aqueductu. l.j. libro ff. hec tamen lex non ſeruatur.

r Uz dubitabatur, zenonis.ſz vbi eſt.

s Manentibus . Nota ſic.ſ. de teſta. ſanctimus. t de ap.ſcipimus.in fine. facit ad.l.iiſta.j.de aqductu.l.hac.l.lib.xj.

De noui operis nunciatione. ¶ Quidam habent hic rubricam de noui operis nūciatione:ſed nō eſt neceſſaria.ſatis eſſi pertinet hec lex ad ſuperiozem materiam.Et nota q hec nunciatio fit tribus modis:vt.ff. de operis noui nuncia.l.de pupillo.ſ.meminiſſe.

t Operis. prohibere per nouam denunciationem.Vel vtrius dic per veteres. Accurſius.

pere facultates [a] nō pōt [b] maxime emācipat9:nisi ꝑ bonoꝝ [c] possessio nē ad hm̄oi bn̄ficium [d] ꝑuenerit [e].

Unde legitimi τ vnde cogna ti. Titulus.xv.

☞ Cognati per lineam trāsuersalem vt sunt consobrini:siue per lineam descēden tium/vt sunt nepotes ex filia succedūt co gnatis tam transuersalibus q̄ ascēdenti bus de iure pretorio per bonoꝝ possessio nem vnde cognati.hoc dicit cu3 duabus sequentibus.Alexan.

Impa.Alexā.a.Ulpio. Lex.i.

Consobrinorum [f] tuo rū intestatorū bona si ad priores necessi tudinis [g] neminē iu re ꝑtinuerunt tu qui coꝝ possessionem [h] agnouisti per sequi [i] non prohiberis.

☞ Ad hereditatem nati ex consobrina non peruenitur sine bonorum possessiōe de iure pretorio.h.d.Salice.

Impera.Diocle. τ Maxi.aa.et cc.Zenoni. Lex.ij.

Cum propiorem [k] sobrinum id est natū a cōsobrina reb9 humanis intestatum defunctum proponas:intelligis sine auxilio bonoꝝ possessionis eius te succes sionem vendicare non posse [l].

☞ Nepotes ex eadē filia nati succedunt auo in virili per vnde cognati.Salice.

Idem.aa.τ.cc.Felici. Lex.iij.

Nepotib9 [m] aui materni ꝑ virili portione [n] etiam iure bonorario [o] successio defertur.

☞ Probatio d3 esse de necessario con cludentibus:ad hoc allegatur sm̄ Bal.et Salice.vel sic.Ad probandum quem esse heredem defuncti non sufficit probare q possideat bona hereditaria ipsius defun cti.hoc dicit Alexan.

Idem.aa.τ.cc.Suri. Lex.iiij.

Non hoc [p] an tenuerit [q] quis res hereditarias necne si ne voluntate acquirendi he reditatis querendum [r] est:sed an admiserit [s] hereditatem vel bo norum possessionem.

☞ Linea cognatoꝝ non potest succede re nisi de iure pretorio per bono.possessi. quam nemo inuitus agnoscere compelli tur.h.d.Alexā.cōcor.Bal.τ Salice.

negat ✠ ꝑ nō dicit.vt.s̄.de peti.here.si putas.in fi.l.Si ergo ponas nec filiū nec nepotē in ptāte aui fuisse:vel etiā nepotē tm̄ fuisse emāci patū indubitāter obtinet qd̄ h dicit.vt insti.de exhere.lib.§.emāci patos.si ponas vtrūq3. ‡ in ptāte:τ tūc nō admittit vt suus:q2 prece dit eū pr̄ sm̄ Jo.vt insti.de here.qua.τ dif.§.sui.nisi in duob9 casib9. vt.ff.de cōdi.insti.l.si.ff. eo.scripto herede. et de suis τ leg.l.j.§.sciēdū. ‡ ibi est vterq3 casus. nec vt agnat9 olim q2 inter agnatos nō erat loc9 suc cessorio edicto. vt dicta l.scripto. Sed cū hodie iure institutionū succes soriū locū hēat in agna tis vr̄ q etiā sine bonoꝝ possessione admittit ne pos.vt institu.de legiti. agna.suc.§.placebat. ‡ τ si poneres filiū emāci patū nepotē in ptāte re tentū videtur q etiā ne posvt suus admittit.vt insti.de hered.qua.τ dif. §.sui.Sed in eo qd̄ dicit negat.sc3 sm̄ duos pri mos casus vr̄ nil inter esse neget vel nō. nā aut accepit filius bona pr̄is sui adeūdo sit emācipa tus vel nō:aut nō/pmo casu sunt bona adeūdo cōmixta: τ q̄si vna habē da est vn̄ nō pōt habere nepos bona aui nisi oīa. sc3 aui τ pr̄is habeat nec cū bonoꝝ possessiōe vel sine.ff.de acq.here.l.j.in scdo nō op3 q neget:q2 due hereditates sunt qd̄ hic dicit fore necesse. sed sm̄ Jo. ✠ rn̄.loquit in emācipato filio nō apprehēdente bona pa tris:τ ideo dicit negat:q2 vbi negat nūq̄ per bonoꝝ possessionē pōt suscipe facultates aui.l3 si cōtenderet se heredē patris posset in vno casu.s.cū suus pater successisset auo.nā esset heres de iure ciuili.na3 heres heredis τc̄. Itē filr̄ pōt loqui in filio qui erat in ptāte τ repu diauit bona pr̄is:τ ideo dicit negat:q2 si ꝯtenderet nepos se heredē patris sui aliquo casu haberet bona aui sine bonoꝝ possessiōe.sc3 cū suus pater nō abstinuisset.nā heres heredis τc̄. ‡ vt.j.de here.insti. l.si.Itē ‡ ideo dicit maxime:q2 de existēte ī ptāte magis dubitabat: sed tn̄ idē est in eo.nā tanq̄ suū ꝯstat eū admitti nō posse de iure ciui li:q2 successoriū non h3 locū in suis.vt.ff.de suis τ legi.here.l.j.§.sciē dum.Itē q2 suus repudiare non pōt de iure ciuili.vt insti.de hered. qua.τ diffe.§.sui.Itē alia rōne:q2 alius p̄cedebat eū tpe mortis aui. puta pater.vt insti.de here.q̄ ab intesta.§.ita tn̄.Itē nec tāq̄ agnat9 q2 successoriū filr̄ non habebat locū in agnatis olim:vt insti.de legi. ag.suc.§.placebat.Itē q2 nō erat ꝓximior tpe mortis aui.vt insti.de legi.ag.suc.§.si plures.Tanq̄ cognatus ꝯstat q nō poterat admit ti sine bonoꝝ possessione.vt institu.de suc.cog.in pn̄.sed hodie tanq̄ agnatus ‡ pōt admitti cū successoriu3 hēat locū in agnatis.vt.d.§. placebat.Itē τ tāq̄ suus. ✠ cū τ ibi det facultas abstinēdi primo:et sic deferat ꝓximo.τ sic habeat locū successoriū etiā in suis.vt institu. de here.quali.τ dif.§.sed his.τ.ff.de acqui.here.l.necessarijs.

a Facultates.i.hereditatē. ‡ hic aūt q̄ritur an filius filij emācipati cōceptus post emācipationē sit agnat9 auo.qd̄ nego ‡ oīno.nā iura agnatiōis ꝑ emācipationē etiā inter fratres tollunt.vt.s̄.de inoffic. testa.l.fratres:nisi ꝑ anastasiū.vt.s̄.de leg.tu.l.iiij.ergo inter hūc ne potē τ auū nō obstat si dicas q ꝯiunctus est ꝑ masculinū sexū:ergo est agnatus.fallit em̄ in suis cognatis.tn̄ negari nō pōt qn ipe emā cipatus nepos vocet per vnde cognati.vt insti.de here.q̄ ab intesta. §.admonēdi.τ lex expssim decidit questionē.vt insti.de suc.cog.j.rn̄. τ.j.de le.here.l.meminimus.§.cū igit.sm̄ Azo.Itē q̄rit an vn̄ liberi det patri in bonis filij emācipati intestato mortui:Rn̄.pla.q sic.vel vn̄ parētes īposito noīe.qd̄ stare nō posse ꝓbo per locū a partib9 re motis.nā aut erat suus:aut emācipatus.si su9 aut habebat castrēse: aut q̄si castrēse peculiū:aut nō.si habebat τ fecit testamentū excludit pr̄ etiā exheredatus vel p̄teritus. ‡ vt.s̄.de inoffi.testa.l.si.l3 si nō fe cit testamentū pater occupat iure peculij. ✠ vt.ff.de castrē.pecu.l.ij. si aūt nec castrēse nec q̄si castrēse habeat nec olim nec hodie pōt testa ri cū oīa sint patris. ‡ vt.j.de bo.q̄ libe.l.si.§.filijs aūt familias.cu3 vo est emācipatus τ nō ꝯtracta fiducia:nil h3 tūc pater.vt institu.de legi.ag.suc.§.si.si ꝯtracta fiducia aut fecit testamentū aut nō.primo casu si exheredauit patrē h3 querelā:si p̄terijt h3 cōtratabulas.vt.ff. de inoffi.testa.l.mater.τ.l.nā et si.τ.l.filio.§.s̄.Si aūt non fecit testm̄ cū alius nō p̄cedat patrē pater habebit bo.pos.vn̄ legitimi.vt instit. de legi.ag.suc.§.si.Sed certe τ si habeat vn̄ parētes vel vn̄ liberi vti lem est nō absurdū. ‡ τ facit ad.l.istā.s̄.si vt ab here.se absti.l.ij.τ.ff. de bo.libe.si ex patronis.§.si.τ.s̄.de inoffi.testa.si quis filium.§.j.

b Non potest.sc3 de iure ciuili.

c Per bonorum. id est ius pretorium. quia nō de iure ciuili.

d Beneficiū. id est hu iusmodi bona.

e Peruenerit. ꝑ vn̄ li beri. ‡ alij dicūt per vn̄ cognati τ vnde agnati.

Unde legitimi τc̄.

¶ Legitimi sunt agnati τ etiā quida3 cognati q in loco agnatoꝝ sunt.vt sunt filij sororis.Itē vte rini.vt.j.d legiti. here.l. pe.τ si.Itē q2 ex orfi.vel tertulia. admittūtur.vt ff.eo.l.ij.§.si.τ.l.sequēti. Postq̄ ergo dixit de il la q̄ dat liberis/dicit de illa que datur agnatis: et tertio ✠ de illa q̄ dat cognatis. hic em̄ est or do.vt.ff.si ta.test.l.j.

Consobrino rū. ¶ Casus. Decessit fili9 sororis m̄ris mee:τ volo adipisci bo na sua querit an possi3. Dicit q si nemo sit ei ꝑ ximior possum ei succe dere per bo.posses.vnde cognati.vel sic.filij dua rum soroꝝ sunt ꝯsobrini:si ergo vnus decedat ab intestato an alius ei possit succedere per bo.pos.vn̄ cognati/querit:Rn̄.q sic.si nullus sit ꝓximior.sed si agnatus bo.pos.petat dicendo se velle esse bo.pos. petet eam per pos.here.pe.vt.ff.de pos.here.bo.pos.l.j.

f Cōsobrinorum.Consobrini dicuntur ex duabus sororibus nati. vt insti.de gradi.§.quarto gradu.

g Necessitudinis.i.cognationis.vt.ff.de iusti.τ iure.l.si.

h Eorum possessionem.per vnde cognati.

i Persequi.vel per bonorum possessionē here.pe.vt.ff.de bo.pos. l.j.τ.ij.vel rei vendi.res singulas.cum sis dominus factus per agni tionem: ‡ vt hic.τ.ff.de bo.pos.l.j.

Cum propiorem.¶ Casus.Quidam decessit de filijs cōsobrine mee nullo condito testamento.Dicitur q ego eis succedere possum per bo.posses.et dicti sunt consobrini filij duarū sororū.pro piores sobrini filij consobrinorum.

k Cum propiorē.i.in quinto gradu a cōsobrina qui respectu sequē tis dicitur sobrinus ꝓpior.sic d2 vt insti.de gradi.§.qnto.τ.§.sexto.

l Non posse.cum non sit tibi agnatus.

Nepotibus.¶ Casus. De predictis nepotibus ex filia querit qualiter succedant auo suo materno:Rn̄.q ꝑ virili portio ne τ iure pretorio si sint ex eadem filia.

m Nepotibus.ex vna filia.si aute3 ex duabus essent succederent in stirpē.vt insti.de here.que ab intesta.§.cum autem.

n Portione.dic de iure bonorario.sc3 per bono.posses.vnde cogna ti.nam vnde liberi eis non datur.vt.j.de suis τ legi.here.l.si.et q̄ sit ratio dic vt ibi nota.

o Honorario.non solū ꝯstitutionibus/cum diminutione tamē ter tie partis quādoq3.vt insti.de here.que ab intesta.§.item vetustas.τ j.de colla.illam.sed hodie contra.vt in aut.ibi posita.

Non hoc.¶ Casus. Si mihi delata est bono.pos.ex aliquo ca pite:τ eam tenui animo deliberādi:an ea3 videar agnouisse. queritur:Rn̄.q non:nisi eam agnouerim tm̄ sine corporali apprehē sione.an ei sufficiat:queritur:Dicitur q sic.

p Non hoc.si dubitetur an quis sit bono.possessor non inquirit an possideat bona vel non:sed an petat decretalem.τ iste est casus.

q An tenuerit.i.si possedit etiam de facto.

r Querēdum.No.ergo q non ꝓbat h esse qd̄ ab hoc ꝯtingit abesse quia plerūq3 abesse contingit.i.quem non esse heredem l3 apprehen dat:ideo non sequitur/si apprehendit ergo est heres vt quia est pre dat:ideo non sequitur/si apprehendit ergo est heres vt quia est pre do.τ econtra adire potest etiā si nihil attingat.vt.ff.de acquirē.here di.l.ꝑ herede.in prin.τ.l.gerit pro herede.τ.j. de iure delibe.si auia. τ.l.si sorori.τ.ff.de rei vendi.si ager.in fi.τ sunt similia huic generali multa que nota.s̄.de proba.neq3 natales.

s An admiserit.id est adiuerit vel agnouerit.

✠ Et bene Bart.Bal. sali.et Jas. ‡ Istā lec. tenēt Bar. bal.pau.sa. alex.τ Jas.

‡ Illa iu ra loquūt ī successione testamenta ria h in suc cessione ab intestato. bar.Bald. Pau.Sal. alex.τ Jas.

‡ Glo.seq tur bart.q̄c q̄d dicāt ce teri.

✠ Displic3 bar.Bald. pau.τ Ja.q̄ ad tex.l3 sit vera in sc.

‡ In h gl. hn̄ dicit sm̄ mētē scribē tium.

‡ Ista gl. vsq3 ad si.ē gl.Hugo. sm̄ Baldū τ alios.

‡ Et in a gnatis trās uersalibus vel descēdē tibus repu diātib9 he reditatē.se cus ī deli berātibus. vt in ista.l. alex.τ Jas.

✠ Nihil est sm̄ Jas. in xvj.colo.et ita debet i telligi bar. i.l.j.§.post suos.ff.de suis et leg. here.

‡ Idē Ja. test de mē te aliorum.

‡ Et bene sm̄ omnes.

✠ Hodie si ꝯpetit sibi q̄rela.Jas.

✠ Immo iure heredi tario.Jas.

✠ Falsum est sm̄ Jas. loquēdo in aduētitijs q̄ad ꝓprie tatem.

‡ Istā ptē glo.t3 bar. Bal.Sali. alex.τ Jas.

‡ Sequit bar.in fi.et Ja.in.viij. col.

✠ Sequūt scribē.hic.

Consobri ni qui di cantur.

✠ Ista gl. est de mēte scribentiū.

Casus.

Uersus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ J qui. Obnoxij. facit. ff. eo. opus. in fi. & hec prehibito.

b ¶ Et splēdidissime. Tertiam partē. vt. C. de victi. l. fi. hic faciunt clerici in decimis. Accursius.

Therme q dicunt. c ¶ Et thermarū. loca publica ad balneandum. et facit in aut. de colla. §. iubemus. colla. iij.

d ¶ Nemo. Renouare. principis vel pij dñi auctoritate: vt. ff. de re. dim. l. antepenul.

e ¶ Pacto. l. modo.

f ¶ Impunerit. hic in aut. de man. princi. §. deinde competens. col. iij. & facit. C. de vecti. & com. l. j.

g ¶ Immunitate. hic. C. e. ad portus.

h ¶ Emo. Et facit. ff. eo. l. opus. & l. pe. ff. de leg. j. l. cetera. §. item queri. Accur.

i ¶ Danebit. i. ōtinebit.

k ¶ Dificia. Nota ad multa. Accur.

l ¶ Parareia. grecum.

m ¶ Dirui. i. nō debēt in illis opib⁹ collocare alia corpora q̄ sunt reipublice. i. materias vel lapides vel hmōi nisi. &c.

n ¶ J aliquando. facit. j. eo. l. fi. in prin.

o ¶ J qñ. facit. ff. eodē. opus. & l. fi. §. j.

p ¶ Senio. i. vetustate.

q ¶ Uicunq⁹. Plana est & bona.

r ¶ Turres. Not. ex hac l. q̄ turres & porte farraliorū siue turres ciuitatis eorum debēt sibi deseruire: quoniā in terrulis sunt edificate. b. d.

s ¶ Alia plurime. Localis est hec leg.

t ¶ Seruipi. nomen ciuitatis.

v ¶ Ui sine. plana est. & facit. C. e. l. nemo.

x ¶ Basilicam. Statio nes. Not. q̄ illos q̄ i territorio ecclesie iuxta ecclesiam fabricāt stationes. Item no. q̄ sequit̄ ne in eam equos &c.

¶ Maiestatē p̄ncipis ledit q nomē suū in ope publico inscribi fecit. b. d. Sali.

Idem. aaa. Rufino prefecto p̄torio. Lex. ix.

¶ J qui iudices perfecto publicis pecunijs opere suum nomen sine nostri numinis mentione inscripserint maiestatis teneantur obnoxij.

¶ Ad refectionē publicorum menium & thermarum p̄nceps deputat tertiam partem reddituum feudorum reipublice illius ciuitatis. b. d. Sali.

Imperato. Arcb. et Dono. aa. Eusebio comiti sacrarum largitionum. Lex. x.

¶ Et splēdidissime vrbes vel oppida vetustate labātur: de redditibus fundorū iuris reipublice tertiam partem reparationi publicorum meniu & thermarū substitutioni deputamus.

¶ Incole ciuitatis debent p̄o rata sui estimari conferre ad constructiones operis publici. b. d. Salicetus.

Idem. aa. & cc. p̄fec. p̄. Lex. xj.

¶ Omnes. p̄uinciarū rectores literis moneantur vt sciāt ordines atq̄ incolas vrbium singularum muros vel nouos debere facere vel veteres firmi⁹ renouare: scilz hoc pacto impendijs ordinandis vt ascriptitio currat p̄o viribus singulorum: deinde ascribantur p̄o estimatione operis futuri territorio ciuiū: ne plus poscatur aliqd q̄ necessitas imperauerit neue minus: ne istans impediatur effectus. ¶ Oportet nāq̄ per singula nō sterilia iuga certa quedā distribui: vt par cunctis prebendorum sumptuus necessitas imponatur: nemini excusatione vel alia p̄sumptione ab huiusmodi ūmunitate prebēda.

¶ Judices non possunt sua auctoritate opus nouū inchoare: nec ornamenta ediū de suo loco transferre sub pena bic posita. boc dicit Salicetus.

Idem. aa. Theo. Lex. xij.

¶ Emo iudicum in id temeritatis irrumpat: vt incon sulta pietate nostra noui aliquid operis estimet inchoandum: vel ex diuersis operibus ornamenta aut marmora vel quālibet speciem que fuisse in vsu ornatus. pbabitur ciuitatis cripere vel alio transferre: sine iussu sublimitatis tue audeat. ¶ Etenī si quis contra fecerit ser libris auri multabitur. Similis etiam condemnatio ordines ciuitatum manebit: nisi ornamentum genitalis patrie decreti hmōi auctoritate defenderent. ¶ Porreoruz autē vel stabulorum fabricas arbitratu. p̄rio prouinciarū iudices studio laudande deuotionis arripiant.

¶ Edificia coherētia operibus publicis. ppter que formidari possunt incendia vel infidie: vel per que angustentur spacia platearū debent prosterni & dirui. Sali.

Idem. aa. Seuero p̄fecto. p̄eto. Lex. xiij.

¶ Dificia que vulgo pararcia nūcupant: vel si qua alia opera menibus vel publicis operibus sociata coherēt: vt ex bis incendiuz vel infidias vicinitas reformidet: aut angustentur spacia platearuz: vel minuat porticibus latitudo dirui ac prosterni precipimus.

¶ Cōcessio generalis facta a principe de opere publico intelligitur de destructo & diruto: qō tamen non fit in vsu publico. Sali.

Idem. aa. Eutriciano p̄fec. p̄eto. Lex. xiiij.

¶ J aliquādo homines emergant qui a nostra clementia opus publicum sibi p̄beri postulauerunt non nisi diruta penitusq̄ destructa: & que parum sunt in vsu ciuitatum percipiant/intimandis huiusmodi relatis iudicio amplissime tue sedis.

¶ Nō opus publicū indiget reparatione licitū est imaginem principis eo icōsulto deponere: ꝺ tñ postea in suū locū reponi. b. d. Sali.

Idem. aa. Emiliano p̄fecto p̄eto. Lex. xv.

¶ J quando vsus exegerit/vel porticus vel quasli bet edes etatis senio seu fortuitis concussas casibus reparare liceat etiaz inconsulta clemētia nostra cū reuerentia sui imaginem deponere: vel nostram vel retro p̄ncipū reponatāq̄ post refecta edificia loco p̄rio denuo collocare.

¶ Locus ad vsum p̄uatorum in palatio publico fabricatus dirui mandatur: & in posterum fieri p̄bibetur. b. d. Sali.

Imperatores Dono. & Theodo. aa. Manorj. p̄fec. p̄etorio. Lex. xvj.

¶ Uicunq⁹ locus in palatio huius vrbis p̄uatis edificijs icōmode occupatus est: is eq̄prinū subruptis omnibus que in eo sunt edificijs in palatio reforametur: qō p̄uatorum non est parietibus coartandum.

¶ Nam imperio magna ab vniuersis secreta debentur: vt bi tñ locum habeant habitandi: quos legitim⁹ maiestatis nostre vsus & reipublice disciplina delegit in futurum etiam vniuersis ab hmōi vsurpatiōe prohibendis.

¶ Turres & muri p̄o munitione ciuitatum in terris p̄uatorum fabricati illorum vsui debent deseruire: & eorum cura & sumptu debēt reparari. b. d. Salicetus.

Idem. aa. Anathe. p̄fecto p̄etorio. Lex. xvij.

¶ Turres noui muri qui ad munitionem splēdidissime vrbis extructus est cōpleto opere p̄cipimus eorum vsui deputari. per quozū terras idem murus studio ac pulsione tue magnitudinis ex nostre serenitatis arbitrio celebratur: eadem lege in perpetuuz & cōditione seruanda: vt annis singulis bi vel ad quozuz iura terrule demigrauerint, p̄rio sumptu eoz instaurationē sibimet intelligant p̄curandā: eozūq̄ vsu publico beneficio potiētes curā reparatiōis ac solicitudinē ad se nō ambigant pertinere. ¶ Jta em̄ & splendor operis & ciuitatis munitio cum p̄uatorum vsu & vtilitate seruabitur.

¶ Per bās. l. redditus certaz domoz in publico porticu cōstructa rū deputant ad lumina p̄standa seu edificia reparāda. b. d. Sali.

Impa. Theodo. a. Seuero p̄fecto p̄e. Lex. xviij.

¶ Uia plurime dom⁹ cū officinis suis in porticib⁹ zeuxipi esse memorantur: redditus memoratoū locorum p̄o quātitate que placuit ad p̄bendā luminaria & edificia ac tecta reparanda regie huius vrbis laua cro sine aliqua iubemus excusatione conferri.

¶ Quis non potest sibi vsurpare portum vel porticū publicum sine p̄ncipis licentia sub pena infra scripta. b. d. Sali.

Impera. Theo. & Valen. Ciro p̄e. p̄e. Lex. xix.

¶ Ui sine anctoritate diuini rescripti ad iudicium tue celsitudinis destinandi/angiportus integros vel partes suis domibus incluserunt: seu porticus vsurparunt: p̄culdubio iura p̄stinā sacratissime reddere ciuitati iubemus: mulcta auri. l. lib. non defutura si quis posthac in similem audaciam prodire tentauerit.

¶ In domo regia vel in sacra eccle sia non possunt alicuius imagines pingi: nec stationes fieri: nec equi introduci: nec conuiuia nuptiarum fieri. boc dicit Sali.

Idem. aa. eidem. Lex. xx.

¶ Basilicā inauratā & marmoriz⁹ decoratāz liberam in ppetuū manere: neq̄ alicui⁹ imaginis & pictarū cuiuslibet honoris tabularū obūbratiōe fuscari iubemus neq̄ in aliq̄ parte ciusdez basilice tabulato q̄dā ope stationes ergasteria ve cōstitui sancim⁹. ¶ Illud q̄ decer-

a ¶ Emini. Cõcor. ff. co. opus. z.l.pen. z fina.in princi. z.ff.co.l. itra.z.l.nemo. z.l.si quã do.j.

b ¶ Perfecto.quid enim interest ꝛc.vt.ff.de natu. in.l.si quis fine li.in fi.

¶ De ratiocinijs operũ publicorũ z de patribus ciuitatum.

c ¶ Ubemus. Si liquam. etiam subaudi. id est nec etiã vnam

Silicã qd notat. siliquam. que quid sit di gi.ff.de epis.z cle.aud.sed bodie.

d ¶ Patribus ciuitatuz. id est defensoribus:scz ſu pradictis commemoratis plonis.f.iudicibus z magistratibus.

e ¶ Deputatis.scilicet di scussionibus predictorũ operum.

f ¶ Teneri.vt.ff.de polli. l.ej pollicitatiõe. z.l.pactum. fic.ff.ff.ad velleia. generaliter.z de do.pro missio.l. ad egactionem. Eccurſius.

¶ De pignoribus ꝛc.

Cõtinuatio. ¶ Intentionẽ habuimus ff.de saluiano interdicto quod pro pignoribus interditur. Vnde occasione sumpta de pignorib⁹ loquamur. Sz qa pignora alia sunt cõuentionalia: alia iudicialia:z conuentionalia sepius celebrantur:a conuentionalibus ordiamur. Azo.

Ebitor. Cassus. Obligauit tibi codicẽ p.g.z sub vsuris cessauit in solutiõe:ita q plus est debitum q̃ sit codex:an cedendo tibi codicem liberos querit. Dicitur q non.

Pignore vẽdito nõ tollit pso nal' actio. g ¶ Profitetur. Nã z vendito pignore personalis actio non tollitur: sed eo qõ de precio referuari potest indebitus cõputato: de residuo pmanet integra petitio:vt.ff.de actio. z obligatio.l. aduersus. licet veneti contrariũ seruent.

b ¶ Nihilomagis. i. non ideo magis. vt.ff.si certũ petatur.l.creditor. z.ff.si certum peta.si p mutua. z.ff.de pig.act. si quis in pignore. z facit.l.de iure do.inpet.l.j.z.ff.qui bo. ce.pos.l.j.

i ¶ Liberabitur.id est remanet obligatus in residuo.

Quamuis. Cassus. Obligasti mihi digest.pro decem:et conuenit si nõ fufficeret pignus q̃ omnia tua bona cẽnt mihi obligata: postea ali quid eꝛ rebus tuis titio specialiẽ obligasti an ea nimus ne in eam equos liceat intromitti vel nuptias celebrari.

Judex non debet prius opera noua inchoare q̃ inchoata perficere.hoc dicit Salicetus.

Imperator Leo augu. Eritrio. Lex. xxj.

Emini iudicum liceat in hac inclyta vrbe vel in ꝓuincijs noua opa ichoare: pulsq̃ ea que incepta inuenerit a decessore vel predecessoribus suis vetustate diruta/aut desidia derelicta diligenti studio instãtiaq̃ cõpleuerit:cuꝫ ex hoc plurimũ laudis acquirat/si ea culta z perfecta [b] rediderit/que vetusta sunt z instaurationez requirũt:queq̃ ab alijs initiata z imperfecta resederant.

¶ De ratiocinijs operuz publicorum:z de patribus ciuitatum. Titulus. xiij.

Prouinciarum rectores z ceteri viri spectabiles prohibẽtur discussores esse operum publicorum:z etiam siliquã pro solido recipere vt olim faciebant: buius rei cura defensoribus ciuitatum imminẽte.z debitor operis publici etiam eꝛ sola pollicitatione compellitur illud soluere vel implere: nec super erogatione sumptuum operis facti examinari debet ipse z rectores prouinciarum z ceteri contra facientes puniũtur pena hic scripta.hoc dicit Salicetus.

Impera. Zeno. a. Archa. prefec. pretorio. Lex vnica.

Ubemus prouincia rum quidem rectores z singule diocẽ ſos viros spectabiles iudices:id est ꝑfectum augustalẽ z comitẽ orientis:z vtroſq̃ proconsules z vicarios vna cum suis apparitorib⁹ pro tenore generaliuꝫ magnifice tue sedis dispositionum discutiẽdis publicis operib⁹ vel aquedu ctibus qui ex ciuilibus reddit⁹ vel a quolibet spontanea munificẽtia facti sunt vel fuerint modis omnib⁹ abstinere:nec aliqd quolibet modo:quolibet tempore in discutiendo ciuiles redditus vel facta opera:vel que fieri assolent vnam siliquam [c] sibi eꝛ singulis eꝛ ogãdis solidis vendicãdo:aut quodcũq̃ lucrum captando cuꝫ huiusmodi rebus habere cõmune:vtpote patribus [d] ciuitatum z cure cozum deputatis [e]. ¶ Qui vo opus aliquod p sua liberalitate se facturos promiserint:licet certum sit eos eꝛ sola pollicitatione vel pactione adimplendũ siue munificentie opus necessitate iuris teneri [f]. nullum tamẽ eos vel heredes cozuꝫ super facto operis ratiocinium vel discussionẽ aliquã (vtpote non integrum) promissam quãtitatem ad id opus erogatam/vel inutiliter facto opere aut alia quacunq̃ ratione quocunq̃ modo/quocunq̃ tempore inquietudinem sustinere concedimus. ¶ Si vir clarissimus prouincie moderator vel eius officium redditus publicos/vel opera publica contra vetitum discutiendo:vel vnã siliquã aut quodlibet eꝛ hisdẽ redditibus vel operibus vendicãdo sacratissime nostre legis precepta transierint: quoq̃ qdez officij primates exilio damnati perpetuo bona sua ciuitati qua lesserint nõ dubitent vendicãda:rectoꝛ vero prouincie qn quaginta lib. auri fecerint dispẽdio:hac eadem quidem pena specrabilib⁹ quoq̃ iudicib⁹ (Iz illustri dignitate fuerint decorati) z eozum officijs (sicut superius distinctum est) inminenda.

¶ De pignoribꝰ z hypothecis. Titulus. xiiij.

Debitor nõ liberatur:licet velit creditori pignus dimittere pro soluto.Hoc dicit Baldus.Vel sic.Per solam pignoris cessionem debitor non liberatur.Salicetus.

Impera. Seuc. et Antoni.aa. Tbi. Lex. j.

Ebitori qui pignoribus proſitetur [g] se creditoribus cedere nihilomagis [h] liberabitur [i].

Non est alibi. Primus creditor habens specialẽ hypothecam in quibusdaz z in alijs generalem:si ad debitum suffi ciunt bona specialiter obligata cõtra secundũ creditorem habentem in alijs specialem hypothecam non agit. hoc dicit Baldus.Vel sic.Specialis hypotheca secundi creditoris prefertur generali prioris se habentis.eꝛ qua potest sibi satisfieri.Salicetus.

Idem.aa.Lucio. Lex. ij.

Quãuis [k] constet specialiter que dam ex vniuersa bona generaliter aduersarius tuum pignori accepisse: z eãle ius omnibus habere [l] :iurisditio tamen tẽperanda [m] est. ¶ Idcoq̃ si certuꝫ est posse euꝫ ex bis que nominatim ei pignori obligata sunt/in vniuersum redigere [n] debitu:ea que postea ex hisdem bonis [o] pignori accepisti [p] interim [q] tibi nõ auferri preses puincie iubebit [r].

Ex pacto cõcedi põt q̃ creditor sua auctoritate rei obligate possessionẽ accipiat:vbanius tñ facit si auctoritate prioris hoc faciat.hoc dicit nota.fm Baldũ. Vel sic.Per pactum simpleꝫ de ingrediẽdo datur dũtaxat licentia ingrediẽdi per quã ingredies eꝛcutatur a vi: sed nõ dat potestatem acquirendi possessionem sine iudice.b.d.fm Salicetum.

Idem.aa.Oazi. Lex. iij.

Creditores qui non reddita sibi pecunia conuentio nauocare possim: querit. Distinguit.si sufficit digestus ad debitũ non potero auocare. Vel dic casum aliter vt in glo.

Casus po nit. k ¶ Quis. Adnutuasti mihi.c.pro quibus.c.ego obligaui vineam quãdã specialiter que bene valebat illa centum. Secũdo bona omnia pro eisdem centum ibi obligauit genera liter.procedente tempore aliquam rem illoꝝ bonorum alij obligauit.venie bat primus creditor z di cebat rem illam sibi obligatam pmo: an omnino secundum repellat.

l ¶ Habere. rigore iuris inspecto.

m ¶ Temperanda est. de equitate que prevalet.et ff.de iudi.l.placuit.

n ¶ Redigere.quod semp presumitur nisi cõtra probetur a creditore. argu. j.de distrac.pig.l.que specialiter.

o ¶ Bonis.generaliẽ obligatis.

p ¶ Accepisti.sez specialiter tu secundus creditor.

q ¶ Interim.immo videtur q̃ possit eligere an eꝛ speciali vl eꝛ generali vel lit hypotheca.vt.ff.de distrac.pig.l.creditoris . et ff.qui po.in pig. ba.l.qui generaliter.in princi.que sunt contra.Solu.illa de rigore: hec de equitate. vt hic innit.vel in illa de distractione pignoꝝ: vnus erat creditor tñ.in alia qui po.in pig.ba.bebat pignus tñ generalem:vnde generaliter preferur fm Joãnem:vt et j.qui po.in pigno.ba.l.si generaliter.ff.j.hic autez etiã speciale in qbusdam rebus habebat. Ztez nec obstat in eadem.l.qui generaliter.ff.j.vbi dicit q̃ secundus est solus:q: ibi primus quarũdam rerũ pure.quarũdam sub condition̄ acceperat obligationem : scilicet si eꝛ pris satisfieri non possit: quod cũ possit soli secundo tenetur.

r ¶ Jubebit. accipe hanc l.possidẽte debitore.Sed quid si aliquis eꝛtraneꝰ possidet vel creditor? primus:Respon.idẽ. Item facit ad.l.ff.de ac.z obli. aduersus. z.ff.de pigno. act.si qs in pignore.et.ff. de ser.pig.oa.ma.l.iij.

¶ Reditores Cassus. Obligasti mihi pdium tuum pro.g.z conuenit si fua die non solueretur pecunia q̃ propria auctitate liceret mihi ingredi possessionem predij: non solusisti sicut conuenit:an ingredi possim: querit. Dicit q̃ sic.

consultius.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

consultius tamen faciam: si auctoritate iudicis ingrediar.

Pign⁹ an possit cre ditor ppa auctorita te occupa re.

a ¶Non videntur. vt. ff. de pig. act. l. penul. in fi. ⁊ ff. de fur. l. cum credi tor. ⁊. ff. de iudi. l. cum debitoris tui. ⁊ fi citra cōuentionē ingrederētur l. iij. ⁊. ff. fol. ma. l. dotis. ⁊. ff. qō me. cau. ex tat. Sed quid si debitor cre nis legē ingressi possessionē exercent: vim quidē facere non videntur[x]: attamē auctoritate presidis possessionem adipisci debent[b].

☞ Ubi obligatio principalis est spōtanea presumit q̄ ꝯlibet accessoria sit spōte cōtracta. Bal. vel sic. Necessitas rei familiaris nō est iusta causa rescindendi pignoris cōtractum. hoc dicit Bar. vel sic. Qui pignꝰ dedit creditori aliter mutuare nolenti non dicitur vim pati. Saly.

Idem. aa. Bellio. Lex. xiij.

Cum te pecuniam accepisse et agros tuos obligasse asseris: nō habet rationem q̄ queris vi[c] te coactum pignori dare. ¶Si igitur recipere vis rem tuam solue creditori tuo pecuniā debitam[d].

☞ Sentētia lata contra debitorē scien te creditore in duobus casibus nō preiudicat creditori: scilicet quādo debitor collusit ⁊ quando succūbit q̄ causa que non fuit diuicat creditori. hoc dicit Baldus. vel sic. Sententia lata contra debitorem preiudicat creditori scienti: nisi fuerit lata p collusionem vel propter prescriptionem. hoc dicit fm Salycetum.

Impera. Antoni. a. Domicio. Reses prouin cie vir clarissimus ius pignoris tui exequentē te[e] audiet: nec tibi oberit sententia aduersus debitorem[f] tuum dicta si euz collusisse cum aduersario tuo[g]: aut (vt dicis) non causa cognita sed prescriptione[h] superatuz esse constiterit.

☞ Illud q̄ creditor prestat pro re obligata auget debitū. Bal. vel sic. Creditor potest pignus retinere: non tm̄ p debito: sed etiam pro eo q̄ soluit pignoris occasione. b. o. fm Salycetum.

Idem. a. Quinto. Lex. vj.

In summa debiti computabitur etiaz id quod propter possessiones pignori datas: ad collationem viarū muniendarū: vel quid aliud necessariū[i] obsequiū prestitisse creditorem constiterit.

☞ Ista lex duos hz intellectus. vnus quando prescribitur cōtra debitorem: et iste est verus intellectus. alius quādo ipe debitor prescribit: et iste licet in se sit bonus: tamen quātum ad legem est impertinens fm primum. Hoc dicit. Vsucapio dominij nō resoluit hypothecam: sed fm aliam lecturam. hoc dicit. Vsucapio dominij confirmat ius hypothece. hoc dicit prima vera. Baldus.

Impera. Gordia. Odar. Sucapio[k] Lex. vij. ditur per. l. istam. Nota ergo q̄ alienatione legali: scilz vsucapione nō tollitur ius pignoris. sicut nec alienatione dominis: vt. j. eo. l. debitorem. Est autem vsucapio legalis alienatio: vt. ff. de verbo. signi. l. alienationis. Item nota banc legem habere locū in vsucapione triennij: secus in prescriptione. g. vel. gg. annorum: vt. ff. si aduer. credi. l. j. et. ij. Sed que est ratio q̄ ius pignoris tollitur prescriptione ⁊ non vsucapione? Respon. ibi est maius tēpus: siceꝫ maior negligentia. Est ⁊ alia ratio: quia dominiū nibil habet cōmune cum causa pignoris: is enim dominiū vsucapiatur triēnio: non tamen actio in rem: nisi per quandam consequentiam: non tamē hypothecaria neq̄ principaliter: quia sic nulla actio triēnio tollitur: nec per cōsequentiam: vt in rei vendicatione dicit: quia hec hypothecaria nulla societate dñio iūgitur sicut in rem: vt dicto titulo si aduer. credito. l. j. nota. Item quid si rem banc mobilem tenuit non solum triēnio: sed etiam decēnio bic vsucaptor: an tuetur se: quia tenuit decēnio? R. non cū in rebus mobilibus non habet locū prescriptio: vt. ff. de diuer. ⁊ tempo. prescript. longe. et. ff. in qui. cau. cel. long. tempo. prescriptio. l. in seruo. Sed certe non res sed actioni dicimus prescribi. sic ⁊. ff. quod me. cau. l. iij. ideoqꝫ prodest ei: vt notaui in dicta. l. si aduer. credi. l. j. Item nōne qui agit debet probare dominum debitorem: quod bic facere nō potest? Respon. sic. tempore obligationis nō nunc: vt. ff. eo. si superatus. ⁊. l. ⁊ que nondū sunt. ff. quod dicitur. Sed si creditor ab vsucaptore per hypothecariā auocat tu debitor luere potes: vt. ff. de distrac. pigno. l. rescriptum. ff. j. ibi. ⁊ cum per iniuriam ⁊c. nec potest creditor te repellere illa ratione: quia nō posset agere debitor cōtra vsucaptorē: ergo nec contra creditorem: quia illud haberet locum si ageret rei vendicatione: sed bic agit debitor: pignoratitia actione ex cōtractu: vbi agitur etiam si res non fuerit sua vel deserit esse sua: sicut ⁊ cōmodator ⁊ depositor: vt. ff. cōmo. ita vt si fur. ⁊. ff. depo. l. j. ff. si predo. ⁊ de pigno. actio. l. si rem alienam. ff. is quoqꝫ. Sed nōne vsucaptor a debitore recuperat per actionem. ff. is quoqꝫ. Sed nōne vsucaptor a debitore recuperat per actionem? Respon. sic. ⁊ est similis circuitus: vt. ff. de conditio. indebiti. ff. fina. ⁊. ff. qui po. in pigno. habe. claudius. Est ergo consilium debiti. ff. fina. ⁊. ff. qui po. in pigno. habe. claudius. Est ergo consilium debitoris: vt faciat sibi cedi a creditore ius hypothecarie: qō babebat aduersus vsucaptorē: vt. ff. qui potio. in pig. l. mulier. ⁊ de euic. l. in creditorem. ⁊ hoc incōtinenti cum soluit. vel hoc acto. tunc etiam posthea: vt. ff. de solu. l. modestinus. vel in solutum ei pignus dimittat. posthea: vt. ff. de solu. l. modestinus. vel in solutum ei pignus dimittat. Alij dicunt cedi debitori per creditorē ius retētionis: qō habet credi Alij dicunt cedi debitori per creditorē ius retētionis: qō habet credi tor ex sentētia lata cōtra vsucaptorem. Sic ergo vsucapione. pprietatis non extinguitur pignus: vt bic. ⁊. ff. pro bere. l. ij. in princi. et. ff. de

Pignoris ius nō tollit alienatiōe legali nec alienatiōe bois. Pignus bene tollitur prescriptione ꝫ non vsucapione.

Creditoris pign⁹ psequens an debeat pbare de bitorē esse dominū.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

Scds intellectus,

vſucapi.ſequitur.ſ.ſi rem.ꝛ pro empto.l.ſi rem quam.nec vſufructus: vt.ff.de vſufruc.l.locum.ſ.penulti.ſed operam in ſeruo relictam ſic:vt ff.de vſufruc.leg.l.ij.in fi.Alij ponũt caſum.Quidam obligauit mihi rem mobilem alienam quam vſucapiebat:non valuit tunc obligatio. ſed ſi poſt perfecit vſucapionem cõuentio pignoris valet:vt hic. ꝛ.ff.de pig.act.l.rez alienã.j.fri. et ſim hoc facit.ff. de rei ven.l.ſi a titio. ꝛ.ff.eo.l.j. in prin.Sed certe melius diceret cõfirmat ꝙ dicat non extinguit.Si tamen teneas hũc caſum dicas debitorez bonefidei poſſeſſorem:als cum dicas furtiua non vſucapere tur:vt.ſ.pro emp.l. cum fuerit.Alij vt Placen.dixerunt hanc legem nõ poſſe intelligi.

a ¶Pignoris conuentionem.i.hypothecariã que oritur ex cõuentione pignoris.Accur.

Quamuis. Caſus. Si debitorẽ meuz vel fideiuſſorem conuenero:ꝛ condẽnari fecero in actione perſonali:an nihilomin⁹ hypothece pignora mihi obligata peſſe qui poſſim:querit:Dicitur ꝙ ſic.

b ¶Iſeum.ſcilicet debito rem.

c ¶Feceris.id eſt fieri feceris.ſic.ff.de his qui not. infa.furti.ſ. mandati.et not.condẽnationem: ſecus ſi fuiſſent abſoluti a perſonali:quia tunc tollitur pignus:vt.ff.quib⁹mo.pig.vel hypo.ſol.l.ſi deferente.

d ¶Perſecutionem. habet enim hypothecaria ſuas conditiones:vt nõ aliter tollatur:niſi fuerit ſatiſfactũ:vt ꝛ.ff.eo.gregge.ſ.etiam.ꝛ de pig.ac.l. ſolutum.in princi.ꝛ.ff.de diſtrac.pig.queſtiũ.ct.ſ. de actio.ꝛ obli.l.eſt in arbitro.ꝛ.j.etiam ob chiro gra.pec.l.vna.

Si vnium. Caſus. Adulier q̃dã obligauit pdũ ſuum poſtea illud mihi donauit.ſi credit or illud poſſidet potero illud vendicare: ſi tm̃ percepi de fructib⁹ q̃ ſuficiat ad debitũ:vel ſi nõ ſufficiat illud quod deeſt ſoluam ei.

e ¶Que cum.hic non põt eſſe que et cum.alterũ em̃ ſuperfluũ eſt:niſi bis ponantur illa verba pignori ꝛc.ita.ſ.ſi dominium eius poſſeſſionis que pignori data eſſet ad te tranſlatũ eſt cum pignori data eſſet.Alſo.

f ¶Data.titio.

g ¶Ad te.ſcium.

h ¶Tranſlatum eſt.per venditionem vel legatum.

i ¶Eãq̃.ſcilicet poſſeſſionem.

k ¶Creditor.Titius.

l ¶Vendica.Actione in rem.

m ¶Ratione.vt ꝛ.j.de diſtrac.pig.l.j.

n ¶A te.ſcio.Accurſius.

o ¶Si fuerit.poſtq̃ reddatur fructibus in ſolutionem cedentibus.

p ¶Satiſfactum.Titio.

q ¶Tibi.Seio.

Debitores. Caſus. Ex curialitate debeo denũtiare debitori meo vt ſoluat:ſi non ſoluat:agam ad pignora.

pignoris quẽtionẽ nõ extinguit.

¶Per ſentẽtiam latã in perſonali nõ intelligitur creditori ſatiſfactum:ꝛ ideo põt agere hypothecaria.b.o.Bal.vel fic. Ex debitor ſit condẽnatus ſi nõ ſoluit nõ tollitur ius pignoris.Bar.

Idem.a.Feſto. Lex.viij.

¶ Quãuis perſonali actiõe ꝙ pertus aduerſus reus vel fideiuſſores ſeu mandatores eius feceris condemnationem:pignoris tamen adhuc bahes perſecutionem.

¶Emptor agẽs rei vẽdicatione cõtra creditorẽ facit ꝙ creditor cõpenſat in debito fructus perceptos ex re.Bal.vel fic. Creditor cõputatis fructibus in debito et ſolo reſiduo tenet pignus reſtituere ei in quem debitor trãſtulit.b.o.Salyce.

Idem.a.Atico. Lex.ix.

Si dominium eius poſſeſſionis que cum pignori data eſſet.a debitrice dña ad te trãſlatus eſt:eamq̃ poſtea creditor: vel ei⁹ hẽredes detinere ceperũt: vendica eam rem preſide prouincie curantes: vt fructuum deducta ratione: reſiduoq̃ a te oblato ſi fugrit ſatiſfactum ꝙ ca poſſeſſio tibi reddatur.

¶De vbanitate ante ingreſſum iudicij debet 2ueniendus requiri extra iudicium.hoc dicit Bal.ꝛ Saly.vel fic.Creditor poteſt ꝙſequi ius pignoris:ex debito ti non ſit denũciatum vt ſoluat.Bar.

Imperatores Diocle.ꝛ Dari. aa.ꝛ.cc.Alexan. Lex.x.

Debitores preſentes priuſ denunciationibus conueniendi ſunt: igitur ſi conuenti de bito ſatis nõ fecerint perſequenti tibi pignora ſeu hypothecas:q̃s inſtrumento ſpecialiter cõprehẽſas eſſe dicis competẽtibus actionibus rector prouincie auctoritatis ſue auxilium impartiri non dubitabit.

¶Ad euidẽtiã notatoꝛ tenet ꝙ notatoꝛ ſi notatus nõ eſt idone⁹:ex notatoꝛ ꝙ nominato 2ueniatur:tñ ſua auctoritate res notati capere nõ põt.Bal.vel fic. Nõ licet eligẽtibus ad munera pignora inobediẽtis capere ſine pdicis auctoritate.Saly.

r ¶Conuenienti ſunt.Ex vbanitate.et ſic.ff.de ſer.vꝛ.predi.l. quidam liberus.ſecus autem vbi vult vendere pignora:quia tunc ex neceſſitate denuntiat:vt.ſ.de diſtrac.pigno.l.creditor.et.ſ.de iure do.impe. l.finali.Item poteſt dici ꝙ ex neceſſitate denuntietur eis ſi non fuerat l.finali.Item poteſt dici ꝙ ex neceſſitate denuntietur eis ſi non fuerat dies ſtatuta ad ſoluendum:als non.vt.ſ.de contrahenda et commit. ſtipula.l.magnam.

Idẽ.aa.ꝛ.cc.cuſroſino. Lex.xi.

Dominatoꝛ pignoꝛi capere ſine pdicis auctoritate res nominati non licet.

¶Vir ſuccedẽs vxoꝛi res q̃s vxoꝛ obligauerat ſolo obligato recuperat.hoc dicit Bal.vel fic.Ex de pignore inſtrm̃ nõ ſit confectũ:nihilominus creditoꝛ hz plenum ius.Bar.vel fic.Succeſſori debitoris debẽt pignora reddi:ex non caueatur in inſtrumẽto debiti.b.o.Salycetus.

s ¶Actiõibus.hypothecaria:vt ꝛ.ſ.de preca.l.j. Accurſius.

Dominatoꝛ. Caſus. Judex poteſtatis nominauit me vt eſſem decurio.contradixi.non debet accipe a me pignus ſine auctoritate pdicis.

t ¶Dominatoꝛ. id eſt nominanti ad minus.

Idem.aa.ꝛ.cc.Euſe. Lex.xij.

Jxoꝛ tua pro pecunia quã accepit mutuo res proprias obligauit pignoꝛi:cuiꝝ tu ſucceſſiſti:ex inſtrumento eius facti teſtimonium collatum non ſit: ſoluto debito creditoꝛez de bis tibi reddendis ſolẽni iure conuenies.

¶Si pignus eſt datũ creditoꝛi inſolutum incõmutabiliter tenet datio.hoc dicit Bald.vel fic.Debitoꝛ creditoꝛi poteſt cedere omne ius quod habet in pignoꝛe: niſi obſtet ratio etatis.b.o.Bar.

Idẽ.aa.ꝛ.cc.matrono. Lex.xiij.

Cum ñam nõ minoꝛẽ.xxv. annis ea que obligauerat tibi iure ñũ poſſidere permiſiſſe:ꝛ inſolutũ dediſſe precib⁹ ſignifices:domine contractus ꝛ voluntas ad firmitatem tibi ſufficit.

¶Si debitoꝛ vendit pignus creditoꝛ habet in poteſtate vtrũ debitoꝛem conueniat perſonali an emptoꝛez hypothecaria. hoc dicit leg.C.Hoc vez niſi debitoꝛ offerat:quia offerẽdo impedit hypothecariã contra emptoꝛẽ.hoc dicit aut.hoc poſita. Bald.Vel fic.In electione creditoris eſt agere actione perſonali contra debitoꝛẽ: vel hypothecaria contra poſſeſſorem pignoris.hoc dicit Bartolus.

Idẽ.aa.ꝛ.cc.Apio. Lex.xiiij

Oſtract⁹ a debitoꝛe pignoꝛibus creditoꝛes:proteſtatem habere vtrũ ne perſonaliter obligatos ſibi: an pignora poſſidentes in rem actione conuenire velint non eſt incerti iuris.

Hauten. de litigioſis ſ.ad hoc autem.colla.viij.conſti.vij.

Hoc ita ſi debitoꝛ ei non ſatiſfaciat ex pretio rei vendi eꝛ illa pecunia mihi ſatiſfecerit.nam tũc habet poteſtatẽ pignus vendendi.hoc dicit cuan.ſequen.

a ¶In rem.Id eſt hypothecaria:ſed hoc iure veteri videtur ſic diſtinguendũ:quia aut tacite obligata ſunt pignora aut expreſſe:priori caſu prius eſt agendum perſonali:vt.ff.de iure fiſci.moſchis.et.ſ.de donatio.inter virum et vxoꝛ.ſi non verum.Secundo habet electionem: vt hic.ꝛ.ſ.de actio.ꝛ obli.l.fina.Sed hodie indiſtincte prius agi vide tur debere perſonali.per aut.de fideiuſſo.vt.ſ.eo.aut.hoc ſi debitoꝛ.q̃ ſimiliter eſt.ſ.de actio.ꝛ oblig.aut.ſed hodie.licet per alia verba.Sed et hec de fideiuſſoribus videtur tolli per aliam de litigio.et rediri ad primum ius vt eligat creditoꝛ quod dices.ſ. in dicta autentica.hoc ſi debitoꝛ ꝛc.Accurſius.

Creditoꝛi qõo ſit ſuccurſus ſi debitoꝛ pignꝰ vendiderit.

b ¶Juris.Et ita electionem habet vtrũ agat perſonali vel hypothecaria:qđ corrigitur per aut.hoc ſi debitoꝛ.ſ.eo.

Hoc ita ſi. Caſus. Leg.C.dicit ꝙ creditoꝛ habet electionẽ an velit cõuenire

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

lit conuenire reum actione ꝓsonali vel pignora persequi.aut.dicit hoc esse verum si debitor pignora possideat:secus si alius ⁊ si non satisfiat tozem c̃ius fideiussozem:⁊ postea pignozum possessozes.

¶ Hoc ita si debitor.¶Hec autem.sumpta est in auten. de litigio.§. ad hoc autem.collatio.viij. ⁊ est cõtraria illi alij quã habes.j.eodes.hoc si debitor.que est de fideiussozib.col.j.⁊ ibi eam solues.

a ¶Debitorẽ. Certissimum est. vt.j.de remiſ.pig.res. et.j.de distrac.pig.si debitor.et.ſ. de ꝓcca.l.j. ⁊.ſ.eo.vſuca pio. et.j. debitorem ven. pig.l.j. in fi. ¶Hoc autem est verum : nisi in ordine conuentionis: vt digi.ſ. l.prozi.Accur.

b ¶Persequi debes.licet etiam possessio non fuerit tibi tradita:quod secus est in rei vendicatione:vt.ſ.de rei vendi.l.seruum.fallit in casibus ibi notatis.

¶ Si frat. Casus. Si frater me⁹ pecuniam mea nomine suo titio dederit mutuo ⁊ pignus acceꝑit.cui sit acquisita pignoris obligatio: queritur? Dicitur ꝙ sibi,Ainianus.

c ¶Suo nomine. secus si tuo:vt.ff.si certum peta. l.certi cõdictio.§. penul. et.ſ.per quas perſo.no. acqui.l.fi.

d ¶Non potuit.vt et.ſ.si certũ peta.l.quis.⁊.j.de distractio.pig.si marit⁹. Itez aliter in pupillo.vt ff.qui po.in pignoribus. Lidẽcz.

¶Quamuis. Casus. Si frater meus ex pecunia quã ei mutuaui ꝓdiũ comparauit:si nõ 2uenit vt generaliter vel ſpecialiter ſit obligatum in causaz pignoris deductum non est:ſed per aliã actionem debitum meũ ꝓsequi potero.

e ¶Obligauerit.tunc eñ secus:vt.j.qui po.in pig. ba.licet.

f ¶Nõ deduxit. Illud ꝓdiũ:vt hic.et.ff.de tribu. l.procuratoris. §. plane. ⁊.ſ.si quis alteri vel ſibi. qui aliena. ⁊.ſ.de rei vẽ. si ex ea.ſed hoc fallit i pupillo : vt.ff.qui potio.in pigno.Lidẽcz.⁊.ſ.de ſer.pig.da.ma.l.penul.⁊ in milite:vt.ſ.de rei vẽ. si vt ꝓponis.An autem inter personales priuelegiuz babeat dicam j.qui po.in pig.ba.licet.

g ¶Ignoris. Persecutio. Jd est actio hypothecaria est realis : vt hic.et.ff.eodem.l.pignoris.⁊.j.qui po.in pigno.l.eos.a contra possidentem datur:vt.ff.eo.si fundus.§.in vẽdicatione.sed interdictũ saluianum est ad possessionem et personale:vt.ſ.de ꝓcca.⁊ saluia.interdic.l.j.

h ¶Sicut.Non babet.vt ⁊.ſ.de pig.acti.l.que fortuitis.et.ff.de pig. ac.l.ſi cum venderet.§.ſi.⁊.l.ſequen.

i ¶Custodiam.i.diligentiam.culpa enim est si facit quod nõ debet custodiam omittit si non facit quod debet.vltra culpam enim leuem nõ tenetur:sed de ea sic:vt hic.⁊ instit.qui.mo.re cõtra.ob.§.fi.⁊.ſ. de pig. act.l.creditor.quis autem ꝓbet dolum vel culpã vel amissionem di ligẽ.ſ.de pig.ac.l.ſi creditor.Et nota ꝙ hic est similitudo per contrariũ sicut ibi.⁊ lazarus similiter mala.

te:quod vt fiat permittitur ei vẽdere.

¶Non potest debitor contrahendo vel testando hypothece creditoris derogare. hoc dicit Bal.vel sic.Alienatio facta per debitorẽ quouis titulo nõ preiudicat creditori iure pignoris vtenti.Sali.

Jdem.aa.et.cc. Basilice. L.xv.

¶Debitoz⁹ neq; vendentẽ: neq; donantẽ:neq; legantem:vel per fideicõmissum relinquentem posse deteriozez facere creditoris conditionẽ certissimũ est. ¶Unde si tibi obligatam rez .pbare posse cõfidis pignora per sequi debes.

¶Actio hypothecaria nõ queritur ei cui nõ queritur personalis.Baldus. vel sic.¶Dutuans alienam pecuniam fuo nomine querit sibi ius pignoris ⁊ nõ domino pecunie.Bartolus.

Jdẽ.aa.et.cc.¶Herodie. L.xvi.

¶Si frater tuus nõ suã: sed ad te pertinẽtẽ pecuniã mutuã suo nõe dedit ac pignus accepit:tamẽ tibi pignoris obligationem querere non potuit.

¶Res empta alterius pecunia non est domino pecunie obligata. Baldus. Vel sic. Res empta ex pecunia mutuata non est obligata mutuanti:nisi de hoc specialiter vel generaliter conuenerit.hoc dicit Baldus.

Jdem.aa.¶Pontie. Lex.xvii.

iij ¶Quãis ex ea pecunia quã a te mutuo frater tu⁹ acceꝑit cõparauit prediuz:tamen nisi specialiter vel generaliter hoc tibi obligauerit tue pecunie numeratio in causam pignoris non deduxit. sane personalis actione debitum apud presidem petere non prohibeberis.

¶Actio hypothecaria est in rem.hoc dicit.⁊ ista actio in rem sequitur possessorem.hoc dicit Bal.⁊ Salice.

Jdem.aa.¶Endio. Lex.xviij.

¶Jgnoris vel hypothece persecutio est in rem.

¶Creditor non tenet de casu fortuito pignoris:sed de dolo ⁊ culpa.b.d.Bal.

Jdem.aa.¶Maxi. Lex.xix.

¶Creditor. Casus. Debitor creditorem vt debitum petat compellere potest:sed debitum offerat:consignet:⁊ deponat:et pignus prosequatur.Ainianus.

k ¶Minime potest.vt et.ſ.vt nemo inuitus.l.j.⁊ de vſur.pup.l.ſi. nisi in casibus quos nota.ſ.vt nemo inuitus.⁊.ſ.de inge.ma.l.diffamari. Accursius.

l ¶Consignato.vt ⁊.ſ.de vſur.acceꝑta.⁊.j.de ꝓpatu pig.l.ij.⁊.j.de contrahen.ſtipu. magnam.⁊.ſ. de iure empby.l.ij.in fi.⁊ j.de distra.pig.l.ſi ꝓtius. ⁊.ſ.de pig.acti.l.nec creditores.et B ſi debitũ totum est liquidum.als da tur iudex coram quo ea minabif:vt.j.de distract. pigno.l.ſi reſiduum.

¶Es obligatas. Casus. Pecuniã quã a titio mutuasti ſolui et pignus recollegi:an sim dñs pignoris : queritur? Et rñ.ꝙ nõ . sed qõ ſolui possum petere.Ainia.

m ¶Soluto . Non dico emendo:quia tunc habet rẽ ꝓpriam vt instit. qui. ali.licet.§.j.⁊ ad hoc.§.ſi rei.ven.ſolenibus.

n ¶Petere. A debitore actione mandati:ſi mandatum intercesſit:als ne gocioz⁹ gestorũ. et hoc ſi non possideat als hz retẽtionẽ:vt.ff.qui.mo.pignus vel hypo.ſol.l.j.

¶Secundus. Casus. Jdutuasti mihi.ꝑ.⁊ obligaui tibi pignus ⁊ titius tibi ſoluit confirmat tibi pignus:ſed an vſuras vſurarum petere poterit quas ſoluit titi⁹: queritur? Et dicitur ꝙ non.puta quia soꝛs erat ꝑ.vſure.v.

o ¶Pignus.vt.j.qui po. in pig.ba.l.ꝓtio.⁊.l.j.

p ¶Vſuras.quia ſuũ negociũ geſſit ſecũdus creditor:vt.ff.ꝙ poti.in pig. ba.l.ꝓtio.als est ſub eadem.l.creditor.§. ſiedũ. et facit.ſ. de vſuris.l. vt nullo.⁊.ff.de rei vẽ.l.emptor.⁊.j.de bis ꝙ in ꝓtio. cre.loco.l.j. ⁊.j.de remiſ. pig.l.cũ ex cã.et.ff.de ca. ⁊ poſtli.reuer.in bello.§. ſi quis ſeruum.

q ¶Suissent.priori creditori pone soꝛs.ꝑ.vſura. v.Accursius.

¶Maior. Casus. Si creditor maior annis elegerit debitorem personali actione ꝙ pignoratitiam perfectionem remiserit per ꝓpriũ pactũ.als.j.bien.perfectionẽ:an postea penitens ea prosequi possit:queritur? Et dicitur ꝙ non.

r ¶Cum hoc.id est remiſſionem talem.

s ¶Solum.id est nudum ⁊ ſine ſtipulatione.

t ¶Jurisdictio.ꝓtoris.ait enim ꝓtor pacta seruabo:vt.ff.de pac.iuregẽtium.§.ꝓtor ait.Vel iurisdictio.i.iudicis officium.Accur.

v ¶Non potest.Ipso iure ſublata obligatione.Sed videtur ꝙ per exceptionem:vt.ff.de pact.ſi tibi.ꝑ.§.de pignore.que est cõtra.Solu.bic ſola cõuentio de pignore intercesſit.vnde etiaz ſolo pacto potuit tolli ibi traditione ſm quosdam.Vel refert fiat pactum de nõ petendo debitor:⁊ tunc ſi est personalis per exceptionem tollitur:ſic et pignus vt ibi.At vbi de pignore ſi quidem ſimple; cõuentio intercesſit:tollitur ibi.At vbi de pignore ſi traditione per exceptionem:vt ibi.Primo casu tacito iure:vt hic.ſi traditione per exceptionem:vt ibi.Primo casu tacito iure:vt bic.ſi traditione per exceptionem:⁊ ſi pactum vbi remiſi debitum ipso iure videtur tolli hypothecaria:⁊ ſi pactum vbi remiſi debitum ipso iure videtur tolli hypothecaria:⁊ ſi personalis per exceptionem.nam quandoq; tenet in accesſorio remiſſio:et

non in principali: vt.ff.qui.mo.pig.vel hypo.l.i.§.i. Itez acceptilatio facta fideiussori obligato verbis liberat eum ipso iure: sed reū per exceptionem.vt.ff.de acceptil.l.2 per iusiurandum.§.sed 2 si. Itē ad hoc arg.ff.de noxa.l.si nogale iudicium.et.ff.qui.mo. pig.vel hypo.fol.l.j. in pin.2 circa hoc distingi in dicta.l.contraria.

PErſecutione. Cassius. Creditor electionem habet velit debitorem conuenire actipersonam hypothecam pignoris: vnde omissa hypotheca agere potest actione personali.

a ¶Non potest.vt.§.eo.l. distractis.

b **H**Oc si debitor possideat. immo vide tur 2 si alī possideat habere locum.l. codicis: vt in aut.de litigi.§.ad hoc autem.colla.viij.quā habuisti.§.e.super.l.distractis. Solu.illa cum sit vltima: corrigit istā fm.B. Vel refert an possidens habeat causam a debitore: vt tunc habeat illa locum an non.2 tūc hec argu.ff.si fa.fur.fe.di.quotiens.fm Alld.quod nō placet: quia dolus sui actoris ei nocere non debet: vt.ff.de doli excep.l. apud celsum.§.si quis ex causa legati.2.§.seq. Vel illa aut.de litigio. intelligitur fm istā: fm Jr. vel fm Azo. hec loquitur de rebus debitoris nō obligatis: sed renouādis per pauliānā. nec enim dicitur ī corpore huius aut. q̄ fuerunt obligate. licet Jr. sic posuerit. Vel aliter illa loquif in emptore: secus in aliis possessoribus. Vel illa loquitur in expſſa hypotheca: hec in tacita. argu.ff.de iure fil.mosebis.et.l.de in.fil. l.i.lib.g. Sed arg.contra ff.de cēs.l.cum possessor. in fi.l. Vel fm. D. illa loquitur cum distracta est res voluntate creditoris q̄ō apparet ex eo q̄ dicit vt ex ptio sibi satisfieret: hec cum fine eius voluntate. Vel dic fm Jo. hec loquitur generaliter illa in casu speciali quādo lite contestata cōtra se hypothecā vendit debitor: quo casu licet non contrabatur vitius litigiosi per omnia: 2 trabitur tamen quo ad hoc: vt etiaz emptor possit conueniri. Additio Hanc vltimā solutionē Jo. approbant cōmuniter docto. hic. 2 in aut. sed hodie. 3. de actio. 2 obli. 2 Azo in summa ītius tituli. Adde etiā q̄ vbi pignus vēditum esset ea lege vt pretiū daretur creditori: 2 emptor consensisset illi conditioni: tūc in odium eius qui non curauit vt pretium daretur creditori cum possit permittitur creditori vt hypothecaria prius cū cōuenire possit: quia priuilegiū meretur amittere qui fraudem voluit cōmittere. Ita dicūt moderni nostri scribentes in dicta aut. sed hodie.

c ¶Actum fit. Quid si debitor sit absens vt conueniri non possit? Dicam posse ſeorem posse conueniri: vt in auten. de fideiusso. §.i.et.§.ij.et §.eadem. colla.j.

Creditor d quo ordie dz ouenire debitor

d ¶Que sunt. Quas ipse fideiussor non possidet. als creditori electio datur. argumē. huius.l. persecutione. Quidam tamen dicūt et si possideat fideiussor prius cōueniendum eum personali: cū in corpore huius aut. non distinguatur possidear ipse vel alius. Erit ergo ordo vt prius

¶Poteſt creditor eligere hypothecariam omissa personali. hoc dicit lex codicis. sed per ius aut. distinguitur: aut possidet debitor: 2 est in potestate creditoris an agat personali vel hypothecaria: vel vtraq̄. aut possidet extraneus: 2 tūc debet primo fieri excussio bonorum debitoris 2 fideiussorum anteq̄ perueniatur ad extraneos pignorū possessores: dicit glo. quod dicit de excussione est verū: nisi debitor sit absens: ita q̄ in eo domicilio non possit excuti. hoc dicunt due glo. not. fm Bal. cum auten. sequenti.

Idem.aa.marcho. Lex.xviij.

DErſecutiōe pignoris omissa debitores actione personali ꝓuenire creditor vrgeri non potest a.

IN auten. coll. j. con stitu. iiij. ō fideiusso. §. sed neq; ad res.

¶Modie pūsp̄ perueniatur ad extraneos pignorum possessores debent excuti principales debitores et eorum fideiussores. Salicetus.

HOc si debitor possideat b alio vero possidente inhibetur hypothecaria donec pſonaliter actum sit c cum reo 2 intercessore.

¶Et si nec ex hypothecis debito ris satisfiat: tūc demum intercessoris hypothece si que sunt d petātur: quod ius 2 in heredib⁹ locuz habet.

¶Interitu pignoz non liberatur debitor. hoc dicit Baldus. Vel fic. Pignore pempto non ꝓpterea extinguitur debiti petitio. b.o. Salicetus.

Idē.aa. Eracontio. Lex.xxv.

SEruo q̄ fuerat pignori obligatus defuncto debiti permanet integra petitio e.

¶Si seruus pignoratus furripiſ creditor: potest agere contra furem. hoc dici Baldus. Vel fic. Creditor ꝑ re pignori data furto subtracta agit furti. hoc dicit Salicetus.

Idē.aa. Odauricio. Lex xxvj.

SI tibi notarium f pignoris titulo debitor tuus obligauit; eum a quo mancipium arreptum ꝓponis apud rectorez ꝓuincie conueni g.

NOn est alibi nisi, in ista autenti. hic posita. Pro pecunia mutuata in emptionem militie sub hypotheca bonorū comprehēditur ipa militia: siue fit empta nomine debitoris: siue nomīe filij sui: vel cognati vel etiam extranei. 2 talis hypotheca est priuilegiata. Baldus. vel fic. Militia empta ex pecunia creditoris est creditori obligata 2 ꝓ liberis 2 cognatis empta: nisi contrarium ꝓbetur. empta vero pro extraneis non ꝓsumitur ex pecunia creditoris. b.o. Salicetus.

Imperator Justinianus.a. mēne prefe. pecto. Lex.xxvij.

SUper hypothecis h quas argenti distractores vel metaxarij i: vel alij quarūcunq; specie rum negociatores pecunias sibi credentibus dare solēt k: hoc specialiter super ampuranda omni machinatiōe sancimus: vt si post huiusmodi contractum liberis suis vel alio modo cognatis quā cunq; militiam idem negociatores acquisierint eam tamen que vēdi vel ad heredes sub certa diffinitiōe transmitti l poteſt: liceat creditoribus eorum: etiam non ꝓbantibus ex pecuniis eorundem negociatorum 2 liberos eorum vel cognatos militasse. dum tamen contrarius non ꝓbetur alios ex suo patrimonio dedisse pecunias) creditum ab his qui militarent exigere m: vel tantum eos efflagitare quanti vendi eadem militia possit. ¶Quod ita obtinere sancimus: 2 si extrancis quibusdam ijdem negociatores de suis pecuniis huiusmodi militiam acquisisse ꝓbentur n: vt quod generaliter in ipsis debitoribus militantibus 2 talem militiam que vendi: vel ad heredes transmitti poteſt: permissum est vt liceat creditoribus: 2 adhuc vi uentium debitorū iure hypothece vēdicare militias: nisi fibi satisfiat: 2 post mortem eorū exigere quod ꝓ hisdē militijs ꝓ tenore cōmunis militātium placiti o

e ¶Petitio. vt in vi. qui. mo. re contra. obli. §. fi. 2 ff. eo. fi inter. §. quicquid. 2. §. de pig. act. l. ꝓpinus.

SI tibi. Cassus. In lista dicitur. Mutuauit tibi. g. tu quendaz notarij. id est scrnū notatoꝛ obligasti mihi pignoꝛi: nūquid tenet obligatio illa? Respon. q̄ sic. vnde si ille seruus vi arreptus est mibi: possum agere cōtra raptoꝛe.

f ¶Notarij. i. scriptoꝛem non tabellionem: vt.j.de tab.l.generali. lib.g. Ac.

g ¶Cōueni. quia expedit 2ē. vt inſtit. de oblig. que ex delict. §. furti. 2 si quidem est fur extraneus in duplū vel in quadruplū rei condēnatur. Si vero ipse debitor: tunc ipsum debitum 2 vsura duplatur vel quadruplatur: vt ff. de fur. l. creditori. et. l. creditoris. Primo tamē casu reddit debitori per pignoratitiam actionem quod vltra debitum habet: non secūdo: vt dicta l. creditoris. 2. ff. de pig. actio. l. si pignore. in pn.

Creditor quēadmodum agat 2tra furē qui pignꝰ sibi furtiuum fecit.

Item scribit. Jté quod dixi cōtra extraneum in solidum age re creditoꝛē: intellige q̄ nisi per culpā amisit pignus: aliter creditotenus tantum 2 ad vsurā: quia tantum eius interest. 2 in re fiduo agit furti ipe debitoꝛ: vt. ff. de fur. eum qui. §. idem scribit.

b ¶Super hypothecis. Accipiebant enim tales campsores pecuniā mutuam vt emerent prebēdam vel militiam sibi vel filijs suis: 2 ꝓ hac pecunia obligabāt omnia bona sua: vnde quereba tur vtruz de hac ꝑbenda eo modo intelligitur q̄ sit obligata? Et dicit q̄ sic. et ita non est contra. §. eodem. l. Quis. iij. 2 ꝓfertur etiam ꝓribus: vt non ta. j. qui potio. in pigno. habe. l. diuersis.

Lasus ponit.

i ¶Metaxarij. aliud genus negociatoꝛ. Accur.

k ¶Mare solent. id est supponere: sine hoc tamen cōtrabitur tacita hypotheca fm. ll. Accursius.

l ¶Diffinitione. Nam quandoq; minus cōmodi trāsit ad heredem q̄ fuerit apud emptoꝛem: vel aliquo dato demū trāsit ad heredes. vt. §. de inofficio. testa. omnimodo. §. fi. 2. j. de. ꝓj. sacro. scri. l. si quis. lib. g. et ad hoc. ff. de lega. iij. patronus. ij. rū.

m ¶Exigere. per hypothecariam: vt in fine huius. l.

n ¶Probentur. Nota probentur ab isto qui mutuauit. sed in superiori casu ꝓsumitur ꝓ eo: 2 hec est differentia quando emit sibi vel liberis vel cognatis. et in illo casu quando emit extrancis. Accursius. Nota ergo duos casus ad differentiam illorum duorum casuum. In primo ꝓsumitur ꝓ eo qui tradidit pecuniam. In secundo oportet q̄ ipse probet.

Militio militiā vado viam.

o ¶Militantibus. no. milito militiam: sic 2 vado viam.

p ¶Placiti. id est conuentionis inter eos habuit.

Dari solet.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Dari solet. id est quãti emi solet.
b ¶ Personis. hoc in negociatorum. i. extraneorum militãtium quibus est empta & negociata militia qui non sunt obnoxij: vt subijcit scilicet actione personali: sed hypothecaria: vt dicit Accur.
c ¶ Meruerunt. ante legem istam.

ga. ij. l. imperator. §. fina. et. l. sequen. et extra de vsur. cum tu. Vel repete placuit: id est dicta predia erunt creditoris: cõputabit tamen in debitum. Accursius.

Quod obtinet. Casus. I. C. dic̃ q creditor pôt ꝯuenire possessorez militie aut. hoc determinat dicẽs q h̃ verũ est si creditor mutuauit specialiter ad hoc vt pbẽda de pecunia illa emeretur: & si creditor nõ expssit hoc: nõ habet priuile. quia pferũtur ei filij qui habẽt bona patris tacite obligata pro dote matris: & pfertur ei vxor testatoris: et alijs creditores si erant potiores.

Creditor ex cui⁹ pecunia militia ẽ empta pfertur oib⁹.

d ¶ Quod obtinet. vt oibus preferatur creditor. ex cuius pecunia militia est empta. quod. I. C. innuerat.
e ¶ Alioquin. id est si non ad hoc mutuauerit is ex cuius pecunia militia est empta.
f ¶ Filij. noĩe matris defuncte: que fuit vxor repetentis dotem.
g ¶ Uxor. si ipsa viuit.
h ¶ Predictorum. id est nec ille qui ad hoc mutuauit nec vxor aut filius eius: vt in corpore pbatur.
i ¶ Creditorib⁹. qui ad h̃ non mutuauerãt ex eorũ tamẽ pecunia est empta vel psumitur.

¶ In quibus causis pignus tacite cõtrahitur.

Cõtinuatio.

¶ Qualiter per conuentionem expssam ꝯtrahat obligatio pignoris dictũ est: sequitur qualiter contrahat tacite ex vi et potestate legis. Azo.

Diuersa. Casus. Si possideo predium tributarium tacite videnẽ omnia bona tua obligata pro tributis fisco.

k ¶ Censent. i. qui sensum id est tributũ pstant.
l ¶ Tributis. i. fisco.
m ¶ Obligata sunt. vt et s. si propter pu. pẽ. l. j. in fine. et facit. j. l. proxima. Accursius.

Certuz. Casus. Si cũ fisco ꝯtraxisti & debitor ei⁹ factus fis: licz non sit dictum: vt bona tua obligentur: tamẽ tacite obligata videntur.

n ¶ Obligari. scilz tacite: vt sic faciat ad titulum. vt & s. de ser. pig. da. ma. l. ij. & de priui. fis. l. ij. et l. iij. secus in ciuitate: vt. ff. ad municip. l. simile.

Quãuis. Casus. Obligasti mihi fundũ: tacite videris obligasse fructus fundi: vnde si ex ptio fructuum alium fundum comparasti: an sis mihi obligatus: queritur: Et dicitur q non.

o ¶ Inesse. q. d. si predia sunt obligata & fructus pdiorum: tamen pdia empta ex pecunia redacta ex fructibus non intelligitur obligata: vt & j. de partu pig. l. j. & ff. qui. cau. pig. ta. cõtra. l. in predijs. et. ff. de pig. l. paulus. §. j. & l. si fundus. in prin.

p ¶ Placuit. vt et argu. ff. de fur. qui vas. §. si. et. ff. qui po. in pigno. l. idemq. in fine. Sed argu. contra. ff. de peti. here. l. si et rem. et. ff. de le-

vel diuine sanctionis tale pstãtis bñficiũ dari solet[a]: hoc i negociatorum psonis[b]: lz ipi militãtes minime debito obnoxij sint: integruz creditorib⁹ eorum seruet. ¶ Q̃d scz i futuris militijs nõ etiã in his q̃s liberi vl' cognati eorũdẽ negociatorum vel extraneis pecunijs eoruz meruerunt[c] tenere sancimus.

In auten. col. v. ꝯsti. vj. de exhibẽ. & introducẽ. reis. §. optimũ q̃z. Est etiam ex titulo de equalitate dotis & propter nuptias. coll'. vij. cõsti. viij. §. qz vero & huiusmodi.

☞ Ista aut. ponit illud tertium qd dixi in casu: scz de priuilegio prelationis: & dicit q in ista hypotheca pmo pfertur mutuans. secũdo dos. tertio veniunt alij creditores qui ad hoc non mutuarũt: tamẽ ex eoruz pecunia res empta est vel empta presumitur. hoc dicit baldus.

Quod obtinet[d] si ad h̃ mutuauerit pecuniam vt militia emeret: alioqn[e] filij[f] aut vxor[g] defuncti oĩbus pponẽt. ¶ Sed si nullus predictorum[h] fuerit: tunc alijs creditoribus[i] hoc damus.

¶ In quibus causis pignus vel hypotheca tacite ꝯtrahit. Titu. xv.

☞ Pro censibus et tributis sunt obligata omnia bona debitoris. Bal. vel sic. Bona censuariorũ vel tributariorũ sunt tacite fisco obligata. h. d. Salicetus.

Imperator Antonius. a. Sperato. Lex. j.

Diuersa bona eorũ qui censentur[k] vice pignorum tributis[l] obligata sunt[m].

☞ Bona ꝯtrahentis cuz fisco sũt tacite obligata. h. d. Bal. & Sali.

Idem. a. Proculo. Lex. ij.

Certũ est eius qui cum fisco cõtrahit bona veluti pignoris titulo obligari[n]: quãuis specialiter id non exprimitur.

☞ Fructus extantes rei pignorate sunt tacite obligati ꝓ debito: tamẽ res empta ex ipsis fructibus efficitur propria ipsius emptoris. baldus.

Pars ex rescripto Alexã. a. Demosthen. Lex. iij.

Quãuis fructus pignori datorum prediorum (et si id aperte nõ sit expressum) ex ipsis pignoribus credanẽ tacita pactione inesse[o]: pdia tamen q̃ emuntur ex fructuũ precio ad candẽ cãz venire: nulli prudentium placuit[p].

☞ Pro debito primipili bona dotalia sunt tacite obligata: tamẽ in vltimũ subsidium deuenitur ad ea. h. d. baldus.

Impera. Carus et Carinus et Numerianus. Lex. iij.

Satis notum est & ratiõe cõstitutũ bona earũ in dotem data[q] que nupte sunt his q primipili sarcinaz subeunt obnoxia necessitate[r] eius teneri. Uerum certo ordine: vt scz tũc demũ ad hoc mulieris patrimoniũ[s] periculuz respiciat si (vniuersis viri ac noĩatorum facultatibus exaustis) nihil residuum inueniatur.

☞ Pro pẽsione non sunt tacite obligata bona que nõ sunt in fundo: sz inuecta & illata: vt ibi sint. h. d. Bal. vel sic. Inducta & illata in fundũ conductũ sunt tacite ꝓ pẽsionibus obligata: si tamen cõductoris bona sint: aliter ad manus creditoris peruenta non possunt ꝓ pensione retineri: sed debent restitui. h. d. Sali.

Imp. dio. & maxi. aa. cori. Lex. v.

Si non inducta[t] et illata in fundũ q̃ pignoris teneri cã placuerat[v] mancipia fuissent: nec hec specialiter obligata monstrẽtur: rector prouĩcie ea restitui iubebit. ¶ Nec enĩ pretextu debiti pensionum restitutionez eorum morari[x] potest: cum si quid sibi deberi domina fundi ex pensionibus: vel quacunq ratiõe probare possit huius solutionem solẽniter fieri conueniat.

☞ Si tutrix secundo nubit non reddita rõne: bona secũdi viri sunt tacite obligata pupillo ꝓ ipsa administratione reddenda. Et est h̃ casus specialis in quo vir secundi matrimonij tenetur ꝓ debito sue vxoris. hoc dicit Baldus.

Imperatores Theodo. & Uale. aa. ad Florẽ. prefec. pto. Lex. vj.

Si mater legitima liberorũ tutela suscepta ad secundas contra sacramentum[y] prestitum aspirauerit nuptias ãteq eis tutorem aliũ fecerit ordinari: eiq[z] quod debetur ex ratione tutele

Satis. Casus. Si ex mala administratione pmipilarij factus sis debitor fisci: non solũ res tue obligãtur tacite fisco: sed dos vxoris tue: ita videlicet si bona mariti exhausta sunt neq aliquid residuũ inuenitur.

q ¶ Data. Secus si non sint: vt. s. de priuile. fis. l. j. & j. ad. l. iul. de vi. l. j.
r ¶ Necessitate. al's necessitati: scilicet primipilarie administrationis. filij etiã lz nõ sint heredes tenentur: vt. j. de pmipilo. l. fi. lib. xij.
s ¶ Patrimonium. id est quasi patrimoniũ: vt. ff. de minori. l. iij. §. sz vtrũ. in fine. & s. de rei vxo. ac. §. & hoc ex rei.

Tex. l. satis notũ est cõcor. cuz hac l. gl. sup verbo alienat. in ca. ex pte vr̃a. extra de rescrip.

Si non. Casus. Si fundũ ad colendũ mihi locasti: et in eũ seruum induxi non eo animo: vt ibi perpetuo stet et eum pro pensione retineres: rector puincie iubebit: vt eum mihi restituas: pro pensione vero solẽniter me conuenies. Uiuianus.

t ¶ Inducta. inducta manu: illata dorso. Et not. tria exiguntur: scilicet q sint inducta. et q perpetuo ibi sint: & q domino sciẽte. vt. ff. eo. in predijs. et de pig. l. debitor. et. s. loca. certi. sed in vrbanis non exigitur scientia: vt dicta. l. certi.
v ¶ Placuerat. scilicet locatrici tantum non conductori. vel placuit: scilz sapientibus: si essent tamẽ inducta. Uel placuit sub conditione si essent inducta: nisi altero horũ trium modorum exponas. esset lr̃a sibiipsi contraria.
x ¶ Morari potest. nota ergo sua auctoritate possidentem retentionẽ nõ habere. Sed videtur q sic: vt. j. titu. j. l. j. et. ff. de solu. si cum aurum. et. l. si is cui. et. ff. de conditio. indebi. si non sortem. §. si centum. que sunt contra. Sed dic refert an peruenerit per dationẽ alicui⁹ nomine debitoris vt tũc tenere possit. an nõ: & tũc non. vt hic. Uel dic secũdo q hic per vim possidebat creditor: et ita vitiose: & faciũt hec an scriptor possit retinere quaternos pro mercede: sicut notatur in dicta. l. si non sortem. §. si centum.

Tex⁹. l. si mr̃. facit ad hanc. l. gl. vnica. circa fin. in. c. ex parte. ex̃ de appel.

Si mater. Casus. Paterfami. decessit relictis filijs impuberib⁹: & vxor legitimam tutelam filiorum nacta est prestito iuramento q ad secundas nuptias non conuolaret: si conuolauit & teneatur pupillo ex mala administratione: neq eis anteq conuolet ad secundum iterum tutorem petijt tacite erunt omnia bona mariti obligata pupillo ex mala administratione.

y ¶ Contra sacramentum. hodie non iurat: sed pena remanet eadem: vt in aut. vt fine prohi. matres debi. & credi. §. penul. col. vij.
z ¶ Eiq. id est tutori post ordinato.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Obnogia. vt et. ff. quando mu. tu. offi. l. ij. ꝛ in auc. de nupt. ff. si ante tutelam. coll. iiij. nec eis filijs succedit: vt ff. ad tertul. l. omnem. ꝛ est sic. ff. in qui. cau. ba. tu. l. j.

b Ancimus. obligantur. vt et. ff. eodem. si horreum. et. l. eo iure. et ff. locati. l. certi. Accursius.

c ¶ Presumptione. id est statuto vel ordinatione.

d ¶ Prouinciales. locantes ꝛ conducentes.

Si aliena res pignori data sit.

Procurator. Casus. Si procurator me⁹ nō expectata volūtate mea rem meam obligauit mihi ꝑiudicare nō potuit: si tamen pecunia quā accepit in rem meā versa fit: consuletur creditori per pignoris retētionem. Iuia.

Procurator ff. ses ꝑ cialis ad aliquod aliud negocium. si autem habeat liberam potestatē potest: vt. ff. de procura. procurator: cui generaliter libera. Vel si hꝫ ꝑciale mandatum de obligando: vt. ff. de pig. act. l. solutum. in fi. Ide si habeat generale tantum et dominus consuenerit talia facere: vt. ff. illo tit. l. vel vniuersum.

e Procura tor quādo possit res dñi obligare.

f ¶ Exceptio. sic in eo qui sciens accepit pignori rē aliēnā que postea fit debitoris: vt. ff. de pigno. l. j. in pn. ꝛ j. co. l. cum res. sic ꝛ amico debitoris qui liberauit pignus competit exceptio: vt. ff. q. mo. pig. vel hypo. solu. l. j. in princ. sic ꝛ ille qui soluit ꝑtium fandi ꝓ debito pupilli: habet exceptionem: vt ꝛ. ff. de ꝓbꝫ mi. l. vtere. ꝛ. l. si ꝓdium. in fi. Vel mutuauit ad hoc ipm vt habeat rē pignori obligatam: vt. ff. de re. co. l. si pupillorum. ff. pe. ꝛ ad hoc facit instit. qui. alie. licet. ff. pe. sed tā etiā qꝫ bic creditor habet vtilem nego. gest. vel instit actiam: vt dicimus. ff. si certum pe. l. cum.

g ¶ Desideranti. credito ri. Accursius.

Si probaueris. Casus. Ignorāte me res ad me ꝑtinētes obligasti mihi non ꝓeindicat: nisi in fraudē creditoris sciēs dissimulauit.

b ¶ Agebatur. i. qui te presente obligabat ab alio extraneo.

i ¶ Potuisse. quia nemo potest rem alienam obligare: vt ꝛ. ff. cōmuni diui. l. ij. ꝛ. j. ettu. j. qui filius. hꝫ posset vendi. cū venditio persōā: obligatio rem officiat: vt digi. ff. ad vellcia. l. fi fine.

Fraudē ꝑ bet qui cā allegat.

k ¶ Sciens. Iam tunc consentire videtur: vt. ff. o. l. si fine. ꝛ. j. de distrac. pigno. l. si mulier. Sed quis probabit fraudem? Respon. qui eam dicit: vt ꝛ. ff. de ꝓbatio. l. qnotiens. ff. qui dolo. nā videtur scire ius suū vbiqꝫ durare nisi consentiat: vt. ff. qbus mo. pig. vel hypo. fol. licut. ff. non videtur.

l ¶ Dissimulasti. quia dum obligarentur tu eras ꝓsens et contradixisti obligationi.

Curator. Casus. An tutor vel curator rem pu. vel adulti obligare ꝓ ffit? Respon. ꝙ non. nisi pecunia in vtilitatem comm consuersa fit. Viuianus.

m ¶ Accipiat. Quia tunc potest. vt. ff. de pigno. actio. l. tutor. sic ꝛ. ff. de pactis. l. pactum ꝓcuratoris. ꝛ. ff. de fur. l. interdum. ij. ff. qui tutelam. ꝛ. ff. ꝓ cmp. qui fundum. ff. si tutor. Item et in alio casu etiam immobilia: vt. ff. de administra. tuto. l. fina. ff. defensionem. Sed hodie videtur ꝙ etiaꝫ mobilia nō possint fine decreto: vt. ff. de administra. tuto. l. leg que. in fine. quod est verum in quibuscūq mobilibus de quibus ibi dicit. Accursius.

geste ꝓsoluerit: mariti quoq; ei⁹ ꝓterite tutele ratiocinijs bona iure pignoris tenebūt obnoria[a].

Non soluꝫ in italia sed in quincta et vbiq; locorum inuecta ꝛ illata sunt iuris ꝑsumptiōe tacite obligata. b. o. Baldus. vel sic. Jura disponētia vt inducta ꝛ illata sint tacite ꝓ pensionibus obligata debent obseruari ꝓ iure cōmuni in oibus ꝑsonis ꝛ locis. b. o. Salice.

Imperator Justi. Joanni pfecto pretorio. Lex. vij.

Ancimus de inuectis a conductore rebus ꝛ illatis que domino ꝓ pensionibus tacite obligantur[b]: non soluꝫ in vtraq; roma ꝛ territorio earum bocius locuꝫ habere: sed etiaꝫ in nostris prouincijs. ¶ Tale enim iusta ꝓsumptiōe[c] etiā oēs nostros. puincialesꝫ perpetiri desideramus.

¶ Si aliena res pignori data sit. Titulus. xvi.

Procurator citra mandatū rem domini obligare non potest. tamen si pecunia est i rem domini versa potest pignus ꝓ debito retineri. b. o. Bal.

Imperatores Seuerus ꝛ Antoninus. aa. Carpo. Lex. j.

Procurator[c] citra domini volūtatem domuꝫ pignori fiustra dedit: si tamen pecuniā creditoris in rem domini versam constabit nō inutilis erit exceptio[f]: dūtaxat quod numeratū est erolui desideranti[g].

Res aliena nō pōt pignori obligari nisi ꝺño in fraudē dissimulāte. b. o. Bal.

Idem. aa. Latine. Lex. ij.

Si probaueris ꝓsidi ꝓdia vel hortos (de quibus agebatur[h]) tuos esse: intelligis obligari eos creditori ab alio nō potuisse[i]: si non sciens [k] hoc agi in fraudē creditoris ignorantis dissimulasti[l].

Tutor vel curator ꝓ causa ꝓpria pupilli vel adulti bona nō potest obligare. b. o. Bul. Vel sic. Eꝫ obligatione tutoris vel curatoris nō tenētur pignora minoris nisi in eius vtilitatez fit pecunia recepta. b. o. Salyce.

Impe. Anto. a. Marito. Lex. iij.

Curator adulti vel tutor pupilli ꝓpriam rem mobilē eius cuius negocia tuctur pignoris iure obligare non potest: nisi in rem eius pecuniam mutuam accipiat[m].

Filius nō potest obligare rē patris. bocdicit Bal.

Impa. Alexā. a. Scēo. Lex. iiij.

Dec si maior annis viginti quinq; fuisset filius tu⁹ q in potestate[n] tua erat/te tuito rez tuam obligare potuit[o].

Ista leꝫ portat coronā totius materie quid ꝓbādum sit in hypothecaria: et. b. o. Si res q̄ non erat in bonis tēpore obligatiōis postea de bonis fiat hypotheca cōualescit: nō de iuris rigore: hꝫ de equitate scripta. b. o. Bal.

Imperatores Diocletia. ꝛ Maximia. aa. Eutichio. Lex. v.

Um res[p] que necduꝫ in bonis debitoris ē pignori data ab eo postea in bonis ei⁹ esse incipiat: ordinariam quidem actionez super pignore nō competere manifestum est: sed tamē eqtarē[q] facere vt facilevtilis persecutio[r] exemplo pignoratitie[s] daretur.

Adatur nō potest obligare rez quaz ꝓius donauerat filio. Bal. Vel sic. Obligans rem alienā nō ꝓeiudicat domino: et contraria pignoratitia tenetur. boc dicit Barto. et Salyce.

Idem. aa. Zosi. Lex. vi.

De ꝓdium in filios a se titulo donationis translatum creditori suo dat pignori semagis contrario pignoratio obligat iudicio[t] eꝫ quicēꝫ dominis nocear[v]. ¶ Cum seruiana[x] etiaꝫ actio declarat cuidenter iure pignoris teneri non posse: nisi que obligātis i bonis fuerint[y]: et per

n ¶ Ec si maior. In potestate. Quid de emācipato? Rñ. idez. Sed de boc dubiū erat: cum dñs videatur etiam patre vinente: vt insti. de here. qua. et dif. ff. sui.

o ¶ Potuit. nec rem ꝓpriam nec peculiarem: vt. ff. que res pig. ob. pof. l. i. ff. j. et facit. ff. de pac. filius. ꝛ de re. cre. ꝛ inreiuran. l. nec filius.

Um res. Casus. Si aliena res obligaui non tenet pignoris obligatio: si ꝓtinus nactus fim cōualescet pignus: ꝛ creditor hꝫ diretam hypothecā non habeat de equitate: tamen vtilem habet: et pignus persequi poterit.

p ¶ Cum res. f. aliena.

q ¶ Equitatem. scilz que ꝑualet: vt. ff. de iudi. placuit. ꝛ. ff. si cer. pe. l. si tibi pecuniam.

r ¶ Persecutio. p hypothecariam actionem.

s ¶ Pignoratitie. id est sicut datur vtilis pignoratitia debitori qui obligat rem alienam eoluto debito: vt. ff. de distrac. pig. rescriptum. ff. j. ita ꝛ isti q recipit vtilis hypothecaria datur. Vel dic sicut daref directa quādo esset res debitoris. sic nunc vtilis. Sz fm boc quid est quod dicitur. ff. de pig. et que nōdū sunt. ff. quod dicitur. q debet ꝓbare rem fuisse in bonis debitoriz tēpore obligationis: Rñ. bic posse debat bona fide. vñ sua dicit esse res: vt. ff. de verbo. sigui. l. bonorum. fecus si mala. Vel illud de rigore: boc de eqtate. Et distingue cum quis rē alienam obligat: si quidē sibi debitam tenet obligatio: vt. ff. q potio. in pig. ba. l. iij. ff. cū eq causa. Si non: sed habet ius in re: simil⁹ tenet: vt. ff. ff. pig. l. gregē. ff. ij. ꝛ. iij. fi neutrū est: tunc si digit cū mea erit: tenet. ff. illo titu. fi fundum. ff. aliena. fi simpliciter: aut creditor sciuit: et tūc non actio sed retētio datur: vt in eo. titu. l. j. in pn. fi ignoranti. tūc etiā vtilis actio datur: vt bic. et. ff. de pigno. l. j. in pn. ꝛ. l. fi ab eo. ꝛ. l. si titio. ꝛ facit ad. l. istam. ff. qui po. in pig. ba. l. qui balneum. ff. fina. ꝛ. ff. qui ꝛ a qui. fi seruo. ꝛ. ff. de pig. ac. l. si rem alienam. ꝛ. ff. de libe. cau. l. si ab eo. ꝛ. j. de euic. siue possessio. et. l. finali. Accursius.

Alieā res si obliget an teneat obligatio

Ue. Casus. Si mater mea dedit mihi fundum me inuito obligare non potest: cum sit meus. nec ꝓ re que obligantis nō est competit seruiana: ꝛ boc eius actionis natura declarat.

t ¶ Judicio. ad bandum bonuꝫ pignus: vt. ff. de pigno. actio. l. si quis in pignore. ff. j. Accur.

v ¶ Nocat. vt ꝛ. ff. de do. inter virum ꝛ vxo. l. si quidem. in fi.

g ¶ Seruiana. i. natura eius actionis declarat.

y ¶ Fuerint. sed fallit boc in seruitute vie ꝛ aliis rusticis vt dices. j. titulo. j. l. qui filios. Vel non dicuntur obligari licet creditor commodatem in bis habeat. ꝛ sic intelligatur. ff. de pignoribus. l. sed an vic. et facit. ff. l.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

facit. ff. l. prohi. Accursius.

SJ in rem. Casus. Tutor pupilli, p pecunia quã in suã rem accepit rem pupilli obligare non pot: & si obligat nõ tenet pignoris obligatio: si pupillus fact? maior? consenserit quo casu cõualescit pign?.

s Si rem suam. scilicet tutoris.

b Accõmodasti. als tenueret: vt. ff. si maior fac. l. fina. Accursius.

c Non potuit. vt. ff. de pac. l. pactum procuratoris. ff. pro emp. qui fundum. ff. si tutor.

DExũ. Casus. Si seruus me? vel colonus obligat rem meã? mihi nõ p?iudicat: quia negũ id est obligationez nõ facit: nisi ille qui obligare potest. Viuia.

d Declaratur. vt. ff. de acq. pos. l. fi. ff. de pcur. l. pcurator tutorum. ff. cõi diui. si. pbatũ. et. ff. de agri. ff cẽ. p colonũ. li. vi. et. ff. p cũ eo. si ser?. boc tñ fallit i re peculiari serui qui habet liberã peculij administrationem. vt ff. de pig. act. l. si conuenerit. ij. ff. fina. et facit. ff. de acgrẽ. pos. l. si peregre. ff. pe. ff. l. iij. ff. p fi seruus.

¶ Que res pignori obligari possunt vel non ?c.

Casus. Si omnia bona tua mihi obligasti: an alumnos tuos vel cõcubinam videaris obligasse: queritur? Et dicit p non. Vinianus.

e Alũnos. s. quos aluisti. vel qui te aluerũt. vel id est filios eg cõcubina.

f Ceteras res. i. ipsam cõcubinam que erat ancilla obligantis: vt et. ff. cõia de manu. l. fi. Acc.

g Rationis est. ar. p in verbo generali non continentur omnia singularia. Item nõ videtur qs generaliter cõcedere qõ specialiter nõ est cõcessus. * fic. ff. de mino. l. ii. lud. ff. si talis. et. ff. de pculio. l. qui peculij. et de lega. iij. l. vgo?em. ff. felicissimã. ff. de pig. l. obligatione. et. l. deniq?. et. ff. ne qd in loco pub. l. ij. ff. si quis a principe. et faciunt hec ad ea que dicimus de fortuitis casibus receptis: vt not. ff. si quis cau. l. sed ? si quis. ff. questitum. ? facit. ff. de dona. filius. et. ff. de transactio. si de certa. et facit. ff. ad velleianum. l. iubemus. ? ff. de pact. l. tres fratres. et. ff. de remiff. pigno. l. ij. Accursius.

* Juramẽtũ certendit ad non cogitata vt in. c. quitaallis. 6 iureurã. et. c. et multipli ci. de deci.

alium rem alienam inuito domino pignori obligari nõ posse certissimum est.

Tutor? pro facto proprio non potest rem pupilli obligare: nisi pupillus legitime etatis effectus talem obligationẽ approbet. Bal. vel fic. Tutor? procurator? vel alius administrator? obligãdo rem domini eius non p?iudicat nisi postea consensus dominoꝝ accedat. Vel nisi de scientia eoꝝ probetur. boc dicit cũ. l. sequẽ. ff? Bartolum.

Idem. aa. Corne. Lcr. vij.

SJ in rem suam [a] accepta pecunia mutua tutor? mãcipiũ tuum pignori dedit: nec huic post perfectam etatem consensum accõmodasti [b] pignori res obligari non potuit [c].

Regulam p?mittit ex qua infert. et boc dicit. Persona que de iure pot obligare est illa que potest inducere negũ p?ignorum: secus si nõ potest de iure. boc dicit Bal. vel fic. Seruus: procurator: colonus: conductor? vel actor? rem domini inuiti non obligant. b. d. Salice.

Imperato. Theo. et Hono. aa. Joãni p?c. p?c. Lcr. viij.

DOrum nõ facit p?diczum nisi p?sona que iure potuit obligare. ¶ Per seruum autem aut per procuratoꝝ: colonũ vel actorem seu conductorem vllum p?iudicium possessioni inuito vl' inscio domino imponi non posse iure ? legum auctoritatibus de claratur [d].

¶ Que res pignori obligari possunt vel nõ ? qualiter pignus cõtrahatur. Titu. xvij.

In generali obligatione non venit quod nemo sane capitis specialiter obligaret. boc dicit Baldus.

Imperato. Seuc. ? Antoninus optato. Lcr. j.

NUlnos [e] tuos: ? ceteras [f] res quas nemi nem credibile est pignori specialiter daturum fuisse: generali pacti conuentione que de bonis tuis facta est in causaz pignoris non fuisse rationis [g] est.

Qui obligat instrumenta emptionalia ipsaz rem obligare videt. Vel fic. Qui obligat repsentans videtur obligare representatum. Bald. vel fic. Obligatio instrumẽto intelligitur obligati ius in eo contẽtum. b. d. Bar. ? Salice.

k Cogitasse. vt ? argu. ff. de lega. j. seruũ filiũ. ff. cum. ? j. de remiſ. pig. l. creditricem. ? j. de dona. l. j.

SJ monumento. Casus. An monumentum in quo filiã tuam intulisti obligare possis: queritur? Et dicitur q nõ. quia per illationem locum religiosum feciſti.

l Si monumento. Scilicet tuo vel alieno domini voluntate.

m Non venit. vt ? ff. de relig. l. inuito. sed ipsum ius inferendi fic. vt et legari. vt et. ff. de religio. l. monumentoꝝ. Item boc specialiter: sed cum vniuersitate potest: vt. ff. de cõtraben. emptio. l. in modicis.

Lcr. l. cum cõstet. 3. col. cũ glo. sup verb. si gnus. certa de p?s. ? c. sane. cũ gl. sup ff. reddena. de re nũcia.

Idem. aa. Lcr. ij.

CUm cõster pignus [h] consensu contrahi non dubitam? cuz qui emptiones [i] agroꝝ suoꝝ pignori posuit: de ipsis agris obligandis cogitasse [k].

Res sacra vel religiosa non põt obligari. boc dicit Bald. Vel fic. Locus religiosus non potest pignori obligari. Boc dicit Salicetus.

Impa. Anto. restituto. Lcr. iij.

SJ monumento [l] corpus filie tue intulisti religiosum id fecisti: quo facto obligari a quoꝝ? prohibẽte iuris religione nõ posse in dubium non venit [m].

Homẽ debitoris generaliter ? specialiter obligari potest: ? nisi soluit suo principali põt soluere creditori creditoris sui qui habet eum obligatũ. boc dicit Bald. Vel fic. Homẽ debitoris ante denũtiationem factam sibi a creditore sui creditoris potest soluere suo creditori: post denũtiationem autez factam non potest soluere: sed exigi potest vtili. b. d. Bar.

Imperator Alexander. a. Euocato. Lcr. iiij.

DOmen quoꝝ? debitoris pignorare ? generaliter ? specialiter iampridez? posse placuit [n].

Quare si debitor is satis nõ fecerit cui tu crediditi: ille cui? nomen tibi pignori datum est: nisi ei cui debuit soluat nondũ certior [o] a te de obligatione tua factus vtilibus [p] actionib? satis tibi facere vsq? ad id quod tibi deberi a creditore eius prohibueris cõpellet. quarenus tamen ipse debet.

Os non potest specialiter nõ potest generaliter obligari. boc dicit. vel fic. Nõ potest operari genus plusq? species. boc dicit Bald. vel fic. Stipendium seu premium future victorie nõ potest specialiter vel generaliter obligari. Sali.

Idem. a. Septimo. Lcr. v.

SPem cozũ premioz̃ũ [q] que p?o cozonis [r] athletis pensanda sunt p?uata [s] pactione pignorari minime admittẽdum est. Et ideo [t] nec si generale pactũ de omnibus bonis pignori obligandis intercenerit: tenet.

Res q̃ non sunt in bonis nostris nõ possunt obligari. b. d. Bar. Vel fic. Pater filium vel alium liberum hominẽ bypothecare non potest. b. d. Bal.

Impera. Diocle. et Maximia. aa. Rufo. Lcr. vj.

n Placuit. Ut et. ff. de bere. ven. l. postq?. ff. de pigno. actio. si conuenerit. ij. in princ.

o Certior. Quia ei denuntiasti: vel litem contra eum testatus fuisti. et idem si partem debiti tibi soluisset: vt. ff. de noua. l. iij. Accur.

p Utilibus. quas habebas directas contra tuũ debitorem. Del dic etiaz vtilem hypothecariaz et quod egregerit si quidem corpus erit loco pignoris erit. Si vero pecunia compẽsabit secum: vt. ff. de pigno. grege. ?. cum pigno. in fine. et dicta. l. de pigno. actio. si conuenerit. et facit. j. de dona. l. ij. ff. de trãsactio. l. vẽditor. Sed quid si est certus per seipsum vel ab alio? Respondeo necesse est q a me sit certus. arg. ff. de pigno. l. debitores.

Additio. Adnertas q? Barto. hic reprehendit finem istius glose dicens denuntiationem nõ esse necessariam sciẽti. argumen. l. j. in fine. ff. de acti. emp. ? tibi no. ? melius in l. fina. ff. de transactio. et solet notari in l. emptor. j. de euic. Non ob. fin cũ l. debitores. quam glo. al leg. quia illa loquitur de volutate sub vbanitate: vt ibi nota.

SPem. Casus. An athleta spem victoric quam de aduersario suo habitur? est obligare posit? queritur? Et dicitur q non: neq? si generaliter omnia bona obligaret illam spem intelligitur obligasse. Vinianus.

Qum. Casus. Emi fundum: confectum est instrumẽtum emptionale: illud obligauit: an fundum obligasse videar: querit? Et respon. q fic.

b Pignus. id est obligationẽ pignoris. fic ? ff. de pigno. actio. l. j. et boc quantũ ad hypothecariã. vt ? ff. de pac. l. si tibi. ?. de pignoze. et. ff. de remiſ. pig. l. ij. sed pignoratitia contrahitur re: vt insti. quib. mo. re contrahi. obliga. ?. fi. Accur.

i Emptionis. i. instrumenta emptionum.

q Spem cozum premioꝝum. in pecunia.

r Cozonis. id est victoria.

s Priuata. sed nec publica. vt. ?. de exercu. rei iudic. l. stipendia. nisi in subsidium: vt ibi digi per. l. ff. de re iudi. cõmodum.

t Et ideo. Sic argumentatur: non potest specialiter ergo nec generaliter. Argumen. contra. ff. de regu. iur. l. actus. et. ff. de pactis. si vnus. ?. illud. Accursius.

QUi. Casus. An quis filium suum puta liberū hominem obliga re possit: queritur? Et dicitur q non.

a CAccepit. quid si propter famem hec fiant? Respon. tenet argu. ff. de patri. qui fi. di. l. j. ¶. fi.

b CManifestum. vt. ff. titu. j. l. que predium.

Creditor c regulat q filiū fam lias in pignore ac cepit.

Ter. tibi cō sistere. pos sunt tñ dari obsi des: p arbitrio obseruādo vt i. c. expo sita. cū glo. fi. extra de arbi.

c COBnoxia. imo etiam relegatur creditor: qui filiū familias in pignore accepit: vt. ff. eod. l. fina. Sed hec regula fallit in capto ab hostibus: vt. j. de capti. ¶ postli. re. l. fin. ff. de lega. j. l. senatus. ¶. finali. Itez fallit in seruitute rustica que nec est in bonis: nec est extra bona: vt. ff. de vsufruc. lega. l. j. ¶ tamē obligatur. vt ff. de pignor. sed an vicel non est ibi obligatio: sed commodum retinendi habet creditor. Item in casu huiusmodi. l. bo die punitur plus: vt i autē. vt nulli iudi. ¶. quia vero huiusmodi. cōll. ig. ¶ facit ad. l. istaz. ff. de cui ctio. l. minor. ¶. fi pater sciens.

d CExecutores. Casus Si debitore meo non comparente datus fuerit mihi executor ad mittendum me in bono. possē. debitoris pro mensura declarati debiti: an boues aratorij vel instrumenta aratri vel bubuli intelligātur obligata: queritur? Et dicitur q non. ne per defectum culture tributi exolutio retardetur. q si creditor detectus fuerit ꝛc. suppliio subiugabitur.

d CAratoriuꝫ. sed quid si aliud non habet? Respon. capiantur etiā bec. vt. ¶. de ejecu. rei iudica. l. stipendia.

e CTributorum. in prouincia: ergo tantum loquit hec leg. Et dic. Tributorum priestandoꝝ ab his quorum sunt predia que tributa non possent prestari si boues qui terram colunt auferrentur. Accursius.

f CPagi. id est burgi vel ville.

PIgnoris. Casus. Si bona debitoris mei loco pignoris capi debeant: ea q ad agriculturam pertinent capi non debēt. Sequitur autenti. Agricultores. que idem dicit q leg executores paucis additis. Vi ujanus.

g CNon conuenit. Per iudicem. vt. ¶. l. prozi. et forte etiā in italia hec loquit. ꝛ est pro hoc in auc. vt nullus mutuās agricole. collatio. iiij. sed pro pria voluntate forte posset per dictum autenti. Accur.

SI quis. Casus. Si mutuauit tibi pecuniam ꝛ promisisti satisfacere sub pena obligationis omnium bonoꝝ tuoꝝ: an per hec verba videaris mihi obligasse taz presentia bona q futura: queritur? Et dicitur q fic. lz non dicas te obligare res presentes ꝛ futuras,

QUi filios vestros vel liberos hoies pro pecunia quā vobis credebat pignoris titulo accepit[a]: dissimulatiōe sc̄i iuris cū cuenit cū sit manifestuꝫ[b] ꝛtionem pignoris non cōsistere ni ſi i his que quis de bonis suis facit obnoxia[c].

CPro executione sentētie nō possunt capi boues aratoriꝫ: ꝛ alia que sūt necessaria ad agriculturā: vt sunt ligones ꝛ istra ferrea. b. d. Sz quotidie faciūt. Sm̄ banu li tributor: q: si boues nō ararent nō sol uerētur tributa ꝛ alia onera. b. d. Bal.

Imperator Cōstā. a. ad vniuersos prouinciales. Lex. viij.

EXecutores a quocūq; iudice dati ad exigēdā debita cuiuscūq; iuris instrumento ea verba posuerit fide ꝛ periculo reruꝫ ad me pertinentium[b]: vel per caruꝫ exactionem satisfieri tibi promitto: sufficere ea verba ad rerū: taz carū quas in presenti debitor habet q̄ futurarū hypothecam sanctimus nec ex prioribus sanctionibus[c] minus[d] habere specialis hypothece memoriam videri cuꝫ sit iustum voluntates contrahentiū magis q̄ verborum conceptionem inspicere[e]. ¶ Super qua re generali hypotheca illud quoq; ad cōseruandam contrahentium voluntatem sancimus: vt si res suaz supponere debitor direxit nō ad iccro tā presentes q̄ futuras ius tamen generalis hypothece: etiā ad futuras[m] res producatur.

Qui potiores in pignore habeantur. Titu. xviij.

CPrior tēpore potior est iure: nisi posterior prior offerat. hoc dicit Bal. vt fic. Secundus creditor solues priori: vel con signans ꝛ deponēs id quod ei debetur in locum prioris succedit ꝛ confirmat sibi pignus. hoc dicit Bartolus.

Imperator. Seuc. ꝛ Antonius Secundo. Lex. j.

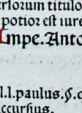

VI pignus secundo loco accepit ita tūꝫ confirmare potest si priori creditori debitam pecuniā soluerit[n]: aut cum obtulisset ipſe accipere noluisset: eam obsignauit[o] ꝛ deposuit: nec i vſus[p] suos conuertit.

CHabens pignus potioriꝫ prefertur habēti iudiciale si est prior tempore. Hoc dicit Bald. Vel fic. Si plures creditores ad pignus pretoriuꝫ cōcurrentes sunt diuersorum titulorum. qui prior est tempore potior est iure. b. d. Salicetus.

Impe. Anto. a. Cresto. Lex. ij.

b CPertinentium. Ad hīs verbis res meas tibi obligo. vt in fine buius legis. Et nota q̄ quia loquitur in presenti non videbatur compiendere de futuris: sed tamen compiebendit: vt hic: ¶. fi. pro socio. ſi societatem vniuersarum fortunarum. Sed aliud est cum quis vendit omnia sua bona vel donat vel legat. vt. ff. de auro ꝛ argento legato. fi ita ¶. l. plautius. ꝛ argumen. ff. manda. ſi manda uero. ij. ¶. ſi cuius bona. et. ff. de negocijs gestis. nam et Seruius. ¶. ſi me vino. Et est ratio: quia magnum damnum esset dotāti vel similib⁹ quod non est obliganti: cum per hoc nō plus debeat. Item nota hic pro generalitate: vt plene habes. ff. de seruitute viba. prediorum. l. ſi seruitus. Itē hic in his q̄ se vino que rit: non que heres eius. vt. ff. de pig. l. paulus.

Obligāres suas tā pſentes q̄ futuras obligare videt: ſecus in donante vel simili.

i CSanctionibus. que volebant creditores minus habere in futuris q̄ in presentibus bonis. vel minus q̄ si specialiter. id est expresse diceret de futuris.

k CMinus. id est minorem memoriam.

l CInspicere. Nota fic. ¶. de liberis pret. l. iij. ¶. ff. de adimen. lega. l. iij. ¶. conditio. in fine. et facit. ff. de re iudicata. in summa. in principio. et. ff. de verborum obligationibus. l. in conuentionalibus. Accursius.

m CAd futuras. in tacita hypotheca idem fm quosdam. vt. ¶. de secun. nup. l. hac edictali. ij. omnibus. ¶. l. ſi quis. ¶. in illo. ¶. ff. de pruile. fis. l. ſi cum pecuniam. Sed Jo. contra.

CQui potiores i pignore habeantur.

¶ Quoniaz super pignore iter creditores quis fit in eo potior pleruncq; cōtenditur. Ideo ponit qui potiores in pignore habeantur. Azo.

Cōtinuatio.

VI. Casus Si secundus creditor pōi pec. soluit confirmat ſibi pignus ſi primꝰ recipere nolit cōſignet et deponat et confirmet ſibi pignus: niſi pecuni. poſtea in vſus ſuos conuertit.

n CSoluerit. vt et. ¶. de pigno. l. fecundus. et. ff. qui potio. in pigno. ba. l. potior. ¶. fina. Sed qd ſi prior creditor poſſideat? Reſpō. q ipſe poterit ſecūdo offerre: vt ſic ſibi re tineat pignus. Ham et quilibet extraneus boc poſſet: vt. ff. quibus modis pignus vl hypothe.

ſol. l. paulus. ¶. qui pignoris. non tamen compellitur: vt. j. eo. prior. Accurſius.

o CObligauit. j. de ſolu. l. obligatione.

p CIn vſus. Facit ad boc. ¶. de vſuris. l. acceptam. ꝛ. ff. de vſuris. l. debitor,

Si decreto

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

SJ decreto. Casus. Conuenì heredem titij pio quodam fideicom missō relicto sub conditione: ⁊ quia mihi nō satisfiebatur misit me iudex in possessionē fundi: creditor hereditarius eūdem conuenit tio: sit queritur: Dicitur q ego: qui potior fuim tempore.

a Inducti. cū heres nō satisfaret de legato soluendo aduenìēte die vel conditione. Et no. inducti. nec enim aliter constituitur pignus prętorius vel iudiciale: ly aliud sit in cōuentionali: vt. ff. de pigno. actio. l. non est minus. Item no. q̄ hoc potest dici prętorius pignus. iudiciale vō cum ex causa iudicati quis i possessionem mittitur a iudice ex sententia: sed et superius potest dici iudiciale a iudice.

Pignus iudiciale q̄s fit.

b Aduersarius. scz creditor: quidam hereditarius ex causa mutui vel simili causa. Accur.

c Judicati. prius ergo egit ptra heredē actione competenti ⁊ obtinuit.

d Cestus. Vos legatarij ille hereditarij creditor. ⁊ ideo hic sunt: q̄ dī uersoū titulorū sunt: vt hic. ⁊ ff. vt in possess. leg. l. si posth̄. secus si sunt missi ex eiusdem tituli: vt. ff. vt in possess. lega. l. is cui. §. si plures. et. §. qui prior. ⁊ hac ratione nō obstat. §. de bo. aucto. iu. posl. li. ⁊ ff. de bo. aucto. iudi. posl. Cuz vnus. in principio.

Additio. Pro clariori ī telligētia istoz distiguas breuiter. Q̄nq̄ plures creditores ptendūt ius i pignore q̄uentionali et tūc regulariter prior: tpe potior est iure: vt. l. potior. i pn. ff. eo. Fallit in casu. l. licet. ⁊ aut. ibi posite. j. c. ⁊ in casib⁹ no. j. co. in. l. diuersis. Q̄nq̄ plures creditores ptendūt ius i pignore pretorio: tūc aut sunt eiusdem tituli ⁊ cōcurrunt: vt. l. si. §. de bo. auc. iudi. possiden. ⁊. l. is cui. §. si plures. et. §. qui prior. in glo. alleg. Si vō sunt diuersoz titulo: tunc qui prior est tēpore potior est in iure: vt hic. Quādoq̄ quidā credito res pretendunt ius in pignore q̄uentionali: quidā in ptorio: ⁊ tunc habet locum. l. si posth̄. §. vt in pos. lega. De materia istius. l. dic vt plene per Dy. in. c. qui prior. de regu. iur. lib. vj.

e Tempore. nota regulam. vt. j. co. l. si fundū. ⁊. ff. eo. potior. ⁊. j. l. pgi. ⁊. l. licet. ⁊. l. diuersis. ⁊. §. ad mace. l. si permittente.

CAm rem. Casus. Pater meus cum reputasset me here de eius cōuento ⁊ condēnato missa est respublica in possessionē non solum rerum mearum: sed hereditariarum: an ferarī alijs creditoribus patris: Dicitur q̄ sic.

Ciuitas vna di ref publica.

f Cum rempublicam. nota vnam ciuitatem dici rempublicam. sic. ff. de publicanis. sed ē hi. §. preterea. Sed argu. contra. ff. de verbo. sig. l. cum qui pectigal. Accurs.

g Sententic. late pro republica contra heredem.

h Cum sofiano. i. cum defuncto. ⁊ hoc casu tu vel pater tuus poteritis petere separationem cum fitis hereditarij creditores. vel cū sofiano. i. cum herede. ⁊ hoc casu non: vt. ff. de separa. l. j. in prin.

i Contrageret. priusq̄ respublica.

k Obligatum. non autem accepit pignus. ⁊ facit ad. l. iſtam. ff. eo. l. si pignus. ⁊. l. si iure. Accurſius.

SJ fundum. Casus. Si fundum obligauit quis prius mihi q̄ rei publice: ego preferendus sum. Titius.

l Accepisti. scz specialiter ſm quoſdā, vt et argu. §. de priui. ſil. l. iij. q̄ non placet: immo et ſi ge neraliter. vt. j. de remiſſ. pig. l. ſi ignorante. ⁊. ff. e. l. ſi. ⁊. §. de iure do. otis. ⁊. §. de priuile. fil. l. ij. pretera. Sic etiā eſt in priuato cui generaliter prius. nā ſequēti cui ſpecialiter aliquid obligatur prefertur: vt eo. ti. j. ſi generaliter. ergo ⁊ fiſco. vt arg. ff. eo. l. ſi pignus. Accur.

Potior. Casus. Creditor prim⁹ nō cōpellitur ſoluere ſcō: ſed ſcō⁹ debet offerre primo: et ſi velit ſibi offerre pignus ſuum cōfirmabit.

m Compelli nō potest. ſi tamē vult potest: vt dixi. §. eo. l. j.

SJ gnaliter. Casus. Titius obligauit mihi omnia bona ſua generaliter: postea obligauit ſeio quedā ex bis ſpecialiter: ego ſum potior. vnde ſi eandem rē quam ſecūdo obligauit iure pignoris diſtrahām ea ab emptore auocare nō poterit ſeius.

n Qui antea contragit. vt. ⁊. ff. c. qui generaliter. Sed contra. §. de pigno. l. quis. j. ſol. ibi ſpecialez habebat vt ibi dixi.

Ingetari. vt. j. ſi antiqui cre. l. j. ⁊. ff. de diſtra. pig. l. cū prior. ⁊. §. de act. ⁊ obli. l. ſi inſolidum.

LJcet. Casus. Qui prior eſt tēpore potior eſt in iure. fallit in eo qui obligauit omnia bona ſua preſentia et futura: ⁊ poſtea a ſcō mutuam accepit pecuniaz: et ex ea fundum cōparauit: et cōuenit vt illud predium ei eſſet obligatuz: q̄ potior erit ſecundus.

p Potiores. ſcilz regulariter: vt. §. eod. ti. l. ij. in fi. ⁊ fallit: vt dic. ⁊ dicēs ſtatim in l. diuerſis.

q Conuenit. ſcz ſi dentibus. ſecus ſi non zuenit: vt. §. de pig. l. q̄uis. iij. Alij dicunt ex hac. l. ⁊. ff. eo. l. interdū. ⁊. j. eo. titu.

Obligata mihi nō ē res ex mea pecūia em pta.

Indem. a. Siluano. Lex. iij.

CUm rem publicam eliopolitanorum. ppter emolumētum sentētie r in rerum taz heredis q̄ hereditariarū possessionez missam esse proponas: intelligis q̄uis pater tuus cuz sofiano cōtraxerit: tamen si personali actione cum habuit obligatum pre poni rem publicaz iure pignoris in his que ex auctoritate eius qui iubere potuit fuādi iudicati causa occupauit.

s Priuatus prior tēpore prefertur rei publice que est posterior tempore. hoc dicit Bal. Eodē modo prefertur regi et imperatori. hoc dicit Bal.

Indem. a. Taro. Lex. iiij.

SJ funduz pignori accepisti t anteq̄ rei publice obligare tur: sicut priores tempore: ita potior iure es.

t Prior creditor non tenet offerre posteriori: ſi posterior potest offerre priori. b. d. Bal. vel ſic. Prior creditor nō habet neceſſe offerre ſecūdo: ſed ſecūdus offerēs primo confirmat ſibi pignus. Bar.

Imperator Alexāder. a. Septimo. Lex. v.

PRior quidez creditor compelli nō potest u tibi quipo

u Obligatum. non autem accepit pignus. ⁊ facit ad. l. iſtam. ff. eo. l. ſi pignus. ⁊. l. ſi iure. Accurſius.

SJ fundum. Casus. Si fundum obligauit quis prius mihi q̄ rei publice: ego preferendus ſum. Titius.

l Accepisti. ſcz ſpecialiter ſm quoſdā, vt et argu. §. de priui. ſil. l. iij. q̄ non placet: immo et ſi ge neraliter. vt. j. de remiſſ. pig. l. ſi ignorante. ⁊. ff. e. l. ſi. ⁊. §. de iure do. otis. ⁊. §. de priuile. fil. l. ij. pretera. Sic etiā eſt in priuato cui generaliter prius. nā ſequēti cui ſpecialiter aliquid obligatur prefertur: vt eo. ti. j. ſi generaliter. ergo ⁊ fiſco. vt arg. ff. eo. l. ſi pignus. Accur.

Potior. Casus. Creditor prim⁹ nō cōpellitur ſoluere ſcō: ſed ſcō⁹ debet offerre primo: et ſi velit ſibi offerre pignus ſuum cōfirmabit.

m Compelli nō potest. ſi tamē vult potest: vt dixi. §. eo. l. j.

SJ gnaliter. Casus. Titius obligauit mihi omnia bona ſua generaliter: postea obligauit ſeio quedā ex bis ſpecialiter: ego ſum potior. vnde ſi eandem rē quam ſecūdo obligauit iure pignoris diſtrahām ea ab emptore auocare nō poterit ſeius.

n Qui antea contragit. vt. ⁊. ff. c. qui generaliter. Sed contra. §. de pigno. l. quis. j. ſol. ibi ſpecialez habebat vt ibi dixi.

Ingetari. vt. j. ſi antiqui cre. l. j. ⁊. ff. de diſtra. pig. l. cū prior. ⁊. §. de act. ⁊ obli. l. ſi inſolidum.

LJcet. Casus. Qui prior eſt tēpore potior eſt in iure. fallit in eo qui obligauit omnia bona ſua preſentia et futura: ⁊ poſtea a ſcō mutuam accepit pecuniaz: et ex ea fundum cōparauit: et cōuenit vt illud predium ei eſſet obligatuz: q̄ potior erit ſecundus.

p Potiores. ſcilz regulariter: vt. §. eod. ti. l. ij. in fi. ⁊ fallit: vt dic. ⁊ dicēs ſtatim in l. diuerſis.

q Conuenit

a Actor.id est secundus creditor.
b Affeuerat.qđ est ei necesse.vt.ff.de pig.τ q̃ nõdũ sunt. §.qđ dicitur.
c Intẽtione.a fcõ creditore q̃ res fuerit debitoris tpe obligationis.
d Litatur.possessor.
e Hypotheca.fcilicet se priorem.Accursius.
f Vel alia causa. Forte
vnc agentem cõsensisse.
g Transferat.An autẽ si incõtinenti velit ꝓbare audiat possessor: eę regula dolo facit. vt.ff.de excepţ.doli.l. dolo? Rñ. non in possessorio isto.vt τ.ff.quo.leg.l.j.in princi. Item nota ꝓpter men dacium hũc puniri.sic et ff.de rei vẽ.l.fi.τ.§.de nõ nu.pecu. auẽ.contra qui ꝓpriꝰ.τ.ff.de iureiur. l. cũ qui. Sed nũquid etiã re restituta permittetur eiventre cõtra cõfessionẽ primã? Rñ.ita.q? hoc est in alio iudicio. vt. ff. de inoffi.testa.papinianus. §.sed nec impuberis.

Mendaciũs facit quem puniri.

D Iuersis. Casus. Pedio die obligauit prediũ meũ scio. Secũdo titio qui numerauit ꝑmo pecu.ille potiorerit nisi secũdus qui pignus distraxit satisfecit priori.

b Data.fecus si nõ data esset: vt.ff.que res pignob.pof.l.titius.

i Sẽm.f.creditore.

k Quãtitas.vt.ff.de distrac.pigno.l.cum priori. Sed hoc fallit in casibus qbusdã in qb? posterior creditor potior est priore vt τ.ff.e.l.interdum. τ.§. l.prorsi.et auten.ité possessor.τ.j.e.assiduis. et.l. scripturas.et.§.de pig.l. fi.τ auten.ibi posita.τ.§. in qui.cau.pig.ta.l.satisꝑ. τ.ff.de reli.at si quis.§.j. et.l.penulti. Est et alius vt bac.l.dicitur.

Creditor posterior qñq; potior ẽ priore.

Q Os qui. Casus. Qui personalẽ hz actionẽ τ hypothẽ. ꝑferilli qui tm̃ habet personalẽ:hz in personali actio habeat priuilegium.

l Actionem.f.hypothecariam.vt.§.de pigno.l.pignoris.

m Competunt.vt actio depositi que est priuilegiata.idem etiaz in ea cõdictione que datur ꝓpter non contracto matrimonio.idem τ in ea que contra procuratorem datur.idẽ τ in eo qui solut priuilegiato:vt habes bec.ff.depositi.l.si hominem.§.quoties.τ.ff.de priuile.cre.l.dabinus.§.si quis cum tutor.τ.l.si ventri.§.cõũ ratio.τ idem in eo cuius pecunia res est empta.vt.j.eo.auẽ.quo iure.bi cm̃ hypothecas nõ habent. Si autem personales actiones priuilegiate habeant τ hypothecas tacitas vt tutele:tunc qui prior est tempore τẽ.egcipe tamẽ mulierem τ fiscum qui ꝓferuntur prioribus habentibus tacitas hypothecas non exꝑessas:vt.j.eo.l.si.τ.§.eo.si fundum.τ.§.de priui.fisc.lij. τ.ff.eo.l.si pignus. Item τ fallit dicta regula in casibus quos not.§.l. progi.Item fallit.ff.de separa.l.j.§.sciendum.sed certe ibi nullam habebat hypothecam qui cum defuncto contrageratsed nec qui cum bꝛede habet pignus in bonis defuncti.

Actiones ꝑsonales ꝓuilegiate q̃ sunt.

Q Uam tibi. Casus. Adaritus obligauit quoddaz prediũ vgozi sue ꝓ dote secundo idẽ mihi prediũ obligauit:illa potior erit nisi ei suũ debitum offeram:neq; creditor si id prediũ habebat obligatum τ si vendatur a muliere non habet ius reuocandi illud.

n Acceperat.idem si tm̃ ei ꝓmissa fuerat.nam non videtur esse in sua potestate non recipere:vt sic habeat vgozem indotatam:vt.ff.eo.l.j.

o Dederat.sez post.

p Nam chirographarios.bene dico offerentes admitti cum sint etiã obligate ei.fecus autem si non sint.nam τẽ.

q Manifestum est.nec ergo te vgozẽ quondã fm Jo.vt τ.j.de solu.l.

Nulla tibi.Accursius.

Scripturas. Casus. Titius confessus est se debitorem meum eę aliqua causa eę qua incontinenti potuit sibi preiudicare cõfessio:puta transactione vel consimili:vel eę qua non potest nisi intra biennũ: puta mutui:siue facta scriptura per manum tiriꝰ seu tabellionis non in cõmuni forma:siue testes fuerint adhibiti:id est rogati:dum tamen probetur siue non simul robur obtinebit.τ hoc in ꝑma.Et si eę ea priuata scriptura petã rem mihi obligatã τ meuius ꝓferat instrumentũ publicum:et petat eandem rem:ipse ꝓferetur:licet prior sim:nisi ꝓuata scriptura trium testium subscriptione fuit munita. Viuianus.

r Secrete.quia nõ sunt publice.

s Necne.i.vel non.

t Pacificẽdi.hoc est generale:cetera spãlia sunt. Vel dic pacificẽdi de non petendo τ gratis.Accursius florẽ.

v Notarij. Non tamen in forma publica scribentis:quia neq; diem:neq; cõsulem:neq; alia que fa ciunt publicam chartaz ibi posuit.

x Ꝑplorum. contrabentium.

y Adhibitis. id est rogatis. vt.ff. de testi.l. ad fidem.sed fallit.§.de testibus.auẽ.rogati.

z Cõditionales. quoddam genus notariorum erat qui ꝓditionales vocabantur.

a Suum robur. Sed quod erit suum robur? Dicunt quidam non intelligi leges istam.Aldr. dicit quodcũq; robur di cat corrigitur per auten. hic posita:vt debeant hodie tres testes adesse et subscribere. sed illud quãtum ad comparationem:vt ibi dices. Joannes dicit q? loquitur hec leg cũ plures creditores agentes personali actione postulant se mitti in possessionem:inter quos est vnus vel plures qui hydiochiram ꝓfert quam constat a debitore confectam.tũc enim pariter cum aliꝭ admittitur qui habẽt pulica instrumenta τ petet cum eis dari curatorem τ distrahi bona:cum illi neq; negent neq; dicant hunc creditorem esse.Si vero non constaret a debitore confectam vel subscriptam:nec sufficeret ad condẽnationez talis scripturę.Tertij vt.ꝑ.dicunt hanc legem fatuam:quia contra omnia iura dicit q? priuate scripture credatur:vt.§.de ꝓbatio.instrumenta.τ.l.egemplo.Nam aut constabat ita esse:vt dicit charta:τ tunc etiam sine ea ꝓbatur.aut non:τ tunc non ꝓbatur cum sit priuata. Sed certe illa loquitur quando sine causa facta fuit confessio. Quarti dicunt q? hic cõstabat de debito:sed dubitabatur quis esset in ꝓgre potior.Tu dic plenius q? loquif bec leg quando eę causa facta fuit confessio.vnde in aliꝭ statim:in mutuo et dote post aliquod tempus preiudicatur:vt.§.de non numerata pecu.l.generaliter.τ.l.in ztracti bus.τ.§.de dote cau.non nu.l.fina.τ in auten.ibi posita.et ideo caute dicit suum robur.boc tamẽ debet cõstare quod partes scripserint vel subscripserint.Vel quia boc confitetur ille ztra quem producitur.vel quia ꝓbatur per testes rogatos vel nõ rogatos.τ boc cum agit creditor:actione personali contra debitorem in cuius preiudicium est facta.fecus si agat cõtra alium creditorem hypothecaria qui habet publicum instrumentum.argumen.§.de dona.ante nup.auten.sed iam. tunc enim quia publici instrumenti plenior est ꝓbatio:nec ꝓuate ce dit nisi habeat subscriptionem trium testium. Si autem experiatur contra alium qui nullum vel non publicum habet instrumentum vincit.si vero nulla causa continetur:non valet etiã ad personalem obligationem.vt dicta.l.§.de ꝓbatio.l.instrumenta.τ.ff. de ꝓbatio.l.cũ de indebito.§.penulti.

Confessio an statim ꝓiudicet.

b Habere.id est obtinere.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶Vendicare. per hypothecariam. Accur.
b ¶Preponi. scz decernimus. etiaz si cõsiteatur in tali scriptura prius alteri pignus obligatum sm Jo. z hec vltima litera prenalet.
c ¶Eisdez hydiochiris. Et sic nota. Cautio priuata iam trino teste notata. Hoc ius est nacta quod cautio publice facta.

Versus.

Si qs. Casus. Autentica ista ptinga bitis ad. l. C. hoc modo. In. l. C. dicitur q nõ sta tur priuate scripture cõ tra icõm creditorem qui habet publicam scriptu ram si nõ habeat subscri ptionem trium testium. In auten. ista loquit: cuz ztractus excedit summã vnius libre auri: z agitur inter cõtrabẽtes: vt inde fiat scriptura. i. cõtract9 celebretur in scriptis ꝛc. quis vult illã scripturaz producere ad ꝓbationez vnde in autẽ. ista dicitur Si volo apud te depone re vnã libram auri z agi tur q fiat ide scriptura: vel si volo tecũ celebrare aliuz contractuz: scilicet volo tibi mutuare libraz auri: z agit q de hoc fiat scriptura: debeo adhibe re tres testes fidedignos si non adhibeant tres te stes: nec buic instrumẽ to stabitur: nec ad proba tionem poterit produci. Viuianus.

d ¶Tribus. loquit quan do excedit libram auri: z fit contractus in scriptis vt ex ea scriptura fieri cõ paratio possit: nec é op9 q subscribãt testes si ad priuatã scripturã. pban dam fieri debeat cõpara tio. Sed si ad eas impro bandam tunc sic: vt. s. de fide istru. l. cõparatiões. Accursius.

e ¶Credibile. quo ad cõ parationem vt dixi. duo enim soli testes quidcũt se interfuisse dispositioni facte: plenam faciũt fidẽ: nam in corpore hui9 aut. dicitur q facultas ꝓbationis non minuitur per aut. banc.

f ¶Percipiat. in mutuo post biẽnium. i alijs causa adiecta stati: vt. s. de non nu. pecu. l. generaliter. et Lin contractibus.

Si sdiuis. Casus. Dicit imperator se feciſſe duas cõstitutio nes quib9 succurrit mu lieribus preferẽdo eas oĩ bus creditoribus perso nales actiones cõtra ma

instrumentis vendicare[a] quis si bi contenderit cum decernimus qui instrumẽtis publicis ꝑfectis nititur preponi[b]: ceteri. si fi posterio ris cõtinentur: niſi forte probate atq; integre opinionis triuz vel amplius virorum subscriptiões eisdem[c] hydiochiris cõtinẽtur: tunc enim quasi publice confecta accipiuntur.

In auten. de instrumẽ toz cautela z fide. s. si quis igit. z. s. fz et si qs. colla. vj. constitu. iij. quam posuit hic Albertus.

¶Ista auten. addit aliũ casum ad. l. C. quia interdũ priuata scriptura debitoris facta eius manu oportet q ꝓbet per cõparationẽ literarũ. Jdeo eę qua scriptura fiat cõparatio literarũ determinatur hic: q9 eę scriptura solẽni in qua sunt scripti tres testes: eę ea nõ fit comparatio: et si isti testes sunt mortui vel nõ veniãt per tres testes extrinsec9 põt illi subscriptiõi fides imponi. z sic testes extrinseci vincũt intrinsecos z eorũ subscriptiones: q8 no. Baldus. Vel sic. Cautela est vt scripture deposĩti vel mutui tres testes adhibeãtur subscripti: ne videatur incredibile q8 dicitur in scriptura. z negata testibus non ꝓbentur. hoc dicit Salice.

Si quis vult caute depone re non soli credat accipien tis scripture: fz aduocet etiam te stes idoneos z fidedignos / non pauciores tribus[d]. ¶Sed z si qs aut mutui instrumẽtũ aut vlteri9 cuiuspiaz cõtractus fecerit: z no luerit hoc specialiter in publico cõfiteri nõ ex ipso videat credibi le[e] q scribatur super mutuo do cumentũ: niſi etiã triũ testiũ adhi beatur presentia fide dignorũ. vt siue veniãt z subscriptionib9 pro priis attestẽtur siue alij quidẽ te stificentur: qz eis presentibus cõ fectum est documẽtum: fidem cã dez ex vtraq; cã percipiat[f]. ¶Si tñ quiſq; aut deponens / aut mu tuans / aut alꝫ contrahẽs conten tus sit sola scriptura eius cũ quo contrahit: sciat scripturaz nõ suf ficere ad probationem.

¶Mulier in ordine obus priuilegiatis actionibus psonalibus atq; realibus an

Pene aũt dicit ꝑpter fiscum qui ꝑpter primipilariam administratio nem bona data in dotẽ occupat: vt. s. in qui. cau. pig. ta. contra. satis. Item ꝑpter funerariam que omne es alienuz excedit: vt. ff. de relig. l. pe. z. l. at si qs. s. j. z. ij. Itez ꝓpter depositũ vt dicunt: q8 non placet. Item ꝑpter eum ex cuius pecunia militia est empta: vt. s. de pigno. l. fi. z auf. ibi posita.

k ¶Relaxabant. scz vetꝰ res leges.

l ¶Mulieruz. qz semper clamant: vt ꝓbatur de calphurnia. ff. de postu. l. j. s. fegum.

m ¶Nec ad fragilitatem. Jdic not. plures rationes quare hec leg fuit facta. Accursius.

n ¶Corpore. vt debitum reddat z ei etiaz operaꝫ: vt z. ff. de oper. lib. l. j. sicut patronus.

o ¶Et substantia. dic ma ritus fungitur omni sub stantia eę voluntate: vt z. s. de pac. cõuen. l. hac ge nerali.

p ¶Tota substantia. quo casu fame periret si bo dos ei auferretur.

q ¶Possidet. scilz ratio ne sustẽtatiõis imo possi det maritus: vt. s. fo. ma. l. uotis. z sic fit accessio possessiõis: vt. ff. de acq. pos. l. põponius. s. j. in do te. z maxime nõ possidet mulier quando pecunia est data in dotẽ. nã gene raliter de omni dote dic dicit. Sz rñ. ipropzie dici tur possidere ficat z ipzo ꝑie dicit dña rerũ dota lium: vt. s. de iure dot. in rebus. Et inpropzie filij dñiuuente patre: vt isti. de bere. quali. z dif. s. fui. sic debitor hereditarius inpropzie possidet: vt. ff. de pecti. here. l. etiam. s. fi. z. l. fequẽ. Dic ergo possi det. i. possessiõis vel qua si commodo gaudet.

Dosa quo possi det.

r ¶Ad hec omnia respi ciẽtes. id est ad predictas rationes non ad: amorez mulierum.

s ¶Constitutiones duas quaruz vna est. s. de iure do. l. i rebus. altera. s. de rei vgo. act. l. vnica.

t ¶In vnum. scilz fauoẽ mulieribus. dandum vt omnes hos fauores ha beant z simul.

v ¶Hypothecam. Sed a quo tpe Jbitur hec tacita hypotheca: Rñ. a tpe date dotis vt ar. s. de bo. que libe. l. cuz oportet. in fi. z. s. de fecun. nupt. hac edictali. s. oĩbus. et. s. de

mulier nõ oĩbus creditoribus ante fert in do tis repeti tione.

ritũ habentibus: sed sm veteres leges dubium erat tñ de hypotheca. Dicit ergo per hãc. l. q nõ solũ prefert mulier in psonalibus: fz in hypothe. nec refert eętent res dotales vel non: neq; habeat filios vel nõ: vel habuit sed in fanta concesserunt: quia semper prefertur: niſi mulier que petit dotẽ sit scõa vgo: z filij primogenitꝰ petant dotẽ matris sue: q8 filij ꝑferuntur. hoc tñ priuilegiũ nõ habet mulier in donatione ꝓpter nuptias: si pacta est de lucranda donatio. ꝓpter nuptias: q2 non prefert alijs creditoribus: q2 in dãno vitando eis succurrendũ est non in lucro captando. Que aut. seq. plane sunt: vide eas.

dona. ante nup. l. si constante. s. iura etiã hypothecaꝫ. secus in exprelſa: vt. ff. co. l. j. nam etiam ꝑius contrahi potest: vt ibi dicit.

g ¶Creditoribus. maritorum. Accur.
b ¶Sustulimus. vt. s. de rei vgo. actio. l. vnica. s. rei vgozie.
i ¶Habeant. scilicet mulieres. z hec est vna ratio quare sit hec leg facta

g ¶Habere. illam ex stipulatu: z hypothecariaz et adiunctam. est ergo personalis inter personales: hypothecaria inter hypothecarias ꝑiui legiata vt statim dicet cum ante ꝛc.

y ¶Licet anteriozis sint. i. licet ꝑius cõtrageriꝫ z hypothecas habue rint q9 mulier dotez dederit: z sic priuilegio temporis videbant ꝑferri: vt. s. co. l. ij. in fi. Sed nõ est ita. fallit tñ in fisco: vt. s. de priui. fisci. l. ij. z in eo cui9 pecunia militia empta est: vt in auf. hic posita: quo iure. Et nota q9 hic est tripleg opinio circa hypothecã exꝑelſas ꝓ preambulam. Nam. ff. dicit q9 mulier ꝑfertur oĩbus priozibus: siue exꝑelſas siue tacitas habeant hypothecas. et est ꝓ se q2 mulier ꝑfertur credenti

mulier an ꝑferat britꝰ exꝑelſaz hypothecaz.

in refectionē: vt in auť. de equali. do. §. his consequens. col. vij. sed credens in refectionē p̄fertur priori habēti pignus: vt. ff. qui po. in pig. ha. l. interdū. ergo multo magis mulier p̄fertur habēti pignus. nā si vinco vincentem te ⁊c. vt. ff. de diuer. ⁊ tempo. prescript. l. de accessionib⁹. Sed certe hoc argu. non semp valet. sed fallit plerūq;: vt. s̄. de nat. lib. auť. licet. Preterea hec lex dicit eam preferri eis q sunt vallati priuilegio anterioris tpis. ptz ergo q̄ nō loquit de ꝯuentionalib⁹ pignoribus: sȝ de his que per p̄uilegiū tacite a lege aliquib⁹ cōceduntur. Alij distinguūt inter pignus ⁊ hypothecam: vt i hypothecis preferat: in pignoribus creditori datis non sic. Et aliter quādoq; fit distinctio inter pignus ⁊ hypothecā: vt. ff. in q. cau. pig. ta. ꝯtra. l. est differētia. ⁊ ff. de vsuca. nō solum. §. si rē. Sȝ nec hoc placet: qr quātū ad actionē hypothecariam ⁊ eius priuilegiū nihil iterest inter pignus ⁊ hypothecā: vt insti. de act. §. itē seruiana.

Respōsio vera.

Tu dic tertio fm. B. esse distinguendū vtrū sit hypotheca expressa: et tunc nō preferatur mulier. an tacita: ⁊ tunc p̄ferať. ⁊ est ꝑ hoc. s̄. de iur. do. l. vbi. et. s̄. de ser. pig. da. ma. l. ij. ⁊ h lr̄a vt dixi. Lex em̄ suū beneficiū qn̄q; priori creditori gratia mulierū ademit nō ꝓpriū alicui⁹ adimere curauit: qđ iure cōi et ex conuentione habeat. nam facilius talia iura sp̄alia adimūtur q̄ cōia: vt in auť. de non ali. §. qr vo verisimile. col. ij. Preterea fiscus ⁊ mulier equis passib⁹ ambulant: vt. s̄. de p̄uile. fis. l. ij. Sed priuat⁹ qui primo de pignore ꝯuenit prefertur fisco: vt. ff. eo. si pignus. ⁊. s̄. eo. si fundum ergo ⁊ mulieri. lȝ hoc argu. in aliquo sit contra nostram distinctionē. Nam ⁊ priuatus habens tacitā hypothecam primo p̄ferť fisco: vt patet ex. d. l. si pignus. ergo videť q̄ ⁊ mulieri. qđ est falsuȝ per hāc. l. Sed dicas q̄ in aliqbus nō ambulāt paribus passibus. Item adhuc contra nostram distinctionem est: qa mulier p̄fertur ei qui reficit nauem. Sed ille p̄fertur creditori habenti expssam: vt in auť. quo iure hic posita. ⁊. ff. e. interdum. ergo ⁊ mulier. Sed dico q̄ p̄fertur reficienti nauem si prius ipsa ꝯtxit dotē dādo: vt ex corpore eiusdē auť. colligitur ⁊ eodē modo preferť habenti expssam si est prior. Vel dic q̄ preferť ei qui dedit ad refectionē: nisi ille expresse ad illud dederat: vt argumē. s̄. de pig. auť. quo obtinet. Item pro nobis: quia cum ex tempore dationis dotis incipiat hypotheca: vt hic notaui: ergo prioribus expressas habentibus non fit p̄iudicium. Sed nunquid mulier prefertur habenti generalem hypothecam in postea quesitis? quod videtur: qr sic est in fisco qui p̄fertur: vt. ff. de iure fisc. si is qui. Naȝ in prius quesitis constat q̄ non: vt. j. de remis. pig. l. si ignorante. Sed forte contra est cū ille qui hȝ generalem hypothecam equiparetur ei qui habet specialē ⁊ expressaȝ: vt. s̄. e. si generaliter. Itē quero an hec priuilegia denť in rebus soceri si ipse recepit dotē vel fili⁹ ei⁹ voluntate? R̄n. sic. secus si sine volūtate. ar. ff. solu. ma. l. si cum dotem. §. transgrediamur. Item an bona que acquirūt heredes mariti: etiaȝ ex rebus quondam viri sint obligata? R̄n. nō: vt arg. ff. de pig. l. paulus. sed tm̄ illa que habebat vir constante matrimonio. Sed argumē. contra. s̄. que res pig. oblig. pos. l. fi. Item quero an hoc idem priuilegium competat mulieri que iniustuȝ vel immaturū bona fide ꝯtraxit matrimonium? R̄n. Joan. ita cum ei in personali actione detur priuilegium. vt. ff. de priuile. credi. dabimus. §. si quis cū tutor. ⁊ hoc priuilegium est ei dandum: vt lex ista argumentatur: vt. s̄. co. l. ibi. nos itaq; ⁊c. Preterea que ratio est in ea que recte nupsit: eadem ratio in hac esse debet: vt scilicet alij recte nubere possit. vt. ff. de priuile. credi. l. iij. Item ad hoc q̄ dicit eam sic preferri adiunge auť. quo iure ⁊c. que est de equali. do. §. his consequens. ⁊. §. quia vero. colla. vij. Accur.

Bona heredū mariti nō sūt obligata pro dote.

a ¶ Quapropter. id est quare.

b ¶ Date. nō ergo in dote cōfessata nō data videť habere locū hec lex. Additio Aduertas q̄ cōmuniter seruať contra istā glo. scȝ vt intelligamus idem esse in dote cōfessata. si tamen sit renūtiatum exceptioni non numerate dotis: vel sit elapsum tp̄s. pro quo facit fm Bar. hic: quod no. s̄. de do. cau. non nu. l. j. Non ergo habet mulier necesse ꝓbare numeratione. nisi qn̄ cōtra eaȝ pōt excipi de nō numerata dote. ꝑ quo facit glo. fi. i. d. l. j. s̄. de do. cau. ⁊c.

¶ Cū em̄ in ꝑsonalibus actiōibus (fm quod diximus) tali p̄uilegio vtebať res vxoria: quapropter[a] nō i hypotheca hoc mulieri: etiā nunc indulgem⁹ beneficiū: lȝ res dotales vel ex his alie comparate non extēt: sed quocūq; modo dissipate vel consumpte sunt: si tamē re ipsa fuerit parti mariti date[b]. ¶ Quis em̄ earū nō misereť? propter obsequia que maritis p̄stāt? propter partus periculū? ⁊ ipsaȝ liberoꝝ procreationē pro quibus multa nostris legib⁹[c] inuēta sūt priuilegia. ¶ Et ideo qđ antiqtas dare incepit[d]: ad effectū autē non pertulit: nos pleno iuris articulo consummauimus: etiam siue liberos habeat mulier siue ab initio nō habuit: siue ꝓgenitos amisit[e] hoc ei priuilegium indulgemus. ¶ Exceptis[f] videlicet contra nouercas anterioris matrimonij filijs qbus pro dote matris sue iā quidē dedimus[g] hypothecas cōtra p̄nas res vl' eius creditores. ¶ In presenti autem similē prerogatiuam seruamus / ne ius quod posteriori datū est vxori[h] hoc anteriori denegetur: sed sic maneat eis[i] ius incorruptuȝ quasi adhuc viuente etiā mr̄e[k] coꝝ[l]. ¶ In duabus em̄ dotibus ab eadē substantia debitis ex tēpore[m] p̄rogatiuā manere volumus. ¶ Hec autem tm̄ ad dotē[n] sancimus nō ad ante nuptias donationē quā suo tempore[o] seruare disponimus. et habere inter creditores sui tēporis ordinē. ¶ Non em̄ pro lucro fouemus mulieres: sed ne dānum[p] patiantur: suisq; rebus defraudenť curamus. ¶ Quam legem ex presenti tempore locū habere sancimus: ⁊ nō retrorsuȝ referimus[q].

In auten. de equali. do. et ꝓpť nup. §. his consequēs. et. §. sequē. colla. vij. constitu. viij.

☞ Mulier ⁊ his quorū pecunia res est empta aut refecta p̄ferť: nisi militia ēpta esset: ⁊ hoc in scriptis ꝓbeť. h. d. Bal. Vel sic. Mulier in dote p̄ferť his quorū pecunia res sunt empte vel refecte: nō his quorum pecunia militia est empta. h. d. Sali.

Quo iure[r] vtať et aduersus eos qui personali[s] priuilegio muniūtur: veluti quorum pecunia res empte sunt siue refecte: nisi qui noua cōstitutione sunt excepti: sicut q emēde militie[t] causa marito in scriptis mutuarunt.

In auten. vt exac. instan. do. §. his igitur. colla. vij. consti. v.

☞ Qđ dictum est in. l. assiduis vt liberi anterioris matrimonij p̄ferantur ꝓ dote materna nouerce suā dotem repetēti vel eius liberis: vēdicat sibi locū: vbi nihil ex dote secunda apparet. nam in apparenti p̄fertur mulier cuius dos fuit. h. d. Sali.

Si quid ex rebus ipsius dotis appareat mulieri cui et in rem actio competit[v] vel filijs

c ¶ Legibus. s̄. de rei vxo. act. ⁊ de iur. do. et de do. promis. et institu. de act. §. fuerat.

d ¶ Antiqtas incepit. dādo in personalibus.

e ¶ Amisit. Paria enim sunt: vt argu. s̄. qn̄ di. le. ce. l. cum vxori.

f ¶ Exceptis. Nam⁹ priuilegium petēdi dotem. ergo secunde vxori cōtra primam vel filios eius: sed non est ita. primam enim ⁊ eius filios excipimus: vt contra eos secūde vxori non detur priuilegium: immo ipsius cōtra eam datur.

g ¶ Dedimus hypothecas. vt ⁊. s̄. de rei vxo. ac. §. et vt plenius. et. §. maneat. Accur.

h ¶ Vxori. contra omnes alios creditores.

i ¶ Eis. scilȝ filijs. ⁊ sic est contra. s̄. de priui. do. l. j. Solu. de alio priuilegio hic q̄ ibi dicit. Vel illa fm antiquos de personali actione tātum. hec fm modernos de hypothecaria tm̄. Vel danť filijs vt h: non alijs extraneis heredibus: vt ibi. arg. ff. solu. matri. l. etiam.

k ¶ Matre. ergo ⁊ ipsa mater si viueret preferretur secunde vxori.

l ¶ Eorum. scȝ liberorum. Accursius.

m ¶ Ex tempore. immo non ex tempore: sed ex causa. vt. ff. de priui. cre. l. priuilegia. que est ꝯtra. Solu. hoc speciale. Vel hoc q̄tū ad hypothecariam tm̄. Item ad hoc qđ hic dicit priorē preferri ⁊c. est sic. ff. de dā. infec. l. si finita. §. si ante hoc. Sed arg. contra. ff. de sta. homi. l. arethusa. ⁊. ff. de re. dub. l. si fuerit. §. vlti. vbi prodest vltimo nasci. Item hoc verum nisi extent res scđe vxoris. ⁊ sic lege auť. hic. si quid ex rebus ⁊c. que est ex cor. vt exac. instan. do. §. j. col. vij.

n ¶ Ad dotem. ⁊ eius augmētum: vt in auť. de equali. do. §. aliud. coll. vij. Accursius.

o ¶ Suo tempore. imo ⁊ in donatione ante nuptias gaudere videť eodem priuilegio: vt. s̄. de iure do. l. vbi que est contra. Solu. bene datur hypothecaria: vt ibi. sed non sic priuilegium vt hic.

p ¶ Sed ne dānum. non sic. ⁊. s̄. de codicil. l. vlti. §. fi.

q ¶ Referimus. nota sic. s̄. de legi. ⁊ consti. l. leges ⁊ constitutiones.

r Quo iure. vt preferatur prioribus.

s ¶ Personali. hoc verbū personali non est in corpore auten. et male videtur positū: quia is ex cuius pecunia res reficitur habet tacitam hypothecam: vt. ff. in qui. cau. pig. ta. cōtra. l. j. aliter nihil faceret ad titulum illa lex. ⁊. ff. eo. interdū. ⁊. l. seq. Sed pōt defendi vt habeat tacitā hypothecā. Sed si non potest sibi satisfieri ex ea habeat priuilegium inter alias personales. Et ideȝ videtur in eo cuius pecunia res est empta q̄ sit obligata mutuanti per hāc auť. ⁊ sic est ꝯtra. s̄. de pig. l. q̄uis. iij. Sed dic si dedi ad hoc vt inde res ematur tunc sit obligata vel non: ⁊ tunc non. lȝ ex ea emeris rem. vt arg. cōtra. de pig. l. fi. ⁊ auť. qđ obtinet. ⁊. s̄. eo. licet. Accur.

t ¶ Militie. idem in fisco. vt. s̄. de priuile. fis. q̄uis. ⁊ in primipilo. ⁊ si sit posterior fiscus. vt. s̄. ex qui. cau. pig. ta. contra. l. satis. Idē in casu huius. l. §. exceptis.

v Si quid. Actio competit. vt. s̄. de iure do. l. in rebus.

Alioquin.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a Alioquin. id est si non supersit de rebus.
b Ambe. quia cum ambabus solnit matrimonium.
c Noua. scz autenticorum: scz hac.
d Apertius. ℣ per legem codicis assiduis. Accur.

Lōtinuatio.

¶ De his qui in priorem creditor℘ locũ succedunt. ¶ De his qui suo iure potiores sunt: als dicẽtũ est. Videamus de his qui alteri⁹ beneficio potiores censentur. i. de his qui in prior creditorum locum succedunt. Ꝛ Iso.

On. Casus. Obligauit tibi fundũ ꝑ ꝛ. Titi⁹ tibi soluit pecuniã ꝛ pignus recollegit: an fundus sit ei obligatus: q̃ritur: Et rñ. q̃ nõ. neq; succedit in locũ pmi creditoris: nisi ac ℔ mihi mutuasset pecuniã: vt eꝫ ea fundus liberaretur: ꝛ quenisset vt fundus specialiter eẽt ei obligatus. Aiunt.

e Non oĩmodo. intelligunt quidã istaꝫ legẽ q̃ extrane⁹ dat debitori vt soluat creditori priori. et sic tria sunt necessaria vt statim dices. Vel dic loqui quãdo extrane⁹ dat directo ipi creditori. ꝛ sic duo sufficiunt: vt euidenter dicit te agente hypothecaria. Accur.

f Non accepisse. i. nõ fecisse pactum: vt idem pignus esset tibi obligatũ. et sic post sniam iste supplicabat q̃ etiam aliud erat impedimentũ: vt. ℔. vt lit. pen. l. ij. in fi. et. l. fi.

Creditori priori soluẽs an in eius locũ succedat:

Et distingue hic: quia aut scõs creditor offert priori: aut extraneus: aut ipe debitor. Primo autẽ casu succedit secundus creditor loco primi etiã sine pacto: vt. ℨ. tit. j. l. j. ꝛ. j. e. l. fi. et. ff. qui po. ſ pig. ba. l. potior. ℨ. fi. Scõ casu q̃ extraneus offert priori creditori. Duo sunt pacta necessaria ad hoc vt in locũ eius succedat: scz q⁹ agat vt primi loco succedat: et q⁹ sit ei obligatum: vt hic. ꝛ. ℨ. de primi. fisc. l. si cũ. Tertio scz q̃ ipe debitor soluit aute de suo: et tunc nulla est successio: aut de aliena pecunia quã mutuã accepe rit: ꝛ tunc vt ille creditor succedat loco primi tria sunt necessaria. ℙ primo q⁹ hic queniat vt in locũ primi succedat: ꝛ q⁹ illa pecunia peruẽiat ad primũ. Item vt ad hoc det vt eꝫ ea pignus liberetur. quibus tribus interuenientib⁹ succedit loco primi vt possit vẽdere: vt. ff. que res pig. ob. pof. l. aristo. Item vt in ordine temporis pferatur his quibus ille pferebatur. vt. ff. qui po. in pig. ba. l. prior. ℨ. a titio. ꝛ. ℨ. si titius. Idem in ꝓilegio ꝑsonalium actionũ: vt. ff. de cef. bo. l. ij. vel etiã sine tanta solẽnitate in hoc ꝓuilegio succedit si solũmodo pecunia puenit: vt. ff. de priuile. cre. si ventri. ℨ. fi. An autem cadẽ hypotheca in essentia sit que datur secũdo: q̃ fuit ꝛ prima: Rñ. non. sed per omnia est ei similis. ꝓma enim solutione fuit sublata: ꝛ hoc etiam dixi. ff. que res pig. obli. pof. l. aristo.

Um. Casus. Si filius emãcipatus ꝑ patre debitore soluit fisco hac pacto: vt in locum ꝛ priuilegiũ fisci succederet: an sit potior aliꝭ creditorib⁹ quibus ꝑferebat fiscus: Dicit q⁹ nõ. sed si illi pignus distregerũt filio non potuerũt ꝓindicare. ꝛ hoc in scõa. Si vo ꝓcura. cius seruet: alioqn [a] siue supersint ambe mulieres: siue defecerint: siue altera dũtaxat extet: ꝓ⁹ omnino seu quelibet soboles ei⁹ ſ superior habeatur: quod noua [c] constitutione factum est apertius [d].

¶ De bis q in priorũ creditorũ locum succedunt. Titulus. xix.

Scõs creditor cuius pecunia peruenit ad priorem nõ succedit in hypotheca prioris creditoris: nisi actũ sit ꝙ succedat in ipa. h. o. Bal. Vel sic. Extraneus emẽs pecunia hypothecario creditori ꝓ debitorem est soluta in eius locũ nõ succedit: nisi sub hoc pacto ei crediderit. Salice.

Imperatores Seuerus ꝛ Antoninus Antonie. Lex. j.

On oĩmodo [e] succedunt in locũ hypothecarij creditoris bi quorum pecunia ad creditorẽ trãsit.

¶ Hoc cñ tunc obseruatur cum is qui pecuniã postea dat sub hoc pacto credat: vt id pignus ei obligetur: ꝛ in locum eius succedat.

¶ Quod cuz in persona tua factũ nõ sit: iudicatũ est enim te pignora non accepisse [f] ſ frustra putas tibi auxilio opus esse ꝓstitutionis nostre ad eam rem pertinentis.

Filius emãcipatus soluens ꝓ patre eo pacto vt succedat in hypotheca ꝓoris creditoris idẽ ius consequitur q⁹ ille habebat: ꝛ posteriorib⁹ patris creditoribus antefertur. h. o. Bald. Vel sic. Filius soluẽs fisco ꝓ patre: vt in eius locũ succedat ꝙsequitur ius ꝓlationis ꝛ hypothece q⁹ habebat fiscus. h. o. Salice.

Impera. Anto. a. Felici. Lex. ij.

Um ꝓ parte in cuius potestate non eras [g] pecuniaꝫ fisco intulisti: ꝛ iure [h] ꝛ priuilegio eius successisti [i] ꝛ eius locũ cui pecuniã numerasti ꝙsecutus es: nec hi creditores patris tui q̃ personalem habuerant actionẽ: vel cũ eo postea sub pignoribus ꝓtraxerunt: pignora tua te ignorante dis trahendo iuri tuo aliq̃ derogauerunt. Unde intelligis si quid tuo noĩe [k] te absẽte ab actor⁹ bus [l] tuis solutũ [m] est: vt in debitũ numeratuz restitui [n] pignoraq̃ tibi innexa perseq̃i te posse.

Emens a debitore rem alteri obligatam cum pacto vt eꝫ pretio solnatur creditori: pretio illi soluto succedit in locũ illius. hoc dicit Salicetus.

Impa. Alexã. a. Valen. Lex. iij.

Si potiores creditores pecunia tua dimissi sunt quibus obligata fuit possessio quã emisse te dicis [o]: ita vt ꝓtiuz pueniret ad eosdem priores creditores: in ius eorum successisti [p]: ꝛ ptra eos qui inferiores illis fuerunt iusta defensione te tueri potes.

Pot℘ scõs creditor offerre etiaz fisco priori: ꝛ hoc ipo succedit in locum. Bal.

Imperatores Diocle. ꝛ Maxi. Carpho. Lex. iiij.

Si prior [q] respublica cõtra fit: funduſq; ei est obligat⁹ tibi secũdo creditori offerẽti pecuniam potestas est: vt succedas etiam in ius reipublice.

¶ Si antiquior creditor℘ pign⁹ vendiderit. Titulus. xx.

Lenis est sed in aliquibus singularis. et. h. o. Emens a prior creditore a secundo inquietari non potest: sed si ꝓmus creditor emit a debitore cõueniri potest hypothecaria per creditorem secundum oblato debito. h. o. Bal. Vel sic. Uẽditio facta per ꝓmum creditorem non potest per sequentes retractari. fecus si ipsi creditori primo pignora sunt vendita vel in solutum data. hoc dicit Barto.

Imperator Alexãder. a. Anthemoni. Lex. j.

Si vendidisset [r] qui ante pign⁹ accepit persecutio tibi hypothecaria supesse non potest. ¶ Cum autem debitor ipsi priori creditori cadẽs pignora in solutum dederit vel vendiderit: non magis tibi [s] ꝑsecutio adẽpta est q̃s si aliꝭ easdem res debitor vendidisset: sed ita ꝓsequens res obligatas audieris: si quod eidẽ possessori [t] ꝓpter precedentis contractus auctoritatem debitũ est obtuleris [u].

[a] Successisti. Per pactum: vt. ℨ. de ꝓmit. ff. l. fi. ꝛ. l. si cum pecuniam.
[b] Tuo noĩe. si cñ noĩe debitoris soluiffent non posset repeti a creditoribus qui suũ recepissent: vt. ff. de ꝙd. inde. l. si pene. ℨ. j. ꝛ. l. repetitio.
[l] Actoribus. vel procuratoribus.
[m] Solutũ est. vel creditoribus vel aliꝭ emptoribus ꝓ pignoribus distractis recuperandis.
[n] Restitui. vt. ℨ. de ꝙd. inde. l. fi a patre.

Si potiores. Casus. Titi⁹ bẽbat duos creditores. cuilibet eãdẽ rem obligauit vni ꝓmo: aliꝭ postea: debitor eam mihi vẽdidit: ꝛ eꝫ ea pecunia satisfactum est ꝓ mo: in locum et ius ꝓmi successi: et me aduersus posteriorem possum tueri: et aduersus omnes: et aduersus quos ꝓmus se tueri poterit.

[o] Emisse te dicis, ab ipo debitore.
[p] Successisti. nõ vt rem habeas obligatam: sed vt te tueri possis contra omẽs: vt ipse poterat: vt hic. ff. qui po. in pigno. ba. l. qui a debitore. fec⁹ si emisset a creditore: quia tunc nulli effet ius offerendi: vt. j. tit. j. l. j. ff. de distrac. pig. l. cum prior. ꝛ facit ad. l. iiij. ℨ. ff alie. ge. non interdi. l. j.

Si ꝓr. Casus Contra isti cum fisco ꝛ fundum mihi obligasti: deinde cundẽ mihi obligasti: si offerã fisco debitum in ius eius succedaz ꝛ ero potior aliꝭ creditoribus. Tiuia.

[q] Si prior. als ꝓmo.
[r] Respublica. vt. et. ℨ. de pig. l. scõs. et. ℨ. titu. j. l. j. ꝛ. l. prior. ꝛ. j. de distra. pigno. l. si priuſ℘.

¶ Si antiquior creditor℘ pign⁹ vẽdiderit. Quaeliter in ius ꝓoris creditoris: vel per pactũ vel solutionẽ aliquis succedat dictum est. Nunc autem

Lōtinuatio.

upponit qualiter succedatur per venditionem. Ꝛ Iso

Si vendidisset. Casus Si prior creditor pignus sibi et mihi posteriori loco obligatum lege vel pacto vendiderit: ego secundus aduersus emptorẽ non habeo hypothecariam. Si vero debitor eam ꝓmo creditori in solutum dederit: remanet mihi ius pignoris: ſic tamẽ rem obligatã persequi potero: si debitum ꝓmo creditori soluero.

[s] Si vendidisset. alicui extraneo non secundo creditori vel fideiussori. vt. ff. de distrac. pig. l. ij. ꝛ. l. cũ secundus. in pn. ꝛ. fi. ꝛ. l. seq. ꝛ. ℨ. de lo. l. j. Vel nisi hoc agat creditor quãdo vendit vt debitori liceat offerre: vt. ff. de pig. act. fi cum venderet. in pun.
[t] Tibi. secundo creditori.
[u] Possessori. id est priori creditori.
[g] Obtuleris. imo nõ videt necesse aliquid offerri: quia ꝓpter datio

UNIVERSITÄTS

nem insolutū desijt esse debitū. Sed certe nō est ita: quia fic ſua diligē tia ei noceret: qđ esse nō dz: vt. ff. de separa. l. debitor. ⁊ ad hoc. ff. q po. in pig. l. vlti. in pn. Vel dic q nō videtur recessisse ab obligatione ꝓma ſi renocabilis esset datio. vt. ff. de ſolu. l. ſi qs aliā. Sed qñ ſcōs audiſt cōtra ꝓmū vel offerēdo vel vllo modo: cū ꝓmus fibi in pignore ſuide rit: Rñ. quia ꝫ debitori facere ꝓmi creditors cō ditione deteriore adſiciē do ſecundo. vt. ff. de ſepa ra. l. i. in pn. et facit. ff. de diſtrac. pig. ſi creditor. §. j. ⁊. ff. de actio. ⁊ oblig. l. ſi a creditore. ⁊. ff. de repu. heredi. ſi paterna. ⁊. ff. de excep. rei vē. l. pe. ⁊. ff. de. j. l. j. ⁊ pe. ⁊ fina.

Creditor ſcōs qñqꝫ ꝫ primus auditur.

OBligata. Caſus. Creditor ſi iure pignoris. hoc est pacto vel lege: vt diſtrageret: debitor poſt pecuniā emptori offerens: vel creditori debitum pignus ab emptore non euincet.

a Recte. Et pacto vel ex lege: vt inſtit. qui alie. li. §. j. Quid autē ſi nō recte: puta ante tps? Rñ. hꝫ empto: exceptionem: niſi ſibi ſatiſfaciat: vt. ff. de rei vēdi. l. emptor. etiā ſi ſciente debitore vendat cū exceptio vēditoris ad emptorē tranſierit: vt. ff. cōi diuidū. l. in hoc iudicium. §. pe. ⁊ de excep. rei iudi. l. ſi a tc. §. ſi.

b Non pōt. vt. ff. de pignō. l. ſi titio. et. l. creditor. ⁊. ſ. de diſtractio. pig. l. qui a creditore. et. §. de repu. heredi. l. iij. et. §. de actio. ⁊ obli. l. ſi inſolutū. ⁊. §. qui po. in pig. ba. l. ſi generaliter. Sed fallit i caſib⁹ in quibus auditur debitor: etiam vēdito pignore: vt. ff. de pig. actio. l. ſi cū venderet. in prin. ⁊ ff. de diſtrac. pig. l. ſi creditor. in prin. ⁊. §. illud.

Debitor audiſt qñqꝫ vēdito pignore.

QVomin⁹. Caſus. Scōs creditor nō pōt ſpedire qminus poſt creditor vēdat pignus: ſi debitū ꝓtoti nō offerat.

c Interpellare. a ſecundo creditore.

d Non poteſt. ſic. ſ. de litigi. l. j. niſi offerat conſignet ⁊ deponat: vt arg. ſ. debi. ven. pig. impe. l. j.

Si communis res pignori data ſit.

Raf. Caſus. An frat bus bens rem cō munē cū fratre obligare poſſit: quæritur? Et reſpondetur q non. niſi ꝓ ſua parte.

e Non potuit. vt ⁊. ſ. cōmuni diuidū. l. ſi probatum.

f Dando. ſcz pignus ante litem conteſtatam.

g Queſuit. vt ⁊. ſ. cōmunia vtri. iudi. l. ſi fratres.

h Preiudicium. nullum. fiſcus tamen alienat inſolidū ratione partis. vt. ſ. de cōmuni. re. alie. l. ij. ⁊. j. de ven. rerū ſil. cō. cū prima. l. j. lib. g. ergo multo magis obligare poteſt.

De pretorio pignoris ⁊ vt in actionibus ⁊c. Dicunt quidā q pretorium eſt quod datur a iudice quocūq; ordinario. Judiciale quod a delegato. Vel dic vt diximus. §. qui po. in pig. ba. l. ij. ⁊ in plurib⁹ differt a ꝙuentionali: vt diximus. j. l. prima. ⁊. ff. de pig. actio. l. j. Accur. Et continua ſic ad precedentia. Qualiter per conuentionē pignus cō

Cōtinuatio.

Poſt rem venditam iure creditoris ceſſat ius offerendi. b. d. Bal. vel ſic. Venditione pignoris a creditore legitime facta nō pōt debitor renocare ꝓtiuꝫ vel debitum offerendo. b. d. Salice.

Imperatores Diocle. ⁊ Maximia. aa. Endemie. Lex. ij.

OBligata pignoris iure creditore recte⁽ᵃ⁾ diſtrahēte p⁹ debitor emptori preciū offerens vel creditori qđ debuit euincere non poteſt⁽ᵇ⁾.

Proteſtatio minus ius habētis nō obeſt plus iuris habenti. hoc dicit Bal. vel ſic. Sine oblatione nō poteſt creditor ſecūdus pignoris vēditionem impedire. hoc dicit Salicetus.

Idem. aa. Theophilo. Lex. iij.

QVominus creditor qui antea pign⁹ accepit diſtrahat non offerendo ſecūdus priori debitum⁽ᵃ⁾ interpellare non poteſt⁽ᵇ⁾.

Si cōmunis res pignori data ſit. Titulus. xxi.

Frater vnius nō poteſt obligare alterius fratris portionē: ſꝫ ſuam. ꝓpriam ſic. b. d. Baldus. vel ſic. Cōmunionem habens in re ſuam partem poteſt obligare: nō ſocij. b. d. Salicetus.

Imperator Antonius. a. Aenuſto. Lex vnica.

FRater videtur ſicut vobis iuitis portionē competentē obligare nō potuit⁽ᵃ⁾: ita ſua dando⁽ᵇ⁾ obligationem creditori queſuit⁽ᶜ⁾: vnde intelligitis contractum eius nullum preiudiciū dominio veſtro facere potuiſſe.

De pretorio pignoris: et vt in actionib⁹ etiā debitor⁹ miſſio ꝓtorū pignoris ꝓcedat. Titu. xxij.

Pignus cadit nō ſolū in rebus corporalibus: ſed etiam in nominibus debitorū. hoc dicit Bal. vel ſic. Pignus ꝓtorium pōt a iudice cōſtitui: nedum in corporalibus: ſed etiam in iuribus ⁊ actionibus. hoc dicit Salicetus.

Imperator Juſti. a. Dēne prefecto pretorio. Lex. j.

SJ pretorius pignus quicūq; iudices dādum alicui pſpexerint nō ſolum ſuper mobilibus rebus et immobilibus ⁊ ſe mouentibus⁽ᵃ⁾. ſed etiam ſuper actionibus que debitori competunt precipimus hoc eis licere decernere⁽ᵇ⁾.

Cadens a detentiōe pignoris ꝓtoriꝫ eam recuperat per hypothecariam actionem. b. d. Baldus. Vel ſic. Sicut pignus cōuentionale recuperatur per hypothecariam ſi creditor cadat a poſſeſſiōe. ita ⁊ pignus pretorium. nec curatur an culpa precesſerit caſum. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Juliano pfecto pretorio. Lex. ij.

QVeteris iuris dubitationē decidentes ad duplum ge nus hypothecarum reſpeximus. vnū quidē qđ ex ꝙuētionib⁹ ⁊ pactis hoīm naſcitur: aliud qđ a iudicibus dat⁊ ꝓtorium⁽ᵃ⁾ nūcupat. Et cū inuenimus in ꝙuentionalibus pignoribꝰ vel hypothecis: nō ſolū tenentē creditorē adiuuari: ſed etiam ſi ab ea poſſeſſiōe cadat: ſiue ſua culpa: ſiue⁽ᵇ⁾ non: ſiue fortuito caſu: humanꝫ eſſe pſpeximus et in ꝓtorio pignore dare recuperationē creditori quocūq; modo poſſeſſionez amittat: ſiue culpa ſua: ſiue nō ſiue fortuito caſu. Licet enim debuerat incūbere ſuo pignori ne aliquā patiatur inde iacturam: tamē ne quid amarū in creditoribus conſequatur benignius cauſam interpretamur ⁊ ei recuperationē donam⁹.

Si in cauſa iudicati pign⁹ capt̄um ſit. Titulus. xxiij.

Idem operatur iudicis decretum ⁊ auctoritas quod operatur ꝓtractus partium. hoc dicit Baldus. vel ſic. Bona cōdēnati debēt per iudicem capi ⁊ diſtrahi alij q̄ victori: niſi in ſubſidium ſi aliū nō reperit emptorem iuſtum: ⁊ tunc per iudicem vel imperatorem ei adiudicatur ꝓ iuſto pretio. b. d. Salice.

Imperator Antonin⁹. a. Sabine. Lex. j.

REs ob cauſam iudicati datas ei⁹ iuſſu cui ius iubēdi fuit pignoris iure tenere ac diſtrahi poſſe ſepe reſcriptū⁽ᵃ⁾ eſt. Nam in vicē iuſte obligatiōis ſuccedit ex cauſa ꝓtractus auctoritas iubentis fuerat miſſus per contumaciam debitoris citati nō comparētis: quia eadem eſt auctoritas iudicialis pignoris ⁊ conuentionalis. vnde ſicut conuentionale ex partiū conuentione diſtrahi poteſt: ſic iudiciale auctoritate iudicis. Ciuianus.

Cui ius iubēdi fuit. eſt autem ius ordinarijs iudicibus. vt. ff. de re iudi. l. a diuo.

Reſcriptum eſt. olim poſt duos menſes: hodie poſt quatuor a tempore captionis cōputandos: vt. ff. de re iu. l. debitoribus. ⁊. §. de vſur. rei iudi. l. fina.

Auctoritas. adimpleta: vt. ff. de pig. actio. l. non eſt mirū. et appellat hic iuſtam obligationem: ſcz ex conuentione. Accur.

Lum.

Pignꝰ ſe torium in diuidio di ci poteſt.

Iudicis Liber Octauus.

stituatur dictū est. Videamus qualiter cōstituatur per imperatorem vel per iudicem: ⁊ quo ordine: ⁊ quis sit effectus. Azo.

Pretorium. Caſus. Debitore citato ⁊ non comparente an debeat creditor mitti in bono. poſſeſſione. eius ꝓ mensura debiti declarati: queritur? Et dicitur q ſic. non ſolum in poſ. rerum immobilium ſe mouentium: ſed etiam nominum.

i Dandum. per interlocutoriam vel diffinitiuaꝫ ſententiam.

k Se mouētib⁹. ſm ordinem quem habes. ff. de re iudi. a diuo.

l Hoc eis. iudicibus.

m Decernere. Sꝫ qualiter fit miſſio in nominibus? Rñ. q vocato noie ⁊ cōtinente debitū coram iudice iubedit iudex id esse pignori ſicut ⁊ alis hꝫ creditor vtile contra debitorem ex ſola conuentiōe. ita hic ex quaſi miſſione datur hypotheca: vt. ff. de re iudica. l. a diuo pio. ſ. ſic quoq;. et §. ſed vtruꝫ. et. §. item qđ dicemus.

Veteris. Caſus. Duplex eſt ius pignoris. pretorium ⁊ conuentionale. pretoriuꝫ eſt quod a iudice ꝓſtituitur quando mittit aliquē in poſ. alicuius rei. Cōuentionale eſt qđ ꝓſtitutum eſt ex ꝙuentione. ſicut ergo creditor qui habet pignus conuentionale pōt illō recupare a quolibet poſſidente ſi illud amittit: ita ille qui habet ꝓtorium. Ciuianus.

n Pretorium. vt in dāno infecto et legato relicto ſub conditione vel in diem cum nulla precesſit ſententia. alioquin erit iudiciale: vel vtrunq; iudiciale a iudice dici poteſt. Azo.

o Siue non. Sed alterius. Et nota hic differētias inter ꝓtoriū pignus ⁊ cōuentionale: vt not. ff. de pigno. actio. l. j. Item no. ex hac. l. culpam non puniri. Item no. ne quid amarum ⁊c.

Si in cā iudicati ⁊c.

Qualiter capiantur. §. titu. ꝓ. i. digit: nūc qualiter diſtrabantur ⁊c.

Es. Caſus. Debitore conuento ⁊ condēnato: iudex cōdē. reo non ſatiſfaciente iudicatiſ ſcipiet pignus vēdi: in cuius poſ. actor

p Cui ius iubēdi fuit. eſt autem ius ordinarijs iudicibus. vt. ff. de re iudi. l. a diuo.

q Reſcriptum eſt. olim poſt duos menſes: hodie poſt quatuor a tempore captionis cōputandos: vt. ff. de re iu. l. debitoribus. ⁊. §. de vſur. rei iudi. l. fina.

r Auctoritas. adimpleta: vt. ff. de pig. actio. l. non eſt mirū. et appellat hic iuſtam obligationem: ſcz ex conuentione. Accur.

Lum.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Um. Casus. Auctoritate eius iudicis qui reū cōdēnauit dz res tus neq; iustū offerat ptiū habit actori si plus offerat ꝯ alius ſolutū. cu.rei iudi.l.ij.t.ff.de euic.l.ſi pignori.t.ſ.l.progi.

a Ita decreuit. Nota per quē fieri debeat venditio:vt bic.t.ſ.de exec

b Per cum.ſ. petitorē.

c Jo.victor.

d Judicatus.id est con dēnatus.

e Emere dz.ſed t adiici ei posse dicitur : vt.ff. de re iudicata.l. a diuo.ſ. ſi post.et.j.l.pxi.et facit ad l.ſtam.ff.de leg.iij.l.non dubiū.ſ.ſi.Accur.

Si causa. Casus. Si debitorem tuū con uenisti et cōdēnari fecisti: t qz in possessionē alicuius rei sue missus fueris an potius distrabi dēat ꝯ iure dominij possidere debes:querit:Et dō ꝙ fic.t ſi calliditate rei empt⁹ non inueniat:dabit creditori insolutum.

f Adiici solet.facit.ſ.de iure do.impe.l.ſi. et.ſ.de executi.rei iudi.l.ordo.et ff.de re iudi.l. a diuo.ſ.ſi post.et not.ſ.de bis qui bo.ce.pol.l.legis.

Si pign⁹ pignori datum sit. Non solum a dominis:ſed etiam a nō dominis res obligātur: puta ab bis quibus sunt obligate. et ideo de bis ponit.Azo.

Etiam. Casus. Si fundū tuū mibi obligasti an eundem alij obligare possum:queritur:et dicit ꝙ fic.t ꝙdiu mibi res bypothe.eſt tā diu ſcdo creditori obligata tenebit:vt sibi vtilis actio detur:et boc in pma.Si vō tantū vſumfru.mibi obligasti:t ego alij fundū obligaui.t ille vēdidit:an tibi piudicauit:ſi non intercessit tua volūtas:t dicit ꝙ non.t boc in ſcda.Si vero poſ. fundi nō vſumfruc.mibi obligasti:t eam iure pignoris vendidi:t de prētio fuit mibi ſatisfactus: nō retractabitur venditio.Vel pone casum aliter boc modo.Si lege vl pacto creditor pign⁹ vēdat:ſi debitū offeras poſſis recuperare:certus eſt ꝙ nō. Si ergo pater tu⁹ fundum obligauit neq; creditor adbuc distragit: lz alij obligauit ſoluto a te debito poteris fundū recuperare.

g Placuit.vt.j.l.pgi.et ff.de pig.grege.ſ.cum pignoꝛi.t de pig.acti.l. debitor. Et intellige ꝙ tanta quātitate quātum primus debitor debet et eodem modo.vt ſi dedit primus ius distrabēdi t ipſe dabit.alſs nō:vt.j.ca.l.t.ſ.que res pig.ob.poſ.l.nomen.

b Actio.vtilis bypothecaria.directa autem datur primo creditori.

i Representat.ſcz preſes.

k Qui dedit.ſi ergo primus debitor ſoluit:vel ſuo creditori vel ſecū

Pignus ptoriū dz vendi cū iudicis auctoritate:nō cū auctoritate creditoris in possessionē missi.b.d.Bal. vel ſic.Per iudicis officiū venūdatur pignus in causam iudicati captum t ad licitandū creditor qui pignus cepit admittit.Saly.

Impe.Alexan.a.Tale. Lex.ij.

Um i causa iudicati aliqua res pignori capit: per officium eius qui ita decreuit [a] venūdari ſolet:nō per eum [b] qui iudicatū fieri postulauit. Et ſi alio emptore non existente.vel existente quidē ſz non dignū pretiū offerēte:is [c] cui iudicatus [d] satis non fecit ad licitationem ſm constituta fuerit admissus cuiuslibet alteri⁹ vice ex officio emere [e] debet.

Cum reperitur emptor debet res in casum iudicati accepta vendi. Et ſi nō reperitur potest ex fecūdo decreto adiudicari creditori.b.d.Salycetus.

Impa.Goz.a.Antigono. Lij.

Ia cā iudicati pignora ex auctoritate pſidis capta potius distrabi ꝙ iure dñij possideri cōſucuerūt:ſi tñ per calliditatē ꝺdēnati emptor inueniri nō pōt: tunc auctoritate principis dominium creditori adiici ſolet[f].

Si pignus pignori datuz fit. Titulus.xxiiij.

Hec est.l.nota. Pignus pignori dari pōt:t ſic cōſtat in ius vſusfructus:ſi tā diu durat ſcōm pign⁹ donec reſoluat pius mum:qz reſoluto iure priori reſoluit ius ſucceſſoris.Et ſi babens pignoris poſſeſſionē vēdit proprietatē nō tenet vēditio: quia nomine poſſessionis ipſa res poſſeſſa ſignificatur.Bal. Vel ſic. Pignus pōt alteri per creditorem obligari.t babens vſumfructum tm̄ pignoris nō potest pro prietatez obligare neq; alienare:ſecus ſi proprietatem babeat.b.d.Salyce.

Imperator Gordianus.a.Lempoui. Lex.j.

Tiam id qō pignori obligatū eſt a creditore pignori obſtringi poſſe iamdudum placuit[g]:ſcz vt ſequēti creditori vtilis actio[h] detur:tā diuqz cū is qui ius reſpēdat[i] tueat:qdiu i causa pignoris manet eius qui dedit[k]. Sed ſi vos vſūfructū poſſeſſionis tantū modo pignori dediſtis:iſqz q accepit alij cā poſſeſſionē[l] cui[m] vſūfructū nexū habebat ſine vſa vo lūtate pignorauit:creditor eius in id qō pignoris vinculū[m] nō cō

do tollitur pignus:vt dicta.l.ff.de pig.l.grege.ſ.cum pignori.

l Possessionem.id est plenam proprietatem.

m Vinculum. Sed nunquid obligando poſſeſſionem vel vendendo videtur ius quod in ea habebat obligaſſe vel vendidiſſe:quod videtur.argumen.ff.de contrabē.emptio.l.qui tabernas. Ecōtra videtur extinctus vſusfructus cū ab eo decesſit q erat primo obligatus:vt inſtit. de vſufruc.ſ.pe.ibi:nam extraneo rc.et.ff.de iure do.l.ſi vſufructuari⁹ fundi.potest tamen dici creditorem vel emptorē habere exceptionem vt ei li ceat vti frui.

n Non cōſtituit.in pro prietate.

o Reſcindi.vt.ſ.ſi antiquio; cre.l.obligata.

Si creditor. Casus. Jn.l. iſta dicitur ſi res tibi pignori obligata ſit pro decem debitore nō ſoluente non vendidiſti rem: ſed alij creditori ſecundo obligaſti:indubitāter ſi debitor tibi ſatiſſecit pro ſecūdo creditore:ius pignoris libera tur:ad iſtam legē facit.ſ. l.progi.et.ff. de pigno.l. grege.ſ.etiam.t.ff.de pigno.actio.l.ſi conuenerit.Viuianus.

p Dedit.quod potuit: vt.ſ.l.progi.t facit.ff. de pigno.actio.l.petenti.

De partu pignoris et omni causa.

Artus. Casus. Si ancilla mibi obligaſti et peperit:queritur:an part⁹ ſit obligat⁹.

q Placuit.ſic t fructus pdij obligati:vt.ſ.i qui. cau.pig.ta. cōtra.l. quāuis.t fetus gregis: vt.ff. de pig.l. grege.in princi. Sz in partu diſſigue an cōcepit apud creditorez vel debitorem:t tūc obtinet qō bic dicitur.t.ff.de pigno.actio.ſi conuenerit.ij.ſ.ſi fundus.in fine. ſ.an apud emptorem ſiue aliquem extraneum a quo ei⁹ creditor emit ancillā.Sed apud eum par tus remanſit:et tunc nō: vt.ff.de pigno.l.paulus. ſ.ſi mancipia.

Cum pignoris. Casus. Si mancipiū mibi obligaſti pro decē: t ex operibus ſuis lucratus fuero viginti illa cōputabuntur in vſuras et ſortem minuēt:t ſi aliqd reſiduz fuerit de debito: illud ſolues t mācipium recuperabis.

r Computatis. vt.ſ.de pigno.l. ſi dominium. et ff.in qui.can.pig.ta.contra.l.cum debitor.t.j.ti. iiij.l.j. Accurſius.

s Jn ſortem.ſcilicet computatis.

t Deponētibus.vt t.ſ.de pig.l.creditor.t.ſ.qui po.in pig.ba.l.j.t.j. de lui.pig.l.ſi.t de diſtra.pig.l.ſi priuſqꝫ.

De remissione pignoris. Also qualiter pignus cōtrabatur:nūc annectit qualiter diſſoluatur.Azo.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK

Ite. Casus. Obligasti mihi seruū: me sciēte ⁊ nō ⁊radicen
te eū manumisisti ⁊ diu in libertate stetit: an videar pigno
ris oblig. remisisse. ⁊ per hoc seruū inde manumissum que
ritur: ⁊ dī q fic. neq; ab herede meo reuocabit in seruitutē.

a ¶ Ex cōsensu. scz tacito fauore libertatis. sic ⁊ fauore fisci: ⁊. j. co. si by
pothecas. ⁊ fic non ob. ff.
quib. mo. pig. vel hypo.
fol. l. sicut. ff. nō videtur.
que est contra. Vel ideo
est hic: quia nō aliter pos
set manumittere. secus i
venditione. Si autem ex
presse consensisset cōstat
q tenet libertas: vt. ff. de
fer. pig. da. ma. l. fi vt. p
ponis.

b ¶ Creditricis. als est de
bitoris: et fic facit. ff. de
fer. pig. da. ma. l. fi credi
toūb⁹. et als creditricis:
⁊ tunc est plana.

Si probaueris. Ca
sus. Fundum mihi
obligasti: et me sciente et
non cōtradicente eum di
straxisti: ius pignoris vi
deor remisisse: ⁊ me agen
te per exceptionē repel
les: quia pignus cōsensu
dissoluitur ⁊ cōtrabitur.

c ¶ Sciēte. ff. de dona.
inter vi. ⁊ vxo. l. si seruus
cōmunis. in fine. et. ff. de
acqui. pos. l. clam. et. ff. de
exceptio. doli. l. apud cel
sum. §. quesitū. Accur.

d ¶ Exceptione. facti sine
intētionis. nā actio ipso
iure est sublata: vt. ff. de
pac. si tibi. §. de pignore.
⁊ hic in fi. Vel distingui
tur an ea sciente et nō cō
tradicente vendatur pi
gnus an hypotheca. In
primo casu tollit per ex
ceptionē. In secūdo ipso
iure. Et dicas hic vt dixi
mus. §. de pig. l. maior.

e ¶ Dissoluitur. vt et. ff. de
pigno. actio. l. j. §. que res
pig. ob. pos. l. ij. Accur.

Si ignorāte. Casus.
Debitor: tuus qui
tibi omnia bona sua obli
gauit: postea cū fisco con
trahens quominus po
tior sit tibi priuditeare nō
poterit. Ulpia.

f ¶ Non licit. vt. ff. qui po.
in pigno. ba. l. si pignus.
⁊. l. fi. in prin. ⁊. §. qui po.
in pig. l. si fundū. q̄ vide
tur verum in quesitis antea non que post obligationem fisci quesiuit:
vt. ff. de iure fil. l. si is qui. Sed si prior creditor patif pignus alij obli
gari an prorsus suum ius perimatur: an vero sit loco secūdi: dicit. ff.
tolli. argu. ff. qui po. in pig. ba. l. claudius. Sed tu dic non tolli: vt. ff.
qui po. in pig. ba. l. creditor. §. si tecum. Accur.

Creditor
pmus suū
ius nō p
dit: licz se
patiēte pi
gnus alij
obligatū
fuerit.

Cum te. Casus. Si debitor: rem quā titio obligauit: eo sciente et
non cōtradicente mihi vēdidit: videtur remisisse ius pignoris
nisi nouus consensus postea interuenisset: quo mediāte de nouo esset
constituta pig. obli. neq; per hypo. vendicare poterit.

g ¶ Non poteſt. vt. ff. co. l. ij. Accur.

h ¶ Vendicari. a creditore.

Debitum. Casus. Debebas mihi. ꝛ. pignus obligasti: compu
listi me per metum vt remitterem tibi debitū ꝛ pignus. ꝛ fic nil
est cōtrarium: an videar remisisse quominus debitū petam ⁊ pignus
prosequar per hypo. queritur? Et dicitur q̄ non.

i ¶ Inutiliter. forte dolo seu metu: quo casu non tenet remissio de iure
cōi. secus si de iure speciali non teneret vt inter virū ⁊ vxorē: vt in con
trario: vt. ff. qui. mo. pig. vel hypo. fol. l. j. §. Sed dic apertius hic neu
trum poterat per se fic remitti. scz per dolū. ibi autē per se poterat re
mitti inter cōiuges: vt. ff. ad velle. l. etiā. vel aliter vt ibi. Accur.

Imperatores Seuerus et Ant
to. aa. proculo. Lex. j.

Ite manumissum ⁊
in libertate morati
sciente ea cui pigno
ris nomine obliga
tus dicerīs pſidi pro
baueris: ex ꝛsensu[a] creditricis[b] re
missam pignoris obligationē ap
parebit: ⁊ per hoc iure te manu
missum: nec ab herede debitricis
in seruitutez peti posse certū est.

Creditor: qui consentit debitori alie
nāti pignoris ius perdit. hoc dicit Bald.
Vel sic. Presentia tempore venditionis
pignoris remissionē iducit. secus si igno
rauit. b. d. Bar. ⁊ Salyce.

Impa. Anto. a. Oaterno. L. ij.

Si pbaueris te funduz mer
catū possessionēq; eius tibi
traditā sciēte [c] ⁊ ꝛsentiēte ea que
sibi eū a vēditore obligatū dicit
exceptione[d] eā remouebis. Mā
obligatio pignoris ꝛsensu: ⁊ con
trabitur ⁊ dissoluitur[e].

Prior creditor: habens hypothecaz
etiam generalem pfertur fisco postea con
trabenti. b. d. fm But.

Idem. a. Tauro. Lex. iij.

Si ignorāte vel iuito te de
bitor tuus qui vniuersa bo
na sua ob pecunias debitam tibi
obligauerat: et si cum re publica
postea cōtraxit ius tuū nō lesit[f].

Sciens et cōsentiens alienationi rei
pignorate ius pignoris pdit: misi denuo
sit obligatum. b. d. Bald. Vel fic. Si cre
ditor expresse ꝛsentiat venditioni pigno
ris facte a debitore: intelligitur tunc pi
gnus remisisse. b. d. Socyne.

Impa. Gor. a. Agline. Lex. iiij.

Cum te a debitore mercatū
proponas eaz rem que alij
pignorata erat: si sciente eo: ac pi
gnus suū remittēte eā mercatus
es cū eo ꝛsensu nexus euanuerit
(si nō noua volūtas interesserit

i ¶ Inutiliter. i. furioso vel pupillo sine tutoris auctoritate: vel ama
tore ⁊ sane mentis dolo vel metu.

k ¶ Vendicare. vt. ff. qd me. cau. l. illud. ⁊ dic hic: vt. §. de pig. l. maior.

Si eo. Casus. Obligasti mihi primo fundum: postea alij: ⁊ cōue
nit vt distraherem: petij pecu. sua die: ⁊ non soluta feci preconi
zari: vt si aliquis habens
ius in eo veniret. secun
dus creditor certio: atuz
nō venit: an videat pig.
obligationem remisisse:
q̄ritur? Et dicitur q̄ fic.
Viuianus.

l ¶ Distrahebat. a quo
dam de creditoribus po
steriozibus ⁊ fic erat pi
gnus cōuentionale. Vel
a iudice eoz⁹ instantia.
Accurſius.

m ¶ Prographate. i. scri
ptura publice proposita:
vel per prouincias dire
cta cum essent absentes.

Prograꝑma quid notat.

n ¶ Presentes. fic q̄ edi
ctū potuerit ad eos pue
nire. Quidā tamē dicunt
pſentes in dioceſi vel pu
uicia: vt ex qui ma. accu.
nō pos. c. fi. §. ō bo. auc. iu
di. pos. l. fi. Vel dic hoc di
mitti iudicī arbitrio. Et
an liget nō subditos: vi
de hic Joan. fabri in suo
breuiario.

o ¶ Amisiſſe. Videret ergo cogi agere: ⁊ fic ē j. §. vt nemo inuit agere. l. j. Sed dic non cogit. sed fi nō agat amittit ius suū et ꝓtor postea denegat ei ius. fic ꝛ. §. de inge. ma. l. diffamari. et. ff. q. ex cau. ma. l. sed ⁊ si per ꝓtorē. §. ait ꝓtor. et. j. qui accu. nō pos. fi ea. et. ff. de bo. auc. iudi. pos. l. fi seruus.

Ter. l. creditricē con coz. c. fane. cū glo. sup ℣. reddens de renun. c. eccla san ctemarie. ij j. fi. extrauagante pendē.

Creditricē. Casus. Debebas mihi. ꝛ. sub pignore: ꝛfectū est in
strumentū sup pignore: reddidi tibi cautionē: an videar debitū remisisse:
queritur? Et dicitur q̄ fic.

p ¶ Manifestuz est. vt. ff. de pactis. l. labeo. et. j. de solu. pecunie. et. ff. de donatio. cau. mor. l. mortis causa capimus. §. titia. et facit. j. de donatio. l. j. non fic ecōtra: vt reddito pignore videar remitti debitum: vt notat dicta. l. labeo. Accurſius.

Pignore reddito fi videt re mitti de bitum.

Additio. Et est ratio diuersitatis inter chirographū siue instrumen
tum ⁊ pignus: q̄ in redditione chirographi siue instrumēti nulla pōt
esse alia cōmoditas: nisi remissionis ⁊ q̄ liberet eum: sed in redditione
pignoris secus. Et quo dicit Bartolus in dicta. l. labeo. §. sed etiā ta
cite. q̄ si redditio instrumēti cōtineret aliam vtilitatē nō inducere ꝛ re
missio debiti. Exemplū cum litigares de re empta dedi tibi instrumē
tum vēditionis facte per me: in quo cōtinebatur q̄ mihi promiseras
pretiū: certe nō sequitur liberatio a debito. habuit em̄ alia cōmodita
tem redditio: scz vt illo instrumēto vtereris in causa. et doc innuit fm
eum tex. cū glo. in. l. posth̄. in fi. ff. de pac.

Si hypothecas. Casus. Debebas mihi. ꝛ. fisco: obligasti mihi ꝛ
eidem fisco fundum. fiscus me sciente ⁊ non cōtradicente funduz
distraxit: an videar act. hypo. remisisse: queritur. dicitur q̄ fic.

q ¶ Creditores. qui erant priores fisco.

r ¶ Silentio. hoc silentium inducit consensum fauore fisci: vt in liberta
te: vt ꝛ. §. eo. l. j. als contra videtur: vt. ff. qui. mo. pignus vel hypo. fol.
l. sicut. §. non videtur.

Cōsentit qui tacet.

s ¶ Fides. scz q̄ quo est contractus factus nō debet retractari: vt. §. de
quadri. pscrip. l. bene a senone. ⁊ arg. habes. ff. cōi diui. l. sabin⁹. ⁊. ff. ad
municipa. l. ij. ⁊. ff. de mor. infer. l. fi prius. Accurſius.

Cum.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

Etiã ob chirogra.pecu.ꝛc.

QUm.Casus. Mutuasti mihi vt creditori tuo solueré:ꝛ manci pia creditori obligata liberarẽ:solui.neqꝫ hoc egi vt mihi cẽt qꝫ fic:ꝛ agam mandati tam pro sorte qꝫ pro vsuris.

a Mandati.vel quia tibi mandauit tantum vt solueres. Vel quia fideiussisti pro eo.

b In vsuris.vt ꝛ.ff.mãda.l.si vo.ꝓ.si mihi man daueris.

c Hac mẽte.ideꝫ si quacũqꝫ mente:si tñ haberet posset retinere:vt.ff. qui. mo.pig.vel hypo.sol.l.

d Nõ pót. Nota regu las.vt.ff.de solu.qui res. ꝓ.aream.ꝛ de verbo.ob. inter stipulanté.ꝓ. sacrã. que fallit.ꝑ.de nõ nume. pecu.auf. cõtra qui pro pria.ꝛ.ꝑ.si aduersus. trãſ. l.j.ꝛ.ij. et.ff.si ex noxa.cã aga.l.ij.in fi.

e Hligationes:vt ꝛ.ꝑ. de pigno.l.qui debitorẽ. ꝛ.ſ.tit.ij.l.ſi debitor. ꝛ.ꝑ. de dona.inter virũ ꝛ uxo. l.ſiquidem. ꝛ.ꝑ.de preca. l.j.ꝛ.ff.de alie.iudi. mu. cau.fac.l.j.

SOlita. Casus. Si cõſentiente credito re pignus diſtrabatur ꝛ poſtea idem legati cauſa vel ſimili puenerit in debitorem:an in puſtinam recidet obligationẽ:q̃rif. Dicũt qdaꝫ qꝫ fic:qꝫ debitor obligauit quidq̃ bona ſua tã preſentia qꝫ futura:vñ cuꝫ hec res erat futura:impator dicit cõtra qꝫ nõ recitat:cũ credi tor videat remiſiſſe.Ti.

f Futuraruꝫ. q: obliga uit oĩa bona preſentia et futura.vt ꝛ.ꝑ.que res pigno.obli.poſ.l.ſi.

g Indignum eſſe. imo videt dignum vt in obligatione reincidat:vt.ff. g.mo.pig.vel hypo.ſolu. l.ſicut.ꝓ.ſuperuacuũ.que eſt ℈.Solu. hic de ſtricto iure ibi de equitate. Vel non eſt ℈:qꝫ taꝫ hic qꝫ ibi dicẽ obitori dari exceptionem. Sed ibi dicit plus: ſcꝫ dari creditori replicationem:qꝫ hic nõ negat. Vel ibi dubitabaf de cõſenſu creditoris:hic certũ erat debitorem vendidiſſe ꝛ poſtea emiſſe ibi vo non:imo preſumebaf nõ vẽdidiſſe qꝫ poſſidebat:vt in prin.illius.ꝓ.ꝛ.ꝓ.ſi volũtate.Et eſt ẽt ad banc ſolutionem.ꝛ.ſi.ij.ꝛ.l.qui ſub imagine.Vel refert an ex cadeꝫ vel ſimili cã redeat res ad debitorẽ:puta qꝫ redemit:vel eſt ei redhibita:vel ex pacto adiectionis in diẽ:vel legis cõmiſſorie:vt tũc videatur obligata:vt ibi ꝛ in eo.ti.l.volũtate.in pn.ꝛ.ꝓ.ſi.an vero ex alia cauſa vt legato:donatione:dote:ꝛ tunc nõ vt hic.Vel ibi fuit actũ qꝫ de pecunia ſatiſfieret creditori ꝛ ſatiſfactum non fuit.

Pign^a a debitore de pſenſu creditoris vẽditi poſt ea ab eodẽ recuperatũ an re incidat in obligationem.

Etiam ob chirographariam ꝛc. Deeſt que ſine pignore debeꝫ per chirographum:vt.ℨ.qui po.in pigno.ba.l.cũ tibi. Sed quid ſi debeꝫ ſine chirographo? Reſpõ.idẽ cum enim dec leg in.ꝓ.pe.loquaf generaliter tota erit generaliter intelligenda ſicut ꝛ ſi principium:vt arg. ff.de tur.ꝛ fac.igno.l.ſi.ꝓ.ꝛ licet.

Idẽ.aa.Dermiano. Lex.ix.

QUm ex cã mandati ꝓ ſocero tuo te fenebrem pecunias exoluiſſe proponas:curabit preſes prouincie in reſtituẽda pecunia quam pro eo exoluiſti:necnõ etiã in vſuris cius indẽitarã tue proſpiceret. Nam ſi receptã a creditore mancipia que pignori fuerãt data:hac mente ſocero tuo tradidiſti:vt pignoris vinculum diſſoluatur:obligatio ſemel extincta inſtaurari non poteſt.

Debitor citra conſenſum creditoris alienãdo ius pignoris nõ diſſoluit.b.d. Bal.vel ſic.Per vẽditionẽ debitoris nõ diſſoluit hypotheca creditoris.b.d.Sali.

Idem.aa.Quintile. Lex.x.

HEs pignoris hypothece vel iure creditoribus obnoxias:citra cõſenſum eorum debitores alienantes ꝑcedentes non diſſoluunt obligationem.

Ista lex eſt ſingularis ꝛ non eſt alibi nin Bal.ꝛ hoc dicit.Res hypothecata a debitore alienata creditore cõſentiente:ꝛ poſtmodũ re acquiſita nõ recadit in generalem obligationẽ etiã futurorũ.b.d. Et multi hũc caſum ſingularem ignorantes contrariũ reſponderunt:vnde oblitioni non eſt tradenda.Sali.

Imperator Juſti.a.Joã.prefec. pretorio. Lex.xj.

SOlita prouidentia vtimur etiã de pignoribus vel hypothecis rerũ que quibuſdã creditoribꝫ ſuppoſite poſtea a debitoribꝫ vendunt:vel alio mã trãſferunt creditore ſuũ cõſenſum cõtractui pbẽte:ꝛ quodaꝫ legitimo poſtea modo res ad priores oñs reuertunt. In hoc etenim caſu diuerſe ſententie a legũ prudẽtibꝫ habite ſunt qbuſdã dicẽtibꝫ ius pignoris creditori renouari ꝓpter verbũ futurarum rerum quod in generalibꝫ hypothecis poni ſolitũ eſt:alijs penitꝫ extinguiſ. Nobis aurẽ viſum eſt eũ q ſemel ꝙſenſit alienatiõi hypothece:ꝛ hoc mõ ſuũ ius reſpuit indignum eſſe candẽ rez (vtpote ab initio ei ſuppoſitam) vendicare: vel tenentem inquietare.

Etiam ob chirographariam pecuniam pignus teneri poſſe. Titulus.xxvij.

Pignus obligationis nouate non tranſfertur in nouatione:niſi ex pacto: quo caſu non ſoluꝫ poteſt retineri pro ea pecunia:ſed pro chirographaria quo ad excludendum debitorem a pignoratitia ſed non quo ad excludendum ſcõm creditorem offerentem.hoc dicit Baldus.Vel ſic.Per nouationem voluntariam debiti principalis pignus extinguitur:niſi fuerit repetitum.per nouationẽ vero neceſſariam que ex condemnatione principalis debiti inducitur pignus non extinguitur:ꝛ pignus datum ob vnum debitum poteſt etiam pro alio chirographario tantum retineri preter ꝙ contra creditorem ſecundum agentem vel ſe defendẽtem.b.d.no.Sali.

Impa.a.Sor.Fest. Lex vnica.

PIgnus itercidit. ſi nouatiõe fcta aliũ obligatiõis ius trãſtuliſti:nec vt ea res pignoris nomine teneretur tibi cautũ eſt. Si pactum inter te eũq; qui poſtea dominus fundi conſtitutus nouam obligationẽ ſuſceperat interceſſit:vt idem fundus tibi pignoris nomine teneatur:ℨ huiuſmodi actione expertus feceris condẽnationem:pignoris tamen habes ꝓſecutionem. At ſi in poſſeſſione fueris cõſtitutus:niſi ea quoq; pecũia tibi a debitore reddatur vel offerat ꝙ ſine pignore debetur:eã reſtituere ꝓpter exceptiones doli mali nõ cogeris.

Jure enim cõtendis debitores fit liberatũ:neq; tibi obligatum:querif. Et dicitur qꝫ ſic.niſi inter te ꝛ titiũ ꝛ me hoc conuenifſet:quia tunc ſi poſſidebas haberes retentionem tam ꝓ pecunia pro qua erat obligata ꝙ pro qua non erat obligata:puta quia in alia manu tenebatur mihi titius in.ꝛ.ſed hoc non eſt in ſecundo creditore.qꝫ ſecũdus creditor non cogitur offerre pecuniã niſi eam pro qꝫ pignora erãt obligata.Vel dic caſus aliter vt in glo.

b Intercidit.id eſt exeꝫ guitur.Et dic ꝙ titiꝰ os mihi centũ ſub pignore: ſeius quinquaginta ſine pignore:cũ ſeius emeret pignus a titio ꝓ cẽtũ alio nouãdi ꝛ liberandi titiũ illa.c.mihi ꝓmiſit:ſi non eſt actũ vt pignus remaneat tollitur:aliter remanet ꝛ habeo retentionẽ ℈ ſeii etiã pro.l.ꝙ ipe mihi ſine pignore debebat. Caſus ponit.

i Si nouatione.voluntaria ſecus in neceſſaria: vt.ff.de noua.l. nouatione.ꝛ.l.aliam. ꝛ.ff.de pig. act.l.ſolutus.i.fñ. ꝛ.ꝓ.j.ꝛ j.de fideiuſ.l. nouatione.

k Tranſtulisti. ſtipulãdo ab alio.ſ. ſeio animo nouãdi olim preſumpta nouatione iteruentu no ue pſone.hodie boc egꝑſo. vt inſti.q. mo.tol.ob. ꝓ.ꝑterea.item videf qꝫ extinguaf principale ad huc agi poſſit:vt.ff.de pactis.l.ſi vnus.ꝓ.ſi cũ reo. Sed ibi non fuit pro ſua ſponte extincta obligatio : ſed ope exceptionis ꝛ ad tẽpus eliſa.hic ſic.Jtẽ opponitur ex.l.ſi.ti.j.l.debi tũ. ꝛ.ff.qõ me.cau.l. illõ. ſed ꝛ ibi nõ ſunt ſublate ipo iure obligationes vt hic fuit.Jtẽ ibi ꝙ in integrum reſtitutione data ꝛ iure actionis vel replicationis reponunt ſingula in priſtinum ſtatum.

l Eumq. ſcilicet ſeium emptorem ꝛ nouũ eꝛꝛo miſſores qui ꝛ ipſe quinquaginta debet.

m Teneaf. ꝓpter centũ que pro:debebat debitor:q ipſe ſeius animo nouandi promiſit.

n Perſonali actiõe. id eſt conditione certi ex ſtipulatu:vt.ff.ſi certũ petatur.l.ſi quis certum.

o Feceris condẽnationem.id eſt feceris fieri ſic.ff.de bis qui no.infa. l.furti. ꝓ.mandati.

p Perſecutionem.cum non ſit ſoluta pecunia condẽnationis ꝙ erat centum.habet enim ſuas conditiones hypothecaria quibus ceſſantibus tenet:vt ꝛ.ff.de pig.l.gregeꝛ.ꝓ.etiam.ꝛ.ꝓ.ſeq.ꝛ.ſ.de pig.l.ℨuis.ij. Sed quid ſi ipſa eſt ſoluta vel offeraf an poſſit agi adhuc hypotheca. Ria contra poſſidentem vt ſic habeat retentionem pro quinquaginta: Reſpon.non puto:nam nulla lex dicit ꝙ pignus teneatur.i.ſit obligatum pro tali pecunia ſed ꝙ retineatur:ꝛ ſic intelligitur etiã in rubrica teneri.i.retineri.ꝛ pro hoc eſt.ff.de verbo.ſig.l.non poteſt videri.vnuꝫ videtur facere pro creditore:qꝛ ſic habebat retentionẽ ſed hoc nõ remouet:quia ꝛ naturalis debiti nobis ſoluti habemus retentionẽ:nec tamen non ſoluti habemus petitionem.

q Debitore.non ſcilicet ſeio que erant quinquaginta.

r Eam.ſcilicet poſſeſſionem.

s Non cogeris.immo videtur ꝙ ſic.vt.ℨ.de vſuris per retentionem. ꝛ.ff.de pigno.actio.ſolutum.ꝓ.ſi in ſortem.que ſunt contra. Sed illud eſt odio vſurarum.vt pro eis non ſit locus retentioni ſicut ꝛ aliud eſt ſpeciale earum odio:vt citra vinculum ſtipulationis non debeantur vſure:vt.ℨ.de vſur.l.ℨuis.j.Vel ibi naturaliter tñ debebantur vſure: Vſure ſũt odioſe nec ꝺbenẽ fine ſtipulatiõe.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK

hic vtroq; iure est debitum pro quo competit retentio. Vel in illa solutum in sortem tātum fuit obligatum pignus. hoc exprīesse acto vt pro vsuris non teneatur.

a Mutuum. sed quid si hec quinquaginta ex alia causa q̄ mutui debeantur? Respō. idē z gratia exempli de mutuo dicit: vt hic subijcit. z.s. in principio huius legis. Itez quid si alia res est que debetur vel ex mutuo vel aliter? Rñ. idem cum omnes res appellatione pecunie contineantur. vt.ff. de verborū significatio. l. pecunie nomen. z.l. pecunie verbū. z.l.iiij.

b Simpliciter. id est sine pignore. Et sic not. q̄ lex generalis: est q̄ rubrica: vt.s. modo dixi.

c Quod in secundo creditore. cōueniente primū creditore: vel conuento a primo quandouult sibi confirmari pignus: nec ergo debitum chirographiarium a se vel a debitore compellitur soluere. Sed quid in emptore pignoris qui sine voluntate creditoris emit? Rñ. idem eadem equitate. argumen. s. de his qui in priorum cre. loc. suc. l. fin. z.ff. de rei vēdi. l. emptor. in principio. Item quid si extraneus sit rei dominus non debitor: q̄ consensit obligationi? Videt idem vt hic z.ff. de conditio. indebi. l. si non sortez. ℔. si centum. quod nō puto sīm Placen. ff. loca. et conduc. l. item queritur. ℔. qui impleto. Item qd de quolibet extraneo possidente? Respon. tam ipse q̄ alij si possideant offerentes debitum pro quo est obligatum absoluentur: vt.ff. quibus modis pignus vel hypothe. sol. l. paulus respōdit. ℔. qui pignoris. Item si est pretorium pignus an competat retētio: vel si est iudiciale? Videtur idem cū similia sint quo ad hypothecam. argu. s. de pretio. pig. l. fi. Itez an pro vsura centesima? Sed in hac dico vt i alia vsura digi. z facit. ff. in quibus cau. pignus taci. cōtra. l. fina.

Item an possit vendi pro tali pecunia pignus? Respon. non: cum tñ habeat retentionem creditor. Item an etiam in hypotheca non soluz in pignore? Respon. sic puto.

De distractione pignorum. Titulus. xxvij.

Fructus rei pignorate extenuāt sortem ipso iure. b.d. Bal. Vel sic. Si fructꝰ pignoris a creditore percepti coequētur vsuris z sorti: pignus nō potest distrahi. hoc dicit Salicetus.

Imperator Alexander. a. Pacate. Lex. j.

Vndū pignori obligatuz: si creditor ex fructibus debitum consecutus est: cum ipso iure[d] pign[e] obligatione liberatū fit: distrahere minime[e] potest.

Creditor qui pignus precario cōcedit debitori nō amittit ius pignoris vendi. boc dicit Baldus. Vel sic. Precarium non affert rem vitio litigiosi. boc dicit Salicetus.

Idem. a. Maximiano. Lex. ij.

i Creditor q̄ hypothece seu pignori rem[f] sibi nexā ven didit litigiosam rez non videtur vēdere[g]: quia precario[h] debitor possidet.

Per venditionem pignoris nō sufficientis ad debitū nō tollitur actio personalis cōtra eum vel fideiussores eius. hoc dicit Bal. vel sic. Venditio pignoris nō idonei residui petitionez non admit creditori. boc dicit Salice.

Idem. a. Luciano. Lex. iij.

Hypothecis vel pignoribus a creditoribus venūdatis: in id quod deest aduersus reum vel fideiussorem eius actio competit[k].

Cum creditor exponit rem venalem

respon. q̄ non. Vinianus.

f Rem. apud debitorem constitutam.

g Vendere. vt argu. j. co. l. si in boc. z. j. de litigi. l. j. z facit ad. l. iſtaz. j. titu. j. l. j. z. ij.

h Precario. lz debitor rc. z sic rem suam ratione possessionis habet precario debitor: vt.ff. de pre. l. certe. ℔. fi.

Hypothecis. Casus. In. l. iſta dicit. Si creditor vēdit pignus cū ex precio nō satisfecit sibi itegraliter de residuo habet regressum cōtra debitorem vel eius fideiussorem. Vinianus.

i Competit. vt. s. fi cer. petatur. l. si pro mutua. i fi. z de actio. z obligatio. l. aduersus. sic z.ff. eod. l. quesitum. z. l. et si is. et. j. e. l. que specialiter. et. ff. fi certū petatur. l. creditor. z de pig. acti. l. si necessarias. in prin.

Creditor. Casus. Si creditor velit pignus debitori denunciare z publice venale ponere: z si fraudem cōmittat: puta non subhastādo cum non denunciādo debitori opportuno loco z tēpore: neq; dando plus offerēti: aget debitor aduersus eū directa pignora ad suum interesse. Vinianus.

k Proscribit. id est venales proponit publice.

l Debitori. sic. s. de pigno. l. debitores.

m Bona fide. q̄ est adhibenda: tam in subhastan do q̄ congruo loco z tēpore denūciando z plus offerenti dando: vt. j. de iure do. impe. l. fi.

n Testato. i. coram testibus qñ bz vt dicit litera. Et no. q̄ vbi est actuz vt possit vendere sine denūciatione vēdet: si autē nihil est actū: tunc semel est denūciandum: si vero vt nō vendercetur: tūc denūciabit ter: vt. j. ō iure do. impe. l. fi. z. ff. de contraben. fitpu. l. magnam.

o Per fraudē. vel culpā latam sm. B. Vel etiam leuē de qua tenetur. vt. ff. de pig. ac. l. si seruos.

p Ville. id est domus.

q Probare potes. tu debitor.

r Actio. s. pignoratitia directa. vt. j. si vendi. pig. aga. l. j. Accur.

Si residuū. Casus. Debebas. ex. pfessus es. de. z. z ea mihi obtulisti dato cōputatore: an si ad iudicē venire nolui: vel si oblatis missi. g. ad vēditionē pignoris pfiliero nō tibi pīudicabo. Viuia.

s Si residuum. parte. s. soluta. Accur.

t Arbitrum. i. calculatorem.

v Oblato superfluo. si autē pecuniam nō obtulerit sed cōsiteatur se paratum soluere pecuniam: videtur posse fieri alienatio. Sed rescindatur postea pecunia soluta: vt. ff. de rescin. ven. l. pe.

x Non aufert. cū enim sis paratus soluere residuū dum cōstet quantum illud sit non es improbus: vt. ff. de reg. iur. l. nō videt improbus. z ff. de vsur. l. si quis solutioni.

Vādiu. Casus. Debebas mihi. c. sub pignore octoginta. z. xig. mihi soluisti: neq; restabat nisi vna libra: si eam non soluas an pignora distrahere possum: queritur. Et dicitur q̄ sic.

y Amittit facultatem. vt z.j. titu. j. l. ij. in fi. z. ff. famil. her. beredes. ℔. idem obseruatur. z. ff. de pigno. actio. l. solutū. ℔. si creditori. sic z tutor totum

Tex. l. fundū. concordat hic. l. c. et litteris. cū glo. sup verbo amplius. et de iureiurā.

Pignus possidēs si offert debitus absoluitur.

Pignus q̄q̄ pōt a credito re alienari sine denūciatōe.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Creditor an possit p modica ecuia rē maximā si bi obligā distrabere.

totum perdit legatum lz a parte tutele se excuset:vt.ff.de leg.i.l.etiaz si partis. Sed quid si plura erant sibi obligata: z propter modicā pecuniā distraxit rem maximam:cū vitiorem distrahendo poterat debi tum consequi: Respon. non videtur bona fide versari. argu.ff.de reb' eorum.l.magis.§.item prætor. z de aqua plu.arcen.l.j.§.deniqꝫ. licet creditoris.z.ff.de pig.l.q pignori.

S Icessante. Casus. Cessante debitore ī solutione:si creditor lege vel pacto pignus vendidit rata manet venditio: z si creditor fraudem cōmiserit nō empto: sz ipse a debitore erit conueniēdus. Viuianus.

a Contractus.quia cōtenerat de distrahendo. vt.ff.de pigno. actio.l.si cōuenerit.i.in principio. z.ī.de pign.actio. pignoris.in fi.

b Iniquum est.scilz an ferendo emptori. vt z.ī. de rescindēda venditione.l.dolus.

c Nō emptor. nisi z ipse participauerit fraudem z venditor: non fit soluendo. vt.j.si vendi. pigno. aga.l.j.z.iij.

d Creditor.argumentū ī.de procurato.l.si procurator.

S Iprius ꝙ distrahe retur. Casus. Debitore offerente pecuniā si creditor noluerit eam accipere consignet eaz z deponat:z si creditor pignus distrabat non valebit venditio. si autem ante oblationem lege vel pacto distragit quod recte factum est non retractabitur. Viuianus.

e Si prius ꝙ distrahere tur.a creditore.

f Deposuisti. hoc egi gitur ad hoc vt liberetur ab obligatiōe. Sed sola oblatio videtur sufficere ad inhibendā venditionem pignoris: vt.ī.eo.ī residuum.z.ff.quib' modis pignus vel hypothe. solui.l.item liberatur. §. qui paratus. Sed argumentum contra.j.titu.j. l.i.z.ij. Ande potest dici illud esse verꝫ sola oblatio sufficiat quando in iudicio fit oblatio. nam tunc sufficit sola oblatio ad dandaz pigno. actio. vt.ff.de pignora. actio.ī rem.j. §. fina.et sic vendi non potest vt hic.z.ī.qui potio.in pigno.l.j.z.j.de lui.pigno.l.finali. z.ī.de vsu.l.acceptam.

Oblatio sola an sufficiat ad ī bibēdā pignoris vēditionez.

g Non debet.vt.j. eodez l.j.z.l.z qui sub imagine.z.ī.de admi.tu.l.sancimus.j.

QVe. Calus. Melius pone vt in libro ſm Ja.creditor debet soleniter vendere pignus z bo.fi.vt sic appareat an ex precio pol sit solui debitus:q̄ si aliqua desint eius creditori integra competit petitio. Viuianus.

b Fide.sic.ī.eo.l.creditor.ij.

i Soleniter.i.denunciatione sibi facta.

k Etiam cetera.hunc casum habes.ī.de pig.l.ij.z facit.ī.eo. hypothecis. Accurſius.

Licet creditor vēdat mala fide si em ptor non participat fraudem vēditio re scindi non potest:quia non participat de fraude.hoc dicit ſm Bal.

Idem.a.Caro. Lex.vij.

S Icessante solutione creditor non reluctante lege cōtractus [a]ea que sibi pignori nexa erant distraxit:reuocari vēditionem iniquum [b]est. ¶Cum si quid in ea re fraudulenter fecerit: non emptor [a]a te sed creditor [a]conueniendus sit.

Oblatio debiti vēditionē precedens impedit venditionem pignoris futuraz: sed sequens oblatio non resoluit iam factam.hoc dicit ſm Bal.

Idē.a.Maximiano. Lex.viij.

S Iprius ꝙ [c]distraheretur pignorata possessio pecuniam creditori obtulisti: eoꝫ non accipiente facta contestatione eam deposuisti [f]: et hodie in eadem causa permanet pignoris distractio non valet. ¶Et si prius ꝙ offerres legem venditionis exercuit.quod iure subsistit reuocari non debet [g].

Venditio pignoris debet fieri solēniter z bona fide:z si preciū non sufficit refidui petitio competit. Bald.vel sic. Pignora specialiter obligata prius vēdi debent:z si quid deest ad venditionem hypothece generalis peruenire potest. hoc dicit Salicetus.

Imperatores Diocletia.z Ma xi.aa. Syllo. Lex.ix.

QVe specialiter vobis obligata sunt debitoribus detractantibus solutionem bona fide [b]debetis z soleniter [i]vēdere. Ita enim apparebit: an ex precio pignoris debito satisfieri potest. ¶Et si quid decrit nō prohibemi etiam cetera [k]bona iure cōuentionis consequi.

Ista est solennis lex. z hoc intendit. Creditor nō potest vendere pignus sibi ipsi nec interpōite a se ꝓsone simulate: q̄ simulatio ꝓsumitur si creditor semp possidere probetur:z ideo oblato debito debitor eum conuenit pignoratitia:nō obstāte simulato contractu. z recta simulati emptoris allegatione.hoc dicit ſm Bal. vel sic.Non licet creditori per se vel subiectam personam pignus quod ipse vendidit emere. Secus si venditor ipse vendit. hoc dicit Salicetus.

Idem.aa.Ruso. Lex.x.

QVi qui sub imagine alteri⁹ ꝓsone quaz [l]supposuerat [m] iugiter tenet:cum fibi negocium gerat alienasse non videt [n]. ¶Jure enim pignoris obligatum prædium:neqꝫ si [o]subiecta persona creditor cōparauerit [p].neqꝫ si sibi addixerit [p]debitori affert ꝓiudicium: sed in eadem causa permanet in qua fuit ante huiusmodi collusionem. ¶Dane si debitore distrahēte comparauerit consensu emptionē perfectam:(si neqꝫ dolus aduersarij neqꝫ metꝫ cā gesta arguet [q])reuocari exemplo graue [r]est. si igitur [s]poteris euidentibus probationib⁹ monstrare [t]creditorē per suppositam imaginariꝫ emptozis ꝓsonā scimp possessionem tenuisse:nec vendita bona fide ꝑdia postea sincerciter cōparasse potes oblata pecunia cum vsuris ad restitutionem creditorem compellere.

Dolus facit cessare beneficiuz legis. hoc dicit Baldus. Vel sic. Mulier ꝓpria bona obligans pro marito vel quocunqꝫ alio sibi non ꝓiudicat:secus si alius obliget ea vt ꝓpria. z ipsa in fraudem tacet.hoc dicit Salice.

Idem.aa.eidem. Lex.xj.

MVlier licet specialiter res pignori dederit ꝓ alio credito eas distrahendi non habet facultatem [v]. Nisi dissimulatione marito obligante velut ꝓprias creditoris ignozantiam circumscripserit [x].

Debitor inuito creditore vēdere potest saluo iure creditoris.b.o.Bal. vel sic. Vēditio a debitore facta nō ꝓiudicat creditori in sua hypotheca.b.o.Sali.

Idem.aa.Octico. Lex.xij.

S Idebitor rem tibi iure pignoris obligatā re nō consentiente distraxit/dominiū cum sua cā [y]transtulit ad emptozem [z].

Qui nō est inductus in possessionez rei ōnium non habet.b.o.Bal.vel sic.Eg sola venditione sine traditione dominiū non transfertur.b.o.Sali.

Idem.aa.Theodo. Lex.xiij.

QVi prediū obligatuz a cre [a]ditore cōparauerit:si in vacuā [b]possessionē inductus nō est/ nullam in rem actionem [b]habet dium.z.ff.de contraben.emptio.l.alienatio.

QVi prædium. Calus. Si obligatum mihi fundus z te cessante in solutione eum vendidi:neqꝫ emptor:eum in vacuam possessionē ꝓbatur.ff.de act.emp.z ven.l.ij.§.i.

a In vacuam.quid fit induci in vacuam possessionē probatur.ff.de act.emp.z ven.l.ij.§.i.

b Actionem.neqꝫ directam neqꝫ vtiles:vt.z.ī.de rei vendi.feruum.z de pactis.l.traditionibus.z argu.ff.eo.l.pe.Et not.q̄ hec lex est cōtra opinionem nostram qui dicimus ſm Joā.dominium fine possessione

Ler.l.et d. fac ad hāc glo.l.ij.in me.in.c. vl. cetera de ſcripti.

Spāle ad ſequētiā nō trabit.

an possit sine possessione ąri.

queri.vt.ff.de fun.do.l.si fundum. Sed dic q nō cautatiue ponitur q hoc sit necesse: sed demonstratiue: proponebant enim esse vacuā apud creditorem. sic ꝛ exponimus. ff. de probatio. l. cuꝫ res. ꝛ. ff. de donatio. ad eum. §. penul. Vel dic q quando est apud tradentem vacua sic tradere debet. aliquin sufficit induci in possessionē ꝛ nō vacuam: vt dicta. l. cū res. vbi plene de hoc digi. Item est argu. contra nos. ff. de contrahen. empt. l. fistulas. §. j. Sed dic vt digi q vacua erat apud tradentez. vel ibi non dicitur quicq̄ de vacua.

SJ in hoc. Casus. Debitore non soluente ꝛ pig. tenēte an creditor possit illud distrahere: queritur. Et dicit q̄ sic. Iuuianus.

a ¶Facultatem. vt. ff. c. l. iij. ꝛ. ff. de admini. tuto. l. debitorib⁹. ꝛ de pig. act. l. qui pignoris. in fi.

OBligatis. Casus. Si creditor mancipium sibi obligatū distrahat ꝛ tradat: ꝛ postea debitor illud solicitauit vt ad se rediret: non creditori eidem q̄ vendito⁹i: sed emptori cōtra debitorem possidentē in rem competit actio. Iuuia.

b ¶Dec. l. mancipia.

c ¶Solicitauerit. ꝛ possessionem rehabuerit. vel ad alium fecerit puenire.

QUus. Casus. Si vnus ex heredib⁹ debitoris partem suam soluerit: an alijs cessantibus in solutione creditori possit pignus distrahere: queritur. Et dicitur q̄ sic. neq̄ per illius solutionem adempta est sibi distrahēdi facultas. Iuuianus.

d. ¶Nō ademit. vt. ꝛ. ff. de pig. acti. l. si necessarias. §. si vnus. ꝛ. l. soluti. §. si creditori. et. ꝛ. si vnus ex pluribus here. ꝛc. l. j. ꝛ. ij. j. de lui. pig. l. j. ꝛ. ff. famihercis. heredes. §. an ea. ꝛ. ff. de pig. l. q pignori.

SI creditor. Casus. Si rē speciali ter vel generaliter mihi obligatā alius creditor qui eā hypothe. non habet vēdit: mihi nō preiudicat. Iuuianus.

e ¶Rei creditor. nec etiaꝫ debitor. vt. j. titu. ij. l. fer⁹. verum hic creditor prius debitorez q̄ extraneum possessorem conuenire debet: vt ꝛ. ff. de pig. aut. hoc si debitor.

QUi a creditore. nō potest. Quis creditor nō fuerit dominuꝫ. vt institu. qui. ali. licet. §. j. ꝛ facit qui po. j pig. ha. si generaliter. ꝛ. ff. si anticredi. l. obligata. ꝛ. j. de cuictio. si ob causam. Accursius.

SJ maritus. Casus. Maritus dans mutuo pecuniam vxori: ꝛ pignus accipiens nō acquirit sibi obligationem pignoris neq̄ pignus: si vxor ei succesſerit distrahere potest. Iuuianus.

g ¶Si maritus. loquitur hec lex vxori cuius marit⁹ decesserat ꝛ pecuniam mulieris mutuo dederat.

b ¶Facultatem. vt. ff. si cer. peta. l. Quis. ꝛ si quis alteri vel sibi. l. qui ex aliena. ꝛ de rei vendi. si ex ea pecunia.

SEcundum. Casus. Obligaui tibi rem pro. c. que valebat. cc. pacto vel lege distraxisti pro. cc. ꝛ ex pcio funduꝫ cōparasti: an acti. in rez agere possim: queritur. Et dicit q̄ non sed act. pignoris ad id quod pluꝫ est in precio q̄ in debito. Iuuianus.

i ¶Couenit. scilicet q̄ res ex residuo empta cēt sua sciꝫ debitoris. Vel dic q̄ esset ei obligata. nam alitero eorum actio rei vendicationis vel hypothecaria daret: quaꝫ vtraq̄ est in rem. Actio hypothecaria est realis.

k ¶Jn rem. id est rei vendicatio vel hypotheca. ria. Accursius.

l ¶Actio. vt. ff. de pigno. acti. §. uis. §. fin. ꝛ. l. ieq. ꝛ. ff. eod. l. creditor. ij. ꝛ. j. de iur. do. impe. l. fin. §. si vo creditor. Accur.

¶Debitoꝝ venditionem pignoris impedire non posse.

SJ sunt. Casus. Obligasti mihi fundum: te nō soluente sua die pecu. volebaꝫ pignus vendere: denūciaiti mihi ne venderē ostendens testamentum quo apparebē sum erat ne illud distraherē: et si aliter fieret q̄ publicarē: an nō obstante tali denunciatione vel scriptura testamenti posſem fundū vendere: queritur. Et dicitur q̄ sic. qa non impedit talis prohibitio testatoris.

m ¶A se. l. a creditore.

n ¶Predia. f. obligata. i. nolle vēdi a creditore ali qua predia que obligauerat. Accur.

o ¶Manifestū est. q̄ nudū fuit p̄ceptum fm. P. vt. ff. de lega. j. filiusfamilias. §. diui. qō nō placet q̄ heredib⁹ voluit prouidere. Sed ideo est q̄ creditori iudicari nō pōt. vt. ff. de le. ij. qui solidus. §. fi. ꝛ. j. de litigi. l. j.

OEbitoris. Casus. Si creditor debitore cessante in solutione vult pign⁹ vēdere pōt: iz a debitore fuerit denūciatum ei ne vendat nisi debitū offerat totam pecuniā deponat ꝛ cōsignet: si hec nō fiāt creditor potest pign⁹ distrahere etiā si modica pecunia restet ad soluendum. ꝛ hoc empto⁹ sciat debitorē denūciasse nō ideo efficit malefidei pos. Iuuianus.

p ¶Vsurarum. pro qbus fuit pignus obligatū: vt ff. de vsur. l. per retentionem. Accur.

q ¶Depositū. ff. c. §. ti. j. l. si prius. ꝛ. l. si residuū. ꝛ. j. de lui. pig. l. fi. Acc.

r ¶Non potest. vt ꝛ. §. ti. j. l. q̄ diu. ꝛ. l. vnus.

s ¶Malefidei. vt. j. de litig. l. j. Et sic no. denūciationem contēni: vt. ff. de rescin. ven. si maior. Sed contra. ff. de rei ven. si fundū. Sed hic non est iusta

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

est iusta causa denunciandi illi sic. Item arg. cōtra. ff. que in frau. credi. l. ait pretor. §. fi particeps. Sed ꝛ ibi fuit iusta causa propter credi torem. Item ar. contra. ff. de no. ope. nun. l. j. Sed ibi pretoris edictus contemnebatur: vt in eo. titu. l. pretor.

¶ Si vendito pignore agatur.

Reses. Casus.

Si creditor le ge vel pacto as secur⁹ ius vendendi pignus in vendi tione dolum vel fraudez cōmiserit dando pro mi nori precio ꝙ pignus va luit: tenebit debitori ad interesse: si creditor nō soluendo inueniat ꝛ em ptor fraudem participa uit refuso precio cum vsu ris fundum obligatū cū fructibus restituet: idem dicit tertia. l.

a ¶ Pignora fuit. ex pacto vel ex lege. vt sist. qui. ali. licet. §. j.

b ¶ Dolo malo. i eo ꝙ mi nori precio vendidit.

c ¶ Interest. conditione ex lege. vel actione in factum.

d ¶ Jubebit. actione pignoratitia.

e ¶ Mala fide. adhibita in vili precio vel etiaz per gratiam: vt. j. eo. l. iij. creditor tamē ius distraben di habebat.

Pignꝰ si f vendatur a creditoꝛ mala fide q̄ actione tenet ipse vendens.

f ¶ Jubebit. §. qua actione? Respondent quidam iter dicto fraudatorio vel actiõe in factu. loco eiuꝰ surrogata: vt. ff. de sol. l. pupilli. vel vtili rei vendi. auctoritate huius legis cum dicat fundū restitui. Vel dic impetrata in integrum restitutione ad rei vēdi. ficut ꝛ als. §. ex quibus cau. maio. l. in cōtractibus. interdictuz tamen predictum locum habebat contra euz q in fraudez creditoris emit. loco cuiꝰ bodie est actio pauliana. Sed ad id qō dicit offerēte te pecuniaz est ꝛtra. §. de prescriptio. xxx. anno. l. j. ꝛ. j. de cuic. l. fi prediuz. vbi dicit precium non reddi mala fide emptori. Sol. bic debuit ius vendēdi creditoꝛ ibi non. vel ibi debuit dolus causam ꝛtractui: bic fuit incidens. Vel verius ibi nibil debebat ille cui⁹ p dia vendita sunt bic autem debebat: ꝛ sic preciū in suam vtilitatem est conuersum: vt. ff. de rei vendi. l. emptoꝛ. fi. ꝛ als. §. cōia delega. l. fi. §. fin. Jnquātum ergo erat debitum intantū reddef emptoꝛi non plus. Sed boc fallit in casu vbi etiam in eo qō est cōuersum in suum cōmodū non tenetur: vt ecclesia. Sed tenetur economus: vt. §. de sacrofan. eccle. l. iubemus. ij. §. fane. fi bec. ꝛ aut. qui res. aut ergo nullus dolum cōmisit ꝛ creditoꝛ potuit vēdere: ꝛ est emptoꝛ securus: vt. §. si anti. cre. l. obligata. Aut creditoꝛ tantum: ꝛ tunc ipse solus tenetur. aut emptoꝛ: ꝛ tūc ipse in subsidiū tenet: vt bac. l. ꝛ. §. de prędi. mi. non est. ꝛ. §. ti. ij. l. creditoꝛ. aut nō potuit vēdere de iure. ꝛ tunc tenetur emptoꝛ: vt. j. l. progi. Accur.

Seruos. Casus. Si creditoꝛ seruos sibi obligatos nō habuerit ius distrabendi lege vel pacto distragit si nondū vsucapti fuit a poſ. debitoꝛ petere pōt. Si vero vsucapti sunt qō esse poterat: q creditoꝛ credebat se posse distrahere: tūc a debitoꝛe pciū petet: sed q̄ actio ne nō aperit. tu dic non habendo ratā venditionem: ꝛ intellige ꝙ creditoꝛ ten eatur debitoꝛi ad preciuz saluo eo qō sibi debebatur. Aliuia.

¶ Si vendito pignore agatur. Titulus. xxx.

Si creditoꝛ vēdit pignus mala fide ipse creditoꝛ tenetur pignoratitia nō emptoꝛ nisi duo cōcurrāt: scilicet ꝙ creditoꝛ nō sit soluendo: ꝛ ꝙ emptoꝛ participauerit fraudem: nā tunc debitoꝛ oblato precio: cum vsuris recuperabit rem suā. boc dicit Bald. Vel sic. Si creditoꝛ per fraudem minoꝛi pcio pignus vendidit ad interesse debitoris tenetur: ꝛ eo non existen te soluēdo cōtra emptoꝛem fraudis participem ad restitutionem pignoris agitur. boc dicit Sali.

Impa. Alex. a. Agrippe. Lex. j.

Reses. puincie adi tus: si fuerit proba tum tuuz creditoꝛē cui ius distrahendi pignoza[a] fuit dolo malo[b] fundum vendidisse: quanti tua interest[c] restituere tibi cūdez creditoꝛez iubebit[d]. ¶ Si de bonis creditoris condemnati solui pecunia nō potuerit: ꝛ probatuz fuerit emptoꝛē mala fide emisse: offerente te pecuniam cū vsuris: quāti fūdus venit: restituere tibi fundum cum fructibus mala fide emptoꝛem iubebit[e].

Ubi creditoꝛ nō habuit ius vendendi debitoꝛ vel eius heres non vsucaptam vendicat. boc dicit. sed ea vsucapta agit ad precium. Bal. Vel sic. Debitoꝛ vel eius heres pignus non iure distractuz potest vendicare nisi sit vsucaptum: ꝛ tunc solū agit contra creditoꝛem ad precium. boc dicit Salicetus.

Idem. a. Emilio. Lex. ij.

Seruos quos nullo iure[a] a creditoꝛe veniſſe dicis: pater tuus vel tu[b] (si hereditas ei ad te pertinet) a possessoribus pe tere potes. ¶ Si vsucapti[c] sūt: petat pater tuus[d] pciū eoz a creditoꝛe: qui nō iure eos vendidit.

Emptoꝛ qui participat fraudes tenetur in subsidium si creditoꝛ non est solvendo. boc dicit Sali.

Idē. a. Claudiano. Lex. iij.

Si vroꝛ tua pśidi prouincie ꝓbauerit (cū aureos trigin ta deberet) seruos tuos amplioris precij p gratiā aureis viginti creditoꝛē vēdidisse[a]: cūq; soluēdo non fuisse: iubebit emptoꝛes[b] recepto precio restituere seruos.

Venditio minus legitime facta nō tenet: ꝛ res a possessoꝛe potest vendicari ꝛ boc sm vnam lecturam qua cauetur q venditio non tenuerit: ꝛ sm aliaz qua cauetur q venditio tenuerit. boc dicit sm Bal. Vel sic. Si venditio pignoris tenuit non reuocatur nisi emptoꝛ fraudem participauerit. Vel sic. Debitoꝛ pignuz iure non distractum potest a possessioꝛe[a] vendicare: vel pignoratitia cū creditoꝛe agere. boc dicit Salice.

Impa. Hoz. a. Enodi. Lex. iiij.

Cum contra bonam fidem venditionem obligate possessionis a creditoꝛe factam alleges: nō obseruatis que in distrahendis pignoribus celebrari cō sueuerunt[a]: adito preside prouincie experire actione competenti: nō tantū aduersus creditoꝛem[b]: verumetiam aduersus possessoꝛem[c] si fraudem cuz participasse cū creditoꝛe docere poteris: vt reuocatis que mala fide gesta cō stiterint: ꝛ fructuum ratio ꝛ dam ni quod irrogatū apparuerit haberi possit.

Justus emptoꝛ non debet pati controuersiam: sed debet conueniri creditoꝛ vel eius heres. b. o. Bal.

Imperatores Diocleti. et Maxi. aa. Mone. Lex. v.

Si creditoꝛe pignus priusq̄ sibi fatisfieret distrahēte non per collusionez emptoꝛ comparauerit: successoꝛ eius de superfluo non emptoris heres qui rem possidet conueniendus est.

De luitiõe pignoris. Ti. xxxi.

Nisi debitū integraliter soluatur pignus non recuperatur. b. o. Bal. vel sic. Pignoris obligatio est individua. Vel sic. In personis heredum obligatiõis cōditio non mutatur. b. o. Bal. ꝛ Bal.

Imperatores Seuerus: ꝛ Antoninus. aa. Antiochie. Lex. j.

g ¶ Nullo iure. quia non venerat dies.

h Tu. scilicet filius.

i Petere. vt tñ doli habeat exceptionē nisi preciū soluat habita compensatione fructuū ꝛ vsurarū: vt. ff. de rei ven. l. emptoꝛ. Accur.

k ¶ Usucapti. cum creditoꝛ ius distrahendi se habere putabat alr fur tū faceret: vt. ff. de distra. pigno. l. j.

l ¶ Petat pater tu⁹. per actiones negociorum gestorum habendo ratū in subsidium: vt ꝛ alibi. ū. de rei ven. l. mater. ꝛ de reb⁹ ali. nō aliena. l. j. ꝛ. ff. si certū petatur. l. fi eum seruum. imo forte boc casu ꝛ ante vsucapionem completaz poterat agi ad preciū. nā ꝛ coheres qui rem cōmunem vendidit velut propriam tenetur ſtatim petitione hereditatis: vt. §. famil. ber. l. in familie. et socius qui rem cōm vendidit a pncipio tenetur. Adeo ergo in creditoꝛe q ius vendendi nō habuit vt a pncipio teneatur: at extraneus demū in subsidiū: vt in Jnſtis. Accur.

Creditoꝛ nō babēs ius vēden di pignꝰ si vendat an ſtati tenea tur ad pre cium.

Si vroꝛ. Casus. Vroꝛ mea seruos suos p. xxx. aureis q̄busdam creditoribꝰ obligauit: illi creditoꝛes ex pacto vt ex lege illos seruos vēdiderunt: sed dolo vel gra minoꝛi pcio vendide rūt: modo creditoꝛes nō sunt soluēdo: q̄rit q̄liter vroꝛi mee fit subueniēdū vel q̄d debeat agere: Rñ. q̄ vroꝛ tua poterit agere cōtra emptoꝛem qui fraudez participauit: et illos seruos aduocare. ꝛ oblato precio pśes. puincie inbebit emptoꝛes suos restituere vroꝛi tue. Aliuia.

m ¶ Vendidiſſe. cum ius vendendi habeat: vt. §. eo. l. j. in prin.

n ¶ Emptoꝛes. fraudis participes: vt plene bēs §. e. l. j. et facit. ff. de priui. credi. l. imperatores.

Cum Casus. Si creditoꝛ pciuz sibi obligatū nō interuenientе legis solennitate puta subbastatione ꝛ qō plus offerēti oē distraxit: nō solum debitoꝛ creditoꝛes cōuenire poterit pignoraf. hz possessoꝛem ad restitutionem predij ꝛ fructuum si fraudem participauerit cum creditoꝛe.

o ¶ Consueuerunt. vt dicitur. j. de iu. do. impe. l. fi. ꝛ sic non teneat venditio sm Jr.

p ¶ Creditoꝛem. f. actione pignoratitia. Accur.

q ¶ Possessoꝛe. etiā nō quento creditoꝛe: hz sit secus qñ tenuisset vendi tio: vt. §. eo. l. j. vel si vis potes hāc sm illā intelligere. Sed quid si bic malefici possessoꝛ velit supplere iustū pciū. Videt audiri. ar. ff. man. l. diligenter. Sed dico cōtra q̄ bic nō erat dominus qui vēdebat. Item qui emebat mala fide emebat: ꝛ boc idem quere. §. eo. l. j. Accur.

Si creditoꝛe. Casus. Creditoꝛe vēdēte pignꝰ lege vel pacto pluris ꝙ fuerit debitum. puta debitum erat. v. ꝛ pignus valebat. x. ad residuum debito: conueniet creditoꝛem: neq; ad restitutionē rei babebit regressum aduersus emptoꝛem. Aliuia.

r ¶ Superfluo. vt ꝛ. §. ti. ij. l. fi. ꝛ. j. l. fi cessante.

¶ De luitione pignoris. ¶ Pignoris distractio impedit per eiꝰ luitionem vel liberationem ꝛ ideo ponit de ea. Azo.

UNIVERSIDAD DE

Ui pro parte. Lasus. Debitor in .ff. mihi tenebat decessit quatuor heredibus relictis. an vno soluente .p parte sua liber a pignus .p ea parte: qrit ? rn. qp non. Iulia.

a Mō pōt. vt .ff.ti.iij.l.vnus.x.j.ti.j.l.ij.x.l.j.x.ff.de pigno. ac.ij necessarias.§.fi vnus. nec cm ff plona hereduz ꝛc. vt.ff.de verbo, ob.l.ij.§.ff bis.

Intelligere. Lasus. Tendebaris mihi a actione personali ? preferri pta eli. fff. annozuꝫ spacio: an adhuc remaneat hypo. queritur. Et dicit qp fic. qz durat vlqꝫ ad. gl. annos. Iulianus.

b Durare. i. posse agere hypothecaria.

c Actione summota. .p prescriptionē. fff. anno. Ponunt quidam casum quādo grant duo rei debēdi quozū quilibet obligauit suam rem vno eoꝝ defuncto ? altero ei succedēte tollit obligatio plonalis ? remanet hypothecaria etiam in rem suam: sed etiam hoc nō placet: quia non tollit personalis: vt.ff.de fideiuſ.l.generaliter. Aliꝫ ponūt quādo credito: succesſit debitori et alij ex aliqua causa bereditatem restituit: vt.ff.ad trebel.l.debitor. in princ.i.ff.de eccep.rei iudi.l.ex sextante.in fine. Tu dic personalē sublatam. fff. an. durare hypothecā. gl. an. vt.ff.de prescrip. fff. an. cum notiſſimi. secus aūt ſi tollat plonalis pacto vel solutione: vel re iudicata: vel iureiurādo: vel alio modo. qz ? hypo. tūc tollitur: vt ff. qui. mo. pig. vel hypo. ſol. l. ſoluit. §. pe. ? l. fēgn. ? l. aiſpe. ? .ff. de nauti. fe. l. fenerator. ? de pa. l. habeo. ? p̄m hoc etiā poteſt intelligi regula iuris. cū principalis. nam ? ibi eſt plerunqꝫ propter casum huius legis. Item no. ex hac. l. ſublato principali remanet accessorium. ſic ? .ff. de cōſti. pecu. l. item illa. §. proinde. Sed contra. ff. de vſu. l. eos. in pn. Solu. vt ibi. Accur.

Hypothecaria ālij pōt durare ſublata personali obligatione,

Si reddita. Lasus. Si debitor pecuniā ſoluat vel aliquas res dederit ei in ſolitum vel debiti quo adinnicem tenebantur fiat compensatio petere poterit rez obligatam ſibi reſtitui vel offeratur debitum nec ille velit recipere. Iulia.

d Rebus. alijs nō obligatis.

e Compensato. vt ? .ff. de compenſa. l. inuicem.

f Prouincie. qui dabit calculatorem ſi occurrat dubium: vt. ff. de diſtrac. pigno. l. ſi reſiduum.

g Conſignatum. ſic. ff. de diſtrac. pigno. l. j. ? l. ſi prius. ? de vſuris. l. acceptam.

h

i Edicto. Non ſolum iure ciuili.

Propoſita. pignoratitia.

Si vnus ex pluribus heredibus ꝛc.

Anifeſti. Lasus Si decedat creditor pluribus heredibus

Qui pro parte heres extiterit: niſi totum debitum exoluat: ſuā portionē ex pignore recipe no pot.

Inuenit hypothecaria per ſe ſtans: ſiue personali: ſiue ſubiata personali. hoc dicit Bal. vel ſic. Actione personali ſublata tēpore poteſt durare hypothecaria. hoc dicit Salice.

Impa. Hoz. a. Domicio. Lex. ij.

Intelligere debes vicula pignoris durare propter actione ſummota.

Soluto debito vel aliter ſatiſfacto pōt creditor pignoratitia cōuenire. hoc dicit Bal. vel ſic. Sicut per ſolutionem debiti ita per oblationem ? depoſitionē ciuſdez pignoza liberantur. hoc dicit Sali.

Imperatores Diocleti. ? Maxi. aa. Florō. Lex. iij.

Si reddita debita quantitate vel rebus inſolutum datis hinc diſtractis: cōpēſato precio ſatis ei contra quē ſupplicas factum eſſe adito preſide prouincie pbaueris: vel ſi qō reſiduum debetur obtuleris: ac ſi non acceperit depoſueris cōſignatū: reſtitui tibi res pacto pignoris obligatas, quidebit. Cum etiam edicto perpetuo actione, ppoſita pecunia ſolutā creditori: vel ſi per eum factū ſit quominus ſolueret: ad reddēda ea que pignori acceperat: iure eum ſatis cuidē te vrgeri manifeſtum eſt.

Si vnus ex pluribus heredibus creditoris vel debitoris partem ſuam debiti ſoluerit vel acceperit. Titu. xxxij.

Pignus nec actiue nec paſſiue recipit diuiſionē inter heredes. hoc dicit totus titulus. Bal. vel ſic. Inter heredes creditoris perſonalis actio diuidit ? pignorata: nō realis hypothecaria. b. o. Sali.

Imperatores Valen. ? Val'. aa. Tauro. Lex. j.

Manifeſti ? indubitati iuris eſt defuncto creditore multis relictis heredibus: actionem quidē perſonalē inter eos ex lege. xij. tabularum diuidi: pignus vero inſolidum vnicuiqꝫ teneri.

Actio perſonalis contra obligatuz tm dirigitur realis cōtra poſſeſſorē. hoc dicit Baldus. Vel ſic. Licet actio perſonalis diuidat pro rata inter heredes debitoris non tñ hypothecaria: ſed vnuſquiſqꝫ conuenitur pro rebus a ſe poſſeſſis. hoc dicit Sali.

Imperatores Diocleti. ? Maxi. Clauō. Lex. iij.

Actio qdez perſonalis inter heredes pro ſingulis portionib' queſita ſcinditur: pignoris autē iure multis obligatis reb' quas diuerſi poſſident: cum cius vēdicatio non perſonam obligat: ſed rem ſequatur: q poſſident tenentes non p modo ſingularum rerum ſubſtantie cōueniuntur: ſed inſolidum: vt vel totum debitum reddant: vel eo quod detinent cedant.

Si pignoris cōuentionez numeratio ſecuta non fuerit. Titulus. xxxiij.

Qui non numerauit ? in hypotheca ? in perſonali ſuccūbit. hoc dicit iſte titulus. vel ſic. Etiā ſi debitor querit incidēter creditor: debet pbare pecuniā numeratā. Bal. vel ſic. Debitor pōt creditorē qui pecuniam non numerauit ad reſtitutionem pignoris conuenire. Nec ille pōt exceptionē dati pignoris ſe tueri: niſi pbet pecuniā numeraſſe: qō obtinet etiam debitore poſſidente. b. o. Sali.

Imperatores Seuerus ? Anto. aa. Hylaro. Lex. j.

Si pecuniā tibi non eſſe numeratā atqꝫ ideo fruſtra cautionez emiſſam aſſeris: et pignus datū pro baturus es in rē experiri poteſ. Illā intētio dati pignoris neqꝫ reddite pecunie non aliter tenebit: qz ſi de fide debiti cōſtiterit. Eadēqꝫ ratiōe veritatis ſeruetur ſi te poſſidēte pignus: aduerſarius tuus agere ceperit.

Hypotheca ? cautio eſt inanis ſi pecunia numerata non fuit. hoc dicit p̄m Salicetum.

Imp. a. Alex. a. Peregri. Lex. ij.

Si vt nunc aſſeueras) nihil creditor numerauerit vxori tue que pignus dedit: ſed inanē extorſit cautionem: mendaci ſcriptura contra fidē veritatis obligari eius res non poteſt.

De iure dominij impetrādo. Titulus. xxxiiij.

redditam: ? ſecundum volebat probare per primum que, pbatio non valet: vt hic dicit. Accurſius.

Si vt nunc. Lasus Si vxor tua cauit ſe accepiſſe pecuniam quā non accepit ? pignus dedit: illud perſequi poteris cū per talem falſam cautionem res ſuas obligare non potuit. Iulia.

s Scriptura. publica vel priuata lz quidam dicant ſecus ſi de publica. ar. ff. arbi. tu. l. ſi. ? facit. ff. l. proꝫ.

De iure dominij impetrādo. Quia qñqꝫ non inuenit emptorem creditor

l Inſolidū. vt.ff. de pigno. act. ſolutum. §. ſi creditor. ? facit ad. l. iſtaz. ff. de diſtrac. pig. l. vnus.

Actio. Lasus Si titius creditorem habens ſempronū deceſſat pluribus relictis heredib' : perſonalis actio qua tenebatur titius diuiditur inter heredes. vñ quilibet pro parte ſua cōuenit: ſed ſi vnus pignus poſſidet ipſe ſolus inſolidum pignoza. actio. cōuenitur. Iulia.

m Inter heredes. creditoris vel debitoris: vt. ff. l. proꝫ.

n Medicatio. nam in rē eſt hypotheca: vt. ff. de pig. i. pignoris. Et dic di uerſi heredes. nā quidam heredes debitoris poſſidebant aliū de bonis obligatis ? alij alia.

o Conueniuntur. i. non pro portiōe hereditaria quaz habent in ſingulis rebus. Sed inſolidum ꝛc. vt. ff. famil. hercil. l. heredes. §. an ea. ff. de here. act. l. ij. ? ff. de pig. act. l. ſi neceſſarias. §. ſi vnus.

Si pignoris cōuentionem numeratio ꝛc.

Si pecuniam. Lasus Spe numerationis future ſcripſiſti pecuniam recepiſſe: ? pignus obligaſti. ſi numeratio ſecuta non eſt: qualiter tibi cōſulit vt reuoces pignus: queritur. Et dicitur qp per in rem act. ? ſi creditor: dicat datum ſibi pign' neqꝫ pecuniaz ſibi redditaz probabit le numeraſſe hic qñ creditor pignus poſſidet. Si vo tu poſſides ? ille agat hypothe. probabit ſe nu meraſſe: alioquin nō audietur. Iulianus.

p Si pecuniam. hoc lez de verbo ad verbum ponitur. ff. de non nu. pecu. l. j. ? expone hanc vt illā.

q Pignus. ſcilz deſtinatione. Vel dic datum eſſe pignus etiam nunc: ? ſic accedit ciuili obligatiōi: vt. ff. de nō nume. pecu. ſi cui. ? facit. ff. de pig. ac. ſolutum. §. ſi quaſi.

r Intentio. hic duo dicebat creditor: datuz ſibi pignus: ? pecuniam non

creditor ideoq̃ opus est vt sibi adijciatur. ideo de hoc ponit.

Dominij. Casus. Obligasti mihi fundũ et generaliter omnia bona: an te cessante in solutione possum impetrare vt liceat mihi omnia bona tua iure dominij possidere: querit. Et dicitur q̃ non. et loquitur creditori imperator dicẽs q̃ libello meo supplicatorio debui expressisse nomẽ debitoris mei. et an pegi solennia que sunt. j.eo.l. fina. Viuianus.

a ❡ Pignora. aliq̃ certa.

b ❡ Solennia. que sunt. j. eo.l.finali.

c ❡ Omnia bona. i. si omnia bona obligasset: tũc nõ posset omnia iure dominij petere. Sed quãdo certas res: tunc sic. vt hic dicit. et arg. ṡ. de bo. auc. iudi. pos. l. p debito. et ṡ. ne p do. ma. bo. mu. addi. l. j. et ṡ. de pac. si pacto. et insti. de suc. sub. que fi. p bo. ven. et ex sc. cõsul. clau. per totum.

SI creditor. Casus. Creditor postulabat a pñcipe vt liceret sibi possidere pign᷒ iure dominij: et princeps concessit: postea exegit a debitoribus vsuras: an videat renũtiasse beneficio impetrato et obtento: querit. Et dicit q̃ sic. Viuia.

d ❡ Recessisse. sic et ff. de lege cõmis. l. iiij. ṡ. eleganter. et l. ẟ lege. ṡ. fi. et l. post diem. et ṡ. de pactis inter emp. et vendi. l. cõmissorie. et ṡ. quod metus causa. cuz te. et ff. deposi. si hominem. ṡ. quotiens. et de vsur. qui semisses. in principio. et l. cum quidam. ṡ. diuus. et ṡ. de vsuris. l. q̃ uis. et ff. de iur. aur. anu. l. ij. Additio. De hac materia an scilz et quãdo per actum contrariuz quis perdat priuilegium: vide pulchre per Abbatem in c. cum accessissent. in vltima colum. extra de cõsti. et per docto. in. l. voluntarie. ṡ. de excusa. tuto.

Lex. ibi: videf. q: cõtrariũ fecisti suo: et concor. c. gratũ. cum glos. super verbo recessuz. de offi. delega.

e ❡ Videtur. vt. ff. de lege cõmis. circa princi.

VEtustissimaz. Casus. Olim creditor publice prescribebat pignus: et si post annum debitor illud non recolligebat creditor pu. poterat vẽdere. hodie sic non erit: sed aut conuenit vt creditor pignus vendat: et hoc fiet: an non: et tunc debet denũtiari debitori vt pignus recolligat: et si intra biẽnium non redemit poterit creditor pignus distrahere: et si non inueniatur emptor adeat creditor iudicem et denũciet debitori vt veniat: si non veniat statuetur certum tẽpus a iudice: intra qđ si non veniat poterit petere a pñcipe vt dominium pignoris ei detur: et adhuc si intra aliud biẽnium debitor veniat et pecuniam offerat poterit pignus recuperare. si vero non veniat extunc elapso biennio consequetur creditor plenissimum dominium: et si creditor pignus vendat neq̃ tunc consequatur debitum suum de eo quod deest aduersus debitorez manebit integra petitio: et si pluris sit pignus venditum q̃ sit debituz: debitor vel eius creditores superfluuz petere poterunt: et si dubitetur quãtuz debuerit vendi pignus: iudex dz estimare: et creditor debet iurare se non potuisse plus vendidisse: ita videlicet vt hoc qđ iudex estimauerit obseruetur. Viuia.

☞ Impetrãs possidere pign᷒ iure dominij debet exprimere nomina debitorũ cessantium: et solẽnia peregisse: nec põt de omnib᷒ generaliter impetrari. hoc dicit. Bal. Vel sic. Creditor potest impetrare a pñcipe pignora singularia sibi adijci iure dominij non vniuersa bona debitoris lz sint hypotheca. h. d. Sali.

Imperator Alexan. a. Nicole.

Lex. j.

DOminij iure pignora[a] possidere desiderãs nomina debitorũ quos in solutione cessare dicis exprimere: et an solennia[b] peregisti significare debuisti: dummodo scias omnia bona[c] debitoris que pignori dedit, vt vniuersa dominio tuo generaliter addicant impetrare te non posse.

☞ Per vnum actum contrarium receditur a priuilegio. hoc dicit Barto. Qui facit cõtra ius quod impetrauit ius perdit. hoc dicit. Vel sic. A bñficio rescripti receditur per actum oppositũ. hoc dicit Baldus. Vel sic. Si creditor post dñium pignoris impetratum vsuras a debitore receperit iuri ĩpetrato renunciasse videt. hoc dicit Salicetus.

Imperator Gorda. A. Juste.

Lex. ij.

SI creditor pignus iure dominij a nr̃a serenitate possidere petijt: et post formam rescripti alio anno a vobis accepit vsuras a beneficio impetrato recessisse[d] videtur[e].

☞ Antiqua obseruatione sublata debitor moneatur vt certo tẽpore soluat: quo elapso a principe dominiuz impetratur: post quam impetrationem debitor infra biennium auditur: et res legitime estimabitur: vt si quid vltra habet restituat: et quod minus acceperit consequatur. hoc dicit Bartolus. Vel sic. Intentio huius legis est triplex: scilicet circa pignoris vẽditionem et circa pignoris dominij impetrationem seu adiudicationez. tertio circa post ipsius adiudicationem permissaz luitionem. secunda ibi: sin vero nemo. tertia ibi: sin autem nullatenus. et ista lex nõ seruatur ẜm statuta et consuetudines locoruz. et hoc dicit. Qui vult iure pignoris possidere debet seruare huius legis solẽnia ẜm But. et Baldum.

Impator Justi. a. Demosthenі.

Lex. iij.

VEtustissimaz obseruationem q̃ nullatenus in ipsis rerum claruit documentis penitus esse duximus amputandam: immo magis clarioribus remedijs corrigendaz. ¶ Igitur in pignoribus que iure dominij possidere aliquis cupiebat pscriptio publica: et annus luitionis antiquit᷒ introducti sunt: pignus autem publice proscriptum neq̃ vidimus: neq̃ (nisi tãtummodo ex librorũ recitatione) audiuimus. ¶ Sancimus itaq̃ si quis rẽ creditori suo pignorauerit: siquidez in pactione cautum est quemadmodum debet pignus distrahi: siue in tẽpore siue in alijs cõuentionibus, ea obseruari: pro quibus inter creditorem et debitorẽ conuentum est[f] ¶ Sin autẽ nulla pactio intercesserit: licẽtia dabit feneratori ex denũciatione[g] vel ex sentẽtia iudiciali: post biẽnium ex quo attestatio missa est, vel sentẽtia[h] prolata est numerãdum eam vẽdere. ¶ Sin vero nemo est qui comparare eaz maluerit: et necessariũ fiat creditori talem sibi eam iure dominij[i] possidere: in huiu modi casibus hanc causam esse obseruandam censemus: vt siue pñs[k] sit debitor denunciatio ei scilicet post bienniũ mittat: siue absuerit: prouinciale tribunal creditor petat et iudicez certiorare festinet: quatenus ille cũ requisierit certo tempore[l] sup hoc ab eo statuẽdo: vt fiat debitori manifestum per apparitionem iudicis quod a creditore petitum est: et certũ tempus statuatur intra quod si fuerit inuentus debitor debet is q pecunias creditas accepit debitum offerre et pignus recuperare. ¶ Sin autez nullatenus fuerit inuent᷒ iudex certum tempus[m] diffiniat intra quod ei licentia dabitur sese manifestare et offerre pecuniam: et pignus a pignoratione liberare. ¶ Sin autẽ tempore statuto minime fuerit inuentus vel creditã pecuniã totam offerre noluerit: tunc creditor adeat culmen principale: et precibus porrectis iure dominij a nostra serenitate habere eandem rem expectat[n]. ¶ Habeatq̃ ex diuino[o] oraculo eaz in suo dominio. ¶ Et postq̃ħ hoc fuerit subsecutum: pietatis intuitu habeat debitor intra biẽnij tempus in suam rem humanũ regressum ex die sacri oraculi numerandũ: et liceat[p] ei creditori qui iam dominus factus est offerre debitum cum vsuris et damnis vitio[q] eius creditori illatis quorũ quãtitatem creditor debet suo iuramento[r] manifestare et suũ pignus recuperare[s]. ¶ Sin autem biennium fuerit elapsum plenissime habeat rem creditor: idemq̃ domi

f ❡ Cõuentum est. hoc dictum fallit in casibus: vt j. titu. j. per totum. et ff. de pigno. actio. si cõuenerit. j. et ff. de distrac. pigno. si creditor. ṡ. fin. et facit insti. qui. ali. licet. ṡ. j.

g ❡ Ex denunciatiõe. scz vna: vbi vero cõuenit ne vẽderet ter est denũciandum: vt. ff. de pigno. act. si conuenerit. j. in fi.

h ❡ Sentẽtia. ĩterlocutoria de soluendo sibi eam.

i ❡ Dominij. vt. ṡ. si in cã iudi. l. fi. Accur.

k ❡ Presens. sic. ff. ẟ euic. si ideo. ṡ. fi.

l ❡ Certo tempore. no. certum tempus dari ad requirendum et aliud certum tempus ad soluenduz. vt statim subijcit. Accur.

m ❡ Certuz tempus. quo tempore nõ inuentus redire possit. Jr. et facit ad hũc. ṡ. ff. de pig. actio. eleganter. in prin.

n ❡ Expectat. i. petat.

o ❡ Ex diuino. pro eo qđ valet. si minus valet. Vel econtra quãtuz sufficiat ad debitum si plus valet vt. j. patet. Accur.

p ❡ Liceat ei. scilicet debitori.

q ❡ Vitio. id est contumacia et negligentia.

r ❡ Juramento. nota iuramentum dari scienti: et vbi singula non possunt pbari. sic. ṡ. de iudi. sancimus. Accursius.

s ❡ Recuperare. sic ergo infra quadriẽnium recuperabit pignus debitor. Sed secus in dãno infecto. vbi post scõm decretum nõ auditur: vt. ff. de damno infec. l. si finita. ṡ. postea autẽ. Sed hec que hac lege dicuntur aliter cõsuetudine et aliter ciuitatum statutis obseruantur: et p lombardaz. vt in tit. de debitis et grandimonijs ciuitatũ ob. et qñ licet pignorare vel non. si quis fideiussorem.

Pignorz vẽditiões et adiudicatões sũt ẜuãde ẜm statuta et cõsuetudines locoz.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Integra.vt.t.ff.de distrac.pigno.l.hypothecis.t.ff.si certum peta. si pro mutua. Sed secus in pignore quod in causa iudicati capitur:vt ff.de re iudi.a diuo.p.si pignora.Accursius.

b ¶ Discor. t dia fit eg cõione. Egredit.si res pignorata.Accur.

¶ Eg cõmunione.Communio enim mater est discordie:vt.ff.de lega. h.l.cum pater.p.vltimis.

d ¶ Seu domino. scilicet nunc facto.et facit.ff.de pigno.actio. elegãter. p. si vendiderit.t.l.quis.in fi.t.ff.de bo.aucto.iudi. posf.l.fi.p.penul.

e ¶ Cautela. afs cautiõe. Hoc ad debitorem credi toremreferri potest.nam debitor caubit q illa res non reuocabit:t creditor caubit q restituet sup fluum.Alsο.

f ¶ Superfluum. a debito cuz pluris vendidit q̃ esset debitum.

g ¶ Religionem. nota de cõscientia quem fatisfa cere.fic.p.ẽ dona.l.si quis pro redemptione.p.can dem.t.ff.de iure delibe.l. fina.p.licentia danda.et ff.de fide instrumen.l.fin. p.finauté.t digi.ff.de his qui ad eccle.confu.l. fi.p. ficubi.Accur.

h ¶ Estimationẽ.hic non vult vendere sed accepit iure dominij t dicitur q̃ valet plus:t ccontra ipse q̃ minus:sed ipse impe trauit vsq; ad quantita tem debiti.

¶ De pactis pignorum t de lege cõmissoria &c.

¶ Licet in venditionib⁹ seruetur lex cõmissoria: in pignoribus tamẽ non seruatur: vt habes ihoc titulo.

¶ Si pactus est. Casus. Obliga ti tibi fundus ß pacto vt non soluta pecunia sua die ha beres eum insolutum:an valeat pactus: queritur. Et dicitur q̃ non. nec plus consequeris per ta lem cõuentionem nisi qđ de iure cõmuni tibi com petit: hoc est vt pignus vendere possis iure com muni.Iuuianus.

i ¶ Creditoribus.ius pignorum:vel ipsa pigno ra.Et nota q̃ hoc nõ est pactum legis cõmissorie sed quoddam ei similes:et ideo inutile.nam nil ope ratur:sicut enim creditor alsς potuit vẽdere pign⁹ vel ex pacto: vel ex lege ita t nunc. Et idem di cas si dixit se daturũ in solutum vt sit inutile: vt

Pactũ le gis cõmiſ ſorie q̃le ē. ff.de solu.l.calopedius.alsς q̃uis stipulanti.Pactum autem legis cõmissorie esset vt si non soluã infra certũ tempus creditoris sit pignus vt habeat pro pecunia sua emptũ:vel sit ei ius faciẽdi qđ vult:vel simi lia.sed si sic dicam habeas tunc emptum tanta pecunia quãti tunc valuerit:valet:vt.ff.de pig.l.si fundus.p.fi.

k ¶ Nõ contragit.f.de iure.sed de facto constat vẽditionẽ esse sicut t cũ prẽdiũ creditori datur insolutũ:vt.j.de euic.l.si prędium.Accur.

l ¶ Adipiscendo.t.in adipiscẽda possessione pignorũ.Accur.

m ¶ Cõmuni itaq;.nota ergo pactum nil operari.fic.j.de fideiuf.l.non nus iam irreuocabilem factam.

¶ Sed siquidẽ minus in pigno re:plus in debito iueniat: in hoc quod nascitur abundare: sit creditori omnis ratio integra: sin autem ex vtraq; parte quãtas equa inueniat sine omni dubitatione totaz rem antea pignoratã retineat. ¶ Sinauté minus quidem indebito:amplius autem in pignore fiat:tũc in hoc quod debitũ excedit omnia debitori iura integra lege nostra seruabuntur:creditoribus quidem senera toris non suppositum:alijs autẽ debitoris creditorib⁹ vel ipsi debitori seruatum. ¶ Et ne ex communione fiat aliqua difficultas licentia dabitur creditori seu dominio estimationez superfluj debitori vel creditori debitoris cũ competenti cautela in eum exponenda offerre. ¶ Sinuero creditor postq̃ iure dominij hoc possi deat vẽdere hoc maluerit: liceat quidem ei hoc facere: si quid autem superfluũ sit debitori: seruare. ¶ Sinautez dubitatio exorta fuerit.p vẽditione vtpote vilioꝛe pcio facta:sacramenti religionem creditor prestare compellatur:q̃ nulla machinationevel circunscriptione vsus est: sed tanti vendiderit rem quanti potuerit venire: t hoc tantummodo reddi debitori quod ex iuramẽto superfluum fuerit visum. ¶ Sinautem ex iureiurando etiam minus habuisse creditor iueniat:in residuo habeat integram actionem. ¶ Estimationem autem pignoris donec apud creditorem eundemq; dominus permaneat: siue amplioris siue minoris quãtum ad debitum quantitatis est iudicialis esse volumus discceptationis:vt quod iudex sup hoc statuerit:hoc in estimationez pignoris obtineat.

¶ De pactis pignoruz t de lege cõmissoria in pignoribus rescindenda. Titu.xxxv.

¶ Pactum est potius interpretandus esse superfluũ q̃ iuri contrarium.hoc dicit Baldus.vel sic.Pactum simile pacto legis cõmissorie in pignoribus nihil operatur.b.o.fm Bar.t Sali.

Imperator Alexãder.a.Victorino. Lex.j.

Si pactus est nisi intra certũ tẽpus pecuniam quã mutuaz accepit solueret cessurũ se creditoribꝰ hypothece venditioncm non cõtraxit. Sed id comprehẽdit qđ iure suo creditor in adipiscendo pignore habiturus erat. ¶ Communi itaq; iure creditor hypothecam vendere debet.

¶ Pactum q̃ si res vendita non emẽtur alia res pro ea obligata debitori red datur est validum t seruandus. Baldus. vel sic. Cessante causa propter quam pignus est datum pignus debet reddi.boc dicit fm Sali.

Imperatores Diocle.t Maxi. aa.t.cc.Dio. Lex.ij.

Si fundi nomine quem vendideras/ẽptori ab alio mota proprietatis questione alterũ fundum.p eius cuictione pignoris hypotheceve titulo emptiõis instrumentis ea lege dedisti: vt quem secundo tradideras: si is quem vendideras cuictus nõ fuerit obtincas: de hoc contra cuz qui mouerat questionẽ lata sẽtẽtia emptori parata securitate circa eum qđ obligaueras restituẽdum conuentionis fidem implerit negocii integrum est preses iubebit.

¶ Pactum legis cõmissorie est reprobatum in pignoribus t habet locum hec lex in preteritis t futuris.hoc dicit But. Bar.t Salice.

Imperator Constanti.a.ad populum. Lex.iij.

Quoniã inter alias captiones precipue commissorie pignoruz legis crescit asperitas: placet infirmari eam: t in posterum omnẽ eius memoriam aboleri. ¶ Si quis igitur tali contractu laborat bac sanctiõe respiret que cuz preteritis presentia quoqz depellit t futura.phibet. ¶ Creditores enim re amissa riubemus recuperare qđ dederunt.

Res sic oz accipi vt nõ pereat.

Sed fiidi. Casus. Tẽ aldi tibi fundum t pro tuictione alium fun duz obligaui: hoc pacto vt si nõ euincer etur restitueretur fundus obligatus:si aliquis egerit t sucubuerit:quia non euincit:an fundum recuparе possis:queritur. Et dicit q̃ fic.sed per quaz actionem non aperit.tu dic q̃ prescrip.vbis.vel act.pignoratitia.Iniua.

n ¶ Debiti. loco pignoris.

o ¶ Obtineas.i. restituat tibi fm Alsο.t si amittat loco pignoꝛ, retineat qđ valet:vt.j.de euic.l.si non iniuria. Sed quid si est actum vt hic loco illius habeatur: Respon.puto valere: t sic etiam potest intelligi innuere lex ista.

p ¶ Securitate.id est exceptione ei iudicate cũ fit absolutus.

q ¶ Negociuz. quia iure iurando: t pacto de non petendo:t sententia.

r ¶ Integruz est.quia nec sibi bunc vendidisti: nec pro expensis litis ei dedisti:nec pacto nec sentẽtia vel alio modo amisisti.

s ¶ Jubebit.p̃scriptis vbis actione ,pposita. vel pignoratitia actione.

Quoniam. Casus. Inter alias decceptiões qbus creditoz intendit debitorẽ decipere est hec.f.q̃ creditor cõuenit cuz debitore:vt si sua die non soluatur prestet q̃ pign⁹ penes eũ remaneat: statuit iperator q̃ huiusmodi cõuentiones nullius sint momẽti: sed creditor debituz recipiat t pignus debitori restituat. Iuuianus.

t ¶ Memoriam aboleri, quo ad ipsa pignora nõ quo ad venditionẽ. Acc. Additio. An aut q̃ quãdo pactuz legis cõmissorie reprobetur i pignoribus. Item quare admittatur i cõtractu emptionis t reprobet in cõtractu pignoris. Videas pulchre per Abbatẽ in.c.significante. super gl. in verbo cõmissorie.extra de pigno.

v ¶ Si quis.debitor.

x ¶ Preteritis.nisi hoc diceretur non traheretur ad preterita.vt.ff.de le.t consti.l.leges t constitutiones.

y ¶ Almissa.iproprie qz oñium nõ fuit in eos trãslati:vt.ff.de le.t cõsti. l.nõ dubiũ.bmõi tñ pacta valẽt in arris spõsalitijs:vt.ff.si rec.proui. vel ad eũ p.l.j. Itẽ in spõsionibus honestis.vt.ff.de pscrip.ver.l.si rez. p.fi.Sed qđ si paciscar vt nõ liceat soluere: Rñ.nõ valet t oĩa similia.

Sed qđ

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Sed quid si cõuenerit vt nõ liceat soluere hinc ad mẽsem: adhuc dicit Paulus idẽ. & eadẽ ratione de anno. & sic in infinitũ: qõ Jo. non placet. sed dicit valere si mouo die tps minus. xxx. annoz. aliter videretur perpetua alienatio. vt ar. in aut. de ali. & emphy. §. locatiõis. coll. 13. & facit de feudis. qui. mo. feu. §ti. põt. §. si qs obligauerit. Ar. cõtra. ff. de ẽben. emp. l. fina. Sed solue: vt. ff. c. ti. l. j.

Cõtinuatio.

¶ De exceptionibus seu prescriptiõibus. ¶ Dicit. S. de iure agendi: nũc de iure defendẽdi. Et quod dicit prescriptiõibus large ponitur: iz alis pro tẽporali tm̃ ponatur.

¶ De exceptiõibus seu prescriptionibus. Titu. xxxvj.

Ebitores. Eg⁹ ius. Si debitor vel credi-tor in fata cõcessit pluribus heredib⁹ relictis inter heredes p portiõibus hereditarijs diuiditur actio & pro portionibus hereditarijs cõdictio competit. Si vero creditor nomen debitoris sui vni heredum prelegauit & ille egerit & egerit: alij volentes agere: doli mali excep. repellentur.

¶ Solues habẽti vtilem actiones alio habẽte directam ab vtili liberat ipo iure: sed a directa exceptionis ope & obligatio diuidit inter heredes actiue & passiue. p portionibus hereditarijs. b. d. Bal. Vel sic. Licet obligatio diuidat ipso iure inter heredes. tñ si debitor soluit vni ex heredib⁹ cui creditor nomẽ plegauit aduersus alios tuet exceptiõe doli. b. d. Sali.

a ¶ Antiqua. scilicet. xij. tabularum. vt. ff. de pac. l. pacto. & si certum peta. l. j. & ff. si vnus ex plurib⁹ be. & c. l. j. & ff. famil. hercis. l. ea que.

b ¶ Patris tui. id est patrem tuum debitorem: qz specialiter quibusdas voluit ita debitum reddi.

c ¶ Testator. idemq; creditor.

d ¶ Ascripserat. prelegando sicut ecõtra onus vni ascribere potest: vt. ff. de familie herciscũ. l. fi filia. §. papinianus.

e ¶ Exceptione. immo vi detur & ipo iure sit tut⁹. Primo quia illi quibus est nomen prelegatũ habent vtilem actionem ad solidum: vt. ff. de lega. l. ex legato nominis. ergo qui eis soluit liberat ab ambitione & sic ab obligatione in solidum. Secundo: qz qui voluntate creditoris alijs soluit ipsi creditori soluisse videt. & sic ipso iure liberatur. vt. ff. de solu. l. solutã. & l. vero procuratori. & l. dispensatori. Sz certe non est ita. nam licet ab vtili libereris ipso iure: non tamen directa qua teneris alijs. Item illa. l. solutam est intelligenda quando voluntate creditoris viuentis. Item videtur q non possit vni heredum prouidere in his que sunt in dando: vt. ff. de verborum obligatio. continuus. §. fi. Sed ibi loquitur stipulando: hic prelegando: vel illud de rigore. hoc de equitate.

Legatarij gb⁹ nomẽ est plegatum vtile actionem habẽt ad solidum. Ter. ibi: cognitũ. & c. cũ inter. post me. cũ gl. sup verbo. ad litigãtes & de sen. & re iu.

Aduersus exceptionẽ pacti põt agẽs doiudictus vti replicatiõe doli. b. d. & primam lecturam que verior est. Sali.

I dem. a. Titali. Lex. iij.

Aduersus fratrẽ tuũ quodam tutorem legitimum tutele iudicio (si expertus nõ es) proposita actione consiste. ¶ Nec timueris exceptiones pacti si in ea⁹ fraudem doluq; admissum probare potes: nã replicatio doli opposita bonefidei iudicium facit cõmentũ fraudis repellit.

Diuturnus iudicij tractatus pemptorias nõ excludit sed exceptio rei finite. b. d. vel sic. Defensio peremptorij objici põt vsq; ad litis cõtestationẽ. b. d. cũ glo. Bal. Vel sic. Causa nõdum finita põt opponi exceptio peremptoria. b. d. Sali.

Imperator Alexan. a. Juliano. & aliys. Lex. iiij.

Cum nondum finitam sententia causa: sed dilata allegatis: non est dubium oẽs intergras defensiones vobis esse.

Que annua sunt ad agendum: sunt perpetua ad excipiendum. hoc dicit Bar. Bal. dus & Salice.

Imperatores Diocle. et Maxi. aa. & cc. Basilio. Lex. v.

Licet vnde vi interdictum intra annum locũ habeat: tamẽ exceptiõe perpetua succurri ei qui per vim expulsus post retinuit possessionẽ: auctoritate iuris manifestatur.

Replicatio & duplicatio nõ expirãt tempore. Bal. Vel sic. Exceptio vel replicatio doli potest perpetuo cõtra pactum opponi. hoc dicit Sali.

Impera. Male. a. Helene. Lex. vj.

Pacti. tutor ille te indugit dolo ad remissionẽ faciendam: non potes. ideo minus agere cõtra eũ. & si excipiat de pacto replicabis de dolo. Vel dic q doli cõmiserat in tutela qui dolus nõ videtur generali remissione remitti: vt arg. ff. de libe. lega. aurelio. §. cajus. & ff. ô pac. l. tres fratres. Mã & seruus quicqd querit dño querit: non tamen dolo: vt. ff. de acqui. pos. qõ seruus. Sed huic expositiõi est. Ar. cõtra. ff. de pac. l. si vnus. §. illud. Sed prima placet.

Si in ea. als⁹ i eo. f. pacto. als⁹ si i ea. f. remissione: vel in ea. f. tutela.

Probare potes. qui enim dolum dicit &c. vt ff. de proba. l. quotiens. §. qui dolo.

Facit. i. conuenit iudicio tutele qõ est bonei dei oppoi replicatione doli. & quo est dolus cõmissus: & cõmentuz fraudis repellit. vñ Quidius. Non faciũt molles ad fera bella manus. faciũt. i. conueniunt.

Repellit. q metu vel dolo vel minoz erat.

Cum nõdum. Posse sic casum. Lepi conuenire aliquez & steti p aliquod tps i causa suspersedi per tres annos: & dicitur q iterum possiu agere: & loquitur generaliter in reo & actore.

Defensiões. pemptorias. subaudi nisi in casibus. fed dilatorias ante litem contestatas: vt hic. & l. fen. re. nõ pos. l. pemptorias. & s. de proba. l. exceptionem.

Licet vnde vi interdictum. Vnde vi interdictum infra annũ dat qũ possessio ad violẽtum non peruenit: vt. ff. de vi & vi ar. l. j. in princ. & s. vnde vi. l. j. Sed nõ est ita in exceptione que cõpetit vis passo. Dic ergo casum & delectus recuperauit incõtinẽti possessionẽ: & habeat interdictum. vnde vi intra annũ pro dãnis. pro possessione tamen habet exceptionẽ perpetuã: etiam si rei vẽdicatione cõueniatur: vt no. s. vnde vi. si qs in tantũ. vt sic & huic expulso licuit incõtinenti recuperare: non sit illius delicti ipunitas. Nec positio nõ placet Jo. qz cũ nullũ detur tibi interdictũ. & possessionẽ. ergo nec mihi vlla exceptio. Pone ergo sic. Expulsti titiũ qui mihi cessit interdictus & omne ius suum. inde vi. te deieci. possessionẽ nõ apprehendi. ago aduersus te interdicto mihi cessso: expulsio post annũ & ppetuo cum alio possessorio possis a me si tenerem recuperare. & ex cõa deiectiõe. & si ex secunda expulsione ageres tm̃ intra annũ audieris. Tertij vt. B. dicũt: expuli te de fundo violenter. deinde. ex interuallo tu expulsisti me. fed possessionem non intrasti. ego vo eam retinui. agis & tra me interdicto de peiori expulsione. ego expicio de violẽtia quam ex interuallo intulisti mihi. Et alij sic ponũt inuasore post annũ possessionis estimationẽ & cetera dãna restituisse: certe non habet cõdictionẽ indebiti: & si possideret conueniri nõ posset. Vel dic q deiectus quoquo modo etiã clam possessionẽ recupanit. & cõuenitur a deiectore interdicto vti possidetis & perpetuo excipit: qz si agens possideret iterdicto vnde vi teneret: nisi annus esset elapsus: multomagis per exceptionem potest se tueri: vt. ff. de superfi. l. j. §. qõ autem ait prator. Ex lege ergo ista no. que annua sunt ad agendum: perpetua sunt ad excipiendũ. P. Idem in doli excẽptiõe. nam & actio de dolo fit biẽnalis: vt. s. de dolo. l. pe. tamen exceptio est perpetua. vt ff. de excep. do. l. pure. §. fi. secus in replicatione: vt. ff. de pecu. l. 9itum. §. fi. Cui. l. quesitum est contra. j. l. progi. Sed ibi solues.

Annua ad agẽdũ perpetua sunt ad excipiendũ. Lasuz po nit triplr.

Intra annũ. no. ppetua iura sunt ad excipiẽdũ & tpalia ad agẽdũ.

Pactum. de non petendo.

Intercessit. trib⁹ modis pone casum. Prio debebas mihi. x.

Lasuz po nit duplr.

Ter⁹ l. aduersus. con cor. in gl. §. ante me. in c. j. extra de pactis.

Uersus.

Lasuz po nit.

Lasuz po nit multiplicitor.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK

dolo extorsisti a me pactum de non petendo: si excipias ex eo pacto. perpetuo replicabo etiam sine prefinitione téporis sicut ꝛ olim actio sine prefinitione temporis competebat. Sed hodie dices perpetuo id est ad triginta annos. Nam tm̄ durat actio ergo ꝛ tantūdē replicatio. vt insti. de perpe. ꝛ tempo. actio. in principio. Secundo ſm. B. sic. feceram tibi pactum de non petēdo dolo. extorsisti de petendo. si replico ex eo tu ꝑpetuo replicabis: id est duplicabis et sic fuit pactum factuȝ dolose in exceptiōe: id est cōtra exceptionem. Sed huic est contra. ff. de pecul. quesitum. §. fina. vbi replicatio est ānua. sed ibi est in litera fortassis ſm. B. vñ perpetuo replicatur. ꝛ ħ ſm vtrāq; expositioneȝ. Uel ibi est replicatio hic duplicatio que est eiusdē nature cuius est exceptio que perpetuo datur reo: vt. ff. de excep. do. pure. §. fi. nam hec duplicatio vt exceptio datur reo: vt institu. de repli. in ꝑn. Tertio sic ſm Jo. feci tibi pactū de nō petēdo. tu mihi postea de petēdo si excipias ex eo replicabo de dolo. nā vbi alia q̄cunq; exceptio locum habet et doli. vt. ff. de excep. do. l. ij. §. ꝛ generaliter. nisi reuerētia ꝑsonarum aliud suadeat: vt. ff. de excep. do. apud. §. aduersus.

in exceptiōe[a] sine tp̄is prefinitione[b] de dolo replicari potest[c].

☞ Refutatio generalis per specialē satisfactionem restringitur. hoc dicit Bal. vel sic. Pactum de non petēdo simpliciter factum restringit ad quātitatem iam solutam. h. d. ꝛ no. Sali.

Idem. a. Menādro. Lex. vij.

SI ex maiore[d] debiti quantitate minor tibi soluta est. nec liberationē debitori tuo prestitisti[e] petere quod nō probatur redditum contra exceptionē pacti replicatione tuā adiuuans intentionē minime prohiberis.

☞ Exceptio peremptoria potest opponi quandocūq; priusq̄ feratur sententia diffinitiua. hoc dicit Bal.

Idem. a. Aurelio. Lex. viij.

PRescriptionē[f] peremptoriam quam antea contestari sufficit[g] omissam priusq̄ sentētia fera tur obijcere qñq;[h] licet.

☞ Ista est difficilis lex ꝛ q̄si difficiliori materia nec reperitur vtilior ista. Si re⁹ est certus ꝙ actor nō potest ꝓbare debet denegare non excipere: sed si dubitat potest vtrūq; cumulare scilicet negando ꝛ si probetur excipiēdo. hoc dicit ſm Baldū.

ꝛ sic intelligimus. ff. de exceptio. non vtiq;. Tertio quia si actor ponat de sticho sibi debito: si reus fateat sed dicat de alio sticho se sensisse: stamus dicto actoris: vt. ff. de verborum obliga. l. inter stipulantem. §. j. Sed econtra videtur negasse puritatem nisi actor ꝓbet puritateȝ vel conditionem extitisse. sicut enim actor non videtur in iudicium deduxisse: quod non sentit: sic nec reus videtur confiteri quod non sentit: vt. ff. de excep. rei iudica. l. si ex testamēto. in fi. quia non debēt deterioris esse conditionis rei: vt. ff. de reg. iur. fauorabiliores. Iteȝ in iudicio si quis loquatur ambigue stamus ei⁹ dicto: vt. ff. de iudi. si qs intentione. sic ergo ꝛ hic. Sed si dubitet cui sit stādum: electioni rei standū est. Tertio si intelligatur separata conditio ꝛ promissio eadem ratione et loc⁹. ergo hec stipulatio promittis dare deceȝ hodie rome: cum sinus bononie valeret ratione ꝓmissionis: qđ est falsum: quia stipulatio talis non valet: vt istitu. de verborum obliga. §. loca. non ergo intelligūtur separata. Quarto. q cōditioneȝ apponit in ipsa actionis natiuitate apponit quasi nec sit nata actio: vnde nec cessit nec venit dies ante cōditionis euentū: vt. ff. de verbo. signi. l. cedere dieȝ. ꝛ sic aliud est ꝙ̄ in exceptiōe pacti vel simili que nascitur post natiuitatem prime actionis. Cuȝ ergo dicit cōditionaliter promisi: vel sub conditione tale est ac si diceret: non confiteor actionem natam. Eodem modo si dicat promisi: sed sub cōditiōe idem est: quia que incontinenti dicuntur videntur inesse: vt. ff. si cer. peta. l. lecta. ꝛ maxime si adijciat: ꝛ non alio modo. Item expſſum videt: quia si decem stipulor pure: ꝛ tu respondes sub conditione: nulla est stipulatio: quia non videris respondere ad interrogata: vt. ff. de verbo. obli. l. j. §. si quis simpliciter. ꝛ insti. de inuti. stipu. §. ꝑterea. De nouo ergo debet respondere an pure promiserit cū nō videat ꝓmisisse. Iteȝ si diceremus esse duo. s. purā ꝛ conditionalem. hoc non potest esse: nisi alternatiue nō coniuncta scriptura. s. promisi. sed sub cōditione: faceret tm̄ ac si diceret hoc aut illo modo promisi: vt. ff. de condi. ꝛ demō. l. non ad ea. §. j. Solu. videtur distingui an incontinenti aut post modicum tempus adijciatur conditio: vt primo casu videatur inesse. ꝛ scđo non. vt. j. de dona. que sub modo. l. perfecta.

Vel sic. Reo nō expedit exceptionem opponere si credit actorem non ꝓbare: alʼs debet exceptionē sub cōditione opponere ꝛ post probatam intentionem actoris illam probare. h. d. Sali.

Idem. a. Quintiano. Lex. ix.

SI quidem intētioneȝ actoris probatione deficere cōfidis[k] nulla tibi defensio[l] necessaria[m] est. ¶ Si vero de hac cōfitendo[n] exceptione te munitum asseueres: de hac tm̄ agi[o] conuenit. ¶ Nam si etiam de intentione dubitas[p] habita exceptionis contestatione[q]: tunc demum[r] cū intentionem suam ſm asseuerationem suā petitor probauerit[s] huic esse locū monstrari conuenit.

☞ Sicut reus iuuat exceptionibus ita actor replicationibus. h. d. Bal.

Idem. a. Aquilie. Lex. x.

NOn exceptiōibus actores quibus reis auxilium tribuitur certis ex causis: sed replicationibus suam intentionem (si quam habeant) muniant[t].

☞ Defensio rei cōpetit fideiussori nisi reus redimatur ab obligatiōe per mutationem status. Bal.

Lex. ibi: exceptione de distin. exceptionū. vide bonā gl. in. ca. exceptioneȝ. ex. eodē titu.

a ¶ In exceptione. scilicet querēda ſm primū vel. i. contra exceptionē ſm vtrūq; casum dolose. vel id est cōtra exceptionem ꝛ nō dolose fuit factum pactum ſm tertium.

b ¶ Prefinitione. bene dicitur ꝙ actio de dolo tēporalis est ad agēdū perpetua ad excipiendum.

c ¶ Replicari pōt proprie ſm primum ꝛ tertiū: improprie id est duplicari ſm medium. Accur.

Casuȝ ponit. d SI ex maiore. Cum decem deberes soluisti quinq; licet generale pactum de non petendo fecerim: credens nihil plus mihi deberi tamen agam: ꝛ si excipias replicabo. vt. j. de solu. si inter. ꝛ. s̄. de transactio. si quidem. ꝛ. s̄. de fur. l. post decisionem. ꝛ. ff. de cōdi. indebi. l. fin. §. idem quesijt. Sed certe immo videtur in residuo non agi. vt. ff. de re iudica. a diuo. §. si pignora. que est contra. sed ibi lex presumit remissionem residui.

e ¶ Prestitisti. ex certa scientia: liberasti tamen quo ad verba.

PRescriptioneȝ. Casus. Exceptio perēptoria siue ante siue post si protestatus fuerit quis se eam velle opponere ante sententiā opponi debet. non post. Uiuia.

f ¶ Prescriptionē. i. exceptionē vt pacti vel rei iudicate vel similis.

g ¶ Sufficit. ex voluntate nō ex necessitate: vt subijcit. ꝛ. s̄. de prescrip. longi tempo. emptor. ꝛ dixi. s̄. senten. rescin. non pos. l. peremptorias.

h ¶ Quandoq;. id est quandocunq;.

SI qdem. Casus. Aut reus cert⁹ est in nullo actori teneri: ꝛ actor deficiet in ꝓbatiōe: aut certus ꝙ teneat: aut dubius. primo casu nulla exceptio reo est necessaria. scđo de ea cogitet ꝓponenda si quam habet. tertio casu si est peremptoria ab initio ꝓponere pōt si vltra fundata intentione actoris eam probet. ꝛ bene dixi si vltra: quia nō compellitur post litem contesta. proponere. Uiuia.

Re⁹ si dicat se promisisse sub ꝯdictione an debeat ꝯdictionē ꝓbare vel actor puritatem;

i ¶ Si quidem. quid si lite contestata ponat actor in causa ꝙ reus ꝓmisit ei decē: reus respondet se cōdictionaliter promisisse: vel sub cōdictione ꝓmisisse: vel ꝓmisisse sub cōdictione. adijciens non alio modo. vel non adijciens. queritur an reus videatur confessus pure nisi probet condictionem. an ecōtra videatur negasse: nisi actor probet puritatem vel condictionem extitisse: Et videtur ꝙ reus sit confessus: nisi probet condictionem. nam duo videtur dixisse scilicet se promisisse: ꝛ sub condictione promisisse: vt ꝛ dicitur in arbitri precepto ꝛc. vt. ff. de arbi. l. celsus. §. j. Unuȝ ergo de istis est contra se: ꝛ ei habetur fides: vt ff. de interroga. actio. de etate. aliud pro se reo scilicet cōdictio. ꝛ illi nō habetur fides: vt. s̄. de proba. l. exemplo. ꝛ in aut. de iureiur. a mo. ꝑst. §. j. col. v. Secundo q: sic diximus in exceptione pacti ꝛ similibus ꝙ si quis confiteatur se debere: sed dicit factū pactū de non petendo ꝙ nisi probet pactum condemnatur: nisi premittat negationem: vt nego me debere: sed si apparuerit dico pactum factum: vt no. in hac. l. si qdem.

Stipulatio nō cōmittit si ad iterrogata non rñdetur.

k ¶ Confidis. q: dicit te sibi teneri in. x. qđ scis non esse verum.

l ¶ Defensio. i. exceptio. dūmodo non confitearis.

m ¶ Necessaria est. nisi vt neges.

n ¶ Confitendo. i. scis te ei teneri vel credis.

o ¶ Agi. i. cogitari q: forte fecit pactū vel soluisti.

Interrogatus nō semp cogitur dicere credo vel nō credo.

p ¶ Dubitas. i. nō es cert⁹ sis vel nō: cū forte ꝯctus descēdat a persona pr̄is. Collige ergo īterrogatū nō semp cogi dicere credo vel nō credo: q: pōt dicere dubito: vt ꝛ. s̄. de ꝯdi. inde. l. fi. ꝛ dixi. s̄. de iura. calū. l. ij. §. j. Itē ꝛ collige ꝙ semp debeat īterrogari ꝛ rñdere: vt. ff. de inter. act. de etate. §. nihil. qđ tm̄ ex causa fieri debet. vt. ff. de interro. act. l. penul. Nā si queras a me: ꝛ ego dico ꝙ calūniose queris: ꝛ tu dicas ꝙ calumniose dico: sic ꝛ in infinitum posset procedi: qđ esse non debet.

Excipiēs an videat confiteri.

q ¶ Contestatione. ab initio. s. ex volūtate non ex necessitate si est pemptoria: alʼs ex necessitate: vt. s̄. l. proxi. ꝛ. s̄. de proba. l. exceptionē. Sed nōne excipiendo confitetur: Rñ. non. vt. ff. de excep. l. non vtiq;. qđ est verum quādo primo nego: sed si appareat me debere tūc oppono exceptionem. ꝛ sic hic intellige. l. predictā. non vtiq;. Additio. De isto videas per Bar. in. l. non vtiq;. ff. de excep. ꝛ Dynum in. c. exceptionem. de regu. iur. lib. vj. ꝛ plenissime Abbatem in. c. cum venerabilis. in. v. colū. extra de exceptionibus.

r ¶ Demum. sed quia testes contra testes induci non possunt cum iam didicit testificata securius est opponere eam ꝛ probare.

s ¶ Probauerit. post didicita ✠ ergo demū testificata ꝓbat reus exceptionē. ꝛ sic est ꝯ. s̄. de ꝓba. aut. at q semel. Sȝ dic vt ibi i. l. exceptionē. ꝛ facit ad. l. s̄. de actio. ꝛ obli. l. negantes. ꝛ de eden. qui accusare.

✠ Concor. c. de testib⁹ cuȝ glo. sup ꝟbo publicatc. ex. de testi.

t NOn exceptionibus. Muniant. vt institu. de replica. ꝛ. ff. eodem l. ij. §. illud.

Defensiones.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Defensiones. Casus. Debitor factus pactum de non petendo fideiussori parat exceptiones nisi reus tunc mutauerit statum suum quia forte fuit deportatus. ꝛ intellige resp̃ōnem ista de exceptione rei: vt est de non petendo. ꝛ de re iudi. ꝛ nō de illa que cohaeret persone: vt est restitutio in integrum. Viuia.

a Defensiones. rei cohaerentes. secus in persona fideiussoris: vt. ff. eo. exceptiones q̃ persone.

b Ad intercessores. si habeant cōtra reum regressum nō aliter. ff. de pact. l. quod dictum.

c Extendi. etiaꝫ inuito reo: vt. ff. de fideiuss. l. si pulatus. ꝛ. ff. c. l. omnes. ꝛ facit ad. l. iſtam. ff. de fideiuss. q̃ persona. ꝛ infra. de replica. §. fin. ꝛ. ff. de re iudi. ꝛ si fideiussor.

d Damnāte. quia si fisco cōdēnatus esset inmediate bonorū haberet exceptionē cōtra creditores. Statu. §. mutato statu nō competit circa cōtractus vt. b. ꝛ. de hōre iuſ. l. j. §. circa iudicia fic. vt in eo. tit. si ſuias. ꝛ. ff. q̃ fatisda. cog. l. si ſcripſerit. ꝛ. l. ſeq. ꝛ ſi quis cautio. l. ſed ꝛ ſi quis.

Ter. ibi: titio. aſo. de auſpicia litis: vt in. c paſtoualis. c ſpūc. cū gl. j. extra. de cōſtitu. ꝛ pro pac.

Ter. lege preſcriptiones. cōcor. extra de re. iudi. c. cū ſ. ſ ter monaſterium.

Exceptio g nō cōpetit iudicij q̃ debeat opponi.

Sed q̃s. Casus. Aduocat⁹ i initio litis dilatoriaꝫ non ꝓponens exceptiones: ſi poſtea velit eam ꝓponere non audietur: ꝛ ſi iſtituerit vt audiatur in vna libra auri condemnabitur. Viuia.

c Dilatoriā. que in initio erat oppoñēa: vt. ſ. l. priori. ꝛ. ff. de ꝓbatio. l. exceptiones. ꝛ. ff. de pcu. l. ita demum ꝛc.

Rescriptiões. Casus. Qui vult recuſare iudicē boc faciat añ litis contesta. poſtea nō audietur. Viuia.

g In ꝓncipio. vel ante dationem libelli vel etiā poſt: vt. ff. de iudi. l. nō videtur. dūmodo ante litē ꝛteſtatā vt bic ꝛ. ff. de iuriſdi. om. iu. nemo. ꝛ. ff. de iudi. l. ſed ꝛ ſi ſuſceperit. in prin. Itez bec vera q̃ſi ciunt iudicē non competēte. alſo ſi ignorant q̃ſi cunq; poſſunt opponere: vt. ſ. ſi a non cōpeten. iudi. l. ſi. Additio. Tu dicas q̃ q̃ſi pars ſcit iudicē non cōpetentē debet illā exceptionē opponere in ꝓncipio: id eſt anteq̃ ſit factus aliqs actus per q̃ videatur in iudicem cōſentire: vt extra de re iudi. c. inter monaſterium. ꝛ ibi de boc per canoniſtas. vnde ſi q̃s opponeret ꝓius exceptionē ꝛ ꝓſonam actoris vel cōtra libellum vel ꝓcuratorē non poſſet poſtea opponere exceptionē iudicis incōpetētis: q̃ videt eum dicere iudicē cōpetentes ad cognoſcēdum ꝛ ꝓnūciandum ſuper dictis cōceptionibus: ꝛ ideo litē exceptio de incōpetenti iudice debet ꝓmitti: ita dicit Bar. bic ꝛ in. l. quidam cōſulebat. ff. de re iudi. ver. q̃ro quando debet ꝛc.

Facit ad hōc tit. c. j. cū gl. extra. de alie. iudi. mu. cā fac.

De litigiosis. ✤. Quia genus exceptionis res litigiosas iducit: ideo de ea dicit: vt. ff. eo dē. l. j. Et potes legere aut. ſuper ipſa rubri. fin B. vel fm Azo. ſuper. l. j.

Idem. a. Neroni. Lex. xi.

Defensiones ſiue exceptiones ad intercessores exte di quibus reus ꝓtincipalis intergro manente ſtatu munitus eſt conſtat.

Punitur temerarius aduocatus q̃ patrocinii ꝓeſtat de exceptione ꝓpoſita. b. d. Bald. vel ſic. Dilatoria debet opponi ante litē cōteſtatā non poſtea aliter opponens punitur. b. d. Sali.

Imperator Iuli. a. ad Iulianum comitem orientis. Lex. xij.

Si q̃s aduocatus inter exordia litis ꝓtermiſſam dilatoriam ꝓſcriptionē poſtea voluerit exercere: et ab huiuſmodi opitulatiōe ſubmotus nihilominus perſeueret atq; ꝓpoſtere defenſioni inſtiterit: vnius libre auri condēnatione mulcetur.

Exceptio iudicis icompetētis ante litem cōteſtatā dz opponi. Vel ſic. Declaratoria iuriſditionis debet ante litem cōteſtatam opponi ꝛ terminari. Bal.

Imperator Honor⁹. a. ad Simachum. Lex. xiij.

Rescriptiones ſozi in ꝑncipio a litigatoribus opponendas eſſe leguꝫ decreuit auctoritas.

De litigiosis. Titu. xxxvij.

Simplex denunciatio extra iudicium non tenet: vel que fit in iudicio rem litigiosam non facit. Bald. Vel ſic. vendi tio pignoris facta per creditorem etiam ſi debitor contradicat non facit rem litigioſam. boc dicit Sali.

Imperatores Seuerus et Antoninus. aa. Pauline. Lex. j.

Cum creditor pignꝰ vendit: nō poteſt videri litigioſe rei emptio ꝛtrahi: etſi debitor⁹ interdicat ne venditio perficiatur.

Idem. a. Neoni. Lex. xi.

Defensiones ſiue exceptiones ad intercessores extē di quibus reus ꝓincipalis intergro manente ſtatu munitus eſt conſtat.

Punitur temerarius aduocatus q̃ patrocinii ꝓeſtat de exceptione ꝓpoſita. b. d. Bald. vel ſic. Dilatoria debet opponi ante litē cōteſtatā non poſtea aliter opponens punitur. b. d. Sali.

Imperator Iuli. a. ad Iulianum comitem orientis. Lex. xij.

Si q̃s aduocatus inter exordia litis ꝓtermiſſam dilatoriam ꝓſcriptionē poſtea voluerit exercere: et ab huiuſmodi opitulatiōe ſubmotus nihilominus perſeueret atq; ꝓpoſtere defenſioni inſtiterit: vnius libre auri condēnatione mulcetur.

Exceptio iudicis icompetētis ante litem cōteſtatā dz opponi. Vel ſic. Declaratoria iuriſditionis debet ante litem cōteſtatam opponi ꝛ terminari. Bal.

Imperator Honor⁹. a. ad Simachum. Lex. xiij.

Rescriptiones ſozi in ꝑncipio a litigatoribus opponendas eſſe leguꝫ decreuit auctoritas.

De litigiosis. Titu. xxxvij.

Simplex denunciatio extra iudicium non tenet: vel que fit in iudicio rem litigiosam non facit. Bald. Vel ſic. vendi tio pignoris facta per creditorem etiam ſi debitor contradicat non facit rem litigioſam. boc dicit Sali.

Imperatores Seuerus et Antoninus. aa. Pauline. Lex. j.

Cum creditor pignꝰ vendit: nō poteſt videri litigioſe rei emptio ꝛtrahi: etſi debitor⁹ interdicat ne venditio perficiatur.

Mauten de litigiosis. §. j. col. latio. viij. conſtitu. vij.

Nec auf. diffinit que res eſt litigioſa: ꝛ res litigioſa eſt de cuius dominio q̃ſtio mouetur iudiciaria cōuentione cōtra ordinario vel delegato facta ſuper ea petitione. Baldus.

Litigiosa res eſt de cuius dominio cauſa mouet inter poſſeſſorem ꝛ petitorem: iudiciaria conuentione vel ꝓcedibus ꝓncipi oblatis ꝛ iudici ſimiliter: ꝛ per cū futuro reo cognitis.

Actio mota in iudicio lite dēdēte in aliū non pōt transferri. ꝛ per iſtā ceſſionē inutilem nō videt cedens renunciare litimote. b. d. Bal. Vel ſic. Pendente lite rei vel actionis non poteſt fieri alienatio q̃ſi ſit facta litigioſa. boc dicit Salicetus.

Impera. Conſtan. a. ad ꝓuinciales. Lex. xij.

Lite pēdēte actiōes q̃ in iudicij deducte ſunt: vel res ꝓ q̃b⁹ actor a reo detētis itēdit: in cōiunctā ꝓſonā vel extranēa donationibus vel emptionibus/vel q̃buſlibet alijs ꝛctibus minime tranſferri ab eodē actore licebat tanq̃ ſi nihil factum ſit: lite nihilominus peragenda.

Vbi legatur res que alienari nō poteſt ꝓpter iudicium precedens debetur eſtimatio. boc dicit. Iſta leg corrigitur ꝓ ſe. ꝛ. l. ſequēs corrigitur per aut. nūc ſi bres. boc dicit Bal.

Imperatores Gza. et Val. aa. Ticiano. Lex. xiij.

Vicūq; rem litigioſam vel ambiguā chirographum quodlibet deniq; mobile vl' immobile fiſco noſtro vel poteſtati ſeu alijs ꝓſonis in teſtō ſiue codicillo legauerit: fideiue cōmiſerit: aut p hereditatem reliquerit: nullā fiſcus noſter vel alia ꝓſona licen

Et no. fm Pla. quantū de perſonali corrigitur per aut. ego puto non corrigi: ſed tantum plus exigi in perſonali q̃ ſit iudicium motuꝫ lite conteſtata: vt bac. l. dicitur.

Ter⁹. ibi: oblatis. cōcor. gl. in fi. l. c. relatum. de offi. deleg.

Ter⁹. ibi: chirographū. cōcor. cus hac. l. c. ij. cus. gl. ſu per ver. ſan ctiones. extra de alie. iud. mu. cā facta.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Prestanda. ab heredibus. Sed contra. l. eo. l. fi. Sol. hec per illam ꝛ illa per aut. nunc si heres corrigitur.

Q Ensemus. Casus. Si rem de qua inter me ꝛ te est controuersia tu conuentus alij dones vel vẽdas: aut empto: scit eã litigiosam: tibi restituet ꝛ precium fisco refundet: ꝛ tu eandem quantitatem dabis fisco: neq; precium qđ dedit tibi retinebis: ne in lucro propter dolũ tuum inueniaris: si igno ret rem restituet ꝛ precii recuperabit. ꝛ tertiã par tem estimationis rei: vt fi valeat trigita habebit decem ꝛ duas partes estimationis dabit fisco ſm quosdam: lꝫ hoc non dicat. Alij q infolidũ precium preter tertiã quam dabit empto: qz ipſum non certificauit sed non apit qua actiõe aget em pto: hoc casu: tu dic in factum vel dic eꝫ hac lege: ꝛ hoc in prima ꝛ fecũda. Si vero dones rebabe bis rem: ꝛ si donatarius scuit sic punietur vt em pto: qui scuit: scilicet vt habeat tertiam partem estimatiõis. ꝛ hoc in tertia. Si qua autem instru mẽta super hoc fiant nul laꝫ obtinent firmitatẽ: ꝛ hoc in quarta: hec que dicta sunt fallunt in ante donatiõe ꝑpter nuptias vel dotis: vel transac. vel donationis facte per cõ muni diuidun. siue fami. ber. vel transac. vel lega ti. ꝛ hoc in quinta.

Ter. l. cen semus. Te notẽ huius l. ponit gl. in ca. eccla ſcẽ marie. ſ. extra vt lite pendẽ.

b ¶ Vel actiões. vt actor.
c ¶ Vel res. vt reus.
d ¶ Vitio. vt obiciat eꝫ ceptio ementi ſi petat vel creditori cui eſſet obliga ta; cuꝫ eſſet res litigiosa: vt. ff. eodem. l. i. et. ff. que res pig. obliga. poſſunt. l. i. ſ. fi. Item ꝛ alia pena eſt quam dicit hec leg.
e ¶ Si quis. empto:
f ¶ Ad venditiones. ſcilꝫ emendo. ſic enim empto: ad venditionem donata rius ad donationẽ dici tur accedere. Nec eñ ſcie tie diſtinctio ꝛ ignoãtie in emptore ꝛ in quolibet acceptore fit: vt in co. ſ. j. col. viij. nõ in donatore: illum enim certum eſt ſcire ſm Azo. Ar. ſ. de reſcin. ven. l. qſqs empto rem tamen in dubio preſumo ignorare: vt. ff. de proba. l. verius.
g ¶ Redibere. i. reddere: vt ꝛ. ſ. eo. l. ij. cius enim cõditio cum quo ac ceptum eſt indicium deterio: fieri non debet: vt. ff. eo. l. fi.
h ¶ Priuari. vt. ſ. de preſcrip. xxx. anno. l. j. in fi.
i ¶ Vel per aliam ſpeciem. vt permutationis: nam de donationibus poſtea dicit.
k ¶ Recipiat. ſcz empto: bonefidei. Sed an punitur vendito: in plus: Quidam q̃ non: cum hoc leg non dicat. argumẽtum. ff. de penis. l. in terpretatione. Alij in alias duas partes: ꝛ eas dicunt dari fiſco. Ter tij dicunt in ſolido preciũ fiſco damnandum preterea bãc tertiã: quia emptorem bone fidei decepit. Sed videtur etiam duplum emptori da ri: vt. ff. eo. l. fi. qui eſt contra. Solu. ibi ſpeciale: quia dedicando etiam potentiorem oppoſuit aduerſarium. Sed quibus actionibus aget empto: ad hoc vel vendito: ad rem: Reſpon. condictione eꝫ bac. l. vel ferre: vt. ff. de iur. fiſ. l. j.
l ¶ Transferens mulctetur. ſcilicet donato: ꝛ rehabeat rem. Jn dona tario non diſtinguitur ſciat vel ignoret vt ſic tertiam eſtimatiõis ha beat quando ignoranter. Et no. q̃ hec leg tantum de reo alienante vi dentur dicere cũ de poſſidente ꝛ rem tradente ꝛ retinente dicat. Sed idem dicas de actore: quia ꝛ ipſe rem vel actionẽ poteſt alienare dando vel vendendo. Nam ſi vendidit punitur: vt dixi in reo. ſi donauit eſtimabitur reo actio ꝛ procedit poſtea ſicut diximus habita diſtinctione tranſtulerit in ignoranter vel ſcientem.
m ¶ Tranſactionis. cũ tranſigo cuꝫ eo inter quẽ ꝛ me res poſita eſt in litigio ſm Jo. Alij dicũt etiam ſi cum alio cũ quo etiam de eadẽ re habeo controuerſiam. Accur.
n ¶ Diuiſionis. cum duo coheredes diuiderent be reditatem: nã lꝫ de omni bus fit lis: poterit tamẽ cedi ab vno in alium.
o ¶ Per legati. põt ergo legari res litigiosa. Hec obſtat q̃ nõ eſt eius com mercius. i. nõ põt duci in cõtractum: vt. ff. que res pig. obli. poſ. l. j. ſ. fi. ꝛ. ſ. eo. l. ij. que ſunt ſ. q̃ vez eſt. niſi in caſib⁹ exceptis vt h. Alij dicũt q̃ illa. ſ. eo. l. ij. loquitur i actore. hec in reo: et quod dicit hic in principio vel actio nes dicũt de duplicibus dici iudicijs vbi vterq; eſt actor ꝛ reus. qđ non pla cet. Item videtur q̃ ipſa actio litigiosa detur lega tario per banc. l. et ſic eſt contra. ſ. eo. l. quicunq;. Solu. hec ſm illam: vt ꝛ hic heres eſtimatione ꝑ ſtet. ꝛ ſic vtraq; p aut. nũc ſi corrigatur. Alij q̃ non erat litigiosa apud teſta torem: ſed cepit eſſe apud heredem. Alij q̃ hec de reo: illa de actore. Tu dic q̃ hec illã corrigat. ꝛ hec p aut. ſtatij corrigit: ꝛ ſic ẽ tripleg iuꝫ circa legata.

Litigiosa res legari poteſt.

¶ Sequitur aut. Nunc ſi heres. que eſt in corpore. eo. ſ. ꝛ hoc aut̃ ꝑcienti. colla. viij. ꝛ legunt quidã eam ſuper. l. quicunq;.

Nunc ſi heres. Caſus. Aut. corrigit legem illam quicunq; qz leꝫ illa dicit q̃ leꝫ debet ſoluere pecuniam heredi tarijs et agere periculo. aut. dicit q̃ aget heres ſi vincat rem reſtituet lega tarijs: ſi nihil conſequi tur per illas actiones: ni hil tenetur dare legata rijs. Viuianus.

p ¶ Iſtunc ſi heres. olim dabat eſtimatio per. l. qcũq;. poſtea cedebat ei actio cũ ſuo piculo p. l. fi. lꝫ hodie agit heres piculo legatarij: vt hic.
q ¶ Dominus eſſe apparet. Sed quomodo cum recta via transeat ad legatarium: vt. ff. de fur. a titio: Reſpon. dic eſſe id eſt fuiſſe ſcilicet teſtatoris. Vel dic rem illam debitam teſtatori actione perſonali. vnde ſi nunc vincat heres fiet dominus ꝛ legatario dabit. Sed cuius ſum ptibus litigabit heres: Reſpon. poteſt diſtingui. an cũ legabatur cau ſa iam erat litigiosa: ꝛ tunc ſumptibus heredis: vt. ff. de lega. j. l. cum ſeruus. aut poſtea cepit viuo vel mo: tuo teſtatore: ꝛ tunc ſumptibus legatarij: vt. ff. de lega. j. l. ſeruus legatus. niſi poſtq̃ cepit heres eſſe in mora. argumentum. ff. de lega. j. l. cum res. ꝛ potes hic diſtinguere: vt ſ. ne licc. poten. l. j. diſtingi.

Litigiosa res legata cuiꝰ ſumptibus heres ꝑ illa litigabit.

¶ De contrabenda ꝛ committenda ſtipulatione. ¶ Expediuimus de exceptionibus que adiuuant reos: reſtat vt loquamur de ſolutionibꝰ que prorſus liberant. Et quia ſoluitur duobus modis naturaliter: ſcz per numerationẽ. ꝛ non naturaliter vt per nouationẽ: dicamus de nonationibꝰ. Et q̃ nouatio ꝛ delegatio fiunt per ſtipulationem: ponamus de cõtrabendis ſtipulationibꝰ. Et q̃ ſtipulatio quandoq; ſimul contrahit ꝛ cõmittitur: quãdoq; contrahitur tm̃ ſed cõmittit dudum poſtea: ꝛ quandoq; etiam nunq; cõmittitur: puta deficiente cõditiõe. audiamus de contrabenda ꝛ cõmittenda ſtipulatione. Azo.

Cõtinuatio.

Licet.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

¶ Jcet. Casus. Tibi miſi epiſtolaꝫ in bunc modum. ſcias me creditorum tibi centum que tibi promiſi cum eſſemus preſentes bonoñ. an preſumatur per hanc epiſtolã me tibi preſenti promiſiſſe centum ꝛ ſtipulationẽ interueniſſe: vt eꝫ ea agere poſſis: queritur ꝛ dicitur ꝙ ſic. Vel dic caſum aliter vt in gl.

a ¶ Licet epiſtole. hic cuꝫ abſens eſſet ita ſuo animo ſcripſit. ſciaꝫ me tibi redditurum centuꝫ que tibi promiſi cũ preſentes eſſemus bononie. preſumitur enim ꝙ ſtipulatio legitima iterceſſerit bononie. Additio. ¶ Materiaꝫ iſtius legis plene eꝝaminat Bar. in. l. j. ſ. de vſuris. ꝛ in. l. ſciendum. ff. de verbo. obli.

b ¶ Libello. pecum porrectarum principi.

c ¶ Stipulatum. i. interrogaſſe ꝙmittis.

Epiſe pñti bus mitti nõ ſolent.

d ¶ Tamẽ. ſi res. id eſt ſtipulatio. non dico epiſtole miſſio: qꝫ enim cũ cozã eſt epiſtolam mittit:

e ¶ Inter preſentes. quod preſumitur: vt. j. eo. l. pe nulti. ꝛ inſti. de fideiuſ. ſ. fina. ꝛ de inutili. ſtipu. ſ. ſi ſcriptum. ff. de verbo. obliga. ſciendũ. ꝛ. l. titia. ſ. penul. niſi ꝛtra probetur: vt. ff. de pac. l. iuriſgẽtium. ſ. fere.

f ¶ Stipulationem. i. interrogationeꝫ que preſumitur iterceſſiſſe: vt digi.

g ¶ Subſecutã. id eſt vocꝫ ꝙmittẽtis eſt ſecuta vocem interrogantis qõ eſt neceſſe: vt inſti. de vbozũ obli. in ꝑn. ꝛ facit vt fides epiſtole habeatur: vt. ff. depoſi. l. publia.

¶ Jſi filie. Casus. Si pater filie ĩ poteſta te conſtitute aliqd ſtipulatus fuerit: an illud petere poſſit ſibi obligatio ne queſita: querit. Et dicitur ꝙ ſic. Liuia.

b ¶ Pecuniaꝫ. ſecus ſi in facto quia tunc non valet: vt. ff. eo. l. quod dicitur.

i ¶ Paratã. tibi patri vt hic. ꝛ inſti. de inuti. ſtipu. ſ. ei vo qui. ff. eo. l. eũ qui. ſ. qui ſibi. ꝛ. l. dominus ſeruo. ꝛ. ff. de pac. l. ꝛ heredi. ſ. nos autꝫ. ꝛ hoc in ꝑfectiõꝫ vel alijs que ei queruntur: aſs ipſi filie per patrem vtilis queritur actio: vt. ff. de verbo. obli. l. quodcũqꝫ. ſ. ſi quis ita.

¶ Jſi pecuniã tuã. Casus. ¶ Mutuaui tibi pecuniã ꝛ ſtipulatuꝫ ſum eã reddi titio: valet ſtipulatio: ꝛ ſi titius de facto egit: ꝛ eꝝgerit act. neg. ge. bñdo ratã ſolutionẽ pecunie a titio recupado. ¶ Iiui.

k ¶ Crederes. tuo nomine nõ iuliani. aſs querif ei actio: vt. ff. ſi certum peta. l. certi cõdictio. ſ. ſi nũmos. ꝛ. ſ. ſi cer. pe. l. ſi abſentis.

l ¶ Directa eſt. Nõ. ꝙ hic tenuit obligatiõ ℈cta re nõ vbiq; ꝛ pterea aut cõſtitit in dãdo aut in faciẽdo: ſi in dãdo valet. ſi in faciẽdo nõ valet.

m ¶ Conceptione. quia alteri ſtipulari nemo poteſt. vt. ff. ē. ſtipulatio iſta. ſ. alteri. ꝛ. j. ti. j. l. iij. ꝛ ſi.

n ¶ Obligationem. bona eſt ratio. nam quia defecit eꝝ ſtipulatu rema net eꝝ numeratione: vt ſi duo cõtractus interueniãt: vnus vtilis alter inutilis: vt. ff. ſi certum peta. certi cõdictio. ſ. quoniam. ſi autem ſtipulatio teneret quia ſibi eſſet ſtipulatus: non poſſet agi eꝝ numeratiõe: vt. ff. de noua. ſi ita. in fi. ꝛ. l. ſeq.

o ¶ Eꝝgerit. ſ. de facto. de iure non potuit.

p ¶ Ratã habuiſti. ſed ad qd exigit ĩ ea ratihabitio cũ ei fuerim ſtipulat⁹: vt arg. ff. de ſol. l. vero. Rñ. ideo qꝛ pſona iuliani nõ ad ſolutionẽ: ſed ad obligationẽ fuit appoſita qõ fieri non potuit. ℈re ſecus eſſet in adiecto. vt. ff. de vbo. obli. l. eum qui. ſ. qui ſibi. ꝛ. l. ſi ita ſtipulat⁹ fuero ſi titius. ſ. chryſogonus. Sed cõtra quõ habeo ratũ nõ meo noĩe geſtum: Rñ. dic ꝙ iulianus nomine meo egegit: aſs non: niſi debitor nõ eſſet ſoluendo. Vel dic baberi ratum factum debitoris ſoluentis q ad vtilitatẽ creditoris ſoluebat non iuliani recipiẽtis: quo facto debitor liberaꝫ. ſicꝫ in ſubſidiũ ℈ iulianũ agit: non ergo habeo ratũ in ſubſidium. ſed eꝝ ratihabitione deficit actio. ꝛ ſicꝫ iulianũ in ſubſidiũ dat.

q ¶ Negocioꝝ geſtorum. vt ꝛ. ſ. de nego. geſt. ſi pecunia. Sed certe ĩmo mandati: vt. ff. de regu. iur. l. ſemp qui non. Sed ſolue ibi fuerat prius mandatum: ꝛ mãdatũ recuſatum ꝛ poſtea acceptũ ꝛ ratum habitũ. at vbi nullũ fuit mãdatũ non põt dari mãdati. vt. ff. mãda. l. eꝝ manda to. in fi. ſed negocioꝝ geſtoꝝ: vt hic. ꝛ. ff. de neg. geſ. pponunꝫ. in fi. Jtẽ not. bac. l. quod volui nõ potui: et quod potui nõ iuſ. l. eum facere. adiectũ. ſic. ſ. ſi quis al. vel ſibi. l. multum intereſt.

Dãdati actio non datur vbi fuit nullũ mãdatuꝫ.

r ¶ Secundũ riſum do micij. Calus. Stipulata fuit mulier a marito dimidia dotis reddi cum mozietur cui voluerit relinquere: valet ꝛ ſibi ſtipulata videtur: ꝛ ſic de res agit: vt ꝛ. ſ. ſ. iur. do. ſi mulier. facit ad. l. iſtaꝫ. l. etiam. in eo. titu.

s ¶ Videtur. ꝛ ſic tenet ſtipulatio.

t ¶ Nda pollicitatio ne. als ſtipulatõe id eſt nudo pacto. quod multis veſtitur ✠ modiꝫ vt digi. ſ. de pac. l. legem. Accurſius.

✠ Als nescitur.

v ¶ Sepe. vt. d. l. legem. et ſ. locaꝫ. ſi tibi. ꝛ. ff. de pac. iuregentiuꝫ. ſ. quinimo. ꝛ dic caſum ꝙ couenim⁹ de permutando: ſi non dares qõ eꝝ permutatione dare debes per ſtipulationẽ. ꝙmiſiſti q̃ti mea intereſſet: non das: agoad penã ꝛ lite contestata in ea committetur pena. vel ſm Joã. agoꝫ de facto eꝝ naturali obligatiõe vt des qꝛ de iure nõ poſſum litem in ea de facto contestari: ſtatim committitur ꝛ petitur pena. Accurſ.

Caſuꝫ ponit.

x ¶ Nõ ſemper. quia qñqꝫ ſic. vt no. d. l. legem.

y ¶ Preterea. id eſt preter id quod nudo pacto promiſit.

z ¶ Res. i. verum ꝛ cõe intereſſe. vt ꝛ. ff. de vbo. ſigni. l. hec verba.

a ¶ Obligationis. ſ. ozte eꝝ ſtipulationẽ. Alꝺ. q. d. non ſolum ſi continet hec ſecunda pactio certum: ſed etiam nunc cum continet incertuꝫ. vel id eſt non ſolum cũ precederet veſtita: ſed etiã nunc cum poſſit nuda cõmittiꝫ hec ſecunda litis cõteſtatio ſm vtriuꝫ intellectuꝫ. Vel id eſt non ſolũ ſi incepiſſet a conditione: ꝛ deſiſſet iam poſſe dari vel fieri: ſed etiam nũc cũ poeſſit pactio nuda. hec tñ non ſic placet. media placet. Et qõ ſubijcit etiam eius ſumme ꝛc. q. d. non tantuꝫ qñ eſſet certa: ſed etiam tunc quando incerta. Accur.

b ¶ Poſt motam litẽ. Sed qũo lis ſuꝑ eo cuius nomine non eſt actio contestare potuit: vt ar. ff. de neg. ge. l. ſi pupilli. ſ. ſi. ſiue dicas ſuꝑ nuda obligatione: ſiue ſuper veſtita. cum nõdum eꝝ iterit conditio? Rñ. ſm Jo. ſuper nuda fiat petitio ꝛ contestatio de facto que licet nullum habebat effectum quãtũ ad hoc vt eꝝ ea fiat condẽnatio imo abſolutio quaſi eꝝ inepta actione: valet tamẽ quãtũ ad cõmittendã penã. ſic ꝛ. ff. de verb. obli. ſi titius. ac ſi ita ꝙmiſiſſet. dabo cũ petieris a me. ꝛ ſi nõ ꝙmitto decẽ. nam petitio ꝛ bec operabit cõmiſſionẽ pene. vt. ff. de verbo. obli. ſi decẽ cũ petiero. Et ſi ꝙras ꝙ litas de calũnia iurat actor: Rñ. non, iurat: qꝛ nõ ꝓcedit actio. vel iurat ꝙ nõ facit aĩo calũniãdi. ꝛ vez iurat. ſic ꝛ. ff. ō neg. ge. at g natura. ſ. cũ me. Nec mireris aĩ eꝝ naturali obligatione. qm ſm. Jo. eꝝ ea daf actio ls non habeat effectũ. vt ff. de fideiuſ. l. fideiuſſor obligari. ſ. fideiuſſor. ꝛ ſm hec non obſtat oppoſitio. nulla eſt mora vbi nulla petitio: ꝛ ſic nõ cõmittitur pena. vt. ff. de reg. iur. l. nulla. ꝛ. ff. eo. ſi pupillus. qꝛ hic fuit petitio vt digi. Vel rñ. qꝛ non agitur ad penã. ꝓpter moꝛã: ſed qꝛ eꝝtitit cõditio ſtipulatiõis penalis qua vult leꝝ eꝝtare cũ de facto fit teſtatio litis. Alij dicũt mo neri litẽ ſuꝑ pena ꝛ ante eꝝordiũ nõ eſt cõmiſſa: ſ. in ipſius eꝝordio cõmittit. ſic ꝛ. ff. e. ſi titi⁹. ſic eꝝ cũ quis litẽ ꝓteſtat in actiõe. ꝙ ſocio: ſoluit ſocietas ꝛ incipit illa actio cõpetere. vt. ff. ꝓ ſo. l. actione. in ꝑin. ꝛ. ſ.

Obligatio naturalis qñqꝫ parit actionem.

UNIVERSIDAD DE CANTABRIA

pro so.l.tádiu. Vel pone tertio q̃ cõueniſti dare libzum: q̃ ſi nõ dares promiſiſti mihi decez nomine pene vel intereſſe: mihi dare teneris ſtatim cum fuero contra te litem cõteſtatus de libzo. Vel quarto poſt pactum nudum promiſiſti intereſſe ſi nauis eꝛ aſia venerit: z cepi ſtatim agere ad libzum: z ſtatim venit nauis dimittam illam litem z agã ad intereſſe cuz nauis venit: ad q̃s duas vltimas poſitiones multum conuenit hec litera: z facit ad.l. iſtam. ff. pro ſocio. l. duo. Quando autez quelibet ſtipulatio penalis cõmittitur? Dicit quidam demum poſt litem conteſtatam: vt hic quecunq; pactio pcelerit: ſed ſi nulla: tunc demum cuz poſſe dare vel facere deſiſſet: vt. ff. eo. ita ſtipulat⁹. alij eꝛ qualibet mora dicunt eã cõmitti. nos idez dicimus ſi pceſſit pactio obligatoria: alioqn dicimus q̃ primi ſm Azo. hoc tamen plenius dicimus. ff. de pac. l. ſi pacto.

Stipulatio penalis q̃n cõmittat.

a ¶ Extitiſſe. ſcilicet proponas. naz extitit vel declaratum eſt eaz extitiſſe cum lis eſt cõteſtata: vel cum potuit facere et non fecit. ſic. ff. de vſufruc. l. ſz ſi quis. §. interdum.

b ¶ Et eius. Et hec eſt reſponſio.

c ¶ Summe. z incerte que per ſententiam certa fiet. vt inſtitu. de actio. §. curare. Accur.

Sire. Caſus. Petij a te centum cuz nihil mihi debereſ: trãſegi z nomine trãſactionis aliquid promiſiſti mihi. ſi fuit certum agã condi. certi. ſi incertum agã acti. eꝛ ſtipulatu. Liuia.

d ¶ Certi. vt decem.

e ¶ Incerti. vt in facto.

f ¶ Peti poſſe. licet postea nihil debebatur. vt. z. de tranſac. Inec intentio. z agitur cõdictione certi: vbi eſt certum. vel actiõe eꝛ ſtipulatu vbi eſt incertum: vt inſtitu. de verbo. obligatio. in prin.

Eq̃. Caſus. Pupillus vel adult⁹ ſtipulatuꝰ eſt aliquid ſibi dari: queritur an neceſſe ſit ſtipulatiõi quia nõ expectauit preſentiaz tutoris vel curatoris: z reſpondetur q̃ non.

g ¶ Nõ ambigitur. vt inſti. de inuti. ſtip. §. pupillus. z. §. de auc. pref. l. j. z inſti. de auc. tu. in prin.

Caſus pobnit.

On moriturum. Pone caſum ſm Jo. Tenebaris mihi ad ſtibuũ: te exiſtente in mora deceſſit: nunc mihi eundem pmittis: teneris ad eſtimationẽ l; deceſſerit: vt. ff. de verboũ obligatio. l. interſtipulantem. §. penul. z de iureiuran. l. eum qui. §. ſi iurauero. z ſic hoc dictum poſt mortem determinat ſtipulatus participium: z dices non moriturum ſcilꝫ mortuũ qui iam mozi plus non poteſt: quia mozs illi vltra nõ dominabit: z nõ erat in mora in pmo caſu legis. Alij dicunt mi ſic. Promiſiſti mihi ſeruũ ſtichũ viuũ non moriturum: z cum eſſes in mora deceſſit: querit vtrũ poſſum agere ꝓtra te: ſi eſſp. duo. pmiſiſſe videris: ſz ſeruũ z nõ moriturũ: eꝛ eo q̃ ſeruũ teneris: eꝛ eo q̃ nõ moꝛiturũ eſt impoſſibilis z nõ teneris. ſic. ff. de arbi. celſus. §. idez ait. nec vtiiat pars inutilis vtile: vt. ff. eo. ſi mihi z titio. z. l. j. §. pe. z. ff. ſi certus peta. l. certi cõdictio. §. qm. Hec põt poni caſus q̃ in genere pmiſeri extitiſſe [a] ꝺditionem: z eius [b] ſum me [c] que in hac quoq; ſtipulatione continetur tue pertinent locuz factum eſſe conuenit.

Promiſſum ſoleniter eꝛ cauſa trãſactionis ſi eſt certum petitur per certi cõditionem: ſi incertũ petitur per actionez eꝛ ſtipulatu. h. d. Bal.

Idem. aa. editio. Lex. vj.

Sire debuiſti tue ſub trãſactiõe dari placita ſunt: certi [d] vel incerti [e] ſtipulatione ſubſecuta peti poſſe [f].

Abſentia tutoris cõmodum pupilli nõ impedit. hoc dicit Bal. Vel ſic. Abſit nor poteſt ſibi querere ſine tutoris vel curatoris auctoritate. h. d. Bal.

Idem. aa. Anto. Lex. vij.

Eq̃ tutoris neq; curatoris abſentia qcq̃ ſtipulationi nocet: cũ z feminam minorem. xxv. annis abſente curatore ſtipulari poſſe non ambigitur [g].

Impoſſibile ſm naturam nõ poteſt promitti: ſed eſtimatio hominis moꝛtui poteſt promitti. h. d. ſm Bal.

Idẽ. aa. poſſidonio. Lex. viij.

On moriturum [h] ſtari ſeruum ipoſſibilis [i] promiſſio eſt. ¶ Poſt mortem autem eius [k] ſtipulatus [l] recte ſolutionem [m] poſtulat.

Actus mortis vel cruciatus corporis ſtipulationem vitiat: nõ metus mote vel mouende litis. Bal.

Idem. aa. Capitoni. Lex. ix.

Si quidem zenoni ſtipulanti mortis vel cruciatus corporis terꝛitus timoꝛe ſpopõdiſti [n]: aduerſus experiẽtem exceptione ꝓpoſita defendi poteſ [o]. ¶ Si vo nihil tale [p] proberur accuſationis inſtituꝛe vel future prꝛetextu [q]: nõ ob turpẽ ſed probabilem cauſam habita ſtipulatione ꝓmiſſio non infirmatur. ¶ Si nautem ob non inſtituendam accuſationez crimi nis pecunia promiſſa ſit cum [r] de huiuſmodi cauſis pacifci non licꝫt [s]: petitio denegetur.

Stipulatio pene q̃nq; ſine cauſa valet. Salicetus.

Impa. Leo. a. critio p. p. Lex. x.

ſeruũ: q̃ tunc fruſtra diceret poſt mortẽ ꝛc. cũ genus perire nõ põt: vt ff. ad leg. fal. l. in rõne. §. §. diligenter. z. ff. eo. l. inter. §. ſacrã. Et ſm pre dictum caſum hec dictio poſt mortẽ ꝛc. determinat verbum poſtulat. Vel tertio dic, pmiſiſti ſtichũ nõ moꝛiturũ: z ſi moꝛietur anteq̃ dares promiſiſti centũ: ſi decedat petam centũ: z ſm hoc dicas ſtipulatus ſcz centũ. z ſic prima, pmiſſio fuit inutilis ſcda vtilis: nec vitiat inutilis vtilez: ſecus ſi vitioſum nõ fieri quia valet: vt. z. de edili. edic. l. ſi apud. et facit. ff. de confeſ. l. ij. Accur.

Genus perire nõ potest.

ODnes ſtipulationes etiaz ſi non ſolennibus vel directis [t]: ſed quibuſcunq; verbis cõſenſu contrahentium compoſite ſunt: legibus cognite ſuã habeãt firmitatem.

Stipulatio cõcepta poſt mortez vel in morte vel in moꝛtis articulo eſt valida de iure. hoc dicit. Et omnes iſte leges que ſequũtur ſunt Juſtiniani z ſunt optime. Bald. Vel ſic. Quis poteſt ſtipulari poſt mortem ſuam vel ante: ſimiliter z legare. hoc dicit Salicetus.

Imperator Juſti. a. Mẽne prefec. prẽto. Lex. xj.

Scrupuloſam veterũ inquiſitionem vtrum poſt mortẽ an cum moꝛeretur [u]: vel prẽdie q̃ moꝛeretur ſtipulatus ſit aliqs [v]: vel in teſtamẽto legati vel fideicommiſſi nomine aliquid dercliquerit: penitus amputantes: oĩa que vel in quocunq; contractu: vel ſtipulari vel pacti ſunt contrahentes: vel teſtatoꝛ in ſuo teſtamento diſponit: etiam ſi poſt mortem vel prẽdie q̃ moꝛeretur ſcripta eſſe noſcũtur: nihilomin⁹ pro tenore cõtractus vel teſtamẽti valere ꝓcipimus [w].

Iſta leꝛ eſt magna i materia purgationis moꝛ. z. h. d. Dico iterpellat ꝑ homine z ꝑ lapſum diei pena impurgabilis cõmittitur. hoc dicit. Vel ſic. Vbi eſt dies certa penalis poſt lapſum diei moꝛa diei purgari nõ poteſt. Bal. Vel ſic. Jnterpellatio hominis non eſt neceſſaria vbi dies ſit appoſita: ideo poſt lapſum diei cõmittitur pena. hoc dicit Salice.

Idem. a. eidem. Lex. xij.

Vgnam legum veterũ obſcuritatem que protraben darum litium magnam occaſionem vſq; adhuc prebebat amputantes: ſancimus vt ſi quis certo tẽpoꝛe facturũ ſe aliquid vel daturuꝫ aliquid ſtipulerur [x] vel que ſtipulatoꝛ voluit ꝓmiſerit: z adiecerit q̃ ſi ſtatuto tempoꝛe minime hec pfecta fuerint certã penaz dabit: ſciat minime ſe poſſe debitoꝛ ad cuitandã penã adiꝛcere q̃ nullus cuz admonuit: [a] ſed etiam

x ¶ Moꝛieretur. promiſſoꝛ. vt inſti. de inuti. ſtipu. §. ſed z ſi quis.

y ¶ Aliquis. dari. de faciendis enim dicit. j. c. l. ſi.

z ¶ Precipimus. vt inſti. de inuti. ſtipu. §. poſt mortẽ. z. ff. e. quodcũq̃. §. j. z. vt act. ab hẽre. l. j.

Vgnam. Caſus. Promiſiſti mihi centũ vel ſcribere libzuz hinc ad paſcha: z niſi ſolueres: vel liber eſſet ſcript⁹. pmiſiſti mihi penam: aduenĩẽte paſcha: nõ feciſti q̃ cõuenit: nunq̃ incidiſti in penã? Dicitur q̃ ſic: nec potes te exeuſare per hoc q̃ te nõ interpellaui quia prędictum tempus debuiſti memoꝛie cõmendare.

a ¶ Stipulef. i. ꝓmittat ſic. z. ff. de cõdi. inde. l. ſi nõ ſoꝛtem. §. pe.

a ¶ Admonuit. nota citra admonitionem. ſic. ff. de vſur. l. pecunie. z. §. de iur. ẽphy. l. ij. §. ſi. z. ff. de legẽ cõmiſ. ſi fundus. §. ſi. z. §. ſi pig. l. creditoꝛ. z. ff. de fideicõ. lib. l. tbatis. §. ſtra. Sz ar. §. ff. quo. le. l. ſi. z. §. de iure emphy.

Stipulatoꝛ q̃nq; ſigni ficat. pmitere.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Dota penalis stipulatiõis an possit purgari.

empby. l.ñ. §.i. ⁊.ff. de mino. l. emilius. ⁊.ff. de oper. libe. l. cũ patronus. ⁊ de damno infec. l. iuj. §. hoc autem audi. Itẽ ſi hoc ad cuitãdam pe vt dic. ⁊.ff. de actio. ⁊ obli. l. traiectice. §. de illo põponius. Sed contra lia in iudiciis. ſic etiaz in arbitris vt in alio. cõtra. ff. õ arbitris. l. celſus. Itẽ contra. ff. de verbor. obligatio. l. ſi inſulam. Sed ibi non fuit pena. Item eodem modo ſoluc. ff. de conſtitu. pecu. l. ſi duo. §. ſi. ⁊. l. ſequen. Item contra. ff. de verbor. obliga. l. q rome. §. ſtaurus. Sed ibi fauore libertatis ne peream. Vel non erat ibi cõmiſſa. et quod dicit li beretur id eſt in eam non licidat. ⁊ de bis dixi. ff. de pac. l. ſi pacto.

Vdicta. vt ſcilicet illa que eſt de rationibus red dendis. cõtinet enim dationem reliquorum ⁊ inſtructionem in ipſis rationibus: vt. ff. de condi. ⁊ demon. l. cum ſeruus. §. i. Alcor.

b Sine non. argu. ff. de pac. l. iurisgentium. §. pactorum. ⁊. ff. de probatio. ſi pactum. Sed cõtra. ff. eo. cẽtẽſimis. §. id quod. Solu. hec corrigit illam. Vel refert an factum con ſeratur in tẽpus mortis: vt hic et. j. eodem. l. fina. ſi modo per alium poſſit impleri. an non: et tunc ſerua quod ibi dicitur. Vel verius refert an ſit tale factum qõ poſſit per aliuz expediri. vt hic: an non: vt ibi. argumẽ. ff. de cadu. tollen. §. finautem in faciendo.

c Adimplere. p eis erat ff. de condictio. indebi. ſi non ſortem. §. libertus. ⁊ ff. de ſolutio. l. inter artifices. que ſunt ar. ẽtra. pro inſtiniano eſt. ff. de duo. reis. l. nemo.

d Putabãt. ſcilicet antiqui.

Optimaz. Caſus. Si ſeruus tuus ſtipuletur a titio cẽtuz tibi dari: ⁊ de hoc eſt factum inſtrumẽtum in quo contineatur q ſeruꝰ tuus die tali centum ſtipulatus fuerit: ⁊ te agente ex illa ſtipulatione obijciat tibi a titio q ſeruus tuus nõ fuerit: neq; q fuiſſet eo die ꝑſens q iſtrumento cõtinetur: vel ſi tibi promiſit aliquid: ⁊ inde fiat inſtrumentum quo cõtineatur dies facte ſtipulatiõis: an nõ obſtante tali exceptione agere poſſis: ⁊ credatur ſcripture. Et rñ. q ſic. ⁊ in ſecundo caſu preſumitur inter preſentes facta ſtipulatio: niſi titius. pbauerit te vel ſeruꝰ fuiſſe in ciuitate tota die de qua facta eſt mentio in inſtrumento. ſ. vel per ſcriptum: vel per teſtes omni exceꝑ. maiores.

C Optimã. eg eo q̃ iter optimos tractabat. alꝰ nec ẽ optia nec bona.

C Proteſtabatur. repete contendebant antiqui.

¶ In multis etenim contractibꝰ ⁊ maxime in fenerarticijs cautionibus ſolitum eſt aſcribi ſtipulatiões per certos ſeruos celebrari: ſed quidam indeuotione tenti ex hoc materiã altercationis acceperunt: ⁊ alij quidẽ non eſſe ſeruum adhibitum contendebant: alij vero non eius ſeruuz ad quẽ ꝓtinere ſcriptura ꝓeſtabatur. ¶ Et ſi non ꝓ ſeruum ſꝫ inter ꝓeſentes celebꝫatam eſſe rez fuerit ſcriptum: ⁊ hic iteruz dubitabatur debere oſtẽdi partes cẽ ꝓeſentes. ¶ Cuz itaqꝫ ſatis vtile eſt in cõtractibus ⁊ ſeruos adhiberi: ⁊ preſentes perſonas aſcribi: forte ꝓpter perſonas dignate excelſas: vel mulieres quas naturaliꝫ pudoꝫ nõ omnibus peꝛ peram ſeſe manifeſtare cõcedit: ſancimus tales ſcripturas omni fariam eſſe credẽdas: ⁊ ſiue aſcriptus fuerit ſeruus: ⁊ ad quãdam perſonam dicitur pertinere: credi omnimodo ⁊ ſeruum adeſſe ⁊ feciſſe ſtipulationẽ ⁊ eam eſſe ſcripto domino acquiſitam: ⁊ nõ dubitari ſi ſeruus ipſe ꝓſto fuerit vel eius dominus fuerit is ꝑ quo ſcriptum eſt feciſſe ſtipulationez. ¶ Et ſi iter ꝓeſentes partes res acta eſſe dicitur: ⁊ hoc eſſe credẽdum: ſi tamen in eadem ciuitate vtraqꝫ perſona in eo die cõmanet in quo huiuſmodi inſtrumentum inſcriptum eſt. ¶ Niſi is qui dicit ſeſe vel aduerſarium abeſſe liquidis ac manifeſtiſſimis ꝓbationibus: ⁊ melius quidez ſi ꝑ ſcripturam vel ſaltez ꝑ teſtes vndiqꝫ idoneos ⁊ oñi exceptione maiores oſtẽderit ſeſe vel aduerſariũ ſuum eo die ciuitate abfuiſſe: ſed huiuſmodi ſcripturas ꝓpter vtilitatẽ contrahentiuꝫ eſſe credendas.

Verba cõtractuum debent trahi ad poſſibilem ⁊ nõ impoſſibilem intellectũ. hoc dicit. Vel ſic. Stipulatio faciẽdi collata in tẽpus mortis ꝓmiſſoris nõ redditur inutilis: ſed tráſmittit in heredes. Idez in legatis ⁊ fideicõmiſſis. hoc dicit ſm Bal. Vel ſic. Sicut ꝓmiſſio dandi facta cuz ꝓmittens mozitur valet: ita ꝓmiſſio facti. ⁊ ſenſuz magis ſpectamus ꝙ verba. hoc dicit Sali.

Sidem. a. eidem. Lex. xv.

Jq̃s ſpopõderit Lex. xiij.

Eteris iuris altercatiões decidẽtes generaliter ſancimus omnem ſtipulationem: ſiue in dando. ſiue in faciendo: ſiue mixta ex dando ⁊ faciendo inuenitur: ⁊ ad heredes ⁊ contra heredes tranſmitti: ſiue ſpecialis heredum fiat mentio ſiue non. Cur enim quod in principalibus perſonis iuſtum eſt non ad heredes et aduerſus eos tranſmittatur: ⁊ ſic exiſtimentur huiuſmodi ſtipulationes quaſi tãtummodo in dando fuerint concepte. ¶ Cuz nihilominus et heredes factum poſſint adimplere alla ſubtili ⁊ ſuperuacua ſcrupulo ſitate explosa: per quam putabant non eſſe poſſibile factuz ab alio compleri quod alij impoſitũ eſt. ¶ Et quare: cum pene ſimilis omnium hominum natura eſt: non etiam facta omnes vel plus vel paulomi nus adimplere poſſint: ne ex huiuſmodi ſubilitate cadant hominum voluntates.

Verba enunciatiua in contractibus appoſita ꝓbant inter contrahentes do nec contrarium ꝓbetur. Salice. Vel ſic. Statur ſcripture in qua ſeruus eſt ſtipulatus vt non poſſit negari cuz ſeruum: ⁊ per conſequens acquiri domino. idem in monacho ſi ſcripſi me ꝓmiſiſſe tali monacho talis monaſterij nõ poſſum poſtea negare cum non eſſe monachum. Item creditur inſtrumento in die ⁊ in loco: niſi per teſtes fidedignos ꝓbetur cõtrariũ. hoc dicit. Vel ſic. Statur inſtrumẽto donec contrarium ꝓbetur per ſcriptura: vel per teſtes bone opinionis ⁊ fame. hoc dicit ſm Butri.

Idem. a. Joanni prefecto prezotio. Lex. xiiij.

Optimam queſtionez ⁊ frequẽtur in iudicijs verſataz: ſatis humanum eſt faltẽ in ꝑſenti dirimere: ne diutius noſtrã rẽ publicaz moleſtare concedatur.

g Debere oſtendi. i. an debeat dici debere oſtẽdi.

b Perſonas. ſtipulãtis ꝓmittẽtis.

i Excelſas. que non patiunt noſia ſua apponi in inſtriis: vt. ff. de auc. tu. l. pupillus. §. pupillus.

k Non omnibus perperam. i. perperam eſſet ſi ſꝫ eſſet. ſic. ff. de ꝓbatio. ſi qs liberum.

l Cõcedit. vt ⁊. ff. de pcura. l. maritus.

m Si ſeruus. i. an ſeruꝰ fuerit ꝓſens an nõ fuerit: vel an fuerit eius domini: q; ſic ꝓſumit quo ad acquiſitionem nõ quo ad liberalẽ cauſam. vt. ff. de iure delibe. l. cũ aliqs. Et ita eſt arg. q̃ plebarꝰ ⁊ curie per talia, ꝑbentur ſi inueniantur inſtrumẽta que dicãt actuz in tali curia vel ſimilia.

n Credendum. ſic. ff. eo. l. j. ⁊ de dona. inter viruz ⁊ yxo. l. ſi filij. Alcor.

o In eo die. ſcilz totovt adiçitur. iſti. de inuti. ſtipula. ff. item verboꝫ. qõ ꝓſumit: vt hic ſubijcit.

Inſtrm an debeat continere diem ⁊ locum.

p Et nota ſm hoc diem et locum apponi debere in inſtriis: vt ⁊. ff. de diuer. re ſcrip. l. ſi qua beneficia. et in auc. vt ꝓpo. no. impe. in ꝓin. col. vj.

Et melius. no. maioris auctoritatis ſcripturam q̃ teſtes qõ admittẽtur. cum dubiuꝫ ſit de numero annoꝝ vel tpis lapſu. vt ⁊. ff. mi. ſe maio. di. l. iij. Alis contra. vt. ff. de fide inſtru. l. in egercendis. Sed qd ſi due appareant ſcripture. vna que dicit ſtipulatoꝛem fuiſſe bononie: alia rome eadẽ die: Nũ. bonus iudex vidꝫ debit cui potius credendũ ſit. q̃ ſi nõ viderit neutri credet. vt. ff. de fide inſtru. l. ſcripture. Alcor.

Scptura q̃ꝫ ꝑferẽ teſtibus.

q Per teſtes. tres vel plures. naz ꝑ duos nõ videretur. argu. ff. de fide inſtru. in egercendis. vel hic in ꝓuata. vnde duo ſufficiũt. vel hic non dire cto cõtra inſtrumentum: ſed ꝑ obliquum. ꝑbcf.

r Oſtenderit. ſꝫ qmodo cum dies inſtrumẽti edi nõ debeat: vt. ff. de eden. l. j. ſ. editiões? Nũ. illud habet locũ quando inuitus edit inſtrumentũ hic autez volẽs. Vel verius: q; hic vult dicere falſum

Dies iſtrũ an debeat edi.

in die. ⁊ ideo eſt cedẽdus: vt. ff. de fide inſtru. l. ſi. Et caue quia hec lex in ꝓuato inſtrumento videtur loqui. Alcor.

Jq̃s. Caſus. Si ꝓmiſiſti mihi facere domũ cũ mozieris an valeat ſtipulatio? Dicitur q̃ ſic. licet olim nõ valeret: ⁊ heredes eius teneb̃untur edificare domum. Tiuia.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA 2020

a Insulam.id est domum.
b Mortuo autem mortuo.
c Cōtrabentium.quem late attendimus:vt.ff.vt act.ab here.l.j.
d Perducatur.scilicet promissio.
e Adomento.hoc enim fieri non posset:vt.ff.eodem.l. continuus.ff. illud:licz ciuilius digerit: possum dissoluere tēplus hoc ꝛc.sed de templo cor potis sui dixit.
f Adtione. quantum ad transitum vt hic.ꝛ.ff. eodem.l.veteris.ꝛ cōtra rium ibi positū.ꝛ hic posset poni.sed quantum ad alia differūt:vt.ff.de verbozum obligatio.l.conti nuus.ff.Accur.
g In legatis. Puta dā nas esto heres meus cuz moxeris facere illi domum.

De inutilibus stipulationibus. ¶ Dixit de vtili. sequitur de inutili stipulatione.

Ex stipulatione. Caius. Pupillus si tutorem habeat sine ei⁹ auctoritate obligari non potest:idem si non habet tutorem:quia si quis dolo stipuletur ab eo non valet stipulatio. Viuianus.

b Impubes.ff.tu.
i Nō es obligatus. dic q⁹ pupillus si habeat tutorem obligare se nō potest sine eo alicui extraneo ciuiliter:vt hic. nisi inquātuz locupletior est: vt.ff.de auctor.tut.l.impuberis.et.ff.cōmo.l.iij. in principio. Si vero nō fit locupletior tunc naturaliter tm:vt.ff.de noua. l.i.in fine.et hoc cum est proximus pubertati:alis nec naturaliter : vt.ff.de condi.indebi.l.quod pupillus. tutori autem nec ciuiliter nec naturaliter: vt.ff.de aucto.tutorum. l.v.cum tutoris auctoritate potest se obligare ciuiliter ꝛ naturaliter:vt.ff. si tutor vel curator.l.etiā. Idem intelligendum est in adulto:si habeat curatorem.vt.ff.de in integruz restitutio.mi.si curatorem. si autem nō habeat tutorem:nec naturaliter nec ciuiliter obligat: vt ff.de actio.ꝛ obligatio.l. pupillus.ꝛ sic potest intelligi quod hic dicit. Vel il la in infante.vel dic q⁹ nō refert tutori vel extraneo promittat: sed an sit infans vel maior infante vt primo casu nec naturaliter teneatur:alis sic.Econtra si sibi stipuletur potest etiam sine tutore:vt institu.de auc. tuto.in prin.nisi sit infans:vt.ff.de verbo.oblig.l.mulier.excepto casu vno:vt.ff.rem pupil.sal.fore.l.ij.ꝛ.l.feruū. Additio. De materia hui⁹ l.an scilicet ꝛ quando pupillus obligetur.vide pulcbre p Bar.in.l.j.ff. de noua.versi.venio ad versiculum ꝛc.

Libera. Caius. Si mulier .pmisit.g.nomine pene si tibi non nuberet:vel si a te diuerteret non valet .pmissio:nec eo obstāte mi nus diuerteret:q⁹ libera debent esse matrimonia. Viuianus.
k Cū matrimonia.tam cōtracta q⁹ contrahenda . vt ꝛ.ff.de nup.l.neq; ab initio.
l Non valere.placuit.
m Constat.vt ꝛ.ff.de verbo.obliga.l.si ita stipulatio facta fuerit.ꝛ.l. titia.ꝛ.ff.de spon.l.mulier.Sed cōtra.ff.de dona.inter virū ꝛ vgo.l.ea que.sed ibi a donatione pena vel pactio pene incepit.

Inter absentes. Caius. Premittit duas regulas:scilz q⁹ inter absentes non potest conſici stipulatio.ꝛ q⁹ alteri nemo stipulari potest nisi sua interfit.si ergo pater .p filia sua dotem dederit:ꝛ pactus fuerit q⁹ dimidia dotis erit penes virū:aliam dimidiam stipulatus est nepoti suo ex filio reddi. vel si ille tempore soluti matrimonij in rerum natura non esset : quod redderetur iuliano absenti. ꝛ si ei non redderetur stipulatus est interesse scili cet quanti sua interesset iuliano reddi:an Julianus agere possit premoz tuo nepote: queritur:Et dicitur q⁹ non : quia sibi non fuit quesita obligatio quia alteri ꝛc. quia aſcripserat . sed aget pater ad interesse scilz quāti sua intererat dotē fuisse iuliano redditam.Viuianus.

Ter.l.libera.cōcor.cēma. cum gl.sup ver. stipulatio. ex de spon.

n Ut inter absentes . vt ꝛ institu.de inutili stipulatione.ff.item verboz. ꝛ.ff.de verbo. obliga. l.j. in prin.Sed contra.ff.de dona.inter virum ꝛ vgo. l.ea que.sed ibi inter presentes fuit.
o Non potest . vt ꝛ.ff.de verbozum obliga. l.stipulatio ista.ff.alteri.ꝛ insti. eo.ff. alteri . ꝛ.j.de dona. l.cum res. et.ff.per quas personas no.acqui.l.j.et non est absurda hec pariſicatio: quia vtrunq; impedimentuz iteruenit in casu istius.l.ꝛ ideo bona est comparatio.
p Sua interfit . potest sic esse q⁹ debeat centū titio: ꝛ tantūdem eidē dari stipuletur ꝛ refert quomodo dicat : quia si sic dicat promittis tu seio dare cē tum que ei debeo : vel an simpliciter .pmittis seio dare cētum.prima valet: secunda non.
q Nepoti tuo.ex ea nato.vel melius ex filio nato.vt ꝛ.ff.de pactis conuen.l.pater. ꝛ.l. pactum. Et dic q⁹ fuisti stipulatus nepoti in potestate cōstituto:vel iuliano. vnde in persona nepotis cōſtitit stipulatio:in persona iuliani nō.Sed potuit soluni ei tanq; adiecto : ergo ex eo quod fuit soluendū nepoti agis cōditiōe certi:ex eo quod iuliano ad interesse:vt.ff.de verbozum obligatio.liber homo.ij.ff.fin.ff.vel fm A30.dic q⁹ fuit stipulatus vtriq; principaliter:ꝛ in nepote fuit vtilis:sed per mortem.facta est inutilis.in iuliano ab initio fuit inutilis : interpolauiſti tū post illas aliā vtilem sic.si iuliano non dederis .pmittis quāti mea interest te daturum.ꝛ de hac stipulatione dicit hic.Accur.
r Absentiam.neduz quia erat alius:sed si eo presente stipularetur ei: valeret stipulatio:quia ipse stipulationem feciſſe videtur:vt.ff.de verbozum obli.l.si procuratori.
s Prouideras stipulando nepoti aut iuliano dari.Vel dic stipulando post primas inutiles omne tuum interesse.
t Tuo.facto a iuliano.fm primum.
v Quantitatis.id est certe lz petatur incertum.id est interesse:vt isti. de actio.ff.curare.

Ex eo.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

De duobus reis stipu. ⁊ promit.

Ex eo. Casus. Promisisti per stipulationem q̄ faceres me heredem: ⁊ inde confectum fuit instrumentum: inutilis est stipulatio ⁊ contra bonos mores: puta de successione futura: et ideo eg ea agi non potest. Iulianus.

a ¶ De successione. quod est: vel cum pacisto: vt succedaꝫ: vel certo modo succedam: vt. ff. de pactis. l. pactum quod dotali. ⁊. l. licet. ⁊. l. finali. ⁊ de collo. l. pactum. et de inofficio. testamento. l. si quando. §. illud. Sed cōtra. ff. de actione empti. si quis seruum. Sed ibi ratione precedentis contractus: scilicet venditionis serui venditor cauet emptori de hereditate liberti restituēda: sed ⁊ alter ibi soluit.

Lex. xliij. Idem. aa. dona.

Ex eo instrumento nullam vos habere actionez: i quo cōtra bonos mores de successione futura interposita fuerit stipulatio manifestum est. ¶ Cum omnia que cōtra bonos mores: vel in pacto vel in stipulatione deducuntur nullius momenti sunt.

Lex. xliiij. Idem. aa. dono.

Ex eo instrumento nullam vos habere actionez: i quo cōtra bonos mores de successione futura interposita fuerit stipulatio manifestum est. ¶ Cum omnia que cōtra bonos mores: vel in pacto vel in stipulatione deducuntur nullius momenti sunt.

Lex. xliij. Idem. aa. dona

ad repeſentandum.olim autem in noſtro caſu ſufficiebat pactum li-
cet alter non eſſet inops: vel abſens. vt.ff.eo.l. creos. ſ. fina. Sed quid
Promit-tere pōt vn⁹ ſub cō ditiōe: al-tero pure a promittē te. ſi vnus promiſit pure: alter ſub conditione. quod fieri poteſt. vt.ff.e.eē duobus. ſ. nunquid qui pure promiſit poterit reſiliendo conueniri ſi-cut cum alter eſt abſens vel inops? Dic q̄ ſic. vt dicta. l. eē duobus. ſ. ad quod inſti. e. ſ. fina.

a ¶ Quod fiet. id eſt que productio: nec enim per delegatum: ſed ordina-rium producētur re ipſa vt hic dicit et inuiti. vt in autenti. de eghi. et in-tro. re. ſ. ſi vero quidam. colla. v.

Actionuꝫ diuidēda rum bene ficū qui-bus dat. b ¶ Ad ſolutionem. niſi renuntiauerit beneficio diuidendarum actionū. nam pretor ait pacta ſer-uabo. vt. ſ. de pactis. l. penultima. r. l. pacta no-uiſſima. in tutoribus idē et contutoribus et fide-iuſſoribus ex epiſtola di-ui adriani vt viriliter cō-ueniantur: ſed non idem in fideiuſſoribus vnius tutoris qui non poſſunt diuidendarum actionuꝫ habere beneficium. vt. ff. de tutelis r ratio. diſtra. l. i. ſ. nunc tractemus. et ſ. de conſtitu. pecu. l. fina li. et. ff. rem pupil. ſal. fo-re. l. finali. Item an hec auteñ. habeat locū etiā in fideiuſſoribꝰ? Dic vt ſ. titulo. ſ. l. non recte di-gimus. Dic ponūt r ha-bent quidam talem legē que non eſt in codice: ſcz ſi duo plureſve rei cuiuſ-dam traditione commu nem acceperunt inſoli-dum cuicunq; eoꝝ ꝯ-diū res in eadē cauſa re manſerint ſi caſus obtu-lerit inſolidum actio cō-petit.

Exprimere. Caſus. Refert cum duo obligant ſe pro eadē pe cunia an ab initio obli gentur inſolidum an qui libet pro parte ſua. Pri mo caſu creditoꝛis erit electio quem velit conue nire r inſolidum. Secun do caſu fiet quod conue nit ſcz vt quilibet. p par te ſua conueniatur.

c ¶ Inſolidum. r facit ad legem iſtam. ſ. locati r cō ducti. ſi diuiſa. r. ſ. ſi cer tum petatur. l. ſi in rem ſed hodie plus eſt opus: ſcz q̄ alter ſit abundans vel inops. vt in autenti. hoc ita.

d ¶ Non poſſit. ſcilicet cre ditor.

e ¶ Electio. quam habet creditor vt poſſit quēli bet inſolidum conuenire.

f ¶ Reſcripto. cum alterius ius per hoc tolleretur. vt. ſ. de preci. impe. offe. quotiens.

Propter. Caſus. Mutuani titio decē et accepi. p eo duos reos: puta caium r ſeiū. dicūt ſe nō eſſe cōueniendos q̄ ſibi pecunia numerata non erat opponitur ex ep. nō numerate pecunie. an ſint au titio de voluntate omnium mutuauerit: et procedit ſicut dixi.

g ¶ Retragantur. cum non propter numerationem eis faciendam fue rint confeſſi. ſed alij facienda erat. vt et. ſ. de non nume. pecu. l. aduer communiter examinatur: et ſen tētia communiter infertur: quod fiet[a] per adminiſtratoꝛes ſi iuſter ſit delegatus. ¶ Sinautem non conuenerunt ſpecialiter ex equo ſubſtinebunt onus. Sed r ſi con uenerint vt vterq; eoꝝ ſit obli gatus: ſi ambo preſentes ſint et idonei: ſimul cogendi ſūt ad ſolu tionem[b].

Reſcriptum principis quo cauetur vt vnus ex correis inſolidū obligatis cō ueniatur tantum pro parte nō eſt ſeruan dus. Vel ſic. Inuſquiſq; tenetur exprime re que eſt cauſa r fundamentum ſue inte ntionis: r per reſcriptū nō intelligitur pri ceps derogare cōtractui ex quo nata ē na turalis et ciuilis obligatio. Hoc dic. Vel ſic. Obligatio ſolidi non contrahitur cō tra plures ſi hoc agatur. Buꝛ.

Idem. aa. Fabiano. Lex. ii.

Exprimere debueras tuis precibus vtrum ne in par tem an inſolidum[c] ſinguli vos obligaueritis: ac duo rei promit tendi exteriteris. ¶ Cum ſiquidez ab initio vnuſquiſq; p parte ſit obligatus: egredi contractus fi dem non poſſit[d]. Si vero inſoli dum electio[e] reſcripto[f] adimi nō debeat.

Quādo plures ſunt obligati ſufficit q̄ cauſa obligationis finalis reperiat in vna. nam ſuas radices extendit in oīs. hoc dicit. Bald. vel ſic. Licet pecunia vni numeretur: tamen alij poſſunt ſimul inſo lidum obligari. hoc dicit Sali.

Idem. Lex. iii.

Propter mutuam vni data pecuniaz alijs reis promit tendi factis ob non muneratam ſibi pecuniam obligationem re mitti deſiderio poſtulantium iu ra refragantur[g].

Interruptio facta per vnum correo rum: vel contra vnum ipſorum alijs pro deſt et nocet. hoc dicit Bal. Vel ſic. Inter pellatio facta ab vno de correis credēdis iterrumpit preſcriptiones: etiam quo ad ceteros: r eōuerſo agnitio facta per vnū ex reis: debendi nocet alteri. Hoc dicit Salicetus.

Imperator Juſtinia. a. Lex. iiii.

Cum quidam rei ſtipulandi certos habebant reos pro mittendi: vel vnus forte creditor duos vel plures debitores habe bat: vel econtrario multi credito res vnum debitorem: et alij ex reis promittendi ad certos creditoꝛes debitum agnouerunt: vel per ſolutionem vel per alios mo dos quos i anteriozibus ſanctio nibus interruptionis inuenimus poſitos r nos ampliauimus[h]: vel forte ad vnum creditorem qui dam ex debitoꝛibus deuotionez[i] ſuam oſtenderunt: vel cum plu res eſſent creditores debitoꝛ qui ſolus exiſteret ad vnum ex his: vel quoſdam debitum agnouit: et querebatur ſi eis vel ei[k] datur licentia aduerſus alios[l] inducio tionem ſuam exercere: et quaſi tē poze emenſo[m] exactionem recuſa re: vel quibuſdaz ex debitoꝛibus debitum agnoſcentibus / vel in iudicio pulſatis: debent et alij ab omni ꝓtradictione repelli. ¶ Mo bis pietate ſuggerente videtur eſ ſe humanum ſemel inuno eodem q̄ contractu: qualicunq; interru ptione vel agnitiōe adhibita: om nes ſimul compelli ad perſoluen dum debitum: ſiue plures ſint rei ſiue vnus: ſiue plures creditores: ſiue non amplius q̄ vnus: ſanci mus in omnibus caſibus quos noſter ſermo complexus eſt alio rum deuotionem: vl agnitionem vel ex libello[n] admonitionem alijs debitoꝛibus prēiudicare: et alijs, pdeſſe creditoꝛibus. ¶ Sit itaq; generalis deuotio: et nemi nī liceat alienam[p] indeuotionez ſequi: cum ex vna ſtirpe vnoq; fonte[q] vnus fluxit contractus: vl debiti cauſa ex eadem actione ap paruit.

¶ De fideiuſſoribus r mandato ribus[r]. Titulus. xlj.

Exceptio reo competēs ſtatu muta to non porrigitur ad fideiuſſoꝛem. hoc di cit ſm glo. Vel ſic. ſm But. Si ſoluz reus ab obligatione eximitur. r in aliū ſucceſ ſorem tranſfertur iſta exceptio fideiuſſori non datur. hoc dicit Bal. Vel ſic. Publi catio bonoꝝ debitoꝛis fideiuſſoꝛe non liberat. hoc dicit Barto.

Imperatoꝛes Deuc. et Antoni nus Liſie. Lex. i.

Certum peta. l. qui pecuniam. Accurſius.

Am quidam. Caſus. Si plures creditoꝛes habent vnum debi toꝛem. vel vnus credi toꝛ plures debitoꝛes: vel plures creditoꝛes habēt plures debitoꝛes: et ali quis ex debitoꝛibus ſol uat alicui ex creditoꝛi bus talis agnitio debiti ſufficit ad interrumpen dam preſcriptionez qua ſe volunt alij debitoꝛes tueri qui non agnouꝛ runt: quia talis agnitio debiti ab vno debitoꝛe facta vni creditoꝛi: aliis creditoꝛib⁹ obeſt: r aliꝭ creditoꝛibus prodeſt.

b ¶ Ampliauimus. vt et ſ. de preſcrip. xxx. anno. cum notiſſimi.

i ¶ Deuotionem. ſcilicet ſoluendo.

k ¶ Eis vel ei. debitoꝛib⁹ vel debitoꝛi.

l ¶ Alios. ſcilicet credito res: r hoc ſi nō habes in litera.

m ¶ Emēſo. ſcilicet trigin ta annoꝝm.

n ¶ Ex libello. executoꝛe interueniēte. vt. ſ. de pre ſcriptione triginta anno rum. l. ſi in rem. Vel lo quitur in pretoꝛijs et an nalibus. vt. ſ. quando li bellus princi. datus. l. j. et. ij.

o ¶ Memini. qui agnouit.

p ¶ Alienam. ſcilicet eius qui non agnouit. Et ſic nota factum vnius alij prodeſſe et nocere. vt. ff. eodem. ex duobus vlti mis. Et ſic eſt argu. con tra. ff. de ſolutionib⁹. cuz quis. ſ. ſi quis pro reo. et ff. mandati. ſi fideiuſſoꝛ. j. ſ. fina. et. ff. de negocijs geſtis. ſi ex duobus. in fine. Item contra. eſt huic legi. ff. eodem. l. ij. et. l. ex duobus. ij. Sed ſolues infra titulo. j. l. fi nali. Item contra vide tur. ff. de vſuris. l. mo ra. ſ. finali. Solu. poteſt dici q̄ hic erant ſocij ibi non. Vel vbi moza: hic agnitio que eſt oppoſi ta. Factum vni⁹ alteri prodeſt et nocet.

q ¶ Fonte. quantum ad idem debitum et vnam obligationez: licet diuer ſi ſint. vt. ff. eo. l. iij. ſ. ſi.

¶ De fideiuſſoribus et mandatoribus. ¶ Dixi mus. ſ. de bis qui per ſti pulationem principali ter obligantur. Nunc vi deamus de fideiuſſoribus r mandatoribus qui principalibus obliga tionibus applicantur. Azo.

r ¶ De fideiuſſoribus r mandatoribus. Quiq; contractui poteſt fide iuſſoꝛ accedere r mandatoꝛ. vt. ff. manda. l. ſi beredi tatem. ſ. et in ſum ma. Eſt tamen differentia: quia fideiuſſoꝛ precedit et ſequitur obliga tionem. vt inſtituta eodem. ſ. fideiuſſoꝛ r precedere. at mandatoꝛ tan tum precedit: niſi in caſu. vt. ff. mandati. ſi vero non re. ſ. ſi poſt tradi tam. at conſtituto: tantum ſequitur. vt. ff. de conſtituta pecu. l. j. ſ. j. et ſ. debitum. Fideiuſſoꝛ et mandatoꝛ diſferunt.

Silyſias.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

Si lysias. Casus. Mutuaui lysie .x. ⁊ fideius. accepi. ⁊ lysias cōdemnatus .l. iul. de vi. ⁊ ita tertia pars omnium bo. delata est fisco: licet non possum conuenire lysiam nisi pro duabus partibus que apud eū remanserūt: ⁊ ita in parte tertia fideiussorem quem insolidū habeo obligatū: ⁊ insolidū cōuenire potero.

a ℭ Si lysias. Pone exēplum in .l. iulia. de vi priuata. vt institu. de publi. iudici. §. item lex iulia de vi. nam fiscus quasi successor pro tertia que ad se pertinet cōuenitur. vt .j. ad .l. iuliam de vi. l. tutoris. et .ff. de capi. di. l. ij. ⁊ solu. matri. si marito. i prin. ⁊ in ea tertia dānatus habet exceptionem. vt .ff. si quis cau. sed et si quis. in prin.

b ℭ Creditoribus. pro duabus partibus.

c ℭ Possunt. Uidetur q nō. vt .s. de exceptio. l. defensiones. Sed ibi non fuit integer status. Item adhuc. contra. ff. de iure fis. in fraudem. §. si principalis. Sed ibi non successione: sed ex alia causa bona deuenerunt ad fiscum: vt quia debitor nō soluebat. argu. j. de sen. pas. l. iij. in fine. Sed dic non est contra: quia ibi apud fiscū fideiusserat. hic apud alios.

Creditori. Casus. Mutuaui tibi .x. fideiussorē ⁊ pign⁹ accepi: electio mea est quem velim cōuenire. vel reum vel fideiusso. exigi tandē fideiussori cedam ius pignoris: si vero al's essent obligata mihi eadem pignora: ⁊ si pro alia pecunia nō inquātū fideiussit nisi totā pecuniā soluat: nō cedā ei ius pignoris.

Tex. l. non recte. de materia hu⁹. ⁊ seq. aut. ⁊ l. iure nro. j. eo. ti. c. ij. cū glo. j. et tra eo. titu.

d ℭ Licet. id est licitum est. vt ⁊ .ff. eodē. inter eos. §. creditor. nisi aliud conuenerit. vt arg. ff. manda. l. qui mutuam. in prin. ⁊ .j. eo. omissis.

Si lysias [a] adempta parte bonorum exulare iussus est: nō nisi pro parte quā retinuerit creditorib⁹ [b] obligatus est. ¶ Uerum qui pro eo fidem suam astrinxerunt: iure pristino conueniri possunt [c].

☞ Licitum est creditori habenti pignora agere contra fideiussorem: tamē debet ei pignora cedere: nisi in aliud debitū possit retinere. hoc dicit Bald. ⁊ Salice. Uel sic. Fideiussori soluēti tenetur creditor cedere actionem personalem ⁊ hypothecariam. hoc dicit Bartolus.

Idem. aa. Plautio. Lex. ij.

Creditori qui pro eodem debito et pignora: et fideiussorem acceperit: licet [d] si malit fideiussorem conuenire in eam pecuniam in qua se obligauerat [e]. ¶ Quod cum facit debet ius pignorum [f] in eū trāsferre. ¶ Sed cum in alia quoq causa eadē pignora: vl' hypothecas habet obligatas [g]: nō prius compellendum est trāsferre pignora q̄ omne debitum exoluatur.

☞ Expressio eorū que tacite insunt: nihil operatur. Et quotiēs plures singuli fideiubent quilibet insolidum videtur fideiubere. hoc dicit Bal.

Idem. aa. Mari. Lex. iij.

Non recte procuratores [h] nostri si allegationi tue fides adesset audire [i] te noluerunt: ex bonis fideiussoris que ad fiscum peruenerunt pecuniam repetentem: sed reum principalem conuenire iusserunt: cum electionis potestas permittatur [k] creditori. Sed cum duos fideiussores accepisse te proponis: si alter idoneus est intelligis te diuisa quantitate partem competentem a procuratore [l] petere te debere: et aduers⁹ alium fideiussorem experiri [m]. ¶ Nā licet significes adiectum [n] esse in obligatione vt singuli insolidum tenerentur: tamen nihil hec res mutat conditionem [o] iuris et constitutionem. ¶ Nam et cum hoc non adijciatur: singuli tamē insolidum tenerentur [p]: sed vbi sunt omnes idonei in portionem obligatio diuiditur [q].

In auten. de fideiussori. ⁊ mā. §. si quis igitur. et §. non solum. colla. j. constitu. iiij.

☞ Iure non prius cōuenitur principalis si est presens: demū eo discusso fideiussor. hoc dicit Bal.

Presente tamē vtroq non permittitur intercessorem conueniri: priusq̄ reus inuentus est minus idoneus: siue in totum: siue in partem. ¶ Absente autem reo presens itercessor iure quidē conuenitur: ipso tamē desiderante iudex diffiniet tempus intra quod deducat reū primo conueniendum [r] ipso in subsidium reseruando. ¶ Nam transacto tempore compellitur intercessor satisfacere: cessis sibi a creditore actionibus [s] absq distinctiōe [t] ɔtract⁹ [v] siue intercessionis [x].

☞ Obligatione nouata fideiussores nō sunt obligati: nisi ipi se de nouo obligauerint. hoc dicit Baldus.

e ℭ Obligauerat. scilicet fideiussor.

f ℭ Ius pignorum. vt .ff. de distrac. pigno. l. ij. et .s. de senten. et interlo. l. cum eorum. sed ⁊ personales non solum contra reum. vt ⁊ .ff. de solu. sticbum. §. penul. Sed etiam contra fideiussores. vt. ff. eo. si fideiussores. §. idem respondit: et .l. fideiussoribus. ⁊ .s. loca. si diuisa. et .s. arbi. tu. l. cū interdicte. si ergo fecit ne cedere possit: nec poterit agere. vt .ff. de admini. tuto. l. si pupillus. et dicta .l. sticbum. §. penulti. Sed cōtra. ff. eo. l. si stipulatus. §. si. sed illud de rigore s̄m. R. hoc de equitate: vel aliter vt ibi notatur.

Pign⁹ cōtra fideiussoris volūtatē nō pt retineri ob chirographariā pecuniam.

g ℭ Obligatas. secus si nō habet obligatas: nec enim ob chirographariam pecuniam potest retinere contra fideiussoris voluntatē: sed cōtra voluntatem debitoris tantum. vt .s. etiam ob chirograbariam pecuniam. l. j. in fine. Item intelligunt quidam q hic obligatio fuit facta ante fideiussionē. secus si post. vt .s. etiam ob chyrographariam pecuniam. l. j. in fine. et .ff. qui potio. in pign. habe. l. si prior. §. si tertius. Alij dicunt quādocūq per dictam .l. etiā ob chirogra. pec. l. j. circa medium. Sed si debet cedere contra fideiussores. vt .s. dixi. quomodo potest facere personale pactum vni fideiussorum: ita q alter insolidū remaneat obligatus: Dic q volente altero. Accur.

Non recte. Casus. Electionem habet creditor quem velit primo conuenire. s. fideiussorem vel reum: si ergo mutuaui tibi pecu. et fideiussorem accepi: et fideiussoribus ob debitum aliquod succedat fiscus et conueniam fiscum: procurator autem cesaris qui cognoscit inter fiscum et priuatum interlocutus fuerit me debere conuenire prius reū principalem: an recte pronunciauerit: queritur. Et dicitur q non. Si vero accepi duos fideiussores et alteri fiscus succedat fiscum pro parte ⁊ alium pro parte si soluendo sit: nec etiam si ab initio non cognouisset vt quilibet fideiussor insolidum tenetur: neq ob hoc minus insolidum tenebuntur: sed ⁊ si omnes idonei fuerunt pro parte erit quilibet conueniēdus: sed autentica dicit q si vterq sit presens: scilicet tam fideiussor q̄ reus principalis: debet primo conueniri principalis si esset non soluendo in totum vel in partem. si reus sit absens poterit fideiussor conueniri. ⁊ si petat tempus infra qd reducat reum et a iudice concedendū est: et qd si non venerit conuenietur fideiussor. creditor tamen cedat fideiussori actiones suas.

h ℭ Procuratores. scilicet cesaris qui iudices sunt inter fiscum et priuatum vt h. ⁊ .s. si aduersus fis. l. ij. §. j.

i ℭ Audire te. scilicet creditorem cōuenientem fiscum heredem vnius fideiussorem.

k ℭ Permittatur iure veteri. vt hic. et .j. eo. l. iure nostro. Sed hodie contra. vt in auten. presente hic posita.

l ℭ A procuratore. scilicet fisci. qui successit alteri fideiussori. vt .s. dixi.

m ℭ Experiri. vt et .ff. e. l. inter eos. in princi. ⁊ §. j. et insti. eo. §. si plures.

n ℭ Adiectū. id est dictū.

o ℭ Conditionem. conditio iuris est vt vterq pro parte conueniatur quando ambo soluendo sunt. Item constitutio dicit actionem diuidendam: siue ergo dictū sit vt vterq teneatur insolidum: siue non: vterq tenetur insolidū: sed pro parte cōuenitur si vterq sit soluēdo. et sic est .ff. de legatis. j. l. iij.

Fideiussores duo q̄liter possunt cōueniri.

p ℭ Insolidum tenerentur. hodie cōtra nisi hoc dicat. vt .s. tit. j. aut. hoc ita. Uel aliud in reis debendi qui pro parte pecuniam accipiunt. vnde pro parte nouo iure tenentur ⁊ conueniuntur. et aliud in fideiussoribus qui cum intercedant pro eo qui insolidum tenetur merito ⁊ ipsi insolidum tenentur. vt insti. eo. §. si plures.

q ℭ Diuiditur. ex epistola diui adriani. vt insti. eo. §. si plures. nisi inficientur. vt .ff. eo. si dubitet.

Presente. Diuidit in duas partes. Primo quando ambo sunt presentes. Secundo quando principalis est absens: ⁊ fideiussor presens. secūda ibi absente. Et illa subdiuiditur in partes que per se patent. Sali. Casus. Presens aut. sic continuatur ad .l. C. in iure. ff. et C. Erat in electione creditoris vellet primo conuenire reum vel fideiussorem: sed hodie istud est correctū cum distinctione si vterq est presens ⁊ soluendo. nam primo agendum est cum reo: sed si reus est absens vel non soluendo in totum vel in partem: in subsidium potest agi cum fideiussoribus: s; si reus est absens ⁊ agitur cum fideiussore: ⁊ fideiussor petit tēpus vt presentet reum in iudicio vt primo cōueniatur datur ei tempus a iudice infra qd ducat eum: postea in subsidium agit cum fideiussore ⁊ cogitur satifacere elapso predicto tēpore: ⁊ cedunt ei actiones absq distractione contractus. Uiuianus.

r ℭ Primo conueniendum. secus in hoc seruatur in duobus reis. vt .s. titu. j. auten. hoc ita.

s ℭ Actionibus. Si vero non cedātur nō dant fideiussori actiones que dabantur creditori. vt .ff. eo. l. vt fideiussor. ⁊ .l. fideiussorib⁹. secus vero in tutoribus. vt .ff. de tute. ⁊ ratiōe distra. l. j. §. nunc tractemus.

t ℭ Absq distinctione. qd hic subijcit sumitur ex cor. §. non solum vsq ad §. quod autem. sed precedentia ex §. si quis igitur.

v ℭ Contractus. siue mutuum siue venditio sit in quo intercesserit.

x ℭ Intercessionis. intercessit mandando vel fideiubendo vel constituendo: non tamen nouando. Accur.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

NOuatione. Casus. Habebam debitorem in decem ꝛ fideiusso. animo nouãdi stipulatus sum. g. ei a titio: an fideiussores sint liberati: queritur. Et dicitur ꝙ sic: nisi in consequenti contractu obligauerit se. Viuianus.

a Ambigitur. vt ꝛ. ff. etiã ob chirographa. pecu. l. j. ꝛ. ff. de noua. l. no natione. ꝛ de solu. l. solutionem.

Impa. Anto. a. Daxi. Lex. iiij.

URe. Casus. Dicit imperator: in hac lege ꝙ electio datur creditori velit primo conuenire reum vel fideiussorem relicto reo: nisi aliud fuerit actum.

b Est potestas. vt. ſ. eo. l. non recte. sed hodie cõtra. vt in autenti. presente. Item contra. huic legi. ff. de verbo. obligatio. si ita stipulatus fuero te fisti. ſ. possum. ſ; ibi actũ videtur contra. ff. de admini. rerum ad ciui. perti. l. curatores. ſ. fi. ſ; ibi solnitur. Item contra. j. de decurio. l. j. libro. g. sed ibi solue. Accursi.

SI pater. Casus. Mutuauit. g. titio confectum est instrumentus: pater tuus interfuit tanꝯ testis et in instrumento signum apposuit non propter hoc erit cõueniedus: nisi se obligasset. Viuianus.

c Acciperet. scilicet coroneliius.

d Conueniris. vt et. ſ. de admini. tuto. l. si non. ꝛ si certum pet. l. mutue. ꝛ de actio. ꝛ obliga. l. nimia. ꝛ de rebus alie. non alie. l. ij.

SI creditor. Casus. Mandaui tibi vt titio mutuares. g. et pignus accipere: sed pignus nõ accepisti: an me conuenire possis actione mandati: queritur. Et dicitur ꝙ nõ. aliter videtur me obligasse nisi pignus accepisses.

e Mandãto. id est quia non potest cedere actioneꝫ in pignore. vt. ff. manda. l. si mandato titij. ſ. fina.

HIliusfamilias. Casus. Pater fundũ vendidit: filius in sua potestate constitutus pro euictiõe fideiussit an teneatur: queritur. Et dicitur ꝙ sic. Viuianus.

f Filiussamilias pfe põt fideiubere. Tenetur. Potest ergo fideiubere pro parte. vt hic et. ſ. de filiofamino. l. j. et ꝙ cum eodem. l. si ꝙ alio. et ad velleianum. l. si paternam. ꝛ ff. qui fatisdã. cogan. l. ij. ſ. fi filius. ꝛ. ff. eo. ſi dubitet. ſ. filiusfamilias. et pro extraneo. vt. ff. de pecu. l. iij. ſ. fi filius. ꝛ. ſ. quod cũ eo qui in alio. est nulla. Dubitatio forte hic erat: quia quasi dominus videt etiã viuente patre. vt. ff. de libe. ꝛ posthu. l. in suis. ꝛ insti. de heredum qualĩ. et. dif. ſ. sui.

ETiam. Casus. A debitore fideiuſ. ꝛ pignus accepi: egi hypothecaria. an nihilominus possum conuenire fideiuſ. per hãc actionẽ queritur. Et dicitur ꝙ sic: non enim ob hoc ꝙ egi hypotheca. liberatus est fideiussor. Viuianus.

g De iure obligationis. scꝫ hypothecaria non solum personali cõtra debitorem vel fideiussorem: nec enim fit nouatio. vt. ff. de pigno. l. grege. ſ. etiam. ꝛ. ſ. fi cum defensore. ꝛ. ſ. de pigno. l. ꝙnis. ij. Accursius.

h Fuerit. a creditore. ad pignora enim agit.

IDeiussor. Casus. Si pro te tam in sortem ꝙ in vsuras fideiussit eas quin soluam non potero recusare: et hoc in prima. Si vero cum alio fideiussi: an possis impetrare vt diuidatur inter nos obligatio. ſſñ. ꝙ sic. si vter ꝙ nostrum est soluendo: et hoc in secunda.

i Obligatus est. vel quia expresse se obligauit. Vel quia in omnem causam fideiussit. vt. ff. loca. quero. circa princi. et. ff. de admini. rerum ad ci. perti. l. ij. in fi. At vbi simpliciter intercessit dicit. Joã. idem. argu. ff. eo. si quis pro eo. ſ. si nummos. et. l. amissi. ſ. fideiussores. et. ff. re pup. sal. fo. si postea. et. ff. ad muni. lucius. ſ. paulus. Pla. tamẽ respõdis legibus: quia in omnem causam videtur fideiubere que ex numeratione nata nunc vel postea nascitura est. vt. o. ſ. si nummos. At vsura non nascitur ex numeratione. Item ad. l. amissi. dicit ideo teneri: quia et prediorum duos fuerat locata expressevel tacite. argu. ff. loca. sed addes. ſ. illud. Vel expone dotis prediorum id est dotalium prediorum argu. ſ. de iure doti. l. ij. Tenentur ergo fideiussores marito mercedis nomine dotalium prediorum etiam secuto diuortio. Item in. l. si postea in omnem causam fideiusserat. Item ad. l. lucius. dicit non semper ex lare argumen. a contrario sensu. Et ipse distinguit: an debentur ex officio quo casu cum nec sint in obligatione non tenetur fideiussor. vt. ff. de eo quod cer. lo. l. cẽtũ. aut ex stipulatione: ꝛ tũc sic. et pro eo quia frustra diceret lex in omnẽ causaꝫ aliquando: si semper in omnem causam tenetur. vt dicta. l. ff. loca. quero. et. ſ. de pact. inter empto. l. in initio. Item quia in penis que crescũt contra reum nõ tenetur. vt. ff. eodem. l. fina. et dicta. l. centum. Item qui simpliciter promittit ea tantuꝫ que in obligatione iam sunt promittere videtur. vt. ff. de verbor obligationes. l. si stipulatꝰ fuerim illud. ſ. cuꝫ stipulamur. et. l. si a colono. Item pro eo. ff. eo. fideiussores magistratuũ. ſꝫ ibi ꝙ forte tantũ interest: sed tu serua primã distinctionem. vt nota. ff. loca. quero.

k Diuidatur. si non inficiẽt. vt. ff. eodem si duo bitet. ſ. j.

l Ante condemnationem: quia dilatoria est vt dicunt. vt. ſ. de proba. exceptionẽ. quod non placet: quia etiam ante litem cõtestatam deberet tunc opponi. Dicergo magis anormalã: quia nec est dilatoria neqꝫ peremptoria. ꝛ quod dicit ante condemnationem. subaudi magime. nam ꝛ post potest proponi. vt. ff. eo. si fideiussores. ſ. idẽz. ꝛ. l. inter eos. ſ. fina. quia ꝛ exceptio velleiana ꝛ macedonia postea proponuntur. vt. ff. ad mace. l. sed et si. ſ. fi. ꝛ. l. seq. Vel dic vlsq; ad sententiam ꝛ non vltra. Et aliud est in beneficio cedendarum actionum. vt. o. l. si fideiussores. Item in. o. l. inter eos est intelligendum quando est appellatum: vt tũc opponatur exceptio in causa appellationis. Accur.

Exceptio diuiadria ni est anomala.

QUm alter. Casus. Si creditor plures habens fideiussores contra vnum egit ꝛ solidum exegerit: an ille contra fideiusso. agere possit: queritur. Et dicitur ꝙ non: nisi a creditore fuerit ei cessa actio. ꝛ boc in prima. Idem est in fisco creditore vt fideiusso. soluens infra annum aduersus fideiusso. pig. actio. habeat. si ius pignoris vel actionis sibi fuerit cessum. Viuianus.

m Non competit. vt ꝛ. ff. eo. l. vt fideiussor. secus in tutore qui contra tutores habet vtilem actionem. vt. ff. de tuto. ꝛ ra. distra. l. j. ſ. nũc tractemus. ꝛ fi tutor: tripleꝫ habet augilium beneficium: scilicet epistole. Item ceduntur actiones. Item habet vtilẽ: ꝛ fine cessione. vt. o. ſ. nunc tractemus. ꝛ. ff. de nego. gest. si ex facto. sed fideiussor habet tantũ primã duo. Item no. ꝙ fideiussor soluendo pro reo nõ liberat reũ ipso iure. vt. ff. man. l. papinianus. quia nec est ꝙ pecunie solutio: sed precium cedendarum actionum. vt. ff. de solu. l. modestinus. ꝛ. ff. eo. l. cum is. ꝛ de censi. l. cum possessor. exceptio tamen competit debitori: et quo ad hoc dicitur solutio. vt. ff. de iudi. l. ô qua re. ſ. fina. ꝛ. ff. de peti. here. si quid possessor.

Tutor. ſ cõtutores tripleꝫ habent augilium

Fideiussor soluendo ꝙ reo ipſm nõ liberat ipo iure.

Fideiuſſor. simpliter precedẽs videat ẽt ꝙ vsuris i tercedere.

Filiusfamilias potest pro parte fideiubere. hoc dicit Bal. et. Sali.

Imperator Alexander. a. Longo. Lex. viij.

HIliusfamilias qui pro patre cuius inventione fundi fideiusserit: tenetur[f].

Licet actum sit hypothecaria non liberatur fideiussor. hoc dicit Bald. vel sic. Persecutio pignoris nõ liberat fideiussores. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Aristocrati. Lex. ix.

ETiam si de iure obligationis[g] pignorum actum fuerit[h]: fideiussoribus liberatio non contingit.

Si fideiussor intercessit in sortes ꝛ in vsuras: tenetur in totum: et habet beneficium bis diuisionis. hoc dicit Bal. vel sic Si fideiussor se obligauit pro vsuris ad il las tenetur. Et beneficium diuisionis qõ habẽt fideiussores debet opponi ante sententiam. b. o. Sali.

Idem. a. Vitali. Lex. x.

HIdeiussor seu mandator si in vsuras quoqꝫ obligatus est[i] iustam causam recusandi soluere eas non habet. Ut autem is qui cum altero fideiussit nõ solus conueniatur: sed diuidatur[k] actio inter eos qui soluendo sunt ante condemnationeꝫ[l] ex ordine postulari solet.

Fideiussor soluens soliduꝫ non agit contra fideiussores: nisi actiones sint cessę: et vt cedant potest petere tã a fisco ꝙ a priuato. b. o. Bal.

Idem. a. Salustio. Lex. xi.

QUm alter ex fideiussoribus insolidum debita satisfaciat: actio ei aduersus cum qui vna fideiussit non competit[m]:

possessor. ℣. sed et ſi. ſed licet ſit inutilis actio creditori futura per exceptionem: tamen ceſſa valet ſicut alis inanis actio vel obligatio aditio ne hereditatis confirmatur. vt. ff. de ſo. l. ſtichum. ℣. aliquando.

a ¶ Fiſco. ſcilicet creditori.

b ¶ Jus pignoris. item perſonalis obligationis. vt. ff. eod. fideiuſſoribus. et de ſolu. ſtichum. ℣. pe.

BAlditus. Caſus. In latino ſtipulatus a te decem in greco reſpondiſti ꝛ intelligiſti: an ſis obligatus: queritur. Et dicitur ꝙ ſic. et ſi aliquis contra illud p̄ſaſerit magis videtur blanditus ꝙ verum diſſe. Intellige ꝙ tantus fideiubeat pro aliquo apud me. et illa ſi ipſe nō ſolueret ſtipulatus ſum a te.

c ¶ Digiſti. Reſpondendo greece vel alio verbo ꝙ fueris interrogatus. vt et. ff. de contrahen. ſtipula. omnes. mens enim magis ꝙ verba ſpectatur. vt ꝛ. ff. de fideicom. l. cum virum.

Laſus po nit duplic iter. d

SJ barſatorem. Duobus modis i telligitur hec leg. Primo ꝙ hic lyſanias promiſit hunc latronem iudicio ſiſti. et ſic quaſi fideiuſſor fuit: non vere cū nulli obligationi acceſſit. Vel ergo exhibebit: vel ſm conſuetudinem: vel motum iudicis punietur vt. ff. de cuſto. reo. l. ſi quis reum ꝛ. ſ. ad tur. l. ij. Vel aliter promiſit ſe inuenturum latronez. et ſuper hoc etiā fideiuſſorem dedit: licet ergo in teruenerit: nō tamen eſt liberatus: niſi exhibeat. vt. ff. de in ius vocan. l. eum pro quo. Nam verba cum effectu ꝛc. vt. ff. quod quiſq; iuris. l. ij. ℣. hec autem verba. ſicut ꝛ qui bauſtum aque promiſit: nam ꝛ iter promiſiſſe videtur. vt. ff. de ſeruiſ. ruſti. prędi. l. iter. ℣. ſi nali. Additio. Aduertas ꝙ banc. l. notant doctores ad queſtiones: pone ſtatutus dicit ꝙ ſi quis de nocte fuerit inuentus cum armis puniet tali pena. Aliusꝰ eſt aliquis cum armis de nocte an inciderit in penaz. ꝛ dicunt doctores communiter ꝙ nō: ſed requiritur ꝙ fuerit corporaliter apprehenſus per. l. Iſtam ita vult Bartolus hic ꝛ in. l. j. in princi. ff. de acquiren. poſſeſ. ꝛ Cynus in. l. licet. ℣. de acquiren. poſſeſ. de qua queſtione videas latius per Ange. ꝛ Jo. de Imo. in. l. iij. ℣. inde neratius. ff. de acqui. poſſeſ.

e ¶ Pretorio. ſcilicet rome.

MAndati. Caſus. Mandaui tibi vt pro me fideiuberes: et fideiuſiſti non ſolum me ſed beredem meum habes obligatū mandati. ſi creditori ſolueris pignoza que obligaui ad te non tráſeunt: niſi a creditore ius pignoris tibi fuerit ceſſum ꝛ mandati actio. quibus ſe cutis aduerſus pignozum poſſeſſores vtilis hypothe. tibi competit: que directa datur.

Fideiuſſor quam actionem habet. f ¶ Nomine fideiuſſoris. id eſt ipſi fideiuſſori vel eius heredi. Et no. fideiuſſori dari mandati. quandoq; negociozum geſtorum vt ſi pro abſente fideiuſſiſti: vt. ff. mandati. l. qui fideiuſſorem. ꝛ. l. eg. mandato. quandoq; nulla. vt. ff. man. ſi remunerandi. ℣. ſi paſſus.

g ¶ Competit. ad ſortem a fideiuſſore ſolutā ꝛ vſuras ſi ſub vſuris accepit vt ſoluereꝰ: licet ipſe debitor ſine vſura inueniſſet: non tamē plus repetit ꝙ ſoluerit vere vel interpretatiue. vt. ff. man. l. inter cauſas. ℣. ſi is. ꝛ. l. ſi vero nō remunerandi. ℣. ſimili modo.

potuiſti ſane cum fiſco[a] ſoluere deſiderare: vt ius pignoris[b] quod fiſcus habuit in te tranſferret. et ſi hoc ita factum eſt ceſſis actionibus vti poteris. Quod ꝛ in priuatis debitis obſeruandum eſt.

☞ Diuerſitas idiomatis fideiuſſores nō vitiat. hoc dicit. Vel ſic. Fideiuſſor obligatur verbis tantum: non re: non cōſen ſu: non literis: apud intelligentē tamen. hoc dicit Bal. Vel ſic. Fideiuſſor obligatur per ſtipulationem etiam ſi verba ſunt greca. hoc dicit Sali.

Idem. a. Theodoro. Lex. xij.

BAlditus tibi eſt qui nō te neri te perſuaſit: ꝙ cum ꝙ alio interuenires qđ vis faciam dixiſti: cum et bis vbis obligationem verborum poſſe contrahi prędem receptum eſt.

☞ Qui promittit latronem inuenire videtur promittere in iudicio ſiſti: et ſi non ſiſtit punitur. Hoc dicit. Vel ſic. Ille dicitur inuentus qui eſt inuētus et captus: ꝛ repreſentatus curie. Vel ſic. Qui promittit antecedēs videt promittere cōſequēs. hoc dicit ſm ſecundam lecturam. Buſ.

¶ Pars epiſtole Sozd. a. Ad auxilium. Lex. xiij.

SJ barſatorem[a] latronez lyſanias occurio inuenturum ſe ſpopōdiſſet: aut exhibere compellendus eſt: aut trāſmittendus ad prefectuz pretorio[e]: vel ad preſidem prouincie.

☞ Sola ſolutionon acquirit fideiuſſori hypothecariam vel perſonalē niſi cedātur. hoc dicit Bald. vel ſic. Actio mandati competit fideiuſſori ſoluenti non hypothecaria competens creditori niſi cedat: que ceſſa poteſt intentari contra poſſeſſores bonorum. hoc dicit Sali.

Idem. a. Salmano. Lex. xiiij.

MAndati actio perſonalis eſt: que ſi nomine[f] fideiuſſoris: vel aduerſus debitorem:

b ¶ Celebrata eſt. cum vel incōtinenti facta eſt ceſſio: vel hoc acto etiaz poſtea. alſ non. vt. ff. de ſolu. l. modeſtinus. et. ff. eo. l. cum is. Et nota ꝙ ſolua ſoluitio non acquirit fideiuſſori hypothecariam vel perſonales que creditori debabatur: licet perſonalem mandati fiſ: ſed demum facta ceſſione. vt hic dicit. Et differentiam inter cedere ꝛ mandare digi. ſ. de

Fideiuſſor ꝓ ſolaz ſolutione nō acquirit ſibi hypotheca riam.

ſeu heredes eius competit[g] /preſes prouincie que deberi compererit reddi iubebit. Pignora etenim que reo ſtipulandi nexa fuerunt: ita demū ad vos tranſeunt: ſi facta nominis redemptione ſolutio celebrata[h] eſt: vobiſcū man date ſunt actiones. ¶ Q. ſi factum eſt: ea quoq; vobis perſequentibus aduerſus pignozum poſſeſſores extraoꝛdinariam[i] iuriſditionem idem vir clariſſimus impartietur.

☞ Fideiuſſor ſoluens indebitū: agit cō dictiōe indebiti. Itē ſi fiſcus ſuccedit reo debendi: et ſoluit: liberat fideiuſſoreꝫ. hoc dicit Bald.

Idem. a. Claudiano. Lex. xv.

SJ indebitam pecuniaz quaſi ex cauſa fideiuſſionis obſtrictus in cautiōe per errozem[k] deduxiſti: tam doli mali exceptio ne vti cū condicere: vt obligatio tibi accepto feratur: potes. Non eſt autem dubiū fideiuſſoreꝫ (rei ꝓmittendi bonis ad fiſcum deuolutis: ſi idem fiſcus ob debituz reſtituendum fuerit[l] cōuentus: ꝛ ſoluerit) liberari.

☞ Actio per litis conteſtationem diuiſa integrari non poteſt. b. o. Bal. Vel ſic. Electio nō nocet creditori quominus ad uerſus alium confideiuſſorem habeat regreſſum: ſed diuiſio facta pro cuiuſlibet rata ſic. b. o. ſm glo. Sali.

Idem. a. Odari. Lex. xvj.

LIberum fuit anteq̄ lis ad uerſ[m] omnes fideiuſſores contēſtaretur vnum eozum eligere[m] creditori: ſi modo ceteros minus idoneos exiſtimaret[n]. ¶ At nunc poſt litis contēſtationez petitionem diuiſam reintegrari: iuris[o] ratio non patitur.

.actioni. et obligatio. l. j. ℣. Item an ſit eadem hec vtilis que directa ꝓmo creditori competens: vel vnde naſcatur hec vtilis: digi. ſ. de lega. l. eg lega. ta. Item: qualiter cedetur vtilis: cum nec vtilis nec directa ſibi creditori ſit: facta ſibi ſolutione: ¶ Reſpon. credit ante ſolutionem vel tūc. Sed quid ſi poſtea ſoluit: et bec actio ꝓius fuit ceſſa: Reſpond. adhuc erat ſibi vtilis: licet non ꝓo ſe tamen pro cedendo: et ita ad opus alterius: ꝛ quia non ſoluit fideiuſſor: vt debitorem liberet: ſed vt ſibi actionem cedat. vt ff. eo. l. is.

i ¶ Extraoꝛdinariam. id eſt ſine ſolennitate que olim deſiderabatur. vt inſtitut. de interdict. ℣. fina. et. ſ. de formu. Vel dic extraoꝛdinariam. id eſt vtilem hypothecariā directa vero ipſi numerā ti daretur. Accur.

Caſus. ¶ Jndebitam. Habebam debitorem et fideiuſſorem: ſoluit mihi debitor: fideiuſſore ignorante ſolutionem factam egtoſi cautionem ab eo de pecunia reddenda ſi ſoluit repetet per condictionez indebitam: ſi non ſoluit et agam ęqpiet de dolo: et cautionem per condictionem ſine cauſa: vt accepto feratur condicet et hoc in puncta. Si bona debitoris ſunt a fiſco occupata: creditor agat ad uerſus fiſcum et exigat non eſt dubium quin liberetur fideiuſſor. Ciuinus.

k ¶ Per errozem. vt quia nec reus nec ipſe tenebatur. vel licet reus teneba tur. ipſe tamen falſe putabat ſe interceſſiſſe. Vel putabat ſiſ plus obligatum ſe ꝙ eſſet. Vel putabat ſe non munitum ęceptione: cum tamen ea ſibi competeret. Vel putabat debitorem non ſoluiſſe: cum tamen ſoluiſſet: et eſt ad hoc. ℣. de non numerata pecu. l. ſi quaſi. et de condi. indebi. cum et ſoluta. et. ℣. de condi. eg lege. l. ſi non eſt.

l ¶ Fuerit conuentus. a creditore. Accur.

Liberum. Caſus. Creditor habet electionem conueniēdi vel primo fideiuſſorem: vel principalem vel vtrūq; inſolidū vnum qui ſit ſoluendo: ꝛ ſi idoneum inſolidum: an poſſit poſtea actionem in aliū tranſferre queritur. Et dicitur ꝙ nō: quia banc poteſtatem habuit an teq̄lis eſſet conteſtata. Ciuianus.

m ¶ Eligere creditori. vt. ff. manda. l. ſi mandato titij. ℣. iulianus reſpōdit. Accurſius.

n ¶ Exiſtimaret. vt. ff. eo. inter eos. ℣. j. ꝛ inſti. eo. ℣. ſi plures.

o ¶ Juris ratio nō patitur. oppoſita ęceptione taciti pacti. vt. ff. e. l. amiſſi. ℣. j. ꝛ. ff. de cuict. l. ſi per impudentiam. ℣. ſi. ꝛ. ſ. de ipactis. l. ſi creditores. Sed contra. j. eo. l. reos. ꝛ. l. ſi. ſed hic diuiſit ab vtroq; partem petendo: ibi autem ab vno tantum petijt: vel ſolue vt ibi. Itē contra. ff. de lega. j. ſi eg toto. ℣. j. Solue vt in. dicta. l. ℣. de pactis. ſi creditores. Et nota. ſm Jr. ꝙ non in electione ſed diuiſione fibi prędict

Odissis. Casus. Electionem habet creditor in residuum debitū quod nō potest redigi ex pignoris venditione cōuenire fideiusso. quo casu primo aget hypothe. Iulianus.

a Conueniri. vt t.ff.co.l.creditori. t.ff.co.l.inter eos. §. creditor.

b Ex bis. scilicet pignoribus.

c Acceptus fit. vt et.ff. manda.l. qui mutuam. sic t.ff.co. si fideiussores. in pun.

Si vt pro. Casus. Si creditor in centum habeat pign⁹ quod valeat centum t fideiusso. lege vel pacto distrabat pro lege an pro redituis.l.que fibi debentur adhuc habeat regressū aduersus fideiusso. queritur. Et dicitur q⁹ non.

d Tendidisti. et ita teneris debitori pignoratitia actione ad interesse quod est puta decem. vt §. fi vendi. pignore agal. j. ficq; in eo factus es debitor tui debitoris. vnde fideiusso: potest compensationem obijcere. vt ff. de compensa. l. si quid a fideiussore. cum excepctio reo competens t fideiussori detur. vt. §. de exceptio. l. defensiones. Accursius.

Si alienam. Casus. Si pro titio fideiubere mandasti: vel te pro eo soluturum constituisti non compellitur creditor: eum primo conuenire: sed electionem habet an velit te primo conuenire vel eum: nisi ab initio aliter conuenisset.

e Suscepisti. non transferendo in te: sed ita q⁹ reus principalis remanet obligatus. qō fit constituendo: fideiubēdo: ac mandando: quia mādatum in casu sequit principalem obligationem. vt. ff. manda. l. si vero nō remunerādi. §. si post creditam.

f Vel fideiussorio. Dicit quod in genere dicerat.

g Quocunq; alio. Puta constituendo: sed hodie corrigitur hec lex per autenticam. presente. §. eodem. ponitam. Accursius.

Sententia. Casus. Pone q⁹ omnia bona debitoris fuerunt cōfiscata: quomodo subuenīdum erit creditori: quritur. Et respon. q⁹ habebit electionē an velit cōuenire fiscum vel beredē debitoris vel successores aut fideiussorem.

b Bonorum omnium. Scilicet debitoris.

i Continente. ficq; fiscus vt heres tenetur. vt. §. eo. l. j.

k Intercessores. scz quoldam multi essent: sed hoc videtur falsum. vt §. eo. non recte. in fine. Sed dic q⁹ illud est ex beneficio epistole. Vel dic q⁹ dat hic electionem conueniendi fiscum. Vel fideiussores qō t bodie est immutatū. vt. §. eo. auten. presente. Accur.

Jcut. Casus. Sicut electio datur creditori quem velit conuenire scilicet fideiusso. an primi. ita nō compellet creditor fideiusso. ad solutionem nisi cedat actio hypotheca. id est ius quod aduersus debitorem habet.

l Sicut eligendi. contingit eundem idem sepius debere. t.

m Creditor. secus in patre fideiussore. pro filio. vt. j. de decur. l. j. lib. t.

Omisso pignore potest conueniri fideiussori: nisi contrarium fit actū. hoc dicit hoc est correctum: quia eo ipso quo potest ad bona debitoris sine ꝓtrouersia haberi recursus non potest fideiussor inquietari. §. eo. auc. presente. Bald. Vel sic. Creditor q accepit fideiussores t pignora potest fideiussores eligere: nisi in subsidiū pignorum sint accepti. Hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Brasi. Lex. xvij.

Odissis quoq; pignoribus fideiussorem a creditoribus vtiliter conueniri[a]: nisi in id tantum quod ex his [b] refici non potuerit acceptus [c] fit: exploratis iuris est.

Creditor qui vendit rem obligatam minus iusto pretio: totum iustū sibi computare tenetur. hoc dicit Baldus. vel sic. Si creditor minori pretio vendit fundum debitoris: residuum iusti pretij a fideiussore non iure petit. b. d. Salice.

Imperato. Philip. a. Smirne. Lex. xviij.

Si (vt proponis) fundum ob debitum obligatum non iusto precio vendidisti [d]: reliquam ꝗtitatem quam ex precio eiusdē seruare potuisses. refūdi tibi a fideiussore non iure reposcis.

Suscipiens obligationem pro alio potest conueniri: omisso reo principali: qui accepit pecuniam mutuo. Hoc dicit Baldus. vel sic. Constitutor et fideiussor: vel mandator: non potest compellere creditorem vt prius exigat reum principalem: nisi aliter conuentum fuerit. hoc dicit. et est hec lex correcta per auc. presente. §. eodem. Salicetus.

Imperat. Diocle. et Maxi. aa. Sabino. Lex. xix.

Si alienam a reo principaliter constituto obligationem suscepisti [e]: vel fideiussorio [f]: siue mandatario vel quocunq; [g] alio nomine pro debitore interceſſisti: non posse creditorem vrgeri cum qui magis mutuam accepit pecuniam ꝗs te conuenire scire debueras. Cum si hoc in initio contractus specialiter non complacuit: habeat liberam electionem.

Licet principalis sit cōsiscatus: pōt conueniri fideiussor. Bald.

Idem. aa. Aureliano. Lex. xx.

Sententia bonorum [h] omniū ad emptionem continente [i] rei damnati principalis intercessores [k] eligēdi creditori potestas non adimitur.

Conueniens fideiussorem debet ei cedere iura pignorum et hypothecę: nec potest fideiussor em ad soluendum cogere ꝙ primo actiōibus ei cessis. hoc dicit. Vel sic. Sicut subuenitur creditori vt eligere possit fideiussores: ita subuenitur fideiussori vt fiat pignorum cessio. hoc dicit Baldus.

Idem. aa. Juliano. Lex. xxj.

Jcut eligendi [l] fideiussores creditor [m] habet potestatez ita interceſſorem postulantem ce di sibi hypothece siue pignoris obligata iure: non prius ad solutionem (nisi mandata super hac re fuerit persecutio) conuenit vrgeri [n].

Non potest teneri mādator vltra ꝙ principalis teneatur. hoc dicit Bal. Vel sic. Mandator nō tenetur de numeratis infra mandatum: nec etiam nisi de acceptis infra mandatum. b. d. Sali.

Idē. aa. Hermiano. Lex. xxij.

Si vltra hoc quod accepit ea pro qua te mandatorio [o] nomine interceſſisse cōmemoras daturum [p] te scripsisti: preses pro uincie ex hoc quod vltra mandatum tuum numeratum [q] est a te nihil exigi patietur.

Electio creditori nō nocet: siue in totum: siue pro parte fiat. Hoc dicit Bald. Vel sic. Electio vnius de pluribus principaliter vel accessorie obligatis nō prius dicat quominus contra alios agat creditor: nec vt illis nō egistētibus soluēdo recurtatur ad primum. hoc dicit visis glo. Vel sic. vt hec lex sonat. Sine eligat principalis siue accessorius non prohibet creditor ad alium cōū accedere: nec ad electum reuerti. hoc dicit. et iste casus videt mihi magis applaudere life. Etiam multa contraria cessabunt. Salicetus.

Idem. aa. Anto. Lex. xxiij.

Eos principales [r] vl mādatores simpliciter acceptos eligere [s] vel pro parte conuenire. vel satis nō faciente [t] contra quē egeras [v] primo post ad alium [x] reuerti [y] (cum nullus de his electione liberetur) licet [z].

Fideiussoris obligatio transit ad heredem: sed si fideiussor debitori succedit: obligatio fideiussoris confunditur: et nō potest ammodo vt fideiussor: sed vt principalis conueniri. Baldus.

Idem. aa. procāpio. Lex. xxiiij.

Hdeiussoris quidem heres exemplo rei principalis tenetur [a]. Sed si idem non pōt reintegrare petitionem diuisam: sed post sententiam fic: si cōuentus nō pōt satisfacere. vt bic. Vel ibi egit pro parte cōtra oēs animo diuidendi: bic autem contra vnum et insolidum. Vel bic fuit decretus conueniendo eum de cuius facultatibus amplius sperabat ꝙ⁹ in bis esset: ibi non errauit. argu. insti. qui. ma. non licet. §. in fraudem.

a Hdeiussoris. Tenetur. vt insti. eo. §. si.

b Si idem contingit eundem idem sepius debere.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Utrisq; scilicet fideiussori z reo.
b ¶ Finita. ne sit idem pro se obligatus. z ne duplex ciuilis sit in eodē: altera principalis: et altera successoria. vt.ff.de solu. berco. §.ij. et ple. principio. Accurſius.

DIgnoribus. Cassius. Creditor: si pe dat pignus lege vel pacto nec solidum cōsequatur non obstāte q; pign' fuerat vſucaptum: si tamen erat res mobilis vel prescrip. si immobilis cō uenit fideiuſ. in reſiduū debiti.

c ¶ Distractis. a creditore. z est plana. vel dic a debitore creditore ignorante: als teneretur creditor: iterpellare vſucapionem. vt arg. ff. de fun. do. l. ſi fundus. z. ff. de negot. geſt. l. at qui. §. cum me. Accurſius.

SAncimus. Casius. Promiſi aliquem ſiſtere in iudicio qui deliquit: et ſi non ſtaret promiſi centum nomine pene. quando committatur ſtipulatio penalis diſtingue: aut fuit adiectū tempus ſeq; mēſium aut maius intra quod debui reum repreſentare. Primo caſu ſi infra ſeq; menſes nō venerit incido in penam: ſed ſtatim peti non poterit: ſed dabitur mihi ſpacium adhuc ſeq; menſium: intra quod ſi reum repreſentauero liberor: a pena: quo elapſo nec reo veniente ſoluam penam. Si vero poſt ſpacium ſeq; mēſium ab initio conſtitutum vellem reum defendere poſſem: niſi effet per actionem de reo non defendendo: vt ſi inciperem eum defendere oportet: vt perſeuerem vſq; in finem: nec pēdente lite reum repreſentabo eſſem a pena liberatus. poſt ſecundum autē tempus mihi conceſſum non a pena eſſem liberatus: quod dictum eſt locum habet in fideiuſſore z eius herede.

d ¶ Sancimus. Loquitur hec leg. quando fideiuſſio fuit facta in ſcriptis: inferior leg. ſcilicet ſi fideiuſſor: quando non interuenit ſcriptura. vel hec loquitur quando qs principaliter promiſit ſe exhibiturum alium: ſequens quando ipſe reus et aliū fideiuſſorē dedit. Vel ſm Joan. vtraq; leg loquitur quando qs promiſit aliquē iudicio ſiſti. In quo ergo differūt? Poteſt dici q; hec in criminali: illa in ciuili. Vel verius hic appoſitum eſt certum tēpus: ibi nō: preterea hic fuit certa pena appoſita: ibi non.

e ¶ Tradat. i. exhibeat. z hoc tempus arbitrio partium vel iudicis ſtatuitur. vt. ff. qui ſatisda. cogā. l. de die.

f ¶ Inferat. nomine pene.

g ¶ Sed competere. non tamen efficaciter.

h ¶ Profligari. i. exigi. Sed contra. ā. de contraben. ſtipu. l. magnam. et. ff. de acti. z obli. l. traiectitie. Solu. ſpeciale in iudiciis. ſic et aliud. ā. de iudi. l. properandū. in fi. et. ā. ſi tuto. vel curato. l. etiam. Item aliud

vtriſq; a succedat: interceſſionis obligatiōe finita b velut principalis tantum debitoris heres cōueniri poteſt.

¶ Fideiuſſor interuallo lōgi temporis nō liberatur ab eo quod reſtat ſoluendū. hoc. d. Vel ſic. Si pignora diſtracta ſint vſucapta fideiuſſore nō prohibetur conueniri. hoc dicit. Sali.

Idem. aa. Philip. Lex. xxv.

DIgnoribus c datis a reo principali diſtractis d: nec poſt longi temporis interuallum reſiduū a fideiuſſore creditor petere prohibetur.

¶ Qui promittit aliquem iudicio ſiſti: appoſito termino cū pena poteſt purgare moram ſiſtendo: vel reum principalem defendendo vſq; ad tempus ſemeſtre: niſi contrarium actum ſit. et ſi reus principalis decedit infra primū terminū fideiuſſo: liberatur: et non incidit in penam: ſed ſi reus principalis decedit infra ſecundum terminum ſtatutum ad purgādum moram fideiuſſor non liberatur a pena: immo exigitur cum effectu: z ius purgādi moram quod competit fideiuſſori trāſmittitur ad heredē fideiuſſoris. Vel breuius in iudicio ſtipulatio penalis habēs diem pena cōmittitur: et purgatur. qō locum habet in preparatoriis non deciſoriis. hoc dicit Baldus.

Impera. Juſti. a. Juli. pfec. pretorio. Lex. xxvi.

SAncimus e ſi quis pro alio ſponderit: ſic quatenus eum intra certū tempus tradat f: vel certam quantitatem pecuniarum pro eo inferat g: et tempore ſtatuto iam affluente non poterit cum repreſentare: non ſtatim pecunias pro eo ſtipulatas inferre: ſed competere h quidem poſt temporis lapſum omnimodo penalem actionem: non autem ſtatim ſummam pro qua fideiuſſor admiſſus eſt profligari i. ¶ Sed ſi quidem vſq; ad ſex menſium ſpacium tempus ſtatutum ſi aliud tantum ei indulgeri ſancimus: intra quod ſi poſſit k perſonam exhibere et eam tradere: pena ſit liberatus. ¶ Si autem amplius q; ſex menſium tempus ab initio cōſtitutum l eſt: tunc quanticumq; temporis curricula data ſunt: tamen poſt lapſum eorum ſemeſtres tantum habere cum indulgias: intra quas ſit ei licentia per ſonam z nō pecunias m reddere n.

¶ Si autem et ſecunda adiectio temporis excedat: tunc omnimodo penam pecuniariā perſoluat. Sed ſi quidem poſt ſtatutum ab initio tempus completus maluerit reum pro quo conuenitur defendere: licere ei hoc facere o: niſi pacti tenor ad hoc reclamauerit: ſi forſitan ſine defenſione p facienda pro eo fideiuſſit. Sed ſi defenſionem ſubierit: eam vſq; ad finē implere. Nulla ei licentia concedenda in medio perſonam tradere: et pecuniarum dationem effugere. ¶ Si autem z ſcōm tempus effluxerit nullo modo ei licentia concedatur: nec ad defenſionis venire preſidium: ſed omnimodo penam conferat: niſi intra q primum tempus quod ſtatutum eſt: reus principalis ab hac luce fuerit ſubtractus r: tunc enim pene nitus ab exactione pene liberum eius cuſtodiri oportet. ¶ Si ſecūdo tempore inſtante mortuus fuerit: nihilominus pena iam commiſſa s a fideiuſſore exigatur: omnibus que in fideiuſſores quādo tali pene fuerint illigati ſtatuim⁹ et in heredes p vtilitate t eorum obtinentibus.

¶ Fideiuſſor de iudicio ſiſti ſi nō eſt inde confecta ſcriptura fideiuſſionis: licet poſtea apparet confeſſio in ſcriptis non tenetur: niſi infra duos menſes iis initie tur: z hoc eſt in cauſa priuata: ſed in cauſa publica perpetuo tenetur. Hoc dicit Baldus. Vel ſic. Promittens aliū exhibere. vel ſiſtere in iudicio ſine ſcriptis liberatur per lapſum duoꝝ menſium quibus actor negligens fuit. Et in cauſa publica promiſſio intelligitur in dubio facta in ſcriptis ſecus in cauſa priuata. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Juli. Lex. xxvii.

SI fideiuſſor u nullaꝝ quidem cautionem v faciat: oſtendēs ſe fideiuſſorem extitiſſe: preſentibus autem tabulariis hoc confeſſus x eſt q; in fide ſua cuꝰ ſuſcepit: dubitabatur a paleſtina aduocatione liberor. Si vero coram tabellariis promiſi an promiſi in ſcriptis diſtinguitur: aut erat publica perſona que conuenitur aut priuata. primo caſu in perpetuum tenetur: perinde ac ſi ſcriptura interuenīſſet. ſecundo caſu niſi ad duos menſes.

t ¶ Si fideiuſſor. Qui reum exhibere promiſit iudicio ſiſti qui vtiq; nō debet perpetuo teneri z eſſe in ſuſpenſo. ſed ſiquidem promiſit ſine ſcriptis elapſis duobus mēſibus liberat: ſine in cauſa publica ſiue in priuata: niſi in cauſa publica coram tabulariis hoc confeſſus eſt. tunc eſt perpetuo tenetur: ſicut z ſi ſcriptura interuenīſſet. Accurſius.

v ¶ Cautionem. in ſcriptis.

x ¶ Confeſſus eſt. ſi ſe fideiuſſiſſe. que confeſſio pro cautione habita in

addor an poſſit z ex iudicii et in iudicio obligari.

Reū exhibere p mittēs ꝙ to tpe tenetur.

scriptis putabatur valere ꝓpter tabellionum ꝓfessiones. Et no. hic argu. q si quis deprehenditur cum aliqua ꝛ iurat se eam vitiasse: ꝓ veritate accipit. fic. ff. de arbi. l. ne in arbitrijs. ff. j. ꝛ. ij. ꝛ. ff. de donatione. l. ex hac scriptura.

a ¶ Fideiussione. nã tunc elapsis duobus mẽsibus liberatur. Accur.

Actiones mouẽs intra bimestre litẽ cõtestari debent.

b ¶ Liberari. hoc ideo: quia qui agit ꝓmittit se litem ꝓtestaturũ infra duos mẽses. vt. ff. de lit. cõtesta. aut. libellum. fin Azo. et. ff. qũ nõ placet cum tẽpore huius legis illa auten. non esset. Sed illa ꝓt esse ratio: q; non debet esse diu in suspenso ꝓmissor. vt. ff. de diuer. ꝛ tẽp. ꝓe. l. si seruus. nec alterius negligentia debet esse dãnosa. et ratio autẽtice eg hac. l. colligitur: non hec eg illa. Obtinet autem hoc nisi fideiusserit in scriptis vel in publica causa in ꝓtentia tabulario: tũc enim perpetuo tenet. Vel saltem vsq; ad triẽnũ quo durat instantia iudicij. vt. ff. de iudici. properan. ff. j. Item lex superior: videtur cõtra: quia vltra tenet. sed ibi in scriptis: h sine scriptis. Vel aliter differt vt in eius prin. not. Vel ibi certum tempus appositũ fuit in fideiubendo. hic non. et hec est bona.

c ¶ Pro scriptura. et sic perpetuo tenetur. vel infra triẽnium vt dixi nisi ante causa fit finita: quia extunc nõ tenetur. vt. ff. de fideiuss. greco. ff. ꝛ post litem.

Generaliter. Cas. Sicut creditor ex electione: aut velit cõuenire reũ vel fideiussorem. ita creditor qui habet duos vel ꝓs fideiussores põt vnũ eg fideiussõ. conuenire in solidũ ꝛ eo cõuento non ꝓpter hoc erunt liberati alij vel principalis nisi insolidum satisfaciat cõuentus. de hoc dicit imperator: q iussit legem generalẽ facere qua hoc cauetur: quia si contrahẽtes hoc agere possunt inter se vt conuento vno nõ ꝓpter hoc alius liberet. multomagis põt per legẽ statui et diffiniri ne cõtrahentium simplicitas ꝓiudicet creditoribus. Vlpianus.

d ¶ Statutum est. vt ꝛ. ff. eo. l. reos. Accur.

e ¶ Prospectus. vt vnus alterius cõuentione non liberetur.

f ¶ Electione. Nota per electionem. sed fi iuisit petitionem per partes. fic et. ff. eodem. l. liberum.

g ¶ Constituimus. vt ꝛ. ff. man. l. fi mandato titij. ff. paulus rñdit. Acc. que est contra. Solu. ibi petijt animo nouandi. vel ibi petijt ꝛ habuit. Accursius.

i ¶ Si enim. Nota sic institu. de le. fu. ca. tol. ꝛ. ff. de pactis. l. pactum. ff. j. ꝛ. ff. de rei vxo. actio. l. j. ff. j. Accursius.

h ¶ Simplicitas. Not. argu. per tabellionis simplicitatem nõ fieri ꝓiudicium contrahentibus.

Notarij simplicitas nõ nocet cõtrabẽtibus. Cõtinuatio.

¶ De nouationibus ꝛ delegationibus. ¶ Quia supradicte obligationes nouãtur ꝛ delegãtur ideo de hoc dicit. Vel sic. Diximus de obligationibus que nascuntur ex stipulationibus: sed quia obligationes sic soluuntur per stipulationes sicut ꝛ contrahũtur: ideo ponit de nouationibus et delegationibus. Azo.

Elegatio. Cassus. Debebas mihi decem et ego titio decẽte inuitum titio non pot sum delegare: sed ius qd habeo aduersus eũ te lui to et ignozante vendere possum vel dare non delegare insolutũ: q; in delegatiõe necesse est vt cre ditor ꝓmittet: in qua ꝓtulatione necessarius est cõsensus: in venditione nõ est necessaria debitoris ꝛ sponsio.

l ¶ Consentiente. Nunquid tenetur consentire? Videtur distinguẽdũ vt in marito. ff. fol. matri. l. ij. in princi. que est cõtra. maxime q malicijs ꝛc. vt. ff. de rei vẽdi. l. in fundo. sed dic speciale ibi in dote sicut et alia multa sunt ꝛ ea specialia: h ergo non potest cogi ad cõsentiendum. vt. j. eo. nec creditoris.

m ¶ Promittente. Hoc quando fit per stipulationem. fit etiã et per lit. cõtesta. vt. ff. eo. l. delegare. j. ff. Accur.

Delegatio duob⁹ modis fit.

n ¶ Solet. vt ꝛ. ff. de heredi. vend. l. nominis. et. ff. de heredi. ven. nomina. Item donari. vt. j. de donatio. l. ij. Item obligari. vt. ff. que res pigno. obliga. possunt. l. nomen. sed econtra debitor creditorem ad recipiendum cogere non potest. vt. j. ti. j. cum a quo. ff. quare delegatio demum volente: ff cessio cõtra inuitum fit: Rñ. quia cum delegatio fit per stipulationẽ: ergo per consensum debitoris fieri debet. vt. ff. de pact. l. j. ff. cõuentionis. ꝛ. j. eo. l. nec creditoris.

Cessio et delegatio differunt.

Ex contractu. Cassus. Si delegaui debitorem meum creditori meo: et credito: animo nouandi ꝓtulatus fuerit nõ potero ammodo cum conuenire.

o ¶ Dirigitur. cõtra debitorem.

p ¶ Rite facta. ꝓ debitore.

q ¶ Euanuit. Fuit ergo actum vt fieret ꝛ nouatio. als remanet prima ꝛ secunda accedit. vt. j. eo. l. fina. quandoq; tamen tacite agitur vt fiat nouatio. Quid enim si idem a te pluribus nundinis ꝓtuler faciendo noua instrumenta ꝛ conuenendo de reddendis ꝓmiis instrumentis? Certe non agam eg omnibus. argu. ff. de ꝓteto. ſti. l. pe. olim autẽ fieri semper ꝓsumebatur. vt institu. quib. mo. tol. obli. ſ. ꝓterea. ꝛ. ff. de ꝓscrip. ver. l. ob eam causam.

Si delegatio.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

SI delegatio. Casus. Si mādauī creditori meo actionem aduersus debitorem meum: & creditor negligens fuerit in petendo: et timebam ne debitor fiat inhabilis: an nō obstante q̄ mandauī actionem creditori possum debitorem cōuenire: queritur? Et dicitur quod sic: nisi in tribus casibus: scilicet si creditor litem fuerit contesta. si partem debiti accipit: si debitori nunciauerit ne mihi soluat. et hoc in prima. Si vero delegauī debitorem meum creditori per nouationem: non potero eum amplius conuenire. Diuianus.

a ¶ Ision est interposita. q̄ presupponit nouationē: et sic iure istoy bicunq; est delegatio est nouatio: sz non cōuertitur: quia nouatio etiā in eadem persona fieri potest: sed non delegatio.

Delegatio nō est sine nouatione.

b ¶ Mandanduerit. Faciendo eum procuratorem in rem suam: idem est si cesserit dicendo cedo: licet quidam contra. Jn simplicipero procuratore cōstat etiam ante litem contestatam: et postea posse reuocari ex causa. vt. ff. de procuratori. l. ante litem contestatam. et. l. post litem cōtestatam. cum sequentibus.

c ¶ Denunciauerit. sic. ff. de cuictio. l. si cumvendi tor. in princi.

d ¶ Egere. ab inuito. vt ff. de legat. iij. fideicommissa. §. si rem. Item et transigere. vt. ff. de transactio. l. fina. Sed videtur procuratorem in rē suam preferēdum. vt. ff. de procura. l. procuratorez. que est contra solutio. hec determinat illam. Vel ibi loquitur quādo agitvti li suo nomine quod potest facere cum emit: vel insolutū accepit: vel permutauit. Vel hoc mandatum non valuit: quia delegatio non iure facta fuit fm. ff. Dpima verior est. Sed quid si simul veniant ambo contestati ei tem: qui habet vtilem vidētur preferri. vt arg. ff. de procura. in cause. in fi. Item habet ex legeynde priuatusci auferre nullo modo potest. vt in auten. de nup. §. sed hec quidem colla. iiij. et in autenti. de consulibus. Sed cōtra dico per legem istam que admittit mandatum nisi alius sit primo litē contestatus. sed non est ante qui cum eo venit. vt. ff. de donat. inter vir. et vxorem. cum hic statu. §. si ambo. Item no. actionē remanere aputo mandātem. vt hic. z. §. man. l. si pater. et est ratio. quia incoporalia nō separantur facile vt corporalia. vt. ff. pro socio. l. iij. et de pecul. l. quis ergo. et. l. si sticho. Cessa ergo vel mandata actio est eius qui cessit. est tamen eius cui est cessa quo ad vtilitatem. inde est q̄ in rem suam dicitur procurator.

e ¶ Et eo modo. scilicet exigendo. Vel. i. demum exactione facta. Primum videtur verius: sed videtur solum denunciādo. vt. ff. de solu. aliud. sed ibi non cesserat: sed tantum solui promiserat.

f ¶ A cliente. Jd est debitore olim tuo. ideo sic dictus: quia qui accipit mutuum seruus est. &c. Vel quia in aliqua causa prestabat ei patrocinium.

Non abstulit. Casus. Procurator tuus egegit a debitore tuo pecuniam: et pro parte eum liberauit stipulando: et postea accepto ferendo ab eodem preiudicare tibi poterit: queritur? Et dicitur q̄ nō. Diuianus.

g ¶ Procurator tuus. quia non habebat generale mandatum: et liberam administrationem.

b ¶ Liberauit. stipulatione facta animo nouandi et acceptilatione secuta: vt sic faciat ad titulum: nec liberam administrationem habebat hic procurator. vt et. ff. de procuratoribus. l. si procurator. et. ff. ē. de transactio. l. trāsactionis placitum. et ff. de pactis. l. sed si tantū et de procuratoribus. l. procurator tutor. als secus. vt. ff. eodem. l. nouare possumus. in fine. & de procuratoribus. l. procurator cui. que sunt cōtra. Accursius.

SI pater. Casus. Mutuauī alexandro decem: ea stipulatus sum a patre tuo animo nouandi. si patri tuo alexander nō satisfaciat tibi qui ei successisti tolle re tenetur id in quo liberatur alexāder a me. Diuianus.

i ¶ Creditori: scilicet alexandri cui animo nouandi pro alexandro promisit pater tuus. Accur.

k ¶ Suscepto. Per creditorem fm Azonez: id est alexāder promisit patri tuo vel eius mandato pater tuus promisit. Accursius.

l ¶ Ei. sz patri tuo.

m ¶ Negatur. Jdem habes. ff. de condictio. causa dat. si donaturus. §. si quis. z. ff. de exceptio. do li. l. pure. §. si cum. z. ff. eodem. si quis deleguerit. et. l. nouatio autem. Accursius.

Nec creditoris. Casus. Debitorem meum inuitus: nec etiam creditori meo delegare possum cum per stipulationem fiat delegatio. vt ē. co. l. j. Diuianus.

n ¶ Delegari. Jd est cum fiat per stipulationem. vt ē. co. l. j. Accur.

SI soluere. Casus. Si debitor me? ecarpum mihi delegauit: et eucarpus pro debitore se soluturū constituit eū: an cōuenire potero: queritur? Et respōdetur. Si vero non constituit nec delegatus fuit: dimisso debitore meo sine obligatione eucarpum conuenire potero. Diuianus.

o ¶ Eucarpus. Debitor tui debitoris.

p ¶ Constituit. scilicet pro debitore tuo.

q ¶ Eum. scilicet eucarpum debitorem tui debitoris.

r ¶ Pro chirographario. Secus si debitor tuus obligauit omnia bona vel saltem illud nomen. vt. ff. de pigno. actio. si conuenerit. in princ. et. ff. de pigno. grege. §. ij. Item hoc est verum nisi post missionē ex causa iudicati aliis rebus deficientibus. vt. §. quando fiscus vel prima. l. ij. et. ff. de re iudi. a diuo. §. j.

Actionē directam hīs si concurrat cū hīte vtilē ad agendum vter preferat.

SI soluere. Casus. Olim si aliquis tenebatur mihi ad centū et de ea quantitate aliquid detrahebatur vel conditione debitum fieret pure cuius fiebat nouatio. et prima obligatio euanuit hodie nō aliter fiat nouatio: nisi hoc expresse agatur: nec euanescat prior obligatio nisi expresse et specialiter remittatur.

s ¶ Nihil. vt insti. qui. mo. tol. ob. §. preterea. Sed certe immo et olim

Jdem. a. Diuiano. Lex. iij.

SI delegatio non est interposita a debitoris tui: ac proterea actiones apud te remanserunt: cuius creditori tuo aduersus eum solutionis causa mandaueris b actiones tamen anteqū lis contestetur: vel aliquid ex debito accipiat: vel debitori tuo denunciauerit c: exigere d a debitore tuo debitam quantitatem non veteris: & eo modo e tui creditoris ex actionem contra eum inhibere. ¶ Si delegatione facta iure nouationis tu liberatus es: frustra vereris ne ex eo q̄ quasi a cliēte f tuo non faciat exactionem ad te periculum redundet: cum perverborum obligationem voluntate nouationis interposita: a debito liberatus sis.

¶ Procurator constitutus ad exigendum non potest remittere nō exacta: nisi habeat generale mandatum cum libera. hoc dicit Bald. Vel sic. Procurator: simpliciter factus ad exigendum habet potestatem recipiendi nō nouādi. vel aliter liberandi. hoc dicit Salicetus.

Jdem. a. Suratro. Lex. iiij.

NOn abstulit tibi procurator tuus g actionem: si cum ei mandasses exactionem pecunie quam bi tibi debebant contra quos supplicas: parte accepta de reliquo eos liberauit h: cū neq; contra voluntatem tuaz nouationem facere: neq; i eo quod non soluebatur eos liberare potuerit.

¶ Qui alterius obligationem sub stipulatione suscepit: & is. p quo stipulationem suscepit non soluat: nec eum conseruat indemnē: ipse soluere cogitur. hoc dicit. Vel sic. Non debet quis mihi fidem rūpere: licet tibi rumpatur ab alio. hoc dicit Baldus.

Jmpator. Diocle. et Maxi. aa. Secti. Lex. v.

SI pater tuus cui te successisse proponis creditori k. p alexandro suscepto l nomine certam pecuniam stipulanti spopondit: licet per improbitatem alexāder ei satis non fecit: tamen sum me repromisse nimis improbe solutio negatur m.

¶ Etiā creditori creditoris debitor inuitus non delegatur. h. o. Baldus.

Jdem. aa. et. cc. Derzi. Lex. vj.

NEc creditoris creditori qsq; inuit? delegari n potest.

¶ Aduersus debitorē debitoris nemo agit nisi sit sibi delegatus: vel nisi constituerit se soluturū. hoc dicit. vel sic. Personalis actio nō sequitur debitorem debitoris. hoc dicit Baldus.

Jdem. aa. et. cc. Zoilo. Lex. vij.

SI soluere tibi pecuniā delegatus eucarpus o oare spopondit: vel debitum constituit p suo noīe cōueniri potest. ¶ Alioquin aduersus cum q experiri pro chirographario r debitore tuo frustra conaris.

¶ Obligatio per obligationem nō nouatur: etiam si noua persona interueniat vel obligationi aliquid addat vel detrahatur: vnde naturalibus verbis: id est expressis debet fieri nouatio: nō per subauditum vel extrinsecū verbis ipsis intellectum. Vel sic. Olim fiebat nouatio noua persona interueniente addita vel mutata quantitate. hodie non sic: nisi hoc agatur expresse. hoc dicit Baldus.

Jmpe. Justi. a. ad sena. Lex. viij.

NOuationum nocentia corrigentes volumina: et veteris iuris ambiguitates resecātes sancim? s: si quis vel aliā personam adhibuerit vel mutauerit vel pignus acceperit: vel quantitatē augendā vel minuēdam esse crediderit: vel conditionem seu tempus addiderit vel detraxerit vel cautionem minorem acceperit: vel aliquid fecerit ex quo veteres iuris conditores introducebant nouationes nihil t penit?

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

videtur q̄ erat necesse agi. vt. ff. co. l. omnes. et. l. si stichum. ff. j. Sed die q̄ intelligebatur agi etiam tacite vel expresse. vt hic dicitur.

a ¶ Voluntate expressa.

b ¶ Non lege. id est coniecturis legis. vel interpretatione.

c ¶ Et si nō. i. dicere. ꝛ diffinim⁹ repete. vt sine nouatione causa ꝓcedat si non verbis ꝛc. Accur.

d ¶ Ob. i. quam nouationem solito ꝛc.

e ¶ Hoc em. i. nouationē. Vel. i. vt nouatio fiat.

f ¶ Naturalibus. Id est verbis naturaliter ꝓlatis. ꝛ non verbis ꝛc. Et sic not. interesse aliquid exprimatur: vel intelligatur tacite: vt hic. et. ff. de impube. ꝛ ali. sub. l. precibus. et. ff. de lega. j. si ita. ff. eod. Sed arg. cōtra. ff. si cer. pe. l. cū quid. Ultimo not. tres casus: quia aut est actū vt fiat nouatio ꝛ expressim quo casu ipso iure tollit ꝓior obligatio solaꝫ nouatio manet. aut neq; actum neq; expressum est: ꝛ remanet efficaꝫ vtraq; : vt hac lege. Aut est actum tacite: licet non expresse: etiam tūc manet ꝓima ipso iure. sed tollitur ꝑ exceptionem: et merito. Quid cēm si multas cautiones puta decem per varia tempora tibi fecī: puta in nūdinis super eodem debito: agens ne eg̃ omnibus ꝛ certe nō: q̄ ꝓsumit animo nouandi factū. vt arg. ff. de pacto. ſtip. le. pe. Item et not. hic distinctionem nouationum alia voluntaria: alia ꝛc. vt dicimus ff. de iudi. l. j. Accur.

Nouatio an indistincte tollat obligationē ꝓiorē.

¶ De solutionibus ꝛc.

Cōtinuatio.

¶ Dicit de vno modo tollendi obligationē. s. ꝑ nouationē. Nunc de alio ſcz ꝑ solutionē qua tollit ois obligatio. vt inst. qui. mo. tol. obli. in prin.

Et potest dici solutio rerum: liberatio personarū. nam ꝑ solutionez sequitur liberatio. et sic de ea subijcit. Vel dicit de solutionibus rerū ꝛ liberationibus. s. aliis q̄ ꝑ solutionem: licet largo modo omnis libe ratio dicatur solutio. vt. ff. eo. l. solutionis verbum.

Ap potestate. Casus. Si tenear tibi ad plures summas ꝛ pluribus causis: puta ad decem causa venditionis : ad alia decem causa mutui: ad decem causa locatiōis: et solui tibi decem : in electione mea est in qua causa velim ea esse soluta: si non elegero: tua erit electio. si et tu elegeris: nec exprimeris in quā causam velis accipere nec ego : tunc primo conuertuntur ad decimum in vsuras: deinde in sortem. Viuianus.

g ¶ Tempore solutionis. id est in ipsa solutione: vel parū ante: vel parum post. vt. ff. de vsuris. l. si vsuras. nam rei mee dicere possum legem quam volo: vt hic. ff. eo. l. j. in princi. et. l. paulus. ij. ff. j. et. ff. de pact. l. in traditionibus.

b ¶ Conuertitur. debet tamen eligere in granius debitū: et incōtinēti eligit vterq; ex interuallo. vt sic vel creditori fit liberum non accipere vel debitori non dare: cum alter nō admittat legem solutionis que alteri placet. vt. ff. eo. l. j. ſ. fi. l. ij. ꝛ. iij. in princ. ꝛ que sit causa grauior: habes. ff. eo. l. j. ꝛ. iiij. ꝛ. v. ꝛ. l. si quid ex famosa. et. l. cum eg pluribus.

Precitūę i pignore redactum pōt in naturale debitū eligi.

i ¶ Expressit. Cel expresserit creditor: sed ex interuallo. vt. ff. eo. l. cetera. in principio.

k ¶ In vsuras. debitas per stipulationē non nudo pacto. vt. ff. eo. l. in bis. ſ. cidē. aūt. Sed aliud in ꝓtio eg pignore redacto. q̄ etiā in naturale debitū pōt eligi: vel vsuras naturaliter tm̄ debitas. vt. ff. eo. l. paulus. ij. ſ. j. et. ff. de pig. act. l. cū ꝛ sortis. Quid aūt si pacto tm̄ debeantur vtrum actum est vt pignus ꝓ eis teneat: Dic fm. D. idē q̄ si debeant ꝑ stipulationem fuę solutę: fine pignus distrahat. et sic intellige. ff. c. paulus. ij. ſ. j. ꝛ ita est idē fm̄ eū in debitore soluēte et creditore pignus distrahente: cū in vtroq; casu ciuile et naturale debitum: vel naturale tm̄ ꝓ quo tenet pign⁹ eg cōuentiōe retineri possit: n̄ illud naturale ꝓ quo pign⁹ nō tenet. Qui videt ſ leg illa paulus: vbi dicit aliam esse cām debitoris soluētis: aliā creditoris distrahentis. Sed pōt dici aliā esse in hoc q̄ debitor soluēs pōt eligere cām in quā soluit. Sed si creditor distrahit: secus etiā licētia a debitore sibi denegata. Ité si primo accipit in vsuras: ergo nō accipit in grauiore cām. Sed rn. vt dicim⁹ ff. de vſu. l. si vsuras.

l ¶ In sorte. grauiorem: scz. vt. ff. e. l. ceterū. ſ. fi. et l. magis. et. l. in bis. Sed fm. D. nihil videt referre: an hoc eligat creditor an taceat: cū vtroq; casu in duriorem cām fiat electio. Sz Jo. dicit q̄ tunc pdest electio q̄n sunt eq̄liter graues. nā si non eligat intelligit antigor. vt d. l. in bis. ſ. j. ſz si eligat etiā in nouā de qua forte non erāt ei probationes: sicut de prima valet electio. sed hoc nō placet: q̄ nō fic faceret suum negotiū: q̄d dz facere. vt. ff. eo. l. j. ſ. penulti. Alij dicunt. pdeſſe i hoc: q̄ vbi sunt plures eque graues ꝛ nō eligit: credit invnāquāq; ꝑ rata. vt. ff. eo. l. illud. ſz vbi eligit pōt in vnā eligere. Sed tu dic etiā si in leuiorem eligat ꝓtest: si modo sic i re sua faceret. Et si dicas q̄ videtur in grauiorē eligere: hoc verū est: quia sic verisimile est. posset esse tñ Aliū: q̄ forte talis est persona.

Creditor si solutionē recipiat ꝛ nō eg ꝓmiſ in quā cām de qua intelligit.

Soluens manumiſſo an libertet.

Iberari. Casus. Fisc⁹ hēbat duas stationes. vnā accepi mihi tuo et fideiussores dedi. alia statio tenebatur mihi in cētum. et ita fui debitor: fisci ey vna parte: ꝛ creditor eq̄ alia. decessi et successit fiscus: an fideiussores liberentur: queritur. Et dicitur q̄ sic. Viuia.

Casus.

m ¶ Liberari. hz fiscus duas stationes. quaꝛ vni titi⁹ est debitor: i. q. cū fideiussore. alteri est creditor: in alijs. g. fi fiscus succedit illi titio eq̄tinguitur bincinde debitū per confusionē. ꝛ ita fideiussores quos dederat titius illi stationi cui erat debitor: ipso iure liberati sunt. non aūt hic titius viuēs posset cōpensare si a fisco cōueniretur. vt. ff. de cōp. l. j.

n ¶ Debitori. eidem.

o ¶ In tua persona. fideiussori loquitur.

p ¶ Procuratores mei. s. cesaris q̄ reddūt ius inter fiscū et ꝓinatū. vt ff. si aduer. fi. l. ij. in fi. sed certe imino videt fideiussores teneri. vt. ff. de euic. l. si ci. ſ. j. in fi. que est cōtra. solu. ibi loquit de fideiussoribus primi cōtractus: non eius cuius obligatio erat extincta per successionem.

Procurator cesaris cognoscit inter fiscū et ꝓinatū

Sz cum seruus. Casus. Accepi decē mutuo a seruo tuo: qui habebat administrationē pecuniꝫ tm̄: anteq̄ scirem peculii fuisse tibi ademptum solui: nunquid sum liberatus? Dicitur q̄ sic. Viuianus.

q ¶ Liberatus es. in primo casu ipso iure: in scdo ꝑ exceptionē. ꝛ sic verbum semel positū diuersimode ponit. fic. ff. si cer. pe. l. certi conditio. in prin. fm. Azo. hz ſi manumiſſio soluat aūt ex cōtractu oīno: ꝛ tūc ignorans manumiſſum liberatur. ſi vero ex peculiari etiā sciens debitor liberatur: si modo ignoret ademptū peculiū. vt. ff. eo. ſi quis seruo. ꝛ. l. ſi seruꝰ. ꝛ. l. q̄ seruꝰ. ꝛ inſt. man. ſ. recte. ꝛ facit. ff. si cer. pe. l. ci⁹ q. Accur.

Dbil. Casus. Siue soluā creditori meo id in quo sibi tenebar: siue voluntate eius seruo suo quo ad hoc vt cōtingat mihi liberatio nihil interest: q̄ in vtroq; casu liberor: hz instrumentū obligationis penes eū remanserit quando decessit. Viuianus.

r ¶ Numerauerīs. nam mihi soluere videt qui alij mea volūtate soluit vt hic. ꝛ. ff. de pig. act. solutū. ſ. solutā. ꝛ. j. eo. l. inuito. Accur.

s ¶ Euacuate. per solutionem.

t ¶ Reparari queunt. fic ergo condicentur per conditionem sine causa: si non sit dominus debitor. vt. ff. de condi. eg lege diffolute. aſs vendicat. vt. ff. ad egbiben. l. fi. Accur.

Nulla.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Nulla. Casus Titius mutuauerat .x. meuio: volo soluere ea decē titio vt cedat mihi act. aduersus meuium: nūquid est titius cōpellendus cedere: queritur? Dicitur ꝙ non. Viuianus.

a ¶ Actio superest. vt. s. qui po. in pigno. habe. l. cum tibi. ⁊ s. de cōtra. iudi. tu. l. j. Accursius.

b ¶ Suggeras. quia tunc competeret actio ex empto ad cessionem. et contra debitorem vtilis ⁊ sine cessiōe. vt. s. de actio. ⁊ obli. l. j. ⁊ ij. ⁊ ff. de solutio. modestinus.

c ¶ Euanescere. vt. ff. de negot. gestis. l. soluendo. Accursius.

Si inter. Casus. Si pater tuus a debitore tuo partē debiti accepit: partē accepto tulit vel animo donādi remiserit: pro residuo debitorem poteris cōuenire. Viuianus.

d ¶ Transactio. scilz simplex: que fit nudo pacto.

e ¶ Cauit. per errorem.

f ¶ Acceptilationem. id est transactionem que fit per aquilianam stipulationem ⁊ acceptilationē nam duobus modis fit. vt. s. de transactio. vt responsum.

Debituz remittēs donare vf

g ¶ Nec donatiōis. Debiti enim remissio est donatio. Unde non valet inter virum et vxorem. vt. ff. de donati. inter virum ⁊ vxorem. l. iij. §. sciēdum. et. l. si sponsus. §. si vxor viri.

h ¶ Exuberantis. id est residui.

i ¶ Competit. Fuit ergo predicta confessio de toto per errorem credens totum sibi solutuz. vt. s. de transactio. si quidem. vel spe future solutionis vt. j. eo. interest. ⁊ facit. s. de excep. l. si ex maiore. et hoc probatur. alias presumerentur omnia solēniter facta sicut ⁊ in obligando. vt institu. de fide iusso. §. si.

☞ Extraneus offerens creditori nō potest per hoc eū cogere ad iura cedenda: nisi emerit nomē debitoris: lz quicunqꝫ soluat ꝑ debitore eū liberet. hoc dicit Bald. Uel sic. Nō potest quis compellere alienū creditorem vt sibi cedat actionem contra eius debitorem. h. d. Salice.

Idem. a. Celso. Lex. v.

Nulla tibi aduersus creditorem alienum actio superest[a] eo ꝙ ei debitam quantitatez offerens: ius obligationis in te trāsferri desideras: cum ab eo te nomē comparasse nō suggeras[b]: licet solutione ab alio facta nomine debitoris euanescere[c] soleat obligatio.

☞ Cōfessio totius per errorē facta non preiudicat nisi in parte recepta. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Alexan. Lex. vj.

Si inter patrem tuum cosqz quos debitores esse dicebas non de dubia lite transactio[d] facta est: sed parte tantummodo recuperata vniuersum se recepisse cauit[e]: nec de superfluo eos quos verbis obligauerat ꝑ acceptilationem[f] liberauit nec donationis[g] causa id factum est exuberantis[h] debiti integra ei repetitio competit[i].

☞ Ne currāt vsure vel quicꝙ penale fit compensatio ipso iure. Bal. Uel sic. Pro rata debiti quod potest cōpensari nō currunt vsure. Salicetus.

Idem. a. Antioche. Lex. vij.

Eius quātitatis cuius petitionem ratio compensationis excludit: vsuras non posse reposci manifestum est[k].

☞ Hec lex legitur duobus modis sm Baldum: et vtraqꝫ lectura est notabilis.

Eius. Casus Tenebaris mihi in. x. et ego tibi in alijs decē admissa compensatione. hincinde quasi solutione facta non currunt vsure. Viuianus.

k ¶ Manifestum est. siue ex vna parte tantum currebat vsura: siue ex vtraqꝫ. vt. ff. de compen. l. cum alter. ⁊ l. idem. ⁊ s. de compensa. l. si constat. Item no. ex eo quod dicit compensatio excludit ꝙ videtur compensatio fieri ipso iure etiam non opposita. quod non placet. vt no. s. de compen. l. si constat.

Usuras. Casus. Promisisti mihi decem et promisi me soluturū vsuras bonoñ. vis me compellere vt soluam mutine: nunquid potes? Dicitur ꝙ non. ⁊ sic est promittere in litera. al's est recipere: et tunc dic ꝙ debitor non potest compellere creditorem alibi recipere solutionem ꝙ vbi promisit si habeat pactū. facit. ff. de eo quod certo loco. l. is qui. Viuianus.

l ¶ Quotannis. id est singulis annis.

m ¶ In vrbe. Romana per excellentiam. vt institu. de iure natu. §. sed ius quidem.

n ¶ Numerande sunt. scz ex forma contractus.

Soluere pmittēs i vno loco an cōpelli possit pmittere in alio loco.

o ¶ Promittere. Quidam libri habent promittere. et tunc dic ꝙ ratio exempli non permittit debitorem compelli alio loco promittere eas dependi: ꝙ in quo promisit. et hoc nisi ex iusta causa: vt quia creditori romam venire non liceat: vt quia est infamatus. vel relegatus ab vrbe. vt. ff. de excu. tut. sed ⁊ milites. §. sed ignominia. et. ff. soluto matrimo. si cum dotem. §. si pater. ⁊ ff. de re mili. l. milites. §. missionum. Uel quia erat patronus cui debebatur ⁊ quantitas parua. vt arg. ff. de oper. liber. l. quod nisi. §. fina. et. l. sequen. et arg. ff. de re iudica. l. ij. Uel si equaliter ille locus distat ⁊ nihil nocet debitori. vt. ff. solut. matrimo. l. ij. Item potest esse causa iusta vt dicūt quidam si promiserat rome minores se soluturum quas si non solueret se maiores soluturū promiserat. Nam alibi poterit cōpelli promittere maiores: vt estimetur maioritas in eo ꝙ alio loco erit soluturus: cum ⁊ loco plus soluatur. vt institu. de act. §. loco. sed licet non compellat regulariter alibi promittere: compellitur tamen alibi persoluere si ī loco destinato nō soluat. vt. ff. de eo quod certo loco. l. j. et. ij. in principio. Alij libri habent permittere. et tunc lege in debitore ꝙ non potest creditorem cōpellere alibi recipere solutionem. et pro hoc. ff. de eo quod certo loc. l. is qui. Sed contra hunc casum in eodem titulo. de eo quod certo loco. l. iij. §. et generaliter. vbi dicit reū habere electionem vbi soluat. Sed dic verum esse cum in altero duorum locorum q̄ erant ibi nominata. Cōtra. ff. de verborum obli. l. continuus. §. cum ita. vbi dicit ꝙ vbiqꝫ potest soluere. Sed dic verum est volēte stipulatore: vel vbi locus erat posit⁹ gratia rei. et sic potest soluere vbiqꝫ: vbi tamen stipulator habeat domicilium.

Lex. l. vsuras. ista lex reputat sin gu. sm Ludo. de ro. in singu. suis. sing. lxxj.

Prima lectura est talis. Qui ꝑmittit certo loco soluere non potest denuo cogi alibi soluere. Secunda lectura. Creditor nō potest compellere debitorē vt soluat alibi ꝙ in loco destinato: etiā si alibi posset solui et offerri: tamen creditor non cogitur nouare contractum. hoc dicit Bald.

Idem. a. Rupho. Lex. viij.

Usuras que quotānis[l] in vrbe[m] numerāde sunt[n] ꝑmittere[o] alio loco dependi[p] (nisi ex iusta causa) exempli ratio minime sinit.

☞ Oblatio et obligatio ipso iure liberat debitorem: nisi fiat loco incongruo. h. dicit. Uel sic. Locus cōgruus offerēdi est locus soluēdi ⁊ nō alius. hoc dicit ista lex notabilis. Baldus.

Imperatores Diocle. ⁊ Maxi. aa. Cassio. Lex. ix.

Obsignatione[q] totius[r] debite pecunie solēniter facta liberationem contingere[s] manifestum est: sed ita demū oblatio debiti liberationē parit: si eo loco[t] quo debetur solutio[v] fuerit celebrata[x].

☞ Datio in solutū ex pacto non potest per penitentiam reuocari. hoc dicit Bal. Uel sic. Heres non potest reuocare factū defuncti. h. d. Sali.

Idem. aa. Ambrosio. Lex. x.

Successores eius qui maior viginti quinqꝫ annis in solutum pro debito iure mancipia dedit: hec reuocare non posse constat[y].

☞ Quod debetur vxori non potest solui marito sine volūtate vxoris etiā si vxor sit minor. xxv. annis. Baldus.

Idem. aa. Capitoline. Lex. xj.

Cum maritum tuum a debitoribus tuis minoris. xx.

p ¶ Depēdi. Id est solui.

Obsignatione. Casus. Per oblationem debiti: et consignationem publice factam: si creditor non vult oblatum recipere: liberatur debitor: si deponit eo loco quo pecunia debebat. Viuianus.

q ¶ Obsignatione deposítione et oblatione facta presentibus testibus. vt s. de vsu. acceptam.

r ¶ Totius. non partis: nisi hoc conuentum est. vt. ff. de vsu. l. tutor. §. lucius. vel nisi debitum nō sit liquidum. vt. ff. si cer. peta. l. quidam. vel nisi in pecunia pro libertate danda. vt. ff. de sta. li. l. cum heres. §. pe. Accur.

s ¶ Contingere. ipso iure. vt. ff. depositi. l. j. satisdationes. et argumen. ff. mandati. l. qui mutuam. §. j. ⁊ ff. de vsuris. l. debitor. Alij dicunt per exceptionem. et pro eis est. s. de vsuris. l. acceptam. in fi. vbi dicit conuertendo eam in vsus suos iterum agi. quod nō fieret si esset extincta per consignationem. sed dic vt ibi. Itē contra. in eo. titu. l. ex predijs. sed dic vt ibi.

t ¶ Eo loco. Sic ergo nota congruo loco fieri debere oblationē. vt. ff. de vsur. l. mora. et. ff. de solu. si soluturus. et de verborum obliga. l. qui rome. Sed quid si alius non debitor offerat cōsignet et deponat? Uidetur ꝙ non cōtingat liberatio. vt. ff. que in frau. credi. l. ait pretor. §. illud. Sed arg. contra institu. quib. mod. tol. obli. in prin. et. ff. de neg. gest. l. soluendo.

v ¶ Solutio. id est depositio predicta que solutiōis loco habetur. vt. ff. eo. l. satisfactio. Uel puncta post hanc dictionem solutio. ⁊ dic celebrata. s. depositio.

x ¶ Celebrata. depositio sm vltimam expositionem.

Successores. Casus. Debes mihi decem: mancipium mihi insolutum dedisti: nunquid heres tuus poterit illud reuocare: queritur? Dicitur ꝙ non. Viuianus.

y ¶ Constat. sic. s. de resti. mi. l. que a patre. ⁊ s. de pig. l. cum dominā. et s. de reb. alie. non alie. l. venditrici. Accur.

Cum maritum. Casus. Si maritus aduersus debitores vxoris egerit ⁊ exegerit an mulieri preiudicet: queritur? Dicit ꝙ non. Viuianus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Nullum tibi preiudicium ꝛc. vt. ff. de neg. gest. l. soluēdo. et. ff. de nouā. si stichus. §. fina.

Inuito. Casius. Debebam titio decem: illa decem eo ignorante et inuito alij soluit: an sim liberat⁹: queritur: Et respondetur q̄ nō. secus si soluissem eo volente: quia tunc liberor.

b ¶ Obligatione. Fallit in adiecto cui me inuito soluitur. Item in eo qui quandoq; fuit procurator: cui recte soluitur ab eo qui ignorat mandatū reuocatum. vt. ff. code. l. vero. ꝓcuratori. et facit ff. de neg. gest. soluendo.

c ¶ Mandante. nisi in casu: vt quādo mādo titio soluat post mortem meaz vt. ff. eo. l. vl. j. rū. Accur.

d ¶ Solusset. vt. ff. de pigno. actio. l. solutum. §. solutam.

Si obligatum. Casius. Procurator meus tenebatur mihi ex causa mandati in centū. scripsi me recepisse pecuniam quam non recepi: an talis error mihi ꝓeiudicet quo magis liberetur? Dicitur q̄ non. ni si cū p acceptilatione ꝓcedēte aquiliana stipulatione liberassem. Iuuia.

e ¶ Non. hec negatio determinat verbū liberasti.

f ¶ Acceptilationem. sic enim habet fieri per nationes super cōtractu iurgentium. vt. j. titu. j. l. fina. Sed quid si p errorem liberasti eum p acceptilationes: nonne subla ta ē prior obligatio? Rñdetur: sed tamē agere potes cōditione sine causa vt se reponat i obligationem. vel si debitum liquidum et purus erat vt statim soluat. vt. ff. de cōdi. cau. da. l. si quis accepto tulerit. ꝛ. l. si mulier. ꝛ. ff. de pac. l. si cum te. et. ff. de iure do. licet.

g ¶ Scripsisti. sperando: vel errando.

Tert⁹. ibi: redditū. cōcor. c. sicte marte. i. fi. cū glo. fin. ettrav. litre peden.

b ¶ Non potuit. nisi tacuerit per. xxx. dies. vt. ꝛ. de non numera. pecu. l. in ſctibus. §. sup ceteris.

Pecunie. Casius. Si in instrumēto confessus sit creditor sibi solutam fuisse pecuniam maior. ꝓbatio est q̄ si debitori chirographū reddidisset. Iuuia.

i ¶ Professio. quia scribit creditor se recepisse pecuniam creditaz q̄ scriptura dicitur apocha.

k ¶ Dabiorem. Dabiorez siquidē qz redditio charte etiā ob aliam causam fieri potest q̄ vt liberet debitor. vnde ꝛ de hoc subijcit leg sequens cōfessio vero aperte denotat liberationem. sic ergo nota q̄ sufficit creditorem liberare debitorem. si non potest reddere instrumentum: vt hic. et ff. de lega. i. huiusmodi. §. si ita cui. Accur.

Quod debitori. Casius. Titius furripit mihi instrumentum in quo erat mihi obligatus seius et reddidit seio: si probem seiuz debere mihi pecuniā non ꝓeiudicat mihi instrumenti surreptio. Iu.

l ¶ Voluntatem debitor debet probare sibi redditum voluntate creditoris duobus testibus. misi in casu. vt. ff. de la. li. tol. §. ille autē. ꝛ est ad hanc ꝛ superiorem. l. ff. de ꝓbatio. si chirographum. ꝛ. ff. de pac. labeo. vbi de hoc no. ꝛ. ff. de fi. instru. l. j. ꝛ. ff. de remissi. pig. l. creditricem. et. j. de dona. l. j. Accur.

Cum a quo. Casius. Debebam tibi decem: volebam tibi cedere in solutum actio. quam habebam aduersus titium: nunquid ex cōpellendus? Dicitur q̄ non. Iuuianus.

m ¶ Eum a quo. sic ergo no. q̄ aliud ꝓ. alio inuito creditore nō pōt solui vt. j. l. ꝓpi. ꝛ. ff. si cer. pet. l. ij. §. j. ꝛ. ff. de secū. nupt. auf. iz si aurū. sed hoc fallit in cāsib⁹. vt. ff. de leg. iij. l. nō dubiuz. §. fi. et de aur. ꝛ ar. leg. l. j. §. fi. et in alij⁹ quos nota. ff. si cer. pētaf. l. ij. inter quos est vnus in auf. hic posita. hoc nisi debitor ꝛc. quaz hic lege que est de fideiuſſo. §. quod autē. col. j. Creditore inuito nō potest aliud pro alio solui.

H De nisi. Casius. Lex. C. dicit q̄ creditor non cogitur recipere aliud pro alio. auf. vō determinat illud: scilicet quando debitor pecuniā non habet: ꝛ tūc res mobilis melior quam habet potest pro pecunia soluī creditori. ꝛ iudex estimabit q̄tum valeat res illa que datur creditori in solutū: ꝛ si creditor paratꝰ est ostendere emptorem debitor debet rē distrahere: ꝛ soluere pecuniā creditori. Iuuianus.

n ¶ Hoc nisi. Dicit non posse soluī aliud pro alio hoc nisi ꝛc.

o ¶ Adobili. Scilicet debitor.

p ¶ Adeliores habet. hoc ideo quia aurum acceperat quod est preciosius metallum: vt in corpore. als res mediocris posset dari insolutum. vt. ff. de sacrofanc. eccle. auten. hoc ius ꝓtrectum. que est contra. Vel dic q̄ etiā si in alia re etiam vili fit debitor: habeat tamen locum quod hic dicit. et iō quia vnum fit contra creditorem vt inuitus aliud pro alio recipiat: aliud fit pro eo. ſ. vt optimam rem habeat in solutum. argu. ff. de iureiurand. l. eum qui. et in ecclesia fit speciale: vt in dicta auté ti. hoc ius ꝓtrectum.

Additio. An auté aliud pro alio solui possit. Et quid si mutetur moneta per principem: potes hic videre per Abbatem in capitulo quanto. extra de iureiuran. in. v. colla. verſic. vlterius quero de questione ꝛc. vſq; ad finem.

q ¶ Cautela. q̄ſcz de precio rei soluet creditori. vt in corpore auē.

r ¶ Manifesti. Casius. Si alius soluit creditori q̄ ei debeo: liberor. Item si res aliquas accepit in solutum: sīr liberor. Iuuianus.

s ¶ Consentiente. nō inuito. misi in casu. vt in auē. superiori. hoc nisi ꝛc. que etiā super hac. l. posset poni ꝛ nisi in aliis casibus. vt no. ꝛ. l. progi.

t Inquisitio. Procurator tuus creditoribus tuis de propria pecunia soluit ꝛ chirographa recepit ab eis. tibiq; ab eius herede restituta Casus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

restituta sunt in quibus erat subscriptio procuratoris: scilicet q̄ nihil creditoribus tuis debebatur: certe non tollitur procuratori actio vel heredi. licet enim et ipse de creditoribus erat per hoc q̄ de suo soluerat: tamen generali sermone non continetur persona loquentis. sic et ff. de pigno. paulus. §. finali. ff. de verbor signifi. familie appellatione. cui potest responderi q̄ videtur dominus obligari per seruum: vnde et ibi ipse seruus obligatur. Item argu. contra. ff. de condi tionibus ⁊ demōstratio. l. qui heredi. §. plautius. sed certe in generali sermone continetur ibi persona cui loquitur testator. Jo.

Persona loquentis gñali sermone continetur.

a ¶ Fecerat. obligando se creditoribus pro domino.

b ¶ Creditoribus. cetaris.

c ¶ Et non vestre. Id est a vobis debite vestro procuratori. id est eius quaz debetis procuratori. naz (vt ex principio legis apparet) domino loquitur et sic repetit illud verbū satisfactum. et illa erunt datiui casus vestre pecunie. Vel dic melius q̄ sunt genitiui: nec repetitur satisfactum. immo respiciunt sequentia precessis solutionez. Accursius

SJ actore. Casus. Adulier quedā proposuerat seruum suum pecunijs mutuandis: et recipiendis vel exigendis solui ei pecuniā quā debebam mulieri: nunquid sum liberatus? Dicitur q̄ sic. Si vero solui seruo qui non habuerit mandatum de pecunia exigenda nō libero. Vianus.

d ¶ Si actore seruo. Accepi a domina mutuum et reddidi seruo actori liberoz quidem.

e ¶ Susceperas. a domina.

f ¶ Per ipsum. soluendo ipsi seruo.

g ¶ Instrumentuz inane. fic. §. ad exhibendum. l. finali. ⁊ de cōditionibus ex lege. l. diffolute. et facit. §. eo. nihil. Accursi.

SJ operas. Casus. Obligaui tibi mācipium: vt opere eius in debitum computaretur: si tibi satisfactuz fuit nūquid potero mancipium recuperare? Dicitur q̄ sic. Viuianus.

b ¶ Pacti teno. Qui est vt satisfacto debito in operis ipse seruus reddatur quod fieret ⁊ si simpliciter pignori fuisset acceptus. vt. §. de pignoratitia act. l. j. et. ij.

Interest Casus. Mutuasti mihi centum solui quinquaginta scripsi me recepisse: non obstante tali subscriptiōe petā residua quinquaginta: si vero ex causa transactionis accepissem a te quinquaginta tibi nulla superest repetitio. Viuianus.

i ¶ Numerationis. id est solutionis.

k ¶ Quantitate. transigendi animo.

l ¶ Integra. vt. §. eo. l. si inter. si modo intra. xxx. dies petierit. vt. §. de non nume. pecu. l. in contractibus. §. super.

pba que fecerat procurator tuus recepta tibiq; restituta ab ipsius herede proponas: cū subscriptione procuratoris significante q̄nihil creditoribus debeatur: cum nihil prohibeat ⁊ creditoribus satisfactum: et non vestre pecunie/ sed ipsius cui negocium gerendū mandaueras processisse solutionem.

¶ Solutum seruo recipiēdis pecunijs proposito liberat soluentem: ⁊ licet chirographum debiti sit apud dominum licet non cassum vel cancellatum: tamen eius vigor intrinsecus sublatus est: quia eius obligatio extincta. Bald.

Idem. aa. Diogeni. Lex. xix.

SJ actore seruo tam in mutuis dandis pecunijs q̄z debitis recipiēdis proposito: in hoc quod susceperas eius domine p ipsum satisfecisti: instrumentum inane solutione celebrata nihil tibi nocere potest. ¶ Aliter ei soluentes seruo de actione domini liberare se minime possunt.

¶ Operarum exceptio potest cuz pecunia compensari. Bald.

Idem. aa. Eufrati. Lex. xx.

SJ operas certi serui pro pecunia sumpta sibi indebituz compēsare placuit creditori: his fm conuentionis fidem prestitis de mancipio restituendo pacti teneri debet.

¶ Solutio partis nō liberat a toto: licet ibi sit spe future numerationis confessio. Sed si pro parte in totū trāsigit in totū actio tollitur. Bal. Vel sic. Si creditor partem recepit ⁊ totum recepisse scripsit: si quidē ex causa transactionis vltra non petit: finaute spe future solutionis tūc residuum petere potest. Salice.

Idem. aa. Rufo. Lex. xxi.

Interest multum vtrum ne spe future numerationis fuscepisse te quod instrumento contineretur scripsisti an acceptamino re quantitate tantum quantum lectio probat in scriptura conseri placuit: naz superiore casu resi dui petitio debiti manet integra: posteriore vero consensu transactionis finitis stare conuenit.

m ¶ Conuenit. vt. §. de transac. l. si quidem. Accur.

Inductum. Casus. Si debitor soluat. creditori: licet instrumentū minus consequetur liberationem. Viuianus.

n ¶ Inductum. Nota q̄ hic pro eodem ponitur inductum et cancellatum: cuz propie sit inducere per medias literas pēnam ducere. cancellare per modum crucis ducere. ⁊ incipe. constructionem. in fine. nil' interest ⁊c. nam videbatur debitorem non liberatum cū chirographum nō sit cācellatum. sed tamen non interest vestrum probantium scilicet vestram solutionem ⁊c. vt ⁊. §. de nō nume. pecu. assueratio. Accursius.

Cancellare ⁊ inducere differe runt.

¶ Non refert vtrum instrumentū sit inductum: siue etiā nō inductum: siue cancellatum: dummodo debitum sit solutū. hoc dicit Bal.

Idem. aa. Grato. Lex. xxij.

Inductum id est cancellatum necne sit chirographū vestram solutionem semel debiti factam causa ci qui exigēdi potestatem habuit probantium nil interest.

¶ Qui contemplatione literarū libera rat scribentem literis effectus non habē tibus condicit libertatem. vel sic. Confessio facta pretexta cause non secute nō nocet confitenti. hoc dicit Bal. vel sic. Si creditor scripsit se recepisse debituz contemplatione literaruz missarū ad soluere debentem illo non soluente integra manet petitio debiti. h. o. Sali.

Idem. aa. Bas. Lex. xxiij.

SJ literarum auxenonis cō templatione quas ad aristonem de numeranda tibi pecunia dederat recepisse te scripsistidebitum ab aristone: mandato nō impleto cuz petitio debiti maneat integra nihil legitimam actionē impedire potest.

¶ Si fundus insolutū datus per indu striam creditoris melioz factus est: nō proterea debet restitui debitori etiaz minori. vel sic. Non debet quis petere cuius cō trariū postulatur nō essent nisi fit actū. hoc dicit cum glo. fm Butri.

Idem. aa. Rufo. Lex. xxiiij.

Cum pro pecunia quam mutuo acceperas fm placituz euandro te fundum dedisse profiteris: eius industriam vel euentum meliorem tibi nō ipsi prodesse: contrarium non postulaturus si minoris precij distraxisset non iuste petitis.

¶ Qui excipit de solutiōe debet probare. hoc dicit Bal. vel sic. Probata solutione chirographum condicitur vel vendicatur. hoc dicit Salicetus.

Idem. aa. Aurelio. Lex. xxv.

Solutionez assueranti probationis onus incumbit: quo facto chirographum condicere potest.

De acceptilationibus. Titulus. xliij.

o ¶ Augenonis. nomē de bitoris.

p ¶ Aristonem. amicum suum. mādauit enim debitor tuus amico suo vt tibi solueret.

q ¶ Non impleto. facto a debitore ad aristonem amicum suum de soluendo tibi creditori. Accursius.

r ¶ Impedire potest. contra augenonem. si modo infra triginta dies parium sit iuri. vt. §. de non numerata pecunia. l. in cōtractibus. §. super. Accursius.

¶ Cum pro pecunia. Casus. Obligani fundum: eum in solutuz dedi: et eum meliorasti: nunquid possum renocare? Dicitur q̄ non: quia si deterior factus fuisset nunq̄ renocarem: vnde si petam hoc cuius contrarium non eram petiturus: non sum audiendus. Viuianus.

s ¶ Contrarium. non debet quis postulare cuius contrariuz non esset petiturus. et est sic. §. de vsuris. si ea lege. Sed ar gu. contra. ff. locati. ea lege. Sed ibi eq̄ vi pacti fuit.

* Sic non ds q̄ testes habere. p te q̄bus fides adhibere nō vult. vt hñi. c. pītiū i glo. sup *. protestat. certa de te sti. vt etiaz alie sunt cō cordan.

t ¶ Distraxisset. sed deteriorasset prēdium ⁊ ita minoris distrahere posset.

Solutione Casus. Si debitor dicat se soluisse creditori debet hoc probare: ⁊ postq̄ probauerit petere potest vt sibi reddat instrumentum. Viuianus.

v ¶ Incumbit. vt. §. de probatio. l. j. ⁊ de non numerata pecu. assueratio. Accursius.

g ¶ Quo facto. scilicet solutione probata.

y ¶ Condicere potest. Si nō est debitoris. als vendicat. vt. §. de condi. ex lege. l. diffolute. ⁊. §. ad exhiben. l. fi.

Acceptilatio é imaginaria solutio.

¶ De acceptilationibus. Dicit de veris solutionibus. Nūc de imaginarijs. id est acceptilationibus. Nam acceptilatio est imaginaria solutio. vt instit. tu. quib. mo. tol. obliga. §. j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Am tibi. Casus. Si soror mea debitorem suum tutoris auctoritate interueniēte per acceptilationem liberauit: et post acceptilationem soluit: an repetere possit si in debite sit soluta: queritur? Et dicitur q̄ si tu ei successisti: vel nomine illius si viuit: poteris vti defensionibus: sed non aperit quibus: tu dic vt quia acceptilatio non erat solenniter facta sine tutoris auctoritate: vel quia enormiter esset lesa per talem acceptilationem. Viuianus.

a ¶ Jam tibi. Loquitur imperator fratri petenti pro sorore minore accepto ferente cui forte successit: vel defendit eam.

b ¶ Solennibus. Quiadicit debitor habes ne q̄ tibi debeo? Respondit ipse habeo: acceptumq; tuli. vt instit. quibus modis tol. obli. §. est autem. Sed quomodo hoc fieri potuit etiam cum tutore: scilicet donandi animo. vt. §. de administra. tuto. l. non omni. Respōdit non fuit facta hic animo donandi: sed aliud inuicem erat datum vel dandum: in quo si decipitur restitui potest. vt §. si aduer. transac. l. j. et §. sed si sine tutore ipso iure non valet. vt. §. de in inte. restamino. si curatorem.

c ¶ Egoluit. scilicet debitor post acceptilationem credens se non esse liberatum: quia illa que erat minor fecit acceptilationem tutore auctore.

d ¶ Perseuerauerit: repetens indebitum.

e ¶ Defensionibus. que nulle sunt si accepto tulit fm quosdam. Vel dic q̄ alique possunt esse: vt si dicas non solenniter esse factam. vel sine tutoris auctoritate. vel eam lesam.

Si donationis. Casus. Debebam tibi decem ex causa venditionis: animo nouandi stipulatus es ea tibi reddi: z donandi animo ea mihi accepto tulisti: nunquid adhuc petere potes? Dicitur q̄ non. Viuianus.

f ¶ Si donationis gratia. secus si non donatiōis quia tunc ageret prescriptis verbis in id q̄ conuenit. vt. ff. de presc. ver. l. ob eam.

g ¶ Per acceptilationem. als ageretur antiqua et exciperetur. vt. §. de trāsac. l. vt responsum. et. ff. de transac. l. ij.

h ¶ Agendi. fic. ff. de solu. qui res. §. aream. et. j. l. prop.

Per aquilianam. Casus. Debebas mihi decem ex causa venditionis: ea mihi promisisti per stipulationem animo nouandi et conuenit vt ea accepta tibi ferrem: z soleniter accepto tuli: nūquid potero adhuc petere? Dicitur q̄ non. Viuianus.

Stipulatio aquiliana q̄s obligatio nes̄ nouet

i ¶ Per aquilianam stipulationem. sic dictam quia ab aquilio introducta fuit: vt per eam nouarentur obligationes iurisgentium: et in stipulationem deducerentur. et sic per acceptilationem possent tolli. quod als esse non potest: vt habes hic. et institut. quibus modis tolli. ob. §. j. et. §. est autem. z. ff. de regulis iuris. nihil tam naturale. et facit ff. de solu. l. prout quisq;. Super realibus autem actionibus an possit fieri acceptilatio cum non sit obligatio: z qualiter. dic vt. §. de transac. l. vt responsum.

k ¶ Pacto. sic enim conuenit vt fieret et facta fuit.

l ¶ Acceptilatione. id est per acceptilationem.

m ¶ Perempta. scilicet stipulatione aquiliana.

Acceptus ferens pōt ex multis causis restitui.

n ¶ Ex nulla causa. sunt enim cause per quas in talibus quis restitui potest. vt propter minorem etatem: errorem: dolum: metum: scilicet si dolo vel metu inductus fuerit ad accepto ferendum. z sic agitur actione de dolo vel metu. vt. §. de transactio. sub pretextu instrumenti. §. sina. vbi autem bene z rite facta fuit acceptilatio: sed nō seruatur fides. tunc dic qualiter agatur. vt. §. de transactio. l. actione. Item si accepti latio est inutilis ratione rei: vel ratione solennitatis omisse an saltem ptilatio.

Liberatus per acceptilationē errore facti vel iuris postea soluens repetit. Baldus. vel sic. Pupillus cum tutoris auctoritate potest per acceptilationem liberare: nec potest contineri nisi ex causa legitima. hoc dicit Sali.

Imperator Antoni. a. Primo. Lex. j.

Am tibi[a] scripsi postse apud iudicez queri: an solennib[b] verbis tutoris auctoritate interueniēte soror tua acceptilatiōe debitorem suum liberauerit: quare si i repetenda pecunia quā exoluit[c] diuersa pars pseuerauerit[d]: vteris defensionibus[e] competentibus.

Acceptilatio facta ex causa donationis communem viam agēdi permisit. hoc dicit Bal d.

Imperatores Diocle. z Maxi. Claro. Lex. ij.

Si donationis gratia[f] nouatione facta per acceptilationem[g] prestitisti liberationez ois agendi[h] via peremptā est.

Interueniente aquiliana stipulatione et acceptilatione sequēte: misi creditor sit talis etatis cui restitutio indulgeatur omnis agendi via precluditur. Baldus.

Idē. aa. dmetric. Lex. iij.

Er aquilianam stipulatio[i]nem[k] pacto[l] subditam: obligatione precedente sublata: et acceptilatione[l] que fuit inducta per empta[m]: ei qui ex nulla[n] causa restitui potest omnis agēdi via precluditur.

De euictionibus. Titulus. xlv.

Emptor vniuersitatis non agit pro euictione rei suc: nec ad sumptus litis. ni si hoc specialiter sit promissum: cōuentū. h. d. ista singularis leg fm Bal. vel sic. Ditor: hereditatis non tenetur de euictione rerum singularium nisi contrariuz sit actum et suo sumptu z periculo illas consequi debet emptor. hoc dicit Sali.

Imperato. Seuc. z Antoni. aa. Odtiano. Lex. j.

Optor hereditatis rem[a] a possessoribus sumptu[p] ac periculo suo persequi debet.

¶ Euictio quoq; nō prestatur in singulis[q] rebus cum hereditatem iure veniss[r] cōstet: nisi aliud nominatim inter cōtrahentes conuenit[s].

Etiā si ista leg daretur in punctis eēt aurata: z breuiter hoc dicit. Donator tenetur de euictione si per stipulationez de euictione. pmisit: secuz si nudo pacto. hoc dicit Baldus.

Idem. aa. Quarte. Lex. ij.

De euictionibus. ¶ Quia soluta et empta solent euinci. Ideo de euictionibus subiicit.

Adptor. Casus. Vendidi tibi hereditatem: conuentus tu rei venditione pro fundo vno denunciasti mihi vt te defenderem an tenear: queritur? Et respon. q̄ non sed tuis sumptibus te defendere debes: neq; de euictione teneo: nisi aliud conuenisset vt pro vna re euicta debeam. teneri. Viuia.

o ¶ Rem. singularem illius hereditatis empte. Accursius.

p ¶ Sumptu. sumptus quo ad expensas. periculum quo ad rem quam perdit. sed licet patiatur periculum perdendo an rehabeat a venditore? non aperit hic de sumptu: sed de estimatione rei sic: dicens q̄ euictio nō prestatur. de sumptu autem dicas q̄ videtur prima facie ex hac litera suo sumptu q̄ venditor emptori nō teneatur ad sumptus factos in causa euictionis. Sed certe distingue. Aut. p re principali potest ex empto ad interesse agi z tūc pro sumptibus agetur. vt. j. eodem. si cum questio. in fine. z. ff. de do. ex cepti. si fideiussor. et. ff. quod fal. tuto. au. l. nouissime. §. pomponius. et argu. ff. de libe. leg. l. petitor. z. ff. si mulier ven. no. l. fi. in fi. licet illa contra posset intelligi. si autē nō pōt agere emptor. p re principali. vt quia nō est euicta. vel alia de causa. vt hic erat. z tunc nec de sumptibus

Venditor an teneat ēptori ad sumpt' factos i lite.

agetur: vt hic. z. j. e. l. si status. in fi. suam enim egit rē emptor. vt. ff. ad trebel. l. deducta. §. qui post tps. nisi fuissent promissi. vt. ff. de ver. obli. l. vēditores. Et est simile in eo qui liber esse iussus est redditis rōnib[9]: vt si nulla sunt reliqua pure erit liber: si aliqua tunc computare oño z reddere reliqua tenetur. vt. §. de ma. testa. l. cū testamento. Itē si vincit emptor alia est rō q̄ nō agat ad sumpt[9]: q̄ eos cōsequit a victo ex generali regula. victus victori &c. vt. §. de iudi. pperandum. §. finautem alterutra. Alij dicūt si agatur ex empto semper posse agi ad sumpt[9]. si vero ex stipulatu nō. §. prima placet. Addatio. Aduertas q̄ Bar. in l. venditores. ff. de verb. obli. reprehendit istam glo. volēs q̄ semper teneatur venditor ad sumptus. q̄. pbat primo per. l. si plus. §. mota. ff. eo. z. l. q absentē. ff. de pcu. vbi dz q̄ mota lite tenetur defendere emptorem. ergo si non defendat tenet ad interesse ob rem non defensam. ar. l. cū quereba. in fi. ff. iudi. sol. Secūdo. pbat per rōnem. venditor tenet emptori vt sibi habere liceat. vt. l. stipulatio ista habere licere. versi. q̄ si forte. ff. de verb. obli. z ibi no. ergo &c. Contraria solue vt per eum.

q ¶ In singulis. i. in re singulari: q̄ aut erat hereditaria: z tūc est ci facta iniuria: vnde venditor non tenetur. vt. ff. eo. si per impudentiam. z ibi plene dic. aut non erat hereditaria: z tunc non videtur vendita. vt. z probatur bec distinctio. ff. de here. ven. l. ij. in prin. z. ff. e. l. ferui vēditor. z. l. naue. Sed quid si tñ tria pdita erant in hereditate z illa sunt euicta: Dicunt quidā ls non agatur. pter primū preditū vel scōm. tertio tamē euicto agitur de omnibus ad egemplū legis falcidie. Sz Jo. contra: quia hereditas est etiam sine vllo corpore. vt. ff. de peti. here. l. hereditas. si tamē nec nomina sunt in hereditate: nec aliquid aliud: nisi predicta predia condicerentur preciū. nec em spes emit: nisi hoc agat. z tunc decipiens cōdenabit. vt. ff. de here. vendi. l. cum hereditatē. z. l. q̄ si in venditione. z. l. hoc autem. Accur.

r ¶ Veniſſe. i. vēditam esse ab eo qui de iure est heres. si ergo etiam modica res euincatur. ideo q̄ non fuit heres venditor aget. vt. ff. de here. ven. q̄ si nulla. Item hoc verum vendita hereditate. si autem rem singularem hereditatis vendat de euictione tenetur. vt. ff. de peti. here. l. sed z si lege. §. item si rem distragit.

s ¶ Cōuenit. §. vt in singulis pstetur euictio. vel quia singulas res de hereditate affirmat. vt. ff. de heredi. ven. l. nisi de substātia: vel nisi sciens erat rem illam nō esse hereditariam. vt. ff. de here. ven. l. ad hoc. Azo.

Quoniam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

De euictionibus.

QUoniam. Casus. Auus tuus dedit tibi quedam ꝓdia. ? de euictione. ꝓmisit: postea decessit te instituto herede et gbusdã aliis: tuos ꝑ ea portione qua sunt heredes actione ex stipulatu. Si vero de euictiõe ꝓ stipulatione nõ ꝓmisisset nilo mõ eũ ꝙuenire potes Viuian.

a ¶ Coheredes. Contra. iuss. j. de donat. l. si quis.

b ¶ Hereditaria. nam ꝓ parte qua heres est extincta est actio. vt. ff. de here. actio. l. si adulta.

c ¶ Interueniẽte. f. in donãdo. ? sic olim non agebat is bodie fic. cõdictiõe ex hac lege: vt hic subiicit. et. j. de dona. si qs argentum. ¶ Vel dic nudo pacto interueniente pua cuictiõe ꝓstanda: ? erat olim nudum siue ex interuallo apponeret ad pactum donatiõis. siue etiã incõtinenti: cuius essi nec ex illo posset agi ꝓ cõsequẽs nec hoc informabit. vt. ff. de pericu. ? cõ. rei ven. l. si in venditione. secus autẽ si in traditiõe apponebat. vt. j. de dona. l. legẽs. ? ff. de re. permu. l. si. sed cum bodie fit ꝓ vestito ipsum principale vestiet ? illud pactus euictionis sui coherentia. vbi autẽ nibil esset de euictione cautus tunc dolosius donator: tenetur. vt. ff. de dona. arist. als si incepit a pactione adem si a traditione non agitur ad instar dotis. vt. ff. de iure do. l. i. et ad boc. ff. de edil. edict. l. ad res. ¶ In legato autem euicto distiguit: fit in spẽ ? sic nõ agitur. aut in gne re: tunc agit. vt. ff. eo. l. si is qui. ? l. heres. ? de lega. j. l. si a substituto. ff. j. et boc in vere lucrativa. in quasi lucrativa quid sit dicitur. ff. de noga. l. si nopale. ff.

QUi rem. Casus. Vendidisti mibi predia: si dicantur aliena vel alij obligata an possum agere aduersus te actione ex stipulatu ꝓ euictione anteꝙ euincatur? Dicitur ꝙ non. nam si emo a te rem que dicitur alij pignorata: vel que dicitur aliena: licet de ea moueatur mibi questio: ? dic non est euicta non agam de euictione. Viuianus.

d ¶ Possidet. maxime. nã idẽ si nõ possidet. vt. ff. eo. l. nõ tñ cõsequens.

Euictiõis nõe ꝙq; agit re nõ dũcta.

e ¶ Conuenire non potest. vt ? ff. c. si plus. ff. mota. nisi in limine contractus euictio immineat. vt. j. eo. si post perfectam. vel nisi boc conuenit. vt. j. c. fine in libertatem. vel nisi venditor fuerit scions. vt. ff. de acemp. seruus quem. in fi. vel nisi ad cauendum agatur. vt. ff. c. l. ij. Item nisi agatur vt liberam tradat: non autem euictionis nomine: vt quia erat obligata. vt. j. c. l. ex bis predijs. que omnes sunt contra. sed oms habent suas rationes diuersitatis vt dixi.

SI predium. Casus. Debebas mibi. g. prediu dedisti mibi insoluto alijs creditoribus obligatũ: vnde si euincat debitur mibi vtilis actio ex empto ꝓ euictiõe aduersus te: ? q; bic ? tractus habet similitudinẽ cũ vẽditione. vnde nota bic vt bre iter tollat contrarius argumentũ cũ qs ẽt debitor: meus ? dat mibi insolutũ. aut est debitor in quantitate ? dat mibi rem insolutũ. eo casu si res euincit: ista datio insolutum est quasi venditio: ? agam vtili ex empto. vt. ? ff. de pigno. act. l. eleganter. in prin. Si autẽ est debitor in corpore: puta debet mibi quis aliquam speciem: ? dat mibi aliam speciem insolutum nõ cõtrabitur boc casu emptio de specie ad speciem. vt. ff. de ac. emp. l. j. ? tunc non ago directa vtili actione ex empto secuta euictione. sed agam pte scrip. ver. vel prima. vt. ff. de solutio. l. si quis aliquã rem ꝓ alia. ? sic intelligit quod no. ff. de sen. ? interlo. om. iu. l. libera quidẽ. Viuianus.

f ¶ Mutata non est. vt et. ff. de distract. pig. si debitor. sed certe immo videtur cõtra. vt dixim⁹. ? si antiquior⁹ cre. l. j. Accursius.

g ¶ Utilis tibi actio. scilicet ex empto ꝓ euictiõe. vt subiicit. ? ff. de pdonda antiqua. vt. ff. de solu. si quis aliam. ? de senten. ? interlo. l. libera. que sunt contra. Solu. vt in illa. l. libera.

Idem. a. patronie. Lex. v.

EX bis predijs ꝙ mercata es si aliqua a vẽditore obligata ? necdum tibi tradita sũt: ex empto actiõe cõsequeris vt ea a creditore liberentur. ¶ Idem enim fiet si aduersus venditorẽ ex vendito actiõe ꝓcium petentes dolꝰ exceptionem opposueris.

¶ Licet vẽditor nõ obligauit se de euictione tamen ex natura contractus tenetur de euictione. Bald.

Imper. Alc. octauiano. Lex. vj.

h ¶ On dubitatur ⁱ et si specialiter vẽditor euictionẽ nõ promiserit: re euicta ex empto cõ petere actionem.

¶ Sufficit denũtiari ꝓncipali licet nõ denũtietur fideiussori. Hoc dicit. Vel sic. Processus factus cõtra principales cõtum nocet fideiussori non citato. Bal. vel sic. Fideiussor euictionis põt cõueniri solũ denunciatione facta vẽditori. b. d. Sa.

Idem. a. Hilario. Lex. vij.

k Uctore laudato⁽ᵏ⁾: si euicta res est fideiussorẽ (et si agi cãm ignozauerit⁽ˡ⁾ cõuenire eius actionis noĩe posse: nõ ambigitur.

¶ Ista lex ponit tres casus in quib⁹ de negatur regressus euictis. ? boc di. Tria faciunt cessare periculum euictiõis: omissa denunciatio emptoris: eius absentia: ? iudicis iniuria. boc dicit Baldus. vel sic. Emptor non agit de euictione nisi denun ciauerit vẽditori vt causam defendat. Itẽ si res euincatur per iniuriam iudicis vel culpam emptoris de euictione nõ agitur. boc dicit ſm Salicetum.

Idem. a. Clementi. Lex. viij.

Editor fundi nisi auctori aut heredi eius denuncierit: euicto predio/neq; ex stipulatu/neq; ex dupla/neq; ex

Ex bis predijs. Casus. Mulier emit a te predia et obligata scio: si nondum traditi sti ex empto aget vt ea tradas: ? liberaberis. Si vero traditi sti ꝓcium anteꝙ predia liberentur ab obligatione petas: repellet te mulier doli exceptione. Et nota si consulitur alicui per modum agẽdi: multo fortius per modum excipiendi: quia cui damus actionem ꝛc. vt. ff. de superfi. l. j. in fine.

b ¶ Ex empto. nõ ex causa euictionis: sed quia liberam rem non tradit si cut semper presumiturvẽdidisse ſm Joan. vt bic. ? argu. ff. de act. emp. l. in venditione. ? qõ bic consequitur agendo. scilz vt res liberetur: idem consequitur excipiendo: vt subiicit. idem enim fiet ꝛc. argu. ff. de contraben. emp. l. pacta. ? de pericu. ? com. rei. ven. l. habitationũ. ? facit. ff. de verbo. oblig. cum stipulatus. in fi. ? de contraben. empt. cum ab eo. si autem tradita esset res alij obligata: tunc quidam dicunt non posse agi ex empto vt liberetur. ? sic esset de terioris conditionis emptor: re tradita ꝙ si non esset tradita. vt. ? ff. c. l. qui rem. sed certe ibi agebatur quasi euictione secuta non vt liberetur. dicã ergo postea agi vt liberetur. ff. de acti. empt. l. creditor. ? predium.

Venditor ꝑsumit ꝙ re liberaꝫ vendere.

Terr. l. em ptor. cõcor. cius hac. l. c. vl. extra de emp. ? ven.

DOn dubitatur. Casus. Licet venditor de euictione non ꝓmisit specialiter: re tamen euicta tenebitur de euictione actione ex empto. Viuianus.

i ¶ Non dubitatur. vt. ff. de communi rerum alie. si maior. ? ff. eo. l. ij. et l. si in venditione. Item petitur ꝓcium licet fuerit dictus ne agatur. vt. ff. de actio. emp. l. emptorem. ? qui autem babere. nisi empto: fuerit sciens. vt. j. eo. si fundum. ? facit. ff. de actio. emp. in venditione.

Donator an teneat de euictione.

AUctore. Casus. Vendidisti mibi predium: de euictione promisisti ? fideiussorem dedisti: denunciani tibi vt me defenderes in causa euictionis: licet non denunciauerim fideiussoribus an non ideo minus tenentur fideiussores: queritur. Et dicitur ꝙ non. Nota bic ꝙ empto: non agit de euictione: nisi denunciet venditori ꝙ eum defendat. vt. ff. vbi in rem act. l. j. ? ff. de periculo ? commodo rei vendite. l. j. nisi per pactum esset remissa denunciatio. vt. ff. eodem. l. berennius modestinus. in fine. fideiussori autem dato ꝓ euictione non habet necesse denunciare vt bic ꝓmium nota subseruit. l. immediate sequenti. Viuianus.

k ¶ Auctore laudato. id est venditori denũciato vt defendat: quod est

l ¶ Ignozauerit. non oportet ergo fideiussori nunciari: sed sufficit reo. id est actori. sicut ? als moza rei nocet fideiussori. vt. ff. de verbo. oblig. moza rei.

EMptor. Casus. Nisi emptor venditori denunciauerit vt eos defendat in causa euictionis: ? res sit euicta. non tenebitur vendi tor actione ex stipulatu. vel ꝓ euictione: si vero emptor in iudicio non compareat: aut presens per iniuriaꝫ iudicis condemnetur non tenebitur venditor vel eius fideiussor. Viuianus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Emptor si quietetur sup re empta sciēte venditore an teneat ei denūcia re.

a ¶ Vel fideiussorem. vt. ff. c. si fundo. §. sed cū possit. z. l. si per imprudē tiam. §. i. z. §. de peri. z cō. rei vē. l. j. z hoc ante sententiā z testiū apertu ram. vt. ff. co. si rē quā. §. fi. Sed qd si sciuit venditor? Rñ. non oportet ei nūciari. vt ar. ff. e. berēnius. §. caia. z. ff. de act. emp. l. j. in fi. z arg. ff. de peti. here. item venūt. §. petitā. z. ff. de admi. tu. l. pater tu. §. fi. ct. ff. eo. si dictū. §. pe. Sed ar. §. ff. ad. l. iul. de adulte. l. denunciasse. Tuti? ergo est scienti denunciari.

Additio. Tu dicas omnino necessariū esse vt de nūciet p notabilē theoricā. Bar. in. l. qui vgoti. §. quid ergo. j. ff. de adulte. vbi dicit q̄ q̄ñz denunciatio requirit ad simplicē scientiā habēdam: z tūc nō oportet q̄ fiat scienti z habet locū regula. cū qui certus. de regu. iuris. lib. vj. et. l. j. in fine. ff. de act. emp. q̄ñz fit denūciatio ad aliquid faciendum: z tunc non sufficit sola scientia. vt. p. §. quid ergo. in ꝓpositō autē cum denūciatio ista fiat non soluz ad simplicē scientiā: §̄ vt venditor veniat ad defendendum emptorez necessario requiritur denūciatio. nam forte emptor cōfisus de sua prudētia nō curat vocare venditorē: nec tenetur venditor ire. ita vult Barto. vbi. §. et Alb. post eum in. ca. fina. quod cōcordat cū hac. l. extra de emp. z vendi.

b ¶ Non affuit. quo casu magis propter absentiā suā q̄ ꝑpter malam cām quā habuit amisisse vide tur: vt hic. z. ff. e. si ideo.

c ¶ Per iniuriaz. q̄ facta emptori non tāgit venditorē: vt hic. z. ff. e. si p imprudētiam. in prin. z ar. §. man. si pro ea.

d ¶ Absente. Quid si presens esset? Rñ. appellare deberet. vt. ff. eod. berenius. §. i. z de app. l. a sententia. Azo. z facit. §. vbi in rem act. l. j. et de sentē. l. libera.

¶ Iōtrouersia. Causus. Duobus modis pone. Vendidisti mihi fundum: conuentus p fundo denūciatur tibi vt me defendere: si euincat agā aduersus te q̄ ti mea itere. vel fi. Vēdidisti mihi fūdū cecidi a possessiōe: ego aduersus possidētē ago: si nō possiz recupare pdtū agā aduersuz te q̄ ti mea interest. z consequar sumpt' quos feci in melioratiōe pdij. Viuianus.

e ¶ Ab aliquo. possidente.

f ¶ Doctur. id est refertur.

g ¶ Interest. in quo etiam continentur sumptus. vt. ff. de cōdi. z demō. l. quib' diebus. §. j. z dixi plene. §. c. l. j.

h ¶ Erogata sunt. z q hoc apparet banc legem loqui cuz emptor non possidebat: sed agebat aduersus alium: z sic reus dicitur facere actori controuersiam. fic. ff. de procur. non solum. §. fi. status. Nam si possideret emptor: iure exceptionis hoc debuit consequi a vendicāte: q̄ si non fecerit non consequitur a venditore. vt. ff. de acti. emp. l. idemq̄. §. j. in princi. hoc tū q̄ desijt possidere fuit sine culpa sua: alȝ nec a venditore quicq̄ consequitur. vt. ff. eo. si rem quam. §. j.

¶ Si fines. Causus. Vēdidisti mihi fundū: euicta est pars fundi: nunquid agere possum ꝓ euictione fundi: q̄rit? Et dz q̄ sic. Si vō vicinus egit finiū regū. z pars sibi adiudicata est refuso mihi precio partis illius an nihilominus agere possim: q̄rit? Et dz q̄ non. Viuianus.

i ¶ Euincatur. ea ratione q̄ non fuerit venditoris. vt. ff. eo. qui fundū.

k ¶ Lis finalis. i. lis q̄ fit de finibus iudicio finium regundorum. refert ergo petitorio iudicio fit aliquid euictū. vel hoc iudicio de parte vni? empto actionem contra vendito rem vel fideiussorez eius habet.

¶ Sed z si iudicio empto? non affuit : aut presens p iniuriam iudicis euict? est: absēte actore vel fideiussore regressuz aduersus cū non habet.

Etiam si emptor agendo succubuit debet euictio. b. d. teg. cuz glo. Vel sic. Si emptor agēdo victi non debetur euictio. secus si agendo succubuit. b. d. Bald. Vel sic. In causa euictionis potest agi etiam pro interesse melioratiōnis. b. d. Sali.

I dem. a. Tberen. Lex. lx.

¶ Si cōtrouersia tibi possessionis quam bona fide te emisse allegas ab aliquo l mouetur : actori heredive eius denuncia. z siquidez obtinueris habebis cō emisti. ¶ Sinautem euictus fuerit : a vēditrice successore eve eius cōsequēris quāti tua interest m. ¶ In quo cōtinetur etiam cozuz perse cutio: que in rez cmptā a te vt melior fieret: erogata sunt n.

Quicquid est intra fines demōstrati videt venditū. et si quid euincatur debet euictio: tū si finiū regūdoz agatur. ꝓpter ea nihil debetur. b. d. ista not. leg. fin. Bal. vel sic. Quod actione finium regundoruz euincit in actiōe eę empto pro euictiōe ve nit. secus si nō euincatur: §̄ alia causa per iudicem adiudicetur. b. d. Bar.

I dem. a. Largo. Lex. lx.

¶ Si fines agri vēditor demōstrauit: et legem dixit intra eos neminem ingressuruz: si quid inde euincatur o periculo sit auctoris. ¶ Q̄ si finibus suis quos demonstrauit agrum vendidit: lis finalis p aduenditoz; §̄ nō pertinet.

Fideiussor rem vēditam euincere nō potest. Vel sic. Quem de euictiōe tz actio eundem agentez repellit exceptio. hoc. d. Bal. Vel sic. Exceptio quem de euictione tenet actio: etiam locum habet contra fideiussorem. b. d. Sali.

Exceptione. Casus. Fundum mihi vē didisti z p euictione pro misisti: et fideiuſ. dedisti: fideiussor agit pro fundo dicens se per vxorem eus emisse: an possit repelli p exceptī. fideiussor: queritur? Et dicitur q̄ sic. cum vendendo adeo consensit vt pro euictione fideiussorit: quia quē de euictiōe tenet actio eundem agēte repellit exceptio. Un de nota hic: ficut venditor nō potest euincere rē quam vendidit: ita nec eius fideiussor: quia quez de euictiōe tenet actio. vt hic. z. ff. eo. l. vendicantem. Ainia.

l ¶ Eum. fideiussorem.

m ¶ Ab actore. i. venditore. Et no. q̄ dicit doli exceptione. quia dolo facit qui petit quod restituturus est: vt hic. z. ff. de exceptio. do. l. dolo.

n ¶ Suam. ementem nomine viri.

o ¶ Consensum. Nota q̄ fideiubendo qs cōsentit. vt. ff. quib. cau. pi. ta. contra. si gratuitā. afs pomponius scribit. §. fi. et. §. de vsucap. pro emp. l. ven ditiōi. Et si inferas ergo ratum habet. ergo tenet q̄ iussu sicut dñs: vel pater ad eum. p quo fideiubet. nō sequit: quia aliud est cōsentire vt extrane' vt fideiubendo: aliud est consentire vt dñs. vt. ff. q̄ iussa. l. j. §. quid ergo.

Cōsentit quis fideiubendo.

p ¶ Obligauit. Hoc. ergo regulā h quā de euictiōe tenet actio: ipm agētē repellit exceptio vt hic. z. j. e. si ob cāz. z. l. fiue possessio. z. ff. eo. vēdicātē. q̄ fal lit i casu qđ bēs. j. c. l. fi.

¶ Jue in libertatem. Casus. Vendidisti mihi seruū fiue pclamauerit in libertatem z sic euictus fit: fiue cōuenit: vt si aliqua questio mihi moueretur nomine eius restituere mihi preciū: licet nondum esset euictus: quid mihi restituēdus sit animaduertet preses prouincie. Nota hic. Si tu vēdis mihi rez: et tu promitis mihi: q̄ fiue res euincatur siue de re moueatur questio statur conuentioni. Viuianus.

q ¶ Euictus est. Satis euincitur qui in libertatem pronocat. vt. ff. eo. si per imprudentiam. §. i. z. j. eo. si status.

r ¶ Recuperares. alȝs fi actum non esset non posset agi: nisi demum re euicta. vt. ff. eo. si plus. §. mota.

¶ Si ob causam. Casus. Mulier tenebatur mihi in. c. conuenta cōdemnato est ea: non satisfaciente iussu iudicis distracta sunt prędia eius. z mihi est satisfactum. an prędia mulier illa vel eius successor possit recuperare? Dicitur q̄ non. et si ab alio emptore non conuincatur non contra iudicem: sed aduersus me cui facta solutio est pro euictione emptori competit actio. Viuianus.

s ¶ Mercatus es. scilicet ab officialibus.

t ¶ Refertur questio. cum ipsi sint qui de euictione teneantur. vt subij cit. z. §. e. l. exceptione.

v ¶ Actionem. et in precium. z in vsuras habita ratiōe fructuum. vt. ff. eo. si plus. §. z si iussu. z. ff. de distract. pig. l. rescriptum. §. sed q̄tum. nō autem tenetur apparitor vel executor. vt. ff. e. si pignoza. z. ff. fami. ber ciscun. qui erat. §. non magis.

Sine possessio.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Euictionem pdit q sine iudicis sententia rem restituit.

SIue possessio. ¶ Casus. Titius. vēdidit mihi p̄diū: deceſſit filio herede inſtituto: ſiue erat p̄diū patris: ſiue filij: filius a me auo tris ſit agat: ſi agat per exceptionem repelletur.

a ¶ Laudari pōt. i. pōt ei denūciari: ⁊ ſic tenet: ⁊ ſic habet locū hec regula. que de euictione tenet ⁊c. vt hic. ⁊. ff. de exceptiōe. ⁊. ff. de lib. cau. ſi ab eo. ⁊ de re. alie. nō alie. l. vendi trici. ⁊ de rei ven. cū a matre. ⁊. j. ti. j. l. j. ⁊ facit. ff. de ſeruo pig. da. ma. ſi credi tor. ibus. ⁊. ff. de tranſac. l. tranſactionem. ⁊. ff. de reuo. bis que in fraū. cre. l. filios. ⁊. ff. ſi alie. res pig. da. ſit. l. cum res.

b ¶ Si ouere nō poteſt. in totū ſcz ſi inſolidū heres eſt: alioquin eo ea parte p̄o q̄ eſt heres. vt ar. ff. ō here. act. ſi adulta.

¶ Jnō iniuria. ¶ Casus. Si emptor nec per iniuriam iudicis nec p culpam ſuā fuit abſens ⁊ denunciat⁹ fuit ⁊ cōdēnatus in cauſa euictiōis ⁊ res fuerit euicta: pignora que p̄o euictione obligantur perſequi poterit.

c ¶ Si inīuria. vel alīs ob culpā tuaz: vt q̄ fuiſti abſens: vel nō denunciaſti. vt. ff. c. ſi p̄ incudentiā. ⁊. l. ſi iō. ⁊. ff. c. emptor. nā gratia exēpli ponit.

d ¶ Perſeq; potes. vt. ff. de pac. pig. l. j. ⁊. ff. de p̄diis mino. ⁊ ſi is.

Super empti. ¶ Casus. Mulier vendidit mihi p̄dium: in eo meliozādo impēſam feci: ſi titius partem p̄dij vendicet: ⁊ euincat: ſumptus quos feci habita ratione fructuū a titio recupera bo: ⁊ ad p̄cium agam ad uerſus mulierem.

e ¶ Queſtione. quam mouet dñs ℈ emptozem.

f ¶ Portioné. nā ēt pars q̄ñz euincitur. ff. eo. l. j.

g ¶ Reſtitui. a dño vendi cāt: vt hic. ⁊. ff. de rei vē. l. ſumpt⁹. ⁊. ff. de act. ēpt. idemq;. ſ. j. ⁊ de excep. do li. l. paulus.

Uēdicans non tenet ad preciū.

h ¶ Non eū. nō. ergo vendicantem non teneri ad p̄cium: vt. ff. de fur. in ciuilem. ⁊ de rei ven. l. mater. ⁊. l. ſi mancipium. In caſu tamen dñs tenet ad p̄cium: vt. ff. de rei vē. emptoz. Itez in alio. ſcilicet quando pupillus vendicat p̄diū ſuū ſine decreto alienatum: cū p̄ciuz in ſuā vtilitatem ſit conuerſum. vt. ſ. de p̄dī. mi. l. vtere. Item in alio: vt. ſ. de vſu. mūi. l. ij. ſed dic vt ibi.

Jcum. ¶ Casus. Vendidiſti mihi ſeruum: quentus rei vendi. p ſeruo denunciauit tibi vt me defenderes: nihilominus euictus eſt: q̄ ſuccubui damna paſſus ſum: mihi reſarcieꝛ. q. d. teneberis mihi ad expenſas factas in lite: ⁊ ad p̄cium.

i ¶ Feciſti. vel poſtea vſq; ad ſniam ante aperturam tamen teſtium: vt ff. eo. ſi rem quam mihi. ſ. fin. ⁊. fin boc etiam intelligitur q̄ eſt. ff. de leg. iij. l. qui concubinam. ſ. ſi heres. q̄ debet denunciare ante iudicii. i. ante ſententiam vel ſpeciale in legato.

k ¶ Nec citra. ſi enim ſine ſentētia iudicis reſtituiſſet: non ageret de euictione: vt hic. ⁊. ff. de rei ven. l. vtiq;. ⁊. ff. de neg. geſt. at qui natura. ſ. cū vt. ff. de act. emp. l. emptozem. in p̄in.

l ¶ In damnis. ergo ⁊ in ſumptibus litis. q̄ plene dixi. ſ. eo. l. j. ſtatus. ¶ Casus. Vēdidiſti mihi liberū q̄ credebā eſſe ſeruū agit de euictōe: ſec⁹ ſi eſſet. p̄nūciat⁹ ſeru⁹. h. o. Bal. vel hic. Emptoz qui ſuccubuit de euictiōe agit nō ſi obtinuit. b. o. Sali.

Idē. aa. Euthiocho. Lex. xviij.

Si ſtatus tibi ſuper homine venūdato mota queſtio eſt: ſolennibus que[m] iuris admittit ratio interpoſitis: ſi fm libertatem fuerit lata ſententia poteris de euictiōe eius quem cōparauerās: ſi neſciens eius conditionez comparaſti / ſine aliqua dubitatione actozem vel eius fidciuſſores heredeſue cozuꝫ conuenire[n].

¶ Si fuiſſe ſeruum ſentētia declauerit: intelligis ad vendito rem te reuerti non poſſe[o].

Emptoꝛ qui p̄ſcripſit oꝫ ſe tueri ex ceptione ſcriptionis: ⁊ qui eandē omittit de euictione regreſſus non habet. boc dicit Bal. Vel ſic. Preſcriptio emptoris p̄odeſt venditori. b. o. Sali. ⁊ ratio affignatur in p̄in. glo.

Idē. aa. theodoſiano. Lex. xix.

Si obligata p̄dia venūdidiſti: ⁊ longi temporis p̄ſcriptiōe ſolita emptozes ſe tueri poſſunt: euictionis periculum timere non potes[p].

Ex perſona venditoris iudicū cum emptoꝛe ſopitum non retractatur tamē emptoꝛ non habet regreſſum de euictiōe niſi vēditoꝛi denunciauit. boc dicit Bal. Vel ſic. Re euicta agitur de euictiōe etiā contra venditoris heredez: ideo ei debet denunciari vt affit defenſioni: nec ex eoꝝ perſona poteſt in integrum reſtitutio im petrari. b. o. fm Bal. ⁊ Sali.

Idē. aa. Solidio. Lex. xx.

Si parentes veſtri manci pia venundederunt: ⁊ queſtio dominij mota eſt emptoris: adeſſe ac defendere cauſam non prohibemini[r]. ¶ Si eis hec iam euicta ſunt / inſtauratio litis ex p̄ſona veſtra ſi appellationem nō interpoſuiſtis contra ius deſideratur. ¶ Empti ſane iudicio pro euictione ſi conueniri ceperitis. nec vobis negocium vt defendatis denunciatum probetur: intelligitis q̄renus vos metipſos tueri debeatis[s].

Licet res poſt longa tempoꝛa ſit eui cta nō impeditur ēptoꝛ agere de euictione. boc dicit Bald. Vel ſic. Etiam ſi poſt longū tēpus res non p̄ſcripta euincatur

Hypothecarie pōt p̄ſcribi lōgo tpe.

agit de euictōe: ſec⁹ ſi eſſet. p̄nūciat⁹ ſeru⁹. h. o. Bal. vel hic. Emptoꝛ qui ſuccubuit de euictiōe agit nō ſi obtinuit. b. o. Sali.

Idē. aa. Euthiocho. Lex. xviij.

Si ſtatus tibi ſuper homine venūdato mota queſtio eſt: ſolennibus que[m] iuris admittit ratio interpoſitis: ſi fm libertatem fuerit lata ſententia poteris de euictiōe eius quem cōparauerās: ſi neſciens eius conditionez comparaſti / ſine aliqua dubitatione actozem vel eius fidciuſſores heredeſue cozuꝫ conuenire[n].

¶ Si fuiſſe ſeruum ſentētia declauerit: intelligis ad vendito rem te reuerti non poſſe[o].

Emptoꝛ qui p̄ſcripſit oꝫ ſe tueri ex ceptione ſcriptionis: ⁊ qui eandē omittit de euictione regreſſus non habet. boc dicit Bal. Vel ſic. Preſcriptio emptoris p̄odeſt venditori. b. o. Sali. ⁊ ratio affignatur in p̄in. glo.

Idē. aa. theodoſiano. Lex. xix.

Si obligata p̄dia venūdidiſti: ⁊ longi temporis p̄ſcriptiōe ſolita emptozes ſe tueri poſſunt: euictionis periculum timere non potes[p].

Ex perſona venditoris iudicū cum emptoꝛe ſopitum non retractatur tamē emptoꝛ non habet regreſſum de euictiōe niſi vēditoꝛi denunciauit. boc dicit Bal. Vel ſic. Re euicta agitur de euictiōe etiā contra venditoris heredez: ideo ei debet denunciari vt affit defenſioni: nec ex eoꝝ perſona poteſt in integrum reſtitutio im petrari. b. o. fm Bal. ⁊ Sali.

Idē. aa. Solidio. Lex. xx.

Si parentes veſtri manci pia venundederunt: ⁊ queſtio dominij mota eſt emptoris: adeſſe ac defendere cauſam non prohibemini[r]. ¶ Si eis hec iam euicta ſunt / inſtauratio litis ex p̄ſona veſtra ſi appellationem nō interpoſuiſtis contra ius deſideratur. ¶ Empti ſane iudicio pro euictione ſi conueniri ceperitis. nec vobis negocium vt defendatis denunciatum probetur: intelligitis q̄renus vos metipſos tueri debeatis[s].

Licet res poſt longa tempoꝛa ſit eui cta nō impeditur ēptoꝛ agere de euictione. boc dicit Bald. Vel ſic. Etiam ſi poſt longū tēpus res non p̄ſcripta euincatur

didit tibi mancipium: ſi conueniaris potero in iudicio adeſſe ſi forte timeam colluſionem. Si vero euictum iam ſit: niſi fuerit appellatum propter p̄ſonam meā lis inſtaurabit. Si vero mihi non denūciaſti de euictione me obligatum non habebis.

q ¶ Si parētes veſtri. quoꝛ heredes eſtis vt habeāt locū ſequentia.

r ¶ Non prohibemini. ne fiat colluſio: vt. ff. de appel. ſi perluſoꝛio. ⁊. l. a ſententia. ſ. ſi heres. ⁊. l. ab ēpecutore. ſ. alio. ⁊. ff. de inoffi. teſtamen. ſi ſuſpecta. ⁊ in aut. de litigi. ſ. j. col. viij.

s ¶ Ex perſona. niſi effectis minozes.

t ¶ Debeatis. q̄ non tenemini. ſ. eo. emptoꝛ. Accur.

UNIVERSITÄTS

Eiuictiõis actio an xxx. annis tollatur.

Opti actio. ¶ Casus. Mihi seruũ vendidisti: possedi eũ spacio xx. an. qbus elapsis proclamat in libertatẽ: denũciauit tibi ꝛ pnunciatus fuit liber: agam pro euictione q̃ti mea interest.

a ¶ Submouet. qz talis res erat q̃ non poterat vsucapi vel p̃scribi vt subijcit. ꝛ. ff. de p̃scrip. long. tẽp. q̃. p liber. l. fi. alꝰ ℈. vt. ff. eo. fi obligata. Sz nũqd xxx. an. tollit? Rñ. nõ. cuꝰ p̃scripcio ea tpe cõpleri possit ꝓ tra libertatẽ: vt argu. ff. c. minor. in pnn. Vel dic q̃ tollit si nasceret: sed non nascitur nisi demum re euicta sicut in alijs actiõib⁹ quibus℈ dicimus: vt. ff. de re. permu. eꝝ placito.

b ¶ Remisisse. qz tũc ad q̃cium tibi agere: vt. ff. de act. emp. l. emptores. ℈. q autem habere. Accur.

Cum tibi. ¶ Casus. Dedisti mihi p̃ diũ liberũ ab oĩ obligatione: ꝛ pmisisti mihi reficere oẽ damnũ: apparuit postea qui dicebat illud sibi forte obligatũ pro. q. que soluit ei nũquid ea a te potero petere querit. ꝛ dicitur q̃ sic.

c ¶ Cũ tibi liberuꝫ. i. vt liberũ. vel ℈ dicto ep̃ſſim vel non dicto in Iuuz. vt ℈. ꝛ. l. eq bis predijs. Acc.

d ¶ Soluisti. potuisti eñ soluere: vt. ff. de compẽ. l. q̃m liberuꝫ. Sz quo agit non fecuta aliqua sententia? Dicunt qdã q̃ fit no tozium: vt. ff. de act. emp. Lemptoꝛe. i pin. Vel dic non agit de euictiõe hic: sed eꝝ quadã stipulatione de indẽnitate interposita vt subijcit.

e ¶ Ipsius. ſ. stipulatiõis.

f ¶ Conceptio. i. tenoꝛ.

Cum successoꝛes. ¶ Casus. Pat⁹ tu⁹ vendidit mihi fundũ obligatũ ciuitati tue: ꝛ decessit: si actoꝛ ciuitatis agat hypothe. ꝛ euincat p̃diũ p̃ius tibi facta denũciatione qui ei succeſſiſti: nõ solum conueniam te ad id quod mea interest pre diũ non fuisse euictũ: sed etiam ad precium.

g ¶ Pignoris ſtituat iure. i. per hypothecariam. Accurſius.

h ¶ Hadu. i. instituti vel substituti sint.

i ¶ Nõ quantum. i. nõ solum ad precium: sed etiã ad interesse: vt hic. ꝛ. ff. e. l. euicta.

Si post. ¶ Casus. Vendidisti mihi domũ: vel mancipium: precium tamen non solui: si aliqs dominium vendicauerit vel mancipium ad libertatem proclamauerit an precius tibi numerare sim compellendus: queritur: ꝛ dicitur q̃ non. si vero partem precij numeraui: ꝛ mihi ab aliquo denunciatum seruare si domus euincatur.

k ¶ Ante precium numeratum. si autem esset numeratum non posset agi vel vt fideiusſoꝛ detur: vel vt alꝰ quasi re euicta: vt. ff. eo. si plus. ℈. mota.

l ¶ Satis ei nõ offeratur. Cũ fideiusſoꝛibus: vt. ff. de peri. ꝛ cõ. rei ven.

Vendito: an teneaꝫ

habitationum. ℈. fin. alꝰ non tenetur dare fideiusſoꝛem: nisi conuenerit de dando: vt. ff. eo. l. emptoꝛi. ꝛ. ff. de contrahẽ. empti. l. pacta. Sed de euictione agitur: si legitima denũciatio precesſit. b. o. Sali.

Idem. aa. Eladio. Lex. xxj.

Opti actio longi tẽporis p̃scriptione non submouetur licet post multa spacia rẽ cui ctam emptoꝛi fuerit cõpobatũ.

¶ Si itaq; is quẽ te cõparasse cõmemoꝛas: nũc in libertatẽ. pclamet. interpellare venditoꝛẽ siue succeſſoꝛem ei⁹ debes: vt tibi assistant causamq; instruãt. ¶ Quem si liberũ esse vel seruũ nõ esse fuerit. pnunciatũ: nec te cõuentione remisisse periculũ euictiõis fuerit comprobatus: preces. puincie (si res integra est) q̃ti tua interest restitui tibi pꝛouidebit.

Emptoꝛ cõuentus hypothecaria q debitum obtulit agenti nõ expectata sententia euincente per actionem: eꝝ empto indẽnitatem cõsequitur a venditoꝛe. b. o. Vel sic. Non creditur libera res emptoris que est alteri obligata: ꝛ ideo agi põt cõtra venditoꝛẽ ad interesse: nisi liberet eã. b. o. Bal. Vel sic. Eꝝ stipulatione de indẽnitate potest emptoꝛ agere pro eo q̃ solvit ob liberationẽ rei empte. b. o. Sed nõ de euictione. Sali.

Idem. aa. Iuliano. Lex. xxij.

Cum tibi liberuꝫ venunda tum fundũ ab actoꝛe. pponas: si ex añcedente obligatione qõ debebat iure soluisti: stipulatione quã fubiecta ẽptiõi de indẽnitate ꝓponis: ipsi⁹ coꝛceptio comissa manifeste declarat.

Successoꝛib⁹ venditoris in quocũq; gradu est denunciandum quo facto siue ipsis p̃sentibus siue absentib⁹ res euincatur non solũ precium: sed interesse emptoꝛ a venditoꝛe cõsequitur. b. o. Vel sic. Re euicta post denunciationem absente reo vel absente actoꝛe ad interesse agitur necnon ad pretium. b. o. Bal.

Idẽ. aa. Eustochie. Lex. xxiij.

Cum successoꝛes etiam venditoꝛis pro euictiõe teneri possint: si velut obligata sibi respublica thessalonicẽsium pignoris institutaꝫ iure pfeq; cõparasti: aucꝛoris heredib⁹ q̃cũq; gradu substituti assistere negocio denũcia. ¶ Q siue p̃sentib⁹ siue absentib⁹ postea: quanti tua

an pro hac euictione tantum? videtur q̃ sic: vt. o. l. habitationuꝫ. arg. contra de rescin. ven. l. fi.

m ¶ Non compelli. habet enim doli exceptionem: vt. ff. de excep. doli. l. pater. ℈. eꝝ quadrante.

n ¶ Cum parte. vel nibilo. sed sic euenerat.

dare fideiussoꝛes ꝓ euictione.

o ¶ Pꝛouidebit. scilz per fideiussoꝛiam satisdationem vt dixi.

Si tibi. ¶ Casus. Vendidisti mihi liberã quam credebã ancillam: proclamat in libertatem: ꝛ tu cã defendis. pnuncia ta est libera: teneberis mihi ad duplũ noie eius: si duplũ promisisti: vel q̃ti mea interest cõueniam te iudicio emptionis.

p ¶ Si tibi liberã. tibi dico ignoꝛanti: sec⁹ si scienti: vt. ff. de ℈ben. empt. l. si in emptione. ℈. liberum homiñe. ꝛ. ℈. ité si emptoꝛ.

q ¶ Ignoꝛans. qui ꝓpter ignoꝛantiã videbat ẽpcus fatus: magis autẽ teneꝛet sciens: etiam ante euictiõe: vt. ff. de act. emp. l. seruus quem. ℈. fi.

r ¶ Defendit. sz saturninus ℈stituꝫ asserto: vim bas leges: vt. ff. de asser. tol. l. j. Et dic defendit. sz agẽdo. sic ꝛ ponitur. ℈. de testi. l. j. agit autẽ non nomine suo: sz nomine eius que vẽdita est: ꝛ fic not. ✣ venit cõtra factũ suũ. ✣ fic ꝛ. ℈. de libe. cã. l. j. ꝛ de patri. qui fil. dif. l. ij.

✣ Concor. xxxv. q. ꝛ. q. ẽt. ca. veniens. cũ gl. sup ver. restituas. cẽ de filijs presbyte.

s ¶ Pronũciata est. ꝛ tũc locũ hz regula: qz qui tenet de euictiõe actio euicentem repellit ẽpceptio.

t ¶ Cõuenire potes. imo videtur q̃ potuerit ẽpce ptiõe repelli cuz ipe erat qui de euictione tenebat: vt. ℈. e. fine posseſſio. q̃ est contra. Sol. speciale hic fauoꝛe libertatis. Vel dic q̃ hic potuit ẽpcipere vel pati euictionem ꝛ agere: vt. ff. co. l. vendicantem. ꝛ l. j. ꝛ. ℈. ô reb. alie. nõ alie. venditrici. prima placet. ꝛ facit ad. l. ff. co. l. minoꝛ. ℈. pater.

Si quis. ¶ Casus. Vendidi tibi seruũ nemine vendicante eum: sed forte pꝛeparãte te ad litem decessit: nunquid ages de euictione? dicitur q̃ non.

v ¶ Exemptus est. lite nõdũ mota. nam nemo euz euincit: sed factũ bonẽ sortis ꝛc. vt hic. ꝛ. ff. e. si seruus. in pnc. secus si iam lis mota est: q̃ tunc agitur: vt. ff. de rei ven. l. vtiq. ꝛ. ℈. de asser. tol. l. fi. in fi. ꝛ. ff. iudi. sol. fi seruus. que sunt cõtra. sed soluuntur predicto modo. Accur.

Si fundum. ¶ Casus. Si sciens fundũ alienũ vel alijꝰ obligatum comparasti: nec de euictione caueri fecisti tibi: precium q̃ soluisti petere nõ potes. Si vero ignoꝛans emisti non iure recusat vẽditoꝛ refundere tibi precium quod numerasti.

x ¶ Cõuenit. põt ergo stipulari etiã scienꝫ: vt. ℈. cõia vtrinsq; iudi. si fratres. in pnn. ꝛ. ff. de doli ẽpcep. l. apud celsum. ℈. idẽ labeo scribit.

y ¶ Contra iuris posse. vt ꝛ. ℈. de p̃scrip. xxx. an. l. j. ꝛ de iure dotium. si a matre. Sed cõtra. ℈. cõmunia de leg. l. fi. vbi agit etiam sciens ꝛ non fuit stipulatus.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

fuit stipulatus. Solu. specialia sunt ibi in legato vt hic. ꝛ emptor bonedicti res sub cōditione legatas nō vſucapit vt ibi. Vel ſolue vt Sol. ibi peiū repetit a vendicante: q̄ in eius vtilitatē cōuerſum fuit q̄ vel emptor: ſciuit rē eē aliena: vl ignorauit. Si ſciuit nō hꝫ actionem p euictione niſi ſtipulatuꝰ eſt: vel pactuꝰ: vt hic. Si ignorauit. ꝛ ſi non fit ſtipulatus vel pactus agit tñ ex ēpto ad intereſſe niſi remiſit piculuꝫ euictionis: q̄ caſu agit tñ ad p cū: vt. ſ. e. l. nō dubitat. ꝛ l. ēpti. ff. de act. emp. emptorē. ſ. q aūt hēre.

Emptor quēadmodū possit agere ꝫ vēditorē re euicta.

¶ Optoꝛi. ¶ Caſu. Vēdidiſti mihi p diuꝫ. de q̄ erat pactū de nō petēdo tibi factū: vel forte illō ſcripſeras vel vſuccpas: nūquid ſcripſi ptio mihi emptoꝛi. pde rit. ſi q̄ hc. vñ ſi res euincat p culpā: q̄ exceptionē ex ꝑſona tua cōpeteret mihi non oppoſui. de euictione nō teneberis.

a ¶ Nō ambigitur. vt pactum factū venditoꝛi: vt ff. ō pac. ſi tibi. ſ. pactū. ſ ſcripſtio: vt. ff. de ẽbē. emp. l. dolia. ꝛ. ſ. de vſucapi. trāſſoꝛt. l. j. ſ. j. ꝛ ad idē. ff. de here. ven. l. emptoꝛ nois. Sꝫ qd ſi ſciēs alienū cōparauit an poſſit vti exceptiōe actoꝛis? Quod videtur: vt argu. ff. de rei vendi. emptoꝛi. ꝛ ff. e. in creditore.

Si permutationis. Caſus. Permutaſti. ff. tuū cū. C. meoꝛi: tius vendicat. ff. tuū denunciauit tibi: nihilominus euictū eſt: an agere poſſim de euictiōe q̄rit. ꝛ ōi. q̄ ſic ad intereſſe.

b ¶ Facultatem cum foꝛte ſe abſentarent: vt. ff. eo. ſi ideo. ſ. fi.

c ¶ Rationis eſt. ad ſimilitudinem emptionis: vt. ſ. de re. permu. l. j. ff. de edil. edic. ſciendum. ſ. emptoꝛem.

Non ex eo. ¶ Caſus. Vēdidiſti mihi ꝑdiū tuū: feci mihi caueri ō cuictiōe nūqd iō itelligēdus ſim male fidei ēpto. ō. q̄ non.

Cautela dubūdans nō nocet.

¶ Non ex eo. Ho. ergo hic q̄ licet mihi caueam nō ideo ſcientia vel mala fides preſumitur. ſic ꝛ alꝰ abundans cautela nō nocet. vt. ſ. de teſta. l. teſtamenta. ꝛ argu. j. de calū. q non probaſſe. ꝛ. ff. de lib. agno. l. j. ſ. elegāter. in fi. Sed argu. ſ. ff. de cōdi. inſtitu. ſi quis ſub cōditiōe. ꝛ. ff. ad. l. falci. l. ſeius ꝛ augerius. ꝛ quod hic ſubijcit. aliꝫs itaq; ꝛc. quaſi ꝛ hoc iudicium ſit.

Fides bona preſumitur.

c ¶ Tua. loquitur hereditoꝛi venditoꝛis.

f ¶ Debes. Sic ergo bona fides ꝓſumitur niſi ꝓbetur mala. ſic. ſ. de ꝓſcri. long. tēp. l. emptoꝛ. Sed qd. ꝑdcrit. ꝑbanti cum nibilominus poſſit cōueniri de euictione: q̄ hic. ꝓmiſit: vt. ſ. e. ſi fundū. Rñ. intelligē bic quādo nō eſt ꝓmiſſum: vt. ſ. cōia de leg. l. ſi. in fi. Itez poteſt prodeſſe quātum ad hoc vt ſibi nō poſſit expenſas in prædio factas reſeruare ſm. Bl. vt. ſ. e. ſi controuerſia.

Heredē. ¶ Caſus. Venditi mihi prædium de euictione promiſiſti mihi ꝛ fideiuſſoꝛem vnū ꝓo euictione dediſti: ſempoꝛe nius beres titij vult vendicare prædiū an poſſit queritur: ꝛ dicit q̄ ſic: neq; factū titij cui ſucceſſit ſibi obeſt: q̄ ex ꝑſona ſua vendicat: vi debat q̄ non: q̄ q̄ de euictione tenet actio: cundē agentem repellit exceptio: vñ cū fideiuſſoꝛ teneat videbatur teneri ꝛ beres fideiuſſoris: vnde ꝛ agere non poſſit: contrarium tamen eſt verum.

g ¶ Rerum. ꝛ ita fallit hec regula: q̄ tenet de euictione ꝛc.

b ¶ Perſona. ſ. bꝛdis ſed ipſe fideiuſſoꝛ boc nō poterat: nec beres eiꝰ eg eius ꝑſona: nec beres venditoris: vt. ſ. eo. l. exceptione. ꝛ. ff. eo. ſeia. Dido ſfe. ꝛ. ff. de diſtrac. pig. l. ſi is. Et incipit conſtructio factuꝫ eius cu ī ꝛc. ꝛ quod ſubijcit. ꝓo qbus. i. ꝓo quarum euictione. Itē nota ex hac

ignorans: deſiderio tuo iuris forma negantis hoc reddi refragatur.

Emptoꝛ ex perſona venditoris habet ius defenſionis. hoc dicit. Vel ſic. Omnis defenſio venditoris tranſit ad emptoꝛem. Bald.

Lidē. aa. Odaxinia. Lex. xxviij.

Optoꝛi etiaꝫ venditoris iura prodeſſe non ambigitur. ¶ Si igit vobis ꝓpter rei ꝓpietatez mota fuerit queſtio: tam ꝓpꝛijs qꝫ venditoris defenſionibus vti publice poteritis.

Jn contractu permutationis venit euictio: dum tamen interueniat denunciatio. b. o. Bal.

Lidem. aa. Rufino. Lex. xxix.

Si permutationis gra prædia curatoꝛibus quondam fratris tui mater tua dedit: bis q̄ in eoꝛum vicem accepit: poſtea qꝫ ad defenſionem fuerit denunciatum: vel cum eoꝛum nō haberet facultatem euictis q̄ti intereſt eos conueniri poſſe rōnis est.

Licet quis ſibi diligenter ꝓſpiciat ꝛ de dupla ſtipuletur: nō ꝓſumitur mala fides: nec rei aliene ſciētia. b. o. Vel ſic. Et abundanti cautela nō ꝓſumitur mala fides. hoc dicit Bald. Vel ſic. Stipulatio duple ꝓo euictione non facit emptoꝛem ꝓſumi malefidei. b. o. Sali.

Lidem. aa. Aſtigio. Lex. xxx.

Non ex eo q̄ duplum qui a matre tua mancipium cōparauit euictiōis nomine ſtipulatus eſt: aliene rei ſcientia conuincitur: nec opinio eiꝰ ex hoc le-

ditur vt malefidei emptoꝛ eſtimetur. ¶ Aliꝫ itaq; iudicijs ſi vis probare debes.

Jſte caſus non eſt alibi. Heres fideiuſſoris ex perſona ſua pōt euincere. licet tanq; heres fideiuſſoris teneatur de euictione. b. o. Vel ſic. Quē de euictione hereditario nomine tenet actio: eundē agētez ꝓprio nomine nō repellit exceptio. b. o. Fm Bal. vel ſic. Jn fideiuſſoris here de ceſſat regula quem de euictione tenet actio: eundē agentem repellit exceptio ſi agat nomine ꝓprio. b. o. Sali.

Lidē. aa. Agathoni. Lex. xxxj.

Heredez fideiuſſoris rerū ꝓ qb defuncti apud emptoꝛē interceſſerat ꝓ venditoꝛe: factuꝫ ei ꝓ cui ſucceſſit ex ſua ꝑſona nō iuniun vendicare non ipedit. ſcz euictionis cā durāte actione.

Creditoꝛe euictionem pignoris non debere. Titu. xlvj.

Credito: vendens iure creditoris rē quam putabat eſſe debitoris: non tenetur de euictione niſi exꝑreſſe promiſerit. Jtem creditoꝛ vendens iure creditoris: nec ex perſona ſua: nec ex perſona alteri creditoris cui ſucceſſit euincere poteſt. hoc dicit Salicetus.

Jmperator Alexander. a. Publicio. Lex. j.

Uz iure creditoris ꝓpter fiſci debita prædium obligatuꝫ procuratoꝛ meꝰ ve nūdedit: euictio nō debetur: quia ꝛ ꝓuatus creditoꝛ eodē iure vtitur. ¶ Niſi nominatim hoc reꝓmiſſum a priuato fuerit creditoꝛe. ¶ Si ta-

ius vendēdi nō tenetur niſi vt preſtet rem ſibi obligataꝫ: ꝛ ſe potioꝛem ceteris creditoribꝰ. fm. Bl. vt in ſi. buius. l. certe ꝛ ſuperioꝛi caſu multomagis ad hec duo tenetur: ſcilicet vt ſit ſibi obligata: ꝛ ſit potioꝛ aliꝫs: quia nō debent eſſe meliores conditionis male agentes ꝓ bene agentes: vt. ff. de noga. nō ſolum. Jtem ꝛ hoc ſecūdo caſu quando potuit vendere poteſt dici ꝛ eū teneri ad ceſſionē cōtrarie pigno ratitie actionis: cū ſine diſpendio boc facere poſſit: vt. o. l. ff. de euictio. in creditoꝛe. quare nō videtur intereſſe quātum ad ꝑdicta iure vendat vel nō vendit iure: eq; uo iure creditoris vēdit: ꝛ hoc extraneo domino euincente: ipſe autē debitoꝛ ſi nō eſt ꝺns tenetur de euictione poſt euictionē ſecutam vtili ex empto quaſi ipſe vendidiſſe ꝑdeatur. Sed ante eam ſecutā tenetur vero ꝺño habenti ratū vtili negotiorum geſtorum: vt. ff. de diſtrac. pig. l. reſcriptum. ſ. j. ſi vero eſt dominus tenetur habere ratū. ꝛ emptoꝛ efficit dominus: q̄ a non domino. ideſt a creditoꝛe habeat: vt inſtitu. q̄b. alie. licet. ſ. j. ꝛ hoc ſi iure vendaī. als poteſt vendicari a debitoꝛe ſi eſt dominus oū tamē offeratur ꝓtium: vt. ff. de rei vendi. emptoꝛ. ꝛ a creditoꝛe eſt liberatus per ꝓtium emptoris: vt. o. l. ff. de diſtracti. pig. l. reſcriptum. ſed ſi nō iure vendit creditoꝛ: ꝛ ꝓpter hoc debitoꝛ euincat: an eꝫ empto ꝓ hoc ad intereſſe quod eſt vltra ꝓtiuꝫ tenetur creditoꝛ emptoꝛi: ꝛ puto q̄ ſic rōne doli ſicut ꝛ ſi ſciſſet alienam: vt. ff. de act. em. empto rem. ſ. cauſſius. ſ. ſi. iulius. ꝛ. ſ. ſententiam. Accur.

Procuratoꝛ meus. q̄ ad tempus vicem procuratoris fiſci gerebat. ar. ſ. de pe. iu. l. j. Vel dic meus. i. fiſci. quia oīa principis eſſe ītelliguntur. vt. ſ. de quadrien. ꝓſcrip. l. ſi. in ꝓin.

Eodē iure vtitur. vt vendens iure creditoris non teneatur de euictione: vt hic. ꝛ. ff. de actio. emp. l. emptoꝛem. ſ. ſententiam. niſi vt ceſſionē dat contrariam pignoratitiam: ꝛ ſe preſtet potioꝛem: ꝛ ſibi obligatam: vt. o. l. in creditoꝛe. ꝛ in ſi. buius. l.

Creditoꝛ vendēs pignꝰ an teneatur de euictione.

Cum iure. vendit ergo interdū quis vt ōis ꝛ tūc tenetur de euictione vt ex titu. ſupioꝛi apparet: interdū vt creditoꝛ dicens ſe vendere qꝫ creditoꝛ: ꝛ tūc ſi non habet ius vendendi ex pacto vel ex lege: tenet emptoꝛi ex empto vt cedat ei contrariam pignoratitiam. vt. ff. de euict. l. i creditoꝛe. Sive o habet ius vendendi ex pacto vel ex lege: tenet emptoꝛi ex empto vt cedat ei contrariam pignoratitiam. vt. ff. de euict. l. i creditoꝛe. Sive o habet

debitor tenetur pignoratitia cōtraria actione creditori ad totū interesse: si ideo ꝑmisit creditor ꝙ melius venderet: vel iō qꝛ consuetudo erat: alˢ ad preciū tm̄ nō ad duplam: licet in dupla ex ꝑmissione teneatur emptori creditor: vt. ff. de pig. act. si pignore. §. fin. ꝛ. l. seq. ꝛ ff. de distra. pig. l. rescriptum. in fi.

set ei subueniri per restitutionem ex clausula generali: vt. ff. ex quib. cau. ma. l. j. §. vlti.

k ¶ Cuz diu. puta decēnio: vt. ff. q ꝛ a qb. l. si cum fideicōmissa. §. aristo. Uel dic. xx. an. vt sicut seruus ꝓscribit sibi libertatē tanto tpe. sic ꝛ fili⁹ suā potestatē: vt. s̄. de ꝓscrip. long. temp. que ꝓ liber. l. ij.

a ¶ Si tñ fiscus: qui pri⁹ vendiderat pignus.

b ¶ Successit. si post venditionē pignoris factā.

c ¶ Noīe fisci. nā sic ꝯ suū factū veniret: quod non pōt: vt hic. ꝛ. ff. de adop. post mortē. ꝛ. j. ne fiscus rem quam vē. euin. l. j. ꝛ ij. li. x. ꝛ sic esset in priuato creditore pri⁹ vēdēte: ꝛ postea i ius alteri⁹ succedente: vt. ff. de distrac. pig. l. ꝛ si is. ꝛ fac. ff. d iur fisci. l. iij. §. si posteriori.

d ¶ Uēdebat. ꝛ sic firm⁹ est ꝯtractus. vt. s̄. si antiquior cre. l. j. Accur.

e ¶ Jure vēdit. collige ergo hic creditorez q̄tuor ꝓstare debere. Primo ꝙ sit sibi res obligata vt ex ꝓncipio legis ꝑz. vbi dicit prediū obligatum: ꝛ hic dicit pignus. Scdo ꝙ sit potior q̄libet alio creditore vt h qō euenit: vel tpe: vt. s̄. q po. i pig. ha. l. ij. vel ꝓuilegio: vt i hypotheca ꝓ dote: vt. s̄. qui po. in pig. l. fi. Tertio ꝙ creditor credat rē esse debitoris. ꝛ sic nō sit in dolo. ꝛ eadē ratione. Quarto ꝙ sibi liceat vēdere ex pacto: vl' ex lege: vel saltez credat sibi licere: cū interduz iuste possit errare: vt ex ꝯctu ꝓcuratoris. vt. d. l. emptorē. §. iulian⁹. ꝛ. §. sñiam. ꝛ. j. i. proxi. Accur.

Creditor vēdens rē sibi obligatā quatuor ꝓstare debet.

Si a creditrice iur. ¶ Casus Titia creditrix vēdidit mihi prediū sibi obligatū. l. vl' pacto si euincat a debitore nō agā de euictiōe nisi d euictiōe repromiserit: vl' dolū cōmiserit quē q̄liter cōmittere pōt creditrix ñ apit. tu dic si sciat sibi nō fuisse obligatuz: vel se nō esse potētez: vel rē nō esse: vel si dicat suā esse cuz sit aliena vel sibi nō licere in qbus casib⁹ aget ēptor de euictione.

f ¶ Promisit. vt. s̄. l. ꝓxi.

g ¶ Uitio. idest sibi non esse obligatam vel se nō esse potiorem. vel rez nō esse debitoris: vel sibi non licere vendere: vt hic. ꝛ. ff. de act. emp. l. emptorem. §. cassius. ꝛ. §. iulianus. ꝛ. §. sententiam.

men fiscus[a] in ius alterius creditoris successit[b] emptori non iusta nomine fisci[c] mouet cōtrouersia. ¶ Siue qꝛ potior fuerat quando vendebat[d]: siue qꝛ infirmior: qm̄ hoc vtiqꝫ prestare debet qui pignoris iure[e] vendit potiorē se ceteris esse creditoribus.

☞ Creditor vēdēs iure pignoris tenet de euictiōe duob⁹ casibus. scilꝫ qñ expꝑsse se obligauit de euictione. Jtem qñ mala fide cōtraxit sciens rem esse alterius ꝛ nō debitoris. hoc dicit Baldus.

Impa. Gordia. a. Sabine. L. ij.

Si a creditrice iure pignoris fundos obligatos pater tuus comparauerat: euictis prediꝭs ita demum petitionē aduersus creditricem habere iure potes: siue cum vendidit de euictione rei promisit[f]: vel etiaz dolo malo cuz sciens prudēsqꝫ esset rem sine vitio[g] non esse: eam patri tuo cui successisti venundedit. ¶ Naz sicut genus huiusmodi cōtractus inscium creditorem vinculo euictionis non astringit: ita eum qui in fraudē amisit vel decepit non excusat[h].

¶ De p̄tria potestate. Ti. xlvij.

☞ Patientia non solum inducit presumptionem consensus: sed inducit presumptionem veritatis ꝛ solēnitatis. hoc dicit Bal. Uel sic. Liberatio a patria potestate prescribitur longo tempore. hoc dicit Sali. ꝛ Bar.

Impe. Anto. a. Titio. Lex. j.

Si filiū tuū in potestate tua dicis esse: ꝓses prouincie estimabit[i]: an audire te debeat: cum diu[k] passus sis[l]: vt p̄rꝭfamilias res ei⁹ agi per eos qui testamento mr̄is tutores nominati[m] fuerunt.

☞ Quod habet filius ꝓsumitur ad patrem pertinere: nisi ꝓbetur de rebus ad patrem nō pertinentibus. h. d. Bal.

Imp. Anto. a. matrone. Lex. ij.

Eius quod in potestate patris agens habuisti dominium ad patrem tuum pertinuit: extra ea que non acquiruntur[n].

☞ Filius res acq̄sitas alienare nō pōt: ꝛ si patrē offendit pōt castigari ꝑ patrē. ꝛ si est necessaria seuerior castigatio p̄re petente iudex debet eū punire ea pena quā pater dictauerit. h. d. ꝓm Bal.

Imperator Alexāder. a. Arthemedoro. Lex. iij.

Si filius tuus in potestate tua est: res acquisitas tibi alienare non potuit[o]. ¶ Quem si pietatem patri debitaz nō agnoscit: castigare iure patrie potestatis nō prohiberis[p]. ¶ Acriore remedio vsurus si in pari contumacia[q] perseuerauerit: eumqꝫ presidi prouincie oblaturus: dicturo sententiam[r] quaz tu quoqꝫ dici volueris[s].

☞ Questiones domestice inter matrez ꝛ filium debent dirimi. sed si necessarium est iudiciuz: in ciuili causa seruabitur iudiciorum ordo. si vero alius excessus contra matrem deprehēditur: seuerius ꝑ iudicē plectit. hoc dicit Bal. Uel sic. Cause pecuniarie inter patrem ꝛ filium iuris ordine sunt tractande: ꝛ reuerentiaz dꝫ fili⁹ matri: ꝛ impietatē filij dꝫ iudex seuerius vindicare. h. d. Sali.

Imperatores Ualen. et Gali. aa. Cale. Lex. iiij.

Congruentius quidem videtur intra domuz inter te ac filios tuos si que controuersie[t] oriuntur terminari. ¶ Sed si ita res fuerit vt pro iniurꝭs eorꝫ ꝛ ad ius experiendum: ꝛ ad vindictaz processeris: aditus preses prouincie super disceptationib⁹ quidem pecuniarꝭs[v]: conuentuz exerceri iubebit ordinem iuris. ¶ Reuerentiā autem debitaz exhibere matri filios coget. Et si ꝓuectā ad inclemētiores iniurias improbitatē deprehēderit: lesaz pietatem seuerius vindicabit.

☞ Filia tenetur alere matrem pauperem ꝛ vocat ista lex alimenta subsidium vite. hoc dicit Bal.

Imperato. Diocle. ꝛ Maxi. aa. Donato. Lex. v.

l ¶ Passus sis. per quaz patientiam videris approbare. ꝛ presumit euz esse sui iuris vt hic. ꝛ argu. s̄. de pe. here. si fili⁹. ꝛ l. si putas. ꝛ. ff. ad macedo. l. si filiusfamilias patre absente. ꝛ. ff. de repu. l. fi. §. fi. ꝛ hoc cū dubiuz est emācipauerit euz vel nō. si aūt esset certū emācipationē factā: sꝫ dicit p̄r non iure factā: nō audit pater si diu sic stetit fili⁹: vt. ff. de adop. l. post mortē. si non diu tūc audit: vt. s̄. si aduer. rem iudicatā. l. ij. Accur.

m ¶ Nominati. naz dari de iure nō potuerūt: sed noīati debēt cōfirmari. vt. ff. de confir. tuto. l. j.

Eius. ¶ Casus. Filius in ptāte ꝯstitut⁹ acquirit patri: nisi sint ea q̄ patri nō acquirunt: puta castrensia.

n ¶ Non acquirūtur. patri. vt castrense peculiuz ꝛ quasi.

n ¶ Nō acquirūtur. i. ꝓhibent acq̄ri vt sit infinitū v̄bū. ꝛ est exēplū eorū q̄ nō acquirūt iure veteri castrēsia ꝛ q̄si: vt. ff. de iudi. l. lis nulla. ꝛ insti. ꝑ q̄s ꝑsonas no. in ꝑn. hodie oīa etiaz aduentitia quātuz ad ꝓprietatē. vt dicto titulo. isti. ꝑ quas ꝑsonas. §. j. ꝛ. s̄. de bo. q̄ lib. l. cum oportet. ꝛ. l. fi.

Si filius. ¶ Casus. Si filiusfa. aliqd acq̄rit quasi patri q̄sitū alienari non pōt ꝛ si patri nō obediat castigare eū poterit. Si v̄o in contumacia perseuerauerit eum iudici offerat accepturo de filio vindictaz qualē pater voluerit.

o ¶ Non potuit. idem de aduentitꝭs q̄uis nō acq̄rantur: vt. s̄. de bo. q̄ libe. l. fi. §. filꝭs autē.

p ¶ Non prohiberis. sic ff. de furt. l. serui ꝛ filij. ꝛ d iniur. l. ꝑtor. §. preterea. in fi. §. ꝛ. l. fina. ꝛ. s̄. de bo. que libe. l. fin. §. filꝭs autem.

h ¶ Non excusat. No. ergo aliquem scientem teneri qui ignorans nō teneretur. sic. ff. de here. ven. l. hoc autem.

Cōtinuatio.

¶ De patria potestate. ¶ Dictū est. s̄. de iure qō habet aliqs in reb⁹ suis vel alienis vel in ꝑsonis. i. ꝙ ꝑsona alterius mihi obligata sit. Nūc de iure qō hꝫ aliquis in ꝑsonis filiorꝫ de iure ciuili. Azo.

Si filium. ¶ Casus. Mater filiū suum heredē instituit tutorem in testamēto suo ei nominauit: tutor administrauit ꝛ hoc passus pater tanq̄ filius esset emancipatus: vult p̄r tutorē remouere dicens filiū in potestate sua esse: nūquid est audiendus: queritur. ꝛ dicit ꝙ pōt esse ꝙ nō sit audiēdus cuz diu sit passus filiū morari in emancipatione.

i ¶ Estimabit. Bene dicit estimabit: pōt eñ esse cā quare non audiaris: ꝛ hoc est cum diu ꝛc. sed hic forte ꝓpter iustam ignorantiaz possit ei subueniri per restitutionem (vt supra).

q ¶ Contumacia. simile de liberto. ff. de iur. patro. l. j.

r ¶ Sentētiam. de eo conuincendo vel cōmouendo ꝛ puniendo. ꝛ est sic. ff. de offi. procon. ꝛ leg. nec quicq̄. §. de plano. ꝛ arg. ff. de offi. prefec. vrb. l. j. §. cum patronus. ꝛ. ff. de obsequꝭs li. per totū. ꝛ. j. qui accusa. non pos. l. propter. ꝛ. j. l. proxi.

s ¶ Uolueris. nā est v̄isimile ꝙ nō prauā sñiam petet: vt. d. l. ꝓpter.

Congruentius. ¶ Casus. Si inter patrem ꝛ filium orta est cōtrouersia in domo debet determinari. Et si filius aduersus patrem velit experiri in causa pecuniaria iudex inter eos debet iustitiam exhibere. Jtem compellet iudex filium vt matri reuerentiam prestet: qō nisi prestet eum poterit punire.

t ¶ Controuersie. siue ciuiles siue criminales: vt hic. ꝛ ar. s̄. an seruus ex suo facto. l. fi. ꝛ dixi. s̄. l. proxi. ij. respon.

v ¶ Pecuniarꝭs. idē de criminalib⁹: vt. j. q accusa. nō pos. l. ꝓpter. ꝛ intellige in emācipato. q̄tū ad pecuniarias lites: aliter nō posset eē iudicium.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

iudicis: vt.ff.de in ius vo.l.vl.ff.de iud.l.iis nulla.ff.de trāsa.l.fi.

HIlia. ¶Casus. Non solum debet filia patri obedire: sed alere ⁊ iustentare tenetur.

a ¶Uite.No.ergo interiorē alere superiorē.vt.ff.de bo.q̄ libe.l.fi.ff.de pculdubio.ff.de alen.libe.l.j.ij.ff.de lib.agno.l.fi quis a liberis.in prin.Accur.

HAdicatio.¶Casus. Licet apud grecos pater filiū vendere pōt:non tamen apud nos: sed fi fiat venditio non tenebit:vt.ff.de patribus qui fi.di.l.j.

b ¶Abdicatio.i.separatio.vt q̄: pf filius vendebat.boc quide fieri non pōt apud nos: vt dic.ff.de patrib⁹ q̄ fi. distra.l.j.nisi in casu.vt in.l.ij. eiusde tituli.¶Et dic abdicatio:vt q̄ dicebat pf ⁊nolo q̄ sis filius me⁹: ⁊ fili⁹ ꝑsentiebat vel ignorabat vel dissentiebat.Bquide similiter fieri non ꝓtest apud nos:vt dic. ⁊.ff.de pact. ius autem agnatiōis.⁊ de reg.iur. Liura sanguinis.

SIm marit⁹. ¶Casus. An fili⁹ filiā.militis fit in potestate aui: q̄ritur.⁊ dicitur q̄ fic.

c ¶Eum.s.nepotem.

d ¶Ambigit. nam ⁊ ipe fili⁹ licet miles fit remanet in potestate:vt insti. qui.mo.ius pa. po.solui.ff.filiusfamilias. ⁊ facit. j. de castren. pecu.l. errat.lib.xij.

LIbertos.¶Casus. Sicut igenui homines liberos natos ex legitio mīmonio bñt i ſua potestate ita liberti.

e ¶Non est prohibitum. immo pmissum: vt ⁊.ff. de suis ⁊ legi.here. filiū. ⁊.ff.de ser.reipub. ma.l. si decretum.

QEc filiū.¶Casus. Quatuor sunt q̄ declarāt nulli licere negare filiū quominus teneatur ei prestare q̄ filio a patre sint prestanda.s. se. có. pena denunciata aduersus eum. Īte ꝓcedicialis actio: remedium alimentorum.

f ¶Hec filium.legitimū: vt non teneatur ei prestare que filio a patre sunt prestanda.

g ¶Liberum.i.licitum.

h ¶Senatusc̄ōsulta.s.declarant q̄ est in fine.⁊ sic subaudi declarant ad oia sequētia .⁊ sunt hec sc̄a plautianū.q̄ ptinet ad eos partus q̄ post dinorzium edunt. Item aliud senatusconsultū q̄ factus est tpe diui adriani cuius nomē non habemus q̄ pertinet ad eos q̄ ꝑtē matrimonio edunt:vt.ff.de agno.lib.l.fine.§.q̄ plautianū.hec enīz senatusc̄ōsulta dicūt aliquē agnosci.i. haberi vt filium.

i ¶Pena.pena est ex eisdē senatusc̄ōsultis vt agnoscere id ē tenere ⁊ alere vt filiū teneaf:iş nō fit fili⁹:⁊ si ꝑtet calūnioſe petere.q̄ si nō fecerit fubijcit alia pena.q̄ egtra ordinē punit:vt.ff.de libe.agno.l.j. ¶Ad oia sequētia. ⁊ sunt hec sc̄a plautianū.q̄ ptinet ad eos partus q̄ §.iulianus.al⁹ q̄ senatusc̄ōsul.⁊.§.pena.Sed sc̄a in carboniana q̄ nō daf alicui q̄ calūnioſe petit:vt.ff.de carbo.edict.l.iij.§. causc.hec pena ei ꝓponit fi ad denūciationē mulieris faciēdā infra triginta dies a tēpore dinorzij dicentis se ex ꝓgnante nō ꝓtra denūciatiōnē:sc̄s nō ex se eā esse ꝓegnantem. Vel custodes non misit:vt.j.c.tit. l.j.§.j.⁊.ij. alterū enim ꝑdit⁹ sufficit facere marito:vt.j. eo.l.j.§.fin. sed licet teneatur agnoscere vt filiū.nō ꝓiudicat plene cause filiationis:vt.l.c.l.§.elegāter.⁊.§.iulian⁹.⁊.§.ex his.An ergo marit⁹ rūdere vel custodes miserit fūmatis q̄rit ⁊ ꝓnūciaf ali vel non ali.vt eo

HIlia tua nō solum reuerentiam: sed etiam subsidium vite⁹ vt exhibeat tibi rectoris ꝓuincie auctoritate compellitur.

¶Que naturalia sunt separari nō ꝑsunt.boc dicit Bal.Vel sic. Coniunctio nature nō ꝓtest separari:nec filius a patre vendi.b.d.Sali.

Idē.aa.¶Dermogeni. Lex.vj.

HAdicatio⁹ que greco more ad alēdos liberos vsurpabatur: et aparbeosis diceba-tur: romanis legibus non comꝓbatur.

¶Licet fili⁹ sit miles: nepos natus ex eo est in aui ꝑtē.⁊ non in ꝑtē ꝑris sui militis:donec auus viuit.b.d.Bal.

Idem.aa.¶Juliane. Lex.vij.

SIm maritus tuus licet militans in patria potestate cōstitutus filiuꝫ ex legitimis fuscepit nuptijs:cum⁹ in potestate aui perscueraſſe non ambigitur⁴.

¶Natus legitime ex libero est in liberi potestate.Bal.

Idē.aa.¶Crispino. Lex.viij.

LIbertos crēplo ingenuoruꝫ filios suos post libertatē ex legitimis nuptijs natos in potestate habere nō est ꝓhibitum⁵.

¶Licet quis neget aliquem esse filium ei non ꝓtest denegare alimenta q̄ ꝑpater filio ꝓst trienniū ꝓstare debet. boc dicit ꝑm Bal.

Idē.aa.ad Senatū. Lex.ix.

QEc filiū negare cuiq̄ esse liberum⁶ senatusc̄ōsulta⁷ de partu agnoscendo/ac denunciata pena⁸ :itē ꝓciudicium⁹ edicto perpetuo ꝓpositus:⁊ remedium alimentorum apud ꝓfectum maiorē trimo¹⁰ petenti nomine eius¹¹ monstratuꝫ: iure manifesto declarant¹².

¶Pater nō ꝓtest derogare libertati filij:olim vero libertati non solū derogare licebat:sed etiā occidere.b.d.Bal.Vel sic. ¶Pater filiū non ꝓtest facere seruuꝫ: nisi ex necessitate famis.

Imperator Constan.a. ad Populum. Lex.x.

LIbertati a maiozibus rīm impēsum est: vt patribus q̄bus ius vite in liberos necisq̄ potestas olim erat permissa¹³ libertatem eripere non liceret¹⁴.

¶De adoptionibus. Ti.xlviij.

¶Actus legitimus adoptiōis nō ꝓtest explicari nisi coram eo qui ſuper eo acta habet plenitudinem iurisdictionis. boc dicit Bal.Vel sic.¶Magistratus auctoritate adoptantur bi qui in aliena potestate sunt.boc dicit Sali.

Imperator Gordian⁹.a. Marcie. Lex.j.

QUi qui in aliena pote state sunt iuxta ius ciuile non niſi apud cum¹ apud quē plena legum actio² est: adoptari ꝓssunt.

¶Arrogatio auctoritate principis fieri debet causis arrogationis examinandis per ꝓsidem iussu principis quando impubes arrogat:⁊ talis arrogatio valet ac si esset coram toto populo romano. boc dicit Bal.Vel sic. Impuberis arrogatio a principe impetrata ꝓcidi est intimanda:qui cuꝫ magna inquisitione habet illam concedere. Et tenetur arrogator impuberi quartam bonorum relinquere ei vel ꝓbere ei cuꝫ emancipat sine causa.Et quia arrogatione finita emācipatione vel impuberis morte bona impuberis veniunt restituenda. ideo tenetur arrogator satisfdare seruo publico de eis bonis conseruandis ⁊ restituēdis in casibus ꝓdictis.boc dicit Sali.

Imperato.Diocle.⁊Maxi.aa. Timotheo. Lex.ij.

QUoꝑuerē quē ad vicē naturalis sobol'arrogare deberaꝫ:si bi q̄ sanguis necessitudie sibi iūgunt id ei expedire apd ꝓsidē ꝓuincie ꝓfirmauerīt³ filiū ha-

p ¶Nō liceret.nisi ꝓpter famem.vt.ff.de pat.qui.fi.dist.l.ij.

¶De adoptionibus.¶Quia ⁊ per adoptionem cōstituitur patria potestas:ideo ⁊ de ea dicit.vt insti.eo.in prin.

Ij qui.¶Casus. Qui filiū nō bñt an aliquem possint adoptare:queritur.⁊ dr ꝙ sic apud cōpetentem iudicem.

¶Eum.ꝓsidem.

¶Actio.apud quē explicanf legitimi act⁹.s.emācipatio: adoptio:⁊ bēditatis aditio:bonorū possessio:vt.ff.de reg.iur.l.act⁹ legitimi.Vel.i.apud eū q̄ bz ꝓtestatem iurisditionē.i.q̄ pōt cognoscere ⁊ sniaz ferre ⁊ iuitū:⁊ volūtariā iter ꝑsentiētes vt ꝑstare auctoritatē:manumittere volētib⁹ vel adoptiōib⁹:vel apud quē ē altera ff.c.magistratum.⁊ insti.eo.§.j.⁊ q.mo.ius pa.po.sol.§.ꝓterea. tm:vt.ff.de offi.ꝓcō.l.ij.⁊ pn.⁊ sunt isti magistratus mūicipales:vt

Jurisditio cōtentiosa apō quez dicit esse.

Impuberē.¶Casus. Si aliquē q̄ sui iuris est arrogare voluerīs ꝓpinquoꝫ suoꝫ regrēdius est cōsensus:⁊ si eū arrogaueris a postea emācipaueris:relinqs ei q̄rtā partē:⁊ cauebit restituere q̄ ⁊ q̄d ex bonis suis ad te ꝓuenit occasione arrogatiōis ꝓpulo valet arrogatio facta ꝓ ꝓncipis reser ipti ficut valuit olim ꝓ populū facta.

s ¶Impuberem.No.q̄ tota lex ista de arrogatione dicit.

t ¶Confirmauerint.als comꝓbauerint.i.confirmauerint cū ma-

Militia nō liberat a patria potestate.

Alimēta an fint ꝓstāda per eam q ne gat alia q̄ filiuꝫ.

UNIVERSIDAD DE MURCIA

gna inquisitione precedente:vt.ff.e.l.nec ei.ff.i.vsq; in fi.l.

a Quarta pars.ex cõstitutione diui pij:vt.ff.fi quid in frau.pa.l.fi. ℞ de inoffi.testa.papinianus.ff.si qs impubes.ff.e.fi arrogator.in prin.ff.i.ff instit.eo.ff.cum autem.

b Emãcipatus.fine cã:als pdit cã:vt.o.l.ff.fi qd in frau.pa.l.fi.ff instit.eo.ff.cum autem.

c Seruo publico.i.no tario:qz publice seruit: nõ qz seruꝰ fit: vt.ff.ti tabu.l.gñalt.lib.g.ff est fic. ff.eo.l.nõ enim aliter.

d Per populuꝫ.vt in fti.de iure na.ff.sed ꝛ qõ pncipi .imo multomagis:vt.ff.de offi.pto.barbarius.in fine.Et quod dicit intimata apud pfidem.dic qz primo impetrabat rescriptũ: vt licet rogare. deinde fie ret intimatio rescripti apud pfidem vel pretorem.ꝛ probatio eoꝝ q necessaria fuit:ficut ꝛ als fit:vt.ff.de bis q ve.eta. impe.l.ij.

Cum eũ. ¶ Casus. Si quis libertuꝫ vult arrogare nec cãm affiguat:qz nõ hꝫ filios naturales:an fit audiendus q̃ritur.ꝛ dr qꝛ non.

c Quẽ arrogaueris. i. arrogare volueris:vt.ff. de vbo. obli. stipulatus sum damam.

f Tuum esse.qõ potes: vt.ff. de ritu nup.l.scien dum.alienuꝫ aũt nullo mõ posse:vt.ff.eo.tit.si paterfamilias.in fi.

g Causa. ¶ Sine cã non audiẽ.fic ꝛ.ff.de transac. l.cũ bi.ff.pretor.ꝛ vertũtur plura in causa cognitione:vt.ff. eodem.l. nec ei.ff.ꝛ primum. vsq; in finem.inter quas hec est vna si liberos habeat vel non.

Adoptio. ¶ Casꝰ. Si scriptus heres ꝛ uenerit: non propter Bvalet adoptio nisi apõ cõpetentem iudices fiat cum solennitate.

b Sed solẽni.sic ꝛ emãcipatio: vt.ff.tit.j.l. non nudo.Accur..

Mulierẽ. ¶ Casus. An mulier aliquẽ adoptare possit querif. ꝛ dicitur qꝛ nõ. cũ filios naturales ꝛ ptãte sua bare nõ possit:tñ in solatiũ liberoꝝ in acie pncipis amissoꝝ adoptare aliquẽ põt ꝛ perinde est ac si ex ea natus fuisset.

i Annuimus. id est cõsentimus.

k Naturalis.non ergo habet ipotestate:cũ nec naturales habeãt in potestate:vt instit.eo.ff.femine.ꝛ.ff.eo.l. naꝫ ꝛ mulieres.ꝛ.j.e.in adoptionem patre.in fi.

Arrogatiões. ¶ Casus. Neq; in ciuitate rome neq; in puincia sine pncipali rescripto facienda est arrogatio.

C Pncipali.vt.ff.e.l.ij.ꝛ isti.e.ff.i.ꝛ.e.l.i adoptionẽ patre.

M adoptionẽ. ¶ Casus. Si bonꝰ.dedit se ꝛ adoptionẽ mutinen. bebis. ita vt bonorum tuorum quarta pars[a] :tã in postremo iudicio tuo q̃s si a te emancipatus fuerit ei prebeatur. ¶ Et sup patrimonio eius idoneis fideiussoribus datis seruo publico[c] cauca tur:ne sub copulãde adoptionis obtentu facultates ei[d] (que ei diligenti prouisione seruãde sunt) irruas. ¶ Arrogatio etenim ex iudicio publico celebrata:ac pdicta valet apud pretorem vel pfidẽ intimata:ac si per populum[d] iure antiquo facta esset.

Nõ oz admitti supplicatio qñ aliqd supplicaꝫ ꝫ ius nõ expssa causa dispensationis.b.o.Bal.vel sic.In arrogatiõe liberti debet causa sseri:ꝛ maxime defectu liberoꝝ:als non valet.b.o.Sali.

Idem.aa.Darciano. Lex.iij.

Cum eum quem arrogare ris[e] libertum tuum[f] esse pfitearis:nec vllam idoneam causã[g] precibus addideris:id est qꝛ nõ liberos habeas:intelligis iuris auctoritatẽ desiderio tuo refragari.

Tabellio ex vi tabellionatus nullaꝫ habet iurisditionẽ:nec põt auctoritatem interponere in legitimis actib⁹.b.o.bal. Vel sic.In adoptione publicũ instrumẽt tum nõ sufficit:nisi auctoritaꝫ iudicis interceserit.b.o.Sali.

Idem.aa.Proculo. Lex.iiij.

Adoptio non tabulis licet per tabelliones conficiẽdis sed solẽni[h] iuris ordine apud pfidem solet copulari.

Mulier non potest adoptare quẽ in filium:nisi permissu pncipis in solatiũ liberoꝝ amissoꝝ.b.o.Bal.

Idem.aa.Sire. Lex.v.

Mulierem quidem que nec suos filios habet in potestate:arrogare non posse certum est. ¶ Verum quoniam in solatiũ amissoꝝ tuoꝝ filiozum pri uignum tuũ cupis in vicez legitime sobolis obtinere annuimus[i] votis tuis ꝑm ea q̃ annotauim⁹: ꝛ cuꝫ perinde ac si ex te progenituꝫ ad fidẽ naturalis[k] legitimiq; filij habere permittimus.

Arrogatio non potest fieri sine pncipis auctoritate:nec in vrbe vbi pnceps residet:nec alibi.b.o.Bal.

Idem.aa.Odelicio. Lex.vj.

Arrogationes eozum qui sui iuris sunt:nec in regia vrbe:nec in puincijs:nisi ex rescripto pncipali[l] fieri possunt.

non adimitur ei patria qꝛ̃ sit bonoñ.vnde in ciuitate bonoñ.ad bonores promoueri potest:ꝛ onera ciuilia agnoscere.

m Ciuitatis.mutine.

n Dato.ab aliquo bonoñ.

o Nõ mutaꝫ.vt.ff.ad muni.l.ordine.ff.fi.ꝛ.l.seq.ꝛ argu.ff.de sena.l. senatores ij. ꝛ.ff.eo. per adoptionẽ.ij ar.ff.ad municip. municeps desinit esse.Sz ibi q̃ ad honora:nõ q̃ ad honores: vt h.Itẽ ibi in senatore facto:h in adoptato.Itez aliud fi ciuitate alteri⁹ puincie dareſ:qꝛ definit cẽ priozis ciuitat⁹ ciuis: vt.ff.de verb.sig.l.puinciales.Vl dic vt ibi.Itẽ no.bic ꝙ patria quã qs est sortitus per originez non taz facile mutaſ:vt ea que iure tantũ domicilij habeẽ vt hic.ꝛ.ff.ad munici.l.assumptio.

Pfia originis non facile mutatur.

p In bonozũ. nã bic ꝛ ibi poterit vocari ad honores: vt.ff.ad munici. l.ordine.ff.fi.Sz quid si simulvtrobiq; ad munera vel honores vocetur: Rñ. ꝙalet cã originis. arg.o.l.assumptio.ꝛ facit.ff.de condi.ꝛ demõ. l.falsa.ff.sed ꝛ fi cui.

M adoptionẽ pfe. ¶ Casus. Accepi libertatẽ ꝛ ozẽ:fuscepi ex ea filiã volo eã dare in adoptionẽ pfono vgoriz:an possim.dr qꝛ sic. Si vero fui iuris fuisseſ:tñe pncipis respcto ꝛ adoptionẽ se filia dare nõ posset.

q Pfe.q est mariꝰ? liberte alicuiꝰ?:ꝛ vult filiã sua dare patronozgoris sui.i.mris pueri.Alzo.

r Prohibetur . coram pfide.ꝛ hoc vbi erat in ptãte.naz si sui iuris nõ posset nisi p pncipem: vt subijcit.ꝛ.ff.eo.l.arrogatiões.ꝛ.ff.eo.l.ij.ꝛ institu.eo.in prin.

Adoptatũ. ¶ Casus. Si beneficio pncipis aliqꝫ arrogasti in filiũ:nõ ꝓficio pncipis regsto ꝛsensu eoꝝ poteris emancipare.

s Prohibetur.quarta sibi arrogato data.videbaſ aũt ꝛ:qz sicut fuerat facta p pncipẽ:ita videbaſ ꝙ sine eo non posset emancipari. sed ꝛriũ est hic.ꝛ.ff.de testa.oĩum. ꝛ q testa.fa.posl.fi quis.

Cum i adoptiuis. ¶ Casus. Filium quẽ babebas ꝛ ptãte titio i adoptionẽ dedisti: si decedas eo nõ instituto:an babeat ioffi.querelã:quidã dicunt qꝛ sic. ꝛ quidaz dicunt qꝛ non. Itẽ si pater adoptiuus emãciparet post mortez suã olim querebaſ:quid

C Cum in adoptiuis filijs : qui filijfamilias constituti a patribus naturalibus alijs iuris esset bas duas qõnes soluit imperator dicens:qꝛ si aliquis det filiũ suuz in adoptionem non amittit ius patrie potestatis . vnde si filius nõ instituatur heres a patre naturali poterit agere de inoffi.ꝛ bec sunt vera cũ filius datur extraneo in adoptionẽ.Si vero datus fuerit auo

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

fuerit auo materno:tūc auus habebit eū i ptāte:q ei succedere dz:ꝛ si eū emācipauerit reuertit in ptāte pris. Sī vo q dat extraneo non bz necesse eē neu aliqd relinqre filio suo si velit eū emācipare:ꝛ si nō emācipauerit filꝰ succedet ei ab itestato:ꝛ hec būt locū in filio adrogatoꝛis ꝛ ei succedet.

a ¶ De inofficioso.i. contratabulas.fic.ff. famil. berci. filij patris.nec est pteritis datur querela.

b ¶ Negat. s. competere.

c ¶ Dereliquit.id est nihil inde dixit.

d ¶ Distinguit. dicūt q dam distinctiones martiani se ignorare. Alij dicunt fuisse qō refert: an fit egenus pater adopti uus:vt tunc detur ꝛtra testamentum patris naturalis:als non. Alij dicunt q refert an pater adoptiuus voluit eū circūuenire vel nō. vt primo casu detur:als nō:vt argu.j.c.l.§.fi vero pater. in fine. Alij q refert an pater naturalis voluit eum circūuenire vel nō: vt.j.l.prozi.

e ¶ Voluntate eius.scilz patris naturalis ſm vltimam expositionē. sed ſm alios.i.ſua,pp:ia voluntate.Accur.

f ¶ Familia.nudū ergo nomen filij habet:ꝛ in qualiquali potestate est adoptantis.

g ¶ In hoc casu. Id est cū dat extraneo in adoptionem.

b ¶ Datur. vt.ff.eo.l.in adoptionibus.ꝛ facit.j.ti.j.l.iubemus.in fine.ꝛ insti.qui.mo.ius patri. po.solu.§.penultimo.ꝛ §.fin. sed hec magis vi dē ratio contrarium si potuit cōtradicere ꝛ nō cōtradixit videtur consentire:vt.ff.ō aqua pluuia arcen.l.fabinus ait. §.si patiēte.ſz dicas potuit contradicere: ergo perinde est ac si cōtradixisset.fic.ff.de fur.qvas. §.vetare.ꝛ.ff.de ꝓcura. filiusfamilias.§.iuitus. Alij dicunt cum in hoc casu ꝛc.id est cū pr adoptiuus emācipat. quasi dicat merito sic subuenimus in naturali patre: qꝛ ex iure veteri sic subueniebat in adoptiuo.sed hoc non placet:quia ſm hoc,pbaretur ipsum hodie ēt amittere vtriusq; patris successionē: vt.j. dices.

i ¶ Prodesse patri.qꝛ ei acgret sicut ceteri filij.ꝛ facit ad predicta instit. de exhere.lib.§.adoptiui.ꝛ.§.sed hec quidem.

k ¶ Emancipatus. ante conceptiones filij:als in potestate aui remansisset.vt instit. quib. modo ius pa.po.sol.§.fi.

l ¶ Naturalia.i. natiua in adoptionem dant:antique sapientie incidat quedam dubitatio:si oportet talem filiū qui preteritus a naturali patre fuerat: habere cōtra ejus testamentum de inofficioso actionem. Quam papinianus quidem negat :paulus autē sine effectu dereliquit. Martianus vero distinguit :ne ex hac causa vtriusq; patris perderet successionem:naturalis quidem volūtate eius circumuentꝰ: adoptiui ꝓpter egestatem quā forte habebat.Et iterū aliud vitiū erat ex ortum:si enim post patris naturalis obitū pater adoptiuus per emancipationis modum ius adoptionis dissoluisset: nulla spes ei remanebat:neq; eē contra patris naturalis voluntatē:quia mortis eius ꝓtempore in aliena fuerat familia cōstitutus: neq; contra adoptiuum patrem: quia per emancipationē eius familia exemptus est. ¶ Idcoq; talem dubitationem resecantes et tale vitiū cozrigentes:sancimus per adoptionem quidem ad extraneam personam factam iura naturalis pris minime dissolui: ſz ita cū permanere quasi nō fuisset in alienam familiam translatus. ¶ Cum enim tāta fragilitas est adoptiōis vt possit in ipso die ꝛ filius fieri:ꝛ extraneus ꝓ emancipationem inueniri:quis patiatur iura patris naturalis nexu dūino copulata ludibrio pefrau dari:¶ Cum in hoc casu et contradicendi filio ex iure veteri data licētia:ꝛ inuitus transire ad aliam non cogitur familiā. ¶ Ōia igitur ſm ꝓ iā dispositumꝰ cuz ad extrancum patrem filius per adoptionē transfertur:maneant integra iura siue ad inofficiosi q relā:siue ad alias omnes successiones:siue ab itestato:siue ex testamento que liberis deferuntur vt ꝛ ipse possit prodesse patri naturali: ꝛ ab eo naturalia debita percipere. ¶ Si vero pater naturalis auo materno filij sui: vel si ipse fuerit emācipatus etiā auo paterno vel ꝓ auo filij modo paternovel materno filiū suum dederit in adoptionem:in hoc casu qz in vna persona cōcurrunt naturalia ꝛ adoptiōis iura:maneat stabile ius patris adoptiui:ꝛ naturali vinculo copulatum ꝛ legitimo adoptionis modo constrictum.Et ad eum modum solum respiciat filius:cui cum ꝛ natura aggregauit:ꝛ lex per adoptionē assignauit.Et papiniani sententia in hac specie ꝓcedat[m]:ꝛ ad eū tantūmodo filius adoptiuus spem totam extēdat:ꝛ nō patris naturalis successionez molestare cōcedatur[n]:sed auita ꝛ ꝓauita tm̄modo reuertia ꝓtegetur: eiq; acquirat q̄ possunt acquiri ꝛ ꝓdesse.Et is ei solus pater intelligatur quez lex fecit ꝛ natura nō dereliquit. ¶ Neq; enim martiani distinctioni locū esse in hoc casu inuenimus:vbi nullius circūuentionis suspicio pōt aliquaz sibi vendicare licentiam:auita et ꝓauita affectiōe dec omnia resecante[p]. Sed hec omnia manere integra: nisi auus et ꝓauus emācipatum fecerint filium adoptiuum. Tunc etenim necesse est iterū ad patrem naturalez eū reuerti[q]:cū emancipationis interuentu adoptio in quācūq; personam facta dissoluitur.

¶ Datus in adoptionez ex neo ei pōt succedere ex testamēto:sed ℥ testamentū nullo modo venire potest.ab itestato vō huic pris adoptiuo succedit si durat adoptio.Et etiaz patri naturali succedit ab intestato de iure ꝓtorio nō ciuili: quia inter eos finita erat agnatio:ꝛ de agnato cognatus est effectus.b.o.Sali.

¶ Sed ne articulus adoptiōis in extraneā ꝑsonam facte fine lege relinquamus:licentiaz dam̄ tali adoptiuo patri (id est extraneo si voluerit) nihil ei ex testamēto suo relinquere: sed quicqd ei reliquerit boc liberalitatis fit: ꝛ non legitimo vinculo astrictū. ¶ Cū enim ꝓ oia nature sue filiuz aggregauimus:manifestuz est ꝙ ꝛ acquisitiões oium rerū q̄ ad filiūfamilias perueniunt ſm leges nostras:non adoptiuo extraneo patri:sed naturali vsqz ad modū vsufructus peruenīūt:ꝛ permaneant in sacris patris naturalis quasi imaginaria quadaz ꝛ noua affectione ei acquisita non ꝓtinus cognationis diminutiōe introducta. ¶ Sed siquidez remaneat in tali adoptiōe nulla iteruenīente emancipatione: in hoc tantūmodo ꝓdesse ei volum adoptionē:vt non successione ab intestato patris extranei adoptiui defraudetur: sed habeat accessionē fortune ex patris naturalis sibi volūtate acqsita. ¶ Neq; eīn ex veteri iure cognatiōis nexu naturalis patris per adoptionē

Rationes due vincunt vnā.

n ¶ Cōcedat.ꝓ querelam de inofficioso testamēto vel alio modo.

o ¶ Acqri.ꝓtectitia non adnētitia q̄tū ad dīuū. ſz q̄tū ad vſufructū. Itē nō castrēsia vel q̄si. Azo.

p ¶ Resecante.Not.affectū sanguinis remouere suspiciones:vt.ff.de ritu nup.l.penul.§.denuo.

q ¶ Reuerti.vt recidat i patriaz ꝓtātem ſm.ꝑ. Itē q̄tū ad succedendū ſz ſm ℔ etiā hodie pdit vtriusq; pris successionē.ꝛ sic remanet vitium: qō.§.cigit ibi:ꝛ iterum aliudvitiū ꝛc. Pone eīn ꝙ au⁹ q adoptauit emācipat eū post mortez patris naturalis. Sed rn. nō pdit nisi velit:nec eīn auus pōt eū emācipare nisi velit ses filꝰ adoptiuus.ſz olim poterat ſm Joā. Sed videt ꝑ.s.eo. ibi:cuz in ℔ casu ꝛc.ſz tu expone vt ibi ꝑmo dixi. Vel dici pōt īmo nō pdit: qꝛ auus tenet dare ei q̄rtam vel relinqre q̄si filio arrogato: vt ꝓbat isti.eo.§.cū autē.ꝛ.ff.de ioffi.testa. papinianus. §.penulti.sed certe illud est verus in arrogatiōe nō in adoptione.vt isti. de here.que ab itesta.§. aliquā.in fi. Vel dic tertio ꝙ nō est vīsimile ita coniunctā ꝑsonā venire ad emācipationē,ꝓpter affectionē auitā:vt mox do dixit.Itē qd fi decessit pat naturalis post emācipationē? Rn. fine dubio venit ℥ testm sui ꝑris:sed ꝛ ipse auus habet necesse eū instituere vel exheredare:cum succesſerit in locū sui ꝑris. ꝛ idez de auo materno: qō est verū si nullus alius est in medio.als forte ℥. Si eīn fim ꝓnepos licet mortuꝰ pater meus: remanet auus q est filꝰ ad ꝓauū: ꝛ sic non habet necesse me instituere vel exheredare: vt.j.e.l. §.que in filio.

r ¶ Sine lege. i. sine prefinitione:als perfectione legis.

s ¶ Pristine cognatōis. naturalis.ſ.paterne.

t ¶ In ℔ tantūmō.potest ꝙ eū vocare i ius sine venia ſm Azo.ibi.ꝑ.cō tra vt dixi.ff. de in ius vo.l. adoptiuū.in prin.

v ¶ Ex veteri.id est ſm leges veteres.

g ¶ Ipse.non dicit patrie potestatis . illa enīz soluebatur ſm veteres

UNIVERSIDAD DE CANTABRIA

leges:vt insti.c.in prin.ꝛ.ff.eo.l.j.sed negū cognationis:quia nihilo minus in bonis patris naturalis admittebatur per bonoꝝ possessionē vnde cognati.licet nō per vnde liberi.vel vnde agnati.vt insti. de bere.que ab intestā.§.admonendi.ꝛ.§.at hi.

a ¶ Reliquiūs.vt succedat patri ꝛ aliꝫs quos contingit naturaliter p vnde cognati. vt modo dixi.Accurſius.

b ¶ Legitim⁹.i. legitime aggregat⁹: vt succedat ab intestato.Aso.

c ¶ Materna.q.d. mſna iura nō abolebāt sim ve teres leges q̄ inducebāt vñ cognati.vt.§.pg.ibi: naturalis fuerat cognatus.Quis ergo ita dicet aboleri bodie paternā?

d ¶ Et ſi.i.quis.

e ¶ Jura integra.i.naturalia ad succedēdu:nō p vñ liberi.vel vñ agnati.vt.o.§.at bi.q̄ eſt §.ſꝫ per vñ cognati.vt in co. ti.§.admonendi.

f ¶ Tātūmodo. nō autē ad agnatos vel cognatos buiꝰ pñs adoptiui: ſic ꝛ legitimatus per curiaꝫ:vt in auc.qb.mod. na.effic.ſui.§.filium vocol.vij.ꝛ arg.ff.e.l.añpe. ſed patri adoptiuo vna cū naturalibus ꝛ legitimis ſuccedet:vt hic.ꝛ.§. de ſuis ꝛ legi.l.ſi te.

g ¶ Nec ipſa.ſ.familia.

h ¶ Trāſlatus . vt ꝛ.§.e. l.§.ſed hec oia manere.

i ¶ Adoptius.datiꝫ ex extraneo in adoptionem.

k ¶ Ex tribus maribus. tres erant patres quoꝝ quiſq; ſuū filiū adoptāti offerebat vt eum adoptaret:ex quibus vnus adoptabat.Vel ſ erant tres volentes adoptare: ſꝫ vni eſt datus cui plus videbat̄ fuidendū : cuꝫ ſit adoptatus cuꝫ maiori ſolēnitate.ꝛ facit iſti. de bere.que ab iteſta.§. aliquaſ.ꝛ.j.de decu.l.ſi. in fine.lib.g.

l ¶ A patre dato.ſcꝫ alicui extraneo.

m ¶ Extēdimus . ſicut q̄ filiū meum in adoptionem datū habeo neceſſe inſtituere vel exheredare:ita ꝛ nepotem:ſꝫ hoc niſi filꝰ pcedat nepotē. ꝛ hoc ſubijcit:ſi tñ ꝛc.vt ff.de mili.teſta.l.ſi filiuſ fa.i.§.j.ꝛ inſtit.de exhe. li.§.poſtbumozum.

n ¶ Relinquere . niſi faciat,ppter timo:ne legis velleie.vt in.o.§.poſtbumozum.in fi.que eſt §.

o ¶ Liberalitate.i.aucto ritatevel reſcripto:vt.§. eo.l.arrogationes.

p ¶ In adoptionem.i.in arrogationem.

q ¶ Inducitur.qr nō habet niſi adoptiuum.

¶ Eteres. ¶ Caſus. Olim ſi pater volebat dare filium ſuū in adoptionē oportebat̄ venderet alicui: deinde filio diſſoluebatur: ſed accedebant iura adoptiua certis reliquiūs[a] ex iure naturali remanentibus:ꝛ qui legitimus[b] erat familie adoptiue is naturalis fuerat cognatus.Quis enim materna[c] iura poſſet abolere:cum videbatur ꝛ ex antiquo iure patres quidem habere adoptiuos: matrem autē cam quā natura cognoſcit? Et ideo ſancimus: et ſi habeat hmōi filius iura integra[c] nature: tñ ſi intestat⁹ pater extraneꝰ adoptiuus deceſſerit/habere eū etiā ſui heredis ius ad eius tantūmodo ſucceſſionem:vt non etiā legi tima iura ad familiam extranei patris adoptiui habeat:nec[e] ipa ad eum cōmunionem aliquaꝫ habeat:ſꝫ quāh extraneꝰ ita ad illā familiam inueniatur.

¶ Supra dixit de adoptiuo retento in adoptionem vſq; ad mortē: hic dicit q̄ ſecus eſt emancipato.b.d.Bal.

¶ Sinaurez per emancipationem iura adoptiua fuerint diſſoluta:tūc nullus ei penitus regreſſus ad adoptiuū extrancū patrē (ꝛ ſi moriatur intestatus) relinquatur:ſꝫ maneat tantummodo patrē naturalē cognoſcēs tanq̄ non fuiſſet ab initio in adoptionem tr ansla tus[p].

¶ Que dicta ſunt de adoptatis locum habent qualitercūq; fiant adoptiōes.q̄ vbi attēdimus ſoluꝫ effectū nō curamus de modo.b.d.Bald.Vel ſic.Dicta ſuperius habēt locum in adoptiuis extantibus maſculis.b.d.Sali.

¶ Que autem de alijs adoptiuis diximus:hoc ſancimus etiā de his qui ex ſabiniano ſcnatuſconſulto ex tribus maribus[f] fuerant ab extraneo adoptati:nulla penit⁹ differētia inter alios adoptiuos ꝛ eos introducenda.

¶ Dicta ſupius in filio in adoptionez dato extraneo habēt locū in filia nepote ꝛ nepte ꝛ deinceps.Hepos tñ iſte demum ſuccedit auo naturali ſi pater eius eum non precedat in gradu.nā patre eū precedente non auditur.b.d.Sali.

¶ Que in filio diximus in adoptionem a patre dato/hcc ꝛ in filia ꝛ i nepote ꝛ nepte:ꝛ deinceps personis vtriuſq; ſexus in ſacris patris cōſtitutis extendimus[m].

¶ Si tamen tempore mortis aui ſui parentes eos vel eas non antecedāt.ſi enim patres eos antecedunt (vbi nec imponitur neceſſitas auo aliquid nepoti vl nepti relinquere[n]) maneant omnia iura adoptiua ei intacta. ¶ Hec cñ oīs ſanctio de filio ꝛ filia:ꝛ nepote ꝛ nepte ꝛ deinceps personis in ſacris conſtitutis introducta eſt vbi dubitabatur quid ſtatuen dum eſſet:quaſi duob⁹ patribus ei vno ex natura/ꝛ altero ex lege impoſitis.

¶ Superius dicta locū hñt in adopta to nō in arrogato in quo iura vetera remanent illibata ꝛ firma.b.d.Sali.

¶ Ubi aūt bō ſui iuris cōſtitut⁹ per arrogationez ex auguſtali libe ralitate ſeſe ōderit i adoptionē[p] tūc oīa iura patris adoptiui habeat intacta. ¶ Cum cñ nullum iter patres inducitur[q] diſcrimen:ſit ſuus heres adoptiu⁹ patri arrogatori/ꝛ familie eius aggregetur:ꝛ oīa que ad filiū arrogatu veteres legūlatores introduxerūt/intacta illibataq; in eorum perſonis reſeruentur.

¶ Dō pōt p veritatē diſponi nō ōs diſponi p fictionē. Jtez fruſtra fit p plura: q̄ pōt fieri p pauciora. b.d.Bal. Vel ſic. Solēnitas antiqua q̄ regrebat liberoꝝ emācipationē dū oabantur in adoptionem eſt ſublata:ſed ſufficit eaz fieri apud cōpetentem iudicem.b.d.Sali.

Idem.a.Joan.pze.pto. Lex.xj.

¶ Eteres circuitus[r] in adoptionib⁹ que p tres emancipationes[s] ꝛ duas manumiſſiones in filios:aut per vnā emancipationez in ceteris liberis[t] fieri ſolebant:corrigentes ſiue tollentes cēſemus licere parenti qui liberos in poteſtate ſua ꝓſtitutos in adoptionē dare deſiderat ſine veteri obſeruatione emācipationum ꝛ manumiſſionū boc ipſum actis itereuenientib⁹ apud cōpetētem iudicē manifeſtare[v]:pñte eo q adoptatur ꝛ non cōtradicēte[x]: necnon eo qui eum adoptat.

¶ De emancipationibus liberorum. Titu.xlix.

¶ Conſuetudo dat iuriſditionē voluntariam q̄ extendit ad fozēſes ſeu nō ſubditos cōſentiētes.Bal.vel ſic. Jſta lex eſt digna repetitione que conſiſtit in duob⁹. Primo in materia iuriſditionis volūtarie ꝓgāde.Secūdo in materia iuriſdictiōis ſtatutarie extendende vel reſtringēde.Hā tripleꝫ eſt iuriſditio.quedam contentioſa fozi cōtentioſi. quedam volūtaria fozi voluntariꝫ.quedaꝫ ſtatutaria faciēdi leges ꝛ ſtatuta . ꝛ breuiter hoc dicit vt in tegtu.Vel ſic.Habens iuriſditionez a lege municipali pōt illam exercere etiā inter non ſubditos conſentientes ꝛ valet apud omnes.hoc dicit Sali.

Imperato.Diocle.ꝛ Maxi.aa. Serenni. Lex.j.

¶ Jex municipiū in quo te pater emāci pauit:pātem duūuiris dedit vt etiaꝫ alijs:ꝛ ille tertio ab vno ꝗs obtinebat emācipari:poſtea vō vēdebat bis vt ſeruꝰ ꝛ manumittebat qō nō obſeruabat i filia:qz nō erat neceſſaria niſi vna emācipatio.excluſo q̄ veteruꝫ circuitu ſtatuit ipator p.l. pñte:vt ſi pr i adoptionē filiū ſuū dare voluerit ſcriptura iteruenie te hoc iudici inſinuet pñte filio.qui ꝺꝫ adoptari.ꝛ pñte adoptante.

a Veteres circuit⁹.no. circuitū inutile tolli: vt j.titu.j.l.j.ꝛ.ff.de condi. inde.l.oñs teſtamento. ꝛ.j.de do.l.ſi.in fi.

b Emācipationes.op⁹ eniꝫ erat q̄ ego tibi:ztu illi:ꝛ ille alijs vēderemus vt filiuꝫ.ꝛ ſic ab omnib⁹ emāciparef:poſtea vendebat bis vt ſeruꝰ ꝛ bis manumittebat.

c Liberis.ſcꝫ in filia et nepotibuꝫ ex filio.ꝛ.j.vt hic.ꝛ.ff.ō inin.rup.teſt. l.verum.§.filia.

d Manifeſtare.vt ꝛ ar. j.ti.j.l.ſi.Sed certe imo ꝛ ſine actis : vt.§.de ſi.ſtru.l.emācipatiōe.q̄ eſt §.ſed illa lra aliter intelligiſ:q̄ erāt acta pdita.

e Et nō contradicēte. vt.j.tit.j.l.iubemus.ꝛ.l. ſi.ꝛ.ff.eodē.l.ij.§.j.ꝛ.l.in adoptionibus.

f De emācipatōib⁹ ꝛc. ¶ Qualiter cōſtituaf patria ptās dictiō eſt:nunc qualr diſſoluatur . Vel ſic.Qualiter cōſtituatur patria ptās dictuꝫ eſt:ſꝫ qz illa ſoluitur p emācipationē:nō ponit ō emā cipationibus.Aso. Lōtinuatio.

¶ Jex. ¶ Caſ. Si pater filiū ſuū apud magiſtratū mūicipalē cui ſola ꝓſuetudo municipalis iuriſditiōe dedit emācipādi emāciparet an teneat emācipatio:q̄rit.ꝛ dr q̄ ſic.

g Si leg.i.conſuetudo. ſic.j.co.l.ſi.

h Nunuiris.i. magiſtratibus municipalib⁹. vt.§.de iudi.l.ſi.Sꝫ nōne ꝛ ſi nō eēt ꝓſuetudo: eſt tñ leg q̄ dicē apud magiſtratū municipales b̄ fieri poſſe:vt.§.de magi. muni.l.j.etiaꝫ apud extraordinarium. vt.ff.de manu.vin.l.etiā.§.fin.ꝛ ff.eo.emācipari:Rñ.ſic. ſi nō ex cōſenſu a ſcienti bus:cū ex ordinarie p di cta fiant:ſed h̄ debēbat ordinariū ꝛ non erat:qz ꝓſuetudo facit eū ordinariū ad oēs etiā alienigenas.Vel dic q̄ duūuiri nō ſunt magiſtratꝰ municipales:ſꝫ qdā officiales q̄ alſ⁹ nō hñt iuriſditionē hāc niſi ꝓſuetudo daret ꝛ b̄ placet.Sed qūo cū ſuetudo eius loci ꝑiudicat oībus alioꝝ locoꝝ rū : vt.ff.cōia pdioꝝ.l. venditor.§.ſi ſtat:Rñ. in volūtaria iuriſditione eſt hoc:ſec⁹ forte i cōtentioſa. Vel dic etiā in cōtētioſa idez.ꝛ nō dicef illius

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

De emãcipationibus liberoꝝ.

Judicius dcf fm ſta tuta loci vbi agit.

liꝰ loci ſuetudo tñ: ſ; ſpecialis ſpectis eis ſter ꝺs ſit magis ꝑ loco ſeruada: ꝛ actor ſtatuta illiꝰ loci vbi agit iudicii ſuꝫ cõ l. i. in ꝑn. Et ꝑdictis ꝓ nõ eſſe ff. de iurisdi. om. iud. l. fi. q; ibi de cõ ſuetudo ibi; ꝛ iuitus vocabat ibi reus.

Additio. Materia bu ius. l. videas late ꝛ pul chre ꝑ Bar. i repetitione l. cũctos populos. ff. de ſum. tri. ꝛ fide catho. vbi eam late examinat.

In emancipationi bus. ¶ **Caſus.** In emãcipatiõe an neceſſaria ſit ſcriptura: queriꝫ. Dicit ꝙ nõ. vel ſi pater filiũ emãcipauerat iterũ cenit ſcriptura: amiſſa eſt poſtea. an ꝓpterea ꝺbeat retractari emãcipatio? Dicitur ꝙ nõ. ſi veritas poſſit aliter ꝓbari. vel ſi facta erat emancipatio: ſ; adoptio ꝑ ſcripturaꝫ fieri ꝺz nõ ſcriptum ſed actus cõſideran ꝺus eſt.

a ¶ Veritaꝫ. pone ꝙ emãcipatio vel ꝺonatio fiebat: ſ; aliud ſimulabat: ꝛ tũc ē ſimile. ff. de pua. l. cuꝫ precibus. c. j. de ꝺonati. nec ignoras. Vel ꝺicit ꝙ in emãcipationibꝰ nõ eſt neceſſaria ſcriptura: ꝛ tũc eſt ſic. ff. de fi. inſtru. l. emãcipationes. c. j. eo. l. iubemꝰ. logẽ de infante vel abſente. ꝛ ff. tit. proxi. l. fi. loquitur de adoptionibꝰ q̃ ſunt ar. ff. Vel tertio ꝺicit ꝙ ſ; tit amiſſa charta emãcipatiõis q̃ ti facta fuit non nocet: ſi veritas patet: ꝛ ſic põt loqui bic. ꝛ ꝺ. l. ff. de fi. inſtru. l. emãcipatiõe. ꝛ ſic cõcoꝛꝺãt ꝑ dicte. ll. j. c. iubemus. in fi. ꝛ. ff. titu. j. l. fina.

Lex. ibi no ſtri. Sic pa pa nõ vult ſtatuta per reſcriptũ re ſtringi: vt in caudita cũ glo. ſupꝛa bo intelligere unt. de reſtru. ſpo.

On. ¶ **Caſus.** Si pater ꝺicat filio. fili vis emãcipari. nõ ꝓpter boc emãcipatio vꝫ fieri niſi ſolẽnitas iteruenerit q̃ eſt neceſſaria.

b ¶ Nõ nudo. a ſolẽnitate. ꝛ ſic eſt. ff. de pa. po. l. abdicatio. ꝛ ar. ff. de pac. l. traditionibus.

c ¶ Soleñ. ſcilz auctoꝛitate iudicis. vt iſti. qui. mo. ius pat. po. ſoluit. ff. preterea. ꝛ ar. ff. titu. j. l. adoptio.

d ¶ Caſu. Puta patris. morte: vt inſti. qui. mo. ius pa. po. ſol. ff. j.

e ¶ Cauſe. no. nõ eſt locꝰ. q̃re: q; varie ſunt volũtateꝫ hoĩuꝫ: vt ꝛ. ff. ad treb. l. q; poteꝛat. Sz ar. ff. titu. j. l. cũ cũ. ꝛ. ff. de reb. alie. nõ alie. l. j.

Nec anus. ¶ **Caſus.** Mulier a principe volebat impetrare vt auus ſuus cõpelleret eam emancipare: an hoc poſſit ipetrare: Dicit ꝙ non: neq; reſcriptũ impetratũ tenet. q: principes in alterius iniuriã non conſueuit concedere reſcriptum.

f ¶ Nec auus. q. ꝺ. nedũ pater. ꝛ eſt ad boc qꝺ nõ. ff. de epiſ. audi. ſi leꝛnones. ꝛ inſti. qui. mo. ius pa. po. ſol. ff.

Iniuria parua tolꝛatur.

g ¶ Iniuriaꝫ. f. patris vel aui vt cogatur emãcipare. Et ꝺic iniuriã. ſcilicet magnã: ſ; parua toleꝛatur: vt. ff. ne quid in loco publico. l. ij. ſ. ſi qs a ꝓncipe. ꝛ. ff. de pci. impe. offe. l. quotiẽs. ꝛ. l. ſcripta. ꝛ. ff. de religio. ſi quis ſepulchꝝum. in ꝓn. ꝛ. ff. de admini. tuto. impuberi. ꝛ ff. ex quibus cau. ma. l. ſciendũ. ꝛ. ff. q. iij. c. nunc. Sed queꝛitur an eg bisdẽ cauſis gbus pater cõpellitur emancipare: compelletur econtra filius recipere emancipationem: Reſpon. non: vt. ff. de leg. ꝛ ſe. l. alienigene liberos ſuos emancipare poſſunt: id qõ a patre factuꝫ eſt: ſuam obtinet firmitatem.

In emãcipatõibꝰ ꝛ ẽt ꝺonatõibꝰ potius attendit veritas q̃ ſcriptura. Bal. Lidẽ. aa. ꝛ. cc. Oeue. **Lex. y.**

In emancipationibus liberoꝝ. nec non ꝺonationibus nõ taꝫ ſcriptura q̃ veritaſ conſideraꝛi ſolet.

Ubi requiritur ſolẽnitas ea omiſſa nõ valet actus. Bald. vel ſic. In emancipatione nõ requiritur cauſa: ſed iudicis auctoꝛitas. b. ꝺ. Sali.

Idem. aa. Eliodoro. **Lex. iij.**

On nudo cõſenſu patria liberi ptãte: ſed actu ſolenni vel caſu liberant: nec cauſe qbꝰ motus pr̃ emãcipauit filiuꝫ: ſed actus ſolẽnitas queritur.

Non eſt de mente principis tribuere beneficia in alterius iniuriam. b. ꝺ. Bal. Vel ſic. Inuitus quis non liberat filium vel nepotem a ſua poteſtate. ꝛ reſcriptuꝫ principis vt iniuriоſum ſuper boc nõ eſt ſeruandum. Sali.

Idem. aa. Coloñ. **Lex. iiij.**

Ec auus neꝓte ſuam libe rare poteſtate cogit: nec i cuiuſq̃ iniuriam beneficia tribuere moꝛis eſt noſtri.

Abſens ꝛ infans non poſſunt emancipari niſi ꝙ reſcripto principis reſcribẽtis preſidi vel iudici competenti vt parti bus preſentib⁹ auctoꝛitate principis interponat ꝺecretum emancipationi: ſi an tis autẽ conſenſus non requiritur. Bal. Vel ſic. Per reſcriptum principis iudici apud acta intimatum: poſſunt parentes eoꝝ liberos emãcipare accedente antea vel poſtea illoꝝum voluntate: niſi fuerint infantes quoꝝum conſenſus nõ requiriꝫ tur. b. ꝺ. nota ſm Sali.

Impera. Anaſtaſius. **Lex. v.**

Ubemus licere parentiꝫ id eſt patri auo paterno: ſeu proauo: ceteriſq̃ vlterius ꝙ maſculini ſexus ꝑſonis continua ge neris ſerie coniunctis: ſi liberos quos habẽt in poteſtate ꝓpria id eſt filiuꝫ vel filiam: nepoꝛẽ ſeu neptem: ex filio ꝓnepotem ſeu ꝙs non rõne. Item q: nõ eſt eadẽ eqtas.

Additio. Aduertas ꝙ bar. in. l. qꝺã cum filiũ. in. j. col. ff. de vbo. obli. repꝛobat ibi vltimã partem gl. ꝺicens ꝙ ſicut pater cogit eꝫ cauſa emãcipare filiũ. ita fili⁹ eꝫ cauſa cogitur eam recipe per ilꝺ. l. qꝺam ꝛc. De quo videas etiam Bng. arc. in. ff. fi. inſti. quib. mo. ius pa. po. ſol. in fi.

Impera. Juſti. a. Joanni preſecto pretorio. **Lex. vj.**

Um inſperimus in emancipationibus vanã obſeruationẽ cuſtoꝺiri: ꝛ venditiones in liberas ꝑſonas figuratas: et circũꝺuctiones inextricabiles: ꝛ iniuriоſa rapiſinata quoꝝũ nullus rationabilis ſuenitur exitus

proneptem: ceteroſq̃ itiꝺẽ p ma ſculini ſexus ꝑſonas continua ge neris linea ſibi cõiunctos: p emãcipationẽ vl'abſentes 'vl' pegre degẽtes: vel in biſdẽ locis ſeu regionib⁹ ꝛ ciuitatibus cõmoꝛantes: in iudicio vero non ꝑſtes in ris ſui cõſtituere maluerint: ſupplicatiõib⁹ poꝛrectis meꝛeri ſup boc ꝺiuinũ oꝛaculuꝫ: boc quoq; apud cõpetentes iudicẽ ad cuius iuriſditionẽ actus emancipationis ptinet iſinuare 'ſuperq; pꝛecibus a ſemet oblatis apud eum ꝺeponere: vt boc ſubſecuto auctoꝛitate p̃cẽdẽte principali pleniſſimũ robur emãcipatio ſoꝛtiatur: ꝛ perſone i quas talis libertas collata ſit ꝺe aliena poteſtate quaſi a parentibus ex emãcipatione manumiſſe liberẽtur: ſi tñ ipe nibilominꝰ ſub geſtoꝝ teſtificatione: vel apud eundem iuꝺicez: vel apud alium quẽlibet ꝓpoſito parentũ ſuã etiam voluntatẽ cõſonare: vel añ pꝛeces oblatas ꝛ ſacros apices ꝓmulgatos: vel poſtea ꝺepoſuerint: niſi ifantes ſint: qui ſine conſenſu etiã boc mõ ſui iuris efficiuntur.

Vana obſeruatiõe ſublata emancipationes poſſunt fieri coꝛã iudicib⁹ com petentibus ꝛ emancipatis poteſt ẽt ꝺonari: ꝛ per emancipationẽ non ſoluũtur iura agnationis. b. ꝺ. Bal. Vel ſic. Figmẽtis antiqs ſemotis ꝛ ꝑ reſcriptum ꝓncipis ſ; fine eo apud cõpetentes magiſtratus poſſunt parentes liberos emãcipare ꝛ in emãcipatos liberalitates exercere: ꝛ emancipati etiam ſi nõ ſit ꝺictum retinẽt ius ſuccẽꝺendi. b. ꝺ. Sali.

Um inſpeximus in emancipationibus vanã obſeruationẽ cuſtoꝺiri: ꝛ venditiones in liberas ꝑſonas figuratas: et circũꝺuctiones inextricabiles: ꝛ iniuriоſa rapiſinata quoꝝũ nullus rationabilis ſuenitur exitus

tu. effic. ſui. ſ. generaliter. col. vij. ꝛ facit. ſ. tit. j. cum in adoptiuis. ſ. j. ibi: cum in boc caſu ꝛc.

p ¶ Et ſine conſenſu. non innuas ꝙ cum conſenſu poſſint: quia ꝑſentire non poſſunt.

q ¶ Etiam. boc modo. nõ ſolum aliꝭ quibuſꝺaꝫ vt moꝛte vel ꝺelicto patris: quibus fiunt ſui iuris filij etiam ignoꝛantes. vt inſtit. quib. mo. ius pa. po. ſol. ſ. j. ꝛ. ſ. cum autem.

Um inſpeximus. ¶ **Caſus.** Olim cũ volebat pater emãcipare filium vendebat eũ: ꝛ ille emãcipabat ꝛ alapam ꝺabat ei. boꝛ ꝺic ſi vult quis filium ſuũ emancipare impetret reſcriptum ꝓncipis ambagibus ſubtilitis antiquis: vel coꝛã iudice terre eũ emancipet: ꝛ babebit ꝺimidiam vſufructus in bonis filij.

r ¶ Figuratas. i. ſimulatas. vendebatur enim vno nummo.

s ¶ Rapiſinata. nam forte verberabat ꝛ rapiebat ſcipſum a verberibus: vt ſit bodie in deſponſantibus: ſ; illud ꝙ ludo fiat. ꝛ ad boc in aut. cõſtitutio que de digni. in ꝓn. col. vj.

Sponſalibus factis ſiũt rapiſmata.

Emãcipatio an ꝺebeat fieri iteruenie te ſcriptura.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a Circuitu.nota.ſic ꝛ.ff.de cõdi.inde.l.dñs.ꝛ.ſ.ti.j.l.ſi.
b Anaſtaſiana.que eſt.ſ.l.proxi.
c Cõpetentis.forte ét epõdinarij:vt ar.ff.de ma.vin.l.etiam.ſ.fi.
d Vel legib⁹.vt q⁹ ſunt ſalte magiſtratus municipales:cõpetit em hoc iure magiſtratus:vt.ſ.de magiſt.muni.l.ij.

Conſuetu e do dat in riſdictiõez. Concor.c. cũ glo.ſup vſi.ſolent. f ex de offi. archi.

e Conſuetudine. etiaz ſi non ſit forte magiſtratus. Et ſic nota q⁹ ſſue tudo dat iuriſditionem ordinariam:vt.ſ.c.l.i.
f Vel ſua manu.i.ptãte: vel q⁹ etiã p manũ capit ꝛ habes eade inſtit.qui bus modis ius pa.po. ſol.ſ.ꝓterea.vbi ſit mẽtio huius.l.

g Legitima iura . ſcilz de ſuccedendo filio:licet non hoc ſibi expreſſe ſer nauerit:vt hic ſubijcit: ꝛ inſti.de leg.ag. ſucceſ. ſ.fin.ꝛ ibi ſit mentio de iſta cõſtitutione.

b Et peculium dona re.ſemper repete licẽtia eſſe ꝛc.

i Indignãtur.vt ſunt adũctita.naz in caſtrẽſi vel quaſi nihil retinet: vt.ſ.de bo.que libe.cuz oportet.ſ.cum autem.

k Vt conſtitutiõis mo dum.q eſt in dicta.l.cuz oportet.ſ.cum autem. ꝛ.ſ.hoc obtinente . vbi dicit ꝓ tertia ꝓpte tatis quam olim habe bat habere dimidiã vſuſ fructus:exceptis caſtrẽ ſibus vel quaſi: niſi ex preſſe remiſerit . Jn ſer uo autem diſtinguitur: vt.ſ.de pecu.eius qui li. me.l.j.

De ingratis liberis.

¶ Qualiter ꝯeat filiuſ ſa.de ptãte parẽtis per emãcipationẽ dicit:nũc econtra qualiter retra hat in poteſtatẽ ꝑ ingra titudinem dicit.

Filios. ¶ Caſ. Pater eman cipauit filium ꝯtitit ei poſt ea igratus: an poſſit eũ reuocare in poteſtatem ſuã queritur . ꝛ dꝫ ſic.

l Pulſaſſent.p bis ẽt cauſis poteſt ẽhereda ri:vt in autentico.vt cũ de ap.cog.ſ.cauſas.ꝛ.ſ. ſi qs de parẽtibus.coll. viij. Et nota difficilius reuocari filium q̃ liber tus qui ex leui cauſa re uocatur:vt.ſ.de lib.ꝛ eorum libe.l.ſi manumiſſus.

Filius diſ ficili⁹ reuo catꝫ ipſe q̃ libert⁹.

m Reſciſſa. Sed quo iure? Nã.offo iudicis:vt ar.ſ.de lib.ꝛ eoꝝ lib. l.j.licet alij per acculationẽ ingratitudinis:vt.ff.de ꝓcur.ſed ꝛ be. ſ.patronus.ꝛ.ſ.ſi lib.ꝛ eo.lib.l.pe.vbi cadẽ dicimus de liberto. alij putant per vtilẽ rei vendicationẽ.vt.ſ.de reuo.do.l.bis.

n Jmmerite. Nec enim merentur habere bonuz ſi ſint mali:vt.ſ.de reuo.do.l.generaliter.

Cõtinua tio,

De poſtliminio reuerſis. ¶ Qualiter reſtituitur patria ptãs per ingratitudinez dicit.ſ.ti.j.nunc qualiter p ius poſtliminij.ſed qꝛ ꝛ bi quãdoqꝫ redimuntur:ꝛ de his ſubijcit.

Duobus. ¶ Caſus. Si mulier cũ marito ab hoſtibus ca ꝓtur ꝛ ibi concipiat:ꝛ pariat:ꝛ ambo reuertãtur:an par tus habeat poſtliminium queritur . Et dicitur q⁹ non.de ſtricto iure:quia ille ſolum habet ius poſtliminij:q ab hoſtibus captus erat:quod non erat hic:de equitate tamẽ perſona pa tris ꝛ matris habebit ius poſtliminij. Si vero mater tantũ redeat ꝯtum ad matrem erit partus legitimus:ſed ꝯtum ad patrẽ ꝑ ſpũ rio habẽdus eſt:vñ patri nõ erit heres/ſed mſri:q⁹ lex cornelia fingit eũ qui apud hoſtes deceſſit prima hora captiuitatis deceſſiſſe.

o Sarmatia. vel ꝓprium nomen:vel appellatiuũ eſt eius q̃ ex captiuis naſcitur. Accurſius Florentinus.

cuta videbatur ſi ambo parẽtes in ciuitatem noſtram rediſſent.

¶ Qꝫ enim iure ꝓprio poſtli miniũ habere non poſſit que ca pta non eſt:tamẽ parentum reſti tutio reddet patri filiam : qui cũ ab hoſtibus interfectus ſit : ma tris tamtaxat conditionem que ſecum filiam duxit videtur ne ceſſario ſecuta . naz fictio legis cornelie que legitimos apud ho ſtes defuncto cõſtituit heredes: ad eam que illic ſuſcepta eſt non pertinet:cum eo tempore quo ca ptus eſt diem ſuum pater obyſſe eſtimetur.

Redẽptus ab hoſtibus loco pignoris retinet donec redimat.ꝛ ſi quis redi mit liberã mulierẽ quã ſibi poſtea in ma trimonio copulauit: videtur negum pignoris dimiſiſſe.b.d.Bal.

Impe. Gordi.a. Publi. Lex.ũ.

A B hoſtib⁹ redempti quo ad creoluatur ꝑecium ma gis in cauſa pignoris conſtitui: ꝯ in ſeruilem cõditionem eſſe detruſi videnſ:ꝛ ideo ſi nũmi⁹ eo noie expenſi donatio intercedat: priſtine conditioni eos reddi ma nifeſtum eſt. ¶ Proinde ſi ab hoſtibus redemptam : poſt diſſolu tũ veluti naturalis pignoris vin culum habere in matrimonio ce piſti:nihil eſt quod de ſtatu eius ſeu liberozum cõmuniuz debeas pertimeſcere.

Capto ab hoſtibus debet dari cura tor ſub idoneo fideiuſſore ad bona cõſer uanda ne diſſipentur.b.d.Bal.

Imperato. Diocle. et Maa. aa. Varroni. Lex.iij.

Cum cognatos tuos nõduz poſtliminio regreſſos affir mes:ſed adhuc in rebus eſſe bu manis:ꝛ bona eozum fraudibus diuerſe partis diſſipari: interpel latus rector prouincie prouide bit eum ſub obſeruatione con ſueta ꝓſtituere:q ſtipulãte ſeruo publico ſatis idoneo dederit.

p Mata.ꝛ ꝓcepta apud hoſtes:alꝫ haberet ſemp ius poſtliminij etiã ſola redieꝫ:qz habet ꝓpo na:vt.ff.de ſta.bo.qui in vtero.j.ꝛ.ij. Accur.

q Filiã.ſi ptãte ꝛ ꝓpte dicit reddet:vt.ff.de vb. ſig.l.vbũ reddendi.ſic er go oẽs hñt poſtliminiũ: vt.ff.e.diuus.in pn.ꝛ.ff. ex q.cau.ma.l.ab hoſti bus.ſ.nõ minus. ꝛ.ff.ũ ſuis ꝛ leg.he.l.j.ſ.qri.

r Duxit.i.reduxit.

s Secuta . ſic fingitur filia ſine pre:ꝛ fic ſpuria ꝛ matri iure poſtliminij ſuccedat : vt hic. ꝛ.ff.ad tertul.l.j.ſ. ſed ſi apud. ꝛ.ff.eo.diuus.in fi.

t Illã fictio.hũ dico pa rẽtũ reſtitutio ꝛc.naz ꝛc. vel ad.ꝓpius ꝛc.Ho.ſ. tres caſus.aut em apud hoſtes cõceptus ꝛ nat⁹ redit cus pre ꝛ mre:aut cũ mre tm: aut cũ patre tm ꝑmis ouob⁹ caſib⁹ hz poſtliminiũ . hz i ſcõo fit ſpuri⁹:ꝛ tm mri ꝛ nõ pa tri ſuccedat:cum ex lege cornelia fingaẽ mortuus ꝑ ꝑma bona captiuita tis.riſi duo ſunt in hac l.tertio vero vñ fili⁹ ſine mre:ꝛ hoc caſu dicã cuz bere poſtliminium. Fm Jo.ꝛ ſuccedere ꝑ ſi ſicut ẽ filio arrogato:vt.ff.de adop.l.ꝛ q vꝛoꝛ. Jtem in dubijs facim⁹ rẽ vale re:vt.ff.de re.du.l. quo tiẽs.ij. Sed.Pd.dicit nõ hẽre poſtliminiuz:quaſi filius nõ poſſet eſſe ſine matre:hz ſine pre.ꝛ ſpale dicunt in adoptiuo.

Filio⁹ apõ hoſtes cõceptus: an beat poſt liminiũ:

A B hoſtibus redẽ pti. ¶ Caſ. Mu lieꝛ ab hoſtib⁹ captã ti tius redemit quo ad ꝑ cium ſolutũ erit loco pi gnoris. Si vero nũmos gb⁹ redempta eſt titi⁹ ci dedit:ꝛ eã in mrimonio ſibi copulauerit.primo caſu ſue cõditioni red dita videt. ſcõo caſu de ſtatu illi⁹ ꝛ cõi liberozũ nõ debẽt pertimeſcere.

v Cũ dagis.electiue.i.nõ ſeruſle cõditionẽ:niſi quo ad ſeruitutes.q̃ põt dici nõ multũ differre interim a ſeruo:vt.ff.de lib.bo.eghi.l.ij.

g Pignoris.taciti.vt.ff.de le.j.l.ſenatus.ſ.fi.ꝛ de teſta.q teſtõ.ſ.j. nec ante põt militare q⁹ liberetur:vt.ff.de re mili.l.qui ſtatus.

y Si nũmi.collectiue.vt ꝛ illud ad iles ceſaris ruit in arma.i.tota militia.ꝛ multus piſcis eſt rome:vt.ff.de ver.ſig.l.in vſu.

z Pertimeſcere.vt.j.e.ſi is q te.Et no.hec.l.duos caſ⁹ qb⁹ vinculũ pignoris liberaꝫ ꝓ donatione ꝛ ꝑ mrim oniũ.ꝛ facit.ff.e.ſi captiuus.

Cum. ¶ Caſus. Bonis capte ab hoſtibus adhuc ſuꝑſtitis dan dus eſt curator ne iterim diſſipentur:ꝛ vt detur petet cogna tos capti fideliter conſeruandis. Tiuia.

a Eum.ſ.curatorem.

b Obſeruatione.ſ.bonorũ. Et ſic no.curatorez dari bonis captiui: vt.ff.ex q.cau.ma.l.ab hoſtib⁹.ſ.j.ꝛ ó tutel.l.muto.ſ.fi.ꝛ qui.ex cau. in poſ.eatur.l.in poſſeſſionẽ.in fi.ꝛ ide in bonis cuiuslibet abſentis: vt.ff.de mu.ꝛ bo.l.j.ſ.pe.ꝛ fi.ꝛ.ff.de cura.bo.dã.l.j.

Curator qñq; bõis captiui datur.

Nec nos.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

De postliminio reuersis ⁊c.

Nec nos.¶Casus. Bona capti ab hostibus q̄ ad sciaſ. aut viuat vel decesserit adiri nō poteſt. nec sup bonis suis facta ſtractio. vel adiudicatio t3. Si ergo matertera tua apud hostes di ſceſſit: ⁊ hoc notū eſt agnoſcere potes bo. poſ. in bonis ei⁹ delatam: nō q̄ in bonis ſuis ꝓ parte geſtū eſt anteq̄ ſcires eā deceſſiſſe.

a ¶ Nec nos. i. non ſoluꝫ anteceſſores nſos nō p̄terijt: ſed nec nos quin bene ſciam' boc q̄ ſubij cit hereditatem ⁊c.

b ¶ An captam. De mſe dicit: ſecuꝫ ſorte in p̄na hereditate: vt. ſ. de ſuis ⁊ legi. l. apud. vel ibi nō defideratur ſciētia quo ad tranſmiſſionem.

c ¶ Cognoſcitur. dic vt ſ. ſol. ma. l. ſiquidem.

d ¶ Trāſigi. vel pacifci: cū ſit turpe: vt. ſ. ō pact. l. fi. ⁊ de ioffi. teſta. ſi q̄n. ſ. i. neq; ꝑ herede geri: vt. ff. de acq. here. l. nemi nē. nec repudiari vl' adiri: vt b. ꝑgime dixit. ⁊. ff. de acq. here. is q̄ bēs. ſ. penul. ⁊. l. qui ſuppſtitis. ⁊ facit. ſ. ſoln. matrimo. l. ſiqdez viuit. Sed qd ſi vēdidit filius rē taliꝫ be reditatis: an poſtea ven dicāti obſtabit ecceptio rei vēdite. Videſ q̄ nō. vt. ar. ff. quo. legat. l. j. ſ. qō ait prēto: voluntate. in fi. Sed ar. ſ. ff. de vſu ca. l. cum vir. ⁊. ff. de fun do dota. l. penulti.

e ¶ Judicari. Alſ iudicari: ⁊ alſ vendicari. Sz ſi iudicatū fuerit ℈ euz: an poſtea cognito q̄ ſit mortuus pōt repelli per ecceptionē rei iudicate ſi agat: Videſ q̄ nō. ar. ff. quo. lega. l. j. ſ. qō ait ꝓtor voluntate. ⁊ in fine buj⁹. l. ⁊ q̄ ex alia cauſa agit: vt. ff. de ecceꝑti. rei iudi. ſi mater. ſ. eandez.

f ¶ Aū. qō digit in gene re: dicit nūc in ſpecie.

g ¶ Succeſſiōis. deceſſe rat eñ filius i medio de quo filio babita eſt men tio. ℈. in p̄in. buius. l.

h ¶ Nō officientibus. im mo videnſ quedā obſta re. l. ſi donauit: vt. ff. de dona. qdam. ſ. fi. ⁊ eſt ℈. Sol. ſpālis caſus in do natiōe. Vel ibi cōſtabat euz viuere: hic dubium erat. Vel non repellitur ibi: q̄ donauit: ſed quia indignus repellitur.

i Aū non redem ptuz. tūc eñ eſſet loco pignoris. vt. ſ. e. l. ij.

Aūz ꝓ poſtliminij.

¶ Caſus. Captus ab hoſtib⁹ ſi redimatur ab aliq̄ ⁊ pcū redēpto ri reſtituit p̄riſtinū ſtatū recuperat. Si vō redē ptor pcuz recuperare noluerit. compellet euz pſes prouincie.

k ¶ Reſtituant. reſtituti ſunt quidem ſtatim facta redemptione: ſed poſtea accepto ꝑcio fic reſtituuntur ac ſi fuerint pignori negi.

l ¶ Status. Tui.

m ¶ Inquietare. Scilicet compellet.

Titu. LI.

Hedissime.¶Casus. Unus ingenuam quādā ab hoſtib⁹ rece mit: ⁊ eam ꝓſtituit: redempta ad matrem fugit cuſtodiende pudicitie cauſa: cum mulier indigna ſit pecuniam recipere aduerſus eam petentem tuta erat. Ainia.

n ¶ Ad te. ſ. patrem. Accurſius Florentinus.

Fo.CCCCVI.

tatem non inquietare[n].

¶ Mulier que redemit puellaz ab hoſtibus ⁊ poſtituit pecuniam perdit: ⁊ illa poſtituta ab ea iuſte aufugit. b. d. Bald. Vel ſic. Delictum turpis queſtus redem ptoris priuat ipm a negu pignoris pcij redemptionis. b. d. Sali.

Idem. aa. Claudio. Lex. vij.

Hedissime mulieris neqtia .pmouemur: cū igitur filiā tuā ab hoſtib⁹ captā ac .pſtituta ab ea q̄ ea redemerat: ob retinen de pudicitie cultū ac ſeruādā na taliū honeſtaré ad te[o] confugiſſe .pponas: p̄ſes .puincie ſi filie tue ſuꝑadictā iniuriam ab ea q̄ ſcie bat[p] ingenuam eſſe iflictā cogno uerit: cū buiuſcemodi p̄ſona indi gna ſit pecuniam recipere ꝓpter odiū detreſtabilis queſtus: etiā ſi pecuniā cōpēſarū nō eſt: ex neceſſi tate[q] miſerabili cuſtodita inge nuitate nate tue aduerſus flagi tioſe mulieris turpitudinē tutaz eam defenſamq; p̄ſtabit[r].

¶ Nati ex redēpta naſcuntur ingenui. Bal. vel ſic. Nati ex redempta nō poſſunt retineri pignori ꝓ redemptionis pretio. boc dicit Salicetus.

Idem. aa. Datrone. Lex. viij.

Reses, puincie ne vlterius in ſeruitutis iugo detinea ris cure habebit[r]. qui ꝓ ſolertia ſua parū[s] ignozat filioz tuoz ſta tū tueri: quos poſteaq̄[t] redēpta es enixa te eſſe ſignificas: cū eos q̄ poſt redēptionē naſcuntur: nec pignozis[u] qdē vinculo ob p̄cium q̄ ꝓ his patrū non eſt teneri nul lis auctoribus viſum eſt.

¶ Filius captus ab hoſtib⁹ inueniens patrem mortuū in ciuitate ſuccedit ei vt ſuus heres ex duabus fictionibus ſimul iunctis. ſ. ex fictiōe legis cornelie ⁊ poſt liminij. b. d. tex. cum glo. Bal. Vel ſic. Reuerſus fingitur nunq̄ captus. ⁊ patri li cet antea defuncto ſuccedit ex teſtamēto ⁊ ab intestato: ei reuerſo currit p̄ſcri ptio. boc dicit Sali.

Idem. aa. ⁊. cc. Grego. Lex. ix.

Aptū ab hoſtib⁹ filium p̄ſe mortuo medio tēpoze[v] lex cornelia[w] reuerſum ſi in ptāte pa tris tpe quo capiebat fuit: ſuū fa cit heredē. vnde ſiue ex teſtamē to ad te ſiue ab intestato ſucceſſio nem patris tui p̄rinere apud p̄ſi dem, puincie p̄obaueris: reſtitui tibi res hereditarias iubebit: ſi nō tñ poſtq̄ reuerſus es tps ef fluxit q̄tum intentionē tuā tpis p̄olixitate conquieſcere facit[x].

o ¶ Sciebat. magime. ar gu. ff. de pig. acti. l. ele ganter. ſ. fina.

p ¶ Ex neceſſitate. id eſt ex miſera neceſſitate ſer uiendi extracta. ⁊ fac. ſ. de epiſ. audi. ſi lenones.

q ¶ Preſtabit. ſcilicet p̄ſes prouincie.

r ¶ Reſes. ¶ Caſus. Mulier rapta re dēpta: ſi pecuiā ſoluerit redēptori vel q̄nq̄nīū fuerit p̄riſtinū ſequet ſtatum: ⁊ ſi filiū poſt re demptionē peperit iure pignoris nō erit obliga tus ꝓ peccato matris.

s ¶ Dabebit. poſtq̄ ſol uiſti pcius: vel ſeruiuiſti per quinquēnium.

t ¶ Paruz ignozat. i. be ne ſcit. fic. ſ. de trāſacti. fratris.

u ¶ Poſteaq̄. idē ſi ante. j. eo. l. cōmercio.

v ¶ Nec pignozis. abun dat nec; ꝓpter dictionē nullis. Et no. ſpāle. nam alio eſt i alio pignore q̄ nata ſunt pignozi. vt. ff. de pig. grege. in p̄nc. ⁊. l. paulus. ſ. fi mancipia.

Aptuz. ¶ Caſus. Filius ab hoſtib⁹ captꝰ ſi p̄ i ciuitate me dio tpe decedat ⁊ ille re ſtituat: ſi tpe q̄ capiebat erat i patris ptāte iure p̄ſonali erit p̄ ſuus he res; ſiue teſtū fecerit: ſiue nō: ⁊ res hereditarias a quolibet poſſidente ven dicat niſi fuerint eo tpe ſente ⁊ reuerſo vſucapte vel preſcripte. Ainia.

g ¶ Dedio tpe. i. poſt ca ptum ante reditum.

y ¶ Lex cornelia. imo ꝺs dicere ius poſtliminij q̄ fingit captuz non fuiſſe captuz ex q̄ uno reuerſus eſt: at lex cornelia fingit eū q̄ deceſſit ea hora de ceſſiſſe q̄ fuit captus. vt iſti. q. nō eſt ꝓ. facc. teſta. ſ. fi: Rñ. leg. cor. ad mul ta capſa porrigit: quoz vnū eſt an poſſit inſtitui captus ab hoſtib⁹ dū eſt captꝰ: vt. ff. de here. inſtit. illa inſtitutio. ſ. j. ⁊ de ℈ erat queſtio i. l. iſta. Vel dic ⁊ patré fuiſſe captuz ⁊ ibi deceſſiſſe. Vel aliter leg cornelia vocat filiuz ad hereditatem vt ſuuz bet redē: vt. ff. de teſt. l. le ge cornelia. At ius poſt liminij vocat eū ad he reditatem ſed nō vt ſuū beredem. j. e. l. ius poſtli minij. Accur.

Poſtliminiuz ⁊ lex cornelia diuerſi mode fingunt.

z ¶ Facit. quadriennium ſi res ſint vſucapte: alſ tēpora ſolita trien nium vel decem vel viginti vel triginta an. ⁊ facit. ſ. de rei vendi. nul lo. ⁊. ſ. eg quib. cau. maio. l. fi. ⁊. ſ. quibus nō ob. long. temp. preſcri ptio. l. ab hoſtibus.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

SJcut.¶Casus. Sicut liber ab hostib⁹ capt⁹ & reuersus iure pso nali statū pstinū recupat: sic seruꝰ ab hostib⁹ reuersus dño restituit: ergo ancilla priꝫ tui erat capta ab hostib⁹: & reuersa: nec redempta ad patrē suū nihil ad te q ei succed. pertinebit. Hinia.

a ¶ Sicut liberis. l. hominibus. Vel dic. t. filijs & de vtroq; habes in stitu. gb. mo. ius patrie potesta. solui. ꝯ. ſ. ab bo stibus. et. ſ. ipſe quoq;. Accurſius.

b ¶ Sic ſeruꝰ. ſecus in armis & veſte & ſimilibus q̄ turpiter amittūt: vt. ff. e. l. ſ. & . iij. Ité in ſeruis itelligę ſi tñ in ptāte oñi vel iter oñi pręſidia ſint. Iꝫ in liberis ſtatim cum ſunt intra limina impe rij: vt. ff. eo. l. ſi. & . l. in bel lo. ſ. manumittendo.

c ¶ Redempta eſt. ſi q̄ bo nata effet alicui: nihilominus bꝫ poſtliminiū. ſi autē eſt redempta ſtatim fieret redimētis: vñ & manumittit & neceſſarius eſt ei heres: vt & . ff. de acq. here. ſi ſeruū qs. & . ff. e. in bello. ſ. manumittēdo. Diſtinguit tñ q: ſi ſciēs alienū redimit ꝑcuo audiť oñs ꝓciuꝫ offerēdo. ſi ignozās & credens eſſe vendētis audiť tur oñs infra triēnium non vltra: vt. ff. eo. in bello. ſ. ſi quis ſeruum.

Ancilla ab hostib⁹ liberata an ſit oño reſtituenda.

SJ liber. ¶Caſus. Si libero ab hoſtibus capto his qui redemit ius pignoris remiſit/nō erit libertus ſi ingenuus. vñ ſi redēpto⁹ decedat filijs eius obſequium non debebit.

d ¶ Nullus filijs. ímo poteſt ꝓ parte agi interdicto de libero homine exhibendo: vt. ff. de libe. ho. exhi. l. iij. ſ. ij.

AB hoſtib⁹ capti. ¶Caſus. Capt⁹ ab hoſtibus ſi non redimat ſed virtute cōmuni militū ſuoꝝ hoſtū poteſtatē cuaſerit: priſtinū ſtatuꝫ recuperet: ſeruus oño reſtituat: nec apud militem ꝓpter quem euaſit hoſtiū poteſtatez remanebit cuꝫ miles ta liuꝫ defenſor eſſe debeat non dominus.

e ¶ Ab hoſtibus capti. Et intra prędia hoſtiuꝫ deducti: ante eñ manet ciuis nec ſit ſeruꝰ: vt. ff. eo. poſtliminij.

f ¶ Recipiunt. vt iſtitu. quib. mo. ius pa. poſ. ſol. ſ. ſed & qui captus. Accurſius.

Hostiles vñ dicitur.

g ¶ Non dominum. Nō militē debere ſtendere. Inde eſt ꝙ dicit a militia. i. a duritia quā ſuſtinet ꝓ nobis. vt. ff. de teſta. mil. l. j. ſ. ſi.

SJs. ¶Caſus. Ingenua ab hoſtibus capta & redempta: ſi is q̄ redemit eam matrimonio copulauit: ſibi caute remiſſo pigno re priſtinum recuperat ſtatum.

h ¶ Tibi remiſſo. tacite. & eſt argu. ē. de ope. libe. l. liberte. & facit. ē. e. l. ij. & . l. ſi liberum.

Seruꝰ reuerſus ab hoſtib⁹ reſtituit dño ſicut filius patri. h. d. Bal. & Sali.

Idē. aa. & . cc. Appol. Lex. x.

SJcut[a] liberis captis ab hoſtibus ac poſtliminio reuerſis ſtatus priſtinus reſtituitur: ſic ſeruꝰ domino: vnde ſi hęc cuius meminiſti ancilla patris tui fuit: nec commercio redempta[c] eſt: reuerſa dominuꝫ vel eius ſequitur ſucceſſorem: qui per captiuitatez hanc amiſerat.

Hęc ita dimiſſus non efficitur libertus redemptozis: ſed durat ingenuus. h. d. Bal. Vel ſic. Si negus pignoris redempto remittitur libertus non efficitur: nec vllum obſequium debet remittenti nec eius filijs. hoc dicit Sali.

Idē. aa. & . cc. Eutropio. Lex. xj.

SJ liberum captum te ab hoſtibus commercio redemit ſabinus: & cum vinculum pignoris ſuperſtites remiſiſſe tibi ꝓhibetur: non libertus effectus ſed genuitati quam amiſeras reſtitutus nullum filijs[d] eius obſequiū debes.

Qui virtute militum liberantur nō efficiuntur libertini ſed ſuam retinent libertatem. h. d. Bal.

Idem. aa. Quintiane. Lex. xij.

uHAB hoſtibus[e] capti & non cōmercio redēpti: ſed virtute militum noſtrorum liberati illico ſtatum quē captiuitatis caſu amiſerāt recipiunt. ¶ Serui autē dominis ſuis reſtituuntur. ¶ Receptos enim eos nō captos iudicare debemus: & militem noſtrum defenſorem eoꝝ decet eſſe non dominum[f].

Omniꝫ pater ex naturali affectu deſiderat habere filium legitimum. h. d. Bal. Vel ſic. Contrahens matrimonium cum ea quā redemit ab hoſtibus liberat eā a negu pignoris. h. d. Sali.

Idem. aa. & . cc. Lex. xiij.

SJs qui te ab hoſtib⁹ ingenuam captam cōmertio redemit: ſibi matrimonio cōiunxit: dignitate nuptiaruꝫ & voto futuꝛe iuſte ſoboliſ vinculo pignoris tibi remiſſo[g] redditos natales priſtinos rationis eſt.

Filia iure poſtliminij ſuccedit matri. hoc dicit. Vel ſic. Filia reuerſa ab hoſtibus ſuccedit matri in ciuitate mortue: purgat enim defectus captiuitatis poſtliminij fictione. hoc dicit Bal. Et reꝛ here ditarias vendicat. Sali.

Idē. aa. Seue. Lex. xiiij.

Ius.¶Caſus. Matre ab hoſtibus capta & ſibi decedēte: an filia reuerſa ratione legis cornelie poſſit ſucceſſiones matris vēdicare: q̄ritur. Et dicitur q̄ ſic. nec ſibi oberit q̄ medio tempoꝛe erat in ſeruitute: quominus res per maternam ſucceſſionez ſibi queſitas poſſit vendicare.

IUs[h] poſtliminij filiam creabus humanis exempta matre dum in ſeruitutis ipſa[k] neceſſitate ꝓ captiuitatis cauſam fuit) cuētus purgato[l] vigoꝛe ad eius legitimam inuitat hereditatem. nec tibi[m] medij tēpoꝛis fortuna[n] quominus res maternas ſucceſſione queſitas perſeq possis: iniuriam ficri patimur.

Redemptus etiam ante ꝓ offerat ꝓcium redemptionis ſue ſuccedit parenti bus ſuis. h. d. Bal.

Idē. aa. & . cc. Odacrac. Lex. xv.

SI qui liber conſtitutus captus ab hoſtibus cōmercio redimitur: & antecꝫ reſtituat ꝓ eo data pecunia ſucceſſionis iura ſibi vendicare fauoꝛe ingenuitatis poteſt[i] vt ex ea poſſit ꝓcium ſe datum exoluere.

Filius ſequitur cōditionem matris quo ad libertatem. h. d. Bal. Vel ſic. Filij cōcepti vel etiaꝫ nati ex patre & matre captiuis patre ibi mortuo matre vero redꝛa reuerſi itelligunt ingenui. h. d. Sali.

Idē. aa. & . cc. Bathline. Lex. xvj.

COmmercio redempte femine filios licet ex ſeruo[j] medio ſuſceptos tempoꝛe origini ingenuitatis matris iuxta ea que benigne placuerunt[k] reddi conuenit.

Leg notabilis. & hoc dicit. Redemptus a captiuitate debet ꝓcinꝫ ꝓ redimendo ſolutuꝫ reddere redēptoꝛi. niſi mater redimeret filium: quia tunc ꝓeſumitur feciſſe cauſa pietatis & non animo repetendi. h. d. Baldus.

Idē. aa. Diogeni. Lex. xvij.

LIber captus ab hoſtibus & commercio redemptus tunc demum[l] cum ꝓcium ſoluerit: vel ei hoc qualicūq; remittatur iudicio[m] ſtatum[n] priſtinuꝫ recipit. quo genere matre filiuꝫ redimente cuꝫ huiuſmodi contractus nō de mercede ſed de triſtitia repudianda cogitat: voti recipiendi filiū cogitatio cuꝫ optabili conditione filium illico matri reſtituit. ita vt & ciuilium obſequio munerum ꝓpter caſum ꝓteritum filius nō excuſetur[o].

¶ Pro pietatis itaq; ratione ab hoſtibus redempto filio: facti te penitere ac de pecio quicq; tractare non conuenit[p]: dotē tamen ab eo debitam iure cōceſſo[q] reddi poſtulas.

h ¶ Jus poſtliminij. imo legis cornelie: vt. ē. e. l. captum. que eſt contra. ſolu. vt ibi.

k ¶ Ipſa. filia.

l ¶ Purgato. ſcilz ea re uerſa: & ſic purgatus eſt vigoꝛ illius cuētus. ſ. ꝙ fuerat capta.

m ¶ Nec tibi. nunc in ſpecie mutat perſonas.

n ¶ Fortuna. ſcilicet iſoꝛtunium.

SQ.¶Caſus. Liber captus & redēptus interiꝫ quoq; ꝓcium ſoluit: vel per qn quennium ſeruierit: in ſeruitio remanebit: ſi interiꝫ obueniat ei aliqua ſucceſſio vel deferatur: an eam vendicare poſſit queritur: & dicitur ꝙ ſic: vt ex ea pręcium ſoluere poſſit.

o ¶ Poteſt. nec enim ſeruus eſt: ſed vinculo pignoris aſtrictus: vt. ē. e. l. ij. & . ff. ō teſta. qui teſtamento. ſ. j. & . ff. de leg. ij. Senatus. ſ. fina.

COmmercio redēpte. ¶Caſus. Si captam qs ab hoſtibus redemit: & interim dum in ſeruitio eſt filios ex ſeruo procreauerit: an ſoluente ea pręcium liberi ingenui remaneant q̄ritur. & dicitur ꝙ ſic.

p ¶ Ex ſeruo. nec enim pretrem ſed matrez ſequit. vt. ē. de rei ven. partuz. & q̄ dicit medio. i. poſt redemptionē & ante redditionem pręcij.

q ¶ Placuerunt. etiā nō reddito pręcio ꝓ filijs. vt. ē. eo. preſes.

LIber.¶Caſus. Liber ab hoſtib⁹ redemptus cum ꝓcium ſoluerit: vel ei remiſſuꝫ fuerit priſtinum recuperat ſtatum. Si vero mater filium ſuum redemerit: an ꝓcium repetere poſſit: queritur. & dicitur ꝙ non.

r ¶ Tunc demuꝫ. immo ſtatum poſt redemptionem. vt. ē. eo. l. ij. Sed intellige tunc demum: ſcz vt habeatur pinde ac ſi nō fuiſſet obſitum.

s ¶ Judicio. vt. ē. e. fediſſime. & . l. ſi is qui.

t ¶ Statum priſtinum. pomnia: ante enim quaſi ſeruus eſt cū ſeruire cogatur vel ꝓcium reddere: vt. ff. ō hb. ho. eg. l. iij. vere eſt tamen liber vt dixi.

v ¶ Excuſetur. f. filius.

x ¶ Non cōuenit. ꝓſumit eñ donaſſe niſi Jnīū fuerit proteſtata: vt. ff. de neg. geſt. neſeminus. & . ē. de neg. geſt. alimenta.

y ¶ Conceſſo. in ꝓtū facere pōt: vt. ff. ſolu. ma. l. etiam filios. in prin.

Ab hoſtib⁹

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

AB hostibus. ¶ Casus. Captus ab hostib⁹ ꝛ reuersus an recuperare debeat qđ habuerit añ captiuitatē: dī ꝙ fic. ꝛ si nō sint
a ¶ In eadem causa. quia nōdum sunt prescripta.
b ¶ Directa. f. actione antiqua. vt. ff. de rei ven. l. nullo.
c ¶ Liberationem. a pso nali actione.
d ¶ Infra annum. bodie quadriennium: vt. ff. de tempo. in integ. restitu. l. superuacuam.
e ¶ Rescissoria. q̄ statim reuersō cōpetit fm. B. Sed inefficax anteq̄ im petret eā a pretore reuēte: sed fm. P. demū impetrata cōpetit: cōtesta ta autē post impetratio nē perpetuatur fm Jo. vt plene dixim⁹. f. cē q̄ bus causis maiores. l. fi. ꝛ facit. ff. qui. non obstat lon. tēpo. prescriptio. l. ab hostibus.

SJ quos. ¶ Casus. Capt⁹ ab hostib⁹ nō ponte: sed vi hostiū res quas habuit añ captiuitatē: ꝛ si a fisco possideant⁹ recupat postli. B. enim solum inquirēduz est. an sponte: an coact⁹ apud hostes stetit.
f ¶ Si nō trāsierint. spō te subaudi fi nō babes: tunc eniz denegatur eis postliminium: vt. ff. eo. postliminiū. ff. trāfuge. ꝛ vbiq; inuentus potest occidi: vt. ff. ad. l. cor. de sicarijs. l. iij. ff. fina. ꝛ de penis. si quis aliquid. ff. transfuge.
g ¶ Recepturos. condi ctione ex hac. l.
h ¶ Tenuerūt. iure dñij vel possessionis forte.
i ¶ Possideantur. q. occupauit illo existēte. i captiuitate. Sed nūquid locuz habet. l. cum querebatur. ff. vnde vi. Jtez qđ si possessor titulū vel antiquioꝛē casum captiuitate prētēdat: Respō. vt. ff. de edic. di. adri. tol len. l. fina. ꝛ. ff. ad eḡbi. iij. ff. ibidem.
k ¶ Solū. immo ꝛ aliud an inerit tēpore inducia rum: quo casu nō habet postliminium. vt. ff. eo. postliminius. ff. inducie. ꝛ. l. non dubito.
l ¶ Postliminium trāsfuge. Volūtate. quia trāsfuge (vt dixi) non datur postliminiū. vt. d. l. post liminiū. ff. transfuge. ff. eo. nec ei q victus fe dedit hostibus: vt. ff. eo. l. postliminij. ff. captiuus. Si tñ bonus miles fuit antea soli affirmationi eius credit alioquin nō: vt. ff. de re mili. l. nō omnes. ff. a barbaris.

DJuersaz. ¶ Casus. Capti ab hostibus cuiuscūq; quincie fuerint dū reuertunt nō debēt in via impediri: ꝛ si aliquid in eis ipensum fuerit illius nō detur repetitio: q̄ pietatis causa videt impēsum fuisse: nec refert masculus fuerit aut femina q ab hostib⁹ capiatur ꝛ reuertatur: quia ides beneficium omnibus ꝛ pellendi sunt. vel loco pcij p quinquēnium seruire redimētij: ꝛ tūc libertatē in. q̄ nati sunt cōsequant: ꝛ res suas ꝛ iura recupant: ꝛ si aliquis huic. l. ꝙ tradicēdū putauerit⁹ partib⁹ ꝛ ⁊ q̄ dicta sunt locuz. f. epi ꝛ finales faciāt obseruari: quod si nō faciant rectores im. g. libris: ꝛ apparitores eius in totidem punientur. Ulpia.
m ¶ Nemo retineat. vt. ff. de epis. audi. ꝛ pianos.
n ¶ Barbaris. q hostes erant ppli romani. ides si glibet alij sint hostes populi romani.
o ¶ Decet. ꝛ. vt. ff. pbatur. ff. c. l. fi. Sic ecōtra. f. de rap. virgi. l. j. ff. nec fit facultas. ꝛ. ff. de iusti. ꝛ iur. l. j. in pin.
p ¶ Cū pena deportationis. Sed nōne qui damnaf in metallū libertatē amittit: sed qui deporta tur tantum exulitat. vt infti. de cap. di. ff. magi ma. ꝛ. ff. media. Sed dic q impropie dicitur deportatio. q. d. deportaf in metallu. f. ff. vt nemo priuatus. l. ij.

¶ De infantib⁹ expositis liberis ꝛ seruis ꝛc.

¶ Non tantum in captiuis opus pietatis exbet: sed etiā in infantib⁹ expositis nutriendis. et ideo de hoc subjicit.

JInuito vel. ¶ Casus. Si aliqs me inuito partuz ancille mee exposuerit: an vēdicare possiz/qrit. Et dicitur q fic. ita tñ q id quod alimentoruz noie vel doctrine in eo impēsum est refundaz mihi ꝛ a fure eus vēdicauerim.
q ¶ Si inuito. Si autem eo volente amitteret oē ius quod in eo haberet: vt. j. eo. l. fi. in pin.
r ¶ A fure. Nota ergo fu rem expēsas retinere nō posse. fic ꝛ. ff. de condi. fur. l. ex argēto. Sed videtur cōtra. ff. de rei vēdica. l. domum. vbi dicit malefidei possessoꝛes necessarias impēsas seruare officio iudicis ꝛ vtiles tollere. Solutio aliō in aliis malefidei possessoribus. ꝛ aliud in fure. Vel dic aliud in expēsis factis in domo et aliud in bis q̄ abiadi nō possunt: vt argumē. ff. de rei vendi. si autem. ff. fina. Accursius.
s ¶ Restitues. Sic ergo idistincte redduntur bone fidei possessoꝛi. ꝛ fic est J. d. l. ff. de rei vendicatio. finantem. ff. fina. ꝛ. l. fe qué. vbi dicit nō repeti expensas factas in docēdo nisi in duobus casibus. Solu. ibi ideo q

Fur expē sas retine re nō pōt.

Captus ab hostibus si rediens inuenit rem non esse vsucaptam vendicat eā. si autem inuenit eam vsucaptam vel prescriptam primo debet petere restitutionem in integrum. secundo agat rescissoria. hoc dicit Bal.

Idē. aa. ꝛ. cc. Tripho. L. xviij.

AB hostib⁹ captis: ac postliminio reuersis: pro buiusmodi casu amissa que in cadez causa⁹ quidem durant omnimodo directa⁰. que vero per vsucapionem vel liberationem⁰ ex bonis subtracta vel non vtendo finita esse videantur: infra annu⁹ vtilē experientibus actiōe rescissoria⁰ restituuntur.

Jnuiti ducti ab hostib⁹ habent ius postliminij. id est reuerti recuperant bona. secus in bis qui fingerunt se capi vel transfugerunt ad hostes: quia bona perdunt ꝛ ius postliminij non habent. hoc dicit Baldus.

Jmperato. Hza. ꝛ Valen. aa. ad Seue. Lex. xix.

SJ quos forte necessitas captiuitatis abduxit: sciant si non transierint⁰ sed hostilis irruptiōis necessitate trāsducti sunt/ ad propzias terras festinare debere: recepturos⁸ iure postliminij ea que in agris vel mancipijs seu alijs rebus ante tenuerunt⁰: ꝛ si a fisco nostro possideantur⁴: nec timeat qsq; alicuius ꝺictionis mozam: cū hoc solum⁵ requirendū sit vtrū aliquis cū barbaris voluntate⁶ fuerit an coactus.

Redempti ab hostibus debent soluere precium redemptionis vel seruire p quinquennium redemptori. Alimenta autem eis prestita reddere non tenentur. b. o. Bal. Vel fic. Ab hostibus capti liberam habent facultatem remeandi/ ꝛ eis pro alimonia datum non reperitur: ad precium tamen redemptionis ipsoꝝ tenentur/ quod non soluētes per quinquēnium redemptoribus seruire tenentur: ꝛ aliter eos retinentes ad domū reuertētes puniūtur similiter ꝛ iudeꝝ qui negligens fuerit. hoc dicit Sali.

Jmperato. Hono. ꝛ Theo. aa. Theodoro. Lex. xx.

DJuersaruz homines pro quinciarū cuiuslibet sexus/ conditionis/ etatis/ quos barbarica feritas captiuitatis necessitate transuexerat inuitos nemo retineat⁰: sed ad ꝓpria redire cupiētibus libera sit facultas. quibus si quicq; in vsu vestium vel alimonie impensum est humanitati sit prestitum: nec maneat victualis sumptus repetitio exceptis bis quos barbaris⁹ vendē-

tib⁹ emptos esse docebitur: a quibus status sui preciū propter vtilitatem publicā emptorib⁹ equū est redbiberi. ne quando enim damni consideratio in tali necessitate positis negari faciat emptionem: decet⁰ redemptos aut datum pro se precium emptoribus restituere: aut laboris obsequio vel opere quinquēnij vicez referri beneficij: habituros inco lumen (si in ea nati sunt) libertatem. ¶ Reddentur igitur edibus propzijs sub moderatione quaz iussimus: quibus iure postliminij etiam veterum responsis incolumia cuncta seruanda sunt. ¶ Si quis itaq; huic precepto fuerit conatus obsistere: actor conductor procuratoꝛq; dari se metallis cum pena⁸ deportationis nō ambiget. Sinvero possessionis dominus rem suam a fisco nouerit vendicandam: seq; deportandum: ꝛ vt facilis executio perueniat: christianos proximoz locozum volumus huiusmodi rei solicitudinem gerere. curiales quoq; proximarum ciuitatum placuit admoneri: vt emergētibus talibus causis sciant legis nostre auxilium deferendum: ita vt nouerint rectoꝛes vniuersi decem libras auri a se: et tantundem a suis apparitoribus exigēdum/ si preceptum nostrū neglexerint.

¶ De infantibus expositis liberis ꝛ seruis: ꝛ de bis qui sanguinolētos nutriendos acceperūt. Titulus. lij.

Alens partum expositoz non tenetur eum restituere domino: nisi receptis sumptibus ꝛ etiam mercede data ob aliquod artificium addifcendum. hoc dicit Baldus. Vel fic. Partus ancille domino ignozante expositus repeti potest: ad expensas tamen restituēdas tenetur: nisi sint facte a iure. Hoc dicit notabiliter Salicetus.

Jmperatoꝛ Alexāder. a. Claudio. Lex. j.

Jinuito⁹ vel ignorante te partus ancille vel ascripticie tue expositus est: re petere eum non poteris. ¶ Sed restitutio eius (si non a fure⁵ vendicaueris) ita fiet vt si qua in alēdo eo: vel fozte ad discendum artificiuz iuste cōsumpta fuerint: restitues⁹.

babuerat operas eius q̄ poterant esse alique: hic non potuit habere cū esset infans. Vel aliter vt ibi. Item nota bone fidei possessore ex ceptionem habere. male fidei nō. sic institu. de rerum diui. §. i. ff. de

Auerso. facit. §. de nup. l. i. patrem.

Plusq̄sq. ¶ Latius. Si filiū suū naturalē ꝛ legitimū vel naturalē ꝛ tm exposuerit q̄: pe ne legib⁹ statute subiacebit: si vo oēs seruiūt pa tron⁹ libū exposuerit: repetere nō poterit: nec illō suū dicere potuit q̄ vt nō periret cōtempsit.

a ¶ Sobolem. legitimaꝫ naturalē: vel naturalē tantum: vt. §. de natu. li be. auc. licet.

b ¶ Aliaduersioni. ex hoc dicit nar. vt. §. de pat. pote. l. nec filium. ꝛ. ff. de libe. agno. l. i. §. pena. tenet etiā q̄si occiderit filiū. vt ff. de libe. agn. l. necare.

c ¶ Contempsit. vt. ff. pro derelicto. l. fin. ꝛ. §. de la. libe. tollen. l. i. §. fed scimus. Sz arg. §. ff. de sta tu hoium. l. seru⁹. Acc.

Sancim⁹. ¶ Latius. Si partum exposi tuꝫ q̄s nutriri faciat: nō poterit dicēs puerū illū seruū suū: ꝛ quicq̄ acq̄rit sibi acquirit: nec dns illius ifantis poterit eū in seruū vendicare: cum nolūt ei pbere alimēta.

d ¶ Sancimus nemini. oēs alios comprehēdit pter colligentes: de quo subijcit ibi: ſz neq̄ ꝛc.

Puer q̄s dicitur.

e ¶ Paruulus. i. qui boc ipo paruulus est ꝙ puer est. i. minor. xiiij. annoꝝ masculus. vl. xij. femia. Vel dic puerū. i. infantē vt restringaꝫ puer p id q̄ dicit paruulus: sec⁹ i nō puero: nisi lāguidus esset: vt. §. de la. liber. tollen. l. i. §. fed scimus. §. ꝛ i nō puero si nō exponatur fed denegātur ei ali mēta: non eripit ei in liber tate: sed p derelicto habetur: vt. ff. p derelicto. l. fi. vt ita cōcedatur occupāti: vel dic patri: vt d. l. dicit. vbi autē exponit puer non est ideo liber quia habuit eum p derelicto. nā si etiā contra vellet idē esset, ppter delictū suū ꝛ libertatis fauorez. Sz. ꝛ hec. l. est fere de vbo ad verbū. §. de epi. audi. nemini.

f ¶ Albertina. i. a patre liberta. nā filius eius est ingenuus.

g ¶ Progenie. Forte ma tre vel pſe quod hodie nō est: nisi in matre: ꝛ sic lege auf. antiqua ꝛc. que est colla. v. §titutio. vij. que est eg aſcri. ꝛ ali. ꝛ li. ꝛc. Vel dic ꝙ nec hoc intelligebat nisi de eo qui eg matre tali esset natus. Accur.

b ¶ Cōditōe. hic comprehendit seruum aſcriptitium. ꝛ prout aſcriptitiū refertur glo. quam hic habes: forte matre ꝛc.

Pat si eg posuit fi liuꝫ an p

i ¶ Dūtū vendicare. hoc accipe si dño volēte expositus est q̄ ei subiectus est: vt. §. el. ibi neq̄ em ꝛc. alſ §. vt. §. el. l. j. Jtē nūqd pſe exponē te amittit ius vēdicādi in filiū: Videtur q̄ sic eg hac. l. licet nō bene aperiat. Et pro hoc. §. de pa. pote. l. pe. Sed arg. §. §. de nup. l. patrē.

Cui rideri potest q̄ de facto cōtradicebat ibi pater non de iure. dat ius q̄ bz in eus.

k ¶ Distinctione. an eo animo vt sint sui vel non colligant eos: vt. j. bac. l. ibi. licet ab initio ꝛc. Accur.

l ¶ Iterum ad se. §. qui abiecerant.

m ¶ Misericordi onio. misera redēptio videtur. sic ꝛ. j. de aboli. l. ff.

n Antiqua. Cōditio nem. boc est sine mſ siue pſ sit aſcriptitie cōditiōis filij sunt eius dē. Accur. ꝛ forte erat §. l. ſancim⁹. Vel dic ꝙ nō habemus cam: q̄ p legē codicis ſeḡbat mſis cō ditionē tm non pſis: vt §. de senatusco. clau. l. j. ꝛ j. de agri. ꝛ cēſi. l. ſi. li. ij. q̄. sunt iustiniani. ſz §. solū addit auf. vt pt̄s i cor. ꝙ in filijs tm futuris intel liganē leges. C. pdicte.

o ¶ Per iustinianū. nō per auf. sed per p̄dictas. ll. codicis.

¶ Que sit lōga cōsuetudo. ¶ Dictū est. §. de iure scripto: videam⁹ de iure nō scripto: ꝛ ideo ponit que sit longa ꝙ suetudo. Azo. Sed que est longa cōsuetudo? Licet enim rubrica q̄rat: non tñ sol uit. l. bui⁹ tituli. Sz dic ſm Jo. decē annoꝝ. ar gu. ff. q̄ ꝛ a qui. man. li cet. si cū fideicōmiſſa. §. aristo. ꝛ hoc patet ēt ex eo q̄ dicitur longa: vt h. ꝛ. ff. e. i rubrica. Lōga autē dr decē an. vt insti. de vſuca. §. j. sequif ergo q. ꝛ. an. sit. Sed nunqd ſufficit semel fic in. ꝛ. annis iudicari: Reſpō. nō: imo bis: vt. §. de epi. audi. l. iij. in fi. vel quērimō ná vel libellum propoſi tum ꝛtra talē ꝙsuetudi nem ſpernere: vt. ff. e. o. l. cū de cōſuetudine. Illud quid ergo iudicaſ ēpem plis: Rñ. nō: vt. §. de ſen. l. nemo. sed eg cōſuetudi ne q̄ probatur exēplis: ꝛ sic cōcedit aliqd p obli quū q̄ directo nō cōce dit. fic. ff. q̄ res pig. obli. pñt. l. ariſto. sic ecōtra pe to ex pmiſſione que pmiſſio. pbatur eg longo vſu. vt. ff. de vſur. cū ō in rē vſo. Vel dic ꝙ ꝛs due vices faciāt ꝙsuetudinē: veruꝫ est si ppſo placue rit vel conſilio (q̄ eius vicē replentat) placet vt idem fieret in futurum. Vel dic nō exēplis vnⁱ⁹ sed pluriū: vel nō malis sed bonis: ſi ergo iudicaſ g. annis (vt dictum est) mltomagis. xx. aut. xxx. annis. Si aut tanto tē pore ꝙ nō extet memoria: tunc potius dicitur vetustas ꝙm cōſuetudo. Inducitur autem cōſuetudo per duas ſenté tias vt dixi. Item eg eo: quia perpetuo ſic obtentum est ſine cōtradictione: vt quia clerici vendunt ſine decreto epiſcopi rem eccleſie: vt ff. eo. l. ſi de interpretatione: vel quia libelli querimoniarum nō fuerunt de talibus recepti: vt de porticib⁹ ſupra vias publicas: vt. ff. e. l. ed ea. ꝛ. l. cū de cōſuetudine. Jtē eg eo: quia fuit contradictū q̄ꝛs non eſſe conſuetudinem. ꝛ reprobata cōtradictione iudicatū est eſſe conſuetudinem: vt. ff. e. cum de conſuetudine.

Lōtinuatio.

Lōſuetudo q̄ſ dicitur lōga.

Exēplis iudicatur q̄ſ ex eis ꝙsuetudo eſt introducta.

Pieſes.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Que sit longa cõsuetudo.

Reges. ¶ Lasus. Cõsuetudo est vt filius vasalli monachꝰ in feudũ succedere nõ ɔz.ſ3 qd ſi nõ eſt monachus:ſz canonicus regularis:nunqd eſt idẽ:Dicit ꝙ ſic.q. de ſilibus ad ſilia ɔ3 pcedere.Si qd vo ɔ ſuetudinem fiat:boc revocabit pſes.

a Pricles. Pone ꝙ cõſuetudo eſt ex certa ſcia inducta : vt ſi ois ap-

ponat manũ ſuã ad plau

ſtrũ:ruſticus nõ tenetur de vino.idez ergo erit in oleo:boc nõ placet p.l.ff. eo.qõ vo ɔ rõnem.r.l.qõ non rõne.r in aut.vt nul li iudi.ſ.i.coll.ig.Jõ dic loqui i bis que ſunt pter legẽ vt in feudis ꝛ ſimilibus ſi ɔſuetudo eſt ꝙ nõ ſuccedat mancus idez ſit in eo qui aliter eſt debili tatus:ꝛ quod eſt in monacho:idem in canonico regulari:ꝛ pro boc eſt.ff. eo.de quibus.ij. reſpon.

b Probatis bis. Sed cum cõſuetudo eſt ius ergo ꝓbatur ius ꝙ non ɔz eſſe:vt.ff.de ꝓoba.ab ea parte.Sz dic illud i iure ſcpto qõ ẽ certũ ꝛ finitũ: vt.ff.de iur.ꝛ fact.igno.l. ij.at bic nõ ſcriptũ pendet ex facto qõ factũ ẽ ne ceſſe ꝓbari vt bic dicit.

c Frequenter.id eſt vſitato modo.

d Cõtrouerſiaz.vt ꝛ.ff. e.cũ de ɔſuetudine.ꝛ.ſ.de edifi.prina.l.an in totũ.ꝛ.ff.de teſti.l.iij.i fi. Sed quid ſi alia ſit ɔſuetudo in foro actoris:alia in foro rei:cum terre ſint diuerſe?Quid etiã ſi iudex habeat ſuã ɔſuetudinẽ.Rñ.ſeruabit iudex quã volet ſm.Bal.arg.ff.de arbi.ſi cum dies.ꝙ.ſi arbiter.Sz põt oi ci ꝙ locus iudicij ſit ſpectãdus:vt ar.ſ.de emã.libe.l.j. Addituo. Tu dicas aut ɔſuetudo ſpectat ad litis ordinatione?:ꝛ tũc ſeruaẽ illa que eſt in foro iudicij:aut ad litis decisionẽ?:tunc illa ꝙ in foro ſue loco ſcẽ eſt:vt.l.j.in prin.ff.de vſu.ꝛ.l.ſi fundus.ff.de euic.ita diſtinguit Odof. bic.ꝛ Bar.poſt cum in.l.j.ꝓma.in vſi.ggiij.quero.ꝛc.

e Statuet.ſ.conſuetudinem.

f Cõſuetudinẽ.ſ.primã:que eque bene facit ad caſum de quo q̃ritur: igitur idẽ ius ſit reddẽdũ:vt.ff.de vb.ob.a titio.in fi.Et no.rationem legis attendi nõ minus q̃ legẽ.vt no.ff.e.nõ oium.Jtẽ no.ꝙ ſicut tra bitur de ſimilib⁹ ad ſimilia ius ſcriptũ:vt.ff.e.nõ pñt.ſic ꝛ nõ ſcripturꝫ ad nõ ſcriptum:vt bic.ꝛ.o.l.ff.e.de quibus.ij.reſpon.

g Revocabit.mos nãq; ſeruãdus eſt ꝛc.vt.ſ.de teſta.l.teſta mẽta.

Onſuetudinis. ¶ Lasus. Poſſet qs dubitare cuius ptãtis eſſet cõſuetudo.Et rñ.ꝙ ɔſuetudo nõ eſt vilis auctoritatis:nõ tamẽ tante auctoritatis q̃te eſt.l.ratio.Unde legẽ vel rõnẽ vincere nõ põt.

b Conſuetudinis vſuſcꝫ.ꝓio eodẽ pone:ꝛ ita lege q̃ꝫ:ꝓio id eſt.

i Longeui.ſ.cuius non extat memoria.

k Admõeto.ôz ꝫ momẽtũ ꝓ eo tpe quo roboraꝫ ɔſuetudo.ſ.ꝙ. ánoꝝ als ꝓ paruo tpe vt ꝓ puncto:als ꝓ pie:vt.ſ.de ſeruis.l.oẽs iudices.

l Aut legẽ.i.rõnabilem legẽ:vel rõnem.i.mentez ſiue eqtatem legis ſcripte:ꝛ legẽ.ſ.ſcriptam ꝛ ſtrictã:vt patet in macedoniano.ſ.q̃ dicit de filijs.Jdẽ dicit ꝛ agas de nepotibus:vt.ff.ad maced.l.pe.ſic ꝛ.ff.ſi q̃. pau.fe.di.l.pe.ꝛ inſti.de le.patro.tu.in prin.nec ergo tollet legem que loquitur de filijs:nec rõnem ſue mentem q̃ ad nepotes eqtẽditur ſm Pol.vel rõnem.i.legẽ in qua eſt ratio:vt eſt in multis:verbigra ne vgo teneatur furti:ne aliqua ditio oriaſ:vt.ſ.de fur.l.li.in fi.vel legẽ fine ra tione.cuius eſt eqtẽplũ ꝙ vſucapio triẽnio finitur:vt.ff.de vſucap.vſu capio.Et nota nõ minus attendi mentẽ ſue rõnem legis ꝙ ipſam legem:vt.ſ.e.l.ꝓi.Sed videtur finis buius.l.cõtrarius principio.Naz gem:vt.ſ.e.l.ꝓi.Sed videtur finis buius.l.cõtrarius principio.Naz ſi nõ eſt vilis auctoritas:ergo vincit legẽ:ſed in fi.dicit ſ.ad que dicũt quidã vt.B.ꝙ loquatur ꝓrimo in gñe:poſtea in ſpẽ negetur:ꝛ ſic dero gat in parte.nõ abrogat qõ eſt in totuz:vt.ff.de vbo.ſigni.l.derogare. Unde vſus.Eſt genus in primo:ſpecies ſeruatur in imo.Alij intelligunt principiũ de ea q̃ eſt ſm legem:ſiue de ea q̃ eſt ɔ.Tu dic ſm Joã. q̃ cõſuetudo vincit legem:ſiue ſit generalis:ꝛ tunc generaliter:ſiue ſit ſpecialis ꝛ tũc ſpecialiter:ꝛ ſic nõ eſt vilis auctoritas.nõ autẽ ſpecialis vincit generalẽ ꝛ boc ſubijcit nõ vſqꝫ adeo ꝛc.Sed videt ꝙ cõſuetudo indiſtincte tollat legẽ:vt.ff.eo.l.de quib⁹.in fi.que eſt ɔ.huic ſini.Sol. ſm.Pilla loquit ſm ſua tpa ſm que cõſuetudo erat popularis:ꝛ leg poſpuli:ꝛ ſic vna poterat alia tollere.Et bodie principis eſt facere legẽ:ꝛ ſic ɔſuetudine populi tolli non ɔz.Vel ſm.ID.loquit ibi de alia ɔſue tudine ſcripta.l.ure municipali que tollitur a ſequẽti ɔſuetudine.nõ autẽ leg ſcripta in corpore iuris tollitur cõſuetudine vt bic.Tertij di cunt aut leg eſt talis cui poſſit derogari per pactuz vt in velleiano:vt

Ter.ibi:cõ ſuetudinis cõcor.c.cuz conſuetudinis.cũ glo. i.ꝛ ca.ſi.ex tra eo.titu. Cõſuetudo alia ſi fit in foro actoris:et alia in foro rei vtra ſeruanda fit.

Uerſus.

Conſuetudo an vincat legẽ vl illa poſſit abrogare.

Titu.LIII. Fo.CCCCVIII.

ff.ad velleia.l.ſi.ſ.pe.ꝛ tũc cõſuetudo derogat ei:an nõ:vt in pacto legis cõmiſſorie ꝛ alijs q̃ no.ff.de pac.l.ſi gs in conſcribẽdo:ꝛ tunc nõ:ꝛ l.cõtraria.in fi.ff.e.de qb⁹.Sed boc nõ placet vt pacto pariſcẽt ɔſue tudo:ꝙ ſm B furioſis ꝛ ſilibus q̃ expſſe vel tacite conſentire non pñt: vincat/aut legem[l].

Conſuetudo an eq pareꝫ pacto.

¶ Cõſuetudo legis imitas ꝛ antiqtus approbata tenaciter eſt ſeruãda:ꝛ habet vim cõceſſionis collegiozũ vel curiaruz. h.d.Bal.vel ſic.Cõſuetudo legem imitaẽ ꝛ pro lege ſeruatur.h.d.ſm Sali.

Imp.Leo.ꝛ Ant.aa.alex. L.iij.

Leges quoqz ipſas antiqtus ꝓbata ꝛ ſeruata tenaciter conſuetudo imitatur[m] ꝛ reſtringit[n]:ꝛ quod officys:curijs[o]:ciuitatibus:principijs[p]:vel collegijs preſtitum fuiſſe cognoſcit[q]: perpetue[r] legis vicem obtinere ſtatuimus.

De donationib⁹. Titu.liiij.

¶ Qui tradit inſtrumẽtuz videtur tra dere poſſeſſionem rei.h.d.Bal.

Imperatores Seuerus ꝛ Antoninus Lu. Lex.j.

Optionũ mãcipiorũ inſtrũ[s] donatiꝝ[t]

Ter⁹. lem optionũ, con cor.c.ſi.cuz glo.ſuper bo ſignum. circa me.ex tra de ꝓſu.

Cõſuetudo ſi gnalis qua ꝓin ceps ſcit ꝛ tolerat le ge tollit generalẽ.

Conſuetudo qualiẽ põt iterrũ pi.

Conſuetudo de tres bz virtutes.

ſit cõſuetudine roboraꝫ.ꝛ ſic ɔzia cõſuetudo poſtea inducta a legevin catur.arg.eius q̃ de venditione ôz que ſolo conſenſu tollitur ſi traditione nõ ſit roboraꝫ als nõ.vt.ſ.q̃ licc.ab emptio.dil.l.j.ꝛ.ij. Quinti dicunt ꝙ bona cõſuetudo vincit legem:vt ibi.mala non vt bic.Septi dicunt ꝙ ex certa ſcientia vtens populus cõtra legẽ vincit ɔſuetudo legẽ.ignoraꝫ nõ.qõ nõ placet:quia meliozis ɔditionis eſſet populus delinquẽs ꝙm innocẽs:qõ eſſe non ɔz:vt.ff.de noga.nõ ſolũ.Tu dic ſm Jo.ꝛ Azo.ꝛ nos bxeuiter ꝙ ibi loquit de generali cõſuetudine quam principes patitur ex certa ſcientia que generaliter tollit legẽ vt ibi:bic de ſpeciali alicuius loci que legem nõ abrogat:etiam ſi ex certa ſcientia ſit inducta:licet eo loco ſeruetur:vt.ff.cõmunia prædio.venditor.ſ.ſi cõſtat.ꝛ.ff.de adminiſtra.tuto.ſine herede.ſ.lucius.Sed videtur contra.ſ.ꝙ leg ſequẽs tollat cõſuetudinẽ ſpalem:vt.ff.de ſepul.vio.l.iij.ſ. diuus adrianus.ſed ibi fuit leg facta poſt cõſuetudinẽs.ſecus ſi antea erat leg vt dixi mõ:niſi prohibita fit a lege ɔſuetudo ſpecialis:vt.ſ.de vſur.l.eos.ſ.pe.Bene dixi ex certa ſcientia:quia ſi ꝑ errorẽ inducta eſt nec in eo loco legi derogaret.licet quidã contra qui aliter ꝙ nos ponunt caſum illius.l.vt.ff.eo.qõ non ratione:vt ibi not.Ultimo quero quid ſi poſt ꝑſcriptã cõſuetudinẽ vtamur ſemel vel bis in cõtrariũ an ſit interrupta:?Rñ.nõ puto ſm quoſdam:vt.ff.de reg.iur.l.nemo alienno.ſ.tempo:als.ꝛ arg.ff.de pac.ſi vnus.ſ.ſi pactuz.ꝛ.ff.de itꝫ.actuꝫ pu.l.j.ſ.fi.ꝛ.l.ij.Jtẽ cum municipes ex certa ſcientia cõtra legem vtant an delinquent oẽs:ꝛ ſic puniuntur qui ɔ legẽ faciunt:vt.ff.de penis.l. ſanctio legũ.Rñ.nõ.quia princeps ſcire fingitur ꝛ ſic conſentire.ſicut ꝛ ſi res mea vſucapitur:vt.ff.de verbo.ſig.l.alienationis.

Leges.Jmitatur.i.tantum cõſuetudo valet vbi leg non eſt ſcripta quãtum ipſa leg vbi eſt ſcripta.Et ſic nota tres virtutes cõſuetudinis imitandi vt bic.ꝛ inſti.de iur.na.ſ.ex non ſcripto.Jtẽ interpretandi:vt.ff.eo.ſi de interpretatione.Jtem corrigendi:vt ꝓximo ſ.l.ꝙi.Item ꝛ quarto cozroborandi:vt bic ſubijcit.ꝛ retinet ꝛc.licꝫ cum vtitur populus ſicut leg dicit.

Retinet.ſicut enim leges ſtringunt ꝛ regunt vitas hominum:ita ꝛ conſuetudo retinet ius eozum.

Curijs.i.curialibus.ꝛ.ſic de ſequentibus.

Principijs.i.principib⁹.als eſt principalibus.ꝛ als principibus.

Cognoſcitur . Eſt conſuetudine ab aliquo vel aliquibus . Uel dic preſtitum per patientiam principis permittentis vti cõſuetudine aliqua.Azo.vt ſic faciat ad titulum.

Perpetue.ſi dicas perpetue.i.generalis eſt ɔ.ſ.de leg.ꝛ conſti.l.iij. Sed dic.i.non ad tẽpus.ſic.ꝛ.ſ.de diuer.reſcrip.l.falſo.

De donationibus. ¶ Quia ꝓſtipulationẽ tñ olim fiebat donatio: vt.j.eo.ſi quis argentũ.ſ.ſi.de qua eſt dictũ.id de donationib⁹ dicit.

Optionũ. ¶ Lasus. Emi mãcipiũ dedi tibi inſtrm eptiõis. an mancipium videar tibi donaſſe:queritur.ꝛ dicit ꝙ ſic.

Inſtrumẽtis.ſ.preſentibus ſeruis datis.

Donatis.ſic ꝛ in venditis ꝛ legatis:vt.ff.de leg.j.feruum filij.ꝙ.ſi cum.ſi tñ preciũ ſit ſolutũ in venditiõe:idẽ in pignoratis:vt.ſ. que res pig.obli.poſſunt.l.cum cõſtet.ꝛ.ſ.de here.ven.l.penul.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

a ¶ Et traditis.presentib⁹ seruis:vt ꝛ ar.ff.de ꝟben.emp. clauib⁹. Vel aliud in donatione instrumẽtorũ cũ instrumẽta sint pſentia. Adeo no. hic aliud dari ꝛ aliud fingi dari propter eius coherentiam ꝛ ad hoc. ff.de leg.iij.l.qui chirographum.

b ¶ Et traditionẽ.hoc ñ donator possidebat:alꝫ nõ.arg.ff.de rei vẽ.l. quedã.ꝛ facit.ã.de remiſ. pi.l.creditricem.

c ¶ Actionem.ſi poſtea ce perit poſſidere.

Signois.¶ Caſꝰ. Si ignozante debitoze meo ius qõ ẽi babebaz filio meo emancipato titulo donationis ceſſero: an valeat donatio q̃rif. rñ.q̃ fic.videbatur q̃ nõ: quia facta erat de debitoze ignozante:cõtrariuꝫ tamen eſt verum.

d ¶ Neceſſarium.hoc ĩ de legatione opus eſt:vt.ff. de noua.l.j.ꝛ fic hic due. ibi.ſ.in delegatione tres perſone ſunt neceſſarie.

e ¶ Cum ſatis fuerit.iure iſto:ſed olim poterat reuocari:vt.j.c.illã.in fine. ꝛ facit ad hãc.ã.ó diſtra. pi.g.l.ij.ꝛ.ã.debi.ven. impe.non poſ.l.ij.

Spez.¶ Caius Stipulatuꝫ ſum a te.ꝛ. ſi nauis eꝫ aſia venerit ſpe future actiõis:an tibi donare poſſim queritur ꝛ dicitur q̃ fic.

f ¶ Future actionis.vt q̃ ſit ſub conditione:vel in diem:vt.ff.de bere.ven.l. noia.ꝛ.l.multuꝫ. ꝛ eſt ad l.iſtã.ff.de pac.pactũ.i fi. Sz arg.ſ.ff.de trãlac.de bis.illa nõ eſt q̃ſtio ſi ceꝺam ſpem dom mihi futuri:quia põt etiam vẽdi ſpes:vt.ff.de ẽben. emp. l.nec emptio.

Sjunctiões.¶ Caius. Donaui rem tuam titio ꝓ qua conſue ueras ſoluere tributum: ille vel ego ſolui tributa: nunquid tibi dño pzeiudicat. Dicit q̃ non ſic eſt litera cuius alꝫ cui:ꝛ dic fic. Titius credẽs rẽ ſibi donatam cũ non erat ſoluit tributa.vel illi quib⁹ titius erat heres ſoluerũt:an pzeiudicatur dño queriť:ꝛ dicit q̃ fic: magiſme ſi in donatarii volũtate tam donantis q̃ donatricis poſſ.transferat. Vel dic caſum aliter vt in glo.

Caſus duplicit ponit.

g ¶ Cui.alꝫ cuius:ꝛ alꝫ cui. Et ſm primam dic q̃ ſi aliquis donauerit titio rem tuam vel ille titius vel auctores ſui nomine titij vel rei celebrent ſolutionẽ:non fit tibi pzeiudiciũ vt fiat titij cuius nõ erat facta per donationẽ:ꝛ facit.j.c.l.cẽſualis.ꝛ.ff.de acqui.rerũ do.q̃ quiſq. ꝛ.ã.de rei ven.ſolẽnibus.ꝛ.ã.de act.emp.ſi pater.Scõm aliaz dic q̃ titius credens ſibi donatam ſoluit:vel auctores eius quibus fuit heres ſtaldionibus eius planum eſſet.

Caſus.

¶ Si donatio.¶ Caſus. Si mulier aliq̃ nõ donauit mihi domum: ſed in teſtõ ſuo dixit:ſciant oẽs domũ q̃ ego iter vinos in epiſa mea titio donaui q̃ volo cũ habere:iſta ẽba obtinẽt vĩz fideicõmiſſi: vt p iſta ẽba videatur ei domũ reliquiſſe:etiã ſi nõ appareat in epiſa q̃ illã domum mihi donauerit.vel pone caſum aliter vt in glo.

h ¶ Teſtatricis.Teſtatriꝛ ita dixit q̃uis per epiſtolam donaui titio: tamen eidem do:lego:valet legatum ꝛ ſi nõ appareat epiſtola:q̃ falſa demonſtratio non vitiat legatum cum de corpore ꝛ q̃ſtitate conſtet:hoc autẽ verum eſt ſi animo relinquendi fuerunt verba illa in teſtamento appoſita:vt.ã.de dona.inter virum ꝛ vxoꝛẽ.eꝫ verbis. Sed ẽ in aul.vt ſpon.larg.ſ.ꝛ hoc inſup.col.ig.ſed illud in inſtrumẽtis cõ tractuum vt debeat pzoferri inſtrumẽtũ cuius aliud facit mentionẽ: non autem in teſtamẽtis:vt hic.ꝛ.ã.de fal.cau.adic. leg.l.j.ꝛ.ff.eo.l.eꝫ

i ¶ Hac.ꝛ de leg.ij.lucius.ij.ſ.quiſquis.ij.

¶ Ec ambigi.inter abſentes.ſ.validas eſſe:vt in fi. ꝛ.ff.c.l.etiam p iterpoſitã pſonaz.ꝛ.l.abſenti.in pnn. Ite plus di cunt qdam:q̃ ſi dico dono ſufficit vt quilibet nũ ciet me etiaz inſcio. Sed Jo.ã. Sed qũo inter abſentes fit cũ hoc iure eziꝫgatur ſtipulatio:vt.j.c.ſi qs argentũ.ſ. finaute.ẽ minime. Rñ. illud veruz eſt q̃n p pactum.hic anteper traditionem fiebat.

Donatio an valeat ſine ſtipulatione.

k ¶ Nanciſcantur.vt.ff.de acqr.poſ.ſi eꝫ ſtipulatione.ꝛ.ff.de rei ven.l.q̃daz. ꝛ.ff.c.l.abſenti. Et dic q̃ magiſme abũdat put determinat vbũ nãciſcant. vel pzo ſalte hic ponit:q̃ ſi ſine voluntate donãtis intret crit pzedo.vt.o.l.ſi eꝫ ſtipulatione.

Enfualiꝫ.¶ Caſus. Si pzedio tuo tributario titi tributũ ſoluit:ꝛ de ẽ inſtrm fiat:vel ille qui ſoluit ꝓfſius fuerit:nõ non ꝓiudicat. Si vo vitricus ꝓ mancipijs aio donãti ꝓignũ cẽſus ſoluere paſſus fuerit:ꝓſumit donaſſe ei mãcipia.

l ¶ Profeſſio.ab eẽnco facta:vel ſolutio:vt.ã.eo.ſi functiões.ꝛ i ẽcoz.ibi po fitis.ꝛ.ff.de do.inter vi.ꝛ vxo.ſi ſeruus cõis.

m ¶ Fiõ ſolet.niſi domino ſciẽte ꝛ conſentiente animo donãti:vt.j.l. ꝓoꝑi. ꝛ.l.nec ignozans.ꝛ ſtatiꝫ ſubijcit.Accur.

n ¶ Conſenſiſti.animo donandi.

o ¶ Donationem.ſcilicet mancipiozum.

p ¶ Videris. patiendo.ꝛ hoc niſi cõtra pzobetur. vt.j.l.nec ignozans. ꝛ facit.ff.man.ſi vero non re. ſ.pomponius.

¶ Sj preſes.¶ Caſus. Si pater aio donãdi paſſus fuerit.p pzedio ſoluere tributũ:ſibi non ꝓiudicat ſi hoc pbauerit: q̃ non aio donandi ꝛc.

q ¶ Detuliſſe.i.inſolutuꝫ dediſſe.Vel ſcripſit filios ꝓ o illis pdiꝫ tantam q̃titatẽ debere nomine tributoꝝ:vt quia ſi ſint filiozũ honozabilius ẽberẽt matrimoniũ: nõ vt eis donaret:erant enim patris iſta pzedia.

r ¶ Statuet.pmittendo te agere negotiozum geſtoꝝ ad pciuz vel eſtimationem ſm primum caſum.

¶ Egem.¶ Caius. Donaui pzedium tibi hac lege vt ſatiſfaceres creditoribus meis:ſi non ſtes pactis ꝛ interceſſit ſtipulatio agã eꝫ ſtipulatu:ſi non agam pzeſcriptis verbis:vt fiat q̃ cõuenit:vel repetam q̃ dedi. Liuia.

s ¶ Eꝫ ſtipulatu.ſi cõtinetur ibi incertũ aliter exponẽ.i.eꝫ ſtipulatiõe certi condictione:vt inſti.de verb.obli.in pnn.

t ¶ Jncerto.quia actio cõtinet incertum:q̃ tamen per ſententiam fit certum:vt inſti.de act.ſ.curare.

v ¶ Agere.vel id quod dedit ſub conditione per condictionem ob cauſam repetere poteſt.Accur.

g ¶ Banc.ſ.legem:ꝛ ad hoc.ã.de reruz permu.l.rebus.ꝛ.ã.de pac.legẽ. ꝛ.ff.de pac.in traditionibuꝫ.ꝛ.ã.de euic.l.ij.ꝛ.j.ti.j.l.j.ꝛ.ã.de condi.ob cau.l.ſi vt proponis.ꝛ.ã.de contraben.emptio.ſi donatiõis.ꝛ de pac. inter empto.ſi ea lege.ꝛ.j.co.cum res.

Nec ignozans.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Nec ignorans. ¶ Casus. Dare nemo cogitur: si ergo quis proferat instrumentū quo cōtineatur φ donaui sibi prediū cū animum donandi non habui: plus valet qđ actum est q̄ qđ scriptum est: vnde per instrumentū mihi non preiudicatur.

a Nec ignorans. facit. ff. de transac. cum aquilianā. ⁊. ff. de contrahen. emp. l. cum in lege.

b Nec inuitus. cum mera liberalitas ibi fit. vt ff. de regu. iur. l. donari. s3 hoc fallit. ff. ad. l. aqli. si seruus seruum. §. si oliuam. ⁊. ff. de regu. iur. cuius p errorē. Sed ibi improprie dicitur donatio id est rei amissio. sic ꝯ inuito non donatꝛ. vt. ff. eo. hoc iure. §. non pōt. ⁊. s̄. de iure deli. l. nec emere.

Donatio nō fit inuito.

c Cogitasti. Credebas titianum et erat seianū: interim tamen statur instrumento si publicū est. vt. s̄. de pbat. cū pcibus. ⁊ de contrahen. ⁊ cōmit. stipu. optimam.

d Perdidisse. vt. s̄. plꝰ vale. quod agi. l. j. sed fallit in casibꝰ. vbi plus valet scriptura vt ibi not. ⁊ facit ad. l. istam. ff. de donatio. cau. mortis. seia. ⁊ de regu. iur. in totum. et s̄. eo. censualis. in princi. Accursius.

Cum. ¶ Casus. In filiū retētum a patre facta donatio nō valet: s3 eam reuocare pōt: non est ideo emācipatio: quia sub articulo donationis nomine facta cessio valet: et donatio perfecta est. Viuia.

Donatio facta in filiū an valeat.

e Perfectam. non valet donatio facta in filiu3 in potestate cōstitutum: sed in emancipatū sic: vt hic. ⁊. s̄. de inoffi. dona. l. ij. et s̄. de donatio. inter virū ⁊ vxo. l. donatiōes. j. et. j̄. eo. cum res. Itē ⁊ in ipa emancipatione. vt. s̄. de eman. lib. l. fi.

Portionē. ¶ Casus. Habebam tecum rem cōmunem pro indiuiso an partem mea3 aliȷ̄ donare possi3 / queritur. Et dicitur φ sic.

f Prohibetur. vt. s̄. de commu. re. alie. l. falso. et s̄. de iure do. l. ante diuisionem. et de contrahen. empt. l. dudum. hoc fallit post litem cōtestatam in cōmuni diuidūdo iudicio. vt. s̄. cōmuni diuidundo. l. j. ⁊ mota cōtrouersia in iudicio familie herciscunde. vt. ff. famil. herciscun. alienationes. Item possessor hereditatis prohibetur nisi satisdet mota controuersia alienare. vt. ff. de peti. here. diuus.

Idem. aa. Ethionne. Lex. x.

Nec ignorās [a] nec inuitus [b] quisq̄3 donat: vn̄ si de hoc fundo nō cogitasti: cuiꝰ velut donationi te cōsensisse ꝯtinet instrumēto: maiores veritate rei quam scriptura vires obtinēte: itelligis de quo nō cogitasti [c]: nec specialr subscripsisti: nihil te perdidisse [d].

☞ Donatio facta filio in potestate est potius quedā donādi destinatio q̄ perfecta donatio. Sed si filius est emācipatus donatio est perfecta. h. d. Bal.

Idem. aa. Sabi. Lex. xi.

Cum de bonis tuis partem quidem penes te retinuisse partem vo in eum quē in potestate habes donationis titulo cōtulisse cōmemores: non ē incerti iuris in eū qui in sacris familie tue remanet destinatione magis paterne voluntatis factā quam perfectam [e] donationem peruenisse. ¶ Delegationes autē nominū in emancipatu3 collate perfectā donationem actionum efficiunt.

☞ Portio pro indiuiso potest donari. Bal. Vel sic. Cōmunio nō impedit donationem partis pro indiuiso. h. d. Sali.

Idem. aa. Aureliano. Lex. xij.

Portionem propria3 rebus modu3 diuisis nemo prohibetur [f] titulo donatiōis in alium transferre.

☞ Breuitas scripture nō officit donationi. h. d. Vel sic. Tantum valet vnū verbum effectiuum q̄tum mille. h. d. Bal.

Idem. aa. Varroni. Lex. xiij.

Si aliqd per epistola3 [g] donatū tibi pbatꝛ: breuitas chartule donationis [h] si hec recte facta probetur: nihil quicq̄3 derogat.

☞ Nemo trāsfert qđ nō habet: et ideo si filius donat spōse sue rē pr̄is nō p̄iudicat patri. Bal. Vel sic. Non dn̄s non trāsfert dominiū preter dn̄i cōsensum. h. d. Sali.

Idem. aa. Tacito. Lex. xiiij.

Si filius tuus res ad te pertinentes sponse sue te non cōsentiente donauit: ad eā quod nō habuit transferre non potuit [i].

☞ Donatariꝰ certe rei nō tenetꝛ ad onera debitorꝝ q̄ nō sequuntꝛ fundū: sed d3 cōueniri vniuersalis heres donatoris. h. d. Bal. Vel sic. Es alienū nō sequitꝛ fundu3 sed successorē vniuersalem. h. d. Bar. Vel sic. Personalis obligatio non sequitꝛ singularē successorē/sed realis sic. h. d. Sali.

Si aliquid. ¶ Casus. Si dedisti mihi fundū valentē quinquaginta: ⁊ in breui ⁊ vili charta scriptum est: nunquid hoc nocet/queritur? Et dicitur φ non. Viuia.

g Per epistolam. que valet. vt. s̄. eo. si donatio. per epistolam.

h Donationis. sic. s̄. de fideicōmis. l. ⁊ in epistola.

Si filiꝰ. ¶ Casus. Res ad patrē ptinētes spōse sue dedit qs. p non cōsentiēte patri nō p̄iudicat q̄minꝰ possit eas reuocare. Viuia.

i Non potuit. vt. ff. de regu. iur. nemo plus iuris. ⁊. ff. de acquir. rerū domi. l. traditio. Accursius.

Eris. ¶ Casus. Dedit mihi titius fundū ⁊ decessit; nunquid creditores me conuenient. Dicitur φ non: sed vniuersalē successorem: nisi fundus ille esset ei obligatus. Viuia.

k Onꝰ est. nec em̄ sequitꝛ fundū vel rē singularē donatā nisi sit obligata: vt h. ⁊. ff. ad trebel. l. j. §. si heres. et. ff. de iudi. si fideicōmissum. §. tractatum. ⁊. j. e. si patri. ⁊. s̄. de reuo. his q̄ in frau. cre. l. ij. ⁊. s̄. de here. ac. l. creditores. ⁊ de iur. do. l3. ⁊ de dona. ante nupt. de rebꝰ. nisi in casu puta in subsidiū ppter necessitatē primipili. vt. s̄. de do. inter vi. ⁊ vxo. l. si non verum. S3 qd si oīa bona sua donauit? Dic posse agi reuocatoria. vt. ff. q̄ i frau. cre. l. oēs. §. lucius. vel ꝯ ipm donantē agi q̄si non teneat donatio nisi oī ere alieno deducto. vt. ff. de iur. do. l. mulier. ⁊. ff. d iure fis. non possunt.

Donatarius an teneatur ad es alienū pro re sibi donata.

Idem. aa. ⁊ cc. Lex. xv.

Eris alieni qđ ex hereditaria causa venit: non eiu3 qui donationis titulo possidet: sed totius iuris successoris onus est [k]: si itaq̄3 nemini obligata predia per donationē consecuta es: superuacuam geris sollicitudinem: ne vel heredes donatricis/vel eius creditores te iure possint cōuenire.

☞ Homo vel mulier etatis decrepite ita potest donare sicut si esset in etate virente vel forti. Vel sic. Debilitas corporis ratione etatis senio confecte donationem non vitiat. hoc dicit Bal.

Idem. aa. Lex. xvj.

Senectus ad donationē faciendam sola [l] non est impedimento.

☞ Sicut donatio facta emācipato valet: ita facta filio in potestate per emancipationē ꝯfirmatur si pater tradidit ⁊ nō ademit: secꝰ si penituit ante emācipationē vel in ipa emācipatione. h. d. ⁊ tene mēti. Bal. Vel sic. Si pr̄ nō adimit in emācipatione ea que donauit filijs in potestate nō potest postea reuocare. h. d. Sali.

Idem. aa. Herine. Lex. xvij.

Siue emancipatis filijs res donasti: siue in potestate cōstitutis ⁊ sui iuris effectis ac tenētibus non ademisti/blandiri tibi nō debes [m] velut res donatas ex penitētia liceat auferre. ¶ Sane si ea que in tua positis potestate donaueras post emancipatione3 contra tuā tenuerunt voluntatē: horū penes te dominiū remāsit: si quidē nec tempore [n] quo voluisti propter vinculum potestatis sibi quicq̄3 querere: nec post te inuito de rebus tuis potuerunt.

☞ Gratuita remissio actionis ex maleficio est donatio. h. d. Bald. Vel sic. Furti actio pōt ex donatiōe remitti. h. d. Sali.

Idem. aa. And. Lex. xviij.

Si donationis cā furti actionem tibi remissam pbatꝛ superuacuā geris sollicitudinem [o].

☞ Rem fuisse progenitorꝝ nihil operatꝛ ex quo res ad alia dominia trāsiuit. h. d. Bal. vel sic. Mulier potest donare extraneis etiā res ab eius parētibus habitas. h. d. sm Bar. Vel sic. Non cōsideretꝛ cuius res fuerit dūmodo sit donātis. h. d. Sali.

Idem. aa. et cc. Lex. xix.

Si auia vestra [p] pprias [q] res quacūq̄3 ratione factas ti-

Senectus. ¶ Casus. An senex donare possit/queritur. Et dr̄ φ sic videbatꝛ φ nō: q̄si puerilem habeat sensum.

l Sola. nisi sensum abstulerit. Contra videbatꝛ q2 senex puerilem sensu3 habet. ⁊ facit. s̄. de transactio. l. sanū. ⁊. s̄. qui test. face. pos. l. senium.

Siue. ¶ Casus. Si pr̄ donauit filio refert an emācipato an in potestate cōstituto: pmo casu valet dōatio/nec reuocatur. scđo casu; si filiꝰ emancipetꝛ ⁊ retineat donatā: an ꝯfirmetur donatio. Distinguitur: aut tenet eā de voluntate pr̄is ⁊ cōfirmatꝛ/aut non: ⁊ pater eam reuocare pōt: q2 pater cum nō potuit voluit ⁊c̄. Viuia.

m Nō debes. est ergo cōfirmata: vt hic. et. ff. eo. l. donatiōes i cōcubinā. §. pr̄. ⁊ arg. s̄. eo. cēsualis.

n Nec tempore. facit. s̄. si qs alteri vel sibi. l. multum. ⁊. s̄. de do. inter vi. ⁊ vxoré. l. a marito. ⁊. ff. de offic. procō. obseruare. §. si. Item facit ad. l. istā. s̄. de emā. libe. l. si.

Si donatiōis. ¶ Casus. Surripuit tibi aio donandi: remisisti mihi actionem furti: an iterū possis me cōuenire furti/q̄ritꝛ. Et dr̄ φ non.

o Solicitudinē. vt rursus possis ꝯueniri furti: vt h. ⁊. s̄. de fur. post decisionē. ⁊. ff. de pact. si tibi. §. quedam. Sed si est sine causa remissa vel cum causa/sed secuta nō est: vel est ingratus donatarius vel cui est remissa: an ipsa resuscitabitur? Respon. sm H. nō. arg. ff. de pac. l. si vnus. §. si pactum. ⁊. s̄. de transac. l. vbi pactum.

Si auia. ¶ Casus. Auia tua res quas auus tuus ei dederat titulo donationis ꝯtulit: vis eas reuocare quia profecte sunt de bonis illius aui tui: an possis? Rn̄. φ non.

p Si auia vestra. Et nota hanc. l. ⁊ facit pro ea. s̄. de commu. re. alie. l. falso. ⁊. s̄. de contrahen. emp. dudum.

q Proprias. sc3 suas.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Jce. ¶ Casus. Mulier dedit mihi fundū: confectū est instrumētum vice sua: titius in instrumēto conscripsit: an ob hoc minus valeat donatio q̄ ipsa non subscripsit: queritur? Et dicitur q̄ non.

a Illio. vt.j.eo.l.in donationibus.§.j.in fi.

Onstāte. ¶ Casus An mulier ꝓstante matrimonio dotē pendens maritū ꝓtitutam in aliū titulo donationis transferre possit: queritur? Et dicitur q̄ non.

Aliena tio a principio sua lida q̄ꝫ validaꝫ.

b Nō potuit. vt interim viro ꝓiudicet: vt hic. et §. de iure do. ſi prędium. Sed ipsam actionez siue ſpem pōt cedere vel etiaz dotē. ꝓmittere. vt.§.eoꝺ. ſpem future. et.§.de col. l.otiis. Nam ecōtra. virnon pōt dotale pdiū alienare: cōfirmatur tū mo tua muliere ſi dos ceſſit lucro mariti. vt.ff.de vſu cap. cum vir.

Am res. ¶ Casus. Dedi filio tuo emācipato prediū: vt creditoribus meis ſatiſfaceret: ſi nō ſatiſfecit: interceſſit ſtipulatio non agit creditor aduerſus filium ex ea: q̄ alteri tē. ſed aduerſus me: ego aduerſus filiū ꝓſcriptis vbis.

c Creditoribus. q̄ ius creditoꝝ pacto ꝓiuatorum ledi nō poteſt.

Pacisci alteri nemo pōt.

d Actio. quia alteri pacisci nemo poteſt. vt.ff.de vbo. obli. ſtipulatio iſta. §. alteri. z facit ad.l.iu.c. tit. liber homo. in fi. z.§. de pac. debitori. z de ꝓdi. ob cau. ſi vt ꝓponis. et de re. ꝓmu. l. rebus. Sed §. ff. eo. hereditatē. Sol. vt.§. de hered. ven. l. cui ſimiliter illa eſt contra.

e Liuili. id eſt ꝓſcriptis verbis.

Jea. ¶ Casus. Dedi fundū: eundem mihi donaſti: ſeda donatio aucli non debet.

f Obeſſe pōt. nam vltima pacta valet: z. ff. de pac. l. pacta nouiſſima. z. ff. de regn. iur. quic quid. z. l. incertam.

Jpatri. ¶ Casus. Pater rem filij do nans filio nō ꝓiudicat niſi patri filius heres ęſtat. Iuuianus.

g Ex facta. in te emancipatum.

h Liberalitate. id eſt cū pater tuus res tuas alij donaſſet.

i Non poſſe. vt.§. eod. l. eris. et.§. de rei vē. l. cum a matre.

Donatio. ¶ Casus. Si donatio fiat inter viuos: vel in vltima voluntate: ſiue fiat pure: ſiue ſub conditione: ſiue in diem valet: et pacta que in donatione ponuntur debent obſeruari: ſi vero in donatione interueniat ſcriptura ſcribi debet nomen donatoris et donatarij z rei que datur: nec refert fiat in tabula an in charta ſcriptura: cū tamē coram competenti iudice fiat.

k Directa. i. inter viuos, ſic ideo dicta quia directo datur: ſed donatio cauſa mortis quandoq; per alium puta per heredem.

Conditio poteſt fieri dupli. Suſpenſa. Primo de conditionali: poſtea de ea que eſt in diem vel ex die. Tertio de pura dicit: z poteſt eſſe conditio in faciendo z non faciendo: vt ſi aſcenderis vel non aſcenderis capitolium: vt hic dicit. ſic z inſtitu. de verbo. obli. §. fina.

m Notato. i. ex tempore vel ad tempus.

n Animo dātium. hic de pura. z dic animo. i. voluntate dantium.

o Sententijs. id eſt narrationibus voluntate dantium ab accipientibus expreſſis.

tulo liberalitatis in eum contra quē ꝓceres ſunditus contulit quo minꝰ hec rata remanēāt q̄ ex ozi gine patris vel aui veſtri deſcēde runt nihil ꝓdeſt.

Paria ſunt per ſe ſubſcribere vel alium ſubſcribere vice eius. Bal. Vel ſic. Donatio non vitiatur licet alius ꝓ eo do nante ſubſcribat. b.o. Salice.

Idem. aa. Paulo. Lex. xx.

Jce donatricis alioꝝ volūtatem eius ſubſcribentes: iure facta donatio non habeatur irrita.

Lex notabilis. Mulier cōſtante matrimonio dotem ſuam donare nō poteſt. hoc dicit Bal. vel ſic. Vxor nō pōt donare dotē in mariti ꝓiudicium. Sali.

Idem. aa. Antonino. Lex. xxi.

Onſtante matrimonio dotem penes maritum ſuum conſtitutam auia tua tibi donare non potuit[k].

Ex pacto donationis non queritur actio extraneo: ſed ipſe donator pacto nō ſeruato agit ad intereſſe. hoc dicit Bald. Vel ſic. Et pactū donationi adiectū impleatur paciſcens agere poteſt: nō is cui pacisci voluit. b.o. Salice.

Idem. aa. Antonino. Lex. xxij.

Um res filio tuo emancipato ea conditione vt credito ribus[c] tuis ſoluceret te donaſſe, ponas: ſi ſtipulatione vel inconuēnēti habito pacto huic rei, ſpexiſti: creditoribus quidē non contra cum ex placito veſtro/ſed ad ueſtrus te cōpetit actio[d]. ¶ Eū autem cui certa lege prediadonaſti incerta ciuili[e] actione ad placitorum obſequia vigeri ꝑm legē do nationibus dictam conuenit.

Acta poſteriora ꝓrioribꝰ derogant. hoc dicit Bald. Vel ſic. Res a me donata poteſt mihi donari. hoc dicit Barto. Vel ſic. Poſterius inſtrumentum reſoluit ꝓrium. Vel ſic. In contrarijs vltima derogant primis. b.o. Salicetus.

Idem. aa. Olꝫ. Lex. xxiij.

Jea que donaueras poſteriori placito qui acceperat dono tibi reddidit: donationis antecedens inſtrumentū actis ſequentibus nihil tibi obeſſe pōt[f].

Filius qui non eſt heres patris non obligatur ex contractu paterno. hoc dicit. Vel ſic. Pater non poteſt diſtrahere rem filij qui poſtea patri nō ſuccedit. hoc dicit Baldus. Vel ſic. Si pater donat rei filij non ꝓiudicat illi ſibi non ſuccedēti. hoc dicit Salicetus.

Idem. aa. Lex. xxiiij.

Jpatri tuo heres non extitiſti: ex facta[g] ab eo liberalitate[h] titulo donationis non poſſe[i] iura tua ledi: manifeſtiſſimi iuris eſt.

Donatio cū ſuis pactis ſeruari debet ſi pacta de iure ſubſiſtunt: als ſpectis pactis donatio valet: z in inſtrumētis donationis debet apponi nomen donatoris et donatarij et res que donantur: nec debent fieri donationes clandeſtine: ſed interuenientibus teſtibus vel actis vbi iura acta requirunt. Dicit hic imperator: q̄ donatio fiue inter viuos/ſiue causa mortis/ſiue ſub conditione/ſiue in diem/ſiue ex die/ſiue ſit pura obſeruari dz cum ſuis pactis: ſi pacta ſunt talia que res vel bonos mores non reſpuunt. Item dicit hec lex q̄ quando ſit ſcriptura de donatione (quia ꝙuenitur inter partes) q̄ ſcriptura debet continere ſubſtantialia z ſolēnia. hoc dicit Baldus.

Imperator. Conſtantinus. a. ad Dazi. Lex. xxv.

Donatio ſiue directa[k] ſit/ſiue mortis cauſa inſtituta: ſiue conditione faciendi aut non faciendi ſuſpenſa[l]: ſiue ex aliquo notato[m] tēpore promiſſa: ſiue animo[n] dantium accipientium ve ſententijs[o] (quantum[p] ius finit) cognominata[q]: ſub hac fieri debet obſeruatione: vt quas leges indulgent actiones[r]: conditiones pactioneſq; cōtineat[s]. ¶ Diſqz[t] penitus cognitis: vel recipiātur ſi complacite[u] ſunt: vel reiciātur ſi ſunt moleſte[x]. ¶ In conſcribendis autem donationibus nomen donatoris[y] ius[z] ac rem notari oportet[a]: neqz id occulte[b] aut ꝓpatim: ſed aut tabule[c]/aut quod cunqz aliud materie tempus dabit: vel ab ipſo/vel ab eo[d] quem ſors miniſtrauerit perſcribatur: actis[e] etiam annectendis que apud iudicem vel magiſtratus confidenda ſunt: vbi[f] hoc leges[g] expoſtulant.

Jnfanti emācipato poteſt pater donare adhibito ꝓ infante aliquo qui p ipſo recipiat donationē. Nam infans ꝓ ſe cōſentire nō poteſt: quia nō habet affectum: id eſt affectionem. b.o. Bal.

Idem. a. Lex. xxvj.

Jquis in emancipatum mi

1 Suſpenſa. Primo de conditionali: poſtea de ea que eſt in diem vel ex die. Tertio de pura dicit: z poteſt eſſe conditio in faciēdo z non fa

ſcribant. vt inſtitu. de contrahenda emptio. §. j.

e Actis etiam. quando eſt vltra legitimum modum.

f Vbi. id eſt quando z quo loco.

g Leges. quia ſic olim vltra. ccc. ſolidos. vt digimus per. l. ſancimus. j. eo. vel bodie vltra quingentos. vt.j.eo.l.penul.

Jquis. ¶ Casus Si infanti quis fundus donare velit ſi excedat legitimam ſummam vel actionem vt inde fiat ſcriptura nō alſ perficietur donatio q̄ fuerit infinuata: z tunc per ſeruū infantis perficiatur vt ſic infanti acquiri poſſit per ſeruum.

Fari poſſit.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Fari possit. ergo erat infans.
b ¶ Instrumentis. Sic est opus vt quia hic agebatur vt fieret in scripto. Vel quia egcedebat legitimam summam: ne fit deterior infans conditio ꝑ alterius.
c ¶ Seruū. ꝛ non aliō modo vt innuit. ꝛ. ff. de acquir. pos. l. i. §. furiosus. ꝛ. l. quis. i. §. ifans. et sic est contra. §. de acquirē. poss. l. donatarū. Sol. vt ibi.
d ¶ Transigi. i. pfici. ꝛ fic ff. de iti. actuq; p. l. ij.
e ¶ Acquirat. fic. ff. rem pu. lai. fo. l. si pupillus.

Vta. ¶ Lal'. Si quis vltra legitimā summā donare voluerit nō aliter perfecta erit donatio ꝙ fuerit in sinuata: ꝛ magime inter cōiunctas personas ne fraus aliq; ꝑpter familiaritatē domestica cōmitti possit: vl donatio ꝑfingi: idē fit i donatione facta inter extraneos vt sic deinde valeat si egcessit summā legitimā si facta fuerit infinuatio.
f ¶ Lege. q. est. §. co. l. donatio. §. in cōscribēdis.
g ¶ Conficiant. cum boc agūt vt fiat in scriptis: vel cum egcedat summā legis.
Ter. ibi: cōfigi ꝑt. hec verba pōit glo. in. c. veniēs. super ver. canoni cos. añ me. ē de testa.
¶ Custodiri. adeovt di gerit. P. nō valere in cō iunctā psonā nisi fiat in scriptis infra etiā summā legitimā p. l. iſtam. ꝛ. j. e. l. in extraneos. qō nō placet. vt. §. de do. inter vir. ꝛ vxo. l. donatiōes. j. Sed remouet dubiū qō erat: q; videbat inter cōiunctos nō ꝓsingi fraudē. vt arg. ff. ō ritu nup. l. pe. §. denuo. sed tamen ita fiet vt inter alios.
Familiaris inimicus est peior oī pestis.
¶ Domesticis. Hoc. de familiari inimico: quia nulla pestis ꝛc. vt dic. et gcij. diſtin. ſi inimicus. ꝛ. ff. j. q. ij. quib'. ꝛ. §. de inoffi. testa. fratres. ꝛ no ta. ff. ad ſill. l. j. in princi.
k ¶ Sufficit. vt arg. §. de cōtrahē. emp. l. j. ꝛ. j. co. l. in hac. in pūn.

Oliſgs. ¶ Lalus. Si vendo tibi rē vel dono et retineo ꝓme vſumfruc. videor rē tradere. Iuianus.
l ¶ Stipulatus. ſ. donatarius rē ſibi tradi cum perfecta eſt donatio: vel ergo ſtipulatiōe vel traditione vera: vel hac fi cta perficiebat: alſ potest reuocari: ꝛ hoc olim bodie etiaꝫ pacto nudo ꝑficit: vt hic. ꝛ. j. co. ſi gs argētum. ſ. ſed ſi quidē. Aliꝫ vt Azo dicit ſtipulatur. ſ. vſumfructum ſibi dari: vel retinere licere: quod non placet.

nozem priuſq; fari possit[a] aut habere rei que sibi donatur affectū fundum crediderit cōferendum: omne ius cōpletum instrumentis[b] ante premissis. Quod per euz ſcrum[c] quem idoneum esse constiterit trāſigi[d] placuit: vt per cum infanti acquiratur[e].

☞ Non ſolum inter extraneos: ſed etiā inter cōiunctas personas requiritur inſinuatio donationis egcedentis legitimaz ſummam: ratio eſt vt maxime coniunctarum personarum fraudibus ꝛ callidita tibus obuietur. hoc dicit Bal.

Idē. a. ad Senatum. Lex. xxvij.

Ota iampridē lege[f] statuimus vt donationes inter ueniente actorū teſtificatione cō ficiātur[g]: quod vel maxime inter neceſſarias coniunctaſq; perſonas cōuenit cuſtodiri[h]. ¶ Siquidem clandeſtinis ac domeſticis[i] fraudibus facile quiduis pro negocij oportunitate confingi poteſt: vel id quod vere geſtum eſt aboleri. ¶ Cum igitur nec liberos quidem ac parentes lex noſtra ab actorum cōfectione ſecernat: id quod neceſſario ſuper donationibus apud acta conficiendis iampridem ſtatuimus: vniuerſos teneat: geſta autem confici ſuper rebus etiam alibi collatis vbicunq; ſufficit[k].

☞ Iſta lex. ꝛ lex ſi quis argentum. ſ. ſed ſi quidem. j. co. non ſunt alibi. ꝛ hoc dicit. Retentio vſusfructus traditionē poſſeſſionis que erat penes tradētem inducit. Bald. Vel ſic. Si donans rei donate ſibi retinet vſumfructum videtur illam tradere: ideo dominium transfert et poſſeſſionem quadam iuris fictione. hoc dicit notabiliter Salicetus.

Impera. Dono. et Theod. aa. Donatio. Lex. xxviij.

Quiſquis rem aliquam donando / vel in dotem dando vel vēdendo vſumfructū eius retinuerit: etiam ſi ſtipulatus[l] nō fuerit: eam cōtinuo traditiſſe creditur[m]: nec quid amplius requiratur quo magis videatur facta traditio: ſed omnimodo idem ſit in his cauſis vſumfructum retinere quod tradere[n].

☞ Etiā in perſonas extraneas et ignotas valet collata donatio. Bal.

Imperatores Thcodo. et Valen. aa. Euo. Lex. xxix.

In extraneos[o] et ſepe ignotos[p] donationem collatam

In extraneos. ¶ Caſus. Si in extraneū ſit facta donatio: ꝛ inſinuata nō fuerit valet: cū ſi quidē qō geſtū eſt probari poſſit.
o ¶ In extraneos. hoc eſt theodoſij ꝛ facit mētionem de ea. j. co. in do nationibus. Accurſius.
p ¶ Ignotos. aliud in cōſanguineis ſm. P. vt. §. e. data. qō nō placet vt dixi ibi. ꝛ facit. §. de ſi de inſtru. non idcirco.

In hac. ¶ Caſus. Donatiōes q; egcedūt legitimā ſummaz debēt inſinuari in ciuita te coꝝ magiſtro cēſus: in prouincijs coꝝ rectore: vel ipſo abſente coꝝ defenſore ciuitatis: ꝛ facta donatio quarūcūq; rerum vbiq; ſitarū valebit. Aliuia.
q ¶ Urbe. cōſtātinopolitana. ꝛ fac. §. e. data. i fi.
r ¶ Cenſus. vt. §. de teſtamen. conſulta.
s ¶ Siue non habeat. ſcz alium q; defenſorem. nā eum habet vt ſubijcit.
t ¶ Publicare. etiā preſente in ea ciuitate preſide. vt. §. digit. Et ſic nota minozē iudicē nō debere amittere iuriſdictio nē ſuā: ſi maioz iudex ſit ꝑſens. Sed §. ar. ſunt. ff. de offi. ꝓcōſu. meminiſſe. ꝛ de dā. infec. l. iij. §. ſi vicinū. ꝛ. l. ſi. ꝛ de in ius voc. quiq;. ꝛ de iniur. ſed ſi vni⁹. §. filiofamilias. ꝛ de re iudi. l. 3 pupillus. §. is qui. ꝛ in decre. gcv. diſtinc. c. ſ́bbyter ꝑſente. ꝛ facit ad. l. iſtam in aut. de defen. ciuita. §. nulla. coll. iij. ꝛ. j. e. in donatio nib⁹. ꝛ. §. de offi. iudi. alegandrie. l. j. Accur.
v ¶ Voluerit. fic. ff. de iure do. plerūq; in fi.

In donationibus. ¶ Caſus. In donatione faciēda que fit vltra legitimā ſummā interueniente inſinuatiōe nō ſunt teſtes neceſſarij cū in publico hoc eſt in iudicio ꝑſentia facta fuerit. Si vo ſit citra legitimā ſummā: ſi qō actū eſt debent inſinuari ſufficit pūtia ſolius tabellionis ſiue teſtamento ſcripſerit. ꝛ hoc i ſcōa. donationes vo que ſine ſcriptis ſiūt ſuā obtineāt firmitatē. ꝛ. b i tertia. Aliuia.
g ¶ Inſinuantur. vt. §. l. proxima.
y ¶ Adhibere. ſcz rogatos adeſſe tū debent. ſic ꝛ. §. q po. in pig. ba. ſcripturas. Vel dic nullo modo aliq; vocētur: nec etiā ſubſcribant: cū veri ſile eſt q; ſemp ſit ibi mul titudo hoim. vt ar. §. de teſta. l. oim. ſic ar. §. qui li bel. ꝑn. l. j. Et dic q; b ſic bat inſinuatio: q; egcede

Judex minoz ꝑpter pūtiā maioris ſuaz iuriſdictio nē nō ꝑdit.

Donatio nis ſinua tio poteſt fieri apud acta ſine teſtibus.

bat ſummā legitimā: idē ſi erat iſra ſz tū ſpōte fiebat vt ſubijē. vel ꝛc.
z ¶ Alligari. quia nō ſunt vltra legitimam ſummam.
a ¶ Scribantur. alſ ſubſcribant: q; hoc fuit actum vt inde fieret ſcriptura; aliter fruſtra exigeretur ſubſcriptio: vt ſubijcit.
b ¶ Subnotatione. Nota ergo tabellioni ſine teſtibus credi: qō ſpe

Tabellioni an creditur ſine teſtibus.

* Concor. Aliq; ver. pēlionē. in cauſ veniſſēt. de reſtſpoli.
m ¶ Credat. an ergo hoc caſu dñium ſine poſſeſſione trāſit? Rñ. non. ſtatim eſt q; voluit eſſe fructuarius voluit aliū poſſidere ciuiliter ꝛ ſic poſſeſſorē fecit + cū ſuo miniſterio. vt. ff. de acqui. poſſ. l. qō meo. ꝛ de rei ven. i. quedam. ꝛ ſic per cōſequentiā trāſfert dominium.
n ¶ Tradere. ſcz rem.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

giale dicunt quidam in instrumento donationis.ꝛ pro hoc in auc.de fide instru.§.fi vero necꝑ.col.vi.ꝛ.j.ad.l.cor.de fal.l.fi quis decurio.ꝛ in auc.de here.ꝛ fal.§.fi vero.coll.j.in eo quod dicit tabularijs solis quātum ad hoc ꝛc.ꝛ sic videt ei soli credi quātum ad alia. ¶ Tu dic hic subnotatione.i.subscriptione ab eis facta:tabellio tamē eoꝝ nomina subscribere debet.vt in auc.de fi.instru.§. sed instrumenta.colla.vi. et qō dicit credit tabellioi soli:verum est in testificando qꝺ ipse fecerit:ꝛ qꝺ sit vera nō in solēnitate scripture.vt dicta.l.fi qꝭ decurio.et dicta auc. de fide instrumen.§.fi vero necꝑ.ꝛ in alio de here.et fal.non sequitur nō credo in hoc:ergo i alio credo:sicut ꝛ cum dicitur i testamēto:reprobatum est in ea re domesticū testimonium. vt instit. de testa.§. in testibus. non tamē in alijs approbat. vt.§. de testi.l.etiam.

a ¶ Alius. vt.§.c.l. vice. ꝛ.l.donatio.in fi. ꝛ.§. de fide instru.l.Scīus.nā et hic vt dixi actum fuit vt scriptura fieret.

b ¶ Constitutionē. quaꝫ habes.§.e.i extraneos.

Secūdū. ¶ Casus. Donatiōes facte i ciuitate cōstātinopoli. nō nisi coram magistro census habebūtur rate. Si vero coram alio magistratu insinuētur tam donator ꝙꝫ talis in.gg.li bras auri mulctabitur.

c ¶ Cōstitutionē.quā habes.§.eo.l.in hac.

d ¶ Fuerit. id est celebrari consueuerint.

e ¶ Quēꝙ. constantinopolitanum.

f ¶ Testimoniū suuꝫ.sic ergo tabellio est vn⁹ de testibus suis.qō dicit.§. qui testa.fa.pof.l.hac cō sultissima. Accur.

Illā. ¶ Casus. Si olim titulo donationis alicui cessa esset actio eā ad heredes non trāsmittebat nisi iis cuꝫ defuncto esset cōtestata: vel nisi effet impetratuꝫ ꝓuilegiū:vt ad heredes transmitteret. Item nec poterat constituere procuratoꝛes nisi cessa esset actio ad eam exercendā hodie trāsmitti potest.ꝛ procurator constituꝛ.

g ¶ Deuiuisset.ſ.vt licet eis trāsmittere:licet lis contestata non esset.

h ¶ Transferre volum⁹. Sic ergo motuo procuratoꝛe facto in rem suaꝫ re integra nō finitur mādatum. Sed contra institu.man.§.item si adhuc.sed ibi in simplici. Item contra.§.de actio.et oblig.l.fi quidem. Solu.vt ibi.

i ¶ Petita fit.a principe.ꝛ facit.§.quando li.prin.l.j.

k ¶ Petita fit.sed contra.§.de procu.quod quis.sed ibi in simplici non potest ante litem contestatā facere aliū procuratoꝛem.

l ¶ Concedimus.ſ.vt heres eius cui donatū est non transmittat/nec procuratoꝛē constituat nisi lite cōtestata:vel petitio boc a principe ꝛ facit.§.man.per diuersas.ꝛ sm hoc etiam hodie non transit ad heredem heredis:vel est sensus vt nō trabatur ad preterita per hoc qō dicit iam motuis.que in preteritum sonant.

Ancim⁹. ¶ Casus. Donatio vsqꝫ ad.ccc.fol.sine insinuatiōe fieri pōt:vltra nō. ¶ Fallit in ꝓncipe qui ꝓuilegio ꝓncipali sine insinuatione pōt donare:et in donatiōe in pijs causis qꝫ valet sine insinuatione vsqꝫ ad.l.fol. ꝛ in donatiōe facta a spōso spōse minozi.ggv. Si vō donatio fiat in specieb⁹ ita demū valet sine insinuatiōe fi earū estimatio nō excedat summā.ccc.soli. Si vō excedat : puta qꝛ res valeat.lxx.ille penes quez remanet maioꝛ pꝑs offerat donatario.ccc.ꝛ retinebit oēs reꝙ:si vō donator nō faciat:cōuertit electio ad donatariū:qꝺ offerat.cccc.habebit totā rē:ꝛ ola ista fiant ne fiſtaret in qōne aliꝙ inter eos possit oriri ꝛtentio. Si vō diuersis tpib⁹ qꝺ ccc.alicui dederit:ita vt qlibet summa pꝑ se subſistat infra legitimā:ſ⁹ co adunata excedat:an de beat ſinuatio fieri. Dicit ꝙ nō:qꝛ plures intel ligūtur donatiōes non vna. Si vō ſtipulat⁹ fuero oī anno aliquā quātitatē qnō excedat legitimā quātitatē:an intelligunt plures donatiōes vt ſic nō ſit neceſſaria ſinuatio apō veteres erat dubitatū:impator diſtiguit aut ſtipulatuꝭ ſum mihi dari dū viuo : aut dū donatoꝛ viuit:ꝛ tūc ſi excedit legitimam ſum mā nec eſt neceſſaria inſinuatio:aut eſt ſic actum vt ſtipulatio trāſeat ad heredes:ꝛ ſic promittis mihi et heredi meo ꝙ te ꝛ heredē tuū:ꝛ tūc nō eſt vna donatio:et indiget inſinuatione.

m ¶ Siue cōmunem. ſcz ſimplicem que in omnes fieri poteſt.

n ¶ Ante nuptias. ſic dicta:quia trā ante matrimoniū fiebat:ſed hodie ꝓpter nuptias vocat cū ſtat ꝛ poſt.vt.§.de donatione nup.l.fina.§.j.ꝛ debebat inſinuari:vt.h.ꝛ.§.de do.ante nup.l.fi. §.ſimili modo.hodie cō tra vt ſtatim dices. Et dic maioꝛi femine:vt nō contradicat.j.§. bis inſuper. Accurſius.

o ¶ Trecētos.vt.§.de caroſan.eccl.l. illud. ꝛ inſtitu.eo.§.alie. Sed hodie valēt vſqꝫ ad ꝙntos ſine inſinuatione.vt j.l.penul.in fi. Itē in do

Donatio hodie valet vſqꝫ ad ꝙntos ſine inſinuatione.

nationē ꝓpter nuptias:hoc plus eſt:quia ſine inſinuatiōe fiūt niſi in caſu.vt.§.de dona.ante nup.l.fi.§.fi.ꝛ in auc.eo decurſum.

p ¶ Ducentorum.ſcz tantum ſicut olim.

q ¶ Supfluū.inutilis ergo adiectio vitiaꝛ ꝛ nō vitiat.vt.ff.de iur.do. ſiue generalis.§.j.ꝛ.ff.de vſur.placuit.ꝛ.l.pecunie.in ꝓin.Accur.

r ¶ Credatur.vt.ff.de excep.do.l.pure.§.ſi donaui.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Propriam maiestatem. vt scilicet valeant quantūcūq; sint fine infinuatione: vt hic. et.ff. de quadri. prescript. l. fi. §. fina. ⁊ ecōtra si priuatus donet principi ideꝫ est. et hoc dicit auc. que est hic. ¶ Item a priuatis cē. ꝫ est ex titulo vt non fiant pigno. pro aliis. §. fina. colla. v.

Donatio pias causas an sine infinuatione posit in imēsum fieri.

b ¶ Ad quingentorum. quod hodie est ins communeper. l. pe. ſ. eo. Unde dixerunt quidam ex ingenio suo q̄ hodie licet donare in pias causas fine infinuatiōe etiā vſq; ad octingentos solidos vt addātur. ccc. vt olim. Aliꝫ dixerūt in immensum causa pietatis posse donari. vt in auc. de non alie. §. finimus. coll. fi. Sed ibi de imperiali donatiōe dicit: donatiões autem in captiuorum redemptione in immensum fiunt etiam fine scriptura. vt. ſ. eo. l. penul. in prin.

c ¶ Etiā nisi. id est si non nam valet fine infinuatione facta donatio pro pter nuptias minori femine: vt hic. et. ff. de dona. ante nupt. l. minoribus. qō hodie est ius generale vt dixi per aut. eo decursum cē. in co. ti.

d ¶ Non in auro. idez in boñ. ⁊ qualibet alia moneta: cū res per eam estimentur. vt. ff. de fideiſo. l. ſi ita fideiussorem. si ergo sit aurū vt ſpecies erit idem qō in alia ſpecie. vt. ff. de lega. j. l. plane. j. §. ij.

e ¶ Cōmunione. que inducitur ex eo q̄ pars q̄ est vltra legitimum modum remanet penes donatārem: alia trāſit in donatarium: ficq; res efficitur cōmuna.

Lex. ibi. ſi mā. coi. c. paſtoris. lis. cum glo. ſu per ver. plures. de re ſcrip.

f ¶ Contentio. quam ſolet excitare cōmunio. vt. ff. de leg. ij. l. cum pater. §. dulciſſimis. Jo.

Poteſtē maioz̄ q̄s ſequitur ratione maioris partꝭ.

g ¶ Ampliorem. Not. q̄ ratione maioris partis quis maiorem conſequitur poteſtatem. ſic. ff. de pact. l. maiorem. et. ff. de ſta. bo. l. querit bernapbonditū. et. ſ. de metatis. l. ij. lib. xij. ⁊ de bis q̄ ſe de. l. j. lib. g. ⁊ ar. quando ⁊ qui. quarta pars. l. ij. in prin. lib. g. Sed qd ſi equales habeant portiones vt quia res valet ſexcentos aureos? Dicit forte occupantis melioꝛem eſſe conditionem: licet quidā dicant neutrū eligere. p prima opinione facit. ff. de pecu. l. ſi vero. ⁊ eſt hoc ſpeciale vt ire cōmuni ſic fiat: alꝭ cōcedunt: quarum imperiales quidem donationes merito indigna ri ſub obſeruatione monumentorum fieri tam a retro principibus q̄ a nobis ſancitū eſt: ſed firmaꝫ habere propriam maieſtatem.

I M autem, vt nō fiāt alꝭ. §. illud quoq;. collatione. v. conſtitutione. v.

I Tem a priuatis in principē etiam ceſſantibus actis fit donatio.

¶ Finis autētice. Seqt̄ tex. l. c.

¶ Alias vero que ad pietatē reſpiciunt vſq; ad quingentorum b ſolidoꝝ ſummam et ſine monumentis eſſe validas cenſemus. ¶ Dis inſuper ante nuptias donatiōibus que in adultas minores ſui iuris conſtitutas cuiuſcunq; ſumme procedūt ſm veterum leꝗ ſcita: etiam niſi c actis interuenientibus corobroꝛate ſunt ſuā retinentibus firmitatē. ¶ Sin autem non in auro d res donationis fuerint date: ſed per res mobiles vel immobiles: vel ſe mouētes quātitatem eoꝝ eſtimari: et ſi quidem vſq; ad legitimā ſolidoꝝ ſummam exigatur validam eam eſſe: ⁊ ſine monumentis conſeruari. Sinautem amplioris ſumme inueniatur et minime actis comprobata eſt ſuperfluꝫ tantum vacuari.

☞ Si ratione donationis incidatur in cōmunionem: quia pars pro indiuiſo eſt donata: patur facultas maioꝛe partē babenti offerēdi eſtimationē partis ſue conſocio: quo non offerēte fieri debet diuiſio ſi cōmode fieri poteſt: alꝭ minoꝛem partem habens offerre poteſt maioꝛē partez habenti. b. d. Salicetus.

¶ Me autem cōmunione e inducta / donatoꝛi ⁊ ei qui liberalitatem ſuſcepit aliqua oꝛiatur contentio f electionem damus ei qui ampliozem g ſummam in re donata habuerit reliquam eſtimationis quātitatem offerre ei qui minoꝛem h cauſam habuit et totum poſſidere. Sinautem boc minime facere maluerit tunc oīmodo res diuidi ſm quātitatem vtriq; parti competentem: ſi res diuidi ſine ſuo piculo poſſibilis eſt. Sin autē in huiuſmodi caſibus in quibꝰ partitio vtiliter celebꝛari minime poteſt ampliozis ſumme dominus noluerit offerre eſtimationem: tunc licebit etiam ei qui minoꝛis ſumme habet poteſtatem offerre pretium et totum ſibi vendicare.

☞ Hoc quod ſequitur eſt etiam valde notabile. Diuerſitas temporum pluralitatē donationū iducit: ⁊ ideo quot ſunt ſumme tot donationes: ⁊ non ſit cumulatio. boc dicit vſq; ad. §. ſi quis autem talem. Bal. Vel ſic. Si plures res diuerſis temporibus donātur plures donationes intelliguntur. boc dicit.

¶ Si quis aūt per diuerſa tempoꝛa in cādem perſonā iam multas faciat liberalitates: quarum ſingule quidem legitimam quantitatem non excedunt: in vnū autem compoſite et predicto modo exaggerate redundare videātur: et maioꝛis eſſe quantitatis / non videantur eas opoꝛtere in vnum coadunare et itꝛoducere modos per quos non valeant ⁊ in irritū reuocentur i: ſed ecōtrario ⁊ pluꝛes intelligantur k: et ſingule ſm ſui naturam obtineant et monumentoꝝ obſeruatione non indigeāt. ¶ Cum enim a veteribus ſuper hac re variatum eſt: ⁊ aliꝭ multas aliꝭ vnam eam diffinicntibus nobis cauſa placuit huma nioꝛ vt multe intelligātur: et oēs valide: ⁊ bi qui liberalitates acciꝑiunt ſciant veros nō falſos ſuos eſſe donatoꝛes.

☞ Donatio facta ad vitam donatoꝛis ⁊ donatarij de certa annua quātitate nō ecedente legitimam ſummam non indiget infinuatione. ſecus ſi ex vtraq; parte vel ex altera beredis fiat mentio: ⁊ nō peꝛitur alibi. Bal. Vel ſic. Jn ſtipulatione annua requiritur infinuatio ſi ſit facta mentio beredis donantis vel donatarij: et foꝛtius ſi vtriuſq; alꝭ non eſt neceſſaria. boc dicit Salicetus.

¶ Si quis autem talem recepe rit donationem in qua ſtipulatus fuerit annuam quandam ſibi preſtari quantitatem l: tante ſum me que non excedit legitimū donationis modum: variabatur vꝛtrum eum a particulari donatione multas feciſſe donationes eſtimandum eſt: et eas actis non indigere: an ex totius ſtipulationis fundamento et fonte eius ex quo annue donationes proſluxe runt et vnam eſſe donationē putandam et proculdubio monumentoꝝ obſeruatione vallandam quod veteres quidem ſatis abundeq; vaiauerūt. ¶ Nos autem omnia certa diuiſione concludimus vt ſi huiuſmodi qui dem fuerit donatio vt intra vitā perſonarum ſtetur: vel dantis m: vel accipientis: et multe intelligantur n donationes: et libere a monumentoꝝ obſeruatione. Jncertus etenim foꝛtune o exitus boc nobis ſuggeſſit vt poſſibile p ſit vnius anni tantummodo / vel bꝛeuioꝛis / vel etiam amplioꝛis temporis metas q ſuperuenire r / vel donatoꝛem / vel eum qui donationem accepit: ⁊ ex boc inueniri etiam totam ſummam donationis nō excedere legitimam quātitatem. ¶ Sinautem etiam

a Electio pter moꝛam tranſfertur.

b ¶ Qui minoꝛē. Not. q̄ ſi is eſt in moꝛa qui habet electionē trāſfertur electio in aduerſariū. ff. de leg. j. cū quidā ita. in fi. ⁊ de ſol. l. j. ⁊ eſt arg. pro. R. in legato relicto i gñe. Ar. ff. de optio. lega. l. maciploꝛ. Acc.

i ¶ Reuocent. quod eſſe non debet. vt argu. ff. de re. dub. l. quotiens. ij.

k ¶ Jntelligātur. j. pgi. §. ſi qs contra. Sol. bic plurib⁹ tēporibus libeꝛalitatē ſuā pluries dando exercuit: ibi ſemel tā tum: licet ſolutioné per diuerſitatem temporuꝫ facere voluerit. Jtez ad id q̄ non coniūguntur facit. ff. de iuriſdi. oīum iudi. ſi idem. ⁊. ſ. qui nume. tu. l. j. in fi. Sed arg. contra. ff. de appel. ſi qs ſeparatim. §. j. Item et nota argu. q̄ aliud eſſet in legatis. ſi enīz relicta ſingularia vltra dodrātem plura intelligerent non detraberet falcidia de bis que pmo relicta dodrante non excedūt. Sed de poſt relictis qō eſt falſum.

l ¶ Preſtari quantitatē. puta cētū aureos. Acc.

m ¶ Vel dantis. tantum dātis vel accipiētis tantū vel vtriuſq; alternatiue. ſed. j. prōgi. fuit expreſſum de dante tantū vel accipiente tantum.

n ¶ Multe intelligātur. ad hoc vt non inſinuetur vere tamē vna eſt ſtipulatio. vt. ff. de donat. cauſa moꝛ. ſenatus. §. fi. ⁊ de vbo. oblig. ſi ſtichus. §. j. que funt cōtra. vt ſemel in pncipio inſpiciatur cōditio ſtipulatoꝛis vt ſibi vel alij querat. vt ff. de vbo. oblig. ſi filius. nec obſtat pdictis in eo. titu. l. pluribus. vbi pluꝛes dicit eſſe ſtipulationes: qz ibi per alia vba fuit facta ſcs annua cē. Vel recitat ibi quandā opinionem que non eſt vera: legata autē annua conſtat eſſe plura. vt. ff. de an. lega. l. cum in annos. ⁊. o. l. ſenatus.

o ¶ Fortune. Nota q̄ ratione incertitudinis ſtatuit valere. ſic. §. de vſur. ſi ea lege. ⁊. l. oleo.

p ¶ Poſſibile ſit. ſimilis ratio. §. de vſufruc. l. amiguitatem. §. cū enim. inſpiciē ergo qō pōt contingere: vt hic. ⁊. ff. de iuriſdi. om. iudi. ſi idez. §. fi. ⁊ de lega. j. cū res. §. fi. ⁊ de ſta. libe. l. ij. §. fi.

q ¶ Cōdetas. ſub. p Azo.

r ¶ Superuenire. alꝭ ſuperuiuere: et alꝭ ſupue

nire.i.superesse.7 subaudi tantum q̄ alter decesſit.

a ¶Heredum.ſcz indefinite. Sed quid ſi de primo tantum digerunt? Reſpon.idem:quia eadem eſſet ratio p̄omiſſionis in ſecundo 7 vite rioni. Sed licet non valeat in infinitum:an valeat vſq; ad legitimum modū? Reſpon.ſic:puta ſingulis centum annis:ſicq; elapſo triēnio non valebit vltra:7 per tempora fiet ſolutio nō ſtatim ab initio.

b ¶Tempus vite. Hoc videtur cōtra eſſe ei q̄ p̄xime dixit ibi:nos autem 7c. Sed dic hic certum tempus:ſcilicet centū annis.vt.ſ.de ſacroſanc.eccle.l.ſi. ibi:incertum. Vel diſtingue an ex vtraq; parte ſit perſonalis:ſcilicet dantis 7 accipientis:7 tunc intelligā tur plures donationes. An ex altera perſonalis et ex altera realis:quia fuit facta mētio heredis ex altera parte tantum: et ex altera vite hoſ:et tūc intelligitur vna donatio. Item ſimiliter eſt contra.ſ. p̄oxi. ſ. Sol. vt ibi dicimus.

c ¶Deſtinatis.i. ſpecialibus.

¶Si quis. ¶Caſus. Si p̄omiſi alicui argētū:als in maſſa ſoluendo/vel in vaſis liberor.Si p̄miſi ex p̄dictis meis decē coibes deducta penſatione. Si p̄omiſi tibi quinq; ſeruos non optimos non viliores:ſed mediocres dare debeo:ſi non habeo ſeruos:teneor dare eſtimationem/ſcilicet quindecim ſoli. p̄o vnoquoq; ſeruo. Item ſi nō habeo p̄dicta debo eſtimationem decē coibū. Idem eſt de argēto 7 in omnibus his caſibus ſi donatio ſubſiſtat infra legitimum modum:non erit inſinuatio:aliter ſuperfluum euanelcat.et hoc in prima. Si vero quis oia bona ſua / vel duas partes/ vel tertiam / vel quartam:7 ſic deinceps donat valebit donatio: ſi q̄rele inoffi. locus non ſit:et ſi neceſſaria fuerit inſinuatio:puta q; excedat ſummam interponatur:ſi infra ſubſiſtat non:ſed quod iam ſtatutum eſt.Sinauté donator in caſibus p̄dictis vſumfruc.retinuerit in re:intelligaſ facta traditio:ſi vero de vſufructus retētione nihil digerit/aut intercеſſerit ſtipulatio/aut non:ſi aget condi.eg.l.cōpelli tur donator rem tradere ab initio:licet in poteſtate ſua erat non donare eq̄ quo dedit neceſſe habebit tradere:7 magime cū in pias cauſas facta ſit donatio:aliquādo non ſolū p̄o motu iudicis extra ordinem punietur:ſed celeſtes penas expectabit:non ſolū ipſe ad traden dum compelletur/ſed heres eius.

d ¶Pondus.als nō valet.vt.ff.de iure do.l.cum poſt.ſ.gener. Ites in pondere ideo dicit:q; ſi in ſpecie non poſſet fieri ſolutio in eſtimatione:q̄ ſtatim dicet.vt.ff.de auro 7 argē.leg.l.j.ſ.ſi.in ſi.

e ¶Vel generaliter.vt anglicanum:ſpecialiter vt hoc.

Pecunia f pōt ſolui illi cui debeſ auruz 7 argētū.

f ¶Eſtimatione. Nota ergo q̄ cui debetur aurum 7 argētum poteſt ſolui pecunia:vt hic.7.ff.de auro 7 argen.lega.l.j.ſ.ſi. Sed cōtra.ff. de ſolu.l.paulus reſpondit.j.vbi dicit nō compelli creditorē in alia forma accipere ſolutionē. Sol.ſm quoſdam ſpeciale hic in fauorem exercentis liberalitatem:7 ſic eſt ſpeciale fauore vltime volūtatis.vt in.d.l.de auro 7 argen.legato. Tu dic pecunia poſſe ſolui p̄o maſſa: non tamen ere cōtaminatā.vt nota.ff.ſi certum pe.l.ij.ſ.mutui. Itē heredum[a] ex vtraq; parte fuerit mētio:vel adiuciatur tempus vite[b] vel donatoris:vel ei[c] qui donationē accepit:tūc ei quaſi perpetuata donatione: et continuatione eius magnā: et opulentiorem eam efficiente:7 vna intelligatur donatio:et quaſi denſioribus[c] donatiōibus cumulata excedere legitimū modū:et omni modo acta repoſcere:7 aliter mi nime conualeſcere.

¶P̄o materia pōt ſolui materiatū:7 ecōuerſo.hoc p̄imo. P̄o redditibus ſoluni p̄diū ad percipiendū redditum. hoc ſecūdo. Sō indeterminate p̄omittitur: nec peſſimū ſolui poteſt:nec optimū ſolui debet ſed mediocre.hoc tertio. Qui p̄mittit in dando ſernos quos in patrimonio nō habet:vel redditus cū nō habeat poſſeſſiones tot redditus afferens:tenef ſoluere iuſta eſtimationē hic deſignata:ꝛ. hoc dicit vſq; ad.ſ.ſed et ſi quis vniuerſi tatis.Baldus.Vel ſic. Qui cauſa donationis p̄omiſit certum pondus argenti: poteſt illud dare i maſſa vel cyphis iuſto pretio eſtimandis.h.d.Salice.

Idem.aa.Juliano p̄fecto p̄e torio. Lex.xxxv.

¶Si quis argentum donauerit/certūq; pondus[d] nominauerit:non autem als vel generaliter[e] vel ſpecialiter expreſſerit:neceſſitatē ei imponimus oī modo p̄efatum pondus argenti dare:ſiue in vaſis quib⁹ voluerit:non tamen peioribus eſtimatione[f] maſſe:ſiue in ipa eſtimatio ne que p̄o maſſa rudi in illis locis frequentata eſt.

¶Donans certum annuū redditum ex poſſeſſiōibus ſuis neceſſe habet dare fundos mediocres eiuſdēz redditus.hoc dicit Salice.7 notabiliter.

¶Si vero redditum certum ex poſſeſſionibus donauerit:nō tamen nomina poſſeſſionum edixerit neceſſe habere de ſua ſubſtantia fundos[g] tradere:tantum reddītum[h] inferre valētes q̄tum in donatiōe poſuerit. ¶In talibus tamen agris: qui nec omnibus quos habet in poſſeſſione anteponuntur:nec deteriores omnibus ſunt: ſed ſtatus mediocris[i] imueniuntur.

¶Donator certi numeri ſeruoꝝ tenetur ad mediocres nō ad meliores:nec poteſt dare p̄oteruos.h.d.Salice.

¶Similiꝫ modo ſi quis certū numerum ſeruorum donauerit: non tamen 7 hic nominatim ſeruos inſcripſerit:7 hic mediocris figure ſeruos tradere:7 neq; tales quos nō habere magis q̄ habere p̄odeſt:nec iterum eos qui omnem ſeruoꝝ familiam donatoris antecellunt:ſed et hic[k] mediocritas expectetur.

¶Si donator non habet argentū vel annuū redditum ſeu numerum ſeruorū qué donauit ad eius eſtimationē hic tagatam recurritur:7 ſi eſtimatio non exceſſit legitimā ſummā non indiget inſinuatione/als ſic.h.d.Salice.

¶Si autem donator neq; argentū/neq; ſeruos habens[l]: vel non tantum[m] q̄tum donauit fecerit coram donationem eſtimationez in his celebrari p̄o eo q̄ deceſſit: ita tamen vt argenti quidem (ſm quod p̄diximus) eſtimatio detur. ¶In ſeruis autem non amplius[n] nec minus quindecim ſolidis[o] quātitas p̄o ſingulis detur. ¶In redditibus aurez in quindecim annos eſtimationem p̄eſtet[p]: ſz in his omnibus ſi quidem intra legitimam ſummam donatio fiat nulla monumēta requirantur. Si autem ampliorꝫ ſumme: tunc ad acta publica recurratur:ita vt i his que amplioris ſunt eſtimationis ſm an pecuniā vnam p̄o alia pecunia cogitur creditor accipere:vt bonoñ.p̄o imperialibus:hoc nō videtur per dictam.l.paulus.j. 7.ff.ſi cer.peta.l.cū quid.niſi ſic ſe habeat conſuetudo vt bononie p̄o quo eſt dicta.l.cum quid.7.ff.de regu.iuris.l.ſemper in ſtipulationibus. Additio Aduertas q̄ Bar.in dicta.l.paulus.ponit hanc queſtionem 7 dicit ibi q̄ quando debitor vult ſoluere aliam pecuniā eiuſdem lige:ſine bonitatis i materia licet eſſent diuerſe forme idem videtur ſoluere:ideo creditor cogitur illam talem pecuniā recipere:ſed ſi vellet debitor dare monetam alterius materie que non eſſet eiuſdem lige de iure poſſet creditor refutare: quia aliud .p alio ſolui non poteſt.de quo vide latius per eundem Bar.ibidē. Vide etiam circa hāc materiā abba. in.c.quāto.in fine.extra de iureiuran.

Ter.ibi:figure .xxxi. c.iſtas.cum glo.ſuper bo in cleri cū.de filiis preſbyte.

g ¶Fundos tradere. Sz quomodo compellitur aliud ſoluere: 7 donata rius quomodo recipere tenetur? Reſpon. Quidam dicūt q̄ dantur ei in pignore.argumen.ff. de ali.lega.lucius. Sed ibi teſtator ſic voluerat q̄ darent alimentario. Alij dicunt q̄ hic p̄omiſit dare poſſeſſiones tantum redditum inferre valentes: licet litera videatur dicere reddītum: quod non placet: quia contra literam eſſet. Tu dic ideo hoc eſſe quia placuit principi:et ei placuit fauore exercētis liberalitatez contra cōmunia iura: q; aliud p̄o alio inuito creditore reddi nō poteſt 7c.vt ff.ſi certum petaf.l.ij.ſ. mutui.in fine.ſ.et.ſ. de ſolu.l.cū.q̄ ergo ſubij cit tātum redditum 7c. p̄obat donatarius ius habere in eis ad inſtar fructuarij. vt.ff. de vſufruc.l.bactenus.7 alimētarij.vt.ff.de alimen.le. l.ij.vt faciat coli 7 fructꝰ percipiat tot quot ſuffi ciunt ſingulis annis ad donationem deducta oī

Creditore inuito aliud p̄o alio reddi nō p̄ōt.

expenſa:q; als nō dicitur fructus.vt.ff.de peti.here.ſi a patre.ſ.fi.7 ff.ſolu.matri.l.fructus. Item hoc quādo nō nominauit certum ſundum vt dixi als eq̄ co darētur.vt.ff.de tritico lega.l.cum certus.

h ¶Redditum.puta decē coibes frumenti annis ſingulis.Accur.

i ¶Mediocris.vt 7.j.p̄oxi.ſ.ſic in legato.vt.ff.de leg.j.legato generaliter.idem in ſtipulatione.vt.ff.de verbo.obliga.l.quicquid. Sed argu.contra.ff.manda.l.ſi fideiuſſor.ſine.

k ¶Sed 7 hic.non ſolum ſuperiori.ſ.

l ¶Habens.nec fundos.

m ¶Vel non tantum.ſcz habens.

n ¶Non amplius.id eſt non maior.

o ¶Quindecim ſolidis.ſic ſit eſtimatio.ſ.de conditioni.inſer.l. fina. als aliter.vt.ſ.cōmunia de lega.l.fina.et.ſ.de cōmuni ſeruo manumiſſo.l.j.ſ.penul.

p ¶Preſtet.non ſtatim ſz ſingulis annis.Vel dic ſtatim deducto interuſurio medij tēporis.vt.ff.ſol.matri.ſi conſtāte.ſ.quotiēs. Also. Quindecim autem anni ideo tagātur:quia tantum viuere preſumitur:7 donatio fuit facta cauſa alimētorum que cōſtat cum vita finiri.vt.ff.de tranſac.l.cū hi.ſ.conſtat. Vel quo ad viueret donatarius que etiā cū vita finitur.vt inſtitu.de ỹb.obli.ſ.at ſi ita.als nō finiretur morte.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

tur morte.vt.ff. de vbo. oblig.ſi ſtichum.§.i. Si tamen vinat plus bic: plus dabitur: ſi minus etiã minus preſtabitur. ꝛ facit.ff.ad.l. falci. here ditarium. que eſt cõtra. Sed dic vt ibi.

a Noſtrã legẽ. vt.ꝛ.ff.co. l.ſancimus. Accur.

b Beſſis.i.duarũ partium.vt inſtitu. de here. inſti.§. hereditas.

c Reclamauerit. nam tunc nõ cogit niſi quatenus ceſſaret querela: de qua dicitur.ꝛ.de inoffi. dona.l.i.ꝛ.ij.

d Legis noſtre.ſcilicet huius.

e Quantum donauit. habita ratiõe ne egeat. vt.ff.de re iudica.l.intereos.niſi in caſu cum donatio facta eſt in opus publicum: quo caſu inſolidum tenetur donator.vt.ff.de pollicit.l. ex pollicitatione. Vel dic hic non haberi rationẽ: quia opifex erat.vt.ff.ꝛ libe. agnoſcen. ſi quis a liberis.§.ij.

f Omnimodo. Ex hoc colligitur indiſtincte ꝑ caſu fieri inſinuationem quod nõ placet: quia dicit ſm q̃ iam tẽ.vt.ꝛ.c. ſancimus.

g Intelligi.vt.ꝛ.eodẽ. l.quiſquis.

h Expreſſerit. de retentione vſufructus.

i Si vero et hoc. id eſt ſtipulatio eſt preterm iſſa.

k Detinuerit. et ſic nudo pacto facta fuit donatio. Accurſius.

l Ex lege. iſta preſenti.

m Etiam tradere. vt inſtitu. de dona. ſ. perficiuntur. ꝛ argu. ꝛ.de donatio. ante nupt. l. cum veterum. ꝛ hoc per conditiones ꝗ hac lege cũ non ſit nomen actionis. vt.ff. de conditio. ex lege. l.i.

n In arbitrio. ſic et.ꝛ. de actio. ꝛ oblig. ſicut.

o Legitimis. allegans nudum eſſe pactum.

p Obſeruãda. vt vltra quingentos ſolidos de num inſinuetur. vt.ꝛ.c. ſancimus tẽ.

q Legitimas. extraordinarias.

r Celeſtes. ex eo q̃ in piam cauſam ꝓmiſſum non ſoluit. nam vouete et reddite tẽ.vt et.ff. de pollicita.l.ij.

Nota ſũt reddẽda.

s Caſibus. idẽ ꝛ in oĩbus donationibus.

t Heredibus. ſic et.ꝛ. de donatio. illam. Sed contra.ꝛ. de actioni. et obliga. ſi quidem. ſed ex his que ibi dicit apparet ſolutio.

nostram legem non totũ: ſed ſolum ſuperfluum euaneſcat.

Valet donatio vniuerſalis ſiue quote ſiue tote ſubſtantie: tamẽ requirit inſinuationẽ. b.d. vſq; ad.ſ. finautem. Bald. Vel ſic. Donatio totius vel quote bonorum valet ꝛ requirit inſinuationẽ ſi excedit legitimum modum. b.d. Salice.

Sed ꝛ ſi quis vniuerſitatis ſaciat donationem: ſiue beſſis b ſiue dimidie partis ſiue ſubſtãtie: ſiue tertie: ſiue quarte: ſiue quãtecũq; vel etiã totius ſi nõ de iofficioſis donationibus ratio ad hoc reclamauerit c coartari donatorem legis noſtre d auctoritate tm̃ quãtũ donauit e preſtare. Obſeruatione et hic monumẽtorum ſm q̃ iam ſancimus o imodo f requirenda.

Si donator retinuit ſibi vſumfructũ rerũ donatarũ itelligit illas tradidiſſe: ꝛ ſi nõ retinuit cogit illas tradere: et ſi nudo pacto ꝓmiſerit: qõ obtiet et i donatione ad pias cauſas: ꝛ donatiões trãſeunt ad heredes actiue ꝛ paſſiue. b.d. ſ3 Sali.

Sed ſiquidẽ in oĩbus ſupradictis caſibus vſufructus fuerit a donatore retẽtus et traditionẽ iure intelligi g fieri.

Hic dicit imperator q̃ licet donatio non ſit vallata ſtipulatione vel traditiõe ſed nudo pacto: tamen agitur eꝫ eo ꝛ ma gime ad pias cauſas. Iſta actio appellat condictio eꝫ lege Baldus.

Sinautẽ hoc nomine donator expreſſerit h: ſiquidem ſtipulatio donationi inſerta ſit ex hmõi auctoritate traditiones compelli fieri. Sin vero ꝛ hoc ꝓtermiſſum ſit a vſumfructũ minime detinuerit i: nihilominus ex lege k noſtra neceſſitatẽ ei iponi: etiã tradere l hoc quod donare eſtimauit. vt nõ ex hoc inutilis ſit donatio q̃ res nõ tradite ſint: nec ꝛ firmetur ex traditiõe donatio: ſ3 liberalitatẽ plenã ꝛ ſm legẽ noſtrã pfectiſſimã conſtitutã neceſſarius traditionis effectus ſequat: ꝛ neceſſitatem habeat donator o imodo res vel partẽ ſubſtãtie quã nõ minauerit: vel totam ſubſtãtiam tradere. Cum em̃ in arbitrio m cuiuſcũq; ſit hoc facere qõ inſtituit oportet cũ vel minime ad hoc ꝓpoſſe vel cũ ad hoc venire. ꝓpterea ucrit nõ quibuſdam excogitatis artibus ſuũ ꝓpoſitũ defraudare: tantãq; in deuotionẽ quibuſdam quaſi legitimis n velamẽtis ꝓtegere: tantoq; magis hec firma eſſe ſi ꝓijs actibus vel religioſis ꝓſonis donatio deputata ſit.

Monumentorum obſeruatione i bis modis ⟨ſm q̃ ſpecialiter a nobis in huiuſmodi caſib⁹ ꝓdictum eſt⟩ obſeruãda o: ne in pretaris ꝓijs cauſis in quibuſdã machinationibus nõ ſolum indeuotus: ſed etiã impius donator intelligatur: penaliq; non ſolum legitimus p: ſed etiam celeſtes r excepecter: reſq; donatas in omnib⁹ ſupradictis caſibus s non ſolum eos dum ſuperſunt: ſed etiam eorum ſucceſſores reddere compellit: non tantum bis in quos donatio facta eſt: ſed etiam eorum heredibus t.

Iſta lex hꝫ duo, vel tria dicta notabilia. Et diuidit in duas partes. In prima ponit quoſdã caſus ſpeciales i q̃b⁹ donatio quantecũq; ſumme inſinuationẽ non exigit. In ſcõa pte ſtatutũ vſq; ad trecentos aureos ampliat vſq; ad quingentos in donationibus q̃ a iure cõi cenſent. Scõa ibi: ceteris etiã. ꝛ.b.d. Datũ vel ꝓmiſſum in redẽptionẽ captiuorũ inſinuationẽ nõ exigit: nec donatũ a duce belli, ſeu a magiſtris militũ: nec datũ vel ꝓmiſſum ꝓ refectione domus vel edificij incẽdio vel ruina corrupti. b.d. in ꝓma parte. Secũdo dicit ꝙ hodie eſt regula gñalis ꝙ q̃libet donatio valet ſine inſinuatione vſq; ad qngẽtos aureos. b.d. hec leg. Bal.

Idem. a. Joan. p. p. Lex. xxxvj.

Si quis ꝓ redẽptione captiuorũ pecunias dederit: ſiue per cautionẽ dare ꝓmiſerit: cuiuſcũq; u quãtitatis: cognoſcat ſe neq; repetitionẽ habere neq; exactionẽ cautionis x poſſe declinare: vtpote geſtis ſicut in donationibus nõ ſubſecutis ſup inſinuatione eiuſdẽ quãtitatis. Ouidelicet qui pecunias acccpit: vel ꝓ ma vice y vel poſt cautionẽ neceſſitatem habente ꝓiſſima adminiſtrationẽ adimplere: nulla ei mo leſtia vel inquietudine inferẽda: vel ab eo qui pecunias ꝓbuit: vel ab alijs ex auctoritate legum permiſſis z hoc requirere: ſ3 tãtũmodo ſacramentũ a ꝓſtare q̃ re vera omnẽ quãtitatẽ ſine dolo malo vel aliqua diminutione ad redemptionem dederit captiuoꝝ. Simili etiã modo a geſtorũ abſoluimus ordinatione donatões rerum mobiliũ vel ſe mouẽtium quas viri glorioſiſſimi magiſtri militum fortiſſimis preſtant militibus: tam ex ſua ſubſtantia q̃ ex ſpolijs hoſtium: ſiue in ipa bellorum occupatione/ ſiue in q̃buſcũq; locis degere noſcunt. Eãdẽq; liberalitatem noſtre legis indulgemus etiã his quorum incẽdio vel ruina domus corrupte ſunt: quibuſdam forte pecunias cuiuſcũq; quãtitatis ꝓbentibus vel cautionẽ conficientibus: vt ꝛ ipſi nec repetitionem timeãt: verum etiam exactionem pecuniarũ cõfeſſioni inſertarũ facere poſſunt: licet non geſta fuerint ſubſecuta: nulla eis licentia dãda pecunias ad alias cauſas, niſi ad refectiões domorũ erogare. Et ſi aliqua dubitatio orta fuerit verũ rota quãtitas an pars eius in edificijs expenſa ſit: hoc domini domus ſacramento ſuo cõfirmare b debebit. Et ſi quid ſuper his dubitatum fuerit: ad ſacratiſſimum nr̃i numinis cognoſcat referre c. Et ſi quis aliter fecerit: ſciat ſe penam quadruplam d inferre cogendum. Et hoc ſacratiſſimum edictum ſemper valiturum.

Si ges. Caſ. Dedi vel ꝓmiſi aliquam quãtitatem pecunie in redemptionem captiuorum: eam repetere volo: vel ꝓmiſſum ſoluere detractu eo ꝓtextu q̃ donatio non erat inſinuata: an ſim audiẽdus queritur: Et rñ. q̃ non: ꝛ ille qui pecuniam accepit fideliter eã vt captiui redimantur ſubmini ſtrabit: ꝛ ob eam cauſaꝫ pecuniam eſſe impẽſam iurabitur. Si magiſter militũ rem mobilem vel immobilem/ vel de ſuo/ vel de ſpolijs hoſtiũ dederit: ſiue in bello/ ſiue extra militibus dat: ꝛ ſi non fuerit infinuata vires habeat. Idem eſt ſi detur pecunia illi cuius eſt domus combuſta in refectionem vel ꝓmittatur: vel quia non ſoluta repetet ꝓmiſſa non ſoluta exigetur non obſtãte q̃ inſinuata donatio non fuerit: ita vt accipiens in refectionẽ domus conuertit: ꝛ non in aliam cauſam: ꝛ ſi dubitetur an tot expẽdatur vel non ſacramento accipientis declarabitur. Alie autem donationes omnes valebũt vſq; ad quingẽtos ſolidos. Ciuianus.

v Cuiuſcũq;. etiam egcedentis ſummam.

x Cautionis. i. exactionis q̃ fit ex cautione vel ꝓmiſſione.

y Prima vice. ſ. tempore, ꝓmiſſionis. Accur.

z Permiſſis. ſubaudi vel non permiſſis.

a Sacramentum. Argumentum contra com̃iſſarios vt iurent ſic. ꝛ arg. ſ. de iure do. impe. l. fina. ꝛ de bo. auc. iudi. poſ. l. ſi. ſ. ſi. Sed cauere non debent. vt. ff. ſi cui plus q̃ per. l. falcidiam. l. diuus. Accur.

Cõmiſſarij iurare debẽt nõ autem cauere.

b Ad refectionem. hoc ideo quia ſic fuit dictus a donante. als cõtra. ff. eod. l. ij. in fine. et. l. iij. et de condi. ob cau. ſi repetendi. et. ff. de donat. inter virum ꝛ vxorẽ. ſed ſi vir. ſ. ſi. et. l. ſequen. Vel dic hic ſpeciale etiam ſi nõ fuerit dictum expreſſe. Et nota q̃ tres ſunt hic caſus quibus nõ exigitur infinuatio. Eſt et quartus in donationibus imperialibus. vt. ſ. eo. l. ſancimus. Quitus ꝛ. de dona. ante nupt. l. minoribus. Septus eſt in donationibus cauſa mortis. vt. ſ. de do. cauſa mortis. l. ſi. et Septimus. vt in auc. ité a pu. uatis. ꝛ. eo.

Donationis ſinnuatio i q̃buſdã caſib⁹ neceſſaria non eſt.

a ¶ Lege.scilicet.ℨ.co.l.sancimus.que hic corrigitur.et facit.ℨ.de sacrosan.eccle.l.illud.Accurſius.

¶ Verba. ¶ Caſus. Olim ſi fiebat donatio neceſſaria erat quedã ſolẽnitas verborũ hoc modo.do tibi rem iſtã ſextertij ſi min⁹ vnius aſſis vel quatuor::hodie autem non eſt neceſſaria talis verborum ſolẽnitas ſed reſiciturſ:qd eñ verbis oppoſitũ eſt cũ rerũ effectus nullus ſequatur:ſi ergo fiat donatio ſine quecũq; p̃dicta reſciantur:nec refert an fuerit buiuſmodi ſolẽnitas remiſſa:an poſita quia omnimodo valebit donatio.

b ¶ Mummi.non intelligo hec verba. ⁊ eſt ſic in decre.gig.diſtin.ſi romanorum.vbi dicit.vt quid vel mẽbranas occupant cẽ.vt.ff.de verbo.oblig. que extrinſecus.

¶ De donationib⁹ que ſub modo vel conditione vel certo tẽ. ¶ Digit in genere de dona.nunc proſequitur per ſpecies: ⁊ eſt modus per vt.con.di.per ſi:vt.ff.de condi. et demon.l. demonſtratio.ℨ.fina.et patet.ℨ.co. per totum.

Lõtinua tio.

Ideo cas. ¶ Caſus. Aliquepti ſue hoc pacto prediũ dedit:vt ſubminiſtraret ei alimẽta: non fecit qꝫ quenit:qualiter auo ſuo curraturſ:querit? Et reſpon.q; vendicabit prediũ et neptem:conditione ſine cauſa perſonaliter habebit obligatam.Iulianus.

c ¶ Dominum.ſcilz directum.naz vtile habet vt dicit.

d ¶ Lõdictio.ſcilicet ob cauſam.que eſt in perſonam:vt dicit.⁊ inſtit.de actio.ℨ.applanius autem tẽ.Sic ergo nota tres actiones dari huic ſcz preſcriptis verbis vt fiat qõ conuenit de qua non eſt hic.ſed.ℨ.de condictione.emptio.l. donationis.⁊.ℨ.titu.j.l. legẽ. Item condictionem ob cauſam vt reddat quod eſt datum:vt hic.⁊.ℨ.de cõditio.ob cauſam da.ti vt proponis.dic tamen q; eſt hodie ſpeciale cuius ſit hodie nominatus cõtract⁹ donatio: quia fit conſenſu.vt.ℨ.tit.j.ſi quis argentum.ℨ.fina.ſed regulariter cõtra.vt.ff.de rerum permuta.l.j.ℨ.pe nulti.et de condi. cauſa da.l.fina. Item ei datur rei vendicatio vtilis qꝫ eſt ſpeciale fauore alimẽtorum:ſicut ⁊ alis fauore eccleſie.vt.ℨ.de ſacroſanc.eccle.vt inter diuinum. Et ſic non obſtant cõmunia iura que dicunt ex pacto nudo non tranſire dominiũ.vt.ℨ.de pactis.traditionibus.⁊.ℨ.de cõdi.ob cau.l.ea lege. In pacto autem legis cõmiſſorie ⁊ adiectionis in diem ſimiliter datur in rem ex pacto. Sed ibi forte directa vt de bis ⁊ alijs ſimilibus dixi in dicta.l.traditionibus. Item hic duas cõtrarias actiones dari ad idem.ſ.in rem ⁊ in perſonam condictio.vt inſtitu.de act.ℨ.ſi ita.q;. Sed dic vnã dari ad proprietatem ratione dominij:alterum ad poſſeſſionẽ rei ratione poſſeſſionis quam non habeo.

Actiones hic qñq; dãtur ad idem.

Donatori cui alimẽta ex pacto a donatario ſi ſtãt tres ℨ eum hẽ actiones.

Tercl. perfecta. concor. xxij.q. ij.c. nõeni.

Donatio ni pfecte an poſſit apponi cõditio i tra ditione.

Si rerũ. ¶ Caſus. Dediſti mihi prediũ hoc pacto vt poſt mortem ad te rediret:an valeat donatio? Dicit q; ſic:⁊ cõuentio ſeruanda eſt.Iulianus.

e ¶ Si rerũ tuarum. alis incipit:Si prediorũ tuorum.

f ¶ Vel incertum.vt hic fuit.vt.ff.de conditio.et demon.l.i.

g ¶ Conſeruãda.ſic.ℨ.de iure do.l.ſi dotem.et de lega.l.illud.

Voties. ¶ Caſus. Sozoi mea ẽdit mihi prediũ ea conditione vt tenerem per.ℨ. annos ⁊ eis elapſis reſtituerem titio.ſi non ſtem placitis:ſi titi? tibi dari ſtipulatus nõ fuerat habebit aduerſus me conditionẽ fine cauſa. Itẽ aget ea actione qua ſoror mea egiſſet ſi nõ ceſſiſſet in fata.

h ¶ Cõficitur. Puta in titium.

i ¶ Alij. Puta ſempronie. Accur.

k ¶ Conferebatur. ſcilicet ſempronia.

l ¶ Stipulatus. id eſt ſtipulata.

m ¶ Actionis.ſcilicet cõdictione ob cauſam datorum.

n ¶ Admiſerint. Erit ergo ſpeciale vt alteri paciſci vel ſtipulari qs poſſit.vt.ℨ. de pac. connentam ſuper do.l.pater.regulariter contra.vt inſtitu. de inuti.ſtipu.ℨ. ſi quis alij.et.ff.de actio.⁊ oblig.quecũq;.que ſunt contra.

o ¶ Sozoi.ſcilz ſempronie. Sed que actio com petit ſempronie:cuz die veniente non erat in rebus humanis? Reſpon. cõpetebat:ſed ex ceptiõe repellebatur.

¶ Verba ſuperflua que in donationibus poni ſolebant ſcilicet ſextertij nummi⁹ vnius aſſis quatuor penitus eſſe reſciẽda cenſemus. Quid enim verbis opus eſt que rerum effectus nullus ſequitur? ¶ Sancimus itaqꝫ nullo modo eorum verborũ mentionem vel in imperialibus donationibus vel in omnibus aliis decetero fieri:ſz ſi quiſq; per verbositatem aliquid tale inſeruerit ipſe rit ſiue remiſerit: nulla differentia ſit.

¶ De donationib⁹ que ſub modo vel conditione vel certo tempore conficiuntur. Titu.lv.

Si donatarius non preſtat alimẽta donatori que ex pacto preſtare tenebat donatio reuocatur:⁊ poteſt donãs rem ſuaz vendicare.hoc dicit Bald.Vel ſic.Donatum vt alimẽta preſtentur non ſoluz põt cõdici ſi non preſtentur:ſed etiam rei vendicatione agi.b.d.Sali.

Imperator Valentinus. a. Tamici. Lex.j.

Si doccas cet affirmas nepti tue ea lege eſſe donatuz a te vt certa tibi alimenta p̃beat:vẽdicationem etiam hoc caſu vtilem eo q; legi illa obtẽperare nolueritis impetrare potes id eſt actionẽ qua diuinus⁹ priſtinũ reſtituatur tibi. ¶ Nã nõ ſolum cõdicitꝰ quidem hoc caſu id eſt in perſonã actio in re.p̃dit:verũ etiam vendicatio nem quoq; tibi principes in hoc caſu dandam eſſe ſanxerunt.

Si donatur alicui ad vitã ſuaz.poſt mortẽ eius res reddit ad donatorẽ. Bal. Vel ſic.Donatio põt fieri ad tẽpus certũ vel incertum.b.d.Salice.

Impera. Diocle. ⁊ Maxi. aa. et cc. ℨenoni. Lex.ij.

Si rerum tuarum[e] p̃prietatẽ dono dediſti:ita vt poſt mortem eius qui accepit ad te rediret donatio valet:cum etiaz ad tempus certum vel incertum[f] ea fieri poteſt lege ſcz que ei impoſita eſt conſeruanda[g].

Lex ſingularis. Ex pacto celebrato inter donantem et donatarij acquiritur vtilis actio ſequenti ſecundo donatario ſine aliqua ceſſiõe.hoc dicit Baldus.Vel ſic.Speciale eſt vt in contractu donationis alteri per alterũ queratur actio.Hoc dicit Salicetus.

Idẽ.aa.et.cc. Marcello. Lij.

Quotiens donatio ita conficitur[h] vt poſt tẽpus id qõ donatum eſt alij[i] reſtituatur/veteris iuris auctoritate reſcriptũ eſt ſi is in quem liberalitatis cõpendium conferebatur[k] ſtipulatus[l] non ſit placiti fide nõ impleta ei qui liberalitatis auctor fuit vel heredib⁹ eius p̃dictis actionis[m] perſecutionem competere.

¶ Sed cum poſtea benigni iuris interpretatione diui principes ei qui ſtipulatus non ſit vtilẽ actionem iuxta donatoris voluntatez cõpetere admiſerint[n]: actio que ſororꝰ tue) ſi in rebus humanis ageret) competebat:tibi accommodabitur.

Poſtq̃ donatio eſt pfecta forma ſubſtantialis ipſius non poteſt mutari volũtate vnius.hoc dicit Bal.Vel ſic.Perfecta donatio conditiones non capit inuito donatario.b.d.Salicetus.

Idem.aa.⁊.cc. Liij.

Perfecta donatio conditiones poſtea nõ capit[p].Quare ſi pater tuus donatione facta[q] quasdam poſt aliquãtulum temporis feciſſe conditiones videatur: officere hoc nepotibus eius fratris tui filijs minime poſſe nõ dubium eſt.

Etiã in cõtractibus ſufficit aliquid fieri per equipollens. hoc dicit Baldus. Vel ſic. Non refert quid de equipollenti fiat.hoc dicit.Vel ſic.Donatio facta ſub conditione emãcipationis habet effectũ quomodocũq; donatarius efficiatur ſui iuris.hoc dicit Salicetus.

Idem.aa.⁊.cc. Dexipo. Lex.v.

Perfecta. ¶ Caſus. Pater tuus dedit mihi prediũ: poſt elapſis multis temporibus voluit pater apponere ꝺditionem:vel que conſiſtebat in dãdo vel in faciendo:an ſit audiẽdus:querit? Et dicit q; non.Iulianus.

p ¶ Non capit. Sed cum ſit perfecta ſtipulatione vel pacto etiã ante traditionem.vt inſti.de donatio.ℨ.perficiũtur.nõne poſtea in traditione poterit cõditio apponi. vt.ℨ.de pact.inter emp. ⁊ vendi.l.tempore? Reſpõ.ſic:volente donatario:non aliter ⁊ niſi libere vt conueneratꝰ tradat:nec tradidiſſe videtur vnde adhuc tenet. Vel dic perfecta.i.completa:quod eſt poſt traditionẽ.⁊ facit.j.tit.j. l.ij.⁊.ff.de ſolu.l.j.⁊ de pac.do.l.cum dos.

q ¶ Facta.in filios fratri tui.

Si quid.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

SI quid. ¶ Casus. Donauit mulier filie sue prediū si infra biēnium pater suus emācipare eam poterit: non emācipauit: sed decessit infra biēnū. ⁊ ita filia sui iuris morte patris effecta est: vult mater reuocare prediū quasi conditione non existēte: an possit/que ritur: Et dicit q non: quia non refert quomodo sui iuris sit effecta/ vel emancipatione / vel morte: ⁊ hoc ad similitudinem legati ita relicti: vnde si filia prediū possidet nō reuocabit si nō vendicabit.

a Licet hoc. id est banc rem donatā nō tenuit. i. nō possedit adhuc. Vel dic hoc. a. hec cōditio nō tenuit. i. nō fuit impleta vt voluit mater directe.

b Marito. eodēq; patre. Accurſius.

c Legati. vt. ff. qñ dies lega. ce. l. si ita. Idem in quersō casu. vt. ff. ad trebel. mulier. j. in prin. Et sic no. nihil interesse qd ex equipollentibus fiat. ⁊. ſ. de condi. insti. si mater. ⁊. ff. mā. l. si. Sed ar. contra. ff. de leg. ij. cū pater. ſ. hereditatem.

¶ De reuocādis donationibus. Licet sint pfecte donationes / tamē qñq; reuocātur. vt ⁊ insti. eo. ſ. sciēdum. ⁊ ideo de hoc dicit.

Ter⁹ ibi: volūtate. ꝛ col. c. vl. extra ō dona.

TSi perfectis. ¶ Casus. Dedi liberto q̄dam prediuꝫ: extitit mihi ingrat⁹: an reuocare possim prediū querit: Et dicitur q̄ sic. Idem si dedi sibi pecuniam: ⁊ ex ea fundū cōparauit: ceterum si dum ego viui reuocaui reuocabitur: als hereꝫ meus reuocare non poterit.

d Et si pfectis. i. ꝙuis impletis.

e Reuocanda est. quaꝫ actione dices. j. eo. l. bis solis. Accur.

f Cōparata sunt. Nota speciale in patrono ⁊ liberto vt res ex pecunia donata empta reuocetur sic et. ff. de do. inter virū ⁊ vxo. l. cu. n bic sta tus. ſ. i. ⁊ ex deysur. cum tu. Arg. cōtra. ff. de fur. qui vas. in fine. Solu. vt no. ff. de petitio. here. l. si ⁊ rem.

Lex. ibi: in quietari. cō col. gl. sup verbo viuente. in med. in. c. significante. de sent. excip.

Donatio aliqsi ob solā negligentiā reuocatur.

g Negligere. No. bic in eis speciale solam negligentiā puniri. sic ⁊. ff. de custo. reo. carceri. ⁊. ff. de offi. pref. diuus. ⁊ sic est cōtra. ſ. de libe. cau. l. solo. Sed ibi agit de libertate reuocāda: hic de re pecuniaria. Jn aliis autē donatarijs certe cause sunt. j. eo. l. ſi.

b Pertinebūt. vt bic. ⁊. j. eo. l. ſi. in fi. sic ⁊. ſ. de inoffi. testa. l. oīmodo.

SI apud. ¶ Casus. Mulier dedit prediū nepti sue: ⁊ inde confectū fuit instrumētum: surripuit mulier instrumētum ⁊ cōbussit: ⁊ per hoc volebat prediuꝫ reuocare: an possit/queritur: Dicitur q̄ non. Azuianus.

i Aliam maternam. ⁊ loquitur patri.

k Reuocari. facit. ſ. eo. l. j. in princi. ⁊ de trāſac. l. Quis.

Offessionē. ¶ Casus Si mater in filios suos emancipatos cōtulit donationē aliquā rum possessionū: illam donationem si pura est mater sola penitētia nō potest reuocare.

Ter⁹ ibi: potuit. ſiſe xxij. q. ij. c. ſi euꝫ. in fi.

l Nō potuit. facit. ſ. de dona. inter virū ⁊ vxo. ſi constante.

QUm. ¶ Casus. Vult qs reuocare qđ dedit eo ptextu q̄ dicit ſ fraudē creditorū donasse: an sit audiēd⁹? Qritur: Et dicit q̄ nō.

m Intelligis. vnde nō audiris turpitudinē tuam allegando. vt ⁊. ſ. de trāſac. l. trāſactione fini ta. et de reuo. bis qui in frau. credi. l. illos.

SI donationem. ¶ Casus. Si donatio rite facta est talis? donatio auctoritate rescripti imperialis non pōt retractari.

n Nō oportet. nā rescripta nō danꝫ: ⁊ data non valent rescripta q̄ ius alterius tollunt. vt ⁊. ſ. de rei vē. l. in ciuile. ⁊ de rescin. vē. de cōtractu. ⁊ de dona. ante nup. cum te. ⁊ de emācipa. nec auus.

QUelles. ¶ Casus. Mulier donationem in filiā factā vult reuocare eo ptextu q̄ dicat maritū vī alios amicos pſentes non fuisse tempore donationis: an sit audienda: queritur: Et dicitur q̄ non.

o Liberum. sic et. ſ. de act. ⁊ obli. l. sicut. ⁊. ſ. de dona. l. ſi quis argentū. ſ. finali.

p Mariti. sic ⁊. ſ. de potu. velamento. Sed contra est in lōbarda: qualiter mulieribus ali. p. l. penul. ⁊ fina.

HJs solis. ¶ Casus. Mulier vult reuocare quod dedit filio suo: qꝫ extitit sibi ingratus: an possit: queritur: Et distinguit: aut cōuolauit ad hōem matrimoniū: aut nō: si nō uolauit nō reuocabit: si uolauit reuocabitur. Si vō mater scīens nō nupserit/sed als meretricādo fedam vitā duxit indistincte nō reuocabitur.

q Impietatis. i. ingratitudinis.

r Et eo die. facit. ſ. ad exhi. l. non ignorabit.

s Actionem. scs in factum vel condictionem ex lege / vel fine causa cū causa redierit ad nō causam. Nec quidem actio adeo est personalis: id est non datur heredi vel

SI apud. ¶ Casus. Donauit mulier filie sue prediū si infra biēnium pater suus emācipare eam poterit: non emācipauit: sed decessit infra biēnū. ⁊ ita filia sui iuris morte patris effecta est: vult mater reuocare prediū quasi conditione non existēte: an possit/queritur: Et dicit q̄ non: quia non refert quomodo sui iuris sit effecta/ vel emancipatione / vel morte: ⁊ hoc ad similitudinem legati ita relicti: vnde si filia prediū possidet nō reuocabit si nō vendicabit.

a Licet hoc. id est bancrem donatā nō tenuit. i. nō possedit adhuc. Vel dic hoc. a. hec cōditio nō tenuit. i. nō fuit impleta vt voluit mater directe.

b Marito. eodēq; patre. Accurſius.

c Legati. vt. ff. qñ dies lega. ce. l. ſi ita. Idem in quersō casu. vt. ff. ad trebel. mulier. j. in prin. Et sic no. nihil interesse qd ex equipollentibus fiat. ⁊. ſ. de condi. insti. ſi mater. ⁊. ff. mā. l. ſi. Sed ar. contra. ff. de leg. ij. cū pater. ſ. hereditatem.

¶ De reuocādis donationibus. Titulus. lvj.

Libertus ingratus perdit res donatas: ſed ſi fuit gratus donec vixit ingratitudo beredum nihil nocet. Baldus. vel sic. Donatio facta in libertum ex leui ingratitudine reuocatur per patronum: ſz non per eius beredem. Salicetus.

Imperator Philippus. Coſmiano. Lex. j.

TSi pfectis[d] donationibus ī possessionē inductus liber tus quātolibet tempore ea q̄ sibi donata sunt pleno iure vt oīs possede rit: tamē si ingratus sit omnis donatio mutata patronozum volūtate reuocanda[e] est. ¶ Quod obseruabitur ⁊ circa ea que liberto rum nomine: pecunia tamen patronozum ⁊ beneficio comparata[f] sunt. ¶ Nā qui obsequijs suis liberalitatem patronozū prouocauerūt non sunt digni q̄ eam re tineāt cum ceperint obsequia negligere[g]. cum magis in eos collata liberalitas ad obsequiū inclinare debet q̄ ad insolentiam erigere. ¶ Hoc tamen ius ſtabit inter ipſos tantū qui liberalitatez dederint: ceterum neq; filij eoz: neq; successores ad hoc beneficiū pertinebūt[h]. ¶ Neq; enim phas est vllo modo ingerari donatiōes quas is qui donauerat in die vite sue non retractauit.

Licet instrumenta sint combusta: tamen donatio remanet firma. b. o. Bald. vel sic. Ex penitentia demonſtrata facto vel verbo non reuocatur perfecta donatio. hoc dicit cum ſeq. fm Salice.

Impa. Probus. a. Felici. L. ij.

SI apud prouincie presidem suiam[i] filie tue quasi penitentia ductā ſubtracta instrumēta donationum igne exuſſiſſe constiterit: vereri te non oportet: ne id q̄ iure vires acceperat ex post facto possit in dubiū reuocari[k].

Donato: rem donatam ⁊ traditam vni non potest donare alteri. b. o. Bald. Vel sic. Sola penitentia donationem nō reuocat. hoc dicit fm Barto.

Impa. Carus ⁊ Carinus ⁊ Vumer. aaa. Janua. ⁊ Felici. Lex. iij.

QOſſessionem quam in vos emancipatos per donationem mater contulit ex penitētia ſola alienare non potuit[l].

Ad reuocādum factū proprium non admittitur. propie fraudis allegatio. hoc dicit. Vel sic. Licet als factum in fraudez reuocetur: tamen ad petendum reuocari nō admittitur allegās turpitudinē ſuaz. hoc dicit Bal. vel sic. Non licet donatori allegare turpitudinem ſuam ad reuocandum donationem. b. o. Salice.

Imperator Diocle. et Maxi. Prodo. Lex. iiij.

QUm profiteris in fraudez re alterius donaſſe profeſſionem inhoneſtam continere intelligis[m]. ¶ Itaq; ſi donationem perfecisti eam reuocare non potes ex memorata allegatiōe ſub obtentu penitentie.

Donatio pfecta nō rescindit obtētu rescripti principis. b. o. Bal.

Idem. aa. Epagatho. Lex. v.

SI donationē rite fecisti hāc auctoritate rescripti nostri rescindi non oportet[n].

Bona leg. Donatio pfecta per matrem vni ex filijs: marito ⁊ alijs filijs absentibus valet: nec propter absentiam eorum rescinditur. b. o. Bal.

Idem. aa. Dorennie. Lex. vj.

QUelles necne filio tuo pdilitēqz mācipia donare fuit in initio tibi liberum[o]. ¶ Desine itaq; postulare vt donatio quam perfeceras reuocet ſub pretextu mariti[p] ⁊ liberozū absentie: cum huiuſmodi firmitas ipſorum presentia non indiget.

Lex optima. Mater que donauit filio ingrato potest reuocare donationem nisi post mortem mariti viuat inhoneste: vel nubat ſecundo: ſed ſi filius anteq̄ fit ingratus alienet in alium: tale alienatuꝫ mater obtentu ingratitudinis ſubſequētis non reuocat. b. o. Baldus.

Impa. Coſtan. Philip. Lex. vij.

HJs ſolis matribus q̄ nō in ſecundi matrimonij fedus nupſerint: ſz vnius tantū matrimonij ſunt/reuocādarū donationū qs in filios fecerint: ita decernimus facultatē ſi eos ingratos circa ſe eſſe oſtēderint. ¶ Quicqd igit is q̄ a matre ipietatis[q] arguit ex titulo donationis tenet/ex eo die quo ꝛ cōtrouerſie qualecūqz principij iuſſu iudicantis daſ matri cogat reddere. ¶ Ceterū ea q̄ adhuc matre pacifica iure pfecta ſunt: ⁊ ante inchoatū ceptūqz iurgium vēdita/donata/pmutata/in dotem data ceteriſqz cauſis legitime alienata: mīme reuocamus.

¶ Actionē vero matris ita ſpōnalē eſſe volum⁹ vt vēdicationis

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

Mei vēdi catio aliq̄ respectu pōt dici p sonalis.

in beredem:ficut ꝛ rei vendicatio eſt perſonalis eo reſpectu:q; ꝛ ipſa non datur heredi vt heredi vel in beredem.vt ſubijcit. ꝛ.ff.ad e‹hi.

a ¶ Predicte autem actiones dantur ad reuocandam donacione co.ſ.ſi. Predicte autem actiones dantur ad reuocandam donationem. Item rei vendicatio vtilis:vt hic.et.ff.de dona.cau.mor.l.ſi filiofamilias.ꝛ.ꝛ.l.ſi mortis.ꝛ.ꝛ.l.qui mortis.Accur.

¶ Effectum.ſi hec perſonalis habet effectū vēdicationis:ergo videtur dari in extraneum poſſeſſorem:quod non placet:ſed in hoc vt non ſit trāſitoria habet ei⁹ effectum. ꝛ facit.ſ.eo.l.j. in fi.ꝛ.j.eo.l.ſi in fi.

b ¶ De ceteris.ſcilz mulieribus.

c ¶ Portentuoſe.i. mere tricio more viuunt.

d ¶ Volumus.nec enim ampli⁹ debet habere caſtitate luguria.vt i auc. de reſtitu.ꝛ ea que pa.ſ. fina.colla.iiij.ꝛ.ff.de donatio.inter virū ꝛvxo.l.iij.ſ.j. Sed quid ſi poſt ſecundum matrimoniū donet? Reſpō. nihil hic dicitur niſi de ea donatione quam prius fecit. et poteſt dici idem. Sed auc.etiam ſecundo contrahenti mulieri tribus caſibus permittit reuocare que ſequitur.quod mater ꝛc.

Quod mſ. ¶ Caſus. Lex codicis dicit q̄ ſi mater connolat ad ſecundas nuptias vel ſit alias meretrix donationem reuocare non poteſt.auc. corrigit dicens q̄ poteſt in tribus caſibus:ſi vite eius fuerit infidiatus:ſi eam verberauit : ſi eam accuſauerit/ ratione cuius accuſationis omnia bona ſua potenunt publicari.

e ¶ Quod mater. ſumit ex cor.de nup.colla.iiij. ſ.mater tamen.Sed an idem in patre ſecundaz accipiēte cōiugem? Rñ. non:tum quia non inuenitur mutatum. arg.ſ. de teſta.ſancimus. tum quia non ſic facile per ſe cundam vxorem animū mutaret ſicut vxor p virum.vt in cor.aut.

Si vnq̄. ¶ Caſus. Si pronus caret liberis libertis ſuis donauit oia bona ſua vel partē bonoꝝ ſuoꝝm: poſtea patronus ſuſcepit liberos:nūquid donatio illa inſolidū reuocatur:Rñ.q̄ ſic.

¶ Quicquid. immo videtur bonoꝝ ſubſidium tantū.vt.ſ.de inoffi.dona.ſi totas.que eſt ꝛtra. Solu.hic ſpeciale eſt cū libertis eſt donatum:ſecus ſi cuilibet alij. Vel verius ibi quādo alijs filijs donauerat qbus non totum debet auferri:hic cum extraneo.Nam idem ſi dicā ſi cuiſuis anteponere.vt.ſ.de fideicō.l.cum acutiſſimi. Additio. Hanc legem limita nō procedere in donatione remuneratoria:hoc eſt antidotali que non reuocatur ex ſuperuenientia liberoꝝ ſi non excedat

Donatio ppter ſup uenientes liberos re uocatur.

tantum habeat effectum: nec in heredem detur:nec tribuatur heredi de ceteris. autē que portentuoſe vilitatis abiecteq̄ pudicitie ſunt ſatis etiam tacite cautuꝝ putamus. Quis eſt enim qui his aliquid arbitretur tribuendum eſſe:cum etiā illis que iure (ſecundas tamen) ꝓtraxerunt nuptias nihil ex his ꝓuiilegijs tributum eſſe volumus? ¶

Mauten. de nupt.ſ. mater tamen.colla.iiij.conſtitu.j.

Iſta auc. ponit tres caſus ꝓpter quos mater poteſt donationez reuocare. Et primus caſus eſt quādo filius inſidiatur vite. Secūdus quando flagellis eam afficit. Tertius quādo ponit inſidias cōtra offes facultates maternas. hoc dicit Bald.vel ſic. In tribus caſibus matri ſecundo nubenti competit donati reuocatio.hoc dicit Salicetus.

Quod mater filio donat ex ingratitudine non reuocatur poſt q̄ tranſit ad ſecūdas nuptias niſi ex tribus cauſis. Prima ſi vite eius inſidiatur. Item ſi manus impias in eam intulerit. Tertia ſi totius ſubſtantie moliatus eſt iacturam.

Donatio facta liberto per patronū caret tm liberis ipo iure reuocatur nato poſtbumo.b.d. Bald. Vel ſic. Donatio quote bonoꝝm ꝓpter carentiā liberoꝝ illis ſuſceptis reuocatur.b.d.vel ſic. Donatio habet tacitam cōditionem ſi liberos nō ſuſcipit:ideo eis ſuſceptis reuocatur.b.d.fin Sali.Et eſt notabilis ꝛ ſingularis iſta leg.vide.c.ſi.gvij.q.iiij.

Idē.a.ad ozphicianū. Lex.viij.

Si vnq̄ libertis patronus filios non habens bona oia vel partem aliquam facultatum fuerit donatione largit⁹:ꝛ poſtea ſuſceperit liberos:totuſ quicqd largitus fuerat reuertat in eiuſdem donatoris arbitrio ac ditione manſurum.

Donationes non reuocanf ꝓpter ingratitudinem:niſi ex cauſis ingratitudinis lege cōtentis ꝛ enumeratis.hoc dicit Bald.Vel ſic.Donatio in liberos ſui iuris collata non reuocatur:niſi ingratitudinis cauſa.hoc dicit Salice.

Imperator Theodo.a.ad Senatum. Lex.ix.

Donationes circa filium filiam ve:nepotem neptēve: vel proneporem proneptēve:vel emācipatos celebratas pater vel

auus vel proauus reuocare non poterit: niſi edoctis manifeſtiſſimis cauſis quibus eam perſonaz in quam collata donatio eſt contra ipſam venire pietatem: et ex cauſis que legibus continentur fuiſſe conſtabit ingratam.

Certe ſunt cauſe ex quibus perfecta donatio reuocaf:ꝛ debēt in iudicio ꝓbari dilucidis argumētis:et quod donator non reuocat:ſed ſub ſilentio pertranſit heres eius reuocare non poteſt.hoc dicit Baldus.Vel ſic. Donatio reuocatur ex quinq̄ cauſis in hac lege inſertis:ꝛ nō reuocata per defunctum non poteſt reuocari per heredem.hoc dicit ſm Salicetū. hec leg ſingularis cui nō eſt ſimilis in declaratione cauſarum. cōcor.c. fina. extra de donationibus.

Impera. Juſtia. Juliano preſecto pretorio. Lex.x.

Generaliter ſancimus omnes donationes lege confectas firmas illibatasq̄ manere ſi non donationis acceptor ingratus circa donatorem inuenia tur. Ira vt iniuria atroces in cum effundat:vel manus impias inferat:vel iacture moles ex infidijs ſuis ingerat: que non leuem ſenſum ſubſtantie donatoris imponat:vel vite periculum aliquod ci intulerit:vel quaſdaz conuentiones:ſiue in ſcriptis donationi impoſitas: ſiue ſine ſcriptis habitas quas donatiōis acceptor ſpopondit minime implere voluerit. ¶ Ex his eñ tantū modo cauſis ſi fuerint in iudiciū dilucidis argumentis cognitionaliter approbate:ctiā donationes in eos factas ecerti concedimus:ne ſit cuiq̄ licētia ꝛ alienas res capere:et frugalitatē irridere donatoris:ꝛ ipſum iterum donatorem ſuaſq̄ res pdere et prefatis malis ab ingrato donationis acceptore affici. ¶ Hoc tamē vſq̄ ad primas perſonas tantū modo ſtare cenſemus/nulla licētia concedenda donatoris ſucceſſoribus huiuſcemodi querimoniarum primordium inſtituere.

¶ Etem ſi ipſe qui hoc paſſus eſt tacuerit:filētiū eius maneat ſemper:ꝛ nō a poſteritate eius ſuſcitari concedatur:vel aduerſus eū qui ingratus eſſe dicitur:vel aduerſus eius ſucceſſores.

g ¶ Reuertatur. ipſo iure.et ſic vendicabit / vel condicet poſſeſſiones rum.Accurſius.

Donatiōes. ¶ Caſus. Si pater filium emancipatum:nepotem:proneporem ꝛc. donationem fecerit eaz reuocare nō poterit:niſi appareat eos eſſe ingratos aliquo genere ingratitudinis que ſeq.l. proxima declaratur.

h ¶ Donatiōes.facit ad hoc.ſ.eo.l. ſi apud.et.ſ. de dona.fiue.Accur.

Generalr. ¶ Caſus. Donatio legitima facta niſi in quibuſdam caſibus qui in lra cōtinentur non reuocatur.et hoc in prima. Si vero donator i vita ſua non reuocauit donationem:heres eam reuocare non poteſt.

i ¶ Lege confectas.id eſt legitime.

k ¶ Inueniatur. hoc fallit in caſu vt etiam ex ingratitudine non reuoce tur:quādo ſcilz captus a latronibus dat p patrocinio. vt.ff.de dona. ſi pater.ſ.j.vel ibi eſt ob cauſam donatio que nō reuocatur.

l ¶ Atroces.que conſiderant ex tribus.vt inſtit. de iniur.ſ.atrog.

m ¶ Inferat. vulnerando. Accurſius.

n ¶ Que.ſcz moles.i.magnitudo iacture.

o ¶ Non leuem ſenſum ſubſtātie donatoris imponat. id eſt nō videtur leue ſenſui alicui⁹ inſpicientis.

p ¶ Periculum. ponendo eis inſidias.

q ¶ Voluerit.ſi ergo gnq̄ ſunt. Sed quid ſi donator inops factus non alatur? Poteſt dici eus ad boc cogi: vel donatione reuocari: licet nō enumeretur hic. arg.ff. de lib.agno. alimēta.in prin.ꝛ.ſ.j.ꝛ in auc.vt li. dece.ſ.illud. colla.vj. et ff.de iure patro.diuus. ꝛ.l. ingratus. eſt ꝛ alius ſ.eo.ſi vnq̄.

r ¶ Irridere.ſic et inſtit. eo.ſ.ſciendū. non enim indulgentia ſua ſibi nocere debet.vt.ff. ad ſille. l.iij.ſ.de bis qui.

s ¶ Inſtituere. vt et.ſ.e. l.j.in fine.ꝛ.l.bis ſolis.ꝛ de inoffi.teſtamen.l.oīmodo.et.ff.ad ſillei.l. j.ſ.fina.ꝛ.ſ. de reſti.mili. que a patre.ꝛ ſic ſunt argumenta q̄ feuduz non eſt auferendum filio ꝓpter feloniam patris.ſed quaſi tacitum ritate remiſſa felonia patri videtur. Additio. Tu dicas de boc vt per Barto.in.l.iij.ff.de inter.ꝛ rele.vbi clare et pulchre diſtinguit.et poſt cum Abbas in.c.ſi.extra de feudis.

Donator ſi fiat ſop an donatarius ei alere tenetur.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Cõtinuatio.

¶ De donationibus causa mortis. ¶ De donationibus que fiunt inter viuos supra dictum est: sequitur vt videamus de his que fiunt causa mortis. Et so.

Ij donatiõe. ¶ Casus. Dedi duob⁹ fundũ bac.l.vt si alter prius decederet portio sua ad alterũ peruenir et: conditio peristes poris illius qui in fata concessit petere poterit.

a ¶ Si donatione causa mortis facta. vt sic faciat ad titulum: sed ⁊ si inter viuos donaretur idem esset vt daretur actio. vt ff. ti. ij. quotiens.

b ¶ Conditione. quia et donator pus: ⁊ alter do natariorũ postea decessit. Et. Accursius.

c ¶ Perficiebat. i. si donare voluit mortis cã.

d ¶ Actio. et testamento sue fuit factum testamẽtum: siue q̃libet vltima voluntas ⁊ tunc vtilis. vt not. ff. eõia de leg. l. ij. Sz queritur ex eo quod dicit: altero defuncto an intelligatur sine heredibus: Vide videtur. vt. ff. de insti. ⁊ substitu. generaliter. ff. finali. Sed ibi filius instituebat: hic extrancus. ⁊ facit. ff. quando dies leg. ce. l. agrum. Item q̃ dicit fideicommissi/dic. i. quasi fideicõmissi: nec enim ꝓprie est fideicommissum donatio: sed quasi. vt. j. co. l. fi.

Donatio cã mortis an possit fieri absẽti.

An ergo absenti poterit fieri donatio cã mortis vt fideicõmissum vel legatũ: vel an absens potest substituti: vel etiam ꝓsens qui tamẽ non pot sit stipulari: Et videtur in omnibus ꝙ sic per. l. istã. ⁊ q: in oibus conueniunt legatis. vt institu. co. ff. i. et. j. co. l. fi. Item quia nõ interest cũ quo de supremis quis loquatur. vt. ff. de lega. ij. l. miles. in prin. ⁊. l. cũ pater. ff. donatiões. et ꝓ hoc ff. de re. du. l. quotiẽs. ij. ⁊ expressum est. ff. de do. ꝓleg. feia. in fi. Et econtra videtur ꝙ nõ: nisi stipuletur donatarius vel substitutus. vt. j. l. ꝓi. ff. de lega. ij. l. vt heredibus. et. ff. eo. ci qui. nam et donatio simplex non valet inter absentes nisi interueniat nuntius vel epistola. vt. ff. de dona. l. etiam. ⁊. ff. de do. l. fi donatio. et. l. si aliquid. Et ad banc posset dici perficiebat. ff. per stipulationes. ⁊ ad illas de lega. ij. ꝙ fideicõmissus erat ibi non simpliciter donatio causa mortis. ⁊ ad illã instit. eo. ff. j. est fere.

Donatio simplex an valeat iter absentes.

Sed primã opinionẽ approbat. per. l. ff. de do. ꝓleg. feia. Accur.

De donationibus causa mortis. Titulus. lvij.

¶ Pactum appositum ꝙ mortuo vno ex donatarijs causa mortis reuertatur ad alterũ valet. hoc dicit. Vel melius. Voluntas donatoris expressa ꝙ vno ex donatarijs causa mortis mortuo res ad alterum reuertatur valet: ⁊ ex eo oritur actio vtilis ex testamẽto. hoc dicit Bal. vel sic. In donatione causa mortis potest per fideicõmissum substitui. b. d. Bar. ⁊ Sali.

Imperator Alexander. a. ad populum. Lex. j.

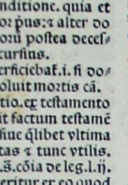

Ij donatione[a] contineatur vt altero defuncto ad alterꝫ portio eorum que donabant pertineret: existente cõditione[b] si mortis causa donatio perficiebatur[c] fidecom missi actio[d] competit.

¶ Pulcher casus. Pater licet ex prio marito habeat filios dotẽ suam recuperat: ⁊ alij nubere potest: sed si facit extraneũ hãc dotẽ stipulari aõ donandi causa mortis: ea mortua donatio reuocat vsq; ad debitũ bonorum subsidium: nisi in residuo patrimonio inueniatur debitũ bonorũ subsidiũ. b. d. Bald. Vel sic. Pater intestate succedit filia: non tamen potest venire cõtra pacta inita qñ secundo viro dotem dedit: ⁊ de donatione causa mortis detrahitur falcidia. b. d. Salice.

Impera. Hor. a. Solio. Lex. ij.

Attestata mortua quondã[e] nuru tua neptis tua que ex ea filioꝫ tuo queritis est quando qꝫ[f] potest ad ei⁹ venire successionem: nec tamẽ ea post mortem filij tui ex quo quesierat filiam alij nuptui se collocãdo dotem dans prohibeatur quam vellet ditionem eidem doti adijcere. ¶ Sed si mortis causa donationẽ in fratrem suum ꝓferẽs in casum mortis sue eam dotem eũdem fratrẽ suum stipulari passa est: cum diuiseueri cõstitutione etiam in mortis causa donationibus si decesserro patrimonio q̃tum falcidia iubet heres non habet. puisum sit[g] is qui[g] nurui tue heres extiterit eius cõstitutionis beneficium nõ prohibetur postulare.

¶ Pro morte nõ solũ sua sed alterius (puta fratris) potest quis causa mortis donare. b. d. Bald. Vel sic. Etiam ex causa aliene mortꝫ põt donari: nec solus donator potest reuocare. b. d. Salice.

Falcidia ꝺtrahit̃ donatiõe cã mortꝫ.

Donatio põt fieri ꝓ sua ⁊ aliena morte.

Filiusfa. si donat cã mortis cõsentiente pẽ antytriusq; mortis exigatur.

Donatio dubia an ꝑsumatur cã mortis vel iter vi uos.

* Cõcor. c. licet vniuersi sus in fi. cã glo. super bo quedas. et de testa.

a ¶ Quondam. Nota ꝙ dicit quondam.

b ¶ Quandoq; id est quandocũq;

c ¶ Prouisum sit. detrahit ergo falcidia de donatiõe cã mortis. vt et illud cuenit ꝓpter culpã heredis adhibẽtis mortã. Alij dicũt ꝙ illud in mortꝭ causa capione ex qua nõ detrahit falcidia fm eos: qõ non placet: vt diximus. ff. ad le. falci. l. si mortis.

d ¶ Is qui. i. ea neptis q̃ nurui ẽt. et facit. ff. de inoffi. do. l. si mater.

e ¶ Ec. ¶ Casus. Adoptis cã fratris soror dedit mihi fũdus: an possit reuocare? querit: Et vr ꝙ non.

f ¶ Sozori. f. donãti. pro sua ergo ⁊ ꝙ aliena morte põt donari: vt ff. ⁊. ff. eo. l. q ꝓtio. in fi. ⁊. l. mortis cã fili. et. l. mortis cã capimus. ⁊ hec ꝑfirmat morte ei⁹ cui⁹ cã donat. Sed si fili⁹ patre premitte donet qõ põt. vt. ff. de do. filiusfamilias. in fi. ⁊ ff. e. l. tam is. ff. filius. an vtriusq; mors exigatur? qõ videt argu. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. l. cũ ꝓ status. ff. nõ solum. et. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. l. donatio. et. l. si vt ꝓponis. Sed magis puto solius filij morte cõfirmari.

Dubia an donatio causa mortꝭ esset donatio iter viuos an esset legatũ: dicit imperator ꝙ ꝓ ea similitudine habet cuꝫ legatis: nec est necessaria sinuatio sed tamen quinq; testes adhibeantur.

g ¶ Indigere. ꝓ b differt a donatiõe inter viuos. Sz qd si dubiũ est an sit inter viuos vel cã mortis: Rñ. ꝓsumaꝫ inter viuos nisi contra. ꝓbet. vt. ff. eo. l. antepe. in fi. et de do. ꝓleg. l. feia. Iz quidam distinguãt an fiat ꝓpe mortem vel non.

h ¶ Quinq; testibus. qui ad min⁹ in quaibet vltima volũtate exigũtur. vt. j. de codi. l. fi.

i ¶ Effectus. subau. fere. qõ est instit. eo. ff. j. nã differt in q̃busdã. Primo ꝙ donatione causa mortis nõ dat̃ herditatẽ quoꝫ legatoꝝ: sed ꝙ legato sic. vt. ff. quoꝫ le. l. j. ff. j. ⁊. ff. si qs ex mortis. licet ira ꝑ. ibi dicat cõtra. Item in alijs vt no. instit. eo. ff. j.

k ¶ De infirmandis penis ẽt. ¶ Pro eodẽ ponitur celebs ⁊ orbus: id est qui vgore non habet nec vult: sed vult case viuere: vel etiã qui filios non habebat cui olim nõ poterat causa mortis donari. ꝛ ideo hic ponitur iste titulus post precedentem.

Celebs qꝫ dicatur.

Ui iure. ¶ Casus. Olim ei q celebs. i. celestẽ vitã ducebat et castã: nec vgore ducere volebat dari nõ poterat: hodie dicit impator: secus esse: qz in tales potest fieri donatio: ac si essent mariti: nec refert an fuerit talis mascul⁹ vel femina.

l ¶ Liberentur. subaudi ab imminentibus ẽt.

De donationibus causa mortis. Titulus. lvij.

Imperatores Diocle. et Maximia. aa. Dono. Lex. iij.

Nec fratris sui mortis causa recte factam donationẽ sorori[i] rescindere licet.

¶ Donatio causa mortis equiparatur legatis: ⁊ non requirit insinuationem: tamen requirunt quinq; testes: saluo ꝙ inter liberos sufficiũt duo testes sicut in vltimis voluntatibus. hoc dicit Bald. Vel sic. Donatio causa mortis potest fieri sine insinuatione cuiuscũq; sit summe: oũ tamen fiat in ꝓsentia quinq; testiũ vt nõ sit difficilis vltime voluntati. hoc dicit Salicetus.

Impera. Justi. a. Joan. Lex. iiij.

Cum de mortis causa donatione dubitabat: ⁊ alij quidem inter vltimas volũtates eã posuerint: ⁊ legatis aggregandã esse censuerunt: alij autẽ inter donationes que inter viuos ꝓsitũt eam posuerunt: dubitate eorum explosa sancimus omnes mortis causa donationes: siue iuxta mortem faciẽtis fuerint celebrate/siue longiore cogitatione mortis subsecute sunt actis minime indigere[k]: neq; expectare publicarũ personarũ ꝓsentiam: et ea que super huiusmodi monumẽtis solent adhiberi: sed ita res ꝓcedat vt si quinq; testibus [l]ꝓsentibus vel in scriptis vel sine literarum appositiõe aliquis voluerit mortis causa donationez facere: et sine monumentorũ accessione res gesta maneat firmitate vallata: ⁊ nullã calũniam accipiat. ¶ Neq; ꝓpter hoc ꝙ ei gesta non accesserũt inefficax esse atq; inutilis videatur: ⁊ omnes effectus[m] sortiatur quos vltime habent liberalitates: neq; ex quacũq; parte absimilis eis intelligatur.

De infirmandis penis celibatus et orbitatus: et decimarijs subtiatis. Titu. lviij.

¶ Olim viri celibati vel mulieres viriꝭ orbate capere non poterant ex mortis cã donatione: hodie sic. b. d. Salice.

Imperator Constanti. a. ad populum. Lex. j.

Ui iure veteri celibes habebãtur imꝑitib⁹ legũ terrori b⁹ liberẽt[n] atq; ita

m ¶ Effectus. subau. fere. qõ est instit. eo. ff. j. nã differt in q̃busdã. Primo ꝙ donatione causa mortis nõ dat̃ herditatẽ quoꝫ legatoꝝ: sed ꝙ legato sic. vt. ff. quoꝫ le. l. j. ff. j. ⁊. ff. si qs ex mortis. licet ira ꝑ. ibi dicat cõtra. Item in alijs vt no. instit. eo. ff. j.

n ¶ Liberentur. subaudi ab imminentibus ẽt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Mereatur. nam alia causa esse potest: vt quia non est capax.
b ¶ Ordinibus. id est ordinatus vxor vel filijs. Accur.
c ¶ Omnibus. scz feminis z viris.

Inter. ¶ Casus. Olim erat statutus per. l. papia vt decima pars eorum que relinquebatur vxori a viro: vel eo cui ersa applicare/tur fisco si nō essent liberi ex eo matrimonio: hodie non habet locum illa lex: sz solidum capiat aut vir aut vxor nisi alia lex prohibeat.

d ¶ Inter viru. Statuit lex papia vt decima ei? qō relinquebatur a viro vxori z econtra dare tur fisco si nō essent liberi ex eo matrimonio qō hic corrigitur.

c ¶ Lex alia. puta falcidia: vel als nō fit capax.
f ¶ Amor. papillum est.

Cōtinuatio. ¶ De iure liberorum.

¶ Dicit de iure qō habēt in filios iure potestatis: nūc qō habetur iure succedendi a patre. vt in l. j. vel in matre. vt in. ij.

Emo. ¶ Casus. Olim si pr̄ volebat succedere filio emancipato oportebat qⁿ hoc a pncipe impetraret: hodie secus: qz z hoc non impetrato potest pater succedere.

g ¶ Jus liberoꝝ. scz vt eos habeat in potestate. Vel melⁱ vt eis emancipatis succedat: qm̄ hoc iā eis ꝑcessum est. Primū est insti. de pa. po. §. ius aūt. Scōm instit. de leg. ag. suc. §. fi. z facit. l. de thesau. l. j. lib. g. et in auc. vt liberti decetero. §. sancimus. col. vj. z. ff. ad mu. l. j. z. 3. arbi. tu. l. cum interdicte. Accur.

Illā. ¶ Casus. Olim nō poterat mater succedere filio nisi treꝫ liberos peperisset si esset ingenua: vel quatuor si esset libera: quod hodie non habet locum.

b ¶ Iniuriam. cōcordat instit. ad tertulli. §. sed nos cōstitutionē. Acc.

Cōtinuatio. ¶ Qui accusare nō possunt. ¶ De ciuilib⁹ questionibus dicit: nunc de criminalib⁹ in quibus accusatores sunt necessarij: quare de his premittit. Et dic qⁿ regulariter quilibet pōt accusare qui nō ꝓhibetur. vt insti. de publi. iudi. in prin. Prohibet aut mulier. vt. j. eo. de crimine. Itē accusatus suū accusatorē. vt. j. eo. l. negāda. Itē alieno nolle. vt. j. eo. l. ij. Itē qui ren titiauit ecclesie. vt. j. eo. accusationē. Vel tacite. vt. j. eo. l. si ea. Item frater fratrē. vt. j. eo. l. si magnū. Infamis. vt. j. e. criminis. Qui duos habet accusatos ꝓhibet a tertio. vt. j. eo. cū ratiōibus. Itē alūnus. vt. j. l. iniqui. Serui familiares liberti. vt. j. eo. l. pe. z si. Itē milites. vt. j. eo. nō prohibent. Itē pupillus z qui habet merum imperium: z qui accepit pretiū ad accusandum vel nō accusandum alium. Item qui falsum als dedit testimoniū. Et pauper. vt. ff. de accu. l. qui accusare. z. l. seq. Et socius socii eiusdem criminis non accusat. vt. §. de lib. cau. si filiū. Predicti regulariter prohibētur: sed casualiter admittuntur: vt in singulis legibus inuenitur.

Diuisio.

Rius. Diuiditur in duas partes. In prima loquit de ordine iudicij. In secunda de effectu. pnūtiationis. Secūda ibi: z tūc ex euentu. Baldus. ¶ Casus. Accusabam te actione iniuriarū: quia seruum meū verberasti die dominico: reaccusasti me: quia eundē seruū meum occidissem die sabbati precedēti. l. coz. de fica. que accusatio preferri debeat: queritur: Et respon. qⁿ tua: et si contra me fuerit sententia lata non admittat ad accusationem meā: si non admittendus sum.

i ¶ Prius. si de ordine quer as. z dic qⁿ te iniuriā accusabam prius: tu me reaccusabas lege cornelia de sicarijs.

k ¶ Ut grauiora. sic et. j. de adulte. adulterij. z. l. qm̄. z. ff. de. o. iu. l. si. In pari em̄ vel miori secus vt dices. j. eo. l. negāda. Sed certe immo de pari idem videtur. vt. j. de calum. l. j. que est cōtra. Q. autē par fit patet: qz par imponit pena. vt. j. titu. j. accusatiōis. Sed dic qⁿ illud nō fit per accusationē: sed ꝑ iudicis officium admonitiōe facta ab accusato ipi iudici. sic z. ff. de bo. libe. q cū maiori. §. si libertus.

l ¶ Respōdeas. hoc si nomen aduersarij tui non fit receptū inter reos. vt ff. de adul. l. j. §. fi extraneus. et. l. si maritus. §. ꝓsecriptiones.

m ¶ Et cuētu. l. vt si fuerit condēnatus nō accuset: als sic: nec enim aliter exponi pōt. Sed hm hoc est ꝓtra. ff. de publi. iudi. l. is qui. in fine. vbi etiam dānatus persistit in accusatiōe ꝓpria. So. ibi persequitur suaꝫ vel suoꝝ iniuriam. hic non. hoc nō placet: qz z si nō cepisset posset de nouo accusare. vt. ff. de accu. q iudicio. Alīꝫ q ibi incepit contra extraneū cōtra quē nō fuerat in ali/quo calūniatus: hic contra accusatorem cui cōmisit calūniā: quod patet: quia succubuit vnde ibi audit: hic non. arg. ff. de accu. si cui. §. bisdē. Tertiꝫ q si tumult⁹ nō pōt als sedari auditur vt ibi: als nō: vt. h. arg. ff. ad. l. coz. de fica. l. peñ. Vel aliter si apparuit te calūniatum esse nō admitteris: als sic. qō non placet: quia nō ꝓpter euentū: sed ꝓpter calūniam tūc remoueretur. Vel dic quito fm Azo. qⁿ h erat tale crimē obiectum accusanti: quo ꝓbato prius intēdi non potest: vt cōueniebat me criminaliter de furto serui sui subrepti certa die. vel qⁿ verberauerā eū seruū: z ego cū reaccuso qⁿ ipse ꝑcedenti die occiderit eū: hec z secūda placent. Digerunt z alij qⁿ ibi erat lis cōtestata ex eo qō dicit inchoata: hic tñ libellus inscriptionis datus. Sed fm solu. secūdam: nōne dānatus est infamis. vt. ff. de pub. iudi. infamē. ergo non potest accusare. vt. ff. de accu. l. qui accusare: Solu. hic in inchoatis. Item cum semel fecit calūniam resistēdo quomodo auditur ammodo. vt. d. l. si cui. §. j: Respō. hic in defendendo: ibi in accusando. Itez huic. l. 2tra. ff. de iudi. qui ꝓtor. Sol. hic fallit illa regula.

n ¶ Tamen si. i. Quis. z potes h dicere qō dr. ff. de pub. iudi. is q reus.

o ¶ Inscriptionē. minoris criminis que qualiter fiat dices. j. tit. j. l. fi.

¶ Jj cautiones. ¶ Casus. Secūdinus tenebat titio in. g. z decessit titius filio suo herede instituto cui dedit tutorē: secūdinus cōuentus. ꝓtulit instrumentū quo cōtinebat eū soluisse: an tutor nōie suo instrumentū arguere possit de falso: queritⁱ? Et dr qⁿ sic de falso: qz si succūbat non erit infamis: nisi euidens calūnia apparuerit.

p ¶ Si cautiones. i. apochas de soluto.

q ¶ Secundinus. debitor.

r ¶ Eugenio. patri vestro.

Alieno.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

De bis q accusare non possunt.

Tutores an possint accusare nomic pupilli.

a ¶ Alieno. Ho.sic.I.ti.j.tāc quenit.vt.ff.de publi.iudi.l.pe.§.ad crimen.ī.j.de calū.l.nisi. Sed vt ꝙ etiam noie pupilli possent.vt.ff. de bis q.vt idig.tutorē.l pu.q est §.Sol.ibi noie pupilli.i.p ipso pupillo. Vel in l.polla.de falso ciuiliter agebat qō fieri pōt.vt.j.de fal.l.pe.ī fina.ī.§.de transac.si ex falcis. Dices ergo: accuso te: qr fecisti vel vsus fuisti falso nō quia dicit pupillus me^a. §. an ipe pupill^b pōt: Rñ.nō: etiā cōsensu tutoris.vt.ff.de accu.l.q accusare.nisi in casu.vt.ff.§ accu.l.i.§.j. Vel ibi facit tutor: et sa tis ē: mino: accusare: fz aliud ī causa ciuili.vt.ff. ō admi.tu.l.i.§. sufficit.

Additio. Tu dicas q tutor pōt accusare tutorio noie.vt est casus l.i. polla. ī.l. tutorē.§.alleg.a.p glo.nō ob.bec.l.q: vez est q inscribit se nomine suo tñ noie pupilli accusat: similr q vn^o ac cusat ī aliuꝰ se inscribit. habes in l.vl.j.de iniur. Ista opinionē tenet Richar.malū.vt dic Bar. in.l.ij.§. pupillus.ff. de accu.qō ipse Bar.vt ibi dicit vez putat de iure. Cautela tamen est vt dicit idē Bar.bic.et i.o.§. pupill^b.qñ tutor accusat aliqd dicat in accusatione/talis tutor: nec adijciat tutorio noie.nā tūc intelligit eo mō quo pōt.vt.l.post mortē.§.j. ff.qñ ex fac.tut.

Ter.l.ci crimē.pcoi.cūbac.l.ca.vemēs.ctra de accusa.

b ¶ Sententia.ſ.calūnie.

c ¶ Nisi.exposītiue nō ex ceptiue.sic ī.ff.de procura.que oia.in fi.ī.l. nisi. ī.j.eo.l.non ignorat.

d ¶ Apparebit.regulari ter ſm nos.qui nō ꝙbat dicitur calūniari.vt.ſ.de aduo.diuer.iudi. l.j.ſed fallit in casibus quorum vnus est bic.et alius.ſ. de calū.l.mater.vbi plene dices oēs.ī facit.ſ.de admi.tuto.l.non est.

Accusator an teneatur ſe ſpē ſcribere ad penam talionis. Punitio qñq; fine accusatore inferꝛ.

Titu. ¶ Calus. Ille qui vult accusare duo facere debet.ſ.inſcribere ī fideiussōē dare de accusatione prosequēda. Si vō accusatus compareat ī accusatoꝛ nō cōparet/punitur arbitrio iudicis: ī condēnabitur ipse accusatoꝛ in ēpēsis. Viuianus.

e ¶ Qui crimen publicū. idem si priuatum. si criminaliter agat: secus si ciuiliter.vt.ff.de fur.l.ſi.ī de pu.delic.l.ſi.

f ¶ Pagina. inſcribit em ī ꝓtitef accusatoꝛ se ſubituruꝫ eandē penā ſi nō ꝓbauerit quā subiret reus ſi ꝓbaret:vt bic.ī.j.tit.ij.l.ij.§.ęc longinquo.ī.§. de fide instru.l.ij.ī.l.ſi.ī.j.de calū.nō ꝓtius.ī.ff.de accu. Libellor. Vel pōt intelligi etiā ſi non dicatur.ar.j.tit.j.l.ſi.boc tamē fallit in quibuſdā casibus.vt.j.ti.j.l.ea quidē.ī.j. de adnl.l.§uis.ſi.ī.§. de iudeis.ne quis.ī te apo.apoſtatarū.ī.j. de abigeis.l.j.ī.j.de calum.l.j.ī.ff. de accu.leuia.ęv.q.iij.c.de crimine.ī.iiij.q.iij.c.aliquando. Ité fallit qñ opponit in modū ęceptionis crimē.vt.ff.ad.l.iuli. de adnl.l.j.§.ſi publico.ī eſ de ac.ſup bis.ī.ij.q.j.de manifeſta. ī.§.ō tr̄aſact.ſi ęſt falſis. Item fallit in casibus vbi quis ſine accusatore puniturꝫ.vt.§. de ꝓoba.iubemus. ī de teſti.nullum.ī.ff.de ſuſpec.tut.l. tutor.§.ꝓterea.ī.ff.ad.l.iuli.de adnl.l.i.§.ſi publico.vel ibi in modū ęceptiōis opponit:vt digi de lenocinio.idē in crimine falſi ſm.B. vbi non inſcribitur:quoniā ī fine accusatiōe ꝓceditur ſm eum.vt.ſ. ad.l.cor.de fal.l.vbi. Alij vt Jo.non admittūt niſi casum illū de abigeis.ī in illa.l.vbi.accusatio fuit inſtituta.

g ¶ Et fideiuſſor.habita tamen differentia personarū.vt.ff.de custo. re.l.j.ī.j.ti.j.l.ſi.ſic ī in ciuili ſatisfactur per actoꝛem.vt ī.§.de epiſc. ī cleri.aut.generaliter. Accurſius.

h ¶ Edicto admonēdi.ꝑ interualla.ccc.diez:sicut ī ciuili.vt.§.de iudi.ꝓperandū.§.ſed ſi qdē.ſm Jo.vt ī.§.qūo ī qñ iud.aut.qui ſemel. nō vt qdā dicūt de tribꝰ diebꝰ ſingulis diebꝰ ter.vt ī.ff.de pu.iudi.l. iter accusatoꝛē.qi ibi ſic ō fcō fuit vt maioꝛ iniqtas apperet absentꝫ.

i ¶ Extra ordinē.ctiaꝫ vltra penā turpiliani qñq; vt.ff.de penis.absentem.§.penul.in fi.Sic punitur ſi tpe a iudice dato non venerit.ſi vero tēpoze legali.i.biēnio non venerit:nec accusationem perfecerit que eſt cōtra. Vel dic vt ibi.ī ad boc.j.ti.j.ſi accusatoꝛibus.

k ¶ Sumptus. ſic eſt in ciuili.vt.§.de fruc.ī lit.expen.l.non ignorat.ī ff.de iudi.l.eum quem.in principio.

Titu.I.

Idem.a. Dionyſio. Lex.iiij.

Quoꝛ tua ſi cōſobrinꝰ ſuꝰ ne ccm vindicandā existimat adeat ꝓsidem ꝓuincie.

¶ Accusatio falſi existētibus tutoribꝰ vel curatoꝛibus nō pertinet ad matrem: ideo mater non auditur:quia res.i.ſtud officiū nō pertinet ad eam.b.d.Bal.

Idem.a. Marcello. Lex.v.

Senatuſconſulto^m pmiſſum non eſt mulieri legis cornelie^n crimine reū facere:niſi res ad eam^o pertineat. ¶ Cum igitur filij^p tui tutores vel curatores habeant:ipſi deliberare debēt an instrumenta ex quibus aduerſariū filio:um tuoꝝ obtinuiſſe dicis falſa eſſe accuſare debeant.

¶ Qui ꝓeſſus eſt in iudicio ſe ab accusatiōe inſtituta diſcedere:ad eā redire nō pōt.b.d.Bal. Vel ſic. Qui ab accusatione deſiſtit/amplꝰ ad illā nō redit.b.d. Sali.

Idem. a. Probo. Lex.vj.

Accuſationem a qua diſcedere te ꝓeſſus es repetere non debes^q.

¶ Accusatoꝛi differēti ſtatuitur terminus ad procedendū in causa:ī ſi non ꝓcedit in termino/poſt nō audit.b.d.Bal.

Idem.a. Felici. Lex.vij.

Sī ea que crimen intēdit cognitionem mozatur certa ꝓferende accuſationis tempoza:iudex cōpetens ꝓeſtet^r: intra que ſi agere^s ſupſederit renuntiaſſe^t cauſe intelligitur.

vero tēpoze legali.i.biēnio non venerit:nec accusationem perfecerit que eſt cōtra. Vel dic vt ibi.ī ad boc.j.ti.j.ſi accusatoꝛibus.

k ¶ Sumptus. ſic eſt in ciuili.vt.§.de fruc.ī lit.expen.l.non ignorat.ī ff.de iudi.l.eum quem.in principio.

Lex.iiij.

Quoꝛ ¶ Caſ^o. Mulier vult accusare interfectoꝛem conſobrini ſui:an ſit admittēda: queritur:Et dicit ꝙ ſic.

l ¶ Cōſobrini.ī ita ſuoꝛ vindicat iniuriā:als nō auditur.vt.j.eo.l.ꝓi.ī l.non ignorat.ī.ff.de accu.l.i.ī.l. Et dic vindicat accusando legē coꝛnelia de ſicariis.

m ¶ Senatuſconſulto. ¶ Calus. Mulier l.eoꝛ.de ſica.aliquē accuſare non pōt niſi ſuā vel ſuoꝛ iniuriā proſequaſ. Si ergo filius tuus vgo rem habeat:ī cōtra puꝑillum actū fuerit ī obtentum per inſtrumētū: non ipſa ſed tutoꝛ nomine ſuo ꝓprio accuſare poterit inſtrumentū de falſo. Viuianus.

n ¶ Senatuſconſulto. li boniano.

o ¶ Cornelie. de falſi. vt ſubijcit. Accur.

p ¶ Filij tui. o mater.

q ¶ Ad cā. immo et ſi ad ſuos.vt.ff. de accu.l.j. et ij.ī.ff.ad turpil.l.j.ſ.accuſationem. que ſunt cōtra. Solu.ī ſui ſcīndunt cū dicit ſuā eſſe cām.ar. ff.de li.cau.l.j.ī.ij.ī.iij. ī.iiij.ī qñ ap.fit.ſi ꝓcuratoꝛio.§.ſz ſi alius.debuit ergo h admitti: ſz qr tutoꝛes habēt illi ꝓferuntur.arg.ff.de accu.ſi plures.ſi vero nō eſſent vel eſſent negligētes ad mittitur vel de ſuſpecto eos accuſat.ī facit.j.de fal.l.ī ſi ad te.

Accuſationē. ¶ Calus. Si aliquē accuſare incepiſti:ī poſtea te velle deſiſtere fueris ꝓteſtatus:quominus accuſationē repetas tibi ꝓcinditaſti:quia amplius accuſare non poteris.

q ¶ Nō debes. vt ī.ff.ad turpil.l.q deſtitit.ī.ff.ad.l.iul.ō adul.l.ſi marit^b.§.ſi negauerit.ī de accu.bi tñ.l.ſi.ī.j. de adul.l.abolitionē.ī.§. de pac.l.poſtq̄.ī.§. de trāſac.l.trāſigere. Sz §.ff.ō ſepul.vio.l.iij.§.ſi is. fz ibi ſi deſtitit.ſ.i totū:vt h.ī.ff.ō iud.deſtitiſſe. Sz dixit ſe nolle agere tūc. Vel ibi nō erat cā ſcboata:h ſic. Ité no.q̄ b deſiſtēs ſi ſine abolitiōe deſtitit icidit ī turpilianū.vt.j.ad turpil.l.j.cui^r penā ē gnq; libarū auri.ī iſamia.vt.ff. de ꝓuari.l.iij.§.ſi.ī.j.ad turpil.l.j. Ité inſtelige būc.l.ſi crimē erat tale ſup quo poterat trāſigi vel pacifci.als idem ipſe auditur ſm Jo.vt no.ff.de pac.iuriſgentiū.§.ſi paciſcar.

Turpilia ni pena q lis eſt.

Cauſe criminales ciuiles q̄ to tpe du rare debent.

Sī ea. ¶ Calus. Si mulier aliquem accuſare voluerit vel accuſauerit ī moꝛa fecerit:nec ad cauſam venerit:iudex certū tēpus ei dabit:infra qō ſi non venerit ꝓſumitur defeciſſe ī recediſſe a lite.

r ¶ Preſtet. talia vt digimus. ſ. eo.qui crimē.licet ēm biēnio limiter ſite cauſe.vt.j.vt intra cer.tē.l.ſi.tamē ī ꝓius pōt iudex feſtinare:vt ſi ſicut ī in ciuilibus ante triēnium. Et eſt bec.l.ar.vt poſſit iudex ad teſtes ī ad alia facieda tēpus ſtatuere ✻ et vltra nō audiatur aliqs.vt.§. de remiſ.pig.ſi eo.ī.ff.de re mili.l.iij.§.ſi ad die.et de iure fiſ.ſenatus.§.diuus.ī.§.ſeq.ī de geñ.aboli.l.j.ī.ff.de re iudi.ītuina cia.ī.§. de inge.ma.diffamari.ī.ff.de opti.le.l.mancipioꝛum.

Cauſe criminales ciuiles ꝙ to tpe du rare debent. ✻ Cōcoꝛ.c. licet cū gl. ſup ver.me ſiū.extra ō proba.

s ¶ Agere.ī.accuſare interfectoꝛes.

t ¶ Renūtiaſſe. incidit ergo in turpilianū ſicut ſi eḡſſe renuntiaſſet. vt.j.ad turpil.ſi femina. Sed ſ.ff.ad turpil.l.j.ſ.accuſationē.in fi.ſ. Solu. refert an teneat accuſatio.vt q̄ ꝓſequitur ſuā vel ſuoꝛ iniuriam:ī tūc deſiſtēs ſine abolitione incidit:vt bic.ī.o.l.ſi femina. Ēm non ī tunc non incidit.vt in.l.contraria. Cui ſolutioni obſtat.ff.ad turpil.mulier.vbi tenuit accuſatio:q̄ ſuā iniuriā ꝓſequebatur:et tamē nō incidit. Sed tu dic ꝙ ibi ipetrauit abolitionē:vel tñ denūciauit nō ſcripſit. Vel ſcdo ſolue ſm Jo.an deſiſtat pacto:ī tūc incidit:als nō.ī facit ad.l.ſ. de pac.poſtq̄.ī.j.de cen.ī cenſito.lib.vj.l.iij.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK PADERBORN

NOn.¶ Casus. An miles in publico iudicio si aliquē accusare velit sit admittēdus: q̄rit: Et dō q̄ sic: si suā vel suoꝝ iniuriā prosequat: vñ si interfector dē plobrini fui accusare velit bene poterit.

a ¶ Instar. quia ordo siue solēnitas in vsu esse desijt pena durante. vt ff. de pub. iudi. l. ordo. ꝛ facit. ff. de accu. l. bi. Accurhius.

b ¶ Defendere. i. accusare interfectores.

NOn.¶ Cas⁹. An mulier si quē ac cusare velit q̄ dicat cuꝰ filiū suū interfecisse: an sit admittenda: queritur? Et dicitur q̄ sic: si appareat q̄ sit mater.

c ¶ Nisi. expositiuum est illius dictionis temere. Vel dic q̄ excipit ab eo qō dixerat non admittē dam: non ab eo qō dixit temere. sic. ꝛ. ff. co. l. ij.

d ¶ Probauerit. vel aliō sile per qō sit audienda vt q̄ sit soror vel cōsobrina. vt. ff. e. vgo. Itē hoc verū qñ non erat in possessiōe maternitatis: q̄ tūc pro pbato habef ad instar ferui et oñi. vt. ff. de pboa. si filius.

SI crimē. ¶ Casus. Si miles suaꝝ vel suoꝝ iniuriā p̄sequendo aliquem accusare voluerit: ad pēnā talionis se obligare debet ad hoc vt audiatur.

e ¶ Astringe. licet sit miles: vt eꝝ subscriptiōe legis apparet: hoc tamen qbusdā remittit. vt digi mus. ff. co. l. qui crimen.

NOta. ¶ Cas⁹. Si domū meam cōbussiti an. l. come. de fica. accusare possim: q̄rit. Et dicitur q̄ sic.

Incēdia-ri ij variis penis affi ciuntur.

¶ Potestis. si dolo fuit factum. vt. ff. ad. l. cor. de sica. l. j. in pn. ꝛ varie im ponunt pene pro incendijs. vt. ff. de incen. qui cedes. ꝛ. l. fi. ff. fina. ꝛ. ff. de penis. l. capitaliū. ff. nō nun. ff. ꝛ. ff. seq. Accur.

DE crimine. ¶ Cas⁹. Ad accusatiōnē nō admittat mulier: nisi suā vel suoꝝ iniuriā p̄sequat: ꝛ hoc examinabit pl̄es: sine aūt i scriptiōe accusabit i oībus illis casib⁹ qb⁹ antiquo iure fuerat sibi permissum. vel sic. Ubicūq; mulier accusat sine inscriptiōe: i illis casib⁹ in qbus ei spāliter accusare p̄mittit. iste expositiōes faciūt ad illaꝝ lr̄am: ꝑm antiq. ꝛc. et lege finē cū pn. vsq; ad vbū ꝑm anti. l. ista accusabit: ꝛ subaudi nō exacta inscriptiōe tm̄ i illis casib⁹ ꝗ supple de qbus est eis spāliter ꝑcessum. ꝑ accusare fine inscriptiōe: hoc est in vnico casu. ff. in crimine abigeat⁹.

g ¶ Iudicium. id est puniendum per aliquod publicum iudicium que multa sunt. vt. ff. de publi. iudi. l. j.

b ¶ Non permittitur. vt ꝛ. j. de adul. l. j. nec populari actiōe agere. vt ff. de popu. act. mulieri.

Mlier ca-tiline con iurationē detegit.

¶ Prosequatur. ꝛ nisi lege iulia de annona. vt. ff. ad. l. iuli. de anno. l. fi. in fi. ꝛ in crimine lese maiestatis: vt iulia mulier coniurationem catiline detegit. vt. ff. ad. l. iul. maie. l. in questionibus. ꝛ in suspecto tuto. ꝛc. vt insti. de suspec. tuto. ꝑ. consequens.

k ¶ Antiq. Duobus modis expone. Primo q̄ ibi tm̄ accusat sine inscriptiōe mulier vbi iure antiq̄ expēssē dō q̄ accusatio fieri posset sine mulieri permittit accusare: ꝛ hic vbicūq; mulier accusat sine inscriptiō ne accusabit. aliud in milite. vt. ff. co. l. si crimē. Vel dic tertio q̄ accusat mulier sine inscriptiōe in illis casib⁹ vbi spāliter ei accusare p̄mittit: vt in lege come. testamētaria. vt. ff. ō accu. l. ij. ꝛ lege iulia maiestatis. vt. ff. l. in ḡstionibus. nō vbi ḡhaſ ei p̄mittit: vt cū suam vel suoꝝ iniuriā p̄sequit. vt in p̄n. hui⁹. l. Alij dixerūt q̄ qdā casus erāt i iure veteri qꝫ nō habemus: qbus spāliter mulier poterat sine inscriptiōe accusare. prima placet: ꝛ ꝑm cā exponē lr̄am. Dic ergo ꝑm antiq. iuris statuta ꝛ non exacta inscriptione tm̄ in illis casib⁹ subaudi i qbus spāliter est eis. f. mulieri⁹ ꝛ etiā marib⁹ ꝑcessum. f. accusare sine inscriptione. vt nota. ff. co. l. qui crimē.

l ¶ Nō prohibet. vt quia p̄sequit suā vel suoꝝ iniuriā: vel fit ei spāliter concessum. ꝛ sic dō querit an sit de illis casib⁹ ꝗ instituunt sine inscriptione.

SI magnū. ¶ Cas⁹. Frater fratrem de crimine capitali volens accusare nō audiet: ꝗs in exilium relegabitur.

m ¶ Et capitale. secus si leue. vt. j. eo. si forzorem. ꝛ dic capitale cui⁹ pena est mors vel exilij. vt. ff. de pub. iudi. l. ij. Item ego ci pe nisi vite sue fuerit insidiat⁹. nā tūc mē ꝑ filiū audit. vt. j. l. pḡi. ꝛ pater ꝑ filiū. vt. ff. ad. l. cor. de fica. l. ij. multomag. frater contra fratrem.

PRopter. ¶ Cas⁹. An mulier filiuꝫ suum vite sue insidiantē accusare possit q̄rit? Et dicit q̄ sic: misi a tali intentione eam materna pietas reuocauerit.

n ¶ Cōtēdis. o mi⁹ vt patet ex subscriptiōe legis.

o ¶ Intētionem. Not. sic ꝛ. ff. de pa. po. l. iij. in fi. ꝛ j. de abo. l. ij. in fine.

QRuminis. ¶ Cas⁹. Infamis accusare nō pōt: si ergo integre fame fuerit: et q̄ accusare voluerit: ꝙs sine periculo calūnie poterit:

Calūnia ꝑsumit eo ipso q̄ nō ꝓbat quod intēdit. vt digi. ff. co. l. ij.

p ¶ Calūnie. que ꝑsumit eo ipso q̄ nō ꝓbat quod intēdit. vt digi. ff. co. l. ij. nō q̄ de calūnia semper debeat q̄denari: sed pōt nisi aliqua iusta cā ipule rit eū ad accusandū. vt. j. de calū. l. q. nō ꝓbasse. ꝛ. ff. ad turpil. l. j. ff. l.

Infamis an possit accusare.

q ¶ Estimatio. i. fama. vt. ff. de va. cog. l. cognitionū. ff. estimatio. Infamis ergo non accusat: vt hic. ꝛ. ff. de accu. l. qui accusare. nisi prosequatur suam iniuriam vel suoꝝ. vt. ff. de ac. bi ta men. ꝛ nisi in crimine lese maiestatis, vt. ff. ad. l. iul. maie. l. famosi.

QUm. ¶ Cas⁹. Accusans duos ad accusationem tertij non est admittendus: nisi suam ꝛ suorum ꝛc.

r ¶ Cum rationibus iuris. nam ius vetus hoc vult propter turpem questum vt in dum. vt. ff. de accu. qui accusare.

s ¶ Tuum. i. tui postulantis ꝛc.

t ¶ Tertiū. ff vt ꝙ nec duos. vt. ff. de accu. l. bos accusare. ff. lege. ff est ff. Sol. nō est ff. ff. ff ibi ꝓhibet duos ḡre ꝓ ḡnis tres. hoc nō placet. ff duc duos nō pōt eodē libello: vt ibi: ff diuersis sic: vt h. ꝛ. ff. bos accusare. tres aūt nō pōt: etiā diuersis libellis ff placet. Alij dicūt coā eodē nō ꝑt duos: ff coā diuersis sic: q̄ vn⁹ inde nō posset vtriq; ple ne insistere. Alij q̄ vna inscriptiōe nō pōt: ff diuersis pōt duos: ff nō tres. Itē ff ad idē. j. tit. i. l. g de eric. So. ibi duo ꝓhibē accusare vnū: h ff vnus pōt duos. ꝛ ibi plene distingues. Itē ad idē ff. de adul. l. reos. ꝛ. ff. de adul. l. nihil. ff. cū alterū. ꝛ. l. vim paſſam. ff. duos. qbus dicitur etiā

Accusatiōes omnes an possit quis instituere.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

dicitur etiã duos adulteros: marem. s.ꝛ feminã non posse simul accusari: sed speciale in adulterio: secus est in incestu. vt in.e.l. vim passam. ¶ incesti. ꝛ.l. qui pupillam. ¶. in libero. Itẽ ad idem qõ ꝓhibet de trib⁹ ff.ad.l.iuliam de adulte. l. inter. ¶. fi. vbi permittitur ei qui duos reos bꝫ delatos tertium iure mariti de adulterio accusare. Sol. ibi persequeba tur suam vel suoꝝ iniuriã qõ etiã bec leg ꝓmittit. in fi. ibi: nisi suas ꝛc.

a ¶ Delatos. id est accusatos. Accur.

ci qui duos reos delatos[a] habet non permitti cõtra legis prescripta: nisi suas suoꝝq; iniurias qs persequatur.

¶ Alimentatus a tenera etate alimentatorem suũ non accusat: ciuiliter tamen agere potest. b.o. Bal.

Pars sententie cozũdẽ. aa. ꝛ. cc.

Lex.xvij.

IMiquum et longe credidim⁹ vt thamasius accusandi eius haberet facultatem in cuius domo eũ licet ingenuũ ꝑa prima etate tamen fuisse cõstabat[b]. ¶ Quare ex nomie thamasij mẽtio super ꝓflictu criminis cum simacho[c] cõquiescat. ¶ Si quã sane ciuilem petitionem idem thamasius sibi cõpetere cõfidit iudicio ꝓsidali poterit experiri[d].

a ¶ Imiquum. i. contra simachũ. et hoc casu dicã repetere eppẽsas q̃p̃ pietatis causa factas. arg. u. ff. de nup. l. patrem.

b ¶ Cõstabat. collegit eñ cũ forte expositũ: nihilominus tamẽ est ingenu⁹ vt hic. ꝛ. ff. de infantibus expo. l. fina.

c ¶ Cũ simacho. i. contra simachũ. et hoc casu dicã repetere eppẽsas q̃p̃ pietatis causa factas. arg. u. ff. de nup. l. patrem.

d ¶ Experiri. fic. ꝫ. ad legẽ co. de falsis. l. vbi. ꝛ. ff. de accu. l. bi. ꝫ. j.

Ter .l. iniquũ. cõcor. iij. q. xj. ꝫ. fi quis ex falsitarib⁹.

Ter. le. neganda. hec lex ẽ canonisata. iij. q. xj. ca. negãda. ij.

Ter. l. si qs Ides. iij. q. xj. ꝫ. si qs. vbi ponũt verba ꝓ ius. l.

Ter. l. si qs Ides. iij. q. xj. ꝫ. si qs. vbi ponũt verba ꝓ ius. l.

¶ Si fozozẽ. ¶ Casus. An aliquis de leui crimine fozozẽ fuã possit accusare? Dicitur q̃ sic.

e ¶ Leuiozũ. secus si grauiozum. vt. ꝫ. eo. l. si magnũ. et facit. ꝫ. e. l. ꝓpter. ꝛ. j. ad. l. cor. de fal. l. falsi. ꝛ. ff. de accu. leuia.

f ¶ Quo. ꝓo vt.

Negãda. ¶ Cas⁹. Accusans titium vel me accusauit de pari vel de tali crimine: an sit audiendus/querit? Et ꝙ nõ: nisi suã vel suoꝝ ꝛc. pẽdente accusatione aduersus me potest.

g ¶ Suozũq; ꝫ. et tũc nõ permittitur eis si ponas primos accusatores ꝑsequi suam vel suozum iniuriam: ne priozi denegetur qõ posteriozi ꝓcedit. hoc eñ esse non debet. vt ꝫ. qui po. in pigno. l. assiduis. et verba hec suam suozũq; ꝛc. non sunt late interꝓtanda. vt in decre. iij. q. fi. c. j. ꝛ fi.

b ¶ Vel minozi. in maiori sic. vt. ꝫ. eo. l. j. nec est cõtra buic. l. j. de calũnia. l. j. vbi etiam de pari ꝓmittit: quia ibi nõ in modũ accusationis: sed ex officio sic. ꝛ. ff. de bo. libe. l. qui cũ maioz. ¶. fi liber⁹ tus. Itẽ nec est ꝙra. ff. de adul. l. j. ¶. fi publice. vbi de pari vel etiã minozi video permitti reaccusare: qz nõ in modũ accusatiõis/ꝫ exceptio nis obijciebatur crimen lenocinij. vt. ꝫ. de adul. l. ita pudoz. Post sententiã aũt lata diffinguitur an sit absolutoria: et tũc omnes accusant: an condẽnatoria: ꝛ tũc aut que adimat ciuitatẽ/aut libertatẽ/aut nõ. vt babes plene. ff. de publi. iudi. is qui. ꝛ de iur. fi. deferre. ¶. j.

¶ Si quis. ¶ Casus. Ad accusationẽ alicuius aligs de familia sua siue liber/siue seruus ꝓsilijt: is non solum amissione bonorum sed capite plectendus est: exceptio de crimine lese maiestatis.

i ¶ Estimationem. i. famam.

k ¶ Caput. i. statum. qõ in tribus cõstat. vt. ff. de capi. dimi. l. fi.

l ¶ Fortunas. i. substãtias. ꝛ sic ponit. j. de icolis. l. ciues. lib. g. ꝛ facit. j. de delato. l. fi. lib. g. et. j. in qui. cau. coloni ac. cenſi. lib. g. l. j. ¶. in fi.

m ¶ Ego dzio. punir ergo qs ls nõ. ꝓcessit. ꝛ sic sunt arg. ff. de bo. libe. q cũ maioz. ¶. accusasse. ꝛ. l. in seruitute. ¶. j. ꝛ. ff. de bis q. vt indig. alia.

Si liberti. ¶ Casus. Si liber⁹ ad accusationẽ ꝑtroni fui, ꝑsiliat: ea pena afficiẽdus est qua ꝛ seruus, si inueniat ꝛ criminis delatoꝛ.

n ¶ Heredẽue. etiã extraneozum. arg. ꝫ. de in ius vo. l. ij. Accur.

o ¶ Supplicio. extraozdinario. vt. ff. de iur. fisc. l. ij. ¶. pe. ꝛ facit. ꝫ. de testib. l. libertoꝝ. Sed in ciuilibꝫ auditur etiam venia petita ꝛ etiam in crimine si suã vel suoꝝ iniuriã ꝑsequat. vt. ff. de accu. l. bi.

p ¶ Egozdium. vt et. ꝫ. l. prozi. et dic de boc vt ibi notaui.

¶ De accusationibus ꝛ inscriptiõibus. ¶ Dictũ est de ꝑsonis accusantiũ: nũc de ipsis accusationibus in quibus q; necessarie sunt inscriptiones: iõ de eis subijcit.

Excepto maiestatis crimine familiares ꝛ serui non possunt dominos accusare: als punientur. b.o. Salicetus.

Imperato. Arch. et Dono. aa. Eutichiano.

Lex.xx.

SI quis ex familiaribus vel ex seruis cuiuslibet domus cuiuscũq; criminis delatoꝝ atq; accusatoꝝ emerserit ei⁹ estimationes[l] caput atq; fortunas[l] petitu rus cuius familiaritati vel domi nio inheserit ante exhibitionẽ testium atq; examinationem iudicij in ipsa expositione criminum atq; accusationis exordio[m] vltore gladio feriatur. ¶ Nocẽ eñ funestam amputari oꝑtet potius q̃ audiri: maiestatis aũt crimen tantum excipimus.

Libertus non potest accusare patronum nec eius heredẽ: et cõtra faciens punitur. boc dicit Salicetus.

Impatozes Dono. et Teodosius. aa. consulibus ꝓc. et tribuple.

Lex.xxj.

SI liberti accusatores manumissoꝝ heredũue[n] eius ꝓsumpserint eodem quo serui supplicio[o] tenebuntur: luituri penas ante ꝓhibite delationis exordium[p].

¶ De accusationibus et inscriptionibus. Titu.ij.

Eulsos finalium terminoꝝ extraozdinaria arbitraria pena punitur. boc dicit Bal. Vel sic. Qui terminos amouit causa fines turbandi punitur extra ordinem. boc dicit Salicetus.

Impera. Alex. a. Dar.

Lex.j.

OS qui terminos[q] foderunt extraozdiaria[r] animaduersione coherceri debere ꝓsides ꝓuincie non ignozabit.

Dominus potest defendere seruum suum accusatum de crimine capitali. boc dicit Bald. Vel sic. Ꝓo suo interesse admittitur quis ad defendendum alium in crimine capitali. b.o. ꝑm Barto.

Idem. a. Siro.

Lex.ij.

SI cuiusdã criminis obnoxius seru⁹ ꝓsultatur[o] dñs eũ defendere potest[t] ꝛ in iudicio

Termios effodiens: qua pena punitur.

Ꝑtis dissticio scripturã cõcordat.

Si cuiusdã. ¶ Casus. An seruus de publico crimine accusari possit/querit? Et dr ꝙ sic: ꝛ dñs eum defendere potest: ꝛ verba ꝓo eo facere: sed ꝑbato crimine seruus/non dñs penam subeat.

s ¶ Seruus postulatur. qui omnibus legibus reus fieri põt: exceptis bis quibus pena pecuniaria imponeret: vt bic. ꝛ. j. ad. l. iul. de vi pub. vel ꝓua. l. si criminis. ꝛ. ff. de accu. l. bos accusare. ¶. omnibus.

t ¶ Defendere potest. ꝛ eius procurator. vt. ff. de publi. iudi. l. seruus. et sic est ꝙra. ff. de pub. iudi. l. pe. ¶. ad crimen. Sol. potest interuenire ad omnia ꝓterq̃ ad sententiã: vt bic. ꝛ ibi. Vel bic dñs non ꝓo alio sed ꝓo se ꝛ sua vtilitate interuenisse videtur: quia sua interest pecuniaꝝ ter seruũ suũ absolui. Vel boc speciale: in quibusdam tamen criminibus omnino interuenit procurator qz imponunt penam relegationis vel infamie. vt no. ff. de procur. l. seruum. ¶. publice. Accur.

a ¶ Offerre.q.o.non vt sententiā subeat:sed ꝛ si non defendat nō amittit eum.vt.ff.de pub.iudi.sciendum.ꝛ.ff.de sta.bo.seruus.

Beos. ¶ Casus. An rei absentes in causa capitali per procuratorem defendi possint/queritur:Et dicit ꝙ sic:qō itelligē vt alleget causas absentie/nō causas cause.nec sit ꝓtra.ff.de publi.iudi.l.accusatore. §.ad crimen.Aluia.

b ¶ Reos.l.accusatos.

c ¶ Capitalium.que sunt vt.ff.de pub.iudi.l.ij.

d ¶ Per procuratore .imo videt ꝙ non.vt.ff.de publi.iudi.l.penul.§.ad crimē.ꝙ est §. Sol.fm. Bd. hic erat iam lis ꝓtestata § principale:vñ ipse non procurator est condēnan dus qō non placet:imo semp procurator dānaref. vt.§.de pcu.l.nihil. Dic ergo defendi.l.vt allegentur cause absentie.vt.ff. de pcura.l.absens.nō in principali:vt in ꝓtrario. ꝛ in quibuscā criminib⁹ etiam plene defendit.vt not.ff.de pcura.ferud.§. publice.Accur.

S § accusatoribus.

¶ Casus. De facto duo vnum accusabāt de eodē crimine:ceperunt abesse ꝛ non per cōtumaciā:in absentia quoꝝ iudex ad postulationem accusati cū absoluit:an valeat sententia absolutoria/querit:Et ꝺ non: ſz apud eundē iudicē vel successorē eius causa iterata ventilabitur.

c ¶ Si accusatorib⁹.erāt ergo plures ꝛ crimē vnū. vt in fi.l.ibi:intentati crimīs.ꝛc.ꝛ vnus accusatus.ric ergo plures accusant vnū.ꝛ sic est §.ſ.eo.l. qui de crimīe. ꝛ.ff.de accusa.bi.§.fi.ꝛ.l.ſi plures. ꝛ.ff.de libe.bo.eghi.l. qō ꝛ leg.§. hoc interdictus. Sol. hic ric de facto fuit nō tū fieri debuit:vñ non quid fiat/sed qd fieri debeat obseruabit. vt et.ff.

Accusatio vnius an permittatur pluribus.

de offi.pñi.l.sed licet. Vel hic renūciauit accusat⁹ de iure suo ꝓfidēs dicens se paratū oibus rndere. Alij dicūt ꝙ vno libello possūt:vt h.d. nersis nō vt in cōtrarijs. Additio Bar. hic dicit ꝙ hic nō fuit opposita exceptio:si ēm fuisset opposita de plurib⁹ fuisset electꝰ vnus.vt.o.l. si plures.qō satis ꝓcedat cū prima solutiōe glo. Dicas ergo ꝙ in accusationibus publicis nō admittunt plures.vt.o.l.ſi plures.qō fallit nisi plurium interesset equaliter.vt.l.i.§.ſi ad plures.ff.de sepul.viola. ꝛ ibi de hoc per Bar.ꝛ per cūdem in.o.l.ſi plures.ff.de accu.

f ¶ Ex yna postulatione.i.postulatione vnius partis.ſ.accusati.

g ¶ Causa cognita.quod fuit coipso ꝙ non erat ꝓsens vtraq; pars. vt.§.ſi per vim vel alio modo.l.ſi.

h ¶ Criminatione.id est accusatione.

i ¶ Cōtumacia.i.cōtumaci cessatiōe. Vel ꝓtumacia quādo expresse dixit nō venīam:cessatio qñ est tacita:vt qz ter citatus non fuit inuētus. Sed qualiter fiat citatio accusatoris vel accusati vt sic ad ſniam possit venīri:Dicūt quidā fm formā que est.ff.de publi.iudi.l.inter accusatorem.in fi.arg.§.ff.de penis.l.absenté.Tu dic sicut in ciuilib⁹ actor sic hic accusator:ꝛ sicut in ciuilibus reus sic hic accusatus.vt dixi.§.ti. j.l.qui crimē saluo iudici ꝙ causa pēdente poterit tēpora ītra que incidat in turpilianū accusator ſi nō ꝓsecut⁹ fuerit.vt.§.tit.j. l.ſi ea.cis autem accusatis citatis ꝛ nō veniētibus pene pecuniarie imponūtur:vel etiam be que cōtingunt estimatiōē ꝛ etiam interdū possunt relegari:ceterꝝ ſi quid grauius eis irrogandū fuerit:puta pena metalli vel capitis eis irrogāda nō erit:sed in accusatorē absentē qñqz grauius statuit ꝙ per turpilianū ſit statutum.vt.ff.de penis.absenté. §.j.nec ob.ff.de publi.iudi.l.inter.qz illud iuxta hāc exceptionem ꝓbitelligi vt de eius quidē calūnia ꝓnunciet:nō tamē vt calūniator cōdēnetur/sed vt plus interdum patiatur ꝙ per turpilianū ſit statutū.

Accusator accusatus q̄liter citari debet.

Accusat⁹ citat⁹ non venīēs q̄ modo puniatur.

h ¶ Cundē.ſnia absolutoria habita ꝙ nulla:ꝛ idē esset in ciuili.ſ.ꝙ ipso iure esset nulla ſi legitime citatio facta nō fuerit.vt.§.qūo et qñ iud.l. ca que. Itē ad id qō dicit apud eundē subaudi vel superiorē.vt.ſ.eo.l. absenté.ꝛ qd apud eūdē cognoscāt est ſic.§.de ſen.l.j.ſi.ꝛ qūo ꝛ qñ iudex.l.ſi ꝓcles.sed cōtra in eo.ti.qūo ꝛ qñ iudex.ſi vt ꝓponis.j.vbi dicit alij cōmittendū:ſz ibi ꝓmus fuit delegat⁹:hic ordinari⁹. Itē §. ff.de re indi.l.iudex. et.§.ſen.re ſcin.non pos.l.j. Sol.ibi valuit.sed § ius litigatoris lata fuit vnde tenuit: hic ipso iure fuit nulla.

l Cadoze.i.put iura requirunt.

Non ideo. ¶ Casus. Intulisti mihi iniuriam:volebā te accusare:dicebas te non esse accusandū eo ꝓterꝛ q̄ de mandato alterius dicebas te feciſſe/an ſis audiendus/querit:Et ꝺ q̄ nō:ſz vterq; tenebit tam tu q̄ ille qui mādauit.

m ¶ Incidit.i.iuste accusatus est.agitur ergo criminaliter de iniurijs.vt ff.de priua.delic.l.vlti.et insti.de iniur.§.penul.

n ¶ Quia dicit. qd etiam dicere cogit. vt et.ff.ad ſill.l.ꝛ ſi pcuſſor.in ꝓin. ꝛ.l.prius.Accur.

o ¶ Principalem . vocat principalē iniuriam īsē rentem.

p ¶ Ignotū nō est.vterq; ergo tenet:vt h.ꝛ.j.ad.l. iul.de vi.l.ſi.ſeruos.ꝛ.ff.de iniur.l.nō ſolū.in ꝓin.et §.ſi mandato.ꝛ.§.pcul⁹. ꝛ.l.ex comelia.§.ſi quis liberū.et.ff. de vi ꝛ vi ar. l.j.§.deiecisse. ꝛ.j.ſi reus vel accu.mor.fue.l.defun ctis.ꝛ arg.ff.§ ſti.pcu. l.vtrū.i fi.vbi dicit factū alteri⁹ aliū nō releuare:ꝛ hoc nisi debuit obedire: qō euenit qūdoq; in leuioribus.vt.ff.ad.l.aqli. liber homo.ij.in ꝓin.et ff.de regu.iur.l.ad ea.

Absentē. ¶ Casus. Accusatū de crimine capitali in absentia sua ꝓcses condēnauit in metallū:an ſnia teneat:Dicit ꝙ nō:ſz requiri debet ꝛ bona eius annotari:ꝓsentabit se ergo accusatus iudici:ꝛ seipsum defendet:ꝛ qō perperā gestum est in melius reformabitur.

q Absenté capitali.i.et quo pena imponitur capitalis vltra relegationem.als secus.vt.ff.de pe.l.absentem.§.j.

r Non posse.vt procedatur in causa.vt in.o.l.absentem.ꝛ.ff.de adul. si maritus.ij.§.legis iulie.ꝛ.j.de adul.ſi quondam. Accusatio tamē re cipitur.vt.j.tit.j.l.ij.§.ex longinquo. Interdū etiam ꝓceditur.vt.j. de penis.l.ne diu.Accur ſius.

s ¶ Requirendum.sicut in ciuilibus.vt no.§. qui accu.non pos.l.ij.

t ¶ Actus ius est.de quo tituli sunt ſpeciales.vt.ff.de req.re.ꝛ.j. de re quirendis re.vbi plene dices.

v ¶ Denunciati esset.ad maiorē exaggerationē dicit:vt hic.ꝛ.ff.§ sen. sine ap.l.j.§.itē cū ex edicto.nā idē est ſi esset citatus cum esset absens.

x ¶ A ꝓside.ꝓuincie.ꝛ hoc etiā facit nō valere ſentētiam:quia ꝓcses nō potest dānare in metallū.vt.ff.de penis.l.ij.§.j.

y ¶ Reformabit.ſentētia habita ꝙ nulla.vt et.§.eo.l.ſi accusatoribus. ꝛ.§.quomodo ꝛ quādo.l.ſi vt ꝓponis.j.hoc quādo lis nō fuerit contestata. Quid autē ſi ſe lite cōtestata absentauerit:ꝺ.idem.sed de hoc dic vt no.§.eo.ſi accusatoribus.

Diuisio.

E ¶ A. Diuiditur in duas partes. Primo loquit de crimine notorio ꝛ ꝓcessu super eo. Scōo loquitur de crimine nō notorio. Scōa ibi:verū. ¶ Casus. Officialis deputatus ad hoc vt denūciet:an se inscribere debeat/querit:Et ꝺ ꝙ iudex facile dictis eius nō credet.

z ¶ Ex.ſcz crimina.

a ¶ Per officiū.l.officiales.erāt enim quidā officiales ad hoc deputati.vt.j.ti.ij.l.j.ꝛ.ff.de offi.ꝓfec.vbi.l.j.§.ꝛ sane.ꝛ.j.de decuri.l.ij. lib.g.

Litra solēnia.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

De accusatio.⁊ inscriptio.

Officiali soli an creditur.

a ¶ Citra solēnia.i.fine inscriptione.⁊ est speciale.regulariter .3.vt.j. c.l.vlti.Sed an soli officiali credaf:quod videtur per predictaz.l.ff. de offi.pre.vbi.l.j.§.2 sane.⁊ per aliam.ff.de rebus eo.l.magis.§.ne fatiscda.cog.l.fi vo.p cōdēnato.§.fin.Sed dico .3.vt.d.l.de curiosis ⁊ bic.⁊.ff.de custo.reo. diuus.sj.⁊.j.c.finguli . bic ergo ad minus .3.pbari notozium esse.

b ¶ Perpēdi. i. audiri ⁊ audita puniri.⁊ facit.ij. q.j.c.de manifesta.

c ¶ Nec notozijs.nā tunc nō crimen sed notozius esse sufficeret probari.

Stationarij q dicūt

d ¶ Ad statiōarios. Publicos qb⁹ locate fuerūt stationes publice . Vel cōtra stationarios dic. i.procuratozis cesaris ⁊ fisci q preerant stationibus. Vel appellat statiōarios liminarchas qui custodiūt limina iperij.

e ¶ Presidalem. Qui est iudex criminuz. vt.§.de inrisdi.om.iudi.l. iuris ordinē.⁊.l.in criminali.

f ¶ Libellos. f. accusandō criminaliter.⁊ q̄relā qñ ciuiliē agit ſm .A3o. vel libellos a se scriptos ⁊ q̄relā qñ apud acta facit sibi scribi libellum p aliū:vel libellū qñ est in scriptis dādus.⁊ q̄relaz qñ sine scriptis ℞ pōt fieri.vt.j.de dig.q̄tiēs.lib. xij. Vel libellum qñ scit scribere.q̄relā qñ nescit vbi verboten⁹ dūmodo redigāt in actis pōt accusare ⁊ inscribere.

Officiali soli an creditur.

Qui de crimine.

¶ Casus. Accusatus de uno crimine sup eodē casu accusari nō pōt nisi esset tale crimē qz eque pōt plures oriri accusatiōes.verbi gratia.vt qz cōmisit accusatus adulteriū cū cognata sua:qz de adulterio de icestu pōt accusari a titio:z de vtroq; cognoscet iudex:z sup vtroq; feret sniaz.Aiui.

g ¶ Qui de crimine publico. Que sunt.ff.de pub.iud.l.j.

b ¶ Nō pōt.boc fue fuerit cōdēnatus ab accusatiōe primi.vt.ff.nau. cau.stabu.l.pe.in fi.fiue absolutus:nisi doceat de pzeuaricatiōe primi accusatozis. Vel nisi secūdus ꝓsequatur suā vel suoz iniuriam/ ⁊ pbet se nescisse accusationē ab alio institutam.vt.j.c.si quis homicidij.⁊.ff.de pzeua.l.iij.in pzin.⁊.ff.e.fi cui.§.bisdē.fiue etiam pendeat:vt bic.⁊.ff.c.bi tamē.§.ab alio delatum.nisi decesserit primus. vel nisi ais impedif procedere:tūc enim infra.ggg.dies admittitur alius.vt.ff.eo.l.libellozū.§.fi. Jte accipe bic siue vna lege fiue diuersis ep eodē tū crimine.vt.ff.eo.senatus. Jtē lite contestata.nā fi ante ambo simul veniant idoneioz eligitur.vt.ff.e.fi plures.

i ¶ Si tamen ep eodez facto. Adultomagis fi ep diuersis.vt.ff.de pzua.delic.l.pe.⁊.j.ad.l.faui.de pla.l.j.in fi.

Crimine duplici qñq; quis tenetur.

k ¶ Plurima. Ut si iniuria oñ feruū occidi:nā teneoz iniuriarum ⁊ homicidij.vt.ff.de pzua.delic.l.pen. Vel si ep cōmiserit adulteriū cū sozore tenetur adulterij ⁊ incestus.vt.ff.de adulte.l.si adulterium cū incestu.in pzin. Sed huic videf .3.vt.ff.e.senatus.fed ibi erat idem crimē bic duplez. Quid si aliquē fui aggressus ⁊ in aggressione homicidiū ppetrauit:ſñ.licet facta diuersa sint:tñ ꝙtum ad initius ꝓ vno facto habetur.vt arg.j.ad.l.iuliam de vi.l.quoniam.

l ¶ Ab alio. A cōtrario ergo ab eodem nō potest accusari.⁊ erit verum vbi crimina ep eodē facto oziuntur:si autem ep diuersis potest etiam ab eodem.vt.ff.e.libellozum.§.fed si aliud.

m ¶ Super vtroq;. Sic.3.de iudi.l.nulli.interim tamen dum rūdet pzo vno non artetur pzo alio.vt.ff.de cu.reo.l.ij.§.fi.

n ¶ Super altero. Utroq; tñ pleniſſime diſcuſſo poterit seozsum pronunciare:vt bic innit. Et vltimo distingue qz aut vnus accusat vnū ⁊ tūc de vno crimine ⁊ vna lege pōt.diuersis legib⁹ nōpōt. vt.ff.eo. ff.eo.libellozū.§.fed si aliud.si ep vno nō videf ꝙ liceat vt fumif ar.a cōtrario ſenſu.i bac.l.ij.ſñ.aut vn⁹ accusat plures ⁊ tūc ſi de eodē crimine.l.3. vt.j.ſi re⁹ vel ac. mo:.fue.l.j.⁊.ff.de adul. l.q pupillaz.§.j.⁊.l. vim paſſaz.§.icefti.3⁹ fallit in accusatiōe adulterij. vt.j.ō adul.reos. ⁊.ff.de adul.ſi maritus.ij.§.j.ſi vero de diuersis crimini bus vno libello non pñt accusari duo.ſz diuersis ſic.nō tñ tres.⁊ B niſi ſuā vel ſuoz iniuriā ꝓſequat. ff.eo.bos accuſare.§.j.⁊ ſi.ti.j.l.cū rōmibus. Aut ep plures accusant vnū: ⁊ tūc ſi de eodez crimine idoneioz eſt eligēdus.vt ff.e.ſi plures. ſi aūt de diuersis criminib⁹ ep vno vel diuersis factis deſcēdētib⁹ pñt.ſ.plures vnū accuſare.vt bac.l.Interiz tñ dū bz neceſſe rīdē ꝙ vno nō artet ꝙ altero. vt.ff.de cuſt.reo.l.ij.§.fi.

Qui explicandi.

Qui explicādi. ¶ Caſ. Si comes vel aſſeſſor iudicis acciꝑiat pecuniā a quēto vt abſoluat:nō minus puniēd⁹ eſt comes vel aſſeſſor ꝙ ep corrupit: q autē ſit bec pena non apit.tu dic ſi corūpens ſit actor pdit litē.vt.§.6 pena iudi.l.j.cōnes ſuſtibus cedit.z pzo iniuria quaz fecit iudici damnabit. vt.ff.de iniurijs.l.ite apud.Aiuia.

o ¶ Qui explicādi. puta familiaris:vel aſſeſſor ep comes:vel ꝛſiliarius iudicis.vt.ɔ.ff.ad.l.iuliaz. repe.l.in comites.

p ¶ Spē.i. victoriaz quā ſperat qui dat.

q ¶ Sit? eſt.dū tñ ſm legē iudicet.vt ſi aut.de iudi.ſ.ois autē.col.vj.

r ¶ Nō min⁹.q.o.nō minus punif dictus ꝛſiliarius ℣ ipſe corruptoz cū parcit delictū.ar.ā.de epi.⁊ cle.l.ſi queℨ. Sz qō ſit boc crimē non aperit:Dic ergo acto: corūpes pdit litē.vt.§.de pena iudi.l.j. Jtē crimē falſi cōmittit vt releget ad tps.vt.ff.de fal.q duobus.familiares aūt vel alij pdicti fultib⁹ cedunt⁹ ⁊ p boc de iniuria qua iudici fecisse videnf dānati videnf.vt.ff.de iniur.itē apud.ſ.idē ait.Sed bo die ei q dedit parcif.qō dic vt.ɔ.de pena iud.aut.nouo iure.⁊ facit ad.l.iſtam.ff.de calū.l.ſi ab eo.⁊ qō no.in.l.j.ij.⁊.iij.in eo.ti.

Judicem corrūpens qua pena punitur.

Si quis. ¶ Caſus. Accuſaui titiū de adulterio:z abſolutus eſt an poſſis eundē accuſare/queritur. Et dicitur ꝙ non.niſi arguere me poteris de pzuaricatione:qua forte colluſi cū titio. Si vo titius homicidiū fecit poteris cum accuſare. Aiuia.

s ¶ Perſequendū. Ꝑ eū q tū ab alio accuſatus fuerat ⁊ abſolutus.

t ¶ Eum. Primum acculatozem qui ſuccubuit.

v ¶ Arguere. Aliter enī regulariter nō audit:vt bic.⁊.ff. de pzeua.l. iij.in pzin.ſed fallit qō ſecūdus ſuā vel ſuoz iniuriā ꝓſequit:z docet ſe neſciſſe de prima accuſatōe.vt.ff.e.ſi cui.§.ſi. hoc vtrū.ſi vero accuſatus tranſigat qō pōt.vt.ɔ. de tranſa.trāſigere nō nocet niſi tranſigenti:cū res inter alios acta ⁊c.vt.ɔ.res inter alios acta.l.ij.ſz enim cuilibet liceat redimere ſanguiné ſuū:verū eſt vt nō habeat ꝑ cōſeſſo:nō ad boc vt nō poſſit ab alio accuſari qō eſt in alijs publicis iudicijs vbi nō de ſanguine agitur.vt.ff.de pzua.delic.l.fi.

Homicidij crimē a pastoribus ortuz habuit.

x ¶ Preſcriptum eſt.i.in ſcriptis ponitum.

y ¶ Nō putauerit.ſ.docere de pzeuaricatione primi quod eſt etiaz cū ꝓſequif ſuam vel ſuoz iniuriā vt modo notaui.⁊ quod ſubiicit ad ſequēs crimē.ſ.homicidij qō eſt ſequēs ratione ꝓuaricationis de qua regulariter oꝛeberet ante docere. Jtē qō ſubiicit paſtoz:ideo dicit qz a paſtoribꝫ boc crimē.ſ.homicidij ꝓmo deuenit.ſ.cain ⁊ abel. ⁊ qō ſubiicit coges non abſolute ſed ſi vult accuſare coges cum ſub-

Accuſat⁹ ab vno ſu p vno crimine an poſſit ab alio ſuper eodē accuſari.

scribere: vel als nō audias eū. Vel dic secundo fm. B. q̄ fecerat iniuriam ⁊ postea homicidiū in pastores: ⁊ hic secūdus accusator de homicidio ⁊ iniuria iscripsit omisso de homicidio ad sequēs crimē sez cepit a pastoribꝰ: vt cain ⁊ abel. Tu dic melꝰ tertio q̄ tria delicta cō miserat prio homicidiū vniꝰ pastoris: postea iniuriam fecerat alijs. tertio pecora abegerat: hic ēq uo omittit primum defendit ad primū crimen pastorum. i. iniuries facte ⁊ dño per eos ⁊ latronum qui. s. abegerunt pecora. vt si iste nō fuerat ordo in cōmittēdo fuit saltē libello accusatiōis vt habeat locum q̄ dicit sequēs.

a ¶ Eum coges. Si iam ceperat accusare. vt scilicet nō incidat in turpilianum alꝰ non compellitur vt. ff. vt nemo inuitus. l. j. Sz si iscripsit in tribus casibus supradictis omisso vno an tunc inscribet in duobꝰ: Respon. sufficit prima iscriptio. Itē an rone omisi homicidij icidit i turpilianum? Rñ. nō. quia nō ipsum deseruit: sz repulsus exceptione: quia ab alio absolutus.

b ¶ Legibꝰ fiat. lege cor. de ficarijs. fm primum modū. vel secūdum vltimum crimine abigeatꝰ ⁊ iniuriarum.

Actū. ¶ Casꝰ. Si quis spōte vel impatiētia doloris se pcip i tauerit hoc heredi suo non inputabitur.

c ¶ Precipitantis. Scz ob tedium vite: vel ipatientiā doloris: vel pudorem eris alieni.

d ¶ Nō pōt. Precipitan tivel eius heredi: vt hic. ⁊. ff. qui test. fa. posl. l. j. vbi plene distingi. ⁊ habes titulꝰ spālem. j. de bis qui mor. sibi consci.

Jgs. ¶ Casus. Si aliqs volēs seruū accusare petat cum tozqueri vt sic vītas patefiat: an sit audiēdus aiꝫ iscribat: queritur. Et dicitur q̄ nō. Tiuia.

e ¶ Attringerit. Sicut si liberū accusaret. vt. ff. c. l. bos accusare. ℣. si seruus. ⁊ dic q̄ inscribit p̄mittendo se subiturū eandem penam si nō probauerit. Vel dic profitebitur se deposuisse libellum. Vel fm alios se perseueraturum vsq; ad finem accusationis.

Singuli. ¶ Casus. Si quis publicum crimen ab officialibꝰ dicatur perpetrasse fm relationem eorum non cognoscet iudex sed veritatem inquiret. Tiuianus.

f ¶ Uti suffragijs. Hoc est q̄ nō eg aliozū cōscientia ⁊ sciētia iudicēt sed sua. vt in aute. de iudi. ℣. j. col. vi. Vel dic q̄ iudicēt sicut alius vel alij iudices in similibus iudicauerunt. vt. ff. de sen. l. nemo.

g ¶ Relationibus. vt dicens querite ab officialibus ipſi referent vobis quid sit: fm a30. ⁊ sic non creditur officiali soli. vt ⁊ no. ff. c. tit. ea quidem. ⁊ facit. ff. de custo. reo. diuus. ij.

Officiali soli non creditur.

b ¶ Inquirere. ⁊ facit. ff. de relationibus. l. ij.

Unc cōuenit. ¶ Casus. Nobilis demum adesse iudicio ⁊c. accusat de publico crimine aliud cū pecuniaria causa cōueni

i ¶ Tunc cōuenit. quasi dicat semp cōuenit cos adesse in publicis iudiciis: quia semper boc causa deposcit cuz ad crimen publici iudicij frustra interueniat. pcurator. vt. ff. de pub. iudi. l. pe. ℣. ad crimē. nisi in crimine iniuriarum quod mouet vel suscipit illustris per procuratorem. vt. j. de iniur. l. ij.

k ¶ Licet in pecuniarijs. sed hoc ius bodie statvsq; ad illustres tñ ex necessitate. vt. ff. de procur. l. pe. ⁊ aut. ibi posita.

lib⁹ nō interuenit.

Ji causis. ¶ Casus. In libello accusatorio oz cōprehēdi nomē accusatoris ⁊ accusati ⁊ crimē ⁊ tempus cōmissi criminis: q̄ si aliter fiat iudex recipies iscriptiones in. v. libris mulctabitur. Tiuia.

l ¶ Inscriptiōes. i. libelli accusatorij in scriptis ⁊ cum inscriptione.

m ¶ Magnitudines. ex primendo illud.

n ¶ Tempusq;. i. annum ⁊ mensem non aute diez cōmissi criminis sed data libelli. sic vt. ff. eo. libellorum.

o ¶ Uiterutraz. i. vtrāq; sez accusatum si fuccumbat accusatorez si nō probet: vt. ff. l. prozi. j. de calū. l. non primus.

p ¶ Statuti. als scilicet.

q ¶ Secretarium. i. recipientes iscriptiones fm Ulp. sed alij vt. ff. c. procuratores als victores litium. Jn predicto autez libello plura debēt contineri. Primo anni domini eius temporis quo daf libellus. nam in omni instrumento quod fit ⁊ temporis commemoratio poni debet ⁊ indictio: vt in aut. vt pponatur nomē imperatoris. colla. iij. Deinde anni imperij illius imperatoris qui tunc est cuz libellus datur Consul. ff. ensis. Dies dati libelli: nō dico dies commissi criminis. Itez quis accusat ⁊ quis accusatur: ⁊ de quo crimie certetur: ⁊ apud quem iudicem. Item locus criminis. Certū tēpus mensis. Consul. nō dies vel hora apponaf ab initio. in fine subscribit. Erit ergo ℔ forma. Anno dñi. ccc xvij. imperij sacratissimi Federici imperatoris anno septimo. Kalendas illis. indictiōe tali. die. q̄. eq. eunte mense iulij. ego tius defero vel accuso geraldum apud tesp̄inū potestatem. Bonoñ. lege iulia de adulteriis quia fecit adulterium cū berta tali: in domo illius: mense tali. consulibus vel potestate tali: ⁊ hunc me accusationi subscribo: ⁊ vsq; ad finem vel ad sententiam perseueraturus promitto. super boc etiam fideiusso: dabitur. vt. j. ad turpil. l. j. ⁊. ff. eo. si cui. circa. p̄in. Vel si ponatur in tertia persona talis detulit tales ⁊c. nō est vis. vt. ff. eo. l. libellorum. vel erit subscriptio q̄ patiaf eandem penam. vt. j. eod. l. prozi. Vel tertio profitebitur se deditse p̄fata tum libellum per quod statim intelligitur ligatus ad talionem. ⁊ facit. ff. de fide instru. l. fi. ⁊. ff. ti. j. l. iij.

Libellus crimialis quid cōtinere oz.

Libelli accusatorij forma.

Tunc cōuenit. potentiores viros adesse iudicijs: cum eorum presentia in criminibus publicis per inscriptiones causa deposcat: licet i pecuniarijs fiscalis p procuratores lite sustineant.

Jn criminalibus causis requirit in scriptio ⁊ facti ⁊ temporis designatio. sup. ple. ⁊ etiam loci depositio. boc dicit Bal. vel fic. Nō oz procedi sup crimine nisi certa ⁊ clara precesserit accusatio als iudex punit. boc dicit Bar. vel fic. Libellus in causa criminali oz cōtinere factum ⁊ tempus: ⁊ iudex qui non recipit libellum qui oz recipi debet puniri. boc dicit. Uel fic. Libellus in criminali debet cōtinere nomen accusatoris: nomē iudicis. ⁊ nomen accusati. Itē factuz ⁊ eius qualitas. Itē debet continere tempus ⁊ locū. boc dicit textus cuz glo. vnde aliquid q̄ deficit oz suppleri per. l. libellorum.

Impera. Arcd. ⁊ Do. aa. Pasphilo. Lex. xvj.

In causis criminalibus dignum est vt inscriptiones proponātur que magnitudinem videlicet criminis tempusq; designent: vt alterutram partem digna legum terrere possit auctoritas. ¶ Si fuerit statutum forte contrarium: hi qui ex officio ingrediuntur secretarium q̄ quoz librorum auri condemnatione tenentur.

Nō intelligitur quis esse culpabilis eo ipso q̄ cozā iudice diffamatur: sed debet ille qui eum putat culpabilem accusare ⁊ detineri vna cū reo similitudine sup plicij puniēdus si constiterit eum calumniatum. boc primo. Lofestus in se in testamentis non debet tozqueri in alium. nec debet credi eius testificationi cōtra alīū. boc dicit secūda pars. Bal. vel fic. Accusato debet se inscribere et detineri sicut accusatus: donec causa egaminetur: ⁊ qui tozquetur non debet interrogari de fozcijs. boc dicit fm Barto.

Impa. Seue. ⁊ Anto. aa. Lōstā. tribu. pleb. Lex. xvij.

Accusationis exordiū iam tius defero vel accuso geraldum apud tesp̄inū potestatem. Bonoñ. lege iulia de adulteriis quia fecit adulterium cū berta tali: in domo illius: mense tali. consulibus vel potestate tali: ⁊ hunc me accusationi subscribo: ⁊ vsq; ad finem vel ad sententiam perseueraturus promitto. super boc etiam fideiusso: dabitur. vt. j. ad turpil. l. j. ⁊. ff. eo. si cui. circa. p̄in. Vel si ponatur in tertia persona talis detulit tales ⁊c. nō est vis. vt. ff. eo. l. libellorum. vel erit subscriptio q̄ patiaf eandem penam. vt. j. eod. l. prozi. Vel tertio profitebitur se deditse p̄fata tum libellum per quod statim intelligitur ligatus ad talionem. ⁊ facit. ff. de fide instru. l. fi. ⁊. ff. ti. j. l. iij.

Procura tozin cria

Accusationis. ¶ Casus. Si qs accusatur de crimine nō oz statim credi q̄ crimē cōmiserit: sed accusator libellū accusationū porrigat in quo cōtineatur crimē cōmissum ⁊ nomē accusati: ⁊ fine libelli obtulerit se ad penā talionis: que est vt eandē penam patiaf si nō probet quā passurus esset si crimen institutū probatum fuisset: ⁊ vterq; sub custo dia tenebitur fimili: nisi dignitatis rō aliud exegerit ⁊ non audiet accusatus volens se egcusare p boc q̄ alij dicantur idē crimen cōmisisse q̄ ipse cōmisit: cuz de se confiteri debeat quis: nec de aliena conscientia interrogari quia nullus de ꝓpio crimine super aliena conscientia est interrogandus. Tiuia.

Institutum.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶Institutum.vt no.ff.l.prozi.
b ¶Et quicunq;.Supple catenus volumus seruari vt non statim. zc.z dic reus.i.dānandus.
Boetius. c ¶Feriamus.i.subiectos innocētes.vñ Boetius hoc tñ dicerim vltimam esse aduersę fortunę sarcinā q; dū miseris aliquod crimē infligit q; perferūt meruisse creduntur:zad hoc q; non debet esse quis credulus est.ff.de eo p quē fa.est.l.j.§.j.
Credulus qs esse nō debet.
d ¶In iudicium veniat. vt ergo pñs absentē nō accusat.vt.ff.eo.l.absentē.sic nec absens presentem vt hic.sic ergo presens psentem accusat.
e ¶Indicet. In lib.llo vel querelam apud acta deponat.vt.ff.e.l.qs.
f ¶Vinculū inscriptionis.i.det inscriptionem per quam ad similes penam ligatur.vt ibi cum calumniantes zc.vt.ff.l.prozi.digimus.
g ¶Similitudinez.id est sicut accusatus custodit fic accusatoz: vt hic.z.j.tit.j.li.ij.i.fi.z.j.ad le.iul.ma.l.si quis alicui.
h ¶Habita tñ dignitatē estimatiōe. Quia aliter in dignitate posit' custodit' alius.vt hic.z.ff.ō cu.re.l.j.z.l.diuus.j.
i ¶Mouerit.accusatoz vt j.de cal. quisquis.z.j.ad l.iuliam de vi.l.si quis.
Calūniās in crimie extraordinario qualiter puniatur.
k ¶Similitudo supplicij.Hoc ḡ est vinculum: z qñ crimen ordinarius erat z pena criminis ordinaria planuz est.Sed quid si extraordinarius? Rñ.z h extraordinaria imponitur pena calumnianti qualis ponenda erat reo si victus fuisset. vt.ff.ad turpi.z i fi.z ibi z.ff.de pua.deli.l.fi. z.ff. de pena.l.ab ipatore.in casu tñ calūniari pmittitur:vt.ff.ō bo.li.q cū ma ioz.ꝯ.si pris.sed illud vt nō pdat patron' ꝫ tabulas nō vt penā talionis euitet. Ité nō talionis ꝫ alia pēa vī obere iponi. vt.ff.ti.j.l.iij.sed ibi erat abñs accusator.b pñs.
l ¶Nemo tñ.l.ꝫ.s.faueat reo nō tñ i oīb' fauet vt si ꝫ fites ō se nolet sociū pare vī maioze vt illo absoluto vl nō ingsito iniquū fit eū teneri.
m ¶Aut inimici.Repete z nemo sibi blādiat ḡsi ꝫ sibi possit ꝫtingere q; nolet inimicū ḡsi i delicto cū ḡ vt ille pereat vult libenter pire.
n ¶Aut eripi.Repete z nō blandiatur sibi quasi z ꝫ possit euadere scilicet priuilegio vel studio nominati.
o ¶Nec interrogari.Nedum accusationem non admitti.
p ¶Sinat.vt.ff.de testi.quoniam liberi.z.j.de questi.i.sicuti.z.ff.de ḡst.l.repeti.ꝫ.j.z.ff.de pub.iudi.is qui.
q ¶Cōscientia.Fallit in casibus ꝓpter imanitatē criminū.Primus est.ff.de feri.l.puinciarū.Scōs.j.de fal.mo.l.j.Tertꝰ.ff.ō custo.reo. l.diuus adrianus.Ité alius.ff.ad exhi.l.fin.Ité.j.de maleficijs ma.l. fi.z facit ad idem.j.de custo.reo.l.j.z tamē his casibus nō dz interrogari nisi aliqua precedat ꝓsumptio.vt.j.de questi.l.j.Ité eius rei sponsio non erit plena probatio sed aliqua presumptio.

Confessus de ꝓprio crie qñq; sup alio rū cōscientia iterrogatur.

¶De exhibitis z transmittendis reis.¶ De ꝓsonis accusantium dicit nūc accusatorū que quandoq; exhibentur quandoq; etiaz ad aliū locum transmittuntur etiā sub custodia z ideo de hoc dicit.

Ꝫ miles.¶Cal'.Miles si publicū crimē i.puicia cōmisit ples faciet eū custodire:z ex iaz mittet ad magistrū militū in q; trineaz q̄liter ꝫ eus fuerit ꝓbatum z vt ꝓ reo mittat.
r ¶In puincia.Et sic extra militiam:quia tunc sub magistro militum tantum responderet.
s ¶Custodia.i.custodiēdo dī discretio. vt.ff.de cu.re.l.j.z.l.diuus.j.
t ¶Cause meritū.i.acta qualiter deliquerit z probati sit:z vt mittat ꝓ eo:z huiusmodi scriptura missa appellatur elogium.
v ¶Vel et ꝑsone q̄litatē.i.ipaz ꝑsonā q̄lis ē remittit:vt h.z.ff.e.demi litib'.z.l.nō dubiū.§.ij lud.z.ff.de re mili.l.iij.z j.de re mili.l.fi.in pn.li. §ij.z hoc ex volūtate cū crimen est cōe z enorme. nā z ipse pses pōt pūire. vt.ff.de accu.l.fi.z.§.vbi se. vel cla.l.j.z in aut. vt oēs ob.aud.§.fi igitur. colla. v. z plene dicit de his.§.de iurisd.om.iudi. magisterie.z facit.§.de offi.ma.mi.l.j.
Elogium quid sit.

Vllus.¶Casus. Accusat' antēꝫ zuicat:z si custodiri debeat i vicultis tñ nō ē ponēdus.nec accusatori facile credēdū est:nisi iscripserit:q; facto dabitur ẋxx.dies accusato ad disponendā familiā suaz: nec officialis a q; mittit ad accusatū oz bere copiā nūdinādi.i. negociādi dz:si ꝓget tps q; veniente donec deveritate confitterit sub pari erit custodia accusatoz cum accusato.Finis.
¶Quo vinciat.¶Nūc est ꝫ.j.eo.l.i.fi.z.j.ti.j.l.j. So.nō ponit in carcere vt ligēt sed vt custodiat sine ligamine vel i carcere vel sub fideiussoribus vl nūcupis fim q̄litatē delicti z ꝑsone.vt.ff.de cu. re.l.j. Vel dic nō ponit vt cruciet ꝫ vt cōfiteat q; i idē recidit. Vel dic posit' ꝫuicat q̄liti ꝓsumptiōe:ꝫ pria placet vel bic parat' erat dare fideiussorem ibi non.
y ¶Acciēdus. i. accusandus.vel.i. vocandus vt possit accusari. sic ergo absens accusat':z sic est ꝫ ꝫ.titu.j.l.absentem. sed recipit accusatio:vt bic. nō autē ꝑceditur in ea. Vel sit inscriptio nō tñ datur iudici.
z ¶Assensus. q petebat fuam accusationem recipi z accusatum citari z puniri.
a ¶Ligerit.Faciendo inscriptionē:sed an ſtatim est vinctus etiam antēꝫ reus veniat:Rñ.non:sed vinciendus:quasi enim sub cōditione est ligatus. Vel dic etiam prius eum fore ligatum.
b ¶Qui reducēdus.Abñs ꝓ ꝫ mittit vt veniat vt sic possit accusari.
c ¶Erit.re z verbo.
d ¶Destos.i.familiarem rē.sic ponitur.j.de cōmeatu.l.fi.li.ẋij.
e ¶Nō minus tñ.ẋxx.plus em ꝫ pōt.z facit.j.de penis.l.fi vindicari.
f ¶Apud eum.l.officialem qui missus est ad egzibendum reum.vel i.absentem pro quo missus est.
g ¶Mundinandi.i.negociandi vel epistolas faciēdi:hoc est nō debet tempus prozogare.
b ¶Qui absens.
i ¶Quesitum.i.quare fuit vocatus.
k ¶Pari.sic.§.ti.j.l.fi.
l ¶Discrimen.veri z falsi.
m ¶Eminem.¶Precipimus.a ꝓnato:fallit ergo qō hic dicit in officiali.vt.§.ti.j.ea quidē. Item z.§.qñ liceat vni.fine iudice.l.j.z.ij.z.j.de fal.mo.l.j.z.ff.qui in frau.cre.l.ait ꝓtor.ꝫ.si debitorē.z.ff.de fur.interdū.ij.ꝫ.qui furem.z.j.de raptu virg.l.j.in pun. z in aut.vt liceat ma.z aute.ꝫ.pe.z.ꝫ.fi.col.viij.
¶De custo.reoꝝ.¶ Egzhibiti.i.accusati custodiūt:ioꝫ de ꝫ subiscit

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Diuisio.

IN quacunq; diuidit in q tuor partes. Nã prio mandat iudicivt cause cognitionẽ z diffinitionẽ accelerẽt. Scõ mãdat reoꝝ custodiã ãnectẽdo ei9 nomen z formã. Tertio prohibet crudelitatẽ ꝓditis fieri. Quarto ponit penã crudelitatẽ exercẽti z iudici i vindicãdo negligẽti. Scõa ibi: interea. Tertia ibi: illõ etiã. Quarta ibi: nõ eñ.

¶ Casus. Siue soleniter qs accusatus de priuato siue iudici p ꝙcubito res denũciatũ fuerit de crimie vt qz notoriũ. egamiatio cause differri nõ dz: z statiz accusat9 absoluẽd9 é si appareat iꝰ nocẽt9. si vo accusator absit: itez nõ dz accusatus catenis destrigi vel cruciari: vel in cẽpedib9 custodiri: ita vt de die videat luce: de nocte ipo nañ i. pfundũ carceris: z postea i ortu solis ad lumen eleuef: custos vero carceris ꝓmittũ non accipiat ab accusatore vt accusato crudelio: fiat: vel vt accusato deneget quominus audiri possit a iudice: qz si hoc faciat erit infamis. Ulpia.

a ¶ Existat. Priuatus z solennis.

b ¶ Eum. i. reum.

c ¶ Solicitudinis cura. p dugerit. hꝯ qz publicus erat latro. Est dic q9 officiales o bis solicite egbuerũt cũ effet notoriũ. vt. ff. ti. ij. ea quidem.

d ¶ Questio. id est egamination.

e ¶ Sociorũ. non q eidẽ socijs credaf nisi in casibus vt no. ff. ti. ij. l. fi. i fi.

f ¶ Procurari. l. vt accusato: z socij accusati sint ꝓsentes.

g ¶ Cruciatio desit. nisi in casu vt. ff. l. pqi. z in. l. diuus. j. ff. e. ti. carcer eñ ad custodiẽdum non ad puniẽdũ inductus est vt hic. z. ff. de penis. aut dñ. §. solent. z. j. de eqc. tribu. l. ij. li. g. Additio. Videas c. quis ad reorum. de penis. lib. vj.

Carcer est ad custodiam.

b ¶ Usurpata luce. id est quasi rapta. vel. i. depurata ad vsum boiuz: vtetur z ipse in die.

i ¶ Nog gemiauerit. Nocte gemiari custodiã fic. z. ff. de ven. inspi. l. j. §. tria lumina.

Nocte custodia malefactoꝝ est gemiꝛnanda.

k ¶ In vestibulis. locus ante carcerẽ vt porticus qd significẽt.

Vestibulũ z portic9 qd significẽt.

¶ Siue per accusationem siue per inquisitionem procedatur causa debet celeriter examinari: z nõ debet differri: z interim reus in carcerib9 positus non debet iniuriari: nec i locis tenebrosis de die poni: nec alias iniurias pati. Bartolus. Uel sic. In cognitione cause criminalis qñ partes sunt ꝓsentes debet accelerari: de socijs reus interrogatur: z interim dum de crimine agitur (si criminis qualitas exigit) quis incatenatur: z incarcerati de die reducũtur ad lucem vt eꝝ ea vegetentur in custodia: z custodia debet geminari de nocte: z carcer ad penam nõ est inuentus: sed ad custodiam: tamen eꝝ postfacto redactus fuit interdum ad penam: nec est tolerandum q9 ad instantiaz accusatorum rei male tractantur a custodibus. b. d. Salicetus.

Imperator Constantinus. a. ad Florea. Lex. i.

IN quacunq; causa reo exhibito siue accusator existat siue cum publice solicitudinis cura ꝓdurerit statim debet questio fieri vt noxius puniatur: innocens absoluatur. ¶ Q si accusator abrit ad tempus: aut sociorum ꝓsentia necessaria videatur: id quidez debet celerrime ꝓcurari. ¶ Interea vero reo exhibito nõ ferreas manicas z inhereẽtes ossibus mitti oportet: sed ꝓlixiores catenas si criminis qualitas etiam catenarum acerbitatem postulauerit: vt z cruciatio desit: et permaneat sub fida custodia: nec vero sedis intime tenebras pati debebit inclusus / sed vsurpata luce vegetari: id est subleuari: z vbi nox geminauerit custodiam in vestibulis carcerum et salubribus locis recipiatur: ac reuertente iterum die ad primum solis ortum illico ad publicuz lumen reducinc penis carcerum perimatur: quod inno centibus miserum: noxijs non satis seuerum esse dignoscitur.

¶ Illud etiam obseruabitur vt neq; bis qui stratorum fungunturofficio/neq; ministris eoꝝ liceat crudelitatem suam accusatoribus vendere et innocentes intra carcerum cepta lero dare: aut subtractos audientie longa tabe consumere. ¶ Non enim estimationis tantum sed etiam periculi metus iudici immineꝛbit/si aliquem vltra debitũ temꝑus inedia aut quocunq; modo aliquis stratorum exhauserit z non statim eum penes quem officium custodie est atq; eius ministros capitali crimine subiecerit.

¶ Detentus debet a iudice audiri: et apud acta duci: z iudicibus nimis seuientibus debet imponi freni temperies. hoc dicit hec lex: que non solum ponit formã in detinendo sed in procedendo z audiẽdo detentos. Bal. Uel sic. Si quis de crimine conuincitur debet apud tribunal duci vt crimen confiteatur z certum appareat. hoc dicit Bar.

Idẽ. a. r. c. ad Uagũ. Lex. ij.

SI quis in ea culpa vel crimine fuerit deprehẽsus q9 dignus claustris carceris et custodie squaloze videatur: auditus apud acta cum de admisso consiterit pena carceris sustineat: atq; ita postmodũ eductus apud acta audiatur: ita enim quasi sub publico testimonio commemoratio admissi criminis fiet vt iudicibus immodice seuientibus freni quidez temperies adhibita videatur.

¶ Carcer mulierũ debet esse separatus a carcere masculorum. hoc dicit Baldus. Uel sic. Mulieres non debent cum viris in eodem carcere detrudi: sed in monasterio vel honestis ꝓsonis tradi. b. d. fm Salice. Cum sequen. aut.

Idem. a. Accnõ. ꝓfecto ꝓtorio. Lex. iij.

QUoniam vnus carceris cõclaue permixtos secus criminosos includit: hac lege sancimus vt etiam si pene qualitas permixtione iniungẽda est. sexu tamẽ dispares diuersa claustrorum habere tutamina iubeant.

Mauten. vt nulli iudi. §. necessarium. colla. ix. consti. ix.

¶ Mulier nunq; potest in carcere deteneri in causa ciuili. Bal.

NOdie nouo iure nulla mulierem ꝓ pecunia fiscali seu ꝓuata causa: aut ꝓ crimine quolibet modo in carcerem mitti / aut includi / aut custodiri concedimus. ¶ Sed si ꝓ fiscali aut ꝓuato debito pulsetur: per virum suum aut quem alius legitime respondeat. ¶ Q si noluerit vel respondere: vel ꝓsequi litem suam: legitime in rebus suis exercitio procedat. ¶ Si vero tale sit crimen q9 necesse est eaz custodiri: siquidem fideiussorem dare potest: ipsi credatur: si vero iurauerit fideiussorem dare non posse iuratoriam cautionem ꝓstet de iudicij obseruatione.

¶ Sed si crimen grauissimum sit de quo accusatur: in monasteriuz vel assisterium mittatur: vel mulierib9 tradatur per quas custodiatur. ¶ Judices autem qui hoc non seruant: si maiores sunt viginti libzarum auri penam soluant: si minores decem soluent. ¶ Obedientes autem eis in predictis casib9 spoliati cingulo dentur in exilium.

¶ Custos carcerum fracto carcere per negligentiã sui custodis non euitat penã ficia. In die quo etiã extra vestibulũ z extra oppidum stare debent.

l ¶ Salubrib9. i. tutioribus ad eum saluandum.

m ¶ Logijs. Id est nocte tibus. Azo.

n ¶ Stratorum. quidaz erant q captos custodiebant z lectos sternebãt.

o ¶ Vendere. accipiẽdo aliquid ab accusatorib9 vt faciant sequentia.

p ¶ Subtractos audientie. qz nullũ audiunt. vel qz non referunt de eo iudici. vt de aliis.

q ¶ Estimationis. id est fame.

r ¶ Exhauserit. id est interemerit vel occiderit.

s ¶ Subtecerit. vt. ff. e. l. carceri. et tacit. j. de penis. l. pe. z antepe.

¶ Casus. Si de crimine alicuius qñ sit notoriũ iudici denunciatũ fuerit: z iudex ad locũ tormẽtoꝝ criminosũ vnere fecerit: z illic metu tormẽtoꝝ ꝓfessus fuerit: nõ stati est puniẽdus ꝛ ꝓnẽd9 est i carcere: z postea educẽd9 z interrogãdus. z sic sciencia iudicis refrenabit. Ulpia.

t ¶ Deꝑhẽsus. p ꝓfessiones cui nõ statim credit vel deprehensus fuimaꝛtim qñ in idẽ recidit.

v ¶ Videat. Quia fideiussores nõ habet: vel delictuz est enorme. vt. ff. eo. l. j. z. l. diuus. j.

x ¶ Cõstituerit. i. admisi accusatõe q9 sit admittẽda: nec em ꝓ sententiã diffinitiuã qs in carcerẽ dãnãd9 est. vt. ff. de pe. aut dãnũ. §. solet fm. R. Uel dic cõstituerit nõ plene ꝛ semiplene: cui non stat nisi ꝓfessionẽ cui non stat nisi ꝓsecuerit. vt. ff. de qstiõni. z. §. si qs vltro. naz si plene z soleniter ꝓstaret non est differenda pena vt. j. de penis. l. cuz reis. q̃ est contra. nisi in casu: vt. j. e. ti. l. si vindicari.

y ¶ Ita em. i. co sepi9 audito z causis sue innocẽtie sepiffime allegat. sic z. j. de penis. l. q sniam.

Uonia. ¶ Casus. Si ꝛ eode delicto iuenĩat masculuz ꝛ femina nõ simul sed seorsum incarcerabunt. Ulpia.

z ¶ Concluac. i. camera.

a ¶ Includit. id est simul multi stant.

b ¶ Permictione. i. ꝓpter idẽtitatẽ criminis.

c ¶ Dispares. sic. §. diuortio facto. l. j.

d ¶ Odie nouo iure. Aliqui habẽt: hꝯ nouo iure. alij nouo iure. alij hodie nouo iure.

e ¶ Necesse. sic quia sit enorme.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

De priuatis carceribus inbi.

enome.ꝛ plene hec materia tractatur in corpore.

AD cõmentariensem.¶ Casus. Si custos aliquem supposuit qui accusatꝰ vel incarceratꝰ custodiatꝰ ꝛ ob negligẽtia illius accusatus fugerit:ea dẽ pena plectet custos qua esset plectẽdus in carceratus.Et si habeat sociũ custos carceris socius in custodiẽdo babebit diligentiã:qua omissa simili pena plectendus est qua cõmentariensis si ille negligen tiam cõmisisset.

a ¶ Ad commentariensem.id est principẽ carceris q ꝛ ponit alios custodes sub se:et dicitur cõmentariensis quia cõmitari debet cum quem custodit.

b ¶ Nec putet.Hoc dicit si alium custodes posuit cõmentariensis qui captiuum fugere permisit non euadet ipse penam offerendo illũ sub custo dem puniendũ.

c ¶ Vile. Potiꝰ tamen fuerat ꝑ custoditus.

d ¶ Ipsum.cõmentariẽsem.

e ¶ Qui fugerit.hoc si ni mia negligẽtia fuit i eo quia tyroni cõmisit. vt ff.eo.l.fina.in princi.als pro modo culpe in eum statuitur.vt. ff.eo.l. milites.ꝛ.l.fina.in principio.ꝛ idem in ipso custoditẽte: vt ꝛ similiter puniat diuersimode. vt in fine huius.l.fed si ille qui fugit tenebatur lege comelia de ficarijs.ergo ꝛ custodes eadem lege propter suam negligentiã quod est cõtra legem q in dicta lege de ficarijs nõ venit negligentia ꝛ dolus. vt.ff.ad.l.corne. de ficarijs.l.i lege. Sni dam dicũt hoc speciale. Tu dic ꝙ nõ eadem lege punitur custos ꝛ ex responsionibus vel constitutionibus eadem tamen pena:ficut accusatoꝛ calumniator punit simili pena:sed nõ simili lege sed lege remia cũ forte lege iulia de adulterijs accusaret.vt.ff.ad turpil. l. j.ꝑ. caluniatoribus . Item facit ad.l. ff.eo.carceri. ꝛ.ꝛ.ô iudi. l.properandũ. ꝑ. finaꝰ tem vtraq;. Item ꝛ facit contra platos erga subditos negligẽtes.ſic ꝛ.ſ. de offi.prefe.preto.oriẽ. ſi quos.

Carcerꝰ custodes negligẽtes ꝑena puniunt.

f ¶ Aditorie. Illi vile. Vel dic socium.

DE bis. ¶ Casus. Accusatus ſ carcere cluſus aut cito cõuincatur aut condẽnetur:aut abſoluaſ ſi innogius inueniaſ.custos vero carceris numerũ personarũ etatem ꝛ ordinem ſuggerat ptãti: quia ſi hoc non fecit in.gy.libris auri multabitur.

g ¶ Subducat. Id eſt perimat.vt ꝛ.ſ. de penis.l.cum reis.ſeruato tamen quod eſt.ſ.eo.ſi quis. Vel hic per teſtes ꝛ plenꝫ ibi ꝙ confeſſionem ſemiplene probatum erat.

b ¶ Tricesimum diem.i.ſingulis .xxx. diebus.

i ¶ Ingerat.Iudici.

k ¶ Officium.i.officiales iudicis. Vel dic ipſi cõmentarienſes.

l ¶ Tantum titulum.i.dignitatem.ꝛ ponitur tãtum in vi nominis vel ꝓ tantũmodo.nam ex quo iudex nõ facit quod debet:nomine ſed non re dignitatem retinet.

m ¶ Extortem. Id eſt ſine parte vel extraneum factum iudiciali honore propter dictam negligentiam.vt ꝛ ar.ſ.de procu.l.eũ.ꝛ de offi. prefec.pretoris orien.l.ſi quos.ꝛ facit.ff.eo.l.carceri.ꝛ.ſ.l.ꝑ.ꝛ.ſ.ô epi. audi.l.iudices.

De priuatis carceribus inhibẽdis.

¶ Dicit de publico permittẽdo nũc de priuato inhibendo.Accur.

Diuiſio.

DUbem⁹.Primo prohibet. Secundo punit iudicem et primates officiorũ.Tertio punit habẽtẽ priuatum carcerez.Scõa ibi: viro ſpectabili. Tertia ibi:nã illõ.bal.¶ Caſus. Si priuatus quis carcerez habeat an criminoſos auctoritate ſua poſſit carcerare ꝙato carcere/querif. Et dicit ꝙ nõ: ſed ſi talis inueniaꝰ ꝓ rectorez prouincie coercebif: alioquin ſi ꝓcremiſerit pinde vt leſe maieſtatis reuꝫ cohercẽdus eſt cuꝫ officiali ſuo ꝙ hoc paſſus fuerit: illi enim ꝙ hoc facinus cõmittunt tanq̃ rei criminis leſe maieſtatis ītelliguntur.Liuia.

n ¶ Cuſtodiam.vt ꝛ.ſ. de cobartali. l. j.in principio.libro.xii.

o ¶ Rectorib⁹. Nota ſpides clariſſimos. vt ꝛ.ſ. ad.l.iul.de vi priua.l.ſi.

p ¶ Nõ vindicauerit.Et nota puniri ſ̃latum niſi ſubditoruꝫ exceſſus coꝛrigat.vt ꝛ.ſ.de cõmer.ꝛ mer.l.ij.ꝛ.ſ.ô ſepul.vio. l.iij.Sz fallit quandoq; bec.l.ſ.de fal. mone.l.j. Item nec eſt prohibitũ habere carcerẽ vbi quis ſeruos ſuos ponat: ſed vbi ponat publice accuſatos.

Prelatu negligẽs punitur.

Carcerez habere nõ eſt prohibitum.

¶ Si reꝰ vel accuſatoꝛ mortuꝰ fuerit. Titu.vj.

¶ Poſſunt plures de eodem crimine accuſari in vno libello:ꝛ vno mortuo pẽdente proceſſu/ nihilominus durat iſtan tia quo ad reliquos.b.o.Bal.

Imperatoꝛ Antoninus.a.Eutychiano. Lex.j.

ET ſi marcellus q crimine falſi poſtulabatur[q] vita functus eſt: ac ꝙ hoc crimen in perſona ci⁹[r] fit extinctum[s]: accuſatio tamen non ſeq̃ abolita eſt accuſatio.Viuianuus.

q ¶ Poſtulabatur.yna cum vgoꝛe ſua ꝛ tecum. quia falſum inſtrumentum feceratis fieri.

r ¶ Sit extinctũ.vt.ſ.l.ꝓoꝛi.Sed hoc fallit in crimine repetundarũ ꝛ maieſtatis.vt.ff.de accu.l.eꝛ iudicioũ. Item in crimine peculatus ꝛ de reſiduis.vt.ff.ad.l.iul.pec.l.fina. Item in crimine deſerte milite.vt.j.de re mili.l.iij.li.ẽn. Item cum vgoꝛe de beneficio mariti accuſaſ.vt.ff.de iure fiſ.lucius. Item in crimine apoſtatatus.vt.ſ.de apoſtatis.apoſtatarum.ꝛ hereſcos.vt.ſ.de hereti.l.iiij.

Crimina multa ſũt que morte non extinguntur.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Accusari simul qt malefactores pñt ab eodem.

a ¶ Abolita. Contra te ꝛ vxorem.
b ¶ Postulatos. Tres ergo accusati fuerũt de eodẽ crimine ꝛ ab eodem. l. de crimine falsi. ꝛ sic est ff. ad. qui accu. nõ pos. l. cũ rationibus. vbi duos nõ tres ꝓmittit simul postulari. Sol. postulari pñt vt hic. sed nõ in accusatiõe ꝓceditur: vt ibi. ꝛ qõ hic subijcit nõ est abolita. Dic ꝑm. l. ꝑ. quin fiat quod fieri poterit. Vel ꝑm alios tres pñt accusari: vt hic. vt tamen nõ ꝓsequatur cõtra omnes sed ordinatim: vt arg. ff. ad. l. iul. de adu. l. reos. Tertij dicũt q̃ sic de facto hic fuit nõ tamẽ esse debuit q̃ tres accusarẽtur. Alij dicũt in criminibus que delẽdant eg legibus publicoꝝ iudiciorũ obtinere quod in dicta ꝛtraria. l. dicitur. Alt leg cornelia de falsis de qua hic dicit nõ est de illis nisi quãdo testamẽtũ falsum dicitur. vt. ff. de publi. iud. l. j. Tu dic q̃ nõ est cõtra: quia hic loquitur cũ eg vno delicto quod potest etiaz. c. ibi eg pluribus non potest tres. vt argu. ff. ad. l. iul. de adulter. l. nihil. ℣. fina. ꝛ. l. vim paffam. ℣. incesti. Vel hic ꝓsequitur fuam vel suoꝝ iniuriam quod ꝛ. l. cõtraria permittit ꝛ plene ibi dicimus. ꝛ. ff. de accus. l. q de crimine.

Vere. l. siquis. ꝛcet. cum hac. l. xxiij. distinc. capi. quorũdam.

Sic is. ¶ Casus. Accusatus de homicidio si pendente accusatione decedit: accusator quasi accusationẽ deseruerit pena3 desertionis non subibit: que sit hec pena non aperit. tu dic v. lib. auri infamia. vt. j. ad turpil. vt. ff. de ꝑnis. ricato. l. iij. ℣. j. ꝛ. l. j. cum enim morte accusati extinctum sit crimẽ accusationis necessitas ademꝓta videtur. Iuuianus.

c ¶ Postulasti. l. cor. de sicarijs.

d ¶ Ob penam. Quinq̃ libraruz auri ꝛ infamie que est pena turpitiani in desistentes. vt. ff. de ꝑnis. l. iij. ℣. fin. ꝛ. l. j. ꝛ. j. ad turpil. l. iij.

e ¶ Sit extinctum. nisi in casibus quos nota. ℣. l. ꝓpri.

Si vt ꝓponis. ¶ Casus. Connecticabaris ad. g. ꝓtulisti instrumentũ q̃ accusabam de falso: pendente accusatione falsi vita functus es: ꝛ successisti tibi titius si heres velit vti aduersus me eodem instrumento an possim eum accusare de falso queritur. Et dicitur q̃ sic. Iuuia.

f ¶ Ad emolumẽtum. Quia heres aniani cõueniebat te ad centũ eg quodam instrumẽto ꝓ quo ante pater tuus accusauerat anianuz de falso facto suo. Et qua vtebatur. nã nihilominus heres si vtaꝰ poterit accusari: vt hic. ꝛ. ff. de fide instru. l. si vteris.

g ¶ Auctor tuus. i. pater tuus vel alius cui fuisti heres.

h ¶ Ceperit. Heres aniani.

i ¶ Non possit. vt. ff. ad. l. j. ꝛ. ij.

k ¶ Subiectum. Eg eo ꝙ vtitur vnde non vtendo euadit accusationem quod non est in eo qui eg eo quod fecit vel fieri fecit accusatur. vt. j. ad. l. come. de fal. l. sicut. ꝛ. l. si falsos. ꝛ facit. ff. ad leg. come. ℣ fal.

l. falsi. ℣. ordine.

Efunctis. ¶ Casus. Si accusatꝰ de homicidio pẽdẽte accusatione decessit ad quez debeant peruenire bona eius/ q̃rit. Et dicitur q̃ ad heredẽ: nisi mortem metu criminis sibi ꝛscisserit: quo casu deuoluẽda essent ad fiscũ. idẽ dicitur de eo qui mandauit de aliquo crimine cõmittẽdo: ꝛ accusatus pẽdẽte accusatiõe decessit extinguitur crimẽ: ꝛ cessabit bonorũ ademptio. ꝛ. hoc in prima. Secũdo si accusatoꝛ pendẽte accusatione decessit. si vo iure dãnatus cui pars bonorũ adẽpta erat expresse ap pellationem ĩterposuit: pẽdẽte appellatiõe posit mortẽ eiꝰ de bonis eg a minabitur vt iquiratur valeat an ne particularis ademptio. hoc dicit cum. l. seq. Iuuia.

l ¶ Audandauerunt. quo casu tanꝯ si fecissent tenerentur vt. ℣. de accusatio. l. non ideo.

m ¶ Conscierint. Conscientia criminis quo casu indistincte hz fiscus ꝑm. ℣. quod nõ placet vt plene diximus. ℣. qui tela. face. pos. l. ij.

n ¶ Denegari. Eg testamento vel ab intestato: vt ꝛ. ff. ad. l. pompe. de parri. l. antepe. ꝛ facit. j. de bonis eoꝝ ꝓ totum. ꝛ. ℣. de accu. l. factum.

o Si quis. Capitali. Et per cõsequens bona tacite adimũtur: ꝛ si nihil fit dictum.

p ¶ Deportatione. Que ꝛ ipla est capitalis: ꝛ tic bona tacite adimũtur. vt ꝛ. j. de bo. ꝓscri. l. deportati.

q ¶ Interposita. post sententiam.

r ¶ Finitum est. Idcirco cõsequẽter adẽptio bonorum cessabit.

s ¶ Obijsset. Quia accusatio extinguitur: ꝛ sic omnia que acta sunt: pte tit tamen reus nomen suũ aboleri de reis ꝛ ab alio accusari poterit. vt ff. de accusa. l. libelloruz. ℣. fina.

t ¶ Relegatiõis. quia tacite nõ fit bonorũ ademptio. vt. ff. de interdict. ꝛ relegatis. l. relegatoruz. ℣. ad tempus.

v ¶ Damnatus. Expresse. ꝛ facit. ℣. de pen. ap. l. si is. ꝛ. ff. de ser. rusti. prae di. l. iij. ℣. fi.

¶ Si quis imperatori maledixerit. ¶ Dicit de accusatoribꝰ: ꝛ accusatis: nunc de ipsis delictis. ꝛ primo de maximis q̃ fiunt in principez q̃nq̃ verbo. vt hoc ti. quãdoq̃ facto. vt. j. ti. j.

Lõtinuatio.

S Ji quis. ¶ Casus. Si aliqs principi maledixerit an puniri debeat/ q̃ritur. ꝛ distinguitur: aut leuitate: ꝛ venia ei ꝑstãda est: aut ꝑ ſianiã ꝛ ei miserãdũ est: si aio iniuriãdi mittẽdus est ad principem vt eg persona hoĩs dicta pensentur

g ¶ Petulanti. Jd est superbo ꝛ inflato.

y ¶ Temulentia. i. ebrietate. inde temulẽtus: id est ebrius. nã temetũ ti. genus est optimi vini.

Temulentus. Temetũ. Principi maledicit trib⁹ modis.

z ¶ Eg leuitate. Ro. trib⁹ modis maledici principi: eg leuitate: eg ĩsania: ꝛ eg iniuria: ꝛ nullo casu punit iudex licet vltimo remittat.

a ¶ Contẽnendum. q: lubricum lingue ꝛc. nisi quando est tale crimẽ q̃ eg scriptura legis descendat. vel quod ad eg emplum legis vindicandũ est. vt. ff. ad. l. iulia. ma. l. famosi. ℣. j. Et quia quod caloze ꝛc. vt ff. de regu. iur. quod caloze.

b ¶ Diserationẽ. Quia satis punitur ipso furoze. vt dicta. l. famosi. ꝛ. ff. ad. l.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

ɼ.ff.ad.l.pom.de parri.l.pe.in fine.
a ¶ Si ab iniuria.i. iniuriose ɼ ex animo.
b ¶ Remittendum. Ad nos vt subijcit.
c ¶ Pensemus.sic.ff.de iniur.ite apud.ff.adijcit.ɼ.ff.de neg.gest.l.pō ponius.lib.xxvj.in negocijs.ɼ.xxiiij.q.iij.cū ergo.ff.sed qui.in fi.

¶ Ad legem iuliam maiestatis.

EDiaz ex alijs. ¶ Casus. Si iudex extra p̄n cipis constitu tiones sententiam tule rit:an quasi lese maiesta tis reus accusandus sit: dicitur ꝙ nō.Aiuia.
d ¶ Cessant.in qb⁹ videbatur non cessare:vt qñ vbo facta est ei iniuria. vt.ff.titu.j.l.j.Item ɼ in alio.vt.j.l.progi.
e ¶ Pronunciasse. qualiter ergo accusabit? Rñ. si p̄ pecuiā fuit corrupt⁹ lege iulia repetundarū. vt.ff. ad.l.iul. repe.l. ea. ff.in.ɼ.j.ad.l.iul. repe.l. fin.ɼ si fine pecunia tunc crimine stellionat⁹. Itē crimine falsi.vt.ff.ad.l. cor.de fal.l.j.ff.sed ɼ si iudex. Ciuiliter etiā cōuenit.vt insti.de ob.que ex quasi deli.na.in prin.

ALienā. ¶ Casus. Si ira cūdia motus ꝙ seru⁹ meus stabit in perpetuis vinculis iu raui p vitaz principis.ɼ banc penā ei remittere: an quasi lese maiestatis crimen accusare debeā? ḡrit.ɼ ōz ꝙ nō.Aiuia.
f ¶ Quod semper.i.te futurū iratum iuraſti.
g ¶ Iuraueris . per p̄ncipis salutē.vt ɼ.ff.de reb. cre.l.ij.i fi.ɼ facit.ff.ō re gu.iur.qō caloze.ɼ de re pu.l.ij.sed alio mō puniris:vt.ff. de iureiurā.l.ſi duo patroni.ff.ſi. Vl'dic ꝙ iurauerit p deū vnde deū bz vltoz.vt.ff.de iureiu.l.ij.ſpn.ſ bodie est ſ bāc.l.i.ff. aut.vt nō lugbomi.ſ naturam. circa mediū constōnis.col.vj.

Deum iurans deus babet vltorem.

SI qs. ¶ Casus. Si ne crimie lese maiestat⁹ accusasti:ɼ p vnū testē probasti:ɼ sic semiplene: an vna mecū ad p̄obationem mee intentionis fis torquēdus/ q̄rit.ɼ ōz ꝙ sic. Item ɼ ille torquebit ꝙ tibi manda uit vel cōsilium dedit vt aduersus me accusatione instituares. Aiuia.
b ¶ Intenderit. Ō etiā infames facere possunt. vt.ff.c.famosi.
i ¶ Huiusce modi.scilicet crimine lese maiestatis.
k ¶ Cōiunctus.p̄sumptione eoipso ꝙ accusatus hac.l.p̄sumit cōtra ipsum qō nō placet.vt.ſ.de accu.l.ſi.in prin.Sed dic ꝙ conuictus p vnum testē ɼ sic semiplene est p̄obatum : vel per aliud indicium qō oportet p̄cedere quēstionē.vt.ff.de quest.l.j.in prin.
Tertiꝫ̄ facit semiplenas p̄batione.
l ¶ Inquisitione. Stricta per testes strictioz per tormenta.
m ¶ Se quoq;.q.d.sicut nō defēdit a tormētis accusat⁹ sic nec accusator ɼ sic fiāt pares.sic ɼ i custodia.vt.ſ.de exhi.ɼ trāſmit.reis.l.ij.ſi fi.
n ¶ Deprehenditur. Psumptione.
Ullus. ¶ Casus. Si accusat⁹ ne torqueat tormēto fiduciali:

simum:si ab iniuria[a] remittēdū[b]. ¶ Unde itegris oībus hoc ad no straz scientiā referatur vt ex persōis hominū dicta pensemus[c]: ɼ vtruz p̄termitti an exquiri debeant censeamus.

¶ Ad legem iuliam maiestatis. Titulus. viij.

Judex q iudicat ſ legez nō ꝑterea tenet crimine maiestatis.b.d.Bal.

Imperator Alexander.a. Paulino. Lex.j.

DIaz ex alijs causis maiestatis crimina cessant[d] meo seculo: nedū etiā admittaz te paratum accusare iudicem ꝑterea crimine maiestatis: q̄ contra cōstitutionem meam dicis pronunciasse[e] eum.

Deferens temerarie sacramentum non tenetur crimine lese maiestatis.b.d. Bal. Vel sic. Deferans non cōmittit crimen lese maiestatis. Sali.

Idem.a. Fausto. Lex.ij.

ALienam fecte mee solicitudinē cōcepisti quasi crimē maiestatis sustinueres: si fuo tuo iratus esse nō pseueres qō semp[f] te facturuz incōsulte iurasti[g].

Accusator ɼ cius instigator: nisi doceant p manifesta indicia delictum accusati de crimie lese maiestatis sunt torquē di ɼ p tortura q̄liter res processerit ex aminandi. Bal. Vel sic. Accusator qui crimen lese maiestatis p̄bauit tm̄ semiplene vel p indicia debet torqueri vna cuz accusato ɼ instigatoribus vt veritas eruaſ nullo obstante p̄iuilegio. Sali.

Impera. Constan.a.ad Dazi. p̄fec. p̄eto. Lex.iij.

SI qs alicui maiestatis crimē intēderit[h] cū in huiusce modi re cōuictus[k] minime qsq̄ p̄uilegio dignitatis alicui⁹ astrictio ze ingfitioe[l] defendaſ. Sciat se quoq;[m] tormētis eē subdēdū si alijs manifestis idicijs accusatio nem suā nō potuerit cōprobare: cū eo q hmōi eē temeritatis reus deprehēditur[n]". ¶ Illū quoq; tormētis subdi opz cui⁹ filio atq; ī strictu ad accusatione accessisse vi debit: vt ab oīb⁹ cōmissi conscijs ī stituta vindicta possit reportari.

Priuilegiatus pōt suū priuilegium

allegare: excepto crimine lese maiestatis: ɼ excepto si torqueretur de p̄incipis conscientia:ɼ hoc innuit in p̄incipio legis a contrario sensu ſm Bal.

Imperato. Valen.ɼ Ual.aa.ad Oliphziuz p̄fec. p̄eto. Lex.iiij.

QUllus oīno cui incōsultis ac nescientibus nobis fidicularū tormēta inferuntur militie vl' generis aut dignitatis defensione vti. phibeatur[o]: excepta tm̄ maiestatis[p] causa in qua sola omnibus equa conditio est.

Conspirans cōtra p̄incipē vel eos qui sunt ad latus p̄incipis incidit in crimen lese maiestatis sola ordinatiōe ɼ tractu: licet nō sequatur euētus . vnde vltoze gladio debet puniri:ɼ omnia bona sua efficiuntur fisci.b.d.Bal.

Imper. Dono.ɼ Arch.aa. Eutrochio. Lex.v.

QUisquis cuz militibus vel p̄uatis vel barbaris[q] sce lestā inierit factionē[r]/aut factōis ipsius fuscepit sacramētū vel ederit/de ncce etiā viroz illustriū q ꝓlijs ɼ cōsiſtorio nr̄o iterfunt: senatorū etiā (nā ɼ ipſi pars corꝑoris nr̄i sūt) vl' cuiuslibet postremo qui nobis militat[s] cogitauerit[t] eadē em̄[v] seueritate volūtatē sceleris q̄ effectuz puniri iura voluerunt) ipse quidē vtpote maiestatis reus gladio feriat: bonis eius oīb⁹ fisco nostro addictis[x].

Filijs eius de misericordia reseruatur vita : sed nulla bona possunt habere vel accipere ex aliqua successione intesta ti vel testati:ɼ perpetuo sunt ifames.ɼ ab oīb⁹ bonozib⁹ ɼ officijs egcluſi. b.d.Bal.

Filij vero eius qbus vitā imperatoria spāliter lenitate ꝓcedimus[y] (paterno[z] em̄ deberēt peri re supplicio in qbus[a] paterni hoc est hereditarij criminis exemplametruuntur) a materna vel auitaoīum etiā ꝓximozū hereditate ac successione[b] habeant alieni:ɼ stamētis eē incozum nihil capiāt: sint perpetuo egētes:ɼ pauperes: infamia eos paterna semper comiteturc: ad nullos ꝓzsus bonozes:ad nulla sacramenta[d] pueniant. sint postremo tales vt bis ꝑpetua egestate sordentibus : sit ɼ moꝛs solatiū/ɼ vita suppliciū[e].

Quisqs. ¶ Casus. Si aduersus p̄n cipē vel ei⁹ comites cōiurationē fecerit quis ei⁹ sola voluntas puniēdis licet non fecerit qz gladio interficietur ɼ bona ei⁹ cōmittuntur in fiscum: filij vō non interficiēt: ſz nihil de bonis paternis vel maternis ad eos ꝑtinebit:nec alicui succedāt:nec ad honoꝛes ꝓmouent:nec ad militiā: cū sit eis moꝛs solatiuz, ɼ si aliquis ꝓ eis ouge rit supplicandū non audiet:sed erit infamis:filiab⁹ vero in bonis maternis salcidie portio re manebit. Si vō post institutum crimē tales filium vel filiam emancipauerit:postq̄ de nuda 2iuratione cogitauerit valebit:vꝛgo vero dotez recupabit . ɼ si aliquod fecerit donationez ꝓpter nuptias bēbit vsū fructū sed ea in fata con cedēte reuertetur ad fiscum. Si quis vero con iurationem detegerit ꝛ ipse de bis sit qui coniuratione fecerint:penam nulla sustinebit:sed erit premio afficiendus. Ulianus.

Ter. ibi:et ipſi. 2coꝛ.c. cū glo. ſup verbo famiſliares . extra ō cleri. nō resideꝛ.

q ¶ Barbaris. Jd est bostibus.
r ¶ Factionē.i. conspiratione.ɼ ꝛ ꝓ principez.
s ¶ Nostri sunt. Cum et p̄incipis sit caput . ɼ est interpositio.
t ¶ Nobis militat.i. circa nostruz latus in militia armata vel inermi.
v ¶ Eadez em̄. Interpositio est. Et nota cogitatū punitri.sic ɼ.ſ.de epiſc. ɼ cle.ſi qs nō. Sed cōtra ff.ō penis.l.cogitatōis. Sol.ſm Jr.hic ad actū deuenit.ſ.ad sacramētū vel recipiendus. vt no.ſ.plene de bis qui ad ec.cōſu. ꝓfecti.ɼ facit ad voluntatē.ff.ad.l. cor.de sica.l.diuus.
Affectus sine effectu qñq̄ punitur.
g ¶ Addictis.vt in autē. vt nulli in.ſ.ſi.col.ij.
y ¶ Misericordia. Ex misericordia qua non sunt indigni qui alieno non suo vitio laborant.vt.ſ. de na.li.l.legem.
z ¶ Paterno. Interpositio est.
a ¶ In qb⁹.ſ. filijs timeē ne similes sint patrib⁹. Jugta illud. Sepe solet filius fili⁹ esse pri ꝛc.vt.ff.de edil.edic.ꝑ ſi nolit.ſ.g mancipia.
Uersus.
b ¶ Successione. Ergo nec libertis paternis succedet. Sic est contra ff.c.l.eoꝛū.ff.de iur.pa.l.iiij.Sol.vt dicimus.ſ.de bo.li.l.j.
c ¶ Comitef. Sic ergo delictū patris nocet filijs qō est spāle. Regulariter ſ.vt.j.de penis.l.fancimus.ɼ.ff.de pe.l.crimē.ɼ.ff.de decu.l. ij.ſ.in filijs.ɼ illud pater non portabit iniquitatem filij ꝛc.
Patris delictum filijs nocet qñq̄.
d ¶ Sacramenta. Militaria.
e ¶ Supplicium.sic.lxxiiij.di.c.quozūdam.

a ¶ Tentauerint. sic ff. de traſac. l. ſi qs maio.

Femia minus audet ꝙ masculus.

b ¶ Minus ausuras. Et no. q min⁹ audet femia ꝙ masculus. Sed qd ſi mater cõmiſerit factionem nũquid parcit filijs vel filiabus: Nñ. idẽ qõ in patre. Azo.

c ¶ Nõ valeant. ab eo tpe in quo cãdẽ factionẽ cõgitauerint. vt. j. ſ. progr. q; videt facere fraudem vt in eos bona .p. ferat. p qõ apparet ꝙ ſi añ emã cipauerat ff. bona .p. tulerat ꝙ nõ auferant. vt. j. de bo. proſcrip. l. pe. ff. ſic ſcz de filijs in poteſtate poſitis loquatur.

d ¶ Jure. Quolibet contracto. vt. j. c. l. ſi. ff. ſic eſt ff. de dona. l. poſt contractus. Sed ſol. vt. ff. de dona. inter virũ ff. vgo. l. res vgonis.

Donationes iter viuos colla teſ vgoez an firmẽ turvnoõ nato eg le ge iulia maieſtatis.

e ¶ Titulo donatõis. nã donationes inter viuos ante crimẽ cõmiſſũ collate in vgozem nõ infirmant dãnato viro ex ff crimine ſz cõfirmant. vt. ff. d. l. res. de dona. inter virum ff. vgo. amittit tñ eas q̃ ad .p.petat emulier cũ nubat fecũdo. vt. ff. de ſe. nup. l. femine.

f ¶ Abſumitur. i. finitur quod multis modis cõtingit. vt inſti. ff. vſufru. ſ. finit. Interim enĩz retinet mulier.

g ¶ Omnia ea. ſ. filijs oĩbus reſtituenda: vt. d. l. femine.

b ¶ Relicturas. id eſt tradituras.

i ¶ Satellitib⁹. Sic. ff. de rap. virgi. l. j.

k ¶ Et bonore. ſic. ff. ſ. hiſ qui ſe de. l. j. lib. ff. de iur. fiſ. l. edicto. ff. l. ſenatus. ff. l. cum tacitũ. ff. de alt. in. l. iij. ff. ſ. ſi.

Eminiſſe. ¶ Cauſus Si crimen leſe maie. quiſ cõmiſerit ff decedat: poſt mortẽ eius accuſabitur vt bona ei⁹ publicen: ſerui vero an in caput oñi in tali caſu poſſint tozi: ff poſt crimẽ cõmiſſũ nõ poterit cõmittẽs rẽ aliquã alienare nec manumittere.

l ¶ Poſt rei mortẽ. vt et. j. l. pẽ. ff. de accu. l. ex iudicio. ꝙ intelligẽ in duob⁹ capitulis illi⁹ legis qñ ſcz ꝺ principem/ vl rẽ publicã eſt molit⁹/ nõ in aliis. vt. ff. eo. l. ſi.

Crimẽ leſe maieſtatis poſt mortem obſici põt in duob⁹ caſibus.

m ¶ Poſt diui marci. Añec. vt. ff. l. pẽ. ff. inſti. de here. q̃ ab inteſtato. ſ. p. Zuũ. Sũt ff alij caſus ſpãles ꝺs nos. ff. ſi reus vel accu. l. j.

n ¶ Neq; alienare. vt. ff. l. quiſquis. ſ. emancipationes. ff. de dona. l. donationes. in fi. ff. eſt ſpe

¶ Supplicans principi pro eis punit pena perpetue infamie. b. o. Bal.

¶ Deniq; iubemus etiam nos notabiles eſſe ſine venia qui pro talibus vnq; apud nos intervenire tentauerint[2].

¶ Cum filiabus eius diſpenſatiue p cedit vt poſſint ex bonis maternis obtinere falcidiam. b. o. Bal.

¶ Ad filias ſane eozũ qui quolibet numero fuerint falcidiam tantum ex bonis matris ſiue teſtata ſiue inteſtata deceſſerit volumus peruenire/ vt habeãt mediocrem potius filie alimoniam q̃ integrum emolumẽtum ac nomen heredis. Ditior enĩz circa eas debet eſſe intentia/ quas .p. infirmitate ſexus min⁹ auſuras[b] eſſe confidimus.

¶ Poſt illud crimẽ attentatum pater nõ poteſt emancipare filiuz nec aliquam alienationẽ facere. b. o. Bal.

¶ Emancipationes quoq; que a p̃dictis ſiue in filios poſt legez dumtaxat latam: ſiue in filias fuerint collate non valeant[c] dotes: collationes quarumlibet: poſtremo rerum alienationes quas ex eodem tempore qualibet fraude vel iure[d] factas eſſe conſtiterit: quo primum memorati de incunda factione ac ſocietate cogitaue runt/ nullius ſtatuimus eſſe momenti.

¶ Vgores iſtorum non debent perdere dotes ipſarum: immo recuperant eas. Vel ſic. Donationes nuptiales in caſu q̃ erant ſeruande liberis applicantur fiſco in quibus filie etiam legitimam poſſunt petere. boc dicit Bal.

¶ Vxores ſane predictoruz recuperata dote ſi in ea conditione fuerint vt que a viris titulo donationis[e] acceperunt filijs debeant reſeruare tempore quo vſufructus abſumitur[f]: omnia ea [g] fiſco noſtro ſe relicturas [h] eſſe cognoſcant que iuxta legem filijs debebantur: z falcidia ex bis etiaz rebus filiabus tantum non etiam filijs depurata videatur.

¶ Conſcij ſatellites z miniſtri in pena ſunt ſimiles delinquenti. Hoc dicit Baldus.

¶ Jd quod de predictis cozũq; filijs cauim⁹. de ſatellitibus [i] conſcijs ac miniſtris filiſq; eoz ſimili auctoritate cenſemus.

¶ Reuelans coniurationes huiuſmodi in initio premiatur/ ſed ſi ex poſtfacto. i. non incontinenti: ſed poſt aliquod tempus reuelet ſecretum ſibi parcitur nõ tamen premiatur. b. o. Bal.

¶ Sanc ſi quis ex bis i exordio inite factionis ſtudio vere laudis accenſus ipſe. pdiderit factionez z premio z honoze[k] a nobis donabitur. Js vero qui vſus fuerit factione: ſi vel ſero incognita tñ adhuc conſiliozum archana patefecerit: abſolutione tantũ ac venia dignus habebitur.

¶ Crimen leſe maieſtatis poſt mortez obſici poteſt: in boc crimine ſeruꝰ toiquẽ tur in caput dñi. b. o. Bal.

Imperator Paul. lib. de publi. iudi. Lex. vij.

Eminiſſe oportebit ſi qd contra maieſtatem imperatoris cõmiſſum dicatur/etiam poſt rei mortez[l] id crimen inſtauari ſolere/ poſtea q̃ diuus marcus epigrani (vtpote ſenatoris qui caſſiani furoris ſocius fuerat) bona poſt mortem fiſco vendicari iuſſit: z noſtro tẽpore multis hereditb⁹ ablata ſunt. Jn boc item crimine quod ad leſam maieſtatem imperatoris pertinet/ etiaz in caput dñi ſeruos tozi.

¶ Etiam poſt mortem crimẽ leſe maie ſtatis poteſt inchoari z memoria couin ci atq; damnari. boc primo. Criminoſus huius criminis in ipo criminis ergodio perdit ipſo facto omnium ſuarum rerũ adminiſtrationem. boc ſecũdo. Per incertitudinem ſucceſſoris bona iterim ſequeſtrantur. Bal.

Martianus libro primo de pub. iud. titulo ad legem iuliam maieſtatis. Lex. viij.

Poſt diui marci conſtitutionem hoc iurevti cepimus/ vt etiam poſt mortem nocentiuz hoc crimen inchoari poſſit: vt convicto mortuo memoria eius damnetur[m]: z eius bona ſucceſſori eius cripiantur: nam ex quo ſceleratiſſimum quis conſilium accepit: exinde quodãmodo ſua mẽte punitus eſt. ¶ Sic z diuus ſeuerus z anto. conſtituerunt ex quo quis tale crimen contraxit: neq; alienare[n] neq; manumittere cum poſſe/nec ei ſoluere[o] iure debitorem magnus antoninus reſcripſit. Jn hac cauſa in caput domini ſerui torquẽtur[p]. i. propter cauſam maieſtatis. Et ſi deceſſerit quis .pter incertaz perſonam ſucceſſoris/ bona obſeruantur. ſi in cauſa maieſtatis fuiſſe mortuus arguatur[q]/ vt ſeuer. z anto. literis ad rationales miſſis reſcripſerunt.

Ad legem iuliã de adulteriis z ſtupro. Titu. ix.

¶ Vgor nõ poteſt maritũ de adulterio accuſare: nec vgoio iure: quia non cauet in lege: nec iure extranei: qa mulier. boc dicit tex. cum glo. ſm Bal.

Imperatorem Seuer. z Anto. aa. Aſie. Lex. j.

Publico iudicio [r] nõ habere mlieres adulterij accuſationẽ q̃uis de matrimonio ſuo violato [s] ſũi velint lex iulia declarat[t]. ¶ Que cum maſculis iure mariti accuſciale. alꝰ ff. vt. ff. de dona. poſt contractum.

o ¶ Soluere. Jure ſpeciali. alꝰ cõtra. ff. de ſoluto cremito.

p ¶ Torquentur. vt ſpeciat alienatio torquentur donec de crimine cõ uincantur.

q ¶ Arguatur. id eſt argute accuſetur.

¶ Ad legem iuliam de adul. etc. ¶ Per ordinez maiora pſegt crimina. z ꝺ adulterijs .ppte i nuptã q̃ſi trãſitus ad alterius torũ .ppter partuz ex altero cõceptũ cõpoſito noie. ſtupꝝ in virgine vel viduã. vt. ff. e. iter ff. j. Jnceſt⁹ cũ cõſanguinea vel affine. vt inſti. de nup. ff. j. t. ff. e. ſi adulterijũ cũ inceſtu. z dic q̃ le ges buj⁹ tituli facte ſunt ad legẽ iuliaz emendan dã: ſupplendã: corrigendam: z interpretandaz.

Adulterijũ ſtupꝝ z inceſtus quid ſignificent.

Publico iudicio. ¶ Cauſa. Jn vgoz mari tum de adulterio poſſit accuſare: q̃rit. z ꝺ q̃ nõ vetante. l. iul. de adulterio. q̃ i ma ſculis ſolis locũ habet.

r ¶ Publico iudicio. i. l. iulia. de adulte. qõ publicũ eſt. vt. ff. de publi. iudi. l. j.

s ¶ Violato. Non dicit tozo. ſi ergo ſolute ſe im miſcuit planũ ẽ q; a nullo de adulterio accuſaf. vt. ff. e. iter. ſ. j. z. xxxvj. q. j. c. leg illa. ſ. adulterijũ ſz zñ ad alteri⁹ vgoiẽ accẽſerit nec tunc tozũ buj⁹ mulieris vl ſui viri eſt violatũ ſz viri adultere: z ſic nec tũc ff accuſat cũ ſit mulier: nec ſuã vel ſuoz iniuriã. pſequaf. vt ſ. q accu. nõ poſ. de crie. z ff de iure mariti. Sed an ẽt iure extranei põt? Quidã q̃ ſic. ff dic q̃ nõ cũ dicas eã nõ .pſeq ſuaz iniuriã: virũ tñ dimittere põt: z lucref donationẽ: z potẽ. vt. ff. ſ. de repu. conſenſu. ſ. cauſas. z ſic etiã intelligẽdi ſunt canones. vt. xxxvj. q. iiij. nẽo. in pn. z. q̃. v. .pcepit. z. c. .pcepti. z. c. chriſtiana.

Vgor an poſſit maritum de adulterio accuſare.

t ¶ Declarat. eo modo q̃ ſequif: q̃ cum z. c. z eſt talis ratio: q; cuz pmittif viro videl. phibitũ mulieri. arg. ff. de iudi. cum ꝑtor. vel accuſanti iure mariti pmiſit queri de adulterio ff hec nõ põt accuſare iure mariti: q; marit⁹ nõ eſt: ergo nullo modo ẽt iure extranei: quaſi dicat nõ põt accuſare aliq̃n: ergo nũq̃. ſz marit⁹ aliq̃n poteſt ſm Jo. z ſic gñaliter ei con cedi videtur. ar. ff. de teſta. milĩ.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Maritus accedens ad solutā adulteriū non committit.

sta.mili.l.ex militari. Sed mirū est ꝙ vir non cōmittit adulterium accedendo ad solutā: nec ab vxore adulterij accusaꝝ ad quācūqȝ accedat: nec dicit suā iniuriā prosequi.ꝛ ideo est arg.cōtrariuȝ.in auten. de nupt.§.si igiꝝ.ꝑm theodo.colla.iiij. Additio. Aduertas ꝙ lȝ de iure ciuili marit⁹ cognoscēdo solutā nō cōmittat adulteriū.de iure tn̄ canonico d'r adulterium cōmittere vt ꝓbatur in.c.transmisse.ꝛ ibi hoc no.abbas.extra de eo q cogno.cōsan.vxo.sue.ꝛ.xxxij.q̄.iiij.c.nemo.ꝛ.c.dicat.

a ¶ Facultatē detulisset. Nisi exceptione aliq̄ repellaꝝ.vt.j.e.ita nobis.

Crimen lenocinij. ¶ Casus. Si vxorem tuā in aliquo adulterio deprehendisti: et postea in mr̄imonio tenuisti adulterio consensisse videris: vnde crimine lenocinij poteris accusari.

b ¶ Crimē lenocinij. Q̄ꝫ punitur vt adulteriū ꝛ cōmittiꝝ multis modis: vt hic.ꝛ.ff.e.l.ij.§.lenocinij.ꝛ.ff.de mino.l.auxilium.ꝛ.j.eo.l.castitati.ꝛ.s.de cōdi.ob tur.cau.l.mercalem.

c ¶ Nō qui suspectaȝ. Si tamen potest obumbrare patientiam suam pretextu incredulitatis: vt hic.ꝛ.j.e.sine metu.ꝛ.ff.eo.l.ij.§.lenocinij.in fi.ꝛ l.mariti. Et nota ꝙ sine accusatore punitur vir de lenocinio si vxore rea facta mariti lenociniuȝ detegatur.vt.ff.eo.l.iij.§.si publico.

Verba. ¶ Casus. Taȝ ex snīa ꝙ̄ ex vbis.l.iuꝝ.si marit⁹ velit vxorē d' adulterio puniri poterūt ꝑui vl' ancille vxoris: vel patris eius torqueri vt eruatur veritas: ꝛ infra.lx.dies computandos a die dissoluti matrimonij.ꝛ hoc in prima.nec manumittentur neqȝ alienabuntur ꝛ hoc in secūda.ꝛ si in questione serui decesserint vel deteriores facti fuerint absoluta muliere cauebit maritus de eque idoneis reddendis.ꝛ hoc in tertia. Viuia.

sandi facultatem detulisset[a] / non idē feminis priuilegium detulit.

☞ Retinens vxorē quam in adulterio inuenit puniꝝ vt leno: secus si non inuenit sed habet eam suspectam. hoc dicit. Vel sic. Sciens punitur non autem q suspicatur: ꝛ facit pro receptantibus bānitos qui ad hoc vt puniantur requiritur ꝙ sciant: non ꝙ suspicentur. Bal.

Idem. aa. Cyro prefecto pretorio. Lex.ij.

Crimen lenocinij[b] contra hunc qui deprehensam in adulterio vxoreȝ in matrimonio detinuerint: non qui[c] suspectam adulteram habuerunt.

☞ Serui mulieris que dicitur adulteriū cōmisisse ꝛ etiam patris eius ꝓ eruēda veritate sunt torquēdi: ideo infra sexaginta dies prohibētur manumitti vel distrahi. Accusator tamē prius debet cauere de ipsorum emendatione totali vel deteriorationis emēdatione in casu absolutionis subsecute. Sali.

Imperator Anto.a. Juli.prefe. pretorio. Lex.iij.

Verba[d] legis iulie de adulterijs cohercēdis: sȝ etiaȝ sententia per questionem quoqȝ seruorum[e] siue ancillarum crimē admissum probari volentis[f] ad earum tantum personarum seruos ei rei exhibendos pertinet: de quibus specialiter deprehendit[g]: id est mulieris[h] ꝛ patris ei⁹ / nō naturalis: sed iusti dūtaxat[i] / quos intra sexagesimum dieȝ ex dissolutione[k] matrimonij numerandum manumitti vel distrahi prohibet[l]: ꝛ quorū dn̄is[m] caueri ꝑcipit si defuncti fuerint in questione: vel facti deteriores secuta absolutione[n].

☞ Occidens adulterū lege permittēte nō cēseꝝ homicida. hoc primo. Occidens adulterū in casu nō ꝑmisso mitius puniꝝ. hoc secūdo. Bal. Vel sic. Maritus per se vel filios pōt īpune occidere adulterū vilem in adulterio noctis tēpore deprehensum. nō vilem v'o occidēs in totū nō liberaꝝ sed mitius punitur. h.d. Sali.

Imperator Alexā.a. Juli. procura.car. Lex.iiij.

Gracchus[o] quem numius[p] adulterio noctu deprehensum interfecit: si eius conditiōis fuit vt per legem iuliam impune occidi potuerat[q] / q̄d legitime factum est nullaȝ penam[r] meretur: ¶ Deniqȝ filijs eius qui patri paruerūt prestandū[s] est. ¶ Sed si legis auctoritate cessante inconsulto dolore adulterū interemerit: q̄uis homicidiuȝ[t] perpetratum sit: tamen q2 nox ꝛ dolor[v] iustus factū eius releuant: potest in exilium[x] dari sine die.

☞ Adulter post quinquēniuȝ accusari non potest. Et exceptio prescriptionis q̄ cōpetit parti debet ei per iudicem obseruari ꝛ nō auferri. hoc dicit Bal.

Idem.a.audanti. Lex.v.

Adulter post quinquēniuȝ q̄ȝ cōmissum adulterium[y] dicitur (q̄d continuuȝ numeraꝝ)

nō sunt ꝑm alios si mō aliqd vitatis sciāt.vt.ff.eo.si postulauerit.§. diuus aūt.sȝ si serui pr̄is sicut extranei ita demū torquenꝝ si sunt in vsu mulieris: q̄ ergo erit differētia iter ex̄neū ꝛ patrē: Rn̄.q2 ex̄neus manumittet qn̄ volet: pr̄ nisi post duos mēses. Itē ꝛ circa primū dic ꝙ vt libere verū dicant serui publicanꝝ ꝛ a dominorū potestate eripiunꝝ. ꝛ h̄ fit post q̄stionē / prius nō: cuȝ publici nō torquenꝝ. sȝ extranei nō publicanꝝ: cū nō habeant cui gratificenꝝ.vt ff.eod.si postulauerit.§.iussit.ꝛ.§.ratio.dȝ tn̄ fiscus ꝑciuȝ dare dn̄o ꝑm Jo.qn̄ absoluiꝝ.vt arg.s.quib⁹ ex causis ser.ꝑ pre.l.ij.ꝛ sic est speciale seruū torqueri in caput dn̄i.vt.ꝛ.j.d' questio.l.ij. Sup vltimo q̄ro quare cauet ꝓ deterioratione cuȝ publici fiant ꝛ fiscus prestat estimationē vt dixi: Respō.sic⁹ prestat solūmodo ꝙ tūc tortus ꝛ ruptus valet.vnde deterioratio ab alio est emēdanda. Iteȝ an totum dānū deteriorationis ꝑui torti ꝛ accusator reo absoluto dat: Dicūt quidā dimidiam ꝛ aliaȝ sibi cōputet: q2 ꝛ pro eo est tortus.vt ar.s.de rebus credit.l.generaꝉr.§.his de ꝑsentibus. Vel pōt distingui aut extraneus accusatur: aut dominus: aut seruus. prio emēdatur ab vtroqȝ medietas. Vel ꝑꝫ alios vnū simplū vt sic habeat duplū.vt.d.l.si postulauerit.in princip. In secundo quādo dominus accusatur in totū emēdaꝝ dn̄o absoluto: vt h.ꝛ.ff.e.si postulauerit.§.si re⁹. In tertio in duplū dn̄o emendatur.vt.d.l.si postulauerit.§.fi.ꝛ.ff.de calū.l.fi.ꝛ.j.de calū.l.dn̄is.ꝛ hic. Vel ex stipulatiōe si interposita est: vel cōdictione ex lege petuntur.vt.ff.eo.l.q̄d ex his.

Gracchus. ¶ Casus. Ramerius deprehendit hurnonē cū vxore sua adulterantē ꝛ eū occidit. an propter hoc aliquā penam sustinere debeat: queriꝝ: Et distinguiꝝ. an fuerit talis quē licuit iterficere ꝛ nō punieꝝ. an nō ꝛ in exiliū mittetur. Viuia.

d ¶ Verba.i.non solū verba: sed etiā snīa.nā qn̄qȝ in aliquid verba ꝛ snīa cōsonāt.qn̄qȝ verba tm̄.qn̄qȝ snīa tm̄.vt patet in macedoniano. Tu dic ꝙ verba pertinent tm̄ ad eos quos hic nominat: snīa etiam ad alios quos dices: ꝛ sic hec dictio tm̄ ad verba tantū respicit.

e ¶ Seruorū.non solum alijs probationibus.

f ¶ Volentibus.s.legis.

g ¶ Deprehēdit. Cōprehēdit dicta lex cuius verba tn̄ nō habemus.

h ¶ Mulieris. De adulterio accusate.

i ¶ Justi dūtaxat. Siue sit iustus de naturali ꝛ ciuili iure: siue ciuili tantum.vt adoptiuus.

k ¶ Ex dissolutione.que fit per diuortiū ꝛ quam opus est fieri anteq̄ incohoet accusationem.vt.j.eo.l.crimen.sed si morte vel bona gratia vel ex delicto viri soluatur matrimonium tenet manumissio.vt.ff. qui ꝛ a qui.l.sed si maritus.

l ¶ Prohibet. Per eos. ergo probatur ꝙ ea q̄ domi fiunt per tales pn̄t manifestari.vt.s.de repu.l.cōsensu.§.sinautē aliter.

m ¶ Dominis.s.domine vel patri eius.

Serui an sint pro adulterio detegēdo torquēdi.

n ¶ Secuta absolutione.mulieris.s.accusate nō aliter: vt hic.ꝛ.ff.e.si postulauerit.§.si reus. Ultimo no.ꝙ tria dicit hec lex.seruos torq̄ndos ꝛ nō manumittēdos: ꝛ dānū emēdādū. Circa primū dic ꝙ serui adultere ꝛ patris eius torquenꝝ ex verbis ꝛ snīa. Item ex snīa serui adulteri ꝛ patris: sed ꝓprij vbicūqȝ sint: patris si sint in vsu adultere vel adulteri: vt hic.ꝛ.ff.eo.si postulauerit.§.haberi.ꝛ.ff.qui ꝛ a q.ꝓspexit.ꝛ.j.ti.j.l.fi. Itē serui accusatoris.vt.ff.eo.si postulauerit.§.sed ꝛ serui. Itē serui mr̄is mulieris ꝛ aui dati ad vsuȝ mulieris: ꝛ hi oēs ꝓhibeꝝ manumitti vel alienari.ifra.lx.dies a die diuortij vt h.ꝛ.d.l.ꝓspexit. Itē torquenꝝ serui ēt ex̄neorū q ī vsu sunt mulieris. vel ēt si

o ¶ Gracchus.adulter.

p ¶ Numius.maritus mulieris.

q ¶ Occidi potuerat.q2 vilis erat ꝑsona ꝛ humilis adulter ꝛ ī domo sua.i.mariti ꝛ nō adulteri vel alia.vt.ff.e.l.marito.ꝛ.l.si adulteriuȝ.§.ipatores.ꝛ.ff.ad.l.aql.q occidit. At pr̄ quēlibet occidit ī reb⁹ venereis depꝛhensum: ꝛ in sua ꝛ generi domo dūmodo ꝛ filiā occidat vel ꝑ eū nō stet.vt.ff.e.l.patri.ꝛ tribus legib⁹ sequētibus.ꝛ.l.nihil.

r ¶ Nullam penam.vt ꝛ.s.de admi.tu.l.sancim⁹.j.ꝛ.ff.de regu.iur.l.nemo dānum. Sed arg.cōtra.s.de secū.nup.l.j.ꝛ in auꝝ.de restitu.ꝛ ea q̄ pa.§.si.col.iiij.ꝛ.s.de rei vē.quotiens.ꝛ ne tuto.vel cura.vec.cō.l.j.ꝛ.s.rem alie.ge.l.j. Itē ꝛ nota econtra ꝙ mereꝝ penā q̄d nō est legitime factum.vt.ff.de his que pro non scrip.l.j.

s ¶ Prestandū est.sic ergo parēt in atrociorib⁹.sed hoc ideo quia patri est hoc permissum.al's cōtra.vt.ff.de reg.iur.l.ad ea.

t ¶ Homicidium.quia adulter non erat vilis.

v ¶ Dolor. Nota ꝙ iustus dolor aliqueȝ excusat.vt.ff.ad.l.cornel.de sica.l.j.§.fi.ꝛ.ff.eo.si adulteriū.§.imperatores. Iteȝ ꝛ tēpus facit: vt hic.ꝛ.ff.de pen.l.aut facta.§.j.ꝛ.§.tēpus.ꝛ.s.vt lic.vnicuiqȝ.l.ij. Sȝ arg.contra.s.de transac.l.non minorem.

x ¶ In exilium.cum al's debeant occidi.vt institu.de publi.iudi.§.item lege cornelia.

Adulter. ¶ Casus. An maritus elapso cōtinuo quinquēnio a die cōmissi adulterij possit adulteruȝ accusare: queriꝝ: Et diciꝝ ꝙ nō.nō em̄ exceptio tꝑalis q̄ reo daꝝ sibi reo dȝ auferri. Viuia.

y ¶ Adulteriū.idem si de lenocinio vel stupro aliove capitulo huiuȝ legis accusetur.vt.ff.eo.mariti.§.hoc quinquēnium.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Adultera si nō accusef infra tēpus certū pōt se prescriptione tueri.

a ¶Accusari nō potest. In adultero est planū nisi in duobus casibus quando scilicet nō potuit ifra hoc tēpus: quia inceperat ab adultera tm. vnde interim non poterat hunc accusare. Itez & quando hic ab alio accusabat qui postea innētus est prevaricari. vt.ff.eo.l.iij.& l.quinquēnium. & nisi per vim sit factum stupr̄um. vt.ff.eod. mariti. §.fi.sed in adultera prescribit sex mensibus vtilibus cōputandis i nupta a tēpore diuortij facti a primo. in vidua a tempore cōmissi criminis. & est ratio: quia que facilius accusatur vt vi dua faciliuſ prescribit a die cōmissi criminis. vt ff.eo.l.mariti.§.sex menses. Sed non sius.& .ff.ad turpil.l.j.§. accusationem. nō tamē vt sex mēses vtiles eger dant quinquēnium quo adulter prscribit a die cō missi criminis. vt.ff.eo. l.mariti.§.pterea. 2 duo ex his sex danf vt accuset vir iure mariti: quatuor vt iure extranei. vt j.eo.l.progi.ff.eo.l.j.§. extranei.

b ¶Nō oportet. si modo ꝓponant anteꝯ nomen accusatiuel accusate iteros recipiatur. vt.ff.e. si maritus.§. prscriptiones. Vel ille.§. intelligitur specialiter in qbusdam vt lenocinij. nō in his.

Iure mariti. ¶Causa. Adrianꝰ adulterum infra.l.j. dies vtiles iure mariti pōt accusare: nec timeat accusari de calūnia si probat quod facile erit sibi parare. s.per questionē seruorum. Iuuianus.

Adrianus quoq; iure mariti qui ꝓiure extranei accusat vxorē de adulterio.

c ¶Iure. Adrianus accusat iure mariti. sed & pater mulieris. vt.ff.eo. is cuius ope. §.ex senatusconsulto. vt tamen prefatur vir: nisi sit filius vel colludat. vt.ff.e.l.ij. §.fi simul. & l.iij. & erit hoc ius siue priuilegiū in accusando: qz sexaginta dies habet vtiles in qbus prefertur omnib⁹ aliis. & sine metu calūnie: & etiam ex sola suspitione potest vxorem reā facere. & sine inscriptiōe. vt dixit. ff. vt.ff.de mino. l.augustus. & j.cod. Quis. ij. Post hos admittit qulibet. & prediicti etiā admittunf ante alios vsq; ad quatuor menses: & quādo plures venerunt iusticio preferf. & sic etiam forte vir admittit: vt hic. & .ff.e.l.ij.§.fi. & l.i. maritus. i.§. extranei. & l.is cuius.§.penul. sed videf q nō euadant penam calumnie. vt.ff.eo.is cuius.§.fin. & l.pater. Solu. refert sint in euidenti calūnia vel non. arg.ff.eo.accu.non posl.ij. & .ff.de his qui. vt indig. l. tutores. vel predictoꝝ priuilegiū: scilicet sine metu calumnie accusare tantū viro detur non patri: vt in contrarijs. sed cētera dantur patri. & vt pferatur alijs. & de hoc quia propensiori dolore facit vir. vt.ff.eo.l.j.§. fi simul. Vel die nō euitant penam calumnie quando vltra sexaginta dies accusant: vt in cōtrarijs. sed ante sic. & fm hoc exponе legē illas. is cuius ope. accusant. i. accusare solent.

d ¶Eius. scz iudicis adeūdi. vnde etiam feriati cedūt si copia fuerit adeūdi. vt.ff.eo.l.miles.§. sexaginta. & etiā sexagesimus in his cōputatur & a die cōmissi criminis numeratur. vt.ff.eo.l.pater.§.j.

e ¶Iure extranei. Infra quatuor mēses vtiles vt non excedant quoq; annos ctinuos. vt & .ff.eo. si maritus.j.§. extranei. & sic ꝓscriptione seu mensium vtiliū mulier defenditur. vt no.§.l.progi.

f ¶Non debet. i. nō timeat q̄ de ea calūnia cōdēnetur si modo ꝓbauit qō erit ei facile. nam &c.

g ¶Eodē modo. Quo & ante sexaginta dies finitos.

Propter. ¶Causa. Si iure mariti possit accusari propter violatam virginem que vxor nondū fuit/querif. Et dicit q̄ non. toze suo hoc faciet. Iuuianus.

b ¶Justus non est. velut maritus de adulterio: sed de stupro sicut quilibet alius. vt.ff.eo.si vxor. in prin.

i ¶Sponsa ei⁹. tūc em iure mariti accusabit: & forte vt de adulterio: cū nec⁹ matrimoniū nec⁹ spem matrimonij violare permittatur: vt hic. & .ff.eo.si vxor.§. diuus. & arg.ff.de iniur. l.itē apud.§. sponsum.

Mximo minus sicut nō est vio landus/sic nec spes mrimonij

niſi alij postea nupta esset: quia tunc nō esset spes matrimonij. vt.ff. eo.miles.§.querebat. q̄ est contra. Vel vbi vxor esse non poterat ꝓpter etatem. vt.ff.e.si vxor.§. si minor. que est .5. Alij hic dicunt q̄ alis nullo modo accuset niſi qñ est sponsa: & tunc vt spōsa non vt vxor. ꝓ dicta l.si vxor.§.si minor.

k ¶Iniurias suas. alis enim nō auditur minor xxv.an.vt.ff.eo.l.si maritus.§. lex iulia. sed accusari post pubertatē potest non ꝓius. vt.ff.eo.si minor.

¶Curatoribus. vt .i.§. de aucto. ꝓfectan. l. clarum. de concubina autem stupiata dic vt.ff.e. si vxor. in prin.

Eos. ¶Causa. Adulterū & adulteraz an possit maritus eodē libello accusare/& ꝙritur. Et dicitur q̄ non.

m ¶Adulterij. sec⁹ in crimine incesti. vt.ff.eo.qui pupillam. in fin. & l. vim passam. §. incesti.

n ¶Adarem & feminaz. id est adulterum & adulteram.

o ¶Ex eadem causa. vt ff.eo.si maritus. ij.§. fin. & l. vim passam. §. duos & l. nihil. §. penulti. & fi. Ex diuersa enim potest: vt quia vnus adulteriū cōmisit: alter domū prebuit. vt.ff.e.l. nihil. §. fi. An aliis autem criminibus quotiens licet accusare? Dic vt no. §. de ac-

Accusare volēs duos adulterij q̄ ordine vti dz.

Adrianus de his qui ante sexaginta dies finitos accusauerunt. Et dicit q̄ non. Et ratio: quia ꝓpter hoc non debet ei denegari accusatio. l. qui de crimine. & qui accusare non possunt. l.cū rationib⁹.

p ¶De pudicitia. seruanda.

q ¶Verat. ab eodē: sed a diuersis potest. vt taman seruet ordinem q legitur. ff.eo. denūciasse. §. querit. & statim dicit.

r ¶Sed ordine. vt incipiat a quo velit fi illa non nupsit: vel fi nupsit fecit boc post denunciationē. als ab adultero incipere dz & eius absolutio ꝓ dicit mulieri & cōdēnatio nō nocebit. vt.ff.e. si maritus. ij.§. pe. & .ff.e. si. & l. seq. & l. denunciasse. & p totam legē. & l. ij. in prin. & l. nupta. & l. vim paſſam. §. nupta. & l. ij. eo. ſi ou in tuo.

Qstitati. ¶Causa. Si qs dānatā de adulterio dugerit seu maꝝ rit⁹ fuerit q reducit sue alienus pena lenocinij plectēdus est.

s ¶In penis. que pena est notata. j. eo. quis. ij.

t ¶Dānatam. vt. j. eo. fine metu. in fi. & idez si de stupro fuerat dānata. fi autē ex aliis capitulis legis q̄ multa sunt. vt.ff.de mino. l. augustum. secus est. vt.ff.eo.l. mariti. §. j. sed concubinam eam habere potest. vt.ff.de concu. l. j. §. j. & facit. §. eo. l. ij.

v ¶Capitalem euaserit. principis indulgentia.

x ¶Punietur. eam tamen ammodo accusare non potest. vt.ff.eodē. si vxor. §. fina.

Le crimine. ¶Causa. An maritus cum adultero de crimine adulterij possit transigere/querif. Et dicitur q̄ non: si par est delictū vtriusq; scz transigentis aliquo accepto & dato: qui vero ꝓ comperto stupro aliquid accepit. l. iul. tenetur.

y ¶Pacisci nō licet. nullo modo. distingue tñ. vt. j. eo. serui. Also.

z ¶Prevaricatoris. in accusatore totū legi potest: vt siue ꝑsens ꝓuaricet siue destitit: idē sit. Vel primū in accusatore: scōm in reo: scz neutra placet: qz fm primū refugere nō esset ꝓuaricatio. vt.ff.de ꝓuari. l.iij. in ꝓn. & .ff. Dic ergo trāsigētis & ꝓuaricatis fieri similitudinē.

Also. boc

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Ad legē iuliā de adul. ⁊ stu.

Also.hoc mō par delictum est accusatoris prevaricatis:⁊ aliquid a reo accipietis/⁊ ipsius rei refugientis veritatis inquisitionē donando aliqd:nam tali transactione prevaricato: ille habet ⁊ vt adulter punit:⁊ pro cōfesso habetur.Et dic quid est prevaricari.vt.ff.ad tur pil.l.i.§.i.sed huic legi est cōtra.ff.eo.si maritus.ij.§.si negauerint.⁊ alie plures que eodem modo ꝫ tradicunt.ā. de transactio.l. transigere. ⁊ ibi solu.

a ¶ Tenetur.vt.ff.de iniurii.l.augitium.§.fin. ⁊ ff.quod metus causa.isti quidem.⁊.ff. eo. mariti. ⁊.ā. de cōdi.ob tur.cau. l.mercalem.

¶ Rimen. ¶ Casus. ¶ Daritus an pōt accusare vxorem suaz de adulterio:si eā retinet in mrimonio ōz ꝙ non.

b ¶ Dubium est.sed nec adulter accusari potest nisi demū fetō diuortio. vt.ff.eo.l.miles.§.volenti.ab extraneo autez potest si primo virum ieno cinij arguat non als.vt ff.eo.constante. nec obstat.l.vim passam.§.i.qz potest extraneus cōstante matrimonio . scilz secundo non primo . iam essi denno nupserat: sed bodie etiā constante matrimonio potest vir vxorem accusare . vnde lege autenti. ꝫ nouo ꝛc. que est in cor.autēti.vt licema . ⁊ auie.§.quia vero plurimas.colla.viij.

Adulterij accusari pōt vxor etiā ꝑstante matrimonio.

Sed nouo. ¶ Casꝰ. Auten. corrigit.l. C.qz maritus potest retinere post adulterium vxorem suam et potest eam accusare:⁊ si proba uerit reprudiabit eam.si nō : sustinebit eam penā quam passura esset mulier si maritus ꝓbasset.

c ¶ Debet.⁊ dotem ⁊ o nationē lucrari . ⁊ plus si filij non sint vt in cor.

d ¶ Fuisset.eg hac etiam causa poterit ei mittere repudiū ⁊ lucrari donationē ⁊ dotē.vt i cor.ꝫ. si vir de adulterio.

¶ Si crimie. ¶ Casꝰ. Licet adulter condēnatus fuerit neqꝫ restitutus: non ꝓpter hoc mulier cū qua dicitur adulterium cōmisſum sine accusetur:penā aut infamie notā sustinebit.Aluia.

e ¶ Potuit.ſz absolutio prodesset.vt.ff.eo. denū ciasse.ſ.fin.Sed an masculus si deprehendatur erit infamis: Resp.nō ſm Jo.licet secus in femina.vt.ff.de ritu nup. l.palam.§.que in adulterio.Accur.

f ¶ Proponas . facit. ff. eod.denunciasse.in fine. ⁊.l.sequen.

Bulteraz . ¶ Casꝰ. Si post accusationē adultera icipiet pena legis iulie de adulterijs tenetur[a].

¶ Jure isto maritus vxorem quaz retinet in matrimonio nō accusat de adulterio:secus de iure nouo . Et si non probet similitudie supplicij debet affici. hoc dicit Salicetus.

Idem.a. Barbono. Lex.xj.

¶ Rimen adulterij maritum rerēta in matrimonio vxore inferre non posse nemini dubium est[b].

I Mauten. vt lice.matri ⁊ auie.

§.quia vero plurimas . collatio. viij.constitu.fina.

Sed nouo iure pōt:et si accusatio vera esse ostendatur: tunc repudium mittere debet[c]:⁊ in ſcriptis eam accusare debet.

¶ Si vero illataz adulterij accusationem maritus non probauerit : illis subijciatur supplicijs q̄ esset passura mulier si accusatio comprobara fuisset[d].

¶ Sententia lata cōtra adulteruz non officit nec infamat adulterā. Vel fic.Cōdēnatio vnius ex pluribus qui tenentur eodem crimine non nocet alteri.Bal.

Idem.a. Bassо. Lex.xij.

Et si crimine adulterij damnatus restitutus non esset vt proponis:si tamē vxor tua cū qua adulterium cōmissum dicebatur non est accusata : nec pene nec infamie subijci potuit[e]:⁊ multomagis cum ⁊ accusatoreꝫ vita esse functum ꝓponas[f].

¶ Adultera i absentia pōt recipi inter reos.b.d.Bal.

Idem.a. Siluano. Lex.xiij.

Adulteram si postea q̄ crimen cōtra eā inchoatum[g] est prouinciam excesserit[h]:etiam absentez inter reos[i] recipi posse exploratiuris est.

¶ Non potest sumi accusatiōis initiuz a nupta nisi denūciatio precessisset.⁊ ibi adulter debet puniri vbi est commissum adulterium.Bal.Vel fic.In qua prouincia mulier adulterium cōmisit ibi accusari debet:nec ab ea icipit si alteri nupta reperitur:nisi denunciatie legitima nuptias precesserit.hoc dicit Sali.

Imperator Hozdianus.a.aquile. Lex.xiij.

Si dum in tuo matrimonio vxor tua esset : se adulterio polluit:in ea prouincia in qua idipsum factum est[k] adulterium / more solito[l] pſequi debes.¶ Nec enim ab ea que iam nupta[m] est et adulterium passa[n] est exordium accusationis sumi potest : si denunciatio criminis nuptias non precessit[o].

Titu.IX.

abesse:nō ideo minus absens inter reoꝫ recipi potest.Aluia.

g ¶ Inchoatum est.per lit.contest.

h ¶ Excesserit.nō reipublice causa.vt.ff.c.l.si maritus.ij.§.legis.

i ¶ Inter reos.hoc fiebat post litē contestatam.Et in autē cōdēnetur digi.ā.de accusa.l.absentem.⁊ facit.ſ.eo.§uis.j.

¶ Contra adulteram non potest procedi in absentia:⁊ remissio que fit in delictis non debet fieri ad iudicem incompetentem sed ad iudicem rei.Hoc dicit ista lex cum autenti.hic posita.ſm Baldum. Vel fic.Absens nō potest accusari vt post fit super causa procedi . nec reus tenetur sequi forū accusatoris.Et occupato reipublice causa non currunt tēpora accusatoꝛi prefinita.b.d.Sali.

Idez.a. Pyzilici militi. Lex.xv.

Si quondam vxor tua antecessꝰ crimine adulterij accusaretur prouinciam excessit: neqꝫ absens accusari pōt[q]:neqꝫ in eam prouinciam in qua stipendium facis transmitti iure depositur[r]. ¶ Sane cum per occupationem militarem non licuerit/ accusare eam soleniter poteris. Nec enim tempus quo muneribus militaribus occuparis:vindictam tibi quam marītali dolore percussus repoſcis/debet[s] auferri.

I Mauten. vt nulli iudi.§.si vo

quis.colla.ix.consti.ix.

Absens accusatus legitime est euocandus:⁊ eo nō veniente procedetur vt a iure permittitur.⁊ in delictis fit remissio ad locū vbi quis deliquit . quam si iudex loci vbi reus dedit facere neglegerit: punitur ipse ⁊ eius officiū forma ⁊ pena hic scripta.b.d.Sali.

Si vero criminis commissi occasione latuerit:aut prouinciam illam reliquerit in qua deliquit:iubemus legitimis edictis a iudice vocari eam : ⁊ si non audiat illa in eam procedere que nostris legibus[t] sunt diffinita.

¶ Si vero cognoscatur q̄ in alia prouincia degat : iubemus prouincie illius iudicem in qua crimen commissum est epistola publica vti ad prouincie illius iudicem in qua delinquens degit. ille vero qui publicas suscepit literas periculo suo ⁊ officij sui cō prehendet eam:⁊ ad iudicez prouincie transmittet[u] in qua peccauit:supplicijs legitimis subjciēdam. ¶ Si vero qui publicaz epistolam susceperit neglexerit hoc facere/aut officium eius tradere/ aut imperata neglexerit:et tunc ipsum iudicem tres libras auri ⁊ officium eius alias tres ꝓpena inferre iubemus. ¶ Sinautez iudex aut aliquis officialiuz suorum ꝓpter lucrum eum non cōprehenderit:aut comprehendēs non transmisit:et hoc fecisse conuincatur: spolietur cingulo ⁊ exilio tradatur.

Si dū. ¶ Casus. Jn ea puincia in qua adulteriū cōmissum est dz maritus crimē adulterij pſeq;⁊ si ante denū ciationē factā a marito alij nupserit:nō ab ea ſz a marito icipiet.Aluia.

k ¶ Factuz est . quia qua in puincia ꝛc.vt.ff.eo.vbi de cri.agi oportet.aut.q̄ in prouincia.

l ¶ Solito. diuertēdo.ſ. prius ab ea . vt.ff.l. crimen.Item ⁊ causa incipiat ab adultera . ⁊ boc subijcit.nec enim.

m ¶ Nupta est . secundo viro.

n ¶ Adulterium passa . apud primum virū.

o ¶ Nō pceſſit.in casu ēt ſi nō precedat denuncia tio.vt.ff.eo.ſi qs adulterium.⁊ pin.⁊ facit ad.l. ā.eo.reos. in fi.⁊ repete hic quod ibi diximus.

Si quondā. ¶ Casus. Mulier anō accusaretur de adulterio cepit abesse. absens accusari nō pōt. neqꝫ in puinciā in q̄ militat maritus transmittēda est. Si vero maritus q̄ militie cā aberat inter statuta tpa vxoꝛē accusare nō poterit : an ei currat tēpora:queritur:Et dicitur q̄ non.Aluia.

p ¶ Anteq̄. secus si post. vt.ā.co.l.adulteram.

q ¶ Potest.vt.ā.de accusa.l.absentem.

r ¶ Depoſcitur . cū reus forū accusatoris nō ſeqtur.vt.ā.de iurisd.om.iu. l.iuris ordinem.

s ¶ Debet.quia vtile est tēpus.vt.ff.c.l.miles.§. quidā. ⁊.j.eo.ob cōmiſſam.⁊.ff.qui.ex cau.ma. l.ſi qua . ⁊ potes hic vel sup legē adulteraz legere. aut. ſi vero criminis ꝛc.ſi est vt nulli iudicuz. §.ſi vero quis cōpreben ſorum.colla.ix.

Si vero. ¶ Casus. Leg.C. dicebat. ſi ichoato crimine mulier ſe ſubtrahit : nihilominus nomen eius recipiſ iter reos.Aluſ.vero ista dicit q̄ ſi mulier inchoato crimine ſe subtrahit vt impediatur cognitio criminis debet citari et de loco ad locū trāſmitti:vt ita de crimine cognoſcatur ⁊ etiā puniatur.Aiuianus.

t ¶ Noſtris legib⁹. vt requiratur ⁊ bona eius an notētur . vt.ff.de requireis.l.j.

u ¶ Trāſmittet . Hic est

UNIVERSIDAD DE HUELVA

arg.cõtra.ff.de iudi.l.heres absens.§.i.Sol.speciale est in delictis. vt hic.7.3.vbi de'ri.agi oportet.l.fi.7 i aut.vt iudi.sine quo suffr.§. necessitatẽ.colr.ij.7 idem vbicũq; certe persone cognitio mandatur vt presidi.vt.3.ne li.po.l.j.7 vbi quis decur.vel coar.l.fin.seu in contractibus si ibi non inuenitur/bona que ibi habet possidentur:non tamen inuitus reduci

a tur si alibi verſetur vbi habet forum vel domicilium:ſed ſi alꝰ latitet poteſt idem quod in crimi nalibus dici.Vel dic vt in contrario notaui. Additio.Quid iuris ſit in contractibus vide in c.romana.§. contrahentes.de foro competenti libro.vj. Et videas circa materiaꝫ iſtius autẽ. gloſa.in verbo de more. in clementi. paſtoralis. §.q̃ ſi punitio.de re iudicata.

Abolitioné.¶ Cauſa. Maritus ſi cepit accuſare ſuaꝫ vxorem 7 velit deſiſtere: impetrabit hoc a iudice: aliogn ſi ſimpliciter deſiſtat.ſciꝫ nulla ipetrata abolitione penã deſerte accuſationis nõ euitabit:nec decetero eg.l.petronia at accuſationem admittetur.Ziuia.

a Abolitionem. Jd eſt licentiam deſiſtendi. vt in turpilianum nõ inciDat.

Abolitio eſt licẽtia deſiſtendi ab accuſatione.

b Senatuſcõſulto. turpiliano.

c Sanxerunt. Jmmo videtur non incidere vt 7.ff.ad turpil.in ſenatuſcõſulto.§.eos. Sol. illõ ſtelligie in patronis 7nõ in marito cui ſoluntõ eſt argu.cõtra.ff.de bo.liber.l.qui cum maior.§. ſed ſi minor.7.§.ſi liber tus. Unde dic q̃ in contrario loquiſ de tutore et quibuſdam aliꝭ qui ſine metu calũnie accuſant/nõ de marito. Vel dic an in euidẽti erat ẽt vir calumniatus.vt hic. an nõ vt ibi. 7.ff.de bis q accu.non poſſunt.l.ij. in fi.ſed a pena talionis per legem remiam excuſatur.Itẽ 7 ab infamia que per turpilianũ etiã imponitur.vt.3.eo.l.in re mariti.Et ſic etiã poteſt dici q̃ quo ad aliqd habet locũ turpilianuꝫ ſcilicet ad penaꝫ quinq; libꝝarum auri non infamie que ſunt pene turpiliani. vt.ff.de preuari.l. ij.§.fina.7.j.ad turpil.l. j.7 ſic etiam iſto modo poteſt tolli contrarium.

d Poſtea.vt.ff.eo.queſitum.§.fi.7 ad turpil.l.qui deſtitit.7.3.qui accu.non poſ.l.accuſationem.

Sine metu.¶ Cauſa. Maritus iracundia commotus potꝛegit vxoꝛi libellum accuſatiõis:an poſſit deſiſtere ? eam ſine metu. l.iuſt.matrimonio retinere/queritur.Et dicitur q̃ ſic.quia ille ſolꝰ punitur qui ſciens damnatam dugit in vxorem:ita q̃ non poſſit diſſimulare ſe ignoraſſe.Uiuianus.

e Fueris.vt 7.ff.c.l.mariti.in pin.7.§.quod ait.7.l.queſitum.§.fi.7 arg.ff.ad turpil.l.queſitum.

f Capite. Dulta enim erant capita legis.vt.ff.de mino.l.angiliũ.

g Vxoꝛẽ.vt 7.3.e.caſtitati.ſed bodie 3.vt.3.e.aut.ſed nouo.

Eam qui.¶ Cauſa. Qui ſimul hꝫ duas vxoꝛes eſt infamis. ſi ergo in ciuitate Bonoñ.vxoꝛẽ habẽs aliam in prouincia dugit:dicẽs ſe nõ habere vxoꝛẽ de ſtupro poterit accuſari:licet ipſa decepta:ſcꝫ quaſi ignoꝛans ipſum eſſe iure alterius accuſare nõ poſſit de ſtupro.7 reꝰ quas ipſa viro dedit repetet. 7 illas quas vir ei vt ſponſe promiſit nullo modo petet.Uiuia.

b Vxoꝛes.idez ſi ſponſas.vt.ff.de bis qui no. infami.l.j. Idẽ ſi vnam ſponſam 7 aliã vxoꝛem.

Vxoꝛes duas ſimul habẽs efficit infamis. Tex. ibi:effectus. con cor.7a. nup a nobis.cũ gl. ſup ver. affectu. de biga.

i Infamia. Nota qui ſimul habet duas vxoꝛes infamis efficitur:vt.o.l. de ifami. 7.l.quid ergo. §.ij.7.3.de inceſt.nup.l. neminem.

k Effectus.vere eĩ nõ ſunt duo matrimonia. ſi eĩ primũ valet ſecundum non valet.

l Cogitatur.ſecuto conamine.7 ſic eſt.3.de ex cu.tu.l.ampliſſimi.

m Vxoꝛẽ.7 ſic nõ es in dolo.vt.ff.c.l.pe.

n Inferr.nõ dicit adulteriũ ſꝭ ſtupri.7 ſic nõ cõmittit marit⁹ adulteriũ ad ſolutã accedẽs.vt di Egimus.3.c.l.j.

o Prouincie.niſi dediſſes ſciens.7 idem in conuerſis qui per vxoꝛes reuocantur.

p Sponſa. quaſi dicat nullo modo.vt 7.3.3 dona.ante nupti.l.ea.retines tamen data.quia ex fua nõ tua parte eſt turpitudo ad iſtar eius qõ meretrici ꝓmittitur.vt ff.de cõdi.ob tur. cau.l. idem.§.j.7 facit.ff.de dona.inter vi.7 vxo.cũ hic ſtatus.§.penul.7.§.ſimili modo.

Quãuis.¶ Cauſa. Uiatoꝛ vxoꝛẽ ſuã ꝓpter adulterium qõ cõmiſit a ſe reiecit 7 de adulterio accuſauit dixit ſe nõ eſſe dãnãdaz in abſentia accuſatoꝛis:qd iuris ſit:Rñ. q̃ poteſt. nec viator ab excubijs ẽ reuocandus. Ziuia.

q Oportere. vt 7.3.de accuſa.l.ſi.

r Literis tuis.o iudex qui conſulis me.

s Cauſa materiã.ꝓpter nomen vxoꝛis accuſate.

t Viatoris.ꝓpter nomen viri qui accuſat.

v Queſtionibus.p tormenta poſtulãte viro q accuſabat.Uso.

x Viatoris.ſcilicet abſentis cauſa reipublice.

y Preſentiam.aliter enim procedi nõ deberet per dictam legem ſi. 3.de accuſ.ſꝫ certe hoc ſpeciale + 7 quia maritus vſq; ad ſniam ſteterat 7 oĩa peregerat:ꝛ quia in ſeruitio reipublice erat.Vel ideo poſtulabat vt obijceret q̃ iſte non potuerat accuſare per procuratoꝛez qõ fecerat.ſed 7 hoc nõ poteſt:quia cũ ſit dilatoria ante debuit ꝓponi.vt.ff.eo.l.ſi maritus.ſi.§.preſcriptiones.

z Confecto.i.perfecto facinoꝛe:quia ita plene ꝓbatum erat q̃ ſola ſententia reſtabat.

a Limitis.ꝓeerat eſſi ad limites imperij cuſtodiendos.7 facit.3.e. adulteram.7.3.qũo 7 qñ iu.l.fi.7.j.vt intra cer.tem.l.fi.

+ Ibunceſus excipitur gio.ſupver bo.pbarũ.l c.veritatis de dolo.7 tuma.

Fediſſimam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Edissimā. ¶ Casus. Mulier q̄ sponte stupuī cōmisit puniēda est non q̄ per vim: q̄ cuilibet potest nubere. Aluia.

a ¶ Fediissimā. Loquit in pzin. q̄n mulier sponte cōmittit stupium cū aliquo. Aliꝫ dicit loqui cū femina agit vt vir sicut econtra vir vt femina. j. eo. cū vir. z sic facit. ff. de postu. l. j. §. remouet.

b ¶ Uoluntate. Haz accusari de adulterio vel stupro non possunt. vt hic. z ff. eo. fi vgoz. §. fi q̄s plane. Et nota hūc violentum tam stupri q̄ de vi publica fine pscriptione quinquēnij posse accusari: vt. ff. eo. l. mariti. §. fina.

OB cōmissa. ¶ Casus. Statuta fuit tempora infra que mariti sua vxorem suaz accusare potest: ita q̄ si rei pu blice causa abfit sibi reuerso dāda est ex itegro licentia accusandi vt cā q̄cito munus sibi credi tum impleuerit accusare incipiat. Uiuia.

c ¶ Tempora. Alis certa tempora z alis certo reo tempora: quia z ipse vir qui accusat dicitur reus lenocinij.

d ¶ Utiliter. Ad sex mēses restringitur non ad quinquēnium: q̄s quinquennium continuū est vt dixi.

e ¶ Tempora. Scilicet sex menses vtiles/z quinquennium cōtinuum. §. eo. iure mariti. z. l. adulteraz. z. ff. eo. quinquennium.

f ¶ Habebis. Communi iure cum digerit. §. c. si quondam. nō auferri tempora talis absentie: z facit. ff. eq qui cau. ma. si qua.

g ¶ Pretendas. Statuetur eniz terminus vltra quē non audieris vt. §. q accusare non possunt. l. si ea. ne semper iactes te accusaturum cum vir bic dicit. z facit. ff. de edili. edic. cuz sep. z. ff. de uer. pscrip. l. i. z. ff. eo. l. miles. z. l. si vgoz. Accursius.

Ea. ¶ Casus. Si eam que meretricio moze se cuz quolibet fine delectu commiscuit stupratueris: an stupri ac cusari posses/ queritur. Et dicitur q̄ non. Uiuianus.

b ¶ Passim. i. fine delectu. vt. ff. de ritu nup. l. palam.

Adulteriū an cōmittat cū meretrice.

¶ Adulterij. i. stupri. nam adulterium non cessaret si esset coniugata licet sit venalis: non enim soli z. vt. ff. eo. si vgoz. §. j. z sic lex iulia vno pro altero vtitur. vt. §. eo. l. que adulterium. z. ff. eo. l. mariti. §. j. z. l. inter liberas. §. leg.

Luxuria plus hz q̄ castitas.

k ¶ Cesset. At nec ipa nec tu possitis accusari: sic ergo habet plus luxuria q̄ castitas: z sic est argu. cōtra in auten. de resti. z ea que parit. §. fi. colla. iiij.

Erui. ¶ Casus. An seruus quē habentē rem cum vxore sua de adulterio accusare possit/q̄rit. Dicitur q̄ nō. z hoc in prima. Si vo titius vxorē suā a se reiecit z alij se copulauerit: z titi ab illo pecuniā accepit ne eū accuset: an eā q̄ sic turpiter acceptā repetere possit/querit. distinguitur: aut erat innocēs: aut nō. primo casu repetet. secūdo casu nō: z accipiens punietur. Uel dic aliter vt in gl.

Tolle voluntatē de medio z omnis actus est indifferens. Bald. Uel sic. Stupū volūtariū punitur in vtroq; nō violentū in patiente. b. o. Bal.

Idem. aa. z. cc. Diony. Lex. xx.

Edissimaz carum nequitiam que pudorē suū alienis libidinibus prosternunt: nō etiam earum que per vim stupzo comprehense sunt irreprehensa voluntare leges vlcisc̄ūtur: q̄ntiaz inuiolate existimatiōis esse nec nuptias earuz alijs interdici merito placuit.

Tempus vtile non currit absenti in cā militie: sed bene currit reuerso. boc. o. Bald. Uel sic. Adarito reipublice causa occupato non currunt tpa ad accusandū de adulterio vxorem. Sali.

Idem. aa. z. cc. Silia. Lex. xxi.

OB commissa adulteria atq; accusandas vxores certa tē poza q̄ vtiliter cōputari solent prescripta sunt: si igit per occupationes publicas accusationē instituere non potuisti: nec ante cre dituz tibi munus prescripta tpa transacta sunt: post depositaz licitudinē qua detineris integrā accusandi potestatē babebis ad quā cuz vacare ceperis properare debebis: ne effrenata licentia ad terrēdā aduersariā future accusationis speciem pretendas.

Stupum punibile non cōmittitur cum meretrice. Bal.

Idem. aa. z. cc. Obsi. Lex. xxij.

Sea que stupzo tibi cognita est: z passim venalem foz mam exhibuit: ac prostituta meretricio moze vulgo se prebuit: adulterij crimen in ea cessat.

Adulterium quod nō est violari non potest: redimens suā vexationem: q̄ō dedit repetit. z vltra criminaliter punitur accipiens: sed redimens suum peccatum super quo non poterat transigere q̄ō dedit non repetit: z punitur tam ipse q̄ accipiens. boc dicit Bal.

Lidez. aa. z. cc. Proc. Lex. xxiij.

Serui ob violatum contubernium suuz adulterij crimine accusari nō pñt. ¶ Is aūt qui post dissociatum matrimonium vxorem licito iure duxerit: obq; intentate accusatiōis ac potētis patrocinij metuz ei qui accusationem instituerat aurum et argentū dedit/ad recipiendum id vlcisc̄endāq; turpis lucri cupiditatem adire pzesidem potest: qui examinatis partium allegationibus z inquisita fide veri (siquidez id ab eo qui innocens est ob illati criminis timorem datū esse cognouerit) quad modū sententia fozmare debeat/er cuidentibus iuris placitis instructur.

¶ Si vero consciens corrupti matrimonij velut mercedem ad captandam impunitatē soluta pecuniam esse: eus qui etiam ad uersus senatusconsulti censurā cum fediissimo flagitio accepit puniri iubebit.

Exceptio nullitatis matrimonij excludit actum ab accusatione adulterij. boc dicit Bal.

Impa. arch. a. Dio. Lex. xxiiij.

Sj eius a quo nunc adulterij reo postularis contra iuris fozmaz contubernio besisti: inumeris auctozitatibus te tueri potes.

Hānatus de libidine commissa cuz ancilla non efficit infamis. b. o. Bald. fed opinionem tantū aggrauat. Sali.

Idem. a. Sofiano. Lex. xxv.

Et si libidinem intemperate cupiditatis ex actozus lectione exarsisse te cognitum est: tamen cum ancillas comprehendisse et non liberas stupzasse dectuz sit: ex eiusmodi sententia grauatam potius opinionē tuā/ q̄z infamiam inflictam esse manifestum est.

De emergēti z incidēti est prius agitandum q̄ de causa prima. b. o. Bal. Uel sic. Replicatio vel exceptio preiudicialis antea discutitur: z ea reprobata sup crimine proceditur. b. o. Sali.

Idem. a. Crispino. Lex. xxvj.

Quoniam alexandrum qui in crimen vocabatur etiaz qui post dissociatum matrimonium vxorem licito iure duxerit. Lex Iulia

Ius aūt. Titius dissociauit matrimonium quod cū berta habebat quā accepit postea caiuz in vxorē z tic vult accusare titi quasi durante pmo matrimonio adulteraffet: cum esset timēs caius dedit titio centuz vt desisteret: si iniuste oppzimebatur repetet qō dedit: si iuste non: z etiā qui accepit punitur.

Dissociatum. als dissolutum: alia cā q̄ adulterij vel stupri. vt. ff. eo. l. mariti. §. j.

Addetum. nam potentes aduocatos titi habebat.

Ad recipiendū. boc per cōdictionez ob turpem causam. eg pte eñ accipientis tñ est turpitudo. vt. ff. de calū. l. i. bc redē. §. j. ad vltionē agitur lege iulia repetū. ad vtrūq; agit actiōe in factum de calūniatoribus q̄ in q̄druplum dat vsq; ad annū: z sic ad datum z penā. vt. ff. ad. l. iul. repe. l. antepe. z. ff. de calū. l. j. in prin. z. §. j.

Pōt. caius q dedit.

Juris. iducēdis pdicta augilia. z facit. §. de Jbē. z cōmit. stip. siqdez. z. ff. de calū. si ab eo. Sz §. §. qō me. cā. l. accusationis. Sol. vt ibi.

Corrupti. i. delicti. q̄ corrūpunt matrimonia.

Eum qui etiaz. punitur ergo reus: quia habetur pro confesso. vt. ff. de puari. l. in omnibus. accusato: etiam incidit in turpil. z etiā de pzeuari catione accusari potest. vt. §. eo. de crimine.

Senatusc̄sulti. turpiliani.

Sj eius. ¶ Casus. Si tu es cōsuberinalis alicui z ille vellet te de adulterio accusare/ resibi non licet.

Contra iuris fozmā. quia erat seruus. ad qō est. §. eo. ferui. z. l. si ea q̄. in quibusdaz libzis de est bec lex.

Tert. ibi: grauatā gl. de oid. cog. dicit tale cui opi. grauata est ō admitti ad honores.

Ter. l. qm. concor. cuz hac. l. c. pe. extra eo.

Si. ¶ Casus Aliena ancillā stupzasti: z ois iudici cōquestus fuit: si iudex pba digerit an fias infamis: q̄rit. Dicit q̄ non. Ex eiusmodi snia. qua pronunciatum est te fecisse predicta. argu. ff. ad turpil. l. j. §. j.

Grauatā. sic. §. de bis qui no. infa. l. ea que.

Manifestum est. facit. §. e. l. ferui. z. ff. eo. inter liberas.

Joniam. ¶ Casus Titius accusabat alexandruz de adulterio. Alegā excipiebat de lenocinio titi: qua dicebat titiū tenuisse eā post cōmissum adulteriū: titius replicando dixit cū seruū esse: qō istoz um triū sit preferendum. queritur. Dicitur q̄ prius inquirendum est de statu: z si apparuerit liber admittet eius exceptio: si seruus non: z si apparuerit eum adulterium cōmisisse: iudex eū vt adulterū punire debet. Tiuianus.

Alegādrū. Titius accusabat Alegādrū de adulterio. Alexander

UNIVERSIDAD DE HUELVA

obiciebat de lenocinio contra titium. Titius replicabat aliqđrū esse feruum: ꝛ sic non posse de lenocinio opponere. boc tertiū primo debet inquiri. Accur.

a ¶ Suo alegandro.

b ¶ Perspeximus. titium scilicet.

c ¶ In primis. anteq̄ de adulterio vel lenocinio queratur: nec enim ante possunt alie due determinari. Sic ergo ciuilis preponetur crimina li vt hic. ꝛ.l.ad.l.fal. de plagia. l.preses. ꝛ hoc ió quia ꝑiudicialis est. als contra. vt.ſ.de ordi.iudi.l.ſi. que est cōtra. An autem de bac incidenti ꝓnūciabitur? Dic q̄ nō: licet quidā fic. vt no. ſ.de ordi.iudi.l.j.

Ciuilis ꝑfertur criminali.

d ¶ Potestatē. boc ſi no men ſuum nō erat inter reos receptum. als non potest extraneus obijce re lenocinium. vt.ff.cl. ij.ſ.extraneus. ꝛ.l.ſi maritus. ij.ſ. ꝓscriptiones, que sunt contra.

e ¶ Impedimētis. Sed cur non licet ei se defendere? Rñ. non se defendit: sed alium aggrauat cui lenocinij opponit. vt.ff. c.l.ij.ſ. ſi publico.

f ¶ Statuit. ſ. gladij. vt ſ.eo.l.q̄uis. que etiā in seruos pōt statui. vt.ff. de accu.l.bos accusare. ſ.omnibus. ꝛ facit. ſ.de ordi.cog.l.ij.

Qmmiſſus. ¶ Lacus Nō ob boc q̄ adultera se ōdit nuptui adulterio extinguit adulterium cōmissum: quia potest accusari: sed vir ꝓius: illa vero postea.

g ¶ Non extinguitur. scilicet cōmissū: hec tamē nō accusatur: ſz adulter ꝓius ꝛ tunc ipsa potest accusari. vt.ff.c.l. mi les. ſ.volenti. ꝛ.ſ. licet. ꝛ.ſ.eo.ſi nō in tuo. Itez nec ipse ea3 iure mariti accusat de adulterio ꝓmitus cōmisso cu3 alio: quia tunc sua vgoz non erat. vt.ff.eo.ſi vgoz.ſ.ſi quis vgorem.

La. ¶ Casus. Oliz multe obijciebant ex eod. maritis qui volebant vgores suas de adulterio accusare: ſz q̄ ſi cadebat a syllaba caderet ab accusatiōe. Itē non potest accusare nisi dotem redderet: vel id in quo maritus sibi tenebat. ¶ Modie dicit imperator q̄ nō sunt admittēde tales exceptiones friuole: sed tres tm: ꝛ alie que sunt in gl. que incipit: tres tā tum. ſ. exceptio quinquēnij lenocinij. q̄ primo sit accusandus is cui adultera nupserit post dissolutum matrimonium.

b ¶ Pudoz. i. castitas quā pudoz ꝛ verecundia tuetur.

i ¶ Ambages. i. exceptiones per ambages inductas: qualis erat q̄ nō ante accusaret vir q̄ dotem redderet vel alia debita vgoz. vt.ſ.c. l. adulterij.

k ¶ Questionē. accipe fidē criminis nosci q̄ est. ſ.ꝛ hic abolitis ꝛc.

l ¶ Prescriptionib⁹. que erant tales vt dixi ꝛ plures fuisse.

Exceptiones tres dutaxat fm alios sūt adulterij crimini admittende.

m ¶ Quinquennij. Tres tantū excipit quinquēnij de qua habes. ſ. eo.l.adulter. ꝛ lenocinij: que siue ab vgore siue ab extraneo opponat anteq̄ nomen accusate vel accusati sit receptus inter reos repellitur accusator. ꝛ.ff.c.l.ij.ſ.lenocinij. at post nomen receptum inter reos siue inbona acculationē extraneus nullo modo potest opponere vgoz accusata potest: non vt se releuet: sed vt virū grauet. vt.ff.eo.l.ij.ſ.q boc dicit. ꝛ.ſ.ſi publico. ꝛ.ſ.extraneus. ꝛ.l.ſi maritus. ij.ſ. ꝓscriptiones. Tertiā excipit que competit nupte secūdo ante denunciationē de qua habes. ſ. eodem ſi dū in tuo. Sed licet bas tres tantū videat seruare tamen ꝛ alie plures sunt vt exceptio seq̄ mensium. ꝛ.l.g. dierum. vt.ſ.c.l.iure mariti. ꝛ.ff.eo.l.mariti. ſ.seq̄ mensiū. Itē est ꝛ alia ſi destitit semel. vt.ſ.eo.l. abolitionē. in fi.

Vel sic. Accusationem adulterij repellit exceptio tēporis lenocinij ꝛ ordinis. boc dicit Salicetus.

Idem. a. Lecordio recto. prouin. Lex. xxviij.

Ita nobis cordi pudoz est vt remouemus ꝓisci iuris ambages: et constituamus in adulterij questionem abolitis de medio ceteris ꝓscriptionibus: ꝓeter quinquēnij tēporis/et lenocinij quod marito obijcitur) exceptionē: illam etiā que post solutuz ꝓius matrimonium ante denunciationem nupte comperit fidem criminis nosci. ¶ Indignuz est enim vt vltionem pudoris ꝓstigia ꝑsuti iuris excludant.

Adulterium cōmissum cuz domina caupone est punibile. sed nō cōmissum cū famula q̄ ꝓpter sui vilitatē legū laqueis nō innodatur. b.d. Bal.

Imperator Constantinus Africano. Lex. xxix.

Que adulterium commisit vtrum domina caupone an ministra fuerit requiri debebit: et ita obsequio famulara seruuli vt plerūq̄ ipsa intemperātie vina prebuerit. vt si domina taberne fuerit non sit a vinculis iuris excepta. Si vero potātibus ministeriuz prebuerit ꝓvilitate eius que in reatuz deducitur accusatione exclusa liberi q accusantur abscedant: cū ab his feminis pudicitie ratio requiratur que iuris nexibus detinentur: et matriffamilias nomen obtinent. ¶ De autem immunes a iudiciaria seueritate ꝛ stupri a adulterij prestentur: quas vite vilitas dignas legum obseruatione nec credidit.

Adulterij accusator p multas exceptōes repellit.

Prestigia q̄ dicunt.

Versutus vestimentum.

Jusversum tum.

Ter. ibi: Ignimunes. cōcord. gl. in c. ſpiritu. ſuper ver. publicas. extra de ſpō.

Que adulteriū. ¶ Casus. Seius cōmisit stuprum cuz taberna ria an possit accusari ob stuprū. distinguitur aut tabernaria erat dña taberne aut ministra que ꝓpinauerat vinum potantib⁹. primo casu punitur. secundo non. Liuia.

r ¶ Que adulterium. i. stuprum. leg. enim iulia ꝓmiscue vtitur boc verbo. vt.ſ.eo.l.ea que. ꝛ.ff.eo. inter liberas. ſ.leg. iulia.

s ¶ Domina. licet non nupta.

t ¶ Intemperantie vina. i. vina eg gbus oritur intemperantia ꝛ incōtinentia. vnde illud. Nolite inebriari vino in quo est luguria. venter enim mero affluens facile despumat in libidinem.

v ¶ A vinculis iuris. Vincula iuris dicitur que aliquez ꝓ delicto vinciunt ad penam. Accur.

x ¶ Pudicitie ratio. id est obseruatio.

y ¶ Detinentur. si delinquunt.

z ¶ Nomen. boc tamen nomen stricte nō accipitur. vt.ff. de libe. exhi. l. deinde. in fi. sed large: quia scilicet nō viuat meretricio more. vt.ff. de verbo. significa. ꝓnunciatio. ſ. materfamilias. In tertia significatione dicitur illa que sui iuris est. vt.ff. de bis qui sunt sui vel alie. iur. l. nam ciuium.

a ¶ Et stupri ꝛ adulterij. eg boc colligū tqdaz q̄ siue sit nupta siue nō illa q̄ meretricio more viuit q̄ nō cōmittatur delictuz: cū de vtroq̄ bic ponat

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

bic ponat. ſ. de adulterio ⁊ ſtupro. Itē ꝓpter hoc quia maritus talē retinens accuſare eā non pōt quaſi lenociniū exercens. vt. ſ. eo. l. ita nobis. Tu dic ſi eſt nupta quanꝯ vulgaris poteſt accuſari commiſſum. vt. ff. eo. ſi vgo. ſ. i. ⁊ ſic intelligitur in nupta meretrice. ff. de ri tu nup. l. ſtuprum. Ꝑꝯ alij de alia vulgaritate intelligant dictam le gē ſi vgo: loqui. Hec obſtat nobis hec litera: qꝛ ambo ponuntur ꝓ ſtupro tantum. quaſi dicat quouis nomine cenſeatur: ⁊ ſic dices ⁊ ꝓ id eſt. Item nec obſtat ꝙ a viro nō poteſt accuſari: qꝛ ab alio poteſt: ſed ⁊ a vōſi eam deſerat. Item ⁊ ſi eſt recepta viri accuſatio anteꝯ obijciat leno cinium: ⁊ ſic non eſt ſimpliciter verum eā a viro non poſſe accuſari. ⁊ facit ad hoc. ff. de concubinis. l. in concubinatu.

Q Uānis. ¶ Caſus.

Adulterij crimē cuius inter publica crimina cōnumeretur: tamen quilibet nō admittitur ad accuſandum. ſ. primo maritus: poſtea pater/frater ⁊ alij cōſanguinei. ⁊ poſſunt deſiſtere ab accuſatione impetrata abſolutione a ꝓncipe. Adiaritus autē ex ſola ſuſpitione pōt vgorem accuſare: ⁊ tunc ſuſpectam poteſt penes ſe retinere: nec tenet mari tus ſe ſubſcribere in libello accuſationis. obligando ſe ad penā talionis. Poſt maritū ⁊ ꝓpinquos admittitur extraneus: ⁊ is qui dānatur de adulterio capite punitur. Iiuia.

a ¶ Referaf. vt. ff. de publi. iudi. l. j.

b ¶ Concedif. Et inde dicunt publica. vt inſti. de publi. iudi. l. j. circa pn.

c ¶ Fedare ꝓnubia. Hoc enim licere non debet vt hic. ⁊. ff. eo. l. conſtante.

Sed quid ſi matrimonium eſt ſolutum: Videtur contra quaſi ceſſante cauſa: econtra idem cum adhuc videtur fedari precedens matrimonium quod placet: quia ⁊ vir non accuſat niſi ſoluto matrimonio. vt. ſ. e. crimen adulterij. quem ꝓferri cōſtat vt hic. ⁊ probatur. j. eodem. ſi mulier.

d ¶ Ꝓximis. Inter hos etiā eſt ordo cuꝫ vir preferat vt hic ſubijcit. Sed quare dicit ſolūmodo cum etiam alij ⁊ poſt hos admittantur. vt. ff. eo. l. ij. in fi. ⁊. l. iij: Reſpon. intelligitur donec ꝑdicti egtent ⁊ accuſare non recuſent. inter ceteros autem iudeꝯ eliget vt not. ſ. eo. l. iure mariti. licet hec leg. ordinet.

e ¶ Verus dolor. Ho. cauſam defendendi cōnubium. Sed an alij vl teriores habent ꝓuilegium quod habēt bi quatuor: forte nō. Itez an bi poſſunt iure mariti omnes accuſare: Reſpon. ſic quo ad hoc vt preferantur alijs vt hic dicit. ſed non quo ad alia ꝓuilegia que habet vir vt dixi. ſ. c. iure mariti.

f ¶ Ut crimen. i. criminis accuſationem.

g ¶ Compeſcant. Omnimodo enim ꝑmittitur abolitio licet in alijs diſtinguatur. vt. j. de aboli. i. ij. in fi. ⁊. ſ. eo. abolitionem.

h ¶ Oportet. Contra adulterā. vt ſubijcit cui quidem ⁊c. ſed ⁊ an idē contra adulterum: Reſpon. idem.

i ¶ Ream. i. accuſare eam: ſic ⁊ reus. i. accuſatus punitur. ff. ad ſylle. ꝓpter veneni. ſ. fi. ⁊. ff. de teſti. l. in teſtimonium. ⁊. ff. de acqui. here di. l. pantonius. ſ. rei ꝓduellionis ſm Joā. Et ſm. Ꝑ. poteſt petere. vt ex ſola ſuſpitione condemnetur. vt in auf. vt lice. ma. ⁊ auie. ſ. iſ quoqꝫ. ⁊. ſ. quia vero ita comperimus. colſt. viij. ⁊. j. eo. ſi bi qui adul terij. Sed certe illa non dicitur ſuſpitio ſed legis ꝓſumptio quare condemnatur. vt. j. eo. l. ſi bi qui adulterij.

k ¶ Non ꝓhibetur. vt. ſ. eo. l. ſine metu. ⁊. ff. eo. l. mariti.

l ¶ Contineri. i. quia non debet libellus inſcriptionis porrigere ⁊ eſt ſpeciale in marito. Jn alijs cōtra. vt. ſ. qui accuſa. non poſ. l. qui cri re. vt. ff. eo. l. miles. ſ. quidā. ⁊. ſ. ſegagitta. ſed nō tenetur vinculo in ſcriptionis. qꝛ nō tenēt de calūnia: vt hic. ⁊. ſ. eo. l. iure mariti. niſi ſit

Maritus accuſans de adulterio nō tenet ſe iſcribere.

ſcriptionis aſtringat: nōnulli tamen ꝓtereunt id faciunt: ⁊ falſis contumelijs matrimonia deformant. ¶ Sacrilegos autem nupſerit gladio ꝓ puniri oportet.

I Mauten. vt nulli iudi. ſ. vero quando. colla. ix.

¶ Ꝓ adulterio non ꝓponitur mulieri pena capitis. ſ. in monaſterio detrudit ur ad penitentiā peragendam bonis eius inter liberos (ſi quos habet) ⁊ monaſterio ⁊ parentes (ſi liberos nō habet) diuidendis. ꝓ portione hic deſignata/pactis dotalibus poſt mortem etiam valituris. b. d. Bal. Vel ſic. Dodie adultera nō punitur gladio: ſ. verberata detruditur in monaſterio infra biennium reconciliāda marito. vltra vero monaſtico induit habitu eius ſubſtantia diuiſēda forma bic ſcripta. boc dicit Sali.

m ¶ Cū. vel cauſatiue vel temporaliter lege.

n ¶ Annuerunt. vt. ſ. eo. Liure mariti. ⁊. ff. de mino. l. augilium.

o ¶ Ab accuſatione. do nec ꝑdicte pſone egtent ⁊ accuſare non recuſent vt modo dixi.

p ¶ Omē gen⁹. nō ſingula generū ſed genera ſin gulorū cōprehēdit. ſic inſti. de ſuſpe. tu. ſ. j. naꝫ ⁊ ipſe vir nō aſtringit ex iure mariti accuſat. vt hac. l. Itez mulieres. vt ſ. q accu. nō poſ. l. de crimine. Et ꝓtinus ſic ꝫ in bmōi crimie ſubſcriptio celebret: penāq; inſcriptionis quiuis (ꝓter miritus) timeat: ⁊ ſicet crimen ſit publicum: nō tū cuilibet (vt dictū eſt) data tur delatio indiſtincte, nā ⁊ in populari actiōe ꝓiuſ agit is cui⁹ intereſt. vt. ff. de bis qui deic. vel effu. l. ſi vero. ſ. hec autē actio. ⁊ ad idez. ff. de ſepul. vio. l. iiij. in pn. ⁊. ff. de libe. bo. egbi. l. iij. ſ. B interdictū omnibus.

Text⁹ ibi: moaſterū. cōcor. gl. ſ. c. tue fraternitatis. extra de ꝓcu.

q ¶ Sacrilegos. i. qñ nō em vere eſt ſacrilegium.

r ¶ Gladio. tā in mare ꝙ in femina ✻ ſꝫ i femina corrigit ⁊ alia pena ꝓponit. vt in auf. qua bic legē. ſ. bodie adultera. q̄ eſt in auf. vt nulli iud. ſ. ſi vero qñ. col. ig. Ergo ſi vir in accuſando calūniet ꝫ vgoꝛē que erit pena talionis: Quidā dicūt capitis: cū in eo nō ſit imutata. vt in auf. vt nulli iudi. ſ. ſi vō qñ. col. ig. Alij ꝙ illa quā ſubiret mulier cōuicta. f. mitti in monaſteriū. ꝙ quib⁹ eſt in auf. vt li. ma. ⁊ aui. ſ. quia vero plurimas. col. viij. vbi dicit. ⁊ ita adulteriū legitime cōuictū vna cum vgoꝛe puniri.

✻ Concor. d. c. tue fraternitatis. cum gloſ. ſ. de ꝓcura.

Vir ſi calūniet accuſando vgoꝛē de adulterio qua pena puniet.

Sed bodie. ¶ Caſus. Auf. iſta corrigit. l. C. in eo ꝙ dicit adulteros capite puniri. qꝛ boc nō eſt verū in mulierē: qꝛ verberat ⁊ in monaſterium detruditur. ⁊ maritus intra biēniū ea recuperare pōt. Si biēniū effluxerit vel maritus nō viuit. due partes bonoꝝ ſuoꝝ debēt dari filijs ſuis: tertia pars datur monaſterio. Si filios nō habuerit monaſterium omnia occupabit. Iiuianus.

s ¶ Jn monaſteriū. Sed videtur nō dari ad penam alicuius corꝛis. vt. j. de penis. l. ne quis. ⁊ de decur. l. ne quis. lib. g. Sol. boc ſpeciale. ⁊ ille in corꝓre non cauſa religionis facto.

t ¶ Recipere licet. ſic corꝛiguntur oſa iura illa quibus cauetur contra. vt. ſ. c. l. caſtitati. ⁊. ff. de mino. l. augilium. ſ. in delictis. nec dicat aliquis hic loqui qñ ignoranter maritus. nā eo caſu etiam iure veteri poterat retinere. vt. ſ. eo. l. ſine metu.

v ¶ Habitu. nō tñ eſt monacha. ſm Joā. qō placet. qꝛ pacta dotalia nō ſtatim ſꝫ demū naturaliter mortua valent. vt in fine buius. ſ. ſed ſi eſſet monacha ſtatim valerent. vt. ſ. de epiſ. ⁊ cle. l. deo nobis. ſ. j.

w ¶ Partibus. imo videf ꝙ tantū legitimā habēt filij. vt. ſ. de ſacro ſan. eccle. auf. ſi qua mulier. que eſt cōtra. Sola. bec per illam corꝛigitur. Vel bic inuita intruſa fuit: ibi ſponte intrauit.

x ¶ Due partes. ſed cū monaſterius ſit loco filij. vt in auf. de ſan. epiſ. ſed ⁊ boc preſenti. colla. ig. quare totum non habet: Rñ. quia ſe nō ꝙ. ſed ⁊ boc preſenti. colla. ig. quare totum non habet: Rñ. quia ſe nō monachauit vt dixi.

y ¶ Seruandis. Patet ergo ꝙ ꝓius non fuit facta monacha licet

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Ad legē iuliā de adul. ⁊ ſtu.

¶ Nō omnibus permittitur accuſatio adulterij pariter ⁊ eque ſed primo cōiunctis neceſſarijſq; perſonis. Et inter illas primo permittitur boc marito: quia magis ꝓprie ꝓpzium dolozem exequitur: ⁊ qui ſine iſcriptione ⁊ ſola ſuſpitione poteſt accuſare. Jtem nō licet matrimoniū ſub falſis contumelijs deformare: ⁊ adulter debet decapitari. Hoc dicit Baldus. Vel ſic. Accuſatio de adulterio bodie eſt ꝑmiſſa marito ⁊ ceteris ꝓiunctis bic enumeratis/extraneis egcluſis. Et pena adulterij eſt gladij. boc dicit Sali.

Idem. a. ad Suag. Lex. xxx.

Q Uamuis adulterij crimen inter publica iudicia refe
ratur: quozum delatio in commune omnibus ſine aliqua legis interꝓretatione conceditur: tamen nevolentibus temere licet fedare connubia/ꝓximis ne ceſſarijſq; perſonis ſolummodo placet deferri copiaz accuſandi: boc eſt patri/fratri/necnon patruo/⁊ auunculo quos verus dolor ad accuſationem impellit.

¶ Sed etiam bis perſonis legez imponimus: vt crimen abolitio ne (ſi voluerint) compeſcant.

¶ Jn ꝓimis maritum genitalis thozi vindicem eſſe oꝓtet: cui quidem ex ſuſpitione ream con iugem facere licet: vel eam ſi tan tuz ſuſpicatur penes ſe detinere non prohibetur: nec inſcriptio nis vinculo contineri: cum iure mariti accuſare veteres retro ꝓncipes annuerūt. Extraneos autē ꝓcul arceri ab accuſatione cenſemus. nam ⁊ ſi omne genus accuſationis neceſſitas in

Uxor adultera an perdatoem.

fuerit tonsa. Sed nõne ꝓbato adulterio maritus etiã fine pacto do tem lucraf. vt. ſ. de repu. l. cõſenſu. ſ. vir quoq; ⁊ in autenti. vt liceat ma. ⁊ auie. ſ. q; vero plurimas. colla. viij. Reſpon. illud corrigi ſm quoſdã. Vel dic cũ eſt ciuiliter cõiucta maritus dotem lucratur. ſed cũ accuſata ⁊ dãnata criminaliter ſubſtãtia diuidit vt hic. Vel hoc cum extranei accuſant: illud cum maritus.

SI quis. ¶ Caſus. Si maritus habet aliquẽ ſuſpectũ de vxore ſua denunciare debet ter in ſcriptis vt ſe abſtineat: ſi poſt inuenerit eũ cũ vxore ſua: vel i domo ſua vel in adulterio poterit eũ interficere: ſi in alijs locis tradet iudici: ⁊ ſi in eccleſia tradet economo eccleſie ⁊ cuſtodientur ſeparatim: ⁊ in deg mittet ad epiſcopũ ciuitatis vt ſciaf quale debeant ſubire tormentum. Liuia.

a ¶ Denunciauerit. no. de vi denunciationis. ſic ſ. de rei ven. ſi fundum. ⁊. ff. que in frau. cred. ait ꝓtor. ſ. ſi quis. Itez no. ſm Pe. ꝙ ex ſuſpitione quis dãnatur contra regulam. ff. de pe. abſentẽ. Sed dic eſſe preſumptionem adulterij. vt. j. co. ſi bi qui adulterij. ⁊ in autẽ. vt nulli iudi. ſ. pen. col. ij.

Suſpitione ſola an poſſit qs dãnari.

VXor vir. ¶ Caſus. Lex iſta tractat ō quodam turpiſſimo ſtupro: ⁊ eſt materia buius l. turpiſſima. tamen per elegantia verba tradita eſt: qō laudabiliter fecit imperator: hanc l. potes videre per te. Liuia.

b ¶ In feminam. Id eſt in officiuꝫ femine ſe ſupponit.

c ¶ Infames. ipſo iure niſi ꝑ viz fiat. vt. ff. de poſtul. l. j. ſ. remouet. et. ff. quod metus cauſa. ibi quidez. ⁊ inſti. de publi. iudi. ſ. ij.

IN adulterij. ¶ Caſus. Si accuſetur quis de adulterio: non ſoluꝫ ſerui mulieris: ſed viri torquebuntur. Uianus.

d ¶ In adulterij queſtione. Non ſic in ſceſtu niſi per vim adulterium ſit cõmiſſum. vt. ff. c. l. vim paſſam. ſ. fi.

e ¶ Familia. No. familiã inquiri ſic. vt. ſ. de repu. l. cõſenſu. ſ. penul. ⁊. j. ad l. cor. de ſica. l. fi.

f ¶ Domi fuerit. immo ⁊ ſi nõ ſit domi. vt. ff. qui ⁊ a qui. l. proſpexit. que eſt contra. Sol. ibi quo ad manumiſſionem ꝓbibendam: hic quo ad tormenta. Vel hic de ſeruis alienis dicit in quibus vxor vel maritus vſumfructuꝫ habet. ⁊ facit. ff. c. l. verba. ⁊ quod ibi no.

ADulterij. ¶ Caſus. Si vxorem tuam de adulterio accuſaueris an potes opponere exceptionẽ: ſcilz dotis reddi vel alterius debiti vt ſic remoueat vel differat adulterij accuſationez/ſcrip-

IMauten vt licc. ma. ⁊ aui. ſ. bis quoq; colla. viij. conſti. fi.

¶ Maritus ei qué habet de vxore ſuſpectũ poteſt denunciare ne cũ ea loquat ſi ille ſpernit denũciationem: ſigdem ineniturꝰ cuꝫ muliere in loco ſuſpecto põt occidi: ſi in alio loco in quo non põt carnaliter cõiungi: licet vellent: poteſt accuſari iudici ⁊ debet puniri. Si autez in eccleſia poteſt capi ⁊ tradi cuſtodiuel defẽſori illius loci qui debet eũ cuſtodire ⁊ eũ ad iudicẽ tranſmittere. Bal.

SI quis ei quem ſuſpectum habet de ſua vxore ter i ſcriptis denunciauerit[a] ſub preſentia triũ teſtiũ fide dignoz̃ ⁊ poſt inuenit eũ conuenientẽ vxori ſue in domo ſua vel vxoris vel adulteri: vel in popina ſiue i ꝓuincia: aut in ſuburbanis/ſine periculo eum perimat. ¶ Si alibi iueniat tribus teſtibus conuocatis tradat eum iudici qui nulla alia ratione queſita habet puniẽdi licẽtiam. ¶ Si tamẽ in ſacro oratorio loqui inueniantur poſt tres (vt dictum eſt) denũciationes liceat marito vtraq; ꝑſonas deffenſori eccleſie tradere: aut alijs clericis ad eoꝝ periculuꝫ diui ſim iſti ſeruentur: donec iudex cognoſcens hoc mittat epiſcopo ciuitatis quatenus ei iſti tradantur vt debeãt ſubire tormentum vt nuncietur per eum ad ꝓcſidẽ qui ſm leges penam imponat legitimam.

¶ Pro peccato cõtra naturam imponitur pena mortis. b. d. Bal.

Imperator Conſtanti. a. ad populum. Lex. xxxi.

CUm vir nubit in feminam[b] vires porrectur̃: quid cupiat vbi ſcrus perdit locum: vbi ſcelus eſt id qō nõ proficit ſcire: vbi venꝰ mutaf in alterã formã: vbi amoz querif nec videf: tubemus inſurgere leges: armari iura gladio vltoze vt exquiſitis penis ſubdantur infames[c] qui ſunt vel qui futuri ſunt rei.

¶ Pro veritate eruenda tota familia eſt torquenda in adulterij queſtione. boc dicit Salicetus.

Impa. Gra. ⁊ Valẽ. ⁊ Theodo. Hintrio ꝓfec. ꝓeto. Lex. xxxij.

IN adulterij queſtione[d] ab omni familia[e] non ſoluꝫ mariti: ſed etiam vxoris (que tamen tunc temporis domi fuerit[f] quo adulteriũ dicaf admiſſum) querendũ eſt ſine deffenſione cuiuſq;.

¶ Queſtio repetitionis dotis vel alterius debiti nõ poteſt obiici ad retractandum accuſationẽ adulterij. Vel ſic. Queſtio ciuilis non retractat proceſſus in criminali. boc dicit Baldus. Vel ſic. Exceptiones triuole nõ ſunt admittende: ſed legitime que ad proceſſus oppoſite prius ſunt examinande. Et ſi non reperiuntur obſtare cognoſci debet de crimine. boc dicit Salicetus.

Imperatores Dono. ⁊ Theodo. aa. Rufino ꝓe ecto ꝓetorio. Lex. xxxiij.

ADulteriꝰ accuſatione ꝓpoſita ꝓſcriptiones[g] ciuiles quibꝰ aut dos repeti fingitꝫ: aut ex ratione aliqua aliqō debitum flagitatur[h]: ea que occurrere atq; perſtrepere examini conſueuerunt iuſſimus ſequeſtrari[i]: nec earum obicem aliquid negocio tarditatis afferri[k]: ſed accuſatione fundata boc eſt cum conſtiterit quo iure: id eſt mariti vl' extranei: quoue rẽpoze accuſatio[m] fuerit intromiſſa/diſcutiatur crimen/facti qualitas publicetur[n]: cũ ⁊ iurgia[o] que magnitudine ſuperantur ⁊ ciuilis actio criminali iure poſtponatur[p]. ¶ Idem tamen cum competere[q] ceperit habitura momenti dũmodo nõ ob ſit huic examini[r].

¶ Et preſenti preſumitur in preteritũ: ⁊ violenta preſumptio quam lex ꝓ plena ꝓbatione habet equiparatur cõſeſſioni partis. boc dicit. Vel ſic. Per actuꝫ contrarium ſubſecutum preſumitur aliquid in preteritum quod alꝰ erat incredibile. boc dicit. Bald. Vel ſic. Si is qui repulit accuſationem adulterij: quia cõiunctus mulieri reperitur poſtea in vxoꝛem illam ducere: puniendus eſt tanꝙ confeſſus. boc dicit Sali.

Idem. aa. Rufino prefecto pretorio. Lex. xxxiiij.

SI bi qui adulterij fuerint accuſati et obtentu proximitatis intẽtata depulerint: per commemoꝛationem neceſſitudinis crimini fidem derogando dũ exiſtimaf non debere credi quod allegatur/vel non potuiſſe committi[s]. Vel ſi poſtmodum in nuptias ſuas conſortiumq; conuenerint: facinus illud in quo fuerint accuſati manifeſta fide atq; indicijs euidentibꝰ publicabũt[t].

ceſſit: poſtea ſeius duxit in vxoꝛem eam: vnde preſumptio eſt cõtra eum ꝙ non fuit cognata eius: an fit puniẽdus: queritur. Et dicitur ꝙ ſic. Uianus.

s ¶ Cõmitti. vt arg. ſ. de epi. ⁊ cle. l. eum qui ꝓbabilem.

t ¶ Publicabunt. ſic. ff. iij. qõ. j. capi. j. Et nota bic preſumptionem ex preſenti.

Dilatio an deſ in cauſa adulterij.

Presumptio fumi tur quando q̃ ex p̃a fenti ad p̃ teritū.

Absoluti semel an p̃it cōdēnari.

ex p̃senti ad preteritum.sic ff.ff.de natu.libe.cū quis.ꝛ in auc.de restiꝛ.ea que pa.in.gl.mense.§.vnum ſi quidem.ff.§.mulier enim.coll. iij.ꝛ in auc.vt nulli in.§.ſi quis vo accuſatus.colla.ix.

a ¶ Conuictum.ex preſumptione huius legis:ꝛ ſic nō ex p̃ſumptione hominis.nec obſtet.ff.de penis.l.absentem. ſic ꝛ dixi de hoc.§. codex Huius adulterij.Sed videtur q̃ nō debeāt condēnari tam absolutioni:ſi ſocerā de p̃uricatione p̃mi.vt.ff. de accuſa. ſi cui.§.hiſdem.Sed dic illud verum quando p̃batione hominis tantū vtercetur ſecundus accuſator.hic autem probatione legis:vel dic q̃ p̃ma cauſa non fuit diffinitiua:ſed indiſcuſſa remanſit.

¶ Unde ſi qui ciuſdē modi reperti fuerint:tuſſimus in coſdē ſeueriſſime vindicari:ꝛ veluti q̃uicūq; facinus confeſſumq; puniri.

¶ Maritus quondam in accuſationibus ſtupri aliis anteferk. Vel ſic. Sequēs diuortium non p̃deſt mulieri quominus a marito quondam non poſſit accuſari. hoc dicit Baldus. Vel ſic. Maritus admittitur ad accuſandum vxorem quondam de ſtupro cōmiſo poſtq̃ diuertit ab eo.hoc dicit ſin lectura glo.Salice.

Impera. Dono. ꝛ Theodo.aa. Palla.prefec.preto. Lex.xxxv.

¶ Si mulier repudij oblatione ſine vlla legitima cauſa a ſe dati diſceſſerit,ne viduitatez ſtupri procacitate commaculet. accuſationiq̃ repudiato marito iure deferimus.

¶ Etiam mortua adultera ſerui adultere infra duos menſes manumitti non poſſunt:quia durat poſt mortem queſtio adulterij propter dotem:poſt autē duos menſes iſti poſſunt manumitti ꝛ ſubtrahi queſtionem:niſi per ſubterfugia adulterij iſtud tempus ſit elapſum .hoc dicit Baldus.

Impera. Iuſti. Joāni preſecto pretorio. Lex.xxxvj.

¶ Libertatem ſeruorum qui ad dominū pertinent vroris vel mariti vel parentum eoꝝ: repudio miſſo,ꝑpter ſuſpiciones criminis adulterij legum condītores intra duorum mēſium ſpatium poſt miſſionem repudij nūmerandum ſuſpendi diffinimus

¶ Sinvero vxor tua matrimōio ſub prefato modo diſſoluto rebꝰ humanis exempta fuerit:nihil de tempore quouſq; ſeruos eos ꝑpter memoratam cauſam permanere deceat adiūcunt. ¶ Nobis enim neceſſariū eſſe videtur certum tempus etiā in hoc caſu ſtatuere ꝓpter doris queſtionem: vtrum in loco marito cedat: vel heredibus mulieris reſtituatur.

¶ Dancimus itaq; duos etiā mēſes poſt mortez mulieris ſeruari vt intra eos ante dicti ſerui permaneant:et facultatem maritus habeat,pbationes adulterij per eos preſtare. ¶ Tranſacto vero memorato tempore licētiam habere heredem mulieris/libertatem eis imponere: niſi per culpam eius maritus,pbibitus fuerit cauſam adulterij tempore videlicet imminente exercere.

¶ Si quis eam cuius tutor fuerit corruperit. Titu.x.

¶ Si tutor quondaz cōmittit ſtuprum cum adulta debet deportari bonis omnibus confiſcatis.b.d. Baldus.

Imperator Conſtan.a.ad Baſſum vica.italie. Lex vnica.

Si tutor pupillam i quondam ſuā violata caſtitate ſtupratione ſubiugēt: atq; vniuerſe eius facultates fiſci iuribus vendicentur:q̃uis cam penā debuerit ſuſtinere quam raptoꝛi leges imponunt.

¶ De mulieribꝰ que ſe ꝓpriis ſeruis iunxerunt. Titu.xj.

¶ Seruus qui cōcubuit cum domina debet comburi:ꝛ domina decapitari:ꝛ ſi ſiij inde nati ſunt ſpurij:et inſuſceptibiles matri:ꝛ eoꝝ ſucceſſio defertur aliis legitimis ſucceſſoribus.b.d.Bal.

Imperator Conſtan. a. ad populum. Lex vnica.

Si qua cū ſeruo ſuo occulte rez habere detegit capitali ſententie ſubiugetꝛ tradendo ignibus vtrq; berone. ¶ Sitq; omnibꝰ facultas crimen publicum arguendi: ſitq; officio copia nuntiandi: ſit etiam ſeruo licentia deferendi: cui probato crimine libertas ꝓdabitur. ¶ Filij etiam quos ex hac coniunctione habuerit exuti omnibus dignitatis ſinſignibus in nuda mancāt libertate:neq; per ſe neq; per interpoſitaz perſonā quolibet titulo voluntatis acceꝑturi aliquid ex facultatibus mututa de publicis iudicijs.§.item lex iulia.de adulterijs.

m Verberone.id eſt ſeruo qui poſt verbera comburitur.ſed alꝫ ecō tra quando dominus cum ancilla ſua rem habet:vt inſtitu. qui matrimum.non poſſunt.§.eadem.et.§.cōmunia de ma.l.fina.de natu.libe.aut.quod ius.

n Muntiandi. Et probandi neceſſitas.vt.j.de curioſis.l.j.libro duodecimo.

o Deferendi.ſpeciale:ſed regulariter contra.vt.ff.de iudi.vig.

p Libertas dabitur.pro ꝑmio.ꝛ ſic pretiū dabitur dño a fiſco:vt.§. qui.ex cau.ſer.pro p̃e.ac.li.l.penul. Et ille ſeruus ſtupratoꝛ manumitti non poteſt.vt.ff.de bere.inſti.l.bis verbis.§.j.ꝛ.§.de collu.de.

q Dignitatis.quam per matrem ſibi aſſerebant.

Ff ij

Sacramentum.

Sacramentum.

Sacramentum.

g ¶ Admittit agnatum vel cognatum: vel etiam virum si habet: & est hoc speciale vt nulla pars bonoꝝ publicet. alꝫ 3tra. vt. j. de bo. pos
h ¶ Jd autem qꝫ ille. seruus qui condẽnatus est qui dicitur habere in peculio non vt suum. qui seipsum non habet.
c ¶ Dominio sociatum. non vt sibi teneat: sed vt succedẽtib⁹ mulieri def: cum ipsa capitali sentẽtie subijciatur.

¶ Ad legem iuliam de vi publica vel priuata.

Cõtinua tio. ¶ Dicit de maioribꝫ crimi nibus. lequit de minoribus. ¶ Vel qꝫ violẽtibus in pdictis qñqꝫ cõmittitur: de hac violentia dicit: & qꝫ hec lex iulia tractat de ipsa violẽtia: ideo de ea interpretanda: corrigẽda: & supplenda dicit: & que fit ei⁹ pena dicens. j. l. ij.

QBebitum. ¶ Cas⁹. Creditor siue fuerit priuat⁹: siue fiscalis bona vꝫoris debitoris per vim accepere nõ debet: aliogn. l. iulia. de vi accusari poterit. Viuianus.

Text. l. ob debitũ. con cor. c. ergar reuestra. cũ glo. supper bo aliẽa. de pscrip.

d ¶ Munus. quod gessit maritus: nisi fuerit pupillarius. de quo dic: vt. ℈. qui. cau. pig. ta. cõtra. l. fatis.
e ¶ Videntur. non ergo liceat. vt et. ℈. ne vgo. p mari. l. j. & ij. & de dona. inter virum & vxo. l. res. An autez res ipsius debitoris: Dic nõ: vt. j. vi bono. rap. l. iij. & j. codex l. in possessionem. vel ex conuentione: vt. ℈. de pigno. l. iij. & facit. ℈. de pupille. fil. l. j.

Vtoris. ¶ Casus. Tenebat tutor pupillo in. c. male administrationis condemnatus: quia alicui vim intulit relegatus est: & tertia pars bonoꝝ suoꝝm ꝑficata: an pupillus ratione tertie illius possit cõuenire fiscum iudicio tutele queritur. Et dicitur qꝫ sic.

Legis iulie de vi pũnata. ité ꝺ vi publica q̃ sit pena.

f ¶ Tertia pars. que est pena cuius legis cũ relegatiõe: sed si publica est vis tũc omnia offeruntur & deportãtur: vt in ꝓstitu. de publi. iud. ℈. ité leg iulia de vi. & j. eodem. l. quoniam. & ff. eodem. l. ij.
g ¶ Tutele. personalem. ergo non solum hypothecariam cõtra fiscũ intentes: nec est speciale in pupillo: sed idẽ in quolibet creditore: vt & ff. soluto matrimo. l. si marito. in principio. & j. de bonis proscrip. l. si vt proponis. & de sen. paſ. l. ij. & ℈. de fideiusso. l. j. Nec obstat. ff. de iure dot. mulier. quia ibi mulier non amisit bona & sic non potest dici maritus tanꝫ successor.
b ¶ Prescriptio. id est exceptio. vt pacti vel similis. vel dic proprie vt EEE. annotum.
i ¶ Successio. i. successor: vt est fiscus.
k ¶ Pro oneribus &c. vt & ℈. si cer. pe. l. j. & de heredi. ac. l. j.

SJ confides. ¶ Casus. Si sponsam filij tui rapuerit quis: vel filium tuũ per vim incluſit: an eum. l. iul. de vi accusare possim: Respon. qꝫ sic. Viuianus.
l ¶ Raptam esse. i. hoc te posse probare.
m ¶ De vi. vt. ff. eo. l. & eum. sed & primo casu põt agi de raptu: & maior pena imponitur: vt. j. titu. j. Item secundo potest accusare de priuato carcere. vt. ℈. de priua. carce. l. j.

SJ criminis. ¶ Casus Si seruus tuus res meas rapuit: ipsum non te accusare debeo. l. iul. de vi. si vo tu me verberaueris bominibus coactis te potero. l. iul. de vi accusare.

lieris. ¶ Successio autem mulieris ab intestato vel filijs si erunt legitimi: vel primis cognatis deferatur: vel ei quẽ ratio iuris admittit[a]. ¶ Jd autem[b] qꝫ ille qui condẽnatus est: et qꝫ ex eo susceꝑti filij quolibet casu i sua videãtur habuisse substantia: mulieris dominio sociatum[c]: a memoratis successoribus vendicetur.

¶ Ad legem iuliam de vi publica vel priuata. Titu. xvj.

SOb debitũ viri res vxoris capi non possunt: et capiens vim cõmittit. boc dicit Baldus.

Imperato. Seue. & Anto. Pelio. Lex. j.

QBebitum viri vel ciuile munus[d] / res vxoris q pignori capiunt / vim cõtrahere videntur[e].

SFiscus eꝫ debito succedẽs ꝓ parte creditoribus ꝑfiscati ꝓ rata tenet. Jtez illis cõfessionibus vti potest quibus poterat vti pãnatus. vel sic. Tam ius agendi ℈ ius queriendi & eꝫ ipsi dẽ trãsiit in fiscum. boc dicit Bald. vel sic. Fiscus ꝓ quota bonoꝝm ad eum peruẽta tenetur creditoribus. boc dicit Salicetus.

Imperator Antonius. a. Varoni, Lex. ij.

VToris tui lege iulia de vi priuata damnati: si tertia pars[f] bonoꝝ fisco vendicata est tutele[g] actiones ꝓ eo ꝑtione aduersus fiscum dirige: modo si nulla ꝓscriptio[h] locum habeat. Nam successio[i], ꝓ oneribus[k] portionis sue respondet.

SSocer potest agere de rapina sponse: et pater potest agere de inclusione siue incarceratione filij sui. boc dicit Bal. vel sic. De raptu spõse filij incluſione potest agi lege iulia de vi publica vel priuata. boc dicit Salicetus.

Imperatores Diocletianus et Maximianus. aa. & cc. Vmano ri, Lex. iij.

SJ confidis sponsam filij tui raptam esse[l] vel filium tuum inclusum / instituere solẽni more leges iulie de vi[m] accusationem apud ꝓsidem, quincie non proiberis.

SEx delicto serui criminaliter accusatur ipse seruus nõ dñs: sed si dñs etiã deliquit (puta verberãdo) potest ipe de suo delicto conueniri. boc dicit Baldus.

Idẽ. aa. & cc. Libatio. Lex. iiij.

SJ criminis accusationẽ ꝓpter res a seruo[n] raptas intentandam putaueris: non cõtra dominũ: sed contra eum quem fecinus cõmisisse ꝓponis hanc instituere debes[o]. ¶ Sed quoniã a fiscinulo etiã te verberibus affectum assecuras: si hominibus coactis hoc fecerit: de hoc etiã ꝑ si le gis iulie de vi priuata reũ defendendum putaueris apud ꝓsidẽ ꝓuincie age / non ignarum quẽadmodum criminibus probatis res vindicari debeat[q].

STitulus crediti non egcusat ingredientem vi. Bal. vel sic. Creditor per vim prohibetur ingredi possessionẽ fundi debitoris. boc dicit Salicetus.

Idẽ. aa. & cc. Apolloni. Lex. v.

JN possessionem fundi licet creditor per vim ingrediatur iulie legis vi ꝑuate[r] reus deferri potest.

SAccedens ad rem ab alio possessam causa explendi illus de possessione: si ea occasione homicidium interuenit; siue eꝫ parte insistentis: siue eꝫ parte resistentis: est ad mortem condẽnandus: et appellare non potest. boc dicit leg nostra quã notat Baldus.

Imperator Constan. a. ad Catulinum. Lex. vj.

QUoniam[e] multa facinora sub vno violentie noie cõtinentur[t] cũ alijs vim inferre certantibus / alijs cũ indignatione resistentibus verbera cedesqꝫ crebro detegũtur admisse placuit: si forte quis vel ex possidentis parte: vel eius qui vel possessionẽ temerate tẽptauerit iteremptus[s] sit: an eũ supplicium[v] exerceri qui

n ¶ A seruo. fiscinuli.
o ¶ Instituere debes. actusationes legis iuli. de vi publi. vel priua. Sed contra. ff. de accu. l. hos accusare. ℈. oibus. Sed dic intentari hic vt vlti mo supplicio puniatur. vt. j. eo. seruos. vel etiaꝫ alꝫ corporaliter coercea tur: vt innuit in fine buius legis. & sic grauiꝑ punitur q̃ liber. i bonis et relegatione. argumẽ. ff. ad legem cozne. de fica. l. iij. ℈. penul.
p ¶ De boc etiam. id est propter boc: quasi diceret non solum iniurium ages: ſ etiã bac. l. criminaliter.
q ¶ Debeat. que est pena digi. ℈. e. l. ij. & facit. ℈. de nogali. l. si seruus. & ℈. ô accusa. l. ij.

JN possessionem. ¶ Casus Si credi tor in possessione fundi fibi obligati per vim i greditur. l. iul. de vi po terit a ccusari.
r ¶ Priuate. vt. ff. ad legem iuliam de vi priua. l. finali. & j. vi bonoꝝm raptoꝝ. l. iij. nisi eꝫ pacto. vt. ℈. de pigno. l. iij. Sed cõtra. ff. de furtis. l. cũ creditor. sed ibi furti actionez denegat: vel in dubio illud obtinet. at bic ꝑbatur vis malo animo cõmissa: vel vbi eꝫ pacto accepit. & facit ℈. eodem. l. j.

QUoniã. ¶ Casus. Possidebam q̃d dam prediũ: tu illud inuasisti: & ego tibi resistebam. in illo cõflictu alij quis interfectus est: vel eꝫ parte mea vel eꝫ tua: quam penam pati debeas querit. Et respon. qꝫ pena capitis non deportationis vel relegationis: nec audieris appellans.
s ¶ Quoniã. vide rationem quare durius puniri ꝓ homicidio debeat. Accursius.

t ¶ Cõtinentur. vt dãni datio: iniuria: vulnerum illatio: et homicidia. fic. ℈. de bis qui ad eccle. confug. l. iij.
v ¶ Certantibus. in possessione predij auferenda.
s ¶ Interemptus sit. Not. qꝫ non distinguit a qua parte fit interemptus nec a quo. Dicas tamẽ qꝫ si potuit se fine homicidio defendere aggressus qꝫ tenetur: vt. ℈. vnde vi. l. j. & ff. ad legẽ aquil. fcientiam. ℈. qui cum aliter. & l. ij eꝫ plagis. ℈. j. Item an nibilominus teneatur occisor: qõ dici potest fim. ℈. nibil enim vetat plures de eodẽ homicidio teneri: nisi ad defendendum fecerit.
v ¶ Supplicij. Corporalis pene scilicet capitale vt subijcit. Sed nun quid iuuantes eum si in aliquo dãnentur poterunt agere mandati vel eꝫ stipulatione si promiserit reddere damna? Respon. non: quia cum sit turpis promissio potio: est cõditio possidentis: vt insti. mandã. ℈. illud. Item nota bic puniri affectum vltra ℈ se extendat: quia bic violentus solam possessionẽ habere affectauit nõ occidere. vnde voluntas & propositũ non distinguunt bic maleficium. quod est alibi: vt. ff.

Homicidiũ punibile committit aggressus occidẽs qui sine homicidio se ô fẽdere potuisset.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

bi. vt. ff. ad legē corne. de fica. l. i. §. viuus. fic de termino moto etiam ignorans punitur. vt. ff. de termi. mo. l. ij. in fi. Sed in hoc est contra illa lex: q; ibi minus punitur ignorās: q; hic non est. Solu. hic plus vis aliqua. Additio. Tu videas de hoc Bar. in. l. diuus. ff. ad legem cornelia de fica. vbi pulchre pertractat qd iuris dicat quādo qs plus deliquit q̄ cogitauerat.

a ¶ Tēptauerit. i. tēptā do fecit: vel tēptauerit quātum ad ablationē q̄ facere nō potuit.

b ¶ Prebuit. fic. ff. si qua dru. paupe. fe. dica. l. i. §. cum arietes. z. ff. vnde vi. l. meminerint. et de accusa. l. fina.

c ¶ Relegatione. que est pena legis iulie. de vi priuata.

d ¶ Deportatione. Que est pena publice violentie: vt digi. ff. eo. l. ij.

e ¶ Suspēdat. Not. fic. ff. quotū appel. non reci. l. obseruare. z. j. de fal. mone. l. j. §. j. z. j. ti. j. §. j.

Diuisio. ¶ Iqs. Duo facit quia pmo dat cōsilium per viā iuris. Secundo punit cū qui suo suscepto ꝓfilio superbia sequitur volūtatis. scda ibi: q̄ si omissa. ff. Odofredum z Lynū. Casus istius legis ponit in glo. sed clarius dic sic. Licet de possessione fundi me expulsti an agere possim ciuiliter interdicto vñ vi: vel criminaliter. l. iuli. de vi. quo casu nisi probauero sustinebo pena tālionis: si vero te deieci: restituā tibi possessionē: z me accusabis. l. iuli. de vi. z differt pena mea quoniā de possessiōe fuerit agitatum: z si contra me fuerit pronuntiatum: in causa criminali deportatiōis pena sustinebo omnibus bonis meis confiscatis. Viuianus.

f ¶ Si quis ad se fundum. De fundo qđ possidebā me deiecisti: debeo vel ciuiliter: scilz petitorio vel possessorio repetere: vel criminalē accusationem de vi instituere z inscribere. Si aūt ex interuallo mea auctoritate te deiecero ages ꝓtra me de violenta possessione per interdictum vnde vi. et postea criminaliter de vi me accusabis et vsq; tunc differetur pene impositio.

g ¶ Quodcūq; aliud. vinea. vel domum.

h ¶ Agat. id est interdicto vnde vi ꝓ possessione. vel id est rei vēdi. nomine rei possesse.

i ¶ Solēnitate. f. in scribendo soleniter: vt digi. ff. eo. accu. l. penul.

k ¶ Excipere. vt. ff. eo. accu. l. fina.

l ¶ Interpellatione. iudiciali.

m ¶ Intulerit. sua auctoritate.

n ¶ Violentie causam. id est causam possessionis in qua commissa est violentia z in qua de violentia incidenter queretur: z postea principaliter in forma accusationis. Sed quando tractabitur hec causa: Rñdeo. anteq̄ queratur vel tractetur quis dominus eorum sit: vel nō: vel quale ius habeat in re aliquis eorum: et hec plana. Vel dic ante omnia: id est anteq̄ de crimine in forma accusationis queratur. z sic concor. ff. de appella. l. j. z. ff. de iudi. ff. de vi. z. ff. eo. qui cetu. §. j. Sed cōtra. j. quādo ciui. act. crimi. preiu. l. j. vbi dicit actori dare electionē ciuilem vel criminalem quam velit prius querere. Sol. nulli est cōtra. quia siue ꝓmo agatur ciuiliter siue criminaliter: ante oīa examinatur crimen incidenter: nec aliter de interdicto vnde vi queriē: nisi prius violentia patefacta. Vel dic ante omnia: id est ante accusationem criminalem: scz si voluerit expulsus. Vel ante omnia id est precise. Sed queritur quare de interdicto vnde vi examinatur cū certū sit eam cōmissam. ꝓ cōstanti enim posuit q̄ sit illata cū dicit. z in vim faccre tentauerit[a]: et alterutri parti causam malozum prebuit[b]: et nō iam relegatione[c] aut deportatione[d] insule plectetur: sed supplicium capitale excipiat: nec interposita prouocatione sententiam que id eum fuerat data suspendat[e].

¶ Expulsus contra expulsorem potest tam ciuiliter agere q̄ criminaliter accusare: in criminali legitime se subscribendo. hoc primo. Si expulsus ex interuallo suum deiecit expulsorem potest interdicto recuperatorio ciuiliter conueniri: z causa per condemnationem terminata criminaliter deportandus accusari: cgin de si veniat criminaliter condēnandus. hoc dicit Baldus.

Idem. A. ad Bassum. Lex. viij.

¶ Iqs ad se fundū vt quod cūq[g] aliud asserit pertinere: ac restitutionem sibi competere possessionis putat: aut ciuiliter super possidendo agat[h] / aut impleta solēnitate[i] iuris crimen violentie opponat: non ignarus eam se sententiā subiturum si crimen obiectum non potuerit comprobare quam reus debet excipere[k]. ¶ Si si omissa interpellatione[l] vim possidēti intulerit[m]: ante oīa violentie causam[n] examinari precipimus: z in ea requiri quis[o] ad quē peruenerit possidentem: vt ei quem constiterit expulsum[p] amisse possessionis[q] iura reparentur: cadēq; protinus restituta si criminalis questio agitetur[r] violentes pene non immerito destinatus[s] in totius litis terminum differat[t]: vt agitato negocio principali[v] si contra eum fuerit iudicatum[x] in insulam deportet: bonis omnibus abrogatis[y].

¶ Seruus qui proprio motu vim intulit debet mori: si hortatu vel iussu domini pena mitigatur: et ideo damnatur in metallum. hoc primo. Viles persone que bis aut sepius violentiam commiserunt: debent atrocius puniri q̄ cū semel tantum. hoc secūdo. Punitur indeq; qui vim illatam differt vindicare: vel remittit: vel imponit mitiorem penā q̄ debeat imponere. hoc dicit Baldus.

Imperatores Valen. et Theodo. aa. z. cc. Lex. viij.

¶ Seruos qui feciſſe violentiam ꝓfessionibus[u] restium aut proprijs docebuntur: si id inscio domino commiserint postremo supplicio[x] deditos luere per perrata censemus. ¶ Quod si illi metu atq; exhortatione domino rum violentiam admiserint: palam est ꝑm[y] legem iuliam dominum infamem pronuntiatum loci ac originis proprie dignitate non vti. ¶ Seruos vero quos furoribus talibus paruisse constiterit metallo[z] post sentētiam dedi. Viles autem infamesq;[a] persone z bi qui bis aut sepius[c] violentiā perpetrasse conuincentur: constitutionum diualium pena[d] tenebuntur. ¶ Iudicem vero nosse oportet q̄ graui infamia sit notādus: si violentie crimen apud se probatus distulerit: seu omiserit/ tulit: Rñdeo. exponē intulit. i. intuliſſe dicit. fic. ff. de ꝙtraben. emp. l. si instet de vi: dicebat tamen q̄ incōtinenti fecerat. z fic sibi licuerat. vt. ff. de vi z vi arma. l. qui posſessionē. Vel ꝑm Alex. i. consteret: dicebat tamen q̄ causa fuit iuris ꝛeluandi fecerat: vt quia dominus fructuarium vel vsuarium deiecerat: vnde opus est q̄rere quo animo fecerat. Jo. posuit casum de hoc q̄ si omissa ꝛc. q̄ incōtinenti repulit: z q̄ dicit. j. re parent iura. scz dāna. et q̄ subijcit restituta exponit. i. restituto dāno.

Vim facere quādo q̄ licet.

o ¶ Quis ad quē peruenerit. scz posterius: nam prior vis fuit absumpta per secundā ex interuallo factam vt iam interdicto prior prima nō posſit agi: vt hic. z. ff. de vi z vi ar. l. qui posſessionez.

p ¶ Expulsum. scz posterius.

q ¶ Amiſſe possessionis. id est ipsa possessio cum omni damno: vt et. ff. de vi z vi arma. l. j. §. illud. z. §. rectiſſime. z. §. si fundum.

r ¶ Agitetur. per actionem legis iulie de vi.

s ¶ Destinatus. ¶ liquali ꝓsumptiōe. per hoc q̄ in ciuili est dānatus tamen nō plene: q̄ in accusatione plenius erit probandū: vt. §. de. ꝑba. l. fi. z poterit inultis eē cautis vincere qui amisit: ꝛg eadem causa: vt. ff. de adulte. denūtiaſſe. §. pe. Additio. Videas de hoc plene per Barto. in. l. ij. §. j. ff. vi bono. rap. in. iij. col. verſi. quero vtrum probationes ꝛc.

Probationes facte in ciuili non faciūt plenā fidē in criminali.

t ¶ Differatur. puniri. z dic in terminum litis. i. post finē litis ciuilis z ſequentis criminalis.

v ¶ Principali. scz de possessione ciuiliter.

x ¶ Judicatum. scz subſequenter in criminali.

y ¶ Abrogatis. tacite. vt. §. fi reus vel accu. mor. fue. l. fina. Sed quero si incontinēti recuperato an desino vsucapere. Item an habeat locum pena legis: si quis in tantam? Respon. nec desino vsucapere: nec locū habet. l. fi quis in tantam.

Vsucapere nō desinit qui vi deiect⁹ incōtinenti possessio nem recuperat.

Seruos. ¶ Casus. Si seruus cōmisit vim aut ignorāte domino aut sciēte. pmo casu dabitur seruus vltimo supplicio. scdo casu dis⁹ erit infamis: z seruus in metallū dabit. si vo persona dñi vilis fuerit z sepius tale delictū cōmiserit: pena cōstitutionibus cōprebēsa puniēdus est: que ista sit nō aperit. tu dic pena capitis. vel. l. iuli. de vi. iudeq; vo qui id egerit distulit infamis erit.

a ¶ Confeſſionibus. spontaneis. vel si in tormētis ita q̄ perseuerent: vt. ff. de questio. l. j. §. diuus seuerus. z. §. si quis vltro.

b ¶ Supplicio. i. mortis. vt. ff. de penis. l. vltimā. Et sic nota q̄ plus seruū q̄ liberi puniūtur. vt patet. §. eo. si criminis. in prin.

c ¶ Scōm legē. vt. ff. ad legē iul. de vi priua. l. ij.

d ¶ Infames q̄ persone. scz dominorū: nam supra in dignitate erant. Et sic nota plus vilem q̄ nobilem ex equali facto puniri. vt hic. z. ff. de incen. rui. l. pedius.

e ¶ Sepius. ¶ Nota plus puniri sepius delinquentem. sic. §. de episco. audien. l. iij. in fine.

f ¶ Pena. quia forte capite puniūtur ꝑm quosdam. Vel saltem pena

huius legis de vi. ⁊ etiam ſm Azo. forte pro vi priuata deportabit: vt ſic in aliquo augeatur. ⁊ facit ad.l.j. de pe.l.qui ſententiam. ⁊.ff.de iniu. ſed ⁊ ſi vnius. §. non ſolum. ⁊ de actio. ⁊ obli. ſeruus.

a Impunitati. abſoluendo. Alcurſius.

b Rime. malã facit grãmaticã. nã deberet crimina dicere ꝑ mõ: hec duo ſcz rapere ⁊ et ſeruare raptoꝝ rapta ꝑ ſciẽter nõ ſunt diſſimilia crimina ſic et ibi factũ eſt veſpere ⁊ mane dies vn⁹. Quia ergo eſt equale crimẽ videt equalis pena: vt. §. de epiſco. ⁊ cle. ſi quẽ. ꝑ. in fi. ⁊. j. de bis q latro. occul. l. j. ſed tamen hic eſt cõtra arg. ſ. tit. j. §. penas. Vel ſm Azo. ſic: ſi ponas aliquẽ rapere ⁊ alium ſcientem delictũ ſeruare ré raptã raptori: alterum crimẽ predictorum nõ eſt alteri diſſimile: et ſic eſt bona grãmatica.

Delictoꝝ equalitas equalitaté penarũ patitur,

c Omnib⁹. ¶ Laſ. Prohibet imperator ne quis ſecum habeat tales q tráſeuntes ſpoliant. ⁊ eis penam. c. libraꝝ auri preter aliã penã coꝝporalem impoꝛ nit: iudeq; aũt q ꝑ obſeruari nõ fecerit: pena. c. libraꝝ auri multabit.

Bucellarii q ſunt.

d Bucellarios. Latrones ſunt qui a minimis inceperũt: puta a bucella panis. Vel veriꝰ: qꝛ ponunt in oꝛe captoꝝ lignum vt nõ clamẽt: vt de cõſeruis ſancti Lazari factum fuit.

vſauri q ſunt.

e Vſauros. q ſunt perfidiores latrones alijs. vt §. de ferijs. l. puinciarũ.

f In ſpeculis. fic. §. de priua. car. l. et facit in aut. de armis. in princip. collatio. vj.

De raptu virginum vel viduarũ ⁊c. ¶ Specialiter de ꝗdaꝫ rapina vel violentia dicit poſt generalẽ tractatũ de vi.

Cõtinuatio.

RAptores. iſta lex bꝫ ꝓncipaliter duaꝫ partes. Prio loquitur de pena imponẽda ratione huius criminis ſ perſona raptoris. Secũdo loquitur de pena ꝑponenda raptori in bonis. Scõa incipit ibi: ⁊ ſi quidẽ. Prima pars facit quatuoꝛ: qꝛ primo ꝓmittit crimẽ deteſtatum. Scõo ꝓo crimine iſto ꝓponitur pena capitalis. Tertio dat licẽtiam quibuſdã occidendi raptoꝛes inuẽtos in crimine. Quarto monet iudicem q̃ condẽnet raptoꝛes fugitẽtes; ⁊ q̃ oẽs vltimo tradat ſupplicio foꝛi declinatiõe ⁊ appellatione remotis. hoc dicit Bal. Caſus. Si quis virginẽ rapuerit: vel viduaꝫ vel ſanctimonialẽ capite plectendus eſt: et vel impunitati [a] donauerit: aut molliorem q̃ ꝓſtituimus penã ꝓtulerit.

¶ Par crimen eſt rapere ⁊ rapinã ſciẽter receptare. h. o. Baldus.

Imperato. Dono. et Theodoaa. Aurelio. Lex. ix.

QRimen [b] nõ diſſimile eſt rapere: et ei qui rapuit raptã ſcientem delictum ſeruare.

¶ Malandrinos ⁊ homines male conditionis quis nõ debet retinere nec recepꝛe alꝫs punitur. h. o. Baldus.

Imperatoꝛes Leo ⁊ Anto. Nico. Lex. x.

OOmnib⁹ ꝓ ciuitates ⁊ agros hũdi bucellarios vel vſauros [d] armatoſq; ſeruos licẽtiam volumus eſſe ꝓcluſam. ¶ Si qs ꝓeter hec q̃ noſtra manſuetudo ſalubꝛiter ordinauit armata mã cipia ſeu bucellarios aut vſauros in ſuis ꝓdijs aut iuxta ſe habeꝛe tẽtauerit: poſt exactã centũ libꝛaꝝ auri condẽnationem vinꝺictam in eo ſeuerriſſimã ꝓferri ſancimus. ¶ Viri quoq; clariſſimi ꝓuinciaꝝm rectoꝛes in ſpeculis [e] eſſe debebunt: ne quis audeat hec ſtatuta noſtre mãſuetuꝺinis in aliquo violare. ¶ Scientes ꝙ ex diſſimulatiõe ꝺignitatis ⁊ adminiſtratiõis cinqulo ꝓiuabunt et poſt centũ libꝛaꝝm auri mulctã ſaluris vitecꝙ ſue piculuꝫ ſuſtinebũt. ¶ Primatibus videlꝫ apparitiõis ſue ꝑſonis ꝑter amiſſionem foꝛtunarum ſuarum capi tali quoꝙ ſupplicio ſcriendis.

De raptu virginũ ſeu viduaꝝ necnõ ſanctimonialiũ. Titu. xvij.

¶ Pro raptu mulieris boneſte imponitur pena amiſſionis capitis. Et deprehenſus in flagrãti crimine: id eſt in inſtãti poteſt a ꝺiunctis perſonis ⁊ tutoꝛibus ⁊ curatoꝛib⁹ mulieris occidi impune. Sꝫ ſi giens vbicũq; comprehendi põt et debet ad moꝛte ꝺinari. Res vo rapiẽtium non publicantur: ſed ſi rapta non ſit ingenua ſucceſſoꝛibus referuãtur: ſi autem ſit ingenua ipſi applicãtur: ⁊ pena que imponit rapiẽti imponitur ꝑſtantibus eidẽ auxilium ⁊ fauoꝛe in ipſo raptu. et rapta non poteſt nubere raptoꝛi. hoc dicit tota lex in effectu: ⁊ hoc vltimũ dictũ debet precedere primum dictum. Baldus.

Impera. Juſtinia. Hermogen, magiſtro officiorum. Lex vnica.

RAptoꝛes virginum honeſtaꝫ [c] vel ingenuaꝝ: ſiue iam deſpõſate fuerint ſiue nõ: vel quarũlibet viduarum [d] feminarum: ſꝫ liberti ne vl' ſerue alicne ſint peſſima cri minum peccãtes: capitis ſuppliꝛ cio [e] plectẽdos decernimus: ⁊ ma ꝛime ſi duo fuerint virgines vel vidue dedicate: qõ non ſolum ad iniuriam hominum. ſed ad ipſius omnipotẽtis ꝺei irreuerentiã cõ mittitur maxime cum virginitaꝫ vel caſtitas coꝛrupta reſtitui nõ poteſt [f] et merito moꝛtis dãnanꝺ ſupplicio: cũ nec ab homicidij cri mine huiuſmodi raptoꝛes ſint va cui [g]. Meꝛigit ſine vindicta talis creſcat inſania: ſancimus ꝑ hanc generalẽ cõſtitutionem vt hi qui huiuſmodi crimen cõmiſerint: et qui eis auxilium inuaſionis tẽpoꝛe prebuerint: vbi inuẽti fuerint in ipſa rapina et adhuc flagranti crimine cõprehenſi a parentibus virginum vel ingenuaꝝ/vel viꝺuarum: aut earuꝫ cõſanguinei: aut tutoꝛibus: vel curatoꝛib⁹: vel patronis: vel dominis/cõuicti /interficiantur. ¶ Que multomagis [i] cõtra eos obtinere ſancimus qui nuptas mulieres auſi ſunt rapeꝛe: qꝛ ꝺuplici tenẽt crimine fiũ adulteriũ q̃ ſcz rapine: ⁊ oporteꝛet acerbius adulteriũ crimen ex hac adiectione puniri. ¶ Quibus [m] cõ numerauimus etiam eum qui ſal tem ſponſam ſuã [n] per vim rapeꝛe auſus fuerit. ¶ Sinautez poſt cõmiſſum tam deteſtabile crimẽ aut potentatu raptoꝛ ſe defendeꝛe aut fuga euadere potuerit: in hac quidem regia vꝛbe tam viri excelli ꝓfecti ꝓtorio/q̃ vir gloꝛioſiſſimus ꝑfectus vꝛbis: in ꝓuincijs autem tam viri eminẽtiſſimi ꝓfecti ꝓtorio per illyꝛicuꝫ ⁊ africam/q̃ magiſtri militũ per diuerſas nr̃i oꝛbis regiones/nec non vir ſpectabilis ꝑfectus egyꝓti/ ⁊ comes oꝛientis/ ⁊ vicariꝰ/ ⁊ ꝓconſules/et nibilominus oẽs viri ſpectabiles/et ꝺuces/et viri clariſſimi rectoꝛes ꝓuinciaꝝ: necnõ alij cuuſlibet ordinis iudices/qui in illis locis inuenti fuerint/ſimile iudium cum magna ſolicitudine aꝺhibeãt: vt eos poſſint cõprehendeꝛe: ⁊ cõprehenſos in tali crimine poſt legitimas ⁊ iuri cognitas ꝓbationes ſine foꝛi preſcriptione [o] duriſſimis pemis afficiant: ⁊ moꝛtis condẽnent ſupplicio. ¶ Quibus ⁊ ſi appellare voluerint nullam damus licẽtiam [p] ſm antique cõſtantiniane legis diffinitionem.

¶ Hec eſt ſecunda pars principalis in qua tractat de bonis: diſtinguens inter ſi velit appellare nõ audiet: bona tamẽ eius non applicabũtur fiſco: ſed dabũtur rapte. vel diſponat de bis ſm qõ voluerit: ⁊ poteꝛit nubere cui voluerit raptoꝛe excepto: ⁊ nõ ſolũ predicta pena punietur raptoꝛ: ſꝫ eiꝰ ſeruatoꝛes: ſiue volẽte ſiue nolẽte muliere tale facinus fuerit perpetratũ. Si vo fuerit ſeruus qui tale quid admiſerit cõcre mabitur abolitis bis q̃ de raptoꝛe virginũ anti quis legib⁹ ſtatuta ſunt. ⁊ bac. l. ſuam obtinente firmitatem.

f Virginũ boneſtarũ, ſecus eſt in meretrice. vt §. ad legẽ iuliã de adulte. que adulterium. ⁊. ff. de fur. l. verum. ij. et determinat hec dictio bo neſtarũ etiaꝫ ſequentia. Sed nõne hec eſt leg ſuperflua ꝑ illã. §. de epiſ, et cleri. l. raptoꝛes ⁊ Rñ. nõ: quia multa ſunt bic que nõ ſunt ibi: ⁊ de nupta: ⁊ de ſponſa: ⁊ de libertina: ⁊ parentibus: ⁊ de rapta ꝙ nõ poſſit nubere raptoꝛi.

Raptꝰ nõ cõmittit ĩ meretrice

Tertꝰ. ibi: non poteſt. ꝓcoꝛ. xxxij. q. v. ſi paulus. et glo. in. c. ij. ante fi. de biga.

g Viduarũ. que autez ſint ⁊ dicantur vidue: ꝺicitur. ff. de verb. ſigñi. l. malum. §. vidue.

b Capitis ſupplicio. vt et. ff. ad legem iuli. de vi publica. qui cetu. §. qui vacantem.

i Reſtitui non poteſt. etiã a deo ſm Auguſt. ſꝫ omnia deo ſint poſſibilia: vt. xxxij. q. v. c. ſi paulus. ſꝫ illud alr ibi ꝓpo nitur et a deo põt reſtitui; nõ ab hoſe vt hic.

Virgines poſt ruinã deſuſcitare ne quit.

k Jacui. cũ plerũq; in talibus rapinis homicidia perpetrentur.

l Cõiicti interficiank. hoc ipſo ꝙ inueniunt in flagranti crimine. et ff. ff. ꝺ ritu nup. l. palã. §. ij in adulterio. Sꝫ an idẽ ſi cognat⁹ patiat rapinã ꝙ et⁹ cognati poſſint reſiſtere? Rñ. fic. vt nota. ff. de vi ⁊ vi arma. l. iij. §. cũ igit. Additio. Videas de hoc plene p Barto. in. l. vt vim. ff. de iuſti. ⁊ iure. in vlti. colũ. verſi. querit glo. quid de offenſis ⁊c. vbi tenet ꝙ etiaꝫ extraneus quiuis poteſt vim patienté defendere.

Cognat⁹ rapinã pa tiens põt a cognato defendi.

m Quibus. raptoꝛib⁹.

n Spõſam ſuam. idem contra ſi ſpõſa vel mulier rapiat boſem ſ boc raro ꝛtingat ſm Joan. Sed bnic videtur ꝛtra. xxxvi. q. i. c. ij. ⁊ qõ. ij. c. ſi quis virginem. ⁊. xxxvij. q. ij. c. raptus.

o Sine foꝛi ꝓſcriptione. alterius. nam et bic ratione delicti foꝛũ habet: vt. §. vbi de crimine agi oporteꝛet. l. j. et. §. vbi ſe. vel clariſ. l. j.

p Nullam damus licentiam. ſic. §. titu. j. l. quoniam. ⁊. §. quoꝛũ appella. non recip. l. ij. et. §. de fal. mo. l. j.

Nullam

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

a ¶ Nullam diminutionem. speciale hic ⁊ sequẽti casu vt nihil applicemus fisco: ⁊ ff. ꝛ. de mu lieri. que fer. pro. l. j. alias autem constat ꝙ publicatur omnia vel aliqua pars ẽm hec iura. vt. j. ff. bo. dã. l. ñ.

b ¶ Trãferank. que ola amittit si raptoris eligat ꝓsortium: vt in aut. de rap. mu. ff. superfluã. colla. ij.

c ¶ Expoſcere. vt i dicta aut. de rapt. mulie. Sed contra. xxxvi. q. ij. tria. ⁊ c. placuit. videas. c. fina. ff de raptoribus.

d ¶ Oportet. id est decet. ff. de iuſti. ⁊ iur. l. j. in principio. ⁊ ff. de poſtli. rc. l. fina.

e ¶ Comitati. ff. j. ff nili aggeribus. l. j.

f ¶ Volentibus. ff. j. de salgamo boſpi. nõ pre. l. ij. libro. xij. Sed argu. contra. ff. de iniur. l. j. ff. vſq.

g ¶ Ipſum velle. ff. ff. de libe. bo. exhibẽ. l. iij. ff. ff quis volentem.

h ¶ Remiſerint. gratis. vt. ff. ad leg. iul. de vi. l. q cetu. ff. qui vacantẽ. non trangigendo pecunia ac cepta. vt. ff. de adulc. l. de crimine. et plene digi. ff. de transac. l. tranſigere.

¶ De emendatione ſeruorum. ¶ Digit de illicita vi. nunc ſequitur de licita.

SI virgis. ¶ Caſſ. Si domin⁹ ſeruum ſuum verberauerit licꝫ postea deceſſit ſeruus: non tamen criminaliter potuerit conueniri: fed modi ceverberabit: nec modũ excedet. Vinianus.

i ¶ Aut lotis. i. frenis.

k ¶ Affligerit. cum causa ſcz emendandi et ſine cauſa. ẽm Jo.

l ¶ Depulſa. qua die ipſum affligerit vel quot diebus: nam etiã in perpetuum poteſt: vel an fuerit mortu⁹ infra triẽnium: vel poſt triduum ſurrexerit et ſuper bacꝫ lum ſuuꝫ ambulauerit. hoc enim in lege moſaica diſtinguebat. Alꝫo.

m ¶ Suſtineat. Modice ergo cum cauſa et ſine cauſa licet ẽm Joan. vt hic. et. ff. de vſufruct. Llocum. ff. ex eo. ff. ſolu. matrimo. l. etiã. ff. licet. Sed. ff. dicebat licere modice vt emendando. ⁊ ſic intelligebat bicim modice vero licet. vt hic ſubiiciť: nec vo ⁊ ſub ſequenter videtur dicere: vt. ff. de bis qui ſunt raptum non ingenue et ingenue: pbibet etiam nuptias cum raptoribus. Item diſtinguit inter eos qui ſe aſſociauerũt ad ipſum delictum cõmittendum: ⁊ eos qui alꝫ ſunt culpabiles. Dicit etiam ꝙ cõſen ſus mulieris nate nõ operatur. Ultimo derogat aliꝫs legibus de materia rapine loquentibus. Baldus.

¶ Et ſi quidem ancille vel libertine ſint que rapinam paſſe ſunt raptores tantũmodo ſuꝑadicta pena plectentur: ſubſtantiꝫs eoꝝ nullaꝫ diminutionem ⁿ paſſuris.

¶ Inautem in ingenuam perſonam tale facinus perpetret/etiaꝫ omnes res mobiles ſeu etiaꝫ immobiles et ſe mouentes tam raptorum ꝙꝫ eoꝝ ſodalium comitum/vel ſequẽtium: et qui eis auxilium prebuerint ad dominium raptarum mulierum liberarum transferantur ᵒ: prouidentia iudicum ⁊ cura parentum earum vel maritorum vel tutorum ſeu curatorum. ¶ Et ſi nõ nupte ſunt mulieres aliꝫ cuilibet ꝓter raptorem legitime coniungent / in dotem mulierum liberarum eaſdẽ res vel quantas ex bis volucrint procedere: ſiue maritum nolẽtes accipere in ſua pudicitia manere voluerint: vt pleno dominio eis ſancimus applicari nemine iudice vel alia quacũqꝫ perſona hoc audente contendere. ¶ Nec ſit facultas rapte virgini vel vidue vl cuilibet mulieri raptorem ſuum ſibi maritum expoſcere ᶜ: ſed cui parentes voluerint (excepto raptore) eam legitimo copulẽt matrimonio: quoniam nullo modo nullocꝫ tempore datur a noſtra ſerenitate licentia eis cõſentire/ qui hoſtili more in noſtra republica matrimonia ſtudent ſibi cõiungere. ¶ Oportet ẽtenꝫ vt quicũqꝫ vxorem ducere voluerit ſiue ingenuam ſiue libertinam ẽm noſtras leges et antiquam cõſuetudinem parẽtes vel alios quos decet petat: et cum eoꝝ voluntate fiat legitimum coniugium.

¶ Penas autẽ quas prediximus id est mortis ⁊ bonorum amiſſionis non tantum aduerſus raptores: ſed etiam contra eos qui bos comitati ᵉ in ipſa inuaſione ⁊ rapina fuerint conſtituimus: ceteros autem omnes qui conſcij ⁊ miniſtri huiuſmodi criminis reperti ⁊ conuicti fuerint: vel qui eos ſuſceperint: vel quicunqꝫ opem eis intulerint: ſiue maſculi: ſiue femine ſint cuiuſcũqꝫ conditionis vel gradus vel dignitatis: pene tantũmodo capitali ſubijcimus vt huic pene omnes ſubiaccãt: ſiue volentibus ᶠ ſiue nolentibus viginibus: ſiue aliꝫs mulieribus tale facinus fuerit perpetratum.

¶ Si enim ipſi raptores metu vel atrocitate pene ab huiuſmodi facinore ſe rentauerint: nulli mulieri ſiue volenti ſiue nolenti peccãdi locus relinquetur: quia hoc ipſum ᵍ velle murum ab inſidijs neceſſimi hominis qui meditatur rapinam inducitur. Miſi etenim eam ſolicitauerit: niſi odioſis artibus circũuenerit: non facit eaꝫ velle in tantum dedecus ſeſe prodere: parentibus (quoꝝm maxime vindicta intercrat) ſi patiẽtiam prebuerint ac dolorẽ remiſerint ʰ de poꝛtatione plectendis.

¶ Sed ⁊ ſi quis inter hec miniſteria ſeruilis conditionis fuerit cõprehenſus/citra ſexus diſcretionem cum cõcremari iubemus: cũ hac etiam conſtantiniana lege rcte fuerat proſpectum omnibus legis iulie capitulis que de raptu virginum vel viduarum: ſiue ſanctimonialium: ſiue antiquis legibus: ſiue in ſacris conſtitutionibus poſita ſunt decetero aboli tis: vt hec tantũmodo lex in hoc capite pro omnibus ſufficiat: quã de ſanctimonialibus etiam virginibus et viduis locũ habere ſancimus.

¶ De emendatione ſeruorum. Titulus. xiiij.

DOminus ſeruũ poteſt caſtigare ſiue emendare: ſed non poteſt ipſum dolo malo occidere. b. d. ⁊ no. i hac. l. quot modis homo poteſt occidi. Baldus.

Impera. Conſtan. ad Baſſum. Lex vnica.

SI virgis aut lozis ⁱ dominus ſeruum affixerit ᵏ: aut cuſtodie cauſa i vincula cõieccrit: dicrum diſtinctione ſiue interpꝛatione depulſa ˡ nullum criminis metũ ſeruo mozruo ſuſtineat ᵐ. ¶ Nec vero im moderate ſuo iure vtatur: ſed tunc reus homicidij ſit ſi voluntate eũ ictu fuſtis aut lapidis occiderit: vel certe telo vſus letale vulnus inflixerit: aut ſuſpendi laqueo prꝛeceperit: vel iuſſione terra ⁿ precipi tandum eſſe mandauerit: aut veneni virus ᵒ infuderit: vel vilaniauerit penis publicis coꝛpus ſeꝛarum vnguibus latera perſecando: vel exurendo oblatis ignibus membꝛa aut tabeſcentes artus atro ſanguine permixta ſanie ᵖ defluẽtes pꝛope in ipſis adegerit cruciatibꝰ vitã relinquere ſeuitia ᵍ immaniũ barbarorum.

¶ De emendatione propinquorum. Titu. xv.

PRopinquia ſenioꝛibus licet coꝛrigere minoꝛes errantes: niſi facti atrocitas exigat iudicium vltionis iudiciarie. boc dicit Bal.

Imperato. Valen. ⁊ Val. aa. ad ſenatum. Lex vnica.

VI coꝛrigendis minoꝛibus pꝛo qualitate delicti ſenioꝛibus pꝛopinquis ʳ tribuimus poteſtatem vt quos ad vite decoꝛa domeſtice laudis exempla non pꝛouocant: ſaltẽ coꝛrectiõis medicina compellat neq; nos in puniendis minoꝛum vitijs poteſtatem in immenſum extendi volumus: ſed iure patrio ˢ aucto ritas coꝛrigat pꝛopinqui iuuenis erratum: et priuata animaduerſione compeſcat. ¶ Si autcm ſ facti ius domeſtice emẽdationis excedit/placet enoꝛmis delicti

Lõtinua tio.

¶ Cains Frater fratrẽ pro qualitate delicti punire vel coꝛrigere põt: ita tamen ꝙ modum non excedat: ſed ſi excedat a iudice eſt puniendus.

r Senioꝛibus propinquis. vt reuerenda ſenectus.

s Jure patrio. qõ potius in pietate ꝙꝫ i atrocitate ꝓſiſtit: vt. ff. de pa rici. l. diuus.

t Atrocitas. i. ſi gra

fui vel alie. iuris. l. j. ff. fina. et inſtit. de his qui ſunt ſui vel alie. iuris. ff. ſed hoc tempoze. in fine. niſi cum cauſa. et. ff. de verb. obli. l. qui ſeruum merentem. ⁊ de lega. j. l. quid ergo. ff. j.

n Tetra. i. peſſima.

o Virus. veneni ſpecies.

p Sanie. id est putredine.

q Seuitia. Sic crudeliter vt de barbaro fieret. ⁊ facit. ff. ff iniurijs. item apud. ff. adiicitur. ⁊ j. de male. ⁊ matbe. l. ſi excepta.

¶ De emendatione ꝓpinquoꝝ.

Ter. ibi: vt ſo. hec verba ponunt in. c. vt clerici coñ. in gl. ſup ver. pena. extra de vita honeſte cleri.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Pf filiuz occidens vel cũ ma le tractãs qualr punitur.

uiter deliquit q nõ sufficit ad penã correctio propinquoz punit iudex. Vel dic atrocitas facti.i.correctionis:q excessit modũ in corrigendo. Vel dic atrocitas facti.i.correctionis:q excessit modũ in corrigendo vñ punit:vt si cũ pater qui filiũ occidit ex uolũtate punit de paricidio:vt.j.ti.ij.als nõ tenetur:sed si sine causa male tractat cogitur emãcipare:vt.ff.si a paren.quis fue.ma.l. diuus traianus.aliꝫ pinqui pro motu iudicꝫ vt hic dicit.

Cõtinuatio.

¶ Ad legem corneliam de sicarijs. ¶Et in violentijs committitur homicidiũ de eo dicit q p legem corneliam de sicarijs punitur. Et est sica latens cultrum:ẽ large interpretatur telum:vt oĩa arma cõprehendat: vt insti.de publi.iudi.ꝑ. item lex cornelia.

Sica qd est. Telũ qd significat.

Ter.ibi:p bauerit nã ome maluz aue psu tẽ actũ.ꝑ l.c.i cum sup.ꝑb. tens. cẽ plump.

Rat. ¶ Casus. Miles fortuito cãsu quendam interfecit:plus ꝑ eo misit:nec venit:frater suus cõsuluit principẽ an ego pediret vt si ꝑsentaret? ñsi. q dicꝫ nõ punitur de homicidio si ꝑbet se casualiter iterfecisse:qa sine uolũtate non ꝓtrahitur crimen. Auia.

a Obtulerit. Q si celet se.

b Nõ occidẽdi animo. Sed quomodo ꝓbatur negatiua:vt.ꝑ.de ꝓbat. actor:Respon. per ꝓsumptiões.ꝓbãdo amicitiã z affinitatẽ z qualitatem occidentis:z etiã per iuramẽtum purgationis:vt argu.ꝑ.de his qui ad eccle.ꝑfug.l.presenti.ꝑ.ficubi.sic et.ꝑ. de iniurijs.l.ñ non cõuitij. Accursius.

Negatiua qualr ꝓbatur,

c ¶Remissa. Mo.impono ꝓtestnam in eam nõ incidit.sic.ff. de vbo. obli. peccm. Accursius.

d Facilitarez. qualiter ꝙsultur ei vt sit sub ꝑfecto cum miles erat.vt.ꝑ. de iurisdi.omniũ iudi.l. magisterie? Respõ.quia enorme est delictum : vt ꝑ.vbi.sc.vel clarif.l.i.vel adeo notorium erat eũ esse innocium vt etiam sub ꝓside non fuo iudice consulatur ei vt cõsentiam.

e ¶Si z volũtas.boc vt habeat locũ leg cornel. de sica.vt.ff.eodem.l.i.ꝑ.diuus.z.l.lege.z.l.infamia.z arg.ff.de iniurijs.l.qui iniuriarum.z institu.de oblig.que ex delic.ꝑ.placuit. z.ff. de penis.l.respiciendum.ꝑ.fina.culpa tamen contrahitur etiam sine volũtate delinquendi:vt.ff.ad legem aquiliã.l.qui occidit.ꝑ.penul. z de mino.l.si ex causa.ꝑ.si mulier.

Volem p lasciuiam occidẽs i aliquo punitur.

f ¶Plerũq.boc dicit quia qui hominẽ per lasciuiam occidit:in aliquo punitur.vt.ff.eodem.l.lege.ꝑ.cum quidam. Item qui incendia fortuita commisit:vt.ff.de penis.l.capitalium.ꝑ.qui ob inimicitias. Item commentariensis tenetur qui non bene custodiuit.vt.ff.de custod.reo.l.carceri.et.ꝑ.de custo.reo.l.ad commentariensem. Et non ꝓssunt dari ad dictionem plerũq:que habes.ꝑ.de offic.ꝓtect.reo.ori.ſi quos.

I Si qui aggressorem. ¶ Casus. Si titius aggrediatur seium et interficiatur titius:nõ tenebitur seius.l.qui.de fica.

g Is qui aggressorem.intelligunt quidã.l.eum qui vel nocturnus depopulator est:vel de die itinera frequentata insidijs obsedit.vt.ꝑ. quãdo lic.vnic.fine iudi.l.j. Vel dic etiam alium qui insultum faciat dũmodo ad defendendum non vindicandum fiat.vt bic.z.j.l.ꝓi.z digimus.ꝑ.ad legem iul.de vi.l.quoniam.

h Alium.qui cum aggressore sit socius. Vel vtputo etiaz nõ socius cum dicat in discrimine cum cõstitutum.z facit.ff.eo.l.j. in fine.z.ff. ad legem aquiliam. l. si quis sumo.ꝑ.j.

i ¶Is qs percussorez. ¶Peccassevidetur. vt.ꝑ.l.ꝓi.z.ff.ad legẽ aquiliã.sed z si quẽcũq. in ꝓnci.

¶Is vt. ¶ Casus. Si furripientem res tuas interfecisti.nec.l.cor ne.de fica.teneberis.

k ¶Latrocinãtem. id est aggressorem. vt.ꝑ.l.ꝓi ma. Vel dic id est furem et si quidem est nocturnus ipsum occido:vel si se telo defendat vel sine periculo persone vel rerum parcere ei non potui : dũmodo clam est. si vero diurnus:ita demũ si se telo defendat:vt pci pi poteſt.ff.ad leg.aqli. itaqꝫ.ꝑ.leg.z.ff. eodem. furem.et.ff.de fur.si ꝓignus.ꝑ.j. nam tempus aggrauat delictũ. vt.ꝑ. ad legem iuliã.de adulte.gracchus.et.ff.de penis.aut facta.ꝑ.j.z.ꝑ.ſt pus. Preterea in die poteſt cognosci:vnde nõ ſic nocet ſi cuadit cũ poſtea poſſit capi. Additio. Videas textum in.c.interfecisti.et ibi Abba.et in.c.ſi perfodiens.cẽ de homicidio.

Furẽ an liceat occidere.

Ter.l.is q hec.ler.ẽca nonisata. ẽ peni.di.j.ſi qs cũ telo.l pun.distin.

Am q. ¶ Casus. Si quis foztuito casu percussit quendam calce z iterfectus est:nũquid tenetur.l.corne.de sica.queritur:et respon. q non.

l ¶Annotatione . Iste amiserat bona p annotationem:quia noluit reuocare ab imperatore noluit reuocare:postea venit z ꝓbauit se nõ esse homicidã: z ita recuperauit. Also. Sed qliter negatiua ꝓbabitur? Dic vt digi.ꝑ. eo.l.j. Vel dic q alij inꝺulserat.

Is qui . ¶ Casus. Aliquis quendam interfecit:vult se excusare eo ꝓtextu q minus teneatur.l.cornel.an sit audiẽdus:queritur. Et dicitur q non:nisi ꝓbet se ignorantem esse.

m ¶Etate.cum etiam minores in delictis teneantur:vt z.ꝑ.si aduersus delictũ.l.j.z.j.de penis.impunitas.z.ff.de mino.auguſtus.ꝑ. in delictis.vbi de boc dices.z.ff.ad legẽ iul.de adulẽ.si vgoz.ꝑ.si minor. z.l.si minor.z facit.ꝑ.de ꝓcura.l.reum.z.ff.de pubi.iudi.is qui.et ꝑ.de accu.l.non ideo,

Volũtas inſpicit. Legis cornelie de ſicarijs que est pena. Piaculũ quid est.

Is qui. ¶ Casus. Non solum is qui occidit:sed qui ambulat cũ telo hominis necandi causa tenetur.l.cornel.

n ¶Ambulauerit.Volũtas enim nõ exitus inſpicit : vt.ff.eo.diuus.

o ¶Dolo malo.nõ culpa.vt.ff.eo.l.in lege.

p ¶Pena.Sue est deportatio in maioribus:sed in minoribꝰ decapitatio:vel bestijs ſubijci.vt.ff.eo.l.cuiſdẽ.ꝑ.ſi.z.l.penul. Accur.

q ¶Is qui. Infantis.qui nõdum est natus:vel etiam ſi ſit natus.

r ¶Piaculum.inest crimẽ ſanguine piandum:vel quod pietatem promouet.Accurſius.

s ¶Aggressus.etiam ſi non necauit.vt.ꝑ.l.ꝓi.

Siforte.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Diuisio.

SI forte. Primo questio bipartita. Secūdo eius solutio. secundo ibi: in eadē. ¶ Casus. Si mulier voluit interficere virum. l. coniec. accusabitur: ꝛ ad veritatē emendam serui torquebūtur.

a ¶ Querendū. facit. ſ. de adulte. l. in adulteriſ. Sed arg. contra. ſ. de queſti. l. ſ. ſed hoc ſpeciale eſt ſeruos torqueri in caput domini.

¶ Debis qui parentes vel liberos occiderunt.

¶ De ſpeciali homicidio dicit.

SI quis. ¶ Casus. Pater filium vel ecōuerſo vel aliquis deſcendentium aliquem de aſcendentibus vel ecōuerſo ſi interfecerit: quam penam ſuſtinebit: queritur. Et dicitur q̄ inuoluitur ꝛc.

b ¶ Aut omīno affectionis. id eſt affectate pſone eius que paricidiū ꝛc. quales ſunt parētes ꝛ liberi in infinitū. vt. ff. de in ius vocan. l. quicq. ſ. parentes. et. l. ſed ſi bac. ſ. liberos. q̄ō ergo dicit ff. eo. l. penul. tm̄ patrem ꝛ matrem ſuppl. ꝛ filios: vt aſcendentes ꝛ deſcendentes.

c ¶ Preparauerit. Occidendo vel tentando occidere: vt. ff. eodem. l. j. in fine. et. l. vtrum. et. l. ſi ſciente.

d ¶ Solenni pena. vt et inſtitu. de publi. iudi. ſ. alia deīde. Sed videtur pena legꝭ cornelie de ſicariis habere locum: vt ff. eod. l. j. que eſt contra. Solu. dic q̄ hec illā cōrigit. Vel hoc in aſcēdētibus et deſcēdentibus: illud in alijs ibi numeratis perſonis. Vel pōt intelligi puniri. lege cornelia de ſicariis: ſed non accuſari vt tamen pena vnius ſufficiat: vel ly teneātur oēs tanq̄ patricide: diuerſe tamē pene imponūtur ſm̄ pſonarū diuerſitatē: que ideꝫ eſt cum ſecunda.

Ball⁹ gallinati⁹ qs dicitur.

e ¶ Gallinatio. id eſt caſtratio: ꝛ ſic vili quem dicūt fortius pugnare cuꝫ ſerpente. Vel dic gallinatio: quia gallinaꝫ amat. vt vir vgorius qui feminas diligit: vt in odis oratij.

f ¶ In amnem. ſi neutrū prohibuum eſt ſubijciatur beſtijs. vt. ff. eodē. l. penulti.

g ¶ Clemētor. Sed nōne vtitur aqua? Reſpō. boc eſt ei ad penam.

Culeus quid ſit.

h ¶ Culeum. cum ſit in facco de corio q̄ culeus dicitur.

i ¶ Terra mortuo. cū in aquam iactetur.

¶ De malefitijs et mathematicis. ¶ Dictum eſt ſ. de homicidijs. ſed q̄ homicidia quādoq̄ cōmittuntur veneno et arte magica: ideo de his ponit. Aso.

Cōtinuatio.

k ¶ Mathematicis. ſine aſpiratione debet eſſe: alioquin quadriuium

Imperatores Gza. ꝛ Valen. Arcbadio. Lex.ix.

SI forte mulier marito mortis paraſſe inſidias: vel quolibet alio genere voluntatem occidendi habuiſſe inueniatur: vel ſi forte maritus eodem modo inſectetur vxorem. In cadem queſtione ab omni familia non ſoluz mariti: ſed etiam vxoris ſue: quetunc tamen temporis domi fuerit querendū eſt ſine cuiuſq̄ defenſione.

¶ De his qui parentes vel liberos occiderunt. Titu.xvij.

¶ Paricida et ſimiles debent inſui in culeo vbi ſit canis: gallus: vipera: ꝛ ſimia ꝛ proijci debent in flumine. b. d. Sed iſta pena non eſt in vſu. b. d. Bal.

Impera. Conſtanti. ad vniuerſos prouinciales. Lex vnica.

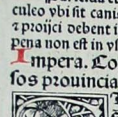

IQuis parētis: aut filijs: aut filie: aut oi no affectionis eius que nūcupatiōe paricidij cōtinetur ſata ꝓparauerit: ſiue clam ſiue palam id cniſus fuerit pena paricidij punietur. ¶ Neq̄ gladio neq̄ ignibus neq̄ vlla alia ſolēni pena ſubiugetur: ſz inſutus culeo cum cane ꝛ gallo gallinatio ꝛ vipera: et ſimia: et inter eas ferales angustias comprehenſus ſerpentium contubernijs miſceatur: et vt regionis qualitas tulerit: vel in vicinum mare: vel in amnem proijciatur: vt omni elementoꝝ vſu viuus carere incipiat: ꝛ ei celum ſuperſtiti terra mortuo au feratur.

¶ De maleficis et matematicis[k]. Titulus.xviij.

Atrociꝰ eſt venenare q̄ occidere gladio. boc dicit Baldus.

Imperator Anto. Lex.j.

LUs eſt hominē extinguere veneno q̄ occidere gladio.

Imperato. Diocletianus ꝛ Maxi. aa. ꝛ cc. Tyberio. Lex.ij.

ARtem geometrie[m] diſcere atq̄ exercere publice interest. Ars autē matematica dānabilis eſt ꝛ interdicta omnino.

Diuinatores cōcrementur ꝛ eos euocantes cum publicatione bonorū deportentur. boc dicit Salicetus.

Imperator Cōſtan. a. ad Oximianum. Lex.iij.

significat. prima breuis eſt ꝛ altera longa. Aso. Unde verſus.

Scire facit matheſis: ſed diuinare mateſis.
Lus eſt. Id eſt atrocius: ꝛ tenetur. l. cornelia de ſicariſs. vt bic. et. ff. ad legem corneliam de ſicariſs. l. eiuſdem. in principio. Accurſius.

NUllus aruſpex[n]: nullus ſacerdos[o]: nullus eoruꝫ qui huic ritui aſſolent miniſtrare: ad limen alterius accedat: nec ob alteram cauſam: ſed huiuſmodi hominum amicitia cuius vetus ꝛepellatur cōcremando illo aruſpice qui ad domum alienam acceſſerit: et illo in inſulam deportando poſt ademptionem bonorum qui eūs aduocauerit ſuaſionibus vel premijs. Accuſatorem autem hu iuſmodi criminis[p] nō delatorem eſſe: ſed dignū magis premio arbitramur.

¶ Facientes incantationes ad finem mali ſunt puniendi: non ſi faciant ad finē boni. de iure vō canonico etiam ſi faciāt ad finem boni. xxvj. q. j. c. illos. ꝛ. c. eg tua rum. extra de fortilegis. et. c. fina. eodem titu. vbi glo. Bar. ꝛ Salice.

Idem. a. ad Baſſum prefectum pretorio. Lex.iiij.

QUm eſt ſcientia puniēda et ſeueriſſimis merito legibus vindicanda/ qui magicis accincti artibus aut cōtra ſalutem hominū moliti: aut pudicos[q] animos ad libidinem deflexiſſe dicuntur. ¶ Nullus vero criminationibus[r] implicanda ſunt reme dia humanis conſita corporibus: aut in aggreſtibus locis innocēter adhibita ſuffragia: ne maturis vindemijs metuerentur imbres: aut ventis grandinisq̄ lapidatione quaterentur: quibꝰ nō cuiuſcūq̄ ſalus aut eſtimatio lederetur: ſed quorum proficerent actus ne diuina munera et labores hominū ſternerentur.

¶ Nullus debet cōſulere diuinatorem ꝛ quilibet a diuinādo debet ceſſare: ꝛ contra faciens punitur. Hoc dicit ſm̄ Salicetum.

Imperator Conſtanti. ad Populum. Lex.v.

NEmo aruſpicem conſulat/ aut mathematicum: nemo ariolum[s] augurum ꝛ vatum prava confeſſio conticeſcat. Caldei[t] ac magi et ceteri quos maleficos ad facinorum magnitudinē vulgus appellat: nec ad hanc partez aliquid moliantur: ſileat omnibus perpetuo diuinandi curioſitas[u]. ¶ Creteriz ſupplicio capitis[x] feriatur gladio vltore proſtratus quicunq̄ iuſſis noſtris obſequiū denegauerit.

¶ Qui demones inuocant vel imagines cereas incantant puniuntur. boc dicit Salicetus. ſ. de paga. ꝛ ſacrifi. l. ij.

ARtez geometrie. ¶ Casus. Diſcere ꝛ docere geometriam non eſt prohibitum: ſed diuinare ſic.

m ¶ Artem geometrie. i. de menſura terre.

NUllus. ¶ Casus. Incantator vel aruſpex ad domum alterius accedere nō debet: quod ſi fecerit cōcremabitur: ꝛ qui eum recepe rit deportabit: ꝛ omnia ſua bona fiſcabuntur: et qui talem accuſauerit crimē delatoris non incurret: ſed premium accipiet. Uiuia.

n ¶ Nullus aruſpex. Id eſt momentorum inſpector vel hozarū quo pūcto aliquid fit inchoandum dicētes. Et dicitur ab aue et inſpicio: qz ex auiū garritu quandoq̄ percipiunt. Aruſpex quis eſt.

o ¶ Sacerdos. id eſt doctor nigromantie.

p ¶ Criminis. boc eſt q̄ accuſat aruſpicem.

QUum. ¶ Casus. Ille puniendus eſt qui per artē magicā contra hominū ſalutez aliquid machinatus eſt: vel animos mulierū ad impudicitiam prouocauit: ille vero qui per incantationem ſuā grandines vel intemperiem aeris quo magis fructꝰ ſaluentur ſedauerit: puniendus non eſt.

q ¶ Pudicos. lic. ff. de penis. ſi quis aliqd. ſ. qui abortionis.

r ¶ Criminatiōibus. id eſt accuſationibus.

NEmo. ¶ Casus. Nullus oz cōſulere incātatore de his q̄ futura ſunt: nec caldeos nec maleficos: ꝛ q̄ cōtra fecerit vltore gladio caſtigabit pene ſubiacebit. Uiuianus.

s ¶ Ariolū. i. aris vel altaribus ꝛ ſacrificijs demonū deſeruiēte. Acc.

t ¶ Caldei. i. incātatores.

u ¶ Curioſitas. nō em̄ eſt noſtrum noſſe tempora vel momenta que ꝛc.

x ¶ Supplicio capitꝭ. qz cōcremabitur: vel dentibus ferarū dabitur dilacerandis. Uel debet deportari vel decapitari: vt. ſ. eod. l. nullus. et. l. j. et. l. j. pri. et. l. et ſi excepta. ꝛ. l. ſi. que omnes ſunt pene capitales. Sz iniuriarū non tenetur ſi quis furē digerit in diuinādo iniuriarū non tenetur. Furem ſi quis digerit in diuinādo iniuriarū non tenetur.

nando. vt. ff. de iniurijs. l. itē apud labeonem. ſ. ſi quis aſtrologus. ꝛ facit. ſ. de paga. ꝛ ſacrifi. l. ij.

Multi. ¶ Casus Si aliquis in necem alicuius demones invocauerit ꝛ consuluerit capite punietur.

a ¶ Non dubitant. pingendo imaginem cere.

b ¶ Manibus. id est ops infernalibus.

c ¶ Tentilare. id est clementa mouere.

d ¶ Feralis. id est ea mortua bestie. i. gladio.

Et si excepta. Casus Ex hominis in dignitate cõstituti p crimine torqueri nõ debeant: exceptis quibusdam. scilicet lese maiestatis: et falsi. vt. j. de falsis. si quis de crimine: non debẽt tamen si in comitatu pncipis aliqs aruspex vel matema. vel cõsimilis inueniatur: licet in dignitate fuerint cõstituti: non propter hoc tormenta effugient.

e ¶ Proditorum. vt. j. de questio. l. militeꝫ. ꝛ. l. de curiones.

f ¶ Demonstrantur. scilicet specialiter: vt in crimine lese maiestatis: vt ẽ. ad legẽ iuliã maiesta. l. nullus. ꝛ. et falsi. vt. j. de falsis. si quis decurio. et priuati carceris. vt. ẽ. de priua. carce. l. j.

g ¶ Vel cesaris fuerit. vel dic. vel pro id est.

h ¶ Nõ fugiat. ille mathematicus. sic ẽtra scripsus torquetur.

i ¶ Cõiuctus. per testes.

k ¶ Detegentibus. testibus.

Culpa. ¶ Casus. Similis culpa est tam prohibita discere q̃ docere.

l ¶ Culpa. sic ergo ꝛ pena. vt. ẽ. de episco. et cle. si quẽ. Sed cõtra. ẽ. de hereti. l. quicũq; prope finem. Sol. vt ibi.

Vicũq;. ¶ Casus Si aliquis male ficiorum labe pollutum audierit et deprehenderit: statim ad iudicẽ eum ducat. ꝛ si quis plaustrarius talẽ oppreferrit: vel si quis alius vltimo supplicio punitur.

m ¶ Oppreferrit. i. occiderit.

n ¶ Atrociore. q̃ debet.

¶ De sepulchro violato. ¶ De viuis violatis digit: tunc de mortuis ꝛ eorum domibus: scilicet sepulchris. vt. j. c. l. si qs sepulchrum.

Es religio. ¶ Cal. Quirem religiosas ꝛ tractat distrahendo vel emẽdo scienter: ls venditio non tenuerit: tamen sacrile- gij crimen incurrit.

Quinimmo quomodo potnatur.

o ¶ Quinimmo. correcti ne ponit sic stichus: immo pampbilus libervel heres esto: vt. ff. de manu. testa. stichus. ꝛ de here. instituen. si ita scriptum,

p ¶ Contigerint. vim inferendo.

cit Salicetus.

Idem. a. ad populum. Lex. vi.

Multi magicis artib⁹ vsi ele menta turbare: vitã insontium labefactare nõ dubitant: ꝛ manibus accitis audent ventilare: vt quisquis suos cõficiat malis artib⁹ inimicos: hos (quoniã nature pegrini sunt) feralis pestis absumat.

Nulla dignitas ẽcusat maleficos et matematicos quin subijciantur tormentis. hoc dicit Bald. Vel sic. Priuilegio a tormentis ẽcẽpti de crimine maleficio vel magico accusati possunt sine preiudicio torqueri: ꝛ culpabiles inuẽti sunt puniendi. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. ꝛ. c. ad Thaurum prefectum pretorio. Lex. vij.

Et si excepta tormẽtis sunt corpora honoribus pditorum pter illa videlicet crimina que legibus demonstrantur: ꝛ si homines magi in quacunq; sint parte terrarum humani generis inimici credendi sunt. ¶ Quoniã tamẽ qui i comitatu nostro sunt ipsam pulsant prepemodũ maiestatem: si qs magus vel magicis cerraminibus affuetus: qui male ficus vulgi consuetudine nũcupatur: aut aruspex/ aut ariolus/ aut certe augur: vel matematic⁹ aut narrandis somnijs occultans artem aliquam diuinandi: aut certe aliquid horum simile exercẽs: in comitatu meo vel cesaris fuerit deprehensus pfidio dignitatis ẽrutus cruciatus ꝛ tormenta nõ fugiat. ¶ Si vero cõiunctus fuerit: ꝛ ad propzium facin⁹ detegentibus repugnanerit pernegãdo sit ẽculeo dedit⁹: vnguliscꝫ fulcãtibus latera perferat penas propzio dignas facinore.

Ars magica non potest disci nec doceri. hoc dicit Salice.

Imperatores Valen. ꝛ Valens aa. ad Modestinum pfectũ pretorio. Lex. viij.

Culpa similis est tam prohibita discere q̃ docere.

Maleficium licet cuicunq; capere et iudici pselentare: ls nemini occidere. hoc dicit Baldus.

Imperatores Archad. ꝛ Theodosius. aa. Albino pfecto pretorio. Lex. ix.

Vicunq; maleficiorum labe pollutũ audierit/ deprehẽderit/occupauerit/ulico ad publicum protrahat/ iudicum ocu-

q ¶ Distrahere. contrectando. Sed quid si vẽdidit ꝛ emptor tetigit volente venditore an venditor tenetur: Respon. fic. vt arg. ẽ. de acq. posses. l. minus. Idem dicunt quidam si tantum vendidit ꝛ nemo cõtrectauit per legem istam.

r ¶ Nõ subsistat. inter sciẽtes vel emptore solo sciẽte: vt. ff. de cõtrahẽ. emp. l. iij. ꝛ. l. seq. ꝛ. l. ꝛ liberi. ꝛ instit. de ẽtrahẽ. emp. ¶. fina. ꝛ ad hoc facit. ẽ. de adulte. l. eũ. ꝛ de ẽcu. tuto. l. amplissimi.

lis cõmunis hostem salutis ostẽdat. Q. si quisq̃ ex agitatoribꝰ: id ẽ auguris seu ex quolibet alio genere hominum contra hoc interdictum venire tentauerit: aut clãdestinis supplicijs etiam manifestum reum malefice artis opzesserit: vltimum supplicium non euadat/ gemine suspitionis obnorius: q̃ aut publicum reum ne facinoris socios publicaret se ueritati legum ꝛ debite subtraxerit questionis: aut propzij fortalsis etiam inimicum sub huiusmodi vindicte nomine consilio atrocioze cõfecerit.

De sepulcro violato. Titulus. xix.

Cõtractans res effectas religiosas tenetur crimine lese religionis: nec ẽcusat eum titulus cum sit nullus. Bal.

Imperator Gordian⁹. a. Zenoni. Lex. j.

Es religioni destinatas q̃mmo ꝛiaz religionis effectas/ scientes qui cõtigerint ꝛ/et emere et distrahere non dubitauerint: tam etsi iure venditio non subsistat: lese tamen religionis inciderunt in crimen.

Propzius motus aggranat delictũ sed iussus domini ipsum attenuat: ꝛ confiscari debet edificiũ in quod aliquid facit sacrum edificari. hoc dicit Bal. vel sic. Seruus demoliens sepulchrum domino inscio damnatur in metallum. si vero ex consciõ relegatur: ꝛ locus ad quem aliqd de sepulchro exportauit publicatur. hoc dicit Salicetus.

Impera. Constan. a. ad Tracianum pfecc. pecto. Lex. ij.

Si seruus in demoliẽdis sepulchris fuerit deprehẽsus si id sine domini sciẽtia faciat metallo adijciatur. ¶ Si vero domini auctoritate vel iussione vzgetur/ relegatione ꝛ plectetur.

Et si forte detractũ aliqd de sepulchro ad domum eius: villãq; prouectũ reperitur: villa siue domus aut edificiũ quodcũq; crit fisci iuribus vindicetur.

Judex qui negligit punire violatorem sepulchri debet condemnari in. gg. libris auri. b. d. Baldus.

Idem. a. ad Oliphrium pfectũ pretorio. Lex. iij.

Si quis sepulchrum violatus attigerit: locozum iudices (si ꝑ vindicare neglexerint) rit in. gg. libris auri muletabitur fisco inferendis. Vlpianus.

s ¶ Crimen. scs quasi sacrilegiũ: qs crimen minꝰ punitur q̃ si verũ sacrilegij esset auferẽdo sacrũ de sacro: ꝛ magis q̃ si feciss̃et furtũ: vt arg. ff. ad leg. iuli. pe. l. sacrile gi capite. in prin. Also. ꝛ orit ex hoc crimie actio ciuilis non legis aquilie sed interdictus q̃ vi vel clam. vt. ff. e. o. l. ij. Item ꝛ actio in factũ similiter ciuilis q̃ extraneo in cẽtum aureis datur ei ad quem res ptinet ad interesse datur: vt tamen non minus q̃ in centuz aureos. Si autem alius habitat sepulchrũ indistincte in. cc. aureos agitur: vt. ff. e. o. l. iij. in prin. ꝛ. ¶. j. ꝛ. ij. et. ¶. qui de sepulchro. ꝛ pdicta prestatur actor. Criminaliter datur in. gg. libris auri dandis fisco. vt. ẽ. dicos. Eodẽ. l. si qs sepulchrum. q̃dq; in plus. vt. ff. e. o. l. fina. ꝛ dicos. ẽ. e. o. l. qui sepulchra. Sed si ille cui⁹ interest violauerit an teneat: Respon. fic. vt. ff. si seruꝰ vendi. l. altius.

Sacrilegiozũ q̃dã est vez ꝛ quoddã q̃si sacrile gium. Sepulchra violans q̃ actione et ad qd con uenitur.

Si seruꝰ. ¶ Casus. Si nesciẽte domino seruꝰ sepulchrũ sp̃olianerit in metallũ condẽnabitur: si sciente domino relegabitur: si ad domum dñi aliquid apportatũ est domus confiscabitur. Vinia.

t ¶ Relegatione. et sic in aliquo etiam in atrocioribus mitius cuꝫ seruis agit si dño parent. vt et ẽ. ad legẽ iuliam de vi. l. seruos. Sed videtur hec pena nõ imponi seruo: vt. ff. de accu. l. dos accusare. ¶. in oibus. Soln. quod ibi dicit ficut relegatio: subaudi que cadit in persõa seruoꝝ. Vel aliter dur⁹: relegatio imponitur ei: vt ibi. in fi. ¶. sed quidã libri nõ habent ibi non.

Serui an possint relegari.

v ¶ Edificium. sic et. j. de fal. mo. l. j. ꝛ. ẽ. de incest. nup. l. si quis incesti. ꝛ. j. de bis qui latro. vel alibi. l. ij. in fi. Et nota q̃ si seruus inhabitat non incurrit actio negalis: sed accusatio. vt. ff. e. o. l. iij. ¶. fi.

Judex. ¶ Casus Si iudex sepulchrozꝫ violatorẽ punire neglexerit.

E ¶ Neglexerint. fic. ẽ. de priua. car. l. j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Pondo & libra idē sunt.

a ¶Violatores. sic ergo in violatores hic cadē pena statuitur. & sic est contra. ſ. l. prohi. vbi decem pondo auri dicit. Sol. dicūt quidā tantū esse decem pondo quantum viginti libre auri. quod non placet: cum pondo et libra idem significant: vt. ff. de legatis. i. ſi ex toto. ſ. finali. ti libre auri: et ſi negle gerit vindicare ſtatuta pena in violatores que est decē pondo auri non minus ꝛc.

Qui sepulchra. ¶ Casus. Sepulchrū violato: duplex facinus cōmittit: ſcz ſpoliando mortuum et viuum polluendo. vnde q aliquid a ſepulchro ſub tragerit: in decem pondo auri mulctabit. Vlpianus.

b ¶Domos. vnde illud ſepulchra eorū domus eorum in eternum.

c ¶Destruendo. Sepulchra.

d ¶Fabricando. id est faciendo alibi fabricari de materia ide ſumpta. vel dic artifices quos adhibēt domini ſepulchri ad reedificandum.

e ¶Decem pondo. Contra. ſ. l. proxima. Solu. vt ibi.

f ¶Quicūq;. Cum is ad quē ea res pertinet agere nollet. vt. ff. eodē. l. iij. in principio.

g ¶Officius. als officio. vel als officium: vt quia fit notorium. vt. ſ. de accuſatio. l. ea quidē. Accurſius.

b ¶Videtur impoſitus, qō ſm diuerſitatem perſonarum ꝛ factorum imponitur: vt. ff. eodē. l. iij. ſ. aduerſus. et. l. fina. et l. ſepulchra. Pecuniaria quoq; imponitur: vt ff. eodē. l. iij. ſ. aduerſus. quandoq; centum: quādoq; ducentum aureorum: vt digi. ſ. eodē. l. j. Sed qualiter pena buius legis vel illa centuſ aureorum imponitur ſi ponas cū deportari vel decapitari cum omnia eius bona publicātur: Reſpon. ea non publica ri. ſic. ſ. de mulieribus q̄ ſeruis. ꝓprijs. ſc. l. j. et. ſ. de raptu virginū. l. vni. ſ. ſi quidem. Vel als ſi conueniat ciuiliter ſubibit banc penā que ſuccedit in locū illius que olim erat ſtatuta tacite. ſi crimialiter ſubibit eā que ſtatuitur. ff. eodem. l. finali. Vel illa pena corporalis habet locum in caſu ſpeciali quādo ſcilicet corpus ipſum eſt motum. Additio Habes hic q̄ licet per legem nouam imponatur aliqua pena noua pecuniaria non propter hoc tollatur antiqua lex que imponit penā corporalem. Et quo infert Bartolus hic q̄ ſi ſtatutum ꝓo homicidio imponat penam pecuniariā non ꝓpterea tollitur pena legis cornelie de ſicarijs. tamē ſi quis condēnatur vigore ſtatuti quod imponit penam pecuniariā tollitur condēnatio que reſultabat ex lege cornelia de ſicarijs. quia ſenatus voluit ne quis ob idem crimē duabus legibus fiat reus. vt l. ſenatus. ff. de accuſatio. de quo vide latius per eundem Bartolū. in. l. j. ff. vi bonorum raptorum.

non minus nota q̄ viginti libzarum auri in ſepulchrorum violatores [b] ſtatura pena mulctentur: vt eam largitionibus noſtris inferre cogantur.

¶Violator ſepulchri ſtelligitur offendere mortuum ꝛ viuentem. ꝛ punitur in decem libris auri: ꝛ in omni alia pena antiquitus conſtituta. idem eſt in violatore cadaueris ꝛ reliquiarum. b. d. Bal.

Idem. a. ad populum. Lex. iiij.

Qui ſepulchra violant domos [c] (vt ita dixerim) defunctorum: geminum videntur facinus perpetrare. nam ꝛ ſepulcros ſpoliant deſtruendo [c]: et vios polluunt fabricando [d]. ¶Si quis igitur de ſepulchro ſaxa/vel marmora/vel columnas/aliamve quācunq; materiam fabricandi gratia/ſiue id fecerit venditurus/decem pondo [e] auri cogatur fiſco inferre: ſiue quis ꝓpria ſepulchra defendens hanc in iudicium querelā detulerit: ſiue quicunq; [f] alius accuſauerit: vel ad officium [g] nuntiauerit: que pena ꝓiſce ſeueritati accedit. ¶Nihil enim derogatus eſt illi ſupplicio quod ſepulchrum violātibus videtur impoſitum [b]. ¶Huic autez pene ſubiacebunt: et qui corpora ſepulta aut reliquias contractauerint.

¶Proprie ſacrilegium eſt defraudare defunctorum corpora vel ſepulturam. hoc dicit Bald. vel ſic. Remouens ſepulchri ornamenta punitur vt ſacrilegus. hoc dicit Salicetus.

Imperator Julia. a. ad Populum. Lex. v.

[h] Pergit audacia [i] ad buſta [k] defunctorum et aggeres conſecratos: cum [m] ꝛ lapidē hinc mouere: ꝛ terrā euertere: ꝛ ceſpitem cuellere ꝓximū ſacrilegio maiores noſtri ſemp̄ habuerūt [n]. ¶Sed ꝛ ornamenta quedam tricliniꝰ [o]: aut porticib⁹ auferri de ſepulchris [p] quibus [q] primo conſulentes: ne in piaculum [r] incidat contaminata religio defunctorū hoc fieri prohibemus: pena ſacri legij cohibentes.

Titu. XIX. Fo. CCCCXXIX.

Pergit. ¶ Casus. Sacrilegiū cōmittit qui ſepulchrum euertit.

t ¶Pergit audacia. id eſt pergūt audaces. ꝛ ſic ponitur qualitas p id eſt ornamenta ex triclinijs ſepultorū rapit. Vinia. quali: vt contentum ꝓo continente.

k Ad buſta. id eſt peruſta corpora ꝛ in cinerem redacta: quia cinis in arcula aliqua repone batur: et idem ſi ad ſepulchrum bodie eatur. Accurſius.

l ¶Aggeres. id eſt valla que cauſa munitiōis ſepulchri fiebant: ꝛ ſepulchra circundabant.

m ¶Cum. ꝓo quis.

n ¶Habuerunt. ſed quo modo: cū ſacrilego imponāt pena capitis: aut ſubijcit beſtijs: aut deportatur: aut in metallum datur ſm qualitatem perſone ꝛ delicti: vt ff. de crimi. ſacrile. l. ſacrilegij penam. ꝛ. l. ſacrilegi capite. hic autem relegantur vel deportantur quandocūq; oſſa mouētur. vt. ff. eodem. l. finali. Reſpon. non dicit eandem ſemper: ſed quandoq; vt in deportatiōe. ꝛ hoc dicit ꝓximū ſacrilegio ꝛc. Sacrilegorum pena.

o ¶Triclinijs. ſubaudi ꝓo ꝛ de ornamentis ſepulchri dicit. ſi autē veſtem mortui auferat ſi q̄s vi armata capite: ſi ſine armis metallo punitur: vt. ff. eodem. l. iij. ſ. aduerſus. Mortui veſtem auferēs qua pena puniatur.

p ¶De ſepulchris. ſupple ꝓximus ſacrilegio habuerunt maiores.

q ¶Quibus. factis vel rebus.

r ¶In piaculum. qualiter incidit in piaculū. i. in crimē ſanguine piandum: cum tm̄ in caſu imponāt pena ſanguinis: vt. ff. eo. l. ſi. Rū. ideo dicit: q̄ per hoc poſſet peruenīri ad id q̄ eſſet ſanguine piandum. Vel dic piandum. i. ad pietatez mouens. Accur.

¶Cum ſit iniuſtum. ¶ Casus. Olī creditores anteq̄ corp⁹ debitoris poſſet tradi ſepulture petebāt debitū: et fideiuſſores et pignora ab heredib⁹. nec permittebant corpus ſepeliri. hodie ſi creditor faciat nō tenebit fideiuſſorum ratio. nec pignoris obligatio. ſz qui fecerit in qnquaginta lib. auri mulctabit. vel ſi ſoluere non poſſit ꝛc. Vinia.

s ¶Perdere. Quia ne impedirentur ſepe indebitam pecuniam ſoluebant: quam forte poſtea recuperare non poſſunt. Vel ſua iura dicit: ſcz hereditaria: quia ipſi impediti quominus ſepelirent: non ſeꝑeliendo hereditatem perderent.

t ¶Confeſſiones. puta chirographum.

v ¶Principale. bodie actionem perdit. vt in aut. quam hic lege. Itē qui domum ꝛc.

g ¶Dependere. pteter id: quia nihil valet quod fecit.

y ¶Luere. quod eſt generale. * vt. ff. de pe. l. j. ꝛ. ff. de iuriſdi. om. iudi. ſi quis. ſ. ſi. ꝛ. ff. de in ius voc. l. ſi. ꝛ. ff. de incen. rui. nau. qui edes. ꝛ. ſ. de ſeruis fugiti. quicūq;. * Cōcor. c. finē. circa ſi nē. cū gl. ſi. extra. & dolo ꝛ contra.

ITem qui. ¶Casus. Autenti. addit ꝛ corrigit. dicit esse ꝙ si aliquis abscondit in domum debitoris sui ꝛ moribundū: vel familiam eius molestauerit ꝛ res suas occupauerit amittat actionem suā. ꝛ tantum quātum accepit restituet. ꝛ tertiā partem bonoꝝ suoꝝ fisco applicandoꝝ amittit. ꝛ infamis efficitur. Viuianus.

a ¶ Item qui domū. Sumitur ex corpore. vt de func. seu fu. §. sancimus ergo. ꝛ. §. si vero. coll. v. sed in vsuris contra fe natur. vt extra de vsur. c. iij.

SEd neqꝫ. ¶Casus. Hoc addit ꝙ creditores post mortē testatoris per decem dies nō debent petere debitus. ꝛ etiam interim si aliū ꝙ missio fieret nō valebit. Viuianus.

b ¶ Sed neqꝫ. Nec est in auten. vt cuꝫ de appell. cog. §. meminimus. collatio. viij. ꝛ facit. ff. de in ius vocan. l. ij.

c ¶ Inutile erit. non tñ actionē amittit: vt i cor pore. ꝛ sic est contra. §. ꝙ aut. fed ibi exequias et sepulturam impedit: hic non. Vel refert in cautione exigēda fiat iniuria: vt hic. an i alijs vt ibi.

¶ Ad legem fauiam de plagiarijs. ¶ Supra de plagio. id est homicidio quod parentibus ꝛ liberis infertur. Hunc de oī plagio. id est plaga vel dolore quod parētibus vel dominis a quolibet ifertur tractat Ulp. Et dicit plagium quasi plaga: qꝛ magna plaga domino vl patri infligitur perdenti filiū vel seruū: vel etiam ipsi libero homini exportato. Vel dicfm. B. dicit a plaga maris: vbi quis seruos vel liberos hoies furti furreptos vendit pyratis ꝛ barbaris.

Lōtinuatio.

Plagiuꝫ qd signifi cat.

DAter tuus. ¶Caſ. Ancilla pfis mei solicitasti vt fugeret: et eam hac lege vēdidisti: ne ad patrem meum rediret: conueniam te vtili rei vendicatione: quia dolo desijsti habere: et accusabo te. l. fauia de plagiarijs. et fiuim. commisisti accusaberis de violentia. Viuianus.

d ¶ Solicitatam. Vt fugeret: qō sufficit ad plagium. vt. ff. eodē. nō statim. §. i. licet hic vltra processerit: vt sequitur quod fuit necesse propter actionem in rem.

e ¶ Jnstituta. Sed quomodo cum eam exportauit: et fic non habet? Respon. dolo desijt habere: ꝛ fic vtili in rē tenetur: vt. ff. de rei vendi. l. qui petitorio.

f ¶ Tenuerit. Jd est obtinuerit. idē dicas ꝛ si succubuerit: vt. j. quādo ciuilis actio. l. j. nam pro eodem habetur condemnari et solueꝛe ꝛ absolui: cum ita vni vt alteri competat exceptio rei iudicate: vt ff. de exceptione rei iudicate. si quis cū. §. plane. subaudice ergo hic maxime.

SJ ab alieno. ¶Casus. Si seruū meum solicitasti vt fugeret: cōuenire te potero. l. fauia. de plagiarijs. ꝛ ciuiliter p̄ procuratorē actiōe serui corrupti. Viuianus.

g ¶ Per te. vt. ff. eo. l. cum qui. non autem per procuratorē: vt hic innuit. ꝛ. j. de fal. l. de fide. ꝛ. ff. de publi. iudi. l. penulti. §. ad crimē. sed si ciuilis per procuratorem: vt subijcit. ꝛ. §. de fur.

ITem qui domum moribūdi ascendit ipm alio fue qui eius sunt molestans: aut in rebꝰ eius non seruato legali officio signacula imponit: ab actione post mortem illius cadat: ꝛ alterū tantūdem exigit ab heredibus inuriati/publicanda tertia parte bonorū: ipoqꝫ infamia notato eisdē penis subiaceat: qui eo mouente circa funus peccat: cū prohibeat exequias.

IMauten. vt cum de appella. cogno. §. meminimus. collatio. viij. constitu. xj.

SEd neqꝫ ante nouem dies ab obitu numerandos vlla p̄sus fiat molestia aduersus quēlibet ex p̄sona defuncti. Si qua enim cautio/si qd simile fiat inutile erit. ex hoc nullo p̄iudicio creditori generando.

¶ Ad legē fauiaꝫ de plagiarijs. Titulus. xx.

Vendens ancillā alienā subtractam potest conuenire rei vēdicatione: quia dolo desijt possidere. ꝛ criminaliter coerceri proposita actione legis fauie de plagiarijs. hoc dicit Baldus.

Jmperator Antoninus. a. Placido. Lex. j.

DAter tuꝰ aduersus cum a quo solicitata ancillam: plagio quoqꝫ facto exportataꝫ queritur/apud suum iudiceꝫ ciuiliter in rem actione instituta consistat. Si vero in causa tenuerit etiam legis fauie crimen persequi poterit. ¶ Q si per violentiam mancipium arreptū est/accusationem eius non prohibetur intendere.

Actio legis fauie non potest per procuratorē instituꝛ: sed in actione ciuili serui corrupti bene admittitur procurator. hoc dicit Baldus.

Jdem. a. Aurelio. Lex. ij.

SJ ab alieno seruum tuū susceptum: ꝛ aliquando occultatum: moxqꝫ eo suadēte fugetum. pbare potes/legis fauie crimen per te/vel actiones ad eam rem propositā: id est serui corrupti per procuratorem tuum persequi potes.

Via ordinaria in crimine legis fauie procedit. tur. b. o. Salice.

Jmperator Alexander. a. Cornelio. Lex. iij.

QT legis ꝛ fauie pena debetur i crimine subscriptio ꝛ accusatio ꝛ sīa necessaria est.

Sententia in criminali ab incompetenti iudice lata non valet: et est ipso iure nulla. hoc dicit. Bel fic. Jn criminali habet locum iudex competens ꝛ non prorogatio. Bald. Bel fic. Procurator cesaris i de hoc crimine nō cognoscit nisi gerat vices p̄sidis. b. o. Salicetus.

Jmpa. Gor. a. Pauli. Lex. iiij.

DOn valet. pcuratoris sententia si vicem p̄sidis nō tueatur qui legi fauie locum esse pronunciauit: cū eius legis discretio ad p̄sidis prouincie pertineat notionem.

Frater potest accusare detentionem et occultationem fratris. Baldus. vel fic. Pro fratre suppresso fratri competit legis fauie accusatio. b. o. Salice.

Jmperatores Val. ꝛ Gal. aa. et cc. Jul. Lex. v.

SJ fratrem tuū aduersarius tuus suppremit: legis eū fauie adito p̄side prouincie reum debes postulare.

Seruum in fuga cōstitutum vendēs incidit in legem fauiam de plagiarijs: in quam non incidit ur si alienatio fit necessaria: vel in tempus licitum conferatur. hoc dicit Baldus.

Jmperato. Diocletia. ꝛ Maxi. aa. Darco. Lex. vj.

JN fuga seruū ꝓstitutū neqꝫ vendere neqꝫ donare licet. vnde intelligis te in legē incidisse que sup huiusmodi delictis certam penam fisco inferendam statuit: exceptis coberedibus et socijs quibus in diuisione communium rex licitationē de fugitiuo seruo inuicem facere p̄missus est. Jta vero liceat fugitiuum seruꝰ vendere: vt tunc vēditio valeat/quando ab emptore regsitus fuerit ꝛ deprehensus.

QT legꝫ. ¶Casus. Qui aliquem accusat. l. fauia de plagiarijs debet inscribere: nā si seruum meum abduxisti: ꝛ te. l. fauia coraꝫ pro curatore Cesaris accusauero: sentētia lata ab eo non valet: vtpote dicta a non competente iudice: nisi vice p̄sidis hec cognitio ē cognoscrit. hoc dicit cum. l. sequen. Viuianus.

b ¶ Subscriptio. Sic in quolibet crimine. vt. §. qui accusa. nō possunt. l. iij. Alexrsius.

DOn valet. ñ tuetur. vt et. §. ō pe. iudi. l. j. ꝛ. j. de penis. l. ij. ꝛ obtinet vicem p̄sidis quando priuati in eū cōtentionem iudicuꝫ. l. j. Jtem quando a p̄side absentante se delegatur etiā ad causam meri imperij: vt. ff. ō offici. eius cui māda. est iurisd. l. j. §. j. Jtem ꝛ quādo in locum defuncti p̄sidis substitutus est: vt. §. de offi. eius qui alterius vicem ge. l. j.

SJ fratrē. ¶Casus. Fratrē meū abduxisti: et suppressisti qualiter te quenire possum queritur? Et respon. ꝙ accusabo te. l. fauia. Viuianus.

k ¶ Postulare. et interdicto de libe. homi. exhibē. agere ciuiliter: vt. ff. de libe. homi. exhiben. l. iij. in principio.

JN fuga. ¶Casus. Serui in fuga cōstituti nec valet vēditio: nec donatio: sed qui vendit punit pena pecuniaria fisco inferenda: cobere de tamen ad iudicium familie hercisciunde p̄uocante p̄o seruo hereditario in fugam constituto pōt adiudicari facta condēnatione pecunie inuicem: in casu vero potest vendi fugitiuus: sc̄z hac conditione expressa vt valeat: tunc demū hec venditio cum seruus fuerit ab emptore deprehēsus. Viuia.

l ¶ Donare licet. Secus in absente. vt. ff. eo. §. iendū. Sed quare nō? Rñ. quia est in specie libertatis. vt. ff. de edil. edi. ꝙ sit fugitiuus. §. idem recte. Vel quia per hoc inuitarentur ad fugam. arg. §. de lati. liber. tol. l. j. §. illud. ꝛ. ff. de pac. do. l. cōuenire.

m ¶ Penam. pecuniariā que olim statuta erat. bodie vo cessat: vt. ff. eo. l. fi. Sed quidam dicunt etiaꝫ bodie hoc casu non habere locum nisi pecuniariam penam per legem istam.

n ¶ Exceptis. coberedibus ꝛ socijs. vt. ff. fami. ber. l. propter. ꝛ. ff. cōmuni diuidū. l. arbor. §. iudex.

o ¶ Deprehensus. vt. ff. de contraben. emptio. qō sepe. §. j. ꝛ erit quasi conditionalis venditio. argu. ff. de pigno. si fundus. §. fi.

Quoniam.

† Als incipit: et legis..

Procurator cesaris qñꝫ obtinet vicem p̄sidis.

Libertas species est fugisse.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Quoniam. ¶ Casus. Ille cōmittit plagium qui liberum hominem abducit vt seruum ꝛ eum vendit bac.l.vt non redeat ad ciuitatem romanam cuius pena est vt debeat puniri capitaliter vt
a ¶ Eorum.scilicet plagiariorum.
b ¶ Prescribis.id est dices iudi.Accur.
c ¶ Decernimus. Vt.ff. vbi de crimi.agi opor.l. sciens.
d ¶ Capite.vt ꝛ.ff.eo.l.i. ꝛ est capitalis fm qō dicit.i.eo.l.fi.
e ¶ Ceteri possint. fic.ff. ad.l.iul.repe.

Reges. ¶ Casus. Seruū meū abduxisti ꝛ vēdidisti: si accusaui te de plagio:ꝛ dicas seruū tuū propnum fuisse:primo inquiretur de domino seruī ad quē pertineat ꝛ hoc vt locū habeat actio de plagiarijs: quia si apparuerit ꝙ seruus fuerit me⁹ locum habebit accusatio: si tuus nō.Aiuia.
f ¶ Jure dominij. Piudicat ergo * ciuilis crimi nali:cū preiudicialis fit: vt ff.de adulte.l. quoniam alexandrū.
g ¶ Proprietatis tue. q accusaris de plagio.
h ¶ Luce.licet putauerit alienū. vt arg.ff.ad legē cornel.de fal.l.impubes rem.ff.ꝛ fi ei seruo.et de fur.inter oēs.ff.recte.
i ¶ Causam audiet.vt et ff.eo.l.enim.

Cum q. ¶ Casus. Seruū meus abduxisti ꝛ celasti.l. plagi. teneberis.Aiuia.
k ¶ Incerti iuris.vt ꝛ.ff. eo.l.cum.

Comparēte. ¶ Casus. Seruū meus abduxisti:et distraxisti: an ēptor.l.fauia.de plagia.teneatur: queritur: Et dicit ꝙ non.nisi particeps criminis inuenia tur.Aiuianus.
l ¶ Nō pbetur.tūc enim secus:vt.ff.eo.l.penulti. ff.lege.

Abducti. ¶ Casus. Si liberū abduxisti ꝛ vēdidisti:non mutatur eius ꝺditio vt fiat seruus.fm ipsum casum erit libere in lra fm aliū casum liber.Aiuia.
m ¶ Abducti.scilicet liberi.ꝛ fic est plana b lex. Vel dic seruī.
n ¶ Nō mutat.vt fiat seruus fm primum casum. vel vt fiat liber fm aliū.
Solicitatio ē actiua ꝛ passiua. o ¶ Solicitatiōe. actiue ꝛ passiue.i.quando libera pſona solicitatur fm primum:vel solicitat fer uum fm alium.
p ¶ Non cōditioni.scz libere fm primum:vel seruū fm aliuꝫ.ꝛ facit fm primuꝫ.ff.de inge.ma.l. ad mutandum.

¶ Alienans seruū vel liberum quē plagio abducit punit capite:ꝛ de hoc crimine iudex pōt inquirere.b.d.Salice.

Idem.aa.Maxi. Lex.vij.

Quoniā seruos a plagiarijs alienari ex vsbe significas: atqꝫ ita interdū ingenuos hominēs eorum * scelere asportari solere pscribis *: hoz̄ te delictorū licētie maiore scueritate occurrē dum esse decernimus *. ¶At proꝑterea si quem in huiusmodi facinore deprehenderis:capite * eum plecti nō dubitabis:vt pene genere deterreri ceteri possint : quominus istiusmodi audacia vel seruos vel liberos ab vsbe distrahere atqꝫ alienare audeant.

¶ Questio ciuilis crimis exclusiua pus determinat ꝙ de crimine cognoscat.b.d. Vel aliter.Obijcies exceptionē pempto riā ꝙ bꝫ examinari seorsum a crimine impedit ꝓcessum in criminali.b.d.Bal.

Idem.aa.eidem. Lex.viij.

Reges, pudicie pscretio pus iure dominij intelligat an audiendū sit plagij crimē:necne. ¶Nam si proprietatis tue * manifestabit. ¶Si vero seruum alienū esse cōstiterit ꝓpriet̄ questionez ꝛ criminis causam audiet *.

¶ Celans mancipium alienum cōmittit in legem fauiam de plagiarijs.hoc dicit Baldus et Salicetus.

Idem.aa.Euge. Lex.ix.

Cum qui mancipium alienū celat fauie legis crimine teneri non est incerti iuris *.

¶ Bonefidei emptor non incidit in crimē legis fauie de plagiarijs a plagio cōparatis.Baldus.

Idem.aa.Dio. Lex.x.

Comparantē ab eo qui abduxit plagio mācipia:si delicti socius non probetur * nullo crimine teneri conuenit.

¶ Delictū rei subtracte non mutat statum. b.d.Bal.vel sic. Vendītione status non mutatur.b.d.Salice.

Idem.aa.Preliate. Lex.xi.

Abducti "plagio facta vendītio statum nō mutat " liberē enim persone solicitatione ° crimen committitur : non conditioni ꝓiudicatur.

¶ Seruū receptans fugitiuū vt fur ad rem ꝛ ad pēnā tenetur:ꝛ etiam criminaliter potest de plagio accusari.Bal.vel sic. Suscipiēs fugitiuū cū rebus subtractis furti tenetur ꝛ plagij.b.d.Salice.

Idem.aa.Dutiano. Lex.xij.

Si quis seruū fugitiuū sciēs cuꝫ rebus furtiuis suscepit: cum harum noīe furti actione teneatur : hec tibi rector prouincie cum solita pena restitui efficiet *. ¶Sed et si criminis plagij accusationem instituerit:tibi audientiam prebere non dubitabit.

¶ Plagij criminis accusatio publica est.hoc dicit Baldus.

Idem.aa.Seuerino. Lex.xiij.

Plagij criminis accusatio publici sit iudicij.

¶ In ꝓprio seruo vel filio ꝛ etiam in putatiuo plagiū non cōmittitur.hoc dicit.vel sic.Accusatur errās in delictis in quibus requiritur dolus.ad hoc allegatur.Bal.vel sic.crimē plagij cōmittit dolosus:non ad accipiendū ista ratione motus.hoc dicit Salicetus.

Idem.aa.Calisteni. Lex.xiiij.

Plagij criminis accusatio cessat si suos seruos vel liberos * assueuerent hi qui ꝓpter fisse dicuntur nō cōmisi velandi causa:sed ad hanc opinionem iusta * ducti ratione.

¶ Scienter vendens liberum hominē plagium cōmittit.b.d.Baldus.

Idem.aa.Pompe. Lex.xv.

Liberum(sciens * conditionem eius) inuitum venundando plagij criminis pena tenerur.

¶ Illi qui cōmittunt plagium in filio alieno:si non faciunt boc de cōsuetudine puniuntur pena metalli.si autem de consuetudine faciūt seruī vel liberi ꝺs subijci bestijs.ingenui vo debēt decapitari.b.d. Bal.vel sic.Mobiles de crimine plagij cōuicti in metallū dānātur perhenaliter:ingenuiles vo seruī vel liberti bestijs subijciuntur:ingenui capite puniuntur fm aliam lecturam.hoc dicit.Cōmittens plagium non consuetus dānatur in metallum:cōsuetus vo grauius punit:qui si seruus aut libertus bestijs subijcitur:et si ingenuus decapitatur.b.d.Salice.

Imperator Constan.a. ad Celsum. Lex.xvi.

Plagiarij * qui viuētiū filiorum miserandas infligunt parētibus orbitates :metalli pena cum ceteris ante cognitis supplicijs * teneantur. ¶Si quis tamen huiusmodi re⁹ * fuerit oblatus postea ꝙ sup crimine claruerit:seruus quidē vel libertate donatus bestijs subijciat:ingenuus autem gladio consumatur.

¶ Ad legē viscelliam. Titu.xxj.

Seruus vel liberti ad publicos honores tacita veritate ꝓmotus incidit in legem iuliam viscelliā:nisi libertus impetrasset ius anulorum aureorum:a tntela tamen patroni ꝛ bonoribus municipalibus non exclusatur libertus.ꝓmo enim ista lex tractat de bonoribus.secūdo tractat de oneribus.hoc dicit Bal.

Imperato.Diocle.ꝛ Maxi.aa. Baccho. Lex vnica.

Si quis.¶ Casus. Si seruum meum fugitiuum recepisti:et res meas ad te pertulit:quas mihi furripuerat agam furti:et ac
q cusabo.l.fauia.de plagia.
r ¶ Efficiet.vt ꝛ.ff.de fur.l.eos.
¶ Lagij. Publici.vbi quis abduxit filiū vel seruū alicuius.vnde patri vel domino licentia accusandi datur fm.ff.hoc non placet: nec inuenitur aliqua lege.ergo dicere nō debemus.l. si vo.ff.ō viro.ff. solu,matrimo.sed ad istar ꝓuate actionis data tur in heredes:vt.ff.eo. l.legis fauie.ff.fi.

Lagij. ¶ Casus. Si vendidi seruum qui credebā meus vel filium non teneor.fauia : si iusta ductus fui ignorantia.Aiuia.
s ¶ Vel liberos.id est filios.Accursius.
t ¶ Justa ducti.idē si nō iusta fm Joānem:quia quelibet ignoratia etiaꝫ iurꝭ excusat a dolo.hoc autē crimen dolo demū interueniente cōmittit: vt.ff.eodē.l.iij.i.relpon. ꝛ de liber.cau.l.igit.ff.i. fic et in.l.cornelia. de sicarijs venit tm̄ dolus.ff.ad legem cornelias de sicarijs.l.i lege.ꝛ ad idē ff.de bis qui sibi ascrip. l.senatusconsulto.et facit.ff.de abigeis.l.j.ff.

Liberū. ¶ Casus. Quidaꝫ scienter liberū vendit:dicitur ꝙ crimen plagij cōmittit. Iuianus.
v ¶ Liberum sciens.vt et ff.vbi de crimi. agi oportet.l.sciens.

Lagiarij. ¶ Casus. Olim q̄ committebat plagiū deportabatur:hodie seruꝰ bestijs subit: libertus capite punitur ignobilis ꝛ ingenuus.Aiuia.
w ¶ Plagiarij. Nobiles natalibus:vt non ꝛtradicat fini.
x ¶ Orbitates. orbatum vocat patrem a filio : ꝛ filius viuat:quia sibi est inutilis.est ergo idez in marito.
z ¶ Supplicijs.vt verbetur ꝓinus. argu.ff.eo. l.finali.
a ¶ Reus.ex ꝙsuetudie.
b ¶ Ingenuus. ignobilis als finis legis principio ꝛtradiceret:vel boc in eo qui ex consuetudine faciebat:in principio non consueuit:ꝛ fm hāc legē intellige.ff.eo.quousque niam.

¶ Ad legem viscelliam als miscelliā. ¶Lex cornelia punit homicidas. vt.ff.ad legem cornel.de fica.et fal.vt.ff.titu.ꝓpi. ꝓmittit tamen hic de quodam speciali falso: quod per leges viscelliā punitur.

Ignorantia q̄libet excusat a dolo.

Orbos bens virū inutile ōr vidua.

Lōtinua tio.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Ex viscellia. ¶ Casus. Adhonores aspirare libertus nō pōt nisi impetrato iure aureoꝝ anulorꝝ: hoc obtēto oū vigerit statutū ingenuitatis obtinet et publica officia: si aliter ad honores aspiret ciuiliter pro operis promissis ꝙueniri poterit. i. l. vicef. criminaliter extra ordinē accusari: ⁊ si cu

Ex viscellia libertine conditionis hoies pfequit/si ea q̄ ingenuoꝝ sunt ⁊tra honores ⁊ dignitates aus fuerint attentare: vel decurionatum arripere: nisi iure aureoꝝ anulorꝝ impetrato a principe sustēterur. ¶ Tunc eīs quoad viuūt imaginē non statū ingenuitatis obtinēt: ⁊ sine periculo ingenuorum etiā officia peragunt publica. ¶ Qui aūt libertinus se dicit ingenuū: tā de operis ciuiliter q̄s etiā ex lege viscellia criminaliter potenit perurgeri. ¶ In curiā autē se imiscens dāno qdē cum infamia efficitur. ¶ Obuncri bus vo personalib' in patria patroni que congruunt huiusmodi hominibus: singulos pro viribꝫ astrictos esse non dubium est.

Ad legem corneliaz de falsis. Titulus. xxij.

Accusatio subiecti partus propter impubertatem pueri non differtur. ⁊ verosimile est q causam capitalem ille quez tangit agat ex fide. b. d. Vel sic. Vbi agit de salute alicuius verosimile est q totis viribus se defendat. Baldus.

Imp. Anto. a. Seuerino. Lex. j.

Si part' subiecti crimen diuerse parti obijcitis causa capitalis in tps pubertatis pueri differri no debuit: licut iā pridē mihi ⁊ duo seuero pri meo placuit. ¶ Meq̄z eīs verosile est cā que arguit non ex fide causam suā defensura cum periculō capitis subeat.

Cōtinuatio.

Ad legem corneliam de falsis. ¶ In plurali

ideo quia multis modis cōmittitur falsum. vt. ff. eo. l. j. ⁊ per totum titulum: ⁊ hoc titulo per totum.

Si partus. ¶ Casus. Adulier accusabatur de partu supposito: an accusatio differri debeat vsq; in tēpore pubertatis pueri. Dicitur q̄ nō. quia nō est verosimile q̄ se non defendat: cum periculum capitis expectet. Viuia.

Partus subiecti crimen an fit differēdū propter filij impubertatem. Sentētia lata. 3 matrē de partu supposito an non ceat partui.

Diuerse parti. scz matri. Item quo ad matrē si infimul matri et impuberi: licet quidam tunc dicant differendam in tempore pubertatis. si autē ipsi pupillo tantum differtur ex edicto vel cōstitutionibus. vt. ff. de carbo. edic. l. j. ſ. fi. ⁊ l. iij. ſ. j.

Capitalis. quia sequitur pena capitis. vt in fi. l.

Neq; eīs. vere nō differt neq; eīs ⁊c. nam ⁊ si pupillo moueretur nō differtur si hoc ei expediret. vt. ff. de carbo. edict. l. iij. ſ. cause. Sz ratione casu sentētia 3 matrē lata vel pro ea partui preiudicet vel proficiat? Rñ. sm Jo. nō. vt. ff. de ureitur. l. iij. ſ. deniq; ait ſi de possessione. ⁊. ff. de carbo. edic. l. iij. ſ. si mater impuberis. ⁊. ff. de adul. denuntiasse. ſ. fi. et. l. miles. ſ. defuncto. Jtē si pīudicaret differretur causa q̄ non fit: vt bac. l. ōi. ⁊. argu. ff. de vent. in possef. mit. l. j. ſ. fi ea que. Sed ecōtra videtur q̄ sic: quia si verū est eam subiecisse: ergo hic est subiectus. sed nō sequitur: quia aut male iudicatū est: ⁊ nō facit ius: aut etiā bene: et tunc res inter alios acta ⁊c. vt. ſ. res inter alios ⁊c. Jtē pro eo q̄ pficiat videt. ff. de carbo. edic. l. iij. ſ. fi mater. ⁊. ſ. fi gs. vbi dicit si mater obtinuerit adhuc tñ questio status supesse poterit: si vel dicat nō esse ex ea cōceptus: vel dicatur nō fuisse matrimoniū cū ea ex qua est cōceptus. Cum ergo bos duos casus tñ ecipiat: nō tamē abnegat tertiū: qualēqualē tamē presumptionē negari nō potest esse pro partu vel ꝓtra: sīla ꝓtra matrē vel p ea lata: nō tamē tanta est psumptio vt per ea debeat carboniana bonorum possessio denegari. Jtē q̄ pīudicet ⁊ differat videt. ff. de ven. in poss. mit. l. fi vētris. sed aliud est ibi: q: est ibi de adulterio accusata. vel dicit ibi de pīudicio qualiquali. vel ipetrauit ibi hoc a principe. Vel dic ibi loquit q̄ accusauit vt nō mitterek in possessionē: h aūt vt pena falsi iponat. arg. ff. de carbo. edic. l. titia. ⁊. ff. de adul. miles. ſ. defūcto. ⁊ facit ſ. eo. cū suppositi. ⁊. ff. de fal. l. qui falsas. ſ. j. ⁊. l. de cornelia. ſ. fi. ⁊ ō accusa. l. bi tñ. ſ. j. Additio. De materia suppositi partus vide Abbatē et alios scribētes. in. c. officij. ex de penitē. ⁊ remiss. vbi tractat an filij quez mf dicit nō esse natū ex marito debeat assertiōi matris credere et bona alijs qui erant ab intestato succeſſuri restituere. de quo etiam per eūdē Abb. in. c. trāsmisse, qui filij sint legitimi. ⁊ i c. per tuas. de proba. ⁊ p legistas in. l. filium. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. ⁊c. Et alia circa hāc materiā occurrentia. vide in. d. c. officij. per eundem Abbā. ⁊ alios.

Ter. l. satisfapte. cōcor. ad hanc. l. e. gl. in. c. fusc. ita. sup verb. sentētie. in fi. extra de restit. in integ.

Actis. ¶ Casus. Cōstituit debitorē qs p instrm qō debitor argucbat de falso: ꝑpter fideiussoē vel hypothe. quasi nō deberent inscribi: tamē q: confessus est debitū prius dō soluere et posita intentabit accusa. de falso. Viuia.

Objicitur. vt q: debitū cōstet: ſz dicit instrumentū falsum ꝑpter fideiussoē vel hypothecā qui non debuit inscribi vel alijs indiciis videat iudex fieri causa moran de solutionis. ⁊ facit. ff. de re iudi. l. debitoribus. ⁊. ſ. ſi ex fal. instru. l. vlti. ⁊ de vſur. l. ij.

Criminis. Sed quomodo est ci falsa qui calūniari ꝑsumitur. vt ff. de accu. l. alij ꝑpter. Rñ. non est ꝑsumptio adeo violēta cui stet omnino. ⁊ facit. ff. de pe. be. ſi quis liber. ſ. plane.

Jcet. ¶ Casus. Fecit titius duo testameta: vnum verū in quo instituit filium suum bereden fibi: aliud falsum in quo vxoē nouercam filij: ⁊ filio legatum exigit: ignoras an crimen falsi aduersus nouercam non obstante quod legatum consecutus est intentare possit: queritur. Et dicitur q̄ sic. Viuia.

Jcet. ¶ Casus. Fecit titius duo testameta: vnum verū in quo instituit filium suum bereden fibi: aliud falsum in quo vxoē nouercam filij: ⁊ filio legatum exigit: ignoras an crimen falsi aduersus nouercam non obstante quod legatum consecutus est intentare possit: queritur. Et dicitur q̄ sic. Viuia.

Nomine patris. id est ac si pater tuus feciſſet.

Vero testamento. in vero testamento tu filius eras institutus. in falso ipsa nouerca: ⁊ tibi relictum legatum.

Ignores. vt. ff. c. l. qui ignoras. ⁊. ff. de bis quibus vt indig. l. post legatū. in prin. ergo si scies pīudicat sibi quasi trāsegerit: vt innuit a contrario sensu. vt patet. ſ. eo. l. ipse. sic ergo non potest accusare: sed nec replicare de falso vt habeat bona: sed apud nouercam remanēt. licet alij legitimi possint accusare ⁊ bona auocare. Vel potest dicere vt notatur in. d. l. post legatum.

Matioē. ¶ Casus. Si aliqs vtat rescripto falso ꝓncipis magis ꝓmiēdus est q̄ si vteret falso instrō priuato: si vo nō impetrauit rescriptū ſz alius: ⁊ ille accusetur potenit se excusare si illū egbibeat. immo ⁊ melius si ꝑbet innocentiā suā qui impetrauit. Viuia.

Addatoz. q̄ in alijs instrumētis falsis vtendo. sed aliud est vti falsa constitutione: quia non maior tunc imponitur pena q̄ lege cornelia de sicarijs. vt. ff. eo. l. fi. Vel dic maiorē id est magnani.

Rescriptionibus. id est rescriptis. quasi a principe obtentis.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Per alium procuratorem qui dicit se sic impetrasse.

b ¶ Probat. hoc ipso q̄ non probatur cōtrarium: vt. ff. de probatio. l. verius. et. j. qui mili. non pos. super seruis. libro. xij. Vel ideo sic dicit: quia in crimine falsi ab vtroq; exigitur probatio: vt. j. eodem. l. vbi falsi. et. j. de aboli. l. falla citer.

Proba tio ab vtroq; exigitur i crimine falsi

c ¶ Exhibet. ꝛ hoc ex vbanitate vel voluntate. sic. ff. de fur. l. ciuile. Vel dic hoc faltem debet parare q̄ ab aliquo acceperit.

d ¶ Se liberat. ab accusatione. vel: id est nō incidit in penam. sic. ff. de vbo. oblig. l. decem. ꝛ facit. ff. de custod. reo. l. ad cōmentariensem. ꝛ. ff. e. qui noīe. ꝛ si contra ius vel vtilitatem publi. l. et si legibus. Sed contra. ex de crimi. fal. c. ad falsariorum.

Lasus po e nit.

¶ Alsi. Ex falso testamēto petit mater fidicōmissū a filio. ex cipit cōtra matrē filiō de falso: non vero crimi naliter accusabit ea: vt hic. ꝛ. ff. de accu. bi tñ. ff. j. Sed arg. contra. ff. qui accu. nō pos. l. propter.

f Sine metu. p actionē in factus: vt. ff. de vi ꝛ vi armata. l. i. ff. interdictū hoc. vel per exceptionē: ipsa tamē punit a iudice sine accusatore. vt. ff. de proba. l. penul. ꝛ facit. ff. si tu. non gest. l. j.

Lex. ibi: non potest. concor. p sentū. cum gl. extra de testi. ꝛ. c. cū olim. de cē sibus.

¶ Ui falsas. ¶ Casus. Is qui testa mentū alicui⁹ arguit de falso ꝛ succubuit: nihil ō ce petere potest. Viuia.

g ¶ Tabulas. testamēti.

b ¶ Digerit. scilicet accusando.

i ¶ Nec obtinuerit. id est succubuerit. vt. ff. de bis quibus vt indig. l. alia. ꝛ. l. polla.

k ¶ Judiciū. legatū petendo.

l ¶ Non potest. sed fi babet reddit: vt. ff. de bis q. vt indig. l. post legatuꝫ. ff. j. ꝛ. ff. ei qui.

¶ Ipse significas. ¶ Casus. Petebas a me decem ex instrumēto ego dicebam falsum: postea transegi sup eodem instrumento: nunquid potero postea arguere instrumentum de falso: queritur. Et dicit q̄ non. Viuianus.

m ¶ Suspectā. secus si ignorasset ꝛ dedisset causam trāsactioni: vt. ff. de transac. l. penul.

n ¶ Transactione. que valet. vt. ff. de transac. l. tranfigere.

o ¶ Difficile. q̄ q̄ñs permittitur vt fi dolus vel metus allegetur: vt hic. ꝛ facit. ff. si ex fal. instru. l. ij. ꝛ. ff. de fide instru. l. fi.

¶ Si falsos. ¶ Casus. Accusare te possum de falso: si falsos codicillos fecisti: ſz dicas te nolle vti his: quia tūc potest quis se excusare si non vtatur quando non ipse fed alius illos codicillos com posuisset. Viuianus.

p ¶ Uti. quoniam perfectum fuit delictum: ꝛ postea non habet locuꝫ penitentia: vt. ff. de fur. l. qui ea mente.

q ¶ Astringerit. Et si fuerint astricti quomō euadent: ¶ Rñ. bene: quia nō pure sunt astricti: ſz fic si vſq; ad sententiā pseuerauerint: vt hic. ꝛ arg. ff. ne tu. vel cu. vec. cō. l. j. tamē mitius ppter vſum q̄. ppter factū puniunf. vt. ff. eo. l. falsi. ff. ordine. sic ꝛ alꝫ q̄ñs mitius de falso punit est per alium si suam innocentiā probat: et eū a quo accepit exhibet: se liberat.

¶ Filio nō permittitur accusatio falsi contra matrem: sed bene permittitur defensio per viam exceptionis. hoc dicit. vel sic. Permittitur excipere contra illū contra quem non permittitur agere. hoc dicit Bal. vel sic. De falso non potest filius agere contra matrem criminaliter: sed ciuiliter. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Patrono. Lex. v.

Alsi quidē crimē vel aliud capitale mouere vos matri vestre secta mea non patit: sed eas res pecuniarū compendium non auſert. ¶ Si eīn de fide scripture vnde eadem mater vestra fideicō missuꝫ sibi vēdicat dubitatio est: inquiri fides veritatis criaꝫ sine metu criminis potest.

¶ Ex testamento quod quis probauit vt falsum: se iuuare non potest. h. d. Bal. vel sic. Legatum non perdit qui in accusatione falsi succubuit. Salice.

Imperator Philip. a. Concolio. Lex. vi.

Ui falsas tabulas dixerit nec obtinuerit: ad defuncti iudiciū aspirare nō potest.

¶ Transactio sup instrumento de cuius fide transigens dubitabat repellit eū a contraueniendo. Bald.

Imperatores Valen. ꝛ Hal. aa. Heliodo. Lex. vij.

Ipse significas cum primuꝫ aduersarij instrumenta protulerunt fidem cozuꝫ te habuisse suspectā. Facta igit trāfactiōe difficile est vt is qui puincia regit velut falsum cui semel acquieuisti tibi accusare permittat.

¶ Fabricatione falsi instrumēti irreme diabiliter qs tenetur de falso: sed si rōne vſus: remedium est q̄ desistat ab vſu. h. d. ista lex que non est alibi. Bal.

Idem. aa. Oarino. Lex. viij.

Si falsos codicillos ab his contra quos supplicas factos esse cōtendis: non ideo accusationem euadere possunt q̄ se illis negent vti. nā illis prodest instrumēti vsu abstinere qui non ipsi falsi machinatores esse dicuntur et quos periculo solus vsus astrinxerit. ¶ Qui autē compositis per scelus codicillis in seueritatem legis cornelie inciderūt: non possunt defensiones eius recusando crimen euitare.

¶ Succedens ab intestato tenet pstare fideicōmissa relicta in codicillis: nisi codicillus arguaf de falso criminaliter accusando: vel ciuiliter excipiendo. hoc dicit Baldus.

Impe. Carus, Carinus, et Nume. aaa. Dessi. Lex. ix.

Si docueris apud presidem prouincie ab intestato te heredem ei⁹ extitisse qui codicillos scripserat / ordinarium est vt in hereditatis possessione pstitutus fidecommissa prebeas que iure relicta sunt: nisi cōstitum est codicillos falsos arguere. ¶ Oō si criminaliter conceptum iudiciū interuentu indulgentie sopitū est: habes tamen residuam indagationem: ꝛ potest de fide scripture ciuiliter queri.

¶ In criminalibus probat actor non reus. hoc dicit Salicetus.

Impe. Diocletia. et Odazi. aa. Legipti. Lex. x.

Cum suppositi partis crimen atrui tui yxoꝛi moueas: apud rectorem prouincie institutа accusatione id proba.

¶ Questio falsi incidēter potest coram pedaneo iudice agitari. hoc dicit Bald. vel sic. Etiam cōā delegato pōt egcipi de falso instrumento. h. d. Salicetus.

Idem. aa. ꝛ. cc. Isidoro. Lex. xj.

Si lis pecuniaria apud pedaneos iudices remissa est: etiam de fide instrumenti ciuiliter apud eos iuxta respōsum viri prudētissimi Pauli regrē.

¶ Accusatio falsi potest vſq; ad. ꝛ. an nos institui: quēadmodum et criminales actiones regulariter institiuuntur. hoc dicit. vel sic. Accusationes regulariter. ꝛ. annis viuunt ꝛ non vltra. h. d. Bal.

quis: vt. ff. eo. l. qui duobus. als acrius. vt. ff. eo. l. maiorem. Itē nota penitentiam admitti. sic in falsa moneta. vt. ff. eo. qui falsam. sic ꝛ ff. de adulteriis. l. si adulterium. ff. j. ꝛ. ff. de in vocā. quis. ꝛ. ff. de appel. si quis libellos. ꝛ. ff. de bo. libe. si vero. ꝛ. ff. de inoffi. testamē. l. papinianus. ff. meminisse. ꝛ. ff. rem ra. babe. amplius. Item an prescimitur falsum instrumētum: eo q̄ dicit se nō vti: quod videtur. vt. ff. de fide iustrumen. si aduersarius. licet ipse non possit accusari qui desinit vti. ꝛ facit ad hanc. l. ff. de bis q. deie. vel effu. l. si vo. ff. pretor ait. in fi. ff. et. ff. de aqua plu. ar. l. is cum quo.

Penitentia in quibus admittitur.

c ¶ Compositis. ſz a se.

s ¶ Eius. ſz. l. cornelie.

t ¶ Recusando. vt in principio huius. l. dicitur.

¶ Docueris. ¶ Casus. Fecit titi⁹ codicillos: ꝛ in eis legata reliquit: potero ingredi possessionē hereditatis. ꝛ prestabo legata: si vero velim codicillos arguere de falso ꝛ accusationē instituꝫ: ꝛ ex pncipis indulgentia abolita est de fide codicillorū ciuiliter queri pōt p actionē i factum: vt p exceptiones: vt. ff. eo. qui noīe. ꝛ. j. eo. damus. Viuia.

v ¶ Scripserat. id est scripsisse dicebatur.

g ¶ Prebeas. Sed quomodo cum nihil tibi relictum est. ff. de fideicō. l. ab eo. ¶ Rñ. tacite relinquitur: vt. ff. de iure codic. l. cōficiuntur. ff. j.

¶ Sopitum est. ſz quomodo per abolitionem sopitur per generalem non. vt. ff. ad turpil. l. lucius. per specialem nō. vt. j. de abolitio. l. fallaciter. ff. fina. Respon. ex certa sciētia pīncepsi abdulsit generaliter vl̄ specialiter.

3 ¶ Residuaꝫ. ciuilem: vt subiicit non criminalē: nisi infra. ccc. dies cōputādos ex fine feriarū. vt ꝛ. j. de generali abolitio ne. l. j. et. ff. ad turpilli. l. aut puatim. ff. triginta.

a ¶ Queri. i. per actionē in factū vel exceptionē. vt. ff. eo. l. qui nomine. et eo. l. damus.

¶ Um suppositi. ¶ Casus. Un vorem patrui mei de suppositio partu accusare possim: queritur: Et dicitur q̄ sic. Viuianus.

Partus suppositi accusatio cui cōpetat.

b ¶ Doueas. cum velis succedere ei. ꝛ fic tua interest. als non posses accusare: vt. ff. eo. l. lege cornelia. ij. ff. j.

c ¶ Apud rectorem. qui habet merum imperium quod hic exigitur. Accurſius.

d ¶ Id proba. Sine prefinitione temporis. vt. ff. eodem. l. qui falsam. ff. accusatio.

¶ Si lis pecuniaria. ¶ Casus. Conueni te ad. c. coram pedaneo in dice: ex instrumento quod arguebas de falso: an coram talli indice possis me conuenire criminaliter de falso: queritur; Et dicitur q̄ sic. Viuianus.

e ¶ Remissa est. per delegationem.

f ¶ Ciuiliter. ꝛ etiam criminaliter incidenter. vt. ff. de iudi. quotiens. ꝛ. ff. de ordi. iudi. l. j. sed non pronuntiant: vt ibi dixi.

g ¶ Requiretur. excipiendo.

Falsiꝰ po a test discu ti quatu or modiꝰ,

Querela. ¶Casus. Titiꝰ accusauit aliquē de falso: ꝺ ꝙ illa ac cusatio nō finiꝫ nisi ſpatio .xx. an. ſicut cetere accuſationes. Querela. Quatuor modis de falſo querif. Per actionē: ꝛ ſic loquif hec lex. Itē per actionē in factū: ꝛ illa tollit. xxx. an. ſicut plo nales alie actiones: vt. ſ. ꝺe conſti. pecu. l. ij. Itē per exceptionē. ꝛ hec nullo tēpore tollitur: vt ff. ꝺe excep. ꝺo. l. pure. ſ. fi. Itē p iudicis officiuꝫ ſine accuſatore. vt. ſ. ꝺe pbatio. l. iubemus. ꝛ ꝺe teſta. nullum. ꝛ tūc forte xxx. an. tollitur. Uñ ver ſus. Accuſas: agis in fa ctum p. J. o. renocabis. Falſuꝫ: viginti: trigita: quatuoꝛ annis.

Uerſus,

Accuſa tiones cri minuꝫ ꝙ to tēpoꝛe tollant.

b ¶ Sicut cetera. ſcz non tollunt tēpoꝛalibus pe ſcriptionib⁹ ctiā. xx. an noꝝ ſim quoſdā. ſed tm xxx. annoꝝ. Uel veꝛi. ſ. tollunt. xx. annis cuꝫ in dubijs reſtringere debe mus penas: vt. ff. ꝺ. ō pe. l. interꝓtatiõe. Et ſm pri mā expoſitionē dicit fe re ꝓpter illas ꝙ tollunt tēpoꝛalibus ſcriptiõi bus: vt adulterij: ſz aliā dicit fere ꝓpter plures alias accuſatiões: quaꝝ quedaꝫ durant minoꝝ: ꝙdā maioꝝ. vt ecce accu ſatio adulterij ꝙnquen nio. vt. ſ. ꝺe adulte. adul ter. Item quinquennio finitur accuſatio eiꝰ qui aperuit teſtamentū ciuꝰ qui occiſus fuit a fami lia anteꝙ vlciſcereſ moꝛ tē defuncti: vt. ff. ad ſill. l. in cognitione. Itē ac cuſatio apoſtatat⁹ ꝙnq; annis durat poſt moꝛtē apoſtate: ꝺū viuit perpe tua eſt accuſatio: vt. ſ. ō apoſta. l. ij. ꝛ. l. apoſtata rum. ꝛ idem ꝺe crimine peculatus: vt. ff. ad legē iul. pe. l. peculatus. Itē actio iniuriarum tollī tur anno: vt. ſ. ō iniur. l. ſi non cõuitj. et econtra perpetue ſunt vt crimi nis ſuppoſiti partus: vt ff. eo. l. qui falſam. ſ. j. et criminis parricidij: vt. ff. ad. l. pompe. ꝺe parri. l. ſi. Itē criminis con cuſſionis. ſm. ꝑ. vt. ff. ꝺe concuſ. l. j. ſm vnam lecturam.

Apoſtata tus accuſatio ꝙto tēpoꝛe du rat.

Idē. aa. ꝛ. cc. Primo. Lex. xvi.

Querela[a] falſi tēpoꝛalibus prescriptionibus nō exclu ditur niſi viginti annoꝝ exceꝓtione: ſicut cetera[b] quoꝙ fere crima.

Ꝺebitoꝛ ſcribens in perſonaꝫ crediꝛ toris falſam apochaꝫ de recepto tene tur pena falſi. Bal. vel ſic. Falſa ſcriptura non prodeſt ſcribenti: ſed eum aſtringit crimine falſi. boc dicit Salice.

Idem. aa. Darco. Lex. xiij.

Ui veluti[c] preſentem ſcri pſiſſe res receꝑiſſe ſuas cū abſens eſſet cõſcripſerit: nō ignoꝛanti quicq; aufert: ſed ſe crimi nis[a] obligat periculo.

Contractās codicem teſtamenti in uoluitur in crimine falſi. Bal.

Idē. aa. ꝛ. cc. Germane. Lxiiij.

Un qui celauit vel amouit teſtamentū[e] cõmittere cri men falſi publice notum eſt.

Falſitas in tēpoꝛe intelligitur falſi ficare in totum negocium: vnde mutans veritatē in tempoꝛe mutat in toto. ꝺ. ō. Bal. vel ſic. Si creditoꝛ in alterius ꝓeiu diciuꝫ fingat ſe ꝓioꝛem in tēpoꝛe vel ſibi ſolutum non eſſe cū ſit in penā falſi inci dit: ꝛ ſz de cõſcientia ꝺebitoꝛis fecerit. boc dicit: vel ſic. Conſcientie ꝺebitoꝛis nō im pedit creditoꝛē teneri pena falſi in ꝓeiu diciū tertij cõmiſſi. ꝺ. ō. qõ no. ſm Sali.

Idem. aa. ꝛ. cc. Ruffi. Lex. xv.

J creditoꝛ[f] colludens cum ꝺebitoꝛe ſuo tibi ꝓꝺiũve nũdedit: falſum cõmiſit: ꝛ tibi ni hil[g] officit: ſed magis criminis accuſationi[h] fecit obnoxium.

Teſtamentum poteſt ꝺici falſum ꝺu pliciter: ſcilz ciuiliter ꝑ illum cuius in tereſt: vel ſuū ꝓcuratoꝛem et criminali ter ꝑ quēlibet. boc dicit. Uel ſic. Accu ſatio ciuilis in falſo eſt ꝓiuata: ſed accu ſatio criminalis eſt publica. boc. ꝺ. Bal ꝺus. vel ſic. Si ꝺe fide falſo ciuiliter que ritur ꝓcuratoꝛ poteſt interuenire: non ſi criminaliter. ꝛ ciuiliter conuentus non ꝓohibetur criminaliter accuſari. boc di cit Salicetus.

Idē. aa. ꝛ. cc. Fortunato. Lxvj.

Ꝺuplex via[i] litigāꝺi tribu ta eſt. ¶ Quis itaq; ꝑ ꝓcurato rem accuſatiõē ꝑſeq nō potes:[k] diſceptatione tū ꝓiuata de ciuſ ꝺem[l] fide queri nō ꝓhibeꝛis[m]: cū reꝰ ita cõuent[n] nō tñ ab alio iuſte: ſed etiaꝫ ab eo qui ciuiliter egit ſoleñiter accuſari poſſit[o].

Ueritas ꝛ falſitas curſu tēpoꝛis nō mutāt⁹: ꝛ non eſt incipiendum a tormē tis: ſed ab indicijs. b. ꝺ. vel ſic. Curſus tē poꝛis non immutat ſubſtantiam verita tis. boc dicit Baldus.

Idē. aa. ꝛ. cc. Benef. Lex. xvij.

Jcut falſi teſtamenti vel co dicilloꝝ ſcriptura tēpo ris interuallo firmari[p] non pōt: ita vera que iure ſubſiſtit nō euaneſcit[q]. ¶ Si itaq; ꝺe fide delicti: vel ꝑ accuſatiõē: vel ꝑ ꝓiuatum iudiciū quereris/rectoꝛ ꝓo nincie tūc decimū eos exhiberi: ꝺe quib⁹ interrogatio[r] fieri poteſt/ iubebit ſi ꝓius ꝺe certis iudicijs fuerit cõmotus[s].

Falſus titulus non eſt titulus: et eꝙ eo nec vſucapiendi conditio: nec aliquis paratur effectus. b. ꝺ. Uel ſic. Habēs fal ſum titulum nō intelligitur iuſtus poſ ſeſſoꝛ: ꝛ etiaꝫ poteſt accuſari ꝺe falſo. boc dicit Baldus.

Idē. aa. ꝛ. cc. Maxi. Lex. xvij.

Uinitio[t] falſi commiſſi[u] iu ſta poſſeſſio[x] non paratur. ſum nō fit verū. nec eꝺuerſo vel ſolo tpe. ad erudā ergo veritatē toꝛ queri poſſunt ſerui aliquibus indicijs precedentibus. Uiuia.

Firmari. immo ꝙtraꝛideꝰ: vt. ſ. eo. l. querela. ſed illud verū eſt in accuſatione nō in exceptione vel in replicatione vel actione: vel etiā officio iudicis: vt tibi notaui. Eg parte ergo accuſatoꝛis nō reī firma tur: ſicut in actione ꝺe ꝺolo que tollitur biennio: ſed non exceptio. vt. ſ. ꝺe ꝺolo. l. optimum. ꝛ. ff. ꝺe excep. ꝺoli. pure. ſ. fina.

Non euaneſcit. arg. contra. ſ. ꝺe teſta. l. ſancimus.

Interrogatio. ſeruoꝝ cum toꝛmentis.

Commotus. quia a queſtionibus non eſt incipiendū: vt. ſ. ꝺe que ſtio. l. j. ꝛ. l. milites. ꝛ. ff. ꝺe queſtio. l. j. in ꝓin.

Uinitio. ¶ Caſus. Feciſti confici inſtrm in quo continebaꝫ qõ ꝓꝺiuꝫ meū erat tuū. non ꝓpter boc effectus es iuſtus poſſeſ ſoꝛ: vñ potero te accuſare ꝺe falſo. Et ſi mulier ꝺedit mihi fundum: ti tius fecit confici inſtrumentū in quo continebatur mulierem ſibi ti tio ꝓius ꝺonaſſe: in quo inſtrumento mulier ſubſcripſit: credens il lud inſtrumentū eſſe epiſtolā: ꝛ videreꝫ mulier ſuā. ꝑſequi iniuriam ſi accuſaret: tamen accuſare non poteſt. mulieribus eñ accuſare ꝓo bibiti eſt: vt. ſ. qui accu. poſ. l. ſenatus. b. ꝺ. cum. l. ſeq. Uiuia.

Eg initio. qꝙ ſcripſiſti tuam quā iniuſte tenebas. vel timoꝛe buius falſi inſtrumenti quo cõtinebatur q̄ erat tua tibi tradita fit: vt. ſ. ꝺe tranſ. ſi eg falſis. Siue etiam iudeꝫ ſecutus boc inſtrumentū tibi poſſeſſionē adiudicauit: vt. ſ. ſi eg fal. inſtru. l. ij.

Commiſſi. ſcz inſtrumenti.

Poſſeſſio. vt poſſit ſequi vſucapio ſm ſecundā expoſitionē. Sed in dominium tranſeat ſi ðns erat tradēs: Rñ. diſtinguē: an putauit ſe obſtrictum

Falſificās nō tñ te ſtamētuꝫ ſz ctiā aliud inſtrumē tuꝫ poteſt publice ac cuſari.

Dñūzan trāſſerat

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

dūs tra-dens rem suam pe-tentu in-strumēti.

a se obstrictam qui tradidit vt daret: an rem quam actoris esse putabat ei tradidit. In primo casu transfertur dominium. in secūdo nō. vt hic. t. ꝛ. ff. de condi. ob cau. da. l. iij. §. subtilius.

b ¶ Contendere. exercipiendo.

Casus po nit.

c ¶ Si ad te. vt qꝛ tnam vel tuorum iniuriā prosequeris. Et dic qꝛ Berta donauit titio prediuꝫ. Seius fecit instrumentum quo cōtinebatur bertā sibi seio ante dudum donasse: et fecit eam subscribere cū crederetur epistolam ei scripsa mulier non accusat.

d ¶ Etiam atq; etiam. id est sepe ꝛ sepius. et facit ff. de obsequijs. si manu missori.

e ¶ Improbaꝫ. id est que improba est prima facie cum subscripseris.

f ¶ Accusare. vt et. ff. qui accusa. non pos. l. senatusconsulto.

g ¶ Prius. q̄ ascriberes tanq̄ epistole.

h ¶ Formam. Sed nōne causa mulieris esse vide tur: cum de euictione teneatur? Respon. non tenebatur: vt distiguitur ff. de iure do. l. j.

Casus.

i ¶ Precum. Petij iudicem ad decem: scriba dixit de viginti. vel moratoriam dilationē fec mē sius petij: scriba scripsit septem menssium. procedit delegatus sm veritatem. vt et. ff. de preci. impera. offeren. l. ij. Et dicit exemplum: quia in rescripto semper exemplificatur petitio: sicut in sententijs libellus. Vel dic qꝛ in his precibus fuit falsitas: quia dixi me prediū emisse agens contra auctorem vt mihi tradatur cū donatum mihi effet: non tamen dolo: non differtur cognitio dati iudicis. secus si dolo: vt hac. l. innnitur: quia tunc rescriptū esset nullum: ꝛ sic iudex nullius: vt. ff. si cōtra ius vel vti. publi. l. ꝛ si legibus cōsentaneum. ꝛ. ff. de pigno. acti. tutor. §. j. ꝛ ex de rescriptis. super literis.

Falsum si ne dolo si cōmittit.

Item nota hac lege falsum sine dolo non cōmitti.

¶ Si quis decurio. ¶ Casus Tabellio aliquis multa fecit instrumenta: postea creatus est decurio de aliquo instrumento quod scripsit dum erat tabellio: an ad cruendam veritatem toqueri possit: non obstante decurionatus dignitate: queritur? Et dicitur q̄ sic. Ulpianus.

k ¶ Scripserit voluntatem. Non vt tabellio. nam tabellio esse nō potest: vt. ff. de decurioni. l. vniuersos. libro. g. que est contra. Vel dic hic fuit: sed fieri non debuit. vel non deberet fieri tabellio postq̄ fuit decurio: vt ibi. sed prius factus etiam postea potest cōficere instrumentum: vt hic.

l ¶ Officium. dictandi vel componendi vel subscribendi.

m ¶ Adiouetur. ei forte.

n ¶ Sepositio. fic. §. de testi. l. nullum.

o ¶ Permanet. ergo duplex officiū gerit. s. decurionatus ꝛ tabellionatus seu scriptoris. ꝛ sic est argu. contra. ff. de pac. l. si plures. ꝛ facit. ff. de questio. l. decuriones. ꝛ. l. milites.

p ¶ Nec vero is. §. quando post decurionatum scripsit: nunc quando ante.

Unde cōtra eos quos de dominio fundi tecū contēdere proponis accusationē instituere.

¶ Femina nō potest accusare et de falsoratione solius affectiōis: sed ita demū si suam vel suorum iniuriā prosequatur. hoc dicit Baldus.

Idem. aa. Cosme. Lex. xix.

¶ Si ad te negocium pertinuit: cetiā atq; etiam tecum deliberare debueras: ne īprobā instituieres accusationem hoc instrumētum in quo subscripseras falsum arguere cōtendens. At cū mulieribꝰ in aliena causa falsi nō sit cōcessum accusare: tu autem hec eadē predia te prius alij donasse proponas fieri tibi facultatem accusandi cōtra iuris postulas formam.

¶ Error scribētis vel subscribentis nō inuoluit eum in crimine falsitatis nec derogat veritati. hoc dicit. Vel sic. Falsum vbi cessat dolus non punitur vt falsum. Item vbi est error ibi necessario cessat dolus. Item error non preiudicat veritati. Hoc dicit Baldus.

Idem. aa. ꝛ. cc. Rufi. Lex. xx.

¶ Nec exemplū editiōis precum aliter per errorē scriptum: cū non nisi dolo malo falsum cōmittentes crimini subiugentur cognitionem date iudicis mouatur.

¶ Dignitas decurionatus antecedēs vel sequens a tormētis non excusat accusatum de falso. ꝛ veritas scripture per eum probatur. hoc dicit quod no. sm Salicetum.

Imperato. Constā. a. Corrector ne Lucanie. Lex. xxi.

¶ Si qs decurio testamentum vel codicillos aut aliquam

q ¶ Super his. §. instrumentis.

r ¶ Auctorem. Et ei soli creditur: vt hic. et in aut. de fide instrumē. §. si vero moriantur omnes. collatio. vj. Sed cōtra. ff. de testi. iuriſiurā di. sed hoc speciale. Item cōtra in aut. de heri. ꝛ fal. §. si vero absunt. collatio. j. Sed ibi nō de fide scripture: sed de solennitate agitur. Quid autem si difficultatur suā esse scripturā? Respon. suspecta sit. vt. ff. quēad modum testamē. aperi. l. j. §. fina.

Casus. ¶ Si accuset aliquos de falso debet iudex diligēter inuestigare veritatem per testes et instrumenta scripturarum collationē: ꝛ tam accusatoꝛ q̄ accusatus debet probationes inducere: ꝛ iudex ꝺ causam diffinire ꝛ terminare: nō interloquendo: nec debet durare accusatio vltra biēnium: et iudex debet penā imponere: vel maiorem: vel minorem: vel faciet reum deportari: si hoc egegerit q̄litas delicti vel decapitari si est seruus. Uinia.

s ¶ Vbi falsi. dic sm. B. qꝛ vtebar instrumēto cōtra te quod dicis falsuꝫ, ꝛ sic incidit questio falsi: prio quo facit verbū incidenti. fic. §. de probatiōibus. l. iubemus. sm vnum intellectuꝫ illius legis. Sed Joan. dicit qꝛ accusatio falsi directo hic proponebatur pro quo est finis huius legis vbi dicit de pena capitali imponenda: quia illa non debet imponi sine accusatore: vt. ff. de muneribus et honoribus. rescripto. q̄. si quis accusatorem. cui tamē respōdet. B. qꝛ post finitā causam pecuniariā fuit instituta criminalis: et sic pena secuta. Vel etiam speciale sit vt sine accusatore procedat: vt et als: vt. ff. ad legem iuliam. de adulteriꝫ. l. ij. §. si publico. et nota. §. de probationibus. iubemus. Item pro Joan. quia si ciuiliter ageretur nō acerrima: sed leuior fieret indago. vt. j. l. prohima. Item quia non exigeretur probatio nisi ab actore: vt. §. de edendis. qui accusare. nisi in excipiente: vt. ff. de probationibus. l. in exceptionibus.

t ¶ Accusatoꝛi. qui falsum probat ei tamen prius.

v ¶ Questio. id est falsitatis probatio. non autem de tormētis dicit.

g ¶ Indicatur. vt et. j. de aboli. l. fallaciter. secus in ciuili causa: vt. §. de proba. actor. Accursius.

y ¶ Sedius. nō declinans ad dexterā vel sinistrā: vt in auc. iusiuran. qō prestatur ab his. §. et equus. colla. ñ. Illud tamen verum est qꝛ si accusatoꝛ non probat absoluitur reus.

Iudex ne qs ad dexterā neq; ad sinistrā declinare debet.

3 ¶ Nec vlla interlocutione. id est interlocutoꝛia sententia non ostendat sed per diffinitiuaꝫ suam volūtatem quam habet super crimine falsi condēnandi vel absoluendi: vt argu. ff. de arbi. l. qualem. et hoc ad imitationem. i. ad similitudinem.

a ¶ Relationis. id est delegationis que mandat tantum officium audiendi non diffinitēdi: hoc est sicut iudex ad quem causa mittitur vt de ea tantum cognoscat ꝛ referat diffiniendā non debet aliquid interloqui: sed tātum cognoscere: vt. §. de rela. si quis. ita bic nulla interlocutione debet vti per quam possit notum fieri quid sentiat. sed diffinitiuam. et hoc si principaliter agitur de falso sm omnes. si autem incidenter vt dicit. B. tunc an debeat super incidenti iudicari. dic vt diximus. §. de ordi. iudi. l. j. in fine.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA

a ¶ Prodituꝝ. Sed ſi ſuccubuit in ciuili an aget in criminali? Io. ſic:quia tantū facit vel minus vbi ſuccubuit quantū ſi ſoluiſſet.ſ ſolutione facta agitur:vt.j.quādo ciui.act.pte.cri.l.i.

Strepitꝰ fit in iudicio.

b ¶ Strepitus criminalis.id eſt iudiciꝫ in quo ſtrepitus fit conſtigentium.hoc eſt aduocatorum vel allegantium.

c ¶ Cōpēdioſo ſpatio.ſ. biēnij:vt.j.vt intra certum temp.cri.cē.l.fina.

d ¶ Quem.ſcꝫ finem.

e ¶ Cuius.ſ.finis.i.exoꝛdium qꝫ reſpicit finē.et dic auſpicio.i.initio.

Ter.ibi:litigātes.dabit re⁹ pba re tenet.vt dicat.gl.in c.illud.ſ. certa ꝫ pſump.

f ¶ Contestate accuſatio nis.id eſt ex die cōteſtate litis.et dicitur initiū auſpitiū:qꝫ veteres pncipia ab auſpiciꝫs z auguriꝫs aſſumebant.Vel dic cuius.ſ.ſtrepitus:vel cuius.ſ.accuſationis.

g ¶ Cōmiſſi.quia eſt ſeruus:z ideo ꝺz decapitari.vel qꝫ eſt vſus falſis reſcriptis ſciēs: vt.ſ. co.l. maioꝛe.z.ff.eo.l.j.ſ.ſi.

h ¶ Vel deportatiōe. vt ꝺ.l.ff.eo.l.j.ſ.ſi.

Falſitas pōt ciuiliꝫ crimina liter tractari.

Elmus.¶ Caſus. Si pferatur inſtrumentuꝫ falſum pōt pferēs criminaliter accuſari.i.coneſ.de falſis. vel ciuiliter actiōe in factum.Et ſi pmo agatur criminaliter . ſuſpendit qſtio ciuilis quo ad criminalis accipiat finē.in ciuili aūt leuioꝛ.pcedat indagatio : qꝫ in criminali vteꝝ.pbat:in ciuili tm̄ actoꝛ.Viuianus.

i ¶ Queſtiōe ciuili. Supqua iudex primo aditus fuerat que primo debet terminari:vt hic.z.ff.de iudi.l.qui pmoꝛ.Sed opponitur : quia maioꝛ ꝺs precedere:vt.ſ.de oꝛ.iuꝺi.l.ſi.Sed reſpon.quia cauſa moꝛāde ſolutiōis hic obijciebatur crimē: vt.ſ.co.l.ſi.Vel hic pōia facie inſtrumentum nō apparebat eſſe falſum. Vel tertio dic qꝫ ciuiliter agebaꝫ de falſo actione ſi factū:qꝺ cū pus fuerat inchoatū pus finiatur q̄ crimialiter agaf. Quarti dicit terminata.i.dilatata pſniam interlocutoriā.Nam criminalis eſt preponēda.alꝺs dicit ff cenere qū diuerſis temporibus incipit. Si aūt ſimul ciuiliꝫ z criminaliter incipiat ꝓponitur criminalis:vt.ff.ꝺe iuꝺi.l.ſi ꝺe vi.z.ſ.ꝺe adulte.l.adulteriꝰ.

k ¶ Priuatas. Sed cur hoc cum nemini preiuꝺicet ſi falſum priuatū ſcripſi inſtrumentū: ſñ.qꝫ q̄tum potuꝫ crimen ad effectū prodigi. vt.ff.ꝺe eꝛtraoꝛꝺi.cri.l.j. Vel intellige ꝺe priuato tali qꝺ aliquid valet ſaltem ad cōparationem:quia triū teſtiū habet ſubſcriptionem. Alꝺo.vt.ſ.ꝺe fiꝺe inſtru.l.comparationes.

l ¶ Si quiꝺ prolatum.vt.ff.eo.l.j.ſ.j.

m ¶ Leuioꝛ.cū actoꝛ: tm̄ probet:ſecus in criminali:vt.ſ.l.j.progi.

n ¶ Queſtioni.criminali.

o ¶ Actoris.id eſt accuſatoris.

p ¶ Veliſci.puniēdo accuſatoꝛē ſi fuerit calūniatus. Si vo pbauerit puniendo reū ſm leges que penam imponunt:vt.ff.eo.l.j.ſ.ſi.

Rebemus.¶ Caſus Si ex inſtrumēto petas a me ꝺecē qꝺ ꝺico falſum.potero criminaliter vel ciuiliter agere vtruꝫ velim. ſta tamen vt cum criminaliter agitur pius incumbat onus probā di proferenti:ꝺeinde ei contra quem pꝛofertur.Viuia.

q ¶ Elegerit.qꝺ poteſt.vt.ſ.l.progi.z.j.qñ ci.ac.pte.cri.l.j.

r ¶ Scripturā.que ſit prima facie maculata.Vel qꝫ pꝺuces alias falſas ,ptulit ſcripturas:vt.ſ.ꝺe pba.l.inbemus. Vel volēs ſpōte pꝛobare:vt.ff.ꝺe pbatio.l.circa.z facit.ſ.ꝺe fiꝺe inſtru.l.fina.

¶ De his qui ſibi ſcribunt teſtamēto. ¶ De falſis in genere ꝺixim⁹. Hūc in ſpecie ꝺe quoꝺaꝫ qꝺ ly nō ſit falſum:puniꝫ tur tamē vt falſum.vt.j. eo.l.ſenatuſcōſulto.

Lōtinuatio.

Uāḡ. ¶ Caſ⁹. Qui ſibi aſcribit in teſtamēto tenet.l.coꝛ. ꝺe fal.ſi tamē filius emācipatus a patre ꝺictans teſcripſit ſe heꝛeꝺem:et ſi filium non ſcripſit:pa tri tamen erat ſucceſſurus:perinde habetur ac ſi pater ſua manu ſcripſiſſet.Viuianus.

s ¶ Futurus. iure pꝛetoꝛio:vt inſtit. ꝺe heꝛc.ab inteſta.ſ.emācipati.

t ¶ Bonoꝝ poſſeſſione. vnde liberi : qñ ab inteſta to ſucceꝺerat:z ſic ĥ pūcta. Vel veriꝰ pūcta poſt ꝺictionē eſſet:vel ſm tabulaꝫ habet.z pūcta ibi poſſeſſione.

Filius ſibi aſcribēs l teſtō pſis an ſcidat in penā.

v ¶ Dulci officio.ſed viꝺetur incidere filiꝰ emācipatus in penam.z ſolus in poteſtate filiꝰ vel ſeruus eꝛcuſatur . vt.ff. ꝺe fal.filius.in pzin.que eſt contra.Sol.hec illaꝫ coꝛrigit : vt hic innuit. Vel ꝺic q̄ hic pater ſub ſcripſit confirmādo peꝛ quod parcitur filio. Jn quo no.q̄ generalis ſubſcriptio ſufficit in filio z ſeruo : vt que hoc teſtamento dicitaui hec manu mea ꝙfirmo:ſꝫ in eꝛtraneo:et ſic in emancipato filio ſpecialis exigitur:vt que illi ꝺanda ꝺicitaui confirmo:vt.ff.e.l. j.ſ.inter. Vel ibi ꝺe iure ſtricto : hic ꝺe equitate. Jtē nota q̄ ĥ mutat pſonaꝫ in fi.l. Vel ꝺic filiꝰ quilibet ſubauꝺi peꝛiꝺe habetur ac ſi pater teꝛc. Jtē qꝺ ſi alius q ab inte ſtato veniret vt patroꝰ vel agnatus vl cognat⁹ ꝺictante teſtatoꝛe ſcripſit: Reſpō. non iꝺeo:vt.ff.e. ſi quis legatum. ſ. fina. z eſt ratio.q̄ filio eſt ma

Ter.ibi:litigātes.dabit re⁹ pba re tenet.vt dicat.gl.in c.illud.ſ. certa ꝫ pſump.

Falſitas pōt ciuiliꝫ crimina liter tractari.

Elmus.¶ Caſus. Si pferatur inſtrumentuꝫ falſum pōt pferēs criminaliter accuſari.i.coneſ.de falſis. vel ciuiliter actiōe in factum.Et ſi pmo agatur criminaliter . ſuſpendit qſtio ciuilis quo ad criminalis accipiat finē.in ciuili aūt leuioꝛ.pcedat indagatio : qꝫ in criminali vteꝝ.pbat:in ciuili tm̄ actoꝛ.Viuianus.

i ¶ Queſtiōe ciuili. Supqua iudex primo aditus fuerat que primo debet terminari:vt hic.z.ff.de iudi.l.qui pmoꝛ.Sed opponitur : quia maioꝛ ꝺs precedere:vt.ſ.de oꝛ.iuꝺi.l.ſi.Sed reſpon.quia cauſa moꝛāde ſolutiōis hic obijciebatur crimē: vt.ſ.co.l.ſi.Vel hic pōia facie inſtrumentum nō apparebat eſſe falſum. Vel tertio dic q̄ ciuiliter agebaꝫ de falſo actione ſi factū:qꝺ cū pus fuerat inchoatū pus finiatur q̄ crimialiter agaf. Quarti dicit terminata.i.dilatata pſniam interlocutoriā.Nam criminalis eſt preponēda.alꝺs dicit ff cenere qū diuerſis temporibus incipit. Si aūt ſimul ciuiliꝫ z criminaliter incipiat ꝓponitur criminalis:vt.ff.ꝺe iuꝺi.l.ſi ꝺe vi.z.ſ.ꝺe adulte.l.adulteriꝰ.

k ¶ Priuatas. Sed cur hoc cum nemini preiuꝺicet ſi falſum priuatū ſcripſi inſtrumentū: ſñ.qꝫ q̄tum potuꝫ crimen ad effectū prodigi. vt.ff.ꝺe eꝛtraoꝛꝺi.cri.l.j. Vel intellige ꝺe priuato tali qꝺ aliquid valet ſaltem ad cōparationem:quia triū teſtiū habet ſubſcriptionem. Alꝺo.vt.ſ.ꝺe fiꝺe inſtru.l.comparationes.

l ¶ Si quiꝺ prolatum.vt.ff.eo.l.j.ſ.j.

m ¶ Leuioꝛ.cū actoꝛ: tm̄ probet:ſecus in criminali:vt.ſ.l.j.progi.

n ¶ Queſtioni.criminali.

o ¶ Actoris.id eſt accuſatoris.

p ¶ Veliſci.puniēdo accuſatoꝛē ſi fuerit calūniatus. Si vo pbauerit puniendo reū ſm leges que penam imponunt:vt.ff.eo.l.j.ſ.ſi.

Rebemus.¶ Caſus Si ex inſtrumēto petas a me ꝺecē qꝺ ꝺico falſum.potero criminaliter vel ciuiliter agere vtruꝫ velim. ſta tamen vt cum criminaliter agitur pius incumbat onus probā

instituꝝ accuſatio.b.ꝺ.Salicetus.

Imperato.Valē.z Theodo.aa. proculo. Lex.xxiiij.

Rebemus licētiam vt ſiue ciuiliter ſiue criminaliꝫ(vt actoꝛ elegerit) ſuper platis coꝺicillis vel alijs inſtrumentis requiratur : et incumbat probatio fidei inſtrumenti:ci pximitus qui ſcripturam obtulerit : ꝺeinde ei qui ſtricta inſtantia falſum arguere paratus ſit.

¶ De his qui ſibi ſcribunt in teſtamento. Titu.xxiij.

Filius emācipatus ſibi aſcribens in teſtamēto patris parte ꝺictante de equitate a pena legis cornelie ecxcuſatur:quia idē eſſet habituros ſine ꝺelicto qꝺ cū ꝺelicto.b.ꝺ.vel ſic.Factū qꝺ eꝛ ſpeciali equitate ſonetur nō ĥcidit in ꝺelictū:ly ſit ꝺe genere prohibitoꝝ.b.ꝺ.Bal.

Imperatoꝛ Alexander.a.Ballatio. Lex.j.

Uāḡ ita iterpretēr iuriſperiti vt cōtra legem cornelią videatur ſe ſcribere heꝛedē emācipatus filius patre ꝺictāte:tamen cū z ſi teſtamentū non eſſet ſcriptuꝫ iuſtus ſucceſſoꝛ futuruꝰ eſſet:accepta bonoꝝ poſſeſſione ſ filius perinde patri habebit:atqꝫ ſi ſua manu pater ſuus te heꝛedē ſcripſiſſet functus ꝺulci officio.

¶ Ubi teſtatoꝛ ſcribēti codicillos aſcribit ceſſat pena:ſed vbi ſcribens ſibi aſcribit z teſtatoꝛ in eaꝺē voluntate vel in alia boc recognoſcit : ſcribenti parcitur.b.ꝺ. Bal. Vel ſic.Teſtatoꝛis ſubſcriptio etiaꝫ generalis eꝛcuſat a pena:ſed non tribuit ius petēꝺi legati eꝛtraneo qui ſibi aſcripſit:niſi ſpecialis fuerit ſubſcriptio teſtatoꝛis.boc ꝺicit Salicetus.

Impera.Anto.Antio. Lex.ij.

Ji teſtatoꝛ codicillis quos ſcripſiſti legatuꝫ quoqꝫ ſeu fideicommiſſum reliquiſſe tibi/ ſua manu aſcripſit : non videris in penaꝫ ſenatuſconſulti incidiſſe. ¶ Si teſtamentum ꝺictaſſe te codicillis ſignificauit : legato

gis ꝺebita patris heꝛeꝺitas.vt.ſ.ꝺe codicil.l.fina.ſ.penul.

Ji teſtatoꝛ.¶ Caſus Si teſtatoꝛ i codicillis ꝙs ſcripſit aſcripſit mihi legatū reliqſſe:an viꝺear iciꝺiſſe i.l.coꝛ.Dic q̄ nō. Viuia.

g Aſcripſit.generaliter ſi eras filius vel ſeruus.alꝺs ſpecialis exigit vt pena remittatur et legatum conſequatur.ſed generalis etiaꝫ ſola ſufficit ad penam euitandā:vt.ff.eo.l.j.ſ.inter.Et no.q̄ filius in poteſtate manens vel ſeruus iuſſu defuncti ſibi aſcribens penā euitat: ſed legato caret:eꝛtrancus autem vel emancipatus.z legato caꝛēt et penam incurrunt.vt.ff.eo.l.j.ſ.inter.z.l.filius emancipatus. z.l.ꝺ. uus claudius.z boc ſubijcit.

Seruus z filius ſi poteſtate ſi ꝺi bi aſcribē tes iuſſu ꝺefūcti nō puniunt.

y ¶ Dictaſſe.z ſcripſiſſe ſubauꝺi ꝺe ſua voluntate:z verum eſt te ſcripſiſſe z ꝺictaſſe.ſecus ſi ꝺictaſſes tm̄:qꝫ tibi poſſet tunc legari:vt.ſ.de teſta.l.ꝺictātibus.z ſic eſt generalis ſubſcriptio vel recognitio in coꝺicillis que valet ad penam euitandam in eꝛtraneo : vt modo ꝺigi: ſubauꝺi ſua voluntate.z ꝺic te.ſcꝫ eꝛtraneum.

Debes.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Debes.lucri omissio fraudē repellit:vt ff.c.l.j.pp.in fi.Accur.

Senatusconsulto.¶Casus.Qui sibi aliqd scribit in testāmēto tenetur.l.cōne.de fal.Si vero dicat se ignorasse ⁊ nolit legatum habere venia indulgenda est.

b ¶ Senatusconsulto.Liboniano.

c ¶ Scribere.per se vel p alium qui sibi querat: vt ff.e.l.diuus claudius.ff. scribere.vel etiā alij adnit vt sibi remaneat: vt ff.e.l.fi quis.ff.si instituatus.⁊.l.impuberē.ff.qui codicillos.

d ¶ Cornelie.que est.ff.e. fcz de falsis.l.j.in fi.

e ¶ Ob ignorantiam.nā dicūt seneſcire legē istaz que hoc prohibeat.

f ¶ Veniam raro.alʒ est in litera raro : ⁊ alʒ deficit.

g ¶ Dederūt.Duo sunt necessaria:vt dicit ignorantia ⁊ discedere a cōmodo:vt ⁊ ar.ff.l.j.proji. ⁊.ff.eo. diuus pius . Sz ztra.ff.e.diu claudius. ff.respō.vbi dicit nō dari veniam scribenti ⁊ erāti.Sol.non daf venia erāti vt ibi : nisi ⁊ a decto licto velit discedere : vt bic.Vel non parcit ipso iure:vt ibi cū non liceat ius ignozare:sed petito boc a pncipe : vt bic.vel non coipso sufficit ꝙ le ignozasse dicat : vt ibi misi ⁊ probet:vt bic. Itē quomō tenet ipo iure cū in dolo non sit sine ꝙ fal sus nō cōmittit:ff.Si. pter ignozantiā iuris ꝙ toleranda non est.

Que in testō.¶Casus.Si marit⁹ in testamētoꝛ vxozis sibi ali quid aſcribat nō p scripto habeatur.⁊ incidit in.l.coz.de falsis.ideꝫ est ⁊ econuerſo.

h ¶ Vxozis.fecus si in testamento extranciuxozi aſcripsit vir:vt.ff.eodē. vxozi.

i ¶ Habentur.vt ⁊.ff.eo. fcz ad le.coz. de fal. si qs legatū.ij.rū.⁊.j.l.pgi.

Quod adhibitus. ¶Casus. Si cōmilito in testō cōmilitonis sui aſcripsit sibi:pro nō scripto habendū est: nec illud petere pōt:pena tñ.l.cone.ei remittē da est:in quam magis p errozem ꝙp per malicias videtur incidisse.

k ¶ Quod adhibitus.qō id est qa.alʒ incipit militi qui ⁊c.

l ¶ Habet .vt ⁊.ff.l.pgi. fec⁹ si pr filio militi in testō cōmilitonis aſcripsit:vt.ff.eo.l.si pater.

Si libertatē.¶Casus.Seru⁹ in testō dñi ꝓcipiente dño libertatē sibi aſcripsit:quo minus petat libertatē auctoritas senatus cō.sibi obest:a pena tñ.l.coz.quia dño obtemperauerit remittit.

m ¶ Expſſim.vel ēt gñaliʒ:vt.ff.e.l.j.ſ.iter.tūc eñ teneret libertas nō directo:sed p fideicōmiſſuz:vt.ff.e.l.diu claudius.ſ.itē senatus.

n ¶ Remittetur.si tamen iussus subscriptione testatoris appareat: vt.ff.eo.l.filius.in pin.⁊.l.diuus.j.ſ.⁊ quatenus.

o ¶ Venire.nam velle non creditur ⁊c.vt.ff.de regu.iur.l.velle.⁊.d.l. ff.eo.diuus claudius.ſ.⁊ quatenus.

quidem vel fideicōmisso abstinere debes[a] :pena vō falsi tibi pīn cipali beneficio remittitur.

Vere ignozantiam allegāti ⁊ a delicto desistenti pena remittitur quā incurrerat:quia sibi aſcripserat.b.o.Bal.

Idem.a.ad Batium. Lex.iij.

Senatusconsulto[b] et edicto diui claudij prohibituz est: eos qui ad scribenda testamenta adhibentur:ꝙuis dictante testatore)aliquod emolumētum ipsis futurū scribere[c] :⁊ pena legis cornelie[d] facienti irrogata est:cuius veniam deprecantibus ob ignorantiam[e] ⁊ profitentibus a relicto discedere/ampliſſimus ordo vel diui principes veniam[f] raro dederunt[g] .

Maritus sibi aſcribens in testamēto vxozis incidit in pēnā:a ista ſcriptura non valet.hoc dicit Baldus.Vel ſic.Non licet marito sibi aſcribere in vxozis testamento.b.o.Sali.

Idem.a.Tresceuti. Lex.iiij.

Que in testamento vxozis[h] maritus sua manu legata sibi aſcripserit:p nō ſcriptis habent[i] :⁊ legis cornelie pena(si ve nia impetrata nō est)locum hz.

Ediles sibi aſcribēs presumitur iuris erroze non malicia in legem incidisse: ⁊ ideo sibi parcitur quo ad penaz:sed relictum non potest petere.b.o.Bald. Vel ſic.Ediles egcusatur si sibi aſcribit legatum tamen non petit.b.o.Sali.

Idem.a.Gallo militi. Lex.v.

Quod adhibitus[k] ad testamentū cōmilitonis ſcribēdum iussu eius seruum tibi aſcripſisti:pro non ſcripto habetur[l] .⁊ ideo id legatuz petere nō potes: ſed secutus tenozem indulgentie mee pena legis cornelie tibi remittitur : in quā credo te magis erroze ꝙs malicia incidisse.

Parcitur ei qui sibi libertates aſcribit dño imperante.tñ quod ſcribit est ꝓ nō ſcripto.b.o.Bal.Vel ſic.Seru⁹ iussu dñi sibi aſcribēs egcusatur a pena: libertatē tñ nō consequit:nisi de descriptione testatoris subſcriptione docearur.Sali.

Impera.Diocle.⁊ Oaxi.aa.⁊ cc.Antifilo. Lex.vj.

Si libertates tibi manu tua imperāte dño aſcripſisti:cū ꝓponas dominū nō subſcripſiſſe

c ¶ De falsa moneta.¶De alio speciali falso dicit quod demū perfectum punitur:vt.ff.eo.l.qui falsam.

Monia.¶Casus.Fabricatores falsarū monetarū requiri debēt:⁊ torqueri vt manifeſtēt socios suos:⁊ q eos accuſsat nō punitur:si non probet:miles vero qui tales pmiſit egredi a carcere punit capite ⁊ appellādi ei copia denegat.Si vo miles incidit crimen ad magiſtrū militū remittēdus est: dom⁹ i q fit moneta adulterina est ꝓfiscanda si dns erat pīs:lz ignorauerit.Si vo pius non fuerit nullū patiet dam nū:lz actor sue castald⁹ q b passus fuerit capite plectetur.Si vero in domo vidue dicaf pecunia adulterina fabricata:ve nia digna est:licet ꝑsens fuerit : ne domo suo careat:nisi cuidens apparet ei delictū:idē in puillo tutoꝛ tū ei⁹ nō eg cusabit:hz tñ eꝫ subſtantia tutozis fisco inferaf ꝓtū eꝫ subſtātia pupilli erat inferendū.si alʒ pupillus non fuisset.

p ¶ Cūcti.ḡū pdia sūt: vel dom⁹ vbi fallum fit.

q ¶ Judici.not. speciale cōtra id quod habes.ff. de exbi.l.fina.

r ¶ Prodituri.spāle cōtra id quod habes.ff.de accu.l.fi.in fine.

s ¶ Eozum . falsariozuz.

t ¶ Immunitatem. calūnie.licet nō probēt.Vel dic si sunt socij:nō tñ punīuntur.fic.ff.ad.l. iuliā ma.l.quisqs.in fi.ff.de re mili.l.nō oēs.ſ.fi.vel īmunitas daf.l.munerū ciuilīū fozdidozū.prima placet.Et est spāle h z id qō hēs.ſ.de acc.l.fi.ſ.j.

u ¶ Cuius.ingſtitionis.

v ¶ Patrimonium. i. dſpares sūt i q̄rū primoniū fit.Alij enīz magni: alij pupilli : alij mares: alie vidue.⁊ ſpecialis i quisitio fit in ſingulis ⁊ hoc incipit.ſ.ſ. domus ⁊c.⁊ quod subijcit . si qs autē ⁊c.interpōsitio est.

w ¶ Suſpectaz. alʒ ſuſceptam ad custodiendū.

x ¶ Primato.ō falsa mō neta damnato : vl q alī quē de custodia exire fecerit.z sic est spāle cū regulariter liceat appellare:vt.ſ.de ap.l.i maioribus.fic ⁊.ſ.ad le.iuliā de vi.l.quoniam.

a ¶ Promot⁹ i gradu.i. bō alicui⁹ dignitatis.

b ¶ Incurrerit.id est falsam monetam compoſuerit.

c ¶ Homine.i.quod sit eius nomen ⁊ in qua dignitate.

d ¶ Judices.id est ad magiſtratum militum ſi miles erat.vel ad aliū cui subest delinquens.

e ¶ Cuius.ſcilicet domini.

f ¶ Punienda est.no.ſpeciale.alʒ dolus ſolus punitur.

g ¶ Prodiderit.cum ab alio non eſſet manifeſtatum: alʒ punitur ſi preuentus fuerit:vt bic dicit.

h ¶ Iniuric.i. damno.

i ¶ Actore.id est castaldione.

a ¶ Capitali. Immo maior pena imponitur. vt. ſ. l. progi. que eſt cõtra. ſolu. vt ibi.
b ¶ Impuberes. doli nõ capaces. alſ. ſ. vt. ff. de reg. iur. pupillum. ꝛ l. pupillus. ꝛ. ff. de fur. impuberem. ꝛ. ſ. ſi aduerſus delictum. l. i.
c ¶ Ignorat. plumptiõe iuris. vt. ff. de iur. ꝛ fac. igno. l. fin. ꝛ. ff. rẽ pu. ſal. fore. l. ſi. ꝛ. ff. de regu. iur. in eo quod plus. ſ. pupillus.
d ¶ Non oportet. vt. ſ. de ſer. fugi. l. quicũq;. ꝛ vñ vi. l. meminerint.
e ¶ Expectabit. id eſt tenebit.
f ¶ Inferẽdũ. puta eius rei eſtimatio in ẽ fit falſum.

Text⁹. ibi: ignoat cõ-co.i. er pte. cũ glo. g ua. extra d cõ. vitia.

Monẽta cudere an poſſint ci uitates.

SIg. ¶ Caſus. Si aliquis falſaz monetaz cuderit: omnia bona ſua confiſcabuntur: ꝛ in loco iſto vbi cudit cõ cremabitur.
g ¶ Rummos. ſ. aureos.
b ¶ Noſtrios. Quid ergo faciũt piſani vel alie ciuitates? Reſpon. excuſari poſſunt: quia imperatoris monetã nõ fabricãt: ſed ꝓpria moneta ipe ratoris erat aurea ꝛ mazimi pciũ. Vel pmiſſio ꝑncipis faciunt. Additio. De materia iſta ſez monete vide plene p abbatẽ i. c. ẽpicto. ẽ de iureiur. vbi pertractat qualr̃ pu niat falſarius monete. Itẽ qualiter ſcieter expendẽs falſam monetã. Item an inferiori a ꝑncipe licitũ ſit monetã cudere. et alia plura bone materiam contingentia require ibi.
i ¶ Cudende. a moneta rijs noſtris tantum.
k ¶ Pecunie. ſez auree.
l ¶ Volum⁹. i. nullꝰ aliꝰ facit noſtraz monetam: niſi noſtri fabricatores.
m ¶ Obnoxij. i. q falſificant noſtram monetam vel aliã facunt ſine nr̃a volũtate ẽt recta. Alſo.
n. ¶ Et premio. qõ pro arbitrio iudicis libero homini ſtatuit: vt. ff. ſ. de iur. fiſci. edicto. ſ. egtat. ſeruus ſit liber: vt. ſ. ꝑ qui. cau. ſer. ꝓ pte. l. penul.
o ¶ Solidoz. i. nũmozũ qui faciunt ſolidum. immo. i. aureoſum.

✠ Idem dꝰ p cit glo. i. in ca. q̃ſto. extra de iure turan.

Rũmos tingentes vel raden tes qualiter puniẽdi ſunt.

p ¶ Clãmarũ. ✠ aliud in eo q̃ non cudit ſed radit vel tingit: vt. ff. eo. qui cunq; nũmos. Sed contra huic. ſ. l. pẽ. vbi capitis pena iponit. Sol. ſed vbi raro fit moneta habet locum qõ ibi. arg. ff. de penis. aut facta. ſ. fina. Vel hec leꝝ in falſarijs ꝓprie monete imperatoris ſupioz in alijs. hec vera. vel illa indiſtincte hoc diffinit. nã hec ſub illa cõtinetur quod in idem recidit cum prima.
q ¶ Rſcripto. per obreptionem dicens ſe heredem eius cui imperator ꝛ ſuis conceſſerat heredibus. alſ. per conſuetudinem toleratur cum eꝝ conceſſione ꝓncipis ciuitatibus pluriburꝰ fit conceſſum. Vel dic hanc. l. loqui quando a priuato peteretur ab vniuerſitate vero

buerunt cum eo qui fecit ſupplicio capitali[a] plectẽdis. ¶ Uiduas autẽ ac pupillos ſpeciali dignos indulgentia credimus: vt vidue nec in proximo conſtiture domo ſua vel poſſeſſione careant: ſi nullꝰ apud ipſas tam grauis cõſciẽtie noxa reſideat. ¶ Impuberes[b] vero ſi etiam cõſciꝰ fuerint nullũ ſuſtinent detrimentũ: quia etas eozuꝫ qd videat ignorat[c]. ¶ Tutores tamen eozuꝫ ſi in proximo fuerint quoniaꝫ ignozare eos qd in re pupilli gerit non oportet[d]: hec pena expectabit[e]: vt de reb⁹ eozum ſi idoneꝫ fuerunt tantum fiſco inferatur/ quantum a pupillo fuerat inferendum[f].

Falſans monetam cęſaris eſt reus leſe maieſtatis: ꝛ debet igne comburi: ꝛ omnia ei⁹ bona debent confiſcari. b. d. Bal. Vel ſic. Qui nummos falſa effuſione foꝛ mauit debet cõburi ꝛ premiuꝫ datur accuſatori. b. d. Sali.

Idem. a. ad Tertulianũ. Lex. ij.

SIg quis nummos[g] falſa effuſione foꝛmauerit: vniuerſas eius facultates fiſco noſtro preci pimus adijci. ¶ In monetis enim tantum noſtris[h] cudende[i] pecunie[k] ſtudium frequẽtari volum⁹[l] cuius obnoxij[m] maieſtatis crimẽ committunt: ꝛ premio[n] accuſatoribus propoſito: quicunq; ſolidozum[o] adulter poterit reperiri: vel a quocunq; fuerit publicatus illico omni dilatione ſummota flammarum[p] exuſtionibus mancipetur.

Obreptitium reſcriptum impetratum non excuſat a crimine leſe maieſtatis nec a pena. Baldus. Vel ſic. Reſcriptum per quod cõceditur facultas cudendi pecuniam preſumitur ſurreptitium. hoc dicit Salicetus.

Imperato. Ualenti. et Ualens. aa. Ruſi. Lex. iij.

SI quis ſuper cudendo ere vel reſcripto[q] aliquo: vel ẽt annotatione noſtra/ ſibi arripuerit facultatem: nõ ſolum fructum ꝓprie petitionis amittat[r]: ſed rum etiam penam quaz meretur excipiat.

peti videmus.

r ¶ Amittat. vt ꝛ. ſ. de hĩ. ipe. offe. l. reſcripta. ꝛ. l. q̃tiens.

¶ De mutatione nominis. ¶ De alio ſpãli falſo dicit. Jcut l initio. ¶ Caſus. Aliqs nomẽ ipoſitũ ei an mutare poſſit q̃ritur: Et dicitur q̃ ſic. ſi liber fuerit ſi in alterius fraudem non fecerit.

De mutatione nominis. Titulus. xxv.

Mutatio nominis non frauduloſa libero homini eſt permiſſa. Bal.

Imperato. Diocle. ꝛ Maximi. aa. Julia. Lex vnica.

IJcut in initio nominis / cognominis / ꝓnomínis / recognoſcendi ſingulos ipoſitio libera eſt[a] priuatis: ita eozum mutatio innocentibus[t] periculoſa non eſt. ¶ Mutare itaq; nomen vel prenomen ſiue cognomẽ ſine aliqua fraude[v] licito iure ſi liber[x] es ꝑm ea que ſepe ſtatuta ſunt minime prohiberis: nulli ex hoc preiudicio futuro.

s ¶ Libera eſt. vt inſtitu. de leg. ſ. ſi quis in nole.
t ¶ Innocentibus. i. non fraudulenter faciẽtib⁹.
v ¶ Fraude. ſec⁹ ſi fraus fieret: vt ali⁹ deciperet. puta libertus vt ingenu⁹ crederet ꝛ patronũ fraudaret. pena enim falſi tenetur.
x ¶ Si liber. ſecus in ſeruo: qz ibi fraus ꝓſumit: vt. ff. c. l. falſi. j. in ꝓin.

Ad legẽ iuliã de ambitu. Titulus. xxvj.

Memo poteſt redire ad officium qui ante functus eſt. Et ambitioſus qui per obreptionem officia impetrat eſt caſſandus: ꝛ etiaz deꝑtandus. hoc dicit Bal. Vel ſic. Qui honozes repetit in legẽ ambitus incidit: ꝛ penam legitimam ſubit. hoc dicit Salicetus.

Legis iulie de ambitu q̃ eſt pena.

Imperatoꝛes Diocle. ꝛ Maxi. aa. Pontia. Lex vnica.

ULlus omnino ꝓnciparum[y] vel numeratum[z] ſeu commẽtariẽſis[a] gradũ vel cetera officia repetere audeat[b]: cũ publice diſciplinẽ ſemel geſta ſufficiant. ¶ At ſi quiſq; promotozũ denuo ad munus: etiam per ſacras literas[c] irrepſerit: quod ante docebit geſſiſſe: caſſatis que hoc modo ſunt impetrata ad ſolutionem debiti[d] ꝓtimitus vigetur: ꝛ qui contra fecerint penam deꝑtationis ad inſtar[e] legis iulie ambitus excipiant.

y ¶ Principatuꝫ. q: fuit ꝓinceps agentiũ in rebus: vt de boc babes. ſ. titu. de ꝓin. agen. in rebus. lib. xij.
z ¶ Numeratum. vt quia fuit ꝓinceps numerozũ: vt habes. ſ. de nume. ac. ꝛ charta. xc. lib. xij.
a ¶ Cõmentariẽſis. qz ꝑ fuit cuſtodib⁹ carceris.
b ¶ Audeat. Sed cõtra ſ. de aſſeſſo. liceat. Speciale ibi. ſic ꝛ ſoluitur. ff. de offi. procon. procõſules. qa. ibi ſpeciale. Vel egpone faſtibus. i. menſibus. Itẽ contra. in aut. de defen. ciui. ſ. fina. col. iij. Sol. illud quando legitimi deficiũt: vt. ff. de mu. ꝛ bo. l. bonoꝛ. ſ. fin. Item videtur contra. ſ. de bo. ꝛ mu. non conti. l. ij. lib. g. vbi poſt gnquennium poteſt repetere. ſz ibi in defectum.

Ad legẽ iuliam repetundarum. Titulus. xxvij.

Delinquẽtes in officio ibi debent remitti puniendi: ꝛ ad quadruplum pecunie per ſe vel per miniſtros recepte tenentur. hoc dicit Sali.

Impe. Gratia. ꝛ Valẽ. aa. Dacro pfidi prouin. Lex. j.

c ¶ Per ſacras lras. hoc eſt quaſi per priuilegiũ liceat: vt. ſ. de ſuſcep. ꝛ arca. ſi aliquid. lib. g. ꝛ. ſ. de diuer. offi. l. ij. lib. xij.
d ¶ Ad ſolutionem debiti. id eſt ſoluat qõ debet ex precedẽti officio. vel quod promiſit pro buiuſmodi dignitate ſoluet in fiſcũ. Vel debitum appellat penam centum aureozum: vt. ff. eo. l. j. quã ſi nõ ſoluit ꝓpter cõtumaciam deꝑtatur: vt ſubijcit. alſ ſufficeret dicta pena cum infamia: vt. d. l. ff. eo. l. j.
e ¶ Ad inſtar. quia antiqua ſolennitas ceſſat: vt. ff. de publi. iudi. l. ordo. Vel quia ipſa ceſſat in vbe ad eius inſtar quod in vbe prius ſer uabatur: ſeruabitur in oppidis. Vel in tribus caſibus habet locuꝫ quo ad verba. hic quo ad ſententiam.

¶ Ad legem iuliam repetundarum. ¶ Poſt honozes habitum per ambitionem:

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

ambitionē: facit id ꝓpter qꝫ diu petijt. i. aliqd inique accipit ꝓ se vt
Verr⁹. ibi multoꝝ. cō cor. cus hac l. c. sicut. in glo. sup̄ver bo pertine ficat. extra de iureiur.

Vpaliū: de quo hic dicit. ꝛ dic repetūdarū. f. pecuniarū. ꝛ bꝫ locū in multis casib⁹. vt. ff. co. ꝓ totū. ꝛ. ff. per totū.

T vnⁱ⁹. ¶ Casus. Si rector puincie aliqd cōmiserit in ꝓ uincia quā regit: extorquendo a subditis stabit in ea vsq; ad. l. dices. ꝛ queretib⁹ de se rūdebit: ꝛ si puincias egredīat debet reduci: ꝛ quicqd abstulit debet i quadruplū restituere.

a ¶ Multoꝝ. vt. ff. de pe nis. l. aut facta. ff. in. fed argu. ff. de penis. sanci mus. sed dic vt ibi.

b ¶ Precipimus. dꝫ esse ipse ꝛ sui ꝓ quinquagin ta dies ibi cōmorari. ꝛ si fugit ad locū redire co gitur. vt. ff. vt omnes tā ciui. ꝙ mili. l. i.

c ¶ Domestic⁹. qꝛ id offi ciū gerebat extorqndo.

d ¶ Manipulari⁹. a manu ꝛ paululū eo ꝙ pauꝫ latꝫm extorquebat.

e ¶ In quadruplum. qꝫ mediū lesō: mediuꝫ fisco debit. vt. ff. de asse. l. iij. nisi turpiter dederit vel sen tentiet fortē ꝓ se reos: qꝛ tūc totū fisco. vt. ff. ō iure fisci. l. lucius. Sualꝫ se bꝫ hec accusatio cū edi cto de calūniatorib⁹ no ta. ff. de calū. l. i. Itē a q buſdam lꝫ accipere: ꝛ sic nō punit. vt. ff. eo. l. j. ꝛ. l. leg. ſ. apparet. ꝛ ē pena huiⁿ. l. ff. e. l. leg. ſ. bodie. ꝛ facit. ſ. de exep. ꝛ exac. li. xij. l. pe. ꝛ. ſ. vbi de cri. agi opor. l. j. ꝛ. ij. ꝛ. ff. de po. bōa fides. ꝛ. ff. de pe. capitalīū. ſ. pe. ꝛ. ff. ō cu ſto. reo. diu⁹. ij. ꝛ i aute. de coll. ſ. ſup hoc. col. ig.

Officialis in officio delinquēs in quo pu nitur.

Ciāt. ¶ Casus. Si iudex i administra tione deliquerit: non ſo lum ipſe: ſꝫ heres ei⁹ po terit cōueniri.

f ¶ Ab heredib⁹. lite ꝛte ſtata ꝫ ſe. ꝛ est mirabile: vt infra annū tantū deſ etiā poſt litē cōteſtatam cōtra se: vt. ff. ad turpil. in senat⁹. ſ. ſi ꝓpter. ꝛ ff. eo. l. ij. Alij dicūt etiaꝫ lite nō ꝛteſtata infra an nū in heredē dari in to tuꝫ. ꝛ ſic etiā in eo qꝺ nō peruenit ad cū. licet edi ctum de calūnia nō deſ niſi i id qꝺ puenit: vt. ff. de calū. l. in heredem.

Omnes. ¶ Casus. Iudex ꝓ ſentētia nihil accipere dꝫ. ꝙ ſi ac ceperit: pena legib⁹ ſta tutam nō euitabit.

g ¶ Omnes cognitores. delegati.

b ¶ Iudices. ſcilicet ordinarij.

Iudex i ci i uilib⁹ cau ſis accipi ens pecu niā an te ncat lege iulia repe tundarū.

¶ Priuatarū. an ergo in ciuilib⁹ cauſis iudex accipiēs tenetur hac l. cuius pena eſt. ff. eo. l. antepe. ſ. fin. qꝺ vꝫ per hoc qꝺ hic dicit: vt ar. ff. de calū. l. pe. ꝛ. ff. eo. l. antepe. circa ꝑn. vbi dicit indiciū capitis pe cunieve. Sꝫ dic ꝫ b. ſ. vt nō habeat locū hec leg: niſi in criminali iu dex delinquat: ꝛ hec leg magis eſt ꝓ bo ꝓ ꝓ ñio. ꝛ dices iactarā. vt ſꝫ in quadruplū ex edicto de calūnia teneat: nō aūt bac. l. Item leg ſꝫ illa de calūniatorib⁹ de alia pena intelligiſ: vt ibi dices. Itē ꝛ qꝺ. ff. eo. l. antepe. ōz pecunieve. puta qñ deliqt in tali crimine i quo pena etiā oium bonorū erat imponenda: vt patet in. l. iulia de vi.

T vnⁱ⁹ pena metus poſſit eſſe multoꝝ a ducēs qui male egit ad prouinciā quam nudauerat cū cuſto dia comperenti ire precipimus b: vt non ſolū quod eius (non dicā) domeſticus c: ſed etiā manipula rius d ꝛ miniſter accepit: vex etiā qꝺ ipſe a prouincialibus noſtris rapuit: aut ſuſtulerit in quadru plum e exoluat inuitus.

Pena pecuniaria delinqntis in offi cio transit in beredes. b. o. Sali.

Idem. aa. D Marco. Lex. ij.

Siant iudices ſuper admiſ ſis ꝓpꝛijs: aut a ſe vel ab heredibus f ſuis: penam eſſe repe tendam.

Iudex corruptus pecunia puniendus eſt huius legis pena. b. o. Sali.

Idē. aa. ad Darcellū. Lex. iij.

Omnes cognitores g ꝛ iudi ces h a pecuniꝫs atqꝫ patri moniꝫs manus abſtineant: neqꝫ alienū iurgium putent ſuam pe dam. ¶ Etenim priuatarū i quoqꝫ litium cognitor idemqꝫ mercā tor ſtatutam legib⁹ cogetur ſub ire iacturam.

Concuſſionez inferens: ꝛ proceſſum venalē faciens: vel ſententiā venalē profe rens: pōt a quolibet accuſari dignis ſubij ciendus penis: accuſatore ex hoc gloriaꝫ ꝛ honorem reportante. b. o. Bald. Del ſic. Licet maiores magiſtratꝰ regulariter nō poſſunt conueniri durante officio: fallit quando delinquunt in officio ſeu in ſpe ctantibus ad officium. b. o. Sali.

Idem. aa. Arcba. Lex. iiij.

Tabemus atqꝫ hortamur vt ſi quis forte honoratorum k decurionū/poſſeſſorꝫ/poſtremo etiā colonorū/aut cuiuſlibet ordi nis iudice fuerit aliqua rōne con cuſſus: ſi quis ſcit venalē fuiſſe de iure ſententiam l: ſi quis penaꝫ vel p̄cio remiſſam: vel vitio cupidita tis ingeſtam: ſi qs poſtremo qua cunqꝫ de cauſa improbum iudicē potuit approbare: is vel admini ſtrāte m eo vel poſt adminiſtratio nez depoſitā in publicū prodeat: crimē deferat: delatū approbet: ꝛ cū probauerit ꝛ victoriam repor taturus ꝛ gloziam n.

Ubem⁹. ¶ Caſus. Judex ſi pecunia accepta aduerſus decurio nē ſuiaꝫ tulerit: vel qtūcūqꝫ aliū: vel ꝓ pcio penā dignaꝫ iſtigi remiſerit: vel iferēdā ſi itulerat durāte adminiſtratiōe: ꝛ ea oppoſita poterit accuſari: ꝛ accuſans ſi. ꝓbet victoriā reportabit ꝛ gloziam.

k ¶ Honoratorū. i. habentium dignitatē ſiue adminiſtrationem.

Hec leg prouidet circa tempus iſra quod officiales poſſunt cōueniri. Et pri mo quādo tempus anni nō excēſit. Se cundo quando excēſit. ſecunda ibi: ſi ve ro. ꝛ hoc dicit. Si procurator ceſaris pe cuniam extorquet a colonis vel aliꝫs ſibi ſubditis poteſt conuenīri infra annum a tempore depoſite adminiſtrationis non poſtea. hoc dicit Sali.

Imperatores Valen. ꝛ Theo. ꝛ Arcba. aaa. Geue. Lex. v.

Quiſquiſqꝫ procurator ꝓ poſitus l gyneccio: tabula rius/ſuſceptor/colonus/vel qui cunqꝫ ſe a comite domozum me minerit eſſe concuſſum: cum ipſe cui pecuniaꝫ numerauerit ab ad miniſtratiōe diſceſſerit m: itra an ni ſpacium ad iudicium ſpectabi litatis tue quicqd dederit repeti turus n occurrat: vt ꝓfit penio nibus o quicquid ille reddiderit.

¶ Diuerſo ex tēpore depoſite ad miniſtrationis p preſtituti q tēpo ris curricula trāſfluxerunt nulla vox aduocationis emergat: ſed ipſos ꝓcuratores/ꝓcpoſitos/ colonos/tabularios/ſuſcepto res/obnoxios/ad ſolutionē r vo lumus coartari.

Accedentes ad regēdas ꝓuincias debent iurare forma hic ſcripta. ꝛ de con trario poſtea cōuicti in quadruplū ſunt puniendi. boc dicit Sali.

Imperator Theodo. a. Flo. pre fec. ꝓeto. Lex. vj.

Sancimus eiuſmodi viros ad ꝓuincias regendas ac cedere: qui ad honozis inſignia non ambitione vel pccio: ſed ꝓ bate vite ꝛ ꝓbitudinis tue ſolent teſtimonio ꝓmoueri s. ¶ Jta ſane vt bi quib⁹ honozes ꝓ ſedis tue vel ꝓ noſtraꝫ fuerint electione cō miſſi/iurati iter geſta depromāt t ſe ꝓ adminiſtrationib⁹ ſoztiēdis neqꝫ dediſſe quippiā: neqꝫ datu ros vnqꝫ poſtmodū foze: ſiue per ſe: ſiue per interpoſitā perſonaꝫ: in fraudem u legis ſacramentiqꝫ: aut venditionis donationiſve ti tulo: aut alio velamento cuiuſ cūqꝫ contractus: ꝛ ob boc a (exce ptis ſolis ſalarijs) nihil penitus tā in adminiſtratione poſitos q̄s poſt depoſitū officiuꝫ ꝓ aliq; pre

l ¶ Sniaꝫ. q ipſo iure nō valet: vt. ff. qñ. ꝓuo. non eſt neceſſ. l. venales.

m ¶ Vel admiſtrante. ꝛ. ff. de iu. l. pars literarū. ꝛ. ff. de in ius vocā. l. ij. ꝛ ff. ō imur. l. nec magiſtra tib⁹. Sol. ſpāle. qñ occa ſione officij conuenit vt bic. fec⁹ ñ ex alia cauſa.

n ¶ Gloziaꝫ. q reipubli ce cōſulere videtur. ſic. ff. de epiſ. ꝛ cler. nulli. in fi. Itē fallit hec leg in eſcu lentis: vt. ff. de offic. ꝓfi. plebiſcito. Item ar. con tra. ff. eo. l. j.

Quiſqꝫ. ¶ Caſus. Si comes vel ꝓcurato: aliquis cōſtitu tus ſup aliquo extorſit pecuniā a ſubditis ſuis intra annū poſt depoſitā adminiſtrationē pōt petere pecuniaꝫ quā extorſit: vt inde ſoluat pen ſionem fiſco debitam ab illis a quibus pecunia extorta eſt. anno autem elapſo querelantes: tūc non audientur.

o ¶ Depoſitus. pro eo dē vl diuerſis pone. ꝛ eſt genetiū vl genetheū col legiū feminarū deputa tū ad aliqō opꝰ fiſco faci endū ſm Jr. Del dic vt bi. ſ. de murile. l. ij. li. ij. ꝛ ſ. de nauicul. l. iij. eo. lib. oēs bi rūdebāt comiti. Genetiuꝫ vel gene theum qd eſt.

p ¶ Decceſſerit. i. diſceſſe rit vel ꝓpꝛie. Jn B ergo differt ab aliꝫs q etiā du rāte adminiſtratiōe con ueniuntur: vt. ſ. l. prozi.

q ¶ Repetiturus. Forte qdruplū: vt ar. ſ. de aſ ſeſ. l. iij. ꝛ. l. ij. in fine.

r ¶ Penſionib⁹. a ſe con cuſſis fiſco debitis quaſi di. non cedat lucro fiſci.

s ¶ Adminiſtratiōis. vt arg. ff. eo. l. datur.

t ¶ Preſtituti. l. anni.

v ¶ Ad ſolutionē. de ſuo licet nō rebabeat quod dedit.

Diuiſio.

Sancimuꝫ. Primo ponit dicti gñale. Secūdo illud limitādo formaꝫ addit iuramēti. Tertio penā adijcit cō tra facieti. Scōa ibi: ita ſane. Tertia ibi: ꝛ licet. Salicetuꝫ. ¶ Caſus. Ad regimē. puincie non de bet ge ꝓ ambitionez vel bet ge ꝓ ambitionez vel pciū vocari: vocatus autez ꝺo iurare nihil ſe dediſſe nec ꝙ ſenec per interpoſitā ꝑſonā: nec aliqd accipiet ꝓter ſibi cōſtitutū ſalariū. Et ſi aduerſus ſacramentū ſuū aliqd extorſit: illud in quadruplū reſtitue re ꝺz: nec ſolū ꝺans: ſed accipiens a quolibet poterit accuſari.

g ¶ Depromoꝝt. i. iurando dicant.

y ¶ Deꝓmant. i. iurando dicant.

z ¶ Jn fraudē. vt. ff. de calū. ꝛ generaliter. Sed qd ſi non interpoſuit: aliquid tamen dedit: idem ar. ꝺ. l. ꝛ generaliter. i. reſpon.

a ¶ Et ob boc. aliud ſubijcit capitulū: ſcilz ꝙ nihil accipiet: nec ergo

UNIVERSIDAD DE HUELVA

det non accipiet:vt hic.¶.ff.c.l.iij.¶ in auten.vt iudi.fine quo.fuf.§. fic igitur.col.ij.¶.§.de epi.¶ cleri.ſi quĕ.in fi.

a ¶ Arbitramur.i.preſumimus.fic.ff.de iniur.Liniuriarum.i.§.j.Et nota quanti legislator habuit iuramentum.fic.§.de nuptijs.ſi quis alūnam:non tamē vt ſubijcit omnino ci ſtatur.

b ¶ Pena.ei ciuitati applicāda in qua honores adipiſci volebat.arg.in auten.de ſan.epiſ.§. pre omnibus.colla.ig.

c ¶ Conuictus.vel dans vel accipiēs.Sed ℈ buic l.ff.de pol.l.j.fol. ibi palam.vt no.ff.de offi.pſi. barbari?.¶ ſic ſolue aliō ℈.ff.de do.ℬ iure.in pn. vel ibi eꝛ ꝙſuetudine da baſ. Acc. Additio. Tu dicas ꝙ ob babēdū honorem cum adminiſtratione nec palā nec clam poteſt dari: ſed pro babēdo honore ſine adminiſtratione bene pōt palam dari pecūia nō clāita dicit Bar.in.d.l.boc iure.in pn.ff.de dona. no.Accur.in.d.l. barbarius.ff.de offi.preto.¶ in l.j.§.eo. Videas de iſto etiam per cūdē Bar.in dicta.l.barbarius.in.ij. colum.verſi.tu autē eꝛ omnib⁹ cōclude ꝛc.

Cōtinuatio.

¶ De crimie peculat⁹. ¶ Quoniā magiſtratus electi i pecunia publica auferēda ſepe dlinquūt: ideo ponit de crimie peculatus:¶ qa iulius ſup eo legem ſuā tradidit de ea videamus. Azo.

Diuiſio.

Iudices. Primo punit pn cipales. Secūdo miniſtriuꝫ prebentes. Secūda ibi: bis quoq;. ¶ Caſus. Si iudex aliqs tēpore adminiſtrationis pecuniā publicā ſubtragit.l. iul. ambitus accuſabit:quo probato deportabit:bis eadem pena plectēdis q opem eis tulerint vel pecuniā ſubtractam ab eo ſuſceperint.

d ¶ Publicas.vl ſacras quas tamē non adminiſtrant:vt.ff.co. ſacrilegi capite.§.labeo. Ité intelligē fiſci vel ciuitatis romane non aliarum ciuitatuꝫ:vt.ff.eo.l. iiij.in fine.¶.ff.de fur.ob pecuniam.

e ¶ Capitali.id eſt deportationis:vt inſti.c.§.pe. ¶.ff.co.l.iij.et.iiij.

¶ De crimie ſacrilegij. ¶ Quādo committatur et que ſit pena habes.ff. eodem.ſacrilegij pena.in pnn.¶ facit ad.l.iſtam.℈.de iur.¶ fac.igno. l.conſtitutiones.

f Ui diuine.Dimittūt.errando in articulis fidei:vel rebaptizando per errorem vel negligentiam.

Euāgelio nō obediens coꝛaꝫ quo accuſabitur.

g ¶ Cōmittunt.accuſabitur ergo coꝛa ꝑſide qui nō obedit legi euāgelij ¶ vna cū ep̄o cognoſcet cōtra laicum.vt in auten.de manda.pnn.§.ſi vero canonicum.collatio.iij. Et ꝙ dicit ſacrilegiū:dic id eſt quaſi.¶ facit.℈.de ſacroſan.eccleſijs. placet.in fine. ¶.l.iubemus.ij.§.ſane ſi hec.¶.j.de decu.li.¶.l.dedititij.¶.j.vt digni. ordo ſer.l.j.lib.xij.¶ de eroga.mili.an.l.hac lege.¶.j.de priuile.coꝛaꝫ ſtito beneficio tempoze adminiſtratiōis/quam gratuito meruerunt/accepturos. Et licet neminem diuini timoris contēnendo iureiurādo arbitramur[a] immemoꝛem/vt ſaluti ꝓprie vllū commodum anteponat: tamen vt ad ſalutis timoꝛem etiam neceſſitas periculi ſubiugetur:ſi quis auſus fuerit ꝓbita ſacramenta negligere:nō modo aduerſus accipiētem:ſed etiam aduerſus dantem accuſandi cunctis/tanꝯ crimen publicum/concedimus facultatem:quadrupli pena[b] eo qui conuictus[c] fuerit modis omnib⁹ ſeriendo.

¶ De crimine peculatus. Titulus.xxviij.

Pecunias publicas furripientes et q miniſterium tūc vel poſtea prebuerint pena capitali puniuntur.b.o.Sali.

Imperatoꝛes Theodo.et Auſo no.aa.Rufino. Lex vnica.

Iudices qui tempoꝛe adminiſtrationis publicas[d] pecunias ſubtraxerūt: lege iulia peculatus obnoxij ſunt:¶ capitali[e] animaduerſioni eos ſubdi iubem⁹. Idis quoq; nihilominus qui miniſteriuꝫ eis ad hoc adhibuerint: vel qui ſubtractas ab his ſcientes ſuſceperunt eadem pena percellendis.

¶ De crimie ſacrilegij. Ti.xxix.

Errans in articulis fidei punitur vt ſacrilegus.b.o.Sali.

Imperatoꝛes Ualen.¶ Gratianus. Lex.j.

Ui diuine legis ſanctitatem aut neſciēdo dimittūt[f] aut negligendo violant ¶ offendūt ſacrilegiū committunt[g].

Preſumitur dignus qui eſt electus a principe.b.o.Bald.vel ſic. Imꝑatoꝛe quod imperatoꝛ fecit eꝛ certa ſcientia eſt crimen ſacrilegij.b.o.Sali.

Idem.aa.Symmacho proconſuli. Lex.ij.

Oſputare de principali iudicio non opꝛ: ſacrilegiū enim inſtar eſt dubitare an is dignus ſit quē elegerit imperatoꝛ.

Jn prouincia propria quis nō debet adminiſtrationem aſſumere:niſi eꝛ certa ſciētia ſibi cōcedatur a principe.Sali.

Idem.aa.Eutropio. ꝓfecto ꝓtorio. Lex.iij.

Si quis ſine ſacrilegij[h] crimine deſiderādum intelligat gerende ac ſuſcipiende adminiſtrationis officium[i] intra eam ꝓuinciam in qua ꝓuincialis ¶ ciuis habetur: niſi hoc cuidam vltronea liberalitate ꝙ diuinos affatus impetrata imperatoꝛ indulgeat.

¶ De ſeditioſis: ¶ de his q plebem cōtra rempublicam audent colligere. Titu.xxx.

Suſcipiens populū contra rem publicam grauiſſime eſt puniendus.Sali.

Imperatoꝛes Gza.Ualen.¶ Arcba.aaa.Floro. Lex.j.

Si quis cōtra cuidē tiſſimam tuſſionem ſuſcipere plebez[m] ¶ aduerſus publicam diſciplinaꝫ defendere fortaſſe tentauerit:multā grauiſſimam[n] ſuſtinebit.

Prouocans tumultum ¶ clamoꝛes in populo debet mori pena ſeditiōis.Et etiam quod ſit ad clamoꝛem populi non ſortitur iuris effectum.b.o.Bal. Vel ſic. Inducēs populum ad tumultum vt cōſequat dignitatem vel officiū ꝺ℈ puniri ¶ conſecutis priuari.b.o.Sali.

Imperatoꝛ Leo.Eutricio ꝑfecto pretorio. Lex.ij.

Si nullis locis aut ciuitatibus tumultuoſis clamoꝛibus cuiuſq; interpellatio ꝓtumelioſa[o] ꝓcedat:nec ad ſolā cuiuſq; iniuidiā perulantia verba iacten tur.¶ Scituris his qui huiuſmodi voces emiſerint mouerintq; tumultus ſe quidem fructum ex his que poſtulant nullatenus habituros[p].Subdendos autē penis his quas de ſeditionis ¶ tumultus auctoꝛibus vetuſtiſſima decreta ſanxerunt.

¶ Quando ciuilis actio criminali ꝓiudicet: ¶ an vtraq; ab eodem exerceri poteſt. Titulus.xxxj.

Seditioſi qualꝫ ſūt puniendi. Diuiſio.

Portantur:vt.ff.de penis.l.ſi quis aliquid.§.ij.

Si nullis. Prio ꝓhibet.ſcdo ꝓuit.ſcda ibi:ſcituꝫ.Sali. ¶ Caſus. Jn hac.l.oꝛ ꝙ nullus ſi ciuitate:vl ſi caſtro:vl villis ℈ tumultū mouere:vel ſeditionē qō ſi fecerit patiet pena q̄ antiqꝫ legib⁹ ꝑhibēta e.

o ¶ Cōtumelioſa.vt q̄ dicat volo eſſe cōſul ꝓpter nobilitatē meaꝫ vt alij.¶ facit.ff.ad.l.iulia de vi pu.qui cetu.in pnn.Accur.

p ¶ Habituros.nec enim erit cōſul.¶ facit.ff.de penis.l.capitaliū.§. ſolent.¶.§.de his qui ad eccle.confu.l.denunciamus.

¶ Quando ciuilis actio criminali preiudicet:¶ an vtraq; ab eodē exerceri

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2020

Cõtinuatio.

exeqeri poteſt. ¶ Dicit de ordinarijs criminib⁹. Nunc de extraordi narijs. Premittit tñ cõem titulũ ad ſequẽtia ꝛ ſequentia. ſi eq eodẽ crimine cõpetat ciuilis actio ꝛ criminalis accuſatio. an vna iudicet alij. vel prius quã vel interim qꝺ hic nõ ꝺr. Sed ꝺic qꝺ non iudicat prius: niſi in actione ꝛ accuſatione iniurijarũ: vt. ff. de iniur. l. prꝺor. §. j. ꝛ. l. qꝺ ſenatus. Sed interij preiudicat: vt. ff. de pub. iud. iterꝺũ. ꝛ. ff. vi bo. rap. l. ij. §. j. ꝑnuꝫ tamen ſatis hic ꝺicitur.

Actio ciuilis an pꝺiudicet criminali.

Diuiſio.

¶ In criminib⁹ publicis ꝛ in priuatis ciuilis intentata ꝺe re familiari nõ tollit criminalem nec econtra. b. ꝺ. Sali.

Imperatores Valen. ꝛ Gratia. Conſtantino. Lex vnica.

Alerioſꝫ ꝓuꝺẽtiũ generaliter ꝺiffiniẽtũ eſt: q̃ries ꝺe re familiari ꝛ ciuilis ꝛ criminalis competit actio, vtraqꝫ licere experiri: ſiue ꝓpus criminalis: ſiue ciuilis actio moueatur: nec ſi ciuiliter fuerit actum criminales poſſe conſumi: ꝛ ſimiliter econtrario. ¶ Sic ꝺe niqꝫ ꝛ per vim ꝺe poſſeſſione ꝺeiectus ſi ꝺe ea recuperãꝺa interꝺicto vnꝺe vi fuerit vſus nõ ꝓꝺibetur: tamen etiam lege iulia ꝺe vi publico iudicio inſtituerit accuſationez. ¶ Et ſuppreſſo ſtamento cum ex interꝺicto ꝺe tabulis exhibẽꝺis fuerit actum: nihilominus ex lege cozn elia ſtamẽtaria poterit crimẽ inferri. ¶ Et cũ libertus ſe ꝺicit ingenuũ tam ꝺe operis ciuiliter q̃z etiã lege viſcellia criminaliter poterit purgeri. ¶ Quo in genere habet iſtã ſm oẽs. Sed qꝺ in ꝑuatis ꝺelictis: ꝑ. ꝺicit q nõ b⁹ locũ ꝛ ꝓꝺo ff. vi bo. rap. l. ij. §. j. ſ⁹ illa intelligit iterm. Itẽm ꝓꝺo eo. ſ. ne tu. vel cura. vec. cõ. l. j. ſ⁹ ibi publicũ crimẽ falſi erat. ꝛ et ante accuſationem ſatiſfecit: nec expectauit accuſari qꝺ etiã i publico licet: vt. ff. ad. l. iulian ꝺe aꝺul. fi aꝺulterium. §. iꝺem pollioni. ſic ꝛ. j. ꝺe cri. ſtel. l. j. qꝺ ꝓuatũ eſt ꝺelictũ: vt. e. ti. ꝺe crimi. ſtel. l. iij. Itẽ ꝑ eo. ff. ꝺe cõꝺi. cau. ꝺa. l. pe. Sed ibi ideo nõ agit criminaliter: qz fecit ſeruũ eius qꝺ ꝺugit eũ in periculũ tradenꝺo pfecto vigilum. Itẽ ꝓꝺo eo. ff. ꝺe iniuri. ꝓtor. §. j. ſed ſpãle in crimine iniurijarũ cũ vtroqꝫ mõ agitur ad vinꝺictã. Itẽ ꝑ eo. ff. ꝺe fur. interꝺũ. ij. §. qui furẽ. fed ibi nõ fuit accuſatus: ſed in ciuiliter ꝺuctus fuit non ordinario iure. Tu vic ſm Jo. ide in ꝑuatis criminib⁹ qõ publicis. ꝛ ꝓꝺo nobis hec leꝝ vbi ꝺicit. quo in genere ꝛc. ls. ꝑ. ꝑ ſe ibi eꝑponat vt ibi notaui. Itẽ ꝑ nobis. ſ. ꝺe cõꝺi. ob tur. cau. qõ euitãꝺi. Ultimo oppo. q nõ ꝓius vna via q̃ alia: ſed ambe ſimul ꝺecꝺi ꝺebeant: vt. ſ. ꝺe ordi. iudi. l. iij. Sꝫ ibi in modum exceptionis oppoꝺebatur crimen.

Libertus vocãs ꝓ tronuꝫ in ius ſine venia ciuilꝫ b ꝛ criminaꝫ liter põt ꝺ cõueniri.

¶ De crimine expilate bereꝺitatis. ¶ Supra ꝺe ordinarijs ꝛ publicis criminibus tractauit. Nunc ponit ꝺe priuato ꝛ extraordinario crimine. Alꝺ. Extraordinarium eſt: vt. ff. eo. l. j.

Diuiſio.

Expilate. Primo reſpoꝺet tacite queſtioni. Secunꝺo alteri imeꝺiate ſubiecte. Tertio ꝺubiuꝫ remouet. ſcꝺa ibi: ſed cum ꝺe bis. tertia ibi: exhibitis. Sali.

Caſus.

¶ Expilate. Tibi ꝛ titio ꝺelata eſt bereꝺitas: ꝛ ei pſente te ꝺate ſunt claues cõis arce. q ꝑ qꝺ vꝝ glibet apprehenꝺiſſe poſſeſſionem. ls regno poſtea res teneat q ſunt in arca non crimine expilate bereꝺitatis ſed actiõe aꝺ eghibẽꝺũ ages. in q ls tu alias res teneas eiuſꝺẽ bereꝺitatis nõ habeꝺ cõpenſatio. cũ ſpecie aꝺ ſpeciẽ nõ fiat: ſed reb⁹ eghibitis cozã ꝺelegatis iuꝺicib⁹ ꝺirecta gõne. ſ. rei vẽꝺicatione aꝺ res vel eꝰ ſibi aꝺ illas q̃s babes apud ꝛꝺinarios agctur.

Expilate bẽꝺitatis crimẽ q̃n locũ b⁹.

¶ Profitearis. per qõ vt ꝺigi poſſeſſionẽ apprehenꝺiſſe viꝺentur. ꝛ ſic bec actio ceſſat q̃ locum habet eꝑilata bereꝺitate ante aꝺitam bereꝺitatem: vel poſt aꝺitã ante apprehẽſam poſſeſſionem: vt. ff. eo. l. ij. §. apparet. Alij iuꝺicio non agi. qz ratione ſue partis cõ tractaſſe viꝺetur: vt. ff. ꝓo ſocio. l. merito. Accur.

¶ Quereretur. alꝺs quereretur: ꝛ alꝺs queretur.

¶ Nõ oportuit. cũ ſpecies ꝺeberetur binciꝺe vel ab altera parte: vt. ff. ꝺe pig. act. ſi cõuenerit. ij. in pin. Et cauę qꝺ in pretorio ioquiſ quaſi ꝺicat iuꝺex: ſcꝺ ſed nõ recte fecit: ꝛ ſic ſi babes. ſ. quereretur. ſi vero babes queret. ꝺic hic. ꝺ eſt oportebit. Alij reꝺꝺũt hic rationẽ q̃ cõpenſatio non fiat quaſi apuꝺ eum ꝺepoſueris. vnꝺe actioni ꝺe

Libertus et criminali

ꝺelic. l. fi. ff. ꝺe fal. q testamentũ. ff. ꝺe tabu. eghi. l. j. in pin. ff. l. iij. §. ſi quis ꝺolo malo. ff. ꝺe fur. l. fi. Et qõ ſubijcit legis fauie conſtitutio ff. aliuꝺ eſt eꝑilũ vbi ꝺt ciuiliter ꝛ criminaliter poteſt agi: vt. ſ. aꝺ. l. faui. ꝺe plagia. l. j. ff. ꝺe libe. bo. eghi. l. iij. in pinci. fm nos: ſed ꝑ. ꝺicit. ꝛ ꝑ id eſt quaſi vnũ fit exẽplũ cũ plagiuꝫ fine furto nõ fit. Vel ſi ſeparatim intelligas ꝺices fm eum ꝺe furto ꝺe quo eſt publica accuſatio vt teſtamẽti ſurrepti nõ alterius inſtrumẽti: vt. ff. aꝺ. l. coz. ꝺe fal. l. paulus.

k

¶ Nõ poſſunt. commoꝺe. ls ꝺa exẽpla in ꝺelictis ꝛꝺinarijs ꝛ eꝛꝺinarijs in qb⁹ ciuiliter actiõe in factũ ꝛ criminaliter agif. vt. ſ. ꝺe conꝺi. ob tur. cau. qõ euitãꝺi. ff. aꝺ. l. agi. inde neratius. ſ. ſi ꝺolo.

l

¶ Retractari. id eſt ite rum tractarinõ in eunꝺem: ſeꝺ alteruꝫ moꝺũ: ſic. ſ. ꝺe bis q. vt inꝺig. l. polla.

m

¶ Crimẽ. gñale. qz ſupra ꝺigit ſpeciale circa teſtm ſubtractũ. Accurn ¶ Ciuiliter. actiõe i facẽtum: vt. ff. ꝺe fal. q nomine. ꝛ. ſ. ꝺe fal. ꝺamnus. ꝛ. l. ſi. ꝺe ꝺolo. l. pe.

o

¶ Repetenꝺũ. ſi in ciuili cã ꝓꝺictis cauſis obtineat actor: planum eſt. ſi vero ſuccũbat qꝺ tunc: Reſpon. iꝺez quaſi tantũ valeat abſolutio q̃tũ cõꝺenatio cũ ſolutione: vt. ff. ꝺ eꝛcep. rei iu. ſi qs cũ totũ. ſ. plane. ſ. arg. ſ. ſ. aꝺ. l. fa. ꝺe plagia. l. j. ſed eꝑpone vt ibi: ſed Pla. ſ. vt bic ꝺigi plene ſ. aꝺ. l. aquil. l. eꝛ morte. Itẽ in publicis criminibus conſtat bẽre locũ. l.

Abſolutꝰ ciuili po teſt conneniri in criminali.

Libertus vocãs ꝓ tronuꝫ in ius ſine venia ciuilꝫ b ꝛ criminaꝫ liter põt ꝺ cõueniri.

a ¶ De re familiari. i. ꝑpter rem familiarẽ. Actio eñ furti nõ eſt ꝺe re familiari: ſed ꝑpter rem familiarem: vt. ff. ꝺe incen. rui. naufra. l. j. §. j. ꝺe familiari aũt ideo ꝺicit: quia ſecus ſi ciuilis nõ eſſet ꝺe re familiari vt iniuriarũ: qz vna tollit alią: vt. ff. ꝺe iniur. pretor. §. j. cum ambe aꝺ vinꝺictã ꝺenſ: vt. ff. ꝺe coll. bono. cũ emancipati. §. emancipatus. Et iꝺ ꝺicas ſi patronꝰ vocẽt in ius a liberto ſine venia. nã ꝛ ciuiliter aꝺ q̃nquagintа aureos agere poteſt actione in factũ. ꝛ criminaliꝫ ꝺe crimine ſtellionatus cũ titulus criminis ꝺeficiat: vt. ff. ꝺe in ius vo. l. penul. ꝛ fina. ꝛ. ff. ꝺe crimi. ſtel. l. iij. Accur.

b ¶ Actio. ꝓpꝛie ꝛ inꝓpꝛie ponitur. ſic. ff. ꝺe ofti. procon. l. ij.

c ¶ Utraqꝫ. ſed non ſimul vt bic in rubrica ꝺigi.

d ¶ Ciuiliter. i. pecuniariter. nec eñ ponit aꝺ ꝺifferẽtiaz iuris ꝓtoriꝺ. qz ꝺe ciuili actiõe eꝛẽplũ ponit in interꝺictis q̃ conſtat eſſe pretoria.

e ¶ De vi. publica vel ꝓuata. Sed certe imo ꝓius ꝺe vi. vt. ſ. aꝺ. l. iulią ꝺe vi. ſi quis aꝺ ſe fundũ. Sꝫ ꝺic vt ibi: vel ibi actor ꝓius ꝺe vi agere volebat. Itẽ aꝺbuc ſ. ſ. ꝺe ap. l. j. Mã bic ꝺicit poſſe incipere a qua velit. ibi neceſſitatẽ imponit ꝺe vna. Sol. ibi vtraqꝫ erat ciuilis queſtio: qz ibi non erat queſtio vtrum per vnam alij ꝓciuꝺicareť: ſꝫ que eſſet ꝓius intentanda. hec non valet. Vel ꝺic vt ibi.

f ¶ Et ſuppreſſo. aꝺ eſt abſconſo. vel etiam corrupto ſic vt non appareat quo caſu criminaliter ꝛ ciuiliter agi poteſt: vt. ff. ꝺe ꝺolo. ſi quis affirmauerit. §. fina.

g ¶ Lex lege cornelia. ſ. ꝺe falſis.

h ¶ Perurgeri. vt. ſ. aꝺ legem viſcel. l. j.

i ¶ Furti actio. qz qua criminaliꝫ ꝛ ciuiliter agi poteſt: vt. ff. ꝺe ꝓua.

positi non obiicitur compensatio: vt. ff. de compen. l. fi.

a ¶ Suis. i. ordinarijs cum tñ primum iudicū esset delegatus. ꝛ ad hoc. ff. fami. herc. aduersus. Et quod ibi no. Joā. Ite facit. ff. in quib. cau. pig. ta. contra. fi nō inducta.

Epilate. ¶Casus. Delata erat mihi hēditas ẽnei: vitricus me⁹ aliquas res de here ditate subtraxit: an pos sim eum accusare crimi ne expilate hereditatis: queritur. ꝛ dicitur ꝙ sic.

Vitric⁹ est b ¶ Vitricum. contra vi
q̃si pater. debatur: q: quasi pater: vt. ff. so. ma. l. quia parẽ tis. ꝛ caue. quia ab alio nō a matre vxore. scz vi trici fuit hec hereditas delata: vt ꝛ. j. eo. l. aduer sus dices.

Si ani. Mouercam id est vxorẽ tui pa tris cum hereditas non a patre deferatur: vt. j. l. prꝙ. fed ab auo. vt hic dicit vel aliunde.

Diuisio. Aduersus. Diui dit. Primo po nit dictū. Secundo infe rendo cōsulit actori cir ca rez. Tertio circa fru ctus. secūda ibi: ꝛ ideo. tertia ibi: fructus autē. Salice. ¶Casus. Jnsti tuisti me heredem: iacẽ te hēditate vxoꝛ mea ali quid de rebus hereditꝛ is subtraxit. an eā ac cusare possiꝫ crimie ex pilate beredi. queritur. ꝛ dicit ꝙ non. fed si pos sidet vendicabo: si dolo desiit possidere: agā ad exhibēdū fructus quos mala fide percepit suos nō facit: sed extātes ven dicabuntur: consumpti condicentur.

d ¶ Humane. vt. ff. de ri tu nup. l. j. ꝛ. ff. de iude. l. ne quis. ꝛ. ff. ad muni. l. fina. ff. ij.

e ¶ Non possunt. fic ergo filij ꝛtra vxorem patris fit mater vel nouerca nō agunt cuꝫ de patris he reditate cuius vxoꝛ fuit a gitur: afs fecus: vt. ff. l. prꝙ. ꝛ facit. ff. furtis. q̃uis. ff. e. vxoꝛ. ꝛ. ff. de neg. gest. here⁹ viri. ꝛ. ff. rerum amo. l. j. ꝛ. ij.

f ¶ Proculdubio. Ite et ff. de conditio. ex le. l. ma lefidei.

Oblātu. ¶Casus. Jacēte here. res q̃dā subtracte sunt. lega tarij petūt legata ab he rede: heres pretextu he re. expilate vult differre solutionē legatoꝛuꝫ: an fit audiēdus: queritur? ꝛ dicitur ꝙ non.

g ¶ Expilate. ab alio nō a legatario.

b ¶ Cognitione. Crimi nis expilate hēditatis. licet alij dicant: scilicet legatoꝛum. Accur.

i ¶ Nō oportet. vt. ff. de fideicō. liber. l. fideicōmissaria. ij. i prin. pof set etiā dici ſm quoſdā a legatario expilata. ꝛ tūc effet ↄ: vt. ff. de leg. non dubium. sed ibi rem ipsaꝫ legatā subtraxit bic aliā. vel ibi post

k Appiebenſionem bic ante: sed prima placet.

Epilate. Actionis. furti ſm quoſdam que nō competit: vt. ff. de iudi. l. ij. vel dic actiōis. i. accusationis. Nā actio in rem ꝛ ad exhiben dum ꝛ petitio hereditatis bene competunt cum hac accusatione: vt ff. eodē. diuus. Item ſm Placen. no. ꝙ pro isto crimine non potest agi ciuiliter qō pro alio crimine priuato nō inuenitur. Satis tamē potest bic dici dari actionē in factum ad possessionem restituēdam: vel ad duplum prestandum. argu. ff. si quis testa. ll. j. ꝛ facit. ff. fami. herci. aduersus. ꝛ quod ibi dixi.

Heredita tis expila te accusatio cum multis ꝙ ctionibus cōcurrit.

¶ Vi bonorum raptorum. ¶ Qualiter criminaliter de vi agit dixit. Nūc ciuiliter post crimē expilate hereditatis in qua etiā aliqua vis fit.

Impera. Hoz. a. Male. Lex. j.

Vi bonozū raptozuꝫ actioncm/que cū pena sua retrahit ablata potius ad mobilia mouētia[l] q̃m q̃ ad fundos per iniuriā occupatos spectare explozati iuris est.

Heres donatoris a donatario auferre rem nō potest. quod si facit donatario infra annū tenetur ad quadruplum: post annum in simplum. b. o. Bal.

Imperatoꝛes Valenti. et Val. Longi. Lex. ij.

Si res mobiles quaruꝫ in te fuerat dominiū perfecta donatione trāslatum/violenter heres donatricis arripuit: vi bonorum raptorum actionē intra annum quidem quo experiundi potestas fuit in quadruplum[m] post annum in simplum intendere nō vetaris.

Etiā rapiens res sibi obligatas infra annū tenet ad quadruplū. b. o. Sali.

Imperatoꝛes Diocle. ꝛ Dꝙxi. aa. Accepto. Lex. iij.

Bes obligatas sibi credito rem vi rapientem non rem licitam facere: sed crimen cōmittere cōcunit[n]: cūq; etiā vi bonorum raptorum infra annū vtilez in q̃druplū: post simpli actionem conueniri posse nō ambigitur.

De raptis a feruo domin⁹ ignoraꝫ tenetur nogaliter ad quadruplum infra annum. b. o. Sali.

Idem. aa. Artalo. Lex. iiij.

Ebis que seruus alienus nesciente[o] domino vi rapuisse dicit infra annū in quadruplum vi bonozum raptoꝛuꝫ. ꝛ post in simplū dominus eius noxali[p] actione apud competentem iudicem conueniri potest.

Jmpro bum.

Jdentionē rei rapte potest dñs raptam habere ꝛ agere ad simplum. vel improbare ꝛ agere vi bonozū raptozum ad quadruplum. b. o. Sali.

Idem. aa. Duc. Lex. v.

Si ue negociozum gestozum contra nouercam[q] tuā: siue actione vi bonozuꝫ raptozum (q̃ in quadruplum intra annū vtilē ac post in simplum constituta est) putaueris agēdum: notione prejudicialis poteris experiri.

De crimine stellionatus. Titulus. xxxiiij.

Actio vi bonoꝛ ra ptoꝛū ibe redez non datur etiā i eo qō ad eū puenit.

¶ Jn quadruplum. et veruꝫ rei precium quadruplatur: vt. ff. e. l. ij. ſ. in hac. ꝛ datur heredi: sed nō in heredem: quia est penalis: nec in eo qō peruenit cū cōdictio sufficiat qua insolidū tenet fur siue puenit siue non: vt. ff. e. l. ij. ſ. fi. Dñq; autem daf in duplū quando scilꝫ dolo alicui dānū in turba daretur: vt ff. eo. l. iiij. in prin. ꝛ facit insti. eo. in prin.

Es obligatas. cō uenit. vt. ſ. ad. l. iuliā de vi. in possessionem. nisi eꝫ cōuentione: vt. ſ. de pigno. l. ij. ꝛ facit. ſ. fini. regun. l. ſi constiterit. Ite cōtra. ff. que in frau. credi. l. ait ꝓtoꝛ. ſ. ſi debitorem. Sed spe ciale ꝓpter fugam: vt ff. de iud. l. heres absens. ſ. j. Ite contra. ff. quod me. cau. l. ętat decretū. Item contra. ff. ad. l. iuliā de vi. l. creditoꝛi. Sz solue vt ibi.

Ebis. Nesciente secus ſi scit. ꝛ ibi bere valet: quia tunc insolidum: vt. ff. de noga. l. in delictis.

¶ Noxali. vt. ſ. de noxali. ſi ferū. ꝛ. ff. e. l. ij. ſ. hec actio. ꝛ. ſ. eꝫ hac.

Sue negociozum.

¶ Casus. Mouerca tua res tuas vendidit: ꝛ rapuit. electionē habes vel iꝫ eā quenire post annū ſ simplū: vel in q̃druplum infra annū: vel hēdo ratā venditionē. q. nego. gest.

Siue nouercā. no e tuā mobiles rapuit ꝛ vēdidit: ꝛ sic agit neg. gest. ſi ratā vēditionē habueris: vt. ſ. de rei vendi. l. mater.

De crimine stellionatus. ¶ Et hoc est extraoꝛdinariū: ꝛ hꝫ locuꝫ vbi deficit titulus criminis: crimē tñ est sicut de dolo actio ciuilꝫ. Et dicit a stellione animalī: vt. ff. eo. l. iij. ſ. j. ꝛ pena est in. ſ. fi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Aprobrum. ¶ Casus. Debitor qui rem eandem duobus obligauit crimine stellionatus tenetur: soluendo tamen vtrique: vel vni liberatur. Trinia.

a ¶ Dissimulādo. Et sic scies: alo pignoraticia ḋria tñ tenet. ff. ñ in p modico scḋo obligauit: vt. ff. ō pig. act. si qo i pignore.

b ¶ Securitati. Loc⁹ est penitētie: vt. c. ō. de bis q̄ sibi aferri. l. i. t ad. l. cor. de fal. l. si falsos. t. ff. de adulte. si adulterium. ḡ. idē pollioni: t digi. ff. ne tu. vel cur. vec. con. l. i.

¶ Debito. Sed nonne sufficit etiā alterutri ofert: vel etiā si nulli qd ponis creditoris itereat: cū semp potio: est: Rñ. interest scḋi q̄ accusat: ḋs t primus forte: q: in eī malus factū est: ñ tū vni soluit tī vtriq;: vt b dicit. Ite quo euitat pena in quaz incidit iā obligādo duo bus: Rñ. pinde habet ac si nec icidisset p pniam.

SI pater. Quaz sol uit cōstiones. Pria versat circa ius pignoris t pretudicii donatoris. Secūda circa crimen stellionat⁹ t sic pudicitia donatoris, secunda ibi: nec tñ. ¶ Casus. Pater si in filiū emācipatū donationē fecit: postea res quā donauit obligauit: non p iudicauit filio: nec filiꝰ poterit cuz accusare crimine stellionatus.

d ¶ Trāstulit. z sic est pfecta. vt. ō. de do. siue emācipatis.

e ¶ Obstrinxerit. De facto nō de iure. vt b. t. ō. q̄ res pig. ob. q̄ filios. et facit. ō. si aduer. dona. l. ij. z de adulte. l. eum.

f ¶ Iniuria. ḟs iure vt in lege aquilia. vt isti. ad. l. aquil. ḟ. iniuria.

g ¶ Dc. ſcz domino.

h SStellionatuꝫ. Publica. nec inter pri uata spālia: ḟs est eōrdi naria puata: vt. ff. co. l. j.

I Enozātia. ¶ Casꝰ. Si ōbitor obligat rem duob⁹: tenet crimine stellionatus: si vo col lusit cuz scḋo creditore: scribēs cū potiorē cē. cū alius potio: erat: quia prior accusatus. l. cor. de fal. vbi g̈a. citi⁹ mutauit fibi. z. in kal. iunij. et scripsit sciū ipm mutuaſſe in kalendis apillis.

i ¶ Creditoris. ſ. scḋi.

k ¶ Apud alios. ṗmos.

l ¶ Capi. i. decipi.

m ¶ Tuam. loquitur pri mo creditori.

n ¶ Pertectaz. i. tecum.

o ¶ Pertentat. ſ. subiciē do alium quaſi fit potior: vt. ff. de fi. instru. l. repetita.

p ¶ Sententiā. primo casu per accusationē huius criminis. Secūdo per accusationē legis cornelie de falsis: vt. ō. ad. l. cor. de fal. si credi tor. z facit. ff. co. l. iij. ḟ. sed z ñ. z. ḟ. item si quis.

Cōtinuatio. ¶ De iniurijs. ¶ Diximus de actione vi bonoꝝ raptorum: z quia rapiendo fiunt iniurie: audiam⁹ de iniurijs. Also. Prio hac crimina liter extraordinarie: z ciuiliter agitur: vt instit. c. ḟ. in summa. z vna

¶ Dissimulanter rem aliquam pignorans pluribus successiue tenetur crimine stellionatus: cuius penam euitat si credi toribus debitum offerat. Sali.

Impera. Alexander. a. Alexan. Lex primа.

ODprobum quidez t criminosum fateris easdez res pluribus pignorasse dissimulando⁹ in posteriore obligatiōe q̄ eedē alijs pignori tenent. Verum securitati⁹ tue cōsules si oblato omnib⁹ debito criminis instituendi causam peremeris.

¶ Etiam rem filij donatā si pater obligat ignorāti tenet crimine stellionatus. hoc dicit Bal. Vel sic. Scienter rem alienam obligans vt propriam: tenetur crimine stellionatus. Sali.

Impera. Got. a. Gall. Lex. ij.

SI pater tuus i te donationē cōtulerit: z cū emancipatus esses traditionib⁹ dominuz corpoz̄ in te trāstulit: posteaq̄ creditorem sortitus quasdaz earū rerū sine voluntate tua: velut propzias suas obstrinxerit / ius tuum non lesit. ¶ Nec ramen iniuria stellionatus crimine plectet: cum sciens alienam rem re⁹ non consentiente velut propziam suo nexuit creditori.

Idem. a. Adriano. Lex. iij.

STellionatus accusatio inter crimina publica⁹ nō baberur.

¶ Crimen cōmittit qui rem obligatas priori obligat scḋo ignorāti: vel qui alio decipiēdi creditorem cū alio fingit anteriorem obligationem. b. o. Sali.

Imp. Philip. a. cutro. Lex. iiij.

IGnozantia creditoris cui res prīdē apud⁹ alios obligate pignoris siue hypothece iure obligant: non sine periculo capi⁹ consuecuit. Etenim bmōi fraudes ad extraozdinariaz criminis executionē spectare ac stellionatus cōmissum seuerissime esse vēdicandū sepe rescriptum est: prōinde siue ignozātiaz ruā⁹ debitor circūuenire tētauerit: seu obligationez rite pfectā⁹ pricipato fraudis consilio per subiectam quasi anteriorem personam dispendiū tuū ad occultū cōpendium suum trahere ptentat⁹ adire suū iudicē

potes congruentē: iuri ac debite religiōi sententiam⁹ relaturuz.

¶ De iniurijs. Titu. xxxv.

¶ Actiue nec passiue non ḥs furtiuam facere. b. o. Sali.

Impera. Alexā. a. Otiane. Lex. i.

EC seruis⁹ quidem alienis licet facere iniuriam.

¶ Pro iniuria illata filie cōiugatequa rito t patri competit iniuriarum actio. hoc dicit Sali.

Idem. a. Clau. Lex. ij.

IMiuriarū actio tibi⁹ duplicī⁹ ex causa competit: cum t marit⁹ in vroris pudore / t pater in estimatione filiarum propziaz iniuriam pati intelligantur.

¶ Qui aliū dicit falsum delatorē t mē titur iniuriarum tenetur. b. o. Sali.

Impa. Got. a. Dion. Lex. iij.

SI non es nunciator vereri non debes: nec ea propter q̄ iniurie faciēde gratia quidam te veluti delatorez⁹ esse dixerūt opinio tua maculata sit: quinimo ad uersus eos quos minuende opinionis tue causa aliquid cōfeciſſe comperietur more solito iniuriarum iudicio experiri potes.

¶ Qualitas plone t habitus iniuriati facit iniuriam atrocem iudicare. Sali.

Imperatores Valer. t Gal. aa. Vndi. Lex. iiij.

ATrocem sine dubio iniuriam esse factam manifestum est: si tibi illata est cum esses in facerdotio t dignitatis habitum t ornamenta proferres⁹: et ideo vindictaz potes eo nomine persequi.

¶ Verba sui natura iniuriosa presumitur animo iniuriandi prolata: nisi cōtrarius probetur. z hec actio anno tollitur. hoc dicit Sali.

Imperato. Diocle. t Maxi. aa. t. cc. Victo. Lex. v.

SI non conuitij cōsilio te alicuid iniuriosum dixisse p̄bare⁹ potes: fides vera calūnia te defendit. ¶ Si autem in rixam inconsulto calore⁹ prolapsus bomicidiū conuitium obiecisti: t ex eo die annus⁹ excessit: cū iniuria rum actio ānuo tempore prescripta sit ob iniurie admissum cōueniri non potes.

tollit aliam: vt. ff. eo. quod senatus. t. l. pretor. ḟ. j.

NEc seruis. ¶ Casus. Dicitur in bac lege q̄ non solū libero: sed nec seruo facienda est iniuria.

¶ Nec seruis actiue t passiue. t facit institu. eo. ḟ. seruis. t. ff. eo. l. j. ḟ. labeo. t. l. item apud labeones. ḟ. si quis sic. ḟ. pe. t. l. eum qui. ḟ. j.

Iniuriarū. ¶ Casꝰ. Dicitur in bac. l. q̄ nō solus nomine suo: ḥs patris z vxoris agere potest maritus.

r ¶ Tibi. o mulier. id est ob iniuriam tibi factā.

s ¶ Duplici. limo tripli cī tibi. ſ. t patri z viro: vt. ff. eo. l. j. ḟ. ſi. t. l. cum. ḟ. ſi nupta. t instit. eo. ḟ. patitur. Sz hic pro vna ponit eā que patri t eaz que filie competit: cum eius exercitiū patri deturvt. ff. eo. l. patri.

Iniuria vni facta quēq; redūdat i tres.

SI nō es. ¶ Casus. Aliquis itulit mihi iniuriam: dicēdo me esse delatorem: an propter hoc sum infamis: queri⁹: t dicitur q̄ non, sed agaz aduersus te iniuriarum.

t ¶ Delatorē. delator: fal sus punitur t infamat: vt. ſ. de calumniato. l. nō strio. verus nō: vt. ff. eo. l. eum. in prin.

v AProcē. Proferres. ex persona t ex tempore siue loco t facto siue re dicitur atrox iniuria: vt. ff. eo. pto. ḟ. atrocē. t ſili. t. ḟ. atrox. t hic est atrox ḟmis duobus modis. t facit. ō. de epiſ. t cle. si quis in boc. Ilo. etiam qui iniuriaz agit certū dicere debet. z nō in genere vel subalternatione: vt. ff. t. l. pretor. in prin. t. ḟ. q̄ autē. t de iure fi. ita fidei.

Iniuria ō: atrox ex multis.

SI nō cōuitij. ¶ Casus. Si motus ira quem bomicidam vocasti: si probare possis per irā non animo iniuriandi vocasse: idem si excessisse ānus liberaberis: q: anno finitur iniuriarum actio: itē non solum patronus: ḥs nec heres ei⁹ liberto potest inferre iniuriā: alioqn heres coercebit. boc dicit cuz. l. seq.

g ¶ Probare potes. Tibi ēm incūbit boc onus quia presumitur te animo iniuriādi * boc dixisse. quia vba sic se habent. sic z si dicat se peiocum dixisse probet: vt. ff. e. l. iij. t. ō. ad. l. cor. de fica. l. j. non aliter em te, vt. ff. de le. iij. l. nō aliter.

* Concor. extra ō pie sump. ca. j. t gl. sup ḟ. expumant in ca. sicut nobis. in ſi. de senten. t re iudi.

y ¶ Calore. Sed videtur nullomodo teneri: vt. ff. de re. iur. l. quicqd calore. Sed speciale in actione iniuriaruz. arg. ff. de pe. aut facta. ḟ. ca. in fi. ḟ. vel bic sunt perseuerantia.

z ¶ Annus cōtinuꝰ, nisi qi sit p metū: q: tūc vtilis est annus: vt. ff. q̄ ō me. cau. ſi cū ea. ḟ. j. Sz cuz ea lege cornelia bec actio trib⁹ casib⁹ dicit. vt isti. e. ḟ. sed t leg. an tūc finit anno. B. sic vt bic. cuz nō distinguat. nec ob. instī. de per. t tem. ac. in prin. q: ſpālis est bic. sed. ānō. dixit eaz perpetuam. tūc per. o. l. instī. t solam pretoriam esse annalem.

Iniuria: actio q̄to tpe finit.

UNIVERSIDAD DE NAVARRA

a ¶Um nec. Iniuriam. atrocē. pio leui autem non agit: vt. ff. co. pretor. ſ. preterea. ff. de in ius voc. ſed ſi hac lege. ſ. ſi.

b ¶Iniurijs. etiā leuibus vt facilius contra heredem agatur.

c ¶Iniuriarum causa. Priuati. nihil ob famoſum libellum detur: vt. ſ. titulo. i. i. j.

Dominū. ¶ Caſ. Si ſeruū verbera ſtis: aga iniuriarū in qua veniet dānū mihi datuz in fuo. z q aio iniuriarū di liberū ſeruū vocaue rit iniuriarū tenebitur. hoc dicit cū lege ſequēti.

d ¶Perpetui. i. genera liſ nec eniz actio hec eſt ppetua. ſic inſti. de ſatiſ da. tu. in prin.

e ¶Verbis. ſic ergo vna actiōe z vna ſola veniet contumelia z dānū: z ſic eſt. ff. e. i. iteꝝ apud. ſ. ſi fuo. z. ff. ad. l. aq̄liaz. ſed z ſi quēcunq;. ſ. iniuriam qb⁹ di aquilia ad dānū. z iniuriarū. p ꝛtumelia agi. z duaꝝ fieri cōdēnatiōes. Sol. pōt dici q; ſim illas intelligat. z quod dicit qua ſimpli cē facit relationē: q; ſcilz actiōe. l. aquilie. vt z ibi mulier q̄ dānauit falua uit. vel q. i. ꝑpter quā i iuriā. ſ. atrocē agit ēt le ge aqlia. Z eniz videbat. ex q̄ cū agit ad cōtume lia nō videbat poſſe agi ad dānū. Vel dic etiā in actiōe iuriaꝝ venire dā nū: nō vt dānū vt i Z ſiſ hz vt cōtumeliā vel cām ꝛtumelie: ſic i iter dicto vñ vi: venit etiā mobi lia occaſione imobiliuz: vt. ff. de vi z vi ar. l. i. ſ. ſi fundū. ſilr z dānum da tū in corruptione fui. vel aliud dānū datuz a fuo nō petit actiōe ſerui corrupti. niſi z aius ſit corruptus. z tūc fic: vt. ff. de ſer. cor. i Z iudicio. ſimile ar. ff. de libe. le. l. pe. ff. de aqua plu. arcen. l. apud trebatium. ſ. aqua.

Dānū an veniat in actiōe in iuriaruz.

f ¶Agere poſſe. in duobus caſib⁹ q̄n. f. e atroz: Z nō in cōtumeliaz dñi. Itē z q̄n leuis: Z in ꝛtumelia dñi fctā eſt. al⁹ Z. vt iſti. co. ſ. fuis. fm Jo. Alij vtrunq; exigunt vt agi poſſit. fec⁹ in libero vbi nō q̄rit Z quem iniuriā. ꝓponebat: vt. ff. co. l. eum qui. ſ. ſi iniuria.

ſeruo ſi curia fiat an poſſit dñs agere

g ¶Ui liberos. Non ambigitur: vt. ff. eodem. l. ſi quis ex liberate.

Sed ¶Iudem. ¶ Caſus. Si zenodor⁹ vocauit auiā ſuā aīo iniuriā di ancillā: audiēdus eſt: z ſi libera fuerit ꝓnunciata cōuenief etiā zenodorus iniuriarum.

h ¶Patronus vel eius heres iniuriam liberto facere non poteſt. b. o. Sali.

Idem. aa. z. cc. Flaui. Lex. vj.

¶Um nec patronos iniuriā facere libertis iuris eqtas permittat: ꝓponaſq; patrone he redes cū qui libertatem a defun cta acceperat iniurijs afficere cu rabit preſes prouincie ꝓtumeliā heredum compeſcere.

¶Hoc crimen eſt priuatū. b. o. Sali.

Idem. aa. ¶Potentie. Lex. vij.

¶Iniuriarum causa nō publi ci iudicij: ſed priuati cōtinet querelam.

¶Pro atroci iniuria in perſona ſerui ſtlata domin⁹ poteſt agere ciuiliter z criminaliter ad vindictam. b. o. Sali.

Idem. aa. z. cc. Diax. Lex. viij.

¶Dominū pro atroci iniuria quā ſeruꝰ ei⁹ paſſus eſt: edicti ꝑpetui actiōe ꝓpoſita q̄ dāni etiā haberi nōn verbis cuidēter exprimit agere poſſe cōuenit.

¶Qui liberum dicit ſeruū infamandi cauſa teneſ iniuriarum: niſi ſic eſſe faciat ꝓnunciari. b. o. cum. l. ſeq. Sali.

Idem. aa. ¶Denne. Lex. ix.

¶Ui liberos ſfamādi gratia dixerunt ſeruos iniuriarū actiōe cōueniri poſſe nō ābigit.

¶Dicens alicui verba iniuriosa p viā iudicij ſi deſiſtit a procedendo poteſt iniuriarum conueniri: ſed ſi non deſiſtit non poteſt conueniri donec iudicium terminetur. hoc dicit Bal.

Idem. aa. ¶Paulo. Lex. x.

¶Q quidē auiā tuā ancillam infamādi cā reipublice ciuitatis comanēſiū dixit zenodoxus ac receſſit: iniuriarum actiōe ſtatim cōueniri pōt. ¶Mā ſi perſeueret in ea cā facultatē hz agendi ſuper hac z deferri q̄relā: ac tunc demū ſi nō eſſe ſerua fuerit ꝓnunciata poſtulari conuenit.

¶In crimine iniuriaruz criminaliter moto illuſtres z eorum liberi z vxores vicente marito illuſtri poſſunt per ꝓcuratorem cōparere: z nihilominus in diem fertur ſententia. Cetere vero perſone que iure cōmuni cēſetur per ſe debent in hoc iudicio comparere. b. o. Baldus. Vel ſic. Cauſam iniuriaruz ciuilem vel criminalem: tā actiue q̄ paſſiue poſſunt illuſtres per ꝓcuratorem egercere. Debent tamen ſe inſcribere: z in eos nō in ꝓcuratores eſt ferenda ſententia. b. o. Sali.

Impera. zeno. a. Alex. Lex. xj.

Q qñ iniuriarū actio quaz inter ꝑuata delicta veteres iuris auctores cōnumerāt: a q buſliber illuſtrib⁹ viris militātibus: ſeu ſine cingulo conſtitutis: vel vxoribus coz: vel liberis maſculini ſexus: vel filiabus: ſupſtitib⁹: videlicet ꝓtib⁹ aut maritis illuſtrib⁹: vel ſi aduerſus aliquaz hmōi ꝑſonaz criminal⁹ forte mouetur: ipos quidē qui ſup iniuria querunt ſſcribere: aliaq; oīa que in hmōi cauſis de more ꝓcedūt ſoleniter obſeruare decernim⁹: licere autē illuſtri accuſatori vel reo vl' vxori vel liberis maſculini ſexus: ſeu filie itidē illuſtris ſupſtitis cām iniuriarū in quocunqz iudicio cōpetenti p ꝓcuratorez criminaliter ſuſcipe vel mouere.

¶Sentētiā iudice ꝺ cum qui ꝓcuratorē dederit: z ſi ipſe nō adeſſet iudicijs: ſed cauſam per ꝓcuratorem diceret: legib⁹ platuro.

¶Ita tamen vt nullus aliꝰ idez ſibi audeat vēdicare vel a noſtro numīe poſtulare: hz ceteris mos iudiciorū q bactenus obtinuit: z in poſterum ſeruetur intactus.

¶ De famoſis libellis. Ti. xxxvj.

¶Qui famoſum carmen de aliquo inuenerit illud pandere nō debet: alꝰ puniꝛ tur pena capitali: niſi docuerit vera eſſe q̄ dixit vel pandidit. b. o. Sali.

Imperator Valenti. a. ad Decium. Lex vnica.

¶Si quis famoſum libellū fiue domi fiue in publico: vel quocunqz loco ignarus reperit: aut cozrupat priuſq; alter iuenīat: aut nulli cōfiteatur inuentū. ¶Si vero nō ſtatiz caſdē chartulas: vel cozruperit vel igni cōſumpſerit: ſed vim carū manifeſtaucrit: ſciat ſe q̄ſi auctorez hmōi delicti capitali ſnie ſubiugandum. ¶Sane ſi qs deuotionis fue ac ſalutis ꝑublice cuſtodiā gerit/nomen ſuū ꝓfiteat z q̄ per famoſum libellū ꝓſequendū putauerit oze, ꝓpiedicat: ita vt abſq; vlla trepidatione accedat: ſciens quidem q; ſi aſſertionibus ſuis veri fides fuerit opitulata: laudez maximam z ꝓmiū a noſtra clementia cōſequet. ¶Sinuero minime hec vera oſtēderit capitali pena plecte tur. ¶Huiuſmodi autez libellus alterius opinionem non ledat.

Tex. l. ſi qs hec lex ē ca nonizata. v. q. i. c. bi q ſ. ſi quis famoſum.

t ¶Si quis famoſum. de aliq̄ q̄ ad et⁹ ptinet ifamia: vt. e. l. f. de iiurijs. l. lex cornelia. ſ. ſi quis libū. z B ſi tale cōtinebat q; ſi vez eēt pena capitalis erat imponēda. vñ q fecit capite punit: vel q inuētū pādit: vt b. Z nec in aliis nō capitalib⁹: Z pādere p famoſū libellū fecit iudicio accuſet: z ſi Z fecerit capite punit: vt hic vel verius ſicut accuſandus puniēdus effet. ar. ff. de ꝑua. delic. l. fin.

Libellum famoſum faciens q̄ pena puꝛnitur.

u ¶Capitali ſnie. ſpāt vt ꝑ iiuria tā magna pena imponaf: vt. ſ. vbi cā fiſ. vel di. do. l. vniuerſi.

x ¶Sane. non ꝑ libellus famoſus: ſed per accuſationem ſolennem pādat crimina. z boc ſubiicit.

y ¶Deuotiōis. q; deuotus eſt principi.

Dalefi cia ſunt puniēda.

De abigeis.

i ¶Recēſſit. i. in cauſa non proceſſit.

k ¶Si perſeueret. probando illam eſſe ancillam.

l ¶Agendi. forte quia actor erat illius ciuitatis.

m ¶Conuenit. non priuſ. vt. Z. de libe. cau. ſi tibi.

n ¶Actio. i. accuſatio. Accur.

o ¶Connumerant. vt z. Z. co. l. iniuriarum. ſſ.

p ¶De more. que digi. Z. de accu. l. pe. z erit pena eꝛdinaria. Sz ſi ciuiſ agere ſm quod iuraret habita tagatiōe: vt iſti. co. ſ. in ſūma. z. ſ. pena.

q ¶Per ꝓcuratoꝛē. ſpāle ꝑpt nobilitatē. ſicut z Z. de. ꝑcu. l. qcūq;. z aut. ibi poſita. z. j. de dign. l. q̄tiēs. li. q̄ſſ. z. ſ. vbi le. vl cia. l. ſi. regulariter Z. ff. de pu. iu. l. pe. ſ. ad crimen.

Nobilitati fauet.

r ¶Cōtra cum. ſpāle regulariter ipſe ꝓcuratoꝛ eſt dānādus: vt. Z. ſ. ſen. l. j. z de procu. l. nihil.

s ¶Nullus alius. imo et aliis vl licere: vt. ff. an ꝑ aliū cā ap. l. j. ſ. i. ſed ibi i minozib⁹ criminib⁹ vt plene no. ff. de ꝑcu. fnū. ſ. ꝑublice. i ciuili actione iniuriarū ſſtat poſſe ſſtitui ꝓcuratoiē: vt. ff. co. l. nō ſolum. ſ. agere.

¶ De famoſis libellis. ¶Specialiter de quadā iniuria dicit.

Sed ¶Iudex. ¶ Caſ. Si aliquis famoſuz libellū inuenerit: ad alteri⁹ ifamiā ꝓpoſiti oz eū corrūpe: qō ſi nō fecerit: hz māifeſtauerit capite plectēd⁹ ac ſi feciſſet. hz ſi crimioſū qs vult accuſare cui famā ꝑ libellū credidit lacēſcere audiet ſi ſſcribat. Et ꝑmiū ſi ꝑbet reꝑtabit qō ſi nō ꝑbet capite plectet: z ſi talis libellus famā ei⁹ i cui⁹ ignominiā cōpoſit erat non ledet. Iuia.

z ¶Salutis. quia intereſt reipub. maleficia puniri. Z. 30.

a ¶Nomen ſuum. i. cius quem accuſat.

b ¶Dagimā. vt. ff. e. l. eū qui. in ꝑin. z. l. lex cornelia. ſ. fin. z. j. de his qui latro. l. ij. in fi. z. ff. de fal. mo. l. j. ſ. accuſatoribus.

c ¶Capitali. ſi ēt capitalis reo cōiucto iponēda erat: vt. ff. de ac. l. ſi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2021

De abigeis. ¶ Quoniã abigei ex ordine puniuntur: vt et qui cõmittunt stellionatũ. ideo de eis ponit. Ayo.

a Abigei q sunt.

Bacti. Accusatio. priua ta: vt. ff. eodẽ. abigeatus. et est pena ei⁹. ff. e. l. j. ℌ. pe. Et q̃ sunt abigei: dic q̃ q. ꝙ. oues: porcos quatuor: equũ vt bouẽ vnũ: semel vel frequẽter abegit. i. furripuit ŏ pascuis: ſ̃ ꝛ equũ de stabulo: vt. ff. co. l. oues. ꝛ in aut. de nup. minores. col. iiij.

b ¶ Obseruatione. id est sine inscriptiõe. ꝛ dic ſpeciale in hoc crimine: vt ī pluribus alijs notatis. ſ. qui accusa. non pos. l. iij. Vel dic cũ iſcriptione cuꝫ criminaliter: sine ea cum ciuiliter.

De nili aggeribꝰ nõ rumpẽdis. ¶ Sicut animalia abducũtur: vt. ſ. titulo. j. ſic aqua nili de quo dicit.

c

J quiſ. Lubitum. meſurã dũ. a ripa ei⁹. Accurſius.

d ¶ Uetuſtatis. nota ſic. ff. de iure ĩmu. ſemper. ꝛ ſ. de teſta. teſtameꝫta omnia. Accur.

e ¶ Conſcijs. facit. ſ. de ra. virg. l. j. ℌ. penas autem. de alijs vero fluminibus de equitate idem poſſet dici ſm. ℳ.

De his q̃ latrones ꝛc. ¶ Abigei ꝛ alij delinq̃ntes occultãtur ab alijs. ꝛ ſic occultantes alienũ delictũ ſuũ faciunt. ideo de hoc dicit.

Os. ¶ Caſus. Si abſcondi latroné in domo mea: pena puniendus ſum qua ꝛ latro eſt: ſi iudici cũ nõ exhibuero: penã corporalem ſuſtinebo.

Dido lfe. f ¶ Eos. Lõgrue. par pena reos alieni criminis expectet: ꝛ ipſos reos ſi licet latrones: reos dico alieni criminis qui ſecũ ſoctiarũt eam vel etiam occultãdo eos. Et ſic nõ. equale eſt delictum: vt ff. de recepta. l. j. ꝛ. ff. de incen. rui. nau. l. iij. ℌ. nõ tãtum. ꝛ. ſ. de adulte. l. caſtitati. ꝛ ad. l. iuliaꝫ de vi. l. crimen. ꝛ argu. ſ. de fal. mo. l. j. ꝛ ad. l. faui. de plagia. ſi quis ſeruũ. niſi affinez quis recipiat: vt ff. de recep. l. ſi. Que autem pena latrones expectet: habes. ſ. de ſer. fugi. autẽ. ſed nouo.

Latronũ pena qualis eſt.

g ¶ Supplicio corporali. B de ſupplicio refert ad ſuſcipientes ſcienter. qõ dicit de diſpẽdio re-

De abigeis. Titu. xxxvij.

Crimen abigeatus ſine inſcriptione poteſt proponi. b. d. Sali.

Imperatores Archa. et Nonorius paſiph. Lex vnica.

Bacti animalis accuſatio non ſolum cũ inſcriptionibus: ſed etiã ſine ea obſeruatione ꝓponitur.

De nili aggeribus non rumpendis. Titu. xxxviij.

Rumpentes aggeres nili: vel eius aquã vltra ſolitũ occupãtes cõcremanſ: ꝛ eius criminis participes deportanſ ſine ſpe venie. b. d. Sali.

Impera. Nono. ꝛ Theo. aa. Anto. preſec. pret. Lex vnica.

Si quis poſt hac per egyptum itra. xij. cubituꝫ fluminis nili vada fluẽtis de prouijs ac vetuſtis vſibus preter fas preterq̃ morẽ antiquitatis vſurpauerit/ flammis eo loco conſummatur in quo vetuſtatis ſ reuerentiam: et propemodum ipſius imperij appetierit ſecuritatem. conſcijs ꝛ conſortibus eius deportatione conſtringendis: ſic vt nunq̃ ſupplicandi eis vel recipiendi ciuitatem/ vel dignitatẽ/ vel ſubſtantiam licentia tribuatur.

De bis qui latrones vel alijs criminibus reos occultauerunt. Titulus. xxxix.

Eadem pena puniuntur receptatores qua rei principales: in bonoꝫ vero diſpẽdio qui reuꝫ ſuperſederit offerre in iudicio. b. d. Sali.

Imperatores Ualen. ꝛ Gratia. aa. ſupplicio. Lex. j.

Os qui ſecuꝫ alieni criminis reos occultãdo/ eum eamve ſo ciarunt par ipſos et reos pena expectet. ꝛ latrones quiſquis ſciens fuſce perit/ et eos afferre iudicibus ſu perſederit/ ſupplicio corpozali/ aut diſpẽdio facultatuꝫ/ pro qualitate pſone: ꝛ iudicis eſtimatione plectetur prout iuris eſt.

Pro ſummario ſufficit diuiſio i glo ſa poſita.

Imp. Archa. a. palladio. Lex. ij.

Si qui latrones ſeu alijs criminibus obnoxij in poſſeſſione degunt ſeu latitãt: oñs poſſeſſionis (ſi preſto eſt) aut procuratoreꝫ (ſi dominus abeſt) ſeu primates poſſeſſionis vltro eos offerant: aut ſi ſciẽtes hoc ſponte nõ fecerint/ cõueniantur a ciuili officio vt tradãt prouinciali iudicio eos qui requirũtur (prout iuris eſt) ſub examine iudicis arguendos: ꝛ penas poſt documenta cõgrua ſubituros. ¶ Si vo exhibẽ re eos oñi vel procuratores aut ꝓmates poſſeſſionis diſtulerint: tũc ad detinendos eos adito recto prouincie omnia ciuilia digrant auxilia. ¶ Si autem propter multitudinem forte eozum qui in prędio ſunt ciuile ammini culum ſufficere nõ poſſe conſtiterit: ꝛ memorati audaces executo ribus obiecerint manus: vel alꝫ parere diſtulerint: tunc iudex puicie memor piculi ſui a viro deuoto tribuno ſeu primatib⁹ militum q̃ in locis ſunt auxiliũ poſtulet: vt per militarẽ manum cozrepti accuſati ſine dãno atq; leſione cuiuſlibet legib⁹ offerantur: ꝛ cõuicti penas ſubeant competentes. ¶ Non ignaro iudice q̃ ſi adueꝛſus innocentem ob aliam cauſam preter latronũ vel alioꝫ nocentiũ inueſtigationem militare auxilium poſtulauerit: aut diſpẽdijs affici prouinciales ꝛcefferit: cõmotioe ſeueriſſima (prout tua celſitudo iudicauerit) ferietur.

¶ Tribuni etiã ſiue primates numeroꝫ vel officioꝫ qui in locis ſunt admoniti per literas iudicis: ſi adminiculũ militare prebere nolucrint: aut ſi ab ipſis militibus dãna. puincialib⁹ inflicta fuerint: ꝛ dãna ꝛ leſiones reſtituãt ꝛ acerrima ꝛdemnatione ꝓo arbitrio virozũ illuſtriũ magiſtrozũ militũ ferientur. ¶ Domini etiaꝫ prediozum ſeu procuratozes vel primates poſſeſſionum impunes nõ manebunt: ſi preſentes ꝛ ſcientes vltro nõ obtulerint nocentes: vl̃ admoniti eos exhibere diſtulerint: nam dominus quidem poſſeſſionis oñio priuabit. procurator vo ſeu ꝓmates ꝑpetuo exilio ſubiacebũt. ¶ Ipſi quoq; pcuratozi vel oño vel primatib⁹ poſſeſſionis: ſi ſe ad cõprimendã multitudinẽ ruſticanozũ ſufficere nõ poſſe firmauerint: ꝛ id prouincialꝫ iudicio palaꝫ fecerint: militare auxilium rector puincie a tribuno vel a primatib⁹ numeri faciet dari: ſi ciuilia non poſſe ſufficere ꝓſpexerit. ¶ Si vero poſt exhibitionẽ cozũ qui accuſanſ innocentes eos eſſe ꝛ nihil criminis admiſſe patuerit accuſatozes penam que in calũniatozibus exercẽda eſt ſubire coganſ. ¶ Exẽplo cuiꝫ graue eſt ſic latronẽ requirere vt innocentibus periculum fiat.

De requirendis reis. Titulus. xl.

Extra abſentẽ de graui crimine accuſatũ nõ fertur diffinitiua: ſed citati nõ comparentis bonozum annotatio debet fieriq̃ recuperat ſi infra annum veniens ſe purgat: ꝛ ad beredem ea tranſmittit ſi interim decedat. b. d. Sali.

ferẽt ad eũ qui nõ offert: vt. j. l. j. ꝓpoſi. ſic ergo coniuncta ſeparantur.

Diuiſio.

Si qui. Diuiditur in ptes octo. Priõ mandat latrones exhiberi. Secũdo ſi nõ exhibeantur mãdat rectozi ꝓuincie vt eos mittat ad capiẽdũ. Tertio vbi officium rectozis puincie nõ ſit ꝓſe potens. ꝓuidet vt officiuꝫ militare conquirat in auxiliũ. Quarto punit iudicem mandata non ſeruantẽ. Quinto punit tribunũ militũ auxiliũ non prebentem poſtulatum: vel dãnum inferre a militibus permittentẽ. puincialib⁹. Sexto punit prediozũ dominos ꝛ cozuꝫ ꝓcuratozes latrones nõ exhibẽtes. Septimo ꝓuidet ne domini prdiozũ ſe valeant accuſare ratione impotẽtie. Octauo punit q̃ accuſationẽ porrexerũt ſi de crimine nõ docuerũt. Scda ibi: ſi vo. Tertia ibi: finauit. Quarta ibi: nõ ignaro. Quinta ibi: tribuni. Sexta ibi: domini. Septima ibi: ipſi quoq;. Octaua ibi: ſi vo. Sali. ¶ Caſus. Si criminoſus in fundo meo latitat: vel ego vel procurator meus debeo eũ ꝓſentare iudici: aliquin potero queniri ab officialib⁹ iudicis vt eũ exhibeam: ꝛ ſi non exhibuero rector ꝓuincie mittet militesvt me capiant: q̃ ſi cape non ꝓſt (quia eis reſiſtã) mittat ad tributum militiuꝫ in prouinciaꝫ vt veniat in auxilium cum militib⁹. Alij autem rectozes ꝓuincie cõueti vocari debent: ꝛ ego qui criminoſus ſum exhibere nolim amitto fundũ: ꝛ pcuratoz relegabit. Si vo nõ potero reſcere crimino ſuꝫ iudex dabit mihi auxiliũ. Et ſi ille q̃ crimen ꝛ cõmiſſe innocens apparuit: accuſator de calũnia punietur.

Ter. ubi pe riculũ iur. cõcor. c. j. in pan. cũ gl. j. in meo. ex tra ſ poſtu.

b ¶ Primates. id est caſtaldiones.

i ¶ Ad detinendos eos, latrones vel nocentes.

k ¶ Prouincie. ſic. ſ. de rap. virg. l. j.

l ¶ Per literas. ſic de literis. ſ. de epiſco. ꝛ cleri. ſi qua per calumniaꝫ. ℌ. preterea. Accur.

m ¶ Si preſentes ꝛ ſcientes. ſic ꝛ. ſ. de fal. mo. l. j. ꝛ. j. de deſerto. ꝛ occulta to. l. j. lib. gij.

n ¶ Exercenda est. vt ꝛ. ſ. de accu. l. ſi.

De requirẽdis reis. ¶ Si accuſetur preſens. ſ. dicit: nunc ſi abſens.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Diuisio.

Um.tria facit. Primo declarat qñ debet fieri annotatio. Secūdo quādo reus veniens bona annotata recuperat. Tertio qd fiet de bonis si reuersus infra annum moriat. Secunda ibi: postq̄. Tertia ibi: finuero. ¶ Casus. Si absens quis accusetur iudex ad proferendam sententiam nō debet festinare: sed debet citari ⁊ bona eius annotari: q si infra annū venerit recupabit bona: ⁊ ad defensionē criminis admittetur. Si vero post annum super bonis nō audiet: sed super defensione criminis q̄ citra annum decesserit ad heredes eius puenirent bona sua. Et idez dicit leg sequens.

Impera. Anto. Rufino. Lex. j.

Um absenti reo gratia a crimina intentantur: sententia festinari non solet: sed annotari b: vt requiratur non vtiq; ad penaz: sed vt potestas ei sit purgandi se/si potuerit. ¶ Postq̄ vero requirendus factus intra annum c redierit: si se crimine purgauerit d res arbitrio iudicis signatas recipiat. ¶ Sinuero citra id tēpus reuersus post intimationem e suam fuerit defunctus: ⁊ si neccdū se purgauerat ad heredes, pptos res transmittat f.

Annotati bona infra annū non cōparentis irreuocabiliter confiscantur: et postea veniēs repertus nocens punitur: innocens vero absoluitur: nō propterea bona recuperantur. b. d. Sali.

Imperator Constantinus . a. Adian. Lex. ij.

Quicunq; ex eo die quo reꝰ fuit in iudicio petitus g intra anni spacium noluerit adesse iudicio: res eius fisco h vendicentur. ¶ Et si postea repertus nocens fuerit deprehensus: seueriori i sententie subiugetur: sed et si argumentis euidentibus ⁊ probatione dilucida innocentiam suaz purgauerit / nibilominus facultates eius penes fiscum remanent.

Contumaz in ciuili causa non notatur etiam facti infamia. cōtumaz vero in causa criminali afficitur infamia. boc dicit Salicetus.

Imperatores Nono. et Theo. aa. Palladio. Lex. iij.

Absens dānari po est.

Annotari bona quid sit.

Lex. l qcūq; cū bac. l. 2coi. gl. super ℞bo. p. baruz. post prin. i. c. veritatis. de dolo 2 pau.

a Tantam ferat. als transferat. als tantum ferat.

b Annotati. qō tūc vere pōt dici cū infra ānū nō reddit. nā pria fnia de annotatiōe sub 2ditiōe fit si nō venerit infra ānuz. vt. ff. c. l. fi. Z30.

c Sed fame. nō vt faciat ipo iure ifamē: qz de crimie nō est dānat? qō leg exigit: vt. ff. de bis q no. infa. l. j. ꝯ. j. atbletas. ꝯ. calūniator.

Annotat? si postea cōpareat super quo audietur.

Diuisio.

Si pecuniarijs causis edictū contra laritantem propositum estimationem eius non ledit. ¶ Criminalis vero pgrammatis tenor: hanc tantam ferat de iure censurā/vt inter reos annotati non tantum patrimoniū debeant transferre/sed fame esti mationem ledere.

De questionibus. Titu. xli.

Regulariter etiam in criminalibus serui nō torquentur in dominos: fallit in casibus bic exceptis. b. d. Sali.

Imperatores Seuerus ⁊ Antoninus. aa. antigone. Lex. j.

Questionem de seruis ꝯtra dominos haberi nō oportet: exceptis adulterij / crimiñ. Itē fraudati census accusationibus ꝯ crimine maiestatis quod ad salutez ꝓncipis ptinet. ¶ Jn ceteris autem quemcūq; ea que seruus contra dominum dixit iudicantes sententiam formare nō debeant: tamen si alijs quoq; probationibus fides veritatis inuestigetur: prescriptionis iuidia cuancscat.

Jn pecuniarijs vero causis nec inopia probationum seruos contra dominum interrogari posse manifestum est.

Serui non audiuntur contra tutorē vel matrem domini sui. boc dicit. Fallit vbi agitur de tutela. Bal. vel sic. Priuilegium concessum pupillo circa seruorum questionem transit ad matrem ⁊ ad tutorem. boc dicit Sali.

Idem. aa. Catulo. Lex. ij.

Absolutum est ꝯ graue exemplo / audiri seruos aduersus eos q militant circa latus eius: vt. ff. ad. l. iuliā maiestatis. l. fi. ⁊ pe. Jtē egcipitur ⁊ aliud si vir vxorē ⁊ vxor virū occidit: vt. ff. ad l. cornc. de sica. l. fi. Jtē si socius socium occidit: vt. ff. eo. l. extraneo. ꝯ. quod congruit. Jtem ⁊ alius: vt. ff. ad fille. l. ⁊ si percussor. ꝯ. j.

Judicates. als iudicaturis ⁊ ē datiu?. ⁊ als iudicaturi: ⁊ sic geniti? singularis: vel est notiatiu? pluralis. Sz subaudies ꝑm ea q̄ ⁊c.

Prescriptionis inuidia. i. inuidiosa ꝑscriptio cessat. Et nota colligi ex hac litera q̄ in superioribꝰ ē si nō precedāt idicia vel nō sunt alie ꝓbationes torqueanē qō falsum est: vt. ff. e. l. j. in prin. Unde dicunt quidā in oibus criminibꝰ torqueri. vt tñ semp sint idicia: ⁊ dictio aut nō aduersatiue: Sz ꝓ ēt ponit. q. d. in ceteris ēt ⁊c. Tu dic in alijs nullo mō torqueri. Sed hic de facto fuerūt torti. sufficienter tñ als ꝓbatū est. Tñ Sz dns dicat nō debuisse torqri: ⁊ bñ dicat: nō tñ ꝓ hoc absoluit: cū als sit plene ꝓbatū. ⁊ fic suū dictū ꝓ nihilo est cuz ⁊ seruozū dictum fit nullū: vt bic. ⁊. ff. e. l. j. ꝯ. ité seuerus. ⁊. ꝯ. si seruus. ⁊ j. e. seruos. ⁊. ff. de testi. seruos. ⁊. ff. de proba. l. cum ꝓbatio.

Manifestū est. boc fallit. j. ci. l. interrogari. ⁊. l. bc quod placet. ⁊. l. quotiēs. ⁊. l. fi. ⁊. ff. de ser. fugiti. l. quicunq;. in fine. ⁊. l. cum seruū. Sed certe immo etiaz torqueri videtur contra dñm in pecuniaria: si alie desint ꝓbationes. vt. ff. eo. l. diuus. que est contra. Solu. ibi de seruis alienis dicit de qbus bic nō ꝓhibet inter alios torqueri. imo videtur cōcedere eo ꝙ cōtra dñm vetat tantum. Alij dicūt bāc illaz corrigere: vel ibi de facto serui. vt. j. eo. interrogari.

Absolutum. ¶ Casus. Cōcessum est priuilegiū aliquod cuidam pupillo circa seruoz̄ questionē: an illud transeat ad matrem vel tutorem: queritur: Et respondetur ꝙ sic.

Aduersus

Serui an possint in dños torqueri.

Serui an possint in dñm torqri in cā pecuniaria.

Impera. Anto. Rufino. Lex. j.

Um absenti reo gratia a crimina intentantur: sententia festinari non solet: sed annotari b: vt requiratur non vtiq; ad penaz: sed vt potestas ei sit purgandi se/si potuerit. ¶ Postq̄ vero requirendus factus intra annum c redierit: si se crimine purgauerit d res arbitrio iudicis signatas recipiat. ¶ Sinuero citra id tēpus reuersus post intimationem e suam fuerit defunctus: ⁊ si neccdū se purgauerat ad heredes, pptos res transmittat f.

Annotati bona infra annū non cōparentis irreuocabiliter confiscantur: et postea veniēs repertus nocens punitur: innocens vero absoluitur: nō propterea bona recuperantur. b. d. Sali.

Imperator Constantinus . a. Adian. Lex. ij.

Quicunq; ex eo die quo reꝰ fuit in iudicio petitus g intra anni spacium noluerit adesse iudicio: res eius fisco h vendicentur. ¶ Et si postea repertus nocens fuerit deprehensus: seueriori i sententie subiugetur: sed et si argumentis euidentibus ⁊ probatione dilucida innocentiam suaz purgauerit / nibilominus facultates eius penes fiscum remanent.

Contumaz in ciuili causa non notatur etiam facti infamia. cōtumaz vero in causa criminali afficitur infamia. boc dicit Salicetus.

Imperatores Nono. et Theo. aa. Palladio. Lex. iij.

Absolutum est ꝯ graue exemplo / audiri seruos aduersus eos q militant circa latus eius: vt. ff. ad. l. iuliā maiestatis. l. fi. ⁊ pe. Jtē egcipitur ⁊ aliud si vir vxorē ⁊ vxor virū occidit: vt. ff. ad l. cornc. de sica. l. fi. Jtē si socius socium occidit: vt. ff. eo. l. extraneo. ꝯ. quod congruit. Jtem ⁊ alius: vt. ff. ad fille. l. ⁊ si percussor. ꝯ. j.

Judicates. als iudicaturis ⁊ ē datiu?. ⁊ als iudicaturi: ⁊ sic geniti? singularis: vel est notiatiu? pluralis. Sz subaudies ꝑm ea q̄ ⁊c.

Prescriptionis inuidia. i. inuidiosa ꝑscriptio cessat. Et nota colligi ex hac litera q̄ in superioribꝰ ē si nō precedāt idicia vel nō sunt alie ꝓbationes torqueanē qō falsum est: vt. ff. e. l. j. in prin. Unde dicunt quidā in oibus criminibꝰ torqueri. vt tñ semp sint idicia: ⁊ dictio aut nō aduersatiue: Sz ꝓ ēt ponit. q. d. in ceteris ēt ⁊c. Tu dic in alijs nullo mō torqueri. Sed hic de facto fuerūt torti. sufficienter tñ als ꝓbatū est. Tñ Sz dns dicat nō debuisse torqri: ⁊ bñ dicat: nō tñ ꝓ hoc absoluit: cū als sit plene ꝓbatū. ⁊ fic suū dictū ꝓ nihilo est cuz ⁊ seruozū dictum fit nullū: vt bic. ⁊. ff. e. l. j. ꝯ. ité seuerus. ⁊. ꝯ. si seruus. ⁊ j. e. seruos. ⁊. ff. de testi. seruos. ⁊. ff. de proba. l. cum ꝓbatio.

Manifestū est. boc fallit. j. ci. l. interrogari. ⁊. l. bc quod placet. ⁊. l. quotiēs. ⁊. l. fi. ⁊. ff. de ser. fugiti. l. quicunq;. in fine. ⁊. l. cum seruū. Sed certe immo etiaz torqueri videtur contra dñm in pecuniaria: si alie desint ꝓbationes. vt. ff. eo. l. diuus. que est contra. Solu. ibi de seruis alienis dicit de qbus bic nō ꝓhibet inter alios torqueri. imo videtur cōcedere eo ꝙ cōtra dñm vetat tantum. Alij dicūt bāc illaz corrigere: vel ibi de facto serui. vt. j. eo. interrogari.

Absolutum. ¶ Casus. Cōcessum est priuilegiū aliquod cuidam pupillo circa seruoz̄ questionē: an illud transeat ad matrem vel tutorem: queritur: Et respondetur ꝙ sic.

Aduersus

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Aduersus tutores. Qui quasi domini sunt: vt.ff. de furtis. interdum. §. qui tutelam.

Priuile-giũ iferioris ad suꝑiorem porrigit. b ¶ Vel matrem dominorũ. priuilegiũ inferioris ad superiorem porrigi nota. fic. ſ. de priuileg. ſcḃo. l. iij. in prin. lib. vj.

Questio nõ idistincte est babẽda etiã de seruis. c ¶ Nisi tutele. vt ꝛ. ſ. de admini. tut. l. leg. ſ. ante omnia. nec etiã loco dñi est tũc cum pupillũ spoliat. vt. ff. pro emp. q fundum. §. si tutor.

¶ Am cognitionaliter. ¶ Caſ. Mulier quedam dicebat vene no aliquez peremisse: si accusetur pmo debent torqueri fui alieni: dein de mulieris.

d ¶ Cũ cognitionaliter. als incipit cũ cognitionaliter. als primuz ꝛ dicid est priuſq̃ ipa mulier torqeatur q̃ virũ dicit occidisse. nam priusindicia debẽt precedere: ꝑ postea torquentur seruit: vt hic. ꝛ. ſ. ad. l. cornelĩam de sica. l. ſi.

e ¶ Argumenta. Jd est indicia.

f ¶ Egre. i. moleste.

g ¶ Extinguit. i. extinxisse dicitur: vt. ff. de cõtraben. ẽptio. l. ſi in empt̃one. in prin.

¶ Jcuti. ¶ Caſ. Si accuſat⁹ dicat ad excuſationẽ ſuã q̃ alius idem crimen cõmiſit: an ob hoc liberetur querit. ꝛ dicitur q̃ non: neq; ei credi debet: ſi tamen apparcat eũz cõmiſiſſe qui crimiñoſum deprehẽdit ꝛ hoc ꝓbetur non eũ tabit penã. vt. ſ. de accuſa. l. vltima. ꝛ de libera. cau. ſi filium.

b ¶ Eos. apphendẽtes.

i ¶ Non oportet. vt ꝛ. ff. eo. l. ſ. cum latrones. ꝛ ſ. de accu. l. finali. ꝛ de li be. cau. ſi filiũ. ꝛ de testi. quoniam.

k ¶ Jd feciſſe. Jd est eos deprehendiſſe.

l ¶ Probati. Qui alios deprehenderunt.

¶ Ec ſic. ¶ Caſus. Si bereꝛ teſtatoris vindicare velit morteꝫ ne ab hereditate re pellaꝫ vt idignus/petat ſeruos q̃ in teſtameñto libertatẽ meruerunt: toꝛqueri vt veritas eruaſ: an ſit audiendus: q̃rit. Et dicitur q̃ non.

m ¶ Jndiſcrete. i. idiſtincte nam de minore. ciiij. annozũ queſtio non babetur: vt. ff. eo. l. de minore. Jtem nec de eo q̃ non fuit ſub eodẽ tecto: vt. ff. ad ſill. l. j. ſ. hoc autẽ. Jtẽ nec de ſtatulibero: niſi particeps ſceleris fuerit: vt. ff. ad ſill. l. j. ſ. ſi in eo cui. ꝛ tũc vt liber: vt. ff. eo. ſtatuliber. Jtem attenditur ſint indicia vel non: vt no. ſ. eo. l. j. Jtem ꝛ an fuerit preſens vel non: vt. ff. ad ſill. l. j. ſ. ſi quis in villa. Jtem an fuerit in ea valitudine vt dominum iuuare potuerit vel non: vt. ff. ad ſill. l. iij. in prin.

n ¶ Ridẽ. ꝓmestica. Nota q̃ ſunt domeſtici: vt. ſ. de his qui ad eccle. cõſu. l. ſi. ſ. ſi. ff. de penis. l. reſpiciendi. ſ. furta.

o ¶ Ut neq; ꝓ bis neq; aduerſus. Ergo quod fauoze eius inducitur in eius leſionem retoꝛquetur. ꝛ ſic eſt contra. ſ. de leg. ꝛ conſtitu. l. q̃ ſauoze. Sed certe nõ ideo ꝓ nõ contra eũ admittitur euenit q̃ non ꝓo eo. Sed q̃ vt teſtis ꝓo vtraq; parte cum dicere oportet: vt ꝛ. ſ. de epiſcopis ⁊ cleri. auten. ſed iudex. ꝛ ad boc. ſ. de testi. ſeruos. ꝛ. ff. eodem. l. j. ſ. imperator noſter. ꝛ. ſ. ſeruus. ꝛ. ff. de testi. l. lege iulia. Accurſius.

p ¶ Jn capitalib⁹. niſi in caſibus. ſ. eo. l. ſ. ꝛ facit. ff. c. vni⁹. ſ. ſeruus. ꝛ ſic vbi quis inuitus non diceret teſtimonium non toꝛquetur.

q ¶ Seruos. Nec offerẽte. i. volẽte dño non toꝛquetur contra dñm: vt ꝛ. ſ. de testi. l. ſeruos. ꝛ. l. parentes. ꝛ. ff. eo. l. vnius. ſ. ſeruus.

r ¶ Tantũ abeſt. i. multo magis. ꝛ bic abeſt a iure quod ſubſiciat. ſic et ſ. de codicil. l. ſi.

¶ Mlites. ¶ Caſus. Militeſ i crimina cã toꝛquendus non eſt niſi ignominioſus ſit a militia miſſus. Jtẽz nec filij militũ. Judex vero anteq̃ aliquez toꝛqueat debet eſſe inſtructus argumẽtis: nec a queſtionibus debet incipere. ſi tñ quis toꝛqueri debeat habenda eſt perſonarũ diſcretio. Aiuianus.

s ¶ Dormẽtis. i. queſtionibus.

t ¶ Penis. q̃ ſunt ſuſtigatio: in metallũ dãnatio: vel in miniſteriũ metallicoꝝ: vt. ff. de penis. mozis. ſ. iſte. ꝛ. j. de penis. bonoꝝ. ꝛ. ff. de re mili. l. iij. ſ. j. Sz boc fallit in crimine leſe maieſta. vt. ſ. ad. l. iuliã maieſta. l. ſi qs alicui. Additio. Aduertas q̃ ſicut militeſ non toꝛquent: ſic nec doctoꝝes: vt tenet Cyn⁹ hic. ꝛ in. l. iij. ſ. ad. l. iuliã maieſta. Jdem dicas in bole decrepite etatis: vt in. l. iij. ſ. ignoſcit. ff. ad filleianũ. Jdem põt dici in clerico: niſi ſit ifamis. de quo per Anto. de but. ꝛ alios canoniſtas in. c. j. eẽ de depo. ꝛ per Abba. in. c. cũ in cõ templatiõe. de reg. iur. in antiquis.

Plebeioꝝ pene q̃ sunt.

v ¶ Stipendijs. Sed foꝛte cauſaria miſſione eſt miſſus cũ multa ſint genera miſſionuz: vt. ff. de bis qui notã. infa. l. ij. ſ. ignominie.

x ¶ Jn bis criminibus. in criminibus quãdoq; fallit: vt. ff. ad ſille. pri⁹. Sed foꝛte ꝛ ibi precedebant indicia. Jtem ꝛ fallit. ſ. e. l. j. Vel dic vt ibi. Accurſius.

y ¶ Sed argumentis. vt ꝛ. ſ. de fal. l. ſicut. ꝛ. ff. e. l. j. in prin. ꝛ. l. ō mino. ꝛ. l. vnius. ſ. in ea.

z ¶ Perſonarũ cõditio.

¶ Accuſatus. Pecẽdẽtib⁹ indicijs verisimilibus mulier q̃ de maleficio mariti ipetif eſt toꝛ quẽda. b. d. Bal. vel ſic. Ad toꝛturã liberi bois nõ venit non ꝑcedentib⁹ indicijs verisimilibus. b. d. Salicetus.

Lex.iij. ¶ Mperator: Anto. a. ¶ Um cognitiõaliter audiſſet: dixit primum ſerui alieni interrogabũtur: ſi preſtita fuerint: ex tanto ſcelere argumẽta vt videãtur accedere ad verisimilia cauſe crimina: ipſa quoq; mulier toꝛquebit. ¶ Neq; eiñ egre ferret ſi toꝛqueat: q̃ venenis ſuis viſcera hominis extinguit.

¶ Non eſt credẽdũ de facili confeſſo de ſe ꝛ ſocijs: ſed ſi allegat euidentẽ rationez vel aliud verisimile quod inſtruat iudicẽ debet ꝑcedere ad inueſtigationẽ veritatis. b. d. Bal. vel ſic. Cõfeſſo vel conuicto nõ creditur de ſocio: a magine de ipſum appzehendente: niſi euidenter ꝓbauerit: ꝛ tũc quia eum appzehendit penam deliicti non euitabit. b. d. Sali.

Lex.iiij. ¶ Ars ex reſcripto impera. Antoni. ¶ Jcuti conuictis confeſſiſq; ad ſocietatem ſcelerum vocantibus eos⁹ a quib⁹ appzehẽſi cuſtoditiue ſunt facile credi non oportet⁹: ita ſi euidẽtibus rationibus poſt cõmiſſum cõiter faciꝰ nus ad cuitandaz de ſe ſententiã id feciſſe⁹ fuerint ꝓbati⁹ publice vindicte nõ ſunt ſubtrabendi.

¶ Etiam ſi de nece defuncti vindicanda tractatur ſeruꝰ libertati donati nõ indiſtincte toꝛquentur. b. d. Sali.

Lex.v. ¶ Idem. a. Nicoſtrato. ¶ Ec ſi moꝛs teſtatoꝛis vindicanda eſt: queſtioni indiſcrete⁹ ſubijciunt⁹ bi qui libertatem ſupremo iudicio acceꝑerũt.

¶ Seruus vel libertus non toꝛquet in dñm vel patronũ vel ꝓ eo. b. d. Sali.

Lex.vj. ¶ Mp. goz. a. bernodiano. ¶ Idem placuit domestica⁹ ſeruoꝝ ſeu libertoꝝ ꝓpriozũ vel maternozum interrogatiõe in cauſis ad dominos vel patronos pertinẽtibus abſtinendũ cẽ: vt neq; ꝓ bis⁹ neq; aduerſus eos in capitalibus⁹ vel pecuniarijs q̃ſtionibus veritatis vim obtinere poſſit quod in confeſſionem ab eis fuerit deductum.

¶ Seruus non toꝛquet cõtra dñm nolentem vel inuitum. b. d. Sali.

Lex.vij. ¶ Mperatoꝛes Diocle. ꝛ Oaxiaa. Arbane. ¶ Eruos qui ꝓpzij indubitati iuris tui ꝓbabunt ad interrogationẽ/nec offerente⁹ te ꝓduci fineremus: tantuz abeſt⁹: vt etiam inuita te cõtra dominaz vocem irrumpere cogantur.

¶ Milites etiaz veterani ꝛ eoꝝ filij necnõ ceteri in dignitate poſiti etiã precedentib⁹ indicijs nõ debent toꝛqueri: niſi a militia ignominioſe ſint dimiſſi: nec in ceteris ad toꝛturam ꝑceditur nõ ꝑceden tibus legitimis indicijs. b. d. Sali.

Lex.viij. ¶ Idem. aa. ad Saluſtium preſidem. ¶ Milites neq; toꝛmẽtis⁹ neq; plebeiozum penis⁹ in cauſis criminum ſubiungi concedimus: etiam ſi nõ emeritis ſtipendijs⁹ videantur eſſe dimiſſi: exceptis bis qui ſcz ignominioſe ſunt ſoluti: qõ ꝛ in filijs militũ ꝛ veteranozũ ſeruabitur. ¶ Oportet autez iudices: nec in bis criminib⁹ que publicozuz iudicioꝝ ſunt ad inueſtigationẽ veritatis a tozmẽtis initiuz ſumere: ſed argumentis⁹ ꝓmum verisimilibus, ꝓbabilibuſq; vti. Et ſi bi veluti certi indicijs deducti inueſtigãde veritatis gratia ad tozmẽta putauerint eſſe veniẽdũ: tunc id demũ facere debebũt ſi perſonarũ conditio⁹ patiatur. ¶ Hac eiñ ratione etiã vniuerſi ꝓuinciales noſtri fructum ingenite nobis beneuolentie conſequuntur.

¶ In cauſa ingenuitatis ad toꝛturam poteſt peruenire. b. d. Sali.

Idem. aa. ad Cato. ꝓfec. ꝓto. Lex.ix. ¶ Uper ſtatu⁹ igenuitatis⁹ ꝓ omnia ad interrogatoꝝ quia non ſit in dignitate: vel militie: vel alterius conditionis.

¶ Uper. ¶ Caſus. Si dicat ſe quis filiũ alicuius: ꝛ ideo deberet ei ſuccedere: ꝛ obũciatur ei q̃ ſit ſuppoſitus: an in huiuſmodi queſtione poſſit vel debeat ſeruozuz haberi q̃ſtio: Dicitur q̃ ſic. nec talis loco nobilium ꝛ legitimozum ſubzogetur: ꝛ ingenuis auferaꝫ debita ſucceſſio. Aiuianus.

a ¶ Super ſtatu. Ubicũq; fit queſtio caute debet fieri: vt. ff. eodem. l. de minoze. ſ. plurimũ. magime vbi quis negatur ingenuus vel filij⁹. ꝛ ſic dicitur non debere ſuccedere: ſed alios. Vel econtra dicitur eſſe liber vel filius qui non eſt: ne ſozdida ſtirps ſubzogetur. vt hic. ꝛ. ff. eodem. e. extraneo. ſ. de queſtione. ꝛ. l. vnius. ſ. iudex. Jtem in poſſeſſione libertatis. vt. ſ. de libe. cau. l. eam que. Sed non in ꝓpzietate libertatis ⁊ ſeruitutis. vt. ff. eodem. de minoze. ſ. ſi. Jtem ſi de libertate tractetur. argu. huius. l.

b ¶ Jngenuitatis. de ſuppoſito partu. Jr.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Per cõpositã.i.fallacem vel fictam. Alij dicũt questionẽ a grẽdo:quia per fallaciam querit bereditatẽ qui habere non debet.

Quam. ¶ Casus Accusauit testm̃ de fallo i q̃ eras institut⁹ heres: an seruꝰ bẽditarij torqeri possint vt eruat vitas. Dicit q̃ sic, vel sic. Reuocabat in dubiũ de quoda testo esset verũ vel falsum: an seruꝰ ac. Et rñ. q̃ sic. et si is q se heredez affirmet illos manumisit.

b ¶ Proponas. o accusator.

c ¶ Per tormẽta. z hoc rõne dubij:q̃ dubiũ est sit heres vel nõ ℈ quem torquet. vt.ff.e.l. bereditarij.z.l.extraneo.§.j.et j.eo.hoc quod.

Duo. ¶ Cas⁹ De curiões puĩ.bñt q̃ torqri non debẽt. idẽ puilegiũ extẽditꝫ sc̃ad pronepotes: nisi in pore gradu ꝓstitutꝰ esset ifamis, vbigfa. auus meꝰ erat decurio: filius meꝰ si fuerit infamis nõ habebit idẽ puilegiũ quin torqri possit: idẽ ẽ i alijs nobilibꝰ z eorũ filijs.

d ¶ Ad. pnepotes z eorum liberos.vt.ff.de penis. mozis. §. liberos. Accursius.

e ¶ Aspergit. tunc em̃ p liberos aspros macula seq̃nti gradui nõ porrigit ꝓgatiua:vt b porrigit:tñ p auũ vl̃ pauũ a q̃ cepit ℬ puilegiũ:vt ff.de sena.l.mancipatũ. §.fi.ar.ff.de inter.z rele. l.iij.q̃ sunt ℈. Alij dicũt q̃ ibi remanet i potestate aui b nõ. Alij q̃ illud q̃ ad dignitates:boc q̃ ad tormẽta. ℈3 si filij⁹ senatoris aspergit macula z pn̄ habuit vl̃ genuit filiũ q̃ ifamarcf:nõ nocet huic nepoti q̃ min⁹ vt z filij⁹ z nepos senatorijs dicaꝫ puilegio fruaf. sc̃us si post maculã cõceptus est.illi em̃ eꝝ psona aui tm̃ subuenit eꝝ pdicta.l.z eꝝ alia in codẽ titulo.filiã.z de in ius vocan.adoptiuũ.§.fi.

f ¶ Doc obseruari.vt nõ torqueant: nisi infames sint: vt.ff.de pe. mozis. §.iste.z.l.fin. z.j.de pe.si matrez.z.l.decuriones. Accursius.

Quotiẽs. ¶ Casus. Si de dnõ alicui⁹ serui inter alios fiat ꝗstio:ꝺcz ad quẽ coz dominiũ serui ptineat: an idẽ seruꝰ torqueri possit q̃rit:Et dicitur q̃ sic.

g ¶ Tractatur. quia vn⁹ vẽdicat ab alio rei vẽdicatione. z fic rõne dubij torquet:vt.ℨ.de rei vẽ. cũ sup.z.j.pꝛi.l. Si aũt liberalis vel sup possessiõe libertatis esset q̃stio:dic vt.ℨ.de lib.cau.l.eã q̃. Hec obstat huic.l.ff.e.eꝝ libero.§.fi.q̃ ibi petitione bereditatis agebat:b rei vẽdicatione.vel illa corrigit.

Item cõtra.ff.eo.de minori.§.fi. Sed positio casus tollit cõtrariuꝫ.

b ¶ Ipsa.scilicet mancipia.

De q̃. ¶ Casus. Si inter aliquos sit cõtrouersia de bereditate aliqua:vt quia vn⁹ dicat se heredẽ. z alius similiter:an seruus bereditatis torqueri possit:querif:Et dicitur q̃ fic. sed si titius habeat cõmunem seruum cum seio. z titius dicat seium crimen cõmisisse:an possit petere vt seruus cõmunis torqueatur queritur:Et dicitur q̃ non. Viuianus.

i ¶ Queraf. quia ego dico me insolidum heredem. Tu dicis de te. z hoc placet sapientibꝰ seruos bereditarios torqueri:vt.ff.eo.l. bereditarij. z.l.extraneo. §. de questione.

k ¶ Opitulari. agenti. cõmuni diuidundo. Jr. ¶ Incertum est. et.ℨ.l. pꝛoꝛi. z dictis legibꝰ.ff. eo. z.l. finali.

l ¶ Cõmunez esse. quia fateꝛ te coheredez z tume. z fic seruum stichus bereditarium esse cõmunem:quem peto torqueri ad inquirendã veritatez alterius rei bere ditarie quam bereditariam nego. hoc casu nõ torquetur stichꝰ:vt hic. Sed bodie contra:vt.j. eo.l.fi.que bãc corrigit.

m ¶ Interrogari. sup re vna quam bereditariaz dicis ille negat.

n ¶ Cum nec. Trãsit ad tertiuz casum q̃ cõmunis est eꝝ alia causa q̃ bereditatis:z boc cõfitetur vter q̃. nam nõ torquerf i caput domini: vt.ff.eo.l.constitutione. nisi in casu q̃ subijcit: z quem babes. ff.eo.extraneo. §. q̃ congruit. z nisi causa communis negocij: vt.ff.communi diuidun.l. de cõmuni. z facit.ff.eo.l.vnius. §. pe. z.l.j.§. seruum municipum. Accur.

Ter.l.interrogari. Cũ bac l.coꝛ. ca. dilecto. cuz glo. de offi. archi.

Seruos. ¶ Casus. Si vẽdidi tibi seruum: an in caput meuz possit torqueri: querif: Et dicitur q̃ non: sicut neq̃ in tuum.

p ¶ Seruos. Fuerunt in memoriaz prioꝛis domini: vt z.ff.eo.l.vnius. §. seruus. z.l. etiam. z.l.extraneo. §. vlti. z.j. de sen. pas. z resti. fructus. z facit. ff. de decur. l. fi. z.j.e. nibil. z.ℨ. eod. l.j. in fine. Arg. cõtra. ff. de postu. l. cui. §. affinitates.

Interrogari. ¶ Casus. Seruus cum contra dominũ torqueri non possit cum meuz seruum deposui vel cõmodaui:an de facto suo torqueri possit querif: Et dicitur q̃ sic.

q ¶ De facto suo. Et foꝛte non etiam precedentibus indicijs:vt.ff. de pba. l. cum probatio. z facit. ℨ. testi. seruos. z de ser. fugi. quicũq.

r ¶ Prestite sunt. q. cõmodauerunt vel receperunt commodatum. Accur.

s Decuriones. Exortes. id est immunes.

t ¶ Fidicule. i. fidiculariꝰ tormenta. z est genus tormenti. vt.ℨ. ad.l.iul.maiest.l.nullus. z facit.j. de decur. l. omnes iudices. lib. g.

Fidicule quid signi ficat.

v Egitium. i. vituperium vel preiudicium.

g ¶ Ex ordine. decurionum.

r ¶ Adeaneat. i. retineat. vt.ℨ.d.l. nullus. Itẽ z fallit. ℨ. de fal. si qs decurio. z.ℨ. de mate. l. z si excepta. z.j. de decur. quilibet. lib. g.

Nibil.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Ibil. cognitorum. id est iudicium.
b ¶ Innocentia. quia nulla precedunt indicia. vt. ff. eodē. militi. §. oportet. Accursius.
c ¶ Corpozales. id est tormenta. nec etiam penas plebeiorum ex sententia. vt. ff. de penis. l. mozis. §. iste. Sed alie sunt pene que talibus imponuntur. vt. ff. de re militari. l. iij. §. j. Sed hoc fallit. vt. ff. proximo no. Accursius.
d ¶ Munera. i. onera.
e ¶ Non patitur. vt. ff. de decurio. l. fina.

De tormētz. ¶ Casus. Si inter aliquos de hereditate singularis fuerit qstio: an serui hereditarij torqueri possint querit. Et dicitur q sic. siue eis fuerit relicta libertas in testamēto: siue non. prestito tamē sacramento caūnie ab eo q petit eos torqueri. Aiuianus.
f ¶ Discrimine. id est distinctiōe que fiebat ex. l. §. eod. hoc quod placet. vtrum de tota hereditate esset qstio vel de vna re. que per hanc corrigitur. Accursius.
g ¶ De iure. id est de vsu fructu.
h ¶ De vtroq; vsufructu z predijs.
i ¶ Corpozibus. Ut predijs.
k ¶ Hereditarijs. vel etiā iuribus. quasi dicat non de alijs rebus aliūde sibi cōmunibus.
l ¶ Precepti sunt. leui tamen illi torquētur. vt ff. eodem. statuliber. z. §. eo. l. nec si mozs.
m ¶ Deduci. speciale vt contra dominū torqueatur. vt z. §. de iure deliberan. l. finali. et. §. licentia danda. et als contra. vt §. eodē. l. j. Item et als contra. vt. ff. eodem. l. dius. §. fi. sed ille per hāc cozrecte sunt.
n ¶ Prestando. q nō calūnioſe petat torqueri. vt. §. de iuramen. calumnie. l. j. in fine. Sed cum fiat questio an per eum fiat plena probatio: videtur q; non: quia fragilis est res. vt. ff. eodē. l. j. §. questioni. Econtra q; sit efficaciſſima videtur. vt. ff. eodem. l. edictum.

Confessio facta i tormentis an faciat plenam ꝓbationem.

Potest dici fm quosdā in nimium duris z in nimium mollibus tormētis nō fit ꝓbatio in mediocribus sic. Sed videtur in nullis fieri fidem. vt. ff. eodem. l. j. §. diuus seuerus. vbi dicit nō haberi p confessato crimine. quare dic si persecuta fuerit confessio in tormentis contra se. als non. vt arg. j. co. l. si qs vltro. Alij dicunt q illud loquitur quando de alijs delinquentibus confitentur. Tertij econtra quando de se.

Cōtinuatio. Abolitio habet tribꝰ modis.

¶ De abolitionibus. ¶ Dictum est. §. de accusatiōibus: videamus de abolitione accusationis. Ezo. Quia accusatores quandoq; desistunt. z si quidem sine licentia incidunt in turpilianum. vt. j. ad turpil. per totum: si cum licentia non. Et habetur licentia siue abolitio tribus modis. Aut eñ est publica. aut ex lege. aut priuata. vt hec priuata. aut a preside. aut a principe. vt. ff. eodē. l. abolitio. z l. sequē. et hic. Est ergo abolitio accusationis instituite per sententiam interlocutoriam peremptio. Reses. ¶ Casus. Si institui accusationē aduersus aliquez criminaliter possum impetrare abolitionē a pside. vt liceat mihi desistere: si non velim impetrare vt liceat mihi interrim accusare. et ita abolitionē abolitionis non possuꝫ impetrare nisi a principe.

Abolitio quid sit.

Imperatozes Archadiꝰ z Honozius. aa. Oſeſ. Lex. xvij.

Qbil sibi deflectens a iustia indignatio cognitozª: nihil venalis exigentiū terroz in cas q aut innocentia[b] secure aut principali sunt honore munite intelligat licere personas/ad inferendas iniurias corpozales[c]. habeat hanc mercedē laboris multozum muncrum testimonijs cōmendata deuotio. ¶ Jdēq; est et si munera[d] decurionat[e] quis deposuerit: nam et ipse propter pristinam dignitatem questionē nō patitur[e].

¶ In questione hereditatis vel de rebus hereditarijs serui hereditarij possūt torqueri prius prestito sacramento a petente torqueri q; boc non petit animo calūnie. boc dicit Bal. Vel sic. Serui hereditarij gubernationē rerū babentes possunt torqueri: siue sit questio de hereditate siue de re hereditaria: non obstante q eis libertas sit legata. b. d. Salice.

Imperatoz Justi. a. Demosteni prefecto pretozio. Lex. xviij.

Et tormentis hereditariorum seruoz sancimus nullo discrimine[f] fm anteriozes leges et cōstitutiones interpositos: siue de iure[g] hereditatis aliqua moueatur inter heredes questio: siue de cozporibus tantum hereditarijs: siue de vtroq; cozū/seruos de cozporibus[h] tātum hereditarijs [k] interrogari: z licere seruos eos tantūmodo qui res gerendas detinent: siue in seruitute relicti sunt: siue libertatē adipisci per vltimam testatozis voluntatem precepti [l] sunt: in questionem rerū hereditariarū deduci[m] et ex his ea que occulta sunt reuelari. Ꝑrius sacramēto super his a nobis statuto prestando[n].

De abolitionibus. Ti. xlij.

¶ Accusatio cuius abolitio est cōcessa a preside non repetitur: nisi a principe impetretur. b. d. Salice.

Imperato. Diocletia. z Maximia. aa. z. cc. Patrone. Lex. j.

Reses puincie si ꝑ spexerit abolitionem ad omnia crimina que mota sūt pertinentem a se impetratam ne sed finita instaurentur: intercessione auctozitatis sue perspiciet. Supplicatiōe vero porrecta nutu principali[p] prefata abolitione sopitum crimen ab eadem persona reuocari potest[q].

¶ Abolitio priuata ꝓcedenda est a iudice causa cognita: z iuste denegat quando per calūniam ad accusandum prosiliunt impetrator: vel a reo corruptus fuerit: nisi vel suam vel suozum iniuriam ꝓsecutus fuerit. Salicetus.

Imperatoz Constan. a. Adriano. Lex. ij.

Abolitio presentibus[r] partibus causa cognita: non a principe sed a competēti[s] iudice postulari debet id est si ꝑ errozes seu temeritatē seu calozem [t] ad accusationē ꝓsiluerit: boc eñ accusatoz explanās abolitiōi locū faciet. ¶ Sinautē ꝑ deceptionem [v] vel pecunijs a reo corruptus ad postulādam abolitionē venit: redēpte miserationis vox [x] minime admittatur: ſ aduersus nocentē reū inquisitione facta pena cōpetens ingerat. ¶ Hi autē qui suaz suozūq; iniuriā defendūt [y]: z qui cognatos suos in accusationē deducunt oīmodo [z] abolitionem petere non prohibentur.

¶ Per calūniam accusanti non debet abolitio concedi: nec etiam mente sincera accusanti si reus iam fuerit carceratꝰ: vel aliquod grauamen corpozale passus: nisi ꝓsentiat impetranti: z post torturam testium non debet cōcedi: nec etiam in crimibus bic enumeratis. b. d. Salice.

Imperato. Valen. z Valens. aa. ad probum. Lex. iij.

Allaciter [a] incusantibus accusationis abolitio non dabitur. ¶ Sinautez sincera mente accusationem instituerit: et reus aliquid iniurie inscriptiōis illate toleraverit: id est si vel carceres sustinuerit: vel tormenta: vel verbera: vel catenas: abolitio non petet [b]. nisi forte ille qui boc passus est suum consensum ad peredam abolitionem accommodauerit. ¶ Quando autem reus nil tale passus est postq; fuerit officij custodie traditus: intra dies triginta accusatoꝛi petēti: etiā inuito reo dari permittitur. ¶ Post boc vero tempus nisi reus ꝓsentiat: testes tormēta passi fuerūt. tūc nullo modo: in casibus tamē nō datur abolitio: nisi in crimine lese maiestatis z in patria oppugnata z in actiōe peculatus: z quādo accusatur miles de periurio quocūq; modo fuerit instituta accusatio: siue reus siue testes fuerint fue non. Aiuianus.

a ¶ Fallaciter. i. per calūniam. vt. j. de calū. l. fallaciter. z. §. l. prozi.
b ¶ Non petetur. cum effectu.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Negata.nota ingenuos toꝛqueri. vt ꝛ.ff.de q̃stio.l.ex libero.et.l. vni⁹.§.testes.etiã clerici.vt.ũ.de epis.ꝛ cle.ꝓsbyteri.ꝛ.xiiij.q.vi.si reo. Additio. Dicas de hoc vt per canonistas in.c.j.extra depositi.ꝛ per Abba.in.c.cum in contemplatione.de regu.iur.in antiquis.

b ¶ Etiam duarum.id est accusatoꝛis ꝛ accusati.

c ¶ Leperat. Precedentibus tamẽ indicijs:nõ vero a tormentis incepit.vt.ũ.ti.progi.l.milites.§.oportet.

d ¶ In illis criminibus. in quibus cẽ.q̃ est.j.

e ¶ Prodita. Et iste incidit in crimẽ lese maiestatis.vt.ff.ad legẽ ial.maiestatis.l.j.ij.iij.et.iiij.et l.maiestatis.ꝛ ad idẽ.ff. de cap.ꝛ postliminium.ff. l.postliminium.§. transfuge.ꝛ de re mili.omne. §.egpioꝛatores.ꝛ.l.proditores.et Cato.pugna pro patria.

f ¶ Desertis.hoc in milite cadit.vt.ff.de testa.mili.l.ex militari. Item adde.ũ.de fal.l.vbi. Itẽ est istud spãle regulariter ℈.vt.ff.de ꝓba.l.ei.

¶ De ginali abolitione.

¶ Quasi.ℨ. tractauit de ea abolitiõe tantũ qua vna extinguitur accusatio. ponit hic de ea quaõẽs periuntur accusationes:ꝛ iõ dicit de abolitione generali. Itzo. One daℓ ob aliquã letitiam:que publica dicit. Est etiã legitima si mozitur accusatus vel accusatoꝛ:est et priuata quãdo petitur. vt.ff.co.l. abolitio.ꝛ.l.seq.ꝛ.l.si.

Abolitio ginalis legitima et priuata q̃ sunt.

Vi. ¶ Casus. Si accusatio nẽ aduersus te ĩstituto ꝛ generaliter ꝑ principes abolitum sit vsq; ad certum tempus:puta octo dies:q; nat⁹ sit ei filius: aut ꝓpter rem ꝓspere gestam:an eam repetere possim q̃rif. Et dicitur q̃ sic. infra triginta dies post non.

g ¶ Qui potentatus. ℨsi fuerit oppꝛessus per potentiam.

h ¶ Factam.eg causa publica:vt.ff.eodem. si interueniente.

i ¶ Statutum . triginta dierũ.vt.ff.eo.aut puatim.ℨ.triginta. Idem ꝛ si legitima est abolitio. vt.ff.de accusa.l.libellozum.ℨ.si.secus si priuata.vt.ℨ.titu.j.l.j.

CUm. ¶ Casus. Tempoze quo volebam te accusare eg pncipis indulgentia:ante accusationẽ ĩstituta interuenit abolitio: an tempoze elapso possim te accusare:queritur. Et dicitur q̃ sic.nec currit.ggg.dierum egceptio.

k ¶ Crimina.id est accusationes criminum.

l ¶ Prescriptio.ggg.dierum qui cõputantur ab eo tẽpoze quo cessauerunt ferie.vt.ff.eo.aut priuatim.ℨ.triginta.ꝛ facit.ff.de legi.ꝛ senatusco.cum leg. Accursius.

Indulgentia. ¶ Casus. Mãnatus de publico crimine impetrauit a pncipe vt sibi pena remitteret:nũquid infamia sit abolita: Dicitur q̃ non. Aiuianes.

m ¶ Indulgentia.id est pene remissio,

n ¶ Conscripti.senatoꝛibus loquitur,

o ¶ Quos liberat.a pena.

p ¶ Notat.i.notatos relinquit.vt.ℨ.de senten.pas.l.generalis.ꝛ.ℨ.de bis qui no.infa.l.ad tℏs. Sed videt huic.l.cõꝛa.ff.de postu.l.j.§.pe. ꝛ.ff.de his qui no.infa.quid ergo.ℨ.pena.ibi solui. Itẽ notat versus Quidã de ponto. Pena põt demi:culpa perennis erit.i.fama mala.

¶ Ut intra certum tempus ꝛc. ¶ Accusationem institutaꝛ opus est finiri ꝛc.infra quãtũ tẽpus dicit.j.co.l.fina.

Uisqs. ¶ Casus. Si accusatoꝛ infra tẽpus a lege cõstitutum:puta biẽnium accusationem suam ꝑsecutus non fuerit:ꝛ vltimo die se non ꝓsentauerit:et in quarta parte bonoꝝm suoꝝ mulctabitur: et infamia notabitur.

q ¶ Detulerit.an hic ſufficit deferꝛe:quod videtur ſm Bzonẽ. vt.ff. de adul.miles.ℨ. socer. ꝛ.j. de calũ.l. fina. Ecõtra q̃ non niſi fideiuſſoꝛ de exercẽda lite detur et ea cõtestata ſm.ℓ.vt.j. ti. j.l.j.ꝛ.ĩ.ꝛ.ff. ad turpil.l. q̃stũ.ꝛ.l.in senatus.ℨ.q post. ꝛ.ff.rem ra.ba.am plius.prima placet.

r ¶ Statutum.a lege scꝫ biennium. Uel dic a iudice ſm moderamen locoꝝm.vt.ℨ.de dila.l.j.

s ¶ Aculeoꝫ.id est penaꝫ de quarta parte bonoꝝ quas hec ℨsultissima lex ponit. Sꝫ videt alia pena imponi.vt.ũ.q accuſare nõ possunt.l.crimẽ. Sol.hec pena et illa extraoꝛdinaria imponit. Uel hic a lege data fuit dilatio ibi a ministro legis:ꝛ sic coꝛporaliter et extraoꝛdinarie punit.naz mitius agitur cum lege q̃ cum ministro legis.vt ff.ℨ arbi.celsus.fm a℈o. Uel ℴ ibi dicit extraoꝛdinarie ℏ egponit id est quarta parte.

Lex q̃ꝫ mitiꝫ punit q̃ minister legꝫ

t ¶ Infamia . granata ẽ enim eius opinio.vt ar. ũ.de requi.re.l.fina.ſi tamen turpiter condẽneꝛ etiã de iure est infamis. vt.ℨ.ti.j.l.ij.nec ob.huic l.ℨ.titu.j.l.ſi.quia ibi ſol uam:hic etiam turpilia no tenetur. vt.ℨ.titu.j.l. j.ꝛ.ff.ad turpil.l. ab accuſatione.ℨ.desistisse.

Querint. ¶ Casus. Judices scire debent q̃ causa criminalis infra biennium terminari debet et ſi per accusatoꝛem ſteterit mulctabitur:quia ſi vilis ſit relegabitur:ꝛ niſi infra biennium accuſatoꝛ de volũtate accusati abolitionem impetrauerit.

v ¶ Non negatis.q̃ reo tres accusatoꝛi duc dantur.vt ꝛ.ff.de fer.l.ſi.

g ¶ Certum biennium.vt.j.co.l.fina.

y ¶ Legibus.ℨ.l.progi.ꝛ.ℨ.qui accu.non poſ.l.qui crimen.

z ¶ Fame.quam debet perdere.vt.ℨ.l.pgi.

a ¶ Egilij.nota ergo q̃ infamis non poteſt plus infamari.ſic et.ff.de iniurijs.itẽ apud.ℨ.q̃ ait pretoꝛ.ꝛ.ℨ.ad legẽ iultã de vi.ſeruos.et ℏ. Sed contra est.vt.ff.de ritu nuptiarum.palam.ℨ.qne in adulterio. nam egcõmunicatus iteruꝫ egcõmunicatur. Sed hute ꝛ superiori. l. est contra.ff.ad turpil.l.querebatur:vbi deseꝛẽs vel desistens nõ punitur.ſed illud verũ est pena talionis ſiue caluꝝnie.ſed turpiliana ſic. vt hic.ꝛ.ff.ad turpil.l.ab accuſatione.ℨ.finali,

Egcõicatus iteruꝫ egcõicat.

b ¶ Dilatio.vt ꝛ.ũ.de dila.l.j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

QRiminales. ¶ Casus. Questio criminalis infra biennium termi
nari debet: numerandū a tempore litis contesta. quo elapso si
non terminata fuerit reus ab soluet accusatus: z si per iudicē steterit i
quominus terminetur pena. gg. libarū auri mulctabitur.

a ¶ A contestatione litis. vt. ff. de iudi. properandū. in prin. z ad le
gem coz. de fal. vbi. fz in
pfide spāle. vt. ff. vt oēs
tam ciuiles q̄ mi. l. j. ff. z
clerico. vt in aut. vt cle.
apud. ff. pe. col. vj.

b ¶ Absoluī. ad obseruatione iudicij.

¶ Ad senatusconsultū turpilianus. ¶ Per hoc
desistēs punitur qui ter
giuersator: dicitur: cui⁹
pena est quinq; libarū
auri. vt. ff. de puarica. l.
iij. in fi. z infamia. vt. j. c.
l. iij. Alij calūniant qui
in talione lege remia pu
niunt. Alij preuaricant
qui sua parte pdita cō.
vt. ff. co. l. j. in prin. ff. pre
uaricatorem. z extraor
dinarie puniūtur. vt. ff.
de pena. l. ij.

Ter. dbi cē
semus. con
cor. glo. j. in
c. de causa
in fi. glo. de
offi. deleg.

ISdemum.
¶ Casus. Vo
lebam te ac
cusare. postre
gi tibi libellū: lite ꝓtest.
dedi fideiussōē de prose
quenda lite: postea abo
litione nō ipetrata desti
ti: an incidere debeam i
turpilia. queritur. Et di
citur q̄ sic.

c ¶ Is demū. hoc demū
ad oia sequentia non re
fertur. nā accusatio non
sub custodia facta: fed fi
deiussorib⁹ datis vel so
la inscriptione deposita
q̄ desistit punit. vt. ff. eo.
in senatus. ff. qui post. z
de adulte. l. miles. ff. si fo
cer. z. j. ti. j. l. fi. Et pōt in
duci in pecuniaria cau
sa: exēplū. ff. quo z qñ iu
dex. auf. qui semel. Itē z
is punit q̄ deposuit ac
cusationē nō recipiēdā.
vt. ff. eo. l. j. ff. accusatio
nē. ff refert dictio demū
tñ ad publicā. q. d. i priu
ato crimīe desistēs nō
punit turpiliano: ꝫ als
iudicis officio. vt. ff. eo.
l. ff qs repetere. ff. si ftel
lionat⁹. z. l. z in puatis.

d ¶ Nō impetrata. l. pua
ta. vt z. ff. de adul. Labo
litionem. Idē si publicā
haberet vel legalē. vt. ff.
eo. l. abolitio. z. l. seq. z. l.
desistisse. z. l. dinus.

e ¶ Desistit. id est in to
tum animū deposuit ac
cusandi. vt. ff. eo. l. ab ac
cusatione. ff. animo. z. l.
desistisse. et facit. ff. tit. j.
l. j. Illa tamen est generalio: in publico z priuato crimine.

SI pro. ¶ Casus. Accusabā te: titius fideiussit. p me. de lite pse
quēda desisti. cōueniet fideiuss. in eam quātitatē quā. pmisit: et
ego qui desisti notabo: infamia z puniar in. v. libris auri. Vinian⁹.

f ¶ Astringisti. de lite perficienda. vt. ff. eo. l. progi.

g ¶ Quātitatē. si fuit tanta. als tanabit iudex. z. ff. de custo. reo. l. iiij.

h ¶ Notādo. in quinq; libris auri. vt. ff. de preuari. l. iij. ff. i. z facit. ff.
titu. j. l. j. z qui accu. non pos. l. qui crimen.

QUāuis ¶ Casus. Lepi te accusare: interuentu amicoꝝ desisti
boc pacto vt impetrarem abolitionem: vt tu omni anno da
res mihi redditū alicuius predij. non stas placitis: an possim redire
ad accusationem a qua desistiti: queritur. Et dicitur q̄ non.

k ¶ Scriptura. transactionis facte inter accusatorem z accusatum.
¶ Placitis. quibus accusati pacti sunt aliqd dare vel facere si abo
litionem impetrasset accusator. vnde videbatur q̄ placitis nō imple
spopondisti obligatus es. ¶ Eo q̄
desistit infamia nihilominus no
tando[b]: z extra ordinem fm iudi
cialem motum puniendo.

Accusa
tionē dese
rens rōne
pmissiōis
sibi facte
ad illā nō
redit etiā
pmissio
ne nō ser
uata.

¶ Desistens ab accusatione criminali
sub pretextu certe finalis cause nō potest
ad illam reuerti. q̄uis eam nō prosequa
tur. hoc dicit. secus esset in ciuili causa. vt
ff. de transac. l. fiue apud acta. Bal. vel fic.
Licet promissa non seruentur ei qui desti
tit: ad accusationem nō propterea redit.
hoc dicit quod no. Salicetus.

Imperatores Valē. z Gale. aa.
Sill. Lex. iij.

QUāuis eum ordinē scriptu
ra[l] cōtineat: vt primo abo
litio criminis poscer[et]: et tūc de
hinc omnibus placitis[k] obtēpe
raretur: non obseruātibus tamē
aduersarijs pactoꝝ fidem instau
rare accusationē minime potes a
qua ipse[l] desististi[m].

¶ Qui accusationez deseruit amplius
illam non repetit. b. d. Salicetus.

l ¶ Ipse. fi baudi tu.

m ¶ Desististi. vt et. ff. de
generali aboli. l. j. z. ff. e.
l. mulier. ff. fi. z pigimus
ff. qui accusa. non pos. l.
accusationem.

Idem. a. patrophilo. Lex. iiij.

SI is de quo supplicas con
tra parentes vestros deser
tam (vt dicis) accusationem cepe
rit pseq: pscriptio illi i iudicio pfi
dis destitute rei poterit opponi[n].

¶ Mulier pacto desistens ab accusan
do incidit in turpilianum. b. d. Salice.

Imperatores Diocle. z Maxi.
aa. matrone. Lex. v.

SI femina suam suoz̄ inꝫ
iuriam exequatur[p] cuꝫ ipsa
pacto cōtra vetitū destitisse pro
beat: in senatusconsulti turpiliani
pena eā incidisse[q] certi iuris est.

n ¶ Opponi. fue cū abo
litione desistit: vt. ff. eo.
mulier. ff. fi. fiue non. vt
ff. qui accu. nō pos. accu
sationez. nisi quandoq;
infra. xxx. dies. vt. ff. e. l.
aut priuatim. ff. ij. q̄ est
contra. z facit. ff. l. progi.

¶ Ille dicit desistisse qui deposuit ani
mum prosequendi: non qui aliquātisper
distulit. hoc dicit Bald. vel fic. Differens
prosequi ex causa nō dicitur desistere. hoc
dicit Salicetus.

Idem. aa. Lucilio. Lex. vj.

IN executionibus crimino
obrinuiste videt[r] illos de
stitisse qui animū accusatiōis im
plēde prorsus deseruerūt[s]. Cum
igit alijs ex causis vel simplicita
tis rōne: nec oū te ad finē vidicte
peruenisse ꝑces tue testētur pote
ris postposita formidine impedi
menti super aliquātulo silentio[t]
institutam accusationē fm leges
proferēs[v] quā probabis tibi de

o ¶ Suozumq; iniuriaz
sed quis dicit suoz iniu
riam prosequi: ¶ Certe q
prosequitur illozū iniu
riā qui. p eo testimoniū
dicere non possunt: qui
sunt vsq; ad septimum
gradum: vt sobrinū z ex
eo natum: vt. ff. de testi.
l. iij. ff. lege iulia. z. l. lege
iulia.

Suoz iniu
riaz qs
dz pſequi.

p ¶ Exequat. als efi non
audiē. vt. ff. qui accu. nō
pos. l. de crimine. Acc.

q ¶ Incidisse. imo nō. vt
ff. eo. l. j. ff. accusationē. z
l. mulier. Solu. ibi non
poterat accusare: hic fic:
q̄ sua vel suoz iniuriā
prosequebatur. hoc non
valet. quia tunc magis
videt incidere vt i dicto
ff. accusationem: Dic er
go q̄ hic pacto desistit.
ibi non pacto.

r ¶ Videtur. inter viros prudentes.

s ¶ Deseruerunt. vt z. ff. de iudi. desistisse. z de mino. l. desistisse. z. ff. e.
l. desistisse. z. l. ab accusatione. ff. desistisse.

t ¶ Silentio. quod tamen citra biennium est: als cōtra. vt. ff. tit. j. l. j. z
ij. z fi. nec enim hic erat statutum tempus a iudice.

v ¶ Proferens. id est ad finem producens.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Calūnia tor qs ōz.

¶ De calumniatoribus. ¶ Calumniator est qui falsa crimina scienter intēdit: vt.ff.ad turpil.l.j.ij.rñ.de qua criminaliter agit vt modo in rubrica dixi in talione est pena. vt.ſ.ō. de accu.l.ſi. Si ciuiliter pecuniaria. vt.ſ.ō. de epiſ.ꝛ cle.ſi qua per calūniam. in prin.

a Alumnia. Coerceri. ſcz criminaliter vel ciuiliter vt modo in rubrica dixi. Et dic.i.ea deꝫ ſententia vel incontinenti.

b ¶ Preſente. vel per cōtumaciaꝫ abſente. vt.ff. de publi.iudi.inter. Sz quō cū non eſt inſcriptū ab eo qui de calūnia accuſat. vt.ſ.ō. qui accu.non poſ.l.iij.que eſt ō. Sol. ſpāle boc qꝛ per officiuꝫ iudicis petitur punici.

c ¶ Poſtea. ſ.i. ex intervallo. vt.ff. de ſpē. emp. l.pacta. Vel dic ex intervallo fieri etiā ſi inconti nēti fiat dūmodo fiat in eadē ſnia abſolutionis: naz totū in eadē ſnia ozdinari. Sed videtur q ſemp demū lata ſnia ab ſolutiōis de calūnia ingrat. vt.ff. ad turpil.l.i.ſ. j.ſ. eſt ō. Sed ibi in modū accuſatiōis: h p officium iudicis. Vel qō ibi dicit reo abſoluto. ſ. deſtinatiōe ſcepit q̄rere de calūnia. ſic.ff. ō ireiur. l. admonēdi. Alij dicūt ibi incepit incōtinēti nō ex iterualloꝫ q̄ nō placet. Ite cum de hac calūnia pari pena puniaꝫ: qꝛ eſt par delictū: ergo pēdent pzioꝛi non pōt de hac calūnia cognoſci. vt.ſ.ō.q accu.nō poſ.l. neganda. que eſt ꝛtra. Sed hic nō accuſabat ſz officio iudicis puniri petebat. Vel ꝓſequitur ſuā iniuriam qō leꝫ ꝛtraria ꝓmittit.

d ¶ Judicatū eſt. abſoluendo reum.

e ¶ Pūiri. p offīn iudicꝫ.

Alter. ¶ Caſꝰ. Si mulier accuſet aliquez de morte filij ſui: ſz nō ꝑbet egcuſaꝫ de calūnia. Ite q̄ne beres egcuſaꝫ ſi accuſat interfectꝝ teſtatoꝛiꝫ: r incūbit ei neceſſitas hoc faciēdi.

f ¶ Poſſūt. regulariter eſt q non ꝑbat calūnia ri vī. vt nota. ſ.ō. eodem. diuer. iudic. l.j. Sed hoc fallit ci mater de morte filij accuſat: vt h. vel pī. vt.ff. de pu. iudi. l.ſi. Sed ecōtra filiꝰ pīis. vt.j.c.l. calūnie. Vel etiā extraneus beres ſi mō a defuncto ſuſpicionē habuerit. vt hic ſubſi cit. Ite in tutoꝛe. vt.ſ.ō.q accu.nō poſ.l.ij. Ite in viro. vt.ſ.ō. de adulte. l.j.ſ.l. Quis. ij. Et bis caſibus loquitur regula nō ex ipſo q̄ non ꝓbat. ꝛc. vt.j.c.o.l. qui nō ꝓbaſſe. ꝛ.ff. ad turpil.l.j.ſ.j.

g ¶ Beneficium. vt ſine metu calūnie accuſet.

h ¶ Publicis. ſcz vbicūq; mulier admittitur pro quocūq; vt arg.ſ. qui accuſa. non poſ.l. de crimine. Tu reſtringe ad filium quando. ſcz de iniuria filij accuſat. Accurſius.

i ¶ Cauit. dicit defuncti preſumptionē vtilem non ꝓbationem facit: vt hic. ſ.ff. ad fill.l.j.ſ.ſi. ſ.l.ij.ſ.j. Si ergo hic extraneꝰ beres nō haberet ſuſpicionē banc: non euitaret calūnie penam.

k ¶ Interfit. ar.ff. ſa. ber. l.q erat. ſ.ff. de bo. libe. qui cū maioꝛi. ſ. pe. et de mino. l.q̄ ſi minoꝛ. ſ. reſtitutio. ſ.ō. qui accu. nō poſ.l.ij.

Ui nō. ¶ Caius Accuſaui titiū. nō ꝓbaui. multū refert iudex ſi diſtinguit in ſentētia abſoluto titiū: quia non probaſti: an ſic abſoluo quia calūniatus es: primo caſu nō eſt infamis. ſecūdo caſu ſic.

l ¶ Pronūtiatur. vt quia dixit iudex non ꝓbaſti. ſecus ſi dicat calūniatus eſt: ſz de calūnia eum aliter non vānauit. vt.ff. eo. l.j. ſ.j.

m ¶ Nō patitur. accuſari tamē poterit de calūnia: niſi ſit de perſonis exceptis. ſ.l.progi. et ſatis erit. ꝓ accuſatore q̄ non ꝓbauerit qui nūc accuſatur. Accur.

n ¶ Credendus eſt. quaſi vānatus: vel quando eſt de perſonis exceptis.

Alūnie. ¶ Caſus. Accuſabā titius: qz dicebā eū interfeciſſe patrē meum: nō ꝓbaui: an ſim puniēdus de calūnia: q̄rif. Et dī q nō.

o ¶ Calūnie. facit. ſ.eo.l. mater. Accur.

Ui. ¶ Caſꝰ. Qui accuſat ſi deſiſtit incidit in turpilianuz: ſi nō deſiſtat in agendo ciuili actiōe nō incidit: vt ſi incipiebam a te petere. ꝛ. ſ. poſtea deſiſti.

p ¶ Judicioꝝ. i. in bis in diciꝰs vel criminibus q̄ punire publice intereſt: qō euenit ēt in ꝓuatꝫ vt officio iudicis calūniantes puniāt. vt.ff. ad turpilianū. l.ꝛ ꝓuatis. lꝫ turpilianū. l.ꝛ ꝓuatis. lꝫ turpilianum locū nō habet in criminibus ꝓuatis. vt.ff. ad turpil. l.ſi qs re petere. ſ. ſi ſtellionatus.

q ¶ In liberalib⁹. boc eſt ꝛtra. ſ.ō. li. cau. l. ſi tibi. ſed ibi apparet ſolutio.

r ¶ Solent. i. periculū calumnie pati.

Ominis. ¶ Caſꝰ. Si qs petat caliqs ſeruos aliquos toz queri: ꝛ moriant in tozmētis tenebit ad duplū eſtimationis ſeruoꝝum.

s ¶ Mīis fuoꝝ. Accuſatoꝛ vt ꝛ plene dixi. ff. de calū. l.ſi. ꝛ facit. ſ.ad. l. iuliā. de adul. l. verba. ꝛ. ff. de adul. ſi poſtulauerit.

On. ¶ Caſꝰ. Dic in bac. l. q̄ nō dz aliquis admitti ad accuſandū: niſi pri⁹ libellū accuſatiōis accuſatoꝛ poꝛrexerit. et ſe ad pena talionis obligauerit: tūc ſi ꝓbet egcuſaꝫ: ſi nō: ſuppliciū pati dz accuſans.

t ¶ Fefellerit. vt.ſ.ō. de accuſa. l.ſi. ꝛ.ſ.ō. qui accuſare non poſ.l.ij.

Oſtris. ¶ Caſus. Ille tenetur de calūnia qui accuſationē inſtituit nec ꝓbauit: idē ſi aliū ſubſtituerit qui noſe ſuo intētet accuſationē: qui nō ꝓbat tenetur de calūnia ꝛ vterꝰ infamia notabit.

v ¶ Conſtitutionibus. quas non habemus.

x ¶ Hominibus. i. alterius mādato ſuo tamē nomine. nam alieno nō poteſt. vt.ff. de publi.iudi.l pe.ſ.ad crimen.

y ¶ Ate ꝛ ideo. accipe. j. ſuppliciuꝫ ꝛc.

z ¶ Calūnioſiſſimū caput. accuſantis alterius mādato. ꝛ etiā mādantis boc ſi non ꝓbat ſubmiſſus. aſs nemo punitur. vt.ff. ad turpil.l. j.ſ.ſi. ſed fallit. ſ.qui accu. non poſ.l.ij.

Hllaciter. ¶ Caſus. Qui per calūniam aliqē accuſat poſt exhibitionē accuſati nec pu. nec ꝓuata abolitione poteſt deſiſtere: nec generale nec ſpeciale beneficiū principis ſibi ꝓdeſt.

a Fallaciter. i. per calūniam.

b ¶ Adagium. abundat ſm. M. vel non abundat ſm Alꝫ. et hoc ꝓpter id qō

pter id quod dicitur.ff.titu.j.l.j.t.ff.titu.ij.l.j.

a ¶ Non publica.tripler est.vt.ff.de aboli.l.abolitio.t.l.seq. t.l.ff.

b ¶ Indulgentia.mii esset dictum non obstante aliqua lege.vt argu. ff.de leg.iij.l.ff quis.in princi.

c ¶ Subducat.in generali non ꝓtinentur ea que specialiter non cõtinentur. vt.ff.q res pig. ob.pof.l.alumnos.

Quisq. ¶ Casus. Dicit in hac.l.q accusator: si nõ ꝓbet punit de calũnia:q eadem pena puniendus est qua puniret accusat⁹ si ꝓtra cum probatũ fuisset.

d ¶ Quisq. exceptis q busdã.vt.ff.c.l.mater.

e ¶ Calũniantes. vt.ff.c.l.non ꝓtin.t.ff.de accu. l.fina.idem de fuaricatoribus.vt.ff.ff.de pte.l.ab imperatore.Accur.

Cõtinuatio.

¶ De penis. ¶ Ad delicta ꝑmissa supponit penas.vel sic.Diximus.ff. de ꝑuatis delictis t publicis:nũc de penis eorum.Ezo.

Etiam.¶ Casus. Dãnat⁹ i op⁹ perpetuũ similis est ei q in insulaꝫ deportat⁹ est: preses inter duos priuatos dz cognoscere.pcurator cesaris inter fiscũ t priuatũ.Si ergo pcurator cesaris vice ꝑfidis nõ cognoscés iter duos priuatos aliquem eoꝝ in exiliuꝫ dãnauerit:an sententia teneat querit? Et dicitur q non. Hoc dicit cum.l.sequen.

f ¶ Etiã in op⁹. Publicum non metalli.t tunc est plana.t sunt similes in hoc:q vteꝝ fine ciuitate est.vt.ff.co.qdaꝫ. ff.j.t.l.capitalium.circa prin.Si vo dicas opus metalli:l3 sint sises quia nõ sunt ciues.diffimiles tñ essent:q ꝑm⁹ amitteret libertatẽ.scõs nõ.vt dicta.l.qdã. et.l.aut dãnũ.ff.inter eos.t facit.ff. de var.cog.l.pe.ff.j.

g Procurator. Non potuit. facẽ.ad l.fal.de plag.l.nõ valet. t.ff.de peda.iudi.l.j.

h Decurionẽ. Et facit.ff. de questio. diuo marco.et.ff.de penis.l.mozis.ff. iste. et.ff. eꝫ quib⁹ cau.infa.irro.l. decuriones.

Si ante. ¶ Casus. Mulier dãnata in metallum peperit dũ erat in pena:an peperit filium seruum vel liberuꝫ distinguitur.aut concepit anteꝙ daretur in metallum t tunc erit eiusdem cõditionis cuius mater erat anteꝙ dãnaretur:vt si erat liberat:t partus liber:si ancilla t partus seruus.Viuianus.

i ¶ Si ante.secus si post:q tunc fisci esset mancipiũ non pene vt mater.vt.ff.de fideicõ.li.l.generaliter.ꝑ.eꝫ damnata.

k ¶ Eius fuit.quia tẽpus conceptionis spectatur hic sicut in filio senatoris spectatur.vt.ff.de senato.l.emancipatum. t de decuri.l.ij.ff. penul.t facit.ff.de sta.bo.l.imperator⁹ adrianus.t insti.de inge.circa princi.t.ff.eo.pregnantis.

l Dnor.Etiam in eo.preter alia priuilegia que plura babẽt:vt hic.t.ff.de priui.vete.per totum.

m ¶ Dũtaxat.secus in filijs decurionũ.vt.ff.de penis.mozis.ꝑ.iste.

n ¶ Nõ afficiant.vt t.ff.de priuile.vetera.l.j.t.iij. t facit.ꝑ.ꝙ nõ proficiat:nõ publica quidẽ abolitio:non ꝓuata talibus ꝓficiat subueniatq; personis:nõ specialis indulgentia: nec beneficium quidẽ eos generale subducat.

¶ Nemo potest mentiri impune.hoc docit Bal.vel sic.Pena calũnie est similitudo supplicij.b.d.Salice.

Impera.Dono.t Theodo.con sul'.pretoribus tribunis ple.Sena.salutem di. Lex.x.

Quisquis d crimen intendit: non impunitam foꝛe nouerit licentiam mẽtiendi:cum calũniantes e ad vindictã poscat simi litudo supplicij.

¶ De penis. Titu.xlvij.

¶ Deportat⁹ et in opus publicũ aliud ꝙ metalli dãnatus:eqparanf.b.d.Sali.

Impera.Theodo.t Delianus. t Antonius.aaa.Lucio. Lex.i.

Etiam in opus ꝑpetuum dãnati non dissimilis conditionis sunt ab bis qui deportant in insulã.

¶ Bãnum datum ab eo qui non habet iurisditionez est nullum ipso iure.vel sic. Sentẽtia que est ipso iure nulla nõ est timenda. Bald.vel sic. Procurator cesaris non põt in exiliũ mittere:t sentẽtia a non suo iudice lata non valet.b.d.Salice.

Impe.Anto.a.Valerio. Lex.ij.

Procurator meus qui vice ꝑfidis non fungebat:exiliꝫ tibi penã nõ potuit f irrogare:ac ꝓterea frustra vereris sententiã que nulla iuris rõne subnixa est.

¶ Decuriones non afficiunt penis pleiorum.Salicetus.

Idem.a.Senatui. Lex.iij.

Decurionẽ h in opus publicum dari nõ oꝑtere manifestum est.

¶ Cõceptus ante cõdẽnationẽ matris pro nato habet:z ideo eius ꝙditionis est cuius mr erat tpe ꝙceptionis.b.d.Bald. vel sic.Calamitas matris non nocet filio ante ꝙcepto licet postea nato.b.d.Sali.

Idem.a.Darine. Lex.iiij.

Si ante i conceptus est puer de quo libellos dedisti ꝙ mater eius in metallum condemnaretur:nuꝛus conditionis eius est cuius ante condemnationem mater eius fuit k.

¶ Veterani t eoꝝ liberi primi gradus priuilegiantur ne in metallum vel opus publicum dãnantur.Salice.

Idem.a.Sena. Lex.v.

Dnor veteranis etiã in eo l habitus est vt liberi eoꝝ vsqz ad primũ dũtaxat m gradum pena metalli vel opis publici nõ afficiant n: sed in insulã relegent.

¶ Licet homo non debet damnari ad perpetuum carcerem.Salice.t Bal.

Idem.a.Alphio. Lex.vj.

Incredibile est o q allegas liberum hominẽ vt vinculis perpetuis cõtineꝛetur esse dãnatum. Hoc eñ vir p in sola seruili conditione procedere potest.

¶ Etas nõ releuat a pena qñ delictum potest cadere in personam.b.d.Salice.

Impe.Alexã.a.Ysido. Lex.vij.

Dpunitas delicti propter etatem non datur q si modo in ea quis sit in qua crimẽ qd̃ intenditur cadere potest.

¶ Ad penam deportationis tacite sequitur ademptio bonoꝝ non ad penam relegationis.b.d.vel sic.Bona deportati confiscantur non relegati.Salice.

Idem.a.Victori. Lex.viij.

Deportatoꝝ in insulam ab eo cui id faciendi ius erat r bona fisco vendicantur:re legatoꝝ autez non nisi sententia specialiter adempta s fuerint.

¶ In metallũ vel ministeriũ metallo non dãnantur filie decurionum.Salice.

Idem.a.Demetrio. Lex.ix.

Si matrez tuam decurionis filiam fuisse probatum fuerit:apparebit eam nõ oꝑtuisse in ministeriũ t metallorum:nec in opus metalli dari.

¶ Sententia lata sine tpis ꝑfinitione est perpetua.vel sic. Sententia q̃ ꝓtinet actũ succeſſiuũ nõ modificatũ nec limitatũ ad tempus in perpetuũ eꝛtenditur.b.d.Bal. vel sic. Seruus ad vincula simpliciter dãnatus intelligit ꝑpetuo dãnatus.Sali.

Deportatorum. Jus erat.vt a prefecto pretorio:vel ab eo qui eius vice cognoscit:t qui mandato principis.vt.ff.de lega.iij. l.j.ff.bi. Item prefectus vrbis.vt.ff.eo.l.ij. Preses vero principi rescribit vt comprobet.vt.ff.de iniusto rup.test.l.ſi quis filio egheredato.ff.fz t si de decurione.t si interim dum rescribit decedat:heredes eius habebũt bona.vt.ff.de bonis eoꝝ.l.ij.ff.j.t facit.ff.si reus vel accusa.l.fina.t si pen.ap.l.ij.

¶ Adempta fuerint.quod fieri non debet.vt.ff.de interdict.t releg. l.relegatoꝝ.ff.ad tempus.nisi leg specialiter aliud inducat.vt.ff.de episco.audi.nemo vel in foꝛo.

Si matrem. Ministerium. id est vt seruiret hominibus in metallũ dãnatis. Et dic differentiã inter metallum t opus metalli.t ministeriũ metallicoꝝ.vt.ff.eo.l.aut dãnum.ff.inter eos.t.ff. ministerium.t facit.ff.de questio.diuo.in fi. t.ff.eo.mozis.ff.iste.t.ff. eꝫ qui.cau.infa.irro.l.decuriones.

Text⁹ ibi: ad ꝑmã gl. j.l.c.er t ꝑmissa.et ꝛra de filijs ꝑfoꝛte. alle. hãc.l.q nõ mine heredis intelligitur ꝑtimus seu ꝓrim⁹.

Text⁹ ibi: aũt nõ con. co.glos.in ver.subtra hunt in ca. pastoralis. et ꝛra de ap pel.post ꝑin ci.glo.

Deportare pñt tñ q̃tuoꝛ iudices.

Seruus. Deliquit ꝓ quo iussit iudex cū stare in perpetuis vinculis ⁊ ono reddi. certe perpetuo ligatus esse debebit. Sed contra. ff. eo. l. fine ꝑinito vbi dicit decēnio. Sz hic ex certa sciētia dicit: ibi per errorē. vel ibi in perpetuis: hic in vinculis. prima placet.

b ¶ Reddi. sed ⁊ hoc tacite cū ono per vincula ōtium nō amittit. ⁊ sic sibi oz reddi. vt. ff. de penis. l. aut ōnum. ℌ. fi.

c ¶ Esse oz. Vbi ergo iudex non diffinit nec ego diffiniā. vt. ⁊. ff. de diuersis re. fallo. ⁊. ff. de enic. ferem quam. ℌ. fi.

Ler. ibi: ꝑfinitiōe. Et sic est ꝓperpetua. sic i. c. si aūt cū gl. fi. extra de coha. cle. et mulie.

Metalli. Ad seruiles. Et definit esse domini etiam si euadat. vt. ff. eo. aut ōnum. ℌ. fi. sz nō sic si in opus publicum sit datus de facto. nā finito tpe ono reddi. tur. vt. ff. eo. seruus.

Decurionū. ¶ Casus. Fecit imperator: statutū in quo cautum est: ne filij decurionū bestijs subijciant qđ statutū nolebat populus admittere: ſz aduersus id clamauerat: dicit postea imperator: ꝙ vane voces populi nō sunt audiēde: non em̄ exaudiri debent: cū nociū petit absolui innocentē condēnari. Aiuianus.

Text⁹ ibi: audiēde. cō e coz. c. ij. cuz glo. ij. extra de elec. ¶ Decurionū. als̄ incipit in consistorio.

f ¶ Subijci. vt. ⁊. de q̄sti. ōnuo. et. l. decuriones. et j. de decurio. l. oēs. libro g. et de cu. vr. ro. lib. g. l. i. ⁊. ij.

g ¶ Exclamatum est. Ut torquerentur.

b ¶ Iterum digerūt. imperatores.

i ¶ Audiēde. i. exaudiende. ⁊ sic pylatus maleficit: vt ff. h. ⁊. ſ. qui ma. non pos. diuo marco. ⁊. ff. q ⁊ a quibus. l. ſi ꝓnuntius.

Pylatus malefecit q ad ꝓpli clamorez ebristū cō dēnauit.

Erno. ¶ Casus. Si seruus ob delictū aliqđ cōdēnatus fuerit: ⁊ ꝓ sentētiam dominius eius ademptum nō fuerit: puta qꝫ in metallum non est ꝙdēnatus: sed in opus publicum: vſq; ad g. an. ante elapſum decē nium liberabit a pena: qꝫ publice interest pēnā non remitti: ne quis ad perpetrāda maleficia temere ꝓfiliat.

Ler. ibi: cū nō remitti. cōcor. gl. in ca. cum clamor. ſup ꝺ. confuſi. extra de teſti.

k ¶ Imputatum. i. ablatum dño. vt q: in metallum. vel vt fiat ſeruꝰ pene non condēnatur: ſed in opus publicum perpetuū vel temporaneū. vt. ff. eo. l. aut dānum. ℌ. fi. et. l. ſeruus. ⁊. ſ. de ſen. paſ. l. frustra. ⁊. ſ. eo. ſeruus. ⁊. ff. de ſta. hominū. l. ſeruus.

l ¶ Par. id est conueniens. als̄ par equum.

m ¶ Operis. Conuenit. vt. ff. eo. l. ſeruus.

n ¶ Profiliat. vt. ff. ad. l. aquil. ita vulneratus. in ſi. ⁊. ff. de fide iuſſo. ſi a reo. ℌ. fina. ⁊. ſ. de here. quicūq; ℌ. quod ſi fecerint. ⁊. ff. depoſito. bona fides.

o ¶ Enam. Non licet. vt ⁊. ff. de re iudi. l. acta. ⁊. ſ. ſen. reſcindē. nō poſ. l. j. ⁊ de ſen. ex pericu. l. iij. ſecus in mulcta. vt. ff. de offi. ꝓcōſi. illicitas. ℌ. fi. ſz principi. ꝙ hoc mittitur qñq; vt dixi. ſ. e. incredibile. Item ratione reſtitutionis qs ſuā ſententiā reuocat. vt. ff. de mino.

Idem. a. Catullo. Lex. x.

Seruus[a] ſub pena vinculorum ſine temporis preſinitione domino reddi[b] iuſſus ſentētia preſidis prouincie perpetuo vinctus eſſe debet[c].

¶ Tam liberi ℌ ſerui poſſunt i metallum dānari. l. d. Salice.

Imp. Gord. a. Tiriano. Lex. xi.

Metalli ſuppliciū tā ad ꝓnas liberas ℌ etiā ad ſeruiles[d] pertinet conditiones.

¶ Ad clamorem populi preſes nō debet illicita perpetrare. vnde magis debet adherere legibus ℌ clamori populi. boc dicit Bal. vel ſic. Ad rumorem populi nō debet ſententia ferri ſeu contra iura iudicari. boc dicit Salicetus.

Impera. Diocle. ⁊ Mari. aa. in conſiſtorio dixerunt. Lex. xii.

Decurionū[e] filij non debēt beſtijs ſubijci[f]. ¶ Cuncta populo exclamatum[g] eſt. Ireruz dixerūt[h]. Aue voces populi nō ſunt audiēde[i]: nec enim vocibus eorū credi oportet qñ aut noxiū crimine abſolui: aut innocentem condemnari deſiderant.

¶ Pena per quam dominus non priuatur ſerui domino non ꝓuat eum ſeruitio. boc dicit Salice.

Idem. aa. Urſino. Lex. xiij.

Seruo ex ſententia dānato ſi quoquo modo ex ſententia ꝓpriętatis ius amputatū non ſit: dño ſuo obſequi cum par[k] eſt.

¶ Iudex nō pōt corrigere ſniam ſuam circa tēpus. vel ſic. Iudex non pōt facere gratiā de tēpore nec de pena. l. d. Bal.

Idem. aa. Vica. Lex. xiiij.

Si operis publici tēporalis pene ſentētia ꝑfinitus nondum exceſſit dies: būc expectari oportet ſeruari: ⁊ i ſceleroſos ⁊ noxios. pferri iuris ſententia[l].

¶ In penam delicti nō debet quis alicui corꝓi vel collegio ꝙgregari vel trāſferri. boc dicit Salice.

Imperatores Gra. et Valē. aa. Olipi. Lex. xix.

Qđ qs ꝓ coercitōe delicti vel piſtoribus vel cuicūq; alteri corꝓi (cū alteri[m] ſit corꝓoris) addicat: ſz vnuſqſq; ꝙ crimine in quo fuerit deꝑhenſus/motum ꝙgrue ſeueritatis excipiat.

Qui ſniam laturus eſt tēpe ramētum hoc teneat: vt nō ꝓius capitales[n] in quēpiā. pmat ſeueraq; ſentētiam/q̄ in adulterij vel homicidij vel maleficij crimen: aut ſua ꝓfeſſione: aut certe[q] oīm qui tormētis ⁊ interrogationib⁹ fuerint dediti in vnū ꝙſpirātes cōcordanteſq; rei finē conuictus ſit: ⁊ ſic i abiecto flagitio deꝑhenſus: vt vix etiā ipſe ea que cōmiſerit negare ſufficiat[r].

Idem. a. Eutumel. Lex. xvij.

Sī qs in metallū fuerit ꝓ criminum deꝑhenſorum qualitate dānatus: minime in ci[s] facie ſcribatur: cū ⁊ in manibus[t] ⁊ in ſuris[u] poſſit pena dānatiōis vna ſubſcriptione comꝓhendi: quo[v] facies que ad ſimilitudinez pulchritudinis eſt celeſtis figura ta[x] minime maculetur.

¶ Crimine liquidato non debet ſentētia differri ne detur materia ſupplicādi. boc dicit Salice.

Impera. Conſtan. a. Theo. pre. ara. Lex. xviij.

Cum reis manifeſta[y] ꝓbatione conuictis ſpatiū ante ſniam tpis dat[z]/facultas ſuppliandi/vel qbuſdā malignis artibus[a] tā ꝓfidū q̄ officialiū penas euitandi criminoſiſſimis pater[b].

¶ Cum in homicidij crimine ⁊ in alijs detectis grauioribus cauſis vltio differēda non ſit[c]: igit decet ero iuxta criminis qualitatē legē oportet ſeruari: ⁊ i ſceleroſos ⁊ noxios. pferri iuris ſententia[d].

¶ In penam delicti nō debet quis alicui corꝓi vel collegio ꝙgregari vel trāſferri. boc dicit Salice.

Imperatores Gra. et Valē. aa. Olipi. Lex. xix.

Qđ qs ꝓ coercitōe delicti vel piſtoribus vel cuicūq; alteri corꝓi (cū alteri[m] ſit corꝓoris) addicat: ſz vnuſqſq; ꝙ crimine in quo fuerit deꝑhenſus/motum ꝙgrue ſeueritatis excipiat.

Ne quis. ¶ Casus. Si aliquis de corꝓore aliqđ delictum cōmiſit non debet ꝓnuntiari vt ꝓ coertione delicti fiat de alio corꝓore: puta ſi fit ſutor: q̄ fit de corꝓore piſtorū vel econtra: ſed ꝓ modo delicti penam ſuſtineat competentem.

e ¶ Alteri corꝓori. Cerdonū vel ſimiliū. talia eñ ſunt multa. vt. ⁊. de iuriſdi. oīm. iudi. l. ſi. ⁊. ff. qđ cuiuſ. vniuer. l. j. ⁊ eſt rō: qꝫ non eſſet pena vt dicūt. vt arg. j. de decuri. l. ne qs. lib. g. ſed certe magna ſi pellipharius dānetur vt ſit faber. Sed ℌ in aut. vt nulli iudi. ſ. adulterū. coll. ij. Solu. ibi ſpāle fauore religionis. Itē cōtra in aut. de ſanc. epiſ. ℌ. ſed neq;

UNIVERSIDAD DE HUELVA

sed neq; curialem.q.§.si monachus.col.ij.vbi tradit curie ciuitatis. Solu.hoc corrigitur. Vel verius.ibi speciale in illis casibus. Itē cō tra.j.de appari.prefe.vbi.l.iij.lib.xij. Solu.vt ibi.

¶ Jᵍ vindicari. ¶ Calus. Si princeps crudelius ꝑ consuetudē pcipit aliquē condēnari non debet statim subijci penis:sed prius labentur.xxx. dies:quibus elapsis condēnari debet:interiz debet esse sub fida custodia.

a ¶ Intuitu.vt.§. ad legem iuliā repe.l.j.q.ff.e. aut facta.§.fi.

b ¶ Nolumus.specialiter ma causa est hic. als em contra.vt.§.eo.cū reis. Additio. Concor.ca.cū apud.in fine.xj.q.iij.vbi glo.addit alios quosdā casus in quibus differt executio.

Ter.l.si vi dicari.concor.ca.cū qñ. extra de rescrip.

c ¶ Vinciatᵍ.vt.§.ō custo.reo.l.j.

d ¶ Excubijs.i.vigilijs.

e ¶ Odiu apparitorum.i.nūtioꝝ.

f ¶ Perfidia.sic in aut. de exhi.§.illud.col.v.

g ¶ Jn absentes.specialiter ꝛegulariter §.vt.ff. eo.absentem. in pzin.sic nec appellāt. vt.§.quo. ap.nō re.l.nulli.Accur.

* Et hunc casum dicit gl.j.i.c. qm frequenter extra.vt lit.nō ꝑtet.

Ancim⁹.¶ Calus. Qui delinquit penis cōpetentibus subijci debet:z an pena ei⁹ ad cognatos vel affines extendatur: queritur. Et respon.q; non.

b ¶ Sancimus.ibi.id est in eo homine.

i ¶ Nozia.i.delictum.vt insti.de noxa.§.j.

k ¶ Familiares.sez male factozis.

Lect⁹ ibi: auctozes. cōcor.c. qñ uit.extra.de his que fi. a maio.par te ca.

l ¶ Calūnia.i.ab accusatione q; calūniose fieret.

m ¶ Societas.tunc eniz suo nomine tenerētur.

n ¶ Admittunt.corrigere tamē debent seniozes iuniozes agnatos.vt.§. de gemen.ꝓpin.l.j.

Seniozes debent iuniozes corrigere.

¶ Teneant.non tamen in oñi loco.vt.ff.de postula.l.ea.

p ¶ Nec vlteri⁹.i.in plures personas.nam et in eadem quādoq; maioꝛ imponit pena q; sit dictum. vt.§.eo.l. si vindicari.

q ¶ Cōfectus.i.pena.nammetus bene extenditur ad alios magis vbi grauius quis punit q; delictū exigat. vt.o.l.si vindicari dicit:et ꝓ hoc q; alius ꝓo alio non puniatur.facit.§.de inoffi. testa.l.j.qs in suo.§. legis.z.§.de natu.lib.l.legem.in fi.j.respō. z.§.negoz:ꝓo ma.l.ob maritozū. z.ff.eo.§i pena. z.l. crimen.z de mu.et bo.l. iij.§.quod pater. z.ff.p soc.l.actione.§.pigimus.z de ritu nup.l.generalis.§.fi.z.ff.solu.ma. si maritus.z.ff.qō qsqꝫ iur.l.iij.§.si is.in fi.§.z.ff.ad fill.l.fi.z in aut. vt nulli iud.§.fi.col.ig.fs speciale est in crimine lese maiestatis.vt.§. ad.l.iuliam maie.l.quisquis.que est contra.

r ¶ Nes.Si datus in exilium in decēnium:compleuit tempus

¶ Si princeps rescribat aliquem puniri vltra modū regulariē debet iudex vsq; ad dies.xxx.differre:vt videat si princeps penam relaget.b.o.Salice.

Impera.Gza.z Valen.z Theo. aaa.Flauo.ꝑ.ꝑ.Jllyrici. Lex.xx.

¶ Jᵍ vindicari in aliquos seuerius ꝓtra nostrā cōsuetudinem ꝓ causę intuitu iusserimus: nolumus⁹ statim eos aut subire penā:aut excipere sniam:sz ꝓ dies xxx.sup statu eozū sors z fortuna suspensa sit. ¶ Reos sane excipiat vinciatᵍ custodia:et excubijs⁴ solertibus vigilanter obseruet.

¶ De venali perfidia apparitozes(licet absentes)debent dānari.b.o.Sali.

Lidem.aaa. Lex.xxi.

¶ De diu apparitozuꝫ⁵ prauā admodū venalisq; pfidia⁶ impune in publica cōmoda deseuiret cēsemus z in absentes⁷ eos ꝓ cōpetēti vltiōe debere ꝓsurgi.

¶ Pena non debet egredi delinquentem:sed suos tenere auctores. Hoc dicit multum no.Salice.

Jmpa.Arcba.Theo.et Nono. aaa.Eutichio. Lex.xxij.

Ancimus ibi⁸ esse penā vbi z noxa⁹ est. ¶ Propinquos notos familiares¹⁰/procula calūnia submouemus.quos reos sceleris societas¹¹ nō facit. ¶ Nec em affinitas vel amicitia nefariū crimen admittunt¹². ¶ Peccata igitur suos teneāt¹³ auctozes:nec vlterius¹⁴ ꝓgrediāt metus¹⁵/ꝛeperiatur delictum.z hoc singulis quibuscūqꝫ iudicib⁹ intimetur.

¶ Tempus quo quis est in carcere:cōputatur in tempoze quo quis debet esse i exilio.hoc dicit Bald.Vel ſ. ideo leg ba bet duas lecturas.vna glo.ſm quā breuiter.b.o.Jn exilij tēpozale dānatus tem poze finito non debet ad carceres reduci: z reductus debet liberari. hec lectura nō est de dubitabili:z non bene cōgruit huic teg.licet applaudere magis videatur.l.sequen.Dic ergo ſm Pe.z moder.Tempus quo ꝺēnatus postea stetit in carcere cōputatur in exilij tempus.b.o.Salice.

Impera.Nono.et Theo.aa.ad Jn.prefec.pzeto. Lex.xxiij.

Odnes¹ quos dānatiōis cōditio diuersis exilijs destinatos metas tēpozis prestituti in carceris impleſſe¹⁶ custodia depzēderit:solutos pena vinculisq; laxatos:custodia liberari ꝓcipimus nec formidare miserias vlas exilij. ¶ Sit satis immensoꝝ cruciatuū semel fuisse¹ supplicia nē hi q; diu ꝓiuati sunt aure cōis haustu:z lucis aspectu non intra breue spatiuꝫ catenarū ponderibus pegrauari:etiā exilij penaz sustinere iterum compellantur.

¶ Jlle qui stetit in egilio quātū debuit non debet incarcerari postea.b.o.vel ſic. Completo tempoze pene quis reponitur in pristinum statum.boc dicit Bal.

Jdē.aa.Odaxi.ꝑ.ꝑ. Lex.xxiiij.

Rectozes puinciarū conueniri ꝓcipimus vt hi qui ꝓ suo crimine penā exilij sub certo tēpozis spatio subire decreti sunt exacto ꝓfinito tpe nec claustris carceralibus:nec in locis quibus exules versati sunt/teneantur².

¶ Puniēdi sunt capite qui barbaros docent nauigia fabricare.b.o.Salice.

Jdem.aa.Odaxi.ꝑ.ꝑ. Lex.xxv.

Js qui cōficiēdi naues incognitam ante peritiā barbaris tradiderunt³/capitale supplicium ꝓponi decernimus.

C Ne fine iussu principis certis iudicib⁹ liceat ꝓsiscare.Ti.xlviij.

¶ Exceptis summis magistratibus ne ſño iudicum potest omnia bona alicuiꝰ cōfiscare nisi principe specialiter cōcipiente.b.o.vel ſic.Judices merum imperium nō habētes nō possunt suo officio ꝓeter legem exercendo bona cōfiscare.b.o.ſm veram lecturam Jo.z Azo.Salice.

Impera.Theo.et Valen.aa.ad Her.prefec.pzeto. Lex vnica.

Ulli iudicuz liceat. (exceptis his qui i summa⁴ administratiōe sunt positi)potestate ꝓscriptionis⁵ tempestate totius substātie aliquē percellere:nisi ad nostras aures hoc ipsum referatur.

C De bonis ꝓscriptozum seu damnatozum. Titu.xlix.

¶ Quādo seruus capitaliter dānatur peculiū dño nō auferturimmo executio differtur donec ab eo dño acclerāti redꝺatur ratio administrationis.Salice.

Impe.Antoni.a.Ouarco. L.j.

Eruozum capitis[a] crimine dānatozuꝫ peculia dñis nō auferri notū est. ¶ Jz qō seruum dñs habuisse⁶ ꝓbauerit recipiet:pretiūqꝫ rerum⁷ si que ab eo distracte sunt⁸. ¶ Jpsius⁹ quoqꝫ ꝓsentie ptās ei ꝺabitur:quo ad ratio

Exiliū est triplex. Afflictio non est afflicto dan da.

s ¶ Jmplesse.aliqn dānatur i opus publicū.et duplicat tps si erat decē niū.vel dānāt in metallum relegat⁹:aut deportat.vt.ff.eo.aut dānum. §.quisqs.z.l.relegati.

t ¶ Fuisse.sic.ff. de regu. iur.bona fides. z.ff.nau. cau.sta.l.licet.in fine.

v ¶ Rectozes. Teneātur.vt et.§.l.pgi. Accurſius.

x ¶ Js. Tradiderūt. facit.§.q; res ꝓpoz.non pos.l.ij. et.§.de mate.l.culpa.

E Ne fine iussu principis &c. ¶ Jnter ceteras penas vna est.ſ. confiscatio quam cuilibet iudici imponere non licet.

y Ulli. Jn summa. qui.ſ.hñt merū iperiū. vt ar.ff. de in ius vo.li.j.ales sunt illustres spectabiles z ēt clariſſimi.vt.ff.de offic.phi. illicitas.ſ. q vniuerſas.

3 ¶ Proscriptiōis. id est ſentētie qua bona adimuntur multo ergo minus deportare ſm .R. Sed Jo.banc.l. intelligit cū principaliter adimunt bona:nō ex consequētia criminis. ex gña em criminis a qlibet cō fiscanē ſm Azo. et facit ff.de penis.relegati.l.ſi.

C De bonis ꝓscriptozum &c. ¶ Quid de bonis dānatozū fiat dicit. De pena corꝓorali infligēda plene digimus.§. de penis. Hūc de bonis dānatoꝝ siue ꝓscriptoꝝ dicit Azo.

Eruoꝝ. ¶ Calus. Si seruꝰ tuus damnatus fuerit pe culium tibi nō aufertur nec statim ducēt ad supplicia:sed aliquātulum tecū stabit vt reddat rationes villicationis sue. Uiuianus.

a ¶ Seruozuꝫ capitis.sic ergo seruus hz caput.z sic est ſ.insti.de capi.di. ſ.seruus. z.ff.de accu.l. hos accusare.§. oibus. Sol.h capitis dicit am putandi:sic naturaliter nō ciuiliter:vt in cōtra Erijs.vel etiā ciuiliter:vt qz fiat seruus pene de q̄ pōt dānari. vt.ff.de penis.l.aut dānum.§.fi.et est capitalis sez:als in li bero in seruo non pōt ꝓpzie capitalis dici ciuiliter vt in cōtrarijs.

Serui an cēseant ca put bñe.

b ¶ Habuisse.etiam extra peculium.

c ¶ Rerum.de peculio vel extra.

d ¶ Distracte sunt.a seruo vel a fisco.

e ¶ Jpsius.serui damnati.Accurſius.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Disponant.als dispungantur.sic.ff.de vbo.signifi.cognoscere.§. dispungere.ꝛ als disponãtur.ꝛ facit.ff.de lega.j.seruo legato.§.pe.

b ¶ Telocius.sic.§.de penis.cum reis.Accur.

c Deportati.habuerint. Bene em̃ põt habere ꝛ vendere ꝛ cõtra here cum sit liber.vt.ff.de testa.milj.l.necꝫ.§. deportati.et de lega.iij.l.fi deportati.

d ¶ Publicabuntur. immo nõ.vt.ff.man.si mã dauero tibi vt.p me.§. is cuius.sed ibi propter negociationẽ:bic.ꝓpter delictum fuerunt bona publicata. Vel solue vt ibi. Item contra adhuc videtur qꝰ nõ queratur fisco.vt.ff.de iure fisci.l. in metallum. ꝛ.ff.de penis.l.quidam.ꝛ de ali.ꝛ ciba.lega.l.is cui.ꝛ.ff.de his q̃ pro non scrip.l.iij. sed ille de dãnato in metallũ dicũt:hec in deportato.ꝛ facit.§.ti.j.deportatorũ. Accursius.

e ¶ Si filius. Nec qõ in castris.i.nec illud nec illud patri eius auferendum est.

f Si metallũ. Rerũ. id est tã q̃ sic ataꝫ.

g ¶ Indulgẽtia. vt.j. de sen.pass.l.cũ patrẽ.et.§. de gene.abo.l.fi. Secus si fuerit in integrũ restitutꝰ.ꝛ.j.de sen.pas.l.j.et facit.ff.de iure fi.in metallum. Item cõtra.j.de sentẽ.pas.l.fi.in fine.ibi: solues.ꝛ facit.§.eo.l.iij.

Si vt pponis. ¶ Casus. Tutor teneba tur pupillo eꝫ mala ad ministratiõe in.c.oĩa bona sua publicata sũt an iudicio tutele possit fiscum ꝙuenire:queritur. Et dicitur ꝙ sic.

h ¶ Non negabit. contra fiscum.vt.§. ad.l.iuli.de vi.l.tutoris. et.ff.de tute.ꝛ ra.distra. si tutor.et j.de sen.pas.l.tutor.ff.solu.ma.l.si marito.ꝛ.§. solu.matri.l.ij.

i De bonis matriꝫ. secus in patre.vt j.eo.l.fi. Vel dicas illaꝫ corrigere istã. Accur.

Si quis. ¶ Casus. Dicit i hac.l. qꝫ si bona dãnati confiscanꝫ officiales fisci debẽt ingere ingera terre: quot sunt boues:quot manci pia: postea denũtiabũt ꝛ tradẽt procuratori fisci:vel militibꝰ de palatio principis. postea debent mittere literas ad principẽ in quibus bec omnia cõtinentur. ꝛ si procurator fisci inuenerit plura bona qꝫ dixerit officialis pumatur i duplũ eius officialis qꝫ subtractũ fuerit.

k Stilum.i.sententiam.

l ¶ Proscriptiõis. incurrerit.id est tale delictum fecerit ꝓpter qꝫ debebãt bona eius cõfiscari. Accursius.

nes per eũ administrate reddant ac disponãtur[a]. ¶ Oz memini esse oñm oportebit instare:vt id velo cius[b] fiat:vt pene sue reddi possit.

Deportatus in questiõis post deportationẽ nõ habet heredem.b.d.Bald.vel sic.Etiam post deportationem quesita in morte veniunt publicanda.b.d.Salice.

Impa.Alex.a.Frõtoni. Lex.ij.

Deportati nec earũ quidez rerũ quas post penã irrogatam habuerint[c]/heredẽ habere possint:sz be publicabũtur[d].

Peculium castrẽse filij deportati nõ debetur fisco.sed patri.b.d.Salice.

Idem.a.Julia.prc ꝓto. Lex.iij.

Si filius tuus cũ esset in tua potestate in insulam deportari meruit:peculiuz eius nec qõ in castris[e] acqsiuit:vel qõ ei militaturo donasti:auferri tibi oz.

Dãnatus in metallũ seruus efficit:ꝛ publicant bona que nõ restituunt:misi sb la principis indulgentia.b.d.Sali.

Imp.Goz.a.calimozpho. Lxiij.

A metallũ dãnatꝰ pene seruus efficit:et ideo eiusmodi sniam passi bona vẽdicant rõnibꝰ fisci. ¶ Quare si quid rex[f] habuit is quẽ postea nra indulgentia[g] liberatũ esse proponis:ad ius fisci potius q̃ ad ipsius õnuz ptinet.

Publicatis bonis alicuius:obligationes transferuntur in fiscum ꝛ cõpetẽs iudex est procurator cesaris.b.d.Sali.

Impera.Philip.a.Arria. ꝓcse cto pretorio. Lex.v.

Si (vt ꝓponis) bona ciꝰ q tu telã tuã admiſtrauit sniam passi ad fiscũ fũt devoluta:.pcura torez nr̃m adire cura: q si qd iure posci aĩadverterit nõ negabit[h].

Bona matris deportate nõ reseruãtur filijs.b.d.Baldus.

Impera.Diocletia.ꝛ Maximi. aa.Laio. Lex.vj.

De bonis matris[i] deportate filijs nihil deberi iuris absolutissimi est.

Docet qualiter bona deportati debent describi:ꝛ qualiter debent ad principem referri:ꝛ punit negligentem.Bal.

Impera.Valen.ꝛ Valẽs ꝛ Gza. ad Probum pfec.pto. Lex.vij.

Si qs intra.puinciã.p quali tate delicti stilũ[k].ꝑscriptionis incurrerit[l]:per ordinarij officij[m] solicitudinẽ bonoz eiꝰ inda go diligẽtissime celebrẽt:ne quid rei ꝑuare[n] cõmodis p gram atq; colludiũ furto subducat:et plena descriptio[o] ꝓhibeat:qõ spatiũ[p] q̃ sit ruris iugerũ[q]:qd aut cultũ sit:aut colaſ:qd in vincis:oliuis/aratoriis/pascuis/syluis fuerit i uentũ:q̃ etiã grã[r] ꝛ q̃ amenitaz sit locoꝝ.qs in edificijs ac possessiõi bus sit oznatꝰ:q̃ve mãcipia i prędijs occupat:vel vrbana vel rustica:vel quarũ artiũ gñibꝰ imbuta teneant.q̃t sint cẽsuarij vl̃ coloni quot boũ[s] exercitijs terraz atq; vomeribꝰ instruentiũ.q̃t peccoz ꝛ armẽtoz greges:ꝛ i q̃ diuersitate nũerati sunt.quãtũ auri ꝛ argẽti vestiũ ac moniliũ:vel i spẽ vl̃ i põdere:ꝛ i qbꝰ speciebꝰ:qdve i apothecis[t] sit reptũ/tũc domũ oĩa ea q̃ velle nos ꝑspicis inqsitiõe ꝛstricta:rõnalis[u] rei ꝓuiate tradatur officio:aut palatinis sup hoc cau sa missis:nr̃o nectẽda ꝓmonio[v].

¶ Odor vo ad nos sub lr̃is publi ci iudicis sigillatim de oĩbꝰ noĩa timẽs referaꝫ.pculdubio negligẽ tia[w] mulctanda. Hã si qd post factam a pdicto officio iuestigationem rõnalis rei ꝓuiate cui ingsitio scõa mãdata est:amplius fortassis inuenerit/officiũ fraudulẽtum ea ꝛdẽnatiõe feriet vt aliud tantũ q̃tum fuerat subtractũ ex ꝓprijs facultatibus inferatur[x].

Bona deportati pro parte liberis reseruãtur.in qua reseruatione cõtinentur filij emancipati:ꝛ filie dotate cõferunt dotem suã.vel sic. Vbi succeditur ex delicto ita dz fieri collatio sicut si succederetur ab intestato.b.d.Bald.Vel sic. Emancipati non admittuntur ad bona dãnatorũ patrum que reseruantur liberis ex gratia: nisi egistentibus in potestate ꝛferant que a patre receperant.b.d.Salice.

Impera.Gza.et Valen.aa.Eutropi.pcsec.pcto. Lex.viij.

Si deportatus suos[a] ꝛ emãcipatos filios habuerit ps[b] que ex bonis eius liberis ꝛcessa[c] est ad eos tñ q in ptãte erãt trãsferaꝫ si emãcipati ea que cõsecuti erãt emãcipatiõis tpe dãno[d] suo ei existimãt ꝛferenda. ¶ Sinaute confusionẽ bonoꝝ ꝛ donationis[e] elegerint oĩa ea que fisc⁹ liberis dãnati ꝛcedit eque diuisiõis partibus sortiãtur. Que regula etiã in dote filie vel neptis ex filio deportati ꝛferẽda custodiẽda erit[f].

Marito deportato res paraphernales vgoris ꝛ dos eius non debent fisco incorporari:nec etiã donata vgori:nec etiã donata emãcipatis liberis ante tempus criminis. Reliqua vero bona incorporãda sunt.b.d.vsqꝫ ad.§.fi in his.Bald.vel sic. Publicatis bonis viri res ꝓprie vgoris non debẽt occupari:ꝛ dotes ilico debent sibi restitui.et ei donata ante matrimonium vel eo constante ante readꝫ debent apud eam permanere.hoc dicit vsqꝫ ad ver.fi quid etiam. Salicetus.

Impa.Arcba.et bono.Cesario. Si qs post hac stilũ (quod absit) proscriptionis

m ¶ Officij.presidis.vt.j.de bo.va.l.fina.lib.x.

n ¶ Rei ꝓuiate. id est rei fiscalis:que ꝓprie principis dicitur.vt.§. de quadri.ꝓscrip.bene a zenone. Accursius.

o ¶ Descriptio. Not. qualiter fiat inuentarium.vt.§.de administratuto.l.tutores.ij.

p ¶ Spatium.scz in singulis agris fit.

q ¶ Jugerum. sterile vel fertile.

r ¶ Gzatia.i.habilitas.

s ¶ Quot boum.i. quot boues.

t ¶ Apothecis.i. stationibus:vel locus vbi pecunia reconditur.

v ¶ Rationalis. id est procuratoꝛis cesaris.ꝛ facit ad hoc.ff. de censi.l. forma.ꝛ.j.de apo.pub.l.j.ꝛ de bo.vacan.l.fi.libro.g. Vel dic ꝓcuratori fisci. vt.§.dixi.

x ¶ Patrimonio. fiscali. Negligentia. Negligen tia ledit

y ¶ Negligentia. que oĩa ledit.vt in aut.de ãstio. omnia. §.j.colla.vj.

z ¶ Inferat. vt.j. de iure fisci.defensionis.lib.x.

Si deportat⁹. ¶ Casus. Si deportat⁹ filius habeat emancipatos et in potestate:media pars bonorum suorum pertinebit ad suos: nisi emãcipati velint cõferre ea q̃ pater eis dederat tempore emancipationis. idem est in dote data pro filia vel nepte: scilicet q filia nihil percipiet:nisi conferat dotẽ in medio.

a ¶ Suos. in potestate.

b ¶ Pars. scilz dimidia. vt.j.eo.l.fina.

c ¶ Cõcessa est. beneficio speciali.

d ¶ Dãno. id est si putãt damnum esse si res illas conserant.

e ¶ Donatiõis. sibi facte a patre. Azo.

f ¶ Erit. vt ꝛ.§. de colla. filiam.ij. ꝛ.l. postbumo. ꝛ quod dicit in naturali ide in adoptiuo. vt ei det quarta pars:nisi in fraudem sit facta adoptio. vt.ff. de bo.dã.l.fi. §.eg bonis. Accur.

Si quis. ¶ Casus. Si maritꝰ depositetur:vgor sua bona vẽdicare potest:ꝛ dotẽ recuperat quam dedit: et donationem in eam a viro factã ꝓpter nuptias: ꝛ si in filio emãcipato cõmissa aliqua ꝛtulit pene eos remanebit:alia vero fisco applicabitur. Si vo maritꝰ: als erat debitor: fisci qz nõ solue bat:bona sua confiscata sunt:idẽ iuris erit de bonis vgoris ꝛ filioꝝ emãcipatoꝝ in primo casu. Si vo primipilarius cõ demnetur:bona que in vgorem vel filios emancipatos contulit cõfisca buntur.

Res ꝓprias

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Res proprias.vt .x.ff.ne vxor pro ma.l.ij.ꝛ de dona.inter virum ꝛ vxorem.l.res.Accursius.

b ¶ Dotaliū.vel primatoꝝ vel publicoꝝ:cū data nō sit. vt.ff. de dote cau.non nu.l.j.Sic ergo ꝯcipit fiscus cuius interest sicut alij creditores.vt.ff.de nō nume.pecu.si cui.ꝛ facit.ff.de acquirē.pos.predia.et faciunt pro instrumētis quibus nō creditur que fic fiunt quotidie.

c ¶ Largitiōe viri.tali q̄ valeat constante matrimonio.vt.ff.de do.inter virū ꝛ vxo.si sponsus.ff. ꝯcessa.Vel etiam si non valet : nō tamē reuocat tacite p mariti dānatiōnē:vt statim dicēs de illa q̄ in filios est collata.

d ¶ Proscriptiōe. etiā post cōtractum crimen. vt.ff.de dona.post contractū.nisi fuerit crimē perduellionis . vt.ff. ad legē iul.maie.ff.

e ¶ Reatus . etiā post vt mō dixi:nisi delicti face ret timore:quia tūc non valet.vt.ff.de dona.cau. mor.l.vij.in fi.

f ¶ Filios.quia dimidia eis datur.vt.j.co.l.fi.

g ¶ Damnatus . supple an non.

h ¶ Vendicauerint.quia licet nō valeāt.tñ mōte ꝛfirmabūtur.ꝛ sic p dānationē prīs nō reuocā tur:licet fit aliud i dona tione causa mortis.vt.ff. de dona.cau.mor.l.vij.

i ¶ Sed in his.ff.p delicto:hic p ratiocinijs bona publicantur.

k ¶ Ante initiū.i.anteq̄ ex eo actu p dolo vl̄ culpa fisco cepit teneri.ꝛ fic bona sua fuerūt exinde demū fisco obligata ſm Azo.Vel dic etiā prius. vt ar.ff.de bo.q̄ libe.l.cū opz.ff.ꝛ de secū.nupt. hac edictali.ff.oibus.

l ¶ Deducta est . accipe interemati cū.qb est.ff.

m ¶ Obnoxium.id est tacite obligatū.vt.j.de iure fil.l.ij.lib.g.

n ¶ Habuerit. Et multo magis q̄ habent postea. Et caue ꝙ hic non ꝯcipit a generalitate ꝓgma:nec quicq̄ cē.

o ¶ Vxoris.i.suo et vxoris:vel suo ꝛ filioꝝ.nam pro sua parte fisco etiaz tacite obligatam est.

p ¶ Cesarianis. loquitur forte de bis q̄s dicimus primipilarios.nā cuz p tali debito mulieris bona occupanť. vt.ff.i q̄ cau.pig.ta.l.fatis.filij ꝛ si nō sint heredes tenetur.vt.j.de ꝓmipil.l.cuz ex sola.lib.g̃ij.multomagis huiusmodi donata reuocantur.

Quādo. ¶ Casus. Si deportat⁹ filios vel nepotes habeat dimidia pars bonoꝝ remanebit penes filios;ꝛ cetera alia penes fiscū si non extant filij:oia bona sua applicabūtur fisco.idē est si reliquerit postbumū;q; media pars bonoꝝ ei seruabit:sed si deportabit decurio ꝛ filios nō hz;osa bona applicabūtur fisco si habeat:ꝛ si vēter fit solida bona ad eū pertinebūt.Si vō fuerūt femine tñ dimidia pars ad eas.alias ad fiscū pertinet ad curiā.si sint masculi ꝛ femine dimidiam habebūt masculi;ꝛ alia inter masculū ꝛ feminā pro equalibus portionibus distribuentur.Et hec sunt vera preterq̄ in crimine lese maiestatis vbi pena trā sit ad posteros.

q ¶ Peruenīat. huic est .x.ff.de multi.q̄ fer.ppti. se.l.j.ꝛ.ff.de rapt.vir.l.j. ꝙ.ꝛ si qdē.ꝛ.ff.sinautē in igenuā.Sz illa spālia vt fisco nō denť:sed hec bo die est correcta.ꝛ fic logtur auť.bona dānatoriū cē.que est vt nulli iudi. ff.ſi.col.ig.qui bic lege.

r ¶ Dimidia. si vō pars tñ esset publicata filijs nil dať.vt.ff.co.l.j. in fi. hz patrono nihil pōt diminui de suo iure in bonis liberti dānati.vt.ff. co.l.cum ratio.ff.ſi in libertinū.si tñ plures sint filij pnceps nihil eis aufert.vt.ff.co.l.ſi.ff.ſi.

s ¶ Decurioni.i.curiali.

t ¶ Incurrerit.i.in penā capitis.vt.ff.de iure fisc. l.in fraudem.ff.ij.

v ¶ Ipsa per se.quasi in suo patrimonio.

g ¶ Subiturū.scz aliquē cui affignenť bec bona.

y ¶ Soboles.scz masculina.Azo.

z ¶ Eis.id est maribus.

a ¶ Cōmune oībus.maribus ꝛ feminis.

b ¶ Trāsmittet. vt.ff. ad l.iul.maie.l.quisquis.

Bona. ¶ Casus. Aut.dicit q̄ bona dānati ptinebunt ad ascēdentes ꝛ descēdētes in infinitū ꝛ ex latere vsq̄ ad tertiū gradū:ꝛ vxor dānati oz percipere dotem si dedit.si non recipiet tertiā partē bonoꝝ mariti.Si vō nullus de ascēdentibus vel descendentib⁹:tūc bona deueniunt ad fiscū.sed in crimine lese maiestatis oīa bona confiscantur.

c ¶ Judicib⁹.hoc est cōtra.ff.co.l. penul. in fi.ſz hec corrigit.

d ¶ Fisco. immo vt.ff. de incest.nup.aut.incestas. Sol.hec corrigit cū posteriori fit ī corpore. Alij dicūt ibi ſpāle:vt ī crimine lese maiestatis.vt hic subiicit.Al.ēñ distīguit refert an post ſniaz retinet ciuitatem:et tūc ſfiscant:vt ibi:aut nō:ꝛ tūc cū nō esset pena boꝝ adēptio:nō hz fiscꝰ. vt hic.arg.in aut.de mā da.prin.ſ.opz.col.iiij.

e ¶ Diffinitam.quā forte cōsequeretur si culpa viri solutum esset matrimoniū.vt.ff. de repudi. l.ſi.bodie tñ mṙimoniū nup.ſ.sed etiam captiui tatis.col.iiij.Vel dic quātum ex morte lucraret.vt.ff.vnde vir vxor. autem.preterea.ꝛ.ff.de epiſc.ꝛ cle.deo nobis.ſ.j.Accursius.

zMulieris bona qñq̄ ꝙ debi to mariti obliganť.

zDamnati bōa an fint zfiscā da.

zPrimoniū p suppliciū nō diffoluit.

Mauten. vt nulli iudi.ſ. fina. colla.ix.constitu.ix.

¶ Bodie bona damnatoꝝ debentur ascendentibus ꝛ descendentibus vsq̄ ad tertium gradū.excepto crimine lese maiestatis.hoc dicit Salicetus.

Bona damnatoꝝ seu proscriptoꝝ non fiunt lucrū iudicibus[e] aut eoꝝ officijs:neq̄ ſm veteres leges fisco[d] applicantur:sed vel ascēdentibus ꝛ descēdētibus:ꝛ ex latere vsq̄ ad tertiū graduz si superfint. ¶ Vxores vō eoꝝ dotem ꝛ ante nuptias do nationē accipiant.¶ Si vero fine dote sint de substantia viri acciṗiāt partez legib⁹ diffinitā[f] : siue filios habeant siue non. Sed ꝛ si neminem predictoꝝ habent qui deliq̄runt eoz bona fisco sociant.

non soluitur per supplicium.vt in aut.de

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Jubemus.vt ꝛ.s.ad.l.iul.maie.l.quisquis.ꝛ hac lege.

Cōtinuatio. ¶ De bonis eorum qui mortem sibi cōsciuerunt. ¶ Supra de bonis damnatorum:nūc de bonis quasi damnatorū:id est eorum qui mortem sibi infligunt. Azo. Jn his distinguitur.vt.s.digi qui testamentum facere possunt.l.si is.

hoc casu bona non posse recuperari a possessoribus:sed a fisco quatenus locupletior est effectus possunt recuperari vt dicit Barto.in.l.fina.j.eo.in.iij.col.versi. Pro declaratione huius ꝛc.

l ¶ Ceteri.etiam ad bona.

m ¶ Cum patrem. A fisco.vt et.s.de bonis pscript.l.in metallum.

Eorū. ¶ Casus. Bona accusati qui seipsum ꝓpter metum future pene īterfecit ad fiscuz ptinebūt.Si ergo ob īpatiētiā doloris vel debitorū pr̄ tuus se suspendit:nō ad fiscuz:sed ad successores ex testamēto vel ab intestato pertinent.Uiuianus.

b ¶ Delati.i. postulati. vel in crimine dephēsi.ꝛ dic talis:ex quo si damnaretur:pena eēt mors vel deportatio.vt.ff.eo. l.fina.Accursius.

c ¶ Intulerūt. vt ꝛ.ff.de iur.fis.in fraudem.§.ij.

d ¶ Pertinebūt.vt ꝛ.ff. eo.l.fi.§.j.ꝛ de iur. fis.in fraudem.§.iiij.

Eorū. ¶ Casus Si pēdēte accusatione decessit accusat⁹:si sibi mortē nō cōsciuit vel crimē lese maiestatis nō cōmisit:bona ei⁹ ad successores suos pertinent.

e ¶ Transmittātur.vt ꝛ s.si reus vel accu.l.pe.et fi.ꝛ de iure fis.in fraudē. §.j.ꝛ.ff.de accu.l.ex iudiciorum.ꝛ.s.ad.l. iuliam maie.l.fi.

¶ De sniam passis ꝛ restitutis. ¶ Quia dānati Cōtinuatio. restituuntur:iō de.h.d.

Cum. ¶ Cas⁹. Ulpian⁹ cuz qbusdā prefectis p̄torio exiuit obuiā principi:et eū salutauit.ꝛ vt illuz q fuerat deportatus restitueret deprecabat:restituit.ꝛ adiecit.restituo te ad oīa bona tua ꝛ honores.

f ¶ Cuz salutatus esset. imperator antoninus.

g ¶ Principalibus. p̄sidentibus officiorum.

h ¶ Processisset.aliquātulum his assurgens.

i ¶ Dixit.imperator.

k ¶ Quid sit in integruz. hoc est honoribus ꝛc.vt ꝛ.ff.de verb.sig.p̄nceps. ꝛ insti.q.mo.ius pa.po. sol.§.sed si ex indulgentia.ꝛ.j.d bo. va.l.ij.li.x. ꝛ.ff.eod.l.j.An ꝛ fama? Respon.sic.vt.ff.de postu.l.j.§.penulti. ꝛ.s. de nupt.imperialis.in p̄n. ꝛ.§.sed et si tales.ꝛ.j.eo. l.fi.secus in indulgentia per quam fama non restituitur.vt.s.de gener. aboli.l.fi. ꝛ.j.e.l.gn̄alis.

¶ Jn maiestatis vo crimine condemnatis veteres leges seruari iubemus[a].

¶ De bonis eorum qui mortem sibi consciuerunt. Titulus.l.

☞ Bona occidentis seipsum non metu criminis sed ex infamia vel dolore nō auferūtur heredibus.hoc dicit Bal.vel sic. Ubi quis mortem sibi cōsciuit ob criminis publici conscientiā : bona eius publicantur.secus si ob doloris impatiētiam. hoc dicit cum lege sequenti.

Imperator Anto.a.aglic. L.j.

Eorum demum bona fisco vendicantur q cōscientia delati[b] admissiq3 criminis:metuq3 future sentētie manus sibi intulerunt[c]. ¶ Ea propter fratrem vel patrem tuum si nullo delato crimine dolore aliquo corporis:aut tedio vite:aut furore:vel insania:aut aliquo casu suspendio vitam finisse constiterit:bona eorum tam ex testamēto q̄3 ab intestato ad successores pertinebunt[d].

Impe.Alexā.a.Rufo. Lex.ij.

Eorum qui in reatu diē suuz functi sunt:si nō perduellionis causam sustinuerunt: nec ob metum criminis mortem sibi cōsciuerit:bona ad successores trāsmittantur[e].

¶ De sententiam passis ꝛ restitutis. Titulus.lj.

☞ Restitutio a principe cōcessa dānato restituit eum in pristinum statū:etiā quo ad honores ꝛ bona.h.d.Baldus.

Imperator Antonin⁹.a. Lex.j.

Cum salutatus esset[f] ab Datiano aueto: et oppellio matrino prefectis p̄torio clarissimis viris/tunc amicis et principalibus[g] officiorū:ꝛ vtriusq3 ordinis viris ꝛ processisset[h]:oblat⁹ est ei iulianus licianus a belliano vlpiano tūc legato in insulā deportatus. ¶ Tūc antonin⁹ augustus dixit[i]. Restituo te in integruz prouincie tue. ꝛ adiecit.vt autez scias quid sit in integrum[k] restituere:honoribus ꝛ ordini tuo ꝛ omnib⁹ ceteris[l] te restituo.

☞ Indulgentia solam penaz remittit: non autem bona restituit nisi dictum sit. hoc dicit Salice.

Idem.a.Quieto. Lex.ij.

Cum patrem tuum in metallum damnatū fuisse proponas:eiusq3 bona merito a fisco[m] occupata sunt:nō ideo q ex indulgentia mea pena tantūmodo metalli liberat⁹ esset:etiā bonorū restitutionē ipetrauit:nisi spāle beneficiū sup hoc fuerit īpetratū[n].

☞ Recuperans bona per viā quote tenetur creditorib⁹ ꝓ rata:nō si recuperet aliquid in singulari:ꝛ quādo propter debita bona alicuius transeunt in fiscū:ille nō liberatur a creditorib⁹:secus si ꝓpter delictum.h.d.Salice.

Impe.Alex.a.Stratoni. L.iij.

Si debitor penam[o] sententie passus est quam bonorum ademptio secuta est:q̄3uis postea ciuitati romane restitutus nō totam substantiam sed aliqd[p] ex indulgētia pricipis vt haberet ipetrauit:eris tamen alieni ex precedēte tempore pena liberat⁹ est[q]. ¶ Si vero partem[r] bonorū accepit pro rata portiōe eius tenet[s]. ¶ Qr si ob pecuniam[t] debitā fisco bona eius occupata sunt:mansit vna cum suis fideiussoribus pro prijs creditoribus obligatus[v].

☞ Indulgentia nō restituit obligationes contra reuersum etiā in postea quesitis.hoc dicit Salicetus.vel sic.Ex indulgētia reuersus ab exilio nō tenetur prioribus creditorib⁹.hoc dicit prima pars. Nec agit cōtra primos debitores.hoc dicit lex sequēs.vel sic.Qui nō recuperat bona nō recuperat iura actiue nec passiue. hoc dicit cum.l.sequenti.

Idem.a.Ualentine. Lex.iiij.

Tutor filiorū tuorum quorum te bonorū possessionē accepisse dicis[x] in metalluz damnat⁹:ꝛ postea ex indulgētia generali regressus:q̄3q̄3 locupletior[y] sit actiōe tutele administrate tibi nō tenetur[z]/si nō ex gratia sentētie facta spāliter statū pristinū cū bonis omnibus recuperauerit[a].

☞ Deportatus cui remissum est exiliuz non potest agere ex antegesto.h.d.Bald. vel sic. Indulgentia nō restituit actiones aduersus quondam debitores.h.d.Sali.

Idem.a.Juliano. Lex.v.

Si ademptis bonis in insulaz deportatus sis:q̄3uis ex indulgētia cōi[b] redijsti: actiones tamen quascunq3 habuisti remanent in causa bonorū publicatorū[c] nec ex ordine est quod petis: vt cōtra heredes tutorum[d] actiones tibi prestentur.

n ¶ Impetratum.vt ꝛ.j. eo.l.tutor.

Si debitor. ¶ Cas⁹. Si debitor meus deportet:ꝛ bona ei adimantur:si remittit ei pena:an recidet in obligationem:querit? Et dicitur q non.Si tamē res aliqua bonoꝝ aut singularis fuerit restituta pater ei⁹ obligabit. Si vo debitor erat fisci : vt qa nō soluit:bona eius cōfiscata sunt nō solū ipse: sed fideiussor eius remanet obligatus.Uiuia.

o ¶ Penam. deportationis.Accur.

p ¶ Aliqd . singulare vt predium.

q ¶ Liberatus est.morte ciuili.vt et.ff.eo.l.ij.Sic liber factus seruus:licz manumissus:tamē non tenet primus creditoribus.vt.ff.de acti.ꝛ obli. l.seruus.

r ¶ Partem.quotam.sic ergo refert quotā partē vel singularē rē habeat: vt h.et.ff.ad trebel.si legat⁹.§.multū.ꝛ insti.de fideicō.here. si qs vna.

s ¶ Tenetur.pro alia fiscus.vt.s.de bo.pscrip. si vt proponis.

t ¶ Ob pecuniā.ꝛ sic non propter delictum.

v ¶ Obligat⁹.vt et.s. de fideiusso.l.j.

Tutor. ¶ Casus. Tenebatur tutor pupillo in cētum ex mala administratione: deportat⁹ est ꝛ oīa bona sua ɔfiscant:ꝛ pena ei indulta est.l3 postea locuples fiat nō tenet actiōe tutele.secus si fuisset restitut⁹ ad bona.Uiuia.

x ¶ Accepisse dicis.o mater.Sed quam bonoruz possessionem accepisti? Respon. vnde legitimi. vt.ff. vnde legi.l.ij. §. fi. ꝛ.l.seq. Uel septimā extraordinariā que datur his qui nouis legib⁹ vocantur.vt.ff.vt ex leg.et sena.bo. posses. de.l.j.et institu.de bonoꝝ posses. §.septima. Bonoruz possessio septima q bus dat.

y ¶ Locupletior. bonis postea quesitis.

z ¶ Non tenet.vt ꝛ.s.eo. l.si debitor.sed fiscus.vt s.ad.l.iuliam. de vi.l.ij.

a ¶ Recupauerit.vel cuz p̄nceps ei restituere vellet bona noluit. vt.ff.e. l.ij.et.iij.

Additio. Hanc.l.intellige nisi bona essent iam alienata:quia restitutio p̄ncipis nō trahit retro ɔtra ius quesitū alteri pro quo est glosa in verbo emancipatus esset.ꝛ hoc ibi dicūt Barto. Ange. Rapha.et Jmo.in.l.gallus.§.ꝛ quid si tantum.ff.de lib.ꝛ posthu. Pro hoc est etiam tex.nota.in.c.q̄uis.ꝛ ibi bona glo.de rescrip.lib.vj.Intellige

b ¶ Si ademptis.Cōmuni.quia ꝛ multis alijs cōmuniter indulsit.

c ¶ Publicatorū.sic ꝛ.s.e.l.cū patrē.Sed videt cōtra.ff.de ali. lega.l.is cui.Speciale in alimentis sicut ꝛ pōt ad eam causam in metallum dānato legari.vt.ff.de his q̄ pro nō script.l.si in metallum.

d ¶ Tutorum.quondam tuorum.

Jn insulam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

In insulam. ¶ Casus. Si filius deporteturꝫ et postea pena ei remittatur: an recidet in potestatē patris: si erat in potestate tē/pore late sententie aduersus eū: queritur: Et dicitur ꝙ non.

a Exempto. vt insti. qui. mo. ius pa. po. sol. ſ. cum autem. in prin.

b Non videtur. immo videtur ꝙ sic. vt insti. quibus mo. ius pa. po. sol. ſ. cum antez. in fine.

Restitut⁹ an recupe/ret omnia iura.

Solu. aliud in patre q: ipse restitutus patriam potestatem recuperat. si filius vero restitutus nō recidit in eandem: quia sic ei restitutio noceret ſm quosdā. hoc non valet: q: expresse de vtroq; ibi dicit: sez de patre et filio deportato ⁊ restituto. Jtez ⁊ per hoc quod habes. ſ. codex. ſi pater. Item ⁊ per hoc quia libertus restituꝰ recidit in ius libertinitatis. vt ff. de iure patro. siue patronus. alꝫ siue libertꝰ.

Sophisma.

Alij dicūt eē ibi sophisma puncti: et dicunt ibi fuerunt ad omnia restituti: hic non. Tu dic vt rius. hic fuit indulgentia: ibi restitutio. arg. ſ. l. prozi. ⁊. ſ. eo. l. j. ⁊. ſ. de generali abolitione. l. ſi. Accurſius.

Generalis. ¶ Casꝰ. Si ex indulgētia principis pena deportato remittatur non propter hoc dignitas i qua erat ꝛceditur: nec fama conseruatur.

c Reseruauit. vt et. ſ. l. prozi. ⁊ de genera. abolitio. l. ſi. Sed contra. ſ. eo. l. cū indulgētia. Solu. vt ibi. Accur.

Rustra. ¶ Casus. Seruus in metallum dānatus et relegatus a pena principis beneficio nō recidit in potestatē domini. iniuriosus tamen ei existere nō debet in memoria prioris domini: ⁊ dominus eiꝰ conuenire poterit si res suas teneat ⁊ cognoscat: procurato⁹ cesaris cognoscit inter fiscū et priuatum. Ciuianus.

d Dānatus. ⁊ sic tuus esse desijt. vt. ff. ō questi. l. extraneo. ſ. ſi. nec liberatus redit. vt hic. et. ff. de pen. aut dānum. ſ. fi. nisi ex erronea sua ꝛfessione habita in tormentis fuit cōdēnatus: que postea falsa apparet. et sic liberatur. nam domino reddit estimatio serui. vt. ff. de questio. l. j. ſ. fi. que est contra.

e Nō placuit. secus de liberto. vt. ff. de iure patronatus. Vel distingue. seruus restituatur ⁊ tūc idem quod in liberto. an ex indulgentia pena remittatur. vt hic ſm Jo.

f Patietur. in memoria prioris dñi. vt. ff. de quest. l. extraneo. in fi.

g Procurator. scz cesaris.

h Vobis. scz tibi ⁊ fisco.

i Ceperit. post liberationē pene. primo enim seruus pene erat non fisci: vnde ei legari non poterat. vt. ff. de iure fil. l. in metallū. ⁊ de bis que pro non scrip. l. iij. que sunt contra. Vel est fisci etiā prius nō pure vel, ppriē: sed per quādam cōsequentiā siue secūdario: ex quo non

Seruo pene legari nō pōt.

Indulgentia concessa filio deportato non restituit eum in patriam potestatem. hoc dicit Salicetus.

Imperator Hordianus. a. Fabiano. Lex. vj.

In insulam deportato filio: hac⁹ ratiōe vinculo paterne potestatis exempto⁹ si postea ex indulgētia diui adriani: vt. ponis⁹ reditus in patrium solu⁹ pcedensq; dignitas restituta sit: potestas⁹ tamē patria repetita nō videtur⁹.

Indulgentia principis non restituit militiam neq; famam. b. o. Salice.

Imp. Philip. a. Lasio. Lex. vij.

Generalis indulgentia nostra reditū exulibus seu deportatis tribuit: nō etiaz loca militie prīdē adempta cōcessit: neq; integram atq; illibatam estimationem reseruauit⁹.

Seruus in metallū dānatus desinit esse dñi: ⁊ indulgentia ei cōcessa priori domino eum nō restituit. Si quid tamē tenet qō ad priorē dominū spectet procurator cesaris cognoscet inter eum ⁊ fiscū: cuius cepit esse mancipium. b. o. Sali.

Imperatores Vale. et Gal. aa. Seleucio. Lex. viij.

Rustra adhuc seruꝰ eē tui iuris existimas: q in metallum damnatus⁹ pena eius postea liberat⁹ est. Per huius enim indulgentie occasionem integrari dominiū prius non placuit⁹ /verum idcirco tamen impune tibi eum preses prouincie iniuriosuꝰ esse non patietur⁹. ¶ Si quid rerum tuarū tenet/procurator⁹ vobis⁹ iudex crit: fisci enim ceperit⁹ esse mancipium.

Per deportationem patris filij liberantur a patria potestate quam non recuperat ex sola indulgentia sibi cōcessa. hoc dicit Salicetus.

Imperatores Diocle. ⁊ Maxi. aa. Rest. Lex. ix.

Si pater vester in insulā deportatus generali indulgētia restitutus est nec vt liberos in potestatem reciperet specialiter impetrauit: in dubiuꝫ non venit hereditatis cōmodum per vos⁸ ei acquiri⁽quos⁾ sententia cōtra eum⁽m⁾ plata patresfamilias esse

est dñi ſm. B. ⁊ facit. ff. de penis. seruo. ⁊ de bo. proscrip. l. in metallū. ⁊. ff. de fideicōmiſ. liber. l. generaliter. ſ. ſi seruus. Accur.

Si pater. ¶ Casus. Per deportationem patris filius eximitur ab eius potestate. ſi ergo fit restitutus nec impetrat vt filiꝰ eius recidat in potestatē. Si filius medio tēpoꝛe aliquam acquisierit hereditatem: filio non patri acquiretur.

k Per vos. filios.

l Quos. filios.

m Eum. scz patrem.

n Nequaq; cōtra. j. eo. l. ſi. ⁊ institu. quibus modis ius pa. po. sol. ſ. cuz autem. Solu. vt dixi. ff. eo. l. in insulam.

o Cum indulgētia. tuos. ⁊ sic ad bona specialiter.

p Calūnia. ſi dicas calūniam id est infamiam quasi per indulgentiam remittatur infamia: est cōtra. ff. eodem. generalis. ⁊. ſ. de genc. abo. l. ſi. Dic ergo calūnia id est penam infamia contractam. Vel dic specialiter hic fuisse indultam infamiam. Vel tertio nil dicitur hic de infamia: sed de bonis de quibus dicit eum non debere pati calūniam: id est aliquid calumnioſe. Vel quarto de tali crimine fuerat dānatus qō infamiam nō importauerat vt stellionatus⁹. vt. ff. de crimi. stellionatus. l. j.

Casus. ¶ Casus. Petebā a te fundum postea deportatus fuit et restitutus: nunquid postea petere potero: Dicit ꝙ nō. Liuia.

q Casus. mota actione in rem deportatus fuit actor⁹ ⁊ tandem restitutus. agit quidem actiōe inchoata.

Casus po nit.

r Eius. alꝫ ei.

s Restitutio in integrū. vt et. ſ. eodē. l. j. et. ff. de verbo. signi. l. princeps. Vel ſi dicas ꝙ fuit idulgētia dic specialiter etiā bona restituta. vt ⁊. ſ. e. l. cum patrem. in fine. et ff. eodē. l. iij. alꝫ nō esset actio restituta. vt. ſ. eo. ſi adēptis. dic ergo casus deportationis irrogate ei qui ⁊c.

Si deportationis. ¶ Casus. Debitor deportatus ſi venia pene conseq̄tur: ⁊ ad bona restituat: an recidat i obligationem. ⁊ habeat necesse debitꝰ soluere: queritur: Et dicit ꝙ sic. vt. ff. eo. l. ij.

t Si deportatiōis. in dulgentia bonorum fuit cōsecuta veniam pene: ⁊ sic recepit substantiam scz deportatus: vel etiā recipere potuit. vt. ff. eo. l. ij. Accur.

u Recepit. scz deportatus.

x Substantiam. id est bona.

y Protegere. id est defendere.

z Sceleris. id est delicta.

a Pena. quam passus fuit.

b Impetrabit. vt et. ff. eo. l. iij. sed interim in deportatione conuenire non potest. vt. ff. de capi. diminu. l. tutelas. ſ. finali.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

a ¶ Iubemus. vt ꝛ.ſ. ad.l.iul.maie.l.quiſquis.ꝛ hac lege.

Cõtinuatio. ¶ De bonis eorum qui mortem ſibi cõſciuerunt. ¶ Supra de bonis damnatorum: nũc de bonis quaſi damnatorũ: id eſt eorum qui mortem ſibi infligunt. Vbi. In his diſtinguntur. vt. ſ. dixi qui teſtamentum facere poſſunt. l. ſi is.

Ozũ. ¶ Caſus. Bona accuſati qui ſeipſum ꝓpter metum future pene iterfecit ad fiſcũ ꝓtinebũt. Si ergo ob ſpatiẽtiã doloris vel debitorũ ꝑ tuus ſe ſuſpendit: nõ ad fiſcũ: ſed ad ſucceſſores ex teſtamẽto vel ab inteſtato pertinent. Vinianus.

b ¶ Delati. i. poſtulati. vel in crimine deꝓhẽſi. ꝛ dic talis: ex quo ſi damnaretur: pena cẽt mors vel deportatio. vt. ff. eo. l. fina. Accurſius.

c ¶ Intulerũt. vt ꝛ. ff. de iur. fiſ. in fraudem. ſ. ij.

d ¶ Pertinebũt. vt ꝛ. ff. eo. l. ſi. ſ. ij. ꝛ de iur. fiſ. in fraudem. ſ. iiij.

Ozũ. ¶ Caſus Si pẽdẽte accuſatione deceſſit accuſat⁹: ſi ſibi mortẽ nõ cõſciuit vel crimẽ leſe maieſtatis nõ cõmiſit: bona ei⁹ ad ſucceſſores ſuos pertinent.

c ¶ Tranſmittãtur. vt ꝛ ſ. ſi reus vel accu. l. pe. et fi. ꝛ de iure fiſ. in fraudẽ. ſ. j. ꝛ. ff. de accu. l. ex indicio. ꝛ. ſ. ad. l. iuliam maie. l. ſi.

¶ De ſiniam paſſis ꝛ reſtitutis. ¶ Quia dãnati reſtituntur: ideo de. b. d.

Cõtinuatio. Vm. ¶ Caſ⁹. Aſpian⁹ cuj gbuſdã prẽfectis ꝓtorio exiuit obuiã principi: et eũ ſalutauit. ꝛ vt illuꝛ q fuerat deportatus reſtitueret deprecabat: reſtituit. ꝛ adiecit. reſtituo te ad oĩa bona tua ꝛ bona res.

f ¶ Cuꝛ ſalutatus eſſet. imperator antoninus.

g ¶ Principalibus. ꝑſidentibus officiorum.

h ¶ Proceſſiſſet. aliquãtulum bis aſſurgens.

i ¶ Dixit imperator.

k ¶ Quid ſit in integruꝛ. hoc eſt bonoribus ꝛc. vt ꝛ. ff. de verb. ſig. ꝓnceps. ꝛ inſti. q. mo. ius pa. po. ſol. ſ. ſed ſi ex indulgentia. ꝛ. ſ. bo. va. l. ij. li. g. ff. eod. l. j. An ꝛ fama: Reſpon. ſic. vt. ff. de poſtu. l. j. ſ. penulti. ꝛ. ſ. de nupt. imperialis in ꝑn. ꝛ. ſ. ſed et ſi tales. ꝛ. j. co. l. ſi. ſecus in indulgentia per quam fama non reſtituitur. vt. ſ. de gener. aboli. l. ſi. ꝛ. j. c. l. gnialis.

Additio. Banc. l. intellige niſi bona eſſent iam alienata: quia reſtitutio ꝓncipis nõ trahit retro ꝛtra ius quæſitũ alteri ꝓ⁹ quo eſt glo. in verbo emancipatus eſſet. ꝛ boc ibi dicũt Barto. Ange. Rapha. et Imo. in. l. gallus. ſ. ꝛ quid ſi tantum. ff. de lib. ꝛ poſtlim. Pro boc eſt etiam tex. nota. in. c. ꝙuis. ꝛ ibi bona glo. de reſcrip. lib. vj. Intellige boc caſu bona non poſſe recuperari a poſſeſſoribus: ſed a fiſco quatenus locupletior eſt effectus poſſunt recuperari vt dicit Barto. in. l. fina. j. co. in. iij. col. verſi. Pro declaratione huius tẽ.

l ¶ Ceteri. etiam ad bona.

m ¶ Am patrem. A fiſco. vt et. ſ. de bonis ꝑſcript. l. in metallum.

n ¶ Impetratum. vt ꝛ. j. co. l. tutor.

¶ Jn maieſtatis vo crimine condemnatis veteres leges ſeruari iubemus[a].

¶ De bonis eoꝝ qui mortem ſibi conſciuerunt. Titulus. l.

¶ Bona occidentis ſeipſum non metu criminis ſed ex infamia vel dolore nõ auferũtur heredibus. boc dicit Bal. vel ſic. Vbi quis mortem ſibi cõſciuit ob crimẽ publici conſcientiã: bona eius publicantur. ſecus ſi ob doloris impatiẽtiam. boc dicit cum lege ſequenti.

Jmperator Anto. a. aglic. L. j.

Ozum demum bona fiſco vendicantur q cõſcientia delati[b] ad miſſiq; criminis: me tuq; future ſentẽtie manus ſibi intulerunt[c]. ¶ Eapro pter fratrem vel patrem tuum ſi nullo delato crimine dolore alioquo cozporis: aut tedio vite: aut furoze: vel inſania: aut aliquo caſu ſuſpendio vitam finiſſe conſtiterit: bona eoꝝ tam ex teſtamẽto q; ab inteſtato ad ſucceſſores pertinebunt[d].

Jmpe. Alexã. a. Ruſo. Lex. ij.

Ozum qui in reatu dié ſuuꝫ functi ſunt: ſi nõ perduellionis cauſam ſuſtinuerunt: nec obmetum criminis mozrem ſibi cõſciuerit: bona ad ſucceſſoꝛes trãſmittantur[e].

¶ De ſententiam paſſis ꝛ reſtitutis. Titulus. lj.

¶ Reſtitutio a principe cõceſſa dãnato reſtituit eum in priſtinum ſtatũ: etiã quo ad honores ꝛ bona. b. d. Baldus.

Jmperator Antonin⁹. a. Lex. j.

Um ſaluratus eſſet[a] ab Datiano auẽto: et oppellio matrino prefectis ꝓtorio clariſſimis viris: tunc amicis et principalibus[g] officiorũ: ꝛ vtriuſq; ordinis viris ꝛ proceſſiſſet[h]: oblaꝛ eſt ei iulianus licianus a belliano vlpiano tũc legato in inſula deportatus. ¶ Tũc antonin⁹ auguſtus dixit[i]. Reſtituo te in integruꝛ ꝓuincie tue. ꝛ adiecit. vt autez ſcias quid ſit in integrum[k] reſtituere: honoribus ꝛ ordini tuo ꝛ omnib⁹ ceteris[l] te reſtituo.

¶ Jndulgentia ſolam penaꝫ remittit: non autem bona reſtituit niſi dictum ſit. boc dicit Salice.

Idem. a. Quieto. Lex. ij.

Am patrem tuum in metalꝛum damnatũ fuiſſe ꝓponas: cuiuſq; bona merito a fiſco[m] occupata ſunt: nõ ideo q; ex idulgentia mea pena tantũmodo metalli liberat⁹ effect: etiã bonoꝛũ reſtitutionẽ ipetrauit: niſi ſpãle beneficiũ ſup boc fuerit ipetratũ[n].

¶ Recuperans bona per viã quote tenetur creditoꝛib⁹ ꝓ rata: nõ ſi recuperet aliquid in ſingulari: ꝛ quãdo ꝓpter debita bona alicuius tranſeunt in fiſcũ: ille nõ liberatur a creditoꝛib⁹: ſecus ſi ꝓpter delictum. b. d. Salice.

Jmpe. Alex. a. Stratoni. L. iij.

Jdebitoꝛ penam [o]ſententie paſſus eſt quam bonozum ademptio ſecuta eſt: q̃uis poſtea ciuitati romane reſtituꝛus nõ toram ſubſtantiam ſed aliqd[p] ex indulgẽtia ꝓncipis vt haberet ipe trauit: eris tamen alieni ex ꝓcedẽte tempoze pena liberat⁹ eſt[q].

¶ Si vero partem[r] bonozũ acce pit ꝓ rata poꝛtiõe eius teneꝫ.

¶ ℞ ſi ob pecuniam[s] debitã fiſco bona eius occupata ſunt: manſit vna cum ſuis fideiuſſoꝛibus ꝓ ꝓꝛijs creditoꝛibus obligatus[t].

¶ Jndulgentia nõ reſtituit obligationes contra reuerſum etiã in poſtea queſtis. boc dicit Salicetus. vel ſic. Ex indulgẽtia reuerſus ab exilio nõ tenetur ꝓ⁹ ribus creditoꝛib⁹. boc dicit prima pars. Sic agit cõtra ꝓmos debitoꝛes. boc dicit ley ſequẽs. vel ſic. Qui nõ recuperat bona nõ recuperat iurꝫ actiue nec paſſiue. boc dicit cum. l. ſequenti.

Idem. a. Valentine. Lex. iiij.

Utoꝛ filioꝛũ tuoꝛum quoꝛum te bonoꝛũ poſſeſſionẽ accepiſſe dicis [u]in metalluꝫ damnat⁹: ꝛ poſtea ex indulgẽtia generali regreſſus: q̃uis locupletioꝛ[v] fit actiõe tutele adminiſtrate tibi nõ tenetur[x]/ ſi nõ ex gratia ſentẽtie facta ſpãliter ſtatũ priſtinũ cũ bonis omnibus recuperauerit[y].

¶ Deportatus cui remiſſum eſt exiliuꝫ non poteſt agere ex antegeſto. b. d. Bald. vel ſic. Jndulgentia nõ reſtituit actiones aduerſus quondam debitoꝛes. b. d. Sali.

Idem. a. Juliano. Lex. v.

Jademptis bonis in inſulaꝫ deportatus ſis: q̃uis ex indulgẽtia cõi[z] redijſti: actiones tamen quaſcunq; habuiſti remanent in cauſa bonozũ publicatorũ[a] nec ex ordine eſt quod petis: vt cõtra heredes tutoꝛum[b] actiones tibi ꝓſtentur.

o ¶ Penam. deportationis. Accur.

p ¶ Aliqd. ſingulare vt ꝓdium.

q ¶ Liberatus eſt. morte ciuili. vt et. ff. eo. l. ij. Sic liber factus ſeruus: licꝫ manumiſſus: tamẽ non tenet ꝓmus creditoꝛibus. vt. ff. de acti. ꝛ obli. l. ſeruus.

r ¶ Partem. quotam. ſic ergo refert quotã partẽ vel ſingularẽ rẽ habeat: vt b. et. ff. ad trebel. ſi legat⁹. ſ. multũ. ꝛ inſti. de fideicõ. here. ſi qs vna.

s ¶ Tenetur. ꝓ⁹ alia fiſcus. vt. ſ. de bo. ꝑſcrip. ſi vt ꝓponis.

t ¶ Ob pecuniã. ꝛ ſic non ꝓpter delictum.

v ¶ Obligat⁹. vt et. ſ. de fideiuſſo. l. j.

Utoꝛ. ¶ Caſus. Tenebatur tutoꝛ pupillo in cẽtum ex mala adminiſtratione: deportat⁹ eſt ꝛ oĩa bona ſua ꝑfiſcanꝫ: ꝛ pena ei indulta eſt. lꝫ poſtea locuples fiat nõ tenet actiõe tutele. ſecus ſi fuiſſet reſtitut⁹ ad bona. Viuia.

g ¶ Acceꝑiſſe dicis. o mater. Sed quam bonozũ poſſeſſionem acceꝑiſti: Reſpon. vnde legitimi. vt. ff. vnde legi. l. iij. ſ. fi. ꝛ. l. ſeq. Vel ſeptimã extraoꝛdinariã que datur bis qui nouis legib⁹ vocantur. vt. ff. vt ex leg. et ſena. bo. poſſeſ. de. l. j. et inſtitu. de bonoꝛ poſſeſ. ſ. ſeptima.

Bonoꝛuꝫ poſſeſſio ſeptima q bus dat.

y ¶ Locupletioꝛ. bonis poſtea queſitis.

z ¶ Non tenet. vt ꝛ. ſ. eo. l. ſi debitoꝛ. ſed fiſcus. vt ſ. ad. l. iuliam. de vi. l. ij.

a ¶ Recupauerit. vel cuꝫ ꝓnceps ei reſtituere vel let bona noluit. vt. ff. c. l. ij. et. iij.

b ¶ Jademptis. Cõmuni. quia ꝛ multis aliis cõmuniter indulſit.

c ¶ Publicatoꝛũ. ſic ꝛ. ſ. c. l. cũ patre. Sed videt cõtra. ff. de ali. lega. l. is cui. Speciale in alimentis ſicut ꝛ põt ad eam cauſam in metallum dãnato legari. vt. ff. de bis q̃ ꝓ nõ ſcript. l. ſi in metallum.

d ¶ Tutoꝛum. quondam tuoꝛum.

In inſulam.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

In insulam. ¶ Casus. Si filius deportetur: et postea pena ei remittatur: an recidet in potestatē patris: si erat in potestate tē poze late sententie aduersus eū: queritur: Et dicitur ꝙ non.

a Exempto. vt insti. qui. mo. ius pa. po. fol. ꝯ. cum autem. in prin.

b Non videtur. immo videtur ꝙ sic. vt insti. quibus mo. ius pa. po. fol. ꝯ. cum antez. in fine.

Restituꝰ an recuperet omnia iura.

Solu. aliud in patre qꝛ ipse restituitus patriam potestatem recuperat. si filius vero restitutus nō recidit in eandem: quia sic ei restitutio noceret ꝑm quosdā. hoc non valet: qꝛ expresse de vtroqꝫ ibi dicit: scz de patre et filio deportato ꝛ restituto. Itez ꝛ per hoc quod habes. j. codex. si pater. Item ꝛ per hoc quia libertus restituꝰ recidit in ius libertinitatis. vt ff. de iure patro. siue patronus. alꝫ siue libertꝰ. Alij dicūt ee ibi sophisma punctū: et dicunt ibi fuerunt ad omnia restitutū: hic non. Tu dic verius. hic fuit indulgentia: ibi restitutio. arg. j. l. prozi. ꝛ. ff. co. l. j. ꝛ. ff. de generali abolitione. l. fi. Accurſius.

Sophisma.

Generalis. ¶ Casꝰ. Si ex indulgētia principis pena deportato remittatur non propter hoc dignitatis i qua erat ꝓceditur: nec fama conseruatur.

c Reseruauit. vt et. ff. l. prozi. ꝛ de genera. abolitio. l. fi. Sed contra. j. co. l. cū indulgētia. Solu. vt ibi. Accur.

Hustra. ¶ Casuꝫ. Seruus in metallum dānatus et relenatus a pena principis beneficio nō recidit in potestatē domini. iniurioſus tamen ei existere nō debet in memoria prioris dominiꝫ: quia dominus eiꝰ conuenire poterit ſi res ſuas teneat ꝛ cognoſcat: ꝓcurato: ceſaris cognoſcit inter ſiſcū et priuatum. Eliuianus.

d Dānatus. ꝛ ſic tuus eſſe deſijt. vt. ff. ō queſti. Legtraneo. ſ. fi. nec liberatus redit. vt hic. et. ff. de pen. aut dānum. ſ. fi. niſi ex erronea ſua ꝓfeſſione habita in tormentis fuit cōdēnatus: que poſtea falſa apparet. et ſic liberatur. nam domino reddit eſtimatio ſerui. vt. ff. de queſtio. l. j. ſ. fi. que eſt contra.

e Nō placuit. ſecus de liberto. vt. ff. de iure pa. ſiue. Vel diſtingue. ſeruus reſtituatur ꝛ tūc idem quod in liberto. an ex indulgentia pena remittatur. vt hic ſm Jo.

f Patietur. in memoria prioris dñi. vt. ff. de queſt. l. egtraneo. in fi.

g Procuratoꝛ. ſcz ceſaris.

h Vobis. ſcz tibi ꝛ fiſco.

i Ceperit. poſt liberationē pene. primo enim ſeruus pene erat non fiſci: vnde ei legari non poterat. vt. ff. de iure fiſ. l. in metallū. ꝛ de bis que prio non ſcrip. l. iij. que ſunt contra. Vel eſt fiſci etiā prius nō pu re vel ꝓpric: ſed per quādam cōſequentiā ſiue ſecūdario: ex quo non

Seruo pene legari nō pōt.

☞ Indulgentia conceſſa filio deportato non reſtituit eum in patriam poteſtatem. hoc dicit Salicetus.

Imperatoꝛ Hordianus. a. Fabiano. Lex. vi.

In insulam deportato filio: hacꝫ ratiōe vinculo paterne poteſtatis exempto[a] ſi poſtea ex indulgētia diui adriani (vt ponis) reditus in patrium ſoluꝫ ꝓcedenſqꝫ dignitas reſtituta ſit: poteſtas tamē patria repetita nō videtur[b].

☞ Indulgentia principis non reſtituit militiam neqꝫ famam. b. o. Salice.

Imp. Philip. a. Caſio. Lex. vij.

Generalis indulgentia noſtra reditū exulibus ſeu deportatis tribuit: nō etiaz loca mi litie ꝓidē adempta cōceſſit: neqꝫ integram atqꝫ illibatam eſtimationem reſeruauit[c].

☞ Seruus in metallū dānatus deſinit eſſe dñi: ꝛ indulgentia ei cōceſſa prioꝛi domino eum nō reſtituit. Sic quidā tamē tenet qō ad prioꝛē dominū ſpectet procuratoꝛ ceſaris cognoſcet inter eum ꝛ fiſcū: cuius cepit eſſe mancipium. b. o. Sali.

Imperatoꝛes Vale. et Gal. aa. Selcutio. Lex. viij.

Hustra adbuc ſeruꝰ eē tui iuris exiſtimas: q in metallum damnatus[d] pena eius poſtea liberat[e] eſt. Per huius enim indulgentie occaſionem integrari dominiū ꝓius non placuit[f] / verum idcirco tamen impune tibi cum preſes ꝓuincie iniurioſuꝫ eſſe non patietur[f]. ¶ Q. ſi quid rerum tuarū tenet / procuratoꝛ[g] vobis[h] iudex crit: fiſci enim ceperit[i] eſſe mancipium.

☞ Per deportationem patris filij libe rantur a patria poteſtate quam non recuperat ex ſola indulgentia ſibi cōceſſa. hoc dicit Salicetus.

Imperatoꝛes Diocle. ꝛ Maxi. aa. Reſt. Lex. ix.

Si pater veſter in inſulā deportatus generali indulgētia reſtitutus eſt nec vt liberos in poteſtatem reciperet ſpecialiter impetrauit: in dubiuꝫ non venit hereditatis cōmodum per vos ei acquiri (quos[k] ſententia cōtra eum[l] ꝓlata patreſſamilias eſſe eſt dñi ſm. B. ꝛ facit. ff. de penis. ſeruo. ꝛ de bo. ꝓſcrip. l. in metallū. ꝛ. ff. de fideicōmiſ. liber. l. generaliter. ſ. fi ſeruus. Accur.

Si pater. ¶ Caſus. Per deportationem patris filius eximitur ab eius poteſtate. ſi ergo ſit reſtitutus nec impetrat vt filij[m] eius recidat in poteſtatē. Si filius medio tēpoze aliquam acquiſierit hereditatem: filio non patri acquiretur.

cit) nequaqꝫ[n] potuiſſe.

☞ Due ſunt principales lecture. vna ponitur in glo. ij. ſm quam. hoc dicit. Je cuius pena per indulgentiam eſt remiſſa nō debet a fiſco inquietari in bonis etiaz ſibi per indulgētiam ſpecialiter cōceſſis. hoc dicit. Et hanc lecturam proſequitur prima glo. ꝛ non obſtāt cōtraria. Alia eſt lectura vt de infamia loquat. ꝛ hec ſubdi uidit in duas ꝛ ſm vtrāqꝫ. hoc dicit. Indulgentia ſimpleꝫ tollit penam: ſed non abolet infamiam: niſi ſpecialiter ꝛ ipſa ſit remiſſa. hoc dicit Salicetus.

Idem. aa. ꝛ. cc. Demet. Lex. x.

Um indulgentia noſtra in teruenietē ſis reuerſus ad lares tuos[o]: fruſtra vereris ne ex annotatione preſidis (que iā abolita eſt) calumniam[p] patiaris.

☞ Actoꝛ interis deportatus ꝛ reſtituꝰ pōt ad prioꝛem actionē redire. b. o. Sali.

Idē romāi ipe. philippo. Lex. xj.

Uſus[q] eius qui fundi moꝛ erat queſtionē: ꝛ ex benignitate noſtra facta in euz cū bonis reſtitutio[r] ſtatū priſtinū cauſe non immutauit.

☞ Reſtitutus in integrū nō pōt ſe tueri cōtra creditoꝛes ſuos. b. o. Bal. Vel ſic. Onus creditoꝛ ſequitur bona per indulgentiam reſtituta. b. o. Salice.

Idē. aa. Tripboni. pſe. p. Lex. xij.

Si deportationis[s] ſententie ſeueniam indulgentia noſtra conſecuta ſuam recepit[t] ſubſtantiaz[u]: ſe. ꝓtegere[v] ſceleris[w] pena[a] contra creditoꝛes quominꝰ iure debitū ſoluat impꝛobe[b] conatur.

☞ Si deportatus reſtituatur in integrū recuperat patriam poteſtatē: dignitatem ꝛ bona. hoc dicit Bald. vel ſic. Reſtitutio reintegrat oia ꝛ medio tēpoze facta depēdentiam habētia reſcindit non que ſunt in eſſe perfecto ꝛ cōſummato. b. o. Vel ſic latius. Reſtituto dānato filij recidunt in eius poteſtatē: ꝛ per conſequens teſtamē tum eoꝝ irritatur. contractus vero per eos interim legitime celebrati remanent rati: eoꝝqꝫ tutela expirat ſi pater ꝓbos habeat moꝛes: nō aliter. ꝛ qō abſtulit deportatio reitegrat reſtitutio. hoc dicit ꝛ Salice. Quem ego Hieronymus clarius barbarianus minimꝰ iuris vtriuſq doctoꝛ in iſtis ſummarijs per me additis ad ſingulas leges totiꝰ codicis ſum potiſſimū ſecutus poſt Bald. quis in illis legibus in quibus ſcripſit ꝓceptoꝛ meus Allegan. de imola eum ꝓcipuum habuerim.

Imperatoꝛ Coſtan. ad Maxi. ꝓfec. ꝓeto. Lex. xiij.

Titu. LI.

k Per vos. filios.

l Quos. filios.

m Eum. ſcz patrem.

n Nequaqꝫ. cōtra. j. co. l. ſi. inſtitu. quibus modis ius pa. po. fol. ꝯ. cuz autem. Solu. vt dixi. ō. co. l. in inſulam.

o Um indulgētia. tuos. ꝛ ſic ad bona ſpeciaiter.

p Calūniā. ſi dicas (calūniam id eſt infamiam quaſi per indulgentiam remittatur infamia: eſt cōtra. ō. eodem. generalis. ꝛ. ō. de genc. abo. l. ſi. Dic ergo calūniā id eſt penam infamia contractam. Vel dic ſpecialiter hic fuiſſe indultam infamiam. Vel tertio nil dicitur hic de infamia: ſed de bonis de quibus dicit eum non debere pati calūniam: id eſt aliquid calumnioſe. Vel quarto de tali crimie fuerat dānatus qō infamiam nō importauerat vt ſtellionat⁹. vt. ff. de crimi. ſtellionatus. l. j.

Uſus. ¶ Caſus. Petebā a te fundum poſtea deportatus fuit et reſtitutus: nunquid poſtea petere potero? Dicit ꝙ nō. Liuia.

q Caſus. mota actione in rem deportatus fuit actoꝛ ꝛ tandem reſtitutus. agit quidem actiōe inchoata. Caſus poꝛ nit.

r Eius. alꝫ ei.

s Reſtitutio in integrū. vt et. ō. eodē. l. j. et. ff. de verbo. ſigni. l. princeps. Vel ſi dicas ꝙ fuit indulgētia dic ſpecialiter etiā bona reſtituta. vt ꝛ. ō. c. cum patrem. in fine. et ff. eodē. l. iij. alꝫ nō eſſet actio reſtituta. vt. ō. eo. ſi ademptis. dic ergo cauſus deportationis irrogate ei qui ꝛc.

Si deportationis. ¶ Caſus. Debitoꝛ deportatus ſi venia pene conſequatur: ꝛ ad bona reſtituat: an recidat ⁊ obligationem. ꝛ habeat neceſſe debituꝫ ſoluere: queritur: Et dicit ꝙ ſic. vt. ff. co. l. iij.

t Si deportatiōis. indulgentia bonoꝝ fuit cōſecuta veniam pene: ꝛ ſic recepit ſubſtantiam ſcz deportatus: vel etiā recipere potuit. vt. ff. co. l. iij. Accur.

u Recepit. ſcz deportatus.

x Subſtantiam. id eſt bona.

y Protegere. id eſt defendere.

z Scelerꝭ. id eſt delicta.

a Pena. quam paſſus fuit.

b Impꝛobe. vt et. ff. co. l. iij. ſed interim in deportatione conueniri non poteſt. vt. ff. de capi. diminu. l. tutelas. ſ. finali.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Diuisio.

IN questione. Ista lex varijs modis legit̄ p glo. in sui ptin. & diuidit̄ in quatuor partes. Scda ibi: Ita tñ. tertia ibi: Adinoces. Ita & vltima ibi: Quē si. ¶Casus. Seius filiū hūs in sacris vinculis sue ptātis deportat⁹ est: medio tpe filius fecit testim: Sctus celebrauit emēdo vēdendo. postea Seius in integrū restituit⁹ est. Ex isto thema te due eliciūtur qōes: an valeat testamētū. ad qō nō rñdet. vel alij con tractus. quā questionez psequit: dicēs q̄ valēt: et si filio dat⁹ erat tutor definet esse tutor: pfe re uerso: nisi pater eēt. pdigus vel furiosus: q̄ patri nō piudicat sentētia deportatiōis q̄min⁹ si filius recidat in potestatem suā: q̄ ad oia bona sua restituitur: q̄ si non haberet filiū in ptāte in ctuosior esset. reditus q̄ discessus: & hic filius per emācipationez sui iuris efficitur: non per patris deportationem.

a ¶ In q̄stione. q̄stio illa est an testū filij eius qui deportat⁹ est irritet̄ patre in integrū restituto: quā nō soluit: ſ de alijs per cū gestis. psequit.

b ¶ Deportati. Jdeoq̄ a potestate exēptus. vt instit. qui. mo. ius pa. po. fol. ſ. cū aūt. Accur.

c ¶ Remeante. post testamentum factum: sed alij dicūt filiū testatuz post reuersionem patris.

Deporta tio tollit ea q̄ sunt iuris ciuilis.

d ¶ Patre. Quid de illo medio tpe q̄ est post restitutionē & ante reuersionem? Rñ. est in ptāte. q̄ sicut deportatio facit statim cū pdere ciuitatē & que iuris ciuilis sunt: sic ecōtra restitutio statim recuperare. vt. ff. de penis. quidā. & l. eo. l. ibi. quē si cōparata &c. Jtē qd si post reuersionē? Rñ. indubitāter nō valet. Jtē si filius moritur pfe nō restituto: in quo valet testm? Rñ. in aduētitijs: nō solū: in castrēsi & quasi: saluo tamē vsufructu patris. vt. ſ. de bo. ma. l. ij.

e ¶ Potestate. immo non. vt. ſ. eo. l. in insulam. sed ibi sola indulgen tia pene: hic restitutio in integrū. que est ad oia vt ibi dicit.

f ¶ Cuius. scilicet filij.

Testamē tū filij cuius pater fuit depor tat⁹ & post ea restitutus est an valeat.

g ¶ Rata sint. qd de testō filij deportati? Jr. & Cyprianus dicūt valere: & pro eis est q̄ subijcit. Ne eoz̄ &c. et insti. de testa. ſ. sed neq; heres. ibi q̄: totū bo negociū q̄ agitur. vt ita cōueniat ad id q̄ hodie dicit gesta. Jo. dicit irritari: sicut cū testator: se dat in arrogationez. vt insti. qui. mo. testa. infir. ſ. alio. Jtem pro eo. ff. de vbo. sig. l. verba cō tragerunt. Sed ſi facto testamento ante restitutionē patris decederet: valet testamentū. & in hoc articulo potest loqui hec lex etiā in testamēto: vbi dicit Rata sint ne eoz̄ &c. secus ſi filius capti ab hostib⁹ tedet & decedat ante patris reditū. nā neq; eius testamētū sicut ſi nō decessisset valet: cū semp fingitur in ptāte fuisse. vt. ff. ad macedo. l. j.

IN questione[a] testamēti q̄ deportati[b] filius remeante patre[d] fecisset remotis vlpiani atq; pauli notis: papiniani placet valere sententiaz: vt in patris sit filius potestate[e]: cui dignitas ac bona restitura sunt.

Hesta per filiū tempore deportationis paterne sunt valida donec filius fuerit etatis legitime. si enim non fuisset etatis legitime non ſostirentur immutabilem effectum. b. o. Baldus.

¶ Jra tamē vt gesta p filiū cui[f] cōsilia legitima ctas firmaucrat rata sint[g]: codē in potestatem patriā redeūte ne eoz[h] rescissio efficiat (q̄ est maxime absurdum) codex tempore nec in patris nec in sua quēq̄ fuisse potestate[k].

Tutor & curator. dati filio deportati pfe restituto deponūt officiū tutele & cure. et pf reassumit ius legitime administratiōis: nisi pf esset. pdigus & vitiosus: quo tūc nec tutela nec cura finitur: nec ius administrationis ad patrē reuertit: vt luctuosior filijs sit paterna restitutio q̄ fuerit eius deportatio. b. o. Bal.

¶ Minoces[l] cōsi etate iure qcq̄ agere. phibentur[m]. ¶ Quibus[n] si dānato patre tutor datus est[o]: necesse est vt ab officio suo recedat: regresso eo quem non solū nomine redire / sed etiam officiū suum nulla prauitate corruptū[p] liberis prebere ops: vt eozū bona tucat et augeat. Nā ſi patria[q] potestate corrūpēdi atq; effundendi patrimonij licentia abutet (vt furioso ac demēti: itēq; pdigo libidinum omniū vitiozūq; seruo[r]: nō est eōrū[s] pecunia cōmittēda) ab administratiōe fugiat[t]: neq; tutor[v] eē desinat: omniaq; minozis dispendia suis ipse dānis pstet[x]. ¶ Sententia vo deportatiōis nullo patrem preiudicio diminuat[y].

Quicquid deportatio abstulit restitutio restituit: nisi ſit aliqua causa ab extrinseco impediens. b. o. Bal.

¶ Quem si cōparata integritas vt natura ita officio liberis restituerit ei gubernacula rerum tradenda sunt: cuius[z] ad imitationē publici iuris prouisa custodia est.

¶ Que[a] nisi patrib⁹ bonis detur luctuosior erit filijs redit⁹ q̄ discessus[b]. ¶ Jdeoq̄ tñ ad restitutionē indulgentia[c] valeat quātū ad correctionez ſnia valuit: vtq; deportationis ipsum p se[d] nomē rerū oīum ſpoliatio est: ita indulgētia restitutio[e] bonoz̄ & dignitatis vno noie amissoz̄ omniū sit recuperatio. Et filij emācipationē a patrib⁹ cū officijs[f] petāt: vt libertate[g] nō dānationis ſ̄ lenitatis paterne testē habeant[h].

¶ Finis Laus deo.

Filius de portati est vere sui iuris.

h ¶ Ne eorum. a filio gestorum. Accur.

i ¶ Efficiat. id est ſi diceres q̄ rescinderentur ge sta per eum absurdū sequeretur q̄ sequitur.

k ¶ Potestate. nota pro nobis qui dicim⁹ nihil esse in pendenti. vt not. insti. g. mo. ius pa. pote. ſol. ſ. ſi ab hostibus.

l ¶ Minoces. bñ digi cuius cōsilia legitima &c.

m ¶ Prohibentur. q̄tra se. sed. p se sic vt. ſ. de. p cura. non eo minus.

n ¶ Quibus. minozib⁹.

o ¶ Datus est. secus in filio capti. vt. ff. de tuto. muto. ſ. fina.

p ¶ Corruptū. & sic testamentū rumpit vt digi.

q ¶ Nā ſi patria. bene digit nulla prauitate &c.

r ¶ Seruo. nota q̄ facit pctiſ̄ seruus est peccati.

Petī seruus est q̄ peccatum facit.

s ¶ Eoz̄. minoz̄. vt ficut tutor integre vite nō p digus vel malus administrat: ita & pater talis esse debet. Also.

t ¶ Fugiat. scilicet pater id est fugetur.

v ¶ Neq; tutor. dat⁹ dū. Et sic nota mirabile q̄ qui in potestate patris est tutor̄ habet. regulariter cōtra. vt insti. de tute. in pzin.

Tutorem q̄q; bz q̄ in patris ptāte est.

x ¶ Prestet. scz tutor qui actione tutele tenebitur. Accursius.

y ¶ Diminuat. id est aggrauet: nisi esset prodigalitas.

z ¶ Cuius. ſ. patris custodia est. puisa &c. & dic publici iuris: id est tutele. vt ergo tutor teneē reddere rationem: sic & pater. & vt bona obligata sunt tutoris sic & patris. & sic est q̄tra. ſ. de bo. q̄ libe. cū oportet. ſ. non autē. pōt dici banc corrigi. vel ſpeciale in quodā deportato.

Pater vt tutor rationē reddere tenetur.

a ¶ Que. scz gubernatio.

b ¶ Si discessus. sic. ſ. de aposta. bi qui.

c ¶ Indulgentia. id est in integrum restitutio.

d ¶ Per se. vt &. ſ. de penis. l. deportatorum.

e ¶ Restitutio. scz in integrum. vt &. ſ. eo. l. j.

f ¶ Officijs. patribus exhibēdis. sic. ſ. de inoffi. testa. ſi quando. ſ. j.

g ¶ Libertatem. id est exiſtentiam ſui iuris.

h ¶ Testem habeant. id est dicant ſe liberatos potestate: nō pena paterna: sed benignitate patris qui eos emācipauit. Similis testificatio est. ſ. de admini. tutoz. l. neq; que tutores. ſ. ſed & ſi parens. Accursius florentinus legum doctor peritissimus.

¶ Registrum.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. v. x. y. z. AA. BB. CC. DD. EE. FF. GG. HH. II. JJ. KK. LL. MM. NN. OO. PP. QQ. RR. SS. TT. UU. XX. YY. ZZ. AAA. BBB. CCC. DDD. EEE. FFF. GGG. HHH. III. JJJ. KKK. Omnes sunt quaterni/ demptis .g. qui quinq; continet folia. JJJ. et. KKK. tria tm. Superadditur insuper quatuor tabule signate videlicet .aa. quatuor continēte folia. et .bb. tria.

¶ Finem fortitus est felicem Codex iste oculatissime renisus: cum pluribus additamentis valde vtilibus in officina Francisci fradin impressoris Lugdunēsis cōmorantis: impensis vō Aymonis de Porta ciuis & mercatoris eiusdem ciuitatis. Anno domini. M.D. cccc.xxxvij. Idibus Octobris.

Tabula titulorum Codicis.

Rubrice totꝰ Codicis Iustiniani per ordinem alphabeticum eo pacto impresse vt posset eadē rubrica propter diuersitatem allegationum sub diuersis inueniri litteris.

Abigeis. fo. cccc.xxxvij. colūna prima.
Abolitionibꝰ. fo. c.cc.xxxix. columna. j.
Acceptilationibus. folio. cccc.ix. co. iij.
Accusationibus ⁊ inscriptionibus. fol. cccc.xvi. col. ij.
Acquirenda hereditate. fo. cc.xxxviij. columna. iiij.
Acquirenda ⁊ retinenda possessiõe. fol. cc.xxxij. col. iiij.
Actionibus empti. fo. cl.xxv. co. ij.
Actionibus hereditarijs. fol. cc.xxxviij. columna. iij.
Actionibus ⁊ obligationibus. f. cc.xxxiiij columna. iiij.
Actore a tutore ⁊ curatore dando. folio cc.xxxvij. colū. ij.
Ad exhibendū. fo. cc.xv. co. j.
Ad legem iuliam maiestatis. fo. cccc.xx. columna. j.
Ad legem iuliā de adulteriis. fo. cccc.xx columna. iiij.
Ad legem iuliam de vi publica. fo. cccc.xxvij. colum. iij.
Ad legem cornelia de sicarijs. fo. cccc.xv. colum. iij.
Ad legem fauiam de plagiarijs. fo. cccc.xxix. colū. iij.
Ad legem falcidiam. fo. cc.xcix. co. iiij.
Ad legē viscelliā. fo. cccc.xx. co. ij.
Ad legē corneliā de falcis. fol. cccc.xx. colūna. ij.
Ad legem iuliā de ambitu. fo. cccc.xxxij. columna. iiij.
Ad legem iuliam repetundarum. folio cccc.xxxij. colum. iij.
Administratione tutorū. folio. cc.xv. columna. ij.
Ad optionibus. folio. ccc.ij. co. ij.
Ad senatusconsultum vellelianum. folio cliij. colum. iij.
Ad senatusconsultum trebellianū. folio ccc.vij. col. j.
Ad senatusconsultum tertullianū. folio ccc.vij. colum. j.
Ad senatusconsultum orficianum. folio ccc.vij. columna. j.
Ad senatusconsultum turpilianum. fo. cccc.l. colum. j.
Ad senatusconsultum macedonianum. fo. cli. co. iij.
Ad silleyanum. fo. cl.xxxij. col. iiij.
Aduocatis diuersoꝝ iudiciorum. folio luij. colum. iiij.
Aduocatis diuersorum iudicum. fo. lvj. columna. j.
Aduocatis fisci. fo. lvij. c. ij.
Alendis liberis. fo. c.xx. co. ij.
Alienatione mutādi iudicij causa facta. fo. lxxx. col. iiij.
Alimētis pupillo prestādis. f. cc.xxiiij. columna. ij.
Allumionibus ⁊ paludibus. fo. ccc.xliij. colum. j.
Annali exceptione. folio. cc.xlij. co. iiij.
Annonis. fo. xlj. co. j.
An seruus ex suo facto. fo. cc.xxv. columna. iiij.
Appellationibus. fo. ccclv. col. j.
Apostatis. folio. lxv. col. ij.
Arbitris. fo. lxxx. col. j.
Arbitrium tutele. fo. cc.xiiij. col. iij.
Assertione tollenda. folio. cc.xxxvij. columna. iij.
Assessionibus. fo. xl. co. iij.
Auctoritate prestāda. f. cc.xxxvij. columna. j.
Bonis libertorū. fo. cclj. columna. iij.
Bonis maternis. fo. cccj. columna tertia.
Bonis que liberis. fo. cccij. c. ij.
Bonis auct. iudi. possidēdis. fo. cccl.vj. columna. iij.
Bonis proscriptorum. fo. cccc.lij. columna. ij.
Bonis eorum qui sibi mortem cō scierūt. fo. cccc.lij. co. ij.
Bonorum possessione ꝑ tabulas folio. cclv. col. j.
Bonorum possessione cōtra tabulas quā pretor liberis pollicetur folio. ccvj. columna. ij.
Bonorum possessione contra tabulas libert. fo. cclv. col. ij.
Caducis tollēdis. folio. cccj. columna. iiij.
Calumniatoribus. folio. cccc.xl. columna. ij.
Captiuis per postliminium reuersis. fo. cccc.v. columna. iij.
Carboniano edicto. folio. cclvij. columna. j.
Cessione bonoꝝ. fo. cccl.v. co. iij.
Codicillis. fo. cclx.xxiij. col. iij.
Collationibus. fo. cclvj. col. iij.
Collusione detegenda. fol. cc.xxx. columna. ij.
Commercijs et mercatoribus. fo. cl.xxxij. columna. ij.
Comminationes epistolas. folio ccliij. columna. iij.
Cōmodati. fo. cl.xvij. co. iij.
Cōmuni diuidūdo. fo. cxxj. co. iiij.
Communi seruo manumisso. fol. cccxxj. columna. j.
Cōmunia de successionibus. folio cccx. columna. ij.
Communia de manumissionibus folio. cccxv. col. j.
Cōmunia de vsucapionibꝰ. folio cccxxxij. columna. j.
Communia vtriusq; iudicij. folio cc.xij. columna. ij.
Cōia de legatis. folio. cc.xciij. co. j.
Communium rerum alienatione. fo. cl.xxvij. columna. ij.
Compensationibus. fo. cl.ix. co. j.
Concubinis. fo. cc.xx. col. j.
Cōdictione indebiti. f. cc.xxj. co. iij
Condictione ob causā. fol. cc.xxx. columna. iij.
Condictione ob turpē causas. fol. cc.xxiij. col. iiij.
Condictione furtiua. fol. cc.xxiiij. colū. ij.
Condictione ex lege. folio. cc.xxiij columna. iij.
Condictionibus insertis. fo. cc.xcvj. colum. iiij.
Cōfessis. fo. cccliij. co. ij.
Confirmādo tutore. fo. cc.xxiij. columna. ij.
Consortibus eiusdem litis. fo. cc.xiiij. colum. ij.
Constituta pecunia. fo. cc.xxix. columna. iij.
Contrabenda emptiõe. fo. cl.xvij. columna. iiij.
Contrabenda ⁊ cōmittenda stipulatione. fo. cc.xx. col. iiij.
Contrario iudicio tutele. folio. cc.xxxvij. col. iij.
Contractibus iudicū. fo. xlj. co. ij
Creditorē euictionē pig. nō debere. fo. cccc.j. co. ij.
Crimine peculatus. fo. cc.xxxxiiij. columna. iij.
Crimine sacrilegij. ibidem.
Crimine expilate hereditatis. fo. cccc.xxv. colum. ij.
Crimine stellionatꝰ. fo. cccc.xxxvj. columna. j.
Curatore furiosi. fol. cc.xl. co. iiij.
Custodia reor. fo. cccc.xviij. co. ij.
Debitorem venditionē pig. fo. ccl.xxvj. co. iiij.
Deditīa libertate tollēda. fo. cc.xcix. columna. iij.
Defensoribus ciuitatū. fo. xlj. co. iiij.
Depositi. fo. cl.xij. co. iiij.
Dilationibus. fo. xcv. co. j.
Distractione pignorum. fo. cccl.xxxv. columna. iij.
Diuersis rescriptis. fo. xxxv. col. iij.
Diuidenda tutela. fol. cc.xxxv. co. iiij.
Diuortio facto. fo. cc.xix. co. iij.
Dolo malo. fo. lxvj. co. iij.
Donationibus inter virū ⁊ vxorē. fo. ccxij. columna. iij.
Donationibus causa mortis. fol. cccc.xiij. colum. j.
Donationibus ante nuptias. fo. cxc. columna. j.
Donationibus. fo. cccc.vij. co. ij.
Donationibus que sub modo. folio cccc.xj. col. iij.
Dote cauta nō numerata. fo. cc.xij. columna. iij.
Dotis promissione. fol. cc.ij. col. ij.
Duobus reis stipulādi. fo. cc.xcix. columna. ij.
Edendo. fo. xlj. co. ij.
Edicto diui adriani tollendo. fo. cl.xxxj. col. iij.
Edificijs priuatis. fo. cccl.xxxiij. colūna. iij.
Edilitijs actionibꝰ. fo. cl.xxxj. co. ij.
Emancipationibus liberoꝝ. fo. cccc.iij. colum. iiij.
Emendatione. iusti. codicis. fo. ij. co. lumna. iij.
Emendatione seruorū. fo. cccc.xxvij columna. ij.
Emendatione propinquoꝝ. ibidem.
Eo qui pro tuto. vt cura. negocia gesit. fo. cc.xxxij. co. iij.
Eo qꝺ certo loco dari oportet. fol. cc.viij. colum. iij.
Episcopis ⁊ clericis. fo. xj. col. ij.
Episcopali audientia. fo. xx. co. iiij.
Errore calculi. fo. lvj. co. ij.
Errore aduocatorū. fo. lvij. colū. ij.
Etiā ob cyrographariā pecuniā pignꝰ teneri posse. fo. cccl.xxx. co. ij.
Etiam per procura. cām in integ. resti. fo. lxxvj. co. ij.
Euictionibus. fo. cc.xcix. co. iiij.
Eunuchis. fo. cl.xxj. co. ij.
Exceptionibus ⁊ prescriptionibꝰ. folio. cccl.xxix. colum. j.
Excusationibus veteranoꝝ. f. cc.xl. columna. iij.
Excusationibus tutorum ⁊ curatorū fo. cc.xxxvij. co. iij.
Ex delictis defunctorum. fol. cc.xxix. columna. ij.
Executione rei iudicate. fo. cccl. colūna quarta.
Exercitoria ⁊ institoria actione. f. cl. columna. j.
Exhibendis ⁊ trāsmittendis reis. fo. cccc.xvij. co. j.
Ex quibus causis infamia irrogatur fo. lvij. col. iij.
Falsa causa adiecta. fo. cc.xcv. columna. iiij.
Falsa moneta. fo. cccc.xxxiij. co. ij.
Familie herciscundo. fo. c.xvij. co. iij.
Famosis. libellis. fo. cccc.xxvj. columna. iiij.
Feriis. folio. xxv. co. iij.
Fideicomissio. fo. cc.xc. co. ij.
Fideicōmissarijs libertatibꝰ. f. cc.xvij columna. iiij.
Fideiussoribus minorum. fol. lxx. columna. j.
Fideiussoribus ⁊ mandatoribus. fol. cc.xciij. columna. iiij.
Fideiussoribus tutorū. fol. cc.xxvij. columna. iij.
Fide mitramento. folio. cxlv. columna. ij.
Filiofamilias munere. fol. lxx. columna prima.
Fimū regundoꝝ. fo. cxxiij. co. iiij.
Formulis ⁊ impetrationibꝰ. f. lxxxiij columna. iij.
Fructibus ⁊ litium expensis. fol. cccl. columna. iiij.
Fundo dotali. fo. cc.xix. co. iij.
Furtis ⁊ seruo corrupto. fo. cc.xlvij. columna. j.
Generali abolitiõe. fo. cccc.xxxix columna. iiij.
Hereditate vel actione vēdita. fo. cl.xx. colum. ij.
Hereditarijs actionibus. fol. cc.xxvj columna. ij.
Hereditatibus decurionū. fo. cccc.xv. columna. j.
Heredibus tutorum. f. cc.xxxvj. colūna. iij.
Heredibus instituendis. fol. cc.lxviij. columna. iiij.
Hereticis ⁊ manicheis. folio. cxiij. colūna. ij.
His que sub modo legati vel fideicōmissi relinquuntur. fo. cc.xcvj. colūna tertia.
His que vi metusve causa fiūt. f. lxvj. columna. iij.
His qui accusare nō pūt. fo. cccc.xiiij. columna. iiij.
His qui ad ecclesiam confugiunt. folio cxxvij. co. j.
His qui in ecclesiis manumittuntur. fo. cc.xvij. colum. j.
His qui ad statuas confugiūt. f. cc.xxxvj. columna. iij.
His qui potentiorum nole. fol. lxiij. columna. j.
His qui veniaz etatis impetrauerūt folio. cc.xvj. colum. j.
His quibus vt indignis. fo. cl.xxxij. columna. iij.
His qui pene nomine in testamēto vel codicillis relinquuntur. fo. cc.c. columna. j.
His q ãte apertas tabulas heredatem trāsmittunt. fol. cc.ciij. columna iij.
His qui a nō domino manumissi fūt fo. cc.xxij. col. iij.
His qui per metū iudicis non appellauerunt. fo. cccl.xiij. col. iij.
His qui in priorꝫ creditoꝝ loco succedunt. fo. cc.lxxxij. co. j.
His q parentes vel liberos occiderūt. fol. cccc.xxvij. col. j.
His qui fibi ascribūt. f. cccc.xxxij. c. iiij
His q latrones vel alijs criminibus reos occultant. fol. cccc.xxxvij. columna. j.
His qui notantur infa. fo. lvij. co. iij.
His qui nō possunt ad liber. pue. folio. cccc.xxij. columna. iij.
Impuberum ⁊ alijs substitutionibus. fo. cc.lxxj. columna. ij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Festinare. ſi ſuper hoc adeatur.
b ¶ Cauſam dirimere. Nota ſpeciale contra regulam generalem. ff. de iudi. properandū. vel certe hic nō dicit cauſam debere finiri infra tres menſes: ſed debere expectari vt probet ſi velit.

Opus non ſit nunciet aliquis an ſit permittēdus edificare ſi velit ſatisfare.

c ¶ Impedimentū. infra tres menſes. ſic ergo ſi ante tres meſes ſi etiaz milites ſatisfecit: non tamen permittitur edificare. nam & hic depropera bat facere opus & ſatisfare volebat: nō tamē permittit niſi poſt tres menſes: et ſic dicunt plures leges. ff. de ope. no. nūci. l. pretor. §. ſi gs paratus. et. §. hoc autem interdictum. & l. de pupillo. §. ſi cui. quibus & aliis plu ribus dicitur q ſi ille cui nūciatū eſt nouum opus paratus eſt ſatisfare: p ſatisfato habet ſi nūciator non recipit. Solu. dicunt hic quidaz loqui cū denunciatio facta eſt per pretorem: ibi per ſe. Secundi dicunt eſſe in arbitrio actoris ſiue nūciato ris velit recipere ſatisfationem vel non: vt ſi recuperet ſtatim ſit facta remiſſio et poſſit ille edificare vt in cōtrarijs. ſi vero nolit recipere ſatisfationem: ſed dicat ſe incōtinenti paratus probare: eſt audiendus & expectā dus per tres menſes: et poſtea ſi non probauerit poterit ille edificare: oblata tamē ſatisfatione. & ſic logtur hic: & ad hoc eſt argu. ff. vt in poſ. lega. l. ſi is a quo. in princi. & ff. ad trebel. l. ille a quo. §. i. et ff. ad exhi. l. iij. §. ibidem. Tertij dicunt eſſe in arbitrio volentis edificare an velit ſtatim ſatisfare: et ſic poſtea edificare an non. argu. ff. de iure do. l. plerunq. §. finali. & argumen. contrariorū leguz. Quarti diſtinguūt poſſideat edificator: locuz in quo edificat: an non. primo caſu admittit ſtatim cum ſatisfatione vt in cōtrarijs. in ſecūdo non. vt hic. Quinti diſtinguunt aut edificat i publico vel priuato: hic in publico: in contrarijs in priuato: vt ſtatim ſatisfando poſſit edificare: vt arg. dicte l. pretor. §. hoc aūt interdictum. ad ediam Joā. de Blug. probant. secundaz probat Aso. Additio. Dynus (vt refert Bart. in l. pretor ait. §. ſi qs paratus.) coniungit ſecundam ſolutionez iſtius gl. cum tertia: & bona eſt ſin cundez Bartolum. Aut ille qui nunciat dicit ego ſum paratus oſtēdere de iure meo hodie cōſtat hodie agamus: tunc licet ſit paratus ſatisfare debet expectare per tres menſes: vt hac. l. et capitulo vltimo. extra eodem. Si pliciter iniquū nobis eſſe videt. ſiue etenim nō recte opus prohibuerit decet non per totū annuz hoc impediri: ſiue recte denūciationē emiſerit etiam poſt annum licentiā habere edificationē phibere: talem igitur imigrare inhibentes ſancimus ſi quis denūciationem emiſerit in hac quidē regia vrbe ꝓfectū vrbis feſtinare[a]: in prouincia vō rectorez eius intra trium menſium ſpacium cauſam dirimere[b]: ſinuero aliquod quocūqz fuerit modo ad deciſionē ambiguitatis impedimentū[c] licentiā habere eum q edificationē deprōperat opus de quo agitur efficere ꝓ fideiuſſore ab eo dato officio vrbicarie prefecture vel prouinciali: vt ſi nō recte edificauerit omne opus quod poſt denūciationem fecerit ſuis ſumptibus deſtruct. ſic enim & opera non per inanes denunciationes prohibebuntur: & recte denunciātibus conſuletur.

¶ De opibus publicis. Ti. xij.

Judex non poteſt immunitatem cōcedere ab opere publico. b. d. Sali.

Impera. Conſtan. & Conſtanti. aa. Catalino. Lex. j.

Durimi. amunitates operum publicoz̄ conceſſione iudicuz adepti ſunt[d]: & ideo iubemus in poſterū illicitas immunitates nulli[e] eſſe momenti[f].

Impenſa de qua cōſtat a cōmentarienſi eſt approbanda. b. d. Sali.

Idem. aa. ad Marcellinum cōmentarienſem. Lex. ij.

De operibus publicis ipē ſa conſtiterit accepto ferri oportere cognoſcat[f].

Pretoria[g] dom⁹ publice nō debēt in vſus priuatos conuerti. b. d. Sali.

Idem. aa. Elici. prefecto egypti. Lex. iij.

Retoria[g] iudicū & domos publicas oportet publico iuri atqz vſui ſemper vendicari.

Sūptu publico non poteſt iudex nouum opus ichoare ſine principis licētia: ſed antiqua reſtaurare ſic. Sali.

Impera. Valentinus & Valens aa. ad Symmachū prefectū pretorio. Lex. iij.

Ultra vrbem[h] romanam vterem & nouam nullus iudicum nouum opus informet quotiens ſerenitatis noſtre arbitria ceſſabūt: niſi ex ſuis pecunijs huiuſmodi opus cōſtituere voluerit. ¶ Ea tamen inſtaurandi que etiam deſormibus ruinis interciderint diſcuntur vniuerſis licentiam damus.

Etiam per principis reſcriptum nō licet occupare locum publicū edificando cōtra decoram faciem ciuitatis: nec allegari poteſt preſcriptio. b. d. no. Sali.

Impa. Gza. Valē. & Theo. aaa. ad proculum. Lex. v.

Reſcriptio tēporis iuri publico nō debet obſiſtere[i]: ſed nec reſcripta[k] qdez antiqua: atqz ideo diruēda ſunt oia que p diuerſas vrbes: vel in foro: vel in publico quocūqz loco ꝓtra ozna tum & cōmodum ac decoza faciē[l] ciuitatis extructa noſcuntur.

Ad conſtructionez aqueductus vel portus ſeu muroz̄ refectionem quilibet conferre tenetur: nō obſtante dignitatis priuilegio. b. d. Salicetus.

Idem. aaa. Lineo prefecto pretorio. Lex. vj.

Portus & aqueductus & muroz̄ inſtaurationes ſiue extructionez oēs certatim[m] facta operarū collatione inſtaurare debēt: neqz aliqs ab huiuſmodi conſortio dignitatis priuilegijs[n] excuſari.

Ille q preeſt operi publico cōſtruēdo tenetur de operiz̄ vitio infra qndecim annos in futurū apparituro. b. d. Sali.

Idem. aaa. Arcba. & Line. prefecto pretorio. Lex. vij.

Omnes[o] qb⁹ vel cura mandata fuerit operū publicorum: vel pecunia ad extructionē ſolito moze credita vſqz ad ānos qndecim[p] ab opere perfecto cum ſuis heredibus teneanē obnoxij: ita vt ſi quid vitij in edificatione intra preſtitutum tempus peruenerit: de cozū patrimonio (exceptis tamen his caſibus qui ſunt fortuiti) reformetur.

Licētia diruēdi domos alienas pro fabricatione operis publici non extendit ad domos exceptas qnquaginta libras argenti: ideo tūc princeps eſt cōſulēdus. Impera. Archa. Theodozus & Honozius. aaa. Aurelio prefecto pretorio. Lex. viij.

Si quando conceſſa a nobis licentia fuerit extrucndi: id ſublimis magnificentia tua ſciat eſſe ſeruādū: vt nulla domus inchoāde publice fabrice gratia diruatur: niſi vſqz ad. l. lib. argenti pręcij eſtimatione taxabit. ¶ De edificijs vō maiozis precij ad noſtram ſcientiaz referatur: vt vbi ampliozꝑ poſcitur quātitas imperialis extet auctoritas[q].

vero dominus nunciat & ſtatim oblata ſatisfactione niſi dicit: tunc ſtatim fit remiſſio: & eſt in electione ſatisfactis differre vel ſatisfare: vt in contrarijs.

¶ De operibus publicis. ¶ De priuatis dicit operibus: licet de publicis miſcuerit. nunc principaliter de publicis.

d Durimi. adepti ſunt. qō eſt contra publicā vtilitatem. Acc.

e Condomenti. illicita ergo cōceſſa non valent. ſic. ff. de pci. impe. offe. nec dānoſa. & l. de imu. ne. cō ce. l. j. lib. x. Et no. q leges huius tituli non leguntur: quia inutiles ſunt.

f De operibus. Cognoſcat. ſcz cōmētarienſi. vt ex ſuperſcriptione huius. l. apparet. & ſa. ſi domo. mul. l. pe. Accur.

g Retoria. Locabi Pretorij quid ſit.
rediſent iudices i cognoſcendo: vt et. ff. de epiſ. & cle. l. oēs qui. & ibi. indugerunt Jeſus in pretorio. & facit. ff. de offi. recto. puin. l. nulli.

h Ultra vrbem. Facit a. l. i. ff. eo. l. ſi. §. j. & l. pe. & l. opus.

i Reſcriptio tēporis. Obſiſtere. * Hic ergo rōne publice vtilitatis ceſſat ſcriptio & vide bonā Glo. i. c. cum nō ſi ccat. extra de preſcrip. cōtra. ff. de preſcrip. xxx. an. l. omnes. ſed hic logtur de locis publicis. ſic ff. de via publi. l. penulti ma. & ff. de vſucap. l. fina. Accurſius.

k ¶ Sed nec reſcripta. cōcedat. ff. de pci. impa. of. l. iij. in fi. & l. j. & ſi Jius vel vti. publi. l. ſi.

l ¶ Faciem. ſi vō non noceat non deſtruit: ſz ſalarium imponitur: vt. ff. ne quid in loco publi. l. ij. §. ſi quis nemine.

m Portus. certatiz. iſta litera plana eſt: qz certas opas dz qlibet ſubiectoꝝ cōferre ad predicta faciēda. alibi ſic habeſ certatim. i. ſeparatim vel ſingulariter. Certatim qualr acci pitur.

n ¶ Priuilegijs. Immo ff. vt. j. de profeſſo. et medi. l. medicos. lib. x. Sol. illi nō excuſantur ratione dignitatis: ſed officij & publice vtilitatis. Vel ſpāle eſt quod hic dicit in portubus & aqueductu & muris: vt et. ff. de ſacro ſan. eccle. l. ad inſtructionez. z. j. de aqueductu. li. j. l. ad rem. z. j. qui mu. ez. l. fin. lib. x. z. j. de colla. fun. pa. l. fi. lib. xj. Muroz̄ reparatio oēs aſtringit.

o Ondzes. Cōtra gabieles de organo. Accurſius.

p ¶ Annos qndecim. Nota ſpeciale. alſ. gl. annis currit preſcriptio contra rēpublicam: vt. ff. de preſcrip. xxx. an. l. oēs. Item no. infra quātuz tempus firmetur opus.

q Si quando. Auctoritas. facit. ff. de appel. l. in officendis.

Si qui.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Utrisq; scilicet fideiussori ⁊ reo.
b ¶ Finita. ne fit idem pro se obligatus. ⁊ ne duplex ciuilis sit in eodē; altera principalis: et altera successoria. vt. ff. de solu. berco. §. ij. et ple; ne digi de hoc. ff. de pactis. debitori. et facit. ff. de separa. l. debitor. in principio. Accurrsius.

Ignoribus. Casus. Creditor si vē dat pignus lege vel pacto nec solidum cōsequatur non obstāte q pign⁹ fuerat vsucaptum: si tamen erat res mobilis vel prescrip. si immobilis cō uenit fideiuss. in residuū debiti.

c ¶ Distractis. a creditore. ⁊ est plana. vel dic a debitore creditore ignorante: alis teneretur creditor: interpellare vsucapionem. vt arg. ff. de fun. do. l. si fundus. ⁊ ff. de negot. gest. l. at qui. §. cum me. Accurrsius.

Ancimus. Casus. Promisi aliquem sistere in iudicio qui deliquit: et si non staret promisi centum nomine pene. quando committatur stipulatio penalis dicitur: aut fuit adiectū tempus seq mēsium aut maius intra quod debuit reum representare. Primo casu si infra seq menses nō venerit incido in penam: sed statim peti non potest: sed debitur mihi spacium adhuc seq mensium: infra quod si reum representauero liberor a pena: quo elapso nec reo veniente soluam penam. Si vero post spacium seq mēsium ab initio constitutum vellem reum defendere possem: nisi esset per actionem de reo non defendendo: vt si inciperem eum defendere oportet: vt persiceran vsq; in finem: nec pēdente lite reum representabo essem a pena liberatus. post secundum autē tempus mihi concessum non a pena essem liberatus: quod dictum est loco. habet in fideiussore ⁊ eius herede.

d ¶ Sancimus. Loquitur hec lex quando fideiussio fuit facta in scriptis: inferior lex scilicet si fideiussor: quando non interuenit scriptura. vel hec loquitur quando qs principaliter promisit se exhibiturum alium: sequens quando ipse reus et aliū fideiussorē dedit. Vel sm Joan. vtraq; lex loquitur quando qs promisit aliquē iudicio sisti. In quo ergo differūt? Potest dici q hec in criminali: illa in ciuili. Vel verius hic appositum est certum tēpus: ibi nō: preterea hic fuit certa pena appositā: ibi non.

e ¶ Tradat. i. exhibeat. ⁊ hoc tempus arbitrio partium vel iudicis statuitur. vt. ff. qui satisda. cogā. l. de die.

f Inferat. nomine pene.

g ¶ Sed competere. non tamen efficaciter.

h ¶ Profligari. i. exigi. Sed contra. ff. de contraben. stipu. l. magnam. et. ff. de acti. ⁊ obli. l. traiectitie. Solu. speciale in iudicijs. sic et aliud. ff. de iudi. l. properandū. in fi. ff. si tuto. vel curato. l. etiam. Item aliud vtrisq; succedat: intercessionis obligatiōe finita[b] velut principalis tantum debitoris heres cōueniri potest.

¶ Fideiussor interuallo lōgi temporis nō liberatur ab eo quod restat soluendū. hoc. ff. Vel sic. Si pignora distracta sint vsucapta fideiussori nō prohibetur conueniri. hoc dicit. Sali.

Idem. aa. Philip. Lex. xxv.

Ignorib⁹ datis a reo principali distractis[c]: nec post longi temporis interuallum resi duū a fideiussore creditor petere prohibetur.

¶ Qui promittit aliquem iudicio sisti: apposito termino cū pena potest purgare moram sistendo: vel reum principalem defendendo vsq; ad tempus semestre: nisi contrarium actum fit. et si reus principalis decedit infra primū terminū fideiussor liberatur: et non incidit in penam: sed si reus principalis decedit infra secundum terminum statutum ad purgādum moram fideiussor non liberatur a pena: immo exigitur cum effectu: ⁊ ius purgādi moram quod competit fideiussori trāsmittitur ad heredē fideiussoris. Vel breuius in iudicio stipulatio penalis habēs diem pena cōmittitur: et purgatur. qō loco habet in preparatoriis non decisoriis. hoc dicit Baldus.

Impera. Justi. a. Juli. pfec. pretorio. Lex. xxvi.

Ancimus[d] si quis pro alio spōponderit: sic quatenus eum intra certū tempus tradat[e]: vel certam quantitatem pecuniarum pro eo inferat[f]: et tempore statuto iam affluente non poterit cum representare: non statim pecunias pro eo stipulatas inferre: sed competere[g] quidem post temporis lapsum omnimodo penalem actionem: non autem statim summam pro qua fideiussor admissus est profligari[h]. ¶ Sed si quidem vsq; ad sex mensium spacium tempus statutum si aliud tantum ei indulgeri sancimus: intra quod si possit personam exhibere et eam tradere: pena sit liberatus. ¶ Sinautem amplius q̄ sex mensium tempus ab initio cōstitutum[i] est: tunc quanticumq; temporis curricula data sunt: tamen post lapsum eorum semestres tantum habere cum indu cias: intra quas sit ei licentia per sonam ⁊ nō pecunias[l] reddere[m]. ¶ Sinautem et secunda adiectio temporis excedat: tunc omnimodo penam pecuniariā persoluat. Sed siquidem post statutum ab initio tempus completus malue rit reum pro quo conuenitur de fendere: licere ei hoc facere[n]: nisi pacti renos ad hoc reclamauerit: si forsitan sine defensione[o] facien da pro eo fideiussit. Sed si defensionem fubierit: eam vsq; ad finē implere. Nulla ei licentia concedenda in medio personam tradere: et pecuniarum dationem effugere. ¶ Sinautez ⁊ sēm tempus effluxerit nullo modo ei licentia concedatur: nec ad defensionis venire presidium: sed omnimodo penam conferat: nisi intra[p] primum tempus quod statutum est: reus principalis ab hac luce fuerit subtractus[q]: tunc enim pe nitus ab exactione pene liberum eus custodiri oportet. ¶ Si si secūdo tempore instante mortu⁹ fuerit: nihilominus pena iam commissa[r] a fideiussore exigatur: omnibus que in fideiussores quādo tali pene fuerint illigati statuim⁹ et in heredes ,p vtilitate[s] eorum obtinentibus.

¶ Fideiussor de iudicio sisti si nō est inde confecta scriptura fideiussionis: licet postea apparet confessio in scriptis non tenetur: nisi infra duos menses lis initietur: ⁊ hoc est in causa priuata: sed in causa publica perpetuo tenetur. Hoc dicit Baldus. Vel sic. Promittens aliū exhibere. vel sistere in iudicio sine scriptis liberatur per lapsum duor mensium quibus actor negligens fuit. Et in causa publica promissio intelligitur in dubio facta in scriptis secus in causa priuata. hoc dicit Salicetus.

Idem. a. Juli. Lex. xxvii.

Si fideiussor[t] nullas quidem cautionem faciat: ostendēs se fideiussorem extitisse: presentibus autem tabularijs boc confessus est q̄ in fide sua eus suscepit: dubitabatur a palestina aduo menſibus liberor. Si vero cōa tabellarijs promisi an promisi in scriptis distinguitur: aut erat publica persona que conuenitur aut priuata. primo casu in perpetuum teneor: perinde ac si scriptura interuenisset. secundo casu nisi ad duos menses.

t ¶ Si fideiussor. Qui reum exhibere promisit iudicio sisti qui vtiq; nō debet perpetuo teneri ⁊ esse in suspenso. sed siquidem promisit sine scriptis elapsis duobus mēsibus liberat: sic in causa publica sue in priuata: nisi in causa publica eorum tabularijs hoc confessus est. tunc enī perpetuo tenetur: sicut ⁊ si scriptura interuenisset. Accurrsius.

v ¶ Cautionem. in scriptis.

g ¶ Confessus est. l. se fideiussisse. que confessio pro cautione habita in

Vbi an possit ⁊ ex iudicio et in iudicio obligari.

k ¶ Constitutū est. quid si minus? Respō. id solum duplicari. vt. ff. progi. inuere videtur.

l ¶ Et nō pecunias. id est penam: que tamen soluta nō potest repeti. vt. ff. de conditio. indebi. l. pene. Sed videtur nō tam magnum tēpus dari debere: sed quasi decies. vt ff. si quis cautionibus. et si post tres. que est cōtra. sol. hec corrigit. vel hec fideiussore dicit: illa i pincipali.

m ¶ Reddere. propie et improprie. ⁊ no. verbum semel positum tē. vt. ff. si cer. pet. l. certi condictio. in princi.

n ¶ Doc facere. dum seq menses secundi tituli durant: quibus elapsis statim videtur exigi pena. vt hic dicit: sz ⁊ tunc dantur pauci dies itra quos potest mora purgari sm Azo. vt. ff. si quis cau. et si post tres. vel ibi fuit certum tempus: hic nō. Accurrsius.

o ¶ Defensiōe. id est sic dicit: soluam penam si nō exhibeam: nec volo posse eum defendere.

p ¶ Nisi intra. que dicta sunt de pena vera sunt nisi tē.

q ¶ Subtractus. vt et arg. ff. ad turpil. l. in senatus. §. si propter mortes. ⁊. §. seq. et. ff. de constitu. pe. l. qui autem. §. sed ⁊ si quis. et. ff. qui satisda. cogan. l. si decesserit. ⁊. ff. qō vi aut clam. l. si alius. §. est autem. Sed argu. contra. ff. de fur. l. inter oēs. in princi. Accur.

r ¶ Cōmissa. cum effectu.

s ¶ Pro vtilitate. scilicet dominum.

Si fideiussor. Casus. In ciuili causa promisi aliquem exhibere in iudicio: fideiussi. dedi pro eo q̄ staret aut fideiussio facta est in scriptis: aut non primo casu in perpetuū tenetur. secūdo casu elapsis duobus mēsibus liberor. Si vero cōa tabellarijs promisi an promisi in scriptis distinguitur: aut erat publica persona que conuenitur aut priuata. primo casu in perpetuum teneor: perinde ac si scriptura interuenisset. secundo casu nisi ad duos menses. Reū exhibere promittēs q̄ to tpe tenetur.

Tabula titulorum Codicis.

Incestis nuptijs. fo.cxcvj.co.j.
Indicta viduitate.f.cclxxxix.columna.ij.
Infantibus expositis. fo.cccclvij.c.ij
Infirmandis penis. fo.cccciij. colūna.ij.
Ingenuis manumissis.fo.cccxciij. columna.j.
Ingratis liberis.fo.cccc v.co.iij.
In litem dādo tutore.fo.cxxxvij.columna.j.
In litē iurādo.f.cxxxvj.co.j.
In integrum restitutiōe minor.xxv annis.fo.lxviij.col.iiij.
In integrū restitutione postulata ne qd ꝛc.fo.lxxviij.co.iij.
Inmutis.fo.cccxxxvj.co.ij.
Inofficioso testō.fo.ci.col.j.
Inofficiosis donationib⁹.fo.cvij.columna.iiij.
Inofficiosis dotibus.fo.cix.co.j.
In ius vocando.fo.xliij.col.iij.
In quibus causis in integrū restitutio nō est necessaria.fo.lxxv. colūna.ij.
In quibus causis militātes. folio.cj. columna.j.
In quibus casibus tutorem habēti. fo.cxxxvij.c.ij.
In quibus causis cessat longi tēporis prescriptio.fo.cccxxvj. columna.iij.
In quibus causis pignus vel hypotheca tacite cōtrahit.fol.cclxxix. colūna.j.
In qbus causis serui p pze.li.acquisi.fo.cccxxiij.col.iij.
Institutionibus ꝛ substitutiōib⁹.fo. cclxix.co.iiij.
Institoria actiōe.fo.cl.co.j.
Inter alios acta vel iudi.ali.nō nocere.fo.cclxiij.co.iij.
Interdicto matrimonio.fo.cxcvj.columna.ij.
Interdictis.fo.cclxix.co.iij.
Inutilibus stipulationib⁹.fo. cccclj columna.iij.
Iudeis ꝛ celicolis.fo.xxv.colum.iiij.
Iudicijs.fo.lxxvj.col.iij.
Iure aureorum anulorū.fo.cclij. columna.iij.
Iure codicillorum.fo.cccl xxiiij. columna.iij.
Iure dominij ipetrādo.fo.cclxxxvij columna.j.
Iure deliberandi.fo.cclxvj.col.ij.
Iure dotium.fo.cciij.co.j.
Iure emphiteotico.fol.clxxxviij. columna.j.
Iure liberorum. fol.cccciij. columna.iij.
Iureiurādo.fo.cxvj.co.iij.
Iureiurando ꝑpter calūniam. folio lxxxij.col.iij.
Iure patronatus.fo.cxxx.co.iiij.
Iuris ꝛ facti ignorātia. fo.xxxj. columna.j.
Iurisditione omnium iudicū.f.xcvj. columna.iij.
Iustiniano codice confirmādo.fol.j. columna.iij.
Letina libertate tolleda.fo.ccc xix.colum.iij.
Legatis.fo.cclxxv co.iiij.
Lege aquilia.fo.cxvij.col.ij.
Lege iuliꝛia in pignoribus rescindēda.fo.cccl xxviij.co.iij.
Lege fusia canina tollenda.f.cccxvj. columna.iiij.
Legibus et cōstitutionibus principū fo.xxviij.co.ij.
Legitima tutela.fo.cxxiij.co.iiij.
Legitimis heredi.fol. cccviij.columna.iij.
Libellis famosis.fol.cccxxxvj.colūna.iij.
Liberali causa.fo.ccccxxv.co.iij.
Liberis exhibendis.fol.cclxxiij.columna.j.
Liberis preteritis.fo.clxxiiij.columna.ij.
Libertate latina tollenda.f.cccxix.co columna.iij.
Libertis ꝛ eorum liberis.fo.cclxij.columna.j.
Litigiosis.fo.cccxc.col.j.
Litis cōtestatiō.folio.xciij. columna.ij.
Locato ꝛ cōducto.fo.clxxxiiij.columna.iiij.
Longi tēporis ꝓscriptiōe. fo.cccxxj. columna.j.
Luitione pignoris. folio.cclxxxvj. co.ij.
Magistratibus municipalibus fo.xlj.col.ij.
Magistratibus cōuenīdis.f.cxcix. columna.j.
Maleficijs ꝛ mathematicis.fo.cccxxviij.colū.j.
Mādati.fo.clxv.co.ij.
Mādatis pancipum.fol.lxix. colūna.iiij.
Mō multarū.fo.xlv.co.ij.
Monopolijs.fo.clxxxj.co.iiij.
Mortis cā donatiōibus. folio.cccxxxiij.columna.j.
Mulieribus q̄ seruis ꝓpijs se iūxerunt.fo.cccxxv.co.ij.
Mutatiōe nominis.folio.cccxxxiij. columna.iij.
Alturalib⁹ liberis.fo.cxx.columna.j.
Nautico fenore fo.lxvij co.iij.
Necessarijs seruis heredib⁹ instituen. fo.cclxxiij.col.j.
Ne christianū mancipium ꝛc.f.xxvj. columna.iij.
Ne comitibus rei militaris. f.xxxix. columna.iij.
Ne de statu defunctorum. fol.cccxx. columna.iij.
Ne ex delictis defunctorum here. con ne.fo.ccxx.co.ij.
Ne fiscus vel respublica fo.lxiij. colū na.iiij.
Ne fili⁹ p patre.fo.cxxxvij.co.j.
Ne fideiussores vel mādatores dotiū dentur.fo.cxix.co.j.
Negocijs gestis. fo.lxiij co.j.
Ne liceat potentionibus.fo.lxij.colūna.iij.
Ne liceat in vna eadēq̄ cā. fo.ccclxv. columna.ij.
Nemini licere signū saluatoris ꝛc.fol. xxv.columna.iiij.
Ne ꝑo dote bona mariti abdicantur fol.ccxix.col.ij.
Ne quis in sua cā iudi.fol.xciij. colūna.j.
Ne rei dominice vel templorū.fo.cccxxix.colum.j.
Ne sanctū baptisma iteretur.fo.xxv. columna.j.
Ne sine iussu principis.fo.cccc lij.columna.ij.
Ne tutor vel curator vectigalia cōducat.fo.cxxxix.colum.j.
Ne vxor pro marito.fo.cxxvj.colūna.ij.
Nili aggeribus nō rūpendis.fo.cccxxxvij.columna.j.
Nō numerata pecunia.fol.clvj.colūna.ij.
Nona vectigalia.fo.clxxiij.co.j.
Nouationib⁹ et delegatiōibus.f. cccxcvj.col.iiij.
Nom opus nūciatione.fo.ccclxxv. columna.iiij.
Nouo codice faciendo.fo.j.c.j.
Nox alibus actiōib⁹.fo.cxviij.columna.iiij.
Nudo iure quiritum tollēdo.f.ccc xxxi.colūna.iiij.
Nūdinis ꝛ mercatorib⁹.f.clxxij. columna.ij.
Nuptijs.fo.crcij.col.iiij.
Obsequijs patrono ꝓstādis fo.cclxx.co.iij.
Officio comitis sacrarū largitionū.fo.xxviij.col.iiij.
Officio comitis sacri palatij.folio xxviij.co.iiij.
Officio comitis rerū priuatarum fo.xxviij.col.iiij.
Officio comitis orientis.f.xxviij columna.iiij.
Officio comitis sacri patrimonij. fo.xxviij.col.iiij.
Officio ciuilis iudicū.fo.xxix.co lumna.iiij.
Officio diuersorū iudicū.fo.xxix columna.iiij.
Officio eius qui vicē alicuius iudicis obtinet.fo.xl.co.ij.
Officio iudicis alexādrie.fol.xlij. columna.ij.
Officio magistri militū.f.xxviij. columna.ij.
Officio magistri officiorum. fol. xxviij.co.iij.
Officio militarū iudicū.fo.xxix columna.iiij.
Officio prefecti augustalis.f.xxx ix.col.j.
Officio prefecti vrbis.fol.xxvij. columna.iiij.
Officio ꝓfecti vigilū.fo.xxix.columna.iiij.
Officio ꝓtoris.fo.xxix.col.j.
Officio ꝓfecti ꝓtorio africe.f.xxxvj.colum.iiij.
Officio ꝓfecti ꝓtorio oriētis. ꝛ illi rici.fo.xxxvj.col.iij.
Officio ꝓcōsulis ꝛ legati.f.xxx viij col.iiij.
Officio ꝙstoris.fo.xxxviij. colum na.ij.
Officio rectoris ꝓuincie.fo xxix. columna.ij.
Officio vicarij.fo.xxix.co.j.
Operis libertorū.fo.ccl.co.ij.
Operis noui nūciatiōe.f.ccclxxv. columna.ij.
Operibus publicis.fol.xcvij.c.iij.
Ordine iudicior.fo.xciij.col.iij.
Ordine cognitionū.f.cccxix.columna.iij.
Actis.fo.xliij.col.j.
Pactis inter emptorē ⁊ vēditorē.fo.clxxvij.co.iiij.
Pactis quentis tam sup dote.f. ccxj.col.j.
Pactis pignor.fo.ccclxxxviij.co lumna.iij.
Pagānis ꝛ sacrificijs ꝛ tēplis eorū.fo.xxvj.co.iij.
Partu pignoris ꝛ omni cā.fo.ccc lxxxiij.co.ij.
Patria potestate.folio.cccij. columna.iij.
Patribus q̄ filios distraxerūt.f. clxx.co.iij.
Peculio.fo.cl.col.iij.
Peculio eius qui libertatem meruit.fol.cccc xxj.col.ij.
Pedāneis iudicib⁹. fol io.xcij. columna.ij.
Pena iudicis qui male iudicauit. folio cccl ix.co.iiij.
Penis.fo.cccclj.co.j.
Per quas personas nobis acquirit. fo. clj.columna.j.
Periculo ꝛ commodo rei vendite.folio clxxxj.col.iiij.
Periculo tutorū.fo.cxxxi.co.j.
Petitiōe hereditatis.folio.cix. columna.ij.
Pignoratitia actione.fo.cxlix. columna.j.
Pignoris et hypothecis.fo.ccclxxvj. columna.iiij.
Plus valere quod agitur.fo.clviij.columna ij.
Plus petitiōibus.fo.xciij.co.iiij.
Posthumis heredibus instituēdis.fo. cclxxv.col.ij.
Postlimino reuersis.fol.cccc v. columna.iij.
Postulando.fo.liij.co.ij.
Precario ꝛ saluiano interdicto.fol. cccl xxxij.colum.ij.
Precibus imperi offerēdis.fo.xxxij columna.ij.
Predijs ꝛ alijs rebus minorū. fo.cclij columna.iij.
Prescrip.longi tempo.pro liberta.folio cccxxj.col.j.
Prescriptione longi temp.x.vel.xx.anno.fo.cccxxv.col.ij.
Prescriptione.xxx.vel.xl.annor.folio cccxxix.col.ij.
Prescriptis verbis.fo.clxxiij. columna.iiij.
Pretorio pignore.fol.cclxxxiij.columna.ij.
Priuilegio fisci.fo.cclxviij.co.j.
Priuilegio dotis. fol.cclxviij. columna.iij.
Priuatis carceribus.fo.cccxix.columna prima.
Probationibus.fo.cxl.col.ij.
Procuratoribus.fol.lix.col.iij.
Pro dona.fo.cccxxij.col.iij.
Pro dote.fol.dclxxx.
Pro emptore.fo.ccxxxi.co.iiij.
Prohibita sequestratione pecunie. fol. cxxxi.col.ij.
Pro herede.fo.cccxxxij.co.ij.
Pro quibus cau.serui.pro pte.libe.effi. fo.cccxiij.co.iij.
Pro socio.fo.clxviij.co.j.
Quando libellus principi datus facit litis contestatiōē.f.xxx iiij.columna.ij.
Quādo ciuilis actio preiudicet crumina li.fo.ccc.xxxiij.co.iiij.
Quadriēnij prescriptiōe.fo.cccxxxviij. columna.j.
Quādo dies legati vel fideicōmissi cedit.fo.cccv.co.j.
Quādo decreto opus nō est. fol.cxliij. columna.j.
Quando ex facto tutoris. folio.cxxxj. columna.iij.
Quādo fiscus vel priuat⁹.fo.cxxxviij. columna.ij.
Quando imperator inter pupillos ꝛ viduas.fo.xcvij.co.iij.
Quādo liceat vnicuiq̄s sine iudice sevindicare.fo.cj.col.iiij.
Quando liceat ab emptione discedere. fo.clxiij.co.iij.
Quādo mulier tutele officio fungatur. fo.c xxvj.co.iij.
Quando mimores ex fact.tu.fo.cccxxxj columna.iij.
Quando non petentium partes. folio ccliij.

Depotio tol ea q̄ fu iuris ci lis.

Tabula titulorum Codicis.

ccliiij.colum.iiij.
Quādo prouocare nō est necesse.fol.
ccclxij.col.j.
Quādo tntores vel curatores eē desi
nāt.fo.ccxxxviij.co.ij.
Que in fraudē creditorū.fo.cccl xvij
columna.iiij.
Quēadmodum testamēta aperiātur
fol.cclxxxj.col.ij.
Que res vendi nō possunt. fol.clxxj.
columna.j.
Que res exportari nō debe[illegible].fo.clxxj.
columna.ij.
Que res pignori obligari pñt vl nō.
fo.cccl xxx.co.j.
Questionibus.fo.ccc xxxvij.colum
na.iiij.
Que sit longa cōsuetudo.fo.ccc[illegible]
columna.ij.
Qui accusare non possunt.fo.ccc[illegible]
columna.iiij.
Qui admitti ad bonorū pos. possunt
fo.cclxj.co.iiij.
Quibus ad libertatē proclamare nō
lic.fo.cccxxix.col.j.
Quibus causis in integ.resti.fo.lxxv
columna.ij.
Quibus causis pig.ta.cō.f.cccl xxix.
columna.j.
Qui bōis cedere possunt. fol.cccl xv.
columna.iij.
Quibus ex causis serui pro premio li
bertatē accipiūt.fo.ccc xxij.colum
na.iiij.
Quibus ex causis maiores.fo.lxxxj.
columna.j.
Quib⁹ non obijcit longi temporis p̄
scriptio.folio.cccxxxvij. columna
secunda.
Quib⁹ res iudicata nō nocet.f.cccli
columna.ij.
Quibus vt indignis. fo.cl xxxij. co
lumna.iiij.
Qui dare tutores vel curatores pñt.
fo.cxxv.colum.ij.
Qui ꝛ aduersus quos in integrū resti
tutio non postulet.fo.lxxv. colum
na.iiij.
Qui etate se excusant.fo.ccxl.colum
na.iiij.
Qui legitimā personam habēt stan
di in iudicio vel non.fo.xxij.colū
na.ij.
Qui manumittere nō pñt.fo.ccc xxij
colūna.j.
Qui morbo se excusant.fo.ccxl.colū
na.iij.
Qui nō possunt ad libertatē puenire
fo.ccc xxij.co.iij.
Qui numero liberorū se excusant.fol.
ccxl.colū.iij.
Qui numero tutelarum.fo.ccxl.colū
na.iiij.
Qui potiores i pignore habeantr.fol.
cccl xxx.colum.iiij.
Qui pro sua iurisditiōe iudices dare
dari ve possunt.fol.xcij.c.iiij.
Qui petant tutores vel curatores.fo.
ccxxiij.co.ij.
Qui testamēta facere possunt.f.cclxij
colū.iij.
Quod cum eo q in aliena ptāte. fol.
cl.columna.iij.
Quod metus causa.fol.lxvj.col.iij.
Quomodo ꝛ quādo iudex.f.cccliij
columna.iij.
Quorū appellationes nō recipiūtur.
fo.cccl xiij.co.ij.
Quorū bonor.fo.cccl xx.co.j.
Quor legator.fo.cccl xx.co.iij.
Raptu virginū seu viduarū.fo
lio.ccccxxvj.co.iij.
Ratiocinijs operū publicorum et pa
tribus ciuitatū.fo.cccl xxvj.colum
na.iij.
Rebus creditis.fo.cxxvj.co.iiij.
Rebus alienis nō alienādis.fo.clxx
vij.colū.iij.
Receptis arbitris.fo.lxxxij.co.j.
Rei vendicatione.fo.cxj.co.ij.
Rei vxorie actiōe.fo.ccvij.col.ij.
Re iudicata.fo.cccl.co.ij.
Relatiōibus.fo.cccliiij.co.iiij.
Religiosis ꝛ sumptibus funerū.folio
cxxv.colū.iiij.
Rem alienā gerētibus.fo.clxxviij.co
lūna.iiij.
Remissione pignoris.fol.ccclxxxiij.
columna.ij.
Repudianda ꝛ abstinēda beredita
te.fo.cclxxx.co.iiij.
Repudianda bonorū possessiōe.fol.
cclxvj.colū.iij.
Repudijs.fo.cxv.co.iiij.
Reputatiōib⁹.fo.lxxvj.co.ij.
Requirendis reis.fo.ccccxxxvij.colū
na.ij.
Rerū amotarū.fo.ccxix.co.j.
Rerum permutatione.fo.clxxxiij.co
lumna.iiij.
Rescindenda vēditiōe. fo.clxxj. colū
na.iiij.
Restitutione in integrū.fo.lxxviij.co
lumna.iij.
Restitutione militum.fo.lxxviij.co
lumna.iij.
Res inter alios acta.fo.ccclij. colū
na.ij.
Reuocandis bis que in fraudē credi
torū alienata sunt.foli.cclxvij.co
lumna.iij.
Reuocandis donationib⁹.fo.cccxvij
columna.j.
Sacrosanctis ecclesijs.fo.v.colū
na.ij.
Satisdādo.fo.lxxxiij.co.iij.
Secūdis nuptijs.fol.cxcvij. colum
na.iij.
Seditiosis.fo.ccccxxxiij.co.iiij.
Senatusc̄ōsultis.fo.cxxix.col.iij.
Senatusc̄ōsultum macedonianū.fo.
clij.colum.iiij.
Senatusc̄ōsultū vellcianum fol.clij.
columna.iij.
Senatusconsulto claudiano tollēdo.
fo.cccxxxi.col.ij.
Sentētia que sine certa quātitate pla
ta est.fo.cccclviij.col.ij.
Sētētijs prefectorū pretorior. folio
cccclxiij.columna.ij.
Sentētijs ex periculo recitādis.f.ccc
xlvj.colum.ij.
Sentētijs ꝛ interlocutiōibus oim iu
dicū.fo.cccclvj.col.iiij.
Sententijs que pro eo quod itereſt p
ferunt.fo.cccclviij.co.iij.
Sententiā rescindi nō posse.fol.cccl.
columna.ij.
Sententiā passis.fol.ccccxliij.colum
na.iij.
Separationibus.fol.cccl xvj. colum
na.iij.
Sepulchro violato.fo.cccc xxviij. co
lumna.iiij.
Seruitutibus ꝛ aqua.fo.cxvj.col.iij.
Seruo pignori dato manumisso.fol.
cccxxj.colū.j.
Seruis reipublice manumittendis.
folio.cccxxj.col.ij.
Seruis fugitiuis.fol.cclv.col.iiij.
Si aduersus rem iudicatā restitutio
postulet.fo.lxxj.col.j.
Si aduersus venditionem.f.lxxj.co
lumna.iiij.
Si aduersus vēditionē pignor. folio
lxxij.colum.j.
Si aduersus donationē.fol.lxxij.co
lumna.iij.
Si aduersus libertatē.fol.lxxij.colū
na.iiij.
Si aduersus trā factionē.folio.lxxiij.
columna.ij.
Si aduersus solutionē.fo.lxxij. colū
na.iij.
Si aduersus dotē.fo.lxxiij.colum.iij
Si aduersus delictū.fol.lxxiij.colum
na.iiij.
Si aduersus creditorē.folio.lxxiiij.co
lumna.ij.
Si aduersus creditorē.fol.cccxxxvij.
columna.iiij.
Si aduersus vsucapionē.fo.lxxiiij.co
lumna.j.
Si aduersus fiscū.fo.lxxiiij.co.j.
Si aliena res pignori data sit.fo.ccc
lxxix.colū.iij.
Si a non cōpetenti iudice.fo.cccl ix.
columna.ij.
Si antiquior creditor pignus vēdide
rit.fo.cccxxxij.co.ij.
Si cōis res pignori data sit.fol. ccc
lxxxij.col.ij.
Si contra ius vel vtilitatem publicā.
fo.xxxiij.col.iij.
Si certum petatur.fo.cxxix.col.j.
Si dos cōstāte matrimonio.fo.cxcvij.
columna.iij.
Si de mortanea possessione fuerit
appellatū.fo.cccl xv.col.j.
Si ex falsis instrumctis.fo.cccliij.co
lumna.iij.
Si ex pluribus tutoribus. fo.cxxxj.
columna.iij.
Si in cōi eadēq causa in integrū re
stitutio postuletur.fo.lxxj. colum
na.j.
Si in causa iudicati pignus captum
sit.fo.cccl xxxiij.co.iij.
Si in fraudē patroni.fo.cclij.co.ij.
Si maior fact⁹ alienationē ratam ha
buerit.fo.cclxiij.col.ij.
Si mancipiū ita veneat.fol.clxxx.co
lumna.ij.
Si mācipiū ita fuerit alienatum. fo.
clxxx.colū.iij.
Si maior fact⁹ ratū habuerit. fo.lxx
vij.colū.iiij.
Si mater indemnitatē ꝑmisit.fo.cc
lxxiij.colū.iij.
Si minor ab hereditate se abstinue
rit.fo.lxxiiij.co.iiij.
Si minor se maiorē dixerit vl ꝑbat⁹
fuerit.fo.lxxvj.co.ij.
Sine censu vel reliquis funduꝫ ꝑa
rari nō posse.fol.clxxiij.colum.ij.
Si nuptie ex rescripto petant.fo.cc
vij.col.ij.
Si omissa sit cā testamēti.fo.cclxxix
columna.j.
Si pendente appella.mors interue
nit.fo.cccl xiij.colū.j.
Si p vivel alio mō absentis possessio
turbata sit fo.cclxxij.col.j.
Si pignus pignori datū sit. folio.ccc
lxxiiij.col.j.
Si pignoris conuentiōe numeratio
pecunie secuta nō sit.fo.cccl xxvj.
columna.iiij.
Si propter publicas pensitatiōes vē
ditio fuerit celebrata. folio.clxxiij.
colum.iiij.
Si plures vna sententia cōdemnati
sunt.fo.ccclij.co.j.
Si quacūq ꝑdit⁹ potestate.f.cxcvij
columna.j.
Si quis aliquē testari ꝓhibuerit.fo.
cclxxxij.co.iij.
Si quis alteri vel sibi.fo.clxxvj.col.iij.
Si quis ignorās rem minoris eē.fo.
cclxiij.col.ij.
Si quis impatori maledixerit.f.cccc
xix.colum.iij.
Si quis eā cui⁹ tutor fuerit co:rupe
rint.fo.cccxxv.co.ij.
Si rector puincie.f.clxxix.co.iiij.
Si reus vel accusator mortuus fuerit
fo.ccccxix.col.ij.
Si secūdo nupserit mulier.fo.cciij.co
lumna.j.
Si sepius in integrum restitutio po
stuletur.fo.lxxvj.co.iij.
Si seruus extero.fo.clxvij.col.iiij.
Si seru⁹ exportādus veneat.fo.clxx
ix.colum.iiij.
Si tutor vel curator causa rei publi.
absuerit.fo.ccc.l.col.ij.
Si tutor vel curator interuenerit. fol.
lxx.colum.iij.
Si tutor contra voluntatez mīis da
tus sit.fo.ccxxxij.colum.iiij.
Si tutor non gessit. fo.ccxxxvj. colū
na.iiij.
Si tutor vel curator falsis allegatiōi
bus excusatus sit.fo.ccxl.colū.j.
Si vēdito pignore agatur.fo.cclxxx
vij.columna.j.
Si vnus ex plurib⁹ appellauerit.fo
lio.ccclxiij.col.iij.
Si vnus ex pluribus heredibus.fol.
cclxxxvj.col.ij.
Si vt omissam hereditatem.fo.lxxv.
columna.j.
Si vt ab heredi.se absti.fo.lxxiiij.co
lumna.iiij.
Soluto matrimonio.fol.cxcvj.c.iiij
Solutionibus ꝛ liberationib⁹. soko
cccxcvij.col.ij.
Sponsalibus.fol.clxxix.co.j.
Sportulis.fo.xcij.co.j.
Statuis ꝛ imaginibus.fo.xxxvj. co
lumna.ij.
Successorio edicto.fo.cclvj.co.iij.
Suffragio.fo.cxxxj.co.j.
Suis ꝛ legitimis.fo.ccxvj.co.j.
Summa trinitate ꝛ fide catholica.fo
lio.iij.columna.iij.
Suspectis tutoribus.fo.ccxxxij.colū
na.iij.
Abulis exhibendis.fo.cccl xx
iiij.col.j.
Temporibus in integrū restitutiōis.
fo.lxxix.co.iij.
Temporibus ꝛ reparatiōib⁹.f.cccl x.
columna.j.
Testamentaria tutela.fo.ccxxij.colū
na.iij.
Testamēto militis.fo.cclx.columna
quarta.
Testamentis et quēadmodum testa
menta ordinent.fo.cclxiij.colum
na.ij.
Testamētaria manumissiōe. f.cccxvj
columna.ij.
Testibus.fo.cxlij.col.iiij.
Transactionibus.fo.xlvij.co.iiij.
Tutoribus vel curatoribus illustriū.
fo.ccxxiij.colum.iij.
Tutore vel curatore q non satisdedit.
fo.ccxxxij.colum.j.
Ubi causa status agi debeat. fo
lio.xcviij.col.ij.
Ubi cause fiscales.fol.c.col.j.
Ubi cōueniatur qui certo loco dare p
misit.fo.xcviij.co.ij.
Ubi de ratiocinijs tā publicis q̄ pua
tis agi oporteat.fo.xcix.col.ij.
Ubi de hereditate agitur.fol.xcix.co
lumna.j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula autenticarum Codicis.

¶ Autenticas varijs subtitulis Codicis interfertas in dex iste alphabeticus vnicus & luculentissime indicabit: quas in diuersam impressorres tabellã nõ ab re piccerũt.

Deos. fo. ccij. co. iiij.
Ad hec er his. f. cclvij. co lumna. iiij.
Ad hec qui fructus. f. clxj columna. iiij.
Ad hec. fo. ccxxvij. co. j.
Ad hec si. fo lxxxvij. co. ij.
Ad hoc qui suã. fo. cccxx. co. iiij.
Agricultores. f. cclxxx. c. iij.
Antiqua. fo. ccccvij. co. iiij.
Apud eloquentissimus. fo. cclvij. c. j.
Ascriptitios. fo xviij. col. iij.
At qui semel. fo. cclj. co. j.
At si contractus. fo. cclj. co. j.
Bona damnatorũ. fol. ccccxliij. columna. iij.
Causa que sit. fo. xvij. co. ij.
Cessante. fo. ccc vij. co. iij.
Clericus quoq;. fo. xvij. co. iij.
Cõtra qui ppriã. fo. clvij. co. j.
Cõtra cũ rogat⁹. fo. cc vxx. co. j.
Cum relictum. fo. clxxxiij. col iij.
Decernit ius nouum. fo. lxxxij. columna. iiij.
Defuncto. fo. ccc vij. col. j.
Diaconissam. fo xij. co. iij.
Donationẽ. fo. ccvij. co. ij.
Dos data. fo. cxcij. col. iij.
Contra. fo. ccc vj. co. ij.
Ei qui appellat. fo. cccl. colũ na. iij.
Eidẽ penis. fol. cxcviij. col. iij.
Eo decursum. fo. cxcj. co. iiij.
Epõ nullã. fo. xiij. co. j.
Epalis ordo. fo. xvij. col. iiij.
Equalitas. fo. cxxj. co. j.
Et sequenter. fo cccl vij. col. j.
Et cũ solis. fo. ccc vj. co. iiij.
Et nõ obseruato. fo. cclx vij. co. ij.
Et qui iurat. fo. cclxvj. co. ij.
Et cã. fo. clxxv. co. iij.
Excipitur. fo. cccxij. col. iij.
Ex cõplexu. fo. cxvij. co. j.
Ex testamento. fo. cclvj. co. iiij.
Ex testamẽto. fo. cxcix. co. iij.
Gsaros. fo xviij. co. iiij.
Generaliter aũt. fo. xv. columna ij.
Hinc autem querelã. fol. clvij. columna. iiij.
Hec vltra. fo. ix. co. iiij.
Heres lucro. fo. cc. co. iij.
Hoc ita. fo. cccl xvij. co. iiij.
Hoc ita. fol. cc xcvij. col. ij.
Hoc ius porrectum. fo. vij. co. iij.
Hoc sacrim. fo. lxxxiij. col. ij.
Hoc nisi. fo. cccc vij. col. iij.
Hoc ãpliꝰ. fo. cc xcvij. co. iij.
Hoc inter. fo. cclxvj. co. iij.
Hoc ius stabit. fol. lxj. col. iij.
Hoc si debitor. fo. cclxxxvij. co. iij.
Hoc locũ. fo. ccij. co. ij.
Hodie quãtĩcũqꝫ. fo. cc xvj. co. iij.
Hodie nouo. fo. cc xcvij. co. iij.
Hodie turant. fo. xc. co. ij.
Hodie aũt. fo. cc clvj. col. ij.
Idem est in his. fo. cc clvj. col. ij.
Idẽ est de nestorianis. f. cxxiij. columna. iiij.
Immo a debito. fo. cxxxvj. col. j.
Incestas nuptias. fo. cc xcvij. co. j.
In donatione. fo. cxcix. col. ij.
Ingressi. fo. vij. co. j.
In isto iuramẽto. fo. lxxxiij. co. iiij.
In successione. fo. ccc vij. col. j.
Interdicimus. fo. xiij. col. iij.
In testõ. fo. ccc vij. col. iiij.
Itaq; mortuo. fo. cccxj. co. ij.
Item qui domũ. fo. ccc cxix. co. iij.
Itẽ fibymncẽ. fol. ix. col. iij.
Itẽ possessor. fo. cc clxxxj. col. j.
Item prediũ. fo. ix. co. ij.
Item sine. fo. cc xxij. co. ij.
Item dereditas. fo. cccxiij. col. iij.
Item priuilegiũ. fo. xxiij. co. ij.
Item a priuatis. fo. cccxj. co. j.
Jubemus. in titu. de iudicijs fo. lxxxvij. col. iiij.
Libellum vero. fo xciiij. columna. iij.
Liberi furiosi. fo. xxiij. co. j.
Licentiam habeat. fo. xviij. co. j.
Licet patri. fo. cxxj. co. iij.
Licet testator. fo. xvi. co. j.
Litigiosa. in titu. de litigio. fol. cccxc. columna. ij.
Lucrũ hoc. fo. cxcix. col. iij.
Mlefidei possessore. fo. cccxxxv colum. iiij.
Matri z auie. fo. cc xvj. co. iiij.
Maximis. fo. cxcv. col. ij.
Minoris debitor. fo. cc xcv. co. iiij.
Multomagis. fo. ix. co. j.
Multomagis. fo. xiiij. co. j.
Nisi rogati. fo. cxcix. co. j.
Nisi tricennale. fol. cccxj. colũna. iiij.
Nisi breues. fo. cccclvj. colũ. iij.
Non ls. fo cclxxv. co. ij.
Nouissime. fo. cc xxvũ. col. iiij.
Nouissima. fol. cij. col. iiij.
Noua alia. fo. cc xxij. co. ij.
Nouo iure. fo. cccl. col. j.
Nouo iure. in titu. de rela. fo. ccclv. columna. j.
Nullus eps. fo. xiiij. co. iij.
Nũc soli. fo. cc xx co. iij.
Nunc aute. fo. ccij. col. j.
Nũc aũt. fo. xiij. co. ij.
Nunc si heres. fo. cccxc. co. iiij.
Nunc inhibet. fo. cc xcj. co. iij.
Oferatur ei. fol. xciij. columna tertia.
Omnes peregrini. fo. cccxj. co. j.
Perpetua. fo. ix. co. iij.
Permissa est. fo. cc cj. columna. ij.
Post fratres. fo. cccix. co. j.
Post fratres. ij. fo. cccix. co. j.
Post iusiurãdũ. fo. xc. co. iiij.
Presente tñ. fo. cc xcviij. co. ij.
Presides. fo. xxj. col. iij.
Presbyteri seu diaconi. fo. xij. col. iij.
Presbyterum. fo. xij. col. iij.
Presbyteros. fo. xviij. co. j.
Presbyteros diaconos. fo. xix. colũna. iiij.
Preterea. fo. x. co. iij.
Preterea si mfimoniuꝫ. folio. cclvij. columna. iij.
Pretercq. fo. cc xxij. co. ij.
Principales. fo. lxxxiij. co. iiij.
Quas actiones. fol. xj. col. ij.
Qua in prouicia. fo. cxvij. columna. j.
Que tertie. fo. cclx. co. ij.
Que supplicatio. fo. xxxiij. co. iiij.
Quibuscũqꝫ modis. fo. ix. co. j.
Qui rem. fo. ix. co. iiij.
Qui semel. fo. cccxlv. co. iiij.
Qui res. fo. ix. co. j.
Quod pro hac cã. fo. xvj. co. ij.
Qñ sine subscriptiõe. fo. cclxvj. col. ij.
Qñ mater. fo. ccccxiij. co. iij.
Qñ ms. fo. cc xxij. co. ij.
Qñ eis permittit. fo. cc cv. colũ. j.
Quod si gs. fo. cc xcix. co. iiij.
Quod hodie. fo. cc xvj. co. ij.
Quod locũ. fo. ccxj. co. iij.
Quod obtinet. fo. ccxl. co. iiij.
Qub obtinet. fo. cccl xxix. co. j.
Quod nunc generale. fol. cc clxj. col. j.
Quod locum. fo. cclviij. co. iij.
Quod fieri nõ debet. fo. xcv. co. ij.
Quo⁹re. fo. cc clxxvij. col. iiij.
Res que subiacent. fo. cc cv. columna. iij.
Rogauj. fo. cxliij. co. iij.
Sacramentum. fo. cc xxvij. colũna. j.
Sed cũ testator. fo. ccc. col. iij.
Sed episcopalis. fo. xvij. col. iiij.
Sed et periculũ. fo. clxxiij. co. iij.
Sed z si quis. fo. cxix. co. iiij.
Sed z pmutare. fo. ix. col. iij.
Sed z lis. fol. cccl x. col. iiij.
Sed z si quis. fo. cxliij. co. iiij.
Sed hodie. fo. ccliij. co. iiij.
Sed hodie. fo. cc xxxij. co. ij.
Sed hodie. fo. cc xvij. co. iij.
Sed hodie nouo. fo. cxxxvj. co. ij.
Sed hodie. fo. cccc xciij co. ij.
Sed hodie. fo. x. col. j.
Sed hodie nouo. fo. xl. co. j.
Sed hodie. fo. ccc xxiij. co. j.
Sed hodie. fo. cc xv. col. ij.
Sed iam cautũ. fo. clxv. co. j.
Sed iam necesse. fol. cxcj. col. iiij.
Sed in ea re. fo. ccc. co. iij.
Sed iudex. fo. xij. col. ij.
Sed neqꝫ. fo. cccc xxix. co. iij.
Sed neqꝫ curialem. fo. xij. co. j.
Sed nouo iure. fo. xxiij. co. j.
Sed noua. fo. cx xxij. co. ij.
Sed nouo iure. fo. ccccxxij. co. j.
Sed nouo iure. fo. cxxx. col. iiij.
Sed nouo iure. fo. cx xvj. colũ. iiij.
Sed nouo iure. fo. cc xciij. co. j.
Sed nouo iure. fo. ccxx. col. ij.
Sed nouo iure. fo. cclvj. col. ij.
Sed omnino. fo. cx xxvj. co. j.
Sed quis. fo. cx. co. ij.
Sed que nihil. fo. cc xij. co. ij.
Sed si aurum. fo. cc j. co. iij.
Sed si post. xxv. fo. ciij. co. iiij.
Si minor. xxv. annis. fo. lxxx. col. iij.
Si mõ subijciatur. fo. cxxj. co. iiij.
Si appellatione. fo. cc clx. col. iij.
Sicut alienatio. fo. vij. co. iij.
Sicut bereditas. fo. cc xxij. co. iiij.
Si captiui. fo. xix. co. ij.
Similiter falcidia. fo. ccc. co. iiij.
Si omnes creditores. fo. lxxiij. co. iiij
Si pater. fo. cc xix. col. iiij.
Si qua mulier. fo. clv. col. iiij.
Si qua mulier. fo. vj. co. ij.
Si qñ quis. fol. cx xxix. col. iij.
Si quas ruinas. fo. ix. co. ij.
Si qd er rebus. fol. cc clxxxij. col. iiij.
Si quis vult. fo. cc clxxxij. co. j.
Si quis litigantiũ. fol. cxj. col. iij.
Si qs liberos. fo. cc xxj. co. iij.
Si quis in aliquo. fo. xliij. col. ij.
Si quis episcopus. fo. xiij. co. ij.
Si quis ei. fo. ccc xxiij. co. iij.
Si seruus sciente. fol. xvij. col. iij.
Si tamen abstineat. fo. cc. co. iij.
Si tamen in medio. fo. cc clx. co. iij.
Si testis productus. fo. clv. col. ij.
Siue a me. fo. clv. co. ij.
Si vero contigerit. fo. xcj. co. ij.
Si vero anteꝫ. fo. xl. co. ij.
Si vero crimmis. fo. ccccxxij. co. ij.
Tres z si legitimo. fo. xviij. columna. iiij.
Vñ z si parens. fo. cij. co. iiij.
Vxore mortua. fo. cc. co. iij.

¶ Finis tabule rubricarum.

¶ Finis tabule autenticarũ.

Leges

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Leges oẽs totius Codicis hic ordine alphabetico imprimunt̃: vt si q̃s ineptus aut mẽdosus sit titulus: legẽ quã q̃ris promptã habeas. Multi insuper multarũ capita legũ tenẽt: quarũ situationes eos prorsus latẽt: taliũ labores presens legũ tabula nõ mediocriter leuabit.

A Bacti aialis. fo. cccc-xxxvij.co.j.
Ab administratiõe.fo. cclxxxvj.col.ij.
Ab anastasio.fol.lxvij. columna.iij.
Abdicatio q̃ greco.fo.cccciij.co.j.
Abducriplagio.fo.ccccxxx.co.j.
Ab eo.fo.cccj.colũna.j.
Ab eo iudicato.fo.cccxliiij.co.iiij.
Ab eo qui.fo.cccxxij.col.j.
Ab executione.fol.ccclxiij.col.iij.
Abhorret a seculo.fo.lxiiij.c.j.
Ab hostibus.fo.cccxxxvij.co.iij.
Ab hostibus.j.de postliminio reuersis.fo.ccccv.co.iiij.
Ab hostibus.ij.de postliminio reuersis.fo.ccccvj.co.iij.
Ab hostib⁹.iij.de postliminio reuersis.fo.ccccvij.col.j.
Ab incestis.fo.cxcvij.co.ij.
Abolitio pñtibus.fol.ccccxxxix.c.ij.
Abolitionẽ adulterij.f.ccccxxij.c.iij.
Absentẽ capitali.fo.ccccxvj.co.iiij.
Abstinẽdũ prorsus.fo.ccclxiij.co.iij.
Ab vno coherede.fo.lxv.col.iiij.
Ab vno.fol.cccxxj.col.iiij.
A caligato milite.fol.cxciiij.col.ij.
Acceptam mutuo.fo.clxij.co.j.
Actio quidẽ.fo.ccclxxxiij.co.iiij.
Actione ei.fo.lx.co.j.
Actione administrate.fol.xlviij.c.ij.
Accusationis exordiũ.fo.ccccxvij.columna.iiij.
Accusationis institute.fol.lxvij.c.iij.
Accusationẽ a qua.fo.ccccxv.co.ij.
A coheredibus.fo.ccci.col.iij.
Acta simulata.fo.cxlviij.co.iij.
Actor quod.fo.cxlij.co.iij.
Actor rei.fo.xcix.col.j.
Actori delato.fo.cxxvij.co.iij.
Actus oẽs.fo.xcvj.co.iij.
Ad agnatos.fo.cxxxiij.co.iiij.
Ad auũculos.fo.cxxxiij.co.iiij.
Ad barbaricũ.fo.clxxj.col.iij.
Ad bonorũ.fo.lxxv.co.j.
Ad cõmẽtariẽsem.fo.cccxix.col.j.
Ad cõparãdas.fo.clxvj.co.iij.
Addictos supplicio.fol.xxj.co.ij.
Addictos supplicio.fo.ccclviij.co.j.
Ad eũ.fo.ccccviij.co.j.
Ad eos qui.fo.cxxxj.co.ij.
Ad exactionẽ.fo.cciij.co.iij.
Ad exhibendũ.fol.cxxv.col.ij.
Ad fiscum.fo.ci.col.iij.
Ad fraudem.fo.lxiiij.co.j.
Ad presidẽ.fol.ccclxxiij.co.ij.
Ad instructiones.fo.vj.co.j.
Ad iniuriã.fo.lxvij.co.ij.
Adite presidẽ.fo.cxiiij.co.iiij.
Ad intestati.fo.cccix.col.ij.
Aditus cõpetens.fo.ccccxxx.colũ.iij.
Ad litem dat⁹.fo.cccxxiij.co.ij.
Admone.j.qui petãt tutores.f.cccxiiij.col.ij.
Admone.ij.q petant tutores.fol.ccxxiij.colũ.iij.
Ad mutãdũ.fo.ccccxxiiij.co.iiij.
Adolescentie tp̃s.fo.lxxv.co.ij.
Ad officium.fo.cxxij.co.j.
Adoptio nõ tabulis.f.cccciij.co.iij.
Adoptatã.fo.cccciij.co.iiij.
Ad palatinos.fo.xxxviij.co.iiij.
Ad portus.fo.ccclxxv.col.iiij.
Ad pbationẽ.j.de pbatio.f.cxlij.c.ij.
Ad probationẽ.ij.de pbatio.fo.cxlij.colum.iij.
Ad pbationẽ.fo.clxxxvj.co.iiij.
Ad pbationẽ.fo.ccccxxvj.co.iiij.
Ad ptegendã.fo.ccxxiij.co.ij.
Ad recognoscẽdos.fo.cccxxiiij.c.iiij
Ad rescindendã.fo.clxxij.co.ij.
Ad similitudinẽ.fo.xiiij.co.ij.
Ad similitudinẽ.fo.lv.col.iiij.
Ad solutionẽ.fo.ccclj.co.iij.
Ad tp̃s.fo.lviij.co.ij.
Aduersus coheredes.fo.cxviij.c.iiij.
Aduersus creditorẽ.fo.clx.col.iiij.
Aduersus curatorẽ.fo.ccxxviij.col.j.
Aduersus debitorẽ.fo.cxxxvj.co.j.
Aduersus eum.fo.clxv.co.ij.
Aduersus eum.fol.clxxv.co.ij.
Aduersus eũ.fo.ccxlvij.co.iij.
Aduersus eos.fo.lxiiij.co.iiij.
Aduersus eos.fo.cxij.col.j.
Aduersus eos.fo.clxxxiiij.co.iiij.
Aduersus eos.fo.ccxcvij.co.iiij.
Aduersus fratrẽ.fo.ccclxxxix.co.ij.
Aduersus heredes.fo.ccxxvj.co.j.
Aduersus heredes.fo.ccxxxvj.co.iiij
Aduersus noiatorẽ.fo.ccxlv.co.iij.
Aduersus petitiones.fo.clvij.co.ij.
Aduersus sniam.fo.lxxj.co.iij.
Aduersus vxorẽ.fo.ccccxxxv.co.iij.
Adulter post.fo.ccccxxj.col.ij.
Adulterã si postea.fo.ccccxxij.co.j.
Adulterij accusatõe.f.ccccxxiiij.c.iiij
Aduocati q dirimũt.fo.lv.co.iiij.
Aduocatos amplissime.fo.lvj.col.j.
Aduocatiõis cã.fo.cxxxiij.co.iiij.
Affinitatis iure.fo.cccx.co.iiij.
Age cũ geminiano.fo.xlviij.col.ij.
Agrũ plurib⁹.fo.cccv.col.ij.
A iudice iudex.fol.lxxxvij.cx.j.
Altius quidẽ.fo.cxvij.co.iij.
Alearũ vsum.fo.cxxvj.col.iij.
A legatis gentiũ.fo.clxxxij.col.iiij.
Alia causa est.fo.cclxxxiij.co.iiij.
A libertina matre.fo.cccxxiiij.c.iiij.
Alienã suscipe.fo.lxj.co.iij.
Alienam secte.fo.ccccxx.col.j.
Alienũ seruũ.fo.ccxlvij.co.iij.
Aliũ desponsate.fo.clxxxix.co.ij.
Alimẽta quidẽ.fo.lxv.col.j.
Alio iure.fo.cxxxvj.co.iij.
Alũnos tuos.fo.ccclxxx.co.j.
A marito in vxorẽ.fo.ccxiiij.co.iiij.
Ambiguitatẽ antiq iuris.fo.cxv.c.ij
Ambiguitates q̃.fo.cclxvij.co.j.
Ambiguitates legis.fo.cclxxxix.c.iij
Amita tutoris.fol.cxxiiij.col.iij.
Amite cui.fo.cccx.co.iiij.
Ampliorẽ pdẽtiã.fo.ccclix.col.iij.
Amplissimi ordinis.fo.cxxxviij.columna.iiij.
Ancilla que.fo.clxxx.col.j.
Ancille subtracte.fo.ccxlviij.co.ij.
Ancille domin⁹.fo.cccxj.co.j.
Ancillã siue seruũ.fo.cccxix.col.j.
An i totũ.fo.ccclxxiiij.c.iiij.
Animaduertimus.fo.lxiij.co.ij.
Ante diuisionẽ.fo.ccv.co.iij.
Ante oblationẽ.fo.cxxxiiij.co.iij.
Ante sentẽtie.fo.ccclxiiij.col.j.
Anteq̃ scriptus.fo.cccxj.co.j.
A nullo iudice.fo.xcvj.co.j.
An tibi partis.fo.cxxxiiij.col.ij.
Antique iurisditionis.fo.clv.col.iiij.
Antique sublimitatis.f.cccxxxj.c.iiij
Antiquitas dubitabat.fo.cxv.co.iij.
Antistitẽ qui.fo.xxv.co.ij.
A patre verbis.fo.cclix.co.j.
Appellatione interposita.fol.ccclv.colum.ij.
Apertissimi iuris.fo.xcj.co.j.
A plerisq3 prudentium.fo.ccccxxxv.columna.j.
A possidentibus.fo.cxiij.co.iiij.
Apostatarum sacrilegũ.fo.xxv.c.iij.
A procedente iudice.fo.xcv.c.iij.
A proconsulibus.fo.ccclvij.co.ij.
A procuratore.fo.clxvj.co.ij.
Apud antiquos.fo.ccxlix.co.j.
Apud concilium.fo.cccxvj.co.ij.
Apud eos.fo.cxlvj.col.ij.
Apud hostes.fo.cccvj.col.iij.
Aquam que in alieno.fo.cxvij.co.j.
Arbitri nulla.fo.cccxlvj.co.ij.
Arbitrorũ ex compromisso.fo.lxxxij columna.j.
Archigerũtes.fo.xxj.co.ij.
Arrianus si mota.fo.cccxxviij.co.iij.
Arriani ⁊ macedoniani.fo.xxiij.columna.iiij.
Arris sponsaliorum.fo.clxxxix.co.ij.
Arrogationes eorum fo.cccciij.co.iij.
Artem geometrie.fo.ccccxxviij.co.j.
Asseueratio debitũ.fo.clvij.co.iij.
Assiduis aditiõib⁹.fo.ccclxxxij.c.ij.
Atrocem sine dubio.f.ccccxxxvj.c.ij.
Auctore laudato.fo.cccc.co.ij.
Auctoritatem vobis.fo.ccclxxj.co.j.
Auia tua.fo.cciiij.co.iiij.
Aui paterni.fo.cccxxvij.co.iij.
Aureorum vsus.fol.ccliij.co.iiij.
Auũculo priori.fo.cccx.co.iiij.
B Asilicam mauratã.f.ccclxxvj.columna.ij.
Bene a zenone.f.cccxxviij.co.iij.
Binos qui priores.fo.lv.co.ij.
Blãditus tibi.fo.ccccxcv.co.j.
Bona mariti.fo.ccclviij.co.j.
Bona quecũq3.fol.cxix.col.ij.
Bona quõdã.fo.ccxiij.co.j.
Bonam fidem.fo.cxxxv.co.ij.
Bonorum quidẽ.fo.ccliiij.c.iij.
Bonorũ quidẽ.fo.cclv.co.j.
Bonorum possessio.fo.ccliiij.co.j.
C Alũnia eo tp̃e.fo.ccccxl.c.iij.
Calũnie pena.fo.ccccxl.co.iij.
Captatorias institutiões.f.cclxij.c.j.
Captum ab hostibus.fo.ccccvj.co.ij
Carbonianum edictũ.fo.cclvij.co.ij.
Castitati temporũ.fol.ccccxxj.co.iiij.
Cautio ratihabitionis.fo.lix.co.iij.
Casus eius.fol.ccccxliij.co.ij.
Casus maioris.fo.cclxiiij.col.iij.
Causã in integrũ.fo.lxxviij.co.iij.
Causa iureiurando.fo.cxxxvj.co.iiij.
Causas vel lites.fo.xlix.co.iiij.
Celebrãdis.fo.cxciij.co.ij.
Celicolarum nomen.fo.xxvj.co.ij.
Censemus vt si.fo.cccxc.co.iij.
Censualis quidã.fo.ccccviij.co.iiij.
Certa est forma.fo.cccvj.co.j.
Certa ratione.fo.ccclxij.co.iij.
Certum est.fo.cxiij.co.iiij.
Certum est.fo.cxix.co.iiij.
Certũ est.fo.ccxxxvj.co.iiij.
Certũ est.fo.ccxlvj.co.iij.
Certũ est.fo.cclvj.co.iij.
Certum est.fo.ccclxxix.co.j.
Certum ius.fo.cccxxiij.co.ij.
Certi ⁊ indubitati.fo.clxx.co.j.
Certi iuris.fo.xcj.co.iij.
Certi iuris.fo.clxxxv.co.j.
Certi iuris.fo.cclxj.co.iiij.
Cessante omni.fo.clxxxij.co.iiij.
Cessante quoq3.fo.cccxliij.co.iiij.
Christianis qui.fo.xxvj.co.iiij.
Christianos primorum.fo.xxij.co.j.
Circa locationes.fo.clxxxvj.co.ij.
Ciues ⁊ incole.fo.ccclvj.co.ij.
Ciuile est.fo.ccxlvij.co.iij.
Ciuili disceptationi.fo.cclxxxij.c.ij.
Ciuitas sodiorum.fol.xxxix.col.ij.
Clarũ posteritati.fo.ccxxxviij.co.j.
Clari ⁊ aperti.fo.ccxcij.co.ij.
Codicillos seu scriptura.fol.cclxxxj.columna.iiij.
Cogi possessorem.fo.cx.co.iiij.
Cognouimus esse.fo.xxiiij.fo.iiij.
Coheredibus diuisionẽ.fo.cxx.c.ij.
Collegium si nullo.fo.cclxix.co.ij.
Coloni.fol.ccxxix.co.j.
Cõmercio redempte.fo.ccccvj.co.iiij
Cõmissione vẽditionis.fo.clxxix.c.ij.
Cõmissum antea.fo.ccccxxiij.co.iij.
Cõe negociũ.fo.cxxiiij.col.ij.
Cõmuniũ rerũ.fo.ccxxj.co.iij.
Cõparandi serici.fo.clxxj.co.ij.
Cõparantem ab eo.fol.ccccxxx.col.j.
Cõparationes litterarum.fol.cxlvij.columna.ij.
Cõpẽsationes.fo.clx.co.j.
Cõperit nostra.fo.cccxl.co.iij.
Cõpetens iudex.fo.ccxx.col.j.
Cõpetẽs iudex.fo.ccxxxij.co.j.
Conditionis incertũ.fo.xliiij.co.ij.
Conditioni.fo.cclxx.col.j.
Cõductores alienarum.f.clxxxvij.c.iij.
Cõfessos in iure.fo.cccliiij.co.ij.
Cõgruentius quidẽ.fo.cccclj.col.iiij.
Cõpensationis eq̃tatẽ.fol.ccxix.c.ij.
Cõsanguinitatis.fo.cccviij.co.iiij.
Consensu licita.fo.ccxvj.co.iij.
Consentaneũ iuri.fo.cccxlv.col.ij.
Consiliarios iudicũ.fo.xl.col.iij.
Cõsobrinorum tuorũ.fo.cclvj.col.j.
Constante mrimonio.fo.ccccix.co.iij
Constat virũ.fo.ccclxx.col.iij.
Constitutionis noue.fo.cccxij.co.iij.
Constitutionem quã.fo.ccxxx.col.ij.
Constitutionẽ.f.ccxxiiij.co.j.
Constitutiones.fo.xxxiij.co.j.
Constitutionibus.fo.clxij.co.ij.
Cõstituit in quacũq3.fo.cccl.co.j.
Consuetudinis vsusq3.fo.ccccviij.c.j.
Consulta diualia.fo.cclxvj.co.iiij.
Contractus locatõis.f clxxxvj.c.iiij
Cõtractus venditionũ.fo.cxlvj.c.iij.
Contra eos.fo.lxxiiij.co.j.
Contra eos.fo.cccvj.co.j.
Contra impuberes.fo.lxiiij.co.ij.
Contra maiores.fo.ciij.co.iij.
Contra negantẽ.fo.cxviij.co.iij.
Contra patronũ.fo.cclij.co.iij.
Contra voluntatẽ.fo.cccxvj.co.iiij.
Conuenticulam illicitã.fo.xiij.co.ij.
Cordi nobis.fo.ij.co.iij.
Corruptionem vsufructus.f.cxvj.c.j
Cretionũ scrupulosam.f.cclxxvij.c.ij
Creditor.j.de pignoratitia actione.f.cxlix.co.j.
Creditor.ij.de pignoratitia actiõe.fo.cxlix.col.iij.
Creditor instrumentis.fo.clx.c.iiij.
Creditor debito.fo.cxiiij.co.iiij.
Creditor ad petitionẽ.f.cclxxviij.c.ij
Creditor si.fo.cclxxxvij.co.j.
Creditor.j.de distractione pignorũ.fo.ccclxxxv.co.iij.
Creditor.ij.de distractiõe pignorũ.fo.ccclxxxv.co.iiij.
Creditor prohiberi.fo.ccccxciij.co.ij.
Creditoris falso.fo.cxxxij.co.j.
Creditori qui.fo.ccccxciiij.co.j.
Creditori tuo.fo.xliiij.co.iiij.
Creditorẽ debitorib⁹.fo.ccxxv.c.iiij.
Creditores hereditarios.f.cxxxix.columna.ij.
Creditores qui.fo.ccclxxvj.co.iiij.
Creditoribus tuis.fo.cxxxvij.co.iiij.
Creditrices patrui.f.ccclxxxiiij.c.iiij
Crimen adulterij.fo.ccccxxij.co.j.
Crimen lenocinij.fo.ccccxxj.col.j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula autenticarum Codicis.

Ubi de crimine agi oportet. f.xcvij. columna.iiij.
Ubi de possessiõe agi opꝫ fo.xcviij. columna.iij.
Ubi ꝛ apud quẽ cognitio in integrũ restitutionis agitãda fit.fo.lxxvij. columna.iiij.
Ubi fideicõmissus peti opꝫ.f.xcviij. columna.ij.
Ubi in rẽ actio exerceri debeat.fol.xcviij.columna.iiij.
Ubi petãtur tutores vel curatores.f. cxxiiij.col.iiij.
Ubi pupilli educari debeãt.fo.cxxx iiij.columna.i.
Ubi quis de curiali alia ve conditione cõueniatur.fo.xcix.col.iiij.
Ubi senatorꝭ vel clarissimi.fo.c.columna.na.ij.
Uectigalia nona institui nõ posse. fo lio clxxxij.co.j.
Uectigalibus commissis. fo.clxxxij. columna.ij.
Uerborũ obligationibus.fol.cccc. columna.iiij.
Uerborꝭ ꝛ rerũ significatiõe.f.cclxxx viij.colum.ij.
Ueteri iure emcleando.fo.xxx. colũna.j.
Ui bonorũ raptorum.fol.ccccxxv. columna.ij.
Uindicta libertate.fo.ccxvij.columna.ij.
Unde legitimi.fo.cclvj.col.j.
Uñ liberi.fol.cdv.col.iiij.
Uñ vir ꝛ vxor.fo.cdvij.co.ij.
Uñ vi.fo.ccclxx.co.iiij.
Usucapione pro emptore. f.cc.xxxi. columna.iiij.
Usucapione pro donato.fo.cccxxxij. columna.iij.
Usucapione pro dote.fo.cccxxxij. columna.iij.
Usucapione pro herede.fol.cccxxxij. columna.iij.
Usucapiõe trãsformãda.f.cccxxxiij. columna.ij.
Usu ꝛ vsufructu ꝛ habitatione ꝛc. fo lio.cxiij.col.ij.
Usuris rei iudicate.fo.cclxj.co.iij.
Usuris.fo.clx.co.ij.
Usuris pupillaribus.fo.cxxxvij. co lumna.j.
Usuris ꝛ fructibꝰ legatorũ.f.cccvij. columna.iij.
Ut actiones ab herede et cõtra heredem incipiãt.fo.cxxxvj.col.ij.
Ut cause post pubertatẽ assit tutor. cxxxiiij.c.j.
Ut possideãtis.fo.cclxxiij.co.iij.
Ut in pos.legatorũ.fo.cccv.co.ij.
Ut intra certũ tps criminalis qõ termineꝫ.fo. ccccxxxix.co.viij.
Ut nemo inuitus agere vel accusare cogaꝫ.fo.xciij.co.iij.
Ut nemiñ liceat sine iudicis auctoritate.fo.lxvj.co.iiij.
Ut nemo priuatus titulos.fo.lxiij.co lumna.iij.
Ut lite pendente.fo.xxxiiij.col.iij.
Ut legatorũ nomine caueatur. f.cccv columna.iij.
Ut oẽs iudices tã ciuiles ꝙ militares fo.xl col.j.
Ut que dfeunt aduocatis.fo.lvij. columna.iiij.
Ut vnicuiq; liceat sine iudice. fol.cj. colũna.iiij.
Vulgari ꝛ pupillari substit. fo.cclxxj columna.ij.
Uroribus militũ.fo.lxxix.co.iij.

Finis tabule rubricarum.

Autenticas varijs sub titulis Codicis interfertas in dextre alphabeticus vnicuiq; luculentissime indicabit: quas in diuersam impressores tabellã nõ ab re peccerũt.

Deos.fo.cij.co.iiij.
Ad hec ex his.f.clvij.columna.iiij.
Ad hec qui fructus. f.clxj columna.iiij.
Ad hec.fo.ccxxvij.co.j.
Ad hec si.fo lxxxvij.co.ij.
Ad hoc qui suã.fo.cccx.co.iiij.
Agricultores.f.ccclxxx.c.iij.
Antiqua.fo.cccevij.co.iij.
Apud eloquentissimus.fo.clvij.c.j.
Ascriptitios.fo.j viij.col.iij.
At qui semel.fo.cxlj.co.j.
At si contractus.fo.cxlj.co.j.
Bona damnatorũ.fol.ccccxliij. columna.iij.
Causa que sit.fo.xvij.co.ij.
Cessante.fo.cccviij.co.iij.
Clericus quoq;.fo.xvj.co.iij.
Cõtra qui ppriã.fo.clvij.co.j.
Cõtra cũ rogatꝰ.fo.cccix.co.j.
Cum relictum.fo.cclxxix.col iiij.
Decernit ius nouum.fo.lxxvij. columna.iiij.
Defuncto.fo.cccviij.col.j.
Dyacomissam.fo xij.co.iiij.
Donationẽ.fo.ccvij.co.ij.
Dos data.fo.cxcij.col.iij.
Contra.fo.ccxvj.co.ij.
Ei qui appellat.fo.cccx. colũna.iij.
Eisdẽ penis.fol.cxcviij.col.iiij.
Eo decursum.fo.cxcij.co.iiij.
Epo nullã.fo.xiij.co.j.
Epalis ordo.fo.xvij.col.iiij.
Equalitas.fo.cxxv.co.j.
Et ꝙsequenter.fo.ccclviij.col.j.
Et cũ solus.fo.cccvj.co.iiij.
Et nõ obseruato.fo.cclxviij.co.ij.
Et qui iurat.fo.cccbvij.co.ij.
Et cã.fo.clxxv.co.iij.
Excipitur.fo.cccxxj.col.iij.
Ex cõpleru.fo.cxcvij.co.j.
Ex testamento.fo.cclvij.co.iiij.
Ex testamẽto.fo.cccix.co.ij.
Gazaros.fo xviij co.iiij.
Generaliter aũt.fo.xv.columna ij.
Hinc autem querelã.fol.clvij. columna.iij.
Hec vsus.fo.ix.co.iij.
Hercs lucro.fo.cc.co.iij.
Hoc ita.fo.cccbxvij.co.iiij.
Hoc ita.fol.cc.xciij.col.ij.
Hoc ius porrectum.fo.viij.co.ij.
Hoc sacrim.fo.lxxviij.col.ij.
Hoc nisi.fo.cccxcvij.col.iij.
Hoc ãplius.fo.cccxxj.co.iiij.
Hoc inter.fo.cclxvj.co.ij.
Hoc ius stabit fol.lxij col.iij.
Hoc si debitor.fo.cccbxviij.co.iij.
Hoc locũ.fo.ccij.co.ij.
Hodie quãtĩcũqꝫ.fo.ccxvj.co.iij.
Hodie nouo.fo.cccxcviij.co.iij.
Hodie iurant.fo.xc.co.ij.
Hodie aũt.fo.ccclvj.col.ij.
Idem est in his.fo.cccbvj.col.ij.
Idẽ est de nestorianis. f.xxiij. columna.iij.
Immo a debito.fo.cxxxvj.col.j.
Incestas nuptias.fo.cxcvij.co.j.
In donatione.fo.cxcix.col.ij.
Ingressi.fo.vij.co.j.
In isto iuramẽto.fo.lxxxiiij.co.iiij.
In successione.fo.cccvij.col.j.
Interdicimus.fo.xiij.col.iij.
In testõ.fo.cccvij.col.iiij.
Itaqꝫ mortuo.fo.cccxj.co.ij.
Item qui domũ.fo.cccexix.co.iij.
Itẽ sibynuncẽ.fol.ix.col.iij.
Itẽ possessor.fo.cccbxxj.col.j.
Item prediũ.fo.ix.co.iij.
Item sine.fo.cxxxij.co.ij.
Item hereditas.fo.cccxiij.col.iij.
Item priuilegiũ.fo.xviij.co.ij.
Item a priuatis.fo.cccxj.co.j.
Jubemus.in titu.de iudicijs fo.lxxxvij.col.iiij.
Libellum vero.fo xciiij. columna.iij.
Liberi furiosi.fo.xxiij.co.j.
Licentiam habeat.fo.xviij.co.j.
Licet patri.fo.cxxj.co.iij.
Licet testator.fo.xvj.co.j.
Litigiosa.in titu.de litigio.fol.cccc. columna.ij.
Lucrũ hoc.fo.cxcix.col.iij.
Malefidei possessore.fo.cccxxxv colum.iiij.
Matri ꝛ auie.fo.cxxxvj.co.iiij.
Maximis.fo.cxcv.col.ij.
Minoris debitor.fo.cxxxv.co.iiij.
Multomagis.fo.ix.co.j.
Multomagis.fo.xiij.co.j.
Nisi rogati.fo.ccxcix.co.j.
Nisi tricennale.fol.cccxj.colũna.iiij.
Nisi breues.fo.cccclvj.colũ.iij.
Non ls.fo.cclxxv.co.ij.
Nouissime.fo.cxxxvij.col.iiij.
Nouissima.fol.cij.col.iiij.
Noua alia.fo.cxxxij.co.ij.
Nouo iure.fo.cccl.col.j.
Nouo iure.in titu.de rela.fo.ccclv.columna.j.
Nullus epꝰ.fo.xiiij.co.iij.
Nũc soli.fo.cxxx co.iij.
Nunc autẽ.fo.ccij.col.j.
Nũc aũt.fo.xiiij.co.ij.
Nunc si heres.fo.cccc.co.iiij.
Nunc imbibet.fo.cxcij.co.iij.
Oferatur ei.fol.xciij. columna tertia.
Omnes peregrini.fo.cccxj.co.j.
Perpetua.fo.ix.co.iij.
Permissa est.fo.xxcij.columna.ij.
Post fratres.fo.cccix.co.j.
Post fratres.ij.fo.cccix.co.j.
Post tussurãdũ.fo.xc.co.iiij.
Presente tñ.fo.cccxciij.co.ij.
Presides.fo.xxvj.col.iij.
Presbyteri seu dyacon.fo.xij.col.iij.
Presbyterum.fo.xij.col.iiij.
Presbyteros.fo.xviij.co.j.
Presbyteros dyaconos.fo.xix.colũna.iij.
Preterea.fo.x.co.iij.
Preterea si mrimoniuꝫ.folio.cclvij. columna.iij.
Preterea q.fo.cxxxij.co.ij.
Principales.fo.lxxxiij.co.iiij.
Quas actiones.fol.xj.col.ij.
Quia in prouicia.fo.xcviij.columna.j.
Que terre.fo.cclx.co.ij.
Que supplicatio.fo.xxxiij.co.iiij.
Quibuscũqꝫ modis.fo.ix.co.j.
Qui rem.fo.ix.co.iij.
Qui semel.fo.cccxlv.co.iiij.
Qui res.fo.ix.co.j.
Quod pro hac cã.fo.xvj.co.ij.
Uñ sine subscriptiõe.fo.cclxvj.col.ij.
Uõ mater.fo.ccccxiij.co.iij.
Uõ ius.fo.cxxxij.co.ij.
Uõ eis permittit.fo.cxcv.colũ.j.
Quod si gs.fo.cccxxxv.co.iiij.
Quod hodie.fo.ccxvj.co.ij.
Quod locũ.fo.ccxj.co.iiij.
Quod obtinet.fo.ccl.co.iiij.
Qub obtinet.fo.ccclxxix.co.j.
Quod nunc generale.fol.cclxj.col.j.
Quod locum.fo.cclviij.co.iij.
Quod fierinõ debet.fo.xcv.co.ij.
Quo ure.fo.cccbxxxij.col.iiij.
Res que subiacent.fo.cxcv. columna.iij.
Rogate.fo.cxliij.co.iij.
Sacramentum.fo.cxxxvij.colũna.j.
Sed cũ testator.fo.ccc.col.iij.
Sed episcopalis.fo.xvij.col.iiij.
Sed et periculũ.fo.clxxiij.co.iij.
Sed ꝛ si quis.fo.cxcix.co.iiij.
Sed ꝛ pmutare.fo.ix.col.iij.
Sed ꝛ lis.fol.cccbx.col.iiij.
Sed ꝛ si quis.fo.crlim.co.iiij.
Sed hodie.fo.cclxj.co.iiij.
Sed hodie.fo.cccxxij.co.ij.
Sed hodie.fo.cccvij.co.ij.
Sed hodie.fo.cccxvij.co.ij.
Sed hodie nouo.fo.cxxxvj.co.ij.
Sed hodie.fo.cccxxxiiij co.ij.
Sed hodie.fo.xv col.j.
Sed hodie nouo.fo.xl.co.j.
Sed hodie.fo.ccxxxij.co.j.
Sed hodie.fo.cxv.co.ij.
Sed iam cautũ.fo.clxv.co.j.
Sed iam necesse.fol.cccj.col.iiij.
Sed in ea re.fo.ccc.co.iiij.
Sed iudex.fo.xij.col.ij.
Sed necꝫ.fo.ccccxxix.co.iij.
Sed necꝫ curialem.fo.xij.co.j.
Sed nouo iure.fo.xiij.co.j.
Sed noua.fo.cxxxij.co.ij.
Sed nouo iure.fo.cccxxxij.co.j.
Sed nouo iure.fo.cxxx.col.iiij.
Sed nouo iure.fo.cxv.colũ.iiij.
Sed nouo iure.fo.xcviij.co.j.
Sed nouo iure.fo.ccxx.col.ij.
Sed nouo iure.fo.cclvj.col.ij.
Sed omnino.fo.cxxxvj.co.j.
Sed ꝙuis.fo.cxx.co.iij.
Sed que mihil.fo.cxcij.co.ij.
Sed si aurum.fo.cxj.co.iij.
Sed si posit.xxv.fo.ciij.co.iiij.
Si minor.xxv.annis.fo.lxxx.col.iij.
Si mõ subjiciatur.fo.cxxj.co.iiij.
Si appellatione.fo.cccbx.col.iiij.
Sicut alienatio.fo.vnj.co.iiij.
Sicut hereditas.fo.cxxxiij.co.iiij.
Si captiui.fo.xix.co.ij.
Similiter falcidia.fo.ccc.co.iiij.
Si omnes creditores.fo.lxxiiij.co.iiij
Si pater.fo.cxxx.col.iiij.
Si qua mulier.fo.clv.col.iiij.
Si qua mulier.fo.vij.co.ij.
Si qñ quis.fol.cxxxix.col.iij.
Si quas ruinas.fo.ix.co.ij.
Si qd ex rebus.fol.cccbxxij. col.iiij.
Si quis vult.fo.cccbxxxij.co.j.
Si quis litigantiũ.fol.xxj.col.iij.
Si qs liberos.fo.cxxxij.co.ij.
Si quis in aliquo.fo.xliij.col.ij.
Si quis episcopus.fo.xiij.co.ij.
Si quis ei.fo.cccxxxiij.co.iij.
Si seruus sciente.fol.xxvij.col.iij.
Si tamen abstineat.fo.cc.co.iij.
Si tamen in medio.fo.cccbx. co.iiij.
Si testis productus.fo.clv.col.ij.
Siue a me.fo.clv.co.ij.
Si vero contigerit.fo.xcj.co.ij.
Si vero anteꝙ.fo.xl.co.ij.
Si vero criminis.fo.cccxxij.co.ij.
Uirus ꝛ si legitimo.fo.xviij.co lumna.iiij.
Uñ ꝛ si parens.fo.cij.co.iiij.
Uere nouissima.fo.cc.co.iij.

Finis tabule autenticarũ.

Leges

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Leges oẽs totius Codicis hic ordine alphabetico imprimunt: vt si quis ineptus aut mēdosus sit titulus: legē quā qris p̄ptā habeas. Multi insuper multarū capita legū tenēt: quarū situationes eos prorsus latēt: taliū labores presens leguz tabula nō mediocriter leuabit.

Abacti aialis. fol. ccccxxxvij.co.j.
Ab administratiōe.fo. cclxxxvj.col.ij.
Ab anastasio.fol.lxvij. columna.iij.
Abdicatio q̄ greco.fo.cccciij.co.j.
Abducti plagio.fo.ccccxxx.co.j.
Ab eo.fo.ccxcj.colūna.j.
Ab eo iudicato.fo.cccxliiij.co.iiij.
Ab eo qui.fo.cccxxij.col.j.
Ab executione.fol.ccclxiij.col.iij.
Abhorret a seculo.fo.lxiiij.c.j.
Ab hostibus.fo.cccxxxvij.co.iij.
Ab hostibus.j.de postliminio reuersis.fo.ccccv.co.iiij.
Ab hostibus.ij.de postliminio reuersis.fo.ccccvj.co.iij.
Ab hostib⁹.iij.de postliminio reuersis.fo.ccccvij.col.j.
Ab incestis.fo.cxcvij.co.ij.
Abolitio p̄titibus.fol.ccccxxxix.c.ij.
Abolitionē adulterij.f.ccccxxij.c.iij.
Absentē capitali.fo.ccccxvj.co.iiij.
Abstinēdū prorsus.fo.ccclxiij.co.ij.
Ab vno coherede.fo.lxv.col.iiij.
Ab vno.fol.ccxxxj.col.iiij.
A caligato milite.fol.cxciiij.col.ij.
Acceptam mutuo.fo.clxij.co.j.
Actio quidē.fo.ccclxxxiij.co.iiij.
Actionē ei.fo.lx.co.j.
Actione administrate.fol.xlviij.c.ij.
Accusationis exordiū.fo.ccccxvij.columna.iiij.
Accusationis institute.fol.lxvij.c.ij.
Accusationē a qua.fo.ccccxv.co.ij.
A coheredibus.fo.cccj.col.iij.
Acta simulata.fo.cxlviij.co.iij.
Actor quod.fo.cxlij.co.iij.
Actor rei.fo.xcix.col.j.
Actori delato.fo.cxxvij.co.ij.
Actus oēs.fo.xcvj.co.iij.
Ad agnatos.fo.ccxxiij.co.iiij.
Ad auūculos.fo.ccxxiij.co.iiij.
Ad barbaricū.fo.clxxj.col.iij.
Ad bonorū.fo.lxxv.co.j.
Ad ꝯmētariēsem.fo.ccccxix.col.j.
Ad cōparādas.fo.clxvj.co.ij.
Addictos supplicio.fol.xxj.co.ij.
Addictos supplicio.fo.ccclviij.co.j.
Ad eū.fo.ccxcviij.co.j.
Ad eos qui.fo.ccxxxj.co.ij.
Ad exactionē.fo.cciij.co.iij.
Ad exhibendū.fol.cxxv.col.ij.
Ad fiscum.fo.cj.col.iij.
Ad fraudem.fo.lxiiij.co.j.
Ad presidē.fol.ccclxxiiij.co.ij.
Ad instructiones.fo.vj.co.j.
Ad inuidiā.fo.lxvij.co.ij.
Adite presidē.fo.cxiiij.co.iiij.
Ad intestati.fo.cccix.col.ij.
Aditus cōpetens.fo.ccxxx.colū.iij.
Ad litem dat⁹.fo.ccxxxiij.co.ij.
Admone.j.qui petāt tutores.f.ccxxiiij.col.ij.
Admone.ij.q petant tutores.fol.ccxxiiij.colū.iij.
Ad mutādū.fo.cccxxiiij.co.iiij.
Adolescentie t̄ps.fo.lxxv.co.ij.
Ad officium.fo.cxxij.co.j.
Adoptio nō tabulis.f.cccciij.co.iij.
Adoptatū.fo.cccciij.co.iij.
Ad palatinor.fo.xxxviij.co.iiij.
Ad portus.fo.ccclxxv.col.iiij.
Ad p̄bationē.j.d̄ p̄batio.f.cxlij.c.ij.
Ad probationē.ij.de p̄batio.fo.cxlij.colum.iij.
Ad p̄bationē.fo.clxxxvj.co.iiij.
Ad p̄bationē.fo.ccxxvj.co.iiij.
Ad p̄tegendā.fo.ccxxiij.co.ij.
Ad recognoscēdos.fo.cccxxiiij.c.iij.
Ad rescindendā.fo.clxxj.co.ij.
Ad similitudinē.fo.xiiij.co.ij.
Ad similitudinē.fo.lv.col.iij.
Ad solutionē.fo.cccl.co.iij.
Ad t̄ps.fo.lviij.co.ij.
Aduersus coheredes.fo.cxviij.c.iiij.
Aduersus creditorē.fo.clx.col.iiij.
Aduersus curatorē.fo.ccxxviij.col.j.
Aduersus debitorē.fo.cxxxvj.co.j.
Aduersus eum.fo.clxv.co.ij.
Aduersus eum.fol.clxxv.co.ij.
Aduersus eū.fo.ccxlvij.co.iij.
Aduersus eos.fo.lxiiij.co.iiij.
Aduersus eos.fo.cxij.col.j.
Aduersus eos.fo.clxxxiiij.co.iiij.
Aduersus eos.fo.ccxcvij.co.iiij.
Aduersus fratrē.fo.ccclxxxix.co.ij.
Aduersus heredes.fo.ccxxvj.co.j.
Aduersus heredes.fo.ccxxxvj.co.iiij
Aduersus noiatorē.fo.ccxlv.co.iij.
Aduersus petitiones.fo.clvij.co.ij.
Aduersus sniam.fo.lxxj.co.iij.
Aduersus vxorē.fo.ccccxxxv.co.iij.
Adulter post.fo.ccccxxj.col.ij.
Adulterā si postea.fo.ccccxxij.co.j.
Adulterij accusatōe.f.ccccxxiiij.c.iiij
Aduocati q dirimūt.fo.lv.co.iiij.
Aduocatos amplissime.fo.lvj.col.j.
Aduocatiōis cā.fo.cxxxiij.co.iiij.
Affinitatis iure.fo.cccx.co.iiij.
Age cū geminiano.fo.xlviij.col.ij.
Agrū plurib⁹.fo.cccv.col.ij.
A iudice iudex.fol.lxxxvij.cx.j.
Altius quidē.fo.cxvij.co.ij.
Alearū vsum.fo.cxxvj.col.iij.
A legatis gentiū.fo.clxxxij.col.iiij.
Alia causa est.fo.cclxxxiij.co.iiij.
A libertina matre.fo.cccxxiiij.c.iiij.
Alienā suscipe.fo.lxj.co.iij.
Alienam secte.fo.ccccxx.col.j.
Alienū seruū.fo.ccxlvij.co.iij.
Alij desponsate.fo.clxxxix.co.ij.
Alimēta quidē.fo.lxv.col.j.
Alio iure.fo.ccxxxvj.co.iij.
Alūnos tuos.fo.ccclxxx.co.j.
A marito in vxorē.fo.ccxiiij.co.iiij.
Ambiguitatē antiq iuris.fo.cxv.c.ij
Ambiguitates q̄.fo.cclxvij.co.j.
Ambiguitates legis.fo.cclxxxix.c.iij
Amita tutoris.fol.ccxxiiij.col.iij.
Amite cui.fo.cccx.co.iiij.
Ampliorē p̄uidētiā.fo.ccclix.col.iij.
Amplissimi ordinis.fo.ccxxviij.columna.iiij.
Ancilla que.fo.clxxx.col.j.
Ancille subtracte.fo.ccxlviij.co.ij.
Ancille domin⁹.fo.cccxj.co.j.
Ancillā siue seruū.fo.cccxix.col.j.
An i totū.fo.ccclxxiiij.c.iiij.
Animaduertimus.fo.lxiij.co.ij.
Ante diuisionē.fo.ccv.co.iij.
Ante oblationē.fo.cxxxiiij.co.iij.
Ante sentētie.fo.ccclxiiij.col.j.
Anteq̄ scriptus.fo.cccxj.co.j.
A nullo iudice.fo.xcvj.co.j.
An tibi partis.fo.ccxxxiij.col.ij.
Antique iurisditionis.fo.clv.col.iiij.
Antique sublimitatis.f.cccxxxj.c.iiij
Antiquitas dubitabat.fo.cxv.co.iij.
Antistitē qui.fo.xxv.co.ij.
A patre.verbis.fo.cclix.co.j.
Appellatione interposita.fol.ccclv.colum.ij.
Apertissimi iuris.fo.xcj.co.j.
A plerisq3 prudentium.fo.ccccxxxv.columna.j.
A possidentibus.fo.cxiij.co.iiij.
Apostatarum sacrilegū.fo.xx v.c.ij.
A procedente iudice.fo.xcv.c.iij.
A proconsulibus.fo.ccclvij.co.ij.
A procuratore.fo.clxvj.co.ij.
Apud antiquos.fo.ccxlix.co.j.
Apud concilium.fo.cccxvj.co.ij.
Apud eos.fo.cxlvj.col.ij.
Apud hostes.fo.cccvj.col.iij.
Aquam que in alieno.fo.cxvij.co.j.
Arbitri nulla.fo.cccxlvj.co.ij.
Arbitrorū ex compromisso.fo.lxxxij columna.j.
Archigerūtes.fo.xxj.co.ij.
Arrianus si mota.fo.cccxxvij.co.iij.
Arriani z macedoniani.fo.xxiij.columna.iiij.
Arris sponsalior.fo.clxxxix.co.ij.
Arrogationes eor fo.ccccij.co.iij.
Artem geometrie.fo.ccccxxviij.co.j.
Asseueratio debitū.fo.clvij.co.iij.
Assiduis aditiōib⁹.fo.ccclxxxij.c.ij.
Atrocem sine dubio.f.ccccxxxvj.c.ij.
Auctore laudato.fo.cccc.co.ij.
Auctoritatem vobis.fo.ccclxxj.co.j.
Auia tua.fo.cciij.co.iiij.
Aui paterni.fo.cccxxvij.co.iij.
Aureorum vsus.fol.ccliij.co.iiij.
Auūculo priori.fo.cccx.co.iiij.
Basilicam mauratā.f.ccclxxvj.columna.ij.
Bene a zenone.f.cccxxxviij.co.iij.
Binos qui priores.fo.lv.co.ij.
Blāditus tibi.fo.cccxcv.co.j.
Bona mariti.fo.ccclviij.co.j.
Bona quecūq3.fol.cxix.col.ij.
Bona quōdā.fo.ccxiij.co.j.
Bonam fidem.fo.cxxxv.co.ij.
Bonorum quidē.fo.ccliij.c.iij.
Bonorū quidē.fo.cclv.co.j.
Bonorum possessio.fo.ccliij.co.j.
Calūnia eo t̄pe.fo.ccccxl.c.iij.
Calūnie pena.fo.ccccxl.co.ij.
Captatorias institutiōes.f.cclxij.c.j.
Captum ab hostibus.fo.ccccvj.co.ij
Carbonianum edictū.fo.cclvij.co.ij.
Castitati temporū.fol.ccccxxj.co.iiij.
Cautio ratihabitionis.fo.lix.co.iij.
Casus eius.fol.ccccxliij.co.ij.
Casus maioris.fo.cclxiiij.col.iij.
Causā in integrū.fo.lxxviij.co.iij.
Causa iureiurando.fo.cxxvj.co.iiij.
Causas vel lites.fo.xlix.co.iiij.
Celebrādis.fo.cxciiij.co.ij.
Celicolarum nomen.fo.xxvj.co.ij.
Censemus vt si.fo.cccxc.co.iii.
Censualis quidā.fo.ccccviij.co.iiij.
Certa est forma.fo.cccvj.co.j.
Certa ratione.fo.ccclxij.co.iij.
Certum est.fo.cxiij.co.iiij.
Certum est.fo.cxix.co.iiij.
Certū est.fo.ccxxxvj.co.iiij.
Certū est.fo.ccxlvj.co.iij.
Certū est.fo.cclvj.co.iij.
Certum est.fo.ccclxxix.co.j.
Certum ius.fo.cccxxiij.co.ij.
Certi z indubitati.fo.clxx.co.j.
Certi iuris.fo.xcj.co.iij.
Certi iuris.fo.clxxxv.co.j.
Certi iuris.fo.cclxj.co.iiij.
Cessante omni.fo.clxxxij.co.iiij.
Cessante quoq3.fo.cccxliij.co.iiij.
Christianis qui.fo.xxvj.co.iiij.
Christianos primor.fo.xxij.co.j.
Circa locationes.fo.clxxxvj.co.ij.
Ciues z incole.fo.ccclvi.co.ij.
Ciuile est.fo.ccxlvij.co.iij.
Ciuili disceptationi.fo.cclxxxij.c.ij.
Ciuitas fodiorum.fol.xxxix.col.ij.
Clarū posteritati.fo.ccxxxviij.co.j.
Clari z aperti.fo.ccxcij.co.ij.
Codicillos seu scriptura.fol.cclxxxj.columna.iiij.
Cogi possessorem.fo.cx.co.iiij.
Cognouimus esse.fo.xxiiij.fo.iiij.
Coheredibus diuisionez.fo.cxx.c.ij.
Collegium.si nullo.fo.cclxix.co.ij.
Coloni.fol.ccxxix.co.j.
Cōmercio redempte.fo.ccccvj.co.iiij
Cōmissione vēditionis.fo.clxxix.c.ij.
Cōmissum antea.fo.ccccxxiij.co.iij.
Cōe negociū.fo.cxxiiij.col.ij.
Cōmuniū rerū.fo.ccxxj.co.iij.
Cōparandi serici.fo.clxxj.co.ij.
Cōparantem ab eo.fol.ccccxxx.col.j.
Cōparationes litterarum.fol.cxlvij.columna.ij.
Cōpēsationes.fo.clx.co.j.
Cōperit nostra.fo.cccxl.co.iij.
Cōpetens iudex.fo.ccxx.col.j.
Cōpetēs iudex.fo.ccxxxij.co.j.
Conditionis incertū.fo.xliij.co.ij.
Conditioni.fo.cclxx.col.j.
Cōductores alienar.f.clxxxvij.c.iij.
Cōfessos in iure.fo.cccliiij.co.ij.
Cōgruentius quidē.fo.ccccij.col.iiij.
Cōpensationis eq̄tatē.fol.ccxix.c.ij.
Cōsanguinitatis.fo.cccviij.co.iiij.
Consensu licita.fo.ccxvj.co.iij.
Consentaneū iuri.fo.cccxlv.col.ij.
Consiliarios iudicū.fo.xl.col.iij.
Cōsobrinor tuorū.fo.cclvj.col.j.
Constante m̄rimonio.fo.ccccix.co.iij
Constat virū.fo.ccclxx.col.iij.
Constitutionis noue.fo.cccxij.co.iij.
Constitutionem quā.fo.ccxxx.col.ij.
Constitutionē.f.ccxxiiij.co.j.
Constitutiones.fo.xxxiij.co.j.
Constitutionibus.fo.clxij.co.ij.
Cōstituit in quacūq3.fo.cccl.co.j.
Consuetudinis vsusq3.fo.ccccviij.c.j.
Consulta diualia.fo.cclxvj.co.iiij.
Contractus locatōis.f.clxxxvj.c.iiij
Cōtractus venditionū.fo.cxivj.c.iij.
Contra eos.fo.lxxiiij.co.j.
Contra eos.fo.cccvj.co.j.
Contra impuberes.fo.lxiiij.co.ij.
Contra maiores.fo.ciij.co.iij.
Contra negantē.fo.cxviij.co.iij.
Contra patronū.fo.cclij.co.iij.
Contra voluntatē.fo.cccxvj.co.iiij.
Conuenticulam illicitā.fo.xiij.co.ij.
Cordi nobis.fo.ij.co.iiij.
Corruptionem vsufructus.f.cxvj.c.j
Cretionū scrupulosam.f.cclxxvj.c.ij
Creditor.j.de pignoratitia actione.f.cxlix.co.j.
Creditor.ij.de pignoratitia actiōe.fo.cxlix.col.iij.
Creditor instrumentis.fo.clx.c.iiij.
Creditor debito.fo.ccxiiij.co.iiij.
Creditor ad petitionē.f.cclxxviij.c.ij
Creditor si.fo.cclxxxvij.co.j.
Creditor.j.de distractione pignoruz.fo.ccclxxxv.co.iij.
Creditor.ij.de distractiōe pignoruz.fo.ccclxxxv.co.iiij.
Creditor prohiberi.fo.cccxciij.co.ij.
Creditoris falso.fo.cxxxij.co.j.
Creditori qui.fo.cccxciiij.co.j.
Creditori tuo.fo.xliiij.co.iiij.
Creditorē debitorib⁹.fo.ccxxv.c.iiij.
Creditores hereditarios.f.cxxxix.columna.ij.
Creditores qui.fo.ccclxxvj.co.iiij.
Creditoribus tuis.fo.cxxxvij.co.iiij.
Creditricez patrui.f.ccclxxxiiij.c.iiij
Crimen adulterij.fo.ccccxxij.co.j.
Crimen lenocinij.fo.ccccxxj.col.j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Crimen nō dissimile. f.cccc.xxvi.c.iii.
Crimina accusationē.f.cccc.v.c.iii.
Criminales causas.fo. cccxl. col.j.
Cudam q̄ustū.fo. cc.xxv. col.iii.
Culpa lisis. fo.cccxxvii.co.iij.
Cū absenti.fo. cccc.xvii.co.iij.
Cū acutissimi.fo.cc.xcvj.col.j.
Cū ad eas.fo.clv.col.j.
Cū aduocatio fo.lv.col j.
Cū affirmes.fo.cccc.xvj.co.j.
Cum alleges.fo.lxiij.co.iiij.
Cū allegas.fo clxi.co.iij.
Cū aligd.fo.cj.col.iij.
Cū aliqs.fo.cclxxvij.co.iij.
Cū alys.fo.cc.co.j.
Cū alys gdē.fo.cclxj.col.ij
Cū alter.fo.cccc.xvij. col.iij.
Cū a mre.fo.cxiij.col.ij.
Cū a matribus.fo.cc.xxiij.co.iij.
Cū a nobis.fo.xcv.co.iij.
Cū ancilla.fo.clj.co.iiij.
Cū ancillā.fo.cc.xxiij.co.ij.
Cū ancillis.fol.cc.vj.co.ij.
Cū antea.fo.lxxiij.col.j.
Cū anteriorib⁹.fol.cclxj.col.ij.
Cū antiquis.fo.cvij.col.ij.
Cū antiquionib⁹.f.clxxvij.co.iiij.
Cū anticquitas.fo.ccv.co.ij.
Cū antigtas.fo.cclxvij.co.iij.
Cū appellatio.fo.ccclvij.co ij.
Cum aper tissime.fo ccij.co.iij.
Cū a prefecto.fo.luj.co.iij.
Cū archimedotā.fo.cccv.co.iiij.
Cū apud veteres.fo.lxxvj.co.j.
Cū apud.fo.clv.co j.
Cū apud.fo.cc.xxj.co.iiij.
Cū apud veteres.fo.ccclvij. col.iiij.
Cū a socero.fo.cciij.co.iiij.
Cū assueras.fo.cc.xxix.col.ij.
Cū auū.fo.cclxx.co.j.
Cū certū sit.fo.ccc.co.iiij.
Cū circa pbandū.fo.lxxvj.co.lij.
Cū citra fidē.fo.ccv.co.ij.
Cū ciuili.fo.xciij.co.j.
Cū clericis.fo.xiij.co.iiij.
Cū cognatū.fo.cc.xxiij.co.ij.
Cū cognatos.fo.ccc.v.co.iij.
Cū cognitionalr.fo.cccc.xxviij.co.j.
Cū cōductorē.fo.lxxvj.co.ij.
Cū cōfict.fo.cc.lxx.co.ij.
Cū cōstitutio.fo.ccc.vj.co.ij.
Cū cōtra. fol.cccl.xxvj.c.ij
Cū cōuenit.fo.clxv.col.j.
Cū creditori.fo.cc.xc.col.j.
Cū debitoris.fo.lxxvij.co.ij.
Cū debitū.fo.cclxvj.co.ij.
Cū de bonis.fo.cc.xc.co.j.
Cū dedititj.fo.cc.xix.co.iij.
Cū de moffitioso.fo.cij.co.j.
Cū de mortis.fo.cccc.xiij.co.ij.
Cū de nouo.fo.cxix.co.ij.
Cū de nuptijs.fo.cc.vj.co.j.
Cū de possessiōe.fo.cc.clxv.col.ij.
Cū dicas.fo.clxiij.co.iij.
Cū diuus.fo.cc.xxiij.co.iij.
Cū diuam.fo.ccclxxvj.co.iiij.
Cū donationis.fo.lij.co.j.
Cū donationibus.fo.cvij.co.iiij.
Cū dotē.fo.ccv.co.j.
Cū dubitatur.fo.clxxv.co.ij.
Cū dubitabā.f.clxxxvij.co.iiij.
Cū duobus.fo.cij.co.iij.
Cū ea que.fo.l.col.ij.
Cū emācipatis.fo.cclij.co.iiij.
Cū eotū.fo.ccclvij.co.j.
Cū eo tpe.fo.cccc.xxix.co.iij.
Cū z filiꝰfamilias.fo.ccclxvj.co.j.
Cū z ipse.fo.lxxiij.col.iij.
Cū z ipse.fo cc.xxix.co.ij.
Cū z iudices.fo.lxxiij co.ij.
Cum z minores.fo.lxxj.co.ij.
Cū z postliminij.fo.cccvj.co.j.
Cū z soluta.fo cxxxj.co.iiij.
Cū z stipulationes.fo.cxxxvj. col.ij.
Cū etiā.fo.cxxvij.col.j.
Cū cū.fol.clxviij.co.iiij.
Cū cū.fo.ccccij.co.ij.
Cū cū.fo.cij.co.ij.
Cū cā.fo.clxv.co.ij.
Cū cā.fo.cclxxv.co.j.
Cū falsa demōstratione.fo.xxxij.c.iij
Cū fidē.fo.clvj co.iij.
Cū filiū.fo.cij.co.iij.
Cū filiusfamiliās.fo.cl.co.iij.
Cū fratrem.fo.cclxxiiij.col.j.
Cū furiosus.fol.cclj.colū.iij.
Cū heredes.fo.cclxij.co.j.
Cū heredes.fo.cclxxj.col.iij.
Cu hereditas.fo.clxiij.co.iij.
Cū hereditatis.fo.cxj.co.j.
Cū hi.fo.cccciij.co.j.
Cū ignorātia.fo.xxxij.co.ij.
Cū in adoptiue.fo.ccc.iij.co.iiij.
Cū in cā.fo.ccclxxiij.col.j.
Cū indulgētia.fo.cccclxij.co.ij.
Cū in integrū.fo.lxxij.co.ij.
Cū in libris.fo.cclxx.co.iij.
Cū ingnigi.fo.cccc.xxvj.col.iij.
Cū in nostris.fo.cccc.xxj.co.iij.
Cū in rē.fo.lxxj.col.iiij.
Cū in societatis.fo.clxviij.c.ij.
Cū in pcuniis.fo.cccc.v.col.ij.
Cū in te.fo.cxc.co.iij.
Cū interdicte.fo.cc.xxvj.co.j.
Cū inter emptorē.fo.clxv.col.j.
Cū inter institutum.fo.cclxxxj.c.iiij.
Cū inter veteres.fo.ccc.xx.co.j.
Cū instrumētis.fo.clvj.co.j.
Cū ipse tutor fo.clxx.co.j.
Cū iudex.fo.cccclvij.co.iij.
Cū iudicem.fo.ccclvij.co.iij.
Cū iure.fo.cc.xxiij.co.iij.
Cū iure.fo.cccc.co.ij.
Cū iusta.fo.clxx.col.iiij.
Cū lege.fo.xix.co.iij.
Cū libertatē.fo.ccc.xvij.co.j.
Cū magistratus.fo.ccclxx.co.iij.
Cū maīdatu.fo.clxvj.co.ij.
Cū maritū.fo.ccc.xvij.co.ij.
Cū mota.fo.xlviij.co.iij.
Cū multa pnuelegia.fo.cccxiij.co.ij.
Cū multe nobis.fo.cxcij.co.j.
Cū nec patronos.fol.cccc.xxxvj.c.iij.
Cū necessitatē.fo.cxcv.co.ij.
Cū nemo.fo.ccc.xxiij.co.ij.
Cū nō frumentū.fo.clxj.co.iiij.
Cū nondū.fo.ccclxxix co.ij.
Cū nō ex eo.fo.cclxij.col.iij.
Cū nō redēptū.fo.cccc.vj.co.j.
Cū non solū.fo.ccc.xxj.col.ij.
Cū nō voluntatis.fo.cccclvj.col.j.
Cū nostri animi.fo.ccc.xxiij.co.ij.
Cū nouissimi.fo.cccl.co.iiij.
Cū omnia.fo.cix.co.ij.
Cū op⁹.fo.ccc.xxj.co.ij.
Cū ob augmētū.fo.cc.xxvij.co.iij.
Cū papumā⁹.fo.cccclvij.co.iiij.
Cū pdem.fo.cc.xc.co.iij.
Cū pdem tuū.fo.ccclxvij.co.iij.
Cū pdem.fo.cccclxij.co.iiij.
Cū patrēfamiliās.fo.cc.xcvj.co.iiij.
Cū p̄ pcuratorē.fo.clxvj.co.j.
Cū p eos.fo.clxxvij.co.ij.
Cū p liberā.fo.clij.col.ij.
Cū p absentiā.fo.ccc.xxvij.co.ij.
Cū pignons.fo.ccclxxiij.col.ij.
Cū positea.fo.xlv.co.j.
Cū post oēs.fo.cclxxij.co.ij.
Cū post motā. fo.ccc.xxv.col.iij.
Cū post sententiā.fol.ccclvj. col.iiij.
Cū pcū.fo.ccc.xvj.co.ij.
Cū pcibus tuis.fo.cclij.co.j.
Cū pcibus.fo.clxxiij.co.j.
Cū psentibus.fo.cccclvj.co.j.
Cū p pfe.fo.ccclxxviij.co.j.
Cū p eo.fo.cccclxj col.j.
Cū pponas.j.de pac.fo.xlv.col.iiij.
Cū pponas.q.de pac.fo.xlvj.co.ij.
Cū pponas.fo.l.co.j.
Cū pponas.fo.clxiij.co.iiij.
Cū proponas.fo.cccc.viij.col.iij.
Cū pponas.fo.clxxxj co.ij.
Cū pponas.f.cccxvj.co.iiij.
Cū pponas.fo.ccclxvij.co.ij.
Cū pponas.fo.cxxvj. col.ij.
Cū pponas.fo.cclxix.co.iij.
Cū pponas.fo.clxvij. co.ij.
Cū pponas.fo.cclxij. col.j.
Cū pponas.fo.lxviij.col.ij.
Cū pponas.fo.cclxiij.co.iij.
Cū pponas.fo.cclxvij.col.iij.
Cū pponatis.fo.cclxxiij.co.iiij.
Cū ppria pecunia.fo.clxxij.co.j.
Cū ppriorē.fo.cclvj col.ij.
Cū phi tearis.fo.cccciij.co.ij.
Cū p pecunia.fo.cccc.ix.co.ij.
Cū p herede.fo.cccxxij.col.iiij.
Cū ppria.fo.xxviij.co.ij.
Cū q̄dā mulier.fo.cc.xx.co.j.
Cū q̄rebaf.fo.ccclxxij.co.iiij.
Cū querit.fo.cij.col.ij.
Cū q̄stio.fo.cclxxvij.co.ij.
Cū q̄s a mulere.fo.cc.xxij.co.j.
Cū quis.fo.xxxiij.co.j.
Cū q̄s legatū fo.cxxviij.co.iiij.
Cū q̄ assueraī.fo.cccc.xxvij.co.iiij.
Cū q fernos.fo.cc.xxxij.co.ij.
Cū q̄dā.fo.clvij.co.j.
Cū q̄dā.fo.ccvj.col.iij.
Cū q̄dā fo.cclxxj.col.ij.
Cū q̄dā duob⁹.fo.cclxxij.co.iiij.
Cū q̄dā.fo.cclxij.co.ij.
Cū q̄dā.fo.cclxxvij.co.iiij.
Cum q̄dā.fo.cclxxxviij.co.iij.
Cū q̄dā.fo.cc.xcij.col.iij.
Cū q̄dā.fo.cc.xcix.co.ij.
Cū q̄dā.fo.cccl.col.j.
Cū q̄dā.fo.cc.xcix.co.iij.
Cū rōmb⁹.fo.ccccxv.co.iiij.
Cū res.fo.clj.col.j.
Cū res.fo.clvix.co.j.
Cū res filio.fo.ccccix.col.iij.
Cū res.fo.ccclxxix.co.iiij.
Cū rē alienā.fo.cclxxxvj.col.iij.
Cū rē pecuniaria.fo.lix.co.iij.
Cū rē publicā.fo.cccl.xxxj.co.j.
Cū repudiante.fo.cxcij.co.j.
Cū risō.fo.cclxxxvj.co.iij.
Cū reis manifesta.fo.cccc.xj. col.iiij.
Cū salutatus.fo.cccclxij.co.iij.
Cū scimus.fo.lxxviij.co.j.
Cū sententiā.fo.cc.xlvij.col.j.
Cū sm volūtatē.fo.cxc co.iij.
Cū semi.fo.clxxiij.col.ij.
Cū seruū matris.fo.cc.xxx.col.ij.
Cū seruū.fo.cclvj.co.iij.
Cū silleianū.fo.cclxxviij.co.ij.
Cū sit nobis.fo.xxv.col.iij.
Cū sit adiecta.fo.ccclv.co.iij.
Cū sit minusfil.fo.ccccxxix.co.ij.
Cū sit pbatū.fo.cc.xxxix.co.ij.
Cū solitū.fo.cc.xxxviij.co.ij.
Cū soluto.fo.cclxvj.co.ij.
Cū specialis.fo.xcj.co.iiij.
Cū speciem.fo.clxxv.co.j.
Cū status.fo.cccix.co.j.
Cū successores.fo.cccc.j.co.iij.
Cū super vernis.fo.cxij.co.iiij.
Cui suppositi.fo.cccc.xxx.c.ij.
Cū talis q̄.fo.cxvij.co.iiij.
Cū te.fo.cxxx.col.j.
Cū te a debitore. fo.ccclxxxiiij.co.iij.
Cū te.j.ne vx.p ma.rc.f.cxxxvj.c.iij
Cū te.ij.neve.p ma.rc.f.cxxxvj.c.iij
Cum te.fo.cciij.co.iij.
Cū te domus.fo.lxvij.co.iij.
Cū te fisci.fo.lvij.co.ij.
Cū te fundū.fo.clxxix.co.ij.
Cū te mmorē.fo.cxl.co.iiij.
Cū te nō solū.fo.lxvj.co.iij.
Cū te pecuniā.fo.ccclxxvij.col.ij.
Cū te pietatis.fo.cij.co.iiij.
Cū te ppter.fo.cxxxiiij.co.j.
Cū te pponas.fo.xlviij.co.j.
Cū tḡspōse.fo.cxc.co.iij.
Cūt tráfegisse.fo.xlviij.co.iij.
Cū te tñi.fo.xxxij.co.iiij.
Cum ..stū.fo.cccxxxviij.co.j.
Cū tes..fo.cccxvj.co.ij.
Cū testā..or.fo.cccxvj.co.iiij.
Cū testatorē.fo.cxcvj.col.iiij.
Cū tibi.fo.ccclxxj.co.iiij.
Cū tibi in ea.fo.cxxv.co.ij.
Cū tibi liberū.fo.cccc.col.iij.
Cū tutores.fo.lxiij.co.j.
Cū tutorē.fo.clxxvj.co.j.
Cū tutele.fo.cxxxiiij.co.iij.
Cū vēdente.fo.cj.co.ij.
Cū vēditorē.fo.cccxj.co.ij.
Cū veneraē.fo.cccxj co.ij.
Cū veterū.fo.cxcj.co.j.
Cū vir.f.cccxxxiij.col.iij.
Cū virū.fo.cxcvj.co.j.
Cū vltra hoc.fo.clvj.co.iij.
Cū vxori.fo.cccv.co.ij.
Cūcti heretici.fo.xxiij.col.iij.
Cūctis molitionib⁹.fo.cc.xxxiij.co.ij.
Cūctos pplos.fo.iij.col.ij.
Curabit preses.fo.clxxv.co.iij.
Curator adolescēti.fo.ccxxvj.co.ij.
Curator adulte.fo.clxxix.co.iij.
Curator adultis.fo.cclxxxix.col.iiij
Curator reipublice.fo.xlj.co.ij.
Curator qui.fo.cxxxiiij.co.iij.
Curatoris etiā.fo.lxv.co.iij.
Curatorē adulto.fo.cxcvj.co.iiij.
Curatorē habēti.fo.cxxvj.co.j.
Curatorē tibi.fo.lxiij.co.iij.
Curatores impleta.fo.ccclj.co.j.
Curatores gdē.fo.cxxxij.co.iij.
Cure tui.fo.xxxvij co.iij.
Curialis negs.fo.clxxvij.co.ij.
Curiales omniū.fo.xxiij.co.j.

Damnū p iniuriā. f.lxviij.c.ij.
Dānū qd.fo.clxxiv.co.iij.
Dānato poztētuose.fo.xxiij.co.j.
Dam⁹ licētiā.fo.cccc.xxxi.col.iij.
Datū legatū.fo.cclxxxvij.co.j.
Data certe.fo.cxxv.co.j.
Data tāpridē.fo.cccc.co.j.
Data opera.fo.cccc.v.co.iij.
De alimentis pteritis.fo xlix.col.j.
De ancilla.fo.cccxxvj.co.iij.
Deberi etiā.fo.cccxvij.co.ij.
Debitor qui.fo.ccclxxvj.co.iiij.
Debitorꝫ ōnūciano f.ccclxxvj.c.iiij
Debitori tuo.fo.xliij.co.iij.
Debitorē negs.fo.cccl.xxviij.co.j.
Debitores qui bonis.fo.lviij.co.iiij.
Debitores tuos.fo.cxlv.co.ij.
Debitores pītes.f.ccclxxvij.col.iiij.
Debitores qdē.fo.ccclxxix co.j.
Debitorꝫ pactionib⁹.fo.clvj. co.iiij.
Debitorib⁹ pupille.fo.cxxix.col.j.
Debitū cuius.fo.ccclxxxiij.co.iiij.
De bonis.fol.cccclxj.co.ij.
Decernim⁹ vt antiquatis.fo.ix.c.iiij
Decernim⁹ vt.fo.xv.co.ij.
Decernim⁹.fo.xxij.col.j.
Decisione nostra.fo.clxxiij.co.j.
De cōstitutione.fo.lvij.co.ij.
De cōtractu.fo.clxxij.co.ij.
De creationib⁹.fo.xxij.co.iiij.
Decreto amplissimi.fo.lix.co.j.
De crimine adulterij.fo.cccxx.c.iiij.
De crimine qō.fo.ccccv.co.j.
Decurionem in opus.fo.cccclj.co.j.
Decuriones.fo.xlij.co.j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Decuriones qdē.fo.lviij.co.ij.
Decuriones.fo.ccccxxxviij.co.iiij.
Decurionū filij.fo.ccccxlj.co.iij.
Deditītia ꝯditio.fo.ccccxix.co.iij.
De dolo actio.fo.lxviij.co.j.
De emancipatis.fo.cccix.co.iij.
De eo qui.fo.cccl.co.ij.
Defēsiōes siue exceptōes.f.cccxx.c.j.
Defensores.j.de defensorib⁹ ciuitatū fo.xlj.col.iiij.
Defensores.ij.de defensorib⁹ ciuitatū.fo.xlj.co.iiij.
Defensores.iij.de defensorib⁹ ciuitatū.fo.xlj.co.iiij.
Defensores.iiij.de defensoribus ciuitatū.fo.xlij.co.j.
De fideicōmisso.fo.xlix.co.ij.
De fide testamēti.fo.ccccxxxj.co.iiij
Defuncto quidē.fo.cclij.co.iij.
Defunctis suis.fo.cccix.co.ij.
Defunctis reis.fo.ccccxix.co.iij.
De hereditate.fo.cx.co.j.
De his clericis.fo.xj.co.iiij.
De his q̄.fo.cxviij.co.iij.
De his q̄.fo.ccv.co.ij.
De his.fo.cxiiij.co.iij.
De his q̄ in fraudē.fo.ccxxviij.co.iiij
De his q̄.fo.ccxlviij.co.j.
De his q̄ seruus.f.ccccxxxv.co.iiij.
De his quos.fo.ccccxix.co.j.
De inofficioso testamēto.fol.ciij.c.j.
De instrumētis.fo.cxxij.co.iiij.
Delata ꝯditione.fo.cxxvij.co.iij.
De la tronū.fo.ccccxix.co.ij.
Delegatio debiti.fo.ccccxcvj.co.iiij.
Denūciamus vobis.fo.xxvij.c.ij.
Deo auctore.fo.xxx.co.j.
Deo nobis.fo.xx.co.ij.
De operis noui.fo.ccclxxv.co.ij.
De ordinario iudice. fo.xxxvj.c.iiij.
De pecoribus.fo.cxviij.co.iij.
Deportati nec earū.fo.ccccxlij. co.iiij
Deportatoꝝ in insulā.fo.ccccxlj.c.ij.
De qōne.fo.xlvij.co.iij.
De rebus.fo.cxcj.col.j.
De rebus quas.fo.ccxix.co.ij.
De restituendis.fo.cxlix.co.j.
Desideriū tuū.fo.clxiiij.col.ij.
De societate.fo.clxviij.co.iij.
De successiōe sua.fo.ccxxviij.co.iiij.
De tormentis.fo.ccccxxxix.co.j.
De tutela.fo.lxix.co.iij.
De vsuris.fo.clxiij.col.ij.
Dictā legem.fo.cxxxiij.co.ij.
Dictātibus testamēta.f.cclxvj. c.iiij
Dies festos.fo.xcvj.co.iij.
Die sabbati.fo.xxvj.co.ij.
Diffamari statū .fo.ccccxxiiij.c.iij.
Digna vox.fo.xxviij.co.iiij.
Directas libertates.f.cccxvij.co.ij.
Directis verbis.fo.cccxvij.co.j.
Discretis surdo.fo.cclxiij.co.iij.
Dispar causa.fo.ccccxix.co.j.
Disputare de pncipali.f.ccccxxxiiij. col.iiij.
Dissentiētis patris.fo.ccxvj.col.j.
Dissolute quātitatis.fo.cxxxliij.c.iij
Distract⁹ a dbitore.f.ccclxxvij.c.iiij.
Distrahēte marito.fo.clxxvij.l.iiij.
Diuersarū hoīes.fo.ccccvij.co.j.
Diuersis tpibus.fo.ccclxxxj.co.iij.
Diui adriani.fo.cxl.co.ij.
Diui cōstātini.fo.ccxxj.co.j.
Diuine admodū.fo.lxij.co.iiij.
Diuinā nostrā.fo.xxv.col.j.
Diuisionē pdioꝝ.fo.cxxij.co.iij.
Diuo marco.fo.ccccxxiij.co.ij.
Diuo marco.fo.ccccxxxviij.co.iij.
Diuortij cā.fo.ccxix.co.ij.
Diutina possessio. fo.ccccxxxvj.col.j.
Diuturnū silentiū.fo.ccccxxxvij.c.iiij.
Doce ancillā.fo.cxij.co.iij.
Dolus emptoris.fo.clxxij.col.iiij.
Dolo vel metu.fo.cccxciij.co.j.
Dolū auctoris.fo.cclxxv.col.j.
Dolum ex insidijs.fo.lxviij.co.iij.
Domesticus iudicis.fo.xl.co.iij.
Dñicis colonis.fo.cj.co.ij.
Dñij iure.fo.ccclxxxviij.co.j.
Dñis horreorū.fo.clxxxiiij.co.iiij.
Dñis litis.fo.ccclvj.co.iij.
Dñm p seruū.fo.clj.co.iiij.
Dñm pro atroci.fo.ccccxxxvj.co.iij.
Dños ita.fo.clij.co.j.
Dñis seruorū.fo.ccccxl.co.iij.
Domū quā.fo.cxij.col.ij.
Donatio mācipioꝝ.fol.ccxiij.c.j.
Donatio.fol.ccccix.co.iiij.
Donatiōe.j.de donatiōib⁹ inter virū et vxorē.fo.ccxv.co.ij.
Donatiōes.ij.de donationib⁹ inter virum ⁊ vxorē.fo.ccxv.co.iij.
Donatiōes circa.fo.ccccxiii.co.iij.
Donātē ancillā.fo.cccxxxij.col.iij.
Donatarū rerū.fo.cccxxxiiij.col.j.
Dos a patre.fo.ccxviij.co.ij.
Dotis actiōe.fo.ccxviij.col.iiij.
Dotis quidē.fo.cclviij.col.ij.
Dotis tue.fo.ccv.co.j.
Dotē numeratio.fol.ccxij.col.ij.
Dubiū nō est.fo.xxxiiij.co.ij.
Dubiū nō est.fo.ccxvj.co.j.
Dubiū nō est.fo.ccxviij.co.j.
Duces militū.fo.xxxix.co.iiij.
Dudū ꝑximis.fo.clxx.col.j.
EA ꝯditiōe.fo.clxxiij. co.ij.
Ea demū.fo.cclviij.co.iij.
Ea lege.fo.cxxxij.co.iiij.
Ea lege.fo.clxxxiiij.co.iij.
Ea q̄ aduocati.fo.lvij.col.iij.
Ea q̄ pr̄.fo.lviij.col.iiij.
Ea q̄ a patre.fo.lxxix.co.ij.
Ea que diutissime.fo.lxxix.co.iij.
Ea q̄ de tpibus.fo.lxxx.co.ij.
Ea que.fo.xcix.co.iij.
Ea que oībus.fol.cxix.col.ij.
Ea q̄.fo.cxxxj.col.iiij.
Ea q̄ tibi.fo.cxc.co.iii.
Ea q̄.fo.cccxliij.col.ij.
Ea q̄ statuunt.fo.ccclv.co.ij.
Ea q̄ cā.fo.ccliij.co.iij.
Ea qdē.fo.cxlviij.co.iiij.
Ea qdē.fo.clxxxj.co.j.
Ea qdē.fo.ccccxvj.co.iiij.
Eā quā.fo.ccxcj.co.ij.
Eā que.fo.clxxx.co.iij.
Eā q̄.fo.cccxxvij.co.j.
Edē quā te.fo.clxxxiiij.co.iiij.
Edicto quidē.fo.lxxiij.co.ij.
Edicto diui adriani.fo.cclxxxij.co.j.
Edificia que.fo.ccclxxvj.co.j.
Edita actio.fo.xlij.co.iiij.
Educatio pupilloꝝ.fo.ccxxiij. col.j.
Eius quātitatis.fo.ccccxcviij.col.j.
Ei qui seruo.fo.clj.co.j.
Eius qui.fo.ccclxiij.co.ij.
Eius qui regrēdus.fo.ccclxiiij. co.ij.
Eius qō.fo.clix.co.iiij.
Eius qō ex cā.fo.ccxxxvij.co.j.
Eius quod.fol.ccxxj.col.iij.
Eius quod.fo.ccccj.c.iij.
Eius rei.fo.cl.co.iiij.
Eligere debes.fo.ccxxxvij.co.iij.
Emācipatione facta.fo.cxlvj.co.j.
Emācipata.fo.ccliiij.co.ij.
Emācipat⁹ repudiata.f.cclvij.c.iiij.
Emācipatos liberos.fo.cclvij.c.iiij.
Emptionē ⁊ vēditionē.fo.clxviij. columna.ij.
Emptionē rebus.fo.clxxxiiij.col.iij.
Emptione pignoris.fo.cxlviij.co.iij
Emptionum mancipiorū. fo.ccccvij. columna.ij.
Empti actio.fo.ccccj.col iij.
Empti fides.fo.clxix.co.iij.
Emptor bona fide.fo.cccxxxvj. columna.ij.
Emptor fundi.fo.cccc.co.ij.
Emptor hereditatis.fo.clxx.co.iiij.
Emptor hereditat⁹.fo.ccccxcix.co.iiij.
Emptor fuoꝝ.fo.clxxvj.co.iij.
Emptori etiā.fo.ccccj.col.j.
Emptorē qdē.fo.clxxxv.co.iij.
Eo casu.fo.ccclix.col.j.
Eo q᷑.fo.cxxx.col.j.
Eo tpe.fo.lxix.co.j.
Eoꝝ demū.fo.ccccxliij.col.iij.
Eorum est sciētia.fol.ccccxxxviij.c.ij.
Eoꝝ q.fo.ccccxliij.c.iij.
Eos.j.de appellationibus.fol.ccclv. columna.iiij.
Eos.ij.de appellatiōib⁹.fo. ccclvij. columna.j.
Eos q.fo.xxxviij.col.ij.
Eos qui.fo.cxxix.co.ij.
Eos q.fo.clxij.col.iiij.
Eos q.fo.ccccxvj.co.ij.
Eos q.fo.ccccxxxvij.col.j.
Eos qui veniā.j.de his q veniā etatis impetrauerūt.fo.lxxvij.co.j.
Eos q veniā.ij.de his q veniā etatis impetrauerūt.fo.lxxvij.co.iij.
Eos q acceperūt.fo.ccclxxxj.co.iij.
Eos q a seruo.fo.ccxlviij.co.ij.
Eos q catholicaꝝ.fo.xxv.col.iiij.
Eos q cōdēnati.fo.ccclij.col.iij.
Eos q ne testamētum.folio .cclxxxij. columna.iiij.
Eos q ordinario.fo xlj.co.ij.
Eos qs.fo.ccclij.co.ij.
Eos testes.fo.cxliij.co.j.
Episcopale iudiciū.fo.xxj.co.iij.
Eris alieni.fo.cccix.co.ij.
Error facti.fo.xxxij.co.iij.
Error facti.fo.cccj.co.j.
Errorē calculi.fo.liij.co.iij.
Errore scribentis.fo.cclxiij.co.iij.
Errores eoꝝ.fo.lvij.co.iij.
Es alienū.fo.clxx.co.ij.
Est in arbitrio.fo.cxxxvj.co.ij.
Est iurisditiōis.fo.ccclxvj.col.iij.
Et ab antiqs.fo.cclxxxviij.co.iij.
Et balneū.fo.ccclxxiiij.col .iij.
Et in epistola.fo.ccxcij.col.iij.
Et in legatis.fo.ccc.co.j.
Et in maiorib⁹.fo.ccclvij.co.ij.
Et in mulctis.fo.ccclvij.co.iiij.
Et in ꝓuinciali.fo.cxvij.col.j.
Et militib⁹.fo.clxij.co.ij.
Et nomē.fo.cccij.co.j.
Et publicaꝝ.fo.ccclxiiij.co.j.
Et q̄ a diuo.fo.xliij.co.iij.
Et q̄ nō.fo.cccliiij.co.j.
Et q.fo.ccclxxxvj.co.ij.
Et q notitie.fo.ccxxxj.co.j.
Et senatus cēsuit.fo.clix.co.ij.
Et si a patre.fo.ccxxiij.co.j.
Et si a muliere.fo.cl.col.ij.
Et si ad te.fo.ccccxxxij.co.j.
Et si ꝯ.fo.cxciij.col.ij.
Et si crimine.fo.ccccxxij.col.j.
Et si de tua.fo.ccxiij.co.iij.
Et si dotis.fo.cciiij.col.iij.
Et si excepta.fo.ccccxxviij.col.iij.
Et si frater.fo.ccclxxviij.co.j.
Et si inutiliter.fo.ccxc.co.iij.
Et si is.fo.ccxliiij.co.ij
Et si legibus.fo.xxxv.co.ij.
Et si libidinē.fo.ccccxxiij.col.ij.
Et si marcellus.fo.ccccxix.co.ij.
Et si minor.fo.lxxiij.co.j.
Et sine interpositiōe.fo.ccxliiij.col .j.
Et sine scriptura.fo.cccxviij.co.iij.
Et si nō ascripta.fo.cccxviij.co.iij.
Et si nō cognitio.fo.xxxv.co.ij.
Et si pfectis.fo.ccccxiii.col j.
Et si pses.fo.ccxliij.col.j.
Et si scisses.fo.ccxxviij.col.ij.
Et si seuerior.fo.lviij.co.j.
Et si tutores.fo.ccxxxj.co.iij.
Et virtutū.fo.xxxvj.co.ij.
Etiā.j.si tutor vl' curator interuenerit. fol.lxx.colūna.iiij.
Etiā.ij.si tuto.vel cura.interue. folio. lxx.col.iiij.
Etiā.j.de obse.pa.pre.fo.cclij.co.iij.
Etiā.ij.de obse.pa.pre.fol.ccliij.co.j.
Etiā a pupilloꝝ.fo.ccxcij.co.ij.
Etiā aduersus.fo.lxxij.co.ij.
Etiā constante.fo.cliiij.col.iij.
Etiā ex alijs.fo.ccccxx.co.j.
Etiā furti.fo.ccxlvij.co.iiij.
Etiā id.fo.ccclxxiiij.co.ij.
Etiā in opus.fo.ccccxlj.co.j.
Etiā iure.fo.cxliij.co.j.
Etiā mulieres.fo.ccxxxiij.col.iij.
Etiā nomē.fo.ccclij.co.j.
Etiā p alienū.fo.cxj.co.iij.
Etiā post mortē.fo.ccclxiiij.col.j.
Etiā si nō.fo.cl.co.iiij.
Etiā si nō.fo.ccv.col.j.
Etiā si.fo.clix.col.iij.
Etiā.fo.cccxciiij.col.iiij.
Etiā si ꝯtraȝ.fo.clxv.co.iiij.
Etiā si is.fol.cxxij.col.iij.
Etiā si tacitū.fo.ccc.co.j.
Etiā si vitas.fo.ccxciij.col.j.
Etiaȝ si vxoris.fo.ccxiij.co.ij.
Etiā testamēto.fo.ccxxxij.co.iiij.
Etiaȝ vectigale.fol.ccxliij.col.iij.
Euicta re.fo.cciiij .co.j.
Eū a quo.fo.cccxcviij.col.iiij.
Eū ad quē.fo.cxiiij.co.iiij.
Eū cui fol.cxxxvj.co.ij.
Eū q aliena.fo.xcix.col.ij.
Eū q a pupillo.fo.ccxxxviij.co.j.
Eū q celauit.fo.ccccxxxj.co.iij.
Eū q cūqȝ.fo.xxv.co.iiij.
Eū q duas.fol.cccxxiiij.co.iiij.
Eū q inofficiosi.fo.ciij.c.iij.
Eū q mancipiū.fo.ccccxxx.co.j.
Eū qui mutuā.fo cxxx.co.ij.
Eū qui ꝓbabilē.fo.xiij.co.iiij.
Eū q res.fo.lix.co.iiij.
Eū q.fo.cxxxiiij.col.ij.
Eū q.fo.ccxxxiiij.co.iiij.
Eū q.fo.cclxxxix.co.ij.
Eū q.fo.cccxxxj.co.ij.
Eū quē.fol.ccxxxij.col.iiij.
Eunuchis liceat.fo.cclxiij.co.j.
Exactores tributoꝝ.fo.ccxxxix.co.ij.
Exartali.fo.clxxv.co.iij.
Ex cā.fo.cxxj.co.iij.
Ex cā qdē.fo.clix.co.ij.
Ex cā trāsactiōis.fo.cccxxxij.co.ij.
Exceptionē dilatoriā.fo.cxlij.co.j.
Exceptiōe doli.fo.cccc.co.iiij.
Excepta possessionis cā.fo.clij.co .ij.
Excepto tpe.fo.clxxxvj.col.ij.
Exceptis his.fo.clxxxiij.co.j.
Ex ꝯctu.fo.ccclxvj.co.iiij.
Ex ꝯctu.fo.cccxcvj.co. iiij.
Ex ꝯctib⁹.fo.cl.col.ij.
Ex cōuentiōe.fo.xlv.co.ij.
Ex cōuentiōe.fo.clxxiiij.co. ij.
Excusatiōis qdē.fo.ccxxxviij.co.iiij.
Excusatiōeȝ nauicularis.fol.ccxl.c.j.
Ex diui pij.fo.clxxxv.co.j.
Ex duob⁹.fo.cccv.col.iiij.
Executorē eū.fo.ccclij.co.ij.
Executores a q̄cūqȝ.fo.ccclxxx.co.iij.
Exēplo ceteroꝝ.fo.lxxiij.co.iij.
Exēplo ꝑniciosuȝ.fo.cxl.co.iiij.
Ex eo instrumēto.fo.cccxciij.col.j.
Ex fideicōmisso.fo.ccxcij.col.iiij.
Exhibitiōis necessitate.fo.cxxv.c.iij.
Ex his ꝓdijs.fo.cccc.co.ij.
Ex his verbis.fo.cclxj.co .iiij.
Ex his v̄bis.fo.ccxcvj.col.iij.
Ex his v̄bis.fo.cccv.co.ij.
Exigēdi a filio.fo.lx.co.iiij.
Ex illo tpe.fo.ccclvj.co.iiij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Tabula legum Codicis.

Ex imperfecto.fo.cclxiiij.co.ij.
Ex initio.fo.ccccxxxj.co.iiij.
Ex legato.fo.cclxxxvij.co.j.
Ex libera cõceptus.fo.cccvj.co.ij.
Ex liberis.fo.ccccxxxv.col.ij.
Ex libris.fo.cxvj.co.ij.
Ex morte ancille.fo.cxviij.co.ij.
Ex morte cuiuscũqꝫ.fo.ccxj.co.iiij.
Ex nõis emptione.fo.clxxj.co.j.
Ex patroni.fo.cxxxvij.co.ij.
Ex pecunia dotali.fo.ccv.co.ij.
Expeditã antea.fo.cccxxix.co.j.
Ex ꝑsona fratrũ fo.lxxx.co.j.
Ex ꝑsona.fo.cxl.col.ij.
Expilate.j.de crimine expilate hereditatis.fo.ccccxxxv.co.ij.
Expilate.ij.de crimine expilate hereditatis.fo.ccccxxxv.c.ij.
Expilate.iij.de crimine expilate hereditatis.fo.ccccxxxv.col.iij.
Ex placito.fo.clxxxiiij.co.j.
Explosis atqꝫ.fo.cxxiij.co.ij.
Ex ꝓcepto.fo.j.col.iiij.
Ex ꝓdijs.fo.clxj.col.ij.
Ex prestatione.fo.clxxxij.co.iiij.
Exprimere debueras.fo.cccxciij.c.iij
Expulsos vos.fo.clxxvj.co.iij.
Ex repudiatione.fo.ccxcij.co.iiij.
Ex sententia.fo.lxxxij.co.j.
Ex stipulatione.fo.cccxlvij.co.ij.
Ex stipulatione.fo.cccxcij.co.iij.
Ex testamẽto.fo.cclv.co.iiij.
Ex testamẽto.fo.cclxj.co.ij.
Ex testamẽto.fo.ccxciij.co.j.
Ex testõ.fo.cccxvj.col.iij.
Extraneũ.j.de here.isti.f.cclxix.c.iij.
Extraneũ.ij.de here.isti.f.cclxix.c.iij.
Ex tribus vncijs.fo.ciiij.co.ij.
Ex verbo.fo.cccxviij.co.iiij.
Ex verbis q̃.fo.ccxiiij.colũ.j.
FActũ spõte.fo.ccccxvij.columna.iij.
Falcidie rõnem.fo.ccxcix.col.iiij.
Fallaciter accusantib⁹.fol.ccccxxxix.columna.ij.
Fallaciter incusantib⁹.fo.ccccxl.c.iiij
Falsus ꝓcurator.fo.ccxlviij.co.iiij.
Falsi quidẽ.fo.ccccxxxj.co.j.
Falso.fo.xxxv.co.iiij.
Falso tibi.fo.clxxviij.co.iiij.
Falsa suasiõe.fo.cxxxviij.co.iiij.
Falsam quidẽ.fo.ccclviij.co.j.
Familie herciscunde.fo.cxxiij.co.j.
Fedissimã earũ.fo.ccccxxiij.co.ij.
Fedissime mulieres.fo.ccccvj.co.ij.
Felicissima quã.fo.cccxxij.co.iij.
Femine que.fo.cxcix.co.j.
Feminis alienas.fo.clv.col.j.
Fideicõmissaria.fo.cccxviij.co.iij.
Fideicõmissuꝫ.fo.xcviij.co.iij.
Fideicõmissum.fo.cxxij.co.j.
Fideicõmissum.fo.ccxcij.co.iiij.
Fideli deuotaqꝫ.fo.xxxvij.co.j.
Fidẽ rumpẽs.fo.lix.co.iij.
Fideiussor seu mãda. f.cccxciiij.c.iiij.
Fideiussoris qdẽ.fo.cccxcv.co.iiij.
Filiusfamilias.fo.lxx.co.j.
Filiofamilias.fo.cclxxvj.col.iij.
Filiusfamilias.fo.cccxciiij.col.iiij.
Filius paciscẽdo.fo.xlvj.co.iij.
Filij patris.fo.cxx.co.j.
Filio delatã.fo.cclvij.co.iiij.
Filium habere.fo.cccvj.co.iij.
Filiũ quẽ.fo.cxxj.col.ij.
Filijs matrẽ.fo.ciiij.col.iiij.
Filios debitoris.fo.ccclxix.co.j.
Filios ⁊ filias.fo.ccccv.col.iij.
Filia in orbitate.fo.ciiij.co.j.
Filia legatoꝝ.fo.cclxxxvj.co.iiij.
Filia tua.fo.cccciij.co.j.
Filie cuius pater.fo.cxx.co.ij.
Filie.j.de collatiõib⁹.fo.cclviij.c.ij.
Filie.ij.de collatiõib⁹.fol.cclix.col.ij.
Filie diuortiũ.fo.ccxvj.col.j.
Filie pecuniã. fo.ccxviij.co.iij.
Filiã.j.de collationib⁹.f.cclviij.c.iiij.
Filiã.ij.de collatiõib⁹.fo.cclix.col.iij.
Filiã preteritã.fo.ciij.col.iij.
Fisci aduocatus.fo.lvij.co.ij.
Forum q apud.fo.cccxvj.co.ij.
Fori tui.fo.lv.col.j.
Frater emancipatus.fo.ccxxiiij.co.j.
Frater tuus.fo.cxxj.co.iiij.
Frater tuus.fo.ccxxxix.co.ij.
Frater tuus.fo.cclx.col.iiij.
Frater vester.fo.ccclxxxiij.co.iij.
Frater vester.fo.ccccxxvij.col.iij.
Fratris tui filijs.fo.xlix.col.j.
Fratris vel sororis.fo.ciiij.co.j.
Fratris vxorẽ.fo.cxcvj.co.iij.
Fratres aut sorores.fo.ciiij.col.iij.
Fructus ꝓdioꝝ.fo.ccxj.col.j.
Fructus post ꝑfectũ.fo.clxxvj.co.ij.
Frumẽti vel ordei.fo.clxj.co.ij.
Frustra adhuc.fo.ccccxliiij.co.j.
Frustra disputas.fo.cxxxvj.c.iij.
Frustra existimas.fo.cciij.co.ij.
Frustra opinaris.fo.clvij.co.ij.
Frustra senatuscõsulti.fo.cliij.co.iiij.
Frustra timetis.fo.ccxxvij.col.iiij.
Frustra tutores.fo.ccxxviij.co.j.
Frustra veremini.fo.cxl.co.iiij.
Fucãde atqꝫ distrahẽde. fol.clxxj.c.j
Fundo sicut. fol.cclxxxviij.c.ij.
Fundũ pignori.fo.ccclxxxv.co.iij.
Furiosum in suis.fo.cclxiij.co.iij.
Furti actiõe.fo.ccxlviij.co.iij.
Fustibus cesuꝫ.fo.lix.co.j.
GEneralis idulgẽtia.,f.ccccxliiij.colum.j.
Gñali diffinitione.fo.ccxix.co.j.
Gñali lege.fo.vj.co.iiij.
Gñali lege.fo.xciij.co.j.
Gñali lege.fo.ccxxv.co.ij.
Gñalr censemus.fo.cc.col.j.
Gñalr de oĩbus.fo.cxxvij.col.iiij.
Gñalr sancim⁹.fo.xix.co.iiij.
Gñalr sancim⁹.fo.clvj.co.ij.
Gñalr sancim⁹.fo.clvij.co.iiij.
Gñalr sancimus.fo.cclxx.col.iij.
Gñalr sancimus.fo.cccxcvj.co.iij.
Gñalr sancim⁹.fo.ccccxiij.col.iij.
Gesta que sunt.fo.ccclj.col.iij.
Gracchus quẽ.fo.ccccxxj.co.ij.
HAbeat vnusquisqꝫ.fo.v.colũna.ij.
Habitatio morte.fo.cxv.co.j.
Habitãtis ꝓcario.fo.ccclxxiiij.co.iij.
Habito semel.fo.clxxxj.col.iiij.
Hac ꝯsultissima.fo.cclxiij.co.j.
Hac consultissima.fo.cclxvj.co.j.
Hac edictali.fo.cc.col.iiij.
Hac lege sancim⁹.fo.cj.col.iiij.
Hac lege.fo.cccxj.col.iij.
Hac lege.fo.cccxlvj.co.ij.
Hac ꝑpetua lege.fo.c.col.j.
Hac valitura.fo.xxvj.co.ij.
Hec que necessario.f.j.co.j.
Hec sñia.j.de sñia q̃ sine cer. quantiplata est.fo.ccclviij.co.iij.
Hec sñia.ij.de sñia q̃ sine cer.quãti.ꝓlata est.fo.cccxlviij.co.iiij.
Heres instituta.fo.cclxxj.co.iij.
Heres q.fo.ccclxviij.col.iiij.
Heredi scripto.fo.ccclxx.col.iiij.
Heredẽ fideiussoris.fo.cccciij.co.ij.
Heredẽ mariti.fo.cxxxviij.co.iiij.
Heredes eoꝝ.fo.ccxxxvj.col.iiij.
Heredes quoqꝫ.fo.clv.co.j.
Heredes quos necẽ.fo.cclxxxij.c.iiij.
Heredes tutorũ.fo.ccxxxvj.co.iij.
Heredũ etiã.fo.ccxcij.col.iiij.
Hereditas extraneis.fo.ccxj.co.ij.
Hereditas i testõ.fo.cclxxxiij.co.ij.
Hereditas matertere.folio.cix.columna.iiij.
Hereditatis vel legati.fo.cclxix.c.iiij.
Hereditatis petitionẽ.fo.cx.c.ij.
Hereditatẽ eius.fo.ccclxx.co.ij.
Hereditatẽ qdẽ.fo.cclxxj.co.iij
Hereditatẽ qdẽ.fol.cclxxxiiij. col.iiij.
Hereditatẽ qdẽ.fo.cclxxxviij.col.j.
Hypothecis vl' pig.fol.ccclxxxv.c.iij.
Hi q ad.fo.ccclvj.co.ij.
Hi q imposita.fo.clxxiij.co.iiij.
Hi qui in aliena.fo.cccciij.co.ij.
Hi qui sanctã.fo.xxv.col.iij.
Hi q conficiendi.fol.ccccxlij.col.ij.
His q tpe.fo.ccccxlij.co.ij.
Hi qbus.fo.cccxviij.co.iiij.
His solis.fo.ccccxiij.col.ij.
Hisdem priuilegijs.fo.lv.co.j.
Hoc fructuuꝫ.fo.cccl.col.iiij.
Hoc qᵭ placet.fol.ccccxxxviij.col.iiij.
Honor veteranis.fo.ccccxlj.col.ij.
Honorati.fo.xxxix.co.iiij.
Humanũ esse probam⁹.fo.xxix.co.ij.
Hũanitatis ac religiõis.fol.ccxl.co.j.
Hũanitatis intuitu.fo.ccxxj.col.ij.
Hũanitatis intuitu.fo.cclxxij. col.iij.
Humilẽ vel abiectã.fo.cxcvij.co.j.
IAmdudũ.fo.xxviij.co.j.
Iamdudũ.fo.xcix.col.iiij.
Iampridẽ qdẽ.fo.cccxxxiij.co.j.
Iam tibi.fo.cccxcix.co.iij.
Id qᵭ pauperibus.fo.xiiij.col.iij.
Ignorãtia creditorꝫ.fo.ccccxxxvj.c.j.
Ignorare nõ debes.fo.lxxix.co.j.
Ignoti iuris.fo.ccclxix.co.ij.
Illã iniuriã.fo.ccccxiij.co.iiij.
Illã merito.fo.cclx.co.j.
Illam subtilẽ.fo.ccccx.co.iij.
Illate dispensatori.fo.cxlv.co.iij.
Illic vbi res.fo.xcix.col.ij.
Illud equitatis.fo.cxxiij.co.ij.
Illud inspiciendũ.fo.lxix.co.j.
Illud qᵭ ex veteribus.fo.x.col.j.
Illud qᵭ.fo.cclxxxviij.co.j.
Illud regrenduꝫ.fo.ccxliij.co.j.
Illud sine ratione.fo.cclx.co.iij.
Illustres viros.fo.xlj.co.iiij.
Illustribus ꝑfectus.fo.ccxxv.co.j.
Imperialis beniuolẽtie.f.cxciij.c.iij.
Impetrata rescripta.fo.cccl.co.iiij.
Improba possessio.f.cccxxxiij.c.iiij.
Improbũ fenus.fo.lix.co.ij.
Improbũ qdẽ.fo.ccccxxxvj.co.j.
Impuberẽ quẽ.fo.cccciij.co.ij.
Impunitas delicti.fo.ccccxlj.co.ij.
In actiõe.fo.cxxvij.co.iij.
In adoptionẽ.j.de adoptionibus.fo.cccciij.co.iiij.
In adoptionẽ.ij.de adoptionib⁹.fol.cccciij.co.iiij.
In adulterij.fol.ccccxxiij.col.iij.
In annalibus.fo.cclxxxvij.co.ij.
In arenã.fo.ciij.col.ij.
In bonefidei.fo.xlv.co.iij.
In bonefidei.fo.cxxvij.co.j.
In bonefidei.fo.clxj.co.ij.
In bonis.fo.ccclxvj.co.iij.
In cã.fo.xl.co.ij
In causa iudicati.fo.ccclxxxiiij.col.j.
In causaꝝ.fo.xciij.co.j.
In causis.fo.ccxvij.col.iij.
In causis.fo.ccccxvij.co.iiij.
Incendiũ ere.fo.cxxx.co.ij.
Incerti iuris.fo.cxx.co.iij.
Incerti iuris.fo.ccclxix.co.iiij.
Inciuile.fo.cxiij.co.j.
Inciuile est.fo.ccclxvj.co.iiij.
Inciuilẽ rem.fo.ccxlvij.col.ij.
In ciuib⁹ causis.fo.xxxix.co.j.
In cões seruos.fo.cccxxj.co.ij.
In cõmunionẽ.fo.cxxij.co.iij.
In cõcilio.fo.lxxv.co.iiij.
In cõiunctione.fo.cxciiij.co.ij.
In cõsiliarijs.fo.xl.co.iiij.
In ꝯctibus.fo.lxxxi.col.ij.
In ꝯctibus.fo.cxlviij.co.ij.
In ꝯctibus.fo.clviij.co.ij.
In copulãdis.fo.cxciij.co.iiij.
In corrigendis.fo.ccccxxvij.co.ij.
Incredibile est.fo.ccccxlj.co.ij.
In criminali.fo.xcvij.co.ij.
In criminib⁹.fo.lxxiij.col.iiij.
Indebitũ solutũ.fo.cxxxij.co.j.
Indebito legato.fo.lxxiij.co.iiij.
Inde[illegible]itas vsuras.fo.clxij.co.j.
Inde[illegible]ã obsuatiõeꝫ.f.ccxxxviij.c.iij
In def[illegible]sorib⁹.fo.xlj.co.iiij.
Indicia [illegible]rta.fo.cxiij.co.iiij.
In donationib⁹.fo.cccj.co.iiij.
In donatiõibus.fo.ccccx.co.ij.
In dotib⁹ quas.fo.ccxij.co.iij.
In dubiũ.fo.ccxxxij.co.ij.
Indubitati iuris.fo.clix.col.j.
Inductũ.fo.cccxcix.col.ij.
Indulgẽtia.fo.ccccxxxix.co.iiij.
In ea q̃.fo.clix.co.ij.
In ecclesijs.fo.xiij.col.j.
In emãcipationib⁹.fo.ccccv.co.j.
In emphiteoticarijs.fo.clxxxviij.c.ij.
In eũ.fo.ccxlviij.co.iiij.
In executionibus.fo.ccccxl.co.ij.
In exercendis.fo.cxlvj.co.ij.
In extraneos.fo.ccccx.co.j.
Infamie detrimẽtũ.fo.lvij.co.iiij.
In familie herciscunde.fo.cxx.co.iij.
Infantis nomine.fo.ccliij.col.j.
In fraudẽ.fo.cccxvj.co.iiij.
In fuga seruũ.fo.ccccxxix.co.iiij.
Ingenuũ se cõtendẽdo.fo.cccxxv.c.j.
Ingenuã natã.fo.cccxxiij.col.ij.
Ingenui nascunt.fo.cccxxiij.col.iiij.
In hac sacratissima.fo.ccccx.co.ij.
In heredes.fo.ccxlv.co.ij.
In his in qb⁹.fo.lxxix.co.iiij.
In imponẽda.fo.ccc.co.j.
In initio vẽditiõis.fo.clxxix.co.ij.
In ipsius mariti.fo.cxix.col.j.
In insulã.fo.ccccxliij.co.j.
In integrũ restitutionẽ.fo.lxxij.co.j.
Iniquũ ⁊ longe.fo.ccccxvj.co.j.
In iudicio.fo.lxxiij.co.ij.
In iudicio.fo.clxxxvij.co.j.
Iniuriarũ.j.de iniurijs.fo.ccccxxxvj.columna.ij.
Iniuriarũ.ij.de iniurijs.fo.ccccxxxvj.columna.iij.
Iniuriaꝝ ex ꝑsona.fo.lviij.co.iij.
In legatis.fo.cclxxxvij.co.ij.
In legatis.fo.ccxcvj.co.iij.
In legatis.fo.ccxcvij.co.iiij.
In litibus.fo.xcix.col.iiij.
In locũ tutoris.fo.ccxxiiij.col.ij.
In magistratus.fo.ccxlv.co.iij.
In metallũ.fo.ccccxlij.co.iiij.
In minoruꝫ.fo.lxxv.co.ij.
In noĩe dñi.fo.xxxvij.co.ij.
In nostre.fo.xxxvj.col.iij.
In nullis locis.fo.ccccxxxiiij.col.iiij.
In offerẽdis.fo.ccclix.co.ij.
In officiales.fo.xxxix.col.ij.
In omni cessione.fo.ccclxvj.col.j.
In oĩb⁹ causis.fo.lxxxiiij.co.j.
In pecuniarijs.fo.lxij.co.iij.
In pecuniarijs.fo.ccccxxxvij.col.iiij.
In possessionẽ.f.ccclxvij.col.j.
In possessionẽ.fo.ccccxxv.co.iiij.
In potestate eius.fo.cccxcvij.col.iij.
In postulãdis.fo.ccxxxij.col.iiij.
In quacũqꝫ.fo.ccccxviij.co.iij.
In questione.fo.ccccxliiij.co.iij.
In qbus casib⁹.fo.ccj.col.iiij.
Inqsitio veritatis.fo.cccxcviij.co.iiij
In rebus q̃.fo.xciij.col.ij.
In reb⁹ dotalib⁹.fo.ccvij.co.ij.
In redhibitiõe.fo.cclj.col.iiij.
In rẽ actio.fo.xcviij.co.iiij.
In re mãdata.fo.clxvj.col.iiij.
In rẽ pupilli.fo.lxxj.col.iiij.

In restituenda.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

In restituenda.fo.cx.co.i.
In seruili.fo.ccxxv.co.iiij.
In seruos.fo.cccxxxvij.co.i.
Insolitũ ẽ.fo.ccccxxxvij.col.iiij.
Insolutũ noĩe.fo.cxxviij.co.iij.
Institoria tibi.fo.cl.co.ij.
Instrumẽta ad ius.fo.cxxv.co.ij.
Instrumẽta domestica.fo.cxl.[illegible].iij.
Instrumenta prediorũ.f.cccxij.[illegible].iiij.
Instrumẽtorũ exẽpla.fo.xxxiii[illegible]c.ij.
Instrumẽtis etiã.fo.cxlvj.co.i.
In successiõe.fo.cccix.co.ii.
In successiõe.fo.cccvij.col.i.
In successiõe.fo.cccviij.co.iij.
In summa.fol.ccclxxvij.co.ij.
In synagoga.fo.xxv.co.iiij.
Intelligere debes.fo.ccclxxxvij.c.iij.
Inter alios factã.fo.cccliiij.co.iij.
Inter alios res.fo.cccliiij.co.iij.
Inter antiquã.fo.cxv.co.iiij.
Inter claras.fo.iiii.col.ij.
Inter equitatẽ.fo.xxviij.co.ij.
Interest.fo.cxiiij.co.iiij.
Interest multũ.fo.cccxcix.co.i.
Inter filios.fo.cxix.co.iij.
Interlocutio presidis.fo.lix.co.ij.
Interlocutio presidis.fo.cccliij.co.iiij
Inter oẽs.fo.cxxi.co.iiij.
Inter oẽs.fo.ccxlvj.co.iiij.
Interpositas.fo.xlix.co.iij.
Inter priuatos.fo.xcv.co.iiij.
Interrogatã.fo.cccxxvij.co.ij.
Interrogari suos.f.ccccxxxviij.c.iiij
Inter virũ.fo.ccccxiiij.co.iij.
In testõ.fo.ccc.co.ij.
In testõ.i.de test.mi.fo.cclxj.co.iij.
In testamẽto.ij.õ test.mi.f.cclxij.c.i.
In testamẽtis.fo.cclxvij.co.ij.
Intestata mortua.fo.ccccxiiij.co.i.
Intestato qdẽ.fo.cccvj.co.ij.
Intestatorũ curialiũ.fo.cccxvj.co.i.
Intra vrbẽ.fo.ccclxxv.co.iii.
Inuasor locorũ.fo.ccclxxi.co.ij.
In vẽdentis.fo.clxix.co.iiij.
Inuicẽ debiti.fo.clx.co.i.
Inuitus agere.fo.xciij.co.iij.
Inuitus pcuratiõẽ.fo.lxj.co.iij.
Inuito.vel ignorãte.fo.cxxv.co.iiij.
Inuito vel ignorãte.f.cccxcviij.c.iiij.
Inuitũ cõparare.fo.clxix.col.iiij.
Inuitos cõductores.fo.clxxxv.co.iiij
In vna.fo.lxxvij.co.i.
In vniuersis litibus.fo.ccxxvj.co.ij.
Inusitatam rem.fo.ccxxxix.co.iiij.
Ipse dispice.fo.xlij.co.ij.
Ipse significas.fo.ccccxxxi.col.i.
Ipsis rerũ.fo.cccv.co.iiij.
Irritã facere.fol.cccxxxij.co.iij.
Irritũ qdẽ.fo.ccc.co.iiij.
Is apud quẽ.fo.xlij.co.iij.
Is demũ.fo.ccccxl.co.i.
Is penes.fo.clxiiij.co.ij.
Is q fo.ccccxxvij.co.iiij.
Is qui aggressorẽ.fo.ccccxxvij.co.iij
Is q bona.fo.cccliij.co.iij.
Is q liber.fo.ccccvj.co.iiij.
Is qdẽ.fo.cccxxiij.co.iiij.
Is qui rõnẽ.fo.ccxxxvj.co.ij.
Is q soluẽdo.fo.cclxxiij.co.ij.
Ita demũ.fo.lxj.co.i.
Ita nobis.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Iubem⁹.i.de sa.san.ec.fo.vj.col.ij.
Iubem⁹.ij.de sa.san.ec.fo.vij.co.iij.
Iubemus aduocationẽ.fo.lv.co.iiij.
Iubemus apud.fo.xlij.co.ij.
Iubemus ascriptitiorũ.fo.xviij.co.ij.
Iubemus atq3.fo.ccccxxxiiij.co.i.
Iubemus cura.fo.xlij.col.i.
Iubemus eũ.fo.xxxviij.co.iij.
Iubemus eos.fo.xcij.col.ij.
Iubemus eos.fo.ccxxj.co.ij.
Iubemus in oĩbus.fo.liij.col.ij.
Iubemus licere.fo.clv.co.i.

Iubemus licere.fo.clv.col.ij.
Iubemus ne.fo.clxxxij.co.i.
Iubemus neminĩ.fo.ccccxix.co.ij.
Iubemus oẽs.fo.cxlij.col.iiij.
Iubemus oẽs.fo.cccxxviij.co.ij.
Iubemus oĩnõ.fo.cclxviij.col.i.
Iubemus p tpe.fo.lvj.col.i.
Iubem⁹ pvinciarũ.fo.ccclxxvj.co.iij.
Iubemus quotiẽs.fo.cccxviij.co.iij.
Iubemus siqua.fo.ccclix.co.i.
Iubemus vt qcũq3.fo.ccxvij.col.iij.
Iude⁹ seruũ.fol.xxvj.col.iij.
Iudei.i.de iud.ꝛ celico.fo.xxvj.co.i.
Iudei.ij.de iud.ꝛ celico.fo.xxvj.c.ij.
Iudei q reatu.fo.xxvij.co.i.
Iudeorũ primates.fo.xxvj.co.ij.
Iudeis ꝛ celicolis.fo.xxv.co.iiij.
Iudeos quosdã.fo.xxvj.co.i.
Iudex ad certã.fo.ccclix.co.iij.
Iudex q.fo.cccliij.co.iiij.
Iudices absentiũ.fo.ccclxxiij.co.i.
Iudices dĩicis.fo.xxj.co.iiij.
Iudices oportet.fo.lxxxvij.c.iij.
Iudices q tpe.fo.ccccxxxiiij.colũ.iij.
Iudices siue.fo.cxlvj.col.iiij.
Iudices tã latina.fo.cccxlvij.co.iiij.
Iudiciũ vxoris.fo.cclxxxij.col.iiij.
Iudicio cepto.fo.lxxxvj.col.iij.
Iudicibus non solũ.fo.ccclvij.co.iij.
Iudicati executio.fol.cccliiij.col.ij.
Iuliana cuius.fo.cxxxj.co.iii.
Iuris manifestissimi.fo.cccliij.co.iij
Iure mariti.fo.ccccxxj.co.iij.
Iure nr̃o.fo.cccxciii.co.iij.
Iuris formule.fo.lxxxiij.co.iiij.
Iuris ignorantiã.fo.ccliij.co.ij.
Iurisiurãdi.fo.cxlij.co.iij.
Iurisiurãdi cõtẽpta.fo.cxxvj.col.iiij.
Iuris ordinẽ.fo.xcvij.col.i.
Ius postliminij.fo.ccccvj.co.iiij.
Ius emphiteoticariũ.fol.clxxxvij.
columna.i.
Ius familiariũ.fo.cxxvj.co.ij.
Ius sepulchri.fo.cxxvj.co.ij.
Iussio qua sibi.fo.xxv.co.iiij.
Iustũ est.fo.xliij.co.i.
Iustissimos.fo.xxxix.co.ij.
Iusta edicti.fo.cccxxviij.co.ij.
Iusta sanctionẽ.fo.xj.col.ij.
LAta sententia.fo.ccclvij.c.iij.
Latã sentẽtiã.fo.ccclxij.co.ij.
Laudabile viteq3.fo.lvj.co.ij.
Legatũ a defuncto.fo.cxxv.col.iiij.
Legatũ alij.fo.cclxxxix.co.iij.
Legatũ seu fideicõmissum.fo.ccxcvij.
columna.i.
Legati nõ solũ.fo.xxxviij.co.iiij.
Legatorũ.fo.ccxcij.co.iiij.
Legem anastasij.fo.ccxxj.co.ij.
Legem iuliã.fo.cclxxxix.co.iiij.
Legem quam.fo.xlv.co.ij.
Legẽ quã.fo.ccxj.co.i.
Legẽ quã.fo.ccccviij.co.iiij.
Legẽ qdẽ.fo.clxxxvj.co.i.
Lege duodecim.fo.cccix.co.iiij.
Lege leonis.fo.ccxij.col.i.
Lege vẽditionis.f.clxxix.co.iiij.
Leges.i.de legibus.fo.xxviij.col.iij.
Leges.ij.de legib⁹.fo.xxix.col.ij.
Leges.iij.de legibus.fo.xxix.co.iij.
Leges quoq3 ipsas.fo.ccccviij.co.ij.
Legis iulie.fo.ccclxv.col.iiij.
Lex q tutoris.fo.ccxxix.co.ij.
Lex viscellia.fo.ccccxxx.c.iij.
Libera cõcubinatus.fo.cccxxvij.c.iiij
Libera matrimonia.fo.cccxcij.c.iiij.
Liber captus.fo.ccccvj.co.iiij.
Libera quidẽ.fo.cccxlvij.co.ij.
Liberũ est.fo.ccxvj.co.i.
Liberũ fuit.fo.cccxcv.co.ij.
Libellus.fo.xxxvj.co.iij.
Liber necne fuerit.fo.cx.co.iij.
Liberam resistẽdi.fo.cj.col.iiij.

Liberari fideiussorẽ.f.cccxcvij.c.iiij
Liberi cõcubinas.fo.cxcij.col.i.
Liberi de inofficioso.fo.ciij.co.iij.
Liberũ sciẽs.fo.ccccxxx.col.ij.
Liberos a parẽtib⁹ fo.clxxi.co.iiij.
Liberos.i.de libe.cã.fo.cccxxvj.c.ij.
Liberos.ij.de libe.cã.f.cccxxviij.c.i.
Liberos q.fo.cclx.co.i.
Liberta eadẽq3.fo.cxcvi.col.i.
Liberte que volũtate.fo.cclij.co.iij.
Liberte tue.fo.cclj.co.ii.
Libertas a debitore.fo.cccxxij.col.i.
Libertas testõ.fo.cccxvj.co.iij.
Libertati a maiorib⁹.fo.ccccij.c.iij.
Libertatẽ seruorũ.fo.ccccxxv.co.i.
Libertine cõditiõis.fo.ccliij.co.iij.
Libertine cõditionis.fol.cccxxx.c.iij.
Libertũ qui.fo.cxciij.co.i.
Libertũ tuũ.fo.cccxxxij.co.iij.
Liberti cõ tabulas.fo.cclv.co.ij.
Liberti liberteq3.fo.cclj.co.iij.
Liberti nõ mõ.fo.ccliij.col.iij.
Libertinũ qui.fo.cxcvij.col.iij.
Libertorũ aduersus.fo.cxliij.co.iiij.
Libertos a tutela.fo.ccxxxix.co.i.
Libertos exẽplo.fol.ccccij.col.i.
Libertos siue libertas.fo.ccliij.co.i.
Liceat oĩbus.fo.xl.co.iiij.
Licet accepta.fo.cccxxvij.col.iiij.
Licet adieris.fol.cccj.col.ij.
Licet aduersus.fo.ccxxxvj.co.iij.
Licet ante.fo.cxxxiij.co.iij.
Licet antiqs.fo.cclxij.co.iii.
Licet certis.fo.clxxxv.col.ij.
Licet dos.fo.ccvj.col.iij.
Licet dotale.fo.cccxxij.col.i.
Licet epistole.fo.cccxcj.col.i.
Licet ex cã.fo.cclv.co.iij.
Licet ex tabulis.fo.ccccxxx.col.iiij.
Licet bisdẽ.fo.ccclxxxj.co.ij.
Licet incõtinẽti.fo.cclxxvj.co.iiij.
Licet in delictis.fo.lxxiiij.co.i.
Licet in principio.fo.lxij.col.ij.
Licet inter priuatos.fol.xlvj.co.i.
Licet iudice.fo.lxxxvj.co.iiij.
Licet liberi.fo.cccvij.co.i.
Licet neq3.fo.ccxix.col.iiij.
Licet oratiõis.fo.cccxxix.co.iiij.
Licet pacto.fo.cxxj.co.i.
Licet postq̃.fo.xxxiiij.co.iij.
Licet possessio.fo.cccxxxiiij.co.ij.
Licet qdã.fo.cxcvij.col.ij.
Licet repudij.fo.ccxvj.co.ij.
Licet retro.fo.clxxxvij.co.iiij.
Licet seruilis.fo.xxxiij.co.ij.
Licet seruitutis.fo.cxxxviij.co.i.
Licet tutorẽ.fo.ccxxvij.col.iij.
Licet tutorũ.fo.ccxxxvj.co.i.
Licet vñ.fo.ccclxxxix.co.ij.
Liquet igit.fo.v.co.i.
Litẽ te redemisse.fo.lxj.col.ij.
Lite ordinata.fo.cccxxvj.co.iij.
Lite pẽdẽte fo.cccxc.co.ij.
Lites sup seruili.fo.cccxxviij.co.iij.
Litigantibus.fo.cccxliij.co.ij.
Litigator victus.fo.cccl.col.iiij.
Litigatorib⁹.fo.ccclvj.co.iiij.
Locũ qdẽ.fo.cxxvj.col.ij.
Longe diuersam.fo.ccccxxx.col.ij.
Lõgi tpis.fo.ccccxxxv.co.iiij.
Lõgi tps.fo.cccxxxvj.co.i.
Luminibus captus.fo.cccl.co.iiij.
Luminibus captũ.fol.ccxxv.col.ij.
MAcedoniani.fo.cliij.co.i.
Magisterie potestati.f.xcvij.
columna.ij.
Magistratus.fo.xlij.co.ij.
Magistratus ei⁹.fo.ccxxiiij.co.iiij.
Magnã legũ.fo.ccccxcj.co.iiij.
Maior annis.xxv.fo.ccclxxviij.c.ij.
Maiorẽ seueritatẽ.fo.ccccxxx.co.iiij.
Maiorib⁹ etiã.fo.cxxij.co.iij.
Mala fide.fo.cxxxiiij.co.iiij.

Mala fide.fo.cccxxxi.co.i.
Male agit.fo.cccxxxiii.co.iij.
Mancipia diuersis.fol.ccxlvj.co.iiij
Mãcipia pris.fo.clxxviij.co.i.
Mancipia quorũ.fo.clxxvj.co.iiij.
Mãcipia tua.fo.ccccxxxj.col.iiij.
Mãdatũ re integra.fo.clxvj.co.iij.
Mãdati actio.fo.cccxcv.co.i.
Manicheos.fo.cciij.co.iij.
Manifeste idubitati.f.ccclxxxvij.c.iij
Manifesti iuris.fo.ccccxcviij.co.iiij.
Manifestissimi qdẽ.fo.ccclix.co.iij.
Manumissiõis cã.fo.ccl.co.iij.
Marit⁹ citra mãdatũ.fo.lxij.col.i.
Maritus ꝛ si.fo.cccxxv.co.ij.
Maritus ꝛ vxor.fo.cclvij.col.iij.
Marit⁹ manumissionis.fo.cccxv.c.i.
Mariti q.fo.ccxix.col.iiij.
Mater inter eas.fo.ccccxl.col.iij.
Mater pupille.fo.cxcvij.co.iij.
Mater q defuncto.fo.cccvij.co.iij.
Mater testamẽto.fo.ccxxiij.col.i.
Mater tua.fo.cxij.co.i.
Mater tua.fo.cclj.col.i.
Matris pietas.fo.ccxxiiij.co.iij.
Matri intestate.fo.cccviij.co.ij.
Matrem tuã.fo.cxlj.co.iiij.
Matre vel legitimis.fo.ccxx.co.iij.
Matres naturalib⁹.fo.ccxxiij.c.iiij
Matres q.fo.ccxvj.co.iii.
Matres q puberes.fo.cccvij.co.ij.
Matrimoniũ qdẽ.fo.ccxv.co.iiij.
Mathematicos.fo.xxj.col.iiij.
Maximũ vitiũ.fo.cclxxiiij.co.iiij.
Meminim⁹ antea.fo.cccx.co.ij.
Meminerint cuncti fo.ccclxxj.col.ij.
Meminisse oportebit.f.ccccxx.c.iiij.
Memana q greco.fo.ccclxxv.col.ij.
Mercalẽ te.fo.cxxxiiij.co.i.
Mercatores tã impio.f.clxxxiij.c.iij
Metalli supplicii.fo.cc.cxlj.co.iij.
Metum nõ.fo.lxvij.co.iii.
Miles si castrẽsiũ.fo.cclxj.co.i.
Milius volũtatẽ.fo.cxxvj.col.i.
Militẽ.fo.lx.co.ij.
Milites de locis.fo.xxxviii.co.ij.
Milites in expeditiõe.fo.cclxij.co.ij.
Milites neq3.fo.cccxxxviii.col.ij.
Milites nostros.fo.clxxxvij.co.ij.
Milites armate.fo.ccxxv.co.iij.
Mime ꝛ q ludibrio.fo.xxj.col.ij.
Minime fas.fo.ccclvj.co.iiij.
Minor annis.fo.cccxviij.col.ij.
Minorẽ pecuniã.fo.clvj.co.iij.
Minores.xxv.an.fo.lxxv.co.i.
Minorũ possessionis.fo.ccxliij.col.i.
Minorib⁹ annis.fo.lxx.co.iij.
Minorib⁹ etate.fol.cxcj.col.iij.
Minorib⁹.i.õ in inte.rest.f.lxix.c.iij.
Minorib⁹.ij.de i inte.rest.fo.lxix.c.iiij
Minorib⁹.v.ꝛ.xx.an.f.cclxxiij.c.iij.
Minorib⁹.xxv.an.fo.lxxv.col.ij.
Minus ex tutele.fo.lxxj.co.ij.
Minus instruct⁹.fo.cccxxxiij.c.iiij.
Moderatores puinciarũ.fol.xxxix.
columna.iij.
Momẽtanee possessiõis.fo.xciij.c.ij.
Momẽtarie posses.fo.ccclxxij.col.i.
Monumẽta quidẽ.fo.cclxxxvj.c.iiij
Monumẽtorũ iscriptiões.f.cxxvj.c.i.
More litis.fo.cxiiij.co.i.
Mortis casus.fo.clxxv.col.ij.
Mortuorũ reliquias.fo.cxxvj.c.ij.
Moueor q te.fo.clxxx.co.i.
Mulcta.fo.xlj.co.ij.
Mulctarũ seuera.fo.xlvj.col.iij.
Mulier in minore.fo.ccvj.co.iiij.
Mulier iuris.fo.clxxxix.co.iij.
Mulier licet.fo.ccclxxxvj.col.ij.
Mulierẽ cõtra.fo.cliiij.co.iiij.
Mulierẽ quã.fo.clxxx.co.iij.
Mulierẽ qdẽ fo.ccccxiij.co.iij.
Mulieribus q.fo.cliij.col.iij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Multũ intereſt.fo.clxxvij.col.ij.
Multũ intereſt.fo.clxxviij.co.iij.
Multũ intereſt.fo.cxc.col.iij.
Multũ intereſt.fo.cclj.co.iij.
Multi magicis.fo.ccccxx viij.co.iij.
Multis rõnibus.fo.cccxxvj.col.iiij.
Mutue pecunie.fo.cxxx.co.ij.
NAtales antiq̃s.fol.ccliij.colũ-na.iiij.
Naturalib⁹ liberis.fo.ccxxiij.co.iij.
Ne cãs.fo.ccclvij.co.j.
Ne cui liceat fo.clxxxvij.co.j.
Ne diu.fo.ccccxlij.col.j.
Ne frumentũ.fo.clxxj.co.ij.
Ne ſplẽdidiſſime.fo.ccclxxvj.co.j.
Nec ambigi.fo.ccccviij.co.iiij.
Nec apud.cclxix.co.iiij.
Nec auus.fo.ccccv.co.j.
Nec bona fide.fo.cccxxxvj.col.ij.
Nec ceteroꝝ.fo.liiij.co.iiij.
Nec codicillos.fo.cclxxxv.col.j.
Nec creditoris.fo.cccxcvij.co.ij.
Nec creditores.fo.cxlix.col.iiij.
Nec dãnoſa.fo.xxxiij.col.iij.
Nec de ſtatu.fo.xcv.co.iiij.
Nec emancipati.fo.cclix.co.iij.
Nec emere.fo.cclxxvij.co.ij.
Nec exẽplũ.fo.ccccxxxij.col.iiij.
Nec ex⁹vera.fo.cccxxxiiij.col.iiij.
Nec fideicõmiſſariã.fo.cccxxij.c.iij.
Nec filius.fo.cxxvij.co.ij.
Nec filiũ.fo.cxciij.co.iiij.
Nec filiũ.fo.ccccxiij.c.j.
Nec fratris ſui.fo.ccccxiiij.co.ij.
Nec honore.fo.xij.co.ij.
Nec ignorãs.fo.ccccix.co.j.
Nec imperiale.fo.ccclxxiij.col.ij.
Nec intentio.fo.l.co.iiij.
Nec inter eas.fo.ccxiij.co.ij.
Nec magiſtratuũ.fo.ccxxvj.col.ij.
Nec mulierẽ.fo.cccxvj.co.ij.
Nec maritus.fo.ccxviij.co.iij.
Nec patrone.fo.ccliij.co.j.
Nec nõ.fo.ccccvj.col.j.
Nec omiſſa.fo.cccxxvj.co.iij.
Nec patronis.fo.cclj.col.j.
Nec petentẽ.fo.cccxxxvj.col.j.
Nec ſenatorum.fo.ccxxxix.co.j.
Nec ſeruis.fo.ccccxxxvj.col.ij.
Nec ſi maior.fo.lxxj.col.j.
Nec ſi maior.fol.ccclxxix.co.iij.
Nec ſimuli.fo.cccliij.co.iij.
Nec ſi mors.fo.ccccxxxviij.co.j.
Nec ſi volens.fo.cccxxvj.co.j.
Nec vim.fo.cccliij.co.j.
Nefandiſſimũ ſcelus.fo.cxcviij.co.ij.
Negãda eſt.fo.ccccxvj.co.j.
Negãtes debitores.fo.cxxx.col.iiij.
Negociũ gerentes.fo.lxvj.co.ij.
Negociandi cã.fo.ccclxxiij.col.iiij.
Negociatores.fo.xx.co.iiij.
Negociatores ſi q.fo.clxxxiij.col.ij.
Negocijs geſtis.fo.lxvj.co.ij.
Ne in arbitris.fo.lxxxij.col.ij.
Ne lucrũ quidẽ.fo.ccxlj.col.ij.
Nemo ad cã.fo.xxxix.co.iiij.
Nemo agẽtiũ.fo.xxxviij.col.iij.
Nemo alienigenis.fo.clxxj.co.iij.
Nemo ambigit.fo.cccxxxv.col.j.
Nemo apꝉoꝝ.fol.v.col.iij.
Nemo arbitretur.fo.ccclxj.co.j.
Nemo aruſpicẽ.fol.ccccxxviij.co.ij.
Nemo clericus.fo.iiij.co.j.
Nemo de his.fo.xxxix.col.iiij.
Nemo.j.de ep̃ali audiẽ.fo.xxj.col.j.
Nemo.ij.de ep̃ali audiẽ.fo.xxij.col.j.
Nemo.j.de iudeis ⁊ celicolis.fo.xxvj columna.j.
Nemo.ij.de iudeis ⁊ celicolis.f.xxvj. columna.j.
Nemo.j.de aſſeſſorib⁹.fo.xl.co.iij.
Nemo.ij.de aſſeſſoribus.fo.xl.co.iiij.
Nemo.iij.de aſſeſſorib⁹.fo.xl.col.iiij.
Nemo ea.fo.xxvj.co.iiij.
Nemo excepta.fo.lvij.col.j.
Nemo ex lege.fo.cclxiij.co.iij.
Nemo ex viris.fo.xl.col.j.
Nemo humanũ.fo.cxxvj.co.ij.
Nemo iudex.fo.ccccxlvij.co.iiij.
Nemo iudicũ.fol.ccclxxvj.col.j.
Nemo martyres.fo.v.co.iij.
Nemo neq̧ frater.fol.ccxxiiij.co.j.
Nemo ob id.fo.lviij.co.iij.
Nemo poſt depoſitũ.fo.xcix.co.ij.
Nemo poſthac.fo.ccccxiiij.col.iij.
Nemo poſt litẽ.fo.xcvij.co.j.
Nemo ꝓhibetur.fol.clxxxv.col.iij.
Nemo res.fo.clxxviij.co.ij.
Nemo vel in foro.fo.liiij.co.iij.
Nemo venerãdi.fo.xxvj.col.iiij.
Nemini colũnas.fol.ccclxxv.co.j.
Nemini iudicũ.fo.ccclxxvj.col.iij.
Nemini liceat.fo.cxciij.co.j.
Nemini licentia.fo.ccxx.co.j.
Nemini licere.fo.lv.col.ij.
Nemini licere.fo.xxij.co.iiij.
Neminẽ ab angarijs.fo.vj.co.iij.
Neminẽ in iudicio.fo.ccccxviij.col.ij.
Neminẽ q.fo.cxcvj.co.j.
Neminẽ ſequit.fo.lviij.col iij.
Ne paſſim liceat.fo.xxxiij.co.ij.
Neptẽ defuncti.fo.ciij.co.j.
Nepotes ex diuerſis.fo.cccvj.col.ij.
Nepotibus aui.f.cclvj.co.ij.
Nepotib⁹ fratris.fol.ccxxiij.col.iiij.
Neq̧ actiones.fol.ccxxxvij.col.j.
Neq̧ ad exhibẽdũ.fo.cxxv.col.j.
Neq̧ a preſide.fo.ccxxv.co.iij.
Neq̧ a tutele.fo.ccxxxix.co.j.
Neq̧ cõmiſſum.fo.clxxxij.co.ij.
Neq̧ ꝯ iuris.fo.cxxxvij.co.j.
Neq̧.j.de nuptijs.fo.cx iij.co.iiij.
Neq̧.ij.de nuptijs.fo.cxciij.co.iiij.
Neq̧ equa.fo.cxxix.co.j.
Neq̧ ex eius.fo.cxxxvij.co.j.
Neq̧ filia.fo.ccxl.col.iij.
Neq̧ furti.fo.lviij.co.j.
Neq̧ fructuariũ.fo.cxv.co.j.
Neq̧ libertis.fo.ccliij.co.j.
Neq̧ mater.fo.ccv.co.ij.
Neq̧ mutui.fo.cccxxxvij.co.iij.
Neq̧ natales.fo.cxlj.co.j.
Neq̧ pactio.fo.xlvij.co.iiij.
Neq̧ per epiſtolã.fo.ccxiij.co.iij.
Neq̧ per ſe.fo.cclxix.co.iij.
Neq̧ ꝓfeſſio.fo.cclxiij.co.ij.
Neq̧ reipublice.fo.lxxix.co.j.
Neq̧ ſcriptura.fo.clix.co.iij.
Neq̧ ſuã.fo.cccl.co.ij.
Neq̧ tutoris.fo.ccxxxviij.co.j.
Neq̧ tutoris.fo.ccccxcj.col.iij.
Neq̧ tutores.fo.lx co.iij.
Ne q̄dã.fo.cclxij.co.iij.
Ne q̄s chriſtianũ.fo.xxvj.co.j.
Ne quis ex corpore.fo.lv.co.j.
Ne quis iudicũ.fo.xxxix.co.iij.
Ne quis mortaliũ.fo.xxvj.co.iij.
Ne q̄s ꝓ cohertione.fo.ccccxlj.c.iiij.
Ne q̄s ſine.fo.ccccxxxiiij.col.iiij.
Ne quis vela.fo.lxiij.co.iij.
Nexũ non facit.fo.ccclxxx.co.j.
Nihil arbitramur.fo.lxj.co.iiij.
Nihil ciuitati.fo.cccxvj.co. ij.
Nihil intereſt.fo.cccxcvij.co.iiij.
Nihil ꝓ herede.fo.cccxxxij.co.iiij.
Nihil prohibet.fo.clxxvij.col.iij.
Nihil ſibi.fol.ccccxxxix.co.j.
Nimia credulitate.fo.cxxxvj.co.j.
Nimis graue.fo.cxiij.co.ij.
Niſi propere.fo.cccli.co.iiij.
Niſi eã pecuniã.fo.ccxxviij.co.j.
Nobiliores natalibus.fo.clxxxiij.co-lumna.iij.
Nolumus ꝯuelli.fo.cclxv.co.ij.
Nomen quoq̧.fo.ccclxxx.co.ij.
Nominis vẽditio.fo.clxx.col.iij.
Noĩa paternoꝝ.fo.ccxxxiiij.col.iij.
Noĩb⁹ in dotẽ.fo.cxxv.co.j.
Noĩationes libellis.fo.ccclvij.co.j.
Noĩatori pignori.fo.ccclxxvij.co.iiij.
Nõ ab re.fo.ccclxxij.co.iij.
Nõ abſtulit.fo.cccxcvij.co.j.
Nõ aduerſus.fo.cxxx.co.iiij.
Nõ aĩaduertimus.fo.cj.co.ij.
Nõ codicillũ.fo.cclxv.co.ij.
Nõ ꝯuenit.fo.cix.co.j.
Nõ dãnatos.fo.lix.col.ij.
Nõ defenſe.fo.cj.co.ij.
Nõ dubiũ.fo.xxviij.co.iiij.
Nõ dubiũ.fo.cclxv.co.ij.
Nõ dubitat.fo.cccc.co.ij.
Nõ dubitãdũ eſt.fo.lvij.co.iiij.
Non eo minus.fo.lxj.co.ij.
Nõ epiſtolis.fo.xlj.co.ij.
Nõ eſt ambiguũ.fo.cix.co.ij.
Nõ eſt ambigui.fo.ccxxxvij.col.iij.
Nõ eſt dubiũ.fol.cclxxvij.col.ij.
Nõ eſt dubiũ.fo.cclxxxvj.col.ij.
Nõ eſt ignotũ.fo.ccxxviij.co.ij.
Non eſt ignotũ.fo.ccliij.co.ij.
Nõ eſt incerti.fo.lxxxiij.co.iij.
Nõ eſt incognitũ.fo.cccxxxvij.co.iij.
Nõ eſt interdictũ.fo.clxxviij.co.iiij.
Nõ eſt nouũ.fo.xliij.co.j.
Nõ eſt ꝓbabilis.fo.clxxij.co.iij.
Nõ eſt vobis.fo.ccxlij.col.iiij.
Nõ exceptionib⁹.fo.ccclxxxix.co.iiij
Nõ ex eo.fo.ccccij.co.j.
Non hoc.fo.cclvj.co.ij.
Nõ idcirco.fo.clxix.co.iiij.
Nõ idcirco.fo.xxxv.co.iiij.
Nõ idcirco.fo.xxxiiij.col.iiij.
Nõ idcirco.fo.cxlvj.co.j.
Non idcirco.fo.cclxiiij.co.iiij.
Nõ idcirco.fo.cccliiij.co.j.
Nõ idcirco.fo.cclxxxv.co.j.
Nõ idcirco.fo.cccxxvij.co.j.
Nõ idcirco minus.fo.cccxxviij.co.j.
Nõ idcirco minus.fo.cccxxv.co.iiij.
Nõ iđ minus.fo.ccccxvj.co.iiij.
Nõ iđ.fol.cxix.col.iij.
Nõ iđ.fo.cclxix.col.ij.
Nõ ignorat.fo.ccccxv.co.iij.
Nõ ignoret.fo.cccli.co.j.
Nõ ignorabit.fo.cxxv.co.ij.
Nõ intereſt.fo.lxviij.co.ij.
Nõ iuſtã.fo.ccxcviij.co.ij.
Nõ minorẽ.fo.l.co.iij.
Nõ modus.fo.cxvij.co.ij.
Nõ moriturũ.fo.cccxcj.co.iij.
Nõ mutãt.fo.cccxxvj.co.ij.
Nõ nudo.fo.ccccv.co.j.
Nõ nudis.fo.cxlj.co.ij.
Nõ oĩmõ.fo.ccclxxxiij.col.ij.
Nõ oĩm.fo.ccxxxij.co.ij.
Nõ oĩ titulo.fo.ccxxxviij.co.iiij.
Nõ op̧.fo.cclxxxiij.co.iij.
Nõ parum.fo.xl.col.iiij.
Nõ plures.fo.v.co.iiij.
Nõ p̄nt abeſſe.fo.lxviij.co.iij.
Nõ prius.fo.cxxxviij.co.iij.
Nõ prius q̃cꝙ.fo.ccccxl.co.iiij.
Nõ ꝓhibent.fol.ccccxv.col.iij.
Nõ ꝓ numero.fo.cccviij.co.j.
Nõ q̄dẽ fuit.fo.xcvj.col.iiij.
Nõ q̄dẽ.fo.clxxxiij.col.j.
Nõ recte.fo.cccxciiij.col.j.
Nõ ſemp.fo.cccxliiij.co.iij.
Nõ ſeruũ.fo.cxiiij.co.iiij.
Nõ ſine rõne.fo.cccxiij.col.j.
Nõ ſolent noua.fol.clxxxiij.col.ij.
Nõ ſolum barbaris.fo.clxxxiij.co.ij.
Non ſolũ.fo.ccxlij.co.iiij.
Nõ tm̃.fo.cclxxxvij.co.ij.
Non valet.fol.ccccxxix.col.iiij.
Nõ videtur.fo.lxix.col.iiij.
Nõ videt.fo.cccxlvj.co.iiij.
Nõ vnde.fo.cxxix.col.iiij.
Nõ vtiliter.fo.ccxxxiij.co.iij.
Normã.fo.xxxvj.co.iiij.
Nos reddẽtes.fo.iiij.co.iij.
Noſtrã ꝓuiſionẽ.fo.cclxviij.co.ij.
Noſtris ⁊ parẽtũ.fo.ccccxl.col.iiij.
Notũ eſt fo.cccxxxviij.col.j.
Nouatiõe legitima.fo.cxciiij.colum-na.iij.
Nouationũ nocẽtia.fo.cccclxvij.colũ-na.j.
Nouerint iudices.fo.ccccxxxix.c.iiij.
Nouiſſime cautũ.fo.ccxxvij.co.iiij.
Nouũ nõ poſtulas.fo.ccclv.co.ij.
Nuda pollicitatõe.fo.cccxcj.co.ij.
Nullus aruſpex.fo.ccccxxviij.co.ij.
Nullus hereticis.fo.iij.col.iij.
Nullus i carcerẽ.fo.ccccxviij.col.ij.
Nullus iudico.fo.xl.co.iiij.
Nullus oĩno.fo.ccccxx.co.ij.
Nullus oĩno.fo.ccccxxxiij.col.ij.
Nullus ꝓuincie.fo.xxxix.co.iij.
Nullus tanꝙ iudeus.fo.xxvj.co.ij.
Nulli defenſorũ.fo.xlij.col.j.
Nulli hereticorũ.fo.xxv.col.ij.
Nulli iudicũ.fo.xxxix.col.iij.
Nulli iudicũ.fol.ccccxlij.col.ij.
Nulli licere.fo.xv.col.iiij.
Nulli officialiũ.fo.ccclxxiij.col.iij.
Nulli patrie.fo.xxxix.co.iiij.
Nulli prorſus.fo.lxxxiij.co.iiij.
Nulli ꝓſus.fo.lxxxvij.co.iiij.
Nulli q.fo.cccxlvij.col.iij.
Nullo iuſto.fo.cxiiij.co.j.
Nulla dubitatio.fo.lxij.co.ij.
Nulla lege.fo.cciiij.co.iij.
Nulla niſi.fo.xij.co.iij.
Nulla res.fo.clj.co.j.
Nulla tibi.fo.cccxcviij.col.j.
Nullã eſtimatiõis.fo.lviij.co.iiij.
Nullã ex officio.fo.cj.co.iiij.
Nullũ palatinis.fol.xxxix.col.iij.
Nullũ penitus.fo.cxliiij.co.j.
Nũꝙ oĩno.fo.xxxix.co.iiij.
Nuper legẽ.fo.ccxxij.co.j.
Nutritoribus.fo.ccccj.co.j.
OB cãm.fo.cxxxv.co.ij.
Ob cõmiſſa.fo.ccccxxiij.col.j.
Ob debitũ.fo.ccccxxv.co.ij.
Ob es alienũ.fo.ccxxxvj.col.j.
Ob es alienũ.fo.ccxliij.col.iij.
Obligata pignoris.f.ccclxxxiij.c.ij.
Obligatis pignori.f.ccccclxxxvj.c.iij.
Ob maritorũ.fo.cxxxvi.co.iiij.
Ob negociũ alienuz.f.lxv.c.iiij.
Obnoxios criminum.fo.cxxvj.col.ij.
Obſeruare curabis.fol.ccclxiij.c.ij.
Obſignatiõe totius.fo.cccxcviij.c.ij.
Ob reſtituẽda.fo.cxxxiiij.co.ij.
Obtẽtu expilate.fo.ccccxxxv.col.iij.
Ob tutorẽ.fo.ccxxxiij.col.iiij.
Odioſas cõtrahentiũ.f.xciiij.co.iiij.
Officia ⁊ cõditiões.fo.xxxviii.co.ii.
Officiales rõnales.fo.xi.co.iiii.
Officiũ heleſpõti.fol.xxxviii.col.iiii.
Officio nec minus.fol.lxiiii.colũ.ij.
Oleo quidẽ.fo.clxii.co.iii.
Omiſſis quoq̧.fo.cccxcv.co.iii.
Oẽ vbũ.fo.ccxciiii.co.iii.
Oĩs a clericis.fo.xi.co.iii.
Oĩ innouatione.fo.vi.co.i.
Oẽm ambiguitatis.fo.cccxii.col.ii.
Oẽm honorẽ.fo.ccclxiii.col.i.
Oẽ ineq̃tudinẽ.fo.xxxix.col.iiii.
Oẽm matri.fo.cccvii.co.iii.
Oĩa corporatorũ.fo.xxxviii.col.i.
Oĩa loca.fo.xxvi.co.iiii.
Oĩa ꝓuilegia.fo.xviii col.i.
Oĩa tributa.fo.xxxix.co.i.
Oẽs adoleſcẽtes.fo.lxxvii.co.ii.
Oẽs.i.de ope.pub.f.ccclxxv.col.iiii.
Oẽs.ii.de ope.pub.fo.ccclxx vi.co.i.
Oẽs cognitores.fo.ccccxiiii.colũ.i.
Oẽs cuiuſcũq̧.fo.xxxv.co.iii.
Oẽs dies.fo.xcvi.co.ii.

Omnes

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Omnes indicent.fo.xcvj.co.j.
Omnes minores.fo.xxviij.co.ij.
Omnes nocēdi.fo.cccxl.col.ij.
Omnes omnino.fo.cclxiiij.co.j.
Omnes oīno.fol.cj.colūna .j.
Oēs per ꝓuincias.fol.xxxix.col.iij.
Omnes pro his.fo.clxxiiij.co.iiij.
Omnes q.fo.xvj.co.iij.
Omnes q.fo.cccxxxviij.col.ij.
Omnes qs.f.ccccxliij.co.ij.
Oēs stipulationes.fo.cccxcj.col.iij.
Omnes tutores.fo.ccxxxiiij.col.iiij.
Omnes vetite.fol.xxiij.col.j.
Omnium rerū.fo.clxxxij.co.iij.
Oīm testamētorum.fo.cclxv.col.iij.
Omnibus.fo.xlj.co.j.
Omnibus in re.fo.cxliij.co.iij.
Omnibus iudicib⁹.fo.xciij.co.j.
Oībus militibus.fo.clxxxij.co.iij.
Oībus ꝑ ciuitates.fo.ccccxxvj.co.iij.
Oīmodo testatorū.fo.ciiij.co.iiij.
Opinione falsa.fo.cccxxxij.co.iiij.
Opprimēdoꝝ.fo.ciij.co.j.
Optimā questioēs.fo.cccxciij.c.j.
Optimū duxim⁹.fo.lxviij.co.iiij.
Orationis diui seueri.fo.ccxlj.col.j.
Ordinarij iuris.fo.cxiiij.co.j.
Ordo rei.fo.ccclij.co.j.
Orphanotrophos.fo.xvj.co.ij.
PActū.j.de pactis.fo.xlv.colūna.iiij.
Pactū.ij.de pactis.fo.xlvj.co.j.
Pactuꝫ.iij.de pac.fol.xlvj.co.iij.
Pactū dotale.fo.ccxj.col.ij.
Pactū dotali.fo.cclviij.col.j.
Pactū vulgare.fo.cxlix.co.ij.
Pacto successorū.fo.xlvj.co.iiij.
Pacta nouissima.fo.xlv.co.ij.
Pacta q.fo.xliiij.co.iiij.
Palatinis.fo.xxxviij.co.iiij.
Parabolani.f.xiij.co.iiij.
Parentes ⁊ liberi.fo.cxliij.co.ij.
Parentes natales.fo.cccxxvij.col.ij.
Parentū necessitatib⁹.fo.ccxx.col.j.
Parētibus arbitriū.fo.ciij.col.j.
Partus pignorate.fo.ccclxxxiiij.c.ij.
Partū ancille.fo.cxij.co.iij.
Pater ꝑ filia.fo.ccxj.co.iij.
Pater si omne.fo.cviij.co.j.
Pater tuus.fo.ccxl.co.iiij.
Pater tuus.fo.cclxviij.co.iiij.
Pater tuus.fo.ccccxxix.co.iij.
Pater vester.fo.ccxxxvj.col.iiij.
Patris noie.fo.cxxxvij.co.ij.
Patrē q.fo.cxciiij.co.j.
Patronus liberti.fo.cclv.co.iiij.
Patroni tui.fol.ccxxiiij.co.ij.
Patruo ac matertere.fo.cccix.col.ij.
Pecunia quā creditor.fol.ccclxviij.
columna.ij.
Pecunie indebite.fo.cxxxj.co.iij.
Pecunie solute.fo.cccxviij.co.iij.
Pecuniā a te.fo.cxxxiij.col.iij.
Pecuniā quam.fo.cxxxij.col.iij.
Pecuniā quā.fo.cxxxviij.co.iij.
Penā suā.fo.ccccxlj.co.iiij.
Pendēte appellatione.fo.cclv.co.j.
Penes illū.fo.clxxxij.co.iij.
Per agrū.fo.cxvij.co.iiij.
Per aquilianā.fo.cccxcix.co.iiij.
Per diuersa.fo.clxvij.co.j.
Perēptorias exceptiōes.f.cccl.c.iij.
Perfecta donatio.fo.ccccxij.co.iiij.
Perfectā emptiōeꝫ.fo.clxxiij.col.iiij.
Pergit audacia.fo.ccccxxix.co.j.
Per hanc iubem⁹.fo.ccciiij.co.iiij.
Per hāc legē.fo.lvj.co.iiij.
Per hāc.fo.ccclxj.co.ij.
Per iniquū ⁊ temerariū.fo.xcvij.c.ij.
Per liberā.fo.cccxxxiij.col.ij.
Permutationē re ipa.fo.clxxxiiij.c.j.
Per oēs regiōes.fo.xlj.co.iiij.
Per orientē.fo.xxxviij.co.ij.
Per procuratorē.fo.cccxxxiiij.co.iiij.
Per ꝓuincias.fo.ccclxxv.co.j.
Per retentiōeꝫ.fo.clx.co.iij.
Persecutionē eoꝝ.fo.clxvj.co.iij.
Persecutiōe pigris.f.ccclxxviij.c.iij.
Per tutorē.fo.ccxxxj.co.iiij.
Petēs ex stipulatiōe.fo.xlvij.co.j.
Petēte in integrū.fo.lxxx.col.iij.
Petitiōeꝫ viroꝝ.fo.lv.co.iij.
Petitiōes viroꝝ.fo.lvj.co.iij.
Pietatis fungeris.fo.ccxxxij.co.iiij.
Pignus in bonis.fo.cxlix.co.iiij.
Pignus intercedit.f.ccclxxxv.co.iiij.
Pignoris cā.fo.cl.col.j.
Pigris vl'hypothe.f.ccclxxviij.co.j.
Pignoꝝ gratia.fo.ccclxxx.co.iij.
Pignorib⁹ datis.fo.cccxcvj.col.j.
Pignorib⁹ qdē.fo.clxij.co.iij.
Placet.j.de peda.iudi.fo.xcij.col.iij.
Placet.ij.de peda.iudi fo.xcij.co.iij.
Placet nostre.fo.xiij.col.iij.
Placet rationabilis.fo.vj.co.iiij.
Placuit eos.fo.cccxxviij.co.ij.
Placuit in oib⁹.fo.xxvj.col.iij.
Placuit in oib⁹.fo.lxxxvij.co.iij.
Placuit qties.fo.xcij.co.iiij.
Plagij.j.ad legē fauiā de plagiarijs.
fol.ccccxxx.co.ij.
Plagij.ij.ad legē fauiā d plagiarijs.
fol.ccccxxx.co.ij.
Plagiarij q.fo.ccccxxx co.ij.
Plures apochis.fo.cxlvij.co.j.
Plurimi imunitates.f.ccclxxv.c.iij.
Plus est hoieꝫ.fo.cccxxviij.co.j.
Polla qdē.fo.cclxxxiij.co.j.
Pollicitatiōe a fratre.fo.cxc.col.ij.
Portionē ꝓpriā.fo.ccccix.co.j.
Portionē qdē.fo.clxxviij.co.iiij.
Possessionē quā.fo.cccxiij.co.ij.
Possessiones quas.fo.cxl.col.iij.
Possessiones rustice.fo.ccxliiij.co.ij.
Possessionū diuisiōes.fo.cxxiij.co.ij.
Post aditā.fo.cclxxj.co.iiij.
Post certi.fo.cccxxviij.co.j.
Post decisionē.fo.ccxlviij.co.ij.
Post diui marci.fo.cccxx.co.iiij.
Post duos.fol.lv.co.iiij.
Posthumo nato.fo.cclv.col.iij.
Posthumo ꝑterito.fo.cclix.co.j.
Post litis cōtestationē.f.cxxxix.c.ij.
Post mortē.fo.ccxcj.co.ij.
Post ꝑfectā.fo.clxxiiij.co.iiij.
Post ꝑfectā.fo.clxxvj.co.iij.
Post sentētiā.fo.cccxlvij.co.iij.
Post solutionē.fo.clxvj.co.iij.
Postꝙ eo.fo.clxx.co.iiij.
Postꝙ liti.fo.xliiij.co.iiij.
Postꝙ in integrū.fo.lxx.co.ij.
Post vēditionē.fo.xliiij.co.ij.
Postulata.fo.lxxviij.col.iij.
Pōt auctorib⁹.fo.lvij.col.ij.
Pōt de falso.fo.xxxix.co.ij.
Potioris gradus.fo.xxxix.co.ij.
Potuit qdē.fo.ccxxvij.col.ij.
Potuit pupillus.fo.cclxxvj.co.iij.
Prebem⁹ licētiā.fo.ccccxxxij.co.iiij.
Prescriptionē.xl.an.fo.cccxl.col.iij.
Precib⁹ qdē.fo.cviij.co.ij.
Precib⁹ tuis.fo.cclxxij.co.j.
Precij rerū.fo.clxvj.co.iiij.
Precipim⁹ ex appsonib⁹.f.358.c.iij.
Precipimus.fo.xxxix.col.iiij.
Precij cā.fo.clxxij.co.iiij.
Prediū rusticū.fol.ccxliiij.col.j.
Predioꝝ q.fo.ccxliiij.co.ij.
Predia obligata.fo.ccxc.col.iiij.
Predia rustica.fo.ccxliij.col.ij.
Predijs instructis.fo.cclxxxviij.c.ij.
Prefecti vigilū.fo.xxxix.col.iiij.
Prefectus aūt vrbis.fo.xxxviij.co.j.
Prefectus ꝓtorio.fo.xxxix.col.ij.
Prefectus vrbis.fo.clxxx.col.ij.
Preposteri.fo.cclvij.co.j.
Presbyteros: dyaconos.f.xij.co.ij.
Presbyteri citra.fo.xij.co.iij.
Prescriptio tēporis.fo.ccclxxv.c.iiij
Prescrptiōeꝫ ꝑptoriā.f.ccclxxxix.c.iij
Prescriptiōe hōa.fo.cccxxxvij.c.iiij.
Prescriptiōe.fo.xxxv.co.j.
Prescriptiōes fori.fo.cccxc.co.j.
Presenti lege.fo.xxvij.co.ij.
Preses ꝓuincie.fo.cxxxiiij.co.ij.
Preses ꝓuincie.fo.xlix.co.ij.
Preses ꝓuincie.fo.cxvij.col.ij.
Preses ꝓuincie.fo.clxxxvj.col.ij.
Preses ꝓuincie.fo.cccxlvij.co.j.
Preses ꝓuincie.fo.ccxxxij.col.iij.
Preses ꝓuincie.fo.ccclv.co.iij.
Preses ꝓuincie.fo.ccclxix.co.iiij.
Preses ꝓuincie.fo.ccclxxvij.co.j.
Preses ꝓuincie.fo.ccclxxxvij.co.j.
Preses ꝓuincie.fo.ccccvj.col.ij.
Preses ꝓuincie.fo.ccccviij co.j.
Preses ꝓuincie.fo.ccccxxxix.colū.j.
Preses ꝓuincie.fo.ccccxxx.c.j.
Presides.fo.xl.co.iij.
Presides ꝓuinciarū.fo.xxxix.col.ij.
Prestat firmā.fo.cccxxxi.co.ij.
Pretextu debiti.fo.cxlix.co.j.
Pretoria iudicū.fo.ccclxxv.co.iij.
Pretori defertur.fo.xxxix.co.j.
Pridē placuit.fo.ccccxxxviij.co.j.
Primicerius adiutor.fo.xxxviij.c.j.
Principal'r.j.de li.cā.fo.cccxxvj.c.j.
Pricipal'r.ij.de li.cā.fo.cccxxvij.c.j.
Prior qdē.fo.ccclxxxj.col.j.
Priuatorū cōsensus.fo.xcvij.co.j.
Priuilegia que.fo.vj.co.ij.
Priuilegia q.fo.xxiij.co.ij.
Priuilegijs.fo.xxxviij.co.iij.
Prius de possessiōe.fo.ccclv.co.ij.
Prius est.fo.ccccxiiij.co.iiij.
Pro auro.fo.clxij.co.iiij.
Procurator citra.fo.ccclxxix.co.iij.
Procurator meus.fo.cj.co.ij.
Procurator me⁹.fo.ccccxlj.co.j.
Procuratori nostro.fo.xcij.co.ij.
Procurator priuate.fo.xliij.co.ij.
Procuratorē nō tm̄.fo.clxvj.co.ij.
Procuratorē vel actorē.fo.lxj.col.ij.
Procuratores meos.fo.xlj.co.iij.
Procuratores nr̄os.fo.xcix.co.iij.
Procuratorib⁹ institutis.fo.lxij.c.j.
Pro debita.fo.ccclxvj.col.iiij.
Pro dubietate.fo.cxxxij.co.ij.
Programa.fo.cccliij.col.iiij.
Pro hereditarijs.fo.cxxxviij.co.iiij.
Prolatam a preside.fo.cccxlvij.co.j.
Promisse tibi.fo.cxxxviij.co.j.
Promissis transactiōis.fo.lij.co.iij.
Pro officio.fo.ccxxix.co.j.
Pro onerib⁹.fo.ccvj.co.j.
Properādū nobis.fo.lxxxviij.co.j.
Pro portione.fo.ccclxxxix.co.j.
Proprias tuas res.fo.cclxxxvj.c.iiij
Proprietatis dn̄iū.fo.cxl.co.iij.
Propter es.fo.cxxxvj.co.ij.
Propter honorē.fo.ccclv.co.iij.
Propter insidias.fo.ccccxv.c.iiij.
Propter instrumenta.fol.clxiiij.c.ij.
Propter late diffusuꝫ.f.ccxxvij.c.iij.
Propter mutuā.fo.cccxciij.co.iij.
Propter violatā.fo.ccccxxj.co.iij.
Prouidendū est.fo.liiij.col.iiij.
Prouinciarum presides.fo.xcvj.c.iij
Puberē agnoscenteꝫ.fo.cclxxvij.c.j.
Publicati semel.fo.cclxiiij.co.ij.
Publicas ac fiscales.fo.xcvj.co.ij.
Publico iudicio.fo.ccccxx.co.iiij.
Puniri iubemus.fo.xxxv.co.j.
Pupillus agere.fo.ccxxxvij.col.ij.
Pupillus si ei.fo.ccxxxiiij.co.j.
Pupilloꝝ repudiatio.fo.cclxxxj.c.ij.
Pupilloꝝ seu minoꝝ.fo.ccxxix.co.j.
QUadragīta dieb⁹.fo.xcvj.c.ij.
Quādiu nō ē.f.ccclxxxv.c.iiij
Quādiu ꝑ facti.fo.ccliiij.co.ij.
Qn̄ qs.fo.ccccxliij.co.ij.
Quāꝙ curatores.fo.lxxviij.col.j.
Quēꝙ ita.fo.ccccxxxij.col.iiij.
Quāꝙ in tutela.fo.ccxxxix.co.iij.
Quāꝙ militū.fo.cclxj.co.j.
Quāꝙ oīm.fo.cclxij.co.iiij.
Quāꝙ pr̄.fo.cccj.co.j.
Quāꝙ pecunie.fo.cccxlviij.co.iij.
Quas grās.fo.xxxvj.co.iiij.
Quāuis.j.de pignorib⁹ et hypothecis.fo.ccclxxvj.co.iiij.
Quāuis.ij.de pignorib⁹ ⁊ hypothecis.fo.ccclxxvij.co.iiij.
Quāuis.iij.de pignorib⁹ ⁊ hypothecis.fo.ccclxxviij co.j.
Quāuis.j.ad legē iuliā de adulterijs ⁊ stu.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Quāuis.ij.ad legem iuliā de adulterijs ⁊ stu.fo.ccccxxiiij.col.j.
Quāuis.j.de vsuris.fo.clx.co.iij.
Quāuis.ij.de vsuris.fo.clxj.co.j.
Quāuis ancilla.fo.ccclxiij.co.iij.
Quāuis codicilli.fo.cccxviij.co.j.
Quāuis cū cām.fo.xxxij.co.j.
Quāuis cū.fo.cxxxvij.co.iiij.
Quāuis defunct⁹.fo.cccxxx.co.iij.
Quāuis de inofficioso fo.cij.co.ij.
Quāuis etiā.fo.ccxlviij.co.iij.
Quāuis eū.fo.ccccxl.co.ij.
Quāuis ex cā.fo.ccclxviij.col.ij.
Quāuis fluminis.fo.cccxliiij.col.j.
Quāuis fruct⁹.fo.ccclxxix.co.j.
Quāuis heres.fo.cclxxxvi.col.j.
Quāuis in lucro.fol.xxxiij.co.j.
Quāuis instr̄o.fo.clxxvj.co.iiij.
Quāuis mulier.fo.cliiij.co.iij.
Quāuis pater.fol.ccxj.col.ij.
Quāuis pecuniā.fo.cxxx.col.ij.
Quāuis placuerit.fo.cclxxi.co.iiij.
Quāuis qs.fo.cclxxxj.co.iiij.
Quāuis q pactus.fo.lij.co.iij.
Quāuis senatuscōsultū.fo.xxx.co.j.
Quāuis simpl'r.fo.ccxcij.co.j.
Quāuis verbis.fo.cclxxxv.co.iiij.
Que adulteriū.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Quecūqꝫ res.fo.cccxij.co.iiij.
Quedā pupillorū.fo.ccxxxiij.co.iiij.
Quedā sunt negocia.fo.xcij.co.iiij.
Quē dicis.fo.ccxxij.co.iiij.
Que ex relationibus.fo.xxviij.co.ij.
Quē fortuitis.fo.cxlix.col.j.
Que in testō.fo.ccccxxxiij.co.j.
Que nuper.fo.cv.col.ij.
Que opibus publicis.f.ccclxxv.c.iij.
Que ꝑdiū.fo.ccclxxix.co.iiij.
Querela falci.fo.ccccxxxj.col.iij.
Que specialiter.fo.ccclxxxvj.co.j.
Qōnē de seruis.f.ccccxxxvij.col.iiij.
Qōnē ex facto.fo.ccxciij.co.iij.
Qōnes eoꝝ.fo.xcviij.co.iiij.
Qui accusare.fo.xliij.co.j.
Qui a creditore.fo.ccclxxxvj.co.iij.
Qui ad tutelam.fo.ccxl.co.iij.
Qui ad statuas.fo.xxxvj.co.iij.
Qui aliena.fo.clxxvij.co.iij.
Qui bonis.fo.ccclxv.co.iij.
Qui calūniatores.fo.ccccxl.co.iiij.
Qui causaria.fo.ccxl.co.iij.
Qui certo loco.fo.xcviij.co.iij.
Qui ꝯ legū.fo.cxcvj.co.iij.
Qui crimē.fo.ccccxv.co.j.
Qui rure.fo.ccccxiiij.co.ij.
Qui de crimine.fo.ccccxvij.co.j.
Qui deportant.fo.cclxviij.co.iiij.
Qui depositū.fo.clxiiij.co.iij.
Qui diuine legis.f.ccccxxxiiij.c.iij.
Qui ea lege.fo.clxxix.co.j.
Qui ex cōducto.fo.cccxxxlij.co.j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Ex imperfecto.fo.cclxiiij.co.ij.
Ex initio.fo.ccccxxxj.co.iiij.
Ex legato.fo.cclxxxvij.co.j.
Ex libera cõceptus.fo.cccvj.co.ij.
Ex liberis.fo.cccxxxv.col.ij.
Ex libris.fo.cxvj.co.ij.
Ex morte ancille.fo.cxviij.co.ij.
Ex morte cuiuscũqꝫ.fo.ccxj.co.iiij.
Ex nois emptione.fo.clxxj.co.j.
Ex patroni.fo.cxxxvij.co.ij.
Ex pecunia dotali.fo.ccv.co.ij.
Expeditã antea.fo.cccxxix.co.j.
Ex psona fratrũ fo.lxxx.co.j.
Ex psona.fo.cxl.col.ij.
Expilate.j.de crimine expilate here ditatis.fo.ccccxxxv.co.ij.
Expilate.ij.de crimine expilate here ditatis.fo.ccccxxxv.c.ij.
Expilate.iij.de crimine expilate here ditatis.fo.ccccxxxv.col.iij.
Ex placito.fo.clxxxiiij.co.j.
Explosis atqꝫ.fo.cxxiij.co.ij.
Ex pcepto.fo.j.col.iiij.
Ex pdijs.fo.clxj.col.ij.
Ex prestatione.fo.clxxxij.co.iiij.
Exprimere debueras.fo.cccxciij.c.iij
Expulsos vos.fo.clxxvj.co.iij.
Ex repudiatione.fo.ccxcij.co.iiij.
Ex sententia.fo.lxxxij.co.j.
Ex stipulatione.fo.cccxlvij.co.ij.
Ex stipulatione.fo.ccccxcij.co.iij.
Ex testamẽto.fo.cclv.co.iiij.
Ex testamẽto.fo.cclxj.co.ij.
Ex testamẽto.fo.ccxciij.co.j.
Ex testõ.fo.cccxvj.col.iij.
Extraneũ.j.de here.isti.f.cclxix.c.iij.
Extraneũ.ij.de here.isti.f.cclxix.c.iij.
Ex tribus vncijs.fo.ciiij.co.ij.
Ex verbo.fo.cccxviij.co.iiij.
Ex verbis q̃.fo.ccxiiij.colũ.j.
FActũ spõte.fo.ccccxvij.column na.iij.
Falcidie rõnem.fo.ccxcix.col.iiij.
Fallaciter accusantibꝰ.fol.ccccxxxix. columna.ij.
Fallaciter incusantibꝰ.fo.ccccxl.c.iiij
Falsus pcurator.fo.ccxlviij.co.iiij.
Falsi quidẽ.fo.ccccxxxj.co.j.
Falso.fo.xxxv.co.iiij.
Falso tibi.fo.clxxviij.co.iiij.
Falsa suasiõe.fo.ccxxxviij.co.iiij.
Falsam quidẽ.fo.cccliiij.co.j.
Familie herciscunde.fo.cxxiij.co.j.
Fedissimã earũ.fo.ccccxxiij.co.ij.
Fedissime mulieres.fo.ccccvj.co.ij.
Felicissima quã.fo.cccxxij.co.iij.
Femine que.fo.cxcix.co.j.
Feminis alienas.fo.clv.col.j.
Fideicõmissaria.fo.cccxviij.co.iij.
Fideicõmissuz.fo.xcviij.co.iij.
Fideicõmissum.fo.cxxij.co.j.
Fideicõmissum.fo.ccxcij.co.iiij.
Fideli deuotaqꝫ.fo.xxxvij.co.j.
Fidẽ rumpẽs.fo.lix.co.iij.
Fideiussor seu mãda.f.cccxciiij.c.iiij.
Fideiussoris qdẽ.fo.cccxcv.co.iiij.
Filiusfamilias.fo.lxx.co.j.
Filiofamilias.fo.cclxxvj.col.iij.
Filiusfamilias.fo.cccxciiij.col.iiij.
Filius paciscẽdo.fo.xlvj.co.iij.
Filij patris.fo.cxx.co.j.
Filio delatã.fo.cclvij.co.iiij.
Filium habere.fo.cccvj.co.iij.
Filiũ quẽ.fo.cxxj.col.ij.
Filijs matrẽ.fo.ciij.col.iiij.
Filios debitoris.fo.ccclxix.co.j.
Filios ꝛ filias.fo.ccccv.col.iij.
Filia in orbitate.fo.ciiij.co.j.
Filia legatoꝝ.fo.cclxxxvj.co.iiij.
Filia tua.fo.cccciij.co.j.
Filie cuius pater.fo.cxx.co.ij.
Filie.j.de collatiõibꝰ.fo.cclviij.c.ij.
Filie.ij.de collatiõibꝰ.fol.cclix.col.ij.
Filie diuortiũ.fo.ccxvj.col.j.
Filie pecuniã.fo.ccxviij.co.iij.
Filiã.j.de collationibꝰ.f.cclviij.c.iiij.
Filiã.ij.de collatiõibꝰ.fo.cclix.col.iij.
Filiã preteritã.fo.ciij.col.iij.
Fisci aduocatus.fo.lvij.co.ij.
Forum q apud.fo.cccxvj.co.ij.
Fori tui.fo.lv.col.j.
Frater emancipatus.fo.ccxxiiij.co.j.
Frater tuus.fo.cxxj.co.iiij.
Frater tuus.fo.ccxxxix.co.ij.
Frater tuus.fo.cclx.col.iiij.
Frater vester.fo.ccclxxxiij.co.iij.
Frater vester.fo.ccccxxvij.col.iij.
Fratris tui filijs.fo.xlix.col.j.
Fratris vel sororis.fo.ciiij.co.j.
Fratris vxorẽ.fo.cxcvj.co.iij.
Fratres aut sorores.fo.ciiij.col.iij.
Fructus pdioꝝ.fo.ccxj.col.j.
Fructus post pfectũ.fo.clxxvj.co.ij.
Frumẽti vel ordei.fo.clxj.co.ij.
Frustra adhuc.fo.ccccxliiij.co.j.
Frustra disputas.fo.cxxxvj.c.iij.
Frustra existimas.fo.cciij.co.ij.
Frustra opinaris.fo.clvij.co.ij.
Frustra senatuscõsulti.fo.cliij.co.iiij.
Frustra timetis.fo.ccxxvij.col.iiij.
Frustra tutores.fo.ccxxviij.co.j.
Frustra veremini.fo.cxl.co.iiij.
Fucãde atqꝫ distrahẽde.fol.clxxj.c.j
Fundo sicut.fol.cclxxxviij.c.ij.
Fundũ pignori.fo.ccclxxxv.co.iij.
Furiosum in suis.fo.cclxiij.co.iij.
Furti actiõe.fo.ccxlviij.co.iij.
Fustibus cesuz.fo.lix.co.j.
GEneralis ĩdulgẽtia.f.ccccxliiij. colum.j.
Gñali diffinitione.fo.ccxix.co.j.
Gñali lege.fo.vj.co.iiij.
Gñali lege.fo.xciij.co.j.
Gñali lege.fo.ccxxv.co.ij.
Gñalr censemus.fo.cc.col.j.
Gñalr de olbus.fo.cxxvij.col.iiij.
Gñalr sancimꝰ.fo.xix.co.iiij.
Gñalr sancimꝰ.fo.clvj.co.ij.
Gñalr sancimꝰ.fo.clvij.co.iiij.
Gñalr sancimus.fo.cclxx.col.iij.
Gñalr sancimus.fo.cccxcvj.co.iij.
Gñalr sancimꝰ.fo.ccccxiij.col.iij.
Gesta que sunt.fo.ccclj.col.iij.
Gracchus quẽ.fo.ccccxxj.co.ij.
HAbeat vnusquisqꝫ.fo.v.colũ na.ij.
Habitatio morte.fo.cxv.co.j.
Habitãtis pcario.fo.ccclxxiiij.co.iij.
Habito semel.fo.clxxxj.col.iiij.
Hac ꝯsultissima.fo.cclxiij.co.j.
Hac consultissima.fo.cclxvj.co.j.
Hac edictali.fo.cc.col.iiij.
Hac lege sancimꝰ.fo.cj.col.iiij.
Hac lege.fo.cccxj.col.iij.
Hac lege.fo.cccxlvj.co.ij.
Hac ppetua lege.fo.c.col.j.
Hac valitura.fo.xxvj.co.ij.
Hec que necessario.f.j.co.j.
Hec sñia.j.de sñia q̃ sine cer. quanti. plata est.fo.cccxlviij.co.iij.
Hec sñia.ij.de sñia q̃ sine cer.quãti.p lata est.fo.cccxlviij.co.iiij.
Heres instituta.fo.cclxxj.co.iij.
Heres q.fo.ccclxviij.col.iiij.
Heredi scripto.fo.ccclxx.col.iiij.
Heredẽ fideiussoris.fo.cccxj.co.ij.
Heredẽ mariti.fo.cxxxviij.co.iiij.
Heredes eoꝝ.fo.ccxxxvj.col.iiij.
Heredes quoqꝫ.fo.clv.co.j.
Heredes quos necẽ.fo.cclxxxij.c.iiij.
Heredes tutorũ.fo.ccxxxvj.co.iij.
Heredũ etiã.fo.ccxcij.col.iiij.
Hereditas extraneis.fo.ccxj.co.ij.
Hereditas i testõ.fo.cclxxxiiij.co.ij.
Hereditas matertere.folio.cix.colum na.iiij.
Hereditatis vel legati.fo.cclxix.c.iiij.
Hereditatis petitionẽ.fo.cx.c.iij.
Hereditatẽ eius.fo.ccclxx.co.ij.
Hereditatẽ qdẽ.fo.cclxxj.co.iij
Hereditatẽ qdẽ.fol.cclxxxiiij.col.iiij.
Hereditatẽ qdẽ.fo.cclxxxviij.col.j.
Hypothecis vl pig.fol.ccclxxxv.c.iiij.
Hi q ad.fo.ccclvj.co.ij.
Hi q imposita.fo.clxxiij.co.iiij.
Hi qui in aliena.fo.cccciij.co.ij.
Hi qui sanctã.fo.xxv.col.iij.
Hi q conficiendi.fol.ccccxlij.col.ij.
His q tpe.fo.ccccxlij.co.ij.
Hi qbus.fo.cccxviij.co.iij.
His solis.fo.ccccxiij.col.ij.
Hisdem priuilegijs.fo.lv.co.j.
Hoc fructuuz.fo.cccl.col.iiij.
Hoc qõ placet.fol.ccccxxxviij.col.iiij.
Honor veteranis.fo.ccccxlj.col.ij.
Honorati.fo.xxxix.co.iiij.
Humanũ esse probamꝰ.fo.xxix.co.ij.
Hũanitatis ac religiõis.fol.ccxl.co.j.
Hũanitatis intuitu.fo.ccxxj.col.ij.
Hũanitatis intuitu.fo.cclxxij. col.iij.
Humilẽ vel abiectã.fo.cxcvij.co.j.
IAmdudũ.fo.xxviij.co.j.
Iamdudũ.fo.xcix.col.iiij.
Iampridẽ qdẽ.fo.cccxxxiij.co.j.
Iam tibi.fo.cccxcix.co.iij.
Id qõ pauperibus.fo.xiiij.col.iij.
Ignorãtia creditorꝫ.fo.ccccxxxvj.c.j.
Ignorare nõ debes.fo.lxxix.co.j.
Ignoti iuris.fo.ccclxix.co.ij.
Illã iniuriã.fo.ccccxiiij.co.iij.
Illã merito.fo.cclx.co.j.
Illam subtilẽ.fo.ccccx.co.iij.
Illate dispensatori.fo.cxlv.co.iij.
Illic vbi res.fo.xcix.col.ij.
Illud equitatis.fo.cxxij.co.ij.
Illud inspiciendũ.fo.lxix.co.j.
Illud qõ ex veteribus.fo.x.col.j.
Illud qõ.fo.cclxxxviij.co.j.
Illud regrenduz.fo.ccxliij.co.j.
Illud sine ratione.fo.cclx.co.iij.
Illustres viros.fo.xlj.co.iij.
Illustribus pfectus.fo.ccxxv.co.j.
Imperialis beniuolẽtie.f.cxciij.c.iij.
Impetrata rescripta.fo.cccl.co.iij.
Improba possessio.f.cccxxxiiij.c.iij.
Improbũ fenus.fo.lix.co.ij.
Improbũ qdẽ.fo.ccccxxxvj.co.j.
Impuberẽ quẽ.fo.cccciij.co.ij.
Impunitas delicti.fo.ccccxlj.co.ij.
In actiõe.fo.cxxvij.co.iij.
In adoptionẽ.j.de adoptionibus.fo. cccciij.co.iiij.
In adoptionẽ.ij.de adoptionibꝰ.fol. cccciij.co.iiij.
In adulterij.fol.ccccxxiiij.col.iij.
In annalibus.fo.cclxxxvij.co.ij.
In arenã.fo.ciij.col.ij.
In bonefidei.fo.xlv.co.iij.
In bonefidei.fo.cxxvij.co.j.
In bonefidei.fo.clxj.co.ij.
In bonis.fo.ccclxvj.co.iij.
In cã.fo.xl.co.ij
In causa iudicati.fo.ccclxxxiiij.col.j.
In causaꝝ.fo.xciij.co.j.
In causis.fo.ccxvij.col.iij.
In causis.fo.ccccxvij.co.iiij.
Incendiũ ere.fo.cxxx.co.ij.
Incerti iuris.fo.cxx.co.iij.
Incerti iuris.fo.ccclxix.co.iiij.
Inciuile.fo.cxiij.co.j.
Inciuile est.fo.ccclxvj.co.iiij.
Inciuilẽ rem.fo.ccxlvij.col.ij.
In ciuibꝰ causis.fo.xxxix.co.j.
In cões seruos.fo.cccxxj.co.ij.
In cõmunionẽ.fo.cxxij.co.iij.
In cõcilio.fo.lxxv.co.iiij.
In cõiunctione.fo.cxciiij.co.ij.
In cõsiliarijs.fo.xl.co.iiij.
In ꝯctibus.fo.lxxxi.col.ij.
In ꝯctibus.fo.cxlviij.co.ij.
In ꝯctibus.fo.clviij.co.ij.
In copulãdis.fo.cxciij.co.iij.
In corrigendis.fo.ccccxxvij.co.ij.
Incredibile est.fo.ccccxlj.co.ij.
In criminali.fo.xcvij.co.ij.
In criminibꝰ.fo.lxxiij.col.iiij.
Indebitũ solutũ.fo.cxxxij.co.j.
Indebito legato.fo.lxxiij.co.iij.
Indebitas vsuras.fo.clxij.co.j.
Indecorã obsuatiõez.f.ccxxxviij.c.iij
In defensoribꝰ.fo.xlj.co.iiij.
Indicia certa.fo.cxiij.co.iiij.
In donationibꝰ.fo.cccj.co.iiij.
In donatiõibus.fo.ccccx.co.ij.
In dotibꝰ quas.fo.ccxij.co.iij.
In dubiũ.fo.ccxxxij.co.ij.
Indubitati iuris.fo.clix.col.j.
Inductũ.fo.cccxcix.col.ij.
Indulgẽtia.fo.ccccxxxix.co.iiij.
In ea q̃.fo.clix.co.ij.
In ecclesijs.fo.xiij.col.j.
In emãcipationibꝰ.fo.ccccv.co.j.
In emphiteoticarijs.fo.clxxxviij.c.ij.
In eũ.fo.ccxlviij.co.iiij.
In executionibus.fo.ccccxl.co.ij.
In exercendis.fo.cxlvj.co.ij.
In extraneos.fo.ccccx.co.j.
Infamie detrimẽtũ.fo.lvij.co.iiij.
In familie herciscunde.fo.cxx.co.iij.
Infantis nomine.fo.ccliij.col.j.
In fraudẽ.fo.cccxvj.co.iiij.
In fuga seruũ.fo.ccccxxix.co.iiij.
Ingenuũ se cõtendẽdo.fo.cccxxv.c.j.
Ingenuã natã.fo.cccxxiiij.col.ij.
Ingenui nascunt.fo.cccxxiij.col.iiij.
In hac sacratissima.fo.ccccx.co.ij.
In heredes.fo.ccxlv.co.ij.
In his in qbꝰ.fo.lxxix.co.iiij.
In imponẽda.fo.ccc.co.j.
In initio vẽditiõis.fo.clxxix.co.ij.
In ipsius mariti.fo.cxix.col.j.
In insulã.fo.ccccxliij.co.j.
In integrũ restitutionẽ.fo.lxxij.co.j.
Iniquũ ꝛ longe.fo.ccccxvj.co.j.
In iudicio.fo.lxxiij.co.ij.
In iudicio.fo.clxxxvij.co.j.
Iniuriarũ.j.de iniurijs.fo.ccccxxxvj. columna.ij.
Iniuriarũ.ij.de iniurijs.fo.ccccxxxvj. columna.iij.
Iniuriaꝝ ex psona.fo.lviij.co.iij.
In legatis.fo.cclxxxvij.co.ij.
In legatis.fo.ccxcvj.co.iij.
In legatis.fo.ccxcvij.co.iiij.
In litibus.fo.xcix.col.iiij.
In locũ tutoris.fo.ccxxiiij.col.ij.
In magistratus.fo.ccxlv.co.iij.
In metallũ.fo.ccccxlij.co.iij.
In minoruz.fo.lxxv.co.ij.
In noie dñi.fo.xxxvij.co.ij.
In nostre.fo.xxxvj.col.iij.
In nullis locis.fo.ccccxxxiiij.col.iiij.
In offerẽdis.fo.ccclix.co.ij.
In officiales.fo.xxxix.col.ij.
In omni cessione.fo.ccclxvj.col.j.
In oĩbꝰ causis.fo.lxxxiiij.co.j.
In pecuniarijs.fo.lxij.co.iij.
In pecuniarijs.fo.ccccxxxvij.col.iiij.
In possessionẽ.f.ccclxvij.col.j.
In possessionẽ.fo.ccccxxv.co.iiij.
In potestate eius.fo.cccxcvij.col.iij.
In postulãdis.fo.cxxxij.col.iiij.
In quacũqꝫ.fo.ccccxviij.co.iij.
In questione.fo.ccccxliiij.co.iij.
In qbus casibꝰ.fo.ccj.col.iiij.
Inqsitio veritatis.fo.cccxcviij.co.iiij
In rebus q̃.fo.xciij.col.ij.
In rebꝰ dotalibꝰ.fo.ccvij.co.ij.
In redhibitiõe.fo.cclj.col.iij.
In rẽ actio.fo.xcviij.co.iiij.
In re mãdata.fo.clxvj.col.iiij.
In rẽ pupilli.fo.lxxj.col.iiij.

In restituenda.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

In restituenda.fo.cx.co.j.
In seruili.fo.ccxxv.co.iiij.
In seruoꝝ.fo.cccxxxvij.co.j.
Insolitū ē.fo.ccccxxxvij.col.iiij.
Insolutū noie.fo.cxxxviij.co.iij.
Institoria tibi.fo.cl.co.ij.
Instrumēta ad ius.fo.cxxv.co.ij.
Instrumēta domestica.fo.cxl.co.iij.
Instrumenta prediorū.f.ccxcij.c.iiij.
Instrumētoꝝ exēpla.fo.xxxiij.c.ij.
Instrumētis etiā.fo.cxlvj.co.j.
In successiōe.fo.cccix.co.ij.
In successiōe.fo.cccvij.col.j.
In successiōe.fo.cccviij.co.iij.
In summa.fol.ccclxxvij.co.ij.
In synagoga.fo.xxv.co.iiij.
Intelligere debes.fo.ccclxxxvij.c.iij.
Inter alios factā.fo.cccliij.co.iij.
Inter alios res.fo.cccliij.co.iij.
Inter antiquā.fo.cxv.co.iiij.
Inter claras.fo.iiij.col.ij.
Inter equitatē.fo.xxviij.co.ij.
Interest.fo.cxiiij.co.iiij.
Interest multū.fo.cccxcix.co.j.
Inter filios.fo.cxix.co.iij.
Interlocutio presidis.fo.lix.co.ij.
Interlocutio presidis.fo.cccliij.co.iiij
Inter oēs.fo.cxxj.co.iiij.
Inter oēs.fo.ccxliij.co.iiij.
Interpositas.fo.xlix.co.iij.
Inter priuatos.fo.xcv.co.iiij.
Interrogatā.fo.cccxxvij.co.ij.
Interrogari suos.f.ccccxxxviij.c.iiij
Inter virū.fo.ccccxiiij.co.iij.
In testō.fo.ccc.co.ij.
In testō.j.de test.mi.fo.cclxj.co.iij.
In testamēto.ij.ō test.mi.f.cclxij.c.j.
In testamētis.fo.cclxvij.co.ij.
Intestata mortua.fo.ccccxiiij.co.j.
Intestato qdē.fo.cccvj.co.ij.
Intestatorū curialiū.fo.cccxvj.co.j.
Intra vrbē.fo.ccclxxv.co.iij.
Inuasor locoꝝ.fo.ccclxxj.co.ij.
In vēdentis.fo.clxix.co.iiij.
Inuicē debiti.fo.clx.co.j.
Inuitus agere.fo.xciij.co.iij.
Inuitus ꝓcurationē.fo.lxj.co.iij.
Inuito.vel ignorāte.fo.cxxv.co.iiij.
Inuito vel ignorāte.f.cccxcviij.c.iiij.
Inuitū cōparare.fo.clxix.col.iij.
Inuitos ꝯductores.fo.clxxxv.co.iiij
In vna.fo.lxxvij.co.j.
In vniuersis litibus.fo.ccxxvj.co.ij.
Inusitatam rem.fo.ccxxxix.co.iiij.
Ipse dispice.fo.xlij.co.ij.
Ipse significas.fo.ccccxxxj.col.j.
Ipsis rerū.fo.cccv.co.iiij.
Irritā facere.fol.cccxxxij.co.iij.
Irritū qdē.fo.ccc.co.iiij.
Is apud quē.fo.xlij.co.iij.
Is demū.fo.ccccxl.co.j.
Is penes.fo.clxiiij.co.ij.
Is q.fo.ccccxxvij.co.iiij.
Is qui aggressorē.fo.ccccxxvij.co.iij
Is q bona.fo.ccclij.co.iij.
Is q liber.fo.ccccvj.co.iiij.
Is qdē.fo.cccxxiij.co.iiij.
Is qui rōnē.fo.ccxxxvj.co.ij.
Is q soluēdo.fo.cclxxiij.co.ij.
Ita demū.fo.lxj.co.j.
Ita nobis.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Iubem⁹.j.de sa.san.ec.fo.vj.col.ij.
Iubem⁹.ij.de sa.san.ec.fo.vij.co.iij.
Iubemus aduocationē.fo.lv.co.iiij.
Iubemus apud.fo.xlij.co.ij.
Iubemus ascriptitioꝝ.fo.xviij.co.ij.
Iubemus atq₃.fo.ccccxxxiiij.co.j.
Iubemus cura.fo.xlij.col.j.
Iubemus eū.fo.xxxviij.co.iij.
Iubemus eos.fo.xxij.col.ij.
Iubemus eos.fo.ccxxj.co.ij.
Iubemus in oibus.fo.liij.col.ij.
Iubemus licere.fo.clv.co.j.
Iubemus licere.fo.clv.col.ij.
Iubemus ne.fo.clxxxij.co.j.
Iubemus nemini.fo.ccccxix.co.ij.
Iubemus oēs.fo.cxlij.col.iiij.
Iubemus oēs.fo.cccxxviij.co.ij.
Iubemus oimō.fo.cclxviij.col.j.
Iubemus ꝓ tpe.fo.lvj.col.j.
Iubem⁹ ꝓuinciarū.fo.ccclxxvj.co.iij.
Iubemus quotiēs.fo.ccxcviij.co.iij.
Iubemus siqua.fo.ccclix.co.j.
Iubemus vt qcūq₃.fo.ccxvij.col.iij.
Iude⁹ seruū.fol.xxvj.col.iij.
Iudei.j.de iud.⁊ celico.fo.xxvj.co.j.
Iudei.ij.de iud.⁊ celico.fo.xxvj.c.ij.
Iudei q reatu.fo.xxvij.co.j.
Iudeorū primates.fo.xxvj.co.ij.
Iudeis ⁊ celicolis.fo.xxv.co.iiij.
Iudeos quosdā.fo.xxvj.co.j.
Iudex ad certā.fo.ccxlix.co.iij.
Iudex q.fo.cccliij.co.iiij.
Iudices absentiū.fo.ccclxxiij.co.j.
Iudices dñicis.fo.xxj.co.iiij.
Iudices oportet.fo.lxxxvij.c.iij.
Iudices q tpe.fo.ccccxxxiiij.colū.iij.
Iudices siue.fo.cxlvj.col.iiij.
Iudices tā latina.fo.cccxlvij.co.iiij.
Iudiciū vxoris.fo.cclxxxij.col.iiij.
Iudicio cepto.fo.lxxxvj.col.iij.
Iudicibus non solū.fo.ccclvij.co.iij.
Iudicati executio.fol.cccliiij.col.ij.
Iuliana cuius.fo.ccxxxj.co.iij.
Iuris manifestissimi.fo.cccliij.co.iij
Iure mariti.fo.ccccxxj.co.iij.
Iure nrō.fo.cccxciiij.co.iij.
Iuris formule.fo.lxxxiij.co.iiij.
Iuris ignorantiā.fo.ccliiij.co.ij.
Iurisiurādi.fo.cxliij.co.iij.
Iurisiurādi ꝯtēpta.fo.cxxvj.col.iiij.
Iuris ordinē.fo.xcvij.col.j.
Ius postliminij.fo.ccccvj.co.iiij.
Ius empbiteoticariū.fol.clxxxviij. columna.j.
Ius familiariū.fo.cxxvj.co.ij.
Ius sepulchri.fo.cxxvj.co.ij.
Iussio qua sibi.fo.xxv.co.iiij.
Iustū est.fo.xliij.co.j.
Iustissimos.fo.xxxix.co.ij.
Iusta edicti.fo.cccxxviij.co.ij.
Iusta sanctionē.fo.xj.col.ij.
Lata sententia.fo.ccclvij.c.iij.
Latā sentētiā.fo.ccclxij.co.ij.
Laudabile viteq₃.fo.lvj.co.ij.
Legatū a defuncto.fo.cxxv.col.iiij.
Legatū alij.fo.cclxxxix.co.iij.
Legatū seu fideicōmissum.fo.ccxcvij. columna.j.
Legati nō solū.fo.xxxviij.co.iiij.
Legatorū.fo.ccxcij.co.iiij.
Legem anastasij.fo.ccxxj.co.ij.
Legem iuliā.fo.cclxxxix.co.iiij.
Legem quam.fo.xlv.co.ij.
Legē quā.fo.ccxj.co.j.
Legē quā.fo.ccccviij.co.iiij.
Legē qdē.fo.clxxxvj.co.j.
Lege duodecim.fo.cccix.co.iiij.
Lege leonis.fo.ccxij.col.j.
Lege vēditionis.f.clxxix.co.iiij.
Leges.j.de legibus.fo.xxviij.col.iij.
Leges.ij.de legib⁹.fo.xxix.col.ij.
Leges.iij.de legibus.fo.xxix.co.iij.
Leges quoq₃ ipsas.fo.ccccviij.co.ij.
Legis iulie.fo.ccclxv.col.iiij.
Lex q tutoris.fo.ccxxix.co.ij.
Lex viscellia.fo.ccccxxx.c.iij.
Libera ꝯcubinatus.fo.cccxxvij.c.iiij
Libera matrimonia.fo.cccxcij.c.iiij.
Liber captus.fo.ccccvj.co.iiij.
Libera quidē.fo.cccxlvij.co.ij.
Liberū est.fo.ccxvj.co.j.
Liberū fuit.fo.cccxcv.co.ij.
Libellus.fo.xxxvj.co.iij.
Liber necne fuerit.fo.cx.co.iij.
Liberam resistēdi.fo.cj.col.iiij.
Liberari fideiussores.f.cccxcvij.c.iiij
Liberi cōcubinas.fo.cxciij.col.j.
Liberi de inofficioso.fo.ciiij.co.iij.
Liberū sciēs.fo.ccccxxx.col.ij.
Liberos a parētib⁹.fo.clxxj.co.iiij.
Liberos.j.de libe.cā.fo.cccxxvj.c.ij.
Liberos.ij.de libe.cā.f.cccxxviij.c.j.
Liberos q.fo.cclx.co.j.
Liberta eadēq₃.fo.cxcvj.col.j.
Liberte que volūtate.fo.cclij.co.iij.
Liberte tue.fo.cclj.co.ij.
Libertas a debitore.fo.cccxxij.col.j.
Libertas testō.fo.cccxvj.co.iij.
Libertati a maiorib⁹.fo.cccciij.c.iij.
Libertatē seruoꝝ.fo.ccccxxv.co.j.
Libertine ꝯditiōis.fo.ccliij.co.iij.
Libertine ꝯditionis.fol.cccxxx.c.iij.
Libertū qui.fo.cxciij.co.j.
Libertū tuū.fo.ccxxxij.co.iij.
Liberti ꝯ tabulas.fo.cclv.co.ij.
Liberti liberteq₃.fo.cclj.co.iij.
Liberti nō mō.fo.ccliij.col.iij.
Libertinū qui.fo.cxcvij.col.iij.
Libertoꝝ aduersus.fo.cxliij.co.iiij.
Libertos a tutela.fo.ccxxix.co.j.
Libertos exēplo.fol.cccciij.col.j.
Libertos siue libertas.fo.ccliij.co.j.
Liceat oibus.fo.xl.co.iiij.
Licet accepta.fo.cccxxvij.col.iiij.
Licet adieris.fol.cccj.col.ij.
Licet aduersus.fo.ccxxxvj.co.iij.
Licet ante.fo.cxxxiiij.co.iij.
Licet antiqs.fo.cclxij.co.iij.
Licet certis.fo.clxxxv.col.ij.
Licet dos.fo.ccvj.col.iij.
Licet dotale.fo.cccxxij.col.j.
Licet epistole.fo.cccxcj.col.j.
Licet ex cā.fo.cclv.co.iij.
Licet ex tabulis.fo.ccccxxx.col.iiij.
Licet bisdē.fo.ccclxxxj.co.ij.
Licet incōtinēti.fo.cclxxvj.co.iiij.
Licet in delictis.fo.lxxiiij.co.j.
Licet in principio.fo.lxij.col.ij.
Licet inter priuatos.fol.xlvj.co.j.
Licet iudice.fo.lxxxvj.co.iiij.
Licet liberi.fo.cccvij.co.j.
Licet neq₃.fo.ccxix.col.iiij.
Licet oratiōis.fo.ccxxxix.co.iiij.
Licet pacto.fo.cxxj.co.j.
Licet postq̄.fo.xxxiiij.co.iij.
Licet possessio.fo.cccxxxiiij.co.ij.
Licet qdā.fo.cxcvij.col.ij.
Licet repudij.fo.ccxvj.co.ij.
Licet retro.fo.clxxxvij.co.iiij.
Licet seruilis.fo.xxxiij.co.ij.
Licet seruitutis.fo.cxxxviij.co.j.
Licet tutorē.fo.ccxxvij.col.iij.
Licet tutorū.fo.ccxxxvj.co.j.
Licet vñ.fo.ccclxxxix.co.ij.
Liquet igif.fo.v.co.j.
Litē te redemisse.fo.lxj.col.ij.
Lite ordinata.fo.cccxxvj.co.iij.
Lite pēdēte.fo.cccxc.co.ij.
Lites sup seruili.fo.cccxxviij.co.iij.
Litigantibus.fo.cccxliij.co.ij.
Litigator victus.fo.cccl.col.iiij.
Litigatorib⁹.fo.ccclvj.co.iiij.
Locū qdē.fo.cxxvj.col.ij.
Longe diuersam.fo.cccxxx.col.ij.
Lōgi tpis.fo.ccccxxxv.co.iiij.
Lōgi tps.fo.cccxxxvj.co.j.
Luminibus captus.fo.ccxl.co.iiij.
Luminibus captū.fol.ccxxv.col.ij.
Macedoniani.fo.cliij.co.j.
Magisterie potestati.f.xcvij. columna.ij.
Magistratus.fo.xlij.co.ij.
Magistratus ei⁹.fo.ccxxiiij.co.iiij.
Magnā legū.fo.cccxcj.co.iiij.
Maior annis.xxv.fo.ccclxxviij.c.ij.
Maiorē seueritatē.fo.ccccxxx.co.iiij.
Maiorib⁹ etiā.fo.cxxij.co.iij.
Mala fide.fo.cxxxiiij.co.iiij.
Mala fide.fo.cccxxxj.co.j.
Male agif.fo.cccxxxiij.co.iij.
Mancipia diuersis.fol.ccxlvj.co.iiij
Mācipia pris.fo.clxxviij.co.j.
Mancipia quoꝝ.fo.clxxvj.co.iiij.
Mācipia tua.fo.ccccxxxj.col.iiij.
Mādatū re integra.fo.clxvj.co.iij.
Mādati actio.fo.cccxcv.co.j.
Manicheos.fo.cciij.co.iij.
Māifesti ⁊ idubitati.f.ccclxxxvij.c.iij
Manifesti iuris.fo.ccccxcviij.co.iiij.
Manifestissimi qdē.fo.ccxlix.co.iij.
Manumissiōis cā.fo.ccl.co.iij.
Marit⁹ citra mādatū.fo.lxij.col.j.
Maritus ⁊ fi.fo.ccxxv.co.ij.
Maritus ⁊ vxor.fo.cclvij.col.iij.
Marit⁹ manumissionis.fo.ccxv.c.j.
Mariti q.fo.ccxix.col.iiij.
Mater inter eas.fo.ccccxl.col.iij.
Mater pupille.fo.cxcvij.co.iij.
Mater q defuncto.fo.cccvij.co.iij.
Mater testamēto.fo.ccxxiij.col.j.
Mater tua.fo.cxij.co.j.
Mater tua.fo.cclj.col.j.
Matris pietas.fo.ccxxiiij.co.iij.
Matri intestate.fo.cccviij.co.ij.
Matrem tuā.fo.cxlj.co.iiij.
Matre vel legitimis.fo.ccxx.co.iij.
Matres naturalib⁹.fo.ccxxiij.c.iiij
Matres q.fo.ccxxvj.co.iij.
Matres q puberes.fo.cccvij.co.ij.
Matrimoniū qdē.fo.ccxv.co.iiij.
Mathematicos.fo.xxj.col.iiij.
Maximū vitiū.fo.cclxxiiij.co.iiij.
Meminim⁹ antea.fo.cccx.co.ij.
Meminerint cuncti.fo.ccclxxj.col.ij.
Meminisse oportebit.f.ccccxx.c.iiij.
Memana q greco.fo.ccclxxv.col.ij.
Mercalē te.fo.cxxxiiij.co.j.
Mercatores tā impio.f.clxxxiij.c.iij
Metalli suppliciū.fo.cccxlj.co.iij.
Metum nō.fo.lxvij.co.iij.
Miles si castrēsiū.fo.cclxj.co.j.
Militis volūtatē.fo.cxxvj.col.j.
Militē.fo.lx.co.ij.
Milites de locis.fo.xxxviij.co.ij.
Milites in expeditiōe.fo.cclxij.co.ij.
Milites neq₃.fo.ccccxxxviij.col.ij.
Milites nostros.fo.clxxxvij.co.ij.
Militie armate.fo.cxxxv.co.iij.
Mime ⁊ q ludibrio.fo.xxj.col.ij.
Minime fas.fo.ccclvj.co.iiij.
Minor annis.fo.cccxviij.col.ij.
Minorē pecuniā.fo.clvj.co.iij.
Minores.xxv.an.fo.lxxv.co.j.
Minoꝝ possessionis.fo.ccxliij.col.j.
Minorib⁹ annis.fo.lxx.co.iij.
Minorib⁹ etate.fol.cxcj.col.iij.
Minorib⁹.j.ō in inte.rest.f.lxix.c.iij.
Miorib⁹.ij.de i ite.rest.fo.lxix.c.iiij
Miorib⁹.v.⁊.xx.an.f.cclxxxiij.c.iij.
Minorib⁹.xxv.an.fo.lxxv.col.ij.
Minus ex tutele.fo.lxxj.co.ij.
Minus instruct⁹.fo.cccxxxiij.c.iiij.
Moderatores ꝓuinciarū.fol.xxxix. columna.iij.
Momētanee possessiōis.fo.xciij.c.ij.
Momētarie posses.fo.ccclxxxj.col.j.
Monumēta quidē.fo.cclxxxvj.c.iiij
Monumētoꝝ iscriptiōes.f.cxxvj.c.j.
More litis.fo.cxiiij.co.j.
Mortis casus.fo.clxxv.col.ij.
Mortuorū reliquias.fo.cxxvj.c.ij.
Moueor ꝙ te.fo.clxxx.co.j.
Mulcta.fo.xlj.co.ij.
Mulctarū seuera.fo.xlvj.col.iij.
Mulier in minore.fo.ccvj.co.iiij.
Mulier iuris.fo.clxxxix.co.iij.
Mulier licet.fo.ccclxxxvj.col.ij.
Mulierē cōtra.fo.cliiij.co.iiij.
Mulierē quā.fo.clxxx.co.iij.
Mulierē qdē.fo.ccccij.co.iij.
Mulieribus q.fo.cliij.col.iij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Tabula legum Codicis.

Multū interest.fo.clxxvij.col.ij.
Multū interest.fo.clxxviij.co.iij.
Multū interest.fo.cxc.col.iij.
Multū interest.fo.cclj.co.iij.
Multi magicis.fo.ccccxxviij.co.iij.
Multis rōnibus.fo.cccxxvj.col.iiij.
Mutue pecunie.fo.cxxx.co.ii.
NAtales antiq̄s.fol.ccliij.colū-na.iiij.
Naturalib⁹ liberis.fo.ccxxiij.co.iij.
Ne cās.fo.ccclvij.co.j.
Ne cui liceat fo.clxxxvij.co.j.
Ne diu.fo.ccccxlij.col.j.
Ne frumentū.fo.clxxj.co.ii.
Ne splēdidissime.fo.ccclxxvj.co.j.
Nec ambigi.fo.ccccviij.co.iiij.
Nec apud.cclxix.co.iiij.
Nec auus.fo.ccccv.co.i.
Nec bona fide.fo.cccxxxvj.col.ij.
Nec ceterorꝫ.fo.liiij.co.iiij.
Nec codicillos.fo.cclxxxv.col.j.
Nec creditoris.fo.cccxcvij.co.ij.
Nec creditores.fo.cxlix.col.iiij.
Nec dānosa.fo.xxxiij.col.iij.
Nec de statu.fo.xcv.co.iiij.
Nec emancipati.fo.cclix.co.iij.
Nec emere.fo.cclxxvij.co.ij.
Nec exēplū.fo.ccccxxxij.col.iiij.
Nec ex⁹vera.fo.cccxxxiiij.col.iiij.
Nec fideicōmissariā. fo.cccxxiij.c.iij.
Nec filius.fo.cxxvij.co.ij.
Nec filiū.fo.cxciij.co.iiij.
Nec filiū.fo.ccccxiij.c.j.
Nec fratris sui.fo.ccccxiiij.co.ij.
Nec honore.fo.xij.co.ij.
Nec ignorās.fo.ccccix.co.j.
Nec imperiale.fo.ccclxxiij.col.ij.
Nec intentio.fo.l.co.iiij.
Nec inter eas.fo.ccxiij.co.ij.
Nec magistratuū.fo.ccxxvj.col.ij.
Nec mulierē.fo.cccxvj.co.ij.
Nec maritus.fo.ccxviij.co.iij.
Nec patrone.fo.ccliij.co.j.
Nec nō.fo.ccccvj.col.j.
Nec omissa.fo.cccxxvj.co.iij.
Nec patronis.fo.cclj.col.j.
Nec petentē.fo.cccxxxvj.col.j.
Nec senatorum.fo.ccxxxix.co.j.
Nec seruis.fo.ccccxxxvj.col.ij.
Nec si maior.fo.lxxj.col.j.
Nec si maior. fol.ccclxxix.co.iiij.
Nec simili.fo.cccliij.co.iij.
Nec si mors.fo.ccccxxxviij.co.j.
Nec si volens.fo.cccxxvj.co.j.
Nec vim.fo.cccliij.co.j.
Nefandissimū scelus.fo.cxcviij.co.ij.
Negāda est.fo.ccccxvj.co.j.
Negātes debitores.fo.cxxx.col.iiij.
Negociū gerentes.fo.lxvj.co.ij.
Negociandi cā.fo.ccclxxiiij.col.iiij.
Negociatores.fo.xx.co.iiij.
Negociatores si q.fo.clxxxiij.col.ij.
Negocijs gestis.fo.lxvj.co.ij.
Ne in arbitris.fo.lxxxij.col.ij.
Ne lucrū quidē.fo.ccxlj.col.ij.
Nemo ad eā.fo.xxxix.co.iiij.
Nemo agētiū.fo.xxxviij.col.iij.
Nemo alienigenis.fo.clxxj.co.iij.
Nemo ambigit.fo.cccxxxv.col.j.
Nemo aplorꝫ.fol.v.col.iij.
Nemo arbitretur.fo.ccclxj.co.j.
Nemo aruspicē. fol.ccccxxviij.co.ij.
Nemo clericus.fo.iiij.co.j.
Nemo de his.fo.xxxix.col.iiij.
Nemo.j.de ep̄ali audiē.fo.xxj.col.j.
Nemo.ij.de ep̄ali audiē.fo.xxij.col.j.
Nemo.j.de iudeis ⁊ celicolis.fo.xxvj columna.j.
Nemo.ij.de iudeis ⁊ celicolis.f.xxvj. columna.j.
Nemo.j.de assessorib⁹.fo.xl.co.iij.
Nemo.ij.de assessoribus.fo.xl.co.iiij.
Nemo.iij.de assessorib⁹.fo.xl.col.iiij.
Nemo ea.fo.xxvj.co.iiij.
Nemo excepta.fo.lvij.col.j.
Nemo ex lege.fo.cclxiij.co.iij.
Nemo ex viris.fo.xl.col.j.
Nemo humanū.fo.cxxvj.co.ij.
Nemo iudex.fo.ccclvij.co.iiij.
Nemo iudicū.fol.ccclxxvj.col.j.
Nemo martyres.fo.v.co.iij.
Nemo neqꝫ frater. fol.ccxxiiij.co.j.
Nemo ob id.fo.lviij.co.iij.
Nemo post depositū.fo.xcix.co.ij.
Nemo posthac.fo.ccccxiiij.col.iij.
Nemo post litē.fo.xcvij.co.j.
Nemo p̄hibetur.fol.clxxxv.col.iij.
Nemo res.fo.clxxviij.co.ij.
Nemo vel in foro.fo.liiij.co.iij.
Nemo venerādi.fo.xxvj.col.iiij.
Nemini colūnas.fol.ccclxxv.co.j.
Nemini iudicū.fo.ccclxxvj.col.iij.
Nemini liceat.fo.cxciiij.co.j.
Nemini licentia.fo.ccxx.co.j.
Nemini licere.fo.lv.col.ij.
Nemini licere.fo.xxij.co.iiij.
Neminē ab angarijs.fo.vj.co.iij.
Neminē in iudicio.fo.ccccxviij.col.ij.
Neminē q.fo.cxcvj.co.j.
Neminē sequit.fo.lviij.col.iij.
Ne passim liceat.fo.xxxiij.co.ij.
Nepotē defuncti.fo.ciij.co.j.
Nepotes ex diuersis.fo.cccvj.col.ij.
Nepotibus aui.f.cclvj.co.ij.
Nepotib⁹ fratris.fol.ccxxiij.col.iiij.
Neqꝫ actiones.fol.ccxxxvij.col.j.
Neqꝫ ad exhibēdū.fo.cxxv.col.j.
Neqꝫ a preside.fo.ccxxv.co.iij.
Neqꝫ a tutele.fo.ccxxix.co.j.
Neqꝫ cōmissum.fo.clxxxij.co.ij.
Neqꝫ ꝯ iuris.fo.cxxxvij.co.j.
Neqꝫ.j.de nuptiis.fo.cxiij.co.iiij.
Neqꝫ.ij.de nuptiis.fo.cxciij.co.iiij.
Neqꝫ equa.fo.cxxix.co.j.
Neqꝫ ex eius.fo.cxxxvij.co.j.
Neqꝫ filia.fo.ccxl.col.iij.
Neqꝫ furti.fo.lviij.co.j.
Neqꝫ fructuariū.fo.cxv.co.j.
Neqꝫ libertis.fo.ccliij.co.j.
Neqꝫ mater.fo.ccv.co.ij.
Neqꝫ mutui.fo.cccxxxvij.co.iij.
Neqꝫ natales.fo.cxlj.co.j.
Neqꝫ pactio.fo.xlvij.co.iiij.
Neqꝫ per epistolā.fo.ccxxiij.co.iij.
Neqꝫ per se.fo.cclxix.co.iij.
Neqꝫ p̄fessio.fo.cclxiiij.co.ij.
Neqꝫ reipublice.fo.lxxix.co.j.
Neqꝫ scriptura.fo.clix.co.iij.
Neqꝫ suā.fo.cccl.co.ij.
Neqꝫ tutoris.fo.ccxxxviij.co.j.
Neqꝫ tutoris.fo.cccxcj.col.iij.
Neqꝫ tutores.fo.lx co.iij.
Ne q̄dā.fo.cclxij.co.iij.
Ne q̄s christianū.fo.xxvj.co.j.
Ne quis ex corpore.fo.lv.co.j.
Ne quis iudicū.fo.xxxix.co.iij.
Ne quis mortaliū.fo.xxvj.co.iij.
Ne q̄s p̄ cohertione.fo.ccccxlj.c.iiij.
Ne q̄s sine.fo.ccccxxxiiij.col.iiij.
Ne quis vela.fo.lxiij.co.iij.
Nexū non facit.fo.ccclxxx.co.j.
Nihil arbitramur.fo.lxj.co.iiij.
Nihil ciuitati.fo.cccxvj.co. ij.
Nihil interest.fo.cccxcvij.co.iiij.
Nihil p̄ herede.fo.cccxxxij.co.iiij.
Nihil prohibet.fo.clxxvij.col.iij.
Nihil sibi.fol.ccccxxxix.co.j.
Nimia credulitate.fo.cxxxvj.co.j.
Nimis graue.fo.cxiij.co.ij.
Nisi propere.fo.cccli.co.iiij.
Nisi eā pecuniā.fo.ccxxviij.co.j.
Nobiliores natalibus.fo.clxxxiij.columna.iij.
Nolumus ꝯuelli.fo.cclxv.co.ij.
Nomen quoqꝫ.fo.ccclxxx.co.ij.
Nominis vēditio.fo.clxx.col.iij.
Noia paternorꝫ.fo.ccxxxiiij.col.iij.
Noib⁹ in dotē.fo.cxxv.co.j.
Noiationes libellis.fo.ccclvij.co.j.
Noiatori pignori.fo.ccclxxvij.co.iiij.
Nō ab re.fo.ccclxxij.co.iij.
Nō abstulit.fo.cccxcvij.co.j.
Nō aduersus.fo.cxxx.co.iiij.
Nō aīaduertimus.fo.cj.co.ij.
Nō codicillū.fo.cclxv.co.ij.
Nō ꝯuenit.fo.cix.co.j.
Nō dānatos.fo.lix.col.ij.
Nō defense.fo.cj.co.ij.
Nō dubiū.fo.xxviij.co.iiij.
Nō dubiū.fo.cclxv.co.ij.
Nō dubitat.fo.cccc.co.ij.
Nō dubitādū est.fo.lvij.co.iiij.
Non eo minus.fo.lxj.co.ij.
Nō epistolis.fo.xlj.co.ij.
Nō est ambiguū.fo.cix.co.ij.
Nō est ambigui.fo.ccxxxvij.col.iij.
Nō est dubiū.fol.cclxxvij.col.ij.
Nō est dubiū.fo.cclxxxvj.col.ij.
Nō est ignotū.fo.ccxxviij.co.ij.
Non est ignotū.fo.ccliij.co.ij.
Nō est incerti.fo.lxxxiij.co.iij.
Nō est incognitū.fo.cccxxxvij.co.iij.
Nō est interdictū.fo.clxxviij.co.iiij.
Nō est nouū.fo.xliij.co.j.
Nō est p̄babilis.fo.clxxij.co.iij.
Nō est vobis.fo.ccxlij.col.iiij.
Nō exceptionib⁹.fo.ccclxxxix.co.iiij
Nō ex eo.fo.ccccij.co.j.
Non hoc.fo.cclvj.co.ij.
Nō idcirco.fo.clxix.co.iiij.
Nō idcirco.fo.xxxv.co.iiij.
Nō idcirco.fo.xxxiiij.col.iiij.
Nō idcirco.fo.cxlvj.co.j.
Non idcirco.fo.cclxiiij.co.iiij.
Nō idcirco.fo.cccliiij.co.j.
Nō idcirco.fo.cclxxxv.co.j.
Nō idcirco.fo.cccxxvij.co.j.
Nō idcirco minus.fo.cccxxviij.co.j.
Nō idcirco minus.fo.cccxxv. co.iiij.
Nō iō minus.fo.ccccxvj.co.iiij.
Nō iō.fol.cxix.col.iij.
Nō iō.fo.cclxix.col.ij.
Nō ignorat.fo.ccccxv.co.iij.
Nō ignoret.fo.ccclj.co.j.
Nō ignorabit.fo.cxxv.co.ij.
Nō interest.fo.lxvij.co.ij.
Nō iustā.fo.ccxcviij.co.ij.
Nō minorē.fo.l.co.iij.
Nō modus.fo.cxvij.co.ij.
Nō moriturū.fo.cccxcj.co.iij.
Nō mutāt.fo.cccxxvj.co.ij.
Nō nudo.fo.ccccv.co.j.
Nō nudis.fo.cxlj.co.ij.
Nō oīnō.fo.ccclxxxiij.col.ij.
Nō oīm.fo.ccxxxij.co.ij.
Nō oī titulo.fo.ccxxxviij.co.iiij.
Nō opꝫ.fo.cclxxxiij.co.iij.
Nō parum.fo.xl.col.iiij.
Nō plures.fo.v.co.iiij.
Nō p̄nt abesse.fo.lxviij.co.iij.
Nō prius.fo.cxxxviij.co.iij.
Nō prius quē⁊.fo.ccccxl.co.iiij.
Nō p̄hibent.fol.ccccxv.col.iij.
Nō p̄ numero.fo.cccviij.co.j.
Nō q̄dē fuit.fo.xcvj.col.iiij.
Nō q̄dē.fo.clxxxiij.col.j.
Nō recte.fo.cccxciiij.col.j.
Nō semp.fo.cccxliiij.co.iij.
Nō seruū.fo.cxiiij.co.iiij.
Nō sine rōne.fo.cccxiij.col.j.
Nō solent noua.fol.clxxxiij.col.ij.
Nō solum barbaris.fo.clxxxiij.co.ij.
Non solū.fo.ccxlij.co.iiij.
Nō tm̄.fo.cclxxxvij.co.ij.
Non valet.fol.ccccxxix.col.iiij.
Nō videtur.fo.lxix.col.iiij.
Nō videt.fo.cccxlvj.co.iij.
Nō vnde.fo.cxxix.col.iiij.
Nō vtiliter.fo.ccxxxiij.co.iij.
Normā.fo.xxxvj.co.iiij.
Nos reddētes.fo.iiij.co.iij.
Nostrā p̄uisionē.fo.cclxviij.co.ij.
Nostris ⁊ parētū.fo.ccccxl.col.iiij.
Notū est fo.cccxxxviij.co.l.j.
Nouatiōe legitima.fo.ccxciiij.columna.iij.
Nouationū nocētia.fo.cccclxvij.colūna.ij.
Nouerint iudices.fo.ccccxxxix.c.iiij.
Nouissime cautū.fo.ccxxvij.co.iiij.
Nouū eō postulas.fo.ccclv.co.ij.
Nuda pollicitatōe.fo.cccxcj.co.ij.
Nullus aruspex.fo.ccccxxviij.co.ij.
Nullus hereticis.fo.iij.col.iij.
Nullus i carcerē.fo.ccccxviij.col.ij.
Nullus iudico.fo.xl.co.iiij.
Nullus oīno.fo.ccccxx.co.ij.
Nullus oīno.fo.ccccxxxiij.col.ij.
Nullus p̄uincie.fo.xxxix.co.iij.
Nullus tanq̄ iudeus.fo.xxvj.co.ij.
Nulli defensorū.fo.xlij.col.j.
Nulli hereticorū.fo.xxv.col.ij.
Nulli iudicū.fo.xxxix.col.iij.
Nulli iudicū.fol.ccccxlij.col.ij.
Nulli licere.fo.xv.col.iiij.
Nulli officialiū.fo.ccclxxiij.col.iij.
Nulli patrie.fo.xxxix.co.iiij.
Nulli prorsus.fo.lxxxiij.co.iiij.
Nulli p̄sus.fo.lxxxvij.co.iiij.
Nulli q.fo.cccxlvij.col.iij.
Nullo iusto.fo.cxiiij.co.j.
Nulla dubitatio.fo.lxij.co.ij.
Nulla lege.fo.cciiij.co.iij.
Nulla nisi.fo.xij.co.iij.
Nulla res.fo.clj.co.j.
Nulla tibi.fo.cccxcviij.col.j.
Nullā estimatiōis.fo.lviij.co.iiij.
Nullā ex officio.fo.cj.co.iiij.
Nullū palatinis.fol.xxxix.col.iij.
Nullū penitus.fo.cxliij.co.j.
Nūq̄ oīno.fo.xxxix.co.iiij.
Nuper legē.fo.ccxxij.co.j.
Nutritoribus.fo.ccccxj.co.j.
OB cām.fo.cxxxv.co.ij.
Ob cōmissa.fo.ccccxxiij.col.j.
Ob debitū.fo.ccccxxv.co.ij.
Ob es alienū.fo.ccxxxvj.col.j.
Ob es alienū.fo.ccxliij.col.iij.
Obligata pignoris. f.ccclxxxiij.c.ij.
Obligatis pignori.f.cccclxxxvj.c.iij.
Ob maritorū.fo.cxxxvi.co.iiij.
Ob negociū alienuꝫ .f.lxv.c.iiij.
Obnoxios criminum.fo.cxxvj.col.ij.
Obseruare curabis.fol.ccclxiij.c.ij.
Obsignatiōe totius.fo.cccxcviij.c.ij.
Ob restituēda.fo.cxxxiiij.co.ij.
Obtētu expilate.fo.ccccxxxv. col.iij.
Ob tutorē.fo.ccxxxiij.col.iiij.
Odiosas cōtrahentiū.f.xciiij. co.iiij.
Officia ⁊ cōditiōes.fo.xxxviii.co.ii.
Officiales rōnales.fo.xi.co.iiii.
Officiū helespōti.fol.xxxviii.col.iiii.
Officio nec minus.fol.lxiiii. colū.iij.
Oleo quidē.fo.clxii.co.iii.
Omissis quoqꝫ.fo.cccxcv.co.iii.
Oē vbū.fo.ccxciiii.co.iii.
Oīs a clericis.fo.xi.co.iii.
Oī innouatione.fo.vi.co.i.
Oēm ambiguitatis.fo.cccxii.col.ii.
Oēm honorē.fo.ccclxiii.col.i.
Oēꝫ ineq̄tudinē.fo.xxxix.col.iiii.
Oēm matri.fo.cccvii.co.iii.
Oīa corporatorū.fo.xxxviii.col.i.
Oīa loca.fo.xxvi.co.iiii.
Oīa p̄uilegia.fo.xviii col.i.
Oīa tributa.fo.xxxix.co.i.
Oēs adolescētes.fo.lxxvii.co.ii.
Oēs.i.de ope.pub.f.ccclxxv.col.iiii.
Oēs.ii.de ope.pub.fo.ccclxx vi.co.i.
Oēs cognitores.fo.ccccxxiiii.colū.i.
Oēs cuiuscūsqꝫ.fo xxxv.co.iii.
Oēs dies.fo.xcvi.co.ii.

Omnes

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Omnes iudicent.fo.xxvi.co.i.
Omnes minores.fo.xxviij.co.ij.
Omnes nocēdi.fo.cccxl.col.ij.
Omnes omnino.fo.cclxiiij.co.i.
Omnes oīno.fol.ci.colūna .i.
Oēs per ꝓuincias.fol.xxxix.col.iij.
Omnes pro his.fo.clxxiij.co.iiij.
Omnes q.fo.xvi.co .iij.
Omnes q.fo.cccxxxviij.col.ij.
Omnes qs.f.ccccxlij.co .ij.
Oēs stipulationes.fo.cccxci.col.iij.
Omnes tutores.fo.ccxxxiiij.col.iiij.
Omnes vetite.fol.xxiij.col.i.
Omnium rerū.fo.clxxxij.co.iij.
Oīm testamētorum.fo.cclxv.col.iij.
Omnibus.fo.xli.co.i.
Omnibus in re.fo.cxliij.co.iij.
Omnibus iudicibꝰ.fo.xcij.co.i.
Oībus militibus.fo.clxxxii.co. iij.
Oībus p ciuitates.fo.ccccxxvi.co. iij.
Oīmodo testatorū.fo.ciiij.co. iiij.
Opinione falsa.fo.cccxxxij.co.iiij.
Opprimēdoꝝ.fo.ciij.co.i.
Optimā questioēz.fo.cccxcij.c.i.
Optimū duximꝰ.fo.lxviij.co.iiij.
Orationis diui seueri.fo.ccxli.col.i.
Ordinarij iuris.fo.cxiij.co.i.
Ordo rei.fo.ccclij.co.i.
Orphanotrophos.fo.xvi.co.ij.
P Actū.i.de pactis.fo.xlv.colūna.iiij.
Pactū.ij.de pactis.fo.xlvi.co.i.
Pactuz.iij.de pac.fol.xlvi.co.iij.
Pactū dotale.fo.ccxi.col.ij.
Pactū dotali.fo.cclviij.col.i.
Pactū vulgare.fo.cxlix.co.ij.
Pacto successorū.fo.xlvi.co.iiij.
Pacta nouissima.fo.xlv.co.ij.
Pacta q.fo.xliiij.co.iiij.
Palatinis.fo.xxxviij.co.iiij.
Parabolam.f.xiij.co.iiij.
Parentes et liberi.fo.cxliij.co.ij.
Parentes natales.fo.cccxxvij.col.ij.
Parentū necessitatibꝰ.fo.ccxx.col.i.
Parētibus arbitriū.fo.ciij.col.i.
Partus pignorate.fo.ccclxxxiiij.c.ij.
Partū ancille.fo.cxij.co.iij.
Pater p filia.fo.ccxi.co.iij.
Pater si omne.fo.cviij.co.i.
Pater tuus.fo.ccxl.co.iiij.
Pater tuus.fo.cclxviij.co.iiij.
Pater tuus.fo.ccccxxix.co.iij.
Pater vester.fo.ccxxxvi.col.iiij.
Patris noie.fo.cxxxvij.co.ij.
Patrē q.fo.cxciiij.co.i.
Patronus liberti.fo.cclv.co.iiij.
Patroni tui.fol.ccxxiiij.co.ij.
Patruo ac matertere.fo.cccix.col.ij.
Pecunia quā creditor.fol.ccclxviij. columna.ij.
Pecunie indebite.fo.cxxxi.co.iij.
Pecunie solute.fo.cccxviij.co.iij.
Pecuniā a te.fo.cxxxiij.col.iij.
Pecuniā quam.fo.cxxxij.col.iij.
Pecuniā quā.fo.cxxxviij.co.iij.
Penā suā.fo.ccccxli.co.iiij.
Pendēte appellatione.fo.cclv.co.i.
Penes illū.fo.clxxxij.co.iij.
Per agrū.fo.cxvij.co.iiij.
Per aquilianā.fo.cccxcix.co.iiij.
Per diuersa.fo.clxvij.co.i.
Perēptorias exceptiōes.f.cccl.c.iij.
Perfecta donatio.fo.ccccxij.co.iiij.
Perfectā emptioēz.fo.clxxiij.col.iiij.
Pergit audacia.fo.ccccxxix.co.i.
Per hanc iubemꝰ.fo.ccciiij.co.iiij.
Per hāc legē.fo.lvi.co.iiij.
Per hāc.fo.ccclxi.co.ij.
Per iniquū et temerariū.fo.xcvij.c.ij.
Per liberā.fo.cccxxxiij.col.ij.
Permutationē re ipa.fo.clxxxiiij.c.i.
Per oēs regiōes.fo.xli.co.iiij.
Per orientē.fo.xxxviij.co.ij.
Per procuratorē.fo.cccxxxiiij.co.iiij.
Per ꝓuincias.fo.ccclxxv.co.i.
Per retentiōez.fo.clx.co.iij.
Persecutionē coꝝ.fo.clxvi.co.iij.
Persecutiōe pigris.f.ccclxxviij.c.iij.
Per tutorē.fo.ccxxxi.co.iiij.
Petēs ex stipulatiōe.fo.xlvij.co.i.
Petēte in integrū.fo.lxxx.col.iij.
Petitiōez viroꝝ.fo.lv.co.iij.
Petitiōes viroꝝ.fo.lvi.co.iij.
Pietatis fungeris.fo.ccxxxij.co.iiij.
Pignus in bonis.fo.cxlix.co.iiij.
Pignus intercedit.f.ccclxxxv.co.iiij.
Pignoris cā.fo.cl.col.i.
Pigris vl' hypothe.f.ccclxxviij.co.i.
Pignoꝝ gratia.fo.ccclxxx.co.iij.
Pignoribꝰ datis.fo.cccxcvi.col.i.
Pignoribꝰ qdē.fo.clxij.co.iij.
Placet.i.de peda.iudi.fo.xcij.col.iij.
Placet.ij.de peda.iudi.fo.xcij.co.iij.
Placet nostre.fo.xiij.col.iij.
Placet rationabilis.fo.vi.co.iiij.
Placuit eos.fo.cccxxviij.co.ij.
Placuit in oibꝰ.fo.xxvi.col.iij.
Placuit in oibꝰ.fo.lxxxvij.co.iiij.
Placuit qties.fo.xcij.co.iiij.
Plagij.i.ad legē fauiā de plagiarijs. fol.ccccxxx.co.ij.
Plagij.ij.ad legē fauiā de plagiarijs. fol.ccccxxx.co.ij.
Plagiarij q.fo.ccccxxx co.ij.
Plures apochis.fo.cxlvij.co.i.
Plurimi imunitates.f.ccclxxv.c.iij.
Plus est hoiez.fo.cccxxviij.co.i.
Polla qdē.fo.cclxxxiij.co.i.
Pollicitatiōe a fratre.fo.cxc.col.ij.
Portionē ꝓpriā.fo.ccccix.co.i.
Portionē qdē.fo.clxxviij.co.iiij.
Possessionē quā.fo.cccxiij.co.ij.
Possessiones quas.fo.cxl.col.iij.
Possessiones rustice.fo.ccxliiij.co.ij.
Possessionū diuisiōes.fo.cxxiij.co.ij.
Post aditā.fo.cclxxi.co.iiij.
Post certi.fo.cccxxviij.co.i.
Post decisionē.fo.ccxlviij.co.ij.
Post diui marci.fo.cccxx.co.iiij.
Post duos.fol.lv.co.iiij.
Posthumo nato.fo.cclv.col.iij.
Posthumo pterito.fo.cclix.co.i.
Post litis cōtestationē.f.cxxxix.c.ij.
Post mortē.fo.ccxci.co.ij.
Post pfectā.fo.clxxiiij.co.iiij.
Post pfectā.fo.clxxvi.co.iij.
Post sentētiā.fo.cccxlvij.co.iij.
Post solutionē.fo.clxvi.co.iij.
Postq̄ eo.fo.clxx.co.iiij.
Postq̄ liti.fo.xliiij.co.iiij.
Postq̄ in integrū.fo.lxx.co.ij.
Post vēditionē.fo.xliiij.co.ij.
Postulata.fo.lxxviij.col.iij.
Pōt auctoribꝰ.fo.lvij.col.ij.
Pōt de falso.fo.xxxix.co.ij.
Potioris gradus.fo.xxxix.co.ij.
Potuit qdē.fo.ccxxvij.col.ij.
Potuit pupillus.fo.cclxxvi.co.iij.
Prebemꝰ licētiā.fo.ccccxxxij.co.iiij.
Prescriptionē.xl.an.fo.cccxl.col.iij.
Precibꝰ qdē.fo.cviij.co.ij.
Precibꝰ tuis.fo.cclxxij.co.i.
Precij rerū.fo.clxvi.co.iiij.
Precipimꝰ ex applonibꝰ.f.358.c.iij.
Precipimus.fo.xxxix.col.iiij.
Precij cā.fo.clxxij.co.iiij.
Prediū rusticū.fol.ccxliiij.col.i.
Predioꝝ q.fo.ccxliiij.co.ij.
Predia obligata.fo.ccxc.col.iiij.
Predia rustica.fo.ccxliij.col.ij.
Predijs instructis.fo.cclxxxviij.c.ij.
Prefecti vigilū.fo.xxxix.col.iiij.
Prefectus aūt vrbis.fo.xxxviij.co.i.
Prefectus ptorio.fo.xxxix.col.ij.
Prefectus vrbis.fo.clxxx.col.ij.
Preposteri.fo.cclvij.co.i.
Presbyteros: dyaconos.f.xij.co.ij.
Presbyteri citra.fo.xij.co.iij.
Prescriptio tēporis.fo.ccclxxv.c.iiij
Prescptōez pēptoriā.f.ccclxxxix.c.iij
Prescriptiōe hōa.fo.cccxxxvij.c.iiij.
Prescriptiōe.fo.xxxv.co.i.
Prescriptiōes fori.fo.cccxc.co.i.
Presenti lege.fo.xxvij.co.ij.
Preses ꝓuincie.fo.cxxxiiij.co.ij.
Preses ꝓuincie.fo.xlix.co.ij.
Preses ꝓuincie.fo.cxvij.col.ij.
Preses ꝓuincie.fo.clxxxvi.col.ij.
Preses ꝓuincie.fo.cccxlvij.co.i.
Preses ꝓuincie.fo.ccxxxij.col.iij.
Preses ꝓuincie.fo.ccclv.co.iij.
Preses ꝓuincie.fo.ccclxix.co.iiij.
Preses ꝓuincie.fo.ccclxxvij.co.i.
Preses ꝓuincie.fo.ccclxxxvij.co.i.
Preses ꝓuincie.fo.ccccvi.col.ij.
Preses ꝓuincie.fo.ccccviij co.i.
Preses ꝓuincie.fo.ccccxxxix.colū.i.
Preses ꝓuincie.fo.ccccxxx.c.i.
Presides.fo.xl.co.iij.
Presides ꝓuinciarū.fo.xxxix.col.ij.
Prestat firmā.fo.cccxxxi.co.ij.
Pretextu debiti.fo.cxlix.co.i.
Pretoria iudiciū.fo.ccclxxv.co.iij.
Pretori defertur.fo.xxxix.co.i.
Pridē placuit.fo.ccccxxxviij.co.i.
Primicerius adiutor.fo.xxxviij.c.i.
Principalr̄.i.de li.cā.fo.cccxxvi.c.i.
Pricipalr̄.ij.de li.cā.fo.cccxxvij.c.i.
Prior qdē.fo.ccclxxxi.col.i.
Priuatorū cōsensus.fo.xcvij.co.i.
Priuilegia que.fo.vi.co.ij.
Priuilegia q.fo.xxiij.co.ij.
Priuilegijs.fo.xxxviij.co.iij.
Prius de possessiōe.fo.ccclv.co.ij.
Prius est.fo.cccxiiij.co.iiij.
Pro auro.fo.clxij.co.iiij.
Procurator citra.fo.ccclxxix.co.iij.
Procurator meus.fo.ci.co.ij.
Procurator meꝰ.fo.ccccxli.co.i.
Procuratori nostro.fo.xcij.co.ij.
Procurator priuate.fo.xliij.co.ij.
Procuratorē nō tm̄.fo.clxvi.co.ij.
Procuratorē vel actorē.fo.lxi.col.ij.
Procuratores meos.fo.xli.co.iij.
Procuratores nr̄os.fo.xcix.co.iij.
Procuratoribꝰ institutis.fo.lxij.c.i.
Pro debita.fo.ccclxvi.col.iiij.
Pro dubietate.fo.cxxxij.co.ij.
Programa.fo.cccliij.col.iiij.
Pro hereditarijs.fo.cxxxviij.co.iiij.
Prolatam a preside.fo.cccxlvij.co.i.
Promisse tibi.fo.cxxxviij.co.i.
Promissis transactiōis.fo.lij.co.iij.
Pro officio.fo.ccxxix.co.i.
Pro oneribꝰ.fo.ccvi.co.i.
Properādū nobis.fo.lxxxviij.co.i.
Pro portione.fo.ccclxxxix.co.i.
Proprias tuas res.fo.cclxxxvi.c.iiij
Proprietatis dn̄iū.fo.cxl.co.iij.
Propter es.fo.cxxxvi.co.ij.
Propter honorē.fo.ccclv.co.iij.
Propter insidias.fo.ccccxv.c.iiij.
Propter instrumenta.fol.clxiiij.c.ij.
Propter late diffusuz.f.ccxxvij.c.iij.
Propter mutuā.fo.cccxciij.co.iij.
Propter violatā.fo.ccccxxi.co.iij.
Prouidendū est.fo.liiij.col.iiij.
Prouinciarum presides.fo.xcvi.c.iij
Puberē agnoscentez.fo.cclxxvij.c.i.
Publicati semel.fo.cclxiiij.co.ij.
Publicas ac fiscales.fo.xcvi.co.ij.
Publico iudicio.fo.ccccxx.co.iiij.
Puniri iubemus.fo.xxxv.co.i.
Pupillus agere.fo.ccxxxvij.col.ij.
Pupillus si ei.fo.ccxxxiiij.co.i.
Pupilloꝝ repudiatio.fo.cclxxxi.c.ij.
Pupilloꝝ seu minoꝝ.fo.ccxxix.co.i.
Q Uadragita diebꝰ.fo.xcvi.c.ij.
Quādiu nō ē.f.ccclxxxv.c.iiij
Quādiu p facti.fo.ccliiij.co.ij.
Qn̄ qs.fo.ccccxliij.co.ij.
Quāq̄ curatores.fo.lxxviij.col.i.
Quēq̄ ita.fo.ccccxxxij.col.iiij.
Quāq̄ in tutela.fo.ccxxxix.co.iij.
Quāq̄ militū.fo.cclxi.co.i.
Quāq̄ olim.fo.cclxij.co.iiij.
Quāq̄ pr.fo.ccci.co.i.
Quāq̄ pecunie.fo.cccxlviij.co.iij.
Quas grās.fo.xxxvi.co.iiij.
Quāuis.i.de pignoribꝰ et hypothecis.fo.ccclxxvi.co.iiij.
Quāuis.ij.de pignoribꝰ et hypothecis.fo.ccclxxvij.co.iiij.
Quāuis.iij.de pignoribꝰ et hypothecis.fo.ccclxxviij co.i.
Quāuis.i.ad legē iuliā de adulterijs et stu.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Quāuis.ij.ad legem iuliā de adulterijs et stu.fo.ccccxxiiij.col.i.
Quāuis.i.de vsuris.fo.clx.co.iij.
Quāuis.ij.de vsuris.fo.clxi.co.i.
Quāuis ancilla.fo.ccclxiij.co.iij.
Quāuis codicilli.fo.cccxviij.co.i.
Quāuis cū cām.fo.xxxij.co.i.
Quāuis cū.fo.cxxxvij.co.iiij.
Quāuis defunctꝰ.fo.cccxxx.co.iij.
Quāuis de inofficioso fo.cij.co.ij.
Quāuis etiā.fo.ccxlviij.co.iij.
Quāuis eū.fo.ccccxl.co.ij.
Quāuis ex cā.fo.ccclxviij.col.ij.
Quāuis fluminis.fo.cccxliij.col.i.
Quāuis fructꝰ.fo.ccclxxix.co.i.
Quāuis heres.fo.cclxxxvi.col.i.
Quāuis in lucro.fol.xxxiij.co.i.
Quāuis instr̄o.fo.clxxvi.co.iiij.
Quāuis mulier.fo.cliiij.co.iij.
Quāuis pater.fol.ccxi.col.ij.
Quāuis pecuniā.fo.cxxx.col.ij.
Quāuis placuerit.fo.cclxxi.co.iiij.
Quāuis qs.fo.cclxxxi.co.iiij.
Quāuis q pactus.fo.lij.co.iij.
Quāuis senatuscōsultū.fo.xxx.co.i.
Quāuis simplr̄.fo.ccxcij.co.i.
Quāuis verbis.fo.cclxxxv.co.iiij.
Que adulteriū.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Quecūqz res.fo.cccxij.co.iiij.
Quedā pupillorū.fo.ccxxxiij.co.iiij.
Quedā sunt negocia.fo.xcij.co.iiij.
Quē dicis.fo.ccxxij.co.iiij.
Que ex relationibus.fo.xxviij.co.ij.
Quē fortuitis.fo.cxlix.col.i.
Que in testō.fo.ccccxxxiij.co.i.
Que nuper.fo.cv.col.ij.
Que opibus publicis.f.ccclxxv.c.iij.
Que pdiū.fo.ccclxxix.co.iiij.
Querela falci.fo.cccxxxi.col.iij.
Que specialiter.fo.ccclxxxvi.co.i.
Qōnē de seruis.f.ccccxxxvij.col.iiij.
Qōnē ex facto.fo.ccxciij.co.iij.
Qōnes coꝝ.fo.xcviij.co.iiij.
Qui accusare.fo.xliij.co.i.
Qui a creditore.fo.ccclxxxvi.co.iij.
Qui ad tutelam.fo.ccxl.co.iij.
Qui ad statuas.fo.xxxvi.co.iij.
Qui aliena.fo.clxxvij.co.iij.
Qui bonis.fo.ccclxv.co.iij.
Qui calūniatores.fo.ccccxl.co.iiij.
Qui causaria.fo.ccxl.co.iij.
Qui certo loco.fo.xcviij.co.iij.
Qui ꝯ legū.fo.cxcvi.co.iij.
Qui crimē.fo.ccccxv.co.i.
Qui rure.fo.cccxiiij.co.ij.
Qui de crimine.fo.ccccxvij.co.i.
Qui deportant.fo.cclxviij.co.iiij.
Qui depositū.fo.clxiiij.co.iij.
Qui diuine legis.f.ccccxxxiiij.c.iij.
Qui ea lege.fo.clxxix.co.i.
Qui ex cōducto.fo.cccxxxlij.co.i.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Qui exercendorum.fo.clxxxij.col.ij.
Qui explicandi.fol.ccccxvij.co.ij.
Qui exportandus.fol.clxxx.co.ij.
Qui falsas.fol.ccccxxxj.c.j.
Qui fideicõmissariam.fol.ccxcj.co.j.
Qui filios.fol.ccclxxx.col.iij.
Qui in potestate.fo.xliiij.co.j.
Qui legati.fo.cccv.co.iiij.
Qui liberos.fo.cccxxxvj.co.iij.
Qui licitam.fo.xxxiiij.co.iiij.
Qui manumittũtur.fo.cclj.co.iiij.
Qui necessario.fo.liiij.co.iiij.
Qui nondum.fol.clxx.co.iij.
Qui non probasse.fo.ccccxl.co.iij.
Qui nummis.fol.ccl.co.iiij.
Qui ordinariam.fo.xxxix.co.ij.
Qui pactus.fo.ccclxxxviij.co.iiij.
Qui pignus.fo.ccclxxx.co.iiij.
Qui post.fol.lxxvij.co.iiij.
Qui post testamentũ.fo.cclxxxvj.c.j.
Qui potentatus.fo.ccccxxxix.co.iij.
Qui predium.fo.ccclxxxvj.co.ij.
Qui pro parte.fo.ccclxxxvij.co.ij.
Qui pupille.fo.lxiiij.co.iij.
Qui rem emit.fol.cccc.co.j.
Qui religiosa.fo.xxviij.co.j.
Qui rem propriam.fo.clxxxvj.co.iij.
Qui restituitur.fo.lxxviij.co.ij.
Qui secutus.fol.cl.co.j.
Qui se non.fo.ccxxxvij.col.j.
Qui se patris.fo.cclv.co.iiij.
Qui sententiam.fol.ccccxlj.co.iiij.
Qui sepulchra.fo.ccccxxix.co.j.
Qui sine auctoritate.f.ccclxxxvj.co.ij.
Qui stipendia.fol.lx.co.ij.
Qui sub pretextu.fo.vj.col.ij.
Qui tibi hereditatem.fo.clxx.co.iiij.
Qui tibi hereditatem.fo.clxx.col.iiij.
Qui tutores.fo.ccxl.co.ij.
Qui veluti.fol.ccccxxxj.c.iij.
Quia absente.fol.lx.co.j.
Quia nonnunq̃.fo.clxxj.co.ij.
Quia plurime.fol.ccclxxvj.co.ij.
Quicquid animi.fo.lv.co.j.
Quicquid auus.fo.ccccxj.co.iiij.
Quicquid contra.fo.clxxxiij.co.j.
Quicquid tutoris.fo.ccxxxv.c.j.
Quicũqꝫ administrationẽ.f.xli.c.ij.
Quicũqꝫ ex iudeis.fo.xxvj.colũ.j.
Quicũqꝫ ex eo.fo.ccccxxxvij.col.iij.
Quicũqꝫ fugitiuũ.fol.ccxlvj.co.iij.
Quicũqꝫ in hac.fo.xxiiij.colũ.j.
Quicũqꝫ locus.fo.ccclxxvj.colũ.ij.
Quicũqꝫ maleficiorũ.fol.ccccxxviij. columna.iij.
Quicũqꝫ nõ illustri.fol.c.col.ij.
Quicũqꝫ pretoriane.fo.lxij.co.ij.
Quicũqꝫ rem.fo.cccxc.co.ij.
Quicũqꝫ res.fo.ccliiij.co.iij.
Quicũqꝫ residentibus.fo.xiij.co.ij.
Quidam ancille.fo.cccviij.co.iij.
Quidaꝫ cũ testamẽtũ.f.cclxxiij.co.iij.
Quidã cũ testm̃.fo.cclxxvj.co.j.
Quidam elogio.fo.cclxxviij.co.ij.
Quidam filium.fol.ccxciij.co.ij.
Quidam testamento.fo.ccxcix.co.iij.
Quidam vetusti.fo.cxcviij.co.ij.
Quinqꝫ pedum.fo.cxxiiij.col.j.
Quinquaginta dies.fo.ccxxxix.co.j.
Quisqꝫ accusator.f.ccccxxxix.co.iiij.
Quisqꝫ.j.de epis.et cle.fo.xiij.co.iij.
Quisquis.ij.de epis.ꝛ cle.f.xv.co.iij.
Quisquis crimen.fo.ccccxlj.co.j.
Quisquis cũ militib⁹.fo.ccccxx.co.ij.
Quisquis fuerit.fo.xcij.co.j.
Quisquis iudici.fo.cxxx.co.iij.
Quisquis maior.fo.clxxiij.co.ij.
Quisqs nevolũtas.fo.ccclxiij.co.iiij.
Quisquis rem.fo.ccccx.co.j.
Quisquis vult esse.fo.liiij.co.j.
Quominus fructuum.fo.cl.co.j.
Quominus.fo.ccclxxxiij.co.iij.
Qđ adhibitus.fo.ccccxxxiij.co.j.
Quod certatũ.fo.cclxxv.co.iiij.
Qđ cornelia.fo.xxv.co.iiij.
Qđ debitori.fo.cccxcviij.c.iij.
Quod de suo.fo.ccxij.co.iij.
Quod dicis.fo.ccxxv.col.iij.
Quod est cõstitutũ.fo.ccccxxx.co.iiij.
Quod euitãdi.fo.cxxxiiij.co.j.
Qđ ex liberta.fo.cclj.co.iij.
Quod ex operis.fo.xlix.co.j.
Quod fauore.fol.xxix.co.j.
Quod in vxorem.fo.lxv.co.ij.
Qđ magno.fo.cccliij.co.iiij.
Quod placuit.fo.ccxl.co.iij.
Quod plerũqꝫ.fo.ccxxxiiij.co.ij.
Quod promulgatis.fo.xxxviij.co.j.
Qđ quis.fo.lx.co.ij.
Quod res.fo.ccxxxix.co.iiij.
Quod scitis.fo.cccxij.co.iij.
Quod sponse.fo.cxc.co.ij.
Quod tpe.fo.lxxviij.co.iiij.
Quotiẽs ab oibus.fo.ccxcj.col.j.
Quotiens accipiẽtis.fo.cxxxiiij.c.j.
Quotiens aliqs.fo.cccvj.co.iiij.
Quotiens a tutoribus.fo.cccliij.c.ij.
Quotiẽs certi.fo.cclxix.co.iij.
Quotiẽs de dominio.fo.ccccxxxviij. columna.iij.
Quotiens emãcipati.fo.cccviij.co.ij
Quotiẽs donatio.fo.ccccxij.co.iiij.
Quotiens duobus.fo.cxiij.co.ij.
Quotiẽs ex quolibet.fo.cxxxj.co.ij.
Quotiẽs inter oẽs.fo.cxix.co.iij.
Quotiẽs pluribus.fo.ccliiij.co.iiij.
Quotiens principali.fo.ccxcj.co.ij.
Quotiens questio.fo.lxxxvj.co.iiij.
Quotiẽs rescripto.fol.xxxiij.col.iij.
Quotiens res.fo.cciiij.co.iij.
Quotiens viro.fo.c.co.iij.
Quoniã aduersus.fol.ccxliiij.col.iij.
Quoniã alexãdrũ.fol.ccccxxiij.co.ij.
Quoniam auus.fo.cccc.co.j.
Qm̃ asseueras.fo.clxxxiiij.co.ij.
Quoniã.j.de inofficioso testamento. fo.ciiij.co.iiij.
Quoniã.ij.de inofficioso testamẽto. fo.cv.co.ij.
Quoniã.j.de appellatiõib⁹.f.ccclvij columna.ij.
Qm̃.ij.de appella.fo.ccclvij.co.iij.
Qm̃ circũuentã.fo.lxxiij.co.iiij.
Qm̃ ciuili.fo.xciij.co.j.
Qm̃ cõsulis.fo.xcv.co.iiij.
Qm̃ desideria.fo.ccxx.col.iiij.
Qm̃ ca.fo.lxxvij.co.iiij.
Qm̃ indignũ.fo.cclxv.co.j.
Qm̃ inter.fo.cccxxxviij.co.iiij.
Qm̃ liberũ.fo.clix.co.iiij.
Qm̃ liberi.fo.cxliij.co.iij.
Qm̃ multa.fo.ccccxxv.co.iiij.
Qm̃ multi.fo.xxv.co.j.
Qm̃ nihil.fo.cccv.col.iij.
Qm̃ nõnulli.fo.ccccxxxiij.co.ij.
Qm̃ plerũqꝫ.fo.xcv.co.j.
Qm̃ preterite.fo.ccij.co.iij.
Qm̃ religiosa.f.ccccxxiij.co.iiij.
Qm̃ seruos.fo.ccccxxx.col.j.
Qm̃ sororem.fo.cclxxvj.co.iiij.
Qm̃ venerabilis.fo.xiiij.co.iij.
Qm̃ vnũ.fo.ccccxviij.co.iiij.
Quos trahi.fo.lxxiij.co.j.
RAtio iuris.fo.clxx.co.iij.
Rõnes cure.fo.ccxviij.co.iiij
Rõnes defuncti.fo.cxl.co.iij.
Rõnales priuate.fo.lvij.co.ij.
Raptores virginũ.f.xx.co.j.
Raptores virginũ.f.ccccxxvj.col.iij.
Ratas manere.fo.clxxij.co.iij.
Rebus certa.fo.clxxxiiij co.ij.
Rebus quas.fo.lxiij col.iiij.
Rebus qdẽ.fo.ccclj.co.ij.
Receptitia actione.fo.cxxix.co.iiij.
Recte possidẽti.fo.ccclxx.co.iiij.
Rectores puinciarũ.fo.ccccxlij.col.ij.
Refert largiter.fo.ccxcvj.col.ij.
Regie maiestatis.fo.lxiij.col.iij.
Regionẽ certam.fo.cxxiij.co.iiij.
Relationes vicariorũ.fo.xxxix.col.j.
Renitente.fo.cclxxvij.co.j.
Repetita pmulgatiõe.fo.xviij.co.iiij.
Repetitio peculij.fo.ccxxxj.col.j.
Reprehendenda.fol.cclxx.co.iij.
Requirẽdi fugitiuos.fo.ccxlvj.col.j.
Res alienas.fo.cxiiij.co.ij.
Res in iudiciũ.fo.xciiij.col.ij.
Res inter alios.fo.cccliij.co.ij.
Res iudicate.fo.ccclj.co.iij.
Res mobiles.fo.ccxxxij.co.iiij.
Res ob cãm.fo.ccclxxiij.c.iiij.
Res obligatas.fo.ccclxxviij.co.ij.
Res obligatas.fol.ccccxxxv.col.iiij.
Res pignoris.fo.ccclxxxv.co.j.
Res que ex matris.fo.cccxj.co.iij.
Res quarum.fo.ccv.col.iij.
Res religioni.fo.ccccxxviij.co.iiij.
Res vxoris.fo.ccxv.col.j.
Rei annonarie.fo.clxxiij.co.ij.
Rei creditor.fo.ccclxxxvj.col.iij.
Rei iudicate.fol.cccliij.col.iij.
Rem in presenti.fo.ccvij.col.iij.
Rem maioris.fol.clxxij.col.j.
Rem non nouã.fo.xc.co.j.
Rem quam a patre.fo.lxxij.co.ij.
Rem quam pater.fo.ccvj.co.j.
Rem quidem.fol.cccxxv.col.iiij.
Re quidem.fo.clxxij.co.j.
Re tua.fol.cxiij.colum.iij.
Respublica.fo.lxxxj.co.iij.
Reipublice iuribus.fo.lxiij.co.iiij.
Reuꝫ criminis.fo.lx.co.ij.
Reos adulterij.fo.cccxxxj.co.iiij.
Reos capitalium.fo.ccccxvj.col.iij.
Reos principales.fo.cccxcv.col.iiij.
Rescripta.fo.xxxiiij.co.j.
Restituende sunt.fo.lvj.co.iiij.
Romane gentis.fo.clxxj.col.iij.
Rupto quidẽ.fo.cclxxxiij.co.iiij.
SAcramenta puberum.fo.lxxij. columna.j.
Sacri affatus.fo.xxxvj.co.j.
Sacrilegij instar.fo.xxxvj.co.j.
Sacrosancte.fo.xvij.co.iiij.
Salarium incerte.fo.clxvj.co.ij.
Sancimus.fol.xxxv.co.iiij.
Sãcim⁹.j.de admi.tut.fo.ccxxx.co.j.
Sancim⁹.ij.de administratiõe tutor. fo.ccxxx.col.iij.
Sancimus.j.de epis.ꝛcler.fol.x.co.ij.
Sancimus.ij.de epis ꝛ cle.fo.x.co.iij.
Sancim⁹.j.de nup.fo.cxcv.co.iij.
Sancim⁹.ij.de nup.fo.cxcv.co.iiij.
Sancim⁹.j.de aduocatis diuer.iud. fo.lv.columna.ij.
Sancim⁹.ij.de aduocatis diuer.iud. fo.lv.columna.iij.
Sãcim⁹ cautiõis.fo.cclxxxviij.co.iij.
Sancim⁹ de iuectis.fo.ccclxxix.co.iij
Sãcim⁹ eiusmodi.fo.ccccxxxiij.co.ij
Sancimus fauore.fol.lxxv.col.iij.
Sancimus bis.fol.lxxix.col.ij.
Sancimus bis.fo.cccxxxvij.col.iiij.
Sancimus ibi.fo.ccccxlij.col.j.
Sancim⁹ licentiã.fo.ccxcix.col.ij.
Sancimus mulieres.fo.lxxxij.co.iij
Sancim⁹ nemini.fo.ccccvij.co.iij.
Sancimus oẽm.fo.ccccx.colũ.iiij.
Sancimus omnes.fo.xc.co.iiij.
Sancim⁹ quẽadmodũ.fo.cccxj.co.ij.
Sancim⁹ si.fo.cccxxv.co.j.
Sancimus si quis.fo.cclxvij.co.ij.
Sancimus si quis.fo.cccxcvj.colũ.j.
Sancimus sine.fo.clxxviij.col.ij.
Sancimus vt si.fo.ccclij.co.iij.
Sãcim⁹ veterũ.fol.clxviij.colũ.iiij.
Sancimus vt si.fo.xxiij.co.ij.
Sanum mente.fo.lj.co.ij.
Sacrosanctam.fo.vj.co.j.
Satis aperte.fo.ccccxxx.co.iiij.
Satis notum est.fo.ccclxxix.co.ij.
Scholarium nostror.fo.xxxviij.co.iij.
Sciant cuncti.fol.cxlij.co.iiij.
Sciant iudices.fo.ccccxxxiij.co.j.
Sciant principes.fo.xl.co.j.
Sciant qui.fo.cccix.colũ.ij.
Sciens liberum.fo.xcvij.co.iiij.
Sciens seruum.fol.ccxxxij.col.ij.
Sciẽtis cõditionẽ.fo.cccxxiij.co.iij.
Scimus antea.fo.cvj.co.iiij.
Scimus iam.fo.cclxxviij.co.iiij.
Scire debes.fol.ccxcix.co.iiij.
Scire debetis.fo.cccvj.co.j.
Scire debes.fol.ccclxxviij.col.iiij.
Scire debuisti.fo.cccx.co.ij.
Scire debuisti.fo.cccxcj.co.iij.
Scriniarios.fo.cclxij.co.iij.
Scripta testamenti.fo.cxxiij.co.j.
Scripture diuerse.fo.cxlvj.co.ij.
Scripturas que.fo.ccclxxxj.co.iiij.
Scrupulosam veter.fol.cccxcj.co.iiij.
Scđs creditor.fol.ccclxxviij.co.ij.
Scđm diui leonis.fol.ccccx.co.iij.
Scđm placiti.fo.ccclxxxvj.co.iiij.
Scđm rationem.fo.ccxviij.co.j.
Scđm responsum.fol.cccxcj.co.ij.
Sed oĩno.fo.cxxxvij.co.j.
Senatores in pecuniarijs.fo.c.co.ij.
Senatores seu prefectos.fol.ccxx.columna.ij.
Senatusconsultũ.fo.cix.co.ij.
Senatusconsultũ.fo.cliij.co.iiij.
Senatusconsulti.fol.cxcvij.co.iij.
Senatusconsulto.fol.ccccxxxiij.col.j.
Senatusconsulto.fol.ccccxv.co.ij.
Senect⁹ ad donationẽ.fol.ccccix.c.ij.
Senium quidẽ.fo.cclxij.co.iiij.
Sententia bonorũ.fo.cccxcv.co.iij.
Sententijs finita.fol.lvij.co.iij.
Sepenumero pceptũ.fo.cccxxxix.c.j.
Sepe quidã.fo.ccxlij.co.iij.
Sepe rescriptũ.fol.lxiij.co.iiij.
Seruus creditoris.fo.xliij.co.iij.
Seruus in iudicio.fo.lxxxvij.co.ij.
Seruus sub pena.fo.ccccxli.co.iij.
Seruus successorẽ.fo.cccx.col.iiij.
Seruus tuus.fo.cl.co.j.
Serui ob violatũ.fo.ccccxxiij.co.j.
Serui qui.fol.cccxxiiij.co.j.
Seruo ex sñia.fo.ccccxlj.co.iij.
Seruo qui fuerat.fo.ccclxxviij.co.iij.
Seruo tuo.fo.cccxvij.col.j.
Seruũ cõmunẽ.fo.cxx.co.iiij.
Seruũ emptor.fo.cxiiij.co.j.
Seruã fugitiuũ.fo.ccxlv.col.iiij.
Seruor capitis.fo.ccccxlij.co.ij.
Seruor libertates.fo.cccxvij.co.iiij.
Seruis si dñor.fo.xviij.col.iij.
Seruis testamẽto.fo.cclxxxvj.co.j.
Seruos meos.fo.cccxxiij.co.ij.
Seruos nõ solũ.fo.ccccxxxviij.co.iiij
Seruos pro dño.fo.cxliij.co.ij.
Seruos qui.fo.ccccxvj.col.ij.
Seruos qui.fo.ccccxxxviij.co.ij.
Seruos q̃s.fo.ccclxxxvij.co.j.
Seueriter preses.fo.ccxxxix.co.iij.
Si a creditore.fo.cxxxv.col.iij.
Si a creditrice.fo.ccccij.co.iij.
Si a patre.fo.cclxxvj.col.ij.
Si a patre.fo.cxxxj.col.iiij.
Si a matre.fo.ccv.colum.ij.
Si a fratre.fo.cclxij.col.ij.
Si a nõ dñis.fo.cccxxiij.co.j.
Si a sponso.fo.cxcj.co.ij.
Si a te.fo.clxxix.co.iij.
Si abducta mancipia.f.ccxlviij.co.j.
Si ab alieno.fo.ccccxxix.col.iij.
Si ab eo.fo.lxiiij.co.iiij.

Si ab eo

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Si ab eo.fo.cccix.co.iii.
Si ab eo.fol.ccccxvi.col.i.
Si ab hostib⁹.fo.lxxxi.co.iii.
Si absentia.fo.cxxix.col.ii.
Si absentibus.fo.cxl.co.i.
Si actionē.fo.xlvi.co.iii.
Si accusatorib⁹.fo.ccccxvi.col.iii.
Si actor.fo.ccclvi.co.iii.
Si actore.fo.cccxcix.co.i.
Si actu solenni.fol.ccclxix.co.ii.
Si ademptis bonis.fo.ccccxliii.iiii
Si ad excludendā.fo.cxvii.co.i.
Si ad instar.fo.ccclxxiiii.col.ii.
Si ad resoluendā.fo.ccxliii.col.i.
Si ad scribatū.fo.ccclv.col.iii.
Si aduersarius.fo.cxlv.co.iii.
Si aduersarius.fo.cliiii.co.iii.
Si aduersus.fo.lxxiii.co.ii.
Si adulta.fo.cxxix.co.i.
Si alienā.fo.ccccxv.co.iii.
Si aliqui.fo.ccclxxvi.co.ii.
Si aliquid.fo.ccccix.co.i.
Si alteri⁹.fo.lxxvi.co.ii.
Si ancillā.fo.clxix.co.ii.
Si ancillam.fo.clxxvi.co.ii.
Si ancillā.fo.cxxiii.co.i.
Si ante conceptus.fo.ccccxli.co.ii.
Si ante matrimoniū.fo.cxc.co.iiii.
Si appellationē.fo.cclviii.co.ii.
Si apud.fo.ccclvii.co.i.
Si apud priorem.fo.clxxxi.co.iii.
Si apud prouīcie.fo.ccccxiii.co.i.
Si aquā.fo.cxvi.co.iiii.
Si arbiter.fo.cccxlvi.col.iiii.
Si auus tuus.fo.cclv.co.iiii.
Si auus tuus.fo.cclxxiiii.col.iii.
Si aui tui.fo.ccccxxxv.co.iii.
Si auia.fo.ccccxciii.co.i.
Si auia tua.fo.cclxxvi.co.iii.
Si auia vestra.fo.ccccix.co.ii.
Si auie eorum.fo.cclvi.co.iiii.
Si auiā tuā.fo.ccccxxiii.co.ii.
Si autem nullū.fo.cccix.co.i.
Si barsatoraʒ.fo.cccxcv.co.i.
Si bona debitoris.fo.ccclxvi.co.iiii.
Si bonā cām.fo.cccxxviii.co.iii.
Si bonorū possessio.fo.ccliiii.co.i.
Si cautiones.fo.ccccxiiii.co.iiii.
Si causa.fo.li.col.iiii.
Si cām.fo.cccli.co.iiii.
Si certis annis.fo.xlvii.col.i.
Si cessante.fo.ccclxxxvi.co.i.
Si circūscripta.fo.ccxviii.co.ii.
Si citra villam.fo.cxxxi.co.iii.
Si clericus.fo.xx.co.iiii.
Si codicillos.fo.ccccxvi.co.ii.
Si cognati tui.fo.lxvi.co.i.
Si cogitatiōe.fol.cxx.col.iiii.
Si cōpetenti.fo.cccx.co.i.
Si competenti.fo.cccv.co.i.
Si confidis.fo.ccccxxv.co.iiii.
Si cōductionis.fo.clxxxvii.col.i.
Si compēsandi.fo.cclxix.co.ii.
Si cōsentiente.fo.cxci.co.i.
Si constat.fol.clix.col.ii.
Si constāte matrimonio.fo.cxci.c.iii.
Si cōstāte mrīmonio.fo.ccxiiii.c.iiii.
Si constante.fo.ccxvii.col.ii.
Si constāte.fo.ccxxvii.col.iiii.
Si cōstante matrimonio.fol.ccxviii.
colum.iiii.
Si constiterit.fo.cxiiii.col.i.
Si cōstiterit.fo.cxlv.co.iiii.
Si cōtra.fo.lxxxii.col.i.
Si contra amplissimi.fo.ccxliii.c.ii.
Si contra defuncti.fo.cccxxxii.colū.i.
Si cōtra licitum.fo.clxvi.co.iiii.
Si contra maiorē.fo.ccclvi.co.ii.
Si contra matris.fo.ccxxxiii.co.iiii.
Si contra pupillos.fol.xcvii.col.iiii.
Si contra te.fo.ccclxiiii.co.iii.
Si controuersia.fo.cccc.co.iii.
Si conuenit.fo.ccxi.co.iii.

Si creditor.fo.lxx.co.iiii.
Si creditor.fo.cxlix.co.ii.
Si creditor.fo.ccclxxxiiii.co.ii.
Si creditor.fo.ccclxxxviii.co.i.
Si creditor.fo.ccccxxxi.co.iii.
Si creditor.fo.cccxciiii.co.iii.
Si creditoris.fo.cxcii.co.ii.
Si creditore.fo.ccclxxxvii.col.ii.
Si creditores.fo.xlvi.co.i.
Si creditoribus.fo.ccxxii.co.i.
Si creditrici.fo.clx.col.iiii.
Si crimē.fo.cccxxix.co.iiii.
Si crimen.fo.ccccxv.co.iii.
Si criminis.fo.cxxv.col.i.
Si criminis.fo.ccccxxv.co.iiii.
Si cui.fo.clviii.co.iiii.
Si cui loci.fo.ccclxxv.col.i.
Si cuiuscūqʒ.fo.lxiii.co.i.
Si cuiusdā criminis.fo.ccccxvi.co.ii.
Si cum.fol.cclxii.col.i.
Si cū ante.fo.cxc.co.iii.
Si cū aui tui.fo.lxxv.co.i.
Si cū ea.fo.cciii.co.iii.
Si cū esses.fo.xciii.co.ii.
Si cum exiguā.fo cxxxiii.co.i.
Si cū fratre.fo.cccliiii.col.iii.
Si cū hermes.fo.clxxxv.co.ii.
Si cū inter te.fo.ccclxii.c.ii.
Si cū militaribus.fo.lxxix.co.ii.
Si cū minor.fo.lxxvi.co.ii.
Si cū pater.fo.lxxi.col.ii.
Si cū pater.fo.clv.co.i.
Si cum patruus.fo.clxxxiii.co.iiii.
Si cū patruo.fol.cxxii.col.iiii.
Si cū pecuniā.fo.ccclxviii.co.ii.
Si cū pecuniā.fo.cccxci.co.i.
Si cū questio.fo.cccci.co.i.
Si cum seruus.fo.cccxcvii.col.iiii.
Si cum tibi.fo.lxxxvii.co.i.
Si cum tu ipse.fo.cliii.co.iiii.
Si curatoris.fo.cclxxvi.co.iiii.
Si curatorem.fo.lxix.co.i.
Si curatores.fo.cxxviii.c.iii.
Si curatores.fo.cxxxviii.co.ii.
Si curatores fo.ccxxviii.co.iiii.
Sicut ab initio.fo.cxxxv.co.ii.
Sicut bonis.fo.xliii.co.iiii.
Sicut certi.fo.cclxi.co.iiii.
Sicut cessat.fo.cxiii.co.iiii.
Sicuti conuictis.fo.ccccxxxviii.co.i.
Sicut datam.fo.ccxxvii.co.iii.
Sicut eligendi.fo.ccccxcv.col.iiii.
Sicut falci.fo.ccccxxxi.co.iiii.
Sicut in initio.fo.ccccxxxiii.co.iiii.
Sicut iniquum.fo.cxlv.co.iiii.
Sicut in rem.fo.cccxxxix.col.iiii.
Sicut instrumenta.fo.cccxxvii.co.ii.
Sicut liberis.fo.ccccvi.col.iii.
Sicut maior.fo.cclxxxi.co.i.
Sicut periculum.fo.clxxvi.col.ii.
Sicut sacrificia.fo.xxvi.co.iiii.
Sicut semel.fo.cccxxvi.col.i.
Sicut vim.fo.ccclxxviii.col.ii.
Sicut vsumfructū.fo.cxvii.co.iiii.
Si debitor.fol.cccxxiii.co.iii.
Si debitor.fo.ccclxviii.co.ii.
Si debitor.fo.ccclxxxvi.col.ii.
Si debitor.fo.ccccxliii.co.iiii.
Si debitori.fo.cccxxxviii.co.i.
Si debitum.fo.cxxxviii.col.ii.
Si de certa.fo.li.co.iiii.
Si decretum.fo.cccviii.col.ii.
Si decreto.fo.ccclxxxi.co.i.
Si defunctus.fo.ccxxxv.co.ii.
Si defunctus.fo.cccvi.co.iii.
Si de fundo fo.clxxxvi.co.ii.
Si de hereditate.fo.cccxxix.co.iiii.
Si delegatio.fo.ccccxcvi.co.iiii.
Si deportationis.fo.ccccxliii.co.ii.
Si deportatus.fo.ccccxlii.co.iiii.
Si deposita.fo.clxiiii.co.i.
Si depositi.fo.clxiiii.col.i.
Si de possessione.fo.cxlii.co.ii.

Si de possessione.fo.ccclxxi.col.i.
Si de pprietate.fo.cccxlix.co.iiii.
Si deserta.fo.clxxiiii.co.i.
Si desertorē.fo.cccxxiiii.co.i.
Si diuersa pars.fo.xlix.col.iiii.
Si dimisa.fo.clxxxv.co.iiii.
Si diuisio.fo.ccxxxv.col.iiii.
Si diuisionē.fo.cxx.co.i.
Si diuisuʒ.fo.ccxxxi.co.iiii.
Si doceas.fo.ccccxii.co.iiii.
Si docueris.fo.ccccxxxi.co.ii.
Si dolo.fo.clxxii.co.ii.
Si dn̄m ancille.fo.cxxv.col.i.
Si domina.fo.cxv.co.i.
Si dominū.fo.ccclxxvii.c.iii.
Si donatio.fo.ccccviii.col.iii.
Si donationis.fo.lxvii.col.iii.
Si donationis.fol.clxviii.col.iiii.
Si donationis.fo.cccxcix.co.ii.
Si donationis cā.fo.ccccix.co.ii.
Si donationem.fo.ccccxii.col.ii.
Si donatione.fo.ccccxiiii.co.i.
Si donatione.fo.cclix.co.ii.
Si donationū.fo.cxciiii.co.iii.
Si dotare filiā.fo.cliiii.col.iii.
Si dotē.fol.ccvi.col.ii.
Si dotē.fo.ccxcvi.co.ii.
Si dū in tuo.fo.ccccxxii.co.i.
Si duo vel plures.fo.clii.co.iii.
Si duob⁹.fo.ccxciiii.co.iiii.
Si ea.fo.ccxliiii.col.ii.
Si ea.fo.ccci.co.ii.
Si ea.i.de vsuris.fo.clxi.col.iii.
Si ea.ii.de vsuris.fo.clxi.col.iiii.
Si ea conditiōe.fo.ccxcvii.co.i.
Si ea lege.fo.clxxix.co.i.
Si ea lege.fo.clxxx.co.iiii.
Si ea q̄.fo.ccccix.co.iii.
Si ea q̄ crimē.fo.ccccxv.col.ii.
Si ea questio.fo.cclxxxiii.col.ii.
Si ea q̄ stupro.f.ccccxxiii.co.i.
Si ea q̄ tibi.fo.lxx.co.ii.
Si ecclesie.fo.xiii.col.i.
Si eius a q̄ fo.ccccxxiii.col.ii.
Si eius q̄.fo.cccviii.co.iiii.
Si emācipata.fo.xxxii.co.ii.
Si emācipati.fo.cclviii.co.iiii.
Si emācipatis.fo.clxxxi.co.iiii.
Si eo tpe.fo.ccclxxxiiii.co.iiii.
Si estimata.fo.ccxix.co.iii.
Si ex alio.fo.cli.co.iii.
Si ex cautione.fo.clvi.col.iiii.
Si ex cautione.fo.cxxxiii.col.iiii.
Si ex ꝯctu.fo.cl.co.iiii.
Si ex ea.fol.cxii.co.iii.
Si ex edicto.fo.ccclxx.co.ii.
Si ex falsis.fo.liii.col.ii.
Si ex libertate.fo.cccxxvi.col.ii.
Si ex maiore.fo.ccclxxxix.co.iii.
Si ex multis.fol.cccxliii.co.iii.
Si ex pecunia.fo.clxxvi.co.iiii.
Si ex pecunia.fo.ccxlvii.co.ii.
Si ex persona.fo.lxxiii.co.ii.
Si ex possessione.fo.xcix.co.iiii.
Si ex precio.fo.cxxix.co.iiii.
Si ex quocūqʒ.fol.cxxv.co.iii.
Si ex senatusconsulto.foli.ccxcviii.co
lumna.i.
Si extat corpus.fol.cxxiiii.co.iii.
Si ex venditione.fo.clix.co.iii.
Si ex voluntate.fol.ccxiii.co.ii.
Si falsum instrm̄.fol.cxlviii.co.iii.
Si falsos codicillos.folio.ccccxxxi.co
lūna.i.
Si familie herciscunde.folio.cxix.co
lumna.iiii.
Si femina.fo.ccccxl.co.ii.
Si fenebris.fol.cliiii.co.iiii.
Si fideicōmissum.fol.cccv.co.iii.
Si fideiussor.fo.lxviii.co.i.
Si fideiussor.fo.clxv.co.iiii.
Si fideiussor.fo.ccxcvi.col.ii.
Si filius.fo.clii.co.iiii.

Si filiusfamilias.fo.cx.col.iii.
Si filiusfamilias.fo.cxix.co.i.
Si filiusfamilias.fo.cxxxvii.co.ii.
Si filiusfamilias.i.ad senatuscō.ma
cedo.fo.cliii.co.i.
Si filiusfamilias.ii.ad senatuscō.ma
cedo.fo.cliii.co.ii.
Si filius pro patre.fo.lxv.co.i.
Si filius tuus.fo.cviii.co.iii.
Si filius tuus.fo.cliii.co.ii.
Si filius tuus.fo.ccccii.col.iiii.
Si filius tuus.fol.ccccix.col.i.
Si filius tuus.fo.ccccxlii.col.iii.
Si filii tui.fo.ccxiiii.col.iii.
Si filie tue.fo.cccxci.col.i.
Si filium tuum.fo.ccccxviii.col.i.
Si filium tuum.fol.ccccii.co.iii.
Si filiis debitoris.fo.ccxxiii.co.ii.
Si filie tue.fo.cxc.co.iiii.
Si filiam tuam.fo.ciii.co.iiii.
Si fines agri.fo.cccc.co.iii.
Si forte mulier.folio ccccxxviii.col.i.
Si fortidianū.fo.cclxxvi.col.ii.
Si frater patruelis.fo.cclxii.co.i.
Si frater tuus.fol.lxx co.i.
Si frater tuus.fo.ccxc.col.iiii.
Si fratris tui.fo.cclxvi.co.ii.
Si fratri tuo.fo.cccvi.co.ii.
Si fratrem tuum.fo.ccccxxix.co.iiii.
Si fratres.fo.lix co.iii.
Si fratres vestri.fo.cxiii.co.i.
Si fraude.fo.cccxxxvi.co.i.
Si fructus eorum.fol.ccxiii.col.iii.
Si fugitiui f.ccxlvi.c.i.
Si functiones.fo.ccccviii.co.iii.
Si fundum.fo.cxiii.co.iii.
Si fundum.fo.clxxviii.co.i.
Si fundum parentes.fo.clxxix.col.i.
Si fundum.fo.ccclxxxi.co.i.
Si fundum sciens.fo.cccci.co.iiii.
S fundi nomine.folio.ccclxxxviii.co
lūna.iiii.
Si furiosi.fol.cxcv.col.iii.
Si furti.fo.lviii.co.iii.
Si gaudentius.fo.clxix.co.ii.
Si generaliter.fo.ccclxxxi.co.ii.
Si genero.fo.ccvi.co.iii.
Si heredes.fo.ccxvii co.i.
Si heredum.fol.ciii.col.i.
Si hereditas.fo.cccxvi.col.iiii.
Si hi.fo.ccxxxi.col.iii.
Si hi ꝯ quos.fo.clxxxvi.co.iii.
Si hypothecas.fo.ccclxxxiiii.col.iiii.
Si hi qui.fo.clxxxvi.co.i.
Si hi qui.fo.cccciiii.co.iiii.
Si hi quos.fo.cccxxv.co.iiii.
Si his.fol.cccix.colūna.ii.
Si homines.fo.ccxcvii.co.iiii.
Si iam puberes.fol.lxx.co.iii.
S idcirco.fol.lxxxi.co.ii.
Si idem codicilli.fo.cclxxxv.co.ii.
Si ideo.fo.cclxxxiii.col.iiii.
Si ignorans statū.fo.ccxviii.co.i.
Si ignorante.fo.ccclxxxiiii.co.iii.
Si imperialis.fol.xxix.col.iii.
Si in area.fo.cxiii.co.iii.
Si in causa.fo.cxxxviii.col.ii.
Si in cursu.fo.clxiii.co.iiii.
Si indebitam.fo.ccccxcv.co.ii.
Si in edibus.fo.cxvii.col.iii.
Si infanti.fo.cclxxvii.col.iii.
Si inferiorem.fo.cxi.co.iiii.
Si in fraudem.fo.cclii.co.ii.
Si in fraudem.fo.cclxxxvi.col.iii.
Si in fraudem.fol.cclxxxix.co.i.
Si in fraudem.fol.cccxxii.co.ii.
Si ingenium.fo.cccxxiiii.co.ii.
Si in hoc.fol.ccclxxxvi.col.iii.
Si in locum.fo.ccxxvii.co.ii.
Si in nomine.fo.cclxiiii.co.ii.
Si in persona.fol.ccxcii.co.ii.
Si in possessione.fol.xcix.co.iii.
Si in potestate.fo.cclxxiiii.col.i.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Si in rē.fo.cxx.co.ij.
Si in rē.fo.ccclxxx.co.j.
Si in rē.fo.ccxxxj.co.iij.
Si insolutū.fo.cxxxv.co.iij.
Si in te.fo.lxxij.co.iij.
Si in te ius.fo.ccclviij.co.iij.
Si inter minores.fo.lxxvij.co.iiij.
Si inter patrē.fo.cccccviij.co.j.
Si inter virū.fo.ccvj.co.j.
Si inter vos.fo.cxxiij.co.j.
Si interrogatione.fo.clx.col.ij.
Si intestate.fo.cccviij.co.j.
Si intra annos.fo.lxxx.co.j.
Si intra etatē.fo.lxix.co.iij.
Si intra legib⁹.fo.clvij.co.iij.
Si intra legitimū.fo.lxxix.co.iiij.
Si inuita.fo.cxciij.col.iij.
Si inuito.fo.ccccvij.co.ij.
Si in vna.fo.ccclxv.co.j.
Si is.j.de statu defunctoꝝ.fo.cccxxx.columna.iij.
Si is.ij.de statu defunctoꝝ.f.cccxxx.columna.iiij.
Si is.fo.ccccxl.co.ij.
Si is ꝫ.fo.cccxxxvj.co.ij.
Si is ꝫ.fo.ccclxxiiij.co.iiij.
Si is cui.fo.ccxlvij.co.iiij.
Si is cui.fo.ccxxxvij.co.j.
Si is q.fo.ccclxiiij.co.ij.
Si is q.fo.ccccvj.co.iij.
Si is q depositā.fo.clxiiij.co.iij.
Si is q minorē.fo.lxxvj.co.ij.
Si is q preciū.fo.clxxxj.co.j.
Si is q puellā.fo.clxxxix.co.ij.
Si is qui te.fo.cclxij.co.iiij.
Si is quē.fo.ccccxix.co.iij.
Si is quē.fo.cccxxv.co.iiij.
Si ita vt lege.fo.cccxxij.col.ij.
Si iudici.fo.ccclxiiij.col.iiij.
Si iure.fo.clxxxij.co.ij.
Si iure.fo.cccxvij.co.j.
Si legata.fo.cclxxxvj.co.ij.
Si legatarius.fo.cclxxxviij.co.j.
Si lex municipij.fo.ccccxiiij.co.iiij.
Si legis aglie.fo.cxviij.co.ij.
Si legib⁹.fo.xxij.co.ij.
Si leones.fo.xxij.co.ij.
Si liber constitutus.fo.cxxxiij.co.iij.
Si liber homo.fo.cccxxv.co.iiij.
Si liberū.fo.ccccvj.col.iij.
Si liberis.fo.cxcj.co.iij.
Si libertā.fo.cxcvj.co.j.
Si libertatē.fo.ccccxxxiij.co.j.
Si liberti.fo.ccxxviij.co.iij.
Si liberti.fo.cclij.col.j.
Si liberti.fo.ccccxvj.co.ij.
Si liberā.fo.clj.co.iij.
Si libellū.fo.xxxv.co.iij.
Si liqueat.fo.cviij.co.iiij.
Si lis pecuniaria.fo.ccccxxxj.co.ij.
Si lis vas adempta.fo.cccxciiij.col.j.
Si litteras.fo.clxv.col.iiij.
Si litterarū.f.cccxcix.co.ij.
Si longis.fo.ccclij.co.ij.
Si magistratus.fo.ccxlv.co.ij.
Si magnū.fo.ccccxv.co.iiij.
Si maior annis.fo.clxxviij.co.iiij
Si maior.fo.cxxij.co.ij.
Si maior.fo.clxxiiij.col.j.
Si maior.fo.cccix co.iij.
Si maior.j.de transactionibus.fol.l.columna.iiij.
Si maior.ij.de transactionib⁹.fol.lij.columna.ij.
Si maior.xx.fo.lxviij.co.iiij.
Si maiores.fo.lj.col.j.
Si mācipiū.fo.cxiiij.col.iiij.
Si mala fide.fo.cccxxxiij.col.ij.
Si mādator.fo.clj.co.ij.
Si mādatū.fo.lxv.col.ij.
Si manifeste.fo.cxvij.co.ij
Si manumissus.fo.ccliij.co.ij.
Si manumissori.fo.cclij.col.iiij.
Si maritus.fo.cclix.co.iij.
Si maritus.fo.ccclxxxvj.co.iij.
Si maritus.j.de donationib⁹ inter virum ꝛ vxorem.fo.ccxiij.co.iiij.
Si maritus.ij.de donatiōib⁹ inter virum ꝛ vxorem.fo.ccxiij.co.iiij.
Si marit⁹ sororis.fo.clxv.co.iij.
Si maritus tu⁹.fol.ciiij.c.j.
Si maritus tu⁹.fo.ccccuij.co.j.
Si mater.fo.cliij.co.j.
Si mater.fo.ccclxxix.co.ij.
Si mater filys.fo.cij.co.ij.
Si mater tua.fo.cviij.co.iiij.
Si mater tua.fo.clxij.co.iiij.
Si mater tua.fo.clxix.co.iij.
Si mater tua.fo.cclvj.col.iij.
Si mater tua.fo.cccxxx.co.iiij.
Si mater vestra.fo.cxcj.co.j.
Si mater vos.fo.cclxx.co.ij.
Si matrē ei⁹.fo.cccxxxij.col.j.
Si matrē tuā.fo.ccccxlj.co.ij.
Si matre.fo.cccvj.col.iiij.
Si miles.fo.ccccxviij.co.j.
Si militē.fo.cxxxiij.co.j.
Si militaris.fo.cccxlix.co.iiij.
Si ministeriū.fo.cccxxvj.co.iij.
Si minor an.fo.lxxj.co.iiij.
Si minor annis.fo.cccxxiij.co.ij.
Si minor.fo.clxxvj.co.j.
Si minor.xxv.an.fo.ccxliij.co.iij.
Si minorē.fo.lxix.col.ij.
Si minores.fo.cciij.co.iiij.
Si monumēto.fo.ccclxxx.co.ij.
Si mortis cā.fo.ccc.co.j.
Si mulier.j.ad senatuscōsultū velleianum.fol.clv.columna.j.
Si mulier.ij.ad senatuscōsultū velleianum.fol.clv.col.iij.
Si mulier.fo.ccvj.co.ij.
Si mulier.fo.ccccxxv.co.j.
Si mulier marito.fo.ccxij.co.ij.
Si mutuā pecuniā.fo.cl.co.ij.
Singulaꝝ vrbiuꝫ.fo.ccclxxv.co.j.
Singuli quiqꝫ.fo.xl.co.j.
Singuli vniuersiqꝫ.fo.ccccxvij.co.iij.
Si necdū.fo.cxxvj.co.ij.
Si negociū.fo.lxv.col.iij.
Sine metu.fo.ccccxxij.co.iij.
Si neqꝫ mādasti.fo.cccliij.col.ij.
Si nominis.fo.ccccviij.col.iij.
Si nō conuitij.fo.ccccxxxvj.co.ij.
Si nō designata.fol.ccxcvj.col.j.
Si nō donatiōis.fo.clxix.col.ij.
Si nōduꝫ rem.fo.ccxlvij.co.ij.
Si nondū vobis.fo.ccxxxij.col.j.
Si nō es.fo.cccxxxvj.co.ij.
Si nō est.fo.cxxxiiij.col.iiij.
Si nō ꝓpria.fo.ccxxxvij.co.iiij.
Si nō inducta.fo.ccclxxix.col.ij.
Si nō iniuria.fo.ccccj.co.j.
Si nō oēm.fo.cxviij.co.iij.
Si nō ꝓprietatē.fo.cccxxij.co.iiij.
Si nō simpliciter.fo.clxxxj.co.ij.
Si nō singuli.fol.cxxix.col.iij.
Si nō singuli.fo.cccliij.co.j.
Si nō speciali.fo.cclxiiij.co.iiij
Si nō subscripsisti.fo.ccxxviij.co.iiij.
Si nō suspectū.fo.ccxxxiij.col.j.
Si nō transactionis.fo.xxxlj.co.iij.
Si nō verū.fo.ccxiiij.col.ij.
Si nulla.fo.cccxxxiiij.col.iij.
Si nulla culpa.fo.cxlix.co.iij.
Si nulla vsucapiōis.f.clxxviij.co.iij.
Si nuptijs.fo.cxciij.co.j.
Si ob causaꝫ.f.cccc.col.iiij.
Si obligata predia.fo.ccccj.co.ij.
Si obligatū.fo.cccxcviij.col.iij.
Si olei certa.fo.clxxxvj.co.iij.
Si operis.fo.ccccxlj.col.iij.
Si operas.fol.cccxcix.co.j.
Si pactū.fo.ccclxxxix.col.ij.
Si pacto.folio xlv.col.iij.
Si parentes vestri.fo.ccccj.col.ij.
Si partē possessiōis.fo.ccccxxxij.co.j.
Si part⁹ subiecti.fo.ccccxxx.co.iij.
Si pascenda.fo.xlv.co.j.
Si paterna.j.de repudianda ꝛ abstinēda heredi.fo.cclxxx.col.iiij.
Si paterna.ij.de repudiāda.ꝛ abstinēda heredi.fo.cclxxx.colum.iiij.
Si paterna hereditate.fo.ccclxix.c.j.
Si pēnam.fo.cliiij.col.ij.
Si paterno.fo.lxv.col.ij.
Si patroclus.fo.clxxx.col.iij.
Si patronū.fol.liiij.co.iiij.
Si patruus tuus.fo.cxxij.co.iiij.
Si pater.j.de inofficio testamēto.fo.cij.columna.iij.
Si pater.ij.de inofficioso testō.folio ciij.colum.ij.
Si pater dotē.fo.cciij.col.iij.
Si pater filium.fo.cclix.co.ij.
Si pater intestatus.fo.cclviij.co.j.
Si pater paciū.fo.clxxix.col.ij.
Si pater seruū.fo.cccxxij.col.iiij.
Si pater.fo.cxiiij.co.iij.
Si pater tuus.fo.clxv.co.iij.
Si pater tuus.fo.clxxvj.co.j.
Si pater tuus.fo.clxxij.co.j.
Si pater tuus.fo.cxxxvij.col.j.
Si pater tuus.fo.ccxxvij.col.iiij.
Si pater tuus.fo.ccxlj.co.j.
Si pater tuus.fo.cclxix.co.j.
Si pater tuus.fo.cccx.co.iiij.
Si pater tuus.fo.cccxxxj.col.j.
Si pater tuus.fo.ccclxij.col.iiij.
Si pater tuus.fo.ccclxiiij.col.ij.
Si pater tuus.fo.ccclxv.co.iiij.
Si pater tuus.fo.cccxciiij.co.iij.
Si pater tuus.fo.cccxcvij.co.j.
Si pater tuus.fo.ccccxxxvj.co.j.
Si pater vester.fo.ccccxliij.co.ij.
Si patris tui.fo.cxcvij.co.iiij.
Si patri tuo.fo.cxiiij.co.iij.
Si patri tuo.fo.ccccix.col.iiij.
Si patrem tuum.fo.ccxx.col.j.
Si pecuniā.fo.clvj.co.ij.
Si pecuniam.fo.lxiiij.col.iiij.
Si pecuniā.fol.ccxxvij.co.ij.
Si pecuniā.fo.cccli.co.iij.
Si pecuniā.fo.ccclxxxvij.co.iiij.
Si per fideicōmissuꝫ.f.ccxcviij.co.j.
Si per ignorantiā.fo.cxxxij.co.j.
Si p impressionē.fo.lxvij.co.iiij.
Si permittente.fo.cliij.co.j.
Si permutationis.fo.ccccij.col.j.
Si per te.fo.clxj.col.j.
Si per vim.fo.lxvij.co.j.
Si plures persone.fo.ccxcij.col.ij.
Si potiores.fo.ccclxxxiij.co.ij.
Si pontionilla.fo.cccv.co.ij.
Si possessio.fo.cccxxxvij.co.iij.
Si possidonium.fo.lviij.colū.ij.
Si post decretum.fo.lxxij.col.iiij.
Si post depositam.fo.xl.col.iiij.
Si post diuisionē.fo.xxxij.col.ij.
Si post finitum.fo.ccxxxv.col.iiij.
Si post motam.fo.cix.co.iiij.
Si post pfectā.fo.ccccj.co.iiij.
Si postꝙ.fo.cccv.col.iiij.
Si post sententiā.f.lxxvj.col.iiij.
Si post testamētū.fo.cclxxv.co.iij.
Si precium.fo.lxj.co.iiij.
Si predium.fo.clxxxj.co.iiij.
Si predium.fo.ccvj.col.j.
Si predium tibi.fo.cccc.col.j.
Si predium rusticū.fo.ccxliij.col.iiij.
Si prediorū.fo.cccj.co.iij.
Si presens.fo.xxij.co.iij.
Si preses.fo.cccxlv.co.ij.
Si preses.fo.ccccviij.co.iiij.
Si presidi.fo.cxc.colū.ij.
Si presidi.fo.clxxvij.co.iiij.
Si pretorum.fo.cccxxxiij.col.iij.
Si prior.fo.ccclxxxiij.col.ij.
Si priusꝙ.fol.ccclxxxvj.co.j.
Si pro alieno.fo.cxxxix.co.iij.
Si probare.fo.ccxliiij.col.j.
Si probatum fuerit.fo.cxxij.co.j.
Si probaueris.fo.ccxc.co.ij.
Si probaueris.fo.ccclxxix.co.iij.
Si probaueris.fo.ccclxxxiiij.col.iij.
Si probus.fo.lxxiiij.co.ij.
Si pro cōtutore.fo.ccxxxvij.co.iiij.
Si proculiana.fo.cclxxxix.co.ij.
Si procurator.fo.lx.col.iij.
Si pro dote.fo.cciij.col.ij.
Si pro ea.fo.clxvj.co.j.
Si pro eo.fo.ccccxl.co.j.
Si pro fundo.fo.lij.co.j.
Si pro mutua.fo.cxxix.col.iiij.
Si proprijs habitis.fo.ccxv.co.j.
Si pro te.fo.cciij.col.iij.
Si propter fructus.fo.clix.col.iiij.
Si propter officiū.fo.lxxxj.co.ij.
Si prouincialiū.fo.clxxxiij.col.ij.
Si puellā.fo.clxxxj.co.ij.
Si puerum.fo.cccxxvij.co.ij.
Si pupilloꝝ.fo.ccxxiij.col.ij.
Si putas.fo.cx.co.j.
Si qua beneficia.fo.xxxv.co.iiij.
Si qua cū seruo.fo.ccccxxv.col.ij.
Si qua ex feminis.fo.cxcix.co.j.
Si qua fideicōmissoꝝ.fo.cxix.col.ij.
Si qua illustris.fo.cccviij.co.ij.
Si qua inter xpianos.fo.xxvj.col.ij.
Si qua mulier.fo.cccvij.co.ij.
Si qua mulier.fo.cxcviij.col.iij.
Si qua per calūniā.fo.xiiij.col.ij.
Si qua vnꝙ.fo.ccxxxix.co.ij.
Si quā ti.fo.ccl.colum.iiij.
Si quādo.j.de operib⁹ publicis.fo.ccclxxv.col.iiij.
Si qñ.ij.de operib⁹ publicis.fo.ccclxxvj.col.ij.
Si qñ.fo.cxliiij.co.iiij.
Si qñ.fo.xxxvj.co.iij.
Si qñ duciano.fo.ccclix.co.iij.
Si qñ iniuriarū.fo.ccccxxxvj.col.iij.
Si qñ inuitos.fo.cxliij.co.iiij.
Si qñ negociū.fo.cccxxx.co.j.
Si qñ qs.fo.xcv.col.ij.
Si qñ rō.fo.ccclv.co.j.
Si qñ talis.fo.cvj.col.ij.
Si qñ vis.fo.ccclxxij.co.j.
Si quātitatē.fo.ccclxv.colūna.iij.
Si quas actiōes.fo.cxvj.co.iiij.
Si q̄s petitiōes.fo.ccxxiij.col.j.
Si q̄si.fo.clvij.col.ij.
Si q̄ res.fo.lxxij.co.iij.
Si qō.fo.cxiiij.col.j.
Si quēꝙ.fo.xvj.co.j.
Si qui aduocatoꝝ.fo.liiij.co.j.
Si qdē ante.fo.ccxiiij.col.j.
Si quidē auiam.fo.ccccxxxvj.co.iij.
Si qdē.fo.cxxxv.col.iiij.
Si qdē.fol.ccxlij.col.ij.
Si quidem ex cā.fo.lj.co.j.
Si quidem intentionē.fol.ccclxxxix.columna.iiij.
Si quidem viuit.fo.ccxviij.co.ij.
Si quidē zenoni.fo.cccxcj.co.iij.
Si quis.j.de inofficioso testamento.fo.cv.colū.iij.
Si quis.ij.de inofficioso testamento.fo.cv.colum.iiij.
Si quis tenuioribus.fo.xlj.co.iiij.
Si quis se iniuriā.fo.ccccxvij.co.j.
Si qs ad declinādā.fo.xix.colū.j.
Si qs ad se fundum.fo.ccccxxvj.columna.j.
Si quis aduersus.fo.xxxiij.co.iiij.
Si quis aduersus.fo.cj.col.iij.
Si quis aduocatus.fo.cccxc.co.j.
Si qs agere.fo.cclxxxv.co.ij.
Si quis alieni.fo.ccccxx.col.j.
Si qs aliqd.fo.lxxvij.co.iij.
Si qs alterius.fo.xcviij.co.iiij.
Si quis alūnam.fo.cccv.co.iiij.

Si quis

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Si qs argentū.fo.cccqi.co.iij.
Si qs asserat.fo.xxii.col.iij.
Si qs cōtali.fo.cccvi.col.j.
Si qs coartalib⁹.fo.xxiii.co.iij.
Si qs conductidis.fo.clxxxvi.co.iiij.
Si qs ɔ.fo.ccccxxxiij.co.iiij.
Si qs cū.fo.cccciii.co.iij.
Si qs curialis.fo.xij.co.j.
Si qs decurio.fo.ccccxxxij.co.j.
Si qs defunctū.fo.xxv.co.ij.
Si qs duob⁹.fo.cclxxj.co.iiij.
Si qs de togatis.fo.lv.col.ij.
Si qs ex familiaribus.fo.cccc vj.co lumna.ij.
Si qs fabricensis.fo.cccvi.co.j.
Si qs famosus.fo.ccccxxxvj.co.iiij.
Si qs filiū.fo.cclxxiij.co.iij.
Si qs fundus.fo.clxxiij.col.j.
Si qs emptionis.fo.cccli.col.iiij.
Si qs gestū.fol.clxvij.col.iij.
Si qs heredē.f.cclxxi.co.j.
Si qs homicidij.fo.cccxcvj.col.ij.
Si qs imperatorē.fo.cclxiij.col.j.
Si qs incesti.fo.cccvj.co.iij.
Si qs in cōscribēdo.fo.xix.col.iij.
Si qs in cōscribendo.fo.clxvij.co.ij.
Si qs in cunisciqs.fo.ccclxxx.co.iiij.
Si qs in ea.fo.ccccxviij.co.iij.
Si qs in emancipatū.folio.ccccix.co lumna.iij.
Si qs in hoc.fo.xij.co.iiij.
Si qs in libertatē.fo.ccclxix.co.ij.
Si qs in metallū.fo.ccccli.c.iij.
Si qs in quacūqs.fo.ccclxv.co.ij.
Si qs in ptāte.fo.clxxxix.co.iij.
Si qs in tantū.fo.cclxxi.co.iiij.
Si qs in testamēto.fo.ccccix.col.j.
Si qs intra.fo.cccclxj.co.ij.
Si qs ita.fo.clxxx.co.ij.
Si qs indicū.fol.xxvi.col.ij.
Si qs iudicū.fo.xxxvij.co.iij.
Si qs iudicū.fo.cccliiii.co.iiij.
Si qs iusurādus.fo.cxxvj.co.iij.
Si qs lege.fo.xxv.co.ij.
Si qs libellos.fo.cclxvj.co.iij.
Si qs maior.fol.lij.col.iiij.
Si qs modeſtie.fo.ccccix.col.iiij.
Si qs nauicularib⁹.fo.ccccvj.col.j.
Si qs necandi.fo.cccclxvij.co.iij.
Si qs nolēte.fo.lxvi.co.ij.
Si qs non dicā.fo.xj.c.ij.
Si qs nūmos.fo.ccccxxxij.co.iij.
Si qs ordinaria.fo.ccxvij.col.j.
Si qs parētis.fo.ccccxviij.co.j.
Si qs patronos.fo.cclxj.col.j.
Si qs per absentiā fo.cclx.co.j.
Si qs vel pecunias f.clxiij.co.iij.
Si qs percussoꝛe.folio .ccccxxvj.co lumna.ij.
Si qs post.fo.cclxxv.col.j.
Si qs post.fo.ccccxlij.co.iij.
Si qs postbac.fo.ccccxxvij.col.j.
Si qs posthanc.fo.clxxi.co.iij.
Si qs prebyter.fo.xiij.co.j.
Si qs pons.fol.cxj.col.iij.
Si qs pro publicis.fo.xxxix.co.iiij.
Si qs pter.fo.clxxj.co.iij.
Si qs pro redemptione.fo.ccccxj.co lumna.ij.
Si qs prouocatione.folio.ccclviij.co lumna.j.
Si qs quadringentorum.fol.cccj.co lumna.iij.
Si qs quodlibet.fo.cclxx.co.j.
Si qs rebaptizare.fo.xxv.co.ij.
Si qs scienꝫ.fo.cxj.co.iij.
Si qs sepulchrū.fo.ccccxviij.co.iij.
Si qs seruus.fo.ccxxiij.co.j.
Si qs seruo.fo.cclxix.col.j.
Si qs seruo.fo.cccxv.co.ij.
Si qs seruum.fo.cxxij.co.ij.
Si qs seruū.fo.cclxvj.co.j.
Si qs seruū.fo.ccccxx.co.j.
Si qs seruos.fo.ccccxvj.co.iij.
Si qs seu liber.fo.cxx.col.iij.
Si qs sine pſona.fo.clxxxiij.col.j.
Si qs sine vroze.fo.cccxv.co.iij.
Si qs spōponderit.fo.cccxcij.col.ij.
Si qs sup.fo.ccccxcij.co.iiij.
Si qs super.fo.ccccxxxij.co.iij.
Si qs sunꝫ.fo.cclxxi.co.j.
Si qs te.fo.ccccxvj.co.iij.
Si qs tcstib⁹.fo.clxiij.col.ij.
Si qs tibi.fo.ccccj.col.iiij.
Si qs tutoris.fo.cxcvj.co.iij.
Si qs vel curie.fo.c.co.j.
Si qs vel siqua.fo.ccccvj.co.iij.
Si q desideria.fo.cxxxi.col.iij.
Si q ex consensu.fo.xxi.co.ij.
Si q inclytas.fo.clxxxij.co.iij.
Si q iudices.fo.cclxxvi.col.j.
Si q latrones.fo.ccccxvij.co.j.
Si q orthodoxe.fo.xviij.co.ij.
Si q publicoz.fo.cclxvj.co.j.
Si q post.fo.xxxvi.col.iij.
Si qd a procuratoꝛe.fo.lxxvij. columna.iij.
Si qd.de bonis.fo.lxxviij.co.iij.
Si qd mater.fo.ccccxij.co.j.
Si qd negociozꝫ.folio.xxxvij.columna.iij.
Si qd pars.fo.cxvj.co.ij.
Si qs iudices.fo.xxxvi.co.iij.
Si qs inundatio.fo.cccclxij.co.j.
Si qs forte.fo.ccccvj.co.j.
Si qs debitoꝛ.fo.clxxij.co.ij.
Si quōdā.fo.ccccxxj.col.ij.
Si reddita.fo.cccclxxvj.co.iij.
Si repetēdi.fo.cxxxij.col.ij.
Si reſiduo.fo.cccclxxv.co.iiij.
Si res mobiles.fol.ccccxxxv.colūna iiij.
Si res tuas.fo.cxxv.co.iij.
Si res tuas.fo.ccccxx.co.j.
Si res pupillares.folio.ccxxxi. colūna.ij.
Si rerū tuarū.fo.ccccxij.co.iiij.
Si rufinus.fo.cclxj.co.ij.
Si sciēs creditoꝛ.fo.cliij.co.ij.
Si scriptū.fo.cclj.co.j.
Si scripti heredes.fo.cx.co.iij.
Si sm mandatū.fo.clxvj.co.ij.
Si sepulchrū.fo.cxxvj.co.ij.
Si seruus.fo.xxvj.co.j.
Si seruus.fo.cccclxviij.co.iij.
Si seruus extero.fo.clxj.co.iij.
Si suus fuiſti.fo.ccccvij.col.iij.
Si suus ignoꝛāte.fo.cxxiij.col.iij.
Si seruus tuus.fo.clj.co.j.
Si seruꝰ vestri.fo.cxxiij.co.ij.
Si suus alienū.fo.lxv.co.j.
Si suus plagā.fo.cxxiij.co.iij.
Si seruū vestrū.fo.cxlviij.col.ij.
Si seruos distraxiſti.fol.clxxv.columna.iiij.
Si sine decreto.fo.cclxiij.col.iij.
Si sine voluntate.fo.cliij.co.j.
Si socero filie.fo.cxcvij.co.iij.
Si socrus.fo.ccv.co.iiij.
Si societatis.fo.clxvij.co.ij.
Si solēnibus.fo.cxlv.co.iiij.
Si soluere tibi.fo.ccxcvij.co.ij.
Si soroꝛi sue.fo.cclxxvj.co.ij.
Si sozoꝛ tua.fo.cclviij.co.iiij.
Si sozoris tue.fo.cxxvi.co.j.
Si sozoꝛē tuā.fo.ccccxvi.co.j.
Si status.fo.ccxxix.co.iij.
Si status tibi.fo.cccj.co.ij.
Si stipulatio.fo.cciij.co.ij.
Si sub specie honozarij.fo.liij.co.iiij.
Si successione patris.fol.cclxviij.columna.iiij.
Si sui iuris.fo.cxxxviij.co.ij.
Si sunt.fo.cxxxvj.co.iiij.
Si super possessione.fo.xlix.co.j.
Si supstitute.fo.lxviij.co.ij.
Si tabulas.fo.ccclxij.co.j.
Si te bonis.fo.cclxxvj.col.j.
Si te donatā.fo.ccxxvij.col.iiij.
Si te ꝛ filios.fo.ccxxxij.col.ij.
Si te expilasse.fo.lviij.co.iij.
Si te mi vacuā.fo.cxxv.co.j.
Si te manumissum.fo.cccbxxiij.columna.iij.
Si tempore manumissionis.f.ccl.columna.iij.
Si te non remittente.fol.ccclxxiij.columna.iij.
Si te parens.fo.ccxvj.co.ij.
Si testamētū.fo.cclxiij.co.iiij.
Si testamētū.fol.clxxi.col.j.
Si testamēto.fo.cclxxi.co.j.
Si testator.fo.cccccxxij.col.iij.
Si tibi ac filio.fo.cclvij.co.j.
Si tibi cōtrouersia.fo.cxlj.co.iiij.
Si tibi liberā.fo.ccccj.col.iij.
Si tibi notarium.fo.ccclxxviij.colūna.ij.
Si tibi pater.fo.cxxij.co.ij.
Si tibi per furtū.fo.cxxxiij.co.iij.
Si tibi pupillo.fo.clxv.col.iiij.
Si tibi q.fo.clxxxvj.co.j.
Si tibi res.fo.cxc.col.iij.
Si tibi seruitutis.folio.cccxxvij. columna.iiij.
Si tibi seruitutē.fo.cxvij.co.iij.
Si tibi testamēto.fo.cccxxvij.columna.ij.
Si totas facultates.fol.cviij. columna.iij.
Si tradita sunt.fo.ccxxij.co.iiij.
Si traditio.fo.clxxv.co.iij.
Si trāſactiōis.fo.clvij.co.iiij.
Si tres tutelas.fo.cccl.col.iiij.
Si tu ꝛ collega.fo.ccclv.co.ij.
Si tuis nūmis.fo.cclj.co.ij.
Si tutor tuus.fo.lxxv.col.iij.
Si tutor.fo.cccl.columna.j.
Si tutor.fo.cclxxiij.col.ij.
Si tutor.fo.ccxxv.co.ij.
Si tutor.fo.ccxxxv.co.ij.
Si tutor petitus.fo.cxxxi.col.ij.
Si tutor vel curator.fo.cxxvj.columna.iiij.
Si tutores.fo.clix.co.iiij.
Si tutores.fo.cxxiij.co.j.
Si tutoris.fo.cxxxiij.co.iiij.
Si valerianus.fo.lxxvij.co.iiij.
Sine apud acta.fo.lj.co.ij.
Sine cum nupſiſſes.folio.cccxxij. columna.ij.
Sine emancipatis.fo.ccccix.co.ij.
Sine ex iure.fo.cxxix.co.j.
Sine ex testamēto.fo.cxxxiij.columna.iii.
Sine fuerit.fo.cccxxxij.co.iij.
Sine in intuio.fo.clxxv.co.ij.
Sine in libertatē.fo.cccc.co.iiij.
Sine negociozꝫ.fo.ccccxxv.columna.iiij.
Sine pars.fo.xcv.co.ij.
Si poſſeſſio.fo.cccci.co.j.
Sine poſſidetis.fo.cclj.col.iij.
Sine pro fratre.fo.lxiij.col.j.
Sine ſerui.fo.cxxxvij.co.j.
Si velut in id.fo.clx.col.j.
Si vēdidiſſet.fo.ccclxxxiij.col.ij.
Si veritas.fo.cxcij.co.iij.
Si veſtrā poſſeſſionē.folio.ccxxiiij. col.iiij.
Si vicinis.fo.cxciij.co.iij.
Si vi flumīnis.fo.cxxv.co.iiij.
Si vinee.fo.ccxxxvi.col.j.
Si vindicari.fo.ccccxlj.co.j.
Si viua matre.fo.ccxxv.co.j.
Si virgis.fo.ccccxxxvj.col.j.
Si vi vel metu.fo.lxj.col.iiij.
Si vltra hoc.fo.ccxxxv.col.iiij.
Si vniuerſe.fo.cclxxxvij.col.j.
Si vniꝰ libertis.fo.ccccxiij.co.iij.
Si vnius.fo.ccclxiij.co.iij.
Si vniꝰ de ſpē.fo.cclxiij.co.iiij.
Si vnus ex his.fol.cxcvj.col.iij.
Si voluntate tua.fo.clxxij.col.ij.
Si volūtate.fo.ccxij.co.iij.
Si volūtate.fo.ccxvij.co.ij.
Si vos paterne.fo.lxxiij.co.iiij.
Si vſuras pſtari.fo.clxij.co.ij.
Si vſufructus.fo.cxiij.co.ij.
Si vſusfructū.fo.ccij.co.j.
Si(vt allegas)fo.lxxiij.co.iij.
Si(vt allegas)fo.cxxxviij.col.j.
Si(vt allegas)fo.ccxxxix.co.ij.
Si(vt allegas)fo.ccci.co.j.
Si(vt allegas)folio.ccccxxvij.colūna.iij.
Si(vt allegas)fo.cvij.co.iiij.
Si vteris.fo.cxlv.col.ij.
Si vt manus.fo.clxxix.co.iiij.
Si vt nunc aſſeuerās.fol.ccclxxxvij. columna.iiij.
Si vt proponis.j.de nuptijs.fo.cxciij columna.ij.
Si vt proponis.ij.de nuptijs.f.cxciij. columna.ij.
Si(vt ꝓponis).j.quo ꝛ qñ iudex ſententiā pferre oz.fo.cccxlv.col.j.
Si(vt proponis).ij. quo ꝛ qñ iudex ſniam pferre oz fo.cccxlv.co.j.
Si(vt proponis)fo.cxj.col.iij.
Si(vt ꝓponis)fo.cxxxij.col.iiij.
Si(vt ꝓponis)fo.cxciij.col.ij.
Si(vt proponis)fo.cxcij.co.j.
Si(vt ꝓponis)fo.cxxxij.co.j.
Si(vt ꝓponis)fol.ccclj.col.j.
Si(vt ꝓponis)fol.ccclxj.col.iij.
Si(vt proponis)fo.ccclxxiij.co.j.
Si(vt ꝓponis)fo.ccclxxiij.col.iij.
Si(vt ꝓponis)fo.ccccxv.col.ij.
Si(vt ꝓponis)fo.ccccxv.co.iij.
Si(vt proponis)fo.ccccclij.co.iij.
Si vxoꝛ ꝑ marito.fo.clxij.co.ij.
Si vxoꝛ tua.fo.ccxcvij.co.ij.
Si vxoꝛ tua.fo.cccbxvj.co.j.
Si vxoꝛ tua.fol.cccbxvj.col.iij.
Si vxoꝛ tua.fo.cccbxxvij.col.i.
Societatem vno.fo.clxvij.co.ij.
Sola temporis.fo.ccccxxj.col.ij.
Solā testationē.fo.lxviij.co.j.
Solēnibus pēſidib⁹.fo.cxiij.co.j.
Solita puidētia.fo.cccbxxv.co.j.
Solo obſequn.fo.ccxxxvij.co.ij.
Solutionem aſſeuerāti.fo.ccccxx.colūna.ij.
Sozoꝛē fratris.fo.cclxxxiij.co.j.
Spem eoꝝ.fo.cccbxx.co.ij.
Spem future.fo.cccviij.col.iij.
Statuas ſepulchro.fo.cxxvi.colū.ij.
Statuliberis.fo.ccxvii.co.ij.
Status ingenue.fo.ccxxv.col.j.
Statum tuū.fo.cclv.col.iij.
Statutis generalib⁹.fol.cccbvj.ciij.
Stellionatus accuſatio.fo.ccccxxxvj columna.j.
Stipendia retineri.fol.ccclij.col.j.
Studētibus nobis.fo.xxxvij.co.iiij.
Studioꝝ labor.fo.xl.co.ij.
Sub pretextu.j.de tranſactionib⁹.f.l.columna.ij.
Sub pretextu.ij.de trāſactionib⁹.fo.lj.columna.iij.
Sub pretextu.fo.cxxxvij.co.iiij.
Sub ſpecie nouoꝝ.fo.ccclx.co.ij.
Subſcriptio filij.fo.ccxxvj.col.iij.
Subtracto furto.fo.ccclvij.co.iij.
Succeſſionū varietas.fo.cxciij.colūna.iiij.

UNIVERSIDAD DE

Tabula legum Codicis.

Qui exercendorum.fo.clxxxii.col.ij.
Qui explicandi.fol.ccccxvij.co.ij.
Qui exportandus.fol.clxxx.co.ij.
Qui falsas.fol.ccccxxxi.c.j.
Qui fideicōmissariam.fol.ccxcj.co.j.
Qui filios.fol.ccclxxx.col.ii.
Qui in potestate.fo.xliiij.co.j.
Qui legati.fo.cccv.co.iiij.
Qui liberos.fo.ccccxxxvj.co.iij.
Qui licitam.fo.xxxiiij.co.iiij.
Qui manumittūtur.fo.cclj.co.iiij.
Qui necessario.fo.liiij.co.iiij.
Qui nondum.fol.clxx.co.iij.
Qui non probasse.fo.ccccxl.co.iij.
Qui nummis.fol.ccl.co.iiij.
Qui ordinariam.fo.xxxix.co.ii.
Qui pactus.fo.ccclxxxviii.co.iiij.
Qui pignus.fo.ccclxxx.co.iiij.
Qui post.fol.lxxvij.co.iiij.
Qui post testamentū.fo.cclxxxvi.c.j.
Qui potentatus.fo.ccccxxxix.co.iij.
Qui predium.fo.ccclxxxvj.co.ii.
Qui pro parte.fo.ccclxxxvij.co.ij.
Qui pupille.fo.lxiiij.co.iij.
Qui rem emit.fol.cccc.co.j.
Qui religiosa.fo.xxviij.co.j.
Qui rem propriam.fo.clxxxvj.co.iij.
Qui restituitur.fo.lxxviij.co.ij.
Qui secutus.fol.cl.co.j.
Qui se non.fo.ccxxxvij.col.j.
Qui se patris.fo.cclv.co.iiij.
Qui sententiam.fol.ccccxlj.co.iiij.
Qui sepulchra.fo.ccccxxix.co.j.
Qui sine auctoritate.f.ccclxxvj.co.ij.
Qui stipendia.fol.lx.co.ij.
Qui sub pretextu.fo.vj.col.ij.
Qui tibi hereditatem.fo.clxx.co.iiij.
Qui tibi hereditatem.fo.clxx.col.iiij.
Qui tutores.fo.ccxl.co.ij.
Qui veluti.fol.ccccxxxj.c.iij.
Quia absente.fol.lx.co.j.
Quia nonnunq̄.fo.clxxj.co.ij.
Quia plurime.fol.ccclxxvj.co.ij.
Quicquid animi.fo.lv.co.j.
Quicquid auus.fo.ccccxj.co.iiij.
Quicquid contra.fo.clxxxiij.co.j.
Quicquid tutoris.fo.ccxxxv.c.j.
Quicūqz administratione.f.xli.c.ij.
Quicūqz ex iudeis.fo.xxvj.colū.j.
Quicūqz ex eo.fo.ccccxxxvij.col.iij.
Quicūqz fugitiuuz.fol.ccxlvi.co.iij.
Quicūqz in hac.fo.xxiiij.colū.j.
Quicūqz locus.fo.ccclxxvj.colū.ij.
Quicūqz maleficiorū.fol.ccccxxviij. columna.iij.
Quicūqz nō illustri.fol.c.col.ij.
Quicūqz pretoriane.fo.lxij.co.ij.
Quicūqz rem.fo.cccxc.co.ij.
Quicūqz res.fo.ccliiij.co.iij.
Quicūqz residentibus.fo.xiij.co.ij.
Quidam ancille.fo.cccviij.co.iij.
Quidaz cū testamētū.f.cclxxiij.co.iij.
Quidā cū testm̄.fo.cclxxvj.co.j.
Quidam elogio.fo.cclxxviij.co.ij.
Quidam filium.fol.ccxciij.co.ij.
Quidam testamento.fo.ccxcix.co.iij.
Quidam vetusti.fo.cxcviij.co.ij.
Quinqz pedum.fo.cxxiiij.col.j.
Quinquaginta dies.fo.ccxxxix.co.j.
Quisqz accusator.f.ccccxxxix.co.iiij.
Quisqz.j.de epis.et cle.fo.xiij.co.iij.
Quisquis.ij.de epis.⁊ cle.f.xv.co.iij.
Quisquis crimen.fo.ccccxlj.co.j.
Quisquis cū militib⁹.fo.ccccxx.co.ij.
Quisquis fuerit.fo.xcij.co.j.
Quisquis iudici.fo.cxxx.co.iij.
Quisquis maior.fo.clxxiii.co.ij.
Quisqs nevolūtas.fo.ccclxiij.co.iiij.
Quisquis rem.fo.ccccx.co.j.
Quisquis vult esse.fo.liiij.co.j.
Quominus fructuum.fo.cl.co.j.
Quominus.fo.ccclxxxiij.co.iij.
Qđ adhibitus.fo.ccccxxxiij.co.j.
Quod certatū.fo.cclxxv.co.iiij.
Qđ cornelia.fo.xxv.co.iiij.
Qđ debitori.fo.cccxcviij.c.iij.
Quod de suo.fo.ccxij.co.iij.
Quod dicis.fo.ccxxv.col.iij.
Quod est cōstitutū.fo.ccccxxx.co.iiij.
Quod euitādi.fo.cxxxiiij.co.j.
Qđ ex liberta.fo.cclj.co.iij.
Quod ex operis.fo.xlix.co.j.
Quod fauore.fol.xxix.co.j.
Quod in vxorem.fo.lxv.co.ii.
Qđ magno.fo.cccliij.co.iiij.
Quod placuit.fo.ccxl.co.iij.
Quod plerūqz.fo.ccxxxiiij.co.ij.
Quod promulgatis.fo.xxxviij.co.j.
Qđ quis.fo.lx.co.ij.
Quod res.fo.ccxxxix.co.iiij.
Quod scitis.fo.cccxij.co.iij.
Quod sponse.fo.cxc.co.ii.
Quod tpe.fo.lxxviij.co.iiij.
Quotiēs ab oibus.fo.ccxcj.col.j.
Quotiens accipiētis.fo.cxxxiiij.c.j.
Quotiens aliqs.fo.cccvj.co.iiij.
Quotiens a tutoribus.fo.cccliij.c.ij.
Quotiēs certi.fo.cclxix.co.iij.
Quotiēs de dominio.fo.ccccxxxviij. columna.iij.
Quotiens emācipati.fo.cccviij.co.ij
Quotiēs donatio.fo.ccccxij.co.iiij.
Quotiens duobus.fo.cxiij.co.ij.
Quotiēs ex quolibet.fo.cxxxj.co.ij.
Quotiēs inter oēs.fo.cxix.co.iij.
Quotiēs pluribus.fo.ccliiij.co.iiij.
Quotiens principali.fo.ccxcj.co.ij.
Quotiens questio.fo.lxxxvj.co.iiij.
Quotiēs rescripto.fol.xxxiij.col.iij.
Quotiens res.fo.cciiij.co.iij.
Quotiens viro.fo.c.co.iij.
Quoniā aduersus.fol.ccxliiij.col.iij.
Quoniā alexādrū.fol.ccccxxiij.co.ij.
Quoniam auus.fo.cccc.co.j.
Qm̄ asseueras.fo.clxxxiiij.co.ij.
Quoniā.j.de inofficioso testamento. fo.ciiij.co.iiij.
Quoniā.ij.de inofficioso testamēto. fo.cv.co.ij.
Quoniā.j.de appellatiōib⁹.f.ccclvij columna.ij.
Qm̄.ij.de appella.fo.ccclvij.co.iij.
Qm̄ circūuentā.fo.lxxiij.co.iiij.
Qm̄ ciuili.fo.xciij.co.j.
Qm̄ cōsulis.fo.xcv.co.iiij.
Qm̄ desideria.fo.ccxx.col.iiij.
Qm̄ ea.fo.lxxvij.co.iiij.
Qm̄ indignū.fo.cclxv.co.j.
Qm̄ inter.fo.ccccxxxviij.co.iiij.
Qm̄ liberū.fo.clix.co.iiij.
Qm̄ liberi.fo.cxliij.co.iij.
Qm̄ multa.fo.ccccxxv.co.iiij.
Qm̄ multi.fo.xxv.co.j.
Qm̄ nihil.fo.cccv.col.iij.
Qm̄ nōnulli.fo.ccccxxxiij.co.ij.
Qm̄ plerūqz.fo.xcv.co.j.
Qm̄ preterite.fo.ccij.co.iij.
Qm̄ religiosa.f.ccccxxiij.co.iiij.
Qm̄ seruos.fo.ccccxxx.col.j.
Qm̄ sororem.fo.cclxxvj.co.iiij.
Qm̄ venerabilis.fo.xiiij.co.ij.
Qm̄ vnū.fo.ccccxviij.co.iiij.
Quos trahi.fo.lxxiij.co.j.
RAtio iuris.fo.clxx.co.iij.
Rōnes cure.fo.ccxviij.co.iiij
Rōnes defuncti.fo.cxl.co.iij.
Rōnales priuate.fo.lvij.co.ij.
Raptores virginū.f.xx.co.j.
Raptores virginū.f.ccccxxvj.col.iij.
Ratas manere.fo.clxxij.co.iij.
Rebus certa.fo.clxxxiiij.co.ij.
Rebus quas.fo.lxiij.col.iiij.
Rebus qdē.fo.cccli.co.ij.
Receptitia actione.fo.cxxxix.co.iiij.
Recte possidēti.fo.ccclxx.co.iiij.
Rectores puinciarū.fo.ccccxlij.col.ij.
Refert largiter.fo.ccxcvj.col.ij.
Regie maiestatis.fo.lxiij.col.iij.
Regionē certam.fo.cxxiij.co.iiij.
Relationes vicariorū.fo.xxxix.col.j.
Renitente.fo.cclxxvij.co.j.
Repetita pmulgatiōe.fo.xviij.co.iiij.
Repetitio peculij.fo.ccxxxj.col.j.
Reprehendenda.fol.cclxx.co.iij.
Requirēdi fugitiuos.fo.ccxlvj.col.j.
Res alienas.fo.cxiiij.co.ij.
Res in iudiciū.fo.xciiij.col.ij.
Res inter alios.fo.cccliij.co.ij.
Res iudicate.fo.cccli.co.iij.
Res mobiles.fo.cccxxxij.co.iiij.
Res ob cām.fo.ccclxxxiij.c.iij.
Res obligatas.fo.ccclxxviij.co.ij.
Res obligatas.fol.ccccxxxv.col.iiij.
Res pignoris.fo.ccclxxxv.co.j.
Res que ex matris.fo.cccxj.co.iij.
Res quarum.fo.ccv.col.iij.
Res religioni.fo.ccccxxviij.co.iiij.
Res vxoris.fo.ccxv.col.j.
Rei annonarie.fo.clxxiiij.co.ij.
Rei creditor.fo.ccclxxxvj.col.iij.
Rei iudicate.fol.cccliij.col.iij.
Rem in presenti.fo.ccviij.col.iij.
Rem maioris.fol.clxxij.col.j.
Rem non nouā.fo.xc.co.j.
Rem quam a patre.fo.lxxij.co.ij.
Rem quam pater.fo.ccvj.co.j.
Rem quidem.fol.cccxxv.col.iiij.
Re quidem.fo.clxxiij.co.j.
Re tua.fol.cxiij.colum.iij.
Respublica.fo.lxxxj.co.iij.
Reipublice iuribus.fo.lxiij.co.iiij.
Reuz criminis.fo.lx.co.ij.
Reos adulterij.fo.cccxxxj.co.iiij.
Reos capitalium.fo.ccccxvj.col.iij.
Reos principales.fo.cccxcv.col.iiij.
Rescripta.fo.xxxiiij.co.j.
Restituende sunt.fo.lvj.co.iiij.
Romane gentis.fo.clxxj.col.iij.
Rupto quidē.fo.cclxxxiiij.co.iiij.
SAcramenta puberum.fo.lxxij. columna.j.
Sacri affatus.fo.xxxvj.co.j.
Sacrilegij instar.fo.xxxvj.co.j.
Sacrosancte.fo.xvij.co.iiij.
Salarium incerte.fo.clxvj.co.ij.
Sancimus.fol.xxxv.co.iij.
Sācim⁹.j.de admi.tut.fo.ccxxx.co.j.
Sancim⁹.ij.de administratiōe tutor. fo.ccxxx.col.iij.
Sancimus.j.de epis.⁊cler.fol.x.co.ij.
Sancimus.ij.de epis⁊ cle.fo.x.co.iij.
Sancim⁹.j.de nup.fo.cxcv.co.iij.
Sancim⁹.ij.de nup.fo.cxcv.co.iiij.
Sancim⁹.j.de aduocatis diuer.iud. fo.lv.columna.ij.
Sancim⁹.ij.de aduocatis diuer.iud. fo.lv.columna.iij.
Sācim⁹ cautiōis.fo.cclxxxviij.co.iij.
Sancim⁹ de iuectis.fo.ccclxxix.co.iij
Sācim⁹ eiusmodi.fo.ccccxxxiij.co.ij
Sancimus fauore.fol.lxxv.col.iij.
Sancimus his.fol.lxxix.col.ij.
Sancimus his.fo.cccxxxvij.col.iiij.
Sancimus ibi.fo.ccccxlij.col.j.
Sancim⁹ licentiā.fo.ccxcix.col.ij.
Sancimus mulieres.fo.lxxxiij.co.iij
Sancim⁹ nemini.fo.ccccvij.co.iij.
Sancimus oēm.fo.ccccx.colū.iiij.
Sancimus omnes.fo.xc.co.iiij.
Sancim⁹ quēadmodū.fo.cccxj.co.ij.
Sancim⁹ si.fo.cccxxv.co.j.
Sancimus si quis.fo.cclxvij.co.ij.
Sancimus si quis.fo.ccccxcvj.colū.j.
Sancimus sine.fo.clxxviij.col.ij.
Sancimus vt si.fo.cclij.co.iij.
Sancim⁹ veterū.fol.clxviij.colū.iiij.
Sancimus vt si.fo.xxiij.co.ij.
Sanum mente.fo.lj.co.ij.
Sacrosanctam.fo.vj.co.j.
Satis aperte.fo.ccccxxx.co.iiij.
Satis notum est.fo.ccclxxix.co.ij.
Scholarium nostror.fo.xxxviij.co.iij.
Sciant cuncti.fol.cxlij.co.iiij.
Sciant iudices.fo.ccccxxxiiij.co.j.
Sciant principes.fo.xl.co.j.
Sciant qui.fo.cccix.colū.ij.
Scientes liberum.fo.xcvij.co.iiij.
Scientes seruum.fol.cccxxxij.col.ij.
Sciētes cōditionē.fo.cccxxxiij.co.iij.
Scimus antea.fo.cvj.co.iiij.
Scimus iam.fo.cclxxviij.co.iiij.
Scire debes.fol.ccxcix.co.iiij.
Scire debetis.fo.cccvj.co.j.
Scire debes.fol.ccclxxviij.col.iiij.
Scire debuisti.fo.cccx.co.ij.
Scire debuisti.fo.cccxcj.co.iij.
Scriniarios.fo.cclxij.co.iij.
Scripta testamenti.fo.cxxiij.co.j.
Scripture diuerse.fo.cxlvj.co.ij.
Scripturas que.fo.ccclxxxj.co.iiij.
Scrupulosam veter.fol.cccxcj.co.iiij.
Scđs creditor.fol.ccclxxviij.co.ij.
Scđm diui leonis.fol.ccccx.co.iij.
Scđm placiti.fo.ccclxxxvj.co.iiij.
Scđm rationem.fo.ccxviij.co.j.
Scđm responsum.fol.cccxcj.co.ij.
Sed oīno.fo.cxxxvij.co.j.
Senatores in pecuniarijs.fo.c.co.ij.
Senatores seu prefectos.fol.ccxx.columna.ij.
Senatusconsultū.fo.cix.co.ij.
Senatusconsultū.fo.cliij.co.iiij.
Senatusconsulti.fol.cxcvij.co.iij.
Senatusconsulto.fol.ccccxxxiij.col.j.
Senatusconsulto.fol.ccccxv.co.ij.
Senect⁹ ad donationē.fol.ccccix.c.ij.
Senium quidē.fo.cclxij.co.iiij.
Sententia bonorū.fo.cccxcv.co.iij.
Sententijs finita.fol.lvij.co.iij.
Sepenumero pceptū.fo.cccxxxix.c.j.
Sepe quidā.fo.ccxlij.co.iij.
Sepe rescriptū.fol.lxiij.co.iiij.
Seruus creditoris.fo.xliiij.co.iij.
Seruus in iudicio.fo.lxxxvij.co.ij.
Seruus sub pena.fo.ccccxli.co.iij.
Seruus successorē.fo.cccx.col.iiij.
Seruus tuus.fo.cl.co.j.
Serui ob violatū.fo.ccccxxiij.co.j.
Serui qui.fol.cccxxiiij.co.j.
Seruo ex sniā.fo.ccccxlj.co.iij.
Seruo qui fuerat.fo.ccclxxviij.co.iij.
Seruo tuo.fo.cccxvij.col.j.
Seruū cōmunē.fo.cxx.co.iiij.
Seruū emptor.fo.cxiiij.co.j.
Seruā fugitiuū.fo.ccxlv.col.iiij.
Seruor capitis.fo.ccccxlij.co.ij.
Seruor libertates.fo.cccxvij.co.iiij.
Seruis si dn̄or.fo.xviij.col.iij.
Seruis testamēto.fo.cclxxxvj.co.j.
Seruos meos.fo.ccccxiij.co.ij.
Seruos nō solū.fo.ccccxxxviij.co.iiij
Seruos pro dn̄o.fo.cxliij.co.ij.
Seruos qui.fo.ccccxvi.col.ij.
Seruos qui.fo.ccccxxxviij.co.ij.
Seruos q̊s.fo.ccclxxxvij.co.j.
Seueriter preses.fo.ccxxxix.co.iij.
Si a creditore.fo.cxxxv.col.iij.
Si a creditrice.fo.ccccij.co.iij.
Si a patre.fo.cclxxvj.col.ij.
Si a patre.fo.cxxxj.col.iiij.
Si a matre.fo.ccv.colum.ij.
Si a fratre.fo.cclxij.col.ij.
Si a nō dn̄is.fo.ccxxiij.co.j.
Si a sponso.fo.cxcj.co.ij.
Si a te.fo.clxxix.co.iii.
Si abducta mancipia.f.ccxlviij.co.j.
Si ab alieno.fo.ccccxxix.col.iij.
Si ab eo.fo.lxiiij.co.iiij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Si ab eo.fo.cccix.co.iij.
Si ab eo.fol.ccccxxvj.col.j.
Si ab hostib⁹.fo.lxxxj.co.iij.
Si absentis.fo.cxxix.col.ij.
Si absentibus.fo.cxl.co.j.
Si actionē.fo.xlvj.co.ij.
Si accusatorib⁹.fo.ccccxvj.col.ij.
Si actor.fo.ccclvj.co.iij.
Si actore.fo.cccxcix.co.j.
Si actu solenni.fol.ccclxix.co.ij.
Si ademptis bonis.fo.ccccxliij.co.iiij
Si ad excludēdā.fo.cxvij.co.j.
Si ad instar.fo.ccclxxiiij.col.ij.
Si ad resoluendā.fo.ccxliij.col.j.
Si ad scribatū.fo.ccclv.col.iij.
Si aduersarius.fo.cxlv.co.iij.
Si aduersarius.fo.cliiij.co.iij.
Si aduersus.fo.lxxiiij.co.ij.
Si adulta.fo.cxxxix.co.j.
Si alienā.fo.cccxcv.co.iij.
Si aliqñ.fo.ccclxxvj.co.ij.
Si aliquid.fo.ccccix.co.j.
Si alteri⁹.fo.lxxvj.co.ij.
Si ancillā.fo.clxix.co.ij.
Si ancillam.fo.clxxvj.co.ij.
Si ancillā.fo.cxiij.co.j.
Si ante conceptus.fo.ccccxlj.co.ij.
Si ante matrimoniū.fo.cxc.co.iiij.
Si appellationē.fo.ccclviij.co.ij.
Si apud.fo.ccclvij.co.j.
Si apud priorem.fo.clxxxj.co.iij.
Si apud prouīcie.fo.ccccxiij.co.j.
Si aquā.fo.cxvj.co.iiij.
Si arbiter.fo.cccxlvj.col.iiij.
Si auus tuus.fo.cclv.co.iiij.
Si auus tuus.fo.cclxxiiij.col.iij.
Si aui tui.fo.ccccxxxv.co.ij.
Si auia.fo.cccxciij.co.j.
Si auia tua.fo.cclxxvj.co.iij.
Si auia vestra.fo.ccccix.co.ij.
Si auie eorum.fo.cclvj.co.iiij.
Si auiā tuā.fo.cccxxiiij.co.ij.
Si autem nullū.fo.cccix.co.j.
Si barsatoraz.fo.cccxcv.co.j.
Si bona debitoris.fo.ccclxvj.co.iiij.
Si bonā cām.fo.cxxviij.co.iij.
Si bonorū possessio.fo.ccliiij.co.j.
Si cautiones.fo.ccccxiiij.co.iiij.
Si causa.fo.lj.col.iiij.
Si cām.fo.ccclj.co.iiij.
Si certis annis.fo.xlvij.col.j.
Si cessante.fo.ccclxxxvj.co.j.
Si circūscripta.fo.ccxviij.co.ij.
Si citra villam.fo.cxxj.co.ij.
Si clericus.fo.xx.co.iiij.
Si codicillos.fo.cccxvj.co.ij.
Si cognati tui.fo.lxvj.co.j.
Si cogitatiōe.fol.cxx.col.iiij.
Si cōpetenti.fo.ccxx.co.j.
Si competenti.fo.cccv.co.j.
Si confidis.fo.ccccxxv.co.iiij.
Si cōductionis.fo.clxxxvij.col.j.
Si compēsandi.fo.cclxix.co.ij.
Si cōsentiente.fo.cxcj.co.j.
Si constat.fol.clix.col.ij.
Si constāte matrimonio.fo.cxcj.c.iij.
Si cōstāte mrīmonio.fo.ccxiiij.c.iiij.
Si constante.fo.ccxvij.col.ij.
Si constāte.fo.ccxxvij.col.iiij.
Si cōstante matrimonio.fol.ccxviij. colum.iiij.
Si constiterit.fo.cxxiiij.col.j.
Si cōstiterit.fo.cxlv.co.iiij.
Si cōtra.fo.lxxxij.col.j.
Si contra amplissimi.fo.ccxliij.c.ij.
Si contra defuncti.fo.cccxxxij.colū.j.
Si cōtra licitum.fo.clxvj.co.iiij.
Si contra maiorē.fo.ccclvj.co.ij.
Si contra matris.fo.ccxxxiij.co.iiij.
Si contra pupillos.fol.xcvij.col.iiij.
Si contra te.fo.ccclxiiij.co.iij.
Si controuersia.fo.cccc.co.iij.
Si conuenit.fo.cxxj.co.iij.
Si creditor.fo.lxx.co.iiij.
Si creditor.fo.cxlix.co.ij.
Si creditor.fo.ccclxxxiiij.co.ij.
Si creditor.fo.ccclxxxviij.co.j.
Si creditor.fo.ccccxxxj.co.iij.
Si creditor.fo.cccxciiij.co.ij.
Si creditoris.fo.cxcij.co.ij.
Si creditore.fo.ccclxxxvij.col.ij.
Si creditores.fo.xlvj.co.j.
Si creditoribus.fo.cccxxij.co.j.
Si creditrici.fo.clx.col.iiij.
Si crimē.fo.cccxxix.co.iiij.
Si crimen.fo.ccccxv.co.iij.
Si criminis.fo.cxxv.col.j.
Si criminis.fo.ccccxxv.co.iiij.
Si cui.fo.clviij.co.iiij.
Si cui loci.fo.ccclxxv.col.j.
Si cuiuscūqz.fo.lxiij.co.j.
Si cuiusdā criminis.fo.ccccxvj.co.ij.
Si cum.fol.cclxij.col.j.
Si cū ante.fo.cxc.co.iii.
Si cū aui tui.fo.lxxv.co.j.
Si cū ea.fo.cciij.co.iij.
Si cū esses.fo.xciij.co.ij.
Si cum exiguā.fo.cxxiij.co.j.
Si cū fratre.fo.cccliiij.col.iij.
Si cū hermes.fo.clxxxv.co.ij.
Si cū inter te.fo.ccclxij.c.ij.
Si cū militaribus.fo.lxxix.co.ij.
Si cū minor.fo.lxxvj.co.ij.
Si cū pater.fo.lxxj.col.ij.
Si cū pater.fo.clv.co.j.
Si cum patruus.fo.clxxxiij.co.iiij.
Si cū patruo.fol.cxxij.col.iiij.
Si cū pecuniā.fo.ccclxviij.co.ij.
Si cū pecuniā.fo.cccxcj.co.j.
Si cū questio.fo.cccci.co.j.
Si cum seruus.fo.cccxcvij.col.iiij.
Si cum tibi.fo.lxxxvij.co.j.
Si cum tu ipse.fo.cliij.co.iiij.
Si curatoris.fo.cclxxvj.co.iiij.
Si curatorem.fo.lxix.co.j.
Si curatores.fo.cxxviij.c.iij.
Si curatores.fo.cxxviij.co.ij.
Si curatores fo.ccxxviij.co.iiij.
Sicut ab initio.fo.cxxv.co.ij.
Sicut bonis.fo.xliij.co.iiij.
Sicut certi.fo.cclxj.co.iiij.
Sicut cessat.fo.cxiij.co.iiij.
Sicuti conuictis.fo.ccccxxviij.co.j.
Sicut datam.fo.ccxxvij.co.iij.
Sicut eligendi.fo.cccxcv.col.iiij.
Sicut falci.fo.ccccxxj.co.iiij.
Sicut in initio.fo.ccccxxxiij.co.iiij.
Sicut iniquum.fo.cxlv.co.iij.
Sicut in rem.fo.ccccxxix.col.iiij.
Sicut instrumenta.fo.cccxxvij.co.ij.
Sicut liberis.fo.ccccvj.col.iij.
Sicut maior.fo.cclxxxj.co.j.
Sicut periculum.fo.clxxvj.col.ij.
Sicut sacrificia.fo.xxvj.co.iiij.
Sicut semel.fo.cccxxvj.col.j.
Sicut vim.fo.ccclxxviij.col.ij.
Sicut vsumfructū.fo.cxvij.co.iiij.
Si debitor.fol.cccxxiij.co.iij.
Si debitor.fo.ccclxviij.co.ij.
Si debitor.fo.ccclxxxvj.col.ij.
Si debitor.fo.ccccxliij.co.iiij.
Si debitori.fo.cccxxxviij.co.j.
Si debitum.fo.cxxxviij.col.ij.
Si de certa.fo.lj.co.iiij.
Si decretum.fo.cccviij.col.ij.
Si decreto.fo.ccclxxj.co.j.
Si defunctus.fo.ccxxxv.co.ij.
Si defunctus.fo.cccvj.co.iij.
Si de fundo.fo.clxxxvj.co.ij.
Si de hereditate.fo.cccxxix.co.iiij.
Si delegatio.fo.cccxcvj.co.iiij.
Si deportationis.fo.ccccxliiij.co.ij.
Si deportatus.fo.ccccxlij.co.iiij.
Si deposita.fo.cxiiij.co.j.
Si depositi.fo.cxiiij.col.j.
Si de possessione.fo.cxlij.co.ij.
Si de possessione.fo.ccclxxj.col.j.
Si de ꝓprietate.fo.cccxlix.co.iiij.
Si deserta.fo.clxxiiij.co.j.
Si desertorē.fo.cccxxiiij.co.j.
Si diuersa pars.fo.xlix.col.iiij.
Si diuisa.fo.clxxxv.co.iiij.
Si diuisio.fo.ccxxxv.col.iiij.
Si diuisionē.fo.cxx.co.j.
Si diuisuz.fo.ccxxxj.co.iiij.
Si doceas.fo.ccccxij.co.iij.
Si docueris.fo.ccccxxxj.co.ij.
Si dolo.fo.clxxij.co.ij.
Si dñm ancille.fo.cxxv.col.j.
Si domina.fo.cxv.co.j.
Si dominū.fo.ccclxxvij.c.iij.
Si donatio.fo.ccccviij.col.iij.
Si donationis.fo.lxvij.col.iij.
Si donationis.fol.clxviij.col.iiij.
Si donationis.fo.cccxcix.co.ij.
Si donationis cā.fo.ccccix.co.ij.
Si donationem.fo.ccccxiij.col.ij.
Si donatione.fo.ccccxiiij.co.j.
Si donatione.fo.cclix.co.ij.
Si donationū.fo.cxciiij.co.iij.
Si dotare filiā.fo.cliiij.col.iij.
Si dotē.fol.ccvj.col.ij.
Si dotē.fo.ccxcvj.co.ij.
Si dū in tuo.fo.ccccxxij.co.j.
Si duo vel plures.fo.clij.co.iij.
Si duob⁹.fo.ccxciiij.co.iiij.
Si ea.fo.ccxliiij.col.ij.
Si ea.fo.ccci.co.ij.
Si ea.j.de vsuris.fo.clxj.col.iij.
Si ea.ij.de vsuris.fo.clxj.col.iiij.
Si ea conditiōe.fo.ccxcvij.co.j.
Si ea lege.fo.clxxix.co.j.
Si ea lege.fo.clxxx.co.iiij.
Si ea q̄.fo.ccccix.co.iij.
Si ea q̄ crimē.fo.ccccxv.col.ij.
Si ea questio.fo.cclxxxiij.col.ij.
Si ea q̄ stupro.f.ccccxxiij.co.j.
Si ea q̄ tibi.fo.lxx.co.ij.
Si ecclesie.fo.xiij.col.j.
Si eius a q̄.fo.ccccxxiij.col.ij.
Si eius q̄.fo.cccviij.co.iiij.
Si emācipata.fo.xxxij.co.ij.
Si emācipati.fo.cclviij.co.iiij.
Si emācipatis.fo.clxxvj.co.iiij.
Si eo tpe.fo.ccclxxxiiij.co.iiij.
Si estimata.fo.ccxix.co.iij.
Si ex alio.fo.clj.co.iij.
Si ex cautione.fo.clvi.col.iiij.
Si ex cautione.fo.cxxxiij.col.iiij.
Si ex ꝯctu.fo.cl.co.iiij.
Si ex ea.fol.cxij.co.iij.
Si ex edicto.fo.ccclxx.co.ij.
Si ex falsis.fo.liij.col.ij.
Si ex libertate.fo.cccxxvj.col.ij.
Si ex maiore.fo.ccclxxxix.co.iij.
Si ex multis.fol.cccxliij.co.iij.
Si ex pecunia.fo.clxxvj.co.iiij.
Si ex pecunia.fo.ccxlvij.co.ij.
Si ex persona.fo.lxxiij.co.ij.
Si ex possessione.fo.xcix.co.iiij.
Si ex precio.fo.cxxix.co.iiij.
Si ex quocūqz.fol.cxxv.co.iij.
Si ex senatusconsulto.foli.cccxcviij.co lumna.j.
Si extat corpus.fol.cxxiiij.co.iij.
Si ex venditione.fo.clix.co.iij.
Si ex voluntate.fol.ccxiij.co.ij.
Si falsum instrm.fol.cxlviij.co.iij.
Si falsos codicillos.folio.ccccxxxj.co lūna.j.
Si familie herciscunde.folio.cxix.co lumna.iiij.
Si femina.fo.ccccxl.co.ij.
Si fenebris.fol.cliiij.co.iiij.
Si fideicōmissum.fol.cccv.co.iij.
Si fideiussor.fo.lxviij.co.j.
Si fideiussor.fo.clxv.co.iiij.
Si fideiussor.fo.ccccxcvj.col.ij.
Si filius.fo.clij.co.iiij.
Si filiusfamilias.fo.cx.col.iij.
Si filiusfamilias.fo.cxix.co.j.
Si filiusfamilias.fo.cxxxvij.co.ij.
Si filiusfamilias.j.ad senatuscō.ma cedo.fo.cliij.co.j.
Si filiusfamilias.ij.ad senatuscō.ma cedo.fo.cliij.co.ij.
Si filius pro patre.fo.lxv.co.j.
Si filius tuus.fo.cviij.co.iij.
Si filius tuus.fo.cliij.co.ij.
Si filius tuus.fo.ccccij.col.iiij.
Si filius tuus.fol.ccccix.col.j.
Si filius tuus.fo.ccccxlij.col.iij.
Si filij tui.fo.ccxiiij.col.iij.
Si filie tue.fo.cccxcj.col.j.
Si filium tuum.fo.ccccxviij.col.j.
Si filium tuum.fol.ccccij.co.iij.
Si filijs debitoris.fo.ccxxiiij.co.ij.
Si filie tue.fo.cxc.co.iiij.
Si filiam tuam.fo.ciij.co.iiij.
Si fines agri.fo.cccc.co.iij.
Si forte mulier.folio ccccxxviij.col.j.
Si fortidianū.fo.cclxxxvj.col.ij.
Si frater patruelis.fo.cclxiij.co.j.
Si frater tuus.fol.lxx co.j.
Si frater tuus.fo.ccxc.col.iiij.
Si fratris tui.fo.cclxvj.co.ij.
Si fratri tuo.fo.cccvj.co.ij.
Si fratrem tuum.fo.ccccxxix.co.iiij.
Si fratres.fo.lix co.iij.
Si fratres vestri.fo.cxiij.co.j.
Si fraude.fo.cccxxxvj.co.j.
Si fructus eorum.fol.ccxiij.col.iij.
Si fugitiui.f.ccxlvj.c.j.
Si functiones.fo.ccccviij.co.iij.
Si fundum.fo.cxiij.co.iij.
Si fundum.fo.clxxviij.co.j.
Si fundum parentes.fo.clxxix.col.j.
Si fundum.fo.ccclxxxj.co.j.
Si fundum sciens.fo.ccccj.co.iiij.
S fundi nomine.folio.ccclxxxviij.co lūna.iiij.
Si furiosi.fol.cxcv.col.iij.
Si furti.fo.lviij.co.iij.
Si gaudentius.fo.clxix.co.ij.
Si generaliter.fo.ccclxxxj.co.ij.
Si genero.fo.ccvj.co.iij.
Si heredes.fo.cccxvij.co.j.
Si heredum.fol.ciij.col.j.
Si hereditas.fo.cccxvj.col.iiij.
Si hi.fo.ccxxxj.col.iiij.
Si hi ꝯ quos.fo.clxxxvj.co.iij.
Si hypothecas.fo.ccclxxxiiij.col.iiij.
Si hi qui.fo.clxxxvj.co.j.
Si hi qui.fo.ccccliij.co.iiij.
Si hi quos.fo.cccxxv.co.iiij.
Si his.fol.cccix.colūna.ij.
Si homines.fo.ccxcvij.co.iiij.
Si iam puberes.fol.lxx.co.iij.
S idcirco.fol.lxxxj.co.ij.
Si idem codicilli.fo.cclxxxv.co.ij.
Si ideo.fo.cclxxxiij.col.iiij.
Si ignorans statū.fo.ccxviij.co.j.
Si ignorante.fo.ccclxxxiiij.co.iij.
Si imperialis.fol.xxix.col.iij.
Si in area.fo.cxiij.co.iij.
Si in causa.fo.cxxxviij.col.ij.
Si in cursu.fo.clxiij.co.iiij.
Si indebitam.fo.cccxcv.co.ij.
Si in edibus.fo.cxvij.col.iij.
Si infanti.fo.cclxxvij.col.iij.
Si inferiorem.fo.cxj.co.iiij.
Si in fraudem.fo.cclij.co.ij.
Si in fraudem.fo.cclxxxvj.col.iij.
Si in fraudem.fol.cclxxxix.co.j.
Si in fraudem.fol.cccxciij.co.ij.
Si ingenium.fo.ccccxiiij.co.ij.
Si in hoc.fol.ccclxxxvj.col.iij.
Si in locum.fo.ccxxvij.co.ij.
Si in nomine.fo.cclxiiij.co.ij.
Si in persona.fol.cccxcij.co.ij.
Si in possessione.fol.xcix.co.iij.
Si in potestate.fo.cclxxiiij.col.j.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Si in rē.fo.cxx.co.ij.
Si in rē.fo.ccclxx.co.j.
Si in rē.fo.ccxxxj.co.iij.
Si insolutū.fo.cxxxv.co.ij.
Si in te.fo.lxxij.co.iij.
Si in te ius.fo.ccclviij.co.iij.
Si inter minores.fo.lxxvij.co.iiij.
Si inter patrē.fo.ccccxcviij.co.j.
Si inter virū.fo.ccvj.co.j.
Si inter vos.fo.cxxiij.co.j.
Si interrogatione.fo.clx.col.ij.
Si intestate.fo.cccviij.co.j.
Si intra annos.fo.lxxx.co.j.
Si intra etatē.fo.lxix.co.iij.
Si intra legib⁹.fo.clvij.co.iij.
Si intra legitimū.fo.lxxix.co.iiij.
Si inuita.fo. cxciij.col.iij.
Si inuito.fo.cccvij.co.ij.
Si in vna.fo.ccclxv.co.j.
Si is.j.de statu defunctoꝝ.fo.ccccxx. columna.iij.
Si is.ij.de statu defunctoꝝ. f.ccccxx. columna.iiij.
Si is.fo.ccccxl.co.ij.
Si is ꝗ̄.fo.cccxxxvj.co.ij.
Si is ꝗ̄.fo.ccclxxiiij.co.iiij.
Si is cui.fo.ccxlvij.co.iiij.
Si is cui.fo.ccxxxvij.co.j.
Si is q.fo.ccclxiiij.co.ij.
Si is q.fo.ccccvj.co.iij.
Si is q depositā.fo.clxiiij.co.iij.
Si is q minorē.fo.lxxvj.co.ij.
Si is q preciū.fo.clxxxj.co.j.
Si is q puellā.fo.clxxxix.co.ij.
Si is qui te.fo.cclxij.co.iiij.
Si is quē.fo.ccccxix.co.iij.
Si is quē.fo.cccxxv.co.iiij.
Si ita vt lege.fo.cccxxij.col.ij.
Si iudici.fo.ccclxiiij.col.iiij.
Si iure.fo.clxxxij.co.ij.
Si iure.fo.cccxvij.co.j.
Si legata.fo.cclxxxvj.co.ij.
Si legatarius.fo.cclxxxviij.co.j.
Si lex municipij.fo.ccccuij.co.iiij.
Si legis aqlie.fo.cxviij.co.ij.
Si legib⁹.fo.xxij.co.ij.
Si leones.fo.xxij.co.ij.
Si liber constitutus.fo.cxxxiij.co.iij.
Si liber homo.fo.cccxxv.co.iiij.
Si liberū.fo.ccccvj.col.iij.
Si liberis.fo.cxcj.co.iij.
Si libertā.fo.cxcvj.co.j.
Si libertatē.fo.ccccxxxiij.co.j.
Si liberti.fo.ccxxviij.co.iij.
Si liberti.fo.cclij.col.j.
Si liberti.fo.ccccxvj.co.ij.
Si liberā.fo.clj.co.iij.
Si libellū.fo.xxxv.co.iij.
Si liqueat.fo.cviij.co.iiij.
Si lis pecuniaria.fo.ccccxxxj.co.ij.
Si lisyas adempta.fo.cccxciiij.col.j.
Si litteras.fo.clxv.col.iiij.
Si litterarū.f.ccccxcix.co.ij.
Si longis.fo.ccclij.co.ij.
Si magistratus.fo.ccxlv.co.ij.
Si magnū.fo.ccccxv.co.iiij.
Si maior annis.fo.clxxviij.co.iiij
Si maior.fo.cxxij.co.ij.
Si maior.fo.clxxiij.col.j.
Si maior.fo.xccix co.iij.
Si maior.j.de transactionibus.fol.l. columna.iiij.
Si maior.ij.de transactionib⁹.fol.lij. columna.ij.
Si maior.xx.fo.lxviij.co.iiij.
Si maiores.fo.lj.col.j.
Si mācipiū.fo.cxiij.col.iiij.
Si mala fide.fo.cccxxxiij.col.ij.
Si mādatoꝛ.fo.clj.co.ij.
Si mādatū.fo.lxv.col.ij.
Si manifeste.fo.cxvij.co.ij
Si manumissus.fo.ccliij.co.ij.
Si manumissori.fo.ccliij.col.iiij.
Si maritus.fo.cclix.co.iij.
Si maritus.fo.ccclxxxvj.co.iij.
Si maritus.j.de donationib⁹ inter virum ꝛ vxorem.fo.ccxiij.co.iiij.
Si maritus.ij.de donatiōib⁹ inter virum ꝛ vxorem.fo.ccxiij.co.iiij.
Si marit⁹ sororis.fo.clxv.co.iij.
Si maritus tu⁹.fol.ciiij.c.j.
Si maritus tu⁹.fo.ccccuij.co.j.
Si mater.fo.cliiij.co.j.
Si mater.fo.ccclxxix.co.ij.
Si mater filys.fo.cij.co.ij.
Si mater tua.fo.cviij.co.iiij.
Si mater tua.fo.clxij.co.iiij.
Si mater tua.fo.clxix.co.iij.
Si mater tua.fo.cclvj.col.iij.
Si mater tua.fo.cccxx.co.iiij.
Si mater vestra.fo.cxcj.co.j.
Si mater vos.fo.cclxx.co.ij.
Si matrē ei⁹.fo.cccxxxij.col.j.
Si matrē tuā.fo.ccccxlj.co.ij.
Si matre.fo.cccvj.col.iiij.
Si miles.fo.ccccxviij.co.j.
Si militē.fo.cxxxiij.co.j.
Si militaris.fo.cccxlix.co.iiij.
Si ministeriū.fo.cccxxvj.co.iij.
Si minoꝛ an.fo.lxxj.co.iiij.
Si minoꝛ annis.fo.cccxxiij.co.ij.
Si minoꝛ.fo.clxxvj.co.j.
Si minoꝛ.xxv.an.fo.ccxliij.co.iij.
Si minorē.fo.lxix.col.ij.
Si minores.fo.cciij.co.iiij.
Si monumēto.fo.ccclxxx.co.ij.
Si mortis cā.fo.ccc.co.j.
Si mulier.j.ad senatuscōsultū velleianum.fol.clv.columna.j.
Si mulier.ij.ad senatuscōsultū velleianum.fol.clv.col.iij.
Si mulier.fo.ccvj.co.ij.
Si mulier.fo.ccccxxv.co.j.
Si mulier marito.fo.ccxij.co.ij.
Si mutuā pecuniā.fo.cl.co.ij.
Singulaꝝ vrbiuꝫ.fo.ccclxxv.co.j.
Singuli quiqꝫ.fo.xl.co.j.
Singuli vniuersiqꝫ.fo.ccccxvij.co.iij.
Si necdū.fo.cxxvj.co.ij.
Si negociū.fo.lxv.col.iij.
Sine metu.fo.ccccxxij.co. iij.
Si neqꝫ mādasti.fo.cccliij.col.ij.
Si nominis.fo.ccccviij.col.iij.
Si nō conuitij.fo.ccccxxxvj.co.ij.
Si nō designata.fol.ccxcvj.col.j.
Si nō donatiōis.fo.clxix.col.ij.
Si nōduꝫ rem.fo.ccxlvij.co.ij.
Si nondū vobis.fo.ccxxxij.col.j.
Si nō es.fo.cccxxxvj.co.ij.
Si nō est.fo.cxxxiiij.col.iiij.
Si nō ꝑpria.fo.ccxxxvij.co.iiij.
Si nō inducta.fo.ccclxxix.col.ij.
Si nō iniuria.fo.ccccj.co.j.
Si nō oēm.fo.cxviij.co.iij.
Si nō ꝑprietatē.fo.cccxxij.co. iiij.
Si nō simpliciter.fo.clxxxj.co.ij.
Si nō singuli.fol.cxxix.col.iij.
Si nō singuli.fo.cccliij.co.j.
Si nō speciali.fo.cclxiiij.co.iiij
Si nō subscripsisti.fo.ccxxviij.co.iiij.
Si nō suspectū.fo.ccxxxiij.col.j.
Si nō transactionis.fo.xxxlj.co.iij.
Si nō verū.fo.ccxiiij.col.ij.
Si nulla.fo.cccxxxiiij.col. iij.
Si nulla culpa.fo.cxlix.co.iij.
Si nulla vsucapiōis.f.clxxviij.co.iij.
Si nuptijs.fo.cxciij.co.j.
Si ob causaꝫ.f.cccc.col.iiij.
Si obligata predia.fo.ccccj.co.ij.
Si obligatū.fo.ccccxcviij.col.iij.
Si olei certa.fo.clxxxvj.co.iij.
Si operis.fo.ccccxlj.col.iij.
Si operas.fol.cccxcix.co.j.
Si pactū.fo.ccclxxxix.col.ij.
Si pacto.folio xlv.col.iij.
Si parentes vestri.fo.ccccj.col.ij.
Si partē possessiōis.fo.cccxxxij.co.j.
Si part⁹ subiecti.fo.ccccxxx.co.iij.
Si pascenda.fo.xlv.co.j.
Si paterna.j.de repudianda ꝛ abstinēda heredi.fo.cclxxx.col.iiij.
Si paterna.ij.de repudiāda ꝛ abstinēda heredi.fo.cclxxx.colum.iiij.
Si paterna hereditate.fo.ccclxix.c.j.
Si pᵃnam.fo.cliiij.col.ij.
Si paterno.fo.lxv.col.ij.
Si patroclius.fo.clxxx.col.iij.
Si patronū.fol.liiij.co.iiij.
Si patruus tuus.fo.cxxij.co.iiij.
Si pater.j.de inofficio.testamēto.fo.cij.columna.iij.
Si pater.ij.de inofficioso testō.folio ciij.colum.ij.
Si pater dotē.fo.cciij.col.iij.
Si pater filium.fo.cclxx.co.ij.
Si pater intestatus.fo.cclviij.co.j.
Si pater pactū.fo.clxxix.col.ij.
Si pater seruū.fo.cccxxij.col.iiij.
Si pater.fo.cxiiij.co.iij.
Si pater tuus.fo.clxv.co.iij.
Si pater tuus.fo.clxxvj.co.j.
Si pater tuus.fo.clxxij.co.j.
Si pater tuus.fo.cxxxvij.col.j.
Si pater tuus.fo.ccxxvij.col.iiij.
Si pater tuus.fo.ccxlj.co.j.
Si pater tuus.fo.cclxix.co.j.
Si pater tuus.fo.cccx.co.iiij.
Si pater tuus.fo.cccxxxj.col.j.
Si pater tuus.fo.ccclxij.col.iiij.
Si pater tuus.fo.ccclxiiij.col.ij.
Si pater tuus.fo.ccclxv.co.iiij.
Si pater tuus.fo.cccxciiij.co.iij.
Si pater tuus.fo.ccccxcvij.co.j.
Si pater tuus.fo.ccccxxxvj.co.j.
Si pater vester.fo.ccccxliij.co.ij.
Si patris tui.fo.cxcvij.co.iiij.
Si patri tuo.fo.cxiiij.co.iij.
Si patri tuo.fo.ccccix.col.iiij.
Si patrem tuum.fo.ccxx.col.j.
Si pecuniā.fo.clvj.co.ij.
Si pecuniam.fo.lxiiij.col.iiij.
Si pecuniā.fol.ccxxvij.co.ij.
Si pecuniā.fo.ccclj.co.iij.
Si pecuniā.fo.ccclxxxvij.co.iiij.
Si per fideicōmissuꝫ.f.ccxcviij.co.j.
Si per ignorantiā.fo.cxxxij.co.j.
Si ꝑ impressionē.fo.lxvij.co.iiij.
Si permittente.fo.cliij.co.j.
Si permutationis.fo.ccccij.col.j.
Si per te.fo.clxj.col.j.
Si per vim.fo.lxvij.co.j.
Si plures persone.fo.ccxcij.col.ij.
Si potiores.fo.ccclxxxiij.co.ij.
Si pontionilla.fo.cccv.co.ij.
Si possessio.fo.cccxxxvij.co.iij.
Si possidonium.fo.lviij.colū.ij.
Si post decretum.fo.lxxij.col.iiij.
Si post depositam.fo.xl.col.iiij.
Si post diuisionē.fo.xxxij.col.ij.
Si post finitum.fo.ccxxxv.col.iiij.
Si post motam.fo.cix.co.iiij.
Si post ꝑfectā.fo.ccccj.co.iiij.
Si postꝙ̄.fo.cccv.col.iiij.
Si post sententiā.f.lxxvj.col.iiij.
Si post testamētū.fo.cclxxv.co.iij.
Si precium.fo.lxj.co.iiij.
Si predium.fo.clxxxj.co.iiij.
Si predium.fo.ccvj.col.j.
Si predium tibi.fo.cccc.col.j.
Si predium rusticū.fo.ccxliij.col.iiij.
Si prediorū.fo.cccj.co.iij.
Si presens.fo.xxij.co.iij.
Si preses.fo.cccxlv.co.ij.
Si preses.fo.ccccviij.co.iiij.
Si presidi.fo.cxc.colū.ij.
Si presidi.fo.clxxvij.co.iiij.
Si pretorum.fo.ccclxxxiij.col.iij.
Si prioꝛ.fo.ccclxxxiij.col.ij.
Si priusꝙ̄.fol.ccclxxxvj.co.j.
Si pro alieno.fo.cxxxix.co.iij.
Si probare.fo.ccxliiij.col.j.
Si probatum fuerit.fo.cxxij.co.j.
Si probaueris.fo.ccxc.co.ij.
Si probaueris.fo.ccclxxix.co.iij.
Si probaueris.fo.ccclxxxiiij.col.iij.
Si probus.fo.lxxiiij.co.ij.
Si pro cōtutore.fo.ccxxxvij.co.iiij.
Si proculiana.fo.cclxxxix.co.ij.
Si procuratoꝛ.fo.lx.col.iij.
Si pro dote.fo.cciij.col.ij.
Si pro ea.fo.clxvj.co.j.
Si pro eo.fo.ccccxl.co.j.
Si pro fundo.fo.lij.co.j.
Si pro mutua.fo.cxxix.col.iiij.
Si proprijs habitis.fo.ccxv.co.j.
Si pro te.fo.cciij.col.iij.
Si propter fructus.fo.clix.col.iiij.
Si propter officiū.fo.lxxxj.co.ij.
Si prouincialiū.fo.clxxxiij.col.ij.
Si puellā.fo.clxxxj.co.ij.
Si puerum.fo.cccxxvij.co.ij.
Si pupilloꝝ.fo.ccxxiij.col.ij.
Si putas.fo.cx.co.j.
Si qua beneficia.fo.xxxv.co.iiij.
Si qua cū seruo.fo.ccccxxv.col.ij.
Si qua ex feminis.fo.cxcix.co.j.
Si qua fideicōmissoꝝ.fo.cxix.col.ij.
Si qua illustris.fo.cccviij.co.ij.
Si qua inter xpianos.fo.xxvj.col.ij.
Si qua mulier.fo.cccvij.co.ij.
Si qua mulier.fo.cxcviij.col.iij.
Si qua per calūniā.fo.xiiij.col.ij.
Si qua vnꝙ̄.fo.ccxxxix.co.ij.
Si quā ti.fo.ccl.colum.iiij.
Si quādo.j.de operib⁹ publicis. fo.ccclxxv.col.iiij.
Si qñ.ij.de operib⁹ publicis. fo.ccclxxvj.col.ij.
Si qñ.fo.cxliiij.co.iiij.
Si qñ.fo.xxxvj.co.iij.
Si qñ duciano.fo.ccclix.co.iij.
Si qñ iniuriarū.fo.ccccxxxvj.col.iij.
Si qñ inuitos.fo.cxliij.co.iiij.
Si qñ negociū.fo.cccxxx.co.j.
Si qñ qs.fo.xcv.col.ij.
Si qñ rō.fo.ccclv.co.j.
Si qñ talis.fo.cvj.col.ij.
Si qñ vis.fo.ccclxxij.co.j.
Si quātitatē.fo.ccclxv.colūna.iij.
Si quas actiōes.fo.cxvj.co.iiij.
Si q̄s petitiōes.fo.ccxxxiij.col.j.
Si q̄si.fo.clvij.col.ij.
Si q̄ res.fo.lxxij.co.iij.
Si qō.fo.cxiiij.col.j.
Si quēꝙ̄.fo.xvj.co.j.
Si qui aduocatoꝝ.fo.liiij.co.j.
Si qdē ante.fo.ccxiiij.col.j.
Si quidē auiam.fo.ccccxxxvj.co.iij.
Si qdē.fo.cxxxv.col.iiij.
Si qdē.fol.ccxlij.col.ij.
Si quidem ex cā.fo.lj.co.j.
Si quidem intentionē.fol.ccclxxxix. columna.iiij.
Si quidem viuit.fo.ccxviij.co.ij.
Si quidē zenoni.fo.cccxcj.co.iij.
Si quis.j.de inofficioso testamento. fo.cv.colū.iij.
Si quis.ij.de inofficioso testamento. fo.cv.colum.iiij.
Si quis tenuioribus.fo.xlj.co.iiij.
Si quis se iniuriā.fo.ccccxvij.co.j.
Si qs ad declinādā.fo.xix.colū.j.
Si qs ad se fundum.fo.ccccxxvj.columna.j.
Si quis aduersus.fo.xxxiij.co.iiij.
Si quis aduersus.fo.cj.col.iij.
Si quis aduocatus.fo.cccxc.co.j.
Si qs agere.fo.cclxxxv.co.ij.
Si quis alieni.fo.ccccxx.col.j.
Si qs aliqd.fo.lxxvij.co.iij.
Si qs alterius.fo.xcviij.co.iiij.
Si quis alūnam.fo.cccv.co.iiij.

Si quis

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula legum Codicis.

Si qs argentū.fo.cccqi.co.iij.
Si qs asserat.fo.xxii.col.iiij.
Si qs co artali.fo.cccvi.col.i.
Si qs coartalib⁹.fo.xxiii.co.iij.
Si qs conductidis.fo.clxxxvi.co.iiij.
Si qs ɔ.fo.ccccxxxiij.co .iiij.
Si qs cū.fo.cccciii.co.iij.
Si qs curialis.fo.xij.co.j.
Si qs decurio.fo.ccccxxxij.co.j.
Si qs defuncti .fo.xxv.co.ij.
Si qs duob⁹.fo.cclxxj.co.iij.
Si qs de togatis.fo.lv.col.ij.
Si qs ex familiaribus.fo.cccc lvj.co lumna.ij.
Si qs fabricensis.fo.cccvj.co.j.
Si qs famosus.fo.ccccxxvj.co.iij.
Si qs filiū.fo.cclxxiij.co.iij.
Si qs fundus.fo.clxxiij.col.j.
Si qs emptionis.fo.ccclj.col.iiij.
Si qs gestū.fol.clxvij.col.iij.
Si qs heredē.f.clxxj.co.j.
Si qs homicidij.fo.ccccxvj.col.ij.
Si qs imperatorē.fo.cclxiij.col.j.
Si qs incestū.fo.ccvj.co.iij.
Si qs in cōscribēdo.fo.xix.col.iij.
Si qs in cōscribendo.fo.clvij.co.ij.
Si qs in cunsciūgs.fo.ccclxxx.co .iij.
Si qs in ea.fo.ccccxviij.co.iij.
Si qs in emancipatū.folio.ccccix.co lumna.iij.
Si qs in hoc.fo.xij.co.iij.
Si qs in libertatē.fo.ccxxix.co.ij.
Si qs in metallū.fo.ccccli.c.iij.
Si qs in quacūqs.fo.cclxv.co.ij.
Si qs in ptāte.fo.clxxix.co.iij.
Si qs in tantū.fo.cclxxi.co.iij.
Si qs in testamēto.fo.ccccix.col.j.
Si qs intra.fo.ccc clij.co.ij.
Si qs ita.fo.clxxx.co.ij.
Si qs iudicū.fol.xxxvj.col.ij.
Si qs iudicū.fo.xxxvij.co.iij.
Si qs iudicū.fo.cclxiij.co.iij.
Si qs iusiurādus.fo.cxxvj.co.ij.
Si qs lege.fo.xxv.co.ij.
Si qs libellos.fo.cclxvj.co.iij.
Si qs maior.fol.lij.col.iij.
Si qs modestie.fo.ccccxx.col.iij.
Si qs nauicularib⁹.fo.ccxvj.col.j.
Si qs necandi .fo.ccccxxvj.co.iij.
Si qs nolēte.fo.clxvj.co.ij.
Si qs non dicā .fo .xx.c.ij.
Si qs nūmos.fo.ccccxxiij.co.ij.
Si qs ordinaria.fo.cxcvij.col.j.
Si qs parētis.fo.ccccxxvij.co.j.
Si qs patronos.fo.cclij.col.j.
Si qs per absentiā fo.cclx.co.j.
Si qs vel pecunias f.clxiij.co.ij.
Si qs percussoꝛē.folio .ccccxxvj.co lumna.iij.
Si qs post.fo.cclxxv.col.j.
Si qs post.fo.ccccxij.co.iij.
Si qs postbac.fo.ccccxxvj.col.j.
Si qs postbanc.fo.clxxj.co.ij.
Si qs prebyter.fo.xiij.co.j.
Si qs pons.fol.cci.col.iij.
Si qs pro publicis.fo.xxix.co.iij.
Si qs ppter.fo.clxxi.co.iij.
Si qs pro redemptione.fo.ccccxj.co lumna.ij.
Si qs prouocatione.folio.cclviij.co lumna.i.
Si qs quadringentorum.fol.ccc.j.co lumna.iij.
Si qs quodlibet.fo.cclxx.co.j.
Si qs rebaptizare.fo.xxv.co.ij.
Si qs scienꝫ.fo.cxj.co.iij.
Si qs sepulchrū.fo.ccccxxviij.co.iij.
Si qs seruus.fo.ccxxiij.co.j.
Si qs seruo.fo.cclxix.col.j.
Si qs seruo.fo.ccclxv.co.ij.
Si qs seruum.fo.cxxij.co.ij.
Si qs seruū.fo.cclxvj.co.j.
Si qs seruū.fo.cccxxx.co.j.
Si qs seruos.fo.ccccxvj.co.iij.
Si qs seu liber.fo.cxxx.col.iij.
Si qs sine pſona.fo.clxxiii.col.j.
Si qs sine vroꝛe.fo.ccclxv.co .iij.
Si qs spōponderit.fo.cccxcii.col.ij.
Si qs sup.fo.cccxciij.co.iiij.
Si qs super.fo.cccccxxiij.co.ij.
Si qs suus.f.cclxxj.co.ij.
Si qs te.fo.ccccxvj.co.iij.
Si qs testib⁹.fo.clxij.col.ij.
Si qs tibi.fo.cccc j.col.iiij.
Si qs tutorius.fo.cxcvj.co.iij.
Si qs vel curie.fo.c.c.co.j.
Si qs vel siqua.fo.cccvj.co.iij.
Si q desideria.fo.cxxxi.col.iij.
Si q ex consensu.fo.xxi.co.iij.
Si q inclytas.fo.clxxxix.co.iij.
Si q iudices.fo.cccl xxvi.col.j.
Si q latrones.fo.ccccxxvj.co.j.
Si q orthodoxe.fo.xxiij.co.ij.
Si q publicoꝛ.fo.ccclvj.co.j.
Si q post.fo.xxxvj.col.iiij.
Si qd a procuratoꝛe.fo.lxxvij. columna.iij.
Si qd.de bonis.fo.lxxviij.co.iiij.
Si qd mater.fo.cccxij.co.j.
Si qd negocioꝛ.folio. xxxvij.columna.iij.
Si qd pars.fo.cxvij.co.ij.
Si qs iudices.fo.xxxvj.co.iiij.
Si qs immundatio.fo.cccclxij.co.j.
Si qs forte.fo.ccccvj.co.j.
Si qs debitoꝛ.fo.clxij.co.ij.
Si quōdā.fo.cccczij.col .ij.
Si reddita.fo.ccclxxxvj.co .iij.
Si repetēdi.fo.cxxxij.col .ij.
Si reſiduo.fo.ccclxxv.co.iiij.
Si res mobiles.fol.ccccxxxv. colūna iiij.
Si res tuas.fo.cxxv.co.iij.
Si res tuas.fo.cccxxx.co.j.
Si res pupillares .folio.ccxxxi. colūna.ij.
Si rerū tuarū.fo.ccccxij.co.iiij.
Si rufinus.fo.cclxj.co .ij.
Si scies creditoꝛ.fo.clxij.co.ij.
Si scriptū.fo.cclj.co.j.
Si scripti heredes.fo.cc.co.iij.
Si sm mandatū.fo.clxvj.co.ij.
Si sepulchrū.fo.cxvj.co.ij.
Si seruus.fo.xxvj.co.j.
Si seruus.fo.cccclxvij.co.iiij.
Si seruus cxtero.fo.clxj.co.iij.
Si suus fuisti.fo.ccccvij.col .iij.
Si suus ignoꝛāte.fo.cxxiij.col.iiij.
Si seruus tuus.fo.clj.co.j.
Si seruī vestri.fo.cxxiij.co.ij.
Si suus alienū.fo.lxv.co.j.
Si suus plagū.fo.cxxiij.co.iij.
Si seruū vestrū.fo.cxclvij.col.ij.
Si seruos distraxiti.fol.clxv.columna.iiij.
Si sine decreto.fo.cxcliij.col.iij.
Si sine voluntate.fo.clxij.co.j.
Si socero filie.fo.cxcvij.co.iij.
Si socrus.fo.ccv.co.iiij.
Si societatis.fo.clxvij.co.ij.
Si solēnibus.fo.cclv.co.iiij.
Si soluere tibi.fo.ccccvij.co.ij.
Si soꝛoꝛi sue.fo.cclxxvj.co.ij.
Si soꝛoꝛ tua.fo.cclvij.co.iij.
Si soꝛoris tue.fo.cccxvj.co.j.
Si soꝛoꝛē tuā.fo.ccccxvj.co.j.
Si status.fo.cccxix.co.iij.
Si status tibi.fo.ccccj.co.ij.
Si stipulatio.fo.cxiij.co.ij.
Si sub specie bonoꝛarq.fo.liij.co .iiij.
Si successione patris.fol.cclxviij.columna.iiij.
Si sui iuris.fo.cxxxviij.co.iij.
Si sunt.fo.cxxxvj.co.iij.
Si super possessione.fo.xlix.co.j.
Si supstre.fo.lx viij.co.ij.
Si tabulas.fo.cccliij.co.j.
Si te bonis.fo.cclxxvj.col.j.
Si te donatā.fo.cccxviij.col.iiij.
Si te ꝛ filios.fo.cccxciij col.ij.
Si te expilasse.fo.lviij.co.iiij.
Si te in vacuā.fo.cxxv.co.j.
Si te manumissum.fo.ccclxxxiij.columna.iij.
Si tempoꝛe manumissionis.f.ccl.columna.iij.
Si te non remittente.fol.cclxxiij.columna.iij.
Si te parens.fo.cccvj.co.ij.
Si testamētū.fo.cclxiij.co.iiij.
Si testamētū.fol.cclxxi.col.j.
Si testamēto.fo.cclxxi.co.j.
Si testatoꝛ.fo.ccccxxxj.col.iij.
Si tibi ac filio.fo.cclvij .co.j.
Si tibi cōtrouersia.fo.cxlj.co.iiij.
Si tibi liberā.fo.ccccj .col.iij.
Si tibi notarium.fo.cclxxviij. colūna.ij.
Si tibi pater.fo.cxxij.co.ij.
Si tibi per furtū.fo.cxxxiij.co.iiij.
Si tibi pupilloꝛ.fo.clxv.col.iiij.
Si tibi q̄.fo.clxxxvj.co.j.
Si tibi res.fo.cxc.col.iij.
Si tibi seruitutis. folio.ccxxvij. columna.iiij.
Si tibi seruitutē.fo.cxvij.co.iij.
Si tibi testamēto.fo.ccccxvij.columna.ij.
Si totas facultates.fol.cviij. columna.iij.
Si tradita sunt.fo.ccxxij.co.iiij.
Si traditio.fo.clxxv.co.ij.
Si trāfactiōis.fo.clvij.co.iiij.
Si tres tutelas.fo.cxxl.col.iiij.
Si tu ꝛ collega.fo.cclv.co.ij.
Si tuis nūmis.fo.cclj co.ij.
Si tutoꝛ tuus.fo.lxxv.col.iij.
Si tutoꝛ fo.cxcl.columna.j.
Si tutoꝛi.fo.cclxxiij.col.ij.
Si tutoꝛi.fo.ccccxj.co.ij.
Si tutoꝛi.fo.ccccxxv.co.ij.
Si tutoꝛ petitus.fo.cxxxi.col.ij.
Si tutoꝛ vel curatoꝛ.fo.cxcvj.columna.iiij.
Si tutores.fo.clix.co.iiij.
Si tutores.fo.cxxxij.co.j.
Si tutoꝛis.fo.cxxxix.co.iiij.
Si valerianus.fo.lxxviij.co.iiij.
Sine apud acta.fo.lj.co.ij.
Sine cum nupsisses.folio.ccxxij. columna.ij.
Sine emancipatis.fo.ccccix.co.ij.
Sine ex iure.fo.cxxix.co.j.
Sine ex testamēto.fo.cxxxviij.columna.iij.
Sine fuerit.fo.cccxxxij.co.iij.
Sine in initio.fo.cclxxv.co.ij.
Sine in libertatē.fo.cccc.co.iiij.
Sine negocioꝛ.fo. ccccxxxv. columna.iij.
Sine pars.fo.xcv.co.ij.
Si possessio.fo.cccci.co.j.
Sine possidetis.fo.cclj.col.iij.
Sine pro fratre.fo.lxiij.col.j.
Sine seruī.fo.cxxxvij.co.j.
Si velut in id.fo.clx.col.i.
Si vēdidisset.fo.cclxxxiij.col.ij.
Si veritas.fo.cxcij.co.iij.
Si vestrā possessionē.folio. ccxxiiij. col.iiij.
Si vicinis.fo.cxciij.co.iij.
Si vi flumīnis.fo.cxxv.co.iij.
Si vinee.fo.ccxxxvj.col.j.
Si vindicari.fo .ccccclj.co.j.
Si viua matre.fo.cccxj.co.j.
Si virgis.fo.ccccxxvj.col.j.
Si vi vel metu.fo.lxj.col.iiij.
Si vltra hoc.fo.cccxcv.col.iiij.
Si vniuerse.fo.cclxxxvij.col.j.
Si vnā libertis.fo.ccccxiij.co.iij.
Si vnus.fo.cccl xiij.co.iij.
Si vn⁹ de sptē.fo.cclxiij.co.iiij.
Si vnus ex his.fol.cxcv.col.iij.
Si voluntate tua.fo.clxxj.col.iij.
Si volūtate.fo.cciij.co.ij.
Si volūtate.fo.ccxviij.co.ij.
Si vos paterne.fo.lxxiij.co.iiij.
Si vsurae pstari.fo.clxij.co.iij.
Si vsufructus.fo.cxiij.co.ij.
Si vsumfructū.fo.cciij.co.j.
Si(vt allegas)fo.lxxiij.co.iij.
Si(vt allegas)fo.cxxviij.col.j.
Si(vt allegas)fo.ccxxxix.co.ij.
Si(vt allegas)fo.ccci.co.j.
Si(vt allegas)folio.ccccxxvij. colūna.iij.
Si(vt allegas)fo.cvij.co.iiij.
Si vteris.fo.cxlv.col.ij.
Si vt manus.fo.clxxix.co.iiij.
Si vt nunc asseuerās.fol.cclxxxvij. columna.iiij.
Si vt proponis.j.de nuptijs.fo.cxciij columna.ij.
Si vt proponis.ij.de nuptijs.f.cxciij. columna.ij.
Si(vt ꝓponis).j.quo ꝛ qñ iudex sententiā ꝓferre dz.fo.cccxlv.col.j.
Si(vt ꝓponis).ij. quo ꝛ qñ iudex sniam ꝓferre dz.fo.ccccxlv.co.i.
Si(vt proponis)fo.cxj.col.iij.
Si(vt ꝓponis)fo.cxxxi.col.iiij.
Si(vt ꝓponis)fo.cxxxi.col.iij.
Si(vt ꝓponis)fo.cxxxij.col.iij.
Si(vt proponis)fo.ccxl.col.ij.
Si(vt ꝓponis)fo.cccxxj.co.j.
Si(vt ꝓponis)fol.ccclxj.col.ij.
Si(vt ꝓponis)fol.ccclxj.col.iij.
Si(vt proponis)fo.ccclxxxij.co.j.
Si(vt ꝓponis)fo.ccclxxxiij.col.iij.
Si(vt ꝓponis)fo.cccxcv.col.ij.
Si(vt ꝓponis)fo.cccxix.co.iij.
Si(vt proponis)fo.cccxlij.co.iij.
Si vxor.ꝓ marito.fo.clxij.co.ij.
Si vxor tua.fo.cccxvij.co.ij.
Si vxor tua.fo.ccclxvij.co.j.
Si vxor tua.fol.ccclxvij.col.iij.
Si vxor tua.fo.ccclxxxvij.col.i.
Societatem vno.fo.clxvij.co.ij.
Sola temporis.fo.cccxxj.col.ij.
Solā testationē.fo.cclxj.col.j.
Solēnibus pēsitib⁹.fo.cxiij.co.j.
Solita ꝓuidētia.fo.ccclxxv.co.j.
Solo obsequii.fo.ccxxvij.co.ij.
Solutionem asseuratā.fo.cxxxix.columna.ij.
Sororē fratris.fo.cclxxxiij.co.j.
Spem eoꝝ.fo.ccclxx.co.ij.
Spem future.fo.cccvij.col.iij.
Statuas sepulchro.fo.xxvj. colū.ij.
Statuliberis.fo.cccvij.co.ij.
Status ingenue.fo.cccxv.col.j.
Statum tuū.fo.cclv.col.iij.
Statutis generalib⁹.fol.cccclvj.c.iij.
Stellionatus accusatio. fo.ccccxxvj columna.j.
Stipendia retineri.fol.ccclij.col.j.
Studētibus nobis.fo.xxxvij.co.iiij.
Studioꝝ labor.fo.xl.co.ij.
Sub pretextu.j.de transactionib⁹.f.l.columna.ij.
Sub pretextu.ij.de trāfactionib⁹.fo.lj.columna.iij.
Sub pretextu.fo.cxxxvij.co.iiij.
Sub specie nouoꝝ.fo.cccl.co.iij.
Subscripto filij.fo.cccxcvj.col.iij.
Subtracto furto.fo.cxxlvij.co.iiij.
Successionū varietas.fo.cxxij.colūna.iiij.

UNIVERSIDAD DE CANTABRIA

Tabula materiarum Codicis in glosis contentarum.

Successores ei⁹.fol.cccxcviij.c.ij.
Successores legata.fol.cccj.co.iij.
Suggerente.fo.xl.col.iij.
Suggestioni illiriciane.fo.cclxxviij columna.iiij.
Suggestioné viri.fol.lvj.col.j.
Sūma sentētia.fol.ccxxvj.col.ij.
Sumptus in pupillū.f.ccxxviij.co.j.
Super annali.fo.cccxlij.co.iiij.
Sup cyrographarijs.fo.cxxx.co.iij.
Super delictis.fo.ccclv.co.j.
Super empti.fo.cccj.co.j.
Super longi.fo.cccxxxvj.co.ij.
Super hypothecis.f.ccclxxviij.c.iiij.
Super rebus.fo.clxx.co.j.
Super statu.fo.cccccxxviij.col.ij.
Superuacuam differentiaȝ.fol.lxxxiiij.colum.iiij.
Supuacuā obseruationē.fo.ccxc.c.j.
Superuacuā veterū.fo.clxv.co.j.
Supplicare.fo.xxxiiij.co.iij.
Suus heres.fo.cclxxxj.col.j.
Suū heredē.fo.cclxxvij.co.j.
Suo poti⁹ piculo.fo.ccxxxiij.col.iiij.
Tanta circa nos.fo.xxx.col.iij.
Talis de antiq̄ iure.fol.cclxxxiiij.colum.iij.
Tā demētis.fo.xxiij.co.j.
Tādiu societas.fo.clxviij.co.iij.
Tā mādatori.fol.clvij.co.iiij.
Tpales actiōes.fol.xxxiiij.c.ij.
Tpalib⁹ actionib⁹.fo.lxxix.co.iij.
Tps expeditiōis.fo.cccxxxvij.col.ij.
Tpis qd.fo.ccxxxj.col.iij.
Tpe ȝctus.fo.clxxix.col.iij.
Tpa fataliū.fo.ccclx.co.j.
Terminato trāsactoqȝ.fo.cccl.co.iiij.
Testamētū militis.fo.ciiij.col.ij.
Testamentū nō iō.fo.cclxv.col.ij.
Testamētū tabulas.fo.cclxxxj.co.iij.
Testamēti factionē.fo.ciiij.co.ij.
Testamēto iure.fo.cclxxj.co.iiij.
Testamēto mr̄is.fo.ccxxiij.co.iij.
Testamēto tutor.fo.ccxxxix.co.ij.
Testamēta oīa.fo.cclxv.col.iij.
Testādi causa.fo.cclxv.co.j.
Testes serui.fo.cclxiiij.col.j.
Testiū facilitatē.f.cxliiij.co.ij.
Tiuus si.fo.cclj.co.ij.
Titulo nō pcedente.fo.cccxxij.co.iij.
Titulos.fo.xxxviij.co.iiij.
Toti⁹ minoris.fo.xxxviij.co.ij.
Traditionib⁹.fo.xlvj.co.ij.
Traiectitie qdē.fo.clxiij.co.iiij.
Traiectitiam pecuniā.fo.clxiij.c.iij.
Trāsactio nullo dato.fo.lij.co.iij.
Trāsactionis placitū.fo.xlviij.co.iiij
Trāsactionē.fo.lij.colū.ij.
Trāsactionē.j.de trāsac.fo.lj.co.j.
Trāsactione.ij.de transac.fo.lj.c.iij.
Trāsigere.fo.l.co.ij.
Tres denūciationes.fo.ccclvj.co.j.
Tres tr̄imō.fol.xxj.col.j.
Tres tr̄imō.fo.xxxix.co.ij.
Tūc cōuenit.fo.cccxvij.col.iiij.
Turres noui.fo.ccclxxvj.col.ij.
Tutele actio.fo.ccxxxv.co.iij.
Tutele ȝ.fo.ccxxiij.col.ij.
Tutelā administrare.fol.ccxxvj.c.iij.
Tutelā pupillor̄.fo.ccxxviij.co.ij.
Tutor filiorū.fol.ccccxliij.co.iiij.
Tutor licet.fo.ccxxix.col.j.
Tutor post puberē.fo.ccxxxv.co.ij.
Tutor qui satisda.fo.ccxxxij.co.iij.
Tutoris officium.fo.ccxxxviij.co.iij.
Tutoris tui.fo.ccccxxv.co.iij.
Tutori vel curatori.fo.lxv.co.iiij.
Tutorē quōdā.fo.ccxxxv.co.ij.
Tutorē vel curatorē.fol.ccxxxvij.c.j.
Tutores.j.de administratiōe tutorū.fo.ccxxviij.co.iiij.
Tutores.ij.de administratione tutor̄ fo.ccxxix.co.iiij.
Tutores etiā.fo.ccxxiij.col.ij.
Tutores noiatos.fo.ccxxxix.col.iiij.
Tutores qui necdū.fo.ccxxxiij.co.j.
Tutores quos fo.ccxl.co.ij.
Tutores tutele.fo.ccxxxv.col.j.
Tutorib⁹ vel curatori.fo.ccxxxj.co.ij
Ubi adhuc.fo.ccvj.co.iiij.
Ubi auiarum.fo.cccvj.co.iiij.
Ubi aut vis.fo.xcviij.col.iij.
Ubi fallit.fo.ccccxxxij.co.ij.
Ubi pactū.fo.lij.co.iiij.
Uectigalia noua.fo.clxxxiij.co.ij.
Uectigalia quecūqȝ.fo.clxxxij.co.iiij
Uelamēto absentie.fo.liiij.co.j.
Uelles necne.fo.cccccxiij.co.ij.
Uelut castrense.fo.xl.col.iiij.
Uenales sentētias.fo.ccclxij.co.iiij.
Uenditio quidē.fo.ccxlij.co.iij.
Uenditiōi ancille.fo.cccxxxij.co.j.
Uēditionem ob tribu.fo.clxxiij.c.iiij
Uēditiōes donatiōes.fo.lxvij.co.iiij
Uēditiones.fo.clxviij.col.iiij.
Uenditi.j.de actio.empt.ꝛ vēdi.fol.clxxv.col.ij.
Uēditi.ij.de actio.emp.ꝛ vendi.folio clxxv.colum.iiij.
Uenditor factū.fo.clxxiij.co.j.
Uenditrici succedēti.fo.clxxvij.c.iiij.
Uenia edicti.fo.xliij.co.iiij.
Uerbū pcibus.fo.lix.col.j.
Uerbū volo.fo.ccxcj.co.j.
Uerba legis.fo.ccccxxj.co.j.
Uerba superflua.fo.ccccxij.co.iij.
Uerba testamēti.fo.cclxiij.col.iij.
Uerba testamēti.fo.ccxcv.co.j.
Uerbis testamēti.fo.cxiiij.c.ij.
Uestium auri.fo clxxiij.co.iij.
Ueteranis qui.fo.ccclxij.col.iiij.
Ueteris iuris.fol.ccxxxv.co.iij.
Ueteris iuris.fo.ccclxxxiij.co.iiij.
Ueteris iuris.fo.cccxcij.co.j.
Ueterē dubitationē.fol.ccxxxviij.c.j.
Ueteres circuitus.fo.cccciiij.co.iiij.
Ueterum ambiguitates.fo.clvj.co.ij
Uetustissimā obsua.f.ccclxxxviij.c.j.
Uiā veritatis.fo.clxxxv.co.iij.
Ui bonorū.fo.ccccxxxv.col.iiij.
Uitia possessionum.fo.cccxxxv.co.j.
Uice donatricis.fo.ccccix.co.iij.
Uidue intra.fo.cxciiij.co.j.
Ui pulsos.fo.ccclxxj.co.j.
Uiri illustres.fo.xxxviij.co.j.
Uiros clarissimos.fo.ccxl.co.j.
Uis eius.fo.cxlj.co.iij.
Uitrico priuigni.fo.cccx.co.iiij.
Ultra modū.fo.clxxvj.col.iij.
Uniuersi fiduciam.fo.cj.co.iij.
Uniuersi puinciales.fo.clxxxij.c.iij.
Uniuersa bona.fo.ccclxxix.co.j.
Uniuersa rescripta.fo.xxxiij.co.iiij.
Uniuersa rescripta.fo.xxxvj.co.j.
Uniuersas terras.fo.cccxxxix.col.ij.
Uniuersis simul.fo.xxxiij.co.j.
Uniuersis tā legionib⁹.fo.cccxvj.c.j.
Unus ex multis.fo.ccclxxxvj.col.iij.
Unus indiuiduū.fo.cccxxxvij.col.j.
Unusquisqȝ pcura.fo.cccccxxxiiij.c.ij.
Unusquisqȝ sobolem.fo.ccccvij.c.iij.
Uolūtarie tutele.fo.ccxxxix.co.ij.
Uoluntas patris.fo.ccxc.co.iij.
Uolūtatis defuncti.fo.ccxc.co.iiij.
Usucapio.fo.cccxxxiij.c.j.
Usucapio.fo.ccclxxvij.col.ij.
Usufructu.j.de vsufru.ꝛc.f.cxiiij.c.iij.
Usufructu.ij.de vsufr.ꝛc.fo.cv.col.j.
Usure in depositi.fo.clxiiij.col.j.
Usure per tempora.fo.clxj.col.ij.
Usuras emptor.fo.clx.co.iij.
Usuras que.fo.cccxcviij.co.ij.
Usurpationē toti⁹.fo.clxxxij.col.iiij.
Ut creditor.fo.cxl.co.ij.
Ut debitū.fo.ccxxxix.co.j.
Utere viri.fo.ccxliij.co.iij.
Utili ratione.fo.xlj.co.iiij.
Ut in die dn̄ico.fo.xcvj.co.j.
Ut in priuatorū.fo.cccxlix.co.iiij.
Ut inter absentes.fo.cccxcij.co.iiij.
Ut inter diuinū.fo.x.col.iiij.
Ut intestato.fo.cccvj.col.ij.
Uti possidetis.fo.ccclxxiij.co.iiij.
Ut legis.fo.ccccxxix.co.iiij.
Ut liberis.fo.cclix.col.iiij.
Ut nemini decetero.fo.cclx.c.iiij.
Ut nullo modo.fo.clxiij.col.ij.
Ut pfectius.fo.cccxliij.co.ij.
Ut prophanos.fo.xxvj.co.iiij.
Ut rn̄sum.fo.xlix.col.iiij.
Ut testamentū.fo.cclxxxj.col.iij.
Utrū nepos.fo.ccxxxiiij.co.ij.
Ut verbor̄.fo.ccliiij.col.iiij.
Ut vnius pena.fo.ccccxxxiiij.co.j.
Ut vxori.fo.ccxix.co.iij.
Uxor patrui.fo.cclxxxvij.co.ij.
Uxor q̄.fo.ccxvj.co.ij.
Uxor tua.fo.cxviij.co.iiij.
Uxor tua.fo.ccccxv.co.ij.
Uxoris abortu.fo.cclxxv.col.iiij.
Uxorē libertā.fo.cxciij.co.iiij.
Zenodorus.fo.clij.co.iiij.

Finis.

Glo. pcipua dicta i earū marginib⁹ collocata i hāc facillimā tabellā coniecta sunt.

Abbas an debeat de calūnia iurare vel sindic⁹ monasterij.fo.lxxxvj.co.j.
Abigei q sūt.f.ccccxxxvij.columna.j.
Abolitio est licētia desistēdi ab accusatiōe.fo.ccccxij.co.iij.
Abolitio generalis:legitia ꝛ puata q̄ sunt.fo.ccccxxxix.co.iij.
Abolitio habet trib⁹ modis.fo.ccccxxxix.co.j.
Abolitio qd sit.fo.ccccxxxix.co.ij.
Absens dānari pōt.f.ccccxxxvij.c.iij
Absentē defendere nemo cogit inuit⁹ fo.xcviij.co.ij.
Absentiū cā reipublice bōa an vēdi possint.fo.lxxix.col.j.
Absolutus in ciuili pōt ȝueniri in criminali.fo.ccccxxxv.co.ij.
Absoluti semel an possint ȝdēnari.f.ccccxxxv.col.j.
Absoluere qs pōt qui dānare nō potest.fo.c.colū.iiij.
Absoluit nemo q cōdemnare nō pōt.fo.xvij.col.iij.
Acceptilatio est imaginaria solutio.f.cccxcix.col.iij.
Acceptū ferēs pōt ex ml'tis causis restitui.fo.cccxcix.co.iij.
Accusari simul quot malefactores possunt ab eodē.fo.ccccxix.co.iij.
Accusare volēs duos adulterij q̄ ordine vti dȝ.fo.ccccxxj.co.iiij.
Accusator an teneat se semp iscribere ad penā tallionis.fo.ccccxv.co.j.
Accusatorꝛ accusatus q̄liter citari dȝ.fol.ccccxvj.col.iij.
Accusatio est multis interdicta.folio.ccccxiiij.colū.iij.
Accusatio vnius an pmittat plurib⁹ fo.ccccxvj.col.iij.
Accusatiōis deserte pena est quinqȝ librarū auri.fo.cj.co.ij.
Accusationē deserēs sine abolitiōe an icidat i turpilianū.f.ccccxv.c.ij.
Accusatiōem deserēs rōne pmissiōis sibi facte ad illā nō redit ēt pmissione nō seruata.fo.ccccxl.co.ij.
Accusatiōes crimīnū quāto tpe tollātur.fo.ccccxxxj.col.iij.
Accusationes duas an possit qs instituere.fo.ccccxv.col.iiij.
Accusatus ab vno sup vno crimie:an possit ab alio sup eodē accusari.fo.ccccxvij.col.ij.
Accusatus citatus nō veniēs q̄modo puniat.fo.ccccxvj.co.iij.
Accusatus trāsigēs an possit datū repetere.fo.lxvij.co.iiij.
Acephali q dicunt.fol.xxiiij.col.iiij.
Acrimonia vn̄ dr.fo.vj.col.j
Acta q̄ dicant.fo.x.co.j.
Acta q̄ dicant.fo.lxxxiij.co.iij.
Actore nō pbante qn̄qȝ cogit reus se defendere.fo.cxlviij.co.ij.
Actio ad exhibēduȝ nō ȝpetit nisi intersit pecuniariter.fo.cxxv.co.j.
Actio ad exhibendū vtilis an aliq̄ sit.fo.cxxv.col.ij.
Actio ad exhibēduȝ arbitraria q̄.fol.cxxv.co.iij.
Actio aliter dr̄ icipe i stipulatiōe post mortē ꝛ aliter i legato.f.cxxxvj.c.iij.
Actio bōe fidei ꝛ actio stricti iuris differunt.fo.cxxv.co.iij.
Actio ciuilis an piudicet criminali.f.ccccxxxv.col.j.
Actio de cōstituta pecunia in qb⁹ sit priuilegiata.fo.cxl.co.j.
Actio de dolo aliq̄s actiōes secū admittit.fo.lxviij.co.j.
Actio d peculio dat i quātū ē locupletatū ꝛ nō i pl⁹ i certȝ casib⁹.f.clj.c.iiij.
Actio ex stipulatu p dote quiqȝ specialia habet fo.ccix.col.j.
Actio famosa an possit in partē dari.fo.lxviij.co.iij.
Actio finiū regundor̄ qn̄ ꝛ vn̄ nascit.fo.cxiiij.col.j.
Actio funeraria ȝ quos competat.fo.cxxxiij.co.iiij.
Actio hypothecaria ē realis.f.ccclxxxvj.columna.iiij.
Actio hypothecaria quāto tēpore duret.fol.cxxxv.co.iiij.
Actio in factū ex dicto d alie.mu.iud.ꝛc.vt locū hēat tria sūt necessaria.f.lxxxj.col.iiij.
Actio in factū ad exhibēdū dat in qnqȝ casibus.fo.clxxxj.co.iiij.
Actio in factū i multis hȝ locū.folio clxxxiiij.co.ij.
Actio ne.ge.vn̄ nascit.fo.lxiiij.c.iiij.
Actio p alterū non q̄rit regulariter.f.clxxvij.col.ij.
Actio p litis contestationeȝ diuisa nō reintegrat.fo.cccxcv.col.ij.
Actio psonalis scriptā in rē pscribit longo tpe.fo.lxvij.col.j.
Actio psonalis p vsufructu competēs q̄to tpe tollat.fo.cxvj.co.j.
Actio psonalis.x.vel.xx.annis aliqn̄ tollit.fo.cxvj.co.ij.
Actio psonalis ex testamēto quāto tēpore tollit.fo.cccxliij.co.j.
Actio pignoraticia est psonalis.foli.cxlix.col.iiij.
Actio pignoraticia qn̄ nascit ꝛ ex quo tpe currit pscriptio.f.cccxliij.co.ij.
Actio pscriptis v̄bis vbi habet locū.fo.clxxxiiij.co.ij.
Actio prima nō nouat p sententiam.fo.ccclij.co.iiij.
Actio p socio quādo incipit cōpetere.fo.cccxliij.co.j.
Actio p socio qn̄ nascit.f.cxlviij.c.iij.
Actio p tute.ȝ quē dat.f.lxiiij.col.iij.
Actio q̄liter sumit.fo.viij.co.iij.
Actio quandoqȝ datur i qntuplū.fo.cccxxiij.col.j.
Actio qn̄qȝ ipo iure p pactū tollit.fo.xlviij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarū Codicis in glosis cōtentarum.

xlviij.col.iiij.
Actio q̄n̄q̧ nascitur ex contractu dudum inito.fo.ccxxviij.col.j.
Actio quāti minoris ex empto differunt.fo.clxxvj.co.j.
Actio q̄d met⁹ cā qualis est et contra quē datur.fo.lxvij.col.j.
Actio rex amotaꝝ ē penal.f.cxix.c.ij.
Actio rex amotaꝝ qn̄ def.f.ccxix.c.ij.
Actio transit ipso iure de vno fideicōmissario in aliū.fo.cccxix.col.iij.
Actio vi bonoꝝ raptoꝝ ī here lē nō datur etiā in eo q̄d ad eū pue/it.f.cccxxxv.co.iiij
Actio vtil datur ī sex casib⁹ sine cessione.fo.cclxxvij.co.ij. (col.j.
Actō vtil ꝛ directa differt.f.cclxxxvij.
Actio vtil in aliquib⁹ casib⁹ ab initio daꝛ sine cessiōe.fo.cxxxv.co.j.
Actiōis cessio ex tribus p̄sumiꝛ simulata.fo.lxiij.co.j.
Actiōis cuiuslibꝫ an possit fieri cessio fo.clxxj.col.j.
Actiōis directe ꝛ vtilis an sit eadē substantia.fo.cxxxv.co.ij.
Actiōis nomē officiū iudicis cōtinet. fo.clxxj.col.j.
Actiōi hypothecarie quāto tpe p̄scribitur ab emptore.fo.cccxxxviij.c.j.
Actionē cedere ꝛ mādare differūt.fo. cxxxv.col.j.
Actionē directā habēs si cōcurrat cū habente vtilē ad agendū vter preferet. fo.cccxcvij.co.ij.
Actionē mouēs intra bimestre litē cōtestari dꝫ.fo.cccxcvj.col.iij.
Actio legis acq̄lie ꝯuēt⁹ si de mendacio ꝯuicit ī duplū punit.f.cxviij.c.iij.
Actiōe ꝓtutele teneꝛ q nec ē nec eē pōt tutor.fo.ccxxxiij.col.iij.
Actione vtili qui teneꝛ an sit obligat⁹ fo.cxxxv.col.j.
Actiōes aliq̄ n̄ tollūt tpe.f.cccxliij.c.j.
Actiōes an ꝛ qn̄ deṅꝛ heredib⁹ ꝛ ī heredes.fo.cxxxix.col.ij.
Actiones ꝯrie q̄n̄doq̧ danꝛ ad idem fo.ccccxij.co.iiij.
Actiōes ex ꝯctu transeūt ad heredes. fo.clv.co.ij.
Actiōes in rē vniuersales sūt quatuor fo.cccxxxix.co.iiij.
Actiōes mixte quāto tpe durāt.f.cccxxxvij.co.j.
Actōes oli erāt ꝑpetue.f.cccxxxix.c.ij
Actōes loco īmobiliū ꝯputāꝛ.f.lxxv.
Actiōes ꝑsonales ꝓuilegia (col.iiij. te.fol.ccclxxxj.co.iij.
Actiōes ꝑsonales.xxx.annis durant. fo.cxxxix.co.iiij.
Actiōes q̄daꝫ ꝑsonales tolluṅꝛ breui tpe.fo.cccxxxvij.co.iij.
Actiōes reales facili⁹ q̄ruṅꝛ ꝑ alterū q̄ ꝑsonales.fo.clij.co.ij.
Actiōes reales sūt dcē.f.cccxxxix.c.iiij
Actiōes sūt ī mltiplici dr̄ia.f.lxv.co.
Actionū diuidendarū b̄n̄ficiū (iij. quib⁹ datur.fo.cccxciij.col.iij.
Adeptio ē duplex.fo.cclxxxiij.co.iij.
Adire ē imisceꝛ differt.fo.lxxiiij.c.iiij
Adire hēditatē videꝛ q domū patris post mortē ihabitat.fo.lxxiiij.co.iij.
Admīstrator negligēs puniꝛ.f.cxlvj.
Adoptio pōt fieri de aliq̄ in (co.iiij. fratrē.fo.cclxix.col.ij.
Adultera si nō accuseꝛ.ī.tp̄s certū pōt se p̄scriptione tueri.f.ccccxxj.co.iij.
Adulteriū an cōmittaꝛ cū meretrice.f. ccccxiiij.co.j.
Adulteriū nō fit sine dolo.f.ccxvj.c.ij
Adulteriū: stuprū: ꝛ incest⁹: q̄d significent.fo.ccccxx.co.iiij.
Adulterij accusator: ꝑ mltas exceptiones repelliꝛ.fo.ccccxiiij.co.iiij.
Adulterij accusari pōt vxor: et ꝯstāte matrimonio.fo.ccccxxij.co.j.
Aduocat⁹ an debeat ꝑ vno salario p̄stare patrociniū in cā appellatiōis fo.cxxxj.col.ij.
Aduocat⁹ an teneaꝛ appellatiōis cāꝫ sine nouo salario agere.f.ccxxxiiij.c.j.
Aduocat⁹ cū cliēte ꝯbere nō potest.f. liiij.co.ij.
Aduocato quādo sit salariū p̄stādū fo.cxxxj.co.j.
Aduocati salariū qua actiōe pōt peti fo.cxxxj.co.j.
Aduocatus stare iudex sedere debet. fo.liiij.co.ij.
Aduocati actores vocāꝛ.f.lxij.co.iiij.
Aduocati fisci q̄ salaria oli habebant fo.lvj.co.iij.
Aduocati salariū ad heredē transmittitur.fo.lv.col.iij.
Affect⁹ sine effectu puniꝛ.f.ccxlix.c.ij.
Affect⁹ sine effectu quandoq̧ puniꝛ. fo.ccccxx.co.ij.
Affinitatis diffinitio.fo.cxciij.co.j.
Afflictio nō ē afflicto dāda.fol.ccccxlij.co.ij.ꝛ fo.ccxlviij.co.iiij.
Agrum per alienū trāsire an liceat.f. cxvij.co.iij.
Aliena res si obligetur an teneat obligatio.fo.ccclxxix.co.iiij.
Alimēta an sint p̄standa per eū q negat aliquem filiū.fo.ccccij.co.j.
Alimēta sūt igrat ꝯnegāda.f.ccxx.c.j
Alimēta sūt parētib⁹ ꝛ patronis p̄stāda.fo.cl.co.iiij.
Alimētoꝝ petitio aliqua hꝫ singularia.fo.ccxxxiiij.co.ij.
Allodij sui eē rē p̄mo asserēs: an possit postea dicere se in feuduꝫ hēre.f. cccxxv.co.j.
Alterū de trib⁹ q̄n̄q̧ dr.fo.xxiiij.co.j.
Alterū de trib⁹ q̄n̄q̧ dr.fo.xxiiij.c.j.
Amor descēdit.fo.ciiij.co.iiij.
Amor vehemēti⁹ nihil ē.f.ccxxxj.c.iij
Ancilla ab hostib⁹ liberata an sit dn̄o restituenda.fo.ccccvj.co.iij.
Ancilla si deꝛ ī dotē soluto mr̄imonio cuius erit partus.fo.ccxviij.col.j.
Ancilla sub ꝯditione libera si ante cōditionē pariat: an sint filij ei⁹ serui vel liberi.fo.cccxviij.co.j.
Angarie q̄.fo.vj.co.iij.
Annōa ꝛ capitatio sūt tributa.f.xlj.c.j
Annotatio q̄d sit.fo.vj.col.iij.
Annotari bōa q̄d sit.f.ccccxxxvij.c.iij
Annotat⁹ q̄s dicaꝛ.fo.ccclxiiij.col.ij.
Annotat⁹ si postea ꝯpareat sup quo audieꝛ.fo.ccccxxxvij.co.iiij.
Annua ad agendū ꝑpetua sunt ad excipiendū.fo.ccclxxxix.co.ij.
Annui debiti obligatio an sit vnica ꝛ possit ꝑ vnā p̄scriptiōeꝫ tolli.fo.cccxlj.columna.iiij.
Annus embolism⁹ q̄s sit.fo.vj.co.ij.
Antichrist⁹ regnabit ꝑ tres annos cū dimidio.fo.clxj.co.j.
Antiferna q̄d ē ꝛ vn̄ dicaꝛ.f.cxcij.c.ij.
Antipocha q̄d.fo.cxlvij.co.j.
Appellās an causaꝫ appellatiōis exprimere debeat.fo.cclxxxiij.col.iiij.
Appellās q̄d ꝓbaꝛ teneꝛ.f.lxxiij.c.iij.
Appellās q ītra biēniū appellatiōeꝫ ꝓseq n̄ potuit an ꝯtiū hēbit.f.ccclx.c.iij.
Appellari a multoꝝ sentētijs nō licꝫ ccclvij.co.ij.
Appellari an possit a consultatiōe.fo. cccliiij.col.iiij.
Appellari nō lꝫ a sentētia ꝓncipis.fo. ccclvij.co.j.
Appellādi decēdiū currit a tēpore sententie ꝛ scientie.fo.ccclvj.co.j.
Appellātis temere pena.f.ccclvj.c.j.
Appellāti sufficit dicere appello ad iudicē cōpetētēꝫ.fo.ccclxvij.co.ij.
Appellātes male puniūtur.f.ccclxiij.
Appellatio a q̄cūq̧ iudice (col.iiij. recipi dꝫ.fo.ccclvij.co.iij.
Appellatio interiecta intra q̄d tp̄s dꝫ inchoari.fo.ccclix.co.ij.
Appellatio intra q̄d tp̄s dꝫ exerceri. fo.ccclxiiij.co.iij.
Appellatio intra q̄d tp̄s dꝫ īterponi. fo.ccccxliiij.co.iiij.
Appellatio nō pōt īterponi ab interlocutoria nisi in certis casib⁹.fo.ccclxiiij.co.j.
Appellatio pōt īterponi rōne ꝯtumelie ꝑ iudicē ꝑti facte.fo.ccclviij.c.ij.
Appellatio q̄n̄doq̧ pōt īterponi viua voce.fo.ccclvj.col.iiij.
Appellatio q̄n̄doq̧ tm̄ semel ꝯcediꝛ. fo.ccccxxviij.c.iiij.
Appellatio quō dēat fieri.f.ccclvj.c.j.
Appellatio scd̄a quādoq̧ est interdicta.fo.xxj.co.iiij.
Appellatio si a iudice spectabili īterponaꝛ ad īperatorē q̄s de ea cognosceret.fo.ccclviij.co.iiij.
Appellatio si emittaꝛ a sn̄ia ipso iure nulla qualiter sentētiabit iudex ad quē.fo.ccclxij.co.ij.
Appellatio si interponiꝛ cui incūbit onus ꝓbandi.fo.ccclvj.col.ij.
Appellatio vbi īterdicta: an ēt restitutio ī ītegrū ibi deneget.fo.ccclxv.c.j.
Appellatiōis cā an possit tpe feriaꝝ exerceri.fo.xcvj.co.j.
Appellatiōis exercēde tp̄s a quo tpe currit.fo.ccclxj.co.iij.
Appellationis temp⁹ currit a tēpore sciētie.fo.cccxxv.col.iiij.
Appellatiōe pēdēte nō debet res seq̄strari.fo.ccclxiij.col.iiij.
Appellatur ab executore an̄ tēp⁹ exequente.fo.ccclviij.co.ij.
Appellatur a delegato ad delegantē. fol.ccclviij.co.iij.
Appocha q̄d.fo.cxlvij.col.ij.
Apolides dr̄ ille qui est sine ciuitate.f. ccxv.co.iiij.
Apollinariani.fo.xxiij.co.iiij.
Apostata q̄s.fo.iiij.co.iiij.
Apostatat⁹ accusatio quāto tpe duret fol.ccccxxxj.col.iij.
Apostoli quomō fiant.fo.ccclv.c.iij.
Apostropha q̄d.fo.lij.co.j.
Arras perdēs ad nullū aliud īteresse teneꝛ.fo.cxlvj.co.iiij.
Arbiter q̄mō cognosciꝛ.fo.xxj.co.iij.
Arbitri sn̄ia nō parit actioneꝫ.folio. lxxxj.co.ij.
Arbitriū boni viri q̄n̄q̧ reqritur et a ꝑsona receditur.fo.cciij.col.iij.
Arbitriū per appellationē nō rescinditur.fo.lxxxij.co.j.
Arcere q̄d ꝛ vn̄ dicaꝛ.fo.cclxxvij.c.j.
Archimandrita vn̄ dr.fo.iiij.co.iij.
Argumētuꝫ a ꝯtrario sensu nō semꝑ valet.fo.xiij.co.ij.
Argumētuꝫ a maiori est validū fo.cclxxiij.col.iiij.
Argumentū nō est trahēdū ex legib⁹ abrogatis.fo.ij.co.ij.
Arrarum cōtract⁹ an sit contract⁹ ꝑ se.fo.cxlvj.co.iij.
Arriani q.fo.xxiij.co.iij.ꝛ.iiij.
Aruspex q̄s est.fo.ccccxxviij.co.ij.
Ascriptiti⁹.xl.annis fit liber.fo.cccxl. columna.iij.
Auarissimū gen⁹ mulierū.fo.cxcj.c.ij.
Assertor libertatis q̄s dicaꝛ.folio.cccxxviij.col.iij.
Asse toto distributo an sit necesse ad dispōdiuꝫ trāsire.fo.cclxxxvij.c.iij.
Audacia q̄lr̄ sumaꝛ.fol.cxxxvij.c.iij.
Augustalis q̄s dicaꝛ.fo.cccliij.co.iij.
Aurū polluiꝛ ab ere.fo.cxxxvj.co.ij.
Autentica qua in ꝓuīcia mīta īducit noua.fo.xcviij.co.ij.
Aut ꝑ q̄n̄q̧ poniꝛ.f.cclxxxviij.c.iiij.
Auus ꝛ auia si sint q̄s p̄fereꝛ in tutela fo.ccxxvj.co.iij.
Auxiliū multiplex quādoq̧ simul cōceditur.fol.cxxiij.co.iij.
Beneficiū debꝫ esse perpetuū.f. lxv.col.ij.
Bephotrophiū q̄d.fo.x.co.j.
Bibliopola q̄s dicaꝛ.fo.clxxxij.co.j.
Bonefidei possessor ī petitiōe hereditatis q̄d restituere teneꝛ.fo.cix.co.ij.
Bonefidei possessor teneꝛ morali.fol. ccxlix.co.j.
Bonafides quare exigiꝛ ī ꝯctib⁹.fo. cxxxv.co.ij.
Bonafides q̄ tpe in cōtractib⁹ exigatur.fo.cccxxxij.co.j.
Bona heredū mariti nō sūt obligata ꝑ dote.fo.ccclxxxij.co.iij.
Bona q̄ hꝫ filiusfamilias vn̄ p̄sumāꝛ quesita.fo.ccxiij.co.ij.
Bona vacantia an vsucapiantur.fo. cccxxxiij.co.ij.
Bonoꝝ defūcti sepatio a bonis coheredū qualr̄ ꝛ qn̄ petiꝛ.fo.cxxxix.co.j.
Bonoꝝ possessio ꝯ tabulas q̄b⁹ deꝛ. fo.cclv.col.iij.
Bonoꝝ possessio ē duplex.f.ccxlj.c.iij
Bonoꝝ possessio ꝛ possessio bonoꝝ differūt.f.ccclxvij.col.ij.
Bonoꝝ possessio nō petita ad heredē nō transmittiꝛ.fo.lxxviij.co.iiij.
Bonoꝝ possessio q̄dā ē scti q̄dā iuris fo.ciiij.col.ij.
Bonoꝝ possessio septima q̄b⁹ daꝛ.fo. ccccxliij.co.iij.
Bonoꝝ possessiōes sūt.vij.f.cclvj.c.iij
Bonoꝝ possessiōes an sint hodie sublate.fo.cclvj.co.iij.
Bononia ē nutrix legū.f.cclxviij.c.iij
Bucellarij q sunt.fo.ccccxxvj.col.iij.
Calūnia ī ciuili cā ꝯmissa puniꝛ criminalr̄.fo.cccxxvij.co.iiij.
Calculus qualr̄ accipitur.fo.xc.co.ij.
Calculus q̄d.fo.liij.col.iij.
Caligatus q̄s dr.fo.cxciiij.co.ij.
Calix fract⁹ nō remanet sacer.f.x.c.iij.
Calūnia p̄sumiꝛ eo ip̄o q̄ q̄s nō ꝓbat q̄d intēdit.fo.ccccv.col.iiij.
Calūniās in crimine extraordiario q̄liter puniaꝛ.fo.ccccxviij.co.j.
Calūniari vr̄ q nō ꝓbat.f.ccccxl.c.iij.
Calūniator q̄s diciꝛ.fo.ccccxl.co.iij.
Cācellare ꝛ īducere differt.f.cccxix.c.ij
Canonica vn̄ dicaꝛ.fo.vj.co.j.
Canon q̄d.fo.vj.col.j.
Capitatio q̄d sit.fo.clxxvj.co.j.
Carcer ē ad custodiā.f.ccccxviij.c.iij.
Carcerē hr̄e n̄ ē ꝓhibitū.f.ccccxix.c.ij.
Carcerū custodes negligentes q̄ pena puniuꝛ.fo.ccccxix.col.j.
Castaldio q̄s dicaꝛ.fo.clij.co.j.
Castrat⁹ si ꝯhat an mr̄imoniū teneat fol.ccxvij.co.iij.
Casus fortuiti periculū quō q̄s ī se suscipiat.fo.lxvj.col.ij.
Cas⁹ liberat sp̄ci dbitorē.f.clxxv.c.ij.
Catotrophiū q̄d.fo.x.co.j.
Cā cessante cessat effect⁹.f.xix.co.iiij.
Cā cessāte cessat ꝓuilegiū.f.lxxix.c.iij.
Cā cessāte q̄n̄ cesset effect⁹.f.cxxxiij.c.ij
Cā ꝛ lis differūt.fo.xlix.co.iiij.
Cā ꝛ res differūt.fo.cxxxij.co.iij.
Cā ipulsiua datū an possit repeti causa nō secuta.fo.cxxxiij.co.ij.
Cā q̄n̄q̧ ꝑ īficiatiōeꝫ crescit.fo.cxxxj.
Cāe ꝯtinētia nō ē diuidēda. (co.iiij. fo.cxxxiiij.col.iiij.
Cāe criminales ꝛ ciuiles quāto tpe durare debēt.fol.ccccxv.col.ij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarũ Codicis in glosis cõtentarum.

Causar̃ gña q̃tuor sũt in qb⁹ tm̃ p̃ses vel maior eo indicat.f.xcvj.co.iiij.
Causarũ tria erãt gña.fol.xcij.co.iij.
Causidicus qs dr.fo.liiij.col.ij.
Cautela abũdãs ñ nocet.fo.ccccij.c.j.
Cautio dr nuda pmissio.fo.lix.co.iij.
Cautio mutiana qñ habet locũ.folio cclxxxix.col.iij.
Cautio nõ valet si nulla cã exprimať.fo.clviij.co.j.
Cautio qd sit ⁊ q̃tuplex ẽ.f.lix.co.iij.
Cautiões quedã remitti possunt ⁊ q̃dam non.fo.cxiiij.co.ij.
Cedeř bõis qs vẽ dicať.f.ccclxv.c.iij.
Celebs qs dicatur.fo.cxc.co.iij.
Celebs qs dicať.f.ccccxiiij.col.ij.
Celeritas nimia qñq3 puñiť.f.cxcix.c.j
Celestis qs dicatur.fo.vj.c.iij.
Celũ qd dicať.fo.v.co.j.
Census ⁊ reliq̃ differũt.f.clxxiiij.c.ij.
Centuriones q dicãtur.fo.cclxij.c.ij.
Certiorari nõ deb3 qui nõ ignorauit.fo.xxij.co.ij.
Certatiz q̃liter accipiť.f.ccclxxv.c.iiij.
Cessio actionis ex quib⁹ p̃sumať simulata.fo.clxvij.col.ij.
Cessio aliqñ p iusta p̃statõe ẽ.f.cxxx.
Cessio bonor̃ ad m̃lta pdest. (co.iij.
fol.ccclxv.co.iij.
Cessio ⁊ deleg. differt.f.cccxcvj.c.iiij.
Cessio qñ simulata dicať.f.clxvij.c.ij.
Ceston qd.fo.cxcvj.col.iiij. (co.ij.
Charitas ordiata.icipit a se.fo.cxvij.
Chyrographũ si hẽat debitor an p̃sumat ob id liberat⁹.fol.cccxxj.col.j.
Citatio p edicta ñ p quelib3 iudicẽ fieri põt.fo.cccxliiij.co.iiij.
Citãs scholarẽ ad iudicẽ vetitũ an p̃dat causam suã.fo.cxxxvij.col.iij.
Cimiliarchũ qd est.fo.ccclxviij.co.j.
Ciues ⁊ incole quomodo differãt.fo.ccclvj.co.iij.
Ciuil' p̃ferť criminali.f.ccccxxiij.c.iij.
Ciuil' q̃stio qñq3 icidit ciuili:qñq3 criminalis ciuili ⁊c.f.xciiij.c.ij.
Ciuil'r aliqd fieri ñ sufficit nisi ⁊ naturaliter etiã fiat.fo.lxxvij.co.iij.
Ciuil'r agi ꝺ crĩe an possit adhuc eo q illꝺ ꝯmisisse dr viuẽte.f.cxlviij.c.ij.
Ciuil'r ⁊ criminaliter in multis casib⁹ agi põt.fo.ccccxxxv.c.j.
Ciuitas vna dr respublica.f.ccclxxxj.
Ciuitatis administratores an (co.j.
transigere possint.fo.xlix.co.iij.
Ciuitatũ muri nõ sunt publici.f.ccclxxv.col.j.
Ciuitatũ res non vsucapiũtur.fo.cccxxxiij.co.ij.
Cirographari⁹ vñ dr.fo.cxxx.col.iij.
Clic⁹ qñq3 a iudice sc̃lari puñiť.fo.xxj.
Clici ñ dãt fideiussores iudicio (c.ij.
sisti vel iudicatũ solui.f.xiiij.c.iiij.
Clici priuilegio fori renũciare nõ possunt.fo.xlvij.co.ij.
Clericũ intõsu3 percutiẽs an ligať excõmunicatiõe.fo.xiiij.co.iij.
Codicilli q̃liter dicũtur ptinere ad testamẽtũ fo.cclxxxiiij.co.iij.
Codicilli sine scriptis possũt fieri.fol.cclxxxiiij.col.iij.
Codicilli si videanť esse ꝯtrij qd iuris fo.cclxxxiiij.co.j.
Cogitatio an sit pũiẽda.f.xxvij.c.ij.
Cogitatio qñ puniatur.fo.xij.co.ij.
Cognat⁹ rapinã patiẽs põt a cognato defendi.fo.ccccxxvj.co.iiij.
Cognati an hodie admittãť ad tutelã fo.ccxxij.co.iiij.
Cognati ⁊ agnati hodie succedũt vsq3 ad decimũ gradũ.fo.cccvij.co.j.
Cognati iure nouo vocanť ad tutelã.fo.ccxxvij.col.ij.
Cohors qd.fo.clxxxvij.col.iij.
Collatiões facere dupliciter qs ꝯpellitur.fo.cclix.co.ij.
Collectarius qs dr.fo.cxxx.co.iij.
Colles qui dicanť.fo.v.col.j.
Colonia dr terra ad colẽdũ destinata fol.cccxix.col.iiij
Colonus an possit cõueniri p debito locatoris.fo.cxxxv.co.ij.
Colonus de sterilitate ñ de exiguitate queri põt.fo.clxxxvj.col.ij.
Colon⁹ interuertẽdo possessionẽ si vẽdat an possit emptor vsucapere.f.cccxxxiiij.colum.iij.
Colon⁹ nihil soluẽs an p̃scribere possit.fo.cccxxxix.co.iij.
Colono an succurrať ꝯ dñm p aliqꝺ interdictũ.fo.clxxxvj.co.j.
Cõmẽtariẽses q dicunť.f.xxj.col.iiij.
Cõmẽdo quãdoq3 depono significat.fo.cccxviij.co.iiij.
Cõmẽtariẽsis qs est.fo.ccccxix.col.j.
Cõmissarij iurare debent:ñ aũt cauere.fo.ccccxij.co.ij.
Cõmittere in legẽ.fol.xxviij.col.iiij.
Cõmodatari⁹ ad maiorẽ diligẽtiã teneť q̃ creditor.fo.ccl.col.ij.
Cõmodatari⁹ q̃ actione recupat rẽ sibi cõmodatã a fure.fo.ccl.co.j.
Cõmodatario iniq̃ fauetur q̃ fulloni.fo.ccxlix.co.iiij.
Comonouolõ:comodanlomõ:regindalia:reypusara qd significent.fo.cxxvj.colum.iij.
Cõparatio q̃l'r fit hodie.f.cxlviij.c.j.
Cõparatio sola an plene probet.fol.cxlviij.col.j.
Cõparatiões ex qb⁹ generib⁹ scripturarum fiunt.fol.cxlvij.col.iiij.
Cõparatiu⁹ pro positiuo quãdoq3 ponitur.f.clxxvij.co.iij.
Cõpẽsatio an ⁊ quẽadmodũ fisco opponatur.fo.clix co.ij.
Cõpensatio an fiat ipo iure.f.clix.c.ij.
Cõpensatio cessat in m̃ltis casib⁹.fol.clx.columna.ij.
Cõpensatio in qb⁹ debitis fit ⁊ i qb⁹ non.fo.clx.co.j.
Cõpensare aliqñ quis potest qꝺ sibi nõ debeť.fo.clix.col.iiij.
Cõcilia q̃ttuor ab eccl'ia recepta.fo.v.
Concubine cũ oĩbus possunt (co.j.
ꝯtrahere.fo.ccxx.col.ij.
Condẽnari an ꝺbeat pcurator vel an dñs.fol.lxj.col.iiij.
Cõditio furtiua vñ sit.fo.cxxxix.c.iij.
Cõditio nulla infamat.fo.lviij.co.iij.
Cõdictio ob cãm nõ h3 locũ in cõtractibus noiatis.fo.clxxix.col.ij.
Cõditio ⁊ modus i q̃ cõueniãt ⁊ in q̃ differant.fo.ccxcvj.co.iij.
Conditio ñ nubendi an sit reprobata fo.cciij.col.j.
Cõditio põt fieri dupl'r.f.ccccix.c.iij.
Cõditio qñ debeat ipleri.f.cclxxj.c.j.
Conditionem habens ad rem:rẽ videtur habere.fo.cccxxv.col.ij.
Cõditiõe sub impossibili datũ an possit repeti.fo.cxxxiij.co.iij.
Cõductor vectigaliũ inuit⁹ qñq3 ꝺtineri põt.fo.clxxxv.co.ij.
Cõfess⁹ ꝺ pprio crimĩe qñq3 sup aliorũ ꝯsciẽtia interrogať.f.ccccxviij.c.j.
Confessio an stati p̃iudicet.f.ccclxxxj.columna.iiij.
Cõfessio de indebito confitenti p̃iudicat.fo.xcv.colũna.j.
Cõfessio extraiudicial' nõ ĩfamat.fol.cxcvij.co.iiij.
Confessio extra iudiciũ an valeat.fo.cxliiij.col.iij.
Cõfessio facta in tormẽtis an noceat.fo.ccclxiij.c.ij.
Cõfessio facta ĩ tormẽtis an faciat plenam probationẽ.fo.ccccxxxix.c.j.
Confessio per errorẽ facta an possit reuocari.fol.xxxij.col.iij.
Confessio qñ dicatur facta in iure.fo.cccliij.co.ij.
Cõfessus habeť p cõuicto an sit verũ indistincte.fo.cccliiij.co.ij.
Confessum an ⁊ quãdo debeat seq sententia.f.ccccliiij.c.ij.
Confitens se donasse:sed sub ꝯditione an teneať hoc pbare quod sub conditione donauit.fo.cxc.co.ij.
Confiteť crimẽ q pasciscit.fol.lix.c.ij.
Coniectura quid est.fol.cclix.col.ij.
Cõiũcti noiati loco vni⁹ sũt.fo.ccciiij.
Consanguinitas suspitione3 (col.ij.
qñq3 ĩducit qñq3 remouet.f.ccxl.c.j.
Cõfes⁹ errone⁹ nõ nocet.f.cccxxx.c.iij.
Cõsentit qs fideiubendo.f.cccc.c.iiij.
Cõsentit qui tacet.f.ccclxxxiiij.c.iiij.
Consobrini qui dicanť.fo.cclvj.co.ij.
Constãtinus fuit prim⁹ iperator christianus.fo.ccxxj.co.j.
Constitutio qd.fol.iij.col.j.
Cõsuetudo alia si sit in foro actoris:⁊ alia in foro rei vltra seruanda sit.f.ccccviij.col.j.
Cõsuetudo altera natura ẽ.f.cxlij.c.iij
Consuetudo an equiparatur pacto.f.ccccviij.col.ij.
Cõsuetudo an vicat legẽ vel illã possit abrogare.fo.ccccviij.co.j.
Cõsuetudo dat iurisditionẽ.f.lxxxiij.columna.iij.⁊ fol.ccccv.col.iij.
Cõsuetudo generalis quã p̃ceps scit ⁊ tolerat legem tollit generaliter.f.ccccviij.co.ij.
Consuetudo qualiter potest interrũpi fol.ccccviij.col.ij.
Cõsuetudo qñ dr lõga.f.ccccvij.c.iiij.
Cõsuetudo tres h3 ꝟtutes.fo.ccccviij.
Consularis qs.fo.j.c.ij. (co.ij.
Consul quis.fol.j.col.ij.
Contestatio non iure facta non pdest: nec fit interruptio.fo.cccxxxj.co.j.
Contractus an rescindať p penitẽtiã alterius ꝯhentium.fo.cxxxv.co.iij.
Contract⁹ corã quot testib⁹ ⁊ cu3 qua solẽnitate celebrari ꝺbet.f.cxxx.c.iij.
Contract⁹ iperialis ẽ lex.f.ccxv.c.iij.
Contractus in fraude3 legis factus ñ valet.fo.cxlviij.col.iij.
Contractus poniť proprie ⁊ iproprie.folio.cxlvj.col.iij.
Contract⁹ quãdo dicãtur in scriptis celebrari.fo.cxliiij.co.ij.
Contract⁹ quãdo dicitur i scriptis celebrari.fo.cxxx.co.iiij.
Contrarietas est in legibus.f.j.c.iij.
Contubernium quid sit.fo.cxcvj.c.ij.
Cõtumacia p̃sumpta ⁊ expressa q̃ sit.fol.cccxlv.col.iij.
Corpus iuris qd sit.fol.ccviij.col.iiij.
Contumax an audietur appellãs.fol.lxxxix.col.ij.
Contumax an possit appellare.f.ccclxiij.columna.ij.
Creditor an possit p modica pecunia rẽ maximã sibi obligatã distraheť.fo.ccclxxxvj.co.j.
Creditor ex cui⁹ pecũia militia ẽ ẽpta prefertur oĩb⁹.fo.ccclxxix.co.j.
Creditor nõ habẽs ius vẽdẽdi pign⁹ si vẽdat an statim teneať ad preciũ.fol.ccclxxxvij.col.ij.
Creditor pign⁹ persequẽs an debeat pbare ꝺbitorẽ eẽ dñ3.f.ccclxxvij.c.ij
Creditor pignus vel hypothecã inuadẽs ppria auctoritate q̃ actiõe teneť.folio.cl.columna.j.
Creditor primus suum ius nõ pdit:l3 se patiẽte pign⁹ alij obligatũ fuerit.folio.ccclxxxiij.co.iij.
Creditor posterior qñq3 potior ẽ priore.folio.ccclxxxj.col.iij.
Creditori priori soluẽs an in eius locũ succedat.fo.ccclxxxiij.co.j.
Creditor quẽadmodũ agat ꝯtra furẽ q pign⁹ sibi surripuit.f.ccclxxviij.c.iiij
Creditori q̃modo si succursum sit ꝺbitor pign⁹ vẽdiderit.f.ccclxxvij.c.iiij.
Creditor q̃ ordine debet ꝯuenire debitorẽ:fideiussorẽ aut pignor3 possessorem.fo.ccclxxviij.co.iij.
Creditor religať q filiũfamilias i pignor⁹ accepit.fo.ccclxxx.c.iij.
Creditor sc̃ꝺs quãdoq3 contra primũ auditur.fo.ccclxxxiij.co.iij.
Creditor si solutionẽ recipiat ⁊ ñ exprimitur in quã causa3 de q̃ intelligiť fol.cccxcvij.col.iiij.
Creditor vendẽs pignus an teneať ꝺ euictione.fo.ccccij.co.ij.
Creditor vẽdẽs re3 sibi obligatã quattuor p̃stare debet.fo.ccccij.co.iij.
Creditore inuito nõ põt aliud p alio solui.fo.cccxcviij.co.iiij.
Creditores hereditarij ꝯtra q̃s possint agere.fo.cxj.co.iij.
Creditum ⁊ res verba sunt gñalia.f.cxxvj.columna.iij.
Credulus qs esse nõ d3.f.ccccxviij.c.j.
Crimẽ cõcussiõis qd est.f.cxxxiiij.c.j.
Crimen dr capitale tripliciter.f.l.c.j.
Crimẽ lese maiestat3 post mortẽ obijci põt in duob⁹ casib⁹.fo.ccccxx.c.iij.
Crimine duplici qñq3 quis tenetur.f.ccccxvij.co.j.
Crimina aliq̃ non extinguũtur morte.fol.cccxvj.co.iij.
Crimina multa sunt que morte ñ extinguũtur.fo.ccccxix.col.ij.
Culeus quid sit.fo.ccccxxviij.co.j.
Culpe noĩe null⁹ teneť i suis.f.cxlviij.
Curator an possit cogi rõnẽ red (c.ij.
dere officio durãte.f.ccxxviij.c.iiij.
Curator curatore3 habenti dari põt.fol.cxcv.col.iiij.
Curator q̃l'r dať adulto.f.ccxxiiij.c.ij.
Curator quandoq3 bõis captiui dať.fol.ccccv.col.iiij.
Curialis an possit eẽ clic⁹.f.xiiij.c.ij.
Curiales erãt serui.f.cccxl.c.iij.
Curatores a quibus dari possunt.fo.ccxxxviij.co.iiij.
Damnatio in metallũ ẽ pena ceteris grauior.fo.lviij.co.iij.
Damnat⁹ i plurib⁹ criminib⁹ si i vno appellatur qd iuris.f.ccclxiij.c.iiij.
Dãnati bona an sint cõfiscanda.fol.ccccxliij.co.ij.
Damnat qui soluit.fo.c.co.iiij.
Damnũ an veniat i actiõe iniuriarũ.fo.ccccxxxvj.col.iij.
Dãnũ dať multipl'r.fol.cxviij.col.iij.
Debitor an ⁊ quãdo libereť p̃ẽpta re debita.fo.cxxx.co.ij.
Debitor an possideat pign⁹ q̃ creditori tradidit.fo.cccxlj.co.j.
Debitor audiť qñq3 vẽdito pignore.fol.ccclxxxiij.col.iij.
Debitor si offerat ⁊ creditor nolit accipere:si res oblata peat:an libereť creditor.fol.ccxcvij.col.iij.
Debitor pupilli plenã:plenior ẽ:⁊ plenissimã ꝯsequitur qñdoq3 securitatem.fo.lxxiij.co.iij.
Debitor q accepit qnquẽnale p⁹ ñ audiť bõis cedere volẽs.f.ccclxvj.c.ij.
Debitorẽ ꝺbitoris ꝯuenire possum⁹ fo.cxxxviij.co.ij.
Debitũ rei ĩdiuidue an extiguať totũ creditore ꝺbitori i parte succedẽte.f.cxxxviij.col.ij.
Debitu3 remittẽs donare videť.fol.cccxcviij.col.j.

Deceptus

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarum Codicis in glossis cōtentarum.

Deceptus vltra dimidiū iusti precij agit vsq; ad .xxx. annos.fol.lxxxi.col.iij.
Decept⁹ vltra dimidiū iusti pcij pōt restitui.quatr itelligit dimidia.f.clxxij.c.ij.
Deceptis subueniendū est.fo.clv.co.j.
Decisio quid.fo.iij.co.j.
Decretū primū et scdm quāto tpe distare debent.fo.ccclxvij.co.ij.
Dedititij quales erāt.fo.ccccxix.col.iij.
Defensor veniēs post litē cōtestatā an sit condēnandus.fo.lxi.col.j.
Defuncti status etiā ante quinquēniū am queri nō debet.fo.cccxxx.col.iij.
Defuncti voluntas in ambiguo benigne est interpretanda.fol.cclxx.col.ij.
Defuncti volūtas est deambulatoria.fo.cxix.columna.j.
Delator quis dicatur.fo.xvj.co.j.
Defunctorū volūtates dispositiue sunt seruāde:s; nō enūciatiue.fo.cclxiiij.co.ij.
Delegatio in quibusdam fieri nō pōt.fo.xl.columna.iij.
Delegatio non est sine nouatione.folio cccxcvij.co.j.
Delegatio duob⁹ modis fit.f.ccccxvj.iiij.
Delegat⁹ an possit cām exeq.fol.xcj.iij.
Delegat⁹ an possit citare.fol.ccclxvij.ij.
Delegat⁹ qn̄ pōt delegare.f.lxxviij.co.j.
Delegati quidam sunt ad vniuersitatem causarum.fo.xcij.co.ij.
Deliberādi tēpus petēs an tacite videatur adire.fo.cclxxx.co.ij.
Deliberandi tps q̄ntū eē d;.fo.cclxxx.iij.
Delictū equale penā equalem exigit.fol.xvj.co.ij.
Delictū ⁊ crimē differūt.fol.lxxij.co.iiij.
Delictū occultū quandoq; plus punitur q̄ manifestū.f.xij.co.j.
Delictorū equalitas equalitatē penarum patitur.fo.ccccxxvj.co.ij.
Delinquēs melioris cōditionis esse nō debet.fo.cxiij.col.ij.
Delinquēdi occasio nemini dāda est.fol.cccxx.col.iiij.
Denunciatio illius cuius nō interest nō nocet.fo.clxxiij.co.j.
Denunciatio ne qs emat rē talē an faciat emptorem possessorem male fidei.folio cxiij.col.ij.
Deponēti vel cōmodāti an possit referri questio dn̄ij.fo.cccxlij.col.ij.
Deportare possunt tantū quattuor iudices.fol.ccccxlj.col.ij.
Deportatio aliquando admittit libertatem.fo.lxiij.co.iij.
Deportatio tollit ea que sunt iuris ciuilis.fo.ccccxliiij.co.ij.
Deportati qd pdunt.fol.cclxviij.col.iiij.
Deportatio relictū quis cauet.fo.cclxvij.columna.iiij.
Depositarius an ppter impēsas babeat retentionē.fo.clxiiij.co.iiij.
Depositarius vtēs re deposita an furtū faciat.fo.clxiiij.col.j.
Deum iurās deum babet vltorem.folio ccccxxj.col.j.
Deuoti qui dicuntur.fo.clxxxiij.co.ij.
Dictū generale generaliter est intelligendum.fo.xcv.co.iiij.
Dies a planetis noīa sūpserūt.f.xcvj.c.j.
Dies instrumēti an debeat edi.f.cccxcij.columna.ij.
Dilatio an detur in causa adulterij.folio ccccxxiiij.co.iij.
Dilatio an sit danda propter amicorum absentiam.fo.xcv.co.j.
Dilatio data a lege an possit minorari p iudicem.fo.xciij.co.iij.
Dilatio est quandoq; triū mensium.fol.lxxxvij.col.iiij.
Dilationes sunt amputāde.fo.xcv.co.j.
Digesta:institutiones:⁊ codex quo ordine sunt facta.fo.iij.co.j.
Discordia fit ex ↄmuniōe.fo.ccclxxxviij.columna.iij.
Disiunctiua ponitur quādoq; pro copulatiua.fo.cclij.col.iiij.
Diues ⁊ pauper q dicuntur.fo.cclvij.co.iij.
Diues plus obligatur q̄ pauper.fol.xx.colūna.iiij.
Diuisio an presumatur facta ex longa rei possessione pro diuiso.fol.cxxij.col.ij.
Diuisio pmutatio quedā est.fo.cxx.col.j.
Diuisionem quidam petere non possunt fol.cxix.col.iiij.
Diuisione facta a patre non agunt filij de euictione.fo.cxx.co.iiij.
Doctorū filij in q̄ sūt pulegiati.f.lvj.c.j.
Dolus aptus et velat⁹.f.ccccxciij.co.j.
Dolus auctoris successori nocere non debet.fo.ccclxxviij.co.iij.
Dolus duplex est.fo.lxvij.co.iiij.
Dolus non infertur scienti.fo.clxiij.co.j.
Dolus pponderat culpe.fol.clxxiij.co.ij.
Dolus qn̄q; dat cām cōtractui qn̄q; incidit in contractum.fol.lxx.co.ij.
Dolus quomodo probetur in venditione interuenisse.fo.clxxij.co.iij.
Dolus sciēti nō infertur.fol.lxxvj.co.iij.
Dolus tertij an vitiat ēptionē.f.lxx.c.iij.
Domiciliū vbi dicitur quis babere.folio cccxxxvj.col.iij.
Dominium aliquando transfertur sine traditione.fo.cxcij.co.ij.
Dominiū an possit sine possessiōe queri.fo.ccclxxxvj.co.ij.
Dominium an statim queratur domino p procuratorē.fo.cccxxij.co.iiij.
Dominium an trāsferatur ex inutili contractu.fo.clxvj.co.iiij.
Dominium an transferatur si res contra pbibitionē alienatur.fo.clxxviij.co.ij.
Dominij translatio an reqrat vacue possessionis traditionem.fol.clxxvj.col.j.
Dominus qua actione tenetur ratiōe contractus cū seruo celebrati.fol.cl.col.iij.
Domo instructa legata an cōtineatur vinum.fo.cclxxxviij.col.ij.
Donatarius an teneatur ad es alienum pro re sibi donata.fo.ccccix.co.ij.
Donatio aliquādo ad solā negligentiam reuocatur.fo.ccccxiij.co.j.
Donatio an debeat esse inofficiosa euētu ⁊ cōcilio an̄q̄ possit reuocari.f.cix.c.j.
Donatio an valeat duo sunt inspiciēda.fol.cxc.co.iiij.
Donatio an valeat sine stipulatione.fol.ccccviij.co.iiij.
Donatio cā mortis an possit fieri absenti.folio.ccccxiiij.col.j.
Donatio dubia an p̄sumatur cā mortis vel inter viuos.fo.ccccxiiij.col.ij.
Donatio ē cōtract⁹ noīat⁹.f.cxxxij.c.iiij.
Donatio est triplex.fo.ccxv.co.ij.
Donatio est cōtract⁹.fol.cccxlij.col.j.
Donatio facta filio in potestate a patre non valet.fo.lxxij.col.iiij.
Donatio facta ecclīe vltra quingētos aureos sine scriptura an valeat.f.x.co.ij.
Donatio facta in filium an valeat.folio ccccix.columna.j.
Donatio bodie v; vsq; ad quingētos aureos sine insinuatione.fol.ccccx.co.iiij.
Donatio in pias cās an sine isinuatione possit in immensum fieri.f.ccccxj.co.j.
Donatio inter virū ⁊ vxorē si nō iteruenit traditio nō ↄfirmatur morte.f.ccxij.c.iij.
Donatio inter viuos fctā cōstāte matrimonio an possit vsucapi.f.cccxxxij.iij.
Donatio morte cōfirmata quēadmodū retrotrabatur.fo.cviij.co.ij.
Donatio nō fit inuito.fol.ccccix.co.j.
Donatio p̄ris facta filio in ptāte posito nō validatur p vsucapionē.f.cccxxxij.iij.
Donatio p̄ris in filiū qn̄q; statim transferri dominium.fo.cviij.co.ij.
Donatio pōt fieri pro sua ⁊ aliena morte fo.ccccxiiij.co.ij.
Donatio ppter nuptias est in dominio vxoris.fo.clv.co.ij.
Donatio ppter nuptias facta p minorē an possit retractari.fo.lxxij.co.iij.
Donatiōis inofficiose querela inquātu; reuocat.fo.cviij.co.j.
Donatio ppter nuptias olim tria habebat vitia.fo.cxcij.co.j.
Donatio ppter nuptias quare datur vxori.fo.cxcij.co.iij.
Donatio ppter supuenientes liberos reuocatur.fo.ccccxiij.co.iij.
Donatio quare ē inter cōiuges pbibita.fo.cxcij.co.ij.
Donatio simplex an valeat inter absentes.fo.ccccxiiij.co.j.
Donationis insinuatio i qbusdā casib⁹ necessaria nō est.fo.ccccxj.co.ij.
Donatiōis insinuatio potest fieri apud acta sine testib⁹.fo.ccccx.co.ij.
Donationi pfecte an possit apponi conditio in traditione.fo.ccccxij.co.iiij.
Donatiōes inter viuos collate in vxorē; an infirmentur vno dānato ex lege iulia maiestatis.fo.ccccxx.co.iij.
Donator an teneatur d̄ euictiōe.f.cciiij.c.j.
Donator an teneatur de euictiōe.f.cccc.c.j.
Donator cui alimenta ex pacto a donatario nō prestantur tres cōtra eum babet actiones.fo.ccccxij.co.iij.
Donator si fiat inops an donatarius eū alere teneatur.fo.ccccxiij.col.iiij.
Dos ad mulierem redit soluto matrimonio.fo.cxcj.co.iij.
Dos aliquādo retinetur pro d̄bito mariti.fo.cxxxvj.co.iiij.
Dos an minuatur ppter īpēsa;.f.ccix.c.ij.
Dos an possit per curatores ↄstitui adulte vltra vires.fo.ccxxviij.co.iij.
Dos a quo possidetur.fo.ccclxxxij.co.ij.
Dos data confertur in quattuor casibus constāte matrimonio.fo.cclviij.col.iij.
Dos data ob mr̄imoniū qd̄ de iure non potuit seq an possit repeti.f.cxxxij.c.iij.
Dos etiam constante matrimonio qn̄q; reddenda est.fo.ccxviij.co.iiij.
Dos ⁊ donatio an possit cōstitui inequaliter.fo.cxcij.co.ij.
Dos et donatio propter nuptias equis passibus ambulant.fo.cxcij.co.iij.
Dos filie data an possit p creditores reuocari.fo.ccclxix.co.j.
Dos b; multa priuilegia.fo.clvj.co.ij.
Dos b; tria ↄsideranda.fo.cclviij.co.ij.
Dos inofficiosa p quos potest reuocari.fo.cix.co.j.
Dos in qbus casib⁹ exigitur matrimonio constāte.fo.ccvj.co.iiij.
Dos nō est titul⁹ lucratiu⁹.fo.ccclxix.c.j.
Dos p q̄s actiōes repeti pōt.f.ccvij.co.ij
Dos pōt ↄstitui p pollicitatiōe;.f.ccv.c.ij
Dos p̄fectitia redire debet ad p̄rem etiā liberis existentib⁹.fo.ccxviij.co.ij.
Dos qn̄ redditur si mr̄imoniū per ↄsanguinitatem soluitur.fo.ccix.co.iiij.
Dos si p extraneū pmittitur de cui⁹ patrimonio pmissa p̄sumitur.fol.cciij.c.iij.
Dubia fit res p negationē.fol.ccccxxix.columna.ij.
Dubitās p ignorāte bētur.f.cxxxij.c.ij.
Duumuir ex decurionibus eligitur.fol.ccclxij.co.iij.
Duūuiri q dicuntur.fo.xcj.co.iiij.
Dotis ⁊ donatiōis ppter nuptias debet esse equalitas.fo.ccxi.co.iiij
Dotis fructus cui⁹ sunt.f.ccx.co.j.
Dot; nō nūerate exceptio currit ēt minoribus ⁊ b; multa spālia.fo.lxxx.co.iij.
Dotis retētio olim ppter quinq; competebat.fo.ccix.co.j.
Dotem accipiēte minore an sua bona tacite obligētur.fo.ccxxiiij.co.j.
Dotē dās an teneat d̄ euictiōe.f.cciiij.c.ij
Dotē marit⁹ recipiēs an p illi⁹ cōseruatiōe d̄beat fideiussorē dare.fo.ccxix.c.j.
Dotē pt marit⁹ vxori legare.f.ccxcvj.c.ij
Dotē pmittens simplr extraneus an possit tradendo pacisci eā sibi restitui.fol.ccx.co.ij.
Dotalis non ē res ex pecunia dotali empta.fol.ccv.col.ij.
Dotalis rei dn̄s est marit⁹.fol.cxij.c.iiij.
Dotalium rerū dominiū cui⁹ est an viri an mulieris.fo.ccvij.co.iij.
Dubitatiōe; qs d̄cidē d̄beat.f.xxix.c.iij.
Ecclesia an debeat dānum pati per factū plati.fo.vj.col.iij.
Ecclesia est loco pupille.fol.cxxxix.columna.j.
Ecclesia in sex casibus nullo modo alienare pōt.fo.viij.co.iij.
Ecclesia: minor: maritus ad diuisionem nō puocāt s; puocantur.fo.cxxij.col.iij.
Ecclesia remunerādo an possit alienare.fo.vij.co.iiij.
Ecclesie res in sex casib⁹ possunt alienari.fo.viij.co.iiij.
Echinus qd sit.fo.clxxxij.co.j.
Econom⁹ an debeat eē cleric⁹.fo.xxij.c.j.
Edificij facti in alieno solo ex ppria materia cui⁹ est possessio.fo.cxj.col.iiij.
Editio nō debet fieri sine cause cognitione.fo.xlij.co.ij.
Edictū d̄ testib⁹ ē pbibitoriū.fo.xxv.c.j.
Edictū diui traiani qd.fo.cccxxj.col.j.
Electio ppter mora; transfertur.fo.ccccxj.col.ij.
Electiōe facta an statim babeat iurisditionem electus.fo.xcvij.co.j.
Electione vnius tollitur aliud.fo.clj.co.j.
Elogiū qd sit.fo.ccccxviij.col.ij.
Emācipatio an debeat fieri interueniente scriptura.fo.cccv.co.ij.
Emancipatio an valeat sine scriptura.fo.cxlvj.co.j.
Emācipatio bodie videtur semp cōtracta fiducia fieri.fo.cccix.co.iij.
Emācipatio nō datur iuito.fo.cccxvij.c.iij.
Emācipati a suis adbuc in aliquibus differūt.fo.cccxxv.co.ij.
Emancipatus manumittens non videtur gerere.fo.cclxxvj.co.ij.
Emens rem a fure an presumetur particeps fraudis.fo.cclxxvij.co.ij.
Emere rē meā nō possu;.fo.cclxxx.c.iiij.
Emptio ⁊ diuisio differt.f.cxxij.co.iij.
Emptio ⁊ mutatio in quib⁹ ↄueniāt: et i quib⁹ differāt.fo.clxxxiiij.co.j.
Emptio ⁊ venditio qualiter resoluitur.fol.clxxiij.col.iiij.
Emptio sue rei quare non valeat.fol.clxix.col.j.
Empbiteota empbiteote si velit vendere cui⁹ reqret ↄsensu;.fo.clxxxviij.co.iij.
Empbonema qd significat.fo.clxx.c.j.
Emponema qd d̄r.fo.clxxxviij.co.iij.
Empta res de pecunia mea an sit mea.f.clxxvj.col.iiij.
Emptor qn̄q; p̄ciū amittit nec illud venditor lucrifacit.fo.cccxxxix.co.j.
Emptor quēadmodū possit agere contra venditorē re euicta.fo.ccccij.col.j.
Emptor qui emit bona fide liberum patientem se vendi duas babet actiones.f.cccxxix.co.ij.
Emptor si inquietetur sup re empta sciente vēditore an teneatur ei denūciare.fol.cccc.col.iij.
Endiadis figura.fo.xx.col.ij.
Epypbania vnde dicitur.fo.xcvi.co.ij.
Episcopi ab imperatore electi detrudi debēt.fo.ccccxxxiiij.co.iiij.
Episcopi decretū qn̄q; ē in transactione necessariū.fo.liij.co.ij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Tabula materiarum Codicis in glosis contentarum.

Successores ei⁹.fol.cccxcviij.c.ij.
Successores legata.fol.cccj.co.iij.
Suggerente.fo.xl.col.iij.
Suggestioni illiriciane.fo.cclxxxviij columna.iiij.
Suggestionē viri.fol.lvj.col.j.
Sūma sentētia.fol.ccxxxvj.col.ij.
Sumptus in pupillū.f.ccxxviij.co.j.
Super annali.fo.cccxlij.co.iiij.
Sup cyrographarijs.fo.cxxx.co.iij.
Super delictis.fo.ccclv.co.j.
Super empti.fo.cccj.co.j.
Super longi.fo.cccxxxvj.co.ij.
Super hypothecis.f.ccclxxviij.c.iiij.
Super rebus.fo.clxx.co.j.
Super statu.fo.ccccxxxviij.col.ij.
Superuacuam differentiaꝫ.fol.lxxxiiij.colum.iiij.
Supuacuā obseruationē.fo.ccxc.c.j.
Superuacuā veterū.fo.clxv.co.j.
Supplicare.fo.xxxiiij.co.iij.
Suus heres.fo.cclxxxj.col.j.
Suū heredē.fo.cclxxvij.co.j.
Suo poti⁹ piculo.fo.ccxxxiij.col.iiij.
Tanta circa nos.fo.xxx.col.iij.
Talis de antiq̄ iure.fol.cclxxxiiij.colum.iij.
Tā deinētis.fo.xxiij.co.j.
Tādiu societas.fo.clxviij.co.iij.
Tā mādatori.fol.clvij.co.iiij.
Tpales actiōes.fol.xxxiiij.c.ij.
Tpalib⁹ actionib⁹.fo.lxxix.co.iij.
Tps expeditiōis.fo.cccxxxvij.col.ij.
Tpis qd.fo.ccxxxj.col.iij.
Tpe ꝯctus.fo.clxxix.col.iij.
Tpa fataliū.fo.ccclx.co.j.
Terminato trāsactoq3.fo.cccl.co.iiij.
Testamētū militis.fo.ciiij.col.ij.
Testamentū nō id.fo.cclxv.col.ij.
Testamētū tabulas.fo.cclxxxj.co.iij.
Testamēti factionē.fo.ciiij.co.ij.
Testamēto iure.fo.cclxxj.co.iiij.
Testamēto mr̄is.fo.ccxxiij.co.iij.
Testamēto tutor.fo.ccxxxix.co.ij.
Testamēta oia.fo.cclxv.col.iij.
Testādi causa.fo.cclxv.co.j.
Testes serui.fo.cclxiiij.col.j.
Testiū facilitatē.f.cxliiij.co.ij.
Titius si.fo.cclj.co.ij.
Titulo nō pcedente.fo.cccxxij.co.iij.
Titulos.fo.xxxviij.co.iiij.
Toti⁹ minoris.fo.xxxviij.co.ij.
Traditionib⁹.fo.xlvj.co.ij.
Traiectitie qdē.fo.clxiij.co.iiij.
Traiectitiam pecuniā.fo.clxiij.c.iij.
Trāsactio nullo dato.fo.lij.co.iij.
Trāsactionis placitū.fo.xlviij.co.iiij
Trāsactionē.fo.lij.colū.ij.
Trāsactionē.j.de trāsac.fo.lj.co.j.
Trāsactione.ij.de transac.fo.lj.c.iij.
Trāsigere.fo.l.co.ij.
Tres denūciationes.fo.ccclvj.co.j.
Tres tm̄ō.fol.xxj.col.j.
Tres tm̄ō.fo.xxxix.co.ij.
Tūc cōuenit.fo.ccccxvij.col.iiij.
Turres noui.fo.ccclxxvj.col.ij.
Tutele actio.fo.ccxxxv.co.iij.
Tutele ꝯ.fo.ccxxiij.col.ij.
Tutelā administrare.fol.ccxxvj.c.iij.
Tutelā pupillor.fo.ccxxviij.co.ij.
Tutor filiorū.fol.ccccxliij.co.iiij.
Tutor licet.fo.ccxxix.col.j.
Tutor post puberē.fo.ccxxxv.co.ij.
Tutor qui satisda.fo.ccxxxij.co.iij.
Tutoris officium.fo.ccxxxviij.co.iij.
Tutoris tui.fo.ccccxxv.co.iij.
Tutori vel curatori.fo.lxv.co.iiij.
Tutorē quōdā.fo.ccxxxv.co.ij.
Tutorē vel curatorē.fol.ccxxxvij.c.j.
Tutores.j.de administratiōe tutorū.fo.ccxxviij.co.iiij.
Tutores.ij.de administratione tutor fo.ccxxix.co.iiij.
Tutores etiā.fo.ccxxiij.col.ij.
Tutores nolatos.fo.ccxxxix.col.iiij.
Tutores qui necdū.fo.ccxxxiiij.co.j.
Tutores quos fo.ccxl.co.ij.
Tutores tutele.fo.ccxxxv.col.j.
Tutorib⁹ vel curatori.fo.ccxxxj.co.ij
Ubi adhuc.fo.ccvj.co.iiij.
Ubi auiarum.fo.cccvj.co.iiij.
Ubi aut vis.fo.xcviij.col.iij.
Ubi fallit.fo.ccccxxxij.co.ij.
Ubi pactū.fo.lij.co.iiij.
Uectigalia noua.fo.clxxxiij.co.ij.
Uectigalia quecūq3.fo.clxxxij.co.iiij
Uelamēto absentie.fo.liiij.co.j.
Uelles necne.fo.cccciij.co.ij.
Uelut castrense.fo.xl.col.iiij.
Uenales sentētias.fo.ccclxij.co.iiij.
Uenditio quidē.fo.ccxlij.co.iij.
Uenditiōi ancille.fo.cccxxxij.co.j.
Uēditionem ob tribu.fo.clxxiij.c.iiij
Uēditiōes donatiōes.fo.lxvij.co.iiij
Uēditiones.fo.clxviij.col.iiij.
Uenditi.j.de actio.empt.ꝛ vēdi.fol.clxxv.col.ij.
Uēditi.ij.de actio.emp.ꝛ vendi.folio clxxv.colum.iiij.
Uenditor factū.fo.clxxiij.co.j.
Uenditrici succedēti.fo.clxxvij.c.iiij.
Uenia edicti.fo.xliij.co.iiij.
Uerbū pcibus.fo.lix.col.j.
Uerbū volo.fo.ccxcj.co.j.
Uerba legis.fo.ccccxxj.co.j.
Uerba superflua.fo.ccccxij.co.iij.
Uerba testamēti.fo.cclxiij.col.iij.
Uerba testamēti.fo.ccxcv.co.j.
Uerbis testamēti.fo.cxiiij.c.ij.
Uestium auri.fo.clxxiij.co.iij.
Ueteranis qui.fo.ccclxij.col.iiij.
Ueteris iuris.fol.ccxxxv.co.iij.
Ueteris iuris.fo.ccclxxxiij.co.iiij.
Ueteris iuris.fo.cccxcij.co.j.
Ueterē dubitationē.fol.ccxxxviij.c.j.
Ueteres circuitus.fo.cccciiij.co.iiij.
Ueterum ambiguitates.fo.clvj.co.ij
Uetustissimā obfua.f.ccclxxxviij.c.j.
Uiā veritatis.fo.clxxxv.co.iij.
Ui bonorū.fo.ccccxxxv.col.iiij.
Uitia possessionum.fo.cccxxxv.co.j.
Uice donatricis.fo.ccccix.co.iij.
Uidue intra.fo.cxciiij.co.j.
Ui pulsos.fo.ccclxxj.co.j.
Uiri illustres.fo.xxxviij.co.j.
Uiros clarissimos.fo.ccxl.co.j.
Uis eius.fo.cxlj.co.iij.
Uitrico priuigni.fo.cccx.co.iiij.
Ultra modū.fo.clxxvj.col.iij.
Uniuersi fiduciam.fo.cj.co.iij.
Uniuersi puinciales.fo.clxxxij.c.iij.
Uniuersa bona.fo.ccclxxix.co.j.
Uniuersa rescripta.fo.xxxiij.co.iiij.
Uniuersa rescripta.fo.xxxvj.co.j.
Uniuersas terras.fo.cccxxxix.col.ij.
Uniuersis simul.fo.xxxiiij.co.j.
Uniuersis tā legionib⁹.fo.cccxvj.c.j.
Unus ex multis.fo.ccclxxxvj.col.iij.
Unus indiuiduū.fo.ccccxxxvij.col.j.
Unusquisq3 pcura.fo.ccccxxxiiij.c.ij.
Unusquisq3 sobolem.fo.ccccvij.c.iij.
Uolūtarie tutele.fo.ccxxxix.co.ij.
Uoluntas patris.fo.ccxc.co.iij.
Uolūtatis defuncti.fo.ccxc.co.iiij.
Usucapio.fo.cccxxxiij.c.j.
Usucapio.fo.ccclxxvij.col.ij.
Usufructu.j.de vsufru.ꝛc.f.cxiiij.c.iij.
Usufructu.ij.de vsufr.ꝛc.fo.cv.col.j.
Usure in depositi.fo.clxiiij.col.j.
Usure per tempora.fo.clxj.col.ij.
Usuras emptor.fo.clx.co.iij.
Usuras que.fo.cccxcviij.co.ij.
Usurpationē toti⁹.fo.clxxxij.col.iiij.
Ut creditor.fo.cxl.co.ij.
Ut debitū.fo.ccxxxix.co.j.
Utere viri.fo.ccxliij.co.iij.
Utili ratione.fo.xlj.co.iiij.
Ut in die dn̄ico.fo.xcvj.co.j.
Ut in priuatorū.fo.cccxlix.co.iiij.
Ut inter absentes.fo.cccxcij.co.iiij.
Ut inter diuinū.fo.x.col.iiij.
Ut intestato.fo.cccvj.col.ij.
Uti possidetis.fo.ccclxxiij.co.iiij.
Ut legis.fo.ccccxxix.co.iiij.
Ut liberis.fo.cclix.col.iiij.
Ut nemini decetero.fo.cclx.c.iiij.
Ut nullo modo.fo.clxiij.col.ij.
Ut pfectius.fo.cccxliij.co.ij.
Ut prophanos.fo.xxvj.co.iiij.
Ut rn̄sum.fo.xlix.col.iiij.
Ut testamentū.fo.cclxxxj.col.iij.
Utrū nepos.fo.ccxxxiiij.co.ij.
Ut verbor.fo.ccliiij.col.iiij.
Ut vnius pena.fo.ccccxxxiiij.co.j.
Ut vxori.fo.ccxix.co.iij.
Uxor patrui.fo.cclxxxvij.co.ij.
Uxor q̄.fo.ccxvj.co.ij.
Uxor tua.fo.cxviij.co.iiij.
Uxor tua.fo.ccccxv.co.ij.
Uxoris abortu.fo.cclxxv.col.iiij.
Uxorē libertā.fo.cxciij.co.iiij.
Zenodorus.fo.clij.co.iiij.

¶ Finis.

¶ Glo. pcipua dicta i earū marginib⁹ collocata i hāc facillimā tabellā coniecta sunt.

Abbas an debeat de calūnia iurare vel sindic⁹ monasterij.fo.lxxxvi.co.j.
Abigei q sūt.f.ccccxxxvij.columna.j.
Abolitio est licētia desistēdi ab accusatiōe.fo.ccccxij.co.iij.
Abolitio generalis:legitia ꝛ puata q̄ sunt.fo.ccccxxxix.co.iij.
Abolitio habet trib⁹ modis.fo.ccccxxxix.co.j.
Abolitio qd sit.fo.ccccxxxix.co.ij.
Absens dānari pōt.f.ccccxxxvij.c.iij
Absentē defendere nemo cogit inuit⁹ fo.xcviij.co.ij.
Absentiū cā reipublice bōa an vēdi possint.fo.lxxix.col.j.
Absolutus in ciuili pōt ꝯueniri in criminali.fo.ccccxxxv.co.ij.
Absoluti semel an possint ꝯdēnari.f.ccccxxv.col.j.
Absoluere qs pōt qui dānare nō potest.fo.c.colū.iiij.
Absoluit nemo q cōdemnare nō pōt.fo.xvij.col.iij.
Acceptilatio est imaginaria solutio.f.cccxcix.col.iij.
Acceptū ferēs pōt ex m̄ltis causis restitui.fo.cccxcix.co.iij.
Accusari simul quot malefactores possunt ab eodē.fo.ccccxix.co.iij.
Accusare volēs duos adulterij q̄ ordine vti d3.fo.ccccxxj.co.iiij.
Accusator an teneat se semp iscribere ad penā tallionis.fo.ccccxv.co.j.
Accusator ꝛ accusatus q̄liter citari d3.fol.ccccxvj.col.iij.
Accusatio est multis interdicta.folio.ccccxiiij.colū.iij.
Accusatio vnius an pmittat plurib⁹ fo.ccccxvj.col.iij.
Accusatiōis deserte pena est quinq3 librarū auri.fo.cj.co.ij.
Accusationē deserēs sine abolitiōe an icidat i turpilianū.f.ccccxv.c.ij.
Accusatiōem deserēs rōne pmissiōis sibi facte ad illā nō redit ēt pmissione nō seruata.fo.ccccxl.co.ij.
Accusatiōes criminū quāto tpe tollātur.fo.ccccxxxj.col.iij.
Accusationes duas an possit qs instituere.fo.ccccxv.col.iiij.
Accusatus ab vno sup vno crimie: an possit ab alio sup eodē accusari.fo.ccccxvij.col.ij.
Accusatus citatus nō veniēs q̄modo puniat.fo.ccccxvj.co.iij.
Accusatus trāsigēs an possit datū repetere.fo.lxvij.co.iiij.
Acephali q dicunt.fol.xxiiij.col.iiij.
Acrimonia vn̄ dr.fo.vj.col.j
Acta q̄ dicant.fo.x.co.j.
Acta q̄ dicant.fo.lxxxiij.co.iij.
Actore nō pbante qn̄q3 cogit reus se defendere.fo.cxlviij.co.ij.
Actio ad exhibēdū nō ꝯpetit nisi intersit pecuniariter.fo.cxxv.co.j.
Actio ad exhibendū vtilis an aliq̄ sit.fo.cxxv.col.ij.
Actio ad exhibēdū arbitraria q̄.fol.cxxv.co.iij.
Actio aliter dr icipe i stipulatiōe post mortē ꝛ aliter i legato.f.cxxxvj.c.iij.
Actio bōe fidei ꝛ actio stricti iuris differunt.fo.cxxv.co.iij.
Actio ciuilis an p̄iudicet criminali.f.ccccxxxv.col.j.
Actio de cōstituta pecunia in qb⁹ sit priuilegiata.fo.cxl.co.j.
Actio de dolo aliq̄s actiōes secū admittit.fo.lxviij.co.j.
Actio d peculio dat i quātū ē locupletatū ꝛ nō i pl⁹ i cert3 casib⁹.f.clj.c.iiij.
Actio ex stipulatu p dote quiq3 specialia habet.fo.ccix.col.j.
Actio famosa an possit in partē dari.fo.lxviij.co.iij.
Actio finiū regundor qn̄ ꝛ vn̄ nascit.fo.cxxiiij.col.j.
Actio funeraria ꝯ quos competat.fo.cxxxiij.co.iiij.
Actio hypothecaria ē realis.f.ccclxxxvj.columna.iiij.
Actio hypothecaria quāto tēpore duret.fol.cxxxv.co.iiij.
Actio in factū ex dicto d alie.mu.iud.ꝛc.vt locū hēat tria sūt necessaria.f.lxxxj.col.iiij.
Actio in factū ad exhibēdū dat in qnq3 casibus.fo.clxxxj.co.iiij.
Actio in factū i multis h3 locū.folio clxxxiiij.co.ij.
Actio ne.ge.vn̄ nascit.fo.lxiiij.c.iiij.
Actio p alterū non q̄rit regulariter.f.clxxvij.col.ij.
Actio p litis contestationeꝫ diuisa nō reintegrat.fo.cccxcv.col.ij.
Actio psonalis scriptā in rē p̄scribit longo tpe.fo.lxvij.col.j.
Actio psonalis p vsufructu competēs q̄to tpe tollat.fo.cxvj.co.j.
Actio psonalis.x.vel.xx.annis aliqn̄ tollit.fo.cxvj.co.ij.
Actio psonalis ex testamēto quāto tēpore tollit.fo.cccxliij.co.j.
Actio pignoraticia est psonalis.foli.cxlix.col.iiij.
Actio pignoraticia qn̄ nascit ꝛ ex quo tpe currit p̄scriptio.f.cccxliij.co.ij.
Actio p̄scriptis v̄bis vbi habet locū.fo.clxxxiij.co.ij.
Actio prima nō nouat p sententiam.fo.ccclij.co.iiij.
Actio p socio quādo incipit cōpetere.fo.cccxliij.co.j.
Actio p socio qn̄ nascit.f.cxlviij.c.iij.
Actio p tute.ꝯ quē dat.f.lxiiij.col.iij.
Actio q̄liter sumit.fo.viij.co.iij.
Actio quandoq3 datur i qntuplū.fo.cccxxvij.col.j.
Actio qn̄q3 ipo iure p pactū tollit.fo.xlviij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarũ Codicis in glosis cõtentarum.

xlviij.col.iij.
Actio q̃n̄q3 nascitur ex contractu dudum inito.fo.ccxxviij.col.j.
Actio quãti minoris: ex empto differunt.fo.clxxvj.co.j.
Actio q̃ð mer⁹ cã qualis est et contra quẽ datur.fo.lxvij.col.j.
Actio rex amotax ẽ penal.f.cxix.c.ij.
Actio rex amotax q̃ñ deẽ.f.ccxix.c.ij.
Actio transit ipso iure de vno fideicõmissario in aliũ.fo.ccxcix.col.iij.
Actio vi bonox raptox ĩ heredẽ nõ datur etiã in eo q̃ð ad eũ puenit.f.cccxxxv.co.iiij
Actio vtil' datur ĩ sex casib⁹ sine cessione.fo.cclxxvij.co.ij. (col.j.
Actiõ vtil' ⁊ directa differt.f.cclxxxvij.
Actio vtil' in aliquib⁹ casib⁹ ab initio daẽ sine cessiõe.fo.cxxxv.co.j.
Actiõis cessio ex tribus p̃sumiẽ simulata.fo.lxiiij.co.j.
Actiõis cuiuslib3 an possit fieri cessio fo.clxxj.col.j.
Actiõis directe ⁊ vtilis an sit eadẽ substantia.fo.cxxxv.co.ij.
Actiõis nomẽ officiũ iudicis cõtinet.fo.clxxj.col.j.
Actiõi hypothecarie quãto tpe p̃scribitur ab emptore.fo.cccxxxviij.c.j.
Actionẽ cedere ⁊ mãdare differũt.fo.cxxxv.col.j.
Actionẽ directã habẽs si cõcurrat cũ habente vtilẽ ad agendũ vter preferet.fo.ccccxcvij.co.ij.
Actionẽ mouẽs intra bimestre litẽ cõtestari d3.fo.ccxcvj.col.iij.
Actio legis acq̃lie q̃ñ reus si de mendacio ɔuiciẽ ĩ duplũ puniẽ.f.cxviij.c.iij.
Actiõe ptutele teneẽ q nec ẽ nec eẽ põt tutor.fo.cxxxxiij.col.iij.
Actione vtili qui teneẽ an sit obligat⁹ fo.cxxxv.col.j.
Actiões aliq̃ ñ tollũt tpe.f.cccxliij.c.j.
Actiões an ⁊ q̃ñ deniẽ heredib⁹ ⁊ ĩ heredes.fo.cxxxix.col.ij.
Actiones ɔ̃rie q̃ndoq3 danẽ ad idem fo.ccccxij.co.iij.
Actiões ex ɔ̃ctu transeũt ad heredes.fo.clv.co.ij.
Actiões in rẽ vniuersales sũt quatuor fo.cccxxxix.co.iiij.
Actiões mixte quãto tpe durãt.f.ccccxxxvij.co.j.
Actiões oli erãt ppetue.f.cccxxxix.c.ij
Actiões loco ĩmobiliũ ɔputãẽ.f.lxxv.
Actiões p̃sonales puilegia (col.iij. te.fol.ccclxxxj.co.iij.
Actiões p̃sonales.xxx.annis durant.fo.cxxxix.co.iij.
Actiões q̃daz p̃sonales tolluntẽ breui tpe.fo.cccxxxvij.co.iij.
Actiões reales facili⁹ q̃runẽ p alterũ q̃ p̃sonales.fo.clij.co.ij.
Actiões reales sũt dcẽ.f.cccxxxix.c.iij
Actiões sũt ĩ mltiplici dr̃ia.f.lxv.co.
Actionũ diuidendarũ bñficiũ (iij. quib⁹ datur.fo.cccxciij.col.iij.
Adẽptio ẽ duplex.fo.cclxxxiij.co.iij.
Adire: ĩmisceri differt.fo.lxxiiij.c.iij
Adire hẽditatẽ videẽ q domũ patris post mortẽ ĩhabitat.fo.lxxiiij.co.iij.
Admistrator negligẽs puniẽ.f.cxlvj.
Adoptio põt fieri de aliq̃ in (co.iiij. fratrẽ.fo.cclxix.col.ij.
Adultera si nõ accuseẽ.j.tp̃s certũ põt se p̃scriptione tueri.f.ccccxxj.co.iij.
Adulteriũ an cõmittaẽ cũ meretrice.f.ccccxxiij.co.j.
Adulteriũ nõ fit sine dolo.f.ccxvj.c.ij
Adulteriũ:stuprũ:⁊ incest⁹:q̃d significent.fo.ccccxx.co.iiij.
Adulterij accusator:p instas exceptiones repelliẽ.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Adulterij accusari põt vxor:ẽt ɔ̃stãte matrimonio.fo.ccccxxij.co.j.
Aduocat⁹ an debeat p vno salario p̃stare patrociniũ in cã appellatiõis fo.cxxxj.col.ij.
Aduocat⁹ an teneaẽ appellatiõis cãz sine nouo salario agere.f.ccxxxiiij.c.j.
Aduocat⁹ cũ cliẽte ɔ̃bere nõ poteẽ.f.liiij.co.ij.
Aduocato quãdo sit salariũ p̃stãdũ fo.cxxxj.co.j.
Aduocati salariũ qua actiõe põt peti fo.cxxxj.co.j.
Aduocatus stare iudex sedere debet.fo.liiij.co.ij.
Aduocati actores vocãẽ.f.lxij.co.iiij.
Aduocati fisci q̃ salaria oli habebant fo.lvj.co.iij.
Aduocati salariũ ad heredẽ transmittitur.fo.lv.col.iij.
Affect⁹ sine effectu puniẽ.f.ccxlix.c.ij.
Affect⁹ sine effectu quandoq3 puniẽ.fo.ccccxx.co.ij.
Affinitatis diffinitio.fo.cxciij.co.j.
Afflictio nõ ẽ afflicto dãda.fol.ccccxlij.co.ij.⁊ fo.ccxlviij.co.iiij.
Agrum per alienũ trãsire an liceat.f.cxvij.co.iij.
Aliena reo si obligetur an teneat obligatio.fo.ccclxxix.co.iiij.
Alimẽta an sint p̃standa per eũ q negat aliquem filiũ.fo.cccciij.co.j.
Alimẽta sũt ĩgrat; dnegãda.f.ccxx.c.j
Alimẽta sũt parẽtib⁹ ⁊ patronis p̃stãda.fo.cl.co.iiij.
Alimẽtox petitio aliqua h3 singularia.fo.ccxxxiiij.co.ij.
Allodij sui eẽ rẽ p̃mo asserẽs:an possit postea dicere se in feudu3 hẽre.f.cccxxv.co.j.
Alterũ de trib⁹ q̃n̄q3 dr̄.fo.xxiiij.co.j.
Alterũ de trib⁹ q̃n̄q3 dr̄.fo.xxiiij.c.j.
Amor descẽdit.fo.ciiij.co.iiij.
Amore vehemẽti⁹ nihil ẽ.f.ccxxxj.c.iij
Ancilla ab hostib⁹ liberata an sit dño restituenda.fo.ccccvj.co.iij.
Ancilla si deẽ ĩ dotẽ soluto m̃rimonio cuius erit partus.fo.ccxviij.col.j.
Ancilla sub ɔ̃ditione libera si ante cõditionẽ pariat:an sint filij ei⁹ serui vel liberi.fo.cccxviij.co.j.
Angarie q̃.fo.vj.co.iij.
Annõa ⁊ capitatio sũt tributa.f.xlj.c.j
Annotatio q̃d sit.fo.vj.col.iij.
Annotari hõa q̃d sit.f.ccccxxxvij.c.iij
Annotat⁹ q̃s dicaẽ.fo.ccclxiiij.col.ij.
Annotat⁹ si postea ɔpareat sup quo audieẽ.fo.ccccxxxvij.co.iiij.
Annua ad agendũ ppetua sunt ad excipiendũ.fo.ccclxxxix.co.ij.
Annui debiti obligatio an sit vnica ⁊ possit p vnã p̃scriptiõe3 tolli.fo.cccxlj.columna.iiij.
Annus embolism⁹ q̃s sit.fo.vj.co.ij.
Antichrist⁹ regnabit p tres annos cũ dimidio.fo.clxj.co.j.
Antiferna q̃d ẽ ⁊ vñ dicaẽ.f.cxcij.c.ij.
Antipocha q̃d.fo.cxlvij.co.j.
Appellãs an causaz appellatiõis exprimere debeat.fo.cclxxxiij.col.iiij.
Appellãs q̃d pbaẽ teneẽ.f.lxxiiij.c.iij.
Appellãs q̃ ĩtra biẽniũ appellatiõe3 p seq ñ potuit an ẽtiũ hẽbit.f.ccclx.c.iij.
Appellari a multox sentẽtijs nõ lic3 ccclvij.co.ij.
Appellari an possit a consultatiõe.fo.cccliiij.col.iiij.
Appellari nõ l3 a sentẽtia p̃ncipis.fo.ccclvij.co.j.
Appellãdi decẽdiũ currit a tẽpore sententie ⁊ scientie.fo.ccclvj.co.j.
Appellãtis temere pena.f.ccclvj.c.j.
Appellãti sufficit dicere appello ad iudicẽ cõpetẽte3.fo.ccclxvij.co.ij.
Appellãtes male puniũtur.f.ccclxiij.
Appellatio a q̃cũq3 iudice (col.iiij. recipi d3.fo.ccclvij.co.iij.
Appellatio interiecta intra q̃ð tp̃s d3 incohoari.fo.ccclix.co.ij.
Appellatio intra q̃ð tp̃s d3 exerceri.fo.ccccxliij.co.iij.
Appellatio intra q̃ð tp̃s d3 ĩterponi.fo.ccccxliij.co.iiij.
Appellatio nõ põt ĩterponi ab interlocutoria nisi in certis casib⁹.fo.ccclxiij.co.j.
Appellatio põt ĩterponi rõne ɔtumelie p iudicẽ p̃ti facte.fo.ccclviij.c.ij.
Appellatio q̃ndoq3 põt ĩterponi viua voce.fo.ccclvj.col.iiij.
Appellatio q̃ndoq3 tñ semel ɔcediẽ.fo.ccccxxviij.c.iiij.
Appellatio quõ deat fieri.f.ccclvj.c.j.
Appellatio s̃cða quãdoq3 est interdicta.fo.xxj.co.iiij.
Appellatio si a iudice spectabili ĩterponaẽ ad ĩperatorẽ q̃s de ea cognoscet.fo.ccclviij.co.iiij.
Appellatio si emittaẽ a s̃nia ipso iure nulla qualiter sentẽtiabit iudex ad quẽ.fo.ccclxij.co.ij.
Appellatio si interponiẽ cui incũbit onus pbandi.fo.ccclvj.col.ij.
Appellatio vbi ĩterdicta:an ẽt restitutio ĩ ĩtegrũ ibi denegeẽ.fo.ccclxv.c.j.
Appellatiõis cã an possit tpe feriax exerceri.fo.xcvj.co.j.
Appellatiõis exercẽde tp̃s a quo tpe currit.fo.ccclxj.co.iiij.
Appellationis temp⁹ currit a tẽpore sciẽtie.fo.ccccxv.col.iiij.
Appellatiõe pẽdẽte nõ debet res seq̃strari.fo.ccclxiij.col.iiij.
Appellatur ab executore añ tẽp⁹ exequente.fo.ccclviij.co.ij.
Appellatur a delegato ad delegantẽ.fol.ccclviij.co.iij.
Appocha q̃d.fo.cxlvij.col.ij.
Apolides dr̃ ille qui est sine ciuitate.f.ccxv.co.iiij.
Apollinariani.fo.xxiij.co.iiij.
Apostata q̃s.fo.iiij.co.iiij.
Apostatat⁹ accusatio quãto tpe duret fol.ccccxxxj.col.iij.
Apostoli quomõ fiant.fo.ccclv.c.iij.
Apostropha q̃d.fo.lij.co.j.
Arras perdẽs ad nullũ aliud ĩteresse teneẽ.fo.cxlvj.co.iiij.
Arbiter q̃mõ cognosciẽ.fo.xxj.co.iij.
Arbitri s̃nia nõ parit actione3.folio.lxxxj.co.ij.
Arbitriũ boni viri q̃n̄q3 reqritur et a p̃sona receditur.fo.cciij.col.iij.
Arbitriũ per appellationẽ nõ rescinditur.fo.lxxxij.co.j.
Arcere q̃d ⁊ vñ dicaẽ.fo.cclxxvij.c.j.
Archimandrita vñ dr̄.fo.iiij.co.iij.
Argumẽtu3 a ɔtrario sensu nõ semp valet.fo.xiij.co.ij.
Argumẽtu3 a maiori est validũ fo.cclxxij.col.iiij.
Argumentũ nõ est trahẽdũ ex legib⁹ abrogatis.fo.ij.co.ij.
Arrarum cõtract⁹ an sit contract⁹ p se.fo.cxlvj.co.iij.
Arriani q.fo.xxiij.co.iij.⁊.iiij.
Aruspex q̃s est.fo.ccccxxviij.co.ij.
Ascriptiti⁹.xl.annis fit liber.fo.ccccxl.columna.iij.
Auarissimũ gen⁹ mulierũ.fo.cxcj.c.ij.
Assertor libertatis q̃s dicaẽ.folio.cccxxviij.col.iij.
Asse toto distributo an sit necesse ad dispõdiu3 trãsire.fo.cclxxxvij.c.iij.
Audacia q̃lit sumaẽ.fol.cxxxvij.c.iij.
Augustalis q̃s dicaẽ.fo.cccliij.co.iij.
Aurũ polluiẽ ab ere.fo.cxxxvj.co.ij.
Autentica qua in p̃uincia missa inducit noua.fo.xcviij.co.ij.
Aut p⁊ q̃n̄q3 poniẽ.f.cclxxxviij.c.iiij.
Auus ⁊ auia si sint q̃s p̃fereẽ in tutela fo.ccxxvj.co.iij.
Auxiliũ multiplex quãdoq3 simul cõceditur.fol.cxxiiij.co.iij.
Beneficiũ deb3 esse perpetuũ.f.lxv.col.ij.
Brephotrophiũ q̃d.fo.x.co.j.
Bibliopola q̃s dicaẽ.fo.clxxxij.co.j.
Bonefidei possessor ĩ petitiõe hereditatis q̃d restituere teneẽ.fo.cix.co.ij.
Bonefidei possessor teneẽ norali.fol.ccxlix.co.j.
Bonafides quare exigiẽ ĩ ɔ̃ctib⁹.fo.cxxxv.co.ij.
Bonafides q̃ tpe in cõtractib⁹ exigatur.fo.cccxxxij.co.j.
Bona heredũ mariti nõ sũt obligata p dote.fo.ccclxxxij.co.iij.
Bona q̃ h3 filiusfamilias vñ p̃sumãẽ quesita.fo.ccxiij.co.ij.
Bona vacantia an vsucapiantur.fo.cccxxxiij.co.ij.
Bonox defũcti sepatio a bonis coheredũ qualr̃ ⁊ q̃ñ petiẽ.fo.cxxxix.co.j.
Bonox possessio ɔ̃ tabulas q̃b⁹ deẽ.fo.cclv.col.iij.
Bonox possessio ẽ duplex.f.ccxlj.c.iiij
Bonox possessio ⁊ possessio bonoru3 differũt.f.ccclxvij.col.ij.
Bonox possessio nõ petita ad heredẽ nõ transmittiẽ.fo.lxxviij.co.iiij.
Bonox possessio q̃dã ẽ s̃cti q̃dã iuris fo.ciij.col.ij.
Bonox possessio septima q̃b⁹ daẽ.fo.ccccxliij.co.iiij.
Bonox possessiões sũt.vij.f.cclvj.c.iij
Bonox possessiões an sint hodie sublate.fo.cclvj.co.iij.
Bononia ẽ nutrix legũ.f.cclxviij.c.iij
Bucellarij q̃ sunt.fo.ccccxxvj.col.iij.
Calũnia ĩ ciuili cã ɔmissa puniẽ criminalr̃.fo.ccccxxvij.co.iiij.
Calculus qualr̃ accipitur.fo xc.co.ij.
Calculus q̃d.fo.liij.col.iij.
Caligatus q̃s dr̄.fo.cxciiij.co.ij.
Calix fract⁹ nõ remanet sacer.f.x.c.iij.
Calũnia p̃sumiẽ eo ip̃o q̃ q̃s nõ pbat q̃ð intẽdit.fo.ccccv.col.iiij.
Calũniãs in crimine extraordiario q̃liter puniaẽ.fo.ccccxviij.co.j.
Calũniari vr̃ q nõ pbat.f.ccccxl.c.iij.
Calũniator q̃s diciẽ.fo.ccccxl.co.iij.
Cãcellare ⁊ ĩducere differt.f.cccxix.c.ij
Canonica vñ dicaẽ.fo.vj.co.j.
Canon q̃d.fo.vj.col.j.
Capitatio q̃d sit.fo.clxxvj.co.j.
Carcer ẽ ad custodiã.f.ccccxviij.c.iij.
Carcerẽ hẽre ñ ẽ phibitũ.f.ccccxix.c.ij.
Carcerũ custodes negligentes q̃ pena puniunẽ.fo.ccccxix.col.j.
Castaldio q̃s dicaẽ.fo.clij.co.j.
Castrat⁹ si ɔ̃hat an m̃rimoniũ teneat fol.ccxvij.co.iij.
Casus fortuiti periculũ quõ q̃s ĩ se suscipiat.fo.lxvj.col.ij.
Cas⁹ liberat s̃pẽi debitorẽ.f.clxxv.c.ij.
Catotrophiũ q̃d.fo.x.co.j.
Cã cessante cessat effect⁹.f.xix.co.iiij.
Cã cessãte cessat p̃uilegiũ.f.lxxix.c.iij.
Cã cessãte q̃n̄ cesset effect⁹.f.cxxxiij.c.ij
Cã ⁊ lis differũt.fo.xlix.co.iiij.
Cã ⁊ res differũt.fo.cxxxij.co.iij.
Cã ĩpulsiua datũ an possit repeti causa nõ secuta.fo.cxxxiij.co.ij.
Cã q̃n̄q3 p̃ificiatiõe3 crescit.fo.cxxxj. (co.iiij.
Cãe ɔtinẽtia nõ ẽ diuidẽda. fo.ccxxxiiij.col.iiij.
Cãe criminales ⁊ ciuiles quãto tpe durare debẽt.fol.ccccxv.col.ij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarum Codicis in glosis contentarum.

Successores eiꝰ.fol.cccxcviij.c.ij.
Successores legata.fol.ccccj.co.iij.
Suggerente.fo.xl.col.iij.
Suggestioni illiriciane. fo.cclxxxviij columna.iiij.
Suggestionẽ viri.fol.lvj.col.j.
Sũma sentẽtia.fol.ccxxxvj.col.ij.
Sumptus in pupillũ.f.ccxxviij.co.j.
Super annali.fo.cccxlij.co.iiij.
Sup cyrographarijs.fo.cxxx. co.iij.
Super delictis.fo.ccclv.co.j.
Super empti.fo.cccj.co.j.
Super longi.fo.cccxxxvj.co.ij.
Super hypothecis.f.ccclxxviij.c.iiij.
Super rebus.fo.clxx.co.j.
Super statu.fo.ccccxxxviij.col.ij.
Superuacuam differentiaȝ. fol.lxxxiiij.colum.iiij.
Supuacuã obseruationẽ.fo.ccxc.c.j.
Superuacuã veterũ.fo.clxv.co.j.
Supplicare.fo.xxxiiij.co.iij.
Suus heres.fo.cclxxxj.col.j.
Suũ heredẽ.fo.cclxxvij.co.j.
Suo potiꝰ piculo.fo.ccxxxiij.col.iiii.
Tanta circa nos. fo.xxx.col.iij.
Talis de antiq̃ iure.fol.cclxxxiiij.colum.iij.
Tã demẽtis.fo.xxiij.co.j.
Tãdiu societas.fo.clxviij.co.iij.
Tã mãdatori.fol.clvij.co.iiij.
Tpales actiões.fol.xxxiiij.c.ij.
Tpalibꝰ actionibꝰ.fo.lxxix.co.iij.
Tps expeditiõis.fo.cccxxxvij.col.ij.
Tpis qõ.fo.ccxxxj.col.iij.
Tpe ɔ̃ctus.fo.clxxix.col.iij.
Tpa fataliũ.fo.ccclx.co.j.
Terminato trãsactoqȝ.fo.cccl.co.iiij.
Testamẽtũ militis.fo.ciiij.col.ij.
Testamentũ nõ iõ.fo.cclxv.col.ij.
Testamẽtũ tabulas.fo.cclxxxj.co.iij.
Testamẽti factionẽ.fo.ciiij.co.ij.
Testamẽto iure.fo.cclxxj.co.iiij.
Testamẽto mris.fo.ccxxiij.co.iij.
Testamẽto tutor.fo.ccxxxix.co.ij.
Testamẽta oia.fo.cclxv.col.iij.
Testãdi causa.fo.cclxv.co.j.
Testes serui.fo.cclxiiij.col.j.
Testiũ facilitatẽ.f.cxliiij.co.ij.
Tuus si.fo.cclj.co.ij.
Titulo nõ pcedente.fo.cccxxij.co.iij.
Titulos.fo.xxxviij.co.iiij.
Totiꝰ minoris.fo.xxxviij.co.ij.
Traditionibꝰ.fo.xlvj.co.ij.
Traiectitie qdẽ.fo.clxiij.co.iiij.
Traiectitiam pecuniã. fo.clxiij.c.iij.
Trãsactio nullo dato.fo.lij.co.iij.
Trãsactionis placitũ.fo.xlviij.co.iiij
Trãsactionẽ.fo.lij.colũ.ij.
Trãsactionẽ.j.de trãsac.fo.lj.co.j.
Trãsactione.ij.de transac. fo.lj.c.iij.
Trãsigere.fo.l.co.ij.
Tres denũciationes.fo.ccclvj.co.j.
Tres tñmõ.fol.xxj.col.j.
Tres tñmõ.fo.xxxix.co.ij.
Tũc cõuenit.fo.ccccxvij.col.iiij.
Turres noui.fo.ccclxxvj.col.ij.
Tutele actio.fo.ccxxxv.co.iij.
Tutele ɔ̃.fo.ccxxiij.col.ij.
Tutelã administrare.fol.ccxxvj.c.iij.
Tutelã pupillor.fo.ccxxviij.co.ij.
Tutor filiorũ.fol.ccccxliij.co.iiij.
Tutor licet.fo.ccxxix.col.j.
Tutor post puberẽ.fo.ccxxxv.co.ij.
Tutor qui satisda.fo.ccxxxij.co.iij.
Tutoris officium.fo.ccxxxviij.co.iij.
Tutoris tui.fo.ccccxxv.co.iij.
Tutori vel curatori.fo.lxv.co.iiij.
Tutorẽ quõdã.fo.ccxxxv.co.ij.
Tutorẽ vel curatorẽ.fol.ccxxxvij.c.j.
Tutores.j.de administratiõe tutorũ. fo.ccxxviij.co.iiij.
Tutores.ij.de administratione tutor fo.ccxxix.co.iiij.
Tutores etiã.fo.ccxxiij.col.ij.
Tutores noiatos.fo.ccxxxix.col.iiij.
Tutores qui necdũ.fo.ccxxxiiij.co.j.
Tutores quos fo.ccxl.co.ij.
Tutores tutele.fo.ccxxxv.col.j.
Tutoribꝰ vel curatori.fo.ccxxxj.co.ij
Ubi adhuc.fo.ccvj.co.iiij.
Ubi auiarum.fo.cccvj.co.iiij.
Ubi aut vis.fo.xcviij.col.iij.
Ubi fallit.fo.ccccxxxij.co.ij.
Ubi pactũ.fo.lij.co.iiij.
Uectigalia noua.fo.clxxxiij.co.ij.
Uectigalia quecũqȝ.fo.clxxxij.co.iiij
Uelamẽto absentie.fo.liiij.co.j.
Uelles necne.fo.ccccxiij.co.ij.
Uelut castrense.fo.xl.col.iiij.
Uenales sentẽtias.fo.ccclxij.co.iiij.
Uenditio quidẽ.fo.ccxlij.co.iij.
Uenditiõi ancille.fo.cccxxxij.co.j.
Uẽditionem ob tribu. fo.clxxiij.c.iiij
Uẽditiões donatiões.fo.lxvij.co.iiij
Uẽditiones.fo.clxviij.col.iiij.
Uenditi.j.de actio.empt.ꝛ vẽdi. fol. clxxv.col.ij.
Uẽditi.ij.de actio.emp.ꝛ vendi.folio clxxv.colum.iiij.
Uenditor factũ.fo.clxxiij.co.j.
Uenditrici succedẽti.fo.clxxvij.c.iiij.
Uenia edicti.fo.xliij.co.iiij.
Uerbũ pcibus.fo.lix.col.j.
Uerbũ volo.fo.ccxcj.co.j.
Uerba legis.fo.ccccxxj.co.j.
Uerba superflua.fo.ccccxij.co.iij.
Uerba testamẽti.fo.cclxiij.col.iij.
Uerba testamẽti.fo.ccxcv.co.j.
Uerbis testamẽti.fo.cxiiij.c.ij.
Uestium auri.fo.clxxiij.co.iij.
Ueteranis qui.fo.ccclxij.col.iiij.
Ueteris iuris.fol.ccxxxv.co.iij.
Ueteris iuris.fo.ccclxxxiij.co.iiij.
Ueteris iuris.fo.ccxcij.co.j.
Ueterẽ dubitationẽ.fol.ccxxxviij.c.j.
Ueteres circuitus.fo.cccciiij.co.iiij.
Ueterum ambiguitates.fo.clvj.co.ij
Uetustissimã obsua.f.ccclxxxviij.c.j.
Uiã veritatis.fo.clxxxv.co.iij.
Ui bonorũ.fo.ccccxxxv.col.iiij.
Uitia possessionum.fo.cccxxxv.co.j.
Uice donatricis.fo.ccccix.co.iij.
Uidue intra.fo.cxciiij.co.j.
Ui pulsos.fo.ccclxxj.co.j.
Uiri illustres.fo.xxxviij.co.j.
Uiros clarissimos.fo.ccxl.co.j.
Uis eius.fo.cxlj.co.iij.
Uitrico priuigni.fo.cccx.co.iiij.
Ultra modũ.fo.clxxvj.col.iij.
Uniuersi fiduciam.fo.cj.co.iij.
Uniuersi puinciales.fo.clxxxij.c.iij.
Uniuersa bona.fo.ccclxxix.co.j.
Uniuersa rescripta.fo.xxxiij.co.iiij.
Uniuersa rescripta.fo.xxxvj.co.j.
Uniuersas terras.fo.cccxxxix.col.ij.
Uniuersis simul.fo.xxxiiij.co.j.
Uniuersis tã legionibꝰ.fo.cccxvj.c.j.
Unus ex multis.fo.ccclxxxvj.col.iij.
Unus indiuiduũ.fo.ccccxxxvij.col.j.
Unusquisqȝ pcura.fo.ccccxxxiiij.c.ij.
Unusquisqȝ sobolem. fo.ccccvij.c.iij.
Uolũtarie tutele.fo.ccxxxix.co.ij.
Uoluntas patris.fo.ccxc.co.iij.
Uolũtatis defuncti.fo.ccxc.co.iiij.
Usucapio.fo.cccxxxiij.c.j.
Usucapio.fo.ccclxxvij.col.ij.
Usufructu.j.õ vsufru. ꝛc.f.cxiiij.c.iij.
Usufructu.ij.de vsufr.ꝛc. fo.cv.col.j.
Usure in depositi.fo.clxiiij.col.j.
Usure per tempora.fo.clxj.col.ij.
Usuras emptor.fo.clx.co.iij.
Usuras que.fo.ccccxcviij.co.ij.
Usurpationẽ totiꝰ.fo.clxxxij.col.iiij.
Ut creditor.fo.cxl.co.ij.
Ut debitũ.fo.ccxxxix.co.j.
Utere viri.fo.ccxliij.co.ij.
Utili ratione.fo.xlj.co.iiij.
Ut in die dñico.fo.xcvj.co.j.
Ut in priuatorũ.fo.cccxlix.co.iiij.
Ut inter absentes.fo.cccxcij.co.iiij.
Ut inter diuinũ.fo.x.col.iiij.
Ut intestato.fo.cccvj.col.ij.
Uti possidetis.fo.ccclxxiij.co.iiij.
Ut legis.fo.ccccxxix.co. iiij.
Ut liberis.fo.cclix.col.iiij.
Ut nemini decetero.fo.cclx.c.iiij.
Ut nullo modo.fo.clxiij.col.ij.
Ut pfectius.fo.cccxliij.co .ij.
Ut prophanos.fo.xxvj.co.iiij.
Ut rñsum.fo.xlix.col.iiij.
Ut testamentũ.fo.cclxxxj.col .iij.
Utrũ nepos.fo.ccxxxiiij.co.ij.
Ut verbor.fo.ccliiij.col.iiij.
Ut vnius pena.fo.ccccxxxiiij.co.j.
Ut vxori.fo.ccxix.co.iij.
Uxor patrui.fo.cclxxxvij.co.ij.
Uxor q̃.fo.ccxvj.co .ij.
Uxor tua.fo.cxviij.co. iiij.
Uxor tua.fo.ccccxv.co.ij.
Uxoris abortu.fo.cclxxv.col. iiij.
Uxorẽ libertã.fo.cxciij.co.iiij.
Zenodorus.fo.clij.co.iiij.

¶ Finis.

¶ Glo. pcipua dicta i earũ marginibꝰ collocata i hãc facillimã tabellã coniecta sunt.

Abbas an debeat de calũnia iurare vel sindicꝰ monasterij.fo.lxxxvj.co .j.
Abigei q sũt.f.ccccxxxvij. columna.j.
Abolitio est licẽtia desistẽdi ab accusatiõe.fo.ccccxij.co.iij.
Abolitio generalis:legitia ꝛ puata q̃ sunt.fo.ccccxxix.co.iij.
Abolitio habet tribꝰ modis.fo.ccccxxxix.co.j.
Abolitio qd sit.fo.ccccxxxix.co.ij.
Absens dãnari põt.f.ccccxxxvij.c.iij
Absentẽ defendere nemo cogit inuitꝰ fo.xcviij.co.ij.
Absentiũ cã reipublice bõa an vẽdi possint.fo.lxxix.col .j.
Absolutus in ciuili põt ɔueniri in criminali.fo.ccccxxxv.co.ij.
Absoluti semel an possint ɔdẽnari.f. ccccxxv.col.j.
Absoluere qs põt qui dãnare nõ potest.fo.c.colũ.iiij.
Absoluit nemo q cõdemnare nõ põt. fo.xvij.col.iij.
Acceptilatio est imaginaria solutio.f. cccxcix.col.iij.
Acceptũ ferẽs põt ex mltis causis restitui.fo.cccxcix.co.iij.
Accusari simul quot malefactores possunt ab eodẽ.fo.ccccxix.co.iij.
Accusare volẽs duos adulterij q̃ ordine vti dȝ.fo.ccccxxj.co.iiij.
Accusator an teneat se semp iscribere ad penã tallionis.fo.ccccxv.co.j.
Accusatorꝛ accusatus q̃liter citari dȝ. fol.ccccxvj.col.iij.
Accusatio est multis interdicta.folio. ccccxiiij.colũ . iij.
Accusatio vnius an pmittat pluribꝰ fo.ccccxvj.col. iij.
Accusatiõis deserte pena est quinqȝ librarũ auri.fo.cj.co.ij.
Accusationẽ deserẽs sine abolitiõe an icidat i turpilianũ.f.ccccxv.c.ij.
Accusatiõem deserẽs rõne pmissiõis sibi facte ad illã nõ redit ẽt pmissione nõ seruata.fo.ccccxl.co.ij.
Accusatiões criminũ quãto tpe tollãtur.fo.ccccxxxj.col.iij.
Accusationes duas an possit qs instituere.fo.ccccxv.col.iiij.
Accusatus ab vno sup vno crimie:an possit ab alio sup eodẽ accusari.fo. ccccxvij.col.ij.
Accusatus citatus nõ veniẽs q̃modo puniat.fo.ccccxvj.co.iij.
Accusatus trãsigẽs an possit datũ repetere.fo.lxvij.co.iiij.
Acephali q dicunt.fol.xxiiij.col.iiij.
Acrimonia vñ dr.fo.vj.col.j
Acta q̃ dicant.fo.x.co.j.
Acta q̃ dicant.fo.lxxxiij.co.iij.
Actore nõ pbante qñqȝ cogit reus se defendere.fo.cxlviij.co.ij.
Actio ad exhibẽduȝ nõ ɔpetit nisi intersit pecuniariter.fo.cxxv.co.j.
Actio ad exhibendũ vtilis an aliq̃ sit. fo.cxxv.col.ij.
Actio ad exhibẽduȝ arbitraria q̃.fol. cxxv.co .iij.
Actio aliter õricipe i stipulatiõe post mortẽ ꝛ aliter i legato.f.cxxxvj.c.iij.
Actio bõe fidei ꝛ actio stricti iuris differunt.fo.cxxv.co.iij.
Actio ciuilis an p̃iudicet criminali.f. ccccxxxv.col.j.
Actio de cõstituta pecunia in qbꝰ sit priuilegiata.fo.cxl.co.j.
Actio de dolo aliq̃s actiões secũ admittit.fo.lxviij.co.j.
Actio õ peculio dat iquãtũ ẽ locupletatũ ꝛ nõ i plꝰ i certȝ casibꝰ.f.clj.c.iiij.
Actio ex stipulatu p dote quiqȝ specialia habet.fo.ccix.col.j.
Actio famosa an possit in partẽ dari. fo.lxviij.co.iij.
Actio finiũ regundor qñ ꝛ vñ nascit. fo.cxxiiij.col.j.
Actio funeraria ɔ̃ quos competat.fo. cxxxiij.co .iiij.
Actio hypothecaria ẽ realis.f.ccclxxxvj.columna.iiij.
Actio hypothecaria quãto tẽpore duret.fol.cxxxv.co.iiij.
Actio in factũ ex dicto õ alie.mu.iud. ꝛc.vt locũ hẽat tria sũt necessaria.f. lxxxj.col.iiij.
Actio in factũ ad exhibẽdũ dat in qnqȝ casibus.fo.clxxxj.co.iiij.
Actio in factũ i multis hȝ locũ. folio clxxxiiij.co.ij.
Actio ne.ge.vñ nascit.fo.lxiiij.c .iiij.
Actio p alterũ non q̃rit regulariter.f. clxxvij.col.ij.
Actio p litis contestationeȝ diuisa nõ reintegrat.fo.cccxcv.col. ij.
Actio psonalis scriptã in rẽ p̃scribit longo tpe.fo.lxvij.col.j.
Actio psonalis p vsufructu competẽs q̃to tpe tollat.fo.cxvj.co.j.
Actio psonalis.x.vel.xx.annis aliqñ tollit.fo.cxvj.co.ij.
Actio psonalis ex testamẽto quãto tẽpore tollit.fo.cccxliij.co.j.
Actio pignoraticia est psonalis. foli. cxlix.col.iiij.
Actio pignoraticia qñ nascit ꝛ ex quo tpe currit p̃scriptio.f.cccxliij. co.ij.
Actio p̃scriptis v̈bis vbi habet locũ. fo.clxxxiij.co.ij.
Actio prima nõ nouat p sententiam. fo.ccclij.co.iiij.
Actio p socio quãdo incipit cõpetere. fo.cccxliij.co .j.
Actio p socio qñ nascit.f.cxlviij.c.iij.
Actio p tute.ɔ̃ quẽ dat.f.lxiiij.col.iij.
Actio q̃liter sumit.fo.viij.co.iij.
Actio quandoqȝ datur i qntuplũ.fo. ccxxiij.col .j.
Actio qñqȝ ipo iure p pactũ tollit.fo. xlviii.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarũ Codicis in glosis cõtentarum.

xlviij.col.iiij.
Actio qñqȝ nascitur ex contractu du dum inito.fo.cccxxviij.col.j.
Actio quãti minoris ⁊ ex empto differunt.fo.clxxvj.co.j.
Actio qđ metꝰ cã qualis est et contra quẽ datur.fo.lxvij.col.j.
Actio rex amotaꝝ ẽ penal'.f.cxix. c.ij.
Actio rex amotaꝝ qñ deẽ.f.ccxix.c.ij.
Actio transit ipso iure de vno fideicõmissario in aliũ.fo.ccxcix.col.iij.
Actio vi bonoꝝ raptoꝝ i herede nõ datur etiã in eo qđ ad eũ puenit.f.cccc xxxv.co.iiij
Actio vtil' datur i sex casibꝰ sine cessione.fo.cclxxvij.co.ij. (col.j.
Actõ vtil' ⁊ directa differt.f.cclxxxvij.
Actio vtil' in aliquibꝰ casibꝰ ab initio daẽ sine cessiõe.fo.cxxxv. co.j.
Actiõis cessio ex tribus ꝓsumiẽ simulata.fo.lxiij.co.j.
Actiõis cuiuslibȝ an possit fieri cessio fo.clxxj.col.j.
Actiõis directe ⁊ vtilis an sit eadẽ substantia.fo.cxxxv.co.ij.
Actiõis nomẽ officiũ iudicis cõtinet. fo.clxxj.col.j.
Actiõi hypothecarie quãto tpe ꝓscribitur ab emptore.fo.cccxxxviij.c.j.
Actionẽ cedere ⁊ mãdare differũt.fo. cxxxv.col.j.
Actionẽ directã habẽs si cõcurrat cũ habente vtilẽ ad agendũ vter preferet. fo.ccccxcvij.co.ij.
Actionẽ mouẽs intra bimestre litẽ cõtestari dȝ.fo.cccxcvj.col .iij.
Actio legis acglie ꝯuẽtꝰ si de mendacio ꝯuicit i duplũ puniẽ.f.cxviij.c.iij.
Actiõe ꝓtutele teneẽ q nec ẽ nec eẽ põt tutor.fo.ccxxxiij.col.iij.
Actione vtili quĩ teneẽ an sit obligatꝰ fo.cxxxv.col.j.
Actiões aliq̃ ñ tollũẽ tpe.f.cccxliij.c.j.
Actiões an ⁊ qñ deñẽ heredibꝰ ⁊ i heredes.fo.cxxxix.col.ij.
Actiones ꝯrie qñdoqȝ danẽ ad idem fo.ccccxij.co.iiij.
Actiões ex ꝯctu transeũt ad heredes. fo.clv.co.ij.
Actiões in rẽ vniuersales sũt quatuor fo.cccxxxix.co.iiij.
Actiões mixte quãto tpe durãt.f.cccxxxvij.co.j.
Actões oli erãt ꝑpetue.f.cccxxxix.c.ij
Actões loco imobiliũ ꝯputãẽ.f.lxxv.
Actiões ꝑsonales ꝑuilegia (col.iiij. te.fol.ccclxxxj.co. iij.
Actiões ꝑsonales.xxx.annis durant. fo.cxxxix.co.iiij.
Actiões q̃daȝ ꝑsonales tollunẽ breui tpe.fo.cccxxxvij.co.iij.
Actiões reales facilꝰ q̃runẽ ꝑ alterũ ꝙ ꝑsonales.fo.clij.co.ij.
Actiões reales sũt dcẽ.f.cccxxxix.c.iiij
Actiões sũt i mltiplici dr̃ia.f.lxv.co.
Actionũ diuidendarũ bñficiũ (iij. quibꝰ datur.fo.cccxciij.col. iij.
Adeptio ẽ duplex.fo.cclxxxiij.co.iij.
Adire ⁊ imisceẽ differt.fo.lxxiiij.c.iiij
Adire hẽditatẽ videẽ q domũ patris post mortẽ ihabitat.fo.lxxiiij.co.iij.
Admistrator negligẽs puniẽ.f.cxlvj.
Adoptio põt fieri de aliq̃ in (co.iiij. fratrẽ.fo.cclxix.col.ij.
Adultera si nõ accuseẽ.j.tꝑs certũ põt se ꝑscriptione tueri.f.ccccxxj.co.iij.
Adulteriũ an cõmittaẽ cũ meretrice.f. ccccxxiij.co.j.
Adulteriũ nõ fit sine dolo.f.ccxvj.c.ij
Adulteriũ:stuprũ:⁊ incestꝰ:qd significent.fo.ccccxx.co.iiij.
Adulterij accusator:ꝑ mltas exceptiones repelliẽ.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Adulterij accusari põt vxor:ẽt ꝯstãte matrimonio.fo.ccccxxij.co.j.
Aduocatꝰ an dbeat ꝑ vno salario ꝓstare patrociniũ in cã appellatiõis fo.cxxxj.col.ij.
Aduocatꝰ an teneaẽ appellatiõis cãȝ sine nouo salario agere.f.ccxxxiiij.c.j.
Aduocatꝰ cũ cliẽte ꝯhere nõ potest.f. liiij.co.ij.
Aduocato quãdo sit salariũ prestãdũ fo.cxxxj.co.j.
Aduocati salariũ qua actiõe põt peti fo.cxxxj.co.j.
Aduocatus stare iudex sedere debet. fo.liiij.co.ij.
Aduocati actores vocãẽ.f.lxij.co.iiij.
Aduocati fisci q̃ salaria oli habebant fo.lvj.co.iij.
Aduocati salariũ ad heredẽ transmittitur.fo.lv.col.iij.
Affectꝰ sine effectu puniẽ.f.ccxlix.c.ij.
Affectꝰ sine effectu quandoqȝ puniẽ. fo.ccccxx.co.ij.
Affinitatis diffinitio.fo.cxciij.co .j.
Afflictio nõ ẽ afflicto dãda .fol.ccccxlij.co.ij.⁊ fo.ccxlviij.co.iiij.
Agrum per alienũ trãsire an liceat.f. cxvij.co.iij.
Aliena res si obligetur an teneat obligatio.fo.ccclxxix.co.iiij.
Alimẽta an sint ꝓstanda per eũ q negat aliquem filiũ.fo.cccciij.co.j.
Alimẽta sũt igratꝭ dnegãda.f.ccxx.c.j
Alimẽta sũt parẽtibꝰ ⁊ patronis ꝓstãda.fo.cl.co.iiij.
Alimẽtoꝝ petitio aliqua hȝ singularia.fo.ccxxxiiij.co.ij.
Allodij sui eẽ rẽ pmo asserẽs:an possit postea dicere se in feuduȝ hẽre.f. cccxxv.co.j.
Alterũ de tribꝰ qñqȝ dr.fo.xxiiij.co.j.
Alterũ de tribꝰ qñqȝ dr.fo.xxiiij.c.j.
Amor descẽdit.fo.ciiij.co.iiij.
Amore vehemẽtiꝰ nihil ẽ.f.ccxxxj.c.iij
Ancilla ab hostibꝰ liberata an sit dño restituenda.fo.ccccvj.co.iij.
Ancilla si deẽ i dotẽ soluto mr̃imonio cuius erit partus.fo.ccxviij.col.j.
Ancilla sub ꝯditione libera si ante cõditionẽ pariat:an sint filij eiꝰ serui vel liberi.fo.cccxviij.co.j.
Angarie q̃.fo.vj.co .iij.
Annõa ⁊ capitatio sũt tributa.f.xlj.c.j
Annotatio qd sit.fo.vj.col.iij.
Annotari bõa qd sit.f.ccccxxxvij.c.iij
Annotatꝰ qs dicaẽ.fo.ccclxiiij.col.ij.
Annotatꝰ si postea ꝯpareat sup quo audieẽ.fo.ccccxxxvij.co.iij.
Annua ad agendũ ꝑpetua sunt ad excipiendũ.fo.ccclxxxix.co.ij.
Annui debiti obligatio an sit vnica ⁊ possit ꝑ vnã ꝑscriptiõeȝ tolli.fo.cccxlj.columna.iiij.
Annus embolismꝰ qs sit.fo.vj.co .ij.
Antichristꝰ regnabit ꝑ tres annos cũ dimidio.fo.clxj.co.j.
Antiferna qd ẽ ⁊ vñ dicaẽ.f.cxcij.c.ij.
Antipocha qd.fo.cxlvij.co. j.
Appellãs an causaȝ appellatiõis exprimere debeat.fo.cclxxxiij.col.iiij.
Appellãs qd ꝓbaẽ teneẽ.f.lxxiiij.c.iij.
Appellãs q itra bieniũ appellatiõeȝ ꝓseq ñ potuit an ẽtiũ hẽbit.f.ccclx.c.iij.
Appellari a multoꝝ sentẽtijs nõ licȝ ccclvij.co.ij.
Appellari an possit a consultatiõe.fo. cccliiij.col.iiij.
Appellari nõ lȝ a sentẽtia ꝑncipis.fo. ccclvij.co.j.
Appellãdi decẽdiũ currit a tẽpore sententie ⁊ scientie.fo.ccclvj.co.j.
Appellãtis temere pena.f.ccclvj.c.j.
Appellãti sufficit dicere appello ad iudicẽ cõpetẽteȝ.fo.ccclxvij.co.ij.
Appellãtes male puniũtur.f.ccclxiij.
Appellatio a q̃cũqȝ iudice (col.iiij. recipi dȝ.fo.ccclvij.co.iij.
Appellatio interiecta intra qđ tꝑs dȝ inchoari.fo.ccclix.co. ij.
Appellatio intra qđ tꝑs dȝ exerceri. fo.cccxliiij.co. iij.
Appellatio intra qđ tꝑs dȝ iterponi. fo.ccccxliiij.co.iiij.
Appellatio nõ põt iterponi ab interlocutoria nisi in certis casibꝰ.fo.ccclxiiij.co.j.
Appellatio põt iterponi rõne ꝯtumelie ꝑ iudicẽ ꝑti facte.fo.ccclviij.c. ij.
Appellatio qñdoqȝ põt iterponi viua voce.fo.ccclvj.col.iiij.
Appellatio qñdoqȝ tm̃ semel ꝯcediẽ. fo.cccxxviij.c.iiij.
Appellatio quõ dẽat fieri.f.ccclvj.c.j.
Appellatio scda quãdoqȝ est interdicta.fo.xxj.co.iiij.
Appellatio si a iudice spectabili iterponaẽ ad iperatorẽ qs de ea cognoscet.fo.ccclviij.co.iiij.
Appellatio si emittaẽ a sñia ipso iure nulla qualiter sentẽtiabit iudex ad quẽ.fo.ccclxij.co.ij.
Appellatio si interponiẽ cui incũbit onus ꝓbandi.fo.ccclvj.col.ij.
Appellatio vbi iterdicta:an ẽt restitutio i itegrũ ibi deneget.fo.ccclxv.c. j.
Appellatiõis cã an possit tpe feriaꝝ exerceri.fo.xcvj.co.j.
Appellatiõis exercẽde tꝑs a quo tpe currit.fo.ccclxj.co.iiij.
Appellationis tempꝰ currit a tẽpore sciẽtie.fo.cccxxv.col.iiij.
Appellatiõe pẽdẽte nõ debet res seq̃strari.fo.ccclxij.col.iiij.
Appellatur ab executore añ tẽpꝰ exequente.fo.ccclviij.co .ij.
Appellatur a delegato ad delegantẽ. fol.ccclviij.co.iij.
Appocha qd.fo.cxlvij.col.ij.
Apolides dr̃ ille qui est sine ciuitate.f. ccxv.co.iiij.
Apollinariani.fo.xxiij.co.iiij.
Apostata qs.fo.iiij.co.iiij.
Apostatatꝰ accusatio quãto tpe duret fol.ccccxxxj.col.iij.
Apostoli quomõ fiant.fo.ccclv.c.iij.
Apostropha qd.fo.lij.co.j.
Arras perdẽs ad nullũ aliud iteresse teneẽ.fo.cxlvj.co.iiij .
Arbiter q̃mõ cognosciẽ.fo.xxj.co.iij.
Arbitri sñia nõ parit actioneȝ.folio. lxxxj.co.ij.
Arbitriũ boni viri qñqȝ regritur et a ꝑsona receditur.fo.cciij.col.iij.
Arbitriũ per appellationẽ nõ rescinditur.fo.lxxxij.co.j.
Arcere qd ⁊ vñ dicaẽ.fo.cclxxvij.c.j.
Archimandrita vñ dr.fo.iiij.co.iij.
Argumẽtuȝ a ꝯtrario sensu nõ semp valet.fo.xiij.co.ij.
Argumẽtuȝ a maiori est validũ fo.cclxxiij.col .iiij.
Argumentũ nõ est trahẽdũ ex legibꝰ abrogatis.fo.ij.co.ij.
Arrarum cõtractꝰ an sit contractꝰ ꝑ se.fo.cxlvj.co.iij.
Arriani q.fo.xxiij.co.iij.⁊.iiij.
Aruspex qs est.fo.ccccxxviij.co. ij.
Ascriptitiꝰ.xl.annis fit liber.fo.cccxl. columna.iij.
Auarissimũ genꝰ mulierũ.fo.cxcj.c.ij.
Assertor libertatis qs dicaẽ.folio.cccxxviij.col.iij.
Asse toto distributo an sit necesse ad dispõdiuȝ trãsire.fo.cclxxxvij.c.iij.
Audacia q̃lit sumaẽ.fol.cxxxvij.c.iij.
Augustalis qs dicaẽ.fo.cccliij.co. iij.
Aurũ polluiẽ ab ere.fo.cxxxvj.co.ij.
Autentica qua in ꝓuicia mlta iducit noua.fo.xcviij.co.ij.
Aut ꝑ ⁊ qñqȝ poniẽ.f.cclxxxviij.c.iiij.
Auus ⁊ auia si sint qs ꝓfereẽ in tutela fo.ccxxvj.co.iij.
Auxiliũ multiplex quãdoqȝ simul cõceditur.fol.cxxiiij.co.iij.
Beneficiũ debȝ esse perpetuũ.f. lxv.col.ij.
Bephotrophiũ qd.fo.x.co .j.
Bibliopola qs dicaẽ.fo.clxxxij.co.j.
Bonefidei possessor i petitiõe hereditatis qd restituere teneẽ.fo.cix.co.ij.
Bonefidei possessor teneẽ noxali. fol. ccxlix.co.j.
Bonafides quare exigiẽ i ꝯctibꝰ .fo. cxxxv.co.ij.
Bonafides q̃ tpe in cõtractibꝰ exigatur.fo.cccxxxij.co.j.
Bona heredũ mariti nõ sũt obligata ꝑ dote.fo.ccclxxxij.co.iij.
Bona q̃ hȝ filiusfamilias vñ ꝓsumãẽ quesita.fo.cccxiij.co.ij.
Bona vacantia an vsucapiantur .fo. cccxxxiij.co.ij.
Bonoꝝ defũcti sepatio a bonis coheredũ qual'r ⁊ qñ petiẽ.fo.cxxxix.co.j.
Bonoꝝ possessio ꝯ tabulas qbꝰ deẽ. fo.cclv.col.iij.
Bonoꝝ possessio ẽ duplex.f.ccxlj.c.iiij
Bonoꝝ possessio ⁊ possessio bonoruȝ differũt.f.ccclxvij.col.ij.
Bonoꝝ possessio nõ petita ad heredẽ nõ transmittiẽ.fo.lxxviij.co. iiij.
Bonoꝝ possessio q̃dã ẽ fcti q̃dã iuris fo.ciiij.col.ij.
Bonoꝝ possessio septima qbꝰ daẽ.fo. ccccxliij.co.iiij.
Bonoꝝ possessiões sũt.vij.f.cclvj.c.iij
Bonoꝝ possessiões an sint hodie sublate.fo.cclvj.co.iij.
Bononia ẽ nutrix legũ.f.cclxviij.c.iij
Bucellarij q sunt.fo.ccccxxvj.col.iij.
Calũnia i ciuili cã ꝯmissa puniẽ criminal'r.fo.cccxxvij.co .iiij.
Calculus qual'r accipitur.fo.xc. co.ij.
Calculus qd.fo.liij.col.iij.
Caligatus qs dr.fo.cxciiij.co.ij.
Calix fractꝰ nõ remanet sacer.f.x.c.iij.
Calũnia ꝓsumiẽ eo ipo ꝙ qs nõ ꝓbat qđ intẽdit.fo.ccccv.col.iiij.
Calũniãs in crimine extraordiario q̃liter puniaẽ.fo.ccccxviij.co.j.
Calũniari vr̃ q nõ ꝓbat.f.ccccxl.c. iij.
Calũniator qs diciẽ.fo.ccccxl.co.iij.
Cãcellare ⁊ iducere differẽ.f.cccxix.c.ij
Canonica vñ dicaẽ.fo.vj.co.j.
Canon qd.fo.vj.col.j.
Capitatio qd sit.fo.clxxvj.co.j.
Carcer ẽ ad custodiã.f.ccccxviij.c .iij.
Carcerẽ hr̃e ñ ẽ ꝓhibitũ.f.ccccxix.c.ij.
Carcerũ custodes negligentes q̃ pena puniunẽ.fo.ccccxix.col.j.
Castaldio qs dicaẽ.fo.clij.co.j.
Castratꝰ si ꝯbat an mr̃imoniũ teneat fol.ccxvij.co.iij.
Casus fortuiti periculũ quõ qs i se suscipiat.fo.lxvj.col.ij.
Casꝰ liberat ꝓpẽi dbitorẽ.f.clxxv . c.ij.
Catotrophiũ qd.fo.x.co.j.
Cã cessante cessat effectꝰ.f.xix.co .iiij.
Cã cessãte cessat ꝑuilegiũ.f.lxxix.c.iij.
Cã cessãte qñ cesset effectꝰ.f.cxxxiij.c.ij
Cã ⁊ lis differũt.fo.xlix.co.iiij.
Cã ⁊ res differũt.fo.cxxxij.co.iij.
Cã ipulsiua datũ an possit repeti causa nõ secuta.fo.cxxxiij.co. ij.
Cã qñqȝ ꝑ ꝑficiatiõeȝ crescit.fo.cxxxj.
Cãe ꝯtinẽtia nõ ẽ diuidẽda. (co.iiij. fo.ccxxxiiij.col.iiij.
Cãe criminales ⁊ ciuiles quãto tpe durare debẽt.fol.ccccxv.col.ij.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarũ Codicis in glosis cõtentarum.

Causar̃ gña q̃tuor sũt in qb⁹ tm̃ ꝑses vel maiore eo iudicat.f.xcvj.co.iiij.
Causarũ tria erãt gña.fol.xcij.co.iij.
Causidicus q̃s d̃r.fo.liiij.col.ij.
Cautela abũdãs ñ nocet.fo.ccccij.c.j.
Cautio d̃r nuda ꝓmissio.fo.lix.co.iij.
Cautio mutiana qñ habet locũ.folio cclxxxix.col.iij.
Cautio nõ valet si nulla cã exprimat̃.fo.clviij.co.j.
Cautio qd sit ⁊ q̃tuplex ẽ.f.lix.co.iij.
Cautiões quedã remitti possunt ⁊ q̃dam non.fo.cxiiij.co.ij.
Ceder̃ bõis q̃s ṽe dicat̃.f.ccclxv.c.iij.
Celebs q̃s dicatur.fo.cxc.co.iij.
Celebs q̃s dicat̃.f.ccccxiiij.col.ij.
Celeritas nimia qñq3 pũit̃.f.cxcix.c.j
Celestis q̃s dicatur.fo.vj.c.iij.
Celũ qd dicat̃.fo.v.co.j.
Census ⁊ reliq̃ differũt.f.clxxiiij.c.ij.
Centuriones q̃ dicãtur.fo.cclxij.c.ij.
Certiorari nõ deb3 qui nõ ignorauit.fo.xxij.co.ij.
Certatiz q̃liter accipit̃.f.ccclxxv.c.iiij.
Cessio actionis ex quib⁹ ꝑsumat̃ simulata.fo.clxvij.col.ij.
Cessio aliq̃ñ ꝑ iusta ꝑstatõe ẽ.f.cxxx.
Cessio bonor̃ ad m̃lta ꝓdest. (co.iij. fol.ccclxv.co.iiij.
Cessio ⁊ deleg. differt.f.cccxcvj.c.iiij.
Cessio qñ simulata dicat̃.f.clxvij.c.ij.
Ceston qd.fo.cxcvj.col.iiij. (co.ij.
Charitas ordiata.icipit a se.fo.cxvij.
Chyrographũ si hẽat debitor an ꝑsumat ob id liberat⁹.fol.cccxxj.col.j.
Citatio ꝑ edicta ñ ꝑ quẽlib3 iudicẽ fieri põt.fo.cccxliiij.co.iiij.
Citãs scholarẽ ad iudicẽ vetitũ an ꝑdat causam suã.fo.cxxxvij.col.iij.
Cimiliarchũ qd est.fo.ccclxviij.co.j.
Ciues ⁊ incole quomodo differãt.fo.ccclvj.co.iij.
Ciuil'ꝑfert̃ criminali.f.ccccxxiij.c.iij.
Ciuil'q̃stio qñq3 icidit ciuili:qñq3 criminalis ciuili ⁊c.f.xciiij.c.ij.
Ciuil'r aliqd fieri ñ sufficit nisi ⁊ naturaliter etiã fiat.fo.lxxvij.co.iij.
Ciuil'r agi d̃ crĩe an possit adhuc eo q̃ illd̃ ꝯmisisse d̃r viuẽte.f.cxlviij.c.ij.
Ciuil'r ⁊ criminaliter in multis casib⁹ agi põt.fo.ccccxxxv.c.j.
Ciuitas vna d̃r respublica.f.ccclxxxj.
Ciuitatis administratores an (co.j. transigere possint.fo.xlix.co.iij.
Ciuitatũ muri nõ sunt publici.f.ccclxxv.col.j.
Ciuitatũ res non vsucapiũtur.fo.cccxxxiij.co.ij.
Cirographari⁹ vñ d̃r.fo.cxxx.col.iij.
Cl'ic⁹ qñq3 a iudice sclari pũit̃.fo.xxj.
Cl'ici ñ dãt fideiussores iudicio (c.ij. sisti vel iudicatũ solui.f.xiiij.c.iij.
Cl'ici priuilegio fori renũciare nõ possunt.fo.xlvij.co.ij.
Clericũ intõsu3 percutiẽs an ligat̃ excõmunicatiõe.fo.xiiij.co.iij.
Codicilli q̃liter dicũtur ꝑtinere ad testamẽtũ fo.cclxxxiiij.co.iij.
Codicilli sine scriptis possũt fieri.fol.cclxxxiiij.col.iij.
Codicilli si videant̃ esse ꝯtrij qd iuris fo.cclxxxiiij.co.j.
Cogitatio an sit pũiẽda.f.xxvij.c.ij.
Cogitatio qñ puniatur.fo.xij.co.ij.
Cognat⁹ rapinã patiẽs põt a cognato defendi.fo.ccccxxvj.co.iiij.
Cognati an hodie admittãt̃ ad tutelã fo.ccxxij.co.iiij.
Cognati ⁊ agnati hodie succedũt vsq3 ad decimũ gradũ.fo.cccvij.co.j.
Cognati iure nouo vocant̃ ad tutelã.fo.ccxxvij.col.ij.
Cohors qd.fo.clxxxvij.col.iij.
Collatiões facere dupliciter q̃s ꝯpellitur.fo.cclix.co.ij.
Collectarius q̃s d̃r.fo.cxxx.co.iij.
Colles qui dicant̃.fo.v.col.j.
Colonia d̃r terra ad colẽdũ destinata fol.cccxix.col.iiij
Colonus an possit cõueniri ꝑ debito locatoris.fo.cxxxv.co.ij.
Colonus de sterilitate ñ de exiguitate queri põt.fo.clxxxvj.col.ij.
Colon⁹ interuertẽdo possessionẽ si vẽdat an possit emptor vsucapere.f.cccxxxiiij.colum.iij.
Colon⁹ nihil soluẽs an ꝑscribere possit.fo.cccxxxix.co.iij.
Colono an succurrat̃ ꝯ dñm ꝑ aliqd interdictũ.fo.clxxxvj.co.j.
Cõmẽtariẽses q̃ dicunt̃.f.xxj.col.iiij.
Cõmẽdo quãdoq3 depono significat.fo.cccxviij.co.iiij.
Cõmẽtariẽsis q̃s est.fo.ccccxix.col.j.
Cõmissarij iurare debent:ñ aũt cauere.fo.ccccxij.co.ij.
Cõmittere in legẽ.fol.xxviij.col.iiij.
Cõmodatari⁹ ad maiorẽ diligẽtiã tenet̃ ꝙ creditor.fo.ccl.col.ij.
Cõmodatari⁹ q̃ actione recupat rẽ sibi cõmodatã a fure.fo.ccl.co.j.
Cõmodatario iniq̃ fauetur ꝙ fulloni.fo.ccxlix.co.iiij.
Comonouolõ:comodanlomõ:regindalia:reypusara qd significent.fo.cxxvj.colum.iij.
Cõparatio q̃l'r fit hodie.f.cxlviij.c.j.
Cõparatio sola an plene probet.fol.cxlviij.col.j.
Cõparatiões ex qb⁹ generib⁹ scripturarum fiunt.fol.cxlvij.col.iiij.
Cõparatiu⁹ pro positiuo quãdoq3 ponitur.f.clxxvij.co.iij.
Cõpẽsatio an ⁊ quẽadmodũ fisco opponatur.fo.clix co.ij.
Cõpensatio an fiat ipo iure.f.clix.c.ij.
Cõpensatio cessat in m̃ltis casib⁹.fol.clx.columna.ij.
Cõpensatio in qb⁹ debitis fit ⁊ ĩ qb⁹ non.fo.clx.co.j.
Cõpensare aliq̃ñ quis potest qd̃ sibi nõ debet̃.fo.clix.col.iiij.
Cõcilia q̃ttuor ab eccl'ia recepta.fo.v.
Concubine cũ oĩbus possunt (co.j. ꝯtrahere.fo.ccxx.col.ij.
Condẽnari an d̃beat ꝓcurator vel an dñs.fol.lxj.col.iiij.
Cõditio furtiua vñ sit.fo.cxxxix.c.iij.
Cõditio nulla infamat.fo.lviij.co.iij.
Cõdictio ob cãm nõ h3 locũ in cõtractibus noĩatis.fo.clxxix.col.ij.
Cõditio ⁊ modus ĩ q̃ cõueniãt ⁊ in q̃ differant.fo.ccxcvj.co.iij.
Conditio ñ nubendi an sit reprobata fo.cciij.col.j.
Cõditio põt fieri dupl'r.f.ccccix.c.iij.
Cõditio qñ debeat ĩpleri.f.cclxxj.c.j.
Conditionem habens ad rem:rẽ videtur habere.fo.cccxxv.col.ij.
Cõditiõe sub impossibili datũ an possit repeti.fo.cxxxiij.co.iij.
Cõductor vectigaliũ inuit⁹ qñq3 d̃tineri põt.fo.clxxxv.co.ij.
Cõfess⁹ d̃ ꝓprio crimĩe qñq3 sup aliorũ ꝯsciẽtia interrogat̃.f.ccccxviij.c.j.
Confessio an stati ꝑiudicet.f.ccclxxxj.columna.iiij.
Cõfessio de indebito confitenti ꝑiudicat.fo.xcv.colũna.j.
Cõfessio extraiudicial'nõ ĩfamat.fol.cxcvij.co.iiij.
Confessio extra iudiciũ an valeat.fo.cxliiij.col.iij.
Cõfessio facta in tormẽtis an noceat.fo.ccclxiij.c.ij.
Cõfessio facta ĩ tormẽtis an faciat plenam probationẽ.fo.ccccxxxix.c.j.
Confessio per errorẽ facta an possit reuocari.fol.xxxij.col.iij.
Confessio qñ dicatur facta in iure.fo.cccliiij.co.ij.
Cõfessus habet̃ ꝓ cõuicto an sit verũ indistincte.fo.cccliiij.co.ij.
Confessum an ⁊ quãdo debeat seq̃ sententia.f.ccccliiij.c.ij.
Confitens se donasse:sed sub ꝯditione an teneat̃ hoc ꝓbare quod sub conditione donauit.fo.cxc.co.ij.
Confitet̃ crimẽ q̃ pasciscit̃.fol.lix.c.ij.
Coniectura quid est.fol.ccxlix.col.ij.
Cõiũcti noĩati loco vni⁹ sũt.fo.cccxiij.
Consanguinitas suspitionez (col.ij. qñq3 ĩducit qñq3 remouet.f.ccxl.c.j.
Cõfes⁹ errone⁹ nõ nocet.f.cccxxx.c.iij.
Cõsentit q̃s fideiubendo.f.cccc.c.iiij.
Cõsentit qui tacet.f.ccclxxxiiij.c.iiij.
Consobrini qui dicant̃.fo.cclvj.co.ij.
Constãtinus fuit prim⁹ iperator christianus.fo.ccxxj.co.j.
Constitutio qd.fol.iij.col.j.
Cõsuetudo alia si sit in foro actoris:⁊ alia in foro rei vltra seruanda sit.f.ccccviij.col.j.
Cõsuetudo altera natura ẽ.f.cxlij.c.iij
Consuetudo an equiparatur pacto.f.ccccviij.col.ij.
Cõsuetudo an vicat legẽ vel illã possit abrogare.fo.ccccviij.co.j.
Cõsuetudo dat iurisditionẽ.f.lxxxiij.columna.iij.⁊ fol.ccccv.col.iij.
Cõsuetudo generalis quã pñceps scit ⁊ tolerat legem tollit generaliter.f.ccccviij.co.ij.
Consuetudo qualiter potest interrũpi fol.ccccviij.col.ij.
Cõsuetudo qñ d̃r lõga.f.ccccvij.c.iiij.
Cõsuetudo tres h3 ṽtutes.fo.ccccviij.
Consularis q̃s.fo.j.c.ij. (co.ij.
Consul quis.fol.j.col.ij.
Contestatio non iure facta non ꝓdest: nec fit interruptio.fo.cccxxxj.co.j.
Contractus an rescindat̃ ꝑ penitẽtiã alterius ꝯhentium.fo.cxxxv.co.iij.
Contract⁹ corã quot testib⁹ ⁊ cu3 qua solẽnitate celebrari d̃bet.f.cxxx.c.iiij.
Contract⁹ ĩperialis ẽ lex.f.ccxv.c.iij.
Contractus in fraude3 legis factus ñ valet.fo.cxlviij.col.iij.
Contractus ponit̃ proprie ⁊ ĩproprie.folio.cxlvj.col.iij.
Contract⁹ quãdo dicãtur in scriptis celebrari.fo.cxliiij.co.ij.
Contract⁹ quãdo dicitur ĩ scriptis celebrari.fo.cxxx.co.iiij.
Contrarietas est in legibus.f.j.c.iij.
Contubernium quid sit.fo.cxcvj.c.ij.
Cõtumacia ꝑsumpta ⁊ expressa q̃ sit.fol.cccxlv.col.iij.
Corpus iuris qd sit.fol.ccviij.col.iiij.
Contumax an audietur appellãs.fol.lxxxix.col.ij.
Contumax an possit appellare.f.ccclxiij.columna.ij.
Creditor an possit ꝓ modica pecunia rẽ maximã sibi obligatã distrahere.fo.ccclxxxvj.co.j.
Creditor ex cui⁹ pecũia militia ẽ ẽpta prefertur oĩb⁹.fo.ccclxxix.co.j.
Creditor nõ habẽs ius vẽdẽdi pign⁹ si vẽdat an statim teneat̃ ad preciũ.fol.ccclxxxvij.col.ij.
Creditor pign⁹ persequẽs an debeat ꝓbare d̃bitorẽ eẽ dñ3.f.ccclxxvij.c.ij
Creditor pignus vel hypothecã inuadẽs ꝓpria auctoritate q̃ actiõe tenet̃.folio.cl.columna.j.
Creditor primus suum ius nõ ꝑdit:l3 se patiẽte pign⁹ alij obligatũ fuerit.folio.ccclxxxiiij.co.iij.
Creditor posterior qñq3 potior ẽ priore.folio.ccclxxxj.col.iij.
Creditori priori soluẽs an in eius locũ succedat.fo.ccclxxxiij.co.j.
Creditor quẽadmodũ agat ꝯtra furẽ q̃ pign⁹ sibi surripuit.f.ccclxxviij.c.iiij
Creditori q̃modo si succursum sit d̃bitor pign⁹ vẽdiderit.f.ccclxxvij.c.iiij.
Creditor q̃ ordine debet ꝯuenire debitorẽ: fideiussorẽ aut pignor3 possessorem.fo.ccclxxviij.co.iiij.
Creditor religat̃ q̃ filiũfamilias ĩ pignori accepit.fo.ccclxxx.c.iij.
Creditor sc̃ds quãdoq3 contra primũ auditur.fo.ccclxxxiij.co.iij.
Creditor si solutionẽ recipiat ⁊ ñ exprimitur in quã causa3 de q̃ intelligit̃ fol.cccxcvij.col.iiij.
Creditor vendẽs pignus an teneat̃ d̃ euictione.fo.ccccij.co.ij.
Creditor vẽdẽs re3 sibi obligatã quattuor ꝑstare debet.fo.ccccij.co.iij.
Creditore inuito nõ põt aliud ꝓ alio solui.fo.cccxcviij.co.iiij.
Creditores hereditarij ꝯtra q̃s possint agere.fo cxj.co.iij.
Creditum ⁊ res verba sunt gñalia.f.cxxvj.columna.iij.
Credulus q̃s esse nõ d3.f.ccccxviij.c.j.
Crimẽ cõcussiõis qd est.f.cxxxiij.c.j.
Crimen d̃r capitale tripliciter.f.l.c.j.
Crimẽ lese maiestat⁹ post mortẽ obijci põt in duob⁹ casib⁹.fo.ccccxx.c.iij.
Crimine duplici qñq3 quis tenetur.f.ccccxvij.co.j.
Crimina aliq̃ non extinguũtur morte.fol.cccxvj.co.iij.
Crimina multa sunt que morte ñ extinguũtur.fo ccccxix.col.ij.
Culeus quid sit.fo.ccccxxviij.co.j.
Culpe noĩe null⁹ tenet̃ ĩ suis.f.cxlviij.
Curator an possit cogi rõnẽ red (c.ij. dere officio durãte.f.cxxviij.c.iiij.
Curator curatore3 habenti dari põt.fol.cxcv.col.iiij.
Curator q̃l'r dat̃ adulto.f.ccxxiiij.c.ij.
Curator quandoq3 bõis captiui dat̃.fol.ccccv.col.iiij.
Curialis an possit eẽ cl'ic⁹.f.xiiij.c.ij.
Curiales erãt serui.f.ccccxl.c.iij.
Curatores a quibus dari possunt.fo.ccxxviij.co.iiij.
Damnatio in metallũ ẽ pena ceteris grauior.fo.lviij.co.iij.
Damnat⁹ ĩ plurib⁹ criminib⁹ si ĩ vno appellatur qd iuris.f.ccclxiij.c.iiij.
Dãnati bona an sint cõfiscanda.fol.ccccxliij.co.ij.
Damnat qui soluit.fo.c.co.iiij.
Damnũ an veniat ĩ actiõe iniuriarũ.fo.ccccxxxvj.col.iij.
Dãnũ dat̃ multipl'r.fol.cxviij.col.iij.
Debitor an ⁊ quãdo liberet̃ ꝑcepta re debita.fo.cxxx.co.ij.
Debitor an possideat pign⁹ q̃ creditori tradidit.fo.cccxlj.co.j.
Debitor audit̃ qñq3 vẽdito pignore.fol.ccclxxxiij.col.iij.
Debitor si offerat ⁊ creditor nolit accipere:si res oblata peat:an liberet̃ creditor.fol.ccxcvij.col.iij.
Debitor pupilli plenã:plenior ẽ:⁊ plenissimã ꝯsequitur qñdoq3 securitatem.fo.lxxiij.co.iij.
Debitor q̃ accepit q̃nquẽnale p⁹ ñ audit̃ bõis cedere volẽs.f.ccclxvj.c.ij.
Debitorẽ d̃bitoris ꝯuenire possum⁹ fo.cxxxviij.co.ij.
Debitũ rei ĩdiuidue an extiguat̃ totũ creditore d̃bitori ĩ parte succedẽte.f.cxxxviij.col.ij.
Debitu3 remittẽs donare videt̃.fol.cccxcviij.col.j.

Deceptus

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarum Codicis in glosis cōtentarum.

Deceptus vltra dimidiū iusti precij agit vsq3 ad.xxx.annos.fol.lxxxi.col.iij.
Decept⁹ vltra dimidiū iusti pcij pōt restitui.quare intelligit dimidia.f.clxxij.c.ij.
Deceptis subueniendū est.fo.clv.co.j.
Decisio quid.fo.iij.co.j.
Decretū primū et scdm quāto tpe distare debent.fo.ccclxvij.co.ij.
Dedititij quales erāt.fo.cccxix.col.iij.
Defensor veniēs post litē cōtestatā an sit condēnandus.fo.lxj.col.j.
Defuncti status etiā ante quinquēnium queri nō debet.fo.cccxxx.col.iiij.
Defuncti voluntas in ambiguo benigne est interpretanda.fol.cclxx.col.iij.
Defuncti volūtas est deambulatoria.fo.cxix.columna.j.
Delator quis dicaē.fo.xvj.co.j.
Defunctorū volūtates dispositiue sunt seruāde: sz nō enūciatiue.fo.cclxiiij.co.iij.
Delegatio in quibusdam fieri nō pōt.fo.xl.columna.iij.
Delegatio non est sine nouatione.folio ccccxcvij.co.j.
Delegatio duob⁹ modis fit.f.cccxcvj.iiij.
Delegat⁹ an possit cām exeq.fol.xcj.iiij.
Delegat⁹ an possit citare.fol.ccclxvij.iij.
Delegat⁹ qñ pōt delegare.f.lxxviij.co.j.
Delegati quidam sunt ad vniuersitatem causarum.fo.xcij.co.ij.
Deliberādi tēpus petēs an tacite videatur adire.fo.cclxxx.co.ij.
Deliberandi tps q̄ntū eē dz.fo.cclxxx.iij.
Delictū equale penā equalem exigit.fol.xvj.co.ij.
Delictū τ crimē differūt.fol.lxxiij.co.iiij.
Delictū occultū quandoq3 plus punitur q̄ manifestū.f.xij.co.j.
Delictorū equalitas equalitatē penarum patitur.fo.ccccxxvj.co.iij.
Delinquēs melioris cōditionis esse nō debet.fo.cxiij.col.iij.
Delinquēdi occasio nemini dāda est.fol.cccxx.col.iiij.
Denunciatio illius cuius nō interest nō nocet.fo.clxxij.co.j.
Denunciatio ne qs emat rē talē an faciat emptorem possessorem male fidei.folio cxiij.col.iij.
Deponēti vel cōmodāti an possit referri questio dñij.fo.cccxlij.col.ij.
Deportare possunt tantū quattuor iudices.fol.cccxlj.col.ij.
Deportatio aliquando admittit libertatem.fo.lxiij.co.iij.
Deportatio tollit ea que sunt iuris ciuilis.fo.ccccxliij.co.ij.
Deportati qd pdunt.fol.cclxviij.col.iiij.
Deportatio relictū quis cauet.fo.cclxvij.columna.iiij.
Depositarius an ppter impēsas habeat retentionē.fo.clxiiij.co.iiij.
Depositarius vtēs re deposita an furtū faciat.fo.clxiij.col.j.
Deum iurās deum habet vltorem.folio ccccxxj.col.j.
Deuoti qui dicuntur.fo.clxxxiij.co.ij.
Dictū generale generaliter est intelligendum.fo.cxv.co.iiij.
Dies a planetis noīa sūpserūt.f.xcvj.c.j.
Dies instrumēti an debeat edi.f.cccxcij.columna.ij.
Dilatio an detur in causa adulterij.folio ccccxxiiij.co.iiij.
Dilatio an sit danda propter amicorum absentiam.fo.xcv.co.j.
Dilatio data a lege an possit minorari p iudicem.fo.xciiij.co.iij.
Dilatio est quandoq3 triū mensium.fol.lxxxvij.col.iiij.
Dilationes sunt amputāde.fo.xcv.co.j.
Digesta: institutiones: τ codex quo ordine sunt facta.fo.iij.co.j.
Discordia fit ex cōmuniōe.fo.ccclxxxviij.columna.iij.
Disiunctiua ponitur quādoq3 pro copulatiua.fo.cclij.col.iiij.
Diues τ pauper q dicunē.fo.cclvij.co.iij.
Diues plus obligatur q̄ pauper.fol.xx.colūna.iiij.
Diuisio an presumatur facta ex longa rei possessione pro diuiso.fol.cxxij.col.ij.
Diuisio pmutatio quedā est.fo.cxx.col.j.
Diuisionem quidam petere non possunt fol.cxxix.col.iiij.
Diuisione facta a patre non agunt filij de euictione.fo.cxx.co.iiij.
Doctorū filij in q̄ sūt puilegiati.f.lvj.c.j.
Dolus aptus et velat⁹.f.cccxciij.co.j.
Dolus auctoris successori nocere non debet.fo.ccclxxviij.co.iij.
Dolus duplex est.fo.lxvij.co.iiij.
Dolus non infertur scienti.fo.clxiij.co.j.
Dolus pponderat culpe.fol.clxxiij.co.ij.
Dolus qñq3 dat cām cōtractui qñq3 incidit in contractum.fol.lxx.co.ij.
Dolus quomodo probetur in venditione interuenisse.fo.clxxij.co.iij.
Dolus sciēti nō infertur.fol.lxxvj.co.iij.
Dolus tertij an vitiat ēptionē.f.lxx.c.iij.
Domiciliū vbi dicitur quis habere.folio ccccxxvj.col.iij.
Dominium aliquando transfertur sine traditione.fo.cxciij.co.ij.
Dominiū an possit sine possessiōe queri.fo.ccclxxxvj.co.ij.
Dominium an statim queraē domino p procuratorē.fo.cccxxij.co.iiij.
Dominium an trāsferatur ex inutili contractu.fo.clxvj.co.iiij.
Dominium an transferatur si res contra pbibitionē alienatur.fo.clxxviij.co.ij.
Dominij translatio an reqrat vacue possessionis traditionem.fol.clxxvj.col.j.
Dominus qua actione teneē ratiōe contractus cū seruo celebrati.fol.cl.col.iij.
Domo instructa legata an cōtineatur vinum.fo.cclxxxviij.col.ij.
Donatarius an teneatur ad es alienum pro re sibi donata.fo.ccccix.co.ij.
Donatio aliquādo ad solā negligentiam reuocatur.fo.ccccxiij.co.j.
Donatio an debeat esse inofficiosa euētu τ cōsilio anq̄ possit reuocari.f.cix.c.j.
Donatio an valeat duo sunt inspiciēda.fol.cxc.co.iiij.
Donatio an valeat sine stipulatione.fol.ccccviij.co.iiij.
Donatio cā mortis an possit fieri absenti.folio.ccccxiiij.col.j.
Donatio dubia an psumatur cā mortis vel inter viuos.fo.ccccxiiij.col.ij.
Donatio ē cōtract⁹ noiat⁹.f.cxxxij.c.iiij.
Donatio est triplex.fo.ccxv.co.ij.
Donatio est cōtract⁹.fol.cccxlij.col.j.
Donatio facta filio in potestate a patre non valet.fo.lxxij.col.iiij.
Donatio facta eccl'ie vltra quingētos aureos sine scriptura an valeat.f.x.co.ij.
Donatio facta in filium an valeat.folio ccccix.columna.j.
Donatio hodie vsq3 ad quingētos aureos sine insinuatione.fol.ccccx.co.iiij.
Donatio in pias cās an sine īsinuatione possit in immensum fieri.f.ccccxj.co.j.
Donatio inter virū τ vxorē si nō īteruenit traditio nō ɔfirmaē morte.f.ccxij.c.iij.
Donatio inter viuos fctā cōstāte matrimonio an possit vsucapi.f.cccxxxij.iij.
Donatio morte cōfirmata quēadmodū retrotrahatur.fo.cviij.co.ij.
Donatio nō fit inuito.fol.ccccix.co.j.
Donatio pr̄is facta filio in ptāte posito nō validaē p vsucapionē.f.cccxxxij.iij.
Donatio pr̄is in filiū qñq3 statim transfert dominium.fo.cviij.co.ij.
Donatio pōt fieri pro sua τ aliena morte fo.ccccxiiij.co.ij.
Donatio ppter nuptias est in dominio vxoris.fo.clv.co.ij.
Donatio ppter nuptias facta p minorē an possit retractari.fo.lxxij.co.iij.
Donatiōis inofficiose querela inquātum reuocat.fo.cviij.co.j.
Donatio ppter nuptias olim tria habebat vitia.fo.cxcij.co.j.
Donatio ppter nuptias quare daē vxori.fo.cxcij.co.iij.
Donatio ppter supuenientes liberos reuocatur.fo.ccccxiij.co.iij.
Donatio quare ē inter cōiuges phibita.fo.cxcij.co.ij.
Donatio simplex an valeat inter absentes.fo.ccccxiiij.co.j.
Donationis insinuatio ī qbusdā casib⁹ necessaria nō est.fo.cccxv.co.ij.
Donatiōis insinuatio potest fieri apud acta sine testib⁹.fo.ccccx.co.ij.
Donationi pfecte an possit apponi conditio in traditione.fo.ccccxij.co.iiij.
Donatiōes inter viuos collate in vxorem an infirmenē vno dānato ex lege iulia maiestatis.fo.ccccxx.co.iij.
Donator an teneaē d̄ euictiōe.f.cciiij.c.j.
Donator an teneaē de euictiōe.f.cccc.c.j.
Donator cui alimenta ex pacto a donatario nō prestantur tres cōtra eum habet actiones.fo.ccccxij.co.iij.
Donator si fiat inops an donatarius eū alere teneatur.fo.ccccxiij.col.iiij.
Dos ad mulierem redit soluto matrimonio.fo.cxcj.co.iij.
Dos aliquādo retinetur pro d̄bito mariti.fo.cxxxvj.co.iiij.
Dos an minuaē ppter īpēsas.f.ccix.c.ij.
Dos an possit per curatores ɔstitui adulte vltra vires.fo.ccxxviij.co.iij.
Dos a quo possideē.fo.ccclxxxij.co.ij.
Dos data confertur in quattuor casibus constāte matrimonio.fo.cclviij.col.iij.
Dos data ob mr̄imoniū qd de iure non potuit seq an possit repeti.f.cxxxij.c.iij.
Dos etiam constante matrimonio qñq3 reddenda est.fo.cxviij.co.iiij.
Dos τ donatio an possit cōstitui inequaliter.fo.cxcij.co.ij.
Dos et donatio propter nuptias equis passibus ambulant.fo.cxcij.co.iij.
Dos filie data an possit p creditores reuocari.fo.ccclxix.co.j.
Dos hz multa priuilegia.fo.clvj.co.ij.
Dos hz tria ɔsideranda.fo.cclviij.co.ij.
Dos inofficiosa p quos potest reuocari.fo.cix.co.j.
Dos in qbus casib⁹ exigiē matrimonio constāte.fo.ccvj.co.iiij.
Dos nō est titul⁹ lucratiu⁹.fo.ccclxix.c.j.
Dos p q̄s actiōes repeti pōt.f.ccvij.co.ij
Dos pōt ɔstitui p pollicitatiōem.f.ccv.c.ij
Dos pfectitia redire debet ad pr̄em etiā liberis existentib⁹.fo.cxviij.co.ij.
Dos qñ redditur si mr̄imoniū per ɔsanguinitatem soluiē.fo.ccix.co.iiij.
Dos si p extraneū pmittiē de cui⁹ patrimonio pmissa psumitur.fol.cciij.c.iij.
Dubia fit res p negationē.fol.ccccxxix.columna.ij.
Dubitās p ignorāte hētur.f.cxxxij.c.ij.
Duumuir ex decurionibus eligitur.fol.ccclxij.co.iij.
Duūuiri q dicuntur.fo.xcj.co.iiij.
Dotis τ donatiōis ppter nuptias debet esse equalitas.fo.ccxj.co.iiij
Dotis fructus cui⁹ sunt.f.ccx.co.j.
Dotis nō nūerate exceptio currit ēt minoribus τ hz multa spālia.fo.lxxx.co.iij.
Dotis retētio olim ppter quinq3 competebat.fo.ccix.co.j.
Dotem accipiēte minore an sua bona tacite obligēē.fo.ccxxiiij.co.j.
Dotē dās an teneaē d̄ euictiōe.f.cciiij.c.ij
Dotē marit⁹ recipiēs an p illi⁹ cōseruatiōe d̄beat fideiussorē dare.fo.ccxix.c.j.
Dotē pt marit⁹ vxori legare.f.cccxcvj.c.ij
Dotē pmittens simplr extraneus an possit tradendo pacisci eā sibi restitui.fol.ccx.co.ij.
Dotalis non ē res ex pecunia dotali empta.fol.ccv.col.ij.
Dotalis rei dñs est marit⁹.fol.cxij.c.iiij.
Dotalium rerū dominiū cui⁹ est an viri an mulieris.fo.ccvij.co.iij.
Dubitatiōes qs d̄cidē d̄beat.f.xxix.c.iij.
Ecclesia an debeat dānum pati per factū plati.fo.vj.col.iij.
Ecclesia est loco pupille.fol.ccxxxix.columna.j.
Ecclesia in sex casibus nullo modo alienare pōt.fo.viij.co.iij.
Ecclesia: minor: maritus ad diuisionem nō puocāt sz puocanē.fo.cxxij.col.iij.
Ecclesia remunerādo an possit alienare.fo.vij.co.iiij.
Ecclesie res in sex casib⁹ possunt alienari.fo.viij.co.iiij.
Echinus qd sit.fo.clxxxij.co.j.
Econom⁹ an debeat eē cleric⁹.fo.xxij.c.j.
Edificij facti in alieno solo ex ppria materia cui⁹ est possessio.fo.cxj.col.iiij.
Editio nō debet fieri sine cause cognitione.fo.xlij.co.ij.
Edictū d̄ testib⁹ ē phibitoriū.fo.xxv.c.j.
Edictū diui traiani qd.fo.cccxxj.col.j.
Electio ppter morā transfertur.fo.ccccxj.col.ij.
Electiōe facta an statim habeat iurisditionem electus.fo.xcvij.co.j.
Electione vnius tolliē aliud.fo.clj.co.j.
Elogiū qd sit.fo.ccccxviij.col.ij.
Emācipatio an debeat fieri interueniente scriptura.fo.cccv.co.ij.
Emancipatio an valeat sine scriptura.fo.cxlvj.co.j.
Emācipatio hodie videē semp cōtracta fiducia fieri.fo.ccccix.co.iij.
Emācipatio nō daē inuito.fo.cccxvij.c.iij.
Emācipati a suis adhuc in aliquibus differūt.fo.cccxxv.co.ij.
Emancipatus manumittens non videē gerere.fo.cclxxvj.co.ij.
Emens rem a fure an presumetur particeps fraudis.fo.cclxxvij.co.ij.
Emere rē meā nō possum.fo.cclxxx.c.iiij.
Emptiōe diuisio differt.f.cxxij.co.iij.
Emptio τ mutatio in quib⁹ ɔueniāt: et in quib⁹ differāt.fo.clxxxiiij.co.j.
Emptio τ venditio qualiter resoluiē.fol.clxxiij.col.iiij.
Emptio sue rei quare non valeat.fol.clxix.col.j.
Emphiteota emphiteote si velit vendere cui⁹ reqret ɔsensum.fo.clxxxviij.co.iij.
Emphonema qd significat.fo.clxx.c.j.
Emponema qd d̄r.fo.clxxxviij.co.iij.
Empta res de pecunia mea an sit mea.f.clxxvj.col.iiij.
Emptor qñq3 pciū amittit nec illud venditor lucrifacit.fo.cccxxxix.co.j.
Emptor quēadmodū possit agere contra venditorē re euicta.fo.ccccij.col.j.
Emptor qui emit bona fide liberum patientem se vendi duas habet actiones.f.cccxxix.co.ij.
Emptor si inquieteē sup re empta sciente vēditore an teneatur ei denūciare.fol.cccc.col.iij.
Endiadis figura.fo.xx.col.ij.
Epyphania vnde diciē.fo.xcvj.co.ij.
Episcopi ab imperatore electi detrudi debēt.fo.ccccxxxiiij.co.iiij.
Episcopi decretū qñq3 ē in transactione necessariū.fo.liij.co.ij.

UNIVERSIDAD DE

Tabula materiarum Codicis in glosis cōtentarum.

Episcopi ⁊ monachi tutores esse nō possunt.fo.xix.co.iiij.
Epi excōicare pñt sciētes furtum nisi indicauerint.f.ccxlvij.co.iij.
Epistalma qd notat.f.cccxxxviij.co.ij.
Epistole presentibus mitti nō solent.fol.cccxcj.col.j.
Equalitas seruanda est.f.lxxiij.co.ij.
Equestres milites qui dicūtur.fo.cxciiij.columna.iij.
Equipollētiū quid fiat nihil refert. folio cclxx.co.ij.
Ergasteriū quid sit,f.clxiij.co.j.
Error aduocati vsqꝫquo possit corrigi.fo.lvij.co.iij.
Error an excuset a pena.f.ccvij.col.iij.
Error nominū vel finiū an vitiet legatū.fo.cclxxxvj.co.j.
Error quis dicitur.f.clxxvj.co.iij.
Es alienū quod.f.cxxxvi.co.j.
Es proprium quod.f.cxxxvj.co.j.
Estimatio in dubio facit emptionē. folio ccvj.co.ij.
Etates mundi sex.f.iiij.co.iiij.
Euangelio non obediēs corā quo accusabitur.f.ccccxxxiiij.co.iij.
Euictionis actio an.xxx.annis tollatur.fo.ccccj.co.ij.
Euictionis nomine quādo agitur re nōdum euicta.f.cccc.co.j.
Euictionē perdit qui sine iudicis sententia rem restituit.f.ccccj.co.ij.
Exactio tacita que est.f.ccxviij.co.j.
Exceptio diui adriani est anormala.folio cccxciiij.co.iiij.
Exceptio non cōpetentis iudicis quādo debeat opponi.f.cccxc.co.j.
Exceptio non numerate pecunie limitata tēpore an habeat locū cōtractu celebrato nō in scriptis.f.cxxix.co.iij.
Exceptio non numerate pecunie ꝯ quam scripturā obiicit.f.clvj.co.iij.
Exceptio nō numerate pecunie an possit post biēniū opponi.fo.clviij.co.j.
Exceptio velleiani realis est.fo.clv.co.ij.
Exceptionē nō nūerate pecunie an possit q ei renūciauit opponere.f.clv.c.iiij.
Exceptiōes nouas an liceat opponere in cā appellationis.f.ccclxj.co.j.
Exceptiones reo cōpetentes an cōpetant fideiussoribus.f.clvij.co.iiij.
Exceptiones tres dūtaxat ꝭm antiquos sunt in adulterij crimine admittende.fo.ccccxxiij.col.iij.
Excipiēs an videat cōfiteri.f.cccclxxxix.columna.ij.
Excipiens nō semꝑ ꝯpellit ꝓbare.f.clvj.columna.iiij.
Excōicatio an suspendat ꝑ appellationē sequētē.f.cccxlix.co.iiij.
Excōicat⁹ iterum excōicat.fo.ccccxxxix.columna iiij.
Exconsul quis.f.j.co.ij.
Executio q̄ ordie fiet in bonis.f.ccclij.c.j.
Executor multis modis pōt excedere: et tūc ab eo lꝫ appellare.f.ccclxiij.co.iij.
Exēplis iudicat qñ ex eis consuetudo est introducta.f.ccccvij.co.iiij.
Exercitoria locū hꝫ trib⁹ cōcurrentibus.fol.cl.col.ij.
Exheredatus nō hꝫ cōtra tabulas.folio ciij.co.iiij.
Exiliū est triplex.f.ccccxlij.co.ij.
Exiliū proprie qñ dicat.f.xxij.col.ij.
Expēse trib⁹ modis repetunt.f.cxij. c.ij.
Expensarū reseruatio ql'r fiat.f.ccclj.co.j.
Expensas habeat ab ecclia subdit⁹ agēs cōtra ꝑlatū.fo.cccxxx.col.ij.
Expilate hereditatis crimē qñ locū hꝫ.f.ccccxxxv.co.ij.
Expilate hereditatis reus infamatur.fo.lviij.co.iiij.
Exprefectus quis.fo.j.co.ij.
Exquestor quis.fo.j.co.ij.
Faber ⁊ instrumentum faciunt domū.fo.cccxxxiiij.col.iiij.
Fabricenses q dicunt.f.cccxvj.co.j.
Facere cōtra legē.f.xxviij.col.iiij.
Facere fraudē legi.f.xxviij.co.iiij.
Facere pro se quis pōt aliqua que nō pro alio.f.xiij.co.iij.
Factum alienū ꝓmitti nō pōt.fo.clxxxj.columna.iij.
Factum ꝓpriū qñqꝫ licet infringere.folio cviij.co.iij.
Factum vnius alteri prodest ⁊ nocet.fol.cccxciij.c.iiij.
Falcidia cessat in mltis casib⁹.f.ccc.co.ij.
Falcidia detrahitur de donatiōe cā mortis.f.ccccxiiij.co.ij.
Falcidia induciť qñqꝫ de ꝑmo relictis occasione vltimorū relictorū.f.cviij.col.j.
Falcidia in testamēto ⁊ ab intestato locuꝫ habet.f.cxx.c.iij.
Falcidia ī vna re retineri nō pōt.f.cccxcix.columna.iiij.
Falcidia q̄ nō detrahiť de legato pio non aggrauat alia legata.f.ccc.co.iiij.
Falsificans nō tm̄ testamētū: sed etiā aliō instrumentū pōt publice accusari.folio ccccxxxj.col.iij.
Falsitas pōt ciuiliter ⁊ criminaliter tractari.f.ccccxxxij.co.iij.
Falsum pōt discuti quatuor modis.f.ccccxxxj.co.iij.
Falsum sine dolo nō cōmittiť.f.ccccxxxij.columna.j.
Fama quandoqꝫ cōsumiť qñqꝫ minuiť.f.liij.co.ij.
Fama quid est.f.lvij.c.iiij.
Familiaris inimicus est peior omni peste fo.ccccx.co.j.
Familie hercīscūde ⁊ cōi diuidūdo vñ nascunť ⁊ quib⁹ cōpetāt.f.cccxliij.co.j.
Fastigiū quid.f.j.co.ij.
Fatale causarū qd dr esse.f.ccclx.co.ij.
Fatalia causarū per quē possunt reparari.fo.ccclx.co.ij.
Fatalia erāt olim qnqꝫ.fo.ccclxj.c.iij.
Fauor qñ dr.f.xxix.c.ij.
Femina minus audet q̄ masculus.folio ccccxx.col.iij.
Femina nō pōt esse argētaria.f.xlij. c.ij.
Fen⁹ nauticū multa hꝫ spālia.f.clxj.c.iiij
Ferie sunt duplices.f.xcvj.co.ij.
Ferijs an possit a partibus renūciari.fol.xcvj.co.iij.
Feudū an auferať filijs iam natis ꝓpter delictū patris.f.ccliij.co.ij.
Fideicōmissarius reputať ꝓ instituto.fo.cvij.co.j.
Fideicōmissum ab eo relinqui nō pōt cui nō est relicta pecunia.f.cclj.co.iij.
Fideiussor an possit agere anq̄ soluat.fo clxvj.co.j.
Fideiussor ciuili obligationi tantū an accedat.f.clix.co.j.
Fideiussor ⁊ mādator differunt.f.cccxciij.columna.iiij.
Fideiussor minoris an ⁊ hñ possit in integrum restitui.f.lxx.c.iij.
Fideiussor ꝑ solā solutionē nō acqrit sibi hypothecariā.f.cccxcv.co.ij.
Fideiussor quā actionē hꝫ.f.cccxcv.c.j.
Fideiussor simpl'r intercedēs an videatur etiā ꝓ vsuris itercedere.f.cccxciij.c.iiij.
Fideiussor si omisit exceptionem an sit ei imputandū.f.clxvj.c.j.
Fideiussor soluendo ꝓ reo ipm non liberat ipso iure.f.cccxciiij.c.iiij.
Fideiussores duo qualiter possunt cōueniri.f.cccciiij.c.ij.
Fideiussores plures vnius tutoris qūo teneanť.f.ccxlv.c.iiij.
Fideiussores semper insolidū tenenť.fol.cliiij.columna.ij.
Fides bona ꝑsumiť.f.ccccij.co.ij.
Fides qd est.f.iij.co.iij.
Fidicule qd significat.f.ccccxxxviij.c.iiij.
Fili⁹ acqrās an acqrat pr̄i.f.ccxxxv.c.ij.
Filius an possit sub conditione institui.fo.cclxx.co.ij.
Fili⁹ an possit hereditatē adire iussu pr̄is non ꝑcedēte.f.cx.col.iij.
Filius apud hostes cōceptus an habeat postliminiū.f.ccccv.col.iiij.
Fili⁹ deportati est vere sui iuris.f.ccccxliij.columna.iiij.
Fili⁹ difficilius reuocatur in potestatem q̄ libertus.f.ccccv.co.iij.
Filius in debito bonoꝝ subsidio institut⁹ an sit heres vel legatarius.folio.cxiij.col.ij.
Filius repetit datuꝫ ab aliquo ob turpem causam.f.cxxxiiij.co.j.
Filius in quo sequitur paternā cōditionē f.cccxxij.co.iij.
Filius nō portabit iniquitateꝫ patris.fo.cv.co.iiij.
Fili⁹ pr̄is curator esse pōt.f.cxcv.c.iij.
Filius ꝓ patre ⁊ pater ꝓ filio fideiubere pōt.f.clj.c.iij.
Fili⁹ q̄ remedio peti pōt.f.ccclxxiiij.co.ij.
Filius sibi ascribēs in testamēto pr̄is an incidat in penā.f.ccccxxxij.co.iiij.
Filius sub cōditione institutus si decedat añ cōditionē an hereditatē trāsmittat ad suam posteritatem.f.cccv.co.j.
Filius succedens patri an possit reuocare rem ab ipso alienatā.f.cxiij.co.j.
Filiusfa. ⁊ seru⁹ differť ī mlt'ꝫ.f.clj.c.j.
Filiusfamilias minor an r̄stituať ī mutuo f.lxx.c.ij.
Filiusfamilias minor si fideiubeat an sit restituēdus.f.lxx.c.j.
Filiusfa.in q̄ pōt testari.f.cccviij.co.j.
Filiusfa.in sex casibus inquantum facere pōt condēnatur.f.cl.co.iiij.
Filiusfamilias pro patre pōt fideiubere.f.ccxciiij.co.iij.
Filiusfa. si donat causa mortis cōsentiēte patre an vtriusqꝫ mors exigatur.f.ccccxiij.co.ij.
Filijfami.testādo duo priuilegia olim habebāt.f.cvij.col.iij.
Filij parentes castigare non debent.fol.ccccxiiij.co.iiij.
Filij duoꝝ fratrū an succedant in stirpes vel capita.f.cccix.co.j.
Filij in ꝑtāte ꝯstituti pr̄is administrationē non debēt ꝑscrutari.f.ccxij.c.iij.
Filij nati ex matrimonio vetito an sint legitimi.f.cxcvj.co.iij.
Filij sunt multiplices.f.cxcvij.col.j.
Filio data patris cōtemplatione videtur ex patris substantia processisse.fo.cccxiij.columna.ij.
Filio in pr̄is ꝑtāte ꝯstituto non datur tutor nec curator.f.cccxiiij.co.iiij.
Filiū ali⁹ antecedere nō pōt.f.cclxxvj.c.j.
Filiū in adoptionē datū teneť pater instituere vel exheredare.f.ccccciij.co.iij.
Filium vendere ⁊ pignorare potest pater aliqñ.f.clxxj.co.iiij.
Filijs bona potius q̄ ecclesie sunt relinquenda.f.xix.col.j.
Filijs priori thori quib⁹ nihil relinquitur querela nō datur.f.ccij.co.iiij.
Filia patri ab itestato succedēs nō soluit legata a filio relicta.fo.ccciij.co.iiij.
Filiatio qualiter ꝓbať.f.cxciij.col.iij.
Fingere ⁊ ꝑsumere differūt.f.ccx.c.ij.
Fiscus alienam rem vendendo an ⁊ qñ domino preiudicet.f.clxxviij.c.iij.
Fiscus dupl'r rē alienā vēdit.f.lxxiiij.c.iij.
Fiscus ⁊ priuat⁹ si litigēt quis erit iudex fo.lxxvij.c.iiij.
Fiscus ex bonorum cessione qñqꝫ consequitur blasmum.fo.ccclxvj.co.j.
Fiscus regulariter post vxorem succedit decedentib⁹ ab intestato.fallit in certis casib⁹.fo.cccxvj.co.j.
Fiscus vbiqꝫ pñs est.fo.cccxxviij.co.j.
Fisci res vel publice an vsucapiantur.fo.cccxxxv.co.iij.
Fisco aliqñ tolliť rei vēdicatio qnquēnio fo.clxxxij.co.iij.
Fisco vendente rem alienam an statim sit emptor securus.fo.cccxxxix.co.iij.
Formari pactū qñ dr.fo.xlix.co.iij.
Forꝫ impinguat terram.fo.clxxxij.col.ij.
Frater fratrē an teneať alere.f.ccxx.col.j.
Fr̄es ꝯsanguinei q dicanť.fo.ciiij.col.iij.
Fratris ꝯsanguinei tm̄ ⁊ vterini tm̄ qualiter succedunt.fo.cccix.co.iij.
Fratres vterini q dicantur.fo.ciiij.co.iij.
Fraus qñ ꝑsumať.fo.iij.co.iiij.
Fraudem probet qui eam allegat.fol.ccclxxix.co.iij.
Fructuarius ante cautionem prestitā non facit fructus suos.fo.ccj.co.ij.
Fructus cōpensantur cū vsuris ⁊ sumptibus.fo.cxiij.co.iij.
Fructus percipiendi in quattuor casibus debent restitui etiam ab habēte titulū.fo.cxij.co.iiij.
Fructus percepti a rogato restituere an sint ī quarta cōputādi.f.ccxcviij.c.iiij.
Fructus qñqꝫ deponuntur appellatione pendente.fo.ccclv.co.ij.
Fructū laboris habere reges ē.f.xcvj.c.ij.
Fructus quid est.fo.clxxj.co.j.
Fundum instructum fundum cū instrumento: fundum ⁊ instrumentuꝫ legare differunt.fo.cclxxxviij.co.ij.
Fūdo simpliciter vēdito an veniāt instrumenta.fo.cclxxxviij.col.iij.
Fur expensas retinere non potest.folio ccccvij.co.ij.
Fur triplex est.fo.lviij.co.iiij.
Furē an liceat occidere.f.ccccxxvij.co.iiij.
Furē īdicare nemo teneť.fol.ccxlvij.c.iij.
Furē si qs dixerit in diuinando iniuriari non teneť.fo.ccccxxviij.col.ij.
Furiosi curator adiens hereditatem noīe ipsius furiosi an faciat eum heredem.fo.ccxlij.co.ij.
Furiosi curator an possit bonorū possessionem repudiare.fo.ccxl.co.iiij.
Furtum an sit casus fortuitus.fol.clxiij.columna.iiij.
Furti actio an ⁊ vñ cōpetat successori ei⁹ cui furtū factū est.fo.cclviij.co.j.
Furti actio cui competat.fo.cclxix.co.iij.
Fustigatio an infamet.fo.lviij.col.iiij.
Gallus gallinatius quis dr̄.fo.ccccxxviij.col.j.
Genetium vel genetheum quid est.folio ccccxxxiiij.co.ij.
Generalitas nō porrigiť ad specialiter cauta.fo.ccxliij.col.ij.
Generalitas trahitur ad ea tātū de qb⁹ est cogitatum.fo.clv.co.ij.
Generaliter dici tantū valet quantū si singula numerantur.fo.cccxl.co.ij.
Gñis debitū perire nō pōt.fo.cxxx.co.ij.
Genus perire nō pōt.fo.cccxcj.co.iij.
Geronthocomium quid.fo.x.co.j.
Gesta q̄ dicunť.fo.cccli.co.iiij.
Gestor an teneať a seipso exigere debita.fo.lxvj.co.j.
Gestor de quo tenetur.fo.lxvj.co.j.
Gestor quandoqꝫ de casu fortuito teneť.fo.lxvj.co.ij.
Glos que dicatur.fo.xlix.col.j.
Gnauiter qd sit.fo.cccxxxviij.col.iij.
Habeo per alium quod non per me.fo.lxxx.co.iiij.
Habere multipl'r dr.fo.xcviij.col.iij.
Habitatio differt ab vsu.⁊ vsufructu.fo.cxv.co.iij.
Hereditas est cognatis debita.folio cclxxv.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarum Codicis in glosis cōtentarum.

cclxxxv.col. iiij.
Hereditas nondum adita ad superiores an transmittat̃.fo.cccvj.co.iij.
Hereditas nō adita vt trāsmittatur duo sunt necessaria.fol.cccv.co.j.
Hereditas per procuratorē adiri nō pōt. folio.clv.co.iiij.
Hereditas solo verbo restitui potest.fol. cccxviij.co.j.
Hereditas vel legatum sub cōditione relictum an debeat̃ si cōditioni nō pareat̃. fol.cclxx.col.j.
Hereditatis ēptor quā actionē hꝫ facta sibi cessione p venditorē.fo.clxx.co.iiij.
Hereditatis expilate accusatio cū multis actionib⁹ cōcurrit. fo.ccccxxxv.co.iiij.
Hereditatis expilate crimē an possit concurrere cū rei vendicatione ꝛ alijs.fol. cxviij.co.iiij.
Hereditatis petitio quedā est directa quedam vtilis.fo.cx.co.iij.
Hereditatem clausis tabulis qlibet adire potest.fo.cclxxvi.co.iij.
Hereditatē ex testamēto ꝛ fideicōmissum ex codicillis qs petē nō pt.f.cclxxxv.ij.
Hereditatē habere ab instituto qn̄qꝫ vtilius est q̄ a substituto.fo.ccxcviij.co.ij.
Hereditatē petens petitione hereditatis si succūbat pōt postea illā ab intestato petere.fo.cclxxxv.co.iij.
Hereditatē pupillarē an possit repudiare q p̄rnā acceptauerit. f.cclxxviij.c.ij.
Hēditatē rogat⁹ restituere retēta q̄titate vel predio qd retinebit.fo.clxv.co.ij.
Hermodiciū an possit cōtrahi in causa liberali.fo.ccccxxv.co.iiij.
Hermodiciū ꝛ scema idē sunt. fol.xcviij. columna.ij.
Heredes an teneantur sibi inuicē de euictione.fo.cxx.co.j.
Heres cubās cū vxore testatoris est indignus hereditate eius.fo.cclxxxiiij. c.ij.
Heres curatoris an teneat̃ de leui culpa. fo.lxv.co.iiij.
Heres esto fm̄ cōditiones infra scriptas si non scribat an testamentū valeat.fo. cclxxi.co.j.
Heres est successor vitiorū ꝛ culpe defuncti.fo.ccccxxxij.co.iiij.
Heres hēdis ē hēs testatoris. f.ccxviij.j.
Heredes nō semp tenent̃ p portionibus hereditarijs.fo.cxxxviij.co.iiij.
Heres qualiter vlcisci debet mortē defuncti.fo.cclxxxij.co.iiij.
Heres quandoqꝫ factū defuncti reuocat. folio.cclij.co.iij.
Heres suus an presumatur statim adijsse. fol.lxxiiij.col.iiij.
Heres suus ꝛ necessari⁹ nō p̄scribit titulo p hēde nec titulo p suo.f.ccccxxxij.c.iiij
Heres tenet̃ ex dolo lata culpa defuncti. fol.ccxxxvi.co.iij.
Heres vti dꝫ iure defuncti.fo.lxxij.co.iij.
Heredis loco an reputet̃ q ex certa rescribitur.fo.clxix.co.iiij.
Heredē instituens alienare vr̃. fo.ccij.c.j.
Heresum diuersitatem ꝛ multiplicitatem earū habēs.xxiiij.q.iij.quidā aūt.vsqꝫ ad finem.q.fo.xxiij.co.iij.
Hereticus quis dicitur.fol.xxiiij.co.j.
Heretici an possint testificari.f.xxv.co.ij.
Heretici sunt oēs infames. fol.iij.col.iiij.
Hispanorum cautela.fo.lxviij.co.iiij.
Histeron: protheron : est ordo cōuersus. fol.ccccxliij.co.ij.
Hipotheca ꝛ pign⁹ differūt.fo.clxix.c.iij.
Hipothecaria actio habet q̄ttuor tēpora folio.ccccxl.co.iiij.
Hipothecaria q̄liter pōt durare sublata p̄sonali obligatiōe.fo.ccclxxxvij.co.iij.
Hipothecarie pōt prescribi longo tēpore, folio.cccci.co.ij.
Homicidiū punibile cōmittit aggressus occidēs q sine homicidio se defendere potuisset.fo.ccccxxv.col.iiij.
Homicidij crimē a pastoribus ortum habuit.fo.ccccxvij.co.ij.
Homo liber qn̄qꝫ vendi pōt.fol.x.co.iij.
Hominis prouisio tollit legis p̄uisionem nasciturā sed nō natā.fo.ccxij.co.ij.
Hominē per lasciuiam occidēs in aliquo punit̃.fo.ccccxxvij.co.iij.
Honor maior debetur electo maiori.folio lvj.co.iiij.
Honores nō sunt cōtinuādi. fo.xl.co.iij.
Hospitationis iure quis nō pōt sibi successionem vendicare.fo.ccxxj.co.j.
IAcēte hereditatē furtū fieri nō pōt nisi in trib⁹ casib⁹.f.ccxlviij.c.ij.
Ianitrix que dicat̃.fo.xlix.co.j.
Ignorantia iuris nō nocet in dāno vitādo.fo.xxxiij.co.ij.
Ignorantia presumit̃ nisi scientia p̄bet̃. fol.xxij.co.ij.
Ignorantia quelibet excusat a dolo.folio ccccxxx.col.ij.
Ignorare ꝛ nescire differunt.fo.clij.co.iij.
Illustres fiunt quādoqꝫ sola administratione.fol.ccxxj.co.iij.
Illustres sub preside nō cōueniuntur. fo. lxiij.co.j.
Immunitas a tutela dat̃ tantū in sacris constitutis.fol.xix.col.iiij.
Imperator solus an sufficiat in condēdo testamento.fo.cclxv.col.iiij.
Imperiū merum habens dr̃ esse potens. fol.ccccxliij.co.ij.
Impubes si agat petitiōe hereditatis an possit agi de statu suo.fo.xciij.co.iiij.
Impuberi nō pōt moueri questio status. fol.ccccxx.co.j.
Impossibile quandoqꝫ p difficili ponit̃. fol.ccxlj.co.ij.
Incendiarij varijs penis afficiunt̃.folio ccccxv.co.iij.
Incestus quid.fo.cxcvj.co.iiij.
Incorporalia nō possident̃.fo.cxvij.co.j.
Indebitū per errorē solutū an possit repeti.fol.xxxiij.co.j.
Indebitū solutū a minore quēadmodum repetatur.fo.lxxvj.co.iij.
Indefensus sumit̃ dupl'r.fo.ij.co.ij.
Indiciū vn̄ dicat̃.fo.cxiij.co.iiij.
Infamia detrimētū est fame.fo.lvij.c.iiij.
Infamia quid est.fo.lvij.co.iiij.
Infamia trib⁹ modis infert̃.fo.lix.co.iij.
Infamia turpitudo ꝛ macula differunt. fo.ciiij.co.iij.
Infamie facti effectus.fol.lviij.col.iiij.
Infamiā non incurrit qui ex officio iudicis damnat̃.fo.ccxxxiij.co.j.
Infamis an possit accusare.folio.ccccv. columna.iiij.
Infamis est qui super certis criminibus paciscit̃.fo.lix.co.ij.
Infames an possint eē testes.f.iij. co.iiij.
Infames ferre testimoniū nō possunt.fo. xxv.co.ij.
Infans quis dicat̃.fol.ccccxxxiiij.co.j.
Infirmus pro sanitate paratus esset oia dare.fo.liiij.co.ij.
Ingeniū acuti⁹ est in primis horis diei. fol.ij.co.ij.
Ingenu⁹ post morā nascit̃ ex ancilla.fo. cccviij.co.iij.
In integrū restitutiōis petitio an litis cōtestatione p̄petuet̃.fo.lxxxj.co.j.
Iniuria dr̃ atrox ex multis.fo.ccccxxxvj. columna.ij.
Iniuria parua toleratur.fol.ccccv.col.j.
Iniuria vni facta qn̄qꝫ redundat in tres. fo.ccccxxxvi.co.ij.
Iniuriarū actio q̄to tempore finitur.fo. ccccxxxvi.co.ij.
Inquilinus in q̄ttuor casib⁹ expelli pōt. folio.clxxxv.co.j.
Inquilino an teneatur stare emptor domus.fo.clxxxv.co.iij.
Institutio inutilis non firmatur per vtilem.fo.ccviij.co.iiij.
Institutio q̄n̄ dr̃ captatoria.f.cclxij.col.j
Institutionis iure dꝫ filijs quarta relinqui.fo.ccx.co.ij.
Institutiones ꝛ exheredationes tm̄ fiunt in testamentis.fo.cclxv.co.j.
Instrumentū an debeat cōtinere diē ꝛ locum.fo.ccccxcij.co.ij.
Instrumēta forētia q̄ ꝛ vnde dicant̃. fol. cxlvij.columna.iij.
Instrumēta manumissiōis debēt manumissis dari a p̄ronis.fo.ccccxxvij.co.iij.
Instrumēta repugnātia an probent.fol. cxlvj.col.ij.
Instrumētorum subtractorū accusatio cui⁹ iuris sit.fo.cxxv.co.ij.
Instrumētorum traditio includit tacitum mādatū de agendo.fo.ccxij.co.ij.
Intellect⁹ subaudit⁹ si est prauus nō est obseruandus.fo.ccxcvij.co.j.
Interdictū de tabulis exhibēdis edictum quēadmodū testamēta apiant̃ ꝛ actio ad exhibendum dn̄t fo ccclxxiiij.co.j.
Interdictū quorum bonorum ꝛ petitio hereditatis ꝯueniūt ꝛ dn̄t.fo.ccclxx.c.ij.
Interdictum saluianum ꝛ actio seruiana differunt.fo.ccclxxiiij.co.iij.
Inter agentes qui dicantur.fol.j.co.ij.
Interesse singl'are q̄l'r p̄bat̃.ccccxlix.co.ij.
Interpretatio ē multiplex ꝛ non oī stādū est.f.xxviij.co.ij.
Interrogatus an teneat̃ ad omnia respōdere.fo.lxxxv.co.ij.
Interrogat⁹ nō sp cogit̃ dicere credo: vel nō credo.f.ccclxxxix.co.iij.
Interruptio ē duplex.fol.ccccxxxvj.col.j.
Interruptio prescriptionis que fit p executoris missionē differt ab ea q̄ fit per litis ꝯtestationē.fo.ccccl.co.iij.
Inuētariū an possit fieri cū vnico tabellione.fo.ccxxix.co.iiij.
Inuētariū faciēs tutor an debeat vocare creditores pupilli.fo.ccxxix.co.iiij.
Inuētarij tp̄s.fo.ccc.co.iij.
Inuidus sibi pari inuidet.fo.lxviij.col.j.
Italia est p̄uinciarū dn̄a.fo.xcviij.co.j.
Iudex absoluens reū ꝛ non cōdemnans accusatorem de calūnia. videtur eū absoluere a culpa.fo.ccccxxvij.co.iiij.
Iudex a lege dat⁹ dicitur ordinarius.fol. xxxv.co.j.
Iudex an possit penam augere vel minuere.fo.lvij.co.j.
Iudex de facto pōt supplere.folio.ccclx. columna.iij.
Iudex de iure supplet: sed nō de facto.fo. lvij.columna.iiij.
Iudex in ciuilibus causis accipiēs pecuniam an teneatur lege iulia repetūdarum. fo.ccccxxxiiij.co.j.
Iudex interdum iudicat fm̄ conscientiam fol.ccxxix.co.iij.
Iudex minor p̄pter presentiam maioris suā iurisditionē nō pdit.fo.ccccx. co.ij.
Iudex neqꝫ ad dextram: neqꝫ ad sinistram declinare debet.fo.ccccxxxij.col. ij.
Iudex ordinarius an possit recusari.fol. xcvij.co.j.
Iudex pedane⁹ dr̃ delegat⁹.fo.xcij.c.iij.
Iudex pōt iudicare fm̄ id quod ē ei notū vt notorium.fo.lxxvj.co.j.
Iudex potest terminū prefigere ad agendum.fo.ccccxxiij.co.iij.
Iudex qui condēnationem expensarum obmisit tenet̃ parti.fo.ccclxiij.co.j.
Iudex qui corruptus sentētiam dicit qua actione tenet̃.fo.cccl.co.ij.
Iudicis preceptum an sit sententia.folio cccxiiij.co.iiij.
Iudicem corrumpens qua pena punitur fo.ccccxvij.co.ij.
Iudices aliqui possunt sententiā suā interpretari.fo.ccclij.co.j.
Iudicare periculosum est.fo.xc.co.ij.
Iudicium detur fm̄ statuta loci vbi agit̃. fo.ccccv.col.j.
Iudiciū est duplex.fo.xciij.co.ij.
Iudiciū regulet̃ fm̄ deū.fo.xc.co.ij.
Iudiciū validatur quādoqꝫ ratione incertitudinis.fo.cx.col.j.
Iudicij vnius acta faciunt fidem in alio. fol.lxiij.col.ij.
Iuramentū actoris quā actionē pariat. fo.xxvij.co.iij.
Iuramētum calūnie prestatur bis qn̄qꝫ. fo.cxlvij.col.iiij.
Iuramentū defuncti an paret securitatē extraneo debitori.fo.cxl.co.iiij.
Iuramentū in litē ꝯ tutorem ꝛ eius heredē ex quib⁹ p̄stet̃.fo.ccxxxvj.co.ij.
Iuramentū in litē p̄stat̃ in hypothecaria ꝛ ī petitiōe hereditatis.fol.cclxxx.c.iij.
Iuramētū qn̄qꝫ ex delatiōe qn̄qꝫ ex spontanea volūtate p̄stat̃.fo.cxxij.co.iiij.
Iuramēto qn̄qꝫ inest tacita conditio.fol. clix.col.j.
Iuramētum qn̄qꝫ nullo modo refert̃.fol. cxxviij.co.iij.
Iuramentū qn̄qꝫ testibus remittitur.fo. cxliij.co.iij.
Iuramentū reo defert̃ in multis casib⁹.f. cxxvij.co.j.
Iuramētū tria cōtinere dꝫ.fo.cxcv. co.j.
Iurantes an debeāt sacra tangere.fo.xc. columna.iij.
Ius accrescendi locū nō hꝫ in cōtractib⁹ stricti iuris: secus in cōtractib⁹ bonefidei.fo.ccccxciij.co.j.
Ius deliberandi an possit pluries dari. fo.cclxxx.co.ij.
Ius idem sit vbi est eadem equitas. folio ccxxxix.col.iij.
Ius offerēdi an per prescriptionē possit tolli.fo.ccccxlj.co.ij.
Ius omne per .xxx. annos tollitur.folio ccclxxiij.co.j.
Ius patronatus in certis casibus amittitur.fo.cclij.co.ij.
Ius versutū qō est.fo.ccccxxiij. co.iij.
Iuris naturalis ignorātia mulieres non excusat.fo.ccxxiiij.co.iiij.
Iuri offerendi an possit p̄scribi.fol.ccccxl. columna.ij.
Iura duplicia habentes preferūtur vnum tantū habentibus.fo.ccccxj.col.iij.
Iurisditio contentiosa apud quē dr̃ esse. fo.cccciij.co.ij.
Iurisditio qn̄qꝫ cā dubitatiōis alicui competit.fo.xxxv.co.j.
Iustin⁹ fuit pater iustiniani.f.ccxxj.co.j.
Kalendariū qd signat.fo.clix.co.ij.
LAbor est in militia.fo.lxxix. co.ij.
Laterculus qd sit.fol.xxxviij. co.j.
Latina v̄ba legitia dicunt̃.f.ccxxiij.co. ij.
Latini qui sunt.fo.ccccxix.co.iij.
Latrociniū ē casus fortuitus.f.clxiij.c.iiij.
Latronū pena q̄lis est.fo.ccccxxxvij.co.j.
Latisclauis qual'r accipit̃.fo.cclxj.co.ij.
Legari qn̄qꝫ potest alicui res sua.fol.cclxxxvj.col.iiij.
Legari sibi an possit quis a seipo.fol.cccxxj.columna.iiij.
Legatum an valeat si dicat̃ lego tibi cum morieris.fo.cclxix.co.iij.
Legatū an valeat si testator dixit lego tibi decē q̄ debeo.fo.clviij.co.j.
Legatū an vitiet̃ p̄pter cōditionē ip̄ossibilē ei appositā.fo.ccxc.co.ij.
Legatū an videat̃ adimere testator alienādo rē legatā.fo.cclxxxvj.co.j.
Legatum certo tempore finiri potest. fol. cclxxxviij.co.j.
Legatū cum onere impossibili legatario

Tabula materiarum Codicis in glosis cōtentarum.

relictum an peti possit. fol.ccciij.col.j.
Legatū ꝛ q̄si legatū reperit.fol.cxx.co.iij.
Legatū ipso iure minuit falcidia.f.ccxcix. columna.iiij.
Legatū nō ꝛ̄uocat ex leui culpa legatarij. fo.ccliij.col.iij.
Legatū qualr̄ adimat.fol.cclxxxvij.col.j.
Legatū rei aliene an valeat de iure canonico.fo.cclxxxvj.col.iij.
Legatū relictū tutori qñq3 debet eidē: l3 tutelā nō gerat.fo.cclxxxviij.col.j.
Legatū seruo proprio factū sine libertate an valeat.fol.cclxxiiij.col.j.
Legatū v̄gini relictū nō nubat an valeat. fol.cclxxxix.co.iiij.
Legatū vnū soluens in minus solēni relictū voluntate an in alijs sibi p̄iudicet. fol.cclxv.co.ij.
Legati dominiū recta via querit: nō aūt hereditas.fo.ccxliij.co.iij.
Legata ab instituto relicta an videantur repetita a substituto.f.cclxxxix.co.j.
Legata nutu relīq pn̄t.fol.ccxcij.col.iij.
Legata olim fiebāt tripl'r.fo.ccxciiij.co.j.
Legata soluūtur post solutionē eris alieni.fo.cclxxix.co.iij.
Legatari⁹ tria h3 auxilia.f.cclxxxvj.co.j.
Legatarij an sint creditores hereditarij. fol.cxxxix.col.ij.
Legatarij nō cū defuncto sed cum herede eius vident̄ ꝯhere.fol.xcviij.co.iij.
Legatarij portio l3 videat esse pro nō scripta: nō tñ accrescit collegatario in certis casib⁹.fo.cccij.co.iiij.
Legatarij qb⁹ nomē est prelegatū vtilem actionē hn̄t ad solidū.f.ccclxxxix.co.j.
Legio quid.fo.clxxxvij.co.iij.
Lex aqlia h3 tria capita.fo.cxviij.col.iij.
Lex falcidia ad q̄ sit inducta.fol.ccc.co.ij.
Lex fauia de plagi.vbi locū habeat.folio xxiiij.co.iiij.
Lex humana legē dei distinguere potest. fo.xxxv.co.iij.
Lex longobarda q̄.fol.cccxxv.co.iiij.
Lex papia duo cōtinebat.fo.cccij.co.j.
Lex quādoq3 mitius punit q̄ minister legis.fo.ccccxxix.co.iiij.
Lex reb⁹ ꝛ nō v̄bis imponi d3.f.clxj.c.iij.
Lex velleia quid statuebat.f.cvj.co.j.
Legis auxilio careat q in illam peccat.fo. cclxxx.col.ij.
Legis cornelie de falsis pena que est.folio cxlv.co.ij.
Legis cornelie de sicarijs que est pena.fo. ccccxxvij.co.iiij.
Legis iulie de ambitu que est pena . folio ccccxxxiij.co.iiij.
Legis iulie de vi priuata. itē de vi publica que sit pena.fo.cccxxv.co.iij.
Legis verba an possint offendi mēte seruata.fo.xxviij.co.iiij.
Legē superioris inferior tollere nō potest. fo.clxj.co.iiij.
Leges armis egent ꝛ ecōtra.fo.ij.co.j.
Leges diuit⁹ fctē sunt.f.cccxxxvj.co.iiij.
Leges nō dn̄t eē ludibrio.f.cccxv.col.iiij.
Leges q̄ ordine sunt situande.fol.j.co.iiij.
Legib⁹ sustētat respublica. fo.j.co.ij.
Leuir quis dicat.fo.xlix.co.j.
Liba quid sit.fo.xxj.co.iiij.
Libelli accusatorij forma.f.ccccxvij.c.iiij.
Libellus appellatorius quid debeat continere.fo.ccclvj.co.j.
Libellus criminalis quid cōtinere d3.fol. ccccxvij.co.iiij.
Libell⁹ ē corā arbitro dād⁹.f.lxxxiij.c.ij
Libellus incertus non debet admitti.fol. cccxliij.co.iiij.
Libellus qñq3 delegatū qñq3 ꝓcuratorē significat.fo.cclxxxj.co.iij.
Libellus vsq3quo emendari possit. f.xlij. columna.iiij.
Libellum famosum faciens qua pena punitur.fo.ccccxxxvj.co.iiij.
Libellū porrigens si qd dicat ꝯ se statur dicto suo.f.ccxxxvj.col.ij.
Liberales cā q̄ d̄r.fo.cccxxvij.co.ij.
Liberalis nemo est inuitus aut in necessitate positus.fo.xxiiij.co.iij.
Liberorum appellatione cōtinētur nepotes.fo.ccxcvj.co.iiij.
Libros quos pater emit filio an debeat filius habere p̄cipuos.fo.cxx.co.ij.
Libertas an cōpetit ex testamēto falso.f. cccxviij.co.j.
Libertas directa data seruo heredis an trahat ad fideicōmissariā.f.cccxvij.c.j.
Libertas directa ꝛ fideicōmissaria qñq3 differunt qñ.q3 nō.f.cccxix.co.j.
Libertas directa fauorabilior est q̄ fideicōmissaria.fol.cccxxiij.col.iij.
Libertas ē res iestimabilis.f.ccxcvij.c.iij.
Libertas ex falsa causa data an retractet. fol.cccxvj.co.j.
Libertas libero p̄stari negt.f.cxxxiij.c.ij
Libertas per falsam scripturā data an valeat.fo.cxj.co.iij.
Libertas q̄to tpe p̄scribit.fol.xcix.co.iij.
Libertas q̄to tpe p̄scribat. f.ccccxxxj.c.ij.
Libertas relicta seruo quē testator credit suum indistīcte debetur ei. fo.cclxxxvj. columna.iiij.
Libertas sicut difficile reuocat sic dificile tribuit.fol.cxxij.co.iiij.
Libertas si seruo alieno relinquatur quid iuris.fo.cccxviij.col.ij.
Libertas valet licet legatum non valeat. fo.cclxj.co.iiij.
Libertatis conditio est deterior q̄ alteri⁹ rei.fo.cccxx.co.iiij.
Libertatis ex matre fit probatio. fol.cccxxvj.col.iiij.
Libertates in fraudē creditorū cōcesse an sint reuocande.fo.cccxxiij.co.j.
Libertatis onerāde causa quomodo fiat cautio.fo.cclj.co.j.
Libertatis species est esse fugitiuum.fol. clxxxj.col.iiij.
Libertatis spēs ē fugisse. f.ccccxxix.c.iiij.
Libert⁹ an possit cōueniri ex ꝯctu i seruitute fctō peclio sibi legato.f.cxxxvij.iiij
Libert⁹ an possit in seruitutē redigi rōne obsequij p̄rono nō p̄stiti.f.ccccxxvij.iiij.
Libertus an ꝓpter leuē offensam reuocetur in seruitutē.fo.ccliij.co.j.
Libertus ex quib⁹ causis in seruitutē reuocatur.fo.ccliij.co.iij.
Libertus non petēs tutores filijs patroni qualr̄ punit.fo.ccxxiiij.co.ij.
Libert⁹ vocās p̄ronū in ius sine venia ciuil'r ꝛ crial'r pōt ꝯueniri. f.ccccxxxv.c.j.
Liberti filij q ingenui sunt an ꝓpter suā ingratitudinē in seruitutē redigant.fo. ccliij.co.iij.
Liberti libertorū tutores erunt.fol.ccxxxviij.co.iiij.
Liminarcha qs d̄r.fol.cccxxviij.col.j.
Lis ꝛ cā q̄uo sumant.fo.cxxxvij.col.iij.
Litis cōtestatione an ꝑpetuet actio. folio lxviij.co.iiij.
Litis cōtestatione an qs efficiat malefidei possessor quo ad oīa.fo.cccl.co.iiij.
Litē cōtestās in actiōe ad exhibendū non videt cōtestari in rei vendicatione.fol. cccxliij.co.iiij.
Lite etiā contestata nō semꝑ transit actio ad heredes.fo.ccx.co.iij.
Litigator victus q rem non restituit q̄liter cōuenit ꝛ ad qd tenet.fo.cccl.col.iij.
Litigiosa re legata cui⁹ sumptib⁹ heres ꝑ illa litigabit.fo.cccxc.co.iiij.
Litigiosa res an possit pignori dari.folio cxxij.co.j.
Litigiosa res legari pōt.fo.cccxc.col.iiij.
Litigiosi vitiū rē nō afficit.fo.cccxxxv.iij.
Locatio nō potest esse sine mercede in pecunia.f.clxxxvj.co.iij.
Locator non tenetur de leuissima culpa. fo.clxxxvij.co.ij.
Locupletior ex alieno quis efficitur trib⁹ modis.f.ccxxxij.co.ij.
Locans operas suas qd possit mercedem petere.f.clxxxiiij.co.iiij.
Locus qd sit.f.cxxxiij.co.iij.
Logista qd sit ꝛ vn̄ dicat.f.xlj.co.iij.
Luo varias significationes habet. folio clxxxv.co.iij.
Lupus ex vento viuit.f.ccxxxiiij.co.iij.
Luxuria plus h3 q̄ castitas.fo.ccccxxiij. columna.j.
MAcedoniani qui.f.xxiij.co.iiij.
Macedoniano renunciari nō pōt sed bene velleiano.f.cliij.co.iij.
Magistratus non oēs tenentur de mala administratiōe tutor.fo.ccxlv.c.iij.
Mgr̄at⁹ sunt q̄druplices.f.ccclviij. c.iij.
Magistratū si duo gerāt an vnus alteri auctoritatē p̄stare poterit.f.xlj.co.ij.
Maiorē se asserens ꝛ qñ restituat ratione minoris etatis.f.lxxvj.co.iij.
Maleficia puniri expedit .f.clxxviij.c.ij.
Maleficia sūt puniēda f.ccccxxxvj.c.iiij.
Mancipes q dicunt.f.cccxxxiij.co.iij.
Mancipia nō sūt ꝓstituēda.f. clxxx.c.ij.
Mandatarius trāsgrediēs mādatū an possit repetere qd pl⁹ dedit.f.lxvj.c.iij.
Mandatum cum finiat re integra qñ d̄r res integra.f.clxvj.co.iij.
Mādatū gn̄ale an p̄iudicet dn̄o.f.clij.c.j.
Mādatū ꝛ iussus differūt.f.cl.c.iiij.
Mandatum mandantis morte finitur. fol.cxxxv.co.iij.
Mandatum p̄cipūꝛ cōstitutio differūt. fol.cxciij.col.ij.
Mandati actio non datur vbi nullū fuit mandatū.f.ccccxci.co.ij.
Manichei qui.fo.xxiij.co.iij.
Manumissio an possit per aliū fieri. fol. lxviij.co.ij.
Manumittere coact⁹ operas imponere non pōt.fo.cclj.co.iiij.
Manumissus si decē dederit ex peculio ea soluere pōt.f.clxviij.co.j.
Manumissus tenetur rationem reddere. fo.cxj.co.iij.
Maritus accedens ad solutā adulteriū non committit.f.ccccxxj.co.j.
Maritus accusans de adulterio nō tenet se inscribere.fo.ccccxxiiij.co.ij.
Maritus ē rei dotalis dn̄s.fol.ccvij.c.iij.
Maritus est vxoris sue procurator.fo.lix. col.iiij.
Maritus quādoq3 iure mariti: quādoq3 iure extranei accusat vxorē d adulterio fo.ccccxxj.co.iij.
Maritus quare nō possit eē curator vxoris sue.fo.ccxxv.co.ij.
Maritus quid prestare debeat in rebus dotalibus.fo.ccvij.col.ij.
Mariti heredes an teneant vxorē alere. fo.ccix.co.iiij.
Martinus fuit par apostolis.f.xcvj.c.ij.
Masculus ꝛ femina in impetrāda venia etatis tripliciter differūt.fo.lxxvij.c.ij.
Mathematicus vn̄ dicit.f.xxj.co.iiij.
Mater an filij successionē ꝑdat si tutorem suspectū remoueri nō faciat.f.lxiiij.c.j.
Mater an possit repetere alimenta filio facta.fo.lxv.co.j.
Mater non cogitur accusare tutorem vt suspectum.fo.ccxxx.co.iiij.
Mater nō cogitur suscipere tutelā filiorū suorū.fo.ccxxvj.co.iiij.
Mater potest esse tutrix ꝛ curatrix filiorꝫ fo.ccxxv.co.iiij.
Mater quandoq3 filij successionem non ꝑdit l3 illi tutorē n̄ q̄sierit.f.cccvij.c.ij.
Mater qd habet in bonis filij nubat añ mortem ei⁹ vel post.fo.cccvij.co.iij.
Mater tutrix filij . si transit ad scd'a vota an desinat esse tutrix.fol.cccvij.c.iiij.
Mr̄imoniū an dirimi possit.f.ccxvij.c.j.
Matrimoniū an possit cōtrahi ꝑ senes. f.cxcv.co.iiij.
Matrimonium an possit esse sine dote . f. cxciij.col.iij.
Matrimonium an possit esse sine traductione.fo.cxc.co.iij.
Matrimoniū debet esse ab obseruatiōe pene liberum.f.clxxxix.co.iiij.
Mr̄imōiū fit ꝑ solū ꝯsensū.f.ccccxl.c.iiij.
Matrimonium non est cum festinatione contrahendum.fol.lxxxij.c.iiij.
Matrimonium ꝑ suppliciū nō dissoluit. fo.ccccxliij.co.ij.
Matrimonium sicut non est violandum sic nec spes mr̄imonij.f.ccccxxj.col.iiij.
Matrimoniū tantum est inter liberos.f. lxviij.co.ij.
Matrimoniū vetitū per errorē cōtractū an excuset ignorātes.f.cxcvj.co.iij.
Mr̄imonij onera sunt plura.fo.ccvj.co.j.
Matrimonia augent rem publicam.fol. cclxxxix.co.iiij.
Mea res qñq3 mihi debet.fo.cxvj.col.ij.
Membrane vn̄ dicant.f.xxxvj co.j.
Mēdaciū facit quē p̄iiri.f.ccclxxxj.c.iij.
Mercādis reb⁹ an possit mod⁹ institui. fo.xx.co.iiij.
Merces propter casum remittitur.folio clxxxvij.co.ij.
Meretrici ꝓmissū an teneat.fo.cxc.c.iij.
Methati vnde dicunt.fo.xviij.co.ij.
Metus multiplr̄ punit.f.lxvij.co.iiij.
Metus vt sufficiēter probet: ꝓbat iactatione minantis.fo.lxvij.co.iij.
Miles dānat⁹ de crimine an possit testamentum facere.fo.cclxij.co.ij.
Miles si deliquit qs erit eius iudex.folio xcvij.co.ij.
Miles vnde dicitur.fo.ccccvj.co.iij.
Militis testamētū quot testib⁹ probari debet.fo.cclxij.col.ij.
Milites pl'es heredes īstituti an sit locus iuri accrescendi inter eos.fo.cclxj.co.j.
Milites sunt duplices.f.xcvij col.iij.
Militia n̄ liberata p̄ria ptāte.f.cccciij.c.j.
Militia quedam est inermis.fo.c.co.j.
Militia qd.fo.clxxxvij.co. iij.
Milito militiam vado viā. fol.cclxxviij. columna.iiij.
Minister qui nō ē: ministeriū cōmēdare non potest.fo.xxiij.co.iij.
Minor aliquādo sine curatore in iudicio esse pōt.fo.xciij.co.ij.
Minor an possit ꝛ extra iudicium ꝛ in iudicio obligari.f.cccxcvj.co.ij.
Minor an possit rem suam immobilem dare in dotem vel donationem propter nuptias.fol.ccxxix.co.ij.
Minor an sit deterioris cōditiōis q̄ maior in p̄scriptiōe.fo.ccxlv.co.j.
Minor petens restitutionē ꝓbet se minorem ꝛ lesum.fo.ccxliij.co.ij.
Minor pōt esse senator.f.lxxvij.co.iij.
Mior ꝓuocat nō tn̄ ꝓuocat.f.lxxiij.c.ij.
Minor q se ab hereditate paterna abstinuit an a creditorib⁹ hereditarijs cōueniri possit.f.ccxxiiij.columna.iiij.
Minor.xx.annis manumittere nequit.f. cccxvj.co.ij.
Minoris etatis beneficio renunciari non potest.fo.lxxvj.co.iij.
Minoris res si qs vendat vt suā: an habeat locum p̄scriptio.fo.ccxlv.co.j.
Minoris res immobilis qñq3 sine decreto alienatur.fo.ccxxxj.co.j.
Minoris substantia pro iudicio sisti pōt obligari.fo.ccxxix.co.ij.
Minori leso in cōtractu datur restitutio: sed non maiori .fo.lxxxj.co.j.
Minorum bona multis in casibus sine decreto

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarum Codicis in glosis cõtentarum.

decreto alienari possũt. f.ccxliij.co.iij.
Minorũ res aliquando licite alienantur. folio.xxix.co.j.
Minoribus in delictis non datur venia. fol.lix.col.iij.
Missio in possessionẽ fit cõtra pupillum fol.lxxj.co.iij.
Missio in possessionẽ quãdo fieri potest. fol.lxxxvij.col.iij.
Missio potest fieri in omnia bona. folio ccclxvij.co.ij.
Mobilia an veniant in interdicto vnde vi.fo.cccxvj.co.iiij.
Modus: cõdictio: ꝛ causa: per que verba fiant.fo.ccxcvj.co.iij.
Molendinũ habens in flumine an possit impedire ne aliud ibi fiat. f.cxvij. c.iij.
Momentũ quid est.fo.cccxv.co.iiij.
Monachus an agnatis vel cognatis suc cedere possit.fo.xx.co.iij.
Monachus si cõueniatꝛ qs respõdere de beat.fo.xvij.co.ij.
Monachus vñ dicitꝛ.fo.iiij.co.iiij.
Monachus vñ dicitꝛ.fo..xv.c.iij.
Monachi pñt testificari.fo.cxliij.col.iij.
Monasteriũ ꝓ filio reputatꝛ.fo. vij.co.ij.
Monasteriũ vel ecclesia habetꝛ loco filij. fol.ccxcix.co.j.
Mõasterio dãs se ꝛ g sua dat. f.vij.co.j.
Monetã cudere an possint ciuitates.fol. ccccxxiij.co.iij.
Monopoliũ qd dꝛ esse.fol.clxxxj.col.iiij.
Montes qui dicantur.fo.v.co.j.
Monumẽtũ qd dꝛ esse.fo.cxxij.co.iij.
Mora penalis stipulatiõis an possit pur gari.fol.cccxcj.co.iiij.
Mortis causa capio p falcidiã diminui tur.fo.ccci co.iiij.
Mortis cã capio qd est.fo.ccc.co.ij.
Mortuus ciuiliter censetur in metallum dãnatus.fo.ccxv.co.j.
Mortuus potest accusari de crimine ꝓ pter bona.fo.ccccxxv.co.ij.
Mortui vestẽ auferens qua pena puniatꝛ. fo.ccccxxix.co.ij.
Mortuum esse aliquẽ quomodo proba tur.fo.ccxviij.col.ij.
Mulier an possit oĩa bona sua dare ĩ do tem.fo.lxxiij.co.ij.
Mulier an pferatꝛ habẽtibus expressam hypothecã.fo.ccclxxxij.co.ij.
Mulier an sibi pindicet si marito aliena ti fundũ dotalẽ cõsentiat.fo.ccx.co.iij.
Mulier an sine inscriptione accuset in ca sibꝰ qbꝰ ei accusare pmittitꝛ.f.ccccxv.iij.
Mulier binuba si ex vtroqꝫ matrimonio lucretur: qualiter illud inter filios diui detur.fo.ccij.co.ij.
Mulier cathiline coniurationem detexit. fol.ccccxv.c.iij.
Mulier dña ꝛ vsuraria vel vsufructuaria relicta qd habere dꝫ fo.cciij.co.j.
Mulier fideiubens ipso iure tuta est per velleianũ.fo.lxxviij.co.ij.
Mulier nõ oĩbus creditoribꝰ antefertur in dotis repetitiõe. f.ccclxxxij.co.ij.
Mulier nubens infra annũ luctus an sit infamis.fo.lix.co.j.
Mulier nubens infra tẽpus luctꝰ an pa tiatꝛ penas legales .fo.cxcviij.co.iiij.
Mulier plus de dolo ꝛ auaritia partici pat ꝙ masculus.fo.lxxvij.co.ij.
Mulier põt rẽ suã etiã post prescriptionẽ qñqꝫ vendicare.fo.lxxix.col.iij.
Mulier quare nõ põt agere ꝓ filio sicut facit pro patre.fo.lxj.co.iiij.
Mulier secũdo nubẽs filijs iniuriam fa cit.fo.cc.co.j.
Mulier transiens ad secunda vota si dat totum quod hꝫ scdo viro an filij primi reuocare possint.fo.ccj.co.j.
Mulieris bona quãdoqꝫ pro debito ma riti obligantꝛ.fo.ccccxliij.co.j.
Mulieris cõsiliũ ẽ fragile.f.ccxxiij.co.iij.
Mulieres qñqꝫ vt decipiant vestes viri les assumunt.fo.cliij.co.iij.
Mulieres remote sunt ab officijs publi cis.fo.xxij.co.iij.
Mulierũ artificia q̃ sint.fo.lxv.co.ij.
Mulierũ genꝰ ẽ auarissimũ.f.cliij.co.iiij.
Mulierũ malarũ conuersatione animus occiditur.fo.ccxx.co.ij.
Mulieribus multe leges subueniunt.fol. xxxiij co.ij.
Mundum quid est.fo.cxlvj.col.iij.
Munꝰ ꝛ donũ qño differũt.f.cclv.co.iiij.
Munus militie euitare delictum est.folio lxvij.co.iij.
Munꝰ psonale qd est.fo.ccclxij.col.iiij.
Murorũ reparatio omnes astringit. fol. cclxxv.co.iiij.
Mutuum nõ potest sola pactione vel scri ptura cõstitui.fo.cxxix.co.iiij.
Naturales non instituti a matre an possint cõtra testamentum age re.fo.cccviij.co.iij.
Nauicularij qui sunt.fo.ccxl.co.j.
Nauiculij qui sunt.fo.cccxvj.co.j.
Necessitudo pro affinitate quãdoqꝫ poni tur.fo.cccxxviij.co.j.
Negatiua qualꝛ ꝓbatꝛ.fo.ccccxxvij.co.iij.
Negligentia ledit oĩa.f.ccccxlij.co.iiij.
Negligentia nocens alicui in vno: nocet ei in alio.fo.cccxxiij.co.j.
Negligẽtibꝰ nõ subuenitꝛ.fo.lxxviij.c.iiij.
Negociũ quattuor modis ad aliquẽ dici tur pertinere.fo.lxiiij.co.iij.
Negociorũ gestor an teneatur de gerẽdis. fol.lxvj.co.j.
Nepos an possit sub cõditione institui vel exheredari.fo.cclxx.co.ij.
Nepotes ex femina ꝛ ex masculo descẽdẽ tes an admittantꝛ eodẽ mõ.f.cclx.col.j.
Nobilibꝰ conceditur quod alijs denegatꝛ. fo.c.co.iiij.
Nobilitati fauetꝛ.fo.ccccxxxvj.co.iiij.
Nocte custodia malefactorũ est geminan da.fo.ccccxviij.co.iij.
Nolle dico ꝙ nõ possum.fo.ccxx.co.ij.
Nomẽ vendi põt igrãte debitore ꝛ etiã in uito: nõ aũt delegari.fo.clxx.co.iij.
Noĩa hereditaria p hoĩem diuidi nõ pos sunt.fo.cxix.co.ij.
Nosochomium quid.fo.x.co.j.
Notarius non dꝫ scribere in instrumento spem partium. fol.cxxxiiij.col.iiij.
Notarij simplicitas nõ nocet ꝯtrahẽtibꝰ. fol.cccxcvj.co.iij.
Notoriũ ꝛ manifestũ differt.f.ccclvj.c.iij.
Nouatio an indistincte tollat obligatio nẽ priorẽ.fo.cccxcvij.co.iij.
Numerus singularis pro plurali ponitur. fol.cccxxvj.co.j.
Nũmos tingẽtes vel radẽtes qualiter pu niendi sunt.fo.ccccxxxiij.co.iij.
Nũdine qño amittantꝛ.fo.clxxxij.co.j.
Nuptie nepharie ꝛ inceste que sunt. folio cxcvj.col.j.
Nuptie scõe q̃ dicantꝛ.fo.cxcviij.co.iij.
Nuptie sunt varijs ex causis vetite. folio cxcvij.col.j.
Oblatio sola an et qñ impediat cur sum vsurarũ.fo.clxj.co.j.
Oblatio sola debiti an inducat pignora ticiã actionẽ.fo.clxij.co.ij.
Oblatio sola debiti qd opetꝛ.f.clxiij.co.ij.
Obligans res suas tam presentes ꝙ futu ras obligare videtꝛ: secus in donante vel simili.fo.ccclxxx.co.iiij.
Obligata mihi nõ est res ex mea pecunia empta.fol.ccclxxxj.co.ij.
Obligatio iuris est possessio facti. f.clxx vij.co.ij.
Obligatio naturalis qñqꝫ parit actionẽ. fol.cccxcj.co.ij.
Obligatio quãdoqꝫ simul oritur et extin guitur.fo.ccxv.co.j.
Obligatio sepe nascitꝛ extra id qꝺ agitur fol.ccxlix.co.iij.
Obligatio sola an sufficiat ad inhibẽdaꝫ pignoris venditiõeꝫ.fo.ccccclxxxvj.c.j.
Occupare et inuadere quomodo capiantꝛ fo.cxij.col.ij.
Octauarij q dicantꝛ.f.clxxxij.co.iiij.
Officialis in officio delinquẽs in quo pu nietꝛ.f.ccccxxxiiij.co.j.
Officiali soli an credatꝛ.fo.ccccxvij. c.j.
Officiali soli nõ creditꝛ.fol.ccccxvij. c.iij.
Officiales an ꝛ quando possint clericari fol.xv.co.ij.
Officiũ iudicis est triplex.fo.clxiiij.col.ij.
Offm̃ obseqũ ꝛ pietas differt.f.lxiiij.c.iij.
Officium suũ nemini debet esse dãnosuꝫ fol.ccxxx.co.ij.
Omnes tangẽs ab omnibus approbetꝛ. fo.ccxxxviij.co.ij.
Opa est diurnũ officiũ.f.ccl.co.iij.
Ope exeqales sũt duplices.f.cclj.c.iij.
Opere sunt duplices.fo.ccl.co.iij.
Operarum futurarũ an possit peti p̃cium fo.ccl.co.iij.
Oparũ obligatio qñqꝫ soluitꝛ.f.cclj.col.j.
Oparuꝫ p̃ciũ an liceat exigere.f.cclj.co.j.
Operas imponit qui ex volũtate manu mittit.f.ccl.co.iij.
Opꝫ ꝓ decet aliqñ accipitꝛ.fol.cccxiij.c.ij.
Opus nouum si nuncietur alicui: an sit permittẽdus edificare si velit satisdare. fol.ccclxxv.col.ij.
Oratio diui marci in quinqꝫ deficit.folio cclxxiiij.co.ij.
Oraculum qd.fo.vj.col.iij.
Orcini qui sunt.fo.cccxvij.co.j.
Ordinarius de iure recusari non potest. fol.xcvij.co.iiij.
Orphanotrophus quid.fo.xvj.co.ij.
Orphanotrophi an hodie rationem red dere teneãtur.fo.xvj.col.iij.
Orphanotrophium quid.fo.x.co.j.
Orthodoxus vñ dicatꝛ.fo.cccxvij.co.j.
Orthodoxus vnde dꝛ.fo.iiij.co.j.
Osculuꝫ gratia cuiꝰ ĩteruenit.f.cxcj.co.ij.
Paciscí alteri nemo põt. fol.ccccix. columna.iij.
Pactum legis commissorie quale est.fol. ccclxxxviij.col.iij.
Pactum nudum non semper parit exce ptionem.fo.clxxiij.co.iiij.
Pactum nuduꝫ quãdoqꝫ parit actioneꝫ folio.cciij.co.iij.
Pactũ nullũ reducitꝛ ad aliqꝺ.f.ccxij.c.j.
Pactum qñ dꝛ esse ꝯ legẽ.fo.xliiij.col.ij.
Pactũ ꝙ creditor possit debitorẽ capere ꝛ retinere ꝓ debito nõ vꝫ.f.cxxxvj.c.j.
Pactũ ꝙ maritus teneatur ad dotẽ resti tuendã insolidũ nõ valet.fo.ccix.co.iij.
Pactũ turpe dꝛ mltꝭ modis.f.xlv.co.iiij.
Pactũ vestitꝛ iureiurãdo.fo.ccl.co.iij.
Palatinus qs dicatꝛ.fo.clxxij.col.iij.
Palatini q dicantꝛ.fo.xxxviij. col.iij.
Palmurena quid.fol.cccxxiiij.col.ij.
Papa cõfirmãdo vetus nihil nouũ dat. fol.ccxiiij.co.ij.
Parabolani qui dicuntꝛ.fo.xiij.co.iij.
Paraferna vñ dicũtꝛ.f.ccxj.co.j.
Parafernalium rerũ accessiones extrin secas vir parti lucratur nõ aũt intrinse cas.fo.ccxij.co.ij.
Par in pareꝫ nõ hꝫ impiũ.f.xxviij.c.iiij.
Partis appellatione continetur dimi dium.fo.liiij.co.j.
Partem quis quãdoqꝫ facit q nõ admit titur ad partem.fo.cccciiij.co.ij.
Partus subiecti crimen an sit differẽduꝫ ꝓpter filii ĩpubertatẽ.fol.ccccxxx.c.iij.
Partus suppositi accusatio cui ꝯpetat. fol.ccccxxxj.co.ij.
Partus ventrem sequitꝛ.fo.cxlj.co.j.
Pater agens in aduẽticijs an satisdare debeat iudicatum solui vel de rato. fo. cccxv.co.j.
Pater aliqũ cauet filio.fo.ccxcviij.c.iiij.
Pater auum maternum excludit in suc cessione filij.fo.cccviij.co.j.
Pater dans dotẽ pro filia sua quare non possit actiõeꝫ sibi appropriare simplici pacto sicut extraneis.fo.cciiij.co.iij.
Pater ꝛ filius eadem persona reputantꝛ. fol.cccxiiij.co.iij.
Pater ex filij contractu sepe tenetꝛ inso lidum.fo.clj.co.iij.
Pater filium occidẽs vel eum male tra ctans qualiter punitur.f.ccccxxvij.c.ij.
Pater filijs bona diuidens videtur eos instituere.fo.cxix.co.iij.
Pater pro mutuo filij quãdoqꝫ insolidũ tenetur.fol.cliiij.co.ij.
Pater qñqꝫ cogitꝛ emãcipare.f.xxij.co.j.
Pater quemadmodum teneatur ꝓ filio suo tutore.fo.cl.co.iij.
Pater si exposuit filium an perdat ius quod habet in eum.fo.ccccvij.co.iij.
Pater succedit filio fratribus etiã extan tibus.fo.cccxj.co.ij.
Pater vere ꝓbari nõ põt.fo.cxciij.co.iij.
Pater ꝛ tutor rationeꝫ reddere tenetur. fo.ccccxliiij.co.iiij.
Patris bona nõ sunt filio obligata pro mala administratione.f.cccxiij.col.iiij.
Patris cõsensus in quibus casibus sit filiofa.agẽti necessariꝰ.f.cccxiiij.c. iiij.
Patris delictum filijs nocet quando qꝫ fo.ccccxx.col.ij.
Patris quelibet volũtas ẽ inter liberos seruanda.fo.cxx.co.ij.
Patre agẽte vel cõuento noĩe filij in cuiꝰ persona cõcipietꝛ libellꝰ.fo.cccxj.co.iiij.
Patres cõscripti q dicuntꝛ.fo.ij.co .iiij.
Patria originis non facile mutatur. fo. cccciij.co.iiij.
Patricius qs est.f.c.co.iij.
Patronatus iura sunt sex.fo.cclij.col.ij.
Patronus aliquando sine venia in ius vocari põt a liberto.fo.cclij.col.ij.
Patronus an reuocet per libertum alie nata.fo.cclij.co.ij.
Patronus in successione liberti p̃fertur filio alterius patroni.fo.cclij.co.iij.
Patronus quod ius hꝫ in bonis liberti fo.cclv.co.iiij.
Patrono an preferatur frater liberti in successione.fo.cclij.co.ij.
Paupertas ꝓdest.fo.xix.co.ij.
Peccati seruus est qui peccatũ facit. fol. ccccxliiij.col.iiij.
Peculatꝰ vbi ꝓprie dicatꝛ.fo.lviij.co.j.
Peculiũ est quadruplex.fo.lxv.co.j.
Peculium ꝓfectitium filij nõ cedit fisco vendicanti bona p̃ris.fo.ccclxvj.col.j.
Peculium si minus sit ꝙ debitum serui quid iuris.fo.clxxxiij.col.j.
Pecunia nautica q̃ dicatꝛ.fo.clxij.co.iij.
Pecunia põt dari duplꝛ.fo.clxxxj. col.j.
Pecunia põt solui illi cui debetur auruꝫ ꝛ argentũ.fo.ccccxj.co.iij.
Pecunie nomen multis modis ponitur. fo.cxl.co.j.
Pedagia soluere an teneãtur scholares fo.cxxxvij.col.ij.
Pedaneus iudex qs dꝛ.f.xlvij.col.iij.
Pedestres milites q dñr.f.cxciij.co. iij.
Pena an possit excedere quadruplũ.fol. ccxlvij.co.j.
Pena ꝛ mulcta differũt.fo.ccclxij.co.iij.
Pena maior maioribus debetur. folio lxxxix.co.iij.
Pena p inficiationem crescit.f.clvij. c.j.
Pene ex publicis criminibꝰ ĩ qbꝰ casibꝰ transeãt ꝯ heredes.fo.cxxix.co.iij.
Pene legales vlꝛ ꝯuẽtiõales vsqꝫ ad quã summã poterit peti.f.ccxlix.col.iij.
Penam mitigare ex quibus causis

UNIVERSIDAD DE

Tabula materiarum Codicis in glosis cõtentarum.

possit iudex.fo.lviij.co.j.
¶Penitentia in quibusdã casibus admittitur.fo.ccccxxxj.co.ij.
¶Penitentia nõ liberat a pena mundi.fo.xxv.co.iij.
¶Pensitationes publice que dicũtur.folio clxxiij.co.iiij.
¶Perangarie que.fol.vj.co.iij.
¶Peregrini in bonam ꝛ in malam partẽ accipiunt.fol.ccccxj.co.j.
¶Perequator dicitur qñqꝫ fisci ꝓcurator.folio.clxxiiij.col.iij.
¶Perire volens nõ audit.fol.cccliiij.co.ij.
¶Permutatio quare nõ dicatur ꝯtractus nominatus.fo.clxxxiij.co.iij.
¶Perpetuum qualiter accipitur.fo.j.co.j.
¶Perpetuum qualiter accipitur.fol.xlix.columna.iij.
¶Persona libera qua actione est petenda.fol.c.co.j.
¶Persona loquentis generali sermone nõ continetur.fo.cccxcix.co.j.
¶Persone sunt rebus preferende.fo.ccxliij.columna.iij.
¶Personã liberã qñqꝫ possumus propria auctoritate capere.fo.c.co.j.
¶Petitio hereditatis ꝛ rei vẽdicatio an simul intentari possint.fo.cix.co.iij.
¶Petitio hereditatis in qꝫ casib⁹ dat cõtra titulo possidentẽ.f.cccxxxvij.c.ij.
¶Petitio hereditatis quare nõ dat contra titulo possidentẽ regulariter.f.cx.co.ij.
¶Petitorium ꝛ interdictũ de recuperanda vel adipiscenda simul intẽtari possunt.folio.lxxviij.co.j.
¶Petrus propter christũ oĩa dimisit.folio ccclxvj.co.j.
¶Petri baylardi iactantia.fol.cxxiiij.co.j.
¶Phana que dicunt.fo.iiij.co.ij.
¶Piaculũ quid est.fo.ccccxxvij.co.iiij.
¶Pietas nos deo parificat.f.cxciiij.co.iiij.
¶Pignus a debitore de cõsensu creditoris venditum ꝛ postea ab eodẽ recuperatũ an reincidat in obligationẽ.f.ccclxxv.columna.j.
¶Pignus an possit creditor ꝓpria auctoritate occupare.fo.ccclxxvij.co.j.
¶Pignus bene tollit prescriptione: sed nõ vsucapione.fo.ccclxxvij.co.ij.
¶Pignus cõtra fideiussoris voluntatẽ nõ põt retineri ob cyrographariam pecuniam.fo.cccxciiij.co.j.
¶Pignus datũ ob pecuniã numerandam numeratione nõ secuta qua actione repetatur.fo.clvj.co.iij.
¶Pignus datũ ob turpẽ causam an possit vẽdicari vel repeti actio.pig.f.cxxxiiij.columna.j.
¶Pignus iudiciale qd sit.f.ccclxxxj.co.j.
¶Pignus manet in bonis debitoris.folio clxxviij.co.ij.
¶Pignus possidens si offert debitũ absoluitur.fol.ccclxxxv.co.iij.
¶Pignus pretoriũ iudiciale dici põt.folio ccclxxxiij.co.iiij.
¶Pignus pretoriũ qualiter cõstituitur.fo.cccv.co.iiij.
¶Pignus pretoriũ qñ dicitur cõtrahi.fol.ccclxvij.co.iiij.
¶Pignus qñqꝫ põt a creditore alienari sine denunciatione.fo.ccclxxxv.co.iiij.
¶Pignus si vendat a creditore mala fide qua actiõe tenet ĩpe vẽdẽs.f.ccclxxxvij.columna.j.
¶Pignus subtractũ an possit vsucapi.fol.cccxxxij.co.ij.
¶Pignus suum vẽdicãti an possit dici nõ es dominus.fo.cxlix.col.iiij.
¶Pignoris amissio p creditorẽ probari dꝫ.folio.cxlix.co.ij.
¶Pignoris ius nõ tollit alienatione legali nec alienatione minoris.f.ccclxxvij.columna.ij.
¶Pignoris vẽditiones et adiudicationes sunt seruãde ſm statuta ꝛ cõsuetudines locorũ.fo.ccclxxxviij.co.ij.
¶Pignore minoris vẽditio an sit ei tribuẽda restitutio.fo.lxxij.co.ij.
¶Pignore reddito nõ videt remitti debitum.fo.ccclxxxiiij.co.iiij.
¶Pignore vẽdito nõ tollit ꝑsonalis actio.fo.ccclxxxvj.co.iij.
¶Pilatus male fecit q ad populi clamorẽ xp̃m cõdemnauit.fo.ccccxlj.co.iij.
¶Pilati serui q dicunt.fol.cccxx.co.ij.
¶Plagiũ quis committat.fo.ccxlviij.co.j.
¶Plagiũ quid signat.f.cccxxix.col.iij.
¶Plebeiorũ pene que sunt.fol.ccccxxxviij.columna.ij.
¶Pleonasmos qualis figura est.f.cccxvij.columna.iij.
¶Plurale ꝓ singulari quãdoqꝫ ponit.fol.cclxxix.co.ij.
¶Pollicitatio quid sit fo.cciij.co.ij.
¶Pneumathomachi.f.xxiij.col.iiij.
¶Pomerio prohibito videt ꝓhibita ciuitas.fo.clxxx.co.j.
¶Pondo ꝛ libra vñ sunt.fo.ccccxxix.co.j.
¶Populator quis sit.fo.cj.co.iiij.
¶Possessio an ꝑdat si colonus aĩo ipsam deserendi fundum egredit.fo.cccxxxiij.columna.j.
¶Possessio an possit q̃ri ĩfanti.f.cccxxxiiij.columna.j.
¶Possessionis causa sex modis mutatur.fol.cccxxxiiij.co.iij.
¶Possessio ciuilis qualiter amittitur.folio cccxxxv.co.ij.
¶Possessio est duplex.f.cccxxxiiij.co.ij.
¶Possessio est triplex.fol.cccxxxiij.co.iiij.
¶Possessio multis modis repetitur.folio xciij.co.iij.
¶Possessio naturalis q̃ dicit.fo.cccxxxiiij.columna.ij.
¶Possessio nõ tollit tempore.fo.cccxxxiiij.columna.ij.
¶Possessio nulla est apud colonum.folio cccxxxiij.co.j.
¶Possessio qñ dicit vacans aut vacua.fo.ccclxxij.co.iij.
¶Possessio quare dicit momentanea: ꝛ an possit appellari a sententia sup eã lata.fol.ccclxv.co.j.
¶Possessio querit p aliũ nobis etiã ignorantibus.fo.cccxxxiij.co.iij.
¶Possessionis traditio vnum de duobus operat.fo.clij.co.ij.
¶Possessioni aliene inscribentis pena.fol.lxiij.co.iij.
¶Possessor malefidei qua actiõe ꝯuenitur ꝓ fructibus ꝯsumptis.f.cxxxiiij.c.iiij.
¶Possessor nõ restituens q̃ttuor remedijs cõpellitur.fo.cxiij.co.iiij.
¶Possessor post litem motam videtur non possessor.fo.cccxxxv.co.j.
¶Possessor rei mobilis an possit dño denũciare.fo.xcix.co.j.
¶Possessoriũ est triplex.fo.xciij.co.ij.
¶Possessoriũ ꝛ petitoriũ an simul possint intentari.fo.cxiij.co.j.
¶Possidet ne missus in possessionẽ ex primo decreto iudicis.fo.cccxlij.co.ij.
¶Posthum⁹ dr qnqꝫ mõis.f.cclxxv.c.iiij.
¶Posthum⁹ habet ꝓ nato cũ q̃rit de eius cõmodo.fo.cccxix.co.j.
¶Posthumi nõ possunt exheredari.folio cclxxv.co.ij.
¶Postliminiũ et lex cornelia diuersimode fingunt.fol.ccccvj.co.ij.
¶Postliminium transfuge non datur.fol.ccccvij.co.j.
¶Postulare ꝓhibit⁹ in vno loco an possit in alio postulare.fo.liij.co.iiij.
¶Potestatem maiorẽ qs cõsequit ratione maioris partis.fo.ccccxj.co.j.
¶Pragmatica quid.fo.vj.co.iij.
¶Pragmatica quid.fo.xxxvj.co.ij.
¶Pragmatica qd sit.fo.xcviij.co.ij.
¶Precaria possessio large quãdoqꝫ capit.fo.cccxxxix.co.iij.
¶Precariũ a cõmodato differt.f.ccclxxiiij.columna.iij.
¶Preciũ ex pignore redactũ põt in naturale debitũ eligi.fo.cccxcvij.co.iij.
¶Preciũ in cessione qñ dicit modicum.fo.clxvij.col.iij.
¶Predium quodlibet presumitur liberuꝫ.fo.cxvij.col.iij.
¶Predia minoris an possint in dotem dari.fo.lxxiij.co.iiij.
¶Prelat⁹ negligẽs punit.fol.ccccxix.co.ij.
¶Prelat⁹ repelli põt si ei⁹ electio aliqualr vitiari possit.fo.ccxxxiij.co.iiij.
¶Prefect⁹ p̃torio habet aliqua specialia.fo.cccxliiij.co.iij.
¶Prefectus qñdoqꝫ ponit ꝓ ꝓcuratore cesaris.fo.cj.co.iij.
¶Prescribens bona fide longissimo tempore an ꝯtra dñm habeat rei vendicationẽ.fo.cccxlij.co.j.
¶Prescribẽtis bona fides quõ ꝓbet.folio cccxxxvj.co.iij.
¶Prescriptio an currat ꝯ heredẽ hereditate nõdũ adita.fo.clvij.co.iij.
¶Prescriptio an currat contra minorẽ.fo.cccxj.co.iiij.
¶Prescriptio an currat cõtra minores.fo.lxxv.co.iij.
¶Prescriptio an interrũpat p litis contestationẽ.fo.cxiiij co.j.
¶Prescriptio impeditur per iuris errorꝫ.fo.ccxliij.co.ij.
¶Prescriptio interrũpit etiã corã nõ ordinario.fo.cccxliij.col.iiij.
¶Prescriptio interrũpit in ꝑsonali ꝛ hypothecaria simul interdũ.f.cccxlj.c.iij.
¶Prescriptio longi temporis agenti non currit.fo.cxiiij.co.j.
¶Prescriptio nõ inchoatur cõtra heredꝫ ante aditã hereditatẽ.fo.lxxx.co.ij.
¶Prescriptio nulla currit contra minorꝫ.fo.lxxiiij.co.j.
¶Prescriptio qñqꝫ currit cõtra pupillos.fo.ccxxx.co.iiij.
¶Prescriptio.xxx.annoꝝ contra multos non currit.fo.ccccxl.co.ij.
¶Prescriptionis interruptio ciuilis a naturali interruptiõe differt.fol.cccxxxv.columna.j.
¶Prescriptiõis interruptio est duplex.fol.cccxlj.colum.iij.
¶Prescriptioni ingenuitatis tria dãt causam.fo.cccxxx.co.iij.
¶Prescriptione an querat dominiũ directum.fo.cccxj.co.iiij.
¶Prescriptiones an currant cõtra minores.fo.ccxliiij.co.iij.
¶Prescriptor malefidei qñqꝫ vẽdicat.fol.cccxlij.co.ij.
¶Presens vel absens qualiter dicitur qs esse.fo.cccxxxvj.co.iiij.
¶Presidis nomẽ est generale.f.lxxj.co.ij.
¶Prestigia q̃ dicunt.fo.ccccxxiij.co.iiij.
¶Presumit quilibet sane mẽtis.f.cclxxxv.columna.j.
¶Presumptio an ꝛ qñ admittat probationem in contrarium.fol.cxlj.co.iiij.
¶Presumptio iuris ꝛ de iure non admittit ꝓbationẽ in ꝯtriũ.fo.lxviij.co.j.
¶Presumptio iuris ꝛ de iure nõ admittit ꝓbationẽ in cõtrariũ.fol.clv.co.iiij.
¶Presumptio nõ semp sumit de preterito ad presens.fo.lxix.co.ij.
¶Presumptio sumit qñqꝫ ex p̃senti ad p̃teritũ.fo.ccccxxv co.j.
¶Presumptio violenta cõtra tutorẽ qui inuentariũ neglexit facere.fo.cxxxv.c.iij.
¶Pretoris iurisditio annua erat.f.lxxviij.columna.iiij.
¶Pretores duo erãt.fol.ccclvij.co.j.
¶Pretorium quid sit.fo.xvj.co.iiij.
¶Pretoriũ qd sit.fo.ccclxxv.co.iiij.
¶Preuaricator qs dicitur.fo.liiij.co.iiij.
¶Primiscrinius qs dr.fo.xcij.co.j.
¶Principis ẽ aliquẽ sublimare.f.c.co.iiij.
¶Pricipis sunt oĩa qualiter intelligatur.fo.ccxxxviij.co.iij.
¶Principi maledicitur tribus modis.fol.ccccxix.col.iiij.
¶Priuilegiatus cõtra priuilegiatũ admittitur.fo.lxxiiij.col.ij.
¶Priuilegiatus si concurrat cuꝫ nõ priuilegiato: vel etiã priuilegiato qs p̃feret.fol.ccclxviij.col.iij.
¶Priuilegiatus succedẽs nõ priuilegiato non habet priuilegiũ.fo.clvij.co.iij.
¶Priuilegiũ alicui cõcessuꝫ videt concedi ſm qualitatem sue persone.fo.cvj.c.ij.
¶Priuilegium inferioris ad superiorẽ porrigitur.fo.ccccxxxviij.co.j.
¶Priuilegiuꝫ super sportulis nõ soluẽdis concessum quale est.fo.cccli.co.ij.
¶Priuilegiũ vñ dicatur.fo.xxix.co.ij.
¶Priuilegio renũciare licet.f.clxxix.col.ij.
¶Probatio ab vtroqꝫ exigit ĩ crimine falci.fo.ccccxxxj.co.j.
¶Probatio fit quandoqꝫ eo ipso ꝙ contrariũ nõ ꝓbat.fo.cxxxiij.co.iiij.
¶Probatio multipliciter fieri potest.folio cxxv.colum.j.
¶Probatio qñqꝫ reuꝫ onerat.f.cxlj.co.iiij.
¶Probatio qñqꝫ trãsfertur de vno in aliũ fol.cxlij.co.iij.
¶Probationes facte in ciuili non faciunt plenã fidẽ in criminali.f.ccccxxvj.c.ij.
¶Procurator actoris duas prestet cautiones.fo.lxij.co.j.
¶Procurator quãdoqꝫ sine speciali mandato distrahit.fo.lxj.co.iij.
¶Procurator an possit dari ad litis contestationem.fo.lxxxv.col.iij.
¶Procurator an teneatur de leuissima culpa.fo.clxvj.co.ij.
¶Procurator cesaris an possit cognoscere de causa status.f.xcix.co.iij.
¶Procurator cesaris cognoscit inter fiscuꝫ ꝛ priuatum.fo.cccxcvij.co.iiij.
¶Procurator cesaris qñqꝫ obtinet vicem p̃sidis.fo.ccccxxix.co.iiij.
¶Procurator ꝛ curator rei publice differũt fo.cccxlviij.co.iiij.
¶Procurator ꝛ nũcius differunt.fol.clxxvij.columna.ij.
¶Procurator falsus accipiens debituꝫ an liberat soluentẽ ꝛ qua actione cõueniri possit.fo.ccxlix.co.j.
¶Procurator fisci non põt fidẽ habere de p̃cio.fo.cj.colum.ij.
¶Procurator in criminalibus nõ interuenit.fo.ccccxvij.co.iij.
¶Procurator nõ semper cõstitui põt.f.ccxliij.co.j.
¶Procurator paciscens de quota litis an possit petere que vtiliter expendit.fol.clxvj.co.iiij.
¶Procurator quãdo possit rẽ dñi obligare.fo.ccclxxix.co.iij.
¶Procurator succũbẽs an possit sumptus repetere.fo.clxv.co.iij.
¶Procurator transigendo quãdo preiudicet dño.f.xlviij.co.iiij.
¶Procuratorẽ priorẽ remouet q posteriorem dat.fo.ccxxiij.co.j.
¶Prodig⁹ ꝛ adult⁹ differũt.fol.lxix.co.ij.
¶Prodigus post interdictionem bonorum anteq̃ sibi det curator an possit ꝯtrahere.fo.ccxlj.co.j.
¶Professio q̃lr accipit.fo.clxxiiij.col.iij.
¶Progrãma qd est.fo.cccliij.co.iiij.
¶Progrãma qd notat.f.ccclxxxiiij.co.iiij.
¶Progrãmate qd sit.fo.xxviij.col.iij.
¶Promittere põt vnus sub conditione altero pure

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarum Codicis in glosis cõtentarum.

tero pure promittente.fo.cccxciij.co.iij.
Pronurus quis.fo.ccx.co.j.
Prophana vnde dicunt.fo.iiij.co.ij.
Propria causa q̄ dicat.fo.lx.co.iij.
Proprietas ⁊ possessio aliq̄n separari nõ possunt.fo.cccxxxiiij.co.iiij.
Profenetica q̄ dicant.fo.clxxxix.co.j.
Protector quis dicit.fo.cxciiij.col.iij.
Prouincie cõtinētes q̄ dicant.f.xcv.c.j.
Proximus quis dicat.fo.cccviij.co.j.
Procbotrophiū quid.fo.x.co.j.
Publicatio testamenti qualiter fieri debeat.fo.cclxiiij.co.ij.
Publicatio testamēti quomodo fiat.fo.xviij.co.iiij.
Publicanus furti nõ tenetur.folio.lvij.columna.j.
Publicanus qs dicat.fol.clxxxv.co.ij.
Puer quis dicit.fo.ccccvij.co.iij.
Punitio quãdoq̃ sine accusatore infert.fo.ccccxv.co.j.
Punitur quis in id in quo deliquit.folio cccix.co.ij.
Pupillares vsure q̄ dicunt.fo.ccxxxvij.columna.j.
Pupillus an se possit obligare.f.cccxcij.columna.iij.
Pupillus est magis priuilegiat⁹ q̄ mulier et fiscus.fo.cccxxij.co.ij.
Pupill⁹ põt ciuiliter ⁊ naturaliter obligari.fo.lxxviij.co.ij.
Pupillus sine tutore non potest pcuratorem ordinare.fo.lx.co.iiij.
Pupillus vendens rē aliquã sine tutore an prestet vsucapiendi conditionē.fol.ccxxviij.co.j.
Pupilli fauore an differat questio stat⁹.fol.xcij.co.iiij.
Pupilli res an possit vsucapi.fol.lxxiiij.columna.j.
Pupillo an sint tacita obligata bona ei⁹ qui gerit pro tutore.fo.ccxxix.co.j.
Pupillorum res nõ possunt vsucapi.fo.cccxxxij.co.j.
Quantitas capitur generaliter.fol.xv.columna.ij.
Quantitas quandoq̃ sumit large.folio cv.columna.iij.
Quantitatis appellatione etiã cõtinetur species.fo.cxxxv.co.j.
Querela inofficiose donationis an irritet in totum.fo.cix.co.j.
Querela inofficiosi mediū tenet iter actionem ⁊ accusationem.fo.ciij.co.ij.
Querela repudiari non põt ante aditam hereditatem.fo.cvj.co.j.
Querele inofficiosi testamenti quomodo tacite renunciatur.fo.lxix.co.j.
Quarta datur sponte adeuntibus.folio cccviij.co.ij.
Quarta iure institutiõis debita an possit dare cū onere.f.cclxxix.col.iiij.
Quarte due an possint a filio detrahi si de restituendo grauetur.fol.ccci.co.j.
Quartã detrahere possunt hi qui ab intestato succedunt.fo.cccv.co.iij.
Quartam iure nature debitam nõ potest testator impedire.fo.ccci.co.ij.
Questio ⁊ querimonia differūt.fo.cxxiiij.columna.j.
Questio nõ indistincte est habenda etiã de seruis.fo.ccccxxxviij.co.j.
Questio per tormenta potest haberi si est questio de dñio serui.f.cccxxvij.co.j.
Questor est cancellarius.fol.xxxvj.co.ij.
Questus turpis suspicio est vitanda.fol.ccxiij.col.ij.
Quinimmo qūo ponat.f.ccccxxviij.c.iij.
Raptus non cõmittit in meretrice.folio.ccccxxvj.co.iiij.
Ratihabitio an cõparetur mandato.fo.lxiiij.col.iiij.
Ratihabitio comparatur mandato.fol.cxxxij.col.ij.
Ratihabitio in multis casibus mãdato non assimilatur.fo.cliij.co.iij.
Ratihabitio quid sit.fo.lix.col.iij.
Ratio sumptuum ⁊ fructuum haberi debetur.fo.cxxij.co.ij.
Rationes due vincūt vnã.f.ccccxiiij.co.ij.
Ratum habere an possum qd meo nõie non est gestum.fo.cxij.co.j.
Recõuentus an possit adhuc recõuenire.folio.cccxlviij.co.j.
Recusatio debet proponi ante litē cõtestatam.fo.xxj.co.j.
Recusatio iudicis infra quantum temp⁹ fieri debeat.fo.xcj.co.iiij.
Redhibitorie ⁊ quanto minoris tempus quandoq̃ breuiatur.fo.clxxxj.co.iij.
Refutatorie lr̄e qd ↄtinēt.fo.ccclvij.co.j.
Regis filius an dicat q natus est anteq̄ pater eius rex esset.fo.cxcv.co.j.
Regula si vinco vincentem te ⁊c. fallit in aliquibus casibus.fo.cccviij.co.j.
Reiteratum nõ dicitur quod factum esse ignoratur.fo.xxv.co.ij.
Res inter alios acta alijs q̄nq̃ p̄iudicat.fo.cccliij.co.ij.
Res inter alios acta q̄nq̃ prodest alijs.fo.ccxxij.co.iij.
Res q̄n dr̄ integra.fo.clxxiij.co.iij.
Res sic debet accipi vt non pereat.folio ccclxxxviij.co.iiij.
Rei debendi an videant p se inuicem fideiubere.fo.cccxciij.co.ij.
Rei debendi qui dicunt.fo.cccxciij.col.j.
Rei singularis sub conditione legate alienatio medio tempore facta an teneat.fo.ccxcv.co.iij.
Rei stipulandi q dicunt.fo.cccxciij.co.j.
Rei vendicatio aliquo respectu põt dici personalis.fo.ccccxiij.co.iij.
Rei vēdicatio an pro re sacra possit intētari.fo.x.co.iij.
Rei vendicatio contra quem debetur.fo.cxj.co.iij.
Rei vendicatio non cõpetit nisi duo concurrant.fo.lxxxj.co.iiij.
Rei vendicatione cõuentus tenet dicere possideat necne.fo.cx.co.iiij.
Rem meam si obligo pro alio que actio mihi cõpetit.fo.cxlix.co.j.
Rem mihi obligatã si aufero quid pdo.fo.cxxxvij.co.j.
Rem tuam te presente obligare possum: sed nõ vendere.fo.cliiij.co.j.
Relatio an pmittat.fo.cccliiij.co.iiij.
Relatio quid sit.fo.xxviij.co.j.
Relatio simplex qualiter cognoscit.folio lxiiij.co.iij.
Relator oĩs delator est.fo.cxxviij.col.iij.
Relegatus et ab ordine motus an differant.fo.lviij.co.ij.
Relictū in certis personis q̄n valeat.fol.xiiij.co.iij.
Relicta in minus solēni voluntate an debeantur.fo.cxciij.co.ij.
Religio non patitur defectum in genere, folio.iiij.co.ij.
Religio quid sit.fo.iij.co.iij.
Reliquo vbū qūo accipiat.f.cccxxxj.c.ij.
Remissio tacita aliquando valet vbi expressa nõ valeret.fo.clx.co.iiij.
Renūciatur facili⁹ iuri speciali q̄ cõmuni.fo.clvj.co.j.
Reprobare nõ possumus quos approbauimus.fo.cxliiij.co.j.
Rerum amotarum an possit dari cõstante matrimonio.f.ccl.co.ij.
Rescriptum cõtra ius an valeat.f.xxxv.columna.ij.
Rescriptū contra legē nõ valet nisi dicat nõ obstare tali lege.f.cclxvj.co.iij.
Rescriptū p mendaciū impetratū an valeat.fo.xxxv.co.j.
Rescriptum sup matrimonio cõtrahendo an valeat.fo.cxcviij.co.ij.
Respublica est sub administratoribus.f.lxxxj.co.iij.
Respublica põt heres istitui.fol.ccxcvij.columna.ij.
Restitutio in integrū an ↄpetat iure magistratus.fo.lxxviij.co.ij.
Restitutio in integrū an det minori habenti aliud auxiliū.f.lxx.co.iiij.
Restitutionis in integrū petende tp̄s an sit oĩno cõtinuū.fo.lxxix.co.iiij.
Restitutionē an faciat cessare decretū iudicis.fo.ccxliij.c.iij.
Restitui ad totã causam est aliud q̄ restitui ad appellationē.f.lxxvij.col.ij.
Restitutus an recuperet oĩa iura.fo.ccccxliiij.col.j.
Restituto minore an aduersarius ei⁹ restituatur ip̄o iure.f.lxxiij.co.ij.
Re⁹ an possit actorem cogere litigare sub certo iudice.f.xcvij.col.ij.
Re⁹ est fauorabilior q̄ actor.fo.lxxx.columna.iiij.
Reus si dicat se promisisse sub conditiõe an debeat ↄditionē pbare vel actor puritatē.fo.ccclxxxix.co.iij.
Reum exhibere promittēs quãto tēpore tenet.fo.cccxcvj.co.ij.
Roma est duplex.fo.ij.co.j.
Romani p qd oĩb⁹ sunt dñati.fo.ij.co.j.
Rubrica prohibitoria optimum inducit argumētum.fo.ccxix.c.ij.
Sacramentū ex certis causis deferitur.f.cxcv.co.j.
Sacrilegus qs dr̄.fo.xxj.co.j.
Sacrilegiorum quoddã est verū ⁊ quoddã q̄si sacrilegiū.f.ccccxxviij.co.iiij.
Sacrilegorum pena.fo.ccccxxix.c.ij.
Salariū pcuratoris an possit excedere cētum aureos.fo.clxv.c.iij.
Saltus q̄liter accipit.f.cxxiiij.co.iij.
Sanguinē suū redimere cuilibet permittitur.fo.lxxxiiij.co.j.
Satisdatio etiam datur pro hereditate.f.cccv.co.iiij.
Satyra q̄liter accipit.f.cccxix.col.iiij.
Sceda qd est.f.cxlvj.co.iij.
Scenice q̄ sunt.f.cxciiij.co.iiij.
Scholaris in scholis an habeat domiciliū.fo.xcviij.co.j.
Scholares an possint habere rectores.f.xcvij.co.iij.
Sciētia inflat.fo.cccxxxiiij.co.ij.
Scriptura in multis casibus preualet veritati.fo.cxlviij.c.iij.
Scriptura p̄sumitur solēniter acta.f.cciij.columna.ij.
Scriptura q̄nq̃ p̄fert testib⁹.f.cccxxij.ij.
Scripture plus q̄nq̃ creditur q̄ testibus f.lxxvj.co.iij.
Seculo renūciat dupl'r.fo.vij.c.j.
Seditio vñ dr̄.fo.ccccxxxiiij.co.iiij.
Seditiosi qualiter sunt puniendi.fo.ccccxxxiiij.co.iiij.
Senatores an possint cum feminis humilioribus cõtrahere.f.cxcvij.co.ij.
Senatores dñr cētūuiri.f.cclxxv.col.j.
Senatusconsultū largianū quid.fo.ccccxxj.columna.j.
Senatuscõsulta q̄ttuor seruis auxiliãtur p libertate ↄsequēda.f.ccclxviij.c.iiij.
Seniores debent iuniores corrigere.fol.cccxlvij.co.j.
Sentētia absolutoria q̄n noceat iterum agenti ad eandē rē ⁊ q̄n nõ.f.cxxv.co.ij.
Sentētia an debeat semp esse certa.folio cccxlviij.co.iij.
Snĩa an det in cõfessum.fo.ccclij.c.ij.
Sentētia an sit super incidenti pronunciãda.fo.xciiij.c.j.
Sentētia cõtinens errorem non valet.fo.lxxvj.co.iiij.
Sentētia cõtra ius minoris lata ei non p̄iudicat.fo.ccxl.co.ij.
Sentētia cõtra leges lata an ⁊ q̄n valeat.fo.ccclxij.c.ij.
Snĩa ↄ tutores vl' curatores lata ↄ q̄s mãdabit executioni.f.lxxj.co.iiij.
Snĩa cū procuratore reuocato lata an teneat.f.lxxiij.co.iij.
Sentētia diffinitiua an possit fieri añ litem contestatã.fo.xxvij.c.iij.
Sentētia errorē cõtinēs est nulla.fo.lviij.columna.iij.
Sentētia falso plata semp retractari potest.fo.cccliiij.c.j.
Snĩa ferri non põt reo absente non p contumaciã.f.lxxxix.co.ij.
Snĩa ingenuitat⁊ preiudicat inter omnes fo.ccxxiiij.co.ij.
Snĩa in pupillū lata sine tutoris auctoritate non valet.f.ccxxxviij.co.j.
Sententia in quibus casib⁹ rescindi põt.f.cccl.co.ij.
Sententia interlocutoria que sit.f.xiiij.columna.iiij.
Snĩa intra qd tp̄s põt executiõi mandari: ⁊ an p iudicem possit tp̄s abbreuiari vel progari.f.ccclij.co.ij.
Sententia iudicis appellationis quã formã dz habere.f.ccclv.co.iiij.
Snĩa lata cõtra adultū nõ habēte curatorē an valeat.f.lxxj.co.iij.
Snĩa lata ↄ matrem de partu supposito an noceat partui.fo.ccccxxx.c.iij.
Sentētia lata ↄ ordinē iudiciorum an valeat.f.ccclv.col.ij.
Snĩa lata in personali actione nõ parit actionē in rē.f.lxxxij.co.iij.
Snĩa lata per gratiã tenet.folio.ccclxij.columna.iiij.
Sentētia lata pro vno in cã appellatiõis an psit ⁊ lijs.fo.ccclxv.co.j.
Snĩa lata sup possessorio est diffinitiua.f.ccclxv.co.j.
Snĩa põt ferri sup equū vel in curru.fol.cccxlvj.co.ij.
Snĩa põt mãdari executioni ↄ fideiussores reo cõdēnato.f.cccliij.co.j.
Snĩa quõ pfert.f.lj.co.iiij.
Sentētia secunda etiã de partiū consensu non valet.f.xlix.co.iiij.
Sententia secunda lata cõtra primã q̄re non valeat.f.ccclxij.co.j.
Snĩa secūda si cõcordat cū prima q̄ istarū valet.f.ccclxij.co.j.
Snĩa sup alimētis lata an p̄iudicet in filiatiõe.f.cccxxix.co.iiij.
Snĩa venalis non tenet.f.ccxl.co.ij.
Snĩe diuerse si ferantur a pluribus quid iuris.f.ccclxij.col.iij.
Snĩe due ferūtur in lite quod metus cã.f.lxvij.columna.ij.
Separatio bonorum quib⁹ concedi põt fol.ccclxvj.columna.iiij.
Separatio bonorum vt peti possit multa requirūtur.f.ccclxvj.co.iij.
Separatorum separata debet esse ratio.fol.ccxiij.co.iiij.
Sepulchrum ⁊ monumentū differunt.fo.cxxvj.col.j.
Sepulchrum familiare quod dicat.f.cxxvj.columna.ij.
Sepulchra violans qua actione ⁊ ad qd cõuenit.fo.ccccxxviij.co.iiij.
Sequester qd est.f.cxxxj.co.ij.
Sequestratio q̄ est.f.cxxxj.co.ij.
Seruitus quelibet est indiuidua excepto vsufructu.fo.lxxj.co.j.
Seruit⁹ suitutis eē nõ põt.f.cxv.co.iij.
Seruitutis alti⁹ non tollendi q̄n incipiat qs habere possessionē.f.cxvj.co.iij.
Seruitutis pars assignari non põt.folio cxxij.columna.j.
Seruitutem aqueductus habens an pos-

UNIVERSIDAD DE HUELVA

Tabula materiarum Codicis in glosis cōtentarum.

sit eam aliȷ̃ cōcedere.fo.cxviȷ̃.col.ȷ̃.
Seruitutes quāto tēpore amittunt. folio ccccxxxvj.co.iiȷ̃.
Seruus a domino abiectus cuius sit. fo cccccxx.col.ȷ̃.
Seruus an possit dominum possessiōe siue rei priuare.fo.cli.co.j.
Seru⁹ an torq̄ri possit si est q̄stio de ipsi⁹ dominio.fo.cxiȷ̃.co.iiȷ̃.
Seru⁹ cōis stipulat⁹ oībus dn̄is et titio speciał̄r an illi pl⁹ acq̄rat.fo.cclxxxvȷ̃. columna.iiȷ̃.
Seruus delinquēs vel cōtrahēs an liber factus teneatur.fo.cxxxviȷ̃.col.j.
Seruus duorum stipulando cui acquirit. fo.cliȷ̃.co.iȷ̃.
Seruus etiā si excoriaret a dn̄o pōt nolle adire.fo.cclxix.col.j.
Seruus ꝛ filius in potestate sibi ascribē tes iussu defuncti nō puniunt.fo. cccc xxxiȷ̃.col.iiȷ̃.
Seruus ex datione tutele liber fit.fol.cc lxxiȷ̃.columna.iiȷ̃.
Seruus in multis casibus successorē hꝫ. fo.cccx.co.iȷ̃.
Seruus non pōt esse notarius.fol.ccxcv. columna.ȷ̃.
Seru⁹ pendēte lite de statu q̄ ad multa ꝑ libero habet.fo.cccxxvj.co.iȷ̃.
Seru⁹ si mandet dn̄o suo de se emēdo ni hil valet.fo.clxviȷ̃.col.j.
Seruus stuprator dn̄e manumitti nō po test.fo.ccccxxv.co.ȷ̃.
Seru⁹ sub cōditione legatus nō pōt inte rim ab herede manumitti.f.ccxcv.c.ȷ̃.
Seruus sub cōditione legat⁹ nō pōt ma numitti.fo.clxxvj.col.ȷ̃.
Seruus tutor esse nō pōt nisi testamenta rius.fo.ccxxvj.co.ȷ̃.
Serui an cēseant caput hr̄e.f.cccxlȷ̃.c.ȷ̃
Serui an possint in dn̄m torq̄ri in cā pe cuniaria.fol.ccccxxxvȷ̃.col.iiȷ̃.
Serui an possint in dn̄os torqueri. folio cccxxxvȷ̃.col.iiȷ̃.
Serui an possint relegari. fol.ccccxxviȷ̃. columna.iiȷ̃.
Serui an sint ꝑ adulterio detegendo tor quendi.fo.ccccxxj.co.j.
Serui corrupti actio quid continet. folio ccxlvȷ̃.colum.iiȷ̃.
Serui grauius puniuntur q̄ꝑ liberi. folio iiȷ̃.col.ȷ̃.
Serui inuiti libertatē cōsequuntur nisi in certis casibus.fo.cccxvȷ̃.co.iȷ̃.
Serui olim erant triplices. folio.cccxxxj. columna.iiȷ̃.
Serui q̄nq̃ etiā in causa ciuili possunt in iudicio stare.fo.cj.co.iiȷ̃.
Serui q̄nq̃ possūt agere. f.cccxriȷ̃. c.iiȷ̃.
Seruo pene legari nō pōt. f.ccccxliiȷ̃.c.j.
Seruo si iniuria fiat an possit dn̄s agere. fo.ccccxxxvj.co.iȷ̃.
Seruū exportādum nō seruata lege ven dicauit fiscus demū sub tali pacto ven dit:non exportatur cui dabitur manus iniectio.fo.clxxix.co.iiȷ̃.
Seruū manumittēs peculium donare vi detur.fol.cccxiiȷ̃.co.ȷ̃.
Seruū quē possideo se liberū contēdēte:si accipio ius meū non perdo.fo.ccclxxȷ̃. columna. j.
Seruorū ad libertatē cōsequēdā multe cō stitutiones auxiliant.fo.clxxx.co.ȷ̃.
Sica quid est.fo.ccccxxxvȷ̃.co.iiȷ̃.
Sicophanta vnde dr̄.fol.lix.col.ȷ̃.
Silentiarȷ̃ qui sint.fo.cv.co.ȷ̃.
Siliqua quid est.fo.xv.co.j.
Siliqua quid notat.fo.ccclxxvj.co.iȷ̃.
Siłitudo fit q̄nq̃ ꝑ ꝯtrariū.f.cccxxvij.co .j.
Simplicitas legi placet.fo.ccxlix.co.iiȷ̃.
Sinodite qui dicūtur.fo.xxj.co.ij.
Societas ad heredes nō trāsit. f.clxviȷ̃. columna.iij.
Socius qui pecuniā solus cōtulit an de beat eā habere saluā in diuisione socie tatis.f.clxviȷ̃.co.ȷ̃.
Sociū criminis me accusantē quib⁹ ver bis repellā.fo.ccccxxviij.co.j.
Sociorū si vnus velit reedificare: an aliȷ̃ cōpellant.fo.ccclxxv.col.j.
Socrus nurui ꝛ econtra donare pōt. fol. ccxiij.col.ij.
Solicitatio est actiua ꝛ passiua. fol.cccc xxx.col.j.
Solutionē particularē q̄nq̃ tenet qs re cipere.fo.clxȷ̃.co.j.
Soluens manumisso an liberet.fo.ccccxc vȷ̃.colum.iiij.
Soluere promittens in vno loco an com pelli possit promittere in alio loco.fol. ccccxcviij.col.j.
Solutū per metū interueniente iuramēto an repeti possit.fo.lxvj.co.iiij.
Sophisma qd sit.fo.ccccxliiij.col.j.
Sorte an ꝛ q̄n sit discordia litigantiū di rimenda.fo.ccxcv.co.j.
Speciale ad cōsequentiā nō trahitur.fol. ccclxxxvi.co.ij.
Specialia duo circa idem concurrere nō possunt.fo.cciȷ̃.co.ij.
Species pōt affirmatiue genus inferre. fo.lxix.co.iiȷ̃.
Sponsalia possunt esse vbi non pōt esse matrimonium.fo.cxc.col.j.
Sponsalibus factis fiunt rapismata. fo. ccccv.co.ȷ̃.
Spōsalitia largitas q̄ dicat.fo.clv.co.iȷ̃.
Sponsalitia que sunt.fo.cxc.co.j.
Sportule a quibus ꝛ quibus sunt dande. fo.xciiij.columna.ij.
Sportule ꝛ xenia possunt dari iudicib⁹. fo.lxxxv.co.j.
Stationarȷ̃ q dicunt.fol.ccccxvij.co.j.
Statua ꝛ imago differunt.fo xxxvj.co.ȷ̃.
Statuliber est seruus.fol.cxxxvȷ̃.col.iiij.
Statuliber q̄nq̃ tenet ex antegesto.folio cxxxvij.co.iiij.
Statuta negociatorum an sint seruanda. fo.cxl.col.j.
Sterilitas q̄n dicat.fo.clxxxv.co.iij.
Stipendia vnde dicta.fo.lx.co.ȷ̃.
Stipulatio an sit semper stricti iuris. fo. ccccxciij.co.j.
Stipulatio aquiliana quas obligationes nouat.fo.cccxcix.co.iij.
Stipulatio est cōtractus improprie. fol. cxxxvj.col.ȷ̃.
Stipulatio non cōmittitur si ad interro gata nō respondet.fo.ccclxxxix.co.iiij.
Stipulatio penalis in matrimonio nō va let.fo.cxciij.co.iiij.
Stipulatio penalis quādo cōmittat. fol. ccccxcj.co.iij.
Stipulatio si cōtrauenero vel ampli⁹ pe tiero q̄n cōmittatur.fol.liij.col.j.
Stipulatio vna aliam corroborat.fo.clx viij.columna.ȷ̃.
Stipulans aīal esse ꝛ viuere quid stipu letur.fo.cxc.co.iiij.
Stipulor q̄nq̃ significat promittere.fol. cccxcj.colum.iiij.
Strepit⁹ fit in iudicio.fo.cccxxxȷ̃.col.iij.
Substitutio tacita an admittat contra matrē.fo.cclxxj.co.ȷ̃.
Substitutio tacita nō admittit cōtra ma trem etiā in testō militis.f.cclxj.co.iȷ̃.
Substitutio q̄ fit in donatione cā mortis an requirat stipulationē.fo.ccciȷ̃.c.iij.
Substitutioni pupillari tria sunt necessa ria.fo.cclxj.co.iij.
Substitutionem nō transmittit coheres substitutus:licet iure institutionis adie rit.fo.cccciiij.co.j.
Substitutus an excludatur ꝑ naturalem sobolem.fo.cclxx.co.iiij.
Successoris mala fides an impediat vsu capionē.fo.ccccxxxiȷ̃.co.iȷ̃.
Suffragiū qd.fo.cxxxj.c.j.
Suggestio quid sit.fo.xxviȷ̃.co.j.
Sui etiam ignorantes transmittūt here ditatē.fo.cclxxviȷ̃.co.j.
Suorꝫ iniuriā qs dr̄ ꝓseq.fo.ccccxl.co.ȷ̃.
Supellex qd est.fo.ccxxix.col.ȷ̃.
Suppletio de iure qualiter fit per iudicē fo.lvȷ̃.co.iiȷ̃.
Supplicatio admittit vbi appellatio reȷ̃ citur.fo.cccxliiȷ̃.co.iiȷ̃.
Supplicare in qb⁹ casibus liceat lite pen dente.fo.xxxiiȷ̃.co.iiȷ̃.
Suspitiōe sola an possit quis damnari fo.xxxiiȷ̃.co.iiȷ̃.
Tabellio an computetur i numero testiū i testamēto.fol.cclxiȷ̃.c.ȷ̃.
Tabellioni an credat sine testib⁹.f.ccccx. co.ij.
Tabularȷ̃ q sunt.fo.xvi.co.iȷ̃.
Taciturnitas equipollet consensui. folio cxciȷ̃.co.ȷ̃.
Terme q̄ dicūtur.fo.ccclxxvj.co.j.
Thesaurus in fundo dotali inuēt⁹ cui⁹ sit.fo.ccvȷ̃.co.iȷ̃.
Telum qd significet.fol.ccccxxvȷ̃.c.iȷ̃.
Temetū qd sit.fo.ccccxix.col.iiij.
Tempus excusationis datum tutoribus quādo incipit currere.fo.cxxxix.co.j.
Tēpus ꝑ tēpore q̄nq̃ ponit.fo.lviȷ̃.c.ȷ̃.
Tempus restitutiōis quando currit mi nori.fo.lxxx.co.ȷ̃.
Temporis distinctio scripturā cōcordat. fo.ccccxvj.co.ȷ̃.
Temulentus qs dicat.fo.ccccxix.c.iiȷ̃.
Terminos effodiens qua pena punit.f. ccccxvj.co.ȷ̃.
Terre duos pedes cōcedā vt ibi ꝓȷ̃cias aquā.qd cōcedit.f.ccvj.co.ȷ̃.
Testamentū aliquod dicit nūcupatiuuꝫ. fo.cclxiij.co.ȷ̃.
Testamentum an possit dici inofficiosuꝫ si pater extraneum instituit filio dicēte nolo esse heres.fo.cvj.co.iȷ̃.
Testamentū an rumpatur per ingressum monasterȷ̃.fo.vȷ̃.co.ȷ̃.
Testamentum an vitietur per prepostera tionē.fo.cclxvȷ̃.co.ȷ̃.
Testamentuꝫ debet habere septem testes rogatos.fo.cclxxxv.co.iiȷ̃.
Testamentū etiam solenniter factū nō est publica scriptura.fo.cclxxxj.co.iȷ̃.
Testamentū ꝛ pactū multipliciter differt f.ccxj.c.ȷ̃.
Testamentum facere per aliū ꝓhibitum est.fo.cclxviij.co.j.
Testamentum filȷ̃ cui⁹ pater fuit depor tatus ꝛ postea restitut⁹ est: an valeat. fol.ccccxliiȷ̃.co.iȷ̃.
Testamentū imperfectū inter liberos an req̄rat subscriptionem.fo.cxxj.col.iiȷ̃.
Testamentum imperfectū valet inter li beros.fo.cclxvj.co.ȷ̃.
Testamentum multipliciter impugnari pōt.fo.cv.co.j.
Testamentum nuda volūtate non cōsti tuitur nec tollitur.fo.cclxviȷ̃.co.ȷ̃.
Testamentuꝫ scōm an ipso iure tollat pri mum.fo.cclxxviȷ̃.co.ȷ̃.
Testamentū si incidat per testatorē qb⁹ applicet hereditas.fo.cclxvȷ̃.co.ȷ̃.
Testamentū si infirmet preiudiciū lega tarȷ̃s generatur.fo.cxlv.col.iȷ̃.
Testamentū solēne i multis casib⁹ tollit per scōm nō solenne.fo.cclxvj.co.iȷ̃.
Testamēto i scriptis perdito an deficiat probatio.fo.cxlvj.co.j.
Testamento rupto ꝑ agnationē posthu mi an debeātur legata.fo.cclxxv.c.iiȷ̃.
Testatoris voluntas est lex. folio.cclxj. columna.j.
Testatus ꝑ parte ꝛ ꝑ parte intestatus qs esse non potest.fo.cxcviȷ̃.co.iȷ̃.
Testimoniū d̄ auditu alieno quādoq̃ va let.fo.cxliiȷ̃.co.ȷ̃.
Testis depositio sine redditione cause an sufficiat.f.cxliȷ̃.co.j.
Testis dictum secreto recipi debet. folio cxliiȷ̃.co.iiȷ̃.
Testis scōo productus an iterum teneat iurare.fo.cxlv.col.j.
Testis semel reprobat⁹ in vna cā an pos sit ꝑ alium in alia cā ꝓduci.folio.cxlv. columna.iȷ̃.
Testis vnic⁹ semiplene ꝓbat.f.lxxvi.c.j.
Testis vn⁹ an pro alio scribere possit in testamēto.fo.cclxvj.co.ȷ̃.
Testis vnus facit semiplenam ꝓbationē fo.ccccxx.co.j.
Testis vn⁹ semiplene ꝓbat.f.cxxviȷ̃.c.j.
Testes an cognoscere debeāt ꝯhentes.fo. cclxxix.col.ȷ̃.
Testes an possint ꝓduci in causa appel latiōis.fo.ccclxj.co.ȷ̃.
Testes deponentes de reuocatione testa menti an debeāt d̄ponere corā notario vł an corā iudice.fo.cclxvj.col.iiȷ̃.
Testes ꝛ instrumenta equiparantur. fol. cxlvj.co.j.
Testes inuiti cogūtur.fo.cxliiȷ̃.co.iȷ̃.
Testes quinq̃ in certis casib⁹ requirun tur.fo.cxliiȷ̃.co.ȷ̃.
Testes singulares nō ꝓbāt.fo.ccxl.c.iiȷ̃.
Testib⁹ publicatis aliȷ̃ non sunt ꝓducen di.fo.ccclxj.c.iȷ̃.
Titulus ne' liceat po.quō.differat a titu. de alie.iudi.mu.ꝛc.fo.lxȷ̃.co.iiȷ̃.
Titul⁹ vario mō sumit.fo.cxix.col.ȷ̃.
Traditio sicut se hꝫ in rebus corporalib⁹ ita cessio in actionib⁹.fol.cxxxviȷ̃.co lumna.iȷ̃.
Transactio an possit fieri super crimine falsi.fo.l.co.ȷ̃.
Transactio ꝛ sentētia finem imponūt li tibus.fo.liȷ̃.co.iȷ̃.
Transactio facta a minore an valeat.fo. lxxiȷ̃.co.ȷ̃.
Transactio facta cum curatore liberat eū etiam a male gestis per dolū.fo.xlviȷ̃. col.iȷ̃.
Transactio facta per dolū non est nulla ipso iure.fo.l.co.iȷ̃.
Transactio generalis an noceat in om nibus.fo.lj.co.iiȷ̃.
Transactio iurata an possit infringi. fol. lxj.col.iiij.
Transactio non pōt fieri nisi cognitis v̄ bis testamēti.fo.cxxix.co.j.
Transactio sup alimentis an fieri possit aliȷ̃s.fo.xlviȷ̃.co.j.
Transactio vni⁹ ex tutorib⁹ an ꝓsit aliȷ̃s fo.xlviȷ̃.co.j.
Transactio vt quis remaneat seruus an valeat.fo.liȷ̃.co.ȷ̃.
Trāsactionis cā datū nō repetit.f.lj.co.j.
Transactionē an vitiet calūnia. fo.xlviȷ̃. columna.j.
Transigere an liceat super raptu.fol.ccc xxiiȷ̃.col.j.
Trebellianū senatuscōsultum hꝫ quinq̃ remedia.fo.ccc.co.ȷ̃.
Turpia de iure dicunt impossibilia.folio lȷ̃.col.ȷ̃.
Turpilianū locū nō habet in criminib⁹ priuatis.fo.ccccxl.co.iiȷ̃.
Turpiliani pena q̄lis est.fo.ccccxv.co.ȷ̃.
Turpitudo est vis ꝛ met⁹.f.lxvj.co.iiȷ̃.
Turpitudinē suā allegare nō licet.fo.ccc xxxv.columna.iȷ̃.
Turpitudinē sui auctoris allegans non audit.fo.ccclxix.co.j.
Tutela est mun⁹ publicū auctoritate: sed priuatū vtilitate.fo.ccclv.co.iȷ̃.
Tutela est triplex.fo.ccxxȷ̃.co.iiȷ̃.
Tutele actio ꝛ accusatio non se cōpatiun tur.fo.ccxxxȷ̃.co.iȷ̃.

Tutelā

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Tabula materiarum Codicis in glosis cõtentarum.

Tutelã sumpta etiã administratiõe qñ-
qz deserere lz.fo.ccxl.col.ij.
Tutor a iudice sub cõditiõe dari nõ põt:
bñ tñ a testatore.fo.ccxxij.col.iij.
Tutor aliqñ datur babẽti tutorem.fol.
ccxxvij.co.iij.
Tutor aliqñ de dolo z lata culpa solũ te
netur.fo.ccxxxiiij.co.iij.
Tutor an administrare possit inuẽtario
nondũ confecto.fo.ccxxix.co.iiij.
Tutor an possit a pupilo cõueniri durã
te officio.fo.ccxxviij.col.j.
Tutor an possit dari certe rei.fo.ccxxiij.
columna.iiij.
Tutor an possit remittere.fo.xlvj.co.iij.
Tutor an querat pupillo per stipulatio
nem.fo.ccxxxj.co.iij.
Tutor a se vt ab alijs debet exigere.fol.
ccxxxvj.co.iiij.
Tutor aut curator an debeat se ĩtromit
tere de maritanda puella.fol.clxxxix.
columna.ij.
Tutor cõfirmat⁹ est datiu⁹ z nõ testamẽ
tari⁹.fo.ccxxvj.co.iiij.
Tutor cõtra cõtutores triplex babet au
xiliũ.fo.cccxciij.co.iiij.
Tutor daẽ illi q ẽ sui iuris.fo.cx.col.j.
Tutor datur inuit⁹ z inuito.f.lxvj.co.j.
Tutor dat⁹ alicui pupillo quãdo tenea
tur z qñ nõ.fo.ccxxxvij.col.j.
Tutor de leuissima culpa non teneẽ.fol.
ccxxxv.co.j.
Tutor de reb⁹ pupilli aliquando dare
põt.fo.ccxxviij.co.iiij.
Tutor dñs est cum bene administrat.f.
ccxxviij.col.iiij.
Tutor finita tutela dz admonere pupil-
lũ de petẽdo curatore.fo.ccxxx.co.iiij.
Tutor babẽs excusatiõez a tutela si vnã
spõte recipit:nõ ppter boc cogiẽ aliã
accipere.fo.ccxxxix.co.ij.
Tutor in testamẽto inualide datus a iu
dice: tñ cõfirmat⁹ an dicatur testamẽ
tarius.fo.ccxxiij.co.iij.
Tutor legitim⁹ superat datiuũ.fo.ccxx-
vj.columna.ij.
Tutor minoris esse nõ põt q est ei⁹ credi
tor vel debitor.fo.ccxxv.co.iiij.
Tutor nõ beres an possit suspect⁹ postu
lari.fo.ccxxxij.co.iij.
Tutor ob latã culpã remot⁹ an sit infa-
mis.fo.ccxxxiij.co.j.
Tutor pecuniã pupillarẽ ĩ suos vsus cõ
uertẽs ad quas vsuras teneẽ.fo.ccxxx
vij.columna.j.
Tutori periculosũz est contrabere offi-
cio ǒposito anteꝙ rationẽ reddiderit
fo.clxxviij.co.iiij.
Tutor principaliter persone datur .f.cc-
xxxix.co.iiij.
Tutor pro curatore ponitur quandoqz.
fo.ccxxxiij.col.iij.
Tutor ppter pauptatẽ solã non remoue
tur a tutela.fo.ccxxxij.co.ij.
Tutor pupillã dotare teneẽ.fo .clxxxix.
columna.iij.
Tutor pupillo tenetur q facit ꝙ ei actio
nõ queratur.fo.ccxxix.co.j.
Tutor quãdo incipit teneri pupillo.fo.
ccxxviij.col.ij.
Tutor quare dari nõ põt tutori babẽti.
fo.ccxxvij.co.iij.
Tutor q dicit se ignorasse ꝙ fuerit dat⁹:
an pbare debeat.fo.ccxxxj.col.ij.
Tutor si calũniosam accusationẽ insti-
tuat an pupillo noceat.f.cclxxxiij.c.ij.
Tutor si fecit sibi relinqui qǒ pupillo vo
lebat aliquis relinqre an teneatur.fo.
ccxxxv.col.j.
Tutor suspectus qñqz sine accusatore re
mouetur.fo.ccxxvij.col.j.
Tutor teneẽ in cõnexis perseuerare.fol.
ccxxxv.co.iij.
Tutor vectigal cõducẽdo se magno sup
ponit periculo.fo.ccxxxij.co.j.
Tutor z curator an possit esse babens rẽ
cõmunẽ cum pupillo seu adulto.fo.cc
xxxix.col.iiij.
Tutoris cõtractus qñ obligat pupilluz
fo.lxx.col.iiij.
Tutoris datio an possit delegari.fo.cc-
xxv.col.iiij.
Tutoris datio facta in min⁹ solẽni testa
mẽto an valeat.fo.ccxxij.co.iiij.
Tutorẽ an possit dare iudex originis si
pupillus ibi non babeat facultates.f.
ccxxiiij.co.iiij.
Tutorẽ qñqz bz q in patris ptãte est.fo.
ccccxliiij.co.iiij.
Tutores aliqui satisdare nõ tenẽtur.fo.
ccxxxij.co.j.
Tutores an possint accusare nomine pu
pilli.fo.ccccxv.co.j.
Tutores z magistrat⁹ q̃ ordine sunt ꝯue
niẽdi a pupillis.fo.ccxlv.co.ij.
Tutores multis ex causis remoueri pos
sunt.fo.ccxxx.co.iij.
Tutores pupillo obligati quo ordine cõ
ueniantur.fo.ccxxxv.co.iiij.
Vagabũdus vbilibet põt ꝯueniri
fo.xcvij.co.iiij.
Varietas reprobatur.fo.xlj.co.iij.
Vasall⁹ amicitias copulãs cuz inimico
dñi an amittat feudũ.fo.ciiij.col.iiij.
Vasallus an possit per aliuz seruire.fol.
xiij.columna.iij.
Vbertas qñ dicatur.fo.clxxxv.co.iij.
Vectigal nõ solutũ z multa alia faciunt
res cadere in cõmissuz.f.clxxij.col.iij.
Vectigal vnde dicatur.fo clxxxij.col.ij.
Vectigale nõ soluto an tota res incidat
in cõmissuz.fol.clxxxij.col.ij.
Vectigalia quib⁹ sunt applicanda.fol.
clxxxiij.co.j.
Vectigalia sunt principib⁹ vtilia.folio
clxxxij.co.iiij.
Velleianum an bodie locuz babeat.fol.
clv.col.iiij.
Velleianuz cessat in multis casibus.fol.
clvj.columna.ij.
Velleianũ perdit mulier per solã confes-
sionẽ.fo.lxxij.co.j.
Vendẽdi ius babent aliqui non dñi.fo.
ccxxxj.co.iiij.
Vendens fraudulenter rẽ vitiosam mul
tuz differt ab ignoranter vendẽte.fol.
clxxxj.co.ij.
Vẽdicãs nõ teneẽ ad pciũ.fo.ccccj.co.j.
Venditio aliquando sine ꝯtractatione fit.
fo.cclxvij.co.iiij.
Vẽditio an valeat si ĩ alteri⁹ arbitriũ p-
ciũ cõferatur.fo.clxix.col.iiij
Vẽditio an valeat sine pcio.f.clxxij.c.iiij
Vẽditio bonoꝝ alicuius ppter publicũ
debitũ vt valeat que requirãtur.folio.
clxxiij.co.ij.
Venditio facta per dolum non valet.fo.
lxviij.co.iiij.
Venditio nõ impeditur p verbuz volo
fo.clxix.co.iiij.
Vẽditio pdioꝝ ppter tributa nõ soluta
vt valeat qnqz reqrũẽ.f.cccxxxix.c.ij.
Vẽditionẽ per metũ factã si qs velit re-
scindere an debeat preciũ offerre.fol.
clxxij.co.j.
Vendite rei multiplex vtilitas accedere
põt.fo.clxxiiij.col.iiij.
Venditor an possit vendicare rem vẽ-
ditaz z traditaz propter preciũ nõ solu
tum.fo.cxiij.co.j.
Vẽditor an teneatur dare fideiussores p
euictione.fo.ccccj.co.iij.
Vẽditor an teneaẽ emptori ad sumptus
factos in lite.fo.cccxcix.col.iiij.
Venditor presumitur semper rem liberã
vendere.fol.cccc.co.ij.
Venditoris mala fides an noceat ẽptori
folio.clxxxv.col.j.
Venditoris mala fides an noceat ẽptori
folio.ccccxxxv.col.ij.
Vẽditori decepto qualiter subueĩtur.fo.
lxxxj.columna.ij.
Venetorum obseruatio.fo.cxxx.co.j.
Vẽtura sunt cõsiderãda.fo.ccxcv.co.ij.
Verbũ idez potest proprie z improprie
poni.fol.ccxlvij.co.j.
Verba directa z indirecta que dicuntur.
fol.ccxciiij.co.iij.
Veritatis sectatores deo placẽt.f.xxxv.
columna.ij.
Verni qui dicantur.fo.cxij.co.iiij.
Vestibulum z porticus quid significent
fol.ccccxviij.col.iij.
Versutuz vestimẽtuz qd sit.fo.ccccxxiij.
columna.iiij.
Vitia an sequãẽ successores.f.cccxxxv.c.j.
Vitia sunt triplicia.fo.cccxxxv.co.j.
Vitiosa an efficiatur res si vacans occu
petur.fo.ccclxxij.co.iiij.
Vidua que dicatur.fo.vj.col.iiij.
Viduam ducẽs non nouam rem aggre
ditur.fo.xc.co.ij.
Vilitas pdest.fo.xix.co.ij.
Vim facere qñqz licet.fo.ccccxxvj.co.ij.
Vinuz obliuionẽ parit.fo.lxxv.col.iiij.
Vini venditi cuius est periculum.folio
clxxvj.co.ij.
Violentia est multiplex.fol.lxvj.col.iij.
Vir z vxor ad imparia iudicari nõ ǒbẽt.
folio.ccxvij.co.iiij.
Vir z vxor nõ sunt affines.fo.cccxj.co.j.
Vir ĩ accusatiõe adulterij pferẽ ceteris.
fol.ccccxxiiij.co.j.
Vir si calumnietur accusando vxorez ǒ
adulterio q̃ pena punieẽ.fo.ccccxxiiij.
columna.ij.
Vir succedit vxori in aliq̃.fol.cccxij.c.j.
Virginem post ruinã de⁹ suscitare negt
folio.ccccxxvj.co.iiij.
Virgines sunt feliciores continentibus
folio.cclxxxix.co.iiij.
Vitric⁹ an possit esse tutor priuigni.fo.
ccxxxiiij.co.j.
Vitric⁹ est q̃si pater.fol.ccccxxxv.co.iij.
Vitricus põt esse tutor priuigni sui.folio
cxcvij.co.iij.
Vltio qualiter accipiẽ ĩ iure.fol.cij.co.j.
Voluntas cum aliq̃ actu spectaẽ in ma-
leficijs non exitus.fol.xxvij.co.ij.
Volũtas inspicitur.fol.ccccxxvij.col.iij.
Voluntas sine effectu an sit puniẽda.fo.
cxxiiij.col.j.
Voluntates enũciatiue nõ sunt seruãde.
folio.ccxxiiij.col.iij.
Vota sunt reddenda.fol.ccccxij.co.j.
Vsucapere non desinit quivi deiectus in
continenti possessionẽ recuperat.folio
ccccxxvj.co.ij.
Vsucapio an interrũpatur per litis con-
testationem.fo.cccxliij.co.iij.
Vsucapio an interrũpatur si scientia rei
aliene superueniat.fol.cxcvj.co iiij
Vsucapio cõpletur quãdoqz interrupta
possessione.fo.cccxxxvj.co.j.
Vsucapio nõ babet locũ in reb⁹ furtiuis
et vi possessis.fo.lxvij.co.j.
Vsucapio non queritur ignoranti.folio
cccxxxiij.co.iiij.
Vsucapio qñqz procedit sine possessione
folio.cccxlj.col.j.
Vsucapionem impedit duplex vitium.
folio.ccxliij.col.iij.
Vsucapi põt aliqñ qǒ non põt alienari.
folio.lxxv.col.iiij.
Vsufructuari⁹ nõ semper est satisdatione
onerandus.fo.cxiiij.co.iij.
Vsufructuarius quãdoqz releuaẽ a satis
datione.fol.cccxv.co.ij.
Vsufructuarius quare nõ possit prescri-
bere.f.cxv.co.j.
Vsufructuari⁹ si non p[...] quid
erit.fol.cxiiij.co.iij.
Vsufructus aduenticioꝝ filij in [m]ultis ca
sibus patri nõ q̃ritur.fol.cccxiij.c.iiij.
Vsufructus alternato tpe relict⁹ si pdiẽ
p vno ãno nõ pdiẽ p alio.f.cxv[...].c.j.
Vsufructus an perdatur per monasterij
ingressum.fo.cccxiij.co.ij.
Vsufruct⁹ quẽ babet pater ĩ ad[uenti]tijs
filij an finiaẽ morte filij.fo.cxiiij.c.iij.
Vsufructus quid est.fo.cxiiij.co.ij.
Vsufructus seruo relictus quandoqz ǒz
finiri.fol.cxj.co.iij.
Vsufructu legitime an possit fili⁹ frau-
dari.fol.cij.co.iiij.
Vsura aliquãdo ǒbetur ex nudo pacto.
fol.clxj.col.ij.
Vsura aliquando est licita etiam de iure
canonico.fo.clx.co.iij.
Vsura centesima est in multis casib⁹ pre
standa.fo.clxiij.col.j.
Vsura centesima q̃ sit.fo.cxj.co.ij.
Vsure an debeantur ex pacto incõtinẽti
apposito.fo.clx.col.iij.
Vsure an possunt peti ẽm ius ciuile.fol.
iij.columna.iij.
Vsure an tollãtut principali obligatiõe
sublata.fol.clxij.co.iiij.
Vsure debenẽ iure bono meliori z opti-
mo.fol.clx.co.iij.
Vsure de iure ciuili sunt cõdite z sublate.
fol.clxj.co.iiij.
Vsure qñ sunt pstande.fol.lxv.co.iiij.
Vsure qñ sunt soluende.fo.cccxlij.co.iij.
Vsure que ceperũt currere non tolluntur
sola oblatione.fo.clxij.co.ij.
Vsure specierũ cognitio.fo.clxiij.co.j.
Vsure sunt odiose nec debẽtur sine stipu
latione.fo.ccclxxxv.col.ij.
Vsurarum taxatio qualis esse debet.fol.
clxiij.columna.j.
Vsuras minores accipiẽs sibi piudicat.
fol.clx.co.iij.
Vsuras presumimus ex quãtitate pene
fol.clxj.co.iij.
Vsuras quatenus stipulari liceat.folio
clxj.col.iiij.
Vxor adultera an perdat dotem.fo.cccc
xxiiij.co.iij.
Vxor an possit maritum de adulterio ac
curare.fol.ccccxx.col.iiij.
Vxor dz esse in viri seruitio.fo.cclj.co.ij.
Vxor etiam matrimonij tempore est in
potestate patris.fol.ccxcvij.col.ij.
Vxor babens viruz inutilẽ ǒiciẽ vidua.
fol.ccccxxx.co.ij.
Vxor militis an possit restitui cõtra alie
nationez se absente de re sua factã.fo.
lxxix.co.iij.
Vxor nõ est affinis.fo.cclxix.co.ij.
Vxor prefertur fisco in successione.folio
ccxiij.col.j.
Vxor res mariti trib⁹ temporibus surri
pit.fo.ccxlviij.col.ij.
Vxor viro succedit alijs deficientib⁹.fo.
cclvij.co.iij.
Vxores duas simul babẽs efficiẽ ĩfamis
fo.ccccxxij.co.iiij.
Vxores multe gaudent de morte mariti
fol.ccviij.co.j.
X Enodochium quid.fo.x.co.j.
Xenones qui dicunẽ.fo.x.co.iiij
Y Sauri q sunt.fo.ccccxxvj.co.iij
Ytalia est puĩciaꝝ dña.f.clxxiiij.
col.iiij.
Ytalica pdia non debent dare tributa
fol.clxxiiij.columna.iij.

¶ Finis quattuor tabularum.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

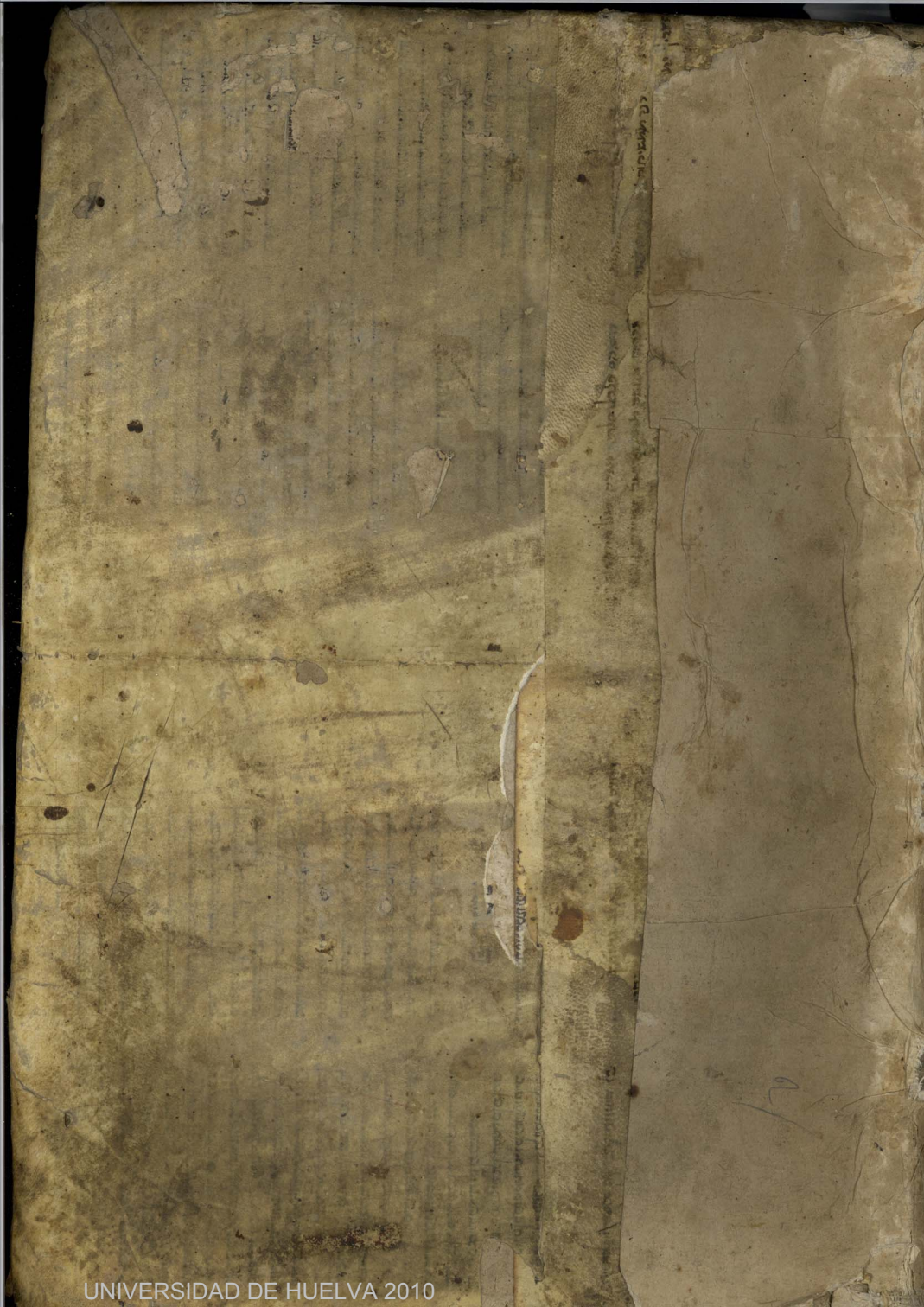
UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Codex

UNIVERSIDAD DE

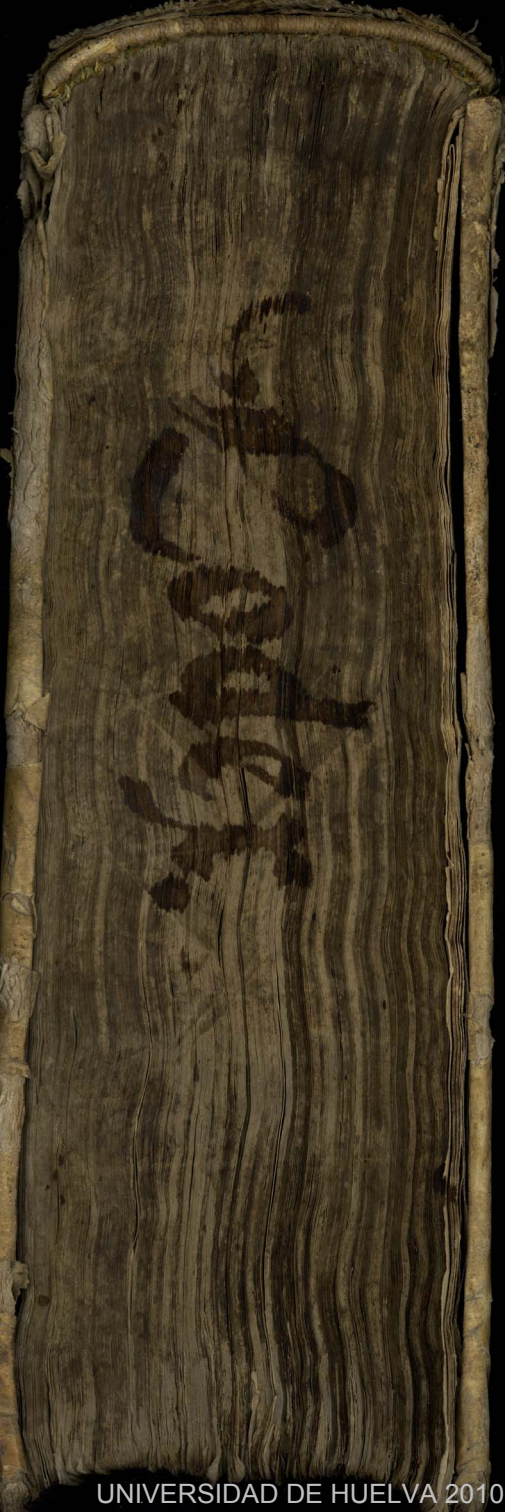

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010